

kom. 2.

ALEGATA

do

SPRAWOZDAŃ STENOGRAFICZNYCH

z piątej sesji trzeciego peryodu

SEJMU KRAJOWEGO

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem

z r. 1874.

A-100
Przytem:

Indeks tych alegatów.

ALBERTA

SPRAWOZDANIE Z PRACZY

W BIAŁYMOSTKU

Wydawnictwo Uniwersyteckiego Zakładu Wydawniczego w Białymostku

618423

III

1874, 1-100

Index allegatów

Spis alegatów.

Spis allegatow.

Indeks alegatów.

Treść alegatów.

Liczba alegatu.		Stronica sten sprawozd.
I.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie odebrania w zarząd Reprezentacji krajowej archiwów akt grodzkich i ziemskich	4
II.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie budowy gmachu dla pomieszczenia Sejmu i Wydziału krajowego	5
III.	Sprawozdanie Wydziału krajowego z projektu do reformy urzędzeń gminnych i powiatowych	5
IV.	Sprawozdanie Wydziału krajowego z projektu wykupna prawa propinacyi	6
V.	Sprawozdanie Wydziału krajowego o projekcie rządowym do ustawy wodnej	6
VI.	Sprawozdanie Wydziału krajowego o ustawie drogowej	8
VII.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie uznania za krajową drogi ze Szczawnicy do Piwicznej	8
VIII.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie upoważnienia Rady powiatowej w Nadwórnio do zaciągnięcia pożyczki z funduszków krajowych w kwocie 50.000 zł.	8
IX.	Sprawozdanie Wydziału krajowego o budżecie krajowym na rok 1875	13
X.	Sprawozdanie z czynności Wydziału krajowego	13
XI.	Sprawozdanie Wydziału krajowego względem zmiany ustawy dotyczącej zwrotu kosztów szupasowych	14
XII.	Sprawozdanie Wydziału kraj. w przedmiocie regulacyi Sanu między Przemyślem a Składem solnym	14
XIII.	Sprawozdanie Wydziału krajowego z projektem o zmianę §. 98. ustawy gminnej w sposób bliżej określający nadzór Wydziału krajowego nad całością majątków gmin i zakładów gminnych	14
XIV.	Sprawozdanie Wydziału krajowego o przyjęciu na fundusz krajowy szkody 10.525 zł. wyrządzonej przez kradzież w Jaśle	14
XV.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie odłączenia miasta Bieczka od przedmieść	15
XVI.	Sprawozdanie Wydziału krajowego o zezwolenie gminom na pobór wyższych dodatków do podatków	15
XVII.	Przedłożenie rządowe względem podniesienia chowu bydła	25
XVIII.	Przedłożenie rządowe o ochronie zwierzyny	25

Liczba alegatu.	Stronica sten. sprawozd.
XIX. Przedłożenie rządowe o ochronie niektórych zwierząt pożytecznych dla uprawy zimi	25
XX. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie kosztów leczenia ubogich chorych w szpitalach powszechnych	26
XXI. Sprawozdanie Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków funduszków krajowych za r. 1873	33
XXII. Sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie założenia szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie	33
XXIII. Wniosek p. Czerkawskiego o zaprowadzenie Wydziału lekarskiego w Uniwersytecie lwowskim	33
XXIV. Wniosek p. Kocyłowskiego w przedmiocie opuszczania podatków wobec szkód wyrządzonych przez mróz, rdzę i myszy polne	35
XXV. Sprawozdanie Wydziału krajowego o potrzebie pomnożenia w kraju liczby weterynarzy	42
XXVI. Wniosek p. Er. Wolańskiego w sprawie środków przeciw zawleczeniu zarazy na bydło	42
XXVII. Wniosek p. Zawadowskiego w przedmiocie ograniczenia stopy procentowej	45
XXVIII. Wniosek p. Antoniewicza w przedmiocie zniesienia opłaty szkolnej w szkołach średnich	46
XXIX. Wniosek p. Antoniewicza w przedmiocie zniżenia ceny soli	47
XXX. Sprawozdanie Wydziału krajowego o uznanie zakładu dla chorych w szpitalu powszechnym w Krakowie za zakład krajowy	58
XXXI. Wniosek p. Stepka o wyjednanie ustawy wzbraniającej ogzekucyi sądowej wyższego procentu nad 12% przy niektórych pożyczkach	58
XXXII. Wniosek p. Skrzyńskiego o pomnożenie liczby posłów z miast	58
XXXIII. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie organizacyi zakładów leczniczych we Lwowie	91
XXXIV. Sprawozdanie Wydziału krajowego o potrzebie całkowitego wykończenia zakładu dla umysłowo-chorych w Kulparkowie	91
XXXV. Wniosek p. Jędrzejewskiego w przedmiocie podatku pośmiertnego i sporządzania aktów pośmiertnych	92
XXXVI. Wniosek p. Zamojskiego w przedmiocie regulacyi Sanu.	93
XXXVII. Wniosek p. Hoszarda w przedmiocie tworzenia funduszu szkolnego okręgowego	94
XXXVIII. Wniosek p. Polanowskiego w sprawie budowy kolei wicynalnych	94
XXXIX. Wniosek p. A. Jasińskiego w przedmiocie przymusowego szczepienia ospy	95
XL. Wniosek p. E. Wolańskiego o uporządkowanie stosunków służbowych i najemnych	96
XLI. Sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie utworzenia we Lwowie krajowej szkoły weterynaryi.	105
XLII. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie budowy własnego domu dla krajowego zakładu położnic we Lwowie	106
XLIII. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie budowy dróg uznanych za nagłe i rekonstrukcyę dróg istniejących	106
XLIV. Wnioski p. Chrzanowskiego o dwie zmiany w regulaminie obrad sejmowych	106
XLV. Wniosek p. Ozarkiewicza o uznanie za krajową drogi z Kossowa do stacyi kolei żelaznej Śniatyn-Zalucze	109

Liczba alegatu	Stronica sten. sprawozd.
XLVI. Sprawozdanie komisji kultury krajowej z wniosku Wydziału krajowego o potrzebie pomnożenia w kraju liczby weterynarzy	110
XLVII. Sprawozdanie komisji kultury krajowej z wniosku p. Kocyłowskiego w sprawie szkód wyrządzanych przez mróz, rdzę i myszy polne	112
XLVIII. Przedłożenie rządowe w przedmiocie oddania krajowego funduszu policyjnego w zarząd państwa	117
XLIX. Wniosek p. Apol. Jaworskiego w przedmiocie subwencji na budowę kolei drugorzędnej Lwów-Stojanów	117
L. Sprawozdanie komisji budżetowej z wniosku o regulacji Sanu	118
LI. Sprawozdanie Wydziału krajowego o niektórych zmianach w budżecie krakowskich szpitali na r. 1875	146
LII. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie uzupełnienia emerytury dla Napoleona Jędrzejewskiego	146
LIII. Sprawozdanie komisji drogowej z wniosku o uznanie za krajową drogi ze Szczawnicy do Piwnicznej	146
LIV. Sprawozdanie komisji administracyjnej w przedmiocie wybudowania gmachu dla Sejmu i Wydziału krajowego	162
LV. Wniosek p. Biłousa o utworzenie we Lwowie drugiej szkoły realnej	179
LVI. Wniosek p. Skrzyńskiego o utworzenie biura górniczego przy Wydziale krajowym	182
LVII. Wniosek p. Siwca o podjęcie nanowo spraw serwitutowych	184
LVIII. Sprawozdanie komisji kultury krajowej o wniosku rządowym w sprawie podniesienia chowu bydła	185
LIX. Sprawozdanie komisji administracyjnej o wniosku do zmiany ustawy dotyczącej zwrotu kosztów szupasowych	186
LX. Przedłożenie rządowe z preliminarzem funduszków indemnizacyjnych na r. 1875	211
LXI. Przedłożenie rządowe z zamknięciem rachunków funduszków indemnizacyjnych za r. 1873	211
LXII. Wniosek p. E. Wolańskiego w przedmiocie podniesienia w kraju chowu koni	211
LXIII. Sprawozdanie komisji administracyjnej w przedmiocie odłączenia miasta Biecz od przedmieść	212
LXIV. Sprawozdanie komisji budżetowej o projekcie organizacji zakładów leczniczych we Lwowie	226
LXV. Sprawozdanie komisji kultury krajowej w sprawie założenia szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie	231
LXVI. Przedłożenie Rady szkolnej krajowej z rachunkiem z użycia kwoty przyzwolonej z funduszu krajowego na zasiłki dla szkół ludowych	239
LXVII. Sprawozdanie komisji kultury krajowej z wniosku p. E. Wolańskiego o środkach zaradczych przeciw zarazie na bydło	239
LXVIII. Sprawozdanie komisji edukacyjnej o wniosku p. Horszarda co do jaśniejszego określenia obowiązku powiatów względem funduszków szkolnych okręgowych	251
LXIX. Wniosek p. Polanowskiego o utworzenie Rady kultury krajowej	259
LXX. Sprawozdanie komisji petycyjnej w przedmiocie pokrycia szkody 10.525 zł. wyrządzonej przez kradzież z kasy jasielskiej Rady powiatowej	261
LXXI. Sprawozdanie specjalnej komisji sejmowej o ustawie wodnej	272
LXXII. Przedłożenie rządowe z projektem o wykupnie prawa propinacyi	290
LXXIII. Wniosek p. Splawińskiego w przedmiocie zmiany w opodatkowaniu kopalń	350

Liczba alegatu	Stronica sten. sprawozd.
LXXIV. Wniosek p. Sawczyńskiego w przedmiocie zmiany ustawy o płacach nauczycieli szkół ludowych	350
LXXV. Sprawozdanie komisji administracyjnej (większości) z wniosku o pokrywaniu kosztów leczenia ubogich w szpitalach publicznych	351
LXXVI. Sprawozdanie komisji administracyjnej (mniejszości) z wniosku o pokrywaniu kosztów leczenia ubogich w szpitalach publicznych	351
LXXVII. Sprawozdanie komisji kultury krajowej o przedłożeniu rządowem dotyczącem ochrony ziemiopłodów od gąsienic chrząszczy i t. d.	376
LXXVIII. Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku p. Chrzanowskiego względem dwóch zmian w postanowieniach regulaminu sejmowego	383
LXXIX. Sprawozdanie komisji budżetowej o wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie budowy dróg uznanych za nagłe i rekonstrukcyi dróg krajowych i o wnioskach pp. Apolinarego Jaworskiego i Polanowskiego co do kolei żelaznych drugorzędnych	387
LXXX. Sprawozdanie komisji budżetowej o zamknięciu rachunków funduszków indemnizacyjnych za rok 1873	429
LXXXI. Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzach funduszków indemnizacyjnych na rok 1875	429
LXXXII. Sprawozdanie komisji administracyjnej o przedłożeniu rządowem w przedmiocie krajowego funduszu policyjnego	430
LXXXIII. Sprawozdanie komisji gminnej z projektu do reformy urzędzeń gminnych i powiatowych i o projekcie zmiany postanowień §. 98. ustawy gminnej	431
LXXXIV. Sprawozdanie komisji administracyjnej z wniosku o uznanie zakładu dla chorych w szpitalu krakowskim za zakład krajowy	463
LXXXV. Sprawozdanie komisji administracyjnej w przedmiocie budowy własnego domu dla krajowego zakładu położnic we Lwowie	464
LXXXVI. Sprawozdanie komisji kultury krajowej w przedmiocie utworzenia we Lwowie szkoły weterynaryi	468
LXXXVII. Sprawozdanie komisji budżetowej o zamknięciu rachunków funduszu krajowego za r. 1872	478
LXXXVIII. Sprawozdanie komisji kultury krajowej z przedłożenia rządowego względem ochrony niektórych dla uprawy ziemi pożytecznych zwierząt	488
LXXXIX. Sprawozdanie komisji kultury krajowej z przedłożenia rządowego o ochronie zwierzyny	488
XC. Sprawozdanie komisji budżetowej o potrzebie całkowitego wykończenia zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie i o funduszach na ten cel użyć się mających	489
XCI. Sprawozdanie Wydziału krajowego o zezwolenie gminom na pobór wyższych dodatków na pokrycie potrzeb gminnych	498
XCII. Sprawozdanie komisji budżetowej z petycyi Amalii Gadzińskiej o wyznaczenie pensyi wdowej lub o dar z łaski	502
XCIII. Sprawozdanie komisji budżetowej o udzielenie zasiłku galicyjskiemu Towarzystwu Tatrzańskiemu	503
XCIV. Sprawozdanie komisji prawniczej o wnioskach p. Zawadowskiego o ustalenie stopy procentowej i p. Stępka w przedmiocie wzbronienia egzekucyi wyższych procentów nad 12pr. od niektórych pożyczek	506
XCIV. Sprawozdanie komisji edukacyjnej o wniosku p. Antoniewicza tyczącym się opłaty szkolnej w szkołach średnich	509

Liczba alegatu		Stronica sten. sprawozd.
XCVI.	Sprawozdanie komisji prawniczej z wniosku p. Gniewosza o ustanowieniu urzędów pojednawczych czyli rozjemczych	514
XCVII.	Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu funduszu szkolnego na rok 1875.	524
XCVIII.	Sprawozdanie komisji budżetowej o budżecie funduszu krajowego na rok 1875	529
XCIX.	Sprawozdanie komisji budżetowej o rachunku Rady szkolnej krajowej z użycia kwoty 150.000 zł. na zasiłki dla szkół ludowych	613
C.	Sprawozdanie komisji sejmowej wybranej do rozpoznania wniosków w sprawie wykupna prawa propinacyi	614

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie odebrania w zarząd Reprezentacyi kraj. archiwów akt grodzkich i ziemskich we Lwowie i Krakowie znajdujących się.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 12go stycznia powziął W. Sejm uchwałę treści następującej:

Poleca się Wydziałowi krajowemu by na najbliższej sesji sejmowej przedłożył wnioski co do przysługującego utrzymania i odpowiedniego zachowania akt grodzkich i ziemskich w Krakowie i Lwowie.

1/. Stosownie do tego polecenia przedkłada Wydział krajowy w załączeniu 1/. odpowiednie wnioski, a ku ich uzasadnieniu niech mu wolno będzie przedłożyć następujący wywód:

I.

A. Dział historyczny.

Ojczyzna nasza w przedrozbiorowym jej składzie podzieloną była na Województwa, Ziemia i Powiaty, a w tych znajdowały się urzęda t. j. Grody i Ziemstwa, w których ustanowione były księgi aktami zwane. Do tych ksiąg wpisywano przywileje lub nadania królów konstytucyj, czyli prawa na sejmach postanowione, uniwersały, powołujące na Sejmy, pospolite ruszenia lub poborowe, uchwały sejmowe laudami zwane, urzędnia dotyczące się Starostw czyli królewszczyzn, monety, kopalń solnych, prawa na zjazdach i Sejmach uchwalone, edykta, reskrypta, mandata, przymierza, zawieszenia broni, traktaty, erekcje kościołów, instytutów, uposażeń i zapisów dla nich, prawa własności do dóbr ziemskich, umowy przedślubne, zapisy na przeżycie, spory a nareszcie dekreta Sądów kopturowych, odbywanych podczas bezkrólewia.

Akta te dzieliły się na Grodzkie (castrensia) jako na zamku czyli grodzie królewskim złożone i na ziemskie (terrestria) jako znajdujące się obok Sądów ziemskich a dotyczące ziemian i tychże własności ziemskich.

Prócz tych aktów były jeszcze akta „podkomorskie“ (succameralia) zawierające rozgraniczenia dóbr i akta „Podwojewódzkie“ (Vice-Palatinalia) odnoszące się do spraw żydowskich.

Względem zachowania i nietykalności tych aktów przypisywały prawa wielkie ostrożności. Akta ziemskie pod trzema były kluczami t. j. wojewody, sędziego i pisarza. Otwierano je wtenczas tylko, kiedy się Sąd ziemski w pewnych porach roku prawami wyznaczonych do sądzenia sporów obywatelskich zjeżdżał. Wtenczas przyjmowano nowe zeznania stron, lub też dawnych wydawano odpisy urzędowe.

Zachowanie tego porządku potwierdzają prawa krajowe z r. 1420 Vol. I. fol. 76; z roku 1496 Vol. eod. fol. 251; z roku 1538. Vol. eod. fol. 534 i wiele innych, które w latach następnych postanowiono.

Grody królewskie, Starostwami zwane, rozdawano w nagrodę zasłużonym obywatelom w dożywotnie posiadanie. Stąd powstało to nadużycie, iż po zgonie starostów następcy ich zabierali księgi grodowe i trzymając je u siebie albo utrudniali wydawanie urzędowych odpisów, albo też strony obciążali. Prawo z roku 1496 Vol. I. fol. 278 i 279 zaradziło tym nadużyciom. Król Jan Olbracht przyrzekł odebrać wszystkie te akta z rąk prywatnych, kazano je składać na ratuszach i utrzymywać pod trzema kluczami: Wojewody, Sędziego i Starosty, a względem otwierania ksiąg grodzkich, ten sam jak względem ksiąg ziemskich zaprowadzono porządek.

Z biegiem czasu ostrożności te ustały, Wojewodowie i Starostowie innemi ważniejszymi Rzeczypospolitej zatrudnieni sprawami, przeznaczali na swe miejsca zastępców, a nakoniec straż i przelożęństwo nad publicznemi księgami przeszła na rejentów i susceptantów, którzy ciągle przy aktach mieszkali i już je zawsze otwarte trzymali.

Część Rzeczypospolitej polskiej w roku 1772 do Austrii wcielona, składała się z większej części Województwa Krakowskiego, z części mniejszej Województwa Sandomierskiego, z Województwa Ruskiego i z Województwa Bełzkiego.

Z temi Województwami dostały się Rządowi Austriackiemu następujące akta :

Z Województwem Krakowskiem :

1. Akta grodzkie, Oświęcimskie od roku 1564.
2. Akta ziemskie Zatorskie od roku 1565.
3. Akta grodzkie Sądeckie od roku 1516.
4. Akta ziemskie Czhowskie od roku 1401.
5. Akta grodzkie Bieckie od roku 1380 i
6. Akta ziemskie Bieckie od roku 1436.

Z Województwa Sandomierskiego dostały się tylko :

7. Akta grodzkie Pilzneńskie niekompletne od roku 1765 i
8. Pilzneńskie ziemskie, cokolwiek obfitsze od r. 1408.

Z Województwem Ruskiem dostały się :

9. Akta grodzkie Sanockie od roku 1423.
10. Akta ziemskie Sanockie od roku 1540.
11. Akta ziemskie Przeworskie od roku 1437.
12. Akta ziemskie Przemyskie od roku 1436.
13. Akta grodzkie Przemyskie od roku 1462.
14. Akta grodzkie Lwowskie od roku 1441.
15. Akta ziemskie Lwowskie od roku 1454.
16. Akta podwojewódzkie Lwowskie od roku 1740.
17. Akta grodzkie Żydaczowskie od roku 1649.
18. Akta ziemskie Żydaczowskie od roku 1557.
19. Akta grodzkie Halickie od roku 1512.
20. Akta ziemskie Halickie od roku 1435,

przyczem zauważamy, że konstytucya z roku 1567 Vol. II. fol. 729 akta byłych Sądów ziemskich w Kołomyi do Halicza przeniesione i z aktami Halickimi złączone zostały.

21. Akta grodzkie Trembowelskie od roku 1533.

22. Akta ziemskie Trembowelskie od roku 1648.

23. Akta grodzkie Grodeckie, zawierające tylko lat 12, zaczyuają się od r. 1528. i

24. grodzkie Samborskie lat 7 w sobie zawierające, zaczynają się od r. 1530.

O tych dwóch ostatnich grodach prawa krajowe nic nie wzmiankują. Prawo z r. 1611. Vol. III. fol. 16 wyznaczyło rewizorów do obejrzenia i podniesienia zamku Grodzkiego, jako przez

najazdy Tatarów zupełnie zniszczonego — otóż podczas tych klęsk i akta ucierpiały a resztki ich przywieziono do Lwowa.

Jest także ślad, że już za czasów teraźniejszych Rządów zesłany został Komornik sądowy do Sambora dla wyśledzenia, azali się tam nie znajduje więcej aktów, lecz prócz dawnych aktów ekonomicznych które stanowią obecnie własność prywatną, nie nie odszukano.

Nareszcie z Województwem Bełzkiem dostały się:

25. Akta grodzkie Bełzkie od roku 1503.

26. Akta ziemskie Bełzkie od roku 1439.

27. Akta grodzkie Buskie od roku 1499.

28. Akta ziemskie Buskie od roku 1774.

29. Akta grodzkie Grabowieckie od roku 1500.

30. Akta ziemskie Grabowieckie od roku 1524.

31. Akta grodzkie Horodelskie od roku 1540.

32. Akta ziemskie Horodelskie od roku 1469 i

33. Jedna księga z byłego grodu Lubaczowskiego od roku 1545 do roku 1557.

Prawo z roku 1616 Vol. III fol. 292 nakazało akta grodu Lubaczowskiego przenieść do Bełza.

34. Jest jeszcze jedna księga aktów grodzkich krasnostawskich lata 1654, 1655 i 1688 obejmująca. Jakim jednak sposobem ta księga do Lwowa zabłąkała się, dociec trudno, Krasnostaw bowiem nigdy do Galicyi nie należał. Z przytoczonych aktów wydano w roku 1828. akta Grabowieckie i Horodelskie w myśl artykułów 35, 36 i 37 konwencji z dnia 3go maja 1815. do Królestwa Polskiego, gdzie obecnie w Archiwum Lubelskiem przechowują się.

Prócz wyż wyszczególnionych aktów zastał Rząd Austriacki we Lwowie w gmachu Staurypigiańskim złożone akta Trybunału Lubelskiego, dotyczące województw: Braclawskiego, Kijowskiego, Wołyńskiego i Czernichowskiego językiem i pismem ruskim pisane.

Województwa wymienione dawniej sądziły w Trybunale Lubelskim i w roku 1589 Vol. II fol. 1289 wyjednały dla siebie prawo, iż ich sprawy przez ich własnych pisarzy ziemskich (którzy obowiązani byli zjeżdżać na Trybunał) w języku ruskim spisywane, dekreta zaś w tymże samym języku spisywane być miały. Stało się zadość prawu temu, bo właśnie od tego czasu zaczynają się akta „Trybunalskimi“ zwane, w języku ruskim spisane, a mianowicie: Braclawskie od roku 1590, Kijowskie od roku 1591, Wołyńskie od roku 1591 i Czernichowskie od roku 1638.

Trybunał Lubelski, który sprawy całej Mało-Polski sądził, podzielony został w roku 1764 Vol. VII. fol. 53 et seqq. na dwie kadencye, z których jedna pozostała w Lublinie, druga przeniesiona została do Lwowa, dokąd przyłączono sprawy Województw Braclawskiego i Kijowskiego tudzież Wołyńskiego i Czernichowskiego.

Powtórne prawo w tymże samym roku Vol. VII fol. 367 wydane, nakazało przeniesienie aktów Kijowskich z Lublina do Lwowa, a tak akta te trybunalskimi zwane przeszły do Lwowa; kancelarya tych aktów była u OO. Karmelitów trzewickowych na przedmieściu Halickiem, akta zaś same złożone były początkowo w cerkwi Wołoskiej. Wprawdzie zaraz po pierwszym podziale Królestwa Polskiego, zażądała Rosya wydania tych aktów, lecz c. k. Rząd miasto przychylenia się do tego żądania, nakazał ich uporządkowanie, która to czynność t. j. paginowanie i indykowanie w roku 1787 pod kierownictwem rejenta Bilińskiego ukończoną została. Akta te po ich uporządkowaniu składały się ogółem z 237 ksiąg, 83 fascykułów, 50 sumaryuszów i 41 do tychże sporządzonych indeksów, razem tedy z 411 tomów, które na powtórne naleganie Rządu Rossyjskiego dnia 10 lutego 1848 do Warszawy wydane zostały i tam obecnie w głównem Archiwum Królestwa przechowują się.

Patentem z dnia 4go Marca 1780 r. zaprowadzono księgi tabularne, do których tak właściciele majątków jak i wszyscy hypotekę na tych majątkach posiadający, prawa swoje z aktów grodzkich i ziemskich przenieść obowiązani byli, a w miejsce sądów grodzkich i ziemskich zaprowadzono

w roku 1783 Sąd szlachecki Lwowski, w roku 1787 zaś także same sądy w Stanisławowie i w Tarnowie, a gdy przez zaprowadzenie tych instytucyj dawne Grody i Ziemstwa wraz z Sądami swojemi ustały, Trybunał „dawny” zwany, obwieścił wszystkim Grodom i Ziemstwom, iż ich akta do Lwowa przeniesione być mają.

Z następnym więc rokiem zaczęto wszystkie akta zwozić do Lwowa a Antoni Poletyło mianowany został Rejentem actorum antiquorum, oraz przełożonym actorum corroborationis Documentorum, o których poniżej obszerniej.

Akta rzeczony w roku 1785 zewsząd już zwieziono do Lwowa, a Wydział stanowy po poprzednim naradzeniu się z Rejentem Poletyłą i jego zastępcą Andrzejem Łodyńskim, podał dnia 28go lutego 1787 za L. 30 i 31 do Dworu projekt przechowania i uporządkowania tychże aktów, wskutek czego Dwór dekretem z dnia 24go maja 1787 l. 124 wykonanie tego dzieła Rządowi krajowemu polecił, które wydały w tej mierze Rejentowi Poletyle następującą instrukcję:

A. Aby księga każda i jej karty oznaczone były liczbą porządkową;

B. Ażeby z każdego dokumentu do ksiąg wpisanego krótki wyciąg sporządzić i wciągnąć go chronologicznie do nowo przyrządzonych skorowidzów czyli indeksów, wedle porządku alfabetycznego osób, dóbr lub rzeczy, i

C. Aby odpisy, które przez przeciąg czasu, lub z innych powodów stały się nieczytelne, na nowo przepisać.

Jeszcze w tym samym roku 1787 wzięto się pod kierunkiem Pp. Antoniego Poletyły i Teofila Szczuki do dzieła.

Przyjęto do 150 pisarzy dziennych, których początkowo na paginatorów i indykantów podzielono; pierwszym jako liczbującym karty, płacono dziennie po 30 kr. drugim, jako zajmującym się pracą ważniejszą dawano po 1 złr. Później jednak zniesiono paginatorów i sami indykanci do znaczenia kart liczbami obowiązani byli. Podzielono księgi na dwie klasy, za pierwszą klasę ciągnącą się do roku 1620 płacono indykantom po 1 złr. dziennie, zaś za drugą klasę zaczynającą się od roku 1620, jako czytelniejszą płacono tylko po 45 kr. Nareszcie i tę normę zniesiono i płacono od liczby kart indykowanych dawniejszych po 3 kr. a od nowszych i czytelniejszych po 2 kr. — co jednak najgorszy wywarło skutek, albowiem dla większego zarobku spieszono się z indykowaniem a tym sposobem dopuszczono się mnogich niedokładności, dużo nazw poprzekręcano, a wiele nawet dla nieczytelności opuszczono. Mimo wszelkiego przecież pośpiechu ukończono tę olbrzymią pracę dopiero za lat 13 t. j. z dniem 15 czerwca 1800 r. za którą samo tylko wynagrodzenie pisarzy dziennych wynosiło 472.000 złr. a doliczywszy materiały do pisania i kosztu oprawy tak ksiąg popsutych jak i nowych indeksów, to ponieść musiał Rząd kosztów ogółem mniej więcej 600.000 złr.

Tym to więc sposobem utworzyło się obecne archiwum Actorum antiquorum, pospolicie Bernardyńskim zwane, a to z tego zapewne powodu, że od początku akta te w klasztorze OO. Bernardynów złożone są.

Akta tego archiwum składają się głównie z protokołów, w których stron działających własnoręczne podpisy się znajdują, następnie z ksiąg, do których wpisywano dosłownie wniesione dokumenta, a nareszcie z fascykułów, w których odpisy przez strony podawane, pod ich właściwymi znakami są przechowane. Zwyczaj bowiem był przy dawnych aktach, iż strony, które żądały, aby ich dokumenta do oblaty, a zatem i do ksiąg publicznych przyjętymi były, podawały ich odpisy.

Rejent wpisywał do protokołu imię strony wnoszącej a krótką treść dokumentu, a co do całej treści dokumentu, odwoływał się do odpisów, które pod szczególnym znakiem osobno i podług porządku seryalnego przechowane zostały. Z takich to odpisów powstały fascykuły. Wprawdzie rejentowie starali się później odpisy te wciągnąć do ksiąg przez ludzi praktykujących przy kancelaryach; i tym sposobem powstały księgi zwane: „Libri Inductionum” lecz tych inductów nigdzie nie doprowadzono do lat ostatnich.

Ponieważ wszystkie te protokoły, księgi i fascykuly zawierają w sobie akta różnego rodzaju więc też i nazwy ich są różne. I tak mamy nazwy: Inscriptionum, Plenipotentiarum, Relationum, Causarum, Querularum, Manifestationum, Decretorum itd. itd.

Znajduje się także wiele ksiąg i fascykulów, zawierających w sobie rejestra spraw, zwane wakandami, listy prywatne, ekstrakty dawne, fascykuly inkwizytów i t. d. i t. d.

Archiwum to actorum antiquorum zawierało po jego uporządkowaniu:

1. Dawnych ksiąg i protokołów Grodzkich i Ziemskich tomów	7313
2. Fascykulów w tekach	1515
3. Indeksów nowych w skórę oprawnych porządkiem chronologicznie alfabetycznym ksiąg	6241
4. Sumaryuszów Trybunału Lubelskiego, które c. k. Rząd dla ułatwienia sporządzić kazał	50
Ksiąg trybunalskich	411
<u>Razem ksiąg</u>	<u>15530</u>

Akta jednak te prawie żadne nie są kompletne. Ciąg wieków, napady nieprzyjacielskie, zdarzenia szczególne a może nieraz i naganna niedbałość przełożonych, przyczyniły się znacznie do ich zniszczenia. Są w nich przerwy, częstokroć lat kilkadziesiąt obejmujące. I tak n. p. akta ziemskie Lwowskie w zamku niższym (in castro inferiori) złożone przed rokiem 1653 przez „uawalność wody zruinowane i popsowane“ zostały, jak świadczy konstytucya z r. 1653 i 1658 fol. 420 i 551.

Miasto Halicz w roku 1677 w tak okropnym znajdowało się stanie, że Sądy tamtejsze do Lwowa przenieść musiano, a akta ziemskie Halickie nadpsute, konstytucya z roku 1616 Vol. III fol. 294 przepisać i poprawić kazała, czego jednak nie musiano wykonać, gdyż te akta w dość oplakany stan znajdują się.

Akta Buskie w roku 1704 przy wzięciu Lwowa szturmem przez Szwedów ucierpiały bardzo wiele. Jest na to dowód w dyariuszu obleżenia miasta Lwowa przechowanym w archiwum tegoż miasta, w którym to dyariuszu czytamy następujące słowa:

„Zostawili Szwedzi w samym zamku dowód wielkiej życzliwości swojej przeciw Rzeczypospolitej polskiej — oprócz bowiem dezolacyi w różnych pokojach i mieszkaniach poczynionej, w kancelaryi Grodzkiej konie stawiali i pod nie księgi i papiery pozostałe miasto słomy ślali; spotkało to nieszczęście osobliwie gród Buski, którego akta z aktami Lwowskimi uwieść do Kamieńca Podolskiego nie przyszło Jegomości Panu Łosiowi, Podstolemu Lwowskiemu. Zbierali pomięte i popsowane papiery potem kancelarzyści przez niedziel kilka..“

Akta ziemskie Buskie prawie zupełnie zaginęły, bowiem obecnie znajdujące się resztki tychże dopiero od r. 1774. się zaczynają,

Ten sam prawie los spotkał później i akta Bełzkie, jak świadczy manifest rejenta Lebedowicza w roku 1716 do Grodu Bełzkiego w te słowa po łacinie wniesiony: „Quam primum post abitum militum Saxonorum ex Palatinatu Belzensi acta praesentia adire eademque penetrare et lustrare valunt, ubi summam dissectionem omnium actorum, nonnullorum vero prothocollorum, librorum et Regestrorum dislacerationem, aliorum vero interceptionem animadvertit.“

Akta grodzkie Pilzneńskie, złożone w klasztorze Tynieckim dużo przez pożar ucierpiały.

A i tego przemilczeć nie można, że przy zwożeniu aktów do Lwowa dużo z nich porzywano lub wcale zaginęło, czego najniezaprzeczniejszym dowodem jest ten fakt, iż w roku 1867 niezmordowany w pracach archiwalnych obecny Dyrektor Tabuli miasta Lwowa, Ludwik Rojek, sprowadził za pośrednictwem Prezydium wyższego Sądu krajowego, z plebanii rzym. kat. w Bełzie 4 fascykuly ciekawych aktów byłego Grodu Bełzkiego, które przez tegoż Rojka skonsygnowane w archiwum tak zwanem Bernardyńskim złożono.

Także księgarnia Jabłońskiego we Lwowie posiadała wiele konwolutów dawnych aktów a i więcej by takich odkryć zrobić można, gdyby posiadacze takich aktów, własność krajową stanowiących, chęć mieli zwrócić te akta tam, gdzie być powinny.

Wskutek zniesienia dawnych urzędów i Sądów Grodzkich i Ziemskich, zaprowadził ces. kr. Rząd cyrkularzem z 9go grudnia 1784 acta corroborationis, do których wciągnięte być mają wszystkie transakcye, między tutejszymi obywatelami zawarte, jak tylko się nie tyczą dóbr ziemskich, lecz zawierają prawa i obowiązki ze stosunków osobistych wypływające.

Instytucya ta pod wielu względami bardzo jest ważną i pożyteczną, bo można zachować w tych aktach wszystkie te dokumenta, które nie należą do Tabuli kr. quae nont sunt Tabularum capacia.

Akta te korroberacyjne mają trzy kategorię ksiąg, a mianowicie: „Contractuum, Plenipotentiarium i Manifestationum“. Zaczynają się z r. 1785 i mieszczą w sobie do dnia dzisiejszego 4864 dokumentów, ich indeksów zaś i ksiąg jest 346, manipulacya zaś przepisana instrukcyą z d. 22. listopada 1784 utrzymała się do dziś dnia.

2/. Składa się więc obecnie Archiwum Lwowskie wedle dołączonej tablicy 2:

1. z 6.000 skorowidzów czyli indeksów,
2. z 6.944 ksiąg i
3. z 1.358 fascykułów, czyli ogółem z 14.302 tomów.

Drugie takie same Archiwum jak Lwowskie tylko w daleko mniejszych rozmiarach, znajduje się w Krakowie; w tem Archiwum przechowane są akta Grodzkie i Ziemskie pewnej części byłego Województwa krakowskiego, składające się z Powiatów: Proszowskiego, Książkiego, Lelowskiego i Krakowskiego. Akta Ziemskie zaczynają się z roku 1388 a kończą na r. 1792 i mieszczą w sobie 685 ksiąg, akta zaś Grodzkie zaczynają się od r. 1428 idą po rok 1796 i zawarte są w 2.272 księgach.

Prócz tych aktów są tam jeszcze akta Apelacyjne, Trybunalskiemi zwane, od r. 1796 aż po r. 1810 idące, w liczbie 1404, które jednak pod Zarząd Reprezentacyi kraj. nie przejdą.

Archiwum to dopiero w r. 1853 przeszło z pod Zarządu Rosyjskiego pod Zarząd Austriacki i złożone jest przy ulicy Grodzkiej w Gmachu pojezuickim i poddane jest pod opiekę sądową.

Obydwa te Archiwa, tak Lwowskie jak Krakowskie służą publiczności jako źródło do historyi kraju i rodzin polskich, do legitymacyi z pochodzenia szlacheckiego, do rozsądzenia sporów granicznych i t. d., słowem są one prawdziwą skarbnicą narodową.

Podobnych Archiwów, jak Lwowskie i Krakowskie znajduje się jeszcze 14. w Królestwie polskiem, z których jednak żadne, prócz może głównego Archiwum Warszawskiego, nie okazuje się tak bogatym jak Archiwum Lwowskie.

Dla utrzymania porządku i przechowania tych skarbów w wiekopomne czasy nie wolno było stronom samym po tych Archiwach wertować. Urzędnicy tylko robili pod okiem Przełożonego poszukiwania dla stron i wydawali odpisy i sumaryusze. Porządek ten ciągle w Archiwum Lwowskiem się zachowuje a bez wątpienia i w Archiwum krakowskiem przestrzegany bywa.

B. Organizacya obecna.

Dekretami nadwornymi z dnia 16. grudnia 1808 i z dnia 3. Stycznia 1810 oddano Archiwum Lwowskie pod opiekę byłych Sądów szlacheckich Lwowskich (obecnie sądów krajowych) a mianowicie w skutek nieobsadzenia na przyszłość posady Rejenta i złączenia Archiwum z Tabulą krajową, pod bezpośredni zarząd Dyrektora czyli Registratora Tabuli krajowej.

Wiceregistratorowi zaś nadano tytuł Archiwaryusza i poruczono mu pracę archiwalną, a to przy pomocy jednego Ingrosisty tabularnego i dwóch urzędników Sądowych, zaś wpisywanie do ksiąg korroberacyjnych uskuteczniłi delegowani z Tabuli pisarze dzienni, wreszcie do usługi dodano woźnego i stróża.

Pod kierownictwem więc Wiceregistratora mieli więc urzędnicy następujące zajęcia:

1. Ingrosista prowadził manipulację archiwalną, t. j. przyjmował od stron zamówienia, prowadził trzy gatunki protokołu podawczego, a dwa gatunki protokołu wydawczego, odbierał przepisane taksy, odsyłał do kasy i pokwitowania stronom doręczał. Prócz tego przeprowadzał wszelkie korespondencye a jak mu czas pozwalał, to pomagał sumaryusze sporządzać lub ekstrakty sprawdzać.

2. Młodszy kancelista lub akcesista przeprowadza kwerendę t. j. wynotowuje z indeksów wedle wskazanych Grodów lub Ziemstw podług lat, tomy, księgi, protokoły lub fascykuły, w których poruczone mu do odszukania nazwiska familii, osób, miast, wsi, kościołów lub klasztorów napotkał, notując stronnice i liczby księgi protokołu lub fascykułu.

Taka jakkolwiek mechaniczna robota trwa częstokroć kilka tygodni a nawet kilka miesięcy. Chcąc bowiem wszystkie dokumenta ponotować, trzeba wszystkie indeksy przejść a tych jest 6.000, a zatem, gdyby przeszukać w jednym dniu 100 indeksów (co przy niekoniecznie ściśle zachowanym porządku alfabetycznym indeksów jest prawie niemożliwym) to taka jedna kwerenda wymaga 60 dni czasu.

Pokazuje się tedy, że podobnych kwerend jedna osoba ledwie sześć do roku przeprowadzić zdoła i to tylko co do samych indeksów, muszą więc kwerendującemu pisarze dzienni iść w pomoc i powoli wciągać się do cierpliwego szperania.

3. Starszy urzędnik, jako już wprawniejszy sporządza Sumaryusze przeprowadzonej kwerendy: robota uader żmudna, której nie tak łatwo podołać można, trzeba bowiem wedle wynotowanych z indeksów stronnice i liczb ksiąg i fascykułów, dokumenta wskazane częstokroć bardzo nieczytelne, wyblądłe lub nadpsute jak najdokładniej odczytać i z nich treść wyciągnąć a przytem i nie opuścić coby n. p. na pochodzenie kwerendującej osoby najmniejszy promyk rzucić mogło. A ponieważ indeksy częstokroć z kilku a nawet z rozmaitych lat się składają, przeto układający Sumaryusz w chronologicznym porządku na wielkie natrafia trudności.

Praca taka wymaga pilności, sumiennosci, wprawy, przytomności umysłu i dokładnej znajomości języka (średniowiecznej łaciny) zatem ludzi oddanych temu zawodowi całkiem, rzec można z zamiłowaniem.

Stronie, która otrzymała taki Sumaryusz, wolno żądać w odpisie wierzytelnym, każdy dokument w Sumaryuszu zawarty. Odpisanie takiego dokumentu wymaga również wprawy, a to nie tylko ze względów paleologicznych ale także z powodu samej formy kancelaryjnej, jaka w dawnych czasach używaną bywała, a której wiedza dla dosłownego jej pomieszczenia w odpisie jest konieczną. I tak n. p. przy zapisie na przeżycie (*Inscriptio mutuae advitalitatis*) powiada przy końcu; *advitalitatem et usumfructum ad extrema duntaxat utriusque tempora inscribunt etc. scribatur advitalitas mutua ad finem juxta formam Cancellariae*.

Przy reformacyach czyli zapisach prawnych powiada z końcem *prout dat, donat etc. scribatur reformatio ad finem juxta formam cancellariae, albo*

Przy plenipotencyach powiada:

Generosus Joannem N. ulternis scribantur plenipotentes judiciales Palatinatus Belzensis et terrae Russiae, a dopiero: in plenipotentes suos elegit i t. d.; — a nareszcie przy wypisie kopii z fascykułu są na wierzchu lit. O. W. G. K. O. Audrzej Tyszkowicz z Bielowic i ciągnie dalej osnowę dokumentu.

Otóż O. znaczy: Offerens, wnoszący a następne litery: Woźny, Generał, Koronny, Opaczny . . a zatem: Do urzędu niniejszego i akt Grodzkich Buskich przyszedłszy oczywiście woźny itd. gdzie znowu konkluzję robić trzeba.

Jeżeli już praca podrzędnych urzędników wymaga specjalnego wykształcenia, wprawy i sumiennosci, cóż dopiero wymagać należy od Naczelnika urzędu, który wszystko sam kolacyonować musi, za wszystko wobec urzędu przełożonego i stron odpowiedzialnym jest, który na każdy dokument

własnoręczny podpis położyć winien a tem samem jedynie za wszystko odpowiada, który za całość Archiwum ręczy a i wstępujących urzędników przyuczać i wdrażać winien.

To też c. k. Rząd oceniwszy należycie wymogi do takiego urzędu potrzebne, sownie opłacał Dyrektora. I tak Poletyło pobierał 2000 zlr. a Szczuka 1500 zlr. płacy, kwaterowe i trzech-tygodniowy urlop dwa razy do roku.

W późniejszych czasach wszelako zmniejszono etat i złożono takowy z Wiceregistratora Tabuli krajowej, z Ingrosisty i dwóch Kancelistów.

Ich płace wynosiłyby wedle terażniejszej stopy:

Wiceregistratora	1.600 zlr.	
Ingrosisty	1.240 "	
Jednego kancelisty	900 "	
drugiego kancelisty	780 "	
dodawszy do tych płac dwóch pisarzy dziennych	900 "	
woźnego	350 "	
i stróża	32 "	76 ct.
<hr/>		
więc roczna płaca personalu wynosiłaby	5.882 zlr.	76 ct.

Obecnie jednak należą do archiwum:

Wiceregistrator o płacy	1.600 zlr.	
Ingrosista	1.240 "	
Zaprzysięgły pisarz dzienny	657 "	
Woźny stały	350 "	
Stróż dochodzący	32 "	76 ct.
<hr/>		
	3.879 zlr.	76 ct.

Dodawszy do tego ryczałt

na potrzeby kancelaryjne	150 zlr.
8 sągów drzewa	120 "
i czynsz najmu lokalu	152 "
wynoszą obecnie koszta tego archiwum rocznie	4.301 zlr. 76 ct.

Niepotrzebujemy przytoczyć, bo jest to rzeczą ogólnie znaną, że taki etat nieodpowiada potrzebom i wymogom, jakie publiczność do takiego Archiwum stawiać prawo ma i stawia.

Dochody tego Archiwum stanowią taksy i opłaty stemplowe. Te ostatnie nie będą już naszym dochodem, bo wpływać zawsze będą do kas Rządowych — o taksach poniżej pomówimy obszerniej.

Taka sama praca i organizacya jak w Archiwum Lwowskiem ma miejsce w Archiwum Krakowskiem, tylko co do kwerendy zachodzi ta różnica, że Archiwum Krakowskie nie posiada jeszcze takich, jak we Lwowie, indeksów streszczonych, zupełnie kompletnych; takowe dopiero z końcem roku 1864 zaczęto sporządzać. Natomiast znajduje się tam na początku lub przy końcu każdej księgi jak najdokładniejszy indeks alfabetyczny imion i nazwisk osób działających i majątków ziemskich w tej księdze zawartych z poszczególnieniem stronnice, na których te nazwiska przychodzą.

Taki indeks jest nawet dla rutynowanego Archiwisty dużo praktyczniejszy, aniżeli indeksy Lwowskie, tam on bowiem w jednej chwili wynotuje stronnice ksiąg, na których przychodzą wskazane nazwiska, a w jakiej czynności ono przychodzi, dowie się z dokumentu samego.

Mimo, że Archiwum Krakowskie jest znacznie mniejsze, wynoszące mniej więcej jedną czwartą część Archiwum Lwowskiego i praca ułatwiona przez praktyczniejsze indeksy, ma ono przecież dwóch systemizowanych urzędników i woźnego a mianowicie:

Archiwaryusza z płacą roczną	1.200 złr.
Adjunkta z płacą roczną	800 „
i woźnego o	300 „
ryczałt na potrzeby kancelaryi	75 „
opał	96 „
Kosztuje więc rocznie podług etatu rządowego	<u>2.491 złr.</u>

Prócz pensyi mieli tamtejsi urzędnicy zapewniony §. 7. rozp. min. z d. 12. Marca 1854.

l. 61. jedną trzecią część należności za kwerendę, czyli za odszukanie dokumentów.

Etat więc obecny urzędników i sług, tudzież ryczałty na potrzeby kancelaryjne, najem i opał wynoszą obecnie w obydwóch Archiwach rocznie . 6.792 złr. 76 ct .w. a.

C. Dochody archiwalne.

Jakkolwiek uporządkowanie Archiwum Lwowskiego dopiero z dniem 15. Czerwca ¹⁸²⁰ ukończonem zostało, to przecież już od 14. Grudnia 1784 rozpoczęto czynności archiwalne, a mianowicie wydawanie dokumentów w odpisach wierzytelnych czyli w Extraktach, za które to odpisy następujące konstytucyą z r. 1768 przepisane taksy opłacano, a mianowicie: za odpisy od arkusza 15 kr. a za przyciśnięcie pieczęci 3 kr. Takse tę z dniem 1. Stycznia 1786 podniesiono do 45 kr. od arkusza, a za uwierzytelnienie dokumentu naznaczono 40 kr. od arkusza.

Patentem taksowym z dnia 11. Stycznia 1810 ustanowiono za odszukiwanie dokumentów, czyli za tak zwaną kwerendę opłatę w kwocie 10 złr. Mk. dalej za wpisanie dokumentów do akt korroboracyjnych 1 złr. 45 kr. a za wglądnięcie sądowe imieniem stron interesowanych do księgi 3 złr.

Dekretem nadwornym z dnia 24. Kwietnia 1838 L. 16.880 uwolnionem zostało powtórne wyjęcie dokumentów w odpisie od opłat Archiwalnych nie zaś od stempli, a wydawane Fiskusowi odpisy wolne były od opłat wszelkich.

Dekretem ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 9. Maja 1849 L. 10.460 niżono takse za kwerendę z 10 złr. Mk. do 5 złr. zlr. Mk. Owóż taksy te stanowią cały dochód własny Lwowskiego Archiwum i wynosi tenże dotychczas 76.429 złr.

W Krakowskiem Archiwum opłacają się taksy w odmienny zupełnie sposób; — wedle bowiem rozporządzenia ministeryalnego z dnia 12. Marca 1854 dzieli się tam kwerenda na peryody, które strona sama winna oznaczać.

Płaci się więc tam:

Za pierwszy peryod od najnowszych lat wstecz aż włącznie po rok 1751	1 złr. 5 cnt.
Za peryod od roku 1750 do włącznie 1701 roku	2 „ 10 „
Za peryod od roku 1700 do włącznie do 1651 r.	3 „ 15 „
Za peryod od roku 1650 aż włącznie do 1601 r.	4 „ 20 „
Od roku 1600 wstecz do najstarszych lat	5 „ 25 „
Razem zatem za przewertowanie wszystkich lat	<u>15 złr. 75 cnt.</u>

Taksa od wglądnięcia Sądowego do ksiąg, jest taka sama, jak we Lwowie, to jest 3 złr. 15 cnt. wa. a §. 7. powołanego rozporządzenia ministeryalnego przyznaje jeszcze honoraryum kwerendującym urzędnikom, które $\frac{1}{3}$ część należności Rządowej wynosi.

Dawszy w dotychczasowym wywodzie dokładny opis historyczny i stanu obecnego obydwóch Archiwów tak pod względem jego materiału i jak jego organizacyi, przystępujemy do drugiego

działu naszego przedłożenia to jest do rokowań Wydziału krajowego z c. k. Rządem o odebranie obydwóch Archiwów w Zarząd Reprezentancyi i do przedłożenia wniosków stosownie do polecenia Wys. Izby wraz z ich umotywowaniem.

III.

A. Rokowania Wydziału kraj. z c. k. Rządem.

Pismem z dnia 16. Marca 1869 l. 1286/Praes. uwiadomiło c. k. Prezydium Namiestnictwa Wydział krajowy, iż c. k. Ministerstwo sprawiedliwości gotowe jest oddać Archiwum aktów Grodzkich i Ziemskich w Krakowie istniejące jako zakład krajowy w przechowanie i zarząd Wydziału krajowego z zastrzeżeniem wszelako, że z tego Archiwum wyłączone zostaną od oddania 1435 ksiąg krakowskich miejskich i akta byłego Sądu apelacyjnego zachodnio-galicyjskiego, i że Archiwum to i nadal pozostanie w Krakowie.

Na to pismo odpowiedział Wydział krajowy, iż w zasadzie zgadza się na odebranie tego Archiwum pod wymienionemi warunkami, że wszelako żąda także oddania Archiwum Lwowskiego i zachowuje sobie prawo stawiania innych jeszcze— mianowicie co do Archiwum Lwowskiego warunków, któreby stanowiły przedmiot osobnych rokowań, że nakoniec bez zezwolenia W. Sejmu Wydział krajowy nie mógłby przystąpić do odebrania tych Archiwów w swój zarząd.

Otrzymałszy pismem c. k. Prezydium Namiestnictwa z dnia 18. Kwietnia 1869 l. 2022 uwiadomienie, iż wedle reskryptu c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 12. Kwietnia 1869 l. 1608 c. k. Ministerstwo sprawiedliwości zgodziło się i na oddanie istniejącego we Lwowie archiwum pod warunkiem, aby na przyszłość c. k. Władzom centralnym w Wiedniu i c. k. Władzom krajowym i ich Zastępcom zastrzeżone było prawo użytku, to jest prawo wglądu i robienia wyciągów bez opłaty i ażeby stronom jak dotychczas dozwolonem było korzystać z Archiwum tego celu udowodnienia praw i legitymacyi za złożeniem opłat nie wyższych jak dotychczas.—Sformułowaliśmy nasze warunki w następujących punktach.

1. Ażeby prawo c. k. Władz do wglądnięcia do Akt i robienia wyciągów bez opłaty wykonywanem było w godzinach urzędowych i pod nadzorem osób do tego przez Wydział krajowy wyznaczonych ;

2. Aby prawo wyznaczenia należytości od prywatnych osób należących się, należało bez ograniczenia do Reprezentancyi krajowej ;

3. Ażeby Reprezentacya kraj. przy nadaniu posad archiwalnych nie była obowiązana przyjmować terażniejszych urzędników warunkowo lub bezwarunkowo na swój etat, lecz żeby zupełną w tym względzie miała wolność ;

4. Aby prawo najmu lokalności w klasztorze OO. Bernardynów we Lwowie wypływające z kontraktów najmu z dnia 15. Stycznia 1788 i z dnia 1. Listopada 1787 przelane zostały na Reprezentacyę krajową ;

5. Ażeby lokal, w którym się mieści obecnie Archiwum krakowskie oddany został Reprezentancyi krajowej do użytku bezpłatnego na tak długo, jak długo Wydział krajowy Archiwum to w tym lokalu pozostawi.

6. Ażeby suma 2263 złr. 85 ct. w. a., którą c. k. Ministerstwo Sprawiedliwości reskrytem z dnia 9. Lutego 1868 l. 893 przyzwoliło na restauracyę lokalności Archiwum Lwowskiego, a która dotychczas wydaną nie została, wypłaconą została Wydziałowi krajowemu przy oddaniu Archiwum w jego Zarząd.

Wedle pism c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 11. Lipca 1870 l. 2988 pr. i z dnia 1. Maja 1871 przystało c. k. Ministerstwo na wszystkie nasze warunki z wyjątkiem, iż odstępując nam swoje prawo najmu ubikacyj Lwowskich odsunęło od siebie poręczenie, czyli (ewikycę) za to prawo.

Mimo to nie sądził Wydział krajowy, iż byłoby stosownem doradzać W. Sejmowi odebranie tych Archiwów. Wiadomem bowiem było, iż staliśmy w przededniu ważnych przeobrażeń w stosunku naszego Kraju do Państwa. Mianowicie życzeniem było ogólnem, aby dotychczasowy dualizm w Administracyi ustał i Zarząd autonomiczny połączony został z Rządowym. W takim wypadku zaś łatwo stać się mogło, iż Zarząd Archiwów byłby wrócił do Władz Rządowych, a przynajmniej podpadłby pod ich przeważny wpływ, ale kosztów utrzymania jużby prawdopodobnie nie zdołano, usunąć z budżetu Funduszu krajowego.

Te nasze wątpliwości usunął wszelako W. Sejm powołaną na wstępie Uchwałą wychodzącą z zapatrywania się, iż Archiwa te odebrać należy w Zarząd Reprezentacyi krajowej.

Posłuszni tej uchwale przedkładamy nasze wnioski, oparte na następującem

B. Szczegółowem umotywowaniu :

Do art. I.

Upoważnienie W. Sejmu do odebrania Zarządu tego Archiwum, jest niezbędnie potrzebnem, ponieważ Zarząd ten wymaga kosztów, któremi Fundusz krajowy bez zezwolenia W. Sejmu obarczać, Wydziałowi krajowemu nie wolno.

Do art. II.

Wydział krajowy sądzi, iż najwłaściwszem jest połączyć pod względem administracyjnym obydwie Archiwa w jedną całość i poddać ją pod jedną Dyrekcyę, a to ze względu, aby obydwie Archiwa jednakowo urządzić i Zarząd jednakowo prowadzić.

Dotychczas wszystko w tych obydwóch Archiwach jest różne. Sposób postępowania, taksy, indykowanie, Etat urzędników, ich płace i sposób płac. Taka różność jest niekorzystna dla publiczności, która w każdym Archiwum różnych trzymać się musi przepisów; taka różność utrudniałaby naczelny kierunek a nadto postawiłaby trudności w przeniesieniu urzędników z jednego Archiwum do drugiego a nadto wytworzyłaby pewny podział a może i zawiść między urzędnikami obydwóch Archiwów, czego wszystkiego w interesie służby unikać należy.

Nadto w razie, jeżeliby Archiwa te zostały każde z osobna jako samoistne zorganizowane, należałoby w Archiwum Krakowskiem ze względu na dużo mniejszą objętość, bo nie wynosi ono i czwartej części Archiwum Lwowskiego, wyznaczyć dużo mniejszy Etat osób i płac, coby się równało upośledzeniu Archiwum Krakowskiego. Przez złączenie tych obydwóch Archiwów w jedną Instytucyę i zaprowadzenie jednolitości w jej kierunku, upraszcza się cały Zarząd, urzędnicy stają się urzędnikami jednej Instytucyi i wolny mają awans z jednego Oddziału do drugiego.

Nazwa jaką proponujemy zdaje nam się najwłaściwszą, — ponieważ zaś i c. k. Rząd i rzecz sama wymaga, aby każde Archiwum w dotychczasowem pozostało miejscu, więc stanie się temu zadość i Archiwum Krakowskie pozostanie w Krakowie, Lwowskie zaś we Lwowie.

Do art. III.

Skoro mamy przystąpić do odebrania tych Archiwów, trzeba mieć w pogotowiu cały Organizm administracyjny, ażeby czynności nie tylko nie przerywać, ale je prowadzić dalej tak, iżby odpowiadały potrzebie i życzeniom publiczności.

W etacie naszym na wzór Warszawskiego ułożonym proponujemy pięciu urzędników, dla obydwóch oddziałów, z których trzech przydzielamy do oddziału Lwowskiego, dwóch do oddziału Krakowskiego. Sądzymy, że mniejszego Etatu ze względu na możność i ważność pracy proponować nie możemy tem mniej, ileż z wyjątkiem ostatnich czasów, w których dla tych Archiwów żadnych prawie nie chciano ponosić kosztów, Etat Rządowy zawsze był większy od Etatu przez nas obecnie przedłożonego.

Wnosimy więc jednego Dyrektora jako Naczelnika obydwóch Oddziałów i bezpośredniego kierownika oddziału Lwowskiego, jednego Archiwaryusza, który pod nadzorem Dyrektora kierować będzie oddziałem Krakowskim, dwóch Skryptorów, to jest po jednym dla każdego oddziału i jednego Asystenta dla oddziału Lwowskiego, jako nierównie większego od oddziału Krakowskiego.

Przydzielenie każdemu oddziałowi jednego woźnego i jednego stróża nie wymaga motywowania.

Co się tyczy płac, to Wydział krajowy sądzi, iż pod skromniejszymi, niż proponujemy warunkami, nie uda nam się uzyskać odpowiednich sił.

Przeciwnie obawiać się należy, że warunki, które proponuje Wasz Wydział nie skłonią mężów nauki i doświadczenia do oddania się całkowicie temu zawodowi w służbie krajowej. Bo od Dyrektora i Archiwaryusza jako odpowiadających za czynności archiwalne, wymaga się obszernych wiadomości paleologicznych, archeologicznych i historycznych, jak niemniej starej pisowni i wiadomości lingwistycznych. Ich zadaniem będzie nie tylko załatwiać pod własną odpowiedzialnością czynności archiwalne, ale nadto przysposabiać i wyuczać młodszych urzędników.

Sądźmy więc, że nie przekraczamy granic oszczędności, jeżeli dla Dyrektora proponujemy pensję Sekretarza Wydziału krajowego, dla Archiwaryusza pensję koncepcyisty Wydziału krajowego, dla Skryptorów pensję Adjunktów konceptowych Wydziału krajowego, a dla Asystenta pensję Asystenta konceptowego.

A ponieważ ta Instytucja jest Instytucją krajową, więc samo z siebie wynika, iż urzędnikom i sługom przy tem Archiwum umieszczonym przysłużyć winien charakter urzędników krajowych, tak jak przysłużyć urzędnikom i sługom Wydziału krajowego.

Proponowany dla Dyrektora ryczałt na podróże do Krakowa, których przynajmniej cztery do roku odbyć winien, zaprowadza się dla oszczędzenia dużo wyższych kosztów podróży i dyet.

Ponieważ przewidzieć się daje z pewnością, iż mężowie z wszechstronnem wykształceniem dla prac archiwalnych koniecznie potrzebnem, a mianowicie tacy, którym z całym spokojem możnaby powierzyć kierownictwo i ważniejsze prace, przekroczyli rok 40 wieku, więc wnosi Wydział krajowy ażeby w celu umożliwienia lepszego wyboru przy nadaniu posad Dyrektora, Archiwaryusza i Skryptorów nie był związany do ustępu 1-go §. 3. Ustanowy służby krajowej.

Równie przewidzieć się daje, iż na posady archiwalne powołać będzie trzeba mężów już przy tych Archiwach pracujących, a tem samem przyjąć im na podstawie §. 33 ustawy służby krajowej, pewną ilość lat już zasłużonych. Ażeby wszelako ochronić Fundusz krajowy od ciężarów za nadto prędko nań spaść mogących, uznał Wydział krajowy za stosowne dodać na ten wypadek warunek, aby lata przyjęte, tylko wtenczas do emerytury przyjęte zostały, jeżeli urzędnik taki przynajmniej 10 lat w służbie krajowej przepędzi.

Inne postanowienia proponowanego teraz Etatu wyjęte są z uchwały W. Sejmu z dnia 3. Stycznia 1874 dotyczące się Etatu urzędników i sług Wydziału krajowego.

Do art. IV.

Że cały Zarząd a mianowicie ustanowienie taks pozostawia się Wydziałowi krajowemu, wypływa z jego własności, jako organu wykonawczego Reprezentacji kraj. i z tej okoliczności, iż wymierzenie taksy jako czynność czysto administracyjnej wedle okoliczności zmianom podpadać mogąca w każdym Rządzie jest atrybucją egzekutywy, nie zaś legistywy.

Że zaś urzędników i sług wyklucza się od wszelkiego udziału w takich należytościach i wzbrania im się wszelkiej opłaty od stron, leży w interesie nie tylko służby samej, ale także w interesie urzędników, chroniąc ich tym sposobem od styczości, któreby mogły uwłaczać ich godności.

Do art. V.

Jeszcze w roku 1868 uznana została przez c. k. Rząd potrzeba restauracji Archiwum Lwowskiego i już wtenczas asygnował c. k. Rząd na ten cel sumę 2.663 zł. 85 cent. w. a. Tej sumy nie wydano, bo nie przedsięwzięto żadnych restauracyj.

Od tego czasu upłynęło 6 lat, można więc łatwo ocenić, w jakim stanie znajduje się obecnie Archiwum Lwowskie, jak równie logicznie wypływa, że suma wyznaczona w r. 1868 dziś już wystarczyć nie może.

Dla tego prosimy o pozwolenie użycia większej sumy, jeżeliby ta, którą mamy od c. k. Rządu odebrać, nie wystarczyła.

Do art. VI.

Za ubikacye przez Archiwum Lwowskie zajęte oplaca się obecnie czynszu rocznego 152 zł. w. a. Zdołano z tym czynszem utrzymać się aż po dziś dzień na podstawie nieodwołalnych dla OO. Bernardynów, a każdej chwili odwołalnych dla ck. Rządu kontraktów najmu z lat 1787 i 1788. Z kontraktów takich pod presją Rządową na początku okupacyi zawartych, nie wypada nam korzystać, a to tem mniej, ile że już Organa rządowe uznały takie postępowanie za niesłuszne, co dowodzi okoliczność, że Prezydent c. k. Sądu krajowego wyższego przed laty już na prośbę OO. Bernardynów wnosił na podwyższenie czynszu najmu do 600 zł. rocznie, co zapewne dla tego tylko nie przyszło do skutku, że tymczasem rozpoczęły się rokowania o oddanie tych Archiwów w Zarząd Reprezentacyi krajowej.

Do art. VIII.

Wypracowanie Instrukcyi odpowiednich jest koniecznem, chcąc wprowadzić ład i jednolitość w ruch Organizmu.

Do art. IX.

Do olbrzymiej pracy nowego indykowania na razie jeszcze przystąpić nie można. Lecz jest ono koniecznem, aby uprościć i ułatwić poszukiwania, a tem samem ułatwić pracę i dać poszukującym pewność, iż w danym razie poszukiwanie zostało wyczerpnięte. W Archiwum Lwowskiem mamy 6.000 tomów Indeksów. — Ta liczba sama dowodzi, iż obecne indykowanie jest wadliwe i tłumaczy, dla czego poszukiwania za jednym nazwiskiem trwają czasem miesiącami. W Krakowie zaczęto Indeksy spisywać, lecz tylko zaczęto. Trzeba więc tę pracę w obydwóch Archiwach przeprowadzić. Uskutecznić się to da dopiero po odebraniu Archiwów i po uzyskaniu zdolnych urzędników, którymby nadzór nad tą pracą i jej kierunek powierzyć można. Po rozpatrzeniu się dokładnie w całym materyale, a może także po wysłuchaniu zdania rzeczoznawców będzie można obmyśleć najlepszy sposób indykowania i obliczyć koszt.

Do art. X

Roty przysięgi i rota przyrzeczenia w miejscu przysięgi ułożone są podług rot przez W. Sejm dla urzędników, aplikantów i sług Wydziału krajowego uchwalonych z zastosowaniem ich do zajęcia w Archiwach aktów Grodzkich i Ziemskich.

We Lwowie dnia 30 Czerwca 1874.

Leon książę Sapieha,

Marszałek krajowy.

Oktaw Pietruski,

Sprawozdawca.

Województw i w tychże istniejących Aktów
Archiwum krajowem we

Województwo	Grodzkie	Od roku	do roku	Indeksa	Księgi			Fascykuly		Suma ogólna	
					indekso- wane	nie indek- sowane	Suma poszczególne	Z indek- sami	bez indek- sów		
Krakowskie	1. Bieckie	1380	1783	311	430	—	430	70	IX	820	
	2. Sandeckie	1516	1784	346	333	2	335	96	XXI	798	
	3. Oświęcimskie	1598	1784	148	167	—	167	91	III	409	
Sandomierskie	4. Pilzneńskie	1765	1783	9	8	—	8	6	—	23	
R u s k i e	5. Przemyskie	1462	1783	1326	1076	25	1101	260	XXXII	2719	
	6. Samborskie	1530	1537	1	1	—	1	—	—	2	
	7. Lwowskie	1441	1784	601	948	11	959	102	XXXI	1693	
	8. Podwojewódzkie lwowskie .	1740	1775	3	6	—	6	—	—	9	
	9. Grodeckie	1528	1540	1	1	—	1	—	—	2	
	10. Żydaczowskie	1649	1783	177	193	—	193	72	I	443	
	11. Halickie	1512	1784	396	448	—	448	51	VI	901	
	12. Trembowelskie	1541	1784	334	398	—	398	55	IV	791	
	13. Sanockie	1423	1783	469	437	11	448	159	XVI	1092	
	14. Bełzkie	1500	1784	492	626	—	626	74	VIII	1200	
	15. Buskie	1499	1784	93	78	1	79	5	I	178	
	16. Krasnostawskie	1654	1688	1	1	—	1	—	—	2	
	17. Lubaczowskie	1535	1560	1	1	—	1	—	—	2	
	Akta korroboracyjne	Manifestacyj			74	79	—	—	—	—	153
		Kontraktów			43	53	—	—	—	—	96
		Pełnomocnictw			43	53	—	—	—	—	96

k a z

(Urzędów) grodzkich i ziemskich, obecnie w główném Lwowie przechowanych.

t a									
Z i e m s k i e	Od roku	do roku	Indeksa	księgi			Fascykuly		Suma ogólna
				idekso- wane	nie idek- sowane	Suma poszczegól- na	Z idek- sem	bez idek- su	
1. Bieckie	1436	1766	24	36	—	36	—	—	60
2. Czchowskie	1401	1783	74	78	—	78	14	XVII	183
3. Zatorskie	1565	1778	33	42	—	42	2	—	77
4. Pilzneńskie	1408	1784	85	105	—	105	16	XV	221
5. Przemyskie	1436	1783	372	414	—	414	25	VIII	819
6. Przeworskie	1437	1774	45	47	—	47	5	I	98
7. Lwowskie	1449	1784	150	305	8	313	6	XXI	490
8. Żydaczowskie	1557	1784	10	16	—	16	1	—	27
9. Halickie	1435	1784	128	211	—	211	11	VII	357
10. Trembowelskie	1648	1784	6	7	—	7	1	—	14
11. Sanockie	1540	1783	63	69	—	69	10	XIII	155
12. Bełzkie	1439	1783	140	217	—	217	6	VI	369
13. Buskie	1509	1784	1	2	—	2	—	—	3
Ogółem	—	—	6000	6886	58	6944	<u>1138</u>	<u>220</u>	14.302
							1358		

Wniosek.

Allg. %.

Art. I.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby Archiwa aktów Grodzkich i Ziemskich w Krakowie i we Lwowie znajdujących się odebrał jako Zakłady krajowe w zarząd Reprezentacyi krajowej, a względnie Wydziału krajowego, a to pod warunkami między c. k. Rządem a Wydziałem krajowym już ułożonemi.

Art. II.

Archiwa te stanowiąc będą pod względem administracyjnym jedną całość i nosić, będą nazwę: „Krajowe Archiwum aktów Grodzkich i Ziemskich“.

Wszakże akta te przechowane zostaną w dotychczasowych ich miejscach, zatem archiwum krakowskie w Krakowie, archiwum lwowskie tak zwane Bernardyńskie we Lwowie, pierwsze pod nazwą: „Krajowe archiwum aktów grodzkich i ziemskich, oddział Krakowski“ — drugie: „Krajowe Archiwum aktów Grodzkich i Ziemskich, oddział Lwowski“.

Art. III.

Uchwala się dla Archiwum krajowego załączony pod lit **A.** Etat osób i płac urzędników i sług, który to Etat wchodzi w życie z dniem odebrania tego Archiwum w zarząd Wydziału krajowego. Urzędnicy i słudzy tym etatem objęci są urzędnikami i sługami krajowymi ze wszystkimi w Ustawie służby krajowej zawartemi prawami i urzędnikami.

Art. IV.

Zarząd tego Archiwum, jak niemniej ustanowienie należności (taks) od stron za jego używanie, należy do zakresu działania Wydziału krajowego.

Należności te wpływają do Funduszu krajowego. Urzędnicy i słudzy nie mają żadnego udziału w tych należnościach, ani też nie mają prawa do jakiegokolwiek opłaty od stron.

Art. V.

Poleca się Wydziałowi krajowemu przystąpić bezzwłocznie po odebraniu Archiwum w swój Zarząd do restauracyj w obydwóch oddziałach potrzebnych, na co winien obrócić sumę 2.663 zł. 85 ct. a. w. przez c. k. Rząd wypłacić się mającą. W razie nie wystarczenia tej sumy, winien będzie Wydział krajowy pokryć niedostarczającą resztę kosztów z Funduszu dyspozycyjnego 30.000 zł.

Art. VI.

Upoważnia się Wydział krajowy do podniesienia OO. Bernardynom we Lwowie czynszu najmu za obecnie przez Archiwum Lwowskie zajęte lokalności do sumy 600 zł. a. w. rocznie wszakże z zatrzymaniem reszty dotychczasowych warunków i z tym dodatkiem, iż w razie potrzeby, konwent OO. Bernardynów obowiązany będzie dodać do terażniejszych ubikacyj dwa pokoje obecnie na spizarkę służące, za czynsz w stosunku do czynszu, reszty ubikacyj wymierzyć się mający.

Art. VII.

Na potrzeby kancelaryjne i opał, otrzyma Dyrektor we Lwowie, a Archiwariusz w Krakowie ryczałt, z którego wszelako Wydziałowi krajowemu z końcem każdego roku rachunek złożyć obowiązany będzie.

Art. VIII.

Wydział krajowy wypracuje i wprowadzi w życie odpowiednie Instrukcje dla urzędników i sług Wydziału krajowego.

Art. IX.

Wydział krajowy wypracuje i przedłoży Sejmowi krajowemu plan jednolitego i odpowiedniejszego indykowania wraz z zarysem kosztów.

Art. X.

B. C.

D.

Uchwala się załączone rotę przysięgi *B. i C.* dla urzędników i sług Archiwum krajowego, a dla aplikantów załączoną pod *D.* rotę przyrzeczenia w miejsce przysięgi.

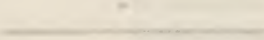
Art. 13

Wiederholungsversuche sind zulässig.
Die Wiederholungsversuche sind
auf Verlangen des Kandidaten
zu leisten.

Art. 14

Die Wiederholungsversuche sind
auf Verlangen des Kandidaten
zu leisten. Die Wiederholungsversuche
sind auf Verlangen des Kandidaten
zu leisten.

Art. 15
Art. 16

Suballg. A.

Etat

osób i płac krajowego Archiwum aktów Grodzkich i Ziemskich.

Grono urzędników i sług Archiwum krajowego aktów Grodzkich i Ziemskich składa się:

1. Z Dyrektora o rocznej płacy 2.000 zł. w. a. z dodatkiem aktywalnym 360 zł. w. a. rocznie i dodatkiem pięcioletnim po 200 zł. w. a. Oprócz tego pobierać będzie Dyrektor tytułem kosztów podróży i dyet ryczałt w kwocie 200 zł. w. a. rocznie na podróże do nadzorowania oddziału krakowskiego, których przynajmniej cztery do roku odbyć winien.

2. Z Archiwaryusza o rocznej płacy 1.300 zł. w. a. z dodatkiem aktywalnym 240 zł. w. a. rocznie i z dodatkiem pięcioletnim po 200 zł. w. a.

3. Z dwóch Skryptorów o rocznej płacy po 1.000 zł. w. a. z dodatkiem aktywalnym po 200 zł. w. a. rocznie i z dodatkiem pięcioletnim kaźden po 100 zł. w. a.

4. Z jednego Asystenta o rocznej płacy 700 zł. w. a. z dodatkiem aktywalnym 100 zł. w. a. rocznie i z dodatkiem pięcioletnim po 80 zł. w. a.

5. Z dwóch woźnych, z których kaźden pobierać będzie:

a) stałej płacy	500 zł. w. a
b) na mundur	50 „
c) dodatku aktywalnego rocznie	50 „
d) dodatku pięcioletniego po	30 „

6. Liczbę przybrać się mających bezpłatnych aplikantów wyznaczy Wydział krajowy.

7. Stróże nie należą do rzędu stałych sług. Liczbę ich postanowi Wydział krajowy i wyznaczy ich wynagrodzenie.

8. Z powyższego Etatu urzędników i służ przydziela się:

- a) do oddziału Lwowskiego Dyrektora, jednego Skryptora, Asystenta i jednego woźnego;
- b) do oddziału krakowskiego Archiwaryusza, jednego Skryptora i woźnego.

9. Naczelnym nadzór nad całym Archiwum za-tem i nad oddziałem Krakowskim prowadzi Dyrektor, siedzibę swoją we Lwowie mający, i jest oraz bezpośrednim kierownikiem oddziału Lwowskiego. Archiwaryusz jest bezpośrednim kierownikiem oddziału krakowskiego pod nadzorem Dyrektora.

10. Przy obsadzeniu posad Dyrektora, Archiwaryusza i Skryptorów wolno będzie Wydziałowi krajowemu nie zważać na wiek paragrafem 3. ustanowy służby krajowej wymagany.

11. Dodatek pięcioletni nadany będzie przez Wydział krajowy każdemu urzędnikowi i służce podług powyżej wyrażonej stopy, jeżeli tenże pełni na jednej i tej samej posadzie służbę przez pięć lat nieprzerwanie.

Służba pełniona przy innych urzędach nie krajowych, chociaż przyjęta została do emerytury, nie będzie policzoną przy wymiarze dodatku pięcioletniego.

Dodatek pięcioletni nie może być udzielony jednemu i temu samemu urzędnikowi na tej samej posadzie częściej jak trzy razy, t. j. za 15 lat nieprzerwanej służby. Dodatek ten stanowi część płacy i będzie doliczony do stałej płacy przy wymiarze emerytury. Zaliczki na płacę udzielane na podstawie §. 37. Ustanowy służby krajowej, udzielane także będą na dodatki pięcioletnie.

12. Dodatek aktywalny nie może być policzony do emerytury.

13. Urzędnikowi, któremu Wydział krajowy na podstawie §. 33. Ustanowy służby krajowej przyjął pewną ilość lat do emerytury, będą tylko wtenczas przyjęte lata do emerytury policzone, jeżeli tenże przynajmniej 10 lat jako urzędnik krajowy służbę nieprzerwanie pełnił.

14. Co do dyet należy zastosować §. 9. uchwały sejmowej z dnia 3. Stycznia 1874.

Rota przysięgi

dla urzędników Archiwum krajowego.

„Przysięgniesz Panu Bogu Wszechmogącemu, że Najjaśniejszemu Monarsze, Najmiłościw-
szemu Panu naszemu Franciszkowi Józefowi I., Cesarzowi austryackiemu, królowi Węgier i Czech,
„Galicyi i Lodomeryi i t. d. i wszystkim od Niego pochodzącym w Rządzie Następcom wiernym i
„posłusznym będziesz, że gdy przez nadanie Ci stałej (provizorycznej) posady N. N. do grona urzęd-
„ników krajowych przyjętym zostałeś, wedle konstytucyjnych ustaw Monarchji, a w szczególności na-
„szego kraju koronnego, ściśle się zachowywać, przełożonym swoim przynależne uszanowanie i uległość
„okazywać, (dla dyrektora) powierzone sobie naczelnie kierownictwo Archiwum krajowego jak niemniej
„bezpośrednie kierownictwo oddziału Lwowskiego tegoż Archiwum sumiennie sprawować, przydzielone
„sobie wedle Instrukcyi służbowej lub szczególnych poleceń Wydziału krajowego prace i zatrudnienia
„pilnie i gorliwie wykonywać, nad ściśłem pełnieniem obowiązków służbowych przez podwładnych
„czuwać“;

(dla archiwaryusza) „powierzone sobie bezpośrednie kierownictwo oddziału Krakowskiego
„pod naczelnem kierownictwem Dyrektora archiwalnego sumiennie sprawować, przydzielone sobie wedle
„instrukcyi służbowej lub szczegółowych poleceń Wydziału krajowego lub Dyrektora prace i zatrudnie-
„nia pilnie i gorliwie wykonywać, nad ściśłem pełnieniem obowiązków służbowych przez podwładnych
„czuwać“;

(Dla innych urzędników) „przydzielone przez nich prace i zatrudnienia pilnie i gorliwie
„wykonywać“;

(Dla wszystkich) „Akta zawsze w należyтым porządku utrzymywać, że do żadnego kroku,
„obowiązkiem Twoim przeciwnego, ani darowizną, obietnicą, łaską lub niełaską, ani też przyjaźnią
„lub nieprzyjaźnią uwieść się nie dasz, lecz owszem wszelką szkodę i niebezpieczeństwo odwracać,
„największą korzyść i dobro powierzonego sobie urzędu pomnażać, mianowicie akta archiwalne od
„wszelkiego uszkodzenia lub zaprzepaszczenia z całą gorliwością i sumiennością ochraniać, tajemnice
„urzędu zachowywać i w ogólności tak się zachowywać będziesz, jak na człowieka honoru i wiernego
„sługę kraju przystoi.“

„Na ostatek przysięgniesz, że z żadnem tajnem Towarzystwem lub bractwem ani w kraju
„ani za granicą w związkach nie zostajesz, ani też w podobne związki pod żadnym pozorem nie wejdziesz.“

„Tak jak mi tu przeczytano, wszystko dobrze i dokładnie zrozumiałem i według tego
„powiniennem i chcę wiernie, poczciwie i pilnie zachowywać się.“

„Tak mi Boże dopomóż.“

Rota przysięgi

dla woźnego przy Archiwum krajowym.

„Przysięgniesz Panu Bogu Wszechmogącemu, że Najjaśniejszemu Monarsze, Najmiłosierdzemu Panu naszemu Franciszkowi Józefowi I., Cesarzowi austryackiemu, Królowi Węgier i Czech, Galicyi i Lodomeryi itd. i wszystkim od Niego pochodzącym w Rządzie Następcom wiernym i posłusznym będziesz, że gdy stale (prowizorycznie) mianowany zostałeś woźnym przy archiwum krajowym aktów Grodzkich i Ziemskich wedle konstytucyjnych ustaw Monarchii a w szczególności naszego kraju koronnego, ściśle się zachowywać — Marszałkowi krajowemu i Członkom Wydziału krajowego, tudzież urzędnikom Wydziału krajowego i Archiwum krajowego wianną cześć i posłuszeństwo okazywać, otrzymane od nich rozkazy z wszelką troskliwością i pilnością wykonywać, powierzone sobie pisma i pakiety do wskazanych urzędów i osób bez zwłoki jak najpункtualniej oddawać i one od utraty chronić, tajemnice urzędu zachowywać, w miejscu swego przeznaczenia o godzinach przepisanych znajdować się, a nawet gdyby tego potrzeba, dniem i nocą na usługach będziesz, że do żadnego kroku obowiązkom twoim przeciwnego żadną darowizną, obietnicą, łaską lub niełaską, przyjaźnią lub nieprzyjaźnią uwieść się nie dasz, lecz owszem wszelką szkodę i niebezpieczeństwo odwracać, wszelką korzyść i dobro urzędu pomnażać i w ogólności tak się sprawować będziesz, jak na człowieka uczciwego i wiernego sługę kraju przystoi.

„Na ostatek przysięgniesz, że z żadnem tajnem Towarzystwem lub bractwem ani w kraju ani za granicą w związkach nie zostajesz, ani też w podobne związki pod żadnym pozorem nie wejdiesz.

„Tak jak mi tu przeczytano, wszystko dobrze i dokładnie zrozumiałem i według tego powinienem i chcę wiernie, poczciwie i pilnie zachowywać się.

„Tak mi Boże dopomóż“.

Suballeg. D.

Rota przyrzeczenia

w miejsce przysięgi dla Aplikantów.

„Zaręczam honorem i uczciwością, że w czasie praktyki urzędowej w krajowym Archiwum „aktów Grodzkich i Ziemskich, którą teraz rozpoczynam, wedle konstytucyjnych ustaw Monarchii, „a w szczególności naszego kraju koronnego ściśle się zachowywać, przełożonym moim winne uszanowanie okazywać, polecane mi zatrudnienia dokładnie, pilnie, gorliwie i bezinteresownie załatwiać, „postanowienia Wydziału krajowego i polecenia przełożonych moich ochno wypełniać, tajemnice „urzędu wiernie zachowywać, papiery i akta w porządku utrzymywać i od wszelkiego niebezpieczeństwa „i szkody ochraniać będę, że żadnych podarunków i korzyści z powodu zatrudnień moich urzędowych, „czy to bezpośrednio czy pośrednio od nikogo i pod żadnym pozorem nie przyjmę, lecz w ogólności „tak się zachowam, jak to przystoi na człowieka, który się kształci na urzędnika krajowego.“

Kola przyczepna

w miejsce przysięgi dla Aplikantów

Przedmiotem niniejszego ogłoszenia jest sprzedaż w drodze przetargu
 publicznego, w dniu 15 października 1914 r. w godzinach 10-12, w
 siedzibie Komisji Rekrutacyjnej, w Warszawie, ul. Krakowskie Przedmieście
 15, następujących przedmiotów: 1) 10 sztuk kół przyczepnych, 2) 10
 sztuk kół przyczepnych z osiami, 3) 10 sztuk kół przyczepnych z
 osiami i łożyskami, 4) 10 sztuk kół przyczepnych z osiami i łożyskami
 i łożyskami, 5) 10 sztuk kół przyczepnych z osiami i łożyskami
 i łożyskami, 6) 10 sztuk kół przyczepnych z osiami i łożyskami
 i łożyskami, 7) 10 sztuk kół przyczepnych z osiami i łożyskami
 i łożyskami, 8) 10 sztuk kół przyczepnych z osiami i łożyskami
 i łożyskami, 9) 10 sztuk kół przyczepnych z osiami i łożyskami
 i łożyskami, 10) 10 sztuk kół przyczepnych z osiami i łożyskami
 i łożyskami. Szczegółowe warunki sprzedaży znajdują się w ogłoszeniu
 nr 10000 z dnia 15 października 1914 r. w Dzienniku Urzędowym
 Państwa Polskiego, w Warszawie, w którym to ogłoszeniu jest
 także określony sposób i termin składania ofert.

Sprawozdanie.

Wydziału kr. w przedmiocie wybudowania gmachu dla pomieszczenia W. Sejmu i Wydziału kr.

Wysoki Sejmie!

Na wniosek Wydziału kr. z dnia 17. Września 1869 l. 11676 powziął W. Sejm na posiedzeniu z dnia 14. Paźdz. 1869. uchwałę treści następującej :

1) Ma być wybudowany lub też na własność kraju nabyty i stosownie urządzony gmach dla obrad Sejmu i pomieszczenia Wydziału kraj.

2) Sejm przeznaczają tymczasowo kwotę 10.000 złr. w. a. na roboty przygotowawcze.

3) Wydział krajowy przedłoży Sejmowi na najbliższej sesji wnioski do operacyi finansowej na pokrycie kosztów budowy lub zakupna odpowiedniej realności, tudzież plany i kosztorysy dotyczące.

Stosownie do tego polecenia przedłożył Wydział kr. W. Sejmowi wniosek swój z dnia 10. Lipca 1871. l. 9251 następującej osnowy.

Sejm upoważnia Wydział krajowy:

1) Do zakupienia na rzecz kraju odpowiedniej części ogrodu należącego do zakładu narodowego imienia Ossolińskich.

2) Do rozpisania konkursu na dostarczenie planów i kosztorysów i rozpoczęcia budowy na podstawie planu za najstosowniejszy uznanego; nareszcie

3) Do poczynienia kroków, celem uzyskania środków pieniężnych i przedłożenia w tej mierze Sejmowi odpowiednich wniosków.

W. Sejm nie przychylił się do tych wniosków, lecz na posiedzeniu z dnia 13 Października 1871 uchwalił:

„Wykonanie uchwały swojej względem zakupu i wybudowania gmachu dla Sejmu i Wydziału krajowego Sejm odracza do czasu, który w przyszłości uzna za właściwy, na teraz zaś nad wnioskiem komisji przechodzi do porządku dziennego.“ —

Z tego historycznego przedstawienia zechce się W. Sejm przekonać, że sprawa wybudowania takiego gmachu nie została zaniechana, ale tylko odroczone do właściwego czasu.

Że zaś obecnie chwila ta nastąpiła, w której należy na nowo do téj kwestyi przystąpić, zechce W. Sejm przekonać się z następującego przedstawienia:

1. Obecnie mieści się Wydział krajowy w budynku l. 20. przy ulicy Kopernika i w części gmachu gal. Towarzystwa kredytowego ziemskiego, a ponieważ ciągle przyrastające czynności nie pozwalają mu pomieścić się już w tych dwóch domach, zmuszony był nająć jeszcze w trzecim domu, na drugim końcu ulicy Kopernika naprzeciwko zakładu narodowego imienia Ossolińskich, drugie piętro kamienicy l. 21., tak, że w nadchodzącej zimie rozrzucony będzie Wydział krajowy w trzech budynkach z których dwa na przeciwnych końcach, trzeci w środku ulicy Kopernika położone są; mimo najusilniejszych bowiem starań nie udało się Wydziałowi krajowemu nająć bliżej położonych budynków.

Że takie rozrządzenie jednego i tego samego urzędu najgorzej wpływa na nadzór, na szybkie załatwienie spraw, na pewność aktów ciągle przenoszonych z jednego do drugiego i trzeciego budynku, że umieszczenie w cudzych budynkach naraża urząd więcej jak każdą inną prywatną osobę na wzrastające pretensyi właścicieli, nie potrzebujemy udowadniać.

2. Na domiar sam W. Sejm umieszczony jest w czwartym od ubikacji Wydziału kr. tak znacznie oddalonym budynku, dokąd podczas każdej sesji sejmowej a niemal co dzień przeność potrzeba różne akta i księgi z kancelaryi Wydziału kr. ku wielkiej niewygodzie W. Sejmu a i narażeniem bezpieczeństwa dla aktów.

3. Jak ogromnie rosną czynsze najmu wszystkich nam potrzebnych ubikacji zechce się W. A. Izba przekonać z załączonego pod A. wykazu.

Wszakże wydatki najmu za rok 1875. będą znacznie wyższe, albowiem administracja fundacji Skarbkowskiej podniosła nam czynsz najmu ubikacji sejmowych o 1000 złr. do tego przybędzie czynsz najmu za nowo najętą ubikację dla Wydziału kr. pod l. 21. przy ulicy Kopernika, a nadto musimy już od Kwietnia b. r. płacić 5% od czynszów jako podatek miejski, a od czynszu za ubikację Sejmowe 3% na zarząd.

Z załączonego wykazu zechce się W. Sejm przekonać, że od r. 1861. do końca 1873, zatem przez lat 13 zapłaciliśmy tytułem czynszu najmu i adoptacji 118.809 złr. 48 ct. a po strąceniu dochodów z odnajętych ubikacji, 107.159 złr. 02 ct. A zawiera ta epoka czasy, w których przez znaczny szereg lat Wydział kr. nie odebrał był żadnych funduszków i czynności od c. k. Rządu, tak że mógł się mieścić w jednym tylko domu.

Po odebraniu dopiero od c. k. Rządu funduszków zaczęły się wzmagać czynności Wydziału krajowego i coraz więcej ich przybywa i przybywać będzie.

Dość wskazać w tym względzie na znaczne fundusze stypendyjne nowo przybyłe, na fundusz szkół normalnych, na szkołę weterynaryi, na szkołę leśnictwa, na pożyczkę krajową z r. 1873. na szupaństwo i inne czynności już przybyłe, a nie od rzeczy będzie przypomnieć fundusze indemnizacyjne, które czy prędzej czy później przyjdą pod nasz zarząd, szkołę Dublańską i Czernichowską, sprawy propinacyjne, ustawę krajową z dnia 17. Czerwca 1874 l. 49., mocą której przyznana nam została bezpośrednia ingerencya w sprawy gminne, że taką samą ingerencyą zawiera

nowa W. Izbie przez Wydział krajowy przedłożona ustawa drogowa, że anormalny stan znacznej części szpitali prowincjonalnych powszechnych wymagać będzie obszerniejszego wpływu Wydziału krajowego, że w ogóle gminy i Reprezentacye powiatowe wymagają coraz częściej bezpośredniej ingerencyi Wydziału krajowego, skutkiem czego zawsze kilku urzędników bawi na prowincyi na komisjach, a często nawet Wydział krajowy odmawia udzielania takiej pomocy dla braku sił.

W ogóle całe położenie i rozwój wskazuje, iż działalność Wydziału krajowego coraz więcej rozszerzać się będzie.

Z tych więc powodów Wydział krajowy sądzi, iż dłużej już ociągać się nie możemy z budową gmachu dla Sejmu i Wydziału krajowego.

Tyle co do nieodzownej konieczności podniesienia na nowo myśli budowania tego gmachu.

Przystępujemy do zakreszenia planu, podług którego Wydział krajowy zamierza całą tę sprawę przeprowadzić.

Główne czynności w tej mierze są następujące:

1. Wysłanie komisji, złożonej z mężów fachowych i członków Wydziału krajowego, która by we wszystkich tej budowy tyżących się czynnościach, dawała Wydziałowi krajowemu swoje zdanie i w ogóle służyła Wydziałowi krajowemu jako ciało doradcze.

2. Wyszukanie i zabezpieczenie aż do ostatecznej decyzji W. Sejmu odpowiedniego pod tę budowę gruntu.

3. Plany niwelacyjne wypatrzonego gruntu w celu rozpisania konkursu do dostarczenia planów i kosztorysów.

4. Rozpisanie konkursu z wyznaczeniem nagród.

5. Zbadanie przez komisję a następnie przez Wydział krajowy przedłożonych planów i kosztorysów i przyznanie premii konkursowych.

6. Wypracowanie planów finansowych, opartych głównie na amortyzacyi ile być może najdłuższej.

7. Przedłożenie W. Sejmowi do ostatecznej decyzji przedwstępnych umów co do kupna gruntów, wszystkich planów i kosztorysów i planu finansowego z zażądaniem upoważnienia do rozpoczęcia budowy na podstawie powziętych przez W. Sejm uchwał co do gruntu, planów i kosztorysów i planu finansowego.

Wynagrodzenie fachowych członków komisji, plany niwelacyjne, premie konkursowe i inne w ciągu czynności okazać się mogące, aczkolwiek mniejsze wydatki, wymagają koniecznie pewnej sumy do dyspozycyi Wydziału krajowego. Wydział krajowy sądzi, że nie przesadza, jeżeli w tym względzie żąda sumy 25.000 zł. w. a. Jako najgłówniejszy wydatek z tej sumy niezawodnie okażą się premie konkursowe. W tym względzie zastosować się musimy do okoliczności. Gmach sejmowy nie może się zadowolnić lada jaką architekturą. Jako mieszczący w sobie Reprezentacyę kraju przedstawia poniekąd powagę całego kraju i odpowiednio do tego powinien być wybudowany w stylu okazałym, poważnym. Z tego powodu sądzi Wydział krajowy, iż nie byłoby stosownem ograniczyć się tylko do konkurencyi w kraju, ale należałoby wezwać także do konkurencyi architektów zagranicznych, przez co także i premie konkursowe muszą być wyższe, jeżeli mają i obcych zachęcić do współubiegania się. Mamy pod ręką rozpisanie konkursu miasta Wiednia do przedstawienia planów ratusza Wiedeńskiego. W tym konkursie wyznaczono dla najlepszych planów:

4 premia po 4000 zł.

4 premia po 2000 zł.

4 premia po 1000 zł.

Nie stać nas na wyznaczenie takiej ilości tak wysokich premii — ale z nich widzieć się daje, że i nam na opłacenie premii znaczne wypadnie poczynić wydatki. Sądzymy więc, że suma 25.000 zł. na opędzenie wszystkich przedwstępnych wydatków jest konieczną.

W końcu przytaczamy, iż w całym Lwowie nie ma budynku, któryby się dał przeistoczyć na budynek odpowiedni potrzebom. W. Sejmu i Wydziału krajowego.

Z tych tedy powodów Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Podnosząc uchwałę swoją z dnia 14 października 1869, a mianowicie ustęp jój orzekający, iż ma być wybudowany gmach dla obrad Sejmu i pomieszczenia Wydziału krajowego, Sejm poleca Wydziałowi, krajowemu, ażeby bezzwłocznie przystąpił do przygotowawczych czynności i przedłożył W. Sejmowi na następnej sesji do uchwalenia umowę o grunt pod budowę, plany i kosztorysy gmachu i plan finansowy.

Do pokrycia kosztów z czynnościami przygotowawczymi połączonych wyznacza Sejm sumę 25.000 zł. w. a.

Lwów dnia 14 Sierpnia 1874.

Leon ks. Sapieha

Marszałek krajowy w. r.

Sprawozdawca:

Oktaw Pietruski w. r.

A.

W y k a z

kosztów pomieszczenia i urządzenia Sejmu i Wydziału krajowego od 1861. do końca 1873. r.

Rok	Czynsz najmu		Adop- tacje	Razem	Dochody z od- najmu u b i k a c y i		Oprócz tego wydano na				
	sali sejmo- wej	ubikacyi na Wy- dział kra- jowy			sejmo- wych	Wy- działu kraj- owego	Urzą- dzenia	najem mebli dla Sejmu	inne potrze- by		
1861	800	4.500	—	5.300	—	—	1.979	27	—	—	—
1862	—	—	—	—	—	434	54	—	—	—	—
1863	5.450	4.500	531 25	10.481 25	—	—	1.965	45	374	72	—
1864	3.000	4.500	105	7.605	206	76	50	—	—	—	—
1865	3.000	8.900	1.992 39	13.892 39	1.341	63	150	—	—	—	—
1866	3.243 41	3.000	—	6.243 41	288	34	150	80	190	—	—
1867	3.253 34	6.000	—	9.253 34	930	—	—	—	90	—	—
1868	3.000	6.000	—	9.000	1.182	50	—	100	04	360	150
1869	3.000	6.000	177 70	9.177 70	1.061	66	—	151	47	360	86
1870	3.650	6.000	—	9.650	1.455	03	—	—	¹ / ₂	200	—
1871	4.000	6.300	—	10.300	1.667	—	—	—	285	—	129
1872	4.000	6.906 97	—	10.906 97	1.385	—	—	33	—	315	96 22
1873	4.000	12.930 07	69 35	16.999 42	1.348	—	—	33	—	260	69 67
./.	40.396 75	75.537 04	2 875 69	118.809 48	10.865 92	784 54	—	4342 23	¹ / ₂	2434 72	530 89
Po odtrąceniu dochodu				11.650 46	11.650 46						
pozostaje czysty wydatek				107.159 02							

Sprawozdanie

Wydziału krajowego z projektu do reformy urzędzeń gminnych i powiatowych.

Wysoki Sejmie!

Potrzeba przekształcenia naszych urzędzeń autonomicznych staje się z dniem każdym widoczniejszą i coraz bardziej nagłą.

Główną wadą jest słabość gminy, która nie jest w stanie zadość uczynić licznym i ważnym zadaniom jej przekazanym.

Nietylko u nas, lecz także w innych krajach dotkliwie czuć się dają niedostatki urzędzeń gminnych, i od lat kilku nie przemija żadna sesja sejmowa, bez wznowienia tej kwestyi. Jeżeli zatem w krajach, dla których właściwie układano zasadnicze postanowienia do ustawy gminnej, zawarte w ustawie państwowej z dnia 5. marca 1862 roku, l. 18 Dz. u. p., w krajach, w których ludność jest zazwyczaj więcej oświeconą i zamożniejszą, jak u nas, — w których nie osłabiono gmin materialnie i umysłowo silniejszych, wyjęciem z nich obszaru dworskiego, — jeżeli pomimo tego wszystkiego w tamtych krajach nie są gminy w stanie odpowiedzieć zadaniu im przekazanemu, dziwić się nie można, że nasze po największej części nie zamożne gminy, pozbawione zazwyczaj zasobów materialnych, i sił umysłowych wyłączonego obszaru dworskiego, nie zdołają należycie odpowiedzieć ciężkim, licznym i ważnym zadaniom, włożonym na nie postanowieniami ustawy gminnej, a nawet złudzeniem byłoby przypuszczać, że w czasie niezbyt długim, chociażby po wcieleniu obszarów dworskich, nasze gminy w teraźniejszym ustroju stać się zdołają dość silnymi organizmami do należytego pełnienia obowiązków ustawą na nie włożonych.

Dlatego też sądzi Wydział krajowy, iż uchybiłby obowiązkowi swojemu, gdyby i na tej kadencji Wysokiego Sejmu nie poruszył tej sprawy, będącej najważniejszą i najżywotniejszą ze wszystkich, których załatwienia kraj wyczekuje od Wysokiej Izby.

Bez sprawowania polityki społeczność istnieć nie może, a dalsze trwanie rozstroju pod tym względem musiałyby spowodować szkody nader dotkliwe, które nie tak łatwo i to dopiero po latach wielu i przy sprzyjających okolicznościach powetowanemi być mogłyby.

W ostatnich latach mniemał Wydział krajowy, iż najstosowniejszem byłoby połączyć sprawę reformy urzędzeń gminnych z niemniej ważną sprawą przekształcenia urzędzeń administracyjnych

w kraju naszym, wychodząc z zapatrywania, że budując w ten sposób cały gmach urządzeń społeczno-administracyjnych od dołu, da się łatwiej zachować niezbędna jednolitość, jedna myśl przewodnia.

Gdy jednak pomiędzy zapatrywaniami Rządu na sprawę urządzenia administracji, a zdaniem w tej mierze w kraju i w Wysokiej Izbie rozszerzonymi, zasadnicze zachodzą różnice, tak daleko sięgające, iż niepodobna przypuścić, aby w krótkim czasie wyrównać się dały; gdy Namiestnictwo w sprawach tak ważnych przed wypowiedzeniem zapatrywania Rządu porozumiewać się musi z Ministerstwem, — Ministerstwo zaś zostając w styczności z Radą Państwa, i ze siedemnastu Sejmami nawet tak prędko poinformować się nie może o stosunkach naszych miejscowych, które stały się powodem projektowanych reform, a tem dłuższego potrzebuje czasu do powzięcia stanowczego postanowienia w tej mierze; przyszedł Wydział krajowy do przekonania, że lata upłynąć mogą, zanim podobna zmiana całego ustroju administracyjnego za porozumieniem wszystkich czynników załatwioną być mogłaby. Kraj i społeczeństwo nasze wymagają zaś, aby jak najspieszniej urządzono stosunki policyjne i utworzono organa, po którychbyśmy się sprężystszego sprawowania czynności policji miejscowej spodziewać mogli. Z tego powodu ponawia Wydział krajowy projekt utworzenia okręgów gminnych, usuwa jednak z tego projektu wszelkie wnioski, sięgające po za organizację gminy i organów gminnych. Organizację zaś tę proponuje przeprowadzić w taki sposób, aby podać możność sprężystszego pełnienia czynności policyjnych i poruczonego zakresu działania, obecnie gminom przekazanych.

Wydział krajowy starał się przeto dla takich gmin, które z powodu braku sił materialnych lub intelektualnych nie mogą należycie wypełniać powyższych obowiązków, wytworzyć z własnego ich organizmu organa zbiorowe, a tem samem silniejsze i zdolniejsze do zadośćuczynienia zadaniu swemu.

Tym sposobem ulżymy gminom ciężaru, nie ujmując im praw, nie poddając je większej kontroli ani obcej opiece w sprawach, ustawa w ich zakres działania wliczonych.

Ważną korzyścią, która przez przyjęcie przedłożonego projektu osiągnięta zostanie, jest wciągnięcie obszarów dworskich w organizację okręgów gminnych, przez co pierwszy krok uczynionym zostanie do zupełnego z czasem zlania się z gminami.

Przez połączenie obszarów dworskich z gminami w okręgi gminne usuwamy nadto zgubną dwojaką kompetencję w sprawach policyjnych i wzmacniamy ten nowy organizm okręgów gminnych umysłowemi i materialnemi zasobami wyłączonych obszarów dworskich, które z największą szkodą i ujmą ładu społecznego leżą dotąd odłogiem i marnieją zupełnie na polu działalności w tak ważnych i żywotnych sprawach, które obejmuje zakres działania gminy.

Gdy wedle przedłożonego projektu cały punkt ciężkości samorządu pozostanie przy gminach, a nieprzechodzi, jak welle dawniejszych projektów Wydziału krajowego, na powiaty, których organami mieli być wówczas projektowani naczelnicy okręgu, przeto wypływa z samej natury projektowanego urządzenia, że zarząd okręgu gminnego, sprawowanie i załatwianie spraw jemu przekazanych, poruczone być winno reprezentacji okręgowej, utworzonej z przedstawicieli połączonych gmin i obszarów dworskich, wedle analogii obowiązujących postanowień o Reprezentacji gminnej. Ztąd też Rada okręgowa i Zwierzchność okręgowa.

W skład Rady okręgowej wesliby przedewszystkiem wszyscy naczelnicy gmin i przełożeni obszarów dworskich, jako przedstawiciele jednostek połączonych do wspólnego załatwiania takich spraw, które dotąd oddzielnie z własnego ramienia załatwiała. Nadto zasiadają w Radzie prócz naczelników gminy, także wybrani reprezentanci większych gmin.

Mniejszym obszarom dworskim nie płaćącym przynajmniej 100 złr. podatku przyznaje projekt ten oddzielną reprezentację zbiorową w składzie Rady okręgowej.

Projekt ten bardzo zbliża się do projektu gmin zbiorowych; różni się jednak od niego głównie tem, że zachowuje gminie pojedynczej dotychczasową cechę odrębnego organizmu społecznego, że nie zaciera jej indywidualności, że nie przetwarza jej w gromadę.

Czynności przeważnie administracyjne i policyjne bowiem, których załatwienie przewyższa siły dotychczasowej gminy, odjęte jej być mogą i przeniesione na organ zbiorowy, w których ona

zarówno z innemi reprezentowaną jest, bez odjęcia jej charakteru samorządnej gminy. Wydział krajowy sądzi zatem, że zwolennicy gminy zbiorowej zgodzą się na przyjęcie projektu obecnie Wysokiej Izbie przedłożonego.

Także i Rząd prawdopodobnie przystanie na wydanie ustawy zgodnej z niniejszym projektem, gdyż sankcyonowaną została na d. 16. kwietnia 1874. ustawa o gminach administracyjnych na tych samych zasadach przez Sejm niższo-austryacki uchwalona. Chcąc ułatwić otrzymanie sankcyi dla nowo uchwalic się mającego projektu ustawy o okręgach gminnych, starał się Wydział krajowy zastosować ten projekt, o ile na to zezwalają właściwe stosunki nasze, do postanowień ustawy krajowej dla arcyksięztwa Austrii poniżej Anizy na dniu 16. kwietnia 1874. r. l. 26 Dz. ust. kraj. wydanej o gminach administracyjnych (Verwaltungsgemeinden).

W Austrii niższej niema wyłączonych obszarów dworskich. Dlatego też zaszła nieodzowna potrzeba uwzględnienia takowych w uchwalic się mającej ustawie.

Gdy ustawa niższo-austryacka w §. 7. zastrzega radnym bez wyboru, przedstawiającym ten sam element, jak u nas przedstawiają obszary dworskie, pewną oddzielną reprezentację w składzie Reprezentacyi okręgowej, jakkolwiek ten element nie stanowi sam wyłączonych jednostek administracyjnych, słusznem jest, ażeby u nas, gdzie obszary dworskie przedstawiają nietylko zazwyczaj o wiele wyższą kwotę podatkową, ale nawet stanowią odrębne jednostki społeczno-administracyjne, tymże obszarom dworskim zawarowaną została oddzielna reprezentacya w składzie Rad okręgowych. Reprezentantom gminy zastrzeżoną jest zresztą większość w składzie tej reprezentacyi, niema zatem obawy, ażeby interes gmin cierpiał na tem, że prócz ich przedstawiciele zasięda w Radzie okręgowej także przedstawiciele obszarów dworskich w znaczniejszej liczbie.

Obszary dworskie przedstawiać będą zazwyczaj przedewszystkiem kapitał materyalny i kapitał umysłowy a przez organiczne połączenie takowych z przedstawicielami pojedynczych gmin spodziewamy się wytworzyć organizm posiadający właśnie te dwa czynniki, których niedostatek jest głównym powodem, iż gminy nie są w stanie podołać zakresowi działania ustawą im przekazanemu.

Doświadczenie nabyte poucza nas, że gminy nasze jeszcze słabszemi są, aniżeli gminy poza granicami kraju, a mianowicie, że nie wypełniają obowiązków swoich także co do utrzymywania komunikacyi po drogach i wodach, co do sprawowania policyi polowej, i co do przestrzegania przepisów policyjnych o żebrakach i włóczęgach; te sprawy policyjne zaś są równie ważne dla społeczeństwa, jak inne sprawy policyjne, ustawą niższo-austryacką przeniesione w zakres działania tak zwanej gminy administracyjnej, czyli naszego okręgu gminnego.

Dlatego też projektujemy rozszerzenie zakresu działania okręgu gminnego także na powyżej wyliczone sprawy własnego zakresu działania gminy.

Gdy trafiają się obszary dworskie zbyt drobne, ażeby uzasadnić się dało przyznanie każdemu z nich oddzielnej reprezentacyi w składzie Rady okręgowej, gdy nawet obszary dworskie tej kategorii były w przeszłej kadencji Wysokiego Sejmu przedmiotem oddzielnego wniosku przekazanego Wydziałowi krajowemu do zdania sprawy, projektuje Wydział krajowy postanowienie, ażeby obszarom dworskim, płacącym mniej aniżeli 100 zł. w. a. podatków bezpośrednich bez dodatku, przyznać tylko zbiorową reprezentację w składzie Rady okręgowej.

Pewna reprezentacya zaś takim obszarom dworskim na każdy wypadek zastrzeżoną została, gdyż nie dałoby się usprawiedliwić postanowienie, aby te obszary dworskie, stanowiące jednak pomimo swej małej objętości oddzielne dotąd jednostki społeczno-administracyjne, włączać w pewne ciało zbiorowe, nie przyznawszy im chociażby wspólnej reprezentacyi w tem organizmie zbiorowym.

Stosownem zdaje się usprawiedliwić, dlaczego projektujemy dla instytucyi uchwalic się mającej nazwę „Okręgu gminnego“ a nie „Gminy zbiorowej.“

Instytucya ta nie ma zacierać odrębności gminy, przyznanej pojedynczym gminom obecnie istniejącym. Gmina każda zachowuje i owszem właściwą sobie cechę odrębnego ciała społecznego,

którą dotychczas miała, a jedynie dla sprawowania niektórych czynności obecnie jej przekazanych, a przekraczających jej siły, łączoną być ma z innymi gminami.

Organizm z tego połączenia wytworzony nie będzie już gminą, lecz odmienną korporacją.

Pojęciu tego nowego ciała zatem bardziej odpowiadać będzie nadanie mu odrębnego miana, a nie gminy, której pojęcie, jako gminy miejscowej wyrobiło się u nas od dawna, wcieliło się w pojęcie ludności i utwierdzone zostało postanowieniami najświeższej nawet ustawy.

Gmina taka zbiorowa, czyli gmina gmin i obszarów dworskich nie byłaby zresztą gminą w ścisłym znaczeniu tego wyrazu, gdyż n. p. o odrębnej przynależności do takiej gminy mowy być nie mogłoby i w ogóle wiele postanowień, odnoszących się do gmin właściwych, do takich gmin wyższego rzędu zastosować by się nie dało.

Tworzenie takich gmin wyższego rzędu musiałyby zachwiać dotychczasowe pojęcia o gminie, mogłoby obudzić podejrzywanie, że gminom istniejącym odejmuje się niejako dotychczasową przyznaną im cechę gmin odrębnych, że się zaciera ich samodzielność, a tem samem mogłoby obudzić niechęć lub przynajmniej nieprzychylnie usposobienie dla tej nowej instytucji, przeznaczonej głównie dla ulżenia ciężaru gminom, dla wyjęcia z ich zakresu działania takich jedynie spraw, które nie bywają należycie spełniane i których niespełnianie wyrządza szkodę społeczeństwu, a gminy naraża na odpowiedzialność.

Nadto i tej okoliczności pominąć nie możemy, że jasność i dobitność w wyrażeniu jest nader ważną zaletą tak w ustawodawstwie jak w administracji; ztąd też każde wyrażenie, każde pojęcie staje się tem jędrniejszym, tem dobitniejszym, im krótszem jest, im mniej słów potrzebuje dla wypowiedzenia pojęcia. Gdybyśmy przyjęli zamiast wyrażenia: Okręgu gminnego, wyrażenie: Gminy zbiorowej, wówczas mielibyśmy: zamiast „Reprezentacji okręgowej,“ „Rady okręgowej,“ „Zwierzchności okręgowej,“ „Naczelnika okręgu;“ — „Reprezentację gminy zbiorowej,“ „Radę gminy zbiorowej,“ „Zwierzchność gminy zbiorowej“ i „Naczelnika gminy zbiorowej“ a dotychczasowa Reprezentacja gminna: „Rada gminna“ „Zwierzchność gminna“ i „Naczelnik gminy“ musieliby zwać się: „Reprezentacją gminy miejscowej,“ „Radą gminną miejscową,“ „Zwierzchnością gminną miejscową,“ „Naczelnikiem gminy miejscowej.“ Ten powód przemawia także za przyjęciem nazwiska przez Wydział krajowy projektowanego: „Okręg gminny“ zamiast „Gminy zbiorowej.“

Prócz projektu do ustawy o okręgach gminnych i w związku z nią będącej zmiany postanowień §. 96. ust. gm., projektuje Wydział krajowy ponowienie nowel na ubiegłej kadencji przez Wysoki Sejm uchwalonych, które nie otrzymały Najwyższej Sankcji, mianowicie: noweli zmieniającej postanowienia §. 50. ust. gm. i §. 29. ust. o repr. pow., niemniej noweli zmieniającej postanowienia §§. 50. i 51. ust. o repr. pow.

Postanowienia w tych nowelach projektowane są zdaniem Wydziału krajowego najmniejszym wymiarem egzekutywy, który przyznanym być winien autonomicznym organom wykonawczym jeżeli działać mają z rzeczywistą korzyścią dla społeczeństwa, i jeżeli takowym ma być zapewnioną niezawisłość w pełnieniu swego zadania od dobrej woli innych, będąca pierwszym i nieodzownym warunkiem każdej władzy wykonawczej. Gdy ustawa przyznała Wydziałom powiatowym i Wydziałowi krajowemu charakter władz administracyjnych, przeto nie powinna odmawiać im niezbędnych warunków działania na tem polu i wypełniania obowiązków swoich. Zresztą wyczerpująca dyskusja w Wysokiej Izbie przy uchwaleniu tych nowel przeprowadzona wykazuje konieczność uchwalonych w tym kierunku, a niniejszem na nowo projektowanych postanowień.

Niech nam wolno będzie wyrazić przy tej sposobności nadzieję, że nowa dyskusja nad tym przedmiotem w Komisji i w Wysokiej Izbie lub wlać zdoła w organa Rządu przekonanie o nieodzowności tych postanowień, lub też doprowadzi do takiego porozumienia, iż cel przez nas zamierzony osiągnięty zostanie w taki sposób, który równocześnie usunie wszelkie zarzuty Rządu, a zdoła zadość uczynić rzeczywistej potrzebie.

Wydział krajowy sądzi, że przez uchwalenie i wprowadzenie w życie nowel niniejszem projektowanych, na dłuższy przeciąg czasu zamkniętym zostanie peryod naglącej potrzeby zmian w ustroju gminnym, — a tem samem wejdzie ustawodawstwo krajowe w położenie przystąpienia raz

przecie do ustawodawczego uregulowania stosunków policyi miejscowej, np.: policyi polowej, policyi służbowej, policyi ogniowej, policyi budowniczej itp. Kraj cały czuje potrzebę uregulowania tych stosunków, do czego jednak przystąpić nie można przed ustaleniem organów powołanych do sprawowania przepisów policyjnych w tych ustawach wydanemi być mających.

Wydział krajowy kończy zatem wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić projekta ustaw pod *A, B, C, i D* przedłożone.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie, dnia 25 lipca 1874.

Przewodniczący
Leon książę Sapieha wł. r.
Marszałek krajowy.

Sprawozdawca
Paweł Skwarczyński
Członek Wydziału krajowego.

Alleg. A.

Ustawa

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem
Krakowskiem, zawierająca postanowienia o okręgach gminnych:

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, wydaję załączoną ustawę o okręgach gminnych i rozporządzam co następuje:

Art. I.

Dla wprowadzenia w życie ustawy o okręgach gminnych, podzielenia kraju na okręgi, i postanowienia, które gminy wyjęte być mają ze związku okręgowego, ustanowioną będzie krajowa komisya mieszana we Lwowie.

Ta komisya składa się pod przewodnictwem Namiestnika lub jego zastępcy, z dwu członków przez Wydział krajowy z grona swego wybranych i z dwu radców Namiestnictwa przez Namiestnika delegowanych.

Art. II.

Podział na okręgi przez tę komisję dokonany, staje się w całym kraju równocześnie obowiązującym.

Art. III.

Dopokąd Rady i Zwierzchności okręgowe nie rozpoczną urzędowania, zachowują Rady i Zwierzchności gminne cały dotychczasowy swój zakres działania, i załatwiają sprawy wedle postanowień dotychczas obowiązujących.

Sprawy przed rozpoczęciem działalności Re-
prezentacji okręgowej, prawomocnie nie ukończone,
przechodzą w zakres działania Reprezentacji okrę-
gowej, która załatwi je wedle postanowień niniejszej
ustawy.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu mi-
nistrowi spraw wewnętrznych.

Ustawa

Wiedeń, dnia 20. października 1868.
C. K. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Najbardziej szanownemu
C. K. Ministerstwu Spraw Wewnętrznych
w Wiedniu
z przyczyną

Art. I.

W celu wyłączenia z zakresu działania
C. K. Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
zgodnie z art. 10. ust. 1. lit. a) ustawy
z dnia 24. października 1868. (R. 20. 1868.)
zgodnie z art. 10. ust. 1. lit. a) ustawy
z dnia 24. października 1868. (R. 20. 1868.)

Art. II.

W celu wyłączenia z zakresu działania
C. K. Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
zgodnie z art. 10. ust. 1. lit. a) ustawy
z dnia 24. października 1868. (R. 20. 1868.)

Art. III.

W celu wyłączenia z zakresu działania
C. K. Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
zgodnie z art. 10. ust. 1. lit. a) ustawy
z dnia 24. października 1868. (R. 20. 1868.)

Ustawa

o okręgach gminnych

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem
Krakowskiem.

Okręgi gminne.

§. 1.

Gminy i obszary dworskie, łączy się w okręgi gminne dla załatwiania spraw policyi miejscowej i poruczonego zakresu działania.

Tworzenie okręgów.

§. 2.

Po wysłuchaniu zdania Wydziału powiatowego oznaczy krajowa komisya mieszana, ilość i granice okręgów w powiecie niemniej siedziby Reprezentacyj okręgowych.

Przy ustanowieniu rozległości każdego okręgu, uwzględniać należy równie możność szybkiego załatwienia spraw, jak oszczędność w wydatkach. Ludność, około sześciu tysięcy mieszkańców i przestrzeń około dwu mil kwadratowych winne być przeciętną miarą okręgu, o ile geograficzne położenie, gęstość zaludnienia, lub inne miejscowe przy czyny nie uzasadniają stosowności odmiennego rozmiaru.

Tylko gminy i obszary dworskie, należące do tego samego powiatu, mogą stanowić jeden okręg gminny.

Ilość i granice okręgów, niemniej oznaczenie siedziby urzędowej zmienia po pierwszym utworzeniu okręgów Namiestnik za zgodą Wydziału krajowego na wniosek, lub po wysłuchaniu zdania Rady powiatowej.

Wyjęcie ze związku okręgowego.

§. 3.

Miasta posiadające własne statuta, wyjęte są ze związku okręgowego.

Inne gminy mogą na własne żądanie, bądź to zaraz przy pierwotnem tworzeniu okręgów, bądź też później, przez Namiestnika za zgodą Wydziału krajowego, po wysłuchaniu zdania Rady powiatowej, wydzielone być ze związku okręgowego, jeżeli jest dostateczna rękojmia, że należycie załatwiać będą sprawy, wchodzące w zakres działania okręgu.

Stanowisko gmin i obszarów dworskich w okręg połączonech.

§. 4.

Gminy i obszary dworskie w okręg połączone, zachowują samodzielność od okręgu gminnego i Reprezentacyi jego, również jak cały dotychczasowy swój zakres działania w tych wszystkich sprawach, które nie przechodzą w zakres działania okręgu.

Każda gmina wchodząca w skład okręgu gminnego, zachowuje swoją własną Reprezentację, to jest: Radę gminną i Zwierzchność gminną, — a każdy obszar dworski swego przełożonego.

Zakres działania.

§. 5.

Zakres działania okręgu gminnego obejmuje sprawy poruczonego zakresu działania (§. 28. ust. gm.) i następujące ze spraw własnego zakresu działania :

- 1) czuwanie nad bezpieczeństwem osób i ich mienia (§. 27. lit. b) ;
- 2) policyjny nadzór nad bezpieczeństwem i łatwością komunikacyi po drogach i wodach (§. 27. lit. c) ;
- 3) policyę polową (§. 27. lit. d) ;
- 4) policyjny dozór nad przedmiotami żywności, nad targami, nad miarą i wagą (§. 27. l. e) ;
- 5) policyę zdrowia (§. 27. lit. f) ;
- 6) policyę nad czeladzią i wyrobnikami, niemniej wykonanie przepisów o czeladzi służebnej (§. 27. lit. g) ;
- 7) policyjny dozór nad obyczajnością publiczną (§. 27. lit. h) ;
- 8) przestrzeganie przepisów policyjnych o żebrakach i włóczęgach (§. 27. lit. i) ; i

9) policję ogniową, policję budownictwa, wykonywanie przepisów porządku budowniczego i udzielanie policyjnego pozwolenia na budowy (§. 27. lit. k).

W tym zakresie działania przechodzą na okręg gminny i Reprezentację jego wszystkie prawa i obowiązki, jakie z mocy ustaw mają gmina i Reprezentacja gminna. Te same prawa i obowiązki wykonuje okręg gminny i Reprezentacja jego, także na obszarach dworskich wchodzących w skład okręgu.

§. 6.

Reprezentacja okręgowa.

Reprezentacja okręgowa, składa się z Rady okręgowej i ze Zwierzchności okręgowej.

§. 7.

Rada okręgowa.

Radę okręgową, tworzą przedstawiciele gmin i obszarów dworskich, wchodzących w skład okręgu.

§. 8.

Naczelnik każdej gminy wchodzącej w skład okręgu, jest z urzędu członkiem Rady okręgowej.

W gminach liczących więcej aniżeli 500 mieszkańców, wybierają prócz tego Rady gminne z grona swego jeszcze po jednym członku Rady okręgowej.

Wybory te odbywają się wedle postanowień ordynacji wyborczej gminnej, co do wyboru członków Zwierzchności gminnej.

§. 9.

Przełożeni obszarów dworskich, wchodzących w skład okręgu gminnego, a opłacających przynajmniej 100 zł. w. a. podatków bezpośrednich, bez dodatku nadzwyczajnego, wchodzą bez wyboru w skład Rady okręgowej.

Przełożeni obszarów dworskich wchodzących w skład okręgu gminnego, a opłacający mniej aniżeli 100 zł. w. a. podatków bezpośrednich bez dodatku nadzwyczajnego, wybierają z pomiędzy siebie tylu członków Rady okręgowej, ilekroć suma opłacanych przez nich podatków bezpośrednich bez dodatku nadzwyczajnego przez 100 zł. w. a. podzie-

loną być może. W każdym okręgu gminnym jednak, w którym takie obszary dworskie istnieją, wybierają przełożeni tych obszarów dworskich z pomiędzy siebie przynajmniej jednego członka Rady okręgowej. Jeżeliby nawet tylko jeden taki obszar dworski należał do okręgu, wchodzi jego przełożony w skład Rady okręgowej.

§. 10.

Zwierzchność okręgowa.

Zwierzchność okręgowa, składa się z naczelnika okręgu, jego zastępcy, i dwóch asesorów.

Gdzie tego rozmiar czynności i stosunki wymagają, może Rada okręgowa liczbę asesorów odpowiednio powiększyć, wszakże o tyle tylko, ażeby ich liczba nie przewyższała trzeciej części radnych.

§. 11.

Delegaci.

Naczelnik okręgu, używa do łatwiejszego sprawowania czynności swoich, jako delegatów naczelników gmin i przełożonych obszarów dworskich w okręg połączonych, każdego w granicach jego gminy lub obszaru dworskiego.

Delegaci winni przy wykonaniu takich poleceń, stosować się do zarządzeń naczelnika okręgu.

§. 12.

Czas urzędowania.

Naczelnicy gminy i przełożeni obszaru dworskiego, występują z Rady okręgowej równocześnie z utratą stanowiska jako naczelnik gminy lub jako przełożony obszaru dworskiego.

Co do czasu urzędowania członków Rady i Zwierzchności okręgowej, obowiązują zresztą postanowienia §. 21. ust. gmin., co do wyboru uzupełniającego postanowienia §. 22. ust. gmin. o wyborze uzupełniającym członków zwierzchności gminnej, a co do prawa nieprzyjęcia wyboru postanowienia §. 20 ust. gmin.

§. 13.

Zakres działania Rady okręgowej.

Do zakresu działania Rady okręgowej, należą:
1) wybór członków Zwierzchności okręgowej,

- 2) układanie budżetu wspólnych wydatków, i załatwianie rachunków okręgu,
- 3) wydawanie przepisów dotyczących się policji miejscowej, w granicach określonych w §. 32. ust. gmin.,
- 4) stanowienie uchwał co do spraw wchodzących w zakres działania okręgu gminnego, w §. 5. wyliczonych.

Kwotę wydatków niepokrytą własnymi dochodami okręgu, rozdziela Rada okręgowa, pomiędzy pojedyncze gminy i obszary dworskie w stosunku do wysokości opłacanych przez nie podatków bezpośrednich, bez dodatku nadzwyczajnego.

§. 14.

Przeznaczenie kar pieniężnych.

Kary pieniężne nakładane z mocy postanowienia §. 60. ust. gm., przez Zwierzchność okręgową, z tokiem instancji określonym w §. 61. ust. gm., wpływają do funduszu okręgowego.

§. 15.

Zakres działania Zwierzchności okręgowej.

Zwierzchność okręgowa ma w sprawach wchodzących w zakres działania okręgu na całym obszarze okręgu wszelkie prawa i obowiązki Zwierzchności gminnej.

§. 16.

Sposób załatwiania spraw.

Co do sposobu załatwiania spraw w Radzie okręgowej i w Zwierzchności okręgowej, jako też co do nadzoru nad okręgiem, obowiązują postanowienia ustawy gminnej o sposobie załatwiania spraw w Radzie gminnej, i w Zwierzchności gminnej, niemniej o nadzorze nad gminą.

Alleg. II

Ustawa

o zmianach w ustawie z dnia 12 sierpnia 1908 r. o wyborach do Rady Miejskiej w Warszawie

Przedmiotem ustawy jest zmiana w art. 10 i 11 ustawy z dnia 12 sierpnia 1908 r. o wyborach do Rady Miejskiej w Warszawie.

Art. 1

W art. 10 i 11 ustawy z dnia 12 sierpnia 1908 r. o wyborach do Rady Miejskiej w Warszawie wprowadza się następujące zmiany:

§ 1

W art. 10 i 11 ustawy z dnia 12 sierpnia 1908 r. o wyborach do Rady Miejskiej w Warszawie wprowadza się następujące zmiany:

Konieczna poprawka

Art. 2

W art. 10 i 11 ustawy z dnia 12 sierpnia 1908 r. o wyborach do Rady Miejskiej w Warszawie wprowadza się następujące zmiany:

W ogólności.

§. 29.

Wydział powiatowy, jest w sprawach powiatu organem zarządzającym i wykonawczym.

W sprawach wchodzących w zakres działania Wydziału krajowego, Wydział powiatowy, wykonywa polecenia i rozporządzenia Wydziału krajowego, i przeprowadza dochodzenia przez Wydział krajowy zarządzane.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Alleg. D.

Ustawa

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem
Krakowskiem, zmieniająca postanowienia §§. 50. i 51. ustawy o Reprezentacyi
powiatowej z d. 12. Sierpnia 1866 r.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa
Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Kra-
kowskiem rozporządzam :

Art. I.

§§. 50. i 51. ustawy o reprezentacyi powia-
towej z dnia 12. sierpnia 1866. l. 21. Dz. ust. kr.
w dotychczasowem brzmieniu zostają uchylone, i
mają brzmieć, jak następuje :

Prawa władz rządowych.

§. 50.

Rządowi służy prawo nadzoru nad Reprezenta-
cją powiatową, w tym kierunku, ażeby ta Repre-
zentacya nie przekraczała swego zakresu działania,
i nie działała przeciw istniejącym ustawom.

To prawo nadzoru, wykonywa polityczna wła-
dza krajowa, przez polityczną władzę powiatową,
znajdującą się w siedzibie Reprezentacyi powiatowej.
Władza powiatowa, może w tym celu żądać udzie-
lenia sobie uchwał i potrzebnych wyjaśnień.

Przełożony tej władzy lub jego delegowany ma
być obecny na posiedzeniach Rady powiatowej i
Wydziału powiatowego, i może każdego czasu za-
bierać głos, wszelako nie przerywając mówiącemu.

Wszakże jego nieobecność nie narusza praw-
ności posiedzenia i uchwał na nim powziętych,
jeżeli o mającem się odbyć posiedzeniu został za-
wiadomiony.

§. 51.

Polityczna władza krajowa roztryga rekursa przeciw takim uchwałom Reprezentacyi powiatowej, przez które istniejące ustawy są naruszone, lub błędnie zastosowane.

Rekurs ma być wniesiony w nieprzekraczalnym terminie dni czternastu, od dnia ogłoszenia lub doręczenia uchwały.

Jeżeli Reprezentacya powiatowa, powzięła uchwałę, która przekracza jej zakres działania, lub sprzeciwia się ustawom, polityczna władza powiatowa ma prawo i obowiązek wstrzymać jej wykonanie w przeciągu dni czternastu od powzięcia uchwały; jednakowoż obowiązana jest przed upływem tego terminu przedłożyć pytanie, czy uchwała może być wykonaną, politycznej Władzy krajowej, która przed roztrygnięciem ma się porozumieć z Wydziałem krajowym.

Przeciw orzeczeniu politycznej Władzy krajowej, służy rekurs do właściwego Ministerstwa.

Polityczna Władza powiatowa nie może odmówić Wydziałowi powiatowemu urzędowej pomocy do wykonania uchwał Reprezentacyi powiatowej jeżeli:

- a) nie nastąpiło zawieszenie tychże w wyż wskazanym terminie czternastodniowym, lub zawieszenie to uchylonem zostało przez wyższą Władzę rządową, i
- b) jeżeli uchwała stała się prawomocną, w skutek nie założenia rekursu, lub odrzucenia takowego przez właściwą władzę (Wydział krajowy §. 49. lub Władzę rządową.)

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o wykupnie prawa propinacyi.

Wysoki Sejmie!

Na dniu 17go Stycznia 1874, uchwalił Wysoki Sejm w przedmiocie wykupna prawa propinacyi następujące zasady:

§. 1.

Wyłączność prawa wyrobu i wyszynku gorących napojów, służąca z tytułu prawa propinacyi właścicielom dóbr tabularnych, lub innym osobom, bądź pojedynczym, bądź zbiorowym, ma być zniesiona za odpowiedniem wynagrodzeniem.

§. 2.

Kapitał wynagrodzenia wymierzony będzie na podstawie przeciętnego rocznego dochodu z propinacyjnego prawa wyszynku, który to dochód ma być wysledzony z ostatnich lat 6, i skapitalizowany pomnożeniem przez 12.

§. 3.

Fundusz wynagrodzenia powstaje:

- a) z opłat składanych od właścicieli propinacyi.
- b) z opłat innych, a w szczególności z opłat rocznych od wyszynku gorących napojów, wykonywanego na podstawie konsensów, udzielanych nie mającym prawa propinacyi, i z opłat jednorazowych od powstających nowych browarów i gorzelń, zakładanych przez osoby, które nie miały prawa propinacyi.

§. 4.

Wyrób trunków propinacyjnych staje się z dniem wejścia w życie ustawy przedmiotem wolnego przemysłu.

§. 5.

Przez 25 lat, licząc od dnia, w którym kapitał wynagrodzenia w całym kraju będzie uprawnionym przyznany, pozostaną dotychczasowi właściciele propinacyjnego prawa wyszynku w posiadaniu tego prawa, w całej onego rozciągłości.

§. 6.

Na fundusz umorzenia będzie każdy posiadacz prawa propinacji składać rocznie pewien procent od przyznanego mu wynagrodzenia tak przed, jak i po wypłaceniu kapitału.

§. 7.

Kapitał wynagrodzenia spłacanym będzie uprawnionym, kolejną wskazaną przez losowanie.

§. 8.

Mający prawo do wynagrodzenia, winni się zgłosić o nie pisemnie w nieprzekraczalnym terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy.

Uprawnieni mogą zrzec się prawa wynagrodzenia, o ile prawo osób trzecich nie stoi temu na przeszkodzie.

Kto w skutek zrzeczenia się utracił prawo do wynagrodzenia, pozostaje w posiadaniu propinacyjnego prawa wyszynku przez cały perjod w §. 5. wskazany i nie będzie obowiązany do opłat wymienionych w §. 6.

§. 9.

Dopóki uprawnieni pozostają w posiadaniu prawa propinacji, powinno być to prawo zabezpieczone stósownymi przepisami, i energicznem tyczę wykonaniem.

Przez cały ten czas nie będą wydawane w okręgach propinacyjnych koncesye na wyszynk go-

jących trunków, a producentom trunków propinacyjnych nie będzie wolno sprzedawać je podrobno, lecz tylko w naczyniach pod obręczami, zawierających przynajmniej 1 niższe austr. wiadro. Będzie także zaprowadzona straż propinacyjna mająca atrybucye straży publicznej.

Uchwalwszy powyższy zasady, zavezwał Wysocki Sejm. c k. Rząd, aby projekt do ustawy o wykupnie prawa propinacyi wypracowany na podstawie tych zasad z uwzględnieniem jednak odrębnych stosunków miast, prawo propinacyi posiadających, przedłożył Wysok. Sejmowi na najbliższej sesyi.

Pomimo zapytań z dnia 5 Marca 1874 L. 3766. i z dnia 21. Maja 1874. L. 9268 nie otrzymał Wydział krajowy odpowiedzi, czy Rząd uczyni zadość powyższemu wezwaniu wys. Sejmu; niema zatém pewności, czy Rząd przedłoży projekt rządowy do ustawy o wykupnie prawa propinacyi, oparty na powyższych zasadach przez Wys. Sejm uchwalonych.

Wydział krajowy sądzi zatém, że dopełnia obowiązku swego jako organ wykonawczy Wys. Izby, układając projekt do ustawy o wykupnie prawa propinacyi, oparty na zasadach przez Wys. Sejm uchwalonych.

- A. Tabliczka umorzenia pod A załączona wykazuje, że spłaty po 2°/₁₀ od kapitału wynagrodzenia uprawnionym przyznanego przed wypłatą tego wynagrodzenia, a po 7°/₁₀ po otrzymaniu tego wynagrodzenia przez uprawnionych uiszczane, dają rachunkową podstawę pewności, że cały kapitał wynagrodzenia umorzonym zostanie w przeciągu lat 26.

Dlatego przyjął Wydział krajowy powyższą wysokość opłat za podstawę tworzenia funduszu wynagrodzenia; — inne dochody bowiem do tego funduszu wpływające, nie będą prawdopodobnie znacznymi i wystarczą zaledwie na pokrycie kosztów wymierzenia wysokości wynagrodzenia, kosztów administracyi, funduszu wynagrodzenia, możliwych niedoborów i przyspieszenie amortyzacyi, o rok jeden.

Wydział krajowy kończy zatem wnioskiem
Wysoki Sejm raczy niniejsze sprawozdanie
w raz z projektem do ustawy o wykupnie prawa
propinacyi pod I, niemniej projektem uchwały pod
II. przekazać wybrać się mającej komisji propi-
nacyjnej.

Z Rady Wydziału krajowego królestwa Galicyi i Lodomery;
z Wielkiem księstwem Krakowskiem.

We Lwowie dnia 17 Sierpnia 1874.

W zastępstwie J. O. Księcia Marszałka.

Przewodniczący :
Oktaw Pietruski wł. r.
członek Wydziału krajowego.

Sprawozdawca :
Paweł Skwarczyński wł. r.
członek Wydziału krajowego.

A

Plan umorzenia

bezprocentowego kapitału 10.000 Złr. w półrocznych ratach
potracając na umorzenie od niespłaconego kapitału 2°, rocznie
zaś od spłaconego kapitału 7°, rocznie.

Raty		Kapitał do umorzenia		Na umorzenie				Suma umorzo- nego kapitału			
				2% odsetki od niespła- conego kapitału		7% odsetki od umo- rzonego kapitału				Razem	
		Zł.	ct.	Zł.	ct.	Zł.	ct.	Zł.	ct.	Zł.	ct.
1		10.000	—	100	—	—	—	100	—	100	—
2		9.900	—	99	—	3	50	102	50	202	50
3		9.797	50	97	97½	7	8½	105	06	307	56
4		9.692	44	96	92½	10	76½	107	69	415	25
5		9.584	75	95	84½	14	53½	110	38	525	63
6		9.474	37	94	74	18	40	113	14	638	77
7		9.361	23	93	61	22	36	115	97	754	74
8		9.245	26	92	45	26	42	118	87	873	61
9		9.126	39	91	26	30	58	121	84	995	45
10		9.004	55	90	04	34	84	124	88	1.120	33
11		8.879	67	88	80	39	21	128	01	1.248	34
12		8.751	66	87	51	43	69	131	20	1.379	54
13		8.620	46	86	21	48	28	134	49	1.514	03
14		8.485	97	84	86	52	99	137	85	1.651	88
15		8.348	12	83	48	57	82	141	30	1.793	18
16		8.206	82	82	7	62	76	144	83	1.938	01
17		8.061	99	80	62	67	83	148	45	2.086	46
18		7.913	54	79	13½	73	02½	152	16	2.238	62
19		7.761	38	77	61	78	35	155	96	2.394	58
20		7.605	42	76	05	83	81	159	86	2.554	44
21		7.445	56	74	45½	89	40½	163	86	2.718	30
22		7.281	70	72	81	95	14	167	95	2.886	25
23		7.113	75	71	14	101	02	172	16	3.058	41
24		6.941	59	69	41½	107	04½	176	46	3.234	87
	Do przeniesienia			2.066	01	1.168	86	3.234	87		

R a t y		Kapitał		Na umorzenie						Suma umorzonego kapitału	
		do umorzenia		2% odsetki niespłaconego kapitału		7% odsetki umorzonego kapitału		Razem			
		Zł.	ct.	Zł.	ct.	Zł.	ct.	Zł.	ct.	Zł.	ct.
	Z przeniesienia	6.941	59	2 066	01	1.168	86	3.234	87	3.234	87
25		6.765	13	67	65	113	22	180	87	3.415	74
26		6.584	26	65	84	119	55	185	39	3.601	13
27		6.398	87	63	99	126	4	190	3	3.791	16
28		6.208	84	62	9	132	69	194	78	3.985	94
29		6.014	06	60	14	139	51	199	65	4.185	59
30		5.814	41	58	14 ¹ / ₂	146	49 ¹ / ₂	204	64	4.390	23
31		5 609	77	56	9 ¹ / ₂	153	65 ¹ / ₂	209	75	4.599	98
32		5.400	2	54	—	161	—	215	—	4.814	98
33		5.185	2	51	85	168	52	220	37	5.035	35
34		4.964	65	49	64 ¹ / ₂	176	23 ¹ / ₂	225	88	5.261	23
35		4.738	77	47	38 ¹ / ₂	184	14 ¹ / ₂	231	53	5.492	76
36		4.507	24	45	7 ¹ / ₂	192	24 ¹ / ₂	237	32	5.730	08
37		4.269	92	42	70	200	55	243	25	5.973	33
38		4.026	67	40	26 ¹ / ₂	209	6 ¹ / ₂	249	33	6.222	66
39		3.777	34	37	77	217	79	255	56	6.478	22
40		3.521	78	35	21 ¹ / ₂	226	73 ¹ / ₂	261	95	6.740	17
41		3.259	83	32	59 ¹ / ₂	235	90 ¹ / ₂	268	50	7.008	67
42		2.991	33	29	91	245	30	275	21	7.283	88
43		2.716	12	27	16	254	93	282	09	7.565	97
44		2.434	03	24	34	264	81	289	15	7.855	12
45		2.144	88	21	45	274	93	296	38	8.151	50
46		1.848	50	18	48 ¹ / ₂	285	30 ¹ / ₂	303	79	8.455	29
47		1.544	71	15	44 ¹ / ₂	295	93 ¹ / ₂	311	38	8.766	67
48		1.233	33	12	33	306	83	319	16	9.085	83
49		914	17	9	14	318	—	327	14	9.412	97
50		587	3	5	87	329	45	335	32	9.748	29
51		251	71	2	51	249	20	251	71	10.000	—
				3.103	10	6.896	90	10.000			

Inne opłaty gminne.

§. 3.

Opłaty w niektórych miastach na rzecz gminy z tytułu prawa propinacyi pobierane od wyrobu i wprowadzania napojów gorących, od konsensów na wyszynki i za pozwolenie zakładania fabryk wyrabiających gorące napoje, pozostają nienaruszone; lecz od czasu wejścia w życie niniejszej ustawy, będą nadal pobierane jako opłaty konsumcyjne, lub jako opłaty za dozór policyjny.

§. 4.

Miasta posiadające prawo propinacyi.

Miasta posiadające prawo propinacyi, mogą zastosować wykonywanie prawa wyrobu i wyszynku gorących napojów w obrębie gminy miejskiej do ogólnych postanowień ustawy przemysłowej i poddać postanowienia przez się w tej mierze uchwalone, zatwierdzeniu przez ustawę krajową. Prawo wyrobu i wyszynku napojów gorących w ten sposób uregulowane, przestaje być przedmiotem niniejszej ustawy; w przeciwnym razie zaś prawo propinacyi będące własnością miast wykonywane w obrębie gminy, wykupionóm będzie stosownie do postanowień niniejszej ustawy.

§ 5.

Fundusz wynagrodzenia.

Fundusz wynagrodzenia powstaje:

- a. z opłat składanych przez właścicieli prawa propinacyi,
- b. z rocznych opłat od wyszynku gorących napojów, wykonywanego na podstawie konsensów przemysłowych, nadanych osobom niemającym prawa propinacyi, chociażby nawet przed wejściem w życie niniejszej ustawy,
- c. z jednorazowych opłat od zakładania nowych gorzelń i browarów przez osoby nie posiadające prawa propinacyi, nareszcie
- d. z grzywien nakładanych w sprawach propinacyjnych.

§. 6.

Wyrób.

Wyrób gorących napojów staje się z ograniczeniami w niniejszej ustawie postanowionemi od dnia wejścia jej w życie, przedmiotem wolnego przemysłu.

§. 7.

Wyszynk.

Właściciele propinacyjnego prawa wyszynku, pozostają w posiadaniu tego prawa w całej jego rozciągłości aż do upłynięcia

dwudziestego piątego roku od dnia, w którym kapitał wynagrodzenia uprawnionym w całym kraju prawomocnie przyznanym zostanie.

Po upływie powyższych lat dwudziestu pięciu ma dotychczasowy właściciel prawa propinacyi z mocy niniejszej ustawy prawo do konsensu na jeden wyszynk w obrębie każdej miejscowości, w której wykonywał prawo propinacyi.

DZIAŁ II.

O w y n a g r o d z e n i u

§. 8.

Zgłoszenie.

Mający prawo po wynagrodzenia, winien zgłosić je na piśmie do komisji krajowej w nieprzekraczalnym terminie sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Niezgłoszenie się w powyższym terminie pociąga dla niezgłaszającego uprawnionego utratę prawa do wynagrodzenia.

Jeżeli prawo do wynagrodzenia jest wspólną własnością kilku osób, winne lub wszystkie razem lub każda z osobna zgłosić we prawo do wynagrodzenia.

Zgłoszenie się jednego lub kilku współuprawnionych nie wywiera żadnego wpływu na skutki niezgłoszenia tego prawa przez innych współuprawnionych.

§. 9.

Jeżeli uprawniony nie zgłosił się w powyższym terminie (§. 8.) mogą dożywotnicy, wierzyciele hipoteczni, lub inni mający jakiegokolwiek prawo rzeczowe, w dalszym nieprzekraczalnym trzymiesięcznym terminie, zgłosić prawo do wynagrodzenia przez uprawnionego nie zgłoszone a to pod rygorem utraty także dla tych osób wszelkiego prawa do wynagrodzenia.

§. 10.

Gdyby okazać się miało, że przypadająca kwota wynagrodzenia wyższą jest od całej należności osób w powyższym paragrafie wymienionych, zgłaszających to prawo, wynagrodzenie tylko w takiej kwocie przyznanem będzie, jaka potrzebną okaże się na pokrycie należności osób, które zgłosiły prawo do wynagrodzenia.

§. 11.

Komisye przyznające wynagrodzenie.

Dla obliczenia wynagrodzenia ustanowione będą komisye powiatowe i komisya krajowa we Lwowie. Zakres działania komisji powiatowej, obejmuje cały obszar powiatu.

§. 12.

Komisya powiatowa składa się z przełożonego politycznej władzy powiatowej lub tegoż zastępcy, jako przewodniczącego¹ z dwóch członków, z których jednego mianuje Wydział powiatowy a następnie drugiego Wydział krajowy. Tym samym sposobem mianowany będzie zastępca dla każdego członka komisji.

Uchwały w komisji zapadają bezwzględną większością głosów. Członkowie komisji powiatowej, mianowani przez Wydział krajowy i przez Wydziały powiatowe, pobierać będą za czas urzędowania dyety po 3 zł. w. a dziennie i wynagrodzenie kosztów podróży po 1 zł. w. a. za milę.

Członkowie komisji powiatowej mianowani przez Wydział krajowy i Wydziały powiatowe, złożą w ręce przewodniczącego komisji krajowej lub jego delegata przyrzeczenie: „że przy poruczonych im czynnościach obowiązki swoje wypełniać będą sumiennie, wedle najlepszej wiedzy i przekonania.“

§. 13

Komisya krajowa składa się z c. k. Namiestnika lub delegowanego przezeń zastępcy jako przewodniczącego i z sześciu członków.

Dwóch wybiera Wydział krajowy z grona swego, dwóch mianuje Namiestnik z pomiędzy radców Namiestnictwa, a dwóch Prezydent wyższego sądu krajowego we Lwowie, z grona radców tegoż Sądu.

Członkowie komisji krajowej mają zastępców w ten sam sposób obranych lub mianowanych.

Członkowie komisji krajowej nie pobierają żadnego wynagrodzenia.

Do powzięcia uchwały niezbędną jest obecność przewodniczącego i przynajmniej czterech członków komisji. Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów.

Przewodniczący nie głosuje; jednak w razie równości głosów staje się uchwałą to zdanie, do którego przychylił się przewodniczący.

§. 14.

wynagrodzenia.

Podstawę do obliczenia wynagrodzenia za utratę wyłączności prawa wyrobu i wyszynku napojów propinacyjnych, stanowi czysty dochód z prawa wyszynku, przyjętego do wymiaru podatku w ostatnich sześciu latach, przed wejściem ustawy w życie.

Jeżeli podatek dochodowy wymierzony był od dochodu z prawa wyszynku w połączeniu z innymi dochodami, jak np. z dochodem z młyna, cegielni, zajazdu, i t. p. orzeknie komisya na podstawie fasyi, lub gdyby fasye nie okazywały każdego dochodu z osobna, na podstawie szczegółowych dochodzeń, ile w ogólnej kwocie dochodu mieści się innych dochodów, a ile pozostaje jako dochód z propinacyjnego prawa wyszynku.

Gdzie przy wymierzaniu podatku dochodowego od dochodu z propinacyjnego prawa wyszynku nie uwzględniono i nie potrącono, czynszu za budynki dodane do wykonywania wyszynku, albo za dodane dzierżawcy lub szynkarzowi pola, pastwiska, ani też wartości jakichkolwiek innych dodatków, — orzeka komisya na podstawie szczegółowych dochodzeń, o ile dodatki te wyrównane (skompensowane) są wzajemnymi dodatkami, które dzierżawca lub szynkarz dodawał właścicielowi, a które nie były doliczone do dochodu z propinacyjnego prawa wyszynku przy wymiarze podatku od tego prawa. W przeciwnym razie zaś orzeka komisya, ile z tego tytułu potrącić należy od czystego dochodu z propinacyjnego prawa wyszynku, przyjętego za podstawę wymierzenia podatku.

Od oznaczonego istotnego dochodu z propinacyjnego prawa wyszynku, należy potrącić bezpośredni podatek ze wszelkimi dodatkami od tego dochodu opłacany, obliczony wedle przecięcia z ostatnich lat sześciu przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

§. 15.

Jako wynagrodzenie otrzymują uprawnieni dwunastokrotny sprawdzony czysty dochód propinacyjnego prawa wyszynku.

§. 16.

Postępowanie przy wymiarze wynagrodzenia.

Po zawezwaniu uprawnionych i wysłuchawszy wniosków przez nich przedstawionych, wysledza komisya powiatowa stosownie do postanowień §. 14 z urzędu czysty dochód propinacyjnego prawa wyszynku.

Na podstawie tego dochodzenia, oznacza komisya wysokość wynagrodzenia (§. 15.) i wręcza wyrok indemnizacyjny każdej stronie interesowanej.

§. 17.

Od tego wyroku może strona interesowana odwołać się do komisji krajowej. Rekurs winien być wniesionym na ręce komisji powiatowej w nieprzekraczalnym terminie dni 30. od dnia, w którym wyrok odwoływającemu się wręczony został.

Komisja krajowa rozpoznaje całą sprawę, zarządza w razie potrzeby dochodzenie uzupełniające i wydaje z wyłączeniem wszelkiego dalszego odwoływania się jakoteż drogi prawa, ostateczny wyrok o wysokości wynagrodzenia.

§. 18.

W ten sam sposób postępować należy, jeżeli nie właściciel prawa propinacyi, lecz według postanowień §. 9. dożywotnik, wierzyciel hipoteczny lub inna osoba mająca prawo rzeczowe, zgłosiła prawo do wynagrodzenia. W tym wypadku jednak stanowczy wyrok o wysokości wynagrodzenia dopiero wówczas wydanym będzie, gdy sąd powołany do przekazywania przyznanego wynagrodzenia oznaczy wysokość należności osoby, która zgłosiła prawo do wynagrodzenia. Wynagrodzenie takie jednak w żadnym wypadku wyższem być nie może, aniżeli przyznanem byłoby właścicielowi prawa propinacyi, gdyby sam zgłosił był to prawo.

§. 19.

Komisje powiatowe i komisja krajowa przesyłają Wydziałowi krajowemu z urzędu odpisy wyroków indemnizacyjnych przez siebie wydanych i uwiadamiają Wydział krajowy o prawomocności takowych.

§. 20.

Przekazywanie przyznanego wynagrodzenia.

Wynagrodzenie wstępuje pod względem wszelkich praw rzeczowych w miejsce prawa propinacyi. — Prawa trzecich, mianowicie także prawa wierzycieli hipotecznych, pozostają nienaruszone.

§. 21.

Jeżeli prawo propinacyi było przynależnością nieruchomości, będącej przedmiotem ksiąg tabularnych, lub też samodzielnie stanowiło przedmiot tych ksiąg, przesyła komisja powiatowa z urzędu wyrok indemnizacyjny po zaszczej prawomocności takowego, stwier-

dzając tę okoliczność sądowi tabularnemu, który również z urzędu uwidocznia w księgach tabularnych, jakie wynagrodzenie wstąpiło w miejsce zniesionego prawa propinacyi.

§. 22.

Przy tabularnem oddzieleniu od nieruchomości, przy odpisywaniu, przekazywaniu i wypłacaniu kapitału wynagrodzenia za zniesienie wyłączności propinacyjnego prawa wyrobu i wyszynku, będącego przedmiotem ksiąg tabularnych, zastosowują się analogicznie przepisy ces. patentu z d. 8. listopada 1853. l. 237. dz. u. p.

Należytości na wynagrodzenie przekazywane, obliczają się stosownie do obowiązujących przepisów na walutę austryacką, wypłacane zaś będą stosownie do orzeczenia sądowego, atoli dopiero po wylosowania właściwego certyfikatu wynagrodzenia.

§. 23.

Certyfikaty.

Stosownie do przekazu sądowego wydaje Wydział krajowy osobom w sądowym przekazie wskazanym certyfikat wynagrodzenia, zawierający: imię osoby lub dóbr, na które certyfikat opiewa, wysokość wynagrodzenia wypłacić się mającego jakoteż stwierdzenie, że spłata wynagrodzenia jest zabezpieczoną na funduszu wynagrodzenia.

Na życzenie stron piśmiennie wyrażone i za załączeniem certyfikatu uwidocznia Wydział krajowy na nim przeniesienie certyfikatu lub przepisuje przedłożony certyfikat na kilka, na mniejsze kwoty opiewających lub też odwrotnie.

DZIAŁ III.

O s z y n k o w a n i u.

§. 24.

o konsensach na wyszynk.

Po prawomocnem obliczeniu i przyznaniu kapitału wynagrodzenia w całym kraju, wydaje Wydział krajowy wszystkim uprawnionym bez względu, czy zgłosili prawo do wynagrodzenia czy nie, konsensa na 25 lat opiewające, uprawniające do wyłącznego wyszynku napojów propinacyjnych w całym obrębie tych miejscowości, w których prawo propinacyi dotychczas wykonywali.

§. 25.

W konsensach tych oznaczone będą karczmy i szynki przeznaczone do wykonywania prawa wyszynku, a uprawnionym nie wolno bez zgodnego pozwolenia Wydziału krajowego i c. k. Namiestnictwa otwierać nowych karczem lub szynków, albo zmieniać miejsca już istniejących.

Otwarcie nowego szynku lub zmiana miejsc dawnych karczem albo też szynków, nie może nastąpić, jak tylko za poprzedniem zbadaniem potrzeby miejscowej i po wysłuchaniu zdania zwierzchności gminnej i sąsiednich uprawnionych.

§. 26.

Szynkarze.

Koncesjonaryusz winien lub wyjednać licencyę dla swojej osoby, i osobiście szynkować, lub też przedstawić dla każdej szynkowni szynkarza licencyą opatrzonego.

§. 27.

Wydawanie licencyi.

Licencyę wydaje Wydział powiatowy a zatwierdza przełożony politycznej władzy powiatowej. Przeciw odmowie wolno odwołać się w drodze rekursu do Wydziału krajowego, który rozstrzyga rekurs w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem z wyłączeniem wszelkiego dalszego odwołania się. Gdyby to porozumienie nie przyszło do skutku, licencya jest odmówiona.

§. 28.

Licencya nie na dłuższy czas, jak tylko na rok jeden wydaną być może, i przed upływem tego roku tém pewniej odnowioną być musi, ileż szynkujący w razie przeciwnym uważanym będzie za szynkarza pokatnego.

§. 29.

Udzielenia, jakoteż odnowienia licencyi odmawia się, jeżeli osobistość, postępowanie lub stosunki ubiegającego się o licencyę nie dają dostatecznej rękojmi odpowiedniego zawiadywania szynkiem, albo też budzą uzasadnione podejrzenie, że nadużyje licencyi do popierania pijaństwa, zakazanych gier, przechowywania podejrzanych przedmiotów lub wspierania nieobyczajności.

Każde wykroczenie przeciw przepisem policyjnym, każde pobudzanie do występków powyżej wyszczególnionych, pociąga za

sobą utratę licencji, a koncesyonaryusz obowiązany jest przedstawić nowego szynkarza licencyą opatrzonogo.

Organa powołane do udzielania licencji nie są obowiązane wydawać motywów swego orzeczenia, czy to przy odmowie, czy przy odjęciu licencji.

Szynkowanie.

§. 30.

Stosunek prawny pomiędzy koncesyonaryuszem a szynkarzem oceniać należy według ogólnych przepisów obowiązujących co do stosunku służbodawców do sług.

§. 31.

Posiadaczom gorzelni, browarów i miodosytni, tudzież fabrykantom spirytusów nie wolno sprzedawać swoich wyrobów inaczej, jak tylko hurtem.

§. 32.

Fabrykom napojów słodzonych to jest: araku, rumu, ponczowej esencji, rozolisów i likierów, przyrządzonych w drodze chemicznej i w sposób fabryczny, których cena musi być przynajmniej o pięćdziesiąt procent droższą, od przeciętnych cen gorzałki, wolno przedawać wyrób swój w własnych składach, w butelkach zapieczętowanych, zawierających przynajmniej pół masy płynu.

Za szczególnem pozwoleniem c. k. politycznej władzy powiatowej mogą handle korzenne, a na prowincyi także i handle towarów mieszanych, przedawać w ten sam sposób wymienione wyżej napoje słodzone.

Kramarzom pozwolenie to nie może być udzielane. Polityczna władza powiatowa w porozumieniu z Wydziałem powiatowym stanowi, czy i z jakimi możliwemi ograniczeniami właściciele lub dzierżawcy zajazdów szynkować mogą, i wydaje onym oddzielnie konsensa za opłatą.

§ 33.

Częstkowej przedaży napojów wymienionych w §. 32. na kieliszki lub w inny, jak tamże oznaczony sposób, pozwalać może polityczna władza powiatowa w porozumieniu z Wydziałem powiatowym tylko traktyjerniom, kawiarniom i cukierniom i to tylko po ścisłem zbadaniu i wykazaniu rzeczywistej miejscowej potrzeby i po przekonaniu się, że koncesyonaryusz nie zaspakaja tej potrzeby.

§. 34.

Do prowadzenia handlu hurtownego gorącymi napojami nadaje pozwolenie c. k. urząd powiatowy w porozumieniu z Wydziałem powiatowym, tylko właściciele gorzelni, browarów i fabryk nie potrzebują do hurtownej sprzedaży swego wyrobu, żadnego pozwolenia. W handlu hurtownym napoje sprzedawane mogą być tylko w beczkach, zawierających przynajmniej jedno niższe — austriackie wiadro.

§. 35.

Cząstkowa sprzedaż gorących napojów słodzonych w zapieczętowanych butelkach półmasowych przez osoby ustawą niniejszą do tego upoważnione, bez uzyskania szczegółowego pozwolenia (§. 37) karana będzie grzywnami od 50 do 200 zł. w. a. a jeżeli przekroczenia tego dopuścił się handel korzenny lub handel towarów mieszanych albo kramarz, nadto przy trzecim razie utratą prawa dalszego utrzymania prowadzonego handlu.

§. 36.

Cząstkowa sprzedaż napojów słodzonych na kieliszki lub w butelkach zapieczętowanych, albo chociażby w butelkach niezapieczętowanych, w mniejszej jednak ilości jak pół masy, bez uzyskania wymaganego pozwolenia na tę sprzedaż (§. 29.) ma być karana grzywnami od 50 do 200 zł. w. a. Nadto traci właściciel handlu korzennego lub towarów mieszanych, który miał pozwolenie do sprzedawania tych napojów w zapieczętowanych półmasowych butelkach, a fabrykant słodzonych napojów, w którego sklepie lub składzie popełniono to przekroczenie, przy drugim razie prawo sprzedawania tych napojów w zapieczętowanych butelkach, a w razie ponownego przekroczenia traci właściciel handlu korzennego lub towarów mieszanych prawo dalszego utrzymania handlu, a fabrykant składowych napojów, prawo dalszego utrzymania fabryki.

Właściciel handlu korzennego lub towarów mieszanych, który nie miał pozwolenia do sprzedawania tych napojów w zapieczętowanych butelkach, tudzież kramarz, utracą przy trzecim tego rodzaju przekroczeniu prawo dalszego utrzymania prowadzonego handlu.

§. 37.

Każda cząstkowa sprzedaż innych gorących napojów, jest szynkowaniem pokątnem bez względu, czy wzięto za napój gotowe pie-

niądze lub inny przedmiot, mający jakąkolwiek wartość, lub też czy dano napój na kredyt, czy go dano w własnym domu, czyli też poza domem.

§. 38.

Szynkowanie pokątne ma być karane jako przekroczenie, grzywnami od 50 do 200 zł. w. a. Właściciel handlu hurtownego gorącymi napojami, tudzież upoważniony w moc tej ustawy do częstkowej sprzedaży napojów słodzonych, bądź na kieliszki, ulegną tej karze, jeżeli czy to sami, czy też którykolwiek z ich domowników lub sług, dopuszczają się tego przekroczenia, a za trzecim przekroczeniem utracą nadto prawo dalszego prowadzenia handlu lub zarobku.

Oprócz tego ulegnie w każdym razie konfiskacie cały przydybany zapas napoju wraz z naczyniami i przyrządami do szynkowania.

§. 39.

Za okoliczność szczególnie obciążającą przy pokątnem szynkowaniu, poczytane będzie przedawanie wódki na zimno farbowanej, zaprawionej lub osłodzonej, jakoby słodzonego napoju fabrycznego przyrządzonego w drodze chemicznej. Tłumaczenie się, iż pobierano wódkę tę z upoważnionej fabryki słodzonych napojów ani uniewinnia, ani zmniejsza winę.

W razie wątpliwości, czy przydybany napój jest rzeczywiście słodzonym napojem fabrycznym, lub tylko na zimno przyprawionym spirytusem albo wódką, zasięgnie orzekający urząd zdania technicznego znawcy na koszt strony, której twierdzenie okaże się fałszywym.

§. 40.

Posiadanie gorących napojów w większej ilości, jak wymagać może pokrycie potrzeby według osobistych stosunków lub chwilowych okoliczności posiadacza, tudzież posiadanie naczyń lub przyrządu do wyszynku, nie stanowią wprawdzie same przez się dowodu popełnionego przekroczenia pokątnego szynkowania, są jednakże silnym dowodem podejrzenia, a obok którejkolwiek z tych okoliczności zeznanie jednego już tylko świadka wystarczy do całkowitego dowodu.

§. 41.

Sprowadzanie napojów gorących dozwolone jest tylko uprawnionym do szynkowania lub do handlu temi napojami, niemniej na użytek własnego przedsiębiorstwa przemysłowego, gospodarstwa lub domu.

Wprowadzanie tych napojów na użytek trzecich osób pod pozorem użytku własnego, karane będzie utratą napojów, tym sposobem wprowadzonych i grzywnami od 10 do 100 zł. w. a.

§. 42.

Grzywny nakładane według niniejszej ustawy, przypadają funduszowi wynagrodzenia.

Ustawodawstwo krajowe orzeknie, co z temi karami dziać się ma po zupełnem umorzeniu wynagrodzenia. W razie udowodnionej zupełnej niemożliwości zapłacenia grzywny, takowe będą zmieniane na odpowiedni areszt licząc jeden dzień aresztu za 5. zł. w. a.

§. 43.

Dochodzenie i karanie wszystkich w ustawie tej określonych przekroczeń, przysłuża dotyczącym politycznym władzom powiatowym, a w drugiej i ostatniej instancji c. k. Namiestnictwu.

Dochodzenie powinno nastąpić na każde żądanie koncesyonaryusza.

Orzeczenia co do przekroczeń powinny być doręczane stronom interesowanym, którym zarówno przysłuża prawo rekursu, tak co do orzeczenia o winie, jak i przeciw wymiarowi kary.

§. 44.

O ile przy śledztwach co do przekroczeń w tej ustawie określonych, może być odbierana przysięga od świadków, stanowią przepisy ustawy o postępowaniu karnem.

§. 45.

Wrazie poszlak szynkowania pokątnego, winna polityczna władza powiatowa, lub zwierzchność miejscowa zarządzić rewizję domową, wykonać się mającą według przepis w ustawy karnej dla przestępstw skarbowych.

§. 46.

Określone w tej ustawie przekroczenia ulegają przedawnieniu, jeżeli od chwili popełnionego przekroczenia upłynęło sześć miesięcy, a w ciągu tego czasu niepociągnięto obżałowanego do odpowiedzialności, lub nie przedsięwzięto przeciw niemu we względzie dochodzenia popełnionego przekroczenia żadnego urzędowego kroku, a w szczególności nie wystosowano do niego zawiadania.

§. 47.

Koncesjonaryuszowi wyszynku wolno utrzymywać dla skuteczniejszej obrony praw swoich, przysięgłą straż.

Prawo odbierania przysięgi od straży propinacyjnej, służy politycznej władzy powiatowej. Przepisy rozporządzenia z dnia 30. stycznia 1860 (Dz. u. p. N.28). co do zaprzysięgania straży polowej, mają być zastosowane także do zaprzysięgania straży propinacyjnej.

Przysięga ma być odebrana wedle załączonej roty :

§. 48.

Przysięgła straż uważana będzie przy wykonywaniu swej służby jako straż publiczna, i używać ma wszystkich praw, przysługujących pod tym względem na mocy ustaw osobom urzędowym i publicznej straży cywilnej. Przysięgła straż propinacyjna obowiązana jest, strzedz powierzonego jej nadzorowi prawa wyszynku z jak największą pilnością i wiernością od wszelkiej szkody, donosić natychmiast o każdym nieprawym ukróceniu tego prawa, nie oskarżać ani podawać nikogo fałszywie w podejrzenie, jednakże donosić sumiennie o każdym, któryby w jaki bądź sposób nieprawie ukracał prawo wyszynku, bez żadnych osobistych względów, podług swego najlepszego przekonania.

Zeznanie przysięgłego strażnika uczynione z powołaniem się na służbową przysięgę, o czynach lub okolicznościach, wchodzących w zakres jego obowiązkowej służby, stanowi prawny dowód według określeń ustawy o postępowaniu karnym dla przestępstw skarbowych.

§. 49.

Zwierzchności gminne, władze rządowe i autonomiczne mają z obowiązku czuwania nad obyczajnością publiczną i nad bezpieczeństwem mienia, przestrzegać zachowywania zawartych w tej ustawie postanowień i udzielać w każdym razie skutecznej pomocy ku obronie postanowień niniejszej ustawy.

DZIAŁ IV.

O funduszu wynagrodzenia.

§. 50.

Źródła funduszu wynagrodzenia.

Na fundusz wynagrodzenia opłacają uprawnieni, których prawo do wynagrodzenia zgłoszonym zostało (§.§. 8. i 9.) corocznie jak długo kapitał wynagrodzenia w całym kraju obliczony i przekazany nie będzie na koszt administracyi pewien procent czystego dochodu, przyjętego za podstawę do wymierzenia podatku. Procent ten oznacza w miarę potrzeby komisya krajowa, nie może on jednak rocznie przenosić trzech od sta od dochodu, z prawa propinacyi w tym roku przyjętego za podstawę do wymierzenia podatku dochodowego.

Po prawomocnem obliczeniu i przekazaniu kapitału wynagrodzenia w całym kraju, a od chwili rozpoczęcia szynkowania na podstawie konsensu na wyszynk przez 25 lat opłacać będą uprawnieni, których prawo do wynagrodzenia zgłoszonym zostało, na fundusz wynagrodzenia, jak długo kapitał wynagrodzenia im wypłaconym nie będzie, dwa od sta, od przyznanego im kapitału wynagrodzenia.

Po wypłaceniu wynagrodzenia zaś, opłacać będą uprawnieni corocznie, aż do upływu powyższych 25 lat od prawomocnego obliczenia i przekazania kapitału wynagrodzenia w całym kraju, po 7 od sta, od wypłaconego im kapitału. Wszystkie te wypłaty uiszczają uprawnieni w ratach kwartalnych z góry.

§. 51.

Od wyszynku gorących napojów wykonywanego na podstawie konsensów przemysłowych, nadanych osobom nie mającym prawa propinacyi, chociażby nawet przed wejściem w życie niniejszej ustawy, opłacać mają koncesyonaryusze w miejscowościach liczących nie więcej jak 5.000 mieszkańców, po 40 zł. w. a., w miejscowościach z ludnością od 5.000 do 12.000 mieszkańców po 60 złr. w. a., we wszystkich miejscowościach zaś z ludnością nad 12.000 mieszkańców po 100 zł. w. a. rocznie, bez różnicy, czy wyszynk jest wykonywany, jako przemysłowość samoistna, czy jako akcesoryum innej przemysłowości.

Opłaty te uiszczane być mają w kwartalnych ratach z góry, i to przez cały przeciąg czasu od wejścia niniejszej ustawy w ży-

cie aż do upływnienia 25 lat, od chwili, w której kapitał wynagrodzenia w całym kraju obliczonym i sądownie przekazany został.

§. 52.

Niemniej wpływają do funduszu wynagrodzenia jednorazowe opłaty, od powstających nowych gorzelni i browarów, zakładanych od chwili wejścia tej ustawy w życie aż do upływu 25 lat od obliczenia i sądowego przekazania kapitału wynagrodzenia w całym kraju przez osoby, które nie miały prawa propinacyi. Wysokość takiej jednorazowej opłaty, wynosi od każdej nowo założonej gorzelnii, niemniej od każdego browaru kwotę po 500 zł. w. a.

§. 53.

Nareszcie wpływają do funduszu wynagrodzenia wszelkie kary policyjne w sprawach propinacyjnych nakładane.

§. 54.

Należności wszelkie wpływające do funduszu wynagrodzenia, pobierane będą przez te same władze i ściągane za pomocą tych samych środków, jak dodatki do podatków na potrzeby krajowe, a względnie jak jednorazowe opłaty rządowe, lub inne kary policyjne prawomocnie orzeczone.

§. 55.

Funduszem wynagrodzenia zarządza Wydział krajowy.

§. 56.

Wyplacanie wynagrodzenia.

Wynagrodzenie wypłaca się w ten sposób, iż co pół roku odbywa się losowanie certyfikatów stosownie do planu umorzenia.

Certyfikaty wylosowane, będą w 6 miesięcy po wylosowaniu gotowemi pieniędzmi wypłacone w pełnej imiennej wartości.

§. 57.

Wydział krajowy orzeka w każdym pojedynczym wypadku, czyli certyfikat, na którego pełną spłatę nie wystarcza fundusz w tém półroczu, wedle planu umorzenia do zaspokojenia przypada-

jący, w zupełności wypłaconym być może, czyli też częściowo tylko spłata uiszczoną będzie.

W ostatnim wypadku wydaje Wydział krajowy nowe certyfikaty na niewylosowaną jeszcze resztę kapitału wynagrodzenia.

Uprawnieni zaś uiszczają będą od tego czasu po 7 od sta rocznie, od wypłaconej części kapitału, od niewypłaconej zaś reszty rocznie po 2 od sta, a to tak długo, póki im cały kapitał wypłacony nie zostanie.

§. 58.

Uprawnieni do wynagrodzenia uwolnieni są od uiszczania opłat na rzecz funduszu wynagrodzenia, jeżeli w skutek niezgłoszenia się stron interesowanych (§§. 8. i 9.) nie otrzymują żadnego wynagrodzenia.

§. 59.

Losowanie certyfikatów odbywa się publicznie, a wynik takowego do powszechnej wiadomości podanym być ma.

§. 60.

Ogólne przepisy obowiązujących ustaw stanowią, pod jakimi warunkami należytości z certyfikatów nie podniesione, ulegają zadawnieniu.

§. 61.

Pozostałość funduszu wynagrodzenia, jaka się okaże po umorzeniu wszystkich certyfikatów propinacyjnych i po pokryciu wszystkich wydatków, staje się własnością funduszu krajowego.

DZIAŁ V.

Postanowienia dodatkowe.

§. 62.

Instrukcja dla komisji wymierzających wynagrodzenie, równie jak wszelkie inne instrukcje do przeprowadzenia czynności tą ustawą wskazanych, wydaje komisya krajowa.

§. 63.

Władze rządowe i autonomiczne winny udzielać pomocy swej i wszelkich wyjaśnień organom, tą ustawą do przyprowadzenia jej powołanym. —

§. 64.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie równocześnie z ustawą państwową stanowiącą o uwolnieniu wynagrodzenia za zniesienie wyłączności propinacyjnego prawa wyrobu i wyszynku, jakoteż wszelkich z tém wynagrodzeniem w związku będących wypłat, czynności, podań dokumentów wpisów i wypisów tabularnych, orzeczeń i t. p. od stempli, dodatków państwowych i w ogóle od jakichkolwiek należności rządowych.

§. 65.

Ustawy i przepisy, odnoszące się do przedmiotów niniejszą ustawą objętych, znoszą się, o ile się z nią nie zgadzają.

§. 66.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam moim Ministrom spraw wewnętrznych sprawiedliwości i skarbu.

The first part of the document is a letter from the Secretary of the State Department to the Secretary of the War Department. The letter is dated August 1, 1918, and is addressed to the Secretary of the War Department, Washington, D.C. The letter is signed by the Secretary of the State Department, Robert Lansing.

The second part of the document is a letter from the Secretary of the War Department to the Secretary of the State Department. The letter is dated August 1, 1918, and is addressed to the Secretary of the State Department, Washington, D.C. The letter is signed by the Secretary of the War Department, Woodrow Wilson.

The third part of the document is a letter from the Secretary of the State Department to the Secretary of the War Department. The letter is dated August 1, 1918, and is addressed to the Secretary of the War Department, Washington, D.C. The letter is signed by the Secretary of the State Department, Robert Lansing.

The fourth part of the document is a letter from the Secretary of the War Department to the Secretary of the State Department. The letter is dated August 1, 1918, and is addressed to the Secretary of the State Department, Washington, D.C. The letter is signed by the Secretary of the War Department, Woodrow Wilson.

The fifth part of the document is a letter from the Secretary of the State Department to the Secretary of the War Department. The letter is dated August 1, 1918, and is addressed to the Secretary of the War Department, Washington, D.C. The letter is signed by the Secretary of the State Department, Robert Lansing.

The sixth part of the document is a letter from the Secretary of the War Department to the Secretary of the State Department. The letter is dated August 1, 1918, and is addressed to the Secretary of the State Department, Washington, D.C. The letter is signed by the Secretary of the War Department, Woodrow Wilson.

The seventh part of the document is a letter from the Secretary of the State Department to the Secretary of the War Department. The letter is dated August 1, 1918, and is addressed to the Secretary of the War Department, Washington, D.C. The letter is signed by the Secretary of the State Department, Robert Lansing.

The eighth part of the document is a letter from the Secretary of the War Department to the Secretary of the State Department. The letter is dated August 1, 1918, and is addressed to the Secretary of the State Department, Washington, D.C. The letter is signed by the Secretary of the War Department, Woodrow Wilson.

Rota przysięgi

d l a s t r a ż y p r o p i n a c y j n é j :

„ Przysięgam, że będę strzegł powierzonego memu nadzorowi prawa wyszynku z jak największą pilnością i wiernością od wszelkiej szkody, że doniosę natychmiast o każdym nieprawem ukróceniu tego prawa, że nie będę fałszywie nikogo ani oskarżał, ani podawał w podejrzenie, że jednakże o każdym, któryby w jakibądź sposób nieprawnie ukrócał prawo wyszynku, doniosę sumiennie, bez żadnych osobistych względów, podług mego najlepszego przekonania. Tak mi, Boże! dopomóż.“

II

U c h w a ł a.

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem
wzywa c. k. Rząd o przedstawienie odpowiednich wniosków
do ustawy :

- 1.) aby wynagrodzenie za wykupno prawa propinacyi od uprawnionych, renta od tego wynagrodzenia, certyfikaty wydane jako poświadczenia wysokości przyznanego wynagrodzenia, i procenta od tego wynagrodzenia przypadające, uwolnionemi były od stempli, podatków państwowych i w ogóle wszelkich należności rządowych ;
 - 2.) aby wykupno propinacyjnego prawa wyszynku, niemniej wszelkie z tem wykupnem, z wymiarem, przekazaniem i wypłatą wynagrodzenia za to wykupno. w związku będące podania, protokoły, dokumenta, wpisy hipoteczne, wyroki, przekazy sądowe, i inne pisma lub czynności, sądów, komisyj powiatowych, komisji krajowej, jakoteż wszystkich innych władz, wolne były od stempli, od należności bezpośrednich, od opłat depozytowych i w ogóle od wszelkich należności rządowych. niemniej, aby wszelkie przesyłki w tych sprawach uwolnionemi były od opłat pocztowych ;
 - 3.) aby konsensa propinacyjne, uprawniające do wyszynku napojów wydawane przez władzę, zarządzającą funduszem, jakoteż licencye policyjne dla szynkarzy wydawane, wolnemi były od stempli i opłat państwowych.
-

II

Uchwała

Sejmik Powiatowy (Sejmik Powiatowy) w sprawie uchwalenia budżetu powiatu na rok 1910.

1) Uchwała budżetowa powiatu na rok 1910, w której przewidziano dochody powiatu w kwocie 1.200.000 zł i wydatki w kwocie 1.200.000 zł.

2) Uchwała budżetowa powiatu na rok 1910, w której przewidziano dochody powiatu w kwocie 1.200.000 zł i wydatki w kwocie 1.200.000 zł.

3) Uchwała budżetowa powiatu na rok 1910, w której przewidziano dochody powiatu w kwocie 1.200.000 zł i wydatki w kwocie 1.200.000 zł.

Sprawozdanie Wydziału krajowego o projekcie rządowym do ustawy wodnej.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu dnia 16. stycznia 1874 r. powziął Wysoki Sejm następującej treści uchwałę:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby rozpoznał projekt ustawy o używaniu i prowadzeniu wód, tudzież o ochronie przeciw takowym, w razie potrzeby zarządził stosowną ankietę, a rezultat tak swoich badań, jak i ankiety przedłożył Sejmowi na najbliższej sesyi.“

Wywiązując się z tego polecenia, wezwał Wydział krajowy wszystkie Wydziały powiatowe do objawienia zdania o powyższym projekcie rządowym, i odniósł się oraz do Izb handlowych we Lwowie, Krakowie i Brodach, tudzież do Towarzystw gospodarczych we Lwowie i Krakowie, zasięgając zdania tych instytucyj.

Na powyższe wezwanie odpowiedziało 32 Wydziałów powiatowych, a z pomiędzy wspomnianych korporacyj udzieliło nam swego zdania tylko Towarzystwo gospodarze w Krakowie. Zwolanie ankiety zaniechał Wydział krajowy, albowiem relacje Wydziałów powiatowych w tej tak ważnej i doniosłej sprawie wpłynęły dopiero niedawno, a powyższe instytucye, których głos w tym wypadku powinien być wzięty pod ścisłą rozważę, gdyż projekt do ustawy wodnej odnosi się głównie do gospodarstwa krajowego i przemysłu, nie udzieliły nam dotychczas swego zdania, z wyjątkiem Towarzystwa gospodarczego w Krakowie.

Ażeby jednak choć w części spełnić polecenie Wys. Sejmu, przystąpił Wydział krajowy z tym choć szczupłym materiałem do rozpoznania projektu rządowego ustawy wodnej, i ma zaszczyt przedstawić Wys. Sejmowi rezultaty swoich badań w sposób następujący:

Ustawą państwową z dnia 30. maja 1869 r. Nr. 93 uchwalono główne zasady ustawy wodnej, a bliższe rozporządzenia celem wprowadzenia tych zasad w życie, przekazano w §§. 18, 25, 27, 28 ustawodawstwu krajowemu.

W przedłożeniu rządowym, które Wydziałowi krajowemu do bliższego zbadania przekazanem zostało, znajdujemy dosłowne brzmienie ustawy państwowej z d. 30. maja 1869., w §§. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 27, 36, 37, 39, 51, 52, 53, 56, 61 i 64. Chociaż niektóre z tych postanowień, a mianowicie co do wywłaszczenia na rzecz osób prywatnych i nakładanie przymusowych służebnictw, nie licząc z przekonaniem Wydziału krajowego, nie mogliśmy jednak w tych postanowieniach żadnej uczynić zmiany, albowiem zawierają dosłowne brzmienie ustawy państwowej, i co do swej

treści uchylają się z pod wszelkiej rozprawy. Ograniczyliśmy się przeto do stylistycznych tylko poprawek. Resztę postanowień zawartych w przedłożeniu rządowym, poddaliśmy ścisłemu rozbirowi i staraliśmy się przede wszystkim zastosować je do stosunków naszego kraju, a oraz zastrzedz władzom autonomicznym niejaki wpływ i ingerencję w sprawach wodnych. Ażeby dokładnie uzmysłowić wszelkie zmiany w projekcie rządowym poczynione, przedstawiamy Wys. Sejmowi projekt rządowy obok projektu Wydziału krajowego a porównawczy pogląd obu tych projektów, wykaże każdą, choćby najdrobniejszą zmianę.

Pozostaje nam jeszcze uzasadnić projektowane przez nas ważniejsze zmiany, takowe są zawarte w §§. 21, 23, 28, 41, 45, 58, 60, 63 i w rozdziale VI. traktującym o władzach i ich postępowaniu.

Do §. 21.

W tym §. przyjęliśmy postanowienie, że zagłębienie, albo zmiana budowli wodnych, w celu usunięcia zbytniego spiętrzenia wód, zatopienia albo uszkodzenia, ma tylko wtedy nastąpić wbrew woli właściciela zakładu wodnego, jeżeli z tego zagłębienia dla właściciela znaczna nie urośnie szkoda. Sądziliśmy bowiem, że od właściciela zakładu wodnego, tylko wtedy żądać można na rzecz innych osób pewnych ustępstw, jeśli te bez znacznej jego straty skutecznie się dadzą.

Do §. 23.

§. 23 przedłożenia rządowego, wydał nam się niezupełnie wyczerpujący, albowiem nie obejmował wszystkich wypadków, jakie przy powodziach nastąpićby mogły, dlatego też uzupełniamy go tem postanowieniem, że gdyby miejscowa władza policyjna nie uczyniła zadość swemu obowiązkowi, lub gdyby niebezpieczeństwo zagrażało kilku miejscowościom, na ten czas winna wkroczyć c. k. władza rządowa.

Do §. 28.

Strzegąc właścicieli gruntu przed możliwemi nadużyciami ze strony przedsiębiorców budowli wodnych, uważaliśmy za stosowne umieścić postanowienie, że w razie utraty prawa używania wody z wszelkiemi ułatwieniami w §. 27 zawartemi, winne powrócić grunta wyłączone do pierwotnych właścicieli, jeżeli ci tego, za zwrotem otrzymanego wynagrodzenia wymagają. — Sądziliśmy też, że z drugiej strony, celem uchylenia nadużyć, należy postanowić pewne rygory na lekkomyślnych, lub złej woli przedsiębiorców; projektujemy dlatego przyjęcie postanowienia, że w razie utracenia prawa używania wód, wyłączone grunta, a w razie ich zwrotu pierwotnemu właścicielowi wynagrodzenie za nie uiszczone przepada na rzecz miejscowej gminy.

Do §. 41.

Przedłożenie rządowe uwalnia budowle przez rząd wykonane od zezwolenia kompetentnej władzy politycznej. Mając jednak na względzie, że każda budowla wodna w swoich skutkach może być wielkiej, nie tak snadnie obliczyć się dającej doniosłości, i oddziaływać w dalszym wypadku na kulturę i na dobro całego kraju, uważaliśmy za stosowne *wszelkie* budowle wodne uczynić zależnemi od zezwolenia kompetentnej władzy politycznej, zastrzegając w stosownem miejscu (rozdział VI.) władzom autonomicznym wpływ na budowle wodne. Z tych tedy powodów powinien też zdaniem naszym odpaść drugi ustęp §. 41 przedłożenia rządowego.

Do §. 45.

Celem uproszczenia postępowania, zmieniliśmy §. 45 w tym duchu, żeby stanowienie spółek, w wypadkach w §. 45 objętych, zależnem było od porozumienia c. k. Namiestnictwa z Wydziałem krajowym, a tylko w takim razie od uchwały Sejmu i zatwierdzenia cesarskiego, jeżeli fundusz krajowy miałby się przyczynić do budowli wodnych.

Do §. 58.

Ponieważ §. 56 projektu rządowego, zawierający dosłowne brzmienie §. 22 ustawy państwowej, wyraźnie podnosi, że dokument uznający spółkę wodną, oprócz innych wymogów, ma

zawierać podpisy osób podpisujących za przewodniczącego. uważaliśmy za stosowne w §. 58 przyjąć postanowienie. że przewodniczący przez te spółki obrany, winien mieć zastępcę również wybranego, tego bowiem wymaga dokładność ustawy.

Do §. 60.

Uzupełniając postanowienia w §. 60 zawarte, przyjęliśmy postanowienie, że spółka winna uporządkować nie tylko modłę rozdziału kosztów, ale także cel przedsiębiorstwa, czas rozpoczęcia i ukończenie takowego.

Do §. 63.

Uważaliśmy za stosowne zezwolić na wydzielenie pojedynczych gruntów ze związku spółki. przeciw woli innych spółników, także w tym wypadku, jeżeli nie rozpoczęto budowy w oznaczonym czasie bez dostatecznego powodu. To postanowienie zdawało nam się stosownem, aby przyspieszyć rozpoczęcie budowy, a w razie jej nieużyteczności, nie więzić bez potrzeby właścicieli gruntu, i nie przykuwać ich do spółki wbrew ich woli.

W rozdziale VI. staraliśmy się władzom autonomicznym zastrzedz pewien wpływ na prowadzenie budowy wodnych i stosownie do tego zmieniliśmy §§. 65, 76, 79, 86, 88, 90, 92 i 96.

Przedkładając rezultaty rozpoznania projektu rządowego Wysokiemu Sejmowi, pozostawiamy jego rozważce, ażali zechce przyjąć projekt ustawy wodnej ze zmianami przez Wydział krajowy proponowanymi, lub też zarządzić zasiągnięcie jeszcze zdania znawców w tej tak ważnej sprawie. Nie możemy jednak przemilczeć uwagi, że przedłożenie rządowe zawiera bardzo ważne i zbawienne postanowienia. Do rzędu tych zaliczamy na pierwszym miejscu postanowienie o spółkach wodnych, o których traktuje rozdział IV. projektu.

Przez uchwalenie ustawy wodnej zaradzouoby też dotkliwie czuć się dającymu brakowi ustaw i rozporządzeń w tej gałęzi ustawodawstwa.

Kończymy zatem wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony % projekt do ustawy w brzmieniu przez Wydział krajowy przedstawionem.

Z Rady Wydziału krajowego Galicyi i Lodomeryi wraz z W. księstwem Krakowskiem,

We Lwowie dnia 18. Sierpnia 1874.

W zastępstwie JO. księcia marszałka:

Oktaw Pietruski włr.
Członek Wydziału krajowego.

Sprawozdawca:

Paweł Skwarczyński włr.
Członek Wydziału krajowego.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

Second block of faint, illegible text.

Third block of faint, illegible text.

Fourth block of faint, illegible text.

Fifth block of faint, illegible text.

Sixth block of faint, illegible text.

Seventh block of faint, illegible text.

Eighth block of faint, illegible text.

Ninth block of faint, illegible text.

Tenth block of faint, illegible text.

Eleventh block of faint, illegible text.

Final block of faint, illegible text at the bottom of the page.

Przedłożenie rządowe.

Ustawa

**o używaniu i prowadzeniu wód,
tudzież o ochronie przeciw takowym.**

Za zgodą Sejmu krajowego Mego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem, rozporządzam na podstawie zasad wypowiedzianych w ustawie wodnej państwowej z dnia 30. maja 1869 Nr. 93 Dz. pr. p. co następuje:

Artykuł I.

Niniejsza ustawa o używaniu i prowadzeniu wód, tudzież o ochronie przeciw takowym zacznie obowiązywać z dniem . . .

Z dniem tym, przestają obowiązywać wszystkie ustawy i rozporządzenia, odnoszące się do przedmiotów będących treścią tej ustawy, albo stojące z nią w sprzeczności.

Artykuł II.

Prawa używania wód albo inne do stosunków wodnych odnoszące się prawa prywatne, nabyte na podstawie dawniejszych ustaw, pozostają nienaruszone.

O istnieniu i rozciągłości takich praw rozstrzygać należy według dawniejszych ustaw; co do wykonywania jednak takowych, jakoteż co do postępowania w sprawach wodnych, obowiązuje niniejsza ustawa.

Artykuł III.

Wykonanie tej ustawy poleca się Ministrowi rolnictwa, sprawiedliwości, spraw wewnętrznych i handlu.

Przedłożenie Wydziału kraj.

Ustawa wodna

Za zgodą Sejmu krajowego Mego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem, rozporządzam na podstawie zasad zawartych w państwowej ustawie wodnej z dnia 30. maja 1869 Nr. 93. Dz. pr. p. co następuje:

Artykuł I.

Niniejsza ustawa wodna zacznie obowiązywać w trzy miesiące po jej ogłoszeniu.

Z dniem tym przestają obowiązywać wszystkie ustawy i rozporządzenia, dotyczące się przedmiotów będących treścią tej ustawy, albo stojące z nią w sprzeczności.

Artykuł II.

Prawa używania wód, albo inne prawa prywatne, których przedmiotem jest woda, nabyte na podstawie dawniejszych ustaw pozostają nienaruszone.

O istnieniu i rozciągłości takich praw rozstrzygać należy według dawniejszych ustaw; co do wykonywania jednak takowych, jakoteż co do postępowania w sprawach wodnych obowiązuje niniejsza ustawa.

Artykuł III.

Wykonanie tej ustawy poleca się Ministrowi rolnictwa, sprawiedliwości, spraw wewnętrznych i handlu.

Rozdział pierwszy.

O prawnej istocie wód.

§. 1.

O prawnej istocie wód sądzić należy według zasad powszechnego prawa prywatnego, a przede wszystkim według §§. 2 do 7 ustawy cywilnej (§. 1. ustawy państwowej).

§. 2.

Strumienie i rzeki wraz ze swemi ramionami są dobrem publicznem, począwszy od tego miejsca, gdzie zaczynają być splawnymi dla okrętów i galarów, a to nawet i wtedy, gdyby splawianie chwilowo lub zupełnie było ustało (§. 2. ustawy państwowej).

§. 3.

Publicznem dobrem są także przestrzenie strumieni i rzek niedostępne dla okrętów lub galarów, jakoteż strumyki, jeziora i inne płynące lub stojące wody, o ile w skutek prawnych postanowień, albo poszczególnych tytułów prawnych do nikogo nie należą.

Postanowienie to bynajmniej nie ogranicza przepisów powszechnego prawa prywatnego (§. 3. ustawy państwowej).

§. 4.

Następujące wody należą do właściciela gruntu, jeżeli się temu nie sprzeciwiają prawa nabyte przez inne osoby:

- a) woda podziemna na jego gruntach się znajdująca, tudzież woda na powierzchni z tegoż wypływająca, z wyjątkiem źródeł solnych podlegających monopolowi solnemu, albo też wody wapiennej należącej do górniczego regale;
- b) woda zbierająca się na jego gruncie z deszczu, śniegu, szronu itd.
- c) woda zamknięta w studniach, sadzawkach, cysternach i innych na gruncie właściciela znajdujących się basenach, albo też w kanałach, rurach i t. d. założonych przez niego do prywatnego użytku;

Rozdział pierwszy.

Prawna własność wód.

§. 1.

Prawną własność wód osądzać należy według zasad powszechnej ustawy cywilnej, a w szczególności według §§. 2 do 7 niniejszej ustawy (§. 1. ustawy państwowej).

§. 2.

Rzeki wraz z odnogami są dobrem publicznem począwszy od miejsca, gdzie zaczynają być splawnymi dla statków lub tratw i pozostają dobrem publicznem nawet wtedy, jeżeli to używanie chwilowo lub zupełnie ustaje (§. 2. ustawy państwowej).

§. 3.

Publicznem dobrem są także przestrzenie rzek, niedostępne dla statków lub tratw, jakoteż strumyki, jeziora i inne płynące lub stojące wody, o ile w skutek prawnych postanowień, albo poszczególnych tytułów prawnych do nikogo nie należą.

Postanowienie to nie narusza przepisów powszechnej ustawy cywilnej o ochronie posiadania (§. 3. ustawy państwowej).

§. 4.

Następujące wody należą do właściciela gruntu, jeżeli temu nie stoją na przeszkodzie prawa, nabyte przez inne osoby:

- a) woda podziemna na jego gruntach się znajdująca, tudzież woda na powierzchni z tegoż wypływająca, z wyjątkiem źródeł solnych podlegających monopolowi solnemu, i wody cementowej należącej do górniczego regale;
- b) woda zbierająca się na jego gruncie z osad atmosferycznych;
- c) woda zamknięta w studniach, stawach, cysternach i innych na gruncie właściciela znajdujących się zbiornikach, albo też w kanałach, rurach i t. d. założonych przez niego do prywatnego użytku;

d) odpływy z powyższych wód, dopóki takowe nie spływają do wody będącej cudzą, prywatną albo publiczną własnością i nie opuszczają gruntu właściciela (§. 4. ust. państwowej.)

§. 5.

Strumyki prywatne albo inne płynące prywatnie wody, uważać należy za przynależność tych gruntów, na których, albo pomiędzy którymi płyną i to stosownie do długości brzegu każdego gruntu (§. 5. ustawy państwowej).

§. 6.

Rząd może zastosowując przepis §. 365. p. u. c. uznać płynące wody przydatne do żeglugi, albo spławiania galarów za dobro publiczne (§. 6. ust. państwowej).

Rozdział drugi.

O u ż y w a n i u w ó d.

§. 7.

Używanie wód publicznych w celach żeglugi albo spławiania galarów będzie uregulowane specjalnymi ustawami i rozporządzeniami zawartymi w osobnych w tym celu wydanych aktach żeglarskich i aktach dotyczących się spławiania galarów, tudzież osobnymi ordynacjami dla policyi flisów, policyi żeglugi i policyi rzek.

Do zakładania prywatnych przewozów na wodach prywatnych i publicznych jako zarobku przemysłowego potrzeba pozwolenia władz; pozwolenie takie potrzebne jest do zakładania przewozów na wodach spławnych, choćby nie miały być w sposób zarobkowy prowadzone (§. 7. ust. państw.).

§. 8.

Właściciele brzegów obowiązani są cierpieć nadal bezpłatnie lądowanie i przymocowywanie okrętów i galarów w miejscach ku

d) odpływy z powyższych wód, dopóki nie spływają do wody będącej cudzą, prywatną albo publiczną własnością i nie opuszczają gruntu właściciela (§. 4. ust. państwowej).

§. 5.

Strumyki prywatne albo inne płynące wody prywatne, uważać należy, jeżeli inny stosunek udowodnionym nie zostanie, za przynależność tych gruntów, na których albo pomiędzy którymi płyną i to stosownie do długości brzegu każdego gruntu (§. 5. ust. państwowej).

§. 6.

Rząd może z zastosowaniem przepisu §. 365. p. u. c. płynące wody prywatne, które są przydatne do spławiania statków i tratw uznać za dobro publiczne (§. 6. ustawy państwowej).

Rozdział drugi.

Używanie wód.

§. 7.

Używanie wód publicznych w celach spławiania i żeglugi regulują specjalne ustawy i rozporządzenia, zawarte w aktach żeglarskich i konwencyach, tudzież osobne ordynacje dla spławiania i żeglugi dla policyi rzecznej i dla kanałów, wreszcie inne w tym względzie istniejące szczegółowe ustawy i rozporządzenia.

Do zakładania prywatnych przewozów na wodach prywatnych i publicznych dla zarobkowania przemysłowego, niemniej do zakładania takich przewozów na wodach spławnych, choćby nie miały być w sposób zarobkowy prowadzone, potrzeba przyzwolenia władzy (§. 7. ust. państw.).

§. 8.

Właściciele brzegów obowiązani są pozwalać i nadal bezpłatnie na lądowanie i utwierdzanie statków i tratw w miejscach ku temu

temu przez władzę przeznaczonych, o ile za to dawniej żadnego nie pobierali wynagrodzenia.

Jeżeli zaś do lądowania albo przymocowywania okrętów i galarów użytą będzie część ich gruntu dotąd w tym celu nieużywana, natenczas mają prawo żądać za to wynagrodzenia.

Właściciele brzegów mają także obowiązek cierpieć bezpłatnie chodzenie po brzegach osób przeznaczonych do policyjnego nadzoru wód i używanie istniejących ścieżek na liny, a wyjątkowo tylko wtedy mogą żądać wynagrodzenia:

- a) jeżeli żądanie to polega na osobnym tytule prawnym, albo
- b) jeżeli do utrzymania istniejącej ścieżki na linwy potrzebną będzie część gruntu, dotąd w tym celu nieużywana.

Nabywanie gruntów potrzebnych do lądowania i przymocowywania okrętów i galarów, albo do zakładania nowych ścieżek na linwy, ma być osądzone według powszechnego prawa prywatnego (§. 8. ust. państ.).

§. 9.

W razie niebezpieczeństwa wolno w każdym odpowiednim miejscu lądować, jakoteż wyciągać na brzeg ładunek z galarów i okrętów a nawet i same galary i okręty wyciągać aż do dalszego odpłynięcia, za co może właściciel brzegu żądać od właściciela galary lub okrętu odpowiedniego wynagrodzenia wyrządzonej mu szkody, nie przesądzając temu ostatniemu przysługiwać mogącemu prawu żądania zwrotu od osób trzecich. (§. 9. ustawy państwowej).

§. 10.

Właściciel wody prywatnej może jej według woli używać, tudzież innym jej używania dozwolić z zastrzeżeniem wyjątków opierających się na osobnych tytułach prawnych. Używanie wody płynącej ograniczone jest prawami innych osób do wody tej prawa mających jakoteż publicznymi względami, wy-

przez władzę przeznaczonych, o ile za to żadnego nie pobierali wynagrodzenia.

Jeżeli zaś do lądowania albo utwierdzenia statków i tratw zajęta będzie część ich gruntu dotąd do tego celu nieużywana, natenczas mają prawo żądać za to wynagrodzenia.

Właściciele brzegów mają także obowiązek zezwalać bezpłatnie na chodzenie po brzegach osobom przeznaczonym do policyjnego nadzoru wód i na używanie istniejących ścieżek do holowania (trełów), a wyjątkowo tylko wtedy mogą żądać wynagrodzenia:

- a) jeżeli żądanie to polega na specjalnym tytule prawnym albo
- b) jeżeli do utrzymania istniejącej ścieżki do holowania (trełu) zostanie zajęta część ich gruntu, dotąd do tego celu jeszcze nieużywana.

Nabywanie gruntów potrzebnych do lądowania i utwierdzenia statków i tratw, i do zakładania nowych ścieżek do holowania (trełów), ma być osądzone według powszechniej ustawy cywilnej (§. 8. ustawy państwowej).

§. 9.

W razie niebezpieczeństwa wolno w każdym odpowiednim miejscu lądować, jako też wysadzać na brzeg ładunek ze splawów i statków a nawet i same splawy i statki aż do możliwej dalszej wyprawy, za to może właściciel brzegu żądać od właściciela statków i splawów odpowiedniego wynagrodzenia wyrządzonej mu szkody, nie przesądzając jego roszczeniom do wynagrodzenia, jakie mieć może przeciw osobom trzecim (§. 9. ust. państwowej).

§. 10.

Właściciel wody prywatnej może jej według upodobania tak dla siebie, jak dla innych używać i zużyć nie naruszając wyjątków opierających się na specjalnych tytułach prawnych. Używanie wody płynącej ograniczone jest prawami innych osób do wody tej prawa mających, jakoteż publicznymi względami, wy-

nikającymi ze związku i koniecznej potrzeby wody, a to odpowiednio do postanowień ustaw.

W szczególności nie wolno prywatnemu właścicielowi tak używać wody, ażeby przez jej zanieczyszczenie lub spiętrzenie, albo przez wylew lub zatopienie cudzych gruntów prawa trzecich osób naruszone były. (§. 10. ustawy państwowej.)

§. 11.

Właścicielowi gruntu nie wolno samowolnie zmieniać naturalnego odpływu wody przez jego grunt płynącej na niekorzyść poniżej leżącego gruntu.

Jakoż i właścicielowi niższego gruntu nie wolno na niekorzyść wyżej leżącego gruntu tamować naturalnego odpływu wody. (§. 11. ustawy państw.)

§. 12.

Woda odwiedziona przez właściciela gruntu z wód prywatnych i niezużyta, ma być, zanim się takowa zetknie z cudzym gruntem, napowrót sprowadzoną w pierwotne koryto, chyba, żeby przez jej sprowadzenie w innym kierunku nie urosła żadna szkoda dla innych osób mających prawo do tej wody. (§. 12. ustawy państw.)

§. 13.

Jeżeli właściciele kilku graniczących ze sobą brzegów, połączą się w celu wspólnego używania albo prowadzenia wody, to grunta ich uważać należy wobec trzecich osób jako jedną całość. (§. 13. ust. państw.)

§. 14.

Jeżeli przeciwległe brzegi płynącej wody prywatnej do różnych należą właścicielom, to właściciele obydwóch brzegów mają prawo używać połowę przepływającej ilości wody w miarę długości posiadanego brzegu. (§. 14. ust. państw.)

§. 15.

Każdemu wolno używać wody bez osobnych przyrządów w zwykły sposób, niewy-

nikającymi ze związku i koniecznej potrzeby wody, a to odpowiednio do postanowień ustaw.

W szczególności nie wolno prywatnemu właścicielowi tak używać wody, ażeby przez jej zanieczyszczenie lub spiętrzenie, albo przez wylew lub zatopienie cudzych gruntów prawa trzecich osób naruszone były (§. 10. ustawy państwowej).

§. 11.

Właścicielowi gruntu nie wolno samowolnie zmieniać naturalnego odpływu wody przez jego grunt płynącej na niekorzyść poniżej leżącego gruntu.

Równie i właścicielowi niższego gruntu nie wolno na niekorzyść wyżej leżącego gruntu przeszkadzać naturalnemu odpływowi wody (§. 11. ust. państw.).

§. 12.

Woda odwiedziona przez właściciela gruntu z wód prywatnych a niezużyta, ma być, zanim się takowa zetknie z cudzym gruntem, napowrót sprowadzoną w pierwotne koryto, chyba że przez inne jej odprowadzenie nie poniosą żadnej szkody trzecie osoby do niej prawo mające (§. 12. ustawy państw.).

§. 13.

Jeżeli właściciele kilku graniczących ze sobą przestrzeni wybrzeżnych, połączą się w celu wspólnego używania albo prowadzenia wody, to grunta ich uważać należy wobec trzecich osób jako jedną całość (§. 13. ustawy państwowej).

§. 14.

Jeżeli przeciwległe brzegi płynącej wody prywatnej do różnych należą właścicielom, wtenczas, o ile nie zachodzi inny udowodniony stosunek prawny, właściciele obydwóch brzegów mają prawo używać połowę przepływającej ilości wody w miarę długości posiadanego brzegu (§. 14. ust. państw.).

§. 15.

W wodach publicznych wolno każdemu używać wody bez szczególnych urządzeń w zwy-

kluczający takiego samego użycia przez innych, do kąpieli, mycia, pojenia, pławienia i czerpania, wydobywać z niej rośliny, muł, ziemię, piasek, szuter, kamienie i lód, o ile przez to nie narusza się biegu wody i brzegów, ani też nie uwłacza się cudzemu prawu lub nie przynosi się komu szkody, zawsze jednak z zachowaniem policyjnych przepisów i tylko na miejscach od podobnego używania albo wydobywania nie wykluczonych.

§. 16.

Do każdego innego aniżeli w §. 15. wyszczególnionego używania publicznej wody, jakoteż do zaprowadzenia i zmienienia potrzebnych do tego przyrządów i zakładów, które wpływają na jakość i na bieg, albo na wysokość stanu wody, albo też, które naruszyć mogą brzegi, potrzeba zezwolenia powołanych do tego władz politycznych.

Pozwolenie takie potrzebne jest także co do wód prywatnych wtedy, jeżeli jej używanie oddziaływa na cudze prawa albo na jakość, bieg lub wysokość wody w wodach publicznych.

§. 17.

Do budowli wodnych, do których stawiania potrzeba według §. 16. pozwolenia kompetentnej władzy politycznej, należą przede wszystkim budowle poruszane wodą i przyrządy do podniesienia wody.

Także do każdej zmiany takich budowli lub przyrządów potrzebne jest pozwolenie kompetentnej władzy politycznej, o ile ta zmiana wpływa na bieg, spad albo zużycie wody.

§. 18.

W dokumencie, mocą którego władza polityczna udzielać będzie pozwolenia, wymienione być musi miejsce, miara i sposób używania wody. Przytem mogą być stawiane według potrzeby szczegółowe warunki regulujące i zabezpieczające ogółowi używanie wody,

kluczający takiego samego użycia przez innych, do kąpieli, mycia, pojenia, pławienia i czerpania, wydobywać z niej rośliny, muł, ziemię, piasek, szuter, kamienie i lód, o ile przez to nie narusza się biegu wody i brzegów, ani też nie uwłacza się cudzemu prawu, lub nie przynosi się komu szkody, zawsze jednak z zachowaniem policyjnych przepisów i tylko na miejscach od podobnego używania albo wydobywania nie wykluczonych.

§. 16.

Do każdego innego aniżeli w §. 15. wyszczególnionego używania publicznej wody, jakoteż do zakładania i zmienienia potrzebnych do tego urządzeń i zakładów, które wpływają na jakość i na bieg, albo na wysokość stanu wody, albo też, które naruszyć mogą brzegi, potrzeba zezwolenia powołanych do tego władz politycznych.

Pozwolenie takie potrzebne jest także co do wód prywatnych wtedy, jeżeli jej używanie oddziaływa na cudze prawa albo na jakość, bieg lub wysokość wody w wodach publicznych.

§. 17.

Do budowli wodnych, do których stawiania potrzeba według §. 16. pozwolenia kompetentnej władzy politycznej, należą przede wszystkim budowle poruszane wodą i przyrządy do podniesienia wody.

Także do każdej zmiany takich budowli lub przyrządów potrzebne jest pozwolenie kompetentnej władzy politycznej, o ile ta zmiana wpływa na bieg, spad albo zużycie wody.

§. 18.

W piśmie, mocą którego władza polityczna udzielać będzie pozwolenia, wymienione być musi miejsce, miara i sposób używania wody. Przytem mogą być stawiane według potrzeby szczegółowe warunki regulujące i zabezpieczające ogółowi używanie wody, można

a pozwolenie może być dane tylko na czas ograniczony albo też odwoalnie.

§. 19.

Miara używania wody, którą ma oznaczyć władza polityczna, stosować się winna z jednej strony do potrzeby starającego się, z drugiej zaś do tej nadwyżki wody, która pozostaje do rozrządzenia ze względu na zmienny stan wody.

Miara ta wszakże w żadnym razie tak dalece posunąć się nie może, aby gminom i miejscowościom w razie niebezpieczeństwa ognia albo ze względu na cele gospodarskie ich mieszkańców zagrażał brak wody.

§. 20.

Właściciel winien w ten sposób wystawić i utrzymywać budowle i przyrządy, na które dostał pozwolenie, ażeby o ile możności nie przeszkadzały odpływananiu wody i lodu, nadto, aby niepotrzebnie nie utrudniały lub nie przeszkadzały rybołówstwu i innemu używaniu wody, tudzież, aby się woda nie marnowała.

Jeżeliby interesowani złożyli dowody, że temu rozporządzeniu zadość się nie dzieje, natenczas winna władza polityczna w skutek ich podania polecić przy wyznaczeniu odpowiedniego terminu usunięcie tych uchybień, a po bezskutecznym upływie czasu znieść je na koszt osiagającego się.

§. 21.

Jeżeli przez zagłębienie albo zmianę budowli wodnych można usunąć zbytne spiętrzenie wody, zatopienia albo inne uszkodzenia powstałe w skutek owych budowli, to właściciele takowych muszą skutecznie potrzebne zmiany.

Pytanie co do tego, kto koszta takich zmian ma ponosić, a względnie kto je ma zwrócić właścicielowi budowli, rozstrzygać należy według ogólnych zasad prawa cywilnego.

też pozwolenie takie ograniczyć na pewien czas lub udzielić odwoalnie.

§. 19.

Miara używania wody, którą ma oznaczyć władza polityczna, stosować się winna z jednej strony do potrzeby starającego się, z drugiej zaś do tej nadwyżki wody, która pozostaje do rozrządzenia ze względu na zmienny stan wody.

Miara ta wszakże w żadnym razie tak dalece się posunąć nie może, aby gminom i miejscowościom w razie niebezpieczeństwa ognia albo ze względu na cele gospodarskie ich mieszkańców zagrażał brak wody.

§. 20.

Właściciel winien w ten sposób wystawić i utrzymywać budowle i przyrządy, na które dostał pozwolenie, ażeby o ile możności nie przeszkadzały odpływananiu wody i lodu, aby bez potrzeby nie utrudniały lub nie przeszkadzały rybołówstwu i innemu używaniu wody, tudzież aby wody nie marnowano.

Jeżeliby interesowani złożyli dowody, że temu rozporządzeniu zadość się nie dzieje, natenczas winna władza polityczna w skutek ich podania polecić przy wyznaczeniu odpowiedniego terminu usunięcie tych nieporządków, a po bezskutecznym upływie czasu znieść je na koszt osiagającego się.

§. 21.

Jeżeli przez zagłębienie albo zmianę budowli wodnych można usunąć zbytne spiętrzenie wody, zatopienia albo inne uszkodzenia powstałe w skutek owych budowli, to właściciele takowych muszą skutecznie potrzebne zmiany, lub na ich uskutecznienie zezwolić, jeżeli zagłębienie lub zmiana nie przyniesie właścicielowi zakładu wodnego przeważnej szkody.

O ponoszeniu kosztów takiej zmiany, a względnie o zwrocie ich właścicielowi budowli, rozstrzygać należy według ogólnych zasad prawa cywilnego.

§. 22.

Przy wszystkich budowlach poruszanych wodą i przyrządach do podniesienia wody musi być oznaczony za pomocą pali (znaku normalnego, pala markującego) lub innych stałych oznak, na koszt właścicieli tych budowli i zakładów, najwyższy dozwolony, a w razie zobowiązania utrzymywania wody w pewnej wysokości także najniższy dopuszczalny stan wody. Znak taki musi być urządzony przy budowlach i zakładach wodnych postawionych na podstawie tej ustawy zaraz przy stawianiu tychże, przy istniejących już takich budowlach zaś, przy których takowy brakuje, w terminie dwuletnim od dnia wejścia w życie tej ustawy. Oznaki wskazujące wysokość wody muszą być przez interesowanych w miejscu dostępnem, na którym je łatwo dopatrzeć można, w ten sposób dokładnie według reguł sztuki urządzone i utrzymywane, tak aby były o ile tylko można zabezpieczone przed umyślnem uszkodzeniem i przed zniszczeniem przez czas i przypadek.

§. 23.

Skoro tylko woda wzbierze nad wysokość znakiem oznaczoną, musi właściciel zakładu wodnego przez otwarcie śluz, jakoteż w ogóle przez usunięcie wszystkich przeszkód jej odpływ ułatwiać, dopóki nie opadnie znów aż do normalnego stanu wysokości.

W razie zaniechania tych ostrożności mogą wszyscy ci, którzyby tem zagrożeni byli lub szkodę ponieść mogli, z zastrzeżeniem pretensyi do wynagrodzenia szkody, żądać, aby odpływ został uskuteczniiony przez miejscową władzę policyjną na koszt i niebezpieczeństwo ociągającego się właściciela zakładu wodnego.

§. 24.

Osobne rozporządzenia oznaczają kształt znaków do oznaczenia wysokości wody i ostrożności, jakie przy ich stawianiu zachowywać należy.

§. 22.

Przy wszystkich zakładach poruszanych wodą i urządzeniach do podniesienia wody musi być oznaczony za pomocą pali (znaku normalnego, pala markującego) lub innych stałych oznak, na koszt właścicieli tych budowli i zakładów, najwyższy dozwolony, a w razie obowiązku do utrzymywania wody w pewnej wysokości, także najniższy dopuszczalny stan wody. Znak taki musi być urządzony przy budowlach i zakładach wodnych postawionych wedle przepisów tej ustawy zaraz przy zakładaniu tychże, przy istniejących już takich budowlach zaś, przy których go nie ma, w terminie dwuletnim od dnia wejścia w życie tej ustawy. Znaki wskazujące wysokość wody muszą być przez interesowanych w miejscu dla nich dostępnem, na którym je łatwo dostrzedz można, w ten sposób dokładnie według prawideł sztuki urządzone i utrzymywane, tak aby były o ile tylko można zabezpieczone przed umyślnem uszkodzeniem i przed zniszczeniem przez czas i przypadek.

§. 23.

Skoro tylko woda wzbierze nad wysokość znakiem oznaczoną, musi właściciel zakładu wodnego przez otwarcie śluz, jakoteż w ogóle przez usunięcie wszystkich przeszkód jej odpływ ułatwiać, dopóki nie opadnie znów aż do normalnego stanu wysokości.

W razie przeciwnym mogą wszyscy ci, którzyby tem zagrożeni byli lub szkodę ponieść mogli, z zastrzeżeniem roszczeń do wynagrodzenia szkody, żądać, aby odpływ został uskuteczniiony przez miejscową władzę policyjną na koszt i niebezpieczeństwo ociągającego się właściciela zakładu wodnego, a w razie opieślności miejscowej władzy policyjnej, lub gdyby niebezpieczeństwo zagrażało kilku miejscowościom — przez c. k. polityczną władzę.

§. 24.

Osobne rozporządzenia oznaczają kształt znaków do oznaczenia wysokości wody i ostrożności, jakie przy ich stawianiu zachowywać należy.

§. 25.

Prawa do używania wody, które w dokumencie zawierającym pozwolenie władzy nie zostały wyraźnie ograniczone do osoby starającego się o pozwolenie, przechodzą na każdorazowego właściciela tych zakładów albo nieruchomości, dla których pozwolenie wydane zostało.

Oddzielenie praw takich od pierwotnych budowli i przeniesienie ich na inne zakłady albo nieruchomości, może nastąpić tylko za pozwoleniem władzy udzielającej w ogóle takie pozwolenie.

§. 26.

Jeżeli się z wód publicznych sprowadza wodę do kanałów, stawów lub wodociągów urządzonych w celach prywatnych, to przy używaniu i zużywaniu tej wody obowiązują warunki danego w tym celu pozwolenia. Przyczem w razach wątpliwości ma być regułą, że pozwolenie i nabycie prawa używania wody ogranicza się li tylko na potrzebę przedsiębiorstwa uprawnionej osoby, i że gdyby się okazała nadwyżka wody nad tę potrzebę, rozrządzenie nią przysłuży władzy rządowej.

§. 27.

Gdyby nawet nie zachodziły warunki wyłączenia według §. 365 p. u. c., może władza rządowa w celu pożytecznego użycia wody albo w celu usunięcia jej szkodliwych skutków zarządzić:

- a) ażeby właściciel prywatnej wody płynącej, który jej nie potrzebuje i nie używa, w terminie, którą mu władza naznaczy odpowiednio do okoliczności, odstąpił ją za odpowiedniem wynagrodzeniem innym, którzy ją pożytecznie użyć mogą.
- b) aby właściciele nieruchomości pozwolili za odpowiedniem wynagrodzeniem na zaprowadzenie służebności na ich własności w tym celu, aby woda należąca do kogo innego z pewnego miejsca na inne przez ich grunt mogła być przeprowadzoną i na takowym stosownie budowle i zakłady

§. 25.

Prawa do używania wody, które w piśmie zawierającym pozwolenie władzy nie zostały wyraźnie ograniczone, do osoby starającego się o pozwolenie, przechodzą na każdorazowego posiadacza tych zakładów albo nieruchomości, dla których pozwolenie wydane zostało.

Oddzielenie praw takich od pierwotnego zakładu lub nieruchomości i przeniesienie ich na inny zakład albo nieruchomość, może nastąpić tylko za pozwoleniem władzy udzielającej pozwolenia na budowę wodne.

§. 26.

Jeżeli się z wód publicznych sprowadza wodę do kanałów, stawów lub wodociągów urządzonych w celach prywatnych, to przy używaniu lub zużywaniu tej wody obowiązują warunki danego w tym celu pozwolenia. Przyczem w razach wątpliwości ma być uważanem za zasadę, że pozwolenie i nabycie prawa używania wody ogranicza się li tylko na potrzebę przedsiębiorstwa uprawnionej osoby i że gdyby się okazała nadwyżka wody nad tę potrzebę, rozrządzenie nią przysłuży władzy rządowej.

§. 27.

Gdyby nawet nie zachodziły warunki wyłączenia według §. 365 powszechnej ust. cyw. można w celu pożytecznego użycia wody albo w celu usunięcia jej szkodliwych skutków zarządzić w drodze administracyjnej

- a) ażeby właściciel prywatnej wody płynącej, o ile jej nie potrzebuje i nie użyje, w terminie, który mu władza naznaczy odpowiednio do okoliczności, odstąpił ją za słusznem wynagrodzeniem innym, którzy ją pożytecznie użyć mogą;
- b) aby właściciele nieruchomości pozwolili za odpowiedniem wynagrodzeniem na zaprowadzenie służebności na swoich posiadłościach w tym celu, aby woda należąca do kogo innego z jednego miejsca na inne przez ich grunt mogła być przeprowadzoną i aby na takowym stosownie

przeprowadzające tę wodę mogły być urządzone.

Od przyjęcia takiego służebnictwa mogą się właściciele gruntu uwolnić przez odstąpienie gruntu potrzebnego do urządzenia wodociągu i odpowiednich zakładów, za które to odstąpienie należy im się odpowiednie wynagrodzenie.

Jeżeliby grunt w skutek założenia na nim wodociągu nie mógł być przez właściciela odpowiednio użytym, natenczas ma na jego żądanie nastąpić zakupno całego gruntu. (§. 15. ustawy państwowej.)

§. 28.

Jeżeli się na podstawie powyższego paragrafu oddaje komu innemu do użytku wodę zbywającą właścicielowi, to w wydanym przez władzę rządową i według przepisu §. 18. wystawić się mającym pozwoleniu, zawartym być ma warunek, że z udzielonego pozwolenia pod rygorem tegoż utracenia zrobiony musi być użytek w odpowiednio oznaczonym przeciągu czasu.

Utrata udzielonego prawa używania wody może być także wtedy wyrzeczona, jeżeli uprawnionemu nie uiszczono należycie oznaczonego wynagrodzenia.

§. 29.

Ustawa górnicza postanawia, o ile się rozciągają prawa przedsiębiorców górniczych na odpływającą z szybów wodę i jakie im w ogóle przysługują wodne prawa.

§. 30.

Ustawa leśna i przepisy flisackie regulują używanie wody do spławiania drzewa;

budowle i zakłady przeprowadzające tę wodę mogły być urządzone.

Od przyjęcia takiego służebnictwa mogą się jednak właściciele gruntu uwolnić przez odstąpienie potrzebnej do urządzenia wodociągu i odpowiednich zakładów przestrzeni gruntu, za które to odstąpienie należy im się odpowiednie wynagrodzenie.

Jeżeliby grunt w skutek założenia na nim wodociągu nie mógł być przez właściciela odpowiednio użytym, natenczas ma na jego żądanie nastąpić zakupno całego gruntu.

(§. 15. ustawy państwowej.)

§. 28.

Jeżeli się na podstawie powyższego paragrafu oddaje komu innemu do użytku wodę zbywającą właścicielowi, to wydane przez władzę rządową i według przepisu §. 18. wystawić się mającym pozwoleniu, ma zawierać warunek, że z udzielonego pozwolenia pod rygorem utraty zrobiony musi być użytek w odpowiednio oznaczonym przeciągu czasu.

Utrata udzielonego prawa używania wody może być także wtedy wyrzeczona, jeżeli uprawnionemu należycie nie uiszczono oznaczonego wynagrodzenia.

W razie utraty udzielonego prawa używania wody, i jeżeli do tego celu grunta obce zostały wywłaszczone, zastrzega się dawnym właścicielom tych gruntów prawo powrócenia do swej własności za zwrotem otrzymanego wynagrodzenia.

Jeżeli z tego prawa korzystają, przepada to wynagrodzenie, w razie przeciwnym zaś wywłaszczony grunt na własność miejscowej gminy.

§. 29.

Ustawa górnicza postanawia, o ile się rozciągają prawa przedsiębiorców górniczych na odpływającą z szybów wodę i jakie im w ogóle przysługują wodne prawa.

§. 30.

Ustawa leśna i przepisy flisackie regulują używanie wody do spławiania drzewa;

przepisy zaś o rybołostwie używanie wody do łowienia ryb.

§. 31.

Przedsiębiorcy zakładów do nawodniania, jakoteż zakładów poruszanych wodą i przyrządów do podnoszenia wody, których zaprowadzenie z szczególną korzyścią dla gospodarstwa krajowego jest połączone, mogą żądać odpowiednio do postanowień §. 27 lit. b) (§. 15 ust. państw.), ażeby im właściciel gruntu za odpowiedni wynagrodzeniem pozwolił na służebność na swoim gruncie, albo według swego wyboru odstąpił im grunt potrzebny do sprowadzania i odprowadzania wody, jakoteż do wystawienia potrzebnych tam szluz i innych przyrządów.

Prawo to przymusowe nie rozciąga się jednak na budynki i należące do nich dziedzińce, tudzież ogrody około domu położone.

Gdyby grunt z powodu powyższych urządzeń nie mógł być przez właściciela odpowiednio użytym, natenczas może tenże żądać zakupna całego gruntu.

§. 32.

Przy zakładaniu otwartych rowów i kanałów mają przedsiębiorcy oprócz zobowiązań nałożonych na nich §em 491 p. u. c., wystawić i utrzymywać potrzebne do połączenia obydwu brzegów mosty i ławy; przy wysoko nad poziom prowadzonych wodociągach i kanałach, zaś także potrzebne przepusty jakoteż wymagane urządzenia w celu ochrony i bezpieczeństwa osób i mienia.

§. 33.

Właścicielowi gruntu obciążonego służebnością na korzyść przedsiębiorstwa przysłuża prawo współużytkowania z urządzenia w ten sposób powstałego, za przyczynieniem się do kosztów wystawienia i utrzymania w miarę ilości używanej wody; przysłuża mu to prawo jednak tylko o tyle, o ile przez to osiągnięcie celu urządzenia nie byłoby utrudnionem lub naruszonem.

przepisy zaś o rybołostwie używanie wody do łowienia ryb.

§. 31.

Przedsiębiorcy zakładów do nawodniania, jakoteż zakładów poruszanych wodą i urządzeń do podnoszenia wody, z których zaprowadzenia należy się spodziewać szczególnej korzyści dla gospodarstwa krajowego, mogą żądać odpowiednio do postanowień §. 27 lit. b) (§. 15 ust. państw.), ażeby im dozwoloną była za odpowiedni wynagrodzeniem służebność na cudzym gruncie, albo żeby właściciel gruntu według swego wyboru odstąpił im grunt potrzebny do sprowadzania i odprowadzania wody, jakoteż do wystawienia potrzebnych tam szluz i innych przyrządów.

Prawo to przymusowe nie rozciąga się jednak na budynki i należące do nich dziedzińce, tudzież ogrody koło domu położone.

Gdyby grunt z powodu powyższych urządzeń nie mógł być przez właściciela odpowiednio użytym, natenczas może tenże żądać zakupna całego gruntu.

§. 32.

Przy zakładaniu otwartych rowów i kanałów mają przedsiębiorcy oprócz zobowiązań nałożonych na nich §em 491 p. u. c., wystawić i utrzymywać potrzebne do połączenia obydwu brzegów mosty i ławy przy wysoko nad poziom prowadzonych wodociągach i kanałach, zaś także potrzebne przepusty jakoteż wymagane urządzenia w celu ochrony i bezpieczeństwa osób i mienia.

§. 33.

Właścicielowi gruntu obciążonego służebnością na korzyść przedsiębiorstwa przysłuża prawo współużytkowania z urządzenia w ten sposób powstałego, za przyczynieniem się do kosztów wystawienia i utrzymania w miarę ilości używanej wody; przysłuża mu to prawo jednak tylko o tyle, o ile przez to osiągnięcie celu urządzenia nie byłoby utrudnionem lub naruszonem.

Jeżeli właściciel gruntu zażąda wspólnego użytkowania dopiero po rozpoczęciu albo ukończeniu budowy, to musi nadto przyjąć na siebie koszta potrzebnych zmian w budowlu.

O wysokości kwoty, którą do kosztów przyczynić się ma, rozstrzyga — jeżeli się strony nie zgodzą — kompetentna władza polityczna.

§. 34.

W wypadku pożaru albo gdyby zaszedł chwilowo gwałtowny brak wody, wolno miejscowej władzy politycznej, a względnie przełożonemu zagrożonej gminy albo obszaru dworskiego, wydać co do czasowego użycia wód prywatnych lub publicznych zarządzenia wymagane w interesie publicznym i takowe natychmiast wykonać.

§. 35.

Gdzie panuje stały brak wody do picia, gotowania, mycia, pojenia i innych gospodarskich potrzeb albo do gaszenia ognia, a zaopatrywanie się w nią przechodzi siły pojedynczych członków gminy, tam dostarczenie wody jest rzeczą gmin i osad odpowiednio do postanowień ustawy gminnej.

§. 36.

Gminy i osady nie mające wody podstatkiem mają prawo żądać w miarę potrzeby wywłaszczenia wód prywatnych i praw używania wody za wynagrodzeniem mającem się obliczyć według §. 37. (§. 17. ustawy państw.) jednak tylko o tyle, o ile uprawnieni do wody nie potrzebują takowej na podobne własne cele. (§. 16. ust. państwowej.)

§. 37.

W wypadkach objętych §§. 27. i 36. (§. 15. i 16. ust. państw.) jeżeli między stronami nie nastąpi porozumienie, należy kwotę wynagrodzenia zbadać i oznaczyć w drodze administracyjnej, a jeżeli się interesowani tem nie zadowolą, oznaczyć ją przez sądowe oszacowanie, które odbyć się ma przy udziale obydwóch stron według zasad postępowania przy wywłaszczeniu. (§. 17. ust. państw.)

Jeżeli właściciel gruntu zażąda wspólnego użytkowania dopiero po rozpoczęciu albo ukończeniu budowy, to musi nadto przyjąć na siebie koszta potrzebnych zmian w budowlu.

O wysokości kwoty, którą do kosztów przyczynić się ma, rozstrzyga — jeżeli się strony nie zgodzą — kompetentna władza polityczna.

§. 34.

W wypadku pożaru albo gdyby zaszedł chwilowo gwałtowny brak wody, wolno miejscowej władzy policyjnej, a względnie przełożonemu zagrożonej gminy albo obszaru dworskiego, wydać co do czasowego użycia wód prywatnych lub publicznych zarządzenia wymagane w interesie publicznym i takowe natychmiast wykonać.

§. 35.

Gdzie panuje stały brak wody do picia, gotowania, mycia, pojenia i innych gospodarskich potrzeb albo do gaszenia ognia, a zaopatrywanie się w nią przechodzi siły pojedynczych członków gminy, tam dostarczenie wody jest rzeczą gmin lub miejscowości odpowiednio do postanowień ustawy gminnej.

§. 36.

Miejscowości i gminy nie mające wody podstatkiem mają w miarę tej potrzeby prawo do wywłaszczenia wód prywatnych i praw używania wody za wynagrodzeniem mającem się obliczyć według §. 37 (§. 17. ust. państw.) jednak tylko o tyle, o ile uprawnieni do wody nie potrzebują takowej na podobne własne cele. (§. 16. ust. państwowej.)

§. 37.

W wypadkach objętych §§. 27 i 36 (§. 15 i 16 ust. państw.) jeżeli między stronami nie nastąpi porozumienie, należy kwotę wynagrodzenia zbadać i oznaczyć w drodze administracyjnej, a jeżeli się interesowani tem nie zadowolą, oznaczyć ją przez sądowe oszacowanie, które odbyć się ma przy udziale obydwóch stron według zasad postępowania przy wywłaszczeniu. (§. 17. ust. państw.)

§. 38.

Postanowienia §§. 27., 28., 31., 37., (§. 17. ust. państw.) odnoszą się także do urzędów, służących do zaopatrywania w wodę obszarów dworskich, gmin i miejscowości, niemniej odosobnionych osad, jeżeli te wskutek położenia nie mogą korzystać z urzędów do nawodniania obszarów dworskich, gmin i miejscowości.

§. 39.

Uprawnieni do rybołówstwa nie mają prawa zabraniać wykonywania praw używania wody, lecz mogą tylko żądać odpowiedniego wynagrodzenia, które oznaczy władza administracyjna, albo gdyby interesowany wyrokiem jej się nie zadowolnił, sędzia (§. 19. ust. państw.)

Rozdział trzeci.

O odprowadzeniu wody i ochronie przeciw takowej.

§. 40.

Do urzędów odprowadzających wodę ma być analogicznie wszystko to zastosowane, co o zakładach nawodniających, w §§. 27., 28., 31. do 33. i 38. (§. 17. ust. państwowej) było powiedziane.

§. 41.

Do stawiania wszelkich budowli wodnych w wodach publicznych, mających na celu uregulowanie wody lub ochronę przeciw takowej, a nie wykonywanych przez Państwo, potrzeba zezwolenia kompetentnej władzy politycznej.

Pozwolenie takie wtedy tylko potrzebne jest do podobnych budowli w wodach prywatnych, jeżeli one oddziałują na cudze prawa, albo na jakość, bieg, lub wysokość wody w wodach publicznych.

§. 42.

Brzegi, groble, koryta i baseny, jakoteż urządzenia w wodach płynących lub przy ta-

§. 38.

Postanowienia §§. 27, 28, 31 do 33 i 37 (§. 17 ust. państw.) odnoszą się także do urzędów, służących do zaopatrywania w wodę obszarów dworskich, gmin i miejscowości niemniej odosobnionych osad, jeżeli te ostatnie w skutek swego położenia nie mogą korzystać z urzędów do nawodniania obszarów dworskich, gmin i miejscowości.

§. 39.

Uprawnieni do rybołówstwa nie mają prawa sprzeciwiać się wykonywaniu innych praw do używania wody, lecz mogą tylko żądać odpowiedniego wynagrodzenia szkody, które oznaczy władza administracyjna, albo Sąd, gdyby interesowany orzeczeniem jej się nie zadowolnił. (§. 19 ust. państw.)

Rozdział trzeci.

Odprowadzanie wód i ochrona przeciw takowym.

§. 40.

Do urzędów odprowadzających wodę ma być analogicznie wszystko to zastosowane, co o zakładach nawodniających, w §§. 27, 28, 31 do 33 i 37 (§. 17 ust. państw.) jest przepisane.

§. 41.

Do stawiania wszelkich budowli wodnych, mających na celu uregulowanie lub wstrzymanie wody, potrzeba zezwolenia kompetentnej władzy politycznej.

§. 42.

Brzegi, groble, koryta i zbiorniki, jakoteż urządzenia przy i na wodach płynących,

kowych, należy w myśl §. 413 p. u. c. tak zakładać i utrzymywać, ażeby nie szkodziły cudzym prawom i o ile możności zapobiegały wylewom. (§§. 16. i 20.)

§. 43.

Do utrzymywania i czyszczenia kanałów i sztucznych rynien, jakoteż do utrzymywania w dobrym stanie urządzeń do używania wody w ogólności obowiązani są właściciele takich urządzeń z zastrzeżeniem prawnych zobowiązań innych osób.

Jeżeli właściciel nie jest wiadomy, to obowiązek powyższy spada na tych, którzy urządzeń tych używają a to, jeżeli niema innej prawnej podstawy do rozdziału w miarę korzyści, jakie pociągają.

§. 44.

Wystawienie i utrzymywanie w dobrym stanie przyrządów i budowli, niemniej wykonanie środków zaradczych w celu ochrony brzegów, gruntów, domów, dróg, kolei żelaznych i innych urządzeń w rzekach, strumieniach i potokach przed szkodliwymi wpływami wody jakoteż usunięcie szkód, które woda już wyrządziła, należy przedewszystkiem do właścicieli zagrożonych albo uszkodzonych nieruchomości i zakładów, jeżeli w tej mierze nie istnieją osobne prawne zobowiązania trzecich osób.

Jeżeli w skutek zaniedbania tej ochrony zagraża niebezpieczeństwo cudzej własności, natenczas muszą ociągający się w każdym razie przedsięwziąć wykonanie potrzebnych środków ochrony na koszt tych, od których niebezpieczeństwo ma być odwrócone, albo też na to wykonanie pozwolić i sami do tego się przyczynić w miarę §§. 65 i 66.

§. 45.

Ustawodawstwo krajowe postanowi w każdym poszczególnym wypadku o tem, czy w razach, gdzie całe miejscowości i niwy wystawione są na powtarzające się wylewy albo inne uszkodzenia przez wodę, nastąpić ma ustanowienie spółki, choćby nawet interesowani

należy w myśl §. 413 p. u. c. tak zakładać i utrzymywać, ażeby nie szkodziły cudzym prawom i o ile możności zapobiegały wylewom. (§§. 16 i 20.)

§. 43.

Do utrzymywania i czyszczenia kanałów i sztucznych rynien, niemniej do utrzymywania w dobrym stanie urządzeń do używania wody w ogólności obowiązani są właściciele takich urządzeń z zastrzeżeniem prawnych zobowiązań innych osób.

Jeżeli właściciel nie może być wysledzony, to obowiązek powyższy ciąży na tych, którzy urządzeń tych używają a to, jeżeli nie ma innej prawnej podstawy do rozdziału w miarę korzyści, jakie pociągają.

§. 44.

Wystawienie i utrzymywanie w dobrym stanie urządzeń i budowli, niemniej wykonanie środków zaradczych w celu ochrony brzegów, gruntów, domów, dróg, kolei żelaznych i innych urządzeń w rzekach i potokach przed szkodliwymi wpływami wody, jakoteż usunięcie szkód, które woda już wyrządziła, należy przedewszystkiem do właścicieli zagrożonych albo uszkodzonych nieruchomości i zakładów, jeżeli w tej mierze nie istnieją osobne prawne zobowiązania osób trzecich.

Jeżeli w skutek zaniedbania tej ochrony zagrożona jest własność obca, natenczas muszą ociągający się w każdym razie przedsięwziąć wykonanie potrzebnych środków ochrony na koszt tych, od których niebezpieczeństwo ma być odwrócone, albo też na to wykonanie pozwolić i sami do tego się przyczynić w miarę §§. 65 i 66.

§. 45.

C. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym postanowi w każdym poszczególnym wypadku o tem, czy w razach gdzie całe miejscowości i pola wystawione są na powtarzające się wylewy albo inne uszkodzenia przez wodę, nastąpić ma ustanowienie

na to się nie zgodzili, albo też o wykonanie takich budowli postarać się należy w inny sposób przedewszystkiem przez przyczynienie się i zaliczki funduszków krajowych lub gminnych.

§. 46.

Względem gruntów, które w skutek opuszczenia nie są niczyją własnością, i dopóki takowe nie staną się czyjąś własnością, mają spółki ustanowione w celu ochrony przeciw wodzie i uregulowaniu takowej, obowiązek do robót ochronnych i regulacyjnych, jeżeli grunta te leżą w ich obrębie.

§. 47.

Grunt uzyskany w skutek budowli regulacyjnych w obrębie takowych, przypada tym, co ponoszą koszta przedsiębiorstwa; musi być jednak na żądanie właścicieli sąsiednich gruntów tymże odstąpiony za zwrotem wartości, jeżeli go przedsiębiorstwo nie potrzebuje do lepszego zabezpieczenia i umocnienia brzegu.

§. 48.

Na budowle stawiane w celach publicznego dobra dla zabezpieczenia i uregulowania brzegów i osuszania, tudzież na inne wodne budowle, muszą właściciele odstąpić za stosownem wynagrodzeniem potrzebne grunta i inne nieruchomości, tudzież budowle i urządzenia, lub też muszą zezwolić na zaprowadzenie wymaganych służebności gruntowych.

Wodociągi i kanały mogą być także bez zezwolenia właścicieli i uprawnionych do używania wody przeniesione na inne miejsca, jeżeli tego wymaga interes publiczny i jeżeli się to może stać bez zaszkodzenia celowi tych zakładów wodnych. Koszta mają ponosić przedsiębiorcy tego przeniesienia.

Właściciel musi dostarczyć za odpowiedniemi wynagrodzeniem materiały znajdujące się na jego gruntach, które ochronione być

spółki, choćby nawet interesowani na to się nie zgodzili, albo też o wykonanie takich budowli postarać się należy w inny sposób przedewszystkiem przez przyczynienie się i zaliczki z funduszków krajowych lub gminnych.

Przyczynienie się funduszu krajowego w powyższym celu wymaga uchwały Sejmu i cesarskiego zatwierdzenia.

§. 46.

Względem gruntów, które w skutek opuszczenia do nikogo nie należą, i dopóki takowe nie przejdą na czyjąś własność, mają spółki ustanowione w celu ochrony przeciw wodzie i uregulowaniu takowej, obowiązek do robót ochronnych i regulacyjnych, jeżeli grunta te leżą w ich obrębie.

§. 47.

Grunt uzyskany w skutek budowli regulacyjnych w obrębie takowych, przypada tym, co ponoszą koszta przedsiębiorstwa; musi być jednak na żądanie właścicieli przyległych gruntów tymże odstąpiony za zwrotem wartości, jeżeli go przedsiębiorstwo nie potrzebuje do lepszego zabezpieczenia i umocnienia brzegu.

§. 48.

Na budowle stawiane w celach publicznego dobra dla zabezpieczenia i uregulowania brzegów i osuszania, tudzież na inne wodne budowle, muszą właściciele odstąpić za stosownem wynagrodzeniem potrzebne grunta i inne nieruchomości, tudzież budowle i urządzenia, lub też muszą zezwolić na zaprowadzenie wymaganych służebności gruntowych.

Wodociągi i kanały mogą być także bez zezwolenia właścicieli i uprawnionych do używania wody przeniesione na inne miejsca, jeżeli tego wymaga interes publiczny i jeżeli się to może stać bez naruszenia celu tych zakładów wodnych. Koszta mają ponosić przedsiębiorcy tego przeniesienia.

Właściciel musi odstąpić za odpowiedniemi wynagrodzeniem materiały znajdujące się na tych gruntach, które ochronione być

mają, a które potrzebne są do wykonania takich w celach publicznego dobra stawianych budowli wodnych.

§. 49.

Właściciele brzegów muszą, o ile nie są do tego bezpłatnie obowiązani, za stosownem według §. 87. obliczyć się mającym wynagrodzeniem dozwolić przystępu i użycia brzegów do wywozu i przywozu, tudzież do składania i obrabiania materiałów potrzebnych do stawiania i utrzymywania robót mających na celu ochronę od wody, jej uregulowanie, tudzież innych budowli wodnych.

Na wniosek właściciela brzegu może władza polityczna wyznaczyć przedsiębiorcy stosowny termin do ukończenia robót i wywiezienia materiału.

§. 50.

Jeżeli w celu zapobieżenia wielkiemu niebezpieczeństwu, mogącemu powstać w skutek przerwania brzegów lub grobli albo w skutek wylewów, trzeba się rychłych chwycić środków zaradczych, to sąsiednie gminy i obszary dworskie są obowiązane za stosownem wynagrodzeniem dać potrzebną pomoc na żądanie władzy politycznej, albo gdy jej nie ma na miejscu niebezpieczeństwa, na żądanie przełożonego zagrożonej gminy albo obszaru dworskiego.

Jeżeli za tego rodzaju pomoc gminy lub obszary dworskie żądają wynagrodzenia, to wymierzyć ma je władza polityczna podług wartości pieniężnej tej pomocy i rozłożyć stosunkowo należące się wynagrodzenie na gminy, którym pomoc była niesioną.

§. 51.

Jeżeli się stawia budowle z funduszków państwowych albo krajowych w celu używania lub przeprowadzenia wody, albo też w celu utrzymania takowej i jeżeli te budowle przynoszą znaczną korzyść właścicielom graniczących nieruchomości albo sąsiednich urzędzeń wodnych, albo też odwracają od nich znaczniejsze szkody, to można zmusić w drodze

mają, a które potrzebne są do wykonania takich w celach publicznego dobra stawianych budowli wodnych.

§. 49.

Właściciele brzegów muszą, o ile nie są do tego bezpłatnie obowiązani, za stosownem według §. 87 obliczyć się mającym wynagrodzeniem dozwolić przystępu i użycia brzegów do wywozu i przywozu, tudzież do składania i obrabiania materiałów potrzebnych do stawiania i utrzymywania robót mających na celu ochronę od wody, jej uregulowanie, tudzież innych budowli wodnych.

Na żądanie właściciela brzegu może władza polityczna wyznaczyć przedsiębiorcy stosowny termin do ukończenia robót i wywiezienia materiału.

§. 50.

Jeżeli w celu chwilowego zapobieżenia wielkiemu niebezpieczeństwu, mogącemu powstać w skutek przerwania brzegów lub grobli albo w skutek wylewów, trzeba się szybko jąć środków zaradczych, to sąsiednie gminy i obszary dworskie są obowiązane za stosownem wynagrodzeniem dać potrzebną pomoc na żądanie władzy politycznej, albo gdy ta władza nie ma swej siedziby w miejscu niebezpieczeństwa, na żądanie przełożonego zagrożonej gminy albo obszaru dworskiego.

Jeżeli za tego rodzaju pomoc wynagrodzenie zostanie żądane, to wymierzyć ma je władza polityczna podług wartości pieniężnej tej pomocy i rozłożyć stosunkowo należące się wynagrodzenie na gminy lub obszary dworskie, którym pomoc była niesioną.

§. 51.

Jeżeli się stawia budowle z funduszków państwowych albo krajowych w celu używania prowadzenia lub wstrzymywania wody i jeżeli te budowle przynoszą znaczną korzyść właścicielom graniczących nieruchomości albo sąsiednich urzędzeń wodnych, albo też odwracają od nich znaczniejsze szkody, to można zmusić w drodze administracyjnej tych wła-

administracyjnej tych właścicieli do przyczynienia się do kosztów budowy nawet gdyby zasady §. 365. p. u. c. o wywłaszczeniu nie dały się tutaj zastosować.

W drodze administracyjnej należy zba-
dać i orzec, czy budowla przynosi powyższym osobom znacniejszą korzyść albo odwraca od nich większą szkodę, tudzież oznaczyć cyfrę odpowiedniego dodatku, a gdyby się strony tem nie zadowolniły, orzecze w tym względzie sędzia (§. 26 ust. państw.)

Rozdział czwarty.

O spółkach wodnych.

§. 52.

Do wystawienia budowli wodnych, mających na celu ochronę gruntu albo uregulowanie biegu wody, niemniej do zaprowadzenia urządzeń osuszających i nawodniających, mogą się tworzyć spółki wodne, czy to za wolnem porozumieniem się interesowanych, czy to na podstawie uchwały większości interesowanych, a to na podstawie rozporządzenia kompetentnej władzy administracyjnej (§. 20 ust. państw.)

§. 53.

Jeżeli w drodze administracyjnej uznano, że budowa albo urządzenie, które większość interesowanych wykonać zamierza, przyniesie niezaprzeczoną korzyść i że urządzenie to nie da się wykonać odpowiednio celowi bez rozszerzenia go na grunta mniejszości interesowanych, to mniejszość może być zmuszoną przystąpić do spółki zawiązać się mającej w celu wykonania i używania tego urządzenia.

Stosunek głosów oblicza się według obszaru uczestniczącego gruntu, a nie według osób.

Jednakowoż nie można zmusić do udziału tych właścicieli, których dotychczasowy sposób użycia ich gruntów był dla nich korzystniejszy aniżeli sposób zamierzony przez wystawienie urządzeń wodnych; zmusić ich jednak można (§. 21 ust. państw.) do przyzwolenia na zapro-

ścicieli do przyczynienia się do kosztów budowy nawet, gdyby zasady §. 365 p. u. c. o wywłaszczeniu nie dały się tutaj zastosować.

W drodze administracyjnej należy zba-
dać i orzec, czy budowla przynosi powyższym osobom znacniejszą korzyść albo odwraca od nich większą szkodę, tudzież oznaczyć cyfrę odpowiedniego dodatku, a gdyby się strony tem nie zadowolniły, orzecze w tym względzie sędzia (§. 26 ust. państw.)

Rozdział czwarty.

Spółki wodne.

§. 52.

Do wykonania budowli wodnych, mających na celu ochronę gruntu albo uregulowanie biegu wody, niemniej do zaprowadzenia zakładów osuszających i nawodniających, mogą się tworzyć spółki wodne, czy to za wolnem porozumieniem się interesowanych, czy to na podstawie uchwały większości interesowanych, na podstawie rozporządzenia kompetentnej władzy administracyjnej (§. 20 ust. państw.)

§. 53.

Jeżeli w drodze administracyjnej uznano, że budowa albo zakład, które większość interesowanych wykonać zamierza, przyniesie niezaprzeczony pożytek i że urządzenie to nie da się wykonać odpowiednio celowi bez rozszerzenia go na grunta mniejszości interesowanych, to mniejszość może być zmuszoną przystąpić do spółki zawiązać się mającej w celu wykonania i używania tego urządzenia.

Stosunek głosów oblicza się według obszaru uczestniczącego gruntu, a nie według osób.

Wszelako nie można zmusić do udziału tych właścicieli gruntów, których dotychczasowy sposób użycia był dla nich korzystniejszy aniżeli sposób zamierzony przez wystawienie urządzeń wodnych; zmusić ich jednak można (§. 21 ust. państw.) do przyzwolenia na zapro-

wadzenie służebności albo do odstąpienia gruntu w myśl §§. 27, 36 i 37 (§. 15, 16 i 17 ustawy państwowej).

§. 54.

To zobowiązanie mniejszości następuje jednak dopiero wtedy, jeżeli z utworzeniem spółki do zaprowadzenia urządzeń nawodniających zgadzają się najmniej dwie trzecie, a z utworzeniem spółki do wykonania budowli w celach osuszenia, ochrony lub uregulowania wód więcej jak połowa interesowanych.

§. 55.

Większość głosów potrzebna do zawiązania takich spółek oblicza się przy przedsięwzięciu urządzeń do osuszania i nawodniania podług obszaru dotyczących gruntów, przy budowlach zaś ochronnych i regulacyjnych według wartości własności, którą się ma ochraniać.

Przy szacowaniu tej ostatniej trzeba także brać w rachunek podwyższenie jej wartości przez te budowle.

§. 56.

Każda spółka wodna musi mieć statuta, zarząd, nakoniec przewodniczącego, który ją zastępuje na zewnątrz.

Prawne istnienie spółki wodnej w stosunkach publicznych i prywatnych zawisło od uzyskania uznania jej przez kompetentną władzę administracyjną.

Dokument potwierdzający statuta, wykaz członków i podpis osób podpisujących za przewodniczącego, muszą być wykazane w osobnej księdze (księga wodna) a każda zachodząca zmiana winna tam być zapisaną.

Księga ta ma być w urzędzie prowadzona i każdemu wolno do niej wglądać (§. 22 ustawy państwowej).

§. 57.

Do zarządu spółki i załatwienia jej spraw wybierają członkowie z pośród siebie wydział absolutną większością głosów, którą według §. 55 obliczać należy.

wadzenie służebności albo do odstąpienia gruntu w myśl §§. 27, 36 i 37 (§. 15, 16 i 17 ust. państw.).

§. 54.

To zobowiązanie mniejszości następuje jednak dopiero wtedy, jeżeli z utworzeniem spółki do zaprowadzenia zakładów nawodniających zgadzają się najmniej dwie trzecie, a z utworzeniem spółki do wykonania urządzeń w celach osuszenia, ochrony lub uregulowania wód zgadza się więcej jak połowa interesowanych.

§. 55.

Większość głosów potrzebna do zawiązania takich spółek oblicza się przy przedsięwzięciu urządzeń do osuszania i nawodniania podług obszaru dotyczących gruntów, przy zakładach zaś ochronnych i regulacyjnych według wartości własności, którą się ma ochraniać.

Przy szacowaniu tej ostatniej trzeba także brać w rachunek podwyższenie jej wartości przez te budowle.

§. 56.

Każda spółka wodna musi mieć statuta, zarząd i przewodniczącego, który ją zastępuje na zewnątrz.

Prawne istnienie spółki wodnej dla stosunków publicznych i prywatnych zawisło od uzyskania uznania jej przez kompetentną władzę administracyjną.

Dokument uznaniu statutów, spis członków i podpis osób podpisujących za przewodniczącego, muszą być wykazane w osobnej księdze (księga wodna), a każda zachodząca zmiana winna tam być zapisaną.

Księga ta ma być prowadzona urzędowo i każdemu wolno do niej wglądać (§. 22 ust. państwowej).

§. 57.

Do zarządu spółki i załatwienia jej spraw wybierają członkowie z pośród siebie wydział absolutną większością głosów, które według §. 55 obliczać należy.

§. 58.

Wydział wybiera z pośród siebie podług głów obliczać się mającą absolutną większością głosów przewodniczącego, który ma zastępować spółkę na zewnątrz; skuteczniejszy wybór ma być podany do wiadomości władzy politycznej i wpisany w księgę wodną (§. 56. [§. 22. ust. państw.]).

Jeżeli przy tym wyborze jak i przy wyborze w myśl §. 57. nie uzyskano absolutnej większości głosów, natenczas rozstrzygnięcie wybór ściślejszy — przy równości zaś głosów los.

§. 59.

Władze polityczne rozstrzygają reklamacje dotyczące prawa wyborczego.

Zbadanie zaś aktu wyborczego jest rzeczą wydziału spółki i przeciw jego orzeczeniu nie ma odwołania.

§. 60.

Spółka ma w taki sam sposób (§. 57.) uporządkować prawa i obowiązki swych członków odnoszące się do przedsiębiorstwa, w szczególności zaś modłę rozdziału kosztów, i ustanowić swą administrację statutami, które równie jak wszelkie ich zmiany muszą być podane do wiadomości władzy politycznej.

§. 61.

Kto nabywa grunt należący do związku spółki, staje się członkiem takowej i jest obowiązany do prestacyj wpływających z tego stosunku.

Obowiązek ten jest ciężarem gruntowym, ma aż do wysokości trzechletnich zaległości pierwszeństwo przed innymi ciężarami bezpośrednio po państwowych podatkach i publicznych należnościach i gaśnie tylko po odpowiednim statutom wydzieleniu obciążonego gruntu ze spółki, albo po rozwiązaniu takowej (§. 23. ust. państw.).

§. 62.

Spółka obowiązana jest przyjąć do spółki dodatkowo sąsiednie grunta na żądanie wła-

§. 58.

Wydział wybiera z pośród siebie podług głów obliczać się mającą absolutną większością głosów przewodniczącego, który ma zastępować spółkę na zewnątrz i tegoż zastępcę; skuteczniejszy wybór ma być podany do wiadomości władzy politycznej i wpisany w księgę wodną (§. 56 [§. 22 ust. państw.]).

Jeżeli przy tym wyborze jak i przy wyborze w myśl §. 57 nie uzyskano absolutnej większości głosów, natenczas rozstrzygnięcie wybór ściślejszy, przy równości zaś głosów los.

§. 59.

Władze polityczne rozstrzygają reklamacje dotyczące się prawa wyborczego.

Zbadanie zaś aktu wyborczego jest rzeczą wydziału spółki i przeciw jego orzeczeniu nie ma odwołania.

§. 60.

Spółka ma w taki sam sposób (§. 57) uporządkować prawa i obowiązki swych członków odnoszące się do przedsiębiorstwa, w szczególności zaś cel przedsiębiorstwa, czas rozpoczęcia i ukończenia takowego, modłę rozdziału kosztów, i ustanowić swą administrację statutami, które równie jak wszelkie ich zmiany muszą być podane do wiadomości władzy politycznej.

§. 61.

Kto nabywa grunt należący do związku spółki, staje się członkiem takowej i jest obowiązany do prestacyj wpływających z tego stosunku.

Obowiązek ten jest ciężarem gruntowym, ma aż do wysokości trzechletnich zaległości pierwszeństwo przed innymi ciężarami rzeczowymi bezpośrednio po państwowych podatkach i publicznych należnościach i ustaje tylko ze zgodnym z przepisami wydzieleniem obciążonego gruntu ze spółki, albo z rozwiązaniem takowej (§. 23 ust. państw.).

§. 62.

Spółka obowiązana jest przyjąć do związku swego dodatkowo sąsiednie grunta na żą-

ścicieli za odpowiedniemi przyczynieniami się do kosztów budowy i utrzymania, jeżeli:

- a) w ten sposób najodpowiedniej osiągnięciu osuszenie lub nawodnienie tych gruntów, a względnie potrzebne budowle ochronne i regulacyjne;
- b) jeżeli istniejące urządzenie albo wystawiona budowla wystarczą do zaspokojenia wspólnej potrzeby bez szkody dotychczasowych uczestników.

Jeżeli przyjęcie sąsiedniego gruntu do związku spółki może być tylko przy wykonaniu osobnych urządzeń lub zmianie istniejących urządzeń lub budowli, to ten, kogo się przyjmuje, ponosić ma nadto wszystkie koszty nowego urządzenia.

§. 63.

Wydzielenie pojedynczych gruntów ze związku spółki nastąpić może przeciw woli innych współników, jeżeli dla gruntów wydzielonych nie uzyskano zamierzonego celu w odpowiednim czasie po ukończeniu urządzeń, w którym skutek powinien już być się okazać.

Jeżeli chce wystąpić członek spółki, który później wstąpiwszy dał powód do szczegółowych urządzeń i zmian (§. 62.), które się wskutek jego wystąpienia okazują szkodliwymi do osiągnięcia wspólnego celu, to jest on obowiązany na żądanie spółki przywrócić urządzenie na swój koszt do dawnego stanu, albo poczynić potrzebne zarządzenia w celu usunięcia szkody.

Jeżeli występujący właściciel gruntu był przymusowym członkiem spółki, to może żądać od niej zwrotu uiszczonych prestacyi i usunięcia urządzeń wykonanych na jego gruncie, a stających się niepotrzebnymi wskutek jego wystąpienia, o czem, w razie, gdyby zgoda do skutku nie przysłała, rozstrzyga władza polityczna.

Może jednak także większość obrachowana według §. 55. żądać w interesie całego zakładu wyłączenia pojedynczych gruntów za odpowiedniemi wynagrodzeniem występujących

danie właścicieli za odpowiedniemi przyczynieniami się do kosztów budowy i utrzymania, jeżeli:

- a) w ten sposób najodpowiedniej osiągnięciu osuszenie lub nawodnienie tych gruntów, a względnie potrzebne budowle ochronne i regulacyjne;
- b) jeżeli istniejące urządzenie albo prowadzona budowla wystarczą do zaspokojenia wspólnej potrzeby bez szkody dotychczasowych uczestników.

Jeżeli przyjęcie sąsiedniego gruntu do związku spółki może być tylko przy wykonaniu osobnych lub zmianie istniejących urządzeń lub budowli, to ten, kogo się przyjmuje, ponosić ma nadto wszystkie koszty nowego urządzenia.

§. 63.

Wydzielenie pojedynczych gruntów ze związku spółki nastąpić może przeciw woli innych współników, jeżeli nie rozpoczęto budowy w oznaczonym czasie bez dostatecznego powodu, jeżeli dla gruntów wydzielonych nie uzyskano zamierzonego celu w odpowiednim czasie po ukończeniu urządzeń, w którym skutek powinien już być się okazać.

Jeżeli chce wystąpić członek spółki, który później wstąpiwszy dał powód do szczegółowych urządzeń i zmian (§. 62), które się wskutek jego wystąpienia okazują szkodliwymi dla odpowiedniego osiągnięcia wspólnego celu, to jest on obowiązany na żądanie spółki przywrócić urządzenie na swój koszt do dawnego stanu, albo poczynić potrzebne zarządzenia w celu usunięcia szkody.

Jeżeli występujący właściciel gruntu był przymusowym członkiem spółki, to może żądać od niej zwrotu uiszczonych prestacyi i usunięcia urządzeń wykonanych na jego gruncie, a stających się zbędnymi wskutek jego wystąpienia, o czem, w razie, gdyby zgoda do skutku nie przysłała, rozstrzyga władza polityczna. Może jednak także większość obliczona według §. 55 żądać w interesie całego zakładu wyłączenia pojedynczych gruntów za odpowiedniemi wynagrodzeniem występujących członków, jeżeli

członków, jeżeli takie wyłączenie do osiągnięcia zamierzonego celu staje się potrzebnem.

§. 64.

Rozwiązanie spółki może nastąpić większością głosów, skoro wypełni swe zobowiązania względem osób trzecich (§. 24. ustawy państwowej).

Potrzebną do tego większość głosów oblicza się według postanowień §. 55.

§. 65.

Koszta stawiania i utrzymywania wspólnych urządzeń do osuszania i nawodniania mają być rozdzielone na uczestników według modły oznaczonej statutem albo też osobną dobrowolną umową.

Jeżeli dobrowolne porozumienie co do modły rozłożenia kosztów nie da się osiągnąć, to rozstrzyga o tem władza polityczna na podstawie zdania rzeczoznawców. Przy tem rozstrzygnięciu ma służyć za podstawę przestrzeń gruntów, na które się rozciąga urządzenie wodne, a jeżeli korzyści wynikające z urządzenia tego bardzo się od siebie różnią, podział gruntów na klasy z odpowiedniem wyższem i niższem przyczynieniem się do kosztów.

§. 66.

Koszta wspólnych budowli wodnych ochronnych i regulacyjnych ponoszą interesowani, jeżeli osobne ustawy statuta lub ugody innej modły podziału nie stanowią w stosunku korzyści, jakie odnieść mają albo w miarę wielkości usunąć się mającego niebezpieczeństwa, albo też o ile się podział na tych podstawach nie da się skutecznie według wartości nieruchomości i zakładów korzystających z tych budowli. W razie gdyby się interesowani nie zgodzili rozstrzyga o tem władza polityczna na podstawie zdania rzeczoznawców.

§. 67.

Jeżeli do uczestników należą gminy i miejscowości, to zebranie prestacki według

takie wyłączenie do osiągnięcia zamierzonego celu staje się potrzebnem.

§. 64.

Rozwiązanie spółki może nastąpić większością głosów, skoro wypełni swe zobowiązania względem osób trzecich (§. 24 ustawy państwowej).

Potrzebną do tego większość głosów oblicza się według postanowień §. 55.

§. 65.

Koszta stawiania i utrzymywania wspólnych urządzeń do osuszania i nawodniania mają być rozdzielone na uczestników według modły oznaczonej statutem, albo też osobną dobrowolną umową.

Jeżeli dobrowolne porozumienie co do modły rozłożenia kosztów nie da się osiągnąć, to rozstrzyga o tem władza polityczna na podstawie statutów i zdania rzeczoznawców. Przy tem rozstrzygnięciu ma służyć za podstawę przestrzeń gruntów, na które się rozciąga urządzenie wodne, a jeżeli korzyści wynikające z urządzenia tego bardzo się od siebie różnią, podział gruntów na klasy z odpowiedniem wyższem i niższem przyczynieniem się do kosztów.

§. 66.

Koszta wspólnych budowli wodnych ochronnych i regulacyjnych ponoszą interesowani, jeżeli osobne ustawy, statuta lub umowy innej modły podziału nie stanowią w stosunku korzyści, jakie odnieść mają albo w miarę wielkości usunąć się mającego niebezpieczeństwa, albo też o ile się podział na tych podstawach nie da skutecznie według wartości dotyczących nieruchomości i zakładów. W razie, gdyby się interesowani nie zgodzili rozstrzyga o tem władza polityczna na podstawie statutów i zdania rzeczoznawców.

§. 67.

Jeżeli do uczestników należą gminy lub miejscowości, to zebranie prestacki według

§. §. 65. 66 na nie przypadającej jest sprawą gminną.

§. 68.

Zaległe prestacye na cele wspólnych urzędów osuszających i nawodniających, tudzież budowli ochronnych i regulacyjnych będą na żądanie spółki ściągnięte w drodze politycznej egzekucyi.

Rozdział piąty.

O przekroczeniach i karach.

§. 69.

Wszystkie uszkodzenia urządzeń wodnych, jeżeli nie podpadają pod powszechne prawo karne, będą sądzone jako przekroczenia połowe według przepisów wydanych w celach ochrony pól.

Przytem mają osoby przeznaczone do pilnowania wód i urządzeń dla użycia, sprowadzania i wstrzymywania wody, taki sam zakres działania jaki ustawa przyznaje połowym pod warunkami i ostrożnościami ustawą tą zastrzeżonemi.

§. 70.

Przekroczenia ustaw regulujących prawo wodne, jakoteż wydanych rozporządzeń do przeprowadzenia takowego, przedewszystkiem zaś zakładanie budowli wodnych dla ochrony i pożytku, jakoteż użycie wód bez potrzebnego pozwolenia władzy; pozostawienie albo samowolna zmiana znaków do oznaczenia wysokości wody, jakoteż szkodliwe zdrowiu zanieczyszczanie wody, o ile te wykroczenia nie podpadają pod powszechne prawo karne, podlegają karze pieniężnej od 5 złr. do 150 złr. albo karze aresztu od jednego dnia do jednego miesiąca, którą władza polityczna wymierzy.

§§. 65 i 66 na nie przypadającej jest sprawą gminną.

§. 68.

Zaległe prestacye na cele wspólnych urzędów osuszających i nawodniających, tudzież budowli ochronnych i regulacyjnych będą na żądanie spółki ściągnięte w drodze politycznej egzekucyi.

Rozdział piąty.

Przekroczenia i kary.

§. 69.

Wszelkie uszkodzenia i nadwężenia urządzeń wodnych, jeżeli nie podpadają pod powszechne prawo karne, będą sądzone jako przekroczenia połowe według przepisów wydanych w celach ochrony dobra połowego.

Przytem mają osoby przeznaczone do pilnowania wód i urządzeń dla jej użycia, sprowadzania i wstrzymywania, taki sam zakres działania jaki ustawa przyznaje połowym pod warunkami i ostrożnościami ustawą tą zastrzeżonemi.

§. 70.

Przekroczenia ustaw regulujących prawo wodne, jakoteż wydanych rozporządzeń i zarządzeń do przeprowadzenia takowego, przedewszystkiem zaś zakładanie budowli wodnych dla ochrony lub pożytku, jakoteż użycie wód bez potrzebnego pozwolenia władzy; przedstawienie albo samowolna zmiana znaków do oznaczenia wysokości wody, jakoteż szkodliwe zdrowiu zanieczyszczanie wody, o ile te wykroczenia nie podpadają pod powszechne prawo karne, podlegają karze pieniężnej od 5 złr. do 150 złr. albo karze aresztu od jednego dnia do jednego miesiąca, którą władza polityczna wymierzy.

§. 71.

Jeżeli z przyczyny ubóstwa winnego kara pieniężna ściągniętą być nie może, należy ją zamienić na areszt, przyczem pięć zhr. liczy się za jeden dzień aresztu.

§. 72.

We wszystkich razach, w których prawo to wskutek jakiejś czynności albo zaniechania przekroczonem zostało, musi winny pominiawszy zapłacenie kary i wynagrodzenie poszkodowanych usunąć na koszt własny zmianę samowolnie zaprowadzoną albo dokonać zaniechanych robót, jeżeli zagrożony tem albo poszkodowany tego zażąda, lub też dobro publiczne tego wymaga. Władza ma rzecz rozstrzygnąć jak najrychlej i wyrok przeprowadzić w razie potrzeby w drodze politycznej egzekucyi.

§. 73.

Kary pieniężne nakładane w wykonaniu tej ustawy wpływają do funduszu kultury krajowej.

§. 74.

Dochodzenie i karanie przekroczeń tej ustawy ulega przedawnieniu, jeżeli się wykraczającego nie pociągnie do śledztwa, względem czynności wymienionych w §. 69. w ciągu trzech miesięcy, względem przekroczeń zaś przewidzianych w §. 70. w przeciągu sześciu miesięcy, od dnia popełnionego wykroczenia.

Przedawnienie nie rozciąga się na zobowiązania, które na przekraczającego wkłada §. 72. jakoteż na jego obowiązek do wynagrodzenia szkody.

Rozdział szósty.

O władzach i ich postępowaniu.

§. 75.

Wszystkie sprawy odnoszące się według tej ustawy do używania, prowadzenia i wstrzy-

§. 71.

Jeżeli z przyczyny ubóstwa winnego kara pieniężna ściągniętą być nie może, należy ją zamienić na areszt, przyczem pięć zhr. liczy się za jeden dzień aresztu.

§. 72.

We wszystkich wypadkach, w których prawo to w skutek jakiejś czynności albo zaniechania przekroczonem zostało, musi winny bez względu na poniesioną karę i wynagrodzenie poszkodowanych usunąć na koszt własny zmianę samowolnie zaprowadzoną, albo dokonać zaniechanych robót, jeżeli zagrożony tem albo poszkodowany tego zażąda, lub też dobro publiczne tego wymaga. Władza ma rzecz rozstrzygnąć jak najrychlej i wyrok przeprowadzić w razie potrzeby w drodze politycznej egzekucyi.

§. 73.

Kary pieniężne nakładane w wykonaniu tej ustawy wpływają do funduszu kultury krajowej.

§. 74.

Dochodzenie i karanie przekroczeń tej ustawy ustaje wskutek przedawnienia, jeżeli się wykraczającego nie pociągnie do śledztwa względem czynności wymienionych w §. 69 w ciągu trzech miesięcy, względem przekroczeń zaś przewidzianych w §. 70 w przeciągu sześciu miesięcy, od dnia popełnionego wykroczenia.

Przedawnienie nie rozciąga się na zobowiązania, które na przekraczającego wkłada §. 72 jakoteż na jego obowiązek do wynagrodzenia szkody.

Rozdział szósty.

Władze i ich postępowanie.

§. 75.

Wszystkie sprawy odnoszące się według tej ustawy do używania, prowadzenia i wstrzy-

mania wody, należą do zakresu działania władz politycznych.

§. 76.

W myśl tej ustawy kompetentną jest władza polityczna tego powiatu, w którym się urządzenie znajduje, albo w którym ma być wykonane. Wydanie pozwolenia na urządzenia i przewozy na miejscach wód płynących, używanych do żeglugi okrętów i splawiania galarów, zastrzega się politycznej władzy krajowej.

Jeżeli gmina mająca powierzoną sobie polityczną administrację sama występuje jako przedsiębiorca urządzenia wodnego, to ma bez różnicy, o jakie wody chodzi sprawę prowadzić bezpośrednio wyższa władza i orzec, czy urządzenie może być dopuszczone.

Jeżeli zakłady rozciągają się na kilka okręgów administracyjnych kraju, albo na kilka krajów, to sprawę prowadzi i rozstrzyga władza, w której okręgu znajduje się główna część urządzenia w porozumieniu a w razie potrzeby za współdziałaniem dotyczących innych władz, a jeżeli władze te ze sobą się nie zgodzą, ma być sprawa przedłożona przełożonej wyższej władzy do rozstrzygnięcia.

§. 77.

Jeżeli w celu wykonania urządzeń wodnych potrzebne są roboty przygotowawcze na cudzych gruntach, a właściciel tychże nie chce na nie zezwolić, to przedsiębiorca ma wyrobić sobie do tego pozwolenie u władzy politycznej, która ma wyznaczyć stosowny termin do przedsiębrania tych robót i uczynić pozwolenie zależnym od poprzedniego zabezpieczenia możebnego wynagrodzenia szkody.

§. 78.

Podania o udzielenie praw używania wody i pozwolenie na urządzenia do używania, prowadzenia i wstrzymania wody, mają

mania wody, należą do zakresu działania władz politycznych, które przedtem zasięgać mają zdania władz autonomicznych.

§. 76.

W myśl tej ustawy kompetentną jest władza polityczna tego powiatu, w którym się urządzenie znajduje, albo w którym ma być wykonane, winna jednak w każdym razie zasięgać zdania Wydziału powiatowego. Wydanie pozwolenia na urządzenia i prywatne przewozy na przestrzeniach wód płynących, używanych do żeglugi statków lub splawiania tratw, zastrzega się politycznej władzy krajowej po zasięgnięciu zdania Wydziału krajowego.

Jeżeli gmina mająca powierzoną sobie polityczną administrację sama występuje jako przedsiębiorca urządzenia wodnego, to ma bez różnicy, o jakie wody chodzi sprawę prowadzić bezpośrednio wyższa władza i orzec, czy urządzenie może być dopuszczone.

Jeżeli zakłady rozciągają się na kilka okręgów administracyjnych kraju, albo na kilka krajów, to sprawę prowadzi i rozstrzyga władza, w której okręgu znajduje się główna część urządzenia w porozumieniu, a w razie potrzeby za współdziałaniem dotyczących innych władz, a jeżeli władze te ze sobą się nie zgodzą, ma być sprawa przedłożona przełożonej wyższej władzy do rozstrzygnięcia.

§. 77.

Jeżeli w celu wykonania urządzeń wodnych potrzebne są roboty przygotowawcze na cudzych gruntach, a właściciel tychże nie chce na nie zezwolić, to przedsiębiorca ma wyrobić sobie do tego pozwolenie u władzy politycznej, która ma wyznaczyć stosowny termin do przedsiębrania tych robót i uczynić pozwolenie zależnym od poprzedniego zabezpieczenia możebnego wynagrodzenia szkody.

§. 78.

Podania o udzielenie praw używania wody i pozwolenie na urządzenia do używania, prowadzenia i wstrzymania wody, mają być

być wniesione do politycznej władzy według §. 76 do orzeczenia powołanej i mają zawierać, o ile jeden lub drugi z następujących wymogów nie staje się zbytecznym ze względu na rodzaj przedsiębiorstwa lub według uznania władzy, do której mają być wniesione oprócz wyjaśniających, przez rzeczoznawców wykonanych planów i rysunków, co następuje:

- a) cel i objętość urządzenia albo przedsiębiorstwa z podaniem wody, na której ma być urządzenie albo przedsiębiorstwo wykonane, jakoteż ilości potrzebnej wody;
- b) sposób wykonania na podstawie ułożonego planu;
- c) wykazanie spodziewanych korzyści, niemniej niekorzyści, których się w razie zaniechania obawiać należy;
- d) wyszczególnienie wszystkich uprawnionych do wody i innych interesowanych osób, których praw zamierzone przedsiębiorstwo dotknie z przyłączeniem ewentualnie ich oświadczeń;
- e) wyszczególnienie gruntów i budowli wodnych, które muszą być odstąpione albo obciążone służebnościami z podaniem ich właścicieli; przy przedsiębiorstwach wspólnych mają nadto podania te zawierać;
- f) nazwiska osób, które przystąpić mają do takiego przedsiębiorstwa, a przy urządzeniach do osuszania lub nawodniania z podaniem obszaru uczestniczących gruntów; przy budowlach ochronnych i regulacyjnych zaś z podaniem wartości własności ochronić się mającej;
- g) preliminarz kosztów wystawienia i utrzymania tych urządzeń ułożony przez rzeczoznawcę, wreszcie
- h) wyliczenie środków potrzebnych do pokrycia kosztów.

§. 79.

Jeżeli się już z treści podania i jego allegatów nie okaże w sposób niewątpliwy,

wniesione do kompetentnej według §. 76 władzy politycznej i mają zawierać, o ile jeden lub drugi z następujących wymogów nie staje się zbytecznym ze względu na rodzaj przedsiębiorstwa lub według uznania władzy, do której mają być wniesione oprócz wyjaśniających, przez rzeczoznawców wykonanych planów i rysunków, co następuje:

- a) cel i objętość urządzenia albo przedsiębiorstwa z podaniem wody, na której ma być urządzenie albo przedsiębiorstwo wykonane, jakoteż ilości potrzebnej wody;
- b) sposób wykonania na podstawie ułożonego planu;
- c) wykazanie spodziewanych korzyści, niemniej niekorzyści, których się w razie zaniechania obawiać należy;
- d) wyszczególnienie wszystkich uprawnionych do wody i innych interesowanych osób, na których prawa zamierzone przedsiębiorstwo oddziaływa z przyłączeniem ewentualnych ich oświadczeń;
- e) wyszczególnienie gruntów i zakładów wodnych, które muszą być odstąpione albo obciążone służebnościami z podaniem ich właścicieli. Przy przedsiębiorstwach wspólnych mają nadto podania te zawierać;
- f) nazwiska osób, które przystąpić mają do takiego przedsiębiorstwa, a przy urządzeniach do osuszania lub nawodniania z podaniem obszaru uczestniczących gruntów; przy budowlach ochronnych i regulacyjnych zaś z podaniem wartości własności ochronić się mającej;
- g) preliminarz kosztów wystawienia i utrzymania tych urządzeń stwierdzony przez rzeczoznawcę, wreszcie
- h) wyliczenie środków potrzebnych do pokrycia kosztów.

§. 79.

Jeżeli się już z treści podania i jego allegatów okaże w sposób niewątpliwy, nie-

niedopuszczalność przedsiębiorstwa ze względów publicznych, w którym to razie podanie bez dalszego wdawania się w sprawę odrzucić należy, to władza polityczna ma zbadać zamierzone przedsiębiorstwo przez rzeczoznawców, jeżeli zajdzie potrzeba nawet na miejscu, i przytem następujące wyjaśnić pytania:

- a) czy i w jaki sposób przedsiębiorstwo da się odpowiednio wykonać;
- b) jakich ztąd korzyści lub niekorzyści spodziewać się można;
- c) czy potrzebna ilość wody jest rozporządzalna bez ograniczenia istniejących już praw używania wody i czy może być w tym celu użytą bez zaszkodzenia publicznym interesom;
- d) czy zamierzone urządzenie wodne, jeżeli jest przeznaczone na przedsiębiorstwo przemysłowe, nie spowodowałoby niedających się pokonać przeszkód użycia wody do celów gospodarskich, i czyby ta sprzeczność interesów nie dała się usunąć przez wyznaczenie innego miejsca na tej wodzie dla zamierzonego przedsiębiorstwa przemysłowego;
- e) czy do tego jest potrzebne odstąpienie albo obciążenie cudzej własności i czy do przedsiębiorstwa muszą być wciągnięte inne cudze grunta, potem, o ile za to należeć się będzie wynagrodzenia.

§. 80.

Jeżeli się okażą wątpliwości, czy cel zamierzony w ogóle albo przynajmniej we wskazany sposób może być osiągnięty, to należy udzielić tych wątpliwości przedsiębiorcom do objaśnienia.

§. 81.

Jeżeli przeciw podaniu nie zachodzą takie wątpliwości albo publiczne względy, albo jeżeli proszący mimo podniesionych wątpliwości obstają przy swym planie, to ma nastą-

dopuszczalność przedsiębiorstwa ze względów publicznych, w tym razie podanie bez dalszego wdawania się w sprawę odrzucić należy, w przeciwnym razie władza polityczna zbada przy udziale Wydziału powiatowego zamierzone przedsiębiorstwo przez rzeczoznawców, jeżeli zajdzie potrzeba nawet na miejscu i wyjaśni następujące pytania:

- a) czy i w jaki sposób przedsiębiorstwo da się odpowiednio wykonać;
- b) jakich ztąd korzyści lub niekorzyści spodziewać się można;
- c) czy potrzebna ilość wody jest rozporządzalna bez ograniczenia istniejących już praw używania wody i czy może być w tym celu użytą bez zaszkodzenia publicznym interesom;
- d) czy zamierzone urządzenie wodne, jeżeli jest przeznaczone na przedsiębiorstwo przemysłowe, nie spowodowałoby niedających się pokonać przeszkód użycia wody do celów gospodarskich i czyby ta sprzeczność interesów nie dała się usunąć przez wyznaczenie innego miejsca na tej wodzie dla zamierzonego przedsiębiorstwa przemysłowego;
- e) czy do tego jest potrzebne odstąpienie albo obciążenie cudzej własności i czy do przedsiębiorstwa muszą być wciągnięte inne cudze grunta, potem, o ile za to należeć się będzie wynagrodzenia.

§. 80.

Jeżeli się okażą wątpliwości, czy cel zamierzony w ogóle albo przynajmniej we wskazany sposób może być osiągnięty, to należy udzielić tych wątpliwości przedsiębiorcom do objaśnienia.

§. 81.

Jeżeli przeciw podaniu nie zachodzą takie wątpliwości albo publiczne względy, albo jeżeli proszący mimo podniesionych wątpliwości obstają przy swym planie, to ma na-

pić dalsze postępowanie a mianowicie postępowanie przez edykta lub też postępowanie sumaryczne.

§. 82.

Przy postępowaniu edyktałnem ma władza wywiesić w dotyczących i sąsiednich gminach i obszarach dworskich ogłoszenie i umieścić je trzykrotnie w dziennikach krajowych do tego przeznaczonych z krótkim opisem przedsięwzięcia z odniesieniem się do planu, który może być przejrzanym i wyznaczy w niem termin od czterech do sześciu tygodni do przeprowadzenia komisyjnej pertraktacji, przy której nieporuszone już pierwszej zarzuty tem pewniej wniesione być mają, ile że w przeciwnym razie uważanoby interesowanych jako zgadzających się z zamierzonym przedsięwzięciem i z potrzebnem do tego odstąpieniem albo obciążeniem własności gruntowej i wydano wyrok bez względu na późniejsze zarzuty. Ogłoszenie powyższe ma być osobno doręczone podającemu i interesowanemu, urzędowi znawczym, jakoteż wierzycielom mającym prawo zastawu i dawniejszym uprawnionym do służebności na gruntach, które mają być odstąpione albo obciążone służebnościami; z powodu zaniechania takiego uwiadomienia nie może być jednak dalsze postępowanie zakwestyonowane.

§. 83.

Jeżeli starający się o pozwolenie nie żąda edyktałnego postępowania, a władza ze względu na mniejszą ważność przedsięwzięcia nie znajduje powodu zarządzić takie postępowanie, to następuje sumaryczne postępowanie, przy którym ma być zaniechane publiczne ogłoszenie w dziennikach krajowych i ma tylko nastąpić przybicie w odnośnych gminach związłe ułożonego ogłoszenia, jakoteż zawezwanie przedsięwzięcy, równie jak innych znanych interesowanych, pod zagrożeniem skutków w §. 82. wyłuszczonej, do komisyjnej rozprawy, którą wyznaczyć należy najdalej w przeciągu czterech tygodni.

stąpić dalsze postępowanie, a mianowicie postępowanie przez edykta lub też postępowanie sumaryczne.

§. 82.

Przy postępowaniu edyktałnem ma władza wywiesić w dotyczących i sąsiednich gminach i obszarach dworskich ogłoszenie i umieścić je trzykrotnie w dziennikach krajowych do tego przeznaczonych z krótkim opisem przedsięwzięcia z odwołaniem się do planu, który może być przejrzanym i wyznaczy w niem termin od czterech do sześciu tygodni do przeprowadzenia komisyjnej rozprawy, przy której nieporuszone już pierwszej zarzuty tem pewniej wniesione być mają, ile że w przeciwnym razie uważanoby interesowanych jako zgadzających się z zamierzonym przedsięwzięciem i z potrzebnem do tego odstąpieniem albo obciążeniem własności gruntowej i wydano wyrok bez względu na późniejsze zarzuty. Ogłoszenie powyższe ma być osobno doręczone podającemu i interesowanemu, władzy znawczym, jakoteż wierzycielom mającym prawo zastawu i dawniejszym uprawnionym do służebności na gruntach, które mają być odstąpione albo obciążone służebnościami; z powodu zaniechania takiego uwiadomienia nie może być jednak dalsze postępowanie zakwestyonowane.

§. 83.

Jeżeli starający się o pozwolenie nie żąda edyktałnego postępowania, a władza ze względu na mniejszą ważność przedsięwzięcia nie znajduje powodu zarządzić takie postępowanie, to następuje sumaryczne postępowanie, przy którym ma być zaniechane publiczne ogłoszenie w dziennikach krajowych i ma tylko nastąpić przybicie w odnośnych gminach związłe ułożonego ogłoszenia, jakoteż wezwwanie przedsięwzięcy, równie jak innych znanych interesowanych, pod zagrożeniem skutków w §. 82 wyłuszczonej, do komisyjnej rozprawy, którą wyznaczyć należy najdalej w przeciągu czterech tygodni.

W tym razie pozostaje tym spółnikom, którzy nie zostali zacytowani do komisyjnej rozprawy, albo którym cytacja przynajmniej ośm dni przed dniem rozprawy nie wliczając tego ostatniego dnia wręczona nie została i którzy zatem do rozprawy się nie stawili, droga prawa dla możebnych zarzutów wypływających z prawa prywatnego nawet wtedy, jeżeli zarzuty te przy rozprawie nie zostały wniesione.

§. 84.

Przy komisyjnej rozprawie starać się należy przede wszystkim o dobrowolne załagodzenie podniesionych pretensyi i o przyjsie do skutku porozumienia między interesowanymi, w szczególności co do uiszcic się mającego wynagrodzenia.

Jeżeli porozumienie nie przyjdzie do skutku, to zbadać należy dokładnie podniesione przeciw przedsiębiorstwu zarzuty, sposób jego wykonania, udział każdego, jakoteż zamierzone wywłaszczenia albo służebności.

Jeżeli okaże się potrzeba dalszych dochodzeń powstałych punktów spornych, to muszą takowe być przedsięwzięte bezzwłocznie w razie potrzeby z przywołaniem rzeczoznawców. Wszystkie dochodzenia ze stronami w tych sprawach mają się zwyczajnie ustnie odbywać z dopuszczeniem prawniczych i fachowych pomocników i z przyzwaniem według potrzeby z urzędu rzeczoznawców.

W sprawach mniej ważnych może władza polityczna wydelegować dotyczących przedłożonych gmin do przedsiębrania pojedynczych czynności urzędowych.

Z całego dochodzenia ma być spisany protokół, który zawierać powinien rezultat osiągniętego porozumienia, albo jeżeli takowe nie przyszło do skutku, rezultaty ustnego wyłuszczenia sprawy oświadczenia stron sprzeciwiających się z ich motywowaniem, wreszcie jeżeli były podane przeciw uwagi wnoszących podanie.

W tym razie pozostaje tym interesowanym, którzy nie zostali zacytowani do komisyjnej rozprawy, albo którym cytacja przynajmniej ośm dni przed dniem rozprawy nie wliczając tego ostatniego dnia wręczona nie została, i którzy zatem do rozprawy się nie stawili, droga prawa dla możebnych zarzutów wypływających z prawa prywatnego nawet wtedy, jeżeli zarzuty te przy rozprawie nie zostały wniesione.

§. 84.

Przy komisyjnej rozprawie starać się należy przede wszystkim o dobrowolne załagodzenie podniesionych zarzutów i o przyjsie do skutku porozumienia między interesowanymi, w szczególności co do uiszcic się mającego wynagrodzenia.

Jeżeli porozumienie nie przyjdzie do skutku, to zbadać należy dokładnie podniesione przeciw przedsiębiorstwu zarzuty, sposób jego wykonania, udział każdego, jakoteż zamierzone wywłaszczenia albo służebności.

Jeżeli okaże się potrzeba dalszych dochodzeń powstałych punktów spornych, to muszą takowe być przedsięwzięte bezzwłocznie w razie potrzeby z przywołaniem rzeczoznawców. Wszystkie dochodzenia ze stronami w tych sprawach mają się zwyczajnie ustnie odbywać z dopuszczeniem prawniczych i fachowych pomocników, z przyzwaniem według potrzeby z urzędu rzeczoznawców.

W sprawach mniej ważnych może władza polityczna wydelegować dotyczących przedłożonych gmin do przedsiębrania pojedynczych czynności urzędowych.

Z całego dochodzenia ma być spisany protokół, który zawierać powinien rezultat osiągniętego porozumienia, albo jeżeli takowe nie przyszło do skutku, rezultaty ustnego wyłuszczenia sprawy z oświadczeniami stron sprzeciwiających się z ich motywowaniem, wreszcie jeżeli były podane przeciw uwagi wnoszących podanie.

§. 85.

Jeżeli przedsiębiorstwa do używania wody połączone są z przemysłowemi zakładami, to trzeba o ile możności przedsiębrać czynności urzędowe tą ustawą przepisane równocześnie z czynnościami przepisanemi ustawą przemysłową.

§. 86.

Po ukończeniu potrzebnych badań i rozpraw ma władza polityczna wydać wyrok motywowany o dopuszczalności, objętości, jakości i warunkach przedsiębiorstwa, jakoteż o potrzebie i wymiarze służebności albo ustąpienia gruntów, albo też jeżeli to jej zakres przechodzi (§. 76.) przedłożyć sprawę władzom wyższym do rozstrzygnięcia.

Przy udzielaniu pozwolenia oznaczyć należy w każdym razie termin, w którym urządzenie ma być ukończone pod rygorem utraty nadanego prawa. Termin ten może być przedłużony z przyczyn godnych uwzględnienia.

§. 87.

W razie jeżeli nastąpi warunek wskazany w §. 37. (§. 17. ust. państw.) musi wyrok władzy politycznej zawierać postanowienie co do jakości i wysokości uścić się mającego wynagrodzenia, które w razie braku zezwolenia istniejących wierzycieli tabularnych ma być złożone w urzędzie tabularnym.

Jeżeli się interesowani tem nie zadowolnią, to ma być kwota wynagrodzenia oznaczoną przez sądowe oszacowanie, do którego obydwie strony powołać należy.

Wykonaniu służebności jednak albo właszczeniu nie można przeszkadzać, skoro tylko orzeczenie władzy politycznej stało się prawomocnem i tymczasowo wyznaczona kwota wynagrodzenia albo odkupna sądownie została

§. 85.

Jeżeli przedsiębiorstwa do używania wody połączone są z przemysłowemi zakładami, to należy o ile możności przedsiębrać czynności urzędowe tą ustawą przepisane równocześnie z czynnościami przepisanemi ustawą przemysłową.

§. 86.

Po ukończeniu wszelkich potrzebnych badań i rozpraw ma władza polityczna wydać wyrok motywowany o dopuszczalności, objętości, jakości i warunkach przedsiębiorstwa, jakoteż o potrzebie i wymiarze służebności albo ustąpienia gruntów, albo też jeżeli to jej zakres przechodzi (§. 76) przedłożyć sprawę władzom wyższym do rozstrzygnięcia.

Przy udzielaniu pozwolenia oznaczyć należy w każdym razie termin, w którym urządzenie ma być ukończone pod rygorem utraty nadanego prawa. Termin ten może być przedłużony z przyczyn zasługujących na uwzględnienie.

Orzeczenie Władzy politycznej ma być podanem do wiadomości Wydziału powiatowego.

§. 87.

W razie jeżeli nastąpi warunek wskazany w §. 37 (§. 17 ustawy państw.) musi wyrok władzy politycznej zawierać postanowienie co do jakości i wysokości uścić się mającego wynagrodzenia, które w razie braku zezwolenia istniejących wierzycieli tabularnych ma być złożone w urzędzie tabularnym.

Jeżeli się interesowani tem nie zadowolnią, to ma być kwota wynagrodzenia oznaczoną przez sądowe oszacowanie, do którego obydwie strony powołać należy.

Wykonaniu służebności jednak albo właszczeniu nie można przeszkadzać, skoro tylko orzeczenie władzy politycznej stało się prawomocnem i tymczasowo wyznaczona kwota wynagrodzenia albo odkupna sądownie została

złożoną, albo też zabezpieczonem zostało rocznie płacić się mające wynagrodzenie.

§. 88.

Jeżeli przeciw przedsiębiorstwu, przeciw któremu z publicznych względów nie ma przeszkody, został podniesiony zarzut polegający na prywatnym prawnym tytule, o którym według tej ustawy władza polityczna rozstrzygać nie jest powołaną, to winna ona się starać zarzut ten w dobrej drodze załagodzić.

Jeżeli się to uda, to władza polityczna ma tylko wydać orzeczenie, że przedsiębiorstwo ze względów publicznych jest dopuszczalne.

Do wytoczenia prywatno-prawnych zarzutów pozostaje otwarta droga prawa.

§. 89.

Jeżeli co do celu, objętości albo sposobu wykonania wspólnego przedsiębiorstwa do osuszania lub nawodniania gruntów, albo też do budowli ochronnych i regulacyjnych nie przyszło do porozumienia pomiędzy interesowanymi, to każdy z pojedynczych uczestników, jakoteż każda gmina lub obszar dworski, w obrębie którego przedsiębiorstwo ma być wykonanem, może żądać u kompetentnej władzy politycznej rozstrzygnięcia, czy i co do których nieruchomości mają obowiązek przystąpić do spółki ci, co przeciw temu głosowali.

Podanie to musi być opatrzone przez rzeczoznawców wykonanym planem, tudzież kosztorysem przedsiębiorstwa i musi odpowiadać innym wymaganiom §. 78.

Koszta, które podający musieli ponosić z przyczyny podania i dochodzenia, musi im na żądanie zwrócić spółka, o ile wydatek ten władza polityczna uzna za potrzebny.

§. 90.

Władza ma oznaczyć, które nieruchomości i w jakiej objętości mają być uważane

złożoną, albo też zabezpieczonem zostało rocznie płacić się mające wynagrodzenie.

§. 88.

Jeżeli przeciw przedsiębiorstwu, przeciw któremu z publicznych względów nie ma przeszkody, został podniesiony zarzut polegający na prywatnym prawnym tytule, o którym według tej ustawy władza polityczna rozstrzygać nie jest powołaną, to winna ona się starać zarzut ten w dobrej drodze załagodzić.

Jeżeli się to nie uda, to władza polityczna ma tylko wydać orzeczenie, że przedsiębiorstwo ze względów publicznych jest dopuszczalne.

Orzeczenie lub wyrok ma być podany do wiadomości Wydziału powiatowego.

Do wytoczenia prywatno-prawnych zarzutów pozostaje otwarta droga prawa.

§. 89.

Jeżeli co do celu, objętości albo sposobu wykonania wspólnego przedsiębiorstwa do osuszania lub nawodniania gruntów, albo też do budowli ochronnych i regulacyjnych nie przyszło do porozumienia pomiędzy interesowanymi, to każdy z pojedynczych uczestników, jakoteż każda gmina lub obszar dworski, w obrębie którego przedsiębiorstwo ma być wykonanem, może żądać u kompetentnej władzy politycznej rozstrzygnięcia, czy i co do których nieruchomości mają obowiązek przystąpić do spółki ci, co przeciw temu głosowali.

Podanie to musi być opatrzone przez rzeczoznawców wykonanym planem, tudzież kosztorysem przedsiębiorstwa i musi odpowiadać innym wymaganiom §. 78.

Koszta, które podający musieli ponosić z przyczyny podania i dochodzenia, musi im na żądanie zwrócić spółka, o ile wydatek ten władza polityczna uzna za potrzebny.

§. 90.

Władza rządowa oznacza, po zasięgnięciu zdania Wydziału powiatowego, a w dalszej

za przystępujące do spółki (§. 53) nadto zbadać plan i kosztorys według postanowień §. 79 i jeżeli uzna, że plan nie sprzeciwia się względem publicznym, porobić w nim, powołując do tego wszystkich uczestników, zmiany za potrzebne albo korzystne uznane, i po zupełnem wyjaśnieniu wszystkich zachodzących stosunków oznaczyć objętość przedsiębiorstwa.

§. 91.

Po oznaczeniu wspólnego przedsiębiorstwa należy zbadać stosunek głosów oddanych za i przeciw niemu, przyzem ci, co się zupełnie albo niewyraźnie oświadczyli mają być doliczeni do tych, co przeciw przedsiębiorstwu głosowali, albo też całkiem nieuwzględnieni, jeżeli odstąpiono od ich wciągnięcia do spółki.

§. 92.

Jeżeli dla wspólnego przedsiębiorstwa nie uzyskano potrzebnej większości głosów, albo jeżeli się okaże, że pomimo prawem przepisanej większości głosów nie zachodzą wymogi §. 53 (§. 21 ust. p.), a zatem przymus przeciw mniejszości nie jest usprawiedliwiony, to dalsze postępowanie ma ustać, a orzeczenie władzy ma się ograniczyć do umotywowanego wyroku, że strony które odmówiły przystąpienia, do tego zmuszone być nie mogą.

Jeżeli się jednak wobec uzyskanej prawnej większości głosów za przedsiębiorstwem, użycie przymusu przeciw mniejszości okaże ugruntowanym w ustawie, to władza ma prowadzić dalej pertraktację podług §§. 81, 82, 83 i 84 i w wyroku zapaść mającym w myśl §§. 86, 87 i 91 orzec zarazem o obowiązku przystąpienia do spółki.

instancyi Wydziału krajowego, które nieruchomości i w jakiej objętości mają być uważane za przystępujące do spółki (§. 53.) potem zbada plan i kosztorys według postanowień §. 79. i jeżeli uzna, że plan nie sprzeciwia się względem publicznym, porobi w nim, powołując do tego wszystkich uczestników, zmiany uznane za potrzebne albo celowi odpowiednie, i po zupełnem wyjaśnieniu wszystkich zachodzących stosunków oznaczyć objętość przedsiębiorstwa.

§. 91.

Po oznaczeniu wspólnego przedsiębiorstwa należy zbadać stosunek głosów oddanych za i przeciw niemu, przyzem ci, co się zupełnie albo niewyraźnie oświadczyli, mają być doliczeni do tych, co przeciw przedsiębiorstwu głosowali, albo też całkiem nieuwzględnieni, jeżeli odstąpiono od ich wciągnięcia do spółki.

§. 92.

Jeżeli dla wspólnego przedsiębiorstwa nie uzyskano potrzebnej większości głosów, albo jeżeli się okaże, że pomimo prawem przepisanej większości głosów nie zachodzą wymogi §. 53 (§. 21. ust. p.) a zatem przymus przeciw mniejszości nie jest usprawiedliwiony, to dalsze postępowanie ma ustać, a orzeczenie władzy ma się ograniczyć do umotywowanego wyroku, że strony, które odmówiły przystąpienia, do tego zmuszone być nie mogą.

Jeżeli się jednak wobec uzyskanej prawnej większości głosów za przedsiębiorstwem użycie przymusu przeciw mniejszości okaże uzasadnionem w ustawie, to władza ma prowadzić dalej rozprawę podług §§. 81, 82, 83 i 84 i w wyroku zapaść mającym w myśl §§. 86, 87 i 91 orzec zarazem o obowiązku przystąpienia do spółki.

Tak w pierwszym jak w drugim wypadku orzeczenie władzy rządowej ma być podane do wiadomości Wydziału powiatowego.

Wobec sprzecznych z sobą żądań przedsiębiorców ma być (bez przesądzania postanowień §§. 340 i 341 ust. p. p.) udział w używaniu wody w następujący sposób uregulowany:

- a) jeżeli zachodzi spór między nowym przedsiębiorstwem i urządzeniami już istniejącymi, to przedewszystkiem należy zbadać i oznaczyć na prawie oparte żądania zakładów już istniejących i dopiero potem według możliwości zaspokoić nowe żądania;
- b) jeżeli w ogóle między nowymi przedsiębiorstwami, albo między już istniejącymi przedsiębiorstwami powstał spór o nadwyżkę wody, to pierwszeństwo należy się temu przedsiębiorstwu, które ma większe znaczenie dla gospodarstwa krajowego.

Jeżeli co do tego zachodzi wątpliwość, to rozdzielać należy istniejącą wodę według słuszności, mianowicie przez oznaczenie pewnej pory do użytku wody, albo innych warunków regulujących jej używanie w sposób odpowiedni celowi, tak, aby każde żądanie o ile możliwości było zaspokojone przy odpowiednim i ekonomicznym urządzeniu zakładów.

Jeżeli wszyscy starający się nie mogą być obdzieleni, to uwzględnić należy przedewszystkiem te żądania, o których przewidywać można że dopną zupełnie zamierzonego celu, i będą najmniej uciążliwymi dla osób trzecich.

Zasady te mają być analogicznie zastosowane także w tych razach, gdzie z przyczyny zaszłego braku wody już istniejące pretensje do używania wody nie mogą być w zupełności zaspokojone, przyczem zresztą przedewszystkiem chronić należy istniejących umów i nabytych osobnych praw, o czem w razie sporu zwykły sędzia ma rozstrzygać.

Wobec sprzecznych z sobą żądań przedsiębiorców ma być (bez przesądzania postanowień §§. 340 i 341 ust. p. p.) udział w używaniu wody w następujący sposób uregulowany:

- a) jeżeli zachodzi spór między nowym przedsiębiorstwem i urządzeniami już istniejącymi, to przedewszystkiem należy zbadać i oznaczyć na prawie oparte żądania zakładów już istniejących i dopiero potem według możliwości zaspokoić nowe żądania;
- b) jeżeli powstał spór między nowymi przedsiębiorcami wogóle, albo między już istniejącymi przedsiębiorstwami o nadwyżkę wody, to pierwszeństwo należy się temu przedsiębiorstwu, które ma większe znaczenie dla gospodarstwa krajowego.

Jeżeli co do tego zachodzi wątpliwość, to rozdzielać należy istniejącą wodę według słuszności, mianowicie przez oznaczenie pewnej pory do użytku wody, albo innych warunków regulujących jej używanie w sposób odpowiedni celowi, tak, aby każde żądanie o ile możliwości było zaspokojone przy odpowiednim i ekonomicznym urządzeniu zakładów.

Jeżeli wszyscy starający się nie mogą być obdzieleni, to uwzględnić należy szczególnie te żądania, o których przewidywać można że dopną zupełnie zamierzonego celu, i będą najmniej uciążliwymi dla osób trzecich.

Zasady te mają być analogicznie zastosowane także w tych razach, gdzie z przyczyny zaszłego braku wody już istniejące roszczenia do używania wody nie mogą być w zupełności zaspokojone, przyczem zresztą przedewszystkiem chronić należy istniejących umów i nabytych specjalnych praw, o czem w razie sporu zwykły sędzia ma rozstrzygać.

§. 94.

Odwołanie się od orzeczeń politycznej władzy powiatowej idzie do politycznej władzy krajowej, a odwołanie się od orzeczeń tej ostatniej do Ministerium rolnictwa, jeżeli jednak rekurs wymierzony jest przeciw orzeczeniu karnemu, do Ministerium spraw wewnętrznych.

Każdy rekurs ma być wniesiony na piśmie albo ustnie w przeciągu 14 dni od ogłoszenia orzeczenia do tej władzy politycznej, która sprawę w pierwszej instancji prowadziła.

§. 95.

Rekurs wniesiony w stosownym czasie ma skutek odraczający. W razach jednak grożącego przez zwłokę niebezpieczeństwa może władza polityczna mimo założonego rekursu pozwolić na uskutecznienie koniecznie potrzebnych zarządzeń w celu usunięcia niebezpieczeństwa.

§. 96.

Wykonanie wszystkich urzędzeń, do których według niniejszej ustawy potrzeba pozwolenia, podlega nadzorowi przez władze polityczne.

Władze te mają się przekonać po ukończeniu tych urzędzeń, czy odpowiadają danemu pozwoleniu, przy budowlach wodą poruszanych albo wodę spiętrzających przede wszystkim o stosownem i odpowiedniem osadzeniu znaków do oznaczania stanu wody i zarządzić usunięcie spostrzeżonych błędów i zbroczeń od planu.

§. 97.

Bezpośredni nadzór nad wszystkimi urzędzeniami do używania, prowadzenia i wstrzymywania wody mają władze policyjne miejscowe, które mogą w razach naglących

§. 94.

Odwołanie się od orzeczeń politycznej władzy powiatowej idzie do politycznej władzy krajowej, a odwołanie się od orzeczeń tej ostatniej do Ministerium rolnictwa, jeżeli jednak rekurs wymierzony jest przeciw orzeczeniu karnemu, do Ministerium spraw wewnętrznych.

Każdy rekurs ma być wniesiony na piśmie albo ustnie w przeciągu 14 dni od ogłoszenia orzeczenia do tej władzy politycznej, która sprawę w pierwszej instancji prowadziła.

§. 95.

Rekurs wniesiony w stosownym czasie ma skutek odraczający. W razach jednak grożącego przez zwłokę niebezpieczeństwa może władza polityczna mimo założonego rekursu pozwolić na uskutecznienie koniecznie potrzebnych zarządzeń w celu usunięcia niebezpieczeństwa.

§. 96.

Wykonanie wszystkich urzędzeń, do których według niniejszej ustawy potrzeba pozwolenia, podlega nadzorowi przez władze polityczne.

Władze te mają się przekonać po ukończeniu tych urzędzeń, czy odpowiadają danemu pozwoleniu, przy budowlach wodą poruszanych albo wodę spiętrzających przede wszystkim o stosownem i odpowiedniem osadzeniu znaków do oznaczania stanu wody i zarządzić usunięcie spostrzeżonych błędów i zbroczeń od planu.

§. 97.

Bezpośredni nadzór nad wszystkimi urzędzeniami do używania, prowadzenia i wstrzymywania wody mają władze policyjne miejscowe, które mają w razach naglących bez-

bezwzględnie zarządzić to co leży w interesie publicznego bezpieczeństwa, gdzie jednak nie ma naglącego niebezpieczeństwa, mają się przedtem udać o polecenie do kompetentnej władzy politycznej.

Jeżeli obowiązani nie uczynią zadość w terminie wyznaczonym poleceniu miejscowej władzy policyjnej, to władza ta jest upoważnioną przeprowadzić potrzebne roboty na koszt ociągających się.

§. 98.

Koszta komisyjnych badań i pertraktacji w sprawach strony obchodzących ponosi ta strona, która prosiła o zarządzenie badania, albo też sprowadziła je własną winą, a przede wszystkim nieugruntowanemi zarzutami.

Władza polityczna ma orzec, w jaki sposób rozłożone być mają pomiędzy strony koszty te, które dotyczą wspólnego ich interesu i o ile zasądzony obowiązany jest do zwrotu kosztów postępowania swemu przeciwnikowi.

Koszta badania z przyczyny przekroczeń ustawy ponoszą uznani za winnych.

§. 99.

Każda władza polityczna ma prowadzić księgę wodną wraz z mapami wodnemi, na których mają być uwidocznione wszystkie w powiecie już istniejące i na podstawie tej ustawy nowo nabyte prawa do używania wody, jakoteż wszystkie postanowienia co do znaków oznaczających wysokość wody, zachodzące w tym względzie zmiany z powołaniem służących za podstawę orzeczeń.

Co do zapisywania spótek wodnych mają być nadto zachowane postanowienia §. 56 (§. 22 ust. państw.). Każdemu wolno przeglądać księgę wodną i powołane tam urzędowe

zwzględnie zarządzić to, czego wymaga interes publicznego bezpieczeństwa, gdzie jednak nie ma naglącego niebezpieczeństwa, mają się przedtem udać o polecenie do kompetentnej władzy politycznej.

Jeżeli obowiązani nie uczynią zadość w terminie wyznaczonym poleceniu miejscowej władzy policyjnej, to władza ta jest upoważnioną przeprowadzić potrzebne roboty na koszt ociągających się.

§. 98.

Koszta komisyjnych badań i rozpraw w sprawach strony obchodzących ponosi ta strona, która prosiła o zarządzenie badania, albo też sprowadziła je własną winą, a przede wszystkim bezpodstawnemi zarzutami.

Władza polityczna ma orzec, w jaki stosowny sposób rozłożone być mają pomiędzy strony koszty te, które dotyczą wspólnego ich interesu, i o ile strona prawem pokonana obowiązana jest do zwrotu kosztów postępowania swemu przeciwnikowi.

Koszta badania z przyczyny przekroczeń ustawy ponoszą uznani za winnych.

§. 99.

Każda władza polityczna ma prowadzić księgę wodną wraz z mapami wodnemi, na których mają być uwidocznione wszystkie w powiecie już istniejące i na podstawie tej ustawy nowo nabyte prawa do używania wody, jakoteż wszystkie postanowienia co do wysokości znaków, oznaczających stan wody, zachodzące w tym względzie zmiany z powołaniem służących za podstawę orzeczeń.

Co do zapisywania spótek wodnych mają być nadto zachowane postanowienia §. 56 (§. 22 ust. państw.). Każdemu wolno przeglądać księgę wodną i powołane tam urzędowe

pertraktacye, jako też mapy wodne, tudzież za złożeniem przepisanej kwoty zażądać odpisu takowych.

§. 100.

Urządzenie i prowadzenie ksiąg i map wodnych będzie uregulowane w drodze rozporządzeń.

rozprawy, jakoteż mapy wodne, tudzież za złożeniem przepisanej kwoty zażądać odpisu takowych.

§. 100.

Urządzenie i prowadzenie ksiąg i map wodnych będzie uregulowane w drodze rozporządzeń.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o ustawie drogowej.

Wysoki Sejmie!

Przy zastosowaniu obowiązującej obecnie ustawy drogowej z 1866 r. okazały się zaraz w pierwszych początkach braki, które już w 1868 r. skłoniły Wydział krajowy do przedstawienia Wysokiemu Sejmowi wniosku w sprawie autentycznej interpretacji jednego z zasadniczych jej postanowień.

Wniosek ten był jakby hasłem do podniesienia innych, mnogich wad zrzuconej ustawy. W całym kraju ozwały się głosy żądające zmian i znalazły wyraz w licznych petycyach, wnioskach i projektach przedstawianych Wysokiemu Sejmowi niemal na każdej sesyi.

Jakkolwiek wnioski te i projekta, różniące się z sobą co do głównej zasady, nie mogły tak rychło doprowadzić do pożądaney reformy, sprawiły jednak, że tak w Wysokim Sejmie jak i w kraju poczęło co raz to bardziej ustalać się przekonanie, iż ustawa drogowa z 1866 r. nie odpowiada swemu celowi.

Jakoż sejmowa komisya drogowa w sprawozdaniu z dnia 10. Października 1871 l. 552./s. oświadcza stanowczo, że „po kilkoletniem zastosowaniu ustawy drogowej z 1866 r. okazało się w niej tyle niesłuszności i braków, że ustawa ta wywołała tyle wszechstronnych narzekań, a nadewszystko tak w skutkach okazała się bezsilną, że bez narażenia najżywotniejszych interesów kraju nadal bez zmiany pozostawioną być nie może.“

Nietylko w skutek powyższych uwag, lecz będąc sam także przekonany o niedostateczności ustawy z 1866 r. przedłożył Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi w roku następnym projekt do nowej ustawy drogowej.

Projekt ten atoli, jak równie projekt wypracowany przez komisję drogową podczas sesyi sejmowej z 1872 r. nie mogły być załatwione dla krótkości czasu.

Takiegoż losu doznał projekt Wydziału krajowego w roku zeszłym Wysokiemu Sejmowi ponownie przedstawiony.

Podczas ostatniej sesji sejmowej udzielonym został poufnie komisji drogowej wypracowany przez krajową Władzę rządową projekt do ustawy drogowej, który jednak za przedłożenie rządowe uważanym być nie może.

Zbadawszy wypowiedziane w tym projekcie zasady przyszła komisja drogowa do przekonania, że zasada prestacji na drogi według tego projektu nie różni się prawie od jej zapatrywania. Co się zaś tyczy poruszanej tamże kwestyi kompetencji władz zarządzających drogami i tworzenia nowych organów wykonawczych dla dróg powiatowych i gminnych, nie wchodziła komisja bliżej w jej ocenienie, sądząc, iż takowa rozwiązana by być mogła tylko w połączeniu z całą reorganizacją władz autonomicznych.

Komisja drogowa, która badała równie zeszłoroczny projekt Wydziału krajowego, złożyła rezultat swych zapatrywań w sprawozdaniu z 8. Stycznia 1874 l. 377/s, które nie mogło być przedstawione Wysokiemu Sejmowi z powodu wczesnego zamknięcia sesyi.

Korzystając ze wskazówek w sprawozdaniu zawartych, jak i z własnego doświadczenia, wypracował Wydział krajowy nowy projekt do ustawy drogowej, który mieści w sobie odpowiedź na wszystkie poruszane w dotychczasowych wnioskach kwestye reformy, a dające się streścić w następujących pytaniach:

Jakie mają być kategorie dróg publicznych, nierządowych?

Jakie mają służyć środki do budowania i utrzymywania tych dróg?

Jakie władze mają temi drogami zarządzać?

Którym władzom przysługiwać ma egzekucya?

Wydział krajowy podziela zupełnie zapatrywanie zeszłorocznej komisji drogowej, iż dzisiejszy podział dróg na krajowe, powiatowe i gminne, oparty na różnicy władz zarządzających i na różnicy źródeł środków i nadal zatrzymać wypada.

Drogi krajowe, jako łączące ogniska krajowego ruchu handlowego między sobą lub z głównymi komunikacjami, kolejami, rzekami, szosami, tudzież z sąsiednimi krajami koronnymi, lub z zagranicą, służą przedewszystkiem interesom całego kraju, powinny być zatem budowane i utrzymywane z funduszu krajowego tak długo, dopóki nie zostaną zastąpione kolejami żelaznymi, wzdłuż nich lub równoległe z nimi idącymi i nie zejść przez to do kategorii drugorzędnych komunikacji t. j. nie staną się drogami powiatowymi lub gminnymi.

Dotychczasowa ustawa drogowa nie uwzględnia tej okoliczności, iż zaniechana droga krajowa może posiadać cechę drogi powiatowej lub gminnej i zawiera tylko postanowienie §. 9. „iż grunt drogi zaniechanej sprzedanym będzie na korzyść funduszu tej kategorii dróg, do których droga ta należała.“

Skutkiem tego braku nie mógł Wysoki Sejm uchwalić dotąd zaniechania tych dróg, które straciły znaczenie komunikacji krajowych. Rady powiatowe bowiem i gminy nie okazują żadnej skłonności do objęcia tych dróg, a Wysoki Sejm mając do wyboru między bezwzględem ich zaniechaniem i zmarnowaniem tak znacznego kapitału a dalszem ich utrzymywaniem z funduszu krajowego, przychyliła się z konieczności do pozostawienia tych dróg nadal jako krajowych z wielkim uszczerbkiem funduszy, któreby użyte być mogły do zbudowania takich dróg, które mają ważność ekonomiczną dla całego kraju.

Projekt Wydziału krajowego zapobiega temu, stanowiąc (§. 4), iż zaniechana droga krajowa staje się powiatową, lub gminną, jeżeli posiada cechy dla tych dróg wymagane.

Mimo zasady jednak, iż kosztu budowy i utrzymania dróg potrzebnych dla kraju powinien ponosić fundusz krajowy, zaprzeczyć nie można, że niektóre drogi krajowe już w początkach swego istnienia mogą mieć szczególną ważność dla powiatu, który przecinają.

Z tego względu należałoby oznaczać ustawą krajową, czy i o ile powiaty drogą krajową przecięte jeszcze osobno przyczyniać się mają do kosztów jej budowy utrzymania.

W tej mierze nie różni się projekt (§. 6) Wydziału krajowego w zasadzie od dotyczącego postanowienia (§. 11) ustawy dotychczas obowiązującej.

Z pomiędzy wszystkich trudności, na jakie reforma ustawy drogowej dotąd natrafiała, była zawsze najgłówniejszą kwestya pokrycia kosztów budowy i utrzymania dróg powiatowych i gminnych.

Odnośne postanowienia ustawy drogowej z 1866 r. stanowią jej najstarszą stronę i były głównym powodem zwrócenia powszechnej uwagi na potrzebę reformy.

§. 12. tej ustawy, stanowiący, iż gmina daje robociznę, a obszar dworski dostarcza drewnianego materiału, potrzebnego do budowy i utrzymania dróg gminnych, był przedmiotem narzekań od pierwszej chwili.

W jednych miejscowościach uważały się gminy za pokrzywdzone w innych uważały się za takie obszary dworskie.

Było to naturalnem następstwem postanowienia, które nieokreślając stosunku prestacyi gminnej do dworskiej, nie daje podstawy do sprawiedliwego rozdziału i którego ratio juris jest tylko zwyczaj dotychczasowy.

Niemniej wadliwe są postanowienia ustawy drogowej z 1866 r. co do źródła, z którego utrzymywane i budowane być mają drogi powiatowe. W §. 11. rzeczony ustawy znajduje się postanowienie, według którego „koszta budowy i utrzymywania dróg powiatowych ciężą na funduszach właściwego powiatu“, lecz w sprzeczności z tem postanowieniem jest §. 26. punkt 3, według którego Rada powiatowa, „stanowi o prestacyach gmin i obszarów dworskich do dróg powiatowych.“ W jakim zaś stosunku zostają te prestacye do funduszu właściwego powiatu, które gminy i obszary dworskie mają być do prestacyi powołane — o tem nie ma żadnej wzmianki w ustawie.

Skutkiem tej niejasności, Rady powiatowe nie powołują gmin i obszarów dworskich do prestacyi na rzecz dróg powiatowych i po większej części nie troszczą się wcale o drogi powiatowe, tłumacząc się tem, iż nie posiadają na ten cel żadnych funduszów, a nakładanie dodatku do podatków bezpośrednich przechodzi siły powiatu.

Dla uzyskania podstawy do rozwiązania kwestyi trzeba przedewszystkiem zastanowić się nad możliwymi środkami pokrycia kosztów budowy i utrzymania dróg powiatowych i gminnych.

Jako środki takie przedstawiają się:

- a) Dodatki do podatków bezpośrednich.
- b) Prestacye w robociznie.

O ile dodatki do podatków bezpośrednich byłyby stosownym do powyższego celu środkiem, wskaże następujące zestawienie:

W kraju naszym jest obecnie około 3.850 mil dróg gminnych i 172 mil dróg powiatowych, których utrzymanie, chociaż w średnim tylko stanie, kosztowałoby rocznie około 2,000.000 zł. w. a.

Przypuszczając zaś, że w całym kraju, w którym znajduje się znaczna część dróg gminnych, posiadających cechy dróg powiatowych, wybudowanoby rocznie tylko 20 mil t. j. w przecięciu około $\frac{1}{4}$ mili w jednym powiecie i przyjmując, że przeciętny koszt budowy jednej mili wynosiłby tylko 20.000 zł. w. a. budowa nowych dróg powiatowych kosztowałaby rocznie 400.000 zł. w. a., co z sumą potrzebną na utrzymanie dróg powiatowych i gminnych w całym kraju wymagałoby rocznego wydatku około 2,400.000 zł. w. a. reprezentującego 40% dodatku do podatków bezpośrednich.

Nakładanie dodatku na potrzeby drogowe w takiej wysokości uznać musi każdy za niemożliwe, kto zważy, że kraj nasz opłaca dziś 81% dodatku krajowego, że dodatek powiatowy przenosi już w niektórych powiatach 15%, a dodatek gminny dochodzi w wielu gminach do 100%, i że przeprowadzenie ustaw szkolnych wymagać będzie nowych, znacznych ofiar.

Przy oznaczeniu środków do budowy i utrzymywania dróg powiatowych i gminnych nie podobna zatem opierać się wyłącznie na zasadzie podatkowej.

Przyjąć więc trzeba drugie źródło, t. j. prestacje w robociznie.

Prestacje te znane są także w innych krajach.

W Królestwie kongresowem zaprowadzono jeszcze w 1815 r. szarwarki na rzecz dróg publicznych, pozostawiając obowiązany możliwość wykupienia się od prestacji w naturze.

Środek ten okazał się, jak wiadomo, bardzo skutecznym.

Za pomocą prestacji w naturze, ustanowionych w 1850 r. zbudowano w Węgrzech znaczną ilość dróg publicznych a nadto utworzono znaczny fundusz drogowy z kwot wykupna.

Francya i Belgia zawdzięczają również prestacyom w robociznie znaczną część swych wybornych gościńców.

Jeżeli środek ten uznanym został za odpowiedni w krajach posiadających wielkie kapitały, mogących zatem z łatwością opłacać podatki na cele drogowe, tem stosowniejszym okazać się musi w naszym ubogim kraju, który dopiero dorabiać się musi kapitałów.

Prestacje w robociznie rozdzielane być mogą według osób, lub też według posiadaczy bydła roboczego, domów i rodzin.

Podział prestacji według indywiduów, który byłby właściwie rodzajem opodatkowania całej do pracy zdolnej męskiej ludności kraju na cele publiczne, ma wprawdzie tę zaletę, iż nie nakłada na nikogo obowiązku, któremoby ten nie był w stanie podoleć, lecz system ten natrafiłby w praktycznem zastosowaniu na wielkie przeszkody.

Najpierw ludność klasy średniej po miastach i w niektórych okolicach zmienia często miejsce pobytu, tak, że ewidencya osób do roboty zdolnych połączoną by była z największą trudnością i wymagałaby koniecznie odpowiedzialności chlebowodawców, majstrów i przedsiębiorców za czeladź służebną, rzemieślniczą i przemysłową, a więc środka, którego ściśle wykonywanie mogłoby w wielu razach stać się bardzo uciążliwym.

Powtóre taki rozkład prestacji przypominałby zniesione niegdyś pogłównne, do którego ludność kraju naszego czuje wstręt nieprzezwyjęzony.

Z tych powodów okazuje się stosowniejszym rozdział prestacji osobistej według posiadaczy bydła roboczego, domów i rodzin.

Wydział krajowy, idąc w głównej myśli za wskazówkami zawartemi w sprawozdaniu zeszłorocznej komisji drogowej proponuje uiszczanie prestacji na rzecz dróg powiatowych i gminnych według następujących prawideł:

- 1) Posiadacze bydła roboczego w gminie i na obszarze dworskim winni odrabiać rocznie po dwa dni ciągle od każdej sztuki tegoż bydła, dodawać odpowiednie miejscowym stosunkom zaprzęgi i parobka do każdego zaprzęgu.

- 2) Posiadający tylko jedną sztukę bydła roboczego, a będący przy tem właścicielami domu winni oprócz prestacyi od bydłęcia swego odrabiać rocznie po dwa dni piesze.
- 3) Nieposiadający bydła roboczego odrabiać będą rocznie po sześć dni pieszych od każdego numeru domu, a jeżeli nie posiadają domu po trzy dni od swej rodziny.
- 4) Kto nie należy do żadnej z powyższych kategorii i nie zostaje w stosunku służebnym, a prowadzi samoistne gospodarstwo domowe, winien odrabiać rocznie po dwa dni piesze.
- 5) Zarządowi drogowemu wolno będzie w razie uznanej przez niego potrzeby zmienić robotę ciągłą na pieszą w stosunku trzech dni pieszych za jeden parobydłany dzień ciągły. Lecz w drodze takiej zamiany nie można żądać od kontrybuenta więcej niż sześć dni pieszych w jednym roku.
- 6) Robocizną prestacyjną można wykonać w naturze, a to osobiście lub przez zastępcę uzdolnionego, wolno też wykupić się od niej w całości lub częściowo przez złożenie wartości pieniężnej z potrąceniem piątego procentu.

W punkcie drugim odstępuje Wydział krajowy od wniosku komisji, żądając wyjątkowo od kontrybuenta posiadającego jedno bydło robocze a przytem dom oprócz dwóch dni prestacyi ciągłej jeszcze dwa dni piesze.

Postanowienie to usprawiedliwia Wydział krajowy tem, że przy wymiarze przez komisję proponowanym właściciel jednego bydłęcia, posiadający przytem dom, należałby do kategorii tych, którzy tylko do prestacyi ciągłej są obowiązani i odrabiałby rocznie tylko dwa dni ciągłe o jednobydłanym lub jeden dzień ciągły o dwubydłanym zaprzęgu, których wartość jest mniejsza, aniżeli sześciu dni pieszych, przypadających od jedego numeru domu. Skutkiem tego byłaby ta niesprawiedliwość, że posiadający dom i jedno bydło odrabiałby mniej, aniżeli ten, który posiada dom tylko.

Według wniosku komisji prestacya ma być uiszczoną tylko od bydła, domu i rodziny. Przyjecie takiej zasady uwalniałoby od prestacyi tych, którzy nie posiadają ani domu ani bydła i nie są członkami ani sługami rodziny. Do tej kategorii należą osoby bezżenne, które samoistnie prowadzą gospodarstwo.

Nie chcąc osobom tym użyczać przywileju żąda Wydział krajowy w swoim projekcie od nich prestacyi dwóch dni pieszych i czyni w ten sposób zadość zasadzie słuszności i powiększa zarazem zasób drogowy.

Nareszcie proponuje Wydział krajowy nieobjętą wnioskiem komisji zamianę prestacyi ciągłej na pieszą, zamierzając w ten sposób wprowadzić niezbędną w gospodarstwie drogowem równowagę między jedną i drugą prestacją.

Chcąc atoli zapobiedz możliwemu przeciążeniu ogranicza Wydział krajowy tę zmianę w ten sposób, iż więcej niż sześć dni rocznej prestacyi pieszej zamiast ciągłej w jednym roku od kontrybuenta żądać nie można.

O wartości prestacyi w całym kraju uiszczanej na podstawie powyższych zasad dają przybliżone wyobrażenie cyfry następujące:

Według konskrypcyi z 31. Grudnia 1869 r. posiadał nasz kraj prócz miasta Lwowa i Krakowa nieobjętych projektem Wydziału krajowego jako posiadających odrębne statuty gminne i utrzymujących bardzo znaczną sieć dróg własnych, 934.781 koni i wołów.

Przypuściwszy, iż w tej sumie znajduje się około 15% bydła, które do roboczego zaliczyć się nie da, pozostaje w okrągłej liczbie 800.000 sztuk bydła roboczego, od którego prestacya roczna wynosiłaby 1,600.000 dni ciągłych o jednobydłanym czyli 800.000 dni o dwubydłanym zaprzęgu.

Według pomienionej konskrypcji liczyła Galicya na dniu 31. Grudnia 1869. — 1,152.000 partyi zamieszkujących 831.203 domów.

Przypuściwszy, iż pomiędzy temi partyami jest 1,100.000 rodzin, reszta zaś osób nie należących do rodziny a prowadzących samoistne gospodarstwo domowe i licząc na jedną rodzinę 3 dni robocizny pieszej, na osobę nienależącą do rodziny 2 dni piesze a oprócz tego na każdy dom jeszcze 3 dni piesze, uczyniłby ogół prestacyi rocznej 5,897.600 dni pieszych a potrąciwszy od tej sumy na uiszczających prestacyę ciągłą, tudzież na osoby uwolnione od wszelkiej prestacyi i na wypadki nieprzewidzane $\frac{1}{3}$ część pozostaje w okrągłej liczbie 3,900 000 dni pieszych.

Ponieważ zaś przeciętna wartość jednego dnia ciągłego o dwubydłanym zaprzęgu przyjętą być może na 1 zł. 50 ct. a jednego dnia pieszego na 30 ct. w. a. przeto wartość rocznej prestacyi uiszczanej w całym kraju na podstawie zasad przez Wydział krajowy proponowanych wynosi w przybliżeniu w okrągłej liczbie 2,400.000 zł. w. a.

Prestacye w robociznie pieszej i ciągłej rozdzielone być mają według projektu Wydziału krajowego na drogi powiatowe i gminne według następujących zasad.

Dla każdej drogi powiatowej ustanowiony zostanie okręg konkurencyjny, do którego wcielone być mają wszystkie gminy i obszary dworskie tego samego powiatu nie więcej niż dwanaście kilometrów od drogi oddalone.

Zwyczajnie użytą będzie połowa prestacyi w okręgu konkurencyjnym na rzecz dróg powiatowych a druga połowa na rzecz dróg gminnych i tylko wyjątkowo podniesionym być może udział dla każdej z obydwóch kategorii dróg do $\frac{2}{3}$ części prestacyi

Gminy i obszary dworskie nie należące do żadnego okręgu konkurencyjnego uiszczają będą całą prestacyę na rzecz swoich dróg gminnych.

Wyposażenie prestacyami dróg powiatowych, które dotąd nie mogły być utrzymywane dla braku środków dostatecznych, okazuje się koniecznym,

Drogi powiatowe, do których należy zaliczyć drogi ważniejsze dla handlowego i przemysłowego ruchu w powiecie, nabierają co raz to większego znaczenia i dziś już twierdzić można, że w niedalekiej przyszłości przejdzie na te drogi punkt ciężkości ustroju komunikacyjnego w naszym kraju.

Głównem zadaniem ustawy drogowej powinno być zatem obmyślenie odpowiednich środków dla budowy i utrzymania tych dróg, które spotęgować mają ruch handlowy, uczynić przystęp do kolei żelaznych łatwiejszym, połączyć z sobą wszystkie ważniejsze miejscowości w kraju.

Z tej wychodząc zasady proponuje Wydział krajowy, ażeby nowa ustawa drogowa orzekła z góry, iż drogi ważniejsze dla handlowego i przemysłowego ruchu w powiecie w szczególności zaś te, które miasta i znaczniejsze miasteczka targowe łączą tak między sobą, jak i z drogami bitemi lub stacyami kolei żelaznych, uznane być mają za powiatowe. Gdyby jednak Rada powiatowa ociągała się z powzięciem takiej uchwały, natenczas Wydział krajowy po wysłuchaniu zdania tej Rady miałby prawo i obowiązek uznać taką drogę za powiatową.

Postanowienie to, nieznanne dotychczasowej ustawie drogowej jest ze względu na ważność sprawy konieczne i nie uwłacza bynajmniej autonomii powiatowej, albowiem zastosowane będzie tylko w razie zaniedbania obowiązku przez Radę powiatową. Owszem atrybucye przyznane Radzie powiatowej w projekcie Wydziału krajowego są stosunkowo większe, aniżeli były dotychczas. Na mocy ustawy drogowej 1866 r. ma Rada powiatowa wyłączne prawo uznawania dróg za powiatowe, lecz z prawem tem łączy się obowiązek dostarczenia funduszków potrzebnych. Projekt zaś nowej ustawy wyposaża drogi powiatowe tak znacznym zasobem, iż uchwalenie innych środków okaże się rzadko kiedy potrzebnem, a zatem prawo Rady powiatowej co do uznawania dróg powiatowych będzie stosunkowo większe, aniżeli jej obowiązek uchwalania funduszków potrzebnych.

Oprócz prestacyi w robociźnie proponuje Wydział krajowy osobne na rzecz dróg powiatowych i gminnych datki, do których pociągnięci być mają z powodu niezwykłego zużycia drogi właściciele kopalń, kamieniołomów, przedsiębiorstwa fabryczne tudzież przedsiębiorstwa nieeraryalnych kolei żelaznych.

Za ustanowieniem takich datków przemawiają liczne względy.

Exploatacya kamieniołomów, kopalń, fabryk i kolei żelaznych przyczynia się bezpośrednio lub pośrednio do nadzwyczajnego zużycia dróg dojazdowych, słuszną jest zatem rzeczą, ażeby ci, którzy z dróg tych stosunkowo największe ciągną korzyści, przyczyniali się do ich utrzymywania a względnie budowy.

Obciążenie fabryk datkiem drogowym będzie pozorne i nie wpłynie bynajmniej szkodliwie na ich rozwój, jakby tego obawiać się można, albowiem datek ten przyczyni się do polepszenia stanu drogi a przez zaoszczędzenie czasu i roboty przyniesie znaczne korzyści, które wydatek poniesiony sownie wynagrodzą.

Również polepszenie stanu dróg wiodących do stacyi kolei żelaznych zwiększy ruch ku nim dążący i wpłynie nietylko na uregulowanie transportu, lecz także na podniesienie dochodu kolei żelaznych.

Jakkolwiek prestacye w robociźnie, których wartość przybliżona została wyżej oznaczoną, tudzież datki z powodu niezwykłego zużycia dróg dostarczą bardzo znacznego zasobu na budowę i utrzymywanie dróg powiatowych i gminnych, jednak okazać się może tu i ówdzie niedobór w dochodach, który przyjdzie pokryć innemi środkami.

Wydział krajowy proponuje na ten wypadek nałożenie dodatku do podatków bezpośrednich a mianowicie w obrębie gminy i obszaru dworskiego do wysokości 5% a przy opodatkowaniu powiatów z ograniczeniem, przewidzianem § 23. ustawy o Reprezentacyi powiatowej.

Wydział krajowy nie łudzi się bynajmniej, jakoby zasady powyższe mogły zadowolnić wszystkie w Wysokiej Izbie reprezentowane opinie, pociesza się jednak tem, że nie masz ustawy któraby odpowiadała wszystkim często sprzecznym interesom i że bez ofiar chociażby dotkliwych nie użytecznego osiągnąć nie można.

Jeżeli jednak projekt Wydziału krajowego zaprowadza jednolity i równy rozkład prestacyi tak dla gmin jak i dla obszarów dworskich i usuwa przez to jeden z powodów waśni społecznej, jeżeli pociąga do prestacyi tych, którzy z drogi korzystają w miarę tej korzyści, jeżeli nie obarcza gruntu całym ciężarem, rozkładając go także na inne czynniki, jeżeli przysparza niezbędnych dla rozwoju gospodarstwa drogowego środków bez zaprowadzenia nowego na ten cel podatku, jeżeli ścieśnienia i obcina interesa partykularne i ogranicza je do właściwej miary: natenczas przyznać wypadnie, iż projekt ten dąży do tego, ażeby być przeciętnym wyrazem interesów wszystkich warstw społeczeństwa kraju naszego i uczynić zadość zasadzie przynajmniej względnej sprawiedliwości.

Pozostaje jeszcze kwestya kompetencyi władz, drogami publicznymi zarządzających, tudzież kwestya egzekucyi.

Sprawa ta jest ściśle złączoną z zamierzoną reorganizacją władz autonomicznych i z tego względu mniema Wydział krajowy, iż tworzenie dziś już nowych organów wykonawczych specjalnie dla administracyi dróg powiatowych i gminnych, jak to ek. Rząd w swoim komunikacie proponuje, nie byłoby na czasie.

Gdy z drugiej strony jest rzeczą datami statystycznymi stwierdzoną, że wpływ władz autonomicznych na rozwój środków komunikacyjnych okazał się w wielu powiatach pomyślnym

w porównaniu z przeszłością, gdy się przytem zważy, że zbyt krótki jest okres działania tychże władz, ażeby bezstronnie ich użyteczność ocenić można i że dzisiejsze urządzenia autonomiczne, pozbawiono wszelkiej tradycyi, rozwijać się muszą powoli, jeżeli rozwój ten ma być samodzielnym, a nadane Wydziałowi krajowemu prawo do zastąpienia Rady powiatowej w orzeczeniu zapobiedz może pojawiającemu się tu i ówdzie zaniedbaniu interesów drogowych, natenczas okazuje się właściwym pozostawienie zarządu drogowego tym organom autonomicznym, które wykonują go obecnie na mocy ustawy z 1866 r.

Chcąc atoli, ażeby ten zarząd był jaknajskuteczniejszym, określa Wydział krajowy w swym projekcie dokładnie kompetencję władz autonomicznych, ustanawia odpowiednią kontrolę nad zarządem dróg powiatowych i gminnych, wskazuje środki zaradcze, które przedsięwziąć należy, jeżeli reprezentacye i władze autonomiczne, tudzież kontrybuenci wymaganiom ustawy zadość nie czynią i określa obowiązek władz rządowych do udzielania władzom autonomicznym pomocy egzekucyjnej.

Wobec wyłuszczonej zasad i nie wdając się w motywowanie poszczególnych ustępów z owych zasad wynikających, uprasza Wydział krajowy

/- Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony ./- projekt do ustawy drogowej.

We Lwowie, dnia 25. Lipca 1874.

Marszałek krajowy.

Leon książę Sapieha wł. r.

Członek Wydziału krajowego.

Władysław hrabia Baden wł. r.

Ustawa

z dnia 187 dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o drogach publicznych nieeraryalnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

I. Ogólne postanowienia.

§. 1.

Ustawa niniejsza obejmuje postanowienia o drogach krajowych, powiatowych i gminnych.

Drogami krajowymi są drogi już obecnie pod tą nazwą istniejące i te, które ustawą krajową za drogi krajowe uznane zostaną.

Drogami powiatowymi są drogi obecnie pod tą nazwą istniejące i te, które Rada powiatowa lub Wydział krajowy (§. 2. ustęp 4.) za powiatowe uzna.

Wszystkie inne drogi do publicznego użytku przeznaczone są drogami gminnymi. Obszar dworski, ze związku gminnego wyłączony, stanowi pod względem dróg gminnych jedną całość z obszarem gminy katastralnej, do której należy.

Mosty, przewozy i budowle sztuczne uważane będą za części tej drogi, na której się znajdują; ze względu jednak na szczególną ważność lub kosztowność budowy może zrobić wyjątek od tego pravidła Sejm krajowy, przyjmując koszta budowy lub utrzymania na fundusz krajowy, a co do dróg gminnych także Rada powiatowa, przyjmując one na fundusz powiatowy.

§. 2.

Do zakładania drogi krajowej i do przeistoczenia drogi innej kategorii na drogę krajową potrzeba ustawy krajowej.

Do zakładania drogi powiatowej tudzież do przeistoczenia drogi gminnej na powiatową potrzeba uchwały Rady powiatowej.

Prócz tego winno zakładanie dróg krajowych i powiatowych poprzedzać — dla względów politycznych i wojskowych — przyzwolenie właściwych władz, a przy drogach powiatowych także przyzwolenie Wydziału krajowego.

Za drogi powiatowe uznane być mają drogi ważniejsze dla handlowego i przemysłowego ruchu w powiecie, w szczególności zaś te, które miasta i znaczniejsze miasteczka targowe łączą tak między sobą jak i z drogami bitymi, lub stacyami kolei żelaznych. Jeżeliby Rada powiatowa ociągała się z powzięciem takiej uchwały, natenczas Wydział krajowy po wysłuchaniu zdania Rady powiatowej, może uznać taką drogę za powiatową.

Do zakładania dróg gminnych potrzeba zgodnego postanowienia Rady gminnej i przełożonego obszaru dworskiego, jak nie mniej przyzwolenia politycznej władzy powiatowej i Wydziału powiatowego.

§. 3.

Własność nieruchomości, na rzecz drogi publicznej potrzebna, winna być nabytą w drodze wywłaszczenia podług istniejących ustaw i przepisów.

§. 4.

Zaniechanie drogi krajowej wymaga ustawy krajowej — drogi powiatowej: uchwały Rady powiatowej i przyzwolenia c. k. Namiestnictwa i Wydziału krajowego — drogi gminnej: postanowienia Rady gminnej i przełożonego obszaru dworskiego tudzież przyzwolenia Rady powiatowej i politycznej władzy powiatowej.

Zaniechana droga krajowa staje się drogą powiatową, jeżeli posiada cechy w §. 2. ustęp. 4. wskazane.

Zaniechana droga krajowa tych cech nie mająca, równie jak zaniechana droga powiatowa,

stają się drogami gminnymi, jeżeli służą do użytku publicznego.

Zaniechana droga do użytku publicznego nie służąca sprzedaną zostanie na rzecz funduszu tej kategorii dróg, do której należała. Wydział krajowy dla dróg krajowych, Wydział powiatowy dla dróg powiatowych i gminnych zarządzi bezzwłocznie oszacowanie gruntów przez znawców nieinteresowanych i zawezwie do zapłacenia ceny szacunkowej tych właścicieli, których grunta z drogą się stykają. Jeżeli przez nich cena ta w przeciągu dni 60 od zawezwania złożoną nie zostanie, nastąpi sprzedaż przez licytację.

§. 5.

Niniejsza ustawa nie narusza praw i obowiązków opartych na specjalnych tytułach prawnych.

II. Pokrycie kosztów.

A. Koszta dróg krajowych.

§. 6.

Koszta budowy i utrzymania dróg krajowych ponosi fundusz krajowy, do którego też wpływają dochody z myt, ustanowionych na tych drogach, kary dyscyplinarne, kary pieniężne nałożone z powodu przekroczeń policyjnych na drogach krajowych i wynagrodzenia za szkody zrządzone na tych drogach.

Czy i o ile powiaty, przez które te drogi przechodzą, jeszcze osobno przyczyniać się mają do kosztów budowy i utrzymania dróg krajowych oznaczonym będzie ustawą krajową.

§. 7.

Jeżeli droga krajowa przechodzi przez miejską lub wiejską osadę i jedynie z powodu szczególnych potrzeb tych osad wymaga większych kosztów na budowanie ścieków, kanałów, bruków i t. p., całą stąd wynikającą nadwyżkę kosztów budowy i utrzymania ponosi miejscowa osada.

§. 8.

Jeżeli z powodu uwzględnionych życzeń pewnej osady drodze krajowej miałby być nadany

kierunek przecinający tę osadę, która inaczej bez uszczerbku powszechnego ruchu mogłaby być pominięta, natenczas osada ta ponosi sama nadwyżkę wydatków budowy i utrzymania, spowodowaną przez zmianę zamierzonego kierunku drogi.

§. 9.

Komunikacya w kierunku drogi za krajową uznanej winna tak długo przez dotychczas obowiązanych być utrzymywana, dopóki ta droga krajowa do publicznego użytku oddaną nie zostanie.

B. Koszta dróg powiatowych i gminnych.

§. 10.

Koszta budowy i utrzymania dróg powiatowych ponosi fundusz dróg powiatowych, gminnych zaś dróg — fundusz dróg gminnych.

§. 11.

Źródłami funduszków dróg powiatowych i gminnych są:

- 1) Prestacje;
- 2) Datki fabryk i przedsiębiorstw zużywających drogę niezwykłym sposobem;
- 3) Dochody z myta;
- 4) Kary pieniężne za przekroczenia policyi drogowej, kary dyscyplinarne, kary z powodu zatajenia prestacyi i wynagrodzenia za szkody zrządzone na drogach;
- 5) Własne dochody zarządu dróg, jako to: ze sprzedaży starych materyałów, niepotrzebnych gruntów i budynków, z wydzierżawienia trawy i t. p.
- 6) Odsetki od własnych kapitałów;
- 7) Datki dobrowolne lub uiszczane na mocy specjalnych tytułów (§. 5.);
- 8) Subwencye z funduszu krajowego;
- 9) Dodatki do podatków.

Dochody pod liczbami 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. wymienione służą tylko dla tych dróg i przedmiotów, dla których są przeznaczone.

§. 12.

Prestacje.

Posiadacze bydła roboczego w gminie i na obszarze dworskim winni odrabiać rocznie po dwa dni ciągle od każdej sztuki tegoż bydła, dodawać odpowiednie miejscowym stosunkom zaprzęgi i parobka do każdego zaprzęgu. Koń wierzchowy liczy się do bydła roboczego. Dzień odrobiony parobydłanym zaprzęgiem uważany będzie za prestację dwóch dni ciągłych.

Posiadający tylko jedną sztukę bydła roboczego a będący przytem właścicielami domu, winni oprócz prestacji od bydłęcia swego odrabiać rocznie jeszcze po dwa dni piesze.

Nieposiadający bydła roboczego odrabiać będą rocznie po sześć dni pieszych od każdego numeru domu, a jeżeli nie posiadają domu po trzy dni od swej rodziny.

Kto nie należy do żadnej z powyższych kategorii i nie zostaje w stosunku służebnym a prowadzi samoistne gospodarstwo domowe, winien odrabiać rocznie po dwa dni piesze.

Wszakże wolno będzie zarządowi w razie uznanej przez niego potrzeby zmienić robotę ciągłą na pieszą w stosunku trzech dni pieszych za jeden parobydłany dzień ciągły. Lecz w drodze takiej zamiany nie można żądać od kontrybuenta więcej niż sześć dni pieszych w jednym roku.

Tylko taka prestacja może być przeniesioną na rok następny, której kontrybuent mimo wezwania do końca roku nie uścił.

§. 13.

Za podstawę do obliczenia prestacji rocznej w każdym roku służyć będzie stan bydła, domów, rodzin i pojedynczych osób (§. 12*ustęp 4.), jaki znajdował się w gminie i na obszarze dworskim dnia 15. września poprzedniego roku.

§. 14.

Gminy i obszary dworskie tego samego powiatu obowiązane do prestacji dla pewnej drogi powiatowej, stanowią jej okręg konkurencyjny.

§. 15.

Uwolnieni od prestacyi są:

1) Dla dróg powiatowych: gminy i obszary dworskie więcej niż dwanaście kilometrów w prostej linii od miejsca roboty oddalone;

2) Osoby ustawą gminną uwolnione od ciężarów gminnych, o ile nie posiadają bydła roboczego lub domów.

3) Mieszkańcy miast posiadających odrębne statuty gminne.

Rada powiatowa może uwolnić od prestacyi na rzecz dróg powiatowych miasta, w obrębie których utrzymanie bruków i dróg wyczerpuje wartość całej przypadającej na nie rocznej prestacyi i dochód z poboru myta i kopytkowego. Uwolnienie takie połączone jest zawsze z obowiązkiem utrzymania — wyłącznym kosztem miasta — dróg powiatowych, terytorjum miasta przecinających.

§. 16.

Robota dzienna rozpoczyna się w czasie od 1. kwietnia do końca września o godzinie 7. z rana, w czasie zaś od 1. października do końca marca o godzinie 8. z rana.

Dzień, w którym kontrybuent przybył później, lub wykonywał robotę opieszale, nie będzie mu policzony. Kontrybuentom miejscowości oddalonych więcej niż sześć kilometrów w prostej linii od miejsca roboty, przyjętym będzie czas na przybycie stracony w stosunku jednej godziny do sześciu kilometrów nadwyżki oddalenia.

§. 17.

Roboczną prestacyją można wykonać w naturze, a to: osobiście, lub przez zastępcę uzdolnionego, wolno też wykupić się od niej w całości, lub częściowo, przez złożenie jej wartości pieniężnej z potrąceniem piątego procentu, w przeciągu sześciu tygodni od dnia ogłoszenia repartycyi.

Kontrybuentom odrabiającym prestacyę w naturze wyznaczoną będzie o ile możliwości robota wymiarowa. Cieśle, murarze, kamieniarze i t. p. odrabiający swoją powinność osobiście, mogą być użyci do robót ich rzemiosłu właściwych; wszakże robota

taka policzoną będzie w stosunku jej wartości do wartości pracy zwykłych robotników.

§. 18.

Z ogółu prestacyi w okręgu konkurencyjnym przypada zwyczajnie połowa na drogę powiatową. Druga połowa tej prestacyi jak niemniej prestacye miejscowości, nie należących do żadnego okręgu konkurencyjnego, winny być zużyte na drogi gminne. Wyjątkowo może Rada powiatowa zmienić powyższy stosunek podnosząc udział aż do $\frac{2}{3}$ prestacyi na rzecz: bądź dróg powiatowych, bądź gminnych.

Za całość rocznej prestacyi odpowiedzialni są w obec powiatu: gmina i obszar dworski, a w obec gminy i przełożonego obszaru dworskiego: posiadacze bydła i domów, głowy rodziny i pojedyncze do prestacyi obowiązane osoby. W razie zatajenia skaże Wydział powiatowy winnych na zapłacenie potrójnej wartości zatajonej prestacyi i na kosztą wywołane sprawdzeniem rzeczy.

§. 19.

Datki fabryk, przedsiębiorstw i kolei żelaznych.

Jeżeli użytkowanie kopalń lub kamieniołomów, albo przedsiębiorstwo wyłącznie fabryczne drogę powiatową, lub gminną niezwykłym sposobem zużywa lub psuje, natenczas właściciele lub przedsiębiorcy obowiązani będą do osobnego datku na rzecz tej drogi.

Nie mniej też przyczyniać się będą przedsiębiorstwa kolei żelaznych, nieeraryalnych, osobnym datkiem do budowy i utrzymania dróg, łączących stacje kolei żelaznych z najbliższymi drogami bitymi tudzież z miastami i miasteczkami.

Wysokość tych datków i sposób ich uiszczania należy oznaczyć ugodą między Wydziałem powiatowym i stroną. Jeżeli nie przyjdzie ugodą do skutku, orzeka Wydział krajowy o wysokości datków i sposobie ich uiszczania.

§. 20.

Myta.

Myta stanowią przedmiot osobnych ustaw i rozporządzeń.

§. 21.

Subwencye.

Do budowy drogi powiatowej, lub gminnej, ważnej pod względem komunikacyi a zbyt dla powiatu lub gminy i obszaru dworskiego kosztownej może być udzielone wsparcie z funduszu krajowego.

Toż samo może mieć miejsce z funduszu powiatowego dla dróg gminnych.

§. 22.

Dodatki do podatków bezpośrednich.

Potrzeby, na które nie wystarczają źródła dochodu funduszu drogowego, wymienione w §. 11. L. 1. do 8., pokryte zostaną przez dodatki do podatków bezpośrednich a mianowicie: przy drogach powiatowych przez dodatki w obrębie całego powiatu, przy drogach zaś gminnych przez dodatki w obrębie gminy i obszaru dworskiego.

Dodatki na rzecz dróg gminnych nie mogą wszelako przenosić pięciu centów od jednego złotego reńskiego a dodatki na rzecz dróg powiatowych uchwalone być mogą tylko w granicach zakresłonych §. 23. ustawy o Reprezentacyi powiatowej.

§. 23.

Droga uznana za powiatową przechodzi na fundusz powiatowy z dniem odnośnej uchwały Rady powiatowej lub Wydziału krajowego. Postanowienia §. 7. mają być zastosowane także do dróg powiatowych.

III. Roboty spowodowane wypadkami elementarnymi.

§. 24.

Jeżeli komunikacya przez wypadki elementarne jak n. p. zasy śniegowe, powódzie i t. p. została zagrożoną lub całkowicie przerwana, natenczas obowiązani są do robót nie cierpiących zwłoki.

a) przy drogach krajowych i powiatowych: mieszkańcy pobliskich — przez Radę powiatową oznaczyć się mających — miejscowości, za wynagrodzeniem przez Wydział krajowy ustanowionem;

b) przy drogach gminnych: kontrybuenci do prestacyi drogowej obowiązani, przyczem dzień od-

robiony liczony im będzie za pół dnia zwykłej powinności, która straconą zostanie z prestacyi bieżącej a w braku takowej z prestacyi następującego roku.

IV. O zakresie działania Reprezentacyj i władz autonomicznych w sprawach drogowych.

§. 25.

Sejm krajowy.

Sejm krajowy stanowi:

- 1) o funduszach potrzebnych na budowę i utrzymanie dróg krajowych;
- 2) o zasiłku z funduszu krajowego na budowę dróg powiatowych i gminnych. (§. 21.)

§. 26.

Wydział krajowy.

Wydział krajowy:

- 1) Prowadzi cały techniczny i administracyjny zarząd dróg krajowych i naczelny nadzór nad budową i utrzymaniem dróg powiatowych i gminnych tudzież nad ich funduszami i wydaje w granicach niniejszej ustawy i w celu jej przeprowadzenia potrzebne rozporządzenia i instrukcje.
- 2) Wyznacza w granicach uchwały sejmowej wsparcie z funduszu krajowego na budowę dróg powiatowych i gminnych (§. 21.).
- 3) Mianuje — jeżeli tego uzna potrzebę — delegatów, lub komitety dla spraw drogowych, oznaczając ich zakres działania.
- 4) Stanowi o cenie wykupna prestacyi w powiecie, jeżeli Rada powiatowa tego obowiązku w należytych czasie nie dopełni.
- 5) Rozstrzyga ostatecznie wszystkie spory i rekursy w sprawach drogowych doń wniesione.

§. 27.

Rada powiatowa.

Rada powiatowa:

- 1) nadzoruje zarząd funduszu dróg powiatowych;

2) oznacza ceny wykupna robocizny pieszej i ciąglej (§. 17.) przy uchwaleniu preliminarza;

3) uchwała rozdział ogółu prestacyi pomiędzy drogi powiatowe i gminne (repartycya powiatowa), tudzież preliminarz robót i budżet dróg powiatowych;

4) uchwała w razie niedoboru dodatki do podatków bezpośrednich na potrzeby dróg powiatowych.

§. 28.

Wydział powiatowy.

Wydział powiatowy:

1) prowadzi cały techniczny i administracyjny zarząd dróg powiatowych, utrzymuje ich inwentarz i zdaje z końcem każdego roku sprawę o stanie dróg powiatowych i gminnych tudzież o ich funduszach Wydziałowi krajowemu i Radzie powiatowej;

2) sprawdza przedstawione sobie przez zwierzchności gminne wykazy prestacyjne, wdraża w razie wątpliwości dochodzenia i układa na podstawie sprawdzonych wykazów kataster drogowy całego powiatu i z uwzględnieniem preliminarzy dróg gminnych, projekt rozdziału ogółu prestacyi między drogi powiatowe i gminne, tudzież preliminarz robót i budżet dróg powiatowych;

3) ogłasza repartycję powiatową, zawierającą spis wszystkich gmin i obszarów dworskich do robocizny na rzecz dróg powiatowych pociągnąć się mających z domieszczeniem wartości pieniężnej;

4) nadzoruje gminy, zwierzchności gminne i obszary dworskie co do budowania i utrzymywania dróg gminnych, a mianowicie czuwa nad całością funduszu drogowego gminnego, sprawdza i prostuje corocznie preliminarze dróg gminnych, zatwierdza ich budżety, odbywa przynajmniej raz w roku rewizję wszystkich dróg gminnych i przekonuje się, czy prestacje drogowe zostały zużyte;

5) orzeka o wszystkich sporach w sprawie dróg gminnych;

6) przedkłada Wydziałowi krajowemu na żądanie daty statystyczne, dotyczące się dróg powiatowych i gminnych;

7) kieruje budową i utrzymaniem dróg krajowych, o ile ta czynność została mu przez Wydział krajowy poruczona i nie może uwolnić się od tego obowiązku;

8) mianuje do załatwienia specjalnych spraw drogowych delegatów lub komitety drogowe także z po za grona swego, oznaczając ich zakres działania.

§. 29.

Rada gminna i przełożony obszaru dworskiego.

Rada gminna wspólnie z przełożonym obszaru dworskiego:

1) zarządzają funduszem dróg gminnych i orzekają o uwolnieniu osób — zostających w zupełnem ubóstwie — od wszelkiej prestacyi;

2) uchwalają preliminarz robót i budżet dróg gminnych, tudzież rozdział prestacyi przypadających na każdego kontrybuenta w obrębie gminy i obszaru dworskiego tak na rzecz dróg gminnych jak i powiatowych (repartycya gminna.)

Do ważności każdego w tym zakresie powziętego postanowienia, potrzeba porozumienia między Radą gminną a przełożonym obszaru dworskiego.

§. 30.

Zwierzchność gminna.

Zwierzchność gminna:

1) prowadzi cały techniczny i administracyjny zarząd dróg gminnych;

2) sporządza wraz z przełożonym obszaru dworskiego spis kontrybuentów w gminie i ich prestacyi, ogłasza repartycyę gminną i ceny robocizny, utrzymuje kataster dróg gminnych, układa corocznie na podstawie katastru preliminarz robót i budżet tych dróg, utrzymuje ich inwentarz i zdaje z końcem każdego roku sprawę Wydziałowi powiatowemu o stanie dróg;

3) czuwa pod własną odpowiedzialnością nad należyty stanem dróg gminnych jak nie mniej nad tem, aby wszelkie prestacye, datki i dodatki do podatków na rzecz dróg gminnych tak z gminy jak z obszaru dworskiego uiszczone były w sposób właściwy i na czasie;

4) przedkłada na żądanie Wydziału powiatowego wszelkie objaśnienia i daty.

§. 31.

Przełożony obszaru dworskiego.

Przełożony obszaru dworskiego sporządza spis prestacyi rocznej, przypadającej na obszar dworski. Winien on wglądać we wszystkie czynności zwierzchności gminnej, czuwać nad całością funduszu dróg gminnych i dobrym dróg tych stanem a w razie spostrzeżenia jakiegokolwiek nieprawidłowości donieść o tem Wydziałowi powiatowemu.

V. Środki zaradcze.

§. 32.

Jeżeliby Rada powiatowa, lub Wydział powiatowy zaniedbywały w czemkolwiek bądź swoich obowiązków, natenczas Wydział krajowy zaradzi temu w sposób, jaki za odpowiedni uzna, na koszt i stratę powiatu. Taka sama władza przysługuje Wydziałowi powiatowemu nad Radą gminną, zwierzchnością gminną i przełożonym obszaru dworskiego, a nadto może Wydział powiatowy członka zwierzchności gminnej i przełożonego obszaru dworskiego, zaniedbującego swoich obowiązków, skazać na grzywny do 20 zł. w. a.

Koszta komisji wywołane przez żalącego się ponosi tenże, jeżeli zażalenie w całości, lub częściowo za niesłuszne uznanem zostało, w przeciwnym razie ponosi je dotyczący fundusz drogowy.

VI. Nadzór rządowy.

§. 33.

Władze polityczne mają prawo i obowiązek czuwania, aby dróg publicznych każdy bez szkody mógł używać, tudzież ażeby przez zaniedbanie drogi bezpieczeństwo osób i własności nie było zagrożone. W razie takiego zaniedbania zażądają

zarządzenia od organu sprawującego bezpośrednią administrację, a gdy krok ten zostanie bezskutecznym lub w razie niebezpieczeństwa zarządzą stosowne środki na koszt obowiązanych i właściwy organ bezzwłocznie o tem uwiadomią.

VII. Odwołanie się do wyższej władzy i przedstawienia.

§. 34.

Wszystkie odwołania się do wyższej władzy autonomicznej i przedstawienia winny być wniesione w przeciągu dni 14. do tej władzy, która orzeczenie wydała lub jest organem wykonawczym Reprezentacyi, która uchwałę powzięła. Jeżeli reprezentacya, lub władza, która orzeczenie wydała, uważa odwołanie się do władzy wyższej za słuszne, natenczas przyjąć je może jako przedstawienie i zmienić swoje pierwotne orzeczenie.

Przedstawienia i rekursy przeciw repartycjom prestacyi nie wstrzymują egzekucyi. Jeżeli zaś przedstawienie lub rekursy odniesie skutek, należy się stronie zwrot uiszczonej już prestacyi przez potrącenie prestacyi bieżącego, lub następnego roku, a w braku takowej — w gotowiźnie.

Od orzeczeń władzy politycznej, wydanych z mocy §. 33. niniejszej ustawy, można odwołać się do c. k. Namiestnictwa, które rozstrzyga sprawę w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Od orzeczeń i rozporządzeń Wydziału krajowego nie ma odwołania.

VIII. Egzekucya.

§. 35.

Prestacye, koszta poniesione w skutek przedsięwzięcia środków zaradczych na koszt i stratę powiatów, gminy, przełożonego obszaru dworskiego i członka zwierzchności gminnej, kary dyscyplinarne, kary z powodu zatajenia prestacyi, wynagro-

dzenia za szkody zrządzone na drogach, kary policyjne za przekroczenia przepisów drogowych, datki z powodu niezwykłego zużycia drogi i datki kolei żelaznych (§. 19.), datki z tytułu specjalnego i koszta egzekucyi ściągane będą w drodze egzekucyi politycznej.

Do prowadzenia tej egzekucyi powołanym jest c. k. Starosta powiatu a także zwierzchność gminna względem kontrybuentów w gminie i przełożony obszar dworskiego względem kontrybuentów, na obszarze dworskim prócz właściciela zamieszkałych.

Zamiast ściągnięcia prestacyi w naturze lub pieniądzech można w drodze egzekucyi zarządzić wykonanie roboty na koszt obowiązanego i ściągnąć od niego poniesione przez to wydatki, chociażby one przekraczały ustanowioną przez Radę powiatową wartość pieniężną tej robocizny.

IX. Postanowienia końcowe.

§. 36.

Ustawa ta obowiązywać będzie co do sporządzenia spisu kontrybuentów, ich prestacyi, katastrów, preliminarzy robót, ogłoszeń cen prestacyi, budżetów i repartycji powiatowych i gminnych: od dnia 15. września roku następującego po jej ogłoszeniu, a co do reszty jej postanowień: od dnia 1. stycznia następującego roku, z którym to dniem ustawa z dnia 18. sierpnia 1866. r. o prestacyach i kompetencyi co do dróg publicznych, traci moc obowiązującą.

§. 37.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie uznania za krajową drogi ze Szczawnicy do stacyi kolei żelaznej Tarnowsko-Leluchowskiej w Piwnicznej.

Wysoki Sejmie!

Już w przedłożonym Wysokiemu Sejmowi w roku 1871 projekcie ogólnej sieci dróg krajowych Wydział krajowy, przedstawiając konieczność wcielenia istniejących w powiecie Sądeckim dróg powiatowych :

- a) z Nowego Sącza na Krynicę do Muszynki,
- b) z Krynicy do Muszyny i
- c) ze Starego Sącza na Piwniczną i Żegestów do Muszyny —

do kategorii dróg krajowych, wykazał także potrzebę budowy nowej drogi krajowej ze Szczawnicy, po nad granicę węgierską do Piwnicznej.

Do przedstawienia tego powodowały Wydział krajowy nie tylko zły stan powyższych dróg powiatowych, z braku funduszy na ich utrzymanie wówczas zaniedbanych i do rzędu zwykłych dróg gminnych sprowadzonych ; lecz głównie niezbędność tychże dla utrzymania związku bieżących od zachodu i północy gościńców krajowych z gościńcami węgierskimi w przyległych komitatach Spi skim i Szaroskim istniejącymi, którymi wszelki ruch handlowy między Galicyą, Węgrami i Prusami się odbywa. Niemniej powodował się Wydział krajowy nader ważnym względem na potrzebę zapewnienia dobrej komunikacyi znajdującym się w tej części powiatu zakładom kąpielowym w Krynicy, Szczawnicy, Żegestowie i sąsiednim Bardjowie.

Jedynie tylko niepewność kierunku projektowanej dopiero wówczas kolei Tarnowsko-Leluchowskiej wstrzymała Wydział krajowy od przedstawienia stanowczych wniosków względem zaliczenia dróg powyższych do najpilniejszych dróg krajowych.

Obecnie jednak, gdy budowa pomienionej kolei wchodzi w życie i z stale oznaczonych punktów stacyi tejże osądzić już można, w którym kierunku połączenie tych komunikacyi najodpowiedniej może być osiągnięciem, okazuje się, iż proponowane uznanie za drogi krajowe dróg powiatowych z Nowego Sącza na Krynicę do Muszynki i ze Starego Sącza na Piwniczną, Żegestów ku Muszynie, stało się zbyt

nem, ponieważ kolej rzeczona, idąc bezpośrednio na Nowy i Stary Sącz, oraz Piwniczną i Żegestów po pod Muszynę do Leluchowa, wiąże już tem samem tak wyż poszczególne gościeńce handlowe, jak również ułatwia komunikację z miejscami kąpielowemi, do których cały ruch tą koleją się zwróci.

Natomiast z powyższego powodu, również jak za względu, iż Żegestów bezpośrednio jako stacja kolej żelaznej, a Krynica pośrednio za pomocą już istniejącej a tylko ulepszenia potrzebującej drogi powiatowej z Żegestowa, oraz z Sącza do Krynicy przystępnemi będą dla zdążających tamże chorych, okazuje się budowa drogi ze Szczawnicy do Piwnicznej niezbędną i najpóźniejszą.

Od stacji bowiem kolei w Piwnicznej, zbliżonej najbardziej do Szczawnicy istnieje teraz zupełna przerwa komunikacji, wynosząca dwie i pół mili, która z wybudowaniem kolei żelaznej stanie się nader dotkliwą nie tylko dla Szczawnicy, jako zakładu kąpielowego, lecz bardziej jeszcze w kierunku ku Węgrom dla handlu i przemysłu znacznej części zachodniej Galicyi, obejmującej powiaty Sądecki, Limanowski, Myślenicki, Nowotargski, Bialski, Wadowicki i Żywiecki, oraz dla wykazanego powyżej ogólnego ruchu handlowego, który z powodu kolei jeszcze bardziej się wzmoże.

Naturalne bowiem ciężenie ruchu tego ku Węgrom utrzymać się da tylko sprowadzeniem go do głównej arteryi komunikacyjnej, którą stanowić będzie powyższa kolej żelazna; skierowanie to zaś możliwem jest jedynie przez połączenie dróg krajowych Czorsztyńskiej i Krościńskiego-Szczawnickiej z koleją żelazną, przedłużeniem tej ostatniej drogi do stacji kolei w Piwnicznej.

Wydział krajowy zarządził już sporządzenie przybliżonych kosztorysów i planów tego przedłużenia i według tychże długość drogi wynosić będzie około dwie i pół mili a budowa jej według powziętych przez referenta dróg krajowych na miejscu szczegółowych informacyi, prawdopodobnie kosztować będzie niespełna 100.000 złr — Zapytany c. k. Rząd oświadczył się za budową tej drogi, jako pożądaną także ze względów strategicznych, a właściciele przyległych obszarów dworskich, mianowicie JWy hr. Edward Stadnicki i Wny Józef Szalay oświadczyli, iż w razie budowy jej, ofiarują bezpłatnie nie tylko swe grunta, o ile przez nie droga przechodzić będzie, lecz także materiały w kamieniu i drzewie na drogę i na mosty w obrębie ich posiadłości potrzebny.

Z przytoczonych powodów, jak niemaiej ze względu, iż przez wybudowanie powyższej drogi nastąpi także pożądaną w interesie chorych połączenie Szczawnicy z Krynicą i Żegestowem — Wydział krajowy zamieszczaając w budżecie na rok 1875 na budowę drogi tej sumę 50.000 złr. wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt do ustawy o uznaniu drogi ze Szczawnicy do Piwnicznej za drogę krajową.

We Lwowie dnia 7. sierpnia 1874.

Leon Hsiąże Sapieha

Marszałek krajowy w. r.

Władysław hr. Badeni

Członek Wydziału kraj. w. r.

Ustawa

z dnia dla królestwa Galicyi i Lodomerji
z Wielkim księstwem Krakowskim względem uznania drogi ze Szczawnicy do stacyi kolei żelaznej
Tarnowsko — Leluchowsko — Preszowskiej w Piwnicznej za krajową.

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mejo królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkim księstwem
Krakowskim rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Droga ze Szczawnicy po nad granicę węgierską do stacyi kolei żelaznej Tarnowsko — Leluchowsko — Preszowskiej w Piwnicznej uznaje się za drogę krajową, jako przedłużenie drogi krajowej Krościeńsko — Szczawnickiej.

§. 2.

Powiat Sądecki, przez którego terytoryum droga ta przechodzi, obowiązany jest spłacać wszelkie wynagrodzenia za grunta, czy to stale pod drogę zajęte, czy też na cele budowy czasowo używane, — o ile takowe przez właścicieli bezpłatnie odstąpione nie będą.

§. 3.

Ministrowi Mojemu spraw wewnątrznych polecam wykonanie tej ustawy.

67431

L. 15.027/1874.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie upoważnienia Rady powiatowej w Nadwornie do zaciągnięcia z funduszków krajowych pożyczki w kwocie 50.000 zł. w. a.

Wysoki Sejmie!

Rada powiatowa w Nadwornie uchwaliła na posiedzeniu z dnia 24. Kwietnia 1873. zaciągnąć z funduszków krajowych pożyczkę w kwocie 50.000 zł. w. a. na wspomnienie ludności niedostatkiem dotkniętej. Gdy Wydział powiatowy w Nadwornie sprawozdaniem z dnia 24. Kwietnia 1873. l. 194 przedłożył Wydziałowi krajowemu powyższą uchwałę prosząc zarazem o przysłanie wskazanej kwoty z funduszu pożyczki krajowej z r. 1873, udaliśmy się odezwą z dnia 6. Lipca 1873. l. 6037 do Prezydium c. k. Namiestnictwa z prośbą, ażeby za pośrednictwem c. k. Starostwa w Nadwornie, sprawdziło stan stosunków w tamtejszym powiecie, i wysokość potrzebnej pożyczki.

Odezwą z dnia 9. Grudnia 1873. l. 9.202/pr. Prezydium c. k. Namiestnictwa przedłożyło Wydziałowi krajowemu żądane sprawozdanie c. k. Starosty w Nadwornie z dnia 21. Listopada 1873. l. 6382.

W sprawozdaniu tem c. k. Starosta przedstawił w tabelarycznym układzie potrzebne daty o stosunkach majątkowych ludności wiejskiej powiatu Nadworniańskiego i oświadczył, że na zasiewy wiosenne i wyżywienie ludności wśród przednowku potrzebną będzie w połowie Lutego zapomoga zwrotna co najmniej w kwocie 24.254 zł. W skutek tego sprawozdania Wydział krajowy reskryptem z dnia 10. Lutego b. r. l. 17.465 udzielił powiatowi Nadworniańskiemu pożyczki z funduszków pożyczki krajowej z r. 1873. w kwocie 25.000 zł. i przesłał takową Wydziałowi powiatowemu z wezwaniem, ażeby wystawił kartę dłużną według podanych wskazówek. W myśl art. III. ustawy z dnia

12. Lutego 1873. (Dz. ust. kr. Nr. 86) powiat był obowiązany opłacać od tej pożyczki 6%, poczynszy od dnia 1. Marca 1873. Warunek ten uznała Rada powiatowa nadto uciążliwym i dla tego na posiedzeniu swoim z dnia 24. Lutego 1874. uchwaliła prosić Wydział krajowy, ażeby prowizya policzoną została od 1. Stycznia 1874, gdyż w przeciwnym razie powiat nie mógłby korzystać z przyznanej mu pożyczki.

W odpowiedzi swojej z dnia 3. Marca b. r. l. 3.445 oświadczył Wydział krajowy, że w obec wyraźnego postanowienia ustawy krajowej nie może się przychylić do powyższej prośby Rady powiatowej, że jednakże powiat może zwrócić otrzymaną pożyczkę i prosić o nią ponownie, gdy otrzyma najwyższą sankcyę ustawa przedłużająca do końca b. r. dane Wydziałowi krajowemu upoważnienie do udzielania pożyczek, a stanowiąca w artykule II., że prowizya ma być policzową poczynszy od dnia 1. Marca 1874.

Po tem oświadczeniu Rada powiatowa w Nadwornie postanowiła na posiedzeniu z dnia 12. Marca b. r. zwrócić otrzymaną pożyczkę funduszowi krajowemu i oczekiwać sankcyonowania powyżej powołanej ustawy krajowej. Gdy nadeszła urzędowa wiadomość o sankcyonowaniu tej ustawy, Wydział krajowy oznajmił reskrytem z dnia 29. Kwietnia 1874. l. 7.287 Wydziałowi powiatowemu w Nadwornie, że jeżeli obecnie zechce zaciągnąć pożyczkę dla powiatu, powinien przedłożyć odpis ponownej uchwały Rady powiatowej.

Na posiedzeniu z dnia 15. Czerwca b. r. Rada powiatowa ponowiła swoją dawniejszą uchwałę, upoważniając Wydział powiatowy do zaciągnięcia pożyczki w kwocie 50.000 zł. Reskrytem z dnia 20. Czerwca 1874. l. 11.498 Wydział krajowy wysłał powiatowi Nadworniańskiemu tylko połowę powyższej kwoty t. j. 25.000 zł. Już i ta kwota bowiem przewyższa 50% sumy podatków bezpośrednich na powiat Nadworniański przypisanych (33.111 zł. 66 $\frac{1}{2}$ ct.), a tem samem przekracza granicę, do której sięga kompetencya Wydziału krajowego w myśl §. 24. ustawy o Reprezentacji powiatowej. To przekroczenie kompetencyi usprawiedliwił Wydział krajowy wraz z innymi tego rodzaju wypadkami w sprawozdaniu o swoich czynnościach, a mianowicie w dziale poświęconym pożyczce krajowej z r. 1873.

Pożyczka udzielona powiatowi Nadworniańskiemu, okazała się niewystarczającą zwłaszcza w obec faktu, że obok ludności wiejskiej zagrożonej wielkim niedostatkiem, także i ludność miasta Nadworny, zniszczonego okropnym pożarem dnia 10. Czerwca b. r., zaczęła domagać się pomocy z funduszków publicznych. Wydział krajowy wysłał z szczyłych funduszków pozostawionych mu do rozporządzenia sześćset zł. w. a. na pierwsze poratowanie pogorzalców; ale pomoc ta nawet w małej części nie odpowiada straszliwym rozmiarom klęski pożarowej.

Dodać tu należy, że pożyczka udzielona powiatowi w kwocie 25.000 zł. stanowiła według sprawozdania c. k. Starostwa w Nadwornie trzecią część rzeczywistej potrzeby i mogła tylko wśród najkorzystniejszych przypuszczeń a mianowicie w razie otwarcia obfitych źródeł zarobkowania w porze zimowej, wystarczyć na wspomnienie ludności wiejskiej. C. k. Starostwo bowiem obliczyło w Listopadzie 1873. na podstawie doświadczeń nabytych w dawniejszych czasach, że wśród przednowku we wszystkich gminach powiatu Nadworniańskiego niepokryta zeszłorocznym zbiorem potrzeba zboża na zasiewy i wyżywienie przedstawia razem kwotę 73.712 zł. Owóz przypuszczenia, które wpłynęły na niski wymiar pożyczki nie ziściły się, a natomiast przybyła nowa klęska i pożar Nadworny.

Mimo tak rozpaczliwego stanu rzeczy Wydział krajowy wahał się udzielić powiatowi Nadworniańskiemu dalszej pożyczki w kwocie 25.000 zł., gdyż w takim razie stosunek długów powiatow-

wych do sumy płaconych podatków bezpośrednich zostały bez upoważnienia ze strony Wysokiego Sejmu zwieczony w sposób nadto jaskrawy. Odmawiając jednakże prośbie o nową pożyczkę, Wydział krajowy reskrytem z dnia 7. Lipca 1874. l. 12.375 oznajmił Wydziałowi powiatowemu w Nadwórnie, że przedstawi cały stan rzeczy Wysokiemu Sejmowi i przedłoży odpowiedni projekt ustawy.

W skutek tego Wydziału krajowy wnosi :

·/. Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ·/. ustawy.

We Lwowie, dnia 31. Lipca 1874.

Przewodniczący
Leon książę Sapieha wł. r.
Marszałek krajowy.

Sprawozdawca
Bazyli Kowalski,
zastępca członka Wydziału krajowego.

Ustawa

z dnia 187 upoważniająca Radę powiatową w Nadwórnice do zaciągnięcia w interesie powiatu pożyczki w kwocie 50.000 zł. w. a. z funduszków pożyczki krajowej z r. 1873.

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

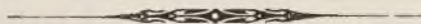
Art. I.

Rada powiatowa w Nadwórnice zostaje upoważnioną zaciągnąć w interesie powiatu pożyczkę aż do wysokości pięćdziesięciu tysięcy zł. z funduszków pożyczki krajowej z r. 1873.

Sprawozdanie Wydziału krajowego

o budżecie krajowym

na rok 1875.

Sprawozdanie Wydziału krajowego o budżecie krajowym na rok 1875.

Wysoki Sejmie!

W myśl §. 18. Statutu krajowego i §. 7. Instrukcyi dla Wydziału krajowego, przedkładamy pod A) projekt sumaryczny budżetu krajowego i dołączamy do takowego 15 specjalnych preliminarzy funduszków krajowych, wraz z wyjaśnieniami uzasadniającymi szczegółowo różnice między prelimitowanymi na rok 1875. a uchwalonemi na rok 1874. kwotami. Tutaj więc dołącza się uwagi tylko do znaczniejszych różnic, a mianowicie :

Do preliminarza funduszu krajowego w ściślejszem znaczeniu :

A. Wydatki.

W rubryce I. prelimitowano na rok 1875. więcej o	31.200 zł.
z powodu podwyższenia czynszu za uajem sali sejmowej i większej potrzeby na koszta druków sejmowych ; głównie zaś z powodu prelimitowanej kwoty 25.000 zł. na przygotowawcze czynności do budowy gmachu krajowego.	
W rubryce II. prelimituje się więcej o	17.533 „
ponieważ zamieszczono potrzeb na urządzenie archiwum aktów grodzkich (10.896 zł.), pomnożono liczbę dyurnistów rachunkowych i manipulacyjnych, i spensyonowano wysłużonego dyrektora kancelaryi. Przyrost rozlicznych czynności z powodu przeprowadzonej pożyczki krajowej z roku 1873, odbioru funduszu szkolnego, utworzenia się nowych fundacyj stypendyjnych, urzędnienia oddzielnego archiwum rachunkowego i pomnożenia prac Wydziału krajowego w ogóle, wymagał właściwie powiększenia etatu urzędników stałych, lecz Wydział krajowy nie chciał obecnie jeszcze obciążać budżetu znaczniejszymi wydatkami stałymi, i ograniczył się na przybranie pisarzy dziennych.	
W rubryce III. prelimituje się mniej o	50.000 zł.
wedle wynikłości z lat obserwacyjnych i prawdopodobnej rzeczywistej potrzeby. Z tychże samych powodów zaprelimitowano więcej :	
w rubryce IV. na koszta szczeplenia o	3.000 zł.
„ V. na koszta sanitarne o	9.800 „
zwłaszcza, że uchwalone na rok 1874. kwoty okazały się niedostatecznymi.	
W rubryce VI. na zasiłki dla zakładów dobroczynności, mniej o	18.408 „
ponieważ przez zupełne spłacenie kapitału pożyczonego z funduszków kultury krajowej i kucia koni, na budowę zakładu obłąkanych w Kulparkowie, zmniejszyła się suma pierwotnym planem amortyzacyjnym oznaczona (23.688 zł.) i pozostała do spłacenia tylko reszta kapitału wypożyczonego z funduszu domestykalnego w kwocie 61.941 zł., z których przypada wedle planu odnośnego do umorzenia w roku 1875. kwota 5.280 zł.	

Do przeniesienia 61.533 zł. 68.408 zł.

	Z przeniesienia	61.533 zł.	68.408 zł.
W rubryce VII. na zasiłki dla zakładów naukowych, więcej o		74.287 „	
ponieważ podwyższono dotację dla szkoły rolniczej dublańskiej o 2.000 zł. wedle osobnego Wysokiemu Sejmowi przedłożonego sprawozdania; — tudzież zasiłek dla szkół ludowych o 60.187 zł. na podstawie specjalnego preliminarza Rady szkolnej krajowej; dalej podwyższono zasiłek na urządzenie szkoły leśnictwa o 2.000 zł., i zamieszczono dodatek na zakupno realności i urządzenie szkoły kucia koni 10.000 zł.			
W rubryce IX. kwaterunkowe żandarmeryi — mniej o			8.569 „
ponieważ w roku 1874. dozwolonym był dodatkowy kredyt na pokrycie niedoboru z roku 1873. w kwocie 9.120 zł., który w roku 1875 się nie powtórzy.			
W rubryce X. na drogi krajowe — mniej o			12.388 „
na podstawie specjalnego preliminarza Oddziału technicznego i prawdopodobnej potrzeby. Dochody z myt krajowych w kwocie 135.000 zł. preliminuje się na podstawie trzechletniego przecięcia wynikłości; jednakże nie umieszczono takowych w osobnej rubryce dochodów, lecz odtrącono od ogólnej sumy wydatków dróg krajowych, tak jak w roku ubiegłym.			
W rubryce XI. dotacje dla zakładów krajowych — więcej o		47.134 „	
na podstawie specjalnych preliminarzy funduszków dotowanych, a mianowicie: zakładów chorych, położnic i podrzutek w Lwowie i w Krakowie, których ulepszone urządzenia i pomnożenie ilości chorych, wreszcie podrożenie artykułów żywności, większych wymagają wydatków.			
W rubryce XIII. rozmaite wydatki — mniej o			18.823 „
ponieważ opuszczono te pozycje datków, które Wysoki Sejm na rok 1874. tylko jednorazowo uchwalił.			
	Suma różnic	182.954 zł.	108.188 zł.
	odtrąciwszy projektowane umniejszenie	108.188 „	
	okazuje się zwiększenie preliminowanych wydatków o	74.766 zł.	

B) Dochody.

Do rubryki II. Z powodu ścisłego wymiaru kwot budżetowych dla każdej pozycji wydatków, kasa krajowa w ogóle nie posiada rozporządzalnych pieniędzy, któreby lokować można na procencie, a doświadczenie uczy, że częstokroć zapożyczać się musi fundusz krajowy u innych funduszków dla pokrycia wydarzających się czasami braków gotowizny. Dlatego nie się nie preliminuje w tej rubryce na dochód odsetków od chwilowo lokowanych pieniędzy.

Do rubryki III. Dochody z myt, odtrącono od wydatków rubryka X. przy której zamieszczono odpowiednie wyjaśnienia.

Do rubryki IV. Nadwyżki od zakładów dotowanych. preliminuje się mniej o 3.295 „ na podstawie specjalnych preliminarzy. — Rubryka ta jest w związku z rubryką XI. wydatków.

Do rubryki V. Zapas kasowy z roku 1873 — mniej o 67.108 „ ponieważ w obec ściśle ograniczonych kwot wydatków preliminowanych, właściwie żadnego zapasu kasowego spodziewać się nie należało. zwłaszcza. gdy przedłożony termin asygnowania. wyczerpuje zwykle cały zasób kwot rozporządzalnych. — Nadto zauważać należy, iż w budżecie nie obmyślano żadnych funduszków na wypadek nieprzewidzianych wydatków lub niewpłynięcia w terminie oznaczonym dochodów stałych. Preliminowana zatem kwota 150.000 zł. spodziewanego zapasu kasowego, jest bardzo problematyczną, a umieszczoną została przez Wydział krajowy jedynie dla uniknięcia podwyższenia dotychczasowego wymiaru dodatków do podatków. to jest 30 centów od jednego złotego w walucie austriackiej.

Do przeniesienia 70.403 zł.

	Z przeniesienia	70.403 zł.	—
Do rubryki VI Rozmaite dochody, — więcej o			1.317 zł.
wedle rzeczywistej wynikłości i na podstawie odnośnych uchwał sejmowych.			<hr/>
	Suma różnic	70.403 zł.	1.317 zł.
	z porównania	1.317 „	
		<hr/>	
okazuje się zmniejszenie preliminowanych dochodów		69.086 „	
dodawszy do tego powyżej wykazane zwiększenie wydatków		74.766 „	
pomnaża się budżet na rok 1875 w wydatkach właściwie o		143.852 „	

Najznaczniejsze pomnożenie wydatków przedstawia rubryka na cele oświaty i wychowania, podobnie jak wydatki na ulepszenie zakładów leczniczych, tudzież wspieranie instytucyj gospodarskich. Chciawszy takowe udotować rzeczywiście potrzebnemi kwotami, wypadaloby preliminować daleko większe zasiłki. — Mając jednakże wzgląd na inne ciężary rozliczne, które kraj obecnie ponosi, Wydział krajowy ograniczyć się musiał przy każdej pozycji jedynie do cyfry potrzebą konieczną wskazanej.

Własne dochody funduszu krajowego wynoszą wedle powyższego projektu budżetu	158.251 zł.
	<hr/>
zaś wydatki	1,941.961 „
z porównania okazuje się niedobór	1,783.710 zł.

który pokrytym być ma dodatkami do podatków.

Wedle wyjaśnień dołączonych do preliminarza, należność podatków wynosi 6,468.252 zł.; ze względu jednak na coroczne wypadki elementarne, epidemie i inne, na zmniejszenie należności podatkowych wpływające okoliczności, zaokrąglą się sumę należności podatków na 6,000.000 zł. Licząc po 30 centów od każdego złotego austr., wyniesie kwota dodatku krajowego 1,800.000 zł.

Porównawszy takową z wyżej wykazanym niedoborem, okazuje się nadwyżka dochodów 16.290 zł. która wszakże wyczerpaną zostanie nieobjętymi budżetem potrzebami, zawisłemi od specjalnych sprawozdań i wniosków Wydziału krajowego, które przedłożone będą do zatwierdzenia Wysokiemu Sejmowi.

Preliminarze funduszy samoistnych niedotowanych, wykazują nadwyżki dochodów, które zostaną użyte na powiększenie majątków zarodowych.

Na podstawie powyż wyłuszczonego stanu rzeczy, Wydział krajowy wnosi :

I. Wysoki Sejm raczy uchwalić :

„Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego na rok 1875. pobieranym być ma dodatek do podatków „stałych wraz z $\frac{1}{3}$ częścią dodatków, po 30 centów od każdego złotego austriackiego.“

II. Wysoki Sejm raczy upoważnić Wydział krajowy „do przenoszenia oszczędności jeduej rubryki na „potrzeby rubryk innych.“

Lwów dnia 30. Sierpnia 1874.

Leon książę Sapiaha, w. r.

Marszałek krajowy.

Józef Dr. Wereszczyński, w. r.

Sprawozdawca.

Lit. A.

Projekt budżetu krajowego

na rok 1875.

Liczba po- rządkowa	Rubryka	A. Fundusze i zakłady dotowane z funduszu krajowego.	Dochody	Wydatki	Z porównania okazuje się:	
					Nadwyżka dochodów	Niedobór
1		Fundusz krajowy w ścisłym słowa znaczeniu.				
	I.	Koszta reprezentacji kraju	—	152.100		
	II.	„ zarządu	—	196.976		
	III.	„ leczenia ubogich chorych	—	170.000		
	IV.	„ szczepienia	—	25.500		
	V.	Wydatki sanitarne	—	40.000		
	VI.	Zasiłki dla zakładów dobroczynności	—	11.902		
	VII.	„ „ naukowych	—	365.250		
	VIII.	Utrzymanie pomników historycznych	—	8.250		
	IX.	Kwaterunkowe żandarmeryi	—	57.319		
	X.	Drogi krajowe	—	668.612		
	XI.	Dotacje dla zakładów krajowych	—	207.325		
	XII.	Wydatki na szupaństwo	—	10.000		
	XIII.	Różne wydatki	—	33.727		
	I.	Z odnajmu ubikacji sejmowych	1.300	—		
	II.	Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych	—	—		
	III.	Z myt na drogach krajowych	—	—		
	IV.	Nadwyżki od zakładów dotowanych	4.628	—		
	V.	Zapasy kasowe	150.000	—		
	VI.	Dodatki do podatków po 30 ct. od 1 zł. a. w.	1,800.000	—		
	VII.	Różne dochody	2.323	—		
		Suma funduszu krajowego	1,958.251	1,941,961	16.290	—
		Fundusze krajowe w obszerniejszym znaczeniu.				
2		Szpital główny we Lwowie:				
	a)	Oddział chorych	115.784	155.246	—	39.462
	b)	„ położnic	970	18.227	—	17.257
	c)	„ obłąkanych	14.684	86.251	—	71.567
3		Fundusz podrzutek we Lwowie	—	39.831	—	39.831
4		Szpital św. Łazarza w Krakowie:				
	a)	Oddział chorych	59.022	58.411	611	—
	b)	„ położnic i podrzutek	10.136	40.142	—	30.006
5		Szpital św. Ducha w Krakowie:				
	a)	Oddział syfilitycznych	24.373	29.422	—	5.049
	b)	„ obłąkanych	18.767	22.920	—	4.153
6		Fundusz policji krajowej	10.035	6.018	4.017	—
7		Suma ogólna funduszy i zakładów dotowanych z funduszu krajowego	2,212.022	2,398.429	20.918	207.325
		U w a g a. Wykazane w pozycjach 2. 3. 5. nie- dobory w kwocie 207.325 zł. wciągnię- te zostały do potrzeb rubryki XI. fun- duszu krajowego w ścisłym znacze- niu, zaś nadwyżki pozycji 4. i 6. w kwocie 4 628 zł. do dochodów rubryki IV.				

Liczba porządkowa	Rubryka	B. Fundusze samoistne (niedotowane.)	Dochody	Wydatki	Z porównania okazuje się:	
					Nadwyżka dochodów	Niedobór
7		Fundusz domestykalny	3.817	3.400	417	
8		„ kultury krajowej	9.781	5.518	4.263	
9		„ stanowy sierociński	1.587	1.530	57	
10		„ Al. hr. Stadnickiego	1.656	1.600	56	
11		„ szkoły kucia koni	1.593	1.593	—	
		Suma ogólna funduszków samoistnych (niedotowanych)	18.434	13.641	4.793	
		Rekapitulacya.				
		A. Suma ogólna funduszków dotowanych . .	2,212 022	2,398.429	20.918	207.325
		B. „ „ „ samoistnych . .	18.434	13.641	4.793	—
		Razem .	2,230.456	2,412.070	25.711	207.325

L. W. 16.454/1874.

Alegat B. do sprawozdania
Wydziału krajowego o bu-
dżecie krajowym na r. 1875.

Lit. B.

Fundusz krajowy w ściślejszem znaczeniu.

P r e l i m i n a r z

na rok słoneczny 1875.

Fundusz krajowy.

Sumaryusz.

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
I.		Koszta reprezentacji kraju	127.100	25.000	152.100
II.		„ zarządu	196.976	—	196.976
III.		„ leczenia	170.000	—	170.000
IV.		„ szczepienia	25.500	—	25.500
V.		Wydatki sanitarne	40.000	—	40.000
VI.		Zasiłki dla zakładów dobroczynności	11.902	—	11.902
VII.		„ „ „ naukowych i wychowania publicz.	365.250	—	365.250
VIII.		Utrzymanie pomników historycznych	3.250	5.000	8.250
IX.		Kwaterunkowe żandarmeryi	57.319	—	57.319
X.		Drogi krajowe	403.612	260.000	663.612
XI.		Dotacje dla zakładów krajowych	207.325	—	207.325
XII.		Wydatki na szupaśnictwo	10.000	—	10.000
XIII.		Różne wydatki	33.727	—	33.727
Suma wydatków			1,651.961	290.000	1,941.961
D o c h o d y.					
I.		Z odnajmu ubikacyj sejmowych	1.300	—	1.300
II.		Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych	—	—	—
III.		Z myt na drogach krajowych	—	—	—
IV.		Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych	4.628	—	4.628
V.		Zapas kasowy z roku 1873	150.000	—	150.000
VI.		Dotatki do podatków (po 30 centów)	1,800.000	—	1,800.000
VII.		Różne dochody	2.323	—	2.323
Suma dochodów			1,958.251	—	1,958.251
Z porównania ze sumą wydatków			—	—	1,941.961
Okazuje się nadwyżka dochodów			—	—	16.290

Fundusz krajowy.

Rubryka I. Koszta reprezentacji kraju.

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
I.		Koszta reprezentacji kraju	127.100	25.000	152.100

P o s z c z e g ó l n i e n i e .

A. Sejm krajowy.					
I.	1	a) Czynsz najmu sali i ubikacyj sejmowych 5.150 zł.			
		b) Dodatek gminny 5% 250 „	5.400	—	—
	2	Koszta podróży pp. Posłów	6.200	—	—
	3	Dyety pp. Posłów na 3. miesiące	64.000	—	—
	4	Koszta druków	16.000	—	—
	5	Spisywanie sprawozdań	6.000	—	—
	6	Urządzenie sali, pisarze dzienni, opał, oświetlenie i inne drobne wydatki	4.000	—	—
	7	Uzupełnienie biblioteki sejmowej	300	—	—
8	Na przygotowawcze czynności do budowy gmachu krajowego	—	25.000	126.900	
B. Wydział krajowy.					
	9	Marszałek krajowy	4.200	—	—
	10	Sześciu pp. Członków Wydziału po 3.000 zł.	18.000	—	—
	11	Zastępcy	3.000	—	25.200
		Suma rubryki I.	127.100	25.000	152.100

Fundusz krajowy.

Rubryka II. Koszta zarządu.

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
II.		Koszta zarządu	196.976	—	196.976

P o s z c z e g ó l n i e n i e .

II.	12	Place urzędników, dyurnistów i sług.			
	13	Oddział koncepcyjowy.			
		a) 2ch radców, płaca po 2.800 zł.	5.600 zł.		
		dodatek aktywalny po 480 "	960 "	6.560	—
		b) 4ch sekretarzy, płaca po 2000 zł.	8.000 "	9.440	—
		dodatek aktywalny po 360 "	1.440 "		
		c) 6ciu koncepistów płaca po 1.300 zł.	7.800 "	9.240	—
		dodatek aktywalny " 240 "	1.440 "		
		d) 2ch adjunktów, płaca po 1000 zł.	2.000 "	2.400	—
		dodatek aktywalny 200 "	400 "		
		e) 2ch asystentów, płaca po 700 "	1.400 "	1.600	—
		dodatek aktywalny po 100 "	200 "		29.240
	14	Oddział rachunkowy.			
		a) Dyrektor, płaca	2.600 zł.	3.000	—
		dodatek aktywalny	400 "		
		b) Zastępca dyrektora, płaca	2.000 "	2.360	—
		dodatek aktywalny	360 "		
		c) 14tu adjunktów, płaca po 1.200 zł.	16.800 "	20.160	—
		dodatek aktywalny po 240 "	3.360 "		
		d) 10ciu asystentów, płaca po 700 "	7.000 "	8.000	—
		dodatek aktywalny po 100 "	1.000 "		
		e) Woźny, płaca	500 "	550	—
		dodatek aktywalny 50 zł.	50 "		34.070
	15	Oddział kasowy.			
		a) Kasyer. płaca	2.000 zł.	2.360	—
		dodatek aktywalny	360 "		
		b) Kontrolor, płaca	1.600 "	1.900	—
		dodatek aktywalny	300 "		
		c) 4ch adjunktów, płaca po 1.200 zł.	4.800 "	5.760	—
		dodatek aktywalny po 240 "	960 "		
		d) Woźny, płaca	600 "	650	—
		dodatek aktywalny	50 "		10.670
		Do przeniesienia			73.980

Fundusz krajowy.

Rubryka II. Koszta zarządu.

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycje		Złote austriackie		
II.			Z przeniesienia	—	—
	16	Oddział techniczny.			
		a) Nadinżynier, płaca 3.000 zł. dodatek aktywalny 1.000 „	4.000	—	—
		b) 2ch inżynierów, płaca po 2000 zł. . . 4.000 „ dodatek aktywalny po 360 zł. 720 „	4 720	—	—
		c) 2ch asystentów, płaca po 1.000 zł. 2.000 „ dodatek aktywalny po 120 zł. 240 „	2.240	—	10.960
	17	Oddział sanitarny.			
		Inspektor szpitali, płaca 2.000 zł. dodatek na mieszkanie 300 „	2.300	—	2.300
	18	Oddział statystyczny.			
		a) Naczelnik Oddziału 1.980	1.980	—	—
		b) Urzędnik conceptowy. 1.200	1.200	—	—
		c) „ rachunkowy 1.180	1.180	—	—
		d) Pisarz stały 548	548	—	—
		e) Pomocnicy chwilowi 92	92	—	5.000
	19	Krajowe archiwum aktów grodzkich i ziemskich. <i>(Lwowskie i Krakowskie).</i>			
		a) Dyrektor, płaca 2.000 zł. dodatek aktywalny 360 „	2.360	—	—
		b) Archiwaryusz, płaca 1.300 „ dodatek aktywalny 240 „	1.540	—	—
		c) 2ch skryptorów, płaca po 1.000 zł. 2.000 „ dodatek aktywalny po 200 „ 400 „	2.400	—	—
		d) Asystent, płaca 700 „ dodatek aktywalny 100 „	800	—	—
		e) 2ch dyurnistów po 1 zł. 20 ct. 876	876	—	—
		f) 2ch woźnych, płaca po 500 zł. . . 1.000 „ dodatek aktywalny po 50 „ . . . 100 „ dodatek na mundur po 50 „ . . . 100 „	1.200	—	—
		g) 2ch stróżów po 260 zł. 520	520	—	—
		h) Ryczałt na koszta podróży i diety dla dyrektora 200	200	—	—
		i) Ryczałt na koszta kancelaryjne i opał: 1) dla dyrektora 200 zł. 2) dla archiwaryusza 200 „	400	—	—
		k) Czysznz za lokal we Lwowie 600	600	—	10.896
		Do przeniesienia	—	—	103.136

Fundusz krajowy.

Rubryka II. Koszta zarządu.

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
II.		Z przeniesienia . . .		—	103.136
	20	Oddział manipulacyjny.			
		a) Dyrektor kancelaryi, płaca	2.000	—	—
		b) Archiwista, płaca 1.500 zł.			
		dodatek aktywalny 300 „	1.800	—	—
		c) Protokolista, płaca 1.200 „			
		dodatek aktywalny 240 „	1.440	—	—
		d) 6ciu kancelistów, płaca po 1.000 zł. 6.000 „			
		dodatek aktywalny po 200 „ 1.200 „	7.200	—	—
		e) Odźwierny, płaca	600	—	—
		f) Portyer, płaca	500	—	—
		g) 4ch woźnych, płaca po 500 zł. 2.000 zł.			
		dodatek aktywalny po 50 „ 200 „	2.200	—	15.740
		Suma wszystkich płac stałych wraz z dodatkiem aktywalnym	118.876	—	118.876
	21	Dyurniści.			
		a) Dla Oddziału rachunkowego:			
		12 po 1 zł. 80 ct. dziennie 7.884 zł.			
		5 po 1 zł. 20 ct. „ 2.190 „	10.074	—	—
		b) dla Oddziału technicznego:			
		4ch po 1 zł. 80 ct. dziennie 2.628 zł.			
		4ch po 1 zł. 20 ct. „ 1.752 „	4.380	—	—
		c) Dla Oddziału conceptowego:			
		1 po 3 zł. 60 ct. dziennie 1.314 zł.			
		1 po 2 zł. 40 ct. „ 876 „			
		½ po 2 zł. „ 730 „	2.920	—	—
		d) Dla Oddziału manipulacyjnego:			
		1 po 2 zł. 20 ct. dziennie 803 zł.			
		7 po 1 zł. 65 ct. „ 4.216 „			
		15 po 1 zł. 10 ct. „ 6.023 „	11.042	—	—
		e) Na zastępstwa urzędników	1.000	—	29.416
	22	Zaslugi.			
		a) 6ciu stróżów dla Oddziału manipulacyjnego po 260 1.560 zł.			
		b) 1 stróż dla Oddziału rachunkowego 260 „	1.820	—	—
		c) Froter	650	—	2.470
		Do przeniesienia		—	150.762

Fundusz krajowy.

Rubryka II. Koszta zarządu.

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
II.		Z przeniesienia		—	150.762
	23	Emolumenta.			
		a) Dyrektor kancelaryi na fiakra	50	—	—
		b) " " 6 sagów drzewa na opał	90	—	—
		c) Ubranie urzędowe dla odźwiernego i sześciu wo- żnych po 50 zł.	350	—	—
		d) Ubranie dla portyera	100	—	—
		e) Opał dla odźwiernego i portyera po 2 sagi drzewa	60	—	—
		f) Dodatki pięcioletnie (kwinkwenia) dla urzędników i wożnych, według imiennego wykazu (patrz wyjaśnienia)	3.544	—	4.194
	24	Najem pomieszkania.			
		a) Na kancelarye Wydziału krajowego	12.200	—	—
		b) Dla rysowników technicznych i na rozszerzenie biór w ogólności	2.800	—	—
		c) Dodatek gminny 5%	750	—	15.750
	25	Remuneracye.			
		I. Stałe.			
		a) Rzecznik prawny za zastępstwo	1.000	—	—
		b) Tłumacz języka ruskiego	300	—	—
		c) " " języków obcych	50	—	—
		d) Odźwierny Prokopowicz, dodatek osobisty do płacy	120	—	—
		II. Niestale. Urzędnicy, dyurniści i służby Wy- działu krajowego	2.000	—	3.470
	26	Potrzeby kancelaryjne.			
		a) Wydawnictwo rozporządzeń krajowych	5.000	—	—
		b) Sprawienie i odnowienie sprzętów	900	—	—
		c) Potrzeby do pisania	1.300	—	—
		d) Papier do druków, druk ksiąg i wzorów	2.000	—	—
		e) Oprawa ksiąg i druków	800	—	—
		f) Oświetlenie	300	—	—
		g) Opał	1.100	—	—
		h) Uzupełnienie biblioteki Wydziału krajowego	600	—	—
		i) Rozmaite pomniejsze	500	—	12.500
		Do przeniesienia		—	186.676

Fundusz krajowy.

Rubryka II. Koszta zarządu.

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
II.		Z przeniesienia	—	—	186.676
	27	Koszta podróży i diety.			
		a) Dla urzędników w ogóle	2.000	—	—
		b) Dla inspektora szpitali	400	—	2.400
	28	Pensye i zaopatrzenia.			
		a) Mochnacka Eleonora	280	—	—
		b) Jankowska Karolina	400	—	—
		c) Pawulski Jan	1.400	—	—
		d) Wagilewiczowa Amelia	200	—	—
		e) Madeyski Wojciech	1.200	—	—
		f) Karatnicka Izydora	600	—	—
		g) Tarczyńska Marcyanna, wdowa po ś. p. Józefie Tarczyńskim emerytowanym archiwście	350	—	—
		h) Skarzyński January, emeryt. dyrektor kancelaryi	2.400	—	6.830
	29	Dary z łaski.			
		a) Bojarskie: Walerya, Józefa, Adolfini i Gabryela	400	—	—
		b) Rzepińska Ludwika Franciszka	120	—	—
		c) Rudnicki Michał	150	—	—
		d) Szczęsnowicze: Stanisław Zbigniew Juliusz tr. im. i Zbigniew Józef dw. im. po 200 zł.	400	—	1.070
		Suma rubryki II.	196.976	—	196.976

Fundusz krajowy.

Rubryka III. Koszta leczenia ubogich.

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
III.		Koszta leczenia ubogich	170.000	—	170.000

P o s z c z e g ó l n i e n i e

III.		Koszta leczenia ubogich.			
	30	W szpitalach krajowych, zagranicznych i wojskowych, a mianowicie:			
		1) w szpitalu w Białej	2.050		
		2) " Bochni	2.500		
		3) " Brodach	1.900		
		4) " Brzeżanach	2.200		
		5) " Drohobyczu	2.000		
		6) " Jaśle	2.900		
		7) " Kołomyi	5.800		
		8) " Krakowie (św. Łazarza)	25.000		
		9) " " (św. Ducha)	20.000		
		10) " " (Klinika)	5.400		
		11) " Lwowie	30.000		
		12) " Podhajcach (Staremiasto)	400		
		13) " Przemyślu	3.600		
		14) " Rzeszowie	3.000		
		15) " Samborze	3.600		
		16) " Sanoku	2.000		
		17) " Sączu	1.800		
		18) " Śniatynie	2.000		
		19) " Stanisławowie	5.900		
		20) " Stryju	2.600		
		21) " Tarnopolu	3.700		
		22) " Tarnowie	5.600		
		23) " Wadowicach	650		
		24) " Zaleszczykach	900		
		25) " Złoczowie	3.000		
		26) " Żółkwi	1.500		
		27) w szpitalach obcokrajowych	29.000		
		28) " wojskowych	1.000		
		Suma rubryki III.	170.000	—	170.000

Fundusz krajowy.

Rubryka IV. Koszta szczepienia. Rubryka V. Wydatki sanitarne. Rubryka VI. Zasiłki dla zakładów dobroczynności.					
Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycji		Złote austriackie		
IV.		Koszta szczepienia	25.500	—	25.500
P o s z c z e g ó l n i e n i e					
IV.	31	Utrzymanie i odświeżanie krowianki	500	—	—
	32	Koszta podróży i diety lekarzy z powodu szczepienia	25.000	—	—
		Suma rubryki IV.	25.500	—	25.500
V.		Wydatki sanitarne	40.000	—	40.000
P o s z c z e g ó l n i e n i e					
V.	33	Koszta podróży lekarzy z powodu komisij w spra- wach sanitarnych i 1/3 część należności za lekar- stwa dostarczane dla epidemicznych chorych . .	33.000	—	—
	34	Koszta strzeżenia granic kraju w czasie zarazy na bydło, i zamknięcie miejsc zarazy za pomocą asystencyi wojska i żandarmeryi	7.000	—	—
		Suma rubryki V.	40.000	—	40.000
VI.		Zasiłki dla zakładów dobroczynności	11.902	—	11.902
P o s z c z e g ó l n i e n i e					
VI.	35	Szpital Sióstr Miłosierdzia we Lwowie	840	—	
	36	„ „ „ w Czerwonogrodzie	158	—	
	37	„ „ „ w Rozdole	200	—	
	38	Dom ubogich i sierót w Krakowie	5.424	—	
	39	Amortyzacyja pożyczki zaciągniętej na budowę domu obłąkanych w Kulparkowie	5.280	—	
		Suma rubryki VI.	11.902	—	11.902

Fundusz krajowy.

Rubryka VII. Zasiłki dla zakładów naukowych i wychowania publicznego.

Liczba		Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi	Złote austriackie		
VII.	Zasiłki dla zakładów naukowych i wychowania publicznego	365.250	—	365.250

P o s z c z e g ó l n i e n i e

VII.				
	A. Stypendya.			
40	Dla 2ch uczniów weterynaryi po 200 zł.	400	—	—
	i na koszta podróży	60	—	—
41	Dla uczniów szkoły rolniczej w Dublanach	1.000	—	—
42	Dla uczniów i uczennic seminariów nauczycielskich	18.000	—	19.460
	B. Zasiłki.			
43	Szkoła rolnicza w Dublanach	7.000	—	—
44	" " w Czernichowie	7.000	—	—
45	Zakład głuchoniemych we Lwowie	2.000	—	—
46	" ciemnych " "	2.000	—	18.000
	C. Na cele naukowe i wykształcenia.			
47	Szkoła gimnastyczna „Sokół“	1.000	—	—
48	Teatr polski w Krakowie	5.000	—	—
49	" " we Lwowie, subwencya stała	4.200	—	—
50	" " " dla spółki dzierżawców	8.000	—	—
51	" ruski pod zarządem kasyna „Besida“	3.000	—	—
52	Towarzystwo muzyczne we Lwowie	1.800	—	—
53	Sześciu członków Rady szkolnej krajowej po 1.200 zł.	7.200	—	—
54	Rada szkolna krajowa, na pokrycie niedoboru funduszu szkół normalnych, wedle alegatu %	259.890	—	—
55	Gimnazyum żeńskie w Krakowie	2.500	—	—
56	Towarzystwo gospodarskie galicyjskie, na urządzenie szkoły leśnictwa	10.000	—	—
57	Muzeum przemysłowe we Lwowie	1.200	—	—
58	Akademia umiętności w Krakowie	10.000	—	—
59	Schmitt Henryk, członek krajowej Rady szkolnej, remuneracya	800	—	—
60	Muzeum przemysłowe w Krakowie	1.000	—	—
61	Szkoła żeńska w Tarnowie	800	—	—
62	" " w Rzeszowie	400	—	—
63	" " w Stanisławowie	400	—	—
64	" " w Wadowicach	300	—	—
65	" " w Jarosławiu	300	—	—
66	Dla funduszu szkoły kucia koni, na zakupno gruntu i zbudowanie, dodatek	10.000	—	327.790
	Suma rubryki VII.	365.250	—	365.250

Fundusz krajowy.

Rubryka VIII. Utrzymanie pomników historycznych.					
Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
VIII.		Utrzymanie pomników historycznych	3.250	5.000	8.200
P o s z c z e g ó l n i e n i e					
	67	Odnowienie „Sukiennic“ w Krakowie	—	5.000	—
	68	Restauracya pomników w ogóle	3.000	—	—
	69	Badanie i ocalenie zabytków historycznych, piśmien- nych i archeologicznych, dla Zakładu narodo- wego imienia Ossolińskich we Lwowie	250	—	—
		Suma rubryki VIII.	3.250	5.000	8.250

Fundusz krajowy.

Rubryka IX. Kwaterunkowe żandarmeryi.

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
IX.		Kwaterunkowe żandarmeryi	57.319	—	57.319
P o s z c z e g ó l n i e					
IX.	70	Czyszczenie koszar i innych pomieszczeń, zapalanie lamp i dostarczanie mioteł	4.186		
	71	Oświetlenie koszar	1.581		
	72	Oświetlenie stajen, utrzymywanie i sprawianie sprzętów stajennych.	14		
	73	Utrzymywanie i uzupełnienie sprzętów i pościeli dla oficerów i służących	500		
	74	Utrzymywanie i uzupełnienie sprzętów żołnierzy	20		
	75	Utrzymywanie i uzupełnienie sprzętów dla niższych stopni	1.490		
	76	Utrzymywanie i uzupełnienie naczyń kuchennych	509		
	77	Pranie bielizny pościelnej dla szeregowców, furyerów i woźnych	1.767		
	78	Naprawa bielizny pościelnej	154		
	79	Pranie koców zimowych i letnich, sienników, poduszek włosiennych i słomą wypchanych	411		
	80	Swieże napełnianie i dopełnianie sienników i poduszek słomianych	963		
	81	Uzupełnienie bielizny pościelnej, koców, sienników i poduszek	3.795		
	82	Opał i oświetlenie kancelaryj skrzydłowych i plutonowych	807		
	83	Opał i oświetlenie pomieszczeń oficerów, rachmistrzów, furyerów i woźnych	1.116		
	84	Różne inne wydatki	500		
	85	5% podatek czynszowy od pomieszczeń, miastu we Lwowie	443		
		Razem	18.256		
	86	Najem pomieszczeń i koszar	38.063		
		Razem	56.319		
	87	Na urządzenie i utrzymanie nowych stacyj utworzyć się mających	1.000		
		Ogólna suma rubryki IX	57.319	—	57.319

Fundusz krajowy.

Rubryka X. Drogi krajowe.

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
		Z przeniesienia . . .	—	—	101.274
X.		B. Nowe budowy i rekonstrukcyje dróg.			
	94	Dębicko-Nadbrzeziańska		25.000	
	95	Śniatyn-Zalucka		14.000	
	96	Most w Śniatynie		28.000	
	97	Regulacya Prutu pod Śniatynem		5.000	
	98	Brzesko-Sandecka		4.000	
	99	Mosty-Wielkie-Krystynopolska		30.000	
	100	Most w Kasperowcach		25.000	
	101	Most w Kadezy		27.000	
	102	Budowa drogi ze Szczawnicy do Piwnicznej		50.000	
	103	Sanok-Przemyska		20.000	
	104	Barańska		12.000	
	105	Wywłaszczenie mostu w Starym Sączu		4.000	
	106	Wywłaszczenie mostu w Niedzicy		12.000	
	107	Sprawienie znaków drogowych, metrycznych		4.000	260.000
		C. Utrzymanie dróg.			
	108	Prusko-Szląska	16.100		
	109	Barańska	10.500		
	110	Lubelska	10.400		
	111	Słotwina-Brzesko-Sandecka	18.000		
	112	Dębicko-Nadbrzeziańska	22.600		
	113	Czorsztyn- Nowy targ-Zaborniańska	9.700		
	114	Krościenko-Szczawnicka	2.900		
	115	Tarnów-Sącz-Niedzicka	18.400		
	116	Gorlice-Konieczniańska	5.500		
	117	Sanok-Przemyska	14.900		
	118	Sanok-Rzeszowska	12.400		
	119	Bełzec-Jarosławska	23.700		
	120	Sędziszowska	200		
	121	Zimnowoda-Hoszańska	10.900		
	122	Zółkiew-Mosteńska	10.500		
	123	Lwów-Rohatyńska	21.000		
	124	Stanisławów-Bursztyńska	6.900		
	125	Sielec-Zaleszczycka	29.000		
	126	Śniatyn-Horodeńska	4.300		
	127	Tyśmienica-Kołomyjska	4.700		
	128	Brzeżany-Złoczowska	15.000		
	129	Brzeżany-Podwołoczyska	24.000		
	130	Strussów-Buczacka	10.000		
		Do przeniesienia	301.600	—	361.274

Fundusz krajowy.

Rubryka X. Drogi krajowe.

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycje		Złote austriackie		
X.		Z przeniesienia	301.600	—	361.274
	131	Czortków-Monasterzyska	20.000		
	132	Tłuste-Buczacka	8.500		
	133	Husiatyn-Kopieczyniecka	8.300		
	134	Skała-Czortkowska	10.100		
	135	Skała-Zaleszczycka	16.300		
	136	Borszczów-Okopy-Mielnicka	2.300		
	137	Iwanie-Mossorowska	238		367.338
		D. Z a s i l k i.			
	138	Dla dróg powiatowych i gminnych	70.000	—	70.000
		Razem	538.612	260.000	798.612
		Po odciążeniu dochodów z myt na drogach krajowych	135.000	—	135.000
		Pozostaje właściwy wydatek rubryki X.	403.612	260.000	663.612

Fundusz krajowy.

Rubryka XI. Dotacje dla zakładów krajowych.

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
XI.		Dotacje dla zakładów krajowych	207.325	—	207.325

P o s z c z e g ó l n i e n i e

XI.	139	Szpital główny we Lwowie:			
		a) Oddział chorych	39.462	—	—
		b) " położnic	17.257	—	—
		c) " obłąkanych	71.567	—	128.286
	140	Fundusz podrzutek w Lwowie	39.831	—	39.831
	141	Szpital św. Łazarza w Krakowie:			
		Oddział położnic i podrzutek	30.006	—	30.006
	142	Szpital św. Ducha w Krakowie:			
		a) Oddział obłąkanych	4.153	—	—
		b) " syfilitycznych	5.049	—	9.202
		<u>Suma rubryki XI.</u>	<u>207.325</u>	<u>—</u>	<u>207.325</u>

Fundusz krajowy.

Rubryka XII. Wydatki na szupaśnictwo. Rubryka XIII. Rozmaite wydatki.					
Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
XII.		Wydatki na szupaśnictwo	10.000	—	10.000
P o s z c z e g ó l n i e n i e .					
	143	Ryczałt na pokrycie wydatków szupasowych . . .	10.000	—	10.000
		<u>Suma rubryki XII. . .</u>	10.000	—	10.000
XIII.		Rubryka XIII. Rozmaite wydatki	33.727	—	33.727
P o s z c z e g ó l n i e n i e .					
	144	Do rozporządzalności Wydziału krajowego	30.000	—	—
	145	Utrzymanie słupów granicznych	300	—	—
	146	Na pokrycie skradzionych pieniędzy pożyczkowych w Wydziale powiatowym w Jaśle	3.427	—	—
		<u>Suma rubryki XIII. . .</u>	33.727	—	33.727

Fundusz krajowy.

Rubryka I — VII.					
Liczba		D o c h o d y	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
I.	1		Z odnajmu ubikacyj sejmowych	1.300	—
II.	2	Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych	—	—	—
III.	3	Z myt na drogach krajowych	—	—	—
IV.		Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych:			
	4	Szpital św. Łazarza: Oddział chorych	611	—	—
	5	Fundusz policyi krajowej	4.017	—	4.628
		Suma rubryki IV.	4.628	—	4.628
V.		Zapas kasowy z roku 1873.	150.000	—	150.000
VI.		Dodatki do podatków (po 30 centów)	1,800.000	—	1,800.000
VII.		Rozmaite dochody:			
	6.	Od gminy Uwsie, częściowy zwrot pożyczki udzielonej w roku 1873 w kwocie 1.250 zł. a) w kapitale 250 „ b) w 6% odsetkach 60 „	310		
	7	Od szpitali powszechnych krajowych, zwrot kosztów sprawdzania rachunków aptekarskich, a mianowicie nadwyżka wynagrodzenia farmaceuty . .	100		
	8	Od klasztoru Benedyktynek w Przemyślu, zwrot częściowy bezprocentowej pożyczki udzielonej w roku 1873 w kwocie 8.000 zł., druga rata	500		
	9	Od Wilda Karola, zwrot częściowej pożyczki, udzielonej w r. 1874 w kwocie 6.000 zł. pierwsze dwie raty w kapitale 1000 zł. — ct. w odsetkach 412 „ 50 „	1.413		2.323
		Suma rubryki VII.	2.323	—	2.323

Index

Page	Subject	Page
1	Introduction	1
2	Chapter I	2
3	Chapter II	3
4	Chapter III	4
5	Chapter IV	5
6	Chapter V	6
7	Chapter VI	7
8	Chapter VII	8
9	Chapter VIII	9
10	Chapter IX	10
11	Chapter X	11
12	Chapter XI	12
13	Chapter XII	13
14	Chapter XIII	14
15	Chapter XIV	15
16	Chapter XV	16
17	Chapter XVI	17
18	Chapter XVII	18
19	Chapter XVIII	19
20	Chapter XIX	20
21	Chapter XX	21
22	Chapter XXI	22
23	Chapter XXII	23
24	Chapter XXIII	24
25	Chapter XXIV	25
26	Chapter XXV	26
27	Chapter XXVI	27
28	Chapter XXVII	28
29	Chapter XXVIII	29
30	Chapter XXIX	30
31	Chapter XXX	31
32	Chapter XXXI	32
33	Chapter XXXII	33
34	Chapter XXXIII	34
35	Chapter XXXIV	35
36	Chapter XXXV	36
37	Chapter XXXVI	37
38	Chapter XXXVII	38
39	Chapter XXXVIII	39
40	Chapter XXXIX	40
41	Chapter XL	41
42	Chapter XLI	42
43	Chapter XLII	43
44	Chapter XLIII	44
45	Chapter XLIV	45
46	Chapter XLV	46
47	Chapter XLVI	47
48	Chapter XLVII	48
49	Chapter XLVIII	49
50	Chapter XLIX	50
51	Chapter L	51
52	Chapter LI	52
53	Chapter LII	53
54	Chapter LIII	54
55	Chapter LIV	55
56	Chapter LV	56
57	Chapter LVI	57
58	Chapter LVII	58
59	Chapter LVIII	59
60	Chapter LIX	60
61	Chapter LX	61
62	Chapter LXI	62
63	Chapter LXII	63
64	Chapter LXIII	64
65	Chapter LXIV	65
66	Chapter LXV	66
67	Chapter LXVI	67
68	Chapter LXVII	68
69	Chapter LXVIII	69
70	Chapter LXIX	70
71	Chapter LXX	71
72	Chapter LXXI	72
73	Chapter LXXII	73
74	Chapter LXXIII	74
75	Chapter LXXIV	75
76	Chapter LXXV	76
77	Chapter LXXVI	77
78	Chapter LXXVII	78
79	Chapter LXXVIII	79
80	Chapter LXXIX	80
81	Chapter LXXX	81
82	Chapter LXXXI	82
83	Chapter LXXXII	83
84	Chapter LXXXIII	84
85	Chapter LXXXIV	85
86	Chapter LXXXV	86
87	Chapter LXXXVI	87
88	Chapter LXXXVII	88
89	Chapter LXXXVIII	89
90	Chapter LXXXIX	90
91	Chapter LXXXX	91
92	Chapter LXXXXI	92
93	Chapter LXXXXII	93
94	Chapter LXXXXIII	94
95	Chapter LXXXXIV	95
96	Chapter LXXXXV	96
97	Chapter LXXXXVI	97
98	Chapter LXXXXVII	98
99	Chapter LXXXXVIII	99
100	Chapter LXXXXIX	100
101	Chapter LXXXXX	101

Wyjaśnienia

do

preliminarza funduszu krajowego

n a r o k

1875.

Sumaryczne porównanie kwot preliminowanych

Klubryka	Pozycja	W y d a t k i	Preliminowano na rok 1875			Uchwalone na rok 1874		
			Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
Z ł o t e								
I.		Koszta reprezentacyi kraju	127.100	25.000	152.100	120.900	—	120.900
II.		„ zarządu	196.976	—	196.976	179.443	—	179.443
III.		„ leczenia	170.000	—	170.000	220.000	—	220.000
IV.		„ szczepienia	25.500	—	25.500	22.500	—	22.500
V.		Wydatki sanitarne	40.000	—	40.000	30.200	—	30.200
VI.		Zasiłki dla zakładów dobroczynności .	11.902	—	11.902	30.328	—	30.328
VII.		Zasiłki dla zakładów naukowych . .	365.250	—	365.250	290.963	—	290.963
VIII.		Utrzymanie pomników historycznych .	3.250	5.000	8.250	3.250	5.000	8.250
IX.		Kwaterunkowe żandarmeryi	57.319	—	57.319	65.888	—	65.888
X.		Drogi krajowe	403 612	260.000	663.612	481 000	195.000	676.000
XI.		Dotacje dla zakładów krajowych . .	207.325	—	207.325	160.491	—	160.491
XII.		Szupaśnictwo	10.000	—	10.000	10.000	—	10 000
XIII.		Różne	33.727	—	33.727	52.550	—	52.550
		Dach i II. piętro w szpitalu lwowskim	—	—	—	—	66.629	66.629
		Suma wydatków .	1,651.961	290.000	1,941.961	1,667.513	266.629	1,934.142
D o c h o d y .								
I.		Z odnajmu ubikacyj sejmowych . . .	1.300	—	1.300	1.300	—	1.300
IV.		Nadwyżki dochodów od zakładów doto- wanych	4.628	—	4.628	7.923	—	7.923
V.		Zapas kasowy z r. 1873	150.000	—	150.000	217.108	—	217.108
VI.		Dodatki do podatków	1.800.000	—	1,800.000	1,800.000	—	1,800.000
VII.		Różne dochody	2.323	—	2.323	906	—	906
		Suma dochodów .	1,958.251	—	1,958.251	2,027.237	—	2,027.237
		Z porównania dochodów z wydatkami Okazuje się nadwyżka dochodów . .			1,941.961 16.290			

na rok 1875. z uchwalonemi na rok 1874.

Z porównania okazują się kwoty preliminowane na rok 1875.				Ogółem na rok 1875.		U w a g a.
Zwyczajne		Nadzwyczajne		Większe	Mniejsze	
Większe	Mniejsze	Większe	Mniejsze			
austryackie						
6.200	—	25.000	—	31.200	—	
17.533	—	—	—	17.533	—	
—	50.000	—	—	—	50.000	
3.000	—	—	—	3.000	—	
9.800	—	—	—	9.800	—	
—	18.426	—	—	—	18.426	
74.287	—	—	—	74.287	—	
—	—	—	—	—	—	
—	8.569	—	—	—	8.569	
—	77.388	65.000	—	—	12.388	
46.834	—	—	—	46.834	—	
—	—	—	—	—	—	
—	18.823	—	—	—	18.823	
—	—	—	66.629	—	66.629	
157.654	173.206	90.000	66.629	182.654	174.835	
				7.819		
—	—				—	
—	3.295			—	3.295	
—	67.108			—	67.108	
—	—			—	—	
1.417	—			1.147	—	
1.417	70.403			1.417	70.403	
				—	68.986	

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycy preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycya	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
I.			Koszta reprezentacyi kraju.		
	1	a) Czynsz najmu sali i ubikacyj sejmowych 5.150 zł.	Preliminuje się o 1.150 zł. więcej jak w latach poprzednich, z powodu podwyższenia czynszu ze strony administracyi zakładu hr. Skarbka na 5.000 zł. z dodatkiem 3% na oświetlenie.	4.000	4.000
		b) Dodatek gminny 250 zł.	Wedle obowiązującej uchwały Rady gminnej miasta Lwowa.		
	2	Koszta podróży pp. Posłów 6.200 zł.	Wynikłość z roku 1871 . . 6.140 zł. " " 1872 . . 6.276 " " " 1873 . . 6.140 " razem . . 18.556 zł. przeciętnie . . 6.185 " preliminuje się w zaokrągleniu 6.200 "	6.140	6.300
	3	Dyety pp. Posłów 64.000 zł.	Preliminuje się jak na rok 1874. Należytość dla 143 pp. Posłów po 5 zł. dziennie na 3 miesiące wynosi 64.350 zł.	33.304	64.000
	4	Koszta druków 16.000 zł.	Wynikłość z roku 1871 . . 8.997 zł. " " 1872 . . 11.232 " " " 1873 . . 16.393 " razem . . 36.622 zł. przeciętnie . . 12.207 " Przeciętna wynikłość nie może tu jednak służyć za pewną podstawę, gdyż ilość druków corocznie się wzmaga — preliminuje się przeto w zaokrągleniu wynikłość z roku 1873.	16.393	12.000
	5	Spisywanie sprawozdań 6.000 zł.	Preliminuje się jak w latach poprzednich.	2.635	6.000
	6	Urządzenie sali i inne drobne wydatki 4.000 zł.	Wynikłość z roku 1871 . . 2.421 zł. " " 1872 . . 3.388 " " " 1873 . . 4.438 " razem . . 10.247 zł. przeciętnie . . 3.415 " Ze względu na corocznie wzmagające się potrzeby, preliminuje się w zaokrągleniu kwotę wynikłości z roku 1873.	4.438	3.400

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycy preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874																																
Preliminarza																																					
I.	7	Uzupełnienie biblioteki sejmowej 300 zł.	Ze względu na konieczną potrzebę urządzenia osobnej biblioteki do użytku Wysokiego Sejmu, urządzono takową po części w roku 1874; na uzupełnienie preliminuje się, w braku pewnych podstaw, prawdopodobną kwotę 300 zł.	—	—																																
	8	Budowa gmachu krajowego 25.000 zł.	Preliminuje się wedle osobnego sprawozdania Wydziału krajowego, Wysokiemu Sejmowi przedłożonego.																																		
	9	Marszałek krajowy 4.200 zł.	} Jak w latach poprzednich, wedle uchwał Wysokiego Sejmu z roku 1866 i 1871.	4.200	4.200																																
	10	Sześciu p. p. Członków Wydziału 18.000 zł.		14.725	18.000																																
	11	Zastępcy 3.000 zł.		5.117	3.000																																
II.	12—20	Płace urzędników i woźnych 118.876 zł.	<p>Koszta zarządu.</p> <p>Preliminuje się jak w roku 1874 wedle uchwały Wysokiego Sejmu z 3. Stycznia 1874, a mianowicie:</p> <table> <tr> <td>Oddział koncepcyjowy . . .</td> <td>29.240 zł.</td> <td>20.342</td> <td>29.240</td> </tr> <tr> <td>„ rachunkowy . . .</td> <td>34.070 „</td> <td>17.881</td> <td>34.070</td> </tr> <tr> <td>„ kasowy . . .</td> <td>10.670 „</td> <td>7.199</td> <td>10.670</td> </tr> <tr> <td>„ techniczny . . .</td> <td>10.960 „</td> <td>6.975</td> <td>10.960</td> </tr> <tr> <td>„ sanitarny . . .</td> <td>2.300 „</td> <td>1.299</td> <td>2.300</td> </tr> <tr> <td>„ statystyczny . . .</td> <td>5.000 „</td> <td>—</td> <td>5.000</td> </tr> <tr> <td>„ manipulacyjny . . .</td> <td>15.740 „</td> <td>11.058</td> <td>15.740</td> </tr> <tr> <td>razem . . .</td> <td>107.980 zł.</td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <p>Nadto preliminuje się kwotę 10.896 dla archiwum starych aktów grodzkich, wedle osobnego sprawozdania Wydziału krajowego do L. 12.310/74 Wysokiemu Sejmowi przedłożonego.</p>	Oddział koncepcyjowy . . .	29.240 zł.	20.342	29.240	„ rachunkowy . . .	34.070 „	17.881	34.070	„ kasowy . . .	10.670 „	7.199	10.670	„ techniczny . . .	10.960 „	6.975	10.960	„ sanitarny . . .	2.300 „	1.299	2.300	„ statystyczny . . .	5.000 „	—	5.000	„ manipulacyjny . . .	15.740 „	11.058	15.740	razem . . .	107.980 zł.				
Oddział koncepcyjowy . . .	29.240 zł.	20.342	29.240																																		
„ rachunkowy . . .	34.070 „	17.881	34.070																																		
„ kasowy . . .	10.670 „	7.199	10.670																																		
„ techniczny . . .	10.960 „	6.975	10.960																																		
„ sanitarny . . .	2.300 „	1.299	2.300																																		
„ statystyczny . . .	5.000 „	—	5.000																																		
„ manipulacyjny . . .	15.740 „	11.058	15.740																																		
razem . . .	107.980 zł.																																				

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycy preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
II.	21	Dyurniści.		8.760	7.665
	a)	Dla Oddziału rachunkowego 10.074 zł.	Preliminuje się potrzebę dla 17 dyurnistów, a zatem o trzech dyurnistów więcej aniżeli było w roku 1874 z powodu urzędzenia archiwum rachunkowego, odebrania funduszu szkół normalnych, zwiększenia się ilości fundacyj stypendyjnych, dalej z powodu czynności przy funduszu pożyczki krajowej i przy szupaśnictwie, nakoniec z powodu częstych delegacyj urzędników rachunkowych do rozmaitych komisyj.		
	b)	Dla Oddziału technicznego 4.380 zł.	Preliminuje się jak w roku 1874	2.889	4.380
	c)	Dla Oddziału konceptowego 2.920 zł.	W roku 1874 prelimitowano dla trzech dyurnistów 2.628 zł. obecnie prelimituje się 2.920 „ a zatem więcej o 292 „ z powodu ciągłego wzmagania się prac odnośnych.	2.190	2.628
	d)	Dla Oddziału manipulacyjnego 11.042 zł.	Stan dyurnistów manipulacyjnych pomnożono o sześć głów, z powodu znacznego powiększania się czynności w ekspedyturze i w archiwum.	5.803	8.030
	e)	Na zastępstwa urzędników 1.000 zł.	Preliminuje się jak w roku 1874 ze względu na urlopy i choroby, tudzież na okoliczność, iż z każdym rokiem pomnażają się coraz bardziej wypadki, w których urzędnicy rachunkowi na komisye wysyłani być muszą.	725	1.000
	22	Zasługi 2.470 zł.	Ze względu na konieczną potrzebę, spowodowaną rozszerzeniem biur, prelimituje się (wedle stanu z roku 1874) wynagrodzenie dla jednego stróża więcej, tudzież podwyższa się wynagrodzenie frotera o 50 zł.	1.545	2.160
	23 a—e)	Emolumenta 650 zł.	Preliminuje się jak w latach poprzednich	640	650

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycya	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
	Preliminarza				
II.	f)	Dodatki pięcioletnie dla urzędników 3.544 zł.	<p>Wedle uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 3. Stycznia 1874.</p> <p>Dodatek pięcioletni przypada w roku 1875 dla następujących osób :</p> <p>2 sekretarzy :</p> <p style="padding-left: 20px;">Niewiadomski Ignacy . 200 zł.</p> <p style="padding-left: 20px;">Wolański Juliusz . . . 200 „</p> <p>3 koncepcistów :</p> <p style="padding-left: 20px;">Kopertyński Apolinary 200 zł.</p> <p style="padding-left: 20px;">Michalczewski Józef . 200 „</p> <p style="padding-left: 20px;">Szaszewski Aleksander 200 „</p> <p>10 adjunktów rachunkowych :</p> <p style="padding-left: 20px;">Żółkiewski Karol . . . 150 „</p> <p style="padding-left: 20px;">Chrzanowski Mieczysław 150 „</p> <p style="padding-left: 20px;">Janikowski Tomasz . . 150 „</p> <p style="padding-left: 20px;">Iwanicki Karol . . . 150 „</p> <p style="padding-left: 20px;">Mrozowicki Jan . . . 150 „</p> <p style="padding-left: 20px;">Orzechowski Antoni . 150 „</p> <p style="padding-left: 20px;">Sapałaczyński Robert 150 „</p> <p style="padding-left: 20px;">Stroner Adolf . . . 150 „</p> <p style="padding-left: 20px;">Tranda Edward . . . 150 „</p> <p style="padding-left: 20px;">Urbański Aureli (od 29. Marca 1875) . . . 114 „</p> <p>1 woźny Oddziału rachunkowego :</p> <p style="padding-left: 20px;">Kuzniar Jan 2 po 30 60 „</p> <p>1 kasjer :</p> <p style="padding-left: 20px;">Horoszkiewicz Julian . 200 „</p> <p>1 adjunkt kasowy :</p> <p style="padding-left: 20px;">Sidorowicz Władysław 150 „</p> <p>1 woźny kasowy :</p> <p style="padding-left: 20px;">Hermiński Walenty . 30 „</p> <p>1 inżynier</p> <p style="padding-left: 20px;">Czaderski Emil (od 1go Kwietnia 1875) . . . 150 „</p> <p>1 asystent techniczny</p> <p style="padding-left: 20px;">Baranowski Teofil . . 80 „</p> <p>2 kancelistów</p> <p style="padding-left: 20px;">Olewiński Lubin . . . 100 „</p> <p style="padding-left: 20px;">Zabierzowski Stanisław 100 „</p> <p>1 odźwierny</p> <p style="padding-left: 20px;">Prokopowicz Jan 2 po 30 60 „</p> <p>1 portyer</p> <p style="padding-left: 20px;">Karmalita Andrzej . . 30 „</p> <p>4 woźnych</p> <p style="padding-left: 20px;">Gorczyca Marcin . . . 30 „</p> <p style="padding-left: 20px;">Hermiński Michał . . . 30 „</p> <p style="padding-left: 20px;">Kalita Józef 30 „</p> <p style="padding-left: 20px;">Kowalski Józef 30 „</p> <p style="text-align: right;">Razem 3.544 zł.</p>	—	3.630

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycy preliminaryrza na rok 1875.

Rubryka	Pozycya	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
II.	24	Najem pomieszkania 15.000 zł.	Preliminuje się jak na rok 1874	12.930	15.000
	a)—b)				
	c)	Dodatek gminny 750 zł.	Wedle obowiązującej uchwały Rady gminnej miasta Lwowa.	—	—
	25	Remuneracye :			
	a)	Rzecznik prawny 1.000 zł.	Preliminuje się kwotę rzeczywiście wypłaconą	1.000	1.200
	b)	Tłumacz języka ruskiego 300 zł.	} Preliminuje się jak w roku 1874.	300	300
	c)	Tłumacz języków obcych 50 zł.		—	50
	d)	Odźwierny Prokopowicz 120 zł.		120	120
	e)	Urzednicy, dyurnisci i słudzy 2.000 zł.		2.000	2.000
	26	Potrzeby kancelaryjne			
	a)	Wydawnictwo rozporządzeń 5.000 zł.	Wynikłość w roku 1871 3.212 zł. " " 1872 4.998 " " " 1873 6.573 " razem . . . 14.783 " przeciętnie . 4.927 " w zaokrągleniu 5.000 "	6.573	4.500
	b)	Sprawienie i odnowienie sprzętów 900 zł	Wynikłość z roku 1871 778 zł. " " 1872 636 " " " 1873 1.347 " razem . . . 2.761 " przeciętnie . 920 " w zaokrągleniu 900 "	1.347	900
	c)	Potrzeby do pisania 1.300 zł.	Wynikłość z roku 1871 845 zł. " " 1872 1.200 " " " 1873 1.371 " razem . . . 3.416 " przeciętnie . 1.138 "	1.371	1.200
	d)	Papier do druków i druk ksiąg 2.000 zł.	Wynikłość z roku 1871 1.662 zł. " " 1872 3.049 " " " 1873 1.996 " razem . . . 6.707 " przeciętnie . 2.236 " w zaokrągleniu 2.000 "	1.996	3.500

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycya	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
II.	26 e)	Oprawa ksiąg i druków 800 zł.	Wynikłość z roku 1871 343 zł. " " 1872 1.114 " " " 1873 833 " razem . . . 2.290 " przeciętnie . 763 " w zaokrągleniu 800 "	833	1.200
	f)	Oświetlenie 300 zł.	Wynikłość z roku 1871 131 zł. " " 1872 300 " " " 1873 263 " razem . . . 694 " przeciętnie . 231 " Z powodu rozszerzenia biór, prelininuje się 300 zł.	263	400
	g)	Opał 1.100 zł.	Wynikłość z roku 1871 1.111 zł. " " 1872 970 " " " 1873 1.114 " razem . . . 3.195 " przeciętnie . 1.065 " w zaokrągleniu 1.100 "	1.114	1.100
	h)	Uzupełnienie biblioteki 600 zł.	Preliminuje się prawdopodobną kwotą jak na rok 1874.	923	600
	i)	Rozmaite 500 zł.	Wynikłość z roku 1871 738 zł. " " 1872 301 " " " 1873 494 " razem . . . 1.533 " przeciętnie . 511 " w zaokrągleniu 500 "	494	500
	27 a)	Koszta podróży i diety Dla urzędników w ogóle 2000 zł.	Wynikłość z roku 1871 2.236 zł. " " 1872 2.122 " " " 1873 1.820 " razem . . . 6.178 " przeciętnie . 2.059 " w zaokrągleniu 2.000 "	1.820	2.000
	b)	Dla inspektora szpitali 400 zł.	Preliminuje się jak w latach poprzednich.	316	400
	28	Pensye i zaopatrzenia 6.830 zł.	Od prelininowanych na rok 1874 pensyj w ogólnej kwocie . . . 5.280 zł. odpada z powodu śmierci Józefa Tarczyńskiego kwota 1.200 zł., przybywa zaś zaopatrzenie dla pozostałej po nim wdowy 350 zł. tudzież pensya dyrektora Skarżyńskiego 2.400 zł.; przyrasta zatem . . . 1.550 " co czyni razem . . . 6.830 zł.	5.181	5.280
	29	Dary z łaski 1.070 zł.	Preliminuje się jak w roku 1874. . . .	1.183	1.070

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycya	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
III.	30	Koszta leczenia 170.000 zł.	<p>Koszta leczenia ubogich.</p> <p>Wynikłość (brutto) z roku 1871 111.108 zł. " " " 1872 162.444 " " " " 1873 141.021 " <hr/> razem 414.573 " przeciętnie 138.191 "</p> <p>Z powodu jednak, iż w roku 1873. i 1874. podwyższoną została taksa dzienna, a mianowicie w szpitalach:</p> <p>w Bochni od głowy o 8 centów " Drohobyczu " " 7¹/₂ " " Jaśle " " 11¹/₂ " " Lwowie " " 30 " " Przemyślu " " 8 " " Samborze " " 4¹/₂ " " Sanoku " " 10 " " Nowym Sączu " " 5 " " Śniatynie " " 13 " " Stryju " " 10 " " Tarnopolu " " 15 " " Tarnowie " " 5 " " Wadowicach " " 7 " " Żółkwi " " 5 " " Zaleszczykach " " 7 " " Krakowie u św. Ducha od głowy o 48 centów;</p> <p>zaokrąglono kwotę dla każdego szpitalu do wysokości prawdopodobnej potrzeby, wskutek czego okazuje się ogólna potrzeba dla wszystkich szpitali w kwocie 170.000 zł.</p>	138.259	220.000
IV.	31	Utrzymanie i odświeżanie krowianki 500 zł.	Preliminuje się jak na rok 1874.	126	500
	32	Koszta podróży i diety lekarzy 25.000 zł.	<p>Wynikłość z roku 1871 . . 21.455 zł. " " 1872 . . 23.129 " " " 1873 . . 25.210 " <hr/> razem 69.794 " przeciętnie 23.265 "</p> <p>Z powodu corocznie wzmagającej się potrzeby w tej rubryce, prelininuje się w zaokrągleniu wynikłość z roku 1873.</p>	25.210	22.000

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycya	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
V.			Wydatki sanitarne.		
	33	Koszta podróży lekarzy 33.000 zł.	Wynikłość z roku 1871 . . . 20.000 zł. " " 1872 . . . 22.130 " " " 1873 . . . 32.476 " razem 74.606 " przeciętnie 24.869 " Ze względu na corocznie wzmagające się wydatki w tej rubryce, gdyż w roku 1874 wynoszą takowe do dnia 15. Lipca przeszło 34.000 zł., przeciętna wynikłość nie może służyć za podstawę, prelininuje się przeto w zaokrągleniu wynikłość z roku 1873.	32.476	24.000
	34	Koszta strzeżenia granic podczas zarazy na bydło 7.000 zł.	Wynikłość z roku 1871 . . . 10.000 zł. " " 1872 . . . 4.740 " " " 1873 . . . 6.565 " razem 21.305 " przeciętnie 7.102 " w zaokrągleniu 7.000 "	6.565	6.200
VI.			Zasiłki dla zakładów dobroczynności.		
	35—38	Szpitale Sióstr Miłosierdzia: we Lwowie 840 zł. w Czerwonogrodzie 158 zł. w Rozdole 200 zł. Dom ubogich i sierot w Krakowie 5.424 zł.	Preliminuje się jak w roku 1874.	998	840 158 200
	39	Amortyzacja pożyczki kulparkowskiej 5.280 zł.	Pożyczki zaciągnięte na budowę domu obłąkanych w Kulparkowie od funduszu kultury krajowej i funduszu szkoły kucia koni zostały w roku 1874. w całości z funduszu krajowego spłacone, — pozostaje reszta pożyczki zaciągniętej w kwocie 66.000 zł. z funduszu domestykalnego do spłacenia w kwocie 61.941 zł., z której rata na rok 1875. przypadająca wynosi 5280 zł.	5.424	5.424
				12.000	23.706

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycy preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycya	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
VII.			Zasiłki dla zakładów naukowych i wychowania publicznego.		
	40—42	A) Stypendya 19.460 zł.	Preliminuje się, jak na rok 1874., wedle uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 14. Stycznia 1874.	22.040	19.460
		B) Zasiłki			
	43	Szkoła w Dublinach 7.000 zł.	Preliminuje się o 2.000 zł. więcej aniżeli w roku 1874. wedle osobnego sprawozdania Wydziału krajowego, Wysokiemu Sejmowi przedłożonego.	5.000	5.000
	44	Szkoła w Czernichowie 7.000 zł.		5.000	7.000
	45	Zakład głuchoniemych 2.000 zł.	Preliminuje się jak w roku 1874. wedle uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 14. Stycznia 1874.	1.000	2.000
	46	Zakład ciemnych 2.000 zł.		1.000	2.000
		C) Na cele naukowe:			
	47	Sokół 1.000 zł		1.000	1.000
	48	Teatr polski w Krakowie 5.000 zł.		5.000	5.000
	49	Teatr polski we Lwowie, subwencya stała 4.200 zł.	Preliminuje się jak w latach poprzednich, i wedle uchwał Wysokiego Sejmu z dnia 14. Stycznia 1874.	4.200	4.200
	50	dtto dla spółki dzierżawców 8.000 zł.		8.000	8.000
	51	Teatr ruski 3.000 zł.		3.000	3.000
	52	Towarzystwo muzyczne 1.800 zł.		1.800	1.800
	53	Członkowie Rady szkolnej 7.200 zł.	Preliminuje się jak w latach poprzednich.	7.200	7.200
	54	Rada szkolna na pokrycie niedoboru funduszu szkolnego 259.890 zł.	Preliminuje się na podstawie załączonego preliminarza funduszu szkół ludowych.	150.000	199.703
	55	Gimnazyum żeńskie w Krakowie 2.500 zł.	Preliminuje się jak na rok 1874.	2.500	2.500

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyjl preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
VII.					
	56	Towarzystwo gospodarskie na szkołę leśnictwa 10.000 zł.	Preliminuje się o 2.000 zł. więcej aniżeli w roku 1874. wedle sprawozdania Wydziału krajowego, osobno Wysokiemu Sejmowi przedłożonego.	3.000	8.000
	57	Muzeum przemysłowe we Lwowie 1.200 zł.	Preliminuje się o 100 zł. więcej aniżeli w roku 1874. ze względu na rzeczywiste, ciągle wzmagające się potrzeby, tego dla kraju bardzo pożytecznego zakładu.	—	1.000
	58	Akademia umiejętności w Krakowie 10.000 zł.		—	10.000
	59	Schmitt Radca szkolny 800 zł.		—	800
	60	Muzeum przemysłowe w Krakowie 1.000 zł.	Preliminuje się jak na rok 1874. wedle uchwał Wysokiego Sejmu z dnia 14. Stycznia 1874.	—	1.000
	61	Szkoły żeńskie: w Tarnowie 800 zł.		800	800
	62	„ Rzeszowie 400 „		400	400
	63	„ Stanisławowie . 400 „		400	400
	64	„ Wadowicach 300 „		300	300
	65	„ Jarosławiu 300 „		—	300
	66	Dla funduszu szkoły kucia koni 10.000 zł.	Preliminuje się wedle sprawozdania Wydziału krajowego, osobno Wysokiemu Sejmowi przedłożonego.	—	—
VIII.			Utrzymanie pomników historycznych.		
	67	Odnowienie „Sukiennic“ 5.000 zł.	Wedle uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 23. Sierpnia 1870., subwencya ta ma być wypłacaną aż do końca roku 1876.	5.000	5.000
	68	Restauracye wogóle 3.000 zł.	Preliminuje się jak na rok 1874. wedle uchwał Wysokiego Sejmu z dnia 14. Stycznia 1874.	1.000	3.000
	69	Badaanie i ocalenie zabytków 250 zł.		—	250

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycy preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycya	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
IX.	70—87	Kwaterunkowe żandarmeryi 57.319 zł.	<p>Kwaterunkowe żandarmeryi.</p> <p>Za podstawę do obliczenia potrzeb korpusu całego, służy prawo organiczne c. k. żandarmeryi z dnia 18. Stycznia 1851. Przy wymiarach ilości materiałów, stosowano się ile możności do uchwał sejmowych z lat 1866, 1869 i 1872. Stan czynny korpusu żandarmeryi w Galicyi, zawiera wedle tabeli dyslokacyjnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1 komendant, pułkownik; 1 major, zastępca komendanta; 1 adjutant, porucznik; 1 porucznik, rachmistrz; 4 rotmistrzów; 6 poruczników; 6 podporuczników; 2 furyerów, wachmistrzów; 1 pisarz; 2 woźnych; 75 wachmistrzów; 193 komendantów posterunkowych; 973 żandarmów; 20 służących oficerskich; 18 żon żołnierzy; 5 koni oficerskich; 251 stacyj posterunkowych; 15 komend oddziałowych; 1 szkoła wyższych stopni żołnierzy. <p>Preliminarz szczegółowy potrzeb na r. 1875. sporządziła i przedłożyła c. k. komenda żandarmeryi do LW. 9489 z roku 1874. Wedle sprawdzonego przez Oddział rachunkowy Wydziału kraj. wykazu wynajętych pomieszczeń dla sztabu i na koszary oddziałowe c. k. komendy żandarmeryi, wynosi należytość czynszów na rok 1875 55.615 zł. — ct.</p> <p>odtrąciwszy od tej kwoty za kwaterunek sztabu i noclegowe niższych stopni żołnierzy 17.552 „ 37½</p> <p>pozostaje należytość 38.062 „ 62½</p> <p>na fundusz krajowy, którą to kwotę zamieszcza się w zaokrągleniu pod poz. 86.</p> <p>Na rok 1874 uchwalono 56.768 zł.</p> <p>w porównaniu z preliminowaną na rok 1875 kwotą 57.319 „</p> <p>okazuje się różnica więcej o 551 „ z powodu pomnożenia stacyj.</p>	55.754	56.768

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	T y t u ł	W y d a t k i	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
	Preliminarza				
X.		Drogi krajowe.	Drogi krajowe.		
			U w a g i o g ó ł n e.		
			Budżet drogowy na rok 1875, równie jak w latach poprzednich, obejmuje cztery działy, a mianowicie:		
			A. Koszta zarządu.		
			B. Nowe budowy i rekonstrukcyje dróg.		
			C. Utrzymanie czyli konserwacya dróg.		
			D. Zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych.		
			Wyjaśnienia szczegółowe.		
			A. Koszta zarządu.		
		Koszta zarządu 101.274 zł.	W porównaniu z budżetem na rok 1874, zaszyły w tym dziale następujące zmiany:		
88—90		Płace i ryczałty	1) Już w sprawozdaniach z lat poprzednich wspominał Wydział krajowy, iż niektóre drogi krajowe zupełnie oddzielone, w żadnym związku z innymi nie będące, razem od siedzib inżynierów okręgowych znacznie są oddalone. Oprócz tego niektóre z tych dróg znajdowały się i znajdują dotychczas w stanie budowy, albo rekonstrukcyi. Z tych powodów nadzór techniczny na tych drogach okazał się nader utrudnionym, — inżynierowie bowiem okręgowi zmuszeni byli przebywać znaczne odległości, by się dostać do początku dróg wspomnianych; dlatego też na drogi takie już dotąd albo bywali przeznaczani oddzielni inżynierowie, albo musiano faktycznie rozszerzać zakres działania miejscowych konduktorów, którym też zwiększano wynagrodzenie tytułem dodatków do płacy z ogólnych funduszy drogowych.	92.795	115.446
			W budżecie na r. 1875 zamieszczono cztery drogi krajowe, mianowicie: Debicko-Nadbrzeziańska, Słotwina-Brzesko-Sądecka, Gorlicko-Konieczniańska i Strussów-Buczacka, łącznie z drogą Czortków-Monasterzyską, z których na pierwszych trzech pełniący obowiązki inżynierowie w miarę długości drogi i ważności prowadzonych robót, już mają wyznaczone płace 840 zł., 900 zł. i 1048 zł. włącznie z ryczałtem na objazdy i na potrzeby kancelaryjne; zaś na drodze ostatniej zarządzenie takie niezwłocznie nastąpić		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycy preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
X.		Koszta zarządu.	<p>musi. — Oprócz tego droga Skąła-Zaleszczycka, Słotwina-Brzesko-Sądecka i Dębicko-Nadbrzeziańska nie mogły się obyć jednym konduktorem; drogi te bowiem, albo z powodu swej długości, albo trudnego naturalnego położenia, wymagają zwiększonych sił technicznych do należytego ich nadzorowania — na tych więc drogach okazała się potrzeba ustanowienia na razie zastępców konduktorów. Gdy prowizoryczne to ustanowienie i nadal utrzymanem być musi, a cała służba drogowa na prowincyi i tak nie jest stabilizowaną, przeto zastępców tych należy zaliczyć między rzeczywistych konduktorów, zwłaszcza, że pomimo tych zmian projektuje się na rok 1875 tylko 32 konduktorów, to jest o trzech mniej aniżeli na rok 1874, a to z powodu że powyżej wspomniani pełniący obowiązki inżynierów, pełnią zarazem służbę konduktorów.</p> <p>W r. 1874. preliniowano na nadzór techniczny przez 35 konduktorów, licząc ich płace i ryczałty, kwotę . . . 20.560 zł.</p> <p>Na rok 1875. z powodów wyżej przytoczonych, proponuje się 22.688 „ zatem więcej o 2.128 „</p>		
	91	Narzędzia 4.000 zł.	2) Na narzędzia drogowe, instrumenta techniczne, ich naprawę i t. p. preliniuje się 4.000 zł., to jest o 2.000 zł. mniej aniżeli na rok 1874. na podstawie ostatnich doświadczeń, wykazujących, iż ta kwota będzie dostateczną.	2.037	6.000
	93	Nadzwyczajne administracyjne 10.000 zł.	3) Na nadzwyczajne wydatki administracyjne preliniuje się 10.000 zł., — zatem mniej o 14.300 zł. aniżeli na rok 1874, z powodu że zdjęcie planów sytuacyjnych, niwelacya podłużna i przemiary metryczne dróg w połowie są już dokonane, i że regulacya kamieniołomów w roku bieżącym znacznie postąpiła, — na które to cele głównie pozycya ta w budżecie zamieszczaną bywa. <p>Z porównania kwoty ogólnej, uchwalonej na rok 1874. na koszta zarządu 115.446 zł. z preliniowaną na r. 1875. kwotą 101.274 „ okazuje się kwota na r. 1874. preliniowana, mniejszą o . . . 14.172 „</p>	10.446	24.300

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycya	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
X.		B. Nowe budowy i rekonstrukcyja 260.000 zł.	B. Nowe budowy i rekonstrukcyja.	134.414	195.000
	94	Dębicko-Nadbrzeziańska 25.000 zł.	Droga Dębicko-Nadbrzeziańska nie jest jeszcze zbudowaną do Nadbrzezia, lecz tylko do Zakrzowa — musi zatem być jeszcze doprowadzoną do Wisły, t j. do komory granicznej w Nadbrzeziu w długości 1 mili. Budowa tej drogi jest kosztowną z powodu braku kamienia w bliskości — dokończenie jej wynieść może do 80.000 zł. Gdy jednak w roku 1875. nagłe i ważne budowy dróg i mostów przeprowadzone być muszą, przeto prelininuje się tak jak w roku 1874. tylko 25.000 zł.	67.679	25.000
	95	Śniatyn Załucze 14.000 zł.	Budowa mostu na Prucie pod Śniatynem i dobudowanie dojazdów do niego, ze względu na ważność tego mostu, była już objętą budżetem na rok 1874 — z powodów jednak od Wydziału krajowego niezależnych, a w ogólnem sprawozdaniu o stanie dróg obszernie wyjaśnionych — nie przyszła do skutku — zamieszcza się ją zatem na rok 1875.	7.737	8.000
	96	Most w Śniatynie 28.000 zł.	Preliminowana w trzech pozycyach suma 47.000 zł. większą jest aniżeli uchwalona w roku 1874. z powodu, iż dawniej podawaną była w przybliżeniu, a obecnie opartą jest na planach i kosztorysach, a oprócz tego przybyły nieprzewidziane koszty regulacyi rzeki Prutu.	—	25.000
	97	Regulacya Prutu 5.000 zł.		—	—
	98	Brzesko-Sądecka 4.000 zł.	Drogi Słotwina-Brzesko-Sądeckiej najwięcej uczęszczaną częścią, jest przestrzeń jej między Brzeskiem a stacją kolejową w Słotwinie. Część ta zatem największej wymaga konserwy i przy długości jednej ćwierci mili ma osobnego swego droźnika; przestrzeń ta jednak drogi, mimo znacznego stosunkowo corocznie nakładu na jej utrzymanie, nie odpowiada swemu przeznaczeniu, jest bowiem za wązka, co przy nadzwyczaj licznym przejeździe, coraz bardziej staje się dotkliwem. Okoliczność ta wywoływała reklamacye, tak ze strony miejscowych władz autonomi-	—	7.000

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
X.			<p>cznych, jak i c.k. Namiestnictwa. Uznając słuszność tych reklamacyj, zamierza Wydział krajowy tę część drogi przerobić, znacznie ją rozszerzając i dając odpowiedni pokład kamienny.</p> <p>Na tę konieczną robotę prelininuje się na rok 1875. kwotę 4.000 zł.</p>		
	99	Mosty-Krystynopol 30.000 zł.	<p>Na dalszą budowę drogi Żółkiewsko-Krystynopolskiej, z Mostów-Wielkich ku Krystynopolowi wyznaczył Wysoki Sejm w roku 1874 kwotę 40.000 zł. Na podstawie powodów, które skłoniły w roku 1874. do prowadzenia dalszej budowy tej drogi, prelininuje się na rok 1875. kwotę 30.000 zł., która prawdopodobnie okaże się dostateczną, z powodu, że znaczna część dotacyi z roku bieżącego pozostanie do dyspozycyi na rok następny.</p>	—	40.000
	100	Most w Kasperowcach 25.000 zł.	<p>Budowy mostów w Kasperowcach na Serecie (droga Skala-Zaleszczyki) i w Kadczy na Dunajcu (droga Tarnów-Sącz-Niedzica) już w latach dawniejszych były postanowione. Most w Kadczy w budżetach lat poprzednich był już kilkakrotnie zamieszczany; nagłość jednak innych robót, wymagających prędszego dokonania, opóźniła dotąd budowę mostu w Kadczy. Gdy most ten wskutek budowy kolei Leluchów-Tarnów, stał się jeszcze ważniejszym, przeto budowę takowego należy koniecznie w roku 1875. przeprowadzić, i prelininuje się na ten cel wedle planów i kosztorysów kwotę 27.000 zł.</p>		
	101	Most w Kadczy 27.000 zł.			
	102	Szczawnica-Piwniczna 50.000 zł.	<p>Na budowę drogi ze Szczawnicy do Piwnicznej prelininuje się 50.000 zł. na podstawie osobnego sprawozdania Wydziału krajowego. Wysokiemu Sejmowi przedłożonego.</p>		
	103	Sanok-Przemysł 20.000 zł.	<p>Część drogi krajowej Sanocko-Przemyskiej w długości 1¼ mili, między Pańkowcami a Olszanami najbardziej jest uczęszczaną. Wielkie transporty drzewa, szkła, kamienia i innych produktów prowadzi się tą drogą do Przemysła. Położenie naturalne przeważnie górzyste sprawia, że</p>		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
X.	104	Barańska 12.000 zł.	<p>spadki na tej części wynoszą 12%. Skutkiem wielkiej frekwencji, droga ta na wspomnianej przestrzeni, mimo nader kosztownej konserwy, znajduje się w bardzo złym stanie, i musi ulec rekonstrukcyi zupełnej, tak pod względem spadków, jak i pokładu kamiennego. Koszta tej rekonstrukcyi obliczone zostały na 15.000 zł. Gdyby jednak i ten wydatek był wyłożony, górzyste położenie, brak i uciążliwość w dostawie materiału na konserwację sprawią, że droga ta, chociaż pod względem utrzymania będzie kosztowną, warunkom dobrej drogi nie odpowie. Z tych powodów Wydział krajowy zamierza zaniechać rekonstrukcyę tej części drogi, projektuje zupełne omińnięcie trasy prowadzonej pustkowiec, sapowatami i gliniastymi wierzchołkami gór od Prałkowic, zbliżając ją do doliny Sanu, a tem samem do obfitych szutrowisk i okolicy zaludnionej. Budowa ta kosztować będzie</p> <p style="text-align: right;">27.000 zł.</p> <p>w porównaniu więc z rekonstrukcyą kosztującą 15.000 „ nowa budowa kosztować będzie więcej o 12.000 „</p> <p>Ponieważ zaś przez wybudowanie projektowanej części, na tańszym materiale konserwacyjnym i na zwiększonym mycie, oprócz innych korzyści, osiągnie się rocznie 2.600 zł. oszczędności, przeto nadwyżka kosztów nowej budowy pokryta zostanie w przeciągu niespełna lat pięciu. Na budowę rzeczonyj części drogi zamieszcza się w budżecie na rok 1875. kwotę 20.000 zł. za którą, przy kwocie na konserwację drogi Sanocko-Przemyskiej w roku 1874. wyznaczonej, Wydział krajowy budowę całej drogi przeprowadzi w roku 1875.</p> <p>Droga Barańska jest jedną z najbardziej ucześnieczanych i zarazem najdroższych pod względem utrzymania, które kosztuje 12.000 zł. rocznie na milę, z powodu złego materiału kamiennego, wysokiej jego ceny i błędów budowy. Aby zmniej-</p>		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycya	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
	Preliminarza				
X.			<p>szyc w przyszłości te tak znaczne wydatki, postanowił Wydział krajowy przeprowadzić rekonstrukcyę tej drogi, używając w miejsce kamienia wapiennego, kamienia porfirowego. Na tę rekonstrukcyę zamieszcza się w budżecie 12.000 zł., które z sumą przeznaczoną na konserwacyę, nie przenoszą kwoty wyznaczonej w roku 1874. na konserwacyę tej drogi.</p>		
	105	Wywłaszczenie mostu w Starym - Sączu 4.000 zł.	<p>Na drodze Tarnów-Sącz-Niedzica pod Starym-Sączem na Popradzie istnieje most, będący własnością c. k. Skarbu. Ponieważ istnienie obcej własności na drodze krajowej jest niewłaściwe i wprowadza zamieszanie w zarządzie, przeto Wydział krajowy przeprowadza wywłaszczenie tego mostu przynoszącego dość znaczne myto, i prelininuje na ten cel kwotę 4.000 zł.</p>		
	106	Wywłaszczenie mostu w Niedzicy 12.000 zł.	<p>Sprawa mostu granicznego na Dunajcu pod Niedzicą, przy krańcu drogi Tarnów-Sącz-Niedzickiej, postąpiła już o tyle, że według wszelkiego podobieństwa, wkrótce załatwioną zostanie. Władze węgierskie zgadzają się w zasadzie na wspólny zarząd tego mostu — żądając tytułem zwrotu reszty kosztów pierwotnego mostu, kwoty 4.347 zł. 40 ct. zaś tytułem połowy kosztów nowo zbudowanego mostu 7.773 „ 47 „ czyli razem 12.120 zł. 87 ct. Jakkolwiek Wydział krajowy starać się będzie w drodze rokowań tę pretensyę zniżyć — prelininuje jednak na ten cel 12.000 zł.</p>		
	107	Znaki drogowe 4 000 zł	<p>Na wszystkich drogach krajowych potrzeba będzie ustawić nowe znaki drogowe, a to według systemu metrycznego, który już w roku przyszłym staje się obowiązującym. Gdy połowa dróg jest już metrycznie pomierzona, przeto prelininuje się na rok 1875. kwotę 4.000 zł. na umieszczenie tych znaków na pomierzonej części dróg krajowych.</p>		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycy preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
X.			<p>C. Utrzymanie dróg czyli konserwacja.</p> <p>W tym dziale preliniuje się w ogóle tylko kwotę 367.338 zł. to jest mniej o kwotę . . . 78.216 „ aniżeli w roku 1874.</p> <p>Wydział krajowy spodziewa się, że zaprowadzając w tym dziale wszelkie możliwe oszczędności, wykreślając z preliniowanych robót wszystko, cokolwiek wykreślonym być może, korzystając z doświadczeń lat ostatnich, przy administracji stopniowo i coraz bardziej systematycznie regulowanej. wreszcie przy sumiennej pomocy swojego Oddziału technicznego, znaczną tę ulgę funduszowi krajowemu przynieść będzie w stanie.</p>	396.927	445 554
		C. Utrzymanie 367.338 zł.			
			<p>D. Zasilki.</p> <p>Na zasilki dla dróg powiatowych i gminnych preliniuje się 70.000 zł. to jest o 10.000 zł. więcej aniżeli w roku 1874. z powodu, że droga Wełdzirzka jeszcze nie została ukończoną i wymagać będzie zasilku dość znacznego, którego w budżecie osobno nie zamieszczono, pomimo że dotąd miewała corocznie oddzielną dotację.</p>	76.558	60.000
		D. Zasilki 70.000 zł.			
			<p>Myta.</p> <p>Dochód z myt wynosił:</p> <p>w roku 1871. 122.918 zł. „ 1872. 148.505 „ „ 1873. 141.217 „ razem . 412.640 zł. przeciętnie . 137.546 „ preliniuje się w zaokrągleniu 135.000 „</p> <p>Z porównania budżetu na rok 1874. uchwalonego, z projektowanym na rok 1875. okazuje się rezultat następujący:</p>	—	140.000
		Dochód z myt 135.000 zł.			

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1875:

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
	Preliminarza				
			<p>W roku 1874. W roku 1875.</p> <p>A. Koszta zarządu 115.446 zł. 101.274 zł.</p> <p>B. Nowe budowy 195.000 260 000 "</p> <p>C. Utrzymanie . 445.554 367.338 "</p> <p>D. Zasiłki . . . 60.000 70.000 "</p> <p>Razem 816.000 zł. 798.612 zł.</p> <p>Po odtrąceniu do- chodu z myt . 140.000 135.000 " czysty wydatek 676 000 zł. 663.612 zł.</p> <p>azatem w ogóle okazuje się budżet korzy- stniejszym o 12.388 zł.</p>		<p>Czyli w roku 1875. mniej 14.172 zł więcej 65.000 " mniej 78.216 " więcej 10.000 " mniej 17.388 "</p>
XI.	139-142	Dotacje dla zakła- dów krajowych 207.325. zł.	<p>Dotacje dla zakładów krajowych.</p> <p>Preliminuje się wedle specjalnych preli- minarzy zakładów datowanych.</p>	260.119	160.491
XII.	143	Ryczałt 10.000 zł.	<p>Wydatki na szupaństwo.</p> <p>Preliminuje się jak na rok 1874</p>	5.511	10.000
XIII.		Różne wydatki 33.727 zł.	<p>Różne wydatki.</p>		
	144	Do rozporządzałości Wydziału krajowego 30.000 zł.	<p>Preliminuje się jak w latach poprzednich, stosownie do §. 9. instrukcyi dla Wy- działu krajowego.</p>	29.567	30.000
	145	Utrzymanie słupów granicznych 300 zł.	<p>Jak w latach poprzednich.</p>	—	300
	146	Na pokrycie kradzieży w Jaśle 3.427 zł.	<p>Preliminuje się na podstawie osobnego sprawozdania Wydziału krajowego do LW. 4.273 1874.</p> <p>Raty przypadające ze skradzionej kwoty 10.525 zł. wynoszą za rok 1874. i 1875. 3.426 zł. 72 ct.</p>	—	—

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycji preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Docho dy	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
I.		Z odnajmu 1.300 zł.	<p>Z odnajmu ubikacyj sejmowych.</p> <p>Wynikłość z roku 1871 . . . 1.538 zł. 1872 . . . 1.289 „ 1873 . . . 1.278 „ razem 4.105 „ przeciętnie 1.368 „ w zaokrągleniu 1.300 „</p>	1.278	1.300
II.		Odsetki z lokacyj.	<p>Odsetki z lokacyj.</p> <p>Z powodu zupełnego wyczerpania zapasu kapitałów lokowanych, nie się nie preliniuje.</p>		
III.		Dochody z myt na drogach krajowych.	<p>Dochód z myt.</p> <p>Dochód z myt spodziewany w kwocie 135.000 zł. został odtrącony od wydatków na drogi krajowe pod rubryką X, dlatego w dochodach nie się nie preliniuje.</p>		
IV.		Nadwyżki od zakładów krajowych 4.628 zł.	<p>Nadwyżki od zakładów dotowanych.</p> <p>Wedle specjalnych preliminarzy funduszków dotowanych.</p>	—	7.923
V.		Zapas kasowy z końcem 1874. roku spodziewany 150.000 zł.	<p>Zapas kasowy.</p> <p>Wydatki każdej rubryki i pozycji są tak ściśle obliczone i do najniezbędniejszej potrzeby ograniczone, że niepodobna spodziewać się żadnego zapasu kasowego, zwłaszcza że wszystkie dawniej na lokacjach były, lub w depozycie przechowywane oszczędności, albo wyczerpane albo do budżetów z lat ostatnich wciągnięte zostały. Nadto nieobmyślano w preliminarzu żadnego funduszu na zdarzyć się mogące nadzwyczajne wydatki, które nie dadzą się naprzód przewidzieć.</p> <p>Właściwy zapas kasowy, rezultujący z zamknięcia rachunkowego, a wynoszący z końcem r. 1873. 486.473 zł. 36½ ct. nie może służyć za podstawę do oznaczenia cyfry budżetowej na rok 1875, ponieważ takowy wyczerpniętym został zaraz w pierwszych miesiącach roku 1874. i niepodobna liczyć na to, aby się w podobnej ilości powtórzył na rok przyszły, zwłaszcza że w tym roku zapłacone zostały zaległe dodatki od kolei żelaznych.</p> <p>Wydział krajowy preliniuje jednakże na tę rubrykę 150.000 zł. w przypuszczeniu, że wydatki zaasygnowane w ciągu roku 1874, nie zostaną w tymże roku zrealizowane w całości przez c.k. kasy na prowincyi.</p>	217.108	217.108

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycya	Tytuł	Dochody	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
VI.		Dodatki do podatków 1,800.000 zł.	<p>Dodatki do podatków.</p> <p>Należyłość podatków stałych wonosiła w roku 1872:</p> <p>a) Podatku grunto- wego . . . 3,688.119 zł. 86 ct.</p> <p>b) Podatku domowo czynszowego . 784.128 „ 7 „</p> <p>c) Podatku domowo klasowego . . 895.922 „ 34 „</p> <p>d) Podatku zarob- kowego . . . 347.600 „ 6 „</p> <p>e) Podatku docho- dowego . . . 752.481 „ 67 „</p> <p>Suma 6,468.252 „ — „</p> <p>Uwzględniając okoliczność, iż podatki uiszczane bywają <i>decursive</i> i ściąganie zaległych, zwykle w przepisanych terminach nieopłaconych należyłości zbyt długo się przeciąga, na ostatek z powodu elementarnych wypadków znaczna kwota odpisaną bywa, zaokrągla się sumę należyłości na 6,000.000 zł. Licząc od każdego złotego austryackiego po 30 centów (jak w roku 1874) wypada kwota dodatku 1,800.000 zł.</p>	1,895.199	1,800.000
VII.			<p>Rozmaite dochody.</p>	14.425	906
	6	Od gminy Uwsie 310 zł.	Preliminuje się 2gą ratę pożyczki udzielonej gminie Uwsie na podstawie uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 7. Grudnia 1872.		100
	7	Za sprawdzanie rachunków aptekarskich 100 zł.	Preliminuje się jak na rok 1874. zwrot przypadający od szpitali powszechnych.		
	8	Od klasztoru Benedyktynek 500 zł.	Preliminuje się 2gą ratę pożyczki udzielonej klasztorowi Benedyktynek w Przemyśle w kwocie 8.000 zł. na podstawie uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 7. Grudnia 1872.		500
	9	Od Wilda Karola 1.413 zł.	Na podstawie uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 15. Stycznia 1874. udzielono p. Karolowi Wildowi pożyczkę w kwocie 6.000 zł. zwrotną w 12. ratach półrocznych. Pierwsze dwie raty przypadają dnia 1. Stycznia 1. Lipca 1875. i wynoszą: w kapitale 1.000 zł. w 5% odsetkach . . . 412 „ 50 ct. razem 1.412 „ 50 „		

Preliminarze

na rok słoneczny

1875.

Lit. **C.** Szpital główny we Lwowie: Oddział chorych.
" **D.** " " " " " " " położnic.
" **E.** " " " " " " " obłąkanych.

L. W. 16454/1874.
Alegat C. do sprawozdania
Wydziału krajowego o budżecie
krajowym na rok 1875.

Lit. C.

Szpital główny we Lwowie.

Fundusz chorych.

Preliminarz

na rok słoneczny

1875.

Szpital główny we Lwowie.

S u m a r y u s z.

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
I.		Płace urzędników, lekarzy i slug	38.350	—	38.350
II.		Odstawne	58	—	58
III.		Adjuta	1.500	—	1.500
IV.		Substytucye	500	—	500
V.		Dyurny	1.644	—	1.644
VI.		Pensye	3.349	—	3.349
VII.		Zaopatrzenia i dary z łaski	259	—	259
VIII.		Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	300	—	300
IX.		Emolumenta	1.481	—	1.481
X.		Wydatki kapliczne	—	—	—
XI.		Najem pomieszkania	8.732	—	8 732
XII.		Potrzeby kancelaryjne	834	—	834
XIII.		Remuneracye i zapomogi	940	—	940
XIV.		Koszta gospodarcze	88.863	—	88.863
XV.		Zwrot kosztów utrzymania chorych zakładowi klinicz- nemu	—	—	—
XVI.		Utrzymanie budynków	4.224	3.718	7.942
XVII.		Rozmaite	494	—	494
		Suma wydatków	151.528	3.718	155.246
D o c h o d y.					
I.		Zapisy i legaty	4.700	—	4.700
II.		Dochód z realności	—	—	—
III.		Dodatki	22.084	—	22.084
IV.		Zwroty kosztów leczenia	88.800	—	88.800
V.		Rozmaite	200	—	200
		Suma dochodów	115.784	—	115.784
		W porównaniu z wydatkami okazuje się niedobór			155.246 39.462

P o s z c z e g ó l n i e n i e

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem	
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie			
I		Place urzędników, lekarzy i slug.				
	1	Dyrektor z rocznych	1.600 zł. — ct.		1.334	
		„ dodatek drożyzny	200 „ — „		167	
	2	Zarządca	1.000 „ — „		834	
		„ dodatek drożyzny	200 „ — „		167	
	3	Kasyer	800 „ — „		667	
		„ dodatek drożyzny	200 „ — „		167	
	4	Rachmistrz	600 „ — „		500	
		„ dodatek drożyzny	150 „ — „		125	
	5	4 pisarzy po 500 zł.	2.000 „ — „		1.668	
		„ dodatek drożyzny	500 „ — „		418	
	6	Maszynista	480 „ — „		—	
	7	Woźny	300 „ — „		250	
		„ dodatek drożyzny	75 „ — „		63	
	8	Odźwierny	250 „ — „		225	
		„ dodatek drożyzny	62 „ 50 „		57	
	9	Przełożona Sióstr Miłosierdzia	80 „ — „		67	
	10	18 Sióstr Miłosierdzia oddziałowych po 80	„ — „		1.440	
	11	2 kapelanów po 600 zł. z rocznych	1.200 „ — „		1.000	
	12	Posługacze i służba domu z wiktem			14.000	
	13	6. prymaryuszów po	1.200 „ — „		7.200	
		„ dodatek drożyzny po	200 „ — „		1.200	
	14	2 profeserów			—	
	15	Prosektor z rocznych	1.200 „ — „		1.000	
		„ dodatek drożyzny	200 „ — „		167	
	16	Chemik patologii	800 „ — „		667	
		„ dodatek drożyzny	200 „ — „		167	
	17	6 sekundaryuszów po	600 „ — „		3.600	
		„ dodatek drożyzny	200 „ — „		1.200	
		Suma rubryki I.		38.350	—	38.350
II.		Odstawne.				
	18	Graas Maciej, kwieskowany pisarz z rocznych 70 zł.		58	—	58
III.		Adjuta.				
	19	2 asystentów		—	—	—
	20	3 praktykantów po	400 zł.	1 200	—	—
		„ dodatek drożyzny po	100 „	300	—	—
		Suma rubryki III.		1.500	—	1.500
IV.	21	Substytucye.		500	—	500

Wydatki.

Szpital główny we Lwowie.

P o s z c z e g ó l n i e

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
V.		Dyurny.			
	22	2 pisarzy dziennych po . . . 1 zł. 50 ct. 1.095 zł.			
	2	2 " " " . . . 1 zł. 20 ct. 876 zł.			
		Razem z rocznych 1.971 zł.	1.644	—	1.644
VI.		Pensye.			
	23	Wagner Ludwika, wdowa po prymaryuszu, z rocznych 150 zł.	105		
	24	Grund Ludwika, wdowa po zarządcy z rocznych 210 "	176		
	25	Burkart Franciszka, wdowa po kontrolorze, z rocznych 175 "	146		
	26	Bodaszewska Agnieszka, wdowa po nadzorcy domu z rocznych . . . 105 "	88		
	27	Popławski Jan, były odźwierny z rocznych 168 "	151		
	28	Dr. Neuhauser Franciszek, były prymaryusz z rocznych 1.200 "	1.200		
	29	Dr. Berthleff, były dyrektor z rocznych 1.400 "	1.168		
	30	Dr. Nagel Karol, były prymaryusz, z rocznych 315 "	315		
		Suma rubryki VI.	3.349	—	3.349
VII.		Zaopatrzenia i dary z łaski.			
	31	Christl Laura, sierota po kontrolorze z rocznych 63 zł.	53		
	32	Hammer Joanna, sierota po pisarzu z rocznych 63 "	53		
	33	Tomaszewska Marya, wdowa po woźnym dziennie po 14 ct. z rocznych 51 "	43		
	34	Drabikowska Elżbieta, była dozorczyni chorych dziennie po 30 c. z rocznych 109 " 50 ct.	110		
		Suma rubryki VII.	259	—	259

P o s z c z e g ó l n i e

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
VIII.	35	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	300	—	300
IX.		Emolumenta			
	36	Na pomieszkanie dla dyrektora z rocznych 400 zł. — c.	334		
	37	„ „ zarządcy „ 300 „ — c.	250		
	38	„ „ kasyera „ 200 „ — c.	167		
	39	„ „ rachmistrza „ 150 „ — c.	125		
	40	„ „ 2 asystentów kliniki 290 „ — c.	—		
	41	„ „ 2 kapelanów po			
		200 zł. z rocznych 400 „ — c.	334		
	42	Na fiakra dla Dra. Fingera 63 „ — c.	—		
	43	Na opał dla zarządcy 12 sagów drzewa po 13 zł. 57 ct. z rocznych 162 „ 84 c.	136		
	44	Na opał dla maszynisty 3 sagi drzewa po 13 zł. 57 ct. z rocznych 40 „ 71 c.	34		
	45	Na ubiór dla woźnego i odźwiernego po 60 zł. z rocznych 120 „ — c.	101		
		Suma rubryki IX.	1.481	—	1.481
X.	46	Wydatki kapliczne	—	—	—
XI.		Najem pomieszkania.			
	47	Czynsz za najem filii Hofmana	8.000		
	48	„ „ „ Höflicha z rocznych 3.096 zł. — c.	732		
		Suma rubryki XI.	8.732	—	8.732
XII.		Potrzeby kancelaryjne.			
	49	Ryczałt	—		
	50	Rozmaite potrzeby dla kancelaryi zarządu i dyrekcyi z rocznych 1000 zł.	834	—	834
XIII.		Remuneracye i zapomogi.			
	51	Za sprawdzanie recept	278		
	52	Remuneracye zmienne i zapomogi	662		
		Suma rubryki XIII.	940	—	940

Wydatki.

Szpital główny we Lwowie.

P o s z c z e g ó l n i e

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
XIV.		Kosza gospodarcze.			
	53	Wyżywienie	/		
		a) zwykła strawa i dodatki	46.000		
		b) pieczywo	5.500		
		c) wino	2.300		
	54	Wikt dla przełożonej Sióstr Miłosierdzia wraz z pieczywem i innymi potrzebami, z rocznych 220 zł.	184		
	55	Wikt dla 18 Sióstr Miłosierdzia oddziałowych wraz z pieczywem	3.744		
	56	Różne inne potrzeby dla powyższych Sióstr oddziałowych, wino, piwo, desery, krochmal, farbka itp.	207		
	57	Wikt dla lekarza dyżurnego wraz z pieczywem i innymi potrzebami, winem, piwem, czernidłem do butów po 27 zł. miesięcznie z rocznych . . 324 zł.	270		
	58	Lekarstwa	7.000		
	59	Sanitarne	3.000		
	60	Instrumenta chirurgiczne	950		
	61	Sprzęty	2.200		
	62	Bielizna i pościel	7.500		
	63	Pralnia z kwoty 5.500 zł.	3.814		
	64	Słoma do leży	800		
	65	Drzewo opałowe z kwoty 6.000 zł	3.804		
	66	Oświetlenie	1.550		
	67	Koszta pogrzebowe	40		
		Suma rubryki XIV.	88.863		88.863
XV.	68	Zwrot kosztów utrzymania chorych, zakładowi klinicznemu.			

Poszczególnienie

Liczba		Wydatki	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryk	Pozycyi		Złote austriackie		
XVI.		Utrzymanie budynków.			
	69	Konserwacja i reparacye	4.000		
	70	Kamieniarze i straż ogniowa, z rocznych . . . 350 zł.	224		
	71	Na urządzenie oświetlenia gazem, z kwoty 5.800 zł.		3.718	
		Suma rubryki XVI. . .	4.224	3.718	7.942
XVII.		Rozmaite.			
	72	Na utrzymanie biblioteki, z rocznych 100 zł.	64		
	73	Przypadkowe	430		
		Suma rubryki XVII. . .	494		494

Dochody.

Szpital główny we Lwowie. Fundusz chorych.

P o s z c z e g ó l n i e n i e

Liczba		D o c h o d y	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
I.	1	Zapisy i legaty	4.700		4.700
II.		Dochód z realności.			
	2	Czynsz z najmu lokalności na zakład kliniczny . . .	—		—
III.		Dodatki.			
	3	Od c. k. Skarbu za 200 sągów drzewa opałowego, część przypadająca na ten oddział, z kwoty . . . 2.230 zł.	1.430		
	4	Z kasy miejskiej			
		a) $\frac{1}{5}$ dochodu z rogatek	20.600		
		b) na utrzymanie trupiarni, z rocznych 84 zł.	54		
		Suma rubryki III.	22.084		22.084
IV.		Zwroty kosztów leczenia.			
	5	Od samopłacących	15.000		
	6	Od funduszków obcokrajowych i innych publicznych	5.000		
	7	Od gminy lwowskiej za leczenie chorych z domu ubogich św. Łazarza	—		—
	8	Od tejże za leczenie ubogich chorych miasta Lwowa	8.800		
	9	Od funduszu krajowego galicyjskiego	60 000		
		Suma rubryki IV.	88.800		88.800
V.		Rozmaite.			
	10	Ze sprzedaży sprzętów i inne mniejsze dochody	200		
	11	Od funduszu klinicznego za 15 sągów drzewa opałowego	—		—
		Suma rubryki V.	200		200

Szpital główny we Lwowie.

Wyjaśnienia

do

preliminarza funduszu chorych

n a r o k

1875.

Sumaryczne porównanie kwot preliminowanych

Rubryka	Pozycja	W y d a t k i.	Preliminowano na rok 1875.			U c h w a l o n o na rok 1874.		
			Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
			Z ł o t e					
I.	1—17	Płace urzędników, lekarzy i służb	38.350	—	38.350	34.094	—	34.094
II.	18	Odstawne	58	—	58	58	—	58
III.	19—20	Adjuta	1.500	—	1.500	1.800	—	1.800
IV.	21	Substytucye	500	—	500	500	—	500
V.	22	Dyurny	1.644	—	1.644	1.734	—	1.734
VI.	23—30	Pensye	3.349	—	3.349	3.034	—	3.034
VII.	31—34	Zaopatrzenia i dary z łaski	259	—	259	259	—	259
VIII.	35	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiert- nych	300	—	300	300	—	300
IX.	36—45	Emolumenta	1.481	—	1.481	1.642	—	1.642
X.	46	Wydatki kapliczne	—	—	—	—	—	—
XI.	47—48	Najem pomieszkania	8.732	—	8.732	8.732	—	8.732
XII.	49—50	Potrzeby kancelaryjne	834	—	834	734	—	734
XIII.	51—52	Remuneracye i zapomogi	940	—	940	940	—	940
XIV.	53—67	Koszta gospodarcze	88.863	—	88.863	80.902	—	80.902
XV.	68	Zwrot kosztów utrzymania chorych zakładowi klinicznemu	—	—	—	1.350	—	1.350
XVI.	69—71	Utrzymanie budynków	4.224	3.718	7.942	3.641	3.718	7.359
XVII.	72—73	Rozmaite	494	—	494	430	—	430
Suma wydatków			151.528	3.718	155.246	140.150	3.718	143.868
D o c h o d y.								
I.	1	Zapisy i legaty	4.700	—	4.700	3.800	—	3.800
II.	2	Dochód z realności	—	—	—	641	—	641
III.	3—4	Dodatki	22.084	—	22.084	22.398	—	22.398
IV.	5—9	Zwroty kosztów leczenia	88.800	—	88.800	108.300	—	108.300
V.	10—11	Rozmaite	200	—	200	291	—	291
Suma dochodów			115.784	—	115.784	135.430	—	135.430

na rok 1875. z uchwalonemi na rok 1874.

Z porównania okazują się kwoty preliminowane na rok 1875.				Ogółem na rok 1875.		U w a g a.
Zwyczajne		Nadzwyczajne		Większe	Mniejsze	
Większe	Mniejsze	Większe	Mniejsze			
austryackie						
4.256	—	—	—	4.256	—	
—	—	—	—	—	—	
—	300	—	—	—	300	
—	—	—	—	—	—	
—	90	—	—	—	90	
315	—	—	—	315	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	161	—	—	—	161	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
100	—	—	—	100	—	
—	—	—	—	—	—	
7.961	—	—	—	7.961	—	
—	—	—	—	—	—	
—	1.350	—	—	—	1.350	
583	—	—	—	583	—	
64	—	—	—	64	—	
13.279	1.901	—	—	13.279	1.901	
				11.378		
900	—	—	—	900	—	
—	641	—	—	—	641	
—	314	—	—	—	314	
—	19.500	—	—	—	19.500	
—	91	—	—	—	91	
900	20.546	—	—	900	20.546	
				19.646		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycji preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Wydatki.	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
I.	1—17	Płace urzędników, lekarzy i służb 38.350 zł.	<i>do poz. 1—4, 7—8, 11—12, 15—16</i> . . . Jak w roku 1874. przybywa tylko dodatek drożyzny dla dyrektora szpitalu i lekarzy po 200 zł.	30.158	34.094
	5	Płaca pisarzy.	<i>do poz. 5.</i> Preliminuje się zamiast 2 dla 4 pisarzy, z powodu iż dla zwiększonej pracy w zarządzie zachodzi potrzeba większych sił biórowych.		
	6	Płaca maszynisty.	<i>do poz. 6.</i> Na płacę maszynisty nie się nie preliminuje, gdyż rozporządzeniem Wydziału krajowego do l. 3.459, 73 zobowiązał się maszynista za udzielenie mu wolnego pomieszczenia w szpitalu, doglądać i utrzymywać w porządku pompy i wodociągi.		
	9—10	Siostry Miłosierdzia.	<i>do poz. 9—10.</i> Wszystkich Sióstr Miłosierdzia jest 35; z tych jest jedna przełożoną, której płacę zarachowuje się wedle dzielnika na trzy fundusze, z powodu iż kieruje czynnościami Sióstr zatrudnionych na 3 oddziałach. Resztę Sióstr zarachowuje się a mianowicie: 18 Sióstr na fundusz chorych. 4 " " obłąkanych 1 " " położnic jako zatrudnionych wyłącznie na powyższych oddziałach. 9 Sióstr zatrudnionych przy kuchni zarachowuje się na rachunek żywności wszystkich trzech oddziałów. 1. Siostrę na rachunek bielizny 1. " " " pralni jako zatrudnione przy praniu i magazynie bielizny.		
	13	Płaca prymaryuszów.	<i>do poz. 13.</i> Preliminuje się zamiast 5 dla 6 prymaryuszów z powodu iż w skutek zniesienia kliniki, w miejsce ubytych dwóch profesorów przybyć musi dla I. oddziału chorób wewnętrznych 1 prymaryusz.		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycya	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
	14	Płaca 2 profesorów.	<i>do poz. 14.</i> Nie prelininuje się nic, z powodu zniesienia Kliniki.		
	17	Płaca sekundaryuszów.	<i>do poz. 17.</i> Preliminuje się zamiast 5 dla 6 sekundaryuszów z powodu jak przy poz. 13.		
II.	18	Odstawne 58 zł.	Stały pobór dożywotni Graasa M.	58	58
III.	19—20	Adjuta 1.500 zł.	<i>do poz. 19. do 20.</i> Z powodu zniesienia Kliniki nie prelininuje się nic asystentom, — praktykantom zaś pozostawia się wynagrodzenie jak w roku ubiegłym z dodaniem dodatku drożyznianego po 100. zł. w kwocie 300.	1.661	1.800
IV.	21	Substytucye 500 zł.	Jak na rok 1874.	297	500
V.	22	Dyurny 1.644 zł.	Z powodu iż w rubryce I (płace poz.) 5. pomnżono ilość pisarzy z 2. na 4. prelininuje się tylko 4. dyurna; 2. po 1 Zł. 50 cent. zaś 2. po 1. Zł. 20 cent. dziennie bez dodatku drożyzny, na podstawie stałego dzielnika.	1.351	1.734
VI.	23—30	Pensye 3.349 zł.	<i>do poz. 23. do 30.</i> Jak na rok 1874. z wyjątkiem poz. 30. t. j. pensyi Dra. Nagla przyznanej uchwałą Wydziału krajowego z dnia 23. Stycznia 1874. l. 411. w kwocie 315 Zł. rocznie.	2.919	3.034
VII.	31—34	Zaopatrzenia 259 zł.	Jak na rok 1874	205	259
VIII.	35	Odprawy 300 zł.	Jak na rok 1874	—	300
IX.	36—45	Emolumenta 1.481 zł.	<i>do poz. 38. 41. i 45.</i> Jak na rok 1874. . . <i>do poz. 36. 37. 39.</i> Podwyższono dodatki na pomieszkania: dyrektorowi na 400 Zł. zarządcy na 300, rachmistrzowi na 150 Zł. z powodu podskoczenia czynszów najmu pomieszkań. Dodatki te rozdziela się na podstawie dzielnika.	1.180	1.642

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycji preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
			<i>do poz. 40. i 42.</i> Nic się nie preliniuje, z powodu iż posady te w skutek zniesienia kliniki odpadną.		
			<i>do poz. 43. i 44.</i> Preliminuje się na podstawie zakontraktowanych cen drzewa na rok 1874.		
X.	46	Kapliczne	<i>do poz. 46.</i> Nic się nie preliniuje, gdyż wedle istniejącego porządku, ponosi ten wydatek tego roku w całości fundusz położnic.	263	—
XI.	47—48	Najem pomieszkania 8.732 zł.	Jak na rok 1874.	10.586	8732
XII.	49—50	Kancelaryjne 834 zł.	<i>do poz. 49. 50.</i> Ryczałt na potrzeby kancelaryjne znosi się, albowiem takowe rozdawane będą urzędnikom w naturze; natomiast preliniuje się na rozmaite potrzeby przypadającą wedle dzielnika część z kwoty 1.000. Zł. jako prawdopodobny wydatek tej rubryki.	752	734
XIII.	51—52	Remuneracye i zapomogi 940 zł.	Jak na rok 1874.	794	940
XIV.	53—67	Koszta gospodarcze 88.863 zł.	<i>do poz. 59. i 67.</i> Jak na rok 1874.	84.041	80.902
	53/a	Żywienie chorych.	<i>do poz. 53. a)</i> Wynikłość z roku 1873. z wliczeniem utrzymania 9. Sióstr i służby kuchennej, kosztów na fiakra dla zarządcy w interesie kuchni, kosztów drzewa na kuchnię i innych z prowadzeniem kuchni własnej połączonych wydatków, wynosi tylko 42654. Zł. 65 /, cent. preliniuje się jednak na powyższe wydatki 46000 Zł. z powodu nastąpić mogącego podskoczenia cen targowych, i pomnożenia dni żywienia w skutek zniesienia kliniki.		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
	53/b.	Pieczywo	<p>Dni żywienia klinicznych, za które fundusz kliniczny zwracał koszta żywienia, było w 1873. roku 4789. po zniesieniu kliniki przejdzie także ilość dni żywienia na koszt funduszu, w skutek czego wydatek żywienia okaże się większy.</p> <p>Wynikłość z roku 1871 . . . 5026 Zł. „ „ 1872 . . . 5123 „ „ „ 1873 . . . 4442 „ ————— razem . 14.591 „ przeciętnie w zaokrągleniu . 4864 „ prelinuje się jednakże . 5500 „ z powodów jak przy poz. 53/a</p>		
	53/c.	Wino	<p>Wynikłość z roku 1871 . . . 1979 „ „ „ 1872 . . . 1945 „ „ „ 1873 . . . 1854 „ ————— razem . 5778 „ przeciętnie w zaokrągleniu . 1926 „ prelinuje się jednakże . 2300 „ z powodów jak przy poz. 53/a</p>		
54—56		Wikt dla Sióstr Miłosierdzia, z pieczywem i innymi potrzebami	<p>do poz 54, i 56. Preliminuje się wedle dzielnika przypadającą część kosztów żywienia i innych potrzeb dla Siostry przełożonej tudzież całkowity takiż koszt dla 18 Sióstr oddziałowych, z powodów wyjaśnionych przy poz. 9. 10. Wikt liczy się na mocy rozporządzenia do L. W. 13577/73 po 15 Zł. miesięcznie, 180 rocznie, zaś pieczywo liczy się po 28 Zł. rozmaite desery, piwo, farbka, krochmal, po 10 Zł. 50 cent. rocznie a to na podstawie dat otrzymanych z rachunków.</p>		
	57	Wikt dla lekarzy dyżurnych i inne potrzeby.	<p>do poz. 57. Preliminuje się po 27 Zł. miesięcznie, tyle bowiem wydaje się zwykle wedle rachunków.</p>		
	58	Lekarstwa	<p>do poz. 58. Z powodu zaprowadzenia w tej rubryce ścisłych oszczędności, prelinuje się na podstawie danych z ostatnich kwartałów tylko 7000 Zł.</p>		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycji preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874										
	Preliminarza														
	59	Sanitarne	<i>do poz. 59.</i> Jak na rok 1874.												
	60	Instrumenta chirurgiczne.	<i>do poz. 60.</i> Wynikłość z roku 1873 wynosiła 565 Zł. 3 cent. jednakże z powodu potrzeby zakupna wielu instrumentów osobliwie na oddział oczny, prelinuje się 950 Zł.												
	61	Sprzęty.	<i>do poz. 61.</i> Koszt sprzętów w roku 1873. wynosił w tym funduszu 2114 zł. prelinuje się zatem zaokrągloną kwotę 2.200 zł.												
	62—63	Bielizna pościel i pralnia.	<p>W roku 1873. kosztowała bielizna, pościel z praniem bez wliczenia kosztów drzewa potrzebowanego do pralni,</p> <table style="margin-left: 20px;"> <tr> <td>kwota</td> <td style="text-align: right;">10.429 zł.</td> </tr> <tr> <td>w kwocie tej wynoszą kosztą prania około</td> <td style="text-align: right;">3160 „</td> </tr> </table> <p>przypada zatem na spranie sukien, bielizny i pościeli kwotę 7269 „</p> <p>a ponieważ w roku 1874 podskoczyć mogą ceny płócien i sukna a nadto zająć może potrzeba sprawienia więcej bielizny i pościeli, prelinuje się w zaokrągleniu sumę 7500 zł.</p> <p>Pranie bielizny kosztuje na wszystkich oddziałach około 4550 zł.</p> <p>doliczywszy do tego wartość wymaganej do pralni ilości drzewa miękkiego wynoszącą wedle rachunków 96 sągów po 9 zł. 87 cent. 947 zł. 52 ct.</p> <p>przedstawia się koszt prania 5497 zł. 52 ct.</p> <p>w kwocie w zaokrągleniu 5500 „</p> <p>z której prelinuje się przypadające wedle dzielnika kwoty:</p> <table style="margin-left: 40px;"> <tr> <td>na oddział chorych</td> <td style="text-align: right;">3814 zł.</td> </tr> <tr> <td>„ „ obłąkanych</td> <td style="text-align: right;">1576 „</td> </tr> <tr> <td>„ „ położnic</td> <td style="text-align: right;">110 „</td> </tr> </table>	kwota	10.429 zł.	w kwocie tej wynoszą kosztą prania około	3160 „	na oddział chorych	3814 zł.	„ „ obłąkanych	1576 „	„ „ położnic	110 „		
kwota	10.429 zł.														
w kwocie tej wynoszą kosztą prania około	3160 „														
na oddział chorych	3814 zł.														
„ „ obłąkanych	1576 „														
„ „ położnic	110 „														
	64	Słoma do leży.	<i>do poz. 64.</i> W roku 1873. kosztowała słoma 780 zł. prelinuje się zatem zaokrągloną kwotę 800 zł.												

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycji preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Docho dy	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
	65	Drzewo opałowe	<i>do poz. 65.</i> Z powodu zarachowania drzewa potrzebnego na kuchnię na rachunek żywności, zaś drzewa wymaganego do pralni na rachunek pralni, prelininuje się tutaj z ogólnego kosztu dla wszystkich oddziałów w kwocie 6.000 zł. przypadającą, wedle dzielnika kwotę 3.804 Zł. jako prawdopodobny wydatek.		
	66	Oświetlenie	<i>do poz. 66.</i> Jak na rok 1874.		
	67	Koszta pogrzebu	<i>do poz 67.</i> Jak na rok 1874.		
XV.	68	Zwroty kosztów utrzymania chorych funduszowi klinicznemu	<i>do poz 68.</i> Nic się nie prelininuje, gdyż z powodu zniesienia kliniki rubryka ta odpada.	779	1.350
XVI.	69—71	Utrzymanie budynków 7.942 zł.	<i>do poz. 69—71.</i> W roku 1873 wynosił koszt konserwacyi 4 072 Zł. prelininuje się zatem zaokrągloną kwotę 4.000 Zł. do poz. 70 i 71 prelininuje się jak na rok 1874.	4.951	7.359
XVII.		Rozmaite 494 zł.	<i>do poz. 72—73.</i> Na podstawie uchwały Wydziału krajowego do l. 6246/74 prelininuje się 100 Zł. na zakupno książek, czasopism fachowych lekarskich, jakich szpital wcale nie posiada, a są niezbędnie potrzebne, zaś na rozmaite prelininuje się taką kwotę jak na rok 1874.	4.041	430

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Docho dy	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
I.	1	Zapisy i legaty 4.700 zł.	Wynikłość z roku 1871 . . . 2.032 zł. " " 1872 . . . 5.324 " " " 1873 . . . 6.861 " razem . 14.217 " przeciętnie w zaokrągleniu . . 4.700 "	6.861	3.800
II.	2	Dochód z realności.	Nic się nie prelininuje, z powodu bowiem zniesienia kliniki dochód ten odpadnie.	641	641
III.	3—4	Dodatki 22.084 zł.	<i>do poz. 3.</i> Preliminuje się w wysokości wpłynionego dochodu z tego tytułu w roku 1874 na podstawie stałego dzielnika. <i>do poz. 4. a</i> Wynikłość z roku 1871 20.800 zł. " " 1872 19.905 " " " 1873 20.682 " razem 61.387 " przeciętnie w zaokrągleniu . 20.600 " <i>do poz. 4. b.</i> Stały dodatek od gminy miasta Lwowa wedle dzielnika a mianowicie dla oddziału chorych . . 54 zł. " " położnic 6 " " " obłąkanych 24 " razem 84 zł.	20.682	22.398
IV.	5—9	Zwroty kosztów leczenia 83.800 zł.		45.899	108.500
	5	Od samopłacących	<i>do poz. 5.</i> Wynikłość z roku 1871 10 603 zł " " 1872 9.535 " " " 1873 10.347 " razem 30.485 zł. przeciętnie 10.161 " Ze względu jednak na podwyższoną takse z 60 ct. na 90 ct. prelininuje się 15.000 zł.		
	6	Od funduszów obco-krajowych i publicznych	<i>do poz. 6.</i> Wynikłość z roku 1871 3.473 zł. " " 1872 2.657 " " " 1873 6.124 " razem 12.254 zł. przeciętnie 4 084 " Z powodu przytoczonego przy poz. 5. prelininuje się 5.000 zł.		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycy preliminaryarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Dochody	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
	7	Za leczenie ubogich z zakładu ś. Łazarza.	do poz. 7. Nic się nie preliminuje, z powodu iż ten dochód mieści się w ryczałcie płaconym rocznie przez gminę miasta Lwowa.		
	8	Za ubogich miasta Lwowa.	do poz. 8. Na mocy ugody zawartej z gminą miasta Lwowa preliminuje się 8.800 zł.		
	9	Od funduszu krajowego.	do poz. 9. Ilość dni leczenia wynosiła w roku 1871 . . . 145827 " 1872 . . . 139515 " 1873 . . . 151310 razem . . . 436652 przeciętnie . . . 145550 licząc wedle nowo ustanowionej taksy dziennie po 90 cent. wypadnie 130995 zł. potrąciwszy od tej kwoty kosztu leczenia preliminarowane pod poz. 5, 6, 8. w kwocie 28800 „ pozostaje 102.195 „ z uwagi jednak, iż wpływy tego rodzaju kosztów zależą od przeprowadzenia dochodzeń przynależności leczonych, które częstokroć trwa czas dłuższy a w skutek czego przynajmniej 1/5 kosztów pozostaje w zależności, preliminuje się tylko 80.000 zł.		
V.	10—11	Rozmaite.	do poz. 10. Wynikłość z roku 1871 115 zł. " " 1872 77 zł. " " 1873 420 zł. razem . . . 612 zł. przeciętnie 200 zł. do poz. 11. Nic się nie preliminuje z powodu zniesienia kliniki.	421	291

L. W. 16454/1874
Alegat D. do sprawozdania
Wydziału krajowego o budże-
cie krajowym na rok 1874.

Lit. D.

Szpital główny we Lwowie.

Fundusz położnic.

Preliminarz

. na rok słoneczny

1875.

S u m a r y u s z.

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
I.		Płace urzędników, lekarzy i sług	3.539	—	3.539
II.		Odstawne	4	—	4
III.		Dyurny	118	—	118
IV.		Pensye	298	—	298
V.		Zaopatrzenia i dary z łaski	66	—	66
VI.		Odprawy	30	—	30
VII.		Emolumenta	106	—	106
VIII.		Wydatki kapliczne	300	—	300
IX.		Najem pomieszkania	2.364	—	2.364
X.		Potrzeby kancelaryjne	59	—	59
XI.		Remuneracye i zapomogi	103	—	103
XII.		Koszta gospodarcze	6.990	—	6.990
XIII.		Utrzymanie budynków	525	416	941
XIV.		Odsetki od kapitałów dłużnych	352	—	352
XV.		Zapomoga dla położnic	2.300	—	2.300
XVI.		Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic	580	—	580
XVII.		Wydatki rozmaite	77	—	77
		Suma wydatków	17.811	416	18.227
D o c h o d y.					
I.		Dochód z realności	—	—	—
II.		Dodatki	166	—	166
III.		Zwroty kosztów leczenia	800	—	800
IV.		Rozmaite	4	—	4
		Suma dochodów	970	—	970
		W porównaniu z wydatkami			18 227
		okazuje się niedobór			17.257

P o s z c z e g ó l n i e

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
I		Płace urzędników, lekarzy i slug.			
	1	Dyrektor z rocznych 1.600 zł. — ct.	96		
		„ dodatek drożyzny „ 200 „ — „	12		
	2	Zarządca „ 1.000 „ — „	60		
		„ dodatek drożyzny „ 200 „ — „	12		
	3	Kasyer „ 800 „ — „	48		
		„ dodatek drożyzny „ 200 „ — „	12		
	4	Rachmistrz „ 600 „ — „	36		
		„ dodatek drożyzny „ 150 „ — „	9		
	5	4 pisarzy po 500 zł. „ 2.000 „ — „	120		
		„ dodatek drożyzny „ 500 „ — „	30		
	6	Maszynista „ 480 „ — „	—		
	7	Woźny „ 300 „ — „	18		
		„ dodatek drożyzny „ 75 „ — „	4		
	8	Odźwierny „ 250 „ — „	25		
		„ dodatek drożyzny „ 62 „ 50 „	6		
	9	Profesor akuszerzy, rocznie	600		
	10	Akuszerka „	400		
		„ dodatek drożyzny	100		
	11	Przełożona Sióstr Miłosierdzia z rocznych 80 „ — „	5		
	12	1 Siostra Miłosierdzia oddziałowa	80		
	13	Służba domu z wiktem	850		
	14	Prosektor z rocznych 1.200 „ — „	72		
		„ dodatek drożyzny „ 200 „ — „	12		
	15	Chemik patologii „ 800 „ — „	48		
		„ dodatek drożyzny „ 200 „ — „	12		
	16	2 kapelanów po 600 zł. z rocznych 1.200 „ — „	72		
	17	Sekundaryusz rocznie	600		
		„ dodatek drożyzny	200		
		Suma rubryki I.	3.539	—	3.539
		Odstawne.			
II.	18	Graas Maciej, kwieskowany pisarz z rocznych 70 zł.	4	—	4
		Dyurny.			
III.	19	4 pisarzy dziennych z rocznych 1.971 zł.	118	—	118

P o s z c z e g ó l n i e n i e

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
IV.		Pensye.			
	20	Ostrowska Honorata, akuszerka, rocznie	105		
	21	Pfau Henryka, wdowa po profesorze akuszerzy z rocz- nych 350 zł.	64		
	22	Grund Ludwika, wdowa po zarządcy z rocznych 210 „	13		
	23	Burkart Franciszka, wdowa po kon- trolorze z rocznych 175 „	10		
	24	Bodaszewska Agnieszka, wdowa po nadzorcy domu z rocznych 105 „	6		
	25	Popławski Jan, były odźwierny z ro- cznych 168 „	17		
	26	Dr. Berthleff, były dyrektor z ro- cznych 1.400 „	83		
		Suma rubryki IV.	298	—	298
V.		Zaopatrzenia i dary z łaski.			
	27	Christl Laura, sierota po kontrolorze z rocznych 63 zł.	4		
	28	Hammer Joanna, sierota po pisarzu z rocznych 63 „	4		
	29	Tomaszewska Marya, wdowa po wo- żnym, dziennie po 14 ct. z rocznych 51 „	3		
	30	Swoboda Marya, akuszerka, dziennie po 15 ent., z rocznych 55 „	55		
		Suma rubryki V.	66	—	66
VI.		Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych			
	31		30	—	30
VII.		Emolumenta			
	32	Woźny i odźwierny na ubior po 60 zł. z rocznych 120 zł. — ct.	7		
	33	Zarządca na opał, z rocznych 162 „ 84 „	10		
	34	Maszynista „ 40 „ 71 „	2		
	35	Dyrektor na mieszkanie, z rocznych 400 „ — „	24		
	36	Zarządca „ „ 300 „ — „	18		
	37	Kasyer „ „ 200 „ — „	12		
	38	Rachmistrz „ „ 150 „ — „	9		
	39	2 kapelanów „ po 200 zł. „ 400 „ — „	24		
		Suma rubryki VII.	106	—	106

P o s z c z e g ó l n i e n i e

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
VIII.	40	Wydatki kapliczne	300	—	300
IX.		Najem pomieszczenia.			
	41	Czynsz za filię Höflicha	2.364	—	2.364
X.		Potrzeby kancelaryjne.			
	42	Ryczałt			
	43	Różne potrzeby dla kancelaryi zarządu i dyrekcji, z rocznych 1000 zł.	59	—	59
XI.		Remuneracye i zapomogi.			
	44	Za sprawdzanie recept	3		
	45	Remuneracye zmienne i zapomogi	100		
		<u>Suma rubryki XI.</u>	<u>103</u>	<u>—</u>	<u>103</u>
XII.		Kos. ta gospodarze.			
	46	Wyżywienie:			
		a) zwykła strawa i dodatki	4.000		
		b) pieczywo	500		
		c) wino	50		
	47	Wikt dla przełożonej Sióstr Miłosierdzia wraz, z pie- czywem i innymi potrzebami, z rocznych 220 zł.	13		
	48	Wikt dla Siostry Miłosierdzia oddziałowej, wraz z pieczywem	208		
	49	Różne inne potrzeby dla Siostry Miłosierdzia oddzia- łowej, (wino, piwo, desery, krochmal, farbka itp.)	12		
	50	Wikt dla lekarza dyżurnego, wraz z pieczywem i in- nymi potrzebami po 27 zł. miesięcznie, z rocznych 324 zł.	19		
		<u>Do przeniesienia</u>	<u>4.802</u>	<u>—</u>	<u>—</u>

Wydatki.

Szpital główny we Lwowie.

P o s z c z e g ó l n i e

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
		Z przeniesienia	4.802		
	51	Lekarstwa	300		
	52	Sanitarne	100		
	53	Instrumenta chirurgiczne	100		
	54	Sprzęty	200		
	55	Bielizna i pościel	700		
	56	Pralnia, z kwoty 5.500 zł.	110		
	57	Słoma do leży	100		
	58	Drzewo opałowe, z kwoty 6.000 zł.	378		
	59	Oświetlenie	200		
	60	Koszta pogrzebowe	—		
		Suma rubryki XII.	6.990		6.990
XIII.		Utrzymanie budynków.			
	61	Konserwacja i reparacye	500		
	62	Kamieniarze i straż ogniowa, z rocznych . . 350 zł.	25		
	63	Na urządzenie oświetlenia gazem, z kwoty 5.800 zł.		416	
		Suma rubryki XIII.	525	416	941
XIV.		Odsetki od kapitałów dłużnych.			
	64	Funduszowi stypendyjnemu Głowińskiego, za część budynku użytego dla oddziału położnic, oszacowanego na kwotę 6.705 zł. 03 kr. m. k. 5%.	352		352
XV.		Zapomoga dla położnic.			
	65	Dla położnic opuszczających wraz z dzieckiem zakład położnic, po 6 zł.	2.300		2.300

P o s z c z e g ó l n i e n i e

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
XVI.		Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na bez- płatnym oddziale położnic.			
	66	Wynagrodzenie dla mamek za karmienie dzieci, któ- rych matki na oddział chorych przeniesione zostały, po 15 ct. dziennie	580	—	580
XVII.		Wydatki rozmaite.			
	67	Na utrzymanie biblioteki, z rocznych 100 zł.	7		
	68	Przypadkowe „ 600 „	70		
		Suma rubryki XVII.	77	—	77

Dochody.

Szpital główny we Lwowie. — Fundusz położnic.

P o s z c z e g ó l n i e

Liczba		D o c h o d y	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
I.		Dochód z realności.			
	1	Czynsz z najmu realności na zakład kliniczny . . .			
II.		Dołatki.			
	2	Od c. k. Skarbu, za 200 sągów drzewa opałowego, część przypadająca na ten oddział, z kwoty . 2.230 zł.	160		
	3	Z kasy miejskiej na utrzymanie trupiarni, z rocznych . . . 84 zł.	6		
		Suma rubryki II. . . .	166		166
III.		Zwroty kosztów leczenia.			
	4	Od samopłacących i z funduszków publicznych . . .	800		800
IV.		Dochody rozmaite.			
	5	Ze sprzedaży zużytych sprzętów i t. p.	4		
	6	Od funduszu klinicznego, za 15 sągów drzewa opałowego	—		
		Suma rubryki IV. . . .	4		4

Szpital główny we Lwowie.

Wyjaśnienia

do

preliminarza funduszu położnic

n a r o k

1875.

Sumaryczne porównanie kwot preliminowanych

Rubryka	Pozycja	W y d a t k i	P r e l i m i n o w a n o na rok 1875.			U c h w a l o n o na rok 1874.		
			Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
			Z ł o t e					
I.	1—17	Płace urzędników, lekarzy i sług	3.539	—	3.539	2.727	—	2.727
II.	18	Odstawne	4	—	4	4	—	4
III.	19	Dyurny	118	—	118	123	—	123
IV.	20—26	Pensye	298	—	298	298	—	298
V.	27—30	Zaopatrzenia i dary z łaski	66	—	66	66	—	66
VI.	31	Odprawy	30	—	30	30	—	30
VII.	32—39	Emolumenta	106	—	106	91	—	91
VIII.	40	Wydatki kapliczne	300	—	300	—	—	—
IX.	41	Najem pomieszkania	2.364	—	2.364	2.364	—	2.364
X.	42—43	Potrzeby kancelaryjne	59	—	59	76	—	76
XI.	44—45	Remuneracye i zapomogi	103	—	103	73	—	73
XII.	46—60	Koszta gospodarcze	6.990	—	6.990	6.886	—	6.886
XIII.	61—63	Utrzymanie budynków	525	416	941	375	416	791
XIV.	64	Odsetki od kapitałów dłużnych	352	—	352	352	—	352
XV.	65	Zapomoga dla położnic	2.300	—	2.300	2.300	—	2.300
XVI.	66	Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic	580	—	580	580	—	580
XVII.	67—68	Wydatki rozmaite	77	—	77	70	—	70
Suma			17.811	416	18.227	16.415	416	16.831
D o c h o d y.								
I.	I	Dochód z realności	—	—	—	72	—	72
II.	2—3	Dodatki	166	—	166	201	—	201
III.	4	Zwroty kosztów leczenia	800	—	800	800	—	800
IV.	5—6	Dochody rozmaite	4	—	4	18	—	18
Suma			970	—	970	1.091	—	1.091

na rok 1875. z uchwalonemi na rok 1874.

Z porównania okazują się kwoty preliminowane na rok 1875.				Ogółem na rok 1875.		U w a g a.
Zwyczajne		Nadzwyczajne		Większe	Mniejsze	
Większe	Mniejsze	Większe	Mniejsze			
austryackie						
812	—	—	—	812	—	
—	5	—	—	—	5	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
15	—	—	—	15	—	
300	—	—	—	300	—	
—	—	—	—	—	—	
—	17	—	—	—	17	
30	—	—	—	30	—	
104	—	—	—	104	—	
150	—	—	—	150	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
7	—	—	—	7	—	
1.418	22	—	—	1.418	22	
				1.396		
—	72	—	—	—	72	
—	35	—	—	—	35	
—	—	—	—	—	—	
—	14	—	—	—	14	
—	121	—	—	—	121	

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycji preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
I.	1—17	Płace 3.539 zł.	<i>do poz. 1—4, 7—8, 10, 14—17.</i> Jak w roku 1874, przybywa tylko dodatek drożyzny dla dyrektora szpitalu i lekarzy.	2 402	2.727
	5	Płaca pisarzy.	<i>do poz. 5.</i> Preliminuje się zamiast dla 2 dla 4 pisarzy. Patrz wyjaśnienia funduszu chorych poz. 5.		
	6	Płaca maszynisty.	<i>do poz. 6.</i> Na płacę maszynisty nic się nie preliminuje, jak w funduszu chorych (wyjaśnienia poz. 6)		
	9	Profesor akuszeryi.	<i>do poz. 9.</i> Preliminuje się podwyższoną płacę w kwocie 600 zł.		
	11—12	Siostry Miłosierdzia.	<i>do poz. 11—12.</i> Preliminuje się dla przełożonej Sióstr Miłosierdzia przypadającą część wedle dzielnika i dla jednej Siostry oddziałowej. Patrz wyjaśnienia funduszu chorych poz. 9—10.		
	13	Służba domu z wiktem.	<i>do poz. 13.</i> Wynikłość z roku 1873 wynosi 816 zł. 78 ct. preliminuje się przeto w zaokrągleniu 850 zł.		
II.	18	Odstawne 4 zł.	Preliminuje się wedle dzielnika, jak na rok 1874.	4	4
III.	19	Dyurna 118 zł.	<i>do poz. 19.</i> Preliminuje się część przypadającą na ten fundusz. Patrz wyjaśnienia funduszu chorych poz. 22.	97	123
IV.	20—26	Pensye 298 zł.	Preliminuje się jak na rok 1874.	310	298

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
V.	27—30	Zaopatrzenia i dary z łaski 66 zł.	Jak na rok 1874	62	66
VI.	31	Odprawy 30 zł.	Dla braku wynikłości prelininuje się jak na rok 1874.	—	30
VII.	32—39	Emolumenta 106 zł.	<i>do poz. 32, 34, 37, 39.</i> Jak w roku 1874. <i>do poz. 33—34.</i> Preliminuje się część przypadająca na ten fundusz. Patrz wyjaśnienia oddziału chorych poz. 43 i 44. <i>do poz. 35—36 i 38.</i> Preliminuje się przypadającą kwotę wedle dzielnika. Patrz wyjaśnienia funduszu chorych poz. 36, 37, 39.	72	91
VIII.	40	Wydatki kapliczne 300 zł.	Wydatki téj rubryki ponoszą kolejno wszystkie 3 fundusze. W roku 1873 przypadł ten wydatek na fundusz chorych, w roku 1874 na fundusz obłąkanych, a zatem na ten rok prelininuje się z funduszu położnic na podstawie wynikłości z roku 1873 w zaokrągleniu kwotę 300 zł.	—	—
IX.	41	Najem pomieszkania 2.364 zł.	Jak na rok 1874	1.870	2.364
X.	42—43	Potrzeby kancelaryjne 59 zł.	<i>do poz. 42.</i> Nic się nie prelininuje. Patrz wyjaśnienia funduszu chorych poz. 49. <i>do poz. 43.</i> Preliminuje się część przypadającą na ten fundusz wedle dzielnika stałego. Patrz wyjaśnienia w funduszu chorych poz. 50.	54	76

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycji preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
XI.	44—45	Remuneracye i zapomogi 103 zł.	<i>do poz. 44</i> Jak na rok 1874 <i>do poz. 45.</i> Preliminuje się zaokrągloną wynikłość z roku 1873.	93	73
XII.	46—70	Koszta gospodarcze 6.990 zł.	<i>do poz. 46, 51—54 i 59.</i> Jak na rok 1874.	5.415	6.886
	47—49	Wikt dla Sióstr Miłosierdzia i inne potrzeby.	<i>do poz. 47—49.</i> Preliminuje się dla przełożonej Sióstr Miłosierdzia wedle dzielnika na 3 fundusze; dla oddziałowej zaś w całości. Patrz wyjaśnienia w funduszu chorych poz. 9 do 10 i 54 do 56.		
	50	Wikt dla lekarza dyżurnego	<i>do poz. 50.</i> Preliminuje się wedle rzeczywistej potrzeby. Patrz wyjaśnienia w funduszu chorych poz. 57.		
	55	Bielizna i pościel	<i>po poz. 55.</i> Wynikłość w roku 1873 wynosiła 750 zł.; preliminuje się jednak w zaokrągleniu tylko 700 zł. z powodu iż pralnia osobno jest zarachowana.		
	56	Pralnia	<i>do poz. 56.</i> Na podstawie wydatku w roku 1873 preliminuje się część przypadającą na ten cel. (patrz wyjaśnienia chorych poz. 63.)		
	57	Słoma do leży	<i>do poz. 57.</i> Na podstawie wynikłości z roku 1873 preliminuje się prawdopodobną potrzeb.		
	58	Drzewo opałowe	<i>do poz. 58.</i> Z ogólnego kosztu 6.000 zł. preliminuje się na ten oddział część przypadającą wedle dzielnika stałego w kwocie 378. Patrz wyjaśnienia chorych poz. 65.		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycji preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
XIII.	61—63	Utrzymanie budynków 941 zł.	<i>do poz. 61.</i> Wynikłość z roku 1873 wynosiła 464 zł. 17 ct. prelimiuje się jednak w zaokrągleniu 500 zł. <i>do poz. 62—63.</i> Preliminuje się jak na rok 1874.	559	791
XIV.	64	Odsetki od kapitałów dłużnych 352 zł.	Jak na rok 1874.	352	352
XV.	65	Zapomoga dla położnic 2.300 zł.	Jak na rok 1874. Wynikłość z r. 1873 dotyczy tylko trzech miesięcy.	468	2.300
XVI.	66	Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic 580 zł.	Jak na rok 1874.	9	580
XVII.	67—68	Różne 77 zł.	<i>do poz. 67.</i> Preliminuje się część przypadająca na ten oddział. Patrz wyjaśnienia chorych poz. 72. do poz. 68. Jak na r. 1874.	17	70

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyji preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	T y t u ł	D o c h o d y	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
I.	1	Dochód z realności	Nic się nie prelinuje. Patrz wyjaśnienia chorych poz. 2.		
II.	2—3	Dodatki 160 zł.	Prelimuje się wedle dzielnika stałego część przypadającą na ten oddział. (patrz wyjaśnienia funduszu chorych poz. 3 i 4 b)	—	201
III.	4	Zwroty kosztów leczenia 800 zł.	Jak na rok 1874.	526	800
IV.	5—6	Rozmaite 4 zł.	do poz. 5. Jak na rok 1874. do poz. 6. Nic się nie prelinuje. Patrz wyjaśnienia chorych poz. 11.	—	18

L. W. 16454/1874
Alegat E. do sprawozdania
Wydziału krajowego o budżecie
krajowym na rok 1875.

Lit. E.

Szpital główny we Lwowie.

Fundusz obłąkanych.

Preliminarz

na rok słoneczny

1875.

Szpital główny we Lwowie.

S u m a r y u s z.

Liczba		W y d a t k i.	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
I.		Płace urzędników, lekarzy i służ	14.607	—	14.607
II.		Odstawne	8	—	8
III.		Substytucye	100	—	100
IV.		Dyurny	209	—	209
V.		Pensye	247	—	247
VI.		Zaopatrzenia i dary z łaski	111	—	111
VII.		Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	40	—	40
VIII.		Emolumenta	306	—	306
IX.		Wydatki kapliczne	—	—	—
X.		Potrzeby kancelaryjne	107	—	107
XI.		Remuneracye i zapomogi	760	—	760
XII.		Koszta gospodarcze	64.552	—	64.552
XIII.		Utrzymanie budynków	2.001	1.666	3.667
XIV.		Odsetki od kapitałów dłużnych	1.408	—	1.408
XV.		Różne wydatki	129	—	129
Suma wydatków			84.585	1.666	86.251
D o c h o d y.					
I.		Dochód z realności	—	—	—
II.		Dodatki	664	—	664
III.		Zwroty kosztów leczenia	14.000	—	14.000
IV.		Różne dochody	20	—	20
Suma dochodów			14.684	—	14.684
W porównaniu z wydatkami					86 251
okazuje się niedobór					71.567

Poszczególnienie

Liczba		Wydatki	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
I		Place urzędników, lekarzy i slug.			
	1	Dyrektor z rocznych 1.600 zł. — ct.	170		
		„ dodatek drożyzny „ 200 „ — „	21		
	2	Zarządca „ 1.000 „ — „	106		
		„ dodatek drożyzny „ 200 „ — „	21		
	3	Kasyer „ 800 „ — „	85		
		„ dodatek drożyzny „ 200 „ — „	21		
	4	Rachmistrz „ 600 „ — „	64		
		„ dodatek drożyzny „ 150 „ — „	16		
	5	4 pisarzy po 500 zł. „ 2.000 „ — „	212		
		„ dodatek drożyzny „ 500 „ — „	52		
	6	Maszynista „ 480 „ — „	—		
	7	Dozorca służby	300		
		„ dodatek drożyzny	75		
	8	Woźny „ 300 „ — „	32		
		„ dodatek drożyzny „ 75 „ — „	8		
	9	Odźwierny „	250		
		„ dodatek drożyzny „	63		
	10	Przełożona Sióstr Miłosierdzia z rocznych 80 „ — „	8		
	11	4 Siostry Miłosierdzia oddziałowe po . . 80 „ — „	320		
	12	Służba z wiktem	8.000		
	13	2 prymaryuszów po 1.200 zł. — „	2.400		
		„ dodatek drożyzny po 200 „ — „	400		
	14	Prosektor z rocznych 1.200 „ — „	128		
		„ dodatek drożyzny 200 „ — „	21		
	15	Chemik patologii „ 800 „ — „	85		
		„ dodatek drożyzny „ 200 „ — „	21		
	16	2 kapelanów po 600 zł. z rocznych 1.200 „ — „	128		
	17	2 sekundaryuszów po 600 zł.	1.200		
		„ dodatek drożyzny po 200.	400		
		Suma rubryki I.	14.607	—	14.607
II.		Odstawne.			
	18	Graas Maciej, kwieskowy pisarz z rocznych 70 zł.	8		8

Wydatki.

Szpital główny we Lwowie.

P o s z c z e g ó l n i e n i e

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
III.	19	Substytucye.	100	—	100
IV.		Dyurny.			
	20	a). 4 pisarzy dziennych z rocznych 1.971 zł.	209	—	—
		b). 1 pisarz dzienny po 1 zł. 20 ct. dziennie	438	—	647
V.		Pensye.			
	21	Wagner Ludwika, wdowa po pryma- ryszu, z rocznych 150 zł.	45		
	22	Grund Ludwika, wdowa po zarządcy, z rocznych 210 "	23		
	23	Burkart Franciszka, wdowa po kon- trolorze, z rocznych 175 "	19		
	24	Bodaszewska Agnieszka, wdowa po nadzorcy domu, z rocznych 105 "	11		
	25	Dr. Berthleff, były dyrektor, z ro- cznych 1.400 "	149		
		<u>Suma rubryki V.</u>	<u>247</u>	—	<u>247</u>
VI.		Zaopatrzenia i dary z laski.			
	26	Christl Laura, sierota po kontrolorze, z rocznych 63 zł.	7		
	27	Hammer Joanna, sierota po pisarzu, z rocznych 63 "	7		
	28	Dmitrasz Mikołaj, były dozorca cho- rych po 25 ct. dziennie	92		
	29	Bortnik Feliks, były dozorca chorych z miesięcznych 6 zł. 75 ct.	—		
	30	Tomaszewska Marya, wdowa po wo- źnym, z rocznych 51 "	5		
		<u>Suma rubryki VI.</u>	<u>111</u>	—	<u>111</u>
VII.	31	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	40	—	40
VIII.		Emolumenta			
	32	Ubior dla osobnego odźwiernego	60		
	33	" " dozorczy służby	60		
	34	" " odźwiernego i woźnego z rocznych 120 zł.	12		
		<u>Do przeniesienia</u>	<u>132</u>	—	—

P o s z c z e g ó l n i e n i e

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
VIII.	35	Opał dla zarządcy, z rocznych 162 zł. 84 ct.	132	—	—
	36	„ maszynisty „ 40 „ 71 „	17	—	—
	37	Pomieszkanie dla dyrektora 400 „ — „	4	—	—
	38	„ zarządcy „ 300 „ — „	42	—	—
	39	„ kasyera „ 200 „ — „	32	—	—
	40	„ rachmistrza „ 150 „ — „	21	—	—
	41	„ 2. kapelanów	16	—	—
		po 200 zł. z rocznych „ 400 „ — „	42	—	—
		Suma rubryki VIII.	306	—	306
IX.	43	Wydatki kapliczne.	—	—	—
X.		Potrzeby kancelaryjne.	—	—	—
	44	Ryczałt	—	—	—
	45	Różne potrzeby dla kancelaryi	—	—	—
		zarządu i dyrekcji, z rocznych 1000 zł.	107	—	107
XI.		Remuneracye i zapomogi.	—	—	—
	46	Sprawdzanie recept	60	—	—
	47	Remuneracye zmienne i zapomogi	200	—	—
	48	Doktorowi Karolowi Muszkiet, za pełnienie obowiązków prymaryusza na oddziale obłąkanych w Żółkwi.	500	—	—
		Suma rubryki XI.	760	—	760
XII.		Kos. ta gospodarze.	—	—	—
	49	Wyżywienie:	—	—	—
		a) zwykła strawa i dodatki	33.000	—	—
		b) pieczywo	4.600	—	—
		c) wino	400	—	—
	50	Wikt dla przełożonej Sióstr Miłosierdzia, wraz z pieczywem i innymi potrzebami z rocznych . 220 zł.	23	—	—
	51	Wikt dla 4 Sióstr oddziałowych z pieczywem	832	—	—
	52	Różne inne potrzeby dla powyższych Sióstr Miłosierdzia (wino, piwo, desery, krochmal, farbka i td.)	46	—	—
		Do przeniesienia	38.901	—	—

Wydatki.

Szpital główny we Lwowie.

P o s z c z e g ó l n i e n i e

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
Z przeniesienia . . .			38.901	—	—
XII.	53	Wikt dla lekarza dyżurnego, wraz z pieczywem i innymi potrzebami po 27 zł. miesięcznie z rocznych 324 zł.	35		
	54	Wikt dla dozorkcy służby z żoną	422		
	55	Lekarstwa	1.400		
	56	Sanitarne	670		
	57	Instrumenta chirurgiczne	170		
	58	Sprzęty domowe	1.312		
	59	Bielizna i pościel	5.000		
	60	Pralnia, z kwoty 5.500 zł.	1.576		
	61	Słoma do leży	300		
	62	Drzewo opałowe, z kwoty 6.000 zł.	1.818		
	63	Oświetlenie	460		
	64	Koszta pogrzebowe	5		
	65	Utrzymanie 55 obłąkanych w Żółkwi po 60 ct. dziennie.	12.045		
		Suma rubryki XII.	64.114	—	64.114
XIII. Utrzymanie budynków.					
	66	Konserwacya i reparacye	1.900		
	67	Kominiarze i straż ogniowa, z rocznych . . 350 zł.	101		
	68	Na urządzenie oświetlenia gazem naftowym z kwoty 5.800 zł.	—	1.666	
		Suma rubryki XIII.	2.001	1.666	3.667
XIV. Odsetki od kapitałów dłużnych.					
	69	Funduszowi stypendyjnemu 5% od sumy 26.820 zł. m. k. jako kwoty szacunkowej za część budynku użytego na zakład obłąkanych.	1.408		1.408
XV. Rozmaite.					
	70	Na utrzymanie biblioteki z rocznych . . . 100 zł.	29		
	71	Przypadkowe	100		
		Suma rubryki XV.	129		129

Dochody. Szpital główny we Lwowie. — Fundusz obłąkanych.

P o s z c z e g ó l n i e

Liczba		D o c h o d y	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
I.		Dochód z realności.			
	1.	Czynsz z najmu lokalności na zakład kliniczny, z rocznych 1000 zł.	—	—	—
II.		Dodatki.			
	2.	Od c. k. Skarbu, za 200 sągów drzewa opałowego, część przypadająca na ten oddział, z kwoty . . 2.230 zł.	640		
	3.	Z kasy miejskiej na utrzymanie trupiarni, z rocznych . . . 84 zł.	24		
		<u>Suma rubryki II. . . .</u>	<u>664</u>	<u>—</u>	<u>664</u>
III.		Zwroty kosztów leczenia.			
	4.	Od samopłacących i z funduszków publicznych . . .	14.000	—	14.000
IV.		Rozmaite.			
	5.	Ze sprzedaży wybrakowanych sprzętów i inne drobne dochody	20		
	6.	Od funduszu klinicznego za 15 sągów drzewa, część przypadająca na ten oddział	—		—
		<u>Suma rubryki IV. . . .</u>	<u>20</u>	<u>—</u>	<u>20</u>

Handbook for the study of the ... — Business Administration

Business Administration		Handbook for the study of the ...	
Year	Page	Chapter	Section
1910	100	1	1.1
1911	100	1	1.2
1912	100	1	1.3
1913	100	1	1.4
1914	100	1	1.5
1915	100	1	1.6
1916	100	1	1.7
1917	100	1	1.8
1918	100	1	1.9
1919	100	1	1.10
1920	100	1	1.11
1921	100	1	1.12
1922	100	1	1.13
1923	100	1	1.14
1924	100	1	1.15
1925	100	1	1.16
1926	100	1	1.17
1927	100	1	1.18
1928	100	1	1.19
1929	100	1	1.20
1930	100	1	1.21
1931	100	1	1.22
1932	100	1	1.23
1933	100	1	1.24
1934	100	1	1.25
1935	100	1	1.26
1936	100	1	1.27
1937	100	1	1.28
1938	100	1	1.29
1939	100	1	1.30
1940	100	1	1.31
1941	100	1	1.32
1942	100	1	1.33
1943	100	1	1.34
1944	100	1	1.35
1945	100	1	1.36
1946	100	1	1.37
1947	100	1	1.38
1948	100	1	1.39
1949	100	1	1.40
1950	100	1	1.41
1951	100	1	1.42
1952	100	1	1.43
1953	100	1	1.44
1954	100	1	1.45
1955	100	1	1.46
1956	100	1	1.47
1957	100	1	1.48
1958	100	1	1.49
1959	100	1	1.50
1960	100	1	1.51
1961	100	1	1.52
1962	100	1	1.53
1963	100	1	1.54
1964	100	1	1.55
1965	100	1	1.56
1966	100	1	1.57
1967	100	1	1.58
1968	100	1	1.59
1969	100	1	1.60
1970	100	1	1.61
1971	100	1	1.62
1972	100	1	1.63
1973	100	1	1.64
1974	100	1	1.65
1975	100	1	1.66
1976	100	1	1.67
1977	100	1	1.68
1978	100	1	1.69
1979	100	1	1.70
1980	100	1	1.71
1981	100	1	1.72
1982	100	1	1.73
1983	100	1	1.74
1984	100	1	1.75
1985	100	1	1.76
1986	100	1	1.77
1987	100	1	1.78
1988	100	1	1.79
1989	100	1	1.80
1990	100	1	1.81
1991	100	1	1.82
1992	100	1	1.83
1993	100	1	1.84
1994	100	1	1.85
1995	100	1	1.86
1996	100	1	1.87
1997	100	1	1.88
1998	100	1	1.89
1999	100	1	1.90
2000	100	1	1.91
2001	100	1	1.92
2002	100	1	1.93
2003	100	1	1.94
2004	100	1	1.95
2005	100	1	1.96
2006	100	1	1.97
2007	100	1	1.98
2008	100	1	1.99
2009	100	1	1.100

Szpital główny we Lwowie.

Wyjaśnienia

do

preliminarza funduszu obłąkanych

n a r o k

1875.

Sumaryczne porównanie kwot preliminowanych

Rubryka	Pozycja	W y d a t k i	Preliminowano na rok 1875.			Uchwalono na rok 1874.		
			Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
Z ł o t e								
I.	1—17	Płace urzędników, lekarzy i sług	14.607	—	14.607	13.505	—	13.505
II.	18	Odstawne	8	—	8	8	—	8
III.	19	Substytucye	100	—	100	100	—	100
IV.	20	Dyurny	647	—	647	221	—	221
V.	21—25	Pensye	247	—	247	247	—	247
VI.	26—30	Zaopatrzenia i dary z łaski	111	—	111	192	—	192
VII.	31	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	40	—	40	40	—	40
VIII.	32—41	Emolumenta	306	—	306	226	—	226
IX.	43	Wydatki kapliczne	—	—	—	300	—	300
X.	44—45	Potrzeby kancelaryjne	107	—	107	132	—	132
XI.	46—48	Remuneracye i zapomogi	760	—	760	150	—	150
XII.	49—65	Koszta gospodarze	64.114	—	64.114	55.289	—	55.289
XIII.	66—68	Utrzymanie budynków	2.001	1.666	3.667	1.501	1.666	3.167
XIV.	69	Odsetki od kapitałów dłużnych	1.408	—	1.408	1.408	—	1.408
XV.	70—71	Rozmaite wydatki	129	—	129	100	—	100
Suma wydatków			84.585	1.666	86.251	73.419	1.666	75.085
D o c h o d y.								
I.	1	Dochód z realności	—	—	—	287	—	287
II.	2—3	Dodatki	664	—	664	805	—	805
III.	4	Zwroty kosztów leczenia	14.000	—	14.000	11.000	—	11.000
IV.	5—6	Rozmaite dochody	20	—	20	89	—	89
Suma dochodów			14.684	—	14.684	12.181	—	12.181

na rok 1875. z uchwalonemi na rok 1874.

Z porównania okazują się kwoty preliminowane na rok 1875.				Ogółem na rok 1875.		U w a g a.
Zwyczajne		Nadzwyczajne		Większe	Mniejsze	
Większe	Mniejsze	Większe	Mniejsze			
austryackie						
1.102	—	—	—	1.102	—	
—	—	—	—	—	—	
426	—	—	—	426	—	
—	81	—	—	—	81	
80	—	—	—	80	—	
—	300	—	—	—	300	
—	25	—	—	—	25	
610	—	—	—	610	—	
8.825	—	—	—	8.825	—	
500	—	—	—	500	—	
—	—	—	—	—	—	
29	—	—	—	29	—	
11.572	406	—	—	11.572	406	
				11.166		
—	287	—	—	—	287	
—	141	—	—	—	141	
3.000	—	—	—	3.000	—	
—	69	—	—	—	69	
3.000	497	—	—	3.000	497	
				2.503		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycji preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
I.	1—17	Płace 14.607 zł.	<i>do poz 1—4, 7—9, 13—17.</i> Jak na rok 1874, przybywa tylko dodatek drożyzny dla dyrektora i lekarzy.	13.216	13.505
	5—6	Pisarze i maszynista.	<i>Patrz 5, i 6. pozycję wyjaśnień funduszy.</i>		
	10—11	Siostry Miłosierdzia.	Preliminuje się przypadającą część wedle dzielnika z kwoty 80 zł. dla Siostry przełożonej, tudzież po 80 zł. dla 4. Sióstr oddziałowych, (patrz wyjaśnienia funduszu chorych poz. 9—10.)		
	12	Służba.	W roku 1873. wynosił koszt służby kwotę 7.816 zł. W roku 1875 wymagać będzie oddział obłąkanych wprawdzie mniejszej ilości służby z powodu transferowania 55 obłąkanych do Żółkwi — koszt zatem właściwie powinien być mniejszy, jednakowoż ze względu iż dotychczasowe wynagrodzenia okazują się niedostateczne i w krótkce takowe dla trudności pozyskania służby podwyższyć wypadnie, prelininuje się 8000 zł. jak na rok 1874.		
II.	18	Odstawne 8 zł.	Jak na rok 1874	8	8
III.	19	Substytucye 100 zł	Jak na rok 1874	—	100
IV.	20	Dyurny 209 zł.	Preliminuje się przypadającą wedle dzielnika część; (patrz wyjaśnienia funduszu chorych poz. 22.)	172	221

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
V.	21—25	Pensye 247 zł.	<i>do poz. 21—25.</i> Jak na rok 1874	238	247
VI.	26—30	Zaopatrzenia i dary z łaski 111 zł.	Jak na rok 1874. z wyjątkiem poz. 29. na którą się nic nie prelininuje z powodu że Feliks Bortnik już nie żyje.	169	192
VII.	31	Odprawy i spłaty kwartałów pośmier- tnych 40 zł.	Jak na rok 1874	—	40
VIII.	32—41	Emolumenta 306 zł.	<i>do poz. 32, 34, 39, 41.</i> Jak na rok 1874.	167	226
		Ubiór dozorczy służby 60 zł.	<i>do poz. 33.</i> Preliminuje się na ubiór dla dozorcy służby, z powodu zachodzącej po- trzeby sprawienia mu uniformu.		
		Opał i mieszkanie rządcy i rachmistrza.	<i>do poz. 35 — 38 i 40.</i> Preliminuje się przy- padającą część wedle dzielnika z kwot pod- wyższonych, jak poz. 36, 37, 39, 43, i 44 wyjaśnień funduszu chorych.		
IX.	43	Wydatki kapliczne.	<i>do poz. 43.</i> Nie prelininuje się nic z powodu, iż tego rodzaju wydatki przypadają w roku 1875 na fundusz połoźnic.	—	300
X.	44—45	Potrzeby kancelaryj- ne 107 zł.	<i>do poz. 44. i 45.</i> Preliminuje się przypada- jącą część wedle dzielnika (patrz wyjaśnie- nia funduszu chorych poz. 49—50.)	107	132
XI.	46—48	Remuneracye i za- pomogi 760 zł.	<i>do poz. 46.</i> Jak na rok 1874.	126	150
			<i>do poz. 47.</i> W celu zachęcenia służby do gorliwego pełnienia obowiązków, prelininuje się na remuneracye i zapomożenia zwiększo- ną kwotę 200 zł.		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycji preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
XII.	49—65	Koszta gospodarcze. 64.114 zł. Zwykła strawa i dodatki 33000 zł.	<p><i>do poz. 48.</i> Stała remuneracya za pełnienie obowiązków ordynaryusza obłąkanych w Żółkwi, nadana rozporządzeniem Wydziału krajowego do l. 3375/74.</p> <p><i>do poz. 49. a)</i> Koszt strawy i dodatków wynosił w roku 1873 36.911 zł. Z powodu przeniesienia 55 obłąkanych do Żółkwi, których utrzymanie przy poz. 65. osobno się zarachowuje, zmniejszyć się winien koszt powyższy o $\frac{1}{6}$ w kwocie 6.152 .. i wynosić kwotę 30.759 .. jednakowoż ze względu na rokrocznie wzrastającą liczbę obłąkanych i wzmagającą się drożyznę, prelininuje się w zaokrągleniu 33.000 zł.</p>	59.791	55.289
	49 b.i.c.	Pieczyno i wino. 4600 i 400 zł.	<i>do poz. 49. b). i c).</i> Przyjmuje się prelininowane kwoty na rok 1874. po potrąceniu $\frac{1}{6}$ na obłąkanych żółkiewskich.		
	50—52	Wikt dla Sióstr Miłosierdzia i inne potrzeby 23; 832 i 46 zł.	<i>do poz. 50—52.</i> Preliminuje się dla Siostry przełożonej wedle dzielnika, zaś dla 4 Sióstr oddziałowych w całości; (patrz wyjaśnienia funduszu chorych poz. 9—10 i 54—56.)		
	53	Wikt dla lekarza dyżurnego 35 zł.	<i>do poz. 53.</i> Preliminuje się wedle rzeczywistej potrzeby przypadającą część, jak wyjaśnienia do poz. 57. w funduszu chorych.		
	54	Wikt dla dozorky służby z żoną 422 zł.	<i>do poz. 54.</i> Wikt oblicza się wedle rzeczywistej potrzeby dla obojga po 30 zł. miesięcznie, zaś pieczywo po 17 ct. dziennie.		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycji preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
XII.	55—56	Lekarstwa i sanitarne 2070 zł.	<i>do poz. 55—56.</i> Preliminuje się na podstawie danych z ostatnich kwartałów.		
	57	Instrumenta 170 zł.	<i>do poz. 57.</i> Preliminuje się zwiększoną kwotę z powodu braku instrumentów.		
	58—61	Sprzęty, bielizna, pościel, pralnia, słoma do leży. 1312 zł. 5000 zł. 1576 zł. 300 zł.	<i>do poz. 58—61.</i> Preliminuje się na podstawie wynikłości z r. 1873. z uwzględnieniem ubytku potrzeb, spowodowanego przeniesieniem obłąkanych do Żółkwi.		
	62	Drzewo opałowe 1818 zł.	<i>do poz. 62.</i> Preliminuje się przypadającą część wedle dzielnika. Patrz wyjaśnienia funduszu chorych poz. 65.		
	63	Oświetlenie 460 zł.	<i>do poz. 63.</i> Preliminuje się prawdopodobny wydatek na podstawach, jak przy poz. 58—61.		
	64	Koszta pogrzebowe 5 zł.	<i>do poz. 64.</i> Jak na rok 1874.		
	65	Utrzymanie obłąkanych w Żółkwi. 12045 zł.	<i>do poz. 65.</i> Z powodu szczupłości lokalów szpitalnych przeniesiono 55 obłąkanych do szpitalu żółkiewskiego, którzy prawdopodobnie i w r. 1875, tam jeszcze pozostaną; preliminuje się zatem w myśl rozporządzenia do l. W. 16.811/73 dla tychże na utrzymanie i pielęgnowanie po 60 ct. dziennie razem kwotę 12.045 zł.		
XIII.	66—68	Utrzymanie budynków 3.667 zł.	<i>do poz. 66—68.</i> Jak na rok 1874. z wyjątkiem poz. 66. którą się na podstawie zaokrąglonej wynikłości z roku 1873. preliminuje.	2.272	3.167
XIV.	69	Odsetki od kapitałów dłużnych 1.408 zł.	Jak na rok 1874	1.408	1.408
XV.	70—71	Rozmaite 129 zł.	<i>do poz. 70.</i> Preliminuje się część przypadającą na ten oddział. Patrz wyjaśnienia funduszu chorych poz. 72. <i>do poz. 71.</i> Jak na rok 1874.	166	100

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycji preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Docho dy	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
I.	1	Dochód z realności.	<i>do poz. 1.</i> Nie prelininuje się nic, z powodu zniesienia kliniki.	287	287
II.	2—3	Dodatki 664 zł.	<i>do poz. 2—3.</i> Preliminuje się wedle dzielnika stałego część przypadającą na ten oddział. Patrz wyjaśnienia funduszu chorych poz. 3. i 4 b.	—	805
III.	4	Zwroty kosztów leczenia 14.000.	Preliminuje się na podstawie wynikłości z roku 1873 zwiększoną kwotę z powodu podwyższonej taksy.	12.098	11.000
IV.	5—6	Rozmaite 20 zł.	Jak na rok 1874. z wyjątkiem poz. 6. na którą z powodu zniesienia kliniki nie się prelininuje.	12	89

Fundus podbrankovský na Lánych

Preliminars

na rok 1875

1875

L. W. 16454/1874.
Alegat F. do sprawozdania
Wydziału krajowego o bu-
dżecie krajowym na rok 1875.

Lit. F.

Fundusz podrzutków we Lwowie.

Preliminarz

na rok słoneczny

1875.

Fundusz podrzutków

Sumaryusz

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
I.		Płace urzędników	1.954	—	1.954
II.		Zasługi	180	—	180
III.		Czynsze	500	—	500
IV.		Emolumenta	—	—	—
V.		Dyurny	—	—	—
VI.		Potrzeby kancelaryjne	335	—	335
VII.		Remuneracye i zapomogi	496	—	496
VIII.		Koszta utrzymania dzieci	35.300	—	35.300
IX.		Koszta leczenia dzieci	150	—	150
X.		Rozmaite	916	—	916
		Suma wydatków	39.831	—	39.831

P o s z c z e g ó l n i e n i e

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
I.		Place urzędników.			
	1	Zastępca kasyera (prowizoryczny)	840	—	—
	2	„ kontrolora „	788	—	—
	3	Tymże 20% z powodu drożyzny	326	—	—
		Suma rubryki I.	1.954	—	1.954
II.		Zasługi.			
	4	Woźny pełniący zarazem obowiązki stróża kancelaryjnego	180	—	180
III.		Czynsze.			
	5	Za najem lokalu na kancelaryę	500	—	500
IV.	6—7	Emolumenta	—	—	—
V.	8	Dyurny	—	—	—
VI.		Potrzeby kancelaryjne.			
	9	Potrzeby do pisania	40	—	—
	10	Papier do druków, druk ksiąg i wzorów	100	—	—
	11	Oprawa ksiąg i druków	30	—	—
	12	Oświetlenie	50	—	—
	13	Opał, 5 sagów drzewa po 17 zł.	85	—	—
	14	Rozmaite nieprzewidziane	30	—	—
		Suma rubryki VI.	335	—	335
VII		Remuneracye i zapomogi.			
	15	Asystent kliniki położniczej, za radę lekarską dla chorych podrzutek i badanie zdrowia żywicielki	—	—	—
	16	Akuszerka zakładu położnic, za stręczenie żywicielki dzieciom, którym matki pomarły, po 1 zł.	10	—	—
	17	Akuszerka zakładu, pieluszkowe, po 2 zł.	20	—	—
	18	Żywicielki, za pielęgnowanie dzieci w 1 roku życia	66	—	—
	19	„ za gorliwe dozorowanie dorosłych dzieci	200	—	—
	20	Położnicom, które zostały bezpłatnie do zakładu położnic przyjęte i z dzieckiem zakład opuszczają	—	—	—
	21	Urzędnikom i sługom	200	—	—
		Suma rubryki VII.	496	—	496

Fundusz podrzutków we Lwowie

P o s z c z e g ó l n i e n i e

Liczba		D o c h o d y	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
VIII.	22	Koszta utrzymania dzieci	35.300	—	35.300
IX.	23	Koszta leczenia dzieci (Opłata lekarstw)	150	—	150
X.		Rozmaite.			
	24	Żywicielki za koszta pogrzebowe, ryczałt	516	—	—
	25	Wydatki dla oddziału położnic	—	—	—
	26	Różne nieprzewidziane	400	—	—
		Suma rubryki X.	916	—	916

Lwów		Wiedeń		Praga		Petersburg		Moskwa		Sankt Petersburg	
1874	1875	1874	1875	1874	1875	1874	1875	1874	1875	1874	1875
1 024	1 024	1 024	1 024	1 024	1 024	1 024	1 024	1 024	1 024	1 024	1 024
180	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180
200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
472	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472	472
2 110	2 110	2 110	2 110	2 110	2 110	2 110	2 110	2 110	2 110	2 110	2 110
10 500	10 500	10 500	10 500	10 500	10 500	10 500	10 500	10 500	10 500	10 500	10 500
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1 040	1 040	1 040	1 040	1 040	1 040	1 040	1 040	1 040	1 040	1 040	1 040
40 710	40 710	40 710	40 710	40 710	40 710	40 710	40 710	40 710	40 710	40 710	40 710

Wyjaśnienia

do

preliminarza funduszu podrzutków we Lwowie.

n a r o k

1875.

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycji preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
I.	1—3	Płace — 1.954 zł.	Wedle uchwał Wydziału krajowego z dnia 14. Czerwca 1872 l. 5566 i z dnia 7. Lutego 1873 l. 91	1954	1954
II.	4	Zasługi — 180 zł.	Na mocy uchwały Wydziału kraj. z dnia 8. Paźdz. 1872 l. 16.326, pełniącemu obowiązki woźnego i stróża kancelaryjnego, miesięcznie po 15 zł.	180	180
III.	5	Czynsze — 500 zł.	Zakład krajowy podrzutek dla braku odpowiedniego lokalu, umieszczono tymczasowo w lokalnościach sejmowych. — Celem stałego umieszczenia tego zakładu krajowego wraz z archiwum w innym lokalu i uwzględniając obecną drożyznę pomieszczeń, preliminuje się więcej o 250 zł.	230	250
IV.	6—7	Emolumenta	W skutek ustawy krajowej z dnia 10. Maja 1873 i na mocy rozporządzenia Wydziału krajowego z dnia 22. Sierpnia l. 13270 nic się nie preliminuje	129	—
V.	8	Dyurny		142	—
VI.	9—14	Potrzeby kancelaryjne 335 zł.	Na mocy uchwały Wydziału kraj. z dnia 14. Czerwca 1872 l. 5566, wedle prawdopodobnych potrzeb, które do roku 1872, częściowo z funduszów gminnych pokryte były	212	475
VII.	15	Remuneracye i zapomogi 496 zł. a) Dla asystenta kliniki położniczej	Na mocy uchwały Wydziału kraj. z dnia 6. Lutego 1874 l. 1987 nic się nie preliminuje		
	16 i 17	b) Akuszerce zakładu położnic 30 zł.	Wedle uchwały Wydziału krajowego z dnia 22. Sierpnia 1873 l. 13.270, przeznaczono dla akuszerki zakładu położnic za stręczenie żywicielek dla dzieci tych matek, które na tym oddziale umarły po 1 zł., tudzież wynagrodzenie za dostarczone pieluszki po 2 zł. Preliminuje się zeszłoroczną kwotę, gdyż z wyników lat 1871, 1872 i 1873, które wykazują ogółem 16 matek, nie można przecięcia na rok bieżący jako podstawę przyjąć.	53	30
	18	c) Żywicielkom za pielęgnowanie dzieci w 1. roku życia 66 zł.	Na mocy rozporządzenia gubernialnego z dnia 14. Maja 1855 l. 21.697, udziela się mamkom za pielęgnowanie dziecka do ukończenia 1 roku życia, a to w pierwszym półroczu życia 2 zł. 10 ct. w drugim " " 1 " 05 "	237	150

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycya	Tytuł	Wydatki.	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
	Preliminarza				
			Ponieważ w skutek nowej ustawy normującej przyjmowanie dzieci, zmniejszają się corocznie te koszta, przeto preliniuje się potrzeb na prawdopodobną ilość 30 dzieci. Od wejścia w życie nowej ustawy przyjęto od Września 1873 do Lipca 1874 27 dzieci do zakładu		
	19	d) Żywicielkom za gorliwe dozоровanie dorosłych dzieci 200 zł.	Preliminuje się zeszłoroczną uchwaloną kwotę	146	200
	20	e) Położnicom, które z dzieckiem zakład opuszczają.	Wedle uchwały Wydziału krajowego z dnia 22. Sierpnia 1873 l. 13.270, zarząd szpitalu głównego udziela położnicom, które z dzieckiem zakład opuszczają, jednorazową zapomogę w kwocie 6 zł. z funduszu położnic, przeto nie się nie preliniuje z funduszu podrzuteków.		
	21	f) Urzędunikom i slugom 200 zł.	Preliminuje się zeszłoroczną uchwaloną kwotę	120	200
VIII.	22	Koszta utrzymania dzieci 35.300 zł.	Po koniec Kwietnia 1874 wynosiła ilość utrzymywanych w zakładzie dzieci w tym roku życia 90 głów, przeto licząc miesięcznie po 2 zł. 30 ct. wynosi 2.484 zł. — ct. w 2gim roku życia 150 głów po 2 zł. — ct. 3.600 „ — „ w 3cim roku życia 1428 głów po 1 zł. 70 ct. 29.131 „ 20 „ razem 1668 dzieci 35.215 zł. 20 ct. Preliminuje się w zaokrągleniu 35.300 zł.	35.387	40.300
IX.	23	Koszta leczenia dzieci 150 zł.	Dla braku wynikłości z r. 1873 z powodu nie przedłożonych przez aptekarzy rachunków za dostarczone medykamenta, preliniuje się prawdopodobną potrzeb		100
X.	24	Rozmaite : a) Koszta pogrzebowe 516 zł.	W skutek uchwały Wydziału kraj. z dnia 9. Sierpnia 1872 l. 9757, przeznaczono żywicielkom na pokrycie kosztów pogrzebu dzieci zmarłych po 2 zł. ; preliniuje się na podstawie przeciętnej ilości zmarłych dzieci z ostatnich trzech lat, a to : Z roku 1871 296 „ 1872 221 „ 1873 258 Razem 775 przeciętnie 258 głów po 2 zł. 516 zł.	504	496

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycji preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
	Preliminarza				
25	b)	Dla oddziału położnic.	W skutek rozporządzenia Wydziału kraj. z dnia 22. Sierpnia 1873 l. 13.270, uchwalono na rok 1874 na sprawienie dziesięciu łóżek z pościelą i bielizną jako wydatek jednorazowy 450 zł., przeto obecnie nie zachodzi potrzeba podobnego wydatku.		450
26	c)	Różne nieprzewidziane 400 zł.	Wedle uchwały Wydziału kraj. z dnia 22. Sierpnia 1873 l. 13.270, odnośnie do §. 27. Ustawy z dnia 3. Grudnia 1863 Nr. 105 D. P. P., winien fundusz krajowy tej gminie w której zakład położnic się znajduje, zwracać koszta utrzymania dziecka nowonarodzonego w tymże zakładzie; z tego powodu i gdy nie ma podstawy do prawidłowego oznaczenia wysokości podobnych wydatków, preliminuje się na takowe 300 zł., zaś na rozmaite inne 100 zł.	117	100
			Dochodów ten zakład nie ma żadnych.		
			Od kapitału zarodowego odsetki się kapitalizują i osobno zarachowują.		

Preliminarze

na rok słoneczny

1875.

Lit.	G.	Szpital św. Łazarza:	Oddział	chorych.
”	H.	”	”	położnie i podrzutków.
”	J.	”	Ducha:	syfilitycznych.
”	K.	”	”	obłąkanych.

L. W. 16454/1874.
Alegat **G.** do sprawozdania
Wydziału krajowego o budżecie
krajowym na rok 1875.

Lit. G.

Fundusz szpitalu św. Łazarza

w Krakowie.

Oddział chorych.

Preliminarz

na rok słoneczny

1875.

S u m a r y u s z.

Liczba		Wydatki.	Zwyczajne	Nad- zwyczajn	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie.		
I.	1—23	Płace	10.709	—	10.709
II.	24—25	Zasługi	1.879	—	1.879
III.	26—31	Emolumenta	449	2.600	3.049
IV.	32—34	Pensye i zaopatrzenia	1.417	—	1.417
V.	35—36	Zapisy	76	—	76
VI.	37	Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi wynikłe	100	—	100
VII.	38	Potrzeby kancelaryjne	200	—	200
VIII.	39—43	Remuneracye i zapomogi	1.235	—	1.235
IX.	44—45	Utrzymanie budynków	1.740	—	1.740
X.	46—57	Podatki i daniny	1.877	—	1.877
XI.	58	Dyety i koszta podróży	500	—	500
XII.	59—68	Koszta gospodarze	34.200	—	34.200
XIII.	69	Odsetki od kapitałów dłużnych	20	—	20
XIV.	70—71	Różne wydatki	1.409	—	1.409
Suma wydatków			55.811	2.600	58.411
D o c h o d y.					
I.	1—4	Odsetki od kapitałów	13.923	—	13.923
II.	5—10	Dochody z realności i dóbr	6.949	—	6.949
III.	11—12	Zwroty kosztów leczenia	38.000	—	38.000
IV.	13	Różne dochody	150	—	150
Suma dochodów			59.022	—	59.022
W porównaniu z wydatkami			—	—	58.411
okazuje się nadwyżka dochodów			—	—	611

P o s z c z e g ó l n i e n i e.					
Liczba		Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie.		
I.		P ł a c e.			
	1	Dyrektor szpitalu z rocznych 1600 zł. $\frac{2}{3}$	1.067 zł.	711	—
	2	Dodatek drożyzniany z rocznych 200 zł. $\frac{2}{3}$	133 "	89	—
	3	Zarządca szpitalu z rocznych	1.000 "	667	—
	4	Dodatek drożyzniany temuż	"	200	—
	5	Kontrolor z rocznych	800 "	534	—
	6	Dodatek drożyzniany temuż	"	200	—
	7	Kancelista z rocznych	600 "	400	—
	8	Dodatek drożyzniany temuż	"	150	—
	9	Kapelan z rocznych 600 zł. $\frac{2}{3}$	400 "	267	—
	10	Woźny z rocznych	300 "	200	—
	11	Dodatek drożyzniany temuż	"	75	—
	12	Dwóch ordynaryuszów rocznie po	1.200 "	2.400	—
	13	Dodatek drożyzniany tymże po	200 "	400	—
	14	Prosektor z rocznych	600 "	300	—
	15	Chemik patologiczny z rocznych	500 "	250	—
	16	Dwóch asystentów rocznie po	600 "	1.200	—
	17	Dodatek drożyzniany tymże po	200 "	400	—
	18	Dwóch praktykantów rocznie po	400 "	800	—
	19	Dodatek drożyzniany tymże po	100 "	200	—
	20	Zastępca prosektora z rocznych	200 "	100	—
	21	" chemika	200 "	100	—
	22	Przełożona Sióstr Miłosierdzia z rocznych	80 "	53	—
	22	11 Sióstr Miłosierdzia rocznie po	80 "	880	—
	23	1 Siostra Miłosierdzia, rezerwistka z rocznych	80 "	53	—
	24	Odźwierny płaca z rocznych	120 "	80	—
		Suma rubryki I.		10.709	—
II.		Z a s ł u g i.			
	24	Leśny w dobrach Rączna		25	—
	25	Służba szpitalna:			
	a)	7 posługaczy, każdy po 64 zł., razem		448	—
	b)	7 posługaczek, " " 48 " "		336	—
	c)	5 posługaczek do kuchni, każda po 40 zł.			
		zatem z rocznych	200 "	133	—
	d)	1 parobek do kuchni po 48 zł. z rocznych		32	—
	e)	1 piekarz po 120 zł. z rocznych		80	—
	f)	1 parobek w piekarni z rocznych	48 "	32	—
	g)	1 posługaczka w magl. bielizny z rocznych	48 "	32	—
	h)	8 praczek w pralni po 40 zł. z rocznych	320 "	213	—
	i)	1 parobek w pralni z rocznych	48 "	32	—
	k)	1 pomocnik odźwiernego z rocznych	48 "	32	—
	l)	1 stolarz z rocznych	120 "	80	—
	m)	1 mularz i 1 ogrodnik po 80 zł. z rocznych	160 "	106	—
	n)	1 lampiarz, 2 grobarzy			
	o)	3 stróże i 1 fornal po 64 zł. z rocznych	448 "	298	—
		Suma rubryki II.		1.879	—
					10.709

Wydatki.

Szpital św. Łazarza.

P o s z c z e g ó l n i e n i e .

Liczba		Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie.		
III.		Emolumenta.			
	26	Kapelan szpitalu na pomieszkanie, z rocznych 200 zł. ² / ₃	133	89	—
	27	Kontrolor szpitalu na pomieszkanie, z rocznych	200	133	—
	28	Kancelista	120	80	—
	29	Woźny i odźwierny na ubiór po 60 zł. „	120	80	—
	30	Zarządca na opał i światło	100	67	—
	31	Dla 13 Sióstr Miłosierdzia ryczałt na potrzeby pierwszego urzędzenia po	200	—	2.600
		Suma rubryki III.	449	2.600	3.049
IV.		Pensye i zaopatrzenia.			
	32	Zofia Bobrzyńska, wdowa po prymaryuszu oddziału chorób wewnętrznych		250	—
	33	Ta sama, na wychowanie nieletniej córki Zofii		100	—
	34	Jędrzejewski Napoleon, b. zarządca szpitalny z rocznych	1.600	1.067	—
		Suma rubryki IV.	1.417	—	1.417
V.		Z a p i s y .			
	35	Zapis ś. p. biskupa Szembeka na odprawienie mszy św. przez kapitułę krakowską		38	—
	36	Zapis Wencla, na obdzielenie rekonwalescentów		38	—
		Suma rubryki V.	76	—	76

P o s z c z e g ó l n i e n i e .					
Liczba		Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie.		
VI.	37	Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi wynikłe	100	—	100
VII.	38	Potrzeby kancelaryjne.	200	—	200
VIII.		Remuneracye i zapomogi.			
		<i>A) Stałe.</i>			
	39	Prowizor w aptece szpit. z rocznych 800 zł.	533	—	—
	40	Posługacz z rocznych 64 „	43	—	—
	41	Urzędnicy c. k. kasy krakowskiej za sprawowanie czynności kasowych tego funduszu z rocz. 100 „	67	—	—
	42	Dyurnista w kancelaryi zarządu po 1 zł. 20 ct. dziennie	292	—	—
		<i>B) Niestaje.</i>			
	43	Wsparcia przypadkowe i zastępstwa	300	—	—
		Suma rubryki VIII.	1.235	—	1.235
IX.		Utrzymanie budynków.			
	44	Czyszczenie kominów, kanałów i inne reparacye budynku szpitalnego i zabudowań gospodarczych	1.500	—	—
	45	Matusiński Jacek, inżynier cywilny, za sprawowanie czynności technicznych po 30 zł. miesięcznie, zatem z rocznych 360 zł.	240	—	—
		Suma rubryki IX.	1.740	—	1.740
X.		Podatki i daniny.			
		<i>A) Z realności i dóbr.</i>			
	46	Od realności szpitalnej	58	—	—
	47	Z dóbr Rączna	370	—	—
	48	Z dóbr Prądnik Czerwony	633	—	—
		<i>B) Ekwiwalenta.</i>			
	49	Od nieruchomego majątku szpitalnego	31	—	—
	50	Z dóbr Rączna	73	—	—
	51	„ „ Prądnik Czerwony	102	—	—
		<i>C) Indemnizacya.</i>			
	52	Annuitety z folwarku Prądnik Czerwony, za zniesiony czynsz gruntowy konwentu OO. Dominikanów w Kra-Do przeniesienia	1.267	—	—

Wydatki.

Szpital św. Łazarza.

Poszczególnienie.

Liczba		Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie.		
		Z przeniesienia	1.267	—	—
		kowie, za czas od 1 Listopada 1855 do 31 Paździer- nika 1875 rocznie	133	—	—
	53	Annuitety za zniesioną dziesięcinę parafii św. Mikołaja	203	—	—
	54	Z dóbr Rączna	61	—	—
		<i>D) Podatki gminne i dochodowe z dóbr w Królestwie Polskiem położonych.</i>			
	55	Z dóbr Tropiszów 459 złp. 16 gr.	115	—	—
	56	Podatek gminny od pomieszkania kapelana szpitalnego	4	—	—
		<i>E) Podatek dochodowy od prowizyi.</i>			
	57	7% od prowizyi w kwocie 1,340 zł. 10 ct. pobieranej od kapitałów hipotekowanych	94	—	—
		Suma rubryki X.	1.877	—	1.877
XI.		Dyety i koszta podróży.			
	58	Na podróże komisyjne w sprawach funduszu, jako wła- ściciela dóbr, tudzież z powodu rewizyi zakładu szpi- talnego w sprawach sanitarnych i administracyjnych przez organa Wydziału krajowego	500	—	500
XII.		Koszta gospodarcze.			
	59	Żywność, lekarstwa, bielizna, pranie, opał, oświetlenie, słoma do leży, sprzęty domowe, instrumenta chirur- giczne i inne drobniejsze potrzeby	24.295	—	—
	60	Żywność i pieczywo dla Przełożonej Sióstr Miłosierdzia	140	—	—
	61	" " " 11 Sióstr Miłosierdzia	2.310	—	—
	61½	" " " 1 Siostry " rezerw.	140	—	—
	62	" " " 3 Sióstr-emerytek	630	—	—
	63	" " " 4 postulantek	840	—	—
	64	Żywność i pieczywo dla służby oddziałowej	2.170	—	—
	65	Żywność i pieczywo dla służby wspólnej	3.096	—	—
	66	" " i wino dla lekarza dyżurnego	324	—	—
	67	Różne drobne potrzeby, jakoto: krochmal, farbka, piwo, desery i t. p. dla 13 Sióstr Miłosierdzia, 3 emerytek i 4 postulantek	230	—	—
	68	Koszta pogrzebowe	25	—	—
		Suma rubryki XII.	34.200	—	34.200

Oddział chorych.

Wydatki.

P o s z e c z e g o l n i e n i e.						
Liczba			Wydatki dochodowe	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi	Stof				
XIII.			Odsetki od kapitałów dłużnych.			
	69		4% od kapitału 2000 złp ubezpieczonego na dobrach Prądnik Czerwony, na rzecz kościoła Panny Maryi w Krakowie	20	—	20
XIV.			Rozmaite wydatki.			
	70		Koszta sądowe, pocztowe, insercyjne i t. p.	1.000	—	
	71		Chemik patologiczny, na odczynniki	50	—	
	72		Rozmaite nieprzewidziane	359	—	
			Suma rubryki XIV.	1.409	—	1.409
			5612		8	
			1772		4	
			772		27	
			13323			
					II	
					2	
					8	
					7	
					4	
					9	
					10	
					III	
					11	
					12	
					13	
					14	
			Rozmaite dochody		15	17

P o s z c z e g ó l n i e n i e .

Liczba		Dochody.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
I.		Odsetki od kapitałów.			
1	Od papierów publicznych:				
	a) 6% od oblig. galic. pożyczki kraj. z r. 1873 w im. wart. 181.700 zł. $\frac{3}{4}$ części od 10.902 zł.		8.176	—	—
	b) 7% od asygnat kasowych galic. banku kredytowego w im. wart. 10.500 zł. $\frac{3}{4}$ części od 735 zł.		551	—	—
	c) 6 $\frac{1}{2}$ % od asygnat kasowych banku hipotecznego na 4.000 zł. $\frac{3}{4}$ części od 260 zł.		195	—	—
	d) 5% od listów zastawnych Król. Polsk. w imiennej wartości Rsr. 4.650 $\frac{3}{4}$ części od 387 zł.		290	—	—
2	5% od kapitału 69.650 zł. na rachunku bieżącym w gal. Towarzystwie kredytowym ziemskim lokowanego $\frac{3}{4}$ części od 3.482 zł.		2.612	—	—
3	5% od kapitałów na hipotekach prywatnych ubezpieczonych w kwocie złp. 183.735 czyli zł. w. a. 45.933 ct. 75. $\frac{3}{4}$ części od 2.296 zł.		1.722	—	—
4	4% od dtto im. wart. złp. 50.267 czyli zł. w. a. 12.566 ct. 75. $\frac{3}{4}$ części od 502 zł.		377	—	—
	Suma rubryki I.		13.923	—	13.923
II.		Dochody z realności i dóbr.			
5	Czynsz dzierżawny z dóbr Tropiszów w Królestwie Polskim położonych 2.700 rubli		4.500	—	—
6	Czynsz dzierżawny z dóbr Rączna		791	—	—
7	Czynsz z gruntów dworskich w Rącznej „Pustki“ zwanych		29	—	—
8	Czynsz z dóbr Prądnik Czerwony		1.504	—	—
9	Czynsz z folwarku Przeginia Duchowna		50	—	—
10	Czynsz z realności pod l. 242—3 w Krakowie „Akademią“ zwanej		75	—	—
	Suma rubryki II.		6.949	—	6.949
III.		Zwroty kosztów leczenia.			
11	Z funduszu krajowego galicyjskiego, częścią na rachunek własny, częścią na rachunek gmin		34.000	—	—
12	Z funduszy obcokrajowych i od stron samopłacących		4.000	—	—
	Suma rubryki III.		38.000	—	38.000
IV.	13	Rozmaite dochody	150	—	150

Sumaryczne porównanie kwot preliminowanych

Rubryka	Pozycja	W y d a t k i.	P r e l i m i n o w a n o na rok 1875.			U c h w a l o n o na rok 1874.		
			Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
			Z i o t e					
I.	1—23	Płace	10.709	—	10.709	9.404	—	9.404
II.	24—25	Zaslugi	1.879	—	1.879	25	—	25
III.	26—31	Emolumenta	449	2.600	3.049	409	—	409
IV.	32—34	Pensye i zaopatrzenia	1.417	—	1.417	350	—	350
V.	35—36	Zapisy	76	—	76	76	—	76
VI.	37	Wydatki z prawa patronatu i konkuren- cyi wynikłe	100	—	100	100	—	100
VII.	38	Potrzeby kancelaryjne	200	—	200	200	—	200
VIII.	39—43	Remuneracye i zapomogi	1.235	—	1.235	961	—	961
IX.	44—45	Utrzymanie budynków	1.740	—	1.740	1.500	3.866	5.366
X.	46—57	Podatki i daniny	1.877	—	1.877	1.888	—	1.888
XI.	58	Dyety i koszta podróży	500	—	500	400	—	400
XII.	59—68	Koszta gospodarcze	34.200	—	34.200	36.000	—	36.000
XIII.	69	Odsetki od kapitałów dłużnych	20	—	20	20	—	20
XIV.	70—71	Rozmaite wydatki	1.409	—	1.409	1.050	—	1.050
Suma wydatków			55.811	2.600	58.411	52.388	3.866	56.249
D o c h o d y.								
I.	1—4	Odsetki od kapitałów	13.923	—	13.923	12.672	—	12.672
II.	5—10	Dochody z realności i dóbr	6.949	—	6.949	6.949	—	6.949
III.	11—12	Zwroty kosztów leczenia	38.000	—	38.000	37.000	—	37.000
IV.	13	Rozmaite dochody	150	—	150	300	—	300
Suma dochodów			59.022	—	59.022	56.921	—	56.921

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycya	Tytuł	Wydatki.	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
I.		Płace 10709 zł.	Kwoty płac przy poz. 1, 3, 5, 7, 9, 10, 12, 16, 18, wstawiono na mocy uchwały Wysockiego Sejmu z dnia 4. Października 1871.	9.104	9.404
	1, 3, 5, 7, 9, 10.		Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika stałego (Resztę patrz Oddział położnic i podrztków poz. 1, 3—7).		
	12, 16, 18.		Należyżość, którą fundusz tego oddziału w całości ponosi.		
	14, 15, 20, 21.		Na mocy uchwały Wysockiego Sejmu z dnia 7 Grudnia 1872 i rozporz. Wydziału kraj. LW. 9468/1873.		
			Część przypadająca na fundusz tego Oddziału. Resztę ponosi fundusz szpitalu św. Ducha, Oddział syfilitycznych.		
	4, 6, 8, 11.	Dodatek drożyzniany.	Na mocy uchwały Wysockiego Sejmu z dnia 7 Grudnia 1872 i rozporz. Wydz. kraj. przy LW. 21.288/1872.		
	2, 13, 17, 19.	dtto dla lekarzy.	Wedle osobnego sprawozdania W. Sejmowi przedłożonego.		
	22—23	Siostry Miłosierdzia.	Wedle kontraktu zawrzeć się mającego.		
	24	- Odzwierny.	Wedle rzeczywistej potrzeby.		
II.		Zasługi 1879 zł.	Wedle projektu Zarządu, przyjętego tymczasowo na rok obserwacyjny do LW. 15704/1874 i wedle rzeczywistej potrzeby.	25	25
III.		Emolumenta 3.049 zł.		372	409
	26—30	Urzędnikom i służbie 449 zł.	Na mocy uchwały Wysockiego Sejmu z dnia 4 Października 1871. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika. (Resztę patrz Oddział położnic i podrztków poz. 15—19).		
IV.	31	Siostry Miłosierdzia. Pensye i zaopatrzenia 1417 zł.	Wedle zawrzeć się mającego kontraktu.	350	350
	32	Zofia Bobrzyńska (wdowa).	Na mocy uchwały Wydziału kraj. z dnia 27 Lutego 1872. LW. 1.368/1872 i 20.836/1872.		
	33	Tejże na wychowanie córki Zofii.	Na mocy uchwały Wysockiego Sejmu z dnia 7 Grudnia 1872 i rozp. Wydz. krajowego LW. 22.173/1872.		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycji preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Wydatki.	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
IV.	34	Jędrzejewski, rządcą.	Wedle osobnego sprawozdania $\frac{2}{3}$ części przypadające na fundusz tego oddziału wedle dzielnika. Resztę ponosi oddział położnic i podrzutek (patrz poz. 22).		
V.		Zapisy 76 zł.		76	76
	35	Ś. p. Szembeka 38 zł.	Na mocy rozp. b. Senatu Rzpłtej Krakowskiej z d. 3. Grudnia 1840 l. 1.327.		
	36	Wenela 38 zł.	Na mocy aktu fundacyjnego.		
VI.	37	Wydatki z prawa patronatu etc. 100 zł.	Wedle 3-letniej wynikłości, która wynosiła: w r. 1871 96 zł. " " 1872 201 " " " 1873 50 " <hr/> razem 347 " przeciętnie 116 " okrągło 100 "	50	100
VII.	38	Potrzeby kancelaryjne 200 zł.	Wynikłość z r. 1871 175 zł. " " " 1872 301 " " " " 1873 24 " <hr/> razem 500 " przeciętnie 167 " w zaokrągleniu 200 "	24	200
		Remuneracye i zapomogi 1235 zł.		823	961
VIII.	39, 40.	Prowizor i posługacz apteki.	Wedle kontraktu zawrzeć się mającego. Część przypadająca na fundusz tego oddziału, wedle dzielnika.		
	41	C. k. urzędnicy kasowi 67 zł.	Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika.		
	42	Dyurnista 292 zł.	Na mocy uchwały Wydziału krajowego z dnia 4 Czerwca 1872. LW. 7.448/1872. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika.		
	43	Zmienne.	Wynikłość z r. 1871 205 zł. " " " 1872 520 " " " " 1873 133 " <hr/> razem 858 " przeciętnie 286 " w zaokrągleniu 300 "		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycji preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
IX.		Utrzymanie budynków 1740 zł.		13.172	5.366
	44	Reparacje i czyszczenie.	Preliminuje się potrzeb prawdopodobną.		
	45	Matusiński, inżynier.	Na mocy rozporządzenia Wydziału krajowego LW. 10.516/1872. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika. Resztę patrz oddział połącznic i podrzutków poz. 29.		
X.		Podatki i daniny 1877 zł.		1.715	1.888
	46—48	Z realności i dóbr.	Na podstawie wykazów przez c. k. urząd podatkowy w Krakowie sporządzanych.		
	49—50	Ekwiwalenta.	Wedle odnośnych ustaw o stemplach i ekwiwalentach, tudzież na mocy rozporządzenia ces. król. Namiestnictwa z d. 26 października 1871, l. 70.007 z d. 17 Sierpnia 1861 l. 50.936 i z dnia 2 Lutego 1856, l. 34.620.		
	52—54	Indemnizacya.	Na mocy rozporządzenia b. c. k. Rządu krajowego w Krakowie z d. 2 Lutego 1856, l. 34.620.		
	55	Dań dla Królestwa Polskiego	Na mocy kontraktu zawartego z d. 29 Lipca 1873. LW. 12.071/1873.		
	56	Od pomieszczenia kapelana.	Na mocy rozp. b. c. k. Rządu kraj. z dnia 24 Listopada 1858 l. 38.985.		
	57	7% podatek dochodowy.	Na mocy ustawy finansowej z d. 26 Czerwca 1868. (Dzien. ust. min. fin. Nr. 24 r. 1868).		
XI.	58	Dyety i koszta podróży 500 zł.	Zamierzona budowa nowego gmachu szpitalnego, tudzież zaprowadzenie gospodarstwa we własnym zarządzie spowodują prawdopodobnie częstsze podróże komisyjne, dlatego prelininuje się o 100 zł. więcej, niż roku zeszłego t. j. 500 zł.	171	400
XII.		Koszta gospodarcze 34.200 zł.		36.538	36.000
	59	Utrzymanie chorych.	Na potrzeby tej rubryki poz. 59—68 wraz z rubryką II. „Zasługi“ zapreliminowano dla braku innych podstaw, zeszłoroczną sprawdzoną kwotę kosztów gospodarczych w zaokrągleniu, jako prawdopodobny wydatek w pierwszym roku zaprowadzenia własnego gospodarstwa.		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycya	Tytuł	Wydanki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874												
	Preliminarza																
	60 } 61 }.	Przełożona SS. Mił. rezerwistka.	Żywność i pieczywo dla 1 Siostry Miłosierdzia obliczono na 17 zł. 50 ct. (jak w powszechnym szpitalu lwowskim) miesięcznie. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika.														
	61	12 Sióstr Miłosierdzia.	Żywność i pieczywo obliczono, jak poz. 60. Należytość, którą fundusz tego oddziału w całości ponosi.														
	62	3 emerytki.	Jak poz. 61.														
	63	4 postulantki.	Jak poz. 61.														
	64	Służba oddziałowa.	Wikt i pieczywo dla służby niższej policzono (jak w szpitalu lwowskim) po 12 zł. 90 ct. miesięcznie. Dla 14tu osób wyniesie ten koszt 2170 zł.														
	65	Służba wspólna.	Wikt i pieczywo policzono, jak przy poz. 64. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika.														
	66	Lekarz dyżurny.	Utrzymanie lekarza dyżurnego obliczono wedle rzeczywistej wynikłości w powsz. szpitalu lwowskim na 27 zł. miesięcznie, co czyni rocznie 324 zł.														
	67	Drobne potrzeby.	Preliminuje się prawdopodobną potrzeb, wedle doświadczeń zebranych w powszechnym szpitalu lwowskim.														
	68	Koszta pogrzebowe.	Wedle kontraktu zawrzcę się mającego, ponosi koszta pogrzebowe Sióstr, fundusz szpitalny. Preliminuje się przeto prawdopodobna potrzeb.														
XIII.	69	Odsetki od kapitałów dłużnych 20 zł.		20	20												
XIV.		Rozmaite wydatki 1050 zł.	Na mocy rozporządzenia b. c. k. krakowskiego Rządu kraj. z d. 17 Lipca 1859 l. 19226.	1.450	1.050												
	70	Koszta sądowe, pocztowe, insercyjne itd. 1000 zł.	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 80%;">Wynikłość z r. 1871</td> <td style="text-align: right;">537 zł.</td> </tr> <tr> <td>" " 1872</td> <td style="text-align: right;">1427 "</td> </tr> <tr> <td>" " 1873</td> <td style="text-align: right;">1450 "</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">razem</td> <td style="text-align: right;">3414 "</td> </tr> <tr> <td>przeciętnie</td> <td style="text-align: right;">1138 "</td> </tr> <tr> <td>w zaokrągleniu</td> <td style="text-align: right;">1000 "</td> </tr> </table>	Wynikłość z r. 1871	537 zł.	" " 1872	1427 "	" " 1873	1450 "	razem	3414 "	przeciętnie	1138 "	w zaokrągleniu	1000 "		
Wynikłość z r. 1871	537 zł.																
" " 1872	1427 "																
" " 1873	1450 "																
razem	3414 "																
przeciętnie	1138 "																
w zaokrągleniu	1000 "																
	71	Chemik na odczynniki 50 zł.	Na mocy uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 7 Grudnia 1872 i rozp. Wydziału krajowego LW. 9468/1873.														
	72	Rozmaite 359 zł.	Wedle prawdopodobnej potrzeby.														

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycya	Tytuł	Dochody.	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
I.	1—4	Odsetki od kapitałów 13.923 zł.		24.774	12.672
			Ponieważ kapitały tego funduszu przeznaczone zostały uchwałą Wys. Sejmu z d. 17 Października 1871 na budowę nowego szpitala w Krakowie, i prawdopodobnie w ciągu roku w 1/4 części na ten cel zużyte zostaną; preliniuje się przeto 3/4 części jednorocznych odsetków.		
II.		Dochody z realności i dóbr 6949 zł.		6.317	6.949
	5	Z Tropiszowa 4500 zł.	Na mocy kontraktu zawartego przy liczbie Wydz. 12071/1873 wydzierżawiono Tropiszów na czas od 24/6 1873 do 23/6 1885 za czynsz roczny 2700 rsr. obrączkowych.		
	6	Z Rącznej 791 zł.	Na mocy kontraktu zawartego do liczby Wydz. 4610/1869. 13497/1872 na czas od 24/6 1869 do 23/6 1877.		
	7	Pustki 29 zł.	Na mocy rozp. Wydziału kraj. LW. 3839/1867 na czas od 27/10 1871 do 26/10 1877.		
	8	Prądnik Czerwony 1504 zł.	Na mocy rozp. e. k. Namiestnictwa l. 11042/1863 wydzierżawiono te dobra na czas od 24/6 1863 do 23/6 1875 za czynsz roczny 1504 zł. 1 1/2 ct.		
	9—10	Przeginia Duchowna i Akademia 125 zł.	Na mocy rozp. b. krak. Rady administracyjnej z dnia 27/8 1850 l. 4.873. Czynsz dzierżawny emfiteutyczny.		
III.		Zwroty kosztów leczenia 38000 zł.	Wynikłość z r. 1871 28179 zł. " " " 1872 15271 " " " " 1873 36830 " razem 80280 " przeciętnie 26760 "	41.016	37.000
	11	Z fund. kraj. gal.	Z powodu podwyższenia taksy szpitalnej z 50 ct. na 75 ct. LW. 11730/1872. preliniuje się zwiększony stosunkowo dochód w zaokrągleniu.		
	12	Z funduszków obco-krajowych i od stron.	Wynikłość z r. 1871 2685 zł. " " " 1872 4513 " " " " 1873 4186 " razem 11384 " przeciętnie 3794 "		
			Z powodów przy poz. 11 wymienionych preliniuje się w zaokrągleniu 4000 zł.		
IV.	13	Rozmaite 150 zł.	Wynikłość z r. 1871 476 zł. " " " 1872 13 " " " " 1873 18 " razem 507 " przeciętnie 169 " w zaokrągleniu 150 "	18	300

Wydział krajowy		Wydział krajowy		Wydział krajowy	
Przebieg choroby	Przebieg choroby	Przebieg choroby	Przebieg choroby	Przebieg choroby	Przebieg choroby
Lit. H.					
Fundusz szpitalu św. Łazarza w Krakowie.					
Oddział położnic i podrzutków.					
Preliminarz					
na rok słoneczny					
1875.					

S u m a r y u s z.

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajn	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie.		
I.	1—13	Płace	3.206	—	3.206
II.	14	Zasługi	826	—	826
III.	15—20	Emolumenta	224	1.200	1.424
IV.	21	Potrzeby kancelaryjne	80	—	80
V.	22	Pensye	533	—	533
VI.	23—27	Remuneraçye i zapomogi	537	—	537
VII.	28—29	Utrzymanie budynków	420	—	420
VIII.	30—32	Podatki i daniny	199	—	199
IX.	33—40	Koszta gospodarze	11.392	—	11.392
X.	41	Odsetki od kapitałów dłużnych	5	—	5
XI.	42—43	Koszta zaopatrzenia podrzutek	20.300	—	20.300
XII.	44	Koszta utrzymania dzieci, zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic	220	—	220
XIII.	45	Zapomogi dla położnic	600	—	600
XIV.	46	Wydatki rozmaite	400	—	400
Suma wydatków . . .			38.942	1.200	40.142
D o c h o d y.					
I.	1—4	Odsetki od kapitałów	1.225	—	1.225
II.	5—6	Dochody z realności i dóbr	1.011	—	1.011
III.	7—8	Zwroty kosztów leczenia	7.300	—	7.300
IV.	9	Zwroty kosztów utrzymania podrzutek	500	—	500
V.	10	Dochody rozmaite	100	—	100
Suma dochodów . . .			10.136	—	10.136
W porównaniu z wydatkami . . .			—	—	40.142
Okazuje się niedobór w kwocie . . .			—	—	30.006

Poszczególnienie.

Liczba		Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie.		
I.		P ł a c e.			
	1	Dyrektor szpitalu z rocznych 1600 zł. $\frac{2}{3}$	1067 zł.	356	—
	2	Dodatek drożyzniany z rocznych 200 zł. $\frac{2}{3}$	133	44	—
	3	Zarządca szpitala z rocznych	1000	333	—
	4	Kontrolor	800	256	—
	5	Kancelista	600	200	—
	6	Kapelan 600 zł. $\frac{2}{3}$	400	133	—
	7	Wozny	300	100	—
	8	Ordynaryusz, profesor położnictwa	—	200	—
	9	Asystent	—	600	—
	10	Akuszerka	—	400	—
	11	Przełożona Sióstr Miłosierdzia z rocznych	80	27	—
	12	6 Sióstr Miłosierdzia rocznie po	80	480	—
	13	1 Siostra Miłosierdzia rezerwistka z rocznych	80	27	—
	13a	Odźwierny z rocznych	120	40	—
Suma rubryki I			3.206	—	3.206
II.		Z a s ł u g i.			
	14	Służba szpitalna:			
	a)	6 posługaczek po 48 zł.	—	288	—
	b)	5 " do kuchni po 40 zł. z rocznych	200	67	—
	c)	1 parobek do kuchni z rocznych	48	16	—
	d)	1 piekarz z rocznych	120	40	—
	e)	1 parobek w piekarni z rocznych	48	16	—
	f)	1 posługaczka w magl. bielizny z rocznych	48	16	—
	h)	8 praczek w pralni po 40 zł.	320	107	—
	i)	1 parobek w pralni z rocznych	48	16	—
	k)	1 pomoenic odźwiernego z rocznych	48	16	—
	l)	1 stolarz z rocznych	120	40	—
	m)	1 mularz i 1 ogrodnik po 80 zł. z rocznych	160	54	—
	n)	1 lampiarz, 2 grobarzy, 3 stróżów	—	—	—
		1 fornal po 64 zł.	448	150	—
Suma rubryki II			826	—	826
III.		Emolumenta.			
	15	Kapelan szpit. dodatek na pomieszkanie z rocznych 200 zł. $\frac{2}{3}$	133 zł.	44	—
	16	Kontrolor szpitalu z rocznych	200	67	—
	17	Kancelista	120	40	—
	18	Zarządca na opał i światło z rocznych	100	33	—
	19	Wozny i odźwierny na ubior po 60 zł.	120	40	—
	20	Dla 6 Sióstr Miłosierdzia ryczałt na potrzeby pierwszego urzędzenia się po	200	—	1.200
Suma rubryki III.			224	1.200	1.424

Wydatki.

Spital św. Łazarza.

Poszczególnienie.

Liczba		Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie.		
IV.	21	Potrzeby kancelaryjne	80	—	80
V.	—	Pensye.	—	1	—
—	22	Jędrzejewski Napoleon. b. zarządca szpitalny z rocznych 1600 zł.	533	—	533
VI.	—	Remunercyie i zapomogi.	—	—	—
—	—	<i>A) State:</i>	—	—	—
—	23	Prowizor w aptece szpitalnej z rocznych 800 „	267	—	—
—	24	Posługacz „ „ „ „ „ 64 „	21	—	—
—	25	Urzędnicy c. k. „Kasy krakowskiej, za sprawowanie czynności kasowych tego funduszu z rocznych 100 „	33	—	—
—	26	Dyurnista w kancelaryi zarządu po 1 zł. 20 ct. dziennie	146	—	—
—	—	<i>B) Niestate:</i>	—	—	—
—	27	Wsparcia przypadkowe i zastępstwa	70	—	—
—	—	Suma rubryki VI.	537	—	537
VII.	—	Utrzymanie budynków.	—	—	—
—	28	Czyszczenie kominów, kanałów i inne reparacye	300	—	—
—	29	Matusiński Jacek. inżynier cywilny, za sprawowanie czynności technicznych po 30 zł. miesięcznie	120	—	—
—	—	Suma rubryki VII.	420	—	420
VIII.	—	Podatki i daniny.	—	—	—
—	30	Z Krowodrzy	183	—	—
—	31	Za zniesioną dziesięcinę w Krowodrzy, zakładowi księży Emerytów w Krakowie za czas od 1 Listopada 1855 do 31 Października 1875, rocznie po	8	—	—
—	32	7% podatek dochodowy z prowizyi 118 zł. od kapitałów nipotekowanych	8	—	—
—	—	Suma rubryki VIII.	199	—	199
—	—	Suma wydatków	1347	1	1348

Poszczególnienie.

Liczba		Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie.		
IX.		Koszta gospodarcze.			
	33	Żywność, lekarstwa, bielizna, pranie, opał, oświetlenie, słoma do leży, sprzęty domowe, instrumenta chirurgiczne i inne drobniejsze potrzeby	7.420	—	—
	34	Żywność i pieczywo dla Przełożonej Sióstr Miłosierdzia	70	—	—
	35	„ „ „ 6 Sióstr Miłosierdzia	1.260	—	—
	36	„ „ „ 1 rezerwistki	70	—	—
	37	„ „ „ służby oddziałowej	929	—	—
	38	„ „ „ „ wspólnej	1.548	—	—
	39	Różne drobne potrzeby, jako to: krochmal, farbka, piwo, desery i t. p. dla 6 Sióstr Miłosierdzia	70	—	—
	40	Koszta pogrzebowe	25	—	—
		Suma rubryki IX.	11.392	—	11.392
X.		Odsetki od kapitałów dłużnych.			
	41	5% dla kapituły krakowskiej, od kapitału 400 złp. na folwarku Krowodrza ubezpieczonego.	5	—	5
XI.		Koszta zaopatrzenia podrzutek.			
	42	Utrzymanie podrzutek przyjętych na wieś przed 29 Sierpnia 1873	20.000	—	—
	43	Utrzymanie podrzutek, przyjętych na wieś po 29 Sierpnia 1873 i po zmarłych położnicach	300	—	—
		Suma rubryki XI.	20.300	—	20.300
XII.		Koszta utrzymania dzieci, zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic.			
	44	Wynagrodzenie dla mamek za karmienie dzieci, których matki na oddział chorych przeniesione zostały, po 15 ct. dziennie	220	—	220
XIII.		Zapomogi dla położnic.			
	45	Dla położnic, opuszczających wraz z dzieckiem bezpłatny zakład położnic	600	—	600
XIV.		Wydatki rozmaite			
			400	—	400

P o s z e c z e g ó l n i e n i e .

Liczba		Dochody.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie.		
		D o c h o d y .			
		I. Odsetki od kapitałów.			
	1	7 ⁰ / ₁₀ od asygnaty kasowej banku hipotecznego na 100 zł. 3 ⁴ / ₁₀ części od 7 zł.	5	—	—
	2	6 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ od asygnat kasowych banku hipotecznego na 350 zł. 3 ⁴ / ₁₀ części od 21 zł.	17	—	—
	3	5 ⁰ / ₁₀ od kapitału 29750 zł. na rachunku bieżącym w gal. Tow. kredyt. ziemskim lokowanego. 3 ⁴ / ₁₀ części od 1487 zł.	1.115	—	—
	4	5 ⁰ / ₁₀ od kapitałów hipotekowanych im. wart. 2.360 zł. 8 ct. 3 ⁴ / ₁₀ części od 118 zł.	88	—	—
		Suma rubryki I.	1.225	—	1.225
		II. Dochody z realności i dóbr.			
	5	Czynsz dzierżawny z propinacyi w Krowodrzy	1.011	—	—
	6	„ „ „ z realności w Krowodrzy „Browar- kiem“ zwanej	—	—	—
		Suma rubryki II.	1.011	—	1.011
		III. Zwroty kosztów leczenia.			
	7	Z funduszu krajowego galicyjskiego wraz z zaliczką w zastępstwie gmin.	7.000	—	—
	8	Z funduszków obcokrajowych i od stron samopłacących Suma rubryki III.	300	—	—
			7.300	—	7.300
		IV. Zwroty kosztów utrzymania podrzutków.			
	9	Z funduszu krajowego galicyjskiego	500	—	500
		V. Dochody rozmaite			
	10		100	—	100

Fundusz szpitalu św. Łazarza w Krakowie.

Wyjaśnienia

do

preliminarza funduszu Oddziału położnic
i podrzutków

n a r o k

1875.

Sumaryczne porównanie kwot preliminowanych

Rubryka	Pozytywa	W y d a t k i.	P r e l i m i n o w a n o na rok 1875.			U c h w a l o n o na rok 1874.		
			Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
Z ł o t e								
I.	1—13	Płace	3.206	—	3.206	2.888	—	2.888
II.	14	Zasługi	826	—	826	—	—	—
III.	15—20	Emolumenta	224	1.200	1.424	213	—	213
IV.	21	Potrzeby kancelaryjne	80	—	80	80	—	80
V.	22	Pensye	533	—	533	—	—	—
VI.	23—27	Remuneracye i zapomogi	537	—	537	430	—	430
VII.	28—29	Utrzymanie budynków	420	—	420	400	1.934	2.334
VIII.	30—32	Podatki i daniny	199	—	199	201	—	201
IX.	33—40	Koszta gospodarcze	11.392	—	11.392	14.000	—	14.000
X.	41	Odsetki od kapitałów dłużnych	5	—	5	5	—	5
XI.	42—43	Koszta zaopatrzenia podrzutek	20.300	—	20.300	20.320	—	20.320
XII.	44	Koszta utrzymania dzieci, zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic	220	—	220	200	—	200
XIII.	45	Zapomogi dla położnic	600	—	600	1.180	—	1.800
XIV.	46	Wydatki rozmaite	400	—	400	500	—	500
Suma wydatków			38.942	1.200	40.142	40.417	1.934	42.351
 D o c h o d y. 								
I.	1—4	Odsetki od kapitałów	1.225	—	1.225	1.446	—	1.446
II.	5—6	Dochody z realności i dóbr	1.011	—	1.011	1.361	—	1.361
III.	7—8	Zwroty kosztów leczenia	7.300	—	7.300	12.250	—	12.250
IV.	9	Zwroty kosztów utrzymania podrzutek	500	—	500	500	—	500
V.	10	Dochody rozmaite	100	—	100	100	—	100
Suma dochodów			10.136	—	10.136	15.657	—	15.657

na rok 1875 z uchwalonemi na rok 1874.

Z porównania okazują się kwoty preliminowane na rok 1875.				Ogółem na rok 1875.		U w a g a.
Zwyczajne		Nadzwyczajne		Większe	Mniejsze	
Większe	Mniejsze	Większe	Mniejsze			
a u s t r y a c k i e						
318	—	—	—	318	—	
826	—	—	—	826	—	
11	—	1.200	—	1.211	—	
—	—	—	—	—	—	
533	—	—	—	533	—	
107	—	—	—	107	—	
20	—	—	1.934	—	1.914	
—	2	—	—	—	2	
—	2.608	—	—	—	2.608	
—	—	—	—	—	—	
—	20	—	—	—	20	
20	—	—	—	20	—	
—	580	—	—	—	580	
—	100	—	—	—	100	
1.835	3.310	1.200	1.934	3.015	5.224	
—	—	—	—	—	2.209	
—	221	—	—	—	221	
—	350	—	—	—	350	
—	4.950	—	—	—	4.950	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	5.521	—	—	—	5.521	

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycji preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Wydatki.	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
	Preliminarza				
I.		Płace 3.206 zł.	Kwoty płac przy poz. 1, 3—10 wstawiono na mocy uchwały Wys. Sejmu z d. 4 Października 1871	2.897	2.888
	1, 3—7	Urzednicy i woźny.	Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika.		
	8—10	Lekarze — akuszerki.	Należytość, którą fundusz tego oddziału w całości ponosi.		
	2	Dodatek drożyzniany dla dyrektora.	Wedle osobnego sprawozdania.		
	11—13	Siostry Miłosierdzia.	Wedle kontraktu zawrzeć się mającego.		
II.	13a	Odźwierny.	Wedle sprawozdania dyrekcji szpitalnej przy L. W. 15.704/1874. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika.	—	—
		Zasługi 826 zł.	Wedle rzeczywistej potrzeby i sprawozdania dyrekcji szpitalnej przy L. W. 15.704/1874.		
III.		Emolumenta 1424 zł.	186	213
	15—19	Urzednicy i słudzy.	Na mocy uchwały Wys. Sejmu z d. 4 Października 1871 i wyżej powołanego sprawozdania dyrekcji. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika.		
	20	Siostry Miłosierdzia.	Wedle kontraktu zawrzeć się mającego.		
IV.	21	Potrzeby kancelaryjne 80 zł.	Wynikłość z r. 1871 43 zł. " " " 1872 163 " " " " 1873 23 " razem 229 " przeciętnie 76 " w zaokrągleniu 80 "	23	80
V.	22	Pensye 533 zł. Jędrzejewski.	Wedle osobnego sprawozdania. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika.	—	—
VI.		Remuneracye i zapomogi 815 zł.	396	430
	23—24	Prowizor i posługacz 288 zł.	Wedle kontraktu zawrzeć się mającego. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika.		
	25	C. k. urzednicy kasowi 33 zł.	Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika.		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyji preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycya	Tytuł	Wydatki.	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
VII.	26	Dyurnista 146 zł.	Na mocy uchwały Wydziału krajowego z dnia 4 Czerwca 1872 L. W. 7448/1872. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika.		
	27	Zmienne 70 zł.	Preliminuje się zeszłoroczną sprawdzoną kwotę w zaokrągleniu, jako prawdopodobny wydatek.		
	28	Utrzymanie budynków 420 zł.	Preliminuje się prawdopodobną potrzebę.	456	2.334
VIII.	29	Matusiński, inżynier.	Na mocy rozp. Wydziału krajowego przy L. W. 10.516/1872. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika.	192	201
	30—31	Podatki i daniny 199 zł. Z dóbr 191 zł.	Na podstawie wykazów przez c. k. Urząd podatkowy w Krakowie sporządzanych.		
IX.	32	Podatek dochodowy 8 zł.	Na mocy ustawy finansowej z d. 26 Czerwca 1868. (Dz. ust. min. fin. Nr. 24 z r. 1868).		
	33	Koszta gospodarcze 11.392 zł. Utrzymanie chorych 7420 zł.	Na potrzeby tej rubryki poz. 33—40 wraz z rubryką II. zapreliminowano dla braku innych podstaw, zeszłoroczną sprawdzoną kwotę kosztów gospodarczych w zaokrągleniu, jako prawdopodobny wydatek w roku obserwacyjnym.	12.066	14.000
	34, 36	Przełożona i rezerwistka 70 zł.	Żywność i pieczywo dla jednej Siostry Miłosierdzia obliczono na 17 zł. 50 ct. miesięcznie (jak w powszechnym szpitalu lwowskim). Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika.		
	35	6 Sióstr Miłosierdzia 1.260 zł.	Żywność i pieczywo obliczono jak poz. 34. Należytość, którą fundusz tego oddziału w całości ponosi.		
	37	Służba oddziałowa.	Żywność i pieczywo policzono (jak w szpitalu lwowskim) po 12 zł. 90 ct. miesięcznie. Dla 6 osób uczyni ten wydatek 929 zł. Należytość tę ponosi fundusz tego oddziału w całości.		
	38	Służba wspólna.	Żywność i pieczywo policzono jak poz. 37. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika.		
	39	Drobne potrzeby 70 zł.	Preliminuje się potrzebę prawdopodobną wedle doświadczeń zebranych w powsz. szpitalu lwowskim.		
	40	Koszta pogrzebowe 25 zł.	Wedle kontraktu zawrzeć się mającego ponosi koszta pogrzebowe Sióstr, fundusz szpitalny. Preliminuje się przeto potrzebę prawdopodobną.		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycy preliminarza na rok 1875.

Rubryka Pozycya		Tytuł	Wydatki.	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
X.	41	Odsetki od kapitałów dłużnych 5 zł. 5% dla kapituły krak.	Na mocy rozp. b. c. k. Rządu krajowego z d. 27 Czerwca 1856 l. 14.768 i późniejszych uchwał sejmowych.	5	5
XI.	42	Koszta zaopatrzenia podrzutek 20.300 zł.	23.361	20.320
		Utrzymanie podrzutek przed 29 Sierpnia 1873. 20.000 zł.	Wynikłość z r. 1871 28464 zł. " " " 1872 25722 " " " " 1873 23361 " razem 77547 " przeciętnie 25849 " Ponieważ uchwała Wys. Sejmu z d. 28 listopada 1872 wzbrania dalszego przyjmowania podrzutek, przeto ich liczba zmniejsz się w r. 1875 i z tego powodu preliniuje się mniejszy wydatek w kwocie 20000 zł.		
	43	Utrzymanie podrzutek po 29 Sierpnia 1873 300 zł.	Preliminuje się prawdopodobną potrzeb w kwocie uchwalonej w roku upłynionym.		
XII.		Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic.	—	200
	44	Wynagrodzenie mamkom 220 zł.	Za czas od 29 Sierpnia 1873 do 30 Czerwca 1874 (3 kwartały) wypłacono tym tytułem 165 zł. 30 ct. Preliminuje się przeto stosunkowo na rok cały 220 zł.		
XIII.	45	Zapomogi dla położnic 600 zł. Za czas od 29 Sierpnia 1873 do 30 Czerwca 1874 (3 kwartały) wypłacono każdej położnicy, wychodzącej z zakładu wraz z dzieckiem po 6 zł. jako zapomogę, razem kwotę 450 zł. wypadnie przeto w tym stosunku na rok cały 600 zł.	—	1.180
XIV.	46	Wydatki rozmaite 400 zł. Wynikłość z r. 1871 481 zł. " " " 1872 452 " " " " 1873 223 " razem 1156 " przeciętnie 385 " w zaokrągleniu 400 "	223	500

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycji preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Dochody.	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
I.	1—4	Odsetki od kapitałów 1.225 zł.	Ponieważ kapitały tego funduszu uchwałą Wys. Sejmu z d. 17 Października 1871 na budowę nowego szpitalu przeznaczone zostały i w ciągu roku prawdopodobnie w $\frac{1}{4}$ części na ten cel zużyte zostaną; preliminuje się przeto $\frac{3}{4}$ części jednorocznych odsetków.	2.039	1.446
II.		Dochody z realności i dóbr 1.011 zł.	1.533	1.361
	5	Propinacya w Krowdrzy 1.011 zł.	Kontrakt dzierżawny zawarty z Samuelem Fiszerem (L. W. 4.310/1872) a następnie z żoną jego Karoliną (L. W. 21.337/1873) expiruje z d. 31 grudnia 1874. Dopóki propinacya na czas dalszy wydzierżawioną nie zostanie, preliminuje się dotychczasowy ugodzony czynsz.		
	6	Browarek.	Sprzedaż tej realności dotychczasowemu jej dzierżawcy Antoniemu Sapalskiemu nastąpi prawdopodobnie w ciągu b. r. — Nie się przeto tytułem czynszu dzierżawnego nie preliminuje.		
III.		Zwroty kosztów leczenia 7.300 zł.	2.173	12.250
	7	Z gal. funduszu kraj. 7000 zł.	Wynikłość z r. 1871 5996 zł. " " " 1872 7599 " " " " 1873 2173 " razem . . . 15768 " przeciętnie 5256 " Ponieważ kwota wykazana za rok 1873 zawiera wynikłość tylko za I. i II. kwartał, bowiem sprawdzenie III. i IV. kwartału nastąpiło dopiero w r. 1874, tudzież z powodu podwyższonej taksy z 50 ct. na 75 ct. L. W. 11.730/1872. preliminuje się prawdopodobny dochód w zaokrągleniu.		
	8	Z funduszów obcokrajowych i od stron 300 zł.	Wynikłość z r. 1871 149 zł. " " " 1872 254 " " " " 1873 243 " razem . . . 646 " przeciętnie 215 " Z powodów przy poz. 7 wymienionych preliminuje się 300 "		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycji preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Dochody.	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
IV.	9	Zwroty kosztów utrzymania podrzutek 500 zł. Z gal. fund. kraj.	Wynikłość z r. 1871 630 zł. " " " 1872 552 " " " " 1873 420 " <hr style="width: 50%; margin-left: 0;"/> razem . . . 1602 " przeciętnie 534 " w zaokrągleniu 500 "	420	500
V.	10	Rozmaite dochody 100 zł.	Wynikłość z r. 1871 33 zł. " " " 1872 235 " " " " 1873 — " <hr style="width: 50%; margin-left: 0;"/> razem . . . 268 " przeciętnie 89 " w zaokrągleniu 100 "	—	100

L. W. 16454/1874
Alegat **J.** do sprawozdania
Wydziału krajowego
o budżecie krajowym na
rok 1875.

Lit. J.

Fundusz szpitalu św. Ducha w Krakowie.

Oddział syfilitycznych.

Preliminarz

na rok słoneczny

1875.

S u m a r y u s z.

Liczba		W y d a t k i.	Zwyczajne	Nad- zwyczajn	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie.		
I.	1—17	Place	5.306	—	5.306
II.	18	Zasługi	899	—	899
III.	19—21	Emolumenta	258	—	258
IV.	22	Potrzeby kancelaryjne	100	—	100
V.	23—24	Remuneraacye i zapomogi	474	—	474
VI.	25	Utrzymanie budynków	700	—	700
VII.	26—28	Koszta gospodarcze	19.481	—	19.481
VIII.	29	Podatki i daniny	11	—	11
IX.	30	Zaopatrzenia	73	—	73
X.	31—32	Czynsz za najem lokalności szpitalnych	2.020	—	2.020
XI.	33—34	Wydatki rozmaite	100	—	100
		Suma wydatków	29 422	—	29.422
D o c h o d y.					
I.	1—2	Odsetki od kapitałów	363	—	363
II.	3—4	Zwroty kosztów leczenia	24.000	—	24.000
III.	5	Dochody rozmaite	10	—	10
		Suma dochodów	24.373	—	24.373
		W porównaniu z wydatkami	—	—	29.422
		Okazuje się niedobór w kwocie	—	—	5.049

Liczba		Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie.		
I.		P ł a c e.			
	1	Dyrektor szpitalu z rocznych 1600 zł. $\frac{1}{3}$	533 zł.	355	—
	2	Dodatek drożyzniany z rocznych 200 zł. $\frac{1}{3}$	67 "	45	—
	3	Zarządca szpitalu z rocznych	800 "	534	—
	4	Dodatek drożyzniany rocznie	"	200	—
	5	Pisarz dyrekcji z rocznych	800 "	534	—
	6	Dodatek drożyzniany rocznie	"	200	—
	7	Wózny z rocznych	300 "	200	—
	8	Dodatek drożyzniany rocznie	"	75	—
	9	Prymaryusz rocznie	"	1.200	—
	10	Dodatek drożyzniany rocznie	"	200	—
	11	Kapelan szpitalu z rocznych 600 zł. $\frac{1}{3}$	200 "	133	—
	12	Sekundaryusz rocznie	"	600	—
	13	Dodatek drożyzniany rocznie	"	200	—
	14	Prosektor z rocznych	600 "	300	—
	15	Chemik patologiczny z rocznych	500 "	250	—
	16	Zastępca prosektora " "	200 "	100	—
	17	" chemika " "	200 "	100	—
	17a	Odźwierny z rocznych	120 "	80	—
Suma rubryki I.			5.306	—	5.306
II.		Z a s ł u g i.			
	18	Służba szpitalna:			
	a)	3 posługaczy po 64 zł.		192	—
	b)	4 posługaczki " 48 "		192	—
	c)	1 parobek w łazienkach z rocznych	48 "	32	—
	d)	3 posługaczki w kuchni po 40 zł. z rocznych	120 "	80	—
	e)	8 praczek w pralni po 40 zł. z rocznych	320 "	213	—
	f)	1 pomocnik odźwiernego z rocznych	48 "	32	—
	g)	2 stróżów po 64 zł. z rocznych	128 "	85	—
	h)	1 szwaczka do łatania bielizny po 30 ct. dziennie, z rocznych	110 "	73	—
Suma rubryki II.			899	—	899
III.		Emolumenta.			
	19	Zarządca szpitalny na mieszkanie, opał i światło z rocznych	200 "	133	—
	20	Wózny i odźwierny na ubiór po 60 zł. z roczn.	120 "	80	—
	21	Kapelan na mieszkanie z rocznych 200 zł. $\frac{1}{3}$	67 "	45	—
Suma rubryki III.			258	—	258
IV.		Potrzeby kancelaryjne			
	22			100	—
					100

P o s z e c z e g ó l n i e n i e .					
Liczba		W y d a t k i .	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
V.		Remuneracye i zapomogi.			
	23	Wsparcia przypadkowe i zastępstwa	170	—	—
	24	Dyurnista w kancelaryi zarządu po 1 zł. 25 ct. dziennie	304	—	—
		Suma rubryki V.	474	—	474
VI.		Utrzymanie budynków.			
	25	Wywiezienie nieczystości z beczek kloacnych, czyszczenie kominów i inne reparacye budynku szpitalnego . . .	700	—	700
VII.		Koszta gospodarze.			
	26	Żywność, lekarstwa, bielizna, pranie, opał, oświetlenie, słoma do leży, instrumenta chirurgiczne, sprzęty domowe i inne drobniejsze potrzeby.	16.643	—	—
	27	Żywność i pieczywo dla służby oddziałowej	1.084	—	—
	28	„ „ „ „ wspólnej	1.754	—	—
		Suma rubryki VII.	19.481	—	19.481
VIII.		Podatki i daniny.			
	29	7% podatek dochodowy z prowizyi w kwocie 160 zł. od kapitałów hipotekowanych	11	—	11
IX.		Zaopatrzenia.			
	30	Okońska Anastazy, była nadzorczyni chorych po 20 ct. dziennie.	73	—	73
X.		Czynsz za najem lokalności szpitalnych.			
	31	Za wynajęcie od gminy krakowskiej budynku szpitalnego, za czas od 1 Kwietnia 1875 do 31 Marca 1876. z rocznych 3000 zł.	2.000	—	—
	32	Za wynajęcie od gminy krakowskiej sklepu Nr. 5 na trupiarnię z rocznych 30 zł.	20	—	—
		Suma rubryki X.	2.020	—	2.020

Oddział syfilitycznych.

P o s z c z e g ó l n i e n i e .

Liczba		Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie.		
XI.		Wydatki rozmaite			
	33	Koszta sądowe, insercyjne, portorya i inne przypadkowe	50	—	—
	34	Chemikowi patologicznemu na odczynniki	50	—	—
		Suma rubryki XI. . .	100	—	100
Wyjaśnienia					
		D o c h o d y .			
I.		Odsetki od kapitałów.			
	1	6% od obligacyj gal. pożyczki kraj. z r. 1873 im. wart. 5.400 zł. $\frac{3}{4}$ części	243	—	—
	2	5% od kapitałów hipotekowanych im. wart. 3.214 zł. 75 ct. $\frac{3}{4}$ części	120	—	—
		Suma rubryki I. . .	363	—	363
II.		Zwróty kosztów leczenia.			
	3	Z galicyjskiego funduszu krajowego	20.000	—	—
	4	Z funduszków obcokrajowych i od stron samopłacących .	4.000	—	—
		Suma rubryki II. . .	24.000	—	24.000
III.	5	Rozmaite dochody	10	—	10

Fundusz szpitalu św. Ducha w Krakowie.

Wyjaśnienia

do

preliminarza funduszu oddziału syfilitycznych

n a r o k

1885.

Sumaryczne porównanie kwot preliminowanych.

Rubryka	Pozycja	Wydatki	Preliminowano na rok 1875.			Uchwalono na rok 1874.		
			Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
Z k o t e								
I.	1—17	Płace	5.306	—	5.306	4.781	—	4.781
II.	18	Zaslugi	899	—	899	—	—	—
III.	19—21	Emolumenta	258	—	258	218	—	218
IV.	22	Potrzeby kancelaryjne.	100	—	100	140	—	140
V.	23—24	Remuneracye i zapomogi	474	—	474	150	—	150
VI.	25	Utrzymanie budynków	700	—	700	400	—	400
VII.	26—28	Koszta gospodareze.	19.481	—	19.481	19.300	—	19.300
VIII.	29	Podatki i daniny.	11	—	11	10	—	10
IX.	30	Zaopatrzenia.	73	—	73	73	—	73
X.	31—32	Czynsz za najem lokalności szpitalnych	2.020	—	2.020	2.020	—	2.020
XI.	33—34	Wydatki rozmaite	100	—	100	150	—	150
Suma wydatków . .			29.422	—	29.422	27.242	—	27.242
D o c h o d y.								
I.	1—2	Odsetki od kapitałów	363	—	363	307	—	307
II.	3—4	Zwroty kosztów leczenia	24.000	—	24.000	29.700	—	29.700
III.	5	Rozmaite dochody	10	—	10	10	—	10
Suma dochodów . .			24.373	—	24.373	30.017	—	30.017

na rok 1875 z uchwalonemi na rok 1874.

Z porównania okazują się kwoty preliminowane na rok 1875.				Ogółem na rok 1875.		U w a g a.
Zwyczajne		Nadzwyczajne		Większe	Mniejsze	
Większe	Mniejsze	Większe	Mniejsze			
a u s t r y a c k i e						
525	—	—	—	525	—	
899	—	—	—	899	—	
40	—	—	—	40	—	
—	40	—	—	—	40	
324	—	—	—	324	—	
300	—	—	—	300	—	
181	—	—	—	181	—	
1	—	—	—	1	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	50	—	—	—	50	
2.270	90	—	—	2.270	90	
				2.180		
56	—	—	—	56	—	
—	5.700	—	—	—	5.700	
—	—	—	—	—	—	
56	5.700	—	—	56	5.700	
					5.644	

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycya	T y t u ł	W y d a t k i.	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
I.	1, 3, 5, 7, 11, 9, 12	Płace 5306 zł.	Kwoty płac przy poz. 1, 3, 5, 7, 9, 11, 12, wstawiono na mocy uchwały Wys. Sejmu z dnia 1 Paźdz. 1871. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika. Należytość, którą fundusz tego oddziału w całości ponosi.	4.355	4.781
	4, 6, 8,	Dodatek drożyzniany.	Na mocy uchwały Wys. Sejmu z d. 7 Grudnia 1872 i rozporządzenia Wydziału kraj. przy L. W. 21288/1872.		
	2, 10, 13, 14—17	dtto dla lekarzy.	Wedle osobnego sprawozdania. Na mocy uchwały Wys. Sejmu z d. 7 Grudnia 1872 i rozp. Wydziału kraj. przy L. W. 9468/1872.		
II.	18	Zasługi 899 zł. Służba szpitalna.	Wedle rzeczywistej potrzeby i sprawozdania dyrekcyi szpitalnej przy L. W. 15.704/1874.	—	—
	17a	Odźwierny.	Wedle sprawozdania dyrekcyi szpitalnej przy L. W. 15.704/1874. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika.		
III.	19—21	Emolumenta 258 zł.	Na mocy uchwały Wys. Sejmu z d. 4 Października 1871 i wyżej powołanego sprawozdania dyrekcyi. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika.	173	218
IV.	22	Potrzeby kancelaryjne 100 zł.	Wynikłość z r. 1871 138 „ " " " 1872 130 „ " " " 1873 12 „ razem 280 „	12	140
V.	23	Remuneracye i zapomogi 464 zł. Przypadkowe.	przeciętnie 93 „ w zaokrągleniu 100 „ Wynikłość z r. 1871 150 „ " " " 1872 117 „ " " " 1873 248 „ razem 515 „	248	150
	24	Dyurnista.	przeciętnie 172 „ w zaokrągleniu 170 „ Stosownie do polecenia Wydziału kraj. z dnia 23 Czerwca 1874. L. W. 11.611/1874. preliminuje się dla jednego dyurnisty po 1 zł. 25 ct. dziennie, albowiem zwiększona czynność biórowa z powodu zaprowadzenia własnej administracyi, wskazuje potrzebę stałej pomocy w kancelaryi zarządu. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika.		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycy preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycya	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
VI.	25	Utrzymanie budynków 700 zł.	<p>Wynikłość z r. 1871 808 zł.</p> <p>„ „ „ 1872 368 „</p> <p>„ „ „ 1873 1019 „</p> <hr/> <p>razem 2195 zł.</p> <p>przeciętnie 732 „</p> <p>w zaokrągleniu 700 „</p>	1.019	400
VII.	26	Koszta gospodarcze 19.481 zł.		20.488	19.300
	26	Utrzymanie chorych.	Na potrzeby tej rubryki poz. 26—28 wraz z rubryką II. zapreliminowano dla braku innych podstaw zeszłoroczną sprawdzoną kwotę kosztów gospodarczych w zaokrągleniu, jako prawdopodobny wydatek w roku obserwacyjnym.		
	27	Służba oddziałowa.	Wikt i pieczywo policzono (jak w szpitalu lwowskim) po 12 zł. 90 ct. miesięcznie. Dla 7 osób wyniesie wydatek ten, który w całości przypada na fundusz tego oddziału 1084 zł.		
	28	wspólna.	Wikt i pieczywo policzono, jak poz. 27. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika.		
VIII.	29	Podatki i daniny 11 zł.		—	—
	29	7% podat. dochod.	Na mocy ust. fin. z dnia 26 Czerwca 1868. (Dzien. ust. min. fin. Nr. 24 z r. 1868).		
IX.	30	Zaopatrzenia 73 zł.	Należytość, którą fundusz tego oddziału w całości ponosi. (Rozp. min. spr. wewn. z dnia 5 Lipca 1860 l. 21.057 i b. Rządu kraj. z d. 7 Sierpnia 1860 l. 20.480).	73	73
X.	31—32	Czynsz za najem lokalności szpitalnych 2.020 zł.	<p>Na mocy kontraktu zawartego z gminą krakowską przy L. W. 7.405/1870 i 16.568/1871.</p> <p>Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika.</p>	2.000	2.020

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycij preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycya	Tytuł	Wydatki.	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
XI.		Wydatki rozmaite 100 zł.	1	150
	33	Przypadkowe.	Preliminuje się prawdopodobną potrzeb.		
	34	Na odczynniki.	Na mocy uchwały Wys. Sejmu z d. 7 Grudnia 1872 i rozp. Wydziału kraj. przy L. W. 9.468/1873.		
Dochody.					
I.	1—2	Odsetki od kapitałów 363 zł.	266	307
			Ponieważ kapitały tego funduszu zostały przeznaczone w myśl uchwały Wys. Sejmu z d. 17 Paźdz. 1871 na budowę nowego szpitalu w Krakowie i w ciągu roku prawdopodobnie w $\frac{1}{4}$ części na ten cel zużyte zostaną, prelininuje się przeto $\frac{3}{4}$ części jednorocznych odsetków.		
II.		Zwroty kosztów leczenia 24.000 zł.	16.533	29.700
	3	Z gal. funduszu krajowego.	Wynikłość z r. 1871 13213 zł. " " " 1872 11352 " " " " 1873 13323 " razem 37888 " przeciętnie 12629 " Z powodu podwyższenia taksy szpitalnej z 50 ct. na 98 ct. (L. W. 11.730/1872) prelininuje się zwiększony stosunkowo dochód w zaokrągleniu.		
	4	Z funduszków obokrajowych.	Wynikłość z r. 1871 2078 zł. " " " 1872 3185 " " " " 1873 3210 " razem 8473 " przeciętnie 2824 " Z powodów przy poz. 3 wymienionych, prelininuje się w zaokrągleniu 4000 "		
III.	5	Rozmaite dochody 10 zł.	—	10
			Dla braku wynikłości prelininuje się zeszlóroczną uchwaloną kwotę.		

L. W. 16454/1874
Alegat **K.** do sprawozdania
Wydziału krajowego
o budżecie krajowym na
rok 1875.

Lit. K.

Fundusz szpitalu św. Ducha w Krakowie.

Oddział obłąkanych.

Preliminarz

na rok słoneczny

1875.

S u m a r y u s z.

Liczba		W y d a t k i.	Zwyczajne	Nad- zwyczajn	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie.		
I.	1—11	Płace	3.859	—	3.859
II.	12	Zasługi	979	—	979
III.	13—16	Emolumenta	129	1.800	1.929
IV.	17	Potrzeby kancelaryjne	50	—	50
V.	18—19	Remuneracye i zapomogi	252	—	252
VI.	20	Utrzymanie budynków	300	—	300
VII.	21—26	Koszta gospodarcze	14.461	—	14.461
VIII.	27	Podatki i daniny	10	—	10
IX.	28—29	Czynsz za najem lokalności szpitalnych	1.010	—	1.010
X.	30	Wydatki rozmaite	70	—	70
		Suma wydatków . . .	21.120	1.800	22.920
D o c h o d y.					
I.	1—3	Odsetki od kapitałów	257	—	257
II.	4—5	Zwroty kosztów leczenia	18.500	—	18.500
III.	6	Dochody rozmaite	10	—	10
		Suma dochodów . . .	18.767	—	18.767
		W porównaniu z wydatkami . . .			22.920
		Okazuje się niedobór w kwocie . . .			4.153

Liczba		Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie.		
I.		P l a c e.			
	1	Dyrektor szpitalu z rocznych 1600 zł. $\frac{1}{3}$	533 zł.	178	—
	2	Dodatek drożyzniany z rocznych 200 zł. $\frac{1}{3}$	67 "	22	—
	3	Zarządca szpitalu z rocznych	800 "	266	—
	4	Pisarz dyrekcji z rocznych	800 "	266	—
	5	Woźny z rocznych	300 "	100	—
	6	Prymaryusz rocznie		1200	—
	7	Dodatek drożyzniany rocznie		200	—
	8	Kapelan szpitalu z rocznych 600 zł. $\frac{1}{3}$	200 "	67	—
	9	Sekundaryusz rocznie		600	—
	10	Dodatek drożyzniany rocznie		200	—
	11	9 Sióstr Miłosierdzia " po	80 "	720	—
	11a	Odźwierny z rocznych	120 "	40	—
		Suma rubryki I.		3859	—
II.		Z a s ł u g i.			
	12	Służba szpitalna:			
	a)	4 posługaczy po 90 zł.		360	—
	b)	5 posługaczek " 72 "		360	—
	c)	1 parobek w łazienkach z rocznych	48 zł.	16	—
	d)	3 posługaczki w kuchni po 40 zł. z rocznych	120 "	40	—
	e)	8 praczek w pralni po 40 zł. z rocznych	320 "	107	—
	f)	1 pomocnik odźwiernego z rocznych	48 "	16	—
	g)	2 stróżów po 64 zł. z rocznych	128 "	43	—
	h)	1 szwaczka do łątania bielizny po 30 ct. dziennie, z rocznych	110 "	37	—
		Suma rubryki II.		979	—
III.		Emolumenta.			
	13	Zarządca szpitalny na mieszkanie, opał i światło z rocznych	200 zł.	67	—
	14	Woźny i odźwierny na ubior po 60 zł. z roczn.	120 "	40	—
	15	Kapelan na mieszkanie z rocznych 200 zł. $\frac{1}{3}$	67 "	22	—
	16	Ryczałt dla 9 Sióstr Miłosierdzia na potrzeby pierwszego urzędzenia się, po	200 "	—	1800
		Suma rubryki III.		129	1800
IV.		Potrzeby kancelaryjne			
	17			50	—
V.		Remuneracye i zapomogi.			
	18	Wsparcia przypadkowe i zastępstwa		100	—
	19	Dyurnista w kancelaryi zarządu po 1 zł. 25 ct. dziennie		152	—
		Suma rubryki V.		252	—
					252

Wydatki.

Szpital św. Ducha.

P o s z c z e g ó l n i e n i e .					
Liczba		W y d a t k i .	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
VI.		Utrzymanie budynków.			
	20	Wywiezienie nieczystości z beczek kloacnych, czyszczenie i reparacye budynku szpitalnego	300	—	300
VII.		Koszta gospodarcze.			
	21	Zywność, lekarstwa, bielizna, pranie, opał, oświetlenie, słoma do leży, instrumenta chirurgiczne, sprzęty domowe i inne drobniejsze potrzeby	10175	—	—
	22	Wikt i pieczywo dla 9 Sióstr Miłosierdzia	1890	—	—
	23	" " " służby oddziałowej	1393	—	—
	24	" " " wspólnej	878	—	—
	25	Drobne potrzeby dla 9 Sióstr Miłosierdzia jako to: mydło, krochmal, farbka, piwo, desery etc.	100	—	—
	26	Koszta pogrzebowe	25	—	—
		Suma rubryki VII. . .	14461	—	14461
VIII.		Podatki i daniny.			
	27	7% podatek dochodowy z prowizyi w kwocie 138 zł. pobieranej od kapitałów hipotekowanych	10	—	10
IX.		Czynsz za najem lokalności szpitalnych.			
	28	Za wynajęcie od gminy krakowskiej budynku szpitalnego, na czas od 1 Kwietnia 1875 do 31 Marca 1876. z rocznych 3000 zł.	1000	—	—
	29	Za wynajęcie od gminy krakowskiej sklepu Nr. 5 na trupiarnię z rocznych 30 zł.	10	—	—
		Suma rubryki IX. . .	1010	—	1010
X.	30	Wydatki rozmaite	70	—	70

P o s z c z e g ó l n i e n i e .

Liczba		D o c h o d y .	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie.		
I.		Odsetki od kapitałów.			
	1	6% ₀ od obligacyj gal. pożyczki kraj. z r. 1873 im. wart. 2.100 zł. ³ / ₄ części	94	—	—
	2	5% ₀ od kapitałów hipotekowanych im. wart. 2.750 zł. 75 ct. ³ / ₄ części	103	—	—
	3	4% ₀ od kapitału 10.000 złp. na dobrach Kazimierza Wielka w Król. Polskiem ubezpieczonego 100 zł. — ct. a po odtrąceniu podatku zwanego „ofiarą“ w kwocie 19 „ 55 „ razem 80 „ 45 „ ³ / ₄ części	60	—	—
		Suma rubryki I.	257	—	—
II.		Zwroty kosztów leczenia.			
	4	Z galicyjskiego funduszu krajowego	16.000	—	—
	5	Z funduszy obcokrajowych i od stron samopłacących	2.500	—	—
		Suma rubryki II.	18.500	—	18.500
III.	6	Dochody rozmaite	10	—	10

Fundusz szpitalu św. Ducha w Krakowie.

Wyjaśnienia

do

preliminarza funduszu oddziału obłąkanych

n a r o k

1885.

Sumaryczne porównanie kwot preliminowanych

Rubryka	Pozycja	W y d a t k i.	P r e l i m i n o w a n o na rok 1875.			U c h w a l o n o na rok 1874.		
			Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
Z ł o t e								
I.	1—11	Płace	3.859	—	3.859	2.677	—	2.677
II.	12	Zaslugi	979	—	979	—	—	—
III.	13—16	Emolumenta	129	1.800	1.929	109	—	109
IV.	17	Potrzeby kancelaryjne	50	—	50	60	—	60
V.	18—19	Remuneracye i zapomogi	252	—	252	70	—	70
VI.	20	Utrzymanie budynków	300	—	300	300	—	300
VII.	21—26	Koszta gospodarcze	14.461	—	14.461	13.500	—	13.500
VIII.	27	Podatki i daniny	10	—	10	10	—	10
IX.	28—29	Czynsz za najem lokalności szpitalnych	1.010	—	1.010	1.010	—	1.010
X.	30	Wydatki rozmaite	70	—	70	50	—	50
Suma wydatków . .			21.120	1.800	22.920	17.786	—	17.786
D o c h o d y.								
I.	1—3	Odsetki od kapitałów	257	—	257	241	—	241
II.	4—5	Zwroty kosztów leczenia	18.500	—	18.500	20.700	—	20.700
III.	6	Rozmaite dochody	10	—	10	10	—	10
Suma dochodów . .			18.767	—	18.767	20.951	—	20.951

na rok 1875 z uchwalonemi na rok 1874.

Z porównania okazują się kwoty preliminowane na rok 1875.				Ogółem na rok 1875.		U w a g a.
Zwyczajne		Nadzwyczajne		Większe	Mniejsze	
Większe	Mniejsze	Większe	Mniejsze			
a u s t r y a c k i e						
1.182	—	—	—	1.182	—	
979	—	—	—	979	—	
20	—	1.800	—	1.820	—	
—	10	—	—	—	10	
182	—	—	—	182	—	
—	—	—	—	—	—	
961	—	—	—	961	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	20	—	
3.344	10	1.800		5.144	10	
				5.134		
16	—	—	—	16	—	
—	2.200	—	—	—	2.200	
—	—	—	—	—	—	
16	2.200	—	—	16	2.200	
					2.184	

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
I.		Płace 3.859 zł.	Kwoty płac przy poz. 1, 3—6, 8, 9 wstawiono na mocy uchwały Wysokiego Sejmu z d. 4 Października 1871.	2.611	2.677
	2, 7, 10	Dodatek drożyzniany dla lekarzy.	Wedle osobnego sprawozdania, przedłożonego Wys. Sejmowi.		
	1, 3—5, 8		Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika.		
	6, 9,		Należytość, którą fundusz tego oddziału w całości ponosi.		
	11,		Siostry Miłosierdzia.	Wedle kontraktu zawrzeć się mającego. Należytość, którą fundusz tego oddziału w całości ponosi.	
II.		Zasługi 979 zł.	—	—
	12,	Służba szpitalna.	Wedle rzeczywistej potrzeby i sprawozdania dyrekcji szpitalnej przy L. W. 15.704/1874.		
	11a	Odźwierny.	Wedle sprawozdania dyrekcji szpitalnej przy L. W. 15.704/1874. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika.		
III.		Emolumenta 1929 zł.	87	109
	13—15	Rządca, woźny i kapelan 129 zł.	Na mocy uchwały Wys. Sejmu z d. 4 Października 1871 i wyżej powołanego sprawozdania dyrekcji szpitalnej. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika.		
	16	Ryczałt dla Sióstr Miłosierdzia 1800 zł.	Wedle kontraktu zawrzeć się mającego. Należytość ponosi fundusz tego oddziału w całości.		
IV.	17	Potrzeby kancelaryjne 50 zł.	6	60
			Wynikłość z r. 1871 31 zł.		
			„ „ 1872 69 „		
			„ „ 1873 6 „		
			razem . . . 106 „		
			przeciętnie 35 „		
			w zaokrągleniu 50 „		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycya	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
V.	18	Remuneracye i zapomogi 252 zł. Zmienne.	Wynikłość z r. 1871 70 „ " " " 1872 58 „ " " " 1873 199 „ razem 327 „ przeciętnie 109 „ w zaokrągleniu 100 „	199	70
	19	Dyurnista.	Jak poz. 24. Oddziału syfilitycznych. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika.		
VI.	20	Utrzymanie budynków 300 zł.	Wynikłość z r. 1871 321 „ " " " 1872 201 „ " " " 1873 300 „ razem 822 „ przeciętnie 274 „ w zaokrągleniu 300 „	300	300
VII.	21	Koszta gospodarcze 14461 zł. Utrzymanie chorych 10.175 zł.	Na wydatki tej rubryki od poz. 21—26. wraz z rubryką II. zapreliminowano zeszlóroczną sprawdzoną kwotę w zaokrągleniu, jako prawdopodobny wydatek w pierwszym roku zaprowadzenia własnego zarządu.	15.497	13.500
	22	Siostry Miłosierdzia 1.890 zł.	Wikt i pieczywo dla jednej Siostry Miłosierdzia obliczono na 17 zł. 50 ct. miesięcznie (wedle doświadczeń zebranych w powszechnym szpitalu lwowskim), co dla 9 Sióstr uczyni preliminowaną kwotę 1890 zł.		
	23	Służba oddziałowa 1.393 zł.	Wikt i pieczywo dla służby niższej obliczono (jak w powszechnym szpitalu lwowskim) na 12 zł. 90 ct. miesięcznie, co dla 9 osób wyniesie 1393 zł. 20 ct. Należytość ponosi fundusz tego oddziału w całości.		
	24	Służba wspólna 878 zł.	Wikt i pieczywo obliczono jak poz. 23. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika.		
	25	Drobne potrzeby Sióstr Miłosierdzia 100 zł.	Preliminuje się prawdopodobny wydatek na podstawie doświadczeń zebranych w powszechnym szpitalu lwowskim.		
	26	Koszta pogrzebowe 25 zł.	Wedle kontraktu zawrzeć się mającego, ponosi koszta pogrzebowe fundusz szpitalny. Preliminuje się przeto na ten cel prawdopodobną potrzeb.		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycya	Tytuł	Wydatki.	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
VIII.	27	Podatki i daniny 10 zł. 7% podatek dochod.	Na mocy ustawy fin. z d. 26 Czerwca 1868. (Dz. ust. min. fin. N. 24 z r. 1868).	5	10
IX.	28—29	Czynsz za najem lokalności szpitalnych 1.010 zł.	Na mocy kontraktu zawartego z gminą kra- kowską przy L. W. 7405/1870 i 16568/1871. Część przypadająca na fundusz tego oddziału wedle dzielnika.	1000	1010
X.	30	Wydatki rozmaite 70 zł.	Wynikłość z r. 1871 — zł. " " " 1872 200 " " " " 1873 8 " razem . . . 208 " przeciętnie 104 " Dla zmienności tej rubryki prelininuje się jednakowoż prawdopodobny wydatek w kwocie 70 zł.	8	50
D o c h o d y.					
I.	1—3	Odsetki od kapitałów 257 zł.	Ponieważ kapitały tego funduszu uchwałą Wys. Sejmu z d. 17 Października 1871 przeznaczone zostały na budowę nowego szpitalu, i w ciągu roku prawdopodobnie w $\frac{1}{4}$ części na ten cel zużyte zostaną, prelininuje się przeło $\frac{3}{4}$ części jednorocznych odsetków.	171	241
II.	4	Zwroty kosztów leczenia 18.500 zł. Z gal. funduszu krajowego.	Wynikłość z r. 1871 5200 zł. " " " 1872 15278 " " " " 1873 9344 " razem . . . 29822 " przeciętnie 9940 " Z powodu podwyższenia taksy z 50 ct. na 98 ct. L. W. 11730/1872. prelininuje się zwiększony stosunkowo dochód w kwocie 16.000 zł.	11.611	20.700
	5	Z funduszków obco- krajowych.	Wynikłość z r. 1871 952 zł. " " " 1872 1931 " " " " 1873 2267 " razem . . . 5150 " przeciętnie 1717 " Z powodów przy poz. 4. wymienionych prelininuje się 2500 zł.		
III.	6	Dochody rozmaite 10 zł.	Dla braku wynikłości prelininuje się zeszkło- roczną uchwaloną kwotę.	—	10

L. W. 16454/1874.
Alegat L. do sprawo-
zdania Wydziału kra-
jowego o budżecie kra-
jowym na rok 1875.

Lit. L. 8 5 (W)

Fundusz policji krajowej.

Preliminarz

na rok słoneczny

1875.

Sumaryusz					
Liczba		Wydatki	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
I.		Podatki i daniny	3.493	—	3.493
II.		Utrzymanie budynków	1.000	—	1.000
III.		Koszta gospodarcze	1.463	—	1.463
IV.		Koszta transportu korekcyonistów i korekcyonistek	20	—	20
V.		Zwroty grzywien policyjnych	20	—	20
VI.		Zwroty należności posłańców karnych	2	—	2
VII.		Remuneracye	10	—	10
VIII.		Rozmaite przypadkowe	10	—	10
		Suma wydatków	6.018	—	6.018
Dochody.					
I.		Odsetki od kapitałów	463	—	463
II.		Dochód z realności	9.500	—	9.500
III.		Policyjne grzywny	50	—	50
IV.		Zwroty kosztów leczenia i zaopatrzenia korekcyonistów	20	—	20
V.		Rozmaite	2	—	2
		Suma dochodów	10.035	—	10.035
		W porównaniu z wydatkami			6.018
		okazuje się nadwyżka dochodów			4.017

Poszczególnienie

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
I.		Podatki i daniny.			
	1	Podatek czynszowy z dodatkami od lokalności, należącej funduszowi karnemu za rocznych 9500 zł.	3.489	—	
	2	Podatek gruntowy z dodatkami za grunta i ogrody pod Nr. 20 ³ / ₄	4	—	
		Suma rubryki I.	3.493	—	3.493
II.		Utrzymanie budynków.			
	3	Reparacye domu wewnątrz i zewnątrz	1.000	—	1.000
III.		Koszta gospodarcze.			
	4	Wyżywienie korekcyonistów męzkich	200	—	
	5	Koszta leczenia	30	—	
	6	Ubiór	100	—	
	7	Pościel	10	—	
	8	Bielizna	50	—	
	9	Utrzymanie korekcyonistek u Maryi Magdaleny	1.000	—	
	10	Potrzeby domowe	30	—	
	11	Opał	15	—	
	12	Pranie bielizny	8	—	
	13	Rozmaite potrzeby	20	—	
		Suma rubryki III.	1.463	—	1.463
IV.	14	Koszta transportu korekcyonistów i korekcyonistek	20	—	20
V.	15	Zwroty grzywien policyjnych	20	—	20
VI.	16	Zwroty należności posłańców karnych	2	—	2
VII.	17	Remunercyje	10	—	10
VIII.	18	Rozmaite przypadkowe	10	—	10

Dochody.

Fundusz policyi krajowej.

P o s z c z e g ó l n i e n i e

Liczba		D o c h o d y	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
I.		Odsetki od kapitałów.			
	1	5% od kapitału zabezpieczonego na domu Nr. 86 i 87 w Krakowie, w kwocie 109 złp. 1 gr., 1 zł. 37 ct.	1	—	—
	2	6% od obligacyj funduszu pożyczki krajowej z roku 1873. na 7.700 zł.	462	—	—
		Suma rubryki I.	463	—	463
II.		Dochód z realności.			
	3	Od funduszu karnego, za najem domu pod Nr. 20 ^{2/4} Sw. Maryą Magdaleną zwanego	9.500	—	9.500
III.	4	Policyjne grzywny	50	—	50
IV.	5	Zwroty kosztów leczenia i zaopatrzenia korekcyonistów	20	—	20
V.	6	Rozmaite	2	—	2

Wydatki		Przebiegowa		Przebiegowa		Kodowa	Przebiegowa
1875	1874	1875	1874	1875	1874		
1000	1000	1000	1000	1000	1000		I
1000	1000	1000	1000	1000	1000		II
1000	1000	1000	1000	1000	1000		III
1000	1000	1000	1000	1000	1000		IV
1000	1000	1000	1000	1000	1000		V
1000	1000	1000	1000	1000	1000		VI
1000	1000	1000	1000	1000	1000		VII
1000	1000	1000	1000	1000	1000		VIII
1000	1000	1000	1000	1000	1000		IX
1000	1000	1000	1000	1000	1000		X
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XI
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XII
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XIII
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XIV
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XV
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XVI
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XVII
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XVIII
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XIX
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XX
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XXI
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XXII
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XXIII
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XXIV
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XXV
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XXVI
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XXVII
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XXVIII
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XXIX
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XXX
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XXXI
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XXXII
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XXXIII
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XXXIV
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XXXV
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XXXVI
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XXXVII
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XXXVIII
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XXXIX
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XXXX
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XXXXI
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XXXXII
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XXXXIII
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XXXXIV
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XXXXV
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XXXXVI
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XXXXVII
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XXXXVIII
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XXXXIX
1000	1000	1000	1000	1000	1000		XXXXX

Wyjaśnienia

preliminarza funduszu policji krajowej

n a r o k

1875.

Sumaryczne porównanie kwot preliminowanych

Rubryka	Pozycja	W y d a t k i	Preliminowano na rok 1875			Uchwalono na rok 1875		
			Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
			Złote					
I.		Podatki i daniny	3.493	—	3.493	1.884	—	1.884
II.		Utrzymanie budynków	1.000	—	1.000	1.000	—	1.000
III.		Koszta gospodarcze	1.463	—	1.463	1.313	—	1.313
IV.		Koszta transportu	20	—	20	20	—	20
V.		Zwroty grzywien policyjnych	20	—	20	25	—	25
VI.		Zwroty należności posłańców kar- nych	2	—	2	2	—	2
VII.		Remuneracye	10	—	10	10	—	10
VIII.		Rozmaite przypadkowe	10	—	10	10	—	10
		Suma wydatków	6.018	—	6.018	4.264	—	4.264
D o c h o d y .								
I.		Odsetki od kapitałów	463	—	463	381	—	381
II.		Dochód z realności	9.500	—	9.500	5.122	—	5.122
III.		Policyjne grzywny	50	—	50	50	—	50
IV.		Zwroty kosztów leczenia i zaopa- trzenia korekcyonistów	20	—	20	20	—	20
V.		Rozmaite	2	—	2	2	—	2
		Suma dochodów	10.035	—	10.035	5.575	—	5.575

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycji preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
I.	1 i 2	Podatek czynszowy i gruntowy 3.493 zł.	Podatki wraz z dodatkami obliczono wedle istniejących przepisów państwowych, a to stosunkowo do podwyższonego czynszu z realn. Nr. 20 ³ / ₄ (patrz Rub. II. dochodu)	1.883	1.884
II.	3	Reparacje domu 1.000 zł.	<p>Wynikłość z roku 1871 442 zł. 92 ct.</p> <p>„ 1872 1.855 „ — „</p> <p>„ 1873 337 „ 15 „</p> <hr/> <p>razem 2.635 „ 07 „</p> <p>przeciętnie 878 „ 36 „</p> <p>preliminuje się zatem okragłą sumę 1.000 zł.</p>	337	1.000
III.	4—13	Koszta gospodarcze 1.463 zł.	<p>4) Wyżywienie korekcyonistów.</p> <p>Wynikłość z roku 1871 125 zł. 46 ct.</p> <p>„ 1872 147 „ 34¹/₂ „</p> <p>„ 1873 176 „ 76¹/₂ „</p> <hr/> <p>razem 449 „ 57 „</p> <p>przeciętnie 149 „ 86 „</p> <p>preliminuje się zatem w okragłej kwocie . . . 200 zł.</p> <p>5) Koszta leczenia jak w roku 1874 30 „</p> <p>6) Ubiór jak w roku 1874 . . . 100 „</p> <p>7) Pościel „ „ . . . 10 „</p> <p>8) Bielizna „ „ . . . 50 „</p> <p>9) Utrzymanie korekcyonistek u Maryi Magdaleny.</p> <p>Wynikłość z roku 1871 402 zł. 96 ct.</p> <p>„ 1872 697 „ 51¹/₂ „</p> <p>„ 1873 1.084 „ 78 „</p> <hr/> <p>razem 2.185 „ 25¹/₂ „</p> <p>przeciętnie 728 „ 42 „</p> <p>Ze względu na znaczny wzrost coroczny tego wydatku, preliminuje się 1.000 zł.</p> <p>10) Potrzeby domowe, preliminuje się prawdopodobny wydatek 30 zł.</p> <p>11 12 i 13 poz. jak w roku przeszłym.</p>	1.262	
IV.	14	Koszta transportu 20 zł.			
V.	15	Zwroty grzywien 20 zł.			
VI.	16	Zwroty należytości posłańców 2 zł.			
VII.	17	Remuneracje 10 zł.			
VIII.	18	Rozmaite 10 zł.	Preliminuje się potrzeb prawdopodobną jak w roku 1874.		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycji preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Docho dy	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
I.	2	Odsetki od kapitałów 462 zł.	6% odsetki od zakupionych za sumę 6.314 zł. obligacyj funduszu pożyczki krajowej z roku 1873, Serya A. Nr. 4174 do 4.250 sztuk 77 po 100 zł. albo razem 7.700 zł. imiennej wartości	313	380
II.	3	Dochód z realności (czynsz) 9.500 zł.	Na mocy kontraktu zawartego wedle LW. 9053 ex 1874 między c. k. Nadprokuratorem Państwa z jednej a Wydziałem krajowym z drugiej strony, podwyższonym został czynsz w realności Nr. 20 ² / ₄ St. Maryi Magdaleny z kwoty 5.122 zł. na kwotę 9.500 zł. od 15 Maja 1874 do 14. Maja 1875 r. Kontrakt ten przedłożyła c. k. Nadprokuratora Państwa wedle odezwy z d. 4. Lipca 1874 L. 1374 do zatwierdzenia Ministerstwu sprawiedliwości.	5.122	5.122
III.	4	Policyjne grzywny 50 zł.	Wynikłość dochodu: w roku 1871 42 zł. — ct. " " 1872 55 " 50 " " " 1873 51 " — " razem . . . 148 zł. 50 ct. przeciętnie . 49 zł. 50 ct. preliminuje się zatem w zaokrągleniu 50 zł.	51	50
IV.	5	Zwroty kosztów leczenia 20 zł.	} Jak na rok 1874.	—	20
V.	6	Różne 2 zł.		1	2

Preliminarze

na rok słoneczny

1875.

- Lit. M. Fundusz domestykalny.
„ N. „ kultury krajowej.
„ O. „ stanowy sierociński.
„ P. „ Al. hr. Stadnickiego.
„ R. „ szkoły kucia koni.
-

L. W. 16.454/1874.
Alegat M. do sprawozdania
Wydziału krajowego o
budżecie krajowym na rok 1875

Lit. M.

Fundusz domestykalny.

Preliminarz

na rok słoneczny

1875.

S u m a r y u s z.

Liczba		W y d a t k i.	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
I.		Płace	1.200	—	1.200
II.		Najem ubikacyj	300	—	300
III.		Wydawnictwo aktów grodzkich	1.200	—	1.200
IV.		Koszta druku i oprawy Encyklopedyi	700	—	700
V.		Rozmaite	—	—	—
		Suma wydatków	3.400	—	3.400
D o c h o d y					
I.		Odsetki	3.417	—	3.417
II.		Sprzedaz Encyklopedyi	400	—	400
III.		Rozmaite przypadkowe	—	—	—
		Suma dochodów	3.817	—	3.817
		W porównaniu z wydatkami	—	—	3.400
		okazuje się nadwyżka dochodów	—	—	417
		która użytą zostanie na pomnożenie majątku zarodowego.			

domestykalny.

P o s z c z e g ó l n i e n i e .

Liczba		W y d a t k i .	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austryackie		
Płace.					
I.	1	Schneider Antoni, na wydawnictwo Encyklopedyi i zbieranie dat potrzebnych	600	—	—
	2	Komitet wydawnictwa powyższej Encyklopedyi, na utrzymanie pomocnika przy temże wydawnictwie	600	—	—
		Suma rubryki I	1.200	—	1.200
II.	3	Najem lokalu na pomieszczenie zbiorów Antoniego Schneidera	300	—	300
III.	4	Wydawnictwo starożytnych aktów grodzkich i ziemskich z archiwum bernardyńskiego	1.200	—	1.200
IV.	5	Koszta druku i oprawa Encyklopedyi Antoniego Schneidera	700	—	700
V.	6	Rozmaite przypadkowe	—	—	—
D o c h o d y					
Odsetki.					
	1	Od kapitału wypożyczonego funduszowi kulparkowskiemu, według planu amortyzacyjnego	3.097	—	—
	2	Od obligacyj indemnizacyjnych iniennej wartości 4000 zł.	189	—	—
	3	Od obligacyj funduszu pożyczki krajowej z r. 1873 iniennej wartości 3.600 zł.	126	—	—
	4	Od książeczki kasy oszczędności na 169 zł. 05 ct.	5	—	—
		Suma rubryki I	3.417	—	3.417
II.	5	Ze sprzedaży Encyklopedyi prawdopodobny dochód	400	—	400
III.	6	Rozmaite przypadkowe	—	—	—

Wyjaśnienia

do

preliminarza funduszu domestykalnego

n a r o k

1875.

Sumaryczne porównanie kwot preliminowanych

Rubryka	Pozycja	Wydatki.	Preliminowano na rok 1875.			Uchwalono na rok 1874.		
			Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
Złote								
I.		Płace	1.200	—	1.200	1.200	—	1.200
II.		Najem ubikacyj	300	—	300	300	—	300
III.		Wydawnictwo aktów grodzkich	1.200	—	1.200	1.200	—	1.200
IV.		Koszta druku i oprawy Encyklopedyi	700	—	700	700	—	700
V.		Rozmaite	—	—	—	—	—	—
		<u>Suma wydatków .</u>	3.400	—	3.400	3.400	—	3.400
Dochody								
I.		Odsetki	3.417	—	3.417	3.370	—	3.370
II.		Sprzedaż Encyklopedyi	400	—	400	400	—	400
III.		Rozmaite przypadkowe	—	—	—	—	—	—
		<u>Suma dochodów .</u>	3.817	—	3.817	3.770	—	3.880

na rok 1875. z uchwalonemi na rok 1874.

Z porównania okazują się kwoty preliminowane na rok 1875.				Ogółem na rok 1875.		U w a g a.
Zwyczajne		Nadzwyczajne		Większe	Mniejsze	
Większe	Mniejsze	Większe	Mniejsze			
austryackie						
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
47	—	—	—	47	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
47	—	—	—	47	—	

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyij preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycya	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
I.	1—2	Płace 1.200 zł.	Na mocy uchwały Wys. Sejmu z dnia 16. Października 1871 i Wydziału krajowego do L. 4.391/872	1.200	1.200
II.	3	Najem ublikacyj 300 zł.	dto dto dto	300	300
III.	4	Wydawnictwo aktów grodzkich 1.200 zł.	Wedle uchwały W. Sejmu z dnia 16. Stycznia 1866	1.200	1.200
IV.	5	Koszta druku Encyklopedyi 700 zł.	Preliminuje się jak w r. 1874.	313	700
V.	6	Rozmaite.	W roku 1873 tudzież i w roku bieżącym niebyło żadnych tego tytułu wydatków, więc nic się nie prelinuje.		
Dochody.					
I.	1	Odsetki 3.417 zł.	Do L.W. 21.196 i 14.400 z r. 1872 wypożyczono funduszowi budowy domu w Kulparkowie 66.000 zł. na 5% splanalnych z funduszu krajowego w przeciągu lat 21 według planu amortyzacyjnego do L.W. 5731/873 Za zwrócone dotąd raty kapitału a to w roku 1873 w kwocie 2.162 zł. 40 ct. i w I półroczu 1874 „ „ 1.039 „ 50 ct. razem „ „ 3.201 „ 90 ct. zakupiono następujące efekta: a) Obligacye indemnizacyjne okręgu administracyjnego krakowskiego N. 26.085 i 26.086 po 100 zł. 200 zł. — ct. b) Oblig: indem: okręgu lwowskiego N. 11.641, 11.744, 12.138, 12.357, 12.633; 11.263, 18.378 25.318 po 100 zł. 800 zł. — ct. N. 70 i 9.504 po 500 zł. 1.000 „ — „ c) Obligacye indem. W. Księstwa Krakowskiego N. 1.035 i 1.036 po 100 zł. 2.000 „ — „ razem 4.000 zł. — ct. d) W gal: kasie oszczędności ulokowano na książeczkę N. 7.663. 60 zł. 51 ct. Suma efektów 4.060 „ 51 ct.	3.848	3.370

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycy preliminaryrza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Dochody	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
I.		Odsetki.	<p>5% od powyżwykazanych obligacy indemnizacyjnych po odtrąceniu podatku dochodowego czynią 189 zł. zaś 5% od książki kasy oszczędności czynią 3 „ 2 Dalej w płynie wedle planu amortyzacyi w ciągu r. 1875. a) w odsetkach od kapitału . . . 3.097 „ 5 b) w kapitale za 3ci i 4ty kwartał 1874 1.039 „ zł. 50 ct. c) w kapitale za cztery kwartały 1875 2.182 zł. 95 ct. za wpłyniony kapitał ad lit. b. zakupione będą obligacye pożyczki krajowej z r. 1873 po 86 zł. 50 imiennej wartości 1.200 zł. które przyniosą 6% 72 zł. zaś za kapitał od lit. c. zakupi się podobnych obligacyj w imiennej wartości 2.400 zł. które pro rata temp przyniosą procentu 54 „ a to: od 600 zł. za 3 kwartały; od 600 zł. za dwa kwartały, od 600 zł. za jeden kwartał; zaś za ostatnią ratę 600 zł. w płynie procent dopiero w r. 1876. Pozostałe od zakupu drobne kwoty ułokuje się w kasie oszczędności i uzyska ztąd prawdopodobnie 2 „ 6 Suma dochodu w odsetkach 3.417 „ 13 „ które na rok 1875. preliminaruje się.</p>		
II.		Sprzedż Encyklopedyi 400 zł.	<p>Dotychczas niewpłynęło nic z tego tytułu, jednakże preliminaruje się prawdopodobny dochód w kwocie 400 zł.</p>		

Wydział

do spraw gospodarki wojennej i polityki państwa

Lp. Nr. sprawy	Data wpływu	Opis sprawy	Wydział	Załączniki	
				Dotyczy	Stron
1	1918
2	1918
3	1918
4	1918
5	1918
6	1918
7	1918
8	1918
9	1918
10	1918
11	1918
12	1918
13	1918
14	1918
15	1918
16	1918
17	1918
18	1918
19	1918
20	1918
21	1918
22	1918
23	1918
24	1918
25	1918
26	1918
27	1918
28	1918
29	1918
30	1918
31	1918
32	1918
33	1918
34	1918
35	1918
36	1918
37	1918
38	1918
39	1918
40	1918
41	1918
42	1918
43	1918
44	1918
45	1918
46	1918
47	1918
48	1918
49	1918
50	1918

L. W. 16454/1874
Alegat N. do sprawozdania
Wydziału krajowego o budżecie
krajowym na rok 1875.

Lit. N.

Fundusz kultury krajowej.

Preliminarz

na rok słoneczny

1875.

S u m a r y u s z.

Liczba		W y d a t k i.	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
I.		Zwroty kar	18	—	18
II.		Wydatki rozmaite	5.500	—	5.500
		<u>Suma wydatków</u>	<u>5.518</u>	<u>—</u>	<u>5.518</u>
D o c h o d y.					
I.		Odsetki	3.857	—	3.857
II.		Kary	5.924	—	5.924
III.		Rozmaite	—	—	—
		<u>Suma dochodów</u>	<u>9.781</u>	<u>—</u>	<u>9.781</u>
		W porównaniu z wydatkami			5.518
		okazuje się nadwyżka dochodów			<u>4.263</u>

k r a j o w e j.

P o s z c z e g ó l n i e n i e

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
I.	1	Zwroty kar	18	—	18
II.	2	Rozmaite			
		a) Zasiłki dla szkoły dublańskiej	5.000	—	—
		b) Wydatki nieprzewidziane	500	—	—
		<u>Suma rubryki II</u>	<u>5.500</u>	<u>—</u>	<u>5.500</u>
D o c h o d y.					
I. Odsetki.					
	1	5% Od obligacyj indemnizacyjnych na 10.000 zł. po straceniu podatku dochodowego	472	—	—
	2	6% Od obligacyj funduszu pożyczki krajowej z roku 1873 na 56.400 zł.	3,384	—	—
	3	5% od ulokowanych w galicyjskiej kasie oszczędności w książeczce Nr. 11.411 z d. 21/6 1874 na 28 zł. 30ct.	1	—	—
		<u>Suma rubryki I</u>	<u>3.857</u>	<u>—</u>	<u>3.857</u>
II.	4	Kary za przestępstwa polowe i lasowe	5,924	—	5,924
III.	5	Rozmaite	—	—	—

Szanowni Państwo! (mirrored text)

Wyjaśnienia

do

preliminarza funduszu kultury krajowej

n a r o k

1875.

Table with multiple columns and rows, containing faint mirrored text from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and mirroring.

Sumaryczne porównanie kwot preliminowanych

Rubryka	Pozycja	W y d a t k i.	Preliminowano na rok 1875.			U c h w a l o n o na rok 1874.		
			Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
			Z ł o t e					
I.	1	Zwroty kar	18	—	18	12	—	12
II.	2	a) Zasiłki dla szkoły dublańskiej	5.000	—	5.000	5.000	—	5.000
		b) Wydatki nieprzewidziane	500	—	500	500	—	500
		Suma wydatków	5.518	—	5.518	5.512	—	5.512
Dochody.								
I.	1	Odsetki	3.857	—	3.857	2.583	—	2.583
II.	2	Kary	5.924	—	5.924	4.233	—	4.233
III.	3	Rozmaite	—	—	—	—	—	—
		Suma dochodów	9.781	—	9.781	6.816	—	6.816

na rok 1875. z uchwalonemi na rok 1874.

Z porównania okazują się kwoty preliminowane na rok 1875.				Ogółem na rok 1875.		U w a g a.
Zwyczajne		Nadzwyczajne		Większe	Mniejsze	
Większe	Mniejsze	Większe	Mniejsze			
austryackie						
6	—	—	—	6	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
6	—	—	—	6	—	
1.274	—	—	—	1.274	—	
1.691	—	—	—	1.691	—	
—	—	—	—	—	—	
2.965	—	—	—	2.965	—	

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycji preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Wydatki.	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
I.	1	Zwroty kar 18 zł.	Wynikłość w roku 1871 9 zł. " " 1872 10 " " " 1873 35 " razem 54 " przeciętnie 18 "	35	12
II.	2	Zasilek dla szkoły du- blańskiej 5.000 zł.	Według uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 16 Października 1871	}	}
	3	Wydatki nieprzewi- dziane 500 zł.	Na stypendya, zasiłki i t. p. jak w latach przeszłych		
Dochody.					
I.		Odsetki 3857 zł.	Uchwałą do L. W. 9.895/873 pożyczono na wybudowanie zakładu obłąkanych w Kul- parkowie z funduszu zarodowego kultu- ry kwotę 40.000 zł na 5%. Gdy jednak fundusze te okazały się po- trzebnymi do użycia na potrzeby mają- ce na celu rozwój, gospodarstwa kra- jowego a więcej odpowiadające właści- wemu celowi tego funduszu mianowicie do umożliwienia: a) uchwalonego przez Wysoki Sejm na dniu 10. Stycznia 1874 utworzenia szko- ły gospodarstwa lasowego, b) przyjęcia profesorów szkoły gospodar- czej w Dublinach na etat krajowy we- dle uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 12 Stycznia 1874 (pag. 411). c) utworzenia w kraju szkoły weterynaryi; przeto zaszła potrzeba jeżeli Wysoki Sejm nie postanowi zużycia samego ka- pitału, to przynajmniej korzystniejszej fruktyfikacji kapitałów, zaleconej uchwa- łą Wysokiego Sejmu z dnia 7. Grudnia 1872 wskutek czego wypożyczone za- kładowi w Kulparkowie fundusze zarodowe funduszu kultury krajowej, które nader niski procent przynosiły, zwróconemi zo- stały do L. W. 4331/874 funduszowi kul- tury krajowej z funduszu krajowego w za- stępstwie funduszu Kulparkowskiego; za- sób w ten sposób utworzony, zasilonym zo- stał skapitalizowanemi odsetkami i nad-	2.354	2.583

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyji preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Dochody	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
	1.	Od obligacyji indemnizacyjnych 472 zł.	<p>wyżką rozporządzalną gotowizny, za sumę z tych źródeł otrzymaną zakupiono obligacyje pożyczki krajowej imiennej wartości 56.400 zł. jakoteż obligacyje indemnizacyjne. przez co uzyskano procent wyższy. Stan efektów wynosi obecnie:</p> <p>a) obligacyje indemn. obwodu administracyjnego krakowskiego.</p> <p>Nr. 710 na 5.000 zł.</p> <p>Nr. 13.717, 26.082, 26.083, 26084 po 100 zł. 400 zł.</p> <p>Nr. 2.161 i 4.002 po 50 zł. 100 zł. 5.500 zł.</p> <p>b) Obligacyje indemn. okręgu lwowskiego Nr. 7789, 5891 po 500 zł. 1.000 zł.</p> <p>Nr. 29621 i 29622 po 1.000 zł. 2.000 zł.</p> <p>„ 44528 do 44536 sztuk 9 po 100 zł. 900 zł.</p> <p>„ 15023, 26183, 11287, 36191 39773 i 42270 po 100 zł. 600 „ 4.500 „</p> <p>razem a i b 10.000 „</p>		
	2.	Od obligacyji pożyczki krajowej z r. 1873. 3.384 zł.	<p>Obligacyje funduszu pożyczki krajowej z r. 1873</p> <p>Ser. C. Nr. 187 do 279 sztuk 93 po 500 46.500 zł.</p> <p>Ser. A. Nr. 3906 i 3907 sztuk 2 po 100 200 zł</p> <p>„ „ „ 4857 do 4894 sztuk 38 po 100 zł. 3.800 zł.</p> <p>„ „ „ 5224 do 5282 sztuk 59 po 100 5.900 zł.</p> <p>razem 56.400 „</p>		
	3.	Od gotówki w książeczce kasy oszczędności . . . 1 zł.	<p>Ulokowano w galicyjskiej kasie oszczędności d. 21. Maja 1874 na książeczkę Nr. 11411 gotówkę . . . 28 zł. 39 ct.</p>		
II.		Kary: 5.924 zł.	<p>Dochód tej rubryki wynosił</p> <p>w roku 1871 2665 zł. 67. ct.</p> <p>„ 1872 6.953 „ 98 1/2</p> <p>„ 1873 8.153 „ 97</p> <hr/> <p>razem 17.773 „ 62 1/2</p> <p>przeciętnie 5.924 „ 54</p>	8.153	4.233

L. W. 16454/1874
Alegat O. do sprawozdania
Wydziału krajowego o budżecie krajowym na rok 1875.

Lit. O.

Fundusz stanowy sierociński.

Preliminarz

na rok słoneczny

1875.

Fundusz stanowy

Sumaryusz.

Liczba		Wydatki	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
I.		Utrzymanie sierót	1527	—	1527
II.		Rozmaite wydatki	3	—	3
		Suma wydatków	1530	—	1530
Dochody.					
I.		Odsetki od obligacyj i kapitałów	1587	—	1587
II.		Rozmaite dochody	—	—	—
		Suma dochodów	1587	—	1587
		W porównaniu z wydatkami okazuje się nadwyżka dochodów.			57

P o s z c z e g ó l n i e n i e .

Liczba		W y d a t k i .	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
I.		Utrzymanie sierót.			
	1	7 miejsc w zakładzie św. Antoniego we Lwowie po 120. zł.	840		
	2	4 miejsca w ogrodzie botanicznym we Lwowie po 63 zł.	252		
	3	4 miejsca w zakładzie św. Józefa w Krakowie po 80 zł.	320		
	4	1 miejsce w zakładzie św. Wincentego w Krakowie .	115		
		Suma rubryki I	1.527	—	1.527
II.		Rozmaite wydatki			
	5	Stemple i inne nieprzewidziane wydatki	3	—	3
		D o c h o d y .			
I.		Odsetki od obligacyj i kapitałów.			
	1	Od obligacyj indemnizacyjnych na 3.450 zł.	163		
	2	„ długu prywatnego na dobrach Łosiacz 10.500 zł.	499		
	3	„ listów zastawnych galicyjskich			
		a) 4% od 3.300 zł.	132		
		b) 5% „ 2.900 „	145		
	4	Od obligacyj funduszu pożyczki krajowej z roku 1873 na 10.800 zł.	648		
	5	z książeczki gal. kasy oszczędności Nr. 15569 z dnia 7. Lipca 1874 na 15 zł. 20. procent 37 centów .			
		Suma rubryki I	1.587	—	1.587
II.		Rozmaite dochody			
	6		—	—	—

Wyjaśnienia

do

preliminarza funduszu stanowego
sierocińskiego

n a r o k

1875.

Sumaryczne porównanie kwot preliminowanych

Rubryka	Pozycja	W y d a t k i.	Preliminowano na rok 1875.			U c h w a l o n o na rok 1874.		
			Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
			Z ł o t e					
I.		Utrzymanie sierót	1.527	—	1.527	1.407	—	1.407
II.		Rozmaite	3	—	3	3	—	3
		Suma wydatków	1.530	—	1.530	1.410	—	1.410
		D o c h o d y.						
I.		Odsetki od obligacyj i kapitałów	1.587	—	1.587	1.462	—	1.462
II.		Rozmaite	—	—	—	—	—	—
		Suma dochodów	1.587	—	1.587	1.462	—	1.462

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycji preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycja	Tytuł	Wydatki.	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
I.	1	Utrzymanie sierót 1.527 zł. a) U św. Antoniego 840 zł. b) U św. Józefa w Krakowie 320 zł. c) W ogrodzie botanicznym . 252 zł. d) U św. Wincentego 115 zł.	Uchwałą Wydziału krajowego L. 13550/872 zniżono liczbę sierót na 7. lecz podwyższono kwotę utrzymania każdego z nich na rocznych 120 zł. Do LW. 14138/874 uchwalono podwyższenie zasiłku dla 4 sierót z kwoty 50 zł. na 80 zł. dla każdego, alborazem 320 zł. Wedle uchwał Wys. Sejmu z lat ubiegłych	1.375	840 200 252 115
II.	2	Rozmaite . . 3 zł.	Preliminuje się jak na rok 1874		3
Dochody.					
I.	1—5	Odsetki . 1587 zł.	Rzeczywiście pobierany procent po odciążeniu podatku dochodowego: Od 5% obligacyj indemnizacyjnych: Nr. 5491 na 1.500 zł. " 10023 " 1.000 " " 6038 " 600 " " 3866 " 350 " 3450 zł.	* 1.551	1.462
	1	" 163 zł.	Zapis na dobrach Łosiącz z dnia 19. Paździer. 1846 na 10.500 "		
	2	" 499 "	Od listów zastawnych gal. T. kred. a) 4% Ser. III. Nr. 13194, 13341 i 18547 po 1000 zł. . 3.000 zł. " Ser. V. Nr. 18996, 18.997 i 19.159 po 100 zł. 300 " 3.300 zł.		
	3	a) " 132 zł.	b) 5% Ser. III. N. 2269 i 2532 po 1.000 zł. 2.000 zł. " Ser. IV. N. 914 na 500 " " " V. " 280, 839, 845 i 2.803 po 100 zł. 400 " 2.900 "		
	4	b) " 145 "	Od 6% obligacyj funduszu pożyczki z roku 1873 Ser. A. N. 4251 do 4358 po 100 zł. 108 sztuk 10.800 "		
	5	648 "	Od książeczki gal. kasy oszczędności N. 15569 z d. 7. lipca 1874 na 15 zł. 20 odsetki 37 centów.		
II.			Rozmaite	14	—

L. W. 16.454/1874.
Alegat P. do sprawozdania
Wydziału krajowego o
budżecie krajowym na rok 1875.

Lit. P.

Fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego.

Preliminarz

na rok słoneczny

1875.

S u m a r y u s z.

Liczba		W y d a t k i.	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
I.	1	Płace	800	—	800
II.	2	30% rabatu od sprzedaży ksiąg	75	—	75
III.	3	Koszta druku i oprawy dzieł	700	—	700
IV.	4	Rozmaite	25	—	25
Suma wydatków			1.600	—	1.600
D o c h o d y.					
I.	1	Dotacya	1.200	—	1 200
II.	2	Sprzedaż drukowanych aktów grodzkich	250	—	250
III.	3	Odsetki od lokowanych pieniędzy	196	—	196
IV.	4	Rozmaite	10	—	10
Suma dochodów			1 656	—	1.656
W porównaniu z wydatkami					1.600
okazuje się nadwyżka dochodów					56

P o s z c z e g ó l n i e

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
I.		Płace.			
	1	Dr. Liske Ksawery, płaca za czynności około wydawnictwa aktów grodzkich z archiwum Bernardyńskiego, rocznie	800	—	800
II.		Rabat księgarzom.			
	2	Za sprzedaż 100 egzemplarzy aktów grodzkich 30%	75	—	75
III.	3	Koszta druku i oprawa dzieł wydanych	700	—	700
		Rozmaite wydatki.			
IV.	4	Sporządzenie spisu dokumentów i inne nieprzewidziane wydatki	25	—	25

Dochody.

Fundusz Al. hr. Stadnickiego.

P o s z c z e g ó l n i e n i e

Liczba		D o c h o d y	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
I.		Dotacya.			
	1	Z funduszu domestykalnego na wydawnictwo aktów grodzkich i ziemskich z archiwum Bernardyńskiego	1.200	—	1.200
II.	2	Ze sprzedaży 100 egzemplarzy aktów grodzkich i ziemskich po 2 zł. 50. ct.	250	—	250
III.	3	Odsetki.			
		a) Od obligacyj funduszu pożyczki krajowej z roku 1873.	12	—	—
		b) Od chwilowo w ciągu roku lokowanych pieniędzy	184	—	—
		Suma rubryki III	196	—	196
IV.	4	Rozmaite	10	—	10

Wyjaśnienia

do

preliminarza

funduszu Al. hr. Stadnickiego

n a r o k

1875.

Sumaryczne porównanie kwot preliminowanych

Rubryka	Pozycja	W y d a t k i.	Preliminowano na rok 1875.			U c h w a l o n o na rok 1874.		
			Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem	Zwy- czajne	Nadzw- yczajne	Razem
			Z ł o t e					
I. II. III. IV.		Płace	800	—	800	800	—	800
		30%o rabatu	75	—	75	52	—	52
		Koszta druku i oprawy	700	—	700	500	—	500
		Rozmaite	25	—	25	25	—	25
		Suma wydatków . . .	1.600	—	1.600	1.377	—	1.377
		D o c h o d y.						
I. II. III. IV.		Dotacje	1.200	—	1.200	1.200	—	1.200
		Sprzedaż aktów grodzkich.	250	—	250	175	—	175
		Odsetki	196	—	196	—	—	—
		Rozmaite	10	—	10	10	—	10
		Suma dochodów . . .	1.656	—	1.656	1.385	—	1.385

na rok 1875. z uchwalonemi na rok 1874.

Z porównania okazują się kwoty preliminowane na rok 1875.				Ogółem na rok 1875.		U w a g a.
Zwyczajne		Nadzwyczajne		Większe	Mniejsze	
Większe	Mniejsze	Większe	Mniejsze			
austryackie						
—	—	—	—	—	—	
23	—	—	—	23	—	
200	—	—	—	200	—	
—	—	—	—	—	—	
223	—	—	—	223	—	
—	—	—	—	—	—	
75	—	—	—	75	—	
196	—	—	—	196	—	
—	—	—	—	—	—	
271	—	—	—	271	—	

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1875.

Rubryka	Pozycya	Tytuł	Wydatki.	Wynikłość z roku 1873	Kwota uchwalona na rok 1874
Preliminarza					
I.	1	Płace 800 zł.	Wedle poprzednich uchwał W. Sejmu i uchwały Wydziału krajowego z 10 Stycznia 1869. L. 43	800	800
II.	2	30% rabatu 75 zł.	Wedle umowy zawartej do L. W. 5911/868	78	52
III.	3	Koszta druku i oprawy 700 zł.	Wydatki tego tytułu wynosiły: W roku 1871 nic " 1872 584 zł. " 1873 871 " razem 1.455 zł. przecięcie 2letnie 727 zł. Ze względu na znacznie wzrastający wydatek prelininuje się prawdopodobną potrzeb 700 zł.		
IV.	4	Rozmaite 25 zł.	Jak w roku zeszłym	871	500
Dochody.					
I.	1	Dotacya 1.200. zł.	Wedle uchwały W. Sejmu z d. 16 Stycznia 1866	1.200	1.200
II.	2	Sprzedaż aktów grodzkich . . . 250 zł.	Z aktów tych sprzedano: W roku 1871 nic " 1872 Tom I 69 egzempl. " 1873 Tom I, II i III 105 " razem 174 " przecięcie 2letnie 87 " Z uwzględnieniem roku obserwacyjnego i tej okoliczności, iż także i Tom IV. w r. 1873. wydrukowanym został, prelininuje się z prawdopodobnej sprzedaży 100 egz. po 2 zł. 50 ct. 250 zł.	262	175
III.	4	Odsetki 196 zł.	6% odsetki od obligacyj pożyczki krajowej z roku 1873. N. 964 i 965 po 100 razem 200 zł. czynią 12 zł. 5% odsetki od chwilowych w ciągu roku lokacyj gotówki wynosiły: W roku 1871 175 zł. 90 ct. " 1872 184 " 82 " " 1873 193 " 91 " razem 554 zł. 63 ct. przeciętnie 184 " 87 ct. prelininuje się zatem . . . 184 " razem 196 zł.	194	—
IV.	5	Rozmaite 10 zł.	Jak w roku zeszłym	—	10

L. W. 16.454/1874.
Alegat R. do sprawozdania
Wydziału krajowego o
budżecie krajowym na rok 1875.

Lit. R.

Fundusz szkoły kucia koni.

Preliminarz

na rok słoneczny

1875.

Fundusz szkoły kucia koni

Sumaryusz.

Liczba		W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
Rubryki	Pozycyi		Złote austriackie		
I.		Rozmaite wydatki	1.593	—	1.593
D o c h o d y.					
I.	1	Odsetki od efektów	593	—	593
II.	2	Czynsz za najem mieszkania w realności . Nr. 466 ³ / ₄	1.000	—	1.000
		Suma dochodów .	1.593	—	1.593

Fundusz szkoły kucia koni.

Wyjaśnienia.

Uchwałą Wydziału krajowego do L. 21196 i 14.000 z r. 1873 wypożyczono fundusze zarodowe na budowę domu obłąkanych w Kulparkowie w kwocie 44000 zł. na 5°.

Suma ta zwróconą została funduszowi szkoły kucia koni a to: pod L. W. 5731/873 pobrano od funduszu kulparkowskiego, wedle planu amortyzacyjnego przypadające raty kapitału za rok 873. 1.320 zł. — c.
za rok 1874 346 „ 50 „
zaś resztę kapitału zwrócono pod L. W. 3494/74 w kwocie 42.333 „ 50 „
przezo razem jak wyżej 44.000 zł. — c.

którą stosownie do uchwały W. Sejmu z dnia 7 Grudnia 1872, celem korzystniejszej fruktyfikacji ulokowano w obligacjach 6%, pożyczki krajowej (27.300 zł.) i w 7% asygnatach (20.000 zł.)

Po uskutecznieniu tej zmiany, stan efektów wynosił:

1. Obligacje indemnizacyjne okręgu lwowskiego N. 26353, 27969, 23365, 29099 po 1000 sztuk 4 - 4000 zł. —	
2. Obligacje indemnizacyjne W. k. krakowskiego N. 1515, 4697 po 100 zł.	200 zł. —
3. Obligacje indemn. okręgu krakowskiego N. 180, 648, 10444, 10674, 11234, 11262, 29796 29903, 37566 i 40013 po 100 zł. sztuk 10	1.000 zł. —
	Suma obligacyj indemnizacyjnych . . . 5.200 zł. —
4. Obligacje pożyczki krajowej z roku 1873.	
a) Seria D. N. 102 do 119 po 1000 zł. sztuk 18	18.000 zł. —
b) „ C. „ 280 do 285 dalej 288 do 297 po 500 zł. sztuk 16	8.000 zł. —
c) „ A. „ 3949, 4464 do 4473, 4901 i 4902 po 100 zł. sztuk 13	1.300 zł. —
	Suma obligacyj pożyczki kr. . . . 27.300 zł. —
5. 7%, Asygnaty banku kredytowego N. 153 do 156 po 5.000 zł. sztuk 4	20.000 zł. —
	Suma efektów . . . 52.500 zł. —

W moc uchwały Wydziału krajowego z dnia 25 Lipca 1874 do L. W. 14626 z r. 1874 zakupiono realność sukcesorów Schumana pod L. 466^{1/2}, na utworzenie szkoły weterynaryi, za cenę 66.000 zł. A conto tej ceny zapłacono gotówką 39529 zł. 18 ct. i wydano na ten cel z doliczeniem procentów pro rata i dopełnieniem pod art. 5937 d. 26 Lipca 1874:

a) w obligacjach pożyczki krajowej z r. 1873 21.500 zł.	
b) „ asygnatach bankowych	20.000 „
	razem . . . 41.500 zł. — c.
pozostaje tedy zapas w efektach	11.000 zł. — c.

jako obecny stan majątku zarodowego a mianowicie:

a) Obligacje indemnizacyjne wykazane pod poz. 1, 2 i 3	5.200 zł. — c.
b) Z obligacyj pożyczki krajowej z r. 1873.	
Seria C. N. 288 do 297 sztuk 10 po 500 zł.	5000 zł.
„ A. „ 4468 do 4473, 4901 i 4902 sztuk 8 po 100 zł.	800 zł.
	5.800 zł. — c.
	Suma efektów jak wyżej . . . 11.000 zł. — c.
5%, Odsetki od obligacyj indemnizacyjnych ad a) czynią po strąceniu podatku dochodowego	245 zł. 70 c.
6% odsetki od oblig. poz. kraj.	348 zł. — c.
	razem . . . 593 zł. 70 c.

które się prelimnuje na rok 1875 (jak pozycya I dochodów.)

Fundusz szkoły kucia koni.

Wyjaśnienia.

Czynszów najmu nabytej realności nie preliniuje się, jak tylko za pierwszy kwartał, od 1go Stycznia do 1go Kwietnia 1875, gdyż później pomieszkania opróżnione być muszą, dla przeprowadzenia adaptacji tej realności ku właściciemu jej celowi t. j. na urządzenie w niej szkoły weterynaryi. Te dochody funduszu wystarczą za ledwo na pokrycie całorocznych wydatków połączonych z zarządem nabytej realności.

Z porównania ceny kupna	66.000 zł. — c
z wyplaconemi	39.529 „ 18 c.
pozostaje jeszcze do zaplacenja	<u>26.470 „ 82 c.</u>
Odtrąciwszy jednak zwrot czynszów nadebranych przez sprzedających	470 „ 82 c.
pozostaje należytość resztująca	<u>26.000 zł. — c.</u>

Prócz powyższej resztującej ceny kupna w kwocie 26.000 zł. w. a. należy pokryć koszta niezbędnych restauracyj nabytej realności, koszta adaptacji, takse od przeniesienia własności od ceny kupna 66.000 zł. wynoszące $3\frac{1}{2}\%$ i 25 % od tychże 2887 zł 50 ct. i koszta pierwszego urządzenia szkoły.

Plan pokrycia tych kosztów przedkłada Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi osobnem sprawozdaniem.

Niepreliniuje się tutaj także kosztu utrzymania uczniów w szkole weterynaryjnej wojskowej, ponieważ prawdopodobnie otworzoną zostanie w r. 1875 szkoła własna.

L. W. 15522/1874.

Alegat

do preliminarza funduszu krajowego

na rok 1875.

(Rubryka VII. poz. 54.)

PRELIMINARZ

Funduszu szkolnego

na rok 1875.

Do tego dołącza się odezwę krajowej Rady szkolnej z dnia 27 Lipca 1874. L. 7070.

Odezwa.

C. k. Krajowa Rada szkolna złożyła w myśl art. 34 ustawy z dnia 2 Maja 1873. (dz. ust. i rozp. kr. l. 250) preliminarz wydatków na cele szkół ludowych, które w myśl art. 35 powołanej ustawy z funduszu szkolnego krajowego pokryte być mają, i pozwala sobie przesłać w załączeniu ten preliminarz Swietnemu Wydziałowi krajowemu z uprzejmem wezwaniem, ażeby zechciał wyjednać u Wysokiego Sejmu krajowego uchwalenie wykazanej w preliminarzu kwoty 342.293 zł. w. a. na pokrycie potrzeb szkół ludowych.

Ze względu na reorganizację szkół ludowych, która jest w toku i prawdopodobnie dopiero z początkiem przyszłego roku zostanie ukończoną, nie opiera się wprawdzie ułożony preliminarz na podstawach tak ścisłych, ażeby każdy najdrobniejszy szczegół w zupełności odpowiadał istotnej potrzebie, przyjęto jednak cyfry najbardziej do prawdy zbliżone i niespuszczając z oka materialnych stosunków kraju ograniczono wydatki do najniezbędniejszych tylko potrzeb.

Co do szczegółów preliminarza to pozwala sobie c. k. Krajowa Rada szkolna udzielić Swietnemu Wydziałowi krajowemu następujących wyjaśnień: Rubryka I. preliminarza wykazuje zasiłki dla funduszy okręgowych, a to: *A.* na szkoły, które dla bardzo zawiśniętych stosunków we Lwowie i Krakowie tak rychło nie będą mogły być zreorganizowane i będą musiały być jeszcze jakiś czas, chociażby to miało nastąpić w drodze zaliczki, z krajowego funduszu szkolnego utrzymywane, a *B.* na szkoły zreorganizowane.

Wydatki na szkoły pod *A.* wskazane, są te same jakie były na rok 1874 w preliminarzu wykazane. Wydatki zaś na szkoły pod *B.* opierają się na przypuszczeniu, że w roku 1875 wszystkie szkoły, o ile dla nich będzie można uzyskać sił nauczycielskich, będą zreorganizowane, a oprócz tego na danych, które wykazuje sprawozdanie c. k. Krajowej Rady szkolnej o stanie wychowania publicznego w latach 1872 i 1873.

Według tego sprawozdania zajętych jest przy szkołach ludowych w kraju 924 nauczycieli z wyższą, a 1323 nauczycieli z niższą kwalifikacją, a przeciętna płaca roczna jednego nauczyciela pokryta z funduszy miejscowych wynosi 203 zł. w. a.

Nauczyciele z wyższą kwalifikacją będą przy reorganizacji umieszczeni na posadach z lepszą płacą, mianowicie przy szkołach wydziałowych, czteroklasowych, lub jako kierownicy i w ogólności jako nauczyciele starsi przy szkołach z lepszym wyposażeniem. Płace nauczycieli przy szkołach z lepszym wyposażeniem wynoszą według art. 11. ustawy z dnia 2 Maja 1873 (Dz. ust. i rozp. kr. l. 251.) 700, 600, 500, 400, i 350 zł. w. a., które wykazują przeciętną płacę nauczyciela z wyższą kwalifikacją w kwocie 500 zł. w. a. Pomnożywszy tę kwotę liczbą 924 t. j. liczbą nauczycieli z wyższą kwalifikacją, okaże się z tego kwota 472.000 zł. w. a. potrzebna na płace 924 nauczycieli z wyższą kwalifikacją.

Na nauczycieli z niższą kwalifikacją przypada roczna płaca w kwocie 300 zł. w. a. a ponieważ takich nauczycieli jest 1323, przeto wynika z tego, że na płace nauczycieli z niższą kwalifikacją potrzeba 396.900 zł. w. a.

Potrzeb zatem na płace nauczycieli tak z wyższą jak z niższą kwalifikacją wynosi 868.900 zł. w. a. Na pokrycie tej potrzeby dostarczają miejscowe fundusze szkolne 203 zł. w. a. na jednego nauczyciela a na wszystkich nauczycieli 456.141 zł. w. a. okręgowe zaś fundusze szkolne w myśl

IV.

art. 28. ustawy z dnia 2 Maja 1873 (dz. ust. i rozp. kr. l. 250.) okrągłą kwotę 240.000 zł. w. a.

Ostatnie dwie kwoty potrącone od kwoty 868000 zł. w. a. wykazują kwotę 172.759 zł. w. a., którą okręgowe fundusze szkolne w celu pokrycia płac nauczycieli z funduszu szkolnego krajowego mają być zasilane. W preliminarzu przyjęto jednak tylko okrągłą kwotę 150.000 zł. w. a. mając to na względzie, że na płace nauczycieli przy szkołach o których powyżej pod A. mowa z funduszu szkolnego krajowego prelinowano już kwotę 10.868 zł. w. a. że z kwoty 5000 zł. prelinowanej na szkołę w Krakowie na Podwalu przypada przynajmniej połowa na płace nauczycieli, i że w roku szkolnym 1873/4 dotacja niektórych szkół ze źródeł miejscowych została podwyższona.

Oprócz kwoty 150.000 Zł. w. a. na płace nauczycieli, prelinowano na zasiłki dla funduszy szkolnych ogólnych na pokrycie potrzeb w art. 27 ustawy z dnia 2 Maja 1873 wskazanych, jeszcze kwotę 50.000 Zł. w. a.

Przyjęcie tej ostatniej kwoty niepotrzebuje bliższego uzasadnienia, jeżeli się uwzględni, że liczba szkół, które w roku 1874 będą już zorganizowane, dosięgnie prawie 2000, i że na każdą z tych szkół przypadnie tylko kwota 25 zł. w. a. a reszta na wydatki, których wymaga dobro szkół całego powiatu. Na pokrycie tej kwoty okręgowe fundusze szkolne nie mają żadnych zasobów, ponieważ dodatki do podatków, które w myśl art. 28 ustawy z dnia 2 Maja 1873 do okręgowego funduszu szkolnego wpływają w okrągłej kwocie 24.000 zł. w. a. przyjęto już powyżej na pokrycie płac nauczycieli.

W rubryce II. prelinowano tak jak w preliminarzu na rok 1874 kwotę 900 zł. na substytucje które w ciągu roku szkolnego 1874 zawsze wydarzyć się mogą.

Rubryki III. IV. V. VI. niepotrzebują bliższego objaśnienia. Wydatki w tych rubrykach prelinowane, są przy pojedynczych pozycjach preliminarza uzasadnione.

W rubryce VII. wykazane są podatki i daniny ciążące na krajowym funduszu szkolnym. Określe nie tych wydatków, które tyczą się zarządu krajowego funduszu szkolnego należy właściwie do Świetnego Wydziału krajowego.

Do rubryki VIII. nadmienia się, że prelinowany w tej rubryce wydatek polega na postanowieniach art. 8 ustawy z dn. 2 Maja 1873 (dz. ust. i rozp. kr. l. 251.)

Co do rubryki IX. tyczącej się wydatków na dodatki pięcioletnie, to odwołuje się c. k. Krajowa Rada szkolna w tym względzie na wyjaśnienia zawarte w jej odezwie do Świetnego Wydziału krajowego z dnia 17. Października 1873 do l. 9620. Nadmienia się jednak przytem, że na dodatki pięcioletnie na rok 1875 prelinowano kwotę 24.000 Zł. z tego powodu, ponieważ w roku 1875 prawie wszyscy nauczyciele, którzy na nowy etat zostaną przeniesieni, będą mieli prawo do pobierania dodatków pięcioletnich.

W rubryce X. wykazano, dodatek do funduszu emerytalnego na podstawie art. 36 ustawy z dnia 2 Maja 1873 (dz. ust. i rozp. kr. l. 250.) z tem zastrzeżeniem, że z prelinowanej na ten dodatek kwoty mają być wypłacane emerytury, pensje i zaopatrzenia wdów i sierót po nauczycielach, które dotąd z krajowego funduszu szkół normalnych były opłacone, i dalej wypłacane być mają.

Co do rubryk XI. XII. XIII. i XIV. to odwołuje się c. k. Krajowa Rada szkolna do swej odezwy z dnia 17 Października 1873 do l. 9620, którą Świetnemu Wydziałowi krajowemu preliminarz na rok 1874 udzielony został.

Pozostaje jeszcze rubryka XV. w której na zasiłki nadzwyczajne dla gmin na budynki szkolne prelinowano kwotę 30.000 zł. w. a.

Według postanowień art. 24 ustawy z dnia 2 Maja 1873 mają wprawdzie gminy przy pomocy obszarów dworskich utrzymywać budynki szkolne swoim kosztem; stosunki jednak majątkowe gmin naszego kraju, jak powszechnie wiadomo, są tego rodzaju, że gminy nie są w stanie dostarczyć szkołom potrzebnych budynków. Budynki szkolne są z małymi

tylko wyjątkami w bardzo złym, a znaczna liczba nawet wymogom szkolnym wcale nieodpowiadającym stanie. W bardzo wielu miejscowościach potrzeba zupełnie nowych budynków, w innych zaś zachodzi potrzeba zupełnego przekształcenia budynków szkolnych. Przy takim składzie rzeczy widziała się c. k. Krajowa Rada szkolna w myśl art. 38 ustawy z dnia 2 Maja 1873 spowodowaną, w preliminarzu na zasiłki dla gmin na budynki szkolne wstawić kwotę 30.000 zł. w. a. i uważa to za swój obowiązek, wyjednanie tej kwoty na budynki szkolne u Wysokiego Sejmu krajowego Świątecznemu Wydziałowi krajowemu tem bardziej zalecić, ile że w razie odmówienia tej kwoty, reorganizacja szkół ludowych dla braku budynków szkolnych, jako też odpowiednich budynków do wynajęcia, nieodniosłaby pożądanego skutku.

W zastępstwie

Bartmański w. r.

Lwów dnia 27 Lipca 1874.

PRELIMINARZ

na rok słoneczny 1875.

DOCHODY

Liczba porządkowa	Nazwa rubryk	Wy-	Spraw-	Wnio-	U w a g a.
		nikłość z roku 1873	dzona kwota na rok 1874	sek na rok 1875	
		Złote wal. austr.			
I.	Odsetki od kapitałów	—	14.322	14.259	
II.	Dochody z dóbr realności i innych praw	—	68	68	
III.	Opłaty szkolne	—	1.360	1.142	
IV.	Dodatki	—	3.256	3.256	
V.	Zysk ze sprzedaży książek szkolnych	—	2.368	1.465	
VI.	Zapisy i darowizny	—	6.076	6.574	
VII.	Rozmaite dochody	—	10	696	
VIII.	Dodatek z c. k. Skarbu państwa	—	54.943	54.943	
	R a z e m	—	82.403	82.403	
	Wydatki razem	—	—	342293	
	Niedobór	—	—	259890	
	który pokrytym zostanie z funduszu krajowego.				

R O Z C H O D Y

Liczba porządkowa	Nazwa rubryk	Wy- nikłość z roku 1873	Spraw- dzona kwota na rok 1874	Wnio- sek na rok 1875	Uwaga
		Złote wal. austr.			
1/1	Zasiłki dla fund. szkolnych okręgowych	26744	226842	
2/1	Dodatki do płac nauczycieli	75	.	
3/III	Substytucye	900	900	
4/III	Zasiłki czasowe dla szkół utrzymywanych przez korporacye	4268	4227	
5/IV	Fundacye i stypendya	63	63	
6/V	Adjuta	6500	6500	
7/2	Dodatki	61886	.	
8/3	Czynsz najmu	400	.	
9/4	Potrzeby szkolne i urzędowe	98	.	
10/VI	Remuneracye	16026	16661	
11/VII	Podatki i daniny	355	355	
12/VIII	Koszta podróży i dyet	320	2000	
13/IX	Dodatki 5-cio letnie dla nauczycieli	13000	24000	
14/5	Za udzielanie gimnastyki	700	.	
15/X	Dodatek do funduszu emerytalnego	13154	12800	
16/XI	Na emeryturę dla nauczycieli, którzy utracą posadę wskutek organizacyi	5000	5000	
17/XII	Dary z łaski	2957	2845	
18/XIII	Potrzeby szkół ogólnej natury	10000	10000	
19/6	Konferencya krajowa	4000	.	
20/7	Dodatki dla fund. szkolnych okręgowych	114200	.	
21/XIV	Różne wydatki	100	100	
22/XV	Zasiłki nadzwyczajne na budynki	30060	
	R a z e m	78488	280746	342293	
	Do tego wynikłości datku przyzwołonego fund. krajowemu na rok 1873 w kwocie 150.000	128629			
	Łączna wynikłość z roku 1873. po koniec Kwietnia 1874	207117			

Poszczególnienie pozycy j każdej rubryki.

Liczba porządkowa	Przedmiot.	Wy-	Spraw-	Wnio-	Uzasadnienie.
		nikłość z roku 1873	dzona kwota na rok 1874	sek na rok 1875	
		Złote wal. austr.			
	Potrzeby.				
	I. Zasiłki dla funduszów szkolnych okręgowych.				
	(w myśl art. 35 d. ustawy szkolnej z d. $\frac{2}{5}$ 1872.)				
	A) Na zasiłki dla szkół poniżej poszczególnionych aż do reorganizacyi.				
1	Szkoła r. k. główna wzorowa we Lwowie:				
	płace nauczycieli 2205 zł.				
	na pomieszkanie 210 „				
	płace sług 235 „				
	łącznie 2650 zł.			2650	do poz. 1. We wniosku zawarte są kwoty przyzwolone budżetem na r. 1874 pod poz. 1, 6, 8.
2	Szkoła g. k. główna wzorowa we Lwowie:				
	płace nauczycieli 2468 zł.				
	dodatki do płac 600 „				
	„ na pomieszkanie 368 „				
	płace sług 252 „				
	dodatek na pomieszkanie dla sług 120 „				
	czynsze najmu 3000 „				
	potrzeby szkolne i urzędowe 70 „				
	łącznie 6878 zł.			6878	do poz. 2. dtto dtto pod poz. 2, 5 b. i c. 7, 9, 11, 31, 34.
3	I. Szkoła główna wzorowa w Krakowie:				
	płace nauczycieli 2835 zł.				
	„ sług 151 „				
	czynsze najmu 1150 „				
	potrzeby szkolne i urzędowe 100 „				
	łącznie 4236 zł.			4718	do poz. 3. dtto dtto pod poz. 3, 10, 33 i 35. Mniej o 482 zł. albowiem czynsz za umieszczenie tej szkoły wynosi obecnie tylko 1150 zł.
4	II. Szkoła główna wzorowa u Św. Barbary w Krakowie:				
	płace stałe nauczycieli . . . 1680 zł.				
	„ sług 126 „				
	potrzeby kancelar. 31 „ 50.				
	remuner. za kierowni. 105 „				
	opał i czyszczenie kominów 166 „				
	łącznie 2109 zł.			2109	do poz. 4. We wniosku zawarte są kwoty przyzwolone budżetem na rok 1874 pod poz. 25.
	do przeniesienia			16.355	

Poszczególności pozycy każdej rubryki.

Liczba porządkowa	Przedmiot.	Wy-	Spraw-	Wnio-	Uzasadnienie.
		nikłość z roku 1873	dzona kwota na rok 1874	sek na rok 1875	
		Złote wal. austr.			
	z przeniesienia		16355		
5	III. Szkoła główna wzorowa w Krakowie:				
	płace nauczycieli 1680 zł.				do poz. 5.
	„ sług 126 „				dtto dtto
	czynsze najmu 969 „				pod poz. 26.
	potrzeby kancel. 31 „ 50.				
	Rem. za kierownictwo 105 „				
	Opał 154 „				
	łącznie 3066 zł.		3066		
6	Na utrzymanie budynków powyżej wspomnianych szkół 680 zł.		680		do poz. 6. dtto dtto pod poz. 51, 52.
7	Na sprawienie sprzętów, opał, kominowe, i czyszczenie ubikacyj po- wyższych szkół 2223 zł.		2223		pod poz. 7. dtto dtto pod poz. 58, 59, 60, 61, 62, i 63.
8	Szkoła panińska w Chrzanowie —		420		pod poz. 8. z powodu przepro- wadzonej reorganiza- cyi tej szkoły nie pre- liminuje się.
9	Wyższa szkoła żeńska na Podwalu . . . 5000 zł. R a z e m 26842 zł.		4000	26744	26842
	B). Zasilki dla szkół reorganizowanych,				do poz. 9. więcej o 1000 zł. jak pod poz. 28 budżetu za rok 1874.
10	na płace nauczycieli 150.000 zł.				
11	na dalsze potrzeby szkół zreorganizowanych 50.000 zł.				
	łącznie			200000	
	S u m a rubryki I.		26744	226842	
	I. Dodatki do płac nauczycieli:				
12	Aroniemu Franciszkowi, dyrektorowi szkoły głów- nej w Nowym Sączu		75		do poz. 12. z powodu przepro- wadzonej reorganizacyi tej szkoły nie prelimi- nuje się.
	S u m a rubryki I.		75		
	II. Substytucye:		900	900	
13	S u m a rubryki II.		900	900	

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki.

Liczba porządkowa	Przedmiot.	Wy-	Spraw-	Wnio-	Uzasadnienie.
		nikłość z roku 1873	dzona kwota na rok 1874	sek na rok 1875	
		Złote wal. austr.			
III. Zasiłek czasowy dla szkół utrzy-					
mywanych przez korporacye :					
14	dla konwentu p. p. Benedyktynok obrz. orm. we Lwowie	1970	2000	do poz. 14. preliminuje się w zaokrąglonej kwocie. poz. 17 budżetu za rok 1874.
15	dla konwentu p. p. Benedyktynok obrz. łańciusk. w Przemyślu	500	500	poz. 18. budżetu za rok 1874.
16	dla konwentu p. p. Augustyanek u Ś. Katarzyny w Krakowie				
	a), na utrzymanie szkoły panińskiej 250 zł.				
	b), na opał 46 „				
	c), na pauszal kancelar. 5 „				
	d), na utrzymanie ochronki w Krakowie 550 zł.		851	851	poz. 21, 22, 23, 24 dtto
17	dla konwentu p. p. Franciszkanek u Ś. Jędrzeja w Krakowie	500	500	poz. 19 dtto
18	dla konwentu O. O. Bazylianów w Żawrowie	71	71	poz. 16 dtto
19	dla konwentu O. O. Bazylianów w Buczaczu	71	.	do poz. 19. z powodu przeprowadzonej reorganizacji tej szkoły nie preliminuje się.
20	dla konwentu p. p. Benedyktynok w Staniątkach	105	105	poz. 38 budżetu za rok 1874.
21	dla konwentu O. O. Dominikanów we Lwowie, na nauczyciela języka ruskiego	200	200	poz. 37 dtto
S u m a rubryki III.	4268	4227	
IV. Fundacye i stypendya.					
22	fundusz biskupa Bałańskiego dla nauczycieli następujących szkół ludowych :				
	a) w Brzozowie 15 zł. 60 ct.				
	b) „ Radymnie 15 „ 60 „				
	c) „ Jaśliskach 15 „ 60 „				
	d) „ Tyczynie 15 „ 60 „		63	63	
S u m a rubryki IV	63	63	

Poszczególnienie pozycyji każdej rubryki.

Liczba porządkowa	Przedmiot.	Wy- nikłość z roku 1873	Spraw- dzona kwota na rok 1874	Wnio- sek na rok 1875	Uzasadnienie.
		Złote wal. austr.			
V. Adjuta					
23	dla kandydatów i kandydatek stanu nauczyciel- skiego mianowicie: a) 20 po 150 zł. 3000 zł. b) 35 „ 100 „ 3500 „ Suma rubryki V.		6500	6500	
2. Dodatki czyli subwencye:					
24	Subwencya dla gminy miasta Chrzanowa, na utrzy- manie tamtejszej szkoły głównej		1886		<i>do poz. 24.</i> Z powodu przepro- wadzonej reorganizacji tej szkoły, nie preli- nuje się poz. 27 budżetu za rok 1874.
25	Subwencye czasowe dla nauczycieli w innych gmi- nach do chwili reorganizacji		40000		<i>do p. 25 i 26.</i> Z powodu reorgani- zacji szkół, odpada po- trzeba preeliminowania.
26	Zaliczki (art. 24.) i zapomogi dla gmin na bu- dynki szkolne Suma rubryki 2		20000		obacz poz. 29 i 30 pre- liminarza za rok 1874.
3. Czysze najmu:					
27	za umieszczenie szkoły głównej w Zaleszczykach Suma rubryki III		400		<i>do poz. 27.</i> dtto dtto obacz. poz. 32 budże- tu za rok 1874.
4. Potrzeby szkolne i urzędowe zmienne:					
28	Na druki, obwieszczenia i sprzęty kancelaryjne Suma rubryki 4		98		<i>do poz. 28.</i> Jak do poz. 25.
VI. Remuneracye i zapomogi:					
A) stałe:					
29	Borowiczowi Antoniemu w Niepołomicach, w uzna- niu gorliwości		20	20	
	do przeniesienia		20	20	

Poszczególnienie pozycji każdej rubryki.

Liczba porządkowa	Przedmiot.	Wy-	Spraw-	Wnio-	Uzasadnienie.
		nikłość z roku 1873	dzona kwota na rok 1874	sek na rok 1875	
		Złote wal. austr.			
	z przeniesienia		20	20	
30	Dębickiemu Kazimierzowi, nauczycielowi szkoły ludowej w Brzozdowcach, za udzielanie nauki niedzielnej		26	26	
31	Ratyńskiemu Józefowi, za udzielanie nauki muzyki kościelnej w szkole organistów w Przemyślu		105	105	
32	Rudnickiemu Maciejowi w Dobrze, za udzielanie nauki niedzielnej		30	30	
33	Martusiewiczowi Jędrzejowi, nauczycielowi szkoły ludowej w Bobowie za dtto dtto		30	30	
34	Krzyście Franciszkowi nauczycielowi w Zawoju za dtto dtto		25	25	
35	Szczepańskiemu Józefowi dyrektorowi przy I. szkole wzorowej w Krakowie za kierownictwo tegoż zakładu		105	105	
36	Tarczyńskiemu Henrykowi za udzielanie nauki pisania przy powyższym zakładzie		263	263	
37	Niemczykowi Karolowi za granie na organach podczas nabożeństwa		25	25	
38	Rudnickiemu Tomaszowi za nadobowiązkowe czynności przy szkole trywialnej u Św. Floryana w Krakowie		32	32	
39	Skudlarskiemu Antoniemu nauczycielowi przy szkole trywialnej w Jaworznie		25		<i>do poz. 39.</i>
	R a z e m		686	661	Z powodu śmierci Skudlarskiego nie prelininuje się.
	B) z m i e n n e :				
40	Remuneracye zmienne i zapomogi		15340	16000	<i>do poz. 40.</i>
	S u m a rubryki VI		16026	16661	Preliminuje się kwota przyzwołona budżetem na rok 1874 w zaokrąglonej kwocie.
	VII. Podatki i daniny :				
41	a) Podatek od gruntów szkolnych		194	194	Poz. 54 i 56 budżetu za rok 1874.
42	b) Podatek dochodowy od kuponów obligacji indemnizacyjnych i wypożyczonych kapitałów		161	161	Poz 55 i 57. dtto.
	S u m a rubryki VII		355	355	
	VIII. Koszta podróży i dyet dla nauczycieli :				
43	S u m a rubryki VIII		320	2000	
			320	2000	

Poszczególnienie pozycyij każdej rubryki.

Liczba perzadkowa	Przedmiot.	Wy- nikłość z roku 1873	Spraw- dzona kwota na rok 1874	Wnio- sek na rok 1875	Uzasadnienie.
		Złote wal. austr.			
44	IX. Dodatki pięcioletnie dla nauczy- cieli etatowych		13000	24000	
	<u>Suma rubryki IX . . .</u>		13000	24000	
45	5. Za udzielanie nauki w gimnastyce:		700		<i>do poz. 45.</i>
	<u>Suma rubryki V . . .</u>		700		Nie prelinuje się, albowiem gminy są obo- wiązane ponosić podo- bne koszta.
46	X. Dodatek do funduszu emerytal- nego:				<i>do poz. 46.</i>
	Na emerytury dla nauczycieli, wdów i sierot po nauczycielach			12800	Preliminuje się w myśl art. 36 ustawy z d. 2/5 1873 o zakładaniu i utrzymywaniu publicz- nych szkół ludowych według przecięcia z o- statnich 3. lat w zao- krąglonej kwocie.
	Z obok wymienionej kwoty należy wypłacać:				Wynikłość z roku: 1871 — 13214 zł. 1872 — 12282 „ 1873 — 12660 „ <u>Suma 38156 zł.</u> przecięcie 12719 zł. <i>do poz. 46 od 1.</i>
	A) Pensye nauczycieli:				Nie prelinuje się albowiem tenże zmarł.
	1) Bobownikowi Janowi, byłemu nauczycielowi szkoły wzorowej we Lwowie		630		<i>do poz. 46 — 3.</i>
	2) Ilnickiemu Mikołajowi, byłemu nauczycielowi szkoły głównej w Stryju 122 zł. 50.		122		Mniej o 100 zł. albo- wem Jurkiewiczowi nie przyznano drugiego do- datku.
	3) Jurkiewiczowi Filimonowi, dyrektorowi gr kat. szkoły wzorowej we Lwowie 730 zł.		830		
	4) Boreckiemu Adamowi, byłemu nauczycielowi szkoły głównej 175 zł.		175		
	5) Buchelt Filipinie, byłej nauczycielce w Tarno- wie 157 zł. 50.		158		
	6) Stygarowskiemu Janowi, byłemu nauczycielowi w Wieliczce 210 zł.		210		
	7) Uhmie Agnieszce, byłej nauczycielce w Wie- liczce 262 zł. 50.		262		
	<u>do przeniesienia</u>		2387	12800	

Poszczególnienie pozycy każdej rubryki.

Liczba porządkowa	Przedmiot.	Wy-	Spraw-	Wnio-	Uzasadnienie.
		nikłość z roku 1873	dzona kwoła na rok 1874	sek na rok 1875	
		Złote wal. austr.			
	z przeniesienia		2387	12800	
8)	Stefanidesowi Piotrowi byłemu dyrektorowi szkoły głównej w Wieliczce		473		<i>do poz. 46. — 8.</i> Nie preliminuje się albowiem tenże zmarł.
9)	Górnikowi Janowi byłemu nauczycielowi szkoły głównej w Myślenicach 315 zł.		315		
10)	Kindefodskiemu Romualdowi byłemu dyrektorowi szkoły głównej w Brodach		468		<i>do poz. 46. — 10.</i> Jak przy poz. 46. — 8.
11)	Monhauptowi Janowi dtto w Wieliczce 420 zł.		420		
12)	Zaszkiewiczowi Józefowi dtto w Jaśle 100 zł.		100		
13)	Końkiemu Józefowi byłemu nauczycielowi w Jaśle 472 zł. 50 ct.		472		
14)	Podgórskiej Salomei byłej nauczycielce dtto 26 zł. 60 ct.		27		
15)	Chromemu Antoniemu byłemu nauczycielowi w Jarosławiu 630 zł.		630		
16)	Rachlewiczowi Franciszkowi dtto dtto 367.50.		367		
17)	Wereszczyńskiemu Mikołajowi dtto w Kołomyi 140 zł.		140		
18)	Mykityńskiemu Teodorowi dtto 122 zł. 50 ct.		122		
19)	Rewakowiczowi Janowi dtto w Przemyśle 183 zł. 75 ct.		184		
20)	Dobrzańskiemu Stefanowi dtto 231 zł. 25 ct.		231		
21)	Waszkiewiczowi Feliksowi dtto w Nowym Sączu 100 zł.		100		
22)	Kudasowi Tomaszowi byłemu nauczycielowi w Wadowicach 210 zł.		210		
23)	Bobakiewiczowi Dominikowi byłemu dtto w Myślenicach 321 zł. 56 1/2 ct.		322		
24)	Grzegorskiemu Stanisławowi byłym nauczycielowi w Wieliczce 367 zł. 50 ct.		367		
25)	Babiczowi Jakóbowi dtto dtto 315 zł.		315		
26)	Stępkiewiczowi Janowi dtto w Tarnowie 300 zł.		300		
27)	Głowackiemu Tadeuszowi byłemu dyrektorowi szkoły głównej w Zaleszczykach 367 zł. 50 ct.		368		
28)	Brykowskiemu Antoniemu byłemu nauczycielowi szkoły trywialnej w Krowodrzy 51 zł. 40 ct.		52		
29)	Bartnańskiemu Franciszkowi byłemu dyrektorowi II szkoły głównej w Krakowie 420 zł.		420		
30)	Lipce Janowi byłemu nauczycielowi szkoły głównej w Chrzanowie . . . 367 zł. 50 ct.		368		
31)	Miszkiemu Tomaszowi byłemu nauczycielowi szkoły głównej w Krakowie 630 zł.		630		
	do przeniesienia		9788	12800	

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki.

Liczba porządkowa	Przedmiot.	Wy- nikłość	Spraw- dzona kwota na	Wnio- sek	Uzasadnienie.
		z roku 1873	rok 1874	na rok 1875	
		Złote wal. austr.			
	z przeniesienia	9788	12800	
	B) Pensye wdów po nauczycielach:				
	32) Oliwie Annie wdowie po nauczycielu szkoły wzorowej we Lwowie 140 zł.	.	140		
	33) Milskiej Teresie dtto w Tarnopolu 122 zł. 50.	.	123		
	34) Zachaczewskiej Maryi dtto we Lwowie 50 zł. 40.	.	50		
	35) Błażowskiej Anieli dtto w Samborze 52 zł. 50.	.	53		
	36) Piętak Brygidzie dtto w Przemyślu 52 zł. 50.	.	52		
	37) Dylińskiej Franciszce wdowie po nauczycielu szkoły głównej wzorowej g. k. we Lwowie 130 zł.	.	.		do poz. 46 B 37 Zaasygnowano roz- porz. R. S. kraj. z d. 31/12 1873 l. 11.809 po- cząwszy od 28/11 1873.
	38) Stobieckiej Józefie wdowie po nauczycielu szkoły głównej w Przemyślu . . . 175 zł.	.	175		
	39) Serdzie Justynie wdowie po dyrektorze szkoły głównej w Bochni 105 zł.	.	105		
	40) Gutowskiej Anieli wdowie po nauczycielu szkoły głównej w Bochni 70 zł.	.	70		
	41) Murdzińskiej Antoninie dtto w Jarosławiu 100 zł.	.	100		
	42) Charkiewicz Zofii dtto w Kołomyi 35 zł.	.	35		
	43) Kordik Karolinie dtto w Wieliczce 61 zł. 25.	.	61		
	44) Serwackiej Ludwice dtto w Brzeżanach 105 zł.	.	105		
	45) Słomińskiej Annie dtto w Sanoku 122 zł.	.	123		
	46) Pankiewiczowej Antoninie wdowie po dyrektorze szkoły głównej w Przemyślu 105 zł.	.	105		
	47) Dębickiej Teresie wdowie po nauczycielu w Samborze 61 zł. 25.	.	61		
	48) Kropiwnickiej Annie wdowie po dyrektorze szkoły głównej w Wadowicach . . 122 zł. 50.	.	122		
	49) Webersfeld Ludwice wdowie po nauczycielu w Rzeszowie 122 zł. 50.	.	123		
	50) Lechowskiej Ludwice, wdowie po nauczycielu w Rzeszowie 122 zł. 50	.	123		
	51) Fukała Justynie dtto w Stanisławowie 87 zł. 50	.	88		
	52) Preyer Annie dtto dtto 52 „ 50	.	52		
	53) Hadziewicz Wincencyi dtto we Lwowie 105 zł.	.	105		
	54) Borowskiej Rozalii dtto w Brzeżanach	123		
	55) Witkowskiej Maryi dtto w Tarnopolu 122.50	.	122		
	56) Smiszkiewicz Katarzynie dtto dtto 122.50	.	122		
	57) Kurowskiej Annie dtto w Tarnowie 105 zł.	.	105		
	58) Moniak Elżbiecie dtto dtto 175 zł.	.	175		
	do przeniesienia	12406	12800	

Poszczególności pozycy każdej rubryki.

Liczba porządkowa	Przedmiot.	Wy- nikłość z roku 1873	Spraw- dzona kwota na rok 1874	Wnio- sek na rok 1875	Uzasadnienie .
		Złote wal. austr.			
	z przeniesienia	12406	12800	
	59) Zawiszowej Joannie dtto w Wadowicach 105 zł.	.	105		
	60) Grudzińskiej Amalii dtto dtto 61.25.	.	61		
	61) Trusz Katarzynie wdowie po dyrektorze szkoły głównej w Wadowicach 122.50	.	123		
	62) Bulik Annie wdowie po nauczycielu w Niemirowie 105 zł.	.	105		
	63) Adamczykowej Matyldzie wdowie po nauczycielu szkoły głównej w Krakowie . 175 zł	.	175		
	C) Zaopatrzenie sierot :				
	64) Webersfeld Emilii sierocie po nauczycielu szkoły głównej w Rzeszowie . . . 24 zł. 58	.	25		do poz. 64. Przyzwolono tylko do 26/12 1875.
	65) Moniak Rudolfowi dtto w Tarnowie	14		do poz. 65. dtto do 12/9 1874
	66) Sierotom po nauczycielu Grudzińskim :				do poz. 66 dtto do 1/2 1875.
	a) Michałowi 14 zł.				
	b) Władysławowi 14 "				
	c) Ignacemu 1 " 16 1/2				
	d) Elżbiecie 14 "	.	56		
	67) Sierotom po nauczycielu Adamczyk w Krakowie:				do poz. 67 a. dtto do 27/7 1874.
	a) Władysławowi Robertowi —				do poz. 67 b. dtto do 7/2 1874.
	b) Maryannie Florentynie —				
	c) Helenie Matyldzie 14 zł.				
	d) Stanisławowi Józefowi 14 "				
	e) Matyldzie Wiktorii 14 "				
	f) Stefanii Natalii 14 "		84		
	S u m a rubryki X.	13154	12800	
47	XI. Na emerytury dla nauczycieli, którzy utracą posady w skutek organizacyi :				
		.	5000	5000	
	S u m a rubryki XI	5000	5000	
48	XII. Dary z łaski				
	A) s t a ł e :				
	1) Schmieritz Józefie sierocie po nauczycielu szkoły głównej w Krakowie	32		do poz. 48 — 1. Nie prelinuje się, albowiem wymieniona sierota zmarła.
	do przeniesienia	32	

Poszczególnienie pozycji każdej rubryki.

Liczba porządkowa	Przedmiot.	Wyni-	Spraw-	Wnio-	Uzasadnienie.
		kłość z roku 1873	dzona kwota na rok 1874	sek na rok 1875	
		Złote wal. austr.			
	z przeniesienia	32	
2)	Ollender Józefie dtto w Złoczowie	50		<i>do poz. 48 — 2.</i> Nie prelininuje się al- bowiem Ollender Józefa poszła zamąż.
3)	Klos Franciszce	35	35	
4)	" Honoracie sierotom po nauczycielu w Zaleszczykach	35	35	
5)	Hołubowicz Petroneli wdowie po nauczycielu w Zaleszczykach	63	63	
6)	Klesiewicz Julii wdowie po nauczycielu szkoły głównej	36	36	
7)	Dubiel Amalii sierocie po dyrektorze szkoły normalnej	63	63	
8)	Theil Annie sierocie po nauczycielu szkoły nor- malnej w Złoczowie	53	53	
9)	Prokopowicz Emilii	30	30	
10)	" Ludwice sierotom po dyrektorze szkoły głównej w Brze- żanach.	.	30	.	<i>do poz. 48 — 10.</i> Nie prelininuje się albowiem Prokopowicz Ludwika poszła zamąż.
11)	Mikiewicz Eleonorze sierocie po nauczycielu szkoły głównej	20	20	
12)	Konopnickiej Katarzynie dtto dtto w Jasle	105	105	
13)	Potockiej Waleryi dtto	31	31	
14)	Praszałowicz Maryi	40	40	
15)	" Adeli sierotom dtto	.	40	40	
16)	Runie Leokadyi sierocie po nauczycielu szkoły głównej w Stanisławowie	12	12	
17)	Filipowskiej Joannie sierocie po nauczycielu szkoły głównej	52	52	
18)	Kołdrasińskiej Zofii dtto dtto	80	80	
19)	Kraus Emilii dtto dtto	30	30	
20)	Rogosińskiej Józefie sierocie po nauczycielu trywialnym	40	40	
21)	Elsnerowej Karolinie byłej nauczycielce przy szkole żeńskiej w Chrzanowie	80	80	
	Razem	957	845	
	B) jednorazowe:				
22)	Na jednorazowe dary z łaski dla wdów i sie- rót po nauczycielach	2000	2000	
	Suma Rubryki XII	2957	2845	
	XIII. Potrzeby szkół ogólnej natury				
	(art. 37.)	.	10000	10000	
	Suma rubryki XIII	10000	10000	

Poszczególnienie pozycji każdej rubryki.

Liczba porządkowa	Przedmiot.	Wy- nikłość z roku 1873	Spraw- dzona kwota na rok 1874	Wnio- sek na rok 1875	Uzasadnienie.
		Złote wal. austr.			
50	6. Konferencya krajowa, (art. 37.) <u>Suma rubryki 6. . .</u>	. .	4000 4000	. .	<i>do poz. 50.</i> Niepreliminuje się, albowiem konferencye odbywają się co 3 lat.
51	7. Dodatki dla funduszów szkolnych okręgowych (art. 38.) <u>Suma rubryki 7. . .</u>	. .	114200 114200	. .	<i>do poz. 51.</i> Niepreliminuje się, albowiem wydatek ten uwzględniono przy ru- bryce I.
52	XIV. Rozmaite wydatki <u>Suma rubryki XIV. . .</u>	. .	100 100	100 100	<i>do poz. 52.</i> Preliminuje się praw- dopodobna kwota na wydatki nie przewi- dziane.
53	XV. Zasiłki nadzwyczajne na budynki szkolne (§. 38 ust. z d. 2 maja 1874). <u>Suma rubryki XV . .</u>	30000 30000	

Przebieg choroby

Uwagi	Temperatura	Ciężkość	Puls	Ciężkość	Przebieg choroby
...
...
...
...
...
...
...

L w ó w,

Z drukarni zakł. nar. Im. Ossolińskich,
pod bezpośrednim zarządem uprz. dzierżawcy A. Vogla.
1874.

Poszczególnienie pozycji każdej rubryki.

Liczba porządkowa	Przedmiot.	Wy-	Spraw-	Wnio-	Uzasadnienie.
		nikłość z roku 1873	dzona kwota na rok 1874	sek na rok 1875	
		Złote wal. austr.			
Pokrycie.					
I. Odsetki od kapitałów					
a) Fundusz galicyjski.					
1	5% od obligacyj indemnizacyjnych na 2.650 zł. m. k.	—	139	125	Do poz. I. 1. Odsetki obliczono po odtrąceniu podatku dochodowego, ztąd różnica ze sprawdzoną kwotą na r. 1874.
2	5% od obligacyj jednolitego długu państwa na 290.750 zł.	—	12.211	12.211	
3	6% od listów zastawnych gal. banku hipot. na 3.800 zł. a. w.	—	228	228	
4	5% od kapitałów hipotekowanych.				
	a) Od kapitału bractwa Jarosławskiego św. Anny na 75 zł. w. a. . . 1 zł. 57 ct.				
	b) dtto literatorów w Mościskach, hipotekowanej na realności tamże Nr. 35 na 7 zł. 30 ct. 16 ct.				
	c) dtto na realnościach Nr. 40, 48, 106 i 202 na 31 zł. 15 ct. 67 ct.				
	d) dtto bractwa różańcowego w Gdowie na 187 zł. 30 ct. 3 zł. 94 ct.				
	e) dtto w Dobczycach, hipotek. na dobrach Stojanowice na 125 zł. . . 2 zł. 62 ct.				
	f) dtto bractwa szkaplerzowego w Bochni na 50 zł. 1 zł. 5 ct.				
	g) dtto w Łukawicy na 47 zł. 25 ct. 2 zł. 36 ct.				
	h) dtto w Bośniku na 250 zł. 5 zł. 25 ct.				
	i) dtto w Tuchowie na 990 zł. 20 zł. 79 ct.				
	k) dtto w Brzesku na 267 zł. 30 ct. 5 zł. 62 ct.				
	l) dtto w Pryszowie na 125 zł. 2 zł. 62 ct.	—	46	46	
	Do przeniesienia	—	12.624	12.610	

Poszczególnienie pozycji każdej rubryki.

Liczba porządkowa	Przedmiot.	Wy-	Spraw-	Wnio-	Uzasadnienie.
		nikłość z roku 1873	dzona kwota na rok 1874	sek na rok 1875	
		Złote wal. austr.			
	Z przeniesienia . . .	—	12.624	12.610	
	b) Fundusz krakowski				
5	5% od obligacyj indem. na 6.430 zł. m. k.		338	304	<i>Do poz. 5.</i> Odsetki obliczono po odtrąceniu podatku dochodowego.
6	5% od obligacyj jednolit. długu Państwa na 870 zł.		36	36	
7	6% od listów zastawnych gal. banku hipot. na 3.300 zł: a. w.		198	198	
8	5% od kapitałów hipotekowanych:				
	a) od kapitału 5.000. złp. hipot. na dobrach Branice 62 zł. 50 ct.				<i>Do poz. 8.</i> Różnica między wnioskiem na rok 1875 a sprawdzoną kwotą za r. 1874 powstała ztąd iż potrącono podatek dochodowy przy obliczeniu odsetek od kapitału hipotekowanego na dobrach Mistrzowice.
	b) dtto 28.712 złp. 22 gr. na dobrach Dojazdów 358 zł. 91 ct.				
	c) dtto 17.418 złp. 5 gr. na dobrach Głęboka 217 zł. 73 ct.				
	d) dtto 16.966 złp. 12. gr. na dobrach Mistrzowice 197 zł. 24 ct.				
	e) dtto 2.815 złp. 22 gr. na realności w Krakowie Nr. 7399/I. 35 zł. 20 ct.				
	f) dtto 1.435 złp. 18 gr. na tej realności 17 zł. 94 ct.				
	g) dtto 1.388 złp. 27 gr. na tej realności 17 zł. 36 ct.				
	h) dtto 2.815 złp. 14 gr. na Nr. 141 I. 194/I 35 zł. 19 ct.				
	i) dtto 132 złp. 10 gr. na Nr. 93/I. 203/II 1 zł. 66 ct.				
	k) dtto 3.387 złp. 15 gr. na Nr. 151/I. 224/II. 42 zł. 34 ct.				
	l) dtto 4.000 złp. na tej realności 50 zł. —				
	m) dtto 1.196 złp. 11 gr. na Nr. 208 I. 334/III 14 zł. 94 ct.				
	n) dtto 949 złp. 13 gr. na Nr. 342/I. 551/IV. 11 zł. 86 ct.				
	o) dtto 3.483 złp. 4 gr. na Nr. 328 VIII. 193 IV. 43 zł. 54 ct.				
	p) dtto 389 złp. 10 gr. na Nr. 327/VIII. 193/IV. 4 zł. 86 ct.				
	q) dtto 421 złp. 26 gr. na Nr. 171/I. 256/I. (5 zł. 28)	—	1.126	1.111	
	Suma rubryki I	—	14.322	14.259	
	II Dochody z dóbr, realności i innych praw.				
	a) Fundusz galicyjski.				
9	a) czynsz za ogród bractwa różańcowego w Dunajowie 1 zł.				<i>Do poz. 8. 9.</i> Odsetki w kwocie 5 zł. 28 ct. należą najstarszemu z księży u P. Maryi jako nadzorcy szkoły ludowej w Branowicach..
	Do przeniesienia 1 zł.	—			

Poszczególnienie pozycji każdej rubryki

Liczba przebiegowa	Przedmiot.	Wy-	Spraw-	Wnio-	Uzasadnienie.
		nikłość z roku 1873	dzona k wota na rok 1874	sek na rok 1875	
		Złote wal. austr.			
	Z przeniesienia 1 zł.	—			
	b) czynsz za ogród bractwa Bożego ciała we Lwowie 1 zł.				
	c) czynsz za ogród bractwa Serca Jezusa, wydzierzawiony probostwu krakowie- ckiemu 2 zł.				
	d) czynsz za ogród bractwa różańcowego w Bieczu 2 zł.		6	6	
	b) Fundusz krakowski				<i>do poz. 10.</i>
10	Czynsz za grunta należące do uposażenia nauczycieli szkół trywialnych:				Wedle kontraktów zawartych z dotyczą- cemi stronami.
	a) w Dąbiu 56 zł. 60 ct.				
	b) „ Zagórz 5 „ —		62	62	
	Suma rubryki II	—	68	68	
	III. Opłaty szkolne.				<i>do poz. 11.</i>
11	a) Fundusz galicyjski		80	46	Wedle trzechlet- niego przecięcia :
12	b) Fundusz krakowski		1.280	1.096	Wynikłość
	Suma rubryki III	—	1.360	1.142	z roku 1871 94 zł.
					„ 1872 46 zł.
					„ 1873 . . .
					razem 140 zł.
					przeciętnie 46 zł.
	IV. Dodatki				<i>do poz. 12.</i>
13	a) Fundusz galicyjski				Wynikłość
	a) od lwowskiej kasy miejskiej, dodatek do płac nauczycielskich tutejszej szkoły wzo- rowej obr. łac. tudzież jednego stypen- dyum dla kandydatu nauczylskiego przy tym zakładzie	—	1.817	1.817	z roku 1871 1.490 zł.
14	b) od c. k. Skarbu salin w Wieliczce $\frac{1}{3}$ pensji ciała nauczycielskiego szkoły głów- wnej i panińskiej tamże	—	717	717	„ 1872 1.179 zł.
15	b) Fundusz krakowski				„ 1873 619 zł.
16	a) od gminy chrześc: m. Chrzanowa, na utrzymanie tamtejszej szkoły głównej .	—	302	302	razem 3.288 zł.
	b) od gminy staroz: tamże na utrzymanie tamtejsz: szkoły żeńskiej	—	420	420	przeciętnie 1.096 zł.
	Suma rubryki IV .	—	3.256	3.256	<i>do poz. 13, 14, 15 i 16.</i>
					Jak w roku prze- szłym.
					Zwrot od c. k. Skarbu salin w myśl rozp. N. L. 12.097/869.

Poszczególnienie pozycyij każdej rubryki.

Liczba porządkowa	Przedmiot.	Wy-	Spraw-	Wnio-	Uzasadnienie.
		nikłość z roku 1873	dzona kwota na rok 1874	sek na rok 1875	
Złote wal. austr.					
	V. Zysk ze sprzedaży książek szkolnych.				<i>oo poz. 17.</i>
					Wynikłość wspólna
					z roku 1871 1.457 zł.
17	Fundusz galicyjski i krakowski (wspólnie)	—	2.368	1.465	" " 1872 1.810 zł.
	Suma rubryki V.	—	2.368	1.465	" " 1873 1.128 zł.
					razem 4.395 zł.
					przeciętnie 1.465 zł.
	VI. Zapisy i darowizny.				<i>do poz. 18.</i>
					Wynikłość
18	a) Fundusz galicyjski				z roku 1871 6.080 zł.
	Dobrowolne datki i taksy spadkowe . . .	—	6.000	6.490	" " 1872 6.268 zł.
19	b) Fundusz krakowski				" " 1873 7.124 zł.
	dtto dtto	—	76	84	razem 19.472 zł.
	Suma rubryki VI.	—	6.076	6.574	przeciętnie 6.490 zł.
	VII. Rozmaite dochody.				<i>do poz. 19.</i>
					Wynikłość
					z roku 1871 113 zł.
20	Wspólnie	—	10	696	" " 1872 92 zł.
	Suma rubryki VII	—	10	696	" " 1873 48 zł.
					razem 253 zł.
					przeciętnie 84 zł.
	VIII. Dodatek ze Skarbu Państwa				<i>do poz. 20.</i>
					Ponieważ dochody
21	a) Fundusz galicyjski	—	30.553	30.553	tego rodzaju nie dadzą
	b) Fundusz krakowski	—	24.390	24.390	się dokładnie przewi-
	Suma rubryki VIII.	—	54.943	54.943	dzieć, przeto prelimi-
					nuje się kwotę prawdo-
					podobną dla zaokrą-
					glenia.
					<i>do poz. 21 i 22.</i>
					Wskutek reskryptu
					c. k. minist. wyznań
					i oświaty z dnia 29
					września 1869 l. 6865.

Sprawozdanie

z czynności Wydziału krajowego za czas od 1. Września 1873
po koniec Czerwca 1874.

Wysoki Sejmie !

Stosownie do postanowienia §. 26. statutu krajowego przedkładamy niniejszem sprawozdanie z czynności naszych za czas od 1. Września 1873 do końca Czerwca 1874.

I. Prośby do Najjaśniejszego Pana.

Adres dziękczynny za dar 10000 zlr. udzielony na wspomnienie mieszkańców powodzią dotkniętych.

Allegat A.

Wskutek odezwy Prezydium e. k. Namiestnictwa z dnia 11. czerwca 1874 l. 4517/pr donoszącej, że Jego Cesarska i Królewska Apostolska Mość raczył najłaskawiej udzielić z własnych funduszów 10.000 zlr. na wspomnienie dotkniętych powodzią mieszkańców Galicyi, Wydział krajowy postanowił złożyć u stóp tronu adres z wyrazami szczerego podziękowania i najgłębszej wdzięczności, jaką kraj cały przejął ten nowy a tak wspaniałomyślny akt łaski Monarszej. Adres ten wysłał Wydział krajowy za pośrednictwem Prezydium e. k. Namiestnictwa. Według odezwy Prezydium e. k. Namiestnictwa z dnia 11. lipca b. r. l. 5593/pr Najjaśniejszy Pan raczył najłaskawiej przyjąć ten adres do wiadomości.

II. Ustawy i uchwały podlegające Najwyższej sankcyi.

A. Sankcyonowane.

1). Najwyższem postanowieniem z dnia 17. Kwietnia 1874 raczył Jego Cesarska i Królewska Apostolska Mość użyć najłaskawiej najwyższej sankcyi uchwalonemu przez Sejm krajowy projektowi ustawy przedłużającej do końca 1874 r. upoważnienie dane Wydziałowi krajo-

wemu ustawą z dnia 12. lutego 1873 do udzielania pożyczek powiatom, których ludność zagrożoną jest niedostatkiem.

2). Najwyższem postanowieniem z dnia 3. Kwietnia 1874 raczył Jego Cesarska i Królewska Apostolska Mość zatwierdzić najlaskawiej uchwalony przez Sejm krajowy rozkład dodatków krajowych do podatków bezpośrednich na r. 1874, mianowicie na pokrycie potrzeb funduszków indemnizacyjnych Galicyi wschodniej i zachodniej i W. X. Krakowskiego po 51 centów a na pokrycie potrzeb funduszu krajowego po 30 centów od jednego zlr. w. a. podatków bezpośrednich z dodatkiem $\frac{1}{2}$.

3) Jego Ces. i Król. Apostolska Mość raczył postanowieniem z dnia 17. Czerwca 1874 r. najlaskawiej udzielić sankcyi uchwalonym przez Sejm krajowy projektom do ustawy:

- a) zmieniającej postanowienia §. 44. Ustawy o reprezentacyi powiatowej z dnia 12. Sierpnia 1866 r.
- b) zmieniającej postanowienia §§. 102 i 108 Ustawy gminnej z dnia 12. Sierpnia 1866 r.
- c) zmieniającej postanowienie §. 80. Ust. gminnej z dnia 12. Sierpnia 1866 r. i §. 23. Ust. o reprezentacyi powiatowej z dnia 12. Sierpnia 1866 r.
- d) zmieniającej postanowienie §. 99 Ust. gminnej z dnia 12. Sierpnia 1866 r.
- e) zmieniającej postanowienie §. 70 Ustawy gminnej i §. 22. Ustawy o reprezentacyi powiatowej z dnia 12. Sierpnia 1866 r.
- f) zmieniającej postanowienie §. 51. Ustawy gminnej z dnia 12. Sierpnia 1866 r.

4. Jego Ces. i Król. Apostolska Mość raczył udzielić najwyższej sankcyi projektom do ustaw zezwalających na pobór wyższego dodatku gminnego do podatku konsumcyjnego, lub też na pobór innych opłat gminnych:

- a) Gminie *Kossów* na pobór dodatku 75% do podatku konsumcyjnego od mięsa i wina.
- b) Gminie m. *Kalusz* na pobór opłat od napojów gorących.
- c) Gminie m. *Nadwórnej* na pobór opłat od napojów gorących.
- d) Gminie m. *Mościska* na pobór opłat od napojów gorących.
- e) Gminie m. *Lwowa* na pobór dodatku gminnego do podatku konsumcyjnego od wina.
- f) Gmina m. *Brody* na pobór dodatku od podatku konsumcyjnego.
- g) Gminie *Tyczyn* na pobór opłat od napojów gorących.
- h) Gminie m. *Strzyżowa* na pobór opłat od słodzonych napojów gorących.
- i) gminie m. *Podgórze* na podwyższenie dotychczasowych opłat od napojów gorących.

5. Jego Ces. i Król. Apostolska Mość raczył udzielić najwyższej sankcyi projektom do ustaw względem pozwolenia 229 gminom na pobór wyższego dodatku gminnego do podatków bezpośrednich, a mianowicie:

Powiatu *Bialskiego* na rok 1874 :

gminie	Międzybrodzie lipnickie	w wysokości	dwadzieścia i dziewięć (29) ‰
„	Heczmarowice	„	czterdzieści i ośm (48) ‰
„	Bulowice	„	czterdzieści sześć i pół (46½) ‰

powiatu *Horodeńskiego* na rok 1874 :

gminie	Repuszyńce	w wysokości	dwadzieścia i dziewięć (29) ‰
„	Dąbki	„	dwadzieścia i siedm (27) ‰
„	Głuszków	„	trzydzieści i pięć (35) ‰
„	Isaków	„	dwadzieścia i ośm (28) ‰
„	Żywaczów	„	trzydzieści i cztery (34) ‰
„	Wierzbowce	„	dwadzieścia i ośm (28) ‰
„	Targowica	„	trzydzieści i pięć (35) ‰
„	Hawrylak	„	trzydzieści (30) ‰
„	Chmielowa	„	trzydzieści i trzy (33) ‰

na lat trzy 1874, 1875 i 1876 :

gminie	Czernelica	w wysokości	trzydzieści i jeden (31) ‰
„	Serafince	„	trzydzieści i dwa (32) ‰
„	Stryleze	„	trzydzieści (30) ‰

Powiatu *Kałuskiego* w r. 1874 :

gminie	Zagórze	w wysokości	czterdzieści i sześć (46) ‰
„	Bania	„	sześćdziesiąt dwa i pół (62½) ‰
„	Broszniów	„	dwadzieścia siedm i pół (27½) ‰
„	Petranka	„	trzydzieści i cztery (34) ‰
„	Dąbrowa	„	czterdzieści cztery (44) ‰
„	Tomaszowce	„	dwadzieścia i siedm (27) ‰
„	Dubowica	„	trzydzieści i siedm (37) ‰
„	Tużyłów z Kotiatyczami	w wysokości	dwadzieścia dziewięć i pół (29½) ‰
„	Kopanka	w wysokości	dwadzieścia i sześć (26) ‰
„	Perekosy	„	trzydzieści i trzy (33) ‰
„	Podhorki	„	czterdzieści (40) ‰
„	Zawój	„	trzydzieści (30) ‰
„	Grabówka	„	trzydzieści i jeden (31) ‰
„	Bereźnica szlachecka	w wysokości	trzydzieści i jeden (31) ‰
„	Słobudka	w wysokości	czterdzieści i pięć (45) ‰
„	Śliwki	„	trzydzieści i pięć (35) ‰
„	Majdan	„	sześćdziesiąt i jeden (61) ‰
„	Przysłup	„	czterdzieści (40) ‰
„	Wojniłów	„	trzydzieści i pięć (35) ‰
„	Dolszka	„	trzydzieści cztery i pół (34½) ‰
„	Łuka	„	dwadzieścia dziewięć i pół (29½) ‰
„	Cwitowa	„	trzydzieści i cztery (34) ‰
„	Siołko	„	czterdzieści i siedm (47) ‰
„	Seredne	„	trzydzieści i pięć (35) ‰

gminie	Mysłów	w wysokości	trzydzieści ośm (38) ‰
„	Jaworówka	„	sześćdziesiąt i siedm (67) ‰
„	Nowy Kałusz	„	czterdzieści i jeden (41) ‰
„	Humenów	„	dwadzieścia ośm i pół (28½) ‰
„	Jasień	„	dwadzieścia sześć i pół (26½) ‰
„	Dołhe	„	trzydzieści i ośm (38) ‰

Powiatu *Kołomyjskiego* na rok 1873:

gminie Bania berezów w wysokości trzydzieści (30) ‰

Powiatu *Mieleckiego* na rok 1874:

gminie	Przeclaw	w wysokości	siedmdziesiąt i dwa (72) ‰
„	Trzaciana	„	siedmdziesiąt i trzy (73) ‰
„	Breń	„	trzydzieści i dwa (32) ‰
„	Czermin	„	czterdzieści i dziewięć (49) ‰
„	Chorzelów	„	czterdzieści (40) ‰
„	Cyranka	„	sześćdziesiąt i sześć (66) ‰
„	Durdy	„	sześćdziesiąt i trzy (63) ‰
„	Gawłuszowice	„	ośmdziesiąt (80) ‰
„	Goleszów	„	pięćdziesiąt i dwa (52) ‰
„	Jozefsdorf	„	sześćdziesiąt i dziewięć (69) ‰
„	Jamy	„	siedmdziesiąt i pięć (75) ‰
„	Książnice	„	siedmdziesiąt i ośm (78) ‰
„	Kliszów	„	czterdzieści i dziewięć (49) ‰
„	Kawenczyn	„	ośmdziesiąt i siedm (87) ‰
„	Knapy i Smykle	„	sześćdziesiąt i ośm (68) ‰
„	Łysaków	„	trzydzieści i cztery (34) ‰
„	Otałęż	„	sześćdziesiąt i sześć (66) ‰
„	Podleszany	„	siedmdziesiąt i ośm (78) ‰
„	Szafranów	„	czterdzieści (40) ‰
„	Surowa	„	dwadzieścia i ośm (28) ‰
„	Tuszów narodowy	„	trzydzieści i pięć (35) ‰
„	Wola wadowska	„	trzydzieści i dwa (32) ‰
„	Wojśław	„	czterdzieści i pięć (45) ‰
„	Wola otałęska	„	trzydzieści i dziewięć (39) ‰
„	Waupierzów	„	czterdzieści (40) ‰
„	Wola mielecka	„	pięćdziesiąt i cztery (54) ‰
„	Zaduszniki	„	sześćdziesiąt i siedm (67) ‰
„	Złotniki	„	ośmdziesiąt (80) ‰
„	Ziempniów	„	trzydzieści i dwa (32) ‰
„	Wadowice dolne	„	czterdzieści i ośm (48) ‰
„	Wadowice górne	„	czterdzieści sześć i pół (46½) ‰
„	Dobryniń	„	trzydzieści i dziewięć (39) ‰
„	Tuszów kolonia	„	ośmdziesiąt siedm i pół (87½) ‰

Powiatu *Łudzińskiego* na rok 1874:

gminie Kanafosty w wysokości trzydzieści (30) ‰

gminie Rozdziałowice	w wysokości	trzydzieści i cztery	(34) ‰
„ Kupnowice	„	trzydzieści i ośm	(38) ‰

Powiatu *Samborskiego* na rok 1874:

gminie Majnicz	w wysokości	trzydzieści i pięć	(35) ‰
„ Podmanasterek	„	pięćdziesiąt i ośm	(58) ‰
„ Spryńka mała	„	dwadzieścia i ośm	(28) ‰
„ Towarnia	„	pięćdziesiąt	(50) ‰
„ Barańczyce	„	trzydzieści	(30) ‰
„ Chlewiska	„	czterdzieści	(40) ‰
„ Korniów	„	czterdzieści i pięć	(45) ‰

Powiatu *Śniatyńskiego* na rok 1873 i 1874:

gminie Mikulińce	w wysokości	pięćdziesiąt i dwa	(52) ‰
„ Popielniki	„	dwadzieścia i siedm	(27) ‰

na rok 1873:

gminie Nowosielice	w wysokości	trzydzieści siedm i pół	(37½) ‰
--------------------	-------------	-------------------------	---------

na rok 1874:

gminie Rożnów	w wysokości	czterdzieści i sześć	(46) ‰
„ Budyłów	„	pięćdziesiąt i cztery	(54) ‰
„ Demycze	„	trzydzieści	(30) ‰
„ Lubkowice	„	trzydzieści i dwa	(32) ‰
„ Trościaniec	„	dwadzieścia sześć i pół	(26½) ‰

Powiatu *Sokalskiego* na rok 1873:

gminie Hohółów	w wysokości	trzydzieści i ośm	(38) ‰
„ Ostrów	„	pięćdziesiąt i sześć	(56) ‰

Powiatu *Trembowelskiego* na rok 1874:

gminie Boryczówka	w wysokości	trzydzieści i jeden	(31) ‰
„ Tiutków	„	dwadzieścia dziewięć	(29) ‰
„ Nałuże	„	trzydzieści	(30) ‰
„ Zazdrość	„	trzydzieści	(30) ‰
„ Słobudka janowska	„	trzydzieści i cztery	(34) ‰
„ Młyniska	„	trzydzieści i dwa	(32) ‰

Powiatu *Borszczowskiego* na rok 1873 i następne 3 lata 1874, 1875 i 1876:

gminie Załucze	w wysokości	trzydzieści i cztery	(34) ‰
„ Paniowce	w wysokości	trzydzieści i trzy	(33) ‰
„ Zawala	w wysokości	czterdzieści i siedm	(47) ‰
„ Koraczówka i Okopy	w wysokości	dwadzieścia i ośm	(28) ‰

Powiatu *Kołomyjskiego* na rok 1873 :

- gminie Łucza w wysokości trzydzieści (30) ‰
 „ Młodziatyn w wysokości czterdzieści i siedm (47) ‰
 „ Piadyki w wysokości trzydzieści i dwa (32) ‰
 „ Żukocin w wysokości trzydzieści i cztery (34) ‰

Powiatu *Kosowskiego* w roku 1873, 1874 i 1875 :

- gminie Uścieryki w wysokości czterdzieści (40) ‰
 „ Perechrestne w wysokości trzydzieści (30) ‰

w roku 1874 i 1875 :

- gminie Stebne w wysokości czterdzieści i ośm (48) ‰
 „ Dołhopole w wysokości sześćdziesiąt i pięć (65) ‰
 „ Polanka w wysokości pięćdziesiąt (50) ‰

w roku 1873 :

- gminie Smódna w wysokości trzydzieści pięć i pół (35½) ‰

Powiatu *Krośniańskiego* w roku 1874 :

- gminie Iskrzynia w wysokości pięćdziesiąt i sześć (56) ‰
 „ Korczyna w wysokości pięćdziesiąt (50) ‰

Powiatu *Limanowskiego* w roku 1874 :

- gminie Bałazówka w wysokości dwadzieścia i sześć (26) ‰
 „ Jadamwola w wysokości czterdzieści i trzy (43) ‰
 „ Lipowe w wysokości dwadzieścia i dziewięć (29) ‰
 „ Makowica w wysokości trzydzieści (30) ‰
 „ Owieczka w wysokości czterdzieści i sześć (46) ‰
 „ Pryszowa w wysokości trzydzieści (30) ‰
 „ Świdniki w wysokości pięćdziesiąt i dwa (52) ‰
 „ Zagorów w wysokości czterdzieści i dwa (42) ‰
 „ Zawadka w wysokości trzydzieści i dwa (32) ‰

Powiatu *Mieleckiego* w roku 1874 :

- gminie Błonie w wysokości sześćdziesiąt i trzy (63) ‰
 „ Piechota w wysokości osmdziesiąt siedm i pół (87½) ‰
 „ Grzybów w wysokości czterdzieści dwa i pół (42½) ‰
 „ Czajkowa w wysokości trzydzieści i ośm (38) ‰
 „ Schönanger w wysokości pięćdziesiąt sześć i ćwierć (56¼) ‰
 „ Domacyna w wysokości czterdzieści i pół (40½) ‰
 „ Rzędzanowice w wysokości sześćdziesiąt sześć i pół (66½) ‰
 „ Rzemień i Łuże w wysokości dwadzieścia dziewięć i pół (29½) ‰
 „ Rzochów w wysokości czterdzieści pięć (45) ‰
 „ Borowa w wysokości czterdzieści ośm i pół (48½) ‰
 „ Kielków w wysokości dwadzieścia sześć i ćwierć (26¼) ‰
 „ Piątkowice w wysokości sześćdziesiąt dwa i ćwierć (62¼) ‰

- gminie Szydłowice w wysokości dwadzieścia sześć (26) $\frac{0}{0}$
 „ Przykop w wysokości trzydzieści sześć i pół (36 $\frac{1}{2}$) $\frac{0}{0}$
 „ Pluty w wysokości pięćdziesiąt i pięć (55) $\frac{0}{0}$
 „ Wojków w wysokości pięćdziesiąt dwa i pół (52 $\frac{1}{2}$) $\frac{0}{0}$
 „ Wylów z Kondziołkami w wysok. trzydzieści sześć i pół (36 $\frac{1}{2}$) $\frac{0}{0}$
 „ Babule w wysokości siedmdziesiąt dwa i pół (72 $\frac{1}{2}$) $\frac{0}{0}$
 „ Padew kolonia w wysokości osmdziesiąt trzy i ćwierć (83 $\frac{1}{4}$) $\frac{0}{0}$
 „ Jaślany w wysokości trzydzieści trzy i pół (33 $\frac{1}{2}$) $\frac{0}{0}$
 „ Ostrówek w wysokości dwadzieścia dziewięć i pół (29 $\frac{1}{2}$) $\frac{0}{0}$
 „ Reichsheim w wysokości trzydzieści siedm i pół (37 $\frac{1}{2}$) $\frac{0}{0}$

Powiatu *Nadwórniańskiego* na rok 1873 :

- gminie Mołodyłów w wysokości trzydzieści i siedm (37) $\frac{0}{0}$

Powiatu *Pilzneńskiego* na rok 1874 :

- gminie Łuczki brzeskie w wysokości trzydzieści i siedm (37) $\frac{0}{0}$
 „ Goleńczyna w wysokości trzydzieści i jeden (31) $\frac{0}{0}$
 „ Parkosz w wysokości trzydzieści i siedm (37) $\frac{0}{0}$
 „ Połomeja w wysokości trzydzieści i cztery (34) $\frac{0}{0}$
 „ Dobrków w wysokości pięćdziesiąt (50) $\frac{0}{0}$
 „ Brzeźnica w wysokości trzydzieści (30) $\frac{0}{0}$
 „ Mokrzec w wysokości czterdzieści i jeden (41) $\frac{0}{0}$

Powiatu *Samborskiego* na rok 1873 :

- gminie Sprynia wielka w wysokości pięćdziesiąt (50) $\frac{0}{0}$
 „ Podmanasterek w wysokości pięćdziesiąt i jeden (51) $\frac{0}{0}$
 „ Chlewiska w wysokości trzydzieści i ośm (38) $\frac{0}{0}$
 „ Majnicz w wysokości trzydzieści i pięć (35) $\frac{0}{0}$

Powiatu *Tarnowskiego* na rok 1874 :

- gminie Bistuszowa w wysokości sześćdziesiąt i pół (60 $\frac{1}{2}$) $\frac{0}{0}$
 „ Błonie w wysokości trzydzieści trzy (33) $\frac{0}{0}$
 „ Bużyn w wysokości sześćdziesiąt i sześć (66) $\frac{0}{0}$
 „ Chyszów w wysokości sześćdziesiąt i cztery (64) $\frac{0}{0}$
 „ Dąbrówka infułacka w wysokości dwadzieścia i ośm (28) $\frac{0}{0}$
 „ Dąbrówka szczepanowska z Lubczą z wysok. trzydzieści jeden i pół (31 $\frac{1}{2}$) $\frac{0}{0}$
 „ Garbek w wysokości czterdzieści jeden (41) $\frac{0}{0}$
 „ Gumniska w wysokości trzydzieści i trzy (33) $\frac{0}{0}$
 „ Janowice w wysokości trzydzieści i ośm (38) $\frac{0}{0}$
 „ Karwodrza w wysokości dwadzieścia i siedm (27) $\frac{0}{0}$
 „ Kowalowa w wysokości trzydzieści ośm i pół (38 $\frac{1}{2}$) $\frac{0}{0}$
 „ Kielanowice w wysokości siedmdziesiąt i sześć (76) $\frac{0}{0}$
 „ Lichwin w wysokości trzydzieści i pięć (35) $\frac{0}{0}$
 „ Łowczów w wysokości czterdzieści cztery i pół (44 $\frac{1}{2}$) $\frac{0}{0}$
 „ Łękawica w wysokości trzydzieści i sześć (36) $\frac{0}{0}$
 „ Łowczówek w wysokości pięćdziesiąt i pięć (55) $\frac{0}{0}$

gminie	Nieciecza	w wysokości	trzydzieści i jeden	(31) $\frac{0}{0}$
"	Ostrów	w wysokości	dwadzieścia dziewięć	(29) $\frac{0}{0}$
"	Łęg ad Partyń	w wysokości	trzydzieści i pięć	(35) $\frac{0}{0}$
"	Pleśna	w wysokości	sześćdziesiąt i cztery	(64) $\frac{0}{0}$
"	Podlesie dębowe	w wysokości	pięćdziesiąt i siedm	(57) $\frac{0}{0}$
"	Poręba radlna	w wysokości	trzydzieści i sześć	(36) $\frac{0}{0}$
"	Piotrkowice	w wysokości	czterdzieści cztery i pół	(44 $\frac{1}{2}$) $\frac{0}{0}$
"	Radlna	w wysokości	trzydzieści i dziewięć	(39) $\frac{0}{0}$
"	Rzędzin	w wysokości	pięćdziesiąt cztery i pół	(54 $\frac{1}{2}$) $\frac{0}{0}$
"	Rzuchowa	w wysokości	ośmdziesiąt dwa i pół	(82 $\frac{1}{2}$) $\frac{0}{0}$
"	Siedliska	w wysokości	czterdzieści i siedm	(47) $\frac{0}{0}$
"	Skrzyszów	w wysokości	dwadzieścia ośm i pół	(28 $\frac{1}{2}$) $\frac{0}{0}$
"	Targowisko	w wysokości	trzydzieści sześć	(36) $\frac{0}{0}$
"	Tarnowiec	w wysokości	czterdzieści i ośm	(48) $\frac{0}{0}$
"	Trzemesna	w wysokości	sześćdziesiąt i ośm	(68) $\frac{0}{0}$
"	Wróblowice	w wysokości	sześćdziesiąt i pięć	(65) $\frac{0}{0}$
"	Zabłędza	w wysokości	sześćdziesiąt i siedm	(67) $\frac{0}{0}$
"	Żukowice stare	w wysokości	dwadzieścia ośm i pół	(28 $\frac{1}{2}$) $\frac{0}{0}$
"	Żdzary	w wysokości	trzydzieści i cztery	(34) $\frac{0}{0}$
"	Konary	w wysokości	czterdzieści dwa i pół	(42 $\frac{1}{2}$) $\frac{0}{0}$
"	Zgłobice	w wysokości	trzydzieści i siedm	(37) $\frac{0}{0}$

Powiatu *Tłumackiego* na rok 1873 :

gminie	Kłubowce	w wysokości	trzydzieści i trzy	(33) $\frac{0}{0}$
--------	----------	-------------	--------------------	--------------------

Powiatu *Żółkiewskiego* na rok 1873 :

gminie	Wiązowa	w wysokości	pięćdziesiąt i jeden	(51) $\frac{0}{0}$
"	Stanisłówka	w wysokości	siedmdziesiąt ośm	(78) $\frac{0}{0}$

na rok 1874 :

gminie	Mierzwica	w wysokości	czterdzieści i jeden	(41) $\frac{0}{0}$
"	Wiesenberg	w wysokości	dziewięćdziesiąt	(90) $\frac{0}{0}$

Powiatu *Doliniańskiego* na rok 1873, 1874, 1875 i 1876 :

gminie	Debelówka	w wysokości :	pięćdziesiąt dwa i pół	(52 $\frac{1}{2}$) $\frac{0}{0}$
"	Engelsberg	"	dziewięćdziesiąt dziewięć	(99) $\frac{0}{0}$
"	Jaworów	"	trzydzieści sześć i pół	(36 $\frac{1}{2}$) $\frac{0}{0}$
"	Kniażółka	"	dwadzieścia dziewięć i pół	(29 $\frac{1}{2}$) $\frac{0}{0}$
"	Lolin	"	dziewięćdziesiąt jeden i pół	(91 $\frac{1}{2}$) $\frac{0}{0}$
"	Maksymówka	"	pięćdziesiąt i pół	(50 $\frac{1}{2}$) $\frac{0}{0}$
"	Nowoszyn	"	dziewięćdziesiąt i dziewięć	(99) $\frac{0}{0}$
"	Słobudka dolinańska	w wysok.:	trzydzieści dziewięć i pół	(39 $\frac{1}{2}$) $\frac{0}{0}$
"	Spas	w wysokości :	czterdzieści i pół	(40 $\frac{1}{2}$) $\frac{0}{0}$
"	Tołuków	"	siedmdziesiąt siedm i pół	(77 $\frac{1}{2}$) $\frac{0}{0}$
"	Teresówka	"	dziewięćdziesiąt i dziewięć	(99) $\frac{0}{0}$
"	Turza gniła	"	pięćdziesiąt	(50) $\frac{0}{0}$

Powiatu *Horodeńskiego* na rok 1874 :

gminie Okno w wysokości dwadzieścia i siedm (27) ‰

na rok 1874, 1875 i 1876 :

gminie Probabia w wysokości czterdzieści trzy i pół (43½) ‰.

- „ Bienkówce, powiatu myślenickiego, w wysokości czterdzieści (40) ‰
- „ Huciska, powiatu bialskiego, w wysokości dziewięćdziesiąt (90) ‰
- „ Międzybrodzie, powiatu bialskiego, w wysokości pięćdziesiąt i dziewięć (59) ‰
- „ Bujaków, powiatu bialskiego, w wysokości osmdziesiąt i jeden (81) ‰
- „ Czudca, powiatu rzeszowskiego, w wysokości pięćdziesiąt i pięć (55) ‰
- „ Posada sanocka, powiatu sanockiego, w wysokości trzydzieści i jeden (31) ‰
- „ Zawadka ad Bukowsko, powiatu sanockiego, w wysok. czterdzieści sześć i pół (46½) ‰
- „ Klimkówka, powiatu sanockiego, w wysokości czterdzieści i sześć (46) ‰
- „ Jaśliska, powiatu sanockiego, w wysokości czterdzieści i pięć (45) ‰

6) Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył udzielić najwyższej sankcyi projektowi do ustawy względem rozłączenia osad : Dziewięcierz i Einsingen w powiecie Rawskim dotychczas w jedną gminę połączonych.

7) Jego ces. i król. Apost. Mość raczył najwyższem postanowieniem z d. 31. Maja 1874 najlaskawiej użyzyć Najwyższej sankcyi uchwalonemu przez Wys. sejm projektowi do ustawy zmieniającej ustęp drugi artykułu V. ustawy z dnia 22. Czerwca 1867 (n. 13. dz. ust. kraj.) o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem księstwem krakowskiem.

8) Dalej sankcyonowane zostały Najwyższem postanowieniem z 12. Października 1873 :

Ustawa o zmianie istniejącej dla król. stoł. miasta Lwowa taryfy do poboru opłaty myta drogowego i rogatkowego.

9) Najwyższem postanowieniem z 17. Kwietnia 1874:

Ustawa odnosząca się do postępowania przy udzielaniu koncesyi na pobór opłat mytnicznych na rzecz funduszów powiatowych, gminnych, jakoteż na rzecz strón prywatnych.

Ustawa o udzieleniu prawa do poboru opłat mytnicznych przez lat cztery Radom powiatowym :

Bocheńskiej drogowego na drodze powiatowej Bocheńsko-Ujskiej.

Brzeskiej drogowego na drodze powiatowej Bogumiłowiecko-Zakliczyńskiej.

Grybowskiej drogowego na drodze powiatowej Zborowicko-Grybowskiej w Siedliskach.

Jasielskiej drogowego na drodze powiatowej Warzycko-Lubelskiej w Lubli.

Pilźnieńskiej drogowego na drodze powiatowej z Pilzna do Czarnej i Radomyśla w Pilznionku i mostowego w Czarnej.

Mieleckiej mostowego na drodze powiatowej z Mielca do Radomyśla w Zgórsku.

Niskiej mostowego na drodze powiatowej od mostu na Tanwie pod Ulanowem i na Rudzie w Rudzie.

Stryjskiej mostowego na drodze gminnej na rzece Opor w Hrebenowie.
Wielickiej mostowego na drodze gminnej Podgórsko-Kobierzyńskiej
od mostu na rzece Wildze.

Chrzanowskiej przewozowego na drodze powiatowej Chrzanowskiej
na Wiśle w Bóbrku.

10) Najwyższem postanowieniem z 18. Kwietnia 1874.

Ustawa o podwyższeniu taryf mytniczych obowiązujących przy
drogach powiatowych : Wielicko-Dobczyckiej w powiecie Wielickim
w Taszycach, i Domaradzko-Strzyżowskiej w powiecie Rzeszowskim
w Strzyżowie.

Ustawa o udzieleniu prawa do poboru opłaty kopytkowej gminie
miasta Rzeszowa i ustawa o udzieleniu takiegoż samego prawa gminie
miasta Przemyśla.

11) Najwyższem postanowieniem z 6. Maja 1874.

Ustawa o udzieleniu prawa do poboru opłat mytniczych przez cztery
lata obszarom dworskim :

w Glinny w powiecie Brzeżańskim mostowego na rzece Strypie przy
drodze gminnej z Pomorzana do Kozłowa,

w Pniowie w powiecie Tarnobrzesckim mostowego w Pniowie na dro-
dze od Rzeszowa i Tarnowa do komory celnogranicznej w Chwałowicach,

w Busku powiatu Kamionki Strumiłowej mostowego w Busku przy
moście Nr. 3. od strony Krasnego i Złoczowa i przy moście Nr. 5. od
strony Jaryczowa,

w Lisowcach w powiecie Zaleszczyckim mostowego na rzece Serecie
przy drodze z Tłustego do Jezierzana,

w Sufeczynie w powiecie Bireckim mostowego na rzece Stubnicy
w Sufeczynie przy drodze z Birczy do Iskani a dalej do Dubiecka,

w Kutkorzu powiatu Złoczowskiego mostowego na rzece Pełtwi pod
Kutkorzem,

w Wysocku powiatu Jarosławskiego przewozowego na Sanie pod
Wysockiem,

w Bobrownikach powiatu Tarnowskiego przewozowego na Dunaju
pod Bobrownikami przy drodze z Tarnowa do Radłowa,

w Tomicach powiatu Wadowickiego przewozowego na rzece Skawie
pomiędzy Tomicami a Witanowicami,

w Przeciszowie powiatu Wadowickiego przewozowego na Wiśle
w gminie Podolszu w przysiółku Podziarkach

w Bóbrku powiatu Chrzanowskiego przewozowego na Wiśle w Grom-
cu; oraz gminom :

w Świącanach powiatu Jasielskiego mostowego tamże,
miasta Sokołowa w powiecie Stryjskim łącznie z obszarem dworskim
mostowego na drodze gminnej od Bolechowa do kolei Lwowsko-Czer-
niowieckiej

Bukaczówce powiatu Rohatyńskiego łącznie z tamtejszym obszarem
dworskim mostowego na rzece Swirz w Bukaczówce

miasta Śniatyna tegoż powiatu przewozowego na Prucie w Śniatynie.

12) Najwyższem postanowieniem z 13. Maja 1874.

Ustawa o udzieleniu Radzie powiatowej w Chrzanowie dalszego prawa poboru opłaty mytniczej na lat cztery a to drogowego przy drodze powiatowej Trzebińsko-Lgockiej na stacyi w Myślachowicach.

Ustawa o udzieleniu gminie wspólnie z obszarem dworskim w Mełnej powiatu Rohatyńskiego prawa poboru myta mostowego na lat cztery od mostu na rzece Świérzu.

13) Najwyższem postanowieniem z 17. Maja 1874.

Ustawa o udzieleniu funduszowi krajowemu prawa do poboru dodatkowej opłaty mytniczej przy moście w Szczawnicy na gościńcu krajowym Krościenko-Szczawnickim.

14) Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 17. Stycznia 1874 r. użyzyć najłaskawiej najwyższej Sankcyi uchwalonemu przez wysoki Sejm krajowy projektowi do ustawy, zawierającej postanowienia na wypadek, że poseł Sejmu ulegnie kondemuacie sądowej lub zostaje pod śledztwem karnem.

15) Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 20. Marca 1874 roku najłaskawiej użyzyć najwyższej Sankcyi uchwalonemu przez wysoki Sejm krajowy projektowi do ustawy względem założenia i wewnętrznego urządzenia ksiąg hipotecznych (gruntowych) w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem.

16. Uchwalona przez Wysoki Sejm na dniu 12. Stycznia 1874 roku. Ustawa o przyjmowaniu chorych izraelitów do szpitalu powszechnego we Lwowie otrzymała sankcyę Jego ces. i król. Apostolskiej Mości na dniu 23. Kwietnia b. r. a ogłoszona w dzienniku Ustaw i rozporządzeń krajowych z 15. Maja 1874 roku (Nr. 37.), weszła w wykonanie z dniem 30. Maja 1874 roku.

B. Niesankcyonowane.

1. Do chwili zamknięcia niniejszego sprawozdania Wydział krajowy nie otrzymał uwiadomnienia o sankcyonowaniu uchwały W. Sejmu upoważniającej Wydział krajowy do pozbycia w drodze sprzedaży realności u św. Maryi Magdaleny we Lwowie pod l. 20 $\frac{1}{2}$, należącej do zakładowego majątku krajowego funduszu policyjnego.

Nie przypuszczając, ażeby powyższej uchwale odmówioną została najwyższa sankcja, Wydział krajowy prowadził rokowania z c. k. nadprokuratorem państwa we Lwowie o warunki kupna i porozumiał się już w tej mierze tak, że zaraz po sankcyonowaniu uchwały sejmowej przystąpić może do spisania kontraktu. Według odezwy c. k. nadprokuratorowi państwa we Lwowie z dnia 12. kwietnia br. l. 785 c. k. ministerstwo

sprawiedliwości zgodziło się w zasadzie na kupno gmachu u św. Maryi Magdaleny, ale ofiarowało za niego tylko 120.000 złr. i postawiło warunek, ażeby aż do zupełnego uiszczenia ceny kupna do domu kary dla kobiet przyjmowane były korekcyonistki w liczbie 30 — 40. W odpowiedzi swojej z dnia 14. Kwietnia br. l. 6210 Wydział krajowy zgodził się na ofiarowaną cenę kupna a co do powyższego warunku przyjął propozycję c. k. Ministerstwa sprawiedliwości z zastrzeżeniem, że zarząd domu karnego będzie obowiązany przyjąć w razie potrzeby wyższą liczbę korekcyonistek t. j. do 50 głów, jeżeli to bez uszczuplenia niezbędnego miejsca dla więźniów będzie mogło nastąpić. Skoro liczba korekcyonistek i innych kobiet więzionych w domu karnym będzie wynosić 400 głów, zarząd domu karnego nie będzie obowiązany do przyjmowania korekcyonistek po nad liczbę 40. Zarazem udał się Wydział krajowy do Prezydium c. k. Namiestnictwa z prośbą o przyspieszenie najwyższej sankcyi dla uchwały sejmowej. Do chwili zamknięcia sprawozdania nie nadeszła odpowiedź od c. k. nadprokuratorcy państwa we Lwowie, ale Wydział krajowy oczekuje, że c. k. ministerstwo sprawiedliwości zatwierdzi określone powyżej warunki.

Tymczasem wskutek zgaśnięcia kontraktu z r. 1869 o najem realności u św. Maryi Magdaleny Wydział krajowy widział się spowodowanym przedłużyć ten kontrakt na dalsze cztery lata t. j. od 15 maja 1874 do tegoż dnia 1878 z następującą zmianą artykułu III :

1. Fundusz domu karnego obowiązuje się płacić funduszowi politycy krajowej począwszy od 15. maja 1874 z góry po 9.500 złr. jako nowy czynsz za ten budynek.

2. Wydział krajowy zgadza się ze swojej strony, ażeby zapłacona za pierwszy rok najmu kwota 9.500 złr. po nadejściu najwyższej sankcyi przy zawarciu kontraktu policzoną została na rachunek umówionej ceny kupna w kwocie 120.000 złr. po strąceniu uiszczonych tymczasem podatków i ewentualnych kosztów reperacyi; fundusz domu karnego zaś obowiązuje się płacić począwszy od 15. maja 1874 6% od reszty ceny kupna, która pozostanie po strąceniu już zapłaconego czynszu i kwoty uiszczonej tytułem pierwszej raty ceny kupna.

Ta dodatkowa umowa przedłożoną została przez c. k. nadprokuratorcy państwa we Lwowie c. k. Ministerstwu sprawiedliwości do zatwierdzenia.

2. Ustawa zmieniająca postanowienie §. 50. Ustawy gminnej z dnia 12. sierpnia r. 1866 i §. 29 Ustawy o reprezentacyi powiatowej z dnia 12. sierpnia 1866 r.

3. Ustawa zmieniająca postanowienia §§. 50 i 51 Ustawy reprezentacyi powiatowej z d. 12. sierpnia 1866.

C. Zawieszono w sankcyonowaniu.

Co do ustawy względem odłączenia miasta *Bieczu* od przedmieść i utworzenia dwóch osobnych gmin administracyjnych, zażądano wedle Odezwy c. k. Prezydium Namiestnictwa z dnia 13. Kwietnia 1874 r. do liczby 2030 bliższego wyświecenia co do dawnych granic miasta *Bieczu*. W skutek tego przedłożył Wydział powiatowy rozprawę uzupełniającą. Gdy rozprawa ta wyświeciła dokładnie dawne granice miasta, a stosownem jest, ażeby dla uniknienia wszelkich nieporozumień granice rozdzielić się mających gmin z całą ścisłością w ustawie oznaczonymi były wnosi Wydział krajowy oddzielnem sprawozdaniem nowy projekt do ustawy co do odłączania miasta *Bieczu* od przedmieść.

III. Sprawy specjalnie przekazane.

Petycja Rady powiatowej Tarnowskiej o odpisanie $\frac{3}{4}$ podatku gruntowego z powodu klęsk elementarnych.

Petycja Rady powiatowej w Tarnowie o poparcie u wys. c. k. Rządu żądania, ażeby gospodarzom tego powiatu odpisano $\frac{3}{4}$ podatku gruntowego za r. 1873 z powodu klęsk elementarnych odstąpił Wydział krajowy Prezydium c. k. krajowej dyrekcji skarbowej z prośbą o uwzględnienie.

Petycja Michała Skrzyszowskiego od odpisania podatku zarobkowego nałożonego na jego służbę.

Petycję Michała Skrzyszowskiego, dzierżawcy dóbr w Bełzcu o wstawienie się do Władz rządowych, ażeby podatek zarobkowy nałożony na jego służbę został odpisany, odstąpił Wydział krajowy Prezydium c. k. krajowej dyrekcji skarbowej do uwzględnienia w miarę możliwości.

Petycja pogorzalców gminy Welesnicy o zapomogę.

Załatwiając petycję czterech pogorzalców gminy Welesnicy w powiecie Nadworniańskim: Józefa Wojny, Onufrego Petryka, Filipa Kocha i Gittli Weneser udzielił Wydział krajowy petentom po 10 złr. tytułem bezzwrotnej zapomogi.

Petycja gmin Tyniec i Kostrze o uwolnienie od zwrotu zapomogi.

Petycje gmin Tyniec i Kostrze w powiecie Wielickim o uwolnienie od zwrotu zapomogi udzielonej przez Rząd w r. 1846 tamtejszym mieszkańcom w ziemiopłodach, odstąpił Wydział krajowy Prezydium c. k. Namiestnictwa z prośbą o poparcie takowych w c. k. ministerstwie spraw wewnętrznych i skarbu.

Petycja niektórych gmin powiatu Brzeskiego o odpisanie podatków.

Petycje gmin: Radłów, Wola Radłowska, Wał i Ruda, Zabawa Przybysławice, Marcinkowice, Zdrochce, Biskupice radłowskie, Niwka i Głów w powiecie Brzeskim o odpisanie jednorocznego podatku z powodu nieurodzajów, petycję gminy Wołczyszczowia w powiecie Mościskim o odpisanie podatku, wreszcie petycje gmin Strzelce wielkie i Strzelce małe w powiecie Brzeskim o powstrzymanie egzekucyi za zaległe podatki, o odpisanie bieżących podatków i o następczenie zarobku przy sypianiu wałów, odstąpił Wydział krajowy Prezydium c. k. Namiestnictwa do uwzględnienia w miarę możliwości, załatwiając równocześnie te żądania petycji, które należą do zakresu działania władz autonomicznych.

Petycja gmin parafii Tropie o wzbronienie zużycia nader wielkiej ilości ziemniaków w gorzelniach.

Petycję gmin należących do parafii Tropie w powiecie Brzeskim z wnioskiem, ażeby dla zapobieżenia niedostatkowi ludności wzbroniono spekulantom wywozić dla gorzelń nader wielkie zapasy ziemniaków i zboża, złożył Wydział krajowy do aktów, gdyż pomysł tej petycji nie dawał powodu do żadnego zarządzenia.

Petycja gminy Mutne o subwencyę.

W skutek odstąpionej Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia petycji gminy Mutne o subwencyę z funduszków krajowych z powodu szkód wyrządzonych ulewami i gradobiciem, Wydział krajowy zażądał od Wydziału powiatowego i c. k. Starostwa w Żywcu potrzebnych wyjaśnień. Przekonawszy się, że prośba petycji była uzasadnioną udzielił Wydział krajowy gminie Mutne za pośrednictwem Wydziału powiatowego w Żywcu 200 złr. tytułem bezzwrotnej zapomogi.

W sprawie funduszków indemnizacyjnych.

Na posiedzeniu z dnia 10. Stycznia 1874 Wysoki Sejm powziął uchwałę następującej treści :

„Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w sprawie uposażenia galicyjskich funduszków indemnizacyjnych i oddania ich w zarząd reprezentacyi kraju w myśl rokowań przeprowadzonych z Wydziałem krajowym, poczynił odpowiednie kroki do ostatecznego załatwienia tej sprawy.“

W odezwie z dnia 30. marca br. l. 2399 Wydział krajowy przypomniał Prezydium c. k. Namiestnictwa potrzebę spiesznego załatwienia tej sprawy. Odpowiedź na tę odezwę dotąd nie nadeszła.

W sprawie uwolnienia urzędników gminnych od dodatków krajowych i indemnizacyjnych.

Odezwą z dnia 9. marca 1864 l. 9741 c. k. Namiestnictwo zapytało Wydział krajowy o opinię w sprawie wystosowanego do c. k. ministerstwa podania urzędników magistratualnych w Stanisławowie i Przemyślu o uwolnienie od dodatków krajowych i indemnizacyjnych do opłacanego przez nich podatku dochodowego. W odpowiedzi swojej z dnia 17. czerwca br. l. 4497 Wydział krajowy przedstawił powody, dla których według jego zdania podanie wspomniane powinno być odmownie załatwione.

W sprawie pożyczki kr. z roku 1873.

Na posiedzeniu z dnia 10. Stycznia 1874 Wysoki Sejm uchwalając ustawę przedłużającą do końca 1874 upoważnienie dane Wydziałowi krajowemu ustawą z dnia 12. lutego 1873 do udzielania pożyczek powiatom, których ludność zagrożoną jest niedostatkami, powziął zarazem następującą uchwałę: „Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby do zrealizowania reszty ustawą z dnia 12. Lutego 1873 dozwolonej pożyczki krajowej przystąpił, jeżeli cała pomienioną ustawą objęta pożyczka krajowa „uwolnioną zostanie od wszelkich opłat bezpośrednich i podatków.“

Przekonawszy się z dawniejszych oświadczeń Wysokiego c. k. rządu, że w sprawie uwolnienia pożyczki krajowej od opłat bezpośrednich i podatków w kołach decydujących panuje opinja wręcz nieprzychylna, Wydział krajowy nie łudził się nadzieją, że warunek przez Wysoki Sejm postawiony rychło i łatwo spełniony zostanie. Mimo to Wydział krajowy przejęty przeświadczeniem, że powyższe żądanie jest słusznem i uwzględ-

nienia godnem nietylko w interesie kraju, lecz także i państwa, nie zrażał się ujemnym wynikiem dotychczasowych przedstawień swoich, lecz postanowił użyć wszelkich środków dla pokonania istniejących trudności. Najodpowiedniejszym i najpraktyczniejszym środkiem wydało się Wydziałowi krajowemu ponowne podniesienie tej sprawy w Radzie państwa z inicjatywy galicyjskich deputowanych. W tym celu wystosował Wydział krajowy dnia 11. Lutego b. r. l. 2331 do galicyjskich członków Izby Deputowanych: Dra Mikołaja Zyblikiewicza, Dra Franciszka Smolki, Dra Juliana Dunajewskiego, i p. Bazylego Kowalskiego, pismo, w którym powołując się na ich tyle razy wypróbowaną troskliwość o dobro kraju prosił, ażeby znakomitym wpływem swoim zechcieli wyjednać w komisji skarbowej i pełnej Izbie deputowanych pomyślnie załatwienie sprawy uwolnienia pożyczki krajowej od bezpośrednich opłat i podatków.

Alegat D. Do wezwania tego załączył Wydział krajowy memoriał z dnia 10. Lutego 1874 L. 2331 D. wyświecający cały przebieg sprawy pożyczkowej, wyłuszczający cele pożyczki i wszystkie powody, które przemawiają za wskazanymi powyżej ulgami. Równocześnie udał się Wydział krajowy z prośbą do Jego Excellencyi ministra Dra Floryana Ziemiałkowskiego, ażeby użyzył tej sprawie swojego poparcia i był jej orędownikiem w radzie ministrów i wobec korony. Wreszcie przedstawił Wydział krajowy Prezydium c. k. Namiestnictwa potrzebę uwolnienia pożyczki krajowej od bezpośrednich opłat i podatków nietylko w interesie kraju, lecz także w interesie państwa i c. k. rządu.

Powyższe pismo Wydziału krajowego odniosło wkrótce o tyle skutek pożądany, że na posiedzeniu Izby deputowanych Rady państwa z dnia 17. Marca b. r. Deputowani: B. Kowalski, Dr Smolka i Dr Dunajewski wnieśli następujący przez 47 innych galicyjskich deputowanych podpisany wniosek:

„Wysoka Izba zechce uchwalić:

Ustawa z dnia... uwalniająca od podatku i opłat galicyjską pożyczkę krajową w sumie 5.200.000 złr.

Zgodnie z uchwałą obu Izb Rady państwa rozporządzam co następuje:

§. 1. Kwity tymczasowe, obligacye i kupony galicyjskiej pożyczki krajowej w sumie 5.200.000 złr. sankcyonowanej ustawą z dnia 12. Lutego 1873 wolne są od opłaty należności stemplowej, odsetki zaś tej pożyczki od opłaty podatku dochodowego tudzież od tego podatku, który w miejsce podatku dochodowego ma być przez przyszłe ustawy zaprowadzonym.

§. 2. Obligacye tej pożyczki użyte być mogą jako przynoszący odsetki kapitał fundacyjny zakładów zostających pod nadzorem publicznym oraz jako pieniądze pupilarne, fideikomisowe i depozytowe, wreszcie w wysokości kursu giełdowego jako kaucye służbowe i na zapewnienie interesu.

§. 3. Wykonanie tej ustawy polecam Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.“

Pierwsze czytanie tego wniosku odbyło się na posiedzeniu Izby deputowanych z dnia 20. Marca b. r. a deputowany p. Bazyli Kowalski uzasadniając takowy w dłuższej przemowie przedstawił reprezentacyi państwa, jak słusznem jest żądanie zawarte w przedłożonym projekcie ustawy wobec panującego w Galicyi niedostatku, jak znacznie upośledzoną jest Galicya co do państwowych linii komunikacyjnych w porównaniu z innemi krajami koronnemi, wreszcie jak stanowczo domaga się interes skarbu państwowego, ażeby zrealizowaną została pożyczka, za pomocą której kraj nasz wyręczyłby państwo w budowie dróg najniezbędniejszych zarówno pod względem ekonomicznym jak i strategicznym. W końcu powołał się mowca na precedensy przemawiające dobitnie za uwzględnieniem jego wniosku a następnie deputowany Dr Dunajewski zwrócił uwagę, że skarb państwa w skutek uwolnienia galicyjskiej pożyczki od opłat bezpośrednich i podatków nie dozna uszczerbku, gdyż w razie uchylecia wniesionego projektu ustawy, pożyczka wcale nie będzie zrealizowaną.

Izba deputowanych uwzględniając motywa zawarte w mowach obu deputowanych galicyjskich uchwaliła na ich wniosek odesłać powyższy projekt ustawy do komisji budżetowej. Już ten wynik głosowania dodał otuchy Wydziałowi krajowemu zwłaszcza wobec faktu, że nawet w prasie wiedeńskiej objawiła się zaraz potem dość korzystna zmiana opinii. Nawet najnieprzyjaźniejsze krajowi naszemu dzienniki wiedeńskie nie poważyły się wprost wystąpić przeciw wniesionemu projektowi ustawy a niektóre z nich uznały go słusznym i przemówiły za uwzględnieniem. Można było zatem pocieszać się choć na chwilę nadzieją, że wreszcie i w kołach decydujących nastąpi korzystniejsza zmiana opinii, że komisya budżetowa przedłoży Izbie deputowanych przychylny wniosek i że takowy uzyska w Radzie państwa większość głosów. Ażeby jeszcze w ostatniej chwili przyczynić się do takiego rezultatu wyczerpującem wyjaśnieniem sprawy w kole deputowanych nie znających ani potrzeb naszego kraju ani właściwych celów pożyczki, Wydział krajowy wysłał pismem z dnia 27. Kwietnia 1874 l. 7158 na ręce członka Izby deputowanych p. Bazylego Kowalskiego 300 a na ręce członka Izby panów Rady państwa J. O. Księcia Karola Jabłonowskiego 100 egzemplarzy memoriału w języku niemieckim celem rozpowszechnienia takowego w kołach parlamentarnych. Memoriał ten tak samo jako wysłany poprzednio polski, od którego różni się tylko mało znaczącemi zmianami, przedstawia cały przebieg sprawy pożyczkowej i motywa znane Wysokiemu Sejmowi z zeszłorocznego sprawozdania.

Pomimo tych wszystkich zabiegów sprawa pożyczki krajowej z roku 1873 nie znalazła przychylnego przyjęcia już w komisji budżetowej Izby deputowanych. Komisya ta idąc za zdaniem Jego Excellencyi pana ministra skarbu nie zgodziła się na uwolnienie pożyczki od opłat bezpośrednich i podatków przychylając się tylko do drugiego ustępu wniosku pana Bazylego Kowalskiego. Ustępstwo to ma znaczenie jedynie dla wydanych już obligacyi, gdyż w myśl uchwały Wysokiego Sejmu dalsza część pożyczki może być zrealizowaną tylko w razie jej uwolnienia od opłat bezpośrednich i podatków.

Sprawozdanie komisji budżetowej rozdano już członkom Izby deputowanych, która załatwi sprawę ostatecznie na jesiennej sesji Rady państwa. Obecnie nie możemy przewidzieć, jak wypadnie to ostateczne załatwienie. W Izbie deputowanych, której członkowie w przeważnej części tak mało znają stosunki kraju naszego a o sprawie niniejszej nie są dokładnie poinformowani, wniosek komisji oparty na zdaniu ministra skarbu zagraża bardzo wnioskowi pana Bazylego Kowalskiego. Z drugiej strony jednakże dodaje nam otuchy słuszność samej sprawy i obrona galicyjskich deputowanych a mianowicie wnioskodawców, którzy w stanowczej chwili z podwójną gorliwością ujmą się za tą sprawą i wymownymi przedstawieniami trafić mogą do przekonania większości parlamentarnej.

Z czynności administracyjnych dotyczących się już zrealizowanej części pożyczki podnosi Wydział krajowy jako ważniejsze następujące:

Na mocy ustawy państwowej z dnia 12. Maja 1873 uwalniającej od należytości prawnych dokumenta wystawione na zapomogi zwrotne udzielone powiatom i gminom z funduszków krajowych udał się Wydział krajowy dnia 14. Lipca 1873 l. 11227 do c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu, ażeby zarządziła zwrot należytości prawnych już uiszczonych przed sankcjonowaniem tej ustawy. Odezwą z dnia 13. Października 1873 l. 45360 c. k. krajowa Dyrekcyja Skarbu uczyniła zadość temu wezwaniu i wydała stosowne polecenie c. k. powiatowym Dyrekcyom skarbowym.

Również pomyślny skutek odniosło przedstawienie do c. k. galicyjskiej Dyrekcyi poczt z dnia 10. Lutego b. r. l. 1545, w którym Wydział krajowy w myśl artykułu VIII. ustawy z dnia 2. Października 1865 roku wykazał, że od przesyłek obligacji pożyczki krajowej i pieniędzy do banków, które spełniały funkcje organów Wydziału krajowego w przeprowadzeniu subskrypcyi, nie może być pobierane portoryum pocztowe.

Już w zeszłorocznem sprawozdaniu wspomnieliśmy, że Wydział krajowy udał się do Prezydium c. k. Namiestnictwa z prośbą, ażeby obligacje pożyczki krajowej notowane były w urzędowym dzienniku kursów wiedeńskiej giełdy i ażeby służyć mogły do lokowania kapitałów funduszowych, kapitałów pupilarnych, fideikomisowych i depozytowych tudzież do zabezpieczenia kaucyj służbowych. Odezwą z dnia 28. Grudnia 1873 l. 10019/pr. Prezydium c. k. Namiestnictwa doniosło Wydziałowi krajowemu, że pan minister skarbu gotów jest zarządzić notowanie obligacji pożyczki krajowej z roku 1873 w urzędowym dzienniku kursów giełdy wiedeńskiej jednakże dopiero wtedy, gdy przynajmniej połowa wydanych kwitów tymczasowych zostanie zamienioną na całkowicie opłacone obligacje. Co do drugiego żądania oznajmił pan Minister skarbu, iż zezwolenie to nie może być udzielonem w drodze administracyjnej lecz tylko w drodze ustawodawczej. W odpowiedzi swojej z dnia 26. Stycznia b. r. l. 22603 Wydział krajowy uczynił zadość żądaniu pana ministra skarbu a zarazem przedstawił powody, dla których starał się w drodze administracyjnej wyjednać pozwolenie, ażeby obligacje pożyczki krajowej uży-

wane były do lokowania kapitałów funduszowych. W skutek tej odezwy Wydziału krajowego pan minister skarbu zatwierdził przedłożone mu do przejrzania formularze obligacyi galicyjskiej pożyczki krajowej i oświadczył, że co do zezwolenia, ażeby te obligacye mogły służyć do lokowania kapitałów funduszowych, pupilarnych fideikomisowych i depozytowych tudzież do zabezpieczenia kaucyi decyzya później powzięta zostanie. Tymczasem wniesiony został w Izbie deputowanych przez p. Bazylego Kowalskiego projekt ustawy powyżej przytoczony a zawierający w drugim ustępie stosowne postanowienie w tej mierze. Komisya budżetowa Izby deputowanych zgodziła się na ten ustęp wniosku p. Bazylego Kowalskiego a jej sprawozdawca przedstawił go Izbie do przyjęcia.

Gdy w Kwietniu b. r. wysłany przez c. k. krajową Dyrekcyę skarbową komisarz rządowy sprawdził, że połowa kwitów tymczasowych zamienioną została na całkowicie spłacone obligacye pożyczki krajowej, pan minister skarbu polecił reskryptem z dnia 27. Maja b. r. 2188/F. M. rządowemu komisarzowi giełdowemu, ażeby zarządził notowanie obligacyi galicyjskiej pożyczki w rządowym dzienniku giełdy wiedeńskiej pod rubryką: Inne publiczne pożyczki.

W chwili, gdy odbywała się przemiana wydanych kwitów tymczasowych na całkowicie spłacone obligacye c. k. krajowa Dyrekcyja skarbową zarządziła według odezwy Prezydyum c. k. Namiestnictwa z dnia 5. Marca b. r. l. 1802/pr. rządową kontrolę tak co do kwoty w drodze pożyczki osiągnąć się mającej jako też co do faktycznie wypłaconych a podlegających opłacie podatku dochodowego odsetków od kwitów tymczasowych a względnie od obligacyj pożyczki krajowej. Sposób wykonywania tej kontroli określony został przez ces. król. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym a pan minister skarbu reskryptem z dnia 21. Września 1873 l. 4493/F. M. zatwierdził takowy w zupełności. Na tej podstawie wydało Prezydyum c. k. krajowej Dyrekcyi skarbowej zarys instrukcyi dla rządowego komisarza, którym mianowany został ces. król. radca skarbowy Jan Trzcieniecki. Wreszcie wydał Wydział krajowy instrukcyę określającą postępowanie przy losowaniu i spłaceniu obligacyj pożyczki krajowej, tudzież dla oddziału rachunkowego i kasy krajowej instrukcyę o winkulacyi i dewinkulacyi obligów pożyczkowych.

O obrocie funduszów pożyczkowych i o kosztach połączonych z udzielaniem pożyczek podają potrzebne szczegóły załączone wykazy E. tudzież zamknięcie rachunków. Tutaj nadmieniamy tylko, że raty amortyzacyjne wpływały od powiatów, w ubiegłym roku punktualniej niż w Maju b. r. Jestto naturalny skutek pory przednowku, która nie pozwala wieśniakowi dopełnić przyjętych zobowiązań pieniężnych. Fundusz krajowy osłaniają przed stratami karty dłużne wystawione przez powiaty, które są dłużnikami wyłącznie odpowiedzialnymi i za zwłokę uiszczają muszą 10 % od zalegającego kapitału. Z relacyi Wydziałów powiatowych nadsyłanych w skutek wezwania do uiszczenia zaległych rat amortyza-

cyjnych powziął Wydział krajowy przekonanie, że po zbiorze dłużnicy powiatów a względnie funduszu krajowego dopełnią swoich zobowiązań i dla tego wstrzymaliśmy się w danych wypadkach od bezwłocznego zarządzenia egzekucyi politycznej dozwolonej ustawą państwową z dnia 21. Maja 1873 roku.

Sprzedaż obligacyi niepokrytych subskrypcyą uskutecznił Wydział krajowy bezpośrednio bez zawiązywania komisowych stosunków z zakładami kredytowemi. Sprzedaż ta postępowała ze względu na obecne stosunki pieniężne wcale szybko i pod korzystnymi warunkami.

Udzielając pożyczek powiatom dotkniętym klęskami Wydział krajowy ściśle przestrzegał zasad wytkniętych w rozporządzeniach, które załączone zostały do zeszłorocznego sprawozdania. Chcąc mieć trafną dyrektywę przy rozdziale funduszków pożyczkowych pomiędzy powiaty Wydział krajowy jeszcze przed sankeyonowaniem ustawy przedłużającej dane mu przed rokiem upoważnienie do udzielania pożyczek udał się dnia 2. Marca 1874 l. 17106 do Prezydium c. k. Namiestnictwa z prośbą, ażeby c. k. Starostwa podały wskazówki, o ile w ich powiatach okazuje się potrzeba wspomżenia ludności pożyczkami z funduszu krajowego. Prezydium c. k. Namiestnictwa uczyniło zadość tej prośbie i w odezwie swojej z dnia 30. Kwietnia b. r. l. 3043/pr. przedłożyło Wydziałowi krajowemu żądane sprawozdania c. k. Starostów, które ważną oddały przysługę przy ocenianiu wpływających prośb o pożyczki i przy wymiarze takowych w stosunku do potrzeby.

Przy udzielaniu pożyczek zaszła atoli jedna okoliczność, którą Wydział krajowy musi usprawiedliwić wobec Wysokiego Sejmu.

§. 24. Ustawy o reprezentacyi powiatowej stanowi, że do zaciągnięcia na rzecz powiatu pożyczek przewyższających 50 % podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych potrzebną jest ustawa krajowa.

Jakkolwiek Wydział krajowy starał się zawsze przestrzegać tego postanowienia z najdalej idącą ścisłością, mimo to przecież co do niektórych powiatów, jak wykazuje załączony wykaz udzielonych pożyczek i podatków przez powiaty opłacanych, znalazł się w przymusowem położeniu, z którego wyjść nie mógł bez wkroczenia w atrybucyę Wysokiego Sejmu.

W powiatach tych bowiem nadzwyczajne klęski i wyjątkowe potrzeby doszły w porównaniu z sumą opłacanych podatków bezpośrednich do tak wysokich rozmiarów, że bezwzględne zastosowanie powyższego postanowienia prawnego wykluczało możliwość skutecznej pomocy. Pożyczka wynosząca tylko 50 % podatków bezpośrednich mogła tam pomódz biednej ludności tylko częściowo i w sposób niepozostawiający po sobie trwałszych śladów a tem samem niedający rękojmi, że w produkcyjnem użyciu otrzymanej pomocy fundusz krajowy znajdzie zabezpieczenie swojej należytości. Przy tak niewystarczającej pomocy ludność chwilowo i nieznacznie poratowana musiałaby mimo to popaść w ręce lichwiarskie albo zaniechać uprawy roli a tem samem pozbyć się wszelkich warunków egzystencyi. Zresztą bezwzględne przestrzeganie §. 24. ustawy o reprezentacyi

powiatowej nie dałoby się w wielu wypadkach pogodzić nietylko z warunkami jak najstosowniejszego użycia funduszków pożyczkowych lecz także z wymaganiami słuszności. Powiaty bowiem opłacające wyższą kwotę podatków bezpośrednich a więc znajdujące się w pomyślniejszym położeniu materialnym korzystałyby z funduszków pożyczkowych więcej niż powiaty trapiące klęskami w całym szeregu lat a w skutek klęsk najświeższych wystawione na największą nędzę. Taki zaś rozdział funduszków nie odpowiadałby pewnie celowi, który Wysoki Sejm wytknął pożyczce krajowej z roku 1873.

Wobec powyższych uwag Wydział krajowy miał przed sobą alternatywę, która wkładała na niego trudną odpowiedzialność. Mógł bowiem nie odstąpić ani na krok od powołanego powyżej postanowienia prawnego chociażby z pominięciem celu wytkniętego pożyczce krajowej z roku 1873 albo wkroczyć w atrybucye Wysokiego Sejmu i usprawiedliwić postępowanie swoje okolicznościami wyjątkowymi i niecierpiąciami zwłoki. Że zaszły istotnie takie wyjątkowe okoliczności, dowodzą urzędowe sprawozdania o panującym niedostatku przedkładane nietylko przez Wydziały powiatowe lecz także i przez c. k. Starostwa. Że dalej okoliczności, składające Wydział krajowy do pominięcia postanowienia zawartego w końcowym ustępie §. 24. ustawy o reprezentacyi powiatowej były nadto niecierpiąciami zwłoki, wynika z tego, że pożyczki udzielane były w czasie zasiewów a przekroczonemu postanowieniu ustawy mogło się stać zadość dopiero na jesiennej sesyi sejmowej a właściwie jeszcze później, jeżeli się zważy, że od uchwalenia ustawy aż do jej sankcyonowania upływa zazwyczaj kilka miesięcy. W razie takiej zwłoki ścisłe zastosowanie powołanego paragrafu spotęgowałoby nędzę do rozpaczliwych rozmiarów, których potem może i udzielona pożyczka nie zdołałaby już złagodzić.

Krajowe bióro statystyczne.

Uchwałą z d. 17. grudnia r. z. postanowił Wys. Sejm utworzyć tymczasowe bióro statystyczne przy Wydziale krajowym i wyznaczył na utrzymanie tego bióra z funduszu krajowego sumę do wysokości 5000 złr. rocznie przez lat 3 po sobie następujących. W wykonaniu tej uchwały powołał Wydział krajowy prof. Dr. Tadeusza Pilata, który zajmował się pracami przygotowawczemi celem urzędzenia bióra, do objęcia kierownictwa tegoż za wynagrodzeniem 2000 złr. rocznie. Następnie mianował Wydział krajowy współpracownikiem conceptowym w biórze statystycznym Dr. Władysława Ocheńkowskiego, który dał się poznać z kilku prac ekonomicznych i wyznaczył dlań wynagrodzenie w kwocie 1200 złr. rocznie, nareszcie przyjął dla bióra trzech pomocników dziennie płatnych, a mianowicie jednego z płacą 1 zł. 70 ct., drugiego z płacą 1 zł. 50 ct., trzeciego z płacą 1 zł. 10 ct. dziennie. Wszystkie te posady nie są stałemi gdyż w myśl uchwały Wys. Sejmu bióro jest tymczasowem.

Ponieważ wspomniana poprzednio uchwała Wys. Sejmu nie zawierała żadnych postanowień co do dalszych stosunków bióra statystycznego przeto Wydział krajowy uchwałą z dnia 20. Stycznia b. r. 1. 937 określił stanowisko bióra w ten sposób, że takowe zostaje pod rewizyą jednego z Członków Wydziału i pod aprobatą marszałka krajowego. Ekspedycye bióra traktowane są tak jak ekspedycye z innych biór Wydziału kra-

owego. Zażewania w przedmiocie zbierania dat wystosowane do Władz autonomicznych tudzież odezwy w tym samym przedmiocie wystosowane do Władz rządowych, zakładów, towarzystw i t. p. również jak wszelkie ważniejsze przedmioty poddawane bywają uchwale Wydziału krajowego. Wykazy lub formularze układane w któremkolwiek biurze Wydziału krajowego a mające związek ze statystyką bywają udzielane przed aprobatą biórowi statystycznemu, które ma objawić swoje zdanie w tej mierze.

Biuro statystyczne ma wreszcie poruczony sobie zarząd podręcznej biblioteki Wydziału kraj. umieszczonej w tym lokalu i posiadającej odrębną dotację na zakupno książek.

Sprawozdanie szczegółowe z prac bióra statystycznego zawarte jest we wstępie do tegorocznych publikacji biórowych, które osobno przedkładamy Wys. Sejmowi.

Wydział krajowy zajął się tą sprawą z całą energią i powiodło mu się, przy współdziałaniu c. k. Namiestnictwa, c. k. Ministerstwa rolnictwa, obywateli troskliwych o rozwój gospodarstwa lasowego w kraju, głównie zaś galic. Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie do tego stopnia przyspieszyć czynności przygotowawcze, że szkoła ta już z początkiem najbliższego roku szkolnego (1874/5) we własnym budynku we Lwowie otwartą zostanie. Bliższe wyjaśnienia w tej sprawie zawiera oddzielne sprawozdanie z właściwymi wnioskami Wys. Sejmowi przedłożone.

Subwencya w kwocie 7000 zł. w. a. Uchwałą Wys. Sejmu przyznana szkole rolniczej w Czernichowie, została na rok 1873 wypłaconą tejże szkole do rąk komitetu Towarzystwa gospodarczego w Krakowie:

Na rok następny t. j. 1875 wstawia Wydział krajowy równą kwotę w budżet krajowy jako subwencję dla szkoły rolniczej w Czernichowie.

Kwota 1000 zł. w. a. przyznana uchwałą Wys. Sejmu dla Muzeum przemysłowego w Krakowie, wypłaconą została temuż Muzeum do rąk prezydenta miasta Krakowa.

Na rok bieżący wstawia Wydział krajowy do budżetu równą sumę na rzecz Muzeum przemysłowego w Krakowie.

Uchwała przez Wys. Sejm powzięta na posiedzeniu z dnia 16. Stycznia 1874 nad przedłożeniem rządowem w przedmiocie zastosowania powszechnej Ust. górniczej do minerałów, — następującej treści:

1. Sejm oświadcza się stanowczo przeciw projektowi rządowemu zamierzającemu olej ziemny (naftę), smołę ziemną i wosk ziemny zaliczyć w myśl §. 3. powszechnej Ustawy górniczej do minerałów zastrzeżonych;

2. Olej ziemny (nafta), smoła ziemna i wosk ziemny winne zostać własnością prywatną, a w szczególności winne pozostać przynależnością do gruntu, którą sam tylko właściciel gruntu ma prawo rozporządzać. Wszelkie wątpliwości względem tego prawa własności, również jak wszel-

W sprawie urządzenia szkoły Gospodarstwa leśnego.

Subwencya w kwocie 7000 złr. w. a. przyznana szkole rolniczej w Czernichowie.

Kwota 1000 złr. dla Muzeum przemysłowego w Krakowie.

Sprawa zastosowania powszechnej ustawy górniczej do minerałów żywiczych.

kie ograniczenia teje, winne być w interesie prawa własności stanowczo usunięte ;

3. Wielce pożądaną jest specyjalna ustawa, któraby zastrzegając właścicielowi gruntu, lub jego praw nabywcy wyłączne prawo poszukiwania i wydobywania oleju skalnego (nafty) smoły ziemnej i wosku ziemnego, uregulowała tę gałąź przemysłu pod względem ekonomicznym i policyjnym, i oddała przedsiębiorstwo tego przemysłu pod ścisłą kontrolę władz publicznych ;

4. Powyżej zastrzeżona ustawa mogłaby pójść tak daleko, aby przedsiębiorcy, t. j. właścicielowi gruntu lub jego praw nabywcy nie wolno było, ani poszukiwać ani wydobywać w mowie będących przedmiotów bez zezwolenia i koncesyi władz publicznych, a to dla tego, aby przedsiębiorca zmuszonym był do przestrzegania postanowień, jakieby w tej mierze Ustawa przepisywała ; wysłaną została wprost z bióra Sejmowego do Wys. Rządu. — Wydział krajowy udawał się do Prezydyum Namiestnictwa z zapytaniem, co z powodu tej uchwały ze strony Wysokiego Rządu zarządzeniem zostało, — nie otrzymał jednak do chwili zamknięcia niniejszego sprawozdania żadnych wyjaśnień.

Sprawa przedłożenia projektu do ustawy o wykupnie prawa propinacyi.

Wysoki Sejm uchwalił zasady przeprowadzenia wykupna prawa propinacyi, i zawezwał Wys. Rząd, ażeby na najbliższej kadencji przedłożył Wys. Sejmowi projekt do Ustawy o wykupnie prawa propinacyi na powyższych zasadach opartego.

Nie mając pewności, czyli Wys. Rząd powyższemu wezwaniu zadość uczyni, wygotował Wydział krajowy projekt do Ustawy o wykupnie prawa propinacyi, oparty na zasadach przez Wys. Sejm uchwalonych i przedkłada go Wysokiemu Sejmowi oddzielnem sprawozdaniem.

Zmiana terytoryalna jurydykcyi górniczej.

Zgodnie z uchwałą Wys. Sejmu z dnia 2. Stycznia 1874 rozporządziło ministerstwo sprawiedliwości na dniu 28. Stycznia 1874 r. do l. 5 Dz. u. p. w porozumieniu z ministerstwem rolnictwa, że okręg jurydykcyi górniczej sądu obwodowego w Samborze, obejmujący dotychczasowe okręgi trybunałów w Samborze, Przemyślu i Lwowie, rozszerza się także na okręgi trybunałów w Stanisławowie, Złoczowie i Tarnopolu, w ten sposób, że w Galicyi odtąd prócz sądu krajowego w Krakowie, tylko sąd obwodowy w Samborze we wschodniej części kraju, wykonywać ma jurydykcyę górniczą.

Petycja reprezentacyi powiatu jasielskiego o rozłożenie na cały kraj skradzionych z kasy powiatowej pieniędzy, pożyczonych na zapomogę.

Przedewszystkiem porozumiewał się Wydział krajowy w tej sprawie z sądem powiatowym w Jasle, z sądem obwodowym w Tarnowie, które przeprowadzały śledztwo z powodu kradzieży, niemniej z prokuraturą państwa w Tarnowie i z Prezydyum Wys. Sądu krajowego w Krakowie. Następnie wysłał Wydział krajowy dla dokładnego i wszechstronnego zbadania tej sprawy ze stanowiska wskazanego reprezentacyi krajowej postanowieniami §. 48 U. o. rep. pow. oddzielną komisję do Jasła. Wynik tych badań przedstawia Wydział krajowy wraz z właściwemi wnioskami Wys. Sejmowi oddzielnem sprawozdaniem.

W sprawie petycyi p. Stan. Brandysa, o zniesienie ustawy, zezwalającej gminie Kalwaryi na pobór opłat od napojów gorących.

Petycyja p. Stanisława Brandysa o zniesienie ustawy zezwalającej gminie Kalwaryi na pobór opłat od napojów gorących wprowadzanych w obręb gminy załatwił Wydział krajowy jeszcze w czasie trwania przeszłorocznej kadencji Wys. Sejmu, na dniu 12. Grudnia 1873 po otrzymaniu wyjaśnień, tak od Wydziału powiatowego w Wadowicach, jakoteż od tamtejszego Starostwa, że w Kalwaryi istnieje osobny obszar dworski, który nie jest połączony z gminą, — w ten sposób, iż zawezwał Wydział powiatowy w Wadowicach do oznajmienia tak Zwierzchności gminnej, jak obszarowi dworskiemu w Kalwaryi, że zarówno, wedle ogólnych postanowień Ust. gminnej, i Ust. o obszarach dworskich, jak wedle Ustawy specjalnej przyzwalającej gminie Kalwaryi na pobór opłat od napojów gorących w obręb gminy wprowadzanych, prawo gminie przyznane pobierania takich opłat ograniczonem jest na własny obręb gminy, ztąd też gmina nie uzyskała prawa pobierania opłat od napojów sprowadzanych i używanych na obszarze dworskim, a tem samem obszar dworski nie ma żadnej podstawy żądać uchylecia zezwalającej na pobór powyższych opłat gminnych.

W sprawie petycyi gminy Radymna, o pozwolenie na pobór dodatku do podatku konsumcyjnego od napojów gorących.

Petycyja gminy Radymna o pozwolenie na pobór dodatków do podatku konsumcyjnego od napojów gorących do gminy wprowadzanych, przesłaną została Wydziałowi powiatowemu w Jarosławiu celem dania wyjaśnień, jakoteż przedłożenia tej sprawy w myśl §. 100 Ust. gmin, przedewszystkiem Radzie powiatowej do objawienia zdania swojego w tej mierze.

Gdy sprawa ta ani w czasie kadencji sejmowej, ani do teraz przez Wydział powiatowy w Jarosławiu napowrót przedłożoną nie została, przeto nie wszedł Wydział krajowy w położenie poczynienia dalszych kroków w tej sprawie.

Wniosek posła Szczepeńskiego, i petycyje Wydziałów powiatowych jasielskiego i przemyskiego w sprawie przymusowej asekuracji.

Uchwałą Wys. Sejmu z d. 17. Grudnia 1873 przekazano Wydziałowi krajowemu wniosek p. Szczepeńskiego o zaprowadzenie ogólnego przymusu asekuracyjnego, uchwałami zaś z d. 19. Grudnia 1873 tudzież 2 i 17. Stycznia 1874 przekazano Wydziałowi krajowemu petycyje niektórych Wydziałów powiatowych w tym samym przedmiocie, tyczące się bądź ogólnego przymusu asekuracyjnego bądź ubezpieczenia budynków plebańskich i wójtowskich, z poleceniem: zbadania sprawy, zebrania potrzebnych materyałów i przedstawienia Wys. Sejmowi na najbliższej sesyi odpowiednich wniosków. W skutek tego odnieśliśmy się do wszystkich Wydziałów krajowych z zapytaniem, czy sprawa przymusowej asekuracji była w tamtejszych Sejmach już poruszoną i do jakich doszła rezultatów oraz z prośbą o udzielenie nam wszelkich odnośnych materyałów.

Na nasze wezwanie odpowiedział Wydział krajowy z Voralbergu, Bukowiny, Niższej Austrii, Styryi, Szląska, Morawy, Karynty, Tyrolu, Gorycyi, Czech, Dalmacyi, Salcburga i Austrii Wyższej — oraz udzieliło nam wszystkie wnioski i rozprawy w tamtejszych sejmach w tej sprawie. Z tego materyału powzięliśmy przekonanie, że dotychczas w żadnym kraju koronnym nie istnieje przymus asekuracyjny a z odezwy

wyższo-austryackiego Wydziału kraj. z dnia 23/2 1874 l. 831 powzięliśmy wiadomość, że w tamtejszym Sejmie przeszedł był wniosek o przymusowej asekuracji, chociaż w ramach bardzo ścieśnionych, albowiem tylko dla budynków krajowych, dla budynków stanowiących własność stowarzyszeń, korporacji lub innych moralnych osób, tudzież dla takich budynków, które już raz były asekurowane, i wskutek uszkodzenia przez ogień otrzymały wynagrodzenie. Pomimo tego ograniczenia przymusu asekuracyjnego na pewne tylko budynki, nie udzielił Najj. Pan odnośnemu projektowi do ustawy najwyższej sankcyi, właśnie z powodu wyrzeczonego w tym projekcie przymusu. Z tych tedy względów Wydział krajowy nie przedstawia Wys. Sejmowi wniosku do Ustawy, bądź to tyczącej się przymusu w ogóle, bądź tylko dla niektórych budynków.

W sprawie przyjęcia nauczycieli szkoły dublańskiej na etat funduszu krajowego, i wyjednania subwencyi dla tej szkoły u ces. król. Rządu

W sprawie przyjęcia nauczycieli szkoły dublańskiej i wyjednania subwencyi dla tej szkoły, podjął Wydział krajowy rokowania z komitetem ces. król. gal. Towarzystwa gospodarczego. Te rokowania nie doszły wprawdzie w obecnej chwili do stanowczego załatwienia, Wydział krajowy ma jednak nadzieję, iż te rokowania przed otwarciem kadencyi Wysokiego Sejmu ostatecznie ukończone zostaną, i Wydział krajowy wejdzie w możność przedstawienia wyniku ich z właściwymi wnioskami Wysokiemu Sejmowi oddzielnem Sprawozdaniem.

W sprawie wniosku posła p. Bauma o wcieleniu niektórych obszarów dworskich do właściwej gminy.

Wniosek posła Bauma o wcielenie obszarów dworskich opłacających mniej aniżeli 100 złr. w. a. rocznych podatków bez dodatku nadzwyczajnego, do właściwej gminy, przekazany uchwałą Wysokiej Izby Wydziałowi krajowemu do załatwienia, sięga głęboko w teraźniejszy ustroj gminny. Przyjęcie tego wniosku mogłoby nadto łatwo doprowadzić do zmian w postanowieniach będących podstawą obowiązujących urządzeń konstytucyjnych, gdyż takie obszary dworskie mają przy wyborach do Rady państwa i do Wys. Sejmu zawarowane oddzielne stanowisko co do wykonywania prawa wyboru. Nie mogąc w tak krótkim czasie, jaki przedziela ostatnią kadencyę Wys. Sejmu od czasu zamknięcia niniejszego sprawozdania, zebrać dostatecznych dat statystycznych, potrzebnych do wystąpienia przed Wys. Izbę z wszechstronnie obmyślanym i wszystkim danym warunkom odpowiadającym wnioskiem, poprzestaje Wydział krajowy na załatwieniu jej w ten sposób, iż projekt oddzielnem sprawozdaniem Wys. Izbie przedłożony o utworzeniu okręgów gminnych, naznacza obszarom dworskim, płacącym mniej aniżeli 100 złr. rocznego podatku bez dodatku nadzwyczajnego, w ustroju gminnego okręgu właściwe stanowisko, odpowiadające warunkom takich obszarów dworskich, w skutek czego odpadną niedogodności wpływające z dotychczasowego stanowiska takich obszarów dworskich, które spowodowały wnioskodawców do uczynienia powyższego wniosku, Wys. Izbę zaś do przekazania go Wydziałowi krajowemu.

W sprawie wniosku posła Bartoszewskiego o zbadanie przyczyn zubożenia ludności rolniczej i przedłożenia na tej podstawie odpowiednich wniosków.

Zadanie, które Wys. Sejm poruczył Wydziałowi krajowemu uchwalając na wniosek posła Bartoszewskiego, ażeby Wydział krajowy zajął się zbadaniem przyczyn zubożenia ludności wiejskiej i małomiejskiej poczynił w tej mierze odpowiednie wnioski, jest nader wielkiej wagi, i może być

początkiem pracy na polu ustawodawczem i administracyjnym. Czynność ta atoli jedynie pod tym warunkiem przyniesie pomyślne owoce dla kraju jeżeli z jak największą starannością i świadomością rzeczy przeprowadzoną zostanie. To też zadaniem Wydziału krajowego i krajowego Bióra statystycznego było obeznać się przedewszystkiem z badaniami w tym samym przedmiocie gdzieindziej przeprowadzonymi, i zastanowić się nad możliwością zastosowania tych badań wśród naszych stosunków przy pomocy organów, jakimi Wydział krajowy rozporządzać mógłby.

Badanie przyczyn zubożenia ludności rolniczej i rzemieślniczej w naszym kraju winno nastąpić w drodze ankiety statystycznej, to jest, przez zbieranie pisemnych i ustnych (protokolarnych) odpowiedzi na szereg pytań, zmierzających do wyświecenia stosunków ludności rolniczej i rzemieślniczej w kraju naszym, do sprawdzenia zmian zaszłych w tych stosunkach i przyczyn, które je wywołały.

Pytania, o których mowa należałoby przesłać Wydziałom powiatowym, burmistrzom miast większych, oddziałom Towarzystw rolniczych, i komitetom Towarzystw głównych, niemniej osocom prywatnym, po których możnaby się spodziewać, iż potrafią przynieść pomoc w sprawie, o którą chodzi. — Następnie Izbowi handlowym, przelożonym korporacji rzemieślniczych i t. p., — żądając odpowiedzi szczegółowych trzymając się faktów, niekoniecznie do wszystkich odnoszących się pytań, lecz tylko do tych, które obejmują stosunki odpowiadajacemu dokładnie wiadome.

Także wypadnie wezwać Wydziały powiatowe, ażeby ze swojej strony udzielały wszystkie, lub niektóre z przysłanych im pytań osobom, których odpowiedzi mogłyby rozjaśnić badane stosunki, mianowicie duchowieństwu, które ma sposobność najlepszą do poznania stosunków ludności w niższych jej warstwach.

Jasną jest rzeczą, że, jakkolwiek zestawienie materiału w ten sposób zebranego w odpowiedziach wymagać będzie dłuższej pracy, bystrości kombinacji i krytyki, oraz technicznej wprawy, to jednak punkt ciężkości całej pracy poruczonej przez Wys. Sejm Wydziałowi krajowemu leży w należytem ułożeniu pytań postawić się mających. Od tego zależy będzie powodzenie całej ankiety, a następnie i pożytek tego, co by chciano zrobić na podstawie rezultatów przez nią wykazanych. Ułożenie pytań jest rzeczą nader trudną, już z tego względu, że chcąc je należyście postawić, trzeba znać do pewnego stopnia stosunki, o których chce się otrzymać szczegółowe wiadomości. Trzeba wiedzieć, o jakie szczegóły, i w jakim kierunku pytać się należy, a wreszcie sformułować pytania w taki sposób, ażeby łatwo było otrzymać wyczerpujące odpowiedzi, ile możliwości ułatwić odpowiedzi, a zarazem uzyskać możność kontroli danych odpowiedzi pod względem dokładności i wiarygodności. — Trudność zadania i potrzeba wielostronnej wiadomości stosunków krajowych nastroczają myśl zwołania w tym celu komisji złożonej z osób, znających stosunki rozmaitych okolic kraju naszego, a mianowicie stosunki naszej wiejskiej ludności.

Doświadczenie uczy zaś, że komisye podobne tylko wówczas rażno działać mogą, jeżeli im podanym zostanie przedmiot już poprzednio opracowany i przygotowany.

Krótkość czasu od zamknięcia kadencji Wys. Sejmu, mnogość i ważność innych spraw ustawodawczych i administracyjnych w tym czasie przedsiębranych, sama zresztą trudność i niezwykła doniosłość przedmiotu, nie dozwoliła Wydziałowi krajowemu przygotować do chwili zamknięcia niniejszego sprawozdania szeregu pytań i programu obrad dla tej komisji znawców. Zresztą nawet w chwili obecnej wśród zajęć gospodarskich, bez straty odłożyć się nie dających, trudną rzeczą byłoby zebrać dostateczną liczbę mężów z tym przedmiotem obeznanych. Wydział krajowy dołoży jednak starań, aby przed otwarciem posiedzeń Wys. Sejmu ukończyć przygotowawcze prace. Pomiędzy członkami Wys. Izby dla obrad Sejmowych zebranych, znajdzie się dostateczna liczba mężów ze stosunkami ludu obeznanych do złożenia komisji powyższej celem zbadania stosowności pytań przedłożyć się mających i wskazania możliwych poprawek, poczem pytania te członkom Wys. Izby rozdane i po kraju rozesłane zostaną, tak iż materyał do dalszych prac w tej mierze w ciągu roku 1875 zebranych być musi.

W sprawie zbadania przedłożenia rządowego o Ust. wodnej, i przedłożenia odpowiednich wniosków.

W sprawie Ustawy wodnej przesłał Wydział krajowy przedewszystkiem Wydziałom powiatowym, Izbowi handlowym i komitetom Towarzystwa rolniczego szereg pytań, a otrzymawszy od wielu odpowiedzi na nie, przystąpił do wypracowania wniosków, który przedkłada Wys. Izbie w oddzielnem sprawozdaniu.

Wniosek p. Jędrzejewskiego w sprawie ograniczenia wolności obrotu własnością ziemską.

Uchwałą Wys. Sejmu z d. 14. Stycznia 1874 r. l. 442 przekazano Wydziałowi krajowemu wniosek p. Jędrzejewskiego w przedmiocie ograniczenia obrotu własnością ziemską, z poleceniem zebrania potrzebnych materyałów do wypracowania i przedłożenia Wys. Sejmowi na najbliższej sesji projektu do Ustawy, w myśl której dotychczasowa bezwzględna wolność dzielenia gruntów włościańskich została ograniczoną odpowiednio do stosunków kraju.

W skutek tego odnieśliśmy się do wszystkich Wydziałów powiatowych z wezwaniem, ażeby wniosek p. Jędrzejewskiego i poszczególne jego powody pod ścisły wzięły rozbiór i ażeby objawiły nam swe zdanie, czy te powody są uzasadnione lub bezpodstawne ze względu na stosunki powiatu. Zawezwaliśmy oraz Wydziały powiatowe, aby nam wykazały statystycznie, ile podziałów gruntów niegdyś rustykalnych zaszło od czasu wejścia w życie Ustawy krajowej z dnia 1. Listop. 1868 r. l. 25 t. j. od d. 8. Grud. 1868 r. (jako dnia wejścia tej Ustawy w życie) aż do najnowszych czasów, tudzież jakie przestrzenie były przedmiotem obrotu i kto je nabył.

Z tego polecenia wywiązało się po dzień zamknięcia niniejszego sprawozdania, t. j. po koniec Czerwca tylko 13 Wydziałów powiatowych, a mianowicie: Mielecki, Brzeski, Podhajecki, Kolbuszowski, Kołomyjski, Doliński, Sanocki, Kossowski, Liski, Tarnowski, Krakowski, Nowo Sandercki, Horodeński.

Siedm Wydziałów powiatowych oświadczyło się stanowczo przeciw wnioskowi p. Jędrzejewskiego, sześć zaś za wnioskiem.

Lubo Wydział kraj. nie posiada jeszcze dostatecznego materiału, ażeby osądzić zdołał, czyli korzystnie lub niekorzystnie oddziałała Ustawa z d. 11. List. 1868 r. o wolności obrotu własnością ziemską na stosunki naszego kraju, wszelako już teraz wyrzec może, że projekt do ograniczenia obrotu tej własności nie jest duchowi czasu odpowiedni, i nie otrzymałby — zdaniem Wydziału krajowego — sankcyi monarszej, albowiem ścieśnienie wolności obrotu własnością ziemską sprzeciwia się art. 6 ustawy zasadniczej z 21. Grudnia 1867 o ogólnych prawach obywateli. Zresztą przy nieistnieniu odrębnej cechy gruntów dominikalnych, popadlibyśmy w niekonsekwencyę, wprowadzając ograniczenie wolności obrotu li dla gruntów rustykalnych. Wreszcie przez uchwalenie i sankcyonowanie ustawy o księgach hipotecznych, zaradzono już po części złemu, które znalazło wyraz we wniosku posła Jędrzejewskiego, że przez wolność dzielenia gruntów, kredyt włościan znacznej doznał ujmy, i przez rozdrabnianie tych gruntów powstał zamęt co do granic własności ziemskiej.

Z tych względów Wydział krajowy nie przedstawia Wys. Sejmowi projektu do ustawy o ścieśnieniu wolności obrotu własnością ziemską.

Subwencya dla towarzystwa Proświty.

Uchwałą z dnia 15. Stycznia 1874 przyznał W. Sejm towarzystwu „Proświty“ na rok 1874 subwencyę w kwocie 3000 złr. w. a. Gdy towarzystwo to zalegało z rachunkami z subwencyi, którą W. Sejm udzielił w kwocie 5000 złr. na rok 1873 przeto Wydział krajowy asygnacyę subwencyi na rok bieżący zawisłą uczynił od złożenia zaległych tych rachunków, a gdy towarzystwo zadaniu temu zadość uczyniło, asygnowaliśmy dnia 24. Kwietnia pierwszą połowę przyrzekając wypłatę drugiej połowy, skoro rachunki z pierwszej połowy złożone zostaną.

Petycyja komitetu kościelnego w Nawaryi o subwencyę na restauracyę Ikonostazu.

Petycyę komitetu kościelnego w Nawaryi o subwencyę na restauracyę Ikonostazu do Wys. Sejmu wniesioną a Wydziałowi kraj. do załatwienia odstąpioną, pozostawiliśmy bez skutku.

Subwencya dla PP. Benedyktyniek ormiańskich we Lwowie.

Na polecenie Wys. Sejmu z dnia 12. Stycznia 1874 ażeby Wydział kraj. udzielił PP. Benedyktynkom ormiańskim we Lwowie na zapłacenie winnego budowiczemu Janowi Szulcowi długu w sumie 4845 zł. z funduszu dyspozycyjnego jaką za stosowną uzna, udzielił Wydział kraj. temuż klasztorowi zasiłek w kwocie 1000 złr. w. a.

W sprawie założenia szkoły średniej w Sanoku

Czyniąc zadość uchwale Wysokiego Sejmu z dnia 12. Stycznia r. b., którą (w skutek petycyi gminy miasta Sanoka) polecono Wydziałowi krajowemu zbadać stan rzeczy co do potrzeby i rodzaju szkoły średniej w Sanoku, i przeprowadzić rokowania z c. k. Rządem względem kosztów utrzymania nauczycieli tej szkoły — wystósował Wydział krajowy odezwę do Rady szkolnej krajowej pod dniem 24. Lipca r. b. do l. 5596 tudzież do Wysokiego c. k. Ministerstwa wyznań i oświecenia. Odpis tej ostatniej, niemal równobrzmiącej z pierwszą załączamy pod F.

W przedmiocie odebrania w zarząd reprezentacyi krajowej archiwów aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i Krakowie.

W skutek polecenia Wysokiego Sejmu z dnia 12. Stycznia 1874 r. przedkładamy osobny wniosek w przedmiocie odebrania w zarząd Reprezentacyi krajowej archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i Krakowie znajdujących się.

W sprawie podniesienia kongregacyi na utrzymanie proboszczów i wikaryuszów.

Przekazany Wydziałowi krajowemu uchwałą Wysok. Sejmu z dnia 14. Stycznia 1874 do urzędowania wniosek posła ks. Króla i innych o wezwanie c. k. Rządu, aby wobec polepszonego bytu urzędników powiatowych i krajowych kongregacyę na utrzymanie proboszczów i wikaryuszów podniesiono, odstąpił Wydział krajowy c. k. Namiestnictwu z usilnem poparciem i z prośbą o zawiadomienie Wydział krajowy o poczynionych krokach i ich wyniku. Nie otrzymaliśmy wszelako żadnej odpowiedzi.

Teatr polski we Lwowie.

W skutek petycyi do Wys. Sejmu za ubiegły Sejm przez dzierżawców teatru polskiego we Lwowie Eugeniusza hr. Cetnera i Augusta hr. Łosia tudzież panów Waleryana Podlewskiego, Antoniego Wolskiego, Stanisława Niedzielskiego i Dra Adolfa Moszyńskiego podanej o wypłacenie tym dzierżawcom do rąk Eugeniusza hr. Cetnera i Augusta hr. Łosia przyznanej już za rok 1873 subwencyi i o uchwalenie dla tej spółki rocznej subwencyi po 10.000 złr. powziął Wysok. Sejm na posiedzeniu z dnia 14. Stycznia 1874 uchwałą treści następującej:

a) Poleca się Wydziałowi krajowemu aby wypłacił roczną subwencyę w kwocie 8.000 złr. do rąk proszącej spółki z funduszów za rok 1873.

b) Zamieszcza się w budżecie na rok 1874 dla spółki dzierżawców teatru Skarbkowskiego subwencyę 8.000 złr.

Przytem oświadczył sprawozdawca komisji budżetowej, iż dla wiadomości Wydziału krajowego nadmienić musi, że do czyich rąk te sumy mają być wypłacone za rok przeszły, tudzież na przyszłość wskazuje załączona petycyja (257).

Oparci na tej uchwale zgłosili się August hr. Łoś i Eugeniusz hr. Cetner dnia 29. Stycznia 1874 za l. 1575 o wydanie im subwencyi za rok 1873 w sumie 8.000 złr.

Lecz już dnia następnego bo 30. Stycznia 1874 za l. 1630 wnieśli inni członkowie spółki a to: pp. Waleryan Podlewski, Antoni Wolski i Dr. Adolf Moszyński prośbę, w której przytaczając, iż w łonie samejże spółki wszczęły się procesa, których dotąd jeszcze nie pokończono, powychodziły na jaw rozmaite pretensye pojedynczych członków mających na oka prywatne swe interesa, i że Eugeniusz hr. Cetner przelał swoje prawa do dzierżawy teatru na trzecie osoby, uważają za stosowne nie podnosić subwencyi ani za rok 1873. ani za rok 1874. tak długo, dopokąd 1. rachunki Augusta hr. Łosia i Eugeniusza hr. Cetnera z administracyi teatru nie zostaną zbadane; 2. Spory sądowe między spółnikami nie zostaną umorzone; 3. Czyny zaległy do fundacyi Skarbkowskiej nie będzie zapłacony i w ogóle rachunki z nią uregulowane; 4. sprawa administrowania ekonomicznego i estetycznego sceny polskiej nie zostanie stanowczo uregulowaną. Odwołują więc plenipotencyę daną Augustowi hr. Łosiowi i Eugeniuszowi hr. Cetnerowi w petycyi do l. 257 do Wyso-

kiego Sejmu wniesioną i proszą, subwencyę za 1873 i 1874 rok wziąć do depozytu a na wydanie dopiero za zezwoleniem wszystkich członków spółki pozwolić.

Wobec takiej nieprzewidzianej w Wys. Sejmie dyssenzyi współników, uważał Wydział krajowy za najstosowniejsze starać się o doprowadzenie do zgody między poważnionymi członkami. Jakoż usiłowaniom naszym udało się po kilkukrotnych naszych rokowaniach przyprowadzić między wszystkimi członkami spółki ugody do skutku, na podstawie których wydaliśmy Augustowi hr. Losiowi 4.000 złr. Eugeniuszowi hr. Ceterowowi 2.500 złr. a p. Stanisławowi Niedzielskiemu 1.500 złr. Tym sposobem kwestya co do subwencyi za rok 1873 załatwiona została.

Zupełnie inaczej postąpiliśmy sobie co do subwencyi na rok 1874. Oparci na naszym prawie żądania dobrej sceny polskiej, na uchwale Wysockiego Sejmu z dnia 10. Października 1871 polecającej nam kontrolę nad instytucjami z funduszu krajowego subwencyowanemi, chcąc usunąć jedną z najszkodliwszych a u nas tak zwykłych przyczyn paraliżowania czynności każdej spółkowej pracy to jest swarów w gronie współników, trzymając się przytem wskazówki, jaką otrzymaliśmy od Wysockiego Sejmu w sprawozdaniu Komisji budżetowej, w którym nam zalecono radą, pośrednictwem a nawet energicznym wystąpieniem zapobiedz sporom i grożącej anarchii w łonie spółki, a głównie w myśli, aby ustalić byt i rozwój sceny polskiej jako instytucji narodowej a zapobiedz jej wyzyskiwaniu na cele spekulacyjne prywatne postanowiliśmy wydanie subwencyi na rok 1874 w kwocie 8.000 złr. zawisłem uczynić od wypełniania warunków zmierzających do dopiero co wyrzeczonego celu głównie przez scisłą kontrolę tak pod względem artystycznym jak ekonomicznym. Wydaną pod tym względem do spółki rezolucyę naszą z dnia 17. Lutego 1874 l. 2816 załączamy w odpisie pod G.

Alegat G.

Postanowienie to nasze odniosło dobry skutek. W podaniu bowiem z dnia 8. Lipca 1874 l. 13723 wykazali pp. Stanisław Dobrzański, Emilian Czyczkiewicz Konarski i Władysław Hertrich Woleński, iż prawa do dzierżawy teatru polskiego nabyli od dawnej spółki, iż zawarli między sobą akt spółki w którym uregulowali stosunki współników tak pod względem wkładów, artystycznego i ekonomicznego zarządu działu zysków, jak pod względem w ogóle wszystkich innych stosunków, — wykazali dalej, iż administracya fundacyi Skarbkowskiej przyrzekła im uznać ich za cesyonaryuszów dawnej spółki, zawrzeć z nimi kontrakt i nawet opuścić im połowę czynszu dzierżawnego i pewną część zaległości, jeżeli się wykażą koncesyą od c. k. Rządu do dawania przedstawień i przerzeczeniem Wydziału krajowego wypłacenia im subwencyi na ręce administracyi. Poddali się nakoniec wszelkiej kontroli Wydziału krajowego tak pod względem artystycznym jak ekonomicznym prosząc o opiekę Wysockiej Reprezentacyi krajowej i Wydziału krajowego. Wreszcie wykazali działalność swoją w pierwszym półroczu i prosili o wydanie subwencyi do rąk administracyi fundacyi Skarbkowskiej.

W przeciągu tego pierwszego półroczu dali współnicy ci 164 przedstawień scenicznych, 6 koncertów i 7 balów maskowych. Przedsta-

wienia sceniczne dzieliły się w równych prawie częściach na przedstawienia dramatów, tragedyi i komedyi i przedstawienia oper poważnej treści i komicznych. W całości znaczny widać postęp tak pod względem repertoarza jak pod względem przedstawień samych, mianowicie porzucano prawie zupełnie pewny rodzaj operetek, któremu głos wykształconej i smak estetyczny na oku mającej publiczności stanowczo się sprzeciwiał — nie można w ogóle zapoznać dobrych chęci przedsiębiorców a z tego wypływa konieczność wspierania i zachęcenia do dalszej pracy.

To też Wydział krajowy przyjmując rezultat pierwszego półrocza za zadatek dalszej i szczerzej pracy, wydał petentom przypadającą na pierwsze półrocze 1874 subwencyę w kwocie 4000 złr. ustanowił komitet do nadzorowania artystycznego kierunku sceny w osobach: Jana Alexandra hr. Fredry, Dra Marcelego Madejskiego, Dra Antoniego Małeckiego, Władysława Łozińskiego i Juliusza Starkla, zaś do ekonomicznego działu delegował Radcę swojego Edmunda Mochnackiego. Obowiązkiem tych organów będzie zdawać Wydziałowi krajowemu peryodyczne raporty, na podstawie których Wydział krajowy zarządzi co potrzeba, cofając w razie sporu subwencyę. Nadto zażądał Wydział krajowy od spółki wykazania się koncesyą Rządu do dawania przedstawień scenicznych i kontraktem z administracją Skarbkowskiej fundacyi o dzierżawę sceny. Rezolucya pod tym względem do spółki wydana dnia 16. Lipca 1874 roku l. 13723 *Alegat H.* załadzamy pod H. Wydział krajowy sądzi że uchwyciwszy tym sposobem kontrolę w swoje ręce będzie mógł ciągle i skutecznie działać na przedsiębiorców, a tem samem działać skutecznie na rozwój sceny w obydwóch kierunkach i nadać jej cechę instytucyi narodowej trwałej a uwolnić ją od tego czem była długie lata to jest spekulacyą pieniężną pojedynczych osób.

Sprawa dotacyi członków kr. Rady szkolnej.

Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 16. Stycznia 1874 wyznaczając członkowi kr. Rady szkolnej remuneracyę w kwocie 800 złr. polecił Wydziałowi krajowemu aby celem umożliwienia jednej przynajmniej części zupełnego oddania czasu i sił dla spraw w gronie kraj. Rady szkolnej załatwianych, przedłożył Wysokiemu Sejmowi na następnej sesyi odpowiednie wnioski.

Gdy z członków autonomicznych kr. Rady szkolnej tylko dwóch jest w możności poświęcenia wszystkich swoich sił pracy w kr. Radzie szkolnej; z nich jeden t. j. p. Henryk Schmitt otrzymał remuneracyę w kwocie 800 złr. — i tylko drugi p. Juliusz Starkel pozostał bez odpowiedniego swojej pracy wynadgodzenia, przeto Wydział krajowy podwyższył mu pobieraną w Wydziale krajowym dyurnę na 3 złr. 60 cent. dziennie i tym sposobem zrównał jego płacę z płacą p. Szmitta.

Tym stosunkowo małym dla funduszu krajowego ciężarem osiągnął Wydział krajowy zamierzony cel. Wstrzymuje się więc od stawiania dalszy fundusz krajowy za nadto obciążających wniosków.

Petycja gminy Niepołomice o zasitek na budowę szkoły ludowej.

Przekazaną nam uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 15. Stycznia 1874 do załatwienia petycyę gminy Niepołomice o zasitek na budowę

szkoły ludowej tudzież o zasiłek w materyale budowlanym z cegielni i lasów rządowych odstąpiliśmy kr. Radzie szkolnej do załatwienia.

Petycyę gminy miasta Jarosławia o subwencyę na budowę szkoły i miasta Tarnowa o pożyczkę 40000 złr. na wykończenie gmachu szkolnego.

Równie odstąpiliśmy kr. Radzie szkolnej do załatwienia przekazane nam uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 15. Stycznia 1874 petycyę gminy miasta Jarosławia o subwencyę na budowę szkoły i miasta Tarnowa o pożyczkę 40.000 złr. a. w. na wykończenie gmachu szkolnego.

Pożyczka 6000 złr. dla księgarza pana Karola Wilda.

Uchwałą z dnia 15. Stycznia 1874 r. zezwolił Wysoki Sejm na 5 % pożyczkę dla księgarza p. Karola Wilda w sumie 6.000 złr. W skutek tej uchwały wypłaciliśmy p. Karolowi Wildowi pożyczkę tę zwrotną w dwunastu od 1. Stycznia 1875 poczynających się ratach a na zabezpieczenie jej otrzymaliśmy jego skrypt i odpowiednią ilość książek jego wydawnictwa w zastaw.

W przedmiocie zaprowadzenia prawa polskiego i jego historyi jako przedmiotu obowiązkowego dla uczniów Uniwersytetów we Lwowie i Krakowie.

W skutek polecenia Wysokiego Sejmu z dnia 17. Stycznia 1874 roku poczyniliśmy u c. k. Rządu kroki, ażeby prawo polskie i jego historia obok prawa niemieckiego było przedmiotem obowiązkowym ścisłego egzaminu prawno-historycznego dla uczniów Uniwersytetu we Lwowie i Krakowie.

Alegat I.

Odpis naszego w tym względzie przedstawienia do c. k. Ministerstwa z dnia 27. Lutego 1874 l. 1846 załączamy pod I.

Petycyę gminy Międzybrodzie i innych o odbudowanie mostu nad Sołą.

W dopełnieniu polecenia Wysokiego Sejmu z 20. Grudnia 1873 roku l. 54/S, którem Wydziałowi krajowemu przekazaną została petycyę gmin Międzybrodzia Lipnickiego, Żywieckiego i Kobiernickiego o odbudowanie mostu nad Sołą na drodze powiatowej Międzybrodzkiej i naprawę zerwanej przez wylew części drogi tej w Porąbce — Wydział krajowy przekonawszy się, iż Wydział powiatowy Bialski przy objęciu dróg przez władze autonomiczne w roku 1868, zarząd całej pomienionej drogi, położonej częścią w powiecie Bialskim a częścią w Żywieckim, Wydziałowi powiatowemu Żywieckiemu pozostawił, nie przyczyniając się do utrzymywania tej drogi w stosunku do części w jego terytorjum położonej — zarządził rozporządzeniem z 30. Maja 1874 l. 8268 uregulowanie dalszego zarządu tej drogi za wspólnem porozumieniem się obu Wydziałów powiatowych bądź to przez rozdział administracyi na oba powiaty, bądź to przez poruczenie go jednemu z nich z wyznaczeniem odpowiedniej dotacyi ze strony drugiego.

Petycyę rocznych gmin i reprezentacyi powiatowych w sprawach drogowych.

W załatwieniu przekazanych uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 17. Stycznia 1874 r. l. 488/S. 27 petycyj sejmowych w sprawach drogowych i niektórych specjalnych, uwzględnił Wydział krajowy petycyę Wydziałów powiatu Kolbuszowskiego i Sądeckiego udzieleniem odpowiednich subwencyi żądanych na budowę dróg;

(l. W. 2039 i 2024/1874). petycyje Wydziału powiatu Brzeskiego względem ulżenia w exekwaniu podatków i Wydziału pow. Sądeckiego o zaliczenie drogi powiatowej Sandecko-Krynickiej do kategorii dróg krajowych lub rządowych — zalecił Wydział krajowy c. k. Rządowi do szczególnego uwzględnienia;

(l. W. 2015, 2031, 2038, 2041, 2042, 2044, 2048, 2050, 2022, 2023; 2045/1874). na petycyje niektórych Reprezentacji powiatowych i gminnych względem budowy lub uznania pewnych dróg za krajowe poinformował Wydział krajowy tychże stosownie do przedmiotu, lub zażądał odpowiednich wniosków od dotyczących Wydziałów powiatowych;

(l. W. 2046/1874). wreszcie petycyę wdowy po konduktorze Myszkowskim uwzględnił Wydział krajowy udzieleniem jej jednorazowego zasiłku w kwocie 50 złr.

W sprawie dróg krajowych do zaniechania proponowanych.

Uchwałą z dnia 15. Stycznia 1874 roku polecił Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu, ażeby po dokładnem zbadaniu dróg krajowych do zaniechania proponowanych, przedłożył Wysokiemu Sejmowi na najbliższej sesji stanowcze w tej sprawie wnioski.

Wydział krajowy zastanawiał się raz jeszcze nad ważnością tych dróg i po zważeniu wszystkich okoliczności utwierdził się w swoim dawniejszem przekonaniu, że drogi te, jako idące w kierunku równoległym z kolejami żelaznymi straciły dziś zupełnie cechę dróg krajowych, wskazaną uchwałą Wysokiego Sejmu z 14. Października 1868 roku (D. U. i R. kr. Część VIII. N. 21.).

Wydział krajowy usiłował raz jeszcze skłonić odnośne Rady powiatowe do objęcia w zarząd samoistny tych dróg jako mających ważność dla obrotu miejscowego — lecz z dotychczasowych doniesień nie ma żadnej nadziei, ażeby podjęte na nowo rokowania doprowadziły do pożądanego rezultatu, albowiem Rady powiatowe stawiają takie warunki, iż przyjęcie ich obarczałoby bardziej fundusz krajowy, aniżeli obecne koszta utrzymania dróg do zaniechania proponowanych.

Wydział krajowy nie czyni atoli żadnego osobnego wniosku w tej sprawie, którą starał się załatwić w sposób zasadniczy, w przedstawionym Wysokiemu Sejmowi projekcie do Ustawy drogowej, proponując, ażeby zaniechana droga krajowa potrzebna dla handlowego i przemysłowego ruchu w powiecie stawała się drogą powiatową już z mocy Ustawy, która o zaniechaniu tej drogi — jako krajowej — orzekła.

Jeżeli projekt ten zostanie przyjętym, przedstawi Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi na najbliższej sesji projekt do Ustawy o zaniechaniu tych wszystkich dróg, które straciły znaczenie komunikacji krajowych.

W sprawie ugody z Reprezentacją miasta Lwowa w celu unormowania stosunku gminy miasta do szpitala powszechnego.

Uchwałą przyjętą na posiedzeniu z dnia 10. Stycznia 1874 roku, Wysoki Sejm upoważnił Wydział krajowy do zawarcia formalnej ugody z Reprezentacją miasta Lwowa, na podstawie warunków, przez Komisję mieszaną ułożonych a przez Radę miejską pod dniem 27. Listopada 1873

roku zatwierdzonych, normujących stosunek gminy miasta Lwowa do lwowskiego szpitala powszechnego.

Zawiadamiamy niniejszem, że w wykonaniu tej uchwały Wydział krajowy zawarł z Reprezentacją miasta Lwowa w myśl udzielonych skazówek ugodę, która na dniu 7. Sierpnia 1874. roku podpisaną została.

Przedkładamy Wysokiemu Sejmowi osobne sprawozdanie.

Wykonanie uchwały
Wys. Sejmu polecają-
cej Wydziałowi krajow.
przygotowanie wniosku
w sprawie kosztów le-
czenia ubogich chorych.

Sprawa nowego pro-
sektoryum i trupiarni
przy szpitalu powszech-
nym we Lwowie.

Na posiedzeniu z dnia 15. Stycznia 1874 roku, Wysoki Sejm wezwał Wydział krajowy, ażeby przyspieszył kolaudację, nowo zbudowanego prosektoryum i laboratorium i zarządził usunięcie wykłniętych braków.

W wykonaniu powyższego polecenia mamy zaszczyt zawiadomić, że kolaudacja prosektoryum została przeprowadzoną, i że znalezione braki i niedokładności całkiem usunięte już zostały. Braki te dotyczyły głównie :

- a) posadzki cementowej w prosektoryum, która na koszt przedsiębiorców budowy w własnym zarządzie została poprawioną;
- b) windy,
- c) kuchenki w prosektoryum,
- d) wentylacji,

co wszystko obecnie w należytem znajduje się stanie.

Największą trudność przedstawiało zabezpieczenie budynku od wilgoci. W tym celu przyjęto i wykonano plan odkopania ściany wschodniej i zdrenowania gruntów; plan okazał się zupełnie odpowiednim. Po odkryciu ściany wilgoć w krótkim czasie ustąpiła, i jest wielka nadzieja, że dalsze roboty zabezpieczą stale cały budynek od wilgoci. Nadmienić winniśmy, że koszt tych robót jest wcale nieznaczny i zamieści się w cyfrze wyznaczonej na roboty konserwacyjne budynku szpitalnego.

Pokrycie nowym Da-
chem i podwyższenie
drugiego piętra gmachu
lwowskiego szpitala.

Uchwałą z dnia 14. Stycznia 1874 roku, Wysoki Sejm upoważnił Wydział krajowy do pokrycia gmachu lwowskiego szpitala nowym dachem i do podniesienia drugiego piętra tegoż gmachu.

W wykonaniu tej uchwały Wydział krajowy, po ułożeniu warunków pomienionej budowy, wezwał znanych we Lwowie przedsiębiorców do wniesienia ofert. Z pomiędzy wniesionych przyjął i zatwierdził Wydział krajowy najkorzystniejszą ofertę pp. Wincentego Rawskiego i Wiktora Sadłowskiego, z którymi zawarto odpowiedni kontrakt. Kosztorys przyjęty przez przedsiębiorców, tak budowy nowego dachu, jakoteż podniesienia i zewnętrznego przeistoczenia drugiego piętra, wreszcie zewnętrznego oporządzenia całego gmachu, obliczony został na sumę 52.700. Roboty wykonane będą w ciągu dwóch lat, mianowicie połowa w roku bież. 1874,

a druga połowa do jesieni r. 1875. Prowadzenie wspomnianych robót powierzył Wydział krajowy architekcie cywilnemu p. J. Janowskiemu, za wynagrodzeniem ryczałtowem w kwocie 2000 złr. płatnem w równych ratach miesięcznych w ciągu dwóch lat.

Dodać wreszcie należy, że roboty na rok bieżący przypadające, prowadzone są energicznie i niema obawy, aby w wyznaczonym terminie oddane nie zostały.

O projekcie budowy
pralni i łazienek w
Lwowskim szpitalu
powszechnym.

Odnośnie do uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 14. Stycznia 1874 r. donosimy, iż sprawę przygotowania planów i kosztorysów do budowy pralni parowej i łaźni przy Lwowskim szpitalu odroczyliśmy z tego względu, gdyż z powodu powyższych restauracji w gmachu szpitalnym nie możnaby i tak w r. b. przystąpić do rzeczonyj budowy, — a prócz tego radzibyśmy skorzystać z doświadczeń, które nabędziemy z poprzedniego urzędzenia pralni i łazienek w Kulparkowie.

Sprawa emerytury Dra
Neuhausera.

W myśl uchwały Wys. Sejmu z d. 15. Stycznia 1874 r. Wydział krajowy podwyższył emeryturę Dr. Neuhausera z kwoty 900 zł. na 1200 złr. rocznie, i zaasygnował mu takową od chwili wstąpienia w stan spoczynku.

Sprawa oddania kra-
kowskiego szpitalu po-
wszechnego o reprezen-
tacyi miejskiej.

Na posiedzeniu z dnia 31. Grudnia 1873 r. powziął Wysoki Sejm uchwałę następującej treści:

„Sejm Królestwa Galicyi i Lodomerji i W. Ks. Krakowskiego upoważnia Wydział krajowy po poprzednim porozumieniu się z c. k. Namiestnictwem do zawarcia z reprezentacją miasta Krakowa układu o oddanie tej reprezentacyi szpitalu powszechnego jako zakładu gminnego i do oddania go tejże reprezentacyi wraz z wydzielonym dla niego majątkiem fundacyjnym“.

W wykonaniu tej uchwały Wydział krajowy pod dniem 8. Stycznia 1874 l. 253 zapytał c. k. Namiestnictwa, czyli zgodzi się w zasadzie na oddanie krakowskiego szpitalu powszechnego reprezentacyi miejskiej i czy w rokowaniach zechce wziąć udział; oraz wezwał prezydenta miasta Krakowa do zapytania Rady miejskiej, czy byłaby skłonna do odebrania tegoż szpitalu.

C. k. Namiestnictwo odpowiedziało dopiero dnia 24. Czerwca 1874. do l. 24.874 oświadczając, że w rokowaniach o oddanie szpitalu krakowskiego gminie, postanowiło wziąć udział przez zastępcę w osobie przełożonego c. k. Expozytury prokuratorji Skarbu w Krakowie, że jednak ostateczne oświadczenie się c. k. Namiestnictwa względem przeprowadzenia uchwały Sejmowej z 31. Grudnia 1873 zawisło w skutek wyraźnego brzmienia reskryptu p. Ministra spraw wewn. z 17. Stycznia 1874 l. 183 od poprzedniego przedłożenia tej sprawy do decyzji c. k. Ministerstwa spraw wewn., albowiem zakłady rzeczony oddał Rząd krajowi do zarządu

a w obecnym wypadku chodzi o postanowienia dotyczące majątku zakładowego odnośnych fundacyj.

Prezydent miasta Krakowa zawiadomił zaś Wydział krajowy, że Rada miejska wybrała osobną komisję do przeprowadzenia rokowań, które jednakowoż przed przystąpieniem do rokowań potrzebuje rozmaitych wyjaśnień. Żądanych wyjaśnień udzielił Wydział krajowy bezzwłocznie, starając się wszelkimi siłami przynaglić odpowiedź miasta Krakowa. Jednakowoż pismem z dnia 30. Maja 1874 do l. 10.657 oświadczył Magistrat miasta Krakowa, że decyzja Rady miejskiej w przedmiocie odbioru szpitala powszechnego prawdopodobnie w Sierpniu 1874 r. zapadnie.

Od tej odpowiedzi zawisło, jakiego rodzaju wniosek osobny będziemy mieli zaszczyt przedłożyć Wysokiemu Sejmowi.

Szpital dziecięcy św.
Zofii we Lwowie.

W tejże uchwałę Wys. Sejmu z dnia 10 Stycznia 1874 przekazanej nam sprawie przeprowadzimy rokowania z reprezentacją miasta Lwowa i ze sukcesorami ś. p. Borzęckiej, poczem przedłożymy Wys. Sejmowi wniosek nasz w osobnem sprawozdaniu.

Pożyczka z funduszków
krajowych w kw. 10000
złr. dla Towarzystwa
opieki szpitalnej dla
dzieci w Krakowie.

Uchwałę powziętą na posiedzeniu z dnia 10. Stycz. 1874 przyznał Wys. Sejm Towarzystwu opieki szpitalnej dla dzieci w Krakowie bezprocentową pożyczkę z funduszków krajowych w kwocie 10.000 zł. na budowę własnego domu dla szpitala tego i polecił nam zarazem, ażebyśmy powyższą pożyczkę wtedy dopiero wypłacili, skoro Towarzystwo budowę szpitala swemi kapitałami doprowadzi do wartości równej sumie pożyczki i gdy takowa na tymże budynku na rzecz funduszu krajowego zahypotekowaną zostanie.

Jakkolwiek rzeczzone Towarzystwo wykazało, że budowa szpitala została już doprowadzoną do wartości równej sumie przyznanej pożyczki, wszelako nie wypłaciliśmy takowej dotychczas, ponieważ Towarzystwo nie przedłożyło nam jeszcze dowodów, że na budynku szpitalnym na rzecz funduszu krajowego hypotekarnie zabezpieczoną została.

Dotacja dla domu ubogich
i sierót zostającego
pod opieką Towarzystwa
dobroczynności w Krakowie.

Na posiedzeniu dnia 14. Stycznia 1874 powziął Wys. Sejm uchwałę, że dotacja dla domu ubogich i sierót w Krakowie udziela się pod warunkiem, iż dóm ten przyjmie na swój koszt pięć kalek z zakładu podrzutków znajdujących się w szpitalu św. Łazaza.

Według sprawozdań Dyrekcyi krakowskich szpitali powszechnych z dnia 15. Kwiet. b. r. do l. 344 i Rady ogólnej Towarzystwa dobroczynności z dnia 10. Maja b. r. do l. 194 dopełniło Towarzystwo tego warunku.

Umieściliśmy zatem w preliminarzu wydatków funduszu krajowego na r. 1875 dla rzeczzonego zakładu zwykły zasiłek w kwocie 5.424 zł.

Załatwienie petycji miasta Krakowa o umorzenie z funduszków krajowych zaliczki 9064 złr. udzielonej przez c. k. Rząd na wydatki choleryczne w r. 1849.

Przy rozprawach nad petycją, wniesioną przez miasto Kraków o umorzenie z funduszków krajowych zaliczki 9.064 złr. udzielonej przez c. k. Rząd na wydatki choleryczne, powziął Wysoki Sejm na posiedzeniu z d. 16. Stycznia 1874 r. następującą treść uchwały:

„Wzywa się Wydział krajowy do przeprowadzenia rokowań z Wysokim Rządem, aby zaległość w mowie będącą, jako do lat administracji rządowej się odnoszącą, umorzyć raczył, nie żądając od miasta Krakowa zwrotu tej sumy, wydatkowanej na ówczesne potrzeby krajowe sanitarne, nie zaś na potrzeby chorych miejskich.“

W wykonaniu tego polecenia Wydział krajowy pismem z dnia 6. lutego 1874 r. do l. 1848 zrobił odpowiednie przedstawienie do c. k. Rządu, na co pismem c. k. Namiestnictwa z 26. Czerwca 1874 do l. 13.841 otrzymał odpowiedź, że w sprawie tej wyszło rozporządzenie Wys. c. k. Ministerstwa spraw wewn. z 18. Grudnia 1870 r. l. 13,104 nie uwzględniające przedstawienia miasta Krakowa przeciw odmownemu postanowieniu c. k. Namiestnictwa z 4. Grudnia 1869 l. 55.324: przeto oświadcza c. k. Namiestnictwo Wydziałowi krajowemu, że w tej sprawie, powołanem rozporządzeniem ministeryalnym już ostatecznie zadecydowanej, żadnych dalszych kroków poczynić nie może.

Załatwienie petycji Rady powiatowej Dąbrowskiej o zarządzenie środków zaradczych przeciw szerzeniu się cholery.

Między petycjami przekazanymi Wydziałowi krajowemu do ostatecznego załatwienia uchwałą Wysokiego Sejmu z 17. Stycznia 1874 znajdowała się petycja Rady powiatowej Dąbrowskiej o zarządzenie środków zaradczych przeciw szerzeniu się cholery.

Wydział krajowy pismem z dnia 13 Marca 1874 do l. 1939 odstąpił tę petycję w myśl ustawy państwowej z 30. Kwietnia 1870 r. c. k. Prezydium Namiestnictwa, jako należącą do zakresu działania c. k. Władz rządowych. Z uwagi jednak, że choroby zaraźliwe, mianowicie cholera, ospa i syfilis niemal rokrocznie bardzo dotkliwe na nasz kraj sprowadzają kłeski, i że niedostateczność środków zaradczych, obecnie używanych, nie ulega wątpliwości, zwrócił Wydział krajowy szczególniejszą uwagę c. k. Rządu na tę sprawę zwłaszcza z powodu, że jakkolwiek cholera wygasła, to wypadki sporadyczne od czasu do czasu w różnych pojawiające się okolicach, wznecają obawę, że epidemia znowu groźnie wybuchnąć może, i że bezustanne grasowanie ospy w Galicyi, tudzież zatrwajające szerzenie się chorób syfilistycznych, wymagają stanowczo skuteczniejszych środków zaradczych. Dalej wyraził Wydział krajowy przekonanie, że najwłaściwszym takim środkiem byłoby ustanowienie komisji sanitarnych po całym kraju, jak to już prawie we wszystkich państwach europejskich uczyniono. Celem takich komisji byłoby nieustanne czuwanie nad zaraźliwymi chorobami i zapobieganie ich szerzeniu się, a to w myśl skazówek i instrukcyj, udzielanych przez Radę sanitarną. Urządziłby je należało we wszystkich miastach i miasteczkach z ludnością 4—5000, tudzież w okręgach gminnych stosownie do ilości mieszkańców i stosunków terytoryalnych powołując do ich składu starostów, delegatów Rad powiatowych, naczelników gmin i obszarów dworskich, lekarzy

i mężów zaufania, wypadaloby jako zakres działania wyznaczyć tymże komisjom mniej więcej następane czynności :

1) Czuwanie nad stanem zdrowia okręgu; 2) usuwanie wszelkich przyczyn wywołujących powstawanie i szerzenie się chorób zaraźliwych; 3) pouczanie ludności jak się zachować należy dla uniknienia zarazy; 4) zarządzenie środków w celu stłumienia wybuchłej zarazy, mianowicie urządzenie szpitali cholerycznych w każdej miejscowości dotkniętej tą chorobą; 5) dozór nad szczepieniem ospy ochronnej, jakoteż nad wypadkami chorób syfistycznych.

Przedkładając powyższy projekt c. k. Prezydium Namiestnictwa, oświadczył Wydział krajowy gotowość swoją do współdziałania w narażeniach nad projektami, któreby c. k. Rząd w powyższym celu zarządzić uznał za stosowne.

C. k. Prezydium Namiestnictwa odpowiadając pismem z dnia 11. Czerwca 1874 do l. 2.268 oświadczyło najpierw, że petycja Rady pow. Dąbrowskiej we wnioskach swych przedstawia takie środki zaradcze przeciw szerzeniu się chorób zaraźliwych, jakie faktycznie w każdym danym razie bywają zarządzane o ile tego potrzeba i zachodzące stosunki wymagają.

Co się tyczy wniosków Wydziału krajowego c. k. Rząd uważając że ważność i wielka korzyść komisji miejscowych bynajmniej zaprzeczyć się nie da, zamieścił w projekcie do ustawy o urządzeniu służby zdrowia w gminach, także przepisy co do ustanowienia komisji zdrowia. W myśl uchwały Wys. Sejmu, w czasie ubiegłej sesji powziętej, projekt do ustawy o urządzeniu służby zdrowia będzie ponownie do Wys. Sejmu wniesiony. A ponieważ projekt ten zawiera postanowienia tak o składzie pomienionych komisji zdrowia jakoteż o ich zakresie działania, ponieważ dalej ustanowienie komisji sanitarnych zostaje w ścisłym związku z urządzeniem służby zdrowia w gminach, ponieważ wreszcie zdaniem c. k. Prezydium Namiestnictwa ustanowienie komisji sanitarnych przed organizacją służby zdrowia w gminach byłoby przedwczesnem — c. k. Prezydium Namiestnictwa oświadczyło, że odrębne traktowanie poruszonej przez Wydział krajowy kwestyi nie byłoby obecnie na czasie.

W sprawie powiększenia liczby trybunałów sądowych I. instancyi.

Pod datą 3. Marca b. r. przedłożyliśmy Wys. c. k. ministerstwu sprawiedliwości uchwałę Wys. Sejmu z dnia 15. Grudnia r. z. względem powiększenia liczby trybunałów I. instancyi a mianowicie o rychłe ustanowienie takich trybunałów w Kołomyi, Brzeżanach, Sanoku, Stryju i Wadowicach. Do tego przedłożenia dołączyliśmy wszystkie tej sprawy dotyczące petycje, sprawozdania i opinie Wydziałów i Rad powiatowych, gmin rozmaitych wraz z opinjami prezesów c. k. krajowych sądów wyższych we Lwowie i w Krakowie.

Dodatkowo zaś pod datą 24. Marca b. r. przedłożyliśmy temuż ministerstwu także zgodne zdania obydwóch pomienionych prezesów apelacyjnych, wykazujące potrzebę ustanowienia trybunału I. instancyi w Jaśle

z przydzieleniem do jego okręgu okręgów sądów powiatowych (Dukla, Żmigród i Krosno) w powiecie Krośnieńskim — po wydzieleniu takowych (z okręgu sądu obwodowego w Przemyślu i) z pod jurysdykcji wyższego sądu krajowego we Lwowie.

Dotąd nie wiemy o żadnych w tej mierze zarządzeniach ministerstwa, prócz tego obojętnego zresztą postanowienia, iż polegając na powyższej opiniji Wys. Sejmu ministerstwo sprawiedliwości zwrócić kazało bez skutku prośbę reprezentacyi powiatowej w Brodach o ustanowienie tamże sądu kolegialnego.

Powyższą uchwałą z dnia 15. Grudnia r. z. Wysoki Sejm polecił także Wydziałowi krajowemu porozumieć się najrychlej z c. k. Władzami i reprezentacyami powiatowemi w sprawie ustanowienia innych trybunałów w zachodniej Galicyi. Porozumienie to wdrożyliśmy z odnośnemi starostami za pośrednictwem c. k. Prezydium Namiestnictwa, dalej z prezesem wyższego sądu krajowego w Krakowie i z odnośnemi Wydziałami powiatowemi — a o rezultacie nie omieszkamy zdać sprawę skoro otrzymamy przynajmniej większą część żądanych opinii.

O zebraniu dat, odnoszących się do kradzieży koni, i o środkach zapobieżenia takowej.

Przechodząc do porządku dziennego nad wnioskiem posła Jwaniszowa w przedmiocie uregulowania handlu końmi — Wys. Sejm uchwałą z d. 10. Stycznia 1874 r. polecił Wydziałowi krajowemu dalsze zbieranie dat i obmyślenie środków, jakoby jeszcze (odnośnie do zeszłorocznego sprawozdania naszego) celem zapobieżenia kradzieży koni wynaleść się mogły — i przedłożenie w tym względzie sprawozdania Wys. Sejmowi na następnej kadencji.

O zebranie potrzebnych dat udaliśmy się do c. k. Prezydium Namiestnictwa, do c. k. wyższego Sądu krajowego w Krakowie i we Lwowie (a po odmówieniu z tej ostatniej strony także i) do c. k. Prokuratorji skarbowej we Lwowie, wreszcie do wszystkich reprezentacyj powiatowych, Zebranie tych dat, o ile się odnoszą do czasu minionego trzylecia połączone jest z wielu trudnościami i w ogóle wiele wymaga czasu i sił kancelaryjnych a w rezultacie nie użyczy jeszcze całkiem pewnych i niczem niezachwianych danych. Dopiero z czasu od Lipca 1873 r. w skutek zarządzenia c. k. Prezydium Namiestnictwa można się spodziewać dat więcej pewnych i zaufanych.

Z tych też powodów Wydział krajowy nie mógł zebrać jeszcze wszelkich niezbędnych materyałów statystycznych, a i te jakie nadeszły potrzebują jeszcze uzupełnień. Zważywszy wreszcie, że i zebrany zewsząd materyał wymagać będzie dłuższego czasu do należytego porównania i ocenienia takiego, iżby mógł służyć za podstawę do niezachwianych wniosków właściwych — czujemy się w obowiązku uprzedzenia Wys. Izby iż nie mamy pewności, czy sprawozdaniem z tego przedmiotu Wys. Sejmowi jeszcze w tej kadencji służyć będziemy mogli. Z drugiej zaś strony możemy nie bez pewnej podstawy przypuszczać, iż kradzieże te obecnie zmniejszyły się w skutek podniesionej czujności władz politycznych i żandarmeryi krajowej za śledzeniem zaszłych wypadków, jakoteż przez

zwrócenie uwagi wszystkich w kraju Władz sądowych na energiczne i w całej surowości prawa wykonywanie sprawiedliwości karnej. A w obec ciągłego pomnażania posterunków żandarmeryi możnaby mieć otuchę dosadnego tych kradzieży poskromienia — gdyby tylko Wys. c. k. Rząd pod względem reorganizacyi sądownictwa w naszym kraju jak najrychlej uwzględnić raczył życzenia, zawarte w odnośnej uchwale Wys. Sejmu z dnia 15. Grudnia r. z.

Petycyja gmin Żurawica i Małkowice o koczła szupasowe.

Przekazaną nam petycyę sejmową gminy Żurawica i Małkowice względem słusznego rozkładu ciężarów gminnych z powodu utrzymania stacyi szupaśniczej i konwoju szupaśników — odstąpiliśmy Wydziałowi powiatowemu w Przemyślu, ażeby tymczasowo w porozumieniu z c. k. starostą możliwą ulgę dla petentów wyjednać się starał.

Petycyja względem nadużyć notaryusza w Rudkach.

Niezałatwioną przez Wys. Sejm petycyę gmin Bienkowej Wiszni, Podhajczyk i Kopniowie względem nadużyć c. k. notaryusza w Rudkach, dla braku podstawy do ocenienia przytoczonych faktów, jakoteż dla braku podstawy do ocenienia przytoczonych faktów, jakoteż dla braku kompetencyi do bezpośredniego zarządzenia odstąpiliśmy Przemyskiej Izbie notaryalnej do odpowiedniego w jej własnym zakresie dochodzenia.

Petycyja gmin i duchowieństwa powiatu Sądowego w Łące.

W ślad uchwały Wys. Sejmu z dnia 20. Grudnia r. z. została przez nas w części dotyczącej ustanowienia posterunku żandarmeryi w Łące, c. k. Prezydyum Namiestnictwa przedłożoną do uwzględnienia, którego rzeczywiście doznała, — zaś w części, zawierającej żądanie surowszego niż dotąd karania i obchodzenia się ze zbrodniarzami, przedstawioną do wiadomości trybunału c. k. Sądu najwyższego.

Dalsze petycyje w sprawie nowych posterunków żandarmeryi.

Przekazane nam do załatwienia petycyje Wydziału powiatowego w Brzesku o ustanowienie posterunku żandarmeryi w Czchowiu, tudzież petycyje gmin Jezupola i Lipnicy murowanej o ustanowienie w tych miejscach posterunków żandarmeryi — odstąpiliśmy c. k. Prezydyum Namiestnictwa, a to pierwsze dwie z poparciem do możliwego uwzględnienia, zaś ostatnią tylko z nadmienieniem, iż popierać jej nie możemy w przekonaniu, że skoro istniejący o milę w Wiśniczcu posterunek (w sile 5 ludzi) na okolicę petentów większą zwróci uwagę, nie ma potrzeby ustanawiać nowego w Lipnicy murowanej.

IV. Inne czynności Wydziału krajowego.

Zmiany w pomieszczeniu biór Wydziału kraj.

Ponieważ zajęte przez Wydział kraj. lokalności w realności pod l. 16 $\frac{1}{4}$ ul. Szeroka, z końcem drugiego roku najmu okazały się niewystarczające, przeto Wydział krajowy z kontraktu najmu tejże realności przez właściciela JE. hr. Alf. Potockiego zwolnionym, wynajął kontraktem z d. 25. Lipca 1873 części drugiego piętra w gmachu Towarzystwa kredytowego, na lat trzy licząc od dnia zawarcia umowy za roczny czynsz 2200 złr. i pomieścił tam Bióro II. i V.

W sprawie urządzenia zakładów korekcyjnych.

Ze względu na ogłoszoną w Nr. 108 Dz. p. p. z r. 1873 ustawę z d. 10. Maja 1873 zawierającą policyjno-karne postanowienia przeciw próżniakom stroniącym od pracy i włóczęgom, jakoteż celem udzielenia Ministerstwu swej opinii co do czasu, kiedy powołana ustawa mogłaby wejść w życie w Galicyi, zwróciło c. k. Prezydyum Namiestnictwa odezwą z dnia 24. Lipca 1873 l. 424 P/pr. uwagę Wydziału krajowego na potrzebę, wczesnego postarania się o zabezpieczenie umieszczenia w domu poprawy, dla większej liczby korekcyonistów, jaka prawdopodobnie z rozciągnięciem na Galicyę powołanej ustawy wyniknie.

Zarazem zażądało c. k. Prezydyum udzielenia mu dat dotyczących tutejszych zakładów korekcyjnych i objawienia zdania co do odstąpienia Państwu zarządu tych zakładów wraz z funduszami przeznaczonemi na ich utrzymanie, tudzież co do urządzenia w zakładach korekcyjnych osobnych oddziałów dla młodociannych korygendów.

Czyniąc zadość powyższemu wezwaniu, Wydział krajowy odezwał z dnia 20. Marca 1874 l. 12.789 udzielił c. k. Prezydyum Namiestnictwa żądanych dat co do ruchu i kosztów utrzymania korekcyonistów w zakładzie karnym u Św. Maryi Magdaleny w ostatnich trzech latach 1870, 1871 i 1872 wykazując, że przeciętna liczba tychże o wiele niższą była od stypulowanej kontraktem najmu realności u Św. Maryi Magdaleny, jakoteż faktycznie dającej się pomieścić liczby korekcyonistów w istniejących zakładach korekcyjnych, że zatem chociażby liczba korygendów w skutek ustawy z dnia 10. Maja 1873 powiększyć się miała, nie brakoby na razie miejsca na pomieszczenie takowych. — Nadto zastrzegł sobie Wydział krajowy w razie przyjscia do skutku sprzedaży realności u Św. Maryi Magdaleny, obowiązek c. k. Nadprocuratoryi przyjmowania przez ciąg lat 12 o wiele znaczniejszej liczby korekcyonistów tak męskich jak żeńskich, — nie mógł jednak wówczas już stanowczo dać pod tym względem odpowiedzi; dotyczące rokowania były jeszcze w toku.

Co do oddania krajowych zakładów korekcyjnych, a względnie ich funduszków w zarząd Państwa, Wydział krajowy stanowczo oświadczył, iż nie mógłby podjąć się obrony odnośnego wniosku w obec Reprezenta-

cyi krajowej, bez poprzedniego dokładnego porozumienia się co do kwestyi, jakie właściwie fundusze obowiązane są do urządzania i utrzymywania zakładów korekcyjnych i domów poprawy w ogóle i jaki wpływ wywrzećby mogła na istniejące już zakłady korekcyjne, mająca wejść w życie nowa ustawa.

W końcu oświadczył Wydział kraj. powołując się na dekret kanc. nadw. z d. 24. Czerwca 1843 l. 19.112. Zb. ust. prow. z r. 1843. Nr. 125 str. 350, iż o urządzeniu i utrzymywaniu z krajowego funduszu policyjnego w domach pracy przymusowej osobnych oddziałów dla młodociannych korygendów, w dawniejszych dyrektywach, dotyczących zarządu tymże funduszem wcale mowy nie ma, że zatem zdaniem Wydziału krajowego krajowy fundusz policyjny jako ściśle na utrzymanie prowincjonalnego domu pracy przymusowej przeznaczony, nie mógłby ponosić kosztów ztąd wynikłych.

Obustronnie zapowiedziane dalsze rokowania w tej sprawie, spowodowały Wydział krajowy do zasiągnięcia dat i informacji o urządzeniu i utrzymywaniu zakładów korekcyjnych w innych prowincjach Monarchii.

W tym celu udał się Wydział krajowy załączonemi pod .|. odezwaniami z dnia 23. Marca 1874 l. 22653/73 do Wydziałów krajowych tych prowincyi, mianowicie, w których ustawa z 10 Maja 1873 Dz. p. p. Nr. 108 już weszła w życie, a otrzymane w tej mierze odpowiedzi i wskazówki posłużą za materyał do zużytkowania przy wznowieniu tej sprawy.

W zeszłorocznem sprawozdaniu z czynności Wydziału krajowego streszczoną została odezwa Prezydium c. k. Namiestnictwa z dnia 23. Marca 1873 l. 5125|pr., według której z polecenia c. k. Ministerstwa skarbu mają być przyznawane pewne ulgi w spłacaniu podatków, jeżeli szkody w ziemiopłodach przez m r ó z wyrządzone, przybrały większe rozmiary. Polecenie to wydane zostało w skutek uchwały Wys. Sejmu z d. 29. Listopada 1872 żądającej zaliczenia tych szkód do kategorii klęsk które do opuszczenia podatków uprawniają.

Mimo tej ulgi Wydział powiatowy w Brzozowie a na jego wezwanie także wiele innych Wydziałów powiatowych wniosło do Wydziału krajowego przedstawienia z prośbą, ażeby na tegorocznej sesyi sejmowej ponowioną została uchwała z r. 1872.

Sprawa odpisywania podatków w razie klęsk nadzwyczajnych należy do ustawodawczej kompetencji Rady państwa. Ustawa państwowa z dnia 24. Maja 1869 o uregulowaniu podatku gruntowego (Dz. u. p. Nr. 88) zapowiada w §. 6 załatwienie tej sprawy, za pomocą specjalnej ustawy. Ponieważ już pierwsza uchwała Wys. Sejmu zwróciła uwagę Rządu, że szkody wyrządzane przez mrozy wiosenne w ziemiopłodach powinny być zaliczone do kategorii klęsk uprawniających do opuszczenia podatków, ponieważ dalej wobec ustaw obecnie obowiązujących ponowna uchwała W. Sejmu zapewne nie osiągnęłaby w drodze administracyjnej lepszego

Szkody w ziemiopłodach przez mróz wyrządzone jako powód opuszczenia podatków.

rezultatu od tego, jaki wynikł z uchwały pierwszej z roku 1872, przeto Wydział krajowy postanowił nie przedkładać Wysokiemu Sejmowi projektu nowej uchwały.

W sprawie pożyczki zaciągniętej w r. 1846. i 1847. z gr. or. bukowińskiego funduszu religijnego, dla funduszu zapomóg poddańczych.

W skutek reskryptu Ministerstwa spr. ww. z dnia 10. Maja 1874 r. l. 2806. wezwało c. k. Namiestnictwo odezwą z dnia 8. Czerwca 1874 r. l. 23034. Wydział krajowy do zapłacenia z funduszu krajowego, gr. or. bukowińskiemu funduszowi religij. kwoty 152,625 złr. 4½ cnt. tytułem odsetek należących się temuż funduszowi od pożyczek udzielanych gminom w latach 1846 i 1847 z funduszu zapomóg poddańczych a z gr. or. bukowińskiego funduszu religijn. zaciąganych. Stawiając do funduszu krajowego powyższą pretensję, ces. król. Namiestnictwo podało za motyw, z jednej strony uchwałą Sejmu galicyjskiego z dnia 23. Września 1845 roku l. IX. jakoteż reskrypt Ministerstwa spr. ww. z dnia 6. Sierpnia 1862 roku l. 8820 mające jakoby obowiązywać fundusz krajowy do ponoszenia tego wydatku, z drugiej zaś strony brak środków pokrycia tej należitości z funduszu zapomóg poddańczych, którego stan czynny niewystarcza na zwrot reszty kapitału, do czego jest w pierwszej linii powołany. — Załączoną pod F. odezwą z dnia 3. Lipca 1874 roku l. 11319. Wydział krajowy stanowczo odmówił powyższemu żądaniu.

Alegat F.

W sprawie czuwania nad osiągnięciem skutku uchwały względem zniesienia brodzkiego wolnocelnego okręgu.

Sprawa ta została bezpośrednio z biura sejmowego Wysokiemu Rządowi odstąpioną.

Prócz tego wznawiał ją Wydział krajowy kilkakrotnie od chwili zamknięcia posiedzeń Wysokiego Sejmu odezwaniami wystosowanymi do Namiestnictwa; otrzymał jednak dopiero odezwą Prezydium Namiestnictwa z dnia 6. Sierpnia 1874. roku l. 6421. uwiadomienie, że Rząd wedle reskryptu Pana Ministra spraw wewnętrznych z dnia 1. Sierpnia 1874 roku l. 3237. wziął powyższą sprawę pod rozagę, i zawiązał rokowania, których wynik w właściwym czasie podanym będzie do wiadomości.

Sprawa ułatwienia użytku z soli.

Uchwały Wys. Sejmu w sprawie zniesienia monopolu soli, zniżenia cen soli w ogóle, zaprowadzenia wyrobu soli bydłoczej, pozwolenia na bezpłatne używanie źródeł solnych, przesłane zostały wraz z zażaleniami na postępowanie Urzędników żupnych przy wydawaniu soli. Wysokiemu Rządowi bezpośrednio z Biura sejmowego.

Wydział krajowy odnosił się kilkakrotnie w tych sprawach do Prezydium c. k. Namiestnictwa, — nie otrzymał jednak do chwili zamknięcia niniejszego sprawozdania uwiadomienia o sposobie ułatwienia spraw powyższych.

W sprawie wezwania Rządu, ażeby polecił znawcom bliżej zbadać stosunki geologiczne w Galicyi z górniczego stanowiska, i w odpowiednich miejscach przeprowadził na koszt państwa głębokie wiercenia.

Odezwą z dnia 31. Lipca 1874. roku l. 6113 uwiadomiło nas Prezydium Namiestnictwa, że c. k. Ministerstwo skarbu zarządza właśnie szczegółowe geologiczne badania pokładów solnych w górach wschodniej Galicyi a przy tych badaniach będą także przedsięwzięte poszukiwania za pokładami węgla, przeto nie widzi się pan Minister rolnictwa na razie spowodowanym zarządzić jeszcze osobnych głębokich wierceń w Galicyi.

Subwencya dla muzeum przemysłowego we Lwowie.

Pismem z dnia 13. Czerwca 1874. r. l. 2431 odniósł się do nas Prezydent miasta Lwowa z przedstawieniem, żeby na urządzenie muzeum przemysłowego i zakupienie dlań przedmiotów przyczynić się datkiem pieniężnym.

Wydział krajowy, uznając jakie korzyści spłyną na kraj z utworzenia muzeum przemysłowego udzielił tej instytucyi prócz subwencji przez Wysoki Sejm uchwalonej w kwocie 1.100 złr. przy sposobności otwarcia jej do publicznego użytku dalszą jednorazową pomoc w kwocie 500 złr. a. w. z funduszu dyspozycyjnego.

Subwencya dla Towarzystwa Tatrzańskiego.

Prezes towarzystwa Tatrzańskiego Mieczysław Rej udzielając nam statuta tegoż nowo-założonego towarzystwa, odniósł się do nas pismem z dnia 1. Czerwca 1874. r. l. 24 polecając rzeczzone Towarzystwo względom i opiece Reprezentacyi krajowej.

Celem towarzystwa tatrzańskiego jest :

- a) Umiejętne badanie Karpat a osobliwie Tatr, i rozpowszechnianie zebranych o nich wiadomości;
- b) Zachęcanie do ich zwiedzania i ułatwianie turystom, a szczególnie specjalistom, udającym się do Tatr w celach naukowych lub artystycznych przystępu do nich i pobytu tamże usuwaniem różnorodnych przeszkód i niedogodności dotychczasowych;
- c) staranie się w ogóle o wzbudzenie i ożywienie szczerego zajęcia się temi górami,
- d) Ochronianie od zagłady zwierząt alpejskich mianowicie kozic i świstaków.

Wydział krajowy mając na względzie pożyteczny cel galicyjskiego Towarzystwa tatrzańskiego przyszedł im w pomoc jednorazowym datkiem w kwocie 500 złr. z funduszu dyspozycyjnego.

Szkoła kucia koni.

Wydział krajowy otrzymał pod dniem 31. Grudnia 1873 r. zawiadomienie ze strony c. k. kraj. Komendy furwezów we Lwowie, że z przedstawionych przez Wydział krajowy ośmiu uczniów cywilnych do szkoły kucia koni, ukończyło kurs od 1. Lipca do końca Grudnia 1873. roku mianowicie 4-rech z postępem dobrym, a 4-rech z postępem bardzo do-

brym; oraz, że wszyscy ośmiu do wykonywania tego rzemiosła pod względem fizycznym uznani zostali uzdolnionymi;

Z przedstawionych zaś na kurs od 12. Stycznia do końca Czerwca 1874. roku pięciu uczni cywilnych, ukończyło kurs z końcem Czerwca 1874. roku czterech uczni z postępem dobrym, a trzech z postępem bardzo dobrym.

Ubolewać jedynie należy, że powiaty, którym na tem zależy powinno, aby posiadać umiejętnie wykształconych kowali, niekorzystają z nabytej kosztem funduszu krajowego możliwości kształcenia uczni w tej sztuce, — i lub wcale nie przysyłają kandydatów, lub też najczęściej takich wysyłają, którzy pobywwszy kilka tygodni w szkole samowolnie ją opuszczają.

Sprawa założenia szkoły weterynaryi.

Sprawa założenia szkoły weterynaryi już od lat wielu była przedmiotem rozpraw Wysokiego Sejmu. Szerząca się klęska zarazy na bydło, tudzież niepowetowane szkody dla rolnictwa i w ogóle dla rozwoju dobrobytu w kraju naszym tą plagą wywołane, spowodowały Wydział krajowy do bliższego rozpatrzenia się w tej sprawie, i do przedstawienia Wys. Izbie wniosków dążących do tego, ażeby szkoła taka, jako zakład krajowy otwartą być mogła z rokiem szkolnym 1875/6.

Sprawę tę przedstawia Wydział krajowy Wysokiej Izbie oddzielnem sprawozdaniem.

Bezpośrednia działalność Wydziału krajow. w sprawach gminnych i powiatowych.

Idąc w ślad za wskazówkami zawartemi w sprawozdaniu przeszłorocznej komisji budżetowej o przekazaniem jej zbadaniu działalności Wydziału krajowego, starał się Wydział krajowy przez wysłanie komisji na miejsce, o ile dozwalały mu na to szczupłe siły, któremi rozporządza, zapoznawać się na miejscu ze stosunkami gmin i powiatów, i nabrać w ten sposób bezpośrednio wiadomości o ważniejszych sprawach załatwionemi być mających.

Wysyłaliśmy komisye administracyjne w sprawach gminnych i powiatowych do Tarnowa, Jasła, Biecza, jakoteż komisye rachunkowe do Tarnowa, Jasła, Biecza i do Drohobyczy. Mamy powody do przypuszczenia, że we wszystkich wypadkach sprawy pomyślnie i z korzyścią interesowanych gmin załatwionemi zostały a bezwzględne, czysto przedmiotowe i uprzejme postępowanie delegatów naszych przekonało nawet osobistości mniej przychylnie samorządowi o zbawienności instytucji autonomicznych, podniosło zaufanie ludności do Wydziału krajowego i przyczyniło się do spieszniejszego załatwienia sprawy Tylko szczupłe siły robocze w Wydziale krajowym, nakazują nam zachować miarę, i nie pozwalają nam wszędzie i zaraz zadość czynić próżbom Wydziałów o bezpośrednie wysyłanie komisji z ramienia Wydziału krajowego w różnych sprawach, a najwięcej dla uregulowania stosunków majątkowych gmin znaczniejszych.

Sprawa bezpośredniego
stykania się Wydzia-
łów powiatowych z lud-
nością w powiatach.

Alegat K.

Podburzające odezwy rozsyłane do Zwierzchności gminnych w kraju naszym, spowodowały Wydział krajowy do zawezwania Wydziałów powiatowych okólnikiem pod K. załączonym ażeby starały się gorliwie pełnieniem obowiązków swoich, zbliżeniem się do ludności, i wejściem w bezpośrednią styczność z takową, wzbudzić w ludzie przekonanie, o pożyteczności reprezentacji powiatowych, i pozyskać ufność jego, przez co same przez się upadną i niemożliwemi się staną pokątne agitacye tego rodzaju.

Największa część Wydziałów powiatowych przysłała Wydziałowi krajowemu odpowiedzi, z których wypływa, że starały się przez usunięcie wszelkich zbytecznych form zbliżyć się do ludności, a gdzie tego dotąd nie uczyniono, w przyszłości stosować się będą do uwag przez Wydział krajowy uczynionych. — Środek mianowicie przez nas proponowany zalecający praktykę w kilku Wydziałach powiatowych przyjętą, wedle której w dniach i o godzinach z góry oznaczonych, mogą zgłaszać się ustnie mieszkańcy powiatu do delegowanych członków Wydziału powiatowego we wszelkich sprawach, stojących w związku z zakresem działania reprezentacji powiatowej, zdaje się, iż rozszerzy się w kraju naszym, i posłuży do zbliżenia się ludności powiatu ze swą władzą autonomiczną, a tem samem przyczyni się do usunięcia nieporozumień i wątpliwości, a spotęguje ufność ludności do Wydziału powiatowego i przyczyni się do podniesienia powagi jego w powiecie.

Z uznaniem podnieść należy okoliczność, iż niektóre Wydziały powiatowe nie poprzestają na urządzeniu takich stałych komisji w swej siedzibie urzędowej, lecz zaprowadzają je także w innych miasteczkach, lub stosownych miejscowościach powiatu.

Wybory do rad powia-
towych.

W bieżącym roku przypadły nowe wybory do rad powiatowych. Wynik tych wyborów przedstawia Wydział krajowy oddzielnie w wiadomościach statystycznych, przez krajowe biuro statystyczne zestawionych. Niech nam wolno będzie w tem miejscu podnieść okoliczność, iż Wydział krajowy z powodu tych wyborów czynnie korzystał z prawnego wpływu, ustawą wyborczą sobie zastrzeżonego na rozkład członków Rady powiatowej pomiędzy pojedyncze grupy. W siedmiu powiatach mianowicie w Brzeżańskim, Jarosławskim, Kosowskim, Rohatyńskim, Stanisławowskim, Siniatyńskim i Wielickim nastąpił w skutek uwag Wydziału krajowego inny podział członków pomiędzy pojedyncze grupy, aniżeli projektowanym było ze strony władz politycznych.

Wypowiedzenie zdania, że ustawa o repr. pow. nie przypuszcza dalszego odwołania się od uchwał powziętych przez zgromadzenie wybranych członków Rady powiatowej co do uznania ważności wyboru.

Alegat L.

Protest, właściwie rekurs p. Dr. Edwarda Stiasnego, obranego z grupy większych posiadłości członkiem Rady powiatowej w Białej, pod L. załączony, wniesiony przeciw uchwałam powziętym na dniu 9. Maja 1874. r. przez zgromadzenie wybranych członków Rady powiatowej w Białej, dał Wydziałowi krajowemu sposobność wyjawienia zdania, czy przypuszczalnemi są rekursa przeciw uchwałam powziętym przez takie zgromadzenie co do uznania ważności odbytych wyborów.

Wedle postanowień §§. 49. i 50. ust. o repr. pow. można wnosić rekursa jedynie przeciw uchwałam Reprezentacyi powiatowej, czyli — jak ustawa wyraźnie przytacza — przeciw uchwałam Rady powiatowej i Wydziału powiatowego, — nie zaś przeciw uchwałam powziętym przez zgromadzenie wybranych członków Rady powiatowej, zebranych w myśl §. 29. ord. wyb. pow.

Nieprzypuszczalność rekursu przeciw uchwałam takiego zgromadzenia jest zresztą wynikiem samej natury przedmiotu, o którym to zgromadzenie stanowiąc powołane jest. Zgromadzeniu takiemu przyznaje ustawa prawo rozpoznawania aktów wyborczych, i rozstrzygania o przypuszczeniu wybranych. Z tego postanowienia ustawy wypływa, iż zgromadzenie wybranych członków Rady powiatowej, zebranych w myśl §. 29. ord. wyb. pow., a nie kto inny, nawet żadna władza przełożona stanowiąc nie może o ważności wyboru, ani też o przypuszczeniu wybranych. Gdyby bowiem rzecz inaczej się miała, to nie zgromadzenie wybranych, lecz przełożona władza, czy to władza rządowa, czy też Wydział krajowy stanowiłaby o przypuszczeniu wybranych.

Wobec powyższego wyraźnego postanowienia ustawy, niemogłyby żadną miarą władze przełożone mieć dalej sięgającej mocy, jak tylko unieważniania uchwały przez zgromadzenie powziętej, i zawezwania zgromadzenia do powzięcia nowej, odmiennej uchwały. Władza znosząca taką uchwałę, nie miałaby atoli odpowiednich środków do dyspozycji celem przymuszenia zgromadzenia, ażeby nie ponowiło zniesionej uchwały. Ostatecznie nie pozostałby inny środek dla ukrócenia możliwej samowoli zgromadzenia, dla wymuszenia posłuchu postanowieniom ustawy, i dla zawarowania powagi władzy przełożonej, jak tylko uciec się w razie oporu do rozwiązania Rady powiatowej (§. 53. ust. o repr. pow.

Wychodząc z tego zapatrywania mniemał Wydział krajowy, że ani Wydział krajowy, ani Namiestnictwo powołanemi nie są do rozstrzygania powyższego rekursu p. Dra Stiasnego, i nie wdawał się nawet w sprawozdanie faktów w tym rekursie przytoczonych.

Zważywszy jednak, że te fakta są nadzwyczaj rażącemi, i świadczyłyby o bezwzględnej i swawolnej pomiataniu przepisami ustaw, jeżeliby prawdziwemi były, zważywszy, że władze rządowe powołanemi są do przestrzegania powagi ustaw, — odstąpił Wydział krajowy, wyraziwszy poprzód powyższe zapatrywanie swoje na tę sprawę, c. k. Prezydium Namiestnictwa wyżej wymieniony rekurs czyli protest pana Dra Stiasnego,

dla zbadania faktów w nim przytoczonych, a w razie sprawdzenia takowych energicznego zarządzenia odpowiednich środków, ażeby powaga ustaw przywróconą została.

Do chwili zamknięcia niniejszego sprawozdania nie otrzymał Wydział krajowy uwiadomienia, jaki skutek odniosła powyższa jego odezwa.

Winkulowanie obligacyj będących własnością gmin, i zakładów gminnych.

Przekonanie, że tylko przez winkulowanie papierów wartościowych, stanowiących własność gmin lub zakładów gminnych, podaje się pewną rękojmię przeciw możliwym niebezpieczeństwom, spowodowało Wydział krajowy do wydania w tej mierze do Wydziałów powiatowych okólnika, z dnia 19. Maja 1874 roku do l. 7071, który tu pod Ł. załączamy.

Alegat Ł.

Sprawa lasów gminnych.

Ze sprawozdania rocznego c. k. Inspektora lasów, za rok 1873 które przesłanem zostało Wydziałowi krajowemu pismem Namiestnictwa z dnia 14. Kwietnia r. 1874 do l. 17282 przekonał się Wydział krajowy, że lasy gminne w ogóle, równie jak lasy, które przeszły w skutek wykupienia służebnictw w posiadanie gmin i spółek włościańskich, znajdują się w wysokim stopniu zaniedbane. To spowodowało Wydział krajowy do wydania do wszystkich Wydziałów powiatowych w tej mierze okólnika z dnia 22. Maja 1874 r. do l. 7373 tu pod M. załączonego.

Alegat M.

Egzekucya na majątki gminne.

Często zdarzają się wypadki, szczególnie w sprawach serwitutowych, że członkowie gminy nie uwzględniając prawomocnych wyroków władz, dopuszczają się czynów niepokojenja na obszarach dworskich. W skutek tego przeprowadzają c. k. sądy spory prowizoryalne, i utrzymując obszar dworski w spokojnem posiadaniu, zakazują Gminie wszelkie niepokojenja pod zagrożeniem kary pieniężnej. Członkowie gminy nie stosując się do tych orzeczeń, wykraczają przeciw onym. Skutkiem tego bywa Gmina zasądzona na kary pieniężne. Przy ściąganiu tych kar praktykowały c. k. sądy sposób, że brały pod grabież obligacye gminne, i nieuwiadamiając o tem wyższych władz autonomicznych, prowadziły dalsze kroki egzekucyjne. — Ta okoliczność spowodowała Wydział krajowy że w celu sprowadzenia tego przedmiotu na właściwe tory odniósł się d. 14. Kwietnia 1874 do l. 3158 do c. k. sądów krajowych wyższych we Lwowie i Krakowie, załączoną obok pod N. odezwą i wydał oraz okólnik do wszystkich Wydziałów powiatowych tu pod O. załączony z pouczeniem, jak w podobnych wypadkach postępować należy.

Alegat N.

Alegat O.

Żądaniu wystosowanemu do wyższych Sądów we Lwowie i Krakowie stało się zadość, albowiem c. k. wyższy Sąd krajowy lwowski oznajmił nam pod dniem 29. Kwietnia 1874 roku do l. 10528, krakowski zaś pod dniem 10. Czerwca 6516, że pouczyły wszystkie sądy sobie podwładne w myśl odezwy Wydziału krajowego, i poleciły im działać w tym duchu w wypadkach, prowadzonej egzekucyi przeciwko gminom.

Sprawa gminnych kas
pożyczkowych.

Wydział krajowy zwrócił szczególną uwagę swą na działalność gminnych kas pożyczkowych, nabrał bowiem przekonania, że instytucje te w znacznej części nie przynoszą oczekiwanego pożytku. Po gruntownem zbadaniu tej sprawy i po przeprowadzeniu rokowań z Namiestnictwem, ułożył Wydział krajowy przedewszystkiem dwa nowe formularze statutów dla gminnych kas pożyczkowych dążące do tego ażeby :

1) z zasady nie udzielać pożyczek bez poręki,

2) udzielać pożyczki na czas nie dłuższy jak 3 lat, i żądać zwrotu takowych w ratach tygodniowych lub miesięcznych. Niemniej stosownem zdawało się Wydziałowi krajowemu podanie gminnych kas pożyczkowych czujniejszej jak dotąd kontroli; zawezwał zatem Wydziały powiatowe, ażeby dla każdej gminnej kasy pożyczkowej w powiecie ustanowiły osobnego opiekuna, któryby przynajmniej raz co trzy miesiące sprawdzał szczegółowo stan kasy i działalność Zarządu. Dla ułatwienia tej czynności ułożył Wydział krajowy wskazówki dla skontrolujących gminne kasy pożyczkowe.

Alegat P. R. S.

Pod P. i R. przedkładamy nowe formularze statutów — pod S. wskazówki dla skontrolujących pod D. zaś okólnik Wydziału krajowego w tej mierze przesłany do Wydziałów powiatowych.

Dodatki do podatków
na utrzymanie szkół
ludowych uchwalane
przez Rady powiatowe
w myśl §. 27. Ustawy
szkolnej z dnia 2. Ma-
ja 1873 r.

W wykonaniu ustawy szkolnej z dnia 2. Maja 1873 roku wydała Rada szkolna krajowa, okólnik do wszystkich Wydziałów powiatowych, w którym wyraziła zapatrywanie, że powiatowe dodatki do podatków pośrednich, które w skutek wstawienia 4 % dodatku na wzmożenie funduszu szkolnego okręgowego przekraczają 10 % podatków bezpośrednich, nie wymagają przyzwolenia Wydziału krajowego. Wydział krajowy nie mogąc podzielić powyższego zdania, widząc w niem rażącą sprzeczność z Ustawą o reprezentacyi powiatowej, i uszczuplenie władzy Wydziału krajowego, a w dalszym wypadku uszczuplenie władzy Wysokiego Sejmu i korony, wygotował do Rady szkolnej kraj. obok załączoną odezwę pod T. z dnia 27. Lutego 1874. roku l. 3321, w której chcąc rzecz sprowadzić na właściwe tory, wezwał krajową Radę szkolną do poczynienia odpowiednich kroków celem uchylenia zaszłej niestosowności. Pomimo przypomnienia z dnia 20. Maja 1874. r. l. 7976, aby tę tak ważną sprawę jak najspieszniej załatwić nie otrzymał Wydział krajowy dotychczas odpowiedzi w tej sprawie.

Alegat T.

Ubolewać należy, że krajowa Rada szkolna w interesie poszanowania obowiązujących ustaw nie uczyniła dotychczas zadość wezwaniu Wydziału krajowego, który przy swem, w odezwie z dnia 27. Lutego 1874. roku l. 3321 objawionem zdaniu jako w prawie uzasadnionem obstaruje i obstawać musi.

Policja służbowa.

Odezwą z dnia 13. Lutego 1872 roku l. 49616. oznajmiło nam c. k. Namiestnictwo, że pragnie zaradzić ogólnie panującemu rozprężeniu w stosunku sług do służbodawców, i usunąć uzasadnione poniekąd powody

do zażeń postanowiło zalecić c. k. starostwom, aby nad należytem i energicznem wykonywaniem ustawy służbowej ściśle czuwały. W tej odezwie abjawilo c. k. Namiestnictwo zdanie, że przełożeni obszarów dworskich, nie mając władzy karania, nie mogą też być uprawnieni do prowadzenia śledztwa w sprawie karnej, a tem mniej do wydawania wyroku. Gdy zaś w regulaminie służbowym przepisy karne, z przepisami innej natury są tak ściśle połączone, że klasyfikacja ich na odpowiednie działy jest prawie niepodobieństwem; gdy dalej w ogóle prawie każda sprawa służbowa jest tylko karze podlegającym przekroczeniem, przeto, wedle zdania c. k. Namiestnictwa, przełożonym obszarów dworskich w tego rodzaju sprawach żadna urzędowa władza przysłużyć nie powinna. Z tych tedy względów sądzi c. k. Namiestnictwo, że załatwianie spraw służbowych na obszarach dworskich należyć powinno do władz administracyjnych rządowych. Uzasadnwszy w ten sposób to zdanie, zapytało c. k. Namiestnictwo Wydział krajowy czy zgadza się na nie.

Alegat U.

W odpowiedzi na tę odezwę wystosował Wydział krajowy pismo z dnia 6. Września 1872 roku do l. 2656 i nieprzychylając się do zdania c. k. Namiestnictwa wyłuszczył swoje zapatrywanie w tym względzie.

W odpowiedzi z dnia 18. Grudnia 1873 roku do l. 61481 oznajmiło c. k. Namiestnictwo, że co do kompetencji przy wykonaniu policyi nad sługami c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych uznało jako prawnie uzasadnione zdanie Namiestnictwa w następujących punktach :

I. że władze administracyjne do dziś dnia są powołane do rozsądzania wszelkich sporów służbowych i najmu między gospodarzami rolnymi i lasowymi a ich pomocnikami gospodarczymi i dziennymi zarobnikami pod warunkami i na zasadzie rozporządzenia ministeryalnego z 15. Marca 1860 roku l. 73 Dz. p. p.

II. że wykonywanie minist. rozporz. z 7. Grudnia 1856 roku l. 224. Dz. pp. tyczącego się rozsądzania sporów między sługami i słuźbodawcami w takich wypadkach przysłuża politycznym władzom powiatowym, w których Zwierzchność gminna, jakkolwiek upoważniona według ustawy gminnej do załatwiania tych spraw lub też przełożony obszar dworskiego jako interesowani wykluczeni są od urzędowania;

III. że w wypadkach, w których idzie o wykonywanie władzy lub o przyznanie wynagrodzenia szkody przez Zwierzchność gminne na podstawie ustawy służbowej z roku 1856, zastosować należałoby analogicznie postanowienia procedury karnej, w wypadkach zaś sporów natury cywilnej zastosować należałoby co do kompetencji władz autonomicznych przepisy cywilnej jurysdykcji, i instrukcy sądowej.

Zasadę streszczoną pod I. wygłosił też pan komisarz rządowy na posiedzeniu sejmowem dnia 30. Grudnia 1873 roku odpowiadając na interpelacyę posła Słoneckiego i towarzyszy.

Zasada streszczona pod II. była przedmiotem kilkakrotnej wymiany zdań między c. k. Namiestnictwem a Wydziałem krajowym, atoli żadne porozumienie nie przyszło do skutku.

Zasada streszczona pod III. nie była dotychczas między Wydziałem krajowym a c. k. Namiestnictwem poruszoną.

Wydział krajowy nie może jednak podzielać zdania przez c. k. Namiestnictwo i c. k. Ministerstwo wypowiedzianego z następujących powodów :

ad I. c. k. Namiestnictwo przyznaje władzom autonomicznym w myśl §. 27. lit. g. ustawy gminnej tylko a) policję nad czeladzią i wyrobnikami b) wykonywanie przepisów o czeladzi służbowej.

Wyklucza zatem z kompetencji tych władz wykonywanie przepisów o wyrobnikach zastrzegając je władzom rządowym. Motywując to zdanie przytacza c. k. Namiestnictwo, że minist. rozporząd. z dnia 15. Marca 1860. roku, które przepisy służbowe rozciągnęło na spory między gospodarzami rolnymi i lasowymi a ich pomocnikami gospodarczymi i dziennymi zarobnikami, nie zostało przez ustawę gminną zniesione, i obowiązuje po dziś dzień; powtóre że §. 27. lit. g. przyznaje gminie tylko administracyjno-policyjny nadzór nad wyrobnikami a nie wykonywanie przepisów o nich.

Tę argumentację nie możemy nazwać przekonywującą, albowiem jeżeli w skutek postanowienia §. 27. lit. g. wykonywanie przepisów o czeladzi służbowej bez wszelkiego zastrzeżenia przeszło na gminę, nie podlega najmniejszej wątpliwości, że i załatwienie sporów między sługami i wyrobnikami, zostającymi u gospodarzy rolnych i leśnych, którzy stanowią tylko pewną kategorię czeladzi służbowej, przeszło równie na gminę, zwłaszcza, że stosunek sług jest nierównie ważniejszy, niż stosunek wyrobników. Inaczej bowiem byłaby ustawa gminna wykluczyła tę kategorię sług wyraźnie lub nadmieniała, że minist. rozp. z dnia 15. Marca 1860 roku pozostaje i nadal w całej pełni w mocy obowiązującej. Gdy się to jednak nie stało, a minist. rozp. z dnia 15. Marca 1860 r. zostając w rażącej sprzeczności z lit. g. §. 27. ust. gm. a ustawa gminna jest późniejszej daty, nie podlega wątpliwości, że powołane minister. rozporz. zostało przez ustawę gminną zniesione.

Jeszcze śmielszą argumentację zawiera drugi powód przez c. k. Namiestnictwo przytoczony, a mianowicie, że już z samej treści lit. g. §. 27. ust. gmin. wypływa, że wykonywanie przepisów o wyrobnikach nie należy do władz autonomicznych.

To postanowienie opiewa „g) policja nad czeladzią i wyrobnikami niemniej wykonywawie przepisów o czeladzi służebnej.“

Otóż c. k. Namiestnictwo wnioskuje z tego, że w tym ustępie §. 27. jest tylko mowa o wykonywaniu przepisów o czeladzi służbowej a nie jest oraz powiedzianem o wykonywaniu przepisów o „wyrobnikach“ że zatem §. 27. lit. g. nie może się odnosić do osób objętych minist. rozporz. z dnia 15. Marca 1860 roku. Temu można snadnie przeciwstawić :

a) na jakiej podstawie może c. k. Namiestnictwo zaliczać sługi u gospodarzy rolnych i leśnych pod nazwę wyrobników? skoro minist.

rozporz. mówi osobno o pomocnikach (którzy są bezprzerwnie sługami) a osobno o wyrobnikach;

b) jak można żądać, żeby prawodawca w §. 27. lit. g. wypowiedział „niemniej wykonywanie przepisów o czeladzi służebnej i o wyrobnikach“ skoro niema osobnych przepisów o wyrobnikach.

Tylko prosty przypadek zrządził, że przepisy o czeladzi służbowej (które oraz traktują o wyrobnikach) noszą nazwę przepisów o czeladzi służebnej, lecz z tego nie można wysnuwać powyższej zasady.

Ad II. Uszczuplając zakres działania władz autonomicznych przy rozstrzyganiu sporów służbowych w takich wypadkach, w których zachodzi perhorescencya władz autonomicznych, argumentuje c. k. Namiestnictwo tak: że §. 27. lit. g. o tyle tylko zmienił minister. rozp. z dnia 7. Grudnia 1856 roku l. 224 o ile idzie o rozstrzyganie sporów przez władze „nienprzedzone“ t. j. gdy niema perhorescencyi, skoro zaś zachodzi wypadek perhorescencyi, już obowiązuje napowrót minist. rozp. z dnia 7. Grudnia 1856 roku l. 224. W czem c. k. Namiestnictwo mogło dopatrzeć takiej myśli prawodawcy takiego ducha ustawy, niepodobna odgadnąć.

Wszak daleko zdrowsza i zupełnie przekonywująca jest następująca argumentacya:

Przez postanowienia lit. g. §. 27. ust. gm. zostało ministr. rozporz. z dnia 7. Grudnia 1856. roku, o ile przekazuje załatwianie sporów służbowych władzom politycznym zupełnie zniesione na podstawie §. 9. kodeksu cywilnego i nie nabywa na powrót mocy obowiązującej dla specjalnych wypadków, a jeżeli zachodzą wypadki perhorescencyi, to na to są inne prawne postanowienia, zawarte w ogólnych ustawach t. j. delegacye.

Ten jedynie środek jako prawny i do celu prowadzący powinien znaleźć zastosowanie.

Ad III. Wydział krajowy nie usuwał nigdy bezwzględnie analogii, lecz dopuszcza ją tylko tam, gdzie jasne brzmienie ustawy (gramatyczna intepretacya) i myśl prawodawcy (logiczna interpretacya) nie wystarczają.

Zresztą analogią tych ustaw, które przytacza c. k. Namiestnictwo, można by się dopiero wtenczas posługiwać, jeżeli wątpliwości nie rozwiązują inne bliżej „pokrewne“ ustawy (§. 7. kodeksu cywilnego). Temi zasadami postanowił Wydział krajowy kierować się przy załatwianiu sporów służbowych i w danym razie bronić tych zasad przed trybunałem państwa. A ponieważ c. k. Namiestnictwo w tych kwestyach odniosło się już do c. k. Ministerstwa i za porozumieniem tej najwyższej władzy postawiło zasady zawarte w odezwie z dnia 18. Grudnia 1873 roku l. 61481, żadne argumentacye i przedstawienia ze strony Wydziału krajowego nie obiecują najmniejszego skutku, dlatego postanowił Wydział krajowy zaniechać dalszej wymiany pism, wyczekiwać specjalnego wypadku, i dotyczący spór o kompetencyę wytoczyć przed trybunałem państwa.

Policja polowa.

Przy wykonywaniu przepisów o policji polowej przez władze autonomiczne następują one wielorakie trudności, i tak z jednej strony odmawia c. k. Namiestnictwo wyższym władzom autonomicznym prawa rozstrzygnięcia rekursu przeciw takim orzeczeniom Zwierzchności gminnej, które nie opiewają na wymiar kary, lecz stanowią tylko o wynagrodzeniu szkody polowej; z drugiej zaś strony wkorzeniła się praktyka, że pomimo jasnego brzmienia ministeryjalnego rozporządzenia z dnia 30. Stycznia 1860 roku niemal każde naruszenie własności ziemskiej bywa przez c. k. sądy podciągane pod przepisy patentu prowizoryjnego z dnia 27. Października 1849 roku, a lada targnięcie się na własność rolniczą bywa poczytanem za złośliwe uszkodzenie cudzej własności i traktowane jako przestępstwo przewidziane w §. 468. kodeksu karnego.

Te okoliczności zniewoliły Wydział krajowy do odniesienia się do c. k. Namiestnictwa i Wyższych c. k. sądów krajowych we Lwowie i Krakowie celem uregulowania granic kompetencji przy sądzeniu przestępstw polowych. Dla zasadniczej ważności tej sprawy czuje się Wydział krajowy obowiązany, przedstawić Wysokiemu Sejmowi w krótkości cały przebieg tych rokowań.

W pewnym specjalnym wypadku, w którym wójt sądząc szkodę polową zasądził szkodnika tylko na wynagrodzenie, nie nałożywszy kary, oparła się sprawa o c. k. Namiestnictwo. — C. k. Namiestnictwo wydało pod dniem 13. Grudnia 1871 r. l. 54420 orzeczenie następującej treści:

Zwraca się panu c. k. staroście w Jaśle do dalszego postępowania z uwagą, że ponieważ w niniejszym przypadku nie wymierzono kary policyjnej, i ustawa żadna ani też zakres działania władzy nie zostały przekroczone, władze polityczne nie są powołane do wdania się w osądzenie sprawy, należącej do zakresu władz autonomicznych.

Biorąc pochoz z tego wypadku, ułożył Wydział krajowy pod dniem 8. Marca 1872 roku l. 1867. okólnik do wszystkich Wydziałów powiatowych, aby w duchu orzeczenia c. k. Namiestnictwa. uporządkować granice kompetencji władz autonomicznych w sprawach policji polowej. — i zawiadomił o tem c. k. Namiestnictwo. — W odpowiedzi na to uwiadczenie oznajmiło jednak c. k. Namiestnictwo w odezwie z dnia 12. Kwietnia 1872 r. do l. 14967. że wprost przeciwnie zapatruje się na sprawę kompetencji, aniżeli w poprzednim rozporządzeniu, i zaprzeczyło władzom autonomicznym prawa rozpoznawania rekursów w sprawach polowych, choćby szło tylko o wynagrodzenie szkody. Z tego powodu nastąpiła kilkakrotna wymiana zdań między Wydziałem krajowym i c. k. Namiestnictwem. Załączona obok odezwa pod W. z dnia 4. Listopada l. 10012 streszcza zasady, któremi się kierował Wydział krajowy, broniąc atrybucji władz autonomicznych i wyrażając zdanie:

Alegat W.

1) że rozstrzygnięcie wszelkich rekursów, gdzie idzie tylko o wynagrodzenie, należy wyłącznie do kompetencji władz autonomicznych;

2) że w sprawach, gdzie idzie o karę i o wynagrodzenie, o pierwszej części wyroku orzekać mają władze rządowe, o drugiej zaś władze autonomiczne.

Pomimo przekonywującej argumentacji i naszym zdaniem niewątpliwych przepisów ustawy nie przychyliło się c. k. Namiestnictwo do zdania Wydziału krajowego i ograniczając kompetencję wyższych władz autonomicznych w sprawach policyi polowej do przestrzegania sadzenia drzew oczyszczania takowych, i wydalania bydła niezdrowego lub nierogacizny z pastwisk, wydało okólnik pod X. załączony, do wszystkich pp. starostów, w którym w brew naszemu zapatrywaniu przekazało wszystkie sprawy polowe, chociażby rekurs odnosił się tylko do wynadgrożenia szkody, władzom rządowym. Przy tym składzie rzeczy widział się Wydział krajowy spowodowanym zaniechać dalszej wymiany zdań i ograniczyć się na pouczeniu Wydziałów powiatowych, które, nie mogąc wyjść z chaosu co do kompetencji władz rządowych i autonomicznych w sprawach polowych, odnosiły się z prośbą o wyjaśnienie. Odpowiedziano im w sposób następujący :

Na zapytanie Wydziału powiatowego w przedmiocie zachowania granic kompetencji przy rozstrzyganiu rekursów w sprawach policyi polowej, oznajmiamy Wydziałowi powiatowemu co następuje :

Trzymając się zasady zawartej w §. 8. kodeksu cywilnego, że jedynie prawodawcy, służy władza tłumaczenia ustaw w sposób powszechnie obowiązujący. Wydział krajowy pozostawia zupełną swobodę Wydziałowi powiatowemu, jakimi zasadami zechce się kierować przy załatwianiu rekursów w sprawach policyi polowej, a mianowicie, czy zasadami wyrzeczonymi w okólniku naszym z dnia 8. Marca 1872 roku l. 1867, czy też zasadami zawartymi w okólniku c. k. Namiestnictwa z dnia 21. Listopada 1873 roku l. 58147. W szczególnych wypadkach, które dojdą do naszej wiadomości, a w których kompetencję władz autonomicznych zdaniem naszym byłaby niewątpliwą, będziemy bronić jej przed Trybunałem państwa.

Co do Stosunku do władz sądowych rzecz się ma następnie :

Wydział powiat. Horodeński odniósł się do nas pod dniem 5. Lipca 1873 r. l. 791. z prośbą, o wyjednanie u wyższych władz sądowych polecenia do sądów powiatowych, ażeby przy doniesieniach o szkodach polowych, nie rozpoczynały długo trwających sporów prowizoryalnych, lub śledstwa karnego za złośliwe uszkodzenie cudzej własności, lecz sprawy tego rodzaju odsyłały do kompetentnych władz autonomicznych. Tę prośbę poparło kilkanaście innych Wydziałów powiatowych. W skutek tego wystosowaliśmy do c. k. wyższych sądów krajowych we Lwowie i Krakowie załączoną tu obok odezwę Y. z prośbą o polecenie podwładnym sądom, aby ściśle przestrzegały granic kompetencji przy dochodzeniu i sądzeniu przestępstw polowych. Lwowski c. k. wyższy sąd odpowiedział nam swą odezwą z dnia 17. Lipca 1874 roku do l. 14304. że nie podziela w zupełności zdania Wydziału krajowego w powyższem piśmie zawartego. Natomiast krakowski c. k. Sąd krajowy wyższy przychylił się w zupełności do zdania Wydziału krajowego i wydał okólnik do podwładnych c. k. sądów wzywając je do ścisłego przestrzegania granic kompetencji w myśl minister. rozporząd. z dnia 30. Stycznia 1860.

Spór o kompetencje rozstrzygnięcia w sprawach policyi zdrowia, pomiędzy władzami autonomicznymi, a władzami rządowymi, rozstrzygnięty przez trybunał państwa na rzecz kompetencji władz autonomicznych.

W Tyśmienicy, powiatu tłumackiego istnieje garbarnia będąca własnością Abraham i Meszulima Kupferbergów. Rzekę Strymbę płynącą przez Tyśmienicę, z której znaczna część mieszkańców zaopatruje się w wodę do picia, do gotowania i pojenia bydlęta zanieczyszczają właściciele tej garbarni sprowadzając do niej odpływy z takowej; odpadki zaś z garbarni składają na placu publicznym.

Te okoliczności wywierają wpływ jak najszkodliwszy na zdrowie ludności i bydlęta w Tyśmienicy, co spowodowało Zwierzchność gminną w Tyśmienicy do wzbronienia Kupferbergom zanieczyszczania wody w Strymbie, i do wezwania, aby odpadki garbarskie, na inne miejsce wywozili.

To postanowienie Zwierzchności gminnej zostało zatwierdzone orzeczeniem Wyższych władz autonomicznych, mianowicie w ostatniej instancji orzeczeniem Wydziału krajowego z dnia 11. Listopada 1872 roku do l. 17265 pod Z. załączonem. Przeciw temu orzeczeniu Wydziału krajowego wniósł Kupferberg zażalenie do ministerstwa handlu, zarzucając niekompetencję władz autonomicznych i prosił o zniesienie orzeczeń przez nie wydanych.

Gdy tymczasem na wezwanie Wydziału powiatowego przystąpił był starosta tłumacki do wykonania orzeczeń władz autonomicznych, uznało c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych powyższe zażalenie Kupferberga przeciw orzeczeniu Wydziału krajowego wniesione, jako rekurs przeciw zarządzeniom egzekucyjnym starosty w tłumaczu, i poleciło Namiestnictwu rozstrzygnięcie takowego.

Namiestnictwo odrzuciło wprowadzić powyższy rekurs Kupferbergów niemając nic do zarzucenia przeciw orzeczeniu władz autonomicznych, które stały się prawomocnymi. W skutek dalszego odwołania się Kupferbergów wstrzymało jednak c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych zarządzone wykonanie orzeczenia zwierzchności gminnej zatwierdzonego w ostatniej instancji przez Wydział krajowy, i poleciło staroście, aby w własnym zakresie działania jako władza przemysłowa rozpoznał i rozstrzygnął tę sprawę. — Ministerstwo spraw wewnętrznych odmówiło zatem władzom autonomicznym kompetencji do stanowienia w tej sprawie a to z powodu, iż wydane postanowienie sanitarno-policyjne odnosiło się do garbarni, która, w myśl Ustawy przemysłowej, tylko za zezwoleniem władz przemysłowych założoną być może, a sanitarno policyjne zarządzenia władz autonomicznych mogłyby sprzeciwiać się postanowieniom władzy rządowej wydanym przy założeniu fabryki.

Wydział krajowy czuł się temi postanowieniami c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych spowodowanym do poddania wywołanego w ten sposób sporu kompetencyjnego rozstrzygnięciu c. k. Trybunału państwa, Trybunał ten uznał wyrokiem z dnia 1. Maja 1874 roku pod Ż. w niemieckiej treści, pod Ż. w polskim tłumaczeniu załączonym, że władze autonomiczne powołane są do stanowienia przepisów ze względu policyi zdrowia co do kierunku odpływów z garbarni Kupferbergów w Tyśmienicy, i co do składania odpadków z tej garbarni na placu publicznym.

Alegat Ż.

Alegat Ż.

Wyrok ten, a mianowicie uzasadnienie jego dowodzi, że Trybunał państwa, powołany do wydawania w najwyższej instancji orzeczeń w dziedzinie prawa publicznego, ściśle stosuje się do obowiązujących ustaw, i nie podziela naciąganych częstokroć wywodów administracyjnych władz dążących do uszczuplenia zakresu władz autonomicznych.

Alegat A₂.

Wedle odezwy Namiestnictwa pod A₂. otrzymał starosta tłumacki polecenie współdziałania w razie zachodzącej potrzeby przy przeprowadzeniu orzeczeń sanitarno policyjnych przez władze autonomiczne w tej sprawie wydawanych, którym c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych pierwotnie zaprzeczyło było prawomocności i prawnego znaczenia.

Przy ustnej rozprawie przed Trybunałem Państwa zastąpionym był Wydział krajowy przez członka swego, referenta spraw gminnych pana Pawła Skwarzyńskiego.

Zmiany w składzie reprezentacji kraj.

Od ubiegłej sesji złożyli mandaty do Sejmu:

1. Z większych posiadłości ziemskich: P. Edward Dzwonkowski, z okręgu wyborczego Tarnowskiego, hr. Wodzicki Ludwik z okręgu wyborczego Rzeszowskiego i hr. August Łoś z okręgu wyborczego Złoczowskiego.

2. Z miast i Izb handlowo-przemysłowych ks. Adam Sapięha z miasta Przemyśla i Kallir Natan z miasta Brodów.

3. Z 2 gmin wiejskich P. Podhorecki Feliks z okręgu wyborczego Dubiecko.

Wydział krajowy.

W składzie Wydziału krajowego zaszła ta zmiana, iż P. Cezary Haller złożył swój urząd członka Wydziału kraj. a i hr. August Łoś przez złożenie mandatu do Sejmu przestał tem samem być zastępcą członka Wydziału kraj. Czasowo dla poratowania zdrowia nieobecnych członków Oktawa Pięstruskiego, Cezarego Hallera i Pawła Skwarzyńskiego zastępowali ich zastępcy PP. Waleryan Podlewski, Maciej Zenon Serwatowski i Dr. Jan Czaykowski, zaś członka Wydziału kraj. Smolkę Franciszka podczas jego funkcji jako członka Rady Państwa i w czasie urlopu jego zastępca P. Julian Szemelowski.

W sprawie zmiany etatu i płac urzędników i sług Wydziału kraj.

Uchwalony przez Wys. Sejm na posiedzeniu z dnia 3. Stycznia 1874 r. nowy etat osób i płac urzędników i sług Wydziału kraj. wprowadziliśmy w życie i tak:

1. Uchwałą z dnia 11. Stycznia 1874 l. 151 mianowaliśmy: P. Edmunda Mochnackiego Radcą krajowym, adjunktami conceptowymi dotychczasowych praktykantów: Dra Dulębę Bronisława i Dra Łozińskiego Bro-

niśława; asystentami konceptowymi dotychczasowych praktykantów: Staniickiego Włodzimierza i Zienkowicza Tytusa, tego ostatniego prowizorycznie i z warunkiem wykazania się do roku pod utratą służby, iż nabył obywatelstwo austriackie. Rozpisaliśmy również konkurs na 10 posad asystentów przy oddziale rachunkowym, zamknęliśmy z dniem 31. Stycznia 1874 wszystkim urzędnikom i sługom etatowym pobierane płace, kwaterowe i dodatki drożyzniane i asygnowaliśmy z dniem 1. Lutego 1874 uchwalone przez Wys. Sejm nowe płace i dodatki.

2. Uchwałą z d. 31. Marca 1874 l. 5291 nadaliśmy opróżnioną przez śmierć Edwarda Łopuszańskiego posadę adjunkta oddziału rachunkowego dotychczasowemu adjunktowi oddziału kasowego p. Władysławowi Gołębskiemu, a opróżnioną przez to nadanie posadę adjunkta oddziału kasowego nadaliśmy p. Ludwikowi Wawrzyńcowi dw. i. Sternalowi, zaś do nowych dziesięciu posad asystentów oddziału rachunkowego powołaliśmy p. Stan. Olpińskiego, Filipa, Gabryela dw. i. Ciołkowskiego, Teofila, Konstantego, Filemona tr. im. p. Żórawskiego. Z tym dla dwóch ostatnich warunkiem, iż tracą posadę jeżeli, do roku nie wykażą się, iż nabyli obywatelstwo austriackie. Zaś prowizorycznie mianowaliśmy pp. Bujnowskiego Włodzimierza, Bielskiego Maryana, Niedzielskiego Piotra, Celestyna, Antoniego tr. im., Niedziałkowskiego Karola, Kocię, Franciszka i Ziembickiego Bolesława z tym do p. Niedziałkowskiego dodatkiem, iż traci posadę, jeżeli do roku się nie wykaże, iż nabył obywatelstwo austriackie.

Nakoniec przymuszeni byliśmy po przeprowadzonym śledztwie dyscyplinarnem cofnąć dotychczasowego adjunkta oddziału rachunkowego Jana Topolnickiego na posadę asystenta tegoż oddziału. Opróżnioną przez to cofnięcie posadę adjunkta oddziału rachunkowego nadaliśmy uchwałą z dnia 30. Czerwca 1874 dotychczasowemu asystentowi tegoż oddziału p. Maryanowi Bielskiemu, który wykazawszy się, iż złożył wymagany przez ustanowę służby kraj. egzamin z VI. klasy realnej dopełnił wszystkich warunków wymaganych tąż ustanową.

Stan sił pracujących w Wydziale krajowym.

W roku bieżącym 1874 utraciliśmy przez śmierć: Sekretarza Antoniego Paszkowskiego, adjunkta rachunkowego Edwarda Łopuszańskiego i kancelistę Władysława Gadzińskiego. Posadę adjunkta oddziału buchalterycznego nadaliśmy Władysławowi Gołębskiemu, adjunktowi oddziału kasowego, opróżnioną przez to nadanie posadę adjunkta kasowego Ludwikowi, Wawrzyńcowi dw. i. Sternalowi, zaś posadę kancelisty nadaliśmy Władysławowi Słomkowskiemu. Posadę sekretarza obsadzimy wkrótce.

Równie jak i w poprzedzających latach tak i w tym roku wstrzymaliśmy się w obec zamierzonej reorganizacji oddziału rachunkowego z obsadzeniem posady zastępcy dyrektora oddziału rachunkowego. Natomiast zaś nie mogliśmy wystarczyć siłami pomocniczymi to jest dytaryuszami budżetem nam przyzwołonymi. Sprawy szupasowe, fundusze zapomóg, nowo odebrany fundusz szkół normalnych, prowadzenie osobnego archiwum w

oddziale buchhalterycznym, pożyczka kr. z r. 1873, coraz więcej przybywające fundacye stypendyjne i dobroczynne przysparzają nam pracy, której zwykłymi siłami podobać nie możemy, a to tem mniej, ile że otworzyło się w ostatnich czasach nowe pole dla działań urzędników wytrawniejszych i doświadczeńszych. I tak byliśmy przymuszeni wysłać: Adjunkta oddziału rachunkowego Stronera do Tarnowa dla likwidacyi majątku gminnego i tamtejszej kasy oszczędności, gdzie tenże zajęty był od 3. Maja 1873 do 8. Lipca 1874, — adjunkta oddziału rachunkowego Trandę do Jasła w sprawie likwidacyi majątku gminnego. Tranda bawi tamże już od 8. Marca 1874 — adjunkta oddziału rachunkowego Sapałaczyńskiego do Drohobyczy, gdzie tenże dla oblikwidacyi majątku gminnego od 22. Kwietnia 1874 zajęty jest. I inne gminy zażądały od nas urzędników dla obrachowania ich majątku, lecz w obec zbliżającej się sesyi sejmowej a przezto wobec wzrastającej pracy nie mogliśmy ich życzeniom zadość uczynić, co żałować wypada, albowiem doświadczenie uczy, iż wysyłania podobne przyczyniają się do uregulowania funduszków gmin i urzędnicy nasi umiejąc swoją zdolnością i wprawą uzyskać zaufanie, dobroczynnie wpływają na stosunki majątkowe gmin.

Oprócz tych wysyłek musieliśmy obejść się czasowo także bez pracy adjunkta oddziału rachunkowego Żółkiewskiego, który w sprawach drogowych bawił od dnia 3. Sierpnia do 7. Września 1873 w Buczaczu, a od 13. Października do 5. Lutego 1874 w Haliczu. Adjunkt oddziału rachunkowego Semetkowski zastępował rządcę szpitalu powszechnego we Lwowie podczas jego urlopu od 2. Sierpnia do 6. Września 1873, dyetaryusz Olszewski zaś kasyera przy kasie podrzutków Kostlicha, podczas jego urlopu od 10. Sierpnia do 6. Września 1873. Nakoniec sprawa dyscyplinarna adj. oddziału rachunkowego Topolnickiego spowodowała likwidacyę kuponów pożyczki z r. 1868, przy której to czynności adjunkt Janikowski, asystent Ziembicki i dyetaryusz Stebnicki od 9. Marca do 15. Czerwca 1874 zajęci byli.

Z przyczyny więc ubytku sił i przyrostu nowych spraw przymuszeni byliśmy przyjąć dyetaryuszów a mianowicie: jednego do spraw szupaśnictwa, jednego do funduszków zapomogi, dwóch do funduszu szkół normalnych, jednego dla archiwum oddziału rachunkowego i dwóch dla pożyczki kraj. z r. 1873.

Wzmaganie się prac pociągnęło za sobą także wzmaganie się pracy w oddziale manipulacyjnym także i tutaj musieliśmy przyjąć o jednego dyurnistę więcej.

W ogóle wszelako powiększenie to liczby pracowników nie pociągnie za sobą przeznaczenia dotacyi, gdyż wydatek na ich wynagrodzenie ponoszą odnośnie fundusze, częścią zaś dostarczy pokrycia dotacya przeznaczona na zastępstwo urzędników, zaoszczędzona płaca zastępcy Dyrektora i interkalarya.

W sprawie dewinkulacji renty państwowej.

Mimo naszych nalegań nie byliśmy w stanie osiągnąć dotychczas dewinkulacji renty państwowej, ostatni nasz krok u c. k. Rządu z d. 16. Kwietnia 1874 pozostał jeszcze bez odpowiedzi.

Zasitek dla profesora Dr. Nowickiego na wydawnictwo „Zoologii obrzowej dla wyższych klas szkół średnich.“

Ponieważ w szkołach średnich dotkliwie czuć się daje brak dobrej zoologii, przeto Wydział krajowy dowiedziawszy się iż Dr. Maksymilian Nowicki profesor przy Uniwersytecie Jagiellońskim wydawać zaczął zoologię dla wyższych szkół średnich, lecz dla braku funduszków nie może w tem wydawnictwie dalej postąpić, udzielił mu uchwałą z dnia 27. Lutego 1874 l. 3.115 z funduszu dyspozycyjnego bezzwrotną subwencję w kwocie 1000 zhr. pod warunkiem aby przyspieszył wydawnictwo i obniżył cenę sklepową.

Sprawa przeniesienia gimnazjum Jasielskiego na etat państwowy.

Na posiedzeniu z dnia 22. Grudnia 1873 uchwalił Wys. Sejm wezwać c. k. Rząd, aby w drodze właściwej wyjednał przyjęcie gimnazjum Jasielskiego na etat Państwowy. Chociaż dotychczas nie doszło nas żadne w tym względzie uwiadomienie urzędowe, to przecież wiadomem nam jest z doniesienia naszego delegata w Radzie szkolnej, iż rokowania w tym względzie toczą się i najprawdopodobniej do pożądanego doprowadzą rezultatu.

W przedmiocie założenia drugiego gimnazjum we Lwowie z językiem wykładowym polskim.

Wys. Sejm uchwalać dnia 17. Stycznia 1874 przeistoczenie akademickiego gimnazjum we Lwowie na gimnazjum z wykładowym językiem ruskim we wszystkich ośmiu klasach, wezwał oraz c. k. Rząd do założenia we Lwowie drugiego gimnazjum z językiem wykładowym polskim, Najj. Pan raczył wprawdzie udzielić najłaskawiej sankcyi ustawie o wprowadzenie języka ruskiego jako wykładowego we wszystkich ośmiu klasach gimnazjum akademickiego — lecz co do założenia drugiego gimnazjum we Lwowie z językiem wykładowym polskim nie otrzymaliśmy żadnego uwiadomienia.

W sprawie reorganizacji instytutu technicznego w Krakowie.

Czy i jakie kroki c. k. Rząd na wezwanie Wys. Sejmu z dnia 17. Stycznia 1874, aby z instytutu technicznego w Krakowie utworzyć szkołę budowniczo - inżynierską, szkołę mechaniki a następnie szkoły górnictwa, poczynił, nie otrzymaliśmy żadnej wiadomości od c. k. Rządu.

Sprawy fundacyj stypendyjnych.

Z końcem Sierpnia 1873 r., z którym skończyliśmy nasze zesłoroczne sprawozdanie wynosił fundusz stypendyjny:

1. w efektach imiennej wartości wraz ze skryptami dłużnemi . . .	1,292.278 zł. 83 ct.
2. w dobrach i realnościach we- dług wartości szacunkowej	373.121 „ 35 „
3. w pretensjach należycie u- bezpieczonych	65.012 „ 68½ „
4. w gotówce, leżącej w kasie krajowej	17.622 zł. 13 ct.
5. wypożyczonej funduszowi po- życzki kraj. z r. 1873, która wszela- ko wraz z procentem dnia 1. Listo- pada 1873 zwróconą została . . .	55.850 „ 10 „
	73.480 „ 23 „
	Ogółem 1,803.893 „ 9½ „

W czasie od dnia 1. Września 1873 do końca Czerwca 1874, za któ-
ry to czas niniejsze składamy sprawozdanie, przybyło nowych fundacyj
poniżej wymienionych dziewięć, które po części już w życie weszły.
Z tych dziewięciu fundacyj jedna to jest fundacya Langenhofenowej nie
da się jeszcze licznie określić, reszta, to jest ośm fundacyj zawiera na-
stępujący majątek:

1. Dobra Waręż miasto, Waręż wieś i Horodyszczce wraz z rucho-
nym majątkiem jeszcze nieokreślonym.
2. W efektach 62.273 zł. 10 ct. a. w.
3. W gotówce 6.800 złr.

W tymże samym czasie nadano czy to przez Wydział kr. czy przez
osoby do tego uprawnione z fundacyi w zarządzie Wydziału krajowego
zostających:

1. nowych stypendyów 103 z roczną kwotą 15.128 zł. 20 ct.
2. przez podwyższenie stypendyów 26 z roczną kwotą 5.430 złr.

Fundacye nowe.

Fundacya imienia Najj.
Pana Cesarza i Króla
Franciszka Józefa I.

Ażeby uczcić 25letnią rocznicę panowania Najjaśniejszego Pana
przypadającą na dniu 2. Grudnia 1873 uchwalił Wydział krajowy na po-
siedzeniu z dnia 11. Paździer. 1873 utworzyć ze składek w całym kraju
zebrać się mających, fundacyę krajową z przeznaczeniem dla żądnych
wiedzy a odznaczających się zacnością charakteru młodzieńców (bez
względu na narodowość i wyznanie) celem wysłania ich do najcelniejszych
zakładów naukowych za granicę do wyższego wykształcenia się w obra-
nych zawodach specjalnych, skoro się do tego przysposobią studjami
odbytymi na wszechnicy, akademii technicznej lub akademii sztuk pię-
knych (dziś jeszcze szkole sztuk pięknych) w kraju. Postanowił oraz
Wydział kraj. prosić Najj. Pana o pozwolenie nadania tej fundacyi Swo-
jego Najdostojniejszego Imienia i o najlaskawsze przyjęcie Imieniem wła-
snem i Najdostojniejszych następców na tronie prawo rozdawnictwa na
propozycyę Wydziału kraj.

Dnia 13. Paźdz. 1873 wydał Wydział kraj. odezwę do wszystkich
mieszkańców kraju z wezwaniem do składania datków na tę fundacyę
i udał się równocześnie z prośbą o poparcie swoich usiłowań do J. E. P.

Namiestnika hr. Gołuchowskiego i do wszystkich urzędów i sądów, do Przewielebnego Duchowieństwa jak niemniej do zarządów autonomicznych.

Wzniosły cel, znana ofiarność mieszkańców naszego kraju, którzy mimo klęsk elementarnych i epidemii cholerycznej nie szczędzili grosza na poparcie usiłowań dobro ogólne na oku mających, szczerze i życzliwie poparcie ze strony c. k. Rządu, urzędów, sądów, Przewielebnego Duchowieństwa i Zarządów autonomicznych sprawiły, iż już 25. Listopada 1873 zatem po upływie czterech tygodni licząc od udzielenia wezwań, Wydział kraj. widział fundacyę zabezpieczoną, mógł przystąpić do spisania aktu fundacyjnego, nadać tej fundacyi stosownie na najlaskawsze zezwolenie Najj. Pana Jego Najdostojniejsze Imię, zapisać prawo rozdawnictwa jako prawo Najjaśniejszemu Panu i Jego Najdostojniejszym następcom na tronie na propozycyę Wydziału kraj. służące i wstawić do aktu fundacyjnego jako kapitał zakładowy w kwocie 36.000 złr. w 6% obligacyach pożyczki kraj. z r. 1873. Akt ten fundacyjny przez c. k. Rząd zatwierdzony wręczony został Najj. Panu na d. 2. Grudnia 1873 przez deputacyę gratulacyjną ze strony Wys. Sejmu do Tronu wysłaną. Tymczasem datki wpływały nieprzerwanie dalej, Wydział kraj. umieszczał je bezzwłocznie na procent i tym sposobem doszliśmy do tego świetnego rezultatu, iż fundacya ta posiadała z dniem 30. Czerwca 1874 majątku 50.000 złr. w 6% obligacyach pożyczki kraj. z r. 1874 i kwotę 1073 zł. 60 ct. w gotówce umieszczoną na procent.

Znakomity ten rezultat postawił Wydział krajowy w możność rozpisania dnia 15. Czerwca 1874 l. 11.221 konkursu na trzy stypendya każde po 1000 złr. Skoro termin konkursu upłynie załatwioną zostanie propozycja i przedłożoną Najj. Panu do wyboru.

Fundacya Stanisława
Borszy Drzewnickiego.

Testamentem ddtto Kreuznach 24. Lipca 1873 zapisała Konstancya z Łomnickich Drzewnicka, właścicielka dóbr Wareż miasto Wareż wieś i Horodyszczce w powiecie Sokalskim położonych, cały swój majątek na wypadek, jeżeliby syn jej Stanisław nie dożył 24. roku życia swego i po najdłuższem życiu męża Karola Łomnickiego, na fundusz stypendyjny pod nazwą fundacyi Stanisława Borszy Drzewnickiego dla ubogich dziewcząt polskich pochodzenia szlacheckiego kształcących się w zakładach publicznych lub klasztorach. Prawo zarządu i rozdawnictwa tej fundacyi powierzyła fundatorka Wydziałowi kraj.

Ponieważ przez ten zapis naruszoną została legityma małoletniego jej syna Stanisława, więc c. k. Sąd kraj. Lwowski jako Władza nadopiekuńcza rzezonego małoletniego wdrożył rokowania w celu doprowadzenia do skutku ugody, które to rokowania są jeszcze w toku.

Fundacya księdza Pito-
nia Jana.

Zmarły w Dąbrowie dnia 6. Sierpnia 1873 ksiądz Jan Pitoń przeznaczył testamentem z dnia 6. Sierpnia 1873 na fundacyę stypendyjną

kwotę 2000 złr. W celu zrealizowania tej fundacji udaliśmy się pismem z dnia 13. Lutego 1874 l. 16.664 do c. k. Namiestnictwa, które z dnia 18. Lipca 1874 l. 30.268 odpowiedziało, iż Prokuratorya skarbu poczyniła kroki w celu zabezpieczenia tej fundacji.

Fundacya Imienia Arcyksiężniczki Gizeli.

Cheąc uczcić i pamięci potomności zachować rocznicę zaślubin Najdostojniejszej Arcyksiężniczki Gizeli z jego król. Wysokością księciem Leopoldem Bawarskim złożył p. Władysław, Feliks, Wojciech, Krzysztof, 4 imion Wolański, właściciel dóbr Rzepińce, Pomorce i Kremidowa 3000 złr. w 5°/_o listach zastawnych gal. towarzystwa kredytowego ziemskiego z przeznaczeniem udzielenia z dochodów tej sumy rocznie zawsze na d. 20. Kwietnia stypendyum o 150 złr. jednemu ubogiemu uczniowi akademii technicznej a w razie jej zwinienia dla takiegoż ucznia innego instytutu technicznego w kraju.

Fundacya ta została już aktywowaną i w dniu 20. Kwietnia 1874 pierwsze z niej stypendyum wypłacono.

Fundacya Agaty Langenhofenowej.

Zmarła dnia 18. Stycznia 1873 w Złoczowie Agata Langenhoffen zapisała testamentem ustnem z dnia 17. Stycznia 1873 swój majątek, do którego należeć mają także prawa do pewnej sukcesyi w Indyach córkom z nazwiska i pobytu niewiadomym podpułkownika Recla z tem dołożeniem, że jeżeliby żadna z tych sukcesorek i ich spadkobiercy nie żyli, z majątku jej ma być utworzoną fundacya dla ubogiej uczącej się młodzieży Złoczowskiej. Zrealizowanie tej fundacji jest obecnie w toku a mianowicie pertraktuje się spadek po fundatorce w c. k. sądzie obwodowym w Złoczowie.

Emila Torosiewicza zapis stypendyjny.

P. Emil Torosiewicz poseł na Sejm kraj. i właściciel dóbr przeznaczył sumę 5000 złr. w 5°/_o listach zastawnych gal. Tow. kredytowego ziemskiego na fundacyę pod nazwą: „Emila Torosiewicza zapis stypendyjny“ w życie wprowadzić się mającą. Dochody z tego kapitału winne być obracane na dwa stypendya po 125 złr. rocznie dla młodzieńców uczęszczających publicznie do szkół średnich lub wyższych w kraju istniejących, narodowości polskiej obrządku rzymsko-katolickiego, ormiańskokatolickiego lub grecko-katolickiego unickiego. Zarząd przyznany Wydziałowi kraj. a rozdawnictwo zastrzeżone zostało fundatorowi, jego męskiemu potomstwu, w braku tegoż p. Mikołajowi Torosiewiczowi i jego męskiemu potomstwu, a po wygaśnięciu tegoż Wydziałowi krajowemu.

Akt fundacyjny wystawiony przez fundatora znajduje się obecnie w c. k. Namiestnictwie do zatwierdzenia.

Fundacya ś. p. Honoraty Tchorznickiej.

Dnia 17. Lutego 1874 złożył p. Konstanty Tchorznicki właściciel dóbr i Dyrektor gal. Tow. kredytowego ziemskiego w sumie 2000 zł. w. a. w 5% listach zastawnych gal. Tow. ziemskiego i przedłożył akt fundacyjny, który otrzymał zatwierdzenie c. k. Namiestnictwa, wskutek czego fundacya została wprowadzoną w życie. Główne jej postanowienia są: Czyste stałe dochody tej fundacyi przeznaczone są na wychowanie jednego biednego dziewczęcia wyznania chrześcijańskiego, Zarząd przyznany Wydziałowi krajowemu, prawo rozdawnictwa zaś małżonce fundatora p. Emilii Tchorznickiej z domu Polikarpoff, następnie synowi Aleksandrowi, córce Maryi a po wymarciu wszystkich tych osób, Wydziałowi krajowemu.

Fundacya ś. p. Sabiny Korzelińskiej.

Testamentem ddto Bereźnica Królewska 1. Września 1873 zapisała ś. p. Sabina Korzelińska, właścicielka dóbr, swojemu małżonkowi p. Sewerynowi Korzelińskiemu roczną rentą w sumie 1200 złr. przeznaczając na ubezpieczenie tej renty procent od kapitałów ulokowanych za jej życia u pp. Stanisława Pawlikowskiego i Aloizego Śliwińskiego — postanowiła wszelako, iż renta ta przez pierwsze 4 lata ma być składaną, przez procent pomnożoną a tym sposobem uzyskany kapitał ma służyć jako fundusz żelazny fundacyi dla młodzieńców szlacheckich w gimnazyach kształcących się i dla panien szlacheckiego pochodzenia, uczęszczających do zakładów publicznych naukowych w kraju. W celu zrealizowania tej fundacyi udaliśmy się do c. k. Rządu a równocześnie do p. Seweryna Korzelińskiego z wezwaniem do regularnego uiszczania procentu i do oznajmienia w jakich terminach dłużnicy powyższe procenta uiszczają obowiązani są.

Zarząd tej fundacyi przysłuża Wydziałowi kraj. prawo rozdawnictwa zaś p. Sewerynowi Korzelińskiemu i innym krewnym fundatorki w testamencie wyznaczonym.

Fundacya księdza Chełmeckiego Jana.

Ks. Jan Chełmecki przeznaczył sześć akcyj kolei węgierskiej północno-wschodniej każda na 200 złr. na fundacyę dla uczącej się młodzieży. List fundacyjny przesłany został c. k. Namiestnictwu do zatwierdzenia. Zarząd poruczony Wydziałowi kraj. prawo rozdawnictwa zaś Dyrektorowi c. k. gimnazyum u św. Anny w Krakowie p. Stawarskiemu a następnie innym osobom, których szereg w liście fundacyjnym wyznaczony.

Fundusz szkół ludowych z r. 1872.

Aby przyjść w pomoc w kraju naszym stosunkowo bardzo nielicznym i w przeważnej części niedostatecznie uposażonym szkołom ludowym, związał się z początkiem roku 1872 komitet z obywateli, którego zadaniem było zbierać na powyższy cel składki w kraju przez cały rok 1872.

W skład tego komitetu weszli: Włodzimierz hr. Dzieduszycki, Piotr Gross, Aleksander Jasiński, Dr. Maurycy Kabat, Kornel Krzeczunowicz, Bernard Loewenstein, Alfred Młocki, Oktaw Pietruski, Adam książę Sapieha, Ludwik Skrzyński, Seweryn Smarzewski, Feliks Strzelecki, ks. Dalmacy Ufryjewicz, Karol Wild, ks. Feliks Zabłocki i Dr. Florian Ziemiałkowsk. Komitet ten zorganizował w całym kraju liczne podkomitety i zamianował delegatów, a owocem wspólnej pracy było iż do dnia 29. Sierpnia 1873, w którym zbieranie składek zamknięto, zebrano w kapitale sumę 70.881 złr., którą tymczasowo umieszczono w gal. kasie oszczędności. Następnie przystąpiono do ułożenia aktu fundacyjnego, który dnia 8. Lutego 1874 przez członków komitetu podpisany, a dnia 3. Maja 1874 r. l. 17.317 przez c. k. Namiestnictwo zatwierdzonym został.

Według tego aktu fundacyjnego :

1. Składa się majątek zarodowy ze sumy 73.290 złr. 11 ct. w książeczkach gal. kasy oszczędności i z jednego kwitu użytkowania kolei żelaznej Karola Ludwika.

2. Zarząd tej fundacji poruczony został Wydziałowi kraj. z upoważnieniem do zarządzania korzystniejszej niż dotychczas fruktyfikacji czy to przez zakupno efektów dających publiczne bezpieczeństwo czyli też w obligacjach krajowych.

3. Czyste stałe dochody tej fundacji służyć mają na udzielanie bezpowrotnych zasiłków dla tych gmin, które zobowiążą się wybudować u siebie lub przeistoczyć według instrukcyj i planów kraj. Rady szkolnej budynek dla umieszczenia szkoły pospolitej, a przytem wykażą, że o własnych siłach tej budowy dokonać nie są w stanie.

4. Na propozycję Rad szkolnych i okręgowych i kraj. Rady szkolnej udzielać będzie tych zasiłków, które wszelako dla jednej gminy więcej jak 400 złr. wynosić nie mogą, Wydział kraj., który obowiązany będzie corocznie z zarządu swego zdać sprawę publiczności.

Zaraz po zatwierdzeniu tego aktu fundacyjnego, zajął się Wydział kraj. odebraniem kapitału fundacyjnego z gal. kasy oszczędności i korzystniejszą fruktyfikacją, a mianowicie w ślad za powyższym punktem 2. zakupił za zrealizowane książeczki gal. kasy oszczędności obligacje pożyczki kraj. z r. 1873 w nominalnej wartości 85.600 złr. z rocznym dochodem 5.136 złr. Jak zwykle każda inna tak, i ta dobroczynna fundacja nie będzie mogła tak rychło wejść w życie, albowiem należytość rządowa wynosząca 10. procent kapitału musi być przedewszystkiem uiszczoną, co pochłonie blisko dwuletni dochód.

Pogląd na czynności
Rady szkolnej kraj.

Czynności Rady szkolnej krajowej pomnożyły się znacznie w roku bieżącym. Powodem tego jest bezustanne powstawanie nowych zakładów naukowych, a w szczególności reorganizacja szkół ludowych na mocy ustaw krajowych z dnia 2. Maja 1873.

Liczba szkół realnych pomnożyła się o nową szkołę tej kategorii

w Stanisławowie. Wydatki na nią ponosić będzie skarb państwa, nauka zaś rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego 1874/5.

W zakresie gimnazyów zaszła pod względem administracyjnym tylko ta zmiana, iż zawarto umowę z miastem Drohobyczem, mocą której gimnazjum tamtejsze przejść ma w całości na etat państwa, gmina zaś przyczynić się będzie już tylko pewną kwotą ryczałtową do utrzymania tegoż.

Zabiegi, czynione względem utworzenia drugiej szkoły realnej we Lwowie, pozostają jak dotąd bez skutku.

Dla kilku szkół średnich powstać mają niebawem nowe, odpowiednie niż dotąd budynki szkolne, a mianowicie na gimnazjum i szkołę realną we Lwowie, w Jarosławiu i w Jaśle. Budowy gmachów na gimnazya w Wadowicach i w Kołomyi są właśnie w toku, znaczne zaś rozszerzenie budynku gimnazjalnego w Rzeszowie zostało już z funduszków państwa dokonane.

Liczbę nauczycieli egzaminowanych, których brak podnosiliśmy w sprawozdaniu zeszłorocznem, starała się Rada szkolna pomnożyć już to wydaniem rozporządzeń, ograniczających czas aplikacyi suplentów i nakładających na nauczycieli obowiązek uzupełnienia egzaminów na całą szkołę średnią, już to ułatwieniem im tej pracy przez zmniejszenie liczby godzin naukowych, przez przenoszenie do miast uniwersyteckich i t. p.

Na szybsze kwalifikowanie się nauczycieli wpłynąć powinno również ustanowienie komisyj dla szkół realnych we Lwowie, które na kilkakrotne upominanie się Rady szkolnej przyszło w b. r. do skutku.

Pomiędzy przedmiotami nauki w szkołach średnich, zwróciła Rada szkolna baczniejszą uwagę na język niemiecki, geografję i historję. Zmiany w tej mierze zaprowadzone tyczą się już to metody nauczania, już to (jak w geografji) pożytecznego rozszerzenia samego przedmiotu.

Zyskano też dla nauki geografji i statystyki książkę, napisaną przez Dr. J. Szaraniewicza. Książkę tę zamierza Rada szkolna wydać niebawem na koszt funduszu naukowego. Dano również impuls do opracowania zoologii dla klas wyższych szkół średnich, którą wydaje właśnie znany chlubnie w świecie naukowym Dr. Maksymilian Nowicki.

Chcąc postarać się dla gimnazyów o nauczycieli jak najlepiej do nauczania języka niemieckiego, przysposobionych przedstawiła Rada szkolna c. k. Ministerstwu wnioski, ażeby, podobnie jak w szkołach realnych, uznało język niemiecki i polski, tudzież język niemiecki i drugi inny (jak n. p. język łaciński lub historję) za grupy egzaminowe, kwalifikujące do gimnazyów. Wniosek ten atoli, również jak prośba o pomnożenie etatu nauczycieli w liczniejszych szkołach średnich nie doczekały się dotąd załatwienia, którego Rada szkolna z upragnieniem oczekuje.

Stan nauki w szkołach średnich polepsza się widocznie. Wpływa na to z jednej strony baczność, zwrócona na egzamina wstępne zapisującej się do szkół średnich młodzieży i przestrzeganie, iżby się należytem

przygotowaniem wykazali, z drugiej zaś strony częstsze lustracje zakładów naukowych, a skutkiem tego ściślejsze wykonywanie planu naukowego.

Zwracano też więcej uwagi na pomnożenie przyborów naukowych, i wydano szczegółową instrukcję jak mają być urządzone gabinety fizykalne szkół średnich. Wykład przedmiotów nadobowiązkowych został jednostajnie uregulowany, przeznaczono też pewne kwoty na wynagrodzenia za udzielanie nauki stenografii. Nauka gimnastyki jest już prawie przy wszystkich szkołach średnich zaprowadzoną, a więcej niż kiedyindziej łożono w roku bież. na sprawienie i uzupełnienie potrzebnych do niej przyrządów.

Szkoły ludowe są obecnie w toku zupełnego przeobrażenia. Praca nad reorganizacją w myśl ustaw z d. 3. Maja 1873, aczkolwiek połączona z rozlicznymi trudnościami, postępuje szybko. W chwili, gdy to piszemy, jest już przeszło 800 szkół tak opracowanych, iż przemiana ich na etatowe będzie mogła już nastąpić z początkiem zbliżającego się roku szkolnego. Rezultat ten znakomity zawdzięczamy niezmiernie pracowitej pracy c. k. Rady Namiestnictwa p. Walerego Bodakowskiego i Rady szkolnego p. Juliusza Starkla, którzy wraz z dotyczącym inspektorem szkolnym stanowią komitet do tej pracy wysadzony.

Zaporę pewną w zupełnej regulacji stosunków szkolnych, stanowi niemożność przeprowadzenia ustawy z dnia 25. Czerwca 1873. Ustawa ta, dzieląca kraj na nowe okręgi szkolne i pomnażająca ich liczbę o 15, wymaga również pomnożenia liczby inspektorów szkolnych okręgowych i ustalenia tej gałęzi służby publicznej. Rada szkolna przedstawiła też była p. Ministrowi wyznań i oświecenia odpowiedni projekt; gdy jednak otrzymała odpowiedź, że Ministerium sprawę płac i stanowiska inspektorów będzie mogło załatwić jedynie za współdziałaniem Rady państwa, musiała przeprowadzenie ustawy z d. 25. Czerwca 1873 odroczyć do chwili, w której to nastąpi.

Dążąc do ulepszenia wewnętrznej organizacji szkoły, nie spuszczała również z oka stosowniejszego urządzenia przybytków szkolnych. Że zaś gminy w przeważnej części nie są w stanie sprostać wszystkim w tej mierze wymaganiom, stało się jednym z najważniejszych zadań Rady szkolnej udzielać im pomocy do przekształcenia istniejących, lub wystawiania nowych budynków szkolnych. W szczególności udzielono z funduszków, następujące subwencje:

Gminie Czortków 2341 złr. a. w.; gminom: Lisko Sokal, Żydaczów, Rudki, Obertyn, Jaworów i Janów po 2000 złr. a. w.; gminom: Kołomyja, Skała, Żółkiew, Jaryczów, Cieszanów, Łańcut, Krosno, Tarnów, Mielec i Żabno po 1000 zł. w. a.; gminom Wola Wadowska i Kamień po 700 zł. w. a.; gminom: Wola Justowska, Wampierzów. Brzezine, Podmojsce, Breń Osuchowski, Oleszyce, Bohorodczany, Zborów, Chorostków, Stojanów. Dą-

browa, Kozy, Przegonia duchowna i Strusów po 500 złr. w. a.; gminom: Czernichów ruski, Chodaczków, Dzieduszyce wielkie, Kobyłowlaki, Tymbark i Muchacz po 400 złr. w. a.; gminom: Zdarzec, Wadowice dolne, Bulowice, Bieńkówka, Jachówka, Cisów, Librantowa, Jeżowe, Słupki, Sokółów, Hodynie, Bosyry, Wietlin, Józefówka, Nastasów, Kałachanówka i Krzyweńkie po 300 złr. w. a.; gminie: Staresioło, Złotkowice, Miżyniec, Nienadowa, Machliniec. Dzieduszyce małe, Szlacheńce, Hermanów, Jaślany, Hleszczawa i Zahutyn po 200 zł. w. a.. nareszcie znacznej jeszcze liczbie gmin w kwotach mniejszych po 150, 100 zł. w. a.

Pomnażanie przyberów do nauki po szkołach było także przedmiotem starań Rady szkolnej krajowej. Zaopatrzone już niemal wszystkie szkoły w tablice ściennie, wyobrażające miary i wagi dziesiętne; rozesłano znaczną liczbę tablic do nauk przyrodniczych i gospodarstwa wiejskiego, tudzież pięknych map Galicyi, państwa Austryackiego i planiglobów.

Dla bibliotek szkolnych miejscowych i okręgowych wydano szczegółowe instrukcje i przesłano 18 bibliotekom okręgowym na prowincyi znaczne zbiory pożytecznych dzieł.

Nad poprawą i uzupełnieniem książek dla szkół pospolitych pracuje bezustannie utworzona w tym celu komisya. Plany kilku książek dla szkół wydziałowych zostały już szczegółowo ułożone; nad niektórymi z książek pracują już powołani do napisania ich autorowie. Poprawne książki do czytania dla trzech klas pospolitych, tudzież książka i skazówki metodyczne z nauki rachunków, z uwzględnieniem nowych miar i wag, są już pod prasą. Spowodowano nakoniec dokładne rozpatrzenie i poprawę książek, przeznaczonych do nauki religii, wskutek czego jest nadzieja, że i te książki w najbliższem wydaniu okażą się odpowiedniejszemi.

W Seminarjach nauczycielskich zaszły niektóre zmiany na korzyść.

Przedewszystkiem zamianowało c. k. Ministryum stale prowizorycznych dotąd nauczycieli i dyrektorów Seminarjów nauczycielskich, czem dano już podstawę do trwalszej organizacyi tych zakładów. Seminarjum Nowo Sąddeckie, w którym nie można było osiągnąć większej frekwencyi, przenosi się z początkiem nadchodzącego roku szkolnego do Tarnowa, gdzie większy ruch i liczniejsza ludność dozwalają spodziewać się liczniejszej także frekwencyi. W seminarjach męskich i żeńskich we Lwowie i Krakowie tudzież w Seminarjach Tarnopolskiem i Stanisławowskiem utworzone będą czwarte klasy w szkołkach, przeznaczonych do ćwiczeń praktycznych, co dozwoli wszechstronniej niż dotąd zaprawiać kandydatów do praktycznego nauczania.

W skutek interpelacyj, uczynionych na zeszłorocznej sesyi wysokiego Sejmu, zwrócono baczną uwagę na stan nauki języka ruskiego w seminarjach Lwowskich i wschodniogalicyskich, i przekonano się, że wszyscy bez wyjątku uczniowie tych seminarjów władają zarówno dobrze językiem ruskim jak polskim i są do nauczania w języku ruskim zupełnie

usposobieni, oraz że nawet w seminaryum żeńskim we Lwowie czynią kandydatki stosunkowo znaczne postępy w języku ruskim.

Liczba nauczycieli kwalifikowanych, jużto abiturjentów Seminaryów, jużto nauczycieli praktycznych, którzy zdają egzamina kwalifikacyjne wedle nowszych wymagań, wzrasta dość znacznie, aczkolwiek nie w tym stopniu, jakby tego wymagały pomnażające się z każdym dniem szkoły.

Aby wpłynąć na dalsze kształcenie się nauczycieli i pomnażać wiedzę ich stosownie do wymagań dzisiejszych, urządziła Rada szkolna i w roku bieżącym przy wszystkich Seminaryach (z wyjątkiem Nowego Sącza) kursy wakacyjne, na których przez przeciąg 4 do 5 tygodni podaje się zgromadzonym nauczycielom najważniejsze skazówki metodyczne, tudzież najniezbędniejsze wiadomości z zakresu nauk przyrodzonych i t. p.

Upowszechniające się coraz bardziej w innych prowincjach monarchii ogródki dziecięce systemu Froebła, i potrzeba obznajomienia nauczycieli z tym sposobem wychowania dzieci, które jeszcze wieku szkolnego nie dosięgły, spowodowało Radę szkolną krajową, iż na koszt skarbu państwa wysłała cztery kwalifikowane nauczycielki do renomowanego w tej mierze zakładu Dr. Hoerfartera w Kufsstein.

Zakład ten, łączący w sobie naukę teoretyczną w zakresie seminaryczkim obok rozległej praktyki w urządzonym wzorowo ogródku Froebrowskim, powinienby wzbogacić wiedzę wysłanych tam kandydatek o tyle, iż powróciwszy będą mogły z łatwością praktykę zabaw i prac ogródka Froebrowskiego w szerszych kołach upowszechnić.

O stanie nauki w szkołach ludowych podają inspektorowie okręgowi coraz bardziej pocieszające wiadomości. **Szczególniej** szkoły Wydziałowe jak n. p. Sokalska i Wielicka, rokują piękny rozwój. i słuszną przywiązywać można do nich nadzieję, że oddadzą krajowi niemałą przysługę, skoro tylko zakres nauk należycie się w nich utrwali, gdy wreszcie ludność w nich zasmakuje, przyszedłszy do tego przekonania, że tylko wtedy zawitać może istotny dobrobyt do miast i miasteczek naszych, gdy rzemiosła, drobny przemysł i handel oprą się na owym zasobie wiedzy, jaką daje zamknięta w sobie szkoła wydziałowa.

Okręgowe konferencje nauczycieli odbywają się coraz regularniej i z coraz większym pożytkiem. Rozbierane na nich kwestje dydaktyczno-pedagogiczne podniecają coraz więcej chęć dalszego kształcenia się u nauczycieli i budzą pożądaną między nimi emulację.

Zebrana we Lwowie przy końcu Lipca krajowa konferencja nauczycieli okazała również, że w rządzie dotychczasowych nauczycieli i inspektorów wyrobiła się już znaczna liczba wytrawnych pedagogów, którym nie są obce najnowsze zdobycze w dziedzinie dydaktyki i pedagogii, i których fachowe opinie, zawarte w szeregu uchwał, zapadłych na konferencji krajowej, stanowią dla władz szkolnych cenny materiał do wydawania rozporządzeń w sprawach, których się tyczą.

Winniśmy nakoniec zauważyć, że skład Rady szkolnej krajowej zmienił się w roku bieżącym w skutek odmiennego wyboru Rady miasta Krakowa. Na miejsce dawniejszego delegata krakowskiego, ks. Dr. E. Janoty, wszedł Dr. Z. Węclewski, profesor filologii klasycznej przy c. k. Uniwersytecie Lwowskim.

Fundusz szkolny krajowy.

Stósownie do art. 32 ustawy szkolnej z dnia 2. Maja 1873 przeszły fundusze normalne galicyjski i krakowski z dniem 1. Stycznia r. b. w zarząd Wydziału krajowego i stanowią obecnie jednolity fundusz szkolny krajowy.

Protokół spisany na dniu 8. i 20. Listopada r. z. przy odbieraniu rzeczonych funduszów, wymienia następujące składowe części zarodowego majątku tychże :

1. W efektach fund. norm. gal. nominalnie	297265 zł. 48 ct.
2. W efektach fund. norm. krakowskiego nominalnie	10614 „ 73 „
3. W kapitałach ulokowanych na odsetki we funduszu galic.	1234 „ 6½ „
4. W kapitałach, ulokowanych na odsetki w funduszu Krak.	22628 „ 24½ „
5. Realności fund. norm. galicyjskiego, oszacowane na	56441 „ 99½ „
6. Realność ad St. Mariam w Krakowie oszacowana na	7000 „ — „

Oprócz tego dodatki od różnych stron obowiązanych i ze skarbu państwa wynoszące rocznie :

7. dla fund. norm. galic.	32384 zł. — ct.
8. dla fund. norm. Krak.	25341 „ — „

Później, a mianowicie odezwą Rady szkolnej krajowej z d. 24 Grudnia r. z., oddano nareszcie Wydziałowi jako własność funduszu normalnego galic. budynek pod l. 236 w Sanoku, w którym umieszczona jest tamtejsza szkoła czteroklasowa.

Kwotę przychodu obu tych funduszów preliminowano w roku ubiegłym na 82403 zł. w. a; jaki jest przychód obecnie spodziewany okazuje szczegółowy preliminarz funduszu szkolnego krajowego, który wraz z preliminarzem funduszu krajowego wys. Izbie przedkładamy.

Do uchwały wys. Sejmu z dnia 12. Stycznia r. b., którą polecono Wydziałowi krajowemu, ażeby się zajął korzystną fruktyfikacją funduszy normalnych tudzież windykacją takich, któreby do funduszu szkol-

nego należały, nie mogliśmy się dotychczas zastosować, gdyż mimo odezw naszych z dnia 2. Lutego l. 1844, z d. 22. Marca l. 4518 i z d. 15. Czerwca l. 10091 nie otrzymaliśmy jeszcze do tej pory aktów odnoszących się do majątku zarodowego i innych dochodów funduszu szkolnego, a które jedynie stanowią mogą podstawę do wykonania wywymienionej uchwały.

Sprawa drugiej szkoły
realnej we Lwowie.

W ciągu ubiegłej sesji postawili posłowie Sawczyński i inni wniosek następującej treści: Wzywa się c. k. Rząd, aby poczynił stosowne kroki celem utworzenia osobnej drugiej szkoły realnej we Lwowie.

Wniosek ten odesłany do komisji edukacyjnej doczekał się tamże opracowania, lecz nie już załatwienia w W. Sejmie.

Allegat B₂

Podniósł go na nowo Wydział kraj. i w piśmie z dnia 24. Marca 1874 l. 4149 do c. k. Ministerstwa wyznań i oświecenia wystosowanym B₂ upomniał się gorąco o drugą szkołę realną we Lwowie. Udał się równocześnie Wydział kraj. o poparcie do kraj. Rady szkolnej na ręce jego prezesa, nakoniec i Referent spraw szkolnych w Wydziale kraj. przedstawił osobiście Jego Ekscelencyi Panu Ministrowi konieczność tej szkoły. Dotychczas wszystkie te kroki nie odniosły żadnego skutku.

Fundacya Stanisława
hr. Skarbka.

Sprawa fundacyi Stanisława hr. Skarbka i otworzenia zakładu dla ubogich i sierot w Drohowyżu rozwija się pomyślnie w kierunku życzeń, zawartych w uwagach do uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 6. grudnia 1872. roku. W skutek zarządzeń Wydziału krajowego i Rady administracyjnej rzeczzonej fundacyi, jest właśnie w toku zinwentowanie i oszacowanie dóbr fundacyjnych, a to na podstawach, przyjętych ostatecznie, na wniosek Rady administracyjnej przez Wydział krajowy i zatwierdzonych uchwałą tegoż z dnia 18. Czerwca b. r. (l. W. 11480). Wedle tych zasad, wyprowadzać się będzie wartość majątku jako przecięcie z trojkiego oszacowania, t. j. po pierwsze z wartości gruntów i lasów (nie uwzględniając podatku od nich opłacanego) tudzież z wartości propinacyi, uzyskanej z pomnożenia dochodu takowej przez 10; powtórę z kwoty rzeczywistych dochodów czystych z dóbr w ostatnich latach dziesięciu (t. j. przy gruntach i propinacyi z dochodów dzierżawnych, przy lasach zaś na podstawie rocznego przyrostu drzewa, po potrąceniu wydatków rzeczywistych), a to kapitalizując dochody te na podstawie 5 od sta; po trzecie nareszcie wedle podatków bez dodatków mianowicie podatków gruntowego, domowego i dochodowego, mnożąc takowe przez sto. Opisanie i oszacowanie dóbr Ostalowice na powyższych podstawach jest już dokonane, szacowaniem zaś dalszém zajmuje się właśnie dyrektor dóbr i Rada administracyjna.

Czyste dochody fundacyi są już obecnie większe w porównaniu z dochodami z pięciolecia od roku 1867. do 1872., któreśmy w zeszłorocznym sprawozdaniu zestawili, a których kwota wynosiła w przecięciu 52736 złr. a. w. rocznie.

I tak wedle wynikłości rachunkowych wynosiły w roku 1872.

	dochody	264.203	złr.	37	ct.
	wydatki	222.339	"	63 ¹ / ₂	"
	zwyżka czynna	41.863	złr.	73 ¹ / ₂	"
w roku 1873.	dochody	287.508	złr.	21 ¹ / ₂	ct.
	wydatki	217.672	"	11 ¹ / ₂	"
	zwyżka czynna	60.836	złr.	1	ct.

Wedle preliminarza zaś na rok bieżący	dochody	251.815	złr.	96	ct.
	wydatki	170.668	"	84	"
	zwyżka czynna	81.147	złr.	12	ct.

Przecięcie zatem z ostatnich lat trzech przenosi już o 8546 złr. a. w. wywymienioną kwotę, wypadającą z przecięcia lat pięciu po rok 1872. Ziszczają się zatem oczekiwania Rady administracyjnej, któreśmy wyrazili w ostatnim sprawozdaniu naszym; dochody fundacyi powiększają się z każdym rokiem i dają tem samem coraz stalszą podstawę dla otworzyć się mającego zakładu.

Budowa gmachu zakładowego, na którą w roku 1872. 33.262 złr. 31 ct. a. w. w roku zaś ubiegłym 40.789 złr. 89 ct. a. w. wydano, jest już obecnie w takim stanie, iż zdaje się nie ulegać najmniejszej wątpliwości, że w połowie roku przyszłego będzie mógł gmach być oddanym na użytek Zakładu.

Ku otwarciu zakładu zmierzają też i inne prace Rady administracyjnej. Dla najważniejszej czynności, t. j. dla ułożenia statutu organizacyjnego, któryby, opierając się na statucie fundacyjnym i statucie przez ś. p. fundatora spisany, podał i rozwinął szczegółowo całe urządzenie instytutu ubogich i sierot, powołała była Rada administracyjna specjalną ankietę, w której skład weszli pp. Dr. Euzebiusz Czerkawski, Dr. Julian Czerkawski, Stanisław Olszewski, Antoni Ressig, Zygmunt Sawczyński i Juliusz Starkel i za współudziałem dyrektora dóbr fundacyjnych p. Kornela Kövessa, ułożyli szczegółowy projekt statutu organizacyjnego dla Drohowyżkiego zakładu.

Projekt ów jest obecnie przedmiotem rozpraw w Radzie administracyjnej i będzie niebawem Wydziałowi krajowemu przedłożony.

Można mieć zatem uzasadnioną nadzieję, iż otwarcie Instytutu nie powinnyby przekroczyć wskazanego w zeszłorocznym sprawozdaniu, t. j. początku jesieni 1875. roku.

W sprawie drogi Wełdzirskiej.

Droga Wełdzirska należy do tych dróg, które Wysoki Sejm zawsze szczególną otaczał opieką. Hojnie udzielane subwencye dozwołyły Wydziałowi powiatowemu Dolińskiemu wybudować w przeciągu siedmiu lat 6¹/₂ mil drogi za stosunkowo bardzo niską sumę 82.454 złr.

Budowa całej drogi z Doliny do Wyszkowa nie została jeszcze ukończoną, albowiem na ostatnich dwóch ćwierciach przy granicy Węgierskiej brakuje pokładu kamiennego i odpowiednich mostów.

Jakkolwiek usiłowania Wydziału powiatowego Dolińskiego w wykonaniu budowy drogi Wełdzirskiej na wszelkie zasługują uznanie i kapitał włożony uważać należy za korzystnie użyty: już przeciętny koszt budowy mili drogi wynoszący zaledwie 12.700 złr. wskazuje niepodobieństwo takiego wykonania budowy, któreby odpowiadało ściśle wymaganiom technicznym przyjętym przy budowie dróg pierwszego rzędu. Gdy się przytem zważy, że zbudowane części tej drogi od czasu ich wykończenia zupełnie utrzymywane nie były i bez żadnego bezpośredniego nadzoru pozostawały, dziwić się nie można, że droga ta znajduje się dziś w stanie zaniedbanym, i że rekonstrukcja jej, gdyby miała być dokonana w sposób przyjęty dla dróg krajowych wymagałaby bardzo znacznego wydatku, którego wysokość przybliżoną obliczył naczelny inżynier w kwocie 42.226 złr. a. w.

Ponieważ zaś droga Wełdzirska nie ma dziś jeszcze znaczenia komunikacji krajowej, albowiem nadzieje co do połączenia jej z siecią dróg bitych węgierskich dotąd się nie ziściły, przeto Wydział krajowy poczytuje sobie za obowiązek zwrócić uwagę Wysokiego Sejmu, iż nawet po zupełnem wykończeniu drogi rzeczonyj należałoby uznanie jej za krajową odroczyć do czasu, w którym droga ta nabrać może znaczenia komunikacji krajowej, co jednak tylko w takim razie nastąpićby mogło, jeżeli połączoną zostanie z najbliższym bitym gościńcem węgierskim a przytem nie przyjdzie do skutku projekt zbudowania kolei żelaznej ze Stryja do Munkacza, która odjęłaby zupełnie drodze Wełdzirskiej znaczenie komunikacji krajowej.

Ażeby jednak zapobiedz zmarnowania kapitału użytego na budowę tej drogi, mniema Wydział krajowy, iż należałoby usiłowania Wydziału powiatowego Dolińskiego wspierać w miarę potrzeby subwencyami z funduszu krajowego, dopóki rzecz ostatecznie rozstrzygniętą nie zostanie i pod warunkiem, że pomieniony Wydział powiatowy ustanowi bezpośredni nadzór nad tą drogą i postara się o zaprowadzenie myt, na opędzanie wydatków z utrzymaniem drogi połączonych.

Z tytułu wspólnej własności mostu granicznego na Dunajcu pod Niedzicą zażądało król. węgierskie ministerjum robót publicznych i komunikacji pismem z 6. Marca r. b. l. 2340 zwrotu kwoty 4347 złr. 40 ct. a. w. jako reszty połowy kosztów budowy mostu w 1865 roku spalonego tudzież kwoty 7773 złr. a. w. jako połowy kosztów mostu w 1871. roku zbudowanego.

Wydział krajowy oświadczył na to pismem z dnia 22. Kwietnia r. b. l. 4217, iż jakkolwiek Wysoki Sejm uchwałą z dnia 17. Października 1871 roku zgodził się w zasadzie na zwrot połowy kosztów mostu, stanowiącego spólną własność Galicyi i Węgier, jednak przedewszystkiem muszą być wyrównane zachodzące w rachunku różnice i przed uiszczeniem kwoty przypadającej musi być określony wzajemny stosunek prawny tudzież sposób przyszłej spólnej administracyi mostu i dochodów z myta

W sprawie mostu granicznego na Dunajcu pod Niedzicą.

W celu uzyskania podstawy do ostatecznego załatwienia sprawy zaproponował Wydział krajowy wysłanie komisji złożonej z delegatów galicyjskich i węgierskich.

Ministerium węgierskie zgodziło się na tę propozycję i rzeczona komisja wkrótce się zbierze.

W sprawie budowy dróg kosztem Rządu.

Z własnej inicjatywy ponowił Wydział krajowy przedstawienie do c. k. Rządu i do J. Exc. Ministra dla Galicyi o wyjednanie przyjęcia do budżetu Państwa odpowiedniej dotacji z funduszków państwowych na całkowite utrzymanie ważnych pod względem strategicznym dróg Podgórsko-Bialskiej, Proszowicko-Niepołomickiej, Gdowsko-Gorlickiej i Gorlicko-Żmigrodzkiej, jakoteż względem przyjęcia na koszt Państwa budowy dróg mających w ogóle ważność komunikacyjną dla całej Monarchii.

Rachunki dróg krajowych z czasów konkurencji.

Z zaległych rachunków konkurencyjnych otrzymaliśmy załatwione rachunki dróg krajowych, a mianowicie z wynikłością niedoborów:

Lwowsko-Rohatyńskiej w kwocie	4209 złr. 39 ct.
Sanocko-Przemyskiej w kwocie	1286 złr. 13 ct.

zaś z wynikłością nadwyżek:

Czortków-Manasterzyskiej w kwocie	2617 złr. 78 ct.
Strusów-Buczackiej w kwocie	1688 złr. 3 ct.
i Skała-Czortkowskiej w kwocie	572 złr. 69 ct.

Drogi powiatowe.

W wykazie dróg powiatowych przedstawionym Wysokiemu Sejmowi w zeszłorocznem sprawozdaniu nieznaczne tylko zaszły zmiany. Budowy niektórych dróg powiatowych postąpiły, o ile na to pozwalały fundusze a droga Tarnawska w powiecie Sanockim, idąca równolegle do kolei Łupkowskiej została jako powiatowa zaniechana i przeszła do kategorii dróg gminnych.

Stan dróg powiatowych jakkolwiek w ogóle pozostawia bardzo wiele do życzenia, świadczy jednak w wielu miejscach o gorliwych usiłowaniach władz autonomicznych. Wiadomo jak niedostateczne są środki, które obowiązuje obecnie Ustawa drogowa wyposażyć drogi powiatowe a jednak są powiaty, w których wykazać można znaczny rozwój komunikacji powiatowych od czasu, jak sprawą tą zajmują się reprezentacje powiatowe będące na wysokości swego powołania.

Usiłowań szczyrych w tym kierunku widzimy więcej w zachodniej części kraju. Przed wszystkiemi odznacza się Wydział powiatowy Wielicki, którego skrętnej pracy i niezmordowanym zabiegom zawdzięcza powiat blisko dwie mile drogi bitej, zbudowanej według zasad umiejętności i z nadzwyczajną oszczędnością.

Oprócz Wydziału powiatowego Wielickiego jest w zachodniej części kraju wiele innych Wydziałów powiatowych, zajmujących się gorliwie drogami powiatowymi i gdyby nie brak środków materyalnych sieć dróg powiatowych powiększyłaby się była już znacznie w sześcioletnim okresie autonomicznym. Okoliczność ta wskazuje jak nagłą jest potrzeba Ustawy drogowej mającej dostarczyć potrzebnych środków na budowę i utrzymanie dróg powiatowych a zarazem zniewolić do czynności i te reprezentacje powiatowe, które zasłaniając się brakiem funduszy o pomnożenie środków komunikacyjnych wcale nie myślą.

Mamy tu na myśli powiaty we wschodniej części kraju. Z małemi wyjątkami komunikacje powiatowe nie rozwijają się tu wcale.

Wydziały powiatowe, które odznaczały się gorliwością w przysparzaniu środków komunikacyjnych wspierał Wydział krajowy zasiłkami z funduszu na ten cel przez Wysoki Sejm przeznaczonego.

W ten sposób udzielone powiatom :

Grybowskiemu	2500 złr.
Pilźnieńskiemu na drogę z Pilzna na Czadną do Radomyśla	2000 „
Wielickiemu na drogę Dobrezycką	1000 „
Sanockiemu na budowę mostu na drodze Głogowskiej	1000 „
Jarosławskiemu na drogę Pruchnicką	1000 „
Ropczyckiemu 1-szą ratę na budowę mostu na Wielopolce	1000 „
Nowotargskiemu	500 „
Skałackiemu na drogę Grzymałowską	1000 „
Jasielskiemu	1500 „
Mieleckiemu na drogę do Radomyśla	2000 „
Limanowskiemu pierwszą ratę na budowę drogi Kamienicko- Stopnickiej	1000 „
Krośnieńskiemu na budowę drogi Kombornio-Żmigrodzkiej	1500 „
Razem	16000 złr.

Drogi gminne.

W kraju naszym znajduje się około 3850 mil dróg gminnych, na utrzymanie których służyć mają głównie prestatycje w naturze przepisane §. 12. Ustawy drogowej. Gdyby przynajmniej połowa prestatyci, których uiszczania na mocy Ustawy drogowej żądać można, była na drogi gminne zużywaną, nie ulega wątpliwości, iż stan dróg tych byłby zupełnie innym aniżeli jest obecnie.

W rzeczy samej tylko nieznaczna część prestatyci bywa na drogi gminne zużywaną.

Wprawdzie jest wiele takich Wydziałów powiatowych, które z uznania godną gorliwością zajmują się polepszeniem stanu komunikacji gminnych a przyznać należy że władze rządowe z wszelką gotowością użyczają swej pomocy tam, gdzie lenistwo lub opieszałość wymagają przedsięwzięcia środków przymusowych, lecz dotąd nie potrafiło tak pokierować gminnym gospodarstwem drogowym, ażeby ono wszędzie widoczny przedstawiało postęp.

Tam tylko osiągnięto znakomite rezultaty, gdzie reprezentacje powiatowe szczególną opieką otaczają komunikacje gminne.

Wymienić tu wypada Wydział powiatowy Kolbuszowski, który zajął się bardzo energicznie budową drogi Rzeszowsko-Kolbuszowskiej, Wydział powiatowy Podhajecki, który prowadzi budowę drogi z Horożany do Podhajec, Wydział powiatowy Doliński, którego usiłowania w sprawie drogi Wełdzirskiej są znane Wysokiej Izbie i Wydział powiatowy Rudecki, który podjął budowę drogi z Komarna do Gródka i z którego powinny sobie wziąć wzór reprezentacja powiatu Grodeckiego i przystąpić jak najrychlej do budowy dalszej części pomienionej drogi, terytorium tegoż powiatu na przestrzeni 1660 sążni przecinającej i pod względem komunikacyjnym bardzo ważny.

Jeżeli jednak przykłady pomyslnego rozwoju komunikacji gminnych są rzadkie, przyczyny tego objawu szukać należy nie tylko w opieszałości niektórych reprezentacji powiatowych, tudzież w lenistwie wrodzonym i niskim stopniu oświaty naszego ludu który jeszcze nie umie cenić własnego interesu, lecz także w wadliwości Ustawy drogowej, która niestosownym rozkładem prestacyi odstręcza tak gminy jak i obszary dworskie od podejmowania robót drogowych.

Wydział krajowy przekonał się, że nie tylko gminy wiejskie, lecz może jeszcze w większym stopniu ociągają się od prestacyi gminy miejskie a nawet są doniesienia, że gminy posiadające prawo do poboru myta kopytkowego nie używają zawsze dochodów z tej opłaty na uporządkowanie dróg, ulic i placów. Chcąc przekonać się dokładnie o rozmiarach tych nadużyć zażądał Wydział krajowy z załączonymi w odpisie okólnikami C₂ i D₂ wszystkich dat odnośnych i skoro je zbierze przedsięwzięcie natięchmiast środki zaradcze.

Alegat C₂ i D₂

Również doszło do wiadomości Wydziału krajowego, że niektóre gminy miejskie zamiast używać wymaganych Ustawą drogową (§. 11—16) prestacyi na poprawę i budowę dróg, pokrywają odnośne wydatki z dochodów majątku gminnego i tym sposobem majątek ten uszczuplają. Chcąc temu zapobiedz, wydał Wydział krajowy w tej sprawie w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem załączone dwa okólniki E₂ i F₂.

Alegat E₂ i F₂

Wogóle korzystał Wydział krajowy z każdej sposobności, ażeby gminną administracyę drogową wprowadzać na tory właściwe, o ile na to obowiązująca Ustawa drogowa pozwala.

Usiłowania Wydziałów powiatowych i gmin dążące ku polepszeniu komunikacji gminnych wspierał Wydział krajowy wszelkimi środkami a z funduszu przeznaczanego na zasiłki udzielał je tytułem subwencji.

Przy udzielaniu subwencji tak dla dróg powiatowych jak i gminnych postępował Wydział krajowy bardzo ściśle i uwzględnił tylko te gminy i powiaty, które czynem dowiodły, iż dbają o swe komunikacje. W ten sposób udzielono dla dróg gminnych następujące zasiłki:

Wydziałowi powiatowemu Jasielskiemu	1000 złr.
Sokalskiemu	1000 "
Nowo-Sandeckiemu I. ratę.	1000 "
Mościckiemu na drogę z kolei ku Mościskom i Zakościelu	800 "
Kolbuszowskiemu na drogę z Rzeszowa do Kolbuszowy	5000 "
Gródeckiemu na drogę z Janowa do Mszany	500 "
Dolińskiemu na drogę Wędrziską	2350 "
Tłumackiemu na wydrenowanie drogi na przedm. w Tłumaczu	460 "
Sanockiemu na budowę mostu nad Wisłoką na drodze z Bzianki do Trześniowa	500 "
Tarnowskiemu na wykończenie drogi z Żabna do Dąbrowy	500 "
a na drogę z Tarnowa na Dąbrowę do Szczucina	500 "
Podhajeckiemu na drogę z Podhajec do Horożanki połowę subw.	1000 "
Brzozowskiemu na drogę z Brzozowa do Nozdrzca	1000 "
Dąbrowskiemu na drogę z Czyżowa do Ujścia jezuickiego	1000 "
Jarosławskiemu na drogę z Sieniawy ku Krakowcu	500 "
Administracji fundacyi hr. Skarbka dla gminy Oparry na budowę mostu	250 "
Złoczowskiemu na drogę ze Zborowa do dworca kolei w Młynowcach	1000 "
Wadowickiemu na drogę Wadowicko-Czernichowską	1500 "
Liskiemu na drogę dojazdową z Liska do stacyi kolei żelaznej w Łukawicy	250 "
Rudeckiemu na drogę z Komarna do Gródka	1000 "
Łańcuckiemu na drogę z Łańcuta do Leżajska	1000 "
Rawskiemu I ratę na drogę z Michałówki do Uhnowa	750 "
Skalackiemu na budowę mostu na rzece Gniła w Leżanówce	200 "
razem	23560 złr.

Drogi krajowe.

A. Stan dróg krajow. W porównaniu ze stanem dróg w sprawozdaniu z roku zeszłego wykazanym — w roku 1874. zaszły następujące zmiany:

1) Długość dróg. W roku bieżącym przybyła do konserwacyi jedna mila wybudowana r. z. mianowicie dalszy ciąg drogi Tarnów-Sącz-Niedzica od Zakluczyna do Paleśnicy i $\frac{3}{4}$ mili ze Sniatyna do Załucza.

2) Mosty Ilość mostów, kanałów, przepustów znajdujących się na drogach
a) Ilość. krajowych, zwiększyła się o 25 sztuk.

Most pod Starym Sączem na Popradzie, leżący na drodze Tarnów-Sącz-Niedzica, należy do kamery Starosandeckiej. Co do wywłaszczenia tego mostu toczą się rokowania z c. k. Władzami i odpowiednia kwota na ten cel będzie zamieszczona w budżecie na rok przyszły.

W celu uregulowania tytułu własności mostu w Niedzicy na granicy Węgierskiej toczą się rokowania z Rządem król. Węgierskim i w budżecie na rok przyszły będzie zamieszczona suma potrzeba na spłacenie temuż rządowi połowy wartości tego mostu.

b) Stan mostów.

Pod względem stanu drożności mostów w stanie dobrym jest więcej o 39

średnim " " 44

w stanie złym mniej o 58.

Po bliższym zbadaniu stanu dróg i mostów okazało się, że na niektórych drogach pewna ilość mostów jest zbędna. I tak na drodze :

Żółkiew-Mosty	3
---------------	---

Słotwina-Sącz	3
---------------	---

Bełzec-Jarosław	10
-----------------	----

Sanok-Rzeszów	3
---------------	---

Borszczów-Okopy	2.
-----------------	----

Mosty rzeczono pozostaną na drodze do czasu, póki są w dobrym stanie. Skoro się popsują będą rozebrane i zupełnie zaniechane.

Uwaga. W stanie dobrym most oznacza się taki, który niepotrzebując żadnych napraw może stać jeszcze lato całe. Stanem złym, kiedy most w następnym już roku musi być całkiem przebudowany. Stanem średnim, kiedy wymaga małych napraw lub częściowego tylko przebudowania.

3) Pokład kamienny dróg.

Pokład kamienny dróg w stanie dobrym zwiększył się o 1 mile 3000 sążni

w stanie średnim nie zmienił się

w stanie złym nie zmienił się.

Ilość dróg z pokładem złym, to jest takich, gdzie albo wcale nie ma kamienia, albo cienka tylko jego warstwa, nie zmniejszył się w ciągu roku ubiegłego. Poprawianie tego złego wymaga większego nakładu, aniżeli może być wyznaczony zwykłym budżetem. Potrzebny na ten cel fundusz już w latach poprzednich obliczony był na 1,200.000 złr. i część pożyczki krajowej była przeznaczona na pokrycie tego wydatku. Pożyczka dotychczas nie przyszła do skutku, w braku więc funduszu, stan pokładu kamiennego nie mógł być poprawionym.

4) Rowy drogowe.

Rowów drogowych w stanie dobrym jest więcej o 3100 sążni

średnim " " o 6000 "

złym " " mniej o 2000 "

5) Poręcze drogowe.

Poręczy drogowych w stanie dobrym jest więcej o 1050 sążni

średnim " " o 2232 "

złym " " mniej o 2200 "

Z względu na znaczny wydatek corocznie łożony na poręcze, Wydział krajowy polecił sposobem próby zastąpić je na niektórych drogach drzewami łatwo przyjmującymi się. Drzewa te mają być w ten sposób sadzone i utrzymywane, aby stanowiły ochronę dla przejezdnych, a zarazem aby zbytnio nie zaciemniały drogi.

6) Tarasy kamienne czyli mury podtrzymujące.

Tarasów kamiennych jest w stanie dobrym więcej o 94 sążni

średnim " " o 84 "

złym " " o 227 "

7) Znaki drogowe i mostowe.

Znaki drogowe w ogóle znajdują się w stanie złym. Ze względu, że w roku już przyszłym staną się obowiązującymi miary metryczne, wstrzymano się ze sprawianiem znaków drogowych obecnego systemu, a tymczasowo polecono dla utrzymania ewidencji stawiać znaki, prowizoryczne.

Wydatek na sprawienie nowych znaków będzie dość wielki potrzeba bowiem będzie :

znaków kilometrowych	1298
w średniej cenie po 10 złr. =	12.980 złr.
znaków hektometrowych	11682
w średniej cenie po 2 złr. =	23.364 złr.
znaków mostowych	2400
w średniej cenie po 2 złr. =	4.800 złr.
razem znaków	15380
za sumę	41144 złr.

Uwaga. Wszystkie przedmioty powyżej wykazane jako w stanie złym, muszą być w roku 1875. przebudowane, naprawione lub sprawione, z wyjątkiem pokładu kamiennego, i znaków drogowych dla tego też preliminarzami robót drogowych na rok rzeczony objęte zostaną.

B. Roboty zarządzane. Budżet na rok 1874. odnośnie do R. X. czyli potrzeb drogowych obejmie dwa działy :

- I. roboty nowe,
- II. roboty konserwacyjne.

I. Roboty nowe.

1) Poz. budż. 82. kwota 25.000 złr. a. w. Dalsza budowa drogi Dębicko-Tarnobrzeskiej, między Tarnobrzegiem a Zakrzowem na przestrzeni $\frac{1}{2}$ mili jest zarządzoną.

Budowa ta będzie w roku bieżącym ukończoną i kwota preliminowana nie będzie przekroczoną. Roboty ziemne i budowa mostów prowadzi się w zarządzie własnym przy współudziale delegata naszego W. Franciszka Gregera członka Wydziału powiatowego Tarnobrzeskiego. Dostawa kamienia oddana jest w przedsiębiorstwo.

2) Poz. 83. Suma 60.000 złr. a. w. wyznaczona na dalszą budowę drogi Tarnów-Sącz-Niedzica.

Budowa ta prowadzi się w dwóch punktach, a to :

przy obejściu góry Poradowskiej w długości 1 mili, i przy obejściu góry Czorsztyńskiej w długości 1 mili. — Na obu powyższych punktach wszystkie roboty prowadzą się we własnym zarządzie. Dla budowy prowadzonej pod Czorsztynem ustanowionym został komitet zarządzający, złożony :

z W. Marcelego Drohojowskiego właściciela Czorsztyna, jako Członka wykonawczego,

W. Dziewulskiego właściciela Krościenka,

i W. Szalaja właściciela Szczawnicy.

Zarządzenie to o ile było wskazanem z powodu, że siedziba właściwego Wydziału powiatowego jest w Nowym Targu o 4 mile od punktu budowy oddalonego, o tyle w praktyce okazało się dla funduszu krajowego korzystnem.

Budowa drogi między Podolem a Posadową prowadzoną jest pod administracyjnym zarządem Wydziału powiatowego w Brzesku i specjalnego Delegata W. Tomkiewicza właściciela Dzierżanin.

Preliminowana na obie te drogi suma 60.000 złr. a. w. będzie musiała być przekroczoną mianowicie co do oddziału robót w ostatnim tym punkcie, na które w czasie układania budżetu w roku 1874. nie było jeszcze przygotowanych planów i kosztorysów, skutkiem czego preliminowana w przybliżeniu suma okragła 20.000 złr. a. w. z powodu napotkanych miejscowych trudności okazała się niedostateczną. Wydział krajowy jednak wyraża nadzieję, że z oszczędności osiągniętych w innych pozycjach niedobór ten pokryć potrafi, chociaż droga ta ukończoną tego roku zostanie.

3. Poz. 84. i 85. suma 33.000 złr. a. w. ryczałtowo wyznaczoną została na budowę mostu w Śniatynie i na wybudowanie dojazdów do tegoż. Jakkolwiek Wydział krajowy budowę tego mostu uważał za nagłą, jednak przystąpić do niej w bieżącym roku nie mógł, z powodu iż w skutek zmiany koryta Prutu powstała obawa przedarcia i odwrócenia się tej rzeki do bliskiej już niżyny. Okazała się zatem potrzeba poprzedniej regulacji rzeki, a tym celem przyjęcia powstałych ztąd kosztów przez c. k. Rząd i przez strony konkurencyjne. Rozprawy te przygotowawcze właśnie ukończone zostały, i spodziewać się można, że po przeprowadzeniu jeszcze w ciągu r. b. regulacji Prutu, już w roku 1875. przystąpić będzie można do budowy mostu.

W myśl Uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 15. Stycznia 1874, Wydział krajowy widząc, iż niezbędna regulacja Prutu pod Śniatynem budowę mostu tamże odwlec musi, postanowił był w Kwietniu b. r. przeprowadzić budowę mostu w Kadczy na Dunajcu na drodze Tarnów-Sącz-Niedzica. Budowę tę ze względu na spóźnioną porę roku zamierzono w ten sposób przeprowadzić, aby rozpoczynając ją w r. b. i zrobiwszy to na co pora letnia i jesienna zezwala, ukończyć takową do 1. Kwietnia 1875. roku.

Tymczasem nagły wylew Sanu w dniu 21. Maja niepozwolił tego projektu przyprowadzić do skutku. Most bowiem pod Jarosławiem na Sanie na drodze Bełzec-Jarosław położony 96 sążni długi został zupełnie zerwany. Niezbędna potrzeba niezwłocznego przywrócenia ważnej tej komunikacji sprawiła, że budowa mostu pod Kadczą musiała być w r. b. zaniechana i w miejsce jego zarządną budowa mostu Jarosławskiego. Budowa ta w drodze licytacji oddaną została najniżej ofiarującemu, i pod inspekcją delegata W. Jaśkiewicza i wydelegowanego inżyniera specjalnego raźnie postępuje, tak iż można mieć nadzieję, że jeśli nie zajdą nadzwyczajne okoliczności, most ten z dniem 1. Grudnia r. b. będzie gotowy.

Koszta budowy samego mostu wynoszą 24.500 złr. a. w. do których dodawszy koszta urządzenia przewozu, administracyi i t. p. dojdą do 28.000 złr. a. w. Z sumy przeto preliminowanej pod temi pozycjami pozostanie jeszcze pewna kwota nie zużyta.

4) Poz. 86. kwota 8.000 złr. a. w. Przebudowanie mostu w Jezupolu jeszcze w roku zeszłym zostało w przedsiębiorstwo oddane, jest obecnie na ukończeniu i wyznaczona na ten cel kwota nie będzie przekroczoną.

5) Poz. 87. kwota 25.000 złr. a. w. Przebudowanie IV. mili drogi Gorlicko-Konieczniańskiej, polecające głównie na daniu nowego pokładu kamiennego, którego od dawna tam wcale nie było, zapewnionem jest w drodze przedsiębiorstwa.

Dostawa kamienia w ilości 3600 przyzm zakontraktowano za sumę 14.760 złr. a. w. Z preliminowanej przeto kwoty pozostanie do 10.000 złr. — Korzystny ten rezultat należy przypisać okoliczności, że inżynier rzeczonoj drogi wynalazł nowe łomy kamienia, w korzystniejszych będące warunkach, aniżeli dawniej używane, a z których według przyjętych zasad dostawa powyższa kosztowałaby kwotę 21.600 złr. a. w.

6) Poz. 88. kwota 7.000 złr. a. w. Przebudowanie części drogi Słowina-Brzesko-Sandeckiej w Michalczowej i Kątach, polegające na ominięciu stromych gór i skrócenia drogi, prowadzi się we własnym zarządzie.

Jakkolwiek mała kwota została wyznaczoną na powyższe roboty, wynoszące całą ćwierć zupełnie nowej drogi, spodziewać się można, iż będą one za tę sumę wykonane, wszystkie bowiem roboty na tej drodze we własnym zarządzie dobrze i energicznie prowadzone przynoszą korzystne rezultaty.

7) Poz. 88. kwota 40.000 złr. a. w. wyznaczona na budowę drogi z Mostów-Wielkich ku Krystynopolowi.

Budowa ta prowadzoną jest co do robót ziemnych we własnym zarządzie, dostawa zaś kamienia i budowa mostów oddane w przedsiębiorstwo.

Do kierownictwa budową utworzony został komitet złożony z WW. Głogowskiego i Polanowskiego, Posłów na Sejm krajowy i W. Udryckiego pod przewodnictwem pierwszego z nich.

Roboty są w toku, chociaż z sumy zapreliminowanej; pozostanie około 20.000 złr. a. w. z powodu, że poszukiwania i wydobycie opoki, która miała być użytą na pokład spodni, natrafiły na przeszkody, dla czego też wyznaczony na rok bieżący fundusz budowy nie może być wyczerpany.

II. Roboty konserwacyjne.

Tablica G_2 przedstawia obraz tego, co w dziale robót konserwacyjnych z budżetu 1874 roku na tenże rok zarządzono.

Alegat G_2

Z wykazu tego dadzą się wyprowadzić następujące uwagi i spostrzeżenia :

1) długość dróg krajowych będących w konserwacji powiększyła się o 1 milę 3000 sążni, mianowicie droga Tarnów-Sącz-Niedzica o 1 milę i Śniatyn-Zalucze o 3000 sążni; obie w roku zeszłym wykończone i na użytek publiczny oddane zostały.

2) W zarządzie bezpośrednim Wydziałów powiatowych pozostają dwie drogi Husiatyn-Kopyczyńce, i Sędziszowska na których utrzymanie też Wydziały pobierają ryczałtowe kwoty, budżetem dróg krajowych wyznaczane.

3) Z budżetowej sumy na konserwację dróg wyznaczonej a wynoszącej 445.554 złr. a. w. po odtrąceniu sumy potrzebnej na roboty zarządzone pozostaje 63.034 złr. Zauważyć jednak należy, że z sumy tej pokryć jeszcze będzie potrzeba kosztu wywłaszczeń szutrowisk, kamieniołomów, zajętych gruntów i t. p. drobniejszych wydatków, a oprócz tego może znaczna kwota być potrzebną na szkody elementarne, roboty nadkosztorysowe i pokrycie pretensyi przedsiębiorców.

4) Suma 382.520 złr. a. w. podana na roboty zarządzone, obejmuje już tak dotychczas otworzone w c. k. kasach poborowych kredyty, jak również i te kwoty, które jakkolwiek jeszcze nie są wyasygnowane, ze względu jednak, że roboty są zatwierdzone i zarządzone, muszą być zrealizowane.

5) Główny wydatek w konserwacji dróg stanowi wydatek na kamień, wynosi on bowiem 0.647 całej sumy konserwacyjnej.

6) Przecięciowo biorąc na jedną ćwierć mili wyznaczono po 78.48 pryzm ćwierciosążniowych.

Najwięcej kamienia dostaje droga Barańska bo 363 pryzmy na ćwierć mili. — Najmniej dostaje Tyśmienica Kołomyja bo 29.18 pryzmy na ćwierć mili.

Uwaga. Droga Iwanie-Mossorowska ma wykazane na 5 $\frac{1}{2}$ ćwierci tylko 40 pryzm, jednakże tylko jedna ćwierć mili tej drogi otrzymuje kamień, a reszta wymaga wprzód rekonstrukcyi, która tego roku jest zarządzoną i którą kieruje hr. Mieczysław Borkowski z Mielnicy. Kwota zamieszczona na ten cel w wykazie wynosi 6.900 złr. a. w.

7) Średnia cena dostawy kamienia na wszystkich drogach wynosi 4 złr. 16 ct. od jednej pryzmy czyli po 16 złr. 64 ct. od jednego sążnia kubicznego.

Największa średnia cena jest na drodze Barańskiej 6 złr. 50 ct. od pryzmy czyli 28 złr. od sążnia kubicznego.

Najniższa średnia cena jest na drodze Szczawnickiej po 2 złr. od pryzmy, czyli 8 złr. od sążnia kubicznego.

Rzeczywista najwyższa cena kamienia jest na części drogi Dębicko-Nadbrzeżańskiej 42 złr. za sążeń kubiczny.

Rzeczywista najniższa na drodze Czorsztyn Nowy Targ Zabornia po 6 złr. za sążeń kubiczny.

8) Porównywając pojedyncze działy robót zarządzonych z ogólną sumą na nie potrzebną, przedstawia się stosunek następujący :

Kamień wynosi	0·647 całej sumy
Naprawa i przebudowanie mostów	0·166 " "
Naprawa poręczy	0·030 " "
Tarasy kamienne	0·016 " "
Ubezpieczenia wodne	0·010 " "
Roboty rekonstrukcyjne	0 052 " "
Szkody elementarne (wliczając most Jarosławski)	0·090 " "
Roboty własnego zarządu	0·060 " "

9) Koszta konserwacji przeciętnie w całym kraju na jedną milę (bez zarządu) wynoszą 2,213 złr. zaś z kosztami zarządu 2.788 złr. a. w.

Najdroższa do utrzymania droga Barańska, której mila kosztuje 11.320 złr. a. w.

Najtańsza Tyśmienica Kołomyja, jedna mila 1.044 złr. a. w.

C. Roboty przygotowawcze.

1) Celem umożliwienia przedstawienia Wysokiemu Sejmowi bliższych technicznych danych potrzebnych na wypadek, gdyby Wysoki Sejm postanowił polecić przystąpienie do budowy kolei drugorzędnych, Wydział krajowy zajął się przygotowaniem planów i kosztorysów wskazanych przez Wysoki Sejm linii kolei wicyalnych.

Wysłano w tym celu z wiosną r. b. 8 inżynierów na grunt dla zdjęcia niwelacji, zebrania statystycznych danych i cały projekt wstępny (avant projet) obejmujący do 40 mil długości, i mamy nadzieję, że będzie mógł Wysokiemu Sejmowi w ciągu tegorocznej sesji być przedłożony, przy szczegółowym w tym względzie sprawozdaniu.

2) Przygotowano nowe projekta :

- a) omińnięcie góry Kłodno na drodze Tarnów-Sącz-Niedzica.
- b) projekt budowy drogi ze Szczawnicy do Piwnicznej (stacyi kolei Tarnowsko-Leluchowskiej).

III. Roboty pomocnicze.

W zeszłorocznym sprawozdaniu wyjaśniono powody, dla których Wydział krajowy zajął się zdjęciem planów sytuacyjnych i niwelacji podłużnej istniejących dróg krajowych.

W roku 1873 zdjęto na gruncie potrzebne dane na 78 milach i wypracowano niektóre plany. W roku bieżącym wykończono plany sytuacyjne i niwelacyjne podłużne na całych owych 78 milach.

Pozostaje jednak jeszcze do wykonania takiejże pracy na drugiej połowie dróg krajowych. Nie mogło to być dokonaniem teraz. Inżynierowie bowiem zajęci tą pracą, użyci zostali do wypracowania planów kolei drugorzędnych, a mamy nadzieję, iż operata przedłożyć się mające wykażą że pracowali gorliwie.

2) Rozpoczęta w roku zeszłym czynność geologicznych poszukiwań i regulacji kamieniołomów i szutrowisk zaopatrujących lub mających zaopatrywać drogi krajowe w materiał kamienny, prowadzoną jest dalej w okręgu Zaleszczyckim i Stanisławowskim.

Z powodu, że do czynności tej użyty być mógł tylko jeden inżynier górnictwa nie będzie ona w roku bieżącym ukończoną i przeciągnie się na rok następny.

Podany powyżej obraz stanu robót, prac, i zarządzeń podjętych na drogach krajowych, jest obrazem tego, co w granicach możliwości, i rozporządzalnych funduszów możliwym było do wykonania.

Wszystkie potrzeby i roboty drogowe opierają się na podstawie kosztorysów i planów sporządzonych przez inżynierów. Za podstawę do kosztorysów służą ceny miejscowe. Pod tym względem jednak Wydział krajowy nie poprzestawał na urzędowych danych, lecz zasiągał także wiadomości do osób zaufanych i z stosunkami obeznanych i podawane przez nich ceny przyjmował za podstawę do kosztorysów.

Dla oceny zaś czy przedstawione do wykonania roboty są bezwzględnie potrzebne i odpowiednie, Wydział krajowy przyjął zasadę, że preliminarze składane przez inżynierów okręgowych, przed ich zatwierdzeniem sprawdzane bywają jeszcze na gruncie przez delegowanych inżynierów Wydziału krajowego. Na podstawie dopiero tak sprawdzonych preliminarzy otrzymują inżynierowie okręgowi polecenie przygotowania planów i kosztorysów, które w biurze Wydziału krajowego sprawdzone i zatwierdzone, są podstawą kontraktów o ich wykonanie.

Skoro roboty są w toku, inżynierowie Wydziału krajowego objeżdżają drogi i rewidują takowe. Odbiory ostateczne robót, w miarę ich ważności uskuteczniają albo inżynierowie okręgowi przy współudziale delegatów ze strony Wydziałów powiatowych, lub specjalnie delegowani do tego inżynierowie Wydziału krajowego.

Pragnąc korzystać z okazanych nam dobrych chęci licznych obywateli, i z ich doświadczenia i znajomości miejscowych stosunków, przy robotach szczególnie prowadzonych we własnym zarządzie, Wydział krajowy nie omieszkał, o ile mógł zasięgać ich uwag, rad, i spostrzeżeń, formował z miejscowych obywateli komitety budowy, poruczając im administracyjny zarząd prowadzonych robót, i ich kontrolę. Nie wątpimy, że komitety te przyniosą znakomite usługi, a niektóre z nich już dziś rzeczywiście takowe przyniosły.

Doświadczeń lat dawniejszych nie zaniedbywał Wydział krajowy spożytkowywać w swych zarządzeniach. Do robót w ten sposób prowadzonych należy w roku bieżącym dalsza budowa drogi Paleśnickiej, budowa drogi Czorsztyńskiej, wszystkie roboty konserwacyjne i rekonstrukcyjne na drodze Słotwino-Brzesko-Sandeckiej rekonstrukcja drogi Iwanie-Mosorowskiej, roboty ziemne na drodze Mosty Wielkie-Krystynopol, dostawa kamienia na drodze Skała-Czortków, Tłuste-Buczacz, Tarnów-Sącz-Niedzica rekonstrukcja drogi Żółkiew-Mosty w tem ostatniem miejscu i inne po-

mniejsze, wynoszące ogółem do 150.000 złr. a. w. Pomyślne rezultaty osiągnięte przy budowie pierwszej mili drogi Paleśnickiej, przy której obok najlepszego wykonania, otrzymano 21 % oszczędności, większy jeszcze procent osiągnięty na drodze Słotwina-Brzesko-Sandeckiej dają rękojmię, że tak prowadzony własny zarząd i w roku bieżącym również pomyślne przyniesie rezultaty.

Obok gorliwości obywatelskiej należy się zasługa w tym względzie także służbie technicznej kierującej robotami, która w ogóle oczekiwaniom Wydziału krajowego odpowiedziała.

Rzut oka na kartę komunikacyjną Galicyi przekonywa, że drogi krajowe nie stanowią organicznej całości, t. j. iż nie są z sobą w związku. Są to raczej grupy dróg. Z tych grup poformowane są okręgi drogowe. Lecz i w okręgach niektórych pojedyncze drogi są rozrzucone, tak że inżynier okręgowy dla czynności na swojej drodze musi przebywać znaczne obce przestrzenie aby się do nich dostać. Do takich dróg należą: Gorlicko-Konieczniańska, Dębicko-Nadbrzeżańska, Bełzec-Jarosławska, Brzeżany-Złoczowska, Brzeżany-Podwołoczyska, Słotwina-Brzesko-Sandecka. Już w latach poprzednich na niektóre z tych dróg poprzeczano konduktorów z mniej zależnem od inżyniera okręgowego zakresem działania. W roku bieżącym płace tych inżynierów zostały uregulowane, zakres działania bliżej oznaczony. Do dróg tych należą: Gorlicko-Konieczniańska, Dębicko-Nadbrzeżańska i Słotwina-Brzesko-Sandecka. Na niektórych jeszcze innych drogach tej kategorii Wydział krajowy zamierza przeprowadzić takie urządzenie na rok przyszły.

Przy wykonywaniu robót większych rozmiarów, Wydział krajowy odstąpił od dawniejszej zasady, aby ich kierownictwo poruczać inżynierom okręgowym. Dosyć już są oni obciążeni czynnościami wpływającymi ze zwykłego utrzymania dróg, nie mogą więc należycie wykonywać technicznego kierownictwa i nadzoru przy budowach nowych dróg lub wielkich mostów. Dla tego też do wszystkich takich robót Wydział krajowy przeznacza specjalnych inżynierów, a dobre ich wykonanie, i osiągnięte oszczędności sownie wynagradzają zwiększony z tego powodu wydatek. Zaległe z lat dawniejszych znaczne i zawile pretensye niektórych przedsiębiorców jak Lebenheima i Sarego na drodze z Mogiły do Cła, Pinelesa i Spół. na drodze Sanok-Rzeszów i Sanok-Przemysł, Hr. Blüchera na drodze Iwanie-Mosorowskiej i inne, Wydział krajowy załatwił w drodze dobrowolnej ugody ze znacznemi z ich strony ustępstwami i przypadające kontrahentom należytości pokrył z oszczędności. Do rezultatu tego niemało przyczyniła się życzliwa pomoc, byłego referenta drogowego W. Dr. Grossa, jego doświadczenie i dokładna znajomość wszystkich szczegółów każdej pojedynczej sprawy.

Z tego krótkiego rysu zasad przyjętych w zarządzie dróg krajowych Wysoki Sejm raczy się przekonać, że Wydział krajowy w zakresie obowiązujących Ustaw i przepisów starał się kierować zasadami odpowiedniej oszczędności, obywatelskiej kontroli i doświadczeń lat poprzednich.

Projekt do ustawy drogowej Wydział krajowy wypracował, i takowy osobnem sprawozdaniem Wys. Sejmowi przedkłada.

D. Roboty na przyszłość.

a) Ustawy i rozporządzenia.

Na przyszłość pozostaje do wykonania :

1. Zmiany Ustawy o policyi drogowej.
2. Zmiana przepisów o inspektorach dróg krajowych, dotychczasowy bowiem inspektorat jest tylko illuzorycznym.

Specyalne sprawozdanie co do kolei wycynalnych będzie oddzielnie Wysokiemu Sejmowi na tegorocznej sesyi przedłożone.

b) Roboty większych rozmiarów.

1. Wybudowanie nowych dróg krajowych uznanych za nagłe.
2. Budowa kolei wycynalnych.
3. Rekonstrukcyja istniejących dróg krajowych, polegająca głównie na daniu większego pokładu kamiennego, i wymagająca znacznego nakładu jednorazowego. Inne roboty rekonstrukcyjne nawet dość znaczne, jak budowa wielkich mostów, przebudowania dróg prowadzących bardzo stromemi górami, jak w latach poprzednich, ze zwykłego budżetu bywały częściowo wykonywane, tak też i znaczna ich część w budżecie na r. 1875 będzie zamieszczona.
4. Przemiar metryczny, zdjęcie planów sytuacyjnych i niwelacyi podłużnej z drugiej połowy istniejących dróg krajowych.
5. Uregulowanie kamieniołomów i szutrowisk zaopatrujących drogi krajowe w materiał kamienny.

Na obie te roboty zamieszczono w budżecie na r. 1875 odpowiednie kwoty w dziale nadzwyczajnych wydatków administracyjnych, i w razie zatwierdzenia budżetu będą one w roku przyszłym wykonane.

6. Sprawienie znaków drogowych i mostów według nowego systemu (metrycznego).

Na robotę tę zamieszczono w budżecie na r. 1875 odpowiednią kwotę, aby częściowo w ciągu lat kilku nowe znaki drogowe mogły być postawione.

c) Środki pomocnicze.

Środki pomocnicze, mogące wielki wpływ wyrzeć na pomyślny bieg zarządu i służby dróg krajowych są :

1. Stabilizacya przynajmniej części służby drogowej, t. j. inżynierów okręgowych.
2. Powiększenie płacy konduktorów i drożników.

Zarząd dróg krajowych.

Wskutek uchwały Wysokiego Sejmu z d. 15 Stycznia 1874 zatwierdzającej zmiany §§. 10 i 18 w instrukcyi administracyjnej z roku 1870, wydał Wydział krajowy załączony okólnik z dnia 18. Marca 1874 w sprawie uregulowania rachunków i wykazów robót prowadzonych w zarządzie własnym.

Allegat H₂

Allegat I₂

Również uzupełnił Wydział krajowy okólnikiem z d. 19. Lutego 1874 l. 2650 przepisy w sprawie zgartywania śniegów.

Allegat J₂

Celem zaprowadzenia ściślejszej kontroli przy odbiorze materiału konserwacyjnego, wydany został okólnik z dnia 29. Marca b. r. l. 20.586|73.

Allegat K₂

Przy ndzieleniu zaś przyznanej przez Wys. Sejm na r. 1874 jednorazowej zapomogi dla kondnktorów dróg krajowych wydał Wydział krajowy załączony okólnik z. zawierający dla całej służby drogowej wskazówki pouczające pod względem gorliwego wypełniania obowiązków służbowych.

W sprawie zmiany ustawy drogowej przedkłada Wydział krajowy Wys. Sejmowi osobny wniosek.

Etat służby drogowej.

W roku bieżącym Wydział krajowy zamianował:

1. Naczelnym inżynierem Ludwika Raciborskiego dotychczasowego zastępcę na tej posadzie.
2. Asystentem inżyniera Wydziału krajowego Jana, Aleksandra Łuniewskiego, inżyniera używanego do trasowania dróg krajowych.
3. Inżynierem Wydziału krajowego mianowany Gustaw Reutt, który zastępczo pełnił te obowiązki.
4. Czasowo do pełnienia obowiązków inżynierów zostali przeznaczeni:
 - a) Stanisław Chrzęszczewski na drodze Słotwina - Brzesko - Sandeckiej.
 - b) Stanisław Pohowski na drodze Dębicko-Nadbrzeżańskiej.
 - c) Henryk Klimontowicz na drodze Gorlicko-Konieczniańskiej.
5. Do czasowego kierownictwa budową dróg pod względem technicznym zostali przeznaczeni:
 - a) Seweryn Baranowski, asystent inżyniera Wydziału krajowego na drodze Czorsztyńskiej.
 - b) Stanisław Jodłowski, diurnista techniczny przy Wydziale krajowym na drodze Mosty-Krystynopol.

- c) Władysław Turski, diurnista techniczny przy Wydziale krajowym, na drodze Paleśnickiej.
- d) Ignacy Kurkiewicz inżynier trasujący, do budowy mostu Jarosławskiego.

Administracja myt krajowych.

Sprawy mytnicze.
a) Uwagi ogólne — do świadczenia licytacyjnych.

Wzrastający stopniowo dochód z myt krajowych, najlepiej przekonują, że Wydział kraj. stara się usilnie, ażeby z tego źródła, na utrzymanie dróg krajowych, czerpać można coraz skuteczniejszą pomoc.

Pragnąc wywołać liczniejszą i wszechstronną konkurencyę do dzierżawy dochodów mytniczych, przekonawszy się wreszcie, że wyniki licytacyjne po powiatach zależą od praktykowanej zmowy miejscowych przedsiębiorców, Wydział krajowy, w roku zeszłym, podał do wiadomości w pismach publicznych, szczegółowy wykaz wszystkich stacyi mytniczych, których dochody na licytację wystawione zostały.

Ostatnie czynsze dzierżawne, przyjęto za cenę wywołania, i z pominięciem licytacji prowincjonalnych, upoważniono równocześnie do nadsyłania wprost do Wydziału krajowego, bądź to ofert zbiorowych na kilka stacyi, bądź też na pojedyncze stacje mytnicze.

Skutkiem tego, p. Leonard Wiśniewski, w terminie oznaczonym, wniósł ofertę na dzierżawę 52 stacyi mytniczych, która w obec oddzielnej komisji rozpieczętowaną i ocenioną była dopiero po nadejściu wyników licytacyjnych ze wszystkich powiatów.

Rezultat okazał:

1. pojedyncze licytacje powiatowe, z pomienionych 52 stacyi, zapewniały czynsz roczny w kwocie	75.742 złr. 20 ct.
nadmienić jednak wypada, że kwota ta obejmuje cenę wywołania takich sześciu stacyi mytniczych, gdzie trzykrotna licytacja nie odniosła żadnego skutku.	
2. Oferta zaś p. Wiśniewskiego zapewniła ogólny czynsz roczny w kwocie	82.022 „ 32 „
Czyli okazała się wyższą co najmniej o kwotę	6.280 „ 12 „

Mając na względzie widoczną korzyść funduszu krajowego, Wydział krajowy, przyznał pierwszeństwo p. Wiśniewskiemu, i zawarł z nim kontrakt na peryod trzyletni.

b) Nowo zaprowadzone
myta przy drogach
krajowych.

W miarę postępu budowy nowych dróg krajowych, i w myśl ustawy z d. 25. Grudnia 1871 r. Wydział krajowy, przy udziale c. k. Władz politycznych, ustanowił następujące stacye mytnicze:

1. w powiecie Brzeskim, przy drodze Brzesko-Sandeckiej, na przestrzeni z Tymowy do Kątów, stacyę myta drogowo-mostowego w Iwkowy;
2. w powiecie Gorlickim, przy drodze Gorlicko-Konieczniańskiej, na trzymiłowej przestrzeni, otworzono trzy stacye z opłatą drogowo-mostową, jako to:
 - a) w Gładyszowie,
 - b) w Kopicy ruskiej,
 - c) w Siarach;

przy tej ostatniej stacyi, z uwagi, że z drogi gminnej, przed samą prawie zaporą, wjeżdża się na drogę krajową, bez używania dwóch mostów, wyżej nieco położonych, zaszła potrzeba ustawienia podwójnej roгатki, każdej z oddzielną taryfą, czyli jednej dla opłaty mostowej, a drugiej, wyłącznie dla poboru drogowego;

3. Przy drodze Tarnów-Sącz-Niedzica, w powiecie Brzeskim, stacyę myta drogowo-mostowego pod Zakluczynem;
4. Przy drodze Lubelskiej nakoniec, dla stacyi myta drogowego, obrano miejsce w Branicach.

Nowo zaprowadzone stacye mytnicze, przez czas jakiś administrowane bywają we własnym zarządzie, celem przekonania się o wartości spodziewanych dochodów. Każda z tych stacyi, kosztem funduszu krajowego zaopatrzoną jest w potrzebny inwentarz, co stanowiło na razie znaczniejszy wydatek, jakkolwiek z budową domków mytniczych, ograniczał się Wydział krajowy do nieuniknionej potrzeby.

c) Własny zarząd myt
krajowych i sekwestra-
cya dochodów mytni-
czych.

Prowadzenie własnego zarządu, uważa Wydział krajowy za odpowiednie w takich tylko razach, jeżeli otrzymywany tą drogą dochód mytniczy, okazuje się wyższym od czynszu dzierżawnego spodziewanego przy licytacji.

Zeszlóroczny własny zarząd na stacyi w Podwołoczyskach, przyniósł czystego dochodu	6.619 złr. 33 ct.
że zaś najlepszy rezultat licytacyjny dawał kwotę	4.225 „ — „
zyskał fundusz krajowy na prowadzeniu własnego zarządu kwotę	2.394 „ 33 „

W roku bieżącym, oprócz myta czasowego przewozowego pod Jarosławiem na rzece Sanie, własny zarząd utrzymywany jest tylko na stacyi mytni-

czej w Iwkowy, gdzie najlepsza oferta licytacyjna doszła zaledwie do kwoty 201 złr. w. a. stanowić mającej czynsz roczny.

Natomiast, bądź to z powodu niedotrzymania kontraktów dzierżawnych, bądź też z powodu niezachowania przepisów mytniczych, zmuszonym był Wydział krajowy przez pośrednictwo miejscowych Wydziałów powiatowych zaprowadzać czasowe sekwestracje.

Sekwestracje podobne, na koszt i stratę właściciwych dzierżawców, regulowane były :

- w powiecie Rohatyńskim w Zalipiu, Podkamieniu i Demianowie ;
- w powiecie Brzozowskim, w Dynowie i Grabownicy ;
- w powiecie Sanockim, w Olchowcach ;
- w powiecie Bobreckim, w Spilczynie ;
- w powiecie Stanisławowskim, w Jezupolu i Pobereżu ; wreszcie
- w powiecie Nowo Sandeckim w Kurowie.

d) Budowa domków mytniczych.

Jakkolwiek wedle kontraktów dzierżawnych, dzierżawca dochodów mytniczych ma obowiązek sam się postarać o swoje pomieszczenie. przekonał się wszakże Wydział krajowy że w niektórych miejscowościach brak domków mytniczych, wpływa bardzo dotkliwie na rezultat dzierżawny i czyni go zawisłym od właścicieli sąsiednich budynków mieszkalnych.

Z drugiej strony, liczne fakta urzędownie sprawdzone, dokładnie okazały, że wysokość czynszu opłacanego za domek mytniczy, odpowiednio do kosztów budowy, przynosić może widoczną korzyść dla funduszu krajowego, — brak zaś takiego domku, wywołuje nieraz rażący wydatek, a nawet utrudnia sekwestrację, lub prowadzenie własnego zarządu.

Dosyć będzie przytoczyć wypadek, że za domek mytniczy na stacyi w Podwołoczyskach, wartujący dzisiaj 100 zł. w. a. płaconym być musi czynsz roczny w kwocie 200 złr.

Okoliczności te skłoniły Wydział krajowy, do zezwolenia na wybudowanie dwudziestu najpilniejszych domków mytniczych, oprócz tego przy nowo zaprowadzanych stacyach, zarządzono budowę domków lub uskutecznilo już takową, a mianowicie: w Szczawnicy, w Miechocinie w Gładyszowie, w Kopicy ruskiej, w Siarach, pod Zakluczynem i w Spilczynie.

Wielokrotne przedstawienia ze strony Wydziałów powiatowych, ażeby domki mytnicze, mieściły zarazem pomieszkanie dla drożników, chociaż Wydział krajowy uznał za praktyczne, nie mógł im jednak zadosyć uczynić, tak ze względów oszczędności w budowie, jak również dla tego, że wywołaćby to musiało reklamacje służby drogowej z innych miejsco-

wości, w których drożnicy w dalekiej nawet przyszłości, na bezpłatne pomieszkanie próżnoby liczyli.

e) Wzrost dochodów mytniczych.

Alegat L₂

Załączony wykaz L₂ obejmuje ogólne zestawienie dochodów mytniczych w ciągu ostatnich lat trzech i wykazuje coroczny dotąd wzrost dochodów mytniczych.

Wysokość dochodu obliczona na r. 1874, z pominięciem niektórych stacyi będących w trakcie ostatecznego uregulowania, opiera się na kontraktach dzierżawnych, ulegnąć jednak może pewnej zmianie, już to skutkiem wypadków elementarnych i stagnacyi handlowej, już wreszcie z powodu strat nieprzewidzianych, i znacznych w roku bieżącym wydatków, na budowę domków mytniczych.

f) Zaległości dzierżawcze.

Już w sprawozdaniu zeszłorocznem, Wydział krajowy nadmienił, że przy każdej sposobności poucza Wydziały powiatowe, nad mytami krajowymi najbliższy nadzór mające, ażeby ściśle przestrzegano dotrzymania warunków kontraktowych i w razie najmniejszej zwłoki, stosowano niezwłocznie odpowiednie środki przymusowe.

Tam, gdzie Wydziały powiatowe działały przeciwnie, zawsze fundusz krajowy mniejszą lub większą ponosił stratę, pod koniec bowiem dzierżawy, odnośne kaucyje nie starczyły na pokrycie zaległości.

Alegat E₂

Opierając się na podobnych doświadczeniach Wydział krajowy okólnikiem z d. 2. Kwietnia r. b. l. 5380 L₂ ponownie określił w tym względzie postępowanie Wydziałów powiatowych, i utrzymując w biurze swoim miesięczne wykazy zaległości, wydaje każdorazowe specjalne przypomnienia.

Podług ostatnich dzienników kasowych za miesiąc Czerwiec, jedną tylko znaleziono zaległość bieżącą ze stacyi mytniczej w Konieczny, wynoszącą kwotę 175 złr. 7 ct. co dostatecznie świadczy o skutecznem i energicznem na tej drodze działaniu.

g) Wypadki elementarne i straty ztąd powstałe, prawne wynagrodzenia kontraktowe.

Stacya myta mostowego na rzece Sanie pod Jarosławiem dzierżawioną była za kwotę roczną 6.154 złr. należy zatem do rzędu najkorzystniejszych stacyi mytniczych.

Zniesienie mostu pomienionego przy wiosennem wezbraniu rzeki Sanu, oddziała bardzo szkodliwie na wysokość spodziewanych dochodów mytniczych.

Jakkolwiek w miejsce opłaty mostowej, zaprowadzono natychmiast pobór myta przewozowego, utrudniona jednakże komunikacya na całej drodze Bełzecko-Jarosławskiej, przy której istnieją stacye mytnicze w Bełzcu, Płazowie, Cieszanowie, Oleszycach i Wulce zapałowskiej, skłoniła Wydział krajowy zgodnie z przedstawieniem Wydziału powiatowego, do wejścia w dobrowolną ugodę z dzierżawcą poszczególnionych stacyi, przyzwalając mu do czasu odbudowania mostu pod Jarosławiem, na stosunkowe зниżenie czynszu dzierżawnego.

Nakoniec dla spiesniejszego urządzenia przeprawy przewozowej pod Jarosławiem, sprowadzonym być musiał prom do stacyi mytniczej pod Olchowcami, stacya więc ta, wystawioną była także na częściową stratę.

W ogólności, tegoroczne wypadki elementarne, szczególnie zaś wylewy wiosenne, bardzo dotkliwie dały się uczuć przy poborze dochodów mytnicznych, — a tak jak w roku zeszłym z powodu grasującej cholery, tak obecnie z powodu wylewów, dzierżawcy myt krajowych, wnosili żądania o opuszczanie wysokości czynszów dzierżawnych.

Przy przewozie w Kasperowcach, zaszła potrzeba gruntownej naprawy promu — wywołało to przerwę w komunikacyi przez dni 25, Wydział więc krajowy, w myśl §. 17 kontraktu, przyznał tamtejszemu dzierżawcy wynagrodzenie w kwocie 37 złr. 80 ct. w. a.

h) Środki zaradcze przeciw objeżdżaniu rogatek i przenoszeniu zapór w dogodniejsze miejsca.

Alegat M₂

Pragnąc o ile można usunąć dotychczas praktykowane wszechstronnie, objeżdżanie rogatek mytnicznych, Wydział krajowy okólnikiem z d. 17. Marca b. r. l. 2544 M₂, polecił Wydziałom powiatowym wydać stosowne zarządzenia do miejscowych zwierzchności gminnych, i uprzedzić je, że obowiązane są zgodnie z ustawą gminną, do prowadzenia policyi miejscowej a zarazem do nakładania kar na przestępców mytnicznych.

O przeniesienie normalnych rogatek w dogodniejsze miejsca, porozumiewał się Wydział krajowy z c. k. Władzami politycznymi w myśl §. 29 Ustawy drogowej i §. 10 Ustawy z d. 15. Grudnia 1871 r.

Kroki te doprowadziły do pomyślnego rezultatu tylko na stacyi mytniczej w Podwołoczyskach, gdzie w interesie funduszu krajowego, postanowiono przenieść rogatkę bliżej dworca kolei żelaznej, to jest po za boczne drogi dojazdowe.

W sprawie uregulowania szupaśnictwa.

Odnośnie do uchwały Wys. Sejmu z dnia 7. Grudnia 1872 w sprawie uregulowania szupaśnictwa, tudzież odwołując się do zeszłorocznego sprawozdania naszego w tym względzie (stron. 37) donosimy o następującym przebiegu tej sprawy:

Złożona w r. z. mieszana komisya z delegatów rządowych i naszych, w której uczestniczył także c. k. pułkownik komendant żandarmeryi krajowej, ukończyła wprawdzie przy końcu Września 1873 r. swoją pracę tak dalece, że się zgodziła na oznaczenie wszystkich (w liczbie 258) stacyi szupasowych, głównych i bocznych duktów szupasowych, na transport kolejami żelaznymi na głównych duktach, na współudział c. k. żandarmeryi i sposób transportowania;— jednakże Wydział krajowy nie mógł zgodzić się z ostatecznym rezultatem tej pracy, o ile ta przedstawiać miała zupełnie odpowiednie załatwienie poruczonego sobie zadania, a to z powodu, że rzeczony przez c. k. Namiestnictwo przedstawiony projekt nie zawiera w sobie *wyczerpującego* uregulowania całego szupaśnictwa.

Delegaci Wydziału krajowego, podnieśli zgodnie z myślą uchwał Wysok. Sejmu z lat 1869, 1871 i 1872 konieczną potrzebę wszechstronnego unormowania wszystkich stosunków szupaśniczych, przedstawiając wypracowany ze swej strony projekt, obejmujący wszystkie, a w projekcie rządowym pominięte postanowienia, — na co wszakże otrzymali odpowiedź delegatów rządowych, iż ci ostatni nie są umocowani do żadnych dalszych pertraktacyi i że brakujące postanowienia przynależą do wyłącznego zakresu Wydziału krajowego.

W tej mierze było zapatrywaniem delegatów Wydziału krajowego, że według §. 19. ustaw. państw. z 27. Lipca 1871 Nr. 88 dz. u. p. nadzorowanie szupaśnictwa w ogóle do władz politycznych przynależy, zaś rozporządzenia w tym względzie wydaje c. k. Namiestnictwo w porozumieniu się z Wydziałem krajowym. Wszelkie zatem przepisy regulujące tę sprawę już z tego względu przez polityczną władzę krajową wydane być muszą.

Z dalszych zaś uwag, a mianowicie:

1. iż ta sprawa u nas była od dawna zaniedbaną i gminy nasze *nie* mają żadnej wiedzy o ciążących na nich pod względem szupaśnictwa obowiązkach;
2. iż władzami szupasowemi w kraju naszym mają być jak na teraz *tylko c. k. starostwa i c. k. Dyrekeye policyi*, dla których Wydział krajowy żadnych przepisów samoistnie wydawać nie może;
3. okazuje się niezbędna potrzeba, ażeby c. k. Namiestnictwo w porozumieniu się z Wydziałem krajowym wydało rozporządzenia zawierające w sobie *kompletną, niezerwaną i wyczerpującą całość* wszechstronnego uregulowania szupaśnictwa, gdyż tylko tym sposobem przynależne Wydziałowi kraj. wykonanie i skuteczna eksekutywa co do nowych przepisów pozyskane być mogą.

Wydział krajowy opracował więc sam ze swej strony cały projekt przyszłego uregulowania tej sprawy, a udzielając takowy c. k. Prezydium Namiestnictwa wdrożył dalsze rokowania w tym celu, ażeby c. k. Namiestnictwo jako

zarządzające dotąd całym szupaśnictwem zgodziło się na zapatrywanie się nasze, wydało odnośne rozporządzenia i tym sposobem zajęło się skutecznie wyczerpującym uporządkowaniem tej sprawy, czego potrzeba, nie tylko przez sam c. k. Rząd jeszcze w latach 1853, 1858 i 1865 ale też również przez Wysoki Sejm w latach 1869, 1871 i 1872 wyraźnie uznaną została.

Przy tej sposobności nadmieniamy w krótkości, iż dla powyższych względów ustawa krajowa z dnia 28, Stycznia 1873 Nr. 21 (dz. ustaw i rozporz. krajowych) nie mogła wejść dotąd w praktyczne wykonanie, a ponieważ prócz tego powyższa ustawa nakładałaby na fundusz krajowy zbyt wysokie ciężary o czém przekonaliśmy się na podstawie najświeższych w tej mierze zebranych dat statystycznych wnosimy w tym względzie stosowne wnioski w osobnem sprawozdaniu.

W sprawie terytorjalnego podziału kraju na starostwa i sądy powiatowe — i odnośnych do tego petycji.

Sprawa ta, która nam już dawniejszemi uchwałami Wys. Sejmu polecona była — została ostatecznie załatwiona w komisji mieszanej z delegatów rządowych i Wydziału krajowego i zależy już tylko od formalnego wygotowania przedłożenia rządowego, które o ile nam w krótkiej drodze wiadomo, ma być wniesione w teraźniejszej kadencji sejmowej. Przy tém przedłożeniu znajdują załatwienie odstąpione w tym przedmiocie wys. Rządowi petycje sejmowe tak z dawniejszych kadencji, jakoteż mianowicie z ostatniej kadencji sejmowej, jakoto:

1. Wydziału powiatowego Kolbuszowskiego o przyłączenie gmin Zapole i Przyłęka z Huciną i przyległościami do starostwa Kolbuszowskiego.
2. Osady Kłodne powiatu Limanowskiego (o utworzenie osobnej gminy) i o przydzielenie do starostwa Nowotargarskiego.
3. Miasta Dobromiła i 38 okolicznych gmin i właściciele obszarów dworskich o przeniesienie siedziby starostwa z Birezy do Dobromiła;
4. Gminy Czarny Dunajec o przeniesienie tamże na powrót sądu powiatowego z Nowotargu.
5. Gminy Jaworzna o powrócenie tamże sądu powiatowego, w r. 1867 zwinętego — wreszcie
6. Gminy Żulice o wydzielenie z okręgu sądu powiatowego w Olesku i przydzielenie do takiegoż sądu w Złoczowie.

W przedmiocie reformy ustawodawstwa o należytościach prawnych.

Na wezwanie Wys. Sejmu do c. k. Rządu z dnia 22. Grudnia r. z. o wyjednanie reformy ustawodawstwa o należytościach prawnych w ogóle a od przeniesienia własności wszczególę z uwzględnieniem właściwości tutejszo-krajowych stosunków — nie ma jeszcze żadnej odpowiedzi.

O środkach przeciw samokalectwu żydów popisowych.

Uchwalone przez Wys. Sejm w skutek petycji Kolbuszowskiego Wydziału powiatowego wezwanie do wys. Rządu z dnia 22. Grudnia r. z. o środki zaradcze przeciw uchylaniu się żydów od rekrutacyi i przeciw samokalectwu żydów popisowych — oczekuje załatwienia przez c. k. centralne władze wojskowe.

Sprawy wojskowe i rekrutacyjne.

Na przedstawienie 40 Wydziałów powiatowych udaliśmy się w Październiku r. z. do c. k. Prezydium Namiestnictwa o wyjednanie, aby zarządzane w Sierpniu ćwiczenia wojskowe obrony krajowej przeniesiono albo na czas przed żniwami w Czerwcu, w Lipcu lub po żniwach na Wrzesień, i Październik — otrzymaliśmy zawiadomienie, że kwestya ta przez Rząd jest podniesioną i że podobny wniosek (a to: żeby pomienione ćwiczenia dla Galicyi i Bukowiny ustanowić na czas od 21. Maja) został wys. ministerstwu wojny przedłożony ze strony podwładnych komend wojskowych i oczekuje załatwienia.

Natomiast otrzymaliśmy zawiadomienie, iż c. k. ministerstwo obrony krajowej reskryptem z 31. Stycznia t. r. L. 18059 w porozumieniu z c. k. ministerstwem wojny wydanym, oznajmiło niemożność uwzględnienia proponowanej przez nas zmiany instrukcyi do ustawy wojskowej na korzyść stanowczego wpływu delegowanych do komisji asenterunkowej członków Rad powiatowych.

Dalsze w tej sprawie wnioski nasze, a mianowicie:

- a) ażeby dla ulżenia ludności krajowej jeśli już odbywanie poboru według gmin jest niemożliwe — ustanowiono przynajmniej zamiast jednej kilka w rozmaitych miejscach powiatu jednocześnie funkcjonujących komisji poborowych, a względnie, ażeby akt stawienia się oddzielono od aktu asenterowania i losowania;
- b) ażeby ustawiczny termin poboru z Kwietnia i Maja zmieniono dla Galicyi na czas od połowy Lutego do końca Marca; — dalej
- c) ażeby dla zaradzenia notorycznemu uchylaniu się żydów od rekrutacyi przyznano zwierzchnościom gminnym wykonywanie kontroli nad prowadzeniem metryk żydowskich i dzierżenie ewidencji nad przebywającymi w gminie żydami obcemi, — zaś komisjom asenterunkowym ściśle badanie udawanych przez popisowych żydów kalectw i chorób polecono; — czekają dotąd na załatwienie rządowych władz centralnych.

o podwyższeniu cen podwodowych.

Odpowiadając wezwaniu ministerstwa obrony krajowej co do objawienia zdania nad zastosowaniem metrycznej miary i wagi decymalnej (w myśl ustawy z 23. Lipca 1871 r.) do poszczególnych pozycyi dotychczasowych wynagrodzeń podwodowych, w Nr. 130 Dz. p. p. z r. 1858 publikowanych — upraszaliśmy wys. Rząd o wyjednanie, ażeby dla uchylecia krzywdzącej nasz kraj różnicy w pomienionej taryfie wynagrodzeń podwodowych, takowe dla Galicyi co najmniej zrównano z taryfą dotąd dla krajów korony węgierskiej przyznaną.

Galicyjski fundusz dla inwalidów wojskowych z r. 1866.

Stan tej fundacyi, z której w r. 1873 roczną zapomogę w kw. 25 zł. w. a. pobierało 53 inwalidów krajowców — zmienił się z powodu przyrostu kapitału zarodowego (przez tak zwane interkalarya) o tyle, iż od dnia 18. Sierpnia 1874 r. jako normalnego dnia rozdawnictwa zapomóg takowe stale przyznać będzie można dla 54 inwalidów po 25 złr. w. a. a dla 1 (jednego) w kwocie 20 zł. w. a. Ponieważ z liczby dawniej obdarzonych 53 obecnie tylko 49 pozostaje przy życiu — więc w Sierpniu tego roku mamy do rozdania zapomogi dla 5 po 25 zł. i dla jednego po 20 zł. w. a.

Fundacya Niżankowicka dla inwalidów.

Stan tej fundacyi nie zmienił się w niczem, — pobierają z niej dwaj inwalidzi z powiatu Niżankowickiego dożywotnie wsparcie w kwocie rocznej po 36 zł. w. a.

Galicyski fundusz dla inwalidów wojskowych z r. 1813 do 1815.

Fundusz ten wystarczał w r. 1867 na wsparcie dożywotnie pozostałych jeszcze z pomienionej epoki 77 inwalidów w ten sposób, że 61 inwalidów po 34 zł. zaś 16 po 17 zł. w. a. rocznie pobierało. Fundusz zarodowy wynosił z końcem r. 1871 w rozmaitych efektach (a to przeważnie w rencie państwowej i obligach pożyczki loteryjnej z r. 1860) 55.500 zł. w. a. wartości nominalnej. Fundusz ten według powstania, nazwy i przeznaczenia swego winien przejść w zarząd reprezentacyi krajowej, atoli nie wiemy co temu na przeszkodzie stoi — gdyż na oświadczoną przez nas jeszcze w Sierpniu 1872 r. gotowość objęcia zarządu tej fundacyi nawet pod warunkami ze strony c. k. Rządu zaproponowanemi dotąd jeszcze żadnej nie otrzymaliśmy odpowiedzi.

Fundacya Pelagii Ruszanowskiej.

Fundacya ta, przeznaczona nie tylko dla wojskowych ale i dla zasłużonych w innym zawodzie osób pochodzenia polskiego, nie może wejść w życie przed zatwierdzeniem aktu fundacyjnego, który właśnie ze strony c. k. Rządu w najświeższym czasie dla braku niektórych formalności zwrócony został do uzupełnienia. Fundusz zarodowy tej fundacyi wynosił w Styczniu 1874 r. w efektach wartościowych 66.200 zł. w. a. wartości nominalnej i przeszło 5.000 zł. w. a. w gotówce — i pozostaje dotąd w depozycie c. k. Sądu krajowego w Krakowie.

W sprawie nowych posterunków żandarmeryi.

Z zapowiedzianych w zeszłoroczném naszym sprawozdaniu ustném (na posiedzeniu Wys. Sejmu z dnia 19. Grudnia 1873 r.) dalszych 19 posterunków nowych — a mianowicie :

1. w Brześcianach w powiecie Samborskim.
2. w Chorostkowie w powiecie Husiatyńskim.
3. w Czernelicy w powiecie Horodeńskim.
4. w Koropcu w powiecie Buczackim.
5. w Łopuszance w powiecie Staromiejskim.
6. w Skrzydlnej w powiecie Limanowskim.
7. w Lacku w powiecie Nowosandeckim.
8. w Strzeliskach w powiecie Bobreckim.
9. w Otynji w powiecie Tlumackim.
10. w Radomyślu w powiecie Niskim.
11. w Kurowicach w powiecie Przemyślańskim.
12. w Jeziernie w powiecie Złoczowskim.
13. w Toporowie w powiecie Brodzkim.
14. w Dobrotworze w powiecie Kamioneckim.
15. w Lubyczy w powiecie Rawskim.
16. w Żołyni w powiecie Łańcuckim.
17. w Maniowie w powiecie Nowotargkim.
18. w Bieczu w powiecie Gorlickim.
- i 19. w Jezierzanach w powiecie Borszczowskim. —

zostały takowe już dotąd w pierwszych dziesięciu z powyższych miejsc ustanowione, a ustanowienia w następnych dziewięciu niemniej w Łące powiatu Samborskiego i w Jezupolu powiatu Stanisławowskiego wkrótce spodziewać się można.

o pokrywaniu kosztów szupasowych.

Wysoki Sejm wyznaczył był dopiero na r. 1873 kwotę 20.000 zł. a następnie na r. 1874 kwotę 10.000 zł. w. a. z funduszu krajowego na pokrycie kosztów szupasowych tak przez inne kraje monarchii należycie wykazanych, jakoteż na koszta szupaśnictwa w kraju.

Z tego wydano na rachunek roku 1873.

I. dla krajów koronnych Austrii wyż. i niż. Dalmacyi Gorycyi, Salzburgu, Styryi i Szląska łącznie sumę 5.302 zł. 65 ct.

II. zaś w kraju tytułem zwrotu kosztów zaliczonych przez c. k. starostwo na wydalenie szupaśników pod konwojem żandarmeryi 7 zł. 32 $\frac{1}{2}$ ct.

t j. razem na rachunek roku 1873 5.309 zł. 97 $\frac{1}{2}$ ct.

A na rachunek roku 1874 w czasie po koniec Czerwca t. r.

od I. jak wyżej 721 zł. 72 $\frac{1}{2}$ ct.

od II. „ 3 zł. 84 ct.

razem . 725 zł. 56 $\frac{1}{2}$ ct.

Na koszta szupaśnictwa w kraju oprócz wymienionych powyż pod II. nieasygnowano dotąd żadnych więcej (a mianowicie gminom) z przyczyny, że wykonanie odnośnej ustawy krajowej z dnia 28. Stycznia r. z. (N. 21 dz. ust. kraj. z r. 1873) zawisło od uregulowania całego szupaśnictwa w kraju—o czem właśnie osobne składamy sprawozdanie.

Najem domu Hoffmana przy ulicy Łyczakowskiej na filję szpitalną na dalsze dwa lata.

Z powodu wybuchu gorączki połogowej na oddziale położnic w filji Höflicha, byliśmy zmuszeni postarać się o inne policyjno-sanitarnym wymogom odpowiedniejsze umieszczenie tegoż oddziału.

Ponieważ wynajęcie stosownego lokalu na rozliczne trudności natrafiło, zaś projektowana budowa własnego domu dla zakładu położnic, tudzież urządzenie jego nie tak rychło nastąpić może, przeto przedłużyliśmy kontrakt najmu domu Hoffmana przy ulicy Łyczakowskiej pod dotychczasowymi warunkami na dalsze dwa lata t. j. na czas od 1. Maja 1875 do końca Kwietnia 1877.

W domu tym umieściliśmy oddział położnic tudzież część chorych, którzy z powodu podwyższenia drugiego piętra gmachu głównego szpitala innego umieszczenia potrzebowali.

Statuta dla szpitala powszechnego we Lwowie i dla Zakładu obłąkanych w Kulparkowie, tudzież etat dla jednego i drugiego.

Przedkładamy Wysokiemu Sejmowi osobne wnioski.

Instrukcyje dla szpitala powszechnego we Lwowie

W zeszłorocznem sprawozdaniu naszym przedstawiliśmy, że w celu ułożenia nowej Instrukcyi służbowej dla zarządu szpitala powsz. we Lwowie wybraliśmy komisję z trzech fachowych urzędników. Czyuność tej komisyi została wstrzymana.

Zamierzoną reorganizacyę zakładów krajowych, która od uchwał Wys. Sejmu zawisła jest, w skutek czego, może zająć potrzeba poczynienia niektórych zmian w rzeczonych projektach.

Żeby jednak stosunki terażniejszego zarządu szpitalnego aż do sprowadzenia nowej organizacyi należycie unormowane były; zebrałiśmy dotychczas obowiązujące Instrukcyje i normy i udzieliliśmy takowych osobnem rozporządzeniem naszym zarządowi szpitalnemu do przestrzegania.

Zakład obłąkanych w Kulparkowie.

Rozpoczęta w roku 1870. budowa zakadu obłąkanych w Kulparkowie w rozmiarach podług planów jakie były pierwotnie zamierzone, wraz z zmianami w téjże budowie później zadecydowanemi obecnie przedstawia następujący obraz:

Budynek główny dla chorych II. piętrowy to jest cała jego główna część frontowa i po $\frac{1}{3}$ części jego bocznych skrzydeł co do głównych robót zupełnie jest ukończona, z wyjątkiem pomniejszych uzupełnień w trakcie wykonywania będących, tudzież w części brakujących drzwi i okien, w które gmach główny, do końca Października b. r. zaopatrzonym zostanie. W porze zaś zimowej i w roku 1875 do końca Czerwca uskuteczni się wszelkie wewnętrzne roboty w budynku głównym jak urządzenia ogrzewań, wentylacyi, kloak, wind i rozprzewadzenia wody.

W budynku ekonomicznym część frontowa zupełnie jest wykończona oprócz dołożenia gdzie niegdzie podłogi, wybielania lub pomalowania ścian, postawienia pieców lub urządzenia ogrzań meisnerowskich. W tylnej części budynku ekonomicznego po wieżę na zbiorniki wody tak samo jak frontowa część jest wykończona, z różnicą, że tu pozostaje wytynkowanie ścian wewnętrznych, w tej części ma być urządzoną kuchnia, piekarnia, gazometr, ustawiona pompa do ciśnienia wody do rezerwoarów, a roboty te, w miarę uskutecznić się mających, a już z różnemi fabrykami nawiązanych porozumień przeprowadzone będą wśród zimy i ukończone do końca Czerwca 1875. Część tylna, to jest wieża, przyległe jej ryzality i końcowa część główna budynku ekonomicznego są już pod dachem, zewnętrznie oprócz wieży wytynkowane, zamknięte drzwiami i oknami, pozostaje tylko uzupełnienie części sklepień, wytynkowanie ścian wewnętrznych, położenie posadzki i urządzenia wewnętrzne t. j. ustawienie maszyn i kotłów parowych, urządzenie pralni, a te wszelkie roboty podobnie jak w poprzedniej części bu-

dynku ekonomicznego, jako w związku zostające z tamtymi w ciągu zimy i w roku 1875. do końca Czerwca sukcesywnie przeprowadzone zostaną i wykończone.

Łazienki w $\frac{2}{3}$ częściach pierwotnego rozmiaru pod dachem ściany, przed zimą będą wytynkowane, również i schody dokończone; pozostanie na czas wiosny do końca Czerwca 1875, zasklepienie przestrzeni łazienkowych, i urządzenie same łazienek tak parowych jak wannowych, które to roboty w związku zostające z robotami urządzenia pralni i zależne od różnych względów tak praktyczności urządzenia jak kosztów na nie potrzebnych, po zasięgnięciu opinii lekarskiej, i przeprowadzeniu zamówień łącznie zarządzane i wykonane zostaną.

Obecnie zachodziła potrzeba wymurowania tylko dwóch korytarzy łączących budynek główny z ekonomicznym, te są doprowadzone pod dach, zaś w jesieni będą wytynkowane, tudzież oknami i drzwiami zamknięte.

Wszelkie kanały są ukończone, pozostaje tylko zabezpieczenie ich otworów okryciami i kratami żelaznymi.

W r. b. postąpiły także naprzód roboty około obejścia zakładu; wyplanowano trzy oddzielne ogródki dla chorych, które w jesieni zasadzone będą drzewami. Inne dotyczące roboty, w miarę możliwości i potrzeby wykonuje się tak, aby z otwarciem zakładu w połowie przyszłego roku ułatwić przystęp i komunikację między pojedynczemi budynkami.

Przy tej sposobności poczuwamy się do obowiązku przedstawienia Wys. Izbie niektórych powodów, które uniemożliwiły wcześniejsze wykonanie dzieła budowy, jak samiśmy się tego pierwiej spodziewali.

Zmiany konstrukcyjne, w bocznych skrzydłach gmachu głównego, łazienkach i inne pomniejsze, które mimo starannie wypracowanego planu, okazały się w trakcie budowy nieuniknione, a zawsze z pożytkiem dla zakładu wpłynęły nie mało na opóźnienie robót budowy.

Nierównie większą zwłokę wywołały zarządzane zmiany w budynku głównym przez rozszerzenie jego części środkowej w skutek modyfikacji pierwotnego planu budowy.

Przyczyniły się także do opóźnienia robót głównie murarskich doznane zawady od przedsiębiorców dostarczających cegłę w latach poprzednich.

Zakład tej doniosłości jak nasz, wymagający rozlicznych urządzeń, które pod względem ogrzewania, wentylacji, kloak, oświetlenia, urządzenia pralni, kuchni, łazienek, i t. p. u nas jako zupełnie nowe i nieznanne, wymagają dojrzałego zastanowienia się w porozumieniu z specjalistami i poczynienia zamówień u wielu fabrykantów właściwych urządzeń. Pospiech w tego rodzaju pracach jest prawie niemożliwy, zwłaszcza iż roboty wewnętrznych urządzeń zostają ze sobą w pewnym związku i z tego powodu porozumienia z fabrykami jednych urządzeń nie mogą być ostatecznie zdecydowane przed porozumieniem się i zdecydowaniem co do innych urządzeń.

Komisya lekarska od czasu do czasu udzielając zrobionych na miejscu budowy umiejętnych spostrzeżeń, które w części zostały zużytkowane przy decyzji stanowczej co do systemu drzwi i okien, tudzież okratowania, z korzyścią dla

zakładu wpływa na ulepszenie budowy. Jej uwagi skłoniły nas do odstąpienia od pierwotnego planu względem pomieszczenia pralni z większą wygodą dla obsługi zakładu zamiast w suterrenach i części w tylnym parterze i piątrach strychowych tylnych, w samym parterze i piątrze strychowym; dlatego wykończenie pralni się opóźniło i inne roboty zostające w związku.

Następnie podajemy do wiadomości Wys. Izby, iż komisya techniczna ostatnimi czasy przedłożyła zadowolniającą opinię o budowie zakładu Kulparkowskiego, i że wskutek jej uwag pomniejszych poprawy zostały zarządzone, nadto iż budynek główny i ekonomiczny, tudzież łazienki ubezpieczono od ognia w Krakowskiem towarzystwie wzajemnych ubezpieczeń.

W końcu mamy zaszczyt zapowiedzieć, iż osobnem sprawozdaniem przedstawimy Wys. Sejmowi wnioski w sprawie funduszów i administracyi zakładu, skoro tylko ankietą lekarzy i architektów wygotuje opinię rzeczoznawców nad pomienionym zakładem.

Legat Adolfa Goschesa
dla Zakładu obłąkanych
we Lwowie.

Skutkiem odezwy c. k. Sądu powiatowego w Przemyślanach z 21. Października 1873 L. 1659, zawiadomiło c. k. Namiestnictwo pismem z 14. Lutego 1874 L. 7275 Wydział krajowy, że zmarły w Przemyślanach chirurg Adolf Gosches przekazał w testamencie lwowskiemu zakładowi obłąkanych bezwarunkowy legat w kwocie 300 zł. w. a. Wydział krajowy oświadczył pismem z dnia 10. Marca 1874 że legat ten imieniem rzeczonożego zakładu przyjmuje, wezwał oraz c. k. Sąd pow. Przemyślański o rychłe ściągnięcie i nadesłanie pomienionej kwoty.

A. Fundusze szpitala św. Łazarza.

Sprawa funduszów szpitali
św. Łazarza i św.
Ducha w Krakowie.

W funduszach pomienionego szpitalu zaszły od czasu ostatniego sprawozdania naszego znaczne zmiany.

Stan kapitałów ubezpieczonych na realnościach i dobrach w okręgu Krakowskim i Królestwie polskiem położonych wynosił z początkiem roku 1873 114.232 zł. 93 ¹/₂ ct. w. a.

Reszta długu nieprawego, zaciągniętego przez fundusz krajowy wynosiła w tymże czasie 50,000 zł. „

Razem 164.232 zł. 93 ¹/₂ ct. w. a.

W ciągu r. 1873 przybył do sumy powyższej kapitał ubezpieczony na dobrach Jeziorzany, jako reszta ceny kupna tychże dóbr w kwocie 5.933 zł. 33 ¹/₂ ct. „

Z końcem r. 1873 wynosi przeto suma ogólna kapitałów 170.166 zł. 27 „

Według zamknięć rachunkowych za rok 1873
 stan kapitałów zahypotekowanych z końcem roku
 1873 wynosi tylko 64.393 zł. 48 $\frac{1}{2}$ ct. w. a.

Gotowizny ze spłat weszło w ciągu roku . 105.772 zł. 78 $\frac{1}{2}$ ct. „

Między sumami spłaconemi są następujące
 znaczniejsze :

1) Fundusz krajowy spłacił resztę zaciągnię-
 tego w r. 1872 długu w kwocie 50.000 zł. „

2) C. k. Skarb państwa spłacił zaciągniętą po-
 życzkę na budowę dróg eraryalnych w kwocie
 145.700 zł. pol. czyli 36.425 zł. „
 wraz z odsetkami 5% za czas od $\frac{1}{1}$ 1870 do $\frac{25}{10}$
 1873 jako dnia spłaty kapitału.

3) Z dóbr Soboczów w Królestwie polskiem
 spłacono kapitał zł. pol. 31.000 w listach zast.
 Królestwa polskiego imiennej wart. Rubl. 4.650
 czyli w in. wart. 7.750 zł. „

4) Z dóbr Kuzki w Królestwie polskiem spła-
 cono zł. pol. 12.000 w listach zast. Królestwa pol-
 skiego im. wart. Rub. sr. 2000 i gotówką 26 Rub.
 62 kop. któreto effekta spieniężono za kwotę . 2.771 zł. 97 ct. „

5) Z dóbr Jeziorzany dalsza rata ceny kupna
 w kwocie 2.400 zł. 33 $\frac{1}{2}$ ct. „

6) Z realności w Krakowie pod L. $\frac{206-7}{12-13}$ VI.
 zł. pol. 7000 czyli 1.750 zł. „

7) Z realności w Krakowie pod L. $\frac{376}{261}$ I.
 zł. pol. 5000 czyli 1.250 zł. „

Za gotówkę uzyskaną ze spłaconych kapitałów, tudzież ze sprzedaży znacz-
 nej części asygnat bankowych, oprocentowanych po 5% i 6%, zakupiono 6%
 obligacye pożyczki krajowej po kursie emisyjnym 82 za 100, przezco nyzskano
 wyższy procent, niżeli którykolwiek zakład kredytowy mógł ubezpieczyć, bo
 7·317%, pominawszy korzyści, jakie fundusz szpitalny przy wylosowaniu rze-
 czonych obligacyj osiągnąć może.

Co się tyczy innych funduszów tego szpitala, pozostaje nam zawiadomić
 Wysoki Sejm, że

1) Proces względem kapitału nieubezpieczonego, w kwocie 30.000 zł. pol.
 z zapisu ś. p. Jana Olechowskiego, z dóbr Trzemchy w Królestwie polskiem,
 dotychczas jeszcze nie został ukończony, jakkolwiek sprawozdania mecenasa No-
 wakowskiego w tymże przedmiocie na pomyslnie ukończenie sprawy wnosić po-
 zwalają ;

2) że w sprawie legatu księdza kanonika Wosińskiego w kwocie 90.000 zł. pol. czynią się poszukiwania za kwitem depozytowym, wydanym przez byłą c. k. kasę cyrkularną w Radomiu, dotychczas jednak bezskutecznie;

3) że według zawiadomienia c. k. Namiestnictwa przypadnie na rzecz funduszu szpitala św. Łazarza kwota 598 zł. 98 $\frac{1}{2}$ ct. w. a. z fundacji Andrzeja Trzińskiego, dotychczas jako illiquidum traktowanej, a to w skutek rozdziału między inne fundacje i c. k. Skarb państwa uczynionego;

4) że w skutek zawartej konwencji przez c. k. Rząd z ces. rządem rosyjskim. w sprawie wydania kapitałów w banku polskim na rzecz szpitali Krakowskich deponowanych, jest nadzieja rychłego odebrania kwoty 4925 r. s. z hypoteki dóbr Bieganów i Chmielnik w banku polskim deponowanej.

B. Fundusze szpitala św. Ducha.

Stan kapitałów ubezpieczonych na realnościach i dobrach w okręgu Krakowskim i królestwie polskim położonych wynosił według zamknięć rachunkowych za rok 1873 z początkiem r. 1873 8.047 zł. 72 ct. w. a. z końcem r. 1873 wynosił zaś 8.465 zł. 50 ct. „

Okazuje się przeto wyrost majątku o 417 zł. 78 ct. „ czyli o 1671 zł. pol. gr. 4, któryto kapitał odszukano w ciągu r. 1873 jako należący się funduszowi szpitalnemu a ubezpieczony na realności pod L. 40. lit. B. Gm. XI. w Krakowie położonej.

6 $\frac{0}{10}$ asygnaty bankowe, które z początkiem r. 1873 wynosiły kwotę 6.250 zł. spieniężono, a za uzyskaną gotówkę zakupiono podobnie jak w funduszu szpitala św. Łazarza 6 $\frac{0}{10}$ obligacje pożyczki krajowej w imiennej wartości 7.500 zł. w. a.

Kapitał w kwocie 10.000 złp. na rzecz szpitala św. Ducha z dóbr Kazimierzy wielkiej w Banku polskim deponowany, zostanie także wydany w skutek konwencji c. k. Rządu z ces. rządem rosyjskim zawartej. Skoro nastąpi ratyfikacja tejże konwencji, Wydział krajowy przedsięwzięciu w tej mierze bezwzględnie odpowiednie kroki.

Ukończenie robót budowniczych przy szpitalu św. Łazarza w Krakowie.

W sprawozdaniu z czynności Wydziału krajowego za czas od 1. Sierpnia 1872 po koniec Sierpnia 1873, przedstawionem Wysokiemu Sejmowi w r. z. doniósł Wydział krajowy o zarządzeniu znaczniejszych nadzwyczajnych restauracji i przebudowań w gmachu szpitala św. Łazarza, jako to: budowy magazynów, wychodków, restauracji murów i t. p.; oraz że roboty te powierzono przedsiębiorcy p. Adolfowi Opidowi obliczywszy kwotę kosztorysową z dodatkiem 3 $\frac{0}{10}$ na 18.460 złr. 66 ct. w. a.

W ciągu robót okazała się potrzeba zmiany pierwotnego kosztorysu w celu zbudowania nowego kanału krytego do odprowadzania wody z łazienek i od zle-

wu, ponieważ proponowany pierwotnie projekt odprowadzania tej wody rurami okazał się niedostatecznym. Koszt kanału zwiększył preliminowany kosztorys do kwoty 19.446 zł. 21 ct. w. a.

Kolaudacyi robót wykonanych dopełni inżynier okręgowy Niewiadomski wspólnie z członkami komitetu szpitalnego i Zarządu. Z przypadającej kwoty wypłacono przedsiębiorcy 17.812 zł. 55 c. w. zatrzymując oprócz kaucyi jeszcze kwotę 1633 zł. 66 ct. w. a. dopóki nie zostaną usunięte nakazane przez komisję kolaudacyjną usterki w niektórych robotach.

Kontrakt ze Siostrami
Miłosierdzia względem
pielęgnowania chorych,
przy szpitalu św. Ła-
zarza i św. Ducha.

Wobec tego, iż kontrakt z dnia 6. Października 1860. zawarty przez dawniejszy c. k. Rząd krajowy z Siostrami Miłosierdzia — względem obsługi i wyżywienia chorych przy Krakowskich szpitalach — expiruje w dniu 1. Października r. b., zawarliśmy z nimi nowy kontrakt na czas nieograniczony a to: względem dozoru i obsługi chorych, tudzież przedsięwzięliśmy stosowne kroki, ażeby wszystkie stosunki szpitalne należycie uregulowane zostały, zwłaszcza iż z dniem 1. Października 1874 obejmujemy całe gospodarstwo wrzeczonych szpitalach we własny nasz zarząd.

Krakowska klinika po-
łożnicza.

Potrzebne dochodzenia względem ostatecznego objęcia Krakowskiej kliniki położniczej pod nasz bezpośredni zarząd ekonomiczny, nie mogły być dla ważnych, od stron kontrahujących niezawisłych trudności, dotychczas zakończone.

Zgodziliśmy się przeto za poprzednim porozumieniem się z c. k. Namiestnictwem, na pozostawienie prowizorycznego sprawowania ekonomicznego zarządu tej kliniki w domu Brodowicza władzom uniwersyteckim na rok szkolny 1874. przyczem nadmieniamy, że c. k. Ministerstwo oświecenia według reskryptu z dnia 10. Października 1873 do L. 12.815 dotyczącą ugodę zatwierdziło.

Wykłady naukowe w
szpitalach: Krakow-
skim i Lwowskim.

Na przedstawienie dyrekcji szpitali krakowskich i lwowskiego udzielił Wydział krajowy zezwolenia na odbywanie następujących wykładów naukowych:

- 1) w szpitalu Lwowskim Dr. Edwardowi Sawickiemu prymaryuszowi męskiego oddziału obłąkanych, wykłady patologii i terapii chorób umysłowych;
- 2) w szpitalu św. Łazarza w Krakowie na oddziale I., Dr. Stanisławowi Pareńskiemu, docentowi dyagnostyki lekarskiej na uniwersytecie Jagiellońskim, wykłady w tymże przedmiocie;
- 3) w szpitalu św. Łazarza na oddziale I. i II. tudzież w szpitalu św. Ducha w Krakowie na oddziale chorób syfilitycznych i skórnych, Dr. Stanisławowi Domańskiemu, docentowi Elektroterapii na uniwersytecie Jagiellońskim, wykłady z demonstrowaniem chorych z zakresu cierpień układu nerwowego.

Szpitala powszechna
na prowincyi.

Jak w r. z., tak też i w b. r. zwiedził nasz Inspektor szpitali wszystkie powiatowe i publiczne szpitale na prowincyi, których liczba wynosi 22, — nie licząc w to Krakowa i Lwowa.

Objazdy te przedsięwziął nasz Inspektor w Kwietniu, Maju, Czerwcu i Lipcu r. b., a w miarę poszczególnych lustracyi pojedynczych szpitali, przedkładał nam z osobna pojedyncze raporta co do stanu każdego zakładu; — wreszcie przy końcu Lipca r. b. ułożył i przedstawił nam ogólne uwagi na końcu tychże sprawozdań umieszczone, a zawierające w sobie wnioski jego tej treści:

- a) iż wobec smutnego położenia majątkowego tychże szpitali należałoby zmienić ustawę krajową z 19. Listopada 1868 względem ponoszenia kosztów leczenia, — dalej, iż koszta leczenia syfilitycznych należałoby przyjąć w całości na fundusz krajowy, równie też zarządzić środki ochronne przeciwko nadużyciom cyrulików leczących tę ostatnią chorobę;
- b) jakie reformy zaprowadzićby należałoby w tym celu, ażeby administracya, kontrola i cały stan szpitali prowincjonalnych polepszone zostały.

Powyższe sprawozdania Inspektora przedłożymy Wysokiej Izbie w krótkiej drodze a to w osobnym odbiciu. Tu zaś nadmieniamy w krótkości, iż wnioski Inspektora co do usunięcia wad i usterek, tudzież co do zaprowadzenia pewnych zmian i innych zarządzeń, — o ile takowe do drogi administracyjnej przynależą, są już po części przyjęte a po części w najbliższych dniach załatwione zostaną; w szczególności zaś wnioski ad a), — o ile przynależą do drogi prawodawczej rozpatrzone będą przy ocenianiu wniosku p. Króla względem przyjęcia kosztów leczenia na fundusz krajowy; — zaś wnioski ad b), o ile są zawisłe od uznania Wysokiego Sejmu, a mianowicie względem podratowania stanu ekonomicznego szpitali na prowincyi, opracujemy stosownie i przedłożymy Wysokiemu Sejmowi w osobnym sprawozdaniu, — zwłaszcza, iż brak funduszków przeszkadza najbardziej dalszemu rozwojowi naszych zakładów leczniczych.

Nareszcie zgodnie ze zdaniem naszego Inspektora donosimy Wysokiemu Sejmowi, iż szpitale prowincjonalne pod względem wewnętrznego porządku postąpiły a to po większej części znacznie naprzód; zaprowadziliśmy większą oszczędność we wszystkich gałęziach gospodarstwa, polepszyliśmy pielęgnowanie chorych i uregulowaliśmy służbę lekarską i szpitalną, jak to Wysoki Sejm powziąć raczy z dołączonych do sprawozdań Inspektora przepisów naszych względem utrzymania i pielęgnowania chorych, tudzież instrukcyi dla lekarzy ordynujących przy szpitalach na prowincyi. — Przy wytrwałej zaś dalszej pracy naszej mamy niepłonną nadzieję, iż w najbliższych latach postawimy rzeczzone szpitale na tej stopie, na jakiej stać winne.

Alegat N₂

Z zatwierdzonych przez nas budżetów tychże szpitali na rok 1874, przedkładamy obok N₂ wyciąg dotyczący najgłówniejszych dat o ilości chorych i stanie majątków szpitalnych, tudzież o rocznych wydatkach i dochodach tych zakładów. Zauważyć musimy, iż pomimo kilkakrotnych nalegań naszych nie wpłynęły dotąd do nas budżety tegoroczne szpitali w Rzeszowie i Samborze, zalegając do tej chwili w radach szpitalnych.

Pod względem rad szpitalnych i odnośnie do objawionego w tym względzie zdania Inspektora naszego w powyż wspomnianém sprawozdaniu jego, — zaznaczyć musimy: iż rady te nie wszędzie wypełniają swe obowiązki z tą usilnością i gorliwością, jakiej spodziewał się prawodawca uchwalając ustawę krajową z dnia 12. Grudnia 1869.

Nie odnosząc się w tym względzie do Rzeszowa i Sambora, zwłaszcza, iż opóźnienie budżetu i na innych przyczynach polegać może, — stosujemy powyższą uwagę w ogóle do wszystkich rad szpitalnych, z pomiędzy których rada szpitalna w Białej odznaczyła się niestety w ten sposób, iż w ciągu całego pierwszego półrocza w r. b. ani jeden członek tej rady nie zajął ani razu do tamtejszego szpitala.

Pomimo tego, luboć wyjątkowego zaniedbania, i pomimo dostrzeżonych przez nas dalszych braków lub niedostatków, które objawiały się gdzieniegdzie w mniejszej troskliwości lub gorliwości co do opiekania się szpitalem, nie podzielamy wszakże zdania naszego Inspektora, jakoby rady szpitalne nie odpowiadały wcale swemu zadaniu i były zupełnie niepotrzebne; — gdyż z ogólnych spostrzeżeń naszych możemy słusznie twierdzić, iż instytucja ta jakkolwiek nowa przynosi już teraz bardzo korzystne rezultaty, z czego też i dalej tuszyć możemy, że gdy się należyce wyrobi i wżyje, odpowie godnie swemu zadaniu.

W czasie, za który to sprawozdanie składamy, podwyższono taksy dzienne za pielęgnowanie chorych w następujących szpitalach powincjonalnych:

w Tarnopolu z 35 ct. na 50 ct. od 1. Listopada 1873;

w Tarnowie z 45 ct. na 50 ct. od 1. Listopada 1873;

w Stryju z 50 ct. na 60 ct. od 1. Sierpnia 1874;

Zaś w toku załatwienia zostaje podwyższenie:

w Podhajcach z 50 ct. na 60 cent.; tak samo w Białej, w Tarnowie, w Śniatynie; zaś w Złoczowie z 50 na 55 ct.

W sprawie likwidacji majątku szpitalnego i oddzielenia go od majątku gminnego, tudzież obrachowania wzajemnych pretensyj, byliśmy zmuszeni wysłać naszych urzędników do Jasła i w najnowszym czasie do Stanisławowa; obydwie te sprawy nie są jeszcze ostatecznie załatwione.

Co do przebiegu sprawy odkrytych w r. z. defraudacji w szpitalu Tarnowskim donosimy: iż chociaż małwersanci zniszczyli nader wiele aktów, skonstatowano jednakże defraudacye w łącznej sumie 16157 złr. 55 ct. w gotówce i 170 zł. w efektach.

Główna odpowiedzialność spoczywa na kasyerze i kontrolorze, tudzież na likwidatorze kasy szpitalnej, chociaż i komisya Instytutów ubogich i chorych od zarzutu co do braku kontroli, jak również magistrat Tarnowski — gdzie się znajdowała kasa szpitalna — od podobnego zarzutu co do braku nadzoru zwolnione być nie mogą. — Dalszych szczegółów donieść nie możemy, ponieważ odnośne akta i sprawozdania delegowanego przez nas w r. z. urzędnika odstąpiono sądowi w Tarnowie, gdzie toczy się śledztwo karne przeciwko kasyerowi — który był oraz i kontrolorem — tudzież przeciwko likwidatorowi kasy szpitalnej,

Sprawa co do ostatecznego orzeczenia w przedmiocie pow. i publicznego szpitala w Złoczowie, a mianowicie czyli ten zakład ma być oddanym gminie jako zakład lokalny, pozostaje dotąd w zawieszeniu, albowiem rada powiatowa w Złoczowie uznaje, iż oddanie tego zakładu pod zarząd gminy byłoby zgubnym dla przyszłości tej instytucji, — z drugiej zaś strony rozpoczęte przez nas rokowania z pomienioną radą powiatową, ażeby ten szpital jako zakład powiatowy uznanym został, nie są jeszcze ukończone.

Stan zaliczek udzielanych szpitalom publicznym z funduszu krajowego na rachunek należności za kosztą leczenia ubogich, — wynosił w czasie od 1. Września 1873 do 1. Sierpnia 1874 według załączonego pod 1/1. rachunku

kwotę,	88.622 złr. 66 cnt.
z tego przypadku na Lwów	45.477 złr. 90 cnt.
zaś reszta	43.144 złr. 76 cnt.
na szpitale prowincjonalne.	

Zaległości w zwrotach kosztów leczenia.

W zeszłorocznem sprawozdaniu naszym przedstawiliśmy Wys. Sejmowi, że według okólnika c. k. Namiestnictwa z dnia 15. Maja 1869. do l. 9889 postępowanie w sprawach szpitalnych w ten sposób unormowane zostało, iż zarządy szpitali powszechnych względem sprawdzenia przynależności chorych tudzież ich stosunków majątkowych do autonomicznych urzędów gminnych zamiast do c. k. władz politycznych udawać się muszą a że urzędy gminne załatwianie tych spraw bądź zwlekają, bądź w sposób nieodpowiedni wymogom przepisów prawnych uskuteczniają, przeto zarządy szpitalne nie są w stanie z powodu trudności w uzyskaniu legalnych dowodów przynależności i ubóstwa lezonego wykazywać przypadającej należności w przepisanych terminach do zwrotu z funduszu krajowego i od właściwych gmin, w skutek czego zaległości w zwrotach kosztów leczenia mnożą się.

Udaliśmy się przeto do c. k. Namiestnictwa z prośbą o zmianę powołanego okólnika w sposób, żeby c. k. starostwa sprawy szpitalne tak samo jak dawniej na bezpośrednie rekwizycye Zarządów szpitalnych załatwiała.

W odpowiedzi na dotyczące wezwanie nasze oświadczyło c. k. Namiestnictwo w swojej odezwie z dnia 5. Października 1873 do l. 38715, że teraźniejszego postępowania, unormowanego powołanym okólnikiem zmienić nie może, ponieważ większa ingerencya władz politycznych w sprawach szpitalnych była dawniej koniecznym wynikiem ówczesnych stosunków administracyjnych, albowiem wówczas władze rządowe administrowały fundusz krajowy i do nich należał także bezpośredni nadzór nad administracją powszechnych szpitali, — obecnie zaś przy zupełnej zmianie tych stosunków, gdzie zarząd funduszu krajowego tudzież nadzór i naczelne kierownictwo szpitali powszechnych pod względem administracyjnym i ekonomicznym wyłącznie do władz autonomicznych należy, byłaby wszelka szersza ingerencya władz rządowych w tych sprawach nie usprawiedliwionem wkraczaniem w zakres działania władz autonomicznych.

Wobec tego oświadczenia c. k. Namiestnictwa zaleciliśmy Zwierzchnościom gminnym przy załatwieniu rocznych budżetów szpitalnych, ażeby przy

użyciu wszelkich środków, jakich im własny zakres działania dostarcza, tudzież z wszelką starannością i sprężystością zajmowały się ściąganiem zaległych kosztów i uzyskaniem rzeczonych dokumentów szpitalnych; zaś co do zaległych należności, przypadających lwowskiemu szpitalowi powszechnemu, zarządziliśmy w szczególności, żeby dyrekcya szpitalna przedkładała nam rocznie wykazy zaległości, które c. k. starostwom do ściągania należności a względnie do uzyskania dowodów niemożności ściągnięcia takowych z naszej strony udzielamy.

Ponieważ od czasu wejścia w wykonanie ustawy krajowej z dnia 19. Listopada 1868. Nr. 28. D. u. k. o obowiązku gmin co do zwrotu jednej połowy kosztów leczenia ubogich także znaczne zaległości kosztów kuracyi uiszczonych szpitalom powszechnym zaliczkowo z funduszu krajowego urosły, przeto w celu zapobieżenia dalszemu mnożeniu się tych zaległości zarządziliśmy zmianę w dotychczasowym sposobie sporządzania kwartalnych rachunków szpitalnych a mianowicie, ażeby zarządy szpitalne sporządzały imienne wykazy leczonych z wyszczególnieniem należności przypadającej od właściwej gminy.

Wykazy te udzielamy c. k. Urzędom podatkowym w tym celu, ażeby na podstawie takowych były w stanie udzielać c. k. starostwom dokładnych wyjaśnień przy wykazywaniu zaległości do ściągania takowych w drodze przymusowej od właściwych gmin.

Statystyka
ruchu chorych.

Alegat P₂

Alegat R₂

W końcu przedstawiamy Wys. Sejmowi w dwóch załączonych P₂ R₂ wykazach statystycznych ruch chorych w publicznych szpitalach powszechnych tudzież w krajowych zakładach położnic i obłąkanych w Krakowie i we Lwowie.

Podniesienie płacy
Inspektora szpitali.

W myśl §. 10 Uchwały sejmowej z dnia 3. Stycznia 1874 r. tyczącej się etatu i płac urzędników i sług Wydziału krajowego, uchwalił Wydział krajowy podnieść płacę Inspektora szpitali z 1600 zł. na 2000 zł. pozostawiając mu dodatek na pomieszkanie w kwocie 300 zł. rocznie, tudzież diety i kosztu podróży określone w §. 3 kontraktu zawartego z Inspektorem szpitalnym d-rem Janem Stellą Sawickim d. 9. Lutego 1873 r. — podwyższenie płacy nastąpiło z dniem 6. Lutego 1874 r.

Projekt do budowy
własnego domu dla za-
kładu położnic we
Lwowie.

Przedkładamy wys. Sejmowi osobne sprawozdanie.

Zakłady podżutków

W przeprowadzeniu ustawy krajowej z dnia 10. Maja 1873 Nr. 249 D. u. k. o zwinieniu zakładów podrzutków, tudzież uchwały Wys. Sejmu z dnia 28. Listopada 1872 ogłoszonej dnia 23. Maja 1873 w Nr. 252 D. u. k. o wyjątkowem utrzymywaniu kosztem funduszu krajowego tych dzieci, których matki w zakładzie położnic zmarły lub z oddziału położnic do szpitalu powszechnego przeniesiony zostały, tudzież co do udzielania jednorazowej zapomogi w kwocie 6 zł. tym położnicom, które zakład z dzieckiem opuszczają, uwiadomiliśmy właściwe władze innych krajów koronnych, że na przyszłość w wykonaniu powołanej ustawy dzieci obcokrajowe do tutejszych zakładów podrzutków w przyszłości przyjmowane nie będą i że tylko postanowienia powołanej uchwały Wys. Sejmu co do wyjątkowego utrzymywania dzieci urodzonych w zakładzie położnic i udzielania zapomogi położnicom na koszt właściwego funduszu krajowego do takowych zastosowane zostaną.

Zarazem wezwaliśmy rzeczone władze, ażeby w tej mierze co do tutejszokrajowych dzieci wzajemności przestrzegały.

W odpowiedzi na wezwanie dotyczące oświadczyły wszystkie Wydziały krajowe innych prowincyj tudzież król. węg. Ministerjum spraw wewn. że na zastosowanie powołanej ustawy i uchwały sejmowej do tamtejszokrajowych dzieci, zgadzają się.

Również oświadczyły, że żądanej wzajemności w tej mierze względem tutejszokrajowych dzieci przestrzegać będą z wyjątkiem atoli niższo-austryackiego i morawskiego Wydziału krajowego, które oświadczyły, że w obec obowiązującej ustawy państwowej z dnia 29. Lutego 1868 N. 15. D. p. P. nie będą mogły odmówić przyjęcia do zakładu podrzutków dziecku urodzonemu na oddziale położnic, jeżeli matka tego żądać będzie i przyznanej zapomogi przyjąć nie zechce.

Ponieważ dzieci, których matki na oddziale położnic zmarły lub do szpitalu powszechnego przeniesione zostały, stosownie do powołanej uchwały sejmowej utrzymywane być muszą, przeto przyznaliśmy, na przedstawienie Dyrekcji szpitalnych, mamkom za karmienie tych dzieci na sali mamek, oprócz zwykłego utrzymania szpitalnego także wynagrodzenie po 15 ct. dziennie.

Zarządzenie podobne usprawiedliwiamy tém, że położnice znajdujące się w zakładzie położnic nie chciały obcych dzieci bezpłatnie karmić przy czem zresztą zauważamy, że wydatek urosły z tego powodu jest nieznacznym, gdyż od czasu wejścia w życie powołanej ustawy t. j. od dnia 29. Sierpnia 1873 do końca Czerwca b. r. ilość dzieci, których utrzymanie z powodu śmierci matki w zakładzie położnic na koszt kraju przypadło, wynosiła w lwowskim zakładzie 9, z których w ciągu tego czasu 4 umarło, zaś w krakowskim zakładzie 8 dzieci.

Stan podrzutków tudzież koszta ich utrzymania po koniec r. 1873 był następujący:

a mianowicie:	we Lwowie	w Krakowie
Z końcem roku 1872 pozostało	1.980	1.324
Przybyło w roku 1873	254	275
Utrzymywano razem	2.234	1.599

	we Lwowie	w Krakowie
W ciągu roku 1873 wyszło z zakładu . . .	286	348
„ „ „ „ umarło . . .	258	138
Suma ubytku . . .	544	486
Z końcem roku 1873 pozostało . . .	1.690	1.113
Suma wszystkich wydatków . . .	40.387 złr.	25.832 złr.
Dzienny koszt utrzymania 1 dziecka cent.	6 ⁶ / ₁₀	5 ⁹ / ₁₀

Ze względu na powyższy stan podrzutek musi dotychczasowa administracja zakładu lwowskiego jeszcze tak długo pozostawioną być, dopóki stan dzieci nie zmniejszy się do tego stopnia, żeby takowa z administracją zakładu położyć połączoną być mogła.

Uregulowanie sprawy
szczepienia ospy.

Od czasu zaprowadzenia krowianki, szczepiono ospę w Galicyi i w Krakowskiem co roku w każdej gminie.

Peryod rocznego szczepienia został atoli według zarządzeń c. k. władz w Galicyi od roku 1818 zaś w Krakowskiem od r. 1853 na trzechletni zmieniony.

W celu zapobieżenia szerzeniu się zarazy ospy uznaliśmy, na podstawie opinii fachowo uzdolnionych, potrzebę zaprowadzenia rocznego szczepienia ospy w każdej gminie bez obarczenia atoli funduszu krajowego większemi wydatkami.

Udaliśmy się zatem w r. 1872 do c. k. Namiestnictwa z prośbą o wyjednanie u c. k. Rządu:

1. ażeby perjod szczepienia w Galicyi i Krakowskiem z trzechletniego na coroczny zmieniony został.
2. żeby skarb państwa przyczyniał się do pokrycia kosztów na wydatki sanitarne.

Na powtórne ponowienie naszej prośby o rychłe załatwienie tej sprawy, odpowiedziało nam c. k. Namiestnictwo z dnia 25. Lipca 1874 do l. 34 186 że c. k. Krajowa Rada sanitarna sprawozdaniem z dnia 20. Lipca b. r. do l. 7460 sprawę wymienioną c. k. Ministerstwu przedstawiła.

Ostateczne uregulowanie tej sprawy może przeto dopiero po nadejściu odpowiedzi c. k. Ministerstwa nastąpić.

Na tem miejscu zaznaczamy także, że wydatki Rub. IV. funduszu kraj. z powodu grasującej ospy w r. 1873. przekroczyły preliminowaną kwotę na kosztą podróży i dyet lekarzy szczepiących, a mianowicie:

Preliminowano na r. 1873 kwote . . .	21.326 zł.
Wyplacono po koniec Grudnia 1873 kwotę . . .	26.016 zł.
Przekroczone zatem rubr. IV. więcej o . . .	4.790 zł.

Koszta leczenia ubogich przynależnych do cesarstwa Rosyjskiego tudzież do Alzacji i Lotaryngii.

Według dawniejszych przepisów można było żądać od ces. ros. skarbu państwa zwrotu kosztów kuracyi, za leczenie ubogich poddanych rosyjskich w austr. szpitalach powszechnych.

C. k. Namiestnictwo zawiadomiło nas atoli pismem z dnia 15. Grudnia 1873 do l. 58.300, że w skutek rokowań przeprowadzonych między obydwoma Rządami ces. ros. Ministerstwo spraw wewnętrznych ostatecznie oświadczyło, iż ces. ros. skarb państwa będzie tylko koszta utrzymania ubogich poddanych rosyjskich w austr. domach przytułku zwracał, zaś kosztów kuracyi za ich leczenie w szpitalach powszechnych płacić nie będzie.

Dnia 11. Lipca 1853 zawarły państwa niemieckiej Rzeszy z ces. aust. państwem konwencyę w Eisenach, według której ubogim poddanym tychże państw zabezpieczono wzajemnie bezpłatną kurację w zakładach leczniczych bez żądania zwrotu kosztów leczenia od właściwego państwa.

Według reskryptu c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 1. Kwiet. 1874 do l. 4627 Nr. 33 D. p. P. została konwencja rzecona także na Alzację i Lotaryngję rozszerzoną.

Koszta leczenia ubogich poddanych rosyjskich, tudzież wymienionych prowincyj niemieckich przypadły przeto na fundusz krajowy, który natomiast nie zwraca podobnych kosztów za leczenie tutejszokrajowców w szpitalach wymienionych państw.

Zamianowanie jednego członka krajowej Rady zdrowia.

Wydział krajowy zamianował Dra Ludwika Gembarzewskiego członkiem krajowej Rady zdrowia w miejsce Dra Juliana Czerkawskiego, którego czas urzędowania w myśl Ustawy z 30. Kwietnia 1870 r. (§. 12) skończył się z upływem trzechlecia.

Wysoki Sejm raczy niniejsze sprawozdanie przyjąć do wiadomości.

Lwów dnia 11. Sierpnia 1874.

Leon książę Sapieha

Marszałek krajowy.

Sprawozdawca

Oktaw Pietruski

członek Wydziału krajowego.

Alegat A.

Najjaśniejszy Panie!

Najmiłościwszy Cesarzu i Królu!

Wspaniałomyślna ofiarność, z jaką *Wasza Cesarzka i Królewska Apostol. Mość* raczyłeś użyzyć pomocy dotkniętym nędzą mieszkańcom tych okolic Galicyi, które żywiołów srogość spustoszyła, daje niniejszem powód najwierniejszemu Wydziałowi królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wks. Krakowskiem, iż pospiesza złożyć u stóp tronu *Waszej Cesarzkiej i Królewskiej Apostolskiej Mości* najgorętszą podziękę.

Ojcowska troskliwość *Twoja, Najjaśniejszy Panie*, objawiła się ponownie w tym wspaniałomyślnym czynie; po raz tysięczny otrzymuje kraj nasz dowód, iż tam, gdzie idzie o ulgę w nędzy, najdosłójniejsza ręka *Twoja* niesie pierwsza ratunek, dając nam wzniósł przykład chrześcijańskiego miłosierdzia.

Oby Wszechmocny *Waszą Cesarzką i Królewską Apostolską Mość* dla dobra ludów w jak najdłuższe lata strzedz i ochraniać raczył.

We Lwowie dnia 22 czerwca 1874.

Alegat B.

Odezwa.

Najwyższem postanowieniem z 25. listopada 1858. Nr. 220 Dz. p. p. ex 1858 uwolniono urzędników i sługi Państwa i funduszów, niemniej wdowy i sieroty tych osób od opłacania dodatków krajowych i indemnizacyjnych do podatku dochodowego z ich płac służbowych i emerytalnych.

Następnie wys. c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych rozporządzeniem z 31 grudnia 1858 L. 11743 wydało deklaratoryum téj treści, że powyższe postanowienie także do miejskich urzędników i sług, tudzież do wdów i sierót tych osób wtedy ma być zastosowanem, jeżeli dotyczącym magistratom czynności władz politycznych są poruczone.

Owoż urzędnicy magistratów w Stanisławowie i Przemyślu wnieśli do wys. c. k. Ministerstwa skarbu podania o uwolnienie od płacenia dodatków krajowych i indemnizacyjnych do podatku dochodowego od pobieranych stałych płac i dodatków funkcyjnych.

Tym sposobem poruszoną została kwestya, czy nie należałoby uwzględnić tych podań ze względu na to, że obecnie tym magistratom czynności polityczne w zakresie poruczonym są przekazane.

Wysokie c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych reskryptami z 21 stycznia 1874. L. 20064 i 21 lutego 1874. l. 2443 wezwało c. k. Namiestnictwo do dania opinii w téj mierze. *Ponieważ sprawa ta dotyczy funduszów podlegających zarządowi świętego Wydziału krajowego*, przeto c. k. Namiestnictwo ma zaszczyt odnieść się do świętego Wydziału krajowego z uprzejmem wezwaniem o objawienie zdania w tym przedmiocie.

Lwów dnia 9. marca 1874.

Alegat C.

Odezwa

do świetnego c. k. Namiestnictwa w miejsu.

Szanowną odezwą z dnia 9. marca b.r. l. 9741 świetne c. k. Namiestnictwo zapytało Wydział krajowy o opinię w sprawie podanej do wysokiego c. k. Ministerstwa skarbu petycyi urzędników magistratualnych w Stanisławowie i Przemyślu o uwolnienie od dodatków krajowych i indemnizacyjnych do opłacanego przez nich podatku dochodowego od pobieranych stałych płac i dodatków funkcyjnych.

Czyniąc zadość tej odezwie Wydział krajowy przedewszystkiem oświadcza, że według jego zdania wspomniona na wstępie petycyja urzędników magistratualnych w Stanisławowie i Przemyślu powinna być odmownie załatwioną już dla samego braku tytułu prawnego. Najwyższe postanowienie z dnia 25. listopada 1858 uwalniające urzędników i służbę państwa i funduszów tudzież wdowy i sieroty po tych osobach od opłaty dodatków krajowych i indemnizacyjnych do podatku dochodowego, zostało wprawdzie rozporządzeniem Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 31. grudnia 1858 l. 11743 zastosowane także do urzędników i sług miejskich tudzież do wdów i sierot po tych osobach, jednakże z zastrzeżeniem, jeżeli odnośnym magistratom czynności władz politycznych zostały poruczone. Uwzględniając petycyje urzędników miejskich w Stanisławowie, Przemyślu z powodu, że tamtejsze urzędy gminne spełniają czynności polityczne w poruczonym zakresie, wypadaloby orzec zarazem, że w ogóle wszyscy urzędnicy gminni na tej samej podstawie mają być uwolnieni od opłaty dodatków krajowych i indemnizacyjnych. Takie deklaratoryum byłoby nadto daleko idącym tłómaczeniem najwyższego postanowienia z dnia 25. listopada 1858. Poruczony bowiem zakres działania dzisiejszych zwierzchności gminnych nie jest bynajmniej identycznym z owemi czynnościami władz politycznych, które przed wejściem w życie ustawy gminnej poruczano magistratom dawniejszym. Zresztą stosunek urzędników przy dawniejszych magistratach do państwa zupełnie jest odmiennym od stanowiska dzisiejszych urzędników gminnych a tem samem nie zachodzi analogia, któraby nzasadnie mogła tak rozległe zastosowanie ministeryalnego rozporządzenia z dnia 31. grudnia 1858 l. 11743, jak tego wymagają na wstępie powołane petycyje.

Także i ze względów finansowych petycyje urzędników miejskich w Stanisławowie i Przemyślu nie zasługują na uwzględnienie. W razie uwzględnienia bowiem urzędnicy gminni doznaliby ulgi nieznacznej kosztem innych klas ludności obarczonych już i bez tego stosunkowo wysokim ciężarem podatkowym.

O dalszych zarządzeniach swoich w tej sprawie zechce świetne c. k. Namiestnictwo uwiadomić łaskawie Wydział krajowy.

Lwów 17. czerwca 1874.

Memoryał

Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, w sprawie uwolnienia pożyczki krajowej, ustawą z d. 12. lutego 1873 dozwolonej, od wszelkich opłat i podatków.

Wiadomy jest powszechnie brak w naszym kraju środków komunikacyjnych. — Ze wszystkich krajów przedlitawskich Galicya jak w wielu innych tak i w tym względzie należy do najbardziej upośledzonych.

Stosunek ten wykazuje najdobitniej porównanie ilości gościńców utrzymywanych kosztem państwa we wszystkich krajach austriackich razem wziętych z ilością dróg eraryalnych w Galicyi.

W całej Przedlitawii, mającej 14,799.515 mieszkańców a 3852 mil kwadratowych obszaru, długość gościńców państwowych wynosi 1622 mil, a w Galicyi posiadającej 5,418.016 ludności, na obszarze 1364 mil kwadratowych, tylko 380 mil.

Z porównania tych cyfr wynika, że Galicya w stosunku swej ludności do ludności całej Przedlitawii, posiada o 214 mil, w stosunku zaś swego obszaru do obszaru wszystkich krajów przedlitawskich, o 192 mil mniej, aniżeli w razie równego pod tym względem postępowania ze strony c. k. Rządu, posiadaćby powinna.

A że wartość jednej mili drogi zbudowanej wynosi w przecięciu 80.000 zł. w. a. przeto państwo wydaćby powinno w przybliżeniu 16,000.000 zł. w. a. na budowę dróg w naszym kraju, ażeby postawić na równi Galicyę z innymi krajami Przedlitawii.

Usilne dopominania się kraju o zbudowanie większej ilości dróg eraryalnych w Galicyi, nie odniosły dotąd skutku.

Sejm galicyjski w uznaniu nagłej potrzeby środków komunikacyjnych i wobec klęsk, które nawiedziły kraj w roku 1872 postanowił na posiedzeniu dnia 7. grudnia 1872 zaciągnąć pożyczkę w sumie wynoszącej w gotowiznie 5,200.000 zł. w. a.

- a) na budowę i rekonstrukcję dróg krajowych,
- b) celem zapobieżenia niedostatkowi, spowodowanemu pozaprzeszłorocznym nieurodzajem i klęskami elementarnymi.

Zdawało się, że ta uchwała Sejmu galicyjskiego, wyręczająca państwo w pełnieniu obowiązków na niem ciężących, liczyć może na wszelkie poparcie c. k. Rządu.

Stało się atoli inaczej. Projekt do ustawy o pożyczce krajowej uchwalony dnia 7. grudnia 1872 r. przedstawionym został do najwyższej sankcyi dopiero dnia 12. lutego 1873 r. W skutek tego minął najlepszy czas do zrealizowania pożyczki.

Prośba Wydziału krajowego z dnia 25. stycznia 1873 l. 1460, wniesiona do c. k. Prezydium Namiestnictwa o wyjednanie u c. k. Ministerstwa przyzwolenia na wydawanie obligacyj pożyczki kra-

jowej, opiewających na okaziciela, jak również ponowna w tym przedmiocie prośba Wydziału krajowego z dnia 24. kwietnia 1873 l. 7371, wniesiona bezpośrednio do c. k. ministerstwa skarbu, zostały zatwierdzone dopiero reskryptem ministeryalnym z dnia 21. czerwca 1873 l. 2604/F. M. podanym do wiadomości Wydziału krajowego odezwą c. k. Prezydium Namiestnictwa z 3. lipca 1873 l. 4812/pr.

Lecz to nie są jedyne przeszkody, jakich Wydział krajowy doznał w wykonaniu uchwał Sejmu krajowego.

Pomijając znane powszechnie przesilenie pieniężne, które utrudniło warunki zaciągnięcia pożyczki krajowej, mianowicie zaś wywołało podwyższenie stopy procentowej i zwiększyło przeto ciężar przez kraj przyjęty, — sam c. k. Rząd okazał tak mało uznania dla celów połączonych z zaciągnięciem pożyczki galicyjskiej, że powstrzymał tem ostatecznie wykonanie zamiarów Sejmu galicyjskiego, które nie tylko w interesie kraju lecz i państwa na wszelkie zasługiwały poparcie.

Sejm krajowy uchwaliwszy ua posiedzeniu dnia 7. grudnia 1872 r. projekt do ustawy o pożyczce krajowej, polecił na tem samym posiedzeniu Wydziałowi krajowemu, ażeby poczynił stosowne kroki ku wyjednanii:

1. uwolnienia od opłaty stempowej wszelkich skryptów, weksli, obligacyj, asygnacyj, i innych dokumentów wystawianych celem zaciągnięcia pożyczki krajowej;

2. uwolnienia od podatku dochodowego kuponów, należących do obligacyj pożyczki krajowej;

3. uwolnienia wszelkich przy udzielaniu zapomóg wystawić się mających dokumentów, podań i protokołów, tudzież odnośnych wpisów. hypotecznych, od opłaty stempowej i opłat bezpośrednich.

Na mocy i w myśl powyższego polecenia wniósł Wydział krajowy dwie petycje, a mianowicie pod dniem 27. grudnia 1872 r. l. 21087 petycję do Tronu, następnie zaś pod dniem 20. lutego 1873 l. 3026 do c. k. Ministerstwa.

Petycje te uzasadnił Wydział krajowy w sposób następujący:

Pożyczka galicyjska z r. 1873 ma być użytą nie tylko na użyczenie ludności wiejskiej zagrożonej nędzą, głodem i choleryczną epidemią, pomocy bezpośredniej, lecz także na dostarczenie jej zarobku przy budowie i rekonstrukcji dróg krajowych.

O ile pożyczka ta ma być użytą na ochronienie ludzi od głodu, zadługuje na to samo uwzględnienie, co pożyczka głodowa z r. 1866 która od wszelkich opłat i podatków uwolnioną była; o ile zaś dostarczyć ma środków na rekonstrukcję i budowę dróg krajowych, przesuawiają za jej uwolnieniem następujące powody:

Kraj nasz nawiedzony nieurodzajem, klęskami elementarnymi, chorobami epidemicznymi i upadający pod brzemieniem podatków, zdecydował się na ofiarę przechodzącą nieledwo jego siły, uchwalając zaciągnięcie pożyczki w sumie 5,200.000 zł. w. a. na cele, na które także i państwo łożyć ma obowiązek.

Kraj nasz potrzebuje dla swego rozwoju ekonomicznego dróg, lecz te same drogi służą także interesom państwa, mają bowiem w wielu razach znaczenie strategiczne, a zawsze znaczenie ekonomiczne dla całego państwa, mianowicie zaś, podnoszą drogi krajowe wartość kolei żelaznych, których ruch a zatem i dochody zwiększają się w miarę środków komunikacyjnych, łączących je z okolicami, obdługającymi w płody surowe, co znów wpływa nie tylko na rozwój handlu i przemysłu w państwie, lecz zarazem na zmniejszenie a względnie na umorzenie tych sum gwarancyjnych, które państwo poręczające dochody z kolei żelaznych corocznie dopłacać musi.

Nareszcie, jeżeli państwo towarzystwom prywatnym budującym koleje żelazne poręcza dochody do pewnej wysokości, lub przynajmniej uwalnia je od podatku wszelkiego na pewien przeciąg czasu, aż do lat 30., to tem bardziej zasługuje na takie uwzględnienie kraj, który do tego samego zdąża celu, a z dróg niema tych dochodów, jakie mają prywatne towarzystwa z kolei żelaznych.

C. k. Ministerium nie wchodząc bliżej w ocenienie powodów powyższych, przedstawiło Izbie deputowanych na posiedzeniu dnia 8. marca 1873 r. sprawozdanie, w którym oświadczyło, iż zgadza się tylko na uwolnienie od należności prawnych tych dokumentów, podań i wpisów hipotecznych, które sporządzone zostaną przy udzielaniu lub ściąganiu zapomóg zwrotnych danym powiatom, gminom, lub członkom gmin.

Co się zaś tyczy tych uwolnień, które istotną mogły przynieść ulgę krajowi ponoszącemu tak znaczne ofiary w zastępstwie państwa, t. j. uwolnienia od opłaty stemplowej, wszelkich skryptów, weksli, obligacyj, asygnacyj i innych dokumentów wystawionych celem zaciągnięcia pożyczki krajowej, c. k. Ministerium tudzież uwolnienia od podatku kuponów należących do obligacyj pożyczki krajowej, oświadczyło, iż nie może takowych popierać z następujących powodów:

a) Pożyczka galicyjska w sumie 5,200.000 zł. w. a. przeznaczona w przeważnej swej części nie na wsparcia i wyjątkowe cele dobroczynne, lecz na budowę dróg krajowych, a więc na właściwe cele krajowe, traci cechę pożyczki głodowej i jest raczej zwykłą pożyczką krajową.

Część zaś tej pożyczki, przeznaczona wyłącznie na wsparcie okolic niedostatkiem dotkniętych, nie została dokładnie cyfrą oznaczoną, albowiem suma 1,300.000 zł. w. a. stanowi cyfrę maksymalną, a z drugiej strony tylko część tej pożyczki bliżej nie określona, zostanie użyta na bezpośrednie wsparcia okolic niedostatkiem dotkniętych, reszta zaś użyta na roboty publiczne, tylko pośrednio do celu powyższego służyć będzie.

b) Nie można żądać, ażeby wszystkie kraje reprezentowane w austriackiej Radzie państwa przyjmowały na siebie te wydatki, które jeden kraj na swe cele publiczne ponosić jest obowiązany.

c) Uwolnienie jednego kraju austriackiego od opłat i podatków przy zaciąganiu pożyczek na cele publiczne stworzyłoby niebezpieczny przykład nadający także i innym krajom prawo żądania w podobnych razach takich samych uwolnień.

d) Uwolnienie obligacyj pożyczki krajowej od podatku dochodowego postawiłoby tę pożyczkę w korzystniejszych warunkach aniżeli pożyczkę państwową, która ulega i to wyższemu opodatkowaniu. Izba deputowanych przyjęła na posiedzeniu dnia 4. kwietnia 1873 r. w nieobecności delegatów galicyjskich projekt rządowy, który ogłoszonym został jako ustawa z dnia 21. maja 1873 r. (D. p. p. Nr. 96) przyznająca uwolnienie od należności prawnych wszystkim dokumentom, podaniom i wpisom sporządzonym z powodu udzielania zapomóg zwrotnych z pożyczki krajowej dla powiatów w Galicyi klęską głodową dotkniętych.

W ten sposób właściwe żądania Sejmu krajowego zostały odrzucone.

A jednak zarzuty uczynione przez c. k. Ministerium z powodu tych żądań dadzą się łatwo odeprzeć;

Zarzut, iż suma 1,300.000 zł. w. a. stanowi cyfrę maksymalną, która uleży może zmniejszeniu, upada wobec strasznej nędzy ludu galicyjskiego, wobec wielkich potrzeb wywołanych pozaprzeszlorocznymi i zeszłorocznymi klęskami, których Wydział krajowy nie ułagodzi w zupełności nawet całą przez wys. Sejm wyznaczoną zapomogą, *albowiem już dziś pojawił się w wielu okolicach naszego kraju tyfus głodowy, będący strasznym zwiastunem cholery, która w roku ubiegłym dziesiątkowała ludność wsi i miasteczek naszych.* Co się zaś tyczy uwagi c. k. Ministerium, iż tylko część tej pożyczki użyta zostanie na bezpośrednie wsparcia, reszta zaś tylko pośrednio do celu powyższego służyć będzie, łatwo zrozumieć, iż jakkolwiek pośrednie zapomożenie powiatów przez dostarczenie zajęcia przy robotach publicznych jest najwłaściwszym i zasadom ekonomii społecznej najbardziej odpowiadającym sposobem przyjscia w pomoc ludności głodem zagrożonej, — to jednak *niezrealizowanie* całej pożyczki w sumie 5,200.000 zł. w. a. głównie z powodu odmówienia uwolnienia od opłat i podatków wywarło ten skutek, iż ludności dotkniętej klęskami i zagrożonej głodem a nie mającej zarobku przy rekonstrukcyi i budowie dróg krajowych, udzielone być musiały w roku zeszłym z pożyczki głodowej prawie wyłącznie wsparcia bezpośrednie w sumie 800.190 zł. w. a. z wielką dla produkcji krajowej szkodą,

i że w podobny sposób reszta pożyczki w sumie wynoszącej w gotowiznie 1.300.000 zł. w. a. rozdana zostanie w roku bieżącym w myśl uchwalonego przez Sejm krajowy na posiedzeniu dnia 10. stycznia rb. projektu do ustawy, która przedstawioną została do sankcyi najwyższej.

Co do pożyczki przeznaczonej na rekonstrukcyę i budowę dróg krajowych, uwolnienie jej ze strony państwa od opłat bezpośrednich podatków, byłoby tylko kompensacyą za ledwie szesnastej części tej sumy, którą państwo wydaćby powinno już teraz na budowę dróg w Galicyi.

Wynika ztąd, że uwolnienie pożyczki galicyjskiej od opłat bezpośrednich podatków, nie byłoby przeniesieniem na wszystkie inne w Radzie państwa reprezentowane kraje tych ciężarów, które Galicya na swe cele publiczne ponosić jest obowiązana, lecz że odwrotnie Galicya, która zaciąga pożyczkę, ażeby budować drogi w zastępstwie państwa sama jedna ponosi te wydatki, które ponosić są obowiązane wszystkie w Radzie państwa reprezentowane kraje austriackie.

Jeżeli zatem c. k. Ministryum obawia się niebezpiecznego precedensu, to precedens ten jest bardzo korzystnym dla państwa, a przypuszczenie, iż inne kraje austriackie nań powoływać się będą, niemoże żadnych budzić obaw, owszem c. k. Ministryum powinno w interesie państwa zachęcać inne kraje austriackie, ażeby szły za przykładem Galicyi i powinno wnieść projekt do ustawy ogólnej uwalniającej raz na zawsze od wszelkich opłat i podatków pożyczki zaciągane na cele równie dla państwa jak dla kraju pożądane.

Co się nareszcie tyczy argumentu, iż uwolnienie obligacyi pożyczki krajowej od podatku dochodowego postanowiliby tę pożyczkę w korzystniejszych warunkach aniżeli pożyczkę państwową ulegającą i to wyższemu opodatkowaniu, porównanie to dlatego zastosować się nie da, albowiem państwo zaciągające pożyczkę i wkładające zarazem na właścicieli obligacyi obowiązek opłacenia podatku dochodowego, pobiera samo ten podatek, a zatem żadnej nie doznaje szkody — kraj zaś, jeżeli w zastępstwie właścicieli obligacyi podatek państwu opłaca, lub włożony na nich ten obowiązek, za to im wyższy procent płacić musi, ponosi w każdym razie stratę.

Czem więcej dróg będzie w Galicyi, tem bardziej ożywi się handel i przemysł, tem raźniej pójdzie wszelka produkcya a z nią powiększą się dochody z podatków państwowych w Galicyi.

Drugiem źródłem dochodu dla państwa w razie wykonywania robót przy drogach krajowych będą opłaty stemplowe od kontraktów zawieranych z przedsiębiorcami, tudzież podatki tymże przedsiębiorstwom wynierzane. *Uwolnienie więc pożyczki krajowej, przeznaczonej na rekonstrukcyę i budowę dróg, otworzy państwu nowe źródła dochodów w Galicyi, których mieć nie będzie, jeżeli Sejm galicyjski odstąpi od podjęcia tych robót.*

Nie zrażony oświadczeniem c. k. Ministryum, poczynił Wydział krajowy w sprawie uwolnienia pożyczki krajowej od wszelkich opłat i podatków, następujące ponowne kroki:

1) Wyłączywszy z całej, ustawą z dnia 12. lutego 1873 dozwolonej pożyczki krajowej, część pożyczki przeznaczonej przez wys. Sejm na udzielanie powiatom zapomóg zwrotnych i zarządziwszy jej emisję jako osobnej pożyczki z 1873 r. w sumie nominalnej 1,600.000 zł. celem uzyskania gotowizny w sumie 1,300.000 zł. w. a. udał się Wydział krajowy pod dniem 1. października 1873 r. l. 16.009 do c. k. Prezydium Namiestnictwa z prośbą o wyjednanie ustawy państwowej, uwalniającej tę pożyczkę mającą te same cechy, co pożyczka głodowa z 1864 r. od wszelkich opłat i podatków.

2) Wystosował do c. k. Prezydium Namiestnictwa pod dniem 29. października 1873 r. l. 16.142 odezwę ./ z prośbą o wniesienie do c. k. Ministerstwa przedstawienia względem wyjednania ustawy uwalniającej od wszelkich opłat i podatków również pożyczkę krajową przeznaczoną na rekonstrukcyę i budowę dróg krajowych.

Odpis tej odezwy, przesłał Wydział krajowy J. E. panu Ministrowi Drwi Ziemiałkowskiemu z prośbą o poparcie sprawy na radzie Ministrów i wobec korony.

Na pierwszą z odezwy powyższych otrzymał już Wydział krajowy odpowiedź odmowną ./ na drugą nie otrzymał dotąd żadnej odpowiedzi.

3) Pragnąc wytoczyć rzecz w Radzie państwa, udał się Wydział krajowy w tym celu do pośrednictwa jednego z deputowanych galicyjskich, skreśliwszy w memoryale z dnia 7. listopada 1873 l. 17658 tok sprawy. Deputowany ten w roku zeszłym nie mógł wnieść poruczonej mu sprawy z powodu krótkości trwania sesji Rady państwa.

Tymczasem nadeszła nowa sesja sejmowa. Wydział krajowy zdał Sejmowi krajowemu sprawę z usiłowań podjętych względem uwolnienia pożyczki krajowej od opłat i podatków przyczem: „zważywszy, że Sejm krajowy wyręczając państwo w pełnieniu ciężących na niem obowiązków uchwalił pożyczkę w sumie 5.200.000 zł. w przekonaniu, iż pożyczka ta uwolnioną zostanie od wszelkich opłat i podatków, „zważywszy, iż niewolnienie tej pożyczki od opłat i podatków naraziłoby kraj na zapłacenie należności stemplowej w sumie około 44.000 zł. w. a. i na opłacanie podatku dochodowego przez lat 40, w sumie wynoszącej razem około 1,100 000 zł. w. a. nie licząc procentów, — „zważywszy, iż ofiara, którą Sejm chciał ponieść na rekonstrukcyę i budowę dróg przeszła już nieledwie granice możliwości i że przyjęcie na fundusz krajowy stempli i podatków pochłaniających niemal czwartą część całego kapitału pod tak uciążliwymi warunkami uzyskać się mającego, nie dałoby się niczem usprawiedliwić;

„Zważywszy, że pomimo upośledzenia, jakiego we wszystkich kwestyach ekonomicznych doznaje Galicya, c. k. Rząd będzie w końcu zmuszony w interesie państwa przystąpić do zbudowania w naszym kraju większej ilości dróg eraryalnych, może nawet tych samych linii komunikacyjnych, które kraj miał zamiar budować,“ uczynił wniosek następującej treści:

„Wysoki Sejm raczy polecić Wydziałowi krajowemu, ażeby do zrealizowania reszty, ustawą z dnia 12. lutego 1873 r. dozwolonej pożyczki krajowej przystąpił, jeżeli cała pomienioną ustawą objęta pożyczka krajowa, uwolnioną zostanie od wszelkich opłat bezpośrednich i podatków.“

Wniosek ten przyjął Sejm krajowy bez zmiany uchwałą powziętą na posiedzeniu dnia 10. Stycznia 1874 r.

Z uchwałą tą przybył nowy argument przemawiający za uwolnieniem pożyczki krajowej, albowiem, jeżeli pożyczka ta od opłat i podatków uwolnioną nie zostanie, natenczas pożyczka przeznaczona na budowę i rekonstrukcyę dróg krajowych zrealizowaną nie będzie i skarb państwa *dochodu żadnego nie uzyska.*

W końcu dodać wypada, że uwolnienie pożyczki galicyjskiej od opłat i podatków nie byłoby faktem wyjątkowym.

Rozporządzeniem c. k. Ministra skarbu z 26. marca 1867 wydanem na mocy najwyższego postanowienia z 21. marca 1867. (Dz. p. pań. N. 58). 25 milionowa pożyczka gminy miasta Wiednia uwolnioną została od wszelkich opłat i podatków — pożyczka przeznaczona jak świadczy ustawa krajowa Arcyksięstwa austriackiego poniżej Anizy, z dnia 18. stycznia 1867 r. (D. u. k. Nr. 10) w znacznej części na upiększenie miasta.

Również uwolnioną została ustawą państwową z d. 29. marca 1870 (Dz. p. pań. Nr. 36) od wszelkich opłat i podatków 24 milionowa pożyczka przeznaczona na regulacyę rzeki Dunaju, na którą to regulacyę państwo już przedtem znaczne poniosło ofiary, przyjmując na skarb swój $\frac{1}{3}$ kosztów wykonanej się mających robót obliczonych na 24,600.000 zł. w. a. (Ustawa państw. z 8. lutego 1869. Dz. p. pań. Nr. 20.

W obec faktów tych godzi się mieć nadzieję, że obecna Rada państwa uwolni od opłat i podatków wszelkich również i pożyczkę galicyjską, *przeznaczoną na cele bardziej produkcyjne aniżeli pożyczka gminy miasta Wiednia, a również produkcyjne jak pożyczka na regulacyę Dunaju.* — Gdyby jednak — czego przypuszczać nie chcemy, sprawa ta niedoznała i teraz poparcia ze strony Rady państwa, natenczas kraj nasz domagałby się musiał przez swych reprezentantów, ażeby państwo spełniło ciężący na nim obowiązek i zbudowało kosztem swoim odpowiednią potrzebie ilość dróg eraryalnych w Galicyi.

We Lwowie dnia 10. lutego 1874.

Fundusz pożyczki krajowej z roku 1873.

Wykaz udzielonych pożyczek

Wydziałom powiatowym, jakoteż opłacanych rocznie podatków odnośnie do rozp. Wydziału kraj. do l. 12375 z 7. Lipca 1874.

L. porz.	Wydział powiatowy w	Udzielono Wydziałom pożyczki						Wysokość opłacen. podatku			Uwaga
		w r. 1873		w r. 1874		razem		L. W. kraj.	złr.	ct.	
		złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.				
1	Białe	5000	—	—	—	5000	—	13165/73	96453	59	
2	Birczy	8000	—	—	—	8000	—	5584/74	44593	—	
3	Bochni	30000	—	—	—	30000	—	4549/73	90668	99	
4	Borszczowie	5000	—	—	—	5000	—	1205/74	69010	53	
5	Brzesku	35000	—	—	—	35000	—	4549/73	93114	60	
6	Brzeżanach	8000	—	—	—	8000	—	5827/73	92766	95 ¹ / ₂	
7	Brzozowie	5000	—	15000	—	20000	—	12788/73	50642	—	
8	Chrzanowie	5000	—	—	—	5000	—	z wiad. stat.	60007	30	
9	Dąbrowej	40000	—	20000	—	60000	—	11810/73	56000	—	nad 50% po-
10	Dolinie	1500	—	—	—	1500	—	16711/73	53720	82	datk. o 55%
11	Gorlicach	15000	—	10000	—	25000	—	z wiad. stat.	78282	50	więcej
12	Grybowie	50000	—	—	—	50000	—	15654/73	33599	—	o 100% więc.
13	Jarosławiu	18000	—	30000	—	48000	—	17871/73	139299	—	
14	Jaśle	25000	—	—	—	25000	—	14436/73	67000	—	
15	Kolbuszowej	49000	—	20000	—	69000	—	3904/74	52000	—	o 85% więcej
16	Krakowie	22000	—	—	—	22000	—	12294/73	72320	—	
17	Krośnie	13000	—	—	—	13000	—	z wiad. stat.	70169	16	
18	Linanowej	2000	—	—	—	2000	—	5827/73	45325	96	
19	Lisku	—	—	25000	—	25000	—	z wiad. stat.	54107	19	
20	Łańcucie	20000	—	10000	—	30000	—	14613/73	97156	13	
21	Mielcu	37000	—	—	—	37000	—	2744/74	54387	—	o 18% więcej
22	Mościskach	13000	—	—	—	13000	—	5465/73	71000	—	
23	Myślenicach	36000	—	—	—	36000	—	14614/73	54911	—	o 16% więcej
24	Nadwórnej	—	—	25000	—	25000	—	6037/73	31830	66	o 29% więcej
25	Nisku	23000	—	6000	—	29000	—	4700/73	47693	74 ¹ / ₂	o 11% więcej
26	Nowym Targu	12000	—	—	—	12000	—	6695/73	35068	—	
27	Pilźnie	21000	—	—	—	21000	—	1055/74	64000	—	
28	Podhajcach	10000	—	—	—	10000	—	5464/73	80934	22 ¹ / ₂	
29	Przemyslanach	8000	—	—	—	8000	—	6041/73	75945	04	
30	Rawie	10000	—	—	—	10000	—	11718/73	96700	—	
31	Rohatynie	—	—	5000	—	5000	—	10446/74	90324	—	
32	Ropczycach	13000	—	1000	—	14000	—	14124/74	54421	22	
33	Rudkach	20000	—	—	—	20000	—	z wiad. stat.	69350	30	
34	Rzeszowie	18000	—	—	—	18000	—	7188/73	118832	95	
35	Samborze	—	—	20000	—	20000	—	6037/73	107118	92	
36	Sanoku	28000	—	20000	—	48000	—	16082/73	71981	29	o 17% więcej
37	Sączu Nowym	16000	—	24000	—	40000	—	14982/73	80803	55 ¹ / ₂	
38	Sokału	15000	—	10000	—	25000	—	1973/74	80000	—	
39	Stanisławowie	5000	—	5000	—	10000	—	z wiad. stat.	68049	83	
40	Staremięście	8000	—	4000	—	12000	—	868/74	35979	06	
41	Tarnobrzegu	32000	—	—	—	32000	—	6369/73	47887	—	o 17% więcej
42	Tarnowie	22000	—	1000	—	23000	—	z wiad. stat.	100009	37	
43	Trembowli	5000	—	—	—	5000	—	5464/73	41955	—	
44	Wadowicach	26000	—	2800	—	28800	—	11760/73	90299	97	
45	Wieliczce	40000	—	20000	—	60000	—	21992/73	131957	—	
46	Żydaczowie	3000	—	—	—	3000	—	15768/73	58000	—	
47	Zyweu	20000	—	9000	—	29000	—	13203/73	55262	—	o 3% więcej
48	Jaworowie	—	—	30000	—	30000	—	z wiad. stat.	76781	57	
	Razem	797500	—	312800	—	1110300	—		3387719	43	

W y k a z

Wydziałów powiatowych, które otrzymały pożyczki nad 50% opłacanego podatku.

Liczba porządkowa	Wydział powiatowy w	Wysokość pożyczki		Nad 50% podatku więcej o	Uwaga
		złr.	ct.		
1	Dąbrowej	60000	—	55%	
2	Grybowie	50000	—	100%	
3	Kolbuszowej	69000	—	85%	
4	Mielcu	37000	—	18%	
5	Myślenicach	36000	—	16%	
6	Nadwórnej	25000	—	29%	
7	Nisku	29000	—	11%	
8	Sanoku	48000	—	17%	
9	Tarnobrzegu	32000	—	17%	
10	Żywcu	29000	—	3%	

Lwów 17. Lipca 1874.

Odpis

odezwę Wydziału krajowego z 24 lipca 1874 l. 5596, wystosowanej do Jego Excellency Pana Ministra wyznań i oświecenia we Wiedniu.

W ciągu sessyi zeszlorocznej wniosła gmina Sanok do Wysokiego Sejmu petycję, w której domaga się utworzenia ośmioklasowego gimnazjum w Sanoku. Petycję tę odstąpił Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania stosunków i przeprowadzenia potrzebnych rokowań. Czyniąc zadość woli Wysokiego Sejmu, zasiągnął Wydział krajowy wiadomości o stosunkach lokalnych i potrzebie założenia szkoły średniej w Sanoku i przyszedł do przekonania, że założenie podobnej szkoły jest w istocie pożądaną. Cała część podgórze karpackiego od Jasła aż do Sambora pozbawioną jest szkół średnich, mieszkańcy jej skazani są przeto na posyłanie dźiatwy do szkół o kilka i kilkanaście mil odległych, a mianowicie do Jasła, Rzeszowa, Przemysła i Sambora, jeśli idzie o gimnazjum, jeszcze dalej zaś, bo do Jarosławia, Lwowa lub Stryja, jeżeli chcą dźiatwie dać wykształcenie w kierunku realnym.

W tém niekorzystnem położeniu znajdują się głównie mieszkańcy powiatów Sanockiego i Liskiego, a w części i Brzozowskiego. Że zaś, pomimo trudności ntrzymywania uczniów w miejscach oddalonych i po większej części drogich, znaczna liczba dzieci z okolic tamtejszych do szkół średnich uczęszcza. dowodzą następujące daty, udzielone nam przez Dyrekcyę gimnazjów w Jasle, Rzeszowie, Samborze i Przemysłu. Oto do gimnazjum w Jasle uczęszczało:

	z powiatu Sanockiego	z p. Liskiego	z p. Brzozowskiego
w r. 1872	23 uczniów	1 ucz.	9 uczniów
w r. 1873	26 „	2 „	11 „
w r. 1874	25 „	1 „	15 „
Do gimnazjum w Rzeszowie uczęszczało:	z p. Sanockiego	z p. Liskiego	z p. Brzozowskiego
w r. 1872	12 uczniów	4 ncz.	44 uczniów
w r. 1873	10 „	5 „	46 „
w r. 1875	9 „	4 „	33 „
Do gimnazjum Przemyskiego uczęszczało:	z p. Sanockiego	z p. Liskiego	z p. Brzozowskiego
w r. 1872	25 uczniów	11 uczniów	15 uczniów
w r. 1873	26 „	12 „	14 „
w r. 1874	29 „	14 „	15 „
Do gimnazjum Samborskiego uczęszczało:	z p. Sanockiego	z p. Liskiego	z p. Brzozowskiego
w r. 1872	4 uczniów	17 uczniów	2 uczniów
w r. 1873	4 „	14 „	1 „
w r. 1874	1 „	10 „	0 „

Z zestawienia powyższych cyfer wypada, iż do najbliższych szkół średnich dostarczał w ostatnich trzech latach powiat Sanocki w przecięciu 65 uczniów, powiat Liski 32, powiat Brzozowski zaś 68, czyli iż razem dostarczały najbliższym zakładom stale około 165 uczniów, a więc taką ich liczbę, któraby sama przez siebie mogła niemal 5 klas zakładu zapełnić. Należy tu jednak zauważyć, że obliczenie to obejmuje oczywiście tylko uczniów rodziców majątniejszych, którzy są w stanie dźiaci do odleglejszych miast na naukę posyłać, że zaś w razie założenia szkoły w Sanoku, który leży w środkowym punkcie wymienionych powiatów pomnożyłby się niezawodnie obliczony powyżej kontygens znaczna liczbą takich uczniów, którzy nieposiadając środków na utrzymanie się i oddawanie naukom

w odległych zakładach średnich, a nie mając takowego w miejscu, zmuszeni są poprzestawać na tym zasobie wiadomości, jakiego im dostarcza szkoła ludowa. Zarzucićby można powyższemu obliczeniu, że nie ze wszystkich punktów powiatów, które niem objęto, byłoby uczniom bliżej do Sanoka niż do innych miast, zakłady średnie już dziś posiadających, że zatem zakład średni w Sanoku nieprzyciągnąłby całej tej liczby uczniów, którą wyżej wykazano, szczególnie z powiatu Brzozowskiego, którego częścią najbardziej na północ wysuniętyu równie blisko jest do miast, już dziś szkoły średnie posiadających. Zarzut ten osłabia się jednak uwagą, że w zamian za pewną część pow. Brzozowskiego ciążyłaby ku zakładowi w Sanoku niemiała część pow. Bireckiego, którego rachunkiem powyższym nieobjęto, że nadto nie wliczono tu jeszcze uczniów, którzy udają się do szkół realnych, jak np. do Lwowskiej szkoły realnej, która liczy około 15 uczniów z okolic Sanoka pochodzących.

Jeżeli w końcu weźmie się na uwagę że górzyste okolice Sanockiego liczą wiele małych wiosek, których właściciele, jeżeli są obarczeni licznymi rodzinami starać się muszą o to, ażeby dzieci ich uzyskiwały drogą studyów podstawę dalszego utrzymania, którego rozrastającym się rodzinom górską gleba dać już nie może; że nadto dla dziatwy licznych w Sanockiem księży gr. kat. obrządku jest również nauka jedyną drogą wiodącą ich do odpowiednich w społeczeństwie stanowisk, okaże się iż w żadnej może okolicy kraju naszego nie staje się dla mieszkańców brak bliskiej szkoły średniej równie dotkliwym jak w Sanockiem, a zatem i utworzenie nowego zakładu tej kategorii równie jak tam pożądanem. Zachodzi obecnie pytanie, jaką szkołę należałoby w danym razie w Sanoku założyć, czy gimnazyum, czy też szkołę realną? Gmina Sanok przemawia wprawdzie w petycji swój za utworzeniem nowego gimnazyum, Wydział krajowy jednakże nie zgadza się z tym życzeniem gminy a zważywszy że kraj nasz liczy obecnie 20 gimnazyów, szkół realnych zaś (licząc w to i nieotwartą dotąd szkołę realną w Stanisławowie) tylko sześć; zważywszy dalej, że ekonomiczny rozwój kraju szczególnie zaś wyzyskanie skarbów kopalnych i korzystniejsze użytkowanie z niewdzięcznych dziś dla rolnika okolic tej ziemi wymagają niezbędnie pomnożenia sił, w kierunku realnym należyte wykształconych; zważywszy nakoniec, że na przeważny wybór gimnazyów, do których obecnie znaczna część młodzieży z Sanockiego uczęszcza, wpłynęło przypadkowo najbliższe położenie miast, w których się tylko gimnazya mieszczą: mniema Wydział krajowy, że byłoby i dla okolic Sanoka i dla całego kraju pożyteczniej, gdyby w Sanoku zupełną szkołę realną założono. Co do ewentualnych kosztów utrzymywania tej szkoły podnosi Wydział krajowy, iż w petycji do Wysokiego Sejmu deklaruje się gmina miasta Sanoka, iż da stosowny lokal dla szkoły i kancelarji, usługę, pierwsze urządzenie wewnętrzne i drzewo na opał z lasów miejskich przez cały czas trwania szkoły, podejmuje się nareszcie zarządzić składki dobrowolne na pierwsze założenie biblioteki i potrzebnych dla szkoły zbiorów naukowych. Reszta, t. j. prawie sama już tylko opłata nauczycieli spadłaby na skarb państwa. Fundusz krajowy, do którego gmina w petycji swej także się odwoływała, nie mógłby z niczem na założenie i utrzymanie szkoły, o której mowa, przyjść w pomoc, już to z tego zasadniczego powodu, że do utrzymywania szkół średnich skarb państwa jest obowiązany, jużto dlatego, że reorganizacja szkół ludowych obarcza go obecnie i obarczać będzie w przyszłości znacznymi ciężarami, które go czynią niezdolnym do znaczniejszych wydatków na inne zakłady wychowawcze. Powołując się na zebrane powyżej powody udaje się niniejszem Wydział krajowy do Waszej Excellencyi z prośbą, ażeby Wasza Excellencya urządzenie wyższej szkoły realnej w Sanoku na koszt skarbu państwa spowodować raczył.

D. j. w.

O d p i s

reskryptu Wydziału krajowego z 17. lutego 1874 l. 2816, wystosowanego do spółki dzierżawców teatru Skarbkowskiego na ręce Wgo Waleryana Podlewskiego w miejscu.

Na posiedzeniu z dnia 14. stycznia b. r. powziął W. Sejm uchwałę treści następującej: „Sejm umieszcza w budżecie na rok 1874 dla spółki dzierżawców teatru Skarbkowskiego subwencyę 8000 Złr. wa.“ Uwiadamiając niniejszem WW. Panów o tém postanowieniu W. Sejmu winien Wydział krajowy w interesie tak instytucyi, której stér Panowie dzierżycie, jako tóż w interesie funduszu kr. wyłuszczyć Panom swoje zapatrywanie się w tej sprawie i postawić jasno warunki, od których wypłacenie subwencyi zawisłem czyni i czynić powinien, jeżeli nie chce narazić sceny narodowej w stolicy kraju na upadek a fundusz krajowy na bezowocne a przy tém tak znaczne wydatki. Przyczyny i podstawy, dla których ten krok robimy i dla których zamyślamy bliższej zażądać ingerencyi tak w zarząd ekonomiczny jak artystyczny są następujące:

1) Już w kontrakcie między byłym Wydziałem stanowym a Stanisławem hr. Skarbkim zawartym zobowiązał się tenże ostatni za subwencyę rocznych 4000 zł. mk. utrzymywać dobrą scenę polską a kontrolę nad tą sceną nadał Wydziałowi stanowemu. Już z tego pierwszego powodu jest Wydział krajowy uprawnionym do czuwania nad sceną polską, obecnie tem więcej, ile że W. Sejm potroił prawie pierwotną subwencyę a tem samem ma prawo żądać, aby scena polska była szkołą i dzwignią języka, dobrego smaku i estetycznego wykształcenia publiczności.

2) Uchwałą swoją z dnia 16 paźdz. 1871. polecli W. Sejm Wydziałowi kr. wykonywać kontrolę nad instytucjami z funduszu krajowego subwencyonowanemi.

3) W sprawozdaniu swoim wniesionem przez komisję budżetową do Wysokiego Sejmu wyraża się komisya budżetowa o teatrze polskim w następujący sposób: „Od chwili nsunięcia przywileju teatralnego, czego od tak dawna z takim naciskiem domagała się reprezentacya krajowa, zdawało się, że nadeszła lepsza chwila nie tylko dla całego majątku zakładu Drohowyckiego, ale także dla teatru polskiego, i że odtąd stauie on na stanowisku, które zająć powinna scena narodowa w stolicy kraju, a mianowicie że będzie szkołą i dzwignią języka, dobrego smaku i estytecznego wykształcenia publiczności. Nadzieja ta zawiodła po części, a to z powodu sporów i zatargów o zarząd teatru, które tamowały widoczny już postęp w rozwijaniu się sceny narodowej. Otóż nasuwa się uwaga, czy przy stanowisku, które względem wszystkich instytucyi dobra publicznego zajmuje Wydział kr., nie mógłby dobrą radą, pośrednictwem a nawet energicznem wystąpieniem zapobiedz tym sporom i anarchii grożącej upadkiem teatru polskiego we Lwowie i wpłynąć na ustalenie zarządu, mającego dostateczne uzdolnienie do odpowiedniego prowadzenia sceny narodowej.

4) Sami W. W. Panowie przyznajecie w petycji do Wysokiego Sejmu z dnia 20. grudnia 1873. iż w łonie samejże spółki istnieją spory, którym towarzyszy brak zaufania i demoralizacya artystów; w piśmie zaś do Wydziału kr. dnia 30. stycznia b. r. przez niektórych z Panów wystosowanem, pozycyca jaskrawiej jeszcze jest nacechowana przez słowa: „Że w łonie spółki wszczęły się procesa, których dotąd jeszcze nie pokończono i powychodziły na jaw rozmaite pretensye u pojedynczych członków; mających na oku prywatne swe interesa.“ Wydział kr. dalekim jest od tego, iżby z przytoczonych słów komisyi budżetowej i własnych słów W. W. Panów chciał wysnuć zarzuty jakiegokolwiek rodzaju przeciw tym, którzy się zajmowali sceną polską, przeciwnie nie zapoznaje ciężkiego trudu i trudnogo zadania, wiedzeni zapewne tylko patryotycznóm uczuciem a przypisuje niesnaski, klótnie procesa i spory więcej brakowi silnej ręki jednolitego kierunku, niż złej woli lub osobistym interesom. Mimo wszelako najlepszej chęci nieobwiniania nikogo nie może w sobie zataić Wydział

krajowy istnienia obecnie najniekorzystniejszych dla rozwoju sceny polskiej warunków. O ile Wydział krajowy mógł sformować sobie zdanie z wiadomości tak od pojedynczych członków spółki, jako też z podań spółki zasięgniętych jak niemniej z tej okoliczności zaczerpniętego, iż spółka nie ze wszystkiemi zobowiązaniami swolm względem fundacyi zadość uczyniła, stan finansowy przedsiębiorstwa nie w najlepszym znajduje się stanie a nadto z przebiegu rozpraw ogólnego zebrania przyjaciół sceny narodowej widać, iż kwestya co do zebranego kapitału akcyjnego nie została jeszcze ku zadowoleniu akcyonaryuszów załatwioną. Dalej nie można wiedzieć z naszych aktów, kto właściwie należy do spółki dzierżawców, bo kiedy w kontrakcie zawartym z administracją Skarbkowską widzimy jako kontraktujących także PP. Witalisa Smochowskiego i Jana Dobrzańskiego (ojca), na petycyi do W. Sejmu o subwencyę podanej nie widzimy już nazwisk tych dwóch Panów, ale podpisy hrabiów Eugeniusza Cetnera i Augusta Łosia. Przy pannyjącej w gronie spółki niezgodzie nie podobna domyśleć się nawet, kto prowadzi i na jakich podstawach ekonomiczny a kto artystyczny kierunek sceny polskiej. Zarząd ten jest formalną tajemnicą tak dla Wydziału jak dla publiczności, a może nawet dla niektórych członków spółki samej. — Mając przed sobą taki stan rzeczy Wydział kr. nim przystąpi do asygnowania subwencyi na rok 1874., musi przedewszystkiem jasno wiedzieć:

1) Kto stanowi spółkę.

2) Jakim aktem członkowie spółki określili wzajemne swoje prawa i obowiązki.

3) Jaki jest stan finansowy przedsiębiorstwa, a mianowicie co do przeszłości: jakie zobowiązania ciążyą na spółce względem akcyonaryuszów, fundacyi i trzecich osób, co do przyszłości zaś, jakie będą jej ciężary.

4) Z jakich źródeł myśli spółka zaspokoić ciężące na niej zaległości i z jakich źródeł zamysła ponosić wydatki na przyszłość z utrzymaniem dobrej sceny polskiej połączone.

5) W czyim ręku spoczywa władza wykonawcza w zarządzie.

6) Komu powierzony został artystyczny kierunek sceny.

7) Jak zamysła spółka zorganizować administracyę, ażeby na przyszłość zabezpieczyć sprężystość w administracyi ekonomicznej ład w finansach i doborowy kierunek artystyczny, zabezpieczający rozwój i postęp sceny polskiej. — Na te wszystkie punkta zechce Szanowna Spółka dać Wydziałowi kr. jak najdokładniejsze wyjaśnienia i dołączyć niezbędne alegata. Mianowicie zechcecie Panowie zastanowić się nad powyższemi punktami, nchwalić co uważacie za stosowne, aby spółkę trwale zorganizować, administracyę odpowiednią tak we względzie ekonomicznym jak artystycznym zaprowadzić i finanse uregulować. Proponujemy Wasze Wydział kr. chętnie i życzliwie weźmie pod rozwagę i skoro w nowo utworzonej organizacyi dopatrzy zdrowych zasad, ładu, sprężystości i gwarancyi dla przyszłości sceny naszej chętnie użyje swej pomocy. Skoro WW. Panowie zreorganizujecie administracyę, Wydział krajowy, aby być w ciągłej wiadomości o czynnościach administracyi i o stanie przedsiębiorstwa, ustanowi delegata do posiedzeń administracyi z prawem wglądania we wszystkie czynności spółki, jej akta, książki i stan finansów a do nadzoru nad artystyczną wartością przedstawięni uprosi kilku znawców, którzy ze swoich spostrzeżeń zdadzą Wydziałowi kr. sprawę. — Wydział krajowy tuszy sobie, iż Panowie w powyższych żądaniach będziecie widzieli to, czem one są, to jest z jednej strony dążenie utrwalenia prowadzenia sceny polskiej pod względem ekonomicznym i artystycznym, z drugiej strony gotowość podania WW. Panom pomocnej ręki w usiłowaniach prowadzących do tego celu. Warnkami osiągnięcia tego celu są: uregulowanie dawniejszych zobowiązań, zapewnienie potrzebnych dochodów na przyszłość, sprężysta administracya ekonomiczna i doborowy kierunek artystyczny. Środków do osiągnięcia tego celu Wydział kr. nie narzuca, owszem pozostawia Panom w tym względzie zupełnie wolną rękę, ale wypłatę subwencyi musi czynić zawiśłą od własnego uznania, czyli wybrane przez WW. Panów środki doprowadzą do celu. — Wydział kr. jest tego przekonania, iż WW. Panowie objawszy raz przedsiębiorstwo nie stanie na pół drogi, ale otrząsnąwszy się z dawnych waśni zorganizujecie się na nowo i wspólnie z Re-prezentacyą kraju dążyć będziecie do wzniesłego celu, którym jest rozwój i trwałość sceny narodowej.

Odpis

ekspedycyi I. referatu do L. 13723. W. k. z r. 1874.

Do zarządu przedsiębiorstwa sceny narodowej we Lwowie na ręce adwokata Dr. Henryka Starzewskiego.

W odpowiedzi na podanie wniesione dnia 8. Lipca 1874. L. 13723. Wydział krajowy postanawia następnie.

1. Niezapoznaje Wydział krajowy trudności, z jakimi WW. Panowie mieliście do walczenia w przeciągu pierwszego półrocza bieżącego roku, jak niemniej uznać musi, że aczkolwiek scena polska dużo jeszcze pozostawia do życzenia, postęp w artystycznym jej kierunku i dobre chęci i usiłowania są widoczne. Z tych tedy przyczyn, jak niemniej z powodu, że rozwój sceny nieda się w krótkim czasie uskutecznić, i że Wys. Sejm udzielając subwencji miał niezawodnie na myśli wspierać już same godziwe i rzetelne dążenia, Wydział krajowy zadowolniając się na teraz rezultatem osiągniętym w pierwszym półroczu przystępuje do wydania subwencji w kwocie 4.000 złr. w. a. na rzecz terazniejszego przedsiębiorstwa a to stosownie do życzenia WWPanów do rąk Administracyi fundacyi Skarbkowskiej.

2. Jeżeli wszelako Wydział krajowy chętnie podaje WWPanom pomocną rękę przez wydanie Wam tej pierwszej połowy subwencji, a rezultat waszych usiłowań w pierwszym półroczu przyjmuje jako zadatek na stateczny i skuteczny rozwój naszej sceny, to z drugiej strony oświadczyć musi, iż w myśl wyjawionych już dnia 17. lutego 1874. L. 2816 zasad przy wydaniu dalszych rat subwencji trzymać się będzie i musi następujących warunków:

- a) Przedewszystkiem musicie się WWPanowie najdalej do końca Sierpnia wykazać, żeście uzyskali koncesyę od c. k. Rządu i zawarliście kontrakt z Administracją fundacyi ś. p. Stanisława hr. Skarbka o dzierżawę teatru.
- b) Co do artystycznego nadzoru przedstawień mianuje Wydział krajowy równocześnie komitet znawców, który przedkładać będzie Wydziałowi krajowemu kwartalnie sprawozdanie ze swoich postrzeżeń o stronie artystycznej przedsiębiorstwa i wskaże środki zaradcze. Wydział krajowy weźmie te sprawozdania za podstawę do swoich obrad i wyda stosowne do Panów wezwania, do których WWPanowie zechcecie się zastosować.
- c) Niemniej i w ekonomicznym kierunku będzie Wydział krajowy prowadzić kontrolę przez delegata swego Wgo Radcę krajowego Edmunda Mochnackiego, którego prawem i obowiązkiem będzie być przytomnym przy posiedzeniach spółki i przekonać się o wszystkim dokładnie, żądać od WWPanów wyjaśnień a nawet wedle potrzeby wglądać do aktów ksiąg. Delegatowi nie będzie przysługiwać żadna decyzja, ale będzie jego obowiązkiem zdawać o swoich spostrzeżeniach sprawę Wydziałowi krajowemu i stawiać odpowiednie wnioski. Dlatego upraszam WWPanów, ażebyście zechcieli uwiadomić delegata wcześniej o odbyć się mającém posiedzeniu i byli mu pomocnymi w pełnieniu jego obowiązków. Do poleceń przez Wydział krajowy wydanych winniście

się WWPanowie zastosować i mieć na pamięci, że przedsiębiorstwo to nie jest przedsiębiorstwem zysku dla spółki, ale winno być instytucją narodową, przy której zysk pieniężny podrzędny tylko grać powinien rolę.

Czyniąc wyplatę dalszych rat zawisłą od dopelnienia tych warunków, Wydział krajowy wchodzi tylko w myśl i zamiary W. Sejnu; tym sposobem bowiem chce utrwalic prawidłowe i nieprzerwane prowadzenie przedsiębiorstwa, waśniom w każdym przedsiębiorstwie zawsze najszkodliwszym zapobiedz, wesprzeć WWPanów dobrą radą a nawet i poleceniem, jeżeli tego wymagać będzie dobro i powodzenie sceny polskiej, której rozwój i trwałość są i mogą być tylko jedynym powodem do udzielenia wsparcia tak znacznego z grosza publicznego.

A więc tylko ten cel mając na oku, wzywa Wydział krajowy WWPanów, ażebyście wspólnie z Wydziałem krajowym jeli się tej pracy, poświęcili wszelkie wasze starania rozwojowi naszej sceny i wykazali dosadnie skutki Waszej pracy, a tém samém nie tylko udaremniłi zabiegi waszych przeciwników o których wspominać w waszem podaniu, ale nadto usprawiedliwili zaufanie, jakie w Was pokłada Wydział krajowy udzielając snbwenyci i uzyskali względy publiczności, tój najważniejszej protektorki każdego przedsiębiorstwa teatralnego.

We Lwowie dnia 16. Lipca 1874.

Alegat I.

Odpis

Przedstawienia Wydziału krajowego z dnia 27. lutego 1874 l. 1846 wystosowanego do wysokiego c. k. Ministerstwa wyznań i oświecenia.

Oddawna było prawo polskie przedmiotem egzaminów ścisłych składanych w Uniwersytecie Krakowskim i lwowskim a to w zastępstwie prawa lennego, które po innych uniwersytetach Monarchii tworzyło jedną grupę rygorozów razem z prawem rzymskim i kanonicznem.

Stan ten uzyskał niedawno, bo w najwyższym postanowieniu z 25. września 1855 obwieszczonem reskryptem wys. c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty z 2. października 1855 (Dz. pr. p. Nr. 172) najwyższą Sankcyę, najnowsze jednak rozporządzenie wys. Ministerstwa Wyznań i Oświaty z dnia 15. kwietnia 1872 stanowiąc nowe normy o porządku rygorozów zmieniło stan rzeczy usankcyonowany najwyższym postanowieniem zasadniczo w tym kierunku, iż odtąd prawo polskie przestało wchodzić w liczbę przedmiotów egzaminacyjnych przy rygorozach, ustępując miejsca prawu niemieckiemu i jego historii.

Rozporządzenie to jest ze wszech miar niezgodnem z potrzebami Galicyi pod względem naukowym, praktycznym i narodowym a to nie dla tego, że w miejsce prawa polskiego wprowadzono prawo niemieckie i jego historią, lecz z tego powodu, iż prawo polskie i historię prawa polskiego usunięto zupełnie z szeregu przedmiotów egzaminu przy rygorozach.

O ile nam wiadomo zaniósł już w tej mierze grono profesorów Wydziału prawnego na Uniwersytecie lwowskim przedstawienie do wys. c. k. Ministerstwa wykazując w niemu ze stanowiska nauki i praktycznego jej zastosowania niekorzyści nowego porządku egzaminów.

Gdy przedstawienie grona profesorów jako przedstawienie organu najwięcej kompetentnego, musiało w obronie swego zapatrywania zebrać ze swego zakresu wszelkie argumenta, ograniczymy się na wykazaniu tylko tego, co w skutek zaprowadzenia nowego porządku przy rygorozach nie zgadza się z zasadą, prawem i potrzebami narodowości.

W tym względzie podnieść musi Wydział krajowy przedewszystkiem tę okoliczność, iż wyżej cytowane Najwyższe rozporządzenie z 25. września 1855 jako wydane w tych czasach, kiedy władza ustawodawcza spoczywała w ręku jego c. k. Apostolskiej Mości, jest ustawą, jako zaś takie może być zniesionem tylko w drodze ustawodawczej a nie na podstawie rozporządzenia ministeryalnego. Zasada ta ma od czasu zaprowadzenia konstytucyi tak pełne uznanie, iż przeciwko niej nie da się nic przytoczyć; ze stanowiska zaś narodowego musi Wydział krajowy stwierdzić, iż rozporządzenie, o którym mowa dotknęło cały kraj boleśnie i głęboko. Dziwiono się w ogóle, czy jest to możliwem, by w państwie, które przyjęło za swe godło równouprawnienie narodowości, w kraju, który przez tyle wieków był częścią dawniej Polski, usunięto prawo polskie i historią prawa polskiego tak potrzebnego jeszcze w stosunkach życia codziennego, będącego zawsze żywym obrazem wiekowego rozwoju narodu, wstawiając w miejsce jego prawo niemieckie i tegoż historią, których świadomość jest wprawdzie koniecznym warunkiem do umiejętnego wykształcenia, do których jednak narod polski nie może przywiązywać tej wagi, jaką ma prawo polskie i jego historią.

Teżsame powody i teżsame uczucia przewodniczyły Sejmowi Galicyjskiemu przy powzięciu następującej uchwały: „Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby u c. k. Rządu poczynił stosowne kroki, aby prawo polskie i jego historia, obok prawa niemieckiego było przedmiotem obowiązkowym ścisłego egzaminu prawno historycznego dla uczniów uniwersytetów we Lwowie i Krakowie.

Z dosłownego brzmienia tej uchwały raczy Wys. c. k. Ministerstwo powziąć przekonanie, iż nie rozchodzi się bynajmniej o wykluczenie prawa niemieckiego i jego historii lecz o ponowne wprowadzenie prawa polskiego i jego historii w szereg przedmiotów egzaminu przy rygorozach.

Odpowiednio żaden do otrzymanego mandatu ośmiela się Wydział krajowy postawić prośbę, aby Wys. c. k. Ministerstwo raczyło wydać rozporządzenie, ażeby prawo polskie i jego historia było obok prawa niemieckiego przedmiotem obowiązkowym ścisłego egzaminu prawno-historycznego dla uczniów uniwersytetu we Lwowie i Krakowie.

D. u. s.

Odezwa

do świetnego c. k. Namieśnictwa w miejscu.

Szanowną Odezwą z d. 8. Czerwca 1874 L. 23.034 świetne c. k. Namieśnictwo wezwało Wydział krajowy, ażeby na skutek udzielonego w odpisie reskryptu c. k. ministerstwa spraw wewnętrznych z d. 10. maja b. r. L. 2.806 zapłacił z funduszu krajowego 152.625 zł. 4 $\frac{1}{2}$ cent. tytułem odsetek od pożyczek udzielanych gminom w latach 1846 i 1847 z funduszu zapomóg poddańczych a zaciąganych z funduszu bukowińskiego religijnego gr. orientalnego i to z tej przyczyny, że fundusz zapomóg poddańczych nieposiada tyle środków, by pokrył należność w powołanym reskrypcie wymienionej reszty kapitału jako też i zalegających odsetek.

Wezwanie to upowodowało świetne c. k. Namieśnictwo jeszcze tą uwagą, że fundusz krajowy obowiązany jest dozaplacenia brakującej kwoty odsetków nie tylko w myśl IX. uchwały powziętej przez Sejm galicyjski na dniu 23. Września 1845 lecz także według reskryptu ministerstwa spraw wewnętrznych z d. 6. Sierp. 1862 L. 8.820.

Zanim przystąpi się do rzeczy samej, należy już zaraz na tém miejscu zaznaczyć, że reskrypt ministerialnego do L. 8.820|862 Wydziałowi krajowemu dotąd wcale nieudzielono a tém mniej rokowania z niem wedle tego reskryptu wdrożono — i dopiero przy tej sposobności Wydział krajowy po raz pierwszy dowiaduje się z udzielonego sobie w odpisie reskryptu w górze wspomnionego, iż reskrypt ministerialny do L. 8.820|862 miał być wydany w celu pewnych rokowań z reprezentacją krajową, by niepokruty niedobór w procentach zabezpieczono na ten przypadek, gdyby z aktywów funduszu zapomóg poddańczych nie dało się wierzytelności bukowińskiego gr. orient. funduszu religijnego całkowicie zaspokoić.

Wobec zaprzeczenia zatem samego co do podejmowania rokowań z reprezentacją krajową w kierunku naprowadzonym, okazuje się wyprowadzenie zobowiązań funduszu krajowego do zaplacenja żądanej kwoty, co najmniej bezpodstawném. — Ale i IX. uchwała Sejmu galicyjskiego z dnia 23. Września 1845 nie jest wcale po tem, by na zasadzie jej można od funduszu krajowego żądać zaplacenja kwoty 152.625 zł. 4 $\frac{1}{2}$ cent. a tém mniej jeszcze — jak to właśnie świetne c. k. Namieśnictwo w Odezwie swój podnosi — zobowiązywać ewentualny fundusz krajowy do zaspokojenia ostatecznych braków w kapitale.

Wszakże powołana uchwała Sejmu galicyjskiego brzmi wedle taktu oryginalnego jak następuje:

IV. Landtagsbeschluss.

Seine k. k. Majestät nm die A. g. Anordnung a. u. zu bitten, dass in Berücksichtigung der schweren Unglücksfälle, von welchen die Unterthanen der westlichen und nördlichen Gegenden dieser Provinz durch die dasselbst stattgefundenen Uiberschwemmungen heimgesucht wurden.

- a) Dem zur Unterstützung der nothleidenden galizischen Unterthaneu bestimmten Fonde, die Summe von 400.000 fl. C. M. aus dem Staatsschatze mit thunlichster Beschleunigung zugewendet werde, wobei sich die Stände bereit erklärten, die von dieser Summe mit vier vom Hundert zu berechnenden Zinsen für die Dauer von 10 Jahren, und zwar, nach Massgabe der hievon in

jedem Jahre geleisteten Rückzahlungen auf den landständischen Domestikalfond übernehmen zu wollen;

- b) damit *diese Aushilfe* im Falle der Nothwendigkeit noch bis zu der Summe von 1,500.000 fl. C. M. erhöht werde, von welchen Mehrbetrage die vierprocentigen Zinsen, *ebenfalls durch 10 Jahre vom ganzen Lande, nach Mass* aller direkten Steuern und der Tranksteuer, wie solche bis zum J. 1825 bestand, zu tragen seien.

Uchwała więc przytoczona zawiera w sobie najpierw tylko *prośbę*, by funduszowi zapomóg poddańczych udzielono *ze skarbu państwowego* S. 400.000 złr. m. k., a Stany oświadczyły w tym razie swoją gotowość, przyjęcia *na Stanowy fundusz domestykalny* opłacanie *przez lat 10* po 4% odsetek *w miarę zwrotów wiszczanych w każdym roku* — a jeżeliby zapomogę funduszowi zapomóg poddańczych nżyczyć się mającą *podniesiono do 1,000,000 złr. M. K.*, na ten czas dopiero miałby cały kraj *przez lat 10* ponosić *od nadwyżki t. j. od 1.000.000 złr. M. K. po 4% odsetki.*

Z tej uchwały ale nie można nawet i prostego zeznania długu co do procentów po 4% przez lat 10 a to od Sumy 400.000 złr. przez Stanowy fundusz domestykalny, zaś od 1,000 000 złr. przez kraj cały opłacać się mających wyprowadzić, gdyż *zaliczka* ze skarbu państwowego funduszowi zapomóg poddańczych użyczyć się mającą przedstawia się raczej *pojedyńczą dotacją*, za której procenta przez pewny okres lat i pod pewnemi warunkami Stanowy fundusz domestykalny a względnie cały kraj *tylko poręczył* — a to tem pewniej, o ile dopisek przez Franciszka barona Kriega de Hochfelden, podówczas przewodniczącego w Sejmie galicyjskim, własnoręcznie na dotyczącym protokole oryginalnym przy aprobowaniu tegoż domieszczony na arkuszu 6. jak najwyraźniej opiewa: „*Da die Stände für kein Kapital, sondern nur für die Interessen davon und auch dieses nur für eine bestimmte Anzahl von Jahren haften wollten,*“

Na przedstawienie w górze powołanej Uchwały Sejmu galicyjskiego Koronie, nastąpiło Najwyższe postanowienie z dnia 6. Grudnia 1845, które Prezydium krajowe do L. 1678|ggg zakomunikowało ówczesnym Stanom galicyjskim, jak na to w protokole podawczym pod dniem 19. Grudnia 1845 L. 1190 znajdnjemy wyciąg następującej treści: „*Landes-Präsidium Zl. 1678|ggg setzt in Kenntniss, dass Se k. k. Majestät mit all. h. Entschliessung vom 6. d. M. der von den versammelten Ständen vorgebrachten Bitte wegen Gewährung einer Beihilfe dem Landesunterstützungsfonde die allerhöchste Genehmigung zu ertheilen, und nach dem von der h. Hofkanzlei vorgelegten Antrage die Aufnahme eines Anlehens aus dem Bucoviner gr. o. u. Religionsfonde allergnädigst zu genehmigen geruht, und hiebei die Bereitwilligkeit der Stände, den nothleidenden Unterthanen selbst mit eigenen Opfern beizustehen, mit Wohlgefallen aufgenommen haben.*

Das h. Landes-Präsidium bedentet ferner, dass bereits die Verfügung getroffen wurde, damit einstweilen 50.000 fl. aus dem Bucowiner gr. o. u. Religionsfonde dem Landesunterstützungsfonde zugewendet, und die Interessen von dem Tage, an welchem jener Betrag *in die Dotazion* des letzteren Fondes übergeht, berechnet werden. — Hinsichtlich der einzuführenden Evidenz bezüglich der Rückzahlungen sowohl des Kapitals, als der Interessen werde die weitere Mittheilung von Seite der k. k. Landesstelle erfolgen.“

Na tem zamyka się cała korespondencya ces. Władz z reprezentacją krajową w tym przedmiocie a co dalej się stało, do jakiej wysokości dotacya funduszowi zapomóg poddańczych użyczona wzmogła się, kto i w jaki sposób z niej korzystał i jak w ogóle nią administrowano, z tutejszych aktów wcale nie widać — aż dopiero po upływie 20 lat najnowsza Odezwa Świetnego c. k. Namiestnictwa i dodany do niej odpis reskryptu ministeryalnego rzucają światło na całą sprawą.

I cóż z komunikatów dotąd przedstawionych dowiadujemy się —? Oto najpierw, że Wysoki Rząd nie uposażył fundnsz zapomóg poddańczych dotacyą ze skarbu państwowego, o którą jedynie proszono — lecz że zaciągnął z Bnkowińskiego gr. or. funduszu religijnego pożyczkę, z której z razu Sumę 50.000 złr. przyznaczył jako dotacyę funduszowi zapomóg poddańczych, i że już wtedy sama Korona, uznając dobre chęci Stanów i ich ofiarnosc w gwarantowaniu procentów, sam kapitał na wys.

Skarb przyjęła; następnie zaś, jak to z reskryptu ministeryalnego dołączonego w odpisie przy Odezwie Świątecznego c. k. Namiestnictwa okazuje się, tę dotację do Sumy 1,200.000 złr. M. K. podniósł. —

Gdy jednakże Stany w roku 1845 zebrane nie prosiły wcale o żadne zaciągnięcie pożyczki, lecz jedynie o podwyższenie dotacji funduszu zapomóg poddańczych ze skarbu państwowego i li jedynie na ten przypadek zobowiązały się do pewnych świadczeń — wys. Rząd postarał się o pożyczkę z Bukowińskiego gr. or. funduszu religijnego — to już tutaj zaszła rażąca różnica między obietnicą jednej strony a przyjęciem drugiej strony, a w takim razie wedle §. 869 ust. cyw. nie ma umowy.

Że zresztą ani z Bukowińskim gr.-or. funduszem religijnym, ani też z wys. Rządem, reprezentacja krajowa niezawierała żadnej umowy o pożyczkę, wystarczy przytoczyć, że nie wystawiono na to żadnego dokumentu a tém mniej takowego hypotecznie zabezpieczono; ale nawet jeżeliby chciano pożyczkę zaciągnąć, to niemożna było zobowiązać funduszu specjalnego t. j. krajowego, który pod ten czas nawet jeszcze nieistniał.

Jeżeli zaś wys. Rząd postąpił sobie według własnego swego zapatrywania i nieuwzględnił wyraźnego życzenia Stanów — i jeżeli imieniem funduszu krajowego reprezentacja krajowa z nikim nie zawarła umowy o pożyczkę — jakżeż można dziś o zobowiązaniu kraju do spłacenia procentów a ewentualnie także kapitału mówić?

To roszczenie okazuje się jeszcze tem więcej bezpodstawnem, jeżeli weźmie się na uwagę, że w zarządzie tyle razy wspomnianego funduszu zapomóg poddańczych ni to dawniejsze stany ni też obecna reprezentacja krajowa nie mają żadnego udziału — a tylko obecnie po raz pierwszy dowiadujemy się, że fundusz rzeczony ma pewne aktywa ale i znaczne passywa — o ile wszelako pierwsze są dokładne lub też ostatnie uzasadnione, dla braku wszelkiej ewidencji dotyczących rachunków, sądu żadnego wydać nie można. Trudnoby więc było Wydziałowi krajowemu na samych cyfrach przedstawionych polegając oświadczyć się w jakikolwiek sposób — jeżeliby nawet wierzytelność była rzetelną.

Nie przesądzając atoli wierzytelności samej co do tejże rzetelności, należy koniecznie cały stan rzeczy z stanowiska prawnego rozebrać, jeżeli oświadczenie Wydziału krajowego ma być uzasadnionem.

Owóż już w górze nadmieniono że umowa właściwa między Stanami a wys. Rządem co do dotowania funduszu zapomóg poddańczych nie przysłała właściwie do skutku — ale przypuściwszy że umowa pierwotnie zamierzona została zawarta, to w najgorszym razie dla funduszu krajowego, chcąc przyjąć oświadczenie Stanów z r. 1845 za obowiązujące, należałoby najpierw rozróżnić: które fundusze i w jakich kwotach zostały zobowiązane.

Z treści oświadczenia Stanów wypływa, że stanowy fundusz domestykalny co do Sumy 400,000 złr. m. k., zaś cały kraj co do reszty, t. j. jak w naszym przypadku co do Sumy 800.000 złr. m. k. zostały zobowiązanymi — całego więc niedoboru ryczałtem na 152.625 złr. 4 $\frac{1}{2}$ cent. ubliczonego od funduszu krajowego samego domagać się niepodobna, pokąd prosty rachunek niewykazałby, że niedobór rzeczony tylko od Sumy 800.000 złr. przypada.

Ale pominąwszy tę niedokładność — albowiem takowa, może być, że dałaby się wyjaśnić lub sprostować — to na wszelki przypadek zbywa wys. Rządowi na prawnej podstawie stawienia roszczeń Swoich bądź to do stanowego funduszu domestykalnego, bądź do funduszu krajowego jako ściśle takowego — a to tak pod względem kapitału jako też pod względem procentów.

I tak pod względem kapitału — bowiem do opłaty takowego reprezentacja krajowa nigdzie się nie zobowiązała

Ale także pod względem procentów — albowiem co do tych przedstawiają się po części stanowy fundusz domestykalny a po części cały kraj czyli fundusz krajowy jako ściśle takowy *prostemi ręcycielami* swoich udziałów i to jeszcze z pewnymi ograniczeniami a mianowicie tylko przez lat 10 licząc przebieg tego czasu od Grudnia 1845 a po części od r. 1847.

Ręcyciel zaś jest tylko podstawnym dłużnikiem (§, 1346 ust. cyw.) gdy tymczasem pierwszy dłużnik zostaje zawsze głównym dłużnikiem — a kto w naszym przypadku jest pierwszym dłużnikiem, tylko

wys. Rządowi i Tegoż organom może być wiadomém, albowiem nie Dominia dawne lecz wys. Rząd przez Swoje podwładne organa udzielał pożyczkę lub zapomogę dawniejszym poddanym i przestrzegał sam tychże uiszczenia się z zaciągniętych długów.

Na wszelki zaś przypadek może ręczyciel dopiero natenczas być wezwany do uiszczenia długów, gdy główny dłużnik pomimo npominań wierzyciela nie dopełni swej powinności (§. 1355 ust. cyw.) — o ile zaś dotyczące usiłowania wys. Rządu okazały się bezowocnemi, przynajmniej Reprezentacyi krajowej nie jest wiadomo, jak też niema na to żadnego dowodu, iż po stronie wierzyciela t. j. wysok. Rządu nie zachodzi zwłoka w ściągnięciu płynnych wierzytelności od dłużników (§. 1356 ust. cyw.)

Gdyby wszelako wys. Rząd wszelkim wymogom prawnym dotąd zakwestyonowanym uczynił za dosyć, to jeszcze zawsze ze skutkiem prawnym da się uczynić najslusniejszy zarzut z §. 1363 ust. cyw. — albowiem ręczenie ograniczało się li tylko na pewny okres czasu t. j. na przeciąg czasu 10 lat od r. 1845 lub najdalej od r. 1847 licząc — zatem obowiązek ręczyciela już dawno zgaś.

A na domiar wszystkiego można jeszcze powołać się na postanowienie z §. 1480 nst. cyw., wedle którego wszelkie trzyletne zapadłe procenta zadawniają się.

Wobec tego widzi się Wydział krajowy spowodowany do oświadczenia stanowczego, iż nie może bo niepowinien z funduszu krajowego jakiegokolwiek wypłaty celem zaspokojenia kwoty 152.625 zł. 4½ cent. żądanej asygnować — i musi raczej świetne c. k. Namiestnictwo uprzejmie upraszać, by zechciało we właściwej drodze o odpisanie tej kwoty jakoby na funduszu zapomóg poddańczych zalegającej postarać się.

Lwów dnia 3. Lipca 1874.

Alegat K.

Ustawa o bezpośrednich wyborach do Rady Państwa z dnia 2. kwietnia 1873 l. 15. dz. ust. p. i zarządzone w wykonaniu jej wybory do tego ciała ustawodawczego, dały pochoch żywiołom wrogim społecznemu porządkowi w kraju naszym do szerzenia między Indem odez w pobudzających do nieufności i waśni pomiędzy społecznymi warstwami, do stronniczej krytyki obowiązujących ustaw krajowych, do przedstawienia takowych za wynik machinacyj obmyślanych na ucisk lndu.

Takim atakom ulegają głównie postanowienia ustawy drogowej, nienchylenie dotychczas prawa propinacyi, obowiązek gmin ponoszenia połowy kosztów leczenia w szpitalach powszechnych swoich przynależnych, wyłączenie obszarów dworskich ze związkn gminy, a nawet ustawy szkolne. Ustawy te przez Wysoki Sejm uchwalone a przez Najjaśniejszego Pana sankcyonowane mają być wedle powyższych odez wynikiem stronniczej chęci pokrzywdzenia włościan. Wysoki Sejm i Wydział krajowy zbyt oddalone są od największej części ludności, ażeby skntecznie działać mogły przeciw podobnym zgubnym agitacyom.

Reprezentacye powiatowe natomiast, będąc po całym kraju rozsiane a więcej do ludu zbliżone, mają w pierwszym rzędzie to niezaprzeczenie trudne, lecz dla pomyślności kraju ważne a *zaszczytne* zadanie — stoczenia walki na tem polu i wykazania naocznie, czynami raczej, aniżeli mową, że klasy wykształcześnie nie żywią żadnych dla ludu nieprzychylnych zamiarów, że interesa wszystkich warstw ludności są wspólnemi, a oświeceni i zamożniejsi przodują mniej oświeconym i mniej zamożnym braćiom na polu *moralnego*, intelektualnego i materialnego rozwoju.

Niezapoznajemy wcale ani trudności powyższego zadania ani ofiarności, cierpliwości i wytrwałości potrzebnych do skutecznego działania na tem stanowisku.

Wiadomości statystyczne o stosunkach krajowych zestawione ze sprawozdań o czynnościach reprezentacyj powiatowych Wydziałowi powiatowemu przesłane, wykazują jednak dowodnie, iż usiłowania na tem polu nie zostały bezowocnemi.

Reprezentacye powiatowe, jako instytucye nowe, nie wyrósłszy z tradycyi przeszłości, a nie mając jasno określonych granic kompetencyi, nie odpowiedziały wprawdzie oczekiwaniom zbyt gorączkowym, nie zdołały wszystkich zadowolnić. Temu atoli dziwić się nie można. Sama jednak zawziętość, z którą przeciwnicy porządku występują przeciw reprezentacyom powiatowym i żądają zniesienia takowych jest najlepszą wskazówką, jak dzielnym czynnikiem stać się mogą i stać się powinny te reprezentacye dla ustalenia społecznej harmonii i dla pomyślnego rozwoju, materialnych i moralnych zasobów kraju naszego. Reprezentacye powiatowe są bowiem tą instytucją, w której najdzielniej i najskuteczniej podjąć możemy walkę przeciw zgubnym ich zamiarom.

Niech nam wolno będzie wyrazić nadzieję, że Wydział powiatowy nie tylko nie ustanie nadal w czynnych zabiegach o dobro swego powiatn, wykazując ludności w ten sposób naocznie staranność swoją o jego dołę, wykazując codziennie i za każdym krokiem pożyteczność tej instytucyi autonomicznej, ale nadto usilnie starać się będzie o nabycie tych sposobów działania, które stanowią właściwą cechę organów autonomicznych w krajach, w których samorząd stał się oddawna ustaloną już i wypróbowaną podstawą administracyi i urzędzeń społecznych.

Usunięcie o ile tylko być może strony czysto formalnej, bliższe bezpośrednie zetknięcie się ze stronami, zastąpienie gdzie można pisma żywym słowem, kierowanie instytucjami i ludźmi nie podług

biórowych norm, ale stosownie do danych okoliczności, do charakteru, uzdolnienia i właściwości takich, opieka nad podporządkowanymi sobie organami, nie tylko taka, jak ją ustawa przepisuje ale taka, jakiej wymaga każdorazowa potrzeba, udzielanie dobrej rady, poufnej skazówki, oto pomiędzy innymi są drogi, po których postępując dójść zdołamy do powyższego celu.

Szczególnie odpowiednią okazała się naprzykład w tym kierunku, praktyka, która ustaliła się w kilku Wydziałach powiatowych, wedle której w dniach i o godzinach z góry oznaczonych i ogłoszonych, mogą zgłaszać się mieszkańcy powiatu ustnie do delegowanych członków Wydziału powiatowego we wszelkich sprawach stojących w związku z zakresem działania Reprezentacji powiatowej i otrzymują natychmiast ustną lub jeżeli potrzeba zachodzi pisemną odpowiedź, — albo też sprawa przez nich przedłożona, załatwiona bywa na najbliższem posiedzeniu Wydziału powiatowego, jeżeli nieodzownie wymaga kolegiálnego załatwienia (§. 46. u. o repr. pow.). Podobne urządzenie nietylko uwalnia ludność od potrzeby uciekania się do pisarzy o spisywanie swych prośb, ale nadto wprowadza żywe zetknięcie się ludności z ich reprezentacją i wykonawczym jej organem, a tem samym najłatwiej usuwa wszelką nieufność, wykazuje naocznie pożyteczność instytucji i wywalcza dla niej powagę, wiarę w jej działalność, a tem samym wyrabia dla niej w poczuciu ludności posłuch i tak pożądaną egzekutywę, na której brak — tak głośne dają się słyszeć utyskiwania.

Gdyby Wydział powiatowy podobne posłuchania nietylko w swej własnej kancelaryi urządzać zechciał ale także uznał za stosowne upoważnić po innych miejscowościach delegatów swoich do odbierania w pewnych oznaczonych terminach zażaleń i życzeń ludności, któreby następnie przez tych delegatów Wydziałowi powiatowemu do załatwienia przedkładanemi, a załatwienia takowych przez Wydział powiatowy wydane — przez tychże delegatów proszącym stosownie do natury rzeczy ustnie oznajmianemi lub pisemnie wygotowane — doręczanemi, odczytywanemi i wyjaśnianemi były, niepodpada wątpliwości, — że tem większą byłaby korzyść z podobnego urządzenia wypływająca, i w krótkce ucichłyby pokątne agitacye przeciw klasom oświecenijszym i zamożniejszym. Środek właśnie przytoczony byłby jednym z wielu wyzucia się z form biórowych i wejścia w bezpośrednią styczność z ludnością i wykazania jej, że się istotnie i skutecznie opiekujemy jej interesami i sprawami dla niej żywotnemi, co jest jednym z kardynalnych warunków prawdziwego samorządu, a zarazem jednym z najdzielniejszych środków działania przeciw wszelkim pokątnym agitacyom.

Jak na tej drodze postępować należy dla spełnienia ważnego zadania reprezentacji powiatowej z góry określić się nieda, właściwości miejscowego położenia Wydział powiatowy najlepiej ocenić potrafi.

Kończymy zatem odezwę do obywatelskiej gorliwości Wydziału powiatowego, ażeby Wydział powiatowy z całą znajomością miejscowych stosunków obrał najstosowniejsze środki dla dopięcia powyższego celu i nie ustawał w gorliwej pracy na wytkniętej drodze. Gdyby Wydziałowi potrzebnemi okazały się dalsze wyjaśnienia lub rady Wydziału krajowego, nie omieszkamy udzielić takowych z całą gotowością.

We Lwowie dnia 20. Stycznia 1874.

Alegat L.

Protest, względnie rekurs D-ra Edwarda Stiasnego, członka Rady powiatowej Bialskiej przeciwko uchwałam Rady powiatowej Bialskiej z dnia 9. Maja r. b. z prozbą jak niżej i alegatu, wystosowanego do Wydziału krajowego.

Niżej podpisany wnosi przeciwko uchwałam Rady powiatowej Bialskiej w dniu 9. Maja r. b. zapadłym a mianowicie przeciwko :

- a) uchwale uznającej za ważne wybory z grupy mniejszych posiadłości, a w szczególności wybory z drugiego głosowania wynikające;
- b) uchwale unieważniającej jego wybór do Rady powiatowej z grupy większych posiadłości;
- c) uchwale, mocą której wybory marszałka, wicemarszałka i wydziałowych przedsięwzięto.

Protest. — ad a) Jedynie tylko przeciw wyborom z grupy mniejszych posiadłości wniesione zostały dwa protesty do c. k. Namiestnictwa; należało przeto sprawdzić na posiedzeniu 9. Maja pierwszej wyborów niezakwestyonowane, przezco by większość wyborów sprawdzoną została — a dopiero po ukonstytuowaniu się tym sposobem przystąpić do sprawdzenia wyborów zakwestyonowanych z grupy mniejszych posiadłości przez wysadzenie komisji, któraby akta wyborcze przejrziała i z wyniku sprawozdanie Radzie pełnej zdała; członkowie Rady powiatowej, których wybory zakwestyonowane powinni być tak od dyskusji jako też i głosowania w przedmiocie ich dotyczącym uchyleni; Rada powiatowa Bialska atoli inaczej sobie postąpiła, gdyż przystąpiono najpierwej do sprawdzenia wyborów z grupy gmin wiejskich jedynie zakwestyonowanych i to w ten sposób, że wybrano referenta, który na pełnej Radzie protokół wyborczy i jeden, tylko protest odczytał, podczas gdy o drugim proteście tu pod „|” w odpisie załączonym nawet wzmianki nie uczynił, a tem mniej wspominał o zarzutach w tym proteście się znajdujących, jak między innymi o kartkach przy głosowaniu powtórnem oddawanych, na których są tylko nazwiska bez imion, charakteru i miejsca pobytu spisane, chociaż w obrębie starostwa Bialskiego jedne i te same nazwiska są bardzo zwykle i okoliczności tej tak ważnej nie dotknięto nawet przy sprawdzeniu wyborów a nawet kartek z głosowania nieodpieczętowano; również nie było wzmianki o zarzucie w proteście „|” uczynionym, że do komisji wyborczej zasiadł pan Seeliger, za proszony przez komisarza Korostyńskiego przy drugim głosowaniu, chociaż pan Seeliger w grupie gmin wiejskich nie był wcale wyborcą. — Również podnieść należy i tę okoliczność, że protesty wniesione były w pierwszym rzędzie przeciwko nielegalnemu postępowaniu komisarza rządowego i dlatego obowiązkiem władzy politycznej było tę sprawę dochodzić i rozstrzygnąć, gdyż władzom autonomicznym nie służy prawo przeprowadzenia śledztwa przeciwko urzędnikowi rządowemu, a któreby było dosadnie wykazało, że wszystkie zarzuty w protestach poczynione są prawdziwe. — ad b) Do Rady powiatowej powołaany zostałem certyfikatem c. k. Starostwa Bialskiego a to na podstawie, że przy wyborach z grupy większych posiadłości otrzymałem 6 głosów na 10 głosujących. Większość Rady powiatowej chcąc mnie pod każdym warunkiem wykluczyć unierwaźniła dwa pełnomocnictwa a mianowicie Ehrlera i Borowskiego, a chociaż ci obaj głosów swoich mi nie dali, unieważniono przecieź mój wybór pod pozorem, jakoby po unieważnieniu rzeczonych pełnomocnictw nie miał absolutnej większości głosów, jakkolwiek jest prawdą, że gdyby dwa rzeczone pełnomocnictwa były przez komisję wyborczą za nieważne uznane to w takim razie na 8 głosów także 6 głosów na mnie by padły. — Aby wykazać, z jaką stronni-

czością większość Rady powiatowej w tym wypadku postąpiła, przytoczę tę okoliczność, że to samo pełnomocnictwo Ehrlera, który także nielegalnie w grupie najwyżej upodatkowanych głosował, za ważne uznane zostało. ad c) Wybór marszałka, wicemarszałka i członków Wydziału nie może być za ważne uznany, gdyż po wydaleniu się członków Rady powiatowej z grupy większych posiadłości i dwóch włościan pozostało jeszcze 20 członków a gdy przeciwko 10 z nich (z grupy gmin wiejskich) był w swym czasie protest do Wysokiego c. k. Namiestnictwa, jak świadczy receptis pocztowy 2/. wniesiony i ten protest nie był przy sprawdzeniu wyborów Radzie powiatowej przedłożonym i odczytanym przeto wybory tych 10 jeszcze sprawdzone nie zostały i ci zatem nie mieli prawa w głosowaniu brać udziału. Tym sposobem było przy tych wyborach tylko 10 członków uprawnionych, a gdy 10 nie stanowi większości, przeto uchwały zapadłe w d. 9. Maja, przeciw którym niniejszy protest jest wystosowanym, są nieważne. — W końcu nadmieniam, że wybrany na wicemarszałka p. Kopciński, jakkolwiek mechanicznie się podpisuje nie umie nawet czytać, że jest obecnie za burdy, których się dopuścił, wyrokiem już prawomocnym Sądu karnego na 8dniowy a w innej sprawie na 6tygodniowy areszt skazany i że przeciw niemu wniesione są do c. k. Sądu karnego skargi o nadużycie władzy urzędowej i o oszustwo a w końcu, że na posiedzeniu Rady gminnej w Kętach w dniu 15 b. m. uchwalono dla niego 17 głosami votum nieufności.

Oparty na powyższych powodach wnoszę prośbę: Wydział krajowy raczy:

- 1) uchwały Rady powiatowej Białskiej z d. 9. Maja r. b. za nieważne uznać;
- 2) stosowne kroki poczynić, aby (ze względu, że wybory z grupy gmin wiejskich nie odbyły się z winy komisarza rządowego legalnie) nowe wybory z tejże grupy rozpisane i przedsięwzięte zostały.

Dr Edward Stiasny m. p.

•. Wysokie c. k. Namiestnictwo!

1) Według §. 25. ord. wyb. pow. względnie §. 40. ord. wyb. sejmowej wywołany do głosowania wyborca powinien wymienić z dokładnem oznaczeniem te osoby, które sobie życzy mieć członkami Rady: tymczasem przy odbywaniu drugiego głosowania w kartkach, które Lindert i sekretarz Rady pisali i wyborcom do rąk wciskali, po największej części pisane są tylko nazwiska z wypuszczeniem imion i miejsca zamieszkania a przecież znajdujemy w powiecie więcej Lindertów, Wyrobków, Peterkows, Stachurów i t. d. nie można zatem mieć pewności na których głosowano; — komisya więc Lindertowska z domniemania tylko zapisywała głosy tym kandydatom, jakich sobie sam Lindert życzył;

2) Linderta wybrano jako członka komisji wyborczej, obowiązkiem więc jego było przy wyborach nieustannie być obecnym, mimo tego tenże przed ukończeniem pierwszego głosowania wydalął się kilkakrotnie do agitacyi, napominając delegatów zwolenników swoich, aby się nie wydalali z oświadczeniem, że na końcu wszystko dobrze zrobimy; — a podczas drugiego głosowania nawet przy komisji się nie znajdował i miejsce jego prezes Rady pow. zajmował, który nie będąc delegatem nie powinien był znajdować się przy wyborach.

3) Przy pierwszym głosowaniu wywoływał Lindert wyborców jako członek komisji, przy drugim głosowaniu zaś sam komisarz wyborczy, co się sprzeciwia §. 39. ord. wyb. sejm. i §. 25. ord. wyb. pow.

4) Podpisany zwrócił uwagę komisarza wyborczego na to, że ani prezes Rady, ani też sekretarz który to ostatni agitacyami się zajmował, nie powinien się w lokalu wyborczym znajdować, agitować i kartki pisać, lecz otrzymał wymijającą odpowiedź.

5) Według §. 42. ord. wyb. sejm. (§. 25. ord. wyb. pow.) zaciąganiem głosów do jednego spisu zajmuje się pisarz przydzielony przez komisarza wyborczego, drugi spis zaś prowadzić ma jeden z członków komisji wyborczej, gdy tymczasem czynność tę prowadził kancelista Rady powiatowej — nie członek komisji. Zważywszy że obrani członkowie z gmin wiejskich i miejskich w liczbie 17 z Lindertem zostają w jedności a w razie sprawdzenia wyborów przez zgromadzenie wybrane na mocy §. 29. ord. wyb. pow. większość na stronę nielegalnego wybora wypadła, raczy Wysokie c. k. Namiestnictwo akta wyborcze od c. k. Starostwa zażądać i słuszne w tej sprawie wydać orzeczenie.

Witkowiec dnia 25. Kwietnia 1874.

Feliks Zellner m. p.

Alegat Ł.

Doszło do naszej wiadomości, że w urzędach gminnych znajdują się często depozyta w papierach, wartościowych, stanowiące własność gminy lub funduszów, jako to: szpitalnych, szkolnych i t. p. tudzież własność urzędników gminnych, będące ich kaucją służbową i nie są zastrzeżone (winkulowane) na rzecz właścicieli.

Taki stan rzeczy nie jest właściwy, gdyż nie daje pewności bezpiecznego przechowania tych wartości, naraża równie przechowującego (depozytariusza) jak właściciela na możliwość poniesienia straty a często może gmina stać się odpowiedzialną swym majątkiem za szkodę wyrządzoną innym funduszom lub osobom prywatnym. — Podobne stosunki zachodzą także w Wydziałach powiatowych.

Wzywamy przeto Wydział powiatowy, ażeby:

- 1) z obowiązku swego czuwania nad tem, aby zakładowy majątek i zakładowe dobro gmin i zakładów gminnych nie zostały uszczuplone, przekonał się co rychlej, ażali w depozytach gmin tutejszego powiatu (miast, miasteczek lub gmin wiejskich) nie znajdują się papiery wartościowe wyżej poszczególnionego rodzaju, niemające zastrzeżenia (winkulacji) i aby wszelkiego dołożył starania, żeby te nieporządki bezwzględnie uchylone, t. j. papiery wartościowe należytą winkulacją zaopatrzone zostały;
- 2) jeżeli zaś podobne papiery wartościowe znajdują się w Wydziale powiatowym, należy bezpośrednio po otrzymaniu niniejszego reskryptu poczynić odpowiednie kroki celem zawinkulowania takowych. O ścisłym spełnieniu niniejszego wezwania, zechce nam Wydział powiatowy zdać sprawę.

We Lwowie dnia 19. maja 1874.

Chapter 3

The first part of the chapter discusses the importance of the study and the objectives of the research. It also outlines the scope of the study and the limitations of the research. The second part of the chapter discusses the methodology used in the study, including the data collection methods and the data analysis techniques. The third part of the chapter discusses the results of the study and the conclusions drawn from the findings. The fourth part of the chapter discusses the implications of the study and the recommendations for future research.

The study was conducted in a systematic and rigorous manner, following the principles of scientific research. The data collected was analyzed using statistical methods, and the results were presented in a clear and concise manner. The findings of the study are significant and have important implications for the field of study. The study also highlights the need for further research in this area and provides recommendations for future studies.

For further information, please contact the author.

§. 14.

Biorący pożyczkę wystawi podług załączonego wzoru ./ skrypt podpisany przez niego, jeżeli żonatym jest i z żoną żyje, przez żonę, w każdym razie zaś przez dwóch ręcycieli i dwóch świadków. Jeżeli dostarczył ręcycieli, muszą oni podpisać na skrypcie swoje zobowiązanie się. Skrypt ten przechowany będzie w skrzyni Kasy pożyczkowej aż do całkowitego umorzenia pożyczki, poczem zwróci się dłużnikowi.

§. 15.

Wraz z pożyczką otrzyma dłużnik książeczkę podług załączonego wzoru ./, w której będą dokładnie wypisane: pożyczona kwota, tudzież naznaczone do jej spłacenia terminy.

Każda wpłata, którą dłużnik uiszcza do Kasy, ma być w tej książeczce zapisana, i podpisem Naczelnika gminy i jednego kasyera w właściwej rubryce potwierdzoną.

§. 16.

Od chwili udzielonej pożyczki obowiązani są Naczelnik gminy i kasyerowie czuwać nad bezpieczeństwem wierzytelności, a jeżeliby dostrzegli, że udzielona pożyczka może u dłużnika przepaść, w szczególności, gdyby dłużnik zamierzał sprzedać swoje gospodarstwo lub część tegoż, Naczelnik gminy obowiązany jest starać się nakłonić dłużnika, aby dług swój dobrowolnie zabezpieczył zastawem.

Orzeczeniu Komisji pożyczkowej, że zachodzi obawa, iż dług przepaść może, dłużnik przyjęciem pożyczki poddaje się bezwarunkowo, uznaje takowe jako obowiązujące, i zrzeka się wszelkich przeciw temu możliwych zarzutów.

§. 17.

Jeżeliby w takim razie dłużnik nie chciał dać zastawu lub jeżeliby nie zapłacił w oznaczonym terminie czy to prowizyi, czy kapitału, lub raty tegoż, Naczelnik gminy winien zażądać od dłużnika natychmiastowego zapłacenia całego niespłaconego jeszcze kapitału, a dłużnik obowiązany będzie cały niespłacony jeszcze kapitał natychmiast uiszczyć. Gdyby dłużnik nie uczynił temu zadość, Naczelnik gminy obowiązany jest postarać się o zabezpieczenie i wyeksekowanie całej należności w drodze prawa, przy czém ma mieć miejsce postępowanie sumaryczne i najkrótsze, ustawami dozwolone.

§. 18.

Ręcyciele odpowiadają w miarę swego zobowiązania się, a w razie sporu poddają się sumarycznemu i najkrótszemu, ustawami dozwolonemu postępowaniu.

Zwykle winni oni zapłacić należność poręczoną przez nich dopiero wtenczas, gdyby takowa nie mogła być wyeksekwowaną z jakiegokolwiek powodu od dłużnika.

Wolno jednakże Radzie gminnej wedle swego uznania, nie dopuszczającego żadnego odwołania się lub zarzutu, żądać od ręcyciela zapłacenia należności z pominięciem dłużnika.

§. 19.

Dla pewnego przechowania pieniędzy, skryptów i ksiąg kasowych sprawi się skrzynię żelazem okutą z trzema zamkami, od których jeden klucz Naczelnik gminy, a po jednym każdy z kasyerów u siebie przechowa.

§. 20.

Instytut Kasy pożyczkowej może być zwiniętym tylko za uchwałą Rady gminnej, zatwierdzoną przez Radę powiatową. W razie zwinięcia wszelkie zasoby Kasy pożyczkowej stają się własnością

gminy. Kwoty wpływające do Kasy na podstawie §. 2 niniejszych statutów będą uwidocznione w osobnej ewidencji i zostaną w razie zwinięcia kasy zwrócone funduszowi ubogich miejscowych.

§. 21.

Statuta niniejsze mogą być zmienione tylko uchwałą Rady gminnej, i za przyzwoleniem c. k. Namiestnictwa i Wydziału powiatowego.

S k r y p t,

moją którego zeznaję (emy), iż otrzymałem (liśmy) z Kasy pożyczkowej gminy
tytułem pożyczki sumę, i obowiązuję (emy) się (solidarnie) zwrócić tę sumę Kasie
pożyczkowej w następujących ratach:

dnia zlr.
" "
itd. itd.

tudzież płacić jej od tej sumy, a względnie od nieuiszczonej jeszcze części tejże procent po . . . od
sta rocznie w miesięcznych ratach z góry, oraz poddaję (emy) się niniejszemu wyraźnie wszystkim
bez wyjątku postanowieniom i przepisom statutów tej Kasy pożyczkowej, potwierdzonych przez Wy-
sokie Władze.

Dano w dnia
(Podpis)

Za dopełnienie przyjętych przez (imię i nazwisko dłużnika) zobowiązań ręczymy Kasie pożyczkowej
gminy solidarnie jako ręczyciele i płatnicy naszym tak ruchomym jak nieruchomym
majątkiem, i poddajemy się wszystkim postanowieniom statutów tej Kasy.

Dano w dnia
(Podpisy świadków) (Podpisy ręczycieli)

Rzetelność powyższych podpisów stwierdza
Zwierzchność gminna gminy
Dano w dnia
(Pieczęć gminy) (Podpis naczelnika gminy)

Nie umiejących pisać podpisałem, a oni znak krzyża św. położyli.
(Podpis)

Liczba księgi dłużników

Kasa pożyczkowa

Gminy

Dłużnik

P o ż y c z y

Data	Warunki pożyczki	złr.	ct.
1. Listopada 1867.	Bierze 40 zł. w. a. ma zwrócić w następujących ratach: 1. Listopada 1868. złr. 20 1. Kwietnia 1869. „ 5 1. Listopada 1869. „ 10 1. Kwietnia 1870. „ 5 Razem złr. 40	40	

Z w r ó c i ł		Prowizya		Kapitał		Podpis naczelnika i kasyera
Dzień		złr.	ct.	złr.	ct.	
1. Listop. 1867.	płaci prowizyi	—	60			N. N. Naczelnik.
1. Lutego 1868.	dtto.	—	60			N. N. Kasyer.
1. Maja "	dtto.	—	60			N. N. Naczelnik.
1. Sierpnia "	dtto.	—	60			N. N. Kasyer.
1. Listopada "	płaci na kapitał	—	—	20		N. N. Naczelnik.
	i prowizyi od reszty	—	30			N. N. Kasyer.
1. Lutego 1869.	płaci na kapitał	—	—	10		N. N. Naczelnik.
	i prowizyi od reszty	—	15			N. N. Kasyer.
1. Maja "	płaci prowizyi	—	15			
1. Sierpnia "	dtto.	—	15			N. N. Naczelnik.
1. Listopada,	płaci resztę kapitału	—	—	10		N. N. Kasyer.

Wskazówki

dla skontrolujących gminne kasy pożyczkowe:

- 1) Przy skontrolce znajdować się winni: Naczelnik gminy, obaj kasyerowie, niemniej pisarz gminny. Nieobecność którejkolwiek z powyższych osób nie przeszkadza jednak przedsięwzięciu zamierzonego skontra; ta okoliczność jednak w akcie likwidacji zanotowaną być ma z przytoczeniem przyczyny nieobecności.
- 2) Przedewszystkiem ściśle zbadać należy sposób prowadzenia spraw kasowych, mianowicie:
 - a) jakie dochody wpływały do kasy od czasu ostatniego odbytego skontra (w razie pierwszego skontrolowania zaś, od założenia kasy) i jakie wydatki uskuteczniiono w tym czasie;
 - b) porównać wynik powyższego dochodzenia z istotnym znalezionym stanem kasy, wysledzić przyczyny możliwie zachodzących różnic i zarządzić sprostowanie wynalezionych błędów;
 - c) przekonać się, czyli dzienniki i księgi rachunków dłużników należycie są założone i prowadzone;
 - d) czy zachowywano przepisy statutów przy dawaniu pożyczek;
 - e) czy dłużnicy dotrzymują terminów opłaty odsetek i spłaty kapitału;
 - f) co czynił zarząd kasy w razie niedotrzymania przez dłużników terminu wypłaty;
 - g) czyli rachunki kasowe corocznie sporządzane i radzie gminnej a następnie Wydziałowi powiatowemu przedkładane bywają;
 - h) czyli odbywają się przepisane skontra;
 - i) czyli karty dłużne wystawiane bywają stosownie do przepisów ustawy i wedle wydanych formularzy, nie mniej, czy takowe należycie przechowane bywają.
- 3) Następnie sprawdzić należy pozycje dziennika kasowego — przekonując się, czyli pozycje wydatku udokumentowane są w sposób statutom odpowiedni, czyli pieniądze wpływające do kasy zapisywano do dziennika i czyli reszty kasowe z rachunków dawniejszych wpisane zostały do dziennika.
- 4) Uchybienia mniejszej wagi sprostuje natychmiast komisya skontrolująca, ważniejsze zaś przedstawi Wydziałowi powiatowemu do wydania właściwych zarządzeń.
- 5) Po dokonaniem sprawdzeniu należy zamknąć, t. j. podsumować dzienniki, zestawić kwotę ogólną dochodów i wydatków i uwidocznnić resztę kasową, która pozostaje po odtrąceniu wydatków od dochodów i podpisać to zamknięcie przez obecnych członków komisji.
- 6) Gdyby z porównania wynikłości zamknięcia z rzeczywistym stanem kasy, ostatecznie okazać się miała nadwyżka w kasie, należy zapisać ją do przychodu kasy, możliwy niedobór zaś odpowiedzialni zarządcy kasy natychmiast w gotówce do kasy wpłacić powinni, a obie te okoliczności w księdze kasowej uwidocznnić należy.
- 7) Nadto zwrócić należy uwagę na okoliczność, czyli klucze kasowe znajdują się w ręku tych osób, u których wedle statutów znajdować się powinny. Gdyby okazały się zaległości rat we właściwym terminie nie uiszczanych, najsurowiej nakazać zarządowi kasy ich wyegzekwowanie, czy to od dłużników, czy od poręczycieli, — pod osobistą odpowiedzialnością zarządu.

V.

STATUTA

Kasy pożyczkowej czyli funduszu zapomogi gminy

§. 1.

Fundusz zakładowy Kasy pożyczkowej gminy stanowi suma
(opisanie téjże).

§. 2.

Do Kasy pożyczkowej wpływać będą dla pomnożenia funduszu jój zakładowego wszystkie, na mocy §§. 60 i 61. Ustawy gminnej orzeczone kary pieniężne i taksy za pozwolenie muzyki, o ile nie zostaną użyte na utrzymanie lub wsparcie miejscowych ubogich. Coby z końcem roku administracyjnego z kar pieniężnych na ten cel użytém nie było, wpływa do Kasy pożyczkowej.

§. 3.

Za przyzwoleniem Wydziału powiatowego może Rada gminna lokować w Kasie pożyczkowej na procent roczny $5\frac{1}{100}$ kapitały gminne, lub zakładów gminnych.

§. 4.

Celem Kasy pożyczkowej jest udzielanie pożyczek pieniężnych członkom gminy którzy w tej gminie stale zamieszkują, i posiadają grunta lub domy, albo trudnią się przemysłem lub zarobkowaniem, a bez swej winy tak podupadli, iż potrzebują czasowej zapomogi.

§. 5.

Kasa pożyczkowa jest instytutem gminnym, i stoi pod nadzorem Rady gminnej a pod kontrolą Wydziału powiatowego.

§. 6.

Kasą pożyczkową zawiaduje Naczelnik gminy z dwoma kasyerami. Na kasyerów mają być wybierani gospodarze zaci, poważni i zamożni. Kasyerów mianuje i uwalnia Rada gminna, i może ich wybierać z poza swego grona. Urząd kasyera jest honorowy i bezpłatny.

Naczelnik gminy i kasyerowie stanowią komisję pożyczkową i orzekają większością głosów o udzieleniu pożyczki, o jój wysokości, i o ratach, w których wypożyczona suma ma być spłaconą. Oni prowadzą wreszcie rachunki kasowe zapomocą pisarza gminnego.

§. 7.

Naczelnik gminy jest prawnym zastępcą Kasy pożyczkowej w obec c. k. Sądów i Władz.

§. 8.

Rachunki kasowe prowadzi się w dwóch księgach. W dzienniku kasowym zapisuje się porządkiem chronologicznym z wymienieniem daty na lewej stronie wszystkie przychody Kasy, a na

prawej stronie wszystkie wydatki. W księdze dłużników ma mieć każdy dłużnik osobny arkusz, odpowiadający wydaney mu książeczce, na którego lewej stronie wypisuje się daną mu pożyczkę i postanowione terminy spłaty, a na prawej stronie zapisuje się porządkiem chronologicznym, z wymienieniem daty, wszystkie przez dłużnika uczynione wpłaty tak kapitału, jak procentów.

Księgi te mają być zesnurowane, a końce sznurów przytwierdzone pieczęcią gminną, Stronice ksiąg mają być numerowane.

§. 9.

Rada gminna ma prawo wglądania kaźdocześnie w zarząd Kasy i w rachunki, i ustanawiania w tym celu na mocy §. 38 Ust. gm. osobnej Komisji, a rewizyę Kasy winna zarządzać kilkakrotnie w ciągu roku.

Również i Wydział powiatowy ma prawo wglądania kaźdocześnie w ten zarząd i zarządzania rewizyi Kasy przez swego Delegata.

§. 10.

Naczelnik gminy jest obowiązany składać Radzie gminnej z końcem grudnia kaźdego roku rachunek roczny, i wykazać stan Kasy i wszelkie zaległości, czy to w kapitale, czy w procentach.

Po sprawdzeniu tych rachunków i wykazów winna Rada gminna przedłożyć je Wydziałowi powiatowemu.

§. 11.

Pożyczki udzielane będą na kredyt osobisty, jednak tylko za poręczeniem dwu ręczyeli na czas określony, nie dłuższy jak trzyletni, i za prowizyą od sta rocznie, to jest, . . . ct. w. a. od 1 złr. na rok, czyli . . . centa od reńskiego na miesiąc.

Prowizyę opłaca się miesięcznie z góry. Kapitał spłaca się w miesięcznych ratach, które postanowi dłużnikowi Komisya pożyczkowa przy udzielaniu pożyczki. Wolno jednak kaźdemu dłużnikowi spłacić przed terminem bądź prowizyę, bądź kapitał, tak częściowo jak całkowicie.

W miarę uiszczonych częściowych spłat kapitału, procenta tylko od niespłaconej resztującej kwoty mogą być nadal żądane.

§. 12.

Członkom gminy, utrzymującym się przeważnie z zarobku, wolno dawać pożyczki w wysokości od 5 złr. do 50 złr. (wyjątkowo do 100 złr.) spłacalne w ciągu jednego roku tygodniowemi ratami w ten sposób, iż dłużnik płaci przez 50 po sobie następujących tygodni w kaźdą sobotę $\frac{2}{100}$ t. j. po 2 centy w. a. od 1 kaźdego złr. w. a., a w 51. i 52. tygodniu, równie w tymże dniu po dwa i pół procentu od sta czyli po dwa i pół centa od 1 złr. Wypłatą tą umarza się całkowicie wzięta pożyczka i procenta od niej. Tego rodzaju pożyczka może być udzieloną tylko za poręczeniem dwóch ręczyeli.

§. 13.

Z wpływających procentów mają być przedewszystkiem opłacone procenta od kapitałów gminnych, lub zakładów gminnych, któreby były podług §. 3. tych Statutów ulokowane w Kasie pożyczkowej. Reszta procentów ma być doliczoną do funduszu zakładowego Kasy i służyć do dalszych pożyczek procentowych.

§. 14.

Kto pragnie uzyskać pożyczkę, ma się zgłosić do Naczelnika gminy, i wyłożyć mu swoje żądanie, to jest: ile chce pożyczyć, na jak długo i w jakich ratach chce spłacić pożyczony kapitał, winien nadto przedstawić dwóch ręczyeli.

Naczelnik gminy zawięzie kasyerów, z którymi razem tworzy Komisję pożyczkową, i przedłoży im to żądanie. Komisya pożyczkowa postanowi większością głosów, czyli i w jakiej wysokości pożyczka

ma być udzieloną, a w razie udzielenia, w jakich ratach spłacony być ma wypożyczony kapitał, lub czyli ma być udzielona pożyczka roczna, spłacalna w tygodniowych ratach.

Komisya pożyczkowa, orzeka czyli przedstawieni ręczyciele podają Kasie pożyczkowej dostateczną, pewność.

Od postanowienia Komisji pożyczkowej może żądający pożyczki odwołać się do Rady gminnej.

Orzeczenie Rady gminnej jest stanowczém, i niedopuszcza dalszego odwołania się. Wszystkie wymienione czynności odbywać należy ustnie. Tylko orzeczenie Rady gminnej zapisuje się jako uchwała do księgi uchwał.

§. 15.

Biorący pożyczkę wystawi podług załączonego wzoru ./' stosownie do rodzaju pożyczki, którą otrzymał, skrypt podpisany przez niego, jeżeli żonatym jest i z żoną żyje, przez żonę w każdym razie zaś przez dwóch ręczyeli i dwóch świadków. Skrypt ten przechowany będzie w skrzyni Kasy pożyczkowej aż do całkowitego umorzenia pożyczki, poczem zwróci się dłużnikowi.

§. 16.

Wraz z pożyczką otrzyma dłużnik książeczkę podług załączonego wzoru ./', w której będą dokładnie wypisane: pożyczona kwota, tudzież naznaczone do jej spłacenia terminy.

Każda wpłata, którą dłużnik niszcza do Kasy, ma być w tej książeczce zapisaną, i podpisem Naczelnika gminy i jednego kasyera w właściwej rubryce potwierdzoną.

§. 17.

Od chwili udzielonej pożyczki obowiązani są Naczelnik gminy i kasyerowie czuwać nad bezpieczeństwem wierzytelności, a jeżeliby dostrzegli, że udzielona pożyczka może u dłużnika przepaść, w szczególności, gdyby dłużnik zamierzał sprzedać swoje gospodarstwo lub część tegoż, Naczelnik gminy obowiązany jest starać się nakłonić dłużnika, aby dług swój dobrowolnie zabezpieczył zastawem.

Orzeczeniu Komisji pożyczkowej, że zachodzi obawa, iż dług przepaść może, dłużnik przyjęciem pożyczki poddaje się bezwarunkowo, uznaje takowe jako obowiązujące, i zrzeka się wszelkich przeciw temu możliwych zarzutów.

§. 18.

Jeżeliby dłużnik, który otrzymał inną pożyczkę, jak spłacalną w tygodniowych ratach, nie chciał w takim razie dać zastawu, lub jeżeliby nie zapłacił w oznaczonym terminie czy to prowizji, czy kapitału, lub raty tegoż, Naczelnik gminy winien zażądać od niego natychmiastowego zapłacenia całego niespłaconego jeszcze kapitału, a on obowiązany będzie takowy natychmiast uiścić.

Od dłużnika który wziął pożyczkę roczną, spłacalną w tygodniowych ratach, winien Naczelnik gminy zażądać natychmiastowego zwrotu takowej jeżeliby uchybił choćby jednej tygodniowej raty, a dłużnik obowiązany będzie uiścić cały, po potrąceniu już spłaconych rat pozostający jeszcze u niego kapitał, oraz prowizję po 6 od 100 od całego wypożyczonego kapitału, przypadającą od dnia wyliczenia pożyczki, aż do dnia ściągniętego i wypłaconego długu. Od dłużnika, który 50 rat uiścił, nie można nic więcej wymagać nad uiszczenie ostatnich niezapłaconych rat. Gdyby dłużnik, czy to jeden czy drugi, nie uczynił zadość wezwaniu Naczelnika gminy, Naczelnik gminy obowiązany jest postarać się o zabezpieczenie i wyekwowanie całej należności w drodze prawa, przy-czém ma mieć miejsce postępowanie sumaryczne i najkrótsze, ustawami dozwolone.

§. 19.

Ręczyciele odpowiadają w miarę swego zobowiązania się, a w razie sporu poddają się sumarycznemu i najkrótszemu, ustawami dozwolonemu postępowaniu.

Zwykle winni oni zapłacić należność poręczoną przez nich dopiero wtenczas, gdyby takowa nie mogła być wyekwowana z jakiegokolwiek powodu od dłużnika. Wolno jednakże Radzie gminnej wedle swego uznania, nie dopuszczającego żadnego odwołania się lub zarzutu, żądać od ręczyciela zapłacenia należności z pominięciem dłużnika.

§. 20.

Dla pewnego przechowania pieniędzy, skryptów i ksiąg kasowych sprawi się skrzynię żelazną okutą z trzema zamkami, od których jeden klucz Naczelnik gminy, a po jednym każdy z kasyerów u siebie przechowa.

§. 21.

Instytut kasy pożyczkowej może być zwiniętym tylko za uchwałą Rady gminnej, zatwierdzoną przez Radę powiatową. W razie zwinięcia wszelkie zasoby kasy pożyczkowej stają się własnością gminy. Kwoty wpływające do Kasy na podstawie §. 2 niniejszych statutów będą uwidocznione w osobnej ewidencji i zostaną — w razie zwinięcia kasy — zwrócone funduszowi ubogich miejscowych.

§. 22.

Statuta niniejsze mogą być zmienione tylko uchwałą Rady gminnej, i za przyzwoleniem c. k. Namiestnictwa i Wydziału powiatowego.

• | .

S k r y p t,

mocą którego zeznaję (emy), iż otrzymałem (liśny) z Kasy pożyczkowej gminy
tytułem pożyczki sumę, i obowiązuję (emy) się (solidarnie) zwrócić tę sumę Kasie
pożyczkowej w następujących ratach:

dnia zlr.
" "
itd. itd.

tudzież płacić jej od tej sumy, a względnie od uieuiszczonej jeszcze części téjże procent po . . . od
sta rocznie w miesięcznych ratach z góry, oraz poddaję (emy) się niniejszém wyraźnie wszystkim
bez wyjątku postanowieniom i przepisom statutów tej Kasy pożyczkowej, potwierdzonych przez Wy-
sokie Władze.

Dano w dnia
(Podpis)

Za dopełnienie przyjętych przez (imię i nazwisko dłużnika) zobowiązań ręczymy Kasie pożyczkowej
gminy solidarnie jako ręczyciele i płatnicy naszym tak ruchomym jak nieruchomym
majątkiem, i poddajemy się wszystkiemu postanowieniom statutów tej Kasy.

Dano w dnia
(Podpisy świadków) (Podpisy ręczycieli)

Rzetelność powyższych podpisów stwierdza

Zwierzchność gminna gminy

Dano w dnia
(Pieczęć gminy) (Podpis naczelnika gminy)

Nie umiejących pisać podpisałem, a oni znak krzyża św. położyli.
(Podpis)

1917

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

Formularz książki dłużniczej.

Liczba księgi dłużników

Kasa pożyczkowa

Gminy

Dłużnik

P o ż y c z y ł

Data	Warunki pożyczki	złr.	ct.
1. Listopada 1867.	Bierze 40 zł. w. a. ma zwrócić w następujących ratach: 1. Listopada 1868. złr. 20 1. Kwietnia 1869. " 5 1. Listopada 1869. " 10 1. Kwietnia 1870. " 5 Razem złr. 40	40	

Zwrócił		Prowizya		Kapitał		Podpis naczelnika i kasyera
Dzień		złr.	ct.	złr.	ct.	
1. Listop. 1867.	płaci prowizyi	—	60			N. N. Naczelnik.
1. Lutego 1868.	dtto.	—	60			N. N. Kasyer.
1. Maja "	dtto.	—	60			N. N. Naczelnik.
1. Sierpnia "	dtto.	—	60			N. N. Kasyer.
1. Listopada,,	płaci na kapitał	—	—	20		N. N. Naczelnik.
	i prowizyi od reszty	—	30			N. N. Kasyer.
1. Lutego 1869.	płaci na kapitał	—	—	10		N. N. Naczelnik.
	i prowizyi od reszty	—	15			N. N. Kasyer.
1. Maja "	płaci prowizyi	—	15			
1. Sierpnia "	dtto.	—	15			N. N. Naczelnik.
1. Listopada,,	płaci resztę kapitału	—	—	10		N. N. Kasyer.

1871		1872		1873		1874	
Year	Age	Year	Age	Year	Age	Year	Age
1871	1	1872	1	1873	1	1874	1
1871	2	1872	2	1873	2	1874	2
1871	3	1872	3	1873	3	1874	3
1871	4	1872	4	1873	4	1874	4
1871	5	1872	5	1873	5	1874	5
1871	6	1872	6	1873	6	1874	6
1871	7	1872	7	1873	7	1874	7
1871	8	1872	8	1873	8	1874	8
1871	9	1872	9	1873	9	1874	9
1871	10	1872	10	1873	10	1874	10
1871	11	1872	11	1873	11	1874	11
1871	12	1872	12	1873	12	1874	12
1871	13	1872	13	1873	13	1874	13
1871	14	1872	14	1873	14	1874	14
1871	15	1872	15	1873	15	1874	15
1871	16	1872	16	1873	16	1874	16
1871	17	1872	17	1873	17	1874	17
1871	18	1872	18	1873	18	1874	18
1871	19	1872	19	1873	19	1874	19
1871	20	1872	20	1873	20	1874	20

Liczba księgi dłużników

Kasa pożyczkowa

Gminy

Dłużnik

P o ż y c z y ł

Dzień	W a r u n k i p o ż y c z k i	złr.	ct.
1. listop. 1867.	<p>Bierze 20 złr. w. a. ma zwrócić, płacąc przez 50 po sobie następujących tygodni co sobotę po 40 ct. a przez dalsze dwa tygodnie także co sobotę po 50 ct. Pierwszą ratę tygodniową uiszczy 9. listopada 1867.</p>	20	—

Z w r ó c i ł				Podpis Naczelnika i kasyera
Dzień		złr.	ct.	
9. listop. 1867.	Płaci	—	40	N. N. Naczelnik gminy. N. N. Kasyer.
16. " "	"	—	40	N. N. Naczelnik gminy. N. N. Kasyer.
itd. itd.				

Wskazówki

dla skontrolujących gminne kasy pożyczkowe:

- 1) Przy skontrolowaniu znajdują się winni: Naczelnik gminy, obaj kasyerowie, niemniej pisarz gminny. Nieobecność którejkolwiek z powyższych osób nie przeszkadza jednak przedsięwzięciu zamierzonego skontrolowania; ta okoliczność jednak w akcie likwidacji zanotowaną być ma z przytoczeniem przyczyny nieobecności.
- 2) Przedewszystkiem ściśle zbadać należy sposób prowadzenia spraw kasowych, mianowicie:
 - a) jakie dochody wpływały do kasy od czasu ostatniego odbytego skontrolowania (w razie pierwszego skontrolowania zaś, od założenia kasy) i jakie wydatki uskuteczniło w tym czasie;
 - b) porównać wynik powyższego dochodzenia z istotnym znalezionym stanem kasy, wysledzić przyczyny możliwie zachodzących różnic i zarządzić sprostowanie wynalezionych błędów;
 - c) przekonać się, czyli dzienniki i księgi rachunków dłużników należycie są założone i prowadzone;
 - d) czy zachowywano przepisy statutów przy dawaniu pożyczek;
 - e) czy dłużnicy dotrzymują terminów opłaty odsetek i spłaty kapitału;
 - f) co czynił zarząd kasy w razie niedotrzymania przez dłużników terminu wypłaty;
 - g) czyli rachunki kasowe corocznie sporządzane i radzie gminnej a następnie Wydziałowi powiatowemu przedkładane bywają;
 - h) czyli odbywają się przepisane skontrolowania;
 - i) czyli karty dłużne wystawiane bywają stosownie do przepisów ustawy i wedle wydanych formularzy, nie mniej, czy takowe należycie przechowane bywają.
- 3) Następnie sprawdzić należy pozycje dziennika kasowego — przekonując się, czyli pozycje wydatku udokumentowane są w sposób statutom odpowiedni, czyli pieniądze wpływające do kasy zapisywano do dziennika i czyli reszty kasowe z rachunków dawniejszych wpisane zostały do dziennika.
- 4) Uchybienia mniejszej wagi sprostuje natychmiast komisja skontrolująca, ważniejsze zaś przedstawi Wydziałowi powiatowemu do wydania właściwych zarządzeń.
- 5) Po dokonaniu sprawdzenia należy zamknąć, t. j. podsumować dzienniki, zestawić kwotę ogólną dochodów i wydatków i uwidocznić resztę kasową, która pozostaje po odciążeniu wydatków od dochodów i podpisać to zamknięcie przez obecnych członków komisji.
- 6) Gdyby z porównania wynikłości zamknięcia z rzeczywistym stanem kasy, ostatecznie okazać się miała nadwyżka w kasie, należy zapisać ją do przychodu kasy, możliwy niedobór zaś odpowiedzialni zarządcy kasy natychmiast w gotówce do kasy wpłacić powinni, a obie te okoliczności w księdze kasowej uwidocznić należy.
- 7) Nadto zwrócić należy uwagę na okoliczność, czyli klucze kasowe znajdują się w ręku tych osób, u których wedle statutów znajdować się powinny. Gdyby okazały się zaległości rat we właściwym terminie nie uiszczanych, najsurowiej nakazać zarządowi kasy ich wyegzekwowanie, czy to od dłużników, czy od poręczycieli, — pod osobistą odpowiedzialnością zarządu.

Wakarusa

The Wakarusa River is a tributary of the Mississippi River system, flowing through the state of Indiana. It is named after the Shawnee word "Wakarusa," which means "white water." The river is approximately 150 miles long and drains a basin of about 10,000 square miles. It is known for its scenic beauty and is a popular destination for fishing and boating. The river is also an important source of water for agriculture and industry in the region.

The Wakarusa River is a significant part of the Indiana landscape. It flows through some of the most beautiful scenery in the state, including the famous "Wakarusa Bend" near Ellettsville. The river is home to a variety of fish, including bass, crappie, and sunfish. It is also a popular spot for canoeing and kayaking. The river is an important part of the local economy, providing water for agriculture and industry.

The Wakarusa River is a beautiful and important part of the Indiana landscape. It is a popular destination for fishing and boating, and it is an important source of water for agriculture and industry. The river is named after the Shawnee word "Wakarusa," which means "white water." It is approximately 150 miles long and drains a basin of about 10,000 square miles.

Alegat S.

Od chwili, kiedy okólnikiem z dnia 25. Lutego 1868. L. 1634. wezwaliśmy Wydziały powiatowe do starań około zakładania gminnych kas pożyczkowych, przesyłając im równocześnie aprobowane przez c. k. Namiestnictwo trojaki formularze statutów dla tych kas, liczba tych zakładów w kraju, dzięki usiłowaniam Wydziałów powiatowych — bardzo znacznie rozrosła się, jakkolwiek wzrost ten nie odnosi się do wszystkich powiatów w równej mierze. Jednakże obok tego pocieszającego objawu, okazuje się tak z nrzędowych jak z prywatnych doniesień, a przedewszystkiem z wiadomości o stosunkach kas pożyczkowych zbieranych w zeszłym roku, że kasy te w najznaczniejszej liczbie gmin nie przynoszą oczekiwanego pożytku z powodu, że ich administracja zbyt wiele pozostawia do życzenia.

Niedostatki w admnistracji gminnych kas pożyczkowych skreślone szczegółowo w „Wiadomocciach statystycznych“ na str. 120 i 121. skłoniły nas do wzięcia pod ścisłą rozważę, jakimi sposobami można by owa administrację ulepszyć, gdyż przyszliśmy do przekonania, iż nie należy przez wzgląd na wady obecne kas rzeczonych dążyć już teraz do zastąpienia ich innymi instytucjami, Powiatowe bowiem kasy pożyczkowe, jakkolwiek z pewnością także są pożyteczne, nie są w stanie zastąpić ludności wiejskiej kas pożyczkowych gminnych, z powodu oddalenia i połączonych z tem trudności w stosunkach wzajemnych między zarządem kasy a dłużnikami, — towarzystwa zaś zaliczkowe, będące niewątpliwie najdzielniejszą dźwignią warstw niezamożnych, nie znajdują dziś jeszcze w gminach wiejskich dość żywiołów, z którychby można złożyć zarząd, dający należytą rękojmnię odpowiedniej administracji.

Po bliższem zbadaniu rzeczy okazało się, że niektóre niedostatki w zarządzie gminnych kas pożyczkowych, dadzą się uchylić lub umniejszyć przez stosowne zmiany w statutach. Mianowicie wydało się potrzebnem zmienić w tym celu formularze I. i III. statutów na wstępie wspomnianych w ten sposób, żeby

po pierwsze: nie udzielać pożyczek jak tylko za poręką, na czem zyska bezpieczeństwo pożyczki i pewność zwrotu, na który poręczyciele nalegać będą ze swej strony;

po wtóre: żeby nie udzielać pożyczek na dłuższy czas jak na trzy lata i żądać zwrotu takowych w ratach tygodniowych lub miesięcznych, gdyż doświadczenie dowiodło, iż dłuższe terminy zwrotu narażają bezpieczeństwo pożyczki — tudzież, że częstsze a drobniejsze raty łatwiej przychodzi dłużnikom spłacać a zarządowi ściągać;

wreszcie: żeby pozostawić gminie oznaczenie w statutach wysokości stopy procentowej, która zależy od miejscowych stosunków i dlatego nie może być wszędzie jednakową. Z uwzględnieniem tych zmian, ułożono nowe formularze statutów IV. i V. z których przesyłamy Wydziałowi powiatowemu po 5 exemplarzy, wraz z taką liczbą exemplarzy niezmienionego II. formularza statutów z wezwaniem, żeby popierając dalej zakładanie kas pożyczkowych, zechciał zalecać gminom przyjęcie jednego z udzielonych niniejszem formularzy statutów i przy stosownej sposobności zachęcał gminy mające kasy pożyczkowe urządzone na podstawie statutów według wzoru I. i III., aby zmieniły statuta kas stosownie do wzorów nowo ułożonych IV. i V. — Zarazem oznajmiamy Wydziałowi powiatowemu, że c. k. Namiestnictwo pod d. 5. b. m. do l. 22.824. zaopatrzyło udzielone mu nowe formularze statutów klauzulą zatwierdzającą i oświadczyło, że statuta uchwalone przez reprezentacje gmin według brzmienia pomienionych formularzy IV. i V. i zatwierdzone przez Wydział powiatowy, mają być uważane jako ustanowione z przyzwoleniem c. k. Namiest. tak samo jak statuta ułożone podług dawniejszych wzorów I. II. i III. jeżeli stopa procentowa wyznaczona dla pożyczek, nie będzie przenosić 12% rocznie i jeżeli zarazem między tą stopą procentową a stopą procentową kapitałów lokowanych w kasie zachodzić będzie taki

stosunek, że pierwsza będzie przynajmniej o jeden procent wyższą niż druga. Również zastrzegło sobie c. k. Namiestnictwo, ażeby przedkładano mu zawsze jeden exemplarz każdego według wspomnianych formularzy nowo ułożonego, lub zmienionego statutu, a to zaraz po zatwierdzeniu takowego przez Wydział powiatowy.

Zechce przeto Wydział powiatowy przy zatwierdzeniu statutów ściśle przestrzegać warunków położonych przez c. k. Namiestnictwo a z dobrem kas pożyczkowych niewątpliwie zgodnych i tak jak to dotąd działo się przedkładać nam po jednym exemplarzu nowo zatwierdzonych statutów, celem zapisanania ich do księgi kas pożyczkowych i udzielenia następnie c. k. Namiestnictwu.

Nierównie większa część niedostatków w obecnym zarządzie gminnych kas pożyczkowych, nie stoi jednak w związku z postanowieniami statutów, lecz wynika z nieporadności miejscowego zarządu, która zniewala do rozciągnięcia stałej i w szczególności wchodzącej opieki na temi instytucjami, jeśli takowe mają przynosić trwale pożytek odpowiadający włożonym w nie kapitałom i rozwijać się coraz bardziej zamiast popadać w stagnację. Do urządzenia takiej opieki nad kasami pożyczkowymi gminnymi swego powiatu, wzywamy usilnie Wydział powiatowy, podając mu zarazem wskazówki, jakby takową należało urządzać z czerpanych doświadczeń w tych niezbyt licznych miejscowościach, gdzie kasy takie pomyślnie się rozwijają.

§. 9. wszystkich formularzy statutów kas pożyczkowych, zastrzega Wydziałowi powiatowemu prawo wglądania każdorazowo w zarząd kasy i w rachunki, i zarządzania rewizji kasy przez swego delegata. Kontrola, o której tu mowa — będzie jednak wtenczas dopiero skuteczną, jeśli będzie mogła być stałą i ciągłą. — W tym celu zechce Wydział powiatowy dla każdej kasy, której zarząd nie byłby zdolnym do samodzielnej administracji, urządzać stałą opiekę (kuratoryę) osoby wykształconej i na zaufanie zasługującej, a zamieszkałej w miejscu lub w pobliżu i włożyć na takiego delegata obowiązek czuwania nad zarządzeniem swą radą i szkoutowania kasy co trzy miesiące. — Sądzić wypada, — iż wszędzie prawie będzie można między duchowieństwem, większymi posiadaczami, dzierżawcami lub urzędnikami znaleźć odpowiednie osoby, które zechcą opiekować się jedną lub najwięcej dwoma kasami pożyczkowymi w miejscu lub najbliższem sąsiedztwie. Obok tego należy utrzymać w swej mocy postanowienie §. 10 statutów co do przedkładania rocznych rachunków z zarządu kasy radzie gminnej i Wydziałowi powiatowemu i wprowadzić koramizowanie wykazu rachunkowego przez delegata. — Przy takim urządzeniu tuszymy sobie, iż kasy pożyczkowe gminne, zaczną wszędzie, gdzie istnieją przynosić korzyści, które dziś dają tylko wyjątkowo, a gdy po ulepszeniu ich administracji będzie możliwem zasilić je obficie kapitałami lokowanymi, staną się powoli głównem źródłem kredytu dla ludności wiejskiej i uchronią ją od zabójczej lichwy.

Celem utorowania tak pożądaney zmiany, zechce tedy Wydział powiatowy, najpierw zająć się starannie wyszukaniem w myśl powyższych wskazówek odpowiedniego opiekuna dla każdej kasy pożyczkowej gminnej, której zarząd nie jest uzdolnionym do samodzielnej administracji, lub co najwięcej dla dwóch takich kas. W wyjątkowych razach może okazać się stosownem złożyć ową opiekę z dwóch lub najwięcej trzech osób, jednak ze względu na mniejszą sprężystość i spuszczenie się na pracę towarzyszy w ciałach zbiorowych, lepiej będzie porzucić na opiece jednej osoby. Następnie zechce Wydział powiatowy wezwać mianowanych delegatów, ażeby każdy rozpoczął czynność swoją, od szkoutowania kasy, w którymto celu udzielamy załączoną wskazówkę, jak należy takie szkoutowanie odbyć i ażeby rezultaty szkoutowania najdalej do dnia 15. października br. przedłożyli Wydziałowi powiatowemu.

W końcu wzywamy Wydział powiatowy, ażeby nam na podstawie wykazanych rezultatów szkoutowania i innych doniesień delegatów, tudzież własnych spostrzeżeń, zechciał złożyć sprawozdanie o stanie kas pożyczkowych w tamtejszym powiecie z końcem roku bieżącego.

We Lwowie dnia 3. Lipca 1874.

Alegat T.

Odpis odezwy Wydziału krajowego z dnia 27. Lutego 1874 do l. 3321 wystosowanej do Świetnej Rady szkolnej krajowej w miejscu.

W odezwie na dniu 30. Października 1873 do l. 9430 wydanej do Wydziałów powiatowych wyraża Świetna Rada szkolna krajowa zapatrywanie, że powiatowe dodatki do podatków bezpośrednich, które wskutek wstawienia 4% dodatku do wzmożenia funduszu szkolnego okręgowego, przekraczają 10% podatków bezpośrednich, nie wymagają przyzwolenia Wydziału krajowego w myśl postanowienia §. 23 ust. o repr. pow. Brzmienie tej ustawy nie dopuszcza jednak żadnego rozróżnienia co do prawa i obowiązku Wydziału krajowego, przyzwalania na pobór powiatowych dodatków do podatków bezpośrednich przynoszących 10% takowych, ani z powodu podstawy, której wypływeu są uchwalone dodatki, ani też pod tym względem, w czym zakresie leżą sprawy, na które te dodatki są uchwalone. W ogóle niema w ustawie o reprezentacji powiatowej co do konkurencji szkolnej postanowienia analogicznego do §. 88 nst. gm. Równie i ustawa z dnia 2. Maja 1873 l. 250 dz. ust. kraj. nie czyni w tej mierze wyjątku od ogólnych postanowień ust. o repr. pow. Dla tego mniema Wydział krajowy, iż uchybiłby obowiązku swemu przestrzegania praw i zakresu działania obowiązującymi ustawami reprezentacji krajowej przyznanych, gdyby zachowaniem milczenia w tej sprawie dopuścił, ażeby wyrobiła się praktyka ścieśniająca atrybucye jego. Wydział krajowy pozostawia atoli własnemu ocenieniu Świetnej Rady szkolnej krajowej, w jaki sposób w tej mierze postąpić za najstosowniejsze uzna, — i oświadcza gotowość wydania ze swej strony Wydziałom powiatowym stosownego pouczenia, jeżeli ta droga Świetnej Radzie szkolnej krajowej odpowiedniejszą się wyda. Przy tej sposobności podnosimy, iż z samego porządku stosunku władz wykonawczych do ciał reprezentacyjnych oddających im pewne fundusze do rozporządzenia wpływa obowiązek podawania wiadomości o sposobie i wyniku zarządu temi funduszami. Odpowiednem byłoby zatem, ażeby Rady szkolne okręgowe podawały rachunki Wydziałom powiatowym tych powiatów, które przyczyniają się dodatkami do funduszu szkolnego okręgowego. Takie postępowanie ze strony Rad szkolnych okręgowych tylko zachęcić zdoła Rady powiatowe, ażeby przyczyniały się do wzmożenia tego funduszu. Wydział krajowy mniema zatem, iż zarówno działa w interesie oświaty jak w interesie autonomii poruszając tę sprawę i wyrażając nadzieję, iż Świetna Rada szkolna krajowa zavezwać zechce Rady szkolne okręgowe, ażeby przysyłały rachunki funduszu szkolnego okręgowego Wydziałom powiatowym tych powiatów, które dodatkami do podatków przyczyniają się do funduszu szkolnego okręgowego. O powziętem postanowieniu zechce Świetna Rada szkolna krajowa uwiadomić Wydział krajowy.

APPENDIX

[The following text is extremely faint and illegible due to the quality of the scan. It appears to be a list or index of items, possibly names and dates, arranged in columns. The text is mirrored across the page, suggesting bleed-through from the reverse side.]

Alegat U.

Odpis odezwy Wydziału krajowego z d. 6. września 1872 L. 2656. wystosowanej do c. k. Namiestnictwa w miejscu.

Uwagi zawarte w piśmie c. k. Namiestnictwa z 13. lutego 1872. do L. 49616 a odnoszące się do wykonywania policyi nad czeladzią służbową, wzięt Wydział krajowy pod rozwagę i ma zaszczyt objawić swe zapatrywanie na tę sprawę w sposób następujący:

Postanowienia regulaminu służbowego z 1. lipca 1857. są trojakiemu rodzaju, odnoszą się bowiem do spraw natury cywilnej, karniej i policyjnej.

W myśl ustawy gminnej z 12. sierpnia 1866. §. 27 należy załatwianie spraw służbowych na obszarze gminnym we wszystkich trzech gałęziach niewątpliwie do Zwierzchności gminnej.

Co do obszaru dworskiego zachodzi ten wyjątek, że prawo karania na obszarze dworskim nie przysłuży Przyłożonemu obszarowi dworskiego, lecz c. k. Starostwu.

Pozostałoby przeto w sprawach służbowych przy obszarze dworskim załatwianie spraw natury cywilnej i policyjnej.

Tak przedstawia się rzecz w myśl obowiązujących ustaw.

Świetne c. k. Namiestnictwo podnosi w swém szacowném piśmie do L. 49616 trudności, jakie się przedstawiają przy zastosowaniu postanowień regulaminu służbowego do służ na obszarze dworskim głównie z tego powodu, że zwykle Przełożony obszarowi dworskiego jest oraz służbodawcą, więc jako interesowany we własnej sprawie czynności urzędowej sprawować nie może, a chcąc temu zaradzić przez delegację innej władzy upłynąłby najczęściej czas 30 dniowy, w którym skargi takie po ustaniu stosunku służbowego przed władze administracyjne wnoszone i przez nie osądzone być mogą.

Z tych tedy względów doradza Świetne c. k. Namiestnictwo, żeby w porozumieniu z Wydziałem krajowym przelać całą jurysdykcję nad sługami na obszarze dworskim na c. k. władze rządowe.

Lnbo Wydział krajowy nie zapoznaje korzyści, jakie z takiego zjednoczenia władzy w jedném ręku tok spraw niewątpliwie odnieść musi, zwłaszcza że przy dotychczasowej różnorodnej praktyce już samo ujednostajnienie postępowania i ściśle określenie granic kompetencji oddziałyoby korzystnie na przebieg tych tak mnogich a względnie ważnych spraw — nie widzi się jednak powołanym przystąpić do zapatrywania się Świetnego c. k. Namiestnictwa, uczyniłby bowiem prawodawstwu krajowemu ujmę w atrybucjach jemu wyłącznie przysługujących.

Zdaniem Wydziału krajowego należałoby przeto aż do uporządkowania tej sprawy w drodze ustawodawczej na tém poprzestać, żeby — jako to na wstępie wyłuszczone — sprawy wpływające ze stosunku służbowego na obszarze dworskim natury karniej załatwiał c. k. władze rządowe, natury cywilnej i policyjnej zaś władze autonomiczne a względnie Przełożeni obszarów dworskich i Wydziały powiatowe.

Żeby jednak choć w części uchylić niedogodności, jakie nastęrcza dotychczasowy stan rzeczy, Wydział krajowy skłonny jest wezwać wszystkie Wydziały powiatowe, ażeby na wypadek zachodzącej kolizji dotyczącego obszaru dworskiego delegowały już uaprzód stale te władze autonomiczne bądź to Przełożonych obszarów dworskich, bądź Zwierzchności gminne, któreby w zastępstwie Przełożonego obszaru dworskiego, co do którego zachodzi perkorescencya, załatwiał sprawy służbowe cywilnej i policyjnej natury.

Zechce przeto Światne c. k. Namiestnictwo objawić swoje zdanie, o ile się zgadza z zapatrywaniem Wydziału krajowego i jak dalej postąpić zamierza przy wydaniu poleceń podwładnym sobie organom.

Nareszcie podaje Wydział krajowy do wiadomości Światnego c. k. Namiestnictwa, że przedkłada Wys. Sejmowi na najbliższém zebraniu projekt ustawy o okręgach gminnych, wedle którego sprawowanie policyi miejscowej przechodzi na Naczelników okręgów, który usuwa przeto wszelkie niedogodności w tój sprawie. Gdyby powyższy projekt nie został przez Wys. Sejm uchwalonym, lub gdyby takowy nie uzyskał Najwyższej Sankcyi, — nie będzie miał Wydział krajowy nic przeciw temu, ażeby Światne c. k. Namiestnictwo wniosło do Wys. Sejmu przedłożenie względem uregulowania na przyszłość stosunków policyi służbowej na obszarach dworskich w myśl odezwy z d. 13. lutego 1872 do L. 49616.

D. j. w.

Alegat W.

Odpis odezwy Wydziału krajowego z dnia 4/11 1872 do l. 10012 wystosowanej do Świetnego ck. Namiestnictwa w miejscu.

W odpowiedzi na szacowne pismo z 10. Czerwca i 11. Lipca 1872 do l. 22976 i 31054 w sprawie rozstrzygnięcia rekursów od wyroków Zwierzchności gminnych orzekających o wynagrodzeniu za popełnioną szkodę polową — mamy zaszczyt oznajmić, że Wydział krajowy trwa w zupełności przy swem zdaniu rozwiniętem w tutejszej odezwie z dnia 7. Maja 1872 do l. 6277 i nie widzi się spowodowanym cofnąć swego rozporządzenia z 8. Marca 1872 do l. 1867 wydanego do wszystkich Wydziałów powiatowych, w którym wyrzeczono, że rozstrzygnięcie rekursów od orzeczeń Zwierzchności gminnych stanowiących o wynagrodzeniu za popełnione szkody polowe — należy do władz autonomicznych. Przeciwnie Wydział krajowy uprasza Św. ck. Namiestnictwo uprzejmie, żeby celem ujednostajnienia postępowania przy traktowaniu wspomnianych rekursów zgodnie z naszym zapatrywaniem zechciał pouczyć ck. Starostów.

Celem bliższego uzasadnienia naszego zdania pozwolimy sobie rozpatrzyć się bliżej w powodach, które Św. ck. Namiestnictwo za przeciwnem zdaniem przytacza i przytoczyć powody, które za naszym zdaniem przemawiają.

Świetne ck. Namiestnictwo wychodzi z tego założenia, że orzeczenie o wynagrodzeniu jest tylko dalszym wynikiem uznanej winy i kary, jest składową częścią jednego i tego samego wyroku, tak że z uchyleniem winy upada sama przez się dalsza część orzeczenia odnosząca się do wynagrodzenia i następuje uzasadnienie kompetencji ck. sądów, gdyż poszkodowany tylko przed sądem mógłby poszukiwać wynagrodzenia swej szkody.

Na poparcie tego twierdzenia powołuje się Św. ck. Namiestnictwo na §§. 23 24 i 26 minist. rozp. z 30 Stycznia 1860.

Wydział krajowy tego zdania żadną miarą podzielać nie może.

Wprawdzie uzupełniając wywody Św. ck. Namiestnictwa można by powołać się na analogiczne postanowienia powszechnie obowiązującej ustawy karnej, a mianowicie na §§. 359 i 364 procedury karnej, które stanowią, że gdzie niema uznanej winy tam o orzeczeniu względem wynagrodzenia wyrażonej szkody przez sąd karny mowy być nie może.

Ani wywody Św. ck. Namiestnictwa ani powołanie się na analogię właśnie powołanych postanowień nie zdołają nas zachwiać w naszym zdaniu, bacząc na ducha ustawy i wyraźne postanowienia §§. 18, 19, 26, 27 i 28 minist. rozp. z 30. Stycznia 1860.

Właśnie powołane minist. rozporządzenie jest rękojmią dla tej części ludności, która oddaje się rolnictwu.

To rozporządzenie używa bowiem rolnictwu nieodzownej opieki i ochrony przez szybkie i doraźne sądenie szkód polowych oszczędzając poszkodowanym znużoną, kosztowną i niepewną drogę cywilnego procesu.

Gdybyśmy poszli za zdaniem Św. ck. Namiestnictwa ścieśnilibyśmy tę opiekę wbrew wypowiedzianemu zamiarowi ustawodawcy do nader szczupłych rozmiarów; nikt niezaprzeczy bowiem, że wypadki, gdzie idzie li o wynagrodzenie szkody a nie o uznanie winy i wymiar kary, często wydarzać się mogą. Ileż to razy byłoby przy dobrym nawet nadzorze zbląka się i wyrządzi szkodę w polu. W takim wypadku niema ani zléj woli ani opieszałości, więc o uznaniu winy mowy być nie może. Ileż

to razy zdarza się, że właściciel bydła lub mniemany sprawca nie może być na razie wyśledzonym, niemożna więc orzec, czy cięży na nim jaka wina lub nie?

Wszystkie te wypadki przekazuje Św. ek. Namiestnictwo do sądów; zdaniem naszym zaś powinny je roztrzygać Zwierzchności gminne wedle postanowień minist. rozporządzenia z 30. Stycznia 1860, gdyż tylko wtenczas można mówić o skutecznej ochronie dobra polowego.

Tyle co do ducha ustawy, a teraz pozwolimy sobie wziąć pod bliższy rozbiór te §§. minist. rozporządzenia z 30. Stycznia 1860 które za naszym zdaniem przemawiają i tak:

§§. 18. i 19. zawierają postanowienia dla straży polowej i Naczelnika gminy, a względnie Przełożonego obszaru dworskiego w tym wypadku, jeżeli szkoda została zrażdżona przez bydło.

W tych §§. niema najmniejszej wzmianki o winie, o zlej woli lub opieszałości, a przecież ustawa nakazuje i straży polowej i zwierzchności miejscowej wkraczać i rozwijać swą czynność we wszystkich tych wypadkach bez względu na to, czy szkoda została zrażdżoną wskutek winy lub nie. Gdyby prawodawca zamierzał wykluczyć te wypadki, gdzie idzie jedynie o wynagrodzenie a nie o winę, byłby zaraz na wstępie użył wyrazów: „W razie popełnionego przestępstwa polowego ze zlej woli lub opieszałości winna straż polowa i t. d.

Snać zamierzał prawodawca objąć postanowieniami powołanego rozporządzenia także te wypadki, gdzie idzie jedynie o wynagrodzenie zrażdżonej szkody, a nie zamierzał wcale wypadków tego rodzaju przekazywać kompetencji sądów, jak to Św. ek. Namiestnictwo czyni.

Lecz o wiele jaśniej i całkiem stanowczo rozwiązują tę kwestyę §§. 26. i 27. które zawierają postanowienia o orzeczeniu.

Pierwszy z powołanych §§. opiewa: Orzeczenie winno też oznaczyć wynagrodzenie szkody, a jeśli trzecie osoby, których o współnictwo obwiniać nie można, ciągnęły korzyść ze szkody polowej n. p. z uszkodzeń zrażdżonych przez wypasienie i t. p. ma nadto orzeczenie oznaczyć, o ile te osoby obowiązane są do wynagrodzenia szkody poszkodowanemu.“

Tu już najwyraźniej wypowiedziano, że orzeczenie może odnosić się do takich osób, które niepełniły żadnego przestępstwa i których karać nie można, a przecież o ich obowiązku do wynagrodzenia należy orzec i nienależy odstępywać sprawy sądowi.

Drugi ustęp §. 27 powołanego rozporządzenia opiewa: Jeżeli w uszkodzeniach zrażdżonych przez wspólne stado nie można dojść, które bydło szkodę zrażdziło i kto jest jego właścicielem, tedy właściciele wszystkich bydła, znajdujących się w stadzie solidarnie obowiązani są wynagrodzić poszkodowanego.

Ten §. orzeka jak najwyraźniej o obowiązku do wynagrodzenia względem takich osób, na których najmniejsza nie ciąży wina i przypuszcza takie wypadki, w których nikomu nie można przypisać winy.

Przypuścimy n. p. że takie wspólne stado, o jakim mówi §. 27 było pod najlepszym dozorem i pomimo najusilniejszych starań dozorców przeszkodzenia złemu, wstąpiło na cudze pole i zrażdziło znaczną szkodę.

W tym wypadku ani o winie ani też o karze mowy być niemoże, a przecież należy ten wypadek podciągnąć pod postanowienia minist. rozp. i orzec o obowiązku do wynagrodzenia szkody a nie przekazywać go do kompetencji sądów.

Jak się da pogodzić postanowienie §§. 26 i 27 z twierdzeniem Św. ek. Namiestnictwa, że orzeczenie w sprawach polowych musi oskarżonego uznać winnym przestępstwa i musi wyrzec jakakolwiekby, choćby najlżejszą karę np. naganę, pozostawiamy własnemu ocenieniu Św. ek. Namiestnictwa, a twierdzimy właśnie przeciwnie, że w tych wypadkach orzeczenie musi uznać obwinionego niewinnym i niemoże wypowiedzieć żadnej choćby najlżejszej kary np. nagany.

Wypada nam jeszcze wspomnieć o wyżej przytoczonych postanowieniach nstawy karnej a mianowicie o §§. 359 i 364.

Analogia tych postanowień nie może być żadną miarą do przestępstw polowych zastosowaną a to dla tego, bo pierwsze wedle §. 5. powszechnej ustawy cywilnej na analogię tylko wtenczas można woływać się, jeżeli zachodzącej wątpliwości nie można rozwiązać z treści ustawy, a właśnie wykazaliśmy, że §§. 26 i 27 rozwiązują stanowczo tę wątpliwość a właściwie, że w obec jasnych postanowień

tych §§ żadna w tej mierze wątpliwość nie zachodzi. Wykazaliśmy nadto jaka myśl przyświecała prawodawcy przy wydaniu rozporządzenia z d. 30. Stycznia 1860 — dość zatem nadmienić, że dając opiekę rolnictwu i ochronę dobru polowemu, powołane rozporządzenie stanowi o wyjątkach z ogólnych postanowień i nie da się zatem podciągnąć pod ogólne postanowienie powszechnych ustaw. Na tej podstawie przystępujemy do bliższego rozgraniczenia kompetencji.

Zdaniem naszym dadzą się te wypadki, w których Światne c. k. Namiestnictwo kwestyonuje kompetencję władz autonomicznych na trzy kategorie podzielić,

I. Do pierwszej kategorii należałyby te wypadki, w których całe postępowanie ogranicza się li do wysiedzenia wysokości szkody a orzeczenie miało by się odnosić jedynie do ustanowienia obowiązku wynagrodzenia szkody.

Wyżej wykazaliśmy, że dochodzenie i rozstrzyganie w takich wypadkach należy do wyłącznej kompetencji władz autonomicznych, a nie do c. k. sądów, jak to Światne c. k. Namiestnictwo przypuszcza.

Zresztą nie możemy przemilczyć uwagi, że we wszystkich tych wypadkach, w których zachodzi wątpliwość, czy pewna sprawa należy do kompetencji władz autonomicznych, czy zaś do c. k. sądów, odnośny spór o kompetencję mógłby być wytoczonym i załatwionym jedynie między temi władzami, a nie między władzami autonomicznymi a Światnem c. k. Namiestnictwem, które niema obowiązku bronięcia praw c. k. sądów.

II. Do drugiej kategorii zaliczamy te wypadki, w których śledztwo i orzeczenie odnosi się do winy i kary a oraz, do wynagrodzenia, a w których rekurs skierowany jest tylko przeciw tej części wyroku, która odnosi się do wynagrodzenia szkody.

Zdaniem naszym rozstrzyganie wszystkich tych rekursów należy do wyższych władz autonomicznych, albowiem wskazaliśmy, że wina i kara nie jest tak ściśle połączoną z obowiązkiem wynagrodzenia, ażeby z uchyleniem winy upadała sama przez się dalsza część orzeczenia; i owszem udowodniliśmy przeciwnie, że często orzekać należy o obowiązku wynagrodzenia, jakkolwiek o przewinieniu mowy nie ma; jeżeli więc rekurs skierowanym jest tylko przeciw temu ustępowi wyroku, który orzeka o wynagrodzeniu a pierwsza część wyroku odnosząca się do winy, przez zaniechanie rekursu stała się prawomocną sądzimy, że wyższe władze autonomiczne nie wchodząc w rozpoznanie pierwszej części wyroku całkiem snadnie bez przekroczenia granic swej kompetencji mogą i powinny rozpoznać drugą część tego wyroku i rekurs stanowczo załatwić, tak samo jak to uczynią władze rządowe, jeżeli rekurs odnosi się li do winy i kary, a nie jest skierowany przeciw tej części orzeczenia, które stanowi o wynagrodzeniu.

III. Do trzeciej kategorii należą wypadki, w których orzeczenie odnosi się do winy i kary, a oraz do wynagrodzenia, rekurs zaś skierowany jest przeciw całej treści orzeczenia.

Zdaniem naszym powinny w takich wypadkach o winie i karze orzekać władze rządowe a następnie odstąpić sprawę władzom autonomicznym celem załatwienia drugiej części rekursu.

Wykazaliśmy bowiem, że obowiązek wynagrodzenia nie jest tak ściśle połączony z winą i karą, iżby stanowił składową część orzeczenia i nie mógłby osobno być rozpoznawanym.

Kończąc na tem winniśmy jeszcze Świat. c. k. Namiestnictwu wyjaśnić, że wydanie okólnika z dnia 8. Marca 1872 do l. 1867 nie czekając na odpowiedź, jedynie w skutek pomyłki naszej Expedytury nastąpiło, która nie bacząc na uwagę na referacie domieszczonej, że ma zaniechać ekspedycyi okólnika i akta zwrócić do biura, wygotowała i rozesała okólnik.

Faint, illegible text covering the page, likely bleed-through from the reverse side. The text is too light to transcribe accurately.

Alegat X.

Odpis okólnika c. k. Namiestnika z dnia 21. Listopada 1873, L. 58.147 wystosowanego do wszystkich P. P. c. k. Starostów.

Na zapytanie Wydziału krajowego co do kompetencji władz autonomicznych rozstrzygnięcia w wyższych instancjach rekursów przeciw orzeczeniom zwierzchności gmin wydawanym, na podstawie rozporządzenia minist. z d. 30. Stycznia 1860 N. 28 dz. p. p. oznajmiło c. - k. Namiestnictwo, iż postanowienia tego rozporządzenia w związku z postanowieniami §. 60 i 61 ust. gm. nie dopuszczają wątpliwości, że rekursy przeciw orzeczeniom o przestępstwach polowych, które wydają zwierzchności gmin na podstawie §. 27. lit. d. i §. 60 ust. gm. wyłącznie tylko c. k. Starostwa w drugiej instancji a w dalszej instancji Namiestnictwo rozstrzygać mają kompetencję a to i w tych wypadkach, jeżeli rekurs wymierzony jest tylko przeciw orzeczeniu zasądzającemu obwinionego na wynagrodzenie wyrządzonej szkody polowej a nie odwołuje się także od orzeczenia co do winy i kary na rekurenta nałożonej.

Orzeczenie bowiem wydane na podstawie rozp. min. z d. 30 Stycznia 1860 względem wynagrodzenia szkody polowej jest wynikiem i stanowi część nierozłączną orzeczenia karnego uznającego winę przestępstwa polowego i skazującego przestępcę na karę, te części orzeczenia stoją ze sobą w tak ścisłym związku, iż nie jest możebnym ocenić należycie zażaleń rekursów skierowanych przeciw zasądzeniu na wynagrodzenie szkody polowej nie wchodząc zarazem w rozbiór części rekursowanego orzeczenia dotyczącej winy i kary rekurenta i odwrotnie; dla tego też niemożebnymby nawet było przeprowadzenie postępowania, według którego rekurs, o ile dotyczy orzeczenia co do winy i kary miałyby rozstrzygać władza polityczna, o ile zaś dotyczy zasądzenia na odszkodowanie, władza autonomiczna.

Orzekać zaś względem pretensyi prawnych o wynagrodzenie szkody doznanej na majątku do gospodarstwa polowego należącym niezawisłe od śledztwa karnego względem przestępstwa polowego, nie są powołane ani zwierzchności gminne z mocy ustawy gminnej, ani władze polityczne powołane do karania przestępstw policyjnych.

Do takich pretensyi nie odnoszą się postanowienia rozporz. min. z d. 30. Stycznia 1860. N. 28 lecz tylko ogólne przepisy kodeksu cywilnego; a rozpoznawanie i rozstrzygnięcie takich sporów należy wyłącznie do kompetencji sędziego cywilnego.

Także w wypadkach przewidzianych w §. 27. rozp. min. z d. 30. Stycznia 1860 orzeczenie względem wynagrodzenia szkody przez właściciela bydła polegać musi na śledztwie karnym, i uznaniu winy przestępstwa czy to pastucha, któremu właściciel poruczył strzeżenie bydła czy też samego właściciela, który zawinił ustanowieniem niedostatecznego dozoru lub pozostawieniem bydła bez dozoru.

Pan Starosta zechce zatem w danych wypadkach zastosować ściśle powyż wyłożone przepisy ustaw, strzedz kompetencji władz politycznych §. 61. ust. gm. zawarowanej, a w danym razie postąpić według §. 105. ust. gm. względnie według §. 51 ustępu drugiego ustawy o reprezentacji powiatowej.

Odpis tego reskryptu udzieli Pan Wydziałowi powiatowemu dla wiadomości.

Alegat Y.

Odpis odezwy Wydziału krajowego z dnia 29 Maja. 1874 do l. 20801 wystosowanej do świątecznego c. k. Sądu kraj. wyższego we Lwowie i Krakowie.

W myśl §. 27, lit. d. ustawy gminnej z 12 Sierpnia 1866. należy policya połowa do własnego zakresu działania gminy.

Przy wykonywaniu tej gałęzi policji miejscowej, kierują się władze autonomiczne postanowieniami ministeryalnego rozporządzenia z dnia 30 Stycznia 1860 d. p. p. l. 28. Lecz przy zastosowaniu tych postanowień w praktyce natrafia się na rozliczne trudności ze strony c. k. Sądów, albowiem niemal każde naruszenie gruntu, podciągają c. k. Sądy pod przepisy ces. patentu z 27 Października 1849, a uzasadnwszy tym sposobem swą kompetencyę, wdrażają i przeprowadzają długo trwające z kosztami połączone spory prowizoryalne.

Często zaś zdarza się, że lada targnięcie się na własność rolniczą, bywa poczytanem za złośliwe uszkodzenie cudzej własności, traktowane jako przestępstwo przewidziane w kodeksie karnym §. 468.

W §. 1. minister. rozporządzenia z dnia 30. Stycznia 1860, jest wypowiedzianem, co przez własność rolniczą rozumieć należy, a dalej czytamy w tym §cie: należy zatem policzyć do własności rolniczej grunta, role, łąki, ogrody, drzewa owocowe, plantacye wszelkiego rodzaju, prasownie, siennice, pastyki, budy polne, płoty, ogrodzenia, aleje, stawy rybne, przyrząd nawodniania i osuszania, groble, zakłady wodne, wodociągi, drogi, ścieżki, studnie polne i t. d., jako téż wszelkie nieuprzętnięte jeszcze owoce i plody, stogi siana, brogi zboża pozostawione w polu, sprzęty gospodarskie, bydło pociągowe i pasące, nawóz i t. p.

Otóż wszystkie te, bądź ruchome, bądź nieruchome rzeczy mogą być przedmiotem przestępstwa polowego, a ponieważ ministeryalne rozporządzenie z 30 Stycznia, bezsprzecznie miało na celu użytych należytej opieki i ochrony rolnictwa przez szybkie i doraźne sądzenie przestępstw polowych i z tego powodu wyjęto je z pod kompetencyi c. k. Sądów i uproszczono całe postępowanie, mamy zaszczyt odnieść do św. c. k. wyższego Sądu z uprzejmą prośbą, aby zechciał polecić podwładnym sobie c. k. sądom ściśle przestrzeganie granic swej kompetencyi stosownie do postanowień wyżej wzmiankowanego rozporządzenia z 30 Stycznia 1860. r., które wydanym zostało przez ministerstwo spraw wewnętrznych i sprawiedliwości.

O postępowaniu w tym względzie powziętem, zechce nas Św. c. k. Sąd powiadomić.

D. j. w.

Allegat X.

W tym roku w dniu 23 Maja 1874 do 1 20801 wydziału
władz państwowych w Warszawie i Krakowie.

W tym roku w dniu 18 sierpnia 1874 nastąpił koniec do obrotu
zobowiązań państwowych.

W tym roku w dniu 18 sierpnia 1874 nastąpił koniec do obrotu
zobowiązań państwowych. W tym roku w dniu 18 sierpnia 1874
nastąpił koniec do obrotu zobowiązań państwowych. W tym roku
w dniu 18 sierpnia 1874 nastąpił koniec do obrotu zobowiązań
państwowych.

W tym roku w dniu 18 sierpnia 1874 nastąpił koniec do obrotu
zobowiązań państwowych.

W tym roku w dniu 18 sierpnia 1874 nastąpił koniec do obrotu
zobowiązań państwowych. W tym roku w dniu 18 sierpnia 1874
nastąpił koniec do obrotu zobowiązań państwowych. W tym roku
w dniu 18 sierpnia 1874 nastąpił koniec do obrotu zobowiązań
państwowych.

W tym roku w dniu 18 sierpnia 1874 nastąpił koniec do obrotu
zobowiązań państwowych. W tym roku w dniu 18 sierpnia 1874
nastąpił koniec do obrotu zobowiązań państwowych. W tym roku
w dniu 18 sierpnia 1874 nastąpił koniec do obrotu zobowiązań
państwowych.

W tym roku w dniu 18 sierpnia 1874 nastąpił koniec do obrotu
zobowiązań państwowych.

Alegat Z.

W załatwieniu sprawozdania z 3. Sierpnia b. r. L. 627, którego załączniki zwraca się, Wydział krajowy nie uwzględniając rekursu Meschulima Kupferberga, właściciela garbarni w Tyśmienicy, zatwierdza orzeczenie Wydziału powiatowego z 1. Lutego b. r. L. 92, którym polecono zwierzchności gminnej w Tyśmienicy, ażeby wzbroniła rekurentowi zanieczyszczania wody w rzęce Strymbie, tudzież orzeczenie z 20. Lutego 1872 L. 193, którym polecono zwierzchności gminnej, ażeby ściagnęła od rekurenta, nałożone na niego kary pieniężne w kwocie 30 złr. i czuwała nad tém, ażeby rekurent wywiózł odpadki garbiarskie na inne wskazane mu miejsce i postarał się przytem o inny kierunek odchodu dla nieczystości wyrzucanych z garbarni. Rekurent bowiem nie wykazał faktów, które by osłabić mogły uzasadnione i wyczerpujące motywa orzeczeń Wydziału powiatowego.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem.

We Lwowie dnia 15. Listopada 1872.

Alegat Z.

Im Namen Seiner Majestät der Kaisers. Das k. k. Reichsgericht hat nach der am 30. April 1874 gepflogenen öffentlichen Verhandlung, bei welcher gegenwärtig waren, als: Vorsitzender: der Präsident des Reichsgerichtes Dr. Karl Freiherr v. Krauss. — Stimmführer: Fürst Konstantin Czartoryski, Dr. Mathias Dollenz, Dr. Carl Habietinek, Dr. Moritz Heysler, Dr. Anton Freiherr von Hye-Glunek, Johann Kiechl, Thadeus Ritter v. Merkl, Dr. Rudolf von Ott, Johann Freiherr von Resti-Ferrari, Dr. Franz Freiherr von Scharschmid. — Schriftführer: Dr. Eduard Kanziani, über den mittelst. Eingabe des galiz. Landes-Ausschusses de pr. 20. Februar l. J. Z. 20/R. G. gestellten Antrag auf Entscheidung des Competenz-Conflictcs über die sowol von dem k. k. Ministerium des Innern (für die staatlichen Verwaltungsbörden) als von dem Landes-Ausschusse (für die autonomen Organe) in Anspruch genommene Berechtigung zur Entscheidung ob aus sanitätspolizeilichen Rücksichten die Abflüsse der Kupferberg'schen Gärberei zu Tysmienitz in Galizien in den Strymbafluß geleitet und Lohabfälle auf einem öffentlichen Platze gelagert werden dürfen; — nach Anhörung des Herrn Dr. Paul Ritter von Skwarczyński für den galizischen Landes-Ausschuß und des Herrn Ministerialrathes Dr. Moritz Ritter v. Schmerling für das k. k. Ministerium des Innern, betreffs der von dem galiz. Landesauschusse formulirten Petite, zu erkennen:

- 1) das k. k. Ministerium des Innern habe in seinen Entscheidungen vom 23. Juli 1873 Z. 812 und vom 29. November 1873 Z. 16697 seinen Wirkungskreis überschritten; und
- 2) die von dem galiz. Landes-Ausschusse in dieser Angelegenheit vermögeli Entscheidung vom 11. November 1872 Z. 17265 angeordneten sanitätspolizeilichen Verfügungen haben aufrecht zu bestehen, — sich für incompetent zu erklären befunden, hinsichtlich des Antrags auf Entscheidung des obwaltenden Competenz-Conflictcs aber zu Recht erkannt: „Die Entscheidung über die Leitung der Abflüsse aus der Kupferberg'schen Gärberei zu Tysmienitz und über die Ablagerung der Lohabfälle dieser Gärberei auf einem öffentlichen Platze, steht den autonomen Organen in dem durch die §§. 27 lit. f. 101 und 106 (am Schlusse) des galizischen Gemeindegesetzes von 12. August 1866 Nr. 19 L. G. B. geordneten Instanzenzuge zu.“

Gründe: Die Incompetenz des k. k. Reichsgerichtes zur Fällung der von dem galizischen Landesauschusse sub 1 und 2 der Petits beantragten Aussprüche ergibt sich aus dem §. 33 des Gesetzes vom 18. April 1869 Nr. 44 R. G. B. über die Organisation des Reichsgerichtes und über das Verfahren vor demselben, wornach bei Competenz-Conflictcn das Erkenntniß, ohne das Innere der Sache zu berühren, sich lediglich auf die Entscheidung der Competenz-frage zu beschränken hat. Insofern aber sowohl im Contexte der Eingabe des galiz. Landes-Ausschusses (insbesondere Seite 6), als auch in der Rubrik derselben die Entscheidung des zwischen den staatlichen Behörden und den autonomen Organen in der vorliegenden Angelegenheit obwaltenden Competenz-Conflictcs beantragt ist, hat das Reichsgericht über denselben im Sinne des oben bezogenen Gesetzes zu entscheiden befunden. Dieses Erkenntniß beruht auf nachstehenden Erwägungen: Infolge §. 27 Abs. 2 und 5 des galizischen Gemeinde Gesetzes vom 12. August 1866 Nr. 19 L. G. B. gehören die Sorge für die Sicherheit der Person und des Eigenthumes, dann die Gesundheitspolizei zu dem selbstständigen Wirkungskreise der Gemeinde, die Handhabung der Ortspolizei in ihrem ganzen Umfange liegt nach §. 57 des galizischen Gemeindegesetzes dem Ortsvorsteher ob, gegen dessen Verfügungen der weitere Instanzenzug, insoferne es sich um Angelegenheiten des selbstständigen Wirkungskreises handelt, durch die §§. 101 und 106 geregelt ist. — Daß zu den der Gemeinde im selbstständigen Wirkungskreise zugewiesenen Gegenständen der Gesundheitspolizei auch die Handhabung der sanitätspolizeilichen Vorschriften in Bezug auf Straßen, Wege, Gassen, Plätze, Fluren, fließende und stehende Gewässer, Unrathskanäle und Senkgruben, dann in Bezug auf Trink und Nutzwasser gehöre, ist im §. 3 a. des Reichsgesetzes vom 30. April 1870 Z. 68 R. G. B., betreffend die Organisation des öffentlichen Sanitätsdienstes, ausdrücklich ausge-

sprochen und anerkannt. Zufolge dieser gesetzlichen Bestimmungen muß auch die Gemeinde Tysmienitz zur Entscheidung in Betreff der als sanitätswidrig gerügten Abflüsse und Kohablagerung aus der dortigen Kupferberg'schen Gärberei als berufen erkannt werden.

Das k. k. Ministerium des Innern erachtet jedoch im vorliegenden Falle eine beschränkende Ausnahme von der gesetzlichen Regel deshalb machen, und die Entscheidung über die gerügten Uebelstände für die Gewerbebehörde, nemlich die k. k. Bezirkshauptmannschaft Tlumacz in Anspruch nehmen zu sollen, weil die angeblichen sanitätswidrigen Uebelstände mit dem Betriebe einer solchen Gewerbe Unternehmung zusammenhängen, welche für ihre Betriebs Anlage einer Genehmigung bedürfe und weil diese Genehmigung durch die Gewerbe-Ordnung vom 20. Dezember 1859 Nr. 227 R. G. B. der Gewerbebehörde zugewiesen ist, welche nach §. 32 dieses Gesetzes die bei solchen Betriebsanlagen, allenfalls in betracht kommenden Uebelstände zu prüfen, und die etwa nöthigen Bedingungen und Beschränkungen vorzuschreiben, auch nach §. 36 bei der dießfälligen „commissionellen Verhandlung alle maafgebenden Umstände zu erheben, die vorgekommenen Einwendungen grundhäftig zu erörtern hat.

Allein diese gesetzlichen Verfügungen kommen nur dann und insoferne in Anwendung, wenn es sich um die Genehmigung einer erst zu errichtenden gewerblichen Betriebsanlage oder um „Aenderungen in der Beschaffenheit der Betriebsanlage oder in der Fabrikationsweise“ (§. 40) handelt. Sobald eine Betriebsanlage genehmiget und wirklich hergestellt ist, erscheint die Hestion der Gewerbebehörde geschlossen, ihre Einflußnahme auf die Würdigung polizeilicher Rücksichten ist beendet, und es steht ihr nach Maafgabe des IX. Hauptstückes der Gewerbe-Ordnung nur noch die Handhabung der Gewerbe Vorschriften, sowie die Untersuchung und Bestrafung der Uebertretungen der Vorschriften des Gewerbegesetzes zu.

Wenn sich aber aus dem Betriebe einer bereits bestehenden gewerblichen Betriebsanlage polizeiliche, insbesondere sanitätswidrige Uebelstände ergeben, so findet sich in der Gewerbe-Ordnung keine Bestimmung, zufolge welcher die Gewerbebehörde zu deren Erhebung, Würdigung und Abstellung berufen wäre, es muß daher die betreffende Amtshandlung um so mehr in den Wirkungskreis der zur Handhabung der Lokalpolizei im allgemeinen berufenen Organe fallen, als das galizische Gemeindegesetz vom 12. August 1866 und das Gesetz über die Organisation des Sanitätsdienstes vom 30. April 1870 später erschienen sind, als die Gewerbe-Ordnung vom 20. Dezember 1859, und in diesen späteren Gesetzen die Beschränkung des Wirkungskreises der Handhabung der Lokalpolizei durch die Gemeinde nicht wohl hätte mit Stillschweigen übergangen werden können, wenn eine solche in Betreff gewerblicher Betriebs-Anlagen auf Grund der Gewerbe-Ordnung in der von dem k. k. Ministerium des Innern behaupteten Ausdehnung bestände.

Allerdings ist es bei dem von dem k. k. Reichsgerichte anerkannten Umfange der gemeindlichen Wirksamkeit in Lokalpolizeisachen möglich, daß eine Collision dann eintreten könne, wenn die Gewerbebehörde eine Betriebs Anlage, als zulässig genehmiget hat, und die Gemeinde nach Errichtung der Anlage die aus deren Betriebe sich etwa ergebenden Uebelstände in den Bereich ihrer Exekution zieht, aber die bloße Möglichkeit einer solchen Collision darf das Reichsgericht, welches auf Grund der bestehenden Gesetze zu urtheilen hat, nicht bestimmen, bei der Entscheidung eines konkreten Kompetenz-Conflictes die zweifellosen Vorschriften der einschlägigen Gesetze außer Acht zu lassen, zumal da solche Collisionen bei umsichtiger Handhabung der §§. 31—36 der Gewerbe-Ordnung vom 20. Dezember 1859 nicht leicht eintreten können, und gegen etwaige Uebergriffe in Handhabung der Lokalpolizei die §§. 101—107 des galizischen Gemeindegesetzes hinreichende Abhilfsmittel an die Hand geben, während es sich andererseits nicht verkennen läßt, daß oft Umstände eintreten können, welche zur Beseitigung von Gefahren für die Sicherheit, für das Leben oder für die Gesundheit ein rascheres, nur durch das Organ der Lokalpolizei mögliches Einschreiten gegen polizeiliche Uebelstände aus einem genehmigten Gewerbebetriebe fördern können, als dieß bei dem auf der Gewerbe-Ordnung beruhenden Geschäftsgange möglich wäre, daß daher bei grundsätzlicher Beobachtung der von dem k. k. Reichsgerichte in dem vorliegenden konkreten Falle festgestellten Kompetenz die etwaigen Nachtheile einer möglichen Collision durch die schneller zu gewärtigende Einwirkung zum Schutze der wichtigsten Interessen der Lokalpolizei wohl aufgewogen würden.

Wien am 1. Mai 1874.

Das k. k. Reichsgericht.

Krauss m. p. Dr. Kanziani m. p.

W imieniu Jego Cesarskiej Mości.

C. k. Trybunał państwa po odbytej na dniu 30. Kwietnia 1874. rozprawie publicznej, przy której byli obecni jako:

Przewodniczący:

Prezydent Trybunału państwa Dr. Karol Baron Krauss,

Głosujący:

Konstanty książę Czartoryski, Dr. Maciej Dollenz, Dr. Karol Habietinek, Dr. Maurycy Heussler, Dr. Antoni Baron Hye-Glunek, Jan Kiechl, Tadeusz Merkl, Dr. Rudolf Ott, Jan Baron Resti-Ferrari, Dr. Franciszek Baron Scharschmid;

Trzymający pióro: Dr. Edward Kanziani.

Na wniosek przedstawiony w podaniu galicyjskiego Wydziału krajowego de pr. 20 Lutego b. r. L. 20. T. p. o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego z powodu, że zarówno c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych (w imieniu państwowych władz administracyjnych), jako też Wydział krajowy (w imieniu organów autonomicznych) sądzili się być uprawnionymi do orzekania, czy ze względów policyi zdrowia odpływy z garbarni Kupferbergów w Tyśmienicy w Galicyi — do rzeki Strymby spuszczanemi, a odpadki kory na placu publicznym składanemi być mogą, — wysłuchawszy p. Dra. Pawła Skwarczyńskiego w zastępstwie Wydziału krajowego i radcę ministeryalnego p. Dra. Maurycego Schmerlinga w zastępstwie c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych, uznał się niekompetentnym do orzekania co do wniosku ujętego we formę przez Wydział krajowy przedstawioną: 1. że c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych orzeczeniami z dnia 23. Lipca 1873 L. 812 i z dnia 29 Listopada 1873. L. 16697. przekroczyło swój zakres działania, a 2) postanowienia ze względów policyi zdrowia przez Wydział krajowy zarządzane orzeczeniem z dnia 11. Listopada 1872. L. 17265. w mocy swęj utrzymanemi być mają. — co do wniosku atoli o rozstrzygnięcie zachodzącego sporu kompetencyjnego zawyrokował, jak następuje:

„Rozstrzyganie co do kierunku odpływów z garbarni Kupferbergów w Tyśmienicy i co do składowania odpadków z tej garbarni na placu publicznym, wchodzi w zakres działania władz autonomicznych z zachowaniem toku instancyi przepisanych postanowieniami §§. 27 lit. f, 101 i 106 (przy końcu) galicyjskiej ustawy gminnej z dnia 12. Sierpnia 1866 l. 19. Dz. u. kr.

Powody:

Niekompetencya c. k. Trybunału państwa do wydania orzeczeń odpowiadających wnioskowi ujętym we formę przez Wydział krajowy pod 1 i 2 przedstawioną, wypływa z postanowienia §. 33. ustawy z dnia 18. Kwietnia 1869 l. 44 Dz. u. p. o organizacyi Trybunału państwa i o postępowaniu przed nim, wedle którego Trybunał państwa ograniczać się ma do rozstrzygnięcia kwestyi kompetencyi, nie wchodząc w samą istotę sprawy.

O ile zaś zarówno w toku podania galicyjskiego Wydziału krajowego (szczególnie na stronie 6), jak w napisie takowego, przedstawionym jest wniosek o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego, zachodzącego w niniejszej sprawie między władzami państwowemi, a organami autonomicznemi, uznał się Trybunał państwa powołany do rozstrzygnięcia tego sporu w myśl powyżej przytoczonej ustawy.

Orzeczenie samo opartem jest na następujących pobudkach:

Wedle §. 27 ust. 2 i 5 galicyjskiej ustawy gminnej z dnia 12. Sierpnia 1866 l. 19; Dz. u. kr. należą czuwanie nad bezpieczeństwem osób i ich mienia, niemniej policya zdrowia do własnego zakresu działania gminy; wykonywanie policyi miejscowej w całej objętości, jest w myśl §. 57, ust. gm. zadaniem naczelnika gminy, przeciw którego zarządzeniom — o ile odnoszą się do własnego zakresu działania — dalszy tok instancyi regulują postanowienia §§ 101 i 106.

Postanowienie §. 3. lit. a. ustawy państwowej z dnia 30 Kwietnia 1870 l. 68. Dz. u. p. o organizacyi publicznej służby zdrowia wypowiada i stanowi wyraźnie, że do spraw policyi zdrowia przekazanych gminie, w jej własnym zakresie działania należy także wykonywanie przepisów policyi zdro-

wia co do komunikacji, dróg, ulic, placów, pól, wód płynących i stojących, kanałów odpływowych i kloak, co do wody służącej do picia, lub do innego użytku.

Stosownie do tych przepisów ustawy uznaniem być musi, że gmina Tyśmienicka powołaną jest do stanowienia co do narzuconej szkodliwości dla zdrowia odpływów i odpadków tamtejszej garbarni Kupferbergów.

C. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych mniema jednak, że w obecnym wypadku zachodzi wyjątek z ogólnych postanowień ustawy i że rozstrzygnięcie podniesionych zarzutów należeć powinno do władzy przemysłowej, t. j. do c. k. Starostwa powiatowego w Tłumaczu, a to dla tego, że stan ten dla zdrowia szkodliwym być mający, połączonym jest z wykonywaniem takiego przedsiębiorstwa przemysłowego, które tylko za otrzymaniem przyzwolenia założonym być może, a dawanie takich przyzwoleń postanowieniami ustawy przemysłowej z dnia 20. Grudnia 1859 l. 227. Dz. u. p. przekazaniem jest władzy przemysłowej, która ma wedle §. 32 tej ustawy przy takich zakładach przemysłowych „zbadać możliwie zachodzące niedogodności i przepisać potrzebne warunki i ograniczenia,“ — a przy odnośnej, wedle §. 36. przedsiębrać się mającej „rozprawie komisyjnej rozpatrzyć wszelkie rozstrzygające okoliczności i wyczerpująco rozważyć podniesione zarzuty.“

Te postanowienia ustawy jednak tylko wtenczas i o tyle zastosowaniami być mogą, jeżeli danym być ma przyzwolenie na utworzenie takiego zakładu, albo też „na zmianę właściwej cechy zakładu przemysłowego lub sposobu produkcji“ (§. 40). Po udzieleniu przyzwolenia i rzeczywistym wystawieniu zakładu przemysłowego, ustaje działalność władzy przemysłowej, jej wpływ na ocenienie względów przemysłowych ukończonym jest i cała jej działalność ograniczoną jest wedle IX. rozdziału ustawy przemysłowej do przestrzegania przepisów przemysłowych, jako też dochodzenia i karania przekroczeń przeciw postanowieniom ustawy przemysłowej.

Gdy jednak z ruchu już istniejącego zakładu przemysłowego wypływają niedogodności policyjne w ogóle, mianowicie zaś dla zdrowia szkodliwe, nie zawiera ustawa przemysłowa postanowień, które by upoważniały władzę przemysłową do badania, oceniania, i usuwania takowych; dla tego też musi odnośna działalność należeć do zakresu organów w ogólności powołanych do sprawowania policyi miejscowej, — a to tem bardziej, gdy galicyjska ustawa gminna z 12. Sierpnia 1866 i ustawa o organizacji służby zdrowia z 30. Kwietnia 1870 później wydanymi zostały jak ustawa przemysłowa z dnia 20. Grudnia 1859 i w tych późniejszych ustawach ograniczenie zakresu działania co do sprawowania policyi miejscowej przez gminę, nie mogło by być milezeniem pominiętem, jeżeliby takowe na podstawie ustawy przemysłowej istnieć miało, co do zakładów przemysłowych w takiej rozciągłości, jak mniema c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych.

Przy uznanej przez Trybunał państwa rozciągłości zakresu działania gminy w sprawach policyi miejscowej, mogłaby wprawdzie powstać kolizya, jeżeli by władza przemysłowa dała przyzwolenie na utworzenie pewnego zakładu przemysłowego, gmina zaś po utworzeniu go niedogodności wypływające z ruchu tego zakładu podciągnęła pod swoją egzekutywę; możliwość takiej kolizyi nie może jednak nakłonić Trybunału państwa który, jedynie na podstawie istniejących ustaw wyrokować ma, ażeby przy rozstrzygnięciu przedłożonego sobie sporu kompetencyjnego, pominął niewątpliwe przepisy odnośnych ustaw — tem bardziej, gdy takie kolizye przy względnem zastosowaniu §§. 31 — 36 ustawy przemysłowej nie łatwo zajść mogą, a przeciw możliwym nadużyciom przy sprawowaniu policyi miejscowej §§. 101 — 107 galicyjskiej ustawy gminnej podają dostateczne środki zaradcze; z drugiej strony zaś zaprzeczyć się nie da, że częstokroć istnieć mogą okoliczności, wymagające ze względów bezpieczeństwa, życia lub zdrowia — raźniejszego wystąpienia organu policyi miejscowej przeciw niedogodnościom policyjnym, wypływającym z ruchu zakładu przemysłowego za przyzwoleniem utworzonego, aniżeli by to możliwem było przy przestrzeganiu toku rozprawy, przepisanej ustawą przemysłową, — dla tego też przy zasadniczem zastosowaniu kompetencyi — z powodu niniejszego szczegółowego wypadku przez Trybunał państwa ustanowionej, przeważa rażność w działaniu ku obronie najważniejszych interesów policyi miejscowej, możliwe niekorzyści zajść mogącej kolizyi.

We Wiedniu dnia 1. Maja 1874.

C. k. Trybunał państwa.

Krauss m. p.

Dr. Kanziani m. p.

Alegat A.

Odpis rozporządzenia c. k. Namiestnictwa z dnia 21⁷ 1874 l. 33472 wystosowanego do c. k. Starosty w Tłumaczu.

Wydział krajowy we Lwowie nie dzieląc zapatrywania, wypowiedzianego przez Wys. c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych w reskrypcie z dnia 29. Listopada 1873 l. 16697 że wydawanie zarządzeń sanitarno policyjnych co do składania odpadków z garbarni Kupferbergów w Tyśmienicy i kierunku odpływu nieczystości z tej garbarni nie należy do zakresu działania władz autonomicznych, lecz że władze przemysłowe w zwykłym toku instancyi powołane są zbadać podniesione zarzuty i wydać stosowne rozporządzenia — przedstawił c. k. Trybunałowi Państwa we Wiedniu wniosek o rozstrzygnięcie zachodzącego w tym przedmiocie pomiędzy Wys. Ministerstwem spraw wewnętrznych a galic. Wydziałem krajowym sporu kompetencyjnego. — C. k. Trybunał Państwa orzekł uchwałą z dnia 1. Maja b. r. do l. 65 że rozstrzygnięcie co do kierunku odpływów z garbarni Kupferbergów w Tyśmienicy i co do składania odpadków z tej garbarni na placu publicznym wchodzi w zakres działania władz autonomicznych ze zachowaniem toku instancyi wskazanego §§. 27. f. 101 i 106 galic. ust. gmin. ponieważ według §. 27 ust. b i c teje ustawy, policya zdrowia należy do własnego zakresu działania gmin, a w §. 3. ust. państw. z dnia 30 Kwietnia 1870 Dz. pr. państw. N. 68 wyraźnie jest powiedzianem, że do własnego zakresu działania gmin należy wykonywanie przepisów sanitarno-policyjnych względem ulic, placów, kanałów, tudzież względem wody do picia i innych potrzeb.

Wprawdzie obowiązane są władze przemysłowe w myśl §. 32 i 36 ust. przem. oceniać w ogóle wszystkie ważniejsze okoliczności do projektowanego przedsiębiorstwa się odnoszące, a w szczególności względy sanitarno-policyjne, jednak przepisy te mają zastosowanie tylko wówczas, skoro chodzi o udzielenie zezwolenia na otworzenie nowych zakładów przemysłowych, lub na zmianę w stanie istniejących już zakładów fabrycznych (§. 40 ust. przem.). Jak tylko zezwolenie na otwarcie zakładu przemysłowego lub wprowadzenie zmiany w stanie takowego udzielonem zostało, ustaje wszelka dalsza ingerencya władzy przemysłowej na ocenienie względów sanitarno-policyjnych. Z tego powodu zaniechasz Pan przeprowadzenie orzeczenia c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 25. Listopada z r. l. 16697 intymowanego p. Staroście reskryptem tut. z 7. Grudnia z r. l. 61117, którym polecono systematycznie wykonania wydanych w tej sprawie orzeczeń władz autonomicznych. Zresztą rozumie się samo przez się, że jeżeliby zaszły zmiany w stanie pomienionej garbarni lub w sposobie fabrykacyi wtedy winienby być zastosowanym §. 40 ustawy przemysłowej. Zawiadamia się o tém p. Starostę wskutek reskryptu Wys. c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 13. b. m. L. 7236 z oznajmieniem iż odpada obecnie zarządzona tutejszem rozporządzeniem tutejszem z dnia 7. Grudnia z r. l. 61117 rozprawa wedle przepisów ustawy przemysłowej, gdyby władze autonomiczne zażądały od pana wykonania wydanych we własnym zakresie działania zarządzeń sanitarno policyjnych w tej sprawie, obowiązkiem Pana będzie, zadaniu temu bezzwłocznie zadość uczynić, ściśle i z należytą energią przeprowadzić się mające wykonanie pomienionych zarządzeń władz autonomicznych, zaleca się panu c. k. Staroście tém usilniej, ile że przy panujących obecnie npalach względy policji zdrowia wymagają sumiennego przestrzegania i jak najściślejszego zastosowania dotyczących przepisów. Akta przedłożone

sprawozdaniem z dnia 14. Lutego b. r. l. 1631 tudzież bezpośrednio do Wys. c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych. wniesione zażalenie Abrahama Kupferberga doręczają się Panu, z poleceniem, abyś załączniki tego zażalenia Kupferbergowi zwrócił.

D. j. w.

Alegat B.

Odpis przedstawienia Wydziału krajowego z dnia 24. Marca 1874 L. 4149 wystosowanego do Wysokiego c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświecenia we Wiedniu.

Excelencyo! Wciągu ostatniej sesji sejmowej, uczyniła była znaczna ilość posłów wniosek następującej treści: Wzywa się c. k. Rząd, aby poczynił stosowne kroki celem utworzenia osobnej drugiej szkoły realnej we Lwowie.“ Wniosek ten odesłanym był do komisji edukacyjnej, lecz dla braku czasu, pomimo, że komisja przygotowała już była sprawozdanie, nie przyszedł pod obrady wys. Sejm. Ze względu na ważność sprawy, w pomienionym wniosku poruszonej, poczytuje Wydział krajowy za swój obowiązek podnieść z własnej inicjatywy wyrażone przez wnioskodawców życzenie i zwraca się do Waszej Excelencyi z prośbą, ażebyś raczył wydać stosowne polecenia, zmierzające do jak najrychlejszego utworzenia drugiej szkoły realnej we Lwowie. Między powodami, które za utworzeniem tej szkoły przemawiają, zajmuje najcięższe miejsce przeprowadzenie szkoły dziś istniejącej. Przepelnienia takiego, przeciwnego wszelkim zasadom dobrego urządzenia szkoły, nie napotyka się w żadnym innym zakładzie i jeżeli liczba uczniów pomnażać się będzie nadal w tej samej progressyi, jak przez 6 lat ostatnich, natenczas dalsze przyjmowanie wszystkich uczniów, zgłaszających się do tej szkoły stałoby się niepodobieństwem, a tem samem, ograniczono by w sposób dotychczas niepraktykowany kształcenie się młodzieży w kierunku realnym. Jakiem jest to przeprowadzenie i progresya przyrostu, wskażą najlepiej następujące cyfry:

W roku 1868 liczyła dzisiejsza wyższa szkoła realna we Lwowie 393 uczniów, w roku 1869 416 uczniów, w roku 1870 590 uczniów, w roku 1871 812 uczniów, w roku 1872 896 uczniów, w roku 1873 1060 uczniów. O ile odmienną była w tym samym czasie liczba uczniów w innych szkołach realnych równego rzędu, przez c. k. Rząd utrzymywanych, pouczają następujące data wyjęte z urzędowych sprawozdań p. Ministra Wyznań i Oświecenie:

<i>W szkole realnej: było w r.</i>	<i>1870</i>	<i>1871</i>	<i>1872</i>	<i>1873</i>
1. we Wiedniu (Okr. III.)	267	336	308	294
2. we Wiedniu (Okr. VII.)	391	381	370	369
3. w Lincu	341	366	418	385
4. w Salcburgu	233	272	311	333
5. w Celowcu (Klagenfurt)	198	194	221	271
6. w Lublanie	251	243	302	350
7. w Gorycyi	189	197	214	235
8. w Insbruku	197	209	218	221
9. w Ołomuńcu	448	495	546	552
10. w Opawie	640	645	645	641

W jednem tylko Bernie były przed trzema laty, gdy liczba uczniów wzrosła na 1026, stosunki szkolne podobne do tutejszych, lecz już w następnym roku zaradzono złemu, gdyż utworzono prywatną szkołę tej samej kategorii, której p. Minister nadał prawo publiczności, a tem samem zniżono cyfrę

w rządowej szkole realnej na 810. Powodów tak znacznego przepelnienia Lwowskiej szkoły realnej nie trzeba szukać daleko; jest nim przede wszystkim ogólny brak szkół realnych w kraju. Gdy bowiem Czechy liczą 14 szkół realnych wyższych i 2 niższe, Morawa 6 szkół realnych wyższych i 5 niższych; Dolna Austria zaś 10 szkół wyższych i 3 niższe — posiada Galicya tylko 4 szkoły realne wyższe (licząc w to nie uzupełnione jeszcze szkoły w Jarosławiu i Stryju), a jedną niższą. Czechy zatem, z tą samą prawie ludnością mają więcej niż 3 razy tyle szkół co Galicya, Morawa w stosunku do swej ludności sześć razy, — Dolna Austria w stosunku do swej ludności ośm razy tyle szkół realnych co Galicya! Powyższe zestawienie, które można jeszcze dopełnić również niekorzystnym porównaniem z innymi krajami koronnymi, wystarcza już do wykazania przyczyn przepelnienia szkoły Lwowskiej; a nadto udowadnia, że pomimo dokonanego niedawno rozszerzenia szkół realnych Jarosławskiej i Stryjskiej, potrzeba zakładania dalszych szkół realnych w Galicyi staje się nagłą. Zachodzi obecnie pytanie, dlaczego w razie zakładania nowych szkół realnych — powinnyby przede wszystkim we Lwowie druga szkoła być urządzona. Mogłoby się wydawać, iż powód przepelnienia istniejącej obecnie szkoły we Lwowie leży w tém, iż z całego kraju zbiega się tu młodzież, pragnąca się kształcić w kierunku realnym, że zatem otwarcie szkół realnych na prowincyi wpłynie na obniżenie cyfry uczniów szkoły Lwowskiej, i zakładanie nowej szkoły we Lwowie uczyni zbyt późnym. Takie to miano nadzieje, gdy szkoły realne w Jarosławiu i Krakowie zostały otwarte, lecz cała rachuba okazała się niebawem płonną, Praktyka dowiodła, że mimo otwierania nowych zakładów na prowincyi liczba uczniów w szkole Lwowskiej bezustannie wzrasta, i że szkoły nowe, nie odciągając wcale uczniów szkole Lwowskiej znalazły niebawem same tytu uczniów, że są przepelnione, że zatem i wplywu regulującego liczbę uczniów, na szkołę tutejszą wywierać by nie mogły. Okazało się więc, że młodzież uczęszczająca do szkoły Lwowskiej jest przeważnie miejscową albo stosunkami rozlicznymi stale ze Lwowem związaną, że przeto liczba jej wskutek otwierania szkół realnych na prowincyi nie spadnie, lecz stale już utrzymywać się będzie. Dotychczas nie ograniczono wprawdzie wpisów i wszystką zgłaszającą się młodzież przyjmowano do szkoły; można by więc twierdzić, że skoro wszystka młodzież i tak naukę w jednej szkole pobiera, otwarcie drugiej, odrębnej szkoły staje się zbyt późnym. Lecz właśnie w organizacji i rozmiarach tej olbrzymiej szkoły, liczącej 23 klas, leży najcięższa przyczyna, dla której nowa, odrębna szkoła powinna być we Lwowie założona. Chcąc ocenić wyczerpująco z tej właśnie strony sprawę drugiej szkoły realnej, musielibyśmy się zapuścić w ocenianie warunków nauczania i karności młodzieży w szkole dziś istniejącej, a tem samem przejść na pole nie zupełnie nam dostępne; najlepiej zaś władzom szkolnym znane. Uważamy jednak za konieczne podnieść, że wobec tak niekorzystnych warunków, w jakich się szkoła realna Lwowska znajduje, trudno się domagać dobrej karności i wszechstronnie odpowiednich wyników nauki i że możliwe braki da się tylko przez założenie drugiej szkoły usunąć. I to nasze zapatrywanie znajduje uzasadnienie w cyfrach, które wykazują, że z wyjątkiem Berna, gdzie złemu po części już zaradzono i Krakowa, gdzie także na niezwykle rozrost szkoły się zanosi, nie masz zakładu w całej Monarchii, któryby z jednej strony liczył tak wiele klas czy oddziałów, z drugiej zaś strony wykazywał w gronie nauczycieli tak wielu początkujących zastępców nauczycieli, jak tutaj, a to nie tyle z powodu, jakoby brak był sił egzaminowanych, lecz dlatego, że mimo tak znacznego rozszerzenia szkoły, pozostawiono pierwotny etat nauczycieli stałych, na 7 klas jedynie obliczony. Wedle urzędowych wykazów p. Ministra Wyznań i Oświecenia za rok 1873, liczy:

Szkoła realna.	naucz. egzamin.	zastęp. i pobocz. naucz.	uczniów
w Spalato	6	7	76
w Roweredo	7	8	135
w Insbruku	14	5	221
w Gorycyi	11	8	235
w Wiedniu (Okr. III.)	15	8	294
w Celowcu	13	5	271
w Salcburgu	14	8	333

Szkoła realna.	naucz. egzamin.	zastęp. i pobocz. naucz.	uczniów
w Lublanie	11	11	350
w Wiedniu (Okr. VII.)	15	7	363
w Linciu	15	9	385
we Lwowie	11	41	1060

Nigdzie zatem niema tak niekorzystnego stosunku sił egzaminowanych do suplentów, a nawet w Bernie się to nie powtarza, gdyż tam spotykamy 17 nauczycieli egzaminowanych, obok 24 suplentów, t. j. półtora razy tyle suplentów co nauczycieli rzeczywistych, podczas gdy w szkole Lwowskiej liczba ich cztery razy liczbę nauczycieli przewyższa. Okoliczność ta musi oczywiście wpływać na stan i wyniki nauki, a mała liczba nauczycieli w ogóle utrudnia nadzór i utrzymanie należytej karności, gdyż łatwiej to niezawodnie da się osiągnąć n. p. w Spalato, gdzie na jednego nauczyciela 6 uczniów, lub w Roveredo, gdzie ich 9 przypada, niż w szkole Lwowskiej, gdzie na jednego nauczyciela 20 uczniów przypada, gdzie nadto niepraktykowana gdzieindziej liczba klas i rozrzucenie ich w różnych domach trudności nadzorowania tak bardzo pomnaża. Wypada nakoniec rozważyć, z jakich funduszków powinna być druga szkoła realna we Lwowie założoną i utrzymywaną. Otóż przekonanie Wydziału krajowego w tej mierze jest takie, że obowiązek ten ciąży jedynie na funduszu naukowym, a względnie na skarbie Państwa, i że nie mógłby, szczególnie w tej chwili, ani na gminę Lwów, ani na kraj być przeniesiony, gdyż ani gmina ani kraj nie ponosiły jeszcze nigdy tak znacznych ciężarów na cele oświaty jak te, któremi je obecnie obarczyła ustawa o szkołach ludowych w tym przekonaniu, że ani miasto, ani kraj nie mogą być do utrzymywania szkół średnich obowiązane, skutkiem czego jest to istnem niepodobieństwem, ażeby je na razie do jakichkolwiek ofiar na ten cel pociągano. Porównanie Galicyi z innemi krajami koronnemi wykazuje, że mimo uskutecznionego niedawno rozszerzenia szkół realnych w Jarosławiu, Krakowie i Stryju, nie tylko nie jest skarb państwa wydatkami na te cele zbytecznie przeciążony, lecz owszem, że kraj nasz jest jeszcze w tym względzie bardzo upośledzonym. Na poparcie tego twierdzenia zestawiamy tu daty, zaczerpnięte z urzędowego sprawozdania p. Ministra Wyznań i Oświecenia za rok 1873. I tak porównawszy z podatkami krajów koronnych, ciężące na skarbie Państwa koszta utrzymania rządowych szkół realnych, z których potrącamy kwoty, przez uczniów skarbowi Państwa w opłacie szkolnej zwracane, przekonamy się, że na każdy złoty podatków zwraca Państwo na ten cel: w Dalmacyi $3\frac{3}{10}$ cent. w Tyrolu $2\frac{8}{10}$ cent. w Salcburgu $2\frac{1}{10}$ cent. w Karyntyi $1\frac{3}{10}$ cent. w Krainie $1\frac{2}{10}$ cent. w Górnej Austrii $\frac{66}{100}$ cent. w Galicyi $\frac{46}{100}$ cent. t. j. że we wszystkich tych krajach wydaje skarb Państwa na szkoły realne w przecięciu cztery razy więcej niż w Galicyi. Trzeba tu jednak uwzględnić, iż wszystkie przytoczone tu kraje, wyjąwszy Dalmacyę, dzięki rozwiniętemu dzielniej przemysłowi, więcej mają siły podatkowej niż Galicya, że zatem porównanie wydatku na szkoły realne z podatkami, korzystniej dla tej ostatniej wypada. Gdy bowiem wydatek na szkoły realne, porównamy z cyfrą ludności tychże samych krajów, a zatem weźmiemy za podstawę stosunek o wiele właściwszy, natenczas okaże się, że z owych wydatków skarbu Państwa przypada na jednego mieszkańca: w Salcburgu $10\frac{2}{10}$ cent. w Karyntyi 5 cent. w Tyrolu $4\frac{7}{10}$ cent. w Dalmacyi $4\frac{6}{10}$ cent. w Krainie $3\frac{6}{10}$ cent. w Górnej Austrii $3\frac{5}{10}$ cent. w Galicyi zaś tylko $\frac{8}{10}$ cent. czyli że porównawszy wydatek Państwa na szkoły realne z liczbą mieszkańców, przekonamy się, że państwo dostarcza wyżejwymienionym krajom w przecięciu siedm razy więcej niż Galicyi. Dalsze komentowanie powyższych, tak wymownych liczb, okazuje się zbytecznem. Wykazują one dostatecznie, że obowiązek zakładania dalszych szkół realnych w Galicyi winien być na Państwo włożony, jeżeli Galicya i nadal nie ma być pod tym względem po macoszemu traktowaną. Oto są powody, które za utworzeniem drugiej szkoły realnej we Lwowie przemawiają, i na których Wydział krajowy prośbę swą o jak najrychlejsze założenie tej szkoły niniejszem opiera.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Alegat C₂

Odpis

okólnika Wydziału krajowego z 31. Marca 1874. wystosowanego do wydziału powiatowego 1. w Kołomyi, 2. Tarnowie, 3. Tarnopolu, 4. Nowym Sączu, 5. Stanisławowie.

ad 1—5 Gminie miasta, ad 1. Kołomyi, ad 2. Tarnowa, ad 3. Tarnopola, ad 4. Nowego Sącza, ad 5. Stanisławowa ad 1—5 nadanem zostało prawo poboru opłaty kopytkowej z obowiązkiem utrzymania w dobrym stanie dróg i placów w obrębie miasta się znajdujących.

Celem przekonania się o ile gmina obowiązku tego dopełnia, zechce Wydział powiatowy zbadać i donieść Wydziałowi krajowemu najdalej do końca Czerwca b. r.

1. Jaka jest ilość dróg i placów w obrębie gminy i jaki jest w przybliżeniu koszt ich utrzymania w dobrym stanie?
2. Istotny stan dróg, bruków i placów gminnych?
3. Jaką kwotę roczną przeznaczają gmina na utrzymanie dróg, bruków i placów w ostatnim trzechleciu?
4. Jaki dochód roczny ma gmina z poboru kopytkowego?
5. Ilość dni i wartość robocizny przez gminę w myśl §. §. 12. i 16. ustawy drogowej w przeciągu jednego roku dostarczyć się mającej, licząc 6 dni na jedną rodzinę.
6. Składki pieniężne (dodatki gminne) uchwalone przez gminę w ostatnim trzechleciu na cele drogowe.

Daty te zechce Wydział powiatowy z jak największą dokładnością zebrać a co do stanu dróg, bruków i placów, jak również co do kosztów ich utrzymywania w dobrym stanie, zasięgnąć opinii Inżyniera ad 1. okręgu Stanisławowskiego, ad 2. okręgu Sądeckiego, ad 3. okręgu Tarnopolskiego, ad 4. okręgowego ad 1—5, który otrzymuje równocześnie polecenie, ażeby ad 1. 2. 3. przy uajbliszej sposobności ad 1—5 rzecz zbadał.

D. u. s.

Odpis

okólnika Wydziału krajowego z 31 Marca 1874 do l. 1146., wystosowanego do wszystkich Wydziałów powiatowych

Wydział powiatowy zechce zbadać stan dróg i placów, w obrębie *wszystkich gmin miejskich* tamtejszego powiatu i zdać Wydziałowi krajowemu sprawę *najdalej do 1. Września r. b.* wykazując przytem z możliwą dokładnością;

1. Ilość dróg i placów w obrębie każdej gminy miejskiej i prawdopodobny koszt ich utrzymania w dobrym stanie;
2. Istotny stan dróg i placów gminnych;
3. Wydatki roczne przez gminę (obszar dworski) w ostatnim trzechleciu na utrzymanie dróg i placów rzeczywiście poniesione;
4. Ilość dni i wartość robocizny przez gminę w myśl §§. 12. i 16 ustawy drogowej dostarczyć się mającej, licząc 6 dni na jedną rodzinę. (Wartość materiału drewnianego przez obszar dworski dostarczyć się mającego);
5. Składki pieniężne na cele drogowe w ostatnim trzechleciu w myśl §. 13. ustawy drogowej uchwalone. (Dodatki gminne na cele drogowe)

We Lwowie dnia 31 Marca 1874.

Obja

Wzrostek Wydziału Krajowego z 31 Marca 1874 do I 1144, wystosowany do
wzrostek Wydziału Powiatowego

Wydział powiatowy zwraca się do Wydziału Krajowego z prośbą o udzielenie
dotacji na pokrycie kosztów utrzymania szkoły w miejscowości [...] w powiecie [...].
Szkoła ta jest jedyną w gminie i posiada 12 uczniów. Wydział powiatowy
nie posiada w tym zakresie żadnych dochodów. Wydział Krajowy, prosząc o
udzielenie dotacji, odwołuje się do art. 13 ustawy z dnia 18 marca 1874 r.
dot. (Dotacji gminne na cele szkolne)

Wzrostek dnia 31 Marca 1874

Alegat E₂

Odpis okólnika Wydziału krajowego z dnia 8. Lutego 1874 L. 20.016 wystosowanego do Wydziałów powiatowych z wyjątkiem Nowego Sącza.

Z powodu specjalnych wypadków, iż gminy miejskie naprawę i utrzymanie dróg gminnych z pominięciem użycia przepisanych ustawą drogową, prestacyi, wprost z funduszków gminnych przedsięwziąć zamierzyły, postanowił Wydział krajowy wskazać Wydziałowi powiatowemu zasady, na które co do wspomnianych wypadków w porozumieniu z ck. Namieśtnictwem się zgodził, a które na przyszłość w tym względzie normę stanowić mają. W tej mierze postanowiono zgodnie, iż przedewszystkiem:

- a) gmina obowiązana jest do robót drogowych użyć w myśl §. 88 ust. gm. prestacyi wskazanych §§. 11 do 16 ust. drog.;
 - b) że wolno gminie w szczególnych wypadkach na wydatki drogowe udzielać zaliczki z funduszków gminnych pod warunkiem zwrotu takowych od obowiązanych do prestacyi drogowych członków gminy;
 - c) iż w tym celu, jak również na wypadek, gdyby prestacye w naturze nie wystarczały, albo tego rodzaju roboty wykonane być miały, które prestacyami w naturze przeprowadzone być nie mogą—może gmina pewne kwoty na budowę i utrzymanie dróg w budżecie zamieszczać i w razie potrzeby użyć.
- O czem się Wydział powiatowy w celu zastosowania się w danym razie zawiadamia.

D. u. s.

Alegat F₂

Odpis

okólnika Wydziału krajowego z dnia 5. Maja 1874. do l. 6313, wystosowanego do wszystkich Wydziałów powiatowych.

W celu usunięcia podniesionych wątpliwości w zastosowaniu okólnika Wydziału krajowego z d. 8. lutego 1874. l. 20.016 widzi się Wydział krajowy spowodowanym, na podstawie porozumienia z ck. Namiestnictwem dodatkowo uzupełnić ustęp a. i c. tegoż okólnika w tym kierunku, iż użycie pewnych kwot na naprawę i utrzymanie dróg w gminach miejskich i zamieszczanie takowych w budżecie gminy nastąpić może z mocy §. 72. ust. gm. także z pominięciem prestacyi drogowych, lecz jedynie w tym wypadku, jeżeli gmina z własnego majątku (§. 67 ust. gm.) rozporządzić może dochodem takim, który po pokryciu innych wydatków gminnych, wystarcza także na pokrycie wydatków na naprawę i utrzymanie dróg, bez potrzeby nakładania dodatków do podatków.

We Lwowie dnia 5. Maja 1874.

№	Opis drogi	Długość w km	Właściciel	Uwagi
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50

Alegat G,

Należy do arkusza IV. sprawozdania o stanie dróg krajowych za r. 1873/4.

Roboty i dostawy zarządzane do wykonania

Liczba porz.	Pozycja budżetu	Nazwa drogi	Długość drogi	Suma budżetowa	Zarządzano					
					Dostawę kamienia konserwacyjnego			Przebudowanie mostów		
					przym	za zlr.	śred. cena	szt.	za zlr.	
			m							
1	89	Prusko-Szląska . . .	7- 800	15500	2020	6280	3 zł.10	5	2560	
2	90	Barańska	1-3700	23000	2800	18200	6. 50	1	230	
3	91	Lubelska	1-2837	11600	920	5980	6. 50	3	1490	
4	92	Słotwina-Brzesko-Sącz	6-1650	26300	1902	9860	5. 18	12	3600	
5	93	Dębica-Nabbrzeże . .	9-1185	27800	3600	23360	6. 50	3	2040	
6	94	Czorszt. N.Targ-Zabornia	5-1667	14500	1580	3640	2. 30	2	160	
7	95	Krościenko - Szczawnica	0-3665	3600	200	400	2. 00	1	2500	
8	96	Tarnów-Sącz-Niedzica	11-2443	16000	2550	5610	2. 20	10	6610	
9	97	Gorlice-Konieczna . .	3-2700	15000	1600	3960	2. 46	6	2410	
10	98	Sanok-Przemyśl . . .	8-3296	17500	3217	10020	3. 11	3	2240	
11	99	Sanok-Rzeszów . . .	6-1115	14700	1170	4020	3. 43	4	1590	
12	100	Bełzec-Jarosław . . .	9-2550	26700	3130	17730	5. 66	7	650	
13	101	Sędziszowska	— 300	200	—	200	—	—	—	—
14	102	Zimnawoda-Hoszany .	4- 650	6600	1050	4550	4. 33	1	310	
15	103	Żółkiew-Mosty	3-1265	19300	998	7150	7. 16	3	1570	
16	104	Lwów-Rohatyn	8-3392	12900	2000	9600	4. 80	1	2650	
17	105	Stanisławów-Bursztyn	5- 622	14500	815	3600	4. 01	4	5430	
18	106	Sielec-Zaleszczyk.-Załużce	12- 613	30000	4317	21220	4. 91	—	—	—
19	107	Śniatyn- Horodenka .	4-1000	5400	010	3650	4. 01	—	—	—
20	108	Tyśmienica-Kołomyja	6- 567	6000	715	2180	3. 05	—	—	—
21	109	Brzeżany-Złoczów . .	5- 890	15000	2600	9750	3. 76	—	—	—
22	110	Brzeżany-Podwołoczyska	12-2220	34000	3425	18220	5. 30	3	1600	
23	111	Strussów-Buczacz . .	5-2466	13000	1190	5400	4. 54	3	900	
24	112	Czortków-Monasterzyska	6- 660	20000	2866	14000	5. 23	2	4400	
25	113	Tłuste-Buczacz . . .	4-3994	10500	1950	8700	4. 46	1	190	
26	114	Husiatyn-Kopyczyńce	3- 945	8300	—	8300	—	—	—	—
27	115	Skąła-Czortków . . .	4-2464	8800	1745	6570	3. 19	5	2100	
28	116	Skąła-Zaleszczyki . [ca	7- 222	21000	2500	10080	4. 03	4	2500	
29	117	Borszczów-Okopy-Mielni-	5- 600	6500	1400	3320	2. 37	2	380	
30	118	Iwanie-Mosorówka . .	1-1664	1364	40	100	2. 50	1	250	
			m				zł. c.			
			172-3542	445554	53210	245650	116.59	87	48360	

Uwaga (13.), (101.), Droga Sędziszowska otrzymała ryczałtowo sumę Zlr. 200
 (26.) (114) „ Husiatyn-Kopyczyńce „ „ „ 8.300

Alegat H 2**Odpis**

okólnika Wydziału krajowego z dnia 18. Marca 1874 L. 4593 wystósowanego do Pana Inżyniera okręgowego.

- 1) we Lwowie
- 2) w Stanisławowie
- 3) w Brzeżanach
- 4) w Zaleszczykach
- 5) w Przemyśle
- 6) w Krakowie
- 7) w Nowym Sączu
- 8) do Pana Stanisława Chruszczewskiego Inżyniera drogi Brzesko-Sandeckiej w Brzesku
- 9) do Pana Stanisława Pohowskiego Inżyniera drogi Dębicko-Nadbrzeżańskiej w Mielcu.

(pisać do wszystkich)

Pomiędzy robotami drogowymi dział robót prowadzonych we własnym zarządzie nie jest bez znaczenia. Rachunki jednak i wykazy tych robót ograniczają się zwykle tylko na dołączeniu list płacy, z których oprócz ilości użytego robotnika i poniesionego wydatku żadnych innych danych, ani zestawień wyprowadzić nie można.

Dla tego też dla uregulowania tego działu robót ustanowiliśmy nową formę postępowania, mianowicie:

- 1) Żądając kredytu na roboty we własnym zarządzie wykonać się mające, winien Inżynier za każdym razem wykazać ogółowo, gdzie i jakie zarządza roboty, na jakiej podstawie to czyni, w jaki sposób będą one prowadzone i kto będzie dopełniał wypłaty.
- 2) Przy końcu każdego kwartału winien Inżynier okręgowy złożyć rachunki ze wszystkich kwartałów, na załączonych przy niniejszym drukach, bez względu, czy kredyty te zostały w zupełności lub w części tylko wyczerpane. Wrazie zupełnego wyczerpania kredytu rachunek winien być w całości udowodniony, jeśli zaś tylko w części, to na zamieszczony wydatek częściowy winny być również dowody dołączone.

W wyjątkowych wypadkach, w których dowód częściowo poniesionego wydatku nie mógł by na razie być dostarczony, należy w rubryce: uwagi, zachodzące przeszkody zanotować, brakuje zaś dowody za usunięciem przeszkód uzupełnić.

- 3) W razie, gdyby przed upływem kwartału jaki kredyt był bliskim wyczerpania, a rozpoczęta robota nie była ukończona, winien Inżynier, nie czekając końca kwartału, równocześnie przy żądaniu nowego kredytu złożyć rachunek z poczynionych wydatków.
- 4) Do jednego rachunku nie należy mieszać różnych kredytów; w razie zaś gdyby z tego samego kredytu było składanych kilka rachunków należy zawsze uwidocznic w zestawieniu jaka z poprzedniego rachunku została jeszcze reszta do wyliczenia.
- 5) Listy płacy i wykazy robót wykonanych winny być dla każdego rodzaju robót oddzielnie formowane.
- 6) Rachunek sam winien być chronologicznie układany t. j. porządkiem czasu od chwili otworzenia kredytu aż do jego wyczerpania.

- 7) Za wierność i dokładność składanych rachunków odpowiedzialnym jest Inżynier okręgowy, dla tego też sam tylko go formuje i zaopatruje swym podpisem. Listy zaś płacy, wykazy robót i materiałów winny być według obowiązującej Instrukcyi przez Inżyniera Inspektora i konduktora podpisywane.
- 8) Po złożeniu rachunków z całego kredytu, Inżynier otrzyma od Wydziału krajowego absolutoryum.
- 9) Wobec powyższych przepisów znosi się polecenie składania wykazów miesięcznych o postępie robót we własnym zarządzie, który dotychczas przy wykazach szczegółowych postępu dostawy szutru były formowane. Oszczędzi to konduktorom drogowym niemało zajęcia kancelaryjnego, lecz Wydział krajowy wymaga, aby czas dotąd na pisanie poświęcany był sumiennie użyty do nadzoru drogi i na samejże drodze.
- 10) Wszelkie rachunki nie podług powyższych przepisów formowane i składane, zostaną zwrócone bez zatwierdzenia a za zwłokę czasu i wynikię ztąd następstwa Inżynier okręgowy będzie odpowiedzialnym.
- 11) Rozporządzenie niniejsze obowiązuje co do wszystkich kredytów na roboty we własnym zarządzie od początku r. 1874 otworzonych.
- 12) Załącza się przy niniejszym kilka druków na rachunki.

Lwów dnia 18. Marca 1874.

Expedycja 10.

do Wydziału powiatowego

10) w Chrzanowie	23) w Gródku
11) w Mielcu	24) w Stanisławowie
12) w Tarnobrzegu	25) w Tłumaczu
13) w Brzesku	26) w Horodence
14) w Nowym targu	27) w Kołomyi
15) w Gorlicach	28) w Śniatynie
16) w Nowym Sączu	29) w Brzeżanach
17) w Sanoku	30) w Tarnopolu
18) w Przemysłu	31) w Buczaczu
19) w Brzozowie	32) w Trembowli
20) w Jarosławiu	33) w Zaleszczykach
20) w Cieszanowie	34) w Czortkowie
21) w Rohatynie	35) w Borszczowie.
22) w Żółkwi	

Exp. 36.

Do Zarządu dróg krajowych w Powiecie Krakowskim na ręce W Pana Günthera w Krakowie
pisać do wszystkich

od Exp. 10 do 36 włącznie.

(Na odpisie Exp. I. z zamieszczeniem tylko do Inżyniera okręgowego i dodać).

Do wiadomości z załączeniem wzoru i z poleceniem zastosowania się, o ileby Wydział powiatowy bezpośrednio składał rachunki z robót prowadzonych we własnym zarządzie.

D. j. w.

Alegat I₂

Odpis okólnika Wydziału krajowego z d. 19 Lutego 1874. L. 2650 wystosowanego w sprawie zgartywania śniegów do wszystkich Wydziałów powiatowych.

W uzupełnieniu okólników z 8. Grudnia 1870. L. 16237 i 21 Grudnia 1873. L. 19777 wydanych w sprawie zgartywania śniegów rozporządza Wydział krajowy, co następuje:

1. Kredyty na zgartywanie śniegów asygnowane będą do dyspozycji i na żądanie tych Wydziałów powiatowych, które drogą zarządzają.
2. Jeżeli potrzeba kredytu jest nagłą, natenczas zażądać należy asygnacji drogą telegraficzną.
3. Konduktor oddziału obowiązany jest pod własną odpowiedzialnością czuwać nad tém, ażeby wskutek zasp śniegowych komunikacya na drodze, jego nadzorowi powierzony, zatamowana nie została — z drugiej zaś strony kierować się musi przy zarządzaniu i wykonywaniu niezbędnych robót odnośnych zasadą jak największej oszczędności, ażeby nie narażał funduszu krajowego na niepotrzebne wydatki, co tylko umiejętném i skrzętném użyciem robotników i przy ścisłym przestrzeganiu wskazówki zawartej w I. punkcie okólnika z 8. Grudnia 1870 L. 16237 da się osiągnąć.
4. Konduktor polecić ma drożnikom, ażeby o zaspie śniegowej grożącej przerwaniem komunikacyi natychmiast mu donosili.
5. Konduktor pilnuje, ażeby zgartywanie i sprzątywanie śniegów z dróg krajowych wewnątrz miejscowości, jak daleko sięgają domy, tudzież o ile droga styka się z obejściem dworskiem odbywało się wyłącznie kosztem osoby odnośnej lub dotyczącego obszaru dworskiego i w razie nieprzestrzegania tego obowiązku ze strony gmin lub obszarów dworskich donosi o tém władzom, czuwającym nad wykonywaniem przepisów o policji drogowej.
6. Gdyby mieszkańcy osad powołanych w myśl §. 21. ust. drog. do dostarczenia robotników za wynagrodzeniem przez Wydział krajowy ustanowioném, śniegów zgartywać nie chcieli a interwencya zwierzchności gminnej okazała się bezskuteczną, natenczas zażądać ma konduktor bezwzględnie pomocy ck. Starostwa.
7. Konduktor obowiązany jest rozumiary i koszt roboty przy zgartywaniu śniegów wykonać się mającej ocenić w przybliżeniu jednak o ile to na oko da się uczynić, ile być może najdokładniej i donieść o tém jeszcze przed rozpoczęciem robót inspektorowi lub tegoż zastępcy. W razach nadzwyczajnych, t. j. gdyby przywrócenie komunikacyi zatamowanej zaspami śniegowymi wymagało więcej, niż 200 robotników, a zatem połączone było z wydatkiem przeszło 40 zł. w. a. (licząc 20 ct. od 1 robotnika) lub gdyby roboty w przeciągu jednego miesiąca po sobie następujące kwotę 50 zł. w. a. wyczerpywały, natenczas obowiązany jest konduktor donieść o tym nadzwyczajnym wypadku natychmiast bezpośrednio Wydziałowi krajowemu drogą telegraficzną, a jeżeli nie ma w miejscu stacyi telegraficznej drogą zwykłej korespondencyi.
8. Wszystkie inne przepisy objęte okólnikami na wstępie powołanemi tak w przedkładaniu wykazów Wydziałom powiatowym jako też bezpośrednio Wydziałowi krajowemu pozostają w swej mocy. Do wykazów tych używać należy druków przeznaczonych do wykazywania postępu robót prowadzonych w zarządzie własnym.

Alegat J₂

Odpis do l. 20586

Rozporządzenia Wydziału krajowego z d. 29 Marca 1874. do l. 20587., 1873. wy-stosowanego do wszystkich inżynierów i 34 Wydziałów powiatowych

Exped. 1—6. — do p. Inżyniera okręgowego 1. we Lwowie. 2. w Przemyśle. 3. w Krakowie. 4. w Nowym Sączu. 5. w Stanisławowie. 6. w Brzeżanach. — *Exp. 7.* 7. do p. Stanisława Grzegorzewskiego. Inżyniera okręgowego w Zaleszczykach. — *Exp. 8.* 8. do p. Stanisława Pohowskiego, p. o. inżyniera drogi Dębicko-Nadbrzeżańskiej w Mielcu — *Exp. 9.* 9. do p. Stanisława Chrząszczewskiego p. o. Inżyniera drogi Słotwina Brzesko-Sandeckiej w Brzesku — *Exp. 10.* do p. Klimontowicza, p. o. Inżyniera drogi Grodzicko-Konieczniańskiej. —

(*Pisać do wszystkich*). Z powodu podniesionej przez jednego z Inżynierów okręgowych potrzeby unormowania ostrożności, pożądaných dla organów technicznych, celem umożliwienia kontroli dostawy i użycia kamienia koserwacyjnego na drogach krajowych, Wydział krajowy wydaje następujące normujące rozporządzenia:

1. Po otrzymaniu zatwierdzonych przez Wydział krajowy kosztorysów na dostawę kamienia, winien będzie konduktor złożyć Inżynierowi okręgowemu wykaz objaśniający, w jaki sposób przeznaczona na każdą ćwierć mili ilość kamienia ma w jej obrębie być rozłożona na pojedyncze setki, a to czy w równych odstępach, czy też ma być skoncentrowana, następnie, stosownie do tego rozkładu urządzi on dostawę, oznaczywszy palikami miejsca składowe.

2. Na tych drogach krajowych na których znaki ćwierciowe lub setkowe byłyby poniszczone, za nim sprawione zostaną znaki metryczne, należy ustawić jakiegokolwiek znaki prowizoryczne dla łatwiejszego orjentowania się przy kontrolowaniu dostawy. Znaki te mogą być drewniane lub kamienne, które każdy drożnik może w swej sekcji za wskazówką konduktora ustawić, a mały fundusz na ten cel niezbędny, może udzielić Inżynier okręgowy z funduszków wyznaczonych na roboty we własnym zarządzie. O potrzebie jednak i wysokości wydatku, winien Inżynier naprzód donieść Wydziałowi krajowemu.

3. Udzielanie zaliczek na dostawiony dla drogi kamień w myśl §. 7. Instrukcyi administracyjnej ma się i nadal odbywać na podstawie wykazów przez konduktorów formowanych. Zaliczki te jednakże winne być wydawane tylko na te ilości, które kontraktem są oznaczone, i to tylko na przyzmy posiadające wszelkie warunki kontraktem przepisane.

Dwa wypadki są tu możliwe:

a) albo dostawiony kamień składa się z szutru, który niepotrzebuje przetłuczenia, i w takim wypadku zaliczka może być udzieloną, jeżeli dostawione przyzmy posiadają należytą miarę i należyście są ustawione.

b) albo dostawiony materiał składa się z kamienia łamanego. Jeśli w tym drugim wypadku kontrakt wyraźnie nie opiewa tak, że można udzielać zaliczki i na kamień tylko wyłamany i dowieziony co niekiedy wyjątkowo ztąd przyzwolonem być musi; zaliczka może być udzieloną tylko wtenczas jeśli dostawione przyzmy mają należyte wymiary, należyście są przedłużone i ustawione.

W razach zaś, jeśli wyjątkowo kontraktem jest dozwolone udzielanie zaliczek i na kamień łamany, dostawione przyzmy winny być należyście ustawione i posiadać pełne wymiary, potrzebne do otrzymania należnej miary po przetłuczeniu, a oprócz tego należytość w okolicy praktykowana za przetłuczenie, winna być z zaliczki porącona.

4. Wykazy zaliczkowe przez konduktora sformowane, i w jednym exemplarzu Inżynierowi przesyłane, winny obejmować wyjaśnienie, na jakiego rodzaju kamień udzieloną została zaliczka i na jaką onego ilość wraz z dokładnem wykazaniem mili, ćwierci, setek i ilości odtrąconej kwoty, bądź z powodu

szczególonych warunków kontraktowych zstrzegających strącanie pewnych procentów, bądź też z powodu potrącenia należności za potłuczenie.

Zarządzenie rozsypania kamienia konserwacyjnego, należy do atrybucyi inżyniera okręgowego. On w tym względzie wydaje polecenia konduktorom, które ściśle wykonywane być powinny. Wolno je jednak wyjątkowo Inżynierowi, zostawić w tym względzie większe pole działania konduktorowi, wszakże wtedy cała odpowiedzialność spoczywa na Inżynierze.

6. Taki tylko kamień może być rozsypany, który poprzednio ostatecznie odebrany został.

7. O każdej mniejszej ilości rozsypanego szutru winien donosić konduktor Inżynierowi okręgowemu nazajutrz. Gdyby zaś była potrzeba rozsypania od razu większej ilości szutru, winien konduktor naprzód o tém zawiadomić Inżyniera.

8. Po upływie każdego częściowego terminu dostawy kamienia, winien Inżynier donieść Wydziałowi krajowemu, czy warunki kontraktu zostały dopełnione, a wrazie przeciwnym przedstawić powody wraz z swą opinią i wnioski.

9. Byłoby w ogóle bardzo pożądanem, aby kamień konserwacyjny nie bywał ryczałtem w pewnych porach roku rozsypany, lecz aby w miarę psucia się drogi, powstawania kolei i wyboji, bywał używany. — Zależy to naturalnie od stanu drogi, zaś od uznania Inżyniera ma być zawieszem, kiedy, gdzie i w jakiej ilości należy używać kamienia i odpowiednio do tego zarządzenia swoje stosować.

10. Konduktor, któryby udzielił zaliczkę na kamień nie złożony w pełnych wymiarach, lub gdyby rozsypał go bez wiedzy lub co gorzej, wbrew pisemnemu lub ustnemu poleceniu Inżyniera, pociągniętym będzie w każdym wypadku do surowej odpowiedzialności.

11. Rozporządzenie niniejsze ma być komunikowane wszystkim konduktorom drogowym.

12. Wszelkie spostrzeżenia i wnioski mogące polepszyć normowanie dostawy i użycia kamienia konserwacyjnego, a poparte na dotychczasowej praktyce, winni Inżynierowie okręgowi przedłożyć Wydziałowi krajowemu — (dodać do 7.)

Do rozporządzenia powyższego, przyczyniło się przedstawienie pańskie z dnia 26 Listopada r. z. l. 227. Z zawartych w niem uwag, Wydział krajowy odniósł przekonanie o dbałości pańskiej o dobro dróg i pomyślny obrót łożonych na nie funduszów.

Pochwalając tę dążność gorliwego urzędnika, wyrażamy panu za nią nasze uznanie.

Exp. 10. — do Wydziału powiatowego, 10) w Chrzanowie — 11) w Nowym Sączu — 12) w Gorlicach — 13) w Nowym Targu — 14) w Brzesku — 15) w Przemyślu — 16) w Cieszanowie — w Sanoku — 18) w Brzozowie — 19) w Mielcu — 20) w Tarnobrzegu — 21) w Gródku — 22) w Rohatynie — 23) w Żółkwi — 24) w Stanisławowie — 26) w Horodence — 27) w Tłumaczu — 28) w Kołomyi — 29) w Brzeżanach — 30) w Tarnopolu — 31) w Buczaczu — 32) w Trembowli — 33) w Czortkowie — 34) w Borszczowie — 35) w Zaleszczykach.

Exp. 36. — do W.Pana Günthera sprawiającego zarząd dróg krajowych. powiatu krakowskiego w Krakowie.

(pisać do wszystkich:)

(Na odpisie *Exp. I.* przy zachowaniu tytułu tylko; „do Inżyniera okręgowego“ dodać:)

Do wiadomości i zastosowania się z nadmienieniem: że z aktów kolaudacyjnych tak dostawy kamienia jak i robót budowlanych, mieliśmy sposobność niejednokrotnie przekonać się, iż do czynności tych delegowani bywają sekretarze lub nawet kanceliści Wydziałów powiatowych, używanie urzędników płatnych Wydziału pow. dla kontrolowania czynności urzędników krajowych, nie zgadza się z celem i z duchem instrukcyi administracyjnej. Ustanawiając ją mieliśmy na celu utworzenie kontroli obywatelskiej nad wszelkimi czynnościami płatnych organów naszych. W tym celu ustanowiona jest instytucya Inspektorów i delegatów drogowych. W obec tego nie można by nazwać kontrolą obywatelską, jeśli ją spełniają płatni urzędnicy Wydziałów powiatowych. Dlatego też w przyszłości zechce Wydział powiatowy unikać tego nienormalnego postępowania, w delegowaniu do odbiorów częściowych lub ostatecznych wszelkich robót i dostaw na drogach krajowych, zmuszeni bowiem [bylibyśmy nieuczłędnie] partykularzy, wysyłanych do tych czynności urzędników Wydziałów powiatowych.

Lwów d. 29. Marca 1874.

Odpis

okólnika Wydziału krajowego z dnia 16. lutego 1874 do l. 1885., wystosowanego do P. P.:

1. S. Grzegorzewskiego, inżyniera okręgowego w Zaleszczykach,
2. A. Brochockiego " " " Przemysłu,
3. H. Niewiadomskiego " " " Krakowie,
4. A. Rymaszewskiego " " " Nowym Sączu,
5. Pochowskiego, inżyniera drogi krajowej Dębicko-Nadbrzeżańskiej w Mielcu,
6. F. Bieńkowskiego, " okręgowego we Lwowie,
7. W. Zienkowicza " " w Brzeżanach,
8. A. Barancewicza " " w Stanisławowie.

Do wszystkich:

Z inicjatywy szefa departamentu drogowego w Wydziale krajowym, a na wniosek komisji budżetowej, Wysoki Sejm umieścił wyjątkowo w budżecie na rok 1874 kwotę przeznaczoną na jednorazowe zapomogi po 100 zł. dla konduktorów nienagannie swoje obowiązki pełniących. W skutek tego Wydział krajowy asygnuje równocześnie w kasach podatkowych wypłacających płace konduktorskie wspomniane zapomogi po 100 zł. płatne w miesięcznych ratach z góry począwszy od 1. stycznia 1874.

ad 1. dla konduktorów: Teodora Barkowa, Edwarda Dłuhasa, Wincentego Döllera i Wincentego Hryniewicza.

ad 2. dla konduktorów: Łukasza Podbielskiego, Bronisława Djakiewicza, Leonarda Borzęckiego i zastępcy Ludwika Przetockiego.

ad 3. dla konduktora Gustawa Reko w miesięcznych ratach z góry, począwszy od 1. stycznia 1874., a dla konduktora Stanisława Reichera całą kwotę jednorazowo.

ad 4. dla konduktorów: Walerego Goliana, Jakóba Kamińskiego, R. Rząsnickiego, zastępcy konduktora Henryka Klimuntowicza w miesięcznych ratach z góry, począwszy od 1. stycznia 1874., a dla konduktora Ferdynanda Baczyńskiego całą kwotę jednorazowo. — Co do konduktora Walerego Goliana Wydział krajowy w myśl relacji Pańskiej z dnia 8. lutego b. r. l. 55 zarządzi przeniesienie tegoż na stanowisko łatwiejsze a tem samem odpowiedniejsze jego wiekowi i siłom, skoro do tego nadarzy się sposobność.

ad 5. dla zastępców konduktorów: Wincentego Bieleckiego, Mieczysława Koreckiego i Stanisława Chrzęszczewskiego.

ad 6. dla konduktorów: Franciszka Geringa, Henryka Helfera i Franciszka Kuźmińskiego.

ad 7. dla konduktorów: Rafała Ulanowskiego, Jana Mierzwińskiego, Antoniego Łaskiewicza, Jana Skwarczyńskiego i Jana Bietkowskiego.

ad 8. dla konduktorów: Karola Riegera, Alexandra Cywińskiego, Józefa Filipeckiego, Zezona Rondewalda, Alojzego Hlawatego i Edmunda Szeliskiego. — Co do konduktora Alexandra Cywińskiego Wydział krajowy chcąc bezwzględnie zastosować następstwa nagany udzielonej mu reskryptem z dnia 16. lutego b. r. l. 20.262 powinien był właściwie zaliczyć go do kategorii konduktorów pominiętych przy rozdawaniu tej zapomogi. Powodując się w tym wypadku pobłażliwością usprawiedliwioną dotychczasowem nienagannem zachowaniem się p. Alexandra Cywińskiego, Wydział krajowy przypuszcza że konduktor ten zachęcony zostanie w ten sposób do gorliwszego i sumienniejszego pełnienia obowiązków.

Do wszystkich:

Zapomoga przyznana konduktorom jednorazowo na rok 1874 powinna być dla służby drogowej wymownym dowodem, że Wydział krajowy przejęty jest szczerą troskliwością o byt jej materyalny, za co słusznie wymagać może i będzie, ażeby wszystkie podwładne organa drogowe z niugiętą sumiennnością, należytą gorliwością i wyteżoną energią stały na straży całości i dobra funduszu krajowego. Dowody takiego pojmowania obowiązków złożyć może i powinien na każdym kroku każdy członek służby drogowej w swoim zakresie działalności, przede wszystkim dostarczając władzom przełożonym sumiennych i na faktycznym stanie rzeczy opartych dat o cenach materyałów, robocizny ciągłej i pie-szej, bez czego każdy kosztorys już z góry staje się fałszywym dokumentem, narażającym fundusz krajowy na niesłychane straty i bez czego rezultat każdej administracji przy wszelkich pozorach legalności musi pozostać najgorszym, dalej dostarczając rozmiarów najakuratniejszych przy sporządzaniu kosztorysów, czuwając nad dokładnem wykonaniem robót, które przedsiębiorcom oddane zostały, albo przestrzegając jak największej oszczędności przy wykonywaniu robót we własnym zarządzie podjętych.

Nawet we wszystkich czynnościach pozornie drugorzędnej wagi, jak n. p. przy sprzedaży starych materyałów, przy rozgartywaniu zasp śnieżnych i t. d. służbowa gorliwość i czujność organów drogowych może i powinna ustrzedz fundusz krajowy od wielu niepotrzebnych a w całości wiele dotkliwych niedoborów i ciężarów. Co do wszelkich robót nadkosztorysowych nie tylko rzeczywiste wykonanie takowych, lecz i niunikniona potrzeba tak ich zarządzenia jak też ścisłego oznaczenia ich rozmiarów, musi być przy wszystkich kolaudacyach jak najskrupulatniej badaną. W ogóle miarą gorliwości służbowej i wydatności pracy nie będą dla Wydziału krajowego utarte formalności, które w złych rękach zawsze stać się mogą pozorami osłaniającymi liczne nadużycia. — W dotychczasowym zarządzie dróg krajowych Wydział krajowy niestety już nieraz przekonać się musiał, że akta i wykazy sporządzone wrzekomo w sposób zupełnie prawidłowy i odpowiadający przyjętym formom urzędowego toku spraw, a co więcej zaopatrzone nawet w podpisy organów kontrolujących, które niekiedy nadto wiele okazują zaufania i naocześnie nieśledzą przebiegu robót, że — powtarzamy, takie akta i wykazy same przez się nie zawsze i nie wszędzie dają pożądaną rękojmię funduszowi krajowemu.

Z tego powodu Wydział krajowy nie będzie bezwarunkowo polegał na pisemnych raportach i ich pozornej dokładności, lecz w razie przedstawiających się faktycznie niekorzystnych rezultatów, zasięgać będzie od osób poważnych i wiary godnych opinii nie tylko o specjalnym wypadku lecz w ogóle o dobrem imieniu na jakie w miejscu i w okolicy tak pod względem rzetelności jak i pod względem pracowitości odnośnie organa służby drogowej dotąd zasłużyć sobie potrafili. Osoby te powodowane obywatelską gorliwością o dobro publiczne a nadto patrząc z bliska na tok wszystkich spraw, będą mogły wystawić im bezstronne świadectwo, odpowiadające położonemu w nich zaufaniu.

Takie postępowanie pozwoli Wydziałowi krajowemu przekonać się sumiennie, którzy członkowie służby drogowej wzorowem pełnieniem obowiązków, zasłużyli sobie na uznanie, a którzy w interesie dobra publicznego i funduszu krajowego jak najprędzej zastąpieni być muszą i będą innymi odpowiedniejszymi kandydatami.

Zawiadamiając pisemnie wszystkich konduktorów o przyznanej im zapomogdzie zechcesz Pan razem powtórzyć im powyższe uwagi Wydziału krajowego, które wszyscy uważać powinni za dyrektywę w swoich czynnościach.

ad 2, 3, 4 i 8: Niniejszym reskryptem załatwioną zostaje

ad 2. relacja z dnia 22. grudnia 1873 l. 664 w sprawie udzielenia remuneracyi konduktorom: Ludwikowi Przetockiemu i Leonardowi Borzęckiemu.

ad 3. prośba konduktora Stanisława Reichera o zaliczkę wniesiona za pośrednictwem zarządu dróg krajowych w Krakowie.

ad 4. relacja z dnia 4. Intego b. r. l. 45 w sprawie udzielenia remuneracyi konduktorowi Ferdynandowi Baczyńskiemu.

ad 8. relacja z dnia 4. lutego b. r. l. 40 o prośbie konduktora Karola Riegera względem udzielenia mu zaliczki w kwocie 100 złr. w. a.

D. j. w.

Alegat L₂

Wykaz czynszów z myt na drogach krajowych za rok 1872, 1873 i 1874.

	Nazwa stacji	1872		1873		Wedle kontraktu dzierżawnego z r. 1874		
1	Babice i Przegini duchowna	1365	—	1365	—	1365	—	
2	Podzagórnia i Chelmek	1601	50 ¹ / ₂	1920	98	1400	—	
3	Mogiła, Bieńczyce i Przegorzały	5901	—	4844	95	4755	—	
4	Pomianowa, Gnojn. Łososina i Kurów	2922	79	2887	00 ¹ / ₂	3548	62	Zarząd wła- sny
5	Iwkowa	—	—	—	—	200	—	
6	Brzeźnica	1675	—	2105	—	2105	—	
7	Dąbie	1500	—	1000	—	1000	—	
8	Rzyski	2006	67	2007	—	2007	—	
9	Miechocin	—	—	96	57 ¹ / ₂	1112	30 ¹ / ₂	
10	Tuszów i Annapol	—	—	—	—	1758	01	
11	Dębno i Nowy Targ przy białym Dunajcu	4200	—	3281	97 ¹ / ₂	3425	—	
12	Klikuszowa (Obydowa)	1000	—	770	—	770	—	
13	Nowy Targ przy czarnym Dunajcu	1725	89	1261	—	1261	—	
14	Gródek	407	04	403	24	432	—	
15	Stary Sącz, Maszkowice i Łękica	4788	—	4788	—	4788	—	
16	Zabełcze	2204	—	2208	—	2208	—	
17	Szczawnica	—	—	475	31	900	—	
18	Konieczna	1050	50	1050	50	1050	50	
19	Bircza	2060	—	1866	—	1866	—	
20	Przemysł i Olszany	3030	96	4620	60	4620	60	
21	Olchowce	280	—	345	06 ¹ / ₂	351	60	
22	Tyrawa wołoska	317	50	404	—	404	—	
23	Dynów, Grabownica Newistka i Nozdrzec	4135	34	4610	25	4610	25	
24	Cieszanów, Bełzec, Płazów, Oleszyce i Wulka zapal.	10300	—	10300	—	10300	—	
25	Mostowe na Sanie pod Jarosławiem	6154	—	6154	—	6154	—	
26	Porzecze i Stawczany	3500	—	3200	—	3200	—	
27	Spilczyn i Repechów	1713	25	1249	73	1253	37	
28	Dawidów	1597	77	1813	63	1802	—	
29	Podkamień, Demianów i Zalipie	2951	42 ¹ / ₂	2666	84	2994	79	
30	Turyńka, Wielkie Mosty (mostowe) i Żółkiew	5526	97	5526	—	5526	—	
31	Wielkie Mosty (drogowe)	—	—	68	86 ¹ / ₂	620	—	
32	Halicz, Jamnica, Jezupol, Pobereże	5307	—	7411	09 ¹ / ₂	7411	—	
33	Ottynija i Odaje	2600	—	3148	42	3500	—	
34	Puhary	1172	—	940	—	940	—	
35	Niezwiska	1285	95	934	91 ¹ / ₂	1285	95	
36	Raszków i Serafince	2626	89	2800	—	2800	—	
37	Tłumacz i Miłowanie	5000	—	3600	—	3600	—	
38	Bohatyn i Rozhadów	2251	51	2260	—	2260	—	
39	Brzeżany, Kozowa i Horodyszcze	10276	—	10276	—	10276	—	
40	Białakarczma	630	50	560	—	560	—	
41	Podwołoczyska (Zadniestrzanka)	1580	—	6677	84	6400	—	
42	Smykowce	1717	17	2062	—	2062	—	
43	Zagrobela	4351	—	5171	—	5171	—	
44	Dobropol	1100	—	1057	25	1100	—	
45	Strusów	1175	42	1175	46	1175	42	
Do przeniesienia		115188	05	121363	49	123966	94 ¹ / ₂	

Nazwa stacyi		1872		1873		Wedle kontraktu dzierżawnego z r. 1874	
	Z przeniesienia	115188	05	121363	49	123966	94 $\frac{1}{2}$
46	Czortków, Dziuryn i Koszyłowce	2605	—	2466	66	2466	66
47	Buczacz	8000	—	8505	—	8505	—
48	Monasterzyska i Zaleszczyki	5050	—	5205	—	5205	—
49	Kopeczyńce (Husiatyn)	500	—	854	38	1025	50
50	Krogulec	305	—	266	70	320	—
51	Białokiernica	935	50	935	50	935	50
52	Dawidkowce	633	75	362	50	435	—
53	Kasperowce, Bedrykowce, Korolówka i Tiuste	2992	—	2772	97	2420	—
54	Iwanków	489	09	401	11	401	—
55	Borszczów	640	56	540	—	540	—
56	Kozaczówka i Babińce	777	36	777	36	777	36
57	Uście Biskupie	1340	—	1340	02	1340	—
Razem		139456	31	145790	69	150700	43 $\frac{1}{2}$
Po potrąceniu korelatywnych wydatków		999	58	2958	20 $\frac{1}{2}$		
pozostaje czysty dochód		138456	73	142832	48 $\frac{1}{2}$		
Zyski i straty		1518	10 $\frac{1}{2}$	463	72 $\frac{1}{2}$		
Kary za przestępstwa drogowe		207	53	119	88 $\frac{1}{2}$		

Lwów dnia 4. Lipca 1874.

Alegat L₂

Odpis

wyvodu z referatu i Okólnika Wydziału krajowego z dnia 2. Kwietnia 1874, l. 5380 do Wydziałów powiatowych: 1) Chrzanów, 2) Mielec, 3) Przemyśl, 4) Cieszanów, 5) Jarosław, 6) Bóbrka, 7) Żółkiew, 8) Tarnopol, 9) Tłumacz, 10) Horodenka, 11) Trembowla.

Przypomnienie z urzędu. Zachodzi potrzeba wydać okólnik do Wydziałów powiatowych administrujących poborem opłat mytniczych, ażeby na przyszłość nie była bezkarnie dopuszczana dłuższa zaległość dzierżawna.

Wydziały powiatowe: 1) Borszczów, 2) Gorlice, 3) Złoczów, 4) Brzesko, 5) Nowy Sącz, 6) Rohatyn, otrzymały już w duchu obocznego okólnika rozporządzenie do l. W. 4548/74. — okólnik nie obejmuje tych Wydziałów powiatowych, gdzie z powodu tegorocznej zbiorowej dzierżawy, czynsze wnoszą się w ryczałtowej kwocie, wprost do kasy krajowej.

O k ó ł n i k

Coroczne zamknięcie rachunków funduszu krajowego wykazuje mniejsze lub większe zaległości mytnicze, których wina prawie wyłącznie spada na najbliższy nadzór administracyjny Wydziałom powiatowym poruczony.

Warunki kontraktów dzierżawnych dają zupełne bezpieczeństwo o tyle, o ile środki przewidziane w §. 18. zastrzeżone, w właściwym czasie, a więc zaraz po dopuszczonej zwłoce czynszowej, stosowane będą. Jakkolwiek wedle dzienników kasowych za miesiąc Luty r. b. należność dzierżawna pod kierunkiem Wydziału powiatowego w całości uiszczoną została, dla zabezpieczenia się jednak na przyszłość, Wydział krajowy uważa za konieczne, wydać następującą instrukcję:

1. Każdego dzierżawcę myta krajowego zobowiąże Wydział powiatowy, ażeby w dniu 4. miesiąca, wykazał się w kancelaryi Wydziału pokwitowaniem c. k. kasy podatkowej, z opłaconego czynszu dzierżawnego w wysokości kontraktem oznaczonej;
2. Gdyby dzierżawca, na którymkolwiek terminie wykazu tego nie dostarczył, dowiadywać się należy drogą poufną w kasie o istniejącej zaległości mytniczej;
3. W trzy dni po dopuszczonej zaległości mytniczej uprzedzi Wydział powiatowy dzierżawcę, że jeżeli w terminie ośmiodniowym najdalej zaległości nie usunie, stacya mytnicza na koszt i rachunek jego w sekwestrację objętą zostanie;
4. Gdyby środek powyższy nie skutkował, zechce Wydział powiatowy bez najmniejszej dalszej zwłoki, zaprowadzić rzeczywiście sekwestrację dochodów mytniczych, a uprzedzając o tem Wydział krajowy, rozpisać równocześnie licytację na nowe wydzierżawienie z ceną wywołania ostatnim kontraktem zapewnioną.

W tym celu przesyłamy Wydziałowi powiatowemu na zapas sześć egzemplarzy protokołu, i 10 egzemplarzy ogłoszeń licytacyjnych.

W końcu, zwróci Wydział powiatowy uwagę właściwych referentów kancelaryjnych swojego powiatu na to, że straty z niezachowania niniejszej instrukcji powstałe, na winnych stosunkowo, w drodze właściwej, poszukiwane przez nas byćby musiały.

We Lwowie dnia 2. Kwietnia 1874.

Alegat M₂

Odpis

okólnika Wydziału krajowego z 17. Marca 1874. do l. 2544. wystosowanego do Wydziału powiatowego: 1) Kraków, 2) Chrzanów, 3) Brzesko, 4) Nowy Sącz, 5) Nowy Targ, 6) Gorlice, 7) Mielec, 8) Ropczyce, 9) Pilzno, 10) Sanok, 11) Bircza, 12) Przemyśl, 13) Brzozów, 14) Cieszanów, 15) Jarosław, 16) Gródek, 17) Rohatyn, 18) Bóbrka, 19) Żółkiew, 20) Złoczów, 21) Brzeżany, 22) Stanisławów, 23) Skalat, 24) Tarnopol, 25) Tłumacz, 26) Horodenka, 27) Kołomyja, 28) Czortków, 29) Buczacz, 30) Trembowla, 31) Borszczów, 32) Zaleszczyki, 33) Husiatyn, 34) Tarnobrzeg.

do wszystkich.) Dzierżawcy myt przy drogach krajowych żalą się niejednokrotnie, że zamiast doznawać ze strony urzędów gminnych pomocy, w razie praktykowanych nadużyć przy bezprawnem objeżdżaniu rogatek mytniczych, przeciwnie, wystawiani są częstokroć w tych wypadkach, na liczne przykrości, i opozycję samych urzędów gminnych.

ad 22.) W ostatnich na przykład czasach, burmistrz miasta Halicza odpowiedzieć miał miejscowemu dzierżawcy myta drogowo-mostowego, że Haliczanie nie powinni ponosić opłaty w swoim mieście. *do wszystkich.*) Postępowanie takie, wprost przeciwne obowiązującym przepisom, narusza powagę władz autonomicznych w ogólności, przedewszystkiem zaś naraża fundusz krajowy na straty, które w następstwie, pod formą wyższych dodatków do podatków, wetowane być muszą.

Uwolnienia od opłat mytniczych z całą dokładnością określone są w zbiorze przepisów i ustaw mytniczych; prócz tego, wiadomo jest powszechnie, że miejscowości rogatką zamknięte wolne są od wspomnianych opłat, tak we wszystkich czynnościach własnego gospodarstwa, jak również przy sprawowaniu obsługi religijnej. Co do tych zatem okoliczności, sporów przypuszczać nie podobna.

W innych razach, gdzie, bądź to okoliczni mieszkańcy, bądź też dalsi podróżni, w jakikolwiek sposób samowolnie unikają zastrzeżonej opłaty, obowiązane są Zwierzchności miejscowe tak powiatowe jak również i gminne do niesienia w zakresie swej władzy stosownej pomocy dzierżawcom, dzierżawcy zaś, pomocy takiej żądać mają prawo w myśl §§. 9. i 10. kontraktów dzierżawnych.

Wreszcie §§. 32. 33. i 34. ust. gm. daje podstawę do wymierzania kary na Zwierzchności gminne gdyby ktokolwiek poniósł szkodę z powodu zaniedbania przez gminę obowiązków względem policji miejscowej, zaś §. 27. ustęp 6, i §. 57. tejże ustawy, wyraźnie oznaczają sposób sprawowania policji gminnej.

W szczególności, objeżdżanie rogatki, lub też przejechanie takowej bez opłaty myta, karaniem być ma według §§. 436 i 437. ustawy o przestępstwach defraudacyjnych.

Zważywszy przytoczone motywa zechce Wydział powiatowy pouczyć wszystkie urzęda gminne gdzie istnieją stacye krajowych opłat mytniczych, ażeby na przyszłość w miarę słusznych i usprawiedliwionych zażaleń, bądź samym dzierżawcom, bądź ich zastępcom lub poborcom, udzielały ze swej strony spiesznej pomocy, jak również ażeby wpływem i przykładem własnym, starały się o poszanowanie istniejących przepisów.

Spodziewamy się że Urzęda gminne, po bezstronnem ocenieniu obowiązków swoich, zechcą zrozumieć, że udawanie się w podobnych razach, o pomoc egzekucyjną do c. k. Władz politycznych, uważaniem być musi za środek ostateczny, do którego w ostatecznych tylko wypadkach uciekać by się należało.

1880
The following is a list of the names of the persons who have been elected to the office of Justice of the Peace for the year 1880.

1880

The following is a list of the names of the persons who have been elected to the office of Justice of the Peace for the year 1880. The names are arranged in alphabetical order of their surnames.

1. [Name]
2. [Name]
3. [Name]
4. [Name]
5. [Name]
6. [Name]
7. [Name]
8. [Name]
9. [Name]
10. [Name]
11. [Name]
12. [Name]
13. [Name]
14. [Name]
15. [Name]
16. [Name]
17. [Name]
18. [Name]
19. [Name]
20. [Name]
21. [Name]
22. [Name]
23. [Name]
24. [Name]
25. [Name]
26. [Name]
27. [Name]
28. [Name]
29. [Name]
30. [Name]
31. [Name]
32. [Name]
33. [Name]
34. [Name]
35. [Name]
36. [Name]
37. [Name]
38. [Name]
39. [Name]
40. [Name]
41. [Name]
42. [Name]
43. [Name]
44. [Name]
45. [Name]
46. [Name]
47. [Name]
48. [Name]
49. [Name]
50. [Name]
51. [Name]
52. [Name]
53. [Name]
54. [Name]
55. [Name]
56. [Name]
57. [Name]
58. [Name]
59. [Name]
60. [Name]
61. [Name]
62. [Name]
63. [Name]
64. [Name]
65. [Name]
66. [Name]
67. [Name]
68. [Name]
69. [Name]
70. [Name]
71. [Name]
72. [Name]
73. [Name]
74. [Name]
75. [Name]
76. [Name]
77. [Name]
78. [Name]
79. [Name]
80. [Name]
81. [Name]
82. [Name]
83. [Name]
84. [Name]
85. [Name]
86. [Name]
87. [Name]
88. [Name]
89. [Name]
90. [Name]
91. [Name]
92. [Name]
93. [Name]
94. [Name]
95. [Name]
96. [Name]
97. [Name]
98. [Name]
99. [Name]
100. [Name]

Alegat N₂

W y c i a g

z zatwierdzonych (przez Wydział krajowy) na rok 1874 budżetów szpitali powszechnych i publicznych w Galicyi (z wyjątkiem Lwowskiego i Krakowskiego).

Liczba porządkowa	Akt Wydziału krajowego budżetowy i lustracji	Ilość dni leczenia				Średni dzienny stan chor.	Ilość stale urządzonych łóżek (możliwa)	Dochód roczny złr. w.a.		Stan zaległości w złotych w. a.			
		w latach			wniosek na rok 1874			z funduszu za- kładowego	z taksy leczenia	w dniu	czynnych		
		Miejsce	1870/71	1872/73							za koszta leczenia	z tytułów innych	liczących
1	246—1874	Biała	14860	15989	15500	43	(57) 53	868	7750	31/10 1873	1475	20	112
2	20165—1873	Bochnia	16748	12078	15000	42	(55) 50	134	7500	31/10 1873	1915	—	320
3	13602—1874	Brody	11559	8186	9400	28	—	1254	4025	22/11 1873	5200	20	800
4	2312—1874 7554—1874	Brzeżany	14660	10221	11000	35	(60) 50	—	55.0	27/12 1873	3137	—	1370
5	21597—1873	Drohobycz	10736	8413	8750	25	(50) 46	48	4392	31/10 1873	4437	—	1037
6	958—1874	Jasło	16445	12827	13000	36	(100) 50	15	6500	20/11 1873	1603	—	1867
7	2260—1874 7013—1874	Kołomyja	19181	19925	17000	48	—	47	8500	28/3 1874	22139	—	18253
8	7387—1874 3207—1874	Podhajce	—	3831	6000	20	(50) 40	9	3000	6/12 1873	795.50	—	210
9	1280—1874	Przemysł	21608	20510	20899	57	(80) 72	473.01	10449.50	31/12 1873	8432.52	239.25	2322
10	nie wpłynął dotąd	Rzeszów	17414	17378	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	"	Sambor	18331	15910	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	—	Sanok	8892	8787	10000	28	(38) 35	122.03	6000	10/11 1873	4612.42 1/2	210	6861
13	21076—1873	Nowy Sącz	15676	8524	10000	27	(80) 60	—	5500	30/9 1873	4750	1332	4183
14	476—1874 6872—1874	Sniatyn	3980	2126	3127	10	(44) 24	142	1407	24/11 1873	4610	7	391
15	9826—1874 7175—1874	Stanisławów	27937	30027	30000	82	—	27	13500	8/11 1873	11839	—	980
16	4960—1874	Stryj	17096	15720	16500	45	(70) 66	26	8133	5/12 1873	8670	—	8900
17	4374—1874 7555—1874	Tarnopol	17846	13333	15920	44	(80) 62	146	7960	22/1 1874	1144	—	—
18	1890—1874 7220—1874	Tarnów	29110	31874	32000	86	—	—	16000	23/1 1874	10700	—	11083
19	1122—1872	Wadowice	4430	3986	5000	14	(48) 43	12	2500	19/11 1873	914	—	510
20	1437—1874 21112—1873	Zaleszczyki	4541	5305	4500	13	(35) 30	240	2250	15/1 1874	1295	—	420
21	3081—1874 7727—1874	Złoczów	22960	10500	14000	36	—	—	7075	10/2 1874	2280	—	—
22	2486—1874	Zółkiew	6627	3887	5252	15	—	—	2626	22/12 1873	1060	9260	2790

Suma ogólna		Preliminarz potrzeb szczegółowych zlr. w. a.										Preliminarz dziennego wydatku na chorego		Taksa leczenia od głowy	U w a g i kto bezpośrednio zarządza, jakie są główne braki i potrzeby
Potrzeb	Pokrycia w roku 1874 zlr. w. a. zlr. w. a.	czynsz najmu	budowy i restauracje	żywność dla chorych	lekarstwa	bielizna i pościel	opał	kancelaryjne	wynagrodzenia i zasługi			za żywność	za leki	} dorosłych } dzieci	
									lekarzy i urzędników	slug	rozmaite inne				
9807	11015	—	—	3875	930	800	250	66	900	362	65	25	6	50/25 c.	Gmina. lekarz ordynujący Dr. med. rozszerzenie szpitala.
9842	11810	—	140	3127	893	300	310	60	760	826	200	21	6	50/30 c.	Gmina.
6160	6281	—	250	2176	473	300	300	75	780	860	96	23	6	"	Gmina. lepsze pomieszczenie szpitalu.
8181	9492	550	49	2500	450	300	160	64	1500	488	—	23	4	50/25 c.	" "
6163	6163	500	50	1317	439	300	270	65	720	708	—	15	5	50/30 c.	Gmina. budowa nowego szpitalu lub lepsze pomieszczenie chorych
8256	8308	—	298	2970	780	300	300	78	800	316	—	22 1/2	6	"	" "
28977	28977	—	2170	4250	1020	320	375	50	930	1070	—	25	6	"	Gmina. restauracja budynków przybocznych
4337 ⁸⁸	3804 ⁵²	—	281 ⁸⁸	1500	240	80	250	50	700	228	50	25	4	"	Wydział powiatowy w Podhajcach podwyższenie taksy na 60 ct.
14243 ²⁴	19850 ^{44 1/2}	—	500	4451/80	1462 ⁹³	610	360	83	1190	475	365	19	7	"	Gmina. budowa nowego szpitalu.
														50/25 c.	Gmina.
														"	Gmina.
8510 ⁰³	11748 ^{47 1/2}	210	56	2500	650	300	200	71	550	225 ⁰⁵	110	25	6 1/2	60/30 c.	Gmina.
10590	12619	—	1000	2200	500	250	325	95	600	755	175	22	5	55/00 c.	Gmina.
2792	6371	300	30	675	187	—	200	25	560	220	—	20	6	45/25 c.	Gmina. adoptacja kupionego domu na szpital
21719	36201	—	7871	6300	1500	850	738	245	1570	1000	—	20	5	45/23 c.	Gmina restauracje
9919	16846	1250	80	3680	150	200	230	60	910	927	—	24	6 1/2	50/30 c.	Gmina. budowanie nowego szpitalu
8864	9250	—	710	3253	711	413	620	72	610	1251	—	21 1/4	4 1/2	"	Gmina. zużytkowanie niewykończonego gmachu szpitalnego.
25332	26700	300	270	6400	1600	100	1080	140	1140	1760	—	20	5	"	Komisya Instytutów chorych i ubogich
3466	3466	312	—	1662	200	80	180	40	330	390	112	21 1/3	11 1/3	50/25 c.	Gmina.
4147	4122	—	350	945	180	300	130	60	570	538	313	21	4	50/30 c.	Gmina.
7072	9761	—	195	3500	400	400	600	25	1148	432	—	25	5	50/25 c.	Wydział powiatowy
13038	13050	—	78	5377	607	140	314	30	1320	1029	—	20	10	50/30 c.	Gmina.

Etat osób i płac całej obsługi szpitalnej w złotych w. a.

Szpital powołany w mieście	lekarze		szpitalna		drugi urzędnik	djarna	Kontrole-racje powiatu		Sługi		Koszt ogólny	U w a g a	
	ordynujący	pomocnik	płaca	dotatki mieszkanie wolne			stałe	zmienne	ilość	płace			koszt żywienia
1 Biała	500	—	400	—	—	—	*65	—	2	362	—	1827	* dla kapelanów
2 Bochnia	400	—	360	—	—	—	*200	—	6	480	356	1796	* za prowadzenie kasy i inne koszty administracyjne. Zwraca się gminie 200 zł.
3 Brody	250	100	210	—	—	—	60	250	5	360	517	—	
4 Brzeżany	600	300	600	—	—	—	200	100	3	168	300	—	
5 Drohobycz	300	20	420	—	—	—	—	—	5	390	319	—	
6 Jasło	300	200	300	—	—	—	120	100	4	310	—	—	
7 Kofomyja	480	30	420	—	—	—	—	100	6	348	722	—	
8 Podhajce	300	—	360	—	—	—	—	—	4	228	365	—	
9 Przemysł	500	240	300	—	1	150	365	—	6	420	—	—	
10 Rzeszów	nie wpłynęło dotąd												
11 Sambor	nie wpłynęło dotąd												
12 Sanok	200	—	250	—	—	30	—	80	3	305 ⁷⁵ za 189 ³⁰	—	—	* akuszorka 15 ⁷⁵ posług przez na czas większej potrzeby 20 zł.
13 Nowy Sącz	200	—	400	—	1	—	*100	30	1	375	380	1590	* gminie za prowadzenie kasy
14 Sainyja	200	—	300	—	1	—	—	—	3	222	—	—	
15 Stanisławów	500	300	400	—	—	300*	—	250*	6	1008	2000 ²⁰ z wkł.	—	* kapelan 70 złr. 50 ct emerytura 137 złr. 50 ct
16 Stryj	200	200	500	—	—	—	—	50	4	328	511	—	* dwóch dyurnistów wyjątkowo na rok jeden
17 Tarnopol	250	—	360	—	1	—	*303	200	7	576	638	—	
18 Tarnów	400	400	400	—	—	100*	100	400	6	420	400	—	* kontrolor.
19 Wadowice	210	—	120	—	—	—	—	112	2	174	215	831	
20 Zaleszczyki	250	20	300	—	1	—	—	—	4	270	268	—	
21 Złoczów	600	18	600	—	—	—	—	—	4	432	—	—	
22 Żółkiew	800	62	460	—	1	—	—	—	6	372	657	—	

W Y K A Z

stanu zaliczek udzielanych szpitalom z funduszu krajowego na rachunek należności
za kosztą leczenia ubogich w czasie od 1. Września 1873 do 1. Sierpnia 1874.

L. P.	Nazwa szpitalu	Pozostałość z d. 1. Wrze śnia 1873		Zaasygno- wano w cza- sie od 1. Wrześ. 1873 do 1. Sierp. 1874		Szpital winien Razem		Wyrachował		Pozostaje do wyrachowania	
1	Szpital Biała	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	" Bochnia . . .	1000	—	—	—	1000	—	1000	—	—	—
4	" Brody . . .	—	—	1000	—	1000	—	600	—	400	—
5	" Brzeżany . . .	1350	—	2000	—	3350	—	1350	—	2000	—
6	" Drohobycz . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	" Jasło . . .	—	—	1200	—	1200	—	900	—	300	—
8	" Kołomyja . . .	600	—	800	—	1400	—	600	—	800	—
9	" Kraków św. Ła- zarza . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	" Kraków św. Du- cha . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	" Kraków kliniki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	" Lwów . . .	34960	90 1/2	10517	—	45477	90 1/2	23350	97	22126	93 1/2
13	" Przemyśl . . .	—	—	30 10	—	3000	—	—	—	3000	—
14	" Rzeszów . . .	4521	76	1520	—	6041	76	1314	—	4727	76
15	" Sambor . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	" Sanok . . .	3712	—	—	—	3712	—	476	—	3236	—
17	" Sącz Nowy . . .	1500	—	1000	—	2500	—	750	—	1750	—
18	" Sniatyn . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	" Stare miasto (przy Podhajc.)	41	—	—	—	41	—	41	—	—	—
20	" Stanisławów . . .	2000	—	—	—	2000	—	2000	—	—	—
21	" Stryj . . .	—	—	1000	—	1000	—	—	—	1000	—
22	" Suczawa . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	" Tarnopol . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	" Tarnów . . .	4600	—	10800	—	15400	—	8517	10	6882	90
25	" Wadowice . . .	700	—	—	—	700	—	500	—	200	—
26	" Zaleszczyki . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	" Złoczów . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	" Żółkiew . . .	800	—	—	—	800	—	600	—	200	—
	Razem . . .	5578	66 1/2	32837		88622	6 1/2	41999	07	46623	59 1/2

Lwów dnia 6. Sierpnia 1874.

Alegat P.

W Y K A Z

o ruchu chorych we wszystkich pow. szpitalach za rok 1873.

Alegat R.

WYKAZ

**o ruchu chorych co do zakładów położnic i obłąkanych
we Lwowie i Krakowie.**

WYKAZ

statystyczny o ruchu pielęgowanych w Krajowych zakładach położnic, podzrunków i obłąkanych we Lwowie i Krakowie za rok 1873.

Krajowe zakłady położnic		Kraków						Lwów								
		matki			dzieci			matki			dzieci					
		klasa			chłopcy	dziewcz.	razem	klasa			chłopcy	dziewczęta	razem			
		I.	II.	III.				razem	I.	II.				III.		
Ilość łóżek w zakładzie	Krakowskim	12.														
	Lwowskim	43.														
Z końcem roku 1872 pozostało				7	7	1	2	3			22	22	5	6	11	
W roku 1873 przybyło				125	125	46	62	108			449	449	198	175	373	
Razem				132	132	47	64	111			471	471	203	181	384	
Wypuszczono				123	123	44	56	100			445	445	199	180	379	
Ubytek:	Między temi takie, który nierodziły			6	6						15	15				
	Dzieci nieżywo urodzonych			—	—	2	4	6			—	—	—	—	—	
	Umarło			4	4						11	11				
	Dzieci po urodzeniu zmarłych			—	—	1	4	5			—	—	—	—	—	
	Między zmar. takie, które nierodził.			—	—						—	—	—	—	—	
	Z końcem roku 1873 pozostało			5	5						26	26	4	1	5	
	Sredni stan matek dziennie				—	—						28	28			
Ilość rodzących bliźniakami				2	2						2	2				
" " trojakami				—	—						—	—				
" porodów mnogich				—	—						—	—				
Porody:	Ilość porod. dnia jednego	najwyższa			3	3					5	5				
		najniższa			—	—						—	—			
		średnia			0.34	0.34						1.07	1.07			
Czas pielęgowania:	Ogólna suma dni pielęgowania matek			3.810	3.810						10.222	10.222				
	Średni czas pielęgowania jednej matki — dni			23	23						21.70	21.70				
Taksa pielęgn. od osoby za 1 dzień				75 ct.	75 ct.	III. kl.					I. kl. 3 zł.	I. kl. 3 zł.	II. kl. 1 zł.	II. kl. 1 zł.	50	
Suma wszystkich wydatków w roku				4.822 zł.	4.822 zł.						7.367 zł.	7.367 zł.	56 1/2 ct.	56 1/2 ct.		
Rzeczywisty koszt utrzym. jednej położ. dzien.				1 zł. 26 1/2 ct.	1 zł. 26 1/2 ct.						0.80 ct.	0.80 ct.				

Zakłady obłąkanych:	Kraków			Lwów		
	mężczyz.	kobiet	razem	mężczyz.	kobiet	razem
Ilość łóżek	—	—	50	—	—	300
Z końcem roku 1872 pozostało chorych	17	24	41	156	170	326
W roku 1873 przybyło	46	37	83	151	138	289
R a z e m	63	61	124	307	308	615
Ubytek: Wypuszczono wyzdrowiałych	20	17	37	69	62	131
Nieuzdrowion. lub do innego zakładu oddanych	17	8	25	89	39	128
Umarło	12	9	21	48	32	80
Suma ubytku	49	34	83	206	133	339
Z końcem roku 1873 pozostało	14	27	41	101	175	276
Ustanowiona taksa pielęgnowania za osobę dzien.	98 ct.		(vide zakł. położeń.)			
Suma wszystkich wydatków	17.169 zł.		71.012 z. 39 1/2 c.			
Suma wszystkich dni leczenia	15.938		114.562			
Rzeczywisty koszt utrzym. jednego chor. dzien.	1 zł. 7 7/10 ct.		61 91/100			

Spis rzeczy

w tem Sprawozdaniu zawartych.

stronnic

I. Prośby do Najjaśniejszego Pana.

Adres dziękczynny za dar 10000 złr. udzielony na wspomnienie mieszkańców powodzią dotkniętych 1

II. Ustawy i uchwały podlegające Najwyższej sankcyi.

A. Sankcyonowane.	1-11
B. Niesankcyonowane.	11
C. Zawieszono w sankcyonowaniu	13

III. Sprawy specjalnie przekazane.

Petycja Rady powiatowej Tarnowskiej o odpisanie $\frac{3}{4}$ podatku gruntowego z powodu klęsk elementarnych	13
Petycja Michała Skrzyszowskiego o odpisanie podatku zarobkowego nałożonego na jego służbę	13
Petycja pogorzalców gminy Welesnicy o zapomogę	13
Petycja gmin Tyniec i Kostrze o uwolnienie od zwrotu zapomogi	13
Petycja niektórych gmin powiatu Brzeskiego o odpisanie podatków	13
Petycja gmin parafii Tropie o wzbronienie zużycia nader wielkiej ilości ziemniaków w gorzelniach	14
Petycja gminy Mutne o subwencję	14
W sprawie funduszków indemnizacyjnych	14
W sprawie uwolnienia urzędników gminnych od dodatków krajowych i indemnizacyjnych	14
W sprawie pożyczki krajowej z roku 1873.	14
Krajowe biuro statystyczne	20
W sprawie urządzenia szkoły Gospodarstwa leśnego	21
Subwencya w kwocie 7000 zł. w. a. przyznana szkole rolniczej w Czernichowie	21
Kwota 1000 złr. dla Muzeum przemysłowego w Krakowie	21
Sprawa zastosowania powszechnej ustawy górniczej do minerałów żywicznych	21
Sprawa przedłożenia projektu do ustawy o wykupnie prawa propinacyi	22
Zmiana terytoryalna jurysdykcji górniczej	22
Petycja reprezentacji powiatu jasielskiego o rozłożenie na cały kraj skradzionych z kasy powiatowej pieniędzy, pożyczonych na zapomogę	22
W sprawie petycyi p. Stan. Brandysa, o zniesienie ustawy, zezwalającej gminie Kalwaryi na pobór opłat od napojów gorących	23
W sprawie petycyi gminy Radymna, o pozwolenie na pobór dodatku do podatku konsumcyjnego od napojów gorących	23
Wniosek posła Szczepańskiego i petycje Wydziałów powiatowych jasielskiego i przemyskiego w sprawie przymusowej asekuracyi	23
W sprawie przyjęcia nauczycieli szkoły dublańskiej na etat funduszu krajowego, i wyjednanie subwencji dla tej szkoły u c. k. Rządu	24
W sprawie wniosku posła p. Bauma o wcieleniu niektórych obszarów dworskich do właściwej gminy	24

W sprawie wniosku p. Bartoszewskiego o zbadanie przyczyn zubożenia ludności rolniczej i przedłożenia na tej podstawie odpowiednich wniosków	24
W sprawie zbadania przedłożenia rządowego o Ust. wodnej, i przedłożenia odpowiednich wniosków	26
Wniosek p. Jędrzejewskiego w sprawie ograniczenia wolności obrotu własnością ziemską	26
Subwencja dla towarzystwa Proświty	27
Petycja komitetu kościelnego w Nawaryi o subwencję na restaurację Ikonostazu	27
Subwencja dla PP. Benedyktynk ormiańskich we Lwowie	27
W sprawie założenia szkoły średniej w Sanoku	27
W przedmiocie odebrania w zarząd reprezentacji krajowej archiwów aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i Krakowie	28
W sprawie podniesienia kongruy na utrzymanie proboszczów i wikaryuszów	28
Teatr polski we Lwowie	28
Sprawa dotacji członków kr. Rady szkolnej	30
Petycja gminy Niepołomice o zasiłek na budowę szkoły ludowej	30
Petycje gminy miasta Jarosławia o subwencję na budowę szkoły i miasta Tarnowa o pożyczkę 40.000 złr. na wykończenie gmachu szkolnego	31
Pożyczka 6.000 złr. dla księgarza pana Karola Wilda	31
W przedmiocie zaprowadzenia prawa polskiego i jego historii jako przedmiotu obowiązkowego dla Uniwersytetów we Lwowie i Krakowie	31
Petycja gminy Międzybrodzie i innych o odbudowanie mostu nad Sołą	31
Petycje różnych gmin i reprezentacji powiatowych w sprawach drogowych	31
W sprawie dróg krajowych do zaniechania proponowanych	32
W sprawie ugody z Reprezentacją miasta Lwowa w celu unormowania stosunku gminy miasta do szpitalu powszechnego	32
Wykonanie uchwały Wys. Sejmu polecającej Wydziałowi krajow. przygotowanie wniosku w sprawie kosztów leczenia ubogich chorych	33
Sprawa nowego prosektoryum i trupiarni przy szpitalu powszechnym we Lwowie	33
Pokrycie nowym dachem i podwyższenie drugiego piętra gmachu lwowskiego szpitala	33
O projekcie budowy pralni i łazienek w Lwowskim szpitalu powszechnym	34
Sprawa emerytury D-ra Neuhausera	34
Sprawa oddania krakowskiego szpitalu powszechnego reprezentacji miejskiej	34
Szpital dziecięcy św. Zofii we Lwowie	35
Pożyczka z funduszków krajowych w kwocie 10000 złr. dla Towarzystwa opieki szpitalnej dla dzieci w Krakowie	35
Dotacja dla domu ubogich i sierót zostającego pod opieką Towarzystwa dobroczynności w Krakowie	35
Załatwienie petycji miasta Krakowa o umorzenie z funduszków krajowych zaliczki 9064 złr. udzielonej przez c. k. Rząd na wydatki choleryczne w r. 1849.	36
Załatwienie petycji Rady powiatowej Dąbrowskiej o zarządzenie środków zaradczych przeciw szerzeniu się cholery	36
W sprawie powiększenia liczby trybunałów sądowych I. instancyi	37
O zebraniu dat, odnoszących się do kradzieży koni, i o środkach zapobieżenia takowej	38
Petycja gmin Żurawica i Małkowice o koszta szupasowe	39
Petycja względem nadużyć notaryusza w Rudkach	39
Petycja gmin i duchowieństwa powiatu Sądowego w Łące	39
Dalsze petycje w sprawie nowych posterunków żandarmeryi	39

IV. Inne czynności Wydziału krajowego.

Zmiany w pomieszczeniu biur Wydziału krajowego	40
W sprawie urządzenia zakładów korekcyjnych	40
Szkody w ziemiopłodach przez mróz wyrządzone jako powód opuszczenia podatków	41
W sprawie pożyczki zaciągniętej w r. 1846. i 1847. z gr. or. bukowińskiego funduszu religijnego, dla funduszu zapomóg poddańczych	42
W sprawie czuwania nad osiągnięciem skutku uchwały względem zniesienia brodzkiego wolnocelnego okręgu	42
Sprawa ułatwienia użytku z soli	42

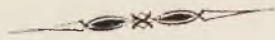
W sprawie wezwania Rządu, ażeby polecił znawcom bliżej zbadać stosunki geologiczne w Galicyi z górniczego stanowiska, i w odpowiednich miejscach przeprowadził na koszt państwa głębokie wiercenia	43
Subwencya dla muzeum przemysłowego we Lwowie	43
Subwencya dla Towarzystwa Tatrzańskiego	43
Szkoła kucia koni	44
Sprawa założenia szkoły weterynaryi	44
Bezpośrednia działalność Wydziału krajowego w sprawach gminnych i powiatowych	45
Sprawa bezpośredniego stykania się Wydziałów powiatowych z ludnością w powiatach	45
Wybory do rad powiatowych	46
Wypowiedzenie zdania, że ustawa o repr. pow. nie przypuszcza dalszego odwołania się od uchwał powziętych przez zgromadzenie wybranych członków Rady powiatowej co do uznania ważności wyboru	47
Winkulowanie obligacyj będących własnością gmin, i zakładów gminnych	47
Sprawa lasów gminnych	47
Egzekucya na majątki gminne	48
Sprawa gminnych kas pożyczkowych	48
Dodatki do podatków na utrzymanie szkół ludowych uchwalane przez Rady powiatowe w myśl §. 27. Ustawy szkolnej z dnia 2. Maja 1873 r.	48
Policya służbowa	48
Policya polowa	52
Spór o kompetencyę rozstrzygania w sprawach policyi zdrowia, pomiędzy władzami autonomicznymi, a władzami rządowymi, rozstrzygnięty przez trybunał państwa na rzecz kompetencyi władz auto- nomicznych	54
Zmiany w składzie reprezentacyi krajowej	55
Wydział krajowy	55
W sprawie zmiany etatu i płac urzędników i sług Wydziału krajowego	55
Stan sił pracujących w Wydziale krajowym	56
W sprawie dewinkulacyi renty państwowej	58
Zasilek dla profesora Dr. Nowickiego na wydawnictwo „Zoologii obrazowej dla wyższych klas szkół średnich“	58
Sprawa przeniesienia gimnazjum Jasielskiego na etat państwowy	58
W przedmiocie założenia drugiego gimnazjum we Lwowie z językiem wykładowym polskim	58
W sprawie reorganizacyi instytutu technicznego w Krakowie	58
Sprawy fundacyj stypendyjnych	59
Fundacye nowe	59
Fundacya imienia Najj. Pana Cesarza i Króla Franciszka Józefa I.	60
Fundacya Stanisława Borszy Drzewnickiego	60
Fundacya księdza Pitonia Jana	61
Fundacya Imienia Arcyksiężniczki Gizeli	61
Fundacya Agaty Langenhofenowej	61
Emila Torosiewicza zapis stypendyjny	62
Fundacya ś. p. Honoraty Tchorznickiej	62
Fundacya ś. p. Sabiny Korzelińskiej	62
Fundacya księdza Chełmeckiego Jana	62
Fundusz szkół ludowych z r. 1872	62
Pogląd na czynności Rady szkolnej krajowej	63
Fundusz szkolny krajowy	68
Sprawa drugiej szkoły realnej we Lwowie	69
Fundacya Stanisława hr. Skarbka	69
W sprawie drogi Wełdzirskiej	70
W sprawie mostu granicznego na Dunajcu pod Niedzią	71
W sprawie budowy dróg kosztem Rządu	72
Rachunki dróg krajowych z czasów konkurencyi	72

Drogi powiatowe		72
Drogi gminne		73
Drogi krajowe.	A. Stan dróg krajowych.	75
"	1) Długość dróg	75
"	2) Mosty. a) ilość	76
"	" b) Stan mostów	76
"	3) Pokład kamienny dróg	76
"	4) Rowy drogowe	76
"	5) Poręcze drogowe	76
"	6) Tarasy kamienne czyli mury podtrzymujące	77
"	7) Znaki drogowe i mostowe	77
	B. Roboty zarządzane	77
"	I. Roboty nowe	79
"	II. Roboty konserwacyjne	81
"	C. Roboty przygotowawcze	81
"	III. Roboty pomocnicze	84
"	D. Roboty na przyszłość.	84
"	a) Ustawy i rozporządzenia	84
"	b) Roboty większych rozmiarów	84
"	c) Środki pomocnicze	85
Zarząd dróg krajowych		85
Etat służby drogowej		85

Administracja myt krajowych.

Sprawy mytnicze.	a) Uwagi ogólne — doświadczenia licytacyjne	86
"	b) Nowo zaprowadzone myta przy drogach krajowych	87
"	c) Własny zarząd myt krajowych i sekwestracja dochodów mytniczych	88
"	d) Budowa domków mytniczych	89
"	e) Wzrost dochodów mytniczych	89
"	f) Zaległości dzierzawcze	89
"	g) Wypadki elementarne i straty ztąd powstałe, prawne wynagrodzenia kontraktowe	90
"	h) Środki zaradcze przeciw objężdżaniu rogatek i przenoszeniu zapór w dogodniejsze miejsca	91
W sprawie uregulowania szupaństwa		92
W sprawie terytoryalnego podziału kraju na starostwa i sądy powiatowe — i odośnych do tego petycyi		92
W przedmiocie reformy ustawodawstwa o należnościach prawnych		92
O środkach przeciw samokalektwu żydów popisowych		93
Sprawy wojskowe i rekrutacyjne		93
o podwyższeniu cen podwodowych.		95
Galicyski fundusz dla inwalidów wojskowych z r. 1866.		91
Fundacya Niżankowicka dla inwalidów		94
Galicyski fundusz dla inwalidów wojskowych z r. 1813 do 1815		94
Fundacya Pelagii Russanowskiej		94
W sprawie nowych posterunków żandarmeryi		95
O pokrywaniu kosztów szupasowych		95
Najem domu Hoffmana przy ulicy Lyczakowskiej na filję szpitalną na dalsze dwa lata		96
Statuta dla szpitala powszechnego we Lwowie i dla Zakładu obłąkanych w Kulparkowie, tudzież etat dla jednego i drugiego		96
Instrukcyje dla szpitala powszechnego we Lwowie		96
Zakład obłąkanych w Kulparkowie.		98
Legat Adolfa Goschesa dla Zakładu obłąkanych we Lwowie		98
Sprawa funduszów szpitali św. Łazarza i św. Ducha w Krakowie		100
Ukończenie robót budowniczych przy szpitalu św. Łazarza w Krakowie		100

	stronnicza
Kontrakt ze Siostrami Miłosierdzia względem pielęgnowania chorych, przy szpitalu św. Łazarza i św. Ducha	101
Krakowska klinika położnicza	101
Wykłady naukowe w szpitalach: Krakowskim i Lwowskim	101
Szpitale powszechne na prowincyi	102
Zaległości w zwrotach kosztów leczenia	104
Statystyka ruchu chorych	106
Podniesienie płacy Inspektora szpitali	105
Projekt do budowy własnego domu dla zakładu położnic we Lwowie	105
Zakłady podrzutków	106
Uregulowanie sprawy szczepienia ospy	107
Koszta leczenia ubogich przynależnych do cesarstwa Rosyjskiego tudzież do Alzacyi i Lotaryngii	108
Zamianowanie jednego członka krajowej Rady zdrowia	108


~~~~~  
Z drukarni Instytutu Stauropegiańskiego,  
*pod zarządem St. Huczkowskiego.*  
~~~~~

Sprawozdanie.

Wydziału krajowego względem zmiany ustawy krajowej z d. 28. stycznia 1873 Nr. 21 (dzien. kraj.) dotyczącej zwrotu kosztów szupasowych.

Wysoki Sejmie!

Ustawą krajową z 28. stycznia 1873. Nr. 21 (dzien. kraj.) dotyczącą zwrotu kosztów szupasowych wzmiankowanych w §§. 14. i 15. ust. państw. z 27. lipca 1871 Nr. 88. dz. u. p., nie wprowadziliśmy dotąd w praktyczne wykonanie a to z powodów, że na podstawie dat statystycznych i raportów Wydziałów powiatowych, zebranych już po wejściu tej ustawy, wykazało się, iż rzezoną ustawą, która według reguły tamże ustanowionej uwalnia gminy od dotychczasowego ponoszenia wszystkich kosztów szupasowych, wkłada na fundusz krajowy, na który rzezone koszta przenosi, zbyt wielkie ofiary, z drugiej strony zaś obciąża również w bardzo dotkliwy sposób te gminy pojedyncze, na które wyjątkowo spada zwrot kosztów szupasowych za rewertentów. Wreszcie wykonanie tej ustawy przed należytem uregulowaniem całego szupaśnictwa, okazało się również jako zupełnie niestosownem.

Wydział krajowy przedstawił już kilkakrotnie Wysokiemu Sejmowi nagłą potrzebę uregulowania całego szupaśnictwa, a to zgodnie z zapatrywaniem Wysokiego Rządu, który jeszcze w latach 1853, 1858 i 1865 stosowne w tej mierze wydał do c. k. Namiestnictwa rozporządzenia. Wnioski w tej mierze ze strony Wydziału krajowego Wys. Sejmowi przedłożone, spowodowały powzięcie uchwał Wys. Sejmu z 9. października 1869 r. i z 11 października 1871 wzywających c. k. Rząd do spiesznego uregulowania szupaśnictwa.

W ogólnem sprawozdaniu o czynnościach Wydziału krajowego przedstawił Wys. Sejmowi przebieg i dotychczasowy wynik rokowań między Wydziałem krajowym a c. k. Namiestnictwem, w celu uregulowania całego szupaśnictwa — niniejszem zaś przystępujemy do przedstawienia naszego wniosku względem zmiany ustawy krajowej z 28. stycznia 1873 r. Nr. 21.

Ustawa krajowa z d. 28. stycznia 1873 stanowi:

w art. I. iż wydatki wzmiankowane w drugim ustępie §. 14. ustawy państw. z 27. lipca 1871, które ponosi gmina będąca stacją szupasową, mają być jej zwrócone z funduszu krajowego;

w art. II. iż wydatki, które wedle §. 15. tejże ust. państw., ponosi w pierwszej linii fundusz krajowy, mają być fundoszwowi krajowemu zwrócone przez gminę przynależności szupaśnika, a to w tym wypadku wyjątkowym, jeżeli szupaśnik jest rewertentem, t. j. jeżeli już nie pierwszy raz do gminy swej odstawionym został; wreszcie

w art. III. Wydział krajowy oznaczy co roku dla każdego powiatu z osobna kwoty ryczałtowe, według których obliczane i zwracane będą wydatki w art. I. i II. wskazane.

Z dokładnego zbadania osnowy powyższych artykułów a mianowicie I. i III. okazuje się niewątpliwem, iż rzeczona ustawa stawia nas w położeniu następującem:

Najprzód musielibyśmy sprawdzać corocznie stosunki cen w każdym powiecie i wyznaczać co roku dla każdego powiatu z osobna odrębne ryczałty, a to szczegółowo i z osobna dla każdej kategorii z tych wydatków, o których wspomina drugi ustęp §. 14. ust. państw., zatem też ryczałty:

1. na dostarczenie lokalności szupaśniczej;
2. na opał;
3. na oświetlenie;
4. na porządne utrzymywanie tej lokalności;
5. na nadzór, czyli straż nadzorującą szupaśników;
6. na załatwienia wszystkich interesów szupasowych, w czym mieściłoby się prowadzenie

kancelaryi i spraw pisemnych około prowadzenia protokołów szupaśniczych, dalej rachunków, wystawiania paszportów i t. d.;

7. wreszcie mielibyśmy wyznaczyć jakiś ryczałt na przysposobienie czyli adaptację lokalności szupaśniczej, co już służyłoby raz na zawsze, podczas gdy poprzednie ryczałty powtarzałyby się corocznie.

Pomijając już, iż cała administracja stałaby się zbyt rozwlekłą i kosztowną, gdyż trzeboby urządzać u nas osobne biuro i buchalterję szupasową, — pomijając dalej, iż Wydziały powiatowe, które zapytywaliśmy w przedmiocie otaksowania kosztów szupasowych, zbyt się różnią między sobą w swych zapatrywaniach, a wszystkie bez wyjątku nadzwyczaj wygórowane stawiają żądania, należy uwzględnić, że według aktów przysłego uregulowania szupaśnictwa i zgodnego zapatrywania się tak naszych jak i rządowych delegatów, powzięła inieszana komisya uchwałę: ażeby ustanowić w kraju naszym 258 stacyi szupasowych.

Dodać wszakże musimy, iż odległość dzieląca jedną stację od drugiej wynosi najczęściej przeszło 3 do 4 mil, a dość często $4\frac{1}{8}$ lub $4\frac{1}{4}$ mili. Jest więc pewnem, iż ilość stacyi nie umieszysię nigdy, lecz raczej ze względu na odległość jeszcze według potrzeby w praktyce zwiększoną zostanie.

Przy najoszczędniejszem zatem obrachowaniu będą wynosić powyższe ryczałty razem liczone nawet i przy najmniejszej stacyi szupasowej na wsi, leżącej gdzieś na uboczu i zdala od uczęszczanych traktów około sto zlr. wa. rocznie; — przy innych zaś miejscowościach położonych na traktach, któredy przechodzi znaczna ilość szupaśników, tudzież w ogóle przy wszystkich większych miastach nie wystarczy dla jednej stacyi szupasowej i kilkaset złotych rocznie na sumę powyższych ryczałtów choćby jak najskąpiej wymierzonych.

Rachując zaś 258 stacyi po 100 zlr. rocznie wypadnie przestraszająca cyfra 25.800 zlr. wa. rocznie. Nareszcie gdybyśmy ograniczyli wymiar aż do najwyższej granicy możliwości, wyniosłyby

zawsze te ryczałty, które wówczas za ledwie na miano ryczałtów zasługiwałyby mogły, — co najmniej rocznie przeszło 20.000 złr., a to za same tylko koszta utrzymania stacyj szupasowych.

Ta doniesłość cyfry usprawiedliwia aż nadto potrzebę zmiany ustawy a to w art. I., gdyż tenże przyjmuje na fundusz krajowy, a to bez żadnego regresu wszystkie te koszta, które według drugiego ustępu §. 14. ust. państw. ponosić ma stacya szupasowa, i które też dotąd rzeczywiście ponosiła.

Że zaś na wszystkie powyżej wyliczone wydatki od 1. do 7. nie moglibyśmy dać jednego hurtownego ryczałtu, mieszczącego w sobie wszystko razem, wypływa już ztąd, iż nietylko w każdym powiecie z osobna mają być odrębne ryczałty, ale prócz tego na wydatki wzmiankowane w art. II. powyższej ustawy, które wyszczególnia §. 15. ust. państwowej, musimy wyznaczać ryczałty również szczegółowo i z osobna co do każdej kategorii z tych dalszych wydatków, a mianowicie osobny ryczałt na oględziny lekarskie, na wikt, na przyzodzenie szupaśnika, dalej osobne ryczałty na transport wozem lub koleją, również na stosowną należytość dla konwojanta i t. d.

Zachodzi wszakże i potrzeba zmiany art. II. powyższej ustawy, gdyż tenże art. II. przyjmując bezzwrotnie na fundusz krajowy wszystkie koszta wzmiankowane w §. 15. ust. państw., zastrzega na rzecz funduszu krajowego tylko zwrot kosztów za rewertentów.

Postanowienia te obciążają zbytecznie tak fundusz krajowy, jak też w ostatnim wypadku gminę, do której rewertent przynależnym jest.

Z pierwszego względu okazuje się z każdej strony słusznem i sprawiedliwem, ażeby gminy, które ponosiły dotąd wszystkie wydatki i ciężary szupasowe, a to bez żadnego wcale wyjątku, miały i nadal jakiś współdziałal przy ponoszeniu tych kosztów. Szupaśnictwo obraca się przeważnie na korzyść gmin i miejscowego bezpieczeństwa, nareszcie zainteresowanie gminy w tej sprawie jej własną kieszenią, wyjdzie na korzyść baczniejszego i oszczędniejszego gospodarstwa i uchroni fundusz krajowy od wszelkich niepotrzebnych wydatków, których gmina unikać będzie już dla swego własnego interesu.

W drugim zaś względzie a mianowicie co do rewertentów podnieść należy, iż takowi gromadzą się prawie wyłącznie w tych gminach wiejskich, które leżą w najbliższem sąsiedztwie miast większych, w szczególności zaś przekonaliśmy się z dotychczasowych doświadczeń powziętych przy sposobności nadsyłania nam wyroków szupasowych, iż w każdej prawie blisko Lwowa lub Krakowa leżącej wsi, znajduje się po kilkanaście, — gdziekolwiek nawet po kilkadziesiąt rewertentów, z których każdy po kilkanaście razy do roku powraca do Lwowa lub Krakowa i zawsze szupasem wydalonym bywa.

Przeciwko temu służyć wprawdzie środki zaradcze a mianowicie w §. 1. ust. państw. z 27. lipca 1871, tudzież w ust. państw. z 10. maja 1873 Nr. 108 dz. u. p., jednakże te środki są po części niedostateczne, — po części zaś wymagają dłuższego czasu i orzeczenia sądowego, wreszcie te środki zaradcze nie osłabiają w niczem tego faktu, iż właśnie w tych blisko miast wielkich położonych włościach znajduje się zawsze największa ilość rewertentów. Z tego zaś wynika, iż wspomniane gminy wiejskie cierpiałyby poniekąd tylko dla swego sąsiedztwa obok miast większych, tudzież częstokroć byłyby absolutnie w niemożności zadosyć uczynienia temu obowiązкови, który wkłada na nich art. II., powstałyby ztąd uzasadnione reklamacye, rozwlekłe pisaniny i dochodzenia i w końcu tego ten ostateczny rezultat, iż mimo ustawy trzebaby takim gminom opuszczać przeciw zwroty za rewertentów, a to z powodu absolutnej konieczności, prócz tego zaś łączno przewidzieć, iż przeciwko rewertentom powstałoby wnet rozdrażnienie w gminie ich właściwej, co przy usposobieniu ludu naszego dostarczyłoby niezawodnie mnogich wypadków srogiego poskramiania takowych.

Przedstawiwszy więc potrzebę zmiany powyższej ustawy, przystępujemy do uzasadnienia szczegółów przedstawionych zmian. Przejrzawszy ustawy szupasowe wszystkich innych krajów Monar-

chyi a uwzględniając akta przyszłego uregulowania tej sprawy u nas, tudzież właściwe stosunki kraju naszego, sądzimy, iż znaleźliśmy odpowiednie ukształtowanie tej sprawy w propozycji następującej:

1o. ażeby na wydatki wyliczone w §. 14. ust. państw., o których opiewa art. I. ust. krajowej ustanowionym był jeden ryczałt, a to: (jak zamierzamy oznaczyć) po 20 cnt. od każdej szupasowanej osoby bez różnicy jej pobytu na stacyi szupasowej, z tym wszakże wyjątkiem, iż w wypadku, gdy szupaśnik czekać musi na stacyi oczekując pociągu kolei przeznaczonego do dalszego transportu, rzeczony ryczałt przypadać będzie od każdego dnia pobytu jego na stacyi. Liczba szupaśników w Galicyi wynosiła w roku 1872. jak równie też w r. 1873. około 2000 rocznie. Rachując więc, że liczba szupaśników a to już dziś powiększać się poczyna, z uwagi, że rzeczony ryczałt przypadać będzie od każdego dnia pobytu na stacyi szupasowej, i podnosząc z tych powodów roczną ilość 2000 na podwójną ilość 4000 dni szupasowe rocznie, wypadłby powyższy ryczałt roczny na 800 zł. a. w. A jednakże ten ryczałt po 20 ct. od osoby równa się do najlepszych ryczałtów, jakie istnieją w innych krajach Austrii, przeto też stacya szupasowa użalać się nie powinna — zwłaszcza, iż obowiązane są utrzymywać areszta gminne, które z łatwością na lokalności szupaśnicze przeistoczone lub używane być mogą;

2o. ażeby gmina, do której szupaśnik przynależnym jest, miała stosowny współudział w ponoszeniu wszystkich kosztów szupasowych, tak w drugim ustępie §. 14. jak też w §. 15. ust. państw. wyliczonych i zwracała takowe funduszowi krajowemu przy pierwszym wypadku szupasowania jednej i tej samej osoby w $\frac{1}{5}$, zaś przy rewertentach w $\frac{1}{3}$ części. W ten sposób wszystkie koszta rozdzielone będą odpowiednio między fundusz krajowy a gminy, a wnosić należy, iż środek ten będzie dostatecznym do znaglenia gminy, ażeby opiekowała się należycie swemi ubogimi i zwracała większą bacność na rewertentów, żeby ich zatrudnić, dać im sposobność uczciwego zarobkowania i powstrzymać od dalszego waleśania się.

Ustawa przedstawiona ochroni fundusz krajowy od zbyt wielkich wydatków, a oszczędność jak największa w tej mierze jest tem bardziej wskazaną, ileż oprócz powyższych dwóch rubryk rocznych ad 1. i ad 2. istnieje jeszcze trzecia roczna rubryka t. j. zwrotów szupasowych do funduszów innych krajów Austrii, która z tego względu bliżej oznaczoną być nie może, iż niektóre kraje nie zgłaszały dotąd żadnych pretensyi przeciwko naszemu funduszowi; — ta ostatnia rubryka wynosiła dotąd u nas od 3000 do 5000 zł. a. w. rocznie;

3o. ażeby wyznaczanie ryczałtów było dla całego kraju ogólnem t. j. jednostajnem we wszystkich powiatach i następowało ze strony naszej co lat trzy:

Stawiamy zatem wniosek:

*/. Wysoki Sejm raczy uchwalić obok dołączoną */. ustawę.

Z Rady Wydziału krajowego królestwa Galicji i Lodomerji wraz z Wielkiem księstwem Krakowskiem.

We Lwowie dnia 28. sierpnia 1874.

Marszałek krajowy

Leon książę Sapieha.

Sprawozdawca

Dr. Franciszek Smolka.

Ustawa

względem zwrotu kosztów szupasowych wzmiankowanych
w §§. 14. i 15. ustawy Państwowej z dnia 27. lipca 1871.
N. 88. Dz. ust. pań.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego królestwa
Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem księstwem
Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Art. I.

Znosi się ustawę krajową z d. 28. stycznia
1873. N. 21. (dzien. ust. i rozp. kraj.) i w miejsce
niej obowiązują postanowienia następujące:

Art. II.

Koszta utrzymania stacyi szupasowych, o któ-
rych wspomina drugi ustęp §. 14. ust. pań. z dnia
27. lipca 1871. N. 88. dz. ust. pań, zwracać
będzie fundusz krajowy gminie będącej stacją
szupasową w ryczałcie wymierzonym od każdej
szupasowanej osoby a to bez względu na czas jej
pobytu na stacyi szupasowej. Jedynie tylko w tym
wypadku, gdy osoba szupasowana na stacyi ocze-
kiwać musi pociągu kolei żelaznej, przeznaczonego
do głównego transportu szupaśników, wymierzony
ryczałt przypadać będzie od każdego dnia pobytu
jej na stacyi szupasowej.

Art. III.

Gmina, do której osoba szupasowana przyna-
leżną jest, winna zwracać funduszowi krajowemu
nietylko koszta w art. II. wzmiankowane, lecz oraz
i wszystkie inne koszta, o których wspomina §. 15.

ust. pań. z 27. lipca 1871, a to przy pierwszym wypadku szupasowania jednej i tej samej osoby w jednej piątej części, zaś przy każdym następnym wypadku szupasowania tejże samej osoby t. j. przy rewertentach w jednej trzeciej części.

Wszelakoż osoby szupasowane tutejszego kraju, które znajdują się w możności do uiszczenia kosztów szupasowych przez fundusz krajowy zapłaconych, winne zwracać temuż funduszowi pomienione kosztą o tyle, o ile takowe w myśl §. 15. powołanej ustawy państwowej poniesione zostały.

Art. IV.

Wydział krajowy oznaczy co trzy lat kwoty ryczałtowe, według których obliczane i zwracane będą wszystkie wydatki w art. I. i II. wskazane.

Art. V.

Wykazane przez Wydział krajowy kosztą mające być zwrócone funduszowi krajowemu przez właściwe gminy przynależności (art. II.), jakoteż kosztą szupasowe dotyczące tutejszokrajowych osób szupasowanych, znajdujących się w możności do uiszczenia zwrotu na rzecz funduszu krajowego w myśl końcowego ustępu §. 15. powołanej ust. pań. ściągają c k. władze polityczne.

Art. VI.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Sprawozdanie Wydziału krajowego

w przedmiocie upoważnienia do użycia z funduszu krajowego kwoty aż do wysokości 50.000. zł. na regulację Sanu między Przemyśłem a Składem solnym.

Wysoki Sejmie!

Odezwą z dnia 7. Sierpnia b. r. l. 32.572 c. k. Namiestnictwo przedstawiło Wydziałowi krajowemu projekt uregulowania Sanu na przestrzeni między Przemyśłem a Składem solnym wraz z planami i kosztorysami. Roboty, któreby w tym celu wykonane być miały obejmują ośm przekopów a mianowicie: pod Buszkowicami, Buszkowiczkami, Bolestraszcami, Wyszatycami, Torkami, Waławą i Sośnicą; skopanie sterczących brzegów pod Hureczkiem, Medyką i Baryczem; budowę trzech tam na lewym brzegu między Przemyśłem i Buszkowicami, wreszcie opaski dla ochrony prawego brzegu między Składem solnym i Baryczem. Koszta wszystkich tych robót wynosiłyby według sporządzonego w c. k. Namiestnictwie preliminarza wydatków wraz z kosztami zarządu i kierownictwa technicznego 469.397 zł. 58 ct.

Obecnie roboty regulacyjne na Sanie prowadzone są w części wyłącznie z funduszków państwowych, a w części w drodze konkurencyjnej. Mianowicie na przestrzeni od ujścia Sanu pod Łapiszowem do Jarosławia Skarb państwa ponosi wszystkie wydatki na budowle wodne, na dalszej przestrzeni zaś od Jarosławia do Przemyśla tylko dwie trzecie części a resztę strony interesowane w drodze konkurencyjnej. Projektowana w wspomnianej na wstępie odezwie c. k. Namiestnictwa regulacja Sanu między Przemyśłem a Składem solnym należy do ostatniej kategorii robót a tem samym koszta jej wykonania miałyby ponieść w $\frac{2}{3}$ Skarb państwa (315.616 zł. 55 $\frac{1}{2}$ ct.) a w $\frac{1}{3}$ strony interesowane (153.781 zł. 2 $\frac{1}{2}$ ct.) przyczem postawiło c. k. Namiestnictwo zasadę, że w stosunku powyższym przyczynić się mają do kosztów każdej budowli wszystkie strony interesowane całego okręgu inundacyjnego między Przemyśłem a Składem solnym.

Powyższe szczegóły stanowią główną osnowę projektu c. k. Namiestnictwa. Zanim takowy przedłożony został c. k. Ministerstwu, zarządziło c. k. Namiestnictwo rozprawę konkurencyjną, której wynik nie był pomyślnym. Wprawdzie tylko mała część stron interesowanych wprost sprzeciwiła się zamierzonej regulacji ale także i część stron interesowanych, które bezwarunkowo przyrzekły swój udział w konkurencyi, nie jest bynajmniej tak znaczną, jak oczekiwać pozwalały niezaprzeczone a doniosłe i trwałe korzyści wspomnianego projektu regulacyjnego. Za to wcale znaczną jest liczba stron interesowanych, które albo nieobecne były przy rozprawie, a tem samem okazały obojętność dla całego planu, albo zgadzając się na zamierzoną regulację i przyrzekając uiszczenie całkowitego lub częściowego datku konkurencyjnego, osłabiły swoje deklaracje pewnemi warunkami i zastrzeżeniami, które w takich wypadkach bardzo utrudniają wykonanie pożądanego dzieła.

Skreślony ogólnie rezultat rozprawy konkurencyjnej przedstawia się w cyfrach według odezwy c. k. Namiestnictwa, jak następuje:

Datki konkurencyjne stron interesowanych, które przy rozprawie zapewniły swój udział wynoszą 59.220 zł., datki stron, które nie złożyły żadnego oświadczenia albo tylko warunkowo zapewniły swój udział 25.661 zł. 2 ct., wreszcie datki stron, które obecnie wprost nie zgadzają się na zamierzoną regulację wynosiłyby w danym razie 68.900 zł.

Chociaż wynik rozprawy konkurencyjnej bynajmniej nie odpowiadał ważności i użyteczności zamierzonego dzieła mimo to c. k. Namiestnictwo przedłożyło swój projekt c. k. Ministerstwu spraw wewnętrznych. Na relację c. k. Namiestnictwa „oznajmiło“ — są to słowa wspomnianej na wstępie odezwy — „c. k. Ministerjum reskryptem z dnia 8. Lipca b. r. l. 6.513, że w ogóle zgadza się z projektem regulacji, że jednak projekt ten należy uważać jako pracę przygotowawczą. Regulacja bowiem rozdzieloną będzie na więcej lat, rzeka zaś ciągle podlega zmianom i roboty wykonane w jednym miejscu wpłyną na układ koryta w innych miejscach, przeto w swoim czasie mają być dla pojedynczych miejsc budowy wyrobione szczegółowe projekta, w których uwzględni się te zmiany.

„Co do stopniowego urzeczywistnienia projektowanych budowli orzekł pan Minister, że „z powodu tej regulacji nie nastąpi podwyższenie rocznej dotacji na budowle wodne i że na pokrycie „przypadających na Skarb państwa $\frac{2}{3}$ części kosztów budowy i wydatków na tamiarzy, co rok mogą być użyte z funduszków państwowych 30.000 zł. w. a. Całą więc regulację należałoby na 10 lat „rozdzielić.

„Ze względu jednak na okoliczność, że konkurencyja nie zobowiązała się złożyć $\frac{1}{3}$ części „na wydatki na właściwą budowę, a nawet, że nie osiągnięto większości dla pokrycia tej części „wydatków zastrzegł pan Minister, aby budowli tych przed zapewnieniem się o złożeniu datków nie „rozpocząć, albowiem Rząd doświadczył już w niezliczonych przypadkach, iż musiał zrzec się „odebrania kwot, które zaliczkowo za zwrotem od konkurencyi wypłacił, należy zatem zapobiedz, „ażeby i teraz nie zaszedł ten przypadek.

„Oznajmił zatem Pan Minister, że będzie najpewniejszym środkiem przyprowadzenia do „skutku regulacji Sanu między Przemysłem a Składem solnym, jeżeli Reprezentacya kraju zagwarantuje funduszowi budowli wodnych spłacenie $\frac{1}{3}$ części kosztów przypadających na konkurencyą „i przyjmie na siebie odebranie datków od stron interesowanych.

„Zarządził także pan Minister wspomnianym reskryptem, aby zapytano, czy fundusz krajowy „nie przyczyniłby się znaczniejszym datkiem do tej regulacji, skutki projektowanych budowli są bowiem „dla kraju wielkiej wagi.“

Przedstawiając warunki zawarte w reskrypcie c. k. Ministra spraw wewnętrznych do decyzji Wydziałowi krajowemu, c. k. Namiestnictwo podnosi, że sprawa cała powinna być jak najspieszniej załatwioną najpierw dla samej ważności przedmiotu, a powtórę z tego powodu, że w razie pomyślnego

załatwienia kwota potrzebna z funduszków państwowych musiałaby być wstawioną w najbliższy preliminarz państwa.

Wskutek tego Wydział krajowy wziął całą sprawę bezzwłocznie pod ścisłą rozwagę i przedstawia Wysokiemu Sejmowi do przyjęcia załączony projekt uchwały, który uzasadnia w poniższych uwagach.

Wysokie dla całego kraju znaczenie projektu przez c. k. Namiestnictwo wypracowanego nie wymaga bliższego uzasadnienia. Coroczne wylewy Sanu, których zgubne skutki na dobrobyt ludności wiejskiej zawsze łagodzone być muszą ofiarami ze Skarbu krajowego i państwowego, przekonali już, że regulacja tej rzeki należy do rzędu najżywniejszych potrzeb krajowych, a ostatni wylew w roku bieżącym jeszcze dosadniej poparł to zdanie.

Wydział krajowy, który tyle razy z małym, prawie żadnym skutkiem przedstawiał c. k. Rządowi potrzebę szybszego i rozleglejszego podjęcia robót około regulacji rzek galicyjskich, widzi w przedstawionym projekcie c. k. Namiestnictwa pocieszającą wskazówkę, że jego dawniejsze przedstawienia tak słuszne i wyczerpująco uzasadnione prędzej lub później osiągną swój cel w zupełności. Z tego stanowiska oceniając projekt c. k. Namiestnictwa, Wydział krajowy nie waha się przedstawić Wysokiemu Sejmowi wniosek, ażeby fundusz krajowy przyczynił się do wykonania dzieła kwotą aż do wysokości 50,000 zł.

Że wobec spodziewanych korzyści projektu regulacyjnego, kwota powyższa nie jest wygórowaną, wskazuje już same przyszłe skrócenie biegu rzeki. Mianowicie po dokonanej w ten sposób regulacji Sanu skróci się bieg rzeki pod Buszkowickami z 2000 na 800 sążni, pod Bolestraszcami z 1240 na 270 sążni; cała zaś przestrzeń rzeki od Buszkowic do Składu solnego teraz 18.000 sążni długa sprostuje się na 9.223 sążni.

Jednakże wobec mnogich a niezaspokojonych potrzeb kraju, których stosunek do szczupłych środków funduszu krajowego jest zawsze niepomysłny, Wydział krajowy mniema, że fundusz krajowy może się przyczynić tak znaczną kwotą dopiero po uzyskaniu pewności, iż zamierzony skutek całkowicie osiągnięty być może. Tymczasem warunki postawione przez J. Ex. p. Ministra spraw wewnętrznych, obudzają niejedną wątpliwość i zniewalają Wydział krajowy do postawienia zawartych w projekcie uchwały zastrzeżeń.

Najniebezpieczniejszym dla pomyślnego załatwienia sprawy warunkiem wydaje się Wydziałowi krajowemu projektowane przez c. k. Rząd rozłożenie robót na lat 10.

Doświadczenie bowiem wieloletnie aż nadto dobitnie wykazało, jak mało pożądanego skutku wydały budowle wodne, których wykonanie na długi przeciąg czasu rozłożone bywało, i że takowe w najlepszym razie korzyściami nie zdołały powetować wydatków, które powolny postęp robót zawsze znacznie powiększał. Przedmioty budowlane, które tylko wraz z innymi na dłuższej przestrzeni rozrzuconymi, jedną całość tworzącymi mają rację bytu i wszelkie warunki użyteczności, nietylko nie działają skutecznie, ale nadto same nie mają trwałości, jeżeli nie tworzą całego systemu, mającego uregulować ogólny prąd wody. Przedmioty takie pojedyncze, same nie mogą się oprzeć silnemu nawałowi wody już przy pierwszym wylewie, a gdyby nawet w ciągu kilkuletnich robót nie zaszedł wcale ten nadzwyczajny wypadek, to zawsze przypuścić można, że w ciągu lat tylu nastąpić muszą tak znaczne zmiany w korycie rzeki, iż gruntownie zmienione położenie rzeczy, gruntownej też zmiany potrzebnych budowli wymagać będzie, i że jeszcze przed ostatecznym wykończeniem całego projektu potrzeba będzie przystąpić do rekonstrukcji najpierw wykonanych, już nie odpowiadających budowli. Wobec tego faktu co najwięcej czteroletnie trwanie robót wydaje się Wydziałowi krajowemu niezbędnym warunkiem prawdziwej produktywności wydatku.

Powód dla którego c. k. Rząd pragnie wykonać projektowaną regulację Sanu dopiero w ciągu lat dziesięciu, nastręcza Wydziałowi krajowemu jeszcze jedną, bardzo ważną uwagę. Pan Minister nie zamierza wcale podwyższyć dotacyi przeznaczonej co roku w budżecie państwowym na

regulację Sanu a wynoszącej wraz z robotami zachowawczymi 60.000 zł. Z tej kwoty poświęca Rząd niniejszemu projektowi corocznie 30.000 zł. i w ten sposób pokryć może dopiero w 10 latach przypadającą na skarb państwa część wydatków t. j. 315.616 zł. 55 $\frac{1}{2}$ ct. Pomoc z funduszu państwowego byłaby w braku osobnej na ten cel dotacji iluzoryczną. Roboty regulacyjne bowiem wykonane na przestrzeni między Przemysłem a Składem wywołałyby w takim razie stosunkowe zaniechanie budowy w innych miejscach. W podobnej małoznaczącej zmianie kierunku i rozkładu robót regulacyjnych ze stanowiska krajowego zbyt mało upatrywać możemy korzyści, ażeby w zamian za nie fundusz krajowy mógł przyczyniać się do pokrycia wydatków 50 tysięcznym zasiłkiem.

Drugie zastrzeżenie zawarte w pierwszym ustępie załączonego projektu uchwały jest także niezbędnym warunkiem pomyślnego załatwienia sprawy. Stosunkowo niekorzystny wynik pierwszej rozprawy konkurencyjnej można tem tłumaczyć, że strony interesowane mając przed sobą plan jeszcze nie zatwierdzony i nie wiedząc, że fundusz krajowy przyjdzie im w pomoc tak znaczną kwotą, wahały się przyjąć na siebie zbyt uciążliwe zobowiązania.

W razie przyjęcia niniejszego projektu uchwały rozprawa konkurencyjna musiałaby być wznowioną przy współudziale delegata Wydziału krajowego a wtedy oczekiwać można, że pomoc funduszu krajowego i utorowana droga do pożądanego celu obudzą w stronach interesowanych trafniejszy pogląd na własny interes i większą gotowość do ofiar już zmniejszonych, które w krótkim czasie sownie powetowane zostaną. Warunek tedy, że przed przyjęciem zobowiązania pieniężnego na fundusz krajowy resztująca kwota przypadająca na strony konkurencyjne musi być na podstawie bądź ich dobrowolnych deklaracji bądź też orzeczeń c. k. władz w całości pokrytą i w swoim czasie przez c. k. Rząd ściągniętą, nie wydaje się Wydziałowi trudnym do wykonania.

Z ściąganiem należności konkurencyjnych łączy się ściśle postawiony przez J. Ex. p. Ministra spraw wewnętrznych a nieuwzględniony w projekcie uchwały warunek, ażeby „Reprezentacja „kraju zagwarantowała funduszowi budowy wodnych spłacenie $\frac{1}{3}$ kosztów przypadających na konkurencyję i przyjęła na siebie odebranie datków od stron interesowanych“.

Że taki warunek równa się żądaniu, ażeby Reprezentacja kraju kosztem funduszu krajowego wyreńczyła w wydatkach strony interesowane jeżeli nie całkowicie to przynajmniej w znacznej części, tego dowodzić nie potrzeba. Jeżeli bowiem, jak mówi odezwa c. k. Namiestnictwa, „Rząd doświadczył już w niezliczonych przypadkach, iż musiał zrzec się odebrania kwot, które zaliczkowo za zwrotem od konkurencyi wypłacił,“ to prawie zaręczyć można, że w niniejszej sprawie fundusz krajowy poręczając funduszowi państwowemu uiszczenie datków konkurencyjnych byłyby wystawiony na ogromne straty. Wydział krajowy będąc pozbawionym władzy wykonawczej musiałby w każdym wypadku udawać się do władz rządowych o zastosowanie środków przymusowych celem ściągnięcia zalegających należności. Jeżeli zaś energia władz rządowych tyle razy nie wystarczała na ściągnięcie należności funduszu państwowego, to tem mniej mogłaby ona zasłonić od strat fundusz krajowy zwłaszcza, że trudno przypuścić, ażeby władze rządowe okazywały większą gotowość do wspierania władz autonomicznych, aniżeli władz własnych.

Zamierzona regulacja potrwa co najmniej cztery lata, a spłata należności konkurencyjnych może trwać jeszcze długo potem. Któż zaręczy, że do tej pory nie zajdzie zmiana stosunków w stosunku władz rządowych wobec władz autonomicznych?

Mniemamy, że wobec takiego stanu rzeczy Wysoki Sejm nie mógłby przyjąć na fundusz krajowy żądanej przez c. k. rząd gwarancji nawet w takim razie, gdyby ona była nienaruszalnym warunkiem wykonania całego projektu.

W drugim ustępie projektowanej uchwały Wydział krajowy pragnął zapewnić się, że roboty będą wykonane trwale i oszczędnie. Dla stron powołanych do konkurencyi przedsiębiorstwa w robotach regulacyjnych nie będzie tak jak dla obcego przedsiębiorcy wyłącznie źródłem zysku, lecz

zarazem niejako pracą około własnego dobra. Strona interesowana chociażby nawet nie powodowała się wcale względami na dobro publiczne, sumienniej wykona robotę niż inny przedsiębiorca już z tego powodu, że działa także w własnym interesie i pragnąć musi, ażeby jak najdłużej odpowiadało swojemu celowi dzieło, które ma ją ochraniać od strat dotkliwych, a które także i od niej wymagało ofiary pieniężnej. Wreszcie strony powołane do konkurencji jako zamieszkałe w tej okolicy znają najlepiej miejscowe stosunki i warunki przedsiębiorstwa a tem samem będą mogły wykonać poruczone im roboty i prędzej i lepiej, aniżeli obcy przedsiębiorca.

Wobec powyższego sprawozdania Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt uchwały ./

Lwów dnia 7. Września 1874.

Marszałek krajowy

Leon książę Sapieha w. r.

Członek Wydziału krajowego

Władysław hr. Badeni w. r.

Wszystko to jest tylko przedmiotem badań i nie należy do nich wchodzić. Wskazywać na to, że jest to przedmiotem badań i nie należy do nich wchodzić. Wskazywać na to, że jest to przedmiotem badań i nie należy do nich wchodzić. Wskazywać na to, że jest to przedmiotem badań i nie należy do nich wchodzić.

Wobec powyższego przedmiotem badań jest: Wskazywać na to, że jest to przedmiotem badań i nie należy do nich wchodzić.

Wskazywać na to, że jest to przedmiotem badań i nie należy do nich wchodzić.

Wskazywać na to, że jest to przedmiotem badań i nie należy do nich wchodzić.

Wskazywać na to, że jest to przedmiotem badań i nie należy do nich wchodzić.

U c h w a ł a.

I. Sejm krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem upoważnia Wydział krajowy do przyjęcia w pomoc konkurencyi powołanej celem wykonania regulacyi Saanu na przestrzeni między Przemysłem a Składem solnym datkiem z funduszu krajowego do wysokości 50.000 zł. w. a. jednakże tylko w takim razie.

- a) jeżeli c. k. Rząd odstąpi od projektowanego rozłożenia robót regulacyjnych na lat 10 a natomiast udzieli specjalnej dotacyi, któraby umożliwiła ich wykonanie w ciągu lat czterech;
- b) jeżeli wznowiona wskutek przyzwolonej subwencyi krajowej, rozprawa konkurencyjna przy współudziale delegata Wydziału krajowego, taki osiągnie skutek, że brakująca dziś jeszcze część sumy kosztorysowej zostanie na podstawie dobrowolnych deklaracyi stron interesowanych albo wskutek orzeczeń c. k. władz pokrytą a w swoim czasie przez c. k. Rząd ściągniętą.

II. Sejm krajowy objawia życzenie, ażeby pierwszeństwo w uzyskaniu przedsiębiorstwa na wykonanie robót regulacyjnych przez c. k. Rząd konkurencyi przyznaniem zostało.

Sprawozdanie Wydziału krajowego

z projektem do ustawy zmieniającej postanowienia §. 98. Ustawy gminnej, w sposób bliżej określający nadzór Wydziału krajowego nad całością majątków gmin i zakładów gminnych.

Wysoki Sejmie!

Jedną z najważniejszych podstaw bytu i należytego rozwoju gminy jest jej majątek. Ważność tę uznały zarówno Ustawa państwowa z dnia 5. marca 1862, jak Ustawa gminna z dnia 12. sierpnia 1866, poddając gminy w tym kierunku nadzorowi wyższych władz autonomicznych, mianowicie w pierwszej linii Wys. Sejmu i Wydziału krajowego, następnie zaś reprezentacyi powiatowej.

Z dosłownego brzmienia §. 98. Ustawy gminnej wprawdzie dałoby się wywnioskować, że ten nadzór, to czuwanie nad całością gmin i zakładów gminnych w kraju naszym przekazaniem zostało jedynie reprezentacyi powiatowej, gdy o nadzorze Wys. Sejmu i Wydziału krajowego w ustawie z dnia 12. sierpnia 1866 wyraźnej nie uczyniono wzmianki.

Pomimo tego jednak praktyka w zastosowaniu ustawy idąc więcej za duchem, aniżeli za dosłownem jej brzmieniem, przyznała Wydziałowi krajowemu obszerny zakres działania w sprawach majątkowych gmin i zakładów gminnych.

Wydział krajowy obejmuje w swój zarząd kapitały przyznane gminom, jako wynagrodzenie za zniesienie służebnictwa, jeżeli gminy takowych przyjąć wzbraniają się.

Wydział krajowy układa w porozumieniu z Namiestnictwem wzorowe formularze statutów dla gminnych kas pożyczkowych, i wypowiada w każdym danym wypadku zdanie swoje, czy uchwalonym przez gminy, a przez reprezentacye powiatowe zatwierdzonym statutom nie ma co do zarzucenia ze względu na niebezpieczeństwo majątku gminy, lub samej instytucyi gminnej kasy pożyczkowej.

Wydział krajowy czuwa nad tem, ażeby Wydziały powiatowe należycie pełniły obowiązek nadzorowania gmin w zarządzie majątkiem i przynagla Wydziały powiatowe ociągające się z pełnieniem tego obowiązku.

Wydział krajowy, przychylając się do życzenia Wydziałów powiatowych, wysyła fachowych urzędników swoich do pomocy komisjom Wydziału powiatowego przy lustracyi majątków gminnych.

Wydział krajowy bierze nawet sprawy tego rodzaju w własne ręce i załatwia je przez komisye, przez się bezpośrednio delegowane.

To uprawnienie Wydziału krajowego jest do tego stopnia naturalne i wypływa tak niewątpliwie z ducha Ustawy, że dotychczas nie dały się słyszeć zarzuty przeciwko postępowaniu Wydziału krajowego w tym kierunku.

Pomimo tego atoli wielce pożądanem byłoby, ażeby dla usunięcia wszelkich możliwych wątpliwości i zarzutów na przyszłość, to z ducha Ustawy płynące i wedle dotychczasowej praktyki przez Wydział krajowy wykonywane uprawnienie i odpowiadające mu obowiązki w ustawie wyraźnie wypowiedziane zostały.

Albowiem zaprzeczyć się nie da, że częstokroć, mianowicie w obec większych miast, nadzór pod względem majątkowym przez reprezentacye powiatowe okazuje się niedostatecznym. Burmistrze, niemniej członkowie Zwierzchności i rady gminnej najczęściej zajmują wybitne stanowiska w reprezentacyi powiatowej, nadzór przeto przez nich samych wykonywany nad ich własnymi czynnościami musi stać się pozornym.

W innych razach znówu wydarza się, iż skład Wydziału powiatowego bywa tego rodzaju, że członkom jego niepodobnem jest, tyle czasu poświęcać sprawom publicznym, ile jest nieodzownie potrzebnem dla przeprowadzenia ścisłej lustracyi majątków większych gmin; w takich wypadkach zatem lustracya przez Wydziały powiatowe odbywana zchodzi do rzędu czczej formalności, i nie daje tej rękojmi dla całości mienia gminy, jaką ustawa zabezpieczyć chciała postanowieniem, iż wyższe władze autonomiczne czuwać mają nad jego całością. Nareszcie i tej okoliczności pominać nie możemy, iż w wielu bardzo wypadkach od czasu wyboru nowej reprezentacyi powiatowej, aż do zatwierdzenia przez Najj. Pana nowo obranego prezesa Rady powiatowej i jego zastępcy, wbrew wyraźnemu postanowieniu ustawy zachodzą interkalarya, w których dawny Wydział nie urzęduje czekając na wejście w życie nowego, nowy zaś urzędować nie może. W obec takich faktycznie zachodzących, a częstokroć dłuższy, czas trwających interkalaryów, pozostają majątki gminne przez czas dostateczny do zniszczenia ich bez wszelkiego nadzoru, z czego wypłynąć mogą szkody z góry obliczyć się niedające.

Jeżeli w myśl niniejszego wniosku także Wydział krajowy wyraźnie powołanym zostanie do przestrzegania całości mienia gminnego, to wszystkie niedogodności stanowczo usunięte zostaną, i Wydział krajowy stanowczo wejdzie w położenie rozciągnięcia nadzoru swojego nad wszystkimi majątkami gminnymi.

Postanowienie przez nas projektowane, nie uchyla uprawnienia reprezentacyi powiatowej, podaje jednak Wydziałowi krajowemu możność wystąpienia jawnie w takich wypadkach, w których wystąpienie to w interesie gminnym okaże się odpowiedniem.

Zdaje się, iż rząd chętnie zgodzi się na projektowane postanowienie, gdy z art. XVIII. ustawy państwowej wypływa, że nadzór nad mieniem gminy właściwie wchodzi w zakres działania Reprezentacyi krajowej, i tylko przekazany być może Reprezentacyom powiatowym. Sposób zaś, w jaki to wykonanie nadzoru Wydziałowi krajowemu przyznanego w niniejszym projekcie uregulowanem zostało, odpowiada postanowieniom obecnie obowiązującego §. 48 o reprezentacyi powiatowej, określającego sposób wykonywania nadzoru przez Wydział krajowy nad mieniem powiatów.

Równie i ze strony reprezentacyj powiatowych zmiana ta, a właściwie bliższe określenie prawdopodobnie chętnie przyjęte zostanie, gdyż, jak wyżej przytoczono, Wydziały powiatowe już obecnie bardzo często udają się do Wydziału krajowego lub o pomoc przy lustracyi majątku gminy, lub też o przeprowadzenie takowej zupełnie z własnego ramienia przez Wydział krajowy.

Nareszcie i ze strony gmin nadzorować się mających, nie będzie to postanowienie niechętnie przyjętem, albowiem w rekursach przeciw lustracyom zarządzonym przez Wydziały powiatowe, znajduje się częstokroć prośba, ażeby Wydział krajowy w zastępstwie Wydziału powiatowego lustracyę przeprowadził.

A podczas zebrania burmistrzów i delegatów miast na dniu 15. i 16. sierpnia 1874 we Lwowie odbytego, poważne dawały słyszeć się głosy wyrażające życzenie, ażeby nadzór nad majątkiem większych miast sprawowany był bezpośrednio przez Wydział krajowy.

Zbytecznym byłoby zresztą przytaczać, że Wydział krajowy rozporządza większymi i odpowiedzialniejszymi środkami aniżeli Wydziały powiatowe, dlatego też skuteczniej przeprowadzać może lustracje tego rodzaju, zwłaszcza w większych miastach. Delegatom Wydziału krajowego nie wmięszanym w miejscowe stosunki, daleko łatwiej będzie zająć stanowisko ściśle przedmiotowe i wzbudzić wszechstronne przekonanie, że nie kierują się jakimikolwiek osobistymi względami przy ściśtem przeprowadzeniu lustracji. Ztąd też przypuszczać należy, że lustracje przedsiębrane bezpośrednio przez komisye Wydziału krajowego będą spieszniej i energiczniej a w każdym razie skuteczniej przeprowadzone od lustracyj, przeprowadzanych przez Wydziały powiatowe, za czem przemawia dotychczasowa praktyka.

Na ostatek nie uchyla projektowana ustawa bezpośredniej kompetencji Wydziału powiatowego. Rozstrzygnięcia kwestyi, w jaki sposób w każdym razie dochodzenie przeprowadzić należy, pozostawia projekt ustawy oceniению Wydziału krajowego, który w każdym wypadku wybierze sposób postępowania najodpowiedniejszy danym okolicznościom.

Wydział krajowy wnosi zatem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić projekt ustawy pod /%. załączony.

Z Rady Wydziału krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem księstwem Krakowskiem,

We Lwowie dnia 1. Września 1874.

Przewodniczący:

Leon książę Sapieha wkr.

Marszałek krajowy.

Sprawozdawca:

Paweł Skwarczyński wkr.

Członek Wydziału krajowego.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

THE UNITED STATES OF AMERICA
DEPARTMENT OF THE INTERIOR

Geological Survey

Washington, D.C.

U s t a w a

z dnia dla królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zmieniająca postanowienia §. 98 ust. gm.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam:

Art. I.

§. 90 ustawy gminnej z dnia 12. sierpnia 1866 L. 19 Dz. u. k. zostaje uchylonym w dotychczasowym brzmieniu i ma brzmieć jak następuje:

§. 98.

Rada powiatowa, a w jej zastępstwie Wydział powiatowy czuwa nad tem, aby zakładowy majątek i zakładowe dobro gmin i zakładów gminnych nie zostały uszczuplone.

Również i Sejm przestrzega za pośrednictwem Wydziału krajowego całości zakładowego majątku i zakładowego dobra gmin i zakładów gminnych.

Wydział krajowy może w tym celu, gdy uzna potrzebę tego, żądać objaśnień i usprawiedliwień od reprezentacyi gminnej, bądźto bezpośrednio, bądź też za pośrednictwem Wydziału powiatowego, i przez delegowanie komisji zarządzać dochodzenia na miejscu.

W wykonaniu tego prawa nadzoru upoważniony jest Wydział krajowy w razie potrzeby użyć stosownych środków zaradczych.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

U.S. v. [Name]

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

Sprawozdanie Wydziału krajowego

w przedmiocie pokrycia szkody wyrządzonej przez kradzież w Jasielskiej Radzie powiatowej w kwocie 10.525 zł.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z 6. grudnia 1873 powziął Wysoki Sejm nad petycją Jasielskiej Reprezentacji powiatowej o przyjęcie na fundusz krajowy szkody zrządzzonej przez kradzież w Jasielskiej Radzie powiatowej w kwocie 10.525 zł. uchwałę następującej treści:

„Zawieszając stanowcze rozstrzygnięcie tej petycji, odstępuje Sejm takową Wydziałowi krajowemu do ścisłego zbadania i zdania w swoim czasie z takowej sprawy Sejmowi.“

Spełniając polecenie Wysokiego Sejmu zarządził Wydział krajowy uchwałą z 24. lutego 1874 l. 3188 zbadanie tej sprawy na miejscu przez swego delegata jednocześnie z dochodzeniem zarządzonem przez Tarnowską c. k. Prokuratorę państwa i Jasielski c. k. Sąd powiatowy.

Na podstawie aktów śledztwa karnego, tudzież dochodzeń przez Wydział krajowy zarządzonych przedstawia się stan rzeczy niniejszej sprawy w sposób następujący:

W nocy z 23. na 24. kwietnia 1873 włamali się nie wysledzeni dotąd sprawcy do lokalności Jasielskiej Rady powiatowej i unieśli stamtąd kasę wertheimowską z pieniędzmi i efektami wartościowemi spuszczać ją z piątra oknem na dół. Tu włożyli sprawcy rzeczoną kasę na wózek zabrany w sąsiedztwie u Chaima Steinhausa i wywieźli ją w pole o kilkaset kroków za stodołę Steinhausa. Przelamawszy spodnią ścianę (dno) rozbili sprawcy kasę i wydobyli z niej jedną obligacyę indemnizacyjną na 500 zł. nr. 2.453, a w gotówce kwotę 10.525 zł. Do popełnienia tej kradzieży użyli sprawcy dwóch drabin, które zabrali z sąsiedztwa, a przy rozbiciu kasy posługiwali się młotami, które zabrali u kowala Władysława Goszkowskiego rozbiwszy drzwi i włamawszy się do tegoż kuźni.

Obligacya indemnizacyjna na 500 zł. była własnością Mendla Wallacha i zostawała jako kaucya dzierzawy myta powiatowego w depozycie Wydziału powiatowego.

Cała gotówka zaś w kwocie 10.525 stanowiła część pieniędzy nadesłanych z Wydziału krajowego jako pożyczka dla ludności Jasielskiego powiatu głodem dotkniętej. Suma ta skradzioną została z przegródki znajdującej się u dołu kasy. W górnej przegródce były umieszczone inne pieniądze powiatowe i papiery wartościowe, jako to: fundusz drogowy, karny, inwalidów, żelazny fundusz powiatowy i fundusz szkolny w łącznej sumie 3.695 zł. 65 1/2 ct. w. a. Te fundusze były osobno przechowane w górnej przegródce i ocalały, ponieważ sprawcy nie dostali się do tego miejsca.

Pierwsze odkrycie tej kradzieży zrobił woźny Wydziału powiatowego Karol Kotłowski d. 24. kwietnia 1873 około godziny 5 rano, gdy wstąpił do lokalu Wydziału celem zrobienia porządku po biurach i dał o zaszłym wypadku bozzwłocznie znać sekretarzowi Wydziału powiatowego, który natychmiast zawiadomił o tem żandarmeryę, sędziego powiatowego i starostę, oraz dał znać prezesowi Rady powiatowej o pół mili od Jasła zamieszkałemu i kilku członkom Wydziału bliżej zamieszkałym.

Śledztwo urzędowe zostało wdrożone.

Niezależnie od prowadzonego przez Sąd powiatowy śledztwa, zarządził Wydział powiaty różne środki celem odkrycia sprawców, a mianowicie rozesłał telegramy do Dyrekcji policyi we Lwowie i Krakowie, i sprowadził na własny koszt komisarza policyi p. Paszmę, który wraz z agentem policyjnym do pomocy dodanym prowadził na miejscu przez dni 10 badania i dochodzenia policyjne; oraz wydał Wydział powiatowy okólnik do wszystkich gmin i obszarów dworskich swego powiatu i ogłosił go dziennikami, ustanawiając nagrodę w kwocie 500 zł. za odkrycie sprawców, a w kwocie 1000 zł. za odszukanie skradzionych pieniędzy przynajmniej do wysokości 2000 zł.

W toku śledztwa uwięził Jasielski c. k. Sąd powiatowy najprzód kowala Władysława Goszkowskiego, ponieważ młoty znalezione przy rozbitej kasie należały do niego, lecz dla braku prawnych poszluków puszczono go niebawem na wolność.

Dalej uwięził c. k. sąd Jędrzeja Lisowskiego nocnego stróża więzień sądowych. Jędrzej Lisowski był podejrzany z powodu, że jako stróż nocny odbywający straż na podwórzu i kurytarzach tego domu, gdzie tak zuchwałą kradzież wykonano, powinieuby był słyszeć krzątanie się sprawców i upadnięcie kasy 7-cetnarowej z piętra spuszczonej, skoro sam utrzymuje, iż aż do czasu, gdy szarżeć zaczynało, nie usiadł i nie usnął, zwłaszcza, że na drugi dzień odkryto w miejscu, gdzie kasę spuszczoneo, wklęsłość w ziemi, co dowodzi, że kasa upadła z inpetem. Nareszcie zeznał Karol Mecker, zastępca obszaru dworskiego ze Sieklina, który był naówczas uwięziony w kaźni, nad którą znajdował się lokal, gdzie stała kasa, że słysząc szelest (Geräusch) w lokalu nad swą kaźnią, wstał i uderzył w drzwi, chcąc przywołać stróża Lisowskiego i zwrócić jego uwagę na to, co spostrzegł, ale Lisowski nie odezwał się na pukanie.

Wreszcie zeznał Jędrzej Banach, którego dom od lokalu Wydziału powiatowego oddalony 139 kroków, że słyszał w nocy stuk, jakby spowodowany rzuceniem ciężkiego przedmiotu. Przy tym składzie rzeczy powinien był i Lisowski, zostający bliżej, słyszeć krzątanie się sprawców, a głównie upadnięcie kasy.

Dalej uwięził sąd Michała Czajkowskiego, rymarza, Józefa Kępskiego, posłańca sądowego, i Józefa Zawichę, cieślę, których komisarz policyi Paszma wskazał jako podejrzanych. Po niejakiem czasie uwolnił c. k. Sąd powiatowy wszystkich powyższych więźniów, a uwięził natomiast krawca Wacława Moskala, tudzież Józefa i Michała Pietraszków.

Karol Kotłowski woźny Wydziału mógł być również poczytanym za podejrzanego, gdyż mieszkał wraz z rodziną w jednym pokoju należącym do lokalności Rady powiatowej i przypuszczać należało, że powinien był słyszeć krzątanie się sprawców w sąsiednich pokojach.

Sąd atoli nie poczytał Kotłowskiego za podejrzanego i przesłuchawszy jako świadka zaprzysiął go. Jakoż rzeczywiście dalszy tok śledztwa nie wykrył żadnych poszlak przeciw Kotłowskiemu.

Po przeprowadzonym śledztwie odstąpiła c. k. Prokuratorja Państwa pod dniem 9. czerwca 1874 l. 2664 akta tej sprawy Sądowi powiatowemu w Jaśle z oznajmieniem, że nie widzi powodu do dalszego postępowania karnego w tej sprawie.

Lubo w myśl postanowień procedury karnej z 23. maja 1873 przysłuża stronie poszkodowanej prowadzenie dalszego śledztwa niezależnie od c. k. Prokuratorji, wszelako udzielone nam akta karne, przedstawiające stan tej sprawy, nie rokują pomyślnych rezultatów w kierunku odkrycia sprawców kradzieży i odzyskania skradzionej sumy. Zresztą przy odkryciu dalszych poszlak można żądać ponowienia śledztwa karnego.

Uważając w kierunku karnego śledztwa niniejszą sprawę na razie za ukończoną, zwracamy się do skreślenia obrazu, jaki ta sprawa w stosunku odpowiedzialności cywilnej przedstawia, gdyż w tym duchu polecił nam Wysoki Sejm ściśle zbadanie tego przedmiotu.

Zdaniem Wydziału krajowego nie podlega wątpliwości, że pożyczka skradziona z kasy Jasielskiego Wydziału powiatowego w kwocie 10.525 zł. stanowiła własność tamtejszego powiatu, albowiem ust. z dnia 4. lutego 1873 poleca wyraźnie używać pożyczki „powiatom“. Na podstawie tego postanowienia udzielił też Wydział krajowy Powiatowi Jasielskiemu tytułem pożyczki kwotę 15.000 zł., z której część skradzioną została. Wydział powiatowy zeznał też w skrypcie dłużnym, że powiat jest dłużnikiem, przeto w myśl powszechnej Ustawy cywilnej powiat Jasielski stał się właścicielem pożyczonej mu sumy przez zaliczenie mu takowej, a Wydział powiatowy jego depozytariuszem.

Jako depozytariusz mógł się Wydział powiatowy stać odpowiedzialnym w 3 kierunkach.

1) Wedle postanowień powszechnej Ustawy cywilnej powinien każdy depozytariusz powierzoną mu rzecz przed szkodą strzedz i starannie przechowywać, i odpowiada za szkodę spowodowaną brakiem odpowiedniego dozoru lub staranności (§§. 958, 961, 967 powsz. Ust. cywil.).

2) Z reguły nie odpowiada depozytariusz na przypadek, gdyż szkodę przypadkową ponosi ten, w którego osobie lub majątku szkoda się wydarzyła (§. 964, 1.311 powsz. Ust. cyw.). Lecz nawet przy dostatecznym dozorcze może depozytariusz stać się odpowiedzialnym za szkodę przypadkiem zrządaną, jeżeli bez potrzeby zwlekał z wydaniem powierzonej mu rzeczy (§. 965 powsz. Ust. cyw.).

3) Nareszcie mogłaby Jasielska Reprezentacya powiatowa stać się odpowiedzialną za szkodę w myśl §. 1.315 kodeksu cywilnego, gdyby przy wyborze osób, którym powierzyła opiekę nad kasą i dozór lokalności, w której stała kasa, nie zachowała ostrożności tym §. przepisanej.

Badając w tych trzech kierunkach odpowiedzialność Wydziału powiatowego, przedstawia się stan rzeczy na podstawie aktów sądowych i dochodzeń przez Wydział krajowy zarządzonych, jak następuje:

ad 1) W czasie dokonanej kradzieży była Rada powiatowa umieszczoną w domu Chaima Steinhansa, tuż obok gościńca rządowego na pierwszym piętrze. W tym samym domu znajduje się sąd śledczy, również na piętrze, na dole zaś umieszczone były areszta tegoż sądu i mieszkania dwóch dozorców więziennych. Przy więźniach odbywał straż nocną stróż przy świetle, które przez całą noc gorzało. W tym samym domu mieścił się urząd pocztowy i mieszkał pocztmistrz Nerunowicza, właśnie w nocy odbywa się najżywszy ruch pocztowy na trakcie Jasielsko-Dukielskim. W jednym pokoju należącym do lokalu Rady powiatowej zamieszkiwał wraz z rodziną woźny Kotłowski. Drzwi od mieszkania tego woźnego znajdowały się naprzeciw drzwiom, które ułatwiały jedyny przystęp do lokalu Rady powiatowej, gdyż inne wchody były stale zamknięte i zatkanie. W lokalu Rady powiatowej okna były podwójne, chociaż nie zakratowane i nie zaopatrzone okiennicami, a w narożnym pokoju w biurze Prezesa Rady stała kasa wertheimowska około 7 cetnarów wagi, w której przechowywano pieniądze i papiery wartościowe. Jeden klucz od niej był w rękach sekretarza, drugi w posiadaniu członka Wydziału powiatowego ks. kan. Kopystyńskiego, klucz zaś od lokalu Rady zostawał w ręku woźnego.

Niepodobna twierdzić, czy sprawcy dostali się do pokoju Prezeza z zewnątrz, czy z wewnątrz, na to tylko zgodzić się można, że byli zupełnie obznajomieni z lokalnością i całym porządkiem domowym, gdyż zdumiewać się trzeba, że tak śmiałą i zuchwałą kradzież dokonano z takim powodzeniem. Zdrzutanie ram i wybicie kilku szyb, spuszczenie a raczej zrzucenie kasy z piętra nie mogło być uskutecznione bez rozgłosu, a mimo to udał się zamach w zupełności.

Wyżej przytoczone okoliczności świadczą wymownie, że co do nadzoru i przechowania pieniędzy nie ciąży na Jasielskim Wydziale powiatowym żadna wina, albowiem umieszczenie tych pieniędzy w kasie Wertheima, na piętrze, w budynku, gdzie mieści się Sąd, gdzie odbywano straż, gdzie była poczta, powierzenie jednego klucza od kasy członkowi Wydziału powiatowego, drugiego sekretarzowi stosownie do §. 21 instrukcji wydziałowej z dnia 25. lipca 1868 r., są to wszystko okoliczności, które świadczą o dostatecznym dozorze i wzorowej staranności, zwłaszcza gdy się zważy, że już samo umieszczenie pieniędzy w kasie wertheimowskiej zabezpiecza je dostatecznie przed zamachem kradzieży, albowiem i c. k. Rząd, obdzielając urzęda podatkowe kasami Wertheima, czyni to, jak się sam wyraża, w tym celu, aby je od ognia i włamania całkowicie zabezpieczyć i tym sposobem umożliwić oddalenie stróżów nocnych.

Dałoby się zarzucić, co też w zeszłorocznej sesji sejmowej podniesiono, że okna od lokalu, w którym się znajdowała kasa, nie były opatrzone okiennicą lub kratą, możnaby też zarzucić, że lokal, który mieścił w sobie kasę, nie był zawsze na klucz zamknięty, lecz komunikował z przyległemi lokalnościami. Pierwszy zarzut odpada, gdy się zważy, że lokal Rady powiatowej był na piętrze, a kasa umieszczona pod warunkami, dającemi zupełną rękojmię bezpieczeństwa, a drugi zarzut odpada, gdy się zważy, że Wydziały powiatowe przechowują szczupłe tylko sumy i nie mogą rozporządzać tyloma lokalnościami, iżby jeden pokój można poświęcić na skarbiec, a tem samem usunąć go od innego użytku. Zresztą przy tak śmiałej i zuchwałej kradzieży byłiby sprawcy i tę zapórę z łatwością usunęli.

Niepodobna więc utrzymywać, że brakiem dozoru i staranności mógł się Wydział powiatowy stać odpowiedzialnym za wyrządzoną szkodę.

ad 2) Zwracając się do odpowiedzialności Wydziału powiatowego w myśl §. 965 powszechnej ustawy cywilnej namieniany, że Wydział powiatowy otrzymał kwotę do rozdania między głodem dotkniętych w dwóch partjach, a mianowicie 2.000 zł. na dniu 21. a 13.000 zł. na dniu 8. kwietnia, a do rozdania przystąpił już dnia 22. kwietnia. Zważywszy, że pożyczkę nie brały całe gminy jako takie, lecz poszczególni jej członkowie, gdyż świadczą akta, że przy każdej gminie są poszczególnieni indywidualnie ci gospodarze, którzy pożyczkę otrzymali. Gdy się dalej zważy, że Wydział powiatowy musiał dopełniać różnych formalności przy rozdawaniu pieniędzy i wygotowaniu skryptów dłużnych, gdy się zważy, że nieudolne zwierzchności gminne trzeba było kilkakrotnie pouczać i do uzupełnienia skryptów dłużnych wzywać, a w końcu gdy się zważy, że w czasie od 8. do 22. kwietnia przypadły święta wielkanocne rzymskiego i greckiego obrządku, śmiało twierdzić można, że na Wydziale powiatowym nie ciąży żadna wina zwłoki, przeciwnie Wydział powiatowy przystąpił do rozdawania pożyczki w należytych czasie. Zresztą prawdopodobnie dopiero przez rozpoczęcie rozdawania pożyczki zwrócono uwagę sprawców na to, że w Wydziale powiatowym znajdują się znaczniejsze sumy, przeto przyspieszenie tego rozdawania nie byłoby uchyliło kradzieży, lecz ją tylko przyspieszyło.

A więc w kierunku co do zwłoki z wydaniem powierzonej rzeczy (§. 965 pow. ust. cywil.) nie ciąży na Wydziale powiatowym żadna wina.

ad 3) Co do odpowiedzialności w myśl §. 1315 powszechnej ustawy cywilnej nadmieniany, że dokumenta wywodowe sekretarza Jasielskiej Rady powiatowej, który miał powierzony jeden klucz

od kasy, i wykonywał opiekę nad nią, oraz miał główny nadzór nad lokalem Rady powiatowej, świadczą o tegoż nieposzlakowanej prawości i nieskazitelnym zachowaniu się, a Jasielski Wydział powiatowy w swej relacji do Wydziału krajowego z dnia 14. listopada 1871 l. 1560 podnosi nieposzlakowaną prawość rzeczzonego sekretarza w szczególności przy zarządzaniu kasy.

Dokumenta wywodowe woźnego Kotłowskiego, który zamieszkiwał w lokalnościach Rady powiatowej i przechowywał klucz od nich u siebie, świadczą także o jego wierności i nieskazitelnym życiu.

A więc i w tym względzie nie można poczytać Jasielskiego Wydziału powiatowego za odpowiedzialny.

Udowodniwszy, że skradzione pieniądze stanowiły własność powiatu Jasielskiego, i że na tamtejszym Wydziale powiatowym nie ciąży żadna wina, uzasadniająca jego odpowiedzialność wobec ustaw cywilnych, powinienby doznać szkodę ponieść Jasielski powiat jako właściciel skradzionych pieniędzy w myśl §. 1315.

Tak bowiem przedstawia się rzecz ze stanowiska prawnego.

Bacząc jednak na względy słuszności i wchodząc w samą rdzeń rzeczy ze stanowiska słuszności, przedstawia się stan sprawy w sposób odmienny.

Uchwalając ustawę z dnia 4. lutego 1873 o pożyczce krajowej, zamierzał Wysoki Sejm nieść pomoc ludności głodem dotkniętej.

Żeby jednak mieć większą rękojmię zwrotu tej pożyczki i uprościć całe postępowanie zarówno przy rozdawaniu jak przy zwrocie pożyczki, przyjął Wysoki Sejm do ustawy postanowienie, że pożyczka ma być udzielana powiatom, jako takim i że te powiaty jako takie są obowiązane do zwrotu, jakkolwiek powiaty jako takie pożyczki nie potrzebowały i o nią nie prosiły.

Ustawa z dnia 4. lutego 1873 narzuciła przeto powiatom ciężar rękojmi i pośredniczenia w rozdawaniu pożyczki, któremu ciężarowi powiaty w poczuciu swych obowiązków obywatelskich z gotowością się poddały, przyjmując pożyczki imieniem i za rękojmią całego powiatu i pośrednicząc w jej rozdawaniu.

W samej istocie była jednak ta pożyczka uchwaloną i przeznaczoną dla poratowania ludności głodem zagrożonej a nie dla powiatów, jako takich.

Powiaty były więc właściwie tylko pośrednikami w udzielaniu pożyczki z obowiązkiem rękojmi, a kwoty z tej pożyczki do rozdzielania rozsyłane dochodziły swego właściwego przeznaczenia dopiero w chwili wręczenia ich ludności głodem zagrożonej; do tej chwili przeto,—oceniając stosunki nie wedle formy tylko, lecz wedle samej istoty rzeczy, pozostawał kraj rzeczywistym właścicielem rozesyłanych sum, a powiaty względnie ich reprezentacje były tylko depozytaryuszami, a nie właścicielami sum. im przesłanych, z przeznaczeniem ściśle oznaczonym, a nie do dowolnego użytku.

Kraj powinien więc jako właściwy właściciel tych sum ponieść wszelką szkodę przypadkiem zrządzoną a tego rodzaju szkodą jest bezsprzecznie, jak wyżej wykazano, szkoda wynikła z kradzieży Jasielskiej kasy powiatowej.

Zważywszy nadto, że Jasielski powiat należy do najuboższych, że w ostatnich czasach był po kilkakroć klęskami elementarnymi nawiedzany, że tamtejsza ludność byłaby po dwakroć dotknięta, raz że nie otrzymała ratunku z pożyczki w stosownym czasie, powtóre, że musiałaby zwrócić oprócz później otrzymanej pożyczki, także skradzioną kwotę, której nie otrzymała — zważywszy nareszcie, że na zeszłorocznej sesji sejmowej odzywały się poważne głosy za przyjściem w pomoc Jasielskiemu powiatowi w tej sprawie — Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Szkodę wyrządzoną przez skradzenie w nocy z 23. na 24. kwietnia 1873 z kasy Jasielskiej Rady powiatowej kwoty 10.525 zł., pochodzącej z pożyczki udzielonej Jasielskiemu powiatowi na podstawie ustawy krajowej z 4. lutego 1874 Dz. u. k. nr.86 ponosi fundusz krajowy.

2) Poleca się Wydziałowi krajowemu zamieszczać corocznie aż do zupełnego umorzenia pomienionej kwoty na budżecie funduszu krajowego do pokrycia raty, przypadające do zwrotu od powyższej sumy 10.525 zł. w. a.

3) Sejm poleca zamieścić na budżecie funduszu krajowego na rok 1875 do pokrycia kwotę 3.426 zł. 72 ct. jako łączną sumę rat pożyczki Jasielskiego powiatu, przypadających dnia 1. marca i 1. września 1874 i 1. marca i 1. września 1875 do zwrotu od powyższej sumy 10.525 zł. w. a.

Z Rady Wydziału krajowego królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkim księstwem Kra-
kowskiem.

Przewodniczący:

Leon książę Sapieha w. r.

Marszałek krajowy.

Sprawozdawca:

Paweł Skwarczyński w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie odłączenia miasta Biecz od przedmieść i utworzenia dwóch osobnych gmin administracyjnych (politycznych.)

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu dnia 17 stycznia 1874. uchwalił Wysoki Sejm projekt do ustawy w przedmiocie odłączenia miasta Biecha od przedmieść i utworzenia dwóch osobnych gmin administracyjnych (politycznych) polegając na sprawozdaniu Wydziału krajowego wykazującym, że połączenie tych osad w jedną gminę jest niewłaściwe i połączone z wielką ujmą dla mieszczan Biecha

Rzeczony projekt zawierał co do granic rozdzielić się mających osad postanowienie: że gmina miasta Biecha w obrębie dawnych murów fortecznych ma na przyszłość stanowić osobną gminę.

W skutek wniesionego protestu kilku członków gminy miasta Biecha przeciw powyższej uchwale Wysokiego Sejmu zażądało Prezydium c. k. Namiestnictwa przed przedstawieniem powyższej ustawy do Najwyższej Sankcyi wyjaśnień co do stosunku mieszczan osiedlonych poza murami fortecznymi do miasta, a mianowicie czy przed wprowadzeniem ustawy gminnej gmina miejska obejmowała także posiadłości tak zwane wolnych przedmieszczau, oraz zażądało Prezydium c. k. Namiestnictwa szkic posiadłości miasta Biecha z przedmieściami, w którymby były uwidocznione dawne mury forteczne i część terytorjum przedmieść, którą obejmowała dawna gmina miejska.

Wydział krajowy wezwał Gorlicki Wydział powiatowy o dostarczenie tych wyjaśnień.

Dochodzenie w tym względzie przy współudziale członka Wydziału krajowego na miejscu uskutecznione wykazało, że gmina miasta Biecha w r. 1820 była odłączoną od przedmieść i stanowiła dla siebie osobną gminę, istnieje bowiem osobna metryka gruntowa z roku 1820 dla gminy miasta Biecha, a osobna dla przedmieścia Bieckiego w raz z Bełą.

Wszystkie posiadłości położone w obrębie dawnych murów fortecznych są zapisane w metryce gruntowej gminy miasta Biecz, a posiadłości położone po za temi murami w metryce przedmieścia Bieckiego wraz z Bełą; skonstatowano oraz, że gmina miejska przed wprowadzeniem ustawy gminnej w życie, nie obejmowała posiadłości tak zwane wolnych przedmieszczan.

Przy dochodzeniu na miejscu i porównaniu metryk gruntowych z roku 1820 z aktami stałego katastru okazało się jednak, że oznaczenie granic gminy miasta Biecz słowami „w obrębie dawnych murów fortecznych“ jest o tyle niedostateczne, że na miejscu dawnych murów fortecznych po uprzątnięciu gruzów i na spadzistości ziemi, na której mury spoczywały, powstały ogrody, które należą do posiadłości miejskich i są zapisane w metryce gruntowej z roku 1820 gminy podatkującej miasta Biecz.

Otóż celem uchylenia wszelkich wątpliwości zdawało się Wydziałowi krajowemu odpowiednem przedłożyć Wysokiemu Sejmowi w sprawie odłączenia gminy miasta Biecz od przedmieść nowy projekt ustawy, w którym granice odłączyć się mającej gminy miasta Biecz dokładnie są oznaczone tak według metryki gruntowej z roku 1820 i według stałego katastru z włączeniem do miasta ogrodów, które powstały w miejscu dawnych murów fortecznych i na spadzistości ziemi, na której mury spoczywały.

Wydział krajowy wnosi przeto:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt do ustawy %.

Z Rady Wydziału krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem.

We Lwowie dnia 7. Września 1874.

Przewodniczący:
Leon książę Sapieha.
Marszałek krajowy.

Sprawozdawca:
Paweł Skwarczyński.
Członek Wydziału krajowego.

Ustawa

z dnia obowiązująca w królestwie Galicyi i Lodomeryi z wielkiem księstwem Krakowskiem o odłączeniu miasta Biecz od przedmieść w jedną gminę połączonych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje :

Art. I.

Miasto Biecz w powiecie Gorlickim, połączone obecnie z przedmieściami doń należącemi w jedną gminę, odłącza się od tych przedmieść.

Art. II.

Miasto Biecz składające się z posiadłości, należących według metryki gruntowej z roku 1820 do gminy podatkującej miasta Biecz, obejmującej według stałego katastru tejże gminy parcele budowlane pod L. 1. włącznie do 128, tudzież parcele gruntowe pod L. 1 włącznie do 192 wraz z placami i drogami pośród nich położonemi w następujących granicach katastralnych: na południe rzeka Ropa liczba kat. 5.209 — na wschód i północ potok liczba kat. 5195 i 5191 a na zachód parcele gruntowe liczba kat. 886 i 723; tudzież za drogą pod liczbą kat. 4930, parcele gruntowe pod liczbą katastralną 722 i 301, wreszcie za drogą pod liczbą kat. 4896; parcele gruntowe pod liczbą kat. 196, 195, 194, 193, 198, 203, 204 i 205, ma na

przyszłość samoistnie stanowić gminę z osobnym zarządem, przedmieścia zaś dotychczas z tem miastem połączone, należące według metryki grun- towej z roku 1820 do gminy podatkującej „Przed- mieścia Bieckiego wraz z Bełą“ mają stanowić odrębną gminę z własnym zarządem

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Sprawozdanie.

Wydziału krajowego o zezwolenie gminom na pobór wyższych dodatków do podatków bezpośrednich na pokrycie potrzeb gminnych.

Wysoki Sejmie!

Ustawa z dnia 17. Czerwca 1874 (Dz. ust. kraj. z r. 1874 Nr. 51.) zmieniła postanowienie §. 80. ust. gm. w ten sposób, że dopiero dodatki przenoszące 50% podatków bezpośrednich, lub podatku konsumcyjnego wymagają uchwały Sejmu i cesarskiego zezwolenia. Większej części gmin naszego kraju wystarczają dodatki nieprzenoszące 50% na pokrycie potrzeb gospodarstwa gminnego, stąd też i zastęp gmin proszących o wyższe, uchwałę Wysokiego Sejmu i cesarskiemu zezwoleniu zastrzeżone dodatki, jest w tym roku bardzo szczupłym.

%. Załączony wykaz % zawiera wszystkie daty, mające wpływ na ocenienie żądań.

Zważywszy, że przedłożone budżety gminne zawierają tylko wydatki niezbędnie potrzebne w gospodarstwie gminnym; zważywszy, że te wydatki są umiarkowane i stosowne do istotnej potrzeby obliczone; zważywszy, że wysokość dodatków do podatków, o które gminy proszą, nie jest wygórowaną; zważywszy na koniec, że reprezentacje powiatowe popierają prośby gmin; — Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy przychylić się do przedłożonych próśb i powziąć następną uchwałę.

We Lwowie dnia 7. Września 1874.

Przewodniczący:

Leon książe Sapięha w. r.

Marszałek krajowy.

Sprawozdawca:

Paweł Skwarczyński w. r.

Członek Wydziału krajowego.

W y-**gmin upraszających o zezwolenie na wyższe dodatki**

G m i n a	Powiatu	Suma rocznych podatków stałych	Dochody gminy	Wydatki gminne uchwalone przez Radę gminną
Popędzyna	bocheńskiego	63 zł. 18 ct.	50 ct. z polowania	52 zł. 80 ct.
Podliski	bobreckiego	142 zł. 34 ct.	—	84 zł.
Dobrowódka	kołomyjskiego	78 zł. 32 ct.	12 zł. 50 ct. z obligacyj gminnych	61 zł.
Czudec	rzeszowskiego	296 zł. 51 ct.	4 zł.	200 zł.
Podmanasterek	samborskiego	107 zł. 68 ct.	5 zł. 40 ct.	76 zł. 23 ct.
Komarówka	tłumackiego	141 zł. 66 ct.	—	87 zł. 7 ct.
Pohonia	tłumackiego	30 zł. 17 ct.	—	28 zł.
Mikulince	śniatyńskiego	456 zł. 35 ct.	23 zł. 60 ct.	318 zł. 92 ct.

k a z

gminne w drodze uchwały Wysokiego Sejmu.

Gmina uprasza o wyższe do- datki	na rok	Opinia Wydziału powiatowego	Czy gmina pobe- rała wyższe dodatki w latach ubiegłych	U w a g a
84 ^o / _o	1875	Wydział powiatowy (§. 36. ust. o reprez. pow.) stawia wniosek zezwolić na pobór 84 ^o / _o	—	L. 14127/74
60 ^o / _o	1874 i 1875	Wydział powiatowy wnosi zezwoić 60 ^o / _o	—	L. 16040/74
63 ^o / _o	1874 i 1875	Wydział powiatowy wnosi 61 ^o / _o na rok 1874 a 63 ^o / _o na rok 1875.	—	L. 14126
65 ^o / _o	1875	Wydział powiatowy 65 ^o / _o	—	L. 16042/74
58 ^o / _o	1875	Wydział powiatowy 58 ^o / _o	w roku 1874 — 58 ^o / _o	L. 14374/74
65 ^o / _o	1874 i 1875	Rada powiatowa wnosi ze- zwolić 65 ^o / _o	w roku 1872 i 1873 65 ^o / _o	Wystarczy: 62 ^o / _o Wydział krajowy wnosi zezwolić 62 ^o / _o
60 ^o / _o	1874 i 1875	Rada powiatowa wnosi ze- zwolić 60 ^o / _o	—	L. 16986/74
65 ^o / _o	1875	Wydział powiatowy wnosi 65 ^o / _o	w roku 1873 i 1874 52 ^o / _o	L. 18158/74

Uchwała.

Dla pokrycia wydatków gminnych, pozwala się na pobór dodatku do wszystkich podatków bezpośrednich (bez nadzwyczajnego dodatku) następującym gminom:

- gminie Popędzyna, powiatu bocheńskiego w roku 1875 w wysokości ośmdziesiąt i cztery (84) %;
 - gminie Podliski, powiatu bobreckiego w roku 1874 i 1875 w wysokości sześćdziesiąt (60) %;
 - gminie Dobrowódka, powiatu kołomyjskiego w roku 1874 w wysokości sześćdziesiąt i jeden (61) %; zaś w roku 1875 w wysokości sześćdziesiąt i trzy (63) %;
 - gminie Czudec, powiatu rzeszowskiego w roku 1875 w wysokości sześćdziesiąt i pięć (65) %;
 - gminie Podmanasterek, powiatu samborskiego w roku 1875 w wysokości pięćdziesiąt i ośm (58) %;
 - gminie Komarówka, powiatu tłumackiego w roku 1874 i 1875 w wysokości sześćdziesiąt i dwa (62) %;
 - gminie Pohonia, powiatu tłumackiego w roku 1874 i 1875 w wysokości sześćdziesiąt (60) %;
 - gminie Mikuliniec, powiatu śniatyńskiego w roku 1875 w wysokości sześćdziesiąt i pięć (65) %;
-

U s t a w a

względem podniesienia chowu bydła obowiązująca dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi
wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego mych Królestw Galicyi i Lodomeryi wraz
z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ustanawiam, co następuje:

§. 1.

Podniesieniem chowu bydła w każdym powiecie politycznym ma się zajmować reprezentacya powiatowa w okręgu swego powiatu.

Tym celem będzie reprezentacya powiatowa za pośrednictwem Wydziału powiatowego utrzymywać ciągłą styczność z oddziałami towarzystwa rolniczego, które się w powiecie znajdują, tudzież z władzą polityczną, o ile tego okaże się potrzeba.

Rzeczą będzie reprezentacyi powiatowej wszczynać z własnej inicjatywy jako też, o ile to należy do jej zakresu działania, uchwalać i wprowadzać w życie wszystkie środki, które na podniesienie chowu bydła w powiecie korzystnie oddziaływać mogą.

§. 2.

Na podstawie niniejszej ustawy należy do zakresu działania reprezentacyi powiatowej w szczególności:

- a) starać się o odpowiednich buhajów dla powiatu, ich stósowny rozdział pomiędzy poszczególne okolice powiatu, nadzorować ich używanie,

- popierać zakładanie stowarzyszeń wzajemnego ubezpieczenia bydła, wspierać władze polityczne i gminy przy wykonywaniu przepisów obowiązujących podczas zarazy bydła,
- b) wpływać na poprawną uprawę roślin pastewnych,
- c) rozpowszechniać pomiędzy hodowcami bydła rogatego umiejętność rozumnego obchodzenia się i pielęgnowania tego bydła i zachęcać tych hodowców do odpowiedniego hodowania bydła,
- d) wnieść takie środki ustawodawcze, któreby hodowcom bydła mogły ułatwić zbycie bydła rogatego i uzyskanych z tego bydła produktów,
- e) popierać również gospodarstwa mlecznego w szczególności przez pośredniczenie w utwarzaniu stowarzyszeń mających się zajmować wyrobem sera i wspierać takowe.

§. 3.

Wydział powiatowy ustanawia zastosowaną do rozległości powiatu i jego geograficznego położenia ilość komisji oględzin bydła, i przeznacza dla każdej komisji okrąg, w którym takowa ma rozwijać swoje działalność.

§. 4.

W tym celu winien każdy naczelnik gminy i przełożony obszaru dworskiego w powiecie położonego wymienić Wydziałowi powiatowemu znawców, z pomiędzy których Wydział wybiera na cały czas trwania okresu wyborczego członków komisji oględzin bydła, tudzież ich zastępców, którzy wstępują w razie przeszkodzenia wybranego członka.

§. 5.

Komisja oględzin bydła składa się z przewodniczącego, z dwóch w zawodzie biegłych hodowców bydła jako znawców albo ich zastępców (§. 4.) i z weterynarza, albo jego zastępcy, których również wyznacza Wydział powiatowy.

§. 6.

Komisja oględzin bydła winna każdego roku przydzielony jej okrąg zwiedzić, spisać hodowców

bydła, ilość znajdujących się u nich buhajów, krów i jałówek płodnych, i przekonać się o stanie i zdolności do rozplodu buhajów.

§. 7.

Na podstawie tego wykazu (§. 6.) i z uwzględnieniem miejsc, w których znajdują się buhaje, winna komisya oględzin bydła przydzielony jej okrąg podzielić na mniejsze dystrykta w ten sposób, aby w każdym poszczególnym dystrykcie 50 a najwięcej 80 sztuk krów i jałówek płodnych wypadło na jednego buhaja.

§. 8.

Trzymanie buhajów do rozplodu i puszczenie ich do obcego bydła za wynagrodzeniem jest każdemu dozwolono pod warunkiem przestrzegania niniejszej ustawy.

§. 9.

Jeżeli w którym w myśl §. 7. ustanowionym dystrykcie nie znajdzie się nikt, ktoby był gotów trzymać buhaja dla obcego bydła, natenczas jest obowiązkiem ogółu hodowców bydła w dystrykcie się znajdujących zakupić i utrzymywać na wspólne koszta buhaja zdolnego do rozplodu (§§. 11. i 12.).

§. 10.

Koszta zakupna i utrzymania buhajów (§. 9.) ma rozłożyć Wydział powiatowy pomiędzy hodowców bydła, którzy nie utrzymują własnych buhajów według ilości krów i jałówek zdolnych do stanowienia, o ile inne porozumienie pomiędzy nimi nie przyszło do skutku, i ściągnąć te koszta za pośrednictwem naczelników gmin w ten sam sposób, jak inne ciężary gminne lub za pośrednictwem przełożonych obszarów dworskich.

W tym samym stosunku mają być dochody z użycia buhajów, lub cena ze sprzedaży takowych uzyskana, pomiędzy hodowców bydła rozdzielone.

§. 11.

Do stanowienia obcego bydła za wynagrodzeniem wolno buhaja wtedy tylko używać, jeżeli

posiada siłą i celom stanowienia odpowiednią budowę ciała, jeżeli jest zdrow, liczy przynajmniej 1½ roku i uznany został za zdolnego do rozplodu.

Te same przymioty posiadać także winny buhaje w dystryktach. (§. 9.)

Komisya oględzin bydła ma przykładać wszelkiego starania, aby nabywano nie tylko całkiem zdolne, lecz także zastosowane do istniejących ras bydła, a gdzie takowa nie jest odpowiednią, do poprawienia rasy bydła przydatne buhaje, aby były urządzone zamknięte miejsca do stanowienia, i ażeby odstanowanie odbywało się odpowiednio wymogom dobrego chowu bydła.

Komisya oględzin bydła ma w szczególności o to się starać, aby buhaje w dystryktach oddane zostały takim osobom do utrzymania, które są znane jako uzdolnieni i godni zaufania hodowcy bydła, i które posiadają obszerne i zdrowe stajnie, tudzież zdrową i dostateczną karmę bydła.

§. 12.

O zdolności do rozplodu buhajów rozstrzyga większością głosów komisya oględzin bydła na podstawie przedsięwziąć się mającego zbadania.

Jeżeli jaki buhaj za zdolnego do rozplodu uznanym zostanie, wtedy komisya oględzin bydła ma wystawić właścicielowi licencyę używania go do rozplodu, która będzie ważną aż do najbliższych oględzin.

Komisya oględzin bydła winna nadto utrzymywać odpowiedni rejestr wszystkich buhajów, które uznane zostały za zdolne, i we właściwy sposób ogłaszać każdego roku miejsce, w których takowe są umieszczone.

§. 13.

Kto swego buhaja bez poddania go przepisanyemu oględzinom i uzyskania licencyi puszcza do obcego bydła za wynagrodzeniem, lub zezwala na takie puszczenie, podpada grzywnie od 2 do 10 zł. wa.

§. 14.

Buhaje nie powinny być częściej jak dwa razy dziennie do skoku puszczone; drugi skok bezpośrednio po pierwszym nie jest dozwolony.

Przekroczenie tych postanowień będzie karane grzywną od 1 do 5 zł. wa.

§. 15.

Każdy właściciel licencyonowanego buhaja winien prowadzić według załączonego formularza rejestr stanowienia względem wszystkich krów i jałówek do buhaja przyprowadzanych. Rejestr ten ma być komisji oględzin bydła na żądanie przedłożony. Właściciel buhaja jest obowiązany wystawić właścicielom krów i jałówek do buhaja przyprowadzanych na ich żądanie potwierdzenie stanowienia. Ten sam obowiązek mają osoby, którym licencyonowany buhaj dystryktowy (§. 9.) do utrzymania jest powierzony.

§. 16.

Buhaje nie powinny być po ukończonym szóstym miesiącu wieku puszczone wspólnie z krowami i jałówkami na paszę.

Przekroczenie tego zakazu ma być karane grzywną od 1 do 10 zł. wa.

§. 17.

Pasanie bydła rogatego wspólnie z nierogacizną, albo ptactwem domowem (drobiem) zakazuje się pod grzywną od 1 do 5 zł. wa.

§. 18.

Nie wolno zarzynać cieląt niżej czterech tygodni i dopóki nie dostaną zębów mlecznych.

Wyjątkowe pozwolenia mogą w razie udowodnionej potrzeby udzielać naczelnicy gmin, a dla obszarów dworskich naczelnik powiatowej władzy politycznej.

Przekroczenia postanowień niniejszego przepisu mają być karane grzywnami od 2 do 10 zł. wa. od każdego zarzniętego cielęcia.

Tej samej grzywnie podlega ten, kto wbrew niniejszym przepisom zarznięte ciele kupuje, albo w jego zakupnie pośredniczy.

§. 19.

Moczenie lnu albo konopi w miejscach przeznaczonych do pojenia bydła zakazuje się pod grzywną od 1 do 10 zł. wa.

§. 20.

Komisya oględzin bydła obowiązana jest przy spisaniu bydła każdego roku w przydzielonym okręgu §. 6. rozpoznawać i mieć ciągły przegląd stosunków:

- a) względem powiększenia lub pomniejszenia stanu bydła i przyczyn takowego,
- b) względem sposobu wyżywienia bydła rogatego na paszy i w stajniach, uprawy roślin pastewnych, uprawy łąk a nakoniec względem produkcji mleka,
- c) względem stanu i jakości stajen, pieczy i sposobu obchodzenia się z bydłem rogatem, a szczególnie z młodym przechowkiem względem chorób i wypadków padnięcia bydła, które się wydarzyły i względem przyczyn tych wypadków,
- d) względem jakości i rozmiaru handlu bydłem i produktami bydłecemi.

Komisya oględzin bydła ma się starać o usunięcie spostrzeżonych niedostatków i nadużyć, i udzielać Wydziałowi powiatowemu w rocznym sprawozdaniu uwagi godne spostrzeżenia, a według okoliczności przedstawiać własne wnioski.

§. 21.

Na podstawie rocznych sprawozdań komisji oględzin bydła ma Wydział powiatowy ułożyć roczne sprawozdania dla całego powiatu, takowe ogłosić drukiem i po jednym exemplarzu udzielić Wydziałowi krajowemu, powiatowej władzy politycznej i centralnemu Wydziałowi towarzystwa rolniczego. Wydział powiatowy ma w porozumieniu z oddziałem filialnym towarzystwa rolniczego, który się znajduje w powiecie, poczynić we własnym zakresie działania, zarządzenia skierowane do podniesienia chowu bydła rogatego i usunięcia w drodze mu

stojących przeszkód; zaś względem użycia środków, których zarządzenie przechodzi jego zakres działania, ma przedstawić wnioski swoje reprezentacyi powiatowej, lub według okoliczności politycznej władzy powiatowej.

§. 22.

Reprezentacya powiatowa ponosi koszta wpływające z działalności komisyj ustanowionych dla oględzin bydła.

§. 23.

W ogóle jest obowiązkiem wydziału powiatowego starać się o rozszerzenie pomiędzy hodowcami bydła użytecznych wiadomości względem chowu, obchodzenia się i pielęgnowania bydła domowych w stanie zdrowym i chorym. W tym celu Wydział powiatowy upoważniony jest wydawać ogłoszenia, urządzać wystawy bydła i szczególnie gorliwych i racjonalnych hodowców bydła przez publiczne uznanie polecić ogółowi do naśladowania.

§. 24.

Dla każdego okręgu, które Wydział krajowy oznaczy, ma być na koszt funduszu krajowego ustanowiony egzaminowany weterynarz.

§. 25.

Celem zachęty hodowców bydła i podniesienia chowu bydła, będą co roku rozdzielane nagrody, których koszta ponosić będzie Wydział krajowy.

Ku temu podzieli Wydział krajowy cały kraj na odpowiednią ilość okręgów premiowania w ten sposób, aby w każdym okręgu przynajmniej co trzy lata rozdział premij miał miejsce.

§. 26.

Nagrody będą rozdzielane:

- a) za buhaje we wieku od 1 do 3 lat,
- b) za krowy zdolne do stanowienia we wieku od 3 do 8 lat.

- c) hodowcom bydła, którzy sami wychowali jednoroczne a najwyżej dwuletnie jałówki,
- d) hodowcom bydła, którzy pewną czystą rasę bydła wychowali, lub takową uszlachetnili, którzy przy chowie swego bydła pewne cele praktyczne mają na oku, i osiągnięcie korzystnych rezultatów udowodnić mogą, albo którzy innym hodowcom bydła naśladowania godny przykład przez znakomite rezultaty otrzymane w uprawie roślin pastewnych i w ulepszeniu swych gruntów za pomocą nawodnień lub osuszeń.

§. 27.

Do nagród w ustępach *a) b) c)* §fu 26. wyszczególnionych dołącza się warunek z prawa prywatnego, że bydła premiowane, a mianowicie buhaje w ciągu jednego roku, a krowy i jałówki w ciągu dwóch lat, rachując od dnia, w którym nagrodę otrzymały, tylko w kraju sprzedane i do celów rozplodu użyte być mogą.

Właściciel winien udowodnić przed komisją oględzin bydła, że powyższych warunków dopełnił. W przeciwnym razie byłby obowiązany w drodze sądowej do zwrotu otrzymanej nagrody z wyjątkiem wypadku, że premiowane bydle bez winy właściciela do rozplodu stało się nieużyteczne, o czem ma rozstrzygać komisja oględzin bydła.

Sprzedaż premiowanego bydła wewnątrz kraju przed upływem powyżej oznaczonego czasu jest zaś tylko pod tym warunkiem dozwoloną, że nowy właściciel dopełni zobowiązań ciążących na dawniejszym właścicielu, który nagrodę otrzymał, za co też ten ostatni będzie odpowiedzialny.

Każdą sprzedaż premiowanego bydła w ciągu powyżej oznaczonego czasu należy podać do wiadomości Wydziału powiatowego pod grzywną 10 zł. wa.

Hodowca bydła otrzymujący nagrodę na podstawie ustępów *a) b) c)* §fu 26. winien w potwierdzeniu otrzymania premii złożyć oświadczenie, że się na podstawie prawa prywatnego zobowiązuje do dopełnienia i dotrzymania powyżej wyszczególnionych warunków, a w przeciwnym razie poddaje się wszelkim następstwom prawnym, które ich niedotrzymanie za sobą może pociągnąć.

§. 28.

Jedna i ta sama sztuka byłą może raz tylko nagrodę otrzymać.

§. 29.

O udzieleniu nagród rozstrzyga bezwzględna większość głosów komisya premiowania składająca się z przewodniczącego i z pięciu członków, a którą ustanawia Wydział krajowy na przeciąg jednego roku z pomiędzy członków reprezentacji powiatowej tego powiatu, w którym okrąg premiowania się znajduje. Tok postępowania przy premiowaniu oznaczy osobna instrukcyja, którą wyda Wydział krajowy.

§. 30.

Ilość i wysokość nagród ustanawia każdego roku Sejm krajowy.

Nagrody, które nie zostały rozdane dla braku odpowiednio kwalifikowanych kompetentów, przypadają napowrót na rzecz funduszu krajowego.

§. 31.

Wykonywanie postanowień karnych niniejszej ustawy przysługuje naczelnikowi tej gminy, w której okręgu przekroczenie zostało popełnione.

Wykonywanie władzy karnej przysługuje w myśl ustawy gminnej naczelnikowi gminy wspólnie z dwoma assessorami lub przysiężnymi.

Względem popełnionych na obszarach dworskich przekroczeń wykonuje władzę karną polityczna władza powiatowa.

§. 32.

Przeciw orzeczeniu karnemu naczelnika gminy odwołać się można do politycznej władzy powiatowej, a przeciw orzeczeniu tej ostatniej do c. k. Namiestnictwa. Odwołanie się powinno być wniesione w przeciągu dni 14 od chwili ogłoszenia, a względnie od chwili doręczenia orzeczenia karnego. Przeciw dwóm równobrzmiącym wyrokom dalsze odwołanie nie jest dopuszczalne.

§. 33.

Ściągnięte grzywny wpływają na rzecz funduszu ubogich tej gminy, w której okręgu przestępstwo zostało popełnione, a względnie przy której dotyczący obszar dworski leży.

§. 34.

Przeprowadzenie tej ustawy powierzam Ministrowi spraw wewnętrznych i Ministrowi rolnictwa.

USTAWA

z dnia

o ochronie zwierzyny obowiązująca dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielkiego Księstwa Kakowskiego rozporządzam co następuje:

§. 1.

Nikommu nie wolno w czasie poniżej oznaczonym polować, łowić lub ubijać następujące rodzaje zwierzyny:

1. Jelenie i daniele od 1. listopada do 30. czerwca.
2. Kozły (rogacze) od 15. lutego do 30. czerwca.
3. Zające od 1. lutego do 31. sierpnia.
4. Jarzabki od 1. lutego do 31. sierpnia.
5. Cietrzewie i głuszcze koguty od 1. lutego do 31. sierpnia.
6. Słomki od 20. kwietnia do 31. sierpnia.
7. Bazanty i kuropatwy od 15. stycznia do 15. sierpnia.
8. Przepiórki i dzikie gołębie od 1. listopada do 15. lipca.
9. Dropie i pardwy od 15. kwietnia do 1. sierpnia.
10. Ptactwo błotne mianowicie krzyki, dubelty, kulony, bataliony od 15. kwietnia do 1. lipca.

11. Ptactwo wodne mianowicie dzikie gęsi i dzikie kaczki od 15. kwietnia do 15. czerwca.
12. Lisy od 15. lutego do 31. sierpnia.
13. Łanie, kozy, cielęta i spiczaki, tudzież kury, głuszców i cietrzewi przez cały rok.

Wystrzeliwanie łań i kóz ze względów gospodarstwa łowieckiego nastąpić tylko może za przyzwoleniem Namiestnictwa.

Zakaz ubijania dzikich kóz i świstaków w okolicach gór tatrzańskich, zawiera osobna ustawa krajowa z dnia 19. lipca 1869 r. Nr. 26. dz. ust. kraj.

§. 2.

Zakazanem jest łowienie zwierzyny na sidła, żelaza, łapki i inne tym podobne przyrządy.

Wyjątkowo dozwolonom jest łowienie przepiórek rozjazdem, a kwiczołów i jemioluchów na sidła. Zakazanem jest także zbieranie albo niszczenie jaj i wybieranie młodej zwierzyny z legowisk.

Może jednak wyjątkowo uprawniony do polowania lub ustanowiona przez niego straż lasowa wybierać na siatki bażanty i kuropatwy dla chowu i wyjmować jaja z gniazd tym celem, by je wysiedziały swojskie kury.

§. 3.

Niniejsza ustawa nie znajduje żadnego zastosowania do ubijania zwierzyny w ogrodzonych zwierzynicach; sprzedający jednak taką zwierzynę, albo ten kto w sprzedaży pośredniczy, winien swe uprawnienie do sprzedaży wykazać świadectwem politycznej władzy powiatowej, inaczej bowiem będzie karany według §. 5 niniejszej ustawy.

§. 4.

Zarządzenia władzy politycznej nakazujące zmniejszenie szkodliwego dla kultury zbytecznego stanu zwierzyny na podstawie §. 4 patentu o polowaniu z dnia 28. lutego 1786 r. mogą być wykonane także w porze, w której zresztą nie wolno ubijać takiej zwierzyny.

Sprzedający lub pośredniczący w sprzedaży zwierzyny w powyższy wyjątkowy sposób ubitej, winien się jednak wykazać świadectwem władzy politycznej, że jest do sprzedaży upoważnionym, w przeciwnym bowiem razie będzie karany według §. 5 niniejszej ustawy.

§. 5.

Przekroczenie postanowień §§. 1 i 2 tej ustawy podlega grzywnie od 5 do 50 złr. Jeżeli jednak wyrządzona szkoda z powodu ubicia większej ilości zwierzyny jest znaczną lub przestępstwo powtórnie popełniono, może być grzywna aż do 100 złr. podwyższoną.

§. 6.

Kto po upływie dni 14 od czasu, w którym poczyna się pora zakazana, zwierzynę, na którą w tej porze nie wolno polować (§. 1), czy to w całych sztukach, czy w kawałkach, które jednak do spożycia nie są jeszcze całkiem przyprawione, celem sprzedaży obnosi, w sklepach, na jarmarkach albo w inny sposób do sprzedaży wystawia albo sprzedaje, lub w sprzedaży pośredniczy, podpada oprócz utraty zwierzyny grzywnie w §. 5 tej ustawy oznaczonej.

Takiej samej karze podpada sprzedaż zwierzyny, której w ogóle nie wolno ubijać lub łapać, jakoteż sprzedaż jaj i piskląt dzikiego ptactwa.

Osoby sprzedające zwierzynę pochodzącą z krajów, w których niniejsza ustawa nie obowiązuje, w czasie zakazanym lub pośredniczące w takiej sprzedaży mają w należyty sposób wykazać, z kąd ta zwierzyna pochodzi. Jeżeli zaś zwierzyna pochodzi z królestw i krajów koronnych zastąpionych w Radzie państwa, należy nadto wykazać się świadectwem politycznej władzy powiatowej, że zwierzyna nie została ubita w sposób bezprawny. W przeciwnym wypadku postanowienia karne niniejszego paragrafu będą także zastosowane przeciw osobom przekraczającym powyższe postanowienia.

§. 7.

Grzywny na podstawie niniejszej ustawy wymierzone, tudzież dochód ze zwierzyny, która w myśl postanowień niniejszej ustawy została skonfiskowana i przez dotyczącą zwierzchność gminną w drodze publicznej licytacji sprzedana, przypadają funduszowi ubogich tej gminy, w której przestępstwo odkryto.

W razie niemożności ściągnięcia grzywny, należy ją zamienić na karę aresztu a to za każde 5 złr. grzywny jeden dzień aresztu.

Dochodzenie i wymierzenie kary przysługuje władzom politycznym.

§. 8.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Memu Ministrowi rolnictwa i Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

USTAWA

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem
Krakowskiem, o ochronie niektórych zwierząt dla uprawy ziemi
pożytecznych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Megó Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem
Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Zakazuje się wybierania i psucia jaj i gniazd
wszystkich ptaków dziko żyjących a nieszkodli-
wych.

Szkodliwemi są:

Z orłów: przedni (Aquila fulva L., *Stein-
adler*);

zys (Aquila chrysaetos L., *Goldadler*):

bielik (Aquila albicella L., *weisschwänziger
Secadler*);

rybitw (Aquila haliaetus L., *Flussadler*);

kania wielka (Falco milvus L., *rother Milan,
Gabelweihe*);

kania czarna (F. ater L., *schwarzbrauner
Milan*);

sokół raróg (F. lanarius L., *Würgfalke,
Blaufuss*);

sokół wędrowiec (F. peregrinus L., *Wander-
falke*):

sokół drzemlik (F. aesalon L., *Zwergfalke,
Merlin*);

sokół kobóz czyli kobiec (F. subbuteo L.,
Baum- oder Lerchenfalke);

sokół jastrząb (F. palumbarius L., *Habicht, Hühnergeier*);

sokół krogulec (F. nisus L., *Sperber*);

sokół błotnik (F. rufus Gm., *Rohr- oder Sumpfwaise*);

Puhacz (Strix, bubo, *Uhu*).

Srokosz (Lanio excubitor L., *grosser Würger*).

Kruk (Corvus corax L., *Kohlraube*).

Sroka (Corvus pica L.).

§. 2.

Zakazuje się chwywania i zabijania, niemniej przedawania ptaków wymienionych w dodatku. Wyjątkowo w celach naukowych może władza polityczna udzielić pozwolenia do chwywania pomienionych ptaków w niewielu okazach.

Pozwolenie to może być udzielone tylko na podstawie przyzwolenia właścicieli gruntów, zatwierdzonego przez przełożonego gminy, a względnie przełożonego obszaru dworskiego; w pozwoleniu tem ma być oznaczone nazwisko upoważnionego, tudzież miejsce i czas, na które pozwolenie ma ważność.

§. 3.

Zabrania się chwywania i zabijania, tudzież przedawania nietoperzy i jęzów.

§. 4.

Przekroczenia powyższych przepisów karane będą grzywnami od 1 do 15 złr. w. a., a w razie niemożności uiszczenia kary pieniężnej arestem od 12 godzin do 3 dni.

Nadto mają być odebrane przyrzady do chwywania ptaków wraz z klatkami, tudzież schwytane ptaki, z których żywe mają natychmiast być puszczane na wolność.

§. 5.

Gminy i obszary dworskie w szczególności są obowiązane czuwać nad ścisłym przestrzeganiem tej ustawy.

Wykonywanie przepisów karnych tej ustawy należy do przełożonego gminy, w której obrębie popełniono przekroczenie.

Prawo karania wykonywa w myśl ustawy gminnej przełożony gminy spólnie z dwoma asessorami (przysiężnymi).

Co do przekroczeń popełnionych na obszarze dworskim, wykonuje prawo karania polityczna władza powiatowa.

§. 6.

Rekurs przeciw wyrokowi karnemu przełożonego gminy ma być wniesiony do zwierzchniej władzy politycznej, przeciw wyrokowi zaś politycznej władzy powiatowej do c. k. Namiestnictwa.

Rekurs należy wnieść w przeciągu 14 dni po ogłoszeniu, a względnie doręczeniu orzeczenia.

Przeciw dwóm równobrzmiącym orzeczeniom rekurs nie ma miejsca.

§. 7.

Grzywny, tudzież pieniądze uzyskane ze sprzedaży zabranych przedmiotów przypadają na fundusz ubogich w tej gminie, w której obrębie popełniono przekroczenie, a względnie, przy której istnieje dotyczący obszar dworski.

§. 8.

Na c. k. żandarmeryę, zaprzysiężone straże leśne, straże polowania i straże polowe, tudzież na wszystkie inne straże publiczne, wkłada się obowiązek czuwania nad przestrzeganiem niniejszej ustawy i podawania wszelkich spostrzeżonych przekroczeń do wiadomości naczelnika gminy, lub przełożonego obszaru dworskiego, a to ostatniego w tym celu, aby doniósł o tem politycznej władzy powiatowej.

§. 9.

Nauczyciele szkół ludowych są obowiązani uczniom tak zwyczajnych jak niedzielnych szkół wyjaśniać szkodliwość wybierania gniazd, chwytania

nia i zabijania ptactwa pożytecznego, tudzież przedstawiać im corocznie, a mianowicie przed początkiem łęgu ptasząt postanowienia niniejszej ustawy.

§. 10.

Ustawa niniejsza obowiązuje od dnia ogłoszenia takowego.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.

Dodatek do §fu 2.

Spis ptaków

których chwywania, zabijania i przedawania zabrania się.

Kos (*Turdus merula* K. *Amsel*, *Schwarzdrossel*).
Drozd śpiewak (*Turdus musicus* L., *Singdrossel*).
Opoczniki, czyli podkamionki (*Saxicola*, *Steinschmützer*).
Płochacze (*Accentor* L., *Heckenbraunelle*).
Pokrzywki (*Lusciola*, L., *Erdsänger*), do których należy: słowik rdzawy (*Lusciola luscinia* Lath., *Nachtigall*), i słowik szary (*Lusciola philomela* Bechst. *Sprosser*).
Rudogonki (*Ruticilla* L., *Rötling*).
Gajówki (*Silvia* Koch, *Grasmücke*).
Trzciniczki (*Salicaria* M. & B., *Rohrsänger*).
Mucharki (*Ficedula* Koch, *Laubsänger*, *Spotter*).
Strzyżyk czyli mysikról (*Troglodytes parvulus* L., *Zaunkönig*).
Świergotki (*Anthus* L., *Piper*).
Pliszki (*Motacilla* L., *Bachstelze*).
Jaskółki (*Hirundo* L., *Schwalbe*).
Mucholówki (*Muscicapa* L., *Fliegenschmapper*).
Dzierżby mniejsze (*Lanius* L., *Dorndreher Würger*).
Pomurnik czyli mentel (*Tichodroma muraria* L., *rothflügeliger Mauerläufer*).

Pełzacz czyli zaskórnik (*Certia familiaris* L., *Baumläufer*).
Bargel czyli kowalik (*Sitta europea* L., *Spächtsmeise*).
Króliki (*Regulus* L., *Goldhännchen*).
Sikory (*Parus* L., *Meise*).
Łuszczaki (*Fringilla* L., *Fink*), mianowicie: pestkogryz czyli grubodziób (*Fr. coccothraustes*, *Kernbeisser*), jer (*Fr. montefringilla* L., *Bergfink*), zięba (*Fr. coelebs* L., *Buchfink*), dzwonec (*Fr. chloris* L., *Grünhäufing*), makołagwa (*Fr. cannabina* L., *Bluthäufing*), czeczotka (*Fr. linaria* L., *Leinfink*), czyż (*Fr. spinus* L., *Zeisig*), szczygieł (*Fr. carduelis* L., *Stiglitz*), mazurek (*Fr. montana* L., *Feldsperling*), kulczyk (*Fr. serinus* L., *Girlitz*), i gil (*Fr. pyrrhula* Gm., *Gimpel*).
Krzywodzioby (*Loxia* L. et Bechst., *Kreuzschnabel*).
Poświerki (*Emberiza* L., *Ammer*).
Skowronki (*Alauda* L., *Lerche*).
Szpak (*Sturnus vulgaris* L., *Staar*).
Kawka (*Corvus monedula* L., *Dohle*).

Wilga (*Oriolus galbula* L., *Pirol*).

Krzykacze (*Clamatores* L.), mianowicie: kozodoj (*Caprimulgus europaeus* L., *Ziegenmelker*, *Nachtschwalbe*), jerzyk (*Cypselus apus* Gm., *Segler*), dudek (*Upupa epops* L., *Wiedehopf*), krasnowronka (*Coracias garrula* L., *Mandelkrähe*).

Z łażących (*Scansores* L., *Klettervögel*): kukułka (*Cuculus canorus* L., *Kuckuk*), wążłów (*Yunx torquilla* L., *Wendehals*), i dzięzioł (*Picus* L., *Specht*).

Sowy (*Strix* L., *Eule*), z wyjątkiem puhacza.
 Sokół postułka (*Falco tinunculus* L., *Turmfalke*).
 Sokół postuleczka (*F. cenchris* Frisd., *Rötelfalke*).
 Sokół kobczyk (*Falco vespertinus*, *Abendfalke*).
 Sokół myszołów (*T. buteo* L., *Mäusebussard*).
 Sokół włochacz (*F. lagopus* L., *rauhfüßiger Bussard*).
 Sokół pszczolarz (*F. apivorus* L., *Wespenbussard*).

Sprawozdanie Wydziału krajowego

W przedmiocie ponoszenia przez gminy kosztów leczenia ubogich w szpitalach powszechnych.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 14. Stycznia 1874 przy rozprawie nad wnioskiem posła ks. Króla w przedmiocie przeniesienia na fundusz krajowy kosztów leczenia ubogich chorych w szpitalach publicznych, powzięła Wys. Izba uchwałę treści następującej:

„Wzywa się Wydział krajowy, aby po zebraniu potrzebnych do tego dat przygotował wnioski zmierzające ku temu, aby ile możności gminom ciężar kosztów leczenia ubogich chorych ulżyć i sprawę tę ostatecznie uregulować.“

Spełniając otrzymane polecenie, przedstawia Wydział krajowy następujące sprawozdanie:

Ustawą z 19. Listopada 1868 r. włożył Wys. Sejm na gminy kraju naszego obowiązek płacenia połowy kosztów kuracyi za ubogich chorych w szpitalach publicznych.

Już w roku następnym 1869, gminy powiatu Jasielskiego wniosły do Wys. Sejmu prośbę o uchylene powołanej ustawy. W ciągu wszystkich następnych sesyj sejmowych powtarzały to żądanie petycyje rozmaitych reprezentacyj gminnych, powiatowych, a nawet wnioski pojedynczych posłów.

Jednakowoż dopiero w ciągu ostatniej sesyi sejmowej sprawa ta przysłała na porządek dzienny. Na wniosek posła ks. Króla, ażeby koszta leczenia ubogich chorych w szpitalach powszechnych na fundusz krajowy zostały przeniesione, komisya administracyjna przedłożyła sprawozdanie większości z wnioskiem przejścia do porządku dziennego, i sprawozdanie mniejszości z projektem ustawy w myśl wniosku posła ks. Króla. Wys. Izba, odrzucając oba wnioski, powzięła powołaną na wstępie odraczającą uchwałę.

Wydział krajowy zbadawszy sprawę szczegółowo, przyszedł do przekonania, że chcąc trafić w myśl Wys. Sejmu, chcąc zadość uczynić rzeczywistej potrzebie ulżenia wielu gminom, a mimo to chcąc pozostawić nienaruszonym słuszny obowiązek gmin do wspierania swych ubogich, musi pójść drogą pośrednią między wnioskami większości i mniejszości komisyi administracyjnej.

Przeciw wnioskowi większości komisyi, żądającemu bezwarunkowego utrzymania obecnego stanu rzeczy, przemawia długi szereg skarg, przez rozmaite reprezentacye gminne, corocznie do Wys. Sejmu wnoszonych, przemawiają również liczne i poważne głosy reprezentacyi powiatowych i członków Wys. Sejmu. Jest bowiem prawdą, że terażniejsza ustawa o ponoszeniu kosztów leczenia za ubogich częste wywołuje nadużycia, że nieraz na biedne gminy zbyt wielki nakłada ciężar, że rozmaite gminy, chcąc się uchronić od obowiązku płacenia za leczenie ubogich wbrew ludzkości i miłosierdzia nie odsyłają do szpitala nawet najciężej chorych, że wyjątkowo jeszcze straszniejsze nieludzkości zdarzają

się wypadki. Wszystko to niestety prawdą nieraz udowodnioną, o czem bardzo wymowne głosy w ciągu poprzedniej sesyi nawet w Wys. Izbie świadczyły.

Nie ulega wątpliwości, że to wszystko ma główny swój powód w braku odpowiedniej organizacyi gminnej. Jestto nawet naturalną konsekwencyą tego, że gminy nasze są zwykle małe, ubogie i najczęściej wszelkich zasobów intelektualnych pozbawione. Jak te fundamenta urządzeń społecznych zostaną należycie zorganizowane, jak te drobne i ubogie dzisiaj gminy urosną w siłę i dobrobyt, jak dzisiejsze zarządy gminne wzmocni światło i właściwe rozumienie rzeczy, jednym słowem jak ważne zadanie ulepszenia organizacyi gminnej zostanie dokonaniem, wówczas słuszny obowiązek płacenia za ubogich chorych, przestanie dla tych gmin być ciężarem, a droga nadużyć i nie-ludzkości łatwo zostanie zamknięta. Wówczas wreszcie w przeprowadzeniu odpowiedniego ustawodawstwa o ubogich i niniejsza sprawa znajdzie ostateczne załatwienie.

Ale na teraz, wszystkie powyższe zważywszy okoliczności, wyznać trzeba, że nawet obowiązek ponoszenia połowy kosztów za ubogich chorych dla gmin naszych, bywa bardzo ciężkim, i że żądanie ulgi w tej mierze da się słusznie uzasadnić.

Lecz i przeciw drugiemu wnioskowi, mianowicie, aby wszystkie koszta leczenia ubogich przenieść na fundusz krajowy, przemawiają także bardzo stanowcze względy.

W sprawozdaniu Wydziału krajowego, wniesionem do Wys. Sejmu w r. 1867 w przedmiocie ponoszenia kosztów leczenia i utrzymania ubogich chorych w szpitalach publicznych, wykazano szczegółowo, jak ponoszenie wszystkich kosztów przez kraj oddziaływa szkodliwie, tak pod względem materialnym, jak moralnym. Powołując się w ogóle na to sprawozdanie, pozwalamy sobie kilka punktów z niego przytoczyć.

W r. 1855 rozporządzeniem Ministerstwa Spraw wewnętrznych, zaprowadzono obowiązek ponoszenia kosztów leczenia ubogich przez fundusz krajowy.

W następnym roku 1856 zapłacił fundusz krajowy z tego tytułu . 20.401 złr. 36 1/2 ct.

W dziesięć lat później t. j. w r. 1866 zapłacił fundusz krajowy już 288.541 złr. 68 ct.

Ten nadzwyczajnie szybki wzrost kosztów leczenia spowodował był Wys. Izbę do polecenia Wydziałowi krajowemu, aby po zbadaniu sprawy przedłożył projekt ustawy o ponoszeniu kosztów leczenia ubogich, i tenże sam wzgląd spowodował Wys. Izbę w r. 1868 do uchwalenia ustawy obowiązującej gminy do ponoszenia połowy takich kosztów.

Wówczas uznała Wys. Izba za słuszny wywód Wydziału krajowego, że głównym powodem zatrważającego wzrastania cyfry kosztów za leczenie ubogich, jest wielki brak prawości i sumiennosci nie tylko Zwierzchności gminnych, ale nawet wielu plebanów, że skoro gmina nie przyczynia się bezpośrednio do pokrycia kosztów leczenia, to z największą łatwością nawet wcale zamożnym osobom wydaje świadectwa ubóstwa, że wówczas sumienne zbadanie stanu majątkowego ubogich staje się zupełnie niemożliwym, że wreszcie tym sposobem powoduje się nie tylko ogromne straty materialne przez to, że fundusz krajowy płaci niesłusznie koszta leczenia za ludzi zamożniejszych, ale że to wszystko oddziaływa na ogół ludności nadzwyczajnie demoralizująco.

Wszystkie te okoliczności istnieją bez zmiany po dzień dzisiejszy i nie ulega żadnej wątpliwości, że gdyby dzisiaj wszystkie koszta leczenia ubogich przeniesiono na fundusz krajowy, odżyłyby bezzwłocznie wszelkie dawniejsze nadużycia, znajdujące wszelkie ułatwienie w braku ustawy o ubogich, a temsamem w braku ścisłego określenia, kto rzeczywiście jako ubogi prawnie uważany być powinien.

Jeżeli obecnie tytułem zwrotu połowy kosztów leczenia ubogich preliniuje się z funduszu krajowego rocznie około 200.000 złr., to w razie przyjęcia wszystkich kosztów na ten fundusz, podwojenie tej kwoty niezawodnie już w pierwszym roku okaże się niedostateczne. Przywołując zaś w pamięć progresję kosztów leczenia w latach od r. 1856 do 1866, rodzi się bardzo słuszna obawa, że zamiast ulżyć gminom przez przyjęcie kosztów leczenia ubogich w całości na fundusz krajowy, przyszłoby

w ciągu niewielu lat obarczyć te same gminy tak dotkliwym ciężarem dodatków krajowych, z jakim dzisiejsze niedogodności nawet w porównaniu pójszyby nie mogły. Jestto zdaniem Wydziału krajowego najwymowniejszy zarzut przeciw projektowi na przeniesienie kosztów leczenia ubogich w całości na fundusz krajowy. Lecz jest jeszcze powód drugi, także bardzo ważny, i na uwzględnienie ze wszech miar zasługujący.

Obowiązek placenia kosztów leczenia za ubogich jest częścią integralną obowiązku zaopatrywania ubogich w ogóle. Otóż ta sprawa ubogich, w bardzo wielu krajach austriackiej monarchii, dotychczas wcale niezakawiona, przeszła we wszystkich krajach zachodniej Europy, przez cały szereg prób, doświadczeń i utępszeń, i wszędzie bez wyjątku zwyciężyła ostatecznie zasada, że ten obowiązek bezpośredniego zaopatrywania ubogich nie może ciążyć na państwie ani na kraju, ale, że ciężar powinien i musi na mniejszych, ściślejszych ciałach organizacji społecznej, mianowicie na gminach, okręgach gminnych, parafialnych i t. p. Wszędzie przekonano się dowodnie i zrozumiano dobrze, jakich fatalnych, zgubnych konsekwencji zaród mieści w sobie zasada, iż kraj lub państwo bezpośrednio ma podawać rękę pomocną każdemu podpadłemu indywiduum i do czego takie zobowiązanie w loicznym następstwie prowadziły musiało.

Dobra organizacja gminna, której naszemu brakuje krajowi, umożliwi ściśle przeprowadzenie słusznej zasady co do obowiązku zaopatrywania ubogich. Brak takiej organizacji w naszym kraju nie dozwala jednak na zupełne zwichnięcie tej słusznej zasady u nas, i jeżeli konieczność wymaga pewnych ulg dla gmin, to wymaga równie słuszność, aby nie zwalniać gmin w zupełności od obowiązku, którego dopełnienie jest ważnem ze względu na pomyślność i należyty rozwój wszystkich stosunków społecznych.

W austriackiej monarchii krajach sprawa ta, jak wspomnieliśmy, nie wszędzie i nie jednako jest uregulowaną.

W krajach do korony węgierskiej należących obowiązuje od r. 1872 ustawa, według której gminy obowiązane są do zwrotu kosztów leczenia ubogich w całości, mianowicie za zwykłych chorych i za obłąkanych, z wyjątkiem syfilitycznych i położnic, których kosztą ponosi fundusz krajowy.

W Czechach obowiązuje od r. 1868 nowa ustawa o ubogich, według której kosztą ich kuracyi zwraca gmina, a tylko w razie udowodnionej jej niemożności powiat lub kraj. W Salzburgu płacą gminy w zasadzie za leczonych w kraju; za leczonych w innych krajach monarchii płaci fundusz krajowy. W wyższej Austrii, Istrii, Bukowinie, Morawii i Tyrolu zwracają gminy $\frac{1}{5}$ część kosztów leczenia ubogich, w Austrii niższej, w Karyntyi, Styryi, Szlązku i Krainie utrzymuje się dotąd stan rzeczy zaprowadzony przez rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych dekretem z d. 6 Marca 1855 r.

W niektórych krajach, jak n. p. w Istrii i Tyrolu, płaciły z początku gminy połowę lub całe koszty leczenia ubogich. Kiedy z powodu przeciążenia gmin, tak jak u nas, wypadło ulżyć im tego ciężaru, ustawodawstwo krajowe zniżając obowiązek gmin do placenia $\frac{1}{5}$ części uważały za stosowne i potrzebne zachować przynajmniej w takim stopniu słuszny obowiązek gmin do bezpośredniego przyczyniania się do takich wydatków.

Otóż Wydział krajowy sądzi, że taki sam sposób postępowania byłby i u nas nakazany. Przynieść ulgę gminom, jak tego wymaga potrzeba, lecz przynieść ją w taki sposób, żeby nie uchylać całkiem zasady bezpośredniego troszczenia się gminy o swych chorych, żeby nie otwierać drogi licznym nadużyciom grosza publicznego i zawsze bardzo zgubnej w swoich skutkach demoralizacyi ogółu.

Wydział krajowy przedkłada przeto Wysokiemu Sejmowi dwa wnioski, mianowicie:

- 1) aby kosztą leczenia ubogich syfilitycznych przyjąć w całości na fundusz krajowy;
- 2) aby kosztą leczenia wszystkich innych ubogich chorych, naturalnie z wyjątkiem obłąkanych i położnic przyjąć w dwóch trzecich częściach na fundusz krajowy, zobowiązując zarazem gminy do ponoszenia $\frac{1}{3}$ części tychże kosztów.

Co do pierwszego wniosku zwraca Wydział krajowy uwagę Wysok. Sejmowi na nadzwyczajne upowszechnienie się w naszym kraju chorób syfilitycznych i na ogromne spustoszenia, które takowe w ogólnym stanie zdrowia ludności sprawują. Sprawozdania lekarskie przedstawiają tę sprawę w przerażających istotnie rysach. Jak wiadomo mają bowiem choroby syfilityczne tę własność, że nie tylko przez czas dłuższy z łatwością ukryć je można, że nie tylko pozornie, na zewnątrz choroby ciała nie objawiają, ale że dotkniętym chorobami pozwalają zajmować się bez przerwy pracą, jak innymi, zupełnie zdrowym osobom. A to wszystko, jak również wiadomo, przyczynia się tylko do rozszerzenia choroby, przyczynia się do zarażenia mnóstwa osób przychodzących w jakiegokolwiek zetknięciu z chorymi. Jeden lekkomyślny chory syfilityczny zarazić może setki niewinnych, często nawet bezwiednie, często znowuż i bardzo często zmuszony do tego, bo skoro pozornie zdrow i może pracować, gmina wszelkimi siłami opierać się będzie jego oddaniu do szpitalu, aby za zdrowego w jej mniemaniu człowieka nie płacić połowy kosztów leczenia.

Wydział krajowy nie czuje się upoważnionym przytaczać liczne przykłady i przypominać już nieraz podnoszone rysy tego dziwnie przerażającego obrazu, który maluje fatalny stan zdrowia naszej ludności w ogóle, a którego tłem jest już dzisiaj zarażanie szczególnie rozciągnięte właśnie z powodu chorób syfilitycznych. Raporta lekarskie mówią już nie tylko o całych wsiach zarażonych w takim stopniu, że jednej osoby zdrowej znaleźć tam nie można, że dzieci rodzą się z rozwiniętą chorobą syfilityczną, że dziatwa niedorośla nosi wszystkie najfatalniejsze jej następstwa, szkrofuly, wykrzywienie członków, zarody tuberkulów i t. p., że starcy, którzy całe życie przebyli bez tej choroby, zapadają na nią przed zejściem do grobu, w skutek zetknięcia się ze syfilitycznymi. Ale też same raporta lekarskie wskazują na całe powiaty, na całe części kraju, w takim samym stanie zdrowia znajdujące się, i ze wszystkich stron fachowych spotykać się trzeba z ostrzeżeniem, że jeżeli nie zostaną wprowadzone rychło i energicznie środki zaradcze, to w niedalekiej przyszłości będzie nieuniknioną konsekwencją ogólne zdegenerowanie ludności naszego kraju.

Smutny ten i przerażający stan zwrócił już na siebie uwagę c. k. Władz rządowych, które zapewne zaproponują odpowiednie środki zaradcze w zapowiedzianym projekcie do ustawy o polityce zdrowia.

Zbierając w myśl polecenia Wys. Sejmowi data do niniejszej sprawy, przekonał się Wydział krajowy, że ogólna liczba chorych na syfilis i leczonych w szpitalach publicznych w całym kraju wynosiła przeciętnie w latach 1871 do 1873 jedną trzecią część wszystkich chorych leczonych w ogóle. Ponieważ do szpitala oddawane bywają prawie bez wyjątku tylko osoby, w bardzo wysokim stopniu chorobą dotknięte, tylko chorzy w tak zwanym drugim i trzecim stopniu, można z łatwością zrobić sobie wyobrażenie, w jakim stopniu choroby syfilityczne są u nas upowszechnione.

Przedstawiając Wys. Izbie wniosek na przyjęcie w całości na fundusz krajowy kosztów leczenia ubogich chorych syfilitycznych, Wydział krajowy trzyma się wreszcie ściśle przewodniej myśli Wys. Sejmowi, wyrażonej w uchwale z 14. Stycznia b. r., aby ile możności ulżyć gminom ciężarowi. Idzie tu naturalnie o gminy najuboższe, a właśnie ciężar opłaty kosztów leczenia za syfilitycznych dotyka najbardziej najuboższe gminy naszego kraju, mianowicie ubogie gminy podgórskie. Dowodzą tego wykazy statystyczne, których zestawienie załącza Wydział krajowy przy niniejszem sprawozdaniu.

Koszta leczenia syfilitycznych wynoszą według przecięcia trzechletniego z lat 1871 do 1873 niespełna jedną trzecią część ogólnych kosztów leczenia wszystkich chorych. Spadnie przeto na fundusz krajowy ciężar większy, lecz słusznie zauważać można, że w porównaniu z korzyścią, jaką kraj nasz przy wytepieniu lub przynajmniej zmniejszeniu plagi chorób syfilitycznych niezawodnie osiągnie, ciężar ten zaledwie ciężarem może być nazwany.

Wydział krajowy pozwala sobie zwrócić wreszcie uwagę Wys. Izby, że w roku 1872 w sąsiednich krajach korony węgierskiej przenosząc na gminy zwrot kosztów leczenia wszystkich ubogich, bo nawet ubogich obłąkanych, przyjęto natomiast na fundusze krajowe obowiązek zwrotu kosztów leczenia ubogich syfilitycznych. Ogólny stan zdrowia ludności naszego kraju, pod względem

chorób syfilitycznych nie stoi bynajmniej pomyślniej od stanu zdrowia ludności krajów korony węgierskiej; zdawało się więc słusznem, aby opieka władz krajowych u nas nie pozostawała w tyle za energią i przezornością władz krajów, do korony węgierskiej należących.

Co się tyczy drugiego wniosku, mianowicie przeniesienia kosztów leczenia innych chorych ubogich w $\frac{2}{3}$ częściach na fundusz krajowy a w $\frac{1}{3}$ części na gminy przynależne, sądzi Wydział krajowy, że okoliczności wyżej przytoczone wniosek ten dostatecznie uzasadniają. Zdaje się, że przystępując do załatwienia tej sprawy, należało pójść za przykładem tych zwłaszcza krajów monarchii austriackiej, które w ciągu swego życia parlamentarnego po kilka razy sprawą tą zajmowały się, i powzięte postanowienia w skutek doświadczeń praktycznych zmieniały. Wyższa Austria, Morawia itp. mianowicie zaś Tyrol i Istria po doświadczeniach kilkuletnich jednakowo nałożyły na gminy obowiązek zwrotu $\frac{1}{3}$ części kosztów leczenia ubogich. Lecz zauważać trzeba, że w żadnym z pomienionych krajów nie okazała się potrzeba przyjmowania kosztów leczenia syfilitycznych w całości na fundusz krajowy, że przeto u nas, przyjmując te koszty w całości, czyni się już znaczną ulgę gminom, i że zobowiązując je do zwrotu $\frac{1}{3}$ części kosztów za leczenie innych ubogich chorych, ulga gminom naszym zrobiona zrównoważy stosunkowo ulgę zrobioną gdzieindziej przez zredukowanie obowiązku gmin do zwrotu $\frac{1}{3}$ części kosztów leczenia ubogich w ogóle. Co się tyczy strony finansowej niniejszego wniosku, przedstawia się takowa w przeciętnem obliczeniu rzeczywistych wydatków w latach 1871 do 1873 jak następuje:

Wydatek na koszty leczenia wynosił w zaokrągleniu:

w r. 1871 z rubr. III. fund. kraj.	137.500 zł.	ze zaliczek w zastępstwie gmin do zwrotu obowiązanych	73.800 zł.
" 1872 " " " "	167.300 " " " "	" " " "	87.500 "
" 1873 " " " "	141.100 " " " "	" " " "	91.700 "
razem	445.900 zł.		253.000 zł.

ogółem 698.900 złr.

przeciętnie rocznie 232.966 złr.

Tę kwotę przeciętnie zaokrągla się z powodu podwyższenia taks w r. 1873 na	250.000 zł.
od tego odtrąca się $\frac{1}{3}$ za syfilitycznych jako w całości na fundusz kraj. przeniesionych	83.333 "
	pozostaje 166.667 zł.
z powyższej sumy	166.667 "
przypada $\frac{1}{3}$ część na gminy w kwocie	55.556 "
zaś $\frac{2}{3}$ części na fundusz krajowy w kwocie	111.111 "
doliczywszy do tego za syfilitycznych jak wyżej obliczono	88.333 "
przypadnie ogółem na rubrykę III. funduszu krajowego	194.444 "
Z funduszu krajowego wypłacono w ostatnich 3 latach jak wykazano 445.900 zł., czyli	
przeciętnie za jeden rok	148.633 "
Z porównania okazuje się, iż wydatek zwiększył się rocznie o	45.811 zł.
Zaokrąglając tę kwotę w przypuszczeniu, iż taksy przy zwrastającej drożyznie coraz	
bardziej podwyższać wypada, na	60.000 zł.

okazuje się potrzeba zwiększenia dodatku krajowego o jeden cent.

Wydział krajowy uprasza przeto Wysokiej Izby o uchwalenie załączonych % projektów do ustawy i uchwały.

We Lwowie dnia 1. Września 1874.

Marszałek krajowy
Leon książę Sapieha wlr.

Zastępca członka Wydziału krajowego
Maciej Zenon Serwatowski wlr.

A. W y k a z

Liczba porządkowa	Szpital powszechny	W roku 1871					W roku			
		Liczba chorych w ogóle	dni leczenia	koszta leczenia	Liczba chorych syfilitycznych	dni leczenia	koszta leczenia chorych	Liczba chorych w ogóle	dni leczenia	koszta leczenia chorych
1	Biała	444	15676	3935	97	3828	1914	439	15989	7994 ⁵⁰
2	Bochnia	406	11590	4867 ⁸⁰	43	1671	701 ⁸²	469	12078	5072 ⁷⁶
3	Brody	438	11040	3864	150	3110	1088 ⁵⁰	416	8186	4116 ⁵⁰
4	Brzeżany	365	13484	6742	132	5453	2726 ⁵⁰	365	10221	5110 ⁵⁰
5	Drohobycz	403	7234	3146 ⁷⁹	74	1531	665 ⁹⁸	369	4817	2095 ³⁹
6	Jasło	478	13879	5343 ⁴¹	74	4131	1590 ⁴³	409	12828	4938 ⁷⁸
7	Kołomyja	601	22162	8864 ⁸⁰	168	8589	3435 ⁶⁰	475	19645	9853
8	Kraków	2807	78442	39221	371	13639	6819 ⁵⁰	3235	84109	47745 ⁰³
9	Lwów	4577	146091	71584 ⁵⁹	1094	42469	20809 ⁸¹	4906	139515	83709
10	Przemyśl	932	21779	9147 ¹⁸	165	5330	2238 ⁶⁰	893	21058	8844 ³⁶
11	Podhajce *)
12	Rzeszów	470	13233	5822 ⁵²	132	6168	2713 ⁹²	544	17378	8679 ⁹⁴
13	Sanbor	635	15910	7239 ⁰⁵	130	3269	1487 ³⁹	644	16356	7472 ⁴⁸
14	Sanok	362	9127	4107 ¹⁵	87	2349	1057 ⁰⁵	404	9264	4626
15	Śącz nowy	309	9674	3627 ⁷⁵	100	3592	1365 ⁹²	315	8796	4383
16	Śniatyn	167	3162	1011 ⁸⁴	49	1337	427 ⁸⁴	147	2126	680 ³²
17	Stanisławów	983	30546	11760 ²¹	531	18587	7155 ⁹⁹	934	30660	13786 ⁶⁵
18	Stryj	485	11223	4489 ²⁰	128	5220	2088	573	16061	8030 ⁵⁰
19	Tarnopol	708	16582	5703 ⁷⁰	236	7925	2773 ⁷⁵	553	13333	4666 ⁵⁵
20	Tarnów *)	.	.	.	426	12788	5754 ⁶⁰	.	.	.
21	Wadowice	168	5458	2183 ²⁰	84	3741	1496 ⁴⁰	143	3986	1691 ⁰²
22	Zaleszczyki	226	5553	2387 ⁷⁹	120	3163	1360 ⁰⁹	210	5305	2281 ¹⁵
23	Złoczów	198	5262	2371
24	Żółkiew	191	5273	2214 ⁶⁶	52	1851	777 ⁴²	189	3940	1773
	Suma	15452	443005	207263 ⁶⁴	4443	159741	70449 ¹³	16187	437366	250121 ⁴³

szczegółowy.

1872			W roku 1873						UWAGA
Liczba chorych syfilitycznych	dni leczenia	koszta leczenia	Liczba chorych w ogóle	dni leczenia	koszta leczenia	Liczba chorych syfilitycznych	dni leczenia	koszta leczenia	
110	4887	2418.50	406	14753	7376.50	80	3500	1750	
51	1883	790.86	545	15032	7511.92	63	2246	1120.52	
100	1842	944.50	446	9052	4526	172	3704	1852	
90	3577	1788.50	347	11767	5883.50	143	5594	2797	
57	1496	650.76	411	8792	4396	56	1668	831	
86	4561	1755.98 ¹ / ₂	505	12697	6346.89	67	2788	1392.33	
122	7090	3575.50	359	14966	7483	116	6486	3243	
389	13504	8777.60	3429	88743	73279.69	546	17638	16659.41	
956	36196	21717.60	5661	115310	136179	1013	35487	31938.30	
141	5346	2245.32	1076	22973	11486.50	143	4204	1102	
191	8498	4239.94	132	3561	1780.50	30	1051	525.50	
121	4049	2021.75 ¹ / ₂	563	13881	6940.50	136	5501	2750.50	
112	2244	1116	565	14378	7189	92	3991	1995.50	
69	2248	1108.87 ¹ / ₂	358	8230	4923	85	2408	1435.80	
59	929	297.28	358	8652	4756.30	89	3514	1828.65	
525	18403	8275.50	171	2710	1219.50	71	1477	664.65	
112	5787	2893.50	984	26321	11844.45	538	17529	7888.05	
171	5376	1881.60	646	17170	8585	165	7216	2608	
334	11024	4960.80	631	14144	7102.50	200	6568	3314.50	
62	2780	1248.32	-	-	-	330	13860	6930	
84	2274	977.82	183	4862	2414.30	93	3073	1529.80	
106 ⁵⁰⁰	896	403.20	171	4330	1854.27	75	2299	992.84	
33	-	-	500	13738	6869	155	8179	4089.50	
-	-	-	221	4686	2108.70	35	1160	522	
4061	144830	74089.71 ¹ / ₂	18668	486748	332056.02	4493	160735	99760.85	

*) Szpital otwarty d. 15 Lut. 1873.

*) Mimo kilkakrotnych wezwań nie przedłożył wykazu chorych w ogóle.

*) Szpital otwarty d. 1. Cz. 1872.
**) Dnie leczenia i koszta zarachowane pod rok 1873.

B. Wykaz sumaryczny.

	W r o k u			R a z e m w latach 1871—1873
	1871	1872	1873	
Ogólna liczba chorych	15.452	16.187	18.668	50.307
Ogólna liczba tychże dni leczenia . .	443.005	437.366	486.748	1.367.119
Koszta leczenia tychże chorych . .	207.263·64 $\frac{1}{2}$	250.121·43 $\frac{1}{2}$	332.056·02	789.441·10
Liczba chorych syfilitycznych . . .	4.443	4.061	4.493	12.997
Liczba tychże dni leczenia	159.741	144.830	160.735	465.306
Koszta leczenia syfilitycznych . . .	70.449·13	74.089·71	99.760·85	244.299·69

Do L. 15.956/74.
Załącznik I.

U s t a w a

z dnia obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi
z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o pokrywaniu kosztów leczenia ubogich
w szpitalach publicznych.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam co następuje:

Art. I.

Koszta leczenia ubogich chorych syfilitycznych w publicznych szpitalach państwa Austryackiego, ponosi w całości fundusz krajowy za przynależnych do Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Art. II.

Gminy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem są obowiązane zwracać funduszowi krajowemu jedną trzecią część kosztów leczenia i utrzymania (taksy szpitalnej) przynależnych swoich ubogich, leczonych w publicznych szpitalach państwa Austryackiego.

Art. III.

Niniejsza ustawa nie narusza przepisów co do zwrotu kosztów za leczenie i utrzymanie ubogich obłąkanych i położnic.

Art. IV.

Postanowienia ustawy krajowej z 19. Listopada 1868 r. (Nr. 29 D. u. kr.) o pokrywaniu kosztów leczenia ubogich w szpitalach publicznych znoszą się niniejszem.

Art. V.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Do L. 15.956/74.
Załącznik II.

U c h w a ł a

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem
uchwala co następuje:

Do budżetu na rok 1875 w rubr. III. poz. 27.
tytuł „koszta leczenia“, wkłada się kwota
210.000 złr. w. a.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego

o zamknięciu rachunkowem funduszków krajowych

za rok 1873.

L. W. 18.129/1874.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o zamknięciu rachunkowem za rok 1873.

W dopełnieniu przepisów statutu krajowego §. 18. i §. 7. instrukcyi przedkłada Wydział krajowy pod % zamknięcia rachunków wszystkich pod zarządem Reprezentacyi kraju zostających funduszów, wraz ze sumaryuszami, wykazami specjalnymi i uzasadnieniami różnie okazujących się z porównania wynikłości rzeczywistych z budżetem.

Porządek i formę zastosowano ściśle do powyższych przepisów i do uchwał sejmowych z 9. Października 1871., 6. grudnia 1872. i 10. Stycznia 1874.

Sumaryczny wykaz dochodów i wydatków — wszystkich z funduszu krajowego dotowanych funduszów (lit. **A.**) przedstawia w porównaniu z budżetem:

wydatek mniejszy o	127.301 zł. 4 ct.
dochód większy o	<u>319.751 " 2 1/2 "</u>
a zatem w ogóle wynik korzystniejszy o	447.052 zł. 6 1/2 ct.

spowodowany głównie w wydatkach — ściśle ograniczeniem asygnowania wydatków do potrzeb niezbędnych, zaś w dochodach — energicznym działaniem egzekucyjnym.

Uzasadnienia różnic każdej pozycyi szczegółowej przedstawione są w załączonych pod lit. **B.** alegatach do zamknięć rachunkowych; — tutaj przedstawia się sumarycznie znaczniejsze, z porównania wynikłości z budżetem okazujące się różnice, a mianowicie:

A. W wydatkach funduszu krajowego.

1. Zaoszczędzenia.

Rub. I. Koszta reprezentacyi kraju w kwocie	5.349 zł. — ct.
z powodu krótszego aniżeli się spodziewano trwania Sejmu.	

Rub. II.	Koszta zarządu w kwocie	10.624 zł. — ct.
	z powodu interkalarijów niektórych posad urzędników, a mianowicie: 1 praktykanta conceptowego, zastępcy dyrektora Oddziału rachunkowego, 1 adjunkta kasowego, dalej nadinżyniera, 1 pomocnika technicznego, inspektora szpitali, 1 kancelisty, 1 woznego, dyurnistów i zastępców. (Rub. II. poz. 9. złotych 6.675.) Z tego samego powodu zaoszczędzono w emolumentach poz. 11. dodatku z powodu drożyzny 746 zł. zaś przyczyny zaoszczędzeń w dalszych pozycjach, przedstawiono specjalnie w uzasadnieniach różnie wykazanych.	
Rubr. III.	Koszta leczenia ubogich chorych, w kwocie	69.241 zł. — ct.
	z powodu zaostrej cenzury i nieprzedłożenia rachunków przez niektóre zarządy szpitalne; tudzież z powodu, iż uwzględnione w budżecie podwyższenie taks dziennych nie wpłynęło tak znacznie na wynikłość, jak się spodziewano.	
Rubr. X.	Drogi krajowe, w kwocie	55.305 zł. — ct.
	z powodu, iż nie wszystkie zakontraktowane lub zamierzone roboty, w ciągu roku przedmiotowego uskutecznione być mogły.	
Rubr. XII.	Rozmaite, w kwocie	16.422 zł. — ct.
	głównie z powodu mniejszej wynikłości w dziale szupaśnictwa i innych dokładnie naprzód określić się niedających pozycjach.	
<i>2. Przekroczenia.</i>		
Rubr. IV.	Koszta szczepienia	4.010 zł. — ct.
„ V.	„ sanitarne	9.042 zł. — ct.
	z powodu wybuchłych epidemij.	
Rubr. VII.	Zasiłki dla zakładów naukowych	2.753 zł. — ct.
	z powodu, iż niektóre należytości szkolne z początkiem roku naukowego, a zatem o cztery miesiące przed rozpoczęciem roku słonecznego zaasygnować musiano.	
Rubr. IX.	Kwaterunkowe żandarmeryi, w kwocie	9.014 zł. — ct.
	z powodu pomnożenia posterunków w kraju, które wedle uchwały sejmowej z 15. Stycznia r. b. już uznano za usprawiedliwione.	
Rubr. XI.	Dotacje dla zakładów krajowych, w kwocie	1.526 zł. — ct.
	z powodów wyłuszczonych w rachunkach specjalnych.	

B. W dochodach funduszu krajowego.

Wynikłość jest mniejszą:

w Rubr. I.	Z odnajmu ubikacyj sejmowych o	22 zł. — ct.
	ponieważ dochody tego rodzaju nie dadzą się dokładnie naprzód obliczyć.	
w Rubr. II.	Odsetki od chwilowo lokowanych pieniędzy mniej o	5.000 zł. — ct.
	ponieważ w roku przedmiotowym z powodu wybuchłej epidemii cholerycznej wstrzymana była przez kilka miesięcy egzekucya należących podatków i dodatków, a w skutek tego w kasie krajowej powstał	

brak zapasów pieniężnych. Nietylko więc nie było co lokować na procencie, lecz na pokrycie wydatków bieżących musiano chwilowo brać zaliczki od innych funduszków, za opłatą przypadających odsetków, które uiszczono z Rub. XII. poz. 114. funduszu krajowego. (Patrz także alegat Lit. B. str. 16. i 17. poz. 7. lit. a. b. c. d. e. f. g.)

Rubryka III. Nadwyżki od zakładów dotowanych o	1.953 zł. —	—
a mianowicie od funduszu szpitalu św. Łazarza	249 zł.	
„ „ policyi krajowej	1.704 „	
z powodu udowodnionych w specjalnych zamknięciach rachunkowych zwiększonych potrzeb tych zakładów.		

Większą jest wynikłość :

w rub. III. z myt na drogach krajowych o	21.801 zł. —	ct.
z powodu korzystniej zawartych kontraktów dzierżawnych :		

w rub. V. Zapas kasowy o	212.441 zł. —	ct.
--------------------------	---------------	-----

ponieważ za podstawę do tej rubryki przyjętą była wynikłość z zamknięcia rachunku za rok 1871. w kwocie 4.668 zł. zaś wynik zamknięcia za rok 1872. przedstawia kwotę 217.108 zł. 83 ct. a zatem więcej o 212.441 zł.

w rub. VI. Dodatki do podatków o	65.199 zł. —	ct.
----------------------------------	--------------	-----

z powodu energicznego działania egzekucyjnego.

w rub. VII. Rozmaite o	14.425 zł. —	ct.
------------------------	--------------	-----

a mianowicie :

a) Uchwałą W. Sejmu z d. 15. Stycznia 1874. zatwierdzony zwrot przekroczonych w r. 1872. wydatków na kwaterunkowe żandarmeryi, po odtrąceniu nieprzewidzianych dochodów, w kwocie	13.696 zł. 91	ct.
---	---------------	-----

b) zwrot pożyczki od pp. Benedyktynek w Przemysłu 1. rata	250 zł. —	ct.
---	-----------	-----

c, d, e) inne nieprzewidziane, w zamknięciu (pag. 43.) poszczególnione dochody	478 zł. 49 1/2	ct.
--	----------------	-----

W dziale funduszków niedotowanych (samoistnych) okazuje się w porównaniu z budżetem wynik w ogóle korzystniejszy o	4.584 zł. 5	ct.
--	-------------	-----

Wynikłości funduszu szkolnego odebranego od c. k. Namiestnictwa w zarząd Wydziału krajowego na dniu 15. Listopada 1873. przedstawiono w zamknięciu za czas od dnia odbioru po koniec Grudnia 1873.

Dla uzyskania poglądu na ogólną gospodarkę funduszków przez Wydział krajowy administrowanych sporządzono także załączone pod lit. C. zamknięcie rachunków funduszków budżetem na rok 1873. nieobjętych, zaś wynik zbiorowy obrotów wszystkich funduszków przedstawiono w załączonym pod lit. D. sumarycznym zestawieniu wszystkich zamknięć rachunkowych, i uwidoczniło w takowym oprócz rzeczywistych dochodów i wydatków, także obroty kasowe z działu zaliczek, depozytów i chwilowych lokacyj, które jako pozycye zobowiązujące się, preliminarzami nie są objęte.

W myśl uchwały sejmowej z dnia 6. Grudnia 1872. wydawano asygnacye w wypadkach konieczności wskazanych na rachunek budżetu z roku 1873. jeszcze do końca Marca 1874. a realizowano takowe aż do końca Czerwca 1874.

C.
D.

Dzienniki kas rządowych otrzymuje Wydział krajowy zawsze dopiero po upływie miesiąca — cenzura i kontowanie przy największym pospiechu wymaga najmniej czterech tygodni czasu. przeto faktyczne zamknięcie rachunków uskutecznione być mogło dopiero w miesiącu bieżącym t. j. we Wrześniu r. b. Jednakże, pomimo tych trudności i wielkiego rozmiaru czynności wskazanych, tudzież pomimo potrzebnego czasu dłuższego na drukowanie operatu całego, zdołano wykończyć obecnie tę pracę, której rozesłanie przed Sejmem było wprost niemożliwym. W dalszem wykonaniu powyższej uchwały sporządzono obok zwykłego zamknięcia rachunków dla każdego funduszu wykaz poszczególniający, ile z zaasygnowanych dochodów i wydatków zrealizowano w roku przedmiotowym, a ile w pierwszym półroczu 1874. na rachunek roku 1873. Sumaryczny wykaz dołączono przy alegacie lit. **A**, zaś szczegółowe wykazy każdego funduszu przy alegatach lit. **B**, przy czem się nadmienia, że w księgach kontowych dokładnie rozgraniczono przedziały dla utrzymania ewidencji różnicy czasu.

Zapas kasowy funduszu krajowego w ściślejszem znaczeniu, w którym koncentrują się rachunkowe rezultata wszystkich dotowanych funduszów, wynosi z porównania rzeczywistych dochodów z wydatkami 486.473 zł. 36 $\frac{1}{2}$ ct. zapas ten powstał:

a) z zaoszczędzenia w wydatkach 131.097 zł. 06 ct.

b) z korzystniejszych od budżetu dochodów 306.891 zł. 30 $\frac{1}{2}$ ct.

c) z nadwyżki budżetem przewidzianej 48.485 zł. — ct.

odtrąciwszy jednak od tego zaliczki wydane w wyższej kwocie aniżeli wpłynęły 97.199 zł. 03 ct

pozostaje . 389.274 zł. 33 $\frac{1}{2}$ ct.

odtrąciwszy dalej od tego zapas depozytów 128.565 zł. 78 $\frac{1}{2}$ ct.

pozostaje właściwego zapasu rozporządzalnego 260.708 zł. 55 ct.

Z tego zapasu wydano na rachunek budżetu z r. 1874. następujące, niepreeliminowane kwoty :

a) na budowę zakładu obłąkanych w Kulparkowie, resztę uchwałą sejmową z dnia 14. Stycznia 1874. w wysokości 125.000 zł. zawotowanych kosztów, na których pokrycie w budżecie tylko 93.095 zł. się znajdowało, a zatem 31.905 zł. — ct.

b) na spłacenie kapitałów wypożyczonych w moc uchwały sejmowej z 17. Października 1871, i 27. Listopada 1872.

a mianowicie: funduszowi kultury krajowej 38.485 zł. — ct.

i funduszowi szkoły kucia koni 42.333 zł. 50 ct.

razem 80.818 zł. 50 ct.

Na to mieliśmy w rubryce VI. funduszu krajowego, z kredytu na ten cel przeznaczonego w kwocie 23.706 zł. — ct.

niewyczerpaną resztę w kwocie 16.746 zł. — ct.

przeto nadpłacono 64.072 zł. — 50 ct.

A
B

Potrzebę dodatkowego kredytu na obie te 95.977 zł. 50 ct.
 wynoszące kwoty, uzasadnia Wydział krajowy w osobnym W. Izbie przedłożonem
 sprawozdaniu.

c) na zakupno gruntów pod zakład położnic we Lwowie, i na przy-
 gotowawcze roboty wypłacono do L. W. 12.042. 5.000 zł., do L. W. 11.459
 300 zł. i do L. W. 13.714. 6 zł. 30 ct., razem 5.306 zł. 30 ct.

i przedstawiono rzecz osobnem sprawozdaniem do L. W. 18615

razem przeto wypłacono 101.283 zł. 80 ct.

W porównaniu z wyżykazanym zapasem, okazuje się reszta rozpo-
 rządzalna w kwocie , 159.424 zł. 75 ct.

z której wobec uzasadnionych w sprawozdaniu budżetowem okoliczności, zamie-
 szczono w budżecie na r. 1875. sumę zaokrągloną . . . 150.000 zł. --

zwłaszcza, że wobec ściśle do potrzeb ograniczonych kwot wydatków i innych
 nieprzewidzianych wypadków — z końcem 1874. roku, i ta suma staje się
 wątpliwą.

Stosując się do uwag, zawartych w sprawozdaniach komisji budżetowej
 i rewizyjnej z dnia 9. Października 1871., z 6. Grudnia 1872. i 4. Stycznia
 1874., a przyjętych do wiadomości Wys. Izby — Wydział krajowy usilnie
 starał się załatwić stanowczo sprawę uregulowania rachunkowości w swoim
 Oddziale rachunkowym, a zebrawszy poprzednio instrukcje rachunkowe i
 wzory: od c. k. Rządu i od Wydziałów krajowych wszystkich krajów koron-
 nych, zbadał takowe dokładnie, i porównał z własnymi instrukcjami i wzor-
 ami. Dalej zaprosił Wydział krajowy ankietę, złożoną z rzeczoznawców, dla
 zasiągnięcia ich zdania w tej mierze. W składzie tej ankiety będący naczelnicy
 departamentów rachunkowych c. k. Namiestnictwa i krajowej Dyrekcyi Skarbu
 oświadczyli, iż w ogóle księgi rachunkowe Wydziału krajowego odpowiadają
 zupełnie wymogom fachowym, a co do zmian pomniejszych udzielili swych
 uwag, — pierwszy ustnie, drugi pisemnie. Korzystając z tych materiałów,
 i ściśle bacząc na ich zastosowanie do potrzeb kilkoletnią praktyką wskaza-
 nych, wprowadził Wydział krajowy najpotrzebniejsze zmiany do uproszczenia
 i jasności zmierzające. Następnie powołał drugą ankietę, złożoną z naczelników
 bankowych, poddał ściślemu zbadaniu księgi i zamknięcia rachunkowe, tudzież
 całą manipulację swego Oddziału rachunkowego.

Rezultat czynności tej ankiety zawiera pisemne jej oświadczenie
 z dnia 10. Sierpnia 1874. (LW. 16.676) że: „zbadawszy dokładnie księgi główne
 i pomocnicze Wydziału, prowadzone podług systemu kameralistycznego, znale-
 zliśmy takowe stosownie do tego systemu jako też i do wymogów pojedynczych
 funduszków zupełnie odpowiednie i w porządku. Oświadczamy zatem, że: po za-
 łożeniu w bieżącym roku nowych, ulepszonych i dla wszystkich funduszków
 jednostajnych ksiąg, potrzeba zmiany w urzędzeniu obecnie istniejącej ra-
 chunkowości, niezachodzi — zważywszy, że zmiana tejże na rachunkowość
 podwójną, byłaby połączoną z ogromnemi trudnościami i kosztami.“

Dalsze uwagi tej ankiety co do podrzędnych szczegółów udzielono
 Oddziałowi rachunkowemu do odpowiedniego użytku.

Tym sposobem załatwiono ostatecznie tę przez lat kilka w Wyso-
 kiej Izbie podnoszoną sprawę.

Obroty majątku zarodowego funduszów i zakładów krajowych przedstawiono w specjalnych zamknięciach rachunkowych, zaś w sumarycznym zestawieniu lit. D. wykazano zbiorowo rezultata takowych.

D.

Zapasy ostateczne majątku zarodowego wynoszą po koniec r. 1873. 1,988.842 zł. 11 1/2 ct.

W porównaniu ze stanem zamknięć rachunkowych po koniec r. 1872. 1,979.477 zł. 81 1/2 ct.

okazuje się pomnożenie 9.364 zł. 30 ct.

Pomnożenie to okazuje się daleko znaczniejszem, jeżeli doliczymy do tego wydane do dewinkulacji a jeszcze nie odebrane efekta imiennej wartości

273.500 zł. — ct.

Przyrost tak znaczny powstał ztąd, iż przybyły nowe fundacje stypendyjne: Cesarza Franciszka Józefa, Arcyksiężniczki Gizeli, — dalej Harbuta, Paprockiego, Towarnickiego, Bazylewicza i Zawadzkiego, — tudzież z powodu skapitalizowania nadwyżek dochodów i ściągnięcia niektórych kapitałów. Efekta dawniejsze niektórych fundacyj zamieniano na obligacye pożyczki krajowej, gdzie takowa zamiana wskazywała korzystniejszą fruktyfikacyę. Pogląd szczegółowy na te sprawy przedstawiają odnośne rachunki specjalne w alegacie Lit. C.

Należytości czynne w działach obu wynoszą 2,174.871 zł. 11 ct.

W porównaniu ze stanem po koniec 1872. r. wykazanym 1,373.929 zł. 55 1/2 ct.

okazuje się przyrost o 800.941 zł. 55 1/2 ct.

Wszystkie zaległości poszczególnione są w specjalnych rachunkach a alegata do takowych przedstawiają imienne wykazy restancyonaryuszów.

Ściąganie zaległości jest ciągłym przedmiotem uwagi Wydziału krajowego — i przyznać należy, że władze rządowe energicznie postępują w tej sprawie.

Cały ruch kasowy wynosi w dochodach 18,176.812 zł. 09 ct.

„ w wydatkach 11,947.835 zł. 82 ct.

w zapasach ostatecznych 4,598.778 zł. 39 ct.

Doliczywszy do tego wyłączone z zapasów kasowych rzeczywistych papiery, niemające obecnie żadnej wartości istotnej, które jednak muszą być utrzymywane jeszcze do pewnego czasu w ewidencji rachunkowej, a mianowicie:

a) wylosowane z obiegu ściągnięte i przedziurawione obligacye pożyczki głodowej z roku 1866. w imiennej wartości 2,499.800 zł. — ct.

b) skrypta dłużników funduszu byłego obwodu tarnowskiego, opiekujące na 550 zł. — ct.

ogółem 7,099.128 zł. 39 ct.

zgodnie z rachunkiem poszczególniającym ile z tego do każdego funduszu należy. — (Przy alegacie D. stronica 6).

Na podstawie sprawozdania powyższego Wydział krajowy wnosi:
Wysoki Sejm raczy po zbadaniu rachunków za rok 1873. przedłożonych:

I. *Wydać Wydziałowi krajowemu absolutorium.*

II. *Udzielić kredytu dodatkowego do uchwalonego na rok 1874. budżetu w kwocie 5.306 zł. 30 ct. na pokrycie już poniesionych kosztów zakupu gruntu i robót przygotowawczych do budowy zakładu położnic w Lwowie.*

Lwów 20. Września 1874.

Leon książę Sapieha w. r.
Marszałek krajowy.

Dr. Józef Wereszczyński w. r.
Sprawozdawca.

Alegat lit. **A.**
do L. W. 18129/1874.
Sprawozdanie Wydziału
krajowego o zamknięciu
rachunków za rok 1873.

Lit. **A.**

SUMARYCZNY WYKAZ

wydatków i dochodów krajowych

za rok słoneczny

1873.

i porównanie takowych z uchwalonemi przez Wysoki Sejm krajowy na dniu 7. Grudnia 1872. kwotami potrzeb i pokrycia.

A. Fundusze i zakłady dotowane z funduszu krajowego.

Suma ogólna rzeczywistych wydatków za rok 1873. wynosiła	2,209.050 zł. 96 ct.
Na potrzeby krajowe prelimitowano uchwałą Wys. Sejmu z dnia 7. Grudnia 1872.	2,336.352 " — "
zatem w porównaniu z prelimitarzem, suma wydatków rzeczywistych <i>jest mniejszą o</i>	127.301 " 04 "

B. Fundusze niedotowane (samoistne).

Suma ogólna wydatków wynosi	12.362 zł. 98 ct.
na to było prelimitowano uchwałą powyższą	12.024 " — "
z porównania zatem kwoty rzeczywistego wyniku z prelimitarzem. <i>okazuje się wydatek większy o</i>	338 " 98 "

A. Fundusze

Z porównania rzeczywistych wydatków za rok 1873.
z takimiż dochodami " " "
okazuje się nadwyżka dochodów
Wedle budżetu na rok powyższy było prelimitowano
" " "
okazuje się nadwyżka
W porównaniu z wynikłością rzeczywistą *okazuje się*

B. Fundusze

Z porównania rzeczywistych wydatków za rok 1873.
z takimiż dochodami " " "
okazuje się nadwyżka dochodów
Wedle budżetu prelimitowano na rok powyższy
" " "
okazuje się nadwyżka dochodów
W porównaniu z wynikłością rzeczywistą *okazuje się*

wydatków i dochodów.

Dochody.

A. Fundusze i zakłady dotowane z funduszu krajowego.

Suma ogólna rzeczywistych dochodów za rok 1873. wynosiła	2,730.541 zł. 02 ¹ / ₂ ct.
Uchwałą Wys. Sejmu z dnia 7. Grudnia 1872. preliminowano dochodów	2,410.790 „ — „
W porównaniu ogólnej sumy dochodów rzeczywistych ze sumą preliminowaną okazuje się <i>wynikłość większa o</i>	319.751 „ 02 ¹ / ₂ „

B. Fundusze niedotowane (samoistne).

Suma ogólna dochodów wynosi	20.284 zł. 03 ct.
Uchwałą powyższą było preliminowano	15.361 „ — „
z porównania okazuje się <i>dochód większy o</i>	4.923 „ 03 „

dotowane.

w kwocie	2,209.050 zł. 96 ct.
„	2,730.541 „ 02 ¹ / ₂ „
„	521.490 „ 06 ¹ / ₂ „
wydatków 2,336.352 zł.	
dochodów 2,410.790 „	
dochodów 74.438 „	74.438 „ — „
wynik <i>korzystniejszy o</i>	447.052 „ 06 ¹ / ₂ „

niedotowane.

w kwocie	12.362 zł. 98 ct.
„	20.284 „ 03 „
„	7.921 „ 05 „
wydatków 12.024 zł.	
dochodów 15.361 „	
„ 3.337 „	3.337 „ — „
wynik <i>korzystniejszy o</i>	4.584 „ 05 „

Uwaga. Powyższe zestawienie nie zawiera wynikłości funduszu szkolnego, który dopiero na dniu 15. Listopada 1873. odebrany został od c. k. Rządu.

GŁÓWNE ZESTAWIENIE

WYNIKŁOŚCI MAJĄTKU OBROTOWEGO

wedle poszczególnych funduszków

za rok 1873.

Wydatki.

Główne zestawienie wynikłości majątku

Liczba		Wynikłość z roku 1873.						
ru- bryki	po- zycy	W y d a t k i.		zwyczajne	nad- zwyczajne	r a z e m		
budżetu								
Dział I.								
<i>Fundusz krajowy i fundusze z tegoż dotowane.</i>								
1		Fundusz krajowy w ściślejszem znaczeniu	1.643.924	99	139.413	95	1.783.338	94
2		„ szpitalu powszechnego we Lwowie						
		a) oddział chorych	140.418	98 ¹ / ₂	—	—	140.418	98 ¹ / ₂
		b) „ położnic	11.783	38 ¹ / ₂	—	—	11.783	38 ¹ / ₂
		c) „ obłąkanych	77.840	32 ¹ / ₂	—	—	77.840	32 ¹ / ₂
3		„ podrzutków we Lwowie	40.408	61	—	—	40.408	61
4		„ szpitalu św. Łazarza w Krakowie						
		a) „ oddział chorych	51.448	67 ¹ / ₂	12.442	55 ¹ / ₂	63.891	23
		b) „ położnic i podrzut.	39.805	37	—	—	39.805	37
5		„ szpitalu św. Ducha w Krakowie						
		a) oddział syfilitycznych	28.370	15 ¹ / ₂	—	—	28.370	15 ¹ / ₂
		b) „ obłąkanych	19.712	12	—	—	19.712	12
6		„ policji krajowej	3.481	84	—	—	3.481	84
		Suma wydatków funduszków dotowanych	2.057.194	45 ¹ / ₂	151.856	50 ¹ / ₂	2.209.050	96
Dział II.								
<i>Fundusze samoistne — niedotowane, preliminarzem objęte.</i>								
1		Fundusz domestykalny	3.013	90	—	—	3.013	90
2		„ kultury krajowej	5.535	—	—	—	5.535	—
3		„ szkoły kucia koni	688	71	—	—	688	71
4		„ Aleksandra hr. Stadnickiego	1.749	87	—	—	1.749	87
5		„ stanowy sierociński	1.375	50	—	—	1.375	50
		Suma wydatków funduszków samoistnych	12.362	98	—	—	12.362	98
III.								
1		Fundusz szkolny za czas od 15 Listopada do 31. Grudnia 1873	48.871	36	—	—	48.871	36

obrotowego, wedle poszczególnych funduszków.

Wydatki.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
1,764.436	150.000	1,914.436	—	—	—	—	131.096	—	
144.985	—	144.985	—	—	—	—	4.566	—	
13.242	—	13.242	—	—	—	—	1.459	—	
70.587	—	70.587	—	—	—	—	—	7.253	
55.195	—	55.195	—	—	—	—	14.786	—	
50.434	—	50.434	—	—	—	—	—	13.457	
40.871	—	40.871	—	—	—	—	1.066	—	
26.502	—	26.502	—	—	—	—	—	1.868	
16.349	—	16.349	—	—	—	—	—	3.363	
3.751	—	3.751	—	—	—	—	270	—	
2,186.352	150.000	2,336.352	—	—	—	—	153.243	25.941	
							127.302		
3.800	—	3.800	—	—	—	—	786	—	
5.527	—	5.527	—	—	—	—	—	8	
—	—	—	—	—	—	—	—	689	
1.287	—	1.287	—	—	—	—	—	463	
1.410	—	1.410	—	—	—	—	35	—	
12.024	—	12.024	—	—	—	—	821	1.160	
								339	

Fundusz szkolny odebrano od c. k. Namiestnictwa na d. 15. Listop. 1873. zamieszcza się przeto tylko wynikłość po koniec Grud. 1873. bez porównania z preliminarzem. Specyalny rachunek dołącza się jako allegat.

Dochody.

Główne zestawienie wynikłości majątku

Liczba		Dochody.	Wynikłość z roku 1873.					
ru- bryki	po- zycy		zwyczajne	nad- zwyczajne		razem		
budżetu								
Dział I.								
<i>Fundusz krajowy i fundusze z tegoż dotowane.</i>								
1		Fundusz krajowy w ściślejszem znaczeniu	2,269.812	30 ¹ / ₂	—	—	2,269.812	30 ¹ / ₂
2		„ szpitalu powszechnego we Lwowie:						
		a) oddział chorych	175.300	58	—	—	175.300	58
		b) „ położnic	13.811	16	—	—	13.811	16
		c) „ obłąkanych	72.645	15 ¹ / ₂	—	—	72.645	15 ¹ / ₂
3		„ podrzutek we Lwowie	40.299	80	—	—	40.299	80
4		„ szpitalu św. Łazarza w Krakowie:						
		a) oddział chorych	72.124	65 ¹ / ₂	—	—	72.124	65 ¹ / ₂
		b) „ położnic i podrzutek	33.104	25 ¹ / ₂	—	—	33.104	25 ¹ / ₂
5		„ szpitalu św. Ducha w Krakowie:						
		a) oddział syfilitycznych	28.243	97	—	—	28.243	97
		b) „ obłąkanych	19.712	12	—	—	19.712	12
6		„ policji krajowej	5.487	02 ¹ / ₂	—	—	5.487	02 ¹ / ₂
		Suma dochodów funduszków dotowanych	2,730.541	02¹/₂	—	—	2,730.541	02¹/₂
Dział II.								
<i>Fundusze samoistne — niedotowane, preliminarzem objęte.</i>								
1		Fundusz domestykalny	3.848	79	—	—	3.848	79
2		„ kultury krajowej	10.512	86	—	—	10.512	86
3		„ szkoły kucia koni	2.700	92 ¹ / ₂	—	—	2.700	92 ¹ / ₂
4		„ Aleksandra hr. Stadnickiego	1.656	41	—	—	1.656	41
5		„ stanowy sierociński	1.565	04 ¹ / ₂	—	—	1.565	04 ¹ / ₂
		Suma dochodów funduszków samoistnych	20.284	03	—	—	20.284	03
III.								
1		Fundusz szkolny za czas od 15. Listopada do 31. Grudnia 1873.	128.493	42 ¹ / ₂	—	—	128.493	42 ¹ / ₂

obrotowego, wedle poszczególnych funduszków.

Dochody.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872			Wynikłość jest zatem :						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	r a z e m	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwy- czajne	nadzw- yczajne	zwy- czajne	nadzw- yczajne	korzy- stniejszą	niekorzy- stniejszą	
1,962.921	—	1,962.921	—	—	—	—	306.891	—	Różnica o 1 zł. wynikła z powodu zaokrąglenia centów.
168.985	—	168.985	—	—	—	—	6.316	—	
13.242	—	13.242	—	—	—	—	570	—	
70.587	—	70.587	—	—	—	—	2.058	—	
55.195	—	55.195	—	—	—	—	—	14.895	
50.683	—	50.683	—	—	—	—	21.442	—	
40.871	—	40.871	—	—	—	—	—	7.767	
26.502	—	26.502	—	—	—	—	1.742	—	
16.349	—	16.349	—	—	—	—	3.363	—	
5.455	—	5.455	—	—	—	—	32	—	
2,410.790	—	2,410.790	—	—	—	—	342.414	22.662	
							319.752		
4.111	—	4.111	—	—	—	—	—	262	
5.940	—	5.940	—	—	—	—	4.573	—	
2.475	—	2.475	—	—	—	—	226	—	
1.335	—	1.335	—	—	—	—	321	—	
1.500	—	1.500	—	—	—	—	65	—	
15.361	—	15.361	—	—	—	—	5.185	262	
							4.923		

Patrz uwagę
przy wydatkach.

LW. 18129/1874.
Alegat do sprawozdania Wy-
działu krajowego o zamknięciu
rachunkowem funduszów
krajowych za rok 1873.

Wykaz sumaryczny

rzeczywistych wydatków i dochodów
funduszów krajowych

preliminarzem objętych,

wykazanych w zamknięciu rachunkowem za rok 1873.
z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania, a mianowicie:

a) w roku 1873. na rachunek tegoż roku

b) w 1. półroczu 1874. na rachunek roku 1873.

Fundusze krajowe

W y d a t k i.	W y n i k i o ś ć				R a z e m
	w roku 1873.		w I. półroczu 1874.		
Fundusz krajowy w ściślejszem znaczeniu:					
a) zwyczajne . . .	1,404.607	11 ¹ / ₂	239.317	87 ¹ / ₂	1,643.924 99
b) nadzwyczajne . . .	137.991	71 ¹ / ₂	1.422	23 ¹ / ₂	139.413 95
Fundusz szpitalu lwowskiego: Oddział chorych					
zwyczajne . . .	359.340	61	—	—	359.340 61
" " " Oddział położnic					
zwyczajne . . .	20.848	82 ¹ / ₂	—	—	20.848 82 ¹ / ₂
" " " Oddział obłąkanych					
zwyczajne . . .	95.062	67	—	—	95.062 67
Fundusz podrzutków we Lwowie					
zwyczajne . . .	40.408	61	—	—	40.408 61
Fundusz szpitalu św. Łazarza w Krakowie:					
Oddział chorych					
zwyczajne . . .	61.684	79 ¹ / ₂	2.206	43 ¹ / ₂	63.891 23
" " " Oddział położnic i podrzutków					
zwyczajne . . .	38.775	68	1.029	69	39.805 37
Fundusz szpitalu św. Ducha w Krakowie:					
Oddział syfilitycznych					
zwyczajne . . .	25.073	54	3.296	61 ¹ / ₂	28.370 15 ¹ / ₂
" " " Oddział obłąkanych					
zwyczajne . . .	15.139	25 ¹ / ₂	4.572	86 ¹ / ₂	19.712 12
Fundusz policyi krajowej					
zwyczajne . . .	2.771	44 ¹ / ₂	710	39 ¹ / ₂	3.481 84
Fundusz domestykalny					
zwyczajne . . .	3.013	90	—	—	3.013 90
Fundusz kultury krajowej					
zwyczajne . . .	5.535	—	—	—	5.535 —
Fundusz szkoły kucia koni					
zwyczajne . . .	481	24	207	47	688 71
Fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego					
zwyczajne . . .	1.749	87	—	—	1.749 87
Fundusz stanowy sierociński					
zwyczajne . . .	955	50	420	—	1.375 50
Suma wydatków . . .	2,213.439	77	253.183	53	2,466.623 35

preliminarzem objęte.

D o c h o d y.	W y n i k ł o ś ć				R a z e m	
	w roku 1873.		w półroczu 1874.			
Fundusz krajowy w ściślejszem znaczeniu: zwyczajne . . .	1,489.366	49 1/2	780.445	81	2,269.812	30 1/2
Fundusz szpitalu lwowskiego: Oddział chorych zwyczajne . . .	357.920	91 1/2	—	—	357.920	91 1/2
" " " Oddział położnic zwyczajne . . .	20.848	82 1/2	—	—	20.848	82 1/2
" " " Oddział obłąkanych zwyczajne . . .	95.062	67	—	—	95.062	67
Fundusz podrzutek we Lwowie zwyczajne . . .	40.299	80	—	—	40.299	80
Fundusz szpitalu św. Łazarza w Krakowie Oddział chorych zwyczajne . . .	55.197	74 1/2	16.926	91	72.124	65 1/2
" " " Oddział położnic i podrzutek zwyczajne . . .	32.585	86 1/2	518	39	33.104	25 1/2
Fundusz szpitalu św. Ducha w Krakowie: Oddział syfilitycznych zwyczajne . . .	21.759	63	6.184	34	28.243	97
" " " Oddział obłąkanych zwyczajne . . .	16.033	04	3.679	08	19.712	12
Fundusz policyi krajowej zwyczajne . . .	5.487	02 1/2	—	—	5.487	02 1/2
Fundusz domestykalny zwyczajne . . .	3.848	79	—	—	3.848	79
Fundusz kultury krajowej zwyczajne . . .	10.512	86	—	—	10.512	86
Fundusz szkoły kucia koni zwyczajne . . .	2.700	92 1/2	—	—	2.700	92 1/2
Fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego zwyczajne . . .	1.656	41	—	—	1.656	41
Fundusz stanowy sierociński zwyczajne . . .	1.565	04 1/2	—	—	1.565	04 1/2
Suma dochodów . . .	2.154.846	04	808.054	53	2,962.900	57

L. W. 18.129/1874.

Alegat do sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunkowem funduszów krajowych za rok 1873.

Szczegółowe zamknięcie rachunku
FUNDUSZÓW KRAJOWYCH
preliminarzem objętych

ZA ROK 1873.

I n d e k s.

	Stronica :
Fundusz krajowy	7
„ szpitalu lwowskiego: Oddział chorych	45
„ „ „ „ położnic	57
„ „ „ „ obłąkanych	69
„ podzuteków	81
„ szpitalu św. Łazarza: Oddział chorych	89
„ „ „ „ „ położnic i podzuteków	101
„ „ „ „ „ Ducha: „ syfilitycznych	111
„ „ „ „ „ „ obłąkanych	121
„ policyi krajowej	129
„ domestykalny	137
„ kultury krajowej	143
„ szkoły kucia koni	147
„ Aleksandra hr. Stadnickiego	151
„ stanowy sierociński	155
„ szkolny	161

Index

Page	Topic
1	Introduction
10	General Principles of the Theory
15	Particular Cases
20	Applications
25	Conclusions
30	References
35	Notes
40	Appendix
45	Index
50	Index
55	Index
60	Index
65	Index
70	Index
75	Index
80	Index
85	Index
90	Index
95	Index
100	Index

FUNDUSZ KRAJOWY

W ŚCIŚLEJSZYM ZNACZENIU.

RUSSISCHES WÖRTERBUCH

VON DR. G. SCHMIDT

Fundusz krajowy w ścisiejszem znaczeniu.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok 1873.

Do tego rachunku dołącza się przy wyjaśnieniach pod lit. **B.**

1. Wykaz różnic.
 2. Rachunek rubryk przenośnych.
 3. Wykaz zwrotów kosztów leczenia.
 4. Wykaz zaległości w ogóle.
 5. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.
-

Fundusz krajowy.

Suma-

Liczba		Sumaryusz	Wynikłość z roku 1873.					
ru- bryki	po- zycyi		zwy- czajne	nad- zwyczajne		razem		
budżetu								
W y d a t k i								
I.		Koszta reprezentacji kraju	90.950	84 ¹ / ₂	—	—	90.950	84 ¹ / ₂
II.		„ zarządu	138.620	69	—	—	138.620	69
III.		„ leczenia	138.258	82 ¹ / ₂	—	—	138.258	82 ¹ / ₂
IV.		„ szczepienia	25.335	62 ¹ / ₂	—	—	25.335	62 ¹ / ₂
V.		Wydatki sanitarne	39.041	85	—	—	39.041	85
VI.		Zasiłki dla zakładów dobroczynności	6.422	—	—	—	6.422	—
VII.		„ „ „ naukowych i wychowania pu- blicznego	255.313	30	—	—	255.313	30
VIII.		Utrzymanie pomników historycznych	3.000	—	5.000	—	8.000	—
IX.		Kwaterunkowe żandarmeryi	69.453	66 ¹ / ₂	—	—	69.453	66 ¹ / ₂
X.		Drogi krajowe	566.280	91 ¹ / ₂	134.413	95	700.694	86 ¹ / ₂
XI.		Dotacje dla zakładów krajowych	260.119	40	—	—	260.119	40
XII.		Rozmaite wydatki	51.127	87 ¹ / ₂	—	—	51.127	87 ¹ / ₂
Suma wydatków rzeczywistych			1,643.924	99	139.413	95	1,783.338	94
Oprócz powyższej sumy wydatków rzeczywistych 1,783.338 zł. 94 ct. wykazano:								
a) W dołączonym przy wyjaśnieniach B. pod 2. rachunku rubryk prze- nośnych (zobojętniających się) wy- datki w kwocie 1,777.963 „ 38 ¹ / ₂ „								
Ogólna suma wydatków 3,561.302 „ 32 ¹ / ₂ „								
b) W ogólnym rachunku obrotów za rok 1873. zapas kasowy z końcem r. 1873:								
1) w gotówce 281.612 zł. 74 ¹ / ₂ ct.								
2) „ efektach 107.661 „ 59 „ 389.274 zł. 33 ¹ / ₂ ct.								
Razem 3,950.576 „ 66 „								
D o c h o d y.								
I.		Z odnajmu ubikacyj sejmowych	1.278	33	—	—	1.278	33
II.		Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych	—	—	—	—	—	—
III.		Dochody z myt na drogach krajowych	141.800	47 ¹ / ₂	—	—	141.800	47 ¹ / ₂
IV.		Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych	—	—	—	—	—	—
V.		Zapas kasowy z roku 1872	217.108	83	—	—	217.108	83
VI.		Dotatki do podatków (po 30 ct.)	1,895.199	26 ¹ / ₂	—	—	1,895.199	26 ¹ / ₂
VII.		Rozmaite dochody	14.425	40 ¹ / ₂	—	—	14.425	40 ¹ / ₂
Suma dochodów rzeczywistych			2,269.812	30 ¹ / ₂	—	—	2,269.812	30 ¹ / ₂
Oprócz powyższej sumy dochodów rzeczywistych 2,269.812 zł. 30 ¹ / ₂ ct. wykazano w dołączonym rachunku rubryk przenośnych (zobojętniają- cych się) dochody w kwocie 1,559.186 „ 88 ¹ / ₂ „								
Ogólna suma dochodów 3,828.999 „ 19 „								
do tego zapas początkowy wedle zamknięcia za rok 1872:								
a) w gotówce 5.053 zł. 66 ct.								
b) „ efektach 116.523 „ 81 „ 121.577 zł. 47 ct.								
Razem jak wyżej 3,950.576 zł. 66 ct.								

ryusz.

Fundusz krajowy

Kwota preliminowana wedle ustawy z d. 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem:						U w a g a.				
zwy- czajne	nadzwy- czajne	razem	korzystniej sza		niekorzyst- niejszą		w ogóle						
			zwy- czajne	nad- zwy- czajne	zwy- czajne	nad- zwy- czajne	korzyst- niejszą	nieko- rzystniej- sza					
96.300	—	96.300	—	—	—	—	5.349	—	Suma wydatków wynosi 1,783.338 zł. 94 ct. „ dochodów „ 2,269.812 „ 30 ¹ / ₂ „ Przewyżka dochodów 486.473 „ 36 ¹ / ₂ „ Odrąciwszy wydatek większy od docho- dów rubryk przeno- snych, z powodu da- nych zaliczek 97.199 „ 03 ct. pozostaje właściwego zapasu z końcem ro- ku 1873. 389.274 „ 33 ¹ / ₂ „ a mianowicie : I) w kasie krajowej w gotówce 230.230 zł. 39 ct. w efektach 81.293 zł. 59 ct. II) w kasach rządowych <table border="0" style="margin-left: 20px;"> <tr> <td>1.382 „ 35¹/₂ „</td> <td>23.368 „ — „</td> </tr> <tr> <td>Razem 231.612 „ 74¹/₂ „</td> <td>107.661 „ 59 „</td> </tr> </table> <p align="right">389.274 zł. 33¹/₂ ct.</p> Kwota ta mieści w sobie : a) zapas funduszu krajowego w gotówce 260.708 zł. 55 ct. b) depozyta w gotówce 20.904 zł. 19 ¹ / ₂ ct. w efektach 107.661 „ 59 „ 128.565 „ 78 ¹ / ₂ ct. Razem jak wyżej 389.274 „ 33 ¹ / ₂ „	1.382 „ 35 ¹ / ₂ „	23.368 „ — „	Razem 231.612 „ 74¹/₂ „	107.661 „ 59 „
1.382 „ 35 ¹ / ₂ „	23.368 „ — „												
Razem 231.612 „ 74¹/₂ „	107.661 „ 59 „												
149.245	—	149.245	—	—	—	—	10.624	—					
207.500	—	207.500	—	—	—	—	69.241	—					
21.326	—	21.326	—	—	—	—	—	4.010					
30.000	—	30.000	—	—	—	—	—	9.042					
6.422	—	6.422	—	—	—	—	—	—					
252.560	—	252.560	—	—	—	—	—	2.753					
3.500	5.000	8.500	—	—	—	—	500	—					
60.440	—	60.440	—	—	—	—	—	9.014					
611.000	145.000	756.000	—	—	—	—	55.305	—					
258.593	—	258.593	—	—	—	—	—	1.526					
67.550	—	67.550	—	—	—	—	16.422	—					
1,764.436	150.000	1,914.436	—	—	—	—	157.441	26.345					
							131.096						
1.300	—	1.300	—	—	—	—	—	22					
5.000	—	5.000	—	—	—	—	—	5.000					
120.000	—	120.000	—	—	—	—	21.801	—					
1.953	—	1.953	—	—	—	—	—	1.953					
4.668	—	4.668	—	—	—	—	212.441	—					
1,830.000	—	1,830.000	—	—	—	—	65.199	—					
—	—	—	—	—	—	—	14.425	—					
1,962.921	—	1,962.921	—	—	—	—	313.866	6.975					
							306.891						
								Zapas kasowy z początkiem roku 1873. wy- nosił : a) w gotówce 222.162 zł. 49 ct. b) w efektach 116.523 „ 81 „ Razem 338.686 „ 30 „ a mianowicie : a) zapas funduszowy w go- tówce 217.108 „ 83 „ (wykazany w rubryce V. dochodów) b) zapas depozytów w gotówce 5.053 zł. 66 ct. w efektach 116.523 „ 81 „ 121.577 zł. 47 ct. Razem jak wyżej 338.686 zł. 30 ct.					

Liczba		Wynikłość z roku 1873.						
ru- bryki	po- zycy	W y d a t k i.		zwyczajne	nad- zwyczajne	r a z e m		
budżetu								
I.		Koszta reprezentacji kraju.						
		<i>A. Sejm krajowy.</i>						
1		Czynsz najmu sali i ubikacyj sejmowych	4.000	—	—	—	4.000	—
2		Koszta podróży pp. Posłów	6.139	48	—	—	6.139	48
3		Dyety pp. Posłów	33.304	—	—	—	33.304	—
4		Koszta druku	16.393	14 ¹ / ₂	—	—	16.393	14 ¹ / ₂
5		Spisywanie sprawozdań	2.635	—	—	—	2.635	—
6		Urządzenie sali, pisarze dzienni, opał, oświetle- nie i inne wydatki	4.437	70	—	—	4.437	70
		Razem	66.909	32 ¹ / ₂	—	—	66.909	32 ¹ / ₂
		<i>B. Wydział krajowy.</i>						
7		a) Marszałek krajowy	4.200	—	—	—	4.200	—
		b) Sześciu pp. Członków Wydziału	14.724	93	—	—	14.724	93
		c) Zastępcy	5.116	59	—	—	5.116	59
		Razem	24.041	52	—	—	24.041	52
		Suma ogólna rubryki I	90.950	84 ¹ / ₂	—	—	90.950	84 ¹ / ₂
II.		Koszta zarządu.						
9		Płace urzędników, sług i dyurnistów:						
		<i>A. Oddział konceptowy.</i>						
		a) 2 sekretarzy, płaca po 1.800 zł. ^{dodatek na mieszkanie.} 400 zł.	4.400	—	—	—	4.400	—
		b) 2 " " " 1.600 " 300 "	3.800	—	—	—	3.800	—
		c) 2 " " " 1.400 " 300 "	3.400	—	—	—	3.400	—
		d) 3 konceptistów " " 1.000 " 200 "	3.600	—	—	—	3.600	—
		e) 3 " " " 800 " 200 "	3.000	—	—	—	3.000	—
		f) 4 praktykantów " " 500 " 100 "	2.141	62	—	—	2.141	62
		Suma płac Oddziału konceptowego	20.341	62	—	—	20.341	62
		<i>B. Oddział rachunkowy.</i>						
		a) Dyrektor, płaca 2.000 zł. ^{dodatek na mieszkanie.} 400 zł.	2.400	—	—	—	2.400	—
		b) Zastępca dyrektora 1.700 " 300 "	—	—	—	—	—	—
		c) 4 adjunktów po 1.600 " 180 "	4.720	—	—	—	4.720	—
		5 " " 900 " 180 "	5.400	—	—	—	5.400	—
		5 " " 800 " 180 "	4.900	—	—	—	4.900	—
		d) Woźny i zastępca podczas słabości woźnego 315 " 80 "	460	57	—	—	460	57
		Suma płac Oddziału rachunkowego	17.880	57	—	—	17.880	57
		<i>C. Oddział kasowy.</i>						
		a) Kasyer, płaca 1.400 zł. ^{dodatek na mieszkanie.} 300 zł.	1.700	—	—	—	1.700	—
		b) Kontrolor 1.200 " 200 "	1.400	—	—	—	1.400	—
		c) 2 adjunktów po 900 " po 180 " 1	—	—	—	—	—	—
		2 " " 800 " " 180 " 1	3.619	42	—	—	3.619	42
		d) 1 woźny 400 " 80 "	480	—	—	—	480	—
		Suma płac Oddziału kasowego	7.199	42	—	—	7.199	42

wydatki.

Fundusz krajowy.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
4.000	—	4.000	—	—	—	—	—	—	
6.000	—	6.000	—	—	139	—	—	—	
42.900	—	42.900	9.596	—	—	—	—	—	
9.000	—	9.000	—	—	7.393	—	—	—	
6.000	—	6.000	3.365	—	—	—	—	—	
3.200	—	3 200	—	—	1.238	—	—	—	
71.100	—	71.100	12.961	—	8 770	—	4.191	—	
4.200	—	4.200	—	—	—	—	—	—	
18.000	—	18.000	3.275	—	—	—	—	—	
3.000	—	3.000	—	—	2.117	—	—	—	
25.200	—	25.200	3.275	—	2.117	—	1.158	—	
96.300	—	96.300	16.236	—	10.887	—	5.349	—	
4.400	—	4.400	—	—	—	—	—	—	
3.800	—	3.800	—	—	—	—	—	—	
3.400	—	3 400	—	—	—	—	—	—	
3.600	—	3.600	—	—	—	—	—	—	
3.000	—	3.000	—	—	—	—	—	—	
2.400	—	2 400	258	—	—	—	—	—	
20.600	—	20.600	258	—	—	—	258	—	
2.400	—	2.400	—	—	—	—	—	—	
1.900	—	1.900	1.900	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
15.020	—	15.020	—	—	—	—	—	—	
395	—	395	—	—	66	—	—	—	
19.715	—	19 715	1.900	—	66	—	1.834	—	
1.700	—	1.700	—	—	—	—	—	—	
1.400	—	1.400	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4.120	—	4.120	501	—	—	—	—	—	
480	—	480	—	—	—	—	—	—	
7.700	—	7.700	501	—	—	—	501	—	

Liczba		Wynikłość z roku 1873.							
ru- bryki	po- zyceyi	W y d a t k i.		zwyczajne		nad- zwyczajne		r a z e m	
budżetu									
II.	9	<i>D. Oddział techniczny.</i>							
		<i>dodatek na mieszkanie</i>							
		a) Nadinsygnier	płaca 3.000 zł. 400 zł.	1.000	—	—	—	1.000	—
		b) 3 inżynierów	" 1.600 " 300 "	5.225	—	—	—	5.225	—
		c) 1 pomocnik	" 600 " 200 "	750	—	—	—	750	—
		Suma płac Oddziału technicznego . .		6.975	—	—	—	6.975	—
		<i>E. Oddział sanitarny.</i>							
		<i>dodatek na mieszkanie</i>							
		Inspektor szpitali, płaca 1.600 zł. 300 zł.		1.299	36	—	—	1.299	36
		Suma płac Oddziału sanitarnego . .		1.299	36	—	—	1.299	36
		<i>F. Oddział manipulacyjny.</i>							
		a) Dyrektor kancelaryi	płaca	1.400	—	—	—	1.400	—
		<i>dodatek na mieszkanie</i>							
		b) Protokolista	" 1.000 zł. 180 zł.	1.176	29	—	—	1.176	29
		c) Archiwista	" 1.000 " 180 "	1.180	—	—	—	1.180	—
		d) 3 kancelistów	" 800 " 160 "	5.242	03	—	—	5.242	03
		3 " "	" 700 " 160 "						
		e) Odźwierny	" 400 "	400	—	—	—	—	—
		f) Portyer	" 300 "	300	—	—	—	—	—
		g) 4 woźnych po	300 " 80 "	1.360	—	—	—	2.060	—
		Suma płac Oddziału manipulacyjnego . .		11.058	32	—	—	11.058	32
		Sumaryczne zestawienie płac.							
		A.	Oddział konceptowy	20.341	62	—	—	20.341	62
		B.	" rachunkowy	17.880	57	—	—	17.880	57
		C.	" kasowy	7.199	42	—	—	7.199	42
		D.	" techniczny	6.975	—	—	—	6.975	36
		E.	" sanitarny	1.299	36	—	—	1.299	36
		F.	" manipulacyjny	11.058	32	—	—	11.058	32
		Suma ogólna płac urzędników i woźnych .		64.754	29	—	—	64.754	29
		<i>G. Dyurniści.</i>							
		a)	Dla Oddziału rachunkowego: 10 po 1 zł. 50 ct.	8.760	—	—	—	8.760	—
		b)	" " technicznego: 4 " 1 " 50	2.888	50	—	—	2.888	50
		c)	" " konceptowego: 3 " 2 " —	2.190	—	—	—	2.190	—
		d)	" " manipulacyjnego: 1 " 2 " —	5.803	—	—	—	5.803	—
			14 " 1 " —						
		e)	Na zastępstwa urzędników	725	—	—	—	725	—
		Suma płac dyurnistów . .		20.366	50	—	—	20.366	50

wydatki.

Fundusz krajowy.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
3.400	—	3.400	2.400	—	—	—	—	—	
4.000	—	4.000	—	—	1.225	—	—	—	
1.600	—	1.600	850	—	—	—	—	—	
9.000	—	9.000	3.250	—	1.225	—	2.025	—	
1.900	—	1.900	601	—	—	—	—	—	
1.900	—	1.900	601	—	—	—	601	—	
1.400	—	1.400	—	—	—	—	—	—	
1.180	—	1.180	4	—	—	—	—	—	
1.180	—	1.180	—	—	—	—	—	—	
5.460	—	5.460	218	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2.220	—	2.220	160	—	—	—	—	—	
11.440	—	11.440	382	—	—	—	382	—	
20.600	—	20.600	258	—	—	—	—	—	
19.715	—	19.715	1.834	—	—	—	—	—	
7.700	—	7.700	501	—	—	—	—	—	
9.000	—	9.000	2.025	—	—	—	—	—	
1.900	—	1.900	601	—	—	—	—	—	
11.440	—	11.440	382	—	—	—	—	—	
70.355	—	70.355	5.601	—	—	—	5.601	—	
5.475	—	8.760	—	—	—	—	—	—	
3.285	—		—	—	—	—	—	—	
2.190	—	3.650	761	—	—	—	—	—	
1.460	—		—	—	—	—	—	—	
2.190	—	2.190	—	—	—	—	—	—	
730	—	5.841	38	—	—	—	—	—	
5.111	—		—	—	—	—	—	—	
1.000	—	1.000	275	—	—	—	—	—	
21.441	—	21.441	1.074	—	—	—	1.074	—	

Liczba		W y d a t k i.	Wynikłość z roku 1873.						
			zwyczajne		nad- zwyczajne		razem		
ru- bryki	po- zycy								
budżetu									
II.	10	Zasługi.							
		a) 6 stróżów po 180 zł. dodatek na mieszkanie po 24 zł.	995	10	—	—	995	10	
		b) froter	549	88	—	—	549	88	
		Suma zasług	1.544	98	—	—	1.544	98	
II.	11	Emolumenta.							
		a) Dyrektor kancelaryi							
		na fiakra	50	—	—	—	50	—	
		na opał, sześć sagów drzewa po 14 zł. 75 ct.	88	60	—	—	88	60	
		b) Ubranie urzędowe dla odźwiernego i 6 woźnych po 50 zł.	350	—	—	—	350	—	
		Ubranie urzędowe dla portyera	92	32	—	—	92	32	
		c) Opał dla odźwiernego i portyera po 2 sagi drzewa	59	05	—	—	59	05	
		d) Dodatek z powodu drożyzny dla urzędników	11.551	75 1/2	—	—	11.551	75 1/2	
		Suma emolumentów	12.191	72 1/2	—	—	12.191	72 1/2	
	12	Najem pomieszkania.							
		a) Czynnosc za ubikacye na kancelaryę Wydziału krajowego	12.822	06 1/2	—	—	12.822	06 1/2	
		b) Czynnosc za lokal dla rysowników technicznych	108	—	—	—	108	—	
		Suma najmu	12.930	06 1/2	—	—	12.930	06 1/2	
	13	Remuneracye.							
		<i>I. State.</i>							
		a) Dr. Madeyski Marcei, rzecznik prawny za zastępst	1.000	—	—	—	1.000	—	
		b) Kostecki Platon, tłumacz języka ruskiego	300	—	—	—	300	—	
		c) Tłumaczenia z języków obcych	—	—	—	—	—	—	
		d) Prokopowicz odźwierny, dodatek do płacy	120	—	—	—	120	—	
		Razem	1.420	—	—	—	1.420	—	
		<i>II. Niestate.</i>							
		Urzednicy, dyurnisci i sludzy Wydziału krajowego	2.000	—	—	—	2.000	—	
		Suma ogólna remuneracyj	3.420	—	—	—	3.420	—	
	14	Potrzeby kancelaryjne.							
		a) Wydawnictwo rozporządzeń krajowych	6.572	45	—	—	6.572	45	
		b) Sprawienie i odnowienie sprzętów	1.346	55	—	—	1.346	55	
		c) Potrzeby do pisania	1.371	22	—	—	1.371	22	
		d) Papier do druków, druk ksiąg i wzorów	1.995	68	—	—	1.995	68	
		e) Oprawa ksiąg i druków	833	19	—	—	833	19	
		f) Oświetlenie	263	10	—	—	263	10	
		g) Opał	1.113	95	—	—	1.113	95	
		h) Uzupelnienie biblioteki Wydziału krajowego	923	20	—	—	923	20	
		i) Rozmaite	494	31	—	—	494	31	
		Suma potrzeb kancelaryjnych	14.913	65	—	—	14.913	65	
	15	Koszta podróży i dyety.							
		a) Dla urzędników w ogóle	1.819	65	—	—	1.819	65	
		b) „ inspektora szpitali	316	46	—	—	316	46	
		Suma kosztów podróży i dyet	2.136	11	—	—	2.136	11	

wydatki.

Fundusz krajowy.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
1.020	—	1.020	25	—	—	—	—	—	
450	—	450	—	—	100	—	—	—	
1.470	—	1.470	25	—	100	—	—	75	
50	—	50	—	—	—	—	—	—	
90	—	90	1	—	—	—	—	—	
350	—	350	—	—	—	—	—	—	
100	—	100	8	—	—	—	—	—	
60	—	60	1	—	—	—	—	—	
12.293	—	12.298	746	—	—	—	—	—	
12.948	—	12.948	756	—	—	—	756	—	
11.200	—	11.200	—	—	1.622	—	—	—	
2.800	—	2.800	2.692	—	—	—	—	—	
14.000	—	14.000	2.692	—	1.622	—	1.070	—	
2.000	—	2.000	1.000	—	—	—	—	—	
300	—	300	—	—	—	—	—	—	
300	—	300	300	—	—	—	—	—	
120	—	120	—	—	—	—	—	—	
2 720	—	2.720	1.300	—	—	—	1.300	—	
2.000	—	2.000	—	—	—	—	—	—	
4.720	—	4.720	1.300	—	—	—	1.300	—	
5 000	—	5.000	—	—	1.573	—	—	—	
2.000	—	2 000	653	—	—	—	—	—	
1.200	—	1.200	—	—	171	—	—	—	
2.000	—	2.000	4	—	—	—	—	—	
1.000	—	1.000	167	—	—	—	—	—	
250	—	250	—	—	13	—	—	—	
1.000	—	1.000	—	—	114	—	—	—	
600	—	600	—	—	323	—	—	—	
700	—	700	206	—	—	—	—	—	
13.750	—	15.750	1.030	—	2.194	—	—	1.164	
4.000	—	4.000	2.180	—	—	—	—	—	
400	—	400	84	—	—	—	—	—	
4.400	—	4.400	2.264	—	—	—	2.264	—	

Liczba		W y d a t k i.	Wynikłość z roku 1873.				
ru- bryki	po- zycy		zwyczajne	nad- zwyczajne	r a z e m		
budżetu							
II.	16	Pensye i zaopatrzenia.					
		a) Mochnacka Eleonora	280	—	—	280	—
		b) Jankowska Karolina	400	—	—	400	—
		c) Pawulski Jan	1.300	—	—	1.300	—
		d) Wagilewiczowa Amelia	200	—	—	200	—
		e) Klimowscy, sieroty	—	87	—	—	87
		f) Madeyski Wojciech	1.200	—	—	1.200	—
		g) Tarczyński Józef	1.200	—	—	1.200	—
		h) Karatnicka Izydora	600	—	—	600	—
		Suma pensyj i zaopatrzeń	5.180	87	—	5.180	87
	17	Dary z łaski.					
		a) Bojarskie, sieroty	400	—	—	400	—
		b) Rzepińska, Ludwika Franciszka	120	—	—	120	—
		c) Nowakowskie, sieroty	400	—	—	400	—
		d) Rudnicki Michał	162	50	—	162	50
		e) Tomaszewska Marya	100	—	—	100	—
		Suma darów z łaski	1.182	50	—	1.182	50
		Sumaryczne zestawienie rubryki II.					
		Płace urzędników i woźnych	64.754	29	—	64.754	29
		Dyurniści	20.366	50	—	20.366	50
		Zasługi	1.544	98	—	1.544	98
		Emolumenta	12.191	72 ^{1/2}	—	12.191	72 ^{1/2}
		Najem pomieszkania	12.930	06 ^{1/2}	—	12.930	06 ^{1/2}
		Remuneracye	3.420	—	—	3.420	—
		Potrzeby kancelaryjne	14.913	65	—	14.913	65
		Koszta podróży i diety	2.136	11	—	2.136	11
		Pensye i zaopatrzenia	5.180	87	—	5.180	87
		Dary z łaski	1.182	50	—	1.182	50
		Suma ogólna rubryki II.	138.620	69	—	138.620	69
III.	18	Koszta leczenia ubogich chorych.					
		A. W szpitalach powszechnych w Galicyi:					
		1) W Biale 1.612 zł. — ct.					
		2) „ Bochni 2.627 „ 82 „					
		3) „ Brodach 1.767 „ 76 „					
		4) „ Brzeżanach 1.841 „ 70 „					
		5) „ Drohobyczu 1.624 „ 79 ^{1/2} „					
		6) „ Jaśle 2.563 „ 13 ^{1/2} „					
		7) „ Kołomyi 5.130 „ 65 „					
		8) „ Krakowie					
		(ś. Łazarza) 22.264 „ 03 „					
		9) „ (ś. Ducha) 16.561 „ 05 „					
		10) „ Kłenka 3.539 „ 43 „					
		Do przeniesienia 59.532 „ 37 „					

wydatki.

Fundusz krajowy.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7 Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
280	—	280	—	—	—	—	—	—	
400	—	400	—	—	—	—	—	—	
1 300	—	1.300	—	—	—	—	—	—	
200	—	200	—	—	—	—	—	—	
1	—	1	—	—	—	—	—	—	
1.200	—	1.200	—	—	—	—	—	—	
1.200	—	1.200	—	—	—	—	—	—	
600	—	600	—	—	—	—	—	—	
5.181	—	5.181	—	—	—	—	—	—	
210	—	210	—	—	190	—	—	—	
120	—	120	—	—	—	—	—	—	
400	—	400	—	—	—	—	—	—	
150	—	150	—	—	13	—	—	—	
100	—	100	—	—	—	—	—	—	
980	—	980	—	—	203	—	—	203	
70.355	—	70.355	5.601	—	—	—	—	—	
21.441	—	21.441	1.074	—	—	—	—	—	
1.470	—	1.470	—	—	75	—	—	—	
12.948	—	12.948	756	—	—	—	—	—	
14.000	—	14.000	1.070	—	—	—	—	—	
4.720	—	4.720	1.300	—	—	—	—	—	
13.750	—	13.750	—	—	1.164	—	—	—	
4.400	—	4.400	2.264	—	—	—	—	—	
5.181	—	5.181	—	—	—	—	—	—	
980	—	980	—	—	202	—	—	—	
149.245	—	149.245	12.065	—	1.441	—	10.624	—	

Fundusz krajowy.

Część I.

Liczba		W y d a t k i.	Wynikłość z roku 1873.		
			zwyczajne	nad- zwyczajne	razem
ru- bryki	po- zycy	budżetu			
III.	18		Z przeniesienia 59.532 „ 37 „		
		11) We Lwowie 17.840 „ 95 ¹ / ₂ „			
		12) „ Przemysłu 2.536 „ 36 ¹ / ₂ „			
		13) „ Podhajcach (Staremiasto) 402 „ 20 „			
		14) „ Rzeszowie 3.136 „ 31 ¹ / ₂ „			
		15) „ Samborze 1.785 „ 61 ¹ / ₂ „			
		16) „ Sanoku 1.538 „ 62 ¹ / ₂ „			
		17) „ Sączu 2.121 „ 41 „			
		18) „ Śniatynie 367 „ 29 „			
		19) „ Stanisławowie 6.405 „ 66 ¹ / ₂ „			
		20) „ Stryju 2.740 „ 96 „			
		21) „ Tarnopolu 4.659 „ 44 ¹ / ₂ „			
		22) „ Tarnowie 4.026 „ 24 „			
		23) „ Wadowicach 739 „ 12 „			
		24) „ Zaleszczykach 500 „ 89 „			
		25) „ Złoczowie 2.903 „ 72 ¹ / ₂ „			
		26) „ Żółkwi 1.732 „ 38 „ 112.969 zł.57 c.			
		<i>B. W szpitalach wojskowych i zagranicznych.</i>			
		a) W Austrii Niższej 15.335 „ 42 c.			
		b) „ „ Wyzszej — „ — „			
		c) „ Bukowinie 4.248 „ 48 ¹ / ₂ „			
		d) „ Czechach 2.010 „ 17 „			
		e) „ Dalmacyi 8 „ 88 „			
		f) „ Iliryi — „ — „			
		g) „ Karyntyi — „ — „			
		h) „ Kroacyi (Slawonii) 81 „ 41 ¹ / ₂ „			
		i) „ Morawie 683 „ 56 ¹ / ₂ „			
		k) „ Pograniczu wojskowem 60 „ 53 „			
		l) „ Szlasku 376 „ 30 „			
		m) „ Siedmiogrodzie 188 „ 79 „			
		n) „ Solnogrodzie (Salzburg) 89 „ 11 „			
		o) „ Styryi 255 „ 09 „			
		p) „ Tryeście 35 „ 93 „			
		q) „ Tyrolu — „ — „			
		r) „ Węgrzech 3.675 „ 88 ¹ / ₂ „			
		s) „ Stambule 65 „ 43 „			
		t) „ Szpitalach wojskowych 936 „ 25 ¹ / ₂ „			
		Suma wydatków dla wszystkich szpitali 141.020 „ 82 ¹ / ₂ „			
		u) Koszta zaliczkowo asygnowane, a następnie na fundusz przyjęte, tudzież zwroty nadpłat 159 „ 93 „			
		razem 141.180 „ 75 ¹ / ₂ „			
		Po odtrąceniu zwrotów (patrz alegat lit. B.) 3.143 „ 35 „	138.037	40 ¹ / ₂	—
		x) Remuneracja farmaceuty za sprawdzenie recept 550 „ 47 „			
		Po odtrąceniu zwrotów (lit. B.) 329 „ 05 „	221	42	138.258 82 ¹ / ₂

wydatki.

Fundusz krajowy.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
207.500	—	207.500	69.241	—	—	—	69.241	—	

wydatki.

Fundusz krajowy.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	r a z e m	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
126	—	126	—	—	—	—	—	—	
21.200	—	21.200	—	—	4.010	—	—	—	
21.326	—	21.326	—	—	4.010	—	—	4.010	
20.000	—	20.000	—	—	12.477	—	—	—	
10.000	—	10.000	3.435	—	—	—	—	—	
30.000	—	30.000	3.435	—	12.477	—	—	9.042	
840	—	840	642	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	400	—	—	—	
5.424	—	5.424	—	—	—	—	—	—	
158	—	158	—	—	242	—	—	—	
6.422	—	6.422	642	—	642	—	—	—	
460	—	460	—	—	—	—	—	—	
1.000	—	1.000	—	—	—	—	—	—	
18.000	—	18.000	—	—	2.080	—	—	—	
500	—	500	—	—	—	—	—	—	
19.960	—	19.960	—	—	2.080	—	—	2.080	

wydatki.

Fundusz krajowy.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
5.000	—	5.000	—	—	—	—	—	—	
5.000	—	5.000	—	—	—	—	—	—	
1.000	—	1.000	—	—	—	—	—	—	
1.000	—	1.000	—	—	—	—	—	—	
12.000	—	12.000	—	—	—	—	—	—	
1.500	—	1.500	—	—	750	—	—	—	
500	—	500	—	—	—	—	—	—	
1.000	—	1.000	—	—	—	—	—	—	
5.000	—	5.000	—	—	—	—	—	—	
4.200	—	4.200	—	—	—	—	—	—	
3.000	—	3.000	—	—	—	—	—	—	
1.000	—	1.000	—	—	—	—	—	—	
800	—	800	—	—	—	—	—	—	
7.200	—	7.200	—	—	—	—	—	—	
150.000	—	150.000	—	—	—	—	—	—	
800	—	800	—	—	—	—	—	—	
400	—	400	—	—	—	—	—	—	
400	—	400	—	—	—	—	—	—	
8.000	—	8.000	—	—	—	—	—	—	
300	—	300	—	—	—	—	—	—	
3.000	—	3.000	—	—	—	—	—	—	
7.000	—	7.000	—	—	—	—	—	—	
5.000	—	5.000	—	—	—	—	—	—	
1.000	—	1.000	—	—	—	—	—	—	
5.000	—	5.000	—	—	—	—	—	—	
2.000	—	2.000	77	—	—	—	—	—	
8.000	—	8.000	—	—	—	—	—	—	
3.000	—	3.000	—	—	—	—	—	—	
2.500	—	2.500	—	—	—	—	—	—	
220.600	—	220.600	77	—	750	—	—	673	
19.960	—	19.960	—	—	2.080	—	—	2.080	
12.000	—	12.000	—	—	—	—	—	—	
220.600	—	220.600	77	—	750	—	—	673	
252.560	—	252.560	77	—	2.830	—	—	2.753	

Fundusz krajowy.

Część I.

Liczba		Wynikłość z roku 1873.						
ru- bryki	po- zycyi	W y d a t k i.		zwyczajne	nad- zwyczajne	r a z e m		
budżetu								
VIII		Utrzymanie pomników historycznych.						
46		Odnowienie „Sukiennic“ w Krakowie	—	—	5.000	—	5.000	—
47		Restauracya pomników w ogóle	1.000	—	—	—	1.000	—
48		Badanie i ocalanie zabytków historycznych, pi- śmiennych i archeologicznych:						
		a) Akademia nauk w Krakowie	—	—	—	—	—	—
		b) Zakład narodowy Imienia Ossolińskich	—	—	—	—	—	—
		Odbudowanie kościoła OO. Franciszkanów w Kro- śnie i ocalenie tamże pomników narodowych	2.000	—	—	—	2.000	—
		Suma rubryki VIII.	3.000	—	5.000	—	8.000	—
IX. ⁶⁵ / ₆₅		Kwaterunkowe żandarmeryi						
		Ryczałt na pokrycie wydatków ogólnych	40.554	—	—	—	40.554	—
		Urządzenie koszar, podwyższenie czynszów najmu i sprawienie sprzętów dla nowych poste- runków	15.202	75 ¹ / ₂	—	—	15.202	75 ¹ / ₂
		Pokrycie przekroczonego kredytu z roku 1872.	13.696	91	—	—	13.696	91
		Suma rubryki IX.	69.453	66 ¹ / ₂	—	—	69.453	66 ¹ / ₂
X.		Drogi krajowe.						
		<i>A. Koszta zarządu.</i>						
66		Płace urzędników i sług:						
		a) Inżynierowie	8.503	27 ¹ / ₂	—	—	—	—
		b) Konduktorowie	15.759	38	—	—	—	—
		c) Drożnicy	28.289	08 ¹ / ₂	—	—	—	—
		d) Dyurniści	3.630	10	—	—	56.181	84
67		Ryczałty:						
		a) Kosztów podróży na cbowiązkowe zwie- dzanie dróg:						
		Inżynierom	3.430	51 ¹ / ₂	—	—	—	—
		Konduktorom	3.664	03	—	—	7.094	54 ¹ / ₂
		b) Kosztów kancelaryjnych:						
		Inżynierom	319	—	—	—	—	—
		Konduktorom	546	74 ¹ / ₂	—	—	865	74 ¹ / ₂
		c) Na umieszczenie biur:						
		2 inżynierom (we Lwowie i w Krakowie)	489	—	—	—	489	—
		5 „ na prowincyi	—	—	—	—	—	—
68		Remuneracye	3.250	50	—	—	3.250	50
69		Sprawienie, uzupełnienie i naprawa instrumentów, wzorów i naczyń dla Oddziału technicznego, inżynierów i konduktorów	2.037	39	—	—	2.037	39
70		Koszta podróży dla inżynierów, delegatów, inspek- torów i komisij nadzwyczajnych	2.693	24	—	—	2.693	24
71		Nadzwyczajne wydatki administracyjne, tudzież Wydziałom powiatowym, zwroty kosztów kancelaryjnych.	10.446	17 ¹ / ₂	—	—	10.446	17 ¹ / ₂
72		Na roboty przygotowawcze	9.736	93	—	—	9.736	93
		Suma kosztów zarządu	92.795	36 ¹ / ₂	—	—	92.795	36 ¹ / ₂

wydatki.

Fundusz krajowy.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwy- czajne	nad- zwyczajne	r a z e m	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwy- czajne	nadzw- yczajne	zwy- czajne	nadzw- yczajne	korzy- stniejszą	niekorzy- stniejszą	
—	5.000	5.000	—	—	—	—	—	—	
1.000	—	1.000	—	—	—	—	—	—	
250	—	250	250	—	—	—	—	—	
250	—	250	250	—	—	—	—	—	
2.000	—	2.000	—	—	—	—	—	—	
3.500	5.000	8.500	500	—	—	—	500	—	
40.554	—	40.554	—	—	—	—	—	—	
6.000	—	6.000	—	—	9.203	—	—	—	
13.886	—	13.886	189	—	—	—	—	—	
60.440	—	60.440	189	—	9.203	—	—	9.014	
9.600	—	—	—	—	—	—	—	—	
15.500	—	—	—	—	—	—	—	—	
36.000	—	—	—	—	—	—	—	—	
3.650	—	64.750	8 568	—	—	—	—	—	
3.500	—	—	—	—	—	—	—	—	
4.500	—	8.000	905	—	—	—	—	—	
336	—	—	—	—	—	—	—	—	
560	—	896	30	—	—	—	—	—	
500	—	500	11	—	—	—	—	—	
3.000	—	3.000	—	—	250	—	—	—	
6.000	—	6.000	3.963	—	—	—	—	—	
4.000	—	4.000	1.307	—	—	—	—	—	
7.004	—	7.004	—	—	3.442	—	—	—	
20.000	—	20.000	10.263	—	—	—	—	—	
114.150	—	114.150	25.047	—	3.692	—	21.355	—	

Liczba		W y d a t k i.	Wynikłość z roku 1873.					
ru- bryki	po- zyczy		zwyyczajne		nad- zwyyczajne		r a z e m	
budżetu								
X.		<i>B. Nowe budowy dróg.</i>						
	73	Dębicko-Nadbrzeziańsko-Tarnobrzaska	—	—	67.678	87	67.678	87
	74	Tarnów-Niedzicka	—	—	51.589	79	51.589	79
	75	Śniatyn-Zalucze	—	—	7.736	75 ^{1/2}	7.736	75 ^{1/2}
	76	Most w Szczawnicy	—	—	7.408	53 ^{1/2}	7.408	53 ^{1/2}
		Suma budowy nowych dróg	—	—	134.413	95	134.413	95
		<i>C. Utrzymanie dróg.</i>						
	77	Prusko-Szląska	5.233	85	—	—	5.233	85
	78	Kraków-Barańska	19.080	33	—	—	19.080	33
	79	Czyżyny-Cło (Lubelska)	5.285	—	—	—	5.285	—
	80	Słotwina-Brzesko-Sandecka	24.699	33 ^{1/2}	—	—	24.699	33 ^{1/2}
	81	Dębicko-Nadbrzeziańska	936	07	—	—	936	07
	82	Czorsztyn-Nowy targ-Zaborniańska	12.610	69	—	—	12.610	69
	83	Krościenko-Szczawnicka	492	—	—	—	492	—
	84	Tarnów-Sącz-Niedzicka	20.811	56 ^{1/2}	—	—	20.811	56 ^{1/2}
	85	Mszanka-Gorlice-Konieczniańska	10.596	40 ^{1/2}	—	—	10.596	40 ^{1/2}
	86	Sanok-Przemyska	27.773	24 ^{1/2}	—	—	27.773	24 ^{1/2}
	87	Sanok-Rzeszowska	26.976	52	—	—	26.976	52
	88	Bełzec-Jarosławska	34.257	37	—	—	34.257	37
	89	Sędziszowska	150	—	—	—	150	—
	90	Zimnowoda-Hoszańska	7.206	08	—	—	7.206	08
	91	Żółkiew-Mosteńska	17.525	14	—	—	17.525	14
	92	Lwowsko-Rohatyńska	11.825	43 ^{1/2}	—	—	11.825	43 ^{1/2}
	93	Stanisławów-Bursztyńska	7.777	81	—	—	7.777	81
	94	Sielec-Zaleszczycka	34.178	15 ^{1/2}	—	—	34.178	15 ^{1/2}
	95	Śniatyn-Horodeńska	4.116	49	—	—	4.116	49
	96	Tyśmienica-Kołomyjska	8.065	47 ^{1/2}	—	—	8.065	47 ^{1/2}
	97	Brzeżany-Złoczowska	8.802	44	—	—	8.802	44
	98	Brzeżany-Podwołoczyska	23.494	28	—	—	23.494	28
	99	Strusów-Buczacka	7.458	56	—	—	7.458	56
	100	Czortków-Monasterzyska	16.406	88 ^{1/2}	—	—	16.406	88 ^{1/2}
	101	Tłuste-Buczacka	15.046	53	—	—	15.046	53
	102	Husiatyn-Kopyczyniecka	8.301	—	—	—	8.301	—
	103	Skala-Czortkowska	6.855	67 ^{1/2}	—	—	6.855	67 ^{1/2}
	104	Skala-Zaleszczycka	19.639	89 ^{1/2}	—	—	19.639	89 ^{1/2}
	105	Borszczów-Okopy-Mielnicka	6.398	13	—	—	6.398	13
	106	Iwanie-Mosorowska	4.927	10	—	—	4.927	10
		Suma utrzymania dróg	396.927	46	—	—	396.927	46
	107	Zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych w ogóle	76.558	09	—	—	76.558	09
		Sumaryczne zestawienie rubryki X.						
		A) Koszta zarządu	92.795	36 ^{1/2}	—	—	92.795	36 ^{1/2}
		B) Nowe budowy dróg	—	—	134.413	95	134.413	95
		C) Utrzymanie dróg	396.927	46	—	—	396.927	46
		D) Zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych	76.558	09	—	—	76.558	09
		Suma ogólna rubryki X.	566.280	91 ^{1/2}	134.413	95	700.694	86 ^{1/2}

wydatki.

Fundusz krajowy.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwyczajne	nad- zwyczajne	r a z e m	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwy- czajne	nadzw- yczajne	zwy- czajne	nadzw- yczajne	korzy- stniejszą	niekorzy- stniejszą	
—	80.000	80.000	—	12.321	—	—	—	—	
—	30.000	30.000	—	—	—	21.590	—	—	
—	15.000	15.000	—	7.263	—	—	—	—	
—	20.000	20.000	—	12.592	—	—	—	—	
—	145.000	145.000	—	32.176	—	21.590	10.586	—	
18.467	—	18.467	13.233	—	—	—	—	—	
4.936	—	4.936	—	—	14.144	—	—	—	
4.384	—	4.384	—	—	901	—	—	—	
15.122	—	15.122	—	—	9.577	—	—	—	
23.083	—	23.083	22.147	—	—	—	—	—	
13.893	—	13.893	1.282	—	—	—	—	—	
1.964	—	1.964	1.472	—	—	—	—	—	
27.215	—	27.215	6.403	—	—	—	—	—	
9.426	—	9.426	—	—	1.170	—	—	—	
22.636	—	22.636	—	—	5.137	—	—	—	
16.104	—	16.104	—	—	10.873	—	—	—	
24.718	—	24.718	—	—	9.539	—	—	—	
193	—	193	43	—	—	—	—	—	
10.676	—	10.676	3.470	—	—	—	—	—	
8.506	—	8.506	—	—	9.019	—	—	—	
22.693	—	22.693	10.868	—	—	—	—	—	
13.223	—	13.223	5.445	—	—	—	—	—	
31.171	—	31.171	—	—	3.007	—	—	—	
8.977	—	8.977	4.860	—	—	—	—	—	
15.753	—	15.753	7.688	—	—	—	—	—	
13.395	—	13.395	4.592	—	—	—	—	—	
32.201	—	32.201	8.707	—	—	—	—	—	
14.405	—	14.405	6.946	—	—	—	—	—	
15.812	—	15.812	—	—	595	—	—	—	
12.820	—	12.820	—	—	2.227	—	—	—	
8.301	—	8.301	—	—	—	—	—	—	
11.839	—	11.839	4.983	—	—	—	—	—	
18.096	—	18.096	—	—	1.544	—	—	—	
13.209	—	13.209	6.811	—	—	—	—	—	
3.632	—	3.632	—	—	1.295	—	—	—	
436.850	—	436.850	108.950	—	69.028	—	40.273	—	
60.000	—	60.000	—	—	16.558	—	—	16.558	
114.150	—	114.150	25.047	—	3.692	—	21.355	—	
—	145.000	145.000	—	32.176	—	21.590	10.586	—	
436.850	—	436.850	108.950	—	69.028	—	39.922	—	
60.000	—	60.000	—	—	15.558	—	—	16.558	
611.000	145.000	756.000	133.997	32.176	89.278	21.590	71.863	16.558	
							55.305		

LW. 14.891/1874.
Uchwała Wydziału krajowego z dnia 27 Lipca 1874. wydatki dla drogi Wędrziskiej i Kolbuszowskiej, które miały być pokryte z pożyczki zaciągniętej z mającej, przeniesiono na rubrykę X.

Liczba		W y d a t k i.	Wynikłość z roku 1873.				
ru- bryki	po- zyty		zwyczajne	nad- zwyczajne	razem		
budżetu							
XI.		Dotacje dla zakładów krajowych.					
108		Szpital powszechny we Lwowie :					
		a) Oddział chorych	76.795	—	—	76.795	—
		b) „ położnic	13.212	91	—	13.212	91
		c) „ obłąkanych	60.248	—	—	60.248	—
109		Zakład podrzutków we Lwowie	40.299	80	—	40.299	80
110		Szpital św. Łazarza w Krakowie :					
		Oddział położnic i podrzutków . .	26.189	19	—	26.189	19
111		Szpital św. Ducha w Krakowie :					
		a) Oddział obłąkanych	7.929	29	—	7.929	29
		b) „ syfilitycznych	11.445	21	—	11.445	21
		Na pokrycie niedoboru szpitalu lwowskiego za rok 1871. i 1872.	24.000	—	—	24.000	—
		Suma rubryki XI.	260.119	40	—	260.119	40

wydatki.

Fundusz krajowy.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem :						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	r a z e m	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w o g ó l e		
			zwy- czajne	nadzw- yczajne	zwy- czajne	nadzw- yczajne	korzy- stniejszą	niekorzy- stniejszą	
76.795	—	76.759	—	—	—	—	—	—	
12.251	—	12.251	—	—	962	—	—	—	
58.416	—	58.416	—	—	1.832	—	—	—	
54.995	—	54.995	14.695	—	—	—	—	—	
29.033	—	29.038	2.849	—	—	—	—	—	
2.535	—	5.535	—	—	5.394	—	—	—	
563	—	563	—	—	10.882	—	—	—	
24.000	—	24.000	—	—	—	—	—	—	
258.593	—	258.593	17.544	—	19.070	—	—	1.526	

Liczba		W y d a t k i.	Wynikłość z roku 1873.		
ru- bryki	po- zyeyi		zwyczajne	nad- zwyczajne	razem
budżetu					
XII.		Rozmaite wydatki.			
	112	<i>Do rozporządzalności Wydziału krajowego:</i>			
		1. Akademików wiedeńskich stowarzyszenie, na pielęgnowanie chorych	200	—	
		2. Bieliński Dr. za 100 egzemplarzy ekonomii społecznej	600	—	
		3. Chocholausek Tomasz, na zwiedzenie zakładów wiedeńskich i wystawy	150	—	
		4. Cesarza Franciszka Józefa I. fundacya stypendyjna	2.000	—	
		5. Czernichowska szkoła, jednorazowa subwencya	5.000	—	
		6. Dodatek drożyzny dla dyurnistów Wydziału krajowego	3.574	95	
		7. Druk dziełka „Stan szpitali powszechnych“ przez Dr. Sawickiego	193	75	
		8. Dobiński Dr. Włodzimierz, sekundaryusz szpitali krakowskich, zaliczka na płacę	200	—	
		9. Kisielewski Aleksander, redaktor „Opiekuna dzieci“, jednorazowy zasiłek	300	—	
		10. Kisielewski Eugeniusz, chemik, zasiłek na pobyt za granicą dla ukończenia studyów	900	—	
		11. Kubicki profesor weterynaryi, za przekład dziełka „Przewodnik kucia koni“	120	—	
		12. Lech Dr. Aleksander, za dostarczoną krowiankę	726	50	
		13. Muzeum przemysłowe we Lwowie, na zakupno przedmiotów z wystawy wiedeńskiej	1.000	60	
		14. Odsetki od pożyczek zaciągniętych chwilowo od innych funduszy krajowych, i eskont od asygnat bankowych	7.655	41 ¹ / ₂	
		15. Ogrodniczo-sadownicze Towarzystwo, na urządzenie wystawy i nagrody	250	—	
		16. Pohowski Stanisław, koszta podróży w sprawach drogowych	17	16	
		17. Ropczyce, Wydział powiatowy, na chleb dla pogorzalców	500	—	
		18. Ropczyce, miasto, za plany do odbudowania	189	58 ¹ / ₂	
		19. Rubryka III. funduszu krajowego, koszta leczenia Maryi i Teodora Sukmanistych	100	30	
		20. Ś. p. Szczęsnowicz Juliusz, zwrot niespłaconej zaliczki na płacę	200	—	
		21. Dr. Strzelecki Henryk, na druk dzieła o gospodarstwie lasowem	300	—	
		22. Tablice redukcyjne miar i wag po odtrąceniu dochodu ze sprzedaży	91	84	
		23. Wajgel Leopold, — zasiłek jednorazowy na wydawnictwo „Przyrodnika“	300	—	
		Do przeniesienia	24.570	10	

Liczba		W y d a t k i.	Wynikłość z roku 1873.		
ru- bryki	po- zycyi		zwyczajne	nad- zwyczajne	r a z e m
budżetu					
XII.		Z przeniesienia	24.570	10	
		24. Włodek Edward, za prowadzenie rachunków dróg krajowych pro praeterito, w powiecie Stanisławowskim	70	—	
		25. Winiarz Edward za 300 egzemplarzy ustaw szkolnych	184	10	
		26. Witowski Hipolit, zasiłek na prace naukowe	120	—	
		27. Zasiłki na zwiedzenie wystawy wiedeńskiej:			
		Baranowski Teofil, asystent techniczny 120 zł.			
		Czaderski Emil, inżynier 200 "			
		Dr. Guinsberg, profesor 200 "			
		Dr. Ilnicki Bazyli, dyrektor gimnazjum 200 "			
		May Andrzej, profesor 200 "			
		Dr. Oskar Fabian, inspektor szkół 200 "			
		Dr. Piłat Tadeusz, profesor 200 "			
		Raciborski Ludwik, nadinżynier Wydziału krajowego 200 "			
		Ruszczyński Aleksander, profesor 200 "			
		Starkel Juliusz, członek krajowej Rady szkolnej 200 "			
		Sawczyński Zygmunt, członek krajowej Rady szkolnej 200 "	2.120		
		28. Zapomogi i wsparcia jednorazowe:			
		Bienkowski, protokolista Wydziału krajowego 100 zł. — ct			
		Baranowski, asystent techniczny 100 " — "			
		Borowicz, dyurnista Wydziału krajowego 30 " — "			
		Ciepielowski, dyurnista Wydziału krajowego 60 " — "			
		Ciołkowski, dyurnista Wydziału krajowego 37 " 80 "			
		Gadziński, ś. p. kancelista Wydziału krajowego 100 " — "			
		Gadzińska, wdowa 160 " — "			
		Krzeczkowski, kancelista Wydziału krajowego 100 " — "			
		Kunisch, kancelista Wydziału krajowego 30 " — "			
		Kamiński, dyurnista Wydziału krajowego 50 " — "			
		Kraczyło, dyurnista Wydziału krajowego 50 " — "			
		Michalczewski, koncepista Wydziału krajowego 150 " — "			
		Nowosad, stróż Wydziału kraj. 15 " — "			
		Orzechowski, adjunkt rachunkowy Wydziału krajowego 60 " — "			
		Do przeniesienia 1.042 zł. 80 ct.	27.064	20	

Fundusz krajowy.

Część I.

Liczba		W y d a t k i.	Wynikłość z roku 1873.						
ru- bryki	po- zycyi		zwyczajne		nad- zwyczajne	r a z e m			
budżetu									
XII.		Z przeniesienia	1.042 zł. 80 ct.	27.064	20				
		Pawulski, archiwista emeryto- wany Wydziału krajowego	100 zł. — ct.						
		Paszkowski, śp. sekretarz Wy- działu krajowego	200 „ — „						
		Prokopowicz, odźwierny Wydzia- łu krajowego	50 „ — „						
		Rudkiewiczowa wdowa po arty- ście dramatycznym	100 „ — „						
		Szczęsnowicza, śp. archiwisty Wydziału krajowego sieroty	400 „ — „						
		Szaszewski, koncepista Wy- działu krajowego	100 „ — „						
		Skarzyński, dyrektor kancelaryi Wydziału krajowego	200 „ — „						
		Stadnicki, praktykant koncep- towy Wydziału krajowego	100 „ — „						
		Salowa, była artystka drama- tyczna	100 „ — „						
		Tarnawski, adjunkt rachunkowy Wydziału krajowego	50 „ — „						
		Tranda, adjunkt rachunkowy Wydziału krajowego	60 „ — „	2.502	80			29.567	—
113		<i>Utrzymanie stupów granicznych</i>		—	—	—	—	—	—
114		<i>Różne nieprzewidziane:</i>							
		1. Stypendya dla uczniów szkoły parobków w Dublanach		300	—	—	—		
		2. Stypendya dla uczniów szkoły Dublańskiej		1.000	—	—	—		
		3. Zasiłek jednorazowy dla gr. kat. księży z dyecezyi chełmskiej		500	—	—	—	1.800	—
		<i>Zasiłek dla Towarzystwa opieki narodowej</i>		1.000	—	—	—	1.000	—
		<i>Pozyczka dla gminy Uwsie</i>		1.250	—	—	—	1.250	—
		<i>Wydatki na szupaśnictwo</i>		5.510	87 1/2	—	—	5.510	87 1/2
		<i>Amortyzacya pożyczki zaciągniętej na budowę domu obłąkanych w Kulparkowie:</i>							
		1. Funduszowi domestykalnemu		5.280	—	—	—		
		2. „ szkoły kucia koni		3.520	—	—	—		
		3. „ kultury krajowej		3.200	—	—	—	12.000	—
		Suma rubryki XII.		51.127	87 1/2	—	—	51.127	87 1/2

wydatki.

Fundusz krajowy.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
30.000	—	30.000	433	—	—	—	—	—	
300	—	300	300	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3.000	—	3.000	1.200	—	—	—	—	—	
1.000	—	1.000	—	—	—	—	—	—	
1.250	—	1.250	—	—	—	—	—	—	
20.000	—	20.000	14.489	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
12.000	—	12.000	—	—	—	—	—	—	
67.550	—	67.550	16.422	—	—	—	16.422	—	

Część II.

D o c h o d y.

Liczba	Dochody	Wynikłość z roku 1873.					
		zwyczajne		nadzwyczajne		razem	
ru- bryki budżetu	po- zycyi						
I.	Z odnajmu ubikacyj sejmowych	1.278	33	—	—	1.278	33
II.	Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych	—	—	—	—	—	—
III.	Dochód z myt na drogach krajowych, a to w następujących stacyach:						
1	Babice i Przeginia Duchowna	1.365	—	—	—	—	—
2	Bieńczyce	1.944	95	—	—	—	—
3	Brzeźnica	2.105	—	—	—	—	—
4	Bircza	1.866	—	—	—	—	—
5	Bohutyn i Rozhadów	2.248	80	—	—	—	—
6	Brzeżany, Kozowa i Horodyszcze	10.276	—	—	—	—	—
7	Buczacz	8.505	—	—	—	—	—
8	Biała karczma	547	90	—	—	—	—
9	Białokiernica	935	50	—	—	—	—
10	Borszczów	540	—	—	—	—	—
11	Cieszanów, Belzec, Plazów, Oleszyce i Wulka Zapałowska	10.300	—	—	—	—	—
12	Czortków, Dżuryn i Koszylowce	2.346	16	—	—	—	—
13	Dąbie	984	68	—	—	—	—
14	Dębno	1.125	—	—	—	—	—
15	Davidów	1.792	11	—	—	—	—
16	Dobropol	1.057	25	—	—	—	—
17	Dawidkowce	362	50	—	—	—	—
18	Gródek	391	38	—	—	—	—
19	Grabownica	3.400	—	—	—	—	—
20	Halicz, Jamnica, Jezupol i Pobereże	7.391	77 1/2	—	—	—	—
21	Iwkowa	—	—	—	—	—	—
22	Iwanie	—	—	—	—	—	—
23	Iwanków	401	11	—	—	—	—
24	Klikuszowa (Obydowa)	770	—	—	—	—	—
25	Konieczna	1.050	50	—	—	—	—
26	Kopyczyńce (Husiatyn)	854	38	—	—	—	—
27	Krogulec	266	70	—	—	—	—
28	Kasperowce, Bedrykowce, Korolówka i Tłuste	2.329	02 1/2	—	—	—	—
29	Kozaczówka i Babińce	777	36	—	—	—	—
30	Łososina i Kurow	1.050	43 1/2	—	—	—	—
31	Mogiła	1.185	68	—	—	—	—
32	Miechocin	—	—	—	—	—	—
33	Most na Sanie	6.154	—	—	—	—	—
34	Mosty Wielkie	68	86 1/2	—	—	—	—
35	Monasterzyska	3.084	—	—	—	—	—
36	Nowy targ (Biały Dunajec)	2.156	97 1/2	—	—	—	—
37	" (Czarny Dunajec)	1.261	—	—	—	—	—
38	Nozdrzec	350	—	—	—	—	—
39	Newistka	860	25	—	—	—	—
40	Niezwiska	934	91 1/2	—	—	—	—
41	Olchowce	239	14 1/2	—	—	—	—
42	Otyniya i Odaje	3.128	70	—	—	—	—
43	Podzagórnia i Chelmek	1.341	21	—	—	—	—
44	Przegorzały	1.700	—	—	—	—	—
45	Pomianowa i Gnojnik	1.819	49	—	—	—	—
	Do przeniesienia	91.268	74 1/2	—	—	—	—

Fundusz krajowy.

Część II.

Liczba		Dochody.	Wynikłość z roku 1873.				
ru- bryki	po- zycyl		zwy- czajne	nad- zwy- czajne		ra- zem	
budżetu							
		Z przeniesienia	91.268	74 ¹ / ₂	—	—	—
46		Przemyśl i Olszany	4.614	60	—	—	—
47		Porzecze i Stawczany	3.165	—	—	—	—
48		Podkamień, Demianów i Zalipie	1.978	50	—	—	—
49		Puhary	940	—	—	—	—
50		Podwołoczyska	6.360	45	—	—	—
51		Rzyszki	2.007	—	—	—	—
52		Rzepechów i Szpilczyn	1.249	73	—	—	—
53		Raszków i Serafince	2.566	74	—	—	—
54		Stary Sącz, Maszkowice i Łękica	4.788	—	—	—	—
55		Strusów	1.175	46	—	—	—
56		Smykowce	2.062	—	—	—	—
57		Szczawnica	95	31	—	—	—
58		Tyrawa Wołoska	397	—	—	—	—
59		Tłumacz i Miłowanie	3.582	90	—	—	—
60		Uście Biskupie	1.340	02	—	—	—
61		Zabelcze	1.835	38	—	—	—
62		Żółkiew, Turynka i Mosty Wielkie (mostowe)	5.526	—	—	—	—
63		Zagrobella	5.154	25	—	—	—
64		Zaleszczyki	2.105	—	—	—	—
		Suma	142.212	08 ¹ / ₂	—	—	—
		Po odtrąceniu wydatków poniesionych z rachunku ogólnego myt	995	22	—	—	—
		Zostaje	141.216	86 ¹ / ₂	—	—	141.216
65		Prowizye zwłoki, kary konwencyonalne i t. p.	463	72 ¹ / ₂	—	—	463
66		Kary za przestępstwa drogowe	119	88 ¹ / ₂	—	—	119
		Suma rubryki III.	141.800	47 ¹ / ₂	—	—	141.000
IV.		Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych	—	—	—	—	—
V.		Zapas kasowy z roku 1872.	217.108	83	—	—	217.108
VI.		Dodatki do podatków (po 30 centów)	1,895.199	26 ¹ / ₂	—	—	1,895.199
VII.		Rozmaite dochody:					
		a) Zwrot od rubryki IX. (kwaterunkowe żandar- meryi) za pokryte przekroczenie w r. 1872	13.696	91	—	—	—
		b) Od klasztoru Benedyktynek w Przemyślu, częściowy zwrot pożyczki udzielonej w r. 1873 w kwocie 8.000 zł.	250	—	—	—	—
		c) Od gminy Dobczyce 6 ^o / _o od reszty zaliczki udzielonej z funduszu krajowego na budowę mostu na Rabie	54	—	—	—	—
		d) Ze sprzedaży aktów wyszkartowanych	279	—	—	—	—
		e) Rozmaite pomniejsze dochody	145	49 ¹ / ₂	—	—	14.425
		Suma rubryki VII.	14.425	40 ¹ / ₂	—	—	14.425

No.	Description	Particulars		Total	
		Debit	Credit	Debit	Credit
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Szpital główny we Lwowie.

Oddział chorych.

Zamknięcie rachunku

za rok 1873.

Szpital główny we Lwowie.

Liczba		S u m a r y u s z	Wynikłość z roku 1873.					
ru- bryki	po- zycyi		zwyyczajne		nad- zwyyczajne	r a z e m		
budżetu								
W y d a t k i.								
I.		Płace urzędników, lekarzy i sług	30.157	87	—	—	30.157	87
II.		Odstawne	58	39	—	—	58	39
III.		Adjuta	1.661	43	—	—	1.661	43
IV.		Substytucye	296	74	—	—	296	74
V.		Dyurny	1.350	76	—	—	1.350	76
VI.		Pensye	2.919	11	—	—	2.919	11
VII.		Zaopatrzenia i dary z łaski	204	68	—	—	204	68
VIII.		Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	—	—	—	—	—	—
IX.		Emolumenta	1.180	21	—	—	1.180	21
X.		Wydatki kapliczne	263	30	—	—	263	30
XI.		Najem pomieszkania	10.585	83	—	—	10.585	83
XII.		Potrzeby kancelaryjne	751	71 1/2	—	—	751	71 1/2
XIII.		Remuneracye i zapomogi	794	07	—	—	794	07
XIV.		Koszta gospodarcze	84.040	97 1/2	—	—	84.040	97 1/2
XV.		Zwroty kosztów utrzymania chorych	799	—	—	—	799	—
XVI.		Utrzymanie budynków	4.950	77 1/2	—	—	4.950	77 1/2
XVII.		Rozmaite	404	13	—	—	404	13
Suma wydatków rzeczywistych			140.418	98 1/2	—	—	140.418	98 1/2
Oprócz powyższej sumy wydatków . 140.418 zł. 98 1/2 ct. wykazano :								
a) W dołączonym pod lit. B. rachunku rubryk przenośnych (zobojetniających się) wydatki w kwocie . 218.921 „ 62 1/2 „								
Ogólna suma wydatków . 359.340 zł. 61 „								
b) W ogólnym rachunku obrotów za rok 1873. zapas ostateczny depozytów . . . 5.952 „ 54 1/2 „								
Razem . 365.293 zł. 15 1/2 ct.								
D o c h o d y.								
I.		Odsetki od kapitałów	—	—	—	—	—	—
II.		Zapisy i legaty	6.861	70	—	—	6.861	70
III.		Dochód z realności	641	—	—	—	641	—
IV.		Dodatki	20.682	27	—	—	20.682	27
V.		Zwroty kosztów leczenia	45.899	78	—	—	45.899	78
VI.		Rozmaite	420	83	—	—	420	83
VII.		Dotacye	100.795	—	—	—	100.795	—
Suma dochodów rzeczywistych			175.300	58	—	—	175.300	58
Oprócz powyższej sumy dochodów . 175.300 zł. 58 ct. wykazano w dołączonym rachunku rubryk przenośnych (zobojetniających się) dochody w kwocie . 182.620 „ 33 1/2 „								
Ogólna suma dochodów . 357.920 zł. 91 1/2 „								
Zapasy początkowy wedle zamknięcia rachunku za rok 1872. w depozytach 7.372 „ 24 „								
Razem jak wyżej . 365 293 zł. 15 1/2 ct.								

Wydatki.

Szpital główny we Lwowie.

Liczba		Wydatki.	Wynikłość z roku 1873.						
			zwyczajne		nadzwyczajne		razem		
ru- bryki	po- zycei								
budżetu									
I.		Płace urzędników, lekarzy i służ.							
1		Dyrektor Dr. Głowacki Bolesław	788	59	—	—	788	59	
2		Zarządca Malinowski Erazm	1.000	81	—	—	1.000	81	
3		Kasyer Dyszkiewicz Władysław	834	—	—	—	834	—	
4		Rachmistrz Grabowicz Piotr	625	50	—	—	625	50	
5		Pisarz Swoboda Robert	510	31	—	—	510	31	
6		„ Jezierski Eustachy	425	69	—	—	425	69	
7		Maszynista Bujno Antoni	66	73	—	—	66	73	
8		Woźny Kazurkiewicz i Piro	313	94	—	—	313	94	
9		Odźwierny Piro i Kukawski	295	50	—	—	295	50	
10		Siostry Miłosierdzia	1.455	20	—	—	1.455	20	
11		Kapelan Tworowski Franciszek	251	26	—	—	251	26	
12		„ Sembratowicz Julian	166	80	—	—	166	80	
13		Posługacze, służba domu wraz z żywnością	12.439	50	—	—	12.439	50	
14		Prymaryusz Dr. Widman Oskar	1.200	—	—	—	1.200	—	
15		„ Dr. Mołędziński Józef	1.200	—	—	—	1.200	—	
16		„ Dr. Rożański Józef	1.200	—	—	—	1.200	—	
17		„ Dr. Głowacki i Dr. Chądzyński	1.000	—	—	—	1.000	—	
18		„ Dr. Hawranek	630	—	—	—	630	—	
19		Profesor Dr. Nagel i Dr. Weigel	735	—	—	—	735	—	
20		„ Dr. Finger Józef	630	—	—	—	630	—	
21		Prosektor Dr. Merczyński i Dr. Feigel	995	19	—	—	995	19	
22		Chemik patologiczny Dr. Zuliński Tadeusz	667	20	—	—	667	20	
23		Sekundaryusz Dr. Merczyński Emil	521	66	—	—	521	66	
24		„ Dr. Knihiniecki Klemens	600	—	—	—	600	—	
25		„ Dr. Wolek Wojciech	600	—	—	—	600	—	
26		„ Dr. Kilarski Józef	600	—	—	—	600	—	
27		„ Dr. Sawicki, Rojecki, Bogdański	404	99	—	—	404	99	
28		Dodatek drożyny dla akuszerki, dozorczy i odźwier- nego obłąkanych	—	—	—	—	—	—	
Suma rubryki I.			30.157	87	—	—	30.157	87	
II.		Odstawne.							
29		Graas Maciej	58	39	—	—	58	39	
III.		Adjuta.							
30		Asystent Dr. Smitowski Mieczysław	300	—	—	—	300	—	
31		„ Dr. Szeparowicz Jan	300	—	—	—	300	—	
32		Praktykant Dr. Bogdański i Dr. Mehrer	421	07	—	—	421	07	
33		„ Dr. Rojecki, Dr. Decykiewicz i Dr. Tittel	309	49	—	—	309	49	
34		„ Dr. Kromer	330	87	—	—	330	87	
Suma rubryki III.			1.661	43	—	—	1.661	43	
IV.		Substytucye.							
35		Za rozmaite zastępstwa	296	74	—	—	296	74	

Oddział chorych.

Wydatki.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7 Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
1.334	—	1.334	545	—	—	—	—	—	
1.034	—	1.034	33	—	—	—	—	—	
867	—	867	33	—	—	—	—	—	
650	—	650	25	—	—	—	—	—	
542	—	542	32	—	—	—	—	—	
542	—	542	116	—	—	—	—	—	
520	—	520	453	—	—	—	—	—	
325	—	325	11	—	—	—	—	—	
$\frac{1}{2}$	—	$\frac{1}{2}$	—	—	—	—	—	—	
287	—	287	—	—	8	—	—	—	
2.335	—	2.335	880	—	—	—	—	—	
500	—	500	249	—	—	—	—	—	
500	—	500	333	—	—	—	—	—	
10.900	—	10.900	—	—	1.540	—	—	—	
1.200	—	1.200	—	—	—	—	—	—	
1.200	—	1.200	—	—	—	—	—	—	
1.200	—	1.200	—	—	—	—	—	—	
1.200	—	1.200	200	—	—	—	—	—	
1.200	—	1.200	570	—	—	—	—	—	
630	—	630	—	—	105	—	—	—	
630	—	630	—	—	—	—	—	—	
1.000	—	1.000	5	—	—	—	—	—	
667	—	667	—	—	—	—	—	—	
600	—	600	78	—	—	—	—	—	
600	—	600	—	—	—	—	—	—	
600	—	600	—	—	—	—	—	—	
600	—	600	—	—	—	—	—	—	
600	—	600	195	—	—	—	—	—	
$\frac{1}{2}$	—	$\frac{1}{2}$	—	—	—	—	—	—	
237	—	237	238	—	—	—	—	—	
32.501	—	32.501	3.996	—	1.653	—	2.343	—	
58	—	58	—	—	—	—	—	—	
300	—	300	—	—	—	—	—	—	
300	—	300	—	—	—	—	—	—	
1.200	—	1.200	139	—	—	—	—	—	
1.800	—	1.800	139	—	—	—	139	—	
500	—	500	203	—	—	—	203	—	

Wydutki.

Szpital główny we Lwowie.

Liczba		W y d a t k i.	Wynikłość z roku 1873.						
ru- bryki	po- zycy		zwyczajne		nad- zwyczajne		r a z e m		
budżetu									
V.		Dyurny.							
36		Jezierski i Baczyński	479	22	—	—	479	22	
37		Zawadzki, Wierciński i Zielński	331	35	—	—	331	35	
38		Limanowski i Boraczyński	334	43	—	—	334	43	
39		Kopczyński Leon	79	23	—	—	79	23	
40		Brzostowski i Olechowski	57	81	—	—	57	81	
41		Balcer Franciszek	68	72	—	—	68	72	
Suma rubryki V.			1.350	76	—	—	1.350	76	
VI.		Pensye.							
42		Wagner Ludwika	—	—	—	—	—	—	
43		Grund Ludwika	175	15	—	—	175	15	
44		Burkart Franciszka	145	79	—	—	145	79	
45		Bodaszewska Agnieszka	87	58	—	—	87	58	
46		Popławski Jan	151	09	—	—	151	09	
47		Dr. Neuhauser Franciszek	900	—	—	—	900	—	
48		Dr. Berthleff Karol	1.459	50	—	—	1.459	50	
49		Dr. Nagel Karol	—	—	—	—	—	—	
Suma rubryki VI.			2.919	11	—	—	2.919	11	
VII.		Zaopatrzenia i uary z łaski.							
50		Christl Laura	52	55	—	—	52	55	
51		Hammer Joanna	—	—	—	—	—	—	
52		Tomaszewska Marya	42	63	—	—	42	63	
53		Drabikowska Elżbieta	109	50	—	—	109	50	
Suma rubryki VII.			204	68	—	—	204	68	
VIII.		Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych							
			—	—	—	—	—	—	
IX.		Emolumenta.							
54		Na pomieszkanie, dla dyrektora	153	59	—	—	153	59	
55		Na pomieszkanie, fiakra i opał dla zarządcy	386	77	—	—	386	77	
56		„ „ kasyera	166	80	—	—	166	80	
57		„ „ rachmistrza	100	08	—	—	100	08	
58		„ „ asystenta kliniki	140	—	—	—	140	—	
59		„ „ dwóch kapelanów	—	—	—	—	—	—	
60		Na fiakra dla Dr. Fingera	63	—	—	—	63	—	
61		„ opał dla maszynisty	36	95	—	—	36	95	
62		„ ubiór dla woźnego	70	06	—	—	70	06	
63		„ „ „ odźwiernego	62	96	—	—	62	96	
Suma rubryki IX.			1.180	21	—	—	1.180	21	
X.		Wydutki kapliczne							
64			263	30	—	—	263	30	
XI.		Najem pomieszkania.							
65		Czynsz za najem filii Hofmana	10.000	—	—	—	10.000	—	
66		„ „ „ „ Höflicha	585	83	—	—	585	83	
Suma rubryki XI.			10.585	83	—	—	10.585	83	

Oddział chorych.

Wydatki.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1.276	—	1.276	—	—	75	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1.276	—	1.276	—	—	75	—	—	75	
105	—	105	105	—	—	—	—	—	
176	—	176	1	—	—	—	—	—	
146	—	146	—	—	—	—	—	—	
88	—	88	—	—	—	—	—	—	
151	—	151	—	—	—	—	—	—	
900	—	900	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	1.460	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1.566	—	1.566	106	1.460	—	—	—	1.354	
53	—	53	—	—	—	—	—	—	
53	—	53	53	—	—	—	—	—	
43	—	43	—	—	—	—	—	—	
110	—	110	1	—	—	—	—	—	
259	—	259	54	—	—	—	54	—	
300	—	300	300	—	—	—	300	—	
250	—	250	97	—	—	—	—	—	
340	—	340	—	—	47	—	—	—	
167	—	167	—	—	—	—	—	—	
100	—	100	—	—	—	—	—	—	
150	—	150	10	—	—	—	—	—	
334	—	334	334	—	—	—	—	—	
63	—	63	—	—	—	—	—	—	
34	—	34	—	—	3	—	—	—	
50 ^{1/2}	—	50 ^{1/2}	—	—	20	—	—	—	
50 ^{1/2}	—	50 ^{1/2}	—	—	12	—	—	—	
1.539	—	1.539	441	—	82	—	359	—	
200	—	200	—	—	63	—	—	63	
8.000	—	8.000	—	—	2.000	—	—	—	
449	—	449	—	—	137	—	—	—	
8.449	—	8.449	—	—	2.137	—	—	2.137	

Wydatki.

Szpital główny we Lwowie.

Liczba		W y d a t k i.	Wynikłość z roku 1873.				
ru- bryki	po- zycey		zwyczajne		nad- zwyczajne	r a z e m	
budżetu							
XII.		Potrzeby kancelaryjne.					
67	Ryczałt	93	42	—	—	93	42
68	Rozmaite	658	29 ¹ / ₂	—	—	658	29 ¹ / ₂
		Suma rubryki XII. .		751	71 ¹ / ₂	751	71 ¹ / ₂
XIII.		Remuneracye i zapomogi.					
69	Sprawdzanie recept	431	07	—	—	431	07
70	Remuneracye i zapomogi	363	—	—	—	363	—
		Suma rubryki XIII. .		794	07	794	07
XIV.		Koszta gospodarcze.					
71	Wyżywienie a) zwykła strawa i dodatki	42.654	65 ¹ / ₂	—	—	42.654	65 ¹ / ₂
72	„ b) pieczywo	4.442	42 ¹ / ₂	—	—	4.442	42 ¹ / ₂
73	„ c) wino	1.854	42 ¹ / ₂	—	—	1.854	42 ¹ / ₂
74	Wikt dla Sióstr Miłosierdzia	2.683	92	—	—	2.683	92
75	„ „ lekarzy dyżurnych	385	09	—	—	385	09
76	Lekarstwa	9.455	94	—	—	9.455	94
77	Sanitarne	3.230	23	—	—	3.230	23
78	Instrumenta chirurgiczne	565	03	—	—	565	03
79	Sprzęty	2.114	48 ¹ / ₂	—	—	2.114	48 ¹ / ₂
80	Bielizna i pościel z praniem	10.429	45	—	—	10.429	45
81	Słoma do leży	780	83	—	—	780	83
82	Drzewo opałowe	4.287	28 ¹ / ₂	—	—	4.287	28 ¹ / ₂
83	Oświetlenie	1.126	39	—	—	1.126	39
84	Koszta pogrzebowe	30	82	—	—	30	82
		Suma rubryki XIV. .		84.040	97 ¹ / ₂	84.040	97 ¹ / ₂
XV.		Zwrot kosztów utrzymania chorych.					
85	Zakładowi klinicznemu i położnic	799	—	—	—	799	—
XVI.		Utrzymanie budynków.					
86	Konserwacye i reparacye	4.072	63 ¹ / ₂	—	—	4.072	63 ¹ / ₂
87	Zapuszczenie podłóg po salach	654	14	—	—	654	14
88	Kominiarze i straż ogniowa	224	—	—	—	224	—
		Suma rubryki XVI. .		4.950	77 ¹ / ₂	4.950	77 ¹ / ₂
XVII.		Rozmaite.					
89	Przypadkowe	186	70	—	—	186	70
90	Odsetki od kapitałów dłużnych	217	43	—	—	217	43
		Suma rubryki XVII. .		404	13	404	13

Oddział chorych.

Wydatki.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	r a z e m	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
94		94	1	—	—	—	—	—	
535	—	535	—	—	123	—	—	—	
629	—	629	1	—	123	—	—	122	
278	—	278	—	—	153	—	—	—	
662	—	662	299	—	—	—	—	—	
940	—	940	299	—	153	—	146	—	
46.000	—	46.000	3.345	—	—	—	—	—	
4.260	—	4.260	—	—	182	—	—	—	
930	—	930	—	—	924	—	—	—	
5.254	—	5.254	2.570	—	—	—	—	—	
480	—	480	95	—	—	—	—	—	
9.500	—	9.500	44	—	—	—	—	—	
2.000	—	2.000	—	—	1.230	—	—	—	
600	—	600	35	—	—	—	—	—	
2.000	—	2.000	—	—	115	—	—	—	
7.000	—	7.000	—	—	3.430	—	—	—	
670	—	670	—	—	111	—	—	—	
8.000	—	8.000	3.713	—	—	—	—	—	
1.190	—	1.190	64	—	—	—	—	—	
40	—	40	9	—	—	—	—	—	
87.924	—	87.924	9.875	—	5.992	—	3.883	—	
1.473	—	1.473	674	—	—	—	674	—	
4.246	—	4.246	173	—	—	—	—	—	
641	—	641	—	—	13	—	—	—	
224	—	224	—	—	—	—	—	—	
5.111	—	5.111	173	—	13	—	160	—	
460	—	460	56	—	—	—	—	—	
460	—	460	56	—	—	—	56	—	

Dochody.

Szpital główny we Lwowie.

Liczba		Dochody.	Wynikłość z roku 1873.					
ru- bryki	po zyty		zwyczajne		nad- zwyczajne		razem	
budżetu								
I.	1	Odsetki od kapitałów	—	—	—	—	—	—
II.	2	Zapisy i legaty	6.861	70	—	—	6.861	70
III.		Dochód z realności.						
	3	Czynsz z najmu lokalności na zakład kliniczny .	641	—	—	—	641	—
IV.		Dodatki.						
	4	Od c. k. Skarbu, za 200 sagów drzewa opałowego	—	—	—	—	—	—
	5	Z kasy miejskiej: a) $\frac{1}{5}$ dochodu z rogatki (kopytkowe)	20.682	27	—	—	20.682	27
		b) na utrzymanie trupiarni	—	—	—	—	—	—
		Suma rubryki IV.	20.682	27	—	—	20.682	27
V.		Zwroty kosztów leczenia.						
	6	Od samopłacących	10.347	64 $\frac{1}{2}$	—	—	10.347	64 $\frac{1}{2}$
	7	Od funduszków obcokrajowych	1.633	76	—	—	1.633	76
	8	Od funduszu krajowego galicyjskiego	29.216	93 $\frac{1}{2}$	—	—	29.216	93 $\frac{1}{2}$
	9	Od rozmaitych zakładów	4.491	12	—	—	4.491	12
	10	Od gminy lwowskiej, za leczenie chorych z domu św. Łazarza	210	32	—	—	210	32
	11	Od tejeże, za leczenie ubogich chorych miasta Lwowa	—	—	—	—	—	—
		Suma rubryki V.	45.899	78	—	—	45.899	78
VI.		Rozmaite.						
	12	Ze sprzedaży wybrakowanych sprzętów i inne pomniejsze dochody	420	83	—	—	420	83
	13	Od funduszu klinicznego, za 15 sagów drzewa opałowego	—	—	—	—	—	—
		Suma rubryki VI.	420	83	—	—	420	83
VII.		Dotacje.						
	14	Od funduszu krajowego bezzwrotne	11.700	—	—	—	11.700	—
	15	„ „ „ zwrotne od gminy miasta Lwowa	65.095	—	—	—	65.095	—
	16	„ „ „ zwrotne z kosztów leczenia wpłynąć mających za ubogich lwowian	24.000	—	—	—	24.000	—
		Suma rubryki VII.	100.795	—	—	—	100.795	—

Oddział chorych.

Dochody.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem :						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3.170	—	3.170	3.692	—	—	—	3.692	—	
641	—	641	—	—	—	—	—	—	
1.744	—	1.744	—	—	1.744	—	—	—	
20.000	—	20.000	682	—	—	—	—	—	
54	—	54	—	—	54	—	—	—	
21.798	—	21.798	682	—	1.798	—	—	1.116	
11.000	—	11.000	—	—	652	—	—	—	
1.000	—	1.000	634	—	—	—	—	—	
30.000	—	30.000	—	—	783	—	—	—	
—	—	—	4.491	—	—	—	—	—	
300	—	300	—	—	90	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
42.300	—	42.300	5.125	—	1.525	—	3.600	—	
150	—	150	271	—	—	—	—	—	
131	—	131	—	—	131	—	—	—	
281	—	281	271	—	131	—	140	—	
11.700	—	11.700	—	—	—	—	—	—	
65.095	—	65.095	—	—	—	—	—	—	
24.000	—	24.000	—	—	—	—	—	—	
100.795	—	100.795	—	—	—	—	—	—	

Szpital główny we Lwowie.

Oddział położnic.

Zamknięcie rachunku

za rok 1873.

Szpital główny we Lwowie.

Liczba		S u m a r y u s z.	Wynikłość z roku 1873.					
ru- bryki	po- zycyi		zwyczajne	nad- zwyczajne		razem		
budżetu								
W y d a t k i.								
I.		Płace urzędników, lekarzy i sług	2.402	23	—	—	2.402	23
II.		Odstawne	4	17	—	—	4	17
III.		Adjuta	—	—	—	—	—	—
IV.		Substytucye	—	—	—	—	—	—
V.		Dyurny	96	52	—	—	96	52
VI.		Pensye	310	38	—	—	310	38
VII.		Zaopatrzenia i dary z łaski	61	54	—	—	61	54
VIII.		Odprawy	—	—	—	—	—	—
IX.		Emolumenta	72	37	—	—	72	37
X.		Wydatki kapliczne	—	—	—	—	—	—
XI.		Najem pomieszkania	1.869	63	—	—	1.869	63
XII.		Potrzeby kancelaryjne	53	96	—	—	53	96
XIII.		Remuneracye i zapomogi	560	66	—	—	560	66
XIV.		Koszta gospodarcze	5.424	21 ¹ / ₂	—	—	5.424	21 ¹ / ₂
XV.		Utrzymanie budynków	558	96	—	—	558	96
XVI.		Odsetki od kapitałów dłużnych	352	02	—	—	352	02
XVII.		Rozmaite	16	73	—	—	16	73
Suma wydatków rzeczywistych			11.783	38 ¹ / ₂	—	—	11.783	38 ¹ / ₂
Oprócz powyższej sumy wydatków 11.783 zł. 38 ¹ / ₂ ct. wykazano w załączonym rachunku rubryk przenośnych (zobojętnia- jących się) wydatki w kwocie 9.065 „ 44 „ Ogólna suma wydatków 20.848 zł. 82 ¹ / ₂ „								
D o c h o d y.								
I.		Dochód z realności	71	80	—	—	71	80
II.		Dodatki	—	—	—	—	—	—
III.		Zwroty kosztów leczenia	525	80	—	—	525	80
IV.		Rozmaite	—	65	—	—	—	65
V.		Dotacye	13.212	91	—	—	13.212	91
Suma dochodów rzeczywistych			13.811	16	—	—	13.811	16
Oprócz powyższej sumy dochodów 13.811 zł. 16 ct. wykazano w załączonym rachunku rubryk przenośnych (zobojętnia- jących się) dochody w kwocie 7.037 „ 66 ¹ / ₂ „ Ogólna suma dochodów 20.848 zł. 82 ¹ / ₂ ct.								

Oddział połoźnic.

Kwota preliminowana wedle ustawy z d. 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwy- czajne	nadzw- yczajne	razem	korzystniej- szą		niekorzyst- niejszą		w ogóle		
			zwy- czajne	nad- zw- yczajne	zwy- czajne	nad- zw- yczajne	korzyst- niejszą	nieko- rzystniej- szą	
2.916	—	2.916	—	—	—	—	514	—	
4	—	4	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
91	—	91	—	—	—	—	—	6	
215	—	215	—	—	—	—	—	95	
66	—	66	—	—	—	—	4	—	
30	—	30	—	—	—	—	30	—	
91	—	91	—	—	—	—	19	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1.451	—	1.451	—	—	—	—	—	418	
60	—	60	—	—	—	—	6	—	
73	—	73	—	—	—	—	—	488	
7.375	—	7.375	—	—	—	—	1.951	—	
448	—	448	—	—	—	—	—	111	
352	—	352	—	—	—	—	—	—	
70	—	70	—	—	—	—	53	—	
13.242	—	13.242	—	—	—	—	2.577	1.118	
							1.459		
72	—	72	—	—	—	—	—	—	
201	—	201	—	—	—	—	—	201	
700	—	700	—	—	—	—	—	174	
18	—	18	—	—	—	—	—	18	
12.251	—	12.251	—	—	—	—	962	—	
13.242	—	13.242	—	—	—	—	962	393	
							570		
									Dochodu rzeczywistego
									suma wynosi 13.811 zł. 16 ct.
									Wydatek 11.783 „ 38 ¹ / ₂ „
									Przewyżka dochodów 2.027 zł. 77 ¹ / ₂ ct.
									Kwotę tę użyto na pokrycie braku wynikającego z obrotu zaliczek a mianowicie:
									Zaliczek dochody wynoszą 7.037 zł. 66 ¹ / ₂ ct.
									Wydatki 9.065 „ 44 „
									Brak jak wyżej 2.027 zł. 77 ¹ / ₂ ct.

Wydatki.

Szpital główny we Lwowie.

Liczba		Wydatki.	Wynikłość z roku 1873.						
			zwyczajne		nadzwyczajne		razem		
ru- bryki	po- zycy	budżetu							
I.			Płace urzędników, lekarzy i sług.						
1		Dyrektor Dr Głowacki Bolesław	56	35	—	—	56	35	
2		Zarządca Malinowski Erazm	71	52	—	—	71	52	
3		Kasyer Dyszkiewicz Władysław	59	60	—	—	59	60	
4		Rachmistrz Grabowicz Piotr	44	70	—	—	44	70	
5		Pisarz Swoboda Robert	37	25	—	—	37	25	
6		„ Jezierski Eustachy	30	41	—	—	30	41	
7		Maszynista Bujno Antoni	4	76	—	—	4	76	
8		Woźny Kazurkiewicz i Piro	22	82	—	—	22	82	
9		Odźwierny Piro i Kukawski	32	50	—	—	32	50	
10		Profesor akuszerzy Dr. Czyżewicz Adam	210	—	—	—	210	—	
11		Akuszerka Grocholska Marya	400	—	—	—	400	—	
12		Siostry Miłosierdzia	166	88	—	—	166	88	
13		Służba domu z wiktem	816	78	—	—	816	78	
14		Prosektor Dr. Merczyński i Dr. Feigel	71	11	—	—	71	11	
15		Chemik patologiczny Dr. Zuliński Tadeusz	47	68	—	—	47	68	
16		Kapelani ks. Tworowski i ks. Sembratowicz	29	87	—	—	29	87	
17		Sekundaryusz Dr. Hinze	300	—	—	—	300	—	
		Suma rubryki I.	2.402	23	—	—	2.402	23	
II.		Odstawne.							
18		Graas Maciej pisarz kwieskowany	4	17	—	—	4	17	
III.		Adjuta	—	—	—	—	—	—	
IV.		Substytucye.	—	—	—	—	—	—	
V.		Dyurny.							
19		Pisarze dzienni	96	52	—	—	96	52	
VI.		Pensye.							
20		Ostrowska Honorata	96	25	—	—	96	25	
21		Pfau Henryka	63	63	—	—	63	63	
22		Grund Ludwika	12	51	—	—	12	51	
23		Burkart Franciszka	10	53	—	—	10	53	
24		Bodaszewska Agnieszka	6	25	—	—	6	25	
25		Popławski Jan	16	91	—	—	16	91	
26		Dr. Berthleff Karol	104	30	—	—	104	30	
		Suma rubryki VI.	310	28	—	—	310	28	
VII.		Zaopatrzenia i dary z łaski.							
27		Christl Laura	3	75	—	—	3	75	
28		Hammer Joanna	—	—	—	—	—	—	
29		Tomaszewska Marya	3	04	—	—	3	04	
30		Swoboda Marya	54	75	—	—	54	75	
		Suma rubryki VII.	61	54	—	—	61	54	

Oddział położnic.

Wydatki.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
96	—	96	40	—	—	—	—	—	
60	—	60	—	—	12	—	—	—	
48	—	48	—	—	12	—	—	—	
36	—	36	—	—	9	—	—	—	
30	—	30	—	—	7	—	—	—	
30	—	30	—	—	—	—	—	—	
29	—	29	24	—	—	—	—	—	
18	—	18	—	—	5	—	—	—	
25	—	25	—	—	7	—	—	—	
210	—	210	—	—	—	—	—	—	
400	—	400	—	—	—	—	—	—	
167	—	167	—	—	—	—	—	—	
975	—	975	158	—	—	—	—	—	
72	—	72	1	—	—	—	—	—	
48	—	48	1	—	—	—	—	—	
72	—	72	42	—	—	—	—	—	
600	—	600	300	—	—	—	—	—	
2.916	—	2.916	566	—	52	—	514	—	
4	—	4	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
91	—	91	—	—	6	—	—	6	
105	—	105	9	—	—	—	—	—	
64	—	64	—	—	—	—	—	—	
13	—	13	1	—	—	—	—	—	
10	—	10	—	—	1	—	—	—	
6	—	6	—	—	—	—	—	—	
17	—	17	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	104	—	—	—	
215	—	215	10	—	105	—	—	95	
4	—	4	—	—	—	—	—	—	
4	—	4	4	—	—	—	—	—	
3	—	3	—	—	—	—	—	—	
55	—	55	—	—	—	—	—	—	
66	—	66	4	—	—	—	4	—	

Wydatki.

Szpital główny we Lwowie.

Liczba		W y d a t k i.	Wynikłość z roku 1873.					
ru- bryki	po- zycy		zwyczajne		nad- zwyczajne	razem		
budżetu								
VIII.	31	Odprawy	—	—	—	—	—	
IX.		Emolumenta.						
	32	Na ubiór dla odźwiernego i woźnego	12	05	—	—	12	05
	33	Na opał, fiakra i mieszkanie dla zarządcy . . .	27	63	—	—	27	63
	34	„ „ dla maszynisty	2	64	—	—	2	64
	35	Na pomieszkanie dla dyrektora	10	98	—	—	10	98
	36	„ „ „ kasyera	11	92	—	—	11	92
	37	„ „ „ rachmistrza	7	15	—	—	7	15
	38	„ „ „ kapelana	—	—	—	—	—	—
		Suma rubryki IX.	72	37	—	—	72	37
X.		Wydatki kapliczne.	—	—	—	—	—	—
XI.		Najem pomieszkania.						
	39	Czynsz za filię Höficha	1.869	63	—	—	1.869	63
XII.		Potrzeby kancelaryjne.						
	40	Ryczałt	6	67	—	—	6	67
	41	Rozmaite	47	29	—	—	47	29
		Suma rubryki XII.	53	96	—	—	53	96
XIII.		Remuneracye i zapomogi.						
	42	Sprawdzanie recept	4	66	—	—	4	66
	43	Remuneracye zmienne i zapomogi	88	—	—	—	88	—
	44	Zapomogi dla położnic	468	—	—	—	468	—
		Suma rubryki XIII.	560	66	—	—	560	66
XIV.		Koszta gospodarcze.						
	45	Zwykła strawa i dodatki	2.850	92	—	—	2.850	92
	46	Pieczywo	348	60 ¹ / ₂	—	—	348	60 ¹ / ₂
	47	Wino	4	80 ¹ / ₂	—	—	4	80 ¹ / ₂
	48	Wikt Sióstr Miłosierdzia	331	27	—	—	331	27
	49	Lekarstwa	287	09 ¹ / ₂	—	—	287	09 ¹ / ₂
	50	Sanitarne	38	97	—	—	38	97
	51	Instrumenta chirurgiczne	23	20	—	—	23	20
	52	Sprzęty	118	30	—	—	118	30
	53	Bielizna i pościel	750	—	—	—	750	—
	54	Słoma do leży	100	—	—	—	100	—
	55	Drzewo opałowe	426	02	—	—	426	02
	56	Oświetlenie	136	38	—	—	136	38
	57	Koszta pogrzebowe	—	—	—	—	—	—
	58	Koszta utrzymania dzieci	8	65	—	—	8	65
		Suma rubryki XIV.	5.424	21 ¹ / ₂	—	—	5.424	21 ¹ / ₂

Oddział połoźnic.

Wydatki.

Kwota preliniowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872			Wynikłość jest zatem :						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	r a z e m	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
30	—	30	30	—	—	—	30	—	
7	—	7	—	—	5	—	—	—	
21	—	21	—	—	6	—	—	—	
2	—	2	—	—	1	—	—	—	
18	—	18	7	—	—	—	—	—	
12	—	12	—	—	—	—	—	—	
7	—	7	—	—	—	—	—	—	
24	—	24	24	—	—	—	—	—	
91	—	91	31	—	12	—	19	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1.451	—	1.451	—	—	418	—	—	418	
6	—	6	—	—	1	—	—	—	
54	—	54	7	—	—	—	—	—	
60	—	60	7	—	1	—	6	—	
3	—	3	—	—	2	—	—	—	
70	—	70	—	—	18	—	—	—	
—	—	—	—	—	468	—	—	—	
73	—	73	—	—	488	—	—	488	
4.040	—	4.040	1.189	—	—	—	—	—	
540	—	540	191	—	—	—	—	—	
100	—	100	95	—	—	—	—	—	
375	—	375	44	—	—	—	—	—	
300	—	300	13	—	—	—	—	—	
150	—	150	111	—	—	—	—	—	
100	—	100	77	—	—	—	—	—	
100	—	100	—	—	18	—	—	—	
750	—	750	—	—	—	—	—	—	
100	—	100	—	—	—	—	—	—	
700	—	700	274	—	—	—	—	—	
120	—	120	—	—	16	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	9	—	—	—	
7.375	—	7.375	1.994	—	43	—	1.951	—	

Wydatki.

Szpital główny we Lwowie.

Liczba		W y d a t k i.	Wynikłość z roku 1873.				
ru- bryki	po- zyceyl		zwyczajne		nad- zwyczajne	r a z e m	
budżetu							
VX.		Utrzymanie budynków.					
59		Konserwacye i reparacye	464	17	—	—	464 17
60		Zapuszczenie podłóg po salach	69	79	—	—	69 79
61		Kominiarze i straż ogniowa	25	—	—	—	25 —
		Suma rubryki XV.	558	96	—	—	558 96
VXI.		Odsetki od kapitałów dłużnych.					
62		Funduszowi stypendyjnemu Głowińskiego	352	02	—	—	352 02
XVII.		Rozmaite.					
63		Przypadkowe	16	73	—	—	16 73

Dochody.

Szpital główny we Lwowie.

Liczba		Dochody.	Wynikłość z roku 1873.					
ru- bryki	po- zycyi		zwyyczajne		nad- zwyyczajne	r a z e m		
budżetu								
I.		Dochód z realności.						
	1	Czynsz z najmu realności na zakład kliniczny	71	80	—	—	71	80
II.		Dotatki.						
	2	Od c. k. Skarbu, za 200 sagów drzewa opałowego	—	—	—	—	—	—
	3	Z kasy miejskiej, na utrzymanie trupiarni . . .	—	—	—	—	—	—
		Suma rubryki II. . .	—	—	—	—	—	—
III.		Zwroty kosztów leczenia.						
	4	Od samopłacących i z funduszków publicznych .	525	80	—	—	525	80
IV.		Rozmaite.						
	5	Ze sprzedaży sprzętów zużytych	—	65	—	—	—	65
	6	Od funduszu klinicznego, za 15 sagów drzewa opa- łowego	—	—	—	—	—	—
		Suma rubryki IV. . .	—	65	—	—	—	65
V.		Dotacya.						
	7	Od funduszu krajowego	13.212	91	—	—	13.212	91

Oddział połoźnic.

Dochody.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	r a z e m	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
72	—	72	—	—	—	—	—	—	
195 6	—	195 6	—	—	195 6	—	—	—	
201	—	201	—	—	201	—	—	201	
700	—	700	—	—	174	—	—	174	
4	—	4	—	—	4	—	—	—	
14	—	14	—	—	14	—	—	—	
18	—	18	—	—	18	—	—	18	
12.251	—	12.251	962	—	—	—	962	—	

Szpital główny we Lwowie.

Oddział obłąkanych.

Zamknięcie rachunku

za rok 1873.

Szpital główny we Lwowie.

Liczba		S u m a r y u s z	Wynikłość z roku 1873.					
ru- bryki	po- zyczy		zwyczajne		nad- zwyczajne	r a z e m		
budżetu								
W y d a t k i.								
I.		Płace urzędników, lekarzy i służb	13.215	74	—	—	13.215	74
II.		Odstawne	7	44	—	—	7	44
III.		Adjuta	—	—	—	—	—	—
IV.		Substytucye	—	—	—	—	—	—
V.		Dyurny	172	32	—	—	172	32
VI.		Pensye	238	39	—	—	238	39
VII.		Zaopatrzenia i dary z łaski	169	13	—	—	169	13
VIII.		Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	—	—	—	—	—	—
IX.		Emolumenta	166	63	—	—	166	63
X.		Wydatki kapliczne	—	—	—	—	—	—
XI.		Potrzeby kancelaryjne	107	74	—	—	107	74
XII.		Remuneracye i zapomogi	126	15	—	—	126	15
XIII.		Koszta gospodarcze	59.790	96 ¹ / ₂	—	—	59.790	96 ¹ / ₂
XIV.		Utrzymanie budynków	2.271	65	—	—	2.271	65
XV.		Odsetki od kapitałów dłużnych	1.408	06	—	—	1.408	06
XVI.		Rozmaite	166	11	—	—	166	11
		Suma wydatków rzeczywistych	77.840	32 ¹ / ₂	—	—	77.840	32 ¹ / ₂
		Oprócz powyższej sumy wydatków rzeczywistych 77.840 zł. 32 ¹ / ₂ ct. wykazano w załączonym rachunku rubryk przenośnych (zobojętniających się) wydatki w kwocie 17.222 „ 34 ¹ / ₂ „ Ogólna suma wydatków 95.062 zł. 67 ct.						
D o c h o d y.								
I.		Dochód z realności	287	20	—	—	287	20
II.		Dodatki	—	—	—	—	—	—
III.		Zwroty kosztów leczenia	12.097	97 ¹ / ₂	—	—	12.097	97 ¹ / ₂
IV.		Rozmaite	11	98	—	—	11	98
V.		Dotacya z funduszu krajowego	60.248	—	—	—	60.248	—
		Suma dochodów rzeczywistych	72.645	15 ¹ / ₂	—	—	72.645	15 ¹ / ₂
		Oprócz powyższej sumy dochodów rzeczywistych 72.645 zł. 15 ¹ / ₂ ct. wykazano w załączonym rachunku rubryk przenośnych (zobojętniających się) dochody w kwocie 22.417 „ 51 ¹ / ₂ „ Ogólna suma dochodów jak wyżej 95.062 zł. 67 ct.						

Oddział obłąkanych.

Kwota preliminowana wedle ustawy z d. 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwy- czajne	nadzwy- czajne	razem	korzystniej- szą		niekorzyst- niejszą		w ogóle		
			zwy- czajne	nad- zwy- czajne	zwy- czajne	nad- zwy- czajne	korzyst- niejszą	niedo- korzystniej- szą	
11.903	—	11.903	—	—	—	—	—	1.313	
8	—	8	—	—	—	—	1	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
100	—	100	—	—	—	—	100	—	
164	—	164	—	—	—	—	—	8	
98	—	98	—	—	—	—	—	140	
192	—	192	—	—	—	—	23	—	
40	—	40	—	—	—	—	40	—	
226	—	226	—	—	—	—	59	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
102	—	102	—	—	—	—	—	6	
150	—	150	—	—	—	—	24	—	
54.328	—	54.328	—	—	—	—	—	5.463	
1.788	—	1.788	—	—	—	—	—	484	
1.408	—	1.408	—	—	—	—	—	—	
80	—	80	—	—	—	—	—	86	
70.587	—	70.587	—	—	—	—	247	7.500	
								7.253	
287	—	287	—	—	—	—	—	—	
805	—	805	—	—	—	—	—	805	
11.000	—	11.000	—	—	—	—	1.098	—	
79	—	79	—	—	—	—	—	67	
58.416	—	58.416	—	—	—	—	1.832	—	
70.587	—	70.587	—	—	—	—	2.930	872	
							2.058		

Dochołu rzeczywistego suma wynosi 72.645 zł. 15¹/₂

Wydatek wynosi 77.840 „ 32¹/₂

Brak 5.195 „ 17

Kwotę tę pokryto nadwyżką wy-
nikającą z obrotu zaliczek, a
mianowicie:

Zaliczek dochody wynoszą . . . 22.417 zł. 51¹/₂

Wydatki 17.222 „ 34¹/₂

Przewyżka dochodów jak wyżej . . 5.195 zł. 17

Wydatki.

Szpital główny we Lwowie.

Liczba		W y d a t k i.	Wynikłość z roku 1873.					
ru- bryki	po- zycyi		zwyczajne		nad- zwyczajne	razem		
budżetu								
I.		Płace urzędników, lekarzy i sług.						
	1	Dyrektor Dr. Głowacki Bolesław	100	60	—	—	100	60
	2	Zarządca Malinowski Erazm	127	68	—	—	127	68
	3	Kasyer Dyszkiewicz Władysław	106	40	—	—	106	40
	4	Rachmistrz Grabowicz Piotr	79	80	—	—	79	80
	5	Pisarz Swoboda Robert	66	50	—	—	66	50
	6	„ Jeziński Eustachy	54	30	—	—	54	30
	7	Maszynista Bujno Antoni	8	51	—	—	8	51
	8	Dozorca służby Jaroszyński Leon	375	—	—	—	375	—
	9	Wózny Kazurkiewicz i Piro	40	74	—	—	40	74
	10	Odźwierny Milan i Sterniuk	306	50	—	—	306	50
	11	Siostry Miłosierdzia	297	92	—	—	297	92
	12	Służba z wiktem	7.815	84	—	—	7.815	84
	13	Prymaryusz Dr. Opolski	1.200	—	—	—	1.200	—
	14	„ Dr. Chądzyński i Sawicki	1.195	—	—	—	1.195	—
	15	Prosektor Dr. Feigel i Merczyński	126	96	—	—	126	96
	16	Chemik patologiczny Dr. Żuliński	85	12	—	—	85	12
	17	Kapelani ks. Tworowski i ks. Sembratowicz	53	33	—	—	53	33
	18	Sekundaryusz Dr. Szuszkiewicz	587	77	—	—	587	77
	19	„ Dr. Litwinowicz	587	77	—	—	587	77
	20	Były prymaryusz Dr. Nagel	—	—	—	—	—	—
		Suma rubryki I.	13.215	74	—	—	13.215	74
II.		Odstawne.						
	21	Graas Maciej	7	44	—	—	7	44
III.		Adjuta	—	—	—	—	—	—
IV.		Substytucye	—	—	—	—	—	—
V.		Dyurny.						
	22	Pisarze dzienni	172	32	—	—	172	32
VI.		Pensye.						
	23	Wagner Ludwika	—	—	—	—	—	—
	24	Grund Ludwika	22	34	—	—	22	34
	25	Burkart Franciszka	18	68	—	—	18	68
	26	Bodaszewska Agnieszka	11	17	—	—	11	17
	27	Dr. Berthleff Karol	186	20	—	—	186	20
		Suma rubryki VI.	238	39	—	—	238	39

Oddział obłąkanych.

Wydatki.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem :						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
170	—	170	69	—	—	—	—	—	
106	—	106	—	—	22	—	—	—	
85	—	85	—	—	21	—	—	—	
64	—	64	—	—	16	—	—	—	
53	—	53	—	—	14	—	—	—	
53	—	53	—	—	1	—	—	—	
51	—	51	43	—	—	—	—	—	
300	—	300	—	—	75	—	—	—	
32	—	32	—	—	9	—	—	—	
250	—	250	—	—	56	—	—	—	
298	—	298	—	—	—	—	—	—	
6 500	—	6 500	—	—	1 316	—	—	—	
1 200	—	1 200	—	—	—	—	—	—	
1 200	—	1 200	5	—	—	—	—	—	
128	—	128	1	—	—	—	—	—	
85	—	85	—	—	—	—	—	—	
128	—	128	75	—	—	—	—	—	
600	—	600	12	—	—	—	—	—	
600	—	600	12	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
11.903	—	11.903	217	—	1.530	—	—	1.313	
8	—	8	1	—	—	—	1	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
100	—	100	100	—	—	—	100	—	
164	—	164	—	—	8	—	—	8	
45	—	45	45	—	—	—	—	—	
23	—	23	1	—	—	—	—	—	
19	—	19	—	—	—	—	—	—	
11	—	11	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	186	—	—	—	
98	—	98	46	—	186	—	—	140	

Wydatki.

Szpital główny we Lwowie.

Liczba		W y d a t k i.	Wynikłość z roku 1873.					
ru- bryki	po- zycyi		zwyyczajne		nad- zwyyczajne	r a z e m		
budżetu								
VII.		Zaopatrzenia i dary z łaski.						
28		Christl Laura	6	70	—	—	6	70
29		Hammer Joanna	—	—	—	—	—	—
30		Tomaszewska Marya	5	43	—	—	5	73
31		Dmitrasz Mikołaj	76	—	—	—	76	—
32		Bortnik Feliks	81	—	—	—	81	—
		Suma rubryki VII.	169	13	—	—	169	13
VIII		Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych.						
IX.		Emolumenta.						
33		Na ubiór dla osobnego odźwiernego	50	—	—	—	50	—
34		„ „ dla odźwiernego i woźnego	8	93	—	—	8	93
35		Na opał, mieszkanie i fiakra dla zarządcy	49	34	—	—	49	34
36		„ „ dla maszynisty	4	72	—	—	4	72
37		Na pomieszkanie dla dyrektora	19	59	—	—	19	59
38		„ „ „ kasyera	21	28	—	—	21	28
39		„ „ „ rachmistrza	12	77	—	—	12	77
40		„ „ „ kapelanów	—	—	—	—	—	—
		Suma rubryki IX.	166	63	—	—	166	63
X.		Wydatki kapliczne.						
XI.		Potrzeby kancelaryjne.						
41		Ryczałt	11	91	—	—	11	91
42		Rozmaite	95	83	—	—	95	83
		Suma rubryki XI.	107	74	—	—	107	74
XII.		Remuneracye i zapomogi.						
43		Sprawdzanie recept	31	15	—	—	31	15
44		Remuneracye zmienne i zapomogi	95	—	—	—	95	—
		Suma rubryki XII.	126	15	—	—	126	15

Oddział obłąkanych.

Wydatki.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem :						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
7	—	7	—	—	—	—	—	—	
7	—	7	7	—	—	—	—	—	
5	—	5	—	—	—	—	—	—	
92	—	92	16	—	—	—	—	—	
81	—	81	—	—	—	—	—	—	
192	—	192	23	—	—	—	23	—	
40	—	40	40	—	—	—	40	—	
60	—	60	10	—	—	—	—	—	
12	—	12	3	—	—	—	—	—	
40	—	40	—	—	10	—	—	—	
5	—	5	—	—	—	—	—	—	
32	—	32	13	—	—	—	—	—	
22	—	22	1	—	—	—	—	—	
13	—	13	—	—	—	—	—	—	
42	—	42	42	—	—	—	—	—	
226	—	226	69	—	10	—	59	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
12	—	12	—	—	—	—	—	—	
90	—	90	—	—	6	—	—	—	
102	—	102	—	—	6	—	—	6	
60	—	60	29	—	—	—	—	—	
90	—	90	—	—	5	—	—	—	
150	—	150	29	—	5	—	24	—	

Wydatki.

Szpital główny we Lwowie.

Liczba		W y d a t k i.	Wynikłość z roku 1873.					
ru- bryki	po- zyeyi		zwyczajne		nad- zwyczajne	r a z e m		
budżetu								
XIII.		Koszta gospodarcze.						
45		Zwykła strawa i dodatki	36.911	77 ¹ / ₂	—	—	36.911	77 ¹ / ₂
46		Pieczyno	5.124	46	—	—	5.124	46
47		Wino	261	68 ¹ / ₂	—	—	261	68 ¹ / ₂
48		Wikt Sióstr Miłosierdzia	594	96	—	—	594	96
49		Wikt dla dozorczy słuźby z żoną	452	—	—	—	452	—
50		Lekarstwa	1.889	86 ¹ / ₂	—	—	1.889	86 ¹ / ₂
51		Sanitarne	762	12 ¹ / ₂	—	—	762	12 ¹ / ₂
52		Instrumenta chirurgiczne	156	50 ¹ / ₂	—	—	156	50 ¹ / ₂
53		Sprzęty domowe	1.600	43	—	—	1.600	43
54		Bielizna i pościel	7.264	38	—	—	7.264	38
55		Słoma do leźy	353	86	—	—	353	86
56		Drzewo opałowe	2.048	96	—	—	2.048	96
57		Oświetlenie	533	28	—	—	533	28
58		Koszta pogrzebowe	4	68	—	—	4	68
59		Utrzymanie obłąkanych w Żółkwi	1.832	—	—	—	1.832	—
		Suma rubryki XIII.	59.799	96 ¹ / ₂	—	—	59.799	96 ¹ / ₂
XIV.		Utrzymanie budynków.						
60		Konserwacye i reparacye	1.888	67	—	—	1.888	67
61		Zapuszczenie podłóg po salach	281	98	—	—	281	98
62		Kominiarze i straź ogniowa	101	—	—	—	101	—
		Suma rubryki XIV.	2.271	65	—	—	2.271	65
XV.		Odsetki od kapitałów dłużnych.						
63		Funduszowi stypendyjnemu Głowińskiego	1.408	06	—	—	1.408	06
XVI.		Rozmaite.						
64		Przypadkowe	166	11	—	—	166	11

Oddział obłąkanych.

Wydatki.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
35.000	—	35.000	—	—	1.912	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6.000	—	6.000	614	—	—	—	—	—	
671	—	671	76	—	—	—	—	—	
452	—	452	—	—	—	—	—	—	
1.500	—	1.500	—	—	390	—	—	—	
600	—	600	—	—	162	—	—	—	
100	—	100	—	—	57	—	—	—	
1.500	—	1.500	—	—	100	—	—	—	
5.000	—	5.000	—	—	2.264	—	—	—	
200	—	200	—	—	154	—	—	—	
3.000	—	3.000	951	—	—	—	—	—	
300	—	300	—	—	233	—	—	—	
5	—	5	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	1.832	—	—	—	
54.328	—	54.328	1.641	—	7.104	—	—	5.463	
1.400	—	1.400	—	—	489	—	—	—	
287	—	287	5	—	—	—	—	—	
101	—	101	—	—	—	—	—	—	
1.788	—	1.788	5	—	489	—	—	484	
1.408	—	1.408	—	—	—	—	—	—	
80	—	80	—	—	86	—	—	86	

Dochody.

Szpital główny we Lwowie.

Liczba		D o c h o d y.	Wynikłość z roku 1873.					
ru- bryki	po- zycy		zwyczajne		nad- zwyczajne	r a z e m		
budżetu								
I.		Dochód z realności.						
	1	Czynsz z najmu lokalności na zakład kliniczny .	287	20	—	—	287	20
II.		Dodatki.						
	2	Od c. k. Skarbu za 200 sagów drzewa opałowego	—	—	—	—	—	—
	3	Z kasy miejskiej na utrzymanie trupiarni . . .	—	—	—	—	—	—
		Suma rubryki II. . .	—	—	—	—	—	—
III.		Zwroty kosztów leczenia.						
	4	Od samopłacących i z funduszków publicznych .	12.097	97 ¹ / ₂	—	—	1.296	97 ¹ / ₂
IV.		Rozmaite.						
	5	Ze sprzedaży zużytych sprzętów i inne drobne dochody	11	98	—	—	11	98
	6	Od funduszu klinicznego, za 15 sagów drzewa opałowego	—	—	—	—	—	—
		Suma rubryki IV. . .	11	98	—	—	11	98
V.		Dotacje.						
	7	Od funduszu krajowego	60.248	—	—	—	60.248	—

Oddział obłąkanych.

Dochody.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
287	—	287	—	—	—	—	—	—	
781	—	781	—	—	781	—	—	—	
24	—	24	—	—	24	—	—	—	
805	—	805	—	—	805	—	—	805	
11.000	—	11.000	1.098	—	—	—	1.098	—	
20	—	20	—	—	8	—	—	—	
59	—	59	—	—	59	—	—	—	
79	—	79	—	—	67	—	—	67	
58.416	—	58.416	1.832	—	—	—	1.832	—	

Fundusz podrzutków

we Lwowie.

Zamknięcie rachunku

za rok 1873.

Fundusz podrzatków

Liczba		Sumaryusz.	Wynikłość z roku 1873.				
			zwyczajne		nadzwyczajne		razem
ru- bryki	po- zycyi						
budżetu							
		W y d a t k i.					
I.		Płace urzędników	1.953	57	—	—	1.953 57
II.		Zasługi	180	—	—	—	180 —
III.		Czynsze	229	83	—	—	229 83
IV.		Emolumenta	128	67	—	—	128 67
V. i VI.		Dyurny i odprawy	142	—	—	—	142 —
VII.		Potrzeby kancelaryjne	212	18	—	—	212 18
VIII.		Remuneracye i zaponogi	554	69	—	—	554 69
IX.		Koszta utrzymania dzieci	36.386	50	—	—	36.386 50
X.		Koszta leczenia dzieci (opłata lekarstw)	—	—	—	—	— —
XI.		Rozmaite wydatki	621	17	—	—	621 17
		Suma wydatków rzeczywistych .	40.408	61	—	—	40.408 61
		Oprócz powyższej sumy wydatków 40.408 zł. 61 ct. wykazano w dołączonym rachunku rubryk przenośnych (zobojętniających się) wydatki w kwocie 239 „ 27 „					
		Ogólna suma wydatków 40.647 zł. 88 ct.					
		D o c h o d y.					
II.	1. a b	Zwroty taks od przyjęcia dzieci z funduszków innych krajów	—	—	—	—	— —
III.	2	Zwroty kosztów utrzymania dzieci	—	—	—	—	— —
IV.	3	„ czynszu za najem lokalu	—	—	—	—	— —
V.	4	Dotacya z funduszu krajowego	40.299	80	—	—	40.299 80
		Suma dochodów rzeczywistych .	40.299	80	—	—	40.299 80
		Oprócz powyższej sumy dochodów 40.299 zł. 80 ct. wykazano w dołączonym rachunku rubryk przenośnych (zobojętniających się) dochody w kwocie 348 „ 08 „					
		Ogólna suma dochodów 40.647 zł. 88 ct.					

we Lwowie.

Wydatki

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem :						Uwaga.
zwyyczajne	nad-zwyyczajne	r a z e m	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwy- czajne	nadzw- yczajne	zwy- czajne	nadzw- yczajne	korzy- stniejszą	niekorzy- stniejszą	
2.035	—	2.035	—	—	—	—	81	—	
120	—	120	—	—	—	—	—	60	
250	—	250	—	—	—	—	20	—	
115	—	115	—	—	—	—	—	14	
365	—	365	—	—	—	—	223	—	
435	—	435	—	—	—	—	223	—	
1.079	—	1.079	—	—	—	—	524	—	
50.000	—	50.000	—	—	—	—	13.614	—	
150	—	150	—	—	—	—	150	—	
646	—	646	—	—	—	—	25	—	
55.195	—	55.195	—	—	—	—	14.860	74	
							14.786	—	
200	—	200	—	—	—	—	—	200	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
54.995	—	54.995	—	—	—	—	—	14.695	
55.195	—	55.195	—	—	—	—	—	14.895	

Wydatki.

Fundusz podrzutków

Liczba		W y d a t k i.	Wynikłość z roku 1873.					
ru- bryki	po- zycy		zwyczajne		nad- zwyczajne	r a z e m		
budżetu								
I.		Płace urzędników.						
	1	Dla zastępcy kasyera	840	—	—	—	840	—
	2	" kontrolora	788	01	—	—	788	01
	3	Dodatek 20% z powodu drożyzny	—	—	—	—	—	—
	a)	dla zastępcy kasyera	168	—	—	—	168	—
	b)	" " kontrolora	157	56	—	—	157	56
		Suma rubryki I.	1.953	57	—	—	1.953	57
II.		Zasługi.						
	4	Woznemu kancelaryjnemu	180	—	—	—	180	—
III.		Czynsze.						
	5	Najem lokalu dla zarządu	229	83	—	—	229	83
IV.		Emolumenta.						
	6	Dla stręczycielki mamek na pomieszkanie	42	—	—	—	42	—
	7	" " " wynagrodzenie za 4 sągi drzewa	86	67	—	—	86	67
		Suma rubryki IV.	128	67	—	—	128	67
V.		Dyurna						
	9		42	—	—	—	42	—
VI.		Odprawy						
	9		100	—	—	—	100	—
VII.		Potrzeby kancelaryjne.						
	10	Potrzeby do pisania	32	74	—	—	32	74
	11	Papier do druków, druki ksiąg i wzorów	55	40	—	—	55	40
	12	Oprawa ksiąg i druków	4	40	—	—	4	40
	13	Oświetlenie	50	69	—	—	50	69
	14	Opał, 5 sągów po 17 zł.	60	70	—	—	60	70
	15	Różne nieprzewidziane	8	25	—	—	8	25
		Suma rubryki VII.	212	18	—	—	212	18
VIII.		Remuneracye i zapomogi.						
	16	A. Stałe. Dla stręczycielki mamek	52	49	—	—	52	49
	17	" " zastępcy dozorczy podrzutków	—	—	—	—	—	—
	18	B. Zmienne. Żywicielkom za pielęgnowanie dzieci w 1 roku życia	236	20	—	—	236	20
	19	" " za gorliwe dozоровanie dorosłych dzieci	146	—	—	—	146	—
	20	Urzędnikom i sługom	120	—	—	—	120	—
		Suma rubryki VIII.	554	69	—	—	554	69
IX.		Koszta utrzymania dzieci						
	21		36 386	50	—	—	36.386	50
X.		Koszta leczenia dzieci (opłata lekarstw.)						
	22		—	—	—	—	—	—
XI.		Różne.						
	23	Żywicielkom na koszta pogrzebowe, ryczałt	504	—	—	—	504	—
	24	Różne nieprzewidziane	117	17	—	—	117	17
		Suma rubryki XI.	621	17	—	—	621	17

we L w o w i e.

Wydatki.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwy- czajne	nad- zwyczajne	r a z e m	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwy- czajne	nadzw- yczajne	zwy- czajne	nadzw- yczajne	korzy- stniejszą	niekorzy- stniejszą	
840	—	840	—	—	—	—	—	—	
788	—	788	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
407	—	407	81	—	—	—	—	—	
2.035	—	2.035	81	—	—	—	81	—	
120	—	120	—	—	60	—	—	60	
250	—	250	20	—	—	—	20	—	
63	—	63	21	—	—	—	—	—	
52	—	52	—	—	35	—	—	—	
115	—	115	21	—	35	—	—	14	
365	—	365	323	—	—	—	323	—	
—	—	—	—	—	100	—	—	100	
20	—	20	—	—	13	—	—	—	
200	—	200	145	—	—	—	—	—	
50	—	50	46	—	—	—	—	—	
30	—	30	—	—	21	—	—	—	
85	—	85	24	—	—	—	—	—	
50	—	50	42	—	—	—	—	—	
435	—	435	257	—	34	—	223	—	
79	—	79	26	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
300	—	300	64	—	—	—	—	—	
200	—	200	54	—	—	—	—	—	
500	—	500	380	—	—	—	—	—	
1.079	—	1.079	524	—	—	—	524	—	
50.000	—	50.000	13.614	—	—	—	13.614	—	
150	—	150	150	—	—	—	150	—	
546	—	546	42	—	—	—	—	—	
100	—	100	—	—	17	—	—	—	
646	—	646	42	—	17	—	25	—	

**Fundusz szpitalu św. Łazarza
w Krakowie.**

Oddział chorych.

Zamknięcie rachunku

za rok 1873.

Fundusz szpitalu św. Łazarza.

Liczba		S u m a r y u s z.	Wynikłość z roku 1873.					
ru- bryki	po- zycyi		zwyyczajne		nad- zwyyczajne	razem		
budżetu								
		W y d a t k i.						
I.	¹ / ₁₅	Płace	9.104	44	—	—	9.104	44
II.	16	Zasługi	25	—	—	—	25	—
III.	¹⁷ / ₂₁	Emolumenta	372	09	—	—	372	09
IV.	²² / ₂₃	Pensye i zaopatrzenia	350	—	—	—	350	—
V.	²⁴ / ₂₅	Zapisy	75	40	—	—	75	40
VI.	26	Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi wynikłe	50	47	—	—	50	47
VII.	27	Potrzeby kancelaryjne	23	66	—	—	23	66
VIII.	²⁸ / ₃₂	Remuneracye i zapomogi	823	22 ¹ / ₂	—	—	823	22 ¹ / ₂
IX.	33	Utrzymanie budynków	729	42 ¹ / ₂	12.442	55 ¹ / ₂	13.171	98
X.	³⁴ / ₄₅	Podatki i daniny	1.715	—	—	—	1.715	—
XI.	46	Dyety i koszta podróży	171	39	—	—	171	39
XII.	47	Koszta gospodarcze	36.538	26 ¹ / ₃	—	—	36.538	26 ¹ / ₃
XIII.	48	Odsetki od kapitałów dłużnych	20	—	—	—	20	—
XIV.	⁴⁹ / ₅₁	Rozmaite wydatki	1.450	31	—	—	1.450	31
		Suma wydatków rzeczywistych	51.448	67 ¹ / ₂	12.442	55 ¹ / ₂	63.891	23
		Oprócz powyższej sumy wydatków . 63.891 zł. 23 ct. wykazano:						
		a) W załączonym rachunku rubryk przenośnych (zobojętniających się) wydatki w kwocie 668 502 „ 79 „						
		Ogólna suma wydatków 732.394 zł. 02 „						
		b) W ogólnym rachunku obrotów za rok 1873. zapas ostateczny (w efektach depozytowych) 13.682 „ 98 „						
		Razem 746.077 zł. — ct.						
		D o c h o d y.						
I.	¹ / ₃	Odsetki od kapitałów	24.774	06	—	—	24.774	06
II.	⁴ / ₉	Dochód z realności i dóbr	6.316	55	—	—	6.316	55
III.	¹⁰ / ₁₁	Zwroty kosztów leczenia	41.015	97	—	—	41.015	97
IV.	12	Rozmaite dochody	18	07 ¹ / ₂	—	—	18	07 ¹ / ₂
		Suma dochodów rzeczywistych	72.124	65 ¹ / ₂	—	—	72.124	65 ¹ / ₂
		Oprócz powyższej sumy dochodów . 72.124 zł. 65 ¹ / ₂ ct. wykazano:						
		a) W załączonym rachunku rubryk przenośnych (zobojętniających się) dochody w kwocie 659.447 „ 59 ¹ / ₂ „						
		Ogólna suma dochodów 731.572 zł. 25 „						
		b) W ogólnym rachunku obrotów za rok 1873 zapas początkowy (w efektach depozytowych) 14.504 „ 75 „						
		Razem jak wyżej 746.077 zł. — ct.						

Wydatki.

Fundusz szpitalu św. Łazarza.

Liczba		W y d a t k i.	Wynikłość z roku 1873.						
ru- bryki	po- zycy		zwyczajne	nad- zwyczajne	r a z e m				
budżetu									
I.		Płace.							
	1	Dyrektor szpitalu	711	33	—	—	—	—	—
	2	Zarządca „	666	67	—	—	—	—	—
	3	Kontrolor „	533	33	—	—	—	—	—
	4	Kancelista „	400	—	—	—	—	—	—
	5	Kapelan „	281	91	—	—	—	—	—
	6	Woźny „	200	—	—	—	—	—	—
	7	Dwóch ordynaryuszów	2.400	—	—	—	—	—	—
	8	Dwóch asystentów	1.200	—	—	—	—	—	—
	9	Dwóch praktykantów	777	98	—	—	—	—	—
	10	Jedna Siostra Miłosierdzia 100 zł. 10 Sióstr Miłosierdzia po 75 zł.	849	96	—	—	—	—	—
	11	Prosektor	183	33	—	—	—	—	—
	12	Chemik patologiczny	152	75 ^{1/2}	—	—	—	—	—
	13	Zastępca prosektora	61	08 ^{1/2}	—	—	—	—	—
	14	Zastępca chemika	61	09	—	—	—	—	—
	15	Dodatek z powodu drożyzny	625	—	—	—	—	—	—
		Suma rubryki I.	9.104	44	—	—	9.104	44	—
II.		Zasługi.							
	16	Dwom leśnym w dobrach Rączna	25	—	—	—	25	—	—
III.		Emolumenta.							
	17	Kapelan szpitalny na pomieszkanie	52	09	—	—	—	—	—
	18	Kontrolor „ „ „	133	33	—	—	—	—	—
	19	Kancelista „ „ „	80	—	—	—	—	—	—
	20	Woźny na ubiór	40	—	—	—	—	—	—
	21	Zarządca na opał i światło	66	67	—	—	—	—	—
		Suma rubryki III.	372	09	—	—	372	09	—
IV.		Pensye i zaopatrzenia.							
	22	Bobrzyńska Zofia, wdowa po prymaryuszu chorób wewnętrznych	250	—	—	—	—	—	—
	23	Ta sama, na wychowanie nieletniej córki Zofii	100	—	—	—	—	—	—
		Suma rubryki IV.	350	—	—	—	350	—	—
V.		Zapisy.							
	24	Na odprawienie mszy św. przez kapitułę kra- kowską, odsetki z fundacyi ś. p. biskupa Szembeka 150 zł.	37	50	—	—	—	—	—
	25	Na obdzielenie wyzdrowiałych, z zapisu Henzla	37	90	—	—	—	—	—
		Suma rubryki V.	75	40	—	—	75	40	—
VI.	26	Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi wynikłe	50	47	—	—	50	47	—
VII.	27	Potrzeby kancelaryjne	23	66	—	—	23	66	—

Oddział chorych.

Wydatki.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem :						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
711	—	—	—	—	—	—	—	—	
667	—	—	—	—	—	—	—	—	
534	—	—	1	—	—	—	—	—	
400	—	—	—	—	—	—	—	—	
267	—	—	—	—	15	—	—	—	
200	—	—	—	—	—	—	—	—	
2.400	—	—	—	—	—	—	—	—	
1.200	—	—	—	—	—	—	—	—	
800	—	—	22	—	—	—	—	—	
850	—	—	—	—	—	—	—	—	
300	—	—	117	—	—	—	—	—	
250	—	—	97	—	—	—	—	—	
100	—	—	39	—	—	—	—	—	
100	—	—	39	—	—	—	—	—	
712	—	—	87	—	—	—	—	—	
9.491	—	9.491	402	—	15	—	387	—	
50	—	50	25	—	—	—	25	—	
89	—	—	37	—	—	—	—	—	
133	—	—	—	—	—	—	—	—	
80	—	—	—	—	—	—	—	—	
40	—	—	—	—	—	—	—	—	
67	—	—	—	—	—	—	—	—	
409	—	409	37	—	—	—	37	—	
250	—	—	—	—	—	—	—	—	
100	—	—	—	—	—	—	—	—	
350	—	350	—	—	—	—	—	—	
38	—	—	—	—	—	—	—	—	
38	—	—	—	—	—	—	—	—	
76	—	76	—	—	—	—	—	—	
100	—	100	49	—	—	—	49	—	
200	—	200	176	—	—	—	176	—	

Wydatki.

Fundusz szpitalu św. Łazarza.

Liczba		Wynikłość z roku 1873.					
ru- bryki	po- zycy	W y d a t k i.					
budżetu		zwyczajne		nad- zwyczajne		razem	
VIII.		Remuneracye i zapomogi.					
		<i>A. Stałe.</i>					
28		Aptekarz szpitalu	350	—	—	—	—
20		Urzednicy c. k. kasy krakowskiej, za czynności kasowe	66	67	—	—	—
30		Dyurnista w kancelaryi zarządu	243	33	—	—	—
		<i>B. Niestale.</i>					
31		Wsparcia przypadkowe i zastępstwa	132	67	—	—	—
32		Chemik patologiczny na odczynniki	30	55 ¹ / ₂	—	—	—
		Suma rubryki VIII.	823	22 ¹ / ₂	—	—	823 22 ¹ / ₂
IX.		Utrzymanie budynków.					
33		Koszta czyszczenia kominów i kanałów, bielienie budynku szpitalnego i inne reparacye, jak niemniej na reparacye budynków w dobrach szpitalnych	729	42 ¹ / ₂	12.442	55 ¹ / ₂	13.171 98
X.		Podatki i daniny.					
		<i>A) Z realności i dóbr.</i>					
34		Z realności szpitalu	57	68	—	—	—
35		Z dóbr Rączna i Jezierzany	369	59 ¹ / ₂	—	—	—
36		„ Prądnik Czerwony.	632	95	—	—	—
		<i>B) Ekwivalenta.</i>					
37		Od nieruchomego majątku szpitalnego	31	36	—	—	—
38		Z dóbr Prądnik Czerwony	101	62	—	—	—
39		„ Rączna i Jezierzany	72	77	—	—	—
		<i>C) Indemnizacya.</i>					
40		Z folwarku Prądnik Czerwony 20letnie raty (an- nuitates) za zniesiony czynsz gruntowy kon- wentu OO. Dominikanów w Krakowie, za czas od 1. Listopada 1855 do 31. Paździer- nika 1875. rocznie	133	—	—	—	—
41		Annuitates za zniesioną dziesięcinę parafii św. Mikołaja	203	21	—	—	—
42		Z dóbr Rączna i Jezierzany	60	67 ¹ / ₂	—	—	—
		<i>D) Podatki gminne i dochodowe.</i>					
43		Z dóbr w Królestwie Polskiem położonych	—	—	—	—	—
44		Podatek gminny od pomieszkania kapelana szpi- talnego	—	—	—	—	—
		<i>E) Podatek dochodowy od prowizyi.</i>					
45		7% podatek dochodowy od prowizyi z kapitałów hipotekowanych	52	14	—	—	—
		Suma rubryki X.	1.715	—	—	—	1.715 —

Oddział chorych.

Wydatki.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem :						Uwaga.
zwyczajne	nad- zwyczajne	r a z e m	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w o g ó l e		
			zwy- czajne	nadzw- yczajne	zwy- czajne	nadzw- yczajne	korzy- stniejszą	niekorzy- stniejszą	
350	—	—	—	—	—	—	—	—	
67	—	—	—	—	—	—	—	—	
244	—	—	1	—	—	—	—	—	
300	—	—	167	—	—	—	—	—	
50	—	—	20	—	—	—	—	—	
1.011	—	1.011	188	—	—	—	188	—	
2.500	—	2.500	1.771	—	—	12.443	—	10.672	
45	—	—	—	—	13	—	—	—	
408	—	—	39	—	—	—	—	—	
600	—	—	—	—	33	—	—	—	
31	—	—	—	—	—	—	—	—	
102	—	—	—	—	—	—	—	—	
73	—	—	—	—	—	—	—	—	
133	—	—	—	—	—	—	—	—	
203	—	—	—	—	—	—	—	—	
61	—	—	—	—	—	—	—	—	
115	—	—	115	—	—	—	—	—	
4	—	—	4	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
124	—	—	72	—	—	—	—	—	
1.899	—	1.899	230	—	46	—	184	—	

Wydatki.

Fundusz szpitalu św. Łazarza.

Liczba		W y d a t k i.	Wynikłość z roku 1873.				
ru- bryki	po- zycyi		zwyczajne		nad- zwyczajne		razem
budżetu							
XI.		Koszta podróży i diety.					
46		Na podróże komisyjne w sprawach funduszu, jako właściciela dóbr, tudzież z powodu rewizyi zakładu szpitalnego w sprawach lekarskich i administracyjnych, przez organa Wydziału krajowego	171	39	—	—	171 39
XII.		Koszta gospodarcze.					
47		Żywność, lekarstwa, bielizna, pranie, opał, oświetlenie, słoma, sprzęty domowe, instrumenta chirurgiczne i t. d.	36.538	826 ¹ / ₂	—	—	36.538 26 ¹ / ₂
XIII		Odsetki od kapitałów dłużnych.					
48		Od kapitału 2.000 złp. ubezpieczonego na dobrach Prądnik Czerwony, na rzecz kościoła Panny Maryi w Krakowie 4%	20	—	—	—	20 —
XIV.		Rozmaite wydatki.					
49		Koszta sądowe, pocztowe, insercyjne i inne przypadkowe	1.448	31	—	—	— —
50		Nadzór i kontrola przy oszacowaniu i sprzedaży drzewa w lesie rączańskim	—	—	—	—	— —
51		Pełnienie obowiązków dozorczy przy sprzedaży drzewa w lesie rączańskim	2	—	—	—	— —
		Suma rubryki XIV. .	1.450	31	—	—	1.450 31

Oddział chorych.

Dochody.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
400	—	400	229	—	—	—	229	—	
32.500	—	32.500	—	—	4.038	—	—	4.038	
20	—	20	—	—	—	—	—	—	
1.200	—	1.200	—	—	248	—	—	—	
180	—	180	180	—	—	—	—	—	
48	—	48	46	—	—	—	—	—	
1.428	—	1.428	226	—	248	—	—	22	

Dochody.

Fundusz szpitalu św. Łazarza.

Liczba		D o c h o d y.	Wynikłość z roku 1873.					
ru- bryki	po- zycei		zwyczajne		nad- zwyczajne		r a z e m	
budżetu								
I.		Odsetki od kapitałów.						
1		Od obligacyj, papierów publicznych i kapitałów chwilowo lokowanych	12.675	13	—	—	—	—
2		Od kapitałów hipotekowanych	12.098	93	—	—	—	—
3		Od kapitału wypożyczonego w listach zastawnych Królestwa polskiego, funduszowi budowy dróg eraryalnych 145.700 złp.	—	—	—	—	—	—
Suma rubryki I.			24.774	06	—	—	24.774	06
II.		Dochod z realności i dóbr.						
4		Czynsz dzierżawny z dóbr Tropiszów, w Królestwie Polskiem położonych	3.916	67	—	—	—	—
5		Czynsz dzierżawny z dóbr Rączna i Jezierzany	791	48	—	—	—	—
6		Czynsz dzierżawny z gruntów dworskich w Rącznej „Pustki“ zwanych	29	38 ¹ / ₂	—	—	—	—
7		Czynsz dzierżawny z dóbr Prądnik Czerwony	1.504	01 ¹ / ₂	—	—	—	—
8		„ gruntowy z folwarku „Przeginia Duchowna“	—	—	—	—	—	—
9		„ z realności pod l. 242—243 w Krakowie „Akademią“ zwanej	75	—	—	—	—	—
Suma rubryki II.			6.316	55	—	—	6.316	55
III.		Zwroty kosztów leczenia i zaopatrzenia.						
10		Z funduszu krajowego galicyjskiego	36.830	06 ¹ / ₂	—	—	—	—
11		Z funduszków obcokrajowych i od stron samopłacących	4.185	90 ¹ / ₂	—	—	—	—
Suma rubryki III.			41.015	97	—	—	41.015	97
IV.	12	Rozmaite dochody	18	07 ¹ / ₂	—	—	18	07 ¹ / ₂

Oddział chorych.

Dochody.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
5.279	—	—	7.396	—	—	—	—	—	
1.895	—	—	10.204	—	—	—	—	—	
910	—	—	—	—	910	—	—	—	
8.084	—	8.084	17.600	—	910	—	16.690	—	
3.500	—	—	417	—	—	—	—	—	
1.341	—	—	—	—	549	—	—	—	
29	—	—	—	—	—	—	—	—	
1.504	—	—	—	—	—	—	—	—	
50	—	—	—	—	50	—	—	—	
75	—	—	—	—	—	—	—	—	
6.499	—	6.499	417	—	599	—	—	182	
32.800	—	—	4.030	—	—	—	—	—	
2.900	—	—	1.286	—	—	—	—	—	
35.700	—	35.700	5.316	—	—	—	5.316	—	
400	—	400	—	—	382	—	—	382	

**Fundusz szpitalu św. Łazarza
w Krakowie.**

Oddział położnic i podrzutków.

Zamknięcie rachunku

za rok 1873.

Fundusz szpitalu św. Łazarza.

Liczba		S u m a r y u s z.	Wynikłość z roku 1873.					
ru- bryki	po- zycyi		zwyczajne		nad- zwyczajne	r a z e m		
budżetu								
W y d a t k i.								
I.	¹ / ₁₀	Płace	2.896	62	—	—	2 896	62
II.	¹¹ / ₁₆	Emolumenta	186	05	—	—	186	05
III.	17	Potrzeby kancelaryjne	23	24	—	—	23	24
IV.	¹⁸ / ₂₀ b	Remuneracye i zapomogi	396	33	—	—	396	33
V.	21	Utrzymanie budynków	456	—	—	—	456	—
VI.	²² / ₂₄	Podatki i daniny	191	99 ¹ / ₂	—	—	191	99 ¹ / ₂
VII.	25	Koszta gospodarcze	12.065	51	—	—	12.065	51
VIII.	26	Odsetki od kapitałów dłużnych	5	—	—	—	5	—
IX.	27	Koszta zaopatrzenia podrzutek	23.361	15	—	—	23.361	15
X.	28	Rozmaite wydatki	223	47 ¹ / ₂	—	—	223	47 ¹ / ₂
Suma wydatków rzeczywistych .			39.805	37	—	—	39.805	37
Oprócz powyższej sumy wydatków . 39.805 zł. 37 ct. wykazano w załączonym rachunku rubryk przenośnych (zobojętniają- cych się) wydatki w kwocie . . . 69.281 „ 06 „ Razem . . 109.086 zł. 43 ct.								
D o c h o d y.								
I.	1—2	Odsetki od kapitałów	2.039	47 ¹ / ₂	—	—	2.039	47 ¹ / ₂
II.	3—4	Dochód z realności i dóbr	1.532	65	—	—	1.532	65
III.	5—6	Zwroty kosztów leczenia	2.416	61	—	—	2.416	61
IV.	7	Zwroty kosztów utrzymania podrzutek	926	33	—	—	926	33
V.	8	Rozmaite dochody	—	—	—	—	—	—
	9	Dotacya z funduszu krajowego	26.189	19	—	—	26.189	19
Suma dochodów rzeczywistych .			33.104	25 ¹ / ₂	—	—	33.104	25 ¹ / ₂
Oprócz powyższej sumy dochodów w kwocie 33.104 zł. 25 ¹ / ₂ ct.. wykazano w dołączonym rachunku rubryk przenośnych (zobojętniają- cych się) dochody w kwocie . . . 75.982 „ 17 ¹ / ₂ „ Razem jak wyżej . 109.086 zł. 43 ct.								

Oddział połoźnic i podrzutków.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7 Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
2.888	—	2.888	—	—	9	—	—	—	
213	—	213	27	—	—	—	—	—	
40	—	40	17	—	—	—	—	—	
480	—	480	84	—	—	—	—	—	
456	—	456	—	—	—	—	—	—	
189	—	189	—	—	3	—	—	—	
13.100	—	13.100	1.034	—	—	—	—	—	
5	—	5	—	—	—	—	—	—	
23.000	—	23.000	—	—	361	—	—	—	
500	—	500	277	—	—	—	—	—	
40.871	—	40.871	1.439	—	373	—	1.066	—	
972	—	972	1.067	—	—	—	—	—	
1.011	—	1.011	522	—	—	—	—	—	
7.750	—	7.750	—	—	5.333	—	—	—	
2.000	—	2.000	—	—	1.074	—	—	—	
100	—	100	—	—	100	—	—	—	
29.038	—	29.038	—	—	2.849	—	—	—	
40.871	—	40.871	1.589	—	9.356	—	—	7.767	

Wydatki.

Fundusz szpitalu św. Łazarza.

Liczba		W y d a t k i.	Wynikłość z roku 1873.			
ru- bryki	po- zycyi		zwyczajne	nad- zwyczajne	r a z e m	
budżetu						
I.		Płace.				
	1	Dyrektor szpitalu	355	67	—	—
	2	Zarządca	333	33	—	—
	3	Kontrolor	266	67	—	—
	4	Kancelista	200	—	—	—
	5	Kapelan	140	95	—	—
	6	Woźny	100	—	—	—
	7	Ordynaryusz, profesor położnictwa	200	—	—	—
	8	Asystent	600	—	—	—
	9	Akuszerka	400	—	—	—
	10	4 Siostry Miłosierdzia	300	—	—	—
		Suma rubryki I.	2.896	62	—	2.896 62
II.		Emolumenta.				
	11	Kapelan na pomieszkanie	26	05	—	—
	12	Kontrolor	66	67	—	—
	13	Kancelista	40	—	—	—
	14	Zarządca na opał i światło	33	33	—	—
	15	Woźny na ubiór	20	—	—	—
	16	Nauczyciel w Krowodrzy za nieużywanie gruntu do szkoły należącego	—	—	—	—
		Suma rubryki II.	186	05	—	186 05
III.	17	Potrzeby kancelaryjne	23	24	—	23 24
IV.		Remuneracye i zapomogi.				
		<i>A. Stałe.</i>				
	18	Aptekarz szpitalny	175	—	—	—
	19	Urzędnicy c. k. kasy krakowskiej za sprawowanie czynności kasowych	33	33	—	—
	20 a)	Pisarz dzienny w kancelaryi zarządu	121	67	—	—
		<i>B. Niestałe.</i>				
	20 b)	Wsparcia przypadkowe i zastępstwa	66	33	—	—
		Suma rubryki IV.	396	33	—	396 33
V.		Utrzymanie budynków.				
	21	Czyszczenie kanałów, kominów i rozmaite inne przypadkowe reparacye	456	—	—	456

Oddział położnic i podrzutków.

Wydatki.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	r a z e m	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
356	—	—	—	—	—	—	—	—	
333	—	—	—	—	—	—	—	—	
266	—	—	—	—	1	—	—	—	
200	—	—	—	—	—	—	—	—	
133	—	—	—	—	8	—	—	—	
100	—	—	—	—	—	—	—	—	
200	—	—	—	—	—	—	—	—	
600	—	—	—	—	—	—	—	—	
400	—	—	—	—	—	—	—	—	
300	—	—	—	—	—	—	—	—	
2.888	—	2.888	—	—	9	—	—	9	
44	—	—	18	—	—	—	—	—	
67	—	—	—	—	—	—	—	—	
40	—	—	—	—	—	—	—	—	
33	—	—	—	—	—	—	—	—	
20	—	—	—	—	—	—	—	—	
9	—	—	9	—	—	—	—	—	
213	—	213	27	—	—	—	27	—	
40	—	40	17	—	—	—	17	—	
175	—	—	—	—	—	—	—	—	
33	—	—	—	—	—	—	—	—	
122	—	—	—	—	—	—	—	—	
150	—	—	84	—	—	—	—	—	
480	—	480	84	—	—	—	84	—	
456	—	456	—	—	—	—	—	—	

Wydatki.

Fundusz szpitalu św. Łazarza.

Liczba		W y d a t k i.	Wynikłość z roku 1873.				
ru- bryki	po- zycyi		zwyczajne		nad- zwyczajne		razem
budżetu							
VI.		Podatki i daniny.					
22		Z dóbr Krowodrza	182	54	—	—	—
23		Za zniesioną dziesięcinę w Krowodrzy, zakładowi ks. ks. Emerytów w Krakowie za czas od $\frac{1}{11}$ 855 do $\frac{31}{10}$ 875 rocznie	7	59 $\frac{1}{2}$	—	—	—
24		7% podatek dochodowy z prowizyj od kapitałów hipotekowanych	1	86	—	—	—
Suma rubryki VI.			191	99 $\frac{1}{2}$	—	—	191 99 $\frac{1}{2}$
		Koszta gospodarcze.					
VII.	25	Żywność, lekarstwa, bielizna, pranie, opał, oświe- tlenie, sprzęty domowe, instrumenta chirurg- giczne i t. p. potrzeby	12.065	51	—	—	12.065 51
VIII.		Odsetki od kapitałów dłużnych.					
	26	5% dla kapituły krakowskiej od kapitału 400 złp. na folwarku Krowodrza hipotekowanego	5	—	—	—	5 —
IX.		Koszta zaopatrzenia podrzutek.					
	27	Utrzymanie podrzutek na wsi pielęgnowanych	23.361	15	—	—	23.361 15
X.		Rozmaite wydatki.					
	28	Koszta sądowe, portorya, koszta insercyjne itp.	223	47 $\frac{1}{2}$	—	—	223 47 $\frac{1}{2}$

Oddział połoźnic i podrzutków.

Wydatki.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872			Wynikłość jest zatem :						Uwaga.
zwyczajne	nad- zwyczajne	r a z e m	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwy- czajne	nadzw- yczajne	zwy- czajne	nadzw- yczajne	korzy- stniejszą	niekorzy- stniejszą	
164	—	—	—	—	18	—	—	—	
8	—	—	—	—	—	—	—	—	
17	—	—	15	—	—	—	—	—	
189	—	189	15	—	18	—	—	3	
13.100	—	13.100	1.034	—	—	—	1.034	—	
5	—	5	—	—	—	—	—	—	
23.000	—	23.000	—	—	361	—	—	361	
500	—	500	277	—	—	—	277	—	

Dochody.

Fundusz szpitalu św. Łazarza.

Liczba		D o c h o d y.	Wynikłość z roku 1873.					
ru- bryki	po- zycyi		zwyczajne		nad- zwyczajne	razem		
budżetu								
I.		Odsetki od kapitałów.						
	1	Od obligacyj, papierów publicznych i kapitałów chwilowo lokowanych	1.841	13 ¹ / ₂	—	—	—	—
	2	Od kapitałów hipotekowanych	198	34	—	—	—	—
		Suma rubryki I.	2.039	47 ¹ / ₂	—	—	2.039	47 ¹ / ₂
II.		Dochody z realności i dóbr.						
	3	Czynsz dzierżawny z propinacyi w Krowodrzy, tudzież z realności „Browarkiem“ zwanej	989	82	—	—	—	—
	4	Czynsz z młyna w Prądniku Białym	542	83	—	—	—	—
		Suma rubryki II	1.532	65	—	—	1.532	65
III.		Zwroty kosztów leczenia.						
	5	Z funduszu krajowego galicyjskiego	2.173	25	—	—	—	—
	6	Z funduszków obcokrajowych i od stron samopłacących	243	36	—	—	—	—
		Suma rubryki III.	2.416	61	—	—	2.416	61
IV.		Zwroty kosztów utrzymania podrzutek.						
	7	Zwroty kosztów utrzymania podrzutek z funduszków obcokrajowych i od stron samopłacących	926	33	—	—	926	33
V.		Rozmaite dochody						
	8		—	—	—	—	—	—
	9	Dotacya z funduszu krajowego	26.189	19	—	—	26.189	19

Oddział położnic i podrzutków.

Dochody.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
850	—	—	991	—	—	—	—	—	
122	—	—	76	—	—	—	—	—	
972	—	972	1.067	—	—	—	1.067	—	
1.011	—	—	—	—	21	—	—	—	
—	—	—	543	—	—	—	—	—	
1.011	—	1.011	543	—	21	—	522	—	
7.500	—	—	—	—	5.327	—	—	—	
250	—	—	—	—	6	—	—	—	
7.750	—	7.750	—	—	5.333	—	—	5.333	
2.000	—	2.000	—	—	1.074	—	—	1.074	
100	—	100	—	—	100	—	—	100	
29.038	—	29.038	—	—	2.849	—	—	2.849	

**Fundusz szpitalu św. Ducha
w Krakowie.**

Oddział syfilitycznych.

Zamknięcie rachunku

za rok 1873.

Fundusz szpitalu św. Ducha.

Liczba		S u m a r y u s z.	Wynikłość z roku 1873.					
			zwyczajne		nad- zwyczajne	r a z e m		
ru- bryki	po- zycy							
budżetu								
I.	¹ / ₁₂	Płace	4.355	25	—	—	4.355	25
II.	¹³ / ₁₅	Emolumenta	173	33	—	—	173	33
III.	16	Potrzeby kancelaryjne	12	47	—	—	12	47
IV.	¹⁷ / ₁₈	Remuneracye i zapomogi	248	05 ¹ / ₂	—	—	248	05 ¹ / ₂
V.	19	Utrzymanie budynków	1.019	44 ¹ / ₂	—	—	1.019	44 ¹ / ₂
VI.	²⁰ / ₂	Koszta gospodarze	20.487	70	—	—	20.487	70
VII.	22	Podatki i daniny	—	—	—	—	—	—
VIII.	23	Zaopatrzenia	73	—	—	—	73	—
IX.	²⁴ / ₂₅	Czynsz za najem pomieszczeń	2.000	—	—	—	2.000	—
X.	26	Rozmaite wydatki	—	90 ¹ / ₂	—	—	—	90 ¹ / ₂
Suma wydatków rzeczywistych			28.370	15 ¹ / ₂	—	—	28.370	15 ¹ / ₂
Oprócz powyższej sumy wydatków		28.370 zł. 15 ¹ / ₂ ct.						
wykazano:								
a) W załączonym rachunku rubryk								
przełożonych (zobowiązujących się)								
wydatki w kwocie		9.369	74					
Ogólna suma wydatków		37.739	89 ¹ / ₂ ct.					
b) W ogólnym rachunku obrotów za								
rok 1873. zapas ostateczny (w efek-								
tach depozytowych)		500	—					
Razem		38.239	89 ¹ / ₂ ct.					
D o c h o d y.								
I.	1—2	Odsetki od kapitałów	265	67	—	—	265	67
II.	3—4	Zwroty kosztów leczenia	16.533	09	—	—	16.533	09
III.	5	Rozmaite dochody	—	—	—	—	—	—
	6	Dotacya z funduszu krajowego	11.445	21	—	—	11.445	21
Suma dochodów rzeczywistych			28.243	97	—	—	28.243	97
Oprócz powyższej sumy dochodów		28.243 zł. 97 ct.						
wykazano:								
a) W załączonym rachunku rubryk								
przełożonych (zobowiązujących się)								
dochody w kwocie		9.495	92 ¹ / ₂ "					
Ogólna suma dochodów		37.730	88 ¹ / ₂ ct.					
do tego zapas początkowy (w efek-								
tach depozytowych) wedle zamknię-								
cia rachunku za rok 1872		500	—					
Razem jak wyżej		38.239	89 ¹ / ₂ ct.					

Oddział syfilitycznych.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem :						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
4.781	—	4.781	426	—	—	—	—	—	
218	—	218	45	—	—	—	—	—	
100	—	100	87	—	—	—	—	—	
200	—	200	—	—	48	—	—	—	
500	—	500	—	—	519	—	—	—	
18.500	—	18.500	—	—	1.988	—	—	—	
10	—	10	10	—	—	—	—	—	
73	—	73	—	—	—	—	—	—	
2.020	—	2.020	20	—	—	—	—	—	
100	—	100	99	—	—	—	—	—	
26.502	—	26.502	687	—	2.555	—	—	1 868	
429	—	429	—	—	163	—	—	—	
25.500	—	25.500	—	—	8.967	—	—	—	
10	—	10	—	—	10	—	—	—	
563	—	563	10.882	—	—	—	—	—	
26.502	—	26.502	10.882	—	9.140	—	1.742	—	

Wydatki.

Fundusz szpitalu św. Ducha.

Liczba		W y d a t k i.	Wynikłość z roku 1873.				
ru- bryki	po- zycyi		zwyyczajne		nad- zwyyczajne	r a z e m	
budżetu							
I.		Płace.					
1		Dyrektor szpitalu	355	33	—	—	—
2		Zarządca	533	33	—	—	—
3		Pisarz	533	33	—	—	—
4		Woźny	200	—	—	—	—
5		Prymaryusz	1.200	—	—	—	—
6		Kapelan	—	—	—	—	—
7		Sekundaryusz	600	—	—	—	—
8		Prosektor	183	33	—	—	—
9		Chemik patologiczny	152	75 ¹ / ₂	—	—	—
10		Zastępca prosektora	61	08 ¹ / ₂	—	—	—
11		Zastępca chemika patologicznego	61	09	—	—	—
12		Dodatek drożyzniany	475	—	—	—	—
Suma rubryki I.			4.355	25	—	—	4.355 25
II.		Emoiumenta.					
13		Zarządca na mieszkanie, opał i światło	133	33	—	—	—
14		Woźny na ubiór	40	—	—	—	—
15		Kapelan na mieszkanie	—	—	—	—	—
Suma rubryki II.			173	33	—	—	173 33
		Potrzeby kancelaryjne.					
16		Druki, litografie, potrzeby do pisania, oświetlenie kancelaryi i t. p.	12	47	—	—	12 47
III.		Remuneracye i zapomogi.					
17		Wsparcia przypadkowe i zastępstwa	217	50	—	—	—
18		Chemik patologiczny na odczynniki	30	55 ¹ / ₂	—	—	—
Suma rubryki IV.			248	05 ¹ / ₂	—	—	248 05 ¹ / ₂
IV.		Utrzymanie budynków.					
19		Wywiezienie nieczystości z beczek kloacnych, czyszczenie kominów i reparacye budynku szpitalnego	1.019	44 ¹ / ₂	—	—	1.019 44 ¹ / ₂
V.		Koszta gospodarcze.					
20		Potrzeby gospodarcze przez Siostry Miłosierdzia dostarczane, jako to: żywność, lekarstwa, bielizna, pranie, opał i t. d.	19.946	90 ¹ / ₂	—	—	—
21		Potrzeby dostarczane przez zarząd szpitalu, jako to: sprzęty domowe, instrumenta chirurgiczne i t. p.	540	79 ¹ / ₂	—	—	—
Suma rubryki VI.			20.487	70	—	—	20.487 70

Oddział syfilitycznych.

Wydatki.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	r a z e m	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
355	—	—	—	—	—	—	—	—	
534	—	—	—	—	—	—	—	—	
534	—	—	1	—	—	—	—	—	
200	—	—	—	—	—	—	—	—	
1.200	—	—	—	—	—	—	—	—	
133	—	—	133	—	—	—	—	—	
600	—	—	—	—	—	—	—	—	
300	—	—	117	—	—	—	—	—	
250	—	—	97	—	—	—	—	—	
100	—	—	39	—	—	—	—	—	
100	—	—	39	—	—	—	—	—	
475	—	—	—	—	—	—	—	—	
4.781	—	4.781	426	—	—	—	426	—	
133	—	—	—	—	—	—	—	—	
40	—	—	—	—	—	—	—	—	
45	—	—	45	—	—	—	—	—	
218	—	218	45	—	—	—	45	—	
100	—	100	87	—	—	—	87	—	
150	—	—	—	—	—	—	—	—	
50	—	—	19	—	67	—	—	—	
200	—	200	19	—	67	—	—	48	
500	—	500	—	—	519	—	—	519	
18.000	—	—	—	—	1.947	—	—	—	
500	—	—	—	—	41	—	—	—	
18.500	—	18.500	—	—	1.988	—	—	1.988	

Wydatki.

Fundusz szpitalu św. Ducha.

Liczba		W y d a t k i.	Wynikłość z roku 1873.						
ru- bryki	po- zycyi		zwyczajne		nad- zwyczajne		r a z e m		
budżetu									
VII.		Podatki i daniny.							
	22	7% podatek dochodowy z prowizyi i od kapitałów hipotekowanych	—	—	—	—	—	—	—
VIII		Zaopatrzenia.							
	23	Okońska Anastazya, była nadzorczyni chorych .	73	—	—	—	—	73	—
IX.		Czynsz za najem pomieszkań.							
	24	Za wynajęcie od gminy krakowskiej budynku szpitalnego, za czas od 1. Kwietnia 1873. do 31. Marca 1874.	2.000	—	—	—	—	—	—
	25	Za wynajęcie od gminy krakowskiej sklepu l. 5. w gmachu szpitalnego na urządzenie trupiarni	—	—	—	—	—	—	—
		Suma rubryki IX.	2.000	—	—	—	—	2.000	—
X.		Wydatki rozmaite	—	90 ¹ / ₂	—	—	—	—	90 ¹ / ₂

Oddział syfilitycznych.

Wydatki.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem :						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
10	—	10	10	—	—	—	10	—	
73	—	10	—	—	—	—	—	—	
2.000	—	—	—	—	—	—	—	—	
20	—	—	20	—	—	—	—	—	
2.020	—	2.020	20	—	—	—	20	—	
100	—	100	99	—	—	—	99	—	

Dochody.

Fundusz szpitalu św. Ducha.

Liczba		D o c h o d y.	Wynikłość z roku 1873.					
ru- bryki	po- zycyi		zwyczajne		nad- zwyczajne		razem	
budżetu								
I.		Odsetki od kapitałów.						
1		Od obligacyj, papierów publicznych tudzież od kapitału wypożyczonego funduszowi krajowemu	221	67	—	—	—	—
2		Od kapitałów na hipotekach prywatnych ubezpieczonych	44	—	—	—	—	—
Suma rubryki I.			265	67	—	—	265	67
II.		Zwroty kosztów leczenia.						
3		Z funduszu krajowego galicyjskiego	13.322	76	—	—	—	—
4		Z funduszy obcokrajowych i od stron samopłacących	3.210	33	—	—	—	—
Suma rubryki II.			16.533	09	—	—	16.533	09
III.		Rozmaite dochody						
5			—	—	—	—	—	—
6		Dotacya z funduszu krajowego	11.445	21	—	—	11.445	21

Oddział syfilitycznych.

Dochody.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872:			Wynikłość jest zatem :						Uwaga.
zwyczajne	nad- zwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwy- czajne	nadzw- yczajne	zwy- czajne	nadzw- yczajne	korzy- stniejszą	niekorzy- stniejszą	
289	—	—	—	—	67	—	—	—	
140	—	—	—	—	96	—	—	—	
429	—	429	—	—	163	—	—	163	
21.500	—	—	—	—	8.177	—	—	—	
4.000	—	—	—	—	790	—	—	—	
25.500	—	25.500	—	—	8.967	—	—	8.967	
10	—	10	—	—	10	—	—	10	
563	—	563	10.882	—	—	—	10.882	—	

**Fundusz szpitalu św. Ducha
w Krakowie.**

Oddział obłąkanych.

Zamknięcie rachunku

za rok 1873,

Fundusz szpitalu św. Ducha.

Liczba		Sumaryusz.	Wynikłość z roku 1873.						
			zwyczajne		nadzwyczajne		razem		
ru- bryki	po- zycyi								
budżetu									
W y d a t k i.									
I.	¹ / ₇	Place urzędników i sług	2.611	01	—	—	2.611	01	
II.	⁸ / ₁₀	Emolumenta	86	67	—	—	86	67	
III.	11	Potrzeby kancelaryjne	6	24	—	—	6	24	
IV.	12	Remuneracye i zapomogi	198	75	—	—	198	75	
V.	13	Utrzymanie budynków	300	—	—	—	300	—	
VI.	¹⁴ / ₁₅	Koszta gospodarcze	15.496	70	—	—	15.496	70	
VII.	16	Podatki i daniny	5	25	—	—	5	25	
VIII.	¹⁷ / ₁₈	Czynsz za najem pomieszczeń	1.000	—	—	—	1.000	—	
IX.	19	Wydatki rozmaite	7	50	—	—	7	50	
Suma wydatków rzeczywistych .			19.712	12	—	—	19.712	12	
Oprócz powyższej sumy wydatków . 19.712 zł. 12 ct.									
wykazano w załączonym rachunku									
rubryk przenośnych (zobojętniających się) wydatki w kwocie . . 3.737 „ 35 „									
Ogólna suma wydatków . 23.449 zł. 47 „									
D o c h o d y.									
I.	¹ / ₂	Odsetki od kapitałów	171	33	—	—	171	33	
II.	³ / ₄	Zwroty kosztów leczenia	11.611	50	—	—	11.611	50	
III.	5	Rozmaite dochody	—	—	—	—	—	—	
IV.	6	Dotacya	7.929	29	—	—	7.929	29	
Suma dochodów rzeczywistych .			19.712	12	—	—	19.712	12	
Oprócz powyższej sumy dochodów . 19.712 zł. 12 ct.									
wykazano w załączonym rachunku									
rubryk przenośnych (zobojętniających się)									
dochody w kwocie 3.737 „ 35 „									
Ogólna suma dochodów . 23.449 zł. 47 ct.									

Oddziały obłąkanych.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
2.677	—	2.677	66	—	—	—	—	—	
109	—	109	22	—	—	—	—	—	
80	—	80	74	—	—	—	—	—	
70	—	70	—	—	129	—	—	—	
300	—	300	—	—	—	—	—	—	
12.040	—	12.040	—	—	3.457	—	—	—	
13	—	13	8	—	—	—	—	—	
1.010	—	1.010	10	—	—	—	—	—	
50	—	50	43	—	—	—	—	—	
16.349	—	16.349	223	—	3.586	—	—	3.363	
304	—	304	—	—	133	—	—	—	
13.500	—	13.500	—	—	1.888	—	—	—	
10	—	10	—	—	10	—	—	—	
2.535	—	2.535	5.394	—	—	—	—	—	
16.349	—	16.349	5.394	—	2.031	—	3.363	—	

Wydatki.

Fundusz szpitalu św. Ducha.

Liczba		W y d a t k i.	Wynikłość z roku 1873.			
ru- bryki	po- zycy		zwyyczajne		nad- zwyyczajne	razem
budżetu						
I.		Płace.				
	1	Dyrektor szpitalu	177	67	—	—
	2	Zarządca	266	67	—	—
	3	Pisarz	266	67	—	—
	4	Woźny	100	—	—	—
	5	Prymaryusz	1.200	—	—	—
	6	Kapelan	—	—	—	—
	7	Sekundaryusz	600	—	—	—
		Suma rubryki I.	2.611	01	—	—
II.		Emolumenta.				
	8	Zarządca na mieszkanie, opał i światło	66	67	—	—
	9	Woźny na ubiór	20	—	—	—
	10	Kapelan na mieszkanie	—	—	—	—
		Suma rubryki II.	86	67	—	—
III.		Potrzeby kancelaryjne.				
	11	Druki, litografie, potrzeby do pisania i t. p.	6	24	—	—
IV.		Remuneracye i zapomogi.				
	12	Remuneracye zmienne, zapomogi i zastępstwa	198	75	—	—
V.		Utrzymanie budynków.				
	13	Wywiezienie nieczystości z beczek kloacnych, czyszczenie kominów i reparacye budynku szpitalnego	300	—	—	—
VI.		Koszta gospodarcze.				
	14	Potrzeby gospodarcze dostarczane przez Siostry Miłosierdzia, jako to: żywność, lekarstwa, bielizna, pranie, opał i t. d.	15.428	89	—	—
	15	Potrzeby gospodarcze dostarczane przez zarząd szpitalu, jako to: sprzęty domowe, instrumenta chirurgiczne i t. p.	67	81	—	—
		Suma rubryki VI.	15.496	70	—	—
VII.		Podatki i daniny.				
	16	7% podatek dochodowy od prowizyi z kapitałów hipotekowanych	5	25	—	—
VIII.		Czynsz za najem pomieszczeń.				
	17	Za wynajęcie od gminy krakowskiej budynku szpitalnego na czas od 1. Kwietnia 1873 do 31. Marca 1874	1.000	—	—	—
	18	Za wynajęcie od gminy krakowskiej sklepu N. 5. pod trupiarnię	—	—	—	—
		Suma rubryki VIII.	1.000	—	—	—
IX.		Wydatki rozmaite	7	50	—	—

Oddział obłąkanych.

Wydatki.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
178	—	—	—	—	—	—	—	—	
266	—	—	—	—	1	—	—	—	
266	—	—	—	—	—	—	—	—	
100	—	—	—	—	—	—	—	—	
1.200	—	—	—	—	—	—	—	—	
67	—	—	67	—	—	—	—	—	
600	—	—	—	—	—	—	—	—	
2.677	—	2.677	67	—	1	—	66	—	
67	—	—	—	—	—	—	—	—	
20	—	—	—	—	—	—	—	—	
22	—	—	22	—	—	—	—	—	
109	—	109	22	—	—	—	22	—	
80	—	80	74	—	—	—	74	—	
70	—	70	—	—	129	—	—	129	
300	—	300	—	—	—	—	—	—	
12.000	—	—	—	—	3.429	—	—	—	
40	—	—	—	—	28	—	—	—	
12.040	—	12.040	—	—	3.457	—	—	3.457	
13	—	13	8	—	—	—	8	—	
1 000	—	—	—	—	—	—	—	—	
10	—	—	10	—	—	—	—	—	
1.010	—	1.010	10	—	—	—	10	—	
50	—	50	43	—	—	—	43	—	

Dochody.

Fundusz szpitalu św. Ducha.

Liczba		D o c h o d y.	Wynikłość z roku 1873.						
ru- bryki	po- zycy		zwyczajne		nad- zwyczajne		r a z e m		
budżetu									
I.		Odsetki od kapitałów.							
1		Od kapitałów hipotekowanych	88	20	—	—	—	—	
2		Od obligacyj i papierów publicznych, tudzież od kapitału wypożyczonego funduszowi krajowemu	83	13	—	—	—	—	
Suma rubryki I.			171	33	—	—	171	33	
II.		Zwroty kosztów leczenia.							
3		Z funduszu krajowego galicyjskiego	9.344	10	—	—	—	—	
4		Z funduszy obcokrajowych i od stron samopła- cących	2.267	40	—	—	—	—	
Suma rubryki II.			11.611	50	—	—	11.611	50	
III.		Rozmaite dochody							
5			—	—	—	—	—	—	
6		Dotacya	7.929	29	—	—	7.929	29	

Oddział obłąkanych.

Dochody.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
269	—	—	—	—	181	—	—	—	
35	—	—	48	—	—	—	—	—	
304	—	304	48	—	181	—	—	133	
11.500	—	—	—	—	2.156	—	—	—	
2.000	—	—	268	—	—	—	—	—	
13.500	—	13.500	268	—	2.156	—	—	1.888	
10	—	10	—	—	10	—	—	10	
2.535	—	1.535	5.394	—	—	—	5.394	—	

Fundusz policyi krajowej.

Zamknięcie rachunku

za rok 1873.

Liczba		Wynikłość z roku 1873.							
ru- bryki	po- zycy	S u m a r y u s z.				zwy- czajne	nad- zwy- czajne	r a z e m	
budżetu									
W y d a t k i.									
I.		Podatki i daniny	1.833	12	—	—	1.833	12	
II.		Utrzymanie budynków	337	15	—	—	337	15	
III.		Koszta gospodarcze	1.261	54 ¹ / ₂	—	—	1.261	54 ¹ / ₂	
IV.		Koszta transportu korekcyonistów	—	—	—	—	—	—	
V.		Zwroty grzywien	—	—	—	—	—	—	
VI.		Zwroty należytości posłańców karnych	—	—	—	—	—	—	
VII.		Remuneracye	—	—	—	—	—	—	
VIII.		Rozmaite	—	02 ¹ / ₂	—	—	—	02 ¹ / ₂	
Suma wydatków rzeczywistych .			3.481	84	—	—	3.481	84	
<p>Oprócz powyższej sumy wydatków . 3.481 zł. 84 ct. wykazano w dołączonym rachunku rubryk przenośnych (zobojętniają- cych się) wydatki w kwocie . 12.699 „ 91 „ Ogólna suma wydatków . 16.181 zł. 75 ct.</p>									
D o c h o d y.									
I.		Odsetki od kapitałów	313	41 ¹ / ₂	—	—	313	41 ¹ / ₂	
II.		Dochód z realności	5.122	—	—	—	5.122	—	
III.		Grzywny policyjne	51	—	—	—	51	—	
IV.		Zwroty kosztów leczenia i zaopatrzenia korekcyo- nistów	—	—	—	—	—	—	
V.		Rozmaite	—	61	—	—	—	61	
Suma dochodów rzeczywistych .			5.487	02 ¹ / ₂	—	—	5.487	02 ¹ / ₂	
<p>Oprócz powyższej sumy dochodów w kwocie . 5.487 zł. 02¹/₂ ct. wykazano w dołączonym rachunku rubryk przenośnych (zobojętniają- cych się) dochody w kwocie . 10.694 „ 72¹/₂ „ Ogólna suma dochodów . 16.181 zł. 75 ct.</p>									

krajowej.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7 Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
1.771	—	1.771	—	—	—	—	—	112	
800	—	800	—	—	—	—	463	—	
1.113	—	1.113	—	—	—	—	—	148	
20	—	20	—	—	—	—	20	—	
25	—	25	—	—	—	—	25	—	
2	—	2	—	—	—	—	2	—	
10	—	10	—	—	—	—	10	—	
10	—	10	—	—	—	—	10	—	
3.751	—	3.751	—	—	—	—	530	260	
							270		
261	—	261	—	—	—	—	52	—	
5.122	—	5.122	—	—	—	—	—	—	
50	—	50	—	—	—	—	1	—	
20	—	20	—	—	—	—	—	20	
2	—	2	—	—	—	—	—	1	
5.455	—	5.455	—	—	—	—	53	21	
							32		

Wydatki.

Fundusz policyi

Liczba		W y d a t k i.	Wynikłość z roku 1873.			
ru- bryki	po- zycei		zwyczajne		nad- zwyczajne	razem
budżetu						
I.		Podatki i daniny.				
	1	Podatek gruntowy z dodatkami, od posiadłości ziemskiej, należącej do zakładu korekcyjnego Nr. 20 ^{3/4}	3	12	—	—
	2	Podatek czynszowy z dodatkami, od lokalności najętej funduszowi karnemu za czynsz roczny 5.122 zł.	1.880	—	—	—
		Suma rubryki I.	1.883	12	—	1.883 12
II.		Utrzymanie budynków.				
	3	Asekuracja budynku Nr. 20 ^{2/4} za czas od ²³ / ₁₁ 1873. do ²² / ₁₁ 1874.	42	32	—	—
	4	Reparacja studni w latach 1870—1872.	294	83	—	—
		Suma rubryki II.	337	15	—	337 15
III.		Koszta gospodarcze.				
	5	Wyżywienie korekcyonistów	176	76 ^{1/2}	—	—
	6	Koszta leczenia	—	—	—	—
	7	Ubiór	—	—	—	—
	8	Pościel	—	—	—	—
	9	Bielizna	—	—	—	—
	10	Utrzymanie korekcyonistek u św. Maryi Magdaleny	1.084	78	—	—
	11	Potrzeby domowe	—	—	—	—
	12	Opał	—	—	—	—
	13	Pranie bielizny	—	—	—	—
	14	Rozmaite potrzeby	—	—	—	—
		Suma rubryki III.	1.261	54 ^{1/2}	—	1.261 54 ^{1/2}
IV.	15	Koszta transportu korekcyonistów i korekcyonistek	—	—	—	—
V.	16	Zwroty grzywien policyjnych	—	—	—	—
VI.	17	Zwroty należności posłańców karnych	—	—	—	—
VII.	18	Remuneracye	—	—	—	—
VIII.		Rozmaite :				
	19	Za kupioną książeczkę podatkową	—	02 ^{1/2}	—	02 ^{1/2}

krajowej.

Wydatki.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem :						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
3	—	—	—	—	—	—	—	—	
1.768	—	—	—	—	112	—	—	112	
1.771	—	1.771	—	—	112	—	—	112	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
800	—	800	463	—	—	—	463	—	
200	—	—	23	—	—	—	—	—	
30	—	—	30	—	—	—	—	—	
100	—	—	100	—	—	—	—	—	
10	—	—	10	—	—	—	—	—	
50	—	—	50	—	—	—	—	—	
600	—	—	—	—	484	—	—	—	
80	—	—	30	—	—	—	—	—	
15	—	—	15	—	—	—	—	—	
8	—	—	8	—	—	—	—	—	
20	—	—	20	—	—	—	—	—	
1.113	—	1.113	336	—	484	—	—	148	
20	—	—	20	—	—	—	20	—	
25	—	—	25	—	—	—	25	—	
2	—	—	2	—	—	—	2	—	
10	—	—	10	—	—	—	10	—	
10	—	—	10	—	—	—	10	—	

Dochody.

Fundusz policyi

Liczba		Dochody.	Wynikłość z roku 1873.				
ru- bryki	po- zycyi		zwyczajne		nad- zwyczajne		razem
budżetu							
I.	1	Odsetki od kapitałów	313	41 1/2	—	—	313 41 1/2
II.		Dochód z realności.					
	2	Z najmu domu pod L. 20 ^{2/4} we Lwowie, św. Ma- ryą Magdaleną zwanego	5.122	—	—	—	5.122 —
III.	3	Grzywny policyjne	51	—	—	—	51 —
IV.	4	Zwroty kosztów leczenia i zaopatrzenia ko- rekcyonistów	—	—	—	—	— —
V.		Rozmaite.					
	5	Zysk ze sprzedaży srebra	—	61	—	—	— 61

krajowej.

Dochody.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem :						Uwaga.
zwyčajne	nad-zwyčajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwy- czajne	nadzw- yczajne	zwy- czajne	nadzw- yczajne	korzy- stniejszą	niekorzy- stniejszą	
261	—	261	52	—	—	—	52	—	
5.122	—	5.122	—	—	—	—	—	—	
50	—	50	1	—	—	—	1	—	
20	—	20	—	—	20	—	—	20	
2	—	2	—	—	1	—	—	1	

Fundusz domestykalny.

Zamknięcie rachunku

za rok 1873.

Liczba		S u m a r y u s z.	Wynikłość z roku 1873.					
ru- bryki	po- zycyi		zwyczajne		nad- zwyczajne	r a z e m		
budżetu								
W y d a t k i.								
I.		Płace	1 200	—	—	—	1 200	—
II.		Najem ubikacyj	300	—	—	—	300	—
III.		Wydawnictwo aktów grodzkich	1.200	—	—	—	1.200	—
IV.		Koszta druku i oprawy	313	90	—	—	313	90
V.		Rozmaite przypadkowe	—	—	—	—	—	—
		Suma wydatków rzeczywistych . . .	3.013	90	—	—	3.013	90
		Oprócz powyższej sumy wydatków 3.013 zł. 90 ct. wykazano:						
		a) W załączonym rachunku rubryk przełożonych (zobowiązujących się) wydatki w kwocie 68.346 „ 88 „						
		Ogólna suma wydatków 71.360 zł. 78 ct.						
		b) W ogólnym rachunku obrotów za rok 1873. zapas ostateczny 2.134 zł. 63 ct.						
		Razem . . . 73.495 zł. 41 ct.						
D o c h o d y.								
I.		Odsetki od obligacyj i kapitałów	3.848	79	—	—	3.848	79
II.		Sprzedż encyklopedyi	—	—	—	—	—	—
III.		Rozmaite przypadkowe	—	—	—	—	—	—
		Suma dochodów rzeczywistych . . .	3.848	79	—	—	3.848	79
		Oprócz powyższej sumy dochodów 3.848 zł. 79 ct. wykazano						
		w załączonym rachunku rubryk przełożonych (zobowiązujących się) dochody w kwocie 68.344 „ 80 „						
		Ogólna suma dochodów 72.193 zł. 59 ct.						
		do tego zapas początkowy wedle zamknięcia rachunku za rok 1872. 1.301 zł. 82 ct.						
		Razem jak wyżej . . . 73.495 zł. 41 ct.						

Liczba		W y d a t k i	Wynikłość z roku 1873.						
ru- bryki	po- zycyi		zwyczajne		nad- zwyczajne		r a z e m		
budżetu									
I.		Płace.							
	1	Płaca Antoniemu Schneiderowi, za wydawnictwo encyklopedyi do krajoznawstwa Galicyi, rocznie	600	—	—	—	—	—	—
	2	Wynagrodzenie pomocnikom	600	—	—	—	—	—	—
		Suma rubryki I.	1.200	—	—	—	—	1.200	—
II.	3	Najem ubikacyj na pomieszczenie bióra, rocznie	300	—	—	—	—	300	—
III.	4	Dotacya funduszowi Aleksandra hr. Stadnickiego, na wydawnictwo starożytnych aktów grodzkich i ziemskich z archiwum Bernardyńskiego, za rok 1873	1.200	—	—	—	—	1.200	—
IV.	5	Koszta druku i oprawa encyklopedyi	313	90	—	—	—	313	90
V.	6	Rozmaite przypadkowe	—	—	—	—	—	—	—
		D o c h o d y.							
		Odsetki.							
I.	1	Od obligacyj	548	79	—	—	—	—	—
	2	Od kapitału wypożyczonego funduszowi kulpar- kowskiemu, wedle planu amortyzacyj- nego	3.300	—	—	—	—	—	—
		Suma rubryki I.	3.848	79	—	—	—	3.848	79
II.	3	Sprzedaz encyklopedyi	—	—	—	—	—	—	—
III.	4	Rozmaite przypadkowe	—	—	—	—	—	—	—

domestykalny.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872			Wynikłość jest zatem :						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	r a z e m	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1.200	—	1.200	—	—	—	—	—	—	
300	—	300	—	—	—	—	—	—	
1.200	—	1.200	—	—	—	—	—	—	
1.000	—	1.000	686	—	—	—	686	—	
100	—	100	100	—	—	—	100	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3.636	—	3.636	213	—	—	—	213	—	
400	—	400	—	—	400	—	—	400	
75	—	75	—	—	75	—	—	75	

Fundusz kultury

Liczba		Wynikłość z roku 1873.						
		zwyyczajne		nad-zwyyczajne		razem		
ru- bryki	po- zycyi	budżetu						
W y d a t k i.								
I.	1	Zwroty kar	35	—	—	—	35	—
II.	2	Zasiłek dla szkoły rolniczej w Dublinach	5.000	—	—	—	5.000	—
III.	3	Wydatki nieprzewidziane:						
		a) Zasiłek Towarzystwu gospodarczemu na urządzenie popularnego kursu weterynaryi w powiecie Jarosławskim	200	—	—	—	—	—
		b) Dr. Nowickiemu w Krakowie, na badanie szkodników zbożowych	300	—	—	—	500	—
		Suma wydatków rzeczywistych	5.535	—	—	—	5.535	—
		Oprócz powyższej sumy wydatków 5.535 zł. — ct. wykazano:						
		a) W załączonym rachunku rubryk przenośnych (zobojętniających się) wydatki w kwocie 49.787 „ 67 „						
		Ogólna suma wydatków 55.322 zł. 67 „						
		b) W ogólnym rachunku obrotów za rok 1873. zapas ostateczny 6.582 „ 70 „						
		Razem 61.905 zł. 37 ct.						
D o c h o d y								
Odsetki.								
I.	1	Od obligacyj indemnizacyjnych za czas od 1/11-1872 do 30/4-1873	352	02	—	—	—	—
	2	Od chwilowo lokowanych kapitałów	1	87	—	—	—	—
	3	„ kapitału wypożyczonego funduszowi kulpar-kowskiemu	2.000	—	—	—	2.353	89
II.	4	Kary za przestępstwa polowe i lasowe	8.158	97	—	—	8.158	97
III.	5	Rozmaite	—	—	—	—	—	—
		Suma dochodów rzeczywistych	10.512	86	—	—	10.512	86
		Oprócz powyższej sumy dochodów 10.512 zł. 86 ct. wykazano:						
		w dołączonym rachunku rubryk przenośnych (zobojętniających się) dochody w kwocie 46.457 „ 43 „						
		Ogólna suma dochodów 56.970 zł. 29 „						
		do tego zapas początkowy wedle zamknięcia rachunku z r. 1872. 4.935 „ 08 „						
		Razem jak wyżej 61.905 zł. 37 ct.						

krajowej.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwy- czajne	nadzw- yczajne	zwy- czajne	nadzw- yczajne	korzy- stniejszą	nieko- rzystniejszą	
27	—	27	—	—	8	—	—	8	
5.000	—	5.000	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
500	—	500	—	—	—	—	—	—	
5.527	—	5.527	—	—	8	—	—	8	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2.769	—	2.769	—	—	415	—	—	415	
3.170	—	3.170	4.989	—	—	—	4.989	—	
1	—	1	—	—	1	—	—	1	
5.940	—	5.940	5.989	—	416	—	4.989	416	
							4.573		

Fundusz szkoły kucia koni.

Zamknięcie rachunku

za rok 1873.

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e	W y n i k ł o ś ć z r o k u 1 8 7 3.					
ru- bryki	po- zycy		zwyczajne		nad- zwyczajne	razem		
budżetu								
W y d a t k i.								
Rozmaite.								
I.	1	C. k. kasie miejskiej za narzędzia dla uczniów cywilnych pobierających naukę w szkole wojskowej	407	94	—	—	407	94
	2	Za telegramy do Myślenic, Czortkowa i Przemyśla	3	10	—	—	3	10
	3	Za druk „Przewodnika kucia koni“ drukarni Stauro-pigiańskiej	70	20	—	—	70	20
	4	Zwrot pobranej mylnie kwoty c. k. komendzie furzewow	40	42	—	—	40	42
	5	Za oprawę 500 egzemplarzy „Przewodnika kucia koni“	15	—	—	—	15	—
	6	Za naukę uczniów cywilnych, intendaturze wojskowej	152	5	—	—	152	5
		Suma wydatków rzeczywistych .	688	71	—	—	688	71
		Oprócz powyższej sumy wydatków . 688 zł. 71 ct. wykazano :						
		w załączonym rachunku rubryk						
		przenośnych (zobojetniających						
		się) wydatki w kwocie 49.215 „ 50 „						
		Ogólna suma wydatków 49.904 zł. 21 „						
		do tego zapas ostateczny wedle o- gólnego rachunku obrotów za r. 1873. 22 „ 95 ¹ / ₂ „						
		Razem 49.927 zł. 16 ¹ / ₂ ct.						
D o c h o d y.								
Odsetki.								
I.	1	Od efektów i lokacyj	412	50 ¹ / ₂	—	—	—	—
	2	„ kapitału wypożyczonego funduszowi kulpar-kowskiemu	2.200	—	—	—	2.612	50 ¹ / ₂
Rozmaite.								
	3	Od c. k. komendy jeneralnej za przekład „Prze-wodnika kucia koni“ na język polski	88	42	—	—	88	42
		Suma dochodów rzeczywistych .	2.700	92 ¹ / ₂	—	—	2.700	92 ¹ / ₂
		Oprócz powyższej sumy dochodów . 2.700 zł. 92 ¹ / ₂ ct. wykazano :						
		w dołączonym rachunku rubryk						
		przenośnych (zobojetniających						
		się) dochody w kwocie 44.751 „ 24 „						
		Ogólna suma dochodów 47.452 zł. 16 ¹ / ₂ „						
		do tego zapas początkowy wedle zamknięcia rachunku z r. 1872. 2.475 „ — „						
		Razem jak wyżej 49.927 zł. 16 ¹ / ₂ ct.						

kucia koni.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	r a z e m	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwy- czajne	nadzw- yczajne	zwy- czajne	nadzw- yczajne	korzy- stniejszą	niekorzy- stniejszą	
—	—	—	—	—	689	—	—	689	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2.475	—	2.475	138	—	—	—	138	—	
—	—	—	88	—	—	—	88	—	
2.475	—	2.475	226	—	—	—	226	—	

Fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego.

Zamknięcie rachunku

za rok 1873.

Fundusz Aleksandra

Liczba		Poszczególnienie.	Wynikłość z roku 1873.				
ru- bryki	po- zycy		zwyczajne		nad- zwyczajne	razem	
budżetu							
W y d a t k i							
I.	1	Płaca Dr. Ksaweremu Lisce za czyność około wydawnictwa aktów grodzkich i ziemskich z archiwum Bernardyńskiego	800	—	—	800	—
II.	2	30 % rabat księgarzowi za sprzedanych 105 egzemplarzy aktów grodzkich	78	75	—	78	75
III.	3	Koszta druku tychże aktów i oprawa takowych	871	12	—	871	12
VI.	4	Rozmaite	—	—	—	—	—
Suma wydatków rzeczywistych			1.749	87	—	1.749	87
		Oprócz powyższej sumy wydatków	17.49	zł.	87	„	
		wykazano w rachunku rubryk przenośnych (zobojętniających się) wydatki w kwocie	357	„	91	„	
		Ogólna suma wydatków	2.107	zł.	78	ct.	
D o c h o d y.							
I.	1	Dotacya z funduszu domestykalnego na wydawnictwo aktów grodzkich i ziemskich	1.200	—	—	1.200	—
II.	2	Ze sprzedaży 105 egzemplarzy powyższych aktów grodzkich i ziemskich po 2 zł. 50 ct.	262	50	—	262	50
III.	3	Rozmaite	—	—	—	—	—
	4	Odsetki od kapitału lokowanego w filii zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu	193	91	—	193	91
Suma dochodów rzeczywistych			1.656	41	—	1.656	41
		Oprócz powyższej sumy dochodów	1.656	zł.	41	ct.	
		wykazano w rachunku rubryk przenośnych (zobojętniających się) dochody w kwocie	131	„	86	„	
		Ogólna suma dochodów	1.788	zł.	27	ct.	
		Do tego zapas początkowy wedle rachunku za rok 1872.	319	zł.	51	ct.	
		Razem jak wyżej	2.107	„	78	„	

hr. Stadnickiego.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
800	—	800	—	—	—	—	—	—	
37	—	37	—	—	42	—	—	42	
400	—	400	—	—	471	—	—	471	
50	—	50	50	—	—	—	50	—	
1.287	—	1.287	50	—	513	—	50	513	
								463	
1.200	—	1.200	—	—	—	—	—	—	
125	—	125	137	—	—	—	137	—	
10	—	10	—	—	10	—	—	10	
—	—	—	194	—	—	—	194	—	
1.335	—	1.335	331	—	10	—	331	10	
							321		

Fundusz stanowy sierociński.

Zamknięcie rachunku

za rok 1873.

Fundusz stanowy

Liczba		S u m a r y u s z.	Wynikłość z roku 1873.				
			zwyczajne		nad- zwyczajne		r a z e m
ru- bryki	po- zycyi						
budżetu							
		W y d a t k i.					
I. II.		Utrzymanie sierot	1.375	50	—	—	1.375 50
		Rozmaite	—	—	—	—	— —
		Suma wydatków rzeczywistych . .	1.375	50	—	—	1.375 50
		Oprócz powyższej sumy wydatków 1.375 zł. 50 ct. wykazano:					
		a) W załączonym rachunku rubryk przenośnych (zobojetniających się) wydatki w kwocie	17.836	„ 26 „			
		Ogólna suma wydatków 19.211 zł. 76 ct.					
		b) W ogólnym rachunku obrotów za rok 1873. zapas ostateczny	187	„ 49 ¹ / ₂ ct.			
		Razem . 19.399 zł. 25 ¹ / ₂ ct.					
		D o c h o d y.					
I. II.		Odsetki od obligacyj i kapitałów	1.551	34	—	—	1.551 34
		Rozmaite (zysk ze sprzedaży srebra)	13	70 ¹ / ₂	—	—	13 70 ¹ / ₂
		Suma dochodów rzeczywistych . .	1.565	04 ¹ / ₂	—	—	1.565 04 ¹ / ₂
		Oprócz powyższej sumy dochodów 1.565 zł. 04 ¹ / ₂ ct. wykazano					
		w załączonym rachunku rubryk przenośnych (zobojetniających się) dochody w kwocie	17.789	„ 70 „			
		Ogólna snma dochodów 19.354 zł. 74 ¹ / ₂ ct					
		do tego zapas początkowy, wedle zamknięcia rachunku za rok 1872.	44	zł. 51 ct.			
		Razem jak wyżej	19.399 zł. 25 ¹ / ₂ ct.				

sierociński.

Kwota prelimitowana wedle ustawy z dnia 7 Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem:						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
1.407	—	1.407	—	—	—	—	32	—	
3	—	3	—	—	—	—	3	—	
1.410	—	1.410	—	—	—	—	35	—	
1.462	—	1.462	—	—	—	—	89	—	
38	—	38	—	—	—	—	—	24	
1.500	—	1.500	—	—	—	—	89	24	
							65		

Fundusz stanowy

Liczba		W y d a t k i.	Wynikłość z roku 1873.						
ru- bryki	po- zycyi		zwyczajne		nad- zwyczajne	razem			
budżetu									
I.		Utrzymanie sierót.							
1	8	miejsce w zakładzie św. Antoniego po . . .	105 zł.	840	—	—	—	840	—
2	4	" w ogrodzie botanicznym po . . .	63 "	220	50	—	—	220	50
3	4	" w zakładzie ś. Józefa w Krakowie po	50 "	200	—	—	—	200	—
4	1	miejsce „ „ św. Wincentego, rocznie	115 "	115	—	—	—	115	—
		Suma rubryki I. . .		1.375	50	—	—	1.375	50
II.		5 Rozmaite		—	—	—	—	—	—
		D o c h o d y.							
		Odsetki.							
I.		1 Od efektów:							
		5%	od rent państwowych na 12.450 zł. . .	518	32	—	—	—	—
		4%	" listów zastawnych " 3.300 " . . .	66	—	—	—	—	—
		5%	" " " " 2.900 " . . .	72	50	—	—	—	—
		5%	" obligacyj indemn. " 3.450 " . . .	81	50	—	—	—	—
		6%	" ulokowanych w Banku hipot. 85. zł. 27 ct.	—	14	—	—	—	—
		5%	" długu zabezpieczonego na dobrach Łosiacz na 10.500 zł.	498	75	—	—	—	—
	2	4 1/2 %	od wypożyczonego funduszowi pożyczki krajowej kapitału	314	13	—	—	—	—
		Suma rubryki I. . .		1.551	34	—	—	1.551	34
II.		Rozmaite (zysk ze sprzedaży srebra)		13	70 1/2	—	—	13	70 1/2

sierociński.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 7. Grudnia 1872.			Wynikłość jest zatem :						Uwaga.
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	korzystniejszą		niekorzystniejszą		w ogóle		
			zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	korzystniejszą	niekorzystniejszą	
840	—	840	—	—	—	—	—	—	
252	—	252	32	—	—	—	—	—	
200	—	200	—	—	—	—	—	—	
115	—	115	—	—	—	—	—	—	
1.407	—	1.407	32	—	—	—	32	—	
3	—	3	3	—	—	—	3	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1.462	—	1.462	89	—	—	—	89	—	
38	—	38	—	—	24	—	—	24	

Fundusz szkolny.

Wykaz wynikłości

za czas

od 15. Listopada do 31. Grudnia 1873.

Wykaz wynikłości funduszu szkolnego za czas

Dochody.

Liczba porządk.	Rubryka	P o s z e z e g ó l n i e n i e .	S z e z e g ó l		O g ó l	
			zł.	ct.	zł.	ct.
			A. M a j ą t e k			
1		Podniesiono z e. k. kasy głównej dnia 20 Listopada 1873:				
		a) na fundusz galicyjski w efektach	—	—	297.265	48
		b) „ „ krakowski „	—	—	10.614	73
		Razem	—	—	307.880	21
			B. M a j ą t e k			
1	I.	Odsetki: a) fundusz galicyjski	6.108	38	—	—
2		b) „ „ krakowski	797	51	6.905	89
3	II.	Dochody z dóbr i realności: a) fundusz galicyjski	—	—	—	—
4		b) „ „ krakowski	56	60	56	60
5	III.	Opłaty szkolne: a) fundusz galicyjski	—	—	—	—
6		b) „ „ krakowski	—	—	—	—
7	IV.	Dodatki: a) fundusz galicyjski	—	—	—	—
8		b) „ „ krakowski	129	83	129	83
9	V.	Zysk ze sprzedaży książek szkolnych: a) fundusz galicyjski	—	—	—	—
10		b) „ „ krakowski	—	—	—	—
11	VI.	Zapisy i darowizny: a) fundusz galicyjski	1.833	48	—	—
12		b) „ „ krakowski	2	10	1.835	58
13	VII.	Rozmaite: a) fundusz galicyjski	832	78 ^{1/2}	—	—
14		b) „ „ krakowski	435	88 ^{1/2}	1.268	67
15	VIII.	Dotacya z e. k. Skarbu Państwa: a) fundusz galicyjski	2.546	12	—	—
16		b) „ „ krakowski	2.032	50	4.578	62
17	IX.	Dotacya z funduszu krajowego, wspólnie	—	—	112.500	—
		Razem	—	—	127.275	19
		Do tego:				
18	1.	Zwroty korelatywne: a) fundusz galicyjski	249	34 ^{1/2}	—	—
		b) „ „ krakowski	915	16 ^{1/2}	1.164	51
	2.	Zwroty zaliczek: a) fundusz galicyjski	13	12 ^{1/2}	—	—
		b) „ „ krakowski	40	60	53	72 ^{1/2}
Do przeniesienia					128.493	42 ^{1/2}

od 15. Listopada do końca Grudnia 1873.

Wydatki.

Liczba porządk.	Rubryka	Szczegół		O g ó l	
		zł.	ct.	zł.	ct.
Poszczególnienie.					
z a r o d o w y.					
1	Zapas ostateczny	—	—	307.880	21
	Razem	—	—	307.880	21
o b r o t o w y.					
1	I. Płace nauczycieli a) fundusz galicyjski	262	50	—	—
2	b) „ „ krakowski	385	—	647	50
3	II. Dodatki do płac a) fundusz galicyjski	42	61	—	—
4	b) „ „ krakowski	—	—	42	61
5	III. Dodatki na pomieszkanie a) fundusz galicyjski	35	—	—	—
6	b) „ „ krakowski	—	—	35	—
7	IV. Płace sług a) fundusz galicyjski	19	60	—	—
8	b) „ „ krakowski	25	20	44	80
9	V. Dodatek na pomieszkanie dla sług a) fundusz galicyjski	10	—	—	—
10	b) „ „ krakowski	—	—	10	—
11	VI. Substytucye a) fundusz galicyjski	24	50	—	—
12	b) „ „ krakowski	21	—	45	50
13	VII. Adjuta a) fundusz galicyjski	391	61	—	—
14	b) „ „ krakowski	54	43	446	04
15	VIII. Uposażenie korporacyj naukowych a) fundusz galicyjski	—	—	—	—
16	b) „ „ krakowski	—	—	—	—
17	IX. Fundacye i stypendya a) fundusz galicyjski	—	—	—	—
18	b) „ „ krakowski	—	—	—	—
19	X. Subwencye a) fundusz galicyjski	—	—	—	—
20	b) „ „ krakowski	2.618	81 ¹ / ₂	2.618	81 ¹ / ₂
21	XI. Czynsze najmu a) fundusz galicyjski	—	—	—	—
22	b) „ „ krakowski	432	—	432	—
23	XII. Potrzeby szkolne a) fundusz galicyjski	22	52	—	—
24	b) „ „ krakowski	—	—	22	52
25	XIII. Remuneracye i zapomogi a) fundusz galicyjski	3.664	06	—	—
26	b) „ „ krakowski	406	50	4.070	56
27	XIV. Utrzymanie budynków a) fundusz galicyjski	—	—	—	—
28	b) „ „ krakowski	—	—	—	—
29	XV. Potrzeby dla teorycznej i praktycznej nauki a) fundusz galicyjski	—	—	—	—
30	b) „ „ krakowski	—	—	—	—
31	XVI. Podatki i daniny a) fundusz galicyjski	63	72	—	—
32	b) „ „ krakowski	—	—	63	72
33	XVII. Koszta zarządu a) fundusz galicyjski	75	—	—	—
34	b) „ „ krakowski	10	—	85	—
35	XVIII. Koszta podróży i dyety a) fundusz galicyjski	—	—	—	—
36	b) „ „ krakowski	—	—	—	—
	Do przeniesienia	—	—	8.564	06 ¹ / ₂

Patrz
Alegat
A.

Wykaz wynikłości funduszu szkolnego za czas

Dochody.

Liczba porządk.	Rubryka	Poszczególności.	Szczegół		O g ó l	
			zł.	ct.	zł.	ct.
		Z przeniesienia	—	—	128.493	42 ¹ / ₂
		Suma dochodów	—	—	128.493	42 ¹ / ₂
19		Zapas początkowy	—	—	20.488	10 ¹ / ₂
		Razem	—	—	148.981	53

od 15. Listopada do końca Grudnia 1873.

Wydatki.

Liczba porządk.	Rubryka	Poszczególnienie.	Szczegół		O g ó l	
			zł.	ct.	zł.	ct.
		Z przeniesienia		—	8.564	06 ¹ / ₂
37	XIX.	Za udzielanie nauki gimnastyki a) fundusz galicyjski	60	—	—	—
38		b) „ krakowski	—	—	60	—
39	XX.	Pensye urzędników i nauczycieli a) fundusz galicyjski	1.237	78	—	—
40		b) „ krakowski	253	37	1.491	15
41	XXI.	Pensye wdów po nauczycielach a) fundusz galicyjski	418	68	—	—
42		b) „ krakowski	29	16	447	84
43	XXII.	Pensye i zaopatrzenia sierót a) fundusz galicyjski	15	15 ¹ / ₂	—	—
44		b) „ krakowski	14	—	29	15 ¹ / ₃
45	XXIII.	Dary z łaski a) fundusz galicyjski	149	65 ¹ / ₂	—	—
46		b) „ krakowski	13	33	162	98 ¹ / ₂
47	XXIV.	Rozmaite a) fundusz galicyjski	40	—	—	—
48		b) „ krakowski	202	40	242	40
		Do tego:				
49		Dodatek z funduszu krajowego na rok 1873 a) fundusz galicyjski	37.173	76 ¹ / ₂	—	—
		b) „ krakowski	700	—	37.873	76 ¹ / ₂
		Suma wydatków	—	—	48.871	36
50		Zapas ostateczny	—	—	100.110	17
		Razem	—	—	148.981	53

Wyjaśnienia

do wykazu wynikłości funduszu szkolnego za czas

od 15. Listopada do końca Grudnia 1873.

Fundusz szkół normalnych — niegdyś galicyjski i krakowski, a obecnie fundusz szkolny — odebrał Wydział krajowy w zarząd od c. k. Namiestnictwa na dniu 15 Listopada 1873.

1) Wynikłości w dochodach zestawione zostały według zamknięcia ksiąg Oddziału rachunkowego Wydziału krajowego, zaś w wydatkach według nadesłanego nam przez Radę szkolną krajową wykazu za czas powyższy, bowiem Wydział krajowy ma tylko administrację majątku zarodowego funduszu szkolnego (galicyjskiego i krakowskiego) tudzież dochodów majątku obrotowego tegoż funduszu. Administrowanie wydatkami majątku obrotowego (w granicach preliminarzem objętych) pozostało przy kraj. Radzie szkolnej.

2) Wykazany zapas w gotówce 100.110 zł. 17 ct. jest pozornym, ponieważ w dochodach Oddział rachunkowy pobierał wynikłości tego funduszu za rok 1873 z dzienników c. k. kas poborowych po koniec Marca b. r., c. k. Namiestnictwo zaś przysłało nam wykaz wydatków rzeczywiście tylko za czas od 15go Listopada do 31 Grudnia 1873. poniesionych, bez względu na te, które w roku 1874. na rachunek roku 1873. zrealizowane zostały. Wydatki te pokrył wykazany zapas gotówki 100.110 zł. 17 ct., przez co oczywiście znacznie zmniejszonym został. Nieprawidłowość tę w zestawieniu rachunków tłumaczy się rozdziałem administracji tego funduszu, przechodową naturą okresu, za który zamknięcie się przedkłada i tą okolicznością, iż c. k. Namiestnictwo udzieliło nam żądanych wykazów wynikłości po za dzień 1 Stycznia b. r. już po uskutecznieniu zamknięcia rachunkowego funduszu krajowego. Różnica jednak w zapasie gotówki wyrównaną zostanie w obrachunku roku bieżącego.

L. W. 18129.—1874.

Alegat lit. **B.** do sprawozdania Wydziału
krajowego o zamknięciu rachunkowem funduszków
krajowych za rok
1873.

Lit. **B.**

ALEGATA
DO ZAMKNIĘĆ RACHUNKOWYCH

ZA ROK

1873.

I N D E K S.

Stronica

Alegata do zamknięć rachunkowych funduszu:

I.	Krajowego	3
II.	Szpitalu lwowskiego (Oddział chorych)	53
III.	„ „ (Oddział położnic)	73
IV.	„ „ (. obłąkanych)	85
V.	Podrzutków	99
VI.	Św. Łazarza (Oddział chorych)	113
VII.	„ „ („ położnic i podrzutków)	131
VIII.	Św. Ducha („ syfilitycznych)	145
IX.	„ „ („ obłąkanych)	161
X.	Policyi krajowej.	175
XI.	Domestykalnego.	185
XII.	Kultury krajowej	197
XIII.	Szkoły kucia koni	209
XIV.	Aleksandra hr. Stadnickiego	221
XV.	Stanowego sierocińskiego	233

Lit. **B.**

ALEGATA

**do zamknięć rachunkowych
funduszy krajowych**

za rok 1873.

Σ 9 ΛΟΚ 1873*

Полное собрание сочинений

В. П. Панаева

ВЪ ПЕРВЫЙ

ТІМЪ

1858

ГЛАВ. 18158

Wykaz różnic

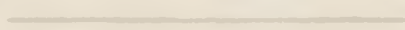
I.

Fundusz krajowy.

1. Wykaz różnic.
 2. Rachunek rubryk przenośnych.
 3. Wykaz zwrotów kosztów leczenia.
 4. „ „ zaległości w ogóle.
 5. Poszczególnienie wydatków i dochodów z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.
-

Fundusz Krajowy.

1. Wykaz dotacji.
2. Rachunek przychodów i wydatków.
3. Wykaz wydatków budżetowych.
4. Wykaz wydatków w ogóle.
5. Sprawozdanie z wykonania budżetu i dotacji z uwzględnieniem zmian.
6. Inne załączniki.

Wykaz różnic

okazujących się z porównania wyników rzeczywistych rachunku z preliminarzem na rok 1873. przez Wys. Sejm uchwalonym, i uzasadnienie tych różnic.

Pozycja rachunku	Rub. budżetu	Wydatki	Kwota różnicy		Uzasadnienie.
			zł.	ct.	
	I.	Koszta reprezentacji kraju.			
2		Koszta podróży pp. Posłów	139	—	Wydatek większy spowodowany rzeczywistą potrzebą.
3		Dyety pp. Posłów	9.596	—	Wydatek mniejszy, z powodu krótszego trwania sesji sejmowej, aniżeli w preliminarzu przewidziano.
4		Koszta druków	7.393	—	Wydatek większy, z powodu znacznego zwiększenia się ilości druków.
5		Spisywanie sprawozdań	3.365	—	Wydatek mniejszy, z powodu krótszego trwania sesji sejmowej.
6		Urządzenie sali itp.	1.238	—	Wydatek większy spowodowany rzeczywistą potrzebą.
7 b, c,		Sześciu pp. Członków Wydziału i Zastępcy	1.158	—	Wydatek mniejszy, wedle rzeczywistej potrzeby.
					Ogólny wynik rubryki I. okazuje się w porównaniu z budżetem korzystniejszym o kwotę 5.349 zł.
	II.	Koszta zarządu.			
9		Płace urzędników i woźnych	5.601	—	Wydatek mniejszy z powodu, że nie wszystkie posady były obsadzone.
9 G.		Dyurniści	1.074	—	Wydatek mniejszy, z powodu interwałów przy zmianie osób i mniejszej ilości dyurnistów przy Oddziale technicznym.
10		Zaslugi	75	—	Wydatek większy. Z powodu rozszerzenia ubikacyj kancelaryjnych zwiększyła się czynność frotera, w skutek czego podwyższono mu wynagrodzenie.
11		Emolumenta	756	—	Wydatek mniejszy, z powodu niższej ceny drzewa, mniejszej potrzeby na ubiór portyera a głównie z powodu, iż nie wszystkie posady urzędników były obsadzone, w skutek czego wydano mniej na dodatki drożyzny.

Pozycja rachunku	Rub. budżetu	Wydatki	Kwota różnicy		Uzasadnienie.
			zł.	ct.	
	II.				
12		Najem mieszkania	1.070	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , z powodu iż tylko przez krótki czas zajmowali osobny lokal pracownicy techniczni.
13		Remuneracye	1.300	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , z powodu iż rzecznik prawny pobierał niższe wynagrodzenie, aniżeli w budżecie wstawiono, tudzież z powodu, iż nie zdarzyła się potrzeba wypłacania remuneracyi za tłumaczenia z języków obcych.
14		Potrzeby kancelaryjne	1.164	—	<i>Wydatek większy</i> , z powodu iż za druk rozporządzeń krajowych wypłacono znacznie więcej, aniżeli w budżecie przewidziano.
15		Koszta podróży i diety	2.264	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , wedle rzeczywistej potrzeby.
17		Dary z łaski	203	—	<i>Wydatek większy</i> , z powodu, że sierotom Bojarskim wypłacono dar podwyższony z 210 zł. na 400 zł. na mocy uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 28. Listopada 1873., niemniej wypłacono Michałowi Rudnickiemu jednomiesięczną należność zaległą z roku 1872. w kwocie 12 zł. 50 ct.
18	III.	Koszta leczenia	69.241	—	W ogóle wynikłość rubryki II. <i>korzystniejszą</i> jest od preliminarza o 10.624 zł. <i>Wydatek mniejszy</i> , przedewszystkiem z powodu iż potrzeby tej rubryki naprzód dokładnie oznaczone być nie mogą, dalej iż zmniejszyła się znacznie ilość przedkładanych do likwidacyi rachunków za leczenie w latach ubiegłych, które fundusz krajowy w całości pokrywał, a nakoniec, iż przy uchwalaniu potrzeby w tej rubryce miano wzgląd na podwyższenie taks szpitalnych — okoliczność ta jednakże nie wpłynęła jeszcze w tym roku tak znacznie na podwyższenie wydatku, jak się spodziewano.

Pozycya rachunku	Rub. budżetu	Wydatki.	Kwota różnicy		Uzasadnienie.
			zł.	ct.	
20 21/22	IV. V.	Koszta szczepienia Wydatki sanitarne	4.010 9.042	— —	<i>Wydatek większy</i> z powodu, iż w roku 1873 panowały rozmaite epidemie — wzmożły się zatem koszta podróży lekarzy i wydatek na lekarstwa dla epidemicznych, który fundusz w $\frac{1}{3}$ części pokrywa. Natomiast mniej wydano na strzeżenie granic, z powodu zarazy na bydło.
27 $\frac{1}{2}$	VII.	Zasiłki dla zakładów naukowych Stypendya dla uczniów i uczenie seminariów nauczycielskich	2.080	—	<i>Wydatek większy</i> z powodu, iż w roku 1873 zaasygnowano te stypendya na rok szkolny 1873/4 to jest od 1 Września 1873 a nie od Stycznia 1874. — Różnica ta między rokiem administracyjnym a rokiem szkolnym wyrównywa się co do wynikłości rachunkowej w latach następnych.
33	VII.	Komisya fizyograficzna w Krakowie	750	—	<i>Wydatek większy</i> , z powodu, iż w roku 1873 wypłacono jedną ratę zaległą za rok 1872 a dwie za rok 1873. albowiem komisya fizyograficzna, pomimo że pobierać miała zasiłek półrocznie z góry, pobierała go z dołu i dopiero z końcem roku 1873 podniosła dawniej należącą jej ratę.
—	VII.	Bióro statystyczne	77	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , albowiem nie okazała się potrzeba wyczerpania całej, budżetem dozwolonej kwoty 2.000 zł. Ogólny wynik rubryki VII. (zasiłki dla zakładów naukowych) jest <i>niekorzystniejszy</i> od preliminarza o 2.753 zł.
48	VIII.	Akademia nauk w Krakowie i zakład Imienia Ossolińskich we Lwowie, na badanie i ocalenie zabytków	500	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , z powodu iż nie było potrzeby asygnowania tych zasiłków.
	IX.	Kwaterunkowe żandarmeryi.	9.014	—	<i>Wydatek większy</i> , z powodu otworzenia nowych posterunków.
	X.	Drogi krajowe.			
66		Płace urzędników i sług	8.568	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , z powodu iż płace inżynierów podwyższono dopiero od 1 Kwietnia 1873 — tudzież z powodu iż dla braku odpowiednich kompetentów nie wszystkie posady dróżników obsadzone zostały.

Pozycja rachunku	Rub. budżetu	Wydatki.	Kwota różnicy		Uzasadnienie.
			zł.	ct.	
67		Ryczałty kosztów podróży	905	—	Wydatek mniejszy, z powodu że niektóre posady inżynierów były obsadzone zastępcami, którzy mniejsze otrzymali ryczałty.
		" kancelaryjnych	30	—	
		" na umieszczenie biór	11	—	
68		Remuneracye	250	—	Wydatek większy, wedle rzeczywistej potrzeby.
69		Sprawienie instrumentów	3.963	—	Wydatek mniejszy, wedle rzeczywistej potrzeby.
70		Koszta podróży delegatów	1.307	—	
71		Nadzwyczajne wydatki administracyjne	3.442	—	Wydatek większy, z powodu iż te potrzeby dokładnie naprzód przewidziane być nie mogą.
		Roboty przygotowawcze	10.263	—	Wydatek mniejszy, z powodu iż trasowanie kolei wicynalnych do następnego roku odłożonem zostało.
72					
	X.	Nowe budowy dróg.			
74		Tarnów — Niedzica	21.590	—	Wydatek większy, z powodu, że budowa tej drogi na lat kilka rozłożona, w roku 1873. nie mogła być przerwana, wiele bowiem robót uległoby w ciągu zimy zniszczeniu, gdyby je pozostawiono niedokończonemi, w każdym zaś razie wydatek poniesiony w roku 1873. musiałby być pokrytym w roku 1874.
73		Dębicko — Nadbrzeziańska	12.321	—	Wydatek mniejszy, wedle rzeczywistej na ten rok przypadłej potrzeby.
75		Śniatyn — Załucze	7.263	—	
76		Most w Szczawnicy	12.592	—	
77/106	X.	Utrzymanie dróg	40.273	—	Wydatek w ogóle mniejszy, wedle rzeczywistej potrzeby. Wydatki tego rodzaju stanowią wyjątek od wszystkich innych rubryk i pozycji budżetowych, bowiem wpływy i zdarzenia elementarne nawet w przybliżeniu określić się nie dadzą.

Pozycja rachunku	Rub. budżetu	Wydatki.	Kwota różnicy		Uzasadnienie.
			zł.	ct.	
107.		Zasiłki dla dróg gminnych i powiatowych.	16.558		<p><i>Wydatek większy.</i> Uchwałą z dnia 5. Grudnia 1872. przeznaczył Wysoki Sejm dla drogi Wełdzirskiej osobny zasiłek na rok 1873, w kwocie 18.000 zł. a dla drogi Kolbuszowskiej 8.000 zł. zaś uchwałą z dnia 7. Grudnia 1872. postanowił Wysoki Sejm, iż obydwie te zasiłki mają być pokryte z pożyczki na drogi zaciągniętej mającej. Na tej podstawie zaasygnowano powyższe zasiłki z zastrzeżeniem zwrotu z funduszu pożyczkowego. Lecz gdy w mo- wie będąca pożyczka do skutku nie przyszła, przeto przeniesiono te kwoty stałe na rubrykę „Zasiłków“ przez co wynikło przekroczenie budżetu.</p> <p>Ogólna wynikłość rubryki X. (Drogi krajowe) okazuje się <i>korzystniejszą</i> od budżetu o 55.305 zł. zauważa się tu jednak, iż z końcem roku 1873, a właściwie z końcem Czerwca 1874. pozostały jeszcze znaczne kwoty zaasygnowane, a nie wypłacone.</p>

Pozycja rachunku	Rub. budżetu	Wydatki.	Kwota różnicy		Uzasadnienie.
			zł.	ct.	
	XI.	Dotacje dla zakładów krajowych	1.526		<i>Wydatek większy</i> , wedle rzeczywistej potrzeby. Szczegółowe powody wykazano w specjalnych zamknięciach rachunku zakładów dotowanych.
112	XII.	Rozmaite wydatki. Do rozporządzalności Wydziału krajowego	433		<i>Wydatek mniejszy</i> , wedle rzeczywistej potrzeby.
113		Utrzymanie słupów granicznych	300		<i>Wydatek mniejszy</i> , albowiem z tej pozycji nie asygnowano.
114		Różne nieprzewidziane	1.200		<i>Wydatek mniejszy</i> , wedle rzeczywistej potrzeby.
		Wydatki na szupaństwo	14.489		<i>Wydatek mniejszy</i> z powodu, iż przedłożono w tym roku mniej rachunków do zlikwidowania, aniżeli się spodziewano.
					Ogółem wynikłość rubryki XII. (Rozmaite wydatki) okazuje się <i>korzystniejszą</i> od preliminarza o 16.422 zł.

Pozycja rachunku	Rub. budżetu	Dochody.	Kwota różnicy		Uzasadnienie.
			zł.	ct.	
1	I.	Z odnajmu ubikacyj sejmowych	22		<i>Dochód mniejszy</i> , z powodu zmienności tej rubryki.
2	II.	Odsetki od chwilowych lokacyj	5.000		<i>Dochód mniejszy</i> , z powodu zupełnego wyczerpania zapasów gotówki lokowanej.
1—64	III.	Z myt na drogach krajowych	21.217		<i>Dochód większy</i> , z powodu podwyższenia czynszów.
65/66		Prowizye zwłoki i kary za przestępstwa drogowe	584		<i>Dochód większy</i> , z powodu, iż te dochody naprzód przewidzieć się nie dadzą i w preliminarzu zamieszczone nie były.
	IV.	Nadwyżki od zakładów dotowanych	1.953		<i>Dochód mniejszy</i> , z powodu zwiększonych potrzeb zakładów dotowanych, udowodnionych w odnośnych zamknięciach rachunkowych tychże zakładów.
	V.	Zapas kasowy	212.441		<i>Dochód większy</i> , wedle zamknięcia rachunku za rok 1872.
	VI.	Dodatki do podatków	65.199		<i>Dochód większy</i> , z powodu energicznej egzekucyi.
	VII.	Różne dochody	14.425		<i>Dochód większy</i> , z powodu, iż te dochody w budżecie przewidziane nie były.

2. allegat do rachunku funduszu krajowego.

(Zamkniję rachunkowych str. 8)

Rachunek rubryk przenośnych

(zobojętniających się.)

Do tego rachunku dołącza się:

- a) Wykaz szczegółowy wszystkich zaliczek
- b) „ „ „ „ depozytów
- c) Rachunek szczegółowy zaliczek na koszt leczenia, zwrotnych od gmin.

2. alegat do rachunku funduszu krajowego.

Rachunek

Liczba porządkowa	Dochody.	Należytosc						Uiszczenie		Pozostalosc ostateczna		Uwaga.
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.					
I. Lokacje chwilowe pieniędzy obrotowych.												
	Kapitały z lokacyi odebrane:											
1	Z banku hipotecznego	416.01		16 91	^{1/2}	432.92	^{1/2}	432.92	^{1/2}	—	—	
2	Z galicyjskiego Towarzystwa kredytowego	611.29		21 39		632.68		629.63			3 05	
3	Z Filii zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu	128.27		5 20		133.47		133.47		—	—	
	Suma	1.155.57		43 50	^{1/2}	1.199.07	^{1/2}	1.196.02	^{1/2}		3 05	
II. Zaliczki zwrócone, lub wyrachowane.												
1	Od urzędników i sług, ściągnięte z płac	5.419.92		10.764.70		16.184.62		8.582.56			7.602.06	Patrz alegat/a
2	Od szpitali, wyrachowane kosztami leczenia ubogich chorych:											
	a) szpital lwowski	40.826.87		10.517. —		51.343.87		29.216.93	^{1/2}		22.126.93	^{1/2}
	b) szpitale prowincjonalne	11.600. —		26.490. —		38.090. —		20.980.24			17.109.76	
	Suma	52.426.87		37.007. —		89.433.87		50.197.17	^{1/2}		39.236.69	^{1/2}
3	Od gmin do zwrotu kosztów za leczenie ubogich chorych obowiązanych	117.302.96		91.644.13		208.947.09		61.398.72			147.548.37	dtto
4	Od rozmaitych stron, w sprawach drogowych	36.939.36	^{1/2}	27.523.33	^{1/2}	64.462.70		20.212.16	^{1/2}		44.250.53	^{1/2}
5	Od c. k. kas rządowych, zwrot mylnie na rachunek funduszu krajowego poczynionych wydatków	69.89	^{1/2}	11.262.40		11.332.29	^{1/2}	2.831.71	^{1/2}		8.500.58	dtto

rubryk przenośnych.

Liczba porządkowa	W y d a t k i.	N a l e ż y t o ść						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna		Uwaga.
		zaległa		bieżąca		razem						
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
	I. Lokacje chwilowe pieniędzy obrotowych.											
	Kapitały rozporządalne lokowane:											
1	W banku hipotecznym	—	—	16 91	^{1/2}	16 91	^{1/2}	16 91	^{1/2}	—	—	
2	„ galicyjskiem Towarzystwie kredytowym	—	—	21 39		21 39		21 39		—	—	
3	W Filii zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu	—	—	5 20		5 20		5 20		—	—	
	Suma . . .	—	—	43 50	^{1/2}	43 50	^{1/2}	43 50	^{1/2}	—	—	
	II. Zaliczki wydane do zwrotu, lub wyrachowania.											
1	Urzędnikom i służom, zwrotne z płac	—	—	10.764 70		10.764 70		10.764 70		—	—	
2	Szpitalom na rachunek kosztów leczenia ubogich chorych:											
	a) szpitalowi lwowskiemu	—	—	10.517		10.517		10.517		—	—	
	b) szpitalom prowincjonalnym	—	—	26.490		26.490		26.490		—	—	
	Suma	—	—	37.007		37.007		37.007		—	—	
3	Szpitalom w zastępstwie gmin, do zwrotu kosztów leczenia obowiązanych	3.261 52		91.644 13		94.905 65		94.796 15		109 50		Patrz alegat/a
4	Różnym stronom, na potrzeby drogowe	—	—	27.523 33	^{1/2}	27.523 33	^{1/2}	27.523 33	^{1/2}	—	—	
5	Mylnie przez c. k. kasy rządowe na rachunek funduszu krajowego poczynione wypłaty	—	—	11.262 40		11.262 40		11.262 40		—	—	

2. alegat do rachunku funduszu krajowego.

Rachunek

Liczba porządkowa	Dochody.	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna		Uwaga.
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.					
6	Różne zaliczki											
	a) Od szpitalu lwowskiego, zwrot zaliczek na potrzeby ogólne	147.939	42	10.208	09	158.147	51	11.196	¹ / ₂ 01	146.951	¹ / ₂ 49	
	b) dtto na budowę prosekto-ryum i drugiego piętra . . .	588	—	800	—	1.388	—	1.388	—	—	—	
	c) Od dziennika bieżącego kasy krajowej, zwrot dotacyi do zamknięcia dzienników	—	—	553.846	¹ / ₂ 74	553.846	¹ / ₂ 74	553.846	¹ / ₂ 74	—	—	
	d) Różne inne	52.800	¹ / ₂ 56	168.182	¹ / ₂ 85	220.983	42	71.350	44	149.642	98	
	Suma	201.327	¹ / ₂ 98	733 037	¹ / ₂ 68	934.365	¹ / ₂ 67	637.781	¹ / ₂ 19	296.584	¹ / ₂ 47	Patrz alegat/a
7	Zaliczki pobrane.											
	a) — — —											
	b) — — —											
	c) Od funduszu szpitalu św. Łazarza, zaliczki pobrane na potrzeby ogólne funduszu krajowego	—	—	239.085	33	239.085	33	239.085	33	—	—	
	d) Od funduszu szpitalu św. Ducha dtto dtto	—	—	6.250	—	6.250	—	6.250	—	—	—	
	e) Od funduszu budowy kul-parkowskiej dtto dtto	—	—	101.500	—	101.500	—	101.500	—	—	—	
	f) Od funduszu pożyczki kra-jowej z r. 1873. dtto	—	—	28.000	—	28.000	—	28.000	—	—	—	
	g) Od funduszu szpitalu lw-owskiego dtto dtto	—	—	29.600	—	29.600	—	29.600	—	—	—	
	h) Od rachunku rubryki I. (koszta reprezentacyi) przepro-wadzenie wydatku z roku 1874 na 1873	—	—	2.402	28	2.402	28	2.402	28	—	—	
	Do przeniesienia	—	—	406.837	61	406.837	61	406.837	61	—	—	

rubryk przenośnych.

Liczba porządkowa	W y d a t k i.	N a l e ż y t o ś ć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna		Uwaga.
		zaległa		bieżąca		razem						
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
6	Różne zaliczki											
	a) Szpitalowi lwowskiemu na potrzeby ogólne	—	—	10.208 09	—	10.208 09	—	—	10.208 09	—	—	
	b) dtto. na budowę prosek-toryum i drugiego piętra	—	—	800 —	—	800 —	—	—	800 —	—	—	
	c) Dotacje do zamknięcia dziennika bieżącego i dodatko-wego	—	—	553.846 74	—	553.846 74	—	—	553.846 74	—	—	
				$\frac{1}{2}$		$\frac{1}{2}$			$\frac{1}{2}$			
	d) Różne inne	—	—	168.182 85	—	168.182 85	—	—	168.182 85	—	—	
				$\frac{1}{2}$		$\frac{1}{2}$			$\frac{1}{2}$			
	Suma	—	—	733.037 68	—	733.037 68	—	—	733.037 68	—	—	
7	Zaliczki zwrócone.											
	a) C. k. Skarbowi Państwa	22.759 96	—	—	—	22.759 96	—	—	5.780 89	—	16.979 07	Patrz alegat a.
	b) Funduszowi ochotników	45.000 —	—	—	—	45.000 —	—	—	—	—	45.000 —	
	c) „ szpitalu św. Łazarza, zwrot zaliczki pobranej na potrzeby ogólne funduszu krajowego	50.000 —	—	239.085 33	—	289.085 33	—	—	289.085 33	—	—	
	d) Funduszowi szpitalu św. Ducha dtto. dtto.	—	—	6.250 —	—	6.250 —	—	—	6.250 —	—	—	
	e) Funduszowi budowy kul-parkowskiej dtto. dtto.	—	—	101.500 —	—	101.500 —	—	—	101 500	—	—	
	f) Funduszowi pożyczki kra-jowej z r. 1873. dtto.	—	—	28.000 —	—	28.000 —	—	—	28.000 —	—	—	
	g) Funduszowi szpitalu lwow-skiego dtto.	—	—	29.600 —	—	29.600 —	—	—	29.600 —	—	—	
	h) Do rachunku rubryki I (przeprowadzenie rachunkowe) z roku 1874 na 1873.	—	—	2.402 28	—	2.402 28	—	—	—	—	2.402 28	
	Do przeniesienia	117.759 96	—	406.837 61	—	524.597 57	—	—	460.216 22	—	64.381 35	

2. alegat do rachunku funduszu krajowego.

Rachunek

Liczba porządkowa	Dochody.	Należytość						Uiszczenie	Pozostałość ostateczna	Uwaga.	
		zaległa		bieżąca		razem					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				zł.
Sumaryusz											
1	Urzednicy i sludzy	5.419	92	10.764	70	16.184	62	8.582	56	7.602	06
2	Szpitala	52.426	87	37.007	—	89.433	87	50.197	¹ / ₂ 17	39.236	¹ / ₂ 69
3	Gminy	117.302	96	91.644	13	208.947	09	61.398	72	147.548	37
4	Drogowe	36.939	¹ / ₂ 36	27.523	¹ / ₂ 33	64.462	70	20.212	¹ / ₂ 16	44.250	¹ / ₂ 53
5	Mylne wypłaty c. k. kas . .	69	¹ / ₂ 89	11.262	40	11.332	¹ / ₂ 29	2.831	¹ / ₂ 71	8.500	58
6	Rozmaite	201.327	¹ / ₁ 98	733.037	¹ / ₂ 68	934.365	67	637.781	¹ / ₂ 19	296.584	¹ / ₂ 47
7	Pobrane	—	—	406.837	61	406.837	61	406.837	61	—	—
	Razem .	413.486	¹ / ₂ 99	4.318.076	86	4.731.563	¹ / ₂ 85	1.187.841	14	543.722	¹ / ₂ 71
III. Depozyta.											
1	Kaucye sluzbowe urzednikow i slug, tudziez kaucye i wadya przedsiembiorcow	—	—	51.216	89	51.216	89	51.216	89	—	—
2	Kaucye wadya i inne depozyta ze spraw drogowych wynikle	—	—	161.015	57	161.015	57	161.015	57	—	—
3	Podatek dochodowy od plac urzednikow	—	—	3.069	24	3.069	24	3.069	24	—	—
4	Mylnie przez c. k. kasy rzadowe na rachunek funduszu krajowego pobrane dochody .	—	—	4.460	93	4.460	93	4.469	93	—	—
5	Oszczednosci funduszu krajowego z lat ubieglych	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Rozmaite depozyta w ogolnosci	—	—	150.387	09	150.387	09	150.387	09	—	—
	Suma . .	—	—	370.149	72	370.149	72	370.149	72	—	—

rubryk przenośnych.

Liczba porządkowa	Wydatki.	Należytość						Uiszczenie	Pozostałość ostateczna	Uwaga.		
		zaległa		bieżąca		razem						
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				zł.	ct.
zaliczek.												
1	Urzednicy i sludzy	—	—	10.764	70	10.764	70	10.764	70	—	—	
2	Szpitala	—	—	37.007	—	37.007	—	37.007	—	—	—	
3	„ w zastępstwie gmin	3.261	52	91.644	13	94.905	65	94.796	15	109	50	
4	Drogowe	—	—	27.523	$\frac{33}{2}$	27.523	$\frac{33}{2}$	27.523	$\frac{33}{2}$	—	—	
5	Mylne wypłaty c. k. kas	—	—	11.262	40	11.262	40	11.262	40	—	—	
6	Rozmaite	—	—	733.037	$\frac{68}{2}$	733.037	$\frac{68}{2}$	733.037	$\frac{68}{2}$	—	—	
7	Zwrócone	117.759	96	406.837	61	524.597	57	460.216	22	64.381	35	
	Razem	121.021	48	1.318.076	86	1.439.098	34	1.374.607	49	64.490	85	
III. Depozyta												
1	Kaucye sluzbowe urzednikow i slug, tudziez kaucye i wadya przedsiębiorców	22.144	$\frac{90}{2}$	51.216	89	73.361	$\frac{79}{2}$	45.151	$\frac{32}{2}$	28.210	47	Patrz alegat b.
2	Kaucye wadya i inne depozyta ze spraw drogowych wynikłe	64.130	$\frac{98}{2}$	161.015	57	225.146	$\frac{55}{2}$	184.821	60	40.324	$\frac{95}{2}$	dtto.
3	Podatek dochodowy od plac urzednikow	945	$\frac{24}{2}$	3.069	24	4.014	$\frac{48}{2}$	2.199	$\frac{25}{2}$	1.815	23	dtto.
4	Mylne przez c. k. kasy rzadowe na rachunek funduszu krajowego pobrane dochody	283	29	4.460	93	4.744	22	4.281	$\frac{26}{2}$	462	$\frac{95}{2}$	dtto.
5	Oszczedności funduszu krajowego z lat ubieglych. (Odpisano 30 zł.)	32	—	—	—	32	—	32	—	—	—	
6	Rozmaite depozyta w ogólności	74.192	03	150.387	09	224.579	12	166.826	$\frac{94}{2}$	57.752	$\frac{17}{2}$	dtto.
	Suma	161.728	$\frac{45}{2}$	370.149	72	531.878	$\frac{17}{2}$	403.312	39	128.565	$\frac{78}{2}$	

2. alegat do rachunku funduszu krajowego.

Rachunek

Liczba porządkowa	Dochody	Należyłość						Uiszczenie	Pozostałość ostateczna	Uwaga.
		zaległa		bieżąca		razem				
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.			

Sumaryusz rubryk

I. Lokacye	1.155 57		43 50		1.199 07	1.196 02	3 05
II. Zaliczki	413.486 99		1.518.076 86		1.731.563 85	4.187.841 14	543.722 71
III. Depozyta	—		370.149 72		370.149 72	370.149 72	—
Razem .	414.642 56		1.688.270 08		2.102.912 65	4.559.186 88	543.725 76

Uwaga. Zaległa należyłość zaliczek z początkiem roku 1873 wynosiła 413.877 zł. 05 1/2 ct.
 Odpisano do L. W. 5195/74 390 „ 06 ct.
 pozostało jak wyżej 413.486 zł. 99 1/4 ct.

rubryk przenośnych.

Liczba porządkowa	Wydatki.	Należytość						Uiszczenie	Pozostałość		Uwaga.
		zaległa		bieżąca		razem			ostateczna		
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		zł.	ct.	

przenośnych.

I. Lokacje	—	—	43 50 ^{1/2}	43 50 ^{1/2}	43 50 ^{1/2}	—	—
II. Zaliczki	121.021 48	1,318.076 86 ^{1/2}	4,459.098 34 ^{1/2}	1,574.607 49 ^{1/2}	64.490 85 ^{1/2}		
III. Depozyta	161.728 45 ^{1/2}	370.149 72 ^{1/2}	531.878 17 ^{1/2}	403.312 39 ^{1/2}	128 565 78 ^{1/2}		
Razem	282.749 93 ^{1/2}	1,688.270 08 ^{1/2}	1,974.020 02 ^{1/2}	4,777.963 38 ^{1/2}	193.056 62 ^{1/2}		

Uwaga. Zaległa należytość zaliczek z początkiem, roku 1873 wynosiła 121.253 zł. 48 ct.
 Odpisano do L. W. 14782/74 232 „
 pozostało jak wyżej 121.021 zł. 48 ct.

Zaległa należytość depozytów z początkiem roku 1873 wynosiła 161.758 zł. 45 1/2
 Odpisano z powodu przedawnienia 30 „
 pozostało jak wyżej 161.728 zł. 45 1/2 ct.

Alegat a) do rachunku rubryk przenośnych funduszu krajowego.

Wykaz zaliczek zaległych z końcem roku 1873.

L. P.	I. Zwrotne z plac urzędników i slug.	Należność czynna			
		Szczegół.		Ogól.	
		zł.	ct.	zł.	ct.
1	Bieńkowski Feliks	500	—		
2	Bieńkowski Ludwik	162	50		
3	Brochocki Aleksander	66	52		
4	Chrzanowski Mieczysław	187	50		
5	Czaderski Emil	240	—		
6	Durkalec Wawrzyniec	8	—		
7	Dr. Elcielski Józef	90	—		
8	Gadziński Władysław	78	75		
9	Gołębski Władysław	140	—		
10	Dr. Grott Antoni	87	50		
11	Grzegorzewski Stanisław	13	75		
12	Gorzycza Marcin	41	25		
13	Hermiński Michał	45	—		
14	Hermiński Walenty	5	—		
15	Hłasko Julian	32	—		
16	Horoszkiewicz Julian	135	—		
17	Janikowski Tomasz	120	—		
18	Iwanicki Karol	900	—		
19	Kalita Józef	45	—		
20	Kiszelka Albin	150	—		
21	Krzeczkowski Władysław	700	—		
22	Kunisch Leon	131	25		
23	Kuźniar Jan	23	40		
24	Łopuszański Edward	202	50		
25	Dr. Łoziński Bronisław	81	25		
26	Marek Józef	105	—		
27	Michalczewski Józef	125	—		
28	Mrozowicki Jan	140	—		
29	Dr. Niedzielski Wacław	70	—		
30	Niewiadomski Henryk	200	—		
31	Olewiński Lubin	130	—		
32	Olszewski Konstanty	130	—		
33	Orzechowski Antoni	90	—		
34	Ożwad Emil	10	—		
35	Paszkowski Antoni	360	—		
36	Pierozynski Ludwik	250	—		
37	Pohowski Stanisław	48	—		
38	Raciborski Ludwik	225	—		
39	Semetkowski Stanisław	40	—		
40	Sidorowicz Władysław	146	25		
41	Skarzyński January	280	—		
42	Stadnicki Wilhelm	62	50		
43	Stroner Adolf	25	—		
44	Duszyński Hipolit	20	—		
	Do przeniesienia	6.642	92	—	—

L. p.		Należytość czynna			
		Szczegół.		Ogół.	
		zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia	6.647	92		
45	Szaszewski Aleksander	75	—		
46	Tarnawski Teofil	40	—		
47	Topolnicki Jan	120	—		
48	Tranda Edward	110	—		
49	Urbański Aureli	130	—		
50	Wolański Juliusz	220	—		
51	Zabierzowski Stanisław	10	—		
52	Zienkowicz Wincenty	66	64		
53	Zólkiewski Karol	187	50	7.602	06
II. Zwrotne od szpitali rachunkami kosztów leczenia ubogich chorych.					
54	Szpital w Bochni	250	—		
55	" " Brodach	600	—		
56	" " Brzeżanach	2.500	—		
57	" " Jasle	900	—		
58	" " Lwowie	22.126	93 $\frac{1}{2}$		
59	" " Rzeszowie	4.727	76		
60	" " Sanoku	3.572	—		
61	" " Nowym Sączu	1.000	—		
62	" " Starem mieście (Podhajce)	260	—		
63	" " Tarnowie	2.200	—		
64	" " Wadowicach	500	—		
65	" " Zólkwi	600	—	39.236	69 $\frac{1}{2}$
III. Zwrotne od gmin obowiązanych.					
66	Koszta leczenia ubogich zaliczkowo z funduszu krajowego uiszczzone	147.548	37	147.548	37
IV. Zwrotne od różnych stron zaliczki na potrzeby drogowe.					
67	Bełzec — Jarosław (droga) za materiały przedsiębiorcy Rosenfelda	6.000	—		
68	Brzeżany — Podwoleczyska, za postawienie rogatki	28	10		
69	Fedorowicz Józef, za usługi drogowego	20	—		
70	Inżynierowie do wyrachowania	6.952	26 $\frac{1}{2}$		
71	Konkurencyja drogi Baligród — Lutowiska	4.868	32 $\frac{1}{2}$		
72	" " Bełzec — Jarosław, budowa mostu na Sanie	416	94		
73	" " Bełzec — Jarosław, przedsiębiorca Rosenfeld	10.461	92		
74	" " Czortków, drogi obwodowe	4.000	—		
75	" " Sielec — Zaleszczyki	1.000	—		
76	" " Sielec — Zaleszczyki zwrot od gmin	3.750	—		
77	" " reparaycja budowy nad Wisłą obok Sarnowiec	70	62		
78	" " Sanok — Przemyśl, konserwacya drogi	679	25		
	Do przeniesienia	38.247	42	194.387	12 $\frac{1}{2}$

Alegat a) do rachunku rubryk przenośnych funduszu krajowego.

Wykaz zaliczek zaległych z końcem roku 1873.

L. p.		Należytość bierna			
		Szczegół.		Ogół.	
		zł.	ct.	zł.	ct.
1	Szpitalom w zastępstwie gmin	109	50	109	50
2	C. k. Skarbowi Państwa	16.979	07	16.979	07
3	Funduszowi ochotników	45.000	—	45.000	—
4	Rubryce I (przeprowadzenie rachunkowe) z roku 1874 na 1873	2.402	28	2 402	28
	Suma ogólna . . .	—	—	64.490	85

Alegat b) do rachunku rubryk przenośnych funduszu krajowego.

Wykaz depozytów

pozostałych z końcem roku 1873. (Należytość bierna.)

		Gotówka		Efekta	
		zł.	ct.	zł.	ct.
I. Kaucye służbowe urzędników, tudzież kaucye i wadya przedsiębiorców.					
1	Białczyński Stanisław, przedsiębiorca	101	88
2	Dyszkiewicz Władysław, kasyer szpitalu lwowskiego	1.050	.
3	Ekstein Jan, przedsiębiorca	108	49	.	.
4	Goligowska Apolonia, przedsiębiorczyni	100	.
5	Gołębski Władysław, adjunkt kasy krajowej	200	.
6	Gołogórski Antoni, przedsiębiorca	233	61	1.392	30
7	Grabowicz Piotr, rachmistrz szpitalu lwowskiego	324	97
8	Grodzki Michał, dzierżawca propinacyi i gruntów kul- parkowskich	425	.
9	Hermiński Walenty, woźny kasy krajowej	400	.
10	Horoszkiewicz Julian, kasyer krajowy	2.000	.
11	Kormus Elukim, przedsiębiorca	400	.	.	.
12	Köstlich Ferdynand, kasyer zakładu podrzutków	410	.
13	Lewicki Jan, przedsiębiorca	600	.
14	Mahler Samuel, przedsiębiorca	125	.	.	.
15	Malinowski Erazm, rządcą szpitalu lwowskiego	800	.
16	Neuwohner Berl, przedsiębiorca	72	.	300	.
17	Neuwohner Izaak, przedsiębiorca	80	.	.	.
18	Olszewski Konstanty, adjunkt kasy krajowej	1.040	.
19	Radoszewski Aleksander, przedsiębiorca	1.000	.
20	Rawski Wincenty i Sadłowski Wiktor, przedsiębiorcy	00 ¹ / ₂	9.449	87
21	Rawski Wincenty i Gryglaszewski Erazm, przedsiębiorcy	1.365	77
22	Riedel Józef, przedsiębiorca	1.000	.
23	Rzepecki Leopold, pisarz szpitalu lwowskiego	00 ¹ / ₂	501	37
24	Sadłowski Wiktor, przedsiębiorca	1.800	.
25	Sidorowicz Władysław, adjunkt kasy krajowej	20	20	920	.
26	Silkiewicz Władysław, kontrolor kasy krajowej	1.450	.
27	Stroh Elias, przedsiębiorca	100	.
28	Süssman Liberwerth, przedsiębiorca	70	.	.	.
29	Swierczewski Erazm, kontrolor zakładu podrzutków	300	.
30	Szulistański, przedsiębiorca	50	.
31	Wierzbiański Franciszek, froter	20	.	.	.
Suma		1.129	31	27.081	16
28.210 zł. 47ct.					

		Gotówka		Efekta	
		zł.	ct.	zł.	ct.
II. Kaucyje, wadya i inne depozyta ze spraw drogowych wynikłe.					
32	Aufschauer Frenkl	25	.	1.100	.
33	Binek Hugon	298	33 1/2	160	.
34	Braksmajer Feige	66	83 1/2	.	.
35	Braksmajer Mojżesz	90	.	.	.
36	Bobczyński Aleksander	100	.
37	Binder Jakób	5.800	.
38	Braksmajer i Wieder	23	.	600	.
39	Brodlein Samuel	45	.	.	.
40	Bloch Rafael	200	84	.	.
41	Bardach Hersch i Izrael	800	.
42	Bobrownicki Ignacy	72	05	1.100	.
43	Braksmajer i Gottesman	139	.	.	.
44	Biechoński i Nęcki	1.000	.
45	Biechoński Wojciech	200	.
46	Chajęcki	2	50	.	.
47	Dobrowolski Stefan	37	50	.	.
48	Ekstein Mojżesz	100	.
49	Einleyer Józef	400	.
50	Freundlich Izaak	68	.	.	.
51	Folkman Natan	66	66	200	.
52	Fink Jankel	800	.
53	From Józef	94	45	.	.
54	Funkenstein Kellman	39	50	400	.
55	Fenster i Alt	150	.	.	.
56	Feldman Samuel	400	.
57	Falk Mojżesz	100	.	.	.
58	Falk Chaskel i spółka	38	.	100	.
59	Gedrojc i Gralewski	29	17	.	.
60	Gold Mojżesz	170	91 1/2	.	.
61	Gralewski Mateusz	450	.
62	Gedrojc i Tuchowski	78	04 1/2	.	.
63	Goldfinger i Glücksman	200	.
64	Heilberger i Martyniuk	11	70	.	.
65	Haspel Majer	44	17	500	.
66	Hollenberg Haim	100	.	.	.
67	Hollender Izrael	1.200	.
68	Jakubowicz Salamou	50	82	.	.
69	Jahr, Kris i Parnas	1.650	.
70	Klinger Hersch	155	92	.	.
71	Kleinberger Jakób	400	.
72	Kresch Abraham	60	.	141	.
73	Karłowicz Jan	15	.	700	.
74	Kwaśniewski	8	.	441	32
Do przeniesienia		2.280	41	18.942	32

		Gotówka		Efekta	
		zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia	2.280	41	18.942	32
75	Kallauer Szymon	.	.	1.198	.
76	Lehner Majer	.	.	400	.
77	Lehrer Ruchel	2	47 1/2	.	.
78	Ladau Markus Chaskel i Szyja	72	.	.	.
79	Landau Samuel	.	.	500	.
80	Lachowicz Michał	.	.	435	.
81	Michałowski Antoni	133	33	.	.
82	Meller Jakób	38	.	.	.
83	Mozner i Gulstein	12	66	.	.
84	Mozner Szer	28	50	100	.
85	Mangel i Szelb	.	.	400	.
86	Maciniewicz i spółka	34	.	.	.
87	Martyniak Oleksa	18	30	.	.
88	Merl Franciszek	70	.	.	.
89	Machalski Maurycy	14	90 1/2	.	.
90	Nemrower Abraham	3	.	500	.
91	Nagler Izak	309	09 1/2	.	.
92	Odyniec Jarosław	.	.	1.800	.
93	Pleizner Eizyk	50	.	.	.
94	Pineles Fink	.	.	3.000	.
95	Parnas Naftali Mojżesz Leib	16	.	200	.
96	Ptasio Wawrzyniec	70	.	.	.
97	Rittermann Abraham	27	.	.	.
98	Rudnik Dawid	.	.	200	.
99	Reitman i Kus	50	.	100	.
100	Schor Meszulem	143	88	100	.
101	Szifer Mojżesz	.	.	1.250	.
102	Schenkeltauch Markus	78	.	50	.
103	Schwarzbach Joel	100	.	.	.
104	Schlitten Abraham	44	73	.	.
105	Tomanek Franciszek	50	20	.	.
106	Wadowski i Ungar	.	.	300	.
107	Wald Mojżesz	.	.	567	.
108	Wald Dawid i spółka	55	.	300	.
109	Wohlfeld Józef i Spółka	15	.	100	.
110	Wiśniewski Leonard	.	.	5.500	.
111	Zeizler Leib	374	77	.	.
112	Zimmerman Aron	180	.	.	.
113	Zakrzewski i Jasiński	111	38	.	.
	Suma	4.382	63 1/2	35.942	32
		40.324 zł. 95 1/4 ct.			
III. Podatek dochodowy.					
114	Od płac urzędników	1.815	23	.	.

		Gotówka		Efekta	
		zł.	ct.	zł.	ct.
IV. Mylne pobory c. k. kas rządowych.					
115	W c. k. kasie w Brodach	2	28		
116	" " Brzesku	1	.		
117	" " Brzozowie	36		
118	" " Chrzanowie	25		
119	" " Krakowie	141	12		
120	" " Krośnie	6	.		
121	" " Limanowej	8	84		
122	" " Lwowie	15	19		
123	" " Podhajcach	42	45		
124	" " Rohatynie	17	88		
125	" " Ropczycach	8	92 ¹ / ₂		
126	" " Sączu	32	75		
127	" " Śniatynie	2	58 ¹ / ₂		
128	" " Stanisławowie	32	66 ¹ / ₂		
129	" " Tarnobrzegu	2	31		
130	" " Tłumaczu	4	14		
131	" " Wieliczce	33	75		
132	" " Zbarażu	82	44		
133	" " Żółkwi	28	02		
	Suna	462	95 ¹ / ₂		
V. Oszczędności funduszu krajowego z lat ubiegłych					
VI. Rozmaite.					
134	Bier Joel legat	137	37
135	Ciemnych zakład, fundusz	76	79
136	Chuwas Efroim — na rzecz funduszu policyjnego	1	.	.	.
137	Dobromil, — fundusz pogorzalców	1.500	.	.	.
138	Głuchoniemych zakład, — fundusz	76	79
139	Holhocze, Wołna, Wierzbów, Dobrowody i Zastawne, — gminy, — fundusz ubogich	664	64	13.300	.
140	Swaczów gmina, — koszta egzekucyi wojskowej	96	.	.
141	Konkurencya drogi Sanok — Przemyskiej	105	98	.	.
142	Koszta leczenia przez różne strony nadesłane i aż do ostatecznego wyjaśnienia spraw poszczególnych w depozycie tymczasowo zatrzymane	360	53 ¹ / ₂	.	.
143	Koszta szczepienia i sanitarne:				
144	" " od Bac Onufrego	1	.	.	.
145	" " od gminy Bochnia	20	65	.	.
146	" " " " Holubice	2	83 ¹ / ₂	.	.
147	" " " " Koszenice	24	17	.	.
148	" " " " Kraszenica	12	18	.	.
149	" " " " Świerzawa	2	55	.	.
150	" " " " Tomaszówka	4	24	.	.
	Do przeniesienia	2.700	74	13.590	95

		Gotówka		Efekta	
		zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia	2,700	74	13,590	95
151	Łazarza szpitalu fundusz. odsetki zwłoki od 2500 zł.	52	50	.	.
152	Łazarza szpital — fundusz budowy	8,821	59	3,550	89
153	Miłoszowice gmina — skrypt	1,000	.
154	Nowak Michał — uiszczona kara	2	.	.	.
155	Okólska — kupony od obligacyj indemnizacyjnych	398	45
156	Sanok powiat. niedokumentowana pozycya dochodu	7	.	.	.
157	Śniatyn — funduszu szpitalu	1/2	.	.
158	Stypendyjny fundusz Englowej	3	30	218	80
159	Szpital lwowski — fundusz dla dwóch pisarzy	210	.	.	.
160	" " odsetki od kapitału majątku zarodowego	217	95	.	.
161	" " kosza ostemplowania pełnomocnictwa	50	.	.
162	Tartaków gmina — fundusz ubogich	23,540	84
163	Utiasz Anastazyja — uiszczona kara	1	.	.	.
164	Weinberg — należność stemplowa do kontraktu	8	75	.	.
165	Wiedeń, c. k. Sąd — obligacye indemnizacyjne	350	.
166	Wimiki gmina — rata ceny kupna domu rządu	1,000	.	.	.
167	Wulka Tanewska — obligacye indemnizacyjne	150	.
168	Złoczów — fundusz budowy szpitalu	1,838	68
169	Fundusz kultury krajowej — dochody należące do rachunku za rok 1874. tymczasowo w depozycie zatrzymane	54	25	.	.
170	Fundusz krajowy Rubr. X. Lit. A. poz. 80 — dyety i kosza podróży p. Łozińskiego w sprawach drogowych	34	48	.	.
	Suma	13,114	06	44,638	11
		57,752 zł. 17 1/2 ct.			
Rekapitulacya.					
	I. Kaucye	1,129	31	27,081	16
	II. Depozyta drogowe	4,382	63 1/2	35,942	32
	III. Podatek dochodowy	1,815	23	.	.
	IV. Mylne pobory	462	95 1/2	.	.
	V. Oszczędności funduszu krajowego
	VI. Rozmaite	13,114	06 1/2	44,638	11
	Razem	20,904	19 1/2	107,661	59
		128,565 zł. 78 1/2 ct.			

Date	Description	Particulars	Amount
1890	Jan 1	Balance	100.00
	Jan 15	Received from A. B. C.	50.00
	Jan 30	Received from D. E. F.	25.00
	Feb 15	Received from G. H. I.	75.00
	Feb 28	Received from J. K. L.	100.00
	Mar 15	Received from M. N. O.	50.00
	Mar 31	Received from P. Q. R.	25.00
	Apr 15	Received from S. T. U.	75.00
	Apr 30	Received from V. W. X.	100.00
	May 15	Received from Y. Z. A.	50.00
	May 31	Received from B. C. D.	25.00
	Jun 15	Received from E. F. G.	75.00
	Jun 30	Received from H. I. J.	100.00
	Jul 15	Received from K. L. M.	50.00
	Jul 31	Received from N. O. P.	25.00
	Aug 15	Received from Q. R. S.	75.00
	Aug 31	Received from T. U. V.	100.00
	Sep 15	Received from W. X. Y.	50.00
	Sep 30	Received from Z. A. B.	25.00
	Oct 15	Received from C. D. E.	75.00
	Oct 31	Received from F. G. H.	100.00
	Nov 15	Received from I. J. K.	50.00
	Nov 30	Received from L. M. N.	25.00
	Dec 15	Received from O. P. Q.	75.00
	Dec 31	Received from R. S. T.	100.00
	Total		1000.00

Alegat c) do rachunku rubryk przenośnych funduszu krajowego.

Rachunek zaliczek zwrotnych od gmin za koszty leczenia.

Liczba porządkowa.	Powiaty.	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		r a z e m		Zł.	ct.	Zł.	ct.
		Zł.	ct.	Zł.	ct.	Zł.	ct.				
1	Biała	746	94	1.915	30	2.662	24	1.826	24 1/2	835	99 1/2
2	Birza	979	57 1/2	536	33	1.515	90 1/2	293	87 1/2	1.222	03
3	Bóbrka	1.750	68 1/2	1.198	47 1/2	2.949	16	645	38 1/2	2.303	77 1/2
4	Bochnia	3.089	25	2.760	70	5.849	95	3.029	47	2.820	48
5	Bohorodczany	1.512	70	887	86	2.400	56	956	86 1/2	1.443	69 1/2
6	Borszczów	475	23 1/2	327	10	802	33 1/2	200	60 1/2	601	73
7	Brody	1.196	78 1/2	1.951	66	3.148	44 1/2	2.284	47 1/2	863	97
8	Brzesko	971	59 1/2	928	61 1/2	1.900	21	436	10 1/2	1.464	10 1/2
9	Brzeżany	994	43	908	23	1.902	66	1.344	79	557	87
10	Brzozów	364	62	525	34	889	96	455	77 1/2	434	18 1/2
11	Buczacz	355	82	975	03 1/2	1.330	85 1/2	548	53 1/2	782	32
12	Chrzanów	770	63 1/2	1.337	33	2.107	96 1/2	580	32 1/2	1.527	64
13	Cieszanów	613	37	255	67 1/2	869	04 1/2	83	54	785	50 1/2
14	Czortków	172	41 1/2	457	24	629	65 1/2	193	57 1/2	436	08
15	Dąbrowa	413	55 1/2	860	70	1.274	25 1/2	234	13 1/2	1.040	12
16	Dolina	752	40 1/2	906	26	1.658	66 1/2	542	14	1.116	52 1/2
17	Drohobycz	951	95 1/2	1.584	36	2.536	31 1/2	2.227	98	308	33 1/2
18	Gorlice	1.809	95 1/2	1.072	08 1/2	2.882	04	1.315	51 1/2	1.566	52 1/2
19	Gródek	1.350	46 1/2	1.153	47	2.503	93 1/2	775	70	1.728	23 1/2
20	Grybów	542	44 1/2	324	38	866	82 1/2	344	87	521	95 1/2
21	Horodenka	1.020	33	637	45	1.657	78	871	48 1/2	786	29 1/2
22	Husiatyn	149	04 1/2	403	06 1/2	553	01	258	29	294	72
23	Jarosław	838	52	488	97	1.327	49	924	32 1/2	403	16 1/2
24	Jasło	1.934	40	1.831	04	3.765	44	1.755	01	2.010	43
25	Jaworów	878	45	607	71	1.486	16	681	90 1/2	804	25 1/2
26	Kałuż	1.002	13	1.148	79 1/2	2.150	92 1/2	1.177	06 1/2	973	86
27	Kamionka	302	14 1/2	563	61 1/2	865	76	388	64	477	12
28	Kolbuszowa	586	90 1/2	517	07	1.103	97 1/2	342	60	761	37 1/2
29	Kołomyja	1.441	39 1/2	3.435	32 1/2	4.876	72	2.860	48	2.016	24
30	Kossów	515	60 1/2	994	34 1/2	1.509	95	494	17	1.015	78
31	Kraków	29.032	75	12.633	19	41.665	94	2.676	54	38.989	40
32	Krosno	1.379	02	1.255	15 1/2	2.634	17 1/2	724	76	1.909	41 1/2
33	Łańcut	497	65	961	32	1.458	97	542	24 1/2	916	72 1/2
34	Lwów	6.647	16	2.225	05	8.872	21	426	85 1/2	8.445	35 1/2
35	Lisko	1.115	29 1/2	875	26	1.990	55 1/2	895	15 1/2	1.095	40
36	Limanowa	1.148	15 1/2	1.136	22	2.284	37 1/2	1.184	22	1.100	15 1/2
37	Mielec	625	72 1/2	453	80	1.079	53	231	75	847	78
38	Mościska	568	16 1/2	235	19	803	35 1/2	306	97 1/2	496	38
39	Myślenice	760	53	1.644	98	2.405	51	923	08	1.482	43
40	Nadwórna	1.066	21	714	41	1.780	62	997	65 1/2	782	96 1/2
41	Nowy - Targ	1.156	95	509	49	1.666	44	285	34	1.381	10
42	Nowy - Sącz	1.676	39 1/2	1.467	13	3.143	52 1/2	704	50	2.439	02 1/2
43	Nisko	438	58	399	98	838	56	94	28 1/2	744	27 1/2
44	Pilzno	611	24 1/2	460	08 1/2	1.071	33	382	22 1/2	689	10 1/2
45	Podhajce	1.097	31 1/2	1.042	31	2.139	62 1/2	421	92 1/2	1.717	70
46	Przemysł	2.089	60 1/2	996	81 1/2	3.086	42	890	73 1/2	2.195	68 1/2
	Do przeniesienia	78.394	51	38.504	82	136.899	33	39.762	12	97.137	21

Liczba porządkowa.	Powiaty.	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		Zł.	ct.	Zł.	ct.
		Zł.	ct.	Zł.	ct.	Zł.	ct.				
	Z przeniesienia	78.394	51	58.504	82	136.899	33	39.762	12	97.137	21
47	Przemysłany	977	.	752	15 1/2	1.729	15 1/2	651	03	1.078	12 1/2
48	Rawa	637	07 1/2	408	86	1.045	93 1/2	248	11	797	82 1/2
49	Rohatyn	933	12	934	17 1/2	1.867	29 1/2	977	49	889	80 1/2
50	Ropczyce	470	00 1/2	600	89	1.070	89 1/2	536	60 1/2	534	29
51	Rudki	236	83	699	14 1/2	935	97 1/2	315	26	620	71 1/2
52	Rzeszów	1.879	90	1.934	36	3.814	26	1.489	19 1/2	2.325	06 1/2
53	Sambor	1.509	03 1/2	1.859	33 1/2	3.368	37	1.460	08	1.908	29
54	Sanok	3.276	56	966	52 1/2	4.243	05 1/2	1.093	13 1/2	3.149	95
55	Skalał	250	27 1/2	413	85 1/2	664	13	285	56 1/2	378	56 1/2
56	Sniatyn	619	98 1/2	626	56 1/2	1.246	55	792	68	453	87
57	Sokal	181	43	395	42 1/2	576	85 1/2	308	56	268	29 1/2
58	Stanisławów	1.041	04	1.928	78 1/2	2.969	82 1/2	591	73 1/2	2.378	09
59	Staremiasto	1.196	89	839	89	2.036	78	610	31 1/2	1.426	46 1/2
60	Stryj	1.609	82	1.006	21	2.616	03	1.154	12 1/2	1.461	90 1/2
61	Tarnobrzeg	374	33	506	07	800	40	211	70	668	70
62	Tarnopol	1.431	—	3.666	26	5.097	26	2.266	17 1/2	2.831	08 1/2
63	Tarnów	8.746	87 1/2	3.370	14	12.117	01 1/2	548	12 1/2	11.568	89
64	Tłumacz	2.323	41 1/2	959	46	3.282	87 1/2	1.591	70 1/2	1.691	17
65	Trembowla	483	65	525	53	1.009	18	344	36 1/2	664	81 1/2
66	Turka	785	73	596	98	1.382	71	513	23 1/2	869	47 1/2
67	Wadowice	1.091	86	1.570	91 1/2	2.662	77 1/2	1.656	37 1/2	1.006	40
68	Wieliczka	2.155	24 1/2	2.413	62 1/2	4.568	87	1.453	30	3.115	57
69	Zaleszczyki	1.035	60	508	51 1/2	1.544	11 1/2	371	08 1/2	1.173	03
70	Zbaraż	555	08 1/2	453	41 1/2	1.008	50	189	05 1/2	819	44 1/2
71	Złoczów	2.528	39 1/2	2.336	29 1/2	4.864	69	767	33 1/2	4.097	35 1/2
72	Żółkiew	1.025	47 1/2	1.116	92	2.142	39 1/2	582	36	1.560	03 1/2
73	Żydaczów	431	75	595	26 1/2	1.027	01 1/2	219	15 1/2	807	86
74	Żywiec	1.090	07 1/2	1.145	74 1/2	2.235	82	400	74 1/2	1.835	07 1/2
75	Skarb państwa	31		8		39		8		31	
	S u m a	117.302	96	91.644	13	208.947	09	61.398	72	147.548	37

3. alegat do rachunku funduszu krajowego. (Zamknięć rachunkowych str. 20.)

Wykaz

zwrotów kosztów leczenia, pobranych w roku 1873.

Stronica księgi	L. porządk.	K a s a	Zwroty na rachunek kosztów			
			leczenia		sprawdzania rachunków aptekarskich	
			zł.	ct.	zł.	ct.
1		Kasa krajowa	1.929	06	66	88
2		Biała	44	32		
3		Bóbrka	53	79 $\frac{1}{2}$		
4		Bochnia	58	83	36	14
5		Brody	421	25		
6		Brzesko	156	51		
7		Brzeżany			27	06
8		Brzozów	6	16		
9		Buczacz	25	62		
10		Dolina	20	44		
11		Gorlice	6	44		
12		Gródek	21	85		
13		Horodenka	4	64		
14		Husiatyn	8	52 $\frac{1}{2}$		
15		Jarosław	77	66		
16		Jaworów	12	60		
17		Kamionka	18	89		
18		Kolbuszowa	11	38		
19		Kołomyja	17	83		
20		Kraków	10	57 $\frac{1}{2}$		
21		Krosno	5	46		
22		Limanowa	3	22		
23		Lwów	10	94		
24		Nowy targ	11	12 $\frac{1}{2}$		
25		Przemysł	23	70	4	46
26		Rawa	12	22		
27		Ropezyce		50		
28		Rzeszów			37	28
29		Sanok			14	
30		Śącz-Nowy	12	38	30	04
31		Śniatyn	6	14	10	89
32		Stryj	13	70	44	18
33		Sokal	5	60		
34		Stanisławów	17	20		
35		Tarnobrzeg	60	28		
36		Tarnopol	2	94	38	79
37		Thumacz	16	55		
38		Trembowła	10	58		
39		Wadowice	12	04		
40		Żółkiew	2		19	33
41		Żywiec	10	40		
		Suma	3.143	35	329	05

4. alegat do rachunku funduszu krajowego.

Wykaz zaległości

czynnych i biernych z końcem roku 1873.

Poszczególnienie		Należytości			
		czynne		biernie	
		zł.	ct.	zł.	ct.
1	<i>Wydatki. Rubr. II. Potrzeby kancelaryjne. Rozmaite:</i>				
	Zimmermann Aron	13	.	.	.
2	<i>III. Koszta leczenia:</i>				
3	Rozmaitym szpitalom			122	49
3	Od rozmaitych stron	12.951	55½	.	.
4	<i>IV. Koszta podróży i dyet lekarzy:</i>				
4	Należytość kosztów podróży i dyet lekarzom			97	01
5	Od rozmaitych stron	295	66½	.	.
6	<i>V. Koszta sanitarne:</i>				
6	Za asystencye wojskowe przy zarazie bydła			22	80
7	Od rozmaitych stron	369	94½	.	.
8	<i>VII. Zasilki dla zakładów naukowych:</i>				
8	Stypendya dla uczniów seminaryów nauczy-			220	.
	cielskich				
9	<i>IX. Kwaterunkowe żandarmeryi:</i>				
9	Od rozmaitych stron	2	94	.	.
	<i>X. Drogi krajowe:</i>				
10	<i>Koszta zarządu:</i>				
10	Płace i remuneracye droźnikom			139	20
11	Od rozmaitych stron	50	19½	.	.
12	<i>Nowe budowy dróg:</i>				
12	Przedsiębiorcom za dostarczone materiały .			2.307	09½
13	Od rozmaitych stron	3.363	17½	.	.
14	<i>Utrzymanie dróg:</i>				
14	Przedsiębiorcom za wykonane roboty			54.344	70½
15	Od rozmaitych stron	12.790	85½	.	.
16	<i>Zasilki dla dróg gminnych i powiatowych:</i>				
16	Rozmaitym stronom			800	.
17	<i>XI. Dotacje dla zakładów krajowych:</i>				
17	Lwów gmina } zwrot { 108.036 zł.				
18	" szpital } dotacyi { 24.000 "	132.036	.	.	.
19	Zółkiew	1.254	60½	.	.
19	<i>XII. Rozmaite. Do rozporządzałości Wydziału krajowego:</i>				
20	Kolegium lekarzy w Krakowie			200	.
21	Od rozmaitych stron	247	12	.	.
22	<i>Dochody. Rubr. III. Myta z dróg krajowych:</i>				
22	Od rozmaitych stron	4.901	00½	.	.
23	Prowizye zwłoki	2	22	.	.
24	Kary za przestępstwa drogowe	24	50	.	.
25	<i>VI. Dodatki do podatków</i>				
25		157.532	15	.	.
26	<i>VII. Dochody rozmaite</i>				
26		9.750	.	.	.
27	W rubrykach przenośnych	543.725	76½	193.056	63½
	Suma	879.310	69½	251.309	93½
	Nadwyżka należytości czynnych			628.000	76
		879.310	69½	879.310	69½

UWAGA. Zaległości czynne wykazywano do egzekucyi pod L. L. W. 3.113, 3.435, 6.414, 15.443, 13.713, 13.862 i 14.366 z roku 1874.

S u m a r y u s z.

Liczba		
rub-	pozy-	
ryki	eyi	
budżetu		
Wydatki.		
I.		Koszta reprezentacji kraju
II.		„ zarządu
III.		„ leczenia
IV.		„ szczepienia
V.		Wydatki sanitarne
VI.		Zasilki dla zakładów dobroczynności
VII.		„ „ „ naukowych i wychowania publicznego
VIII.		Utrzymanie pomników historycznych
IX.		Kwaterunkowe żandarmeryi
X.		Drogi krajowe
XI.		Dotacje dla zakładów krajowych
XII.		Różne wydatki
		<u>Suma wydatków</u>
Dochody.		
I.		Z odnajmu ubikacyj sejmowych
II.		Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych
III.		Dochody z myt na drogach krajowych
IV.		Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych
V.		Zapas kasowy z roku 1872
VI.		Dotatki do podatków
VII.		Różne dochody
		<u>Suma dochodów</u>

w ściślejszem znaczeniu.

Zwyczajne.						Nadzwyczajne.						Uwaga
W y n i k i o s e												
w roku 1873		w I. półroczu 1874		Razem		w roku 1873		w I. półroczu 1874		Razem		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
56.350 23½		34.600 61		90.950 84½		
132.216 45½		6.404 23½		138.620 69		
93.844 95		44.413 87½		138.258 82½		
20.130 80½		5.204 82		25.335 62½		
27.813 32		11.228 53		39.041 85		
5.672 .		750 .		6.422	
202.411 30		52.902 .		255.313 30		
2.500 70		499 30		3.000 .		5.000 .		.	.	5.000 .		
69.346 68		106 98½		69.453 66½		
491.501 83		74.779 08½		566.280 91½		132.991 71½		1.422 23½		134.413 95		
260.119 40				260.119 40		
42.699 44		8.428 43½		51.127 87½		
1,404.607 11½		239.317 87½		1,643.924 99		137.991 71½		1.422 23½		139.413 95		
1.278 33		.		1.278 33		
127.908 36		13.892 11½		141.800 47½		
217.108 83		.		217.108 83		
1,128.828 97½		766.370 29		1,895.199 26½		
14.242 .		183 40½		14.425 40½		
1,489.366 49½		780.445 81		2,269.812 30½		

Poszczególne

Liczba

liczba
liczba
liczba

Koszt reprezentacji krajowej

1) Suma krajowa

2) Wydatki krajowe

Suma wydatki I.

CZĘŚĆ I.

Koszt zarobku

Plan zarobków i kosztów

Dywidenda

Zarobki

Przebieg choroby

Wzrost i rozwój

Wzrost

Przebieg choroby

Koszt leczenia i kosztów

Wzrost i rozwój

Wzrost

Suma wydatki II.

Koszt leczenia i kosztów

Wzrost i rozwój w kosztach i w zarobkach

Wydatki.

Liczba		Poszczególnienie	
ru-	po-		
bryki	zycyi		
budżetu			
I.		Koszta reprezentacji kraju.	
—61	A) Sejm krajowy		
7	B) Wydział krajowy		
			Suma rubryki I.
II.		Koszta zarządu.	
9	Place urzędników i woźnych		
	Dyurniści		
10	Zasługi		
11	Emolumenta		
12	Najem pomieszkania		
13	Remuneracye		
14	Potrzeby kancelaryjne		
15	Koszta podróży i diety		
16	Pensye i zaopatrzenia		
17	Dary z łaski		
			Suma rubryki II.
III.		Koszta leczenia ubogich chorych.	
18	W szpitalach powszechnych w Galicyi i w zagranicznych		

w ściślejszem znaczeniu.

Wydatki.

Zwyczajne.						Nadzwyczajne.						Uwaga
Wynikłość												
w roku 1873		w l. półroczu 1874		Razem		w roku 1873		w l. półroczu 1874		Razem		
zl.	ct.	zl.	ct.	zl.	ct.	zl.	ct.	zl.	ct.	zl.	ct.	
32.308	71½	34.600	61	66.909	32½	
24.041	52	.	.	24.041	52	
56.350	23½	34.600	61	90.950	84½	
64.754	29	.	.	64.754	29	
20.318	50	48	.	20.366	50	
1.525	59	19	39	1.544	98	
11.977	37	214	35½	12.191	72½	
11.546	74½	1.383	32	12.930	06½	
1.420	.	2.000	.	3.420	
12.462	88	2.450	77	14.913	65	
2.036	11	100	.	2.136	11	
5.017	47	163	40	5.180	87	
1.157	50	25	.	1.182	50	
132.216	45½	6.404	23½	138.620	69	
93.844	95	44.413	87½	138.258	82½	

Wydatki.

Fundusz krajowy

Liczba		Poszczególnienie			
ru- bryki	pozy- cyi				
budżetu					
IV.		Koszta szczepienia			
V.		Wydatki sanitarne			
VI.		Zasilki dla zakładów dobroczynności			
23		Szpital Sióstr Miłosierdzia we Lwowie i w Rozdole			
24		Dom ubogich i sierot w Krakowie			
25		Szpital Sióstr Miłosierdzia w Czerwonogrodzie			
				Suma rubryki VI.	
VII.		Zasilki dla zakładów naukowych i wychowania publicznego			
A)		Stypendya			
B)		Zasilki			
C)		Na cele naukowe i wykształcenia			
				Suma rubryki VII.	
VIII.		Utrzymanie pomników historycznych			
46		Odnowienie „Sukiennic“ w Krakowie			
47		Restauracya pomników w ogóle			
48		Badanie i ocalenie zabytków historycznych, piśmiennych i archeologicznych:			
		A) Akademia naukowa krakowska			
		B) Zakład narodowy imienia Ossolińskich			
		Odbudowanie kościoła OO. Franciszkanów w Krośnie i ocalenie tamże pomników narodowych			
				Suma rubryki VIII.	
IX.	49/65	Kwaterunkowe żandarmeryi			
X.		Drogi krajowe			
A)		Koszta zarządu			
B)		Nowe budowy dróg			
C)		Utrzymanie dróg			
		Zasilki dla dróg powiatowych i gminnych			
				Suma rubryki X.	

w ściślejszem znaczeniu.

Wydutki.

Zwyczajne.						Nadzwyczajne.						Uwaga
Wynikłość												
w roku 1873		w I. półroczu 1874		Razem		w roku 1873		w I. półroczu 1874		Razem		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
20.130	80½	5.204	82	25.335	62½	
27.813	32	11.228	53	39.041	85	
598	.	.	.	598	
4.674	.	750	.	5.424	
400	.	.	.	400	
5.672	.	750	.	6.422	
17.188	.	4.852	.	22.040	
12.000	.	.	.	12.000	
173.223	30	48.050	.	221.273	30	
202.411	30	52.902	.	255.313	30	
500	70	499	30	1.000	.	5.000	.	.	.	5.000	.	
.	
2.000	.	.	.	2.000	
2.500	70	499	30	3.000	.	5.000	.	.	.	5.000	.	
69.346	68	106	98½	69.453	66½	
88.912	77	3.882	59½	92.795	36½	132.991	71½	1.422	23½	134.413	95	
339.080	97	57.846	49	396.927	46	
63.500	09	13.050	.	76.558	09	
491.501	83	74.779	08½	566.280	91½	132.991	71½	1.422	23½	134.413	95	

Poszczególnienie

Liczba		
ru-	pozy-	
bryki	cyi	
budżetu		
XI.		Dotacje dla zakładów krajowych
108		Szpital powszechny we Lwowie:
		a) Oddział chorych
		b) " położnic
		c) " obłąkanych
109		Zakład podrzutek w Lwowie
110		Szpital św. Łazarza w Krakowie:
		Oddział położnic i podrzutek
111		Szpital św. Ducha w Krakowie:
		a) Oddział obłąkanych
		b) " syfilitycznych
		Na pokrycie niedoboru szpitalu lwowskiego za rok 1871, i 1872,
		<u>Suma rubryki XI.</u>
XII.		Rozmaite
112		Do rozporządzalności Wydziału krajowego
113		Utrzymanie słupów granicznych
114		Różne nieprzewidziane
		Opieka narodowa
		Na koszta szupaśnictwa
		Pożyczka dla pogorzalców gminy Uwsie
		Na amortyzację pożyczki na budowę domu obłąkanych w Kulparkowie
		<u>Suma rubryki XII.</u>

w ściślejszem znaczeniu.

Wydatki.

Zwyczajne.						Nadzwyczajne.						Uwaga
Wynikłość												
w roku 1873		w I. półroczu 1874		Razem		w roku 1873		w I. półroczu 1874		Razem		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
76.795	.	.	.	76.795	
13.212	91	.	.	13.212	91	
60.248	.	.	.	60.248	
40.299	80	.	.	40.299	80	
26.189	19	.	.	26.189	19	
7.929	29	.	.	7.929	29	
11.445	21	.	.	11.445	21	
24.000	.	.	.	24.000	
260.119	40	.	.	260.119	40	
22.575	04½	6.992	95½	29.568	
1.300	.	500	.	1.800	
1.000	.	.	.	1.000	
4.575	39½	935	48	5.510	87½	
1.250	.	.	.	1.250	
12.000	.	.	.	12.000	
42.700	44	8.428	43½	51.128	87½	

DOCHODY

CZĘŚĆ II.

D o c h o d y.

Dochody.

Fundusz krajowy

D o c h o d y

Liczba		
rub- ryki	po- zycyi	
budżetu		
I.		Z odnajmu ubikacyj sejmowych
II.		Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych
III.		Dochód z myt na drogach krajowych Prowizye zwłoki, kary konwencyonalne itp. Kary za przestępstwa drogowe
		<u>Suma rubryki 3</u>
IV.		Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych
V.		Zapas kasowy z roku 1872,
VI.		Dodatki do podatków (po 30 centów)
VII.		Rozmaite dochody

w ściślejszem znaczeniu.

Dochody.

Zwyczajne.				Nadzwyczajne.				Uwaga			
W y n i k ł o s e											
w roku 1873		w I. półroczu 1874		Razem		w roku 1873			w I. półroczu 1874		Razem
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
1.278	33	.	.	1.278	33
.
127.414	51½	13.802	35	141.216	86½
412	81	50	91½	463	72½
81	03½	38	85	119	88½
127.908	36	13.892	11½	141.800	47½
.
217.108	83	.	.	217.108	83
1.128.828	97½	766.370	29	1.895.199	26½
14.242	.	183	40½	14.425	40½

II.

Fundusz szpitalu lwowskiego.

Oddział chorych.

1. Wykaz różnic.
2. Rachunek rubryk przenośnych.
3. Wykaz zaległości.
4. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

Průběh vývoje společnosti

Průběh vývoje společnosti

- 1. Průběh vývoje společnosti
- 2. Průběh vývoje společnosti
- 3. Průběh vývoje společnosti
- 4. Průběh vývoje společnosti

I. Alegat do rachunku funduszu szpitalu lwowskiego. (Oddział chorych.)

(Zamknięć rachunkowych str. 46—50.)

Wykaz różnic

okazujących się z porównania wynikłości rzeczywistych rachunku z preliminarzem na rok 1873 przez Wysoki Sejm uchwalonym, i uzasadnienie tych różnic.

Pozycja rachunku	Rub. budżetu	W y d a t k i	Kwota różnicy		Uzasadnienie
			zł.	ct.	
1—28	I.	Place urzędników, lekarzy i sług	2343	.	<i>Wydatek mniejszy</i> , z powodu iż dodatek drożyzny dla urzędników i sług był preliminowany w całości na ten fundusz, — zaś wypłacono go wedle dzielnika z trzech funduszy szpitalnych, wskutek czego w dwóch innych funduszach przekroczenie preliminarza powstało, nadto z powodu iż niektóre posady nadane były dopiero w ciągu roku, zaś inne opróżnione nie były zaraz obsadzone, wreszcie z przyczyny iż w myśl rozporządzenia do LW. 21173/72 placę 9. Sióstr zatrudnionych w kuchni wzięto na rachunek całej żywności szpitalu, zaś placę 2 Sióstr wzięto na rachunek bielizny i pralni (Rubr XIV.)
30—34	III.	Adjuta	139	.	<i>Wydatek mniejszy</i> , z powodu iż po ustąpieniu niektórych praktykantów płatnych, zastępowali takowych do czasu nadania posady praktykanci bezpłatnie.
35	IV.	Substytucye	203	.	<i>Wydatek mniejszy</i> , z powodu iż niezachodziła potrzeba częstszych zastępstw.
36—41	V.	Dyurny	75	.	<i>Wydatek większy</i> , z powodu iż zwiększona praca przy zarządzie wskutek zaprowadzenia własnej kuchni, jako też odpisy protokołów stanu chorych wymagały większych sił biurowych.
42—49	VI.	Pensye	1354	.	<i>Wydatek większy</i> , z powodu nadania Doktorowi Berthleffowi, byłemu Dyrektorowi szpitalu pensyi, która preliminowana nie była.
50—53	VII.	Zaopatrzenia i dary z łaski	54	.	<i>Wydatek mniejszy</i> , z powodu iż nie wszyscy zaopatrzeni pobrali swe należności w ciągu roku bieżącego.

Pozycja rachunku	Rub. budżetu	W y d a t k i	Kwota różnicy		Uzasadnienie
			zł.	ct.	
54—63	VIII.	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	300	.	<i>Wydatek mniejszy</i> , z powodu iż niezachodziła potrzeba tego rodzaju wydatku.
	IX.	Emolumenta	350	.	<i>Wydatek mniejszy</i> , z powodu iż w tym roku niezaasygnowano kapelanom emolumentów, nadto z powodu iż posada dyrektora i asystenta kliniki nadaną została dopiero w ciągu roku.
64	X.	Wydatki kapliczne	63	.	<i>Wydatek większy</i> , z powodu iż zaszła potrzeba sprawienia niektórych kosztowniejszych sprzętów kaplicznych.
65—66	XI.	Najem pomieszkania	2.137	.	<i>Wydatek większy</i> , z powodu podniesionego czynszu w filii Höflicha z rocznych 1900 na 2380 zł. z podatkiem rocznym 716 zł. tudzież z przyczyny, iż stosownie do umowy zapłacono czynsz z góry a mianowicie za filię Höflicha po dzień 28. Lutego 1874 i za filię Hofmana po dzień 30. Kwietnia 1874.
67—68	XII.	Potrzeby kancelaryjne	122	.	<i>Wydatek większy</i> , z powodu podwyższonych cen druków i pomnożonych kosztów inserecyjnych.
69—70	XIII.	Remuneracye i zapomogi	146	.	<i>Wydatek mniejszy</i> , z powodu iż niezachodziła potrzeba zupełnego wyczerpania kwoty przeznaczonej na zapomogi i remuneracye.
71—84	XIV.	Koszta gospodarcze	3.883	.	<i>Wydatek mniejszy</i> , z powodu iż koszt wiktu 9 Sióstr Miłosierdzia zatrudnionych w kuchni, nadto koszt drzewa opałowego zużytkowanego do kuchni zarachowany jest w koszcie żywienia całego szpitalu; wreszcie z powodu zaprowadzonych zaoszczędzeń w koszcie żywienia chorych, który pomimo zwiększonej ilości dni żywienia chorych (137.694 dni) korzystniej się przedstawia, aniżeli się spodziewano.
85	XV.	Zwrot kosztów utrzymania chorych zakładowi klinicznemu i położnic	674	.	<i>Wydatek mniejszy</i> , z powodu mniejszej ilości chorych leczonych na oddziale kliniki.
86—88	XVI.	Utrzymanie budynków	160	.	<i>Wydatek mniejszy</i> , z powodu iż w tym roku nieuszkodzono wszystkich reparacyj około budynków.
89—91	XVII.	Rozmaite	56	.	<i>Wydatek mniejszy</i> , z powodu niestałości wydatków tej rubryki.

Pozycja rachunku	Rub. budżetu	Dochody	Kwota różnicy		Uzasadnienie
			zl.	ct.	
2	II.	Zapisy i legaty	3.692	.	<i>Dochód większy</i> , z powodu iż wydarzały się częstsze i znaczniejsze spadki po zmarłych.
4—5	IV.	Dodatki	1.116	.	<i>Dochód mniejszy</i> , z powodu iż dodatki od c. k. Skarbu Państwa i od kasy miejskiej pozostały w zaległości i zapłacone zostały dopiero w r. 1874.
6—11	V.	Zwroty kosztów leczenia	3.600	.	<i>Dochód większy</i> , z powodu podwyższenia taksy szpitalnej. Ilość dni leczenia wynosiła na tym oddziale: w roku 1873 . 146.499 na klinikach . 4.811 151.310 dni.
12—14	VI.	Rozmaite	140	.	<i>Dochód większy</i> , z powodu niestałości dochodów tej rubryki.

Date	Description	Debit	Credit	Balance
1880	To Balance			100.00
1881	By Cash	50.00		150.00
1882	To Cash		25.00	175.00
1883	By Cash	75.00		250.00
1884	To Cash		100.00	350.00
1885	By Cash	150.00		500.00
1886	To Cash		200.00	700.00
1887	By Cash	300.00		1000.00
1888	To Cash		400.00	1400.00
1889	By Cash	500.00		1900.00
1890	To Cash		600.00	2500.00
1891	By Cash	700.00		3200.00

2. Alegat do rachunku funduszu szpitalu lwowskiego. (Oddział chorych).

(Zamknąć rachunkowych str. 46).

Rachunek rubryk przenośnych.

(zobojętniających się).

Do tego rachunku dołącza się:

- a) Wykaz szczegółowy zaliczek.
- b) „ „ „ depozytów.

Rachunek

Liczba porządkowa	Dochody	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna		Uwaga
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.					
I. Zaliczki otrzymane.												
1	Od funduszu krajowego:											
	a) na rachunek kosztów leczenia		10.517		10.517		10.517					
	b) na wydatki ogólne		10.208 09		10.208 09		10.208 09					
	c) na budowy		800		800		800					
2	Od funduszy szpitalnych		11.070 29½		11.070 29½		11.070 29½					
3	Różne		18.400 67		18.400 67		18.400 67					
	Suma		50.996 05½		50.996 05½		50.996 05½					
II. Zaliczki zwrócone.												
1	Od funduszy szpitalnych	11.440 58		12.934 69		24.375 27		12.946 14		11.429 13		
2	Od stron rozmaitych	11.287 08½		13.467 84		24.754 92½		1.309 53		23.445 39½		
3	Zaliczki na kuchnię, wyrachowane			106.001 18		106.001 18		105.596 12½		405 05½		
4	Zaliczki na zakupno trzody, wyrachowane	324 04½		2.043 51½		2.367 56		1.910 70		456 86		
	Suma	23.051 71		134.447 22½		157.498 93½		121.762 49½		35.736 44		
III. Depozyta złożone.												
1	Kaucje i wadya											
	a) w gotówce 1850 zł. — ct.											
	b) w efektach 2600 „ — „		4.450		4.450		4.450					
2	Fundusz wynagrodzenia służby, składający się z kar		18 05		18 05		18 05					
3	Różne depozyta funduszo-	515 84½		1.950 60½		2.466 45		2.466 45				
	we			2.927 28½		2.927 28½		2.927 28½				
4	Depozyta chorych											
	Suma	515 84½		9.345 94		9.861 78½		9.861 78½				

rubryk przenośnych.

Liczba porządkowa	Wydatki	Należyłość						Uiszczenie		Pozostałość		Uwaga
		zaległa		bieżąca		razem				ostateczna		
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
I. Zaliczki zwrócone.												
1	Funduszowi krajowemu:											
	a) na rachunek kosztów leczenia	40.826	87	10.517	.	51.343	87	29.216	93 $\frac{1}{2}$	22.126	93 $\frac{1}{2}$	
	b) na wydatki ogólne	147.939	42	10.208	09	158.147	51	11.196	01 $\frac{1}{2}$	146.951	49 $\frac{1}{2}$	
	c) na budowy	588	.	800	.	1.388	.	1.388	.			
2	Funduszom szpitalnym	3.272	47	11.070	29 $\frac{1}{2}$	14.342	76 $\frac{1}{2}$	12.624	13	1.718	63 $\frac{1}{2}$	
3	Rozmaite	23.252	40	18.400	67	41.653	07	18.767	84	22.885	23	
	Suma	215.879	16	50.996	05 $\frac{1}{2}$	266.875	21 $\frac{1}{2}$	73.192	92	193.682	29 $\frac{1}{2}$	
II. Zaliczki wydane.												
1	Funduszom szpitalnym	12.934	69	12.934	69	12.934	69	.	.	
2	Stronom rozmaitym	13.467	84	13.467	84	13.467	84	.	.	
3	Na kuchnię	106.001	18	106.001	18	106.001	18	.	.	
4	Na zakupno trzody chlewnej	2.043	51 $\frac{1}{2}$	2.043	51 $\frac{1}{2}$	2.043	51 $\frac{1}{2}$.	.	
	Suma	.	.	134.447	22 $\frac{1}{2}$	134.447	22 $\frac{1}{2}$	134.447	22 $\frac{1}{2}$.	.	
III. Depozyta wydane.												
1	Kaucyje i wadya											
	a) w gotówce 1.986 zł. 60 ct.	6.739	35	4.450	.	11.189	35	6.438	35	4.751	.	
	b) w efektach 9.202 „ 75 „											
2	Fundusz wynagrodzenia służ- by, składający się z kar	3	50	18	05	21	55	18	45	3	10	
3	Rozmaite depozyta funduszo- we	265	88 $\frac{1}{2}$	2.466	45	2.732	33 $\frac{1}{2}$	2.668	80	63	53 $\frac{1}{2}$	
4	Depozyta chorych	363	50 $\frac{1}{2}$	2.927	28 $\frac{1}{2}$	3.290	79	2.155	88	1.134	91	
	Suma	7.372	24	9.861	78 $\frac{1}{2}$	17.234	02 $\frac{1}{2}$	11.281	48	5.952	54	

Rachunek

Liczba porządkowa	Dochody	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna		Uwaga
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
Summarysz												
	I. Zaliczki otrzymane	.	.	50.996 05 $\frac{1}{2}$		50.996 05 $\frac{1}{2}$		50.996 05 $\frac{1}{2}$				
	II. „ zwrócone	23.051 71		134.447 22 $\frac{1}{2}$		157.498 93 $\frac{1}{2}$		121.762 49 $\frac{1}{2}$		35.736 44		
	III. Depozyta	515 84 $\frac{1}{2}$		9.345 94		9.861 78 $\frac{1}{2}$		9.861 78 $\frac{1}{2}$				
	Razem	23.567 55$\frac{1}{2}$		194.789 22$\frac{1}{2}$		218.356 77$\frac{1}{2}$		182.620 33$\frac{1}{2}$		35.736 44		

rubryk przenośnych.

Liczba porządkowa	Wydatki	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość		Uwaga
		zaległa		bieżąca		razem				ostateczna		
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
		rubryk przenośnych.										
	I. Zaliczki zwrócone	215.879	16	50.996	05½	266.875	21½	73.192	92	193.682	29½	
	II. „ wydane	134.447	22½	134.447	22½	134.447	22½	.	.	
	III. Depozyta	7.372	24	9.861	78½	17.234	02½	11.281	48	5.952	54½	
	Razem	223.251	40	195.305	06½	418.556	46½	218.921	62½	199.634	84½	

Alegat a) do rachunku rubryk przenośnych. (Oddział chorych.)

Wykaz zaliczek

zaległych z końcem roku 1873.

Zaliczki zwrócone.		Należytość czynna			
		szczegół		ogół	
		zł.	ct.	zł.	ct.
I. Od funduszków szpitalnych.					
Od funduszu obłąkanych		11.429	13	11.429	13
II. Od rozmaitych stron.					
1	Bożek Rozalia, za szczudło	19	.	.	.
2	Burkart ś. p. kontrolor, reszta	30	75	.	.
3	Bukiewicz Filipina, na drobne wydatki	75	.	.	.
4	Bujno na roboty konserwacyjne	50	.	.	.
5	Cholomiewski, na plany pralni i łazienek	200	.	.	.
6	Daszkiewicz, dodatkowe wynagrodzenie za pieczywo	200	.	.	.
7	Dmytryszyn Rozalia, za szczudło	19	.	.	.
8	Fabień Paweł, za szczudło	19	.	.	.
9	Dr. Feigel, na zakupno szkieł dyamentów i urządzenie prosektoryum	214	.	.	.
10	Feld Mechtzi, na zakupno butek	61½	.	.
11	Grabowicz Piotr, zaliczka na płacę	15	.	.	.
12	Jawy Szczepan, za szczudło	21	.	.	.
13	Jotkiewicz Sobek, za szczudło	19	.	.	.
14	Kuhn, na wewnętrzne urządzenie nowego prosektoryum i na kosztorys 2. piętra w szpitalu głównym	2.300	67	.	.
15	Łepska Karolina, na recipient	6	50	.	.
16	Malinowski, na fiakry	55	.	.	.
17	Michaliszyn Teodozya, na szczudło	10	.	.	.
18	Podrzutków fundusz na płótno, perkal, dymę i łóżko	186	21	.	.
19	C. k. Prokuratorja Skarbu, na marki stemplowe	10	.	.	.
20	Rawski Wincenty i Sadłowski Wiktor, na budowę prosektoryum i trupiarni 1. 2. 3. raty	13.000	.	.	.
21	Rosner dostawca słomy, na zakupno słomy	5	.	.	.
22	Rudnicki prosektor, na płacę	240	.	.	.
23	Rupp Jakób, za but i sznurówkę	11	97	.	.
24	Swoboda Robert, na płacę	6	25	.	.
25	Szuba, na szczudło	10	.	.	.
26	Tomaszewski Ludwik, za aparat do nóg	60	.	.	.
27	Tranda, na fiakry	15	.	.	.
28	Tryli Ignacy, na szczudło	10	.	.	.
29	Zarząd szpitalu na kupno realności, na wewnętrzne urządzenie trupiarni, laboratorium, za skóry cielece, podeszwy, jucht, baje i gracki szewskie	6.636	43	23.445	39½
III. Zaliczka na kuchnię.					
Fundusz kliniczny za zwrot żywienia chorych		405	05½	405	05½
IV. Zaliczka na rachunek trzody chlewnej.					
Od rachunku trzody chlewnej		456	86	456	86
Suma		35.736	44	35.736	44

Zaliczki zwrócone

I. Do funduszu krajowego.

	Należność bierna			
	szczegół		ogół	
	zł.	ct.	zł.	ct.
1 Na rachunek kosztów leczenia	22.126	93½		
2 Na wydatki ogólne	146.951	49½	169.078	43

II. Do funduszy szpitalnych.

Funduszowi położnic	1.718	63½	1.718	63½
---------------------	-------	-----	-------	-----

III. Do rozmaitych stron.

1 Majątkowi zarodowemu na budowę prosektoryum i trupiarni oraz za wewnętrzne urządzenie prosektoryum	15.612	67		
2 Majątkowi zarodowemu za sporządzenie kosztorysów budowy 2. piętra i prosektoryum	588			
3 Majątkowi zarodowemu za zakupno realności od p. Klimowicza	5.500			
4 Majątkowi zarodowemu za sporządzenie planów na pralnię i łazienki	200			
5 Za udzieloną zaliczkę Zarządowi na wydatki wynikające z kupna realności i na postawienie parkanu	84	56		
6 Temuż Zarządowi za udzieloną zaliczkę na wewnętrzne urządzenie prosektoryum	900		22.885	23
Suma	193.682	29½	193.682	29½

Alegat b) do rachunku rubryk przenośnych.

Wykaz depozytów

pozostałych z końcem roku 1873.

		Gotówka		Efekta	
		zł.	ct.	zł.	ct.
I. Kaucye i wadya.					
1	Baumgartena masa			50	
2	Białczyński	40			
3	Daszkiewicz Julian			700	
4	Frucht Mojżesz			40	
5	Kamm Adolf	25			
6	Mańkowski Adolf			706	
7	Margules Daniel			40	
8	Markiewicz Stanisław			100	
9	Miączyński Piotr			100	
10	Mokrzycki Jędrzej			2.000	
11	Rosner Mojżesz			100	
12	Rosenberg Izak			600	
13	Ujejski Kornel			150	
14	Weinheim Marek			100	
Suma		65		4.686	
		4.751 zł.			
II. Fundusz wynagrodzenia służby składający się z kar					
		3	10		
III. Rozmaite depozyta.					
1	Kasie miejskiej koszta leczenia za Arnauckiego	25	96		
2	Kasie krajowej „ „ „ Pustkiego i Szynala	30	61		
3	Longin Feigel	3	35½		
4	Dr. Neuhauser, podatek dochodowy	1	05		
5	Soroka Michał i Weit Feliks, kary		40		
6	Werchale Maryanna nadpłacone koszta leczenia	1	96		
7	Żuliński Tadeusz		20		
Suma		63	53½		
IV. Depozyta chorych					
		1.134	91		
Rekapitulacya.					
I. Kaucye i wadya		65		4.686	
II. Fundusz wynagrodzenia służby		3	10		
III. Rozmaite depozyta		63	53½		
IV. Depozyta chorych		1.134	91		
Razem		1.266	54½	4.686	
		5.952 zł. 54½ ct.			

3. allegat do rachunku funduszu szpitalu lwowskiego. (Oddział chorych).

Wykaz zaległości

czynnych i biernych z końcem roku 1873.

		Należność			
		czynna		bierna	
		zł.	ct.	zł.	ct.
A. W dochodach rzeczywistych.					
	<i>Rub. II. Zapisy i legaty:</i>				
1	Należności od stron zaległe		5.284	41½	.
	<i>IV. Dodatki:</i>				
2	Od c. k. Skarbu, za 200 sągów drzewa opałowego .		1.744	.	.
3	Od kasy miejskiej, na utrzymanie trupiarni .		53	84½	.
	<i>V. Zwroty kosztów leczenia:</i>				
4	Od samoplacących, od funduszków obcokrajowych, od funduszu krajowego galicyjskiego, od rozmaitych zakładów i od gminy lwowskiej za leczenie chorych z domu św. Łazarza .		168.290	74	.
5	Od gminy miasta Lwowa za leczenie ubogich chorych lwowian .		158.686	83	.
	<i>VI. Rozmaite:</i>				
6	Od funduszu klinicznego, za 15 sągów drzewa opałowego .		140	46	.
7	a) Od funduszu klinicznego, zwrot za pracę pisarza Roberta Swobody .		217	38	.
	b) Od lekarzy, zwrot za przekroczenie normy lekarskiej .		1.726	61½	.
	c) Od Gołombiowskiego, byłego przedsiębiorcy pieczywa, nadpłaty .		68	86½	.
B. W wydatkach rzeczywistych.					
	<i>II. Odstawne:</i>				
8	Graass Maciej .		.	.	08
	<i>VI. Pensye:</i>				
9	Wagner Ludwika .		.	.	131 25
10	Dr. Nagel Karol .		.	.	262 50
	<i>VII. Zaopatrzenia i dary z łaski:</i>				
11	Christl Laura .		.	.	15 75
12	Hammer Joanna .		.	.	63 04
	<i>VIII. Remuneracye i zapomogi:</i>				
13	Boraczyńskiemu .		.	.	25 .
	<i>XIV. Koszta gospodarcze:</i>				
14	Beiserowi, aptekarzowi, za medykamenta .		.	.	1.317 96
	<i>XV. Zwrot kosztów utrzymania chorych zakładowi klinicznemu i położnic.</i>				
15	Od funduszu położnic za II kwar: 1872 r. .		.	.	70 90
	do przeniesienia .		336.213	15	1.886 48

Wyszczególnienie wydatków

			Należytość			
			czynna		bierna	
			zł.	ct.	zł.	ct.
		z przeniesienia .	336.213	15	1.886	48
16	<i>Rub. XVII. Rozmaite:</i>	Kasie krajowej, za wypłacone Dr. Madeyskiemu koszta kancelaryjne i stemplowe			12	72
17		Kasie krajowej, za koszta leczenia Anieli Hess			10	78
18	<i>„ XVIII. Dotacje zwrotne:</i>	Funduszowi krajowemu, zwrot dotacji wypłacić się mających z należytości przypadających za koszta leczenia od gminy miasta Lwowa			24.000	
		Suma .	336.213	15	25.909	98
19	C. W rubrykach przenośnych		35.736	44	199.634	84
		Razem .	371.949	59	225.544	82
		Nadwyżka należytości czynnych			146.404	77
			371.949	59	371.949	59

Wzrost do rachunku funduszu szpitalu lwowskiego. (Oddział chorych).

Poszczególnienie

wydatków i dochodów z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

Oddział chorych.

Zwyczajne						Nadzwyczajne						Uwaga
wynikose												
w roku 1873		w I. półroczu 1874		Razem		w roku 1873		w I. półroczu 1874		Razem		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
3.599	16	16.323	45	19.922	61	
27.666	48	1.599	16	29.265	64	
11.700	67	200	.	11.900	67	
22.666	48	.	.	22.666	48	
.	.	2	72	2	72	
65.632	79	18.125	33	83.758	12	
.	.	.	.	97.364	70	
.	.	.	.	181.122	82	
3.599	16	16.323	45	19.922	61	
27.666	48	1.599	16	29.265	64	
.	.	14.353	81	22.666	48	
8.312	67	373	20	2.560	36½	
2.187	16½	
41.765	47½	32.649	62	74.415	09½	
.	.	.	.	106.707	72½	
.	.	.	.	181.122	82	
359.340	61	.	.	359.340	61	
.	.	.	.	5.952	54½	
.	.	.	.	365.293	15½	
357.920	91½	.	.	357.920	91½	
.	.	.	.	7.372	24	
.	.	.	.	365.293	15½	

III.

Fundusz szpitalu lwowskiego.

Oddział położnic.

1. Wykaz różnic.
2. Rachunek rubryk przenośnych.
3. Wykaz zaległości.
4. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

Fundusz szpitala lwowskiego.

Obliczenia roczne.

1. Wzrost roczny
2. Liczba osób w wieku lat 1-14
3. Wzrost roczny
4. Liczba osób w wieku lat 15-64
5. Wzrost roczny

1. alegat do rachunku funduszu szpitalu lwowskiego. (Oddział położnic).

(Zamknąć rachunkowych str. 58—67).

Wykaz różnic

okazujących się z porównania wynikłości rzeczywistych rachunku z preliminarzem na rok 1873. przez Wys. Sejm uchwalonym, i uzasadnienie tych różnic.

Pozycya rachunku	Rubryka budżetu	W y d a t k i.	Kwota różnicy		U z a s a d n i e n i e.
			zł.	ct.	
1—17	I.	Płace urzędników, lekarzy i sług	514	—	<i>Wydatek mniejszy</i> z powodu, iż posada dyrektora była obsadzoną dopiero w ciągu roku, zaś posada maszynisty została zwinięta, niemniej także zdołano obchodzić się przy mniejszej ilości służby; nie obsadzano stale kapelanów, i wyznaczono sekundaryszowi tylko połowę preliminowanej płacy.
19	V.	Dyurny	6	—	<i>Wydatek większy</i> z powodów, jak przy funduszu chorych.
20—26	VI.	Pensye			<i>Wydatek większy</i> z powodu, iż nadano Drowi. Berthleffowi pensyę, która preliminowaną nie była.
27—30	VII.	Zaopatrzenia i dary z łaski	4	—	<i>Wydatek mniejszy</i> z powodu, iż niewypłacona należność pozostaje w zaległości.
31	VIII.	Odprawy	30	—	<i>Wydatek mniejszy</i> z powodu, iż nie zachodziła potrzeba tego rodzaju wydatku.
32—38	IX.	Emolumenta	18	—	<i>Wydatek mniejszy</i> z powodu, iż kapelanom nie zaasygnowano emolumentów, a posada dyrektora i asystenta kliniki nadaną została dopiero w ciągu roku.
39	XI.	Najem pomieszkania	418	—	<i>Wydatek większy</i> z powodu podwyższenia czynszu za najem, jak przy funduszu chorych.
40—41	XII.	Potrzeby kancelaryjne	6	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , wedle rzeczywistej potrzeby.
42—44	XIII.	Remuneracye i zapomogi	488	—	<i>Wydatek większy</i> z powodu, iż zachodziła większa potrzeba remunerowania i zapomożenia, a nadto z powodu, iż zaprowadzone w skutek zniesienia zakładu podrzutek do L. W. 13.270/73 zapomogi dla położnic po 6 zł. preliminowane nie były.

Pozycya rachunku	Rubryka budżetu	W y d a t k i.	Kwota różnicy		U z a s a d n i e n i e.
			zł.	ct.	
45—58	XIV.	Koszta gospodarcze	1.951	—	<i>Wydatek mniejszy</i> w skutek zaoszczędzenia na strawie, z powodu własnej kuchni, tudzież z powodu, iż i w innych działach tej rubryki nie zachodziła potrzeba większego wydatku. Ilość dni żywienia chorych na tym oddziale wynosiła w r. 1873. 9554.
59—61	XV.	Utrzymanie budynków	111	—	<i>Wydatek większy</i> z powodu, iż zachodziła większa potrzeba rozmaitych restauracyj.
63	XVII.	Rozmaite.	53	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , z powodu niestałości wydatków tego rodzaju.
Dochody.					
2—3	II.	Dodatki	201	—	<i>Dochód mniejszy</i> z powodu, iż należność od c. k. Skarbu Państwa i Kasy miejskiej pozostaje w zaległości, i uiszczoną została dopiero w roku 1874.
4	III.	Zwroty kosztów leczenia	174	—	<i>Dochód mniejszy</i> w skutek niestałości dochodów tej rubryki. Ilość dni leczenia wynosiła na tym oddziale w r. 1873. 10.222 dni.
5—7	IV.	Rozmaite	17	—	<i>Dochód mniejszy</i> , z powodu jak wyżej.
8	V.	Dotacje	962	—	<i>Dochód większy</i> , z powodu zaszczej potrzeby większego dotowania.

2. alegat do rachunku funduszu szpitalu lwowskiego. (Oddział położnic).

(Zamknąć rachunkowych str. 58).

Rachunek rubryk przenośnych.

(zobojętniających się.)

Do tego rachunku dołącza się
wykaz zaległych zaliczek i depozytów.

Liczba	Należytość											Pozostałość ostateczna	U w a g a		
	porządkowa rubryki budżetu	Dochody		zaległa				bieżąca						Uiszczenie	
				zaległa		bieżąca		razem		zaległa				bieżąca	
				zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.			zł.	ct.
I.		Zaliczki otrzymane od funduszu chorych . .		—	—	77	76	77	76	77	76				
II.		Zaliczki zwrócone od funduszy szpitalnych .		1.812	24 $\frac{1}{2}$	8.793	64 $\frac{1}{2}$	10.605	89 $\frac{1}{2}$	6.959	90 $\frac{1}{2}$	3.645	98 $\frac{1}{2}$		
III.		Depozyta		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
		Suma		1.812	24 $\frac{1}{2}$	8.871	40 $\frac{1}{2}$	10.683	65	7.037	66 $\frac{1}{2}$	3.645	98 $\frac{1}{2}$		

rubryk przenośnych.

Liczba porządkowa rubryki budżetu	Wydatki	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna		U w a g a
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.					
I.	Zaliczki zwrócone funduszowi chorych . . .	194	03½	77	76	271	79½	271	79½			
II.	Zaliczki wydane funduszom szpitalnym . .			8.793	64½	8.793	64½	8.793	64½			
III.	Depozyta	46	69	—	—	46	69	—	—	46	69	
	Suma . . .	240	72½	8.871	40½	9.112	13	9.065	44	46	69	

Alegat do rachunku rubryk przenośnych.

Wykaz zaliczek i depozytów

zaległych z końcem roku 1873.

		Należytość			
		czynna		bierna	
		zł.	ct.	zł.	ct.
Zaliczki zwrócone					
1.	Od funduszu szpitalnego chorych	1.718	63½		
2.	" " obłąkanych	1.927	35		
Depozyta.					
1.	Romanowska, za nadpłacone koszty leczenia				14
2.	Gnott M. " "			6	37
3.	Jaźwińska A. " "			9	31
4.	Sochcek " "			30	87
	Suma	3.645	98½	46	69

3. alegat do rachunku funduszu szpitalu lwowskiego (Oddział położnic).

Wykaz zaległości

czynnych i biernych z końcem roku 1873.

		Należytości			
		czynne		biernie	
		zł.	ct.	zł.	ct.
A. W dochodach rzeczywistych.					
	<i>Rubr. II. Dodatki:</i>				
1	Od c. k. Skarbu za 200 sągów drzewa opałowego	195	—		
2	Z kasy miejskiej na utrzymania trupiarni	6	03		
	<i>III. Zwroty kosztów leczenia:</i>				
3	Od samopłacących i z funduszków publicznych.	1.927	03		
	<i>IV. Rozmaite:</i>				
4	Od funduszu klinicznego za 15 sągów drzewa opałowego	13	96		
5	Od lekarzy dyżurnych za przekroczenie normy lekarskiej		33 ¹ / ₂		
B. W wydatkach rzeczywistych.					
	<i>I. Płace:</i>				
6	Grocholska Marya, akuszerka				04
	<i>VI. Pensye:</i>				
7	Ostrowska Honorata.			17	50
	<i>VII. Zaopatrzenia i dary z łaski:</i>				
8	Hammer Joanna			4	41
	<i>XIV. Koszta gospodarcze:</i>				
9	Za lekarstwa.			71	83
	<i>XVII. Rozmaite:</i>				
10	Za koszta s'emplowe			4	35
	Suma	2.142	35 ¹ / ₂	98	13
	C. W rubrykach przenośnych.	3.645	98 ¹ / ₂	46	69
	Razem	5.788	34	144	82
	Nadwyżka należytości dochodów			5.643	52
		5.788	34	5.788	34

4. alegat do rachunku funduszu szpitalu lwowskiego. (Oddział położnic.)

Poszczególnienie

wydatków i dochodów,

z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

M a j ą t e k z a r o d o w y.

W y d a t k i.

1	Na zakupno efektów	
2	Efekta spieniężone	
3	Udzielone pożyczki funduszowi krajowemu	
		Suma wydatków . . .
		do tego zapas ostateczny . . .
		<u>Razem . . .</u>

D o c h o d y.

1	Efekta zakupione	
2	Gotówka za spieniężone efekta	
3	Od funduszu krajowego zwrot udzielanych zaliczek	
	Za uzyskane i kapitalizowane odsetki od udzielonych pożyczek i efektów	
		Suma dochodów . . .
		do tego zapas początkowy . . .
		<u>Razem . . .</u>

M a j ą t e k o b r o t o w y.

Ogólna suma wydatków	
Ogólna suma dochodów	

Oddział położnic.

Z w y c z a j n e						N a d z w y c z a j n e						U w a g a
W y n i k ł o ś ć												
w roku 1873		w I. półroczu 1874		R a z e m		w roku 1873		w I. półroczu 1874		R a z e m		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
87 03		1.246	12 ¹ / ₂	1.333	15 ¹ / ₂							
1.216	40 ¹ / ₂			1.216	40 ¹ / ₂							
1.216	40 ¹ / ₂			1.216	40 ¹ / ₂							
2.519	84	1.246	12 ¹ / ₂	3.765	96 ¹ / ₂							
				10.313	15 ¹ / ₂							
				14.079	12							
87 03		1.246	12 ¹ / ₂	1.333	15 ¹ / ₂							
1.216	40 ¹ / ₂			1.216	40 ¹ / ₂							
		1.216	40 ¹ / ₂	1.216	40 ¹ / ₂							
87 03		29	72	116	75							
1.390	46 ¹ / ₂	2.492	25	3.882	71 ¹ / ₂							
				10.196	40 ¹ / ₂							
				14.079	12							
20.848	82 ¹ / ₂	—	—	20.848	82 ¹ / ₂							
20.848	82 ¹ / ₂	—	—	20.848	82 ¹ / ₂							

IV.

Fundusz szpitalu lwowskiego

Oddział obłąkanych.

1. Wykaz różnic.
2. Rachunek rubryk przenośnych.
3. Wykaz zaległości.
4. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

VI

Fundus szpitala lwowskiego

Oddział obłąkanych

1. Wzrost
2. Ciężar ciała
3. Ciężar mózgu
4. Ciężar mózgu z otoczką

1. alegat do rachunku funduszu szpitalu lwowskiego. (Oddział obłąkanych)

(Zamknąć rachunkowych str. 70—78.)

Wykaz różnic

okazujących się z porównania wynikłości rzeczywistych rachunku z preliminarzem na rok 1873. przez Wys. Sejm uchwalonym, i uzasadnienie tych różnic.

Pozycya rachunku	Rubryka budżetu	Wydatki	Kwota różnicy		Uzasadnienie
			złr.	ct.	
1—20	I.	Płace urzędników, lekarzy i sług	1.313	.	<i>Wydatek większy</i> z powodu iż do chorych niespokojnych przyjęto większą liczbę posługaczy, wymagających przy panującej drożyznie artykułów żywności, kosztowniejszego utrzymania, nadto z powodu wypłaty urzędnikom i sługom dodatku drożyzny w całości prelinowanego na fundusz chorych (Patrz wyjaśnienie do rubryki I. oddziału chorych).
21	II.	Odstawne	1	.	<i>Wydatek mniejszy</i> , z powodu iż niepodjęta reszta pozostaje w zaległości.
	IV.	Substytucye	100	.	<i>Wydatek mniejszy</i> , z powodu iż nie zachodziła potrzeba zastępstwa.
22	V.	Dyurny	8	.	<i>Wydatek większy</i> , z powodu mnożących się czynności kancelaryjnych.
23—27	VI.	Pensye	140	.	<i>Wydatek większy</i> , z powodu pensyonowania Dra Berthleffa (jak przy funduszu chorych).
28—32	VII.	Zaopatrzenia i dary z łaski	23	.	<i>Wydatek mniejszy</i> , z powodu iż niektóre należności pozostają w zaległości.
	VIII.	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	40	.	<i>Wydatek mniejszy</i> , z powodu iż nie zachodziła potrzeba tego rodzaju wydatków.
33—40	IX.	Emolumenta	59	.	<i>Wydatek mniejszy</i> , z powodu jak przy funduszu chorych.
41—42	XI.	Potrzeby kancelaryjne	6	.	<i>Wydatek większy</i> , z powodu jak przy funduszu chorych.
43—44	XII.	Remuneracye i zapomogi	24	.	<i>Wydatek mniejszy</i> , z powodów jak przy funduszu chorych.
45—59	XIII.	Koszta gospodarcze	5.463	.	<i>Wydatek większy</i> , z powodu iż dla zwiększonej ilości dni żywienia (114. 321) koszt żywienia był większy, nadto z powodu za-

Pozycja rachunku	Rubryka budżetu	Wydatki	Kwota różnicy		Uzasadnienie
			złr.	ct.	
					szłej potrzeby przeniesienia i utrzymywania obłąkanych w szpitalu żółkiewskim — sprawienia większej ilości instrumentów chirurgicznych sprzętów i znaczniejszego zapasu bielizny — tudzież z powodu większego wydatku na lekarstwa, potrzeby sanitarne i inne.
60—62	XIV.	Utrzymanie budynków	484	.	<i>Wydatek większy</i> , z powodu iż zachodziła większa potrzeba rozmaitych restauracyj.
64	XVI.	Rozmaite	86	.	<i>Wydatek większy</i> , z powodu niestałości wydatków tego rodzaju.
Dochody					
2—3	II.	Dotatki	805	.	<i>Dochód mniejszy</i> , z powodu jak przy funduszu chorych.
4	III.	Zwrot kosztów leczenia	1.098	.	<i>Dochód większy</i> , z powodu podwyższenia taksy szpitalnej. Ilość dni leczenia wynosiła na tym oddziale w r. 1873 . . . 114.562 dni.
5—7	IV.	Rozmaite	67	.	<i>Dochód mniejszy</i> , z powodu niestałości dochodów tej rubryki.
8	V.	Dotacje	1.832	.	<i>Dochód większy</i> , z powodu iż zachodziła większa potrzeba dotowania.

2. allegat do rachunku funduszu szpitalu lwowskiego. (Oddział obłąkanych.)

(Zamknąć rachunkowych str. 70.)

Rachunek rubryk przenośnych

(zobowiązujących się).

Do tego rachunku dołącza się:

Wykaz zaliczek i depozytów.

Rachunek

Liczba		Dochody	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna		Uwaga
porządkowa	rubryki budżetu		zaległa		bicząca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.					
I.		Zaliczki otrzymane											
		Od funduszków szpitalnych			18.333	29	18.333	29	18.333	29	.	.	
II.		Zaliczki zwrócone											
		Rozmaite	1.562	02 $\frac{1}{2}$	2.698	.	4.260	02 $\frac{1}{2}$	4.084	22 $\frac{1}{2}$	175	80	
III.		Depozyta											

Sumaryusz

I Zaliczki otrzymane			18.333	29	18.333	29	18.333	29	.	.		
II Zaliczki zwrócone	1.562	02 $\frac{1}{2}$	2.698	.	4.260	02 $\frac{1}{2}$	4.084	22 $\frac{1}{2}$	175	80		
III Depozyta		
Razem	1.562	02 $\frac{1}{2}$	21.031	29	22.593	31 $\frac{1}{2}$	22.417	51 $\frac{1}{2}$	175	80		

rubryk przenośnych

Liczba		Wydatki	Należyłość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna		Uwaga
porządkowa	rubryki budżetu		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.					
		I. Zaliczki zwrócone											
1		Funduszowi krajowemu	1.900	.	.	.	1.900	.	1.900
2		„ szpitalnemu	11.196	54 $\frac{1}{2}$	18.333	29	29.529	83 $\frac{1}{2}$	12.624	34 $\frac{1}{2}$	16.905	49	
		II. Zaliczki wydane											
		Różnym stronom			2.698		2.698	.	2.698
		III. Depozyta											
				56	.	.		56	.	.	.	56	

rubryk przenośnych

I. Zaliczki zwrócone	13.096	54 $\frac{1}{2}$	18.333	29	31.429	83 $\frac{1}{2}$	14.524	34 $\frac{1}{2}$	16.905	49
II. „ dane	.	.	2.698	.	2.698	.	2.698	.	.	.
III. Depozyta	.	56	.	.		56	.	.	.	56
Razem	13.097	10$\frac{1}{2}$	21.031	29	34.128	39$\frac{1}{2}$	17.222	34$\frac{1}{2}$	16.906	05

Alegat do rachunku rubryk przenośnych (Oddział obłąkanych).

Wykaz zaliczek i depozytów

zaległych z końcem roku 1873.

		Należytość			
		czynna		bierna	
		zł.	cnt.	zł.	cnt.
Zaliczki.					
1	Od gminy Żuraki, za zwrot kosztów podróży rekonwalescen. Mielniczak	1	80		
2	Od funduszu klinicznego	100	.		
3	Od majątku zarodowego zwrot należytości rządowej od zapisu po ś. p. hr. Weissenwolf	74	.		
4	Funduszowi położnic	1.927	35
5	" chorych	11.429	13
6	Na zaliczkę od rachunku za rok 1874	3.549	01
	Suma	175	80	16.905	49
Depozyta.					
1	Roszkiewicz Paweł, zwrot kosztów leczenia.	28
2	Huth Franciszek " " "	28
	Suma	56
Rekapitulacja.					
	Zaliczki.	175	80	16.905	49
	Depozyta	56
	Razem	175	80	16.906	05

3. alegat do rachunku funduszu szpitalu lwowskiego (Oddział obłąkanych).

Wykaz zaległości

czynnych i biernych z końcem roku 1873.

		Należytość			
		czynna		bierna	
		zł.	ct.	zł.	ct.
A. W dochodach rzeczywistych.					
Rubr. II. Dodatki.					
1	Od c. k. Skarbu, za 200 sagów drzewa opałowego	781			
2	Z kasy miejskiej, na utrzymanie trupiarni	24	12½		
Rubr. III. Zwroty kosztów leczenia.					
3	Od samopłacących i z funduszy publicznych	59.471	30½		
Rubr. IV. Rozmaite.					
4	Od funduszu klinicznego, za 15 sagów drzewa opałowego	67	13		
5	Od Golembiowskiego, nadpłata za pieczywo	8	63		
6	Od lekarzy szpitalnych, za przekroczenie normy lekarskiej	67	13		
7	Od szpitalu żółkiewskiego, zwrot za dodaną tanszejszym obłąkanym bieliznę	139	40		
B. W wydatkach rzeczywistych.					
Rubr. I. Płace urzędników, lekarzy i sług.					
8	Dr. Nagel Karol			15	75
Rubr. II. Odstawne.					
9	Graass Maciej				06
Rubr. VI. Pensye.					
10	Wagner Ludwika			56	25
Rubr. VII. Zaopatrzenia i dary z łaski.					
11	Christl Laura			1	70
12	Hammer Joanna			7	90
13	Dmitrasz Mikołaj			15	25
Rubr. XI. Potrzeby kancelaryjne.					
14	Za kosztą insercyjne Gazecie lwowskiej			5	50
Rubr. XIII. Kosztą gospodarcze.					
15	Za lekarstwa			331	65
	Suma	60.558	72	434	06
C. W rubrykach przenośnych.					
16	Razem	175	80	16.906	05
	Nadwyżka należytości czynnych	60.734	52	17.340	11
		60.734	52	60.734	52

4. alegat do rachunku funduszu szpitalu lwowskiego. (Oddział obłąkanych.)

Poszczególnienie
wydatków i dochodów,
z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

Liczba		Majątek zarodowy
rubry- ki	pozy- cyi	
budżetu		
W y d a t k i.		
1	Na zakupno efektów	
2	Efekta spienięzone	
3	Udzielone pożyczki funduszowi krajowemu	
		Suma wydatków
		Do tego zapas ostateczny
		Razem
D o c h o d y.		
1	Efekta zakupione	
2	Gotówka za spienięzone efekta	
3	Od funduszu krajowego, za zwrot udzielonych pożyczek	
4	Za uzyskane i skapitalizowane odsetki od udzielonych pożyczek i efektów	
		Suma dochodów
		Do tego zapas początkowy
		Razem
Majątek obrotowy.		
	Ogólna suma wydatków	
	Ogólna suma dochodów	

Oddział obłąkanych.

Zwyczajne						Nadzwyczajne						U w a g a
W y n i k ł o ś ć												
w roku 1873		w 1. półroczu 1874		Razem		w roku 1873		w 1. półroczu 1874		Razem		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
416	11	5.856	83½	6.272	94½							
5.727	09½	.	.	5.727	09½							
5.717	11½	.	.	5.717	11½							
11.860	32	5.856	83½	17.717	15½							
.	.	.	.	45.543	95							
				63.261	10½							
416	11	5.856	83½	6.272	94½							
5.727	09½	.	.	5.727	09½							
.	.	5.717	11½	5.717	11½							
406	13	139	72	545	85							
6.549	33½	11.713	67	18.263	00½							
.	.	.	.	44.998	10							
				63.261	10½							
95.062	67	.	.	95.062	67							
95.062	67	.	.	95.062	67							

V.

Fundusz podrzutków.

1. Wykaz różnic.
2. Rachunek rubryk przenośnych.
3. Wykaz zaległości czynnych i biernych.
4. Pószczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

Einiges Nachtrags.

1. *Wiederholung*
2. *Einige neue Beispiele*
3. *Die neue Methode*
4. *Die neue Methode*

I. alegat do rachunku funduszu podrzutków we Lwowie.

(Zamknięć rachunkowych str. 82—86)

Wykaz różnic

okazujących się z porównania wynikłości rzeczywistych rachunku z preliminarzem na rok 1873. przez Wys. Sejm uchwalonym, i uzasadnienie tych różnic.

Pozycja rachunku	Rubryka budżetu	Wydatki	Kwota różnicy		Uzasadnienie
			zł.	ct.	
1	I.	Dodatki do płac urzędników	81	43	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ zamiast przy należnych 25% udzielono do L. W. 91/1873 tylko 20% dodatku drożyzny.
2	II.	Zasługi	60	.	<i>Wydatek większy</i> , ponieważ podwyższono płacę woźnemu, pełniącemu zarazem obowiązki stróża kancelaryjnego z 120 na 180 zł. (L. W. 16326/1872).
3	III.	Czynsze	20	.	<i>Wynikłość mniejsza</i> , z powodu odstąpienia wynajętej ubikacji sejmowej, podczas trwania kadencji sejmowej, L. W. 5394/74.
4	IV.	Emolumenta	13	67	<i>Wydatek większy</i> , z powodu zrealizowania należności biernej, za dostarczone drzewo w roku 1872. stręczycielce mamek.
5	V.	Dyurna	223	.	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ niezachodziła potrzeba utrzymywania dyurnisty (L. W. 1375/1873).
6	VII.	Potrzeby kancelaryjne	239	62	<i>Wydatek mniejszy</i> , wedle rzeczywistej potrzeby.
7	VIII.	Remuneracye i zapomogi	524	31	<i>Wydatek mniejszy</i> , z powodu zamknięcia należności stręczycielce mamek, rozporządzeniem z dnia 22/8 1873 l. 13270 oraz z powodu że przypadające należności żywicielkom za pielęgnowanie dzieci w I. roku życia nie zostały zrealizowane.
8	IX.	Koszta utrzymania dzieci	13613	50	<i>Wydatek mniejszy</i> , z powodu iż nie wszystkie żywicielki za IV. kwartał należności pobrały.
9	X.	Koszta leczenia dzieci (opłata lekarstw)	150	.	<i>Wydatek mniejszy</i> , z powodu nieprzedłożenia rachunków przez aptekarza za pobrane medykamenty.
10	XI.	Rozmaite	24	83	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ wydatki tego rodzaju niedawła się dokładnie przewidzieć.

Pozycja rachunku	Rubryka budżetu	Dochody	Kwota różnicy		Uzasadnienie
			zł.	ct.	
1	II.	Taksa od przyjęcia dzieci	200		<i>Dochód mniejszy, z powodu nienadesłania należności i rachunków z lat dawniejszych, za utrzymanie obcych dzieci przez obce fundusze.</i>
2	V.	Dotacja z funduszu krajowego	14712		<i>Dochód mniejszy, w skutek nowej ustawy, która ścieśnia przyjęcie dzieci do zakładu, przez co zaoszczędzono znacznie wydatków i niepobrano dotacyi w całości z funduszu krajowego.</i>

2. alegat do rachunku funduszu podrzutków we Lwowie.

(Zamknąć rachunkowych str. 82.)

Rachunek rubryk przenośnych
(zobojętniających się).

Do tego rachunku dołącza się:

Wykaz szczegółowy zaliczek i depozytów.

Liczba		Dochody	Należytość						Uiszczenie		Pozosta- łość ostateczna		Uwaga
porządkowa			zaległa		bieżąca		razem						
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
	I	Zaliczki zwrócone											
		Od stron rozmaitych . . .	694	44 $\frac{1}{2}$	2	22	696	66 $\frac{1}{2}$	41	53	655	13 $\frac{1}{2}$	
	II	Depozyta											
1		Kaucye urzędników zakładu	.	.	219	.	219	.	219	.			
2		Depozyta rozmaite	87	55	87	55	87	55			
		Suma			306	55	306	55	306	55			
Sumaryusz													
	I	Zaliczki	694	44 $\frac{1}{2}$	2	22	696	66 $\frac{1}{2}$	41	53	655	13 $\frac{1}{2}$	
	II	Depozyta			306	55	306	55	306	55			
		Razem	694	44 $\frac{1}{2}$	308	77	1003	21 $\frac{1}{2}$	348	08	655	13 $\frac{1}{2}$	

rubryk przenośnych.

Liczba		Wydatki	Należytość						Uiszczenie		Pozosta- łość ostateczna		Uwaga
porządkowa			zaległa		bieżąca		razem						
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
	I	Zaliczki wydane											
		Rozmaitym stronom	2	22	2	22	2	22			
	II	Depozyta											
1		Kaucyje urzędników zakładu, wydane do kasy krajowej	.	.	219	.	219	.	219	.			
2		Depozyta rozmaite	87	55	87	55	18	05	69	50	
		Suma	306	55	306	55	237	05	69	50	

rubryk przenośnych

I	Zaliczki	2	22	2	22	2	22			
II	Depozyta	306	55	306	55	237	05	69	50	
	Razem	308	77	308	77	239	27	69	50	

Alegat do rachunku rubryk przenośnych.

Wykaz zaliczek

zaległych z końcem roku 1873. (Należytość czynna).

Zaliczkowo z funduszu podrzutek pokryte, a od stron obo- wiązanych zwrotne koszta utrzymania dzieci :		zł.	ent.
1	Bukowiński fundusz krajowy	346	05
2	Morawski " "	227	95 $\frac{1}{2}$
3	Niższo-austryacki "	8	.
4	Tuligłowy gmina	68	60
5	Węgierski fundusz krajowy	2	53
6	Żywicielki tutejsze	2	.
Suma		655	13 $\frac{1}{2}$

Wykaz depozytów

z końcem roku 1873. (Należytość bierna).

		Gotówka	
		zł.	ent.
1	Olszewski January, remuneracya za zastępstwo kasyera	40	.
2	Olszewska Marya " za posyłanie do szkoły Jana Diaków.	5	.
3	Księgarnia, za skorowidz	4	50
4	Kubasiewicz Wincenty, zapomoga	10	.
5	Dr. Hince Henryk, remuneracya za Grudzień 1873	10	.
Suma		69	50

3. alegat do rachunku funduszu podrzutków we Lwowie.

Wykaz zaległości czynnych i biernych

z końcem roku 1873.

Pozycya	Rubryka	Poszczególnienie	Należytości			
			czynne		biernie	
			zł.	ct.	zł.	ct.
1	II.	Taksy od przyjęcia dzieci obcokrajowych	289	50	.	.
2		" " " " tutejszokrajowych	369	50	.	.
3	III.	Zwroty utrzymania dzieci od funduszków obcych	6.280	74 $\frac{1}{2}$.	.
4		" " " " tutejszych żywicielek	7	57 $\frac{1}{2}$.	.
5	VIII.	Remuneracye i zapomogi	80	25
6	IX.	Koszta utrzymania dzieci	14.512	03 $\frac{1}{2}$
7		W rubrukach przenośnych	655	13 $\frac{1}{2}$	69	50
		Suma	7.602	45 $\frac{1}{2}$	14.661	78 $\frac{1}{2}$
		Nadwyżka należytości biernych	7.059	33	.	.
			14.661	78 $\frac{1}{2}$	14.661	78 $\frac{1}{2}$

4. alegat do rachunku funduszu podrzutków we Lwowie.

Poszczególnienie

wydatków i dochodów,

z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

Liczba		P o s z c z e g ó l n i e n i e
rubry- ki	pozy- cyi	
budżetu		
W y d a t k i		
I.		Płace urzędników
II.		Zasługi
III.		Czynsze
IV.		Emolumenta
V i VI.		Dyurna i odprawy
VII.		Potrzeby kancelaryjne
VIII.		Remuneracye i zapomogi
IX.		Koszta utrzymania dzieci
X.		Koszta leczenia dzieci
XI.		Rozmaite wydatki
D o c h o d y		
II.		Dotacya z funduszu krajowego

Zwyczajne						Nadzwyczajne						U w a g a
W y n i k ł o ś ć												
w roku 1873		w 1. półroczu 1874		Razem		w roku 1873		w 1. półroczu 1874		Razem		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
1.953	57											
180	.											
229	83											
128	67											
142	.											
212	18											
554	69											
36.386	50											
621	17			40.408	61							
40.299	80			40.299	80							

Wykaz różnic

VI.

Fundusz szpitalu św. Łazarza.

Oddział chorych.

- 1) Wykaz różnic.
- 2) Rachunek rubryk przenośnych.
- 3) Wykaz zaległości.
- 4) Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

VI

Fundus szpitalu św. Łazarza.

Obdział chorých.

- 1) Wyższ szpital
- 2) Rachunek rubryk przonożnych
- 3) Wyższ szpital
- 4) Rachunek wydatków i dochodów z wydziałem szpitalnym

I. alegat do rachunku funduszu szpitalu św. Łazarza. (Oddział chorych).

(Zamknięć rachunkowych str. 90—99).

Wykaz różnic

okazujących się z porównania wynikłości rzeczywistych rachunku z preliminarzem na rok 1873. przez Wys. Sejm uchwalonym, i uzasadnienie tych różnic.

Pozycya rachunku	Rub. bu- dżetu	Wydatki.	Kwota różnicy		Uzasadnienie.
			zł.	ct.	
	I.	Płace.			
5		Kapelan	15	—	<i>Wydatek większy</i> , ponieważ na mocy kontraktu obowiązującego Siostry Miłosierdzia, i w ślad rozporządzenia Wydziału krajowego z dnia 23. Kwietnia 1872. LW. 18.477 ponosi płacę kapelana fundusz szpitalu 1871. św. Łazarza w całości.
9		Dwóch praktykantów	22	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ posadę praktykanta z płacą 400 zł. nadano dopiero dnia 19. Lipca 1873. LW. 12.481/1873., a potem czas pobierali tymczasowi zastępcy miesięcznie po 30 zł.
11		Prosektor	117	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ posady te zostały nadane dopiero dnia 21. Maja 1873. LW. 9.468/1873.
12		Chemik patologiczny	97	—	
13		Zastępca prosektora	39	—	
14		Zastępca chemika	39	—	
15		Dodatek drożyzniany	87	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ nie przyznano dodatku drożyznianego akuszerce i leśnemu w Rącznej w kwocie . 112 zł. powiększono zaś dodatek ten wo- żnemu o 25 „ różnica 87 „
	II.	Zasługi.			
16		Dwom leśnym w Rącznej	25	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ płacę drugiego gajowego zamknięto z końcem roku 1871. LW. 11.097/1872.
	III.	Emolumenta.			
17		Kapelan na pomieszkanie	37	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ kapelanowi szpitalnemu nie asygnowano wyższego dodatku na pomieszkanie, uchwalonego przez Wys. Sejm, a to z powodu nierozwiązanego kontraktu z Siostrami Miłosierdzia.
26	IV.	Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi wynikłe	49	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , wedle rzeczywistej potrzeby.
27	VII.	Potrzeby kancelaryjne	176	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ nie zaszła w ciągu roku potrzeba nakładu nowych druków kancelaryjnych.

Pozycja rachunku	Rub. budżetu	Wydatki.	Kwota różnicy		Uzasadnienie.
			zł.	ct.	
	VIII	Remuneracye i zapomogi.			
31		Zmienne	167	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , dla zmienności tej rubryki.
32		Chemikowi na odczynniki	20	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ należność tę zaasygnowano dopiero od dnia 21. Maja 1873. jako od dnia nadanej posady. Patrz poz. 11.
33	IX.	Utrzymanie budynków	10.672	—	<i>Wydatek (nadzwyczajny) większy</i> , z powodu wypłacenia przedsiębiorcy Ertłowi reszty zaległej z roku 1872. należności w kwocie 1.672 zł. tudzież przedsiębiorcy Opidowi części ugodzonej należności, za roboty budownicze w gmachu szpitalnym i w zabudowaniach gospodarczych w kwocie . . . 9.000 „ razem 10.672 „
	X.	Podatki i daniny.			
34		Z realności szpitalnej	13	—	<i>Wynikłość większa</i> na podstawie wykazu przez c. k. urząd podatkowy w Krakowie do LW. 10.665/1873. nadeszanego.
36		Z Prądnika Czerwonego	33	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , jak poz. 34.
35		Z Rącznej i Jeziorzan	39	—	<i>Wydatek mniejszy</i> z powodu nieuiszczenia należności.
43		Z Tropiszowa	115	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ nie wszyscy interesowani korzystali z prawa strącania podatku dochodowego.
44		Za pomieszkanie kapelana	4	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , wedle rzeczywistej potrzeby.
45		7% podatek dochodowy od prowizyi	72	—	<i>Wydatek większy</i> z powodu większej liczby chorych i ponieważ w skutek wzmagającej się drożyzny wszelkich potrzeb, podwyższono Siostrom Miłosierdzia wynagrodzenie za żywienie i pielęgnowanie chorych po 5 ct. od dnia i głowy, począwszy od 1. Października 1873. LW. 15.890/1873.
46	XI.	Koszta podróży i diety	229	—	
47	XII.	Koszta gospodarcze	4.038	—	
	XIV.	Rozmaite wydatki.			
49		Koszta sądowe, pocztowe, insercyjne i i. d.	248	—	<i>Wydatek większy</i> dla zmienności tej rubryki.
50		Podróż i kontrola przy oszacowaniu drzewa w lesie rączzańskim	180	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ posadę tę zwinięto z dniem 31. Lipca 1872. LW. 13.701/1872.
51		Nadzór przy wyprzedaniu drzewa w lesie rączzańskim.	46	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ posadę tę zwinięto dnia 31. Marca 1873. LW. 5231/1873.

Pozycja rachunku	Rub. budżetu	Dochody.	Kwota różnicy		Uzasadnienie.
			zł.	ct.	
1	I.	Odsetki od kapitałów. Od obligacyj, papierów publicznych i t. d.	7.396		<i>Dochód większy</i> , ponieważ w skutek zamierzonej budowy nowego szpitalu zapreliminowano odsetki tylko w połowie. W roku 1873. użyto na ten cel z kapitałów zarodowych tylko 23.000 zł. na zakupno folwarku Blich, od reszty kapitałów przeto wpłynęły odsetki w całości.
2		Od kapitałów hipotekowanych	10.204		
3		Od kapitału wypożyczonego c. k. Skarbowi państwa w kwocie 145.700 złp.	910		<i>Dochód mniejszy</i> , ponieważ spłacone odsetki skapitalizowano; brak ten ma przeto pokrycie w zwiększonym o taką samą sumę majątku zarodowym.
4	II.	Dochód z realności i dóbr. Z Tropiszowa	417		<i>Dochód większy</i> , ponieważ od 24. Czerwca 1873. podniesiono czynsz dzierżawny z 3.500 zł. na 4.500 zł.
5		Z Rącznej i Jeziorzan	549		<i>Dochód mniejszy</i> , z powodu sprzedaży Jeziorzan, skutkiem czego czynsz dzierżawy się zmniejszył.
8		Z Przegini Duchownej	50		<i>Dochód mniejszy</i> , z powodu nieuiszczenia należności za rok 1873. (Uiszczono 20. Maja 1874.)
10	III.	Zwroty kosztów leczenia. Z gal. fund. krajowego	4 030		<i>Dochód większy</i> , z powodu uiszczenia zaległości.
11		Z funduszów obcokrajowych i od stron samopłacących	1.286		<i>Dochód większy</i> , z powodu większej ilości chorych z obcych krajów i samopłacących.
12	IV.	Rozmaite dochody	382		<i>Dochód mniejszy</i> , dla zmienności tej rubryki.

2. alegat do rachunku funduszu św. Łazarza (Oddział chorych).
(Zamknięć rachunkowych (str. 90)

Rachunek rubryk przenośnych

(zobojętniających się.)

Do tego rachunku dołącza się:

Wykaz szczegółowy zaliczek i depozytów.

(Wzrost do rachunku funduszu św. Kazimierza (Dzielnicy Chorągwi)
(Zamieszkałe w budowlach nr. 20)

Rachunek

Liczba porządkowa	Dochody	Należyłość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
	I. Lokacje chwilowe pieniędzy obrotowych.										
1	Kapitały spłacone:										
	a) z hipotek na realnościach i dobrach	—	—	49.202	55 ¹ / ₂	49.202	55 ¹ / ₂	49 202	55 ¹ / ₂	—	—
	b) od funduszu krajowego zwrot zaciągniętej pożyczki	—	—	254.750	—	254.750	—	254.750	—	—	—
	c) ze sprzedaży lasu w Rącznej	—	—	7.549	50	7.549	50	7.549	50	—	—
	d) ze sprzedaży dóbr Jeziorzany	—	—	2.790	31 ¹ / ₂	2.790	31 ¹ / ₂	2.790	31 ¹ / ₂	—	—
2	Dochód ze sprzedaży efektów i kapitały z lokacyj odebrane	—	—	242.368	52	242.368	52	242.368	52	—	—
3	Datki magistratu krakowskiego, na budowę szpitalu	—	—	90	36 ¹ / ₂	90	36 ¹ / ₂	90	36 ¹ / ₂	—	—
	Suma	—	—	556.751	25 ¹ / ₂	556.751	25 ¹ / ₂	556.751	25 ¹ / ₂	—	—

rubryk przenośnych.

Liczba porządkowa	W y d a t k i	N a l e ż y t o ś ć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
	I. Lokacje chwilowe pieniędzy obrotowych.										
1	Ulokowane kapitały:										
	a) na rachunek bieżący w gal. banku krajowym	—	—	20.000	—	20.000	—	20.000	—	—	—
	b) na asygnaty kasowe gal. banku krajowego	—	—	18.600	—	18.600	—	18.600	—	—	—
	c) na asygnaty kasowe banku włościańskiego	—	—	12.550	—	12.550	—	12.550	—	—	—
	d) na książkę gal. kasy oszczędności	—	—	3.957	18	3.957	18	3.957	18	—	—
	e) na rachunek bież. w gal. Tow. kred. ziemskim	—	—	105.600	—	105.600	—	105.600	—	—	—
	f) na asygnaty kasowe banku hipotecznego	—	—	8.800	—	8.800	—	8.800	—	—	—
	g) na asygnaty kasowe gal. banku kredytowego	—	—	10.500	—	10.500	—	10.500	—	—	—
	h) wydano na zakupno obligacyj gal. pożyczki kraj. z r. 1873	—	—	148.994	—	148.994	—	148.994	—	—	—
2	Wypożyczono funduszowi kraj.	—	—	204.750	—	204.750	—	204.750	—	—	—
3	Wydano na zakupno folwarku Blich	—	—	23.000	—	23.000	—	23.000	—	—	—
4	Wydano na rubr. „Dochody rozmaite“ półcentowe wpływy, dla niemożności ich ulokowania	—	—	—	7 ¹ / ₂	—	7 ¹ / ₂	—	7 ¹ / ₂	—	—
	Suma	—	—	556.751	25 ¹ / ₂	556.751	25 ¹ / ₂	556.751	25 ¹ / ₂	—	—

Liczba porządkowa	D o c h o d y	N a l e ż y t o ś ć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
	II. Zaliczki.										
1	Otrzymane	—	—	9.256	06	9.256	06	9.256	06	—	—
2	Ściągnięte	635	72 ¹ / ₂	54.833	42	55.469	14 ¹ / ₂	53 361	22	2.107	92 ¹ / ₂
	Suma	635	72 ¹ / ₂	64.089	48	64.725	20 ¹ / ₂	62.617	28	2.107	92 ¹ / ₂
	III. Depozyta.										
1	Kaucye i wadya	—	—	4.834	—	4.834	—	4.834	—	—	—
2	Tymczasowe	—	—	17.781	63 ¹ / ₂	17.781	63 ¹ / ₂	17.781	63 ¹ / ₂	—	—
3	Rozmaite	—	—	17.463	42 ¹ / ₂	17.463	42 ¹ / ₂	17.463	42 ¹ / ₂	—	—
	Suma	—	—	40.079	06	40.079	06	40.079	06	—	—

Sumaryusz rubryk

I. Kapitały lokowane	—	—	556.751	25 ¹ / ₂	556.751	25 ¹ / ₂	556.751	25 ¹ / ₂	—	—
II. Zaliczki	635	72 ¹ / ₂	64.089	48	64.725	20 ¹ / ₂	62.617	28	2.107	92 ¹ / ₂
III. Depozyta	—	—	40.079	06	40.079	06	40.079	06	—	—
Razem	635	72 ¹ / ₂	660.919	79 ¹ / ₂	661.555	52	659.447	59 ¹ / ₂	2.107	92 ¹ / ₂

rubryk przenośnych.

Liczba porządkowa	Wydatki	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
	II. Zaliczki.										
1	Zwrócone	15.957	17 ¹ / ₂	9.256	06	25.213	23 ¹ / ₂	15.957	17 ¹ / ₂	9.256	06
2	Dane	96	78 ¹ / ₂	54.833	42	54.930	20 ¹ / ₂	54.833	42	96	78 ¹ / ₂
	Suma	16.053	96	64.089	48	80.143	44	70.790	59 ¹ / ₂	9.352	84 ¹ / ₂
	III. Depozyta.										
1	Kaucyje i wadya	14.216	24	4.834	—	19.050	24	5.217	—	13.833	24
2	Tymczasowe	—	—	17.781	63 ¹ / ₂	17.781	63 ¹ / ₂	17.781	63 ¹ / ₂	—	—
3	Rozmaite	897	06 ¹ / ₂	17.463	42 ¹ / ₂	18.360	49 ¹ / ₂	17.962	30 ¹ / ₂	398	18 ¹ / ₂
	Suma	15.113	30 ¹ / ₂	40.079	06	55.192	36 ¹ / ₂	40.960	94	14.231	42 ¹ / ₂
	przenośnych.										
	I. Kapitały lokowane	—	—	556.751	25 ¹ / ₂	556.751	25 ¹ / ₂	556.751	25 ¹ / ₂	—	—
	II. Zaliczki	16.053	96	64.089	48	80.143	44	70.790	59 ¹ / ₂	9.352	84 ¹ / ₂
	III. Depozyta	15.113	30 ¹ / ₂	40.079	06	55.192	36 ¹ / ₂	40.960	94	14.231	42 ¹ / ₂
	Razem	31.167	26 ¹ / ₂	660.919	79 ¹ / ₂	692.087	06	668.502	79	23.584	27

Fundusz szpitalu św. Łazarza. Oddział chorych.

Alegat do rachunku rubryk przenośnych.

Wykaz zaliczek pozostałych z końcem roku 1873.

		Należytość czynna	
		zł.	ct.
1	Fundusz budowy nowego szpitalu w Krakowie, za honorarium Dra Łuckiego	100	—
2	Prowizya od zakupionych efektów — zwrot	5	72
3	Siostry Miłosierdzia, zwrot zaliczki na utrzymanie chorych	2.000	—
4	Właściciel dóbr Wierzbice i Budziejowice, zwrot taksy legalizacyjnej	2	20
Suma zaliczek		2.107	92 ¹ / ₂

Wykaz depozytów pozostałych z końcem roku 1873.

		Należytość bierna			
		Gotówka		Efekta	
		zł.	ct.	zł.	ct.
1	Bornstein Szapira, kaucya	10	50	—	—
2	Fischer Samuel, a względnie żona jego Karolina, kaucya	—	—	650	—
3	Ertel Jan, kaucya	—	—	900	—
4	Jędrzejewski Napoleon, kaucya	4	26	570	—
5	Kasa miejska, krakowska, na rzecz szpitalu izraelickiego	—	30	—	—
6	Kurkiewicz Franciszka, kaucya	—	—	2,100	—
7	Lewicki, reszta spłaconego kapitału	20	50	—	—
8	Machnicki Stanisław, kaucya	—	—	2,400	—
9	Odseski z dóbr Wierzbica i Budziejowice Rsr.	—	—	366	12
10	Opid Adolf, kaucya	—	—	1.000	—
11	Sapalski Antoni, kaucya	20	—	600	—
12	Suski Adam, kaucya	—	—	750	—
13	Szeyrychowice, kaucya	—	—	1.266	86
14	Tyrkalski Andrzej, kaucya	—	—	3.000	—
15	Weisslitz Jakób, kaucya	—	—	80	—
16	Wiktor za Wojciechowskiego, kaucya	481	62	—	—
17	Zakupno obligacyj indemnizacyjnych	11	26 ¹ / ₂	—	—
Suma depozytów		548	44 ¹ / ₂	13.682	98
				14.231	42 ¹ / ₂

3. alegat do rachunku funduszu szpitalu św. Łazarza. (Oddział chorych).

Wykaz zaległości

czynnych i biernych z końcem roku 1873.

		Należytości			
		czynne		bierne	
		zł.	ct.	zł.	ct.
1	Rubr. V. Zapisy				
	Fundacya ś. p. biskupa Szembeka	—	—	18	75
2	Rubr. IX. Utrzymanie budynków				
	Komitet szpitalny na reparacyę folwarku Blich	—	—	516	05
3	Rubr. XIV. Rozmaite wydatki				
	Machalski, inżynier, wynagrodzenie	—	—	7	16
4	Właściciel dóbr Radwanowice, zwrot kosztów insercyjnych	10	30	—	—
5	Rubr. I. Odsetki od kapitałów	14.424	54	—	—
6	Rubr. II. Dochód z realności i dóbr				
	Tropiszów	583	33	—	—
7	Pustki	40	71 ¹ / ₂	—	—
8	Prądnik Czerwony	752	—	—	—
9	Przeżinia Duchowna	100	—	—	—
10	Rubr. III. Zwroty kosztów leczenia				
	Z fundusów obcokrajowych od stron samoplacących	267	50	—	—
11	Rubr. IV. Dochody rozmaite				
	Zysk z ażyja	22	37	—	—
12	W rubrykach przenośnych	2.107	92 ¹ / ₂	23.584	27
	Suma	18.308	68	24.126	23
	Nadwyżka należytości biernych	5.817	55	—	—
		24.126	23	24.126	23

4. alogat do rachunku funduszu szpitalu św. Łazarza. (Oddział chorych).

Wydatki

Poszczególnienie

wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

Dochody

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

I
II
III
IV
V
VI
VII
VIII
IX
X
XI
XII
XIII
XIV
XV
XVI
XVII
XVIII
XIX
XX
XXI
XXII
XXIII
XXIV
XXV
XXVI
XXVII
XXVIII
XXIX
XXX

I
II
III
IV

Liczba
ru-
bryki
bu-
dżetu

P o s z c z e g ó l n i e n i e

Wydutki.

I.
II.
III.
IV.
V.
VI.
VII.
VIII.
IX.
X.
XI.
XII.
XIII.
XIV.

I.	Płace	
II.	Zasługi	
III.	Emolumenta	
IV.	Pensye i zaopatrzenia	
V.	Zapisy	
VI.	Wydutki z prawa patronatu i konkurencyi wynikłe	
VII.	Potrzeby kancelaryjne	
VIII.	Remuneracye i zapomogi	
IX.	Utrzymanie budynków	
X.	Podatki i daniny	
XI.	Dyety i koszta podróży	
XII.	Koszta gospodarcze	
XIII.	Odsetki od kapitałów dłużnych	
XIV.	Rozmaite wydatki	

Suma wydatków

Dochody.

I.
II.
III.
IV.

I.	Odsetki od kapitałów	
II.	Dochody z realności i dóbr	
III.	Zwroty kosztów leczenia	
IV.	Rozmaite dochody	

Suma dochodów

Z w y c z a j n e						N a d z w y c z a j n e						Uwaga	
W y n i k ł o ś ć													
w roku 1873		w l. półroczu 1874.		Razem		w roku 1873.		w l. półroczu 1874.		Razem			
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		
8.852	33	252	11	9.104	44								
—	—	25	—	25	—								
372	09	—	—	372	09								
350	—	—	—	350	—								
75	40	—	—	75	40								
50	47	—	—	50	47								
23	66	—	—	23	66								
735	89 ^{1/2}	87	33	823	22 ^{1/2}								
13.141	98	30	—	13.171	98								
1.665	—	50	—	1.715	—								
171	39	—	—	171	39								
35.148	79	1.389	47 ^{1/2}	36.538	26 ^{1/2}								
—	—	20	—	20	—								
1.097	79	352	52	1 450	31								
61.684	79 ^{1/2}	2.206	43 ^{1/2}	63.891	23								
20.472	31	4.301	75	24.774	06								
4.434	14	1.882	41	6.316	55								
30.273	22	10.742	75	41.015	97								
18	07 ^{1/2}	—	—	18	07 ^{1/2}								
55.197	74 ^{1/2}	16.926	91	72.124	65 ^{1/2}								

VII.

Fundusz szpitalu św. Łazarza.

Oddział położnic i podrzutek.

1. Wykaz różnic.
 2. Rachunek rubryk przenośnych.
 3. Wykaz zaległości.
 4. Poszczególnienie wydatków i dochodów z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.
-

VII.

Fundacja szpitala św. Kazimierza.

Odział położnic i porodników.

1. Wykaz rodzin.
 2. Rachunek robót wykonanych.
 3. Wykaz salicidów.
 4. Porównanie wydatków i dochodów z uwzględnieniem czasu ich realizowania.
-

I. alegat do rachunku funduszu szpitalu św. Łazarza w Krakowie. (Oddział położnic i podrzutków).

Zamknąć rachunkowych str. 102—109.)

Wykaz różnic

okazujących się z porównania wynikłości rzeczywistych rachunku z preliminarzem na rok 1873. przez Wys. Sejm uchwalonym, i uzasadnienie tych różnic.

Pozycja rachunku	Rub. budżetu	Wydatki.	Kwota różnicy		Uzasadnienie.
			zł.	ct.	
5	I.	Płace. Kapelan	8	—	<i>Wydatek większy</i> , ponieważ na mocy kontraktu obowiązującego Siostry Miłosierdzia i w ślad rozporządzenia Wydziału krajowego z dnia 23. Kwietnia 1872. LW. 18.477/1871 ponosi płacę kapelana fundusz szpitalu św. Łazarza w całości. Niedobór ten znajduje nadto pokrycie w oszczędności dotyczących rubryk funduszu szpitalu św. Ducha.
11	II.	Emolumenta. Kapelan na pomieszkanie	18	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ kapelanowi nie asygnowano wyższego dodatku na pomieszkanie uchwalonego przez Wysoki Sejm dnia 4. Października 1871. a to z powodu nierozwiązanego dotychczas kontraktu z Siostrami Miłosierdzia.
16		Nauczyciel w Krowodrzy, za nie-używanie gruntu do szkoły należącego	9	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ na mocy uchwały Wydziału krajowego LW. 6940/73. i obowiązujących ustaw szkolnych zamknięto tę wypłatę.
17	III.	Potrzeby kancelaryjne	17	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ nie zaszła potrzeba w ciągu roku nakładu nowych druków kancelaryjnych
20 b.	IV.	Remuneracye i zapomogi Wsparcia przypadkowe i zastępstwa	84	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , dla zmienności tej rubryki.
22	VI.	Podatki i daniny. Z dóbr Krowodrzy	18	—	<i>Wydatek większy</i> , na podstawie wykazu c. k. Urzędu podatkowego w Krakowie LW. 10.655/1873.
24		Podatek dochodowy od prowizyi	15	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ nie wszyscy interesowani korzystali z przysługującego im prawa strącania podatku dochodowego.

Pozycja rachunku	Rub. budżetu	Wydatki.	Kwota różnicy		Uzasadnienie.
			zł.	ct.	
	VII.	Koszta gospodarcze			
25		Żywność, lekarstwa, bielizna, pranie, opał, oświetlenie i t. p.	1.034	—	Wydatek mniejszy, wedle rzeczywistej potrzeby i stanu chorych.
	IX.	Koszta zaopatrzenia podrzutek			
27		Utrzymanie podrzutek na wsi pielęgowanych	361	—	Wydatek większy, w obec preliminowanej kwoty (23.000 zł.) zbyt nieznaczny, ponieważ potrzeby takie nie dadzą się z wszelką dokładnością naprzód obliczyć.
	X.	Rozmaite wydatki.			
28		Koszta sądowe, portorya, koszta insercyjne.	277	—	Wydatek mniejszy, dla zmienności tej rubryki.

Pozycja rachunku	Rub. budżetu	Dochody.	Kwota różnicy		Uzasadnienie.
			zł.	ct.	
	I.	Odsetki od kapitałów.			
1		Od obligacyj, papierów publicznych i t d.	991	—	<i>Dochód większy</i> , z powody korzystniejszej fruktyfikacji kapitałów, i ponieważ w roku 1873. nie czyniono z tego funduszu żadnych wydatków na budowę nowego szpitalu; odsetki przeto, które były preliniowane w połowie, wpłynęły w całości.
2		Od kapitałów hipotekowanych	76	—	<i>Dochód większy</i> , z powodów przy poz. I. wyrażonych.
	II.	Dochody z reainości i dóbr.			
3		Czynsz z propinacyi w Krowodrzy	21	—	<i>Dochód mniejszy</i> , ponieważ dzierżawca nierzetelnie uiszczał raty czynszowe. Uznano go przeto za łamiącego kontrakt i wydzierżawiono propinację innemu dzierżawcy (LW. 21.337/1873).
4		Czynsz z młyna w Prądniku Białym	543	—	<i>Dochód większy</i> , z powodu uiszczenia zaległości.
	III.	Zwroty kosztów leczenia.			
5		Z fund. kraj. galicyjskiego	5.327	—	<i>Dochód mniejszy</i> , ponieważ w ciągu roku wpłynęła należność tylko za 2 kwartały.
6		Z funduszów obcokrajowych i od stron samopłacących.	6	—	<i>Dochód mniejszy</i> , wedle rzeczywistej wynikłości.
7	IV.	Zwroty kosztów utrzymania podzuteków.	1.074	—	<i>Dochód mniejszy</i> , z powodu zwinięcia krajowych zakładów podzuteków.
8	V.	Rozmaite dochody.	100	--	<i>Wynikłość mniejsza</i> , dla zmienności tej rubryki.
9		Dotacya	2.849	--	<i>Wynikłość mniejsza</i> , ponieważ dochody rzeczywiste były mniejsze o 4.918 zł. wydatki rzeczywiste zaś mniejsze o 1.066 „ niedobór rubryk rzeczywistych wynosi przeto 3.852 zł. Nadwyżka dochodów przenośnych wynosi 6.701 „ Z porównania niedoboru rubryk rzeczywistych z nadwyżką rubryk przenośnych, okazuje się nadwyżka w kwocie 2.849 zł. i o tyle też została dotacya zmniejszoną.

Lp. pozycji	Nazwa dochodu	Wzrost	Dochody	Lp. pozycji	Nazwa dochodu
1	Dochody z tytułu...	100	Dochody z tytułu...	1	Dochody z tytułu...
2	Dochody z tytułu...	10	Dochody z tytułu...	2	Dochody z tytułu...
3	Dochody z tytułu...	20	Dochody z tytułu...	3	Dochody z tytułu...
4	Dochody z tytułu...	15	Dochody z tytułu...	4	Dochody z tytułu...
5	Dochody z tytułu...	10	Dochody z tytułu...	5	Dochody z tytułu...
6	Dochody z tytułu...	5	Dochody z tytułu...	6	Dochody z tytułu...
7	Dochody z tytułu...	10	Dochody z tytułu...	7	Dochody z tytułu...
8	Dochody z tytułu...	10	Dochody z tytułu...	8	Dochody z tytułu...
9	Dochody z tytułu...	10	Dochody z tytułu...	9	Dochody z tytułu...
10	Dochody z tytułu...	10	Dochody z tytułu...	10	Dochody z tytułu...
11	Dochody z tytułu...	10	Dochody z tytułu...	11	Dochody z tytułu...
12	Dochody z tytułu...	10	Dochody z tytułu...	12	Dochody z tytułu...
13	Dochody z tytułu...	10	Dochody z tytułu...	13	Dochody z tytułu...
14	Dochody z tytułu...	10	Dochody z tytułu...	14	Dochody z tytułu...
15	Dochody z tytułu...	10	Dochody z tytułu...	15	Dochody z tytułu...
16	Dochody z tytułu...	10	Dochody z tytułu...	16	Dochody z tytułu...
17	Dochody z tytułu...	10	Dochody z tytułu...	17	Dochody z tytułu...
18	Dochody z tytułu...	10	Dochody z tytułu...	18	Dochody z tytułu...
19	Dochody z tytułu...	10	Dochody z tytułu...	19	Dochody z tytułu...
20	Dochody z tytułu...	10	Dochody z tytułu...	20	Dochody z tytułu...

2. allegat do rachunku funduszu św. Łazarza (Oddział pożycznic i podrzutków).
 (Zamknięć rachunkowych (str. 102))

Rachunek rubryk przenośnych

(zobowiązujących się.)

Liczba porządkowa	Dochody.	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
1	Splacone kapitały:										
	a) z hipotek na realnościach i i dobrach	—	—	525	—	525	—	525	—	—	—
	b) od funduszu krajowego, zwrot zaciągniętej pożyczki	—	—	29.750	—	29.750	—	29.750	—	—	—
	c) ze sprzedaży efektów	—	—	29.750	—	29.750	—	29.750	—	—	—
	Suma I.	—	—	60.025	—	60.025	—	60.025	—	—	—
2	Zaliczki:										
	Ściągnięte	15.957	17½	9.256	06	25.213	23½	15.957	17½	9.256	06
	do tego Suma I.	—	—	60.025	—	60.025	—	60.025	—	—	—
	Razem	15.957	17½	69.281	06	85.238	23½	75.982	17½	9.256	06

rubryk przenośnych

Liczba porządkowa	W y d a t k i	N a l e ż y t o ś ć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
1	Ulokowane kapitały:										
	a) na rachunek bieżący w gal. Tow. kred. ziemskim	—	—	29.750	—	29.750	—	29.750	—	—	—
	b) na asygnaty kasowe banku hipotecznego	—	—	450	—	450	—	450	—	—	—
	c) wypożyczono funduszowi krajowemu	—	—	29.750	—	29.750	—	29.750	—	—	—
	d) na książkę gal. kasy oszczędności	—	—	75	—	75	—	75	—	—	—
	Suma I.	—	—	60.025	—	60.025	—	60.025	—	—	—
2	Zaliczki:										
	Dane	—	—	9.256	06	9.256	06	9.256	06	—	—
	Do tego Suma I.	—	—	60.025	—	60.025	—	60.025	—	—	—
	Razem	—	—	69.281	06	69.281	06	69.281	06	—	—

3. alegat do rachunku funduszu szpitalu Św. Łazarza.

Oddział położnic i podrzutków.

Wykaz zaległości

czynnych i biernych z końcem roku 1873.

		Należytości			
		czynne		bierne	
		zł.	ct.	zł.	ct.
1	Rubr. III. Potrzeby kancelaryjne Drukarnia Korneckiego	—	—	20	15
2	Rubr. VI. Podatki i daniny Zwrot podatku dochodowego z Prądnika Białego	9	23	—	—
3	Rubr. VII. Koszta gospodarcze Zarządowi szpit. na umieszczenie podrzutka w Zakładzie ciemnych	—	—	100	—
4	Rubr. I. Odsetki od kapitałów	185	35	—	—
5	Rubr. II. Dochód z realności i dóbr Propinacya w Krowodrzy	371	18	—	—
6	Młyn w Prądniku Białym	1.306	71 1/2	—	—
7	Rubr. III. Zwroty kosztów leczenia Z funduszków obcokrajowych i od stron samopłacących	37	—	—	—
8	Rubr. IV. Zwroty kosztów utrzymania podrzutków	137	44	—	—
9	W rubrykach przenośnych	9.256	06	—	—
	Suma	11.302	97 1/2	120	15
	Nadwyżka należytości czynnych	—	—	11.182	82 1/2
		11.302	97 1/2	11.302	97 1/2

4. alegat do rachunku funduszu szpitalu św. Łazarza. (Oddział położnic i podrzutków).

	Wzrost		I II III IV V VI VII VIII IX X
			I II III IV V

Poszczególnienie

wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

Liczba
ru-
bryki
bu-
dżetu

P o s z c z e g ó l n i e n i e

Wydatki.

I.	Place	
II.	Emolumenta	
III.	Potrzeby kancelaryjne	
IV.	Remuneracye i zapomogi	
V.	Utrzymanie budynków	
VI.	Podatki i daniny	
VII.	Koszta gospodarcze	
VIII.	Odsetki od kapitałów dłużnych	
IX.	Koszta zaopatrzenia podzutek w	
X.	Rozmaite wydatki	
		Suma wydatków

Dochody.

I.	Odsetki od kapitałów	
II.	Dochód z realności i dóbr	
III.	Zwroty kosztów leczenia	
IV.	Zwroty kosztów utrzymania podzutek w	
V.	Rozmaite dochody	
	Dotacya	
		Suma dochodów

VIII.

Fundusz szpitalu św. Ducha.

Oddział syfilitycznych.

- 1) Wykaz różnic.
 - 2) Rachunek rubryk przenośnych.
 - 3) Wykaz zaległości.
 - 4) Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.
-

I. alegat do rachunku funduszu szpitalu św. Ducha w Krakowie. (Oddział syfilitycznych).

(Zamknąć rachunkowych str, 112—119).

Wykaz różnic

okazujących się z porównania wynikłości rzeczywistych rachunku z preliminarzem na rok 1873. przez Wys. Sejm uchwalonym, i uzasadnienie tych różnic.

Pozycja rachunku	Rub. budżetu	Wydatki	Kwota różnicy		Uzasadnienie.
			zł.	ct.	
	I.	Płace.			
6		Kapelana	133	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ na mocy kontraktu obowiązującego Siostry Miłosierdzia, ponosi płacę kapelana fundusz szpitalu św. Łazarza w całości.
8		Prosektor	117	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ posady te zostały nadane dopiero 21. Maja 1873. LW. 9.468/1873.
9		Chemik patologiczny	97	—	
10		Zastępca prosektora	39	—	
11		„ chemika	39	—	
	II.	Emolumenta.			
15		Kapelana na mieszkanie	45	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , z powodu jak poz. 6.
	III.	Potrzeby kancelaryjne.			
16		Druk, litografie, potrzeby do pisania i t p.	87	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ nie było potrzeby w roku 1873. nakładu nowych druków kancelaryjnych.
	IV.	Remuneracye i zapomogi.			
17		Wsparcia przypadkowe i zastępstwa	67	—	<i>Wydatek większy</i> , ponieważ z powodu większych czynności przyjęto tymczasowego dyurnistę do kancelaryi zarządu.
18		Chemik na odczynniki	19	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ wynagrodzenie to, zostało przyznane z dniem nadania posady chemika t. j. od 21. Maja 1873. (patrz poz. 8).
	V.	Utrzymanie budynków.			
19		Wywiezienie nieczystości z beczek kloacznych, czyszczenie kominów i reparacye budynku szpitalnego	519	—	<i>Wydatek większy</i> , ponieważ w ciągu roku a szczególnie przed nadchodzącą zimą zarządzono znaczniejsze reparacye, do których wykonania gmina krakowska, jako właścicielka budynku szpitalnego nie jest obowiązana.
	VI.	Koszta gospodarcze.			
20		Potrzeby dostarczane przez Siostry Miłosierdzia	1.947	—	<i>Wydatek większy</i> , ponieważ ciągle wzrastająca drożyzna artykułów żywności i innych potrzeb nakazywała zwiększyć wynagrodzenie Sióstr Miłosierdzia za żywienie i pielęgnowanie chorych po 5 ct. od dnia i głowy a to od 1. Października 1873. LW. 15.890/1873.

Pozycja rachunku	Rub. budżetu	Wydatki.	Kwota różnicy		Uzasadnienie.
			zł.	ct.	
21		Potrzeby dostarczane przez zarząd szpitalu	41	—	<i>Wydatek większy</i> , ponieważ wydatki tego rodzaju nie dadzą się z wszelką ścisłością naprzód obliczyć
	VII.	Podatki i daniny.			
22		7% podatek dochodowy od prowizyi	10	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ interesowani nie korzystali z przysługującego im prawa strącania podatku dochodowego.
	IX.	Czynsz za najem pomieszczeń.			
25		Za wynajęcie od gminy krakowskiej sklepu Nr. 5 na urządzenie trupiarni	20	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ gmina krakowska nie podniosła tej należności za rok 1873.
26	X.	Wydatki rozmaite	99	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , dla zmienności tej rubryki.

Pozycja rachunku	Rub. budżetu	Dochody.	Kwota różnicy		Uzasadnienie.
			zł.	ct.	
	I.	Odsetki od kapitałów.			
1		Od oblig. i papierów publicznych	67	—	<i>Dochód mniejszy</i> , ponieważ kupony od obligacji gal. pożyczki kraj. z r. 1873 im. wart. 5.400 zł. mogą być zrealizowane dopiero 1 Maja 1874.
2		Od kapitałów na hipotekach prywatnych ubezpieczonych	96	—	<i>Dochód mniejszy</i> , gdyż odsetki te, jak wskazuje doświadczenie lat przeszłych, nigdy nie wpływają aż do imiennej swej wysokości, jak się je preliminować zwykło.
	II.	Zwroty kosztów leczenia.			
3		Z funduszu kraj. galicyjskiego	8.177	—	<i>Dochód mniejszy</i> , ponieważ w r. 1873 uiszczono należność tylko za 3 kwartały.
4		Z fund. obcokrajowych i od stron samopłacących	799	—	<i>Dochód mniejszy</i> , z powodu mniejszej ilości chorych z obcych krajów i samopłacących.
	III.	Dochody rozmaite.			
5			10	—	<i>Dochód mniejszy</i> , dla zmienności tej rubryki.
6		Dotacja	10.882	—	<p><i>Dochód większy</i>, ponieważ wydatki rzeczywiste były większe od preliminowanych o 1.868 zł. dochody zaś rzeczywiste były mniejsze o 9.140 „ <u>11.008 zł.</u></p> <p>od tego korzystniejsze dochody rubryk przenośnych o 126 „ Suma niedoboru . . . 10.882 zł. która została pokryta dotacją z funduszu krajowego.</p>

2. alegat do rachunku funduszu św. Ducha. (Oddział syfilitycznych).

(Zamknąć rachunkowych str. 112.)

Rachunek rubryk przenośnych

(zobojętniających się.)

Do tego rachunku dołącza się:

Wykaz szczegółowy zaliczek i depozytów.

Liczba porządkowa	D o c h o d y .	N a l e ż y t o ś ć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
I. Spłacone kapitały.											
1	Od funduszu krajowego, zwrot zaciągniętego długu	—	—	4.500	—	4.500	—	4.500	—	—	—
2	Ze sprzedaży efektów	—	—	4.500	—	4.500	—	4.500	—	—	—
Suma		—	—	9.000	—	9.000	—	9.000	—	—	—
II. Zaliczki.											
1	Otrzymane i ściągnięte	135	90 1/2	—	—	135	90 1/2	90	90 1/2	45	—
III. Depozytya.											
1	Kaucyje i wadya	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Tymczasowe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Rozmaite	—	—	405	02	405	02	405	02	—	—
Suma		—	—	405	02	405	02	405	02	—	—

Sumaryusz rubryk

I. Spłacone kapitały	—	—	9.000	—	9.000	—	9.000	—	—	—
II. Zaliczki	135	90 1/2	—	—	135	90 1/2	90	90 1/2	45	—
III. Depozyta	—	—	405	02	405	02	405	02	—	—
Razem	135	90 1/2	9.405	02	9.540	92 1/2	9.495	92 1/2	45	—

rubryk przenośnych.

Liczba porządkowa	W y d a t k i	N a l e ż y t o ś ć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
	I. Ulokowane kapitały.										
1	Wypożyczono funduszowi krajowemu	—	—	4.500	—	4.500	—	4.500	—	—	—
2	Wydano na zakupno obligacyj gal. pożyczki krajowej z r. 1873	—	—	4.428	—	4.428	—	4.428	—	—	—
3	Ulokowano na książkę kasy oszczędności gal. banku kredytowego	—	—	50	—	50	—	50	—	—	—
4	Ulokowano w galicyjskiej kasie oszczędności	—	—	22	—	22	—	22	—	—	—
	Suma	—	—	9.000	—	9.000	—	9.000	—	—	—
	II. Zaliczki.										
1	Dane i zwrócone	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	III. Depozyta.										
1	Kaucyje i wadya	513	12 ¹ / ₂	—	—	513	12 ¹ / ₂	—	—	513	12 ¹ / ₂
2	Tymczasowe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Rozmaite	14	46	405	02	419	48	369	74	49	74
	Suma	527	58 ¹ / ₂	405	02	932	60 ¹ / ₂	369	74	562	86 ¹ / ₂

przenośnych.

I. Ulokowane kapitały	—	—	9.000	—	9.000	—	9.000	—	—	—
II. Zaliczki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III. Depozyta	527	58 ¹ / ₂	405	02	932	60 ¹ / ₂	369	74	562	86 ¹ / ₂
Razem	527	58 ¹ / ₂	9.405	02	9.932	60 ¹ / ₂	9.369	74	562	86 ¹ / ₂

Fundusz szpitalu św. Ducha. Oddział syfilitycznych.
Alegat do rachunku rubryk przenośnych.

Wykaz zaliczek pozostałych z końcem roku 1873.

	zł.	ct.
1 Świerziński, zarządca, zwrot reszty zaliczki udzielonej na płacę	45	—
Suma zaliczek	45	—

Wykaz depozytów pozostałych z końcem roku 1873.

	Gotówka		Efekta	
	zł.	ct.	zł.	ct.
1 Biesiagowa Marya, kaucya	13	12 1/2	—	—
2 Chwastowskiego masa dla Maryi Borysionki	4	55	—	—
3 Dubielówna Ludwika, koszta leczenia	4	—	—	—
4 Hajdukiewicz Dr., nadpłacone odsetki	5	91	—	—
5 Hozzonyak Karolina, nadpłacone koszta leczenia	35	28	—	—
6 Świerziński Ignacy, kaucya	—	—	500	—
Suma depozytów	62	86 1/2	500	—
			562	86 1/2

3. alegat do rachunku funduszu szpitalu św. Ducha. (Oddział syfilitycznych).

Wykaz zaległości

czynnych i biernych z końcem roku 1873.

		Należności			
		czynne		bierne	
		zł.	ct.	zł.	ct.
1	Rubr. I. Płace Kubecki, były kasyer zwrot nadebranej płacy	—	42 ¹ / ₂	—	—
2	Rubr. II. Koszta gospodarcze Siostry Miłosierdzia, zwrot wynagrodzenia za poniesione straty przy żywieniu i pielęgowaniu chorych po koniec roku 1871.	4.750	—	—	—
3	Rubr. X. Wydatki rozmaite Dyety Machalskiego, inżyniera	—	—	4	48
4	Rubr. I. Odsetki od kapitałów	1.137	65	—	—
5	Rubr. II. Zwroty kosztów leczenia Z funduszków obcokrajowych i od stron samopłacących . .	67	62	—	—
6	W rubrykach przenośnych	45	—	562	86 ¹ / ₂
Suma . . .		6.000	69 ¹ / ₂	567	34 ¹ / ₂
Nadwyżka należności czynnych . .		—	—	5.433	35
		6.000	69 ¹ / ₂	6.000	69 ¹ / ₂

№	Αριθμός	Περιγραφή	Μηνός	Έτος	Αριθμός	Περιγραφή	Μηνός	Έτος
1	1000	Αποδοχές	10	1921	1000	Αποδοχές	10	1921
2	1001	Κόμισμα	10	1921	1001	Κόμισμα	10	1921
3	1002	Κόμισμα	10	1921	1002	Κόμισμα	10	1921
4	1003	Κόμισμα	10	1921	1003	Κόμισμα	10	1921
5	1004	Κόμισμα	10	1921	1004	Κόμισμα	10	1921
6	1005	Κόμισμα	10	1921	1005	Κόμισμα	10	1921
7	1006	Κόμισμα	10	1921	1006	Κόμισμα	10	1921
8	1007	Κόμισμα	10	1921	1007	Κόμισμα	10	1921
9	1008	Κόμισμα	10	1921	1008	Κόμισμα	10	1921
10	1009	Κόμισμα	10	1921	1009	Κόμισμα	10	1921
11	1010	Κόμισμα	10	1921	1010	Κόμισμα	10	1921
12	1011	Κόμισμα	10	1921	1011	Κόμισμα	10	1921
13	1012	Κόμισμα	10	1921	1012	Κόμισμα	10	1921
14	1013	Κόμισμα	10	1921	1013	Κόμισμα	10	1921
15	1014	Κόμισμα	10	1921	1014	Κόμισμα	10	1921
16	1015	Κόμισμα	10	1921	1015	Κόμισμα	10	1921
17	1016	Κόμισμα	10	1921	1016	Κόμισμα	10	1921
18	1017	Κόμισμα	10	1921	1017	Κόμισμα	10	1921
19	1018	Κόμισμα	10	1921	1018	Κόμισμα	10	1921
20	1019	Κόμισμα	10	1921	1019	Κόμισμα	10	1921
21	1020	Κόμισμα	10	1921	1020	Κόμισμα	10	1921
22	1021	Κόμισμα	10	1921	1021	Κόμισμα	10	1921
23	1022	Κόμισμα	10	1921	1022	Κόμισμα	10	1921
24	1023	Κόμισμα	10	1921	1023	Κόμισμα	10	1921
25	1024	Κόμισμα	10	1921	1024	Κόμισμα	10	1921
26	1025	Κόμισμα	10	1921	1025	Κόμισμα	10	1921
27	1026	Κόμισμα	10	1921	1026	Κόμισμα	10	1921
28	1027	Κόμισμα	10	1921	1027	Κόμισμα	10	1921
29	1028	Κόμισμα	10	1921	1028	Κόμισμα	10	1921
30	1029	Κόμισμα	10	1921	1029	Κόμισμα	10	1921
31	1030	Κόμισμα	10	1921	1030	Κόμισμα	10	1921

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
 ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 Λύκειο Σελίου

Επισημαίνεται ότι η παρούσα κατάσταση είναι έγκυρη μόνο αν συμπληρωθεί σύμφωνα με τα άρθρα 21 και 22 του Ν. 1566/1986.

4. alegat do rachunku funduszu szpitalu św. Ducha. (Oddział syfilitycznych).

Poszczególnienie
wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu
ich zrealizowania.

Wydatki.

Dochody.

Wydatki
Dochody

I.
II.
III.
IV.
V.
VI.
VII.
VIII.
IX.
X.

I.
II.
III.

Liczba
ru-
bryki
bu-
dżetu

P o s z c z e g ó l n i e n i e

Wydatki.

I.	Płace	
II.	Emolumenta	
III.	Potrzeby kancelaryjne	
IV.	Remuneracye i zapomogi	
V.	Utrzymanie budynków	
VI.	Koszta gospodarcze	
VII.	Podatki i daniny	
VIII.	Zaopatrzenia	
IX.	Czynsz za najem pomieszczeń	
X.	Różne wydatki	

Suma wydatków

Dochody.

I.	Odsetki od kapitałów	
II.	Zwroty kosztów leczenia	
III.	Różne dochody	
	Dotacya	

Suma dochodów

Oddział syfilitycznych.

Z w y c z a j n e						N a d z w y c z a j n e						Uwaga
W y n i k ł o ś ć												
w roku 1873		w I. półroczu 1874.		Razem		w roku 1873.		w I. półroczu 1874.		Razem		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
4 219	84	135	41	4.355	25							
173	33	—	—	173	33							
12	47	—	—	12	47							
222	22 ^{1/2}	25	83	248	05 ^{1/3}							
1.009	44 ^{1/3}	10	—	1.019	44 ^{1/2}							
19.362	32 ^{1/2}	5.125	37 ^{1/2}	20.487	70							
—	—	—	—	—	—							
73	—	—	—	73	—							
—	—	2.000	—	2.000	—							
—	90 ^{1/2}	—	—	—	90 ^{1/2}							
25.073	54	3.296	61 ^{1/2}	28.370	15 ^{1/2}							
210	67	55	—	265	67							
10.103	75	6 429	34	16.533	09							
—	—	—	—	—	—							
11.445	21	—	—	11.445	21							
21.759	63	6.484	34	28.243	97							

IX.

Fundusz szpitalu św. Ducha.

Oddział obłąkanych.

- 1) Wykaz różnic.
 - 2) Rachunek rubryk przenośnych.
 - 3) Wykaz zaległości.
 - 4) Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.
-

Fundus szpitalu św. Ducha.

Oddział opłaskanych

- 1) Wykaz różnic
 - 2) Rachunek taryf przewoźny
 - 3) Wykaz salogiości
 - 4) Poszczególne wydatki i dochody z uwzględnieniem czasu ich realizowania
-

I. alegat do rachunku funduszu szpitalu św. Ducha w Krakowie. (Oddział obłąkanych).

(Zamknąć rachunkowych str. 122—127).

Wykaz różnic

okazujących się z porównania wynikłości rzeczywistych rachunku z preliminarzem na rok 1873. przez Wys. Sejm uchwalonym, i uzasadnienie tych różnic.

Pozycya rachunku	Rub. budżetu	Wydatki.	Kwota różnicy		Uzasadnienie.
			zł.	ct.	
6	I.	Płace. Kapelan	67	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ na mocy kontraktu obowiązującego Siostry Miłosierdzia ponosi ten wydatek w całości fundusz szpitalu św. Łazarza.
10	II.	Emolumenta. Kapelan na mieszkanie	22	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , z powodu jak przy poz. 6. powiedziano.
11	III.	Potrzeby kancelaryjne. Druki, litografie, potrzeby do pisania i t. d.	74	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ w ciągu roku 1873. nie zaszła potrzeba nakładu nowych druków kancelaryjnych.
12	IV.	Remuneracye i zapomogi. Remuneracye zmienne, zapomogi i zastępstwa	129	—	<i>Wydatek większy</i> , ponieważ ustanowiono zastępstwo na czas urlopu sekundaryusza. LW. 15.177/873.
14	VI.	Koszta gospodarcze. Potrzeby gospodarcze, dostarczane przez Siostry Miłosierdzia	3.429	—	<i>Wydatek większy</i> , ponieważ w tym roku zwrócono funduszowi krajowemu zaliczone w roku 1871. pieniądze na zakupno bielizny dla tegoż oddziału w kwocie 2.191 zł. 85 ct. (LW. 3.349/874) i podwyższono Siostrze Miłosierdzia wynagrodzenie za żywienie i pielęgnowanie chorych z powodu wzmagającej się drożyzny wszelkich potrzeb do życia o 5 ct. od dnia i głowy, począwszy od 1 Października 1873 (LW. 15.890/873).
15		Potrzeby gospodarcze przez zarząd szpitala dostarczane	28	—	<i>Wydatek większy</i> , gdyż wydatki tego rodzaju niedadzą się z wszelką dokładnością naprzód obliczyć, a nadto kwota przekroczona jest zbyt nieznaczną.
16	VII.	Podatki i daniny. 7% podatek dochodowy od prowizyi.	8	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ nie wszyscy interesowani korzystali z przysługującego im prawa strącania podatku dochodowego.
18	VIII.	Czynsz za najem pomieszkań. Za wynajęcie sklepu nr. 5.	10	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ gmina krakowska nie podniosła należności przypadającej na rok 1873.
19	IX.	Rozmaite wydatki	43	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , dla zmienności tej rubryki.

Pozycja rachunku	Rub. bu. dżetu	Dochody.	Kwota różnicy		Uzasadnienie.
			zł.	ct.	
	I.	Odsetki od kapitałów.			
1		Od kapitałów hipotekowanych	181	—	<i>Dochód mniejszy</i> , ponieważ jak wskazuje doświadczenie z lat przeszłych odsetki od kapitałów hipotekowanych nie wpływają nigdy w całej kwocie, jak się je zwykle preeliminuje.
2		Od obligacji i papierów publicznych	48	—	<i>Dochód większy</i> , ponieważ w ciągu roku 1873. zwiększył się stan efektów.
	II.	Zwroty kosztów leczenia.			
3		Z gal. fund. krajowego	2.156	—	<i>Dochód mniejszy</i> , ponieważ uiszczono należność tylko za 3 kwartały.
4		Z funduszy obcokrajowych i od stron samopłacących	268	—	<i>Dochód większy</i> , z powodu zwiększonej liczby chorych z obcych krajów i samopłacących.
5	III.	Rozmaite dochody	10	—	<i>Dochód mniejszy</i> , dla zmienności tej rubryki.
6		Dotacje	5.394		<i>Dochód większy</i> , ponieważ dochody były mniejsze o 2.031 zł. wydatki zaś większe o 3.363 „ Razem 5.394 zł. jako suma niedoboru, pokryta dotacją z funduszu krajowego.

Liczba porządkowa	Dochody	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
	I. Spłacone kapitały:										
1	Od funduszu krajowego, zwrot zaciągniętej pożyczki	—	—	1.750	—	1.750	—	1.750	—	—	—
2	Ze sprzedaży efektów	—	—	1.987	35	1.987	35	1.987	35	—	—
	Suma	—	—	3.737	35	3.737	35	3.737	35	—	—

rubryk przenośnych.

Liczba porządkowa.	Wydatki.	Należytosć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
	Ulokowane kapitały.										
	Wydano na zakupno obligacyj gal. poz. krajowej z r. 1873.	—	—	1.722	—	1.722	—	1.722	—	—	—
	Ulokowano w gal. kasie oszczędności	—	—	265	35	265	35	265	35	—	—
	Wypożyczono funduszowi krajowemu	—	—	1.750	—	1.750	—	1.750	—	—	—
	Suma	—	—	3.737	35	3.737	35	3.737	—	—	—

3. Alegat do rachunku funduszu szpitalu św. Ducha (Oddział obłąkanych)

Wykaz zaległości

czynnych i biernych z końcem roku 1873.

Liczba porządk.	P o s z c z e g ó l n i e	Należytości			
		czynne		bierne	
		zł.	ct.	zł.	ct.
1	Rubr. I. Odsetki od kapitałów	1.131	20	—	—
2	„ II. Zwroty kosztów leczenia funduszy obcokrajowych i od stron samopłacących	303	52	—	—
	Suma zaległości czynnych . . .	<u>1.434</u>	<u>72</u>	—	—

Wykaz zalogosci

czynnych i biernych z końcem roku 1873.

Zalogowane		Pozostałości		Liczba sztuk	Wartość
Wzrost	Wiek	Wzrost	Wiek		
10	10	10	10		
20	20	20	20		
30	30	30	30		
40	40	40	40		
50	50	50	50		
60	60	60	60		
70	70	70	70		
80	80	80	80		
90	90	90	90		
100	100	100	100		

4. alegat do rachunku funduszu szpitalu św. Ducha. (Oddział Obłąkanych).

	<p>Wydatki</p>	I II III IV V VI VII VIII IX
	<p>Dochody</p>	I II III

Poszczególnienie

wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

Liczba
ru-
bryki
bu-
dżetu

P o s z c z e g ó l n i e n i e .

Wydatki.

I.
II.
III.
IV.
V.
VI.
VII.
VIII.
IX.

Płace
Emolumenta
Potrzeby kancelaryjne
Remuneracye i zapomogi
Utrzymanie budynków
Koszta gospodarcze
Podatki i daniny
Czynsz za najem pomieszczeń
Wydatki rozmaite

Suma wydatków

Dochody.

I.
II.
III.

Odsetki od kapitałów
Zwroty kosztów leczenia
Rozmaite dochody
Dotacya

Suma dochodów

Oddział obłąkanych.

Z w y c z a j n e						N a d z w y c z n a j n e						Uwaga
W y n i k i o ś ć												
w roku 1873.		w l. półroczu 1874.		Razem		w roku 1873.		w l. półroczu 1874.		Razem		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
2.552	68	58	83	2.611	01							
86	67	—	—	86	67							
6	24	—	—	6	24							
155	83	42	92	198	75							
300	—	—	—	300	—							
12.025	08 ¹ / ₂	3.471	61 ¹ / ₂	15.496	70							
5	25	—	—	5	25							
—	—	1.000	—	1.000	—							
7	50	—	—	7	50							
15.139	25 ¹ / ₂	4.572	86 ¹ / ₂	19.712	12							
143	79	27	54	171	33							
7.959	96	3.651	54	11.611	50							
—	—	—	—	—	—							
7.929	29	—	—	7.929	29							
16.033	04	3.679	08	19.712	12							

X.

Fundusz policyi krajowej.

- 1.) Wykaz różnic.
- 2.) Rachunek rubryk przenośnych.
- 3.) Wykaz zaległości.
- 4.) Poszczególnienie wydatków i dochodów,
z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

1. alegat do rachunku funduszu policji krajowej.

(Zamknięć rachunkowych str. 130 — 135).

Wykaz różnic

okazujących się z porównania wynikłości rzeczywistych rachunku z preliminarzem na rok 1873. przez Wys. Sejm uchwalonym, i uzasadnienie tych różnic.

Pozycja rachunku	Rubr. budżetu	Wydatki	Kwota różnicy		Uzasadnienie
			zł.	ct.	
2	I.	Podatki i daniny. Podatek czynszowy	112	—	<i>Wydatek większy, z powodu podwyższenia na rok 1873. dodatku krajowego.</i>
3—4	II.	Utrzymanie budynków	462	85	<i>Wydatek mniejszy, wedle rzeczywistej potrzeby.</i>
	III.	Koszta gospodarcze.			
5		a) Wyżywienie korekcyonistek	23	23½	<i>Do pozycji 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 i 19. — Wydatek mniejszy, ponieważ nieokazała się potrzeba ponoszenia wydatków w kwotach preliminarzowych.</i>
6		b) Koszta leczenia	30	—	
7		c) Ubior	100	—	
8		d) Pościel	10	—	
9		e) Bielizna	50	—	
10		f) Utrzymanie korekcyonistów .	484	78	
11		g) Potrzeby domowe	80	—	
12		h) Opał	15	—	
13		i) Pranie bielizny	8	—	<i>Do pozycji 10. — Wydatek większy, z powodu większej ilości korekcyonistek, jak w latach poprzednich.</i>
14		k) Rozmaite potrzeby	20	—	
15	IV.	Koszta transportu korekcyonistów i korekcyonistek	20	—	
16	V.	Zwroty grzywien policyjnych	25	—	
17	VI.	Zwroty należitości posłańców karnych	2	—	
18	VII.	Remuneracye	10	—	
19	VIII.	Rozmaite	10	—	
		Dochody.			
1	I.	Odsetki od kapitałów	52	41½	<i>Dochód większy, z powodu korzystniejszej lokacji kapitałów.</i>
3	III.	Grzywny policyjne	1	—	<i>Dochód większy, z powodu niestałości tej rubryki.</i>
4	IV.	Zwroty kosztów leczenia i zaopatrzenia korekcyonistów	20	—	<i>Dochód mniejszy, gdyż w tym roku nie było żadnych zwrotów.</i>
5	V.	Rozmaite, zysk ze sprzedaży srebra	1	39	<i>Dochód mniejszy, z powodu zmienności tej rubryki.</i>

WYBET TABLE

THE FOLLOWING TABLE SHOWS THE SEVERAL CLASSES OF TAXABLE PROPERTY AS CLASSIFIED BY THE STATE BOARD OF EQUALIZATION IN THE YEAR 1911.

CLASSIFICATION	1910	1911	PERCENTAGE INCREASE	PERCENTAGE DECREASE
Real Estate	100	100	0	0
Personal Property	100	100	0	0
Manufacturing	100	100	0	0
Transportation	100	100	0	0
Professional	100	100	0	0
Commercial	100	100	0	0
Industrial	100	100	0	0
Public Utility	100	100	0	0
Other	100	100	0	0
Total	100	100	0	0

2. alegat do rachunku funduszu policji krajowej.

(Zamknąć rachunkowych str. 130).

Rachunek rubryk przenośnych.

(zobojętniających się).

Rachunek

Liczba porządkowa	Dochody	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
1	Ulokowane w Banku kredytowym	—	—	51	91	51	91	—	—	51	91
2	Otrzymano za sprzedaną rentę państwową	—	—	4.334	—	4.334	—	4.334	—	—	—
3	Zaliczka zwrócona od funduszu pożyczki krajowej z r. 1873.	—	—	6.334	—	6.334	—	6.334	—	—	—
4	Zaliczka otrzymana od funduszu krajowego	—	—	26	72 $\frac{1}{2}$	26	72 $\frac{1}{2}$	26	72 $\frac{1}{2}$	—	—
	Suma	—	—	10.746	63 $\frac{1}{2}$	10.746	63 $\frac{1}{2}$	10.694	72 $\frac{1}{2}$	51	91

rubryk przenośnych.

liczba porządkowa	W y d a t k i	N a l e ż y t o ść						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
1	Na lokacye w Banku kredytowym	—	—	51	91	51	91	51	91	—	—
2	Za udzieloną funduszowi pożyczki krajowej z roku 1873. zaliczkę	—	—	6.334	—	6.334	—	6.334	—	—	—
3	Na zakupno obligacyj pożyczki krajowej z roku 1873.	—	—	6.314	—	6.314	—	6.314	—	—	—
4	Zwrócona zaliczka	—	—	26	72½	26	72½	—	—	26	72½
	Suma	—	—	12.726	63½	12.726	63½	12.699	91	26	72½

3. alegat do rachunku funduszu policyi krajowej.

Wykaz zaległości czynnych i biernych po koniec r. 1873.

Liczba porząd.	P o s z c z e g ó l n i e n i e	Należytości			
		czynne		bierne	
		zł.	ct.	zł.	ct.
1	Rubr. I. Odsetki od lokacyj i efektów	1	37	—	—
2	* III. Grzywny policyjne	41	45	—	—
3	— W rubrykach przenośnych	51	91	26	72½
	Suma	67	73	26	72½
	Nadwyżka należytości czynnych	—	—	41	—½
		67	73	67	73

4. allegat do rachunku funduszu policyi krajowej.

Poszczególnienie

wydatków i dochodów,

z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

Liczba		W y d a t k i.
rubry- ki	pozy- cyi	
budżetu		
I	1	Podatki i daniny
II	2	Utrzymanie budynków
III	3	Koszta gospodarcze
IV	4	Rozmaite
		Suma wydatków
D o c h o d y.		
I	1	Odsetki od efektów i lokacyj
II	2	„ od kapitału wypożyczonego funduszowi pożyczki krajowej
III	3	Dochód z realności
IV	4	Grzywny policyjne
V	5	Zwroty kosztów leczenia korekcyonistów
		Rozmaite, — zysk ze sprzedaży srebra
		Suma dochodów

krajowej.

Z w y c z a j n e						N a d z w y c z a j n e						U w a g a
W y n i k ł o ś ć												
w roku 1873		w l. półroczu 1874		R a z e m		w roku 1873		w l. półroczu 1874		R a z e m		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
1.883	12	—	—	1.883	12							
337	15	—	—	337	15							
551	15	710	39½	1.261	54½							
—	02½	—	—	—	02½							
2.771	44½	710	39½	3.481	84	—	—	—	—	—	—	
116	90½	—	—	—	—							
196	51	—	—	313	41½							
5.122	—	—	—	5.122	—							
51	—	—	—	51	—							
—	—	—	—	—	—							
—	61	—	—	—	61							
5.487	02½	—	—	5.487	02½	—	—	—	—	—	—	

XI.

Fundusz domestykalny

- 1.) Wykaz różnic.
- 2.) Rachunek rubryk przenośnych
- 3.) Wykaz zaległości
- 4.) Poszczególnienie wydatków i dochodów,
z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

1. alegat do rachunku funduszu domestykalnego.

(Zamknąć rachunkowych str. 138 — 141)

Wykaz różnic

okazujących się z porównania wynikłości rzeczywistych rachunku z preliminarzem na rok 1873. przez Wys. Sejm uchwalonym, i uzasadnienie tych różnic.

Pozycja rachunku	Rub. budżetu	Wydatki	Kwota różnicy		Uzasadnienie.
			zł.	ct.	
5	IV	Koszta druku i oprawa encyklopedyi	686	10	<i>Wydatek mniejszy, wedle rzeczywistej potrzeby.</i> <i>Wydatek mniejszy, ponieważ w ciągu roku 1873. nieokazała się potrzeba ponoszenia podobnego wydatku.</i>
6	V	Rozmaite przypadkowe . .	100	—	
Dochody.					
1—2	I	Odsetki od kapitałów i lokacyj	212	79	<i>Dochód większy, z powodu korzystniejszej fruktyfikacyi majątku.</i> <i>Do poz. 3. i 4.</i> <i>Dochód mniejszy, gdyż w ciągu roku 1873. nic niewpłynęło.</i>
3	II	Sprzedaż encyklopedyi . .	400	—	
4	III	Rozmaite przypadkowe . .	100	—	

1 - list of ...

187 - ...

Wykaz rodzin

Wykaz rodzin ...

Lp. rodzina	Nazwa rodziny	Liczba osób	
		1900	1910
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

2. allegat do rachunku funduszu domestykalnego.

(Zamknąć rachunkowych str. 138)

Rachunek rubryk przenośnych.

Rachunek

Liczba porządkowa	Dochody.	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna		Uwaga.	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.		
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.						
1	Za spieniężone efekta	—	—	61.182	40	61.182	40	61.182	40	—	—		
2	Zakupiona asygnata Banku hipotecznego, za gotówkę majątku zarodowego	—	—	5 000	—	5.000	—	5.000	—	—	—		
3	Ulokowane w Banku kredytowym	—	—	37	48	37	48	—	—	—	37	48	
4	Zwrot od funduszu kulpar-kowskiego	—	—	66.182	40	66.182	40	2.162	40	64.020	—		
	Suma	—	—	132.402	28	132.402	28	68.344	80	64.057	48		

rubryk przenośnych.

Liczba porządkowa	Wydatki.	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna		Uwaga.
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.					
1	Na zakupno obligacyj indemnizacyjnej	—		2.127		2.127		2.127		—		
2	Pożyczka dana funduszowi kulturalnemu: a) w asygnacie Banku hipotecznego	—		5.000		5.000		5.000		—		
	b) w gotówce	—		61.182	40	61.182	40	61.182	40	—		
3	Ulokowano w Banku kredytowym	—		37	48	37	48	37	48	—		
	Suma .	—		68.346	88	68.346	88	68.346	88	—		

3. alegat do rachunku funduszu domestykalnego.

Wykaz zaległości

czynnych i biernych z końcem roku 1873.

Liczba porządk.	P o s z c z e g ó l n i e n i e	Należności			
		czynne		bierne	
		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.
1	Wrubrykach przenośnych	64.057	48	—	—

4. allegat do rachunku funduszu domestykalnego.

Poszczególnienie

wydatków i dochodów,

z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

Liczba		Wydatki
rubry-ki	pozy-eyi	
budżetu		
W y d a t k i.		
1	I	Płaca Antoniemu Schneiderowi, za wydawnictwo encyklopedyi
2		Wynagrodzenie pomocnikom
3	II	Najem ubikacyi na pomieszczenie powyższego biura
4	III	Dotacya na wydawnictwo aktów grodzkich, funduszowi Aleksandra hr. Stadnickiego
5	IV	Koszta druku i oprawy encyklopedyi
		Suma wydatków
D o c h o d y.		
I	1	a) Odsetki od efektów
		b) " " kapitału wypożyczonego funduszowi kulparkowskiemu
		Suma dochodów

domestykalny.

Z w y c z a j n e						N a d z w y c z a j n e						U w a g a
W y n i k ł o ś ć												
w roku 1873		w l. półroczu 1874		R a z e m		w roku 1873		w l. półroczu 1874		R a z e m		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
600	—	—	—	600	—							
600	—	—	—	600	—							
300	—	—	—	300	—							
1.200	—	—	—	1.200	—							
313	90	—	—	313	90							
3.013	90	—	—	3.013	90	—	—	—	—	—	—	
548	79	—	—	548	79							
3.300	—	—	—	3.300	—							
3.848	79	—	—	3.848	79	—	—	—	—	—	—	

XII.

Fundusz kultury krajowej

- 1.) Wykaz różnic.
- 2.) Rachunek rubryk przenośnych
- 3.) Wykaz zaległości
- 4.) Poszczególnienie wydatków i dochodów,
z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

1. alegat do rachunku funduszu kultury krajowej.

Zamknąć rachunkowych. str. 144 — 145)

Wykaz różnic

okazujących się z porównania wynikłości rzeczywistych rachunku z preliminarzem na rok 1873, przez Wys. Sejm uchwalonym, i uzasadnienie tych różnic.

Pozycja rachunku	Rub. budżetu	Wydatki.	Kwota różnicy		Uzasadnienie.
			zł.	ct.	
1	I.	Zwroty kar	8	—	<i>Wydatek większy, z powodu zmienności tej rubryki.</i>
		Dochody.			
1	I.	Odsetki	415	11	<i>Dochód mniejszy, z powodu sprzedaży obligacyj, celem wypożyczenia gotówki funduszowi kulparkowskiemu.</i>
2	II.	Kary za przestępstwa polowe i lasowe	4.988	97	<i>Dochód większy, z powodu niestałości tej rubryki.</i>
3	III.	Rozmaite	1	—	<i>Dochód mniejszy, gdyż w ciągu roku 1873. nic nie wpłynęło.</i>

Bachunek rubryk przenośnych.

(zobojętniających się).

Rachunek

Liczba porządkowa	Dochody.	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	z..	ct.				
1	Za sprzedane efekta	—	—	41.636	55	41.636	55	41.636	55	—	—
2	Z majątku zarodowego po-	—	—	2.833	75	2.833	75	2.833	75	—	—
3	brano	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Ulokowane w banku kredy-	—	—	35	65	35	65	—	—	35	65
4	towym	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	dtto w filii zakładu kredytowego	33	37	1	69	35	06	—	—	35	06
5	Zaliczka zwrócona od fun-	—	—	40.781	75	40.781	75	1.981	75	38.800	—
5	duszu kulparkowskiego	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Depozyta	—	—	5	38	5	38	5	38	—	—
	Suma	33	37	85.294	77	85.328	14	46.457	43	38.870	71

rubryk przenośnych.

Liczba porządkowa	W y d a t k i.	N a l e ż y t o ś ć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
1	Na zakupno obligacyj indemni- zacyjnych	—	—	2.764	86	2 764	86	2.764	86	—	—
2	Na zakupno książek kasy oszczędności	—	—	3.369	97	3.369	97	3.369	97	—	—
3	Do majątku zarodowego wydano	—	—	2.833	75	2.833	75	2.833	75	—	—
4	Ulokowano w banku kredytowym	—	—	35	65	35	65	35	65	—	—
5	Ulokowano w filii zakładu kredytowego	—	—	1	69	1	69	1	69	—	—
6	Zaliczka dana funduszowi kul- parkowskiemu	—	—	40.781	75	40.781	75	40.781	75	—	—
7	Depozyta	—	—	5	38	5	38	—	—	5	38
	Suma	—	—	49.793	05	49.793	05	49.787	67	5	38

3. alegat do rachunku funduszu kultury krajowej.

Wykaz zaległości

czynnych i biernych z końcem roku 1873.

Liczba porządk.	P o s z c z e g ó l n i e n i e	Należytości			
		czynne		bierne	
		zł.	ct.	zł.	ct.
1	Rub. II. Kary za przestępstwa polowe i lasowe	10.740	50	—	—
2	” II. Zwroty kar	—	—	6	—
3	— W rubrykach przenośnych	38.870	71	5	38
	Suma	49.611	21	11	38
	Nadwyżka należytości czynnych	—	—	49.599	83
		49.611	21	49.611	21

4. alegat do rachunku funduszu kultury krajowej.

Poszczególnienie

wydatków i dochodów,

z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

Liczba		Wydatki.
rubry-ki	pozy-cyi	
budżetu		
I	1	Zwroty kar
II	2	Zasilek dla szkoły rolniczej w Dublanach
III	3	Wydatki nieprzewidziane
		<u>Suma wydatków</u>
Dochody.		
I	1	Odsetki od kapitałów
II	2	Kary za przystępstwa polowe i lasowe
III	3	Rozmaite
		<u>Suma dochodów</u>

krajowej.

Z w y c z a j n e						N a d z w y c z a j n e						U w a g a
W y n i k ł o ś ć												
w roku 1873		w l. półroczu 1874		R a z e m		w roku 1873		w l. półroczu 1874		R a z e m		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
35	—	—	—	35	—	—	—	—	—	—	—	
5.000	—	—	—	5.000	—	—	—	—	—	—	—	
500	—	—	—	500	—	—	—	—	—	—	—	
5.535	—	—	—	5.535	—	—	—	—	—	—	—	
2.353	89	—	—	2.353	89	—	—	—	—	—	—	
8.158	97	—	—	8.158	97	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
10.512	86	—	—	10.512	86	—	—	—	—	—	—	

XIII.

Fundusz szkoły kucia koni

- 1.) Wykaz różnic.
- 2.) Rachunek rubryk przenośnych
- 3.) Poszczególnienie wydatków i dochodów z
uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

ZAM.

Fundusz szkoły kucis koni

- 1.) Wykaz różnic
- 2.) Rachunek przychodów i wydatków
- 3.) Porównanie wydatków i dochodów
- uwzględnienie zmian ich zrealizowania

1. alegat do rachunku funduszu szkoły kucia koni

(Zamknąć rachunkowych str. 148 — 149).

Wykaz różnic

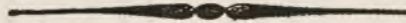
okazujących się z porównania wynikłości rzeczywistych rachunku z preliminarzem na rok 1873. przez Wys. Sejm uchwalonym, i uzasadnienie tych różnic.

Pozycja rachunku	Rubr. budżetu	Wydatki	Kwota różnicy		Uzasadnienie
			zł.	ct.	
I		Rozmaite:			
		a) Sprawienie narzędzi dla uczniów ze stanu cywilnego	407	94	<i>Wydatek większy</i> wedle koniecznej potrzeby. Patrz Lw. 11.239/1873. dto. 11.615/1873 dto. 16.144/1873 dto. 863/1874 dto. 17.778/1873 dto. 94/11874
		b) Za telegramy	3	10	
		c) Za druk „Przewodnika kucia koni“	70	20	
		d) Zwrot c. k. komendzie furwezów mylnie pobranych	40	42	
		e) Za zbroszowanie 500 egzemplarzy „Przewodnika“	15	—	
		f) C. k. wojskowej Intendanturze za uczniów cywilnych	152	5	
		Razem.	688	71	

Pozycja rachunku	Rub. budżetu	Dochody	Kwota różnicy		Uzasadnienie.
			zł.	ct.	
	I.	Odsetki!			
1		4 ⁰ / ₁₀₀ od listów zastawnych . . .	282	13 ¹ / ₂	
		5 ⁰ / ₁₀₀ „ „ „ . . .	54	05 ¹ / ₂	
		5 ⁰ / ₁₀₀ „ obligacyi indemniz.: . . .	73	24	
		5 ⁰ / ₁₀₀ od książeczki kasy oszczęd. . .	—	46	
		6 ⁰ / ₁₀₀ od listu Banku hipot: . . .	2	46 ¹ / ₂	
		5 ⁰ / ₁₀₀ „ ulokowanych w banku kredytowym 27. 69 . . .	—	15	
		Razem . . .	412	50 ¹ / ₂	
2		Odsetki od kapitału			
		wypożyczonego funduszowi . . .			
		kulparkowskiemu	2.200	—	
		Sa. odsetków	2.612	50 ¹ / ₂	
		Preliminowano	2.475	—	
		Różnica	137	50 ¹ / ₂	<i>Dochód większy z powodu korzystniejszej fruktyfikacyi majątku.</i>
3		Rozmaite			
		Za przekład polski „Przewodnika kucia koni“ wedle LW. 20.712 i 22.269 z r. 1873 . . .	88	42	<i>Dochód większy z powodu, iż podobnych wpływów w roku 1873. niespodziewano się.</i>

Rachunek rubryk przenośnych

(zobowiązujących się)

Rachunek

Liczba porządkowa	Dochody.	Należyłość						Uiszczenie	Pozostałość ostateczna		Uwaga.
		zaległa		bieżąca		razem			zł.	ct.	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.			
		1	Ulokowane w Banku kredytowym	—	—	27 84	—	27 84	—	—	
2	Za sprzedane listy zastawne	—	—	43.004	—	43.004	43.004	—	—		
3	Za sprzedane książeczki kasy oszczędności	—	—	427 24	—	427 24	427 24	—	—		
4	Zwrot od funduszu kulpar-kowskiego	—	—	44.000	—	44.000	1.320	—	42.680		
	Suma	—	—	87.459 08	—	87.459 08	44.751 24	—	42.707 84		

rubryk przenośnych.

Liczba porządkowa	W y d a t k i.	N a l e ż y ń c i						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna		Uwaga.
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.					
1	Na lokację w Banku kredytowym	—	—	27 84	—	27 84	—	—	27 84	—	—	
2	Na zakupno obligacyj indemnizacyjnych	—	—	2.996 73	—	2.996 73	—	—	2.996 73	—	—	Patrz poz. 2. dochodu majątku zarod. dto 3.
3	Na lokację w książeczkach kasy oszczędności	—	—	2.190 93	—	2.190 93	—	—	2.109 93	—	—	
4	Wypożyczono funduszowi kulparkowskiemu	—	—	44.000	—	44.000	—	—	44.000	—	—	
	Suma	—	—	49.904 21	—	49.904 21	—	—	49.904 21	—	—	

3. alegat do rachunku funduszu szkoły kucia koni

Wykaz zaległości

czynnych i biernych po koniec r. 1873.

Liczba porząd.	P o s z c z e g ó l n i e	Należności			
		czynne		bierne	
		zł.	ct.	zł.	ct.
1	W rubrykach przenośnych	42.707	84	—	—

3. allegat do rachunku funduszu kucia koni.

Poszczególnienie
wydatków i dochodów,

z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

Liczba	
rubryki	pozycyi
budżetu	
W y d a t k i	
1	Rozmaite
I	
1	
2	
	D o c h o d y
	Odsetki od kapitałów
	Rozmaite
	<u>Suma dochodów</u>

kucia koni.

Z w y c z a j n e						N a d z w y c z a j n e						U w a g a
W y n i k i o ś ć												
w roku 1873		w I. półroczu 1874.		R a z e m		w roku 1873		w I. półroczu 1874		R a z e m		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
481	24	207	47	688	71	—	—	—	—	—	—	
2.612	50 1/2	—	—	2.612	50 1/2	—	—	—	—	—	—	
88	42	—	—	88	42	—	—	—	—	—	—	
2.700	92 1/2	—	—	2.700	92 1/2	—	—	—	—	—	—	

XIV.

Fundusz Al. hr. Stadnickiego

- 1.) Wykaz różnic.
- 2.) Rachunek rubryk przenośnych.
- 3.) Wykaz zaległości.
- 4.) Poszczególnienie wydatków i dochodów,
z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

Poduszki dr. Szachnickiego

- 1) Wykaz rodzin
 - 2) Poduszki i inne przedmioty
 - 3) Wykaz rodzin
 - 4) Porównanie wydatków i dochodów
- z uwzględnieniem czasu ich trwania

1. alegat do rachunku funduszu Al. hr. Stadnickiego.

Zamknąć rachunkowych. str. 152—153)

Wykaz różnic

okazujących się z porównania wynikłości rzeczywistych rachunku z preliminarzem na rok 1873, przez Wys. Sejm uchwalonym, i uzasadnienie tych różnic.

Pozycja rachunku	Rub. budżetu	Wydatki.	Kwota różnicy		Uzasadnienie.
			zł.	ct.	
2	II	30% rabat księgarzowi za sprzedanych 105 egzemplarzy aktów grodzkich	41	75	<i>Wydatek większy</i> , z powodu, iż sprzedano więcej o 55 egzemplarzy aktów grodzkich (patrz dochody poz. 2. rub II).
3	III	Koszta druku i oprawa książek	471	12	<i>Wydatek większy</i> , spowodowany rzeczywistą potrzebą.
4	IV	Rozmaite	50	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , gdyż w r. 1873. nie było żadnych potrzeb tegoż tytułu.
Dochody					
2	II	Sprzedaż aktów grodzkich	137	50	<i>Dochód większy</i> , ponieważ sprzedano więcej o 55 egzemplarzy, aniżeli preliminowano.
3	III	Rozmaite	10	—	<i>Dochód mniejszy</i> , ponieważ dochody tego rodzaju niedadzą się przewidzieć.
4	—	Odsetki od kapitału ulokowanego w Filii zakładu kredytowego	193	91	<i>Dochód większy</i> , z powodu fruktyfikacyi kapitału.

Rachunek

Liczba porządkowa	Dochody.	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
1	Kapitał ulokowany w Filii zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu	3.835	40	193	91	4.029	31	131	86	3.897	45
2	Subskrybowane dwie obligacje pożyczki krajowej z r. 1873.	—	—	200	—	200	—	200	—	—	—
	Suma .	3.835	40	393	91	4.229	31	331	86	3.897	45

Uwaga do poz. 2.
Do wyvodu w zamknięciu rachunkowym na stronie 152. zawartego należy doliczyć w dochodzie i w zapasie ostatecznym w efektach imiennej wartości 200 zł.

rubryk przenośnych.

Liczba porządkowa	W y d a t k i.	N a l e ż y t o ś ć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
								zł.	ct.	zł.	ct.
1	Ulokowano w Filii zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu	—	—	193	91	193	91	193	91	—	—
2	Na subskrybcję dwóch obligacyj pożyczki krajowej z roku 1873.	—	—	164	—	164	—	164	—	—	—
	Suma .	—	—	357	91	357	91	357	91	—	—

3. alegat do rachunku funduszu Al. hr. Stadnickiego.

Wykaz przenośnych

Wykaz zaległości

czynnych i biernych z końcem roku 1873.

Liczba porządk.	P o s z c z e g ó l n i e n i e	Należności			
		czynne		bierne	
		zł.	ct.	zł.	ct.
1	Wrubrykach przenośnych	3.897	45	—	—

4. alegat do rachunku funduszu Al. hr. Stadnickiego.

Poszczególnienie

wydatków i dochodów,

z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

W y d a t k i.

Liczba		
rubry-ki	pozy-cyi	
budżetu		
I	1	Płaca Drowi Lisce za czynności około wydawnictwa aktów grodzkich
II	2	30% rabat księgarzom
III	3	Koszta druku i oprawa
		Suma wydatków
D o c h o d y.		
I	1	Dotacya z funduszu domestykalnego
II	2	Sprzedaż aktów grodzkich
III	3	Rozmaite
IV	4	Odsetki od kapitałów
		Suma dochodów

hr. Stadnickiego.

Z w y c z a j n e						N a d z w y c z a j n e						U w a g a
W y n i k ł o ś ć												
w roku 1873		w I. półroczu 1874		R a z e m		w roku 1873		w I. półroczu 1874		R a z e m		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
800	—	—	—	800	—							
78	75	—	—	78	75							
871	12	—	—	871	12							
1.749	87	—	—	1.749	87	—	—	—	—	—	—	
1.200	—	—	—	1.200	—							
262	50	—	—	262	50							
—	—	—	—	—	—							
193	91	—	—	193	91							
1.656	41	—	—	1.656	41	—	—	—	—	—	—	

XV.

Fundusz stanowy sierociński.

1. Wykaz różnic.
2. Rachunek rubryk przenośnych.
3. Wykaz zaległości.
4. Poszczególnienie wydatków i dochodów,
z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

1. alegat do rachunku funduszu stanowego sierocińskiego.

(Zamknąć rachunkowych str. 156 — 159).

Wykaz różnic

okazujących się z porównania wynikłości rzeczywistych rachunku z preliminarzem na rok 1873. przez Wys. Sejm uchwalonym, i uzasadnienie tych różnic.

Pozycja rachunku	Rubr. budżetu	Wydatki	Kwota różnicy		Uzasadnienie.
			zł.	ct.	
1	I.	Utrzymanie sierot	31	50	<i>Wydatek mniejszy</i> , ponieważ Kaczarowskiemu Edwardowi, byłemu stypendyście w ogrodzie botanicznym we Lwowie, stypendyum za 2gie półrocze 1873. w kwocie 31 zł. 50 ct. zamknięte zostało.
2	II.	Rozmaite	3	—	<i>Wydatek mniejszy</i> , gdyż w ciągu roku 1873. nieokazała się potrzeba ponoszenia podobnego wydatku.
		Dochody.			
1	I.	Odsetki od obligacyj i kapitałów	89	34	<i>Dochód większy</i> , z powodu korzystniejszej fruktyfikacji majątku.
2	II.	Rozmaite	24	29½	<i>Dochód mniejszy</i> , z powodu sprzedaży renty państwowej, przynoszącej odsetki w srebrze, a zakupienia obligacyj pożyczki krajowej przynoszących w banknotach większe procenta.

2. alegat do rachunku funduszu stanowego sierocińskiego.

(Zamknąć rachunkowych str. 156)

Rachunek rubryk przenośnych.

(zobojetniających się.)

Rachunek

Liczba porządkowa	Dochody	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
1	Za spieniężone renty państwowe	—	—	8.894	85	8.894	85	8.894	85	—	—
2	Odebrany kapitał od funduszu pożyczki krajowej z roku 1873.	—	—	8.894	85	8.894	85	8.894	85	—	—
3	Ulokowane w Banku kredytowym	—	—	85	41	85	41	—	—	85	41
	Suma	—	—	17.875	11	17.875	11	17.789	70	85	41

rubryk przenośnych.

Liczba porządkowa	W y d a t k i	N a l e ż y t o ś ć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
1	Na zakupno obligacyj pożyczki krajowej z roku 1873. .	—	—	8.856	—	8.856	—	8.856	—	—	—
2	Wypożyczono funduszowi pożyczki krajowej z roku 1873 .	—	—	8.894	85	8.894	85	8.894	85	—	—
3	Ulokowano w Banku kredytowym	—	—	85	41	85	41	85	41	—	—
	Suma . . .	—	—	17.836	26	17.836	26	17.836	26	—	—

3. alegat do rachunku funduszu stanowego sierocińskiego.

Wykaz zaległości czynnych i biernych po koniec r. 1873.

Liczba porząd.	P o s z c z e g ó l n i e n i e	Należności			
		czynne		biernie	
		zł.	ct.	zł.	ct.
1	W rubrykach przenośnych	85	41	—	—

4. delegat do rachunku funduszu stanowego sierocińskiego,

Poszczególnienie

wydatków i dochodów,

z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

Liczba		Wydatki.
rubryki	pozycji	
budżetu		
I	1	Utrzymanie sierot
		Suma wydatków
Dochody.		
I	1	Odsetki od efektów
—	2	” ” kapitału wypożyczonego funduszowi pożyczki krajowej z roku 1873
—	3	Różne, zysk ze sprzedaży srebra
		Suma dochodów

sierociński

Z w y c z a j n e						N a d z w y c z a j n e						U w a g a
W y n i k ł o ś ć												
w roku 1873		w I. półroczu 1874		R a z e m		w roku 1873		w I. półroczu 1874		R a z e m		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
955	50	420	—	1.375	50							
955	50	420	—	1.375	50	—	—	—	—	—	—	
849	33½	387	87½	1.237	21							
314	13	—	—	314	13							
13	70½	—	—	13	70½							
1.565	04½	—	—	1.565	04½	—	—	—	—	—	—	

L. W. 18129. — 1874.

Alegat lit. C. do sprawozdania Wydziału
krajowego o zamknięciu rachunkowem fundusów
krajowych za rok
1873.

LIT. C.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

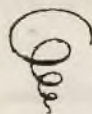
FUNDUSZÓW SAMOISTNYCH

(niedotowanych)

PRELIMINARZEM NIE OBJĘTYCH

za rok

1873.

L. W. 18130 - 18131

Wydruk z drukarni Zakł. nar. im. Ossolińskich w Krakowie
18130

1813

1813

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

RENDITION DE COMPTES

(mobilier)

PREMIERES LIEUX

1813.

I N D E K S.

	Strona.
Sumaryusz	3—5
Fundusz pożyczki z roku 1873.	7
„ pomnika Kościuszki	21
„ stypendyjny	25
„ administracyi Winnik	37
„ kulparkowski	49
„ inwalidów galicyjskich	59
„ „ niżankowickich	63
„ posagowy Komarnickich	67
„ zakładu Ossolińskich	71
„ zapomogi tarnowskiej	75
„ „ z roku 1868.	81
„ „ pozostały z roku 1866.	87
„ domu podrzutków	101
Depozyta serwitutowe	105
Alegat do rachunku depozytów serwitutowych.	I.

L. W. 18129/1874

Alegat lit. C. do sprawozdania
Wydziału krajowego o zamknię-
ciu rachunkowem funduszów kra-
jowych za rok 1873.

Lit. C.

Sumaryusz

zamknięć rachunkowych funduszów samoistnych
(niedotowanych) preliminarzem nieobjętych

za rok **1873.**

Sumaryusz zamknięć rachunkowych funduszków

Liczba porządkowa	Nazwa funduszu	D o c h o d y					
		rzeczywiste		zaliczki, depozyta i lokacje chwilowe		razem	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
1	Fundusz pożyczki krajowej z roku 1873 . . .	1,129.976	84	3,842.244	36	4,972.221	20
2	„ pomnika Kościuszki	472	29	—	—	472	29
3	„ stypendyjny	148.563	41 ½	195.356	83	343.920	24 ½
4	„ „ administracyi dóbr Winniki .	17.351	63 ½	5.808	38 ½	23.160	02 ½
5	„ budowy domu obłąkanych w Kulparkowie	156.629	12	385.864	68	542.493	80
6	„ inwalidów, galicyjski	2.077	62	—	2 21 ½	2.079	83 ½
7	„ „ niżankowicki	96	55	—	1 49	98	34
8	„ posagowy Komarnickich	70	87 ½	—	—	70	87 ½
9	„ zakładu narodowego Ossolińskich . .	30.962	87 ½	—	—	30.962	87 ½
10	„ zapomogi byłego obwodu tarnowskiego	168	79	2.034	56	2.203	35
11	„ „ z roku 1868 (powodziowy) .	1.978	95	—	24 15	2.003	10
12	„ „ pozostałej z roku 1866 . .	187.225	34 ½	124.865	88 ½	312.091	22 ½
13	„ budowy domu podrzatków	—	—	—	—	—	—
14	Depozyta gminne serwitutowe	780.665	09 ½	—	—	780.665	09 ½
	Suma	2,456.239	70	4,556.202	55 ½	7,012.442	25 ½

samoistnych (niedotowanych) preliminarzem nieobjętych.

W y d a t k i						Zapas ostateczny	Z a l e g ł o ś c i				U w a g a.	
rzeczywiste		zaliczki, depozyta i lokacje chwilowe		razem					czynne			bierne
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
858.623	67	2,814.714	96	3,673.338	63	1,298.882	57	143.154	^{1/2} 79	1.545	17	<i>do poz. 12. (fundusz pozostały zapomogi z r. 1866.) pod rubryką dochodów rzeczywistych zamieszczono pozycje dochodów rachunku szczegółowego 1, 2, 4, 9—20, tudzież zapas kasowy, w łącznej kwocie. . . 187.225 zł. 34 ^{1/2} zaś pod rubryką dochodów przenośnych pozycje dochodów: 3, 5—8, 21—24 wynoszące razem 124.865 „ 88 ^{1/2} ogólna suma dochodów . . . 312.091 „ 22 ^{1/2} w wydatkach rzeczywistych mieszczą się pozycje 1, 2, 7, 8 — 11, wynoszące . . 183.637 zł. 69. w wydatkach przenośnych pozycje 3—6 i wydatków w efektach razem . 14.094 „ 33 Ogólna suma wydatków . . 197.732 zł. 02.</i>
472	29	—	—	472	29	—	—	—	—	—	—	
68.889	^{1/2} 13	247.060	^{1/2} 46	315.949	60	27.970	^{1/2} 64	179.967	^{1/2} 18	3.274	98	
17.351	^{1/2} 63	2 084	^{1/2} 60	19.436	24	3.723	^{1/2} 78	2.370	^{1/2} 76	3.771	20	
127.848	^{1/2} 24	383 211	^{1/2} 87	511.060	12	31.433	68	2.001	45	—	—	
1.250	—	—	1 83	1.251	83	828	00	—	—	25	—	
72	—	—	1 87	73	87	24	^{1/2} 46	—	—	—	—	
47	25	—	—	47	25	23	^{1/2} 62	—	—	—	—	
30.299	24	—	—	30.299	24	663	^{1/2} 63	—	—	—	—	
—	—	2.186	^{1/2} 11	2.186	11	17	^{1/2} 23	2.415	^{1/2} 75	—	—	
1	30	2.001	80	2.003	10	—	—	4.321	^{1/2} 75	9.944	^{1/2} 82	
87.235	32	110.496	70	197.732	02	114.359	^{1/2} 20	23.463	19	2.361	^{1/2} 74	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
167.303	^{1/2} 48	—	—	167.303	^{1/2} 48	613.361	61	—	—	—	—	
1,359.393	57	3,561.760	^{1/2} 22	4,921.153	^{1/2} 79	2,091.288	^{1/2} 45	357.694	89	20.922	92	

Fundusz pożyczki krajowej z roku 1873.

Zamknięcie rachunku

za rok 1873.

z 8. alegatami.

Liczba porządkowa	Dochody	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna		Uwaga.	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.		
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.						
A. Rzeczywiste.													
1	Subskrybeya i sprzedaż obligacyj pożyczki krajowej z roku 1873 . . .	—	—	1,008.190	—	1,008.190	—	1,008.190	—	—	—	—	Patrz alegat 1.
2	Zwrot pożyczek udzielonych Wydziałom powiatowym:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	a) w kapitale . . .	—	—	78.304	24	78.304	24	78.304	24	—	—	—	Patrz alegat 2.
	b) w odsetkach . . .	—	—	31.300	—	31.300	—	30.115	80 ¹ / ₂	1.184	19 ¹ / ₂		
3	10% odsetki zwłoki od Wydziałów powiatowych za Iszą w terminie niezapłaconą ratę . . .	—	—	83	07 ¹ / ₂	83	07 ¹ / ₂	83	07 ¹ / ₂	—	—	—	Patrz wyjaśnienia. dtto
4	Odsetki od chwilowo lokowanych kapitałów . . .	—	—	2.708	82	2.708	82	2.708	82	—	—	—	
5	Odsetki od kapitałów funduszom krajowym wypożyczonych . . .	—	—	510	57	510	57	510	57	—	—	—	
6	6% odsetki zwłoki od subskrybentów i zwroty za kupon Iszy . . .	—	—	3.707	68	3.707	68	3.707	68	—	—	—	
7	Różne: Nadwyżka kursu od sprzedanych obligacyj . . .	—	—	6.356	65	6.356	65	6.356	65	—	—	—	Patrz alegat 1. przy pozycyi 1.
	Suma dochodów rzeczywistych . . .	—	—	1,131.161	03 ¹ / ₂	1,131.161	03 ¹ / ₂	1,129.976	84	1.184	19 ¹ / ₂	—	
B. Przenośne.													
8	Zaliczki otrzymane . . .	—	—	892.479	32	892.479	32	892.479	32	—	—	—	Patrz alegat 3. i pozycye 5 i 6 wydatków
9	" zwrócone . . .	—	—	36.984	—	36.984	—	36.983	—	1	—	—	
10	Lokacye na rachunkach bieżących . . .	—	—	448.941	83	448.941	83	311.972	23	136.969	60	—	Patrz aleg. 4. i wyjaśnienia
11	Lokacye na asygnaty bankowe: gotówka . . .	—	—	3.625	—	3.625	—	3.625	—	—	—	—	Patrz poz. 8 wydatków.
	efekta . . .	—	—	124.625	—	124.625	—	124.625	—	—	—	—	
12	Karty dłużne: efekta . . .	—	—	797.500	—	797.500	—	792.500	—	5.000	—	—	Patrz aleg. 4. i wykaz 3.3. do poz. 1. rzeczyw. wydatk.
13	Kaucye złożone przez subskrybentów: gotówka . . .	—	—	21.983	04	21.983	04	21.983	04	—	—	—	Patrz poz. 10. wydatk.
	efekta . . .	—	—	5.710	47	5.710	47	5.710	47	—	—	—	
14	Depozyta rozmaite gotówka . . .	—	—	3.936	84	3.936	84	3.936	84	—	—	—	Patrz poz. 11. wydatk.
	efekta . . .	—	—	48.429	46	48.429	46	48.429	46	—	—	—	
15	Rachunek obligacyj (efekta)	—	—	1,600.000	—	1,600.000	—	1,600.000	—	—	—	—	Patrz aleg. do poz. i 2 wyd.
	Suma dochodów przenośnych: gotówka . . .	—	—	1,407.950	03	1,407.950	03	1,270.979	43	136.970	60	—	
	efekta . . .	—	—	2,576.264	93	2,576.264	93	2,571.264	93	5.000	—	—	
	Do tego suma dochodów rzeczywistych . . .	—	—	1,131.161	03 ¹ / ₂	1,131.161	03 ¹ / ₂	1,129.976	84	1.184	19 ¹ / ₂	—	
	Razem: gotówka . . .	—	—	2,539.111	06 ¹ / ₂	2,539.111	06 ¹ / ₂	2,400.956	27	138.154	79 ¹ / ₂	—	
	efekta . . .	—	—	2,576.264	93	2,576.264	93	2,571.264	93	5.000	—	—	
	Gotówka . . .	—	—	—	—	—	—	2,400.956	27	—	—	—	
	Efekta . . .	—	—	—	—	—	—	2,571.264	93	—	—	—	

Liczba porządkowa	Wydatki	Należność						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna		Uwaga
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.					
	A. Rzeczywiste.											
1	Pożyczki udzielone Wydziałom powiatowym	—	—	797.500	—	797.500	—	797.500	—	—	—	Patrz aleg. 5.
2	Wyplacone odsetki od wypożyczonych kapitałów	—	—	40.601	24	40.601	24	40.601	24	—	—	Patrz aleg. 6.
3	Koszta administracji:											i poz. 8 doch.
	a) c. k. Skarbowi Państwa	—	—	10.871	95	10.871	95	10.871	95	—	—	Patrz wyjaśn.
	b) płace	—	—	183	—	183	—	183	—	—	—	detto
	c) koszta emisyjne	—	—	1.543	59	1.543	59	1.498	42	45	17	detto
	d) kancelaryjne, druki, inseraty	—	—	7.283	42	7.283	42	7.283	42	—	—	detto
	e) drobne, porta, telegramy	—	—	240	84	240	84	240	84	—	—	detto
4	Różne	—	—	444	80	444	80	444	80	—	—	detto
	Suma wydatków rzeczywistych	—	—	858.668	84	858.668	84	858.623	67	45	17	
	B. Przenośne.											
5	Zaliczki zwrócone	—	—	892.479	32	892.479	32	892.479	32	—	—	P. poz. 8 d.
6	„ dane	—	—	36.984	—	36.984	—	36.984	—	—	—	P. poz. 9 d.
7	Lokacje chwilowe	—	—	448.941	83	338.941	83	448.941	83	—	—	Patrz poz. 10.
8	Lokacje na asygnaty bankowe: gotówka	—	—	14.125	—	14.125	—	14.125	—	—	—	i wyjaśnienia
	efekta	—	—	114.125	—	114.125	—	114.125	—	—	—	Patrz pozycya
9	Karty dłużne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11. dochody
10	Kaucje zwrócone: gotówka	—	—	21.983	04	21.983	04	21.983	04	—	—	P. poz. 13. d.
	efekta	—	—	5.710	47	5.710	47	5.710	47	—	—	detto
11	Depozyta: gotówka	—	—	3.936	84	3.936	84	3.936	84	—	—	P. poz. 14. d.
	efekta	—	—	48.429	46	48.429	46	48.429	46	—	—	detto
12	Rachunek obligacyj: efekta	—	—	1.229.500	—	1.229.500	—	1.228.000	—	1.500	—	Patrz aleg. 7.
13	Suma wydat. przenośnych: gotówka	—	—	1.418.450	03	1.418.450	03	1.418.450	03	—	—	
	efekta	—	—	1.397.764	93	1.397.764	93	1.396.264	93	1.500	—	
14	Do tego suma wydatków rzeczywistych	—	—	858.668	84	858.668	84	858.623	67	45	17	
15	Razem: gotówka	—	—	2.277.118	87	2.277.118	87	2.277.073	70	45	17	
	efekta	—	—	1.397.764	93	1.397.764	93	1.396.264	93	1.500	—	
16	Zapasy ostateczne:											
	w gotówce	—	—	—	—	—	—	123.882	57	—	—	Patrz aleg. 8.
	w efektach	—	—	—	—	—	—	1.175.000	—	—	—	i poz. 12 wyd.
	Gotówka	—	—	—	—	—	—	2.400.956	27	—	—	
	Efekta	—	—	—	—	—	—	2.571.264	93	—	—	

W y j a ś n i e n i a.

D o c h o d y.

Do poz. 3.

„10% odsetki zwłoki od Wydziałów powiatowych“

Patrz LW. 18.335, 18.349, 18.755, 18.842, 19.866, 21.416, 22.502 z roku 1873 i LW. 1727, 1406, 2942, 4448, 4561, 4829, 5628, 8860, 9900 z roku 1874.

Do poz. 4. i 10.

„Odsetki i lokacya chwilowa kapitałów w banku na rachunku bieżącym“

Patrz LW. 11.226, 19.885, 21.569, 22.389 z roku 1873 i LW. 425, 618, 656, 2690, 3453, 3662, 4728 z roku 1874.

W y d a t k i.

Do poz. 3.

„Koszta administracyjne“

a) „C. k. Skarbowi Państwa, podatki“

1) Do LW. 17.661 wypłacono należności stemplowe od obligacyj pożyczki krajowej z roku 1873.

Serya A. po 100 zł. 8000 szt. po zł. 0.63 = 5.040 zł. — ct.	
„ B. 300 „ 400 „ „ 2.50 = 1.000 „ — „	
„ C. 500 „ 880 „ „ 3.75 = 3.300 „ — „	
„ D. 1000 „ 240 „ „ 6.25 = 1.500 „ — „	
Razem . . .	10.840 zł. — ct.

2) LW. 20.664. Należności stemplowe od kwitów kaucyjnych . . . 31 „ 95 „

Suma . . . 10.871 zł. 95 ct.

b) „Płace“

LW. 11.773 zaasygnowano pisarzowi dziennemu p. Feliksowi Auowi płacę po 1 zł. dziennie, począwszy od 2. Lipca do 31. Grudnia 1873 . . . 183 zł.

c) „Emisyjne“

1) Prowizye bankom za zajmowanie się subskrybcją . . . 1.085 zł. 12 ct.

2) Bonifikacya 7% odsetków subskrybentom, którzy całą należność wpłacili naraz 1. Listopada 1873 . . . 338 „ 30 „

3) Courtage od sprzedanych oblig. 75 „ — „

Razem . . . 1.498 zł. 42 ct.

Patrz LW. 17.491, 18.259, 18.386.

LW. 18.071, 18.311, 18.405, 18.523, 18.542 z roku 1873 i LW. 425, 2108, 5247, 6657, 7269, 7670 z roku 1874.

d) „Wydatki kancelaryjne, druki, księgi, inseraty“

1) Druki:

1) LW. 16.730 kwity tymczasowe . . . 205 zł. 40 ct.

2) LW. 21.486 kwity kaucyjne . . . 153 „ 70 ct.

3) LW. 17.046, 4640, 6611 z r. 1873 i LW. 2108 z r. 1874 za ogłoszenia warunków pożyczki i subskrybcji 237 „ 71 „

4) LW. 22.183/73, 3241/74 księgi subskrybcyjne i obligacyj . . . 87 „ 50 „

do przeniesienia 684 zł. 31 ct.

Z przeniesienia 684 zł. 31 ct.

5) LW. 3073, 4749, 5224 z r. 1874 za druk obligacyj i kuponów . . . 2.491 „ 51 „

6) LW. 1739/74 numera do losowania 50 „ — „

7) LW. 3634/74 wynik Igo losowania 9 „ — „

8) LW. 8026/74. Uwolnienie pożyczki od podatków. Memoryał do Rady Państw. 28 „ 50 „

9) LW. 5166/74. Remuneracya przy druku obligacyj . . . 300 „ — „

Razem 3.563 zł. 32 ct.

2) Za inseraty dziennikom, odnośnie do LW. 16.766, 17.534, 16.949, 17.254, 17.319, 16.619, 16.620, 16.868, 17.270, 17.348, 18.740, 18.926, 17.461, 18.313, 17.028, 21.955, 21.697, z roku 1873 i LW. 1552, 3906 z roku 1874 2.669 „ 18 „

3) LW. 12.697/73 za księgi . . . 73 „ 85 „

4) LW. 17.368/73 i 4730/74 za oprawę kwitów interymalnych i ksiąg . . . 106 „ — „

5) LW. 10.810/73, 22.219/73 i 9760/74 za papier na obligacje, kupony i księgi 822 „ 89 „

6) LW. 6303/73 za koszta podróży W. Niedzielskiemu do Krakowa . . . 48 „ 18 „

Suma 7.283 zł. 42 ct.

e) „Wydatki drobne, porta i telegramy“ 240 zł. 84 ct.

Patrz LW. 5929, 17.449, 18.311, 18.312, 18.386, 20.746, 21.407 z roku 1873 i LW. 425, 618, 656, 1904, 2108, 2201, 2517, 2528, 2690, 4728, 9377 z roku 1874.

Do poz. 4. „Rozmaite“

1) LW. 9505, 14.667, 17.492, 18.312, 20.663, 20.694, 20.944, 21.096, 21.768 z roku 1873 i LW. 305, 425, 2108, 4728 z roku 1874 wypłacono prowizję przekazową od przesyłek pieniężnych filii banku narodowego . . . 172 zł. 80 ct.

1) LW. 11.498/73. Galic. bankowi hipotecznemu, za eskont od asygnat . . . 75 „ — „

3) LW. 16.945, 16.946, 17.056 z roku 1873 i LW. 2201 za maszynkę do paginowania, stampiglie i pieczęć 102 „ — „

4) LW. 1739. Za koło do losowania i puszki do przechowania numerów 95 „ — „

Suma wydatków rozmaitych 444 zł. 80 ct.

Do poz. 7.

„Lokacye w bankach na rachunku bieżącym“

Patrz LW. 10.142, 14.667, 17.656, 17.492, 18.071, 18.216, 18.312, 18.405, 18.688, 21.096, 21.569, 20.286, 20.868, 20.927, 19.885, 21.097, 21.768, 22.306, 22.389 z roku 1873 i LW. 89, 256, 305, 618, 656, 1821, 1995, 2288, 2690, 3430 z roku 1874.

Alegat 1.

(do poz. 1. i 7. dochodów rzeczywistych).

Wykaz otrzymanej gotówki za subskrybowane i sprzedane obligacje pożyczki krajowej.

L. p.		Zł.	ct.
1	Za subskrybowane w bankach, Wydziałach powiatowych i kasie krajowej obligacje pożyczki krajowej z roku 1873. w imiennej wartości 1,050.100 zł. i za sprzedane dtto. 179.400 „ razem 1,229.500 zł.		
	otrzymała kasa krajowa po kursie emisyjnym 82 w roku 1873.	599.405	13
	w I. półroczu 1874.	408.784	87
	razem	1,008.190	—
2	Sprzedano obligacje pożyczki krajowej z roku 1873. po następujących cenach i uzyskano nadwyżkę kursu a to:		
	Po kursie 82 zł. — ct. 3.100 zł. — ct.	—	—
	82 „ 70 „ 5.000 „ 70 „	35	—
	83 „ 20 „ 700 „ 1.20 „	8	40
	83 „ 50 „ 36.000 „ 1.50 „	540	—
	84 „ — „ 400 „ 2.— „	8	—
	84 „ 25 „ 1.800 „ 2.25 „	40	50
	86 „ — „ 72.100 „ 4.— „	2,884	—
	86 „ 45 „ 13.000 „ 4.45 „	578	50
	86 „ 50 „ 20.100 „ 4.50 „	904	50
	86 „ 75 „ 900 „ 4.75 „	42	75
	87 „ — „ 26.300 „ 5.— „	1,315	—
	razem 179.400 zł.	6.356	65
	Nadwyżka kursu pobrana w rubrykę „Rozmaite“ L. porz. 7. dochodu.		

Alegat 2.

(do poz. 2. dochodów rzeczywistych).

Wykaz przypadłej 1. Listopada 1873. i spłaconej 1. raty przez Wydziały powiatowe od udzielonych im pożyczek.

L. p.	Wydział powiatowy	Spłacił pierwszą ratę			
		w kapitale		w odsetkach	
		zł.	ct.	zł.	ct.
1	w Biale	582	—	200	—
2	„ Birczy	931	20	68	80
3	„ Bochni	3.492	—	1.200	—
4	„ Borszczowie	—	—	200	—
5	„ Brzesku	4.074	—	1.400	—
6	„ Brzeżanach	—	—	320	—
7	„ Brzozowie	582	—	200	—
8	„ Chrzanowie	—	—	200	—
9	„ Dąbrowej	4.656	—	1.600	—
	Do przeniesienia	14.317	20	5.388	80

L. p.	Wydział powiatowy	Spłacił pierwszą ratę			
		w kapitale		w odsetkach	
		zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia	14.317	20	5.388	80
10	w Dolinie	174	60	60	—
11	" Gorlicach	1.746	—	600	—
12	" Grybowie	5.820	—	1.166	60
13	" Jarosławiu	1.629	60	720	—
14	" Jaśle	1.164	—	400	—
15	" Kolbuszowej	5.703	60	1.960	—
16	" Krakowie	2.560	80	880	—
17	" Krośnie	582	—	520	—
18	" Limanowej	232	80	80	—
19	" Łańcucie	2.328	—	800	—
20	" Mielcu	4.391	24	1.480	—
21	" Mościskach	931	20	520	—
22	" Myślenicach	4.190	40	1.440	—
23	" Nisku	2.677	20	920	—
24	" Nowym-Targu	1.396	80	480	—
25	" Pilźnie	2.328	—	840	—
26	" Podhajcach	—	—	400	—
27	" Przemyślanach	291	—	320	—
28	" Rawie	582	—	400	—
29	" Ropczycach	931	20	520	—
30	" Rudkach	1.746	—	800	—
31	" Rzeszowie	1.164	—	620	40 ^{1/2}
32	" Sanoku	3.259	20	1.120	—
33	" Sączu-Nowym	1.862	40	640	—
34	" Sokalu	1.746	—	600	—
35	" Stanisławowie	—	—	200	—
36	" Staremnieście	931	20	320	—
37	" Tarnobrzegu	3.724	80	1.280	—
38	" Tarnowie	—	—	880	—
39	" Trembowli	—	—	200	—
40	" Wadowicach	2.910	—	1.040	—
41	" Wieliczce	4.656	—	1.600	—
42	" Żydaczowie	—	—	120	—
43	" Żywcu	2.328	—	800	—
	w kapitale	78.304	24	30.115	80 ^{1/2}
	w odsetkach	30.115	80 ^{1/2}		
	razem	108.420	04 ^{1/2}		
Wydziałom powiatowym udzielono pożyczki według :					
a)	I. planu umorzenia LW.	3.025/73		670.000	—
b)	II. " " "	14.332/73		110.500	—
c)	osobnego planu umorzenia LW.	20.558/73		2.000	—
d)	do LW. 4.273/74 pozostaje udzielona pożyczka Wydziałowi powiatowemu w Jaśle 10.525 zł. do rozstrzygnięcia Wysockiego Sejmu, zaś od reszty 4.475 zł. przypada I. rata według LW. 7.186/73 w roku 1874.			15.000	—
				797.500	—

Liczba Wydziału krajowego		Dochody		Wydatki	
		zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia	450.000	—	45.000	—
5.638	Od funduszu stypendyjnego księcia Leona Sapiehy	15.050	—	—	—
17.181	Za zwróconą pożyczkę funduszowi stypend. ks. L. Sapiehy	—	—	15.000	—
5.484	Od funduszu stypendyjnego Żurakowskiego na 6%	1.150	—	—	—
17.181	Za zwróconą pożyczkę funduszowi stypend. Żurakowskiego	—	—	1.150	—
2.903	Od funduszu policji krajowej na 6% 4.334 zł. — ct.				
	„ „ stanowego sierocińskiego 8.894 „ 85 „				
	„ „ stypendyjnego miasta Krakowa, Towarnickiego i Unii lubelskiej 36.009 „ 60 „	49.238	45	—	—
17.181	Za zwróconą powyższym pięciu funduszom pożyczkę	—	—	49.238	45
20.146					
9.505	Od gminy miasta Krakowa na 7½ %	100.000	—	—	—
20.746	Za zwróconą gminie miasta Krakowa pożyczkę	—	—	100.000	—
20.663					
7.701	Od następujących sześciu funduszy stypendyjnych: Mauasterzyska, Radymno II., Żebrowskiego, hr. Łosia, Głowińskiego i policji krajowej	5.648	50	—	—
17.181	Za zwróconą powyższym sześciu funduszom pożyczkę	—	—	5.648	50
20.146					
14.667	Od gminy miasta Krakowa na 7½ %	160.000	—	—	—
21.569	Za zwróconą pożyczkę gminie miasta Krakowa	—	—	160.000	—
461/74					
11.498	Od funduszu budowy zakładu obłąkanych w Kulparkowie	15.000	—	—	—
19.004	Za zwróconą temuż funduszowi pożyczkę	—	—	15.000	—
22.513	Od pozostałego funduszu zapomogi z roku 1866 na 5%	96.392	37	—	—
7398/74	Za zwróconą temuż funduszowi pożyczkę	—	—	96.392	37
	razem	892.479	32	892.479	32
Wykaz danych i zwróconych zaliczek					
15.154	Za udzieloną pożyczkę fundusz. krajowemu na 7% 2.000 zł.				
14.835	„ „ „ „ „ „ 2.000 „				
15.675	„ „ „ „ „ „ 10.000 „				
„	„ „ „ „ „ „ 3.000 „				
„	„ „ „ „ „ „ 5.000 „				
„	„ „ „ „ „ „ 6.000 „			28.000	—
4.697	Od funduszu krajowego za zwróconą pożyczkę	28.000	—	—	—
17.181	Funduszowi stypendijnemu Konieckiego	—	—	948	—
	Od tegoż funduszu za zwróconą pożyczkę	948	—	—	—
18.450	C. k. Dyrekcji skarbu za fałzyfikat przez Wydział po- wiatowy w Grybowie przysłany	—	—	1	—
22.660	Dyrek. kancelaryi na wydatki przy sprowadzaniu papieru	—	—	35	—
9760/74	Zwrócona też zaliczka	35	—	—	—
14.725	Funduszowi krajowemu na budowę drogi wędzirkiej	—	—	8.000	—
5.296	Od funduszu krajowego za zwróconą pożyczkę	8.000	—	—	—
	razem	36.983	—	36.984	—
	Zaległość czynna na rok 1874	1	—	—	—
		36.984	—	36.984	—

Alegat 4.

(do poz. 10. i 12. dochodów, tudzież poz. 3. lit. c. wydatków).

Wykaz należności czynnych i biernych.

A. Należności czynne.		Gotówka		Efekta	
		zł.	ct.	zł.	ct.
1. Od Wydziałów powiatowych, zwrot pożyczki w odsetkach, a to:					
Bircza	251 zł. 20 ct.				
Grybów	833 " 40 "				
Rzeszów	99 " 59 1/2 "	1.184	19 1/2	—	—
2. Od Wydziału powiatowego w Grybowie, za nadesłany przy LW. 18.377 z roku 1873 fałszykat		1	—	—	—
3. Od banków na rachunku bieżącym:					
Galic. bank kredytowy	136.968 zł. 72 ct.				
" " hipoteczny	— " 88 "	136.969	60	—	—
4. Od Wydziału powiatowego w Trembowli, za kartę dłużną na udzieloną pożyczkę		—	—	5.000	—
Suma należności czynnych		138.154	79 1/2	5.000	—
B. Należności bierne.					
1. Subskrybentom za 7% odsetki od rat całkowicie wpłaconych, odnośnie do LW. 6657. z roku 1874.		45	17	—	—
2. Subskrybentom niewydano obligacji pożyczki krajowej, a to:					
a) Wydział powiatowy w Tarnobrzegu	500 zł.			1.500	—
b) Subskrybent w kasie krajowej: Doliński	1.000 "	—	—	—	—
Suma należności biernych		45	17	1.500	—

Alegat 5.

(do poz. 1. wydatków rzeczywistych).

Wykaz udzielonych Wydziałom powiatowym pożyczek w roku 1873.

Liczba Wydziału krajowego	Data	L. p.	Wydziałom powiatowym	Artykuł dziennika kasy	Pojedynczo		Razem		
					zł.	ct.	zł.	ct.	
	1873								
13.165 73	18/8	1	w Biale	4504	—	—	5.000	—	
6.393/ "	10/6	2	" Birczy	3074	—	—	8.000	—	
4.549 "	4/4	3	" Bochni	1770	20.000	—	—	—	
7.187 "	6/6		" "	3068	8.000	—	—	—	
3.439/ "	5/4		" "	3266	2.000	—	30.000	—	
14.949/ "	17/9	4	" Borszczowie	4978	—	—	5.000	—	
4.549/ "	4/4	5	" Brzesku	1771	20.000	—	—	—	
8.070/ "	29/5		" "	2654	5.000	—	—	—	
7.187/ "	10/6		" "	3070	5.000	—	—	—	
1.488	1/5		" "	3266	5.000	—	35.000	—	
2.328/ "									
12.837/ "	3/9	6	" Brzeżanach	4851	—	—	8.000	—	
6.393/ "	10/6	7	" Brzozowie	3075	—	—	5.000	—	
Do przeniesienia								96.000	—

Liczba Wydziału krajowego	Data	L. p.	Wydziałem powiatowym	Artykuł dziennika kasy	Pojedynczo		Razem	
					zł.	ct.	zł.	ct.
	1873		Z przeniesienia		—	—	96.000	—
12.837/73	3/9	8	w Chrzanowie	4849	—	—	5.000	—
4.443/ "	5/4	9	" Dąbrowej	1781	30.000	—	—	—
7.187/ "	10/6		" "	3071	5.000	—	—	—
3.439/ "	3/3		" "	3266	5.000	—	40.000	—
13.075/ "	18/8	10	" Dolinie	4503	—	—	1.500	—
5.952/ "	10/4	11	" Gorlicach	1825	8.000	—	—	—
10.262/ "	21/6		" "	3212	7.000	—	15.000	—
4.443/ "	5/4	12	" Grybowie	1786	35.000	—	—	—
7.187/ "	10/6		" "	3069	5.000	—	—	—
3.439/ "	5/4		" "	3266	10.000	—	50.000	—
6.032/ "	17/4	13	" Jarosławiu	3046	6.000	—	—	—
10.264/ "	2/7		" "	3664	4.000	—	—	—
16.242/ "	20/10		" "	5549	4.000	—	—	—
3.439/ "	4/4		" "	3266	4.000	—	18.000	—
4.549/ "	4/4	14	" Jaśle	1772	13.000	—	—	—
7.312/ "	25/5		" "	2652	10.000	—	—	—
2.844/ "	21/4		" "	3266	2.000	—	25.000	—
4.837/ "	5/4	15	" Kolbuszowej	1794	29.777	77	—	—
6.299/ "	11/4		" "	1932	4.000	—	—	—
4.989/ "	4/4		" "	3046	7.000	—	—	—
4.494/ "	5/4		" "	3266	8.222	23	49.000	—
4.443/ "	5/4	16	" Krakowie	1783	15.000	—	—	—
4.893/ "	28/4		" "	3046	5.000	—	—	—
3.439/ "	28/4		" "	3266	2.000	—	22.000	—
6.393/ "	10/6	17	" Krośnie	3076	5.000	—	—	—
14.949/ "	15/9		" "	4959	8.000	—	13.000	—
11.886/ "	16/7	18	" Limanowej	3946	—	—	2.000	—
4.794/ "	3/4	19	" Łańcucie	1758	—	—	20.000	—
4.443/ "	5/4	20	" Mielcu	1784	30.000	—	—	—
3.060/ "	9/3		" "	3266	3.000	—	—	—
3.439/ "	5/4		" "	3266	4.000	—	37.000	—
7.039/ "	7/7	21	" Mościskach	3769	3.000	—	—	—
5.465/ "	1/5		" "	3996	5.000	—	—	—
14.332/ "	3/9		" "	4842	5.000	—	13.000	—
5.307/ "	1/4	22	" Myślenicach	1690	4.000	—	—	—
6.388/ "	18/5		" "	2552	10.000	—	—	—
6.393/ "	10/6		" "	3073	16.000	—	—	—
3.439/ "	5/4		" "	3266	6.000	—	36.000	—
4.700/ "	5/4	23	" Nisku	1778	20.000	—	—	—
1.487	12/3		" "	3266	3.000	—	23.000	—
2.526/ "								
6.695/ "	23/5	24	" Nowym-Targu	2581	10.000	—	—	—
5.756/ "	1/5		" "	3996	2.000	—	12.000	—
5.753/ "	7/5	25	" Pilźnie	1803	12.000	—	—	—
7.187/ "	10/6		" "	3072	5.000	—	—	—
14.332/ "	3/9		" "	4838	1.000	—	—	—
3.439/ "	2/4		" "	3266	3.000	—	21.000	—
			Do przeniesienia				498.500	—

Liczba Wydziału krajowego	Data	L. p.	Wydziałom powiatowym	Artykuł dziennika kasy	Pojedynczo		Razem	
					zł.	ct.	zł.	ct.
	1873		Z przeniesienia				498.500	—
12.837/73	3/9	26	w Podhajcach	4850	—	—	10.000	—
6.041/ "	29/6	27	" Przemyslanach	3305	2.500	—	—	—
14.332/ "	3/9		" "	4839	5.500	—	8.000	—
7.274/ "	13/6	28	" Rawie	3090	5.000	—	—	—
14.332/ "	3/9		" "	4840	5.000	—	10.000	—
5.753/ "	7/4	29	" Ropczycach	1801	8.000	—	—	—
14.949/ "	17/9		" "	4979	5.000	—	13.000	—
4.794/ "	3/4	30	" Rudkach	1757	15.000	—	—	—
16.294/ "	20.10		" "	5550	5.000	—	20.000	—
5.755/ "	14/4	31	" Rzeszowie	1944	8.000	—	—	—
14.332/ "	3/9		" "	4841	8.000	—	—	—
3.439/ "	2/4		" "	3266	2.000	—	18.000	—
4.443/ "	3/4	32	" Sanoku	1785	20.000	—	—	—
9.694/ "	13/6		" "	3091	5.000	—	—	—
2.844/ "	21/5		" "	3266	3.000	—	28.000	—
10.802/ "	29/6	33	" Sączu-Nowym	3306	3.000	—	—	—
5.950/ "	21/4		" "	3696	2.000	—	—	—
11.320/ "	7/7		" "	3770	5.000	—	—	—
3.439/ "	5/4		" "	3266	6.000	—	16.000	—
4.794/ "	3/4	34	" Sokalu	1759	—	—	15.000	—
12.837/ "	3/9	35	" Stanisławowie	4853	—	—	5.000	—
5.753/ "	7/4	36	" Staremmieście	1804	6.000	—	—	—
1.487	9/5		" "	3266	2.000	—	8.000	—
2.526/ "								
6.369/ "	14/4	37	" Tarnobrzegu	1945	22.000	—	—	—
3.060/ "	26/2		" "	3266	3.000	—	—	—
3.439/ "	19/3		" "	3266	7.000	—	32.000	—
4.443/ "	5/4	38	" Tarnowie	1782	20.000	—	—	—
3.439/ "	19/3		" "	3266	2.000	—	22.000	—
12.837/ "	3/9	39	" Trembowli	4852	—	—	5.000	—
5.523/ "	1/4	40	" Wadowicach	1689	4.000	—	—	—
6.042/ "	10/4		" "	1826	10.000	—	—	—
10.263/ "	23/6		" "	3222	10.000	—	—	—
18.995/ "	18/12		" "	7985	1.000	—	—	—
3.439/ "	20/3		" "	3266	1.000	—	26.000	—
4.621/ "	4/4	41	" Wieliczce	1762	28.829	86	—	—
7.483	19/3		" "	3266	11.170	14	40.000	—
3.439/73								
12.837/ "	3/9	42	" Żydaczowie	4854	—	—	3.000	—
5.753/ "	7/4	43	" Żywcu	1802	13.000	—	—	—
8.371/ "	26/5		" "	2622	5.000	—	—	—
3.439/ "	18/5		" "	4231	2.000	—	20.000	—
			Udzielono zatem pożyczek w roku 1873 razem				797.500	—

Alegat 6.

(do poz. 2. wydatków rzeczywistych)

Wykaz wypłaconych odsetków od wypożyczonych kapitałów.

Liczba Wydziału	Pozycja	P r z e d m i o t	Wypożyczony kapitał		Wypłacone odsetki	
			zł.	ct.	zł.	ct.
5.531	1	Galicyski zakład kredytowy włościański we Lwowie				
11.226		Za 9½ % odsetki za czas od 28 ³ / ₃ do 30 ⁶ / ₆ 1873	3.720	zł. 83 ct.	150.000	—
15.830		detto 1 ⁷ / ₇ " 30 ⁹ / ₉ "	3.562	" 50 "		—
		detto 1 ¹⁰ / ₁₀ " 31 ¹² / ₁₂ "	3.562	" 50 "		—
		razem	10.845	" 83 "		—
17.972		Od tego: Za 7½ eskont od wypłaconych				
18.570		naprzód kapitałów 50.000 zł. 593 zł. 74 ct.				
19.237		detto 20.000 " 212 " 50 "				
20.901		detto 10.000 " 91 " 66 "				
		detto 70.000 " 422 " 91 "	1.320	" 81 "	—	9.525 2
5.534	2	Galic. bank krajowy (poźniej własność galic. banku kredyt.)				
10.142		za 9½ % odsetki za czas od 31 ³ / ₃ do 30 ⁶ / ₆ 1873	2.427	zł. 78 ct.	100.000	—
15.830		detto 1 ⁷ / ₇ " 30 ⁹ / ₉ "	2.375	" — "		—
		detto 1 ¹⁰ / ₁₀ " 31 ¹² / ₁₂ "	2.375	" — "		—
		razem	7.177	" 78 "		—
10.142		Od tego: Za 5% eskont wpłaconych				
18.437		odsetków 5 zł. 94 ct.				
19.572		Za 7½ eskont od wpłaconego				
		naprzód kapitału 30.000 zł. 318 " 75 "				
		detto 70.000 " 437 " 50 "	762	" 19 "	—	6.415 59
5.923	3	Galicyski bank hipoteczny we Lwowie				
11.226		Za 9½ % odsetki za czas od 5 ⁴ / ₄ do 30 ⁶ / ₆ 1873	3.404	zł. 16 ct.	150.000	—
15.830		detto 1 ⁷ / ₇ " 30 ⁹ / ₉ "	3.562	" 50 "		—
		detto 1 ⁸ / ₈ " 31 ¹² / ₁₂ "	3.562	" 50 "		—
		razem	10.529	" 16 "		—
17.972		Od tego: Za 7½ % eskont od wpłaconego				
18.171		naprzód kapitału 100.000 zł. 1.187 zł. 50 ct.				
		detto 50.000 " 559 " 30 "	1.746	" 80 "	—	8.782 36
20.594	4	Gminie miasta Krakowa.				
		Za 7½ % odsetki od 1 ⁶ / ₆ do 30 ¹¹ / ₁₁ 1873	3.750	zł. — ct.	100.000	—
		detto 30 ⁸ / ₈ " 31 ¹² / ₁₂ "	4.066	" 66 "	160.000	—
13.961	5	Funduszom krajowym samoistnym.				
15.892		Za 6% odsetki od 8 ⁴ / ₄ do 8 ⁷ / ₇ 1873	998	zł. 35 ct.	182.479	32
20.146		detto 8 ⁷ / ₇ " 30 ⁹ / ₉ "	1.062	" 28 "		—
21.339		detto 1 ¹⁰ / ₁₀ " 31 ¹⁰ / ₁₀ "	78	" 27 "		—
19.004		detto 1 ¹⁰ / ₁₀ " 31 ¹⁰ / ₁₀ "	288	" 49 "		—
7.398/74		detto 5 ⁷ / ₇ " 4 ¹¹ / ₁₁ "	300	" — "		—
		Za 5% odsetki: Pozostałemu funduszowi za-				
		pomogi z roku 1866	5.334	" 22 "	—	8.061 61
		razem	842.479	32	40.601	24
4.822	6	Od c. k. Skarbu Państwa bezprocentowa zaliczka	50.000	—	—	—
		Ogółem wypożyczono	892.479	32	—	—

Alegat 8.

(do poz. 16. — Zapas ostateczny.)

Wykaz zapasu ostatecznego funduszu pożyczki krajowej z roku 1873.

	Gotówka		Efekta	
	zł.	ct.	zł.	ct.
W kasie krajowej zapas z dniem 13. Czerwca 1874:				
a) gotówką	123.882	57	—	—
b) efektami a to:				
1. Karty dłużne od Wydziałów powiatowych na udzielone pożyczki			792.500	—
2. Asygnaty banku kredytowego	—	—	10.500	—
3. Stan obligacyj pożyczki krajowej z roku 1873. w imiennej wartości	—	—	372.000	—
Ogółem .	123.882	57	1,175.000	—
Lwów dnia 6. Sierpnia 1874.				
Pierożyński w. r.				
Semetkowski w. r.				

Fundusz pomnika Kościuszki.

Zamknięcie rachunku

za rok 1873.

Kościuszki.

Liczba porządkow.	W y d a t k i	N a l e ż y t o s ć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
	A. Majątek zarodowy.										
1	Zapasy ostateczne:										
	a) w obligacjach indemnizacyjnych 2.800 zł.										
	b) w 4% listach zastawnych 8.500 „	—	—	—	—	—	—	11.300	—	—	—
	razem .	—	—	—	—	—	—	11.300	—	—	—
	Majątek obrotowy.										
	I. Rzeczywiste.										
1	Oddesłano komitetowi w Krakowie	—	—	472	29	472	29	472	29	—	—
	razem .	—	—	472	29	472	29	472	29	—	—

W y j a ś n i e n i a.

Majątkiem tym samodzielnie zarządza komitet istniejący w Krakowie i przedkłada Wydziałowi krajowemu corocznie sprawozdanie ze swych czynności. Patrz LW. 5745/1867.

D o c h o d y.

A. Majątku zarodowego:

Patrz poz. 1. majątku obrotowego dochody.

B. Majątku obrotowego:

do poz. 1. Odsetki 4% od listów zastawnych imiennej wartości na 8.500 zł. 340 zł. — ct.
5% od obligacji indemnizacyjnych na 2.800 zł. . 472 „ 29 „
Razem . 472 „ 29 „

Patrz poz. 1. wydatków majątku obrotowego.

W y d a t k i.

A. Majątku zarodowego.

do poz. 1. Zapasy ostateczne:

a) 4% listy zastawne Nr. 13.403, 13.521, 14.091, 15.647, 16.368, 18.570, 18.573, po 1.000 zł. sztuk 7. 7.000 zł.
Nr. 7.399, 7.012 po 500 zł. 1.000 „
Nr. 17.419, 17.225, 20.357, 21.505 i 21.506 sztuk 5 po 100 zł. 500 „

b) 5% obligacje indemnizacyjne
Nr. 11.662 na 1.000 „
„ 1.703 „ 500 „
Nr. 16.939, 40, 17.252, 70, 526, 2.788, 3.950, 36.748, 8.046, 14.067, 16.237, 16.665 i 36.748 po 100 zł. 1.300 „
Razem . 11.300 „

B. Majątku obrotowego.

do poz. 1. Patrz LW. 12.150/1867.

Fundusze stypendyjne.

Zamknięcie rachunku

za rok 1873.

Ogólne zestawienie wyników majątku zarodowego

Liczba porządk.	Dochody	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
	A. Majątek zarodowy.										
1	Fundacye nowo przybyłe:										
	a) Artymowicza 2.304 zł. 81½ ct.										
	b) Cesarza Franciszka Józefa 41.816 „ 35½ „										
	c) Gizelli . . . 3.000 „ — „										
	d) Harbuta . . . 1.464 „ 87½ „										
	e) Paprockiego 5.206 „ 28 „										
	f) Towarnickiego Bazylewicza 18.324 „ 29 „										
	g) Rogala Zawadzkiego . 6.477 „ 59 „			78.594	20½	78.594	20½	78.594	20½	—	—
2	Efekta zakupione	—	—	167.023	67	167.023	67	167.023	67	—	—
3	„ odebrane	—	—	4.242	—	4.242	—	4.242	—	—	—
4	„ przepisane	—	—	563.600	—	563.600	—	290.100	—	273.500	—
5	„ przeniesione z majątku obrotowego	—	—	23.500	—	23.500	—	23.500	—	—	—
	Suma	—	—	836.959	87½	836.959	87½	563.459	87½	273.500	—
6	Zapaz początkowy	—	—	—	—	—	—	1,328.584	60½	—	—
	Razem	—	—	—	—	—	—	1,892.044	48	—	—
7	Do tego wartość dóbr i realności	—	—	—	—	—	—	371.512	35	—	—
	Ogólna suma dochodów	—	—	—	—	—	—	2,263.556	83	—	—

wszystkich fundusów stypendyjnych.

Liczba porządk.	Wydatki	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostataczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
A. Majątek zarodowy.											
1	Efekta wydane	139.464	27 ¹ / ₂	4.242	—	143.706	27 ¹ / ₂	6.884	—	136.822	27 ¹ / ₂
2	„ sprzedane	—	—	93.677	87	93.677	87	93.677	87	—	—
3	„ przepisane	—	—	563.600	—	563.600	—	563.600	—	—	—
4	Gotówka przeniesiona do majątku obrotowego	—	—	42.040	73 ¹ / ₂	42.040	73 ¹ / ₂	42.040	73 ¹ / ₂	—	—
	Suma . . .	139.464	27 ¹ / ₂	703.560	60 ¹ / ₂	843.024	88	706.202	60 ¹ / ₂	136.822	27 ¹ / ₂
5	Zapas ostateczny	—	—	—	—	—	—	1,185.841	87 ¹ / ₂	—	—
6	Do tego wartość dóbr i realności	—	—	—	—	—	—	371.512	35	—	—
	Razem . . .	—	—	—	—	—	—	2,263.556	83	—	—

Ogólne zestawienie wynikłości majątku obrotowego

Liczba pozadk.	D o c h o d y	N a l e ż y t o ś ć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	B. Majątek obrotowy.										
	a: Rzeczywiste.										
1	Kapitały spłacone	143.215	64	6.345	—	149.560	64	24.847	95	124.712	69
2	Odsetki od obligacyj	6.677	65½	55.731	86½	62.409	52	62.369	52	40	—
3	" od kapitałów na dobrach										
4	i realnościach hipotekowanych	3.148	20½	6.191	60½	9.339	81	7.522	6	1.817	75
5	Odsetki od kapitałów lokowa-										
6	nych chwilowo	—	—	2.225	31	2.225	31	2.225	31	—	—
7	Dochody z dóbr i realności . . .	107	70	27.210	85½	27.318	55½	26.974	18½	344	37
8	Ze sprzedaży realności	40.740	49½	12.300	—	53.040	49½	6.093	—	46.947	49½
9	Ażyo od odsetków srebrem po-										
10	bieranych	—	—	89	19½	89	19½	89	19½	—	—
11	Dodatki od innych funduszków .	—	—	156	89	156	89	156	89	—	—
12	Rozmaite dochody	193	66	188	05	381	71	218	45½	163	25½
	Suma dochodów rzeczywistych	194.083	35½	110.438	77	304.522	12½	130.496	56½	174.025	56
	b. Przenośne.										
1	Kapitały odebrane z lokacji . . .	—	45	88.817	50	88.818	95	87.036	61	1.782	34
2	Gotówka za sprzedane efekta . .	—	—	65.585	88	65.585	88	65.585	88	—	—
3	Gotówka pobrana od majątku										
4	zarodowego	—	—	42.040	73½	42.040	73½	42.040	73½	—	—
5	Zaliczki pobrane	—	—	590	37	590	37	590	37	—	—
6	" odebrane	1.700	51½	1.562	00½	3.262	52	103	23½	3.159	28½
	Suma dochodów przenośnych	1.701	96½	198.596	49	200.298	45½	195.356	83	4.941	62½
	Suma dochodów rzeczywistych	194.083	35½	110.438	77	304.522	12½	130.496	56½	174.025	56
	Suma wszystkich dochodów	195.785	32	309.035	26	504.820	58	325.853	39½	179.967	18½
	Zapas początkowy	—	—	—	—	—	—	18.066	85	—	—
	Razem	—	—	—	—	—	—	343.920	24½	—	—

wszystkich funduszków stypendyjnych.

Liczba porządk.	Wydatki	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
	B. Majątek obrotowy.										
	a. Rzeczywiste.										
1	Stypendya : Zaległość 639 zł. 62 ¹ / ₂ od tego odpisano 96 „ 50 zostaje . . .	543	12 ¹ / ₂	53.421	48 ¹ / ₂	53.964	61	51.849	86	2.114	75
2	Fundacye	—	—	546	—	546	—	488	46	57	54
3	Na cele dobroczynne i naukowe	80	—	1.805	—	1.885	—	1.885	—	—	—
4	Jednoraz. wsparcia Zaległ. 20zł. od tego odpisano „ 20 „	—	—	385	—	385	—	385	—	—	—
5	Restauracye budynków	—	—	138	20	138	20	138	20	—	—
6	Pensye i płace	135	30	4.913	64 ¹ / ₂	5.048	94 ¹ / ₂	5.048	94 ¹ / ₂	—	—
7	Remuneracye	—	—	362	13	362	13	362	13	—	—
8	Dodatki na pomieszkania i koszta podróży	200	—	300	—	500	—	100	—	400	—
9	Koszta kancelaryjne	—	—	22	93	22	93	22	93	—	—
10	Podatki i daniny	654	—	7.484	57 ¹ / ₂	8.138	57 ¹ / ₂	8.138	57 ¹ / ₂	—	—
11	Dodatki do innych funduszków .	—	—	51	89	51	89	51	89	—	—
12	Rozmaite wydatki	59	69 ¹ / ₂	428	64 ¹ / ₂	488	34	418	14 ¹ / ₂	70	19 ¹ / ₂
	Suma wydatków rzeczywistych	1.672	12	69.859	50	71.531	62	68.889	13 ¹ / ₂	2.642	48 ¹ / ₂
	b. Przenośne.										
1	Lokacya gotówki w bankach .	—	—	88.817	50	88.817	50	88.817	50	—	—
2	Gotówka na zakupno efektów .	—	—	133.030	42	133.030	42	133.030	42	—	—
3	Efekta wydane do majątku za- rodowego	—	—	23.500	—	23.500	—	23.500	—	—	—
4	Zaliczki dane	—	—	1.562	00 ¹ / ₂	1.562	00 ¹ / ₂	1.562	00 ¹ / ₂	—	—
5	„ oddane	192	66 ¹ / ₂	590	37	783	3 ¹ / ₂	150	54	632	49 ¹ / ₂
	Suma wydatków przenośnych	192	66 ¹ / ₂	247.500	29 ¹ / ₂	247.692	96	247.060	46 ¹ / ₂	632	49 ¹ / ₂
	Suma wydatków rzeczywistych	1.672	12	69.859	50	71.531	62	68.889	13 ¹ / ₂	2.642	48 ¹ / ₂
	Suma wszystkich wydatków	1.864	78 ¹ / ₂	317.359	79 ¹ / ₂	319.224	58	315.949	60	3.274	98
	Zapas ostateczny	—	—	—	—	—	—	27.970	64 ¹ / ₂	—	—
	Razem	—	—	—	—	—	—	343.920	24 ¹ / ₂	—	—

Bilans majątkowy funduszków stypendyjnych.

A. Stan czynny.

1. Zapas efektów	1,185.841	zł. 87 ¹ / ₂ ct.
2. Wartość dóbr i realności	371.512	„ 35 „
3. Należności czynne:		
a) majątku zarodowego	273.500	„ — „
b) „ obrotowego	178.967	„ 18 ¹ / ₂ „
4. Zapas ostateczny gotówką	27.970	„ 64 ¹ / ₂ „
Suma stanu czynnego	<u>2,037.792</u>	<u>„ 05¹/₂ „</u>

B. Stan bierny.

5. Skrypta dłużne, wydać się mające po spłacie kapitałów	136.822	zł. 27 ¹ / ₂ ct.
6. Należności bierne	3.274	„ 98 „
Suma stanu biernego	<u>140.097</u>	<u>„ 25¹/₂ „</u>
Z porównania stanu czynnego ze stanem biernym, okazuje się przewyżka stanu czynnego o	1.897.694	„ 80 „
7. Z końcem roku 1872. wynosiła takowa	<u>1.778.596</u>	<u>„ 56¹/₂ „</u>
8. Okazuje się przeto wzrost o	<u>119.098</u>	<u>„ 23¹/₂ „</u>
a mianowicie:		
a) Kapitały nowo przybyłych fundacyj	78.594	„ 20 ¹ / ₂ „
b) Skapitalizowane nadwyżki dochodów majątków obrotowych	40.504	„ 03 „
przedstawiające powyższy czysty przyrost majątkowy.		

Wykaz wynikłości wedle poszczególnych fundusów stypendyjnych.

L. porz.	Fundusze	Dochody majątku				Wydatki majątku				Stan ostateczny majątku			
		zarodowego		obrotowego		zarodowego		obrotowego		zarodowego		obrotowego	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	A. Gotowizną i w efektach.												
1	Artymowicz	2.304	81 ^{1/2}	371	09	304	81	356	09 ^{1/2}	2.000	00 ^{1/2}	14	99 ^{1/2}
2	Bem	5.930	81	442	98 ^{1/2}	66	21	395	97 ^{1/2}	5.864	60	47	01
3	Brześciańska	3.259	64	206	21	6	07	158	57	3.253	57	47	64
4	Erzeski	6.172	66	280	86	4.606	92	240	76	1.565	74	40	10
5	Erzeżany	2.183	70	140	13	1.163	39	133	31	1.020	31	6	82
6	Czajkowski	4.077	52	299	98	61	74	299	98	4.015	78	—	—
7	Cieszewski i Zawadzki	6.500	—	—	—	—	—	—	—	6.500	—	—	—
8	Cesarz Franc. Józef	89.816	35 ^{1/2}	71.916	19	41.743	85 ^{1/2}	71.657	89	48.072	50	258	30
9	Czuczawa	3.370	26	267	23 ^{1/2}	36	77	115	49	3.333	49	151	74 ^{1/2}
10	Dyduński	57.452	07	7.186	93 ^{1/2}	200	—	5.862	72	57.252	07	1.324	21 ^{1/2}
11	Egierski dla Egier- skich I.	6.903	20	1.183	11	1.503	20	1.175	04	5.400	—	8	07
12	Egierski dla Egier. II.	4.392	62	539	05 ^{1/2}	245	20	538	05 ^{1/2}	4.147	42	1	—
13	Egierski dla Siedle- kich I.	5.506	03	639	48 ^{1/2}	303	03	566	04	5.200	—	73	44 ^{1/2}
14	Egierski dla Siedl. II.	4.513	76	636	84	366	34	609	11 ^{1/2}	4.147	42	27	72 ^{1/2}
15	Falkenfels	201	05	7	35	200	—	1	05	1	05	6	30
16	Gizella	3.075	—	150	—	—	—	75	—	3.075	—	75	—
17	Głowiński	356.426	73	48.340	36	262.004	12	40.779	41	94.422	61	7.560	95
18	Gołuchowski	19.540	04	896	02	16	02	661	67	19.524	02	234	35
19	Harbut	1.464	87 ^{1/2}	31	89	—	—	1	50	1.464	87 ^{1/2}	30	39
20	Hauer	4.248	44	1.302	35 ^{1/2}	2.819	94	1.279	05	1.428	50	23	30 ^{1/2}
21	Horecki	4.616	23	301	77	72	46	213	77	4.543	77	88	—
22	Janowski	4.829	86	200	51 ^{1/2}	4.728	81	153	05	101	05	47	46 ^{1/2}
23	Jarosław	16.108	28	1.090	30 ^{1/2}	12.860	31	940	97	3.247	97	149	33 ^{1/2}
24	Koniecki	49.556	33	4.547	00 ^{1/2}	40	72	4.474	71	49.515	31	72	29 ^{1/2}
25	Kopiński	2.401	24	304	18	184	15	304	15	2.217	09	—	03
26	Karol Ludwik	7.169	90	604	19	125	96	600	59	7.043	94	3	60
27	Kiślicki	5.602	19	470	13	2.254	77	165	73	3.347	42	304	40
28	Koenigsberg	18.477	91	1.157	15 ^{1/2}	2.720	03	912	82	15.757	88	244	33 ^{1/2}
29	Kraków	115.574	92	74.438	31 ^{1/2}	56.064	70	73.734	49	59.510	22	703	82 ^{1/2}
30	Krakowiec	2.551	58	151	29	25	29	150	29	2.526	29	1	—
31	Krausneker	23.741	34	1.427	63	6.839	50	259	04	16.901	84	1.168	59
32	Krościenko	2.143	—	97	89 ^{1/2}	1.312	59	80	41	830	41	17	48 ^{1/2}
33	Krzeczunowicz Ign.	21.285	92	525	46	10.015	46	470	46	11.270	46	55	—
34	Krzeczunowicz Wal.	6.222	62	354	06	57	06	345	56	6.165	56	8	50
35	Kulczycki	11.019	18	494	64 ^{1/2}	4.142	45	453	73	6.876	73	40	91 ^{1/2}
36	Lewicki	20.184	94	981	67 ^{1/2}	49	51	593	60	20.135	43	388	07 ^{1/2}
37	Łoś	36.907	13 ^{1/2}	3.234	65 ^{1/2}	8.755	80	2.092	50	28.151	33 ^{1/2}	1.142	15 ^{1/2}
38	Mikiewicz	2.593	11	172	18	2.183	25	93	86	409	86	78	32
39	Matczyński	35.602	03	1.384	76 ^{1/2}	35.247	67	926	20 ^{1/2}	354	36	458	56
40	Małecki	1.000	58	47	83	—	—	24	20 ^{1/2}	1.000	58	23	62 ^{1/2}
41	Monasterzyska	3.301	55	2.805	41 ^{1/2}	1.279	09	2.728	96	2.022	46	76	45 ^{1/2}
42	Mikołajów	13.437	77	494	81	12.034	57	342	20	1.403	20	152	61
43	Morawski familijny	1.178	—	134	81	974	65	96	71	203	35	38	10
44	Morawski niefamil.	4.351	76	327	60	111	51	327	60	4.240	25	—	—
45	Moszczeńska	2.010	02	63	—	2.000	—	56	35	10	02	6	65
46	Miroszewski	15.496	37	932	10	12	27	932	10	15.484	10	—	—
47	Nielepiec	1.378	20	145	23	858	08	102	12	520	12	43	11
48	Niezabitowska	26.482	08	1.549	27	5.631	14	1.227	43	20.850	94	321	84
	Do przeniesienia	1,042.563	62	233.275	96 ^{1/2}	486.232	41 ^{1/2}	217.710	33	556.331	20 ^{1/2}	15.565	63 ^{1/2}

Wykaz wynikłości wedle poszczególnych funduszków stypendyjnych.

L. por.	Fundusze	Dochody majątku				Wydatki majątku				Stan ostateczny majątku			
		zarodowego		obrotowego		zarodowego		obrotowego		zarodowego		obrotowego	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia	1,042.563	62	233.275	96 ¹ / ₂	486.232	41 ¹ / ₂	217.710	33	556.331	20 ¹ / ₂	15.565	63 ¹ / ₂
49	Nahaczów	1.531	40	63	70	1.514	95	46	45	16	45	17	25
50	Otowski	592	64	48	29 ¹ / ₂	20	33	46	31	572	31	1	98 ¹ / ₂
51	Paprocki	5.06	28	390	—	—	—	154	75	5.206	28	235	25
52	Pniewski	2.091	48	142	49	43	49	137	99	2.047	99	4	50
53	Popkiewicz	5.642	77	1.028	33	525	14	517	63	5.117	63	510	70
54	Potocki	43.039	94	2.136	07	42.300	—	1.419	68	739	94	716	39
55	Przemysł	3.422	74	244	99 ¹ / ₂	2.161	71	223	03	1.261	03	21	96 ¹ / ₂
56	Radymno I.	1.203	71	167	16	65	80	143	53 ¹ / ₂	1.137	91	23	62 ¹ / ₂
57	Radymno II.	3.070	15	545	55 ¹ / ₂	198	63	488	22	2.871	52	57	33 ¹ / ₂
58	Rapaport	1.713	68	178	02	1.083	08	130	60	630	60	47	42
59	Rudolf	2.226	35	147	60	31	70	89	65	2.194	65	57	95
60	Ruszyan	27.870	68	1.555	38 ¹ / ₂	12.853	63	1.187	78	15.017	05	367	60 ¹ / ₂
61	Rzeszów	5.024	87	292	65	4.421	—	135	87	603	87	156	78
62	Sapieha Leon	39.656	69	32.145	73	21.012	69	31.757	77	18.644	—	387	96
63	Sącz fundusz stypen.	7.156	70	666	52	2.918	95	529	91	4.237	75	136	61
64	Sącz dom roboczy	9.110	—	623	07	—	—	247	30 ¹ / ₂	9.110	—	375	76 ¹ / ₂
65	Sielecka	13.650	85	1.324	77 ¹ / ₂	8.657	60	996	50	4.993	25	328	27 ¹ / ₂
66	Seidler	1.887	03	151	02	25	18	114	35	1.861	85	36	67
67	Skubiński	10.000	—	—	—	—	—	—	—	10.000	—	—	—
68	Stawek	3.409	12	256	15	1.552	66	154	71	1.856	46	101	44
69	Stanisławów	495	71	63	03	23	03	43	03	472	68	20	—
70	Szmoniewski	1.718	44	158	22	56	22	152	22	1.662	22	6	—
71	Towarnicki Jan Dr.	321.933	28	44.843	32	2.551	12	39.018	39 ¹ / ₂	319.382	16	5.824	92 ¹ / ₂
72	Towarnicki i Bazylewicz	19.224	29	749	54	324	29	738	—	18.900	—	11	54
73	Unia Lubelska	821	88	492	11 ¹ / ₂	312	99	471	19	508	89	20	92 ¹ / ₂
74	Zawadzki	91.921	95	4.274	03	85.006	87	3.350	07	6.915	08	923	96
75	Zawadzki Rogala	14.696	59	2.832	50	8.469	93	2.714	50	6.226	66	118	—
76	Żalchocki	49.022	14	3.473	32	7.764	44	2.964	70	41.257	70	508	62
77	Żebrowski	47.233	58	3.903	28 ¹ / ₂	15.904	41	3.378	28 ¹ / ₂	31.329	17	525	—
78	Żurakowski	114.905	92	7.747	40 ¹ / ₂	170	35	6.886	84	114.735	57	860	56 ¹ / ₂
	Suma	1,892.044	48	343.920	24 ¹ / ₂	706.202	60 ¹ / ₂	315.949	60	1,185.841	78 ¹ / ₂	27.970	64 ¹ / ₂

B. Dobra i realności:

I. Dydyński:

- a) dobra Godowa z przyległościami w wartości 39.972 zł. — ct.
- b) realności w Strzyżowie Nr. 97 w wartości 3527 „ — „

II. Głowiński:

- a) budynek we Lwowie funduszowi naukowemu wynajęty oszacowany w roku 1849 na 197.213 „ — „
- b) dobra Winniki wartości z końcem roku 1872 98.746 zł. 20 ct.
- po strąceniu kwoty 6093 „ — „
- jaka wpłynęła w roku 1873 za sprzedane tamże realności, przedstawiają z końcem roku 1873 wartość 92.653 „ 20 „

III. Dr. Towarnicki:

- realność w Rzeszowie oszacowana na 38.147 „ 15 „
- Suma wartości dóbr i realności jak wykazano 371.512 zł. 35 ct.

Wykaz zaliczek

zaległych z końcem roku 1873. (Należytość czynna).

Liczba porządkowa	P r z e d m i o t	Szczegół		Ogół	
		zł.	ct.	zł	ct.
I. Odebrane.					
1	Brzeskiego fundacya, od Czajkowskiego, na pokrycie wydatków za rok 1873.	7	20	7	20
2	Dydyńskiego fundacya, od Edwarda Thierego, właściciela realności Nr. 97. w Strzyżowie — reszta z danej zaliczki na reparacyę wynajętej realności (L. Nam. 10.745/1871)	500	—	—	—
3	dtto od Ignacego Skrzyńskiego, kuratora tejże fundacyi, na materiał do budowy pomieszkania na folwarku Skąta (LNam. 56 898/1872).	1.000	—	1.500	—
4	Egierskiego fundacya dla Siedleckich II. od Egierskich II. na pokrycie wydatków za rok 1873.	71	—	71	—
5	Głowińskiego od zamierzonej fundacyi Dominika Bogdanowicza, na pokrycie kosztów prawnych (LW. 1858/1872)	3	55	—	—
6	dtto od zamierzonej fundacyi ks. Michała Olszewskiego, plebana z Kaszyc, na pokrycie kosztów prawnych (LW. 1858/1872.)	1	90	—	—
7	dtto od zamierzonej fundacyi Józefa Grossa na ten sam cel. (LW. 1858/1872.)	1	50	—	—
8	dtto od Więclawskiego dana w roku 1861. zaliczka na stemple krajowej dyrekcji skarbu, celem zaprenotowania fundacyi stypendyjnej, jako też fundacyi mszalnej na rzecz kościoła gr. kat. w Załużu. (LNam. 44.811/1861.)	8	—	—	—
9	dtto od Więclawskiego dana zaliczka na stemple krajowej dyrekcji skarbu. (LN. 68.350/1865.)	10	—	—	—
10	dtto od inżyniera Rostkowskiego, dana w r. 1873. zaliczka do wyrachowania na wystawienie muru ogniowego w zabudowaniu św. Mikołaja (LW. 14.240/1873.)	614	26	—	—
11	dtto od tegoż samego, zaliczka na roboty restauracyjne w budynku mieszkalnym ogrodnika botanicznego i tamtejszych uczniów. (LW. 15.019/1873.)	99	48	—	—
12	dtto od tegoż samego, dalsza zaliczka na roboty restauracyjne. (LW. 15.769/1873.)	300	—	1.038	69
Do przeniesienia		—	—	2.616	89

Wykaz zaliczek

zaległych z końcem roku 1873. (Należytość czynna).

Liczba porządkowa	P r z e d m i o t	Szczegół		Ogół	
		zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia . . .	—	—	2.616	89
13	Jarosławska fundacya, od innych funduszów stypendyjnych, przypadająca część dodatku do płacy urzędników byłej c. k. Izby obrachunkowej, reszta z roku 1864.	20	25	—	—
	za rok 1865.	17	36	—	—
	” ” 1866.	17	36	—	—
	” ” 1867.	17	36	72	33
	(LNam. 22.308/1865. LW. 8.027/1869.)				
14	Lewickiego fundacya stypendyjna, od Miroszewskiego, na pokrycie wydatków za rok 1873.	76	17	76	17
15	Morawskiego fundacya I. (familijna) od Morawskiego fundacyi II. (niefamilijnej) na pokrycie wydatków za rok 1873.	11	36	11	36
16	Towarnickiego ś. p. Dra. od fundacyi Żebrowskiego, na pokrycie wydatków za rok 1873.	382	53½	382	53½
	Suma . . .	—	—	3.159	28½

Wykaz zaliczek

zaległych z końcem roku 1873. (Należytość bierna).

Liczba porządkowa	P r z e d m i o t	S z c z e g ó ł		O g ó ł	
		zł.	ct.	zł.	ct.
II. Oddane.					
1	Czajkowskiego fundacya, do Brzeskiego z roku 1873. . . .	7	20	—	—
2	Głowińskie fundacya, do Romedera z roku 1865.	25	—	—	—
3	Egierskiego fundacya II. do Siedleckich II. z roku 1873. . .	71	—	—	—
4	Janowskiego fundacya, do Fuzoriusza z roku 1868.	5	45	—	—
5	Mikiewicza fundacya, do Fuzoriusza z roku 1868.	11	67 ¹ / ₂	—	—
6	Morawskiego fundacya, II. do Morawskiego I. z roku 1873.	11	36	—	—
7	Żebrowskiego fundacya; do Dra. Towarnickiego " "	382	53 ¹ / ₂	—	—
8	Miroszewskiego fundacya, do Lewickiego " "	76	17	—	—
9	Cesarza Franciszka Józefa, do funduszu krajowego	42	10 ¹ / ₂	—	—
Suma . . .		—	—	632	49 ¹ / ₂

Fundusz stypendyjny Głowińskiego.

**Zamknięcie rachunku
administracyi dóbr Winniki.**

za rok 1873.

Zamknięcie rachunku administracyi dóbr Winniki

L. porząd. Liczba nr. bryki budżetu	Dochody	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
	A. Rzeczywiste.										
	Gospodarstwo gruntowe.										
	I. Czynsze dzierżawne.										
1	Moskwa Ilko, za dzierżawę Łąki Łęgowina	3	—	—	—	3	—	—	—	3	—
2	Wolf Fryderyk, za grunt Banachówka	2	72	—	—	2	72	—	—	2	72
3	Brezy Jakób, za I. II. III. parcele Blich i za grunt na leśniczówce	1	50 ^{1/2}	53	—	54	50 ^{1/2}	53	—	1	50 ^{1/2}
4	Steindl Antoni, za dzierżawę ogrodu zamkowego	12	85	—	—	12	85	—	—	12	85
5	Czerwiński Wacław, za plac położony za stajnią browaru	3	96 ^{1/2}	46	45	50	41 ^{1/2}	46	45	3	96 ^{1/2}
6	Grund Antoni, za łąkę Blich	34	34	—	—	34	34	—	—	34	34
7	Michalski Franciszek, za ogród dawniej rządcy	4	20	—	—	4	20	—	—	4	20
8	Tnśpisiewicz Maciej, za grunt Łęgowiny i Stawisko	6	06 ^{1/2}	60	36	66	42 ^{1/2}	60	36	6	06 ^{1/2}
9	Kondracki Kazimierz, za łąkę zwaną Łączek na gromadzkim	2	84	21	—	23	84	23	84	—	—
10	Moskwa Jurko, za grunt na stawisku Baruchowem	—	37	—	—	—	37	—	—	—	37
11	Bergmann Chaje za budkę	—	—	2	10	2	10	2	10	—	—
12	Gmina Winniki, za wydzierżawienie domu zarządcy	16	—	401	50	417	50	417	50	—	—
13	Birnback Mojżesz, za plac na dwie budki	—	—	4	20	4	20	—	—	4	20
14	Herz Henryk, za plac na dwie budki	—	—	4	20	4	20	—	—	4	20
15	Regele Henryk, za dzierżawę domu kontrolora	86	50	93	71	180	21	137	37	42	84
16	Charaton Gitla, za dzierżawę budki	—	—	2	10	2	10	2	10	—	—
17	Deligtisch Zelik, za dzierżawę jatki rzeźniczej	—	—	31	12 ^{1/2}	31	12 ^{1/2}	26	92	4	20 ^{1/2}
18	Brauer Jakób, za dzierżawę zachodniej części ogrodu	—	—	77	70	77	70	77	70	—	—
19	Czerwiński Wacław, za dzierżawę placu za stajnią browaru	—	—	7	60	7	60	7	60	—	—
20	Weinreb Izrael, za dzierżawę parceli przy mieszkaniu piwowara	—	—	1	25	1	25	—	—	1	25
	Do przeniesienia	174	35 ^{1/2}	806	29 ^{1/2}	980	65	854	94	125	71

funduszu stypendyjnego Głowińskiego.

L. porząd. Liczba rubryk budżetu	Wydatki	Należytosć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
	A. Rzeczywiste.										
	I Gospodarstwo gruntowe.										
1	Utrzymanie budynków gospodarskich i inne budowy . . .	—	—	219	47	219	47	219	47	—	—
2	Różne wydatki gospodarczo-gruntowe, koszty asekuracyjne i stempłowe	—	—	94	78	94	78	94	78	—	—
	Suma rubryki I	—	—	314	25	314	25	314	25	—	—
	II Gospodarstwo lasowe.										
1	Utrzymanie budynków leśnych i nowe budowy	—	—	1.341	74½	1.341	74½	1.341	74½	—	—
2	Koszta rąbania drzewa opałowego	—	—	880	95	880	95	880	95	—	—
3	Różne wydatki lasowe, a to: na premię asekuracyjną, na obkorowanie osiczyzny w zrębach etc.	—	—	205	38½	205	38½	205	38½	—	—
	Suma rubryki II	—	—	2.428	08	2.428	08	2.428	08	—	—
	III Koszta zarządu.										
	a Płace urzędników lasowych i służby.										
1	Tarczyński Ignacy, leśniczy	—	—	400	—	400	—	400	—	—	—
2	Kijan Jan, leśny	—	—	100	80	100	80	100	80	—	—
3	Szakalski Andrzej „	—	—	100	80	100	80	100	80	—	—
4	Chrabowski Andrzej „	—	—	100	80	100	80	100	80	—	—
5	Węgrzyn Tomasz „	—	—	100	80	100	80	100	80	—	—
6	Kijan Aleksander „	—	—	100	80	100	80	100	80	—	—
7	Tuśpisiewicz Mateusz, kominiarz	—	—	105	—	105	—	105	—	—	—
	Razem	—	—	1.009	00	1.009	00	1.009	00	—	—
	b Pensje wdowom i dary z łaski.										
1	Hauptmann Franciszka	—	05	149	45	149	50	149	50	—	—
2	Neuber Flora	6	42	35	00	41	42	29	22	12	20
3	Hauptmann Karolina	—	—	24	—	24	—	20	—	4	—
	Razem	6	47	208	45	214	92	198	72	16	20
	c Emolumenta gotówką i drzewem wypłacane.										
1	Tarczyński Ignacy, za konia i drzewo	—	06½	161	10	161	16½	161	16½	—	—
2	Leśni za drzewo	—	—	346	89½	346	89½	336	39½	10	50
	Razem	—	06½	507	99½	508	06	497	56	10	50

Zamknięcie rachunku administracyi dóbr Winniki

L. porząd. Liczba rubryki budżetu	Dochody	Należytosć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
I.	Z przeniesienia . . .	174	35½	806	29½	980	65	854	94	125	71
21	Czerwiński Wacław, za dzierżawę ogrodu zarządcy . . .	—	—	46	—	46	—	—	—	46	—
22	Grabowski Franciszek, za dzierżawę gruntu Banachówka . . .	—	—	26	10	26	10	26	10	—	—
23	Cizon Anastazy, za dzierżawę odcinka zwanego „Żupan“ . . .	—	—	5	15	5	15	5	15	—	—
24	Steinmetz Jan, za dzierżawę IV parceli Blich . . .	—	—	60	60	60	60	60	60	—	—
25	Lem Jan, za dzierżawę VII parceli łąki Blich . . .	—	—	20	40	20	40	20	40	—	—
26	Kijan Aleksander, za dzierżawę VIII parceli łąki Blich . . .	—	—	20	50	20	50	20	50	—	—
27	Mauer Karol, za dzierżawę X parceli łąki Blich . . .	—	—	20	20	20	20	20	20	—	—
28	Misko Maksym, za dzierżawę XI parceli łąki Blich . . .	—	—	20	—	20	—	20	—	—	—
29	Grzyćko Konstanty, za dzierżawę XII parceli łąki Blich . . .	—	—	20	—	20	—	20	—	—	—
30	Włoch Jan, za dzierżawę XIV parceli łąki Blich . . .	—	—	20	10	20	10	20	10	—	—
31	Bredy Filip, za dzierżawę łąki Łączek . . .	—	—	19	—	19	—	19	—	—	—
32	Gmina Winniki, za mieszkanie bednarza, na cele szkolne . . .	—	—	36	—	36	—	36	—	—	—
33	Kuziemski Jakób, za dzierżawę budki w Winnikach . . .	—	—	2	10	2	10	2	—	—	10
	I. Razem . . .	174	35½	1.122	44½	1.296	80	1.124	99	171	81
II.	Dochody z propinacyi.										
1	Döller Emanuel	847	86	—	—	847	86	—	—	847	86
2	Gmina Winniki	—	—	8.120	—	8.120	—	8.120	—	—	—
	II. Razem . . .	847	86	8.120	—	8.967	86	8.120	—	847	86
III.	Dochody z młynów.										
1	Lem Pańko	56	25	—	—	56	25	56	25	—	—
2	Lem Fedko	111	20	—	—	111	20	—	—	111	20
	III. Razem . . .	167	45	—	—	167	45	56	25	111	20

funduszu stypendyjnego Głowińskiego.

L. porząd. Liczba ru- bryki budżetu	W y d a t k i	N a l e ż y t o ś ć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
d	Koszta kancelaryjne	20	72	46	97	67	69	46	97	20	72
e	" " podróży	—	—	162	86	162	86	162	86	—	—
	Razem	20	72	209	83	230	55	209	83	20	72
f	Rozmaite wydatki:										
1	Tarczyńskiemu Ignacemu za- pomoga	—	—	80	—	80	—	80	—	—	—
2	Chrabowskiemu Jędrzejowi	—	—	30	—	30	—	30	—	—	—
3	Węgrzynowi Tomaszowi	—	—	25	—	25	—	25	—	—	—
4	Kijanowi Aleksandrowi	—	—	20	—	20	—	20	—	—	—
5	Kijanowi Janowi	—	—	20	—	20	—	20	—	—	—
6	Szakalskiemu Jędrzejowi	—	—	15	—	15	—	15	—	—	—
	Razem	—	—	190	—	190	—	190	—	—	—
	Suma rubryki III. pod a) wynosi	—	—	1.009	—	1.009	—	1.009	—	—	—
	" " " " b) "	6	47	208	45	214	92	198	72	16	20
	" " " " c) "	—	06 ¹ / ₂	507	99 ¹ / ₂	508	6	497	56	10	50
	" " " " d) e) "	20	72	209	83	230	55	209	83	20	72
	" " " " f) "	—	—	190	—	190	—	190	—	—	—
	Suma ogólna	27	25 ¹ / ₂	2.125	27 ¹ / ₂	2.152	53	2.105	11	47	42
IV	Podatki i daniny	—	—	3.626	60	3.626	60	3.626	60	—	—
	Suma rubryki IV.	—	—	3.626	60	3.626	60	3.626	60	—	—
V	Wydatki z prawem pa- tronatu połączone.										
a	Płace nauczycieli i księży.										
1	Lewicki Wojciech, nauczyciel	—	—	53	76	53	76	53	76	—	—
2	Abrysowski Emil "	—	—	52	50	52	50	52	50	—	—
3	Pelz Franciszek, paroch	—	—	546	—	546	—	546	—	—	—
	Razem	—	—	652	26	652	26	652	26	—	—

Zamknięcie rachunku administracyi dóbr Winniki

L. porząd. Liczba nr. bryki budynku	Dochody	Należytosć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
	IV Zwrot kosztów zarządu.										
	Za czyszczenie kominów od budynków, gminie wynajętych	53	74 ¹ / ₂	45	94	99	68 ¹ / ₂	99	53 ¹ / ₂	—	15
	IV. Razem	53	74 ¹ / ₂	45	94	99	68 ¹ / ₂	99	53 ¹ / ₂	—	15
	V. Dochody rozmaite.										
1	Dochody z odsetków zwłoki od czynszów dzierżawnych, wynagrodzenie za braki inwentaryjne etc.	1.007	02	67	70	1.074	72	222	31	852	41
2	Dochody ze sprzedaży starego materiału	—	—	62	—	62	—	62	—	—	—
	V. Razem	1.007	02	129	70	1.136	72	284	31	852	41
	VI Gospodarstwo lasowe.										
1	Sprzedaż drzewa opałowego	—	—	6.249	54 ¹ / ₂	6.249	54 ¹ / ₂	6.249	54 ¹ / ₂	—	—
2	" " materiałowego	70	23	1.247	20 ¹ / ₂	1.317	43 ¹ / ₂	1.247	20 ¹ / ₂	70	23
3	Dochody ze szkód lasowych	290	62	12	—	302	62	12	—	290	62
4	Zwroty kosztów rąbania od księży, od pobieranych sagów jako deputat	—	84	77	30	78	14	77	30	—	84
5	Rozmaite leśne dochody, a to: Za paszenie bydła, za piasek, zbieranie poziomek i grzybów, i t. d.	8	00 ¹ / ₂	72	10	80	10 ¹ / ₂	72	10	8	00 ¹ / ₂
6	Ignacy Tarczyński, za dzierżawę polowania	—	—	8	40	8	40	8	40	—	—
	VI. Razem	369	69 ¹ / ₂	7.666	55	8.036	24 ¹ / ₂	7.666	55	369	69 ¹ / ₂
	B. Przenosne.										
1	Zaliczki wyrachowane, dane na rąbanie drzewa	17	45	400	—	417	45	400	—	17	45
2	Depozyta (wadya i kaucyje).	—	19	1.442	37	1.442	56	1.442	37	—	19
	Suma dochodów przenośnych	17	64	1.842	37	1.860	01	1.842	37	17	64

funduszu stypendyjnego Głowińskiego.

L. poz. rząd. Liczba rubryki budżetu	W y d a t k i	N a l e ż y t o ś ć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
b	Rozmaite:										
	Zwierzchności gminnej w Winnikach tytułem konkurencji do restauracji gminnej szkoły; kupno premii dla młodzieży szkolnej; za wartość wydanych księgom 64 sagów drzewa (z powodu zadawnienia odpisano z zaległości 16 zł.)	—	—	598	86	598	86	598	86	—	—
	Razem	—	—	598	86	598	86	598	86	—	—
	Suma rubryki V. pod a) wynosi	—	—	652	26	652	26	652	26	—	—
	b)	—	—	598	86	598	86	598	86	—	—
	(Z powodu zadawnienia odpisano 16 zł.)										
	Suma ogólna	—	—	1.251	12	1.251	12	1.251	12	—	—
VI	Nadwyżka z r. 1873.										
	Przeniesiona do fundacji Głowińskiego	—	—	7.626	47½	7.626	47½	7.626	47½	—	—
	B. Przenośne.										
1	Zaliczki do wyrachowania, dane na rąbanie drzewa	—	—	400	—	400	—	400	—	—	—
2	Depozyta	3.966	01½	1.442	37	5.408	38½	1.684	60½	3.723	78
	Suma wydatków przenośnych	3.966	01½	1.842	37	5.808	38½	2.084	60½	3.723	78

Rekapitulacja.

L. porząd. Liczba nr. rubryki budżetu	Dochody	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
A. Rzeczywiste.											
	Suma rubryki I.	174	35 ¹ / ₂	1.122	44 ¹ / ₂	1.296	80	1.124	99	171	81
	" " II.	847	86	8.120	—	8.967	86	8.120	—	847	86
	" " III.	167	45	—	—	167	45	56	25	111	20
	" " IV.	53	74 ¹ / ₂	45	94	99	68 ¹ / ₂	99	53 ¹ / ₂	—	15
	" " V.	1.007	02	129	70	1.136	72	284	31	852	41
	" " VI.	369	69 ¹ / ₂	7.666	55	8.036	24 ¹ / ₂	7.666	55	369	69 ¹ / ₂
	Suma dochodów rzeczywistych	2.620	12 ¹ / ₂	17.084	63 ¹ / ₂	19.704	76	17.351	63 ¹ / ₂	2.353	12 ¹ / ₂
	Suma dochodów przenośnych .	17	64	1.842	37	1.860	01	1.842	37	17	64
	Ogólna suma wszystkich dochodów	2.637	76 ¹ / ₂	18.927	00 ¹ / ₂	21.564	77	19.194	00 ¹ / ₂	2.370	76 ¹ / ₂
	Zapasy początkowy:										
	a) depozyta w gotówce										
	866 zł. 1 ¹ / ₂ ct.										
	b) depozyta										
	w efektach 3.100 " — "							3.966	01 ¹ / ₂		
	Razem .							23.160	02		

Rekapitulacja.

L. porząd. Liczba rubryki budżetu	W y d a t k i	N a l e ż y t o ś ć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna		
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.					
A. Rzeczywiste.												
	Suma rubryki I.	—	—	314	25	314	25	314	25	—	—	
	" " II.	—	—	2.428	08	2.428	08	2.428	08	—	—	
	" " III.	27	25 ^{1/2}	2.125	27 ^{1/2}	2.152	53	2.105	11	47	42	
	" " IV.	—	—	3.626	60	3.626	60	3.626	60	—	—	
	" " V. odpisano 16 zł.	—	—	1.251	12	1.251	12	1.251	12	—	—	
	" " VI.	—	—	7.626	47 ^{1/2}	7.626	47 ^{1/2}	7.626	47 ^{1/2}	—	—	
	Suma wydatków rzeczywistych (odpis. rub. V. 16 zł.)	27	25 ^{1/2}	17.371	80	17.399	5 ^{1/2}	17.351	63 ^{1/2}	47	42	
	Suma wydatków przenośnych .	3.966	1 ^{1/2}	1.842	37	5.808	38 ^{1/2}	2.084	60 ^{1/2}	3.723	78	
	Ogólna suma wydatków . .	3.993	27	19.214	17	23.207	44	19.436	24	3.771	20	
	Zapasy ostateczne:											
	a) depozyta w gotówce											
	723 zł. 78 ct.											
	b) depozyta											
	w efektach. 3.000 „ — „											
	Razem . .							3.723	78			
								23.160	02			

W y j a ś n i e n i a.

Zaległości czynne wynoszą	2.370 zł. 76 ¹ / ₂ ct.
Zapas ostateczny depozytów	3.723 „ 78 „
Razem	6.094 „ 54 ¹ / ₂ „
Zaległości bierne wynoszą	3.771 „ 20 „
Nadwyżka zaległości czynnych	2.323 „ 34 ¹ / ₂ „
Wyrównanie takowej z wykazaną w roku 1872. w kwocie zmniejszyła się o	2.594 „ 51 „
ponieważ zaległe czynsze dzierżawne za grunta i młyny, tudzież należności stempłowe zapłacone zostały.						
Dochody w roku 1873. wynoszą ogółem	19.194 „ — ¹ / ₂ „
w roku zaś 1872. wynosiły takowe	32.106 „ 28 „
Obecnie przeto mniej o	12.912 „ 27 ¹ / ₂ „

z powodu, iż wszelkie dalsze wpływy ze sprzedaży realności wprost do rachunku funduszu Głowińskiego pobierane zostały.

W y j a ś n i e n i a .

Dochody majątku zarodowego.

Do pozycyi 1.

Dla nowo przybyłych fundacyj złożono
 efektami 36.553 zł. 47 ct.
 i gotówką 42.040 „ 73½ „
 razem 78.594 zł. 20½ ct.

która to gotówka jednak celem fruktyfikacji (wedle
 poz. 4. wydatku majątku zarod.) przeniesioną została
 do majątku obrotowego (jak poz. 3. dochodów przeno-
 sionych majątku obrotowego).

Do poz. 3.

Odebrane efekta (skrypta) należą
 do fundacyi Niezabitowskiej na 3.200 zł.
 i do fundacyi Hauera na 1.042 „
 razem 4.242 zł.

Do poz. 4.

Pozostałość ostateczna w kwocie 273.500 zł. po-
 chodzi z tąd, iż renty państwowe wydane zostały c. k.
 Namiestnictwu do dewinkulacyi, lecz dopiero w roku
 1874 odebrane zostaną.

Do poz. 5.

Kapitał w kwocie 23.500 zł. dlatego został prze-
 niesiony z majątku obrotowego do zarodowego, ponie-
 waż takowy zahipotekowany na rzecz fundacyi dr. Jana
 Towarnickiego na dobrach Baryczka, wedle wartości
 kursowej z dnia 10. Lipca 1866 efektami, a mia-
 nowicie: obligacyami indemnizacyjnymi przez obecnych
 właścicieli tychże dóbr, Edwarda i Kaźmierę Zaklików
 spleaconym został. (Patrz wydatki przenośne poz. 3.)

Do poz. 7.

Dobra i realności należące do fundacyi stypen-
 dyjnych, są poszczególnione w wykazie wynikłości pod
 lit. B. i były z końcem roku 1872

wartości 377.605 zł. 35 ct.
 Po strąceniu jednak kwoty 6.093 „ — „

jaka wpłynęła w ciągu roku 1873. ze
 sprzedaży realności w Winnikach, a to:

a) za „dom kontrolora“ 4.000 zł.
 b) rata za „dom zarządcy“ 1.500 „
 c) „ „ „młyn Skremety“ 100 „
 d) „ „ „Pańska Lema“ 484 „
 e) część raty za „Stawisko Bo-
 ruchowe“ w kwocie 9 „

razem jak powyżej 6.093 zł.

wartość tychże dóbr zmniejszyła się
 z końcem roku 1873 na 371.512 zł. 35 ct.

Wydatki majątku zarodowego.

Do pozycyi 1.

Pozostałość z końcem roku 1872 wydać się ma-
 jących skryptów i innych dokumentów wynosiła w imien-
 nej wartości 139.464 zł. 27½ ct.

W ciągu r. 1873 zwiększyła się na-
 leżytość wydat. skryptów z fundacyi
 Niezabitowskiej na 3.200 zł.
 i Hauera na 1.042 „

razem na 4.242 „ — „

przeto ogólna należytość wynosiła 143.706 zł. 27½ ct.

Z tego w r. 1873 rzeczywiście wydano 6.884 „ — „

a zatem pozostałość ostateczna z koń-
 cem r. 1873 wynosi w im. wartości 136.822 zł. 27½ ct.

która to kwota mieści się w ogólnym
 „zapasie ostatecznym“ majątku za-
 rodowego, wykazanym pod poz. 5.
 w sumie 1,185.841 zł. 87½ ct.

W zamian za powyższe skrypta
 wpłynąć ma w swoim czasie kapitał
 obliczony na wal. austr. w kwocie 124.712 „ 69 „
 wykazanej przy dochodach majątku
 obrotowego pod poz. 1. w rubryce
 „pozostałość ostateczna“.

Różnica w cyfrze o 12.109 zł. 58½ ct.
 pochodzi głównie z tego powodu, iż skrypta podane
 są w kwocie na jaką opiewają, tudzież że nie wszyst-
 kie pretensye fundacyj są skryptami pokryte.

Patrz poz. 1. tego wyjaśnienia: „Dochody ma-
 jątku zarodowego“.

Dochody majątku obrotowego.

Do poz. 1.

W roku 1873 spłacone zostały następujące kapitały, a mianowicie:

a) do fundacyi Hauera od Edwarda Hosza cały kapitał zahipotekowany na realności Templego w Stryju w kwocie 1.042 zł. monecie konw.

czyli w walucie austr. 1.094 zł. 10 ct.

b) do fundacyi Sącza reszta kapitału zahipotekowanego na realności Nr. 31 w kwocie 222 „ 60 „

c) do fundacyi Dra. J. Towarnickiego od Adolfa Kossy cały dług w kwocie 31 „ 25 „

d) do fundacyi Dra. J. Towarnickiego od Edwarda i Kazimierzy Zaklików, cały kapitał zahipotekowany na dobrach Baryczka, obligacyami ind. wedle kursowej wartości z dnia 10go Lipca 1866 w kwocie 23.500 „ — „
razem 24.847 zł. 95 ct.

Reszta zaś kapitału wykazanego w kw. 124.712 „ 69 „ wpłynąć ma na skrypta, uwidocznione w imiennej wartości pod poz. 1. wydatków majątku zarodowego.

Do poz. 2.

Wykazana zaległość odsetków od obligacyj w kwocie 40 zł. pochodzi ztąd, iż odsetki od losów państwowych z roku 1860, przypadające dla fundacyi Dydyńskiego za II. półrocze 1873, dopiero w r. 1874 spłacone zostaną.

Do poz. 3.

Zaległość odsetków od kapitałów hipotekowanych w kwocie 1.817 zł. 75 ct. składa się z następujących danych:

a) fundacya Krakowska ma do żądania od kapitału 105 zł. zahipotekowanego na dobrach Jawczyce 21 zł. — ct.

b) fund. ta sama od kapit. 105 zł. zahipotekowanego na dobrach Zawada 21 „ — „

c) fund. ta sama od kapit. 1995 zł. zahipotekowanego na dobrach Odrzykoń 189 „ 53 1/2 „

d) fund. ta sama od kapitału 1575 zł. na dobrach Janowice 236 „ 25 „

e) fund. Kiślickiego od kapitału 191 zł. 82 ct. zahipotekowanego na realności Nr. 294/m 9 „ 59 „

f) fund. Łosia od kapitału 6.363 zł. 64 1/2 ct. zahipot. na dobrach Werchata 340 „ 89 1/2 „

g) fund. Sącza od reszty kapitału 222 zł. 60 ct. zahip. na realn. Nr. 31. 5 „ 56 1/2 „

h) fund. ta sama od kapit. 95 zł. 24 ct. na realności Nr. 18. 9 „ 54 „

Do przeniesienia 833 zł. 37 1/2 ct.

Z przeniesienia 833 zł. 37 1/2 ct.

i) fund. Zawadzkiego od kapitału 1575 zł. zahipot. na dobrach Kozice 354 „ 37 1/2 „

k) fund. Żebrowskiego od kapitału 21.000 zł. zahip. na dobrach Żurawno 525 „ — „

l) fund. Głowińskiego od kapitału 2.100 zł. zahipot. na dobrach Rusin 105 „ — „

razem jak wyżej 1.817 zł. 75 ct.

Do poz. 5.

Oznaczone w tej rubryce dochody pochodzą z dóbr Winniki, realności Wszechnicy i św. Mikołaja we Lwowie, należących do fundacyj konwiktowych, tudzież z dóbr Godowa i Strzyżów, należących do fundacyi Dydyńskiego; — zaś wykazana zaległość w kwocie 344 zł. 37 ct. pochodzi ztąd, iż w roku 1873 nie wpłynął był jeszcze czynsz za parochię św. Mikołaja dla fundacyi Głowińskiego 225 zł. 15 ct.

„ „ Krakowskiej 27 „ 87 „

„ „ Matczyńskiego 3 „ 16 „

„ „ Potockiego 14 „ 90 „

„ „ Russyana 6 „ 55 „

„ „ Zawadzkiego 19 „ 04 „

tudzież dla fund. Dydyńskiego należytość za wydany materiał budowlany w kwocie 47 „ 70 „

razem jak powyżej 344 zł. 37 ct.

Do poz. 6.

Uiszczona kwota 6,093 zł. pochodzi z wpływów za sprzedane realności w Winnikach należące do fundacyi Głowińskiego; zaś wykazana zaległość w kwocie 46.947 zł. 49 1/2 ct. ze sprzedaży domu popijarskiego dla funduszów szpitalnych we Lwowie; i tak zalega u fundacyi obłąkanych 28.161 zł. 19 1/2 ct.

„ połoźnic 7.040 „ 30 „

razem 35.201 zł. 49 1/2 ct.

reszta należy się za sprzedane realności w Winnikach w kwocie 11.746 „ — „

co czyni razem powyższe 46.947 zł. 49 1/2 ct.

która to zaległość odnosi się do fund. Głowińskiego.

Do poz. 9.

Zaległość w kwocie 163 zł. 25 1/2 ct. przypada dla fundacyi Dydyńskiego, tytułem zwrotu kosztów budowy mostu w Godowie od tamtejszej gminy 127 zł. 07 ct. od państwa Strzyżowa 3 „ 25 „

i tytułem zwrotu nadpłaty od stale zamianowanego administratora Nikodema Dydyńskiego 32 „ 92 „

reszta zaś przypada fund. Głowińskiego — „ 01 1/2 „

razem jak wyżej 163 zł. 25 1/2 ct.

Wydatki majątku obrotowego.

Do poz. 1.

Od początkowej zaległości stypendyów w kwocie 639 zł. 62½ ct. odpisano 96 zł.50 ct. z powodu, iż niektórzy stypendyści nie uczynili zadość przepisany warunkom; zaś pozostałość ostateczna w kwocie 2.114 zł. 75 ct. pochodzi ztąd, iż część stypendystów dopiero w roku 1874. zgłosiła się po raty stypendyjne za II. półrocze 1873.

Do poz. 2.

Wykazana przy tej rubryce pozostałość w kwocie 57 zł. 54 ct. odnosi się do fundacji Głowińskiego; — wypłata odsetków funduszowi religijnemu od kapitału 2.500 zł. zabezpieczonego na dobrach Winniki i Podborce dopiero w roku 1874 nastąpi.

Do poz. 4.

Zaległość z roku 1872 w kwocie 20 zł. została odpisana, ponieważ Kazimierz Wdówka, uczeń gimnazjalny z Rzeszowa, przyznanego mu wsparcia jednorazowego w powyższej kwocie nie podniósł.

Do poz. 8.

Pozostałość ostateczna w kwocie 400 zł. odnosi się do fundacji Dydyńskiego; mianowicie Edward Thiery, właściciel realności odnajętej dla administratora Nikodema Dydyńskiego nie podniósł w r. 1873 czynszu o rocznych 200 zł. przypadającego za rok 1872 i 1873.

Do poz. 12.

Pozostałość ostateczna w kwocie 70 zł. 19½ ct. dotyczy:

a) fundacji Dydyńskiego z kwotą 10 zł. 50 ct. jako nie wypłaconych jeszcze 5% odsetków parafii w Strzyżowie za czas od 1. Listopada 1872 do 31. Października 1873 od kapitału 500 zł. wal. wiedeńskiej.

b) fundacji Mikiewicza z kwotą 2 zł. 57 ct. tytułem dłużnych kosztów insercyjnych LW. 3192/1869.

c) fundacji Niezabitowskiej z kwotą 57 zł. 13½ ct. tytułem dłużnych kosztów intabulacyjnych od kapitału 10.500 zł. LW. 63.391/1867.

Zaległości czynne wynoszą . . .	178.967 zł. 18½ ct.
„ bierne „ . . .	3.274 „ 98 „
Przewyżka zaległości czynnych . . .	175.692 zł. 20½ ct.
W porównaniu z rokiem 1872. . .	193.804 „ 03½ „
Zmniejszyła się o	18.111 zł. 83 ct.

**Fundusz budowy zakładu obłąkanych
w Kulparkowie.**

Zamknięcie rachunku

za rok 1873.

Zamknięcie rachunku majątku obrotowego

Liczba porządkowa	Dochody	Należytosć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	A. Rzeczywiste.										
1	Odsetki od kapitałów.										
	a) od kapitału lokowanego w zakładzie kredytowym dla handlu i przemysłu 18.514 zł. 68 za czas od 1. Stycznia do 4. Czerwca 1873. . 395 zł. 47										
	b) od kapitału wypożyczonego funduszowi krajowemu 73.300 zł. za czas od 1. Lipca do 11. Listopada 1873. 2.527 zł. 89 ct.										
	c) od asygnat kasowych . . .										
	1) 7½ % od 16.300 zł. 294 „ 48ct.										
	2) 7% „ 68.650 „ 1.270 „ 92 „										
	3) 6¼ % „ 21.700 „ 498 „ 9 „										
	4) 6% „ 41.250 „ 873 „ 19 „	—	—	5.860	04	5.860	04	5.860	04	—	—
2	Dochód z propinacyi.										
	Za czas od 1. Stycznia do 20. Października 1873	—	—	391	23	391	23	391	23	—	—
3	Dochód z realności.										
	Dzierżawa folwarku za czas od 1. Stycznia do końca. Grudnia 1873	—	—	370	—	370	—	370	—	—	—
4	Pożyczka zaciągnięta w moc uchwały Sejmu z dnia 27 Listopada 1872 na prowadzenie dalszej budowy zakładu, zwrócić się mająca ratami z funduszu krajowego a otrzymana od funduszu:										
	a) domestykalnego										
	w gotówce . 61.182 zł. 40 ct.										
	w efektach . 5.000 „ — „										
	b) szkoły kucia koni w gotówce 40.000 „ — „										
	c) kultury krajowej w gotówce 44.781 „ 75 „										
	Suma w gotówce 145.964 zł. 15 ct.										
	„ w efektach 5 000 „ — „										
	Do przeniesienia	—	—	6.621	27	6.621	27	6.621	27	—	—

funduszu budowy zakładu obłąkanych w Kulparkowie.

Liczba porządkowa	W y d a t k i	N a l e ż y t o ś ć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
	A. Rzeczywiste.										
1	Kuhn Adolf, architekta, płaca za rok 1873	—	—	4000	—	4.000	—	4.000	—	—	—
2	Dyurny.										
	a) Technik dziennie po 4 zł. 50 ct. za rok 1873 1.642 zł. 50.										
	b) Rysownik po 2 zł. 50 ct. za r. 1873 912 „ 50.										
	c) Magazynier po 2 zł. za rok 1873 730 „ —	—	—	3.285	—	3.285	—	3.285	—	—	—
3	Zasługi.										
	a) Ogrodnik za r. 1873. 354 zł. 10.										
	b) Stróż „ „ 220 „	—	—	574	10	574	10	574	10	—	—
4	Koszta podróży.										
	Skowroński Emil, inżynier z powodu drenowania ogrodu i pól	—	—	46	—	46	—	46	—	—	—
5	Wydatki kancelaryjne . . .	—	—	189	21½	189	21½	189	21½	—	—
	Podatki.										
6	Podatek gruntowy i domowy od posiadłości za rok 1873. 143 zł. 35.										
7	Podatek dochodowy od propinacyi za r. 1873 47 „ 44	—	—	190	79	190	79	190	79	—	—
	Koszta budowy zakładu.										
8	Kupno i dowóz piasku	—	—	2.639	71	2.639	71	2.639	71	—	—
9	Kupno i dowóz cementu i gipsu	—	—	2.464	60	2.464	60	2.464	60	—	—
10	Kupno i dowóz materiałów żelaznych	—	—	4.043	91	4.043	91	4.043	91	—	—
11	Kupno i naprawa rekwizytów	—	—	165	42½	165	42½	165	42½	—	—
	Do przeniesienia	—	—	17.598	75	17.598	75	17.598	75	—	—

funduszu budowy zakładu obłąkanych w Kulparkowie.

Liczba porządkowa	Wydatki	Należytosć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
	Z przeniesienia	—	—	17.598	75	17.598	75	17.598	75	—	—
12	Założenie ogrodu	—	—	1.165	59	1.165	59	1.165	59	—	—
13	Wyrób cegły wraz z drzewem i dostawą . 22.211 zł. 06 1/2 po odtrąceniu dochodu pod poz. 6. wykazanego <u>8.628 zł. 66 1/2</u>										
	zostaje suma wyrobu i dostawy cegieł	—	—	13.582	40	13.582	40	13.582	40	—	—
14	Kupno i dostawa kamienia 4.986 zł. 80 ct. po odtrąceniu dochodu pod poz. 7. wykazanego . . 210 „ 80 „	—	—	4.776	—	4.776	—	4.776	—	—	—
15	Kupno i dostawa materiału drzewnego 8.397 zł. 99 1/2 ct. po odtrąceniu dochodu pod poz. 8. wykazanego . 407 zł. 15 ct.	—	—	7.990	84 1/2	7.990	84 1/2	7.990	84 1/2	—	—
16	Kupno i dostawa wapna . 2.947 zł. 62 1/2 ct. po odtrąceniu dochodu pod poz. 9. wykazanego . 6 zł. 40 ct.	—	—	2.941	22 1/2	2.941	22 1/2	2.941	22 1/2	—	—
17	Roboty blacharskie . . . 17.817 zł. 81 ct. po odtrąceniu dochodu pod poz. 10. wykazanego . 7.870 „ 57 „	—	—	9.947	24	9.947	24	9.947	24	—	—
18	Roboty murarskie . . . 51.033 zł. 59 ct. po odtrąceniu dochodu pod poz. 11. wykazanego . 101 „ 06 „	—	—	50.932	53	50.932	53	50.932	53	—	—
	Do przeniesienia	—	—	108.934	58	108.934	58	108.934	58	—	—

funduszu budowy zakładu obłąkanych w Kulparkowie.

Liczba porządkowa	Wydatki	Należytosć						Uiszczenie		Pozostaosć ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
	Z przeniesienia . . .	—	—	108.934	58	108.934	58	108.934	58	—	—
19	Roboty kamieniarskie . . .	—	—	3.870	81½	3.870	81½	3.870	81½	—	—
20	„ stolarskie	—	—	2.807	38½	2.807	38½	2.807	38½	—	—
21	„ ciesielskie	—	—	5.083	31½	5.083	31½	5.083	31½	—	—
22	„ ślusarskie	—	—	1.385	49½	1.385	49½	1.385	49½	—	—
23	„ ziemne	—	—	2.338	54	2.338	54	2.338	54	—	—
24	„ w kamieniołomie . .	—	—	1.692	65	1.692	65	1.692	65	—	—
25	„ szklarskie	—	—	664	57	664	57	664	57	—	—
26	„ rzeźbiarskie	—	—	50	—	50	—	50	—	—	—
27	Utrzymanie budynków . . .	—	—	180	86	180	86	180	86	—	—
28	Plantowanie i rozścielanie gruzów na kurytarzach i pod podłogi	—	—	805	78½	805	78½	805	78½	—	—
29	Rozmaite drobne; a) Dr. Madeyski zwrot za stemple . . 16 zł. 65 ct. b) koszta insercyjne 6 „ 40 „ c) taksa za przepisanie efektów . 11 „ 20 „	—	—	34	25	34	25	34	25	—	—
	Zwroty rachunkowe:										
30	Zwrot otrzymanej dotacyi: a) funduszowi domestykalnemu 182 zł. 40 ct. b) funduszowi kultury krajowej . 781 „ 75 „ razem 964 „ 15 „ które potrącono przy odnośnej rubryce dochodu poz. 4 . 964 „ 15 „ zostaje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Suma wydatków rzeczywistych	—	—	127.848	24½	127.848	24½	127.848	24½	—	—

Zamknięcie rachunku majątku obrotowego

Liczba porządkowa	D o c h o d y	N a l e ż y t o ś ć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	B. Przenośne.										
13	Kapitał odebrany z Filii zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu	18.514	68	1	45	18.516	13	18.514	68	1	45
14	Za sprzedane efekta	—	—	126.500	—	126.500	—	126.500	—	—	—
15	Za kupione efekta	—	—	123.350	—	123.350	—	123.350	—	—	—
16	a) Zaliczki zwrócone i wyrachowane (patrz poz. 35 wydatku)	—	—	117.500	—	117.500	—	117.500	—	—	—
	b) Zaliczki udzielone architekcie p. Kuhnowi na wydatki podręczne do wyrachowania . .	2.000	—	—	—	2.000	—	—	—	2.000	—
17	Suma dochodów { w gotówce	20.514	68	244.001	45	264.516	13	262.514	68	2.001	45
	przenośnych { w efektach	—	—	123.350	—	123.350	—	123.350	—	—	—
	Do tego:										
18	Suma dochodów { w gotówce	—	—	151.629	12	151.629	12	151.629	12	—	—
	rzeczywistych { w efektach	—	—	5.000	—	5.000	—	5.000	—	—	—
19	Suma wszystkich { w gotówce	20.514	68	395.630	57	416.145	25	414.143	80	2.001	45
	dochodów { w efektach	—	—	128.350	—	128.350	—	128.350	—	—	—
20	Do tego zapas początkowy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Razem { w gotówce	—	—	—	—	—	—	414.143	80	—	—
	{ w efektach	—	—	—	—	—	—	128.350	—	—	—
	Majątek zarodowy.										
1	Wartość budynków z końcem r. 1872. wykonanych i przygotowanych materiałów	—	—	—	—	387.245	78	—	—	—	—
2	Wartość tychże wedle rzeczywistych wydatków poniesionych w roku 1873	—	—	—	—	127.848	24	—	—	—	—
	Suma	—	—	—	—	515.094	03	—	—	—	—

funduszu budowy zakładu obłąkanych w Kulparkowie.

Liczba porządkowa	W y d a t k i	N a l e ż y t o ś ć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
	B. Przenośne.										
31	Odsetki skapitalizowane i ulokowane w Filii zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu	—	—	1	45	1	45	1	45	—	—
32	Efekta sprzedane	—	—	127.500	—	127.500	—	127.500	—	—	—
33	Na zakupno efektów	—	—	122.350	—	122.350	—	122.350	—	—	—
34	Zaliczki pobrane z funduszu krajowego w roku 1872 . .	15.860	42½	—	—	15.860	42½	15.860	42½	—	—
35	Zaliczki dane funduszowi krajowemu i przedsiębiorcy Radoszewskiemu	—	—	117.500	—	117.500	—	117.500	—	—	—
36	Suma wydatków } w gotówce	15.860	42½	239.851	45	255.711	87½	255.711	87½	—	—
	przenośnych } „ efektach	—	—	127.500	—	127.500	—	127.500	—	—	—
	Do tego, } w gotówce	—	—	127.848	24½	127.848	24½	127.848	24½	—	—
37	Suma wydatków } „ efektach	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	rzeczywistych } „ efektach	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
38	Suma wszystkich } w gotówce	15.860	42½	367.699	69½	383.560	12	383.560	12	—	—
	wydatków } „ efektach	—	—	127.500	—	127.500	—	127.500	—	—	—
	Do tego	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
39	zapas ostateczny } w gotówce	—	—	—	—	—	—	30.583	68	—	—
	„ efektach	—	—	—	—	—	—	850	—	—	—
	Razem } w gotówce	—	—	—	—	—	—	414.143	80	—	—
	„ efektach	—	—	—	—	—	—	128.350	—	—	—
	Majątek zarodowy.										
1	Stan z końcem roku 1873 w budynkach i materiałach wartości	—	—	—	—	515.094	03	—	—	—	—
	Suma	—	—	—	—	515.094	03	—	—	—	—

Wyjaśnienia.

Wszystkie wypłaty uskuteczniiono na podstawie specjalnych rozporządzeń Wydziału krajowego.

Do poz. 4. dochodów. Dotację a raczej pożyczkę na prowadzenie dalszej budowy zakładu obłąkanych w Kulparkowe w kwocie 150.000 zł. — zwrócić się mającą w 21 latach z funduszu krajowego wraz z 5% odsetkami rocznie po 12.000 zł. otrzymano wskutek uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 27. Listopada 1872. i Wydziału krajowego do L. 14.400, 21.196/72 i 5.731/73

1.	"	od funduszu domestykalnego	66.000	Zł. —
2.	"	"	szkoły kucia koni	44.000	" —
3.	"	"	kultury krajowej	40.000	" —
razem powyższe				150.000	Zł. —

Do poz. 16 dochodów. Zaliczkę w kwocie 2.000 Zł. udzielono do rąk p. Kuhna, na pokrycie drobnych wydatków bieżących.

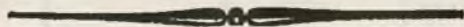
Do poz. 39: wydatków. Zapas ostateczny w efektach znajduje się w asygnatach kasowych Banku hipotecznego a to:

Nr. 3.754 na	500	Zł. —
Nr. 7.622. 7.633. 7.634. po 100 zł.	300	" —
Nr. 776. na	50	" —
Razem		850	Zł. —

Fundusz
galicyjski inwalidów wojskowych.

Zamknięcie rachunku

za rok 1873.

Fundusz galicyjski

Liczba porządkowa	Dochody	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
	A. Majątek zarodowy										
1	Ulokowany w Filii zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu na 5%	36	33	1	83	38	16	—	—	38	16
	Do tego:										
2	Zapas początkowy w 4% listach zastawnych	—	—	—	—	—	—	33.700	—	—	—
	Razem	—	—	—	—	—	—	33.700	—	38	16
	B. Majątek obrotowy.										
	I. Rzeczywiste.										
1	4% odsetki od listów zastawnych na 33.700 zł.	—	—	1.348	—	1.348	—	1.348	—	—	—
2	Różne dochody	—	—	7	—	7	—	7	—	—	—
	Suma dochodów rzeczywistych	—	—	1.355	—	1.355	—	1.355	—	—	—
	II. Przenośne.										
3	Odebrane z Filii zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu	—	—	1	83	1	83	1	83	—	—
4	Odebrana zaliczka od funduszu inwalidów niżankowickich	—	38 1/2	—	—	—	38 1/2	—	38 1/2	—	—
	Suma przenośnych	—	38 1/2	1	83	2	21 1/2	2	21 1/2	—	—
5	Suma wszystkich dochodów	—	38 1/2	1.356	83	1.357	21 1/2	1.357	21 1/2	—	—
	Do tego:										
6	Zapas początkowy w gotówce	—	—	—	—	—	—	722	62	—	—
	Razem	—	—	—	—	—	—	2.079	83 1/2	—	—

inwalidów wojskowych.

Liczba porządkowa	W y d a t k i	N a l e ż y t o ś ć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
	A. Majątek zarodowy.										
1	Zapas ostateczny w 4% listach zastawnych	—	—	—	—	—	—	33.700	—	—	—
	<u>Razem</u>	—	—	—	—	—	—	33.700	—	—	—
	B. Majątek obrotowy.										
	I. Rzeczywiste										
1	Wypłacone stypendya	—	—	1.275	—	1.275	—	1.250	—	25	—
	II. Przenośne.										
2	Ulokowano w Filii zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu	—	—	1	83	1.83	—	1	83	—	—
3	Suma wszystkich wydatków	—	—	1.276	83	1.276.83	—	1.251	83	25	—
4	Do tego Zapas ostateczny w gotówce <u>Razem</u>	—	—	—	—	—	—	828	1 ³ / ₃	2.079	83 ¹ / ₂

No.	Date	Description			Remarks
		Author	Title	Number of Vols.	
1	1875
2	1876
3	1877
4	1878
5	1879
6	1880
7	1881
8	1882
9	1883
10	1884
11	1885
12	1886
13	1887
14	1888
15	1889
16	1890
17	1891
18	1892
19	1893
20	1894
21	1895
22	1896
23	1897
24	1898
25	1899
26	1900

**Fundusz
niżankowicki inwalidów wojskowych.**

Zamknięcie rachunku

za rok 1873.

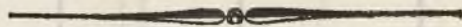
Fundusz niżankowicki

Liczba porządkowa	Dochody	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość	
		zaległa		bieżąca		razem				ostateczna	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	A. Majątek zarodowy										
1	Kapitał ulokowany w Filii zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu na 5%	29	25	1	49	30	74	—	—	30	74
2	Do tego Zapas początkowy w obligacjach indemnizacyjnych	—	—	—	—	—	—	2.050	—	—	—
	Razem	—	—	—	—	—	—	2.050	—	30	74
	B. Majątek obrotowy										
	I. Rzeczywiste										
1	Odsetki od obligacyj indemnizacyjnych	—	—	96	85	96	85	96	85	—	—
	II. Przenośne.										
1	Odebrane z Filii zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu	—	—	1	49	1	49	1	49	—	—
	Suma wszystkich dochodów	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Do tego: Zapas początkowy.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Razem	—	—	—	—	—	—	98	34	—	—

**Fundusz posagowy
Jana i Filipiny Komarnickich.**

Zamknięcie rachunku

zarok 1873.

Fundusz posagowy

Liczba porządkowa	Dochody	Należytosć						Uiszczenie		Pozostałość	
		zaległa		bieżąca		razem				ostateczna	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	A. Majątek zarodowy.										
1	Zapasy z początkiem roku 1873. w obligacjach indemnizacyjnych.	—	—	—	—	—	—	1.000	—	—	—
	Suma . . .	—	—	—	—	—	—	1.000	—	—	—
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	5% odsetki od obligacji in- demnizacyjnych	—	—	47	25	47	25	47	25	—	—
	Do tego:										
2	Zapasy początkowy w gotówce	—	—	—	—	—	—	23	62½	—	—
	Suma dochodów .	—	—	—	—	—	—	70	87½	—	—

Jana i Filipiny Komarnickich.

Liczba porządkowa	W y d a t k i	N a l e ż y t o ś ć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
	A, Majątek zarodowy.										
1	Zapasy ostateczne z r. 1873. w obligacjach indemnizacyjnych .	—	—	—	—	—	—	1.000	—	—	—
	Suma	—	—	—	—	—	—	1.000	—	—	—
	B, Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste .										
1	Posag dla jednej dziewczyny z Magierowa	—	—	47	25	47	25	47	25	—	—
	Do tego:										
2	Zapasy ostateczne w gotówce	—	—	—	—	—	—	23	62 ¹ / ₂	—	—
	Suma wydatków . . .	—	—	—	—	—	—	70	87 ¹ / ₂	—	—

Wyjaśnienie.

Dochody.

Do poz 1. majątku obrotowego:

Patrz poz 1. wydatku obrotowego i LW:

9789/873.

Wydatki.

Do poz 1. majątku obrotowego:

Patrz LW: 9789/873 i poz 1. dochodu-
dobrotowego.

Do poz 2. Pozostałość wypłaconą zos-
tała na dniu 1. Maja 1874. jako posag, sto-
sownie do przepisów statutu.

Zapas ostateczny majątku zarodowego
stanowi obligacya indemnizacyjna z. d. 1
Listopaa 1853 Nr. 23.347 na 1000 zł.

**Zakład
narodowy imienia Ossolińskich.**

Zamknięcie rachunku

za rok 1873.

Zamknięcie rachunku zakładu

Liczba porządkowa	Dochody	gotówka		efekta	
		zł.	ct.	zł.	ct.
		1	W Styczniu 1873	28	93 $\frac{1}{2}$
2	„ Lutym „	2.677	90	3.041	65
3	„ Marcu „	4.885	95	3.200	—
4	„ Kwietniu „	1.717	21	—	—
5	„ Maju „	5.091	59 $\frac{1}{2}$	100	—
6	„ Czerwcu „	5.217	41	—	—
7	„ Lipcu „	—	—	—	—
8	„ Sierpniu „	2.010	30	—	—
9	„ Wrześniu „	1.194	—	—	—
10	„ Październiku	814	—	1.400	—
11	„ Listopadzie	809	—	—	—
12	„ Grudniu	6.516	57 $\frac{1}{2}$	—	—
	Suma dochodów	30.962	87 $\frac{1}{2}$	7.741	65
	Do tego zapas początkowy	—	—	142.900	—
	Razem	30.962	87 $\frac{1}{2}$	150.641	65

narodowego imienia Ossolińskich

Liczba porządkowa	W y d a t k i	gotówka		efekta	
		zł.	ct.	zł.	ct.
1	W Styczniu 1873	91	32	—	—
2	„ Lutym „	2.677	90	—	—
3	„ Marcu „	4.823	56	—	—
4	„ Kwietniu „	2.012	17	41	65
5	„ Maju „	4.796	64	100	—
6	„ Czerwcu „	5.217	41	—	—
7	„ Lipcu „	112	87	—	—
8	„ Sierpniu „	1.897	43	—	—
9	„ Wrześniu „	1.195	01	1.400	—
10	„ Październiku	812	—	—	—
11	„ Listopadzie	809	—	—	—
12	„ Grudniu „	5.853	93	—	—
	Suma wydatków	30.299	24	1.541	65
	Do tego zapas ostateczny	663	63½	149.100	—
	Razem	30.962	87½	150.641	65

W y j a ś n i e n i a.

W sumie wydatków 30.299 zł. 24 ct. mieści się na rzecz funduszu zakładu Ossolińskich w banku hipotecznym z końcem roku 1873. ulokowana gotówka w kwocie 5.700 zł. 52 ct.

Pozostałość w efektach:

1. Listy zastawne na	39.000 zł. imiennej wartości.
2. Obligacje indemnizacyjne	107.300 „
3. Renty państwowe	2.500 „
4. Obligacje pożyczki papieżkiej	300 „ franków
Razem	149.100 zł.

Funduszem tym zarządza kuratorya zakładu i prowadzi specjalny rachunek kasowy, zaś kasa krajowa przechowuje tylko zapasy pieniężne, — pobiera sumarycznie dochody i wypłaca wydatki na podstawie asygnacji kuratorji. Obecne zamknięcie rachunków jest zatem tylko wykazem obrotów pieniężnych.

Fundusz zapomogi byłego obwodu
tarnowskiego.

Zamknięcie rachunku

za rok 1873.

Zamknięcie rachunku funduszu

Liczba porządk.	Dochody	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna		Uwaga
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.					
								zł.	ct.	zł.	ct.	
	I. Zwroty kapitału.											
1	Od dłużników	227	39½	—	—	227	39½	35	—	192	39½	
2	Kapitały chwilowo lokowane do odebrania:											
	a) w Banku hipotecznym	1.713	16	17	02	1.730	18	1.730	18	—	—	
	b) w filii zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu	221	38	85	42	306	80	304	38	2	42	
3	Kapitał wypożyczony funduszowi pozostałej zapomogi z roku 1866.	—	—	2.083	67½	2.083	67½	—	—	2.083	67½	
	Suma kapitału	2.161	93½	2.186	11½	4.348	05	2.069	56	2.278	49	
	II. Odsetki.											
4	Od zapomożonych, po odpisaniu 5 ct. w należności zaległej	68	69	8	08	76	77	7	58	69	19	
5	Od kapitałów lokowanych:											
	a) w Banku hipotecznym	—	—	17	23½	17	23½	17	23½	—	—	
	b) w filii zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu	—	—	2	42	2	42	2	42	—	—	
6	Od kapitału wypożyczonego funduszowi pozostałej zapomogi z roku 1866.	—	—	68	07	68	07	—	—	68	07	
	Suma odsetków	68	69	95	80½	164	49½	27	23½	137	26	
	Rekapitulacja.											
	I. Kapitał	2.161	93½	2.186	11½	4.348	05	2.069	56	2.278	49	
	II. Odsetki	68	69	95	80½	164	49½	27	23½	137	26	
	Suma dochodów	2.230	62½	2.281	92	4.512	54½	2.096	79½	2.415	75	
	Zapas początkowy w gotówce	—	—	—	—	—	—	106	55½	—	—	
	Razem	—	—	—	—	—	—	2.203	35	—	—	

Zwrócony w ciągu r. 1874.

zapomogi byłego obwodu tarnowskiego.

Liczba porządk	Wydatki	Należytosć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna		Uwaga
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.					
	I. Kapitał.											
1	Chwilowo lokowany do odebrania:											
	a) w Banku hipotecznym	—	—	17	02	17	02	17	02	—	—	
	b) w filii zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu	—	—	85	42	85	42	85	42	—	—	
2	Kapitał wypożyczony funduszowi pozostałej zapomogi z roku 1866.	—	—	2.083	67 ^{1/2}	2.083	67 ^{1/2}	2.083	67 ^{1/2}	—	—	
	Suma kapitału	—	—	2.186	11 ^{1/2}	2.186	11 ^{1/2}	2.186	11 ^{1/2}	—	—	
	Odsetki.											
	Suma odsetków	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Rekapitulacja.											
	I. Kapitał.	—	—	2.186	11 ^{1/2}	2.186	11 ^{1/2}	2.186	11 ^{1/2}	—	—	
	II. Odsetki.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Suma wydatków	—	—	2.186	11 ^{1/2}	2.186	11 ^{1/2}	2.186	11 ^{1/2}	—	—	
	Zapasy ostateczne w gotówce	—	—	—	—	—	—	17	23 ^{1/2}	—	—	
	Razem	—	—	—	—	—	—	2.203	35	—	—	

Rachunek dłużników funduszu zapomogi byłego obwodu tarnowskiego za rok 1873.

Liczba porządkowa	Imię i nazwisko dłużnika	Należność						Uiszczenie						Pozostałość				Uwaga	
		Kapitał		Odsetki				Kapitał		Odsetki				Kapitał		Odsetki			
				zaległe		bieżące				zaległe		bieżące							
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		
1	Skrobot Michał .	15	—	16	11	—	60	—	—	—	—	—	—	—	15	—	16	11	
2	Łępa Jan . . .	10	—	11	—	—	40	—	—	—	—	—	—	—	10	—	11	40	
3	Paździor Wawrzyn.	50	—	15	91½	2	—	—	—	—	—	—	—	—	50	—	17	91½	
4	Czermak Jędrzej .	10	—	6	25½	—	40	—	—	—	—	—	—	—	10	—	6	65½	
5	Piórkowski Jan . .	5	—	10	19	—	20	—	—	—	—	—	—	—	5	—	10	39	
6	Robak Wojciech .	25	38½	—	—	1	01	—	—	—	—	—	—	—	25	38½	1	01	
7	Robak Maciej . . .	25	38	—	—	1	01	—	—	—	—	—	—	—	25	38	1	01	
8	Niejadlik Józef . .	25	38	—	—	1	01	—	—	—	—	—	—	—	25	38	1	01	
9	Niejadlik Jan . . .	26	25	1	5	1	05	—	—	—	—	—	—	—	26	25	2	10	
10	Tyrka Katarzyna .	—	—	—	99	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	99	
11	Klekot Stanisław .	5	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
12	Dorosz Piotr . . .	30	—	7	18	—	40	30	—	7	18	—	40	—	—	—	—	—	
	Razem .	227	39½	68	69	8	08	35	—	7	18	—	40	192	39½	69	19		

do poz. 11.
po odpisaniu
5 ct., które
w zamknięciu
za rok 1872.
w odsetkach
jako zaległość
wykazane były

Bilans majątkowy z końcem roku 1873.

A. Stan czynny.

1. Gotówka w kasie	17 zł. 23 ¹ / ₂ ct.
2. Kapitały lokowane w bankach	2 „ 42 „
3. Kapitał wypożyczony funduszowi pozostałej zapomogi z roku 1866	2.083 „ 67 ¹ / ₂ „
4. Odsetki od kapitału 2.083 zł. 67 ¹ / ₂ od fun- duszu pozostałej zapomogi z roku 1866	68 „ 07 „
5. Zaległości ciężące na zapomożonych:	
w kapitale	192 „ 39 ¹ / ₂ „
w odsetkach	69 „ 19 „
Suma stanu czynnego	<u>2.432 zł. 98¹/₂ ct.</u>

B. Stan bierny.

Nic.

Czysty stan czynny	2.432 zł. 98 ¹ / ₂ ct.
Z porównania z czynnym stanem z początkiem roku 1873	<u>2.337 „ 23 „</u>
Okazuje się przyrost	95 zł. 75 ¹ / ₂ ct.

Wykaz zysków i strat.

Zyski.

1. Odsetki uzyskane od kapitałów lokowanych w bankach	19 zł. 65 ¹ / ₂ ct.
2. Odsetki od kapitału wypożyczonego funduszo- wi pozostałej zapomogi z roku 1866	68 „ 07 „
3. Odsetki bieżące od zapomożonych	8 „ 08 „
Razem	<u>95 zł. 80¹/₂ ct.</u>

Straty.

Odpisano	— zł. 05 ct.
Z porównania okazuje się zysk wykazany jak wyżej w przyroście	<u>95 zł. 75¹/₂ ct.</u>

Handwritten title or section header, possibly "Bilan comptable et financier 1913".

Main body of the document containing a table with multiple columns and rows of handwritten entries, likely representing financial data.

Vertical text on the right side of the page, possibly a signature, date, or additional notes.

Fundusz zapomogi z roku 1868.

Zamknięcie rachunku

za rok 1873.

Zamknięcie rachunku

liczba porządkowa	Dochody	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
	Kapitał.										
1	Zwroty od zapomożonych . . .	5.894	97½	—	—	5.894	97½	1.864	43	4.030	54½
	Odeśtki.										
2	Od zapomożonych	395	73	—	—	395	73	114	52	281	21
	Zaliczki.										
3	Zwrócić się mające	—	—	10	—	10	—	—	—	10	—
4	Pobrane z powodu nadpłat . . .	—	—	24	15	24	15	24	15	—	—
	Różne przypadkowe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Suma dochodów	6.290	70½	34	15	6.324	85½	2.003	10	4.321	75½

W y j a ś n i e n i a .

do poz: 1 i 2 Zaległości od zapomożonych poszczególnione są na stronie 84. Egzekucya została zarządzoną.

do poz: 3 Zaliczki wynikły z tej przyczyny, iż dwie sztuki uszkodzonych banknotów po 5 zł. odesłano do wymiany kasie pąborowej w Grybowie, która takowe dopiero w roku 1874. do art. 1722. zwróciła.

do poz: 4 Nadpłata Löflera którą następnie zwrócono (patrz wydatki poz: 4.)

funduszu zapomogi z roku 1868.

Liczba porządkowa	W y d a t k i	N a l e ż y t o ś ć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
	Kapitał.										
1	Zwrot zaliczki funduszowi krajowemu	11.911	77	—	—	11.911	77	1.991	67½	9.920	09½
	Odsetki.										
2	Rozmaite	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Zaliczki.										
3	Wydane	—	—	10	—	10	—	10	—	—	—
4	Zwrócone	—	70½	24	15	24	85½	—	12½	24	73
	Różne przypadkowe.										
5	Portorya	—	—	1	30	1	30	1	30	—	—
	Suma wydatków .	11.912	47½	35	45	11.947	92½	2.003	10	9.944	82½

W y j a ś n i e n i a

- do poz. 1. Na rachunek pozostałego z końcem roku 1872, długu do funduszu krajowego w kwocie 11.911 zł. 77 ct.
 spłacono jak wyżej 1.991 „ 67½ „
 pozostaje jeszcze do spłacenia 9.920 „ 09½ „
- do poz. 3. Patrz wyjaśnienia do poz. 3. dochodu.
- do poz. 4. Zwrot kwoty 24 zł. 15 ct. nadpłaconej przez Löflera zarządzono w roku 1873. do L. W. 5.020. zaś kwoty 58 ct. do LW. 3.472/73. Uskutecznienie nastąpiło w r. 1874.
- do poz 5. Wydatek w kwocie 1 zł. 30 ct. (LW. 7815).
 Patrz bilans z końcem roku 1873.

Zamknięcie rachunku funduszu

Liczba parządkowa	P o w i a t, — g m i n a		N a l e ż y t o ś ć					
			zaległa		bieżąca		razem	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
1	Bircza	Łopuszanka	90	—	6	75	96	75
		Łopusznica	68	66	3	43	72	09
		Michowa	100	—	7	50	107	50
		Przedzielnica	156	74	5	—	161	74
		Rosenburg	156	50	11	74 ¹ / ₂	168	24 ¹ / ₂
		Starzawa	70	45 ¹ / ₂	—	—	70	45 ¹ / ₂
		Grażiowa, Wna. Nowosielecka	300	—	22	50	322	50
		Łodzina, Wny. Tergonde	300	—	22	50	322	50
		Wojtkówka, Wni. Łaskowscy	117	33	5	57	123	20
		Suma I	1.359	68 ¹ / ₂	85	29 ¹ / ₂	1.444	98
2	Grybów	Krużłowa Wyżna	—	—	3	—	3	—
		Stróżna	23	33	4	17	27	50
		Mogilna, Wny. Głębocki Franciszek	266	66	20	—	286	66
		Mogilna, Wny. Głębocki Feliks	266	66	20	—	286	66
		Brzana, Wny. Lowasson	100	—	7	50	107	50
		Ptaszkowa, Wny. Podoski	200	—	15	—	215	—
		Krużłowa, Wny. Reklewski	333	33	25	—	358	33
		Lipniczka, Wna. Różnowa	266	66	20	—	286	66
		Suma II	1.456	64	114	67	1.571	31
3	Jarosław	Duńkowice	50	—	—	—	50	—
		Surochów	138	48	10	—	148	48
		Suma III	188	48	10	—	198	48
4	Lisko	Weremięń	42	43	2	57 ¹ / ₂	45	1 ¹ / ₂
		Suma IV	42	43	2	57 ¹ / ₂	45	1 ¹ / ₂
5	Przemyśl	Krowniki	52	33	16	67	69	—
		Krzyweza	183	33	9	17	192	50
		Łuczyce	9	—	—	45	9	45
		Śliwnica z przyległościami	83	33	4	17	87	50
		Stanisławczyk	66	66	3	33	69	99
		Stubienko	154	33	15	22	169	55
		Suma V	548	98	49	01	597	99
6	Rzeszów	Boguchwała	71	—	7	50	78	50
		Lutoryż	6	50	2	50	9	—
		Pobitno i Załęże	126	66	6	33	132	99
		Ruskawiec z Rudkami	66	66	3	33	69	99
		Suma VI	270	82	19	66	290	48
7	Tarnobrzeg	Baranów	163	51	—	—	163	51
		Suma VII	163	51	—	—	163	51

zapomogi z roku 1868.

Liczba porządkowa	N a l e ż y t o ś ć						
	zaległa		bieżąca		razem		
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
Rekapitulacya.							
	Suma I.	1.359	68 $\frac{1}{2}$	85	29 $\frac{1}{2}$	1.444	98
	" II.	1.456	64	114	67	1.571	31
	" III.	188	48	10	—	198	48
	" IV.	42	43	2	57 $\frac{1}{2}$	45	$\frac{1}{2}$
	" V.	548	98	49	01	597	99
	" VI.	270	82	19	66	290	48
	" VII.	163	51	—	—	163	51
	<u>Ogólna suma zaległości</u>	<u>4.030</u>	<u>54$\frac{1}{2}$</u>	<u>281</u>	<u>21</u>	<u>4.311</u>	<u>75$\frac{1}{2}$</u>

Bilans majątkowy z końcem roku 1873.

		Pojedynczo		Razem	
		zł.	ct.	zł.	ct.
A. Stan czynny.					
1	Zaległości ciężące na zapomożonych . . .	4.311	75 $\frac{1}{2}$	—	—
2	Zaległość w rub. zaliczek (niezwrócone 2 banknoty uszkodzone przez kasę poborową w Grybowie)	10	—	4.321	75 $\frac{1}{2}$
B. Stan bierny.					
1	Reszta długu do funduszu krajowego . . .	9.920	09 $\frac{1}{4}$	—	—
2	Nadpłata od Löfflera	24	73	9.944	82 $\frac{1}{2}$
Z porównania okazuje się:					
		—	—	—	—
C. Czysty stan bierny.					
		—	—	5.623	07
który w porównaniu z czystym stanem biernym z r. 1872.					
		—	—	5.621	77
powiększył się o		—	—	1	30
z powodu zapłaconego portoryum do L. W. 7815 z r. 1873 (patrz str. poz. 5 wydatku					

Fundusz pozostałej zapomogi z roku 1866.

Zamknięcie rachunku

za rok 1873.

Zamknięcie rachunku funduszu

Liczba porządkowa	Dochody	Należytosć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
	Kapitał.										
1	Wypożyczony zapomożonym w roku 1866. i od tychże zwrotny . . .	18.186	22 ¹ / ₂	—	—	18.186	22 ¹ / ₂	3.775	84	14.410	38 ¹ / ₂
2	Wypożyczony Wydziałom powiatowym i zwrotny od tychże:										
	a) Powiat Tłumacz	5.000	—	—	—	5.000	—	5.000	—	—	—
	b) " Rzeszów	2.083	33	—	—	2.083	33	833	34	1.249	99
	c) " Kolbuszowa	5.000	—	—	—	5.000	—	5.000	—	—	—
	d) " Wieliczka	5.000	—	—	—	5.000	—	5.000	—	—	—
	e) " Tarnobrzeg	2.000	—	—	—	2.000	—	600	—	1.400	—
3	Wypożyczony funduszowi szpitalu powszechnego i od tegoż zwrotny	12.736	55 ¹ / ₂	—	—	12.736	55 ¹ / ₂	12.736	55 ¹ / ₂	—	—
4	Wypożyczony Wydziałom powiatowym na rachunek funduszu pożyczki z roku 1873. i przez tenże fundusz zwrócony . . .	—	—	85.990	—	85.990	—	85.990	—	—	—
5	Lokowani:										
	a) W Towarzystwie kredytowym ziemskim	103	40	1	55	104	95	104	95	—	—
	b) W Banku hipotecznym	—	—	1.718	19	1.718	19	1.718	19	—	—
	c) W Filii zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu	2.296	87	325	70	2.622	57	2.601	25	21	32
6	Ze sprzedaży asygnat:										
	a) Banku włościańskiego, nabytych w roku 1872	—	—	400	—	400	—	400	—	—	—
	b) Banku krajowego	—	—	700	—	700	—	700	—	—	—
7	Ze sprzedaży galicyjskich listów zastawnych, nabytych w r. 1866	—	—	7.170	—	7.170	—	7.170	—	—	—
8	Ze sprzedaży książeczki kasy oszczędności	—	—	137	78	137	78	137	78	—	—
	Suma kapitału	52.406	38	96.443	22	148.849	60	131.767	90¹/₂	17.081	69¹/₂

pozostalej zapomogi z roku 1866.

Liczba porządkowa	Wydatki	Należytość						Uiszczono		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
	Kapitał.										
1	Wydany na wykupno obligacyj wylosowanych	320	—	—	—	320	—	120	—	200	—
2	Wypożyczony Wydziałom powiatowym na rachunek pożyczki z roku 1873.	—	—	85 990	—	85.990	—	85.990	—	—	—
3	Lokowane:										
	a) W Towarzystwie kredytowym ziemskim	—	—	1 55	—	1 55	—	1 55	—	—	—
	b) W Banku hipotecznym	—	—	1.718 19	—	1.718 19	—	1.718 19	—	—	—
	c) W Filii zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu	—	—	325 70	—	325 70	—	325 70	—	—	—
4	Na zakupno asygnat Banku krajowego	—	—	700	—	700	—	700	—	—	—
5	Na zakupno książeczki kasy oszczędności	—	—	111 11	—	111 11	—	111 11	—	—	—
											
	Suma kapitału	320	—	88.846	55	89.166	55	88.966	55	200	—

Zamknięcie rachunku funduszu

Liczba porządkowa	Dochody.	Należytosć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		Odsetki.									
9	Od zapomożonych	1.370	48	—	—	1.370	48	415	76 1/2	954	71 1/2
10	Za zwłokę 5%	—	—	48	08	48	08	48	08	—	—
11	5% od kapitałów wypożyczonych powiatom: a) Tłumacz	197	92	52	08	250	—	250	—	—	—
	b) Rzeszów	8	68	85	32 1/2	94	00 1/2	89	32 1/2	4	68
	c) Kolbuszowa	180	56	41	67	222	23	222	23	—	—
	d) Wieliczka	128	47	41	67	170	14	170	14	—	—
	e) Tarnobrzeg	29	64	85	—	114	64	114	64	—	—
12	Od kapitału wypożyczonego fun- duszowi szpitalu powszechnego we Lwowie 5%	—	—	217	43	217	43	217	43	—	—
13	Od kapitałów wypożyczonych po- wiatom na rachunek funduszu pożyczki z roku 1873. i zapła- conych z tego funduszu, 5%	—	—	5.334	22	5.334	22	5.334	22	—	—
14	Od kapitałów lokowanych:										
	a) W Towarzystwie kredytowym ziemskim	—	—	1	55	1	55	1	55	—	—
	b) W Banku hipotecznym	—	—	5	03	5	03	5	03	—	—
	c) W Filii zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu	—	—	21	32	21	32	21	32	—	—
15	Od asygnat:										
	a) Banku włościańskiego 6%	—	—	6	64	6	64	6	64	—	—
	b) Banku krajowego	—	—	26	46	26	46	26	46	—	—
16	Od galicyjskich listów zastaw- nych 4%	—	—	61	11	61	11	61	11	—	—
17	Od książeczki kasy oszczędności	—	—	—	39	—	39	—	39	—	—
18	Zwrot za kupony brakujące przy obligacjach wylosowanych	—	—	—	70	—	70	—	70	—	—
	Suma odsetków	1.915	75	6.028	67 1/2	7.944	42 1/2	6.985	03	959	39 1/2

pozostałej zapomogi z roku 1866.

Liczba porządkowa	W y d a t k i	N a l e ż y t o ś ć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
	Odsetki.										
6	Od kapitału wypożyczonego z funduszu zapomogi tarnowskiej .	—	—	68	07	68	07	—	—	68	07
7	Za ściągnięte z obiegu kupony od obligacyj pożyczki z r. 1866	—	—	11	20	11	20	11	20	—	—
	Suma odsetków	—	—	79	27	79	27	11	20	68	07

Zamknięcie rachunku funduszu

Liczba porządkowa	D o c h o d y.	N a l e ż y t o ś ć						Uiszczanie		Pozostatość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Koszta administracyjne.										
19	Zwrot od zapomożonych:										
	a) Koszta administracyjne w ogólności 2 ⁰ / ₁₀₀	2.017	27	—	—	2.017	27	551	89	1.465	38
	b) Koszta zakupna zboża	4.329	42	—	—	4.329	42	382	70	3.946	72
20	Zwrot kosztów podróży	—	—	1	29	1	29	1	29	—	—
	Suma kosztów administracyjnych	6.346	69	1	29	6.347	98	935	88	5.412	10
	Pożyczki zaciągnięte.										
21	Z funduszu zapomogi tarnowskiej	—	—	2.083	67 ¹ / ₂	2.083	67 ¹ / ₂	2.083	67 ¹ / ₂	—	—
	Zaliczki.										
22	Otrzymane od funduszu pożyczki krajowej z r. 1873 na rachunek powiatu Grybów	—	—	10	—	10	—	10	—	—	—
23	Zwrócone:										
	a) Od c. k. kasy w Horodence	—	—	10	—	10	—	—	—	10	—
	b) Od funduszu pożyczki krajowej z r. 1873	—	—	96.392	37	96.392	37	96.392	37	—	—
	Suma zaliczek	—	—	96.412	37	96.412	37	96.402	37	10	—

pozostałej zapomogi z roku 1866.

Liczba porządkowa.	W y d a t k i.	N a l e ż y t o ś ć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
	Koszta administracyjne.										
8	Dzienna płaca dla dwóch pisarzy	—	—	1.095	—	1.095	—	1.095	—	—	—
9	Eskont przy sprzedaży książeczki kasy oszczędności	—	—	—	03	—	03	—	03	—	—
10	Koszta podróży w sprawach funduszu	—	—	15	—	15	—	15	—	—	—
11	Dr. Madeyskiemu Marcel. zwrot kosztów stemplowych i kancelaryjnych	—	—	4	09	4	09	4	09	—	—
	Suma kosztów administracyjnych	—	—	1.114	12	1.114	12	1.114	12	—	—
	Pozyczki zaciągnięte.										
12	Funduszowi zapomogi tarnowskiej zwrotne	—	—	2.083	67½	2.083	67½	—	—	2.083	67½
	Zaliczki.										
13	Zwrotna powiatowi Grybów	—	—	10	—	10	—	—	—	10	—
14	Wydane:										
	a) C. k. kasie w Horodence	—	—	10	—	10	—	10	—	—	—
	b) Funduszowi pożyczki krajowej z roku 1873	—	—	96.392	37	96.392	37	96.392	37	—	—
	Suma zaliczek	—	—	96.412	37	96.412	37	96.402	37	10	—

Zamknięcie rachunku funduszu

Liczba porządkowa	Dochody.	Należytosć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
	Efekta.										
24	Zakupione efekta:										
	a) 7 ¹ / ₂ % asygnaty Banku krajowego galicyjskiego . . .	—	—	700	—	700	—	700	—	—	—
	b) 5% książeczki kasy oszczędności	—	—	111	11	111	11	111	11	—	—
	Suma efektów	—	—	811	11	811	11	811	11	—	—
	Rekapitulacja.										
1	Kapitał	52.406	38	96.443	22	148.849	60	131.767	90 ¹ / ₂	17.081	69 ¹ / ₂
2	Odsetki	1.915	75	6.028	67 ¹ / ₂	7.944	42 ¹ / ₂	6.985	03	959	39 ¹ / ₂
3	Koszta administracyjne	6.346	69	1	29	6.347	98	935	88	5.412	10
4	Pożyczki zaciągnięte	—	—	2.083	67 ¹ / ₂	2.083	67 ¹ / ₂	2.083	67 ¹ / ₂	—	—
5	Zaliczki	—	—	96.412	37	96.412	37	96.402	37	10	—
6	Efekta	—	—	811	11	811	11	811	11	—	—
7	Suma dochodów	60.668	82	201.780	34	262.449	16	238.985	97	23.463	19
8	Zapas początkowy.										
	a) w gotówce	62.660	45 ¹ / ₂	—	—	—	—	62.660	45 ¹ / ₂	—	—
	b) w asygnatach Banku włościańskiego	400	—	—	—	—	—	400	—	—	—
	c) w książeczkach kasy oszczędności	44	80	—	—	—	—	44	80	—	—
	d) w listach zastawnych imiennej wartości 10.000 zł. czyli wedle kursu po 71 zł. 70 . z procentem wedle rachunku, po koniec 1872. r.	—	—	—	—	—	—	10.000	—	—	—
	Razem	131.005	18 ¹ / ₂	—	—	—	—	312 091	22 ¹ / ₂	—	—

pozostalej zapomogi z roku 1866.

Liczba porządkowa	Wydatki.	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
	Efekta.										
	Spieniężone :										
	a) asygnaty Banku krajowego galicyskiego	—	—	700	—	700	—	700	—	—	—
	b) książeczka kasy oszczędności	—	—	137	78	137	78	137	78	—	—
	c) asygnaty Banku włościańskiego	—	—	400	—	400	—	400	—	—	—
	d) listy zastawne galicyskie	—	—	10.000	—	10.000	—	10.000	—	—	—
	Suma efektów	—	—	11.237	78	11.237	78	11.237	78	—	—
	Rekapitulacja.										
1	Kapitał	320	—	88.846	55	89.166	55	88.966	55	200	—
2	Odsetki	—	—	79	27	79	27	11	20	68	07
3	Koszta administracyjne	—	—	1.114	12	1.114	12	1.114	12	—	—
4	Pożyczki zaciągnięte	—	—	2.083	67 ¹ / ₂	2.083	67 ¹ / ₂	—	—	2.083	67 ¹ / ₂
5	Zaliczki	—	—	96.412	37	96.412	37	96.402	37	10	—
6	Efekta	—	—	11.237	78	11.237	78	11.237	78	—	—
7	Suma wydatków	320	—	199.773	76 ¹ / ₂	200.093	76 ¹ / ₂	197.732	02	2.361	74 ¹ / ₂
8	Zapas ostateczny.										
	a) w gotówce	—	—	—	—	—	—	114.341	07 ¹ / ₂	—	—
	b) w książeczkach kasy oszczędności	—	—	—	—	—	—	18	13	—	—
	Razem	—	—	—	—	—	—	312.091	22 ¹ / ₂	—	—

Bilans majątkowy z końcem r. 1873.

		zł.	ct.	Uwaga.
A. Stan czynny.				
1.	Należytości czynne od zapomożonych:			
	a) w kapitale	14.410 zł.	38 1/2	patrz poz. 1. rach. kapitału dochody.
	b) w odsetkach	954 "	71 1/2	patrz poz. 9. rach. odsetków dochody.
	c) w kosztach administracyjnych	1.465 "	38	patrz poz. 19. lit. a) kosztów adm. doch.
	d) w kosztach zbożowych	3.946 "	72	patrz poz. 19. lit. b) kosztów adm. doch.
2.	Należytości czynne od powiatów			patrz poz. 2. lit. b) e) rach. kapitału doch.
	a) w kapitale	2.649 zł.	99	patrz poz. 11. lit. b) rach. odsetków doch.
	b) w odsetkach	4 "	68	patrz poz. 5. lit. c) rach. kapitału doch.
3.	Pozostałość kapitałów lokowanych:			patrz poz. 14. lit. c) rach. odsetków doch.
	a) w filii zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu	21 zł.	32	patrz poz. 23. lit. a) rach. zaliczek doch.
4.	Zaliczki	10 "	—	patrz poz. 9. lit. a) rach. rekapitulacji wydatków.
5.	Zapasy ostateczne	—	—	
		<u>23.463 zł. 19</u>		
		<u>114.359 " 20 1/2</u>		
		137.822	39 1/2	
B. Stan bierny.				
6.	Kapitał wypożyczony od funduszu tarnowskiego	2.083 zł.	67 1/2	patrz poz. 12. rachunku wydatków.
7.	Zaliczki	10 "	—	patrz poz. 13. rachunku wydatków
8.	Odsetki bieżące od tegoż kapitału	68 "	07	patrz. poz. 6. rachunku wydatków
9.	Pozostałe w obiegu obligacje wylosowane, a dotąd niewykupione	200 "	—	patrz. poz. 1. rachunku wydatków
		2.361	74 1/2	
10.	Czysty stan czynny	135.460	65	
Z porównania początkowego stanu czynnego:				
11.	Funduszu zapomogi z r. 1866	47.951 zł.	33	
12.	Funduszu pozostałego	82.733 "	85 1/2	
		4.775	46 1/2	
13.	Okazuje się zwiększenie majątku, równe poniżej wykazanym zyskom	—	—	

Wyszczególnienie zysków i strat.

		zł.	ct.
A. Zyski.			
a) Bieżąca należność odsetków czynnych	— — — —	6.028	67 ¹ / ₂
b) Zwrot kosztów administracyjnych	— — — —	1	29
Suma zysków .		6.029	96¹/₂
B. Straty.			
1. Należność bieżąca :			
a) Odsetków biernych	79 zł. 27 — zł. —		
b) Kosztów administracyjnych	1.114 „ 12 1.193 „ 39		
2. Różnica kursu listów zastawnych imiennej wartości 10.000 zł. w bilansie z r. 1872. podanych w wartości			
7.231 zł. 11			
a w bieżącym roku zrealizowanych za	7.170 „ — 61 „ 11		
Suma strat .		1.254	50
które porównane z zyskami, dają czysty zysk równający się zwiększeniu majątku wykazanemu w bilansie majątkowym	— — — —	4.775	46 ¹ / ₂

W y j a ś n i e n i a .

W ogólności zauważyć należy:

W zamknięciu rachunków po koniec 1872. roku rozdzielony był fundusz zapomogi z roku 1866. na dwa oddzielne fundusze, a mianowicie:

1. na fundusz zapomogi z roku 1866 (pag. 75—81) którego stan czynny składał się:

a)	z należitości czynnych od zapomożonych, w kapitale, odsetkach i kosztach administracyjnych w kwocie	25.903 zł. 39 ¹ / ₂ ct.
b)	z kapitałów ulokowanych w bankach i tow. w kwocie	2 400 „ 27 „
c)	z kapitałów pożyczonych szpitalowi lwowskiemu w kwocie	12.736 „ 55 ¹ / ₂ „
d)	z zapasu listów zastawnych gal. Towarzystwa kredytowego imiennej wartości 10.000 zł. czyli wartości kursowej z procentami	7.231 „ 11 „
	Suma I.	48.271 zł. 33 ct.

2. na fundusz pozostały zapomogi powyższej (pag. 84—86) którego stan czynny wynosił:

a)	należitości czynne t. j. wy pożyczone Wydziałom pow. kap. zwrot. 19.628 zł. 60 ct.	
b)	zapas kas. w gotow. 62.660 „ 45 ¹ / ₂ „ w efektach alpari	444 „ 80 „
	Suma II.	82.733 zł. 85 ¹ / ₂ ct.
	Razem	131.005 „ 18 ¹ / ₂ ct.

tak jak wykazano w niniejszym rachunku na stronie 94 pozycya 8 w rekapitulacyi.

Zaś stan bierny wynosił we funduszu od 1 (pag. 81) 320 zł. — ct.

Przeto czysty stan czynny z początkiem 1873. roku wynosił . 130.685 „ 18¹/₂ „ tak jak wykazano w niniejszym rachunku w bilansie na str. 96 pozycya 12.

D o c h o d y .

do poz. 2 i 4.

Z funduszu pożyczki krajowej z roku 1873. przeniesiono do funduszu pozostałej zapomogi kwotę wykazaną pod poz. 2. za powiaty Kolbuszowa i Wieliczka razem	10.000 zł.
i pod poz. 4.	85.990 „
Razem	95.990 „

do poz. 2. c) d)

Zwrócone przez fundusz pożyczki krajowej z roku 1873.

do poz. 22.

Rozporządzeniem z dnia 28. Lutego 1873 do L.W. 3 439 asygnowano powiatowi Grybów pożyczkę w kwocie 10.000 zł. na rachunek pożyczki z r. 1873. Powiat Grybów podniósł jednakże tylko kwotę 9.990 zł. Mimo to fundusz pożyczki krajowej z r. 1873 zwrócił funduszowi pozostałej zapomogi z r. 1866 przy ogólnym obrachunku całą kwotę 10.000 zł. Aż do wyjaśnienia przyczyny tej różnicy zapisano nadpłaconą przez fundusz pożyczki z r. 1873 kwotę 10 zł. jako zaliczkę zwrotną powiatowi Grybów.

do poz. 23. a)

Patrz wyjaśnienie przy poz. 14. w wydatku.

do poz. 24. a) b)

Patrz poz. 4. i 5. wydatków Rekapitulacya. W przedziale należitości umieszczono cyfrę wartości kursowej 7.231 zł. 11. ct. dla wyrównania z rachunkiem zeszłorocznym.

W y d a t k i .

do poz. 13.

Patrz wyjaśnienia przy poz. 22. dochodu.

do poz. 14.

C. k. kasa w Horodence pobrała od gmin według dziennika za Wrzesień kwotę . . . 39 zł. 35¹/₂ ct. zaś nadesłała tylko kwotę . . . 29 „ 35¹/₂ „
brakujące 10 zł.
zapisano w księgach jako zaliczkę daną do zwrotu c. k. kasie w Horodence i do L. W. 17.108 zarządzono śledztwo.

do poz. 8. dochodów i 9. wydatków.

Kasowy zapas początkowy wedle zamknięć rachunków za rok 1872. powinien był wynosić:

a)	w funduszu zapomogi z r. 1866. 2,509.680 zł.
b)	„ „ pozostałej „ „ 63.105 „ 25 ¹ / ₂ ct.
	Razem . 2,572.783 „ 25 ¹ / ₂ ct.

Gdy jednakże w powyższym zapasie zapomogi z r. 1866 zawierały się wylosowane i z obiegu ściągnięte obligacyjne pożyczki w ilości 2,499.680 zł. przeto niechcąc nowego funduszu zaciemniać iluzorycznymi cyframi, przyjęto do zamknięcia rachunkowego w dochodach ⁸/₁₃ tylko rzeczywisty zapas gotówki i efektów wartościowych w kwocie . . . 73.105 zł. 25¹/₂ ct.

Dodawszy do tego dochody	238.963 „ 88 —
Otrzymamy ogólną sumę dochodów	312.069 „ 13 ¹ / ₂ „
Suma wydatków wynosi	197.709 „ 93 ² / ₂ „
pozostaje przeto zapas końcowy	114.359 zł. 20 ¹ / ₂ ct.
a mianowicie gotówką	114.341 „ 07 ¹ / ₂ ct.
i książeczka kasy oszczędności	18 „ 13 — ct.

Do powyżej wykazanego początkowego zapasu obligacyj bezwartościowych 2,499.680 zł.
przybyły w bieżącym roku wykupione obligacje im. wartości 120 zł.
a przeto końcowy zapas obligacyj bezwartościowych wynosi 2,499.800 zł.

Pozostałe w obiegu obligacje pożyczki głodowej opiekują wimiennej wartości na 200 zł.

a przeto powyżej wykazany zapas obligacji bezwartościowych może się już tylko bardzo nieznacznie zmienić i dla tego wykazywanie takowego w zamknięciach rachunkowych staje się tem bardziej zbytecznem.

Poz. 12.

Zwrócone w roku 1874.

Efekta *poz. a)* patrz *poz. 6.* lit. *b)* dochodu.

"	<i>b)</i>	"	"	8.	"	"	"
"	<i>c)</i>	"	"	6.	"	<i>a)</i>	"
"	<i>d)</i>	"	"	7.	"	"	"

**Fundusz budowy domu podrzutków
we Lwowie.**

Zamknięcie rachunku

majątku zarodowego

za rok 1873.

Zamknięcie rachunku funduszu

Liczba początkowa	Dochody	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
	A. Rzeczywiste.										
1	Odsetki od kapitałów	—	—	186	63½	186	63½	186	63½	—	—
	B. Przenośne.										
2	Za sprzedane efekta	—	—	17	48	17	48	17	48	—	—
3	„ zakupione efekta	—	—	342	39	342	39	342	39	—	—
	Razem	—	—	546	50½	546	50½	546	50½	—	—
4	Zapas początkowy										
	a) w gotówce	—	—	—	—	—	—	93	32	—	—
	b) w efektach	—	—	—	—	—	—	3.956	33	—	—
	Razem	—	—	—	—	—	—	4.596	15½	—	—

domu podrzutków we Lwowie

Liczba parządkowa	W y d a t k i	N a l e ż y t o ś ć						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna	
		zaległa		bieżąca		razem		zł.	ct.	zł.	ct.
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
	A. Rzeczywiste.										
	B. Przenośne.										
1	Efekta do spieniężenia wydane	—	—	17	48	17	48	17	48	—	—
2	Na zakupienie efektów . . .	—	—	297	43	297	43	297	43	—	—
	Razem . . .	—	—	314	91	314	91	314	91	—	—
3	Zapasy ostateczny z końcem roku 1873										
	a) w gotówce . . .	—	—	—	—	—	—	—	$\frac{1}{2}$	—	—
	b) w efektach . . .	—	—	—	—	—	—	4.281	24	—	—
	Razem . . .	—	—	—	—	—	—	4.596	15 $\frac{1}{2}$	—	—

W y j a ś n i e n i a.

Wykaz zapasu kasowego z końcem roku 1873.

I. Efekta.

- a) 5% Obligacje indemnizacyjne okręgu lwowskiego: Nr. 4.567 na 800 zł. Nr. 6.809 na 350 zł. Nr. 31.433 na 100 zł. Nr. 29.184 i 29.237 po 1000 zł. 2000 zł. Nr. 42.045 i 42.048 po 100 zł. na 200 zł. 3.450 zł. — ct.
- b) Obligacje indemnizacyjne okręgu krakowskiego Nr. 25.671, 25.675, 25.676, 25.677, 25.679 i 25.680 po 100 zł. 600 " — "
- c) 6% Obl: gal: pożycz: kraj: z r. 1873 Ser. A. Nr. 5.297 i 5. 298 po 100 zł. 200 " — "
- d) Książeczka kasy oszczędności Nr. 32.682/1871 na 6 zł. 33 ct. Nr. 37.885/1873 na 24 zł. 91 ct. 31 " 24 "

II. Gotówka : — zł. $\frac{1}{2}$ ct.

Razem — zł. $\frac{1}{2}$ ct. 4.281 zł. 24 ct.

Stan majątkowy z początkiem roku 1873 wynosił 93 zł. 32 ct. 3.956 zł. 33 ct.

Przeto zapas ostateczny z mniejszył się w gotówce o: 93 " 31 $\frac{1}{2}$ "

zaś powiększył się w skutek zakupu efektów o: 324 " 91 "

Depozyta gminne serwitutowe.

Zamknięcie rachunku

za rok 1873.

Zamknięcie rachunku

Liczba porządk.	D o c h o d y	Gotówka		Efekta		Razem	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		1	Kapitały otrzymane	27.958	91 ¹ / ₂	52.350	—
2	Odsetki od obligacyj i innych efektów	26.633	20 ¹ / ₂	—	—	—	—
3	Obligacje zakupione	—	—	53.450	—	—	—
4	Asygnaty Banku krajowego, zakupione	—	—	3.600	—	—	—
5	Książeczki kasy oszczędności	—	—	10.306	96	—	—
6	Gotówka otrzymana za spieniężone obligacje	3.570	61	—	—	—	—
7	Gotówka otrzymana za wylosowane obligacje	10.132	50	—	—	—	—
8	Zamiana obligacyj	—	—	27.050	—	—	—
9	Gotówka otrzymana za asygnaty	3.619	80	—	—	—	—
10	Gotówka otrzymana za książeczki kasy oszczędności	3.162	77	—	—	—	—
11	Zaliczki pobrane od innych gmin	76	44 ¹ / ₂	—	—	—	—
12	Suma dochodów	75.154	24 ¹ / ₂	146.756	96	—	—
13	Do tego: zapas początkowy	17.779	99	540.973	91	—	—
	Razem	92.934	22 ¹ / ₂	687.730	87	780.665	90 ¹ / ₂

Szczegółowy wykaz dochodu i wydatku wszystkich gmin dołącza się pod %.

depozytów gminnych serwitutowych.

Liczba porządk.	W y d a t k i	Gotówka		Efekta		Razem	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
1	Kapitały wydane	12.953	66 ¹ / ₂	49.993	80	—	—
2	Zwrot nadbranych odsetków	7	08 ¹ / ₂	—	—	—	—
3	Na zakupno obligacyj	42.738	48	—	—	—	—
4	Na zakupno asygnat Banku krajowego	3.600	—	—	—	—	—
5	Ulokowano w kasie oszczędności	10.306	96	—	—	—	—
6	Obligacye wydane do spieniężenia	—	—	4.550	—	—	—
7	Obligacye wylosowane	—	—	9.650	—	—	—
8	Zamiana obligacyj	2	20	27.050	—	—	—
9	Asygnaty Banku krajowego wydane do spieniężenia	—	—	3.600	—	—	—
10	Książeczki kasy oszczędności " " "	—	—	2.774	85	—	—
11	Zaliczki wydane	76	44 ¹ / ₂	—	—	—	—
12	Suma wydatków	69.684	83 ¹ / ₂	97.618	65	167.303	48 ¹ / ₂
13	Do tego: zapas ostateczny	23.249	40	590.112	22	613.361	62
	Razem	92.934	22 ¹ / ₂	687.730	87	780.665	40 ¹ / ₂

Date	Description	Amount	Balance	Total	Remarks
1870	Jan 1	100.00	100.00	100.00	Opening balance
1871	Feb 1	50.00	50.00	50.00	Payment received
	Mar 1	25.00	25.00	25.00	Payment received

Alegat do zamknięcia rachunku

depozytów gminnych serwitutowych.

Rachunek specjalny

za rok 1873.

Rachunek specjalny depozytów

Liczba porządkowa	Nazwa gminy	Pozostałość z końcem roku 1872			
		gotówka		efekta	
		zł.	ct.	zł.	ct.
1	Alwernia	40	20 ¹ / ₂	680	—
2	Augustówka	—	—	1.100	—
3	Adamówka przedmieście	—	—	—	—
4	Borki Małe	5	97	2.700	—
5	Buków	47	34 ¹ / ₂	600	—
6	Bukowa	101	56 ¹ / ₂	1.400	—
7	Bucyki	13	75 ¹ / ₂	1.600	—
8	Basiówka	14	74 ¹ / ₂	1.000	—
9	Bałuszyn	38	60 ¹ / ₂	7.600	—
10	Brzyszcze Sabelnia i Żuki	43	36	350	—
11	Balice	28	74 ¹ / ₂	200	—
12	Białokiernica	25	31	1.200	—
13	Błyszczanka	48	79	350	—
14	Bohorodzany Stare	5	61 ¹ / ₂	3.550	—
15	Bącza	33	07	700	—
16	Budy	70	59	5.020	—
17	Biczyce	53	68	—	—
18	Barnowiec	64	24	500	—
19	Błędowa	31	71	200	—
20	Brzyna	39	72	300	—
21	Bilinka Mała	38	25 ¹ / ₂	500	—
22	Byszki	17	96 ¹ / ₂	550	—
23	Brzyska Kłodowa	15	42 ¹ / ₂	1.350	—
24	Bedrykowce z Zyrawką	7	91	4.850	—
25	Biedaczów	73	32	1.300	—
26	Brzoza królewska	67	72	6.700	—
27	Brzyska Mała	13	— ¹ / ₂	4.900	—
28	Budy łańcuckie	61	15 ¹ / ₂	500	—
29	Brzoza Stadnicka	51	36	2.200	—
30	Boguchwała	35	62 ¹ / ₂	1.250	—
31	Blisko z Białą	30	43	250	—
32	Bilitówka	27	31 ¹ / ₂	450	—
33	Babule	18	86 ¹ / ₂	300	—
34	Biłka z Koźmą	23	65	1.100	—
35	Bykowce	57	63	550	—
36	Bobrek	27	52 ¹ / ₂	150	—
37	Bystra ad Jordanów	75	82	1.450	—
38	Buszcza	15	35 ¹ / ₂	—	—
39	Bukowiec	34	50 ¹ / ₂	150	—
40	Bożyków	58	91	1.500	—
41	Bulowice Górne z Olszynami	42	64 ¹ / ₂	300	—
42	Budzanów	28	18	800	—
43	Budzanów i Skomorosze	68	35 ¹ / ₂	600	—
44	Bratkowice	125	91	—	—
45	Czarna i Kotki	15	92	1.850	—
46	Chałupki	33	62	150	—
47	Czarna	39	18 ¹ / ₂	200	—
48	Czudec	10	22	1.000	—
49	Czudeckie przedmieście	67	30 ¹ / ₂	800	—
	1. Do przeniesienia	1.890	10¹/₂	64.750	—

gminnych serwitutowych.

Dochody w roku 1873.				Razem				Wydatki				Pozostałość z końcem roku 1873.			
gotówka		efekta		gotówka		efekta		gotówka		efekta		gotówka		efekta	
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
32	12	—	—	72	32 ¹ / ₂	680	—	—	—	—	—	72	32 ¹ / ₂	680	—
51	97	—	—	51	97	1.100	—	2	6 ¹ / ₂	—	—	49	90 ¹ / ₂	1.100	—
18	71	2.600	—	18	71	2.600	—	18	71	2.600	—	—	—	—	—
127	56	200	—	133	53	2.900	—	80	35	100	—	53	18	2.800	—
28	34	—	—	75	68 ¹ / ₂	600	—	—	—	—	—	75	68 ¹ / ₂	600	—
66	15	200	—	167	71 ¹ / ₂	1.600	—	160	70	—	—	7	01 ¹ / ₂	1.600	—
75	59	100	—	89	34 ¹ / ₂	1.700	—	80	35	—	—	8	99 ¹ / ₂	1.700	—
47	25	—	—	61	99 ¹ / ₂	1.000	—	—	—	—	—	61	99 ¹ / ₂	1.000	—
359	10	400	—	397	70 ¹ / ₂	8.000	—	321	40	—	—	76	30 ¹ / ₂	8.000	—
16	53	—	—	59	89	350	—	—	—	—	—	59	89	350	—
9	44	—	—	38	18 ¹ / ₂	200	—	—	—	—	—	38	18 ¹ / ₂	200	—
56	70	100	—	82	01	1.300	—	80	35	—	—	1	66	1.300	—
16	53	—	—	65	32	350	—	—	—	—	—	65	32	350	—
167	73	200	—	173	34 ¹ / ₂	3.750	—	160	70	—	—	12	64 ¹ / ₂	3.750	—
33	07	—	—	66	14	700	—	2	00 ¹ / ₂	—	—	64	13 ¹ / ₂	700	—
239	20 ¹ / ₂	300	—	309	79 ¹ / ₂	5.320	—	241	05	—	—	68	74 ¹ / ₂	5.320	—
—	—	—	—	53	68	—	—	53	68	—	—	—	—	—	—
23	62	100	—	87	86	600	—	80	35	—	—	7	51	600	—
9	45	—	—	41	16	200	—	—	—	—	—	41	16	200	—
14	17	—	—	53	89	300	—	—	—	—	—	53	89	300	—
420	48	100	—	458	73 ¹ / ₂	600	—	458	73 ¹ / ₂	600	—	—	—	—	—
28	04 ¹ / ₂	—	—	46	01	550	—	—	—	—	—	46	01	550	—
63	78	—	—	79	20 ¹ / ₂	1.350	—	—	—	—	—	79	20 ¹ / ₂	1.350	—
229	16	300	—	237	07	5.150	—	160	70	100	—	76	37	5.050	—
61	42	100	—	134	74	1.400	—	80	35	—	—	54	39	1.400	—
316	57	400	—	384	29	7.100	—	321	12	—	—	63	17	7.100	—
231	52	300	—	244	52 ¹ / ₂	5.200	—	241	05	—	—	3	47 ¹ / ₂	5.200	—
23	62	100	—	84	77 ¹ / ₂	600	—	80	35	—	—	4	42 ¹ / ₂	600	—
208	95	300	—	260	31	2.500	—	241	05	100	—	19	26	2.400	—
59	06	100	—	94	68 ¹ / ₂	1.350	—	80	35	—	—	14	33 ¹ / ₂	1.350	—
11	81	—	—	42	24	250	—	—	—	—	—	42	24	250	—
21	26	—	—	48	57 ¹ / ₂	450	—	—	—	—	—	48	57 ¹ / ₂	450	—
14	17	—	—	33	03 ¹ / ₂	300	—	—	—	—	—	33	03 ¹ / ₂	300	—
51	97	—	—	75	62	1.100	—	—	—	—	—	75	62	1.100	—
25	98	100	—	83	61	650	—	80	35	—	—	3	26	650	—
7	08	—	—	34	60 ¹ / ₂	150	—	—	—	—	—	34	60 ¹ / ₂	150	—
121	01	200	—	196	83	1.650	—	160	70	50	—	36	13	1.600	—
—	—	—	—	15	35 ¹ / ₂	—	—	—	—	—	—	15	35 ¹ / ₂	—	—
7	08	—	—	41	58 ¹ / ₂	150	—	—	—	—	—	41	58 ¹ / ₂	150	—
—	—	—	—	58	91	1.500	—	58	91	1.500	—	—	—	—	—
234	82 ¹ / ₂	—	—	277	47	300	—	277	47	300	—	—	—	—	—
37	80	—	—	65	98	800	—	—	—	—	—	65	98	800	—
28	35	100	—	96	70 ¹ / ₂	700	—	80	35	—	—	16	35 ¹ / ₂	700	—
6.222	73 ¹ / ₂	14.000	—	6.348	64 ¹ / ₂	14.000	—	6.333	07	6.300	—	15	57 ¹ / ₂	7.700	—
87	41	100	—	130	33	1.950	—	80	35	—	—	22	98	1.950	—
7	08	—	—	40	70	150	—	—	—	—	—	40	70	150	—
9	45	—	—	48	63 ¹ / ₂	200	—	—	—	—	—	48	63 ¹ / ₂	200	—
47	25	—	—	57	47	1.000	—	—	—	—	—	57	47	1.000	—
37	80	100	—	105	10 ¹ / ₂	900	—	80	35	—	—	24	75 ¹ / ₂	900	—
10.008	90	20.500	—	11.899	00 ¹ / ₂	85.250	—	10.096	96 ¹ / ₂	11.650	—	1.802	04	73.600	—

Rachunek specjalny depozytów

Liczba po- rządkowa	N a z w a g m i n y	Pozostałość z końcem roku 1872			
		gotówka		efekta	
		zł.	ct.	zł.	ct.
50	Cmolas	77	73 ¹ / ₂	1.000	—
51	Czasław i Wzary	13	60	100	—
52	Czaple	35	76	200	—
53	Czermin	67	10 ¹ / ₂	800	—
54	Czajkowa	48	02 ¹ / ₂	700	—
55	Chełmek	28	45	200	—
56	Chlibów i Tarasówka	30	88	2.450	—
57	Cergowa	39	71 ¹ / ₂	350	—
58	Choronów	18	07	1.500	—
59	Charzowice	61	11 ¹ / ₂	1.050	—
60	Czaczów	1	21	800	—
61	Cierpisz	73	42	850	—
62	Czarna	109	36 ¹ / ₂	6.050	—
63	Ceniowa	19	41	2.150	—
64	Czerniszówka	—	—	748	66
65	Chliple	6	15 ¹ / ₂	1.000	—
66	Chmielów	197	59	1.850	—
67	Cygany	52	01	1.050	—
68	Cytynia	—	—	—	—
69	Czystopady	—	—	—	—
70	Czorsztyn	—	—	—	—
71	Chiszewice	—	—	—	—
72	Choceń	—	—	—	—
73	Chatki	—	—	—	—
74	Dobrowody	38	86 ¹ / ₂	2.200	—
75	Dolina (Tłumacz)	33	71	450	—
76	Dolina (Lisko)	2	29 ¹ / ₂	200	—
77	Dolina (Sanok)	8	21	300	—
78	Dyduia	15	12 ¹ / ₂	3.150	—
79	Damacyny	7	99 ¹ / ₂	900	—
80	Drohojów	31	17	1.700	—
81	Domatków	36	65 ¹ / ₂	1.250	—
82	Dąb	34	11 ¹ / ₂	—	—
83	Dembno	16	03	7.100	—
84	Dornbach Stary	12	42	1.450	—
85	Dąbrówka	15	40 ¹ / ₂	700	—
86	Dembina	20	82	900	—
87	Dubrynów	34	15	550	—
88	Dębowa	2	28	1.100	—
89	Dublany	16	63 ¹ / ₂	350	—
90	Dąbrowica	27	12 ¹ / ₂	1.950	—
91	Dombrówka	23	76 ¹ / ₂	300	—
92	Dmytrowice	43	01 ¹ / ₂	900	—
93	Dobrzany	24	65 ¹ / ₂	3.700	—
94	Drozdowice	338	60	300	—
95	Daszówka	—	—	—	—
96	Fryców	7	52 ¹ / ₂	150	—
97	Fojna	10	21	200	—
98	Futoma	—	—	—	—
Do przeniesienia		1.680	39	52.648	66

gminnych serwitutowych.

Dochody w roku 1873.				Razem				Wydatki				Pozostałość z końcem roku 1873.			
gotówka		efekta		gotówka		efekta		gotówka		efekta		gotówka		efekta	
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
47	25	100	—	124	98 ¹ / ₂	1.100	—	80	35	—	—	44	63 ¹ / ₂	1.100	—
4	72	—	—	18	32	100	—	—	—	—	—	18	32	100	—
9	45	—	—	45	21	200	—	—	—	—	—	45	21	200	—
37	80	100	—	104	90 ¹ / ₂	900	—	80	35	—	—	24	55 ¹ / ₂	900	—
33	07	100	—	81	09 ¹ / ₂	800	—	80	35	—	—	—	74 ¹ / ₂	800	—
9	45	—	—	37	90	200	—	—	—	—	—	37	90	200	—
218	39 ¹ / ₂	300	—	249	27 ¹ / ₂	2.750	—	241	05	100	—	8	22 ¹ / ₂	2.650	—
16	53	—	—	56	24 ¹ / ₂	350	—	—	—	—	—	56	24 ¹ / ₂	350	—
70	87	100	—	88	94	1.600	—	80	35	—	—	8	59	1.600	—
49	61	100	—	110	72 ¹ / ₂	1.150	—	80	35	—	—	30	37 ¹ / ₂	1.150	—
37	80	—	—	39	01	800	—	—	—	—	—	39	01	800	—
40	16	200	—	113	58	1.050	—	80	35	100	—	33	23	950	—
285	85	400	—	395	21 ¹ / ₂	6.450	—	321	40	—	—	73	81 ¹ / ₂	6.450	—
1 151	58	1.400	—	1.170	99	3.550	—	1.122	90	1.000	—	48	09	2.550	—
1.120	37	—	—	1.120	37	748	66	1.120	37	748	66	—	—	—	—
47	35	—	—	53	50 ¹ / ₂	1.000	—	—	—	—	—	53	50 ¹ / ₂	1.000	—
87	41	300	—	285	00	2.150	—	241	05	—	—	43	95	2.150	—
—	6	—	—	52	07	1 050	—	52	07	1.050	—	—	—	—	—
285	49	300	—	285	49	300	—	238	33	100	—	47	16	200	—
380	90	400	—	380	90	400	—	316	—	—	—	64	90	400	—
86	64	100	—	86	64	100	—	80	63	—	—	6	01	100	—
3.506	87	1.748	68	3 506	87	1.748	68	3.506	87	1.748	68	—	—	—	—
39	44 ¹ / ₂	234	—	39	44 ¹ / ₂	234	—	34	—	—	—	5	44 ¹ / ₂	234	—
40	17	300	—	40	17	300	—	40	17	300	—	—	—	—	—
103	94	100	—	142	80 ¹ / ₂	2.300	—	80	35	—	—	62	45 ¹ / ₂	2.300	—
21	25	—	—	54	96	450	—	—	—	—	—	54	96	450	—
9	44	—	—	11	73 ¹ / ₂	200	—	—	—	—	—	11	73 ¹ / ₂	200	—
14	17	—	—	22	38	300	—	—	—	—	—	22	38	300	—
148	83	200	—	163	95 ¹ / ₂	3.350	—	160	70	—	—	3	25 ¹ / ₂	3.350	—
42	52	—	—	50	51 ¹ / ₂	900	—	—	—	—	—	50	51 ¹ / ₂	900	—
80	32	100	—	111	49	1.800	—	80	35	—	—	31	14	1.800	—
59	06	100	—	95	71 ¹ / ₂	1.350	—	80	35	—	—	15	36 ¹ / ₂	1.350	—
—	—	—	—	34	11 ¹ / ₂	—	—	—	—	—	—	34	11 ¹ / ₂	—	—
335	47	400	—	351	50	7.500	—	321	33	—	—	30	17	7.500	—
68	51	100	—	80	93	1.550	—	80	35	—	—	—	58	1.550	—
33	07	—	—	48	47 ¹ / ₂	700	—	—	—	—	—	48	47 ¹ / ₂	700	—
42	52	—	—	63	34	900	—	—	—	—	—	63	34	900	—
25	98	—	—	60	13	550	—	—	—	—	—	60	13	550	—
—	—	100	—	2	28	1.200	—	2	28	1.200	—	—	—	—	—
16	53	—	—	33	16 ¹ / ₂	350	—	—	—	—	—	33	16 ¹ / ₂	350	—
92	13	100	—	119	25 ¹ / ₂	2.050	—	80	35	—	—	38	90 ¹ / ₂	2.050	—
14	17	—	—	37	93 ¹ / ₂	300	—	—	—	—	—	37	93 ¹ / ₂	300	—
33	07	400	—	76	08 ¹ / ₂	1.300	—	—	10	400	—	75	98 ¹ / ₂	900	—
174	82	200	—	199	47 ¹ / ₂	3.900	—	160	70	—	—	38	77 ¹ / ₂	3.900	—
40	16	800	—	378	76	1.100	—	311	42	400	—	67	34	700	—
29	92 ¹ / ₂	100	—	29	92 ¹ / ₂	100	—	—	—	—	—	29	92 ¹ / ₂	100	—
7	08	—	—	14	60 ¹ / ₂	150	—	—	—	—	—	14	60 ¹ / ₂	150	—
9	45	—	—	19	66	200	—	—	—	—	—	19	66	200	—
26	86	100	—	26	86	100	—	—	—	50	—	26	86	50	—
9.036	51 ¹ / ₂	8.982	68	10.716	90 ¹ / ₂	61.631	34	9.155	22	7.197	34	1.561	68 ¹ / ₂	54.434	—

Rachunek specjalny depozytów

Liczba porządkowa	Nazwa gminy	Pozostałość z końcem roku 1872			
		gotówka		efekta	
		zł.	ct.	zł.	ct.
99	Gorajec	16	88	1.800	—
100	Grzymałów	12	10 ¹ / ₂	1.350	—
101	Glisne	16	44 ¹ / ₂	300	—
102	Gielarowa	29	73	6 500	—
103	Gilersdorf	16	42 ¹ / ₂	700	—
104	Głuchów	71	13 ¹ / ₂	900	—
105	Grzeska	61	26 ¹ / ₂	600	—
106	Gniewczyn	68	56 ¹ / ₂	1.000	—
107	Grochów	17	10 ¹ / ₂	1.100	—
108	Grojec	9	69	200	—
109	Gorzów	9	05 ¹ / ₂	150	—
110	Gromice z Szyjkami	18	35 ¹ / ₂	250	—
111	Gwozdowa v. Gorowa	28	17 ¹ / ₂	300	—
112	Grabownica Starzeńska	43	47 ¹ / ₂	400	—
113	Gdeszyce	369	88	—	—
114	Gilowice	—	—	—	—
115	Głowaczowa	—	—	—	—
116	Hodowice	—	—	2.750	—
117	Hucisko (pow. Kolbuszowa)	46	18 ¹ / ₂	760	—
118	Hucisko (Nisko)	11	78 ¹ / ₂	1.350	—
119	Horbowice z Huciskiem	30	38 ¹ / ₂	250	—
120	Hołhocze	48	17	2.350	—
121	Homrzyńska	30	61 ¹ / ₂	1.700	—
122	Homrzyńska (Sącz)	43	11	650	—
123	Hryniówka	9	03	350	—
124	Hadykówka	17	44 ¹ / ₃	450	—
125	Huta Komorowska	45	76 ¹ / ₂	750	—
126	Huta Deregowska	13	33	200	—
127	Hudziejowa	62	97	800	—
128	Humieniec	23	81 ¹ / ₂	250	—
129	Hohenbach	—	35	1.100	—
130	Hyki z Dębiakami	11	82 ¹ / ₂	200	—
131	Humńska	53	76	450	—
132	Hałuszowa	—	—	—	—
133	Horodek	—	—	—	—
134	Hussów	—	—	—	—
135	Jamelna	3	25	1.300	—
136	Jnwald	1	17	700	—
137	Jaskowice	33	54	700	—
138	Jazowsko	50	85 ¹ / ₂	400	—
139	Jelna	16	86	3.200	—
140	Jankowce	—	—	—	—
141	Jaszczurowa i Jamniki	—	—	—	—
142	Jasna	—	—	—	—
	3. Do przeniesienia	1.342	50	36.210	—

gminnych serwitutowych.

Dochody w roku 1873.				Razem				Wydatki				Pozostałość z końcem roku 1873.			
gotówka		efekta		gotówka		efekta		gotówka		efekta		gotówka		efekta	
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
85	04	100	—	101	92	1.900	—	80	35	—	—	21	57	1.900	—
63	78	—	—	75	88 ^{1/2}	1.350	—	—	—	—	—	75	88 ^{1/2}	1.350	—
14	17	—	—	30	61 ^{1/2}	300	—	—	—	—	—	30	61 ^{1/2}	300	—
307	12	400	—	336	85	6.900	—	321	40	—	—	15	45	6.900	—
33	07	—	—	49	49 ^{1/2}	700	—	—	—	—	—	49	49 ^{1/2}	700	—
145	16	200	—	216	29 ^{1/2}	1.100	—	160	56	100	—	55	73 ^{1/2}	1.000	—
28	35	100	—	89	61 ^{1/2}	700	—	80	35	—	—	9	26 ^{1/2}	700	—
47	25	100	—	115	81 ^{1/2}	1.100	—	80	35	—	—	35	46 ^{1/2}	1.100	—
51	97	—	—	69	07 ^{1/2}	1.100	—	—	—	—	—	69	07 ^{1/2}	1.100	—
9	45	—	—	19	14	200	—	—	—	—	—	19	14	200	—
7	08	—	—	16	13 ^{1/2}	150	—	—	—	—	—	16	13 ^{1/2}	150	—
11	81	—	—	30	16 ^{1/2}	250	—	—	—	—	—	30	16 ^{1/2}	250	—
14	17	—	—	42	34 ^{1/2}	300	—	—	—	—	—	42	34 ^{1/2}	300	—
18	90	—	—	62	37 ^{1/2}	400	—	—	—	—	—	62	37 ^{1/2}	400	—
18	90	800	—	388	78	800	—	311	42	400	—	77	36	400	—
191	77	1.750	—	191	77	1.750	—	80	35	—	—	111	42	1.750	—
353	55	353	55	353	55	353	55	353	55	—	—	—	—	353	55
129	93	100	—	129	93	2.850	—	88	30	—	—	41	63	2.850	—
35	90 ^{1/2}	100	—	82	09	860	—	80	35	—	—	1	74	860	—
63	78 ^{1/2}	—	—	75	57	1.350	—	—	—	—	—	75	57	1.350	—
11	81	—	—	42	19 ^{1/2}	250	—	—	—	—	—	42	19 ^{1/2}	250	—
121	34	200	—	169	51	2.550	—	160	70	—	—	8	81	2.550	—
80	32	100	—	110	93 ^{1/2}	1.800	—	80	35	—	—	30	58 ^{1/2}	1.800	—
30	71	—	—	73	82	650	—	—	—	—	—	73	82	650	—
16	53	50	—	25	56	400	—	—	—	50	—	25	56	350	—
21	26	—	—	38	70 ^{1/2}	450	—	—	—	—	—	38	70 ^{1/2}	450	—
35	43	100	—	81	19 ^{1/2}	850	—	80	35	—	—	—	84 ^{1/2}	850	—
—	—	600	—	13	33	800	—	13	33	800	—	—	—	—	—
37	80	100	—	100	77	900	—	80	35	—	—	20	42	900	—
11	81	—	—	35	62 ^{1/2}	250	—	—	—	—	—	35	62 ^{1/2}	250	—
51	97	—	—	52	32	1.100	—	—	—	—	—	52	32	1.100	—
9	45	—	—	21	27 ^{1/2}	200	—	—	—	—	—	21	27 ^{1/2}	200	—
21	26	—	—	75	02	450	—	—	—	—	—	75	02	450	—
39	93	150	—	39	93	150	—	—	—	—	—	39	93	150	—
58	81	550	—	58	81	550	—	—	—	—	—	58	81	550	—
102	42 ^{1/2}	959	90	102	42 ^{1/2}	9 9	90	59	90	—	—	42	52 ^{1/2}	959	90
61	42	—	—	64	67	1.300	—	—	—	—	—	64	67	1.300	—
33	07	—	—	34	24	700	—	—	—	—	—	34	24	700	—
33	07	—	—	66	61	700	—	—	—	—	—	66	61	700	—
18	90	—	—	69	75 ^{1/2}	400	—	—	—	—	—	69	75 ^{1/2}	400	—
151	20	200	—	168	06	3.400	—	160	70	—	—	7	36	3.400	—
22	57	308	40	22	57	308	40	8	40	—	—	14	17	308	40
180	63	1.445	19	180	63	1.445	19	152	27 ^{1/2}	100	—	28	35 ^{1/2}	1.345	19
286	87 ^{1/2}	286	87	286	87 ^{1/2}	286	87	286	87	—	—	—	00 ^{1/2}	286	87
3.069	75	9.055	91	4.412	25	45.263	91	2.720	20 ^{1/2}	1.450	—	1.692	04 ^{1/2}	43.813	91

Rachunek specjalny depozytów

Liczba po- rządkowa	N a z w a g m i n y	Pozostałość z końcem roku 1872			
		gotówka		efekta	
		zł.	ct.	zł.	ct.
143	Janda i Buda	2	77 ¹ / ₂	1.100	—
144	Jastrzębica	38	04	1.900	—
145	Janów	14	06	100	—
146	Iwonicz	13	64	1.450	—
147	Jaślane i Pierzchne	27	77	800	—
148	Jozefsdorf	19	— ¹ / ₂	600	—
149	Iwanie Puste	16	47 ¹ / ₂	3.150	—
150	Juszkowce	70	39	800	—
151	Jasienna	9	94	700	—
152	Iwanówka	19	79	300	—
153	Jabłonka	48	54	2.000	—
154	Jadachy	—	—	1.250	—
155	Katacharówka	18	93 ¹ / ₂	1.650	—
156	Krećków	13	49	100	—
157	Kokoszyńce	37	73	1.600	—
158	Komorów	13	01	400	—
159	Krechów	54	38 ¹ / ₂	500	—
160	Krzywe	20	24 ¹ / ₂	2.550	—
161	Kopki	18	03 ¹ / ₂	1.450	—
162	Kotowanie	33	86	500	—
163	Kotów	18	61	350	—
164	Krzeczowice	48	87	2.250	—
165	Krasne	131	68	2.400	—
166	Kozodrza	11	42	3.150	—
167	Kolbuszowa Dolna	35	08	500	—
168	Koniuchy	34	42 ¹ / ₂	3.700	—
169	Kuryłówka	27	20 ¹ / ₂	5.450	—
170	Koenigsberg	11	51 ¹ / ₂	1.200	—
171	Krzemienica	64	51 ¹ / ₂	1.200	—
172	Koltów	30	79 ¹ / ₂	100	—
173	Krasiejowa	58	35 ¹ / ₂	1.100	—
174	Korościatyn	11	3+ ¹ / ₂	200	—
175	Kwików	17	06	100	—
176	Kombornia z Wolą Komborską	24	53	1.900	—
177	Klimkówka	62	50 ¹ / ₂	550	—
178	Kozówka	21	26	—	—
179	Kondziołki	26	72	350	—
180	Kozowa	58	19 ¹ / ₂	1.400	—
181	Kunin	11	70 ¹ / ₂	500	—
182	Kowenice	8	94 ¹ / ₂	300	—
183	Kopytowa	39	53 ¹ / ₂	350	—
184	Krzeszów	62	92	4.350	—
185	Kukowa	48	65 ¹ / ₂	1.700	—
186	Kamienica	58	62 ¹ / ₂	200	—
187	Kłuszkowce	—	—	—	—
4. Do przeniesienia		1.414	58 ¹ / ₂	56.200	—

gminnych serwitutowych.

Dochody w roku 1873.				Razem				Wydatki				Pozostałość z końcem roku 1873.			
gotówka		efekta		gotówka		efekta		gotówka		efekta		gotówka		efekta	
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
51	97	—	—	54	74 ¹ / ₂	1,100	—	—	—	—	—	54	74 ¹ / ₂	1.100	—
89	77	100	—	127	81	2.000	—	80	35	—	—	47	46	2.000	—
4	72	100	—	18	78	200	—	—	10	100	—	18	68	100	—
68	51	100	—	82	15	1.550	—	80	35	—	—	1	80	1.550	—
140	43 ¹ / ₂	200	—	168	20 ¹ / ₂	1.000	—	160	70	100	—	7	50 ¹ / ₂	900	—
28	35	—	—	47	35 ¹ / ₂	600	—	—	—	—	—	47	35 ¹ / ₂	600	—
148	83	200	—	165	30 ¹ / ₂	3.350	—	160	70	—	—	4	60 ¹ / ₂	3.350	—
37	80	100	—	108	19	900	—	80	35	—	—	27	84	900	—
33	07	—	—	43	01	700	—	—	—	—	—	43	01	700	—
14	17	—	—	33	96	300	—	—	—	—	—	33	96	300	—
94	50	100	—	143	04	2.100	—	80	35	—	—	62	69	2.100	—
59	06	—	—	59	06	1.250	—	5	06 ¹ / ₂	—	—	53	99 ¹ / ₂	1.250	—
77	96	100	—	96	89 ¹ / ₂	1.750	—	80	35	—	—	16	54 ¹ / ₂	1.750	—
9	78 ¹ / ₂	—	—	23	27 ¹ / ₂	100	—	—	—	—	—	23	27 ¹ / ₂	100	—
75	60	100	—	113	33	1.700	—	80	35	—	—	32	98	1.700	—
18	89	—	—	31	90	400	—	—	—	—	—	31	90	400	—
23	62	100	—	78	00 ¹ / ₂	600	—	—	—	100	—	78	00 ¹ / ₂	500	—
120	48	100	—	140	72 ¹ / ₂	2.650	—	80	35	—	—	60	37 ¹ / ₂	2.650	—
34	25 ¹ / ₂	500	—	52	29	1.950	—	52	29	1.950	—	—	—	—	—
23	62	—	—	57	48	500	—	—	—	—	—	57	48	500	—
16	53	—	—	35	14	350	—	—	—	—	—	35	14	350	—
—	—	150	—	48	87	2.400	—	48	87	2.400	—	—	—	—	—
1.929	21	100	—	2.060	89	2.500	—	2.060	89	2.500	—	—	—	—	—
149	28	200	—	160	70	3.350	—	160	70	—	—	—	—	3.350	—
23	62	—	—	58	70	500	—	—	—	—	—	58	70	500	—
174	82	200	—	209	24 ¹ / ₂	3.900	—	161	16	—	—	48	08 ¹ / ₂	3.900	—
257	51	300	—	284	71 ¹ / ₂	5.750	—	241	05	—	—	43	66 ¹ / ₂	5.750	—
56	70	—	—	68	21 ¹ / ₂	1.200	—	—	—	—	—	68	21 ¹ / ₂	1.200	—
56	70	200	—	121	21 ¹ / ₂	1.400	—	80	35	100	—	40	86 ¹ / ₂	1.300	—
4	72	—	—	35	51 ¹ / ₂	100	—	—	—	—	—	35	51 ¹ / ₂	100	—
51	97	100	—	110	32 ¹ / ₂	1.200	—	80	35	—	—	29	97 ¹ / ₂	1.200	—
9	45	—	—	20	79 ¹ / ₂	200	—	—	—	—	—	20	79 ¹ / ₂	200	—
4	72	—	—	21	78	100	—	—	—	—	—	21	78	100	—
89	77	100	—	114	30	2.000	—	80	35	—	—	33	95	2.000	—
25	98	100	—	88	48 ¹ / ₂	650	—	80	35	—	—	8	13 ¹ / ₂	650	—
—	—	—	—	21	26	—	—	—	—	—	—	21	26	—	—
16	53	—	—	43	25	350	—	—	—	—	—	43	25	350	—
—	—	50	—	58	19 ¹ / ₂	1.450	—	58	19 ¹ / ₂	1.450	—	—	—	—	—
23	62	—	—	35	32 ¹ / ₂	500	—	—	—	—	—	35	32 ¹ / ₂	500	—
14	17	—	—	23	11 ¹ / ₂	300	—	—	—	—	—	23	11 ¹ / ₂	300	—
16	53	—	—	56	06 ¹ / ₂	350	—	—	—	—	—	56	06 ¹ / ₂	350	—
205	53	300	—	268	45	4.650	—	241	05	—	—	27	40	4.650	—
80	32	150	—	128	97 ¹ / ₂	1.850	—	80	35	50	—	48	62 ¹ / ₂	1.800	—
9	45	—	—	68	07 ¹ / ₂	200	—	—	—	—	—	68	07 ¹ / ₂	200	—
58	63	350	—	58	63	350	—	—	—	—	—	58	63	350	—
4.431	15 ¹ / ₂	4.100	—	5.845	74	60.300	—	4 314	97	8.750	—	1.530	77	51.550	—

Rachunek specjalny depozytów

Liczba porządkowa	Nazwa gminy	Pozostałość z końcem roku 1872			
		gotówka		efekta	
		zł.	ct.	zł.	ct.
188	Kasinka Mała	32	56 ¹ / ₂	400	—
189	Kupno	45	93	2.550	—
190	Krządko	61	96 ¹ / ₂	2.600	—
191	Krawce	51	31 ¹ / ₂	700	—
192	Kniaże	196	12	850	—
193	Kułaczkowce	149	—	—	—
194	Krośnica	—	—	—	—
195	Koropuż	—	—	—	—
196	Lutoryż	26	84 ¹ / ₂	1.100	—
197	Leżanówka	4	50	1.600	—
198	Libiąż Wielki	15	19	250	—
199	Laskowa	22	45 ¹ / ₂	3.100	—
200	Lubno Opackie	29	86 ¹ / ₂	300	—
201	Lachowice	15	85	3.850	—
202	Laszki Murowane	17	79 ¹ / ₂	850	—
203	Lubień Wielki	79	55 ¹ / ₂	3.400	—
204	Lubień Mały	32	25 ¹ / ₂	1.100	—
205	Lipnica Dolna	29	39 ¹ / ₂	550	—
206	Lacka Wola	22	03	1.900	—
207	Łatacz	43	69 ¹ / ₂	400	—
208	Lesiówka	42	56	200	—
209	Lipia	27	43	1.750	—
210	Lipowiec	41	76	350	—
211	Łuka Mała	69	02 ¹ / ₂	1.100	—
212	Łękawica ad Kalwarya	31	61 ¹ / ₂	6.000	—
213	Łowcze	23	22 ¹ / ₂	2.000	—
214	Łoniska	49	48	1.650	—
215	Łososina Górna	49	73 ¹ / ₂	400	—
216	Łabowiec	27	67 ¹ / ₂	1.550	—
217	Łysie vel Łosie	40	29	150	—
218	Łazów ad Brzyna	20	15	100	—
219	Łukowa	26	04	900	—
220	Łososina Dolna	10	75	50	—
221	Łysina	36	96 ¹ / ₂	250	—
222	Łęki	54	41	700	—
223	Łęgi	8	71	700	—
224	Łękawica ad Okrajnik	43	60 ¹ / ₂	300	—
225	Łany	31	88 ¹ / ₂	500	—
226	Łowczyce	11	95	3.800	—
227	Mazorówka	8	58 ¹ / ₂	500	—
228	Miękisz Nowy	13	55 ¹ / ₂	1.600	—
229	Maciejów	18	72 ¹ / ₂	850	—
230	Mrowla	90	01 ¹ / ₂	2.690	—
231	Mszana Dolna	23	51	2.200	—
232	Mechawiec	24	80	250	—
233	Medynia Łańcucka	44	83	200	—
234	Mirocin	19	64	400	—
	5. Do przeniesienia	1.767	24 ¹ / ₂	56.640	—

gminnych serwitutowych.

Dochody w roku 1873.				Razem				Wydatki				Pozostałość z końcem roku 1873.			
gotówka		efekta		gotówka		efekta		gotówka		efekta		gotówka		efekta	
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
18	90	—	—	51	46 ¹ / ₂	400	—	—	—	—	—	51	46 ¹ / ₂	400	—
120	48	250	—	166	41	2.800	—	160	70	50	—	5	71	2.750	—
636	03 ¹ / ₂	800	—	698	00	3.400	—	641	73	500	—	56	27	2.900	—
33	07	100	—	84	38 ¹ / ₂	800	—	80	35	—	—	4	03 ¹ / ₂	800	—
49	61	500	—	245	73	1.350	—	236	06	200	—	9	67	1.150	—
7	08	150	—	156	08	150	—	116	47 ¹ / ₂	—	—	39	60 ¹ / ₂	150	—
16	61	300	—	16	61	300	—	—	—	—	—	16	61	300	—
3.878	83	1.934	14	3.878	83	1.934	14	3.878	83	1.934	14	—	—	—	—
51	96 ¹ / ₂	—	—	78	81	1.100	—	—	—	—	—	78	81	1.100	—
75	85	100	—	80	35	1.700	—	80	35	—	—	—	—	1.700	—
11	81	—	—	27	00	250	—	—	25	—	—	26	75	250	—
73	23 ¹ / ₂	50	—	95	69	3.150	—	95	69	3.150	—	—	—	—	—
14	17	—	—	44	03 ¹ / ₂	300	—	—	—	—	—	44	03 ¹ / ₂	300	—
181	91	250	—	197	76	4.100	—	160	70	50	—	37	06	4.050	—
40	16	—	—	57	95 ¹ / ₂	850	—	—	—	—	—	57	95 ¹ / ₂	850	—
161	46 ¹ / ₂	300	—	241	02	3.700	—	241	2	—	—	—	—	3.700	—
51	97	100	—	84	22 ¹ / ₂	1.200	—	81	17 ¹ / ₂	—	—	3	05	1.200	—
25	98	—	—	55	37 ¹ / ₂	550	—	—	—	—	—	55	37 ¹ / ₂	550	—
89	77	100	—	111	80	2.000	—	80	34	—	—	31	46	2.000	—
18	90	—	—	62	59 ¹ / ₂	400	—	—	—	—	—	62	59 ¹ / ₂	400	—
9	45	—	—	52	01	200	—	—	—	—	—	52	01	200	—
82	68	100	—	110	11	1.850	—	80	34	—	—	29	77	1.850	—
38	82	500	—	80	58	850	—	80	58	850	—	—	—	—	—
51	97	100	—	120	99 ¹ / ₂	1.200	—	80	34	—	—	40	65 ¹ / ₂	1.200	—
283	50	300	—	315	11 ¹ / ₂	6.300	—	241	02	—	—	74	09 ¹ / ₂	6.300	—
94	49	100	—	117	71 ¹ / ₂	2.100	—	80	34	—	—	37	37 ¹ / ₂	2.100	—
77	96	100	—	127	44	1.750	—	80	34	—	—	47	10	1.750	—
18	90	—	—	68	63 ¹ / ₂	400	—	—	—	—	—	68	63 ¹ / ₂	400	—
73	23	100	—	100	90 ¹ / ₂	1.650	—	80	34	—	—	20	56 ¹ / ₂	1.650	—
7	08	—	—	47	37	150	—	—	—	—	—	47	37	150	—
4	72	—	—	24	87	100	—	—	—	—	—	24	87	100	—
247	79 ¹ / ₂	300	—	273	83 ¹ / ₂	1.200	—	241	02	200	—	32	81 ¹ / ₂	1.000	—
2	36	—	—	13	11	50	—	—	—	—	—	13	11	50	—
11	81	—	—	48	77 ¹ / ₂	250	—	—	—	—	—	48	77 ¹ / ₂	250	—
33	07	100	—	87	48	800	—	80	34	—	—	7	14	800	—
33	07	—	—	41	78	700	—	—	—	—	—	41	78	700	—
14	17	—	—	57	77 ¹ / ₂	300	—	—	—	—	—	57	77 ¹ / ₂	300	—
23	62	—	—	55	50 ¹ / ₂	500	—	—	—	—	—	55	50 ¹ / ₂	500	—
179	55	—	—	191	50	3.800	—	—	—	—	—	191	50	3.800	—
23	62	—	—	32	20 ¹ / ₂	500	—	—	—	—	—	32	20 ¹ / ₂	500	—
75	59	100	—	89	14 ¹ / ₂	1.700	—	80	34	—	—	8	80 ¹ / ₂	1.700	—
40	16	—	—	58	88 ¹ / ₂	850	—	—	—	—	—	58	88 ¹ / ₂	850	—
127	9	200	—	217	10 ¹ / ₂	2.890	—	160	68	—	—	56	42 ¹ / ₂	2.890	—
103	95	100	—	127	46	2.300	—	80	34	—	—	47	12	2.300	—
11	81	—	—	36	61	250	—	—	—	—	—	36	61	250	—
9	45	—	—	54	28	200	—	—	—	—	—	54	28	200	—
18	90	—	—	38	54	400	—	—	—	—	—	38	54	400	—
7.256	61 ¹ / ₂	7.034	14	9.023	86	63.674	14	7.219	69	6.934	14	1.804	17	56.740	

Rachunek specjalny depozytów

Liczba porządkowa	N a z w a g m i n y	Pozostałość z końcem roku 1872			
		gotówka		efekta	
		zł.	ct.	zł.	ct.
235	Milatyn	00	1/2	—	—
236	Mokre	35	32	100	—
237	Michalcze	12	58 1/2	150	—
238	Monasterzyska	47	59 1/2	1,100	—
239	Malczyce	—	—	—	—
240	Meteniów	—	—	—	—
241	Mucharz	—	—	—	—
242	Nowosiółka	15	91 1/2	1,350	—
243	Nagorzanka	8	41 1/2	3,600	—
244	Niewoczyn	44	52	850	—
245	Nowa wieś (pow. Kolbuszowa)	18	14 1/2	350	—
246	Nienadówka górna	21	85 1/2	2,900	—
247	Nienadówka dolna	23	98	3,800	—
248	Nowawieś (pow. Rzeszów)	32	23	550	—
249	Nawojowa	75	77 1/2	1,600	—
250	Nartow Stary	39	32	766	08
251	Nieżuchów	11	01 1/2	3,850	—
252	Nowosiółki	21	20 1/2	150	—
253	Niwiska	45	63	900	—
254	Niebocko	43	51	250	—
255	Niwra	8	75	600	—
256	Niżyniec	408	96	400	—
257	Ostapie	244	35 1/2	4 550	—
258	Okno	45	24	2,700	—
259	Ostrów (pow. Jarosław)	12	71 1/2	4,050	—
260	Orzechowice	15	17	2,200	—
261	Ostrów ad Baranów	12	33	1,150	—
262	Obidza v. Obidna	3	93 1/2	3,050	—
263	Ozanna	38	52	1,700	—
264	Ostrów Wojtawski	16	69	650	—
265	Ostrów z Toporowem	175	22	1,300	—
266	Ostrowa (pow. Busk)	12	60 1/2	1,600	—
267	Okrajnik	71	93 1/2	1,400	—
268	Olchowce	8	45	950	—
269	Oczków	23	97 1/2	1,700	—
270	Olesko	12	24 1/2	3,350	—
271	Olesin	36	13	200	—
272	Polanka Wielka	20	90 1/2	2,450	—
273	Podlasie	79	05 1/2	1,100	—
274	Przewrotne	11	30 1/2	3,130	—
275	Pogwizdów	71	86 1/2	810	—
276	Polanka	35	68 1/2	2 050	—
277	Poremba Żegota	63	40	4,450	—
278	Prowata	19	03 1/2	200	—
279	Przemysłany	27	04 1/2	2,300	—
280	Pachowka	12	26 1/2	700	—
281	Porąb	14	86 1/2	550	—
6. Do przeniesienia		1,999	67	71,556	08

gminnych serwitutowych.

Dochody w roku 1873.				Razem				Wydatki				Pozostałość z końcem roku 1873.			
gotówka		efekta		gotówka		efekta		gotówka		efekta		gotówka		efekta	
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
—	—	—	—	—	00 ^{1/2}	—	—	—	—	—	—	—	00 ^{1/2}	—	—
4	72	—	—	40	04	100	—	—	—	—	—	40	04	100	—
7	08	—	—	19	66 ^{1/2}	150	—	—	—	—	—	19	66 ^{1/2}	150	—
51	97	—	—	99	56 ^{1/2}	1.100	—	—	—	—	—	99	56 ^{1/2}	1.100	—
170	30	2.000	—	170	30	2.000	—	160	97	—	—	9	33	2.000	—
500	—	—	—	500	—	—	—	500	—	—	—	—	—	—	—
127	60	2.470	90	127	60	2.470	90	70	90	—	—	56	70	2.470	90
63	78	—	—	79	69 ^{1/2}	1.350	—	—	—	—	—	79	69 ^{1/2}	1.350	—
275	09	300	—	283	50 ^{1/2}	3.900	—	241	02	100	—	42	48 ^{1/2}	3.800	—
40	16	150	—	84	68	1.000	—	80	34	50	—	4	34	950	—
16	53	—	—	34	67 ^{1/2}	350	—	—	—	—	—	34	67 ^{1/2}	350	—
137	02	100	—	158	87 ^{1/2}	3.000	—	80	34	—	—	78	53 ^{1/2}	3.000	—
179	55	200	—	203	53	4.000	—	164	56	—	—	38	97	4.000	—
29	86	—	—	62	09	550	—	—	—	—	—	62	09	550	—
180	60	300	—	256	37 ^{1/2}	1.900	—	241	02	100	—	15	35 ^{1/2}	1.800	—
35	29 ^{1/2}	50	—	74	61 ^{1/2}	816	08	74	61 ^{1/2}	816	08	—	—	—	—
233	23	300	—	244	24 ^{1/2}	4.150	—	241	02	50	—	3	22 ^{1/2}	4.100	—
7	8	—	—	28	28 ^{1/2}	150	—	—	—	—	—	28	28 ^{1/2}	150	—
42	52	100	—	88	15	1.000	—	80	34	—	—	7	81	1.000	—
11	81	—	—	55	32	250	—	—	—	—	—	55	32	250	—
23	35	—	—	37	10	600	—	—	—	—	—	37	10	600	—
51	97	500	—	460	93	900	—	388	29 ^{1/2}	—	—	72	63 ^{1/2}	900	—
266	30	600	—	510	65 ^{1/2}	5 150	—	481	4	50	—	29	61 ^{1/2}	5.100	—
232	57	300	—	277	81	3.000	—	241	2	100	—	36	79	2.900	—
191	36	200	—	204	07 ^{1/2}	4.250	—	160	68	—	—	43	39 ^{1/2}	4.250	—
103	95	100	—	119	12	2.300	—	80	34	—	—	38	78	2.300	—
54	33	—	—	66	66	1.150	—	2	74 ^{1/2}	—	—	63	91 ^{1/2}	1.150	—
146	85 ^{1/2}	100	—	150	79	3.150	—	80	34	—	—	70	45	3.150	—
1.130	32	1.400	—	1.168	84	3.100	—	1.122	69	1.000	—	46	15	2.100	—
30	71	—	—	47	40	650	—	—	—	—	—	47	40	650	—
61	42	200	—	236	64	1.500	—	160	68	—	—	75	96	1.500	—
75	60	100	—	88	20 ^{1/2}	1.700	—	80	34	—	—	7	86 ^{1/2}	1.700	—
117	46 ^{1/2}	200	—	189	40	1.600	—	160	68	50	—	28	72	1.550	—
44	88	—	—	53	33	950	—	—	—	—	—	53	33	950	—
131	64	100	—	155	61 ^{1/2}	1 800	—	80	34	50	—	75	27 ^{1/2}	1.750	—
158	28	—	—	170	52 ^{1/2}	3.350	—	—	—	—	—	170	52 ^{1/2}	3.350	—
9	45	—	—	45	58	200	—	—	—	—	—	45	58	200	—
115	75	100	—	136	65 ^{1/2}	2.550	—	80	34	—	—	56	31 ^{1/2}	2.550	—
51	97	100	—	131	02 ^{1/2}	1.200	—	80	34	—	—	50	68 ^{1/2}	1.200	—
147	89	100	—	159	19 ^{1/2}	3.230	—	80	34	—	—	78	85 ^{1/2}	3.230	—
38	26	100	—	110	12 ^{1/2}	910	—	80	34	—	—	29	78 ^{1/2}	910	—
1.261	30 ^{1/2}	1.659	95	1.296	99	3.709	95	1.293	46	1.100	—	3	53	2.609	95
210	26 ^{1/2}	500	—	273	66 ^{1/2}	4.750	—	241	2	—	—	32	64 ^{1/2}	4.750	—
9	45	—	—	28	48 ^{1/2}	200	—	—	—	—	—	28	48 ^{1/2}	200	—
108	66	100	—	135	70 ^{1/2}	2.400	—	80	34	—	—	55	36 ^{1/2}	2.400	—
33	07	—	—	45	33 ^{1/2}	700	—	—	—	—	—	45	33 ^{1/2}	700	—
25	98	—	—	40	84 ^{1/2}	550	—	—	—	—	—	40	84	550	—
6.952	24 ^{1/2}	12.230	85	8.951	91 ^{1/2}	83.786	93	6.910	49 ^{1/2}	3.466	08	2.041	42	80.320	85

Rachunek specjalny depozytów

Liczba porządkowa	Nazwa gminy	Pozostałość z końcem roku 1872			
		gotówka		efekta	
		zł.	ct.	zł.	ct.
282	Potutory	16	02 ¹ / ₂	1.750	—
283	Pojówka	46	70 ¹ / ₂	850	—
284	Pain vel Peim	38	36 ¹ / ₂	800	—
285	Paszyn	64	45 ¹ / ₂	1.300	—
286	Potok	12	61 ¹ / ₂	450	—
287	Poromba z Rudką	8	02	300	—
288	Podzwierzyniec	32	51	600	—
289	Przyhajec	13	73	1.750	—
290	Przedmieście	46	49	700	—
291	Pieczarna	8	18	50	—
292	Pedhorce	53	34	500	—
293	Piechoty	41	03	200	—
294	Padew Kolonja	37	54 ¹ / ₂	900	—
295	Pławo	2	49 ¹ / ₂	700	—
296	Przykop	51	72 ¹ / ₂	400	—
297	Padew	55	49	2 300	—
298	Podole	30	06	1.023	92
299	Pogorzałka	52	98	405	25
300	Poruczyn	9	65 ¹ / ₂	600	—
301	Pokrowce	46	45	550	—
302	Podlipce	11	81	250	—
303	Pietniczany	38	57 ¹ / ₂	1.100	—
304	Packowice	228	12	—	—
305	Posadów i Bartków	—	—	—	—
306	Postolów	—	—	—	—
307	Pawełka	—	—	—	—
308	Paweł	—	—	—	—
309	Ruda i Chamy	30	31	250	—
310	Rodatycze	2	—	3.350	—
311	Rzyska	50	56	300	—
312	Rudki	6	17 ¹ / ₂	500	—
313	Raba Wyżna	24	96	400	—
314	Roztoka Mała z Składzistem	51	89	900	—
315	Rozdziele	63	18	200	—
316	Rzuchów	66	76 ¹ / ₂	1 000	—
317	Rozbórz	24	97 ¹ / ₂	550	—
318	Rakowa	67	48 ¹ / ₂	1.200	—
319	Racichowice	20	48	150	—
320	Rybotycze	15	99 ¹ / ₂	600	—
321	Ruda i Rysze	13	98	150	—
322	Ruda. Rysze i Sołtysów	11	44	350	—
323	Reisheim	20	05 ¹ / ₂	800	—
324	Rostoka Mała	44	02	450	—
325	Rudniki	5	15 ¹ / ₂	1 800	—
326	Ruda	65	48	600	—
327	Rusinów i Wola Rusinów	60	71	1.600	—
328	Rohaczyn miasteczko	10	41 ¹ / ₂	400	—
7. Do przeniesienia		1.602	40 ¹ / ₂	33.029	17

gminnych serwitutowych.

Dochody w roku 1873.				Razem				Wydatki				Pozostałość z końcem roku 1873.			
gotówka		efekta		gotówka		efekta		gotówka		efekta		gotówka		efekta	
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
82	68	100	—	98	70 ^{1/2}	1.850	—	80	34	—	—	18	36 ^{1/2}	1.850	—
40	16	150	—	86	86 ^{1/2}	1.000	—	80	34	50	—	6	52 ^{1/2}	950	—
18	90	950	—	57	26 ^{1/2}	1.750	—	57	26 ^{1/2}	1.750	—	—	—	—	—
61	42	100	—	125	87 ^{1/2}	1.400	—	80	34	—	—	45	53 ^{1/2}	1.400	—
21	26	—	—	33	87 ^{1/2}	450	—	—	—	—	—	33	87 ^{1/2}	450	—
14	17	—	—	22	19	300	—	—	—	—	—	22	19	300	—
28	35	—	—	60	86 ^{1/2}	600	—	—	—	—	—	60	86 ^{1/2}	600	—
82	68	150	—	96	41	1.900	—	80	34	50	—	16	07	1.850	—
33	07	50	—	79	56	750	—	—	—	50	—	79	56	700	—
2	36	—	—	10	54	50	—	—	—	—	—	10	54	50	—
23	62	—	—	76	96	500	—	—	—	—	—	76	96	500	—
9	45	—	—	50	48	200	—	—	—	—	—	50	48	200	—
42	79 ^{1/2}	100	—	80	34	1.000	—	80	34	—	—	—	—	1.000	—
546	26	600	—	548	75 ^{1/2}	1.300	—	481	31 ^{1/2}	500	—	67	44	800	—
18	90	—	—	70	62 ^{1/2}	400	—	—	—	—	—	70	62 ^{1/2}	400	—
108	67	200	—	164	16	2.500	—	160	68	—	—	3	48	2.500	—
47	24	—	—	77	30	1.023	92	—	—	—	—	77	30	1.023	92
318	74	—	—	371	72	405	25	371	72	405	25	—	—	—	—
28	35	—	—	38	00 ^{1/2}	600	—	—	—	—	—	38	00 ^{1/2}	600	—
539	17	700	—	585	62	1.250	—	561	38	500	—	24	24	750	—
11	81	250	—	23	62	500	—	23	62	500	—	—	—	—	—
51	97	100	—	90	54 ^{1/2}	1.200	—	80	34	—	—	10	20 ^{1/2}	1.200	—
9	45	500	—	237	57	500	—	236	05	200	—	1	52	300	—
79	07	100	—	79	07	100	—	75	89 ^{1/2}	—	—	3	17 ^{1/2}	100	—
36	61	524	80	36	61	524	80	24	80	—	—	11	81	524	80
70	28 ^{1/2}	850	—	70	28 ^{1/2}	850	—	—	—	—	—	70	28 ^{1/2}	850	—
166	50 ^{1/2}	2.350	—	166	50 ^{1/2}	2.350	—	80	34	500	—	86	16 ^{1/2}	1.850	—
11	81	—	—	42	12	250	—	—	—	—	—	42	12	250	—
158	68	200	—	160	68	3.550	—	160	68	—	—	—	—	3.550	—
14	17	—	—	64	73	300	—	—	40	—	—	64	33	300	—
23	62	—	—	29	79 ^{1/2}	500	—	—	—	—	—	29	79 ^{1/2}	500	—
18	90	—	—	43	86	400	—	—	—	—	—	43	86	400	—
42	52	100	—	94	41	1.000	—	80	34	—	—	14	07	1.000	—
9	45	—	—	72	63	200	—	—	—	—	—	72	63	200	—
47	25	100	—	114	01 ^{1/2}	1.100	—	80	34	—	—	33	67 ^{1/2}	1.100	—
25	98	—	—	50	95 ^{1/2}	550	—	—	—	—	—	50	95 ^{1/2}	550	—
56	70	100	—	124	18 ^{1/2}	1.300	—	80	34	—	—	43	84 ^{1/2}	1.300	—
7	08	—	—	27	56	150	—	—	—	—	—	27	56	150	—
539	17 ^{1/2}	50	—	555	17	650	—	555	17	650	—	—	—	—	—
7	08	—	—	21	06	150	—	—	—	—	—	21	06	150	—
16	53	50	—	27	97	400	—	—	—	50	—	27	97	350	—
37	80	—	—	57	85 ^{1/2}	800	—	—	—	—	—	57	85 ^{1/2}	800	—
21	26	—	—	65	28	450	—	—	—	—	—	65	28	450	—
85	05	100	—	90	20 ^{1/2}	1.900	—	80	34	—	—	9	86 ^{1/2}	1.900	—
28	35	100	—	93	83	700	—	80	34	—	—	13	49	700	—
68	51	200	—	129	22	1.800	—	121	20 ^{1/2}	400	—	8	01 ^{1/2}	1.400	—
18	90	—	—	29	31 ^{1/2}	400	—	—	—	—	—	29	31 ^{1/2}	400	—
3.732	76	8.774	80	5.335	16 ^{1/2}	41.803	97	3.794	26	5.605	25	1.540	90 ^{1/2}	36.198	72

Rachunek specjalny depozytów

Liczba porządkowa	Nazwa gminy	Pozostałość			
		z końcem roku 1872			
		gotówka		efekta	
		zł.	ct.	zł.	ct.
329	Rohaczyn wieś	8	24 ¹ / ₂	500	—
330	Roztoka ad Brzeziny	6	15	50	—
331	Rakowiec	41	16 ¹ / ₂	800	—
332	Radziejów	104	—	600	—
333	Rybne	340	85	—	—
334	Radochońce	327	28	800	—
335	Rakowczyk	—	—	—	—
336	Rzepniów	—	—	—	—
337	Raniszan kolonia	—	—	—	—
338	Rychwałek	—	—	—	—
339	Sierakosce	9	51 ¹ / ₂	150	—
340	Sapahów	67	33 ¹ / ₂	2.700	—
341	Stróże Małe	48	02	6.250	—
342	Stupnica	60	90	750	—
343	Sokołów z Chatami	25	52	50	—
344	Siedliska	4	07	850	—
345	Sadzawa	57	63	1.000	—
346	Strzelce Wielkie	1	79 ¹ / ₂	1.150	—
347	Słomka	8	65 ¹ / ₂	800	—
348	Sadzawka	38	20 ¹ / ₂	1.000	—
349	Stawki	12	08	400	—
350	Staremiasto	67	89	4.300	—
351	Siedlanka	66	34 ¹ / ₂	1.000	—
352	Sarzyny	58	94 ¹ / ₂	6.600	—
353	Smolarzyny	14	69 ¹ / ₂	250	—
354	Strażów	15	92 ¹ / ₂	500	—
355	Sonina	9	08 ¹ / ₂	1.450	—
356	Stupnica królewska	68	48 ¹ / ₂	2.600	—
357	Strzałków	20	94 ¹ / ₂	1.800	—
358	Schoenanger	56	34 ¹ / ₂	800	—
359	Sobów	43	25	200	—
360	Spas	5	76	600	—
361	Strachocina	9	04	500	—
362	Siedlec	1	75	400	—
363	Sławikowa	26	84 ¹ / ₂	200	—
364	Sucha	18	84	3.700	—
365	Strzyszawa	57	27	4.550	—
366	Szybalin	33	35 ¹ / ₂	2.050	—
367	Trześniów	35	20 ¹ / ₂	4.050	—
368	Tuchla	33	59	1.600	—
369	Tuczempy	37	90	2.900	—
370	Tarnoszyn	34	05 ¹ / ₂	250	—
371	Tarnogóra	12	16	900	—
372	Turbia z Obyną	21	32 ¹ / ₂	2.550	—
373	Tarnowice	23	79	300	—
374	Trzeboś	28	23	150	—
375	Trzetrzewińce	31	34 ¹ / ₂	550	—
	8. Do przeniesienia	1.993	78 ¹ / ₂	62.600	—

gminnych serwitutowych.

Dochody w roku 1873.				Razem				Wydatki				Pozostałość z końcem roku 1873.			
gotówka		efekta		gotówka		efekta		gotówka		efekta		gotówka		efekta	
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
23	62	—	—	31	86 ¹ / ₂	500	—	—	—	—	—	31	86 ¹ / ₂	500	—
—	—	50	—	6	15	100	—	6	15	100	—	—	—	—	—
—	—	100	—	41	16 ¹ / ₂	900	—	41	16 ¹ / ₂	900	—	—	—	—	—
47	24 ¹ / ₂	200	—	151	24 ¹ / ₂	800	—	77	85 ¹ / ₂	100	—	73	39	700	—
18	90	800	—	359	75	800	—	311	42	400	—	48	33	400	—
180	60	1.000	—	507	88	1.800	—	472	10	500	—	35	78	1.300	—
23	04	523	04	23	04	523	04	23	04	—	—	—	—	523	04
518	18 ¹ / ₂	720	32	518	18 ¹ / ₂	720	32	518	18 ¹ / ₂	579	50	—	—	140	82
275	78	275	78	275	78	275	78	275	78	—	—	—	—	275	78
72	63	450	—	72	63	450	—	—	—	—	—	72	63	450	—
112	08	100	—	121	59 ¹ / ₂	250	—	75	89 ¹ / ₂	100	—	45	70	150	—
127	57	200	—	194	90 ¹ / ₂	2.900	—	160	68	—	—	34	22 ¹ / ₂	2.900	—
295	31	400	—	343	33	6.650	—	321	36	—	—	21	97	6.650	—
17	71 ¹ / ₂	650	—	78	61 ¹ / ₂	1.400	—	78	61 ¹ / ₂	1.400	—	—	—	—	—
2	36	—	—	27	88	50	—	—	—	—	—	27	88	50	—
40	16	—	—	44	23	850	—	—	—	—	—	44	23	850	—
149	88 ¹ / ₂	200	—	207	51 ¹ / ₂	1.200	—	160	68	100	—	46	83 ¹ / ₂	1.100	—
54	33	—	—	56	12 ¹ / ₂	1.150	—	—	—	—	—	56	12 ¹ / ₂	1.150	—
37	80	—	—	46	45 ¹ / ₂	800	—	—	—	—	—	46	45 ¹ / ₂	800	—
791	21 ¹ / ₂	50	—	829	42	1.050	—	829	42	1.050	—	—	—	—	—
18	90	50	—	30	98	450	—	—	—	50	—	30	98	400	—
203	17	300	—	271	06	4.600	—	241	02	—	—	30	04	4.600	—
47	25	100	—	113	59 ¹ / ₂	1.100	—	80	34	—	—	33	25 ¹ / ₂	1.100	—
311	85	400	—	370	79 ¹ / ₂	7.000	—	321	36	—	—	49	43 ¹ / ₂	7.000	—
11	81	—	—	26	50 ¹ / ₂	250	—	—	—	—	—	26	50 ¹ / ₂	250	—
23	62	—	—	39	54 ¹ / ₂	500	—	—	—	—	—	39	54 ¹ / ₂	500	—
68	50 ¹ / ₂	—	—	77	59	1.450	—	—	—	—	—	77	59	1.450	—
122	85	300	—	191	33 ¹ / ₂	2.900	—	160	68	100	—	30	65 ¹ / ₂	2.800	—
85	05	100	—	105	99 ¹ / ₂	1.900	—	80	34	—	—	25	65 ¹ / ₂	1.900	—
37	80	100	—	94	14 ¹ / ₂	900	—	80	34	—	—	13	80 ¹ / ₂	900	—
9	45	—	—	52	70	200	—	—	—	—	—	52	70	200	—
28	35	—	—	34	11	600	—	—	—	—	—	34	11	600	—
23	62	—	—	32	66	500	—	—	—	—	—	32	66	500	—
18	90	—	—	20	65	400	—	—	—	—	—	20	65	400	—
9	45	—	—	36	29 ¹ / ₂	200	—	—	—	—	—	36	29 ¹ / ₂	200	—
174	82	200	—	193	66	3.900	—	160	68	—	—	32	98	3.900	—
214	98	300	—	272	25	4.850	—	241	02	—	—	31	23	4.850	—
96	86	100	—	130	21 ¹ / ₂	2.150	—	80	34	—	—	49	87 ¹ / ₂	2.150	—
191	36	200	—	226	56 ¹ / ₂	4.250	—	160	68	—	—	65	88 ¹ / ₂	4.250	—
76	67	100	—	110	26	1.700	—	110	26	—	—	—	—	1.700	—
166	94	200	—	204	84	3.100	—	160	68	—	—	44	16	3.100	—
11	80	—	—	45	85 ¹ / ₂	250	—	1	08	—	—	44	77 ¹ / ₂	250	—
42	52	—	—	54	68	900	—	—	—	—	—	54	68	900	—
120	48	100	—	141	80 ¹ / ₂	2.650	—	80	34	—	—	61	46 ¹ / ₂	2.650	—
14	17	—	—	37	96	300	—	—	—	—	—	37	96	300	—
7	08	—	—	35	31	150	—	—	—	—	—	35	31	150	—
25	98	—	—	57	32 ¹ / ₂	550	—	—	—	—	—	57	32 ¹ / ₂	550	—
4.952	66 ¹ / ₂	8.269	14	6.946	45	70.869	14	5.311	50 ¹ / ₂	5.379	50	1.634	94 ¹ / ₂	65.489	64

Rachunek specjalny depozytów

Liczba po- rządkowa	N a z w a g m i n y	Pozostałość z końcem roku 1872			
		gotówka		efekta	
		zł.	ct.	zł.	ct.
376	Trościaniec	66	92	1.200	—
377	Trzebinie	38	63	200	—
378	Tatarsko	49	29 ¹ / ₂	650	—
379	Tuszów polski	37	94 ¹ / ₂	1.600	—
380	Tuszów kolonia	55	45	400	—
381	Twierdza	73	89 ¹ / ₂	5.200	—
382	Tadanie	54	54	950	—
383	Toporzyska	14	48 ¹ / ₂	900	—
384	Tarnawa	18	67	2.900	—
385	Tumierz	66	05	600	—
386	Tabaszowa	18	46	100	—
387	Temeszów	26	61 ¹ / ₂	500	—
388	Tyszkowice	311	48	—	—
389	Torki	30	47 ¹ / ₂	2.050	—
390	Uherce Zapłatinie	61	39 ¹ / ₂	1.250	—
391	Uliczko Zarebane	40	44 ¹ / ₂	400	—
392	Ulchówek	36	87 ¹ / ₂	850	—
393	Uhryn Wyżny	1	17 ¹ / ₂	750	—
394	Uhryn Niżny	4	89	350	—
395	Uhersko	—	—	3.000	—
396	Uhnów	—	—	—	—
397	Wolica (pow. Skałat)	1	19	1.400	—
398	Wychwatynce	23	70 ¹ / ₂	400	—
399	Więckowice	34	78 ¹ / ₂	2.800	—
400	Wola v. Wólka Więckowska	70	76	1.200	—
401	Wulka Łętowska	24	38	650	—
402	Wysoka	33	94	550	—
403	Widelka	69	59	2.950	—
404	Wojśław Smarek	19	28	900	—
405	Wojków	72	04	800	—
406	Wulka Tanowska	22	07	850	—
407	Wola Zarzycka	32	66	8.850	—
408	„ Bliższa Mała	48	74 ¹ / ₂	400	—
409	„ Dalsza Mała	35	74 ¹ / ₂	1.100	—
410	„ Rajnowa	14	08 ¹ / ₂	100	—
411	„ Ptawska	23	05	400	—
412	Wulka v. Wola Niedźwiecka	33	78	2.150	—
413	Wierzaniec	140	09	6.550	—
414	Wyżne z Piekarówką	23	96	600	—
415	Wronowice z Łyczanką	17	58	50	—
416	Wierczany	17	28	1.200	—
417	Wysocko v. Wysoka	75	51 ¹ / ₂	950	—
418	Wolica (pow. Bochnia)	25	31	50	—
419	Wojkówka	28	72 ¹ / ₂	200	—
420	Wysoka (pow. Jasło)	28	36 ¹ / ₂	1.150	—
	9. Do przeniesienia	1.951	32 ¹ / ₂	60.100	—

gminnych serwitutowych.

Dochody w roku 1873.				Razem				Wydatki				Pozostałość z końcem roku 1873.			
gotówka		efekta		gotówka		efekta		gotówka		efekta		gotówka		efekta	
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
56	70	100	—	123	62	1.300	—	80	34	—	—	43	28	1.300	—
9	45	—	—	48	08	200	—	—	—	—	—	48	08	200	—
31	04 ^{1/2}	100	—	80	34	750	—	80	34	—	—	—	—	750	—
75	60	100	—	113	54 ^{1/2}	1.700	—	80	34	—	—	33	20 ^{1/2}	1.700	—
18	90	—	—	74	35	400	—	—	—	—	—	74	35	400	—
348	33 ^{1/2}	500	—	422	23	5.700	—	400	70	100	—	21	53	5.600	—
44	88	—	—	99	42	950	—	—	33 ^{1/2}	—	—	99	08 ^{1/2}	950	—
42	52	—	—	57	00 ^{1/2}	900	—	—	—	—	—	57	00 ^{1/2}	900	—
662	02	800	—	680	69	3.700	—	641	72	500	—	38	97	3.200	—
28	35	100	—	94	40	700	—	80	34	—	—	14	06	700	—
2	36	100	—	20	82	200	—	20	82	200	—	—	—	—	—
23	62	—	—	50	23 ^{1/2}	500	—	2	36	—	—	47	87 ^{1/2}	500	—
108	33	794	16	419	81	794	16	408	06 ^{1/2}	300	—	11	74 ^{1/2}	494	16
153	43	50	—	183	90 ^{1/2}	2.100	—	183	90 ^{1/2}	2.100	—	—	—	—	—
—	—	50	—	61	39 ^{1/2}	1.300	—	61	39 ^{1/2}	1.300	—	—	—	—	—
18	89	—	—	59	33 ^{1/3}	400	—	—	—	—	—	59	33 ^{1/2}	400	—
40	16	150	—	104	03 ^{1/2}	1.000	—	80	34	50	—	23	69 ^{1/2}	950	—
35	43	—	—	36	60 ^{1/2}	750	—	—	—	—	—	36	60 ^{1/2}	750	—
16	53	—	—	21	42	350	—	—	—	—	—	21	42	350	—
141	75	150	—	141	75	3.150	—	82	25 ^{1/2}	50	—	59	49 ^{1/2}	3.100	—
190	28	400	—	190	28	400	—	190	28	400	—	—	—	—	—
66	15	—	—	67	34	1.400	—	—	—	—	—	67	34	1.400	—
18	89	—	—	42	59 ^{1/2}	400	—	—	—	—	—	42	59 ^{1/2}	400	—
1.284	93 ^{1/2}	1.600	—	1.319	72	4.400	—	1.282	44	1.100	—	37	28	3.300	—
161	70	200	—	232	46	1.400	—	160	68	100	—	71	78	1.300	—
30	71	—	—	55	09	650	—	—	—	—	—	55	09	650	—
25	98	—	—	59	92	550	—	—	—	—	—	59	92	550	—
139	38	200	—	208	97	3.150	—	160	68	—	—	48	29	3.150	—
42	52	—	—	61	80	900	—	—	—	—	—	61	80	900	—
37	80	100	—	109	84	900	—	80	34	—	—	29	50	900	—
—	2	50	—	22	09	900	—	22	09	900	—	—	—	—	—
418	16	500	—	450	82	9.350	—	400	72	—	—	50	10	9.350	—
18	90	—	—	67	64 ^{1/2}	400	—	—	—	—	—	67	64 ^{1/2}	400	—
51	97	100	—	87	71 ^{1/2}	1.200	—	80	34	—	—	7	37 ^{1/2}	1.200	—
4	72	—	—	18	80 ^{1/2}	100	—	—	—	—	—	18	80 ^{1/2}	100	—
18	90	—	—	41	95	400	—	—	—	—	—	41	95	400	—
101	58	100	—	135	36	2.250	—	80	34	—	—	55	02	2.250	—
412	12	600	—	552	21	7.150	—	481	04	100	—	71	17	7.050	—
28	35	50	—	52	31	650	—	—	—	50	—	52	31	600	—
2	36	—	—	19	94	50	—	—	—	—	—	19	94	50	—
63	06	100	—	80	34	1.300	—	80	34	—	—	—	—	1.300	—
44	88	100	—	120	39 ^{1/2}	1.050	—	80	34	—	—	40	05 ^{1/2}	1.050	—
2	36	—	—	27	67	50	—	—	—	—	—	27	67	50	—
9	45	—	—	38	17 ^{1/2}	200	—	4	44 ^{1/2}	—	—	33	73	200	—
54	33	100	—	82	69 ^{1/2}	1.250	—	80	34	—	—	2	35 ^{1/2}	1.250	—
5.087	80 ^{1/2}	7.194	16	7.039	12 ^{1/2}	67.294	16	5.387	67	7.250	—	1.651	45 ^{1/2}	60.044	16

Rachunek specjalny depozytów

Liczba porządkowa	Nazwa gminy	Pozostałość z końcem roku 1872			
		gotówka		efekta	
		zł.	ct.	zł.	ct.
421	Wyłowa v. Wylewa	51	22	450	—
422	Wokowice	12	46 ¹ / ₂	—	—
423	Wola Skrzydlańska	9	75 ¹ / ₂	500	—
424	Wierzbów	26	10	1.000	—
425	Wola Rajnowska	2	74 ¹ / ₂	5.300	—
426	Wola Wilcza	27	30 ¹ / ₂	2.840	—
427	Wysoka (pow. Myślenice)	18	63	50	—
428	Wojskie	95	22	3.470	—
429	Wola Chlipelska	16	43	250	—
430	Wacowice	41	31 ¹ / ₂	750	—
431	Wolcza Dolna	29	52	300	—
432	Wolica (pow. Stryj)	41	32 ¹ / ₂	300	—
433	Wownia	65	90 ¹ / ₂	1.150	—
434	Wołoszcza z Żadami	—	—	—	—
435	Zastawce	2	25 ¹ / ₂	600	—
436	Zamurze	27	18	350	—
437	Załuż	15	35 ¹ / ₂	1.730	—
438	Zagórnik	48	24 ¹ / ₂	300	—
439	Zaduszniki z Majdanem	48	58 ¹ / ₂	600	—
440	Zielona	5	42 ¹ / ₂	1.450	—
441	Zembrzyce	70	75 ¹ / ₂	2.650	—
442	Zabójki	37	65	2.550	—
443	Zapuście ad Pryszów	57	03 ¹ / ₂	2.350	—
444	Zarąbek z Dubaszem	19	53	250	—
445	Żołyńia	28	20 ¹ / ₂	1.750	—
446	Zalesie	31	17 ¹ / ₂	350	—
447	Zadorowa	7	93 ¹ / ₂	1.400	—
448	Zaborów	42	¹ / ₂	300	—
449	Zachwiejów	18	67	100	—
450	Zarównie	7	80 ¹ / ₂	600	—
451	Zezawa	34	47	200	—
452	Złotne	6	04	650	—
453	Zarzyce	59	19	250	—
454	Zaborze (pow. Rawa)	35	6	350	—
455	Zniąca	22	15 ¹ / ₂	1.100	—
456	Załośce	28	69	400	—
457	Zbaraż	8	87	3.700	—
458	Zeniów	28	34 ¹ / ₂	150	—
459	Załęże	15	58	150	—
460	Zrotowice	301	44	200	—
461	Suszyca Wielka	1	61 ¹ / ₂	1.400	—
462	Skawa	27	92 ¹ / ₂	100	—
463	Sielnica	—	—	—	—
464	Sromowce Niżne	—	—	—	—
	10. Do przeniesienia	1.475	12 ¹ / ₂	42.340	—

gminnych serwitutowych.

Dochody w roku 1873.				Razem				Wydatki				Pozostałość z końcem roku 1873.			
gotówka		efekta		gotówka		efekta		gotówka		efekta		gotówka		efekta	
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
21	26	—	—	72	48	450	—	—	—	72	48	450	—	—	
—	—	450	—	12	46 ¹ / ₂	450	—	12	46 ¹ / ₂	450	—	—	—	—	
23	62	—	—	33	37 ¹ / ₂	500	—	—	—	—	33	37 ¹ / ₂	500	—	
47	25	—	—	73	35	1.000	—	—	—	—	73	35	1.000	—	
—	—	50	—	2	74 ¹ / ₂	5.350	—	2	74 ¹ / ₂	5.350	—	—	—	—	
134	18	—	—	161	48 ¹ / ₂	2.840	—	—	—	—	161	48 ¹ / ₂	2.840	—	
2	36	—	—	20	99	50	—	—	—	—	20	99	50	—	
163	94	300	—	259	16	3.770	—	241	02	—	18	14	3.770	—	
11	81	50	—	28	24	300	—	—	—	50	28	24	250	—	
35	43	—	—	76	74 ¹ / ₂	750	—	—	—	—	76	74 ¹ / ₂	750	—	
14	17	—	—	43	69	300	—	—	—	—	43	69	300	—	
116	81	100	—	158	13 ¹ / ₂	400	—	80	34	100	77	79 ¹ / ₂	300	—	
69	40	150	—	135	30 ¹ / ₂	1.300	—	80	34	—	54	96 ¹ / ₂	1.300	—	
128	08 ¹ / ₂	2.250	—	128	08 ¹ / ₂	2.250	—	75	89 ¹ / ₂	1.000	52	19	1.250	—	
28	35	—	—	30	60 ¹ / ₂	600	—	—	—	—	30	60 ¹ / ₂	600	—	
16	53	—	—	43	71	350	—	—	—	—	43	71	350	—	
81	73	100	—	97	08 ¹ / ₂	1.830	—	80	34	—	16	74 ¹ / ₂	1.830	—	
14	17	—	—	62	41 ¹ / ₂	300	—	—	—	—	62	41 ¹ / ₂	300	—	
28	35	—	—	76	93 ¹ / ₂	600	—	—	—	—	76	93 ¹ / ₂	600	—	
581	69 ¹ / ₂	700	—	587	12	2.150	—	562	38	500	24	74	1.650	—	
125	21	250	—	195	96 ¹ / ₂	2.900	—	160	68	50	35	28 ¹ / ₂	2.850	—	
120	48	100	—	158	13	2.650	—	80	34	—	77	79	2.650	—	
111	03	2.600	—	168	06 ¹ / ₂	4.950	—	76	02	2.500	92	04 ¹ / ₂	2.450	—	
11	80	—	—	31	33	250	—	—	—	—	31	33	250	—	
82	68	100	—	110	88 ¹ / ₂	1.850	—	80	34	—	30	54 ¹ / ₂	1.850	—	
16	53	—	—	47	70 ¹ / ₂	350	—	—	—	—	47	70 ¹ / ₂	350	—	
66	15	—	—	74	08 ¹ / ₂	1.400	—	—	—	—	74	08 ¹ / ₂	1.400	—	
14	17	—	—	56	17 ¹ / ₂	300	—	—	—	—	56	17 ¹ / ₂	300	—	
4	72	—	—	23	39	100	—	—	—	—	23	39	100	—	
28	35	—	—	36	15 ¹ / ₂	600	—	—	—	—	36	15 ¹ / ₂	600	—	
9	45	—	—	43	92	200	—	—	—	—	43	92	200	—	
30	71	—	—	36	75	650	—	—	—	—	36	75	650	—	
—	—	3.250	—	59	19	3.500	—	59	19	3.500	—	—	—	—	
16	53	—	—	51	59	350	—	—	—	—	51	59	350	—	
51	97	50	—	74	12 ¹ / ₂	1.150	—	—	—	50	74	12 ¹ / ₂	1.100	—	
18	90	—	—	47	59	400	—	—	—	—	47	59	400	—	
174	82	200	—	183	69	3.900	—	160	68	—	23	01	3.900	—	
3	54	—	—	31	88 ¹ / ₂	150	—	31	88 ¹ / ₂	150	—	—	—	—	
3	54	200	—	19	12	350	—	19	12	350	—	—	—	—	
28	34 ¹ / ₂	700	—	329	78 ¹ / ₂	900	—	313	90 ¹ / ₂	300	15	88	600	—	
66	15	—	—	67	76 ¹ / ₂	1.400	—	—	—	—	67	76 ¹ / ₂	1.400	—	
4	72	—	—	32	64 ¹ / ₂	100	—	—	—	—	32	64 ¹ / ₂	100	—	
24	20	700	—	24	20	700	—	24	20	700	—	—	—	—	
29	87	1.000	—	29	87	1.000	—	—	—	500	—	29	87	500	
2.563	00 ¹ / ₂	13.300	—	4.038	13	55.640	—	2.141	88 ¹ / ₂	15.550	—	1.896	24 ¹ / ₂	40.090	

Rachunek specjalny depozytów

Liczba porządkowa	N a z w a g m i n y	Pozostałość z końcem roku 1872			
		gotówka		efekta	
		zł.	ct.	zł.	ct.
465	Biała Wyżnia	—	—	—	—
466	Binczarowa	—	—	—	—
467	Bogusza	—	—	—	—
468	Budyłów	—	—	—	—
469	Biała	—	—	—	—
470	Bujne	—	—	—	—
471	Białobrzegi	—	—	—	—
472	Kobylany	—	—	—	—
473	Kobaki	—	—	—	—
474	Kalnica	—	—	—	—
475	Kąkolówka	—	—	—	—
476	Koropiec z Przewoźcem	—	—	—	—
477	Knichnicze	—	—	—	—
478	Kasperowce	—	—	—	—
479	Krzywczyce	—	—	—	—
480	Kłyżów	—	—	—	—
481	Kurów	—	—	—	—
482	Kocoń	—	—	—	—
483	Lachowce	—	—	—	—
484	Lubzina	—	—	—	—
485	Leszczowa Górna	—	—	—	—
486	Las	—	—	—	—
487	Lisiatycze	—	—	—	—
488	Lipnica wielka	—	—	—	—
489	Liwcze	—	—	—	—
490	Łęki kobyłańskie	—	—	—	—
491	Miasteczko, przedmieście	—	—	—	—
492	Majnicz	—	—	—	—
493	Nowosiół	—	—	—	—
494	Pysznicza	—	—	—	—
495	Płotycze	—	—	—	—
496	Sałasze	10	44	100	—
497	Sutkowice	13	36 ¹ / ₂	400	—
498	Sniatynka	61	41	850	—
499	Starawieś	51	15	300	—
500	Stale	73	98 ¹ / ₂	1.400	—
501	Stronowice	181	22	150	—
502	Szklary	7	48	400	—
503	Sromowce Wyżne	—	—	—	—
504	Tustogłowy	—	—	—	—
505	Wołoszczyzna	—	—	1.000	—
506	Wola gorzańska	86	80	300	—
507	Wertetka	177	—	—	—
508	Załuże	—	—	—	—
11. Do przeniesienia		662	85	4.900	—

gminnych serwitutowych.

Dochody w roku 1873.				Razem				Wydatki				Pozostałość z końcem roku 1873.			
gotówka		efekta		gotówka		efekta		gotówka		efekta		gotówka		efekta	
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
156	50	156	50	156	50	156	50	156	50	—	—	—	—	156	50
649	62	649	62	649	62	649	62	649	62	—	—	—	—	649	62
490	94	490	94	490	94	490	94	490	94	—	—	—	—	490	94
15	51 ¹ / ₂	615	51	15	51 ¹ / ₂	615	51	15	51	—	—	—	1/2	615	51
80	82	950	—	80	82	950	—	—	—	—	—	80	82	950	—
55	67	55	67	55	67	55	67	55	67	—	—	—	—	55	67
1.586	64	787	38	1.586	64	787	38	1.586	64	787	38	—	—	—	—
64	13 ¹ / ₂	764	13	64	13 ¹ / ₂	764	13	64	13	—	—	—	00 ¹ / ₂	764	13
1.197	—	1.197	—	1.197	—	1.197	—	1.197	—	597	—	—	—	600	—
65	90	456	45	65	90	456	45	56	45	—	—	9	45	456	45
27	38	200	—	27	38	200	—	27	38	200	—	—	—	—	—
1.854	44	1.854	44	1.854	44	1.854	44	1.854	44	—	—	—	—	1.854	44
124	41 ¹ / ₂	250	—	124	41 ¹ / ₂	250	—	75	89 ¹ / ₂	100	—	48	52	150	—
369	75 ¹ / ₂	409	13	369	75 ¹ / ₂	409	13	364	12	181	6	5	63 ¹ / ₂	228	07
442	85	442	85	442	85	442	85	442	85	—	—	—	—	442	85
1.720	—	—	—	1.720	—	—	—	—	—	—	—	1.720	—	—	—
114	32 ¹ / ₂	1.250	—	114	32 ¹ / ₂	1.250	—	80	34	—	—	33	98 ¹ / ₂	1.250	—
103	43 ¹ / ₂	1.050	—	103	43 ¹ / ₂	1.050	—	80	34	—	—	23	09 ¹ / ₂	1.050	—
140	43 ¹ / ₂	—	—	140	43 ¹ / ₂	—	—	140	43 ¹ / ₂	—	—	—	—	—	—
458	51	1.000	—	458	51	1.000	—	458	51	1.000	—	—	—	—	—
169	90	951	—	169	90	951	—	151	—	—	—	18	90	951	—
182	28 ¹ / ₂	1.950	—	182	28 ¹ / ₂	1.950	—	80	34	—	—	101	94 ¹ / ₂	1.950	—
12	90	200	—	12	90	200	—	—	—	—	—	12	90	200	—
88	58	186	22	88	58	186	22	86	22	—	—	2	36	186	22
150	—	150	—	150	—	150	—	150	—	—	—	—	—	150	—
378	48	428	48	378	48	428	48	378	48	—	—	—	—	428	48
—	74	2.600	—	—	74	2.600	—	—	74	2.600	—	—	—	—	—
60	69 ¹ / ₂	150	—	60	69 ¹ / ₂	150	—	—	—	—	—	60	69 ¹ / ₂	150	—
108	36	100	—	108	36	100	—	78	75	—	—	29	61	100	—
3.273	30	—	—	3.273	30	—	—	—	—	—	—	3.273	30	—	—
31	48 ¹ / ₂	230	48	31	48 ¹ / ₂	230	48	30	48	—	—	1	00 ¹ / ₂	230	48
4	72	—	—	15	16	100	—	—	—	—	—	15	16	100	—
18	90	—	—	32	26 ¹ / ₂	400	—	—	—	—	—	32	26 ¹ / ₂	400	—
40	16	100	—	101	57	950	—	80	34	—	—	21	23	950	—
14	17	—	—	65	32	300	—	—	—	—	—	65	32	300	—
173	51	322	72	247	49 ¹ / ₂	1.722	72	176	98	200	—	70	51 ¹ / ₂	1.522	72
20	07 ¹ / ₂	400	—	201	29 ¹ / ₂	550	—	155	71	200	—	45	58 ¹ / ₂	350	—
18	90	—	—	26	38	400	—	—	—	—	—	26	38	400	—
60	70	1.000	—	60	70	1.000	—	—	—	500	—	60	70	500	—
306	75	350	—	306	75	350	—	275	48	—	—	31	27	350	—
47	25	—	—	47	25	1.000	—	10	45	—	—	36	80	1.000	—
36	43 ¹ / ₂	200	—	123	23 ¹ / ₂	500	—	77	35 ¹ / ₂	100	—	45	38	400	—
9	45	200	—	186	45	200	—	157	65	—	—	28	80	200	—
120	23	398	97	120	23	398	97	98	97	—	—	21	26	398	97
15.046	26	22.497	49	15.709	11	27.397	49	9.786	21 ¹ / ₂	6.465	44	5.922	89 ¹ / ₂	20.932	05

Rachunek specjalny depozytów

Liczba porządkowa	Nazwa gminy	Pozostałość z końcem roku 1872			
		gotówka		efekta	
		zł.	ct.	zł.	ct.
509	Kaśna górna	—	—	—	—
510	Kačłowa	—	—	—	—
511	Szeparowce	—	—	—	—
512	Serednie wielkie	—	—	—	—
513	Siołkowa z Sofinowem	—	—	—	—
514	Słemień	—	—	—	—
515	Studzieniec	—	—	—	—
516	Siołka	—	—	—	—
517	Wysoczany i Kożuszne	—	—	—	—
518	Wola postołowa	—	—	—	—
519	Wola rzeczycka	—	—	—	—
520	Zboiska	—	—	—	—
521	Żorniska	—	—	—	—
	Depozyta obojętne	—	—	—	—
	12. Do przeniesienia	—	—	—	—

gminnych serwitutowych.

Dochody w roku 1873.				Razem				Wydatki				Pozostałość z końcem roku 1873.			
gotówka		efekta		gotówka		efekta		gotówka		efekta		gotówka		efekta	
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
43	80	243	80	43	80	243	80	43	80	243	80	—	—	—	—
219	20	219	20	219	20	219	20	219	20	—	—	—	—	219	20
54	31	277	10	54	31	277	10	54	31	277	10	—	—	—	—
98	68 ^{1/2}	1.026	24	98	68 ^{1/2}	1.026	24	76	24	—	—	22	44 ^{1/2}	1.026	24
304	20	304	20	304	20	304	20	304	20	—	—	—	—	304	20
270	42	3.400	—	270	42	3.400	—	160	68	—	—	109	74	3.400	—
511	40	600	—	511	40	600	—	481	04	—	—	30	36	600	—
38	24	800	—	38	24	800	—	38	24	800	—	—	—	—	—
205	—	205	—	205	—	205	—	205	—	—	—	—	—	205	—
54	16 ^{1/2}	395	90	54	16 ^{1/2}	395	90	45	90	—	—	8	26 ^{1/2}	395	90
477	70	477	70	477	70	477	70	477	70	—	—	—	—	477	70
47	92	900	—	47	92	900	—	47	92	900	—	—	—	—	—
98	00 ^{1/2}	270	65	98	00 ^{1/2}	270	65	98	—	—	—	—	00 ^{1/2}	270	65
593	52 ^{1/2}	15.700	—	593	52 ^{1/2}	15.700	—	593	52 ^{1/2}	15.700	—	—	—	—	—
3.016	57	24.819	79	3.016	57	24.819	79	2.845	75 ^{1/2}	17.920	90	170	81 ^{1/2}	6.898	89

Zestawienie

Liczba porządkowa przeniesień					Pozostałość z końcem roku 1872					
					gotówka		efekta			
					zł.	ct.	zł.	ct.		
1	Stronica	.	.	II.	.	.	1.890	10 ¹ / ₂	64.750	—
2	"	.	.	IV.	.	.	1.680	39	52.648	66
3	"	.	.	VI.	.	.	1.342	50	36.210	—
4	"	.	.	VIII.	.	.	1.414	58 ¹ / ₂	56.200	—
5	"	.	.	X.	.	.	1.767	24 ¹ / ₂	56.640	—
6	"	.	.	XII.	.	.	1.999	67	71.556	08
7	"	.	.	XIV.	.	.	1.602	40 ¹ / ₂	33.029	17
8	"	.	.	XVI.	.	.	1.993	78 ¹ / ₂	62.600	—
9	"	.	.	XVIII.	.	.	1.951	32	60.100	—
10	"	.	.	XX.	.	.	1.475	12 ¹ / ₂	42.340	—
11	"	.	.	XXII.	.	.	662	85	4.900	—
12	"	.	.	XXIV.	.	.	—	—	—	—
				Razem	.	.	17.779	98	540.973	91

przeniesień.

Dochody w roku 1873.				Razem				Wydatki				Pozostałość z końcem roku 1873.			
gotówka		efekta		gotówka		efekta		gotówka		efekta		gotówka		efekta	
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
10.008	90	20.500	—	11.899	00 1/2	85.250	—	10.096	96 1/2	11.650	—	1.802	04	73.600	—
9.036	51 1/2	8.982	68	10.716	90 1/2	61.631	34	9.155	22	7.197	34	1.561	68 1/2	54.434	—
3.069	75	9.053	91	4.412	25	45.263	91	2.720	20 1/2	1.450	—	1.692	04 1/2	43.813	91
4.431	15 1/2	4.100	—	5.845	74	60.300	—	4.314	97	8.750	—	1.530	77	51.550	—
7.256	61 1/2	7.034	14	9.023	86	63.674	14	7.219	69	6.934	14	1.804	17	56.740	—
6.952	24 1/2	12.230	85	8.951	91 1/2	83.786	93	6.910	49 1/2	3.466	08	2.041	42	80.320	85
3.732	76	8.774	80	5.335	16 1/2	41.803	97	3.794	26	5.605	25	1.540	90 1/2	36.198	72
4.952	66 1/2	8.269	14	6.946	45	70.869	14	5.311	50 1/2	5.379	50	1.634	94 1/2	65.489	64
5.087	80 1/2	7.194	16	7.039	12 1/2	67.294	16	5.387	67	7.250	—	1.651	45 1/2	60.044	16
2.563	00 1/2	13.300	—	4.038	13	55.640	—	2.141	88 1/2	15.550	—	1.896	24 1/2	40.090	—
15.046	26	22.497	49	15.709	11	27.397	49	9.786	21 1/2	6.465	44	5.922	89 1/2	20.932	05
3.016	57	24.819	79	3.016	57	24.819	79	2.845	75 1/2	17.920	90	170	81 1/2	6.898	89
75.154	24 1/2	146.756	96	92.934	22 1/2	687.730	87	69.684	83 1/2	97.618	65	23.249	39	590.112	22

Sprawozdanie Wydziału krajowego

w sprawie założenia szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie.

Wysoki Sejmie!

W sprawie założenia szkoły gospodarstwa lasowego, powziął Wysoki Sejm na posiedzeniu dnia 10. Stycznia 1874 uchwałę następującej treści:

- 1) W poczuciu naglącej potrzeby dla kraju szkoły gospodarstwa lasowego, Sejm postanawia założenie tejże, uznaje ją za zakład krajowy z tem atoli zastrzeżeniem, że co do subwencji państwowej wliczoną będzie ta szkoła do kategorii szkół rolniczych, dla których Ministerstwo rolnictwa stałą subwencję przyrzeka;
- 2) szkoła ta ma być stałą, samoistną, średnią szkołą gospodarstwa lasowego, założoną we Lwowie;
- 3) pomieszczoną być ma we własnym budynku z odpowiednim gruntem na szkółki leśne;
- 4) szkołą zarządza kuratorya z trzech osób, a mianowicie: delegata Rządu, delegata Wydziału krajowego i delegata Komitetu Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego;
- 5) ciało nauczycielskie składa się z dwóch stałych profesorów fachowych i pomocników; profesorów mianuje Wydział krajowy na przedstawienie kuratoryi za uprzednią zgodą Ministerstwa rolnictwa; pomocników zaś mianuje kuratorya a zatwierdza Wydział krajowy;
- 6) profesorowie stali mają prawa i obowiązki urzędników krajowych;
- 7) dla ułożenia planu naukowego dla szkoły, złoży Wydział krajowy komisję biegłych: z osób fachowych, właścicieli wzorowych gospodarstw lasowych i zastępców Komitetów Towarzystw gospodarskich;
- 8) Sejm postanawia do uchwalonych już 3.000 zł. rocznie, dodawać 2.000 zł. rocznie na utrzymanie szkoły, zaś przeznaczają 3.000 zł. jednorazowo na koszta założenia tejże i upoważnia Wydział krajowy do użycia tej kwoty na wprowadzenie w życie szkoły, polecając mu zarazem wejść natychmiast w rokowania z Rządem celem uzyskania niedostającej jeszcze kwoty, jakoteż przyrzeczonych już 7.000 zł. na koszta założenia szkoły;
- 9) Wydział krajowy doloży wszelkich starań, aby rzeczona szkoła już z rokiem 1874/5 otwartą być mogła.

Wysoki Sejm uchwalił zatem założyć we Lwowie stałą, samoistną, średnią szkołę gospodarstwa lasowego, jako zakład krajowy, przyznając dwom stałym, fachowym profesorom tej szkoły charakter urzędników krajowych, przeznaczając kwotę 5.000 zł. w. a. rocznie na utrzymanie tej szkoły a kwotę 3.000 zł. w. a. jednorazowo na jej założenie i polecił Wydziałowi krajowemu dołożyć wszelkich starań, aby rzeczona szkoła już z rokiem 1874/5 otwartą być mogła.

Dla wprowadzenia w życie tej uchwały Wysokiego Sejmu i wywiązania się z otrzymanego polecenia, było zadaniem Wydziału krajowego:

I. Przeprowadzić rokowania z Ministerstwem rolnictwa w tym kierunku:

- 1) ażeby utworzyć się mająca krajowa średnia szkoła gospodarstwa lasowego we Lwowie wliczoną została do kategorii szkół rolniczych, dla których Ministerstwo rolnictwa przyrzeka stałą subwencję;
- 2) ażeby Ministerstwo odstąpiło od żądania, aby przyznanemu zostało delegatowi Rządu w kuratorji prawo zawieszania uchwał;
- 3) ażeby zamiast zatwierdzania nominacji profesorów tej szkoły przez Wydział krajowy mianowanych, Ministerstwo poprzestało na poprzednim porozumiewaniu się z Wydziałem krajowym;
- 4) ażeby Ministerstwo zaasygnowało przyrzeczoną subwencję 7.000 zł. w. a. na założenie tej szkoły;

II. Ułożyć plan naukowy szkoły na podstawie opinii komisji biegłych;

III. Utworzyć kuratorję z trzech osób, mianowicie: z delegata Rządu, z delegata Wydziału krajowego i z delegata Komitetu galic. Towarzystwa gospodarskiego;

IV. Mianować dwóch stałych fachowych profesorów;

V. Umieścić szkołę we własnym budynku we Lwowie z odpowiednim gruntem na szkółki leśne;

VI. Pokryć bieżące wydatki szkoły w roku 1874 ze sumy na ten cel w budżecie uchwalonej w kwocie 5.000 zł. w. a.;

VII. Ułożyć i przedstawić Wysokiemu Sejmowi do uchwalenia budżet szkoły na rok 1875;

VIII. Całą sprawę w taki sposób pokierować, ażeby szkoła już z roku 1874 na 1875 otwartą być mogła.

I. Rokowania z Ministerstwem.

Według reskryptów Ministerstwa rolnictwa z dnia 1. Lipca 1874 do 1. 1868 i z dnia 31. Sierpnia 1874 do l. 10124, odniosły te rokowania pomyślny skutek, albowiem przyrzekło Ministerstwo rolnictwa dla tej szkoły roczną subwencję w sumie 5.000 zł. w. a. i odstąpiło na teraz od żądania zawieszającego „veto“ dla swego delegata w kuratorji.

Również poprzestało Ministerstwo na postanowieniu Wysokiego Sejmu, że Wydział krajowy mianować ma stałych profesorów fachowych za poprzednim porozumieniem się z Ministerstwem, co w ten sposób wykonywanem będzie, iż propozycja kuratorji przesyłaną będzie Ministerstwu rolnictwa, a Wydział krajowy mianować będzie profesorów z pomiędzy tych kandydatów, przeciw którym mianowaniu Ministerstwo się nie oświadczy.

Według reskryptu Ministerstwa z dnia 1. Lipca 1874 l. 1868, została stała subwencya dla krajowej średniej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie w rocznej kwocie 5.000 zł. w. a. w preliminarz państwowy na rok 1875 wstawioną; subwencya zaś jednorazowa na założenie tej szkoły w sumie 7.000 zł. w. a. została już Wydziałowi krajowemu wypłaconą.

Nareszcie przyznało Ministerstwo rolnictwa uczniom szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie te wszystkie uwzględnienia, z jakich korzystają na podstawie rozporządzeń Ministerstw spraw wewnętrznych i finansów z d. 24. listopada 1857, uczniowie szkoły leśnej w Aussée (obecnie w Eulenberg) na Morawii i w Weisswasser w Czechach, co w dzienniku ustaw państwowych ogłoszonym zostało.

II. Ułożenie planu naukowego.

Dla ułożenia planu naukowego tej szkoły złożoną została w myśl uchwały Wysokiego Sejmu komisya znawców, w której skład weszli: W. Henryk Strzelecki, jako delegat Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie, W. Ludwik Szumańczowski, jako delegat Towarzystwa gospodarczego w Krakowie, W. Gustaw Letner c. k. inspektor lasów, W. Karol Mikolasz c. k. radca leśny, W. Dr. Tomasz Stanecki c. k. profesor fizyki przy tutejszym uniwersytecie, W. Władysław Tyniecki profesor szkoły rolniczej w Dublanach, JO. Adam książę Sapieha właściciel dóbr, JW. Włodzimierz hr. Dzieduszycki właściciel dóbr, W. Julian Starkel członek rady szkolnej krajowej, W. Dr. Kajetan Orlecki c. k. radca Namiestnictwa i referent spraw lasowych w Namiestnictwie, nareszcie p. Dr. Paweł Skwarczyński członek Wydziału krajowego i referent spraw lasowych w Wydziale.

Komisya ta pod przewodnictwem JWgo Włodzimierza hr. Dzieduszyckiego ukonstytuowana, ułożyła projekt statutu, obejmującego plan naukowy szkoły. Ten statut zastosowany do uwag Ministerstwa rolnictwa, wypowiedzianych w reskrypcie z dnia 1. Lipca 1874 l. 1868, został ostatecznie przez Wydział krajowy na dniu 24. lipca 1874 do l. 14187 uchwalonym i urzędza stosunek Dyrekcji, Kuratoryi, Wydziału krajowego i Ministerstwa, w sposób odpowiadający uchwałom przez Wysoki Sejm powziętym, jak Wysoki Sejm przekonać się raczy z treści tego statutu tu pod % załączonego.

III. Utworzenie Kuratoryi.

Prawa i obowiązki Kuratoryi bliżej określone są w powyższym statucie:

W skład téj Kuratoryi wchodzi: p. dr. Kajetan Orlecki c. k. radca Namiestnictwa i referent spraw lasowych w Namiestnictwie, jako delegat rządowy i p. Mieczysław Marassé c. k. sekretarz Namiestnictwa jako jego zastępca, p. Włodzimierz hr. Dzieduszycki jako delegat Wydziału krajowego i p. dr. Piotr Gross jako jego zastępca, — równocześnie zaprosił Wydział krajowy Komitet c. k. Towarzystwa gospodarskiego galic. do mianowania swego delegata i zastępcy jego, a zaraz po otrzymaniu wiadomości o mianowaniu ich przystąpi do ukonstytuowania Kuratoryi.

IV. Ciało nauczycielskie:

Dwaj stali fachowi profesorowie mają — według uchwały Wysokiego Sejmu — mieć prawa i obowiązki urzędników krajowych, dla tego należy umieścić ich jako stałych urzędników na etacie krajowym i przyznać im płacę odpowiadającą placom unormowanym w etacie dla urzędników Wydziału krajowego.

Wydział krajowy proponuje, ażeby pierwszy z tych profesorów, będący równocześnie dyrektorem zakładu, pobierał:

a) stałej płacy	2000 zł.
b) dodatku aktywalnego	360 „
c) dodatku pięcioletniego po	200 „
drugi stały profesor fachowy zaś:	
a) stałej płacy	1300 zł.
b) dodatku aktywalnego	240 „
c) dodatku pięcioletniego po	200 „

Otrzymawszy wyraźne polecenie dołożenia wszelkich starań, ażeby szkoła gospodarstwa lasowego już z rokiem szkolnym 1874/5 w życie wejść mogła, będąc zatem przynaglonym do nadania

pro wizorycznie tych dwu posad i wyznaczenia tymczasowo płacy do nich przywiązanej, zastosował się Wydział krajowy do powyższego przez się proponowanego wymiaru.

Brak fachowych, odpowiednio wykształconych ludzi, dostatecznie obeznanych z krajowymi stosunkami, spowodował Wydział krajowy do rozpoczęcia rokowań z mężami, którzy zarówno zdaniem Wydziału krajowego, jak według zasiągniętej opinii biegłych, najodpowiedniejszymi okazali się do zajęcia tych posad, t. j. z p. Henrykiem Strzeleckim lustratorem dóbr miasta Lwowa, byłym zastępcą prezesa Towarzystwa gospodarskiego i dyrektorem dotychczasowych kursów leśniczych przy akademii technicznej, — tudzież z p. Władysławem Tynieckim, profesorem umiejętności przyrodniczych i gospodarstwa lasowego przy szkole gospodarstwa wiejskiego w Dublanach. Obaj wyrazili chęć przyjęcia ofiarowanych sobie posad. Pan Henryk Strzelecki oświadczył jedynie, iż przy płacy przez nas dla dyrektora przeznaczonej, tylko wówczas poprzestać mógłby, jeżeli mu na tak długo, dopokąd nie otrzyma pierwszego pięcioletniego dodatku, wypłacanym będzie roczny dodatek do osoby w sumie 200 zł. wa.

Porozumiewszy się poprzednio z Ministerstwem rolnictwa, mianował Wydział krajowy — pro wizorycznie do uchwalenia przez Wysoki Sejm etatu profesorów przy tej szkole — na dniu dzisiejszym p. Henryka Strzeleckiego pierwszym profesorem fachowym i dyrektorem, zaś p. Władysława Tynieckiego drugim profesorem fachowym przy krajowej średniej szkole gospodarstwa lasowego we Lwowie.

Mianowanie docentów i adjunkta nastąpi po ukonstytuowaniu się Kuratoryi w drodze przepisanej statutem organizacyjnym. Tymczasem zajmą się mianowani profesorowie przygotowaniem do otwarcia szkoły, wyszukaniem odpowiednich kandydatów na te posady, przedstawieniem ich Kuratoryi, przyjmowaniem uczniów i odbywaniem egzaminów wstępnych.

V. Pomieszczenie we własnym budynku.

Trudnem do spełnienia zadaniem, było polecenie Wysokiego Sejmu umieszczenia zakładu we własnym budynku z odpowiednim gruntem na szkółki leśne.

Wydział krajowy nie mógł w tym celu liczyć z całą pewnością, jak tylko na sumę 3000 zł. w. a. przez Wysoki Sejm uchwaloną i na subwencję przez Rząd przyrzeczoną w sumie 7000 zł. wa.; z drugiej strony zaś nie wolno mu było zwlekać z zakupieniem odpowiedniej realności, gdyż takowa odpowiednio dla celu szkoły urządzoną, a dopiero w urządzonym już budynku szkolnym nauka w jesieni bieżącego roku rozpoczętą być musiała. Nadto została subwencya rządowa Wydziałowi krajowemu dopiero na dniu 18. sierpnia 1874 wypłaconą. Chcąc zatem spełnić polecenie Wysokiego Sejmu ażeby powyższa szkoła już w roku 1874/5 otwartą została, nie pozostała Wydziałowi krajowemu inna droga, jak tylko kupić odpowiednią realność i urządzić ją, a pokrywać wyższe wydatki nad preliminowaną kwotę 3000 zł. w drodze zaliczek z funduszu krajowego, starając się jedynie o źródła, z których te zaliczki w swoim czasie zwróconemi być mogłyby. Wydział krajowy kupił w tym celu część realności pod liczbą 350 $\frac{1}{4}$ we Lwowie, położonej w najbliższem sąsiedztwie gmachu uniwersytetu i ogrodu botanicznego od p. Augusta Grabowskiego za cenę kupna w sumie 18.000 zł. w. a., wyjednał dla tej realności osobne ciało tabularne pod liczbą konskrypcyjną 937 $\frac{1}{4}$.

Realność tę uznała komisya biegłych, powołana do ułożenia planu naukowego, za odpowiednią do umieszczenia w niej szkoły gospodarstwa lasowego.

Ponieważ jednak grunt przy tej realności znajdujący się nie dozwala umieścić w niej obszernych szkólek, przeto postanowił Wydział krajowy — będąc równocześnie zarządcą dóbr fundacyjnych Winniki, należących do fundacyi stypendyjnej Głowińskiego — zezwolić na to, ażeby lasy winnickie — wszakże bez uszczerbku w dochodach — użytymi być mogły jako środek naukowy dla szkoły gospodarstwa lasowego. W tym celu uwiadamiac będzie zarząd lasów winnickich dyrekcję

szkoły o każdej przedsiębrać się mającej czynności gospodarczej i donosić jej bezzwłocznie o każdym nadzwyczajnym wypadku, w tych lasach zaszłym mającym większe znaczenie w gospodarstwie lasowym, nareszcie odbywać się będą w tych lasach na żądanie dyrektora szkoły i pod jego przewodnictwem próby w dziedzinie gospodarstwa lasowego z tem jednak ograniczeniem, ażeby obszar na ten cel przeznaczony, nie przekraczał przestrzeni 5 morgów. Komisya fachowa, powołana do ułożenia planu naukowego, uznała to zarządzenie za odpowiednie i dla szkoły wielce pożyteczne.

Wydatki w gotówce przez Wydział krajowy na umieszczenie szkoły gospodarstwa lasowego poniesione, wynoszą:

a) Cena kupna p. Grabowskiemu dotąd wypłacona w sumie	15.000 zł. w. a.
b) wydatki poniesione na przekształcenie budynku	2.000 " " "
c) wydatki poniesione na wewnętrzne urządzenie szkoły, sprawienie sprzętów, jakoteż urządzenie muzeum	3.000 " " "
d) należytość od przeniesienia własności nabytej realności skarbowi państwa wypłacona	450 " " "
e) koszta założenia ogrodu i szkółek	300 " " "
f) do tego doliczyć wypada jeszcze sumę	3.000 " " "
jako resztującą cenę kupna p. Augustowi Grabowskiemu wypłacić się mającą po oczyszczeniu hipoteki nabytej realności.	

Suma poniesionych na ten cel i ponieść się mających wydatków wynosi 23.750 zł. w. a.

Na pokrycie tych wydatków służy:

1) Przedewszystkiem suma przez Wysoki Sejm uchwalona	3.000 zł. w. a.
2) subwencya rządowa w sumie	7.000 " " "
3) zasilek zaliczony przez c. k. galic. Towarzystwo gospodarskie w sumie	2.000 " " "
4) Nadto da się prawdopodobnie zaoszczędzić ze sumy rocznych wydatków na utrzymanie szkoły w kwocie 5000 zł. przez Wysoki Sejm uchwalonej — z powodu iż szkołę tę tylko przez 4 miesiące utrzymywać wypadnie — kwotę	1.400 " " "
5) Prawdopodobny wynik składek przez Komitet c. k. gal. Towarzystwa gospodarskiego urządzonych na częściowe poniesienie kosztów urządzenia tej szkoły, przyniesie prawdopodobnie sumę	1.800 " " "
6) Nareszcie uzyskał Wydział krajowy w galic. kasie oszczędności promesę pożyczki na hipotekę nabytej realności w sumie 9000 zł. Potrąciwszy od niej prawdopodobne koszta zaciągnięcia, jako to: stempel skryptu, taksa intabulacyjna, rata wstępna, w sumie 450 zł., pozostaje reszta	8.550 " " "

która obrócona na pokrycie wydatków w ogólnej sumie 23.750 zł. w. a.

wystarczy na zaspokojenie reszty tych wydatków, pozostającej po zrealizowaniu wpływów przedtem wymienionych.

W ten sposób zaliczki z funduszu krajowego dane na utworzenie tej szkoły zupełnie pokrytemi być mogą.

Przy tej sposobności podnosi Wydział krajowy ofiarność c. k. gal. Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie, które przyczyniło się datkiem w sumie 2000 zł. w. a., jakoteż darowaniem dzieł traktujących o gospodarstwie lasowym na założenie biblioteki przy szkole i prócz tego zajęło się urządzeniem składki dla ułatwienia wprowadzenia tej szkoły w życie.

VI. Wydatki bieżące:

Na cele szkoły gospodarstwa lasowego przyznał Wysoki Sejm na rok bieżący sumę 5.000 zł. w. a., a gdy na kursa leśnictwa odbywające się w roku 1873/4 przy akademii technicznej, żadne wydatki z funduszu krajowego poniesionymi nie zostały; suma zaś rocznych wydatków, jako poniżej wykazaniem jest, wynosi rocznie kwotę 10.800 zł. w. a., przeto mniema Wydział krajowy, że z powyższej sumy na roczne utrzymanie szkoły preliminowanej, tylko kwota 3.600 zł. w. a. na ten cel użytą zostanie, albowiem szkoła tylko przez czas od 1. Października do 31. Grudnia utrzymywana będzie. W tem przypuszczeniu zalicza Wydział krajowy pozostałą resztę w sumie 1.400 zł. w. a., między fundusze przeznaczone na pokrycie wydatków, poniesionych na założenie tej szkoły a właściwie na zwrócenie funduszowi krajowemu zaliczek z niego na ten cel podniesionych.

VII. Budżet za rok 1875.

Budżet na rok 1875 przedstawia się w sposób następujący:

1) Pierwszy profesor i dyrektor	2.560 zł.
2) drugi profesor	1.540 "
3) docent matematyki i fizyki	800 "
4) docent chemii	300 "
5) docent miernictwa	500 "
6) docent inżynierii	300 "
7) docent łowiectwa	100 "
8) docent ekonomii politycznej i administracji	200 "
9) docent do rysunków	400 "
10) docent do stylistyki	300 "
11) adjunkt	800 "
12) służa	300 "
13) opłata procentu i ratałna spłata kapitału w kasie oszczędności, podatki, utrzymanie lokalności i sprzętów	1.800 "
14) opał i światło	300 "
15) środki naukowe	400 "
16) drobne wydatki	200 "
Co czyni razem sumę	10.800 zł.

Na częściowe pokrycie tej sumy służyć będzie roczna subwencya 5.000 zł. w. a., pozostałą resztę zaś pokryć wypadnie z funduszu krajowego w sumie 5.800 zł. w. a.

Budżet ten ułożony został w porozumieniu z ludźmi fachowymi, obecnie powołanymi do kierownictwa tą szkołą.

Wysokość wynagrodzenia docentom przeznaczonego stosuje się według ilości godzin wykładu w każdym tygodniu.

VIII. Otwarcie szkoły:

Przy przychylnem współdziałaniu wszystkich czynników powiodło się Wydziałowi krajowemu pokierować tą sprawą w ten sposób, iż równocześnie z ułożeniem niniejszego sprawozdania, ogłoszono warunki przyjęcia do tej szkoły, a tem samem szkoła ta w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dniem 1. Października 1874 otwartą zostanie.

Przy tem podnieść należy, iż na wniosek Wydziału krajowego Ministerstwo zgodziło się na to, ażeby uczniowie, którzy dotychczasowy kurs leśnictwa przy akademii technicznej z dobrym skutkiem ukończyli, w bieżącym roku wyjątkowo od razu na drugi rok szkoły gospodarstwa lasowego

po wstępnym examinie przyjętymi być mogli; w ten sposób szkoła ta równocześnie w obu swych latach otwartą zostanie.

Nareszcie przedstawiamy wniosek, ażeby kwota roczna w sumie 1.000 zł. w. a. przez Wysoki Sejm przeznaczona na stypendja dla uczniów przy szkole leśnictwa, obecnie przynajmniej podwojoną została a Wysoki Sejm rozdawnictwo jej oddać raczył Wydziałowi krajowemu — z wolnością użycia części z niej stosownie do wniosków Dyrekcji i Kuratoryi na opędzanie kosztów wycieczek naukowych przez uczniów szkoły, pod dyrekcją profesorów odbywać się mających.

Przedstawiwszy w ten sposób pokrótce przebieg niniejszej sprawy, kończy Wydział krajowy wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy przyjąć do wiadomości przebieg sprawy tworzenia średniej szkoły gospodarstwa lasowego, jako zakładu krajowego we Lwowie, a oraz:

- 1) uchwalić etat nauczycieli przy krajowej średniej szkole gospodarstwa lasowego, pod **A.** załączony ; **A.**
- 2) upoważnić Wydział krajowy do zaciągnięcia i podniesienia pożyczki z galic. kasy oszczędności w sumie 9.000 zł. w. a. na procent po $\frac{6}{100}$ w 27. latach umorzyć się mającej, na hipotekę realności we Lwowie pod L. 937 $\frac{1}{4}$ położonej, będącej własnością funduszu krajowego, a przeznaczonej na umieszczenie szkoły gospodarstwa lasowego, jako też do zeznania w tym celu karty dłużnej we formie przez Dyrekcję galic. kasy oszczędności wymaganej;
- 3) uchwalić budżet krajowej średniej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie na rok 1875 tu pod **B.** dołączony, upoważniając Wydział krajowy do przenoszenia zaoszczędzeń jednej pozycji na pokrycie przewidzieć się niedającej nadwyżki wydatków w innej pozycji i postanawiając pokryć okazujący się niedobór w kwocie 5.800 zł. w. a. z funduszu krajowego ; **B.**
- 4) wyznaczyć roczną sumę 2.000 zł. w. a. na stypendja dla uczniów krajowej średniej szkoły gospodarstwa lasowego i na pokrycie kosztów wycieczek naukowych, do rozrządzenia Wydziału krajowego ;
- 5) polecić komisji budżetowej, ażeby powyższe sumy 5.800 zł. w. a. i 2.000 zł. w. a. wstawiła jako wydatki funduszu w budżet tego funduszu na rok 1875.

We Lwowie dnia 11. Września 1874. r.

Przewodniczący :

Leon książę Sapieha włr.

Marszałek krajowy.

Sprawozdawca :

Paweł Skwarczyński włr.

Członek Wydziału krajowego.

Wysoki Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskim, postanowił na posiedzeniu odbytem dnia 10. stycznia 1874 założyć szkołę gospodarstwa lasowego, uznając ją za zakład krajowy i polecił Wydziałowi krajowemu dolożenie wszelkich starań, aby ta szkoła już w roku 1874/5 otwartą być mogła.

Na tej podstawie i uzyskawszy pismem Jego Excelencyi pana Ministra rolnictwa, Jego ces. i król. Apostolskiej Mości z dnia 1. lipca 1874 roku do l. 1868 zatwierdzenie przedłożonego planu naukowego szkoły, wydaje Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskim, dla galicyjskiej krajowej średniej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie następujący

Statut organizacyjny.

§. 1.

Cel.

Celem szkoły jest kształcić młodzież w zakresie leśnictwa, w szczególności zaś sposobić przyszłych gospodarzy lasowych, stosownie do potrzeb kraju.

§. 2.

Warunki przyjęcia.

Warunki przyjęcia są następujące :

- a) ukończenie roku 17go.
- b) przynajmniej jednoletnie zajęcie praktyczne w leśnictwie ;
- c) wykazanie się przy egzaminie wstępnym tak ustnym jak pisemnym, z posiadania wiadomości przygotowawczych, odpowiadających ukończonej niższej szkole średniej. Wymagania i sposób odbywania egzaminu, określi osobna instrukcyja.

Kto ukończył z dobrym postępowaniem wyższą szkołę realną gimnazyalną, lub szkołę gospodarstwa w Dublanach, przyjęty być może z uwolnie-

niem od egzaminu wstępnego [c]. Wyjątkowo zaś, może być przez kuratoryę na wniosek dyrekcji, także od jednorocznej praktyki [b] uwolnionym, kto ukończył z dobrym postępem szkołę gospodarstwa w Dublinach. Nieposiadający kwalifikacji określonej powyższymi warunkami, lub zamierzający uczęszczać tylko na niektóre przedmioty, przyjęty być może jedynie jako uczeń nadzwyczajny.

Wolno także uczęszczać na wykłady osobom dojrzałym, jako gościom.

Gościom pragnącym być obecnymi na wykładzie, udziela pozwolenia nauczyciel za poprzednim porozumieniem się z dyrektorem.

§. 3.

Oplata.

Każdy uczeń płaci wpisowego 2 zł. w. a. Oprócz tego chesne wynoszące na kurs jeden od ucznia zwyczajnego 5 zł. w. a., od ucznia zaś nadzwyczajnego tyle razy po 50 ct. w. a. na ile godzin wykładowych tygodniowo będzie zapisany, przyczem dwie godzin rysunków liczyć się będą za jedną godzinę wykładu.

Kuratorya może uwolnić uboższego ucznia od chesnego, jeżeli z pilnością przykłada się do nauk.

Gość nie uiszcza żadnej opłaty.

Za egzamin wpisowy opłaca się taksa w kwocie 2 zł. w. a., która jest oraz wpisowem ucznia przyjętego do szkoły na podstawie pomyślnych wyników egzaminu. Wpływy powyższe należą do funduszów ogólnych szkoły.

§. 4.

Plan naukowy.

Nauka w szkole gospodarstwa lasowego trwa dwa lata i rozłożoną jest na cztery kursa pięcioletnie.

§. 5.

Rok szkolny rozpoczyna się z dniem 1. października i trwa do końca lipca. W czasie feryj trwających od pierwszego sierpnia do końca września, będą się w miarę możliwości odbywały wię-

ksze wycieczki naukowe pod przewodnictwem nauczycieli.

§. 6.

Przedmioty nauki są następujące:

- a) Matematyka elementarna;
- b) fizyka eksperymentalna i meteorologia;
- c) chemia ogólna, organiczna i nieorganiczna;
- d) miernictwo i niwelacja;
- e) zarys inżynierii leśnej z uwzględnieniem osuszenia i nawodniania;
- f) rysunki geometryczne i z wolnej ręki;
- g) zarys ekonomii politycznej, tudzież wiadomości o ustawach i przepisach dotyczących się gospodarstwa polowego i leśnego;
- h) nauka o siedlisku lasu (gleba i klimat) poprzedzona zarysem geognozyi;
- i) nauka o roślinności leśnej, poprzedzona morfologią i fizyologią roślin;
- k) nauka o zwierzętach lasom pożytecznych i szkodliwych, poprzedzona ogólnymi wiadomościami zoologii;
- l) gospodarstwo lasowe we wszystkich swoich częściach, z ogólnym zarysem historii i literatury leśnictwa;
- m) zarys łowiectwa;
- n) stylistyka biurowa z ćwiczeniami stylistycznymi w języku polskim i niemieckim.

Rozmiary każdego przedmiotu określi bliżej szczegółowy plan lekcyjny, w których przedewszystkiem ma być uwzględniony praktyczny kierunek nauki i odrębne właściwości kraju. Przedmioty wymienione pod a) b) c) d) i e), objęte będą planem lekcyjnym tylko o tyle, o ile takowe niezbędnie są potrzebne jako naukowa podstawa dla przedmiotów zawodowych.

Plan lekcyjny układa ciało nauczycielskie i daje go kuratorji do zatwierdzenia.

§. 7.

Wykłady będą się uzupełniać wycieczkami naukowymi i obowiązkowymi ćwiczeniami praktycznymi, którym w porach roku dla leśnictwa ważnych, jak najwięcej czasu poświęcić należy.

§. 8.

Język wykładowy jest polski z uwzględnieniem terminologii niemieckiej.

§. 9.

Wykłady wszystkie wraz z rysunkami, obejmują łącznie 48 — 50 godzin tygodniowo, resztę czasu przeznaczają się na repetycje odbywane w sali wykładowej, które nie mogą przekraczać 12 godzin tygodniowo i na ćwiczenia praktyczne. Wykłady i rysunki odbywają się wedle możliwości tylko w godzinach rannych, repetytorya i ćwiczenia praktyczne w godzinach popołudniowych.

§. 10.

Po upływie każdego kursu, uczeń zwyczajny poddać się winien egzaminowi ze wszystkich przedmiotów. Od postępów tak przy egzaminie jak w kursie, zawisło posunięcie się ucznia na kurs wyższy, o czym rozstrzyga ciało nauczycielskie. Na promocję ucznia wpływają także jego ćwiczenia praktyczne. Z postępów uczynionych otrzymuje uczeń świadectwo podpisane przez dyrektora i egzaminatorów.

Pilność i zdolność w wykonywaniu prac, leżących w zakresie ćwiczeń praktycznych, będą oddzielnie w świadectwie wykazane.

Po ukończeniu dwuletniego kursu, poddać się mają uczniowie egzaminowi ogólnemu ze wszystkich przedmiotów celem wykazania nabytego uzdolnienia. Z uzdolnienia przy tym egzaminie wykazanego, wydanem będzie występującym uczniom oddzielne świadectwo.

Uczeń nadzwyczajny nie zdaje egzaminu i otrzymuje tylko na żądanie świadectwo frekwencji.

§. 11.

Ciało nauczycielskie składa się :

- a) z dwóch profesorów fachowych, z których jeden jest dyrektorem szkoły;

Nauczyciele.

- b) z odpowiedniej liczby docentów do nauk przygotowawczych ;
- c) z jednego a względnie dwóch adjunktów, przydanych do pomocy profesorom fachowym.

Adjunkt obowiązany jest także odbywać wykłady.

Profesorów stałych mianuje Wydział krajowy na przedstawienie kuratoryi, za uprzednią zgodą z c. k. Ministerstwem rolnictwa.

Docentów i adjunktów powołuje kuratorya na przedstawienie dyrektora.

§. 12.

Profesorowie stali są urzędnikami krajowymi i mają prawo i obowiązki określone ustawą służby krajowej z 26. marca 1866 r. o ile takowa do nich może być zastosowaną. Płace ich ustanowi osobny etat.

Wysokość wynagrodzenia dla adjunktów i docentów, oznacza Wys. Sejm na podstawie wniosków Wydziału krajowego, opartych na zdaniu kuratoryi.

§. 13.

Kierownikiem naukowym szkoły i przełożonym bezpośrednim ciałem nauczycielskiego i uczniów, jest dyrektor. •

Dyrektor jest odpowiedzialnym za rozwój szkoły, porządek i karność. W sprawach odnoszących się do zwyczajnego zarządu szkoły w obrębie zatwierdzonego preliminarza, znosi się dyrektor bezpośrednio z Wydziałem krajowym : we wszystkich innych sprawach z kuratoryą szkoły.

Sprawy wewnętrzne dotyczące się nauki i karności, załatwia na posiedzeniach pod przewodnictwem dyrektora ciało nauczycielskie. Dyrektorowi wolno jednakże albo zawiesić wykonanie uchwały ciała nauczycielskiego, albo odmiennie od niej sobie postąpić, winien jednak równocześnie przedłożyć sprawę do rozstrzygnięcia kuratoryi.

Dyrektor.

§. 14.

Kuratoria.

Bezpośredni nadzór nad szkołą sprawuje kuratoria, złożona z trzech członków, a mianowicie: delegata c. k. Rządu, delegata Wydziału krajowego i delegata c. k. galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego. Każdy członek ma zastępcę.

Zadaniem kuratorji będzie w szczególności:

- a) Układać corocznie na podstawie wniosków dyrektora, projekt preliminarza zwykłych wydatków na szkołę i przedkładać go Wydziałowi krajowemu;
- b) Przedkładać Wydziałowi krajowemu wnioski i plany tyczące się potrzeb preliminarzem nieprzewidzianych, a mających na oku rozwój i ulepszenie szkoły;
- c) Powoływać docentów i adjunktów na przedstawienie dyrektora za potwierdzeniem Wydziału krajowego;
- d) Zatwierdzać plany lekcyjne szkoły;
- e) Rozstrzygać w wypadkach przewidzianych w §§. 3. i 13. Kuratorom wolno bywać każdej chwili na wykładach i brać udział w wybieżkach szkoły celem przekonania się, czyli i jak plan lekcyjny jest wykonany.

Uwagi w tym względzie mogą być czynione tylko pisemnie na ręce dyrekcyi i pochodzić mają od całej kuratorji.

Kuratoria ma również przedstawiać Wydziałowi krajowemu swoje zapatrywania i wnioski, tyczące się naukowego kierunku szkoły i działania jej nauczycieli.

§. 15.

Stosunek Wydziału krajowego do szkoły.

Nadzór zwierzchniczy nad szkołą wykonuje Wydział krajowy.

Do jego zakresu działania należy w szczególności zatwierdzanie zarządzeń kuratorji, tyczących się powoływania docentów i adjunktów, bezpośrednia dyspozycya funduszami szkoły w zakresie preliminarza, stanowienie o potrzebach nadzwyczajnych, o ile takowe mogą być pokryte funduszami krajowemi, oddanemi pod rozporządzenie Wydziału krajowego.

W sprawach większej wagi, a mianowicie w sprawach zmiany niniejszego statutu, użycia subwencji państwowej i mianowania nauczycieli fachowych, porozumiewa się Wydział krajowy z c. k. Ministerjum rolnictwa.

Wydział krajowy działa po wysłuchaniu wniosków kuratorji jedynie w sprawach potocznych, dotyczących się zwyczajnego zarządu szkoły w zakresie preliminarza wchodzi w bezpośredni stosunek z dyrekcją.

§. 16.

Regulamin.

Regulamin osobny określa szczegółowo tak porządek wewnętrzny szkoły, jak prawa i obowiązki dyrektora i ciała nauczycielskiego; niemniej stosunek władz zwierzchniczych pomiędzy sobą i do dyrekcji szkoły.

**Z Rady Wydziału krajowego
Królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielk. Księstwa Krakowskiego.**

We Lwowie, dnia 24. lipca 1874 r.

E t a t

osób i plac grona nauczycielskiego przy krajowej średniej szkole gospodarstwa lasowego we Lwowie.

Grono nauczycielskie krajowej średniej szkoły gospodarstwa lasowego składa się:

- I. z dwu stałych profesorów fachowych, z których jeden jest równocześnie dyrektorem zakładu;
- II. z ośmiu docentów i jednego adjunkta.

I.

1) Stali profesorowie fachowi tej szkoły krajowej, są urzędnikami krajowymi, ze wszystkimi prawami i obowiązkami określonymi w ustawie służby krajowej i uchwale Wys. Sejmu o etacie i placach urzędników i sług Wydziału krajowego z d. 3. stycznia 1874.

2) Pierwszy profesor fachowy, a równocześnie Dyrektor zakładu pobierać będzie roczną stałą płacę w kwocie 2.000 zł.
dodatek aktywalny w rocznej kwocie 360 „
i dodatek pięcioletni w rocznej kwocie 200 „

3) Drugi profesor fachowy pobierać będzie roczną stałą płacę w kwocie 1.300 zł.
dodatek aktywalny w rocznej kwocie 240 „
dodatek pięcioletni w rocznej kwocie 200 „

4) Dodatek pięcioletni nadany będzie przez Wydział krajowy każdemu z tych profesorów podług powyżej wyrażonej stopy jeżeli tenże spełni na jednej i tej samej posadzie służbę przez pięć lat nieprzerwanie.

Służba pełniona przy innych urządach lub szkołach nie krajowych chociażby przyjętą została

do emerytury, nie będzie policzoną przy wymiarze dodatku pięcioletniego.

Dodatek pięcioletni nie może być udzielony jednemu i temu samemu profesorowi na tej samej posadzie częściej jak trzy razy, t. j. za 15 lat nieprzerwanej służby. Dodatek ten stanowi część płacy i będzie doliczony do stałej płacy przy wymiarze emerytury.

Zaliczki na płacę udzielane na podstawie §. 37 ustawy służby krajowej udzielane będą także na dodatki pięcioletnie.

5) Dodatek aktywalny nie może być policzony do emerytury.

6) Co do dyet należy stosować się do §. 9 Uchwały Sejmowej z dnia 9. stycznia 1874.

II.

7) Adjunkt dodany do pomocy profesorom fachowym nie jest stałym urzędnikiem krajowym, i pobierać będzie roczną płacę w kwocie 800 zł. w. a. bez żadnych dodatków i bez prawa do emerytury.

8) Również i docenci nie są urzędnikami krajowymi i pobierać będą następnę wynagrodzenie:

a) docent matematyki i fizyki w rocznej sumie	800 zł.
b) docent chemii w rocznej sumie	300 „
c) docent miernictwa w rocznej sumie	500 „
d) docent inżynieryi w rocznej sumie	300 „
e) docent łowiectwa w rocznej sumie	100 „
f) docent ekonomii politycznej i administracyi w rocznej sumie	200 „
g) docent rysunku w rocznej sumie	400 „
h) Docent stylistyki w rocznej sumie	300 „

9) Stanowisko adjunkta i docentów, ich prawa i obowiązki określają bliżej statut organizacyjny szkoły i instrukcja na podstawie tego statutu wydać się mająca.

Alegat B.

Budżet

krajowej średniej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie na r. 1875.

Wydatki.

A. Roczne płace.

1) Pierwszy profesor fachowy i Dyrektor	2.560	zł. w. a.
2) Drugi profesor fachowy	1.540	„ „
3) Docent matematyki i fizyki	800	„ „
4) Docent chemii	300	„ „
5) Docent miernictwa	500	„ „
6) Docent inżynierii	300	„ „
7) Docent łowiectwa	100	„ „
8) Docent ekonomii politycznej i administracji	200	„ „
9) Docent rysunków	400	„ „
10) Docent stylistyki	300	„ „
11) Adjunkt	800	„ „
Razem	7.800	zł. w. a.

B. Inne wydatki.

12) Służba	300	zł. w. a.
13) Opłata procentów kasie oszczędności ratalną spłatą kapitału, podatki, utrzymanie realności i sprzętów	1.800	„ „
14) Opał i światło	300	„ „
15) Środki naukowe	400	„ „
16) Wydatki kancelaryjne i inne drobne	200	„ „
Razem	3.000	„ „
co czyni sumę	10.800	zł. w. a.

Pokrycie.

a) Subwencja rządowa	5.000	zł. w. a.
b) Dotacja z funduszu krajowego	5.800	„ „
Razem	10.800	zł. w. a.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wystosować wezwanie do Rządu o zaprowadzenie Wydziału lekarskiego w Uniwersytecie lwowskim na koszt skarbu Państwa.

E. Czerkawski.

Wajgart.

Kabat.

Hausner.

Torosiewicz.

Kaszewko.

M. Popiel.

Stępek.

Bogdanowicz.

Skwarczyński.

Apol. Jaworski.

Er. Wolański.

B. Kowalski.

Zawadowski.

J. Baum.

Koziobrodzki.

Szeliski.

Filarzki.

Dzieduszycki.

Wereszczyński.

Wesotowski.

Fruchtmann.

Słonecki.

Agopsowicz.

Smarzewski.

Czartoryski.

Stupnicki.

Kaczala.

Grocholski.

Badeni.

Król.

Fortuna.

Szeptycycki.

Wniosek.

Zważywszy że szkody przez mrozy, rdzę i myszy polne w ziemiopłodach wyrządzone, dotychczas, nie są uważane jako wypadki elementarne, chociaż rolnika jak grad, ogień i powódzie pozbawiają korzyści gruntowych, przeto wnoszę :

Wysoka Izba raczy następującą rezolucję uchwalić :

Wzywa się c. k. Rząd, by we właściwej drodze przeprowadził dodatek do ustaw i przepisów obecnie obowiązujących, ażeby straty przez mrozy, rdzę i myszy polne w ziemiopłodach wyrządzone, zaliczone były do tych klęsk elementarnych, w których opuszczenie podatków gruntowych orzeczone zostało.

Lwów, dnia 16. Września 1874 r.

Antoni Michalski.

Jan Bodnar.

Siwiec.

Kiryło Hubar.

M. Popiel.

Kocyłowski m. p.

wnioskodawca.

Włodek.

Laskorz.

Szott.

Kuzara.

Kierepin.

Gawronek.

Całkowski.

Drozd.

Oskard.

Haidamacha.

Turczyn.

Ks. Stepek.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o potrzebie pomnożenia w kraju liczby
weterynarzy.

Wysoki Sejmie!

C. k. Namiestnictwo przesłało Wydziałowi krajowemu odezwą z d. 7. Lipca 1874. L. 22.841. odpis reskryptu p. Ministra rolnictwa z d. 11. Maja 1874. L. 2.711 następującej treści:

„W kołach gospodarczych użalają się od dawnych czasów na brak racjonalnie wykształconych weterynarzy, upatrując w tym braku przeszkodę do rozwoju chowu bydła i jedną z przyczyn długotrwałych epidemii.

Również i kongres rolniczy, który się odbył w roku 1873. obradując nad przedłożonemi mu pytaniami, odnoszącemi się do organizacyi weterynaryi, kładł szczególny nacisk na brak powyżej przedstawiony i uchwalił następującą rezolucyę:

„Ustanowienie c. k. weterynarzy powiatowych w myśl ustawy z d. 30. Kwietnia 1870 r. jest nagłą potrzebą i powinno być wkrótce urzeczywistnione.“

Jak wiadomém jest c. k. Namiestnictwu, ustanowiła administracya państwowa dla celów politycznego zarządu kosztem Państwa we wszystkich tych miejscach weterynarzy powiatowych, gdzie z doświadczenia okazała się tego potrzeba.

Gdy wszelako w ten sposób nie zabezpieczono ze wszystkiem dostatecznie interesów kultury krajowej, a zobowiązanie Państwa nie może iść tak daleko, ażeby takowe zadość czyniło potrzebom należącym do zakresu działania gmin i krajów, przeto przystąpiły niektóre Reprezentacye krajów za inicjatywą Rządu do ustanowienia weterynarzy powiatowych kosztem funduszu krajowego.

Ponieważ tutaj rozchodzi się o rzecz wielkiej wagi, przeto wzywam c. k. Namiestnictwo ażeby w porozumieniu z Wydziałem krajowym działało w tym kierunku z całą usilnością, ażeby i w tamtym kraju ustanowieni byli w jak najkrótszym czasie weterynarze powiatowi kosztem funduszu krajowego.“

C. k. Namiestnictwo udzielając odpis przytoczonego ministeryalnego reskryptu wzywa ze swej strony Wydział krajowy, ażeby zechciał wziąć tę sprawę pod ścisłą rozprawę, obmyślał środki celem systemizowania potrzebnych posad weterynarzy powiatowych i o wyniku swych usiłowań zawiadomił c. k. Namiestnictwo.

Ponieważ kwestya poruszona przez p. Ministra ma szczególnie dla naszego kraju bardzo wielką doniosłość, zaś żądane systemizowanie posad weterynarzy powiatowych kosztem funduszu krajowego przekracza zakres działania Wydziału krajowego; przeto przedkładamy niniejszą sprawę Wysokiemu Sejmowi z następującem sprawozdaniem :

Sprawa utworzenia systemizowanych posad weterynarzy powiatowych musi być rozważoną, w podwójnym kierunku, a mianowicie, czyli w naszym kraju zachodzi rzeczywista potrzeba tworzenia posad weterynarzy powiatowych i powtóre, czym obowiązkiem jest ponosić koszta powstałe z tego powodu, czy Państwa, czyli też kraju.

Do rozwiązania pytania w obydwóch kierunkach posłużyć najlepiej mogą data statystyczne zebrane z urzędowych wykazów.

Według spisu przeprowadzonego w r. 1869. znajdował się w krajach reprezentowanych w Radzie Państwa następuny stan bydła:

kraje	konie	muły	osły	wóły i krowy	owce	kozy	świnie
Niższa Austria	93.358	38	278	503.992	313.618	50.896	261.243
Wyższa Austria	51.306	14	26	475.519	125.594	19.502	182.512
Salzburg	11.134	12	14	167.369	92.052	33.675	15.397
Styrya	59.709	24	184	595.947	203.820	38.507	485.030
Karyntya	22.979	57	99	232.791	176.832	36.630	99.243
Kraina	19.365	24	198	189.540	85.161	16.555	63.358
Triest (Istrya)	8.792	1.720	11.124	108.026	341.298	19.707	47.416
Tyrol	15.743	2.157	2.285	461.439	327.412	137.698	58.932
Czechy	189.337	83	402	1.602.015	1.106.290	194.273	228.180
Morawa	118.469	40	289	537.305	323.503	80.386	161.419
Szląsk	27.150	7	114	173.141	73.037	16.012	54.464
Galicja	690.240	922	969	2.070.572	966.763	35.824	734.572
Bukowina	42.649	30	54	224.424	217.913	18.786	133.385
Dalmacja	16.792	6.497	15.315	83.132	673.105	280.656	26.332

Na jedną □ milę austryacką wypada przeciętnie w kraju naszym:

konie	sztuk	.	.	510.66
bydła rogatego	"	.	.	1526.20
owiec	"	.	.	713.28
świń	"	.	.	541.97
kóz	"	.	.	26.43

We wszystkich zaś królestwach i krajach reprezentowanych w Radzie państwa:

koni	sztuk	.	.	270-29
bydła rogatego	"	.	.	1423-03
owiec	"	.	.	963-56
świń	"	.	.	489-12
kóz	"	.	.	187-69

Porównawszy zaś ilość mieszkańców z ilością hodowanego bydła, przypada na 1000 obecnych mieszkańców:

		w Galicyi	w innych krajach koronnych przeciętnie
koni	sztuk	127.75	69.74
bydła rogatego	"	381.80	367.16
owiec	"	178.43	248.62
świń	"	135.58	126.20
kóz	"	6.61	48.43

Według obliczenia przeprowadzonego przez c. k. Ministerstwo wynosi wartość bydła w ogólności:

Niż. Austrya	.	.	34,008.000 zł. aw.
Wyż. Austrya	.	.	27,509.000 " "
Saleburg	.	.	8,720.000 " "
Styrya	.	.	37,426.000 " "
Karyntya	.	.	14,044.000 " "
Kraina	.	.	10,936.000 " "
Tryest (Istrya)	.	.	7,699.000 " "
Czechy	.	.	91,644.000 " "
Morawa	.	.	36,607.000 " "
Szląsk	.	.	10,718.000 " "
Galicya	.	.	159,083.000 " "
Bukowina	.	.	15,772.000 " "
Dalmacya	.	.	9,333.000 " "
Tyrol	.	.	23,400.000 " "

Z przedstawionych tutaj obliczeń statystycznych okazuje się, że inne kraje reprezentowane w Radzie państwa nie mogą nawet iść w porównanie z naszym krajem co do ilości hodowanego bydła a to nie tylko według absolutnego obliczenia, ale nawet stosunkowo do przestrzeni ziemi, gęstości zaludnienia i wartości.

Galicya wszelako jest nie tylko ważną dla całego Państwa ze względu na produkcję i chów, w szczególności koni i wołów, ale i z tego względu zasługuje na szczególny wzgląd, ponieważ jest zarazem szlakiem, którym wschód Europy, a w szczególności ościenna Rosya, wyprowadza wyhodowane bydło na targi zachodniej Europy, a przedewszystkiem austriackie.

Twierdzenie to udowadniają w zupełności cyfry.

Według urzędowych obliczeń wynosił przepęd bydła rogatego tylko przez 6 pogranicznych stacyi kontumacyjnych, a mianowicie: w Kozaczówce, Husiatynie, Skale, Brodach, Podwołoczyskach i Horoszowie:

w roku 1864	.	.	.	13.659 sztuk
" 1865	.	.	.	4.786 "
" 1866	.	.	.	3.415 "
" 1867	.	.	.	14.118 "
" 1868	.	.	.	27.367 "
" 1869	.	.	.	41.949 "

w roku 1870	28.905 sztuk
„ 1871	17.063 „
„ 1872	16.429 „
„ 1873	25.438 „

Cyfry te przedstawiają tylko bydło rogate, wprowadzane przez kontumacyę, a mając na względzie, że Galicya ma po większej części suchą granicę, można bez obawy przesady przyjąć podwójną ilość bydła rogatego wprowadzanego rok rocznie tylko przez granicę rosyjską.

Z tych względów stanowią zwierzęta domowe, również jak i mięso z zabitych jeden z głównych przedmiotów handlu przewozowego i wywozowego.

Koleją żelazną Karola Ludwika wywieziono:

w roku	bydła rogatego	koni	świń	mięsa
	s z t u k			cetnarów
1863	87.788	1.294	169.627	66·56
1864	104.014	1.466	379.121	119·80
1865	61.159	1.000	396.760	525·56
1866	49.852	610	262.380	22·56
1867	91.116	628	327.014	6.550·77
1868	96.653	656	325.853	12.782—
1869	115.411	879	420.503	21.294—
1870	122.758	741	538.202	27.527—
1871	93.384	988	575.803	33.343—
1872	105.462	1.082	584.687	50.561—

W roku 1873. przeprowadzono, według wykazu c. k. Namiestnictwa tylko przez jedną stację kolei żelaznej w Oświęcimie do Zachodnich krajów, a mianowicie do Szląska, Morawy, Czech i Wiednia 37.980 sztuk bydła rogatego.

Jak powyżej przedstawione data statystyczne wykazują, jest przepęd bydła przez Galicyę do zachodnich krajów bardzo znaczny.

Handel ten przewozowy naraża wszelako kraj nasz na wielkie niebezpieczeństwo, jeżeli przepisy weterynarne nie są przez biegłych z całą skrupulatnością wykonywane.

Wykonywanie policyi weterynaryjnej i nadzoru nad bydłem przez weterynarzy nie powinno ograniczać się li tylko do kilku stacyi kontumacyjnych, ale winno rozciągać się na wszystkie powiaty wzdłuż granicy całego kraju.

Jakie straszne zniszczenia sprawiają zawleczone przez granicę zarazy bydłecze, dowodzą nader wymownie cyfry.

Tylko sam księgosusz pomiędzy bydłem rogatym sprowadził następne klęski:

rok	1861	1862	1863	1864	1865	1866	1867	1868	1869	1870	1871	Razem
miejsowości	32	180	91	389	137	117	245	147	55	89	50	1532
liczba obejść zarażonych	227	1063	501	3759	1564	688	991	1253	342	492	187	11067
ogólna liczba bydła	11018	95003	36115	165326	68966	56697	115386	61102	19383	30062	19586	679644
zachorowało	1484	5496	2783	18429	7394	3189	5380	4553	1124	1353	608	51784
wyzdrowiało	435	1626	657	2893	1702	730	620	189	4	3	—	8859
padło	997	3555	1948	13563	4741	1965	3429	1819	320	337	166	32840
ubito chorych	52	315	178	1964	951	494	1331	2545	800	1013	442	10085
ubito zdro- wych	51	357	284	2499	1016	549	1419	1964	2313	2169	642	13263
ogólna strata	1100	4227	2410	18026	6708	3008	6179	6328	3433	3519	1250	56188

A zatem w ciągu lat 11 zginęło 56.188 sztuk bydła rogatego jako ofiara jednego tylko rodzaju epidemii. Jeżeli kraj tak znaczne straty poniósł, to i skarb państwa miał nie małe wydatki, ponosząc koszty niszczenia zarazy.

Koszta tłumienia zarazy wynosiły:

w roku 1865	.	.	.	70.384 zł. 27 ct.
„ 1866	.	.	.	45.383 „ 29 „
„ 1867	.	.	.	49.061 „ 7 „
„ 1868	.	.	.	100.856 „ 49 „
„ 1869	.	.	.	173.204 „ 52 „
„ 1870	.	.	.	100.723 „ 75 „
„ 1871	.	.	.	158.577 „ 51 „
„ 1872	.	.	.	142.263 „ 19 „
„ 1873	.	.	.	186.642 „ 73 „

Jak już nadmieniliśmy, jest to tylko jeden rodzaj zarazy bydłeczej.

Oprócz zwykłych chorób bydłeczych panowały w tym czasie i inne zarazy. Podajemy tutaj kilka cyfer z roku 1872. dla bliższego wyświecenia tego twierdzenia.

W tym roku zachorowało na zarazę płucową (Lungenseuche) 296 bydła, z tych wyzdrowiało 134, padło 100 sztuk, ubito chorych 62 sztuk, ubito zdrowych 123 sztuk.

W obec takiej ilości bydła w Galicyi reprezentującej poważny kapitał 159,000,000 zł. w obec takiego przepędu bydła z zagranicy. i w końcu w obec tak niszczących zaraz bydłeczych, — jakimież środkami dysponuje państwo w celu wykonywania policyi sanitarnej?

Trzech weterynarzy, jako dyrektorów zakładów kontumacyjnych, w Husiatynie, Brodach i Podwoleczyskach 3

Następnie c. k. weterynarze powiatowi w Brodach, Skalacie, Husiatynie, Borszowie, Krakowie i Oświęcimie 6

razem 9

Prócz tego utrzymują miasta: Lwów, Kraków i Kołomyja weterynarzy miejskich, a w kraju znajduje się także kilku praktykujących weterynarzy prywatnych.

Zdaje nam się, że w obec przedstawionych dat statystycznych jest zbyt dalsze dowiezienie, iż liczba weterynarzy w kraju naszym jest wcale niewystarczającą i że powiększenie systemizowanych posad weterynarzy jest nagłą potrzebą

Również nie będzie trudną odpowiedź na pytanie, kto ma obowiązek ponosić kosztów zorganizowania służby weterynarnej w naszym kraju.

Data statystyczne wykazują:

I. że Galicya ma co do chowu bydła zupełnie inne stanowisko, jak reszta królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa. Galicya produkując tak znaczną ilość bydła po nad jej własne potrzeby jest — że się tak wyrażamy — magazynem zaopatrującym inne kraje i stolicę państwa w jeden z najważniejszych artykułów do życia, jakoteż w siły robocze.

Jeżeli z jednej strony produkcya bydła krajowi znaczne korzyści przynosi; to z drugiej strony nie może być państwu rzeczą obojętną, jakim produktem zaopatrywane są inne kraje, zwłaszcza jeżeli transporta mięsa bityego z każdym rokiem się zwiększają.

Również i względ na c. k. armię, której Galicya największą ilość bydła i koni dostarczyć może, powinien być powodem dla c. k. Rządu, ażeby chów bydła odbywał się pod ścisłym weterynarnym nadzorem.

II. Galicya jest traktem handlu między państwem, co do zwierząt domowych

Że ochrona handlu międzypaństwowego, staranie o jego rozkwit z jednej strony, a z drugiej strony nadzorowanie, aby państwo i kraj na szkody z tego powodu narażone nie były, że to należy do obowiązków państwa, tego nie potrzebujemy dowodzić, — również jak i tego, że tylko należycie uorganizowana służba weterynarna, przynajmniej we wszystkich pogranicznych powiatach, może temu zadaniu podołać.

III. Handel importowy prowadzony na całej przestrzeni tak rozciągłej, i po największej części suchej granicy naraża nasz kraj na zawleczenie zarazy bydłowej, która się potem rozciąga na wszystkie kraje monarchii austriackiej. Że tak jest, dowodem tak smutne data statystyczne.

Temu zaradzić może tylko ścisły nadzór weterynarny, jak to wspomina sam P. Minister we wstępie przytoczonego reskryptu.

IV. Konfiguracya kraju naszego jest taka, że takowy tworzy wał graniczny na północno-wschodnich kresach monarchii, na tej granicy, z kąd zazwyczaj rozpoczynają swój straszny pochód pomory na ludzi i bydło. Strzedz tej granicy, jest to strzedz państwa, i to należy niewątpliwie do państwowego zakresu działania.

Minister rolnictwa przytoczył w swym reskrypcie dwie dane, które są właśnie argumentami dla naszego wyводу, to jest ustawę państwową z d. 30 Kwietnia 1870 o organizacyi publicznej służby sanitarnej, i kongres rolniczy.

§. 6. tejże ustawy z d. 30. Kwietnia 1870 r. orzeka najwyraźniej, że na koszt państwa mają być ustanowieni c. k. weterynarze powiatowi, zarówno jak c. k. lekarze powiatowi.

W obec tak znacznej ilości bydła w naszym kraju, jakoteż w obec grasujących zaraz bydłych ustanowienie weterynarzy powiatowych jest nagłą potrzebą, której c. k. Rząd stosownie do postanowień przytoczonej ustawy zadość uczynić powinien — jak to już powyżej wykazaliśmy.

Zresztą w całej ustawie z d. 30. Kwietnia 1874 nie ma żadnego postanowienia, ażeby systemizowanie posad weterynarzy powiatowych uskuteczniane być miało kosztem funduszu krajowego. Kraj ze swojej strony uczyni zupełnie zadość swoim obowiązkom przez założenie publicznej krajowej szkoły weterynaryi, do czego dążymy, — nie szczędząc na to kosztów i to znacznych. Jeżeli zaś ta szkoła ma odpowiedzieć swemu zadaniu, i jeżeli ma w interesie kraju i państwa kształcić dostateczną ilość uczniów, potrzeba jest przedewszystkiem, ażeby uczniowie mogli mieć nadzieję, że po ukończeniu swych nauk będą mieli zabezpieczony byt materialny, co tylko w ten sposób uskutecznione być może jeżeli c. k. Rząd ustanowi systemizowane posady weterynarzy powiatowych.

W końcu powołuje się p. Minister rolnictwa na kongres rolniczy, który się odbył w roku 1873.

Jeżeli cokolwiek, to z pewnością kongres popiera najzupełniej nasze żądanie, ażeby zaprowadzone były kosztem państwa posady systemizowane c. k. weterynarzy powiatowych.

Zapewne rzadko przychodzi c. k. Rządowi usłyszeć tyle cierpkich uwag, jak na tym kongresie z powodu, że zaniedbuje nadzór nad mieniem obywateli, nie strzegąc należycie granic państwa od zawleczenia zarazy bydłej.

Wszak tylekrotnie przywodziło c. k. Rządowi za przykład Prusy, które z taką energią bronią swych granic od zarazy bydłej, że to nawet bywa połączone z największymi uciążliwościami dla obywateli austriackich, mieszkających w pobliżu granicy Pruskiej. Na zażalenia wniesione z ich strony do Wroclawia i Berlina otrzymali następną odpowiedź:

„Moi Panowie, mybyśmy nie byli tak srogimi gdyby Rząd austriacki choć cośkolwiek robił dla uśmierzenia zarazy bydłej“. W końcu zawezwał kongres rolniczy c. k. Rząd do ścisłego czuwania nad wschodnimi granicami monarchii, skąd się rozwlekają zarazy bydłce, a to przez zaprowadzenie jak najściślejszej policyi weterynarnej, albowiem tylko dokładne sanitarne badanie i nadzorowanie bydła przez granicę wprowadzonego może niejako ochronić przeciw ciągle trwającemu niebezpieczeństwu zawleczenia zarazy bydłej.

Zważywszy okoliczności tutaj przedstawione niemniej i to, że w skutek zaprowadzenia organizacji weterynarnej w kraju znacznie zmienią się, wydatki łożone przez państwo na tępienie zarazy. — Wydział krajowy przedkłada Wysokiemu Sejmowi do uchwały następną rezulucyą:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby stosownie do postanowień §. 6 ustawy z d. 30. Kwietnia 1870 r. i ze względu na wykazaną niedostateczność dotychczasowych środków ochronnych przeciw zarazie bydłej, ustanowił w królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem w jak najkrótszym czasie odpowiednią liczbę systemizowanych posad rządowych weterynarzy powiatowych.

Z Wydziału krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi z wielkiem księstwem Krakowskiem.

We Lwowie dnia 14. września 1874.

Przewodniczący:

Leon książę Sapieha w. r.

Marszałek krajowy.

Sprawozdawca:

Paweł Skwarczyński w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Wniosek.

Zważywszy, że zaraza bydła nieustannie panuje w kraju, przezco chów bydła, ta ważna i niezbędna gałąź gospodarstwa krajowego, podnieść się nie może. Zważywszy że ustawa z dnia 29. czerwca 1868 r. l. XLIX d. u. p. tyczący się powstrzymania i tłumienia zarazy i księgosuszu nie odpowiada celowi zapobieżenia szerzenia się zarazy i usunięcia przemytnictwa jako głównemu czynnikowi zawlekania zarazy do kraju, lecz przeciwnie przez swoją niepraktyczność zagraża zupełnemu wytępieniu bydła, co w kraju rolniczym, jak naszym, upadek w gospodarstwie sprowadzić musi.

Zważywszy, że ustanowienie okręgu trzymilowego w czasie zarazy nie przyczynia się do stłumienia zarazy, natomiast rolnictwu i przemysłowi sprowadza znaczne szkody i utrudnienia

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Wzywa się c. k. Rząd, by w celu ochrony kraju od nieustającej klęski zarazy i zagrażającemu niebezpieczeństwu zupełnego wytępienia bydła poczynił w drodze właściwej przedłożenia do zmiany obecnie obowiązującej ustawy na następujących podstawach:

1. Cło od wprowadzonego bydła z Rosyi ma być zniesione lub zmniejszone ad minimum.
2. Okręgi trzymilowe dla zarazy mają ustać, natomiast najściślejsze cernowanie miejscowości, w której zaraza wybuchnie, ma być zaprowadzone.
3. Tylko stajnie, w których do pięć sztuk bydła się znajduje, mają być wypałkowane, gdzie się ich zaś większa ilość znajduje, ma być bydło na ustroniu umieszczone dla obserwacyi i tylko dotknięte zarazą sztuki pałkowane.
4. Za bydło siwe (stepowe), dotknięte zarazą, nie ma wynagrodzenia, tylko za bydło kolorowe, to jest srokate, żółte, czerwone i to które kontumacyę przebyło.
5. Naznaczony termin peremptoryczny lat cztery, po upływie którego wprowadzenie bydła z Rosyi ma być zakazane.

Lwów, dnia 17. Września 1874 r.

Er. Wolański.
wnioskodawca.

Zawadowski.
Waleryan Padlewski.
Skrzyński.
Cywiński.

Zakliński.
Czartoryski.

Tettmajer.
Chrapek.
Bogdanowicz.
Weissmann.

Stonecki.
Madeyski.
Pietruszewicz.
Fortuna.
Wiśniewski.
Garbaczynski.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Wzywa się Rząd ażeby z swojej strony przedsięwziął kroki ażeby stopa procentowa dla Galicyi i W. Księstwa Krakowskiego w drodze ustawodawczej ustanowioną była.

Zawadowski.

wnioskodawca.

Fortuna.

Mandyczewski.

Mikołaj Wolański.

Jakób Laskorz.

Baum.

Kierepin.

Kamiński.

Bochnar.

Włodek.

Szott.

Wiśniewski.

Siwiec.

Turczyn.

Oskard.

Dąbrowski.

Kiryto Hubar.

Michalski.

Kobylarz.

Gawronek.

Żołądź.

Steppek.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się W. c. k. Rząd, aby zechciał ze względu na materyalny stan naszego kraju zarządzić zniesienie opłaty szkolnej w szkołach średnich. Albo przynajmniej;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się W. c. k. Rząd, żeby takowy ze względu na materyalny stan naszego kraju, zechciał zarządzić, by przy uwolnieniu od opłaty szkolnej w średnich szkołach świadectwo ubóstwa było najważniejszym warunkiem.

Lwów, 16. Września 1874 r.

Antoniewicz,
wnioskodawca.

Krasicki.
Halka.
Stępek.
Kozanowicz.
Pawlików.
Fecek.
Iwaniszów.
Michalski.
Siwiec.
Kierepin.
Kocytowski.

Ozarkiewicz.
Kowalski.
Zakliński.
Mandyczewski.
Jędrzejewski.
Bitous.
Szurlej.
Kocko.
Hajdamacha.
Jaworski.
Pietruszewicz.
Kulczycki.

Wniosek.

Zważywszy, że w naszym kraju stosunkowo za wysokie są ceny soli, a z podniesieniem produkcji W. c. k. Skarb bez straty może zniżyć ceny.

Zważywszy, że produkcya soli nie stoi w prawdziwym stosunku do potrzeby konsumentów, u ludzi często, a bydło prawie zupełnie pozbawionem bywa soli.

Zważywszy, że sprzedaż soli w topkach utrudnia ładowanie, wywóz i transport i naraża tak zwanych solarzy często na znaczne straty;

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Pożądaniem byłoby żeby w żupach solnych galicyjskich W. c. k. Rząd podnosząc produkcję zniżył ceny soli.
2. Pożądaniem byłoby, żeby w żupach solnych w Galicyi sprzedawano sól nie tylko w topkach, lecz także w hurmanach w skarbowych beczkach, albo w workach dla ułatwienia ładowania i transportu soli.
3. Pożądaniem byłoby, żeby handlarze solą sprzedawali takową tylko na wagę albo na topki.
4. Poleca się Wydziałowi krajowemu niniejszą rezolucyę W. c. k. Rządowi przedłożyć i usilnie wspierać.

Lwów, dnia 17. Września 1874 r.

Antoniewicz,
wnioskodawca.

Krasicki.
Halka.
Stepek.
Pawlików.
Kozanowicz.
Pecak.
Iwaniszów.
Michalski.
Siwiec.
Kierepin.
Kocytowski
Ozarkiewicz.

Kowalski.
Zakliński.
Mandyczewski.
Jędrzejewski.
Bitous.
Szurlej.
Hajdamacha.
Kocko.
Jaworski.
Petruszewicz.
Kulczycki.

Sprawozdanie Wydziału krajowego

o wniosku uznania zakładu dla chorych w szpitalu powszechnym
w Krakowie za zakład krajowy.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą Wys. Sejmu z dnia 31. Grudnia 1873 otrzymaliśmy upoważnienie do zawarcia z reprezentacją miasta Krakowa układu o oddanie tej reprezentacji tamtejszego szpitala powszechnego, jako zakładu gminnego i do oddania go tejże reprezentacji wraz z wydzielonym dla niego majątkiem fundacyjnym, w którym względnie powyższa uchwała skreśliła pod *a, b, c, d* zasady, według których rzeczony wydzielenie skutecznionem być miało.

Dążąc do wykonania powyższego upoważnienia i do spieszego rozpoczęcia odnośnych rokowań odnieśliśmy się pod d. 8. Stycznia r. b. do c. k. Namiestnictwa z zapytaniem, czyli zgodzi się w zasadzie na oddanie krakowskiego szpitala powszechnego tamtejszej reprezentacji miejskiej, — a prócz tego wezwaliśmy Prezydenta miasta Krakowa do zapytania Rady miejskiej, czyli byłaby skłonna do odebrania tegoż szpitala.

C. k. Namiestnictwo odpowiedziało nam pod dniem 24. Czerwca r. b. iż weźmie udział w rokowaniach, że jednakże ostateczne jego oświadczenie, co do przeprowadzenia powyższej uchwały sejmowej, zawisło od poprzedniego przedłożenia tej sprawy c. k. Ministerstwu spraw wewnętrznych, które zastrzegło to sobie wyraźnie w reskrypcie z dnia 17. Stycznia r. b. do l. 183 a to z powodu: iż c. k. Rząd oddał wspomniany zakład krajowi do zarządu, a chodzi teraz o postanowienia dotyczące majątku zakładowego odnośnych fundacyj.

Z drugiej strony zaś doniósł nam Prezydent miasta Krakowa pod dniem 6. Września r. b., że Rada miejska według swej uchwały z 3. Września r. b. *nie* przyjmuje szpitali św. Łazarza i św. Ducha jako zakładów gminnych, a natomiast uprasza:

1) o poruczenie przewodnictwa w tamtejszym Komitecie szpitalnym, prezydentowi miasta lub jego delegatowi;

2) o przywrócenie miastu 80 łóżek bezpłatnych w szpitalu, tudzież o uwolnienie gminy miejskiej od płacenia połowy kosztów leczenia za swych ubogich, a to za cały czas od r. 1869 począwszy.

Wobec powyższej uchwały Rady miejskiej w Krakowie następuje ewentualność już w roku zeszłym tak przez Wydział krajowy, jak i przez sejmową komisję administracyjną przewidziana, że cały szpital św. Łazarza i św. Ducha (z jedynym wyjątkiem Zakładu podrzutków) za Zakład krajowy uznać należy, a to z powodów następujących:

Krakowskie szpitale św. Łazarza i św. Ducha złączone są ze sobą nie tylko de facto, ale prócz tego ze stanowiska tak historycznego jak i prawnego; tworzyły one zawsze części, wzajemnie się uzupełniające i były już od najdawniejszych czasów zakładami krajowymi.

Albowiem już w r. 1780 istniał w Krakowie utworzony ze skarbu publicznego szpital tak zwany „Akademicki“ u św. Barbary.

Pod dniem 4. Kwietnia 1788 r. erigowano szpital św. Łazarza, do którego przyłączono, wcielono i przeniesiono szpital Akademicki u św. Barbary istniejący.

Osobnym przywilejem z dnia 10. Września 1788 Książę Prymas Poniatowski uadał szpitalowi św. Łazarza publiczne dobra kościelne; jakoto: Tropiszów w Polsce, Rączna, Jezierzany i Promnik w Galicyi istniejące.

Od r. 1798 asyguowano ze skarbu publicznego corocznie 18.000 złp. na podrzutki, zaś od roku 1804 corocznie na ten sam cel 38.000 złp. Pod dniem 17. Listopada 1818 wydał Senat Rządzący dla szpitala św. Łazarza statut urządzający i od tego czasu pobierał ten szpital corocznie ze skarbu publicznego 25.000 złp. 900 korcy węgla i 100 sągów drzewa opałowego.

Nareszcie pod dniem 13. Grudnia 1839 powstał usankcjonowany przez trzy dwory opiekuńcze Statut, który w §§. 71 i 156 nazywa szpitale św. Łazarza i św. Ducha jako wzajemnie się uzupełniające zakładami krajowymi.

Od r. 1840 aż do 1846 pobierał Szpital św. Łazarza dotację coroczną ze skarbu publicznego, a mianowicie:

a) na chorych w kwocie 10.000 złp.

b) na podrzutki w kwocie 15.000 złp.

czyli łącznie 25.000 złp. 700 korcy węgla, 100 sągów drzewa i 16 cetnarów soli, nadto uwolniono dobra szpitalne od podatków gruntowych i odbudowano z funduszów krajowych zdezolowane kanały szpitalne.

W r. 1846 nastąpiło wcielenie Krakowa do Austrii, jednakże c. k. Rząd nie miał dokładnego poinformowania o właściwej istocie szpitali Krakowskich, gdyż c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych polegało w tym względzie na sprawozdaniach dawniejszej władzy krajowej w Krakowie, a dostarczane przed nią wyjaśnienia były niedokładne i nie obejmowały w sobie wyczerpującego przedstawienia rzeczy.

Stąd też wynika, iż oparta na rozporządzeniach ministerjalnych instrukcja c. k. Rządu krajowego w Krakowie z dnia 28. Września 1856 do l. 26.526 stanowi w §. 6.

„że do funduszu krajowego zachodniej Galicyi, przymależą zakład podrzutków i położnie „u św. Łazarza, tudzież zakład obłąkanych u św. Ducha.“

Wreszcie c. k. Prezydium Namiestnictwa, oddając nam majątki krajowe zastrzegło w swym reskrypcie z dnia 30. Sierpnia 1866 do l. 7697;

„że zakład dla sporadycznie chorych u św. Łazarza *nie ma* cechy zakładu krajowego:— zaś nie wspomniało nie wcale o oddziale syfilitycznych u św. Ducha.

Nawiasowo nadmieniamy tutaj iż nazwa: „zakładu dla sporadycznie chorych u św. Łazarza,“ jest zupełnie niewłaściwą, gdyż jest to zakład dla chorych, — do których (biorąc rzeczy ściśle) pomieszczeni w szpitalu św. Ducha „syfilityczni“ jako chorzy niewątpliwie policzeni być muszą.

Co do dotacyi szpitali krakowskich z funduszów krajowych obserwujemy dotąd tę, przyjętą z czasów administracyi rządowej praktykę: iż szpital św. Ducha, którego fundusze nigdy nie wystar-

czają, otrzymuje corocznie i stale pewną dotację z funduszu krajowego, — zaś zakład położnic u św. Łazarza o tyle tylko, o ile zwyczajny jego niedobór nie znajduje pokrycia w zwyczajnych nadwyżkach zakładu dla chorych (sporadycznie); — jeżeli zaś ten ostatni zakład po pokryciu niedoborów u położnic ma jeszcze jakieś nadwyżki dochodów, takowe wpływają wprawdzie do funduszu krajowego, jednakże względnie obracane bywają na pokrycie niedoborów szpitala u św. Ducha, jak już nadmieniono powyżej.

Ponieważ zatem — jak przytoczono powyżej — Krakowskie szpitale św. Łazarza i św. Ducha powstały ze środków krajowych — uposażone były dobrami krajowymi i do tej chwili dotowane są z funduszu krajowego, trzeba im przywrócić w całości dawniejszą cechę zakładów krajowych zwłaszcza, iż zajmując to stanowisko, ugruntowane tak na historycznym jak i na prawnym uzasadnieniu, przyjdzie nam daleko snadniej udecedować podniesione przez gminę Krakowską pretensye i przystąpić zaraz do budowy nowego gmachu, gdzie obydwie szpitale św. Łazarza i św. Ducha pomieszczone być mają, co jest rzeczą samą w sobie nagłą. Nadmieniamy zatem, iż rozdział majątku szpitala św. Łazarza przeprowadzimy według zasad *a, b, c* i *d* wyszczególnionych w uchwale Wys. Sejmu na wstępie wspomianej, a to w celu wydzielenia funduszy dla zakładu podrzutków, który w moc ustawy krajowej z d. 10. Maja 1873 przestał być zakładem krajowym, tudzież w tym dalszym celu, ażeby ocenić należyte, co z funduszy szpitalnych na powyższą budowę nowego gmachu użytem być może, — nareszcie dodając, iż rozpoznamy naprzód o ile pretensye podniesione przez gminę Krakowską uzasadnione są w odnośnych aktach fundacyjnych, — poczem rozpoczniemy z tą gminą stosowne rokowania, których rezultat przedłożymy Wys. Sejmowi na najbliższym zebraniu, następnie stawiamy wniosek:

„Wys. Sejm raczy powziąć uchwałę obok dołączonej.“

We Lwowie dnia 20. Września 1874 r.

Przewodniczący:

Leon książę Sapieha wlr.

Marszałek krajowy.

Sprawozdawca:

Maciej Zenon Serwatowski wlr.

Zastępca członka Wydziału krajowego.

Uchwała.

„Zakład chorych w Krakowskim szpitalu św. Łazarza, nazywany dotąd „zakład dla sporadycznie chorych,“ tudzież oddział syfilistycznych w Krakowskim szpitalu „św. Ducha uznane zostają jako **zakład krajowy.**“

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się Wysoki Rząd, ażeby postarał się o wydanie ustawy w drodze właściwej dla królestwa Galicyi i Lodomerji i Wielkiego Księstwa Krakowskiego obowiązującej, by przy pożyczkach zaciąganych przez ludzi niemających firm protokołowanych, bez względu na formę pod jaką pożyczka zaciągnięta została, — z wyjątkiem pożyczek hipotecznie ubezpieczonych — nie była dozwolona egzekucya na wyższy procent roczny jak 12 od sta od czystego kapitału wypożyczonego, z uchyleniem wszelkich procentów zwłoki, kar umówionych lub inne nazwy mających zastrzeżeń, i obostrzeń dalszych wypłat domagających się.

Lwów 21 września 1874.

Ks. Wojciech Stepek
wnioskodawca

Antoni Siwiec,
Iwaniszów,
Szott,
Kocytowski,
Gawronek,
Pietruszewicz,
Szurlej,

Kocko,
Krasicki,
Lisiewicz,
Halka,
Jaworski,
M. Kozanowicz,
Zawadowski,

Wiśniewski,
Oskard,
Jan Turczyn,
Chrapek,
Kobylarz,
Laskorz.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm uwzględniając ważność interesów handlu i przemysłu fabrycznego i rękodziel-
nego, których to interesów miasta są głównem ogniskiem, uznaje potrzebę zmiany ustawy
wyborczej w ten sposób: aby liczba posłów miejskich w stosunku do siły i ważności stanu
mieszczańskiego i jego interesów podniesioną była.

Przy zmianie tej, liczba posłów z gmin i z klasy większych posiadaczy
ustawą z r. 1861 oznaczona nie ma być ani zwiększoną ani zmniejszoną.

Wniosek ten przekazany ma być osobnej komisji z pięciu członków, która na
tej jeszcze sesji Sejmowej Wysokiej Izbie przedłożyć ma elaborat swój.

S. Skrzyński
wnioskodawca

Kamiński,
Józef Jasiński,
Leon Chrzanowski,
Konopka,
Garbaczyński,
Kabat,

Tettmayer,
Dąbrowski,
Marceli Madejski,
Polanowski,
Hoszard,
Szemelowski,

Wajgart,
F. Zucker,
Otto Hausner,
Bukowski.

Sprawozdanie Wydziału krajowego

w przedmiocie organizacyi zakładów leczniczych we Lwowie.

Wysoki Sejmie!

Dawniejsza organizacya wewnętrzna tutejszego szpitala powszechnego została po części zmienioną na mocy uchwały Wys. Sejmu powziętej na posiedzeniu z dnia 3. Października 1871, a to w sposób, iż szpital podzielono na liczniejsze oddziały chorób, przyczem zarazem służbę lekarską i administracyjną pomnożono i płace ich podwyższono.

Według téj uchwały, którą dla lepszego poglądu w załączeniu % reprodukowujemy, wprowadzono terażniejsze urządzenie szpitalu tylko na czas ograniczony, a mianowicie na tak długo:

1. dopóki obowiązkowe połączenie lwowskiego szpitala z klinikami, szkołą chirurgiczną i praktycznym wykładem dla akuszerok istnieje i dopóki z mocy obowiązkowego połączenia zastrzeżeniem zostaje, że profesorowie pomienionej szkoły są zarazem prymaryuszami szpitalu;

2. dopóki zakłady krajowe dla położnic i obłąkanych pod jednym zarządem i Dyrekcją i w jednym gmachu z szpitalem powszechnym są połączone, a w końcu:

3. dopóki stosunek gminy miasta Lwowa do zakładu chorych ostatecznie nie zostanie uregulowanym.

Stósunki te bądź ustały już zupełnie, bądź ustana wkrótce, a mianowicie:

ad 1. Według Najwyższego postanowienia z dnia 20. Marca 1871 ogłoszonego reskryptem Ministerstwa wyznań i oświecenia z dnia 2. Kwietnia 1871 do L. 3047 zarządzo zwinięcie medyczo-chirurgicznego fakultetu przy tutejszym Uniwersytecie z końcem roku szkolnego 1873/4.

Z ubiegłym rokiem szkolnym przestały zatem istnieć kliniki medyczna i chirurgiczna przy zakładzie chorych. Również profesorowie tegoż fakultetu, którzy na oddziałach chorób wewnętrznych, zewnętrznych i ocznych funkcyje prymaryuszów pełnili, przestali pełnić służbę przy tymże zakładzie.

ad 2. Budowa zakładu obłąkanych na Kulparkowie jest tak bliską ukończenia, iż wszelką nadzieję mamy, że gdy nie wszyscy, to przynajmniej wielka część chorych z gmachu szpitala powszechnego do nowego zakładu w roku następującym przeniesioną będzie.

Również i oddział położnic zostanie w swoim czasie osobno umieszczony, jeżeli Wys. Sejm uwzględni nasze, osobnem sprawozdaniem przedstawione wnioski co do budowy własnego domu dla tegoż zakładu — w końcu:

ad 3. został stósunek gminy miasta Lwowa do zakładu chorych, — jak to w ogólnem sprawozdaniu naszym przedstawiamy, — ostatecznie przez zawarcie ugody uregulowanym.

Zawartą ugodę raczył Najjaśn. Pan Najwyższem postanowieniem z dnia 26. Maja 1874 zatwierdzić i zarazem udzielić Najwyższej Sankeyi uchwałę Wys. Sejmowi z dnia 10. Stycznia 1874 o uznaniu zakładu chorych za instytucję krajową.

Pozostaje zatem tylko jeden z dawniejszych stosunków nietknięty, a to stósunek oddziału położnic, gdyż według wyjaśnień udzielonych nam przez c. k. Prezydium Namiestnictwa pismem z dnia 11. Maja 1871 do L. 2831, pozostaje szkoła akuszerok nadal, a c. k. Rząd zastrzegł sobie, żeby oddział położnic przy szpitalu powszechnym dla tejże szkoły materyałów naukowych tak jak dotąd dostarczał, tudzież żeby profesor szkoły stanowisko prymaryusza na oddziale położnic i nadal zajmował.

Z powyższego przedstawienia okazuje się, że najgłówniejsze warunki dalszego utrzymywania obecnego prowizoryum zupełnie ustały, i że przeto teraz na czasie jest, przystąpić do stałej organizacji krajowych zakładów leczniczych we Lwowie, a szczególnie:

I. przez ostateczne uregulowanie Etatu osób i płac zakładu chorych i położnic;

II. przez ustanowienie podobnego Etatu dla zakładu obłąkanych i przez wydanie statutu organicznego dla tegoż zakładu.

Odpowiedne w tej mierze wnioski przedkładamy Wys. Sejmowi w załączeniu /, a na poparcie takowych przytaczamy następujące motywa:

I.

Co do uregulowania etatu osób i płac zakładu chorych i położnic.

1. Etat osób (art. I. wniosku).

Przy regulowaniu etatu osób przestrzegaliśmy zasady, żeby wysokość tego etatu była ściśle ograniczoną do niezbędnych potrzeb.

Zaznaczywszy stanowisko, z którego wychodzimy przystępujemy do szczegółowego umotywowania naszych wniosków:

Ze względu na wysoki stan chorych, tudzież ze względu na pewne główne rodzaje chorób, zachodzi potrzeba podziału szpitala na pojedyncze oddziały.

Wysokość etatu służby lekarskiej musi być przeto ustanowioną z należytem uwzględnieniem tejże potrzeby.

Teraźniejsza ilość łóżek przy zakładzie chorych wynosi dla chorób wewnętrznych 216, zewnętrznych 116, kiłowo-skrónych 200, ocznych 50 — razem 582 łóżek.

Według zdania fachowo uzdolnionych osób może jeden lekarz ordynujący przy pomocy drugiego lekarza tylko sto łóżek należycie obsłużyć.

Przestrzegając tej zasady dzielimy przeto oddział chorób wewnętrznych na 2 oddziały t. j. na męski i żeński. Połączenie tych dwóch oddziałów jest niemożliwem, gdyż stan chorych przy końcu jesieni, w czasie zimy i w początku wiosny jest na tym oddziale — a w tej porze roku także i na innych oddziałach — zawsze tak wielki, że ilość znajdujących się łóżek nie wystarcza częstokroć na ich pomieszczenie.

Największą pracą na tym oddziale jest pierwotne badanie chorych i postawienie diagnozy. Praca ta zajmuje w średniej 10 minut czasu przy każdym nowoprzybyłym chorym. Uwzględnwszy, że na ten oddział w jednym dniu w lecie do 7, zaś w innych porach roku do 15 chorych przybywa, przeto samo zbadanie nowoprzybyłych zajmuje najmniej od jednej do półtrzeciej godziny czasu. Przy takim zajęciu nie mógłby jeden lekarz ordynujący zajmować się leczeniem innych chorych, ostatecznym sprawdzaniem stanu zdrowia występujących, spisywaniem historii chorób itp. do niego należących czynności. Zachodzi przeto niezbędna potrzeba podzielenia tego oddziału i ustanowienia dwóch prymaryuszów.

Stósownie do tej zasady i zgodnie z powołaną uchwałą Wys. Sejmu dzielimy oddział kilowo-skórnych także na dwa oddziały t. j. męski i żeński. Natomiast łączymy oddział chorób zewnętrznych ze zwinęciem kliniki w jeden oddział, ponieważ dzienny stan chorych na tym oddziale nie dosięga nigdy liczby 100.

Wyjątkowo od tej zasady pozostawiamy dla chorób ocznych osobny oddział, jakkolwiek dzienny stan tylko 40 do 60 chorych wynosi, gdyż specjalność tego oddziału wymaga obsługi przez osoby fachowo uzdolnione, poświęcające się wyłącznie temu działowi chorób.

Ze względu przeto na potrzebę podzielenia zakładu chorych na sześć oddziałów wnosimy dla tegoż zakładu sześciu prymaryuszów. Do pomocy dla lekarzy ordynujących, tudzież do załatwiania innych czynności lekarskich, proponujemy sześciu sekundaryuszów i trzech asystentów.

Posady sekundaryuszów i praktykantów nadawano w skutek rozporządzeń gubern. z dnia 20. Lipca 1827 do L. 46.331 i z dnia 12. Kwietnia 1839 do L. 18116 tylko na dwa lata z powodu, żeby praktykę kliniczną także dla innych uczniów szkoły chirurgicznej przystępną uczynić.

Ze zwinęciem kliniki przy szpitalu powszechnym ustała potrzeba dalszego utrzymania podobnego ograniczenia, wnosimy zatem w art. VII. wniosków zniesienie tegoż ograniczenia.

Z uwagi, że dobrze zrozumiały interes służby wymaga, ażeby zdolnych lekarzów pomocniczych zachęcić do pozostania w służbie szpitalnej, przeto wnosimy zarazem w powołanym artykule VII. wniosków, ażeby czas służby przepędzonej na tych tymczasowych posadach był uwzględniony przy wymiarze emerytury w razie posunięcia się ich na stałą posadę.

Co do etatu służby, lekarskiej

przy oddziale położnic zauważamy, że według poprzedniego wyjaśnienia, profesor szkoły akuszerki obowiązki prymaryusza na tym oddziale i nadal pełnić będzie, zachodzi tylko potrzeba dodania mu do pomocy sekundaryusza a to z powodu, że z tym oddziałem także oddział chorób kobiecych (ginekologiczny) połączonym być musi.

Stan łózek na tych połączonych oddziałach wynosi 78. Proponujemy zatem dla tegoż oddziału jednego sekundaryusza.

Zarazem proponujemy ustanowienie niestałej posady drugiej akuszerki, ponieważ według przedstawienia prymaryusza i Dyrekcji szpitalnej jedna akuszerka nie jest fizycznie w stanie swoim obowiązkom służbowym wydołać.

Potrzebę drugiej akuszerki uznawał także c. k. Rząd przy dawniejszej organizacji zakładu, gdyż wymagał, ażeby pierwsza dozorezyni chorych była egzaminowaną akuszerką.

Przy ustanowieniu etatu urzędników administracyjnych zmieniliśmy posady kasyera i rachmistrza na posady oficyałów, przyznając im ze względu na jednolitość ich czynności równy stopień.

Również zmieniliśmy posady pisarzów na posadę kancelistów.

Co do tych posad proponujemy podwyższenie etatu o dwóch, a to z powodów:

Oprócz zwykłych czynności kancelaryjnych i prowadzenia protokołu stanu chorych, które dotychczas pisarze urzędowi załatwiali, zachodzi potrzeba poruczenia także innych czynności ze względu na dobro służby, urzędnikom stałym.

Do tych czynności zaliczamy sporządzanie konstitutów przy przyjmowaniu chorych w celu sprawdzenia ich przynależności i stosunków majątkowych. Tylko umiejętne i dokładne załatwienie tych czynności jest w stanie fundusz szpitalny od niepowetowanych strat ochronić. Czynności te należy przeto fachowo uzdolnionemu urzędnikowi poruczyć.

Dotychczas załatwiał Dyrektor sprawy swojego zakresu przy pomocy dziennych pisarzy. Sprawy te wymagają częstokroć zachowania tajemnicy urzędowej, w której to mierze na dyurnistów nie zawsze się można spuścić. Zachodzi przeto także i z tego względu potrzeba pomnożenia etatu kancelistów.

Wniosek ten uzasadniamy w końcu tem, że kancelaryjne czynności zakładu położnic, który i nadal pod jednym zarządem z zakładem chorych pozostanie, pomnożą się, gdyż na takowy przejdzie już w niedalekiej przyszłości część agend zwiniętego zakładu podrzutków.

Co do etatu służby duchownej

proponujemy odmiennie od powołanej uchwały Wys. Sejmu (aleg. 1.) niestałą posadę kapelana obrz. łać., a to z następującego powodu:

W wykonaniu art. IV. tejże uchwały wezwaliśmy metropolitalny konsystorz obrz. łać., żeby w celu obsadzenia posady kapelana szpitalnego udzielił mu instytucji kanonicznej, a następnie żeby ogłosił konkurs i listę kandydatów nam przedstawił.

Na to oświadczył rzeczony konsystorz w swoim piśmie z dnia 18. Stycznia 1872 do L. 2779 (L. W. 1121/72): „że prawem następstwem kanonicznej instytucji jest nieodwołalność (inamovibilitas) tak, że instytuowany tylko za cięższe wykroczenia drogą kanonicznego procesu udowodnione, wyrokiem władzy duchownej odsądzony być może. Już zaś taka nieodwołalność nietylko uczyniłaby niemożliwym ogłoszenie konkursu, lecz nadto byłaby w sprzeczności „z prowizorycznym“ mianowaniem, do jakiego uchwała sejmowa z 3. Października 1871 (Art. VI.) Wydziałowi krajowemu prawo przyznała. Zresztą kanoniczna instytucja według przepisów kościelnych ma miejsce tylko przy beneficjach kanonicznie erygowanych, a takim kapelania szpitalna dotąd nie była, ani obecnie przez polepszenie dotacyi takim się nie stała.“

Dalej oświadcza konsystorz w temże piśmie:

„aby beneficjum kanonicznie erygowanem być mogło, wymagają przepisy kościelne, żeby dotacya stała, czyli wieczysta, zapewnioną była. Takiego zaś zapewnienia nie daje wyzpomieniona uchwała sejmowa, ani go dać może, bo co na jednej Sesi sejmowej postanowionem zostało, to na innej znów sesji cofniętem być może.“

W obec tego oświadczenia konsystorza obrz. łać. nie możemy wnosić na ustanowienie stałej posady kapelana rit. lat.

Tutejszy ordynaryat obrz. łać. ustanowił w porozumieniu z c. k. Rządem pod dniem 10. Października 1851 do L. 2258 samoistnego duszstarownika dla szpitala powszechnego z prawem prowadzenia metryk i wydawania świadectw.

Doradzamy przeto Wys. Sejmowi dalsze pozostawienie tego stanu.

W tej samej sprawie co do ustanowienia osobnego kapelana obrz. gr. oświadczył metropolitalny konsystorz rit. graec. w swoim piśmie z dnia 20. Stycznia 1872 do L. 310. (L. W. 1798/72) co następuje:

„Teraźniejszy proboszcz cerkwi św. Piotra i Pawła Juljan Sembratowicz został z dniem 17. Września 1855 na obręb całej tej parafii, w którym także i rzeczony szpital znajduje się, kanonicznie zainstituowany i wprowadzony, nabył przeto według istniejących kanonów prawo do całej parafii tej jak długo żyć będzie, które to prawo z wyjątkiem ważnych przyczyn odjęte mu być nie może.“

Na podstawie dalszych rokowań przeprowadzonych w tej sprawie, nadaliśmy przeto temuż proboszczowi prowizoryczną posadę kapelana szpitalnego i przywiązaną do tej posady remunerację, przyczem zobowiązaliśmy go do przyjęcia kooperatora przez Wydział krajowy proponowanego, na co gr. kat. Konsystorz metropolitalny pismem z dnia 12. Września 1874 do L. 6418 zgodził się z zastrzeżeniem prawa przedstawiania nam kandydatów na kooperatorów rzeczonej parafii.

Wnosimy przeto pozostawienie także drugiej niestałej posady kapelana rit. gr.

W końcu co do etatu służby aptekarskiej

zauważamy, co następuje:

Dotychczas zabezpieczano dostawę medykamentów dla szpitala powszechnego w ten sposób, że liwerunek ten oddawano tutejszemu gremium aptekarzy za kontraktem, przyczem nadmieniamy, że ostatni kontrakt zawarty między c. k. Rządem a temże gremium dopiero w miesiącu Grudniu 1875 kończy się.

Przy objęciu szpitala pod nasz zarząd doświadczyliśmy, że tutejsi aptekarze zamiast, żeby stosownie do warunków kontraktu co roku kolejno dostarczali medykamentów, przelewali swoje prawo do liwerunku na niektórych współkontrahentów, wskutek tego to przedsiębiorstwo stało się dla chorych i funduszu szpitalnego nader szkodliwą spekulacją.

Interes zakładu wymaga, ażeby podobnym nadużyciom w przyszłości raz na zawsze tamę położył.

Również i inne jeszcze okoliczności wymagają uchylenia dotychczasowego sposobu zabezpieczenia tej dostawy a szczególnie, że w ostatnich czasach cena lekarstw tudzież ceny robót za przyrządzenie takowych według rządowej taksy nadzwyczaj podwyższone zostały, a to tak dalece, że niektóre artykuły w aptekach prawie o 1000% droższe są jak u materyalistów.

Dla tych powodów zachodzi potrzeba urządzenia własnej domowej apteki, a to dla użytku wszystkich trzech zakładów, to jest: chorych, położnic i obłąkanych.

Do prowadzenia tejże apteki wnosimy personal z jednego prowizora przy dodaniu mu asystenta farmaceutycznego do pomocy.

2. Etat płac.

Przy uregulowaniu etatu płac kierowaliśmy się zasadą, że lekarzom, urzędnikom i sługom, umieszczonym na stałych posadach przy krajowych zakładach leczniczych powinien przysługiwać charakter urzędników i sług krajowych, i że przeto wszelkie ich pobory powinny być uregulowane według systemu, przyjętego przy regulacji płac urzędników i sług innych instytucyj krajowych.

Stosownie do tej zasady, którą także Wys. Sejm przy ustanowieniu płac lekarzy w roku 1871 (aleg. 1.) w części już uznał, proponujemy oprócz dodatków aktywalnych lub emolumentów także dodatki pięcioletnie (kwinkwenia), których przyznanie tem bardziej usprawiedliwionem jest, ileże służba szpitalna nie otwiera dla osób zostających w takowej, żadnych widoków posunięcia się na wyższe stopnie. jak przy innych urzędach i że przeto tylko kwinkwenia jedyne wynagrodzenie ich długoletniej służby stanowią.

Ponieważ dodatki pięcioletnie są podwyższeniem płacy, przeto wnosimy, żeby takowe wliczano przy wymiarze emerytury i brano w rachubę przy udzielaniu zaliczek na płace.

Co do kwinkwenjów Dyrektora i służby lekarskiej przy zakładzie chorych wnosimy w myśl powołanej Wys. Sejmu (aleg. 1) żeby takowe tylko za lata służby przypędzone na jednej i tej samej posadzie od dnia 1. Stycznia 1872 policzone były a stosownie do tejże uchwały, żeby kwinkwenia te

dla reszty służby szpitalnej dopiero od wejścia w wykonanie uchwały co do przedstawionych wniosków policzone były.

Dla uzasadnienia naszych wniosków co do wysokości proponowanych plac przytaczamy, iż ze względu na miejscowe stosunki i ciągle trwającą drożyznę pierwszych potrzeb do życia, skromniejszych plac nie mogliśmy przyznawać.

Również i Wys. Sejm kierował się podobnemi względami przyznając na posiedzeniach z dnia 3. Października 1871 i z dnia 6. Grudnia 1872 urzędnikom szpitalnym tymczasowe dodatki na pomieszkание i dodatki drożyzniane.

Przy wymiarze tej wysokości stosowaliśmy się także do plac uwidoczniionych w załączonym % wykazie, tych zagranicznych szpitali powszechnych, których zwykły stan chorych i inne stosunki bądź równe tutejszemu szpitalowi, bądź do takowych zbliżone są. Z porównania plac tych zagranicznych szpitali, zechce Wys. Sejm przeświadczenie powziąć, że place przez nas proponowane są zupełnie umiarkowane.

Przytaczamy w końcu dla uzasadnienia także i to, że przy wymiarze plac nie spuszczailiśmy z oka stanu funduszów szpitalnych i potrzeby zachowania możliwej oszczędności, i że przeto dotychczasowe place prymaryuszów a po części zawiadowcy i jednego oficjala (dawniejszego kasyera) nie podwyższamy a podwyższenie takowych wnosimy tylko przy posadach niższych, przy których konieczna potrzeba tego zachodzi, a szczególnie przy kancelistach tudzież przy sekundaryuszach.

Również proponujemy dla profesora akuszerji, który z funduszów naukowych place 900 zł. rocznie pobiera, stosownie do powołanej uchwały sejmowej (aleg. 1.) tak jak dla profesorów innych oddziałów podwyższenie dotychczasowego wynagrodzenia z 210 zł. na 630 zł.

Według dawniejszej organizacyi pełnił obowiązki prymaryusza oddziału położnic magister chirurgii.

Za pełnienie tych obowiązków przyznano mu dekretem kancel. nadw. z dnia 23. Marca 1833 do l. 6962 wynagrodzenie 200 zł. m. konw. z funduszów szpitalnych, gdy tymczasem innym profesorom kliniki za pełnienie obowiązku prymaryuszów przyznano podobne wynagrodzenie w kwocie 600 zł. m. k. szczególnie ze względu na ich stopień akademicki Drów Medycyny.

Skoro obecnie profesor położnictwa podobny stopień akademicki posiadać musi, przeto ustaly wszelkie powody do uposledzenia go w tej mierze a względy słuszości wymagają raczej, żeby pobory jego były zrównane z poborami innych prymaryuszów, skoro takie same obowiązki pełni.

W końcu niech nam wolno będzie na uzasadnienie wniosku co do ustanowienia trzech klas zaslug dla dozorców chorych tudzież co do udzielania im ubioru przytoczyć, iż dobro instytucji wymaga, żeby ludzie z lepszą jak dotychczas kwalifikacyą zachęcić nie tylko do starania się o służbę szpitalną ale także do dłuższego pozostania w takowej, a to przez otwarcie im widoków na polepszenie bytu przez możność posunięcia się na wyższą klasę.

Dla tych powodów jakoteż ze względu na łatwiejsze utrzymanie porządku domowego i karności wnosimy zaprowadzenie ubrania uniformowego.

II.

Co do ustanowienia Etatu osób i plac dla krajowego szpitala chorób umysłowych na Kulparkowie, tudzież co do wydania statutu organicznego dla tegoż zakładu.

W ogólnej części niniejszego sprawozdania przedstawiliśmy, że zakład kulparkowski będzie już w niedalekiej przyszłości do użytku publicznego oddany.

Trzeba zatem mieć w pogotowiu cały organizm, jaki potrzebny będzie do prowadzenia tegoż zakładu.

Przedstawiamy zatem Wys. Sejmowi odpowiednie w tej mierze wnioski % co do Etatu osób i płac tudzież co do statutu organicznego.

1. Co do Etatu osób i płac (art. II wniosków aleg. B).

Przedewszystkiem zaznaczamy, że przy ustanowieniu Etatu osób i płac przestrzegaliśmy w ogóle zasad wyliczonych w ustępie I. niniejszego sprawozdania.

Dalej zaznaczamy, że tutejszy zakład obłąkanych w myśl Najwyż. postanowienia z dnia 14. Września 1852 jako zakład krajowy uznany został i że przeto osobom umieszczonym na stałych posadach przy tymże zakładzie przyznajemy stosownie do poprzednio wyrażonych zasad charakter urzędników i sług krajowych (art. III wniosku) w szczególności zaś zauważamy, że terażniejszy Etat osób oddziału obłąkanych tylko o tyle podwyższamy, ile tego potrzeba urządzenia osobnej administracji koniecznie wymaga.

Wnosimy przeto jednego Dyrektora, który oprócz załatwienia spraw naczelnej administracji obowiązany będzie pełnić także funkcje lekarza ordynującego na jednym oddziale chorych.

Ponieważ na posadę Dyrektora będzie trzeba powołać męża z wszechstronnem i fachowem wykształceniem a szczególnie do przeprowadzenia pierwszej organizacji zakładu, przeto wnosimy w celu umożliwienia nam lepszego wyboru przy nadaniu tej posady, o wyjątkowe przyznanie nam wolności odstąpienia od przepisów §. 3. ustawy służby krajowej co do ustanowionego wieku.

Wnosimy dalej jednego prymaryusza do pełnienia obowiązków lekarza ordynującego na drugim oddziale chorych.

Potrzeba podziału zakładu na dwa oddziały chorych i ustanowienia dla każdego oddziału osobnego lekarza ordynującego jest uzasadnioną tem, że stan chorych wynosi w średniej 310 osób dziennie.

Do pomocy dla lekarzy ordynujących tudzież do wspierania Dyrektora w czynnościach administracyjnych i gospodarczych wnosimy dwóch sekundaryuszów.

Również wnosimy dwie posady praktykantów dla pełnienia drobniejszych posług lekarskich tudzież ze względu na potrzebę następczenia młodym lekarzom sposobności i środków do praktycznego wykształcenia się.

Dla prowadzenia kasowości, rachunkowości i do załatwienia czynności kancelaryjnych proponujemy dwóch oficyałów, którym do pomocy w razie potrzeby jednego pisarza dziennego dodać należy.

Ustanowienie stałych posad woźnego i odźwiernego uzasadniamy tem, że właściwe ich czynności służbowe są tego rodzaju, iż takowe wymagają nie tylko odpowiedniej kwalifikacji ale także zaufania, jakiego nie zawsze można pokładać w zwykłych sługach, którychby oprócz dziennego zarobku żaden inny interes z instytucją tą nie łączył.

Dotychczasową posadę dozorcę służby obłąkanych mężczyzn, której potrzebę długoletnie doświadczenie sprawdziło, pozostawiamy także w nowym organizmie.

Nadto wnosimy atoli drugą podobną posadę t. j. dozorczyńni służby obłąkanych kobiet.

Dozorczyńni taka musi być zarazem egzaminowaną akuszerką, a to dla udzielania pomocy obłąkanym kobietom przy porodach, które dość często w zakładach obłąkanych zdarzają się. Przez ustanowienie tej posady zaradzi się przeto i tej potrzebie.

Przystępując do szczegółowego umotywowania proponowanych płac zauważamy, że przy wymiarze wysokości takowych mieliśmy oprócz względów już poprzednio przedstawionych także przysłałe urządzenie zakładu na uwadze, które na wymiar tejsze wysokości decedująco wpłynęło.

Rozmiary gmachu kulkparkowskiego tudzież znaczny obszar ziemi należący do tegoż zakładu, ułatwia nam możność urządzenia tej Instytucyi w sposób, któryby wymogom leczniczym zupełnie odpowiadał.

Aby tym wymogom zadość uczynić będziemy musieli dostarczyć potrzebných środków do umysłowego i fizycznego zatrudnienia chorych.

Odnosne urządzenia będą wymagać współdziałania lekarzy, urzędników i sług zakładu, którzy oprócz czynności swojego dotychczasowego zakresu działania będą obowiązani także czynności wypływające z tegoż urządzenia załatwiać a załatwienie takowych nie da się w pewnych urzędowych godzinach uskutecznić, więc będą zmuszeni cały swój czas usługom zakładu poświęcać.

Skoro podobne żądania do służby zakładu stawiamy, słusznem będzie by pracę ich odpowiednio wynagrodzić. Niektóre zakłady innych prowincyi, których stan chorych jest równy lub zbliżony tutejszemu zakładowi, wymierzyły płace swoich lekarzy, urzędników i sług prawie w tej samej wysokości, jaka przez nas jest proponowana.

Z porównania tych płac, których wykaz w załączeniu % przedkładamy, zechce Wysoki Sejm powziąć przekonanie, że proponowane przez nas płace nie przekraczają odpowiedniej miary.

Przyznanie emolumentów jest uzasadnione znaczną odległością zakładu ode Lwowa i samotnem położeniem takowego.

Dla powodów wymienionych w ustępie I. niniejszego sprawozdania nie wnosimy osobnej posady kapelana i prosimy raczej o udzielenie nam upoważnienia do odpowiedniego urządzenia obsługi duchownej tudzież do wyznaczenia wynagrodzenia dotyczącym duszstarownikom.

Również prosimy o podobne upoważnienie nas do wyznaczenia wynagrodzenia dla służby wyższej kategorii potrzebnej do prowadzenia maszyny, gospodarstwa polnego, warstatów rzemieślniczych i t. p. ponieważ nie możemy rozmiar dotyczących czynności już teraz określić, a zatem także płace tej służby stałemi cyframi z góry oznaczyć.

Dla powodów już poprzednio przedstawionych proponujemy także dla dozorców obłąkanych różne kategorie płac, a ze względu, że służba dozorców obłąkanych jest nierównie mozolniejszą i więcej odpowiedzialniejszą jak dozorców innych chorych a nawet z niebezpieczeństwem zdrowia i życia połączoną, więc proponujemy dla nich jedną kategorię zasług wyższych jak przy zakładzie chorych.

Dla uwidocznienia różnicy między dotychczasowemi a proponowanemi płacami, przedkładamy w załączeniu 4/ szczegółowe, porównanie takowych co do wszystkich trzech zakładów leczniczych.

Jakkolwiek różnice te dość znaczne są, wszelako z uwagi, że postawienie tychże zakładów na stopie odpowiedniej ich celowi i przeznaczeniu, wymaga absolutnie powiększenia dotychczasowych wydatków, przeto zalecamy jak najusilniej Wysoki Sejm raczy uwzględnić przedłożone wnioski.

2. Co do statutu organicznego.

Mimo przyznania tutejszemu zakładowi obłąkanych charakter Instytucyi krajowej, nie wydano dla takowego żadnych zasadniczych postanowień co do organizacyi jego, również nie wydano żadnych szczegółowych przepisów prawnych, któreby warunki przyjmowania i wydalania chorych normowały.

Zakład ten zostawiono raczej jako zwykły oddział chorych przy tutejszym szpitalu powszechnym, a normy i deryktywy wydawane dla tegoż szpitala, zastosowywano niewłaściwie także do zakładu obłąkanych.

Skoro zaś własny gmach dla tej Instytucji wystawiono, przeto należy wszelkie dotychczasowe wadliwości w jej ustroju uchylić, jej stosunki unormować i pomyślny rozwój takowej wydaniem stałych norm zabezpieczyć.

Statuta publicznych zakładów obłąkanych podlegają jednakowoż zatwierdzeniu Ministerstwa spraw wewnętrznych, przeto Wydział krajowy wypracowany statut po uzyskaniu aprobaty Ministerstwa przedłoży na przyszłej kadencji Wysokiemu Sejmowi.

Obecnie Wysoki Sejm raczy przedstawione wnioski wraz z załączonymi projektami do Etabu osób i plac krajowych zakładów leczniczych we Lwowie i na Kulparkowie uchwalić.

We Lwowie dnia 18. Września 1874.

Przewodniczący :

Leon książę Sapieha w. r.

Marszałek krajowy

Sprawozdawca :

Maciej Zenon Serwatowski w. r.

Zastępca członka Wydziału krajowego.

Uchwała

Sejmowi Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o służbie lekarskiej i administracyjnej szpitalu powszechnego we Lwowie, powzięta na XIII posiedzeniu z dnia 3. Października 1871.

Szpital powszechny we Lwowie.

Art. I.

Na czele administracyi szpitalu, tak pod względem sanitarno - policyjnym jak i ekonomicznym, stoi Dyrektor szpitalu. Tenże winien być doktorem medycyny, i pobiera płacy 1.600 zł. w. a. rocznie, z dodatkiem 100 zł. po każdym z 4 pierwszych pięcioleci zadawalniającej służby na tej posadzie pełnionej.

Obowiązany jest mieszkać w szpitalu. Jak długo jednak mieszkanie nie mogłoby być w gmachu szpitalnym wyznaczonem, wypłacane mu będą 300 zł. rocznie na mieszkanie.

Art. II.

§. 1.

Jak długo istnieje obowiązkowe połączenie lwowskiego szpitala powszechnego z klinikami, szkołą chirurgiczną i praktycznym wykładem dla akuszerok, i jak długo z mocy tego obowiązkowego połączenia zastrzeżonem zostaje, że profesorowie pomienionej szkoły są zarazem prymaryuszami przy szpitalu, również jak długo zakłady krajowe dla położnic i obłąkanych pod jednym zarządem i dyrekcją i w jednym gmachu z szpi-

talem powszechnym we Lwowie są połączone, będą w tymże szpitalu następujące posady.:

A. Służby lekarskiej:

- a) w zakładzie chorych: w oddziale chorób wewnętrznych dwie posady prymaryuszów, jedna z kliniką i mniejszą liczbą chorych dla profesora z dodanym sekundaryuszem, zaś druga z większą liczbą chorych bez kliniki dla prymaryusza, który nie jest zarazem profesorem także z pomocą jednego sekundaryusza.

W oddziale chorób zewnętrznych również dwie posady prymaryuszów, urządzone w sposób powyższy z pomocą dwóch sekundaryuszów, po jednym przy każdym prymaryuszu.

W oddziale chorób kiłowych i naskórnych dwie posady prymaryuszów, nie-profesorów i dwóch sekundaryuszów, wreszcie w oddziale chorób ocznych jeden prymaryusz nie-profesor i jeden sekundaryusz;

- b) w zakładzie położnic: jeden prymaryusz profesor, jeden sekundaryusz i akuszerka;
 c) w zakładzie dla obłąkanych: dwie posady prymaryuszów dla nie-profesorów, z których jeden dla oddziału mężczyzn, drugi dla oddziału kobiet z pomocą sekundaryusza dla każdego;
 d) dla całego szpitalu: posady prosektora i chemika patologicznego, oraz trzech praktykantów doktorów medycyny.

Ogółem ustanowione być mają posady stałe: dziesięciu prymaryuszów, jednego prosektora, jednego chemika patologicznego i jednej akuszerki; posady czasowe: dziesięciu sekundaryuszów i trzech praktykantów doktorów medycyny.

§. 2.

- a) Dla wszystkich prymaryuszów, którzy nie są zarazem profesorami, również dla prosektora ustanawia się roczna płaca na 1.200 zł. w. a. wraz z prawem żądania trzykrotnie po każdym pięcioleciu zadowalniającej służby na tej posadzie odbytej, podwyższenia płacy o 100 zł. w. a. a dla chemika patologicznego ustanawia się rocznej płacy 800 zł. w. a.;
- b) dla sekundaryuszów, którzy nie są zarazem asystentami klinicznymi, ustanawia się rocznej

- płacy po 600 zł. w. a., dla sekundaryuszów, którzy są asystentami po 300 zł. w. a.;
- c) akuszerka pobierać będzie rocznej płacy 400 zł. w. a. z dodatkiem mieszkania i opału;
- d) praktykańci, którzy winni być doktorami medycyny, otrzymają zasiłek (adjutum) rocznie po 400 zł. w. a.

Art. III.

Dla służby administracyjnej ustanawia się następujące posady:

- a) Rządca, kasyera i rachmistrza. Każdy z nich ma złożyć kaucję wyrównującą rocznej płacy. Rządca otrzyma mieszkanie z dodatkiem 12 sągów drzewa opałowego i 1.000 zł. w. a. rocznej płacy. Kasyer pobierać będzie 800 zł. w. a. rocznej płacy i 200 zł. w. a. na mieszkanie.
- b) Rachmistrz 600 zł. w. a. rocznie i 200 zł. w. a. na mieszkanie; do pomocy w kancelaryi dyrekcyi i zarządu ustanawia się dwie posady pisarzy stałych z roczną płacą po 500 zł. w. a. Gdyby się potrzeba okazała może Wydział krajowy pewną liczbę pisarzy dziennych przyjąć;
- c) dla niższych usług ustanawia się: posadę woźnego z płacą 300 zł. w. a. rocznie i 60 zł. na przepisany ubiór, tudzież posady dwóch odźwiernych z płacą roczną 250 zł. w. a. i po 60 zł. w. a. na przepisany ubiór, do tego mieszkanie z opałem; wreszcie dozorcę służby obłąkanych z płacą 300 zł. w. a.;
- d) do obsługi maszyny parowej i wykonania pomniejszych robót utrzymywanym będzie: egzaminowany maszynista-ślusarz. Tenże otrzyma wynagrodzenia 480 zł. w. a. rocznie wraz z mieszkaniem i opałem.

Art. IV.

Przy szpitalu lwowskim ustanawiają się dwie stałe posady kapelanów po jednym z obudwóch obrządków katolickich, rzymsko katolickiego i greckiego. Roczna płaca dla każdego z tych kapelanów ustanowić się ma na 600 zł. w. a. z dodatkiem 200 zł. w. a. na pomieszkanie, z policzeniem w to płacy z innych funduszków publicznych pobieranej.

Art. V.

Posady dyrektora, prymaryszów, prosektora, chemika, akuszerki, rzadcy, kasyera, rachmistrza i dwóch pisarzy są stałe.

Art. VI.

Aż do ostatecznego urządzenia stosunku miasta Lwowa do zakładu chorych w szpitalu lwowskim, fundusz krajowy ponosić będzie nadwyżkę wydatków z niniejszej uchwały wpływającą, a Wydział krajowy aż do tej chwili posady w art. IV. i V. za stałe uznane wyjąwszy posady dyrektora obsadzać będzie w sposób prowizoryczny. Również aż do tej chwili mianuje kapelanów Wydział krajowy prowizorycznie na przedstawienie odnośnych ordynaryatów.

Uchwała niniejsza wchodzi w życie d. 1. Stycznia 1872 r.

Lata służby lekarskiej, pełnionej przed 1. Stycznia 1872 r. nie będą policzone do lat dających prawo do dodatków po 100 zł. w. a. przyznanych w art. I., art. II. §. 2. niniejszej uchwały.

Etat osób i plac służby lekarskiej przy szpitalu powszechnym we Lwowie
wedle przedłożenia komisji szpitalnej.

O d d z i a ł	Ilość łóżek	Prymaryusze		Sekundaryusze		
		i l o ś ć	placa	i l o ś ć	placa	
I. chorób wewnętrznych	70					
z kliniką	16	1 profesor	693	1 asystent	300	mieszkanie
II. chorób wewnętrznych	130	1 prymaryusz	1200	1	600	
III. chorób zewnętrznych	34					
z kliniką	16	1 profesor	630	1 asystent	300	mieszkanie
IV. chorób zewnętrznych	66	1 prymaryusz	1200	1	600	
V. chorób kiłowych	100	1 prymaryusz	1200	1	600	
VI. naskórnych	100	1 prymaryusz	1200	1	600	
VII. chorób ocznych	50	1 prymaryusz	1200	1	600	
VIII. położnic	60					
klinika i	10	1 profesor	210	1 asystent	300	mieszkanie
chorób płciowych	8					
IX. obłąkanych mężczyzn	120	1 prymaryusz	1200	1	600	
X. obłąkanych kobiet	140	1 prymaryusz	1200	1	600	
dla zakładu położnic	—	akuszerka	400			
dla całego szpitalu	—	prosektor	1200			
Razem	—	chemik patol.	800			
			12333		5100	
			17.433			

Etat osób i plac służby administracyjnej w szpitalu powszechnym
we Lwowie.

P o s a d y	placa	dotatki
Dyrektor	1600	300
Rządca	1000	mieszkanie
Kasyer	800	200
Rachmistrz	600	120
2 Pisarze	1000	—
2 Dyurniści	730	—
Maszynista	480	mieszkanie
2 Odźwiernych	500	120
Woźny	300	60
Dozorca służby obłąkanych	300	—
	8.110	

Etat des

particuliers

Noms et Prénoms		Profession		Situation		Revenus	
Patrimoine	Revenus	Propriété	Location	Propriété	Location	Propriété	Location
1000	500	1000	500	1000	500	1000	500
2000	1000	2000	1000	2000	1000	2000	1000
3000	1500	3000	1500	3000	1500	3000	1500
4000	2000	4000	2000	4000	2000	4000	2000
5000	2500	5000	2500	5000	2500	5000	2500
6000	3000	6000	3000	6000	3000	6000	3000
7000	3500	7000	3500	7000	3500	7000	3500
8000	4000	8000	4000	8000	4000	8000	4000
9000	4500	9000	4500	9000	4500	9000	4500
10000	5000	10000	5000	10000	5000	10000	5000

Alleg. 2.

Etat osób

powszechnych szpitali morawskich,

Posady	B e r n o							O ł o m u n i e c							
	Etat osób	Płaca roczna zł.	Decenia	Remuneracya	Mieszkanie opalone i oświetlenie	Wikt	Ubior	Etat osób	Płaca roczna zł.	Decenia	Kwinkwenia	Remuneracya	Mieszkanie	Ubior	
Dyrektor	1	2000	2	200	—	1	—	1	1800	2	200	—	—	1	—
Prymaryusze	3	1200	2	200	—	1	—	2	1200	2	200	—	—	1	—
Prosektor	1	1200	2	200	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Chemik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sekundaryusze	6	—	—	500 i 400	1	—	—	2	—	—	—	—	400	1	—
Praktykanci lekarzy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kapelan	1	—	—	400	1	—	—	1	—	—	—	—	200	—	—
Zawiaadowca	1	1000	2	100	—	1	—	1	900	2	100	—	—	1	—
Kontrolor	1	800	2	100	—	1	—	1	700	—	3	100	—	1	—
Magazynier	1	700	2	100	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kancelista	1	500	—	—	—	—	—	1	500	—	—	—	—	—	—
Woźny	1	300	—	—	—	1	1	1	260	—	—	—	—	1	1
Portjer	1	350	—	—	—	1	1	1	260	—	—	—	—	1	1
Maszynista	1	365	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Palacz do maszyny	1	240	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dozorca kostnicy	1	300	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Dozorca służ. chorych	1	180	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Dozorcy chorych	4	144	—	—	—	1	1	1	144	—	—	—	—	—	—
dtto.	10	120	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—
dtto.	20	96	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Akuszerka I.	1	400	—	—	—	1	—	1	300	—	—	—	—	1	—
dtto. II.	1	300	—	—	—	1	—	1	250	—	—	—	—	1	—

i płac

niższo-austryackich i styryjskich.

Szpital Rudolfa w Wiedniu				Szpital na Wiedniu w Wiedniu				G r a c			Uwaga			
Etat osób	Płaca roczna zł.	Dodatek na mieszkanie	Mieszkanie w naturze	Etat osób	Płaca roczna zł.	Dodatek na mieszkanie	Mieszkanie w naturze	Etat osób	Płaca roczna zł.	Remuneracya		Mieszkanie	Pranie bielizny obsługa	
1	2500	—	1	1	2070	—	1	1	2400	—	1	—	Obowiązki prymaryuszów na większych oddziałach szpitala w Gracu pełnią profesorem tamtejszego uniwersytetu.	
3	1400	350	—	6	od 1200 do 1800	350	—	4	700	—	1	—		
1	1400	350	—	1	1600	350	—	1	—	400	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	200	—	—		
—	450 i 300	—	1	—	450 i 300	—	1	12	—	600 i 400	1	1		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
1	1400	—	1	—	1500	—	1	1	1400	—	—	—		Etat płacy Dyrektora, prymaryuszów, zawiadowcy i kontrolora przy szpitalu w Ołomuńcu, uchwalił morawski sejm na 19 posiedzeniu z dnia 14. Stycznia 1874.
—	1000	250	—	—	1000	250	—	1	1000	—	—	—		
—	900	—	1	—	700	200	—	—	—	—	—	—		
—	700	—	—	—	—	—	—	1	700	—	—	—		
—	300	—	1	—	360	—	1	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		

Płace i emolumenta sekundaryuszów przy szpitalu w Gracu uchwalił styryjski sejm na 14 posiedzeniu z dnia 5. Stycznia 1874.

Final Report

Project No. 1000000000

Project Description	Status	Remarks
[Faint text in first column]	[Faint text in second column]	[Faint text in third column]

i płac

I. Morawii, II. Tyrolu, III. Styrii.

III. F e l d h o f f (pod Gracem)							U w a g a
Etat osób	P ł a c a			Mieszkanie opalone	Wikt	Ubior	
	roczna	miesięczna	dzienna				
1	2400	—	—	1	—	—	Etat osób i płac zakładu w Hall uchwalił Tyrolski Sejm na posiedzeniu z dnia 14. Stycznia 1874.
—	—	—	—	—	—	—	
1	1300	—	—	1	—	—	
1	400	—	—	1	1	—	
—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	
1	800	—	—	1	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	
1	—	—	1	—	1	—	
—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	
1	300	—	—	1	—	1	
—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	
1	800	—	—	—	—	—	
1	—	20	—	1	1	1	
1	300	—	—	1	1	—	
5	180	—	—	1	1	1	
12	144	—	—	1	1	1	
—	—	10	—	1	1	1	
—	—	8	—	1	1	1	
—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	Posady kategorii I. i II. dozorców w Feldhoff zostały uchwałą styryjskiego Sejmu powziętą na posiedzeniu z dnia 5. Stycznia 1874, jako stałe uznane.

Inventory of the [Organization Name]

Date: [Date]

Prepared by: [Name]

Item Description	Quantity				Unit	Value
	Original	Current	Excess	Deficit		
[Item 1]	[Q1]	[Q2]	[Q3]	[Q4]	[U1]	[V1]
[Item 2]	[Q1]	[Q2]	[Q3]	[Q4]	[U2]	[V2]
[Item 3]	[Q1]	[Q2]	[Q3]	[Q4]	[U3]	[V3]
[Item 4]	[Q1]	[Q2]	[Q3]	[Q4]	[U4]	[V4]
[Item 5]	[Q1]	[Q2]	[Q3]	[Q4]	[U5]	[V5]
[Item 6]	[Q1]	[Q2]	[Q3]	[Q4]	[U6]	[V6]
[Item 7]	[Q1]	[Q2]	[Q3]	[Q4]	[U7]	[V7]
[Item 8]	[Q1]	[Q2]	[Q3]	[Q4]	[U8]	[V8]
[Item 9]	[Q1]	[Q2]	[Q3]	[Q4]	[U9]	[V9]
[Item 10]	[Q1]	[Q2]	[Q3]	[Q4]	[U10]	[V10]

Zestawienie poszczególne

plac dotychczasowych z placami przedstawionymi (bez dodatków pięcioletnich) z wykazaniem różnicy.

Urzednicy i sluzdy	Etat obecny	Pobierali dotychczas				Etat proponowany	Pobierac maja			Pobierac za-tem beda		
		Placy	Dodatku dro-żyzny	Dodatku na mieszkanie	Dodatku na opał		Razem	stałej placy	Dodatek akty-walny	Razem	mniej	więcej
I. Zakład chorych.												
Dyrektor	1	1600	—	300	—	1900	1	1800	400	2200	—	300
Prymaryusze à 1200	4	4800	—	—	—	4800	6 à 1200 dod. akt. à 300	7200	1800	9000	—	4200
Profesorowie à 630	3	1890	—	—	—	1890	—	—	—	—	1890	—
Prosektor	1	1200	—	—	—	1200	1	1200	300	1500	—	300
Chemik	1	800	—	—	—	800	1	800	200	1000	—	200
Sekundaryusze à 600	5	3000	—	—	—	3000	6 à 800	4800	—	4800	—	1800
Asystenci à 300	2	600	—	290	—	890	3	1500	—	1500	—	610
Praktykanci à 400	3	1200	—	—	—	1200	—	—	—	—	1200	—
Kapelani	2	1200	—	400	—	1600	2	1200	400	1600	—	—
Rządca	1	1000	200	200	164	1564	1	1400	400	1800	—	236
Kasyer	1	800	200	200	—	1200	—	—	—	—	1200	—
Rachmistrz	1	600	150	120	—	870	—	—	—	—	870	—
Oficyałowice	—	—	—	—	—	—	2	2000	400	2400	—	2400
Pisarze	2	1000	250	—	—	1250	—	—	—	—	1250	—
Kanceliści	—	—	—	—	—	—	4	3200	400	3600	—	3600
Dyurniści	5	1934	144	—	—	2078	5	2411	—	2411	—	333
Prowizor Apteki	—	—	—	—	—	—	1	1000	—	1000	—	1000
Asystent „	—	—	—	—	—	—	1	700	—	700	—	700
Woźny	1	300	75	—	60	435	1	400	100	500	—	65
Odźwierny	1	250	62	—	60	372	1	400	100	500	—	128
										6410	15872	
												9462
II. Zakład położnic.												
Profesor	1	210	—	—	—	210	1	—	630	630	—	420
Sekundaryusz	—	—	—	—	—	—	1	800	—	800	—	800
Asystent	1	300	—	—	—	300	—	—	—	—	300	—
Akuszerka I.	1	400	100	—	—	500	1	400	50	450	50	—
Akuszerka II.	1	—	—	—	—	—	1	250	—	250	—	250
										350	1470	
												1120

Wnioski:

Art. I.

A)

Uchwala się dla krajowego zakładu chorych i położnic we Lwowie załączony pod lit. A) etat osób i płac.

Art. II.

B)

Uchwala się dla krajowego szpitalu chorób umysłowych na Kulparkowie załączony pod lit. B) etat osób i płac.

Art. III.

Dyrektorom, prymaryuszom, prosektorowi, chemikowi, sekundaryuszom przy krajowym szpitalu chorób umysłowych, akuszerce pierwszej, zazawiaadowcy szpitalnemu, oficyalom, kancelistom, nadzorcy i nadzorczyni służby obłąkanych, woźnym i odźwiernym, przysłuża charakter urzędników i sług krajowych ze wszystkimi — w ustanowie służbie krajowej zawartemi — prawami i obowiązkami.

Art. IV.

Osobom, zajmującym posady wymienione w art. III., będzie przez Wydział krajowy nadany dodatek pięcioletni podług stopy wyrażonej w etatach, jeżeli takowe pełnią na jednej i tej samej posadzie służbę przez pięć lat nieprzerwanie.

Dodatek pięcioletni nie może być udzielony jednej i tej samej osobie na tej samej posadzie częściej jak trzy razy, t. j. za 15 lat nieprzerwanej służby.

Dodatek ten stanowi część płacy i będzie doliczony do stałej płacy przy wymiarze emerytury. Zaliczki na płacę, udzielone na podstawie §. 37. ustawy służby krajowej, udzielane także będą na dodatki pięcioletnie.

Lata służby pełnionej przed wyjściem w wykonanie niniejszej uchwały, z wyjątkiem lat służby osób wymienionych w art. I. i XII. uchwały sejmowej z dnia 3. października 1871, tudzież lata służby pełnionej przy zakładach leczniczych niekrajowych, lub przy urządach niekrajowych, chociażby przyjęte zostały do emerytury, nie będą policzone przy wymiarze dodatku pięcioletniego.

Art. V.

Dodatek aktywalny, nie może być policzony do emerytury.

Art. VI.

Postanowienia uchwały sejmowej z dnia 3. Stycznia 1874, a mianowicie:

- a) §. 6 co do wyrównania niedoboru płac,
- b) §. 8 co do kaucyj służbowych, w końcu
- c) §. 9 co do wymiaru dyet, stosują się także do osób zostających w służbie zakładów.

Art. VII.

Znosi się ograniczenie, że lekarze-pomocnicy mogą być tylko na dwa lata mianowani.

Lata służby sekundaryuszów, asystentów i praktykantów lekarskich, tudzież akuszerki drugiej, będą policzone przy przeniesieniu w stan stałego spoczynku, jeżeli od czasu złożenia przyrzeczenia służbowego, bez przerwy służby pełnionej przy którymkolwiek z zakładów wymienionych w art. I. i II, posunęli się na stałą posadę.

E T A T

osób i płac krajowego zakładu chorych i położnic we Lwowie.

I.

Etat osób obydwóch zakładów składać się będzie:

A. Co do naczelnej administracyi.

Z jednego Dyrektora ze stopniem akademickim Dra Medycyny i chirurgii i magistra akuszeryi.

B. Co do służby lekarskiej.

a) dla zakładu chorych :

1. Z sześciu prymaryuszów Drów Medycyny.
2. Z jednego prosektora Dra Medycyny.
3. Z jednego chemika Dra Medycyny.
4. Z dziesięciu sekundaryuszów Drów Medycyny.
5. Z trzech asystentów Drów Medycyny.

b) dla zakładu położnic :

1. Z profesora szkoły arkuszerki jako prymaryusza oddziału położnic i gynecologicznego.
2. Z jednego sekundaryusza Dra Medycyny i magistra położnictwa.
3. Z jednej egzaminowanej akuszerki pierwszej.
4. Z jednej egzaminowanej akuszerki drugiej.

C. Co do służby duchownej.

1. Z dwóch Kapelanów: jednego obrządku łacińskiego i jednego obrządku greck. kat.
2. Obsługę duchowną dla innych wyznań urządzi Wydział krajowy w miarę potrzeby.

D. Co do służby administracyjnej.

1. Z jednego Zawiadowcy szpitalnego.
2. Z dwóch oficjałów.
3. Z czterech kancelistów.
4. Wydział krajowy wyznacza do pomocy kancelaryjnej potrzebną liczbę dziennych pisarzy.

E. Co do służby aptekarskiej.

1. Z jednego prowizora apteki, magistra farmacji.
2. Z jednego asystenta aptekarskiego, magistra farmacji.

F. Co do służby niższej.

1. Z jednego woźnego.
2. Z jednego odźwiernego.
3. Liczbę dozorców chorych postanowi Wydział krajowy w stosunku, żeby na 10 do 12 chorych jeden dozorca przypadał.
4. Również postanowi Wydział krajowy liczbę innej służby szpitalnej w miarę potrzeby.

II.

Osoby, zajmujące posady, wymienione w ustępie I. będą w miejscu dotychczas ustanowionych płac i dodatków pobierać rocznie:

1. *Dyrektor.*
 - a) stałej płacy po 1800 złr.
 - b) wolne pomieszkanie lub w braku takowego relutum po 400 zł.
 - c) dodatku pięcioletniego po 200 zł.

2. *Prymaryusze*:

- a) stałej płacy po 1200 zł.
- b) dodatku aktywalnego po 300 zł.
- c) dodatku pięcioletniego po 150 zł.

3. *Profesor szkoły akuserek* za pełnienie obowiązków prymaryusza:

Wynagrodzenie po 630 zł.

4. *Prosektor*:

- a) stałej płacy po 1200 zł.
- b) dodat. aktywal. po 300 zł.
- c) dodatku pięcioletn. po 150 zł.

5. *Chemik*:

- a) stałej płacy po 800 zł.
- b) dodat. aktywal. po 200 zł.
- c) dodatku pięcioletn. po 100 zł.

6. *Sekundaryusze* (zakładu chorych):

stałej płacy po 800 zł.

7. *Sekundaryusz* (zakładu położnic):

- a) stałej płacy po 680 zł.
- b) wolne pomieszkanie a w braku takowego reolutum po 120 zł.

8. *Asystenci*:

stałej płacy po 500 zł.

9. *Akuszerka pierwsza*:

- a) stałej płacy po 400 zł.
- b) wolne pomieszkanie
- c) dodatek pięcioletni po 40 zł.

10. *Akuszerka druga*:

- a) stałej płacy po 250 zł.
- b) wolne pomieszkanie
- c) wikt według II. klasy.

11. *Kapelani:*

- a) stałej płacy po 600 zł.
- b) dodatku aktyw. po 200 zł.

Wydział krajowy wyznacza remuneracje dla duszstarowników innych wyznań.

12. *Zawiadowca szpitalny:*

- a) stałej płacy po 1400 zł.
- b) wolne pomieszkание opalone lub w braku takowego relutum po 400 zł.
- c) dodatek pięcioletni po 200 zł.

13. *Oficyałowie:*

- a) stałej płacy 1000 zł.
- b) dodat. aktyw. po 200 zł.
- c) dodat. pięcioletn. po 100 zł.

14. *Kanceliści:*

- a) stałej płacy po 800 zł.
- b) dodat. aktyw. po 100 zł.
- c) dodat. pięcioletn. po 80 zł.

Wydział krajowy wyznacza wysokość dziennej płacy dla dyurnistów.

15. *Aptekarze:*

- a) prowizor stałej płacy po 1000 zł.
- b) asytenst stałej płacy po 700 zł.

Dla obydwóch wspólne pomieszkание opalone i oświetlone.

16. *Woźny:*

- a) stałej płacy po 400 zł.
- b) na mundur po 50 zł.
- c) dod. aktyw. po 50 zł.
- d) dod. pięcioletn. po 30 zł.

17. *Odźwierny:*

- a) stałej płacy po 400 zł.
- b) na mundur po 50 zł.
- c) wolne pomieszkание
- d) dod. pięcioletn. po 30 zł.

18. *Dozorcy i dozorcynie chorych:**a) dla zakładu chorych.*

1szej kategorii dziesięć po 12 zł. miesięczn.
2giej kategorii dziesięć po 10 zł. miesięczn.
3ciej kategorii reszta po 8 zł. miesięcznie.

b) dla zakładu położnic.

1szej kategorii dwie po 12 zł. miesięcznie.
2giej kategorii jedna po 10 zł. miesięcznie
3ciej kategorii reszta po 8 zł. miesięcznie.

Dla wszystkich wikt według III klasy i ubranie uniformowe, które jest własnością funduszów szpitalnych.

19. Wydział krajowy oznacza wysokość płac i emolumenta dla innej służby szpitalnej.

E T A T

osób i płac krajowego szpitala chorób umysłowych
na Kulparkowie.

I.

Etat osób składa się :

A. Co do naczelnej administracyi.

Z Dyrektora ze stopniem akademickim Dra Medycyny i chirurgii i magistra akuszeryi.

Przy obsadzeniu posady Dyrektora wolno będzie Wydziałowi krajowemu nie zważać na wiek paragrafem 3. ustawy służby krajowej wymagany.

B. Co do służby lekarskiej.

1. Z jednego prymaryusza Dra Medycyny.
2. Z dwóch sekundaryuszów Drów Medycyny.
3. Z dwóch praktykantów lekarskich Drów Medycyny.

C. Co do służby duchownej.

Obsługę duchowną dla szpitala urządza Wydział krajowy w miarę potrzeby za porozumieniem się z metropolitalnym konsystorzem obrz. łac. i obrz. greck. kat. tudzież z przełożonymi innych wyznań.

D. Co do służby administracyjnej.

1. Z dwóch oficyałów.
2. Wydział krajowy wyznacza do pomocy kancelaryjnej potrzebną liczbę dziennych pisarzy.

E. Co do służby niższej.

1. Z jednego nadzorcy służby chorych mężczyzn.
2. Z jednej nadzorczyńni służby chorych żeńskich.
3. Z jednego woźnego.
4. Z jednego odźwiernego.
5. Liczbę dozorców i dozorczyń chorych ustanawia Wydział krajowy w stosunku, żeby jeden dozorca na 6 do 8 chorych przypadał.
6. Również postanawia Wydział krajowy liczbę innej służby w miarę potrzeby.

II.

Osoby, zajmujące posady, wymienione w ustępie I, będą pobierać rocznie :

1. *Dyrektor* :
 - a) stałej płacy po 3000 zł.;
 - b) wolne pomieszkanie;
 - c) dodatku aktywalnego po 300 zł.;
 - d) dodatku pięcioletniego po 500 zł.
2. *Prymaryusz* :
 - a) stałej płacy po 1200 zł.;
 - b) dod. aktyw. po 800 zł.;
 - c) dodat. pięciolet. po 150 zł.
3. *Skundaryusze* :
 - a) stałej płacy po 1000 zł.;
 - b) wolne pomieszkanie;
 - c) wikt według I. klasy;
 - d) dodatku pięcioletniego po 150 zł.
4. *Praktykanci lekarscy* :
 - a) stałej płacy po 300 zł.;
 - b) wolne pomieszkanie;
 - c) wikt według I. klasy.

5. *Służba duchowna:*

Wysokość wynagrodzenia i emolumenta dla duszstarowników wyznacza Wydział krajowy.

6. *Oficyalowie:*

- a) stałej płacy po 1000 zł.;
- b) wolne pomieszkanie;
- c) wikt według I. klasy;
- d) dodatku pięcioletniego po 100 zł.

Wysokość dziennej płacy i emolumenta dla dyurnistów wyznacza Wydział krajowy.

7. *Nadzorca służby chorych mężczyzn:*

- a) stałej płacy po 500 zł.;
- b) wolne pomieszkanie;
- c) wikt według II. klasy;
- d) dodat. pięciolet. po 50 zł.

8. *Nadzorzyni służby chorych żeńskich:*

- a) stałej płacy po 400 zł.;
- b) wolne pomieszkanie;
- c) wikt według II. klasy;
- d) dod. pięciolet. po 40 zł.

9. *Woźny:*

- a) stałej płacy po 300 zł.;
- b) wolne pomieszkanie;
- c) wikt według II. klasy;
- d) na ubiór po 50 zł.;
- e) dodat. pięciolet. po 30 zł.

10. *Odźwierny:*

- a) stałej płacy po 300 zł.;
- b) wolne pomieszkanie;
- c) wikt według II. klasy;
- d) na ubiór po 50 zł.;
- e) dodat. pięciolet. po 30 zł.

11. *Dozorcy i dozorczynie chorych:*

- a) 1ej kategorii siedmiu po 15 zł. miesięcznie.
- b) 2ej kategorii siedmiu po 12 zł. miesięcznie.

- c) 3ej kategorii siedmiu po 10 zł. miesięcznie;
- d) 4ej kategorii reszta po 8 zł. miesięcznie.

Dla wszystkich wikt według III. klasy i ubranie uniformowe, które jest własnością funduszu szpitalnego.

12. Wydział krajowy wyznacza wysokość płac i emolumenta dla reszty *Służby szpitalnej*.

Sprawozdanie Wydziału krajowego

o potrzebie całkowitego wykończenia zakładu dla umysłowo-chorych w Kulparkowie i o funduszach na ten cel użyć się mających.

Wysoki Sejmie!

Zbliżając się do ukończenia zakładu dla umysłowo-chorych w Kulparkowie w granicach kosztorysów zmniejszonych przez komisję budżetową a przyjętych przez Wysoki Sejm uchwałą z 14. Stycznia 1874 — zadawaliśmy sobie pytanie, czy i o ile zakład ten w przywołonych rozmiarach odpowie swemu przeznaczeniu pod względem dogodnego pomieszczenia chorych według właściwych kategorii i pod względem pomieszczenia służby lekarskiej i administracyjnej.

Pomni z jednej strony na poczynione nam uwagi przez komisję budżetową na poprzedniej sesji Wysokiego Sejmu, z drugiej strony mając na oku doniosłość celów pomienionego zakładu, staraliśmy się wnikać jak najdokładniej we wszystkie szczegóły tej sprawy, by Wysokiej Izbie przedłożyć odpowiedni projekt uzupełnienia zakładu z jak najmniejszym wydatkiem.

Tym celem badaliśmy na miejscu wykonane roboty porównywując takowe z planami budowy, następnie wysłuchaliśmy opinii zwołanej ad hoc ankiety w sztuce biegłych w zawodzie lekarskim i technicznym i zastanawialiśmy się nad sposobem, by z jak najmniejszym obciążeniem budżetu krajowego, wskazanym nam przez tę komisję brakom i niedogodnościom zakładu kulparkowskiego zapobiedz i Instytut ten na taką stopę postawić, iżby wymogom doświadczeń na tem polu nabytych w zagranicznych szpitalach potrafił odpowiedzieć.

Zapatorywania ankiety wyprowadzają zgodne wyniki, które mamy zaszczyt przedstawić niniejszem sprawozdaniem Wysokiej Izbie.

Przedewszystkiem zauważyła ankietą, iż zakład kulparkowski w zmniejszonych rozmiarach niż pierwotnie było projektowanem, mający po ukończeniu obejmować budynek główny wraz z $\frac{1}{3}$

częścią bocznych pawilonów, budynek ekonomiczny, $\frac{2}{3}$ łazienek wraz z dwoma korytarzami nie odpowiada najskromniejszym rzeczywistym potrzebom tak pod względem sanitarnym jak i administracyjnym.

Objętość budynku na szpital przeznaczonemu jest niedostateczną, a wskutek tego ilość znajdujących się ubikacyj czyli sal jest tak małą, iż nie dostarczy potrzebnego pomieszczenia dla wszystkich chorych licząc w przecięciu po 850 stóp kub. powietrza na jednego, — chyba gdyby wbrew zasadom racjonalnej higieny a z narażeniem stanu zdrowia chorych o kilka łóżek więcej niż projektowano na salach ustawiono. W lwowskim szpitalu powszechnym na oddziale umysłowo-chorych mężczyzn na jednego chorego wypada 800 stóp kub., a na oddziale chorych kobiet, gdzie przepelnienie jest daleko większe, zaledwo 600 stóp kub. Tylko przy bardzo dobrej wentylacji, którą spodziewamy się osiągnąć w Kulparkowie 850 stóp kub. na chorego będzie wystarczającym.

Powtórnie zwrócić należy uwagę na ważną okoliczność, że oprócz uwzględnionego w rozkładzie budynku osobnego pomieszczenia płci obojczy umysłowo-chorzy muszą być na kategorię dzieleni a w następstwie tego na osobnych oddziałach umieszczani, — odmienne bowiem postępowanie byłoby nieprawidłowem i przeznaczeniu zakładu wprost przeciwnem, jeżeli się zważy, że w gronie obłąkanych znajdują się spokojni obok furjatorów, osoby lepszego wychowania obok chorych niższych warstw społeczeństwa, ozdrowieńcy obok obłożnie chorych i t. d.

Dla lepszego wyjaśnienia dodać trzeba, iż przy obecnych rozmiarach gmach główny pomieścić może w razie uwzględnienia właściwych kategori-chorych 250. W każdym razie niezbędną jest rzeczą zaprowadzić osobny oddział dla furjatorów w pewnym oddaleniu od innych sal, w którymto oddziale będą cele dla pojedynczych chorych w odpowiedni sposób urządzone, w dzisiejszym zaś gmachu podobnego oddziału urządzićby nie można.

Po trzecie nie obojętnem powinny być także dla zakładu kulparkowskiego, by podobnie, jak za granicą spokojni chorzy I. i II. klasy mieli osobne sale wygodniej i lepiej urządzone. — a gdy przy umiejętnej opiece lekarskiej i wygodach w zakładzie naszym samoplacących chorych z każdym dniem więcej spodziewać się można, okazuje się brak potrzebnej na to ilości sal w gmachu na ukończeniu będącym.

Po czwarte zastęp umysłowo-chorych przechodzący liczbę 420 mieści się już teraz w szpitalach lwowskim, krakowskim i żółkiewskim, tudzież za granicą kraju w Ybs. Klosterneuburg, w Pradze i Peszcie, których ztamtąd zaraz po otworzeniu zakładu odebrać musimy. Zważywszy zarazem, że według rządowych wykazów statystycznych wielu obłąkanych ograniczać się musi dotychczas na domowej kuracji dla braku odpowiedniego pomieszczenia w naszych szpitalach, liczba chorych według wszelkiej rachuby w bardzo krótkim czasie wzmoże się znacznie. Gdyby więc zakład w Kulparkowie stanąć miał w nakreślonych przez Wysokę Izbę szczuplejszych rozmiarach — nieuniknionem byłoby następstwem, iż wielu chorym musiano by odnowić pomieszczenia i opieki dla braku miejsca.

Tyle co do pomieszczenia chorych.

Równocześnie pomyśleć wypada o uzupełnieniu zakładu kulparkowskiego stosownymi lokalnościami na biura i pomieszkania dyrektora zakładu, urzędników zarządu i części niższej służby szpitalnej, dla których obecne budowle przy najskrupulatnijszem obliczeniu wystarczyć nie mogą, tudzież o wystawieniu trupiarni i prosektoryum i zabudowań gospodarskich, wreszcie o urządzeniu wewnętrznem zakładu i zrestaurowaniu istniejących już starych budynków folwarcznych.

Wszystkim powyż wspomnianym brakom i niedogodnościom z jednej strony i niezbędnym potrzebom z drugiej strony miało się zaradzić z zastosowaniem się do pierwotnych projektów z r. 1871 przez dobudowanie dalszych części bocznych pawilonów, oddzielnych domów furjatorów i domu administracyjnego, tudzież przez wystawienie innych pomniejszych budowli, stanowiących organiczną całość zakładu. Zmierzające do tego propozycje cyfrowe, oparte na szczegółowych planach i koszty-

rysach stawialiśmy już kilkakrotnie do Wysokiej Izby, których Wysoka Izba z uwagi, by budżetu krajowego nie przeciążać, przyjąć nie raczyła.

Idąc jednakże za myślą przewodnią, która kierowała uchwałami Wysokiego Sejmu, aby z najmniejszym kosztem wykonać wszystko to, co niezbędnie jest potrzebnem dla dobra zakładu odstępujemy częściowo po wysłuchaniu zdania ankiety lekarsko-technicznej od pierwotnego projektu i ograniczymy się na tem minimum, bez którego zakład kulparkowski nie mógłby odpowiedzieć swemu przeznaczeniu.

Zamierzamy boczną część pawilonów gmachu głównego powiększyć o jedną salę przez wysokość dwóch pięter po obu skrzydłach; dobudować do tej części przedłużonej bezpośrednio na zewnątrz zwrócone ryzality na pomieszczenie furyatów i pewnej ilości chorych spokojnych; dalej wybudować na podstawie pierwotnych planów z roku 1871 dom administracyjny na biura i pomieszkanie dla Dyrekcji zakładu, urzędników zarządu i dla części służby szpitalnej; następnie wystawić osobne budowle na trupiarnię i prosektoryum tudzież niezbędne zabudowania gospodarskie; w końcu przez odpowiednią restaurację przysposobić stare budynki folwarczne do użytku zakładu.

Koszta tych proponowanych budowli i adoptacji zakładu kulparkowskiego obliczone są na ogólną sumę 238.550 zł. 61 ct.

Przedkładając do bliższego rozpatrzenia sprawy dotyczące plany i kosztorysy dodać musimy tę uwagę poruszoną w zeszłorocznem naszym sprawozdaniu z 16. Grudnia 1873, iż w razie podejmowania w dalszej przyszłości zaniechanych na teraz robót koszta budowy wtedy o wiele byłyby znaczniejsze niż dzisiaj, z powodu, iż wypadłoby na nowo organizować biuro techniczne do kierowania budową i obmyśleć dla niego pomieszczenie, iż materiały do rusztowań trzeba by na nowo zakupować i że cały plac budowy musiałby być odgraniczony od zakładu kosztownym parkanem, a jednak mimo tego odgraniczenia wywołałaby późniejsza budowa zamieszanie porządku w zakładzie i niepokoiłaby obłąkanych.

Znajdujemy się dzisiaj z naszym Zakładem już w tem stadium, iż w razie nieprzychylenia się Wysokiego Sejmu do przedstawionego projektu i zastanowienia w skutek tego w połowie rozpoczętej budowy, naraziłoby się sprawę naszego zakładu na wielkie straty a nadto nieodpowiedzielibyśmy słusznym oczekiwaniom kraju całego, iż wszyscy umysłowo chorzy, którzy nie są jeszcze w odpowiednich zakładach dla braku pomieszczenia, znajdą umiejętną pieczę lekarską w zakładzie kulparkowskim.

W przekonaniu, iż nasze przedstawienie uzyska posłuch w Wysokiej Izbie przystępujemy już wprost do pozytywnego przedłożenia dalszych potrzeb zakładu kulparkowskiego.

Sumą 238.550 zł. 61 ct. pokryją się koszta:

1) rozszerzenia i zakończenia gmachu głównego po bokach obu pawilonów wraz z traktem dla furyatów	150.740 zł. 96 ct.
2) budowy domu administracyjnego	69.809 „ 65 „
3) wystawienia trupiarni i prosektoryum	7.000 „ — „
4) wystawienia zabudowań gospodarskich	6.000 „ — „
5) restauracji starych budynków folwarcznych	5.000 „ — „

doliczając do tego

a) osobnemi kosztorysami uzasadnione koszta robót dodatkowych przy budowlach już przez Wysoki Sejm przyjętych, jak niektórych robót murarskich i kamieniarskich poprzednio zapomnianych, trudniejszych konstrukcyi robót stolarskich, dodatkowych robót blacharskich i oraz różnych dodatkowych robót

w budynku ekonomicznym wywołanych zmianą z wielką korzyścią dla zakładu w pomieszczeniu pralni	20.054 zł. 95 ct.
b) koszta wewnętrznego urządzenia zakładu	30.000 „ — „
c) koszta dalszego prowadzenia budowy	15.000 „ — „
	<hr/>
w sumie	65.054 zł. 95 ct.
wypadnie zatem do pokrycia ogólna suma kosztów	303.605 zł. 56 ct.

Należy zauważyć, że wykończenie budowy zakładu w rozmiarach pierwotnie projektowanych przy obecnym podniesieniu się ceny materiałów i robotnika wymagałoby sumę 413.269 zł. 29 ct. porównanie zatem z kosztem wykonania zmian obecnie proponowanych z osiągnięciem organicznej całości zakładu zaleca się nadto oszczędnością na korzyść funduszu krajowego

w sumie 109.663 zł. 73 ct.

Wykończenie budowy zakładu obłąkanych w Kulparkowie jest od lat kilku przedmiotem starań naszych i uchwał sejmowych, zwłaszcza, że przeznaczone na ten cel fundusze pierwotne, uznane zostały z góry za niedostateczne. Przewidując, że doraźne usposobienie spodziewanego braku pieniężnego spowodować będzie musiało, albo zaciągnięcie pożyczki pod warunkami uciążliwymi, albo zbytne obciążenie budżetu krajowego, zaprojektowaliśmy w budżecie na rok 1868 Rubr. VI. poz. 27. dotację w kwocie 30.000 zł., którą corocznie tak długo odkładać i fruktyfikować zamierzaliśmy, aż dopóki by cała, do ukończenia budowy potrzebna kwota uzyskana nie została.

Wszelakoż Wysoki Sejm nie przychylił się do tego projektu, lecz na wniosek komisji budżetowej, uchwałą z dnia 7. Października 1868 wykreślił żadaną dotację.

Następnie, gdy koszta rozpoczętej budowy zakładu, wedle odnośnych planów i kosztorysów, dokładniej skreślić się dały i z porównania funduszy na ten cel przeznaczonych z potrzebami, okazał się medobór w kwocie 453.234 zł. 44 ct., w sprawozdaniu z dnia 29. Września 1871 do L. 13176 przedłożyliśmy projekt:

1) odsprzedania części gmachu szpitala lwowskiego, należącego do oddziału obłąkanych, oddziałowi chorych po poprzednim oszacowaniu;

2) użycia kwoty, uzyskanej z tej sprzedaży, jako też kapitału do funduszu chorych należącego na częściowe pokrycie kosztów budowy; oprócz tego

3) zaciągnięcia pożyczki do wysokości 450.000 zł. na dalsze pokrycie kosztów tej budowy i spłacenie funduszowi stypendyjnemu Głowińskiego resztującej ceny kupna tej części gmachu szpitalnego, która do oddziału obłąkanych należy.

Wysoki Sejm i tego wniosku nie uwzględnił, lecz na podstawie sprawozdania komisji budżetowej uchwalwszy na dniu 17. Października 1871 proponowane w powyższych art. 1 i 2 odstąpienie części gmachu lwowskiego szpitala powszechnego, należącej do zakładu obłąkanych na rzecz zakładu chorych, zezwolił na zaciągnięcie pożyczki nie w kwocie proponowanej 450.000 zł., lecz tylko do wysokości 150.000 zł. z funduszy samoistnych.

Na skutek tej uchwały spieniężyliśmy papiery wartościowe funduszy samoistnych i wypoczyliśmy na podstawie naszego wniosku, zatwierdzonego uchwałą sejmową z dnia 27. Listopada 1872 z uzyskanej gotowizny funduszowi zakładu obłąkanych od funduszu domestykalnego 66.000 zł.
od funduszu szkoły kucia koni 44.000 „
od funduszu kultury krajowej 40.000 „

razem powyższe 150.000 zł.

Pożyczka ta miała być zwróconą z funduszu krajowego, wedle planu amortyzacyjnego w przeciągu lat 21, na który to cel zamieszczono w budżecie funduszu

krajowego Rozd. VI. kwotę 12.000 zł.

i pierwszą ratę w tej wysokości wedle zamknięcia rachunkowego za rok 1873 rzeczywiście uiszczono.

Z upoważnienia jednak danego nam do sprzedaży zakładowi chorych części budynku szpitalnego lwowskiego, będącego własnością zakładu obłąkanych, spłacenia reszty długu należącego funduszowi stypendyjnemu Głowińskiego i użycia pozostać mającej gotowizny na dalsze potrzeby budowy Kulparkowskiej — nie można było korzystać, ponieważ zakład chorych nie posiada na to odpowiednich funduszy, a uzyskaną od miasta Lwowa sumę ryczałtową wynagrodzenia w kwocie 61.469 zł. za udzielane temuż zakładowi z funduszu krajowego zaliczki, Wysoki Sejm uchwałą z dnia 13 i 16 Stycznia 1874 przeznaczył na kosztą pokrycia nowym dachem budynku szpitalnego we Lwowie.

Ubytek spodziewanych kwot tak znacznych z jednej, zaś ciągle wzmaganie się drożyzny w cenach robocizny, jako też materiałów z drugiej strony, zniewoliły nas do przedstawienia stanu rzeczy Wysokiemu Sejmowi sprawozdaniem z dnia 16. Grudnia 1873, w którym także technicznymi planami i kosztorysami udowodniliśmy potrzebę rozmaitych ulepszeń i rozszerzenia budowy zakładu obłąkanych w Kulparkowie i żądania przyzwolenia do zaciągnięcia pożyczki na wykończenie budowy w kwocie 318.834 zł. a spłacić się mającej w 20 latach wraz z 7% po 29.780 zł. rocznie z funduszu krajowego.

Jednakże Wysoki Sejm nie raczył się przychylić i do tego wniosku, lecz uchwalił na dniu 14. Stycznia 1874 tylko kwotę 125.000 zł. na wykończenie zamierzonej budowy, która pokrytą być miała, albo zoszczędzeń funduszu krajowego, albo też w drodze 7% (procentowej) pożyczki, umorzyć się mającej w 20 latach i na ten wypadek ostatni wstawiono do budżetu na rok 1874 Rubr. VI. funduszu krajowego. obok uchwalonej dawnej sumy amortyzacyjnej 12.000 zł., dalsze 11.706 zł., czyli razem 23.796 zł. rocznie, aż do zupełnego umorzenia pożyczki.

Mając rozporządzalną kwotę zaoszczędzoną z r. 1873, nie zaciągaliśmy pożyczki, lecz przenieśliśmy sumę 125.000 zł. z funduszu krajowego do funduszu zakładu Kulparkowskiego. Dalej uiściliśmy na poczet przypadających w roku 1874 rat umorzenia na rachunek pożyczki zaciągniętej w roku 1873 w kwocie 150.000 zł. funduszowi domestykalnemu obie raty w kwocie

	5.280 zł.
funduszowi kultury krajowej tylko	800 „
funduszowi szkoły kucia koni tylko	800 „
razem	6.880 zł.

w porównaniu zatem z kwotą przeznaczoną początkowo na ten cel	12.000 zł. — ct.
mniej o	5.480 „ — „
zaś w porównaniu z kwotą w budżecie na rok 1874 preliminowaną	23.706 „ — „
mniej o	16.826 „ — „

Zamierzając kupić realność odpowiednią na założenie szkoły kucia koni, a mając na razie dostateczną ilość gotówki rozporządzalnej, spłaciliśmy cały resztujący kapitał należący funduszowi kultury krajowej w kwocie. 38.485 „ — „
i funduszowi szkoły kucia koni w kwocie 42.333 „ 50 „
razem 80.818 zł. 50 ct.

Przez spłatę tego długu przekroczyliśmy Rubr. VI. budżetu z roku 1874
właściwie o 64.072 zł. 50 ct.

Obecnie zatem pozostaje do umorzenia tylko pożyczka zaciągnięta od funduszu domestykalnego w kwocie kapitałowej 61.941 zł., od której wedle planu amortyzacyjnego przypada na rok 1875 do spłacenia wraz z procentami 5280 zł., którą też kwotę wstawiono do budżetu funduszu krajowego (Rubr. VI. poz. 39 str. 10).

Wszakże wedle poniżej wyłuszczonego wniosku, chcąc sprawę zakładu kulparkowskiego załatwić stanowczo i uniknąć rozdrobienia pożyczki na kilka osobnych pozycji, które zawikłanie w rachunkach sprowadzają — projektujemy spłacić w całości należącą funduszowi domestykalnemu

resztę w kwocie 61.941 zł., a natomiast zaciągnąć pożyczkę pokrywającą całą na wykończenie budowy potrzebną sumę.

Wedle załączonego zestawienia sumarycznego, wynosi potrzeba wykończenia budowy zakładu obłąkanych w Kulparkowie sumę 504.239 zł. 38 ct.

Na pokrycie takowej posiadamy z końcem Sierpnia 1874:

a) Materiałów budowlanych wartości	32.272 zł 50 ct.
b) Już zapłacone w ostatnim czasokresie wydatki	60.705 „ 10 „
c) zapas gotowizny rozporządzałnej	107.656 „ 22 „
razem	<u>200.633 zł. 82 ct.</u>
Okazuje się zatem brak	303.605 zł. 56 ct.
Doliczywszy do tego wyżykowany dług spłacić się mający funduszowi domestykalnemu	61.941 zł. — ct.
przypadnie suma pożyczką pokryć się mająca	<u>365.546 zł. 56 ct.</u>

Pożyczkę tę pokryć można przez dalszą emisję obligacyj pożyczki z roku 1873.

Wprawdzie kurs tych obligacyj dochodził w notowaniach giełdowych 87, lecz to uważać należy za chwilowe tylko podniesienie się kursu, spowodowane nagłym zażądaniem znaczniejszej ilości obligów przez partie pojedyncze; stałego popytu o te efekta jeszcze nie było. Uwzględniając możliwy spadek kursów wobec znacznej ilości obligacyj sprzedać się mających, przyjmujemy za podstawę zamierzonej pożyczki, emisję lub sprzedaż po 85 za 100. Uwzględniwszy dalej koszty stemplowe od obligacyj i kuponów, podatek dochodowy od kuponów w pierwszym roku uścić się mający, koszty druku obligacyj, inseratów, komisowe i t. p., potrzeba będzie pożyczkę zamierzoną zaciągnąć najmniej w kwocie nominalnej 450.000 zł.

Budowę zakładu obłąkanych w Kulparkowie rozpoczęto za inicjatywą c. k. Rządu, który na ten cel przeznaczył zysk z wielkiej loteryi losowej z roku 1862 i przy oddaniu funduszów krajowych w zarząd Reprezentacyi krajowej, otrzymano na ten cel kwotę w gotowiznie . . . 289.130 zł. 17 ct. i w efektach kwotę 5.019 „ 37 „
tudzież dar ofiarowany przez gminę miasta Lwowa w obligacyjach indemnizacyjnych imiennej wartości 4.000 „ — „

Oprócz tego oddano nam na zbudowanie zakładu przez c. k. Rząd zakupioną posiadłość w Kulparkowie.

Otrzymane kapitały lokowane przez nas na procencie, przyniosły wraz z ażym od akcyj kolei krajowych w odsetkach 72.406 „ — „

Operacye kredytowe wynikłe z zakupna, wymiany, losowania i t. p. przyniosły po koniec Sierpnia 1874 zysku 18.479 „ 71½ „

Dochód z propinacyi, najmu gruntów i innych źródeł administracyi przyniósł po koniec Sierpnia 1874 7.081 „ 3¼ „

Razem 396.117 zł. 15 ct.

W skutek uchwały sejmowej z dnia 27. Listopada 1872 wypożyczono z funduszów samostajnych kwotę 150.000 zł., która wszakże, jak już wyżej powiedziano, spłaconą została aż do pozostającej reszty 61.941 zł. Zaś z funduszu krajowego otrzymano wedle zamknięcia rachunkowego za rok 1873 dotacyi z Rubryki VI. na amortyzacyę pożyczki 150.000 zł. 12.000 zł.

tudzież z zaoszczędzeń roku 1874 przeznaczona uchwałą sejmową z dnia 14. Stycznia 1874 kwota 125.000 zł.

z której po koniec Sierpnia b. r. wydano na budowę 17.343 zł. 78 ct., zaś reszta 107.656 zł. 22 ct. znajduje się w gotowiznie na pokrycie wydatków bieżących jak wyżej pod lit. c) wykazano.

Okazuje się zatem, że fundusz krajowy dotąd stosunkowo nie zbyt wielką kwotą przyczynił się do budowy zakładu, spodziewamy się więc, iż Wysoki Sejm do obecnego wniosku naszego, a mianowicie do przyzwolenia zaciągnięcia pożyczki w kwocie 365.546 zł. 56 ct. przychylić się raczy.

Według załączonego planu umorzenia, projektowana pożyczka po 6°/_o na lat 38 spłacić się ma w półrocznych ratach, zaś każdoroczna rata wynosić będzie 29.800 zł. 50 ct. w. a. Oprócz tego przypadnie zapłacić podatek dochodowy, który jednak nie da się z góry obliczyć dokładnie.

W razie zatwierdzenia niniejszego projektu, przypadnie wykazane raty umorzenia wstawić do budżetu funduszu krajowego, jako wydatek rubryki VI., a ponieważ uchwałą sejmową z d. 17. Października 1871 przeznaczoną była na ten sam cel kwota amortyzacyjna 12.000 zł. która przez lat 20 spłacaną być miała, przeto różnica w pierwszym dwudzie-

stoleciu wynosiłaby corocznie tylko 17.800 zł.

Lubo według przedstawionego planu operacji finansowej spłata zaciągnąć się mającej pożyczki trwałaby lat 40 a więc o 20 lat dłużej, niż w uchwale Wysokiego Sejmu z roku 1871 zamierzonym było, to jednak za planem tym przemawiają względy słuszności, a mianowicie, aby późniejsza generacya przyczyniła się stosunkowo w małej części do wzniesienia zakładu, w każdym razie doniosłego znaczenia, jakim być może szpital dla umysłowo chorych w Kulparkowie.

W takim stanie rzeczy upraszamy, raczy Wysoka Izba załączone % wnioski do uchwały i ustawy przyjąć.

We Lwowie dnia 14. Września 1874.

Leon książę Sapieha w. r.
Marszałek krajowy

Sprawozdawca:
Maciej Zenon Serwatowski w. r.
Zastępca członka Wydziału krajowego.

Plan amortyzacyjny*)

kapitału 450.000 zł. a. w. umorzyć się mającego wraz z 6% odsetkami
w półrocznych ratach w przeciągu lat 40.

R o k	Pół- rocze	K a p i t a ł umarzający się		Półroczne odsetki 3%		S u m a przeznaczona na umorzenie kapitału		A n u i t e t a	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
1.	I.	450.000	—	13.500	—	1.400	29	14.900	29
	II.	448.599	71	13.457	99	1.442	30	14.900	29
2.	I.	447.157	41	13.414	72	1.485	57	14.900	29
	II.	445.671	84	13.370	16	1.530	13	14.900	29
3.	I.	444.141	71	13.324	25	1.576	04	14.900	29
	II.	442.565	67	13.276	97	1.623	32	14.900	29
4.	I.	440.942	35	13.228	27	1.672	02	14.900	29
	II.	439.270	33	13.178	11	1.722	18	14.900	29
5.	I.	437.548	15	13.126	44	1.773	85	14.900	29
	II.	435.774	30	13.073	23	1.827	06	14.900	29
6.	I.	433.947	24	13.018	42	1.881	87	14.900	29
	II.	432.065	37	12.961	96	1.938	33	14.900	29
7.	I.	430.127	04	12.903	81	1.996	48	14.900	29
	II.	428.130	56	12.843	92	2.056	37	14.900	29
8.	I.	426.074	19	12.782	23	2.118	06	14.900	29
	II.	423.956	13	12.718	68	2.181	61	14.900	29
9.	I.	421.774	52	12.653	24	2.247	05	14.900	29
	II.	419.527	47	12.585	82	2.314	47	14.900	29
10.	I.	417.213	—	12.516	39	2.383	90	14.900	29
	II.	414.829	10	12.444	87	2.455	42	14.900	29
11.	I.	412.373	68	12.371	21	2.529	08	14.900	29
	II.	409.844	60	12.295	34	2.604	95	14.900	29
12.	I.	407.239	65	12.217	19	2.683	10	14.900	29
	II.	404.556	55	12.136	70	2.763	59	14.900	29
13.	I.	401.792	96	12.053	79	2.846	50	14.900	29
	II.	398.946	46	11.968	39	2.931	90	14.900	29
14.	I.	396.014	56	11.880	44	3.019	85	14.900	29
	II.	392.994	71	11.789	84	3.110	45	14.900	29
15.	I.	389.884	26	11.696	53	3.203	76	14.900	29
	II.	386.680	50	11.600	41	3.299	88	14.900	29
16.	I.	383.380	62	11.501	42	3.398	87	14.900	29
	II.	379.981	75	11.399	45	3.500	84	14.900	29
17.	I.	376.480	91	11.294	43	3.605	86	14.900	29
	II.	372.875	05	11.186	25	3.714	04	14.900	29
18.	I.	369.161	01	11.074	83	3.825	46	14.900	29
	II.	365.335	55	10.960	07	3.940	22	14.900	29
19.	I.	361.395	33	10.841	86	4.058	43	14.900	29
	II.	357.336	90	10.720	11	4.180	18	14.900	29
20.	I.	353.156	72	10.594	70	4.305	59	14.900	29
	II.	348.851	13	10.465	53	4.434	76	14.900	29

*) Uwaga. Dodatek do sprawozdania Wydziału krajowego l. 17.025 o funduszach na dokończenie budowy domu obłąkanych w Kulparkowie.

R o k	Pół- rocze	Kapitał umarzający się		Półroczne odsetki 3%		S u m a przeznaczona na umorzenie kapitału		Anuiteta	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
21.	I.	344.416	37	10.332	49	4.567	80	14.900	29
	II.	339.848	57	10.195	46	4.704	83	14.900	29
22.	I.	335.143	74	10.054	31	4.845	98	14.900	29
	II.	330.297	76	9.908	93	4.991	36	14.900	29
23.	I.	325.306	40	9.759	19	5.141	10	14.900	29
	II.	320.165	30	9.604	96	5.295	33	14.900	29
24.	I.	314.869	97	9.446	10	5.454	19	14.900	29
	II.	309.415	78	9.282	47	5.617	82	14.900	29
25.	I.	303.797	96	9.113	94	5.786	35	14.900	29
	II.	298.011	61	8.940	35	5.959	94	14.900	29
26.	I.	292.051	67	8.761	55	6.138	74	14.900	29
	II.	285.912	93	8.577	39	6.322	90	14.900	29
27.	I.	279.590	03	8.387	70	6.512	59	14.900	29
	II.	273.077	44	8.192	32	6.707	97	14.900	29
28.	I.	266.369	47	7.991	08	6.909	21	14.900	29
	II.	259.460	26	7.783	81	7.116	48	14.900	29
29.	I.	252.343	78	7.570	31	7.329	98	14.900	29
	II.	245.013	80	7.350	41	7.549	88	14.900	29
30.	I.	237.463	92	7.123	92	7.776	37	14.900	29
	II.	229.687	55	6.890	63	8.009	66	14.900	29
31	I.	221.677	89	6.650	34	8.249	95	14.900	29
	II.	213.427	94	6.402	84	8.497	45	14.900	29
32.	I.	204.930	49	6.147	91	8.752	38	14.900	29
	II.	196.178	11	5.885	34	9.014	95	14.900	29
33.	I.	187.163	16	5.614	89	9.285	40	14.900	29
	II.	177.877	76	5.336	33	9.563	96	14.900	29
34.	I.	168.313	80	5.049	41	9.850	88	14.900	29
	II.	158.462	92	4.753	89	10.146	40	14.900	29
35.	I.	148.316	52	4.449	50	10.450	79	14.900	29
	II.	137.865	73	4.135	97	10.764	32	14.900	29
36.	I.	127.101	41	3.813	04	11.087	25	14.900	29
	II.	116.014	16	3.480	42	11.419	87	14.900	29
37.	I.	104.594	29	3.137	83	11.762	46	14.900	29
	II.	92.831	83	2.784	95	12.115	34	14.900	29
38.	I.	80.716	49	2.421	49	12.478	80	14.900	29
	II.	68.237	69	2.047	13	12.853	16	14.900	29
39.	I.	55.384	53	1.661	54	13.238	75	14.900	29
	II.	42.145	78	1.264	37	13.635	92	14.900	29
40.	I.	28.509	86	855	30	14.044	99	14.900	29
	II.	14.464	87	433	95	14.464	87	14.898	82

Liczba porząd.	P r z e d m i o t*)	Koszta przyzwolone uchwałą Wys. Sejm z dnia 14. Stycznia 1874 tudzież koszta na dodat- kowe i nowe roboty uza- sadnione w obecnem spra- wozdaniu Wydziału krajowego	
		zł.	ct.
1	Budynek główny i części jego bocznych pawilonów . . .	139928	47
2	Budynek ekonomiczny	47247	83 ¹ / ₂
3	Łazienki	4424	71 ¹ / ₂
4	Korytarze łączące budynek główny z budynkiem ekono- micznym	5120	—
5	Kanały	2480	—
6	Dziedzińce (bruki, ścieki kamienne, chodniki i makademy) .	17487	75
7	Ogrody	4000	—
8	Przybudowanie gmachu głównego po bokach obu skrzydeł wraz z traktem dla furyatów	150740	96
9	Budynek administracyjny	69809	65
10	Trupiarnia i prosektorium	7000	—
11	Restauracya starych domów folwarcznych	5000	—
12	Zabudowania gospodarskie	6000	—
13	Urządzenia wewnętrzne zakładu	30000	—
14	Koszta prowadzenia budowy	15000	—
	Suma ogólna . .	504239	38

*) Uwaga. Dotyczący robót przy budowie domu obłąkanych w Kulparkowie.

Uchwała

z dnia

Sejm krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem

1. przyjmuje zatwierdzając do wiadomości spłatę długów zaciągniętych od funduszu kultury krajowej w kwocie 38.485 zł. i od funduszu szkoły kucia koni w kwocie 42.333 zł. 50 ct. i uważa niniejszem przedstawione przekroczenie rubryki VI. budżetu funduszu krajowego za rok 1874 w kwocie 64.072 zł. 50 ct. za usprawiedliwione;
2. uchwała załączoną ustawę %.
3. przyzwala (z uzyskanej na podstawie wyźprzywiedzionej Ustawy kwoty) na całkowite spłacenie reszty funduszowi domestykalnemu należącego długu w kwocie 61.941 zł.,
4. przyzwala na wykończenie budowy zakładu obłąkanych w Kulparkowie i przeznacza na ten cel sumę 303.605 zł. 56 ct.,
5. wstawia na umorzenie zaciągnąć się mającej pożyczki, do budżetu funduszu krajowego, aż do zupełnego spłacenia kapitału wraz z 6% odsetkami przypadającą corocznie kwotę 29.500 zł.
6. poleca Wydziałowi krajowemu wstawić corocznie do budżetu krajowego kwotę, jaka przypadnie na pokrycie podatku od kuponów,
7. poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przedstawił c. k. Rządowi cel czysto humanitarny tej pożyczki i usilnie się starał o uwolnienie takiej od opłaty stempli, podatków i porta.

Uobwain

1881

The first volume of the history of the United States

The first volume of the history of the United States, written by George Catlin, is a detailed account of the life and customs of the Indians of the Great Plains. It is a classic work of American literature, and is one of the most important sources of information about the Indians of the Great Plains. The book is divided into two parts, the first of which describes the life and customs of the Indians of the Great Plains, and the second of which describes the life and customs of the Indians of the Great Plains. The book is a classic work of American literature, and is one of the most important sources of information about the Indians of the Great Plains.

USTAWA

*z dnia względem pokrycia kosztów budowy
zakładu dla umysłowo-chorych w Kulparkowie z pożyczki krajowej zaciągnąć
się mającej na mocy ustawy z dnia 12. Lutego 1873.*

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wiel-
kiem Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje:

Upoważnia się Wydział krajowy do użycia
z przyzwolonej ustawą z dnia 12. Lutego 1873
Dz. ust. kr. Nr. 31 pożyczki krajowej 365546 zł.
56 ct. w. a. w gotówce, na pokrycie kosztów bu-
dowy zakładu dla umysłowo-chorych w Kulpar-
kowie.

AWATBU

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że gospodarstwo krajowe chyli się u nas spiesznym krokiem do upadku, czego jednym z najgłówniejszych powodów jest brak obrotowego kapitału, tudzież zbyt wysokie i niestosownie rozłożone podatki.

Zważywszy nadto, że podatek spadkowy jest nadzwyczajnie wysoki, mając szczególnie na uwadze czas i okoliczności, w których kontrybuenci są zmagani do uiszczenia się z tegoż.

Zważywszy nareszcie, że podatek spadkowy i spis aktów pośmiertnych dotyka w szczególności najdotkliwiej stan włościański, który w naszym kraju bynajmniej nie jest uposażony w zapasy gotowego grosza, zatem skazuje rolników naszych na opłacanie lichwy olbrzymiej, a w następstwie prowadzi tychże do zupełnego upadku i ruiny materialnej.

Zważywszy, że z upadkiem stanu rolników i włościan całe gospodarstwo krajowe do upadku chylić się musi — przeto wnoszę:

Wysoka Izba raczy uchwalić:

1. Wysoki Sejm zwraca uwagę c. k. Rządu na nagłą potrzebę przeprowadzenia jak najrychlejszego reformy ustaw, dotyczących należytości prawnych, czyli tak zwanego podatku spadkowego, lub co najmniej niżenia tego podatku do stopy nieszkodliwej gospodarstwu krajowemu, tudzież o uchylene dodatków do tego podatku i pobierania prowizji zwłoki.

2. Aby Wysoki c. k. Rząd raczył postarać się o to, aby przeprowadzenie aktów pośmiertnych w drodze konstytucyjnej samym gminom do załatwienia oddane było.

Lwów dnia 24. września 1874.

Bazył Jędrzejewski,
wnioskodawca.

Iwaniszów.

Hajdamacha.

Kierepin.

Bodnar.

Kocylowski

Calkowski.

Dr. Antoniewicz.

Zakliński.

Turczyn.

Oskard.

Laskorz.

Kuzara.

Szurlej.

Siwiec.

Kobylarz.

Wiśniewski.

Gawronek.

Michalski.

Drozd.

M. Popiel.

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Przy robotach regulacyjnych na Sanie pod Radymnem sprostowano rzekę temu sześć lat, przekopując trzy kolana Sanu, ale od tego czasu żadnej roboty nie przedsięwzięto, aby rzekę w nowych utrzymać korytach, znaczne więc nakłady zmarnowane będą, jeżeli się złemu na razie nie zaradzi.

Wysoki Sejm przeto zechce następującą uchwalić rezolucję:

„Wzywa się c. k. Rząd w drodze właściwej:

- 1) aby zarządzone jak najrychlej roboty mające na celu ochronę lądów rzeki w nowych przekopach;
- 2) aby przy dalszych mających się uskutecznić regulacjach Sanu tego rodzaju roboty zawczasu już obmyślano i w kosztorysach umieszczano;
- 3) aby z robotami regulacyjnymi dziś prowadzonymi, połączono plan ogólny przyszłego ogroblowania Sanu i rzek do niego wpadających.“

Zamojski
wnioskodawca.

L. Skrzyński,
St. Polanowski,
Męciński,
Badeni,
Konopka,

Firley,
Grocholski,
M. Wolański,
Hoppen,
Tettmajer,

J. Baum,
Horodyski,
J. Tarnowski,
Jasiński,
Waygart.

Wniosek

o jaśniejsze wyrzeczenie obowiązku powiatów, przyczyniania się do tworzenia funduszu szkolnego okręgowego.

Art. 27. ustawy z dnia 2. maja 1873 l. 250 Dz. u. kr. wlicza w ustępie d) między źródła tworzące fundusz szkolny okręgowy, dodatki do podatków przez Rady powiatowe na cele szkolne uchwalone.

Art. 28. stanowi, że do zasiłków na rzecz pojedynczych powiatów z funduszu szkolnego krajowego ma fundusz szkolny okręgowy dopiero wtenczas prawo, jeżeli powiat, dla którego szkół potrzeba zasiłku, wnosi do niego ogół dodatków wynoszący przynajmniej 4% podatków bezpośrednich.

Z zestawienia tych postanowień wypływa, że Rady powiatowe nie są obowiązane, wstawiać w budżety powiatowe jakiegokolwiek dodatku do podatków na cele szkolne, niemniej, że niewstawienie dodatku na cele szkolne, lub wstawienie niższego aniżeli 4% dodatku, tylko ten skutek mieć może, iż fundusz szkolny okręgowy w tym powiecie nie będzie miał prawa do zasiłku z funduszu krajowego.

Wszelką wątpliwość pod tym względem usuwa porównanie przytoczonych postanowień art. 27 i 28 z postanowieniem art. 18, w którym wyraźnie i dobitnie wypowiedziano, że gmina i obszar dworski obowiązane są wnosić do miejscowego funduszu szkolnego datki pieniężne, a to gmina do wysokości 12% obszar dworski zaś do wysokości 4% podatków bezpośrednich.

Powyższe porównanie wykazuje, że ustawa stanowiła wyraźnie i bezwzględnie obowiązek opłacania dodatków do podatków ściśle oznaczonej wysokości na rzecz funduszy szkolnych. w takich wypadkach, w których to za stosowne uznała.

Jeżeli zatem co do stosunku powiatów do funduszu szkolnego okręgowego, ani obowiązkowa wysokość takich dodatków, ani nawet sam obowiązek opłacania ich wypowiedzianym nie jest, nie da się z tej ustawy wywnioskować obowiązek powiatów, płacenia w razie zachodzącej potrzeby, jakiegokolwiek a tem mniej 4% dodatku do podatków bezpośrednich na rzecz okręgowego funduszu szkolnego a to tem mniej, gdy ustawa w wyżej powołanym art. 28 postanawia wyraźnie, iż nieopłacenie takiego dodatku przez powiat, pociąga za sobą jedynie utratę prawa do zasiłku z funduszu szkolnego krajowego, a zatem ustawa sama przypuszcza możliwość uchylecia się powiatu od ponoszenia tej opłaty na rzecz funduszu szkolnego okręgowego.

Istnienie i byt szkół ludowych w każdym powiecie zawisł przeto od każdorazowej uchwały Rady powiatowej, która nieuchwaleniem 4% dodatku do podatków na cele szkolne, jeżeli taki potrzebnym jest, może nie tylko ująć funduszowi szkolnemu okręgowemu dochód z tego źródła płynący, ale nadto odjąć mu możliwość korzystania z zasiłków udzielanych z funduszu szkolnego krajowego.

Uważając za najważniejsze zadanie Wysokiego Sejmu ustalić byt szkół ludowych w kraju, wnosimy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić, art. 28. ustawy z dnia 2. maja 1873 l. 250. Dz. u. kr. zastępuje się następującym postanowieniem:

„Jeżeli dochody funduszu szkolnego okręgowego, wymienione w art. 27. lit. „a) i b) nie wystarczają na opędzenie wydatków wyliczonych w ustępie pierwszym tegoż „art. 27; obowiązane są powiaty tworzące okręg szkolny pokrywać niedobór funduszu „szkolnego okręgowego i wносить w tym celu do funduszu szkolnego okręgowego dodatki „pieniężne do wysokości 4% podatków bezpośrednich w powiecie opłacanych.

„Fundusz szkolny krajowy ponosi resztę niedoboru funduszu szkolnego okręgowego, która w powiecie niepokryta pozostaje po wliczeniu powiatowego dodatku „wynoszącego przynajmniej 4% podatków bezpośrednich.“

Hoszard,
Wereszczyński,
W. Podlewski,
Skwarczyński,
Kamiński,

Tettmajer,
Zawadowski,
Kaczala,
Zamojski,
Waggart,

Torosiewicz,
Splawiński,
E. Wolański,
Kaszewko,
Smarzewski.

W n i o s e k.

Zważywszy, że Wysoki Sejm dnia 5. Grudnia 1872 r. uchwalił z powodu niemożliwości budowy dróg bitych w wielkiej części kraju, niemającej żadnej komunikacji, subwencję 50.000 zł. bezzwrotną i 50.000 zł. zwrotną na każdą milę kolei drugorzędnej (secundäre Bahn) w kierunku Przemyśl-Rawa-Belz-Sokal-Stojanów granica Wołynia.

Zważywszy, że Rada powiatowa Sokalska uchwałą jednogłośnie, przyjęła na koszt powiatu wywłaszczenie gruntów pod tę kolej, a niewątpliwie i Rada powiatowa Rawska to samo uchwali.

Zważywszy, że kolej ta ma ważność ogólnopanstwową, już z tego powodu, że może być uważaną za przedłużenie kolei Łupkowskiej gwarantowanej przez państwo, a prawdopodobnie z Stojanowa doprowadzona do Kowla nie tylko sama może się opłacać, ale nadto niewątpliwie uwolni Skarb państwa od znacznej dopłaty do kolei Łupkowskiej.

Zważywszy, że Sejm i powiaty znaczną subwencją pomimo ubóstwa swoich funduszy dały dowód (dotąd bezprzykładny w całej Monarchii) o ile uznają gwałtowną potrzebę utworzenia komunikacji w tym kierunku, że Wysoki Rząd niewątpliwie wesprze te usiłowania i w stosownej drodze postara się o uzupełnienie tych subwencji z funduszy państwowych: stawiam wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wysoki Rząd, by w stosownej drodze uzyskał subwencję 150.000 zł. na milę z funduszy państwowych na budowę kolei drugorzędnej (secundäre Bahn) Przemyśl-Rawa-Belz-Sokal-Stojanów.

Stanisław Polanowski,
wnioskodawca.

*Wereszczyński.**Stonecki.**Fortuna.**Janowski.**Wesołowski.**Zucker.**Kuczkowski.**Pawlików.**Agopsowicz.**Chrzanowski.**Torosiewicz.**Wodzicki.**Waggart.**Skwarczyński.**Jan Tarnowski.**Gniewosz.**Splawiński.**Szeptycki.**Hoppen.**Czajkowski.**Zamoyski.**Czerkawski.**Kulczycki.**Pietruski.**Koziebrodzki.**Popiel.**Szaszkiewicz.**St. Tarnowski.**Rey.**Kowalski.**Lisiewicz.**Majer.**Rylski.**Weissmann.**Jaworski.**Skrzyński.**Bogdanowicz.**Kabat.**Bitous.**Stupnicki.**Rydzowski.**Fruchtmann.**Kozanowicz.**Cywiński.**Tettmajer.**Dunajewski.**Krzyżanowski.**W. Badeni.**Smarzewski.**Sawczyński.**X. Stepek.*

Abstract

The following abstract summarizes the key findings of the study. It details the methodology employed, the data collected, and the statistical analysis performed. The results indicate a significant correlation between the variables studied, with a p-value of less than 0.05. These findings have important implications for the field of research and suggest further areas for investigation.

The study was conducted using a quantitative approach, involving the collection of data from a representative sample of the population. The data was analyzed using advanced statistical techniques, including regression analysis and hypothesis testing. The results show that the independent variable has a positive and significant effect on the dependent variable.

Key findings include the identification of a strong positive relationship between the two variables, which is supported by the statistical evidence. The study also highlights the need for further research to explore the underlying mechanisms and potential moderating factors.

In conclusion, the research provides valuable insights into the relationship between the variables and contributes to the existing body of knowledge in the field. The findings are consistent with previous research and offer a new perspective on the topic.

W n i o s e k.

Sejm wyraża życzenie zaprowadzenia przymusowego szczepienia ospy.

Dr. Hozard,
Jaworski,
Agopsowicz,
Emil Wolański,
Dr. Weigel,
Konopka,
Haller,
Tettmajer
Zucker,

Jasiński Aleksander
wnioskodawca.

Sawczyński,
Gniewosz,
Skrzyński,
Polanowski,
Kaszewko,
Waygart,
Czajkowski,
Pfeiffer,
Skwarczyński.

Wniosek.

Zważywszy, że urządzenie stosunków służebnych i najemnych jest jednym z głównych czynników do podniesienia rolnictwa i wzajemnego dobrobytu w kraju.

Zważywszy, że prowizoryczny regulamin służebny z dnia 1. lipca 1857 dla pouczenia słuźbodawców i szukających służby nie odpowiada dzisiejszym stosunkom tak co do przepisów jak i wykonania.

Zważywszy, że brak odpowiednich ustaw zwiększa niemoralność, która z każdym dniem szersze przybiera rozmiary, zaś brak odpowiednich ustaw najemnych w dotrzymaniu zawartych umów zagraża stosunkom agraryjnym i socyalnym.

Wysoki sejm raczy uchwalić:

Wzywa się wysoki c. k. Rząd, by w drodze właściwej postarał się o uporządkowanie stosuków służebnych i najemnych na podstawie takich przepisów, za pomocą których wykroczenia słuź i umowy najemne nie należałyby jak dotychczas do Władz politycznych i c. k. Sądów, tylko co do słuź wyłącznie do pierwszej instancji politycznej.

Co do najemników wyłącznie do Naczelnika gminy miejscowej.

Lwów, dnia 18. września 1874.

E. Wolański,
wnioskodawca.

X. Chełmecki.

X. Stępek.

Szurlej.

Iwaniszów.

Bodnar.

Hajdamacha.

Kuzara,

Wiśniewski,

Kierepin.

Oskard.

Szczepański.

Chrapek.

Cywiński.

Tettmayer.

Antoniewicz.

Ozarkiewicz.

Siwiec.

Kocyłowski.

Hubar.

Laskorz.

Hoszard.

Michalski.

Gawronek.

Kobylarz.

Zamojski.

Kaszewko.

Hausner.

Kaczala.

Kamiński.

Halka.

Lisiewicz.

Jaworski.

Bitous.

Bogdanowicz.

Sprawozdanie Wydziału krajowego

w sprawie utworzenia we Lwowie krajowej szkoły Weterynaryi.

Wysoki Sejmie!

Sprawa założenia szkoły weterynaryi we Lwowie jest w toku od roku 1823. W r. 1855 zdecydował się były Wydział stanowy do poczynienia kroków przygotowawczych, ażeby zakład ten jako niższa szkoła weterynaryi, tak zwana szkoła kucia koni, jednak w połączeniu z wykładami w dziedzinie weterynaryi, utworzonym został kosztem kraju, i wydzielił w tym celu odrębny fundusz z nadwyżek funduszu domestykalnego, tak zwany fundusz szkoły kucia koni.

Na dniu 9. Października 1869 powziął Wysoki Sejm następującą uchwałę o szkole weterynaryi i połączonej z nią szkole kucia koni we Lwowie:

Art. I. We Lwowie będzie założona szkoła weterynaryi wraz ze szkołą kucia koni.

Art. II. Zakład ten naukowy będzie szkołą krajową publiczną.

Art. III. Wydział krajowy jest upoważniony do użycia funduszków szkoły kucia koni na zakupno realności, przebudowanie i stosowne urządzenie takowej, tudzież na zaopatrzenie szkoły w to wszystko, co dla niej będzie potrzebne. W tym celu upoważniony jest do sprzedaży efektów do funduszu szkoły kucia koni należących i do odbioru sumy 2000 zł. w. a. przez były Wydział miasta Lwowa pod dniem 28. Kwietnia 1859 na założenie szkoły kucia koni ofiarowanej.

Art. IV. Fundusz utrzymania szkoły stanowić będą:

1. procent od reszty funduszu szkoły kucia koni, jaka pozostanie po opędzeniu wydatków na założenie i urządzenie szkoły;
2. dochód z opłat od uczniów, których to opłat wysokość Wydział krajowy oznaczy;
3. datki dobrowolne osób prywatnych, gmin, reprezentacji powiatowych i innych korporacji;
4. zasiłek z funduszków krajowych, jaki Sejm w miarę potrzeby corocznie wyznaczy.

Art. V. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu ułożenie Statutu tej szkoły, którego zatwierdzenie w drodze ustawodawczej zastrzega się.

Uchwała powyższa Wysokiego Sejmu nie została jednak dotychczas wykonaną, ponieważ wkrótce potem rozeszła się wiadomość, że Rząd zamierza założyć we Lwowie podobną szkołę wojskową, i w skutek tego Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 16. Października 1871 polecił Wydział

łowi krajowemu, aby w porozumieniu z Namiestnictwem postarał się o założenie szkoły weterynaryi na koszt c. k. Skarbu państwa.

Pismem z dnia 19. Września 1872 L. 42.403 oznajmiło jednak c. k. Namiestnictwo, że c. k. Rząd nie zapoznaje potrzeby zaradzenia brakowi zdolnych weterynarzy w kraju przez rozpowszechnienie nauki weterynaryi, ani też nie ulega wątpliwości, że założenie szkoły weterynaryi w Galicyi jest najodpowiedniejszym ku temu środkiem. Namiestnictwo nie wątpi zatem, że Ministerstwo rolnictwa zechce postarać się o potrzebne fundusze choćby na częściowe pokrycie kosztów założenia i utrzymania szkoły weterynaryi w naszym kraju w drodze subwencji, potrzeba atoli zdaniem Namiestnictwa wypracować dokładny plan naukowy dla szkoły założyć się mającej, sporządzić preliminarz kosztów i te przedłożyć Ministerstwu wraz z oświadczeniem, czy, i w jakiej mierze fundusz krajowy lub inne korporacye albo stowarzyszenia w kraju do ponoszenia tych kosztów przyczynić się będą, lub z jakich przyczyn wcale przyczynić się nie mogą.

Tymczasem w samej istocie otwartą została we Lwowie wojskowa szkoła kucia koni, a Ministerstwo wojny zezwoliło, ażeby do niej uczniowie cywilni uczęszczać mogli na koszt funduszu krajowego. W tej szkole nie udzielają jednak uczniom cywilnym ani nawet najogólniejszej, najbardziej pierwiastkowej nauki w dziedzinie weterynaryi. Szkoła ta zatem nie jest w stanie zadość uczynić potrzebie kraju, już od lat tylu uznanej, a coraz bardziej czuć się dającej, kształcenia uzdolnionych weterynarzy, i rozszerzania wiadomości w dziedzinie weterynaryi.

Gdy potrzeba ta powszechnie uznana jest, odwołuje się Wydział krajowy zamiast szczegółowego uzasadniania ważności tej sprawy do przytoczeń, zawartych w sprawozdaniu swem Wysokiemu Sejmowi przedłożonem z wnioskiem o pomnożenie weterynarzy.

Doszedłszy w sposób wyżej wyrażony do przekonania, że szkoła weterynaryi na koszt Skarbu państwa w kraju naszym założoną nie będzie, a tem samem dalsze rokowania w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 16. Października 1871 ograniczać się muszą do wyjednania subwencji ze Skarbu Państwa na częściowe pokrycie kosztów założenia i utrzymania tej szkoły, czuł się Wydział krajowy obowiązany dążyć do spełnienia wyżej przytoczonej uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 9. Października 1869 co do założenia we Lwowie szkoły weterynaryi wraz ze szkołą kucia koni.

W tym celu złożył Wydział krajowy komisję biegłych, w której skład weszli: p. Juliusz Czerkawski, Dr. Medycyny; p. Józef Kubicki, weterynarz praktyczny i docent weterynaryi przy szkole rolniczej w Dublanach; p. Kazimierz Pańkowski, profesor chowu bydła przy szkole rolniczej w Dublanach; p. Alojzy Smólski, weterynarz praktyczny, i p. Józef Werner, doktor medycyny i weterynarz krajowy. Komisya ta ułożyła plan naukowy szkoły weterynaryi ze szkołą kucia koni, wykazała jakie ubikacye potrzebne są dla pomieszczenia tej szkoły, i szpitala dla zwierząt w związku z nią zostawać mającego, obliczyła prawdopodobne koszta rocznego utrzymania tego zakładu i wypowiedziała zdanie, iż ze wszystkich realności we Lwowiej najodpowiedniejszą byłaby realność pod L. 466¹/₄, położona, należąca do spadkobierców Franciszka Schumana.

Na podstawie planu naukowego przez tę komisję wygotowanego, ułożył Wydział krajowy statut organizacyjny dla krajowej szkoły weterynaryi wraz ze szkołą kucia koni i ze szpitalem dla zwierząt we Lwowie, tu pod $\frac{1}{4}$. przedłożony.

Wychodząc z zapatrywania, że założenie takiej szkoły leży zarówno w interesie Państwa jak kraju, i opierając się na zdaniu wyrzeczonem w odezwie Namiestnictwa z dnia 19. Września 1872 L. 42.403, iż Ministerstwo rolnictwa postara się o potrzebne fundusze na częściowe pokrycie kosztów założenia i utrzymania szkoły weterynaryi w kraju naszym, odniósł się Wydział krajowy pismem z dnia 27 Marca 1874 L. 5.167 do Namiestnictwa, ażeby wyjednało od Rządu znaczniejszą jednorazową subwencyę na założenie, a prócz tego stałą roczną pomoc na utrzymanie tego zakładu, — podnosząc przytem okoliczność, że Wysoki Sejm uchwałą z roku 1869 wyrzekł, iż szkoła ta, jako

zakład krajowy, założoną i utrzymywaną być ma w rzeczywistości umyślnie w tym celu nabytej i stosownie do wymagań zakładu urzędowej.

Funduszem na cel założenia szkoły weterynaryi i szkoły kucia koni we Lwowie specjalnie przeznaczonym, jest, jak wyżej przytoczono, fundusz przez byłe Stany wydzielony z zaoszczędzeń funduszu domestykalnego, zwany funduszem szkoły kucia koni.

Jeżeliby ten fundusz na założenie powyższego Zakładu wystarczać nie miał, to najodpowiedniejszym byłoby zaczerpnąć z nadwyżek funduszu kultury krajowej, na pokrycie reszty wydatków połączonych z utworzeniem zakładu tak ważnego dla kultury krajowej.

W czasie gdy przypuszczano, iż na koszt Skarbu Państwa utworzoną zostanie szkoła weterynaryi, wypożyczono wprawdzie oba te fundusze, t. j. fundusz szkoły kucia koni i fundusz kultury krajowej, funduszowi budowy domu obłąkanych w Kulparkowie.

Później okazało się jednak, że z jednej strony fundusze te użyte być winne dla osiągnięcia celów sobie właściwych, — z drugiej strony zaś zasoby z tych funduszy czerpane na budowę domu obłąkanych w Kulparkowie nie wystarczają na pokrycie niedoborów tej budowy.

Zadaniem Wydziału krajowego było zatem wycofać kwoty będące własnością funduszy szkoły kucia koni i kultury krajowej z funduszu budowy Kulparkowskiej, a ulokować je w taki sposób, ażeby funduszom swoim największą przyniosły korzyść, i w razie zachodzącej potrzeby łatwo użyte być mogły dla osiągnięcia właściwego celu swojego.

Fundusz szkoły kucia koni wynosił po wycofaniu go z funduszu Kulparkowskiego i użyciu otrzymanej w ten sposób gotówki na zakupno papierów wartościowych:

a) w obligacjach indemnizacyjnych imiennej wartości kwotę	5.200 zł.
b) w pożyczce krajowej z r. 1873. imiennej wartości kwotę	27.300 „
c) w 7 ^o / _o asygnatach kasowych kwotę	20.000 „
czyli razem kwotę	52.500 zł.

Fundusz kultury krajowej wynosił po wycofaniu go z funduszu Kulparkowskiego, i użyciu otrzymanej w ten sposób gotówki na zakupno papierów wartościowych:

a) w obligacjach indemnizacyjnych imiennej wartości kwotę	10.000 zł.
b) w pożyczce krajowej z r. 1873. imiennej wartości kwotę	56.400 „
czyli razem sumę	66.400 zł.

Preliminarz funduszu kultury krajowej na rok 1875 Wysokiemu Sejmowi przedłożony, wykazuje sumę dochodów po obliczeniu odsetek od powyższego kapitału w papierach wartościowych ulokowanego w kwocie	5.924 „
Sumę wszelkich wydatków zaś w kwocie	5.518 „

Z zestawienia powyższych sum okazuje się, że w funduszu tym pozostanie nadwyżka dochodów w kwocie 406 zł.
nawet w tym wypadku, jeżeliby cały zaoszczędzony kapitał obróconym był na cele szkoły weterynaryi wraz ze szkołą kucia koni.

Według zdania komisji biegłych potrzebne są dla umieszczenia szkoły weterynaryi wraz ze szkołą kucia koni:

- a) cztery sale wykładowe (dla każdej z trzech klas szkoły weterynaryi i dla szkoły kucia koni, po jednej);
- b) sala na prosektoryum;
- c) dwie małe sale na gabinety (anatomiczno-fizyologiczny i patologiczno-anatomiczny);

- d) pokój na aptekę z kuchnią;
- e) sala na kancelaryę i bibliotekę;
- f) mieszkanie dla dyrektora zakładu, składające się z czterech pokoi i kuchni;
- g) mieszkanie dla adjunkta (dwa pokoje i kuchnia);
- h) pokój mieszkalny dla asystenta;
- i) mieszkanie dla dwóch starszych sług, dla każdego po jednym pokoju z kuchnią;
- k) stajnia dla koni o dwudziestu stanowiskach z dwoma przedziałami, jeden dla koni z wewnętrznymi chorobami, drugi dla koni z zewnętrznymi chorobami;
- l) stajnia dla koni z chorobami zaraźliwymi o pięciu stanowiskach;
- m) stajnia dla koni wartogłowych o czterech boksach;
- n) stajnia dla dziesięciu sztuk bydła rogatego z dwoma przedziałami, jeden dla chorób wewnętrznych, drugi dla zewnętrznych;
- o) stajnia dla bydła z chorobami zaraźliwymi na sztuk trzy;
- p) sala operacyjna;
- r) kuźnia z pomostem i mieszkaniem dla mistrza kucia koni;
- s) umieszczenie dla chorych psów ze sześciu większemi i dziewięciu mniejszemi klatkami żelaznemi;
- t) obszerny dziedziniec, do wygodnego oprowadzania koni i bydła służyć mogący;
- u) łąka na paszę dla chorych zwierząt;
- w) dostatek wody;

ze względów administracyjnych zaś okazują się potrzebnymi:

- x) pomieszkanie dla urzędnika administracyjnego czyli rządcy (dwa pokoje i kuchnia);
- y) pomieszkanie dla stróża czyli odźwierzni obok wchodu do realności: nareszcie
- z) lodownia.

Ciało nauczycielskie składać się ma stosownie do zdania wypowiedzianego przez komisję biegłych:

- a) z trzech stałych profesorów fachowych, z których jeden jest równocześnie dyrektorem zakładu;
 - b) z docentów dla nauk pomocniczych;
 - c) z jednego adjunkta, pełniącego równocześnie obowiązki asystenta jednej z klinik;
 - d) z asystenta drugiej kliniki;
- prócz tego ustanowić należy przy tym zakładzie:
- e) mistrza kowalskiego do udzielania nauki kucia koni;
 - f) rządcę do pomocy dyrektorowi przy administracyjnym i ekonomicznym zarządzie szpitala;
 - g) dwóch starszych sług;
 - h) stróża czyli odźwierzni, i
 - i) trzech parobków.

Trzem profesorom stałym przyznać należałoby stanowisko urzędników, i przeznaczyć dla dyrektora stałą płacę w rocznej kwocie	2.000 zł.
wolne pomieszkanie z opałem i oświetleniem, i pięcioletni dodatek w kwocie	200 „
pozoostającym zaś dwu stałym profesorom po	1.300 „
stałej płacy, po	240 „
dodatku aktywalnego i dodatku pięcioletniego po	200 „

Wszystkie inne posady w zakładzie tym nie nadawałyby stanowiska urzędników krajowych. Adjunkt pobierałby roczną płacę w kwocie	1000 zł.
prócz wolnego pomieszkania z opałem i oświetleniem.	
Asystent roczną płacę w kwocie	800 zł.
prócz wolnego pomieszkania z opałem i oświetleniem.	
Docenci pobieraliby za każdą godzinę w tygodniu roczne wynagrodzenie 100 zł. i oprócz tego odpowiedni ryczałt na fiakra, w ten sposób pobierałby docent fizyki honorarium 500 zł., ryczałt na fiakra 100 zł., czyli razem kwotę	600 zł.
Docent chemii honorarium 500 zł., ryczałt na fiakra 100 zł., razem kwotę	600 „
Docent historii naturalnej honoraryum 300 zł., ryczałt na fiakra 60 zł., razem kwotę	360 „
Mistrz kowalski roczną płacę	800 „
prócz wolnego pomieszkania z opałem i oświetleniem.	
Rządca roczną płacę	800 „
prócz wolnego pomieszkania z opałem i oświetleniem.	
Dwaj starsi słudzy po 400 zł., razem rocznej płacy	800 „
prócz wolnego pomieszkania z opałem i oświetleniem.	
Odźwierny roczną płacę w kwocie	300 „
prócz wolnego pomieszkania z opałem i oświetleniem.	
Nareszcie trzech parobcy roczną płacę po 200 zł., razem kwotę	600 „
prócz wolnego pomieszkania z opałem i oświetleniem.	

Gdy statut organizacyjny ułożony dla szkoły weterynaryi na tych samych podstawach ułożonym jest, które w drodze porozumienia z Rządem przyjętemi zostały za podstawę statutu krajowej szkoły gospodarstwa lasowego; przeto uzasadnioną jest nadzieja, że Rząd, jak to zapowiada pismo Namiestnictwa z dnia 19. Września 1872 r. L. 42.403, przyczyni się w drodze subwencji do częściowego pokrycia kosztów założenia i utrzymania tej szkoły.

W tym czasie trafiła się Wydziałowi krajowemu sposobność nabycia realności spadkobierców po Franciszku Schumanie, położonej pod L. 466 ¹/₄ przy ulicy „na Rurach“ zwanej, która przez Komisję biegłych za najodpowiedniejszą uznaną została do umieszczenia w niej Szkoły weterynaryi, szkoły kucia koni i szpitala dla zwierząt. Realność ta składa się z obszernego piętrowego domu mieszkalnego ze suterunami, z bardzo obszernej i drugiej średniej stajni, z osobnego składu i z młyna, z obszernego stawu z wodociągami i odpływem, z ogrodu i dziedzińca; zabudowania znajdują się w dobrym stanie, z wyjątkiem młynu, który rozebrany być musi, a cały obszar gruntu w tej realności zajmuje przestrzeń przeszło 17 morgów.

Przekonawszy się przez delegowanie biegłych, że realność ta odpowiada wszelkim wymaganiom dla umieszczenia w niej Szkoły weterynaryi, a budynki, z których składa się, z wyjątkiem młynu w dobrym znajdują się stanie, nabył wydział krajowy tę realność kontraktem kupna i sprzedaży z dnia 25. Lipca 1874 r. za cenę kupna w kwocie 66.000 zł., na karb której wypłacił przy podpisaniu kontraktu kwotę 40.000 zł., pozostawiając resztę zaś na dniu 31. Grudnia 1874 r. w kwocie 26.000 zł. wraz z prowizją po 6% wypłacić obowiązował się.

Tylko przez nabycie tej realności osiągniętą została możność przedłożenia Wysokiej Izbie już na tej sesji preliminarza kosztów przekształcenia jej na umieszczenie Szkoły weterynaryi, szkoły kucia koni i szpitala dla zwierząt; w skutek czego zakłady te, których utworzenie przez lat tyle

z najdotkliwszą ujmą dla rozwoju gospodarstwa krajowego odraczanem było, już z początkiem najbliższego roku szkolnego otwartemi być mogą.

Prócz powyższej wypłaty w kwocie 26.000 zł. poniesioną być musi należytość rządowa z powodu nabycia powyższej realności w kwocie około 2.800 zł.

Następnie zaasygnował Wydział krajowy na naprawę dachu, wykopanie rowu i urządzenie drenu osuszającego, na naprawę parkanu i odbudowanie sztachet, otaczających tę realność, kwotę 3.300 zł.

Koszta przekształcenia tej realności na umieszczenie w niej Szkoły weterynaryi, Szkoły kucia koni i Szpitala dla zwierząt, na wystawienie nowej kuźni z pomostem i mieszkania dla odźwiernego przy bramie wchodowej, w sposób wskazany powyżej przytoczonym orzeczeniem biegłych wyniosą, według projektów i kosztorysów, które Wydział krajowy składa równocześnie na stół Wysokiej Izby, okrągłą kwotę około 42.200 zł., bez pokrycia dachów na istniejących już budynkach materiałem ogniotrwałym, co zwiększyłoby koszta adaptacyi o sumę okrągłą 6.500 zł.

Te niepokryte wydatki założenia powyższej szkoły w sumie ogólnej 74.300 zł., powiększonymi zostaną jeszcze kosztami wewnętrznego urządzenia tej szkoły, których obecnie liczebnie oznaczyć nie jesteśmy w stanie.

Na pokrycie tych wydatków mogą być użyte następujące fundusze:

1. Pozostająca reszta funduszu szkoły kucia koni, która wynosi obecnie jeszcze kwotę 5.200 zł. w obligacjach indemnizacyjnych imiennej wartości i kwotę 8.500 zł. w obligacjach pożyczki krajowej z roku 1873 imiennej wartości, które obliczone na gotówkę, licząc obligacje indemnizacyjne po 82 zł. za sto, a obligacje pożyczki krajowej po 85 zł. za sto czynią kwotę 9.264 zł.
 2. Suma przez miasto Lwów na dniu 28. Kwietnia 1859 ofiarowana 2.000 „
 3. Pożyczka z galicyjskiej kasy oszczędności na hypotekę realności zaciągnąć się mogąca w kwocie przynajmniej 25.000 zł. po odliczeniu kosztów zaciągnięcia i raty wstępnej 24.000 „
- Razem 35.264 zł.

Gdy Rząd do założenia krajowej szkoły gospodarstwa lasowego przyczynił się subwencją w sumie 7.000 zł., przeto mamy uzasadnioną nadzieję, iż Rząd, wobec ważności szkoły weterynaryi i bez porównania większych kosztów założenia jej, przyczyni się do tego celu subwencją o wiele znaczniejszą.

W każdym razie wystarczy jednak fundusz kultury krajowej na zupełne pokrycie nadwyżki kosztów założenia tej szkoły nad fundusze na ten cel przeznaczone. Fundusz ten wynosi bowiem 10.000 zł. w obligacjach indemnizacyjnych po 82 zł. za sto 8.200 zł.
i 56.400 zł. w obligacjach pożyczki krajowej z roku 1873 po 85 zł. za sto 47.940 „
co czyni razem sumę 56.140 zł.

która wystarczy na pokrycie niedoboru, gdyby nawet wynosił sumę 39.036 zł. niemniej na zaspokojenie kosztów wewnętrznego urządzenia zakładu.

Gdy szkoła weterynaryi składać się ma z trzech klas, a zatem dopiero po trzech latach istnienia uzdolnionych weterynarzy wydać może, przeto ze wszech miar odpowiedniem i pożądanem byłoby, ażeby już z rokiem szkolnym 1875/6 otwartą być mogła, w razie przeciwnym bowiem główna praktyczna korzyść, jaką kraj z niej osiągnąć zamierza, jeszcze o rok dalej spóźnioną zostanie. Dla tego też już w najbliższym roku administracyjnym 1875 pewną sumę w budżet wstawić należy na pokrycie bieżących kosztów administracyjnych z utrzymaniem tej szkoły połączonych.

Kwota tych kosztów z jednej strony wyższą wypadnie aniżeli w latach następnych. Albowiem niepodobna liczyć na to, ażeby Rząd już w roku 1875 krajowi subwencją w pomoc przyszedł

na częściowe pokrycie kosztów utrzymania, tej z początkiem roku administracyjnego 1875 jeszcze wcale nieistniejącej szkoły. Z drugiej strony zaś znowu te wydatki niższemi będą od zwyczajnych, ponieważ nie zajdzie potrzeba obsadzenia wszystkich posad nauczycielskich, gdy prócz szkoły kucia koni, w szkole weterynaryi tylko jedna klasa otwartą być może, i prócz tego szkoła ta nawet w tak ograniczonych rozmiarach dopiero w drugiej połowie roku administracyjnego 1875 otwartą zostanie.

Preliminarz wydatków tego zakładu na rok 1875 z całą ścisłością z góry oznaczyć się nie da. Tyle jednak pewnem jest, że wydatki bieżące już w tym roku poniesionemi być muszą, a to w przybliżeniu w następującej wysokości:

1)	płaca Dyrektora, którą posadę dla zapewnienia sobie fachowej pomocy na kilka miesięcy przed otwarciem zakładu obsadzić wypadnie	1000 zł.
2)	płaca adjunkta	250 „
3)	płaca asystenta	200 „
4)	płaca docenta fizyki	150 „
5)	płaca docenta chemii	150 „
6)	płaca docenta historii naturalnej	90 „
7)	płaca mistrza kowalskiego	200 „
8)	płaca rządcy, którą posadę przed otwarciem zakładu obsadzić wypadnie	400 „
9)	płaca sług starszych	200 „
10)	płaca odźwierzego pełniącego równocześnie obowiązki stróża realności przez rok cały	300 „
11)	płaca parobków	225 „
12)	dotacya na kancelaryę, instrumenty, gabinety, bibliotekę	500 „
13)	podatki i inne wydatki na realność łożone	2000 „
14)	opał i oświetlenie	335 „
15)	pierwsze zakupno i utrzymanie zapasów potrzebnych do utrzymania szpitala	3000 „
16)	na stypendya dla uczniów	1000 „
	co czyni razem sumę	10.000 zł.

Przedstawiwszy w ten sposób obecny stan sprawy utworzenia szkoły weterynaryi, ze szkołą kucia koni i szpitalem dla zwierząt, kończy Wydział krajowy wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy przyjąć do wiadomości poczynione kroki przygotowawcze do utworzenia szkoły weterynaryi wraz z szkołą kucia koni i ze szpitalem dla zwierząt we Lwowie, a oraz uchwalić:

1) Sejm postanawia założyć stałą, publiczną szkołę weterynaryi wraz ze szkołą kucia koni i ze szpitalem dla zwierząt we Lwowie, uznaje ją za zakład krajowy, z tem atoli zastrzeżeniem, ażeby co do subwencji państwowej szkoła ta wliczona była do tej kategorii szkół, dla których Rząd stałą subwencyę przyrzeka:

2) szkołą tą zarządza kuratorya złożona z trzech osób, a mianowicie: delegata Rządu, delegata Wydziału krajowego i delegata komitetu galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie;

3) co do ostatecznego ułożenia statutu organizacyjnego dla szkoły porozumie się Wydział krajowy z Rządem;

4) ciało nauczycielskie składa się z trzech stałych profesorów fachowych i pomocników; profesorów mianuje Wydział krajowy na przedstawienie kuratoryi, za uprzednią zgodą Rządu; pomocników mistrza kowalskiego i sługi mianuje kuratorya a zatwierdza Wydział krajowy; rządcę ustanawia Wydział krajowy;

5) Sejm uchwała etat, pod A/. załączony dla profesorów, pomocników, urzędników i sług zakładu;

6) Wydział krajowy przeprowadzi z Rządem rokowania, celem uzyskania według możliwości jak najwyższej rządowej subwencji, na częściowe pokrycie kosztów założenia szkoły weterynaryi wraz

ze szkołą kucia koni i ze szpitalem dla zwierząt we Lwowie i pokryje z tej subwencji część kosztów na ten cel łożonych; niemniej przeprowadzi Wydział krajowy rokowania z Rządem celem wyjednania dla tej szkoły stałej rocznej subwencji;

7) Wydział krajowy podniesie sumę 2000 zł. w. a. ofiarowaną przez były Wydział miasta Lwowa na dniu 28. Kwietnia 1859 na założenie szkoły kucia koni;

8) Wydział krajowy zaciągnie i podniesie z galicyjskiej kasy oszczędności lub z innego instytutu kredytowego pożyczkę do wysokości sumy 30.000 zł. w. a. pod najkorzystniejszymi warunkami na hypotekę realności we Lwowie pod L. 466⁴/₄ położonej, będącej własnością funduszu krajowego, a przeznaczonej na umieszczenie szkoły weterynaryi, i zezna w tym celu kartę dłużną we formie wymaganej przez pożyczający zakład kredytowy.

9) Wydział krajowy wypłaci resztującą cenę kupna nabytej realności, równie jak należytość rządową od przeniesienia jej własności i przeprowadzi urządzenie tej realności pod L. 466⁴/₄ we Lwowie położonej na umieszczenie w niej szkoły weterynaryi wraz ze szkołą kucia koni i ze szpitalem dla zwierząt, kosztem sumy 42.200 zł.;

10) niedobór kosztów nabycia i przekształcenia realności pod L. 466⁴/₄ na umieszczenie szkoły weterynaryi wraz ze szkołą kucia koni i ze szpitalem dla zwierząt, niemniej kosztów wewnętrznego urządzenia tego zakładu, pokryje Wydział krajowy przedewszystkiem ze sprzedaży efektów do funduszu szkoły kucia koni należących, a gdyby gotówka w ten sposób otrzymana niedostateczną była do pokrycia niedoboru, ze sprzedarzy efektów należących do funduszu kultury krajowej;

11) Wydział krajowy dołoży wszelkich starań, aby rzeczona szkoła już z rokiem 187⁵/₆ orwartą być mogła;

12) Komisya budżetowa wstawi sumę 10.000 zł. na pokrycie bieżących wydatków tej szkoły w budżet funduszu krajowego na rok 1875.

Z Rady Wydziału kraj. Król. Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Ks. Krakowskiem

We Lwowie dnia 25. Września 1874.

Przewodniczący

Leon książę Sapieha w. r.

Marszałek krajowy.

Sprawozdawca

Paweł Skwarczyński w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Aleg. A.

E t a t

osób i plac grona nauczycielskiego, niemniej urzędników i służ, przy krajowym zakładzie szkoły weterynaryi wraz ze szkołą kucia koni i ze szpitalem dla zwierząt we Lwowie.

Grono nauczycielskie szkoły weterynaryi składa się:

- a) z trzech stałych profesorów fachowych, z których jeden jest równocześnie Dyrektorem zakładu.
- b) z trzech docentów, jednego adjunkta i jednego asystenta.

Prócz tego mają posady przy tym zakładzie mistrz kowalski, rządcą, dwaj słuźy starsi, oddźwierny i trzech parobcy.

I.

1. Stali profesorowie fachowi tej szkoły krajowej, są urzędnikami krajowymi, ze wszystkimi prawami i obowiązkami określonymi w ustanowie służby krajowej i w uchwale Sejmu z dnia 3. Stycznia 1874 o etacie i placach urzędników i służ Wydziału krajowego.

2. Pierwszy profesor fachowy, a równocześnie Dyktor zakładu pobierać będzie roczną stałą placę w kwocie 2000 zł. wa. pomieszkanie z opałem i oświetle- niem, i dodatek pięcioletni w kwocie 200 „ „

3. Stały fachowy profesor, nie będący równocześnie Dyktorem zakładu pobierać będzie stałą

roczną płacę w kwocie	1300 zł. wa.
dodatek aktywalny w rocznej kwocie	240 „ „
dodatek pięcioletni w rocznej kwocie	200 „ „

4. Dodatek pięcioletni nadany będzie przez Wydział krajowy każdemu z tych profesorów podług powyżej wyrażonej stopy, jeżeli tenże spełni na jednej i tej samej posadzie służbę przez pięć lat nieprzerwanie.

Służba pełniona przy innych urządach lub szkołach niekrajowych, chociażby przyjęta została do emerytury, nie będzie policzoną przy wymiarze dodatku pięcioletniego.

Dodatek pięcioletni nie może być udzielony jednemu i temu samemu profesorowi na tej samej posadzie częściej jak trzy razy, t. j. za 15 lat nieprzerwanej służby.

Dodatek ten stanowi część płacy i będzie doliczony do stałej płacy przy wymiarze emerytury.

Zaliczki na płace udzielane na podstawie §. 37 ustawy służby krajowej udzielane będą także na dodatki pięcioletnie.

5. Dodatek aktywalny nie może być policzony do emerytury.

6. Co do dyet należy stosować się do §. 9. uchwały Sejmowej z dnia 3. Stycznia 1874.

II.

7. Wszyscy inni nauczyciele, urzędnicy i słudzy umieszczeni przy tej krajowej szkole nie są stałymi urzędnikami krajowymi, i pobierać będą następujące wynagrodzenie bez dodatków aktywalnych i pięcioletnich, niemniej bez prawa do emerytury:

a) adjunkt roczną płacę w kwocie	1000 zł. wa.
i wolne pomieszkanie z opałem	
i oświetleniem,	
b) asystent roczną płacę w kwocie	800 „ „
i wolne pomieszkanie z opałem	
i oświetleniem,	
c) docent fizyki roczną płacę w kwocie	500 „ „
ryczałt na fiakra w kwocie	100 „ „
d) docent chemii roczną płacę w kwocie	500 „ „
ryczałt na fiakra w kwocie	100 „ „

e) docent historyi naturalnej roczną płacę w kwocie	300 zł. wa.
ryczałt na fiakra w kwocie	60 " "
f) mistrz kowalski roczną płacę w kwocie	800 " "
i pomieszkanie z opałem i oświetleniem,	
g) rządcza roczną płacę w kwocie	800 " "
i pomieszkanie z opałem i oświetleniem,	
h) starszy sługa roczną płacę w kwocie	400 " "
i pomieszkanie z opałem i oświetleniem,	
i) oddźwierny roczną płacę w kwocie	300 " "
i pomieszkanie z opałem i oświetleniem,	
k) parobek roczną płacę w kwocie	200 " "
i pomieszkanie z opałem i oświetleniem.	

8. Stanowisko adjunkta, asystenta, docentów niemniej urzędników i sług zakładu określają bliżej statut organizacyjny zakładu, i instrukcja na podstawie tego statutu wydać się mająca.

1870
1871
1872
1873
1874
1875
1876
1877
1878
1879
1880
1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900

...

S t a t u t

organizacyjny dla krajowej szkoły weterynaryi wraz ze szkołą kucia koni.

I. Postanowienia ogólne.

§. 1.

Charakter i części składowe szkoły.

Zakład krajowej szkoły weterynaryi wraz ze szkołą kucia koni we Lwowie jest stałą publiczną samoistną szkołą i składa się z 3. oddziałów:

1. właściwej szkoły weterynaryi,
2. szkoły kucia koni,
3. ze szpitalu dla zwierząt.

§. 2.

Bezpłatność nauki.

Tak w szkole weterynaryi, jak w szkole kucia koni jest nauka bezpłatną.

§. 3.

Język wykładowy.

Językiem wykładowym jest język polski z uwzględnieniem terminologii niemieckiej.

II. Szkoła weterynaryi.

Cel szkoły.

§. 4.

Celem szkoły weterynaryi jest wykształcać weterynarzy przez udzielanie teoretycznych i praktycznych nauk we wszystkich gałęziach weterynaryi.

Warunki przyjęcia.**§. 5.**

Warunki przyjęcia uczniów są następujące:

- a) ukończony rok 17;
- b) zdanie egzaminu wstępnego ustnego i pismnego.

Egzamin wstępny obejmuje: język polski i stylistykę, język niemiecki, fizykę, chemię, historię naturalną, geografję, historję i matematykę.

We wszystkich tych przedmiotach wykażać się winien kandydat zakresem wiadomości odpowiadającym ukończonej niższej szkole średniej.

Kto ukończył z dobrym postępem szóstą klasę gimnazyalną lub szkoły realnej, przyjętym być może bez egzaminu wstępnego.

Kto nie posiada kwalifikacji określonej powyższymi warunkami, lub kto uczęszczać zamierza tylko na niektóre przedmioty, przyjęty być może jedynie jako uczeń nadzwyczajny.

Na wykłady wolno także uczęszczać osobom dojrzałszym jako gościom. Gościowi pragnącemu być obecnym na wykładzie, udziela pozwolenie nauczyciel za poprzednim porozumieniem się z Dyrekcją.

§. 6.**Plan naukowy.**

Nauka w szkole weterynaryi trwa lat trzy, i rozłożoną jest na sześć kursów pięciomiesięcznych. Dyplomowani lekarze i chirurdzy mogą jednak tę szkołę ukończyć w dwóch latach.

§. 7.

Rok szkolny rozpoczyna się z dniem 1. Października i trwa do końca Lipca.

§. 8.

W szkole weterynaryi wykładane będą następujące obowiązkowe przedmioty naukowe.

Rok I.

- a) Fizyka, godzin 5 tygodniowo przez cały rok,
- b) Chemia nieorganiczna i organiczna, godzin 5 tygodniowo przez cały rok, łącznie z demonstracjami i laboratoryum:

- c) Botanika i Zoologia, godzin 3 tygodniowo przez cały rok, w półroczu letnim ekskursy botaniczne raz w tygodniu;
- d) Anatomia opisowa zwierząt domowych, godzin 5 tygodniowo nadto godzin 5 tygodniowo praktycznych ćwiczeń.

Razem godzin wykładowych tygodniowo 18, — praktycznych ćwiczeń anatomicznych godzin 5.

Rok II.

- a) Anatomia opisowa zwierząt domowych godzin 5 tygodniowo, — praktycznych ćwiczeń godzin 5 tygodniowo;
- b) Anatomia patologiczna łącznie z demonstracjami, godzin 4 tygodniowo;
- c) Histologia i Fiziologia łącznie z demonstracjami, godzin 4 tygodniowo;
- d) Farmakologia i nauka o receptach, godzin 2 tygodniowo;
- e) Dietytyka i Hygiena, godzin 2 tygodniowo;
- f) Chów zwierząt domowych, nauka o rasach i powierzchowności, godzin 3 tygodniowo, narazie
- g) przez 6 miesięcy od dnia 1. Stycznia do dn. 30. Czerwca teoria kucia koni godzin 2 tygodniowo, — praktycznych ćwiczeń 2 tygodniowo.

Razem godzin wykładowych 20 tygodniowo, praktycznych ćwiczeń godzin 5 tygodniowo, w czasie zaś od 1. Stycznia do 30. Czerwca, godzin wykładowych 22 tygodniowo, praktycznych ćwiczeń godzin 7 tygodniowo.

Rok III.

- a) Ogólna i szczegółowa Patologia i Terapia łącznie z kliniką chorób wewnętrznych, godzin 10 tygodniowo;
- b) Chirurgia łącznie z kliniką chorób zewnętrznych godzin 10 tygodniowo;
- c) Kurs operacyjny i położnictwo, godzin 3 tygodniowo;
- d) Weterynaryjna sądowa i policyjna wraz z nauką o oględzinach bydła i mięsa, godzin 2 tygodniowo.

Razem tygodniowo 25 godzin wykładowych.

Uczniowie ostatnich dwóch lat winni być obecnymi podczas ordynacyi w szpitalu i być przy nich pomocnymi stosownie do zleceń i pod kierownictwem właściwego nauczyciela. Uczniów trzeciego roku należy kolejno zawzywać do obecności przy ordynacyach odbywanych przez nauczycieli poza zakładem.

§. 9.

Egzamina roczne.

Każdy uczeń zwyczajny poddać się winien po upływie każdego roku egzaminowi ze wszystkich przedmiotów.

Od postępów w ciągu kursu i przy egzaminie okazanych zawisło posunięcie ucznia na rok następny, o czem rozstrzyga ciało nauczycielskie.

Na promocję ucznia wpływają także jego ćwiczenia praktyczne. Z okazanych postępów otrzyma uczeń świadectwo podpisane przez Dyrektora i egzaminatorów.

Pilność i zdolność wykonywania prac leżących w zakresie ćwiczeń praktycznych, będzie w świadectwie oddzielnie wykazaną. Uczeń nadzwyczajny nie zdaje egzaminu, i otrzyma na żądanie tylko świadectwo frekwentacyi, które go jednak nie uprawnia do wykonywania praktyki weterynaryjnej.

§. 10.

Egzamin ścisły.

Po ukończeniu kursu nauk z dobrym postępem może uczeń przystąpić do zdania egzaminów ścisłych, poczem otrzymuje dyplom na weterynarza; przyczem składa na ręce Dyrektora zakładu przysięgę, iż zachowywać będzie instrukcję dla weterynarzy przez c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych zatwierdzoną. Dyplom podpisują Dyrektor i najstarszy profesor wedle następnego

Formularza:

„Dyrekcya szkoły weterynaryi we Lwowie stwierdza niniejszem, że Pan urodzony w ukończywszy przepisane nauki, poddał się dla osiągnięcia stopnia weterynarza przepisanyim ścisłym egzaminom, i złożył dowody nabytej wiedzy i wykształcenia w tym zawodzie. W skutek tego uznajemy go w moc władzy przyznanej nam przez Najjaśniejszego Pana za uzdolnionego weterynarza i nadajemy mu prawo leczenia zwierząt domowych w granicach Królestwa Galicyi

i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem, jakoteż wydawania świadectw weterynaryjnych, przyczem winien zastosowywać się do zaprzysiężonej przez się instrukcyi.“

„W dowód czego wydajemy Panu . . . niniejszy dyplom opatrzony pieczęcią zakładu i naszymi własnoręcznymi podpisami.“

§. 11.

Uczniowie mający zamiar poddania się ścisłym egzaminom, mają zgłosić się u Dyrektora zakładu przedkładając przytem świadectwa z odbytych nauk, opis odbytej sekcji patologicznej i oceniennie wyniku takowej, wykład o sporządzonym przez się preparacie anatomicznym i pisemne opracowanie zadanego przez właściwego profesora wypadku z dziedziny weterynaryi sądowej lub postępowania przy zarazach.

§. 12.

Ścisły egzamin składa się:

- a) z przyjęcia, obserwowania i leczenia przez przeciąg czasu przynajmniej trzech dni zwierzęcia cierpiącego na słabość wewnętrzną, poczem przebieg słabości dokładnie opisać należy,
- b) z przeprowadzenia w taki sam sposób wypadku chirurgicznego,
- c) z wykonania operacyi chirurgicznej na żywym lub martwym zwierzęciu i z anatomicznej demonstracyi.

§. 13.

Części egzaminu w §. 12. pod a) i b) przytoczone, odbywają się pod kierownictwem właściwego, z kolejnem dobraniem innego profesora, część zaś egzaminu pod c) odbywa się publicznie przed całą komisją egzaminową. Każdemu członkowi komisji wolno przekonywać się przez zadawanie pytań o objętości wiedzy kandydata.

Pisemne opracowania w §§. 11. i 12. wyliczone, udziela się obiegowo członkom komisji do przejrzenia.

§. 14.

Komisya egzaminowa składa się z Dyrektora zakładu, z egzaminatora delegowanego przez c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych i z fachowych profesorów szkoły weterynaryi.

III. Szkoła kucia koni.

§. 15.

Cel szkoły.

Głównym celem szkoły kucia koni ma być kształcenie mistrzów kowalskich. Prócz tego ma ona kowalom i gospodarzom wiejskim dać możliwość nabycia wiadomości weterynaryjnych.

§. 16.

Warunki przyjęcia.

Warunki przyjęcia uczniów są następujące:

- a) ukończony rok 17,
- b) świadectwo ukończonej szkoły ludowej, lub też w braku takowego wykazanie przy wstępnym egzaminie, że kandydat umie czytać, pisać, dodawać, odciągać, mnożyć i dzielić w całych i w zwykłych ułamkach,
- c) udowodnienie listem wyzwolenia, że jest biegłym w rzemiośle kowalskim,
- d) dowód moralnego postępowania i wykazanie świadectwem lekarskim, że kandydat posiada siły fizyczne, potrzebne do wykonywania rzemiosła kowalskiego.

Kto nie posiada powyższej kwalifikacji, przyjętym być może jedynie jako uczeń nadzwyczajny.

§. 17.

Plan naukowy.

Nauka w szkole kucia koni trwa przez rok jeden w dwu pięciomiesięcznych półroczach.

§. 18.

Rok szkolny zaczyna się dnia 1. Października i trwa do końca Lipca.

§. 19.

W szkole kucia koni obowiązkowy wykład teoretyczny obejmować będzie: anatomię i fizjologię kopyt i racic, dalej patologię i terapię tychże, wreszcie teorię podków prawidłowych i patologicznych, i zajmować będzie po 3 godziny tygodniowo przez cały rok.

Resztę czasu uczniowie poświęcać będą ćwiczeniom praktycznym, mianowicie: użyciu struga, wyrabianiu, przymocowywaniu i odejmowaniu podków i t. p. czynnościom w kuźni pod kierunkiem mistrza kowalskiego. Nadto daną będzie uczniom sposobność nabycia wprawy w stosowaniu na zwie-

rzędach środków przymusowych i robienia zwykłych pomniejszych operacyj, jakoto: puszczenia krwi, rebienia zawłoki i t. p.

Uczniowie nadzwyczajni mogą uczęszczać tylko na niektóre przedmioty, lub brać udział w niektórych tylko ćwiczeniach.

§. 20.

Po upływie roku szkolnego każdy uczeń zwyczajny poddać się winien egzaminowi ze wszystkich przedmiotów.

Z postępów przy egzaminie i w ciągu roku szkolnego wykazanych, otrzyma uczeń świadectwo, a w razie pomyślnym patent mistrza kucia koni.

Uczeń nadzwyczajny nie zdaje egzaminu, i otrzymuje na żądanie tylko świadectwo frekwencyi.

IV. Szpital dla zwierząt.

§. 21.

Ze szkołą weterynaryi połączony będzie szpital dla zwierząt domowych, do którego przyjmowane będą za pewną uormowaną opłatą zwierzęta domowe w celu leczenia.

V. Zarząd zakładu.

§. 22.

Władzami zarządzającymi i nadzorującymi krajowym zakładem szkoły weterynaryi wraz ze szkołą kucia koni i ze szpitalem dla zwierząt są:

1. Ciało nauczycielskie szkoły;
2. Dyrekcya zakładu;
3. Kuratorya, nareszcie
4. Wydział krajowy.

§. 23.

Ciało nauczycielskie składa się:

- a) z trzech stałych profesorów fachowych, z których jeden jest Dyrektorem zakładu;
- b) z odpowiedniej liczby docentów do nauk pomocniczych;
- c) z jednego adjunkta pełniącego oraz obowiązki asystenta jednej z klinik;
- d) z asystenta drugiej kliniki.

Nauczyciele.

Naukę kucia koni udzielać będzie mistrz kowalski.

Do pomocy w administracyjnym i ekonomicznym zarządzie szpitala, dodanym będzie Dyrektorowi osobny zarządca. Profesorów stałych mianuje Wydział krajowy na przedstawienie Kuratorji, za uprzednią zgodą c. k. Ministerstwa rolnictwa. Docentów, adjunkta, asystenta, mistrza kowalskiego powołuje Kuratorja na przedstawienie Dyrektora.

§. 24.

Profesorowie stali są urzędnikami krajowymi i mają prawo i obowiązki określone ustawą służby krajowej z d. 26. Marca 1866, o ile takowa do nich może być zastosowaną. Płacę ich ustanowi osobny etat.

Wysokość wynagrodzenia dla adjunkta, docentów, asystenta, rzędcy i mistrza kowalskiego oznaczy Sejm na podstawie wniosków Wydziału krajowego, opartych na zdaniu Kuratorji.

§. 25.

Profesorowie fachowi i adjunkt mają być weterynarzami dyplomowanymi, asystent kliniczny winien być ukończonym uczniem szkoły weterynaryi, mistrz kowalski zaś patentowanym mistrzem kucia koni.

§. 26.

Rządca szpitala, który głównie w ekonomicznym i administracyjnym zarządzie szpitala, jakoteż kuźni, jednak także we wszystkich innych czynnościach winien być pomocnym Dyrektorowi, ma posiadać kwalifikacyę urzędnika rachunkowego przy Wydziale krajowym, składa kaucyę wysokości rocznej płacy i jest stałym urzędnikiem krajowym, którego mianuje Wydział krajowy na wniosek Dyrektora.

§. 27.

Kierownikiem całego zakładu i bezpośrednim przełożonym nauczycieli, urzędników i sług przy tym zakładzie ustanowionych, jakoteż uczniów, jest Dyrektor.

Dyrektor jest odpowiedzialny za kierunek i rozwój wszystkich trzech oddziałów zakładu, za porządek w nich i karność.

W sprawach odnoszących się do zwyczajnego zarządu zakładu w obrębie zatwierdzonego preli-

Rządca.

Dyrektor.

narza, znosi się Dyrektor bezpośrednio z Wydziałem krajowym, we wszystkich innych sprawach, z Kuratorją zakładu.

Sprawy wewnętrzne szkoły, dotyczące się nauk i karności, załatwia na posiedzeniach pod przewodnictwem Dyrektora ciało nauczycielskie.

Dyrektorowi wolno jednakże wykonanie uchwały ciała nauczycielskiego albo zawiesić, albo odmiennie od niej sobie postąpić, lecz równocześnie przedłożyć ma sprawę do rozstrzygnięcia Kuratorji.

§. 28.

Kuratorja.

Bezpośredni nadzór nad szkołą sprawuje Kuratorja, złożona z 3 członków, a mianowicie: delegata c. k. Rządu, delegata Wydziału krajowego i delegata c. k. galic. Towarzystwa gospodarskiego. Każdy z członków Kuratorji ma swego zastępcę.

Zadaniem Kuratorji jest w szczególności:

- a) układać corocznie na podstawie wniosków Dyrektora projekt preliminarza zwykłych wydatków zakładu i przedkładać go Wydziałowi krajowemu;
- b) przedstawiać Wydziałowi krajowemu wnioski co do ustanowienia lub zmiany wysokości opłaty za leczenie i utrzymywanie chorych zwierząt w szpitalu i za kucie koni, wyrabianie podków i inne czynności tego rodzaju;
- c) przedstawiać Wydziałowi krajowemu wnioski i plany dotyczące się potrzeb preliminarzem nieprzewidzianych, a mających na oku rozwój i ulepszenie zakładu;
- d) powoływać docentów, adjunkta, asystenta klinicznego i mistrza kowalskiego na przedstawienie Dyrektora, za potwierdzeniem Wydziału krajowego;
- e) zatwierdzać plan lekcyjny obu szkół;
- f) rozstrzygać w wypadku przewidzianym w §. 27.

Kuratorom wolno bywać każdej chwili na wykładach, w szpitalu, kuźni i w innych częściach składowych zakładu, celem przekonania się, czyli i jak plan lekcyjny jest wykonywany. Uwagi w tym względzie mogą być czynione tylko piśmiennie na ręce Dyrekcyi i pochodzić mają od całej Kuratorji.

Kuratorja ma również przedstawiać Wydziałowi krajowemu swe zapytowania i wnioski dotyczące się naukowego kierunku szkoły i działania jej nauczycieli.

Stosunek Wydziału krajowego do zakładu.

§. 29.

Nadzór zwierzchniczy nad zakładem wykonuje Wydział krajowy.

Do jego zakresu działania należy w szczególności zatwierdzanie zarządzeń Kuratorji tyczących się powołania docentów, adjunkta i asystenta klinicznego, niemniej co do ustanowienia mistrza kowalskiego, następnie mianowanie rządcy, bezpośrednia dyspozycya funduszami na cele zakładu w zakresie preliminarza, stanowienie o potrzebach nadzwyczajnych, o ile takowe mogą być pokryte funduszami krajowemi, oddanemi do rozporządzenia Wydziałowi krajowemu.

W sprawach większej wagi, a mianowicie w sprawach zmian niniejszego statutu, użycia subwencji państwowej, mianowania profesorów fachowych, porozumiewa się Wydział krajowy z c. k. Ministerstwem rolnictwa.

Wydział krajowy działa po wysłuchaniu wniosków Kuratorji.

Jedynie w sprawach potocznych, tyczących się zwyczajnego zarządu zakładu w zakresie preliminarza, wchodzi w bezpośredni stosunek z Dyrekcją.

§. 30.

Regulamin.

Regulamin osobny określi szczegółowo tak porządek wewnętrzny szkoły weterynaryi, szkoły kucia koni i szpitala dla zwierząt, jak prawa i obowiązki Dyrektora, ciała nauczycielskiego, pojedynczych nauczycieli, urzędników i sług zakładu, niemniej stosunek oddziałów zakładu do siebie i stosunek wzajemny władz zwierzchniczych pomiędzy sobą i do Dyrekcji zakładu.

Sprawozdanie Wydziału krajowego

w przedmiocie budowy własnego domu dla krajowego zakładu
położnic we Lwowie.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 15. Stycznia 1874 powziął Wysoki Sejm uchwałę treści następującej:

„Sejm uznaje nagłą potrzebę zbudowania własnego domu na zakład położnic i wzywa Wydział krajowy, aby na przyszłej sesji sejmowej odpowiedni przedłożył projekt.“

Żeby temu poleceniu zadość uczynić, musieliśmy przedewszystkiem wydać niektóre przygotowawcze zarządzenia w własnym zakresie, które Wysoki Sejm z powodu uznanej nagłości sprawy raczy uznać za usprawiedliwione. (§. 18. punkt 2. stat. kraj.)

Zarządzenia te dotyczą:

- a) zakupu placu na budowę,
- b) programu budowy.

Dla uzasadnienia potrzeby i stosowności tych zarządzeń przytaczamy co następuje:

I.

Z pomiędzy kilku placów przedstawionych nam jako przydatne na budowę zakładu, uznaliśmy grunta zwane „Wulka szpitalne“ a należące do pana Karola Höfficha jako najodpowiedniejsze a to^oze względów administracyjnych i higienicznych.

Grunta te graniczą w wschodnio-południowym kierunku z gruntami szpitala powszechnego i są tylko o 30 sążni od prawego skrzydła gmachu szpitalnego oddalone.

Z powodu tej bliskości nie będzie zatem trzeba urządzać dla zakładu położnic osobnej

administracyi, kuchni, pralni, osobnego urzãdzenia do wyrabiania gazu i t. p. a takowy będzie mógł w tym względie pozostać i nadal w dotychczasowem połączeniu z szpitalem powszechnym, co dla osiągnięcia pewnych oszczędności w wydatkach administracyjnych i gospodarczych nader jest pożądanem.

Topograficzne położenie tego gruntu jest także ze względów higienicznych bardzo korzystnem. Grunt ten jest położony na stoku południowym, w około otaczają go pola i ogrody, które prawdopodobnie nigdy nie będą zabudowane, w zaciszu a nie przy ulicach uczęszczanych. Zakład będzie przeto miał światło słoneczne, świeże powietrze i spokój.

Na mocy kontraktu zawartego dnia 15. Czerwca b. r. zakupiliśmy przeto część tegoż gruntu w płaszczyźnie około 1.400 sążni kwadratowych za cenę 5.250 zł.

Dla tej realności utworzyliśmy osobne ciało tabularne i zainstabulowaliśmy zakład położnie jako właściciela.

II.

Uzyskawszy podstawę do budowy przez nabycie odpowiedniego placu, przystąpiliśmy do rozwiązania dalszego zadania, w jaki sposób budowę tę wykonać należy. Przy rozwiązaniu tego zadania mieliśmy na względie cele i przeznaczenie zakładu, tudzież liczebny stan chorych, który na rozmiary budynku decydująco wpływa.

Celem i przeznaczeniem zakładu jest pielęgnowanie położnic i kobiet dotkniętych chorobami płciowemi, dalej dostarczanie potrzebnych materyałów naukowych dla szkoły akuszerek tudzież potrzebnych lokalności dla tejże szkoły, a w końcu tymczasowe utrzymywanie tych dzieci, których matki w zakładzie umarły lub z zakładu położnic do zakładu chorych przeniesione zostały, które to dzieci z powodu zwinienia zakładu podrzutków na mocy uchwały sejmowej z dnia 28. Listopada 1872 muszą być kosztem kraju utrzymywane.

Co do dziennego stanu chorych zauważamy, że przy załatwieniu tej kwestyi nie mogliśmy brać za podstawę zwykły średni, ale raczej maksymalny stan, aby z góry zaradzić potrzebie umieszczenia większej jak średniej ilości chorych, gdyż w miarę rozwoju zakładów leczniczych i humanitarnych pomnaża się konsekwentnie także frekwencya tychże zakładów.

Przy przyjęciu podobnego stanu chorych mieliśmy także na względie potrzebę zapobieżenia wszelkiemu możliwemu przepełnieniu zakładu, by w ten sposób uchronić zakład od wybuchów zaraźliwych chorób.

Według dat statystycznych wynosi dzienny maksymalny stan chorych na oddziale położnic od 40 do 50, zaś na oddziale ginekologicznym (chorób kobiecych) od 20 do 30 osób.

Uwzględniając podobny stan, tudzież inne potrzeby jakimi są: umieszczenie dzieci z mamkami, sale wykładowe dla uczennic szkoły akuszerek, mieszkania dla służby szpitalnej i t. p. a w ogóle uwzględniając, żeby rozmiary i urządzenie budynku nie tylko do tych potrzeb zastosowane były, ale żeby także wymogom higieny szpitalnej i celom naukowym odpowiadały. wygotowaliśmy na podstawie poprzednio zasiągniętej w tej mierze opinii fachowo uzdolnionych mężów następujący program budowy, według którego zakład powinien obejmować:

1. Pomieszczenie odpowiednie na 60 do 70 łózek a w tej liczbie ogólnej
 - a) jedną specjalną salę na 5 przynajmniej łózek dla mamek z dziećmi;
 - b) cztery pokoje, każdy o jednym łóżku czyli tak zwane separatki dla oddzielnie placących;
 - c) reszta liczby łózek rozdzielone na pojedyncze sale, najmuiej po 6 łózek przeznaczone w połowie mniej więcej dla brzemiennych i położnic tudzież dla oddziału ginekologicznego.
2. Salę porodową i operacyjną zarazem;

3. Salę wykładową dla akuszerok, mogącą pomieścić do 30 słuchaczek z przyległym pokojem na gabinet i kancelaryę profesora, a zarazem prymariusza zakładu;
4. mieszkanie dla akuszerki pierwszej;
5. mieszkanie dla akuszerki drugiej;
6. mieszkanie dla lekarza pomocniczego;
7. mieszkanie dla odźwiernego;
8. pokój do przyjmowania chorych;
9. łazienki i kuchenki w ilości odpowiedniej potrzebom sal i ich rozłożeniu;
10. Water-klosety wewnętrzne i wychodki ogólne;
11. magazyny;
12. schody i korytarze.

Pod względem wewnętrznego urządzenia i stosunku jednych części składowych budynków do drugich, przyjęliśmy do programu tego następujące warunki:

- a) na każde łóżko powinno przypadać 1000 do 1400 stóp kubicznych powietrza w salach;
- b) okna powinny być wysokie, szerokie, z górną częścią otwieraną do góry i na dół dla wentylacji;
- c) korytarze winny być obszerne i opalone, z posadzkami cymmentowymi lub asfaltowymi;
- d) ściany wewnątrz winny być malowane do połowy wysokości farbą olejną;
- e) separatki winny stanowić odrębność w sobie zamkniętą ze wszystkimi potrzebami;
- f) sale brzemienne o ile można, pomieszczone na dole;
- g) sala porodowa i sala dla położnic w bliskości siebie i mogą być na piętrze;
- h) w bliskości sali porodowej ma się znajdować winda;
- i) sala wykładowa wraz z gabinetem profesora, również ile możliwości w bliskości sali porodowej umieszczone być winny;
- k) sale dla położnic i chorób płciowych, podzielone być mają na dwa oddziały, dla położnic zdrowych i dla kobiet chorych. Oddziały te należy pomieścić w taki sposób, żeby na przypadek gorączki połogowej lub innej epidemii a w ogóle według uznanej potrzeby, można było pewną część oddziału zupełnie od reszty zakładu odosobnić;
- l) budynek cały winien być zaopatrzony wodą zimną i gorącą;
- m) oświetlony gazem naftowym;
- n) wentylacja wewnętrzna w salach;
- o) ogrzanie piecami;
- p) wychodki urządzać w sposób jak najdogodniejszy do czyszczenia i zarazem zapewniający jak największą czystość i porządek zewnętrzny.

Co do konstrukcyi budynku postawiliśmy w tymże programie ogólne warunki, żeby takowy składał się z fundamentów, z których część jako sutereny urządzone być powinny, dalej z parteru, jednego piętra i obszernego poddasza. Budynek cały żeby był silnie zmurowany a fundamenta w części z kamienia, w części zaś z cegły palonej.

Korytarze parterowe żeby były sklepione, posadzka zaś w korytarzach obu piątr również w magazynach i wychodkach cymmentowa.

Posadzki we wszystkich salach dębowe. Schody ogniotrwałe, z kamienia ciosowego.

Strych, żeby był wyłożony posadzką z cegły palonej, zaś dach cały przykryty blachą cynkową a w końcu żeby cały budynek był jak najprostszyc form architektonicznych i bez wszelkich kosztownych ornamentacyj.

Z przedstawienia tego raczy Wys. Sejm przekonanie powziąć, że jakkolwiek przy wygotowaniu tego programu mieliśmy odpowiedny wzgląd na cele lecznicze i naukowe, tudzież na wymogi higieny szpitalnej, wszelako nie spuszczałyśmy z oka także strony finansowej a szczególnie mieliśmy

na względzie, żeby rozmiary tegoż budynku i urządzenie jego nie przekroczyły w żadnym kierunku granic rzeczywistej potrzeby, któreby opodatkowanych nieusprawiedliwionymi nakładami obarczyć mogły.

W końcu zaznaczamy co do programu, że według pisma c. k. Namiestnictwa z dnia 18. Września 1874 do L. 44.447, c. k. krajowa Rada zdrowotna uznała takowy jako zupełnie odpowiedni wymogom sanitarno-policyjnym i naukowym.

III.

Na podstawie tego programu zarządziliśmy wygotowanie szczegółowych planów i kosztorysów co do budynku i urządzenia jego.

Plany te zostały przez nas oddział techniczny sprawdzone i jako zgodne z programem uznane.

Ceny przyjęte w kosztorysach uznano jako zgodne z cenami praktykowanymi we Lwowie.

W kosztorysie tym umieszczono wydatek w wysokości 10% od ogólnego kosztu budowy na roboty i koszta nieprzewidziane.

Nasz oddział techniczny oświadczył się za utrzymaniem preliminowanej kwoty, ponieważ przy każdej większej budowie, a szczególnie przy takiej, jak szpitale — mimo wszelkich, chociaż by najstaranniejszych obliczeń naprzód poczynionych — znajdzie się zawsze wiele robót niespodziewanych.

Wydatek umieszczony w kosztorysie na koszta administracyi i prowadzenie robót, nie wymaga — jako nieunikniony — żadnego szczegółowego uzasadnienia.

W końcu zauważamy, że teraźniejszy oddział położnic, z wyjątkiem niektórych sprzętów i nieco zużytej już bielizny, nie ma żadnego inwentarza, jaki będzie potrzebnym do wewnętrznego urządzenia zakładu. Zachodzi przeto także niezbędna potrzeba sprawienia odpowiedniego inwentarza.

Koszta budowy i urządzenia zakładu będą wynosiły: a mianowicie:

a) Roboty kosztorysowe — kwotę	94.733 zł. 80 ct.
b) 10% od tejże kwoty na roboty i koszta nieprzewidziane — kwotę	9.473 „ 38 „
c) koszta administracyjne i prowadzenia robót — kwotę	7.500 „ — „
d) sprawienie inwentarza — kwotę	7.530 „ — „
razem kwotę	<u>119.237 zł. 88 ct.</u>

IV.

Wykonanie projektu tej budowy należałoby rozłożyć na lat dwa, mianowicie wyprowadzić w roku pierwszym budowę z fundamentów i pokryć dachem, w drugim roku dopełnić otylkowania wewnętrznego i zewnętrznego, oraz wewnętrznego urządzenia i w ogóle ukończenia całego zakładu.

Fundusze na ten cel należałoby rozdzielić na lat trzy a to przeznaczając w budżecie corocznie kwotę 40.000 zł. stanowiących ogółem okrągłą sumę 120.000 zł. projektem umotywowaną.

V.

Wywiązując się z otrzymanego polecenia składamy zatem na stół Wysokiej Izby projekta do budowy i urządzenia zakładu, a mianowicie:

1. Plany (10 sztuk);
2. Przedmiar i kosztorys;

3. Analizę cen;
4. Opisanie budowy, a w końcu;
5. Spis sprzętów potrzebnych do wewnętrznego urządzenia zakładu i wnosimy zarazem;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

A.

Upoważnia się Wydział krajowy do wykonania budowy i urządzenia własnego domu dla krajowego zakładu położnic we Lwowie według przedłożonych projektów z nakładem w wysokości do kwoty 119.237 zł. 88 ct. z funduszków krajowych.

B.

Umieszcza się w tym celu w budżecie krajowym na rok 1875 kwotę 40.000 zł. w.

C.

Wydział krajowy umieści na ten sam cel w preliminarzach do budżetów krajowych na lata 1876 i 1877 kwoty po 40.000 zł. w. a.

We Lwowie dnia 27. Września 1874.

Leon książę Sapieha w. r.
Marszałek krajowy

Sprawozdawca:

Maciej Zenon Serwatowski w. r.
Zastępca członka Wydziału krajowego.

Sprawozdanie Wydziału krajowego

w przedmiocie budowy dróg uznanych za nagłe tudzież rekonstrukcyi istniejących dróg krajowych.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą powziętą na posiedzeniu z dnia 14. października 1871 roku uznał Wysoki Sejm następujące drogi za nagłe: to jest za takie, które przed wszystkimi innemi budowane być winny:

1. Zatorsko-Suską,
2. Szczucińsko-Taruowską,
3. Rzeszowsko-Nadbrzeziańską,
4. Drogę ze Szklar na Przeworsk, Sieniawę do Majdanu,
5. Lubycko-Sokalską w połączeniu z Krystynopolem,
6. Krystynopolsko-Dołhobyczowską,
7. Lwowsko-Stojanowską,
8. Brzeżańsko-Chodorowską,
9. Drogę z Krasnego do Buska,
10. Zborowsko-Żałoziecką,
11. Smykowiecko-Kopeczyniecką,
12. Taruopolsko-Zbaraską,
13. Borszczowsko-Husiatyńską.

Stosownie do otrzymanego polecenia przedstawił Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi sprawozdaniem z dnia 6. listopada 1872 r. plany niemniej w przybliżeniu obliczone kosztorysy dróg pomienionych. Z kosztorysów tych okazało się, że budowa niektórych z powyższych dróg: mianowicie dróg wymienionych pod 1, 3, 5, 6, 7, będących właśnie najpotrzebniejszymi, równie jak ich utrzymanie, byłyby bardzo kosztowne dla braku przydatnego materiału kamiennego. Gdy z drugiej strony

nie można było w interesie kraju dopuścić, ażeby ogromne przestrzenie ziem żyznych i produkcyjnych, które drogami temi przecięte być miały, pozostały i nadal bez wszelkich środków komunikacyjnych: przeto postanowił Wysoki Sejm w zasadzie zastąpić rzeczzone drogi kolejami wicynalnemi, których koszta aczkolwiek większe przynajmniej w części mogłyby być wynagrodzone bieżącymi dochodami. Prócz powyższego względu przewodniczył tej myśli jeszcze i wzgląd na ówczesne stosunki targu pieniężnego, które upoważniały do nadziei, iż znajdą się przedsiębiorcy, którzy — przy mniej znacznym nawet zasiłku ze strony kraju — zechcą podjąć się budowy kolei żelaznych.

W załatwieniu odnośnego sprawozdania komisji drogowej powziął Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 5. grudnia 1872 r. następujące główne uchwały:

- I. Drogi wiodące 1) z Suchej do Zatora, 2) z Tarnowa do Szczucina, 3) ze Szklar do Przeworska, 4) z Rohatyna do Brzeżan, 5) z Krasnego do Buska, 6) ze Zborowa do Zalogiec, 7) z Tarnopola do Zbaraża, 8) z Kopeczyniec do Smykowiec, 9) z Borszczowa do Jezierzan—uznaje się za krajowe.
- II. Na budowę kolei wicynalnych:
 - a) ze Stojanowa do Lwowa, b) z jednego z punktów kolei Lwowsko-Tomaszowskiej pomiędzy Żółkwią a Bełzem, lub też od jednego punktu kolei Karola Ludwika na Bełz, Sokal ku granicy Królestwa Polskiego, lub Wołynia. c) z Rzeszowa do Nadbrzezia. przyznaje się z funduszu krajowego po 100.000 zł. na milę, z tych 50.000 zł. jako subwencję bezwrotną 50.000 jako pożyczkę pięcio-procentową, zwrotną.
- III. Upoważnia się Wydział krajowy do zawarcia umów obowiązujących z przedsiębiorcami o budowę kolei wicynalnych na powyżej wymienionych przestrzeniach o ile obciążenie funduszu krajowego nie przeniesie sumy wskazanej, lub odsetków od tej sumy w stosunku 6%.

W związku z temi postanowieniami uchwalił Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 7. grudnia 1872 r. zaciągnięcie pożyczki krajowej w sumie wynoszącej w gotowości 5,200.000 zł. wa., przeznaczając z tejże:

- a) na budowę dróg krajowych 2,650.000 zł.,
- b) na rekonstrukcję istniejących dróg krajowych 1,250.000 zł.,
- c) na pożyczkę głodową 1,300.000 zł. wa.

Wiadome są Wysokiemu Sejmowi ze sprawozdań Wydziału krajowego losy pożyczki krajowej. Część jej przeznaczona na zapobieżenie niedostatkowi, zagrażającemu powiatom, została zaciągniętą, — zrealizowanie zaś sum przeznaczonych na budowę i rekonstrukcję dróg krajowych uczynił Wysoki Sejm zawisłym od uwolnienia całej pożyczki od wszelkich opłat bezpośrednich i podatków.

Liczne i usilne zabiegi Wydziału krajowego, ażeby uwolnienie to uzyskać, nie odniosły dotąd żadnego skutku, a jakkolwiek sprawa dopiero na przyszłej sesji Rady Państwa ostatecznie zostanie załatwioną: dotychczasowy jej przebieg mianowicie zaś objawione w komisji budżetowej Rady Państwa zdanie J. E. pana Ministra skarbu i powzięta przez tę komisję uchwała: nie wiele rokują nadziei, ażeby załatwienie to wypadło pomyślnie.

W obec takiego stanu rzeczy koniecznem jest postanowienie dalszego postępowania na wypadek, gdyby pożyczka krajowa od opłat skarbowych nie została uwolnioną.

Przedewszystkiem mniema Wydział krajowy, iż postępowanie to winno być dodatnie t. j., iż obmyśleć należy takie środki, któreby dały możność posunięcia naprzód sprawy tak żywej, jaką jest polepszenie i zwiększenie komunikacji w naszym kraju. Wymaga tego godność Wysokiego Sejmu, który w przeciągu ostatnich lat pięciu powziął w tej sprawie cały szereg uchwał dotąd niespełnionych, wymaga tego dobro kraju, — zwłaszcza, że doświadczenie ubiegłych lat pięciu znaczenia projektów uchwalonych nietylko nie zmniejszyło, lecz owszem dowodnie wykazało, iż projektowane drogi niezbędnie są potrzebne, że pozostawienie nadal bez żadnych komunikacji: części kraju do 100 mil kwadratowych przestrzeni obejmujących, coraz bardziej przyczynia się do ich zubożenia, że im na dłuższy

czas odkłada się budowę dróg w tych okolicach, tem koszta budowy coraz bardziej zwiększać się będą. Względę powyższe, jak również wzgląd na znaczny koszt pochodzący z utrzymywania—już czas dłuższy licznych — inżynierów przyjętych dla dróg uchwalonych a nie mających zajęcia odpowiedniego ich uzdolnieniu, wykluczają możliwość dalszej zwłoki i prą do powzięcia stanowczej decyzji.

Wnioski, które Wydział krajowy zamierza przedstawić Wysokiemu Sejmowi w tym przedmiocie tyczą się:

A. Budowy dróg ustawą z 12. lutego 1873 za krajowe uznanych tudzież rekonstrukcyi istniejących dróg krajowych.

B. Budowy dróg uznanych za nagłe, które zastąpione być miały kolejami wycyalnemi.

Ad A. Ustawa krajowa z 12. lutego 1873 r. obejmuje dziewięć dróg uznanych za krajowe wyżej przytoczoną uchwałą Wys. Sejmu z 5. grudnia 1872 r. i wynoszących razem 33 mil.

Budowa tych dróg kosztować będzie według obecnie sprostowanych obliczeń 2,224,000 zł. w. a. Wprawdzie preliminowano pierwotnie na ten cel większą sumę, lecz oszczędności uzyskiwane z cen kosztorysowych w ostatnich mianowicie latach, przy coraz wzrastającym uregulowaniu administracyi, wzmagającym się doświadczeniu, obeznaniu się władzy z podwładnymi organami technicznymi i coraz staranniejszym tychże doborze, uprawniają do uwzględnienia powyższej redukcji. Również wydatek preliminowany pierwotnie na rekonstrukcyę istniejących dróg krajowych zredukowanym być może do sumy 1,000,000 zł. w. a.

Przekazane Wydziałowi krajowemu roboty mogą być zatem wykonane za sumę 3,224,000 zł. w. a. Bez względu, czy suma ta będzie mogła być uzyskaną w drodze pożyczki krajowej lub nie: roboty powyższe powinny być rozpoczęte w roku przyszłym, na który to cel wypadaloby przeznaczyć w budżecie na 1875, tytułem nadzwyczajnego kredytu, odpowiednią kwotę. Najwłaściwszą miarą wysokości tego kredytu byłby wydatek roczny, który kraj musiałby ponieść, gdyby przyszła do skutku pożyczka krajowa, przeznaczona na cele drogowe.

Według planu amortyzacyi wynosi roczna rata, przeznaczona na opłacanie procentów i umorzenie kapitału całej pożyczki, w przeciągu lat 40, około 430,000 zł. Po odtrąceniu od tej sumy wydatku rocznego na umorzenie pożyczki głodowej, wynoszącego 106,000 zł. w. a., pozostaje wydatek 324,000 zł. w. a., potrzebny rocznie na amortyzacyę części pożyczki krajowej, przeznaczonej na cele drogowe.

Wysoki Sejm uchwalając zaciągnięcie pożyczki krajowej na budowę i rekonstrukcyę dróg krajowych: tem samem niejako uchwalili już wydatek roczny takiej sumy.

Przeznaczenie tego wydatku na rozpoczęcie robót drogowych byłoby zatem tylko bezpośredniem użyciem tej kwoty na budowę i rekonstrukcyę dróg krajowych, która w razie zaciągnięcia pożyczki krajowej pośrednio na ten cel służyć miała.

Proponując użycie jednorocznej anuitety na rozpoczęcie budowy i rekonstrukcyi dróg krajowych, sądzi Wydział krajowy, iż nie odstępuje od myśli, która przewodniczyła uchwale o zaciągnięciu pożyczki krajowej, sądzi zarazem, iż w razie nieprzyjścia do skutku pożyczki krajowej, środek ten dałby się również w latach następnych zastosować—i w przeciągu lat 10 możnaby zbudować wszystkie drogi ustawą krajową z d. 12. lutego 1873 r. objęte i zrekonstruować istniejące drogi krajowe, nie przekroczywszy wydatku rocznego, któryby w razie zaciągnięcia pożyczki opłacany być musiał przez lat 40.

Nadmienić przytem musi Wydział krajowy, iż proponowany przezeń nadzwyczajny wydatek na cele drogowe w roku 1875, nie pociągnie za sobą podwyższenia dodatku krajowego, albowiem

znajdzie zupełne pokrycie w zapasie kasowym: w gotowiźnie równie jak w zapasie niesprzedanych dotąd obligacyi pożyczki krajowej z 1873 r. niemniej w nadwyżce rat spłacanych przez powiaty na umorzenie pożyczek zaciągniętych.

Ad B. Odnośnie do uchwały Wysokiego Sejmu z 5. grudnia 1872 r. przygotował Wydział krajowy plany i kosztorysy kolei drugorzędnych na liniach wskazanych, z wyjątkiem linii Sokal-Waregż i Sokal-Stojanów, których projekta nie zostały jeszcze wykończone.

Koszta budowy kolei obliczone dokładnie przedstawiają się jak następuje:

a) ze Lwowa do Stojanowa, na przestrzeni $11\frac{1}{4}$ mil	2,820.000 zł. w. a.
b) z Rawy Ruskiej do Sokala, na przestrzeni 7 mil 200°	1,739.857 „ „
c) z Rzeszowa do Nadbrzezia, na przestrzeni 9 mil 2500°	2,094.720 „ „

Koszta te obejmują także koszta wywłaszczenia gruntów, stale lub czasowo zając się mających, które odpadną, jeżeli interesowane powiaty zobowiążą się do bezpłatnego odstąpienia gruntów, jak to już uczyniła reprezentacya powiatowa Sokalska.

Rokowania z przedsiębiorcami o budowę kolei drugorzędnych, na podstawach wytkniętych uchwałą Wysokiego Sejmu z 5. grudnia 1872 r., nie przyniosły dotąd żadnego rezultatu a w obec dzisiejszych stosunków ogólnych targu pieniężnego zdaje się nie ulegać wątpliwości, że budowa tych kolei jedynie na podstawie całkowitego a przynajmniej częściowego zagwarantowania przez kraj odsetków od kapitałów w przedsiębiorstwo to włożyć się mających, przeprowadzoną być może. Wydział krajowy nie będąc uprawnionym do traktowania na tej podstawie, nie mógł też uzyskać odpowiednich ofert.

Gdy atoli niektóre uchwały zapadłe podczas ostatniej sesyi Rady państwa w sprawie subwencyonowania kolei w innych prowincyach, upoważniają nas do przypuszczenia, że c. k. Rząd może byłby skłonny do wyjednania znaczniejszej subwencyi z funduszków państwowych na budowę przynajmniej takich kolei drugorzędnych w Galicyi, których ważność pod względem strategicznym przez tenże c. k. Rząd uznana być musi: przeto mniema Wydział krajowy, iż wypadaloby w każdym razie intencye c. k. Rządu w tej mierze bliżej zbadać i w danym razie wznowić rokowania z przedsiębiorcami, nie kępując się żądami, z góry określonymi, warunkami. Ażeby jednak na razie rzecz ile możności ułatwić i uzyskać podstawę do dalszego działania, sądzi Wydział krajowy, iż należałoby najpierw przeprowadzić rokowania względem tej linii, która w interesie kraju jest najbardziej pożądaną i według zebranych na miejscu dat statystycznych co do możliwego ruchu przewozowego, stosunkowo największe rokuje nadzieje.

Taką linią jest linia Lwów-Stojanów, która oprócz ważności handlowej posiada także znaczenie strategiczne i z tego względu na uzyskanie pomocy rządowej do jej budowy przed innemi liczyćby powinna.

Wynik rokowań w obu kierunkach co do tej linii, wykazałby praktycznie, czy w ogóle będzie można przystąpić do budowy kolei drugorzędnych, czy też wypadnie powrócić do pierwotnej uchwały Wysokiego Sejmu i drogi z pomiędzy wszystkich niezaprzeczenie najpotrzebniejszej, które zastąpione być miały kolejami, uznać za krajowe: jeżeli nie w całej rozciągłości, to przynajmniej na tych przestrzeniach, które stosunkowo są jeszcze niezbędniejsze, a przytem mniej kosztowne, u. p. na przestrzeni: ze Lwowa do Kamionki Strumiłowej, z Głogowa do Niska i z Rawy Ruskiej do Sokala.

Z powodów wyżej wyłuszczonych uprasza Wydział krajowy, ażeby Wysoki Sejm raczył następujące powziąć uchwały:

- I. Na rozpoczęcie budowy dróg krajowych, objętych ustawą krajową z 12. lutego 1873. r. tudzież rekonstrukcyi istniejących dróg krajowych, przeznacza się do dyspozycyi Wydziału krajowego, na rok 1875, kredyt nadzwyczajny w sumie 324.000 zł. w. a.

- II. Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wzywa c. k. Rząd, ażeby na budowę kolei drugorzędnej: ze Lwowa do Stojanowa, mającej obok handlowego także strategiczne znaczenie, wyjednał z funduszków państwowych subwencyę w wysokości 150.000 zł. na jedną milę.
- III. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w razie, gdyby c. k. Rząd okazał się skłonny do udzielenia subwencyi na budowę kolei drugorzędnej ze Lwowa do Stojanowa, przystąpił do rokowań z przedsiębiorcami względem budowy tejże kolei, nie krępując się w tej mierze warunkami, określonymi uchwałą sejmową z 5. grudnia 1872 r. i ażeby z rokowań tych na najbliższej sesyi sejmowej zdał sprawę, przedstawiając zarazem odpowiednie wnioski.

Z Rady Wydziału krajowego.

We Lwowie dnia 27. września 1874.

Marszałek krajowy:

Leon książę Sapieha w. r.

Członek Wydziału krajowego:

Władysław hr. Badeni w. r.

Wnioski

o dwie zmiany w postanowieniach tymczasowego regulaminu obrad sejmowych, uchwalonego w dniu 27. listopada 1865.

Wniosek pierwszy.

Zważywszy, że zastrzeżone tymczasowym regulaminem obrad sejmowych odczytywanie protokołu posiedzenia sejmowego na następném posiedzeniu, nie odpowiada zamierzonemu celowi a zajmuje Izbie czas drogi i krótko wymierzony;

Zważywszy, że Rada państwa i wiele Sejmów krajowych usunęło z tego powodu wspomniany przepis regulaminu, zastępując go postanowieniem stosowniejszém i odpowiedniejszém celowi, które to postanowienie powtarzam prawie dosłownie w niniejszym wniosku, przedłożonym wysokiemu Sejmowi pod rozwagę i uchwałę, jedynie z dodatkiem dotyczącym się protokołu posiedzenia ostatniego przed odroczeniem lub zamknięciem Sejmu;

Wnoszę:

Wysoki Sejm uchwalić raczy następujący 1szy artykuł dodatkowy do tymczasowego regulaminu obrad sejmowych:

Art. I.

Paragraf 25 tymczasowego regulaminu obrad sejmowych, przyjętego dnia 27. Listopada 1865 r. znosi się w terażniejszej jego osnowie, a ma brzmieć jak następuje:

§. 25. Protokół posiedzenia sejmowego będzie nazajutrz po posiedzeniu przedłożony w biurze sejmowém przez 24 godzin do przejrzania wszystkim członkom Sejmu. Wątpliwości i zarzuty co do osnowy protokołu powzięte przez posła, powinien tenże poseł przedstawić marszałkowi sejmowemu żądając sprostowania odnośnego ustępu protokołu, a marszałek może to sprostowanie zarządzić, przekonawszy się o jego słuszności. Jeżeli marszałek odmawia uczynić zadość sprostowaniu protokołu, poseł ma prawo wnieść na najbliższém posiedzeniu sejmowém wniosek o sprostowanie protokołu, przytaczając dosłownie ten ustęp protokołu, któremu czyni zarzut, oraz żądane sprostowanie.

Protokół sprawdzony, powinien być podpisany przez marszałka i dwóch sekretarzy, następnie w księgę protokołów wniesiony, wydrukowany i posłom rozdany. Jeżeli osnowie protokołu uczyniono w terminie wyżej przepisany zarzuty, lub podniesiono przeciw niej wątpliwości, podpisanie protokołu ma nastąpić dopiero po rozstrzygnięciu wątpliwości lub zarzutu przez marszałka a względnie przez Sejm.

Protokół posiedzenia sejmowego ostatniego przed odroczeniem lub zamknięciem Sejmu, ma być odczytany na témże ostatniém posiedzeniu, sprawdzony, a po zatwierdzeniu przez Izbę, podpisany

przez marszałka i dwóch sekretarzy. Co się tyczy protokołu obrad na tajnym posiedzeniu sejmowym, pozostaje w swej mocy §. 26 tymczasowego regulaminu z d. 27. Listopada 1865.

Wniosek drugi.

Zważając na ważność prawa interpelacji i jego możliwą skuteczność w utrzymaniu powagi ustaw uchwalonych przez Sejm i w zabezpieczeniu praw osób, gmin i korporacyj, jeżeli dla tego prawa interpelacji będzie otwarte należyte pole w obradach sejmowych;

Zważając, iż doświadczenie w krótkim nawet życiu konstytucyjnym państwa austriackiego stwierdziło, że to prawo interpelacji może stać się mało-skutecznym i bezsilnym, jeżeli nad odpowiedzią na interpelację nie ma Sejm możliwości uchwalić rozprawy, któraby wykazała niedostateczność odpowiedzi i potrzebę nowych wyjaśnień lub zarządzeń, lecz musi się zaspokoić jakąkolwiek odpowiedzią interpelowanego;

Zważając wreszcie, że z powyższych powodów, obie Izby Rady państwa i niektóre Sejmy krajowe uzupełniły przepisy porządku swych obrad stanowiąc w regulaminie, że rozprawa nad odpowiedzią na interpelację ma nastąpić, jeżeli uchwali to Izba prostą większością głosów, na wniosek poddany pod głosowanie bez wszelkiej poprzedniej dyskusyi (patrz §. 68 obowiązującego teraz regulaminu obrad Izby deputowanych Rady państwa):

Wnoszę:

Wysoki Sejm uchwalić raczy następujący 2gi artykuł dodatkowy do tymczasowego regulaminu obrad sejmowych, przyjętego w d. 27. Listopada 1865 r.:

Art. 2.

Ostatni ustęp §. 79 w tymczasowym regulaminie obrad sejmowych, brzmiący:

„Rozprawa nad interpelacją i nad odpowiedzią interpelowanego nie może być dopuszczoną — jest zniesiony w dotychczasowej osnowie, i ustęp ten ma brzmieć jak następuje:

Odpowiedź na interpelację lub odmówienie odpowiedzi może być przedmiotem rozprawy natychmiastowej lub rozprawy na następnym posiedzeniu sejmowym, jeżeli postanowi to Sejm prostą większością głosów. Uchwałę tę powzięcie Sejm bez wszelkich poprzednich rozpraw, na wniosek poparty przez 15 posłów, a wniesiony na témże samym posiedzeniu, na którym nastąpiła odpowiedź na interpelację lub oświadczenie odmówienia odpowiedzi. Przy rozprawie nad odpowiedzią na interpelację nie można wnosić wniosków.

We Lwowie 28. września 1874 roku.

Leon Chrzanowski.
wnioskodawca.

popierają wnioski:

Haller.	X. Chelmecki.	Czartoryski.	Majer.
Wesołowski.	Pietruski.	Hoszard.	Gniewosz.
Zyblikiewicz.	Serwatowski.	Chrapek.	Paszkowski.
Tetmayer.	Hóppen.	X. Król.	Szumańczowski.
Agopsowicz.	Splawiński.	Czerkawski.	F. Zucker.
Rey.	J. Jasiński.	Szujski.	Fruchtmann.
			O. Hausner.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Droga z Rossowa przez Rożnów, Tuczapy aż do dworca kolei żelaznej Śniatyn-Załucze uznaje się za drogę krajową.

Lwów dnia 28. Września 1874.

Jan Ozarkiewicz.
wnioskodawca.

Halka.

Lisiewicz.

Jaworski.

Fecak.

Jędrzejowski.

Kocyłowski.

Hajdamacha.

Agopsowicz.

Hoppen.

X. Chelmecki.

Kocko.

Antoniewicz.

Bitous.

Jasiński.

Krzyżanowski.

Kaczała.

Sprawozdanie

komisji kultury krajowej o przedłożeniu Wydziału krajowego, tyczącego się potrzeby pomnożenia w kraju liczby weterynarzy.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 21. września 1874 przekazała Wysoka Izba komisji kultury krajowej sprawozdanie Wydziału krajowego o potrzebie pomnożenia w kraju liczby weterynarzy.

Potrzeba zaopatrzenia kraju w odpowiednią ilość weterynarzy powiatowych uznają wszyscy chodowcy w kraju, uznaje ją pan Minister rolnictwa w swym reskrypcie do c. k. Namiestnictwa, a podnosi tę potrzebę Wydział krajowy w swem sprawozdaniu wyczerpującem i popartem wymownymi datami i cyframi statystycznymi.

Nie powinno więc zachodzić pytanie o konieczności pomnożenia liczby weterynarzy, może stać tylko przed nami do rozwiązania kwestya, czyim kosztem, czy skarbu państwa czy funduszu krajowego, ma być pokryty rzeczony wydatek, gdyż p. Minister w swym reskrypcie do c. k. Namiestnictwa wspomina o opędzeniu tych kosztów przez fundusz krajowy.

Zwracając się do dat statystycznych, o których powyżej była mowa, pierwszy rzut oka przekonywa, że z pomiędzy krajów Monarchii, Galicya największą ilość tak koni jak bydła produkuje i zaopatruje niemi targi zachodniej Europy, a przedewszystkiem Austryackie — dalej że Galicya jest także szlakiem, którym Rossya wyprowadza wychodowane bydło.

Interesem więc i obowiązkiem całego państwa jest chronić Galicyę od zarazy, która tak rozciąglą a suchą granicą rossyjską zawleczoną do nas bywa przez handel importowy.

Interesem więc i obowiązkiem całego państwa jest utrzymywać i podnosić wszelkimi środkami chów koni i bydła w kraju zaopatrującym inne prowincye Monarchii w najważniejszy artykuł do życia jako też w siły robocze.

Zresztą Ustawa państwowa z dnia 30. kwietnia w §. 6. orzeka najwyraźniej, że na koszt państwa mają być ustanowieni powiatowi weterynarze.

Toż samo orzekła w Maju b. r. komissya Rady państwa, która na wniosek posła Schoenerera obradowała nad zarządzeniem środków przeciw zarazom na bydło.

Obowiązkom zaś swoim kraj zadosyć uczyni zupełnie przez założenie szkoły weterynaryi, nie szczczędząc znacznych kosztów do 100.000 zł. sięgających.

Zważywszy tedy wszystkie tu przedstawione powody, odwołując się także do sprawozdania Wydziału krajowego, komisya kultury krajowej przedkłada Wysokiej Izbie do uchwały rezolucyę pod I. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego, dodając tylko ustęp 2. ułatwiający wprowadzenie w życie dla kraju tak ważnej instytucyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następną rezolucyę

Wzywa się c. k. Rząd

1. ażeby stósownie do postanowień §. 6. ustawy z dnia 30. kwietnia 1870 i ze względu na wykazaną niedostateczność dotychczasowych środków ochronnych przeciw zarazie bydłowej ustanowił w królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem w jak najkrótszym czasie odpowiednią liczbę systemizowanych posad rządowych weterynarzy powiatowych;
2. aby w braku chwilowym dostatecznej ilości weterynarzy dla wszystkich powiatów, najsamprzód obsadzone były posady weterynarzy w powiatach wzdłuż granicy leżących od Krakowa ku Bukowinie.

Przewodniczący

Włodzimierz Dzieduszycki.

Sprawozdawca

Stefan Zamojski.

Sprawozdanie

komisji kultury krajowej nad wnioskiem Posła Kocyłowskiego, oraz nad petycją Wydziału Rady powiatowej Kolbuszowskiej.

Wysoki Sejmie!

Wniosek posła Kocyłowskiego żąda, ażeby szkody zrzędzone w ziemiopłodach przez myszy, rdzę i mrozy, zaliczone były do klęsk elementarnych, w skutek których c. k. Rząd odpisuje podatki gruntowe. — Petycja zaś Wydziału rady powiatowej kolbuszowskiej Nr. 140 §. 6. 79. wnosi, ażeby szkody elementarne zrzędzone w ziemiopłodach przez śniegi i mrozy aż do 15. Maja były zarówno traktowane jak wylewy i grad i równe z temiż klęskami miały prawo do opuszczeń z podatku gruntowego.

Komisja kultury krajowej uważa petycję Wydz. kolbuszowskiej rady powiatowej jako dopełnienie wniosku Posła Kocyłowskiego i ztąd postanowiła traktować ją wspólnie.

Wniosek P. Kocyłowskiego podany był również i w zeszłej kadencji sejmowej, lecz z braku czasu nie przyszedł pod obrady.

Również w roku 1872. poddany był pod obrady W. Sejmu wniosek komisji petycyjnej, spowodowany petycją rady powiatowej w Turce, w tej samej materji — i dnia 19. Listopada 1872. zapadła była uchwała następującego brzmienia:

„Wzywa się c. k. Rząd, aby w właściwej drodze to uzyskał, by szkody przez mróz wyrządzone zaliczone zostały do kategorii tych urządzeń, które do opuszczenia podatków uprawniają.“

Wysokie Namiestnictwo notę prezydjalną z dnia 23. Marca 1873. do liczby 2.134 uwiadomiło W. Wydział krajowy, iż c. k. Ministerjum nie może przychylić się do żądania W. Sejmu i odmawia w zasadzie prawa opuszczenia podatków z powodu szkód zrzędzonych przez mrozy, lecz wyjątkowo może dozwalać na strącenie całego lub części podatku gruntowego z przestrzeni na których ziemiopłody przez mrozy spóźnione zupełnie zniszczonemi zostały i jeżeli takowe zniszczenie udowodnionem zostanie.

Komisya kultury krajowej wnosi zważywszy:

że rzeczą jest doświadczoną i każdemu wiadomą, iż spóźnione mrozy wiosenne, długo leżące śniegi, rdza i myszy, niszczą ziemiopłody zarówno jak grad i wylewy.

Że uchylenie się i zabezpieczenie od takowych, jest rolnikowi jeszcze więcej niemożliwe niżli od gradu i powodzi, gdyż od tych ostatnich, choć w części ochronić się można przez obwałowanie lub zmniejszyć je, jak od gradu, przez assekurację.

Zważywszy:

że zasada podatku gruntowego, opiera się na dochodzie, przeto słusznem jest że opodatkowany nie może opłacać podatku od tej części swojego mienia, z której spodziewany dochód zniszczonym został w całości lub w części, przez klęskę elementarną a niespodziewaną, jakiej zapobiedz nie było w możności właścicieli.

Zważywszy w końcu.

iż od lat kilku gminy i całe powiaty, zarzucają petycjami i prośbami tak W. Wydział krajowy jako i władze rządowe o opuszczenie podatków z powodu klęsk zrzadzonych w ziemiopłodach przez śniegi, rdzę, mrozy i myszy, co dowodzi że klęski te stały się niezmiernie dotkliwymi dla ludności rolniczej naszego kraju.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

„Wzywa się c. k. Rząd ażeby postarał się o ustawę, w moc której byłyby podatki gruntowe opuszczane w razie uszkodzenia ziemiopłodów przez mrozy, śniegi, myszy i rdzę, zaś zanim to nastąpi, ażeby władzom powiatowym politycznym nadane było prawo uwzględniania tych szkód w poszczególnych przypadkach i odpisywania podatków za takowe.“

Przewodniczący:

Włodzimierz Dzieduszycki.

Sprawozdawca:

M. Rey.

Przedłożenie rządowe.

Jaśnie Oświecony Książę!

Przy uchwaleniu ustawy państwowej z dnia 10. maja 1873 (dz. ust. pań. nr. 108) zawierającej policyjno-karne postanowienia przeciw próżniakom stroniącym od pracy i włóczęgom, powzięła Izba Deputowanych Rady państwa rezolucyę, w której wyraziła przekonanie, że urządzenie, utrzymanie i zarząd zakładów pracy przymusowej a względnie zakładów poprawy, o których wspominają §§. 13, 17 i 18 powyższej ustawy, powinny na przyszłość należeć do państwa i zawezwała c. k. Rząd, aby względem odebrania we własny zarząd istniejących krajowych zakładów tego rodzaju zawiązał potrzebne rokowania.

Izba Panów Rady Państwa nie przystąpiła na razie do tej relacji i objawiła zapatrywanie, wobec którego c. k. Rząd uznał za potrzebne przedewszystkiem dla należytego ocenienia tej kwestyi obznajomić się dokładnie ze stosunkami wszystkich istniejących zakładów pracy przymusowej, a względnie domów poprawy i wstrzymać dalsze postanowienie w tej mierze na tak długo, dopóki od Reprezentacyj krajowych nie otrzyma oświadczenia, czy i pod jakimi warunkami zgodzą się na oddanie Państwu takich pod ich administracyą będących zakładów, tudzież funduszków na cele tych zakładów przeznaczonych a pod zarządem kraju zostających.

W naszym kraju nie ma właściwego zakładu pracy przymusowej i osobnego domu poprawy, przeznaczonego dla umieszczenia osób młodocianych; istnieją tylko „domy korekcyjne“ we Lwowie, a to dla mężczyzn przy krajowym domu karnym w zabudowaniu dawnego klasztoru PP. Brygidek, dla kobiet zaś przy żeńskim domu karnym w zabudowaniu obok kościoła św. Maryi Magdaleny, w których to domach korekcyjnych umieszczano osoby bez różnicy wieku.

Dla wyświecenia stosunków tych domów korekcyjnych zebrano daty, na których podstawie pozwałam sobie przedstawić w krótkich zarysach dawniejsze i obecne stosunki tychże domów korekcyjnych.

W r. 1811 założono w dawnym budynku pokarmelickiego klasztoru we Lwowie „zakład korekcyjny“ w którym umieszczano osoby obojga płci.

W r. 1833 przeniesiono ten zakład do budynku niegdyś klasztoru dominikańskiego przy kościele św. Maryi Magdaleny.

Zakład ten utrzymywano z krajowego funduszu policyjnego, którego dochody na mocy Najwyższego postanowienia dekretem kancelaryi nadwornej z dnia 24. Czerwca 1843 l. 19.112 (zbiór prow. ust. gal. z r. 1843 nr. 125 str. 350) wyraźnie i wyłącznie na ten cel przeznaczono.

Fundusz policyjny krajowy zakupił w r. 1841 na swoją własność od funduszu religijnego wyżej wzmiankowany budynek byłego klasztoru dominikańskiego, w którym rzeczony zakład pozostawał aż do roku 1856.

W tymże roku wynajął fundusz karny od funduszu policyjnego rzeczony budynek na dom karny dla kobiet za rocznym czynszem 5.122 zł., poczem go przebudowaniami rozszerzył i na zakład detencyjny odpowiednio urządził.

W kontrakcie najmu zobowiązał się fundusz karny przyjmować do zakładu korekcyonistki, zaś do domu karnego dla mężczyzn korekcyonistów, a to w liczbie, na jaką dozwoli miejsce i utrzymywać w obu zakładach korekcyonistów i korekcyonistki za zwrotem kosztów żywienia, odziewania i leczenia w szpitalu.

Od r. 1856 pozostaje więc męzki zakład korekcyjny w męzkim domu karnym pod bezpośrednim zarządem i nadzorem Dyrekcji tegoż domu, a żeński zakład korekcyjny w żeńskim domu karnym pod bezpośrednim zarządem i nadzorem Konwentu Sióstr Miłosierdzia, a to na podstawie osobnego z Konwentem zawartego kontraktu.

Do roku 1865 należał zwierzchniczy zarząd nad domami karnymi do zakresu działania c. k. Ministerstwa Stanu a względnie politycznych Władz krajowych, do tego roku więc wykonywała polityczna Władza krajowa zwierzchniczy nadzór tak nad domami karnymi jak i nad domami korekcyjnemi.

Gdy w tymże roku nadzór zwierzchniczy nad domami karnymi przeszedł w zakres działania c. k. Ministerstwa Sprawiedliwości, oddało c. k. Namiestnictwo tak męzki dom karny w zabudowaniu byłego klasztoru PP. Brygidek, jak i żeński dom karny w zabudowaniu przy kościele św. Maryi Magdaleny c. k. Nadprokuratorji Państwa, zastrzegło sobie jednak zwierzchniczy nadzór nad zakładami korekcyjnemi, połączonemi z obydwoma domami karnymi.

W r. 1866 oddano fundusze i zakłady krajowe w zarząd Wydziału krajowego; tenże odebrał więc z innymi funduszami także krajowy fundusz policyjny, którego głównym i zakładowym majątkiem jest wzmiankowana realność przy kościele św. Maryi Magdaleny.

Zarząd bezpośredni samych zakładów pozostał w myśl ugody przez Wysoką Reprezentację krajową zatwierdzonej przy Dyrekcji męskiego domu karnego, a względnie przy Konwencie Sióstr Miłosierdzia, a zwierzchniczy nadzór przy c. k. Nadprokuratorji Państwa i Namiestnictwie. Wydziałowi krajowemu zaś zastrzeżono także pewne ingerencye, wypływające z administracyi funduszków przeznaczonych na utrzymanie tych zakładów korekcyjnych.

W r. 1869 zawarł Wydział krajowy w zastępstwie krajowego funduszu policyjnego z eraryalnym funduszem karnym kontrakt co do najmu realności św. Magdaleny na przeciąg pięciu lat za dotychczasowym czynszem, przyczem fundusz karny zobowiązał się przyjmować do obu domów karnych korekcyonistów i korekcyonistki za zwrotem kosztów żywienia, odziewania i leczenia a to do liczby 10 korekcyonistów i 10 korekcyonistek bezwarunkowo, zaś nad tę liczbę tylko o tyle, o ile to bez uszczuplenia miejsca niezbędnego dla więźni nastąpić będzie mogło.

W roku zeszłym przedstawił Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi wniosek co do sprzedaży rzeczonyj realności na rzecz funduszu karnego, a Wysoki Sejm uchwałą powziętą na posiedzeniu w d. 17. Stycznia b. r. upoważnił Wydział krajowy do pozbycia w drodze sprzedaży wzmiankowanej realności, którą to uchwałę Najjaśniejszy Pan zatwierdzić raczył.

Z powyższego przedstawienia okazuje się, że obecnie istniejące domy korekcyjne zupełnie nie odpowiadają celowi. Osobliwie tyczy się to męskiego zakładu korekcyjnego, dla którego w męzkim domu karnym przeznaczony jest jeden tylko pokój.

Pominąwszy, iż w tym zakładzie nie można umieścić większej liczby korekcyonistów, urządzenie tego zakładu jest całkiem nieodpowiedne.

Korrekcjoniści umieszczeni w jednym budynku z więźniami muszą się koniecznie z tym ostatnimi stykać, gdyż brak miejsca nie pozwala zupełnego oddzielenia lokalu dla korekcyjonistów przeznaczanego od lokalności, w których przebywają więźniowie.

Nie ulega wątpliwości, że taki stan musi na korekcyjonistów zgubnie oddziaływać, a wskutek tego zakład korekcyjny chybia właściwego celu.

Wobec postanowień ustawy na wstępie przytoczonej są nadto istniejące we Lwowie dla całej Galicyi zakłady korekcyjne całkiem niedostateczne.

Według §§. 13, 17, 18 teje ustawy służy bowiem Sądowi karnym prawo w wyroku wydanym przeciw osobom wskazanym w tychże §§. orzec także, iż osoba skazana może być umieszczoną w domu pracy przymusowej, a względnie jeżeli skazany nie przekroczył jeszcze 18go roku życia w domu poprawy.

Na podstawie takiego sądowego wyroku może polityczna Władza krajowa zarządzić umieszczenie skazanej osoby w domu pracy przymusowej a względnie w domu poprawy.

Wypadki takich wyroków sądowych mogą być w naszym kraju bezsprzecznie liczne, wskutek czego zachodziłaby potrzeba umieszczenia znaczniejszej liczby osób w domu pracy przymusowej, a względnie osób, które nie przekroczyły 18go roku życia, w domu poprawy, co w obec teraźniejszego stanu tutejszych zakładów korekcyjnych już dla braku miejsca byłoby wręcz niemożliwym, pominawszy tę okoliczność, że zakłady te nie są tak urządzone, jak być powinny, urządzone domy pracy przymusowej, i że nie ma osobnych oddziałów na domy poprawy dla osób młodocianych, czego §. 17. powyższej ustawy wyraźnie wymaga.

Te względy są przyczyną, iż w myśl rozporządzenia ministerjalnego z dnia 30. Maja 1873 (dz. ust. państw. nr. 109), wydanego na mocy §. 21. wyżej przytoczonej ustawy państwowej, nie mogą jeszcze Sądy w Galicyi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem orzekać na razie o umieszczeniu skazanych osób w domu pracy przymusowej, a względnie w domu poprawy.

W dalszym skutku nie może też w myśl §. 19. Władza krajowa zarządzać umieszczenia wzmiankowanych osób w domu pracy przymusowej, względnie w domu poprawy, a taki stan rzeczy musi trwać tak długo, dopóki w kraju naszym nie zostanie urządzony odpowiadający potrzebom dom pracy przymusowej, względnie dom poprawy, gdyż od tego zawisło wykonywanie odnośnych orzeczeń Sądów karnych, a tem samem upoważnienie Sądów do wydawania takich orzeczeń.

Na podstawie dat sądowych wykazujących w przybliżeniu ilość zapadłych w latach 1871—1873 wyroków karnych, kwalifikujących według przytoczonej ustawy państwowej do umieszczenia w domu pracy przymusowej, względnie w domu poprawy, obliczono w przybliżeniu, iż co najmniej przebywałoby 150 indywiduów i to bez przerwy w męzkim zakładzie pracy przymusowej, w żeńskim co najmniej po 30 osób, zaś w męzkim domu poprawy przynajmniej po 60, a żeńskim najmniej po 20 indywiduów.

Jeżeli się przypuści, iż utrzymanie jednej osoby w domu pracy przymusowej lub w domu poprawy będzie kosztować w przybliżeniu tylko 140 zł. rocznie, to wynosiłyby koszta samego utrzymania powyższej ilości osób, któreby na przyszłość wypadało umieszczać w domach pracy przymusowej a względnie w domach poprawy więcej niż 36.000 zł. rocznie. Osobnych wydatków będzie wymagać zarząd takich zakładów, utrzymywanie straży i t. p., a nadto trzeba policzyć do tego jeszcze koszta najmu ubikacyi, lub zakupienia, albo też wreszcie wystawienia jakiego osobnego budynku na urządzenie takich zakładów, a przedewszystkiem męzkiego domu pracy przymusowej i domu poprawy, które, jak już wyżej wskazano, w zabudowaniu męzkiego domu, karnego żadną miarą nie mogą być umieszczone.

O kosztach ubikacyi dla żeńskiego domu pracy przymusowej, a względnie domu poprawy, nie wspominam, gdyż, o ile mi wiadomo, w rzeczywistości u św. Maryi Magdaleny jest tyle lokalności, iż obok żeńskiego domu karnego możnaby w odpowiedny sposób umieścić także żeński dom pracy

przymusowej i dom poprawy, a przy rokowaniach o nabycie w drodze kupna rzeczonyj realności położył Wydział krajowy na wypadek dojścia do skutku tej sprzedaży między innymi ten warunek, iż fundusz karny ma w budynku tym odstąpić ubikacye na umieszczenie 50 korekcyonistek.

Nie ulega wątpliwości, że już na razie brak umieszczenia w domu pracy przymusowej i w domu poprawy dla kwalifikujących się do tego osób musi bardzo niekorzystnie oddziaływać na stan bezpieczeństwa publicznego.

Dla tego też jak najrychlejsze urządzenie odpowiadających celowi zakładów pracy przymusowej i domów poprawy jest nieodzowną koniecznością i niezaprzeczenie jedną z najpierwszych i najważniejszych potrzeb kraju.

Atoli sprawa urządzenia nowych takich zakładów, wymagających znacznych kosztów, ściśle jest połączona w kwestyą, pod czym zarządem będzie pozostawać fundusz na utrzymywanie „zakładów korekcyjnych“ przeznaczonych, a względnie czy krajowy fundusz policyjny ma przejść w zarząd Państwa, czy też pozostanie nadal pod zarządem kraju, gdyż przedewszystkiem z tego funduszu musiałyby być pokryte koszta urządzenia w mowie będących nowych zakładów.

Jaki jest stan czynny krajowego funduszu policyjnego, okazuje preliminarz przedłożony Wysokiej Izbie przez Wydział krajowy.

Według tego preliminarza stanowią zakładowy majątek tego funduszu:

- 1) realność przy kościele św. Maryi Magdaleny we Lwowie pod nr. 20³/₄, która ma być funduszowi karnemu odprzedaną za prelimitowaną przez Wydział krajowy cenę 120.000.
- 2) kapitał zahypotekowany na realności w Krakowie pod liczbą domu 86 i 87 w kwocie 109 zł. pol. 1 grosza.
- 3) kapitał w papierach wartościowych nominalnej wartości 7.700 zł.;
- 4) pozostała reszta przy zamknięciu rachunków za rok 1873 w kwocie 4.017 zł.

Niestale dochody tegoż funduszu stanowią grzywny policyjne i zwroty kosztów za utrzymanie korekcyonistów i korekcyonistek, które to dochody są bardzo nieznaczne.

Aby c. k. Rząd mógł ten przedmiot należycie przygotowany przedstawić Radzie Państwa już na najbliższej sesyi, potrzebne jest przedewszystkiem oświadczenie się Wysokiej Reprezentacyi kraju, czy a ewentualnie pod jakimi warunkami zgadza się na oddanie Państwu będącego obecnie pod zarządem kraju „krajowego funduszu policyjnego.“

Mam przeto zaszczyt wskutek reskryptu p. Ministra spraw wewnętrznych z d. 9. Sierpnia br. l. 2.829/M. I. upraszać Waszą Księżęcą Mość o zamieszczenie sprawy tej na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń.

Przy tej sposobności racz przyjąć Jaśnie Oświecony Książę wyraz mego wysokiego poważania.

We Lwowie, dnia 22. Września 1874.

Gołuchowski mp.

W n i o s e k.

Zważywszy, że Wysoki Sejm dnia 5. grudnia 1872 uchwalił z powodu niemożliwości budowy dróg bitych w wielkiej części kraju, nie mającej żadnej komunikacji, subwencję bezzwrotną 50.000 zł. w. a. i zwrotną 50.000 zł. w. a. na każdą milę kolei drugorzędnej w kierunku Lwów-Stojanów.

Zważywszy, że koszta wywłaszczenia gruntów pod tę kolej poniosą powiaty, przez które ta kolej przechodzić będzie.

Zważywszy, że Sejm i powiaty znaczną subwencją dały dowód, o ile uznają gwałtowną potrzebę otwarcia komunikacji w tym kierunku, że Wysoki Rząd niewątpliwie wesprze te usiłowania i w stosownej drodze postara się o uzupełnienie tych subwencji z funduszków państwowych; wnoszę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wysoki Rząd, by w stosownej drodze uzyskał subwencję 150.000 zł. na milę z funduszków państwowych na budowę kolei drugorzędnej Lwów-Stojanów.

Apol. Jaworski.
wnioskodawca.

Firley.

Haller.

Chrapek.

Dr. Weigel.

Baum.

Rylski.

Dzieduszycki.

Smolka.

Garbaczynski.

Dąbrowski.

Stonecki.

Krasicki.

Wesołowski.

Czajkowski,

J. Jasiński.

Szczepański.

Torosiewicz.

W L O R A

Sprawozdanie komisji budżetowej o regulacji Sanu.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą dnia 16. Września 1874 polecił Sejm komisji budżetowej zbadanie projektu Wydziału krajowego pod l. 17.347 o upoważnienie do użycia z funduszu krajowego kwoty do wysokości 50.000 zł. na regulację Sanu między Przemyślem a Składem solnym. Projekt ten stał się w posiedzeniach komisji dnia 24. i 25. Września przedmiotem dłuższych rozpraw i ścisłego rozbioru, skutkiem którego został przez komisję bez zmiany przyjętym. Genezis projektu Wydziałowego przedstawia się w streszczeniu następująco: c. k. Namiestnictwo przedstawiło 7. Sierpnia 1874 Wydziałowi krajowemu projekt do regulacji Sanu między Przemyślem a Składem solnym skracający tak znacznie bieg tej rzeki, iż długość tejże między wspomnianymi punktami, wynosząca obecnie 18.000 sążni lub $4\frac{1}{2}$ mil zostałaby zredukowaną do 9.223 sążni lub $2\frac{3}{10}$ mil, to jest prawie do połowy. Regulacja ta miała być połączona z robotami chroniącemi brzegi od wylewów. Koszta tych robót wynosić miały wraz z zarządem i kierownictwem 469.397 zł. 58 ct. i miały być w $\frac{2}{3}$ przez skarb państwa a w $\frac{1}{3}$ przez strony interesowane ponoszone, jaki to rozkład kosztów ma już miejsce w robotach regulacyjnych Sanu między Przemyślem a Jarosławiem obecnie wykonanych. Rozprawa zaś konkurencyjna zarządzona przez Namiestnictwo dała następujący rezultat niekorzystny: z kwoty 153.781 zł. 2 ct. przypadającej na strony interesowane, tylko 59.220 zł. zostały przez strony bezwarunkowo zapewnione, 25.661 zł. 2 ct. zaś zostały tylko warunkowo obiecane lub dla nieobecności stron są wątpliwe, nareszcie 68.900 zł. przypadają na strony niezgadzające się wcale na zamierzone roboty.

Tak smutny wynik spowodował Ministerstwo spraw wewnętrznych, któremu przez Namiestnictwo rzecz przedłożoną została, do wezwania reprezentacji krajowej, czyliby nie zagwarantowała trzeciej części kosztów regulacji przypadającej na konkurencyję i czy nie przyjąłaby na siebie odebranie datków od stron interesowanych. Ministerstwo uczyniło to wezwanie, dodając, że bez zapewnienia się o złożeniu datków konkurencyjnych rozpoczęcie robót polecić nie może, gdy w niezliczonych przypadkach rząd doświadczył, iż musiał się zrzec odebrania kwot od stron interesowanych. Równoc-

częście jednak Ministerstwo rozłożyło roboty regulacyjne na lat 10 i to bez podwyższenia rocznej dotacji państwowej na roboty wodne w Galicyi, wynoszącej 60.000 zł., owszem polecając brać na pokrycie $\frac{2}{3}$ kosztów zamierzonej regulacji rocznie przez dziesięć lat połowę tej dotacji, to jest 30.000 zł.

Pod takimi to warunkami Namiestnictwo przedłożyło rzecz regulacji Sanu. Wydział, jakkolwiek niezapoznawał wielkiej doniosłości zamierzonych robót, jednak przedewszystkiem odparł żądanie zagwarantowania trzeciej części kosztów na rzecz konkurencyi przypadającej, słusznie sądząc, że takie wymaganie wzywa właściwie reprezentację krajową do zastąpienia stron interesowanych funduszem krajowym, gdy trudno uwierzyć, aby Ministerstwo na seryo przypisywało Wydziałowi krajowemu, pozbawionemu władzy wykonawczej, większą moc i łatwość w ściąganiu kwot nieuiszczonych które rząd z całym swym sprężystym aparatem przymusowym, nie zdołałby, jak się san przyznaje, od stron konkurencyjnych wydobyć. Wydział tę żadaną gwarancję zastąpił datkiem z funduszu krajowego do wysokości 50.000 zł., jednak tylko w takim razie, gdyby ponowna rozprawa konkurencyjna przy współdziałaniu delegata Wydziału pokryła brakującą jeszcze kwotę 44.000 zł. po wliczeniu 50.000 zł. z funduszu krajowego, bądź na podstawie dobrowolnych oświadczeń, bądź w skutek orzeczeń władz rządowych. Drugi warunek przywiązany przez Wydział do przyzwolenia wspomnianego datku jest arcyważny i zmienia gruntownie i jak najkorzystniej charakter zamierzonych robót regulacyjnych, orzeka bowiem ten warunek, aby c. k. rząd odstąpił od zamierzonego rozłożenia robót na lat 10 i natomiast udzielił specjalną dotację, któraby umożliwiła ich wykonanie w ciągu lat czterech. Tą zmianą najwadliwsza strona projektu rządowego, która cel zamierzony niemal iluzorycznym czyniła, usunięta została.

Gdy nad tym, od pierwotnego projektu rządowego tak stanowczo różniącym się projektem Wydziału w łonie komisji rozprawy się rozpoczęły, niejedna okoliczność zdawała się przemawiać za zupełnem odmówieniem datku z funduszy krajowych.

I tak fakt, że roboty regulacyjne na tej samej rzece w dalszym jej przebiegu, a mianowicie między Przemyślem i Jarosławiem, wykonują się od lat kilku po $\frac{2}{3}$ kosztem rządu a po $\frac{1}{3}$ kosztem konkurencyi bez najmniejszego dodatku z funduszu krajowego, zdawał się wykazywać, że i w obecnym przypadku regulacja bez pomocy krajowej obejść się może, dalej okoliczność, że nowa ustawa wodna obecnie Sejmowi przedłożona, ma być rychło w Galicyi zastosowaną i że na jej podstawie roboty regulacyjne prawdopodobnie łatwiej i skuteczniej wykonać się dadzą, zdawała się wzywać do wstrzymania się z datkiem krajowym. Nareszcie odzywały się głosy zalecające udzielenie pomocy krajowej w formie pożyczki bezprocentowej stronom interesowanym przyznać się mającej. Jednak po bliższym zbadaniu rzeczy pokazało się, że przykład regulacji Sanu między Przemyślem i Jarosławiem wcale nie jest naśladowania godnym, gdy tamtejsze roboty, jak to później wykazaniem będzie, niewłaściwie i niepomyślnie są wykonane. Co do nowej ustawy wodnej, niepewność, kiedy i z jakimi zmianami takowa przez Sejm zostanie uchwaloną i czy paragrafy stosować się mogący do robót regulacyjnych, zostaną przyjęte, odbiera względem na ustawę wodną wszelkie uzasadnienie. Co się zaś dotyczy zastąpienia datku stałego pożyczką bezprocentową udzieloną konkurencyi, należy uwzględnić, że taka forma pomocy krajowej, nie czyniąca rządowi żadnego ułatwienia, pewnie nie skłoniłaby go do zgodzenia się na zmiany upragnione w prowadzeniu robót. Po uchyleniu tych pozornych zarzutów komisya budżetowa stanęła na najprostszym stanowisku ocenienia jedynie skutków, złych lub dobrych, udzielenia lub odmówienia datku krajowego i przyszła do następującego przekonania:

1. Że w skutek odmówienia datku 50.000 zł. z funduszu krajowego roboty regulacyjne między Przemyślem i Składem solnym zostaną zupełnie zaniechane, lub — co gorzej — zostaną przez rząd rozłożone na 10 lat, bez podwyższenia rocznej dotacji na roboty wodne w Galicyi. W takim razie można z największym prawdopodobieństwem wróżyć: a) że roboty między Przemyślem i Składem solnym będą prowadzone z uszczerbkiem innych robót wodnych w naszym

- kraju, może równie potrzebnych; b) że rozłożenie robót regulacyjnych na czas tak długi koło rzeki tak niezmiernie podlegającej wielkim wylewom doprowadzi w ciągu trwania robót lub do zupełnego zniszczenia lub do tak znacznego uszkodzenia tychże, iż po 10ciu latach straconych i 469.000 zł marnie wydanych, będzie trzeba przystąpić do rekonstrukcyi pierwotnie wykonanych budowli. O ile taka obawa nie jest przesadną poucza nas obecnie Sejmowi przedłożony wniosek posła Zamojskiego, w którym stan robót regulacyjnych Sanu koło Radymna na długi czas rozłożonych w rozpaczliwym swietle się przedstawia, mianowicie zostawiono tam trzy przekopy przez 6 lat bez potrzebnych robót ochronnych dla brzegów. Poucza nas również przykład regulacyi Dunaju koło Wiednia, która jakkolwiek kolosalnym nakładem i wysokim wydoskonaleniem technicznym wykonana, dla ogromu robót potrzebnych musiała być na dłuższy czas rozłożoną i tego roku w Sierpniu, na przededniu wykończenia, w skutek nagłego wylewu znajdowała się w takim niebezpieczeństwie, iż o 24 godzin dłuższe trwanie deszczu byłoby pochłonięło miliony wydane i pracę kilkuletnią.
2. Że tylko przyzwolenie znaczniejszego datku upoważnia reprezentacyę krajową do stawiania rządowi wyżwspomnionych warunków zapewniających należyte, skuteczne i innym robotom wodnym uszczerbku nie czyniące wykonanie regulacyi i że nawet w obec niepomyślnego stanu funduszw krajowych, kwota 50.000 zł. nie wydaje się zbyt wielką, jeżeli takową skrócenie jednej z najważniejszych rzek w kraju o $2\frac{1}{4}$ mil staje się możliwym.
 3. Że słusznie spodziewać się można, iż wznowiona rozprawa konkurencyjna zastanie interesowanych w zupełnie innym usposobieniu, gdy będą mieli przed sobą plan tak dosadnie na korzyść ich zmieniony. Nadzieja iż w takich okolicznościach warunek żądający uzupełnienie dotąd brakującej kwoty 40.000 zł. zostanie spełnionym staje się tem pewniejszą gdy zważymy, że strony konkurencyjne należą do powiatu Przemyskiego, drugiego w rządzie zamożności i wysokości opłacanego podatku między 74 powiatami Galicyi.
 4. Że w razie gdyby ani rząd ani konkurencyjne strony nie odpowiadały oczekiwaniom komisyi budżetowej, gdyby pierwszy nie zgodził się na zmianę rozkładu robót, lub gdyby druga nie przystąpiła z większą gotowością do ofiar i z lepszem zrozumieniem własnego interesu, wtedy dopiero nastąpiłby ten sam wynik. do którego odmówienie datku wprost doprowadziłoby, to jest: zaniechanie regulacyi.

Z tych to powodów komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt Wydziału krajowego.

H. W o d z i c k i,
przewodniczący.

O. H a u s n e r,
sprawozdawca.

The first part of the document is a letter from the Secretary of the State Department to the Secretary of the War Department. The letter is dated August 1, 1918, and is addressed to the Secretary of the War Department, Washington, D.C. The letter is signed by the Secretary of the State Department, Robert Lansing.

The letter discusses the proposed transfer of the War Relocation Authority to the War Relocation Administration. The letter states that the War Relocation Authority was established by Executive Order on June 17, 1918, and is currently operating under the supervision of the War Relocation Administration. The letter proposes that the War Relocation Authority be transferred to the War Relocation Administration, and that the War Relocation Administration be reorganized to include the War Relocation Authority.

The letter also discusses the proposed transfer of the War Relocation Authority to the War Relocation Administration, and the proposed reorganization of the War Relocation Administration. The letter states that the War Relocation Authority is currently operating under the supervision of the War Relocation Administration, and that the War Relocation Administration is currently operating under the supervision of the War Relocation Administration.

The letter concludes with a request for the Secretary of the War Department to approve the proposed transfer of the War Relocation Authority to the War Relocation Administration, and the proposed reorganization of the War Relocation Administration.

Very truly yours,
Robert Lansing
Secretary of the State Department

Approved:
[Signature]

U c h w a ł a.

I. Sejm krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem upoważnia Wydział krajowy do przyścia w pomoc konkurencyi powołanej celem wykonania regulacyi Sanu na przestrzeni między Przemysłem a Składem solnym datkiem z funduszu krajowego do wysokości 50.000 zł. w. a. jednakże tylko w takim razie:

- a) jeżeli c. k. Rząd odstąpi od projektowanego rozłożenia robót regulacyjnych na lat 10 a natomiast udzieli specjalnej dotacyi, któraby umożliwiła ich wykonanie w ciągu lat czterech;
- b) jeżeli wznowiona wskutek przyzwolonej subwencyi krajowej, rozprawa konkurencyjna przy współudziale delegata Wydziału krajowego, taki osiągnie skutek, że brakująca dziś jeszcze część sumy kosztorysowej zostanie na podstawie dobrowolnych deklaracyi stron interesowanych albo wskutek orzeczeń c. k. władz pokrytą a w swoim czasie przez c. k. Rząd ściągniętą.

II. Sejm krajowy objawia życzenie, ażeby pierwszeństwo w uzyskaniu przedsiębiorstwa na wykonanie robót regulacyjnych przez c. k. Rząd konkurencyi przyznanem zostało.

Sprawozdanie Wydziału krajowego

względem uzasadnienia niektórych zmian w budżecie krakowskich szpitali
św. Łazarza i św. Ducha na rok 1875.

Wysoki Sejmie!

Przy układaniu budżetu na rok 1875 uchwalił Wydział krajowy pod dniem 10. i 11. sierpnia r. b. poczynić w budżecie zeszłorocznym tę zmianę: ażeby zamieścić w nim na rok przyszły tak

- a) przy szpitalu lwowskim, jak też
- b) przy krakowskich szpitalach św. Łazarza i św. Ducha, dodatki z powodu drożyzny dla wszystkich lekarzy bez wyjątku.

Co do szpitala lwowskiego nie potrzebujemy bliżej usprawiedliwiać rzeczonej zmiany budżetowej, gdyż takowa odpadła z tego względu, iż pod dniem 18. września r. b. przedłożyliśmy Wys. Sejmowi etat osób i płac co do wszystkich trzech zakładów leczniczych we Lwowie, które są już instytucjami krajowemi.

Zaś co do szpitali krakowskich, względem których przedstawiliśmy pod dniem 20. września r. b. wniosek o uznanie takowych jako zakład krajowy (a to bez naruszenia ustawy krajowej z 10. maja 1873 co do zakładu podrzuteków) musimy przytoczyć uzasadnienie następujące:

Już w roku 1872, gdy toczyła się w Wysokiej Izbie pertraktacja względem udzielenia urzędnikom i sługom przy szpitalach we Lwowie i Krakowie dodatków do płac z powodu drożyzny ubolewała sejmowa komisja, „że szczupłe środki, jakimi kraj rozporządzał, a mianowicie w tym roku 1872. nie pozwoliły jej przedstawić wniosku do uwzględnienia prośby lekarzy o dodatki do płac z powodu drożyzny, gdyż wynosiłoby to dla Lwowa przeszło 4000 zł., a dla Krakowa także do 2000 zł. (Videantur stenogr. sprawozdania z 1872. pag. 626)

Jakkolwiek i dziś finanse nasze nie są pomyślniejsze, lecz przeciwnie obciążenie funduszu krajowego wzrasta się corocznie, toć wszakże wydaje nam się stosownem, ażeby ustała ta różnica, jaką zrobiono w traktowaniu położenia urzędników i sług administracyjnych z jednej strony, a słu-

zby lekarskiej z drugiej strony; gdyż wspólnie przy tych wszystkich osobach przemawiał i przemawia zarówno jeden i tenże sam wzgląd, że ceny żywności i ceny pomieszczeń podskoczyły w czasach ostatnich tak znacznie, iż spowodowały polepszenie, czyli raczej uzupełnienie płacy, która na tak wygórowane ceny okazała się niedostateczną.

Gdy więc oszczędność, zastosowana wyjątkowo li tylko do służby lekarskiej, sprzeciwia się wszelkim zasadom słuszności i z tego względu ostać się nie może, czuliśmy się zniewoleni zaproponować dla niej choć szczupłe uzupełnienie płacy dotychczasowej.

A ponieważ stanowisko lekarzy tak co do kwalifikacyj naukowych, jak też co do prywatnej praktyki lekarskiej, jest mniej więcej równem i bliżej co do zapracowanych dochodów klasyfikować się nie da, proponujemy dla wszystkich lekarzy jeden i ten sam dodatek, czyniąc tylko różnicę co do tych lekarzy, którzy rozpoczynają dopiero praktykę szpitalną i zajmują posady tak zwanych praktykantów, a którym przeto słusznie mniejszy dodatek do płacy przyznać należy.

Stawiamy przeto wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Dyrektorowi krakowskich szpitali św. Łazarza i św. Ducha, dwóm ordynaryuszom i dwóm asystentom przy oddziale chorych szpitala św. Łazarza, wreszcie dwóm prymaryuszom i dwóm sekundaryuszom szpitala św. Ducha udziela się z powodu drożyzny od dnia 1. stycznia 1875 dodatek do płacy o rocznej kwocie 200 zł. aż do odwołania; zaś w tenże sam sposób udziela się dwóm lekarzom praktykantom przy szpitalu św. Łazarza od 1. stycznia 1875 dodatek do płacy o rocznej kwocie 100 zł. a. w. aż do odwołania.

2. Przyjmuje się z tego tytułu wstawienie do budżetu łącznej kwoty 2000 zł.

We Lwowie d. 27. września 1874.

Marszałek krajowy

Leon książę Sapieha w. r.

Sprawozdawca

Maciej Zenon Serwatowski w. r.

zastępca członka Wydziału kraj.

Sprawozdanie Wydziału krajowego

w przedmiocie uzupełnienia z funduszu krajowego emerytury dla
p. Napoleona Jędrzejewskiego rządcy szpitalu św. Łazarza w Krakowie.

Wysoki Sejmie!

P. Napoleon Jędrzejewski rządcą szpitalu św. Łazarza w Krakowie wniósł w Czerwcu rb. do Wydziału krajowego prośbę o przeniesienie go w stały stan spoczynku i o przyznanie mu emerytury.

Dokumenty przedłożone przez niego w oryginałach udowadniają stan rzeczy następujący:

Na mocy dekretu Senatu Rządzącego z dnia 2. Marca 1832 do L. 961 wstąpił on do służby publicznej w dniu 16. Marca 1832 i tegoż samego dnia złożył przysięgę służbową na posiedzeniu Senatu jako bezpłatny aplikant przy Dyrekcji Policji wolnego miasta Krakowa.

Dekretem z dnia 6. Sierpnia 1834 do L. 2461 mianował go Senat bezpłatnym aplikantem-adjunktem przy Wydziale administracyjnym teje Dyrekcji Policji.

Dekretem z dnia 3. Grudnia 1838 do Nr. 6781 poruczył mu Senat zastępcze pełnienie obowiązków Inspektora szpitalu chorób wenerycznych i zakładu obłąkanych za pobieraniem całkowitej płacy do posady tej etatem przywiązanej; — zaś dekretem z 13. Maja 1839 do Nr. 2598 zamianował go aktualnym Inspektorem rzeczonych zakładów z pensją i emolumentami według etatu, w skutek czego p. Jędrzejewski złożył przysięgę służbową pod dniem 7. Czerwca 1839.

Dekretem z dnia 25. Kwietnia 1842 do Nr. 2073 zamianował go Senat rządcą przy szpitalu św. Łazarza i w tym charakterze złożył p. Jędrzejewski przysięgę służbową w dniu 20. Maja 1842 pozostając na tej posadzie aż do chwili obecnej.

Na mocy dekretu Wydziału krajowego z 29. Grudnia 1871 do L. 18.478 wydanego na podstawie uchwały Wysokiego Sejmu z 3. Października 1871, urządzającej służbę administracyjną

przy szpitalach, pobiera dotąd p. Jędrzejewski stałą płacę w kwocie rocznej 1000 zł., dalej ryczałt na opał i oświetlenie w rocznej kwocie 100 zł. i pomieszkanie w naturze.

Wreszcie na mocy uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 6. Grudnia 1872 pobiera p. Jędrzejewski dodatek z powodu drożyzny w rocznej kwocie 200 zł. w. a.

Służba p. Jędrzejewskiego była zawsze wzorową, co wykazują załączone dekreta władz dawniejszych i co również Wydział krajowy ze swej strony poświadczyć musi.

Do podania p. Jędrzejewskiego dołączone są prócz tego świadectwa Dyrekcji i Komitetu szpitalnego w Krakowie, wreszcie świadectwo lekarskie co do stanu zdrowia jego, które to akta w myśl przepisów odnośnych uzasadniają zupełnie możność uwzględnienia prośby o przeniesienie w stały stan spoczynku.

Moc w tym ostatnim względzie przysłuża według ogólnych przepisów o pensjonowaniu urzędników Wydziałowi krajowemu, jako władzy, której służy prawo nominowania co do rzeczonyj posady rządcy szpitalnego. Zaś wymiar płacy emerytalnej dla p. Jędrzejewskiego przysłuża c. k. Ministerstwu Skarbu z dnia 24. Stycznia 1862 do L. 62.000/1659 i c. k. Ministerstwa Stanu z 17. Lutego 1862 do M. 2.704; gdyż p. Jędrzejewski był dawniej urzędnikiem byłej Rzeczypospolitej Krakowskiej i składał opłaty na fundusz emerytalny a to od dnia 1. Listopada 1854, w którym to czasie c. k. Rząd inkamerował rzeczony fundusz emerytalny i wypłaca z niego wymierzone przez siebie płace emerytalne.

Wnosić należy, iż c. k. Rząd ze względu na służbę przeszło 42 lat wynoszącą, wymierzy p. Jędrzejewskiemu emeryturę w wysokości całej jego płacy, którą dotąd pobiera, t. j. w kwocie 1000 zł. Sądziimy wszakże, iż ze względu na rzadkie i wyjątkowe zasługi p. Jędrzejewskiego, była by powyższa emerytura w obecnym wypadku niedostateczną i w tym względzie musimy podnieść okoliczności następujące:

P. Jędrzejewski przytacza w swem podaniu prośbę poniżej dosłownie przytoczoną:

„Służbę szpitalną opuszczam nie bez obawy ze względu na przyszłość moją. Nie mam bowiem żadnego majątku, ani też żadnego funduszu zaoszczędzonego, bo do r. 1870 bardzo szczupłą pobierałem płacę; od tego zaś roku z powodu wielkiej drożyzny nie podobna było coś zaoszczędzić. Nie mam rodziny własnej, a cała familia również bez majątku, nie może udzielić mi pomocy. Cały mój fundusz będzie pensya emerytalna. Jeżeli w nią nie będą wliczone emolumenta do posady stale przywiązane, jak: pomieszkanie, opał i światło, położenie moje będzie bardzo smutne, bo na starość i przy zdrowiu zwątlonem gdy potrzeba więcej wygód i opieki, straciłbym z tego co mam, około 600 zł. Dla tego odważam się prosić najpokorniej Wysoki Wydział krajowy, aby przez wzgląd na przebytą przeszło 42 lat wynoszącą służbę niczem niesplamioną, mój podeszły wiek i stracone zdrowie, raczył mi w pensyę emerytalną wliczyć łaskawie: wartość mieszkania, które mam w naturze, tudzież ryczałt 100 zł. na opał i światło, jako emolumenta stale do posady przywiązane. O dodatku z powodu drożyzny w kwocie 200 zł. pobieranym jako niestałym, mówić i prosić nie mam prawa.”

Odnosnie do tego ustępu musimy nadmienić, iż p. Jędrzejewski aż do roku 1870 pobierał tylko płacę 500 zł. rocznie, zaś w roku 1870 i 1871 płacę 500 zł. z dodatkiem 300 zł. czyli łącznie 800 zł.

Krakowski Komitet szpitalny przedkładając Wydziałowi krajowemu prośbę p. Jędrzejewskiego popiera takową ze swej strony następnem oświadczeniem:

„P. Jędrzejewski prosi, aby mu pozostawione były stale emolumenta t. j. wartość pomieszkania (wynosząca 350 zł.) i 100 zł. na opał i światło. Komitet szpitalny uchwalił jednogłośnie, nie tylko popierać usilnie tę prośbę, lecz prosić także Wysoki Wydział krajowy, aby p. Jędrzejewski

przy pensjonowaniu nie doznał żadnego ubytku w tem, co dotąd pobiera, t. j., ażeby przyznano mu także dodatek drożyzniany w rocznej kwocie 200 zł. Wszyscy członkowie Komitetu szpitalnego oświadczyli się jednomyślnie, iż p. Jędrzejewski zasłużył sobie na szczególniejsze uwzględnienie. Jeżeli czterdziestoletnia służba daje prawo do pensyi w wysokości całej pobieranej płacy, to wyszczególnienie się w służbie winno być także wynagrodzeniem. P. Jędrzejewski pełni nieprzerwanie służbę szpitalną przez więcej jak 35 lat, a przyznać trzeba, iż ta służba jest bardzo nużąca i zdrowie i siły wyczerpująca, gdyż nietylko, iż codziennie zajmować się trzeba chorymi, lecz mieszkając w szpitalu, nie sposób uchronić się od szkodliwych wpływów powietrza szpitalnego, a szczególnie w czasie panowania chorób epidemicznych; takowe przebywał też p. Jędrzejewski w czasach rozmaitych i zaprawdę! dziwić się trzeba, iż pomimo 36 lat służby szpitalnej, którą rzadko kto wykazać może, wytrwał dotychczas na tej posadzie. Lecz prawdziwa zasługa p. Jędrzejewskiego nie polega na tej liczbie lat, gdyż Komitet szpitalny czuje się w obowiązku wypowiedzenia całej prawdy, iż służba jego była nieustannie i pod każdym względem wyszczególniającą się. Nie wspominając już nic o dawniejszych dekreтах pochwalnych z 1839, 1852 i 1854 r., poświadczają wszyscy członkowie Komitetu szpitalnego, iż p. Jędrzejewski wypełnia swe obowiązki z największą gorliwością, pilnością i sumiennością; obznajomiony jest przytem najdokładniej ze stanem szpitala, z jego całą historią i tradycją, z jego funduszami, z dawną i obecną administracją, pojmując prócz tego swe obowiązki w całej ich doniosłości i obok wyrozumiałości posiada także należytą energię niedopuszczającą ażeby podwładni i słuźzy uchylali się od swych obowiązków. Nabyte przez p. Jędrzejewskiego doświadczenia mają wielkie znaczenie i Komitet szpitalny szedł często za jego zdaniem. Znane są Wysokiemu Wydziałowi krajowemu wypracowania p. Jędrzejewskiego odnoszące się do nowych urządzeń i przygotowania własnej administracji, z których okazuje się, iż jest on nie tylko ścisłym wykonawcą, lecz ma własne uwzględnienia godne pomysły i zapatrywania się na urządzenia szpitalne.“

Wreszcie oświadcza Komitet szpitalny:

„Chociaż p. Jędrzejewski przejdzie w stały stan spoczynku, to może oddać jeszcze ważne usługi szpitalowi. Komitet szpitalny jest tego zdania: że bardzo zyskałby na tem, gdyby Wysoki Wydział krajowy powołał p. Jędrzejewskiego na członka Komitetu szpitalnego. albowiem tutaj miałby dalsze pole skutecznego działania, a to tem więcej, że nie tylko wprowadziłby nowego rządcę w nową służbę, lecz czuwałby skuteczniej jak każdy inny z członków nad dobrem szpitala.“

Wydział krajowy podziela ze swej strony całkowicie zapatrywanie się Komitetu szpitalnego, a uwzględniając niezaprzeczone i szczególniejsze zasługi p. Jędrzejewskiego, wreszcie jego bardzo pożądaną pomoc w przeszłej jego działalności jako członka Komitetu szpitalnego, czuje się obowiązany do najsilniejszego popierania powyższej propozycji Komitetu szpitalnego.

Ponieważ jednakże czynności około wymiaru emerytury przez c. k. władze skarbowe przedsięwziąć się mające trwają zazwyczaj bardzo długo i przeciągną się zapewne z rok cały lub i dłużej, jak to doświadczyliśmy już dwa razy przy pensjonowaniu Dra. Placera i Dra. Bulikowskiego, ponieważ dalej p. Jędrzejewski jako wiekowy i cierpiący nie może dłużej wypełniać obowiązków służby, i na prośbę jego udzieliłszy mu pod dniem 15. Września b. r. dłuższego urlopu, ponieważ wreszcie gospodarstwo w szpitalach krakowskich, gdzie obejmujemy w własny zarząd z dniem 1. Października b. r. wymaga niezbędnie, ażeby przystąpić czem rychlej do obsadzenia choćby prowizorycznego posady rządcy u św. Łazarza, tudzież aby tenże nowomianowany rządcą mieszkał w szpitalu, gdzie ciągle jego bytność jest nieodzowną, byliśmy zniwoleni zapreliminować w budżecie kwotę 1.600 zł. na rachunek tymczasowego zaopatrzenia p. Jędrzejewskiego, które mu aż do czasu wymierzenia emerytury zaliczkowo wypłacać będziemy.

Stawiamy przeto wnioski:

Wysoki Sejm raczy chwalić:

1) Upoważnia się wyjątkowo Wydział krajowy, ażeby wymierzoną przez c. k. władze skarbowe emeryturę dla p. Napoleona Jędrzejewskiego rządcy szpitala św. Łazarza w Krakowie uzupełnić z funduszu krajowego kwotą sześćset złotych rocznie.

2) Z powodu tymczasowego zaopatrzenia p. Jędrzejewskiego rządcy szpitala św. Łazarza, w stały stan spoczynku przenieść się mającego, przyjmuje się do budżetu wstawienie sumy 1.600 zł na rok 1875.

Lwów dnia 27 Września 1874.

Leon książę Sapieha w. r.

Marszałek krajowy

Sprawozdawca:

Maciej Zenon Serwatowski w. r.

Zastępca członka Wydziału krajowego.

Sprawozdanie Komisji drogowej

o wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie uznania za krajową drogi ze Szczawnicy do stacyi kolei żelaznej Tarnowsko - Leluchowskiej w Piwnicznej.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 15. Września b. r. polecił Wys. Sejm Komisji drogowej zbadanie powyższego wniosku; wywiązując się więc z tego polecenia Komisya drogowa składa Wysokiemu Sejmowi następujące sprawozdanie:

Wydział krajowy motywując swój wniosek budowy drogi krajowej ze Szczawnicy do Piwnicznej główny kładzie nacisk na dwie okoliczności: 1. Na skoncentrowanie tutaj ruchu handlowego między Nowym Targiem, Limanową a Sączem. 2. Na konieczność połączenia Szczawnicy jako zakładu kąpielowego ze stacją kolei żelaznej w Piwnicznej.

Co do 1. Komisya jest przekonana, że ruch handlowy nie może się inaczej odbywać, jak po swoich naturalnych a już wytkniętych komunikacyach, a mianowicie od Węgier z Kieszmarku przez Niedzicę, Czorsztyn i Krościenko po drodze krajowej Czorsztyńsko-Zaborniańskiej, przez Jordanów, Maków ku Krakowu lub Białej, jak również w drugim kierunku, a także po drodze krajowej Niedzicko-Sądecko-Tarnowskiej przez Krościenko, Stary i Nowy Sącz, Zakluczyn ku Tarnowu.

Wszystkie te drogi łącząc się poniekąd w Krościenku, ztąd będą miały najbliższą $4\frac{1}{2}$ mili odległą stację kolei żelaznej w Starym Sączu.

Przytem droga ze Szczawnicy do Piwnicznej przez Wydział krajowy projektowana mająca wrzekomo $2\frac{1}{2}$ mili długości przechodziłaby musiała terenem nader górzystym i tak licznymi poprzeczanym potokami górskimi, że jak wykazują przybliżone tylko kosztorysy i plany bióra technicznego, trzeba by na niej budować 46 rozmaitej długości mostów.

Gdyby zresztą była nawet zbudowana droga ze Szczawnicy do Piwnicznej, to i w takim razie Szczawnica nie może być punktem zbiorowym handlu Węgiersko-Galiczyjskiego, a produkt czy towar musi odbyć jeszcze ze Szczawnicy do Krościenka 1 milę, aby dalej iść drogą krajową. A że ze Starego Sącza do Krościenka jest mil $4\frac{1}{2}$, z Piwnicznej zaś na Szczawnicę do Krościenka byłoby mil $3\frac{1}{2}$, jest zatem różnica o jedną tylko milę. Nie ma więc powodu, aby dla skrócenia o jedną milę budować nową drogę ze Szczawnicy do Piwnicznej, która to droga byłaby drogą zupełnie równoległą do już istniejącej drogi krajowej Niedzicko-Sądeckiej.

Handel zresztą Węgiersko-Galiczyjski w tej okolicy głównie odbywać się będzie koleją żelazną Tarnowsko-Leluchowską, a jeśli zboczy od niej, to pójdzie równiejszą drogą od Lubowni lub Kieszmarku ku Nowemu Targowi i dalej.

Co się tyczy drugiego motywu, że brak tej drogi stanie się dotkliwym dla Szczawnicy jako zakładu kąpielowego, to i w tym względzie komisya nie podziela zapatrywań Wydziału krajowego.

Ze Szczawnicy do najbliższej stacyi budującej się kolei żelaznej w Starym Sączu jest $5\frac{1}{2}$ mili drogi krajowej, którą w dobrym stanie utrzymywać i zapewnić na niej zawsze pewną i bezpieczną komunikację, jest rzeczą Wydziału krajowego.

Wysoki Sejm wotuje corocznie fundusze, jakich na utrzymanie tej drogi potrzeba, a mając właśnie wzgląd na istniejący zakład kąpielowy w Szczawnicy, nie wahał się w wyznaczeniu znaczniejszego funduszu, jak sumy 45.000 zł. a. w. na most pod Krościenkiem, który to most jest już wybudowany i do użytku publicznego oddany.

W tego roku przedłożonym nam budżecie na r. 1875 (Rub. X. Pozyecya 101), preliminarze Wydział krajowy dla tej drogi na most w Kadczy 27.000 zł. a. w., na utrzymanie zaś całej linii Niedzica-Sącz-Tarnów sumę 18.400 zł. a. w. (Rub. X poz. 115).

W obec tak znacznych kosztów, jaki kraj słusznie dla tej ważnej drogi ponosi, Komisya nie może oświadczyć się za budowę nowej drogi, która będąc równoległą do już istniejącej nie miałaby żadnej cechy handlowej i służyłaby tylko parę miesięcy w roku dla użytku pewnej części tylko publiczności kąpielowej.

Gdyby nie było drogi bitej ze Szczawnicy do stacyi kolei w Starym Sączu, Komisya z pewnością nie wahałaby się oświadczyć za drogą ze Szczawnicy do Piwnicznej, choćby tylko przez wzgląd na to, że Szczawnica jest zakładem kąpielowym licznie odwiedzanym. Że jednak droga taka już jest, a obecnie projektowana droga nie tworzyłaby żadnej nowej komunikacji, lecz tylko byłaby krótszą od dziś istniejącej, Komisya więc jak na teraz nie może uznać nagłosci ani gwałtownej potrzeby budowy tej drogi.

Jest jeszcze jedna ważna okoliczność, która wpłynęła na zdanie Komisyi.

Sieć dróg krajowych, uchwalonych do budowy przez Wys. Sejm na posiedzeniu z 5. Grudnia 1872 dotąd nie została nawet rozpoczęta a mieszkańcy odnośnych okolic dwa lata już czekają

z niecierpliwością tej chwili, w której otrzymają nareszcie obiecaną im komunikację i ujrzą spełnioną tę ważną dla kraju uchwałę Wys. Izby.

Nie możemy więc tworzyć dróg nowych, dopokąd nie wybudujemy tych, które Wys. Sejm w ogólnem poczuciu dobra kraju z powszechnem jego uznaniem uznał jako niezbędne i zawotował ich budowę na koszt kraju.

Z tych więc powodów Komisya drogowa wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

„Nad wnioskiem Wydziału krajowego w przedmiocie uznania za krajową drogi ze Szczawnicy do Piwnicznej — Sejm przechodzi do porządku dziennego.“

We Lwowie dnia 25. Września 1874.

Przewodniczący :

Piotr Gross w. r.

Sprawozdawca :

J. Męciński w. r.

Sprawozdanie Komisji administracyjnej

o wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie wybudowania gmachu dla pomieszczenia Sejmu i Wydziału krajowego.

Wysoki Sejmie!

Komisja administracyjna zdaje sprawę z przekazanego jej uchwałą z dnia 15. Września 1874 r. wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie wybudowania gmachu dla pomieszczenia Sejmu i Wydziału krajowego.

Powody, dla których Wydział krajowy zażądał od Wys. Sejmu w obecnej sesji polecenia co do budowy gmachu dla Sejmu i biur Wydziału krajowego, wyłożone są w sprawozdaniu z dnia 24. Sierpnia b. r. (l. W. k. 16.595/74). Wys. Sejm właściwie w r. 1871 odroczył tylko przystąpienie do tej sprawy, w zasadzie już przez uchwałę z r. 1869 postanowione, a Wydział krajowy dopełnił obecnie swego obowiązku, stawając z nią znowu przed Sejmem, który chciał, aby ona była wznowioną w właściwym czasie. Zniwolonym zaś został do tego zwiększoną rzeczywistie potrzebą służby krajowej, nadzwyczajną niedogodnością, jaką sprawia rozrzucenie biur, co bez uszczerbku w służbie być nie może; niepewnością i bardzo wygórowaną ceną lokalów, która przy terażniejszych stosunkach zagraża nadal wyższym jeszcze na ten cel wydatkiem dla budżetu krajowego.

Wysoki Sejm jest sędzią w tej sprawie, ażali jest już na czasie podnieść znowu odroczoną przez siebie uchwałę. W Komisji ustaliło się zdanie, że gdyby zamierzona budowa przed kilku laty była przedsięwziętą, byłaby mogła być wykonaną w łatwiejszych niż dziś warunkach. Obecne nie są wprawdzie łatwe, lecz Komisja sądzi, że dłuższe ociąganie się z przedsięwzięciem budowy gmachu dla Sejmu i Wydziału krajowego może być tylko szkodliwym, narazi bowiem na spotkanie się w przyszłości z powiększonymi jeszcze trudnościami tak co do wyszukania odpowiedniego na gmach miejsca we Lwowie, jak i co do samej budowy.

Czynsze roczne z lokalów najmowanych dotąd dla Sejmu i Wydziału krajowego, jeśli zwłaszcza nastąpi dalsze rozszerzenie się czynności Wydziału krajowego, pochłaniać będą w przyszłości corocznie jeszcze większą sumę jak obecnie wykazana, i to bezowocnie o tyle, że za nią nie

zostanie nabytą stała odpowiednia wartość jak to stać się może, gdy gmach wybudowany stanowić będzie część majątku krajowego.

Nie można okrom cyfry dziś opłacanego czynszu oprzeć na innej prawdopodobnej podstawie wyobrażenia, jaki w przybliżeniu nakład na budowę gmachu takiego uczynićby trzeba, nie można zwłaszcza pod żadną rachubę podciągnąć kosztu nabycia odpowiedniego placu, albowiem cena gruntu we Lwowie podług miejscowości nadzwyczajnie jest różną. Komisya zastanawiała się nad rozmiarami, jakie gmachowi dać należy, aby odpowiadał potrzebie, a budowa jego nie była zbyt ciężarem dla kraju.

Zwracając uwagę na dzisiejsze pomieszczenie biur Wydziału krajowego, powiedzieć najprzód trzeba, że pomieszczenie to nietylko nie jest za obszerne, ale że nawet niektóre oddziały zajmują miejsca niedogodne i ciasne; pomieszczenie dogodniejsze niekoniecznie jednak pociąga za sobą daleko większe rozmiary budynków, niż obejmują lokalności dziś zajmowane i umieszczenie sal Sejmowych obok lokalów Wydziału krajowego nastęrczy sposobność oszczędzenia miejsca dla obu razem potrzebnego, a dobre skombinowanie w planie budowy wszystkich potrzebnych lokalności, i dobre zapelnienie niemi całego miejsca, ułatwi rozłożenie biur i dogodniejszym uczyni to rozłożenie bez nadania rozmiarom budowy zbytecznego rozszerzenia.

Kombinacje te atoli nie dadzą się ocenić bez pracy dłuższej i fachowej przy planowaniu i przy zastosowaniu się do miejsca na budowę przeznaczonego. Dlatego oprzeć się obecnie na ściśle wyrachowaniu co do obszerności potrzebnych lokalów niepodobna. Można tylko orzec, iż wypada zadość uczynić potrzebie bez przedsiębrania zbyt wielkiej, kosztownej i okazałej budowy, narażającej na zbyt wielki wydatek i do tej zasady ściśle się w przygotowaniach zastosować. Biorąc jedynie miarę z tego kosztu, jaki obecnie budżet krajowy ponosi na najem lokalów dla Sejmu i Wydziału krajowego, rzecz przedstawia się jak następuje:

Wysokość czynszów dziś opłacanych jest prawie zł. 17.000. Wychodząc z nader prawdopodobnego przypuszczenia, że czynsze te podniosą się jeszcze o $\frac{1}{3}$ t. j. na 25.000 zł. Coroczny ten wydatek przedstawiałby kapitał zł. 500.000 i do tej ogólnej sumy Komisya sądzi, iż wydatek na budowę gmachu ograniczyćby się powinien.

Ze względu na kroki przygotowawcze w sprawozdaniu wymienione, jakie Wydział krajowy czynić zamierza, skoro otrzyma upoważnienie od Wysokiego Sejmu, Komisya administracyjna sądzi, że: 1) przedewszystkiem powołanie ludzi fachowych do stałego udzielania rady we wszystkich sprawach budowy się dotyczących, jest zupełnie uzasadnionem; 2) zabezpieczenie placu na budowę słusznie Wydział krajowy sądzi najpierwszą czynnością, do takowego bowiem placu i jego planu sytuacyjnego zastosować się muszą projekta przez konkurs otrzymać się mające. Co do konkursu 3) 4) sądzi Komisya, iż konkurs na wygotowanie planów do budowy gmachu jest wprawdzie kosztownym sposobem onych nabycia, lecz przy budynkach publicznych większego rozmiaru, jedyną drogą, właściwą do uzyskania projektów, z których najtrafniejszy ma być obrany za wzór do budowy.

Wydział krajowy słusznie przyznaje, że nie powinniśmy i nie możemy brać za wskazówkę premii oznaczonych przy konkursie na ratusz dla miasta Wiednia, które jako przykład przytoczył, gdyż ani tej okazałości w rysunkach żądni nie będziemy, ani odwoływać się do artystów całego świata nie potrzebujemy. Sądzi zatem Komisya, że premia w mniejszej ilości i tańsze oznaczonemi być powinny. Budynek ma być przyzwoity, lecz nie bardzo wielki, nie wspaniały lecz odpowiedni położeniu naszego kraju, wykonany w stylu prostym i poważnym, nie powinien więc zadać zbyt wiele pracy projektującemu go artyście.

Projekta i kosztorysy zbadane przez znawców 5) Komisya administracyjna sądzi, że powinny być premiiowane przez Wydział krajowy, lecz na podstawie orzeczenia znawców czyli mężów fachowych do tego powołanych. Następnie 6) wypracowanie planów finansowych opartych na amor-

tyzacy, uważa Komisya za czynność, którą Wydział krajowy zająć się musi, nim Sejmowi 7) do zatwierdzenia przedstawi umowy co do kupna gruntów, projektu z kosztorysami i też plany finansowe.

Będzie niewątpliwie rzeczą pomocną do przeprowadzenia wielu z tych przygotowawczych czynności, a będzie zarazem ubezpieczeniem dla kraju, że koszt na zaspokojenie tej potrzeby gmachu krajowego nie urośnie do sumy nadzwyczajnie wysokiej, jeżeli z góry oznaczy się kwota najwyższa, do której kosztorysy podnieść się mogą i do której operacja finansowa dążyć powinna. Sumę taką prawdopodobną okazało już powyżej przytoczone obliczenie. Komisya stawia ją na zł. 500.000 przy czem wyraźnie objaśnia, iż w sumę tę nie są wliczone koszty zakupna placu i operacji finansowej jako takie, które na przybliżonej podstawie dziś obliczyć się nie dadzą. Co do tych kosztów zatem Komisya żadnego nie stawia wniosku.

Gdy wreszcie co do ilości i wysokości premii konkursowych, Komisya doradza zachować się w odpowiednich granicach, a oprócz premii nie będzie aż do przedłożenia Sejmowi tej sprawy innych wydatków, oprócz może niejakiego wynagrodzenia osób fachowych do rady użytych, przeto Komisya sądzi, że wystarczyć powinno wyznaczenie na ten cel przez Sejm obecnie zł. 15.000.

Zgodnie z temi uwagami Komisya administracyjna wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Podnosząc uchwałę swoją z dnia 14. Października 1869, a mianowicie ustęp jej orzekający, iż ma być wybudowany gmach dla obrad Sejmu i pomieszczenia Wydziału krajowego. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, żeby bezzwłocznie przystąpił do przygotowawczych czynności i przedłożył Sejmowi na następnej sesji do uchwalenia umowę o grunt pod budowę, plany gmachu z kosztorysami i plan finansowy, bacząc uważnie na to, że gmach ma być postawionym w stylu poważnym a nie okazałym, a koszt budowy nie ma przechodzić sumy zł. 500.000.

„Do pokrycia kosztów z czynnościami przygotowawczemi połączonych, wyznacza Sejm sumę 15.000 zł.“

Przewodniczący:
Kraiński w. r.

Sprawozdawca:
Paszkowski w. r.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

Second block of faint, illegible text, appearing to be a main body of the document.

Third block of faint, illegible text, continuing the main body of the document.

Final block of faint, illegible text at the bottom of the page, possibly a conclusion or footer.

Wniosek.

W grudniu 1873 roku postawiło wniosek wielu posłów o utworzeniu drugiej szkoły realnej we Lwowie. Z powodu zamknięcia Wys. Sejmu wniosek ten nie został przez Wys. Sejm załatwiony. Z własnej inicjatywy Wys. Wydział krajowy wytoczył tę sprawę przed W. Ministerstwem i przed W. Radą szkolną krajową.

1. Zważywszy, że dotychczasowe usiłowania w tej sprawie nie odniosły szczęśliwych rezultatów.

2. Zważywszy, że dotychczasowa szkoła realna we Lwowie tak jest przepelnioną, jak żadna szkoła realna w całej monarchii, w skutek czego fizyczny stan uczniów, niemniej jak nauka i dyscyplina nadzwyczajnie cierpieć muszą.

3. Zważywszy, że milionowa ludność ruska w Galicyi nie ma ani jednej szkoły realnej, w której młodzież ruska w języku narodowym kształciłaby się mogła w kierunku realnym.

4. Zważywszy nakoniec, że ze względu na stosunek do Państwa i do sąsiednich krajów austriackich i europejskich dokładna znajomość języka niemieckiego jest nieodzownie potrzebną.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd do utworzenia drugiej szkoły realnej we Lwowie, w której przedmioty naukowe mają się wykładać częścią w języku ruskim, częścią w niemieckim.

Lwów dnia 3. października 1874.

Teodor Bitous,
wnioskodawca.

Janowski, Iwaniszow, Hajdamacha, Chrapek, Kocyłowski, Hubar, Bodnar, Michalski, Pietrusiewicz, Kulczycki, Szaszkiewicz, Kocko, Jaworski, Krasicki, Kozanowicz, Ozarkiewicz, Halka, Zakliński, Kowalski, Kaszewko, Fecak, Antoniewicz, Zawadowski, Pawlików, Kaczała, Lisiewicz, Jędrzejewski.

Wniosek.

Zważywszy, że brak wiadomości o kopalnych bogactwach kraju dotkliwą szkodę przynosi rozwojowi gospodarstwa krajowego;

zważywszy, że niema nadziei, ażeby Rząd w bliskiej przyszłości, kosztem skarbu Państwa zarządził zbadanie geologicznych stosunków w Galicyi z górniczego stanowiska;

wnoszę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby po zasięgnięciu opinii biegłych, przedstawił Sejmowi projekt utworzenia przy Wydziale krajowym bióra górniczego, którego zadaniem byłoby, zasięgać i zestawiać wiadomości o kopalnych bogactwach kraju, a do-
„starczać fachowej pomocy usiłowanym pojedynczym w dziedzinie górnictwa, i opieki
„w obec władz właściwych.“

L. Skrzyński,

wnioskodawca,

C. Haller, Teltmayer, Hausner, Konopka, Czerkawski, Skwarczyński, Agopsowicz, J. Jasiński.

Dr. Weigel, Waygart, Baum, Zucker, Chełmecki.

Wniosek.

Zważywszy, że sprawy serwitutowe w naszym kraju po większej części pobieżnie załatwione były;

zważywszy, że przez pobieżne załatwianie tych spraw uprawnionym wielkie krzywdy wyrządzone zostały, dla tego wnoszę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Wzywa się c. k. Rząd, by rewizya aktów serwitutowych na żądanie strony zarządzoną „była, a gdzie się potrzeba okaże, aby nowe dochodzenie powtórnie zaprowadzone „zostało.“

Lwów, dnia 18. Września 1874.

Antoni Siwiec,

wnioskodawca,

Hubar, Wiśniewski, Kobylarz, Szurlej, Michalski, Żołędź, Szott, El. Fecak, Włodek, Chrapek, Kocyłowski, Jędrzejewski, Bodnar, Hajdamacha, Kierepin, Jakób Laskorz, Gawronek, Drozd, Oskard, Kuzara.

Winnipeg

Winnipeg is a city of 200,000 people, situated on the banks of the Red River. It is the largest city in the province of Manitoba. The city is known for its beautiful architecture, including the Assiniboine Park Zoo and the Winnipeg Art Gallery. The city is also known for its vibrant cultural scene, with many festivals and events throughout the year.

Winnipeg, Manitoba, Canada

Winnipeg, Manitoba

Winnipeg is a city of 200,000 people, situated on the banks of the Red River. It is the largest city in the province of Manitoba. The city is known for its beautiful architecture, including the Assiniboine Park Zoo and the Winnipeg Art Gallery. The city is also known for its vibrant cultural scene, with many festivals and events throughout the year.

Sprawozdanie komisji kultury krajowej

o wniosku rządowym — względem podniesienia chowu bydła.

Wysoki Sejmie!

Wniosek rządowy o podniesieniu chowu bydła podany 15. Września b. r. do Wys. Sejmu, przekazał tenże dnia 17. Września b. r. Komisji kultury krajowej. Komisja kultury krajowej wzięwszy go pod obrady, przysłała do przekonania, że chociaż wysoko ceni dobre chęci rządu i okazaną dbałość o rozwój gospodarstwa krajowego a tem samem podniesienie dobrobytu mieszkańców tegoż, jednak nie znajdując w ustawie przedłożonej należytego uwzględnienia wszystkich stosunków miejscowych nie może takową w tej osnowie Wysokiej Izbie polecić do przyjęcia.

Zważywszy więc, że do ułożenia takiej ustawy, któraby w zastosowaniu odpowiadała wszystkim warunkom stosunków miejscowych poszczególnych okolic kraju, potrzebnem jest gruntowne zbadanie tego przedmiotu przez zasięgnięcie zdania ludzi fachowych i Towarzystw gospodarskich.

Zważywszy dalej, że czynność ta w tak skąpo dla obrad sejmowych wymierzonym czasie skutecznici się nie da — Komisja wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Projekt rządowy do ustawy względem chowu bydła przekazuje się Wydziałowi krajowemu do należytego zbadania i zdania sprawy na najbliższej sesji sejmowej.

We Lwowie dnia 3. Października 1874.

J. Czartoryski w. r.
zastępca przewodniczącego.

Agopsowicz w. r.
sprawozdawca

Sprawozdanie Komisji administracyjnej

o przedłożonym przez Wydział krajowy wniosku do zmiany ustawy krajowej z dnia 28. Stycznia 1873 r. (Nr. 21. Dz. u. kr.) dotyczącej zwrotu kosztów szupasowych.

Wysoki Sejmie!

Będąca w mocy obowiązującej ustawa państwowa z dnia 27. Lipca 1871 (Nr. 88. D. P. P.) regulująca policyjne wydalanie i odsyłanie pod strażą (szupasem) rozróżnia w §§. 14. i 15. trzy kategorie wydatków na szupasowanie.

1. Koszta wyżywienia od chwili przytrzymania osoby wydalić się mającej aż do wykonania wyroku, jakoteż koszta wyżywienia osób przytrzymanych, na które nie zapadł wyrok przymusowego odesłania, przekazuje ta ustawa ostatecznie na rachunek funduszu policyi miejscowej;
2. wydatki zarządu czyli reżyjne stacyi szupasowej, t. j. na dostarczenie, urządzenie, opalenie i oświetlenie lokalności, jakoteż na utrzymanie ich w dobrym stanie, tudzież na straż nadzorującą szupaśników i na załatwianie spraw szupasowania dotyczących — mianowicie prowadzenie kancelaryi — ma ponosić gmina będąca stacją szupasową, przyczem jednak zastrzegła ustawa państwowa prawodawstwu krajowemu oznaczenie, czy i o ile wydatki tej kategorii zwrócone być mają stacyi szupasowej z funduszków konkurencyjnych. powiatowych lub krajowych;
3. wszelkie inne wydatki na szupaśników, mianowicie: na rewizyę lekarską, wyżywienie, oczyszczenie i odzienie szupaśników, dalej na transport tychże i konwój, jakoteż o ile potrzeba na wsparcia dla wydalanych paszportem przymusowym, będą pokryte w pierwszym rzędzie z dotyczących funduszków krajowych — z zastrzeżeniem również w §. 16. prawodawstwu krajowemu oznaczenia, czy i o ile wydatki tej kategorii na szupaśników, którzy nie są sami w możności zapłacenia a względnie zwrotu, zwrócone być mają funduszowi krajowemu przez gminy, do których przynależą.

Celem przeprowadzenia powyższych zastrzeżeń ustawy państwowej ad 2. i 3. co do zwrotu kosztów szupasowych na korzyść stacyi szupasowej a względnie funduszu krajowego, postanowiła ustawa krajowa z dnia 28. Stycznia 1873:

iz wydatki wymienione w powyższym ustępie ad 2. mają być zwrócone gminie będącej stacyą szupasową w całości z funduszu krajowego.

Zaś wydatki ustępu ad 3. przez fundusz krajowy poniesione, tylko w tym jedynym wyjątkowym wypadku, jeżeli szupaśnik jest rewertentem, zwrócone być mają funduszowi krajowemu przez jego gminę przynależności, że wreszcie Wydział krajowy oznaczy co roku dla każdego powiatu z osobna kwoty ryczałtowe, według których obliczane i zwracane będą powyższe koszty.

Ustawa ta nie znalazła dotychczasowego zastosowania — nie weszła w wykonanie — a to z tego głównie powodu, iż ostateczne uregulowanie szupaśnictwa mianowicie: oznaczenie stacyi i duktów szupasowych, jak niemniej sposobu konwojowania i transportu, w celu którego toczą się rokowania między c. k. Namiestnictwem a Wydziałem krajowym, jeszcze nie nastąpiło.

Natomiast okazało się z raportów i dat statystycznych już po wyjściu ustawy przez Wydział krajowy zebranych, iż ustawa ta uwalniając gminy od dotychczasowego ponoszenia wszystkich kosztów szupasowych, wkładałaby z jednej strony zbyt wielkie ofiary na fundusz krajowy, już i tak nad miarę obciążony wydatkami na inne cele krajowe, z drugiej zaś strony obciążałaby w sposób również bardzo dotkliwy pojedyncze gminy obowiązane wyjątkowo do zwrotu całych kosztów za swoich rewertentów, że wreszcie ustanawianie corocznych szczegółowych ryczałtów dla każdego powiatu z osobna na kosztu rezyjne stacyi szupasowych byłoby zbyt uciążliwe i rozwlekłe.

Szczegółowe uzasadnienie tych niedogodności, a zatem wadliwości zeszlórocznej ustawy znajduje się w sprawozdaniu Wydziału krajowego do l. 15.801, komisya więc uważając za zbyt znaczne powtarzanie tych wywodów tylko co do funduszu krajowego pozwala sobie podnieść, że koszta utrzymania stacyi szupasowych przypadające według ustawy z d. 28. Stycznia 1873 w całości na fundusz krajowy, obrachowane są w sprawozdaniu Wydziału krajowego na podstawach jeszcze najbardziej optymistycznych, i że natomiast z wszelkiem prawdopodobieństwem przypuszczać można, że koszta te obliczone tamże na kwotę 25.000 zł. rocznie w praktyce daleko większymi się okazały, mianowicie po przewidywanem już dziś pomnożeniu stacyi szupasowych, i z uwagi, iż wzięty w rachunek ryczałt przeciętny 100 zł., przy znaczniejszych stacyach szupasowych niezawodnie okaże się niedostatecznym, a zauważać potrzeba, że koszt ten jest to dopiero jedna rubryka wydatków szupaśnictwa na fundusz krajowy przypadających, gdyż nie porachowane są tu jeszcze wszystkie inne wydatki na szupaśników w ustępie ad 3. niniejszego sprawozdania wymienione, które według ustawy zeszlórocznej, z jedynym wyjątkiem wydatku na rewertentów, również fundusz krajowy ponosić winien, jak niemniej zwroty kosztów szupasowych do funduszy innych krajów koronnych, za szupasowanych tamże tutejszo-krajowców, która to ostatnia rubryka także dotąd do 5.000 zł. rocznie wynosiła.

Ażeby tak przewidywanemu zbyt znacznemu obciążeniu funduszu krajowego jak niemniej pojedynczych gmin w wypadkach rewersyi zapobiedz, a z drugiej strony uprościć i skrócić administracyę, proponuje Wydział krajowy zmianę ustawy z dnia 28. Stycznia 1873 w następującym kierunku:

- a) ażeby na wydatki zarządu stacyj szupasowych wyliczone w ustępie 2. niniejszego sprawozdania ustanowionym był jeden ogólny ryczałt od każdej szupasowanej osoby bez różnicy czasu jej pobytu na stacyi szupasowej, z tym jedynie wyjątkiem, iż w wypadku gdy szupaśnik oczekiwać musi na stacyi pociągu kolei, przeznaczanego do dalszego transportu, rzeczony ryczałt przypadać będzie stacyi szupasowej od każdego dnia pobytu jego na tejże stacyi;
- b) ażeby tak powyższe wydatki ustępu 2. jak niemniej wszelkie wydatki dalsze w ustępie 3. niniejszego sprawozdania wyliczone zwracane były funduszowi krajowemu przez gminy

przynależności, a to przy pierwszym wypadku szupasowania jednej i tej samej osoby w $\frac{1}{5}$ zaś przy rewertentach w $\frac{1}{3}$ części poniesionych kosztów;

e) ażeby wyznaczanie ryczałtów było dla całego kraju ogólnem, t. j. jednostajnem we wszystkich powiatach i następowało ze strony Wydziału krajowego co lat trzy.

Za pomocą takiego ukształtowania sprawy, osiągnię się przez rozkład kosztów szupasowych między fundusz krajowy a gminny w sposób słuszny a dla tych ostatnich bardzo mało uciążliwy. ochronienie funduszu krajowego przynajmniej częściowo od zbyt wielkich wydatków, jak niemniej pojedynczych gmin od niepomiernego przeciążenia kosztami za rewertentów, z drugiej zaś strony przez podciągnięcie gmin przynależności do częściowego przynajmniej ponoszenia kosztów szupasowania będzie środkiem do znaglenia tychże, by skuteczniej zapobiegały włóczęgostwu i lepiej się opiekowały swemi ubogimi, do czego już ustawa gminna je obowiązuje; gmina mająca stacyę szupasową, będąc ograniczoną na ryczałt ściśle wymierzony, zmuszoną będzie do oszczędności i oględnej gospodarki funduszem szupasowym, nareszcie odpadną niedogodności i rozwlekłość administracyi, o których wyżej wspomniano. Dodać tu także wypada, że w sposób analogiczny uregulowanem jest szupaśnictwo prawie we wszystkich innych krajach koronnych Monarchii, mianowicie także w Austrii niższej, w Czechach, Karyntyi i Salzburgu, a procent kosztów według niniejszego wniosku na gminy nasze przypadający jest znacznie jeszcze niższy niż gdzieindziej. Zresztą ponoszą gminy nasze dotychczas wszystkie koszta szupasowe bez żadnego wyjątku, będzie więc to dla nich już wielką ulgą i dobrodziejstwem, jeżeli w przyszłości tylko $\frac{1}{5}$, a względnie za rewertentów $\frac{1}{3}$ część wydatków ponosić będą, zwłaszcza iż ponoszenie kosztów szupasowania będącego w ścisłym związku z sprawami policyi miejscowej należy bezsprzecznie już w myśl ustawy gminnej do obowiązków na gminy nałożonych.

Co się tyczy ostatecznego uregulowania szupaśnictwa, będącego w toku między c. k. Namiestnictwem i Wydziałem krajowym, nadmienić jeszcze musimy, iż komisya mięszana w tym celu wysadzona operat swój już ukończyła; ponieważ jednak Wydział krajowy nie znalazł go wszechstronnie wyczerpującym, przedstawił więc ze swej strony wypracowany przez siebie projekt przyszłego unormowania tej sprawy c. k. Namiestnictwu do rozpatrzenia i wydania odnośnych rozporządzeń. Na wszelki zatem wypadek ostateczne unormowanie trybu szupasowania, t. j. zupełne przeprowadzenie ustawy państwowej z d. 27. Lipca 1871 będzie rzeczą najbliższej przyszłości, a skoro tylko to nastąpi, kwestya kosztów, której właśnie dotyczy wniosek niniejszy, stanie się piekącą, dla tego też naglącą jest potrzeba, by Sejm już teraz stanowczo ją załatwił.

Komisya administracyjna dzielając z powodów przytoczonych zapatrywania Wydziału krajowego, i zgadzając się na wnioski tegoż co do treści, znalazła tylko potrzebę obszerniejszego sformułowania projektowanej ustawy, a to mianowicie w dwóch kierunkach: Najprzód co do kosztów w §. 15. ustawy państwowej (ustęp 3 niniejszego sprawozdania) wymienionych, sądziliśmy, iż ustawa mająca przedstawiać dokładny obraz wszystkich kosztów zwrotnych szupasowania, nie może dotyczyć tylko nawiasowo, lecz powinna uwydatnić wyraźnie płynący z ustawy państwowej obowiązek funduszu krajowego zwracania także tej kategorii wydatków gminie stacyi szupasowej, o ile one w pierwszym rzędzie przez tę gminę poniesione zostały.

Powtóre zdawało się komisyi, iż dla uchylenia wszelkich wątpliwości i możliwego mylnego pojmowania, mianowicie ze strony organów podrzędnych, które w przyszłości szupaśnictwo wykonywać będą, będzie korzystnem wymienić w artykułach projektowanej ustawy szczegółowo pojedyncze rodzaje wydatków do zwrotu przypadających według kategorii jakie ustawa państwowa w drugim ustępie §. 14. i w §. 15. rozróżnia.

W tak uzupełnionem streszczeniu sformułowana ustawa krajowa, którą niniejszem Wysokiej Izbie do uchwalenia przedkładamy, będzie brzmiała:

USTAWA

względem zwrotu kosztów szupasowych, wzmiankowanych w §§. 14. i 15 ustawy państwowej z dnia 27. Lipca 1871. (N. 88 D. u. P.)

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Znosi się Ustawę krajową z d. 28 Stycznia 1873 (N. 21 D. U. i R. kr.) i w miejsce niej obowiązują postanowienia następujące:

Art. 2.

Koszta urządzenia i utrzymania stacyi szupasowych, o których wspomina drugi ustęp §. 14. ust. państw. z d. 27 Lipca 1871 N. 88 D. U. p. mianowicie: wydatki na dostarczenie, urządzenie, opalenie i oświetlanie lokalności dla szupaśników, jakoteż na utrzymanie ich w dobrym stanie, tudzież na pilnowanie szupaśników i na załatwianie spraw tyczących się odsełania przymusowego, — zwracać będzie fundusz krajowy gminie będącej stacją szupasową w ryczałcie wymierzonym od każdej szupasowanej osoby a to bez względu na czas jej pobytu na stacyi szupasowej. Jedynie tylko w tym wypadku, gdy osoba szupasowana oczekiwać musi na stacyi pociągu kolei żelaznej, przeznaczonego do transportu szupaśników, wymierzony ryczałt przypadać będzie od każdego dnia pobytu jej na stacyi szupasowej.

Wydatki wskazane w §. 15 ustawy państwowej z d. 27 Lipca 1871 a mianowicie: wydatki na rewizję lekarską, wyżywienie, oczyszczenie i odzienie szupaśników, tudzież na transport tychże i konwój, jakoteż, jeżeliby było potrzeba na wsparcia dla tych którzy dostają paszporta przymusowe, — obowiązany jest fundusz krajowy zwrócić również gminie będącej stacją szupasową, o ile wydatki te pierwotnie przez rzeczoną gminę pokryte zostały.

Art. 3.

Gmina, do której osoba szupasowana przynależną jest, winna zwrócić funduszowi krajowemu wszystkie koszta w artykule II. wzmiankowane, a to przy pierwszym wypadku szupasowania w jednej piątej części, zaś przy każdym następnym wypadku szupasowania tejże samej osoby t. j. przy rewertentach w jednej trzeciej części.

Wszelakoż osoby szupasowane tutejszego kraju, które znajdują się w możności uiszczenia kosztów szupasowych przez fundusz krajowy zapłaconych, winny zwracać temuż funduszowi pomienione koszta o tyle, o ile takowe w myśl §. 15 powołanej ustawy państwowej poniesione zostały.

Art. IV.

Wydział krajowy oznaczy co trzy lat kwoty ryczałtowe, według których obliczane i zwracane będą wydatki w Art. II. i III. wymienione.

Art. V.

Wykazane przez Wydział krajowy koszta mające być zwrócone funduszowi krajowemu przez właściwe gminy przynależności, a względnie przez osoby szupasowane będące w możności uiszczenia wydatków na nie poniesionych, (Art. III.) ściągają c. k. władze polityczne.

Art. VI.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi Spraw wewnętrznych.

Kraiński,
przewodniczący.

Kuczkowski,
sprawozdawca.

**Sumaryczny preliminarz
funduszu indemnizacyjnego
dla Galicyi wschodniej
na rok słoneczny 1875.**

we Lwowie dnia 18. Lipca 1874.

Liczba porządk. i załączników		A. P o k r y c i e			U w a g i
		Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1873	Prelimino- wano na rok 1874	
		zł. wal. austr.			
		I. Od obowiązanych.			
1	Wpłata kapitałów	59.203	43.200	41.569	
2	„ rent	12.326	6.800	4.440	
3	Odsetki za zwłokę i inne dochody	41.521	29.380	20.546	
		II. Własne dochody.			
	Odsetki od zakupionych obligacyj indemnizacyjnych	—	—	—	
	Dochód za sprzedane obligacje indemnizacyjne	—	—	—	
		III. Od kraju.			
4	Dodatki indemnizacyjne od podat- ków	2,337.818	2,294.274	2,248.526	
	Daniny od zboża i soli	—	—	—	
		IV. Ze Skarbu państwa.			
	Wynagrodzenie laudemialne	—	—	—	
	Odsetki od ulokowanych nadwy- żek funduszowych	—	—	—	
	Zwroty kapitałów od c. k. Skarbu państwa	—	—	—	
	Zaliczki ze Skarbu państwa :				
	a) nieoprocentowane	1,443.143	1,443.143	1,443.143	
	b) oprocentowane	936.604	—	—	
	Razem	4,830.615	3,816.797	3,758.224	
	W porównaniu z potrzebą w kwocie	—	3,816.797	3,758.224	
	Pozostaje do lokowania	—	—	—	

B. P o t r z e b y

Liczba porządk. i załączników	Wymienienie rubryk	Rzeczywista	Prelimino-	Wniosek	U w a g i
		wynikłość z roku 1873	wano na rok 1874	c. k. rządu na rok 1875	
		zł. wal. austr.			
5	Koszta zarządu	83.067	91.212	67.453	
6	Splata kapitałów:				
	a) przez losowanie	1,048.551	1,115.100	1,159.908	
	b) przez wykupno obligacyj	—	—	—	
7	Kwoty wyrównawcze w kapitale	1.999	3.600	1.990	
8	" w rentach	772	1.200	770	
9	Renty dla uprawnionych	2,565.004	2,470.707	2,476.760	
	Wynagrodzenie za zakupione obli- gacje indemnizacyjne	—	—	—	
	Odsetki od kapitałów dłużnych Skarbowi państwa	—	—	—	
	Zwroty zaliczek ze Skarbu państwa	1,040.923	—	—	
10	Nadzwyczajne wydatki	91.422	134.978	51.343	
	Razem	4,831.738	3,816.797	3,758.224	

A. Załącznik 1. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873.	Prelimino- wano na rok 1874.	Wniosek rządu na rok 1875.	U w a g i.
		Zł. wal austr.			
1	<p>Wypłata kapitałów.</p> <p>Z końcem roku 1873. pozostało niespłaconych kapitałów wykupna za dziesięcinę, meszne i czynsze emfiteutyczne w kw. 223.697 zł. do tego przybędzie prawdopodobnie w r. 1874 kwota . . . 2.800 „ razem . . . 226,497 zł.</p> <p>z tej kwoty prawdopodobnie spłaca obo- wiązane strony w r. 1874 43.200 zł. Zatem pozostanie kw. 183.297 zł. z której prawdopodobnie wpłynie w r. 1875 kwota 41.569 zł.</p>	59.203	43.200	41.569	Różnica między wnioskiem na rok 1875 a wynikiem w r. 1873 polega na tem, iż wpłata niektó- rych kapitałów z końcem r. 1874 się skończy, tudzież, że znaczne zaległości z poprzednich lat w r. 1873 spłacone zostały.

A. Załącznik 2. do pokrycia.

1	<p>Wpłata rent.</p> <p>Od kapitału wykupna według za- łącznika 1. pokrycia w kwocie 183.297 zł. wykazanego wnosi się przychód tytułem 5- cich procentowych od- setek na rok 1875 kwota 4.440 zł.</p>	12.326	6.800	4.440	Większy wynik w r. 1873. po- lega na przyczynach w załączniku I. pokrycia zawartych.
---	---	--------	-------	-------	--

A. Załącznik 3. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873.	Prelimino- wano na rok 1874.	Wniosek rządu na rok 1875.	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
1	Odsetki za zwłokę i inne dochody.				Niniejszy wniosek stawia się wobec wyniku z r. 1873 dlatego tak nisko ponieważ zwrotnych kosztów podróży mniej wpłynę i ponieważ zwroty za brakujące kupony nie będą tak znaczne, gdyż wielka ilość oblig indemnizacyjnych pierwszej wylosowanych już w roku 1874 wykupioną zostanie a zatem i zwroty za kupony w tym roku nastąpią.
a	Odsetki za zwłokę od rat w terminie niespłaconych	4.317	4.900	1.429	
b	Zwrot kosztów podróży w sprawach indemnizacyjnych i serwitutowych	17.490	14 520	12.103	
c	Dochód ze sprzedaży książeczek płatniczych i druków indemnizacyjnych	6	20	4	
d	Taksy za przepisanie obliczacy indemnizacyjnych	303	440	240	
e	Zwrot za brakujące kupony od oblig indemnizacyjnych	19.200	9.300	6.750	
f	Zwrot nienależnie wypłaconych kapitałów i odsetek	20			
g	Zwrot wypłaconych nienależnie plac etatowych	165			
h	Zwroty rachunkowe i inne	20	200	20	
	Suma	41.521	29.380	20.546	

A. Załącznik 4. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873.	Prelimino- wano na rok 1874.	Wniosek rządu na rok 1875.	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
1	<p>Dodatki indemnizacyjne do podatków.</p> <p>Podług tu załączonego wykazu wynosiła sprawdzona należność w dodatkach dla funduszu indemnizacyjnego przy 49 urzędach podatkowych we wschodniej Galicyi w r. 1873 kwotę 2,342.019 zł. a po potrąceniu od tej sumy zawartych w niej dodatków należących się funduszowi indemnizacyjnemu Galicyi zachodniej i Wielk. Księstwa Krakowskiego od podatku zarobkowego i dochodowego kolei żelaznych Karola Ludwika i kolei północnej w ilości <u>93.493 zł.</u> właściwie w kwocie 2,248.526 zł.</p> <p>Gdy sprawdzona należność za rok 1874 dopiero z początkiem r. 1875 zestawioną być może przeto w braku innej podstawy przyjmuje się powyższa kwota jako prawdopodobny dochód na rok 1875</p>	2,337.818	2,294.274	2,248.526	<p>Dodatek indemnizacyjny od podatków ustanowiony został na r. 1874 w ilości 51 ct. od 1 zł. podatku i wnosi się taki sam na rok 1875.</p>

Wyciąg

z wykazu sprawdzonej należytości dodatków indemnizacyjnych za rok 1873. sporządzonego przez oddział rachunkowy c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu.

Liczba po- rządkowa	Urzędy podatkowe.	Kwota w W. A.		Liczba po- rządkowa	Urzędy podatkowe.	Kwota w W. A.	
		Złotych	ct.			Złotych	ct.
		581	89 ^{1/2}			11.359	61
1	Borszczów	35.292	42 ^{1/2}		z przeniesienia	774.451	59
		795	73 ^{1/2}			1.022	32
2	Brzeżany	48.030	18	22	Lwów	518.027	22 ^{1/2}
		1.079	83			645	19 ^{1/2}
3	Brody	70.395	73 ^{1/2}	23	Lisko	27.471	25
		262	33 ^{1/2}			632	45 ^{1/2}
4	Bohorodczany	17.070	77 ^{1/2}	24	Mościska	36.112	52 ^{1/2}
		682	43			127	65
5	Buczacz	42.614	33 ^{1/2}	25	Nadwórna	16.596	20
		976	52 ^{1/2}			727	03
6	Bóbrka	40.783	44	26	Podhajce	42.112	60
		306	52 ^{1/2}			452	67 ^{1/2}
7	Brzozów	25.703	50 ^{1/2}	27	Bircza	24.296	21
		424	19			1.217	96
8	Czortków	30.923	68 ^{1/2}	28	Przemysł	70.523	49 ^{1/2}
		504	85			839	13
9	Cieszanów	33.692	11	29	Przemysłany	39.604	54 ^{1/2}
		280	69			1.346	63 ^{1/2}
10	Dolina	23.028	42 ^{1/2}	30	Rohatyn	46.196	82
		735	40 ^{1/2}			691	89 ^{1/2}
11	Drohobyczy	50.809	01 ^{1/2}	31	Rudki	34.671	76 ^{1/2}
		605	55 ^{1/2}			527	23 ^{1/2}
12	Gródek	38.558	78 ^{1/2}	32	Rawa	40.021	15 ^{1/2}
		535	95 ^{1/2}			335	91
13	Horodenka	36.782	11	33	Sniatyn	27.941	59 ^{1/2}
		631	77			553	57 ^{1/2}
14	Husiatyn	35.230	86 ^{1/2}	34	Skalat	33.220	13 ^{1/2}
		642	12			728	28
15	Jaworów	40.190	22	35	Sokal	43.841	03 ^{1/2}
		709	86			520	97
16	Jarosław	70.571	16 ^{1/2}	36	Stanisławów	38.526	99 ^{1/2}
		106	64 ^{1/2}			404	58 ^{1/2}
17	Kossów	20.006	51 ^{1/2}	37	Stryj	33.344	91
		507	07			888	36 ^{1/2}
18	Kołomyja	39.663	94 ^{1/2}	38	Sambor	54.394	83 ^{1/2}
		600	56 ^{1/2}			406	61
19	Kamionka	44.469	12 ^{1/2}	39	Staremiasto	18.332	37
		333	66			665	67 ^{1/2}
20	Kałuż	24.736	62 ^{1/2}	40	Sanok	37.529	75 ^{1/2}
						904	52 ^{1/2}
21	Krosno	25.899	20 ^{1/2}	41	Tarnopol	71.288	70 ^{1/2}
		11.359	61			24.998	29
	do przeniesienia	774.451	59		do przeniesienia	2.028.505	70 ^{1/2}

Liczba po- rządkowa	Urzędy podatkowe.	Kwota w W. A.		Liczba po- rządkowa	Urzędy podatkowe.	Kwota w W. A.	
		Złotych	ct.			Złotych	ct.
		24.998	29			27.042	43
	z przeniesienia	2,028.505	70 ¹ / ₂		z przeniesienia	2,141.147	86
42	Trembowla	405	01	46	Zbaraż	579	66
		21.615	63			32.987	84
43	Tłumacz	587	62 ¹ / ₂	47	Złoczów	1.509	31
		34.828	83 ¹ / ₂			65.529	70 ¹ / ₂
44	Turka	542	26 ¹ / ₂	48	Żółkiew	622	13
		20.955	50			40.720	88 ¹ / ₂
45	Zaleszczyki	509	24	49	Żydaczów	571	57 ¹ / ₂
		35.242	19			31.307	42
		27.042	43		Razem	30 325	10 ¹ / ₂
	do przeniesienia	2,141.147	86			2.311.693	72

PRELIMINARZ

wydatków c. k. namiestnictwa jako dyrekcji funduszków indemnizacyjnych tudzież c. k. namiestnictwa jako komisji krajowej i komisji lokalnych dla spraw odkupu i regulacji ciężarów gruntowych z funduszu indemnizacyjnego Galicyi wschodniej pokryć się mających

na rok słoneczny 1875.

Lwów dnia 18. Lipca 1874.

A. c. k. N a m i e s t n i c t w o.

Numer załącznika	Wymienienie rubryk	Rzeczywista	Prelimino-	Wniosek	U w a g i
		wynikłość z roku 1873	wano na rok 1874	c. k. rządu na rok 1875	
		zł. wal. austr.			
1	Płace, dodatki i wynagrodzenie dla służby	17.301	20.669	15.923	Podział kosztów dla c. k. Namiestnictwa na wszystkie trzy fundusze indemnizacyjne nastąpił na podstawie dekretu ministerjalnego z 1. października 1867. l. 15871. podług którego fundusz Galicyi wschodniej ponosi ²² / ₃₅ części wszystkich wydatków.
2	Dodatki lokalne	3.487	4 204	3.336	
3	Dyurny	3.822	6.195	4.818	
4	Remuneracye i zapomogi	1.317	2.514	2.514	
5	Potrzeby kancelaryjne	3.659	1.827	1.810	
6	Czynsze na mieszkania	736	736	736	
7	Koszta podróży	336	880	880	
8	Rozmaite wydatki	768	904	904	
	Razem	31.426	37.929	30.921	
	Do tego wydatki komisyj miejscowych dla spraw odkupu i uporzędowania ciężarów gruntowych	51.641	53.283	36.532	
	Suma ogólna	83.067	91.212	67.453	

c. k. Komisye lokalne.

Numer załącznika	Wymienienie rubryk	Rzeczywista	Prelimino-	Wniosek	U w a g i
		wynikłość z roku 1873	wano na rok 1874	na rok 1875	
		zł. wal. austr.			
9	Płace, dodatki i wynagrodzenie dla służby	9.761	12.400	4.700	Kwota na remuneracye i zapomogi dla komisji miejscowych jest pod poz. 4. przy c. k. Namiestnictwie preliminowaną.
10	Dodatki aktywne lokalne . . .	7.076	1.810	740	
11	Dyurny	3.769	3.833	1.642	
	Remuneracye i zapomogi . . .	1.020	—	—	
12	Potrzeby kancelaryjne	858	1.250	500	
13	Koszta podróży i diety rzeczoznawców	28.293	32.840	28.290	
14	Czynsze na mieszkania	624	1.000	600	
15	Rozmaite wydatki	240	150	60	
	Razem . .	51.641	53.283	36.532	

Alegat 1. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873	Prelimino- wano na rok 1874	Wniosek rządu na rok 1875	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
I.	Płace, dodatki i wynagrodzenia dla służby w c. k. Namiestnictwie.				Wniosek niniejszy stawia się podług obecnego stanu urzędników zatrudnionych przy c. k. Namiestnictwie w sprawach indemnizacyjnych i serwitutowych i podług prawdopodobnej potrzeby na rok 1875.
1	Zastępca prezesa z dodatkiem rocznym 400 zł.				
1	Radca namiestnictwa z roczną płacą 2.800 „				
1	Starosta powiatowy 2.200 „				
1	Sekretarz Namiestnictwa z roczną płacą 1.400 „				
1	Sekretarz referujący 1.400 „				
	i z dodatkiem roczn. 250 „				
1	Komisarz powiatu I. kl. z płacą roczną 1.600 „				
1	Komisarz powiatu I. kl. z roczną płacą 1.200 „				
1	Komisarz powiatu I. kl. z roczną płacą 1.100 „				
2	Komisarzy powiatow. po 900 zł. 1.800 „				
1	Komisarzy powiatow. tytułem różnicy po 200 zł. 400 „				
2	Konceptista Namiestnic. 950 „				
2	„ „ po 900 zł. 1.800 „				
2	Konceptowych praktykantów z rocznem adjutum po 500. 1.000 „				
3	Dla 3 konceptowych praktykantów remuneracye po 300 zł. 900 „				
	Oddział rachunkowy.				
1	Rewident rachunkowy z płacą 1.300 „				
1	Rewident rachunkowy z płacą 1.200 „				
1	Ofycyał rachunkowy 950 „				
	Oddział manipulacyjny.				
2	Ofycyałów z roczną płacą po 950 1.900 „				
	Służba.				
1	Woźny z roczną płacą 350 „				
2	Stróżów z rocznem wynagrodzeniem po 216 432 „				
	Razem 25.332 zł.				
	Z tych wypada na fundusz Galicyi wschodniej ²² / ₃₅ części w kwocie 15.925 zł.	17.301	20.669	15.923	

Alegat 2. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873	Prelimino- wano na rok 1874	Wniosek rządu na rok 1875	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
I.	Dodatki aktywalne.				
1	Radea Namiestn. rocznie 480 zł.				Wniosek stawia się podług obecnego stanu urzędników. Wynik w r. 1873 zawiera w sobie dodatki drożyzniane i dodatki na pomieszkanie dla urzędników po koniec czerwca 1873. od 1. lipca 1873. zaś tylko ustanowione dodatki aktywalne.
1	Starosta powiat. " 420 "				
2	Sekretarzy po 360 zł. rocz. 720 "				
1	Komisarz pow. I. kl. " 360 "				
2	Komisarzy powiatowych po 300 zł. rocznie . 600 "				
2	Komisarzy powiatowych po 240 zł. rocznie . 480 "				
2	Komisarzy diferencje po 60 zł. 120 "				
3	Konceptistów po 240 zł. 720 "				
2	Rewidentów rachunkowych po 300 zł. . . . 600 "				
1	Oficyał rachunkowy . 240 "				
2	Oficyałów namiestnictwa po 240 zł. 480 "				
1	Woźny 25% od 350 . 88 "				
	Razem . . . 5.308 "				
	z tych wypada na fundusz Galicji wschodniej $\frac{22}{35}$ części w kwocie 3.336 zł.	3.487	4.204	3.336	

Alegat 3. do załącznika 5. do potrzeb.

I.	Dyurny.				
6	Dyurnistów po 2 zł. dziennie 4.380 zł.				Wniosek stawia się podług obecnego stanu zatrudnionych dyetarystów i prawdopodobnej potrzeby na r. 1875. Wniosek stawia się w obec wyniku za rok 1873. dla tego wyżej ponieważ liczyć potrzeba na podwyższenie dyurn.
6	Dyurnistów po 1 zł. 50 ct. 3.285 "				
	Razem . . . 7.665 "				
	Z tych wypada na fundusz Galicji wschodniej $\frac{22}{35}$ części w kwocie 4.818 zł.	3.822	6.195	4.818	

Alegat 4. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873.	Prelimino- wano na rok 1874.	Wniosek rządu na rok 1875.	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
1	<p>Remuneracye i zapomogi.</p> <p>Dla c. k. Namiestnictwa i komisji lokalnych w całej Galicyi i Wielkiem Księstwie Krakowskiem 4.000 zł.</p> <p>Z tych wypada na fundusz Galicyi wschodniej $\frac{2^2}{35}$ części w wocie 2.514 zł.</p>	2.337	2.514	2.514	<p>Wniosek stawia się podług kwot na lata 1872, 1873 i 1874 preliminowanych i przez Wysokie Ministerium jakoteż i Wysoki Sejm krajowy przyzwolonych.</p> <p>Wynik jest w roku 1873 dlatego mniejszy, ponieważ nie cała przyzwolona kwota rozdzielona została.</p>

Alegat 5. do załącznika 5. do potrzeb.

1	Potrzeby kancelaryjne.				<p>Wynik w r. 1873 jest wobec preliminowanej kwoty za lata 1874 i 1875, dlatego większy ponieważ wyjątkowo w r. 1873 przez zakupno sześć nowych mosiężnych urn do losowania jakoteż i dużej szafy do przechowania tychże, tudzież z powodu układania nowych losów do urn nadzwyczajne wydatki uskutecznione zostały.</p>
a	Na opał lokalu 600 zł.				
b	Na potrzeby do pisania i papier 600 „				
c	Na druki, litografie i efekta kredytowe 800 „				
d	Na roboty introligatorskie 100 „				
e	Czyszczenie lokalu 250 „				
f	Na sprzęty kancelar. 100 „				
g	Na oświetlenie lokalu i wschodów 50 „				
h	Różne potrzeby i wydatki na losowanie 300 „				
i	Ryczałtowa kwota na przybory do pisania 79 „				
	Suma 2.879 zł.				
	Z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi wschodniej $\frac{2^2}{35}$ części w kwocie 1.810 zł.	3.659	1.827	1.810	

Alegat 6. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873	Prelimino- wano na rok 1874	Wniosek rządu na rok 1875	U w a g i
		Zł. wal. austr.			
1	<p>Czynsz za lokal.</p> <p>Czynsz za lokal c. k. Namiestnictwa jako Dyrekcyi funduszków indemnizacyjnych i komisji krajowej serwitutowej wynosi rocznie 1.171 zł.</p> <p>Z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi wschodniej $\frac{22}{35}$ części w kwocie 736 zł.</p>	736	736	736	Wniosek stawia się podług rzeczywistości opłacanego czynszu w roku 1874.

Alegat 7. do załącznika 5. do potrzeb.

1	<p>Koszta podróży.</p> <p>Na koszta podróży urzędników c. k. Namiestnictwa w sprawach indemnizacyjnych i serwitutowych 600 zł.</p>				Wynik w r. 1873. jest w porównaniu z wnioskiem na r. 1875. mniejszy ponieważ nie wszystkie należności dyet i kosztów podróży zastępców obowiązanych i uprawnionych za r. 1873. w tym roku zgłoszone zostały jako też że urzędnicy przy c. k. Namiestnictwie w r. 1873. nie wyjeżdżali na żadne komisye.
2	<p>Na dyety i koszta podróży zastępców obowiązanych i uprawnionych . . . 800 „</p> <p>Suma . 1.400 zł.</p>				
	<p>Z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi wschodniej $\frac{22}{35}$ części w kwocie . 880 zł.</p>	336	880	880	

Alegat 8. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873	Prelimino- wano na rok 1874	Wniosek rządu na rok 1875	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
	Rozmaite wydatki.				
1	Dla c. k. Namiestnictwa 1.200 zł. Z tych wypada na fundusz indem. Galicyi wschodniej ²² / ₃₅ części w kwocie 754 zł.	622	754	754	Kwota przy tej rubryce jest zmienną. dla tego naprzeciw wyni- ku w r. 1873 większe kwoty na pokrycie możliwych wydatków pre- liminuje się.
1	Na koszta inseracyjne za ogło- szenie edyktów sądowych w spra- wach indemnizacyjnych wnosi się kwota 150 zł.	146	150	150	
	Razem	768	904	904	

Alegat 9. do załącznika 5. do potrzeb.

1	Płace i dodatki dla komisji miejscowych.				Wniosek stawia się podług te- raźniejszego stanu urzędników przy 2 lokalnych komisjach we wscho- dniej Galicyi.
	1 komisarz powiatowy rocznie 1.200 zł. i z dodatkiem rocznym 500 „				
	1 komisarz powiatowy 1.100 „ i z dodatkiem . . . 500 „				Kwota preliminowana na rok 1875 jest w porównaniu z wyni- kiem w 1873. dla tego znacznie mniejszą, ponieważ zmniejszono liczbę lokalnych komisji w r. 1873 z 9. na 5. a w r. 1874 z 5 na 2.
	1 koncepista rocznie . . . 900 „ i z dodatkiem 500 „				
	Razem 4.700 zł.	14.928	12.400	4.700	

B. Alegat 10. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873	Prelimino- wano na rok 1874	Wniosek rządu na rok 1875	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
I.	Dodatki aktywalne.				
	Dla 1 komisarza powiatowego rocznie 300 zł.				Wniosek niniejszy stawia się podług teraźniejszego stanu urzędników. Uzasadnienie różnicy między wynikiem a wnioskiem zawarte jest w załączniku 9.
	Dla jednego komisarza powiatowego rocznie 200 „				
	Dla 1 konceptisty „ 240 „				
	Razem 740 „	7.076	1.810	740	

B. Alegat 11. do załącznika 5. do potrzeb.

I.	Dyurny.				
	Dla 3 dyurnistów dziennie po 1 zł. 50 ct. rocznie . 1642 zł.	3.769	3.833	1.642	Wniosek postawiony podług stanu teraz zatrudnionych dyetaryuszów. Wniosek naprzeciw wyniku w r. 1873. jest dla tego mniejszy, ponieważ przez redukcje komisyj lokalnych mniej dyurnistów jest potrzeba.

B. Alegat 12. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873.	Prelimino- wano na rok 1874.	Wniosek rządu na rok 1875.	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
1	<p>Potrzeby kancelaryjne.</p> <p>Dla 2 komisij miejscowych na systemizowane pauszale kancelaryjne, na opał, na usługę, utrzymanie i czyszczenie lokalu na wynagrodzenie świadków i inne potrzeby kancelaryjne po 250zł. rocznie.</p>	858	1.250	500	<p>Wniosek na rok 1875. stawia się podług wniosku na r. 1874. w kwotach po 250 zł. dla każdej komisji, albowiem wydatki tego rodzaju nie dadzą się dokładnie oznaczyć.</p> <p>Wniosek naprzeciw wyniku w r. 1873 i wniosku na rok 1874 jest dlatego mniejszy ponieważ mniej komisij miejscowych obecnie istnieje.</p>

B. Alegat 13. do załącznika 5. do potrzeb.

1	<p>Koszta podróży.</p> <p>Milowe dla 3 komisarzy, strawne dla 3 dyurnistów, dyety i milowe dla rzeczoznawców i inżynierów.</p>	28.293	32.840	28.290	<p>Wniosek niniejszy stawia się podług wyniku w r. 1873 i prawdopodobnej potrzeby na r. 1875. ponieważ do odbyć się mających komisij w r. 1875 z powodu oddania ekwiwalentów serwitutowych po redukcji miejscowych komisij urzędnicy powiatowi do tych czynności użyci będą, którym to prócz milowego także i dyety z funduszu indemnizacyjnego wypłacane być muszą.</p> <p>Z preliminowanej kwoty na r. 1875. większa część od stron funduszowi indemnizacyjnemu zwróconą zostanie.</p>
---	---	--------	--------	--------	--

B. Alegat 14. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873	Prelimino- wano na rok 1874	Wniosek rządu na rok 1875	U w a g i
		Zł. wal. austr.			
1	<p>Czynsz za lokal.</p> <p>Dla jednej komisji miejscowej we Lwowie rocznie . . . 500 zł.</p> <p>Dla jednej komisji lokalnej rocznie 100 „</p> <p>Razem . 600 zł.</p>	624	1.000	600	<p>Niniejszy wniosek stawia się podług prawdopodobnej potrzeby.</p>

B. Alegat 15. do załącznika 5. do potrzeb.

1	<p>Różne wydatki.</p> <p>Na różne potrzeby dla dwóch komisji miejscowych, które przy układaniu budżetu przewidziane być nie mogły</p>	240	150	60	<p>Ponieważ wydatki przy tej rubryce zmienne są. dlatego niniejszy wniosek stawia się do możliwego pokrycia takowych.</p> <p>Wniosek naprzeciw wyniku w roku 1873. jako też prelimino- wanej kwoty na rok 1874. jest mniejszy, ponieważ zmniejszoną została ilość komisji lokalnych.</p>
---	--	-----	-----	----	--

B. Załącznik 6. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873.	Prelimino- wano na rok 1874.	Wniosek rządu na rok 1875.	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
1.	<p>Spłaty kapitału.</p> <p>Podług planu amortyzacyjnego wydanego rozporządzeniem ministeryalnym z 29. Grudnia 1857 do l. 11881 dla obligacyi indemnizacyjnych Galicyi wschodniej w sumie . . . 58,674.000 zł. m. k. wynosi kwota wylosować się mająca w 2. półroczu 1874 531.000 zł. m. k. a w 1 półroczu 1875 toż samo 531.000 zł. „</p> <p>Razem tedy 1,062.000 zł. „ czyli w. a. 1,115.000 zł. „ która podług §. 19 instr. losowania dopiero po upływie pół roku wypłaconą być ma, a mianowicie kwota za 2 półrocze 1874 1 Maja 1875, a kwota za 1sze półrocze 1875 dnia 1 Listopada 1875.</p> <p>Na pokrycie tej wypłaty wnosi się zatem powyższa kwota . . . 800.583</p> <p>Na wykupno już wylosowanych, a nie wykupionych oblig indemnizacyjnych, które z końcem r. 1873 437.482 zł. wynosiły może być z powodu, że większa część tych obligacyj w r. 1874 wymienioną zostanie potrzebna tylko kwota . . . 44.808 zł.</p> <p>Razem . . .</p>	800.583	1,115.100	1,115.100	<p>Wniosek stawia się podług kwoty do losowania przeznaczonej na rok 1875.</p> <p>Różnica między wynikiem a wnioskiem dlatego jest tak wielka, ponieważ znaczna część w r. 1873 wypłacalnych obligacyi, nie została wymienioną.</p>
		247.968	—	44.808	
		1,048.551	1,115.100	1,159.908	

B. Załącznik 7. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873.	Prelimono- wano na rok 1874.	Wniosek rządu na rok 1875.	U w a g i
		Zł. wal. austr.			
1	<p>Kwota wyrównawcza w kapitale</p> <p>Kapitały likwidowane obligacjami indemnizacyjnymi nie pokryte wynosiły z końcem roku 1873 kwotę 341.539 zł.</p> <p>Do tej kwoty przybędzie prawdopodobnie w 1874 kwota 8000 „ co czyni razem . 349.539 zł.</p> <p>Z tej kwoty prawdopodobnie wypłacone zostanie w 1874. 150.000 zł. pozostanie przeto jeszcze 199.539 zł.</p> <p>Wnosi się zatem na pokrycie kwot wyrównawczych w gotówce przy wypłacie kapitałów w r. 1875 kwota 1990 zł.</p>	1.999	3.600	1.990	Niniejszy wniosek stawia się podług wyniku za rok 1873.

B. Załącznik 8. do potrzeb.

1	<p>Kwota wyrównawcza w ratach zaległych</p> <p>Gdy w r. 1874. prawdopodobnie nie wszystkie obrachunki względem rent zaległych przeprowadzone zostaną przeto ze względu na asygnować się mające renty zaległe w r. 1875 preliniuje się kwota 770 zł.</p>	772	1 200	770	Wniosek stawia się podług wyniku w r. 1873.
---	--	-----	-------	-----	---

B. Załącznik 9. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873.	Prelimino- wano na rok 1874.	Wniosek rządu na rok 1875.	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
1	<p>Renty dla uprawnionych.</p> <p>Podług stanu kapitałów wynosi oprocentowany dług w obligacjach indemniz. przy funduszu indemniz. Galicyi wschodniej z końcem Grudnia 1873. kwotę 46,737.070 zł. mk.</p> <p>a po odtrąceniu wylosowanych kwot, a mianowicie 31. października 1873. w ilość 531.000 zł. a 30. kwiet. 1874. w ilość 531.000 „</p> <p>Razem w kwocie <u>1,062.000 zł. mk.</u></p> <p>Zmniejsza się tenże na . . . 45,675.070 zł. mk. a gdy w r. 1874. prawdopodobnie przybędą nowo wystawione obligacje indemniz. w kwocie . . . <u>150.000</u></p> <p>Zatem wynosić będzie dług z końcem r. 1874. 45,825.070</p> <p>Na odsetki od tej sumy wnosi się na rok 1875. kwota . . . 2.291.253 zł. mk. czyli wal. austr. 2,405.816</p>				<p>Niniejszy wniosek stawia się po części podług wykazanego stanu w obiegu będących oblig. indemn. po części ze względu na potrzeby wypłat rent rocznych jako też i na częściowe umorzenie zaległych odsetek z dawnych lat w r. 1875.</p>
1	<p>Dalej wynosi stan likwidowanych a do końca r. 1873. obligacjami indemnizacyjnymi nie pokrytych kapitałów kwotę . . . 341.539 zł. która to kwota po doliczeniu prawdopodobnie w roku 1874. przyznać się mającej kwoty 8.000 zł. wynosić będzie kwotę <u>349.539 zł.</u></p> <p>Do przeniesienia . . .</p>				
		2,280.594	2,452.191	2,405.816	
		2,280.594	2,452.191	2,405.816	

B. Załącznik 10. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873.	Prelimino- wano na rok 1874.	Wniosek rządu na rok 1875.	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
1	<p>Nadzwyczajne wydatki.</p> <p>Na nadzwyczajne wydatki, które z powodu zwrotów nadpłaconych dodatków indemnizacyjnych, tudzież nadpłaconych kapitałów rent, odsetek i innych kwot nastąpią, preliniuje się kwota</p>	91.422	134.978	51.343	<p>Kwota zapreliminowana jest na przeciw wyniku w roku 1873 jako też i wniosku na rok 1874 dla tego mniejsza, ponieważ przy teje dodatków indemnizacyjnych od podatku dochodowego i zarobkowego kolei Karola Ludwika i kolei północnej należących się innym funduszom nie uwzględniono, gdyż takowe już w załączniku pokrycia 4 od sprawdzonej należytości podatków potrącone zostały.</p>

**Sumaryczny preliminarz
funduszu indemnizacyjnego
dla Galicyi zachodniej
na rok słoneczny 1875.**

we Lwowie dnia 18. Lipca 1874.

B. P o t r z e b y

Liczba porządk. i załączników	Wymienienie rubryk	Rzeczywista	Prelimino-	Wniosek	U w a g i
		wynikłość z roku 1873	wano na rok 1874	c. k. rządu na rok 1875	
		zł. wal. austr.			
5	Koszta zarządu	36.967	49.856	39.886	
6	Splata kapitałów:				
	a) przez losowanie	617.211	649.200	688.300	
	b) przez wykupno obligacyj .	—	—	—	
7	Kwoty wyrównawcze w kapitale .	1.241	2.500	2.500	
8	„ „ w rentach .	556	1.000	1.000	
9	Renty dla uprawnionych	1,486.967	1,506.672	1,469.741	
	Wynagrodzenie za zakupione obli- gacje indemnizacyjne	—	—	—	
	Odsetki od kapitałów dłużnych Skarbowi państwa	—	—	—	
	Zwroty zaliczek ze Skarbu państwa	251.934	—	—	
10	Nadzwyczajne wydatki	47.553	8.400	9.000	
	Razem	2,442.429	2,217.628	2,210.427	

Załącznik A. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873	Prelimino- wano na rok 1874	Wniosek rządu na rok 1875	U w a g i
		Zł. wal. austr.			
1	<p>Wpłata kapitałów.</p> <p>Z końcem roku 1873. pozostało niespłaconych kapitałów wykupna za dziesięcinę, meszne i czynsze emfiteutyczne w kwocie 449.468 zł. do tego przybędzie w roku 1874 kwota 2.090 „ razem 451.558 „ z tej kwoty spłaca prawdopodobnie obowiązane stro- ny w roku 1874. 101.540 „ zatem pozostanie 350.018 „ z której kwoty na wpłaty wr. 1875 kwota 95.600 zł. się prelinuje.</p>	96.913	101.540	95.600	Wniosek niniejszy stawia się na podstawie należności przypadającej na rok 1875.

A. Załącznik 2. do pokrycia.

1	<p>Wpłata rent.</p> <p>Od kapitału wykupna według za- łącznika 1. pokrycia w kwocie 350.018 zł, wykazanego, wnosi się przychód tytułem 5-procentowych odse- tek na rok 1875 w kwocie 9.800 zł.</p>	15.179	14.680	9.500	<p>Wniosek w porównaniu do za- legającego kapitału stawia się z tej przyczyny tak nisko, albo- wiem znaczna część kapitałów spłaca się w annuitetach.</p> <p>Różnica między wnioskiem a wynikiem polega na tem, że część obowiązanych w roku 1874 skoń- czy wpłatę, tudzież, że zaległości spłacone zostały.</p>
---	---	--------	--------	-------	--

A. Załącznik 3. do pokrycia

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873.	Prelimino- wano na rok 1874.	Wniosek rządu na rok 1875.	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
1	Odsetki za zwłokę i inne dochody.				Niniejszy wniosek stawia się ze względu na spodziewany dochód w roku 1875.
a	Odsetki za zwłokę od rat, kapitałów i odsetek w terminie nie spłaconych	3.402	3.200	2.850	Większy wynik w roku 1873. polega na tem, że etat skarbowy nienależnie otrzymany podatek dochodowy od odsetek obligacyj indemnizacyjnych w kwocie 35.000 zł. funduszowi indemnizacyjnemu zwrócił, tudzież z odsetek zwłoki więcej wpłynęło i zwrot kuponów większy był;
b	Zwrot kosztów podróży w sprawach indemnizacyjnych i serwitutowych	5.904	6.200	6.000	
c	Dochód ze sprzedaży książeczek płatniczych i druków indemnizacyjnych	7	5	—	
d	Taksy za przepisanie obligacyj indemnizacyjnych	159	250	100	
e	Zwrot za brakujące kupony od obligacyj indemnizacyjnych . .	6.931	3.800	3.000	
f	Zwrot nienależnie wypłaconych kapitałów i odsetek	83	—	—	
g	Zwrot nienależnie wypłaconych płac etatowych	55	—	—	
h	Zwroty rachunkowe i inne . . .	35.296	50	50	
	Suma . .	51.837	13.505	12.000	

A. Załącznik 4. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873	Prelimino- wano na rok 1874	Wniosek rządu na rok 1875	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
1	<p>Dodatki indemnizacyjne od podatków.</p> <p>Podług załączonego wykazu departamentu rachunkowego c. k. krajowej dyrekcji skarbu wynosiła sprawdzona należność w dodatkach dla funduszu indemnizacyjnego zachodniej Galicyi w r. 1873 kw. 852.997 zł. 30 ct.</p> <p>Ponieważ sprawdzona należność podatków za rok 1874 dopiero z początkiem roku 1875 zestawioną być może, przeto w braku innej podstawy przyjmuje się powyższą kwotę jako prawdopodobny dochód na rok 1875</p> <p>Następnie prelinuje się w dodatkach indemnizacyjnych od podatku dochodowego i zarobkowego, przedsiębiorstw kolejowych w braku innej podstawy przepisanej na rok 1873 należność w kwocie 58.472 zł. 82¹/₂ ct. także na rok 1875 w kwocie</p> <p style="text-align: right;">Suma . .</p>	832.803	847.555	852.997	<p>Dodatek indemnizacyjny od podatków ustanowiony został na rok 1874 w kwocie 51 kr. od jednego zł. podatku i wnosi się tak samo na rok 1875.</p>
		54.429	58.491	58.473	
		887.232	906.046	911.470	

Wyciąg

z wykazu sprawdzonej należności dodatków indemnizacyjnych za rok 1873. sporządzonego przez oddział rachunkowy c. k. krajowej Dyrekcji skarbu.

Liczba po- rządkowa	Urzędy podatkowe.	Kwota w W. A.		Liczba po- rządkowa	Urzędy podatkowe.	Kwota w W. A.	
		Złoty	ct.			Złoty	ct.
1	Brzozów	1.887	31 ¹ / ₂			2.370	97
		122	80 ¹ / ₂		z przeniesienia	414.078	15 ¹ / ₂
2	Brzesko	45.869	86			118	85
3	Bochnia	93	93 ¹ / ₂	15	Myślenice	26.979	46 ¹ / ₂
		44.175	62 ¹ / ₂			75	51
4	Biała	140	35	16	Nisko	23.640	59
		50.560	98			41	61 ¹ / ₂
5	Dąbrowa	—	—	17	Nowy targ	17.745	32
		29.254	06			242	71
6	Grybów	244	40	18	Nowysącz	41.343	67
		17.143	25			74	41 ¹ / ₂
7	Gorlice	426	69	19	Pilzno	33.481	22 ¹ / ₂
		31.774	80			296	79
8	Jasło	208	34	20	Rzeszów	62.746	73 ¹ / ₂
		35.764	16 ¹ / ₂			98	53 ¹ / ₂
9	Jarosław	—	—	21	Ropczyce	27.664	70 ¹ / ₂
		657	41			147	08
		493	27 ¹ / ₂	22	Tarnów	51.636	85 ¹ / ₂
10	Krosno	29.995	17 ¹ / ₂			31	07 ¹ / ₂
		21	36	23	Tarnobrzeg	23.939	11 ¹ / ₂
11	Kolbuszowa	28.012	63			228	85
		376	54	24	Wadowice	45.460	23 ¹ / ₂
12	Łańcut	48.073	55 ¹ / ₂			167	12
		184	26 ¹ / ₂	25	Wieliczka	51.043	66 ¹ / ₂
13	Limanowa	23.106	10			18	88 ¹ / ₂
		59	01	26	Żywiec	29.325	15
14	Mielec	27.803	23				
		2.370	97			3.912	40 ¹ / ₂
	do przeniesienia	414.078	15 ¹ / ₂		Razem	849.084	89 ¹ / ₂

PRELIMINARZ

wydatków c. k. namiestnictwa jako dyrekcyi funduszków indemnizacyjnych tudzież c. k. namiestnictwa jako komisji krajowej i komisji lokalnych dla spraw odkupu i regulacyi ciężarów gruntowych z funduszu indemnizacyjnego Galicyi zachodniej pokryć się mających

na rok słoneczny 1875.

Lwów dnia 18. Lipca 1874.

A. c. k. N a m i e s t n i c t w o.

Numer załącznika	Wymienienie rubryk	Rzeczywista	Prelimino-	Wniosek	U w a g i
		wynikłość z roku 1873	wano na rok 1874	na rok 1875	
		zł. wal. austr.			
1	Płace, dodatki i wynagrodzenie dla służby	8.495	11.274	8.685	Podział kosztów dla c. k. Namiestnictwa na wszystkie trzy fundusze indemnizacyjne nastąpił na podstawie dekretu ministerjalnego z 1. października 1867. l. 15871. podług którego fundusz Galicyi zachodniej ponosi $\frac{22}{35}$ części wszystkich wydatków.
2	Dodatki aktywalne	1.743	2.293	1.820	
3	Dyurny	1.897	3.379	2.628	
4	Remuneracye i zapomogi	1.258	1.372	1.372	
5	Potrzeby kancelaryjne	2.047	997	987	
6	Czynsze na mieszkania	401	402	402	
7	Koszta podróży	132	480	480	
8	Rozmaite wydatki	47	462	462	
	Razem	16.020	20.659	16.836	
	Do tego wydatki komisyj miejscowych dla spraw odkupu i uporządkowania ciężarów gruntowych	20.947	29.197	23.050	
	Suma ogólna	36.967	49.856	39.886	

c. k. K o m i s y e l o k a l n e.

Numer załącznika	Wymienienie rubryk	Rzeczywista	Prelimino-	Wniosek	U w a g i
		wynikłość z roku 1873	wano na rok 1874	c. k. rządu na rok 1875	
		zł. wal. austr.			
9	Płace, dodatki i wynagrodzenie dla służby	5.538	8.400	6.700	Kwota, remuneracye i zapomogi dla komisji miejscowych jest pod poz. 4. przy c. k. Namiestnictwie preliminowaną.
10	Dodatki lokalne	696	1.100	900	
11	Dyurny	1.567	2.737	2.190	
12	Remuneracye i zapomogi	—	—	—	
13	Potrzeby kancelaryjne	449	650	500	
14	Koszta podróży i diety rzeczoznawców	12.461	16.000	12.500	
15	Czynsze na mieszkania	168	250	200	
16	Rozmaite wydatki	68	60	60	
	Razem . .	20.947	29.197	23.050	

Alegat 1. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873	Prelimino- wano na rok 1874	Wniosek rządu na rok 1875	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
I.	Płace, dodatki i wynagrodzenia dla służby w c. k. Namiestnictwie.				Wniosek niniejszy stawia się podług obecnego stanu urzędników zatrudnionych przy c. k. Namiestnictwie w sprawach indemnizacyjnych i serwitutowych i podług prawdopodobnej potrzeby na rok 1875.
1	Zastępca prezesa z dodatkiem rocznym	400 zł.			
1	Radca namiestnictwa z roczną płacą	2.800 „			
1	Starosta powiatowy	2.200 „			
1	Sekretarz Namiestnictwa z roczną płacą	1.400 „			
1	Sekretarz referujący	1.400 „			
	i z dodatkiem roczn.	250 „			
1	Komisarz powiat. I. kl. z płacą roczną	1.600 „			
1	Komisarz powiat. I. kl. z roczną płacą	1.200 „			
1	Komisarz powiat. I. kl. z roczną płacą	1.100 „			
2	Komisarzy powiatow. po 900 zł.	1.800 „			
1	Komisarzy powiatow. tytułem różnicy po 200 zł.	400 „			
1	Konceptista Namiestnic.	950 „			
2	„ „ po 900 zł.	1.800 „			
2	Konceptowych praktykantów z rocznem adjutur po 500.	1.000 „			
3	Dla 3 konceptowych praktykantów remuneracye po 300 zł.	900 „			
	Oddział rachunkowy.				
1	Rewident rachunkowy z płacą	1.300 „			
1	Rewident rachunkowy z płacą	1.200 „			
1	Ofycyał rachunkowy	950 „			
	Oddział manipulacyjny.				
2	Ofycyałów z roczną płacą po 950	1.900 „			
	Służba.				
1	Woźny z roczną płacą	350 „			
2	Stróżów z rocznem wynagrodzeniem po 216	432 „			
	Razem	25.332 zł.			
	Z tych przypada na fundusz Galicyi zachodniej ¹² / ₃₅ części w kwocie	8.685 zł.	8.495	11.274	8.685

Alegat 2. do załącznika 5 do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873.	Prelimino- wano na rok 1874.	Wniosek rządu na rok 1875.	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
I.	Dodatki aktywalne.				
1	Radca Namiestn. rocznie 480 zł.				<p>Wniosek stawia się podług obecnego stanu urzędników.</p> <p>Wynik w r. 1873 zawiera w sobie dodatki drożyzniane i dodatki na pomieszkanie dla urzędników po koniec czerwca 1873. od 1. lipca 1873. zaś tylko ustanowione dodatki aktywalne.</p>
1	Starosta powiat. " 420 "				
2	Sekretarzy po 360 zł. rocz. 720 "				
1	Komisarz pow. I. kl. " 360 "				
2	Komisarzy powiatowych po 300 zł. rocznie . 600 "				
2	Komisarzy powiatowych po 240 zł. rocznie . 480 "				
2	Komisarzy diferencye po 60 zł. 120 "				
3	Konceptistów po 240 zł. 720 "				
2	Rewidentów rachunkowych po 300 zł. . . . 600 "				
1	Oficyał rachunkowy . 240 "				
2	Oficyałów namiestnictwa po 240 zł. 480 "				
1	Woźny 25 ^o / _o od 350 . 88 "				
	Razem . . . 5.308 "				
	z tych przypada na fundusz Galicyi zachodniej ¹² / ₃₅ części w kwocie 1.820 zł.	1.743	2.293	1.820	

Alegat 3. do załącznika 5. do potrzeb.

I.	Dyurny.				
6	Dyurnistów po 2 zł. dziennie 4.380 zł.				<p>Wniosek stawia się podług obecnego stanu zatrudnionych dyetaryuszów i prawdopodobnej potrzeby na r. 1875.</p> <p>Wniosek stawia się w obec wyniku za rok 1873. dla tego wyżej ponieważ liczyć potrzeba na podwyższenie dyurn.</p>
6	Dyurnistów po 1 zł. 50 ct. 3.285 "				
	Razem . . . 7.665 "				
	Z tych przypada na fundusz Galicyi zachodniej ¹² / ₃₅ części w kwocie 2.628 zł.	1.897	3.379	2.628	

Alegat 4. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873.	Prelimino- wano na rok 1874.	Wniosek rządu na rok 1875.	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
1	<p>Remuneracye i zapomogi.</p> <p>Dla c. k. Namiestnictwa i komisji lokalnych w całej Galicyi i Wielkiem Księstwie Krakowskiem 4.000 zł.</p> <p>Z tych przypada na Galicyę zachodnią $\frac{12}{35}$ części w kwocie 1.372 zł.</p>	1.258	1.372	1.372	<p>Wniosek stawia się podług kwot na lata 1872, 1873 i 1874 preliminowanych i przez Wysokie Ministerjum jakoteż i Wysoki Sejm krajowy przyzwolonych.</p> <p>Wynik jest w roku 1873 dlatego mniejszy, ponieważ nie cała przyzwolona kwota rozdzieloną została.</p>

Alegat 5. do załącznika 5. do potrzeb.

1	Potrzeby kancelaryjne.				<p>Wynik w r. 1873 jest wobec preliminarowanej kwoty za lata 1874 i 1875, dlatego większy ponieważ wyjątkowo w r. 1873 przez zakupno sześć nowych miesięcznych urn do losowania jakoteż i dużej szafy do przechowania tychże, tudzież z powodu układania nowych losów do urn nadzwyczajne wydatki uskutecznione zostały.</p>
a	Na opał lokalu 600 zł.				
b	Na potrzeby do pisania i papier 600 „				
c	Na druki, litografie i efekta kredytowe 800 „				
d	Na roboty introligatorskie 100 „				
e	Czyszczenie lokalu 250 „				
f	Na sprzęty kancelar. 100 „				
g	Na oświetlenie lokalu i wschodów 50 „				
h	Różne potrzeby i wydatki na losowanie 300 „				
i	Ryczałtowa kwota na przybory do pisania 79 „				
	Suma 2.879 zł.				
	Z tych przypada na fundusz Galicyi zachodniej $\frac{12}{35}$ części w kwocie 987 zł.	2.047	997	987	

Alegat 6. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873.	Prelimino- wano na rok 1874.	Wniosek rządu na rok 1875.	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
1	<p>Czynsz za lokal.</p> <p>Czynsz za lokal c. k. Namiestnictwa jako Dyrekcji funduszków indemnizacyjnych i komisji krajowej serwitutowej wynosi rocznie 1.171 zł.</p> <p>Z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Galicji zachodniej $\frac{12}{35}$ części w kwocie 402 zł.</p>	401	402	402	Wniosek stawia się podług rzeczywistości opłacanego czynszu w roku 1874.

Alegat 7. do załącznika 5. do potrzeb.

1	<p>Koszta podróży.</p> <p>Na koszta podróży urzędników c. k. Namiestnictwa w sprawach indemnizacyjnych i serwitutowych 600 zł.</p> <p>2 Na diety i koszta podróży zastępców obowiązanych i uprawnionych . . 800 „</p> <p>Suma . 1.400 zł.</p> <p>Z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Galicji zachodniej $\frac{12}{35}$ części w kwocie . 480 zł.</p>	132	480	480	Wynik w r. 1873. jest w porównaniu z wnioskiem na r. 1875. mniejszy ponieważ nie wszystkie należytości dyet i kosztów podróży zastępców obowiązanych i uprawnionych za r. 1873. w tym roku zgłoszone zostały jako też że urzędnicy przy c. k. Namiestnictwie w r. 1873. nie wyjeżdżali na żadne komisye.
---	---	-----	-----	-----	--

Alegat 8. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873	Prelimino- wano na rok 1874	Wniosek rządu na rok 1875	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
	Rozmaite wydatki.				Kwota przy tej rubryce jest zmienną, dla tego naprzeciw wyniku w r. 1873 większe kwoty na pokrycie możliwych wydatków prelinuje się.
1	Dla c. k. Namiestnictwa 1.200 zł. Z tych wypada na fundusz indem. Galicyi zachodniej $12/35$ części w kwocie 412 zł.	47	412	412	
1	Na koszta insercyjne za ogłoszenie edyktów sądowych w sprawach indemnizacyjnych wnosi się kwota 50 zł.	—	50	50	
	Razem . . .	47	462	462	

Alegat 9. do załącznika 5. do potrzeb.

1	Płace i dodatki dla komisij miejscowych.				Wniosek stawia się podług teraźniejszego stanu urzędników przy 2 lokalnych komisjach w zachodniej Galicyi.
	1 komisarz pow. rocznie 1.200 zł. i z dodatkiem rocznym 600 "				
	2 komisarzy powiatow. po 1.100 2.200 "				
	i z dodatkiem . . . 100 "				
	1 komisarz pow. à 600 zł.				
	1 " " " 500 " 1.000 "				
	1 komisarz pow. rocznie 900 "				
	Tytułem różnicy . . . 200 "				
	i z dodatkiem . . . 500 "				
	Razem . 6.700 zł.	5.538	8.400	6.700	

Alegat 10. do załącznika 5. do potrzeb

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873.	Prelimino- wano na rok 1874.	Wniosek rządu na rok 1875.	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
1	Dodatki aktywne.				
a	Dla 2 komisarzy powiatowych à 200 zł. 400 zł.				Wniosek stawia się podług stanu teraźniejszego urzędników przy 2 lokalnych komisjach w Galicyi zachodniej. Wynik w roku 1873 zawiera w sobie dodatki drożyzniane po koniec czerwca 1873—od 1. lipca 1873 zaś tylko ustanowione dodatki aktywne.
b	Dla 1 komisarza powiat. 200 „				
	„ „ różnica 50 „				
c	„ komisarza powiatow. 250 „ Razem . 900 zł.	696	1.100	900	

Alegat 11. do załącznika 5. do potrzeb.

1	Dyurny.				
	Dla 4 dynurnistów à 1 zł. 50 ct. dziennie za 365 dni 2.190 zł. przy 2 komisjach lokalnych.	1.567	2.737	2.190	Wniosek postawiony podług stanu teraz zatrudnionych dyetaryuszów, jednakowoż z uwzględnieniem okoliczności że liczyć potrzeba na podwyższenie dyurn.

Alegat 12. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873	Prelimino- wano na rok 1874	Wniosek rządu na rok 1875	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
1.	<p>Potrzeby kancelaryjne.</p> <p>Dla 2 komisij miejscowych na systemizowane pauszale kancelaryjne, na opał wraz z rąbaniem drzewa, na usługę, utrzymanie i czyszczenie lokalu, na posłańców, na wynagrodzenia świadków i inne potrzeby kancelaryjne dla 2 komisij po 250 zł. 500</p>	449	650	500	Wniosek na rok 1875. stawia się podług wniosku na r. 1874. w kwotach po 250 zł. dla każdej komisji, albowiem wydatki tego rodzaju nie dadzą się dokładnie oznaczyć.

Alegat 13. do załącznika 5. do potrzeb.

1.	<p>Koszta podróży.</p> <p>Milowe dla 4 komisyonujących, strawne dla 4 dyurnistów, jako też diety i milowe dla przywołanych rzeczoznawców i inżynierów.</p>	12.461	16.000	12.500	<p>Wniosek niniejszy stawia się podług wyniku w r. 1873 i prawdopodobnej potrzeby na r. 1875. ponieważ do odbyć się mających komisij w r. 1875 z powodu oddania ekwiwalentów serwitutowych po redukcji komisij urzędnicy powiatowi do tych czynności użyci będą, którym to prócz milowego także i diety z funduszu indemnizacyjnego wypłacane być muszą.</p> <p>Z preliminowanej kwoty na r. 1875. większa część od stron funduszowi indemnizacyjnemu zwróconą zostanie.</p>
----	---	--------	--------	--------	--

Alegat 14. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873	Prelimino- wano na rok 1874	Wniosek rządu na rok 1875	U w a g i
		Zł. wal. austr.			
I.	Czynsze za lokal. Dla 2 komisyj lokalnych rocznie po 100 zł. 200	168	250	200	Niniejszy wniosek stawia się podług prawdopodobnej potrzeby.

Alegat 15. do załącznika 5. do potrzeb.

I.	Rozmaite wydatki. Na różne potrzeby dla 2 komisyj lokalnych, które przy układaniu budżetu przewidziane być nie mogą, rocznie po 30 zł. 60 zł.	68	60	60	Ponieważ wydatki przy tej rubryce zmienne są, dla tego niniejszy wniosek stawia się do możliwego pokrycia takowych.
----	---	----	----	----	---

B. Załącznik 6. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873.	Prelimino- wano na rok 1874.	Wniosek rządu na rok 1875.	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
1	<p>Spłata kapitału.</p> <p>Podług planu amortyzacyjnego, wydanego rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 29. Grudnia 1857. do l. 11881. dla obligacyj indemnizacyjnych zachodniej Galicyi w sumie 33,669.000 zł. wynosi kwota wylosować się mająca:</p> <p>w II. półr. 1874. 306.000 zł. w I. „ 1875. 306.000 „</p> <p>razem tedy 612.000 „m.k. czyli wal. austr. 642.600 zł. która podług §. 19. instrukcyi losowania dopiero po upływie pół roku wypłaconą być ma, a mianowicie, kwota za 2. półrocze 1874. dnia 1. maja 1875. a kwota za 1. półrocze 1875. dnia 1. listopada 1875. Na pokrycie tej wypłaty wnosi się więc powyższa kwota</p>	479.966	606.900	642.000	Kwota preliminowana jest w porównaniu z wynikiem za r. 1873 dla tego większą, ponieważ kwota do losowania w roku 1873 wyznaczona, tylko 606.900 zł. wynosiła, tudzież że w r. 1873 znaczna część w tym roku wypłacalnych obligacyi nie została wymieniona.
2	<p>Do wykupna już wylosowanych a jeszcze nie wymienionych obligacyj indemnizacyjnych, których stan z końcem Grudnia 1873. wynosił 220.520 zł. m. k. czyli wal. austr. 231.546 „ może być z powodu, że większa część tych obligacyi w roku 1874 wymieniona zostanie potrzebna tylko kwota 46.300 zł.</p>	137.245	42.300	46.300	
	Razem . . .	617.211	649.200	688.300	

B. Załącznik 7. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873.	Prelimino- wano na rok 1874.	Wniosek rządu na rok 1875.	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
1	<p>Kwota wyrównawcza u kapitałów.</p> <p>Kapitały likwidowane obligacyami indemnizacyjnymi niepokryte, wynosiły z końcem roku 1873 kwotę 66.416 zł.</p> <p>Do tej kwoty przybędzie prawdopodobnie w r. 1874 kwota 4.046 zł.</p> <p>co czyni razem 70.462 zł.</p> <p>Z tej kwoty prawdopodobnie wypłacone zostanie w r. 1874 26.800 zł.</p> <p>pozostanie zatem . 43.662 zł.</p> <p>Ponieważ powyższy kapitał w roku 1875 prawdopodobnie zaasygnowany zostanie, wnosi się zatem na pokrycie kwot wyrównawczych w roku 1875 kwotę 2.500 zł.</p>	1.241	2.500	2.500	Wniosek stawia się podług prawdopodobnych wypłat kapitałów w roku 1875.

B. Załącznik 8. do potrzeb.

1	<p>Kwota wyrównawcza w rentach zaległych.</p> <p>Gdyż w roku 1875 prawdopodobnie wszystkie obrachunki względem rent przeprowadzone zostaną, przeto ze względu na asygnować się mające renty zaległe, preliminuje się kwota 1000 zł.</p>	556	1.000	1.000	Wniosek stawia się podług wniosku za rok 1874.
---	--	-----	-------	-------	--

B. Załącznik 9. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873.	Prelimino- wano na rok 1874.	Wniosek rządu na rok 1875.	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
1	<p>Renty dla uprawnionych.</p> <p>Podług stanu kapitałów wynosi oprocentowany dług w obligacjach indemnizacyjnych przy funduszu indemnizacyjnym Galicji zachodniej z końcem Grudnia 1873. r. kwotę . . . 27,131.650 zł.</p> <p>a po odtrąceniu wylosowanych kwot a mianowicie 31. Października 1873. w ilości . . . 272.000 „</p> <p>a 30. Kwietnia 1874. w w ilości . . . 306 000 „</p> <hr/> <p>razem zatem . . . 578.000 zł.</p> <p>zmniejsza się tenże na . . . 26,553.650 „</p> <p>a gdy w roku 1874. prawdopodobnie przybędą nowo wystawione obligacje indemnizacyjne w kwocie 26.800 zł.</p> <hr/> <p>właściwie . . . 26,580.450 zł.</p> <p>z której to sumy na pokrycie 5% odsetek wnosi się: . . . 1,329.022 zł. 30 kr.</p> <p>m. k. czyli wal. austr. . . 1,395.473 „ 62½ct.</p>	1,305 933	1,425.037	1,395.474	<p>Wynik z roku 1873. w porównaniu z niniejszym wnioskiem jest dla tego większy, ponieważ wielka liczba już zapadłych kuponów od stron z powodu wydania nowych arkuszy kuponowych wymienioną została.</p>

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873	Prelimino- wano na rok 1874	Wniosek rządu na rok 1875	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
	z przeniesienia . . .	1,305.933	1,425.037	1,395.474	
2	Dalej wynosi stan:				
	do końca Grudnia 1873. obli- gacyami indemnizacyjnymi nie pokrytych kapitałów. kwotę: 66.416 zł.				
	a po doliczeniu pra- wdopodobnie w roku 1874. przyznać się mającej kwoty . . . 4.046 „				
	właściwie kwotę . 70.462 zł.				
	od tego przez pra- wdopodobną asygna- cyę w roku 1874. odpadnie kwota . 26.800 „				
	pozostanie zatem 43.662 zł.				
	od której to sumy na 5% odsetki za lata ubiegłe do koń- ca roku 1875. pre- liminuje się kwotę 24.762 „m.k czyli wal. austr. . 26.000 „ a to ze względu, że w roku 1875. wszystkie likwidowane kapitały prawdopodobnie wypła- cone zostaną	5.713	45.040	26.000	
	Nakoniec ze względu na zaległo- ści w odsetkach z końcem Gru- dnia 1873. w kwocie: 428.913 zł. 90 ct.				
	preliminuje się na częściowe po- krycie tych odsetek w roku 1875. kwotę 48.267 zł. . . .	175.321	36.595	48.267	
	Razem . . .	1,486.967	1,506.672	1,469.741	

B. Załącznik 10. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873	Prelimino- wano na rok 1874	Wniosek rządu na rok 1875	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
	Nadzwyczajne wydatki.				
1	Na nadzwyczajne wydatki, które z powodu zwrotu nadpłaconych dodatków indemnizacyjnych, tudzież nadpłaconych kapitałów, rent odsetek i innych kwot się wydają, preliniuje się kwotę . .	47.553	8.400	9.000	Wynik w r 1873. jest większy ponieważ ten obejmuje kwotę 35.000 zł., która jako nienależnie wypłacony podatek dochodowy funduszowi podług załącznika 3. zwróconą została.

**Sumaryczny preliminarz
funduszu indemnizacyjnego
dla Wielkiego Księstwa Krakowskiego
na rok słoneczny 1875.**

we Lwowie dnia 18. Lipca 1874.

Liczba porządk. i załączników		A. P o k r y c i e			U w a g i
		Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1873	Prelimino- wano na rok 1874	
		zł. wal. austr.			
I. Od obowiązanych.					
1	Wpłata kapitałów	47.104	48.600	45.600	
2	„ rent	1.999	1.680	850	
3	Odsetki za zwłokę i inne dochody	3.640	1.816	1.485	
II. Własne dochody.					
4	Odsetki od zakupionych obligacyj indemnizacyjnych	12.248	12.431	13.958	
5	Dochód za sprzedane obligacje indemnizacyjne	1.050	—	—	
6	Dochód z książeczek kasy oszczęd- ności	48	—	—	
III. Od kraju.					
7	Dodatki indemnizacyjne od podat- ków	202.484	209.529	176.469	
	Daniny od zboża i soli	—	—	—	
IV. Ze Skarbu państwa.					
	Wynagrodzenie laudemialne	—	—	—	
	Odsetki od ulokowanych nadwy- żek funduszowych	—	—	—	
	Zwroty kapitałów od c. k. Skarbu państwa	—	—	—	
	Zaliczki ze Skarbu państwa:				
	a) nieoprocentowane	—	—	—	
	b) oprocentowane	—	—	—	
	Suma do pokrycia	268.573	274.056	238.362	
	W porównaniu z potrzebą w kwocie	—	—	238.362	
	Pozostaje do lokowania	—	—	—	

B. P o t r z e b y

Liczba porządk. i załączników	Wymienienie rnbryk	Rzeczywista	Prelimino-	Wniosek	U w a g i
		wynikłość z roku 1873	wano na rok 1874	c. k. rządu na rok 1875	
		zł.	wal. austr.		
8	Koszta zarządu	2.193	1.935	1.898	
9	Splata kapitalów:				Wypłata kapitalów
	a) przez losowanie	58.590	78.050	76.185	
	b) przez wykupno obligacyj	—	—	—	
	Kwoty wyrównawcze w kapitale	—	—	—	
	„ „ w rentach	—	—	—	
10	Renty dla uprawnionych	157.611	193.371	159.279	
11	Wynagrodzenie za zakupione obli- gacje indemnizacyjne	13.372	—	—	
	Odsetki od kapitalów dłużnych Skarbowi państwa	—	—	—	
12	Włożona gotówka do kasy oszczęd- ności	36	—	—	
	Zwroty zaliczek ze Skarbu państwa	—	—	—	
13	Nadzwyczajne wydatki	1.014	700	1.000	
	Razem	232.816	274.056	238.362	

A. Załącznik 1. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873.	Prelimino- wano na rok 1874.	Wniosek rządu na rok 1875.	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
1	<p>Wypłata kapitałów.</p> <p>Z końcem roku 1873. pozostało niespłaconych kapitałów wykupna za dziesięć, meszne i czynsze emfiteutyczne w kw. 136.376 zł.</p> <p>W roku 1874 prawdopodobnie nic nie przybędzie</p> <p>Z tej powyższej kwoty spłaca prawdopodobnie obowiązanestrony w r. 1874 . 48.600 zł.</p> <p>Pozostaje zatem kw. 87.776 zł.</p> <p>z której kwoty na wypłatę z r. 1875 kwota 45.600 zł.</p> <p>się preliniuje.</p>	47.104	48.600	45.600	Wniosek na rok 1875 stawia się na podstawie przypadającej należności na rzeczony rok.

A. Załącznik 2. do pokrycia.

1	<p>Wpłata rent.</p> <p>Od kapitału wykupna według załącznika 1. do pokrycia w kwocie 87.776 zł.</p> <p>wykazanego wnosi się przychód tytułem 5-cię procentowych odsetek na rok 1875 kwota 850 zł.</p>	1.999	1.680	850	<p>Wniosek ten ze względu na stan kapitałów stawia się z tej przyczyny, że wiele kapitałów w annuitetach spłaca się.</p> <p>Różnica między wnioskiem na rok 1875 a wynikiem z r. 1873. polega na tem, że w roku 1873 ściągnięto wiele zaległości.</p>
---	--	-------	-------	-----	---

A. Załącznik 3. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873.	Prelimino- wano na rok 1874.	Wniosek rządu na rok 1875.	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
1	Odsetki za zwłokę i inne dochody.				Niniejszy wniosek stawia się wobec wyniku z r. 1873 dlatego tak nisko ponieważ zwrotnych kosztów mniej wpłynie i ponieważ zwroty za brakujące kupony nie będą tak znaczne, gdyż wielka ilość oblig. indemnizacyjnych pierwiej wylosowanych już w roku 1874 wykupioną zostanie a zatem i zwroty za kupony w tym roku nastąpią.
a	Odsetki za zwłokę od rat w terminie niespłaconych	1.778	1.200	780	
b	Zwrot kosztów podróży w sprawach indemnizacyjnych i serwitutowych	58	30	100	
c	Dochód ze sprzedaży książeczek płatniczych i druków indemnizacyjnych	—	1	—	
d	Taksy za przepisanie obligacji indemnizacyjnych	11	20	5	
e	Zwrot za brakujące kupony od oblig. indemnizacyjnych	1.711	560	520	
f	Zwrot nienależnie wypłaconych kapitałów i odsetek	—	—	—	
g	Zwrot wypłaconych nienależnie płac etatowych	6	—	—	
h	Zwroty rachunkowe i inne	76	5	80	
	Suma	3.640	1.816	1.485	

A. Załącznik 4. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873	Prelimino- wano na rok 1874	Wniosek rządu na rok 1875	U w a g i
		Zł. wal. austr.			
1	<p>Odsetki od zakupionych obligacji indemnizacyjnych.</p> <p>Podług najwyższego postanowienia Jego c. k. Apostolskiej Mości z dnia 13. Października 1857. i podług dekretu wysokiego Ministerstwa spraw wewnętrznych z d. 22. Października 1857. l. 9.809 mogą być obrócone wszelkie nadwyżki przy funduszach indemnizacyjnych na zakupno obligacyj, przeto zakupiono za porozumieniem się z Wydziałem krajowym obligacje indemnizacyjne do końca Grudnia 1873. w wartości 186.970 zł. a w mies. Maju 1874. 6.950 „ Razem 193.920 „</p> <p>Od tych obligacji indemnizacyjnych prelinują się odsetki zapadłe 1. Maja i 1. Listopada 1875. po odtrąceniu 10% podatku dochodowego w kwocie</p>	12.248	12.431	9.163	<p>Wniosek na rok 1875. stawia się na podstawie z końcem Maja 1874. wykazanego stanu kapitału w kwocie 193.920 zł. mk. i od tegoż przypadających odsetek, jakoteż na podstawie przypadających odsetek od zaliczek danych funduszowi indemnizacyjnemu Galicyi wschodniej w kwocie 95.900 zł.</p> <p>Powyższej kwoty z tego powodu nie obrócone na zakupienie obligacji indemnizacyjnych ponieważ kurs tychże znacznie się podniósł.</p> <p>Ażeby jednak zapas kasowy nie zostawić bez użytku dano takowy funduszowi indemnizacyjnemu Galicyi wschodniej jako zaliczkę oprocentowaną po 5 od sta.</p>
2	<p>Od nadwyżki funduszu indemnizacyjnego Wielkiego Ks. Krakowskiego udzielono zaliczki oprocentowane funduszowi indemnizacyjnemu Galicyi wschodniej na pokrycie bieżących wydatków w Maju 1874. w kwocie 78.700 zł. w Czerwcu 1874. 17.200 „ Razem tedy w kwocie 95.200 „</p> <p>Przypadające od powyższych zaliczek 5% odsetki prelinują się na rok 1875. w kwocie</p>	12.248	12.431	4.795	
	Razem	12.248	12.431	13.958	

A. Załącznik 5. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873.	Prelimino- wano na rok 1874.	Wniosek rządu na rok 1875.	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
I.	<p>Dochód z wykupna wylosowa- nych obligacyj.</p> <p>Jako dochód z dnia 30. Kwiet- nia 1873. wylosowaną z dnia 1. Listopada 1873. wymienioną obli- gacyę indemnizacyjną Nr. 12959 na 1.000 zł. otrzymano . . .</p>	1.050	—	—	<p>Ponieważ dochód ten przypad- kowo się wydarzył, nie prelimi- nuje się żadnej kwoty za r. 1875.</p>

A. Załącznik 6. do pokrycia.

I.	<p>Wyjęte wkładki z kasy oszczęd- ności.</p> <p>Wyjęta wkładka z galicyjskiej kasy oszczędności w kwocie . . .</p>	48	—	—	<p>Na dochody te, które z pozostających kwot z zakupna obligacji indemnizacyjnych powstają, na r. 1875 nic się nie preliminuje, ponieważ takowe są przypadkowe.</p>
----	---	----	---	---	---

A. Załącznik 7. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873.	Preliminowano na rok 1874.	Wniosek rządu na rok 1875.	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
1	<p>Podług załączonego wyciągu z wykazu departamentu rachunkowego c. k. krajowej dyrekcji skarbu wynosi sprawdzona należność dodatków indemnizacyjnych Wielkiego Księstwa Krakowskiego za rok 1873. kwotę . . 184.491 zł. 49¹/₂ ct.</p> <p>Ponieważ sprawdzona należność podatków za rok 1874 dopiero z początkiem roku 1875 zestawioną być może, przeto w braku innej podstawy przyjmuje się za podstawę uwzględniając jednakowoż wynik roku 1873. i prawdopodobny wynik w r. 1874. dalej stan zapasu kasowego podług załącznika 4. wynoszący kwotę 95.900 zł. prelinuje się za rok 1875. dodatek indemnizacyjny od podatków tylko po 41 ct. od jednego zł. podatku, podług powyższej sprawdzonej należności wyniesie 148.316 zł.</p>	186.952	174.437	148.316	<p>Dodatek indemnizacyjny od podatków prelinuje się na r. 1875 tylko po 41 ct. od jednego zł. podatku a to ze względu na terażniejszy stan funduszu indemnizacyjnego Wielkiego Księstwa Krakowskiego, jako też ze względu na okoliczność, że niedobory, jakie by się okazały pokryte być mogą z zaliczki danej funduszowi indemnizacyjnemu Galicji wschodniej w kwocie 95.900 zł.</p> <p>Do pozycji 2. Mniejszy wynik w roku 1873 polega na tem, że przedsiębiorstwa kolejowe z końcem r. 1873 z kwotą 17.478 zł. 18 ct. zalegały.</p>
2	<p>Następnie prelinuje się na rok 1875. dodatek indemnizacyjny od podatku dochodowego i zarobkowego, przedsiębiorstw kolejowych w braku innej podstawy podług na rok 1873 przepisanej należności w kwocie 35.020 zł. jednakowoż z uwzględnieniem kwoty 41 ct. od jednego zł. podatku w kwocie 28.153 zł.</p>	15.532	35.092	28.153	
	Razem	202.484	209.529	176.469	

Wyciąg

z wykazu sprawdzonej należności dodatków indemnizacyjnych za rok 1873. sporządzonego przez oddział rachunkowy c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu.

Liczba po- rządkowa	Urzędy podatkowe.	Kwota w W. A.	
		Złotych	ct.
1	Chrzanów	32.084	98 ¹ / ₂
2	Kraków	152.406	51
	Razem	184.491	49 ¹ / ₂

PRELIMINARZ

wydatków c. k. namiestnictwa jako dyrekcji funduszków indemnizacyjnych tudzież c. k. namiestnictwa jako komisji krajowej i komisji lokalnych dla spraw odkupu i regulacji ciężarów gruntowych z funduszu indemnizacyjnego Wielkiego Księstwa Krakowskiego pokryć się mających

na rok słoneczny 1875.

Lwów dnia 18. Lipca 1874.

A. c. k. N a m i e s t n i c t w o .

Numer załącznika	Wymienienie rubryk	Rzeczywista	Prelimino-	Wniosek	U w a g i
		wynikłość z roku 1873	wano na rok 1874	c. k. rządu na rok 1875	
		zł. wal. austr.			
1	Płace, dodatki i wynagrodzenie dla służby	715	939	724	Podział kosztów dla c. k. Namiestnictwa na wszystkie trzy fundusze indemnizacyjne nastąpił na podstawie dekretu ministerialnego z 1. października 1867. do l. 15871. podług którego fundusz Wielkiego Księstwa Krakowskiego ponosi $\frac{1}{35}$ część wszystkich wydatków.
2	Dodatki lokalne	146	191	152	
3	Dyurny	159	281	219	
4	Remuneracye i zapomogi	105	114	114	
5	Potrzeby kancelaryjne	714	83	82	
6	Czynsze na mieszkania	33	33	33	
7	Koszta podróży	10	40	40	
8	Różne wydatki	13	54	34	
	Razem	1.895	1.735	1.398	
	Do tego wydatki komisji miejscowych dla spraw odkupu i uprzędowania ciężarów gruntowych	298	200	500	
	Suma ogólna	2.193	1.935	1.898	

c. k. Komisyje lokalne.

Numer załącznika	Wymienienie rubryk	Rzeczywista	Prelimino-	Wniosek	U w a g i
		wynikłość z roku 1873.	wano na rok 1874	c. k. rządu na rok 1875	
		zł. wal. austr.			
9	Płace, dodatki i wynagrodzenie dla służby	26	—	—	
10	Dodatki lokalne	—	—	—	
11	Dyurny	—	—	—	
12	Remuneracye i zapomogi	—	—	—	
13	Potrzeby kancelaryjne	—	—	—	
14	Koszta podróży i dyety rzeczoznawców	272	200	500	
15	Czynsze na mieszkania	—	—	—	
16	Rozmaite wydatki	—	—	—	
	Razem	298	200	500	

Alegat 1. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873	Prelimino- wano na rok 1874	Wniosek rządu na rok 1875	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
I.	Płace, dodatki i wynagrodzenia dla służby w c. k. Namiestnictwie.				Wniosek niniejszy stawia się podług obecnego stanu urzędników zatrudnionych przy c. k. Namiestnictwie w sprawach indemnizacyjnych i serwitutowych i podług prawdopodobnej potrzeby na rok 1875.
1	Zastępca prezesa z dodatkiem rocznym 400 zł.				
1	Radca namiestnictwa z roczną płacą 2.800 „				
1	Starosta powiatowy 2.800 „				
1	Sekretarz Namiestnictwa z roczną płacą 1.400 „				
1	Sekretarz referujący 1.400 „ i z dodatkiem rocznym 250 „				
1	Komisarz powiat. I. kl. z płacą roczną 1.600 „				
1	Komisarz powiat. I. kl. z roczną płacą 1.200 „				
1	Komisarz powiat. I. kl. z roczną płacą 1.100 „				
2	Komisarzy powiatow. po 900 zł. 1.800 „				
2	Komisarzy powiatow. tytułem różnicy po 200 zł. 400 „				
1	Konceptista Namiestnic. 950 „				
2	„ „ „ po 900 zł. 1.800 „				
2	Konceptowych praktykantów z rocznym adjutun po 500. 1.000 „				
3	Dla 3 konceptowych praktykantów remuneracye po 300 zł. 900 „				
	Oddział rachunkowy.				
1	Rewident rachunkowy z płacą 1.300 „				
1	Rewident rachunkowy z płacą 1.200 „				
1	Oficyał rachunkowy 950 „				
	Oddział manipulacyjny.				
2	Oficyałów z roczną płacą po 950 1.900 „				
	Służba.				
1	Woźny z roczną płacą 350 „				
2	Stróżów z rocznym wynagrodzeniem po 216 432 „				
	Razem 25.332 zł.				
	Z tych przypada na fundusz indemnizacyjny Wielk. Księstwa Krakowskiego $\frac{1}{35}$ część w kwocie 724 zł.				
		715	939	724	

Alegat 2. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa.	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873.	Prelimino- wano na rok 1874.	Wniosek rządu na rok 1875.	U w a g i
		Zł. wal. austr.			
I.	Dodatki aktywne.				
1	Radca Namiestn. rocznie 480 zł.				<p>Wniosek stawia się podług obecnego stanu urzędników.</p> <p>Wynik w r. 1873 zawiera w sobie dodatki drożyzniane i dodatki na pomieszkanie dla urzędników po koniec czerwca 1873. od 1. lipca 1873. zaś tylko ustanowione dodatki aktywne.</p>
1	Starosta powiat. " 420 "				
2	Sekretarzy po 360 zł. rocz. 720 "				
1	Komisarz pow. I. kl. " 360 "				
2	Komisarzy powiatowych po 300 zł. rocznie . 600 "				
2	Komisarzy powiatowych po 240 zł. rocznie . 480 "				
2	Komisarzy diferencye po 60 zł. 120 "				
3	Konceptistów po 240 zł. 720 "				
2	Rewidentów rachunkowych po 300 zł. . . . 600 "				
1	Oficyał rachunkowy . 240 "				
2	Oficyałów namiestnictwa po 240 zł. 480 "				
1	Woźny 25% od 350 . 88 "				
	Razem . . . 5.308 "				
	z tych przypada na fundusz indemnizacyjny Wielkiego księstwa Krakowskiego $\frac{1}{35}$ część w kwocie 152 zł.	146	191	152	

Alegat 3. do załącznika 5. do potrzeb.

I.	Dyurny.				
6	Dyurnistów po 2 zł. dziennie 4.380 zł.				<p>Wniosek stawia się podług obecnego stanu zatrudnionych dyurnistów i prawdopodobnej potrzeby na r. 1875.</p> <p>Wniosek stawia się w obec wyniku za rok 1873. dla tego wyżej ponieważ liczyć potrzeba na podwyższenie dyurn.</p>
6	Dyurnistów po 1 zł. 50 ct. 3.285 "				
	Razem . . . 7.665 "				
	z tych przypada na fundusz indemnizacyjny Wielkiego księstwa Krakowskiego $\frac{1}{35}$ część w kwocie 219 zł.	159	281	219	

Alegat 4. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873.	Prelimino- wano na rok 1874.	Wniosek rządu na rok 1875.	U w a g i.
		Zł. wal austr.			
1	<p>Remuneracye i zapomogi.</p> <p>Dla c. k. Namiestnictwa i komisyi lokalnych w całej Galicyi i Wielkiem Księstwie Krakowskiem 4.000 zł.</p> <p>Z tych przypada na fundusz indemnizacyjny Wielkiego Księstwa Krakowskiego $\frac{1}{35}$ część w kwocie 114 zł.</p>	105	114	114	<p>Wniosek stawia się podług kwot na lata 1872, 1873 i 1874 preliminowanych i przez Wysokie Ministerium jakoteż i Wysoki Sejm krajowy przyzwolonych.</p> <p>Wynik jest w roku 1873 dlatego mniejszy, ponieważ nie cała przyzwolona kwota rozdzieloną została.</p>

Alegat 5. do załącznika 5. do potrzeb.

1	<p>Potrzeby kancelaryjne.</p> <p>a Na opał lokalu 600 zł.</p> <p>b Na potrzeby do pisania i papier 600 „</p> <p>c Na druki, litografie i efekta kredytowe . . 800 „</p> <p>d Na roboty introligatorskie 100 „</p> <p>e Czyszczenie lokalu . . 250 „</p> <p>f Na sprzęty kancelar. . 100 „</p> <p>g Na oświetlenie lokalu i wschodów 50 „</p> <p>h Rozmaite potrzeby i wydatki na losowanie . 300 „</p> <p>i Ryczałtowa kwota na przybory do pisania 79 „</p> <p style="text-align: right;">Suma 2.879 zł.</p> <p>Z tych przypada na fundusz indemnizacyjny, Wielkiego Księstwa Krakowskiego $\frac{1}{35}$ część w kwocie 82 zł.</p>	714	83	82	<p>Wynik z r. 1873 jest wobec preliminowanej kwoty za lata 1874 i 1875, dlatego większy, ponieważ wyjątkowo w r. 1873 przez zakupno sześć nowych miesięcznych urn do losowania jakoteż przez nowe wkładanie losów do urn nadzwyczajne wydatki uskutecznione zostały.</p>
---	--	-----	----	----	--

Alegat 6. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873.	Prelimino- wano na rok 1874.	Wniosek rządu na rok 1875.	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
1	<p>Czynsz za lokal.</p> <p>Czynsz za lokal c. k. Namiestnictwa jako Dyrekcyi funduszów indemnizacyjnych i komisji krajowej serwitutowej wynosi rocznie 1.171 zł.</p> <p>Z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Wielkiego Księstwa Krakowskiego $\frac{1}{35}$ część w kwocie 33 zł.</p>	33	33	33	Wniosek stawia się podług rzeczywiście opłaconego czynszu za rok 1874.

Alegat 7. do załącznika 5. do potrzeb.

1	<p>Koszta podróży.</p> <p>Na koszta podróży urzędników c. k. Namiestnictwa w sprawach indemnizacyjnych i serwitutowych 600 zł.</p>				Wynik w r. 1873. jest w porównaniu z wynikiem na r. 1875. mniejszy, ponieważ nie wszystkie należności dyet i kosztów podróży zastępców obowiązanych i uprawnionych za r. 1873. w tym roku zgłoszone zostały jako też, że urzędnicy przy c. k. Namiestnictwie w r. 1873. nie wyjeżdżali na żadne komisye.
2	<p>Na dyety i koszta podróży zastępców obowiązanych i uprawnionych . . . 800 „</p> <p>Suma . 1.400 zł.</p> <p>Z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Wielkiego Księstwa Krakowskiego $\frac{1}{35}$ część w kwocie 40 zł.</p>	10	40	40	

Alegat 8. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873.	Prelimino- wano na rok 1874.	Wniosek rządu na rok 1875.	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
1	Rozmaite wydatki. Dla c. k. Namiestnictwa 1.200 zł. Z tych wypada na fundusz indem. Wielkiego Księstwa Krakowskiego w kwocie 34 zł. . . .	13	54	34	Kwota przy tej rubryce jest zmienną, dla tego naprzeciw wyniku w r. 1873 większa kwota na pokrycie możliwych wydatków preliniuje się.

Alegat 9. do załącznika 5. do potrzeb.

1	Płace i dodatki dla komisji miejscowych.	26	—	—	Na rok 1875. nie robi się żadnego wniosku z powodu zwinięcia komisji.
---	---	----	---	---	---

Alegat 10. do załącznika 5. do potrzeb.

1	Koszta podróży. Koszta podróży dla komisyonujących z powodu wyniknąć mogących rozpraw dodatkowych . . .	272	200	500	Wniosek niniejszy stawia się podług wyniku w r. 1873 i prawdopodobnej potrzeby na r. 1875. ponieważ do odbyć się mających komisji z powodu dodatkowych rozpraw urzędnicy powiatowi do tych czynności użyci będą, którym to prócz milowego także i dyety z funduszu indemnizacyjnego wypłacone być muszą.
---	---	-----	-----	-----	--

B. Załącznik 9. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873.	Prelimino- wano na rok 1874.	Wniosek rządu na rok 1875.	U w a g i.
Zł. wal. austr.					
Splata kapitału.					
1.	<p>Podług planu amortyzacyjnego wydanego rozporządzeniem ministeryalnym z d. 29. Grudnia 1857 l. 11881 dla obligacyi indemnizacyjnych Wielk. Księstwa Krakowskiego w sum. 3,398.000 zł. mk. wynosi kwota wylosować się mająca w II. półroczu 1874 30.000 zł. m. k. w I. półroczu 1875 31.000 zł. „ Razem 61.000 zł. „ czyli wal. austr. 64.050 zł. „ która podług §. 19 instr. losowania, dopiero po upływie pół roku wypłaconą być ma, a mianowicie kwota za 2 półrocze 1874 1 Maja 1875, a kwota za 1sze półrocze 1875 dnia 1 Listopada 1875. Na pokrycie tej wypłaty wnosi się więc powyższa kwota</p>	41.843	59.850	64.050	<p>Wniosek ten stawia się na podstawie wypadającej należytości z planu amortyzacyjnego, dalej z powodu, że część w dawniejszych już latach wylosowanych obligacyi w roku 1875 wypłaconą będzie.</p>
2.	<p>Na wykupno już wylosowanych, a jeszcze nie wymienionych obligacyj indemnizacyjnych, których stan z końcem roku 1873 wynosił 34.800 zł. mk. czyli wa. 36.540 zł. może być potrzebną z powodu, że większa część tychże w roku 1874 wymieniona zostanie w roku 1875 tylko kwota 12.135 zł.</p>	16.747	18.200	12.135	
Razem		58.590	78.050	76.185	

B. Załącznik 10. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873.	Prelimino- wano na rok 1874.	Wniosek rządu na rok 1875.	U w a g i.
		Zł. wal. austr.			
	Renty dla uprawnionych.				
1	<p>Podług stanu kapitałów wynosi oprocentowany dług w obligacjach indemniz. przy funduszu indemniz. Wielkiego Księstwa Krakowskiego z końcem Grudnia r. 1873. kwotę 2,795.040 zł.</p> <p>a po odtrąceniu wylosowanych kwot, a mianowicie 31. października 1873. w kw. 28.000 zł. a 30. kwiet. 1874. w kw. 29.000 „</p> <p>Razem zatem <u>57.000 zł.</u></p> <p>Zmniejsza się tenże na . . . 2,738.040 zł. agdy w r. 1874. prawdopodobnie przybędą nowo wystawione obligacje indemniz. w kwocie . . . 1.850</p> <p>Zatem wynosić będzie dług <u>2,739.890</u> z której to sumy na pokrycie 5% odsetek wynosi . . . 136.994 zł. 30 ct. m k. czyli w. a. 143.844 „ 22¹/₂ „</p>				<p>Wynik z roku 1873 w porównaniu z niniejszym wnioskiem jest dla tego mniejszy, że nie wszystkie odsetki za rok 1873 w tym roku spłacone zostały.</p>
2	<p>Dalej ze względu na zaległość w odsetkach z końcem grudnia r. 1873 w kwocie . 142.583z. 60c. i ze względu na prawdopodobną wymianę większej ilości kuponów w r. 1874 preliminuje się na częściowe pokrycie tych odsetek w r. 1875 tylko kwotę 15.435 zł. —</p> <p>Razem .</p>	141.803	151.299	143.844	
		15.808	42.072	15.435	
		157.611	193.371	159.279	

B. Załącznik 11. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1873	Prelimino- wano na rok 1874	Wniosek rządu na rok 1875	U w a g i
		Zł. wal. austr.			
1	Za kupno obligacyj indemnizacyjnych. Na pokrycie zakupionych obligacyj indemnizacyjnych w r. 1873 w wartości nominalnej w kwocie 17.750 zł. była potrzebną kwota.	13.372	—	—	Na zakupno obligacyj indemnizacyjnych nie się nie prelininuje, ponieważ przewidzieć nie można, czy w roku 1875 jaka rozporządzalna kwota do zakupna obligacji pozostanie.

B. Załącznik 12. do potrzeb.

1	Wkłádki do kasy oszczędności. Pozostała reszta z zakupna obligacyj indemnizacyjnych została w kasie oszczędności oprocentowaną w kwocie	36	—	—	Na takie przypadkowe wydatki nie prelininować nie można.
---	---	----	---	---	--

B. Załącznik 13. do potrzeb.

1	Nadzwyczajne wydatki. Na nadzwyczajne wydatki, które z powodu zwrotu nadpłaconych dodatków indemnizacyjnych, tudzież nadpłaconych kapitałów odsetek i innych kwot się wydają prelininuje się kwota 1.000 zł.	1.014	700	1.000	Wniosek na te nadzwyczajne wydatki, które dokładnie oznaczone być nie mogą, stawia się na podstawie wyniku z r. 1873.
---	--	-------	-----	-------	---

Fundusz indemnizacyjny.

Kraj koronny: **Galicja wschodnia.**

Rok 1873.

Zamknięcie rachunku.

Lwów dnia 17. Lipca 1874.

Liczba porządk.	Wyszczególnienie przychodów w gotówce	Wynik w roku 1873		Budżet na rok 1873		W porównaniu z budżetem więcej lub mniej		Zaległości w aktywach z końcem roku 1873	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Rzeczywisty dochód.								
	Pokrycie.								
	<i>I. Od obowiązanych stron.</i>								
8	Wpłaty na kapitały:								
	a) w 20 rocznych ratach . . .	36.670	65	51.260	—	7.943	49 1/2	138.423	64 1/2
	b) w ratach umarzających (annuitetach)	22.532	84 1/2					85.273	27
9	Wpłaty na renty:								
	a) renty bieżące i zaległe . . .	1.879	77	8.860	—	3.465	96 1/2	305	66
	b) raty procentowe od kapitałów spłacanych w 20 rocznych ratach	10.446	19 1/2					6.755	72 1/2
	c) odsetki od zakupionych obligacyj	—	—	—	—	—	—	—	—
	d) gotówka za wylosowane obligacje	—	—	—	—	—	—	—	—
	e) zakupione obligacje	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Inne rozmaite przychody:								
	a) odsetki zwłoki od spłaconych rat kapitałów i procentów . . .	4.316	51	5.400	—	1.083	49	1.433	—
	b) zwrot kosztów podróży . . .	17.490	97 1/2	13.953	—	3.537	97 1/2	15.878	33
	c) za sprzedane druki indemniz. . .	6	—	24	—	18	—	—	—
	d) taksa za przepisywanie obligacyj indemnizacyjnych . . .	303	—	480	—	177	—	—	—
	e) zwrot za brakujące kupony od obligacyj indemnizacyjnych . .	19.199	87 1/2	10.420	—	8.779	87 1/2	—	—
	f) dochód ze sprzedaży pustek . . .	—	—	—	—	—	—	—	—
	g) dochód z dzierżawy pustek . . .	—	—	—	—	—	—	—	—
	h) zwrot nieuależnie pobranych kapitałów i rent	19	35	—	—	—	—	—	—
	i) zwrot nadebranych płac etatowych	165	15	200	—	5	9	553	71
	k) zwroty rachunkowe	19	50	—	—	—	—	—	—
	l) inne zwroty	1	9	—	—	—	—	—	—
	do przeniesienia	113.050	91	90.597	—	22.453	91	248.623	34

Liczba porządk.	Wyszczególnienie przychodów w gotówce	Wynik w roku 1873		Budżet na rok 1873		W porównaniu z budżetem więcej lub mniej		Zaległości w aktywach z końcem roku 1873	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Przeniesiona suma . . .	113.050	91	90.597	—	22.453	91	248.623	34
	<i>II. Od kraju.</i>								
11	Dodatek indemnizac. od podatków								
	a) za lata ubiegłe	601.033	77 1/2	2322715	—	15.103	47 1/2	196.302	26 1/2
	b) za rok bieżący	1,736.784	70					875.143	51
12	Wpłaty uprawnionych:								
	a) do zaokrąglenia kapitałów w obligacjach indemnizacyjn.	—	—	—	—	—	—	—	—
	b) zaliczki urbarjalne udzielone dotąd nie zarachowane . . .	—	—	—	—	—	—	236	—
	Suma rzeczywistych przychodów	2,450.869	38 1/4	2,413.312	—	37.557	38 1/2	1,320.305	11 1/2
	<i>III. Od rządu.</i>								
15	Zaliczki:								
	a) subwencje ze Skarbu państwa	1,443.143	—	1,443.143	—	—	—	—	—
	b) zaliczki oprocentowane ze Skarbu państwa	936.603	52	—	—	—	—	—	—
	Razem	2,379.746	52	1,443.143	—	—	—	—	—
	Suma	4,830.615	90 1/2	3,856.455	—	—	—	1,320.305	11 1/2
	Przebieżne.								
19	Zwrócone zaliczki	16.123	22 1/2	—	—	—	—	12.164	41 1/2
	Tymczasowe przychody (rok	—	—	—	—	—	—	—	—
20	Cudze pieniądze	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Depozyta	1.946	80	—	—	—	—	—	—
22	Suma przebieżnych przychodów	18.070	2 1/2	—	—	—	—	12.164	41 1/2
23	Suma wszelkich przychodów .	4,848,685	93	—	—	—	—	1,332.469	53
24	Zapasz z przeszłego roku w gotówce	1.402	23 1/2	—	—	—	—	—	—
25	Całkowity przychód	4,850.088	16 1/2	—	—	—	—	—	—
26	Zapasz z końcem roku 1873 w gotówce	—	—	—	—	—	—	388	86
27	Suma aktywów z końcem roku 1873	—	—	—	—	—	—	1,332.858	39

Liczba porządk.	Wyszczególnienie wydatków w gotówce	Wynik w roku 1873		Budżet na rok 1873		W porównaniu z budżetem więcej lub mniej		Zaległości w aktywach z końcem roku 1873	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Rzeczywiste wydatki.								
	A. Potrzeby.								
1	Koszta zarządu (podług specyfikacji na ostatniej stronie)	83.066	62	111.542	—	28.475	38	3.655	2
2	Spłata obligacyj indemnizacyjnych								
	a) w skutek wylosowania								
	a) za lata ubiegłe	247.968	—	40.000	—	207.968	—		
	b) bieżący rok	800.583	—	991.200	—	190.617	—	437.482	50
	b) w skutek zniszczenia	—	—	—	—	—	—	—	—
	c) obligacje nie wylosowane	—	—	—	—	—	—	49.073.923	50
3	Wypłata kapitałów zlikwidowanych								
	a) w kwotach wyrównawczych	1.998	88½	1.750	—	248	88½	—	—
	b) kapitały zlikwidowane a nie asygnowane	—	—	—	—	—	—	358.615	53½
	c) zakupno obligacyj	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Renty dla uprawnionych:								
	a) 5% odsetki od obligacyj indemnizacyjnych włącznie z podatkiem dochodowym od tychże								
	a) za lata ubiegłe	262.291	92	164.453	—	97.838	92		
	b) za rok bieżący	2.280.594	70½	2.494.325	—	213.730	29½	728.635	60
	b) renta roczna od nie asygnowanych kapitałów	22.117	77	27.785	—	5.667	23	4.181	24½
	c) urbaryalne zaliczki	—	—	—	—	—	—	324	62½
	d) kwoty wyrównawcze przy wypłacie rent zaległych	771	91	400	—	371	91	—	—
	e) renty zaległe i likwidowane a nie asygnowane	—	—	—	—	—	—	3.766	68
29	Rozmaite wydatki:								
	a) zwroty nadpłaconych dodatków indemnizacyjnych	91.388	34½						
	b) zwroty nadpłaconych kapitałów, rent i odsetek	26	15	25.000	—	66.422	24	47.346	38
	c) zwroty rachunkowe	7	74½						
	do przeniesienia	3.790.815	5	3.856.455	—	65.639	95	50.657.931	8½

Liczba poządk.	Wyszczególnienie wydatków w gotówce	Wynik w roku 1873		Budżet na rok 1873		W porównaniu z budżetem więcej lub mniej		Ostateczne zaległości w pasywach z końcem roku 1873	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Przeniesiona suma . . .	3,790,815	5	3,856,455	—	65,639	95	50,657,931	8 1/2
	d) inne przypadkowe zwroty . . .	—	—	—	—	—	—	—	—
30	Suma rzeczywistych wydatków . . .	3,790,815	5	3,856,455	—	65,639	95	50,657,931	8 1/2
7	Zwroty zaliczek pobranych ze Skarbu państwa	—	—	—	—	—	—	—	—
	a) nieoprocentowanych	—	—	—	—	—	—	30,425,420	98 1/2
	b) oprocentowanych	1,040,923	32 1/2	—	—	—	—	839,598	58
	c) odsetki od tychże zaliczek	—	—	—	—	—	—	18,774	86
	Razem	1,040,923	32 1/2	—	—	—	—	31,283,794	42 1/2
	Suma	4,831,738	37 1/2	3,856,455	—	65,639	95	81,941,725	51
	Przebieżne.								
31	Zaliczki zwrotne	15,000	75 1/2	—	—	—	—	—	—
	Zwroty tymczasowych przychodów								
32	Obce pieniądze	50	—	—	—	—	—	—	—
33	Depozyta	2,910	17 1/2	—	—	—	—	388	86
34	Suma przebieżnych wydatków	17,960	93	—	—	—	—	388	86
35	Suma wszelkich wydatków	4,849,699	30 1/2	—	—	—	—	81,942,114	37
36	Zapas kasowy z końcem r. 1873	388	86	—	—	—	—	—	—
37	Całkowity rozchód	4,850,088	16 1/2	—	—	—	—	—	—
38	W porównaniu pasywów z aktywami w kwocie pozostaje ostatecznie czyste <i>Pasywum</i> w kwocie	—	—	—	—	—	—	1,332,858	39
		—	—	—	—	—	—	80,609,255	98

Wykaz obrotu obligacyj indemnizacyjnych.

Liczba porządkowa	Liczba zadających	Przychód		Nominalnej wartości	
				zł.	ct.
I.		Zapas z roku przeszłego		4,950	
II.		Nowo wystawione obligacje indemnizacyjne		229,070	
II 1/2.		Do tego w przychodzie głównego dziennika za Lipiec 1873 Art. 346 umieszczona obligacja indemnizacyjna na		50	
III.		Nowo wystawione obligacje zamiast złożonych i zniszczonych obligacyj indemnizacyjnych z kaucyj wojskowych		42,100	
IV.		Przepisane obligacje indemnizacyjne		865,650	
V.		Obligacje indemnizacyjne { wykupione		998,220	
		{ zniszczone		400	
VI.		Suma przychodu		2,140,440	
Rozchód					
VII.		Zaspokojenie uprawnionych w kapitale		208,020	
VIII.		„ „ w rentach zaległych		18,700	
IX.		Wypłata dewinkulowanych obligacyj indemnizacyjnych z kaucyj wojskowych		42,100	
IX 1/2.		Zwrot mylnie w Grudniu 1873 roku w przychodzie zarachowanych obligacyj indemnizacyjnych		—	
X.		Przepisane obligacje indemnizacyjne		865,650	
XI.		Do zniszczenia wydane obligacje indemnizacyjne		998,620	
XII.		Suma rozchodu		2,133,090	
XIII.		W porównaniu przychodu z rozchodem według dziennika głównego z końcem Grudnia 1873 pozostaje ostateczny zapas		7,350	

Załączniki.

Załącznik Nr. 1.

do pozycyji zamknięcia 1. włącznie 5.

Uwidocznienie

wpłat kapitałów rent, i odsetek ze strony obowiązanych.

	Przed rozpoczęciem wpłat podług planu umorzenia				Podług planu umorzenia					
	Kapitały		Renty		20 roczne raty kapitału		5% odsetki		Anuitety	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Zaległość z końcem roku 1872	4.054	87 1/2	549	11	170.186	91	9.674	82 1/2	107.806	11 1/2
Przybyło w roku 1873 :										
a) w skutek przypisań nowych	72	51	520	59 1/2	780	—	—	—	—	—
b) w skutek sprostowania	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bieżąca należność rent i odsetek	—	—	1.115	72 1/2	—	—	7.527	9 1/2	—	—
<u> Razem</u>	<u>4.127</u>	<u>38 1/2</u>	<u>2.185</u>	<u>43</u>	<u>170.966</u>	<u>91</u>	<u>17.201</u>	<u>92 1/2</u>	<u>107.806</u>	<u>11 1/2</u>
Z tego odpada :										
a) w skutek kompensacyi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) w skutek sprostowania przy- pisanych należności	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rzeczywista należność	4.127	38 1/2	2.185	43	170.966	91	17.201	92	107.806	11 1/2
Na to wpłynęło w gotówce	2.156	60	1.879	77	34.514	5	10.446	19 1/2	22.532	84 1/2
Zaległość z końcem roku 1873	1.970	78 1/2	305	66	136.452	86	6.755	72 1/2	85.273	27

Załącznik Nr. 2,

do pozycji 10. 29. włącznie 32. VII. i VIII.

W y k a z

zlikwidowanych należności uprawnionych, pokrycie i wypłata tychże.

	Kapitały wynagrodzenia		Renty zaległe		Razem	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Pierwotny stan wydanych obligacyj indemnizacyjnych uprawnionym	38,182.357	50	12,137.496	—	50,319.853	50
Do tego przybyło w roku bieżącym	240.523	50	—	—	240.523	50
Razem	38,422.881	—	12,137.496	—	50,560.377	—
Odpada przez wypłatę wylosowanych obligacyj i anulowanie	1,048.971	—	—	—	1,048.971	—
Stan z końcem roku 1873 (Zaległości poz. 2.)	37,373.910	—	12,137.496	—	49,511.406	—
Pierwotny stan zlikwidowanych a obligacyami indemnizacyjnymi niepokrytych należności	571.917	22 1/2	12.212	60	548.129	82 1/2
W roku bieżącym zlikwidowano	7.118	19 1/2	11.960	99	19.079	18 1/2
Suma zlikwidowanych należności	579.035	42	24.173	59	603.209	1
Wypłaty w gotówce wynosiły w kwotach wyrównawczych po potrąceniu kwot przez uprawnionych wpłaconych (Pozycje 3. i 4.)	1.998	88 1/2	771	91	2.770	79 1/2
Ze zaliczek skompenzowano	—	—	—	—	—	—
Odsetki od zaliczek na kapitały zarachowano	—	—	—	—	—	—
Przez nowo wystawione obligacje indemnizacyjne pokryto (Pozycje VII. i VIII. obrotu kredytowego)	218.421	—	19.635	—	238.056	—
Odpada w skutek kompensacji dziesięciny i kapitałów wykupna	—	—	—	—	—	—
Suma pokrytych należności	220.419	88 1/2	20.406	91	240.826	79 1/2
Ostateczny stan zlikwidowanych a obligacyami indemnizacyjnymi nie pokrytych należności (Zał. p. 3.)	358.615	53 1/2	3.766	68	362.382	21 1/2

Załącznik Nr. 3.

do pozycyi wydatków 31. i VII. zaleg. poz. 10.

Uwidocznienie

zaliczek udzielonych uprawnionym stronom.

	W obligacjach indemniza- cyjnych		W gotówce		Razem	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Pierwotny stan nie skompenzowanych zaliczek . . .	—	—	236	—	236	—
Przybyło w roku bieżącym (Pozycya wyd. 31) . . .	—	—	—	—	—	—
Razem . . .	—	—	236	—	236	—
Odpada w skutek kompensacyi (Zał. Nr. 2.) . . .	—	—	—	—	—	—
Stan nieskompenzowanych zaliczek z końcem roku (Zał. poz. 16.)	—	—	236	—	236	—

Załącznik Nr. 4.

do pozycyi wydatków 35.

Wyszczególnienie

kosztów zarządu.

	Wypłacono						Passywa z końcem roku	
	dla Namiestni- ctwa jako Dy- rekeji funduszów indemnizacyj- nych i komisji krajowej		dla komisji lokalnych		Razem			
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Płace urzędników	16.097	3 1/2	9.641	63	25.738	66 1/2	213	67 1/2
Dodatki służbowe i osobowe urzędników	977	79	5.166	55 1/2	6.144	34 1/2	—	—
Dodatki drożyny do płac etatowych po koniec Czerwca 1873 a dodatki aktywne od 1. Lipca 1873 . . .	3.015	96 1/2	1.804	11 1/2	4.820	8	185	2 1/2
Dodatki na pomieszkania urzędnikom	471	39	105	—	576	39	—	—
Płace sług	225	96	120	—	345	96	40	—
Zapomogi i remuneracye	1.316	83 1/2	1.020	—	2.336	83 1/2	—	—
Dyurna	3.821	72 1/2	3.769	—	7.590	72 1/2	598	41
Czynsze za najem pomieszkań dla urzędów	736	6	624	—	1.360	6	18	—
Koszta podróży i diety rzeczoznawców	336	4	28.293	1/2	28.629	4 1/2	2.559	19
Potrzeby kancelaryjne	3.658	54	857	67	4.516	21	41	72
Rozmaite wydatki	768	30	240	1/2	1.008	30 1/2	9	—
Razem . . .	31.425	64	51.640	98	83.066	62	3.655	2

S p r a w d z e n i a

obrotu kapitałów, czynnych i biernych jakoteż obrotu przebieżnych rubryk.

	Kapitały czynne		Kapitały biernie		Zaliczki		Obce pieniądze		Depozyta	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Pozostałość z początkiem roku a po dodaniu przy rubryce „Zaliczki“ zamienione w próbach lat 1871 i 1872 przyrostów i ubytku i powstałej ztąd różnicy o 8.934 zł, 89 ct. właściwie 13.286 zł. 88 1/2 ct.	—	—	29,926.196	37	4.351 99 1/2		50	—	1.352	23 1/2
					8.934 89					
					13.286 88 1/2					
Przybyło w roku bieżącym (poz. 15. 31. 20. i 21.)	—	—	2,379.746	52	15.000 75 1/2		—	—	1.946	80
Razem	—	—	32,305.942	89	28.287 64		50	—	3.299	3 1/2
Odpada w roku bieżącym (poz. 7. 19. 31. 32. 33.)	—	—	1,040.923	32 1/2	16.123 22 1/2		50	—	2.910	17 1/2
Pozostaje z końcem roku 1873 (7. 19. 32. i 33.)	—	—	31,265.019	56 1/2	12.164 41 1/2		—	—	388	86
a po doliczeniu odsetek kapitalizowanych za rok 1873 w kwocie			18.774	86						
wynosi rzeczywisty stan zaliczek od Skarbu Państwa			31,283.794	42 1/2						

Uzasadnienie różnic między wynikiem a zezwolonym budżetem.

I. Rozchód

Liczba poz. 1.	Koszta zarządu
mniej podług zezwolonego budżetu o	28.475 zł.

a) **Płace urzędników, dodatki służbowe i osobowe urzędników, płace sług**

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
37.049 zł.	49.303 zł.
	37.049 „
	<hr style="width: 100%;"/>
	mniej o 12.254 zł.

Wykazaną oszczędność osiągnięto tem, że stan urzędników tak przy c. k. Namiestnictwie jako komisji krajowej, jako też przy komisjach lokalnych w ciągu roku 1873 z powodu zmniejszenia czynności zredukowany został, powtóre i dla tego, że tytułem płac dla urzędników oddziału rachunkowego w sprawach indemnizacyjnych i serwitutowych prelimitowane kwoty w roku 1873 użyte nie zostały.

b) **Na pomieszkowanie urzędników**

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
576 zł.	1.341 zł.
	576 „
	<hr style="width: 100%;"/>
	mniej o 765 zł.

ponieważ dodatki na pomieszkowanie dla urzędników z końcem Czerwca 1873 systowane, a systemizowane dodatki aktywalne od 1. Lipca 1873 zacząwszy asygnowane zostały.

c) **Dyurny**

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
7.591 zł.	9.511 zł.
	<u>7.591 „</u>
	mniej o . 1.920 zł.

albowiem kilku dyurnistów przy lokalnych komisjach w ciągu roku 1873 jako niepotrzebnych od służby uwolniono.

d) **Czynsz za lokal**

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
1.360 zł.	2.136 zł.
	<u>1.360 „</u>
	mniej o . 776 zł.

ponieważ kilka komisji lokalnych w ciągu roku 1873 rozwiązane zostały.

e) **Remuneracye i zapomogi**

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
2.337 zł.	2.514 zł.
	<u>2.337 „</u>
	mniej o . 177 zł.

ponieważ z kwoty dla wszystkich 3 funduszów na rok 1873 preliminowanej i przyzwolonej w wysokości 4.000 zł. tylko 3.700 zł. w całości użyte zostały, okazała się zatem przy tej rubryce oszczędność w kwocie 300 zł., z której na fundusz indemnizacyjny Galicji wschodniej kwota 177 zł. przypada.

f) **Koszta podróży**

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
28.629 zł.	33.730 zł.
	<u>28.629 „</u>
	mniej o . 5.101 zł.

ponieważ przez umniejszenie spraw odkupu i uporządkowania ciężarów gruntowych liczba urzędników komisjonujących przy lokalnych komisjach zmniejszoną została.

g) **Potrzeby kancelaryjne**

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
4.516 zł.	11.833 zł.
	<u>4.516 „</u>
	mniej o . 7.317 zł.

ponieważ koszta za druki nowych kuponów od obligacji indemnizacyjnych preliminowane na rok 1873 w kwocie 7.287 zł. dopiero w miesiącu Maju 1874 zaasyguowane i wypłacone zostały, tudzież, że redukcya urzędników w ciągu roku 1873 także na umniejszenie rzeczonych wydatków wypłynęła.

h) **Rozmaite wydatki**

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
1.008 zł.	1.174 zł.
	1.008 „
	<hr/>
	mniej o . 166 zł.

ponieważ wydatki tego rodzaju nie były tak wielkie, ażeby całkowitą na rok 1873 przy tej rubryce preliminowana i przyzwolona kwota zużytkowaną być musiała.

Pozycyi Nr. 2. Spłata wylosowanych obligacyj indemnizacyjnych.

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
1,048.551 zł.	1,031.200 zł.
1,031.200 „	
<hr/>	

o 17.351 zł. więcej, ponieważ znaczna ilość obligacji w przeszłych latach wylosowanych przez strony dopiero w r. 1873 do wymiany przedłożoną została.

Pozycyi Nr. 3. Kwoty wyrównawcze w kapitałach.

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
1.999 zł.	1.750 zł.
1.750 „	
<hr/>	

o 249 zł. więcej, albowiem w roku 1873 przy wypłacie kapitałów indemnizacyjnych większe kwoty wypłacone być musiały.

Pozycyi Nr. 4. Odsetki dla uprawnionych.

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
2,565.776 zł.	2,686.963 zł.
	2,565.776 „
	<hr/>
	mniej o . 121.187 zł.

albowiem strony nie żądały wypłaty kuponów i odsetek.

Pozycyi Nr. 29. Rozmaite wydatki.

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
91.422 zł.	25.000 zł.
25.000 „	
<hr/>	

o 66.422 zł. więcej, ponieważ c. k. urząd podatkowy we Lwowie dodatki indemnizacyjne wypłacone przez kolej od podatku dochodowego, i zarobkowego sumarycznie przy funduszu indemnizacyjnym Galicyi wschodniej zarachował, z których kwoty należące się funduszom Galicyi zachodniej i Wielkiego księstwa Krakowskiego tymże zwrócone być musiały.

II. Przychód.

Pozycyi Nr. 8. Wpłaty obowiązanych na kapitały.

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
59.203 zł.	51.260 zł.
51.260 „	

o 7.943 zł. więcej nad preliminarz, ponieważ przez ścisły dozór ze strony c. k. Namiestnictwa jako Dyrekcyi funduszków indemnizacyjnych zaległe należności w kapitałach za lata ubiegłe w większej ilości wpłynęły.

Pozycyi Nr. 9. Wpłaty obowiązanych na renty.

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
12.526 zł.	8.860 zł.
8.860 „	

o 3.466 zł. więcej nad preliminarz, z przyczyn przy Pozycyi N. 8. przytoczonych.

Pozycyi Nr. 10. Odsetki za zwłokę i inne rozmaite przychody.

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
41.521 zł.	30.477 zł.
30.477 zł.	

o 11.044 zł. więcej, ponieważ tytułem zwrotu za brakujące kupony przy wylosowanych obligacjach indemnizacyjnych, jakoteż i tytułem zwrotnych kosztów podróży w sprawach serwitutowych większe kwoty wpłynęły.

Pozycji Nr. 11. Dodatki indemnizacyjne od podatków.*Wynik*

2,337.818 zł.

2,322.715 „*Budżet*

2,322.715 zł.

o 15.103 zł. więcej nad preliminowaną kwotę, ponieważ na rok 1873 preliminowana kwota na podstawie sprawdzonej należności za rok 1872 wymierzona została, gdy tymczasem należność podatków za rok 1873 więcej wynosiła.

Lwów 17. Lipca 1874.

Fundusz indemnizacyjny.

Kraj koronny: **Galicya zachodnia.**

Rok 1873.

Zamknięcie rachunku.

Lwów dnia 17. Lipca 1874.

Liczba porządk.	Wyszczególnienie przychodów w gotówce	Wynik w roku 1873		Budżet na rok 1873		W porównaniu z budżetem więcej lub mniej		Zaległości w aktywach z końcem roku 1873	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Rzeczywisty dochód.								
	Pokrycie.								
	<i>I. Od obowiązanych stron.</i>								
8	Wpłaty na kapitały:								
	a) w 20 rocznych ratach	54.305	17 1/2	98.680	—	1767	35	298.151	71
	b) w ratach umarzających (an- nuitetach)	42.607	47 1/2					151.316	19
9	Wpłaty na renty:								
	a) renty bieżące i zaległe	161	13	17.810	—	2.630	55 1/2	628	6
	b) raty procentowe od kapitałów spłacanych w 20 rocznych ratach	15.018	31 1/2					7.542	82
	c) odsetki od zakupionych obli- gacyj	—	—	—	—	—	—	—	—
	d) gotówka za wylosowane obli- gacje	—	—	—	—	—	—	—	—
	e) zakupione obligacje	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Inne rozmaite przychody:								
	a) odsetki zwłoki od spłaconych rat kapitałów i procentów	3.402	12 1/2	4.300	—	897	87 1/2	1.980	98 1/2
	b) zwrot kosztów podróży	5.904	35 1/2	8.570	—	2.665	64 1/2	6.426	66 1/2
	c) za sprzedane druki indemniz. d) taksa za przepisywanie obli- gacyj indemnizacyjnych	6	48 1/2	8	—	1	51 1/2	—	—
	e) zwrot za brakujące kupony od obligacyj indemnizacyjnych	158	90	260	—	101	10	—	—
	f) dochód ze sprzedaży pustek	6.930	68	4.300	—	2.630	68	—	—
	g) dochód z dzierżawy pustek	—	—	—	—	—	—	—	—
	h) zwrot nienależnie pobranych kapitałów i rent	—	—	—	—	—	—	—	—
	i) zwrot nadebranych płac eta- towych	82	68 1/2	—	—	82	68 1/2	—	—
	k) zwroty rachunkowe	54	86	—	—	54	86	3.413	49
	l) inne zwroty	—	—	—	—	—	—	—	—
	do przeniesienia	35.296	43 1/2	50	—	35.246	43 1/2	20	84
		163.928	62	133.978	—	29.950	62	469.480	76

Liczba porządk.	Wyszczególnienie przychodów w gotówce	Wynik w roku 1873		Budżet na rok 1873		W porównaniu z budżetem więcej lub mniej		Zaległości w aktywach z końcem roku 1873	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Przeniesiona suma . . .	163.928	62	133.978	—	29.950	62	469.480	76
	<i>II. Od kraju.</i>								
11	Dodatek indemnizac. od podatków								
	a) za lata ubiegłe	257.099	99	902.924	—	15.691	93 1/2	69.072	57 1/2
	b) za rok bieżący	630.132	7 1/2					301.028	51 1/2
12	Wpłaty uprawnionych:								
	a) do zaokrąglenia kapitałów w obligacjach indemnizacyjn.	—	—	—	—	—	—	—	—
	b) zaliczki urbarjalne udzielone dotąd nie zarachowane . . .	—	—	—	—	—	—	—	—
	Suma rzeczywistych przychodów	1,051.160	68 1/4	1,036.902	—	14.258	68 1/2	839.581	85
	<i>III. Od rządu.</i>								
15	Zaliczki:								
	a) subwencje ze Skarbu państwa	1,181.857	—	1,184.857	—	—	—	—	—
	b) zaliczki oprocentowane ze Skarbu państwa	207.163	13 1/2	—	—	—	—	—	—
	Razem	1,389.020	13 1/2	1,181.857	—	—	—	—	—
	Suma	2,440.180	82	2,218.759	—	—	—	839.581	85
	Przebieżne.								
19	Zwrócone zaliczki	7.974	68 1/2	—	—	—	—	1.670	61 1/2
	Tymczasowe przychody (rok	—	—	—	—	—	—	—	—
20	Cudze pieniądze	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Depozyta	1.126	37	—	—	—	—	—	—
22	Suma przebieżnych przychodów	9.101	5 1/2	—	—	—	—	1.670	61 1/2
23	Suma wszelkich przychodów .	2,449.281	87 1/3	—	—	—	—	841.252	46 1/2
24	Zapasy z przeszłego roku w gotówce	391	11	—	—	—	—	—	—
25	Całkowity przychód	2,449.672	98 1/2	—	—	—	—	—	—
26	Zapasy z końcem roku 1873 w gotówce	—	—	—	—	—	—	535	35
27	Suma aktywów z końcem roku 1873	—	—	—	—	—	—	841.787	81 1/2

Liczba porządk.	Wyszczególnienie wydatków w gotówce	Wynik w roku 1873		Budżet na rok 1873		W porównaniu z budżetem więcej lub mniej		Ostateczne zaległości w pasywach z końcem roku 1873	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Rzeczywiste wydatki.								
	A. Potrzeby.								
1	Koszta zarządu (podług specyfikacji na ostatniej stronie) .	36.966	90	56.185	—	19.218	10	2.746	90½
2	Splata obligacyj indemnizacyjnych								
	a) w skutek wylosowania . . .								
	a) za lata ubiegłe	137.245	50	601.200	—	16.011	—	231.546	—
	b) bieżący rok	479.965	50	—	—	—	—	—	—
	b) w skutek zniszczenia	—	—	—	—	—	—	—	—
	c) obligacje nie wylosowane	—	—	—	—	—	—	28.488.232	50
3	Wypłata kapitałów zlikwidowanych								
	a) w kwotach wyrównawczych	1.240	78½	1.000	—	240	78½	—	—
	b) kapitały zlikwidowane a nie asygnowane	—	—	—	—	—	—	69.736	80
	c) zakupno obligacyj	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Renty dla uprawnionych:								
	a) 5% odsetki od obligacyj indemnizacyjnych włącznie z podatkiem dochodowym od tychże								
	a) za lata ubiegłe	180.896	59	98.739	—	82.157	59	292.053	19
	b) za rok bieżący	1.306.070	23½	1.452.235	—	146.164	76½	136.860	71
	b) renta roczna od nie asygnowanych kapitałów	—	—	—	—	—	—	—	—
	c) urbaryalne zaliczki	—	—	—	—	—	—	—	—
	d) kwoty wyrównawcze przy wypłacie rent zaległych	556	51½	1.000	—	443	48½	—	—
	e) renty zaległe i likwidowane a nie asygnowane	—	—	—	—	—	—	2.493	98
29	Rozmaite wydatki:								
	a) zwroty nadpłaconych dodatków indemnizacyjnych	12.243	55½	8.400	—	39.152	90½	10.719	66
	b) zwroty nadpłaconych kapitałów, rent i odsetek	33	23	—	—	—	—	137	98
	c) zwroty rachunkowe	35.276	12	—	—	—	—	—	—
	do przeniesienia	2,190.494	93	2,218.759	—	28.264	7	29,234.527	72½

Liczba porządk.	Wyszczególnienie wydatków w gotówce	Wynik w roku 1873		Budżet na rok 1873		W porównaniu z budżetem więcej lub mniej		Ostateczne zaległości w pasywach z końcem roku 1873	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Przeniesiona suma . . .	2,190.494	93	2,218.759	—	28.264	7	29,234.527	72 $\frac{1}{2}$
	d) inne przypadkowe zwroty . . .	—	—	—	—	—	—	—	—
30	Suma rzeczywistych wydatków . . .	2,190.494	93	2,218.759	—	28.264	7	29,234.527	72 $\frac{1}{2}$
7	Zwroty zaliczek pobranych ze Skarbu państwa								
	a) nieoprocentowanych	—	—	—	—	—	—	21,122.139	56
	b) oprocentowanych	251.934	19 $\frac{1}{2}$	—	—	—	—	334.794	41 $\frac{1}{2}$
	c) odsetki od tychże zaliczek . . .	—	—	—	—	—	—	13.676	96
	Razem	251.934	19 $\frac{1}{2}$	—	—	—	—	21,470.610	93 $\frac{1}{2}$
	Suma	2,442.429	12 $\frac{1}{2}$	2,218.759	—	28.264	7	50,705.138	66
	Przebieżne.								
31	Zaliczki zwrotne	5.726	38	—	—	—	—	—	—
	Zwroty tymczasowych przychodów								
32	Obce pieniądze	—	—	—	—	—	—	—	—
33	Depozyta	982	13	—	—	—	—	535	35
34	Suma przebieżnych wydatków . . .	6.708	51	—	—	—	—	535	35
35	Suma wszelkich wydatków	2,449.137	63 $\frac{1}{2}$	—	—	—	—	50,705.674	1
36	Zapas kasowy z końcem r. 1873 . . .	535	35	—	—	—	—	—	—
37	Całkowity rozchód	2,449.672	98 $\frac{1}{2}$	—	—	—	—	—	—
38	W porównaniu pasywów z aktywami w kwocie	—	—	—	—	—	—	841.787	81 $\frac{1}{2}$
	pozostaje ostatecznie czyste <i>Pasywum</i> w kwocie	—	—	—	—	—	—	49,863.886	19 $\frac{1}{2}$

W y k a z

obrotu obligacyj indemnizacyjnych.

Liczba porządkowa	Liczba zadawników		Nominalnej wartości	
			zł.	ct.
P r z y c h ó d				
I.		Zapas z roku przeszłego	—	
II.		Nowo wystawione obligacje indemnizacyjne	19.080	
III.		Nowo wystawione obligacje zamiast złożonych i zniszczonych obligacyj indemnizacyjnych z kaucyj wojskowych	—	
IV.		Przepisane obligacje indemnizacyjne	441.280	
V.		Obligacje indemnizacyjne { wykupione	587.820	
		{ zniszczone	100	
VI.		Suma przychodu	1,048.280	
R o z c h ó d				
VII.		Zaspokojenie uprawnionych w kapitale	15.080	
VIII.		„ „ w rentach zaległych	3.700	
IX.		Wyplata dewinkulowanych obligacyj indemnizacyjnych z kaucyj wojskowych	—	
IX ^{1/2} .		Zwrot mylnie w Grudniu 1873 roku w przychodzie zarachowanych obligacyj indemnizacyjnych	—	
X.		Przepisane obligacje indemnizacyjne	441.280	
XI.		Do zniszczenia wydane obligacje indemnizacyjne w skutek wylosowania 587.820 zł. w skutek zniszczenia 100 zł.	587.920	
XII.		Suma rozchodu	1,047.980	
XIII.		W porównaniu przychodu z rozchodem według dziennika głównego z końcem Grudnia 1873 pozostaje ostateczny zapas	300	

Załączniki.

Załącznik Nr. 1.

do pozycji zamknięcia 1. włącznie 5.

Uwidocznienie

wpłat kapitałów rent, i odsetek ze strony obowiązanych.

	Przed rozpoczęciem wpłat podług planu umorzenia				Podług planu umorzenia					
	Kapitały		Renty		20 roczne raty kapitału		5% odsetki		Anuitety	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Zaległość z końcem roku 1872	230	48	701	40	347.885	60 $\frac{1}{2}$	8.194	9 $\frac{1}{2}$	193.923	66 $\frac{1}{2}$
Przybyło w roku 1873 :										
a) w skutek przypisań nowych	150	80	26	3 $\frac{1}{2}$	4.190	—	—	—	—	—
b) w skutek sprostowania	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bieżąca należność rent i odsetek	—	—	61	75 $\frac{1}{2}$	—	—	14.367	4	—	—
<u>Razem</u>	<u>381</u>	<u>28</u>	<u>789</u>	<u>19</u>	<u>352.075</u>	<u>60$\frac{1}{2}$</u>	<u>22.561</u>	<u>13$\frac{1}{2}$</u>	<u>193.923</u>	<u>66$\frac{1}{2}$</u>
Z tego odpada :										
a) w skutek kompensacji	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) w skutek sprostowania przy- pisanych należności	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rzeczywista należność	381	28	789	19	352.075	60 $\frac{1}{2}$	22.561	13 $\frac{1}{2}$	193.923	66 $\frac{1}{2}$
Na to wpłynęło w gotówce	148	46 $\frac{1}{2}$	161	13	54.156	71	15.018	31 $\frac{1}{2}$	42.607	47 $\frac{1}{2}$
Zaległość z końcem roku 1873	232	81 $\frac{1}{2}$	628	6	297.918	89 $\frac{1}{2}$	7.542	82	151.316	19

Załącznik Nr. 2.

do pozycji 10. 29. włącznie 32. VII. i VIII.

W y k a z

zlikwidowanych należności uprawnionych, pokrycie i wypłata tychże.

	Kapitały wynagrodzenia		Renty zaległe		Razem	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Pierwotny stan wydanych obligacyj indemnizacyjnych uprawnionym	22,803.018	—	6,514.042	50	29.317.060	50
Do tego przybyło w roku bieżącym	15.834	—	4.200	—	20.034	—
Razem	22,818.852	—	6,518.242	50	29.337.094	50
Odpada przez wypłatę wylosowanych obligacyj 587.820 zł. m. k. i anulowanie 100 zł. m. k.	617.316	—	—	—	617.316	—
Stan z końcem r. 1873 (Zaległości poz. 2. a) c)	22,818.852	—	6,518.242	50	28,719.778	50
Pierwotny stan zlikwidowanych a obligacyami indemnizacyjnymi niepokrytych należności	78.567	96 1/2	4.534	15 1/2	83.102	12
W roku bieżącym zlikwidowano	8.243	62	2.401	34	10.644	96
Suma zlikwidowanych należności	86.811	58 1/2	6.935	49 1/2	93.747	8
Wypłaty w gotówce wynosiły w kwotach wyrównawczych po potrąceniu kwot przez uprawnionych wpłaconych (Pozycje 3. a) i 4. d))	1.240	78 1/2	556	51 1/2	1.797	30
Z zaliczek skompenzowano	—	—	—	—	—	—
Odsetki od zaliczek na kapitały zarachowano	—	—	—	—	—	—
Przez nowo wystawione obligacje indemnizacyjne pokryto (Pozycje VII. i VIII. obrotu kredytowego)	15.834	—	3.885	—	19.719	—
Odpada w skutek kompenzacji dziesięciny i kapitałów wykupna	—	—	—	—	—	—
Suma pokrytych należności	17.074	78 1/2	4.441	51 1/2	21.516	30
Ostateczny stan zlikwidowanych a obligacyami indemnizacyjnymi nie pokrytych należności (Załącz. p. 3.)	69.736	80	2.493	98	72.230	78

Załącznik Nr. 3.

do pozycji wydatków 31. i VII. zaleg. poz. 10.

Uwidocznienie

zaliczek udzielonych uprawnionym stronom.

	W obligacjach indemniza- cyjnych		W gotówce		Razem	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Pierwotny stan nie skompenzowanych zaliczek . . .	—	—	—	—	—	—
Przybyło w roku bieżącym (Pozycja wyd. 31) . . .	—	—	—	—	—	—
Razem . . .	—	—	—	—	—	—
Odpada w skutek kompensacji (Zał. Nr. 2.) . . .	—	—	—	—	—	—
Stan nieskompenzowanych zaliczek z końcem roku (Zał. poz. 16.)	—	—	—	—	—	—

Załącznik Nr. 4.

do pozycji wydatków 35.

Wyszczególnienie

kosztów zarządu.

	Wypłacono						Passywa z końcem roku	
	dla Namiestni- ctwa jako Dy- rekcji funduszów indemnizacyj- nych i komisji krajowej		dla komisji lokalnych		Razem			
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Płace urzędników	8.024	65 1/2	3.753	51	11.778	16 1/2	474	99
Dodatki służbowe i osobowe urzędników	379	71	1.784	2	2.163	73	208	32 1/2
Dodatki drożyzny i aktywalne do płac etatowych	1.486	8 1/2	696	11	2.182	19 1/2	91	65 1/2
Dodatki na pomieszkania urzędnikom	257	16	—	—	257	16	—	—
Płace sług	90	50	—	—	90	50	7	54
Zapomogi i remuneracje	1.042	29 1/2	216	—	1.258	29 1/2	—	—
Dyurna	1.897	10 1/2	1.567	7 1/2	3.464	18	320	40
Czynsze za najem pomieszek dla urzędów	401	48	168	—	569	48	17	—
Koszta podróży i diety rzeczoznawców	131	63	12.461	14 1/2	12.592	77 1/2	1.595	—
Potrzeby kancelaryjne	2.046	56 1/2	448	48	2.495	4 1/2	31	74 1/2
Różne wydatki	47	16 1/2	68	21	115	37 1/2	—	25
Razem . . .	15.804	35	21.162	55	36.966	90	2.746	90 1/2

S p r a w d z e n i a

obrotu kapitałów, czynnych i biernych jakoteż obrotu przebieżnych rubryk.

	Kapitały czynne		Kapitały biernie		Zaliczki		Obce pieniądze		Depozyta	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Pozostałość z początkiem roku	—	—	20,319.848	3 1/2	3.918.92		—	—	391	11
Przybyło w roku bieżącym (poz. 15. 31. i 21.)	—	—	1.389.020	13 1/2	5.726.38		—	—	1.126	37
Razem	—	—	21,708.868	17	9.645.30		—	—	1.517	48
Odpada w roku bieżącym (poz. 7. 19. 33.)	—	—	251.934	19 1/2	7.974.68 1/2		—	—	982	13
Pozostaje z końcem roku 1873 (7. 19. 33.)	—	—	21,456.933	97 1/2	1.670.61 1/2		—	—	535	35
a po doliczeniu odsetek kapitalizowanych za rok 1873 w kwocie					13.676.96					
wynosi rzeczywisty stan zaliczek od Skarbu Państwa					21,470.610	93 1/2				

Uzasadnienie różnic między wynikiem a zezwolonym budżetem.

I. Rozchód

Liczba poz. 1.

Koszta zarządu

mniej podług zezwolonego budżetu o 19.218 zł. 10 ct.

a) Płace urzędników, dodatki służbowe i osobowe, dodatki drożyzniane i aktywalne, płace sług

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
16.215 zł.	24.758 zł.
	16.215 „
	8.543 zł.
	mniej o

Wykazana oszczędność wynika z powodu, że w skutek zmniejszenia się czynności przy c. k. Namiestnictwie jako komisji krajowej serwitutowej, jako też przy lokalnych komisjach serwitutowych. stan urzędników zredukowany został, powtóre i dla tego, że tytułem płac dla urzędników oddziału rachunkowego w sprawach serwitutowych i indemnizacyjnych preliminowane kwoty w roku 1873 użyte nie zostały.

b) Dodatki na pomieszkanie urzędników

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
257 zł.	617 zł.
	257 „
	360 zł.
	mniej o

z powodu zasystowania dodatków na pomieszkania z końcem Czerwca 1873, gdyż począwszy od Lipca 1873 asygnowane zostały nowo systemizowane dodatki aktywalne.

c) **Dyurny**

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
3.464 zł.	4.466 zł.
	<u>3.464 „</u>
	mniej o . 1.002 zł.

albowiem kilku dyurnistów przy lokalnych komisjach w ciągu roku 1873 jako niepotrzebnych od służby uwolniono.

d) **Czynsz za lokal**

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
570 zł.	859 zł.
	<u>570 „</u>
	mniej o . 289 zł.

ponieważ kilka komisij lokalnych w ciągu roku 1873 rozwiązane zostały.

e) **Remuneracye i zapomogi**

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
1.258 zł.	1.372 zł.
	<u>1.258 „</u>
	mniej o . 114 zł.

Z preliminowanej i przyzwolonej na rok 1873 dla wszystkich 3 funduszów indemnizacyjnych kwoty 4.000 zł. asygnowano tylko kwotę 3.700 zł., okazuje się zatem oszczędność w kwocie 300 zł., z której na fundusz indemnizacyjny Galicyi zachodniej kwota 114 zł. przypada.

f) **Koszta podróży i diety rzeczoznawców**

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
12.593 zł.	16.480 zł.
	<u>12.593 „</u>
	mniej o . 3.887 zł.

ponieważ przez umniejszenie spraw odkupu i regulacyi ciężarów gruntowych liczba urzędników komisyonujących przy lokalnych komisjach zmniejszoną została.

g) **Potrzeby kancelaryjne**

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
2.495 zł.	6.949 zł.
	<u>2.495 „</u>
	mniej o . 4.454 zł.

ponieważ koszta za druki nowych kuponów do obligacyi indemnizacyjnych preliminowane na rok 1873 w kwocie 4.219 zł. dopiero w miesiącu Maju 1874 zaasyguowane i wypłacone zostały. tudzież, że redukcya urzędników w ciągu roku 1873 także na zmniejszenie rzeczonych wydatków wpłynęła.

h) **Rozmaite wydatki**

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
115 zł.	684 zł.
	115 „
	<hr/>
	mniej o . 569 zł.

ponieważ wydatki tego rodzaju nie były tak wielkie, ażeby całkowitą na rok 1873 przy tej rubryce preliminowaną i przyzwoloną kwotę zużytkować.

Pozycja Nr. 2. Spłata wylosowanych obligacyj indemnizacyjnych.

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
617.211 zł.	601.200 zł.
601.200 „	
<hr/>	

o 16.011 zł. więcej, ponieważ znaczna ilość obligacji w przeszłych latach wylosowanych przez strony w r. 1873 do wymiany przedłożoną została.

Pozycja Nr. 3. Kwoty wyrównawcze w kapitałach.

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
1.241 zł.	1.000 zł.
1.000 „	
<hr/>	

o 241 zł. więcej, albowiem w roku 1873 przy wypłacie kapitałów indemnizacyjnych większe kwoty wypłacone być musiały.

Pozycja Nr. 4. Odsetki dla uprawnionych.

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
1,487.523 zł.	1,551.974 zł.
	1,487.523 „
	<hr/>
	mniej o . 64.451 zł.

albowiem strony nie żądały wypłaty kuponów i odsetek od obligacyj indemnizacyjnych.

Pozycja Nr. 29. Rozmaite wydatki.

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
47.553 zł.	8.400 zł.
8.400 „	
<hr/>	

o 39 153 zł. więcej, ponieważ c. k. kasa funduszków indemnizacyjnych w dzienniku głównym za Styczeń 1873 jako podatek dochodowy od odsetek indemnizacyjnych kwotę 50.650 zł. 39 ct. zamiast 15.650 zł. 39 ct. zatem o 35.000 zł. więcej nienależnie zarachowała, którą kwotę do zamknięcia rachunku jako rozmaite wydatki wstawiono. Po odtrąceniu powyższych 35.000 zł. pozostały większy wynik w kwocie 4.153 zł. tyczy się zwrotu nadpłaconych dodatków indemnizacyjnych.

II. Przychód.

Pozycja Nr. 8. Wpłaty obowiązanych na kapitały.

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
96.913 zł.	98.680 zł.
	96.913 „
	<hr/>
	mniej o 1.767 zł.

ponieważ z powodu deszczu i wylewu wód w wielkiej części Galicji zachodniej był nieurodzaj a zatem ani zaległości z przeszłych lat, ani też bieżąca należność w kapitałach nie mogły być ściągnięte.

Pozycja Nr. 9. Wpłaty obowiązanych na renty.

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
15.179 zł.	17.810 zł.
	15.179 „
	<hr/>
	mniej o 2.631 zł.

z powodu przyczyn przytoczonych przy pozycji 8.

Pozycja Nr. 10. Odsetki za zwłokę i inne rozmaite przychody.

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
51.837 zł.	17.488 zł.
17.488 zł.	
<hr/>	

o 34.349 zł. więcej. Kasa funduszów indemnizacyjnych odwiezła w Styczniu 1873 tytułem podatku dochodowego z odsetek obligacyj indemnizacyjnych mylnie 50.650 zł. 39 ct. zamiast 15.650 zł. 39 ct. a zatem więcej o 35.000 zł., którą nadwyżkę główna kasa krajowa a względnie etat skarbowy następnie zwrócił. Dalsza różnica o kwotę 651 zł. polega na przyczynach podanych do pozycji 8mej gdyż z tych samych powodów także zwroty kosztów podróży i odsetki za zwłokę wpłynąć nie mogły tak, jak się tego spodziewano przy zestawieniu budżetu.

Pozycja Nr. 11. Dodatki indemnizacyjne od podatków.

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
887.232 zł.	902.924 zł.
	887.232 „
	<hr/>
	mniej o . 15.692 zł.

z powodu przyczyn przytoczonych przy pozycji 8.

Lwów 17. Lipca 1874.

Fundusz indemnizacyjny.

Kraj koronny: **Wielkie księstwo Krakowskie.**

Rok 1873.

Zamknięcie rachunku.

Lwów dnia 17. Lipca 1874.

Liczba porządk.	Wyszczególnienie przychodów w gotówce	Wynik w roku 1873		Budżet na rok 1873		W porównaniu z budżetem więcej lub mniej		Zaległości w aktywach z końcem roku 1873	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		Rzeczywisty dochód.							
Pokrycie.									
<i>I. Od obowiązanych stron.</i>									
Wpłaty na kapitały:									
8	a) w 20 rocznych ratach . . .	8.880	39 1/2	49.800	—	2.625	62 1/2	38.007	69 1/2
	b) w ratach umarzających (an- nuitetach)	38.223	98					98.368	8
Wpłaty na renty:									
9	a) renty bieżące i zaległe . . .	5	45 1/2	1.850	—	149	31 1/2	1	4 1/2
	b) raty procentowe od kapitałów spłacanych w 20 rocznych ratach	1.993	86					5.766	40
	c) odsetki od zakupionych obli- gacyj	12.247	75	8.729	—	3.518	75	1.472	39
	d) gotówka za wylosowane obli- gacje	1.050	—	—	—	1.050	—	—	—
	e) zakupione obligacje	—	—	—	—	—	—	196.318	50
	f) zwrot wkładek z kasy oszczęd. do przeniesienia . . .	47	92	—	—	47	92	3	20
10	Inne rozmaite przychody:								
	a) odsetki zwłoki od spłaconych rat kapitałów i procentów . .	1.778	5	1.500	—	278	5	783	47
	b) zwrot kosztów podróży . . .	57	54	85	—	27	46	453	24 1/2
	c) za sprzedane druki indemniz. d) taksa za przepisywanie obli- gacyj indemnizacyjnych . . .	—	49 1/2	3	—	2	50 1/2	—	—
	e) zwrot za brakujące kupony od obligacyj indemnizacyjnych . .	10	50	20	—	9	50	—	—
	f) dochód ze sprzedaży pustek . .	1.711	21	520	—	1.191	21	—	—
	g) dochód z dzierżawy pustek . .	—	—	—	—	—	—	—	—
	h) zwrot nienależnie pobranych kapitałów i rent	—	—	—	—	—	—	—	—
	i) zwrot nadebranych płac eta- towych	5	77 1/2	—	—	5	77 1/2	—	—
	k) zwroty rachunkowe	—	—	—	—	—	—	—	—
	l) inne zwroty	76	42	5	—	71	42	25	51
	do przeniesienia . . .	66.089	35	62.512	—	3.577	35	341.199	53 1/2

Liczba porządk.	Wyszczególnienie przychodów w gotówce	Wynik w roku 1873		Budżet na rok 1873		W porównaniu z budżetem więcej lub mniej		Zaległości w aktywach z końcem roku 1873	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
			Przeniesiona suma . . .	66.089	35	62.512	—	3.577	35
	<i>II. Od kraju.</i>								
11	Dodatek indemnizac. od podatków								
	a) za lata ubiegłe	62.422	74					10.498	95 1/2
	b) za rok bieżący	140.060	81	196.379	—	6.104	55	77.488	68
12	Wpłaty uprawnionych:								
	a) do zaokrąglenia kapitałów w obligacjach indemnizacyjn.	—	—	—	—	—	—	—	—
	b) zaliczki urbaryalne udzielone dotąd nie zarachowane . . .	—	—	—	—	—	—	—	—
	Suma rzeczywistych przychodów	268.572	90	258.891	—	9.681	90	429.187	17
	<i>III. Od rządu.</i>								
15	Zaliczki:								
	a) subwencje ze Skarbu państwa	—	—	—	—	—	—	—	—
	b) zaliczki oprocentowane ze Skarbu państwa	—	—	—	—	—	—	—	—
	Razem	—	—	—	—	—	—	—	—
	Suma	268.572	90	258.891	—	—	—	429.187	17
	Przebieżne.								
19	Zwrócone zaliczki	—	—	—	—	—	—	—	—
	Tymczasowe przychody (rok	—	—	—	—	—	—	—	—
20	Cudze pieniądze	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Depozyta	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Suma przebieżnych przychodów	1.568	8	—	—	—	—	156	18
23	Suma wszelkich przychodów .	270.140	98	—	—	—	—	429.343	35
24	Zapasz z przeszłego roku w gotówce	13.643	38	—	—	—	—	—	—
25	Całkowity przychód	283.784	36	—	—	—	—	429.343	35
26	Zapasz z końcem roku 1873 w gotówce	—	—	—	—	—	—	50.105	66
27	Suma aktywów z końcem roku 1873	—	—	—	—	—	—	479.449	1

Liczba porządk.	Wyszczególnienie wydatków w gotówce	Wynik w roku 1873		Budżet na rok 1873		W porównaniu z budżetem więcej lub mniej		Ostateczne zaległości w pasywach z końcem roku 1873	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Rzeczywiste wydatki.								
	A. Potrzeby.								
1	Koszta zarządu (podług specyfikacji na ostatniej stronie)	2.193	22 1/2	2.863	—	669	77 1/2	23	9
2	Spłata obligacyj indemnizacyjnych								
	a) w skutek wylosowania								
	a) za lata ubiegłe	16.747	—	6.700	—	10.047	—	36.540	—
	b) za bieżący rok	41.843	—	58.800	—	16.957	—	—	—
	b) w skutek zniszczenia	—	—	—	—	—	—	—	—
	c) obligacje nie wylosowane	—	—	—	—	—	—	2,934.792	—
3	Wypłata kapitałów zlikwidowanych								
	a) w kwotach wyrównawczych	—	—	—	—	—	—	—	—
	b) kapitały zlikwidowane a nie asygnowane	—	—	—	—	—	—	1.972	60
	c) zakupno obligacyj	13.372	42	—	—	13.372	42	—	—
	d) wkładka do kasy oszczędności	36	24	—	—	36	24	—	—
4	Renty dla uprawnionych:								
	a) 5% odsetki od obligacyj indemnizacyjnych włącznie z podatkiem dochodowym od tychże w kwocie								
	a) za lata ubiegłe	15.808	49	35.984	—	20.175	51	131.694	62 1/2
	b) za rok bieżący	141.802	94 1/2	154.144	—	12.341	5 1/2	10.888	97 1/2
	b) renta roczna od nie asygnowanych kapitałów	—	—	—	—	—	—	—	—
	c) urbarjalne zaliczki	—	—	—	—	—	—	—	—
	d) kwoty wyrównawcze przy wypłacie rent zaległych	—	—	—	—	—	—	—	—
	e) renty zaległe i likwidowane a nie asygnowane	—	—	—	—	—	—	—	—
29	Rozmaite wydatki:								
	a) zwroty nadpłaconych dodatków indemnizacyjnych	1.009	90 1/2	400	—	614	11	6.076	18
	b) zwroty nadpłaconych kapitałów, rent i odsetek	4	20 1/2	—	—	—	—	—	—
	c) zwroty rachunkowe	—	—	—	—	—	—	—	—
	do przeniesienia	232.817	43	258.891	—	26.073	57	3,121.987	47

Liczba pozycji.	Wyszczególnienie wydatków w gotówce	Wynik w roku 1873		Budżet na rok 1873		W porównaniu z budżetem więcej lub mniej		Ostateczne zaległości w pasywach z końcem roku 1873	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
			Przeniesiona suma . . .	232.817	43	258.891	—	26.073	57
	d) inne przypadkowe zwroty . . .	—	—	—	—	—	—	—	—
30	Suma rzeczywistych wydatków . . .	232.817	43	258.891	—	26.073	57	3,121.987	47
7	Zwroty zaliczek pobranych ze Skarbu państwa								
	a) nieoprocentowanych	—	—	—	—	—	—	—	—
	b) oprocentowanych	—	—	—	—	—	—	—	—
	c) odsetki od tychże zaliczek . . .	—	—	—	—	—	—	—	—
	Razem	—	—	—	—	—	—	—	—
	Suma	232.817	43	258.891	—	—	—	3,121.987	47
	Przebieżne.								
31	Zaliczki zwrotne	789	52	—	—	—	—	—	—
	Zwroty tymczasowych przychodów								
32	Obce pieniądze	—	—	—	—	—	—	—	—
33	Depozyta	71	75	—	—	—	—	—	—
34	Suma przebieżnych wydatków . . .	861	27	—	—	—	—	—	—
35	Suma wszelkich wydatków	233.678	70	—	—	—	—	3,121.987	47
36	Zapasy kasowy z końcem r. 1873 . .	50.105	66	—	—	—	—	—	—
37	Całkowity rozchód	283.784	36	—	—	—	—	—	—
38	W porównaniu pasywów z aktywami w kwocie	—	—	—	—	—	—	479.449	1
	pozostaje ostatecznie czyste <i>Pasywum</i> w kwocie	—	—	—	—	—	—	2,642.538	46

W y k a z

obrotu obligacyj indemnizacyjnych.

Liczba porządkowa	Liczba załączników		Nominalnej wartości	
			zł.	ct.
P r z y c h ó d				
I.		Zapas z roku przeszłego	—	
II.		Nowo wystawione obligacje indemnizacyjne	—	
III.		Nowo wystawione obligacje zamiast złożonych i zniszczonych obligacyj indemnizacyjnych z kaucyj wojskowych	—	
IV.		Przepisane obligacje indemnizacyjne	44.590	
V.		Obligacje indemnizacyjne { wykupione	55.800	
		{ zniszczone	85.000	
VI.		Suma przychodu	185.390	
R o z e c h ó d				
VII.		Zaspokojenie uprawnionych w kapitale	—	
VIII.		„ „ w rentach zaległych	—	
IX.		Wypłata dewinkulowanych obligacyj indemnizacyjnych z kaucyj wojskowych	—	
IX 1/2.		Zwrot mylnie w Grudniu 1873 roku w przychodzie zarachowanych obligacyj indemnizacyjnych	—	
X.		Przepisane obligacje indemnizacyjne	44.590	
XI.		Do zniszczenia wydane obligacje indemnizacyjne	140.800	
XII.		Suma rozchodu	185.390	
XIII.		W porównaniu przychodu z rozchodem według dziennika głównego z końcem Grudnia 1873 pozostaje ostateczny zapas	—	

W y k a z

obrotu własnego majątku funduszu indemnizacyjnego Wielkiego
księstwa Krakowskiego.

Przychód.	Nominalna wartość we wal. austr.	
	zł.	ct.
Zapas z roku przeszłego w obligacyach	268,044	—
Książka kasy oszczędności	13	99
Zakupione i wymienione obligacye indemnizacyjne 18,120 m. k. czyli	19,026	—
Książka kasy oszczędności	83	74
Suma przychodu	287,167	73
Rozchód.		
Wydane obligacye mianowicie z powodu wymiany 430 zł. m. k. czyli	451	50
” ” ” ” wylosowania 1,000 zł. m. k. czyli	1,050	—
i z powodu wyrównania przekroczonego planu amortyzacyjnego zniszczone obli- gacye indemnizacyjne 85,000 zł. m. k. czyli	—	—
Książka kasy oszczędności	89,250	—
Książka kasy oszczędności	94	53
Suma rozchodu	90,846	3
W porównaniu przychodu z rozchodem pozostaje podług dziennika głównego z końcem Grudnia 1873 ostateczny zapas a to: w obligacyach indemi- zacyjnych 186,970 zł. m. k. czyli 196,318 zł. 50 ct. w. a.	196,331	70
W książeczce kasy oszczędności	3 zł. 20 ct.	
Razem	196,321 zł. 70 ct.	

Załączniki.

Załącznik Nr. 1.

do pozycji zamknięcia 1. włącznie 5.

Uwidocznienie

wpłat kapitałów rent, i odsetek ze strony obowiązanych.

	Przed rozpoczęciem wpłat podług planu umorzenia				Podług planu umorzenia					
	Kapitały		Renty		20 roczne raty kapitału		5% odsetki		Annuityty	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Zaległość z końcem roku 1872	174	80 1/2	1	27 1/2	46.713	28 1/2	6.246	17 1/2	136.592	6
Przybyło w roku 1873 :										
a) w skutek przypisań nowych	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) w skutek sprostowania	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bieżąca należność rent i odsetek	—	—	5	22 1/2	—	—	1.514	8 1/2	—	—
<u>Razem</u>	174	80 1/2	6	50	46.713	28 1/2	7.760	26	136.592	6
Z tego odpada:										
a) w skutek kompensacyi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) w skutek sprostowania przypisanych należności	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rzeczywista należność	174	80 1/2	6	50	46.713	28 1/2	7.760	26	136.592	6
Na to wpłynęło w gotówce	—	50 1/2	5	45 1/2	8.879	89	1.993	86	38.223	98
Zaległość z końcem roku 1873	174	30	1	4 1/2	37.833	39 1/2	5.766	40	98.368	8

Załącznik Nr. 2.

do pozycji 10. 29. włącznie 32. VII. i VIII.

W y k a z

zlikwidowanych należności uprawnionych, pokrycie i wypłata tychże.

	Kapitały wynagrodzenia		Renty zaległe		Razem	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Pierwotny stan wydanych obligacyj indemnizacyjnych uprawnionym	2,560.026	—	559.146	—	3,119.172	—
Do tego przybyło w roku bieżącym	—	—	—	—	—	—
Razem	2,560.026	—	559.146	—	3,119.172	—
Odpada przez wypłatę wylosowanych obligacyj 55.800 zł. m. k. i anulowanie 85.000 zł. m. k.	147.840	—	—	—	147.840	—
Stan z końcem r. 1873 (Zaległości poz. 2.) .	2,412.186	—	559.146	—	2,971.332	—
Pierwotny stan zlikwidowanych a obligacyami indemnizacyjnymi niepokrytych należności	1.972	60	—	—	1.972	60
W roku bieżącym zlikwidowano	—	—	—	—	—	—
Suma zlikwidowanych należności . . .	1.972	60	—	—	1.972	60
Wypłaty w gotówce wynosiły w kwotach wyrównawczych po potrąceniu kwot przez uprawnionych wpłaconych (Pozycje 3. i 4.) .	—	—	—	—	—	—
Ze zaliczek skompensowano	—	—	—	—	—	—
Odsetki od zaliczek na kapitały zarachowano	—	—	—	—	—	—
Przez nowo wystawione obligacje indemnizacyjne pokryto (Pozycje VII. i VIII. obrotu kredytowego)	—	—	—	—	—	—
Odpada w skutek kompensacji dziesięciny i kapitałów wykupna	—	—	—	—	—	—
Suma pokrytych należności . . .	—	—	—	—	—	—
Ostateczny stan zlikwidowanych a obligacyami indemnizacyjnymi nie pokrytych należności (Zał. p. 3.)	1.972	60	—	—	1.972	60

Załącznik Nr. 3.

do pozycji wydatków 31. i VII. zaleg. poz. 10.

Uwidocznienie

zaliczek udzielonych uprawnionym stronom.

	W obligacjach indemniza- cyjnych		W gotówce		Razem	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Pierwotny stan nie skompensowanych zaliczek	—	—	—	—	—	—
Przybyło w roku bieżącym (Pozycja wyd. 31)	—	—	—	—	—	—
Razem	—	—	—	—	—	—
Odpada w skutek kompensacji (Zał. Nr. 2.)	—	—	—	—	—	—
Stan nieskompensowanych zaliczek z końcem roku (Zał. poz. 16.)	—	—	—	—	—	—

Załącznik Nr. 4.

do pozycji wydatków 35.

Wyszczególnienie

kosztów zarządu.

	Wypłacono						Passywa z końcem roku	
	dla Namiestni- ctwa jako Dy- rekcji funduszów indemnizacyj- nych i komisji krajowej		dla komisji lokalnych		Razem			
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Płace urzędników	675	39 $\frac{1}{2}$	15	15	690	54 $\frac{1}{2}$	—	—
Dodatki służbowe i osobowe urzędników	31	66	7	57 $\frac{1}{2}$	39	23 $\frac{1}{2}$	—	—
Dodatki drożyzny i aktywalne do płac etatowych	124	98 $\frac{1}{2}$	3	3	128	1 $\frac{1}{2}$	—	—
Dodatki na pomieszkania urzędnikom	21	45	—	—	21	45	—	—
Płace sług	7	54	—	—	7	54	—	63
Zapomogi i remuneracje	86	87	18	—	104	87	—	—
Dyurna	159	43 $\frac{1}{2}$	—	—	159	43 $\frac{1}{2}$	14	62
Czynsze za najem pomieszkań dla urzędów	33	46	—	—	33	46	—	—
Koszta podróży i diety rzeczoznawców	9	86	271	69 $\frac{1}{2}$	281	55 $\frac{1}{2}$	7	25 $\frac{1}{2}$
Potrzeby kancelaryjne	714	9 $\frac{1}{2}$	—	—	714	9 $\frac{1}{2}$	—	58 $\frac{1}{2}$
Różne wydatki	13	2 $\frac{1}{2}$	—	—	13	2 $\frac{1}{2}$	—	—
Razem	1.877	77 $\frac{1}{2}$	315	45	2.193	22 $\frac{1}{2}$	23	9

S p r a w d z e n i a

obrotu kapitałów, czynnych i biernych jakoteż obrotu przebieżnych rubryk.

	Kapitały czynne		Kapitały biernie		Zaliczki		Obce pieniądze		Depozyta	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Pozostałość z początkiem roku a to: w obligacjach 255.280 zł. m.k. czyli w wal. a. 268.044 zł. w książeczce kasy oszczęd. 13 ., 99 c. razem 268.057 zł. 99 c.	268057	99	—	—	934	74	—	—	71	75
Przybyło w roku bieżącym (poz. 31.) i wedle wykazu obrotu własnego majątku	19109	74	—	—	789	52	—	—	—	—
Razem	287167	73	—	—	1724	26	—	—	71	75
Odpada w roku bieżącym (poz. 19. 33.) i wedle wykazu obrotu własnego majątku	90846	3	—	—	1568	8	—	—	71	75
Pozostaje z końcem roku 1873 (7. 19.) i wedle wykazu obrotu własnego majątku	196321	70	—	—	156	18	—	—	—	—
a po doliczeniu odsetek kapitalizowanych za rok 1873 w kwocie			—	—						
wynosi rzeczywisty stan zaliczek od Skarbu Państwa			—	—						

Uzasadnienie różnic między wynikiem a zezwolonym budżetem.

I. Rozchód

Liczba poz. Nr. 1.

Koszta zarządu

mniej podług zezwolonego budżetu o 669 zł. 77¹/₂ ct.a) **Płace urzędników, dodatki służbowe i osobowe, dodatki drożyzniane i aktywalne, płace sług**

Wynik	Budżet
865 zł.	1.546 zł. 865 „
	mniej o 681 zł.

Wykazana oszczędność wynika z powodu, że w skutek zmniejszenia się czynności przy c. k. Namiestnictwie jako komisji krajowej serwitutowej, zredukowano stan urzędników, dalej że z powodu zwinienia krakowskiej c. k. komisji lok. serwit. od 1. Stycznia 1873 r. nie użyta została płaca etatowa i dodatek służbowy preliminowany dla jednego komisarza w kwocie 475 zł., nareszcie nieużyta została kwota 100 zł. preliminowana na płace etatowe urzędników oddziału rachunkowego, albowiem ci urzędnicy pobierali płace swe z etatu politycznego.

b) **Dodatki na mieszkania urzędników**

Wynik	Budżet
21 zł.	52 zł. 21 „
	mniej o 31 zł.

z powodu zasystowania dodatków na pomieszkanie z końcem Czerwca 1873, gdyż począwszy od 1. Lipca 1873 asygnowane zostały nowo systemizowane dodatki aktywalne.

c) **Dyurny**

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
159 zł.	258 zł.
	<u>159 „</u>
	mniej o . . . 99 zł.

Ta oszczędność wynikła z powodu, że w skutek zwinienia krakowskiej c. k. komisji lokalnej serwit. kwota 91 zł. preliniowana dla jednego dyurnisty tej komisji użytą nie została.

d) **Czynsz za najem lokalności urzędowych**

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
33 zł.	70 zł.
	<u>33 „</u>
	mniej o . . . 37 zł.

z powodu przyczyn przytoczonych przy rubryce c „Dyurna“.

e) **Remuneracye i zapomogi**

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
105 zł.	114 zł.
	<u>105 „</u>
	mniej o . . . 9 zł.

Z preliniowanej i przyzwolonej na rok 1873 dla wszystkich 3 funduszów indemnizacyjnych kwoty 4.000 zł. asygnowano tylko kwotę 3.700 zł., okazuje się zatem oszczędność w kwocie 300 zł., z której na fundusz indemnizacyjny Galicyi zachodniej kwota 9 zł. przypada.

f) **Koszta podróży i diety rzeczoznawców**

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
282 zł.	230 zł.
<u>230 „</u>	

o 52 zł. więcej z powodu, iż niektóre w r. 1872 asygnowane kwoty dopiero w roku 1873 wypłacono.

g) **Potrzeby kancelaryjne**

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
714 zł.	531 zł.
<u>531 „</u>	

o 183 zł. więcej, ponieważ w roku 1873 zakupiono 6 nowych urn do losowania, który nieprzewidziany wydatek przy sporządzeniu preliminarza na rok 1873, nie mógł być uwzględniony.

h) **Rozmaite wydatki**

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
13 zł.	62 zł.
	13 „
	<hr/>
	mniej o . 49 zł.

ponieważ nie zaszła potrzeba wydania preliminowanej kwoty na mniejsze potrzeby kancelaryjne w roku 1873.

Pozycja Nr. 2. Spłata wylosowanych obligacyj indemnizacyjnych.

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
58.590 zł.	65.500 zł.
	58.590 „
	<hr/>
	mniej o . 6.910 zł.

ponieważ nie wszyscy posiadacze wylosowanych obligacyj indemniz. do wypłacenia tychże się zgłosili.

Pozycja Nr. 3. c. Kwota za kupno obligacyj indemnizacyjnych.

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
13.372 zł.—więcej o 13.372 zł. Kwotę tę użyto na zakupno obligacyj indemu. i pokryto takową po części rozporządzalną pozostałością kasową funduszu indemnizacyjnego Wielkiego księstwa Krakowskiego po części z odsetkami od zakupionych obligacyj indemnizacyjnych.	

Pozycja 3 d. Wkładka do kasy oszczędności.

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
36 zł.;	
więcej o 36 zł. Kwota ta pozostała z reszty pozostałej przy zakupnie obligacyj indemnizacyjnych.	

Pozycja Nr. 4. Renty dla uprawnionych.

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
157.611 zł.	190.128 zł.
	157.611 „
	<hr/>
	mniej o . 32.517 zł.

ponieważ nie wszystkie w roku 1873 i w latach poprzednich zapadłe należności w odsetkach przez strony podniesione zostały.

Pozycja Nr. 29. Rozmaite wydatki.

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
1.014 zł.	400 zł.
400 „	
<hr/>	

o 614 zł. więcej, ponieważ na zwroty nadpłaconych dodatków indemnizacyjnych większe kwoty wypłacone zostały.

II. Przychód.

Pozycja Nr. 8. Wpłaty obowiązanych na kapitały.

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
47.104 zł.	49.800 zł.
	47.104 „
	<hr/>
	mniej o 2.696 zł.

ponieważ z powodu deszczu i wylewu wód w wielkiej części Wielkiego księstwa Krakowskiego był nieurodzaj a zatem ani zaległość z przeszłych lat, ani też bieżąca należność w kapitałach nie mogła być ściągnięta.

Pozycja Nr. 9. a. b. Wpłaty obowiązanych na renty.

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
1.999 zł.	1.850 zł.
1.850 „	

o 149 zł. więcej, ponieważ niektórzy obowiązani spłacili zaległe za przeszłe lata należności w ratach procentowych.

Pozycja Nr. 9 c. Odsetki od zakupionych obligacyj.

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
12.248 zł.	8.729 zł.
8.729 „	

o 3.519 zł. więcej, ponieważ należność w odsetkach podług stanu do końca Maja 1872 zakupionych obligacji preliminowana została, po tym terminie zakupiono jeszcze obligacje, od których wpłynęły odsetki.

Pozycja Nr. 9. d. Gotówka za wylosowane obligacje.

<i>Wynik</i>	<i>Budżet</i>
1.050 zł.; o 1.050 zł. więcej, ponieważ takie przypadkowe dochody w budżecie na rok 1873 przewidziane być nie mogły.	

Pozycja Nr. 9. f. Zrealizowane księżeczki kasy oszczędności.*Wynik**Budżet*

48 zł.; o 48 zł. więcej, ponieważ powyższa kwota z kasy oszczędności wyjęta i do zakupna obligacyj indemniz. użytą została.

Pozycja Nr. 10. Odsetki za zwłokę i inne rozmaite przychody.*Wynik**Budżet*

3.640 zł.

2.133 zł.

2.133 „

o 1.507 zł. więcej z przyczyny, że odsetki zwłoki od zaległych rat kapitałów i procentów ściągnięto, jakoteż, że z powodu wymiany wylosowanych obligacyj indemniz. nienależnie od tychże pobrane odsetki zwrócone zostały.

Pozycja Nr. 11. Dodatki indemnizacyjne.*Wynik**Budżet*

202.484 zł.

196.379 zł.

196.379 „

o 6.105 zł. więcej, ponieważ sprawdzona należytość dodatków indemnizacyjnych na rok 1873 większą była niż preliminowana, dalej z powodu, że niektórzy obowiązani zaległe należytości spłacili.

Lwów 17. Lipca 1874.

W n i o s e k.

Zważywszy, że chów koni w kraju — jako artykuł wywozu za granicę, stanowi ważną gałąź bodactwa krajowego, zaś jako siła robocza — niezbędną produkcję dla rolnictwa. Zważywszy, że Rada państwa przeznacza z funduszków państwowych przeszło półtora miliona rocznie na cele podniesienia chowu koni, z której to sumy Wysokie c. k. Ministerium Rolnictwa tylko 30.000 zł. w. a. przeznacza dla Galicyi wraz z Księstwem Krakowskiem rocznie na zakupno ogierów; zaś sumę 35.000 do 38.000 zł. wal. austr., które Galicya wraz z Księstwem Krakowskiem opłaca za najem i stanowienie ogierów, ściągają do funduszków ogólnopństwowych.

Zważywszy, że Galicya wraz z Księstwem Krakowskiem potrzebuje najmniej 500 ogierów rządowych, a których obecnie jest 324.

Zważywszy że chów koni upada, do czego najgłówniej przyczynia się mała i nieodpowiednia liczba stadników w kraju, jako i ciągłe zmiany w zarządzie stadnin rządowych i systemie chowu koni, również i nieodpowiednie zużytkowanie funduszków przez Radę państwa na ten cel przeznaczonych,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się wysoki c. k. Rząd, by w celu podniesienia chowu kowu koni postarał się w właściwej drodze:

- 1 O ustalenie jakiejś pewnej zasady w chowie koni na pewien przeciąg czasu;
- 2 porobił potrzebne oszczędności w zarządzie stadnin i administracyi, ażeby większe fundusze na cele zakupna przeznaczone być mogły;
- 3 by uzyskane pieniądze z najmu i stanowienia ogierów w kraju komisji krajowej na zakupno ogierów przydzielone były;
- 4 o podniesienie liczby ogierów w kraju do liczby 500.

Nakoniec jeżeliby cała suma przeznaczona na zakupno ogierów w kraju, zużytkowaną być nie mogła —
o pozwolenie komisji krajowej z pozostałych funduszków zakupić stadniki dla kraju za granicą.

Lwów dnia 3go października 1874.

E. Wolański wnioskodawca.

Smolka, Zawadowski, Szeliski, Kaczała, Podlewski, Tetmajer, Kaszewko, Czartoryski, Hoszard, Włodek, Chrapek, Hausner, Zamojski, Lisiewicz, Tyszkowski.

Sprawozdanie komisji administracyjnej

w przedmiocie odłączenia miasta Biecza od przedmieść i ustanowienia dwóch osobnych gmin administracyjnych.

Wysoki Sejmie!

Komisja administracyjna mając sobie poleconém rozpoznanie wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie odłączenia miasta Biecza od przedmieść, ma zaszczyt przedstawić wynik swoich badań:

Miasto Biecz stanowiło od bardzo dawnych czasów odrębną, od przedmieść oddzieloną gminę. Dowodem tego nietylko metryki gruntowe z r. 1820., istniejące osobno dla miasta Biecza, a osobno dla przedmieścia Bieckiego wraz z Bełną, — ale nadto dawny stosunek poddaństwa, w jakim się przedmieścia względem miasta Biecza znajdowały.

Że ten stosunek poddaństwa przedmieszczan względem miasta rzeczywiście istniał, na to dostatecznym jest dowodem świadectwo Dyrekcji funduszu indemnizacyjnego z dnia 5. Stycznia 1857. r. L. 244 przyznające miastu wynagrodzenie za zużycie powinności przedmieszczan.

Rozdział ten administracyjny utrzymał się w istocie aż do r. 1867. — i to tak dalece, że przy wprowadzeniu w wykonanie ustawy gminnej z dnia 12. Sierpnia 1866. r. wybory gminne dokonane zostały osobno z gminy miasta Biecza, a osobno z gminy przedmiejskiej.

W bardzo więc niedalekiej przeszłości istniały dwie odrębne, prawnie uznane, reprezentacje gminne.

Wkrótce jednak po dokonanych wyborach c. k. Starostwo w Gorlicach, — powodowane względami dogodności — wniosło do c. k. Namiestnictwa przedstawienie z dnia 19. Maja 1868. r. L. 1946 o połączenie w jedną, gminy miejskiej z przedmiejską, na tém się opierając, że administracja gminna całego terytorium, tak miejskiego jak przedmiejskiego, spoczywała w rękach Magistratu Bieckiego.

C. k. Namiestnictwo przesłało przedstawienie to pod dniem 10. Lipca 1868. r. L. 35748 Wydziałowi krajowemu do opinii.

Wydział krajowy, polegając na przedstawieniu c. k. Starostwa, zdanie jego, — nie rozpoznawszy bliżej sprawy, — odezwą z dnia 10. Sierpnia 1868 r. L. 7422 poparł.

Skutkiem tego c. k. Namiestnictwo połączenie rzeczonych dwóch gmin w drodze administracyjnej orzekło, i wybory w r. 1867. dokonane za nieważne uznało.

Przeciwko tej decyzji mieszczanie miasta Biecz założyli do Ministerstwa spraw wewnętrznych rekurs.

Ministerstwo jednak decyzją z dnia 6. Lipca 1869. r. L. 5168/396 orzeczenie c. k. Namiestnictwa zatwierdziło.

W wykonaniu tej decyzji c. k. Namiestnictwo rozpisało nowe wybory gminne z całej połączonej już gminy, i te też rzeczywiście w r. 1869. dokonane zostały.

Ciągłe reklamacje mieszczan Bieckich spowodowały bliższe rozpoznanie łączącego ich z przedmieszczanami stosunku, skutkiem czego okazało się, że prawo zwierzchności Magistratu Bieckiego nad gminą przedmiejską było prostym wynikiem dawnego stosunku poddańczego przedmieszczan.

Prawo to zwierzchności Magistratu utrzymało się w niektórych sprawach policyjnych, siłą zwyczaju, nawet i po zniesieniu powinności poddańczych, i posłużyło za pozór do połączenia na drodze administracyjnej dwóch dotąd zupełnie odrębnych gmin.

W dalszém rozpoznaniu sprawy okazało się, że miasto Biecz, jako takie, posiada znaczne fundacje, i że ta okoliczność głównym jest powodem, dla którego przedmieszczanie dążyli i dążą do połączenia, mieszczanie zaś do rozłączenia gmin.

Orzeczenie, kto ma korzystać z fundacyj na rzecz miasta Biecz uczynionych, jest rzeczą Sądów, nie wchodzi zatem w zakres działania Wysokiego Sejmu, do niego jednak należy rozpoznanie pytania co do prawności i stósowności dokonanego przez władzę administracyjną połączenia. Zaprzeczyć się nie da, że połączenie dwóch gmin prawnie uznanych w jedną, — chociażby ono nawet było dobrowolném — było powinno być poprzedzoném, w myśl ustępu 2go §. 2. ustawy gminnej z dnia 12. Sierpnia 1866. zawarciem umowy co do posiadania i użytkowania majątku gminnego

Umowa podobna zawartą nie została. Tém samém więc połączenie rzeczonych dwóch gmin nie może być uważane za prawne, a rozdział, skoro go żąda jedna ze stron, orzeczoną być winien.

Komisya administracyjna ma sobie za obowiązek zwrócić w końcu uwagę Wysokiego Sejmu na następujące okoliczności:

że rozdział tyle razy rzeczonych gmin pożądanym jest dla uniknięcia na przyszłość ciągłych sporów i waśni, połączeniem spowodowanych,

że za rozdziałem oświadczyła się Rada powiatowa Gorlicka większością głosów 13 przeciwko jednemu,

że zdanie Rady powiatowej podziela obecnie c. k. Starostwo w Gorlicach,

że wreszcie Wysoki Sejm uchwałą z dnia 17. Stycznia r. b. zasadniczo rozłączenie to już orzekł, a obecnie sprawa ta dlatego jedynie pod rozpoznanie Wysokiego Sejmu ponownie przychodzi, że skutkiem powstałych wątpliwości co do granic samego miasta, takowe dokładniej należało określić.

Komisya administracyjna wnosi przeto:

Wysoki Sejm raczy przedłożony przez Wydział krajowy projekt do ustawy bez zmian uchwalić:

USTAWA

z dnia obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, o odłączeniu miasta Biecza od przedmieść w jedną gminę połączonych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Meogo Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje :

Art. I.

Miasto Biecz, w powiecie Gorlickim, połączone obecnie z przedmieściami doń należącemi w jedną gminę, odłącza się od tych przedmieść.

Art. II.

Miasto Biecz składające się z posiadłości, należących według metryki gruntowej z roku 1820. do gminy podatkowej miasta Biecza, obejmujące według stałego katastru tejże gminy parcele budowlane pod L. I. włącznie do 128, tudzież parcele gruntowe pod L. 1 włącznie do 192 wraz z placami i drogami pośród nich położonemi w następujących granicach katastralnych: na południe rzeka Ropa liczba kat. 5209 — na wschód i północ potok liczba kat. 5195 i 5191, a na zachód parcele gruntowe liczba kat. 886 i 723; tudzież za drogą pod liczbą kat. 4930, parcele gruntowe pod liczbą kat. 722 i 301, wreszcie za drogą pod liczbą kat. 4896; parcele gruntowe pod liczbą kat. 196, 195, 194, 193, 198, 203, 204 i 205, ma na przyszłość samoistnie stanowić gminę z osobnym zarządem, przedmieścia zaś dotychczas z tém

miastem połączone, należące według metryki grun-
towej z roku 1820. do gminy podatkowej „Przed-
mieścia Bieckiego wraz z Bełą“ mają stanowić
odrębną gminę z własnym zarządem.

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mo-
jemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Niniejszém równocześnie załatwioną została
petycja obywateli miasta Biecza l. 170.

K r a i ń s k i,
Przewodniczący.

J. B a d e n i,
Sprawozdawca.

Sprawozdanie Komisji budżetowej

o projekcie Wydziału krajowego: organizacyi zakładów leczniczych
we Lwowie.

Wysoki Sejmie!

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie organizacyi zakładów leczniczych we Lwowie, przez Wys. Izbę na posiedzeniu z dnia 28. Września rb. komisji budżetowej do zbadania oddane, zmierza do stanowczego urządzenia lwowskiego szpitalu powszechnego i kulparkowskiego zakładu dla obłąkanych przez uchwalenie etatu osób i plac dla służby lekarskiej i administracyjnej tych zakładów.

Potrzebę i możność zniesienia dotychczasowego prowizoryum i przystąpienia do stałej organizacyi lwowskiego szpitala powszechnego opiera Wydział krajowy na twierdzeniu, iż ustały już zupełnie lub wkrótce ustaną stosunki, na czas trwania których wprowadzone zostało uchwałą Wys. Sejmu z d. 3. Października 1871 r. tymczasowe urządzenie; a mianowicie powiada:

1) że profesorowie szkoły medyczno chirurgicznej, którzy mieli sobie zastrzeżone prymaryaty szpitalne, przestali pełnić służbę przy szpitalu;

2) że nadzieja bliskiego ukończenia domu obłąkanych na Kulparkowie i przeniesienia doń w roku przyszłym przynajmniej części umysłowo chorych, tudzież nadzieja umieszczenia kiedyś osobno oddziału położniczego, jeżeli Wysoki Sejm na wybudowanie dla niego osobnego gmachu pozwoli, usunęła zastrzeżenie, iż prowizoryczny stan ma trwać dopóki krajowe zakłady dla położnic i obłąkanych pod jednym zarządem i dyrekcją i w jednym gmachu z szpitalem powszechnym są połączone;

3) że stosunek szpitalu do gminy miasta Lwowa został już ostatecznie uregulowany.

Co do tego ostatniego punktu nie ma Komisya nie do nadmienienia. Co do drugiego sądzi Komisya, iż sama nadzieja rozłączenia zakładów, dziś w szpitalu głównym połączonych, nie usprawiedliwiłaby robienia zmian w organizacyi, zwłaszcza, że odnosi się tylko do zakładu obłąkanych, zakład bowiem położnic zapewne i na przyszłość spólną dyrekcję i administrację z zakładem chorych zachowa. Wszelako po uznaniu zakładu chorych za krajowy znikła trudność wynikająca z połączenia różnorodnych zakładów, gdyż teraz wszystkie są już krajowe; zastrzeżenie przez Wys. Sejm w r. 1871 zrobione straciło więc swoje znaczenie i nie stoi już na przeszkodzie do ostatecznej organizacyi.

Inaczej ma się rzecz z zastrzeżeniem pierwszym, mocą którego prowizorium ma trwać tak długo, dopóki istnieje obowiązkowe połączenie lwowskiego szpitalu powszechnego z klinikami, szkołą chirurgiczną i praktycznym wykładem dla akuserek, i jak długo z mocy tego obowiązkowego połączenia zastrzeżeniem zostaje, że profesorowie pomienionej szkoły są zarazem prymarjuszami przy szpitalu. Szkoła medyczno-chirurgiczna została wprawdzie z końcem przeszłego roku szkolnego zwinęta i kliniki nie będą już otwarte. Czy jednak profesorowie, którzy jeszcze przez rok mają posady swoje piastować dla egzaminowania uczniów, istotnie już przestali być prymarjuszami szpitalnymi, tego komisya rozbiierać nie może, orzeczenie bowiem w tej mierze zawisło, według zastrzeżenia przy odbiorze szpitali przez Wydział krajowy przyjętego, od porozumienia się z c. k. rządem, do czego jeszcze żadnego kroku nie zrobiono.

Chociażby zaś c. k. rząd, jak tuszymy, zgodził się na zapatrywanie Wydziału krajowego, decyzya przeciągnie się niewątpliwie i gdyby Wys. Izba uchwaliła etat według wniosku Wydziałowego, konkurs na nowe posady nie mógłby tak prędko być rozpisany.

Z tego powodu nie widzi komisya korzyści uchwalenia już teraz etatu, któryby w życie wejść nie mógł — zachodzi jednak inna okoliczność wskazująca, zdaniem komisyi budżetowej, potrzebę odroczenia tej sprawy.

Szpital lwowski, którego charakter był do roku zeszłego nieokreślony i w którym obowiązują po części jeszcze różnorodne przepisy i rozporządzenia, nie zawsze stanowcze i jasne, nie zawsze zgodne, a czasami nawet wręcz sobie przeciwne, potrzebuje po uznaniu go za zakład krajowy, niezbędnie nowego zupełnego urządzenia przez nadanie mu statutu organicznego. W statucie tym musi Wysoki Sejm określić prawa i obowiązki szpitalu względem osób trzecich, prawa i obowiązki władz szpitalem zarządzających i prowadzących w nim kontrolę, tudzież uchwalić ogólny zarys urządzenia administracyi, kasowości i t. d., ażeby położyć koniec co chwila rodzącym się wątpliwościom i nieporozumieniom i zaprowadzić ład i porządek w tak dużym zakładzie niezbędny.

Wydział krajowy starał się wprawdzie tej potrzebie choć w części zaradzić przez wydanie licznych instrukcyj, takowe są jednak niedostateczne, gdyż zbywa im na podstawie, jaką tylko statut, przez Wys. Sejm uchwalony, dać może. Dla czego zaś Wydział krajowy projektu do takiego statutu nie wygotował, pomimo że statut dla zakładu obłąkanych wyrobić przyrzeka, tego w sprawozdaniu nie wyjaśniono.

Oprócz powyższych względów, przemawia za uchwaleniem statutu organicznego i ta okoliczność, iż tylko na jego podstawie można z zupełną świadomością ułożyć etat, naprzód bowiem trzeba znać dokładnie urządzenie administracyi i rozmiar czynności, ażeby do tego zastosować ilość pracowników, ich stopnie i wynagrodzenie.

Jeżeli zaś nadanie zakładowi chorych statutu organicznego zdaje się Komisji rzeczą niezbędną, uchwalenie takowego dla zakładu położniczego jest jeszcze konieczniejsze ze względu na potrzebę jasnego określenia praw i obowiązków profesora, będącego zarazem prymarjuszem, tudzież jego stosunku do Wydziału krajowego, do dyrektora i do zarządu szpitalnego.

Komisya nie mogąc zatem zalecać Wys. Izbie wchodzenia w szczegółowy rozbiór wniosków przez Wydział krajowy postawionych, mogłaby na tym ogólnym wywodzie poprzestać — sądzi jednak, iż ze względu na przyszłe załatwienie tej sprawy i dla poparcia swych wniosków, winna objawić swoje zapatrywanie przynajmniej co do ważniejszych ustępów sprawozdania i poczynić uwagi nad projektem etatu.

Idąc za porządkiem w sprawozdaniu Wydziału krajowego przyjętym, nie widzi komisya w dziale I. Etat osób, dostatecznego umotywowania potrzeby 6 prymarjuszów.

Wydział krajowy przyjmuje za zasadę, iż jeden lekarz ordynujący przy pomocy drugiego lekarza może należycie obsłużyć tylko stu chorych, (oddziały niektóre w szpitalach wiedeńskich liczą po 150 łóżek i więcej), i że badanie nowo przybyłych chorych zajmuje w przecięciu 10 minut czasu,

wykazując jednak tylko ilość łóżek w oddziałach a nie ilość chorych i nie wyjaśnia dla czego, jeżeli we Lwowie mają być potrzebne dwa oddziały dla chorób wewnętrznych, w Krakowie przy jednokowej prawie wysokości stanu chorych, miałby jeden prymarjusz wystarczyć.

Zwykły dzienny stan chorych kilowych i naskórnych w szpitalu lwowskim liczby stu nie przenosi, a w przecięciu dziennie po 3 do 4 tego rodzaju chorych przybywa, nie byłoby zatem według zasad powyższych potrzeby utrzymywania dwóch oddziałów dla tych chorób, których pierwsze badanie wymaga dziennie 30 do 40 minut.

Natomiast zachodzi pytanie, czy nie należałoby urządzić osobnego oddziału dla dzieci, którym szpital powszechny przyjęcia odmawiać nie może. Podobnie wątpliwem jest, czy oddział ginekologiczny ma być połączony z zakładem położniczym, czy pozostać, jak teraz oddzielnie.

Należałoby się więc zastanowić, czy nie zachodzi potrzeba utworzenia większej ilości mniejszych oddziałów i czy w takim razie nie byłoby wskazane ustanowienie niejednostajnych plac dla prymarjuszów, jak to ma miejsce w wielu szpitalach, a mianowicie w wiedeńskich.

Co do etatu urzędników administracyjnych nie widzi komisya wcale potrzeby proponowanego pomnożenia ich liczby, kiedy nastąpić ma zmniejszenie czynności, przez przeniesienie obłąkanych i zwinięcie przynajmniej jednej filii, co wskazywałoby przeciwnie możność uszczuplenia etatu osób. bardzo pożądanego ze względu na potrzebę podniesienia plac zbyt niskich i ograniczenia równocześnie wydatków, które w przyszłości prawie wyłącznie na budżecie oddziału chorych ciężyć będą. W tym celu należałoby się zastanowić, czy nie możnaby głównej kasy szpitalnej przenieść do kasy krajowej, a kasę podręczną powierzyć zarządcy, jak to było dawniej i czy nie możnaby zmniejszyć pisowni. Komisya sądzi zresztą, iż po uznaniu szpitalu lwowskiego za zakład krajowy, ustala potrzeba utrzymywania oddzielnego etatu osób służby administracyjnej i że z większym pożytkiem możnaby, powiększywszy etat urzędników krajowych, zostawić Wydziałowi krajowemu wolność delegowania z nich kilku do pełnienia służby w szpitalu w myśl §. 19. Ustawy służby krajowej. Zdaniem komisji urządzenie takie przedstawiałoby muogie korzyści, a mianowicie:

Wydział krajowy mógłby urzędnika dla służby szpitalnej nie zupełnie odpowiedniego w każdym czasie innym zastąpić; urzędnicy pracując czas jakiś w szpitalu, mieliby sposobność obeznania się dokładnie z zaprowadzoną tam manipulacją, co ułatwiłoby im następnie po przejściu do Wydziału krajowego czynność kontrolowania zarządu szpitalnego i dalo by im możność stawienia wniosków dążących do uproszczenia i udoskonalenia manipulacji i kontroli; nakoniec nie tworzyłoby się osobnej klasy urzędników, pozbawionych nadziei awansu, a zatem nie mających bodźca do odznaczenia się w służbie.

Co do etatu służby aptekarskiej komisya nie mając podstawy do osądzenia, czy jedna apteka może obsługiwać szpital lwowski i opodal znajdujący się zakład obłąkanych na Kulparkowie, poprzestaje na wyrażeniu obawy: czy własna apteka przy kosztownem utrzymaniu służby aptecznej nie przyniosłaby szpitalowi straty zamiast spodziewanego zysku. O tem będzie można jednak mówić dopiero wtedy, gdy Wydział krajowy zażąda kredytu na urządzenie własnej apteki i całą sprawę wyłuszczy.

Tyle co do etatu osób. Nad etatem plac nie zastanawiałaby się teraz komisya, gdyby nie zachodziła potrzeba przyjsia tymczasowo w pomoc niektórym urzędnikom i sługom, zbyt niskie place pobierającym.

Wydział krajowy utrzymuje w swoim sprawozdaniu, „iż nie spuszczać z oka stanu funduszów szpitalnych i potrzeby zachowania możliwej oszczędności, nie podwyższa plac prymarjuszów. a po części zawiadowcy i jednego oficyała (dawniejszego kasyera);“ przecież z zestawienia przez Wydział krajowy dołączonego (alleg. 4) okazuje się, iż wynagrodzenie lekarzy — po potrąceniu plac przez prymarjuszów profesorów dotąd pobieranych, które mylnie policzono dla 3 zamiast dla 2 —

podniosłyby się o 3.850 zł. rocznie, wynagrodzenie zawiadowcy, czyli rządcy zaś pozornie o 236 zł. a właściwie o wiele więcej.

Rządca miałby bowiem w przyszłości pobierać stałej płacy	1400 zł.
dodatku aktywalnego	400 „
Prócz tego jak dotąd:	
Za drzewo	164 zł.
Żywność dla siebie i rodziny (2 porcje lekarzy dyżurnych)	648 „
Na fiakra	200 „
Razem	2812 zł.

zamiast dawniejszych 1764 zł., i miałby jak teraz, mieszkanie z opalem, światłem, obsługą i niektórymi sprzętami szpitalnymi.

Jeden oficyał (teraz kasyer) pozostałby przy dotychczasowem wynagrodzeniu, drugi (teraz rachmistrz) otrzymałby o 130 zł. więcej, pisarze zaś, czyli jak chce Wydział krajowy, kanceliści, postąpiliby z 625 zł. na 900 zł.

Nakoniec wnosi Wydział krajowy znaczne podwyższenie plac służby oddziałowej i podzielenie ich na 3 klasy, tudzież umundurowanie tej służby. Komisya, nie przecząc, iż losem służby niższej zająć się należy, wyraża jednak wątpliwość, ażali obsługa poprawi się w stosunku do podwyższenia wydatków i czy zamierzony cel nie dałby się pewniej i mniejszym kosztem osiągnąć, przez zapewnienie posługaczom emerytury; o umundurowaniu zaś nie powiedzieć nie może, nie mając nawet przybliżonego wykazu kosztów, jakiby to za sobą pociągnęło.

Jaki wpływ przyjęcie etatu osób i plac przez Wydział krajowy ułożonego, wywarłoby na wydatki szpitalne, okazuje następujące zestawienie:

Przy 146.499 dniach leczenia, które miał oddział chorych w r. 1873, wypada na jeden dzień centów

	Przy teraźniejszym etacie	Według wniosku Wydziału kraj.
Dyrektor	1.30	1.50
Lekarze (z żywnością dyżurnych)	9.22	12.24
Urzędnicy i dyurniści	5.00	7.60
Woźny i odźwierny	0.52	0.66
Służba oddziałowa	5.00	6.77
Wszystkie inne wydatki	74.18	74.18
Razem	95.22	102.95

Obecnie kosztuje utrzymanie chorego o 5.22 ct. więcej jak taksa wynosi, co przy skrzętności i ciągłej baczności z łatwością zaoszczędzone być może; według nowego etatu wynosiłyby niedobór na każdym dniu kuracyi 12.95 ct., które trzeba by pokryć z funduszu krajowego, lub podnieść takse, i tak już wysoką, o 13 ct.

Przechodząc do etatu służby lekarskiej, Komisya, zgadzając się w zasadzie na słuszość podniesienia płacy prymaryusza, nie może przecież uznać motywów przez Wydział krajowy na poparcie potrzeby tego podniesienia przytoczonych. Z jednej strony bowiem nie istnieje konieczność połączenia oddziału ginekologicznego z położniczym, gdyż c. k. rząd zgodził się na ich rozłączenie, które przeprowadzone zostało; z drugiej strony zaś twierdzenie, iż dlatego wyznaczono 210 zł. płacy prymaryuszowi profesorowi, ponieważ obowiązki te pełnił magister chirurgii, a nie doktor medycyny, odnosić się może jedynie do zawiązków zakładu, od dawna bowiem ordynowali w nim doktorowie.

Potrzeby ustanowienia dla tego oddziału sekundaryusza, obok asystenta klinicznego, nie wykazano w sprawozdaniu, Komisya nie może się więc nad tem zastanawiać.

Jak przy szpitalu lwowskim, tak i przy zakładzie obłąkanych, nie może Komisya budżetowa osądzić o ile etat przez Wydział krajowy proponowany, zwłaszcza co do urzędników, odpo-

wiada potrzebie, a to dla braku statutu, który Wydział krajowy na przyszłej sesji sejmowej, po zatwierdzeniu go przez c. k. Ministerstwo, przedstawić obiecuje. Nie mając bowiem poglądu na zakres działania dyrektora, na rozmiar, podział i sposób załatwiania czynności, niepodobna osądzić wielu i jakich urzędników będzie potrzeba. Na teraz ogranicza się zatem Komisya na podniesieniu wątpliwości, ażali ilość proponowanych posad lekarskich nie jest zbyt wielka i czy proponowane płace nie są zanadto wygórowane. Kiedy bowiem (aleg. 3 sprawozdania Wydziału kraj.) w Bernie i w Feldhof na 350 chorych jest 3 lekarzy łącznie z dyrektorem, którzy oprócz mieszkania mają w Bernie 3400 zł. płacy, wikt dla dwóch i 116 ft. świec łojowych, w Feldhof zaś 4100 zł. płacy, i wikt dla jednego, w Kulparkowie na 250 do 300 chorych miałyby być sześciu lekarzy z płacą 7900 zł. (oprócz dodatków pięcioletnich), mieszkaniem dla pięciu i wiktem dla czterech. Wydział krajowy nie wnosi wprawdzie ustanowienia posady zawiadowcy, a tem samem zdaje się chcieć, żeby dyrektor cały zarząd prowadził i oświadcza, iż sekundaryusze mają nie tylko pomagać lekarzom ordynującym, lecz nadto wspierać dyrektora w czynnościach administracyjnych i gospodarczych, nie motywuje jednak tego urządzenia i nie wykazuje korzyści jakieby przyniosło. Komisya budżetowa, nie mogąc się dopatrzeć takowych, sądzi przeciwnie, iż zbyt znaczne obarczanie dyrektora i lekarzy czynnościami mogłoby przeszkadzać im do należytego spełniania właściwego im zadania, jakim musi być niesienie chorym pomocy lekarskiej i mogłoby z tego powodu szkodliwie oddziaływać na pomysłość zakładu.

Wydział krajowy widzi sam trudność oznaczenia z góry rozmiaru niektórych czynności i żąda od Wysokiej Izby upoważnienia do orzeczenia wynagrodzenia służby wyższej, potrzebnej do prowadzenia maszyn, gospodarstwa polnego, warsztatów rzemieślniczych i t. d. Komisya budżetowa uznając tę trudność w ogóle i sądząc iż etatu ułożyć nie można dopóki nie ma jasnego programu, sądzi, iż dopiero po ułożeniu takiego programu i po uchwaleniu statutu organicznego, będzie można przystąpić do uchwalenia etatu.

Z tych tedy powodów komisya budżetowa, zastrzegając sobie wolność postawienia przy rozprawach nad budżetem wniosków zmierzających do podniesienia plac rażących w dzisiejszym stanie swą niestosunkową niskością, zaleca na teraz Wysokiej Izbie do uchwalenia co następuje:

The first part of the report deals with the general situation in the country and the progress of the work done during the year. It is followed by a detailed account of the work done in each of the various departments. The report then goes on to discuss the financial position of the organization and the results of the various projects undertaken. Finally, it concludes with a summary of the work done and a list of the recommendations made.

The second part of the report deals with the work done in each of the various departments. It is followed by a detailed account of the work done in each of the various departments. The report then goes on to discuss the financial position of the organization and the results of the various projects undertaken. Finally, it concludes with a summary of the work done and a list of the recommendations made.

U c h w a ł a.

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

1) odracza dyskusję nad wnioskami Wydziału krajowego, tyczącymi się organizacyi lwowskich zakładów leczniczych do przyszłej sesji sejmowej;

2) poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przedstawił Sejmowi projekt Etatu służby lekarskiej i administracyjnej dla zakładów krajowych dla chorych i dla położnic we Lwowie, tudzież dla zakładu obłąkanych w Kulparkowie, wraz z projektami Statutów organicznych dla tychże zakładów.

Lwów dnia 2. Października 1874.

H. Wodzicki w. r.,
przewodniczący.

C. Haller w. r.,
sprawozdawca.

Sprawozdanie komisji kultury krajowej

o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie założenia szkoły
gospodarstwa lasowego we Lwowie.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia przekazała Wysoka Izba komisji kultury krajowej sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie założenia we Lwowie szkoły gospodarstwa lasowego.

Komisja zbadała szczegółowo całe sprawozdanie Wydziału krajowego wraz z załączonym statutem organizacyjnym i z alegatami o etacie plac osób i grona nauczycielskiego szkoły i o budżecie rocznym tegoż zakładu.

Do dyskusji nad tym przedmiotem wezwała komisja p. Skwarczyńskiego, referenta w tej sprawie w Wydziale krajowym, i p. Henryka Strzeleckiego, przyszłego dyrektora szkoły.

Po wyczerpujących rozprawach nad tym przedmiotem, po wyjaśnieniach udzielonych przez pp. Skwarczyńskiego i Strzeleckiego, komisja uznała wprowadzenie w życie takiej średniej szkoły lasowej we Lwowie jako odpowiadającej potrzebom kraju i czyniącej zadość uchwale powziętej przez Wysoką Izbę na dniu 10. stycznia 1874. r.

Założenie szkoły lasowej średniej a nie wyższej trafiło do przekonania członków komisji, którzy w tym duchu szkoły i kierunku nauk pragnęli widzieć poniekąd rękojmię łatwego pomieszczenia wychodzących z szkoły uczniów nawet przy mniejszych lasowych obszarach.

Komisja więc proponować będzie Wysokiemu Sejmowi przyjęcie w całości wniosków Wydziału krajowego z małą tylko zmianą w ustępie czwartym i piątym.

Wydział krajowy w ustępie czwartym zamierza wyznaczyć roczną sumę 2000 zł. a. w. na stypendya dla uczniów i na pokrycie kosztów wycieczek naukowych, którą sumę komisja uważając za niedostateczną, wnosi wyznaczenie 3000 zł. na pierwsze trzy lata istnienia szkoły. Słuszne uwagi: że do tej szkoły uczęszczać będą głównie synowie uboższych rodziców, że w pierwszych latach wypada koniecznie ułatwić i zachęcić uczęszczanie do tego zakładu, że należy aby jak największa ilość uczni korzystała od razu z znacznego rocznego wydatku 10.800 zł. preliminowanych

na utrzymanie szkoły, skłoniły komisję do przedstawienia Wysokiej Izbie wniosku z dodatkiem, aby z tych 3000 zł. przeznaczono 2400 zł. na stypendya w wysokości od 100 zł. do 250 zł., pozostałe zaś 600 zł. aby użyto na koszta naukowych wycieczek.

Komisya przeto wnosi:

Wysoki Sejm raczy przyjąć do wiadomości przebieg sprawy tworzenia średniej szkoły gospodarstwa lasowego jako zakładu krajowego we Lwowie, a oraz:

1) Uchwalić etat nauczycieli przy krajowej średniej szkole gospodarstwa lasowego, w sprawozdaniu Wydziału krajowego pod A. załączony.

2) Upoważnić Wydział krajowy do zaciągnięcia i podniesienia pożyczki z galic. kasy oszczędności w sumie 9000 zł. a. w. na procent po 6⁰/₀ w 27 latach umorzyć się mającej, na hipotekę realności we Lwowie pod L. 937¹/₄ położonej, będącej własnością funduszu krajowego a przeznaczonej na umieszczenie szkoły gospodarstwa lasowego, jakoteż do zezuania w tym celu karty dłużnej we formie przez Dyrekcyę galic. kasy oszczędności wymaganej.

3) Uchwalić budżet krajowej średniej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie na ok 1875 w sprawozdaniu Wydziału krajowego pod B. dołączony, upoważniając Wydział krajowy do przenoszenia zaoszczędzeń jednej pozycyi na pokrycie przewidzieć się nie dającej nadwyżki wydatków w innej pozycyi, i postanawiając pokryć okazujący się niedobór w kwocie 5800 zł. w. a. z funduszu krajowego.

4) Wyznaczyć w pierwszych trzech latach istnienia szkoły roczną sumę 2400 zł. na stypendya dla uczniów średniej szkoły lasowej do rozrządzenia Wydziału krajowego.

5) Wyznaczyć roczną sumę 600 zł. a. w. na pokrycie kosztów naukowych wycieczek.

6) Polecieć komisyi budżetowej, ażeby powyższe sumy 5800 zł., 2400 zł. i 600 zł. w. a. wstawiła jako wydatki funduszu krajowego w budżet tego funduszu na rok 1875.

Lwów 2. Października 1874

Przewodniczący

Włodzimierz Dzieduszycki w. r.

Sprawozdawca

Stefan Zamoyski w. r.

Przedłożenie kraj. Rady szkolnej.

Rachunek

z użycia kwoty przyzwołonej uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 3. Grudnia 1872 z funduszu krajowego na zasiłki dla szkół ludowych publicznych.

Z c. k. Rady szkolnej krajowej.

Lwów dnia 16. Września 1874.

Gołuchowski w. r.

Liczba porządk.	Bliższe oznaczenie	Należytość		Uiszczenie						Zaległość z końcem Czerwca 1874		
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie				
				zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.			zł.
	<i>I. a) Uzupełnienie płac nauczycieli szkół ludowych.</i>											
	<i>Kwartalne.</i>											
1	Hudynie Piotrowi, nauczycielowi w Horadysławicach w uznaniu gorliwości i statecznej pracy dodatek do płacy na rok 1873 począwszy od 1. Stycznia 1873 w kwartalnych ratach z dołu R. s. k. 4/4 1873 l. 1176.	60	—	45	—	15	—	60	—	—	—	—
2	Nazarewiczowi Teodorowi, nauczycielowi w Tolczowie	200	—	150	—	50	—	200	—	—	—	—
3	Sijakowi Michałowi, nauczycielowi w Zuchorzycach w uznaniu gorliwości i skutecznej pracy dodatek do płacy na rok 1873 począwszy od 1. Stycznia 1873 w kwartalnych ratach z dołu R. s. k. 4/4 1873 l. 1176.	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—	—
	Suma rubryki I. a) . . .	360	—	295	—	65	—	360	—	—	—	—
	<i>I. b) Uzupełnienie płac nauczycieli szkół ludowych.</i>											
	<i>Jednorazowe.</i>											
1	Beznadziekiewiczowi, nauczycielowi szkoły ludowej w Wiśniczu nowym w uznaniu gorliwości jednorazowy dodatek do płacy R. s. k. 4/4 1873 l. 1476.	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—	—
	Do przeniesienia	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—	—

Liczba porządk.	Bliższe oznaczenie	Należytość		Uiszczenie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—
2	Herzog Amelii, nauczycielce przy szkole w Chrzanowie uzupełnienie płacy na rok 1873 . . . R. s. k. 16/5 1873 l. 2477.	42	50	42	50	—	—	42	50	—	—
3	Schmidt Julii, nauczycielce dyrygującej przy szkole żeńskiej w Nowym Sączu podwyższenie płacy R. s. k. 8/6 1873 l. 4501.	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—
4	Prokopeowi Janowi, nauczycielowi przy szkole ludowej w Płumaczu dodatek do płacy na rok 1873 R. s. k. 18/6 1873 l. 3031.	130	—	100	—	—	—	130	—	—	—
5	Gosierewskiemu Stanisławowi, nauczycielowi w Uianowie dodatek do płacy na rok 1873 . . . R. s. k. 30/6 1873 l. 5176.	38	—	—	—	—	—	—	—	38	—
6	Jeroszowi Janowi, nauczycielowi w Biadolincach	175	—	175	—	—	—	175	—	—	—
7	Machnickiemu Augustowi, nauczycielowi z Tymowy dodatek do płacy na rok 1873 R. s. k. 1/7 1873 l. 3977.	113	—	113	—	—	—	113	—	—	—
8	Tandyrysowi Tomaszowi, nauczycielowi w Stawczanach jako jednorazowy dodatek do płacy	80	—	80	—	—	—	80	—	—	—
9	Sawickiemu Mikołajowi, pomocn. nauczyciela w Szczercu dtto	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—
10	Petrowi Mikołajowi, pomocn. nauczyciela w Szczercu dtto . . .	120	—	120	—	—	—	120	—	—	—
11	Jaworskiemu Janowi, nauczyc. w Kleparowie dtto	120	—	120	—	—	—	120	—	—	—
12	Lawrowi Pawłowi, nauczycielowi w Siemianówce dtto R. s. k. 14/8 1873 l. 4560.	50	—	50	—	—	—	50	—	—	—
	Do przeniesienia	1168	50	1130	50	—	—	1130	50	38	—

Liczba porządk.	Blizsze oznaczenie	Należność		Uiszczzenie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia	1168	50	1130	50	—	—	1130	50	38	—
13	Bendygiewiczowi Janowi, nauczycielowi w Starych Kutach w celu uzupełnienia jego płacy R. s. k. 9/8 1873 l. 6847.	150	—	150	—	—	—	150	—	—	—
14	Preusentanzowi Karolowi, dyr. szkoły głównej w Kossowie jako uzupełnienie płacy	120	—	120	—	—	—	120	—	—	—
15	Trembickiemu Michałowi, nauczycielowi dtto	70	—	70	—	—	—	70	—	—	—
16	Piotrowskiemu Wojciechowi dtto	60	—	60	—	—	—	60	—	—	—
17	Trembickiemu Izidorowi dtto .	50	—	50	—	—	—	50	—	—	—
18	Neuhof Maryi, nauczycielce dtto	60	—	60	—	—	—	60	—	—	—
19	Neuhof Rozalii, pomoc. dtto . R. s. k. 11/8 1874 l. 4744.	40	—	40	—	—	—	40	—	—	—
20	Gminie Zaszarnia na uzupełnienie płacy tamtejszego nauczyciela R. s. k. 26/8 1873 l. 7023.	60	—	60	—	—	—	60	—	—	—
21	Padlewskiemu Grzegorzowi, nauczycielowi w Jezierzanach dodatek do płacy R. s. k. 1873 l. 4040.	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—
22	Ostapowicz Karolinie, pomoc. przy szkole P. Benedyktynek obrz. łac. dodatek do płacy . R. s. k. 31/8 1873 l. 7476.	150	—	150	—	—	—	150	—	—	—
23	Winiarskiemu Stanisławowi, nauczycielowi w Krogulcu dtto . R. s. k. 29/8 1873 l. 7693.	50	—	50	—	—	—	50	—	—	—
24	Kazieńce Janowi, naucz. dyrg. w Krośnie dtto R. s. k. 5/9 1873 l. 7675.	30	—	50	—	—	—	50	—	—	—
25	Lewickiemu Leonowi, nauczyc. w Stryjówce dtto R. s. k. 31/8 1873 l. 7694.	50	—	50	—	—	—	50	—	—	—
26	Dropińskiemu Antoniemu, naucz. w Nowym Sączu dtto R. s. k. 10/9 1873 l. 7531.	200	—	200	—	—	—	200	—	—	—
	Do przeniesienia	2378	50	2340	50	—	—	2340	50	38	—

Liczba porządk.	Blizsze oznaczenie	Należytość		Uiszczenie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia	2378	50	2340	50	—	—	2340	50	38	—
27	Hołyńskiemu Emilowi, pomoc. naucz. w Buczaczu uzupełnienie płacy R. s. k. 8/9 1873 l. 7846.	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—
28	Przewodniczącemu okręgowej Rady szkolnej w Tarnopolu na polepszenie dotacyi nauczycielskiej w Nałuzu R. s. k. 15/9 1873 l. 6041.	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—
29	Jarmuntowiczowi Janowi, mianowanemu zastępcy nauczyc. w Bilczu na pokrycie kosztów podróży	40	—	40	—	—	—	40	—	—	—
30	Goreckiemu Apolinaremu, dtto w Kutach dtto	50	—	50	—	—	—	50	—	—	—
31	Okręgowej radzie szkolnej zamiejskiej w Krakowie na opłaceniu dodatków do płac na rok 1873 nauczycielom szkół ludowych tamentejszego okręgu .	1776	50	1776	50	—	—	1776	50	—	—
32	dtto dtto miejskiej w Krakowie dtto dtto	600	—	600	—	—	—	600	—	—	—
33	Na zapomogi następującym nauczycielom: Lackowi Antoniemu 60 zł. Madejowi Wojciechowi 30 „ Taborowi Antoniemu 35 „ Ligienzie Franciszkowi 30 „ . R. s. k. 15/9 1873 l. 7249.	155	—	95	—	—	—	95	—	60	—
34	Okręgowej Radzie szkolnej w Wadowicach na opłaceniu jednorazowych dodatków do płac nauczycielom szkół ludowych tamentejszego okręgu na r. 1873 zaliczkę	200	—	200	—	—	—	200	—	—	—
35	dtto dtto w Tarnowie dtto dtto	550	—	550	—	—	—	550	—	—	—
36	dtto dtto w Rzeszowie dtto dtto	771	—	771	—	—	—	771	—	—	—
37	dtto dtto w Jarosławiu dtto dtto	1812	—	1812	—	—	—	1812	—	—	—
	Do przeniesienia	8533	—	8435	—	—	—	8435	—	98	—

Liczba porządk.	Blizsze oznaczenie	Należytość		Uiszczenie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia	8533	—	8435	—	—	—	8435	—	98	—
38	Okręgowej Radzie szkolnej w Przemyślu na opłacenie jednorazowych dodatków do płac na rok 1873 nauczycielom szkół ludowych tamtejszego okręgu zaliczkę	1034	—	1034	—	—	—	1034	—	—	—
39	dtto dtto w Stryju dtto dtto	1435	—	1435	—	—	—	1435	—	—	—
40	dtto dtto w Żółkwi dtto dtto	1807	—	1807	—	—	—	1807	—	—	—
41	dtto dtto w Złoczowie dtto dtto	1030	—	1030	—	—	—	1030	—	—	—
42	dtto dtto w Tarnopolu dtto dtto	1250	—	1250	—	—	—	1250	—	—	—
43	dtto dtto w Czortkowie dtto dtto	750	—	750	—	—	—	750	—	—	—
44	dtto dtto w Stanisławowie dtto dtto	1460	—	1460	—	—	—	1460	—	—	—
45	dtto dtto w Kołomyi dtto dtto	1042	—	1042	—	—	—	1042	—	—	—
46	Płazkiewiczowi Janowi, nauczycielowi w Lipnicy za gorliwe pełnienie obowiązków jednorazowy dodatek do płacy R. s. k. 15/9 1873 l. 7249.	105	—	105	—	—	—	—	—	—	—
47	Zapomogi następującym nauczycielom: Gajdzie Antoniemu, w Choszni 25 zł. Niklasowi Franciszkowi w Gawluszowie 40 „ Jarsińskiemu Stanisław. w Szczucinie 60 „ Polanowi Stanisławowi w Strzegociach 50 „ Wasongowi Janowi w Płazowie 20 „ Wyznańskiemu Anton. w Mihoinie 30 „ Gilewiczowi Michałowi w Cieszanowie 40 „ Krupie Teodorowi w Oleszycach 25 „ Orłowskiemu Wiktor. w Pruchniku 30 „ Frankiewiczowi Marcel. w Piwodzie 40 „ 360 zł.										
	Do przeniesienia	18446	—	18348	—	—	—	18348	—	98	—

Liczba porządk.	Bliższe oznaczenie	Należytość		Uiszczenie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia	18446	—	18348	—	—	—	18348	—	98	—
	Hykowi Atanaz. w Bolstrzycach	360	zł.								
	Stasiniewiczowi Miecz. w Stubnie	30	„								
	Zrogowskiemu Władys. w Kauzka	30	„								
	Jaworskiemu Janowi w Nadziejowie	50	„								
	Jurmulewiczowi Anton. w Żurawnie	30	„								
	Czajkowskiemu Michał. w Zawiszni	30	„								
	Hemerlingowi Michał. w Mostach	30	„								
	Kwiatkowskiemu Tade. w Kłodnie	30	„								
	Martynowiczowi Jędrz. w Kurowie	35	„								
	Pisarczukowi Janowi w Nuśnicach	30	„								
	Rosołowskiemu Anton. w Krystynopolu	40	„								
	Hawrylakowi Bazylemu w Snowiczu	30	„								
	Tryłowskiemu Włodz. w Brodach	40	„								
	Dobrowolskiemu Tom. w Strusowie	40	„								
	Nawrockiemu Piotrowi w Derenowie	40	„								
	Białeckiemu Leopoldowi w Husiatynie	20	„								
	Czeremszyńskiemu Baz. w Skale	40	„								
	Turzańskiemu Francisz. w Podzamczu	40	„								
	Martyńcowi Piotrowi w Lisowcach	50	„								
	Halec Michałowi w Tomaszowcach	35	„								
		1055	zł.								
	Do przeniesienia	18446	—	18348	—	—	—	18348	—	98	—

Liczba porządk.	Blizsze oznaczenie	Należytość		Uiszczenie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia	18446	—	18348	—	—	—	18348	—	98	—
	1055 zł.										
	Jarowiczowi Konstant. w Sołotwinie 30 „										
	Czerepaszyńskiemu K. w Uhernikach 25 „										
	Luciowowi Janowi w Wierzchni 50 „										
	Makarewiczowi Bazyl. w Karlowie 50 „										
	Łącznie	1215	—	1215	—	—	—	1215	—	—	—
	R. s. k. 15/9 1873 l. 7249.										
48	Warchałowskiemu Antoniemu, celującemu naucz. w Zawado- wie jako jednorazowy dodatek do płacy	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—
	R. s. k. 7/10 1873 l. 8690.										
49	Gardzielowi Floryanowi dtto. dtto w Sieniawie	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—
	R. s. k. 7/10 1873 l. 8770.										
50	Pitulejowi Tytusowi dtto dtto w Poniechału	30	—	30	—	—	—	30	—	—	—
	R. s. k. 30/9 1873 l. 8396.										
51	Kopestyńskiemu, nauczycielowi w uwzględnieniu jego gorliwości w pełnieniu obowiązków jedno- razowy dodatek	50	—	—	—	50	—	50	—	—	—
	R. s. k. 3/10 1873 l. 7350.										
52	Boreckiemu Filipowi, pomoen. przy szkole św. Marcina uzu- pełnienie płacy	50	—	50	—	—	—	50	—	—	—
	R. s. k. 17/10 1873 l. 9449.										
53	Izdebskiemu Floryanowi, naucz. w Ładyczynie uzupełn. płacy .	50	—	50	—	—	—	50	—	—	—
	R. s. k. 15/10 1873 l. 9270.										
54	Nadradzie Pawłowi, nauczyciel. w Rymanowie dtto	50	—	—	—	50	—	50	—	—	—
	R. s. k. 16/10 1873 l. 9261.										
	Do przeniesienia	20091	—	19893	—	100	—	19993	—	98	—

Liczba porządk.	Blizsze oznaczenie	U i s z c z e n i e								Zaległość z końcem Czerwca 1874	
		Należytość		w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia	20091	—	19893	—	100	—	19993	—	98	—
55	Okręgowej Radzie szkolnej w Samborze na opłacenie jednorocznych dodatków do płac dla nauczycieli tamtejszego okręgu na rok 1873 R. s. k. 27/10 1873 l. 7700.	1040	—	1040	—	—	—	1040	—	—	—
56	Hlebowieckiemu Mikoł. naucz. dyryg. przy szkole w Rohatynie dodatek do płacy jako cełującemu nauczycielowi R. s. k. 31/10 1873 l. 5942.	100	—	—	—	100	—	100	—	—	—
57	Okręgowej Radzie szkolnej w Przemyślu na opłacenie jednorazowych dodatków do płac nauczyc. szkół ludowych tamtejszego okręgu na rok 1873	570	—	—	—	570	—	570	—	—	—
58	dtto dtto w Złoczowie dtto dtto	1340	—	—	—	1340	—	1340	—	—	—
59	dtto dtto w Bochni dtto dtto	1560	—	—	—	1410	—	1410	—	150	—
60	dtto dtto w Tarnopolu dtto dtto	604	—	—	—	604	—	604	—	—	—
61	Okręgowej Radzie szkolnej zamiejskiej na opłacenie jednorazowych dodatków do płac nauczycieli szkół ludowych tamtejszego okręgu	700	—	—	—	700	—	700	—	—	—
62	dtto dtto w Kołomyi dtto dtto	778	—	—	—	778	—	778	—	—	—
63	dtto dtto w Czortkowie dtto dtto	890	—	—	—	890	—	890	—	—	—
64	dtto dtto w Jarosławiu dtto dtto	340	—	—	—	—	—	—	—	340	—
65	dtto dtto w Jasle dtto dtto	1280	—	—	—	1280	—	1280	—	—	—
66	dtto dtto w Rzeszowie dtto dtto	1220	—	—	—	1220	—	1220	—	—	—
67	dtto dtto w Stryju dtto dtto	706	—	—	—	706	—	706	—	—	—
68	dtto dtto w Stanisławowie dtto dtto	400	—	—	—	400	—	400	—	—	—
69	dtto dtto w Żółkwi dtto dtto	250	—	—	—	250	—	250	—	—	—
70	dtto dtto w Nowym Sączu dtto dtto	1712	—	—	—	1712	—	1712	—	—	—
71	dtto dtto w Sanoku dtto dtto	965	—	—	—	965	—	965	—	—	—
72	dtto dtto w Wadowicach dtto	2546	—	—	—	—	—	—	—	2546	—
73	dtto dtto w Samborze dtto dtto	2150	—	—	—	2050	—	2050	—	100	—
74	dtto dtto w zamiejskiej we Lwowie dtto dtto	1955	—	—	—	1955	—	1955	—	—	—
75	dtto dtto w Brzeżanach dtto	2444	—	—	—	2444	—	2444	—	—	—
76	dtto dtto w Tarnowie dtto dtto R. s. k. 3/12 1873 l. 11068.	1100	—	—	—	1100	—	1100	—	—	—
	Do przeniesienia	44741	—	20933	—	20574	—	41507	—	3234	—

Liczba porządk.	Bliższe oznaczenie	Należytość		U i s z c z e n i e						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
				zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		
	Z przeniesienia	44741	—	20933	—	20574	—	41507	—	3234	—
77	Cyciniowej Maryi za udzielanie nauki robót ręcznych w szkole Ryglicach jednorazowy dodatek R. s. k. 30/12 1873 l. 11862 1873 i l. 1134 1874.	50	—	—	—	50	—	50	—	—	—
73	Januszeńskiej Józefie, dtto dtto w Jastrzębiu dtto dtto R. s. k. 30/12 1873 l. 11862 1873 i l. 1134 1874.	50	—	—	—	50	—	50	—	—	—
79	Cybulskiemu, nauczycielowi przy cztero-klasowej szkole w Jarosławiu jednorazowy dodatek do płacy	100	—	—	—	—	—	—	—	100	—
80	Kopaczowi, dyrektorowi szkoły cztero-klasowej w instytucie technicznym w Krakowie dtto	100	—	—	—	100	—	100	—	—	—
81	Balarczykowi, nauczyc. szkoły na Piasku dtto	50	—	—	—	50	—	50	—	—	—
82	Rudnickiemu, nauczycielowi na Kleparzu dtto dtto R. s. k. 30/12 1873 l. 8762.	50	—	—	—	50	—	50	—	—	—
83	Przewodniczącemu okręgowej Rady szkolnej w Nowym Sączu resztującą należytość na wypłacenie dodatków do płac nauczycielom szkół ludowych na rok 1873 R. s. k. 14/2 1874 l. 925.	—	50	—	—	—	50	—	50	—	—
	Suma rubryki I. b)	45141	50	20933	—	20874	50	41807	50	3334	—

Liczba porządk.	Bliższe oznaczenie	Należytość		Uiszczenie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 n względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
				zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		
<i>II. a) Subwencje na utrzymanie istniejących szkół.</i>											
1	Gminie w Dolhopolu w celu uzupełnienia dotacji nauczyciela na rok 1873. R. s. k. 27/3 l. 835.	50	—	50	—	—	—	50	—	—	—
2	Gminie Czudce na pokrycie zaległej dotacji nauczyciela . . R. s. k. 12/4 1873 l. 2913.	63	—	63	—	—	—	63	—	—	—
3	Gminie Werhobuż w celu uzupełnienia dotacji tamtejszych szkół R. s. k. 15/4 1873 l. 1816	40	—	—	—	—	—	—	—	40	—
4	Gminie Trędowacz dtto dtto R. s. k. 15/4 1873 l. 2567.	60	—	—	—	—	—	—	—	60	—
5	Gminie w Baryłowie na utrzymanie tamtejszej szkoły. . . . R. s. k. 30/11 1873 l. 2285.	56	—	—	—	—	—	—	—	56	—
6	Gminie Mszana w celu uzupełnienia dotacji i tamtejszej szkoły. R. s. k. 29/4 1873 l. 3272.	20	—	20	—	—	—	20	—	—	—
7	Gminie Białykamień na utrzymanie pomocnika nauczycielskiego R. s. k. 30/4 1873 l. 3386.	80	—	80	—	—	—	80	—	—	—
8	Gminom Wolczyszczowie i Mistrycze na polepszenie dotacji nauczycieli tamtejszych szkół. R. s. k. 12/5 1873 l. 3805.	80	—	80	—	—	—	80	—	—	—
	Do przeniesienia	449	—	293	—	—	—	293	—	156	—

Liczba porządk.	Bliższe oznaczenie	Należność		Uiszczanie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
				zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		
	Z przeniesienia	449	—	293	—	—	—	293	—	156	—
9	Gminie w Bukowie na utrzymanie nauczyciela R. s. k. 21/5 1873 l. 3665.	40	—	40	—	—	—	40	—	—	—
10	Gminie Między Brodzie na uzupełnienie dotacyi tamtejszej szkoły R. s. k. 31/5 1873 l. 4414.	50	—	50	—	—	—	50	—	—	—
11	Gminie Straconka dtto R. s. k. 31/5 1873 l. 4412.	50	—	50	—	—	—	50	—	—	—
12	Gminie Dembowa na utrzymanie nauczyciela R. s. k. 8/6 1873 l. 3560	80	—	80	—	—	—	80	—	—	—
13	Gminie Tyczyn na utrzymanie tamtejszej szkoły R. s. k. 21/6 1873 l. 4903.	60	—	60	—	—	—	60	—	—	—
14	Ks. Wąsikiewiczowi inspektorowi okręgowemu na zakupienie potrzebnych przyborów do nauki dla szkoły ludowej w Bidolincach R. s. k. 1/7 1873 l. 3977.	50	—	—	—	50	—	50	—	—	—
15	Gminie Jastrząbka na utrzymanie tamtejszej szkoły R. s. k. 30/6 1873 l. 5235.	50	—	—	—	50	—	50	—	—	—
16	Gminie Macoszyn dtto R. s. k. 13/6 1873 l. 4874.	50	—	50	—	—	—	50	—	—	—
17	Gminie Cieszacin na uzupełnienie dotacyi tamtejszej szkoły na rok 1873/4 R. s. k. 16/7 1873 l. 3969.	95	—	95	—	—	—	95	—	—	—
10	Gminie Ciężkowice na uzupełnienie dotacyi nauczyciela Czeranowicza Józefa w kwartalnych ratach z góry R. s. k. 5/7 1873 l. 5128.	100	—	—	—	—	—	—	—	100	—
	Do przeniesienia	1074	—	718	—	100	—	818	—	256	—

Liczba porządk.	Blizsze oznaczenie	Należytość		Uiszczenie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
				zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		
	Z przeniesienia	1074	—	718	—	100	—	818	—	256	—
19	Gminie Wieliczce w celu ulżenia jej obowiązku utrzymania tamtejszych szkół na rok szkolny 1872/3.	1200	—	1200	—	—	—	1200	—	—	—
	i w celu dopomożenia tej gminie do wypłaty emerytury Justynie Dobrzańskiej nauczycielce tamtejszej szkoły na rok 1872/3 R. s. k. 12/7 1873 l. 4329.	322	50	322	50	—	—	322	50	—	—
20	Gminie Podlesie na polepszenie płacy nauczyciela R. s. k. 3/7 1873 l. 5404.	60	—	—	—	—	—	—	—	60	—
21	Gminie Czerezyk jako zasiłek na polepszenie dotacyi R. s. k. 27/7 1873 l. 6391.	50	—	50	—	—	—	50	—	—	—
22	Gminie Kadłubiska na uzupełnienie dotacyi tamtejszej szkoły R. s. k. 31/7 1873 l. 6191.	30	—	40	—	—	—	40	—	—	—
23	Gminie Jasło na utrzymanie szkół ludowych na rok szkolny 1872/3 R. s. k. 28/7 1873 l. 4953.	500	—	506	—	—	—	500	—	—	—
24	Dyrektorowi szkoły dziewcząt w klasztorze PP. Franciszkanek u św. Jędrzeja w Krakowie na zakupienie przyborów naukowych R. s. k. 10/7 1873 l. 3443.	200	—	200	—	—	—	200	—	—	—
25	Walek Wilhelminie przeznaczonej na nauczycielkę w Skale na opędzenie kosztów podróży R. s. k. 7/8 1873 l. 7068.	50	—	50	—	—	—	50	—	—	—
	Do przeniesienia	3496	50	3080	50	100	—	3180	50	316	—

Liczba porządk.	Bliższe oznaczenie	Należytość		Uiszczenie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia	3496	50	3080	50	100	—	3180	50	316	—
26	Gminie Turka na uzupełnienie roczne płacy dyrygującego nauczyciela szkoły głównej rocznych 100 zł.	66	66 ¹ / ₂	—	—	—	—	—	—	66	66 ¹ / ₂
	i na ryczałt kancelaryjny rocznych 30 zł. począwszy od 1go Maja do końca roku 1873 R. s. k. 13/6 1873 l. 4902.	22	50	—	—	—	—	—	—	22	50
27	Gminie Brzeżańskiej na utrzymanie tamtejszych szkół w r. 1873 R. s. k. 12/5 1873 l. 6622.	1000	—	1000	—	—	—	1000	—	—	—
28	Gmina Rzepniów na zakupienie ogrodu R. s. k. 10/5 1873 l. 5670.	50	—	—	—	—	—	—	—	50	—
29	Świerzyńskiemu Saturninowi za udzielanie rysunków w klasie III. szkole początkowej w Krakowie w roku 1872/3 R. s. k. 10/8 1873 l. 6085.	157	50	157	50	—	—	157	50	—	—
20	Klasztorowi PP. Benedyktynek obrząd. łac. w Przemyślu jako nadzwyczajną subwencję na rzecz szkoły klasztornej R. s. k. 9/8 1873 l. 6852.	500	—	500	—	—	—	500	—	—	—
31	Gminie miasta Buska na uzupełnienie plac nauczycieli na rok 1873/4 R. s. k. 8/5 1873 l. 6194.	500	—	500	—	—	—	500	—	—	—
32	Gminie Mała na uzupełnienie dotacji tamtejszej szkoły R. s. k. 8/5 1873 l. 6739.	138	—	—	—	—	—	—	—	138	—
33	Gminie miasta Dynowa na utrzymanie pomocnika przy tamtejszej szkole R. s. k. 14/5 1873 l. 2083.	138	—	—	—	138	—	138	—	—	—
	Do przeniesienia	6069	16 ¹ / ₂	5238	—	238	—	5476	—	593	16 ¹ / ₂

Liczba porządk.	Blizsze oznaczenie	Należytość		Uiszczzenie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia . . .	6069	16 1/2	5238	—	238	—	5476	—	593	16 1/2
34	Gminie Nowy Sącz na utrzymanie tamtejszej szkoły męskiej. R. s. k. 14/8 1873 l. 3263.	1000	—	1000	—	—	—	1000	—	—	—
35	Gminie Barszczawy na polepszenie płacy nauczycielowi i rozszerzenie budynku szkolnego. R. s. k. 12/5 1873 l. 6946.	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—
36	Gminie Bruchnał na uzupełnienie dotacyi tamtejszej szkoły. R. s. k. 10/8 1873 l. 6724	105	—	—	—	61	25	61	25	43	75
37	Gminie Jurkowice na uzupełnienie płac nauczycieli R. s. k. 6/8 1873 l. 6192	20	—	20	—	—	—	20	—	—	—
38	Zgromadzeniu P. P. Miłosiernych w Rozdole na utrzymanie szkoły R. s. k. 7/9 1873 l. 6816.	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—
39	Gminie miasta Krakowa z powodu założenia 4klasow. szkoły ludowej w Pałacu Biskupim . R. s. k. 30/8 1873 l. 7277	2000	—	2000	—	—	—	2000	—	—	—
40	Gminie miasta Trzebinie cum attiv w uwzględnieniu przykrych stosunków majątku . . . R. s. k. 31/8 1873 l. 7104.	197	50	—	—	197	50	197	50	—	—
41	Czarnyszowi Janowi zastępcy nauczyciela przy szkole głównej w Busku w zastępstwie gminy od 1. Maja do końca Sierpnia 1873 miesięcznie po 20 zł. . . R. s. k. 9/6 1873 l. 4828	80	—	80	—	—	—	80	—	—	—
	Do przeniesienia . . .	9671	66 1/2	8538	—	496	75	9034	75	636	91 1/2

Liczba porządk.	Bliższe oznaczenie	Należytość		U i s z c z e n i e						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia	9671	66½	8538	—	496	75	9034	75	636	91½
42	Buratowskiemu Franciszkowi nowo mianowanemu zastępcy nauczyciela przy szkole 4klasowej w Skale na opędzenie kosztów podróży R. s. k. 21/9 1873 l. 8441 . dtto.	50	—	50	—	—	—	50	—	—	—
43	Dobrowolskiemu Kazimierzowi .	30	—	30	—	—	—	30	—	—	—
44	Gminie Skała na utrzymanie nauczycieli nowo utworzonej 4klasowej szkoły R. s. k. 21/9 1873 l. 8441	1000	—	1000	—	—	—	1000	—	—	—
45	Hlawatemu Mieczysławowi nowo mianowanemu zastępcy nauczyciela w Bełzie na opędzenie kosztów podróży. R. s. k. 24/9 1873 l. 8658.	50	—	50	—	—	—	50	—	—	—
46	Chrupowiczowi Michałowi nowo mianowanemu zastępcy nauczyciela przy szkole niższej realnej w Stanisławowie na kosztą podróży R. s. k. 26/9 1873 l. 8714.	30	—	30	—	—	—	30	—	—	—
47	Przewodniczącemu okręgowej Rady szkolnej w Tarnopolu na utrzymanie pomocnika naucz. w Borkach wielkich R. s. k. 22/9 1873 l. 8324.	200	—	200	—	—	—	200	—	—	—
48	Gminie Zarszyńskiej na utrzymanie nauczycielki w roku 1873/4 R. s. k. 22/9 1873 l. 6368.	300	—	300	—	—	—	300	—	—	—
	Do przeniesienia	11331	66½	10198	—	496	75	10694	75	636	91½

Liczba porządk.	Blizsze oznaczenie	Należytość		Uiszczenie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
				zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		
	Z przeniesienia . . .	11331	66½	10198	—	496	75	10694	75	636	91½
49	Gminie w Zagórzcu na podwyższenie dotacyi dla nauczyciela na rok szkolny 1873/4 . . . R. s. k. 16/9 1873 l. 8202.	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—
50	Gminie w Nowym Wiśniczu na utrzymanie drugiego nauczyciela 250 zł. a na opłacenie dodatków dla drugiego nauczyciela 50 zł. Łącznie R. s. k. 15/9 1873 l. 6518.	300	—	—	—	300	—	300	—	—	—
51	Gminie w Łańcucie na utrzymanie dyrygującego nauczyciela R. s. k. 14/9 1873 l. 7848.	400	—	400	—	—	—	400	—	—	—
52	Gminie Woli Dzwińskiej na wypłacenie emerytury Franciszkowi Gabryelowi byłemu nauczycielowi R. s. k. 31/8 1873 l. 7399.	120	—	—	—	120	—	120	—	—	—
53	Gminie Czortków, stary Czortków i Wygnanka na utrzymanie szkoły głównej w Czortkowie na rok 1873/4. R. s. k. 24/9 1873 l. 8037.	600	—	600	—	—	—	600	—	—	—
54	Gminie w Rozenbergu na utrzymanie szkoły miejscowej w roku 1873	63	—	47	25	15	75	63	—	—	—
55	Gminie Mikołajów na utrzymanie pomocnika przy tamtejszej szkole w roku 1873/4	100	—	—	—	100	—	100	—	—	—
56	Gminie Mościska na utrzymanie szkoły chłopców w roku 1873/4 700 zł. a na pokrycie kosztów utrzymania tej szkoły w roku 1872/3 300 zł. Łącznie R. s. k. 22/9 1873 l. 8234.	1000	—	1000	—	—	—	1000	—	—	—
	Do przeniesienia . . .	14014	66½	12345	25	1032	50	13377	75	636	91½

Liczba porządk.	Bliższe oznaczenie	Należytość		Uiszczenie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia	14014	66½	12345	25	1032	50	13377	75	636	91½
57	Klasztorowi P. P. Klarysek w Starym Sączu na uposażenie trzech posad nauczycielek przy rzeczonej szkole R. s. k. 22/9 1873 l. 8233.	750	—	750	—	—	—	750	—	—	—
58	Radwańskiemu Klemensowi dyrygującemu katechezie przy szkole wyższej żeńskiej w Stawiskach jako wynagrodzenie za gorliwe udzielanie przedmiotów w godzinach nadobowiązkowych R. s. k. 27/9 1873 l. 4897.	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—
59	Gminie Alwerni na utrzymanie nauczyciela R. s. k. 30/9 1873 l. 8083.	120	—	120	—	—	—	120	—	—	—
60	Gminie Psary na utrzymanie szkoły R. s. k. 30/9 1873 l. 8805.	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—
61	Gminie Babice na utrzymanie szkoły R. s. k. 30/9 1873 l. 8006.	42	—	42	—	—	—	42	—	—	—
62	Gminie Felsztyn na zapłacenie zastępcy tamtejszego nauczyciela R. s. k. 30/9 1873 l. 8398.	30	—	30	—	—	—	30	—	—	—
63	Gminie Skwarzawie starej na utrzymanie szkoły R. s. k. 3/10 1873 l. 8822.	60	—	60	—	—	—	60	—	—	—
64	Gminie Sieklowce na przybory szkolne R. s. k. 16/9 1873 l. 8499.	40	—	40	—	—	—	40	—	—	—
65	Gminie Bohorodczany na rozszerzenie tamtejszej szkoły R. s. k. 7/10 1873 l. 7175.	500	—	—	—	—	—	—	—	500	—
	Do przeniesienia	15756	66½	13587	25	1032	50	14619	75	1136	91½

Liczba porządk.	Blizsze oznaczenie	Należytość		Uiszczenie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia	15756	66 1/2	13587	25	1032	50	14619	75	1136	91 1/2
66	Dubiel Maryi wdowie po nauczycielu w Milówce tytułem należącego się jej po koniec Grudnia 1873 zaopatrzenia wdowiego uwzględniając niepomyślny stan majątkowy gminy Milówka R. s. k. 7/10 1873 l. 8631.	110	93	—	—	110	93	110	93	—	—
67	Gminie Zarszynie celem udzielenia Gołębiowskiej Petroneli wdowie po nauczycielu tamtejszej szkoły ludowej jednorazowy dar z łaski R. s. k. 10/10 1873 l. 9174.	20	—	20	—	—	—	20	—	—	—
68	Gminie Łubzina celem zaopatrzenia wdowy po nauczycielu Antonim Manasterskim Andazyi Manasterskiej R. s. k. 8/10 1873 l. 8922.	51	10	51	10	—	—	51	10	—	—
69	Gminie Złoczowskiej na utrzymanie szkoły dziewcząt . . . R. s. k. 9/10 1873 l. 9153.	480	—	480	—	—	—	480	—	—	—
70	Gminie w Sokołowie na utrzymanie pomocnika nauczycielskiego na rok 1873/4 R. s. k. 12/10 1873 l. 8921.	200	—	—	—	200	—	200	—	—	—
71	Radzie szkolnej okręgowej w Krakowie na wypłacenie dodatku do adjutum dla zastępcy nauczyciela w Regalinach Ignacego Dąbrowskiego R. s. k. 26/9 1873 l. 8494.	100	—	—	—	—	—	—	—	100	—
	Do przeniesienia	16718	69 1/2	14138	35	1543	43	15481	78	1236	91 1/2

Liczba porządk.	Blizsze oznaczenie	Należytość		Uiszczenie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia . . .	16718	69 1/2	14138	35	1543	43	15481	78	1236	91 1/2
72	Gminie Chrzanów na utrzymanie szkoły chłopców w roku 1873/4. . . 2.240 zł. 10 ct. a na najem lokalu szkoły dla dziewcząt . . . 200 „ — „ Łącznie . . .	2440	10	2440	10	—	—	2440	10	—	—
	R. s. k. 7/10 1873 l. 8485.										
73	Gminie w Dobczycach na utrzymanie trzeciego nauczyciela . . . R. s. k. 7/10 1873 l. 8338.	300	—	300	—	—	—	300	—	—	—
74	Gminie Żurawno na wypłacenie Dropiowskiemu Leonowi dyryg. nauczycielowi dodatku do płacy . . . 100 zł. i Tabace Grzegorzowi pomocnikowi . . . 68 „ Łącznie . . .	168	—	—	—	168	—	168	—	—	—
	R. s. k. 12/9 1873 l. 9099.										
75	Gminie Białejkamień na uzupełnienie płacy pomocnika przy tamtejszej szkole R. s. k. 27/10 1873 l. 9870.	20	—	—	—	20	—	20	—	—	—
76	Gminie Grabkowce na uzupełnienie dotacyi nauczycielskiej . . . R. s. k. 26/10 1873 l. 9878.	20	—	—	—	20	—	20	—	—	—
77	Gminie Pleśniany dtto R. s. k. 27/10 1873 l. 9876.	90	—	—	—	90	—	90	—	—	—
78	Gminie w Łasznowie dtto R. s. k. 27/10 1873 l. 9832.	200	—	—	—	200	—	200	—	—	—
79	Gminie Zakliczyn dtto na utrzymanie nauczycieli przy tamtejszej szkole R. s. k. 27/10 1873 l. 9893.	700	—	—	—	700	—	700	—	—	—
	Do przeniesienia . . .	20656	79 1/2	16878	45	2541	43	19419	88	1236	91 1/2

Liczba porządk.	Blizsze oznaczenie	Należytość		Uiszczenie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia	20656	79 1/2	16878	45	2541	43	19419	88	1236	91 1/2
80	Gminie Spilkosów na uzupełnienie płacy nauczyciela R. s. k. 26/10 1873 l. 9870.	50	—	—	—	50	—	50	—	—	—
81	Gminie Browica dtto R. s. k. 27/10 1873 l. 9869.	60	—	—	—	60	—	60	—	—	—
82	Gminie w Wysocku dtto R. s. k. 27/10 1873 l. 9868.	35	—	—	—	—	—	—	—	35	—
83	Gminie Żuków na wyposażenie szkoły tamtejszej R. s. k. 27/10 1873 l. 9867.	40	—	—	—	40	—	40	—	—	—
84	Gminie Rykowa na uzupełnienie płacy nauczyciela R. s. k. 27/11 1873 l. 9866.	40	—	—	—	40	—	40	—	—	—
85	Gminie Czudec dtto R. s. k. 27/10 1873 l. 9655.	63	—	—	—	63	—	63	—	—	—
86	PP. Benedyktynkom obrz. orm. na ręce przełożonej nadzwyczajną subwencyę na rok 1873 R. s. k. 27/10 1873 l. 9167.	500	—	500	—	—	—	500	—	—	—
87	Okręgowej Radzie szkolnej w Czortkowie na pokrycie wydatków połączonych z przeprowadzeniem reorganizacji szkół ludowych	300	—	—	—	300	—	300	—	—	—
88	dtto dtto w Tarnowie	300	—	300	—	—	—	300	—	—	—
89	dtto dtto w Złoczowie R. s. k. 26/10 1873 l. 9154.	300	—	300	—	—	—	300	—	—	—
90	Gminie w Husakowie na wypłacenie zapomogi Czapczyńskiej Felicyi wdowie po nauczycielu R. s. k. 31/10 1873 l. 9885.	50	—	50	—	—	—	50	—	—	—
91	Gminie Ruda różaniecka na uzupełnienie dotacyi nauczycielskiej R. s. k. 27/10 1873 l. 9536.	100	—	—	—	—	—	—	—	100	—
	Do przeniesienia	22494	79 1/2	18028	45	3094	43	21122	88	1371	91 1/2

Liczba parządk.	Blizsze oznaczenie	Należytość		Uiszczenie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia . . .	22494	79 1/2	18028	45	3094	43	21122	88	1371	91 1/2
92	Gminie Popowce na zakupienie ogrodu dla szkoły R. s. k. 31/10 1873 l. 9877.	50	—	—	—	—	—	—	—	50	—
93	Gminie Tarnowskiej a utrzymanie tamtejszej szkoły wydziałowej w roku 1873/4 R. s. k. 31/10 1873 l. 9654.	2000	—	—	—	2000	—	2000	—	—	—
94	Gminie Wieliczka na utrzymanie jednej nauczycielki przy tamtejszej cztero klasowej szkole żeńskiej R. s. k. 31/10 1873 l. 8445.	450	—	—	—	—	—	—	—	450	—
95	Gminie Cieszanów na uzupełnienie płac nauczycieli . . .	650	—	650	—	—	—	650	—	—	—
96	dtto Lubaczów dtto R. s. k. 7/11 1873 l. 8767.	300	—	—	—	300	—	300	—	—	—
97	Gminie Bilcze na utrzymanie zastępcy nauczyciela w roku 1873/4 R. s. k. 30/10 1873 l. 9525.	200	—	—	—	200	—	200	—	—	—
98	Gminie Kolbuszowskiej na utrzymanie nauczycieli przy tamtejszej szkole cztero klasowej . . . R. s. k. 6/11 1873 l. 10209.	966	—	—	—	—	—	—	—	966	—
99	Staniszowej Leonardzie wdowie po nauczycielu szkół ludowych w zastępstwie gminy zapomogę R. s. k. 5/11 1873 l. 8720.	50	—	—	—	50	—	50	—	—	—
100	Przewodniczącemu okregowej Rady miejskiej we Lwowie na polepszenie dotacyi nauczycieli szkoły głównej wzorowej gr. kat. dodatek do dotychczasowych płac za czas od 1. Października 1873 roku po koniec Września 1874. R. s. k. 9/11 1873 l. 9826.	360	—	360	—	—	—	360	—	—	—
	Do przeniesienia . . .	27520	79 1/2	19038	45	5644	43	24682	88	2837	91 1/2

Liczba porządk.	Blizsze oznaczenie	Należytość		Uiszczzenie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia . . .	27520	79 ¹ / ₂	19038	45	5644	43	24682	88	2837	91 ¹ / ₂
101	Gminie Nastasów na utrzymanie pomocnika nauczycielskiego w roku 1873/4. R. s. k. 10/11 1873 l. 9792.	200	—	200	—	—	—	200	—	—	—
102	Gminie miasta Brzostek na wypłacenie emerytury nauczycielowi Janowi Opielowskiemu . R. s. k. 8/11 1873 l. 9706.	168	—	—	—	168	—	168	—	—	—
103	Bugwo Mikołajowi dyrektorowi szkoły głównej w Rzeszowie na pokrycie kosztów pomieszkania w roku szkolnym 1872. R. s. k. 8/11 1873 l. 8808.	150	—	—	—	150	—	150	—	—	—
104	Wyplacona z funduszu krakowskiego przy urzędach podatkowych w Krakowie i Chrzanowie gminom subwencye na rok 1873 R. s. k. 9/11 1873 l. 6029.	820	16	820	16	—	—	820	16	—	—
105	Gminie Dąbrowa asygnowaną przy funduszu krakowskim subwencye	100	—	—	—	—	—	—	—	100	—
106	Gminie Chrzanów dtto.	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—
107	Dąbrowskiemu Ignacemu nauczycielowi w Jaworznie R. s. k. 9/11 1873 l. 6029.	40	—	—	—	—	—	—	—	40	—
108	Wyplacono z funduszu szkolnego na rubrykę Datki zmienne subwencye dla gmin R. s. k. 9/11 1873 l. 6029.	4683	10	4683	10	—	—	4683	10	—	—
109	Gminie Podhajezyki na polepszenie płacy nauczyciela subwencya na rok 1873. R. s. k. 11/2 1873 l. 10131.	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—
	do przeniesienia . . .	33882	6 ¹ / ₂	24941	71	5962	43	30904	14	2977	91 ¹ / ₂

Liczba porządk.	Bliższe oznaczenie	Uiszczanie								Zaległość z końcem Czerwca 1874	
		Należność		w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia . . .	33882	6 1/2	24941	71	5962	43	30904	14	2977	91 1/2
110	Gminie Uwin na urządzenie szkoły R. s. k. 28/2 1873 l. 1571.	50	—	—	—	—	—	—	—	50	—
111	Gminie Podlipie jako uzupełnienie dotacyi tamtejszego nauczyciela w roku 1873 R. s. k. 20/4 1873 l. 3270.	12	—	—	—	12	—	12	—	—	—
112	Gminie Mościska na utrzymanie nauczycielki szkoły dziewcząt . R. s. k. 8/11 1873 l. 10146.	250	—	—	—	250	—	250	—	—	—
113	Gminie Jaworzno na utrzymanie nauczycielki R. s. k. 5/11 1873 l. 10185.	500	—	—	—	500	—	500	—	—	—
114	Dudrewiczowi Antoniemu prowizorycznemu nauczycielowi przy szkole w Skolem celem pokrycia kosztów podróży R. s. k. 24/11 1873 l. 10842.	25	—	25	—	—	—	25	—	—	—
115	Gminie Bażanowie na zakupno opału i opłacenie stróża . . . R. s. k. 17/11 1873 l. 10612.	30	—	—	—	30	—	30	—	—	—
116	Gminie miasta Sanoka subwencyę na rok 1873 mianowicie na płacę nauczyciel . 660 zł. a na emeryturę Skrowaczewskiego 10 „ Łącznie R. s. k. 22/11 1873 l. 4358.	670	—	—	—	—	—	—	—	670	—
117	Gminie Rawa na utrzymanie nauczycieli przy tamtejszej szkole na rok 1873/4 R. s. k. 19/11 1873 l. 10206.	600	—	—	—	600	—	600	—	—	—
	do przeniesienia . . .	36019	6 1/2	24966	71	7354	43	32321	14	3697	91 1/2

Liczba porządk.	Blizsze oznaczenie	Należytość		Uiszczenie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	z przeniesienia . . .	36019	6 ¹ / ₂	24966	71	7354	43	32321	14	3697	91 ¹ / ₂
118	Gminom Strusiów i Wawarynice na utrzymanie pomocnika na rok 1873/4 R. s. k. 14/11 1873 l. 9791.	200	—	—	—	200	—	200	—	—	—
119	Gminie Besko na podwyższenie płacy nauczyciela R. s. k. 13/11 1873 l. 10153.	80	—	—	—	—	—	—	—	80	—
120	Przewodniczącemu okręgowej Rady szkolnej w Jarosławiu na koszta komisyjne w celu reorganizacji szkół ludowych . .	200	—	—	—	—	—	—	—	200	—
121	dtto. dtto. w Wadowicach	300	—	—	—	—	—	—	—	300	—
122	dtto. dtto. w Tarnopolu	300	—	—	—	300	—	300	—	—	—
123	dtto. dtto. w Samborze R. s. k. 14/11 1873 l. 9082.	200	—	—	—	200	—	200	—	—	—
124	Panu starości w Chrzanowie . dtto. dtto. R. s. k. 30/11 1873 l. 10933.	100	—	—	—	100	—	100	—	—	—
	Gminie w Uściskowie na wypłacenie zapomogi byłemu nauczycielowi Janickiemu Józefowi R. s. k. 29/11 1873 l. 10694.	50	—	—	—	50	—	50	—	—	—
125	Gminie w Zniesieniu dtto nauczyciel. Preolimirskiemu Stefanowi R. s. k. 29/11 1874 l. 10703.	40	—	40	—	—	—	40	—	—	—
126	Gminie w Bełzie dtto nauczycielowi szkoły wydziałowej . . R. s. k. 29/11 1873 l. 10717.	40	—	—	—	40	—	40	—	—	—
128	Gminie w Falkenbergu dtto Maryi Rastawieckiej wdowie po nauczycielu R. s. k. 6/12 1873 l. 11065.	40	—	—	—	40	—	40	—	—	—
129	Okręgowej Radzie szkolnej w Tarnowie na zakupno przyborów naukowych dla ochrony na Strusinie w Tarnowie . . .	40	—	—	—	40	—	40	—	—	—
	do przeniesienia . . .	37609	6 ¹ / ₂	25006	71	8324	43	33331	14	4277	91 ¹ / ₂

Liczba pozadk.	Bliższe oznaczenie	Należytość		Uiszczenie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia . . .	37609	6 $\frac{1}{2}$	25006	71	8324	43	33331	14	4277	91 $\frac{1}{2}$
130	Gminie Męciny na sprzęty szkolne i przybory naukowe R. s. k. 9/12 1874 l. 7398.	100	—	—	—	—	—	—	—	100	—
131	Przewodniczącemu okręg. Rady szkolnej w Przemyślu na pokrycie wydatków połączonych z przeprowadzeniem reorganizacji szkół ludowych R. s. k. 11/12 1873 l. 11064.	200	—	—	—	200	—	200	—	—	—
132	Gminie miasta Żółkwi na utrzymanie nauczycielek przy tamtejszej szkole żeńskiej R. s. k. 8/12 1873 l. 11156.	200	—	—	—	200	—	200	—	—	—
133	Gminie w Niepołomicach na wypłacenie zapomogi nauczycielowi przy szkole ludowej Płaczkowi Franciszkowi R. s. k. 13/12 1873 l. 11294.	70	—	—	—	70	—	70	—	—	—
134	Gminie Studziany na sprawienie sprzętów naukowych dla tamtejszej szkoły R. s. k. 12/12 1873 l. 11098.	100	—	—	—	100	—	100	—	—	—
135	Okręgowej Radzie szkolnej w Żółkwi na pokrycie wydatków połączonych z przeprowadzeniem reorganizacji szkół ludowych R. s. k. 10/12 1873 l. 10614.	200	—	—	—	200	—	200	—	—	—
136	dtto. dtto. w Złoczowie dtto. dtto. dodatkowo R. s. k. 11/12 1873 l. (10614) 11283.	400	—	—	—	400	—	400	—	—	—
137	Gminie miasta Jasła na utrzymanie szkół ludowych R. s. k. 10/12 1873 l. 10875.	1000	—	—	—	—	—	—	—	1000	—
138	Gminie Orechowiec jako uzupełnienie dotacji nauczyciela R. s. k. 10/12 1873 l. 11011.	77	—	—	—	77	—	77	—	—	—
	do przeniesienia . .	39956	6 $\frac{1}{2}$	25006	71	9571	43	34578	14	5377	91 $\frac{1}{2}$

Liczba porządk.	Bliższe oznaczenie	Należytość		Uiszczzenie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
				zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		
	Z przeniesienia	39956	6 $\frac{1}{2}$	25006	71	9571	43	34578	14	5377	91 $\frac{1}{2}$
139	Gminie Janów na utrzymanie nauczycielki R. s. k. 16/12 1873 l. 11097.	300	—	—	—	300	—	300	—	—	—
140	Gminie Zawidcze na podwyższenie dotacyi tamtejszej szkoły ludowej R. s. k. 16/12 1873 l. 11233.	50	—	—	—	50	—	50	—	—	—
141	Gminie Jasienicy polskiej na podwyższenie dotacyi nauczyciela R. s. k. 16/12 1873 l. 11234.	50	—	—	—	50	—	50	—	—	—
142	Radzie szkolnej okręgowej zamiejskiej we Lwowie na pokrycie wydatków połączonych z przeprowadzeniem reorganizacyi szkół ludowych. R. s. k. 16/12 1873 l. 11342.	300	—	—	—	300	—	300	—	—	—
143	Gminie Strużów na utrzymanie drugiego nauczyciela R. s. k. 16/12 1873 l. 8718.	150	—	—	—	—	—	—	—	150	—
144	Okręgowej Radzie szkolnej w Rzeszowie na pokrycie kosztów połączonych z reorganizacją szkół ludowych R. s. k. 16/12 1873 l. 11378.	200	—	—	—	200	—	200	—	—	—
145	Nauczycielom tutejszego zakładu głuchoniemych jednorazowy dodatek do płacy mianowicie: Chocholewskiemu Tomaszowi Pantherze Antoniemu Wiktowskiemu Janowi R. s. k. 22/12 1873 l. 11535.	100	—	—	—	100	—	100	—	—	—
		100	—	—	—	100	—	100	—	—	—
		100	—	—	—	100	—	100	—	—	—
146	Nowomiejskiej Antoninie wdowie po nauczycielu w Iwanie na rachunek zaopatrzenia w zastępstwie gminy Iwanie R. s. k. 8/12 1873 l. 11023.	50	—	—	—	50	—	50	—	—	—
	Do przeniesienia	41356	6 $\frac{1}{2}$	25006	71	10821	43	35828	14	5527	91 $\frac{1}{2}$

Liczba porządk.	Blizsze oznaczenie	Należytość		Uiszczenie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia . . .	41356	6 1/2	25006	71	10821	43	35828	14	5527	91 1/2
147	Gminie Kuty na uzupełnienie płacy nauczyciela Goreckiego . R. s. k. 24/12 1873 l. 10118.	174	—	—	—	174	—	174	—	—	—
148	Gminie w Negowici na utrzymanie nauczyciela R. s. k. 16/12 1873 l. 10810.	18	—	—	—	—	—	—	—	18	—
149	Gminie miasta Kołomyi na uzupełnienie płacy pomocnika nauczycielskiego R. s. k. 16/12 1873 l. 11372.	150	—	—	—	150	—	150	—	—	—
150	Gminie Sanockiej na opłacenie pomieszkania Marcelego Grafa tymczasowego Dyrektora szkoły głównej R. s. k. 27/12 1873 l. 11597.	80	—	—	—	60	—	60	—	20	—
151	Gminie Sanok na opłacenie należytości dla kierującego nauczyciela Jana Chlebeka R. s. k. 26/12 1873 l. 11620.	52	50	—	—	52	50	52	50	—	—
152	Gminie miasta Sambora na utrzymanie nauczyciela szkoły wydziałowej R. s. k. 31/12 1873 l. 10060.	945	—	—	—	945	—	945	—	—	—
153	Grabowskiemu Karolowi zastępcy nauczyciela przy szkole gr. kat. głównej wzorowej we Lwowie przypadającą część z dodatku rocznych 60 zł. za czas od 16. po koniec Grudnia 1873 . . . R. s. k. 31/12 1873 l. 11806.	2	50	—	—	2	50	2	50	—	—
154	Gminie Złotniki na przybory szkolne 40 zł. a gminie Gremboszów jako dodatek do płacy dyrygującego nauczyciela 125 zł.										
	Łącznie . R. s. k. 30/12 1873 l. 8762.	165	—	—	—	165	—	165	—	—	—
	Do przeniesienia . . .	42943	6 1/2	25006	71	12370	43	37377	14	5565	91 1/2

Liczba porządk.	Blizsze oznaczenie	Należytość		Uiszczenie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia	42943	6 ¹ / ₂	25006	71	12370	43	37377	14	5565	91 ¹ / ₂
155	Gminie Zalaś na utrzymanie nauczyciela R. s. k. 8/1 1874 l. 10343.	100	—	—	—	100	—	100	—	—	—
156	Gminie Rudno na polepszenie dotacyi nauczyciela . 150 zł. Gminie Biłka szlachetka na pomocn. nauczyc. 200 zł. Łącznie . R. s. k. 25/1 1874 l. 10811.	350	—	—	—	350	—	350	—	—	—
157	Ks. Zwasiowcu Aleksandrowi zastępcy nauczyciela przy szkole początkowej męzkiej w Jarosławiu za wykładanie języka ruskiego za czas od 26. Października do końca Grudnia 1873 R. s. k. 31/1 1874 l. 11869.	18	60	—	—	18	60	18	60	—	—
158	Gminie Skole na utrzymanie pomocnika nauczycielskiego . . . R. s. k. 31/1 1874 l. 11869.	300	—	—	—	300	—	300	—	—	—
160	Panu staroście w Wieliczce na opędzenie kosztów komisyjnych z powodu przeprowadzenia reorganizacyi szkół ludowych . R. s. k. 18/12 1873 l. 1350.	100	—	—	—	—	—	—	—	100	—
161	Panu c. k. staroście w Kossowie na polepszenie płacy nauczyc. w Kutach R. s. k. 22/2 1874 l. 1504.	87	—	—	—	87	—	87	—	—	—
162	Nowomiejskiej Karolinie wdowie po nauczycielu w Iwanie należące się jej zaopatrzenie po 14 centów dziennie począwszy										
	Do przeniesienia	43898	66 ¹ / ₂	25006	71	13226	3	28232	74	5665	91 ¹ / ₂

Liczba porządk.	Blizsze oznaczenie	Uiszczenie								Zaległość z końcem Czerwca 1874	
		Należytość		w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia od 16 Listopada 1871 po koniec Grudnia 1873 w kwocie . . 108 zł 64 c. synowi Józefowi po 3½ ct. dziennie do 20 Grudnia 1873 . 13 „ 96½ „ każdemu z młodszych 5-cioro dzieci po 3¼ ct. dziennie od 16 listop. 1871 po ko- niec Grudnia 1873 po 27 zł. 16 c. łącznie 135 „ 80 „ Razem . 258 „ 40½ „ a po potrąceniu po- branej w skutek roz- porządzenia z d. 8. Grudnia 1873 do l. 11023 zaliczki w kwocie 50 „ — „ resztę w kwocie R. s. k. 212 1874 l. 1550.	43898	66½	25006	71	13226	3	38232	74	5665	91½
163	Przewodniczącemu okręg. Rady szkolnej w Czortkowie na opę- dzenie kosztów z powody prze- prowadzenia regulacyi szkół ludowych R. s. k. 272 1874 l. 1549.	292	—	—	—	292	—	292	—	—	—
164	Winiarzowi Edwardowi, właścicielowi drukarni za wykazy dotyczące stanu szkół ludowych Nam. 103 1874 l. 51892.	180	33	—	—	180	33	180	33	—	—
165	Przy urzędzie podatkowym w Sta- niśławowie mylnie Nowomiej- skiej Karolinie wdowie po nau- czycielu o więcej wypłacono zaopatrzenia, którą kwotę równocześnie na perceptę wzięto.	50	—	—	—	50	—	50	—	—	—
	Do przeniesienia	44629	39	25006	71	13956	70½	38963	48½	5665	91½

Liczba porządk.	Bliższe oznaczenie	Należytość		Uiszczenie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia	44629	39	25006	71	13956	76 ¹ / ₂	38963	48 ¹ / ₂	5665	91 ¹ / ₂
166	Matkowskiemu Emiljanowi, zastępcy nauczyciela przy szkole gr. kat. głównej wzorowej we Lwowie na rok 1873 dodatek do płacy	60	—	55	—	5	—	60	—	—	—
167	Boosowi Jędrzejowi, dyrektorowi dtto dtto	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—
168	Ks. Czemyryńskiemu Aleksandrowi, katechecie dtto dtto	93	63	93	63	—	—	93	63	—	—
169	Ks. Przeszlakiewiczowi Janowi, katechecie dtto dtto	99	96	99	96	—	—	99	96	—	—
170	Dylińskiemu Tytusowi, nauczycielowi dtto dtto	91	63	91	63	—	—	91	63	—	—
171	Mochnackiemu Józefowi, nauczycielowi dtto	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—
172	Fedorowiczowi Adamowi dtto dtto	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—
173	Dyakiewiczowi Onufremu dtto . R. s. k. 31/12 1872 l. 10450.	50	—	50	—	—	—	50	—	—	—
174	Kropilnickiemu Antoniemu, nauczycielowi w Dolhopolu dodatek do płacy	33	60	25	20	8	40	33	60	—	—
175	Milewskiemu, nauczyc. szkoły trywialnej w Mikłuszowicach	1	5	—	—	—	—	—	—	1	5
176	Gminie miasta Zaleszczyki na utrzymanie tamtejszej szkoły . R. s. k. 21/12 1873 l. 10793. " 21/6 " l. 3871. " 9/12 " l. 7696.	1496	95	1358	49	138	46	1496	95	—	—
177	Gminie Czortków, stary Czortków i Wyguanka w celu ulżenia im obowiązków utrzymania szkoły głównej jednorazową subwencją na rok 1873 . . R. s. k. 28/8 1872 l. 6179.	500	—	450	—	—	—	450	—	50	—
	Do przeniesienia	47356	21	27531	62	14108	62 ¹ / ₂	41639	25 ¹ / ₂	5716	96 ¹ / ₂

Liczba porządk.	Bliższe oznaczenie	Należność		Uiszczanie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia . . .	47356	21	27531	62	14108	62 1/2	41639	25 1/2	5716	96 1/2
178	Dodatek dla drugiego i trzeciego nauczyciela przy szkole w Obersztynie po 50 zł. R. s. k. 11/9 1872 l. 6605.	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—
179	Gminie Zagórze w celu podwyższenia dotacyi nauczycielowi na rok szkolny 1872/3 R. s. k. 11/9 1872 l. 6839.	50	—	50	—	—	—	50	—	—	—
180	Gminie Nadwórna na utrzymanie 2 nauczycieli przy nowo utworzonej szkole czteroklasowej R. s. k. 14/10 1872 l. 8476. " " " l. 8582.	500	—	458	31 1/2	41	68 1/2	500	—	—	—
181	Gminie Worobiówka na polepszenie dotacyi nauczycielskiej R. s. k. 29/10 1872 l. 5139.	160	—	160	—	—	—	160	—	—	—
182	Gminie miasta Mikołajowa na utrzymanie pomocnika przy tamtejszej szkole głównej . . R. s. k. 29/10 1872 l. 8976.	75	—	75	—	—	—	75	—	—	—
183	Gminie Mielec subwencya na utrzymanie nauczycieli Rozańskiego i Swidza R. s. k. 15/11 1872 l. 9597.	641	68	641	68	—	—	641	68	—	—
184	Klasztorowi p. p. Klarysek w Starym Sączu w celu ulepszenia i rozszerzenia tamtejszej szkoły dziewcząt R. s. k. 2/11 1872 l. 8868.	250	—	250	—	—	—	250	—	—	—
185	Gminie w Nowym Targu na opłacenie pomocnicy nauczycielskiej dla I i II klasy w tamtejszej szkole głównej . . R. s. k. 14/11 1872 l. 9309. " 26/2 1873 l. 1363.	149	99 1/2	149	99 1/2	—	—	149	99 1/2	—	—
	Do przeniesienia	49282	89 1/2	29415	61	14150	31	43565	92	5716	96 1/2

Liczba pozycji	Bliższe oznaczenie	Należytość		Uiszczenie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia . . .	49282	89 1/2	29415	61	14150	31	43565	92	5716	96 1/2
186	Gminie Skala na utrzymanie pomocnika nauczycielskiego Rogozińskiego Jana w roku szkolnym 1872/3 R. s. k. 22/11 1872 l. 9738	183	33 1/2	149	98 1/2	—	—	149	98 1/2	33	35
187	Gminie Sołotwina nadzwyczajną subwencją na dalszą wypłatę prowizji dla Seniów Agaty wdowy po nauczycielu ludowym dziennie 10 1/2 ct. i dla jej syna Grzegorza dziennie 3 1/2 ct. na na rok to jest od 1 stycznia po koniec grudnia 1873 . . . R. s. k. 7/3 1873 l. 687.	51	10	42	56	8	54	51	10	—	—
188	Subwencya dla szkoły w Strzałkowicach a właściwie Paślawskiemu Janowi nauczycielowi rocznie Gub. 16/11 1818 l. 51303.	37	59	28	18 1/2	9	40 1/2	37	59	—	—
189	Gminie miasta Jarosławia subwencją na pokrycie płac nauczycieli tamtejszej szkoły — rocznie R. s. k. 7/10 1872 l. 8445.	1207	50	1172	50	35	—	1207	50	—	—
190	Gminie Horodenka na polepszenie płac nauczycieli w roku 1873 R. s. k. 4/7 1872 l. 3867 dtto 26/3 1873 l. 2277	400	—	361	52 1/2	33	32	394	84 1/2	5	15 1/2
191	Gmina miasta Przemyśla na utrzymanie tamtejszej szkoły . R. s. k. 30/10 1873 l. 8205 dtto 31/5 1874 l. 3055	1495	—	1146	25	113	75	1260	—	235	—
	Do przeniesienia . . .	52657	41	32316	62	14350	32 1/2	46666	94	5990	47

Liczba porządk.	Bliższe oznaczenie	U i s z c z e n i e								Zaległość z końcem Czerwca 1874	
		Należytość		w roku 1873		w rok 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		zł.
	Z przeniesienia . . .	52657	41	32316	62	14350	32 $\frac{1}{2}$	46666	94	5990	47
192	Gminie miasta Tarnowa na utrzymanie tamtejszej szkoły . R. s. k. 15/8 1872 l. 6133.	1333	31 $\frac{1}{2}$	1333	31 $\frac{1}{2}$	—	—	1333	31 $\frac{1}{2}$	—	—
193	Gminie Zaleska Wola na utrzymanie nauczyciela na r. 1873 R. s. k. 13/3 1873 l. 1973.	150	—	112	50	—	—	112	50	37	50
194	Gminie w Ohydowie subwencye dla tamtejszej szkoły . . . R. s. k. 13/3 1873 l. 1886.	100	—	—	—	—	—	—	—	100	—
195	Nauczycielowi szkoły ludowej w Jagonii na uzupełnienie jego dotacyi na rok 1873. . . . R. s. k. 16/3 1873 l. 1885.	70	—	—	—	52	50	52	50	17	50
196	Nauczycielowi w Czyżowie w celu uzupełnienia dotacyi na rok 1873 R. s. k. 16/3 1873 l. 1885.	100	—	75	—	25	—	100	—	—	—
197	Gminie w Bestwinie na uzupełnienie płacy nauczyciela Mertty Józefa R. s. k. 16/3 1873 l. 1590.	60	—	60	—	—	—	60	—	—	—
198	Popielowi Zenonowi, pomocnik przy szkole w Trembowli do- datek do płacy R. s. k. 24/3 1873 l. 1805.	55	—	49	50	5	50	55	—	—	—
199	Gminie Rzeszów w celu ulżenia jej obowiązków utrzymania tamtejszych szkół ludowych na rok 1873. R. s. k. 5/4 1873 l. 2896.	1560	—	1560	—	—	—	1560	—	—	—
	Do przeniesienia . . .	56085	73 $\frac{1}{2}$	35506	93 $\frac{1}{2}$	14433	32 $\frac{1}{2}$	49940	26 $\frac{1}{2}$	6145	47

Liczba porządk.	Blizsze oznaczenie	Należytość		Uiszczenie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
				zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		
	Z przeniesienia . . .	56085	73 ¹ / ₂	35506	93 ¹ / ₂	14433	32 ¹ / ₂	49940	26 ¹ / ₂	6145	47
200	Gminie w Chronowie w celu ulżenia jej ponoszenia ciężaru wypłacania nauczyciela R. s. k. 12/5 1873 l. 3772.	35	—	26	25	8	75	35	—	—	—
201	Gminie Wadowice na opłacenie pomocn. przy tamtejszej szkole Baczyńskiego Piotra R. s. k. 4/6 1873 l. 3882.	168	5	126	44	—	—	126	44	41	61
	Summa rubryki II. a) .	56288	78 ¹ / ₂	35659	62 ¹ / ₂	14442	7 ¹ / ₂	50101	70 ¹ / ₂	6187	8
<i>II. b) Subwencye na budowę szkół.</i>											
1	Gminie Mielec na wybudowanie budynku, w którym ma być umieszczona 4-klasowa szkoła główna R. s. k. 26/3 1873 l. 1840.	1700	—	1700	—	—	—	1700	—	—	—
2	Gminie Płaza na reperacyę budynku szkolnego i zakupienie sprzętów szkolnych R. s. k. 26/3 1873 l. 1978.	160	—	160	—	—	—	160	—	—	—
3	Gminie Dawidkowie na budowę szkoły R. s. k. 31/3 1873 l. 2496.	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—
4	Gminie Cieszanów na wybudowanie budynku szkolnego R. s. k. 21/3 1873 l. 2742.	500	—	—	—	500	—	500	—	—	—
5	Gminie Lubaczów na wyrestaurowanie budynku szkoln. 200 zł. i na sprawienie przyrządów gimnastycznych 100 zł.										
	Łącznie R. s. k. 31/3 1873 l. 2741.	300	—	300	—	—	—	300	—	—	—
	Do przeniesienia	2760	—	2260	—	500	—	2760	—	—	—

Liczba porządk.	Bliższe oznaczenie	Należytość		U i s z c z e n i e						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia	2760	—	2260	—	500	—	2760	—	—	—
6	Gminie Bystrej na zakupno przyborów szkolnych R. s. k. 4/4 1873 l. 2661.	40	—	40	—	—	—	40	—	—	—
7	Gminie Sokal na zakupno ogrodu dla szkoły R. s. k. 12/4 1873 l. 2860.	500	—	500	—	—	—	500	—	—	—
8	Gminom Tarnobrzeg i Dzików na przeistoczenie budynku szkolnego R. s. k. 25/4 1873 l. 1944. " 26/7 " l. 5920.	630	—	630	—	—	—	630	—	—	—
9	Gminie Błażowej na wystawienie nowego budynku R. s. k. 24/4 1873 l. 2893.	300	—	300	—	—	—	300	—	—	—
10	Gminie Rybotycze dtto R. s. k. 29/4 1873 l. 2126.	400	—	400	—	—	—	400	—	—	—
11	Gminie Koniusków dtto R. s. k. 24/4 1873 l. 3354.	60	—	—	—	—	—	—	—	60	—
12	Gminie Kruchów i Nuszcze dla każdej po 40 zł. dtto R. s. k. 20/4 1873 l. 1844.	80	—	—	—	40	—	40	—	40	—
13	Gminie Berlin na budowę szkoły R. s. k. 30/4 1873 l. 3434.	60	—	60	—	—	—	60	—	—	—
14	Gminie Kudobińce w celu postawienia budynku szkolnego . . . R. s. k. 30/4 1873 l. 3269.	100	—	—	—	100	—	100	—	—	—
15	Gminie Iwaczów na zakupno przyborów szkolnych R. s. k. 30/4 1873 l. 3271.	50	—	—	—	50	—	50	—	—	—
16	Gminie Jarosławiec na restaurację szkoły R. s. k. 16/5 1874 l. 3606.	40	—	40	—	—	—	40	—	—	—
17	Gminom Izbiska Pień i Podbozrze na zakupienie gruntu pod szkołę założyć się mającą . . . R. s. k. 11/5 1873 l. 3459.	250	—	—	—	—	—	—	—	250	—
18	Gminie Byków na zakupno ogrodu R. s. k. 13/5 1873 l. 3400.	80	—	—	—	80	—	80	—	—	—
	Do przeniesienia	5350	—	4230	—	770	—	5000	—	350	—

Liczba porządk.	Blizsze oznaczenie	Należytość		Uiszczenie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
				zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		
	Z przeniesienia	5350	—	4230	—	770	—	5000	—	350	—
19	Gminom Koszyce wielkie i Koszyce małe w celu ulżenia im w ponoszeniu kosztów postawienia budynku szkolnego . . . R. s. k. 15/5 1873 l. 4030.	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—
20	Gminie Paroninie na wystawienie nowego budynku R. s. k. 21/5 1873 l. 3683.	300	—	300	—	—	—	300	—	—	—
21	Gminie Grabkowce na budynek szkolny R. s. k. 31/5 1873 l. 3690.	80	—	—	—	80	—	80	—	—	—
22	Gminie w Checlach na wystawienie nowego budynku R. s. k. 30/5 1873 l. 3757.	200	—	200	—	—	—	200	—	—	—
23	Gminie Rudno na dokończenie restauracji budynku szkolnego R. s. k. 31/5 1873 l. 4376.	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—
24	Gminie Skała na budowę szkoły R. s. k. 29/5 1873 l. 3725.	2000	—	—	—	—	—	—	—	2000	—
25	Gminom Uherce, Rudenka i Orelce na dtto R. s. k. 28/5 1873 l. 4456.	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—
26	Gminom Zależa i Wola dembowiecka na zakupno sprzętów i przyborów naukowych tudzież na restaurację szkoły R. s. k. 14/6 1873 l. 4868.	80	—	80	—	—	—	80	—	—	—
27	Gminie Jasłiska na budynek szkolny R. s. k. 14/6 1873 l. 4420.	100	—	—	—	100	—	100	—	—	—
28	Gminom konkurującym do utrzymania szkoły w Birczy na zakupienie gruntu pod nowy budynek szkolny R. s. k. 14/6 1873 l. 3381.	150	—	—	—	—	—	—	—	150	—
29	Gminie Siedliska na wybudowanie budynku szkolnego R. s. k. 16/6 1873 l. 4808.	300	—	300	—	—	—	300	—	—	—
	Do przeniesienia	8860	—	5410	—	950	—	6360	—	2500	—

Liczba porządk.	Blizsze oznaczenie	Należyżość		U i s z c z e n i e						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
				zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		
	Z przeniesienia	8860	—	5410	—	950	—	6360	—	2500	—
30	Gminie Busów na budynek szkolny R. s. k. 22/6 1873 l. 5024.	200	—	—	—	—	—	—	—	200	—
31	Gminie Daniłowice dtto R. s. k. 24/6 1873 l. 5083.	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—
32	Gminie Padwa dtto R. s. k. 25/6 1873 l. 4700.	300	—	—	—	300	—	300	—	—	—
33	Gminie Stylezowce dtto R. s. k. 26/6 1873 l. 5072.	60	—	—	—	—	—	—	—	60	—
34	Gminie Nestorowice dtto R. s. k. 25/6 1873 l. 5158.	50	—	50	—	—	—	50	—	—	—
35	Gminie Wierzbowszyk dtto . . . R. s. k. 25/6 1873 l. 5075.	60	—	—	—	—	—	—	—	60	—
36	Gminie Jasniszczce dtto R. s. k. 25/6 1873 l. 5079.	50	—	—	—	—	—	—	—	50	—
37	Gminie Mielec na ukończenie budynku szkolnego R. s. k. 7/7 1873 l. 5283.	246	13	—	—	—	—	—	—	246	13
38	Gminie Żuków na budynek szkolny R. s. k. 25/6 1873 l. 5078.	70	—	70	—	—	—	70	—	—	—
39	Gminie Palikrowy dtto R. s. k. 28/6 1873 l. 5078.	80	—	—	—	—	—	—	—	80	—
40	Gminie Środopolec dtto R. s. k. 1/7 1873 l. 5405.	75	—	75	—	—	—	75	—	—	—
41	Gminie Muików na częściowe pokrycie kosztów postawienia budynku szkolnego R. s. k. 15/6 1873 l. 4582.	300	—	—	—	300	—	300	—	—	—
42	Gminie Budziwoj na przebudowanie budynku szkolnego . . . R. s. k. 15/7 1873 l. 4905.	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—
43	Gminie Ponikwa na budynek szkolny R. s. k. 15/7 1873 l. 5665.	40	—	—	—	—	—	—	—	40	—
	Do przeniesienia	10591	13	5805	—	1550	—	7355	—	3236	13

Liczba porządk.	Blizsze oznaczenie	Należytość		U i s z c z e n i e						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia	10591	13	5805	—	1550	—	7355	—	3236	13
44	Gminie Studzany na wykończe- nie budynku szkolnego R. s. k. 16/7 1873 l. 5780.	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—
45	Gminie Jawornik na zakupienie ogrodu dla szkoły R. s. k. 1/7 1873 l. 5420.	70	—	—	—	—	—	—	—	70	—
46	Gminie Podleszic na urządzenie budyunku szkolnego R. s. k. 3/7 1873 l. 5404.	30	—	—	—	30	—	30	—	—	—
47	Gminie Wołostków na wysta- wienie budynku szkolnego . . . R. s. k. 6/7 1873 l. 5443.	200	—	—	—	—	—	—	—	200	—
48	Gminie Olszany na dokończenie budyunku szkolnego R. s. k. 6/7 1873 l. 5470.	200	—	200	—	—	—	200	—	—	—
49	Gminie Fełewczyce na budynek szkolny R. s. k. 5/7 1873 l. 5406.	80	—	80	—	—	—	80	—	—	—
50	Gminie Czerzyk dtto R. s. k. 27/7 1873 l. 6391.	50	—	—	—	—	—	—	—	50	—
51	Gminie Rutyszczc dtto R. s. k. 15/7 1873 l. 5664.	50	—	—	—	—	—	—	—	50	—
52	Gminie Zawidzc dtto R. s. k. 15/7 1873 l. 5666.	30	—	—	—	—	—	—	—	30	—
53	Gminie Berenów na dokończenie budyunku szkolnego R. s. k. 27/7 1873 l. 6231.	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—
54	Gminie Monikówka na budynek szkolny R. s. k. 30/7 1873 l. 6326.	70	—	70	—	—	—	70	—	—	—
55	Gminie Seretce i Podberezce dtto R. s. k. 30/7 1873 l. 6325.	80	—	—	—	—	—	—	—	80	—
56	Gminie Pazdziacz dtto R. s. k. 31/7 1873 l. 6725.	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—
57	Zgromadzeniu pp. Duchaczek dtto dtto R. s. k. 28/7 1873 l. 4565.	200	—	200	—	—	—	200	—	—	—
58	Gminie Wysocka na zakupno ogrodu dla szkoły R. s. k. 30/7 1873 l. 5663.	40	—	—	—	40	—	40	—	—	—
	Do przeniesienia	11991	13	6655	—	1620	—	8275	—	3716	13

Liczba porządk.	Blizsze oznaczenie	Należytość		Uiszczenie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia	11991	13	6655	—	1620	—	8275	—	3716	13
59	Gminie w Zalesiu na urządzenie budynku szkolnego R. s. k. 14/8 1873 l. 7061.	30	—	—	—	30	—	30	—	—	—
60	Gminie Serwizy dtto R. s. k. 10/8 1873 l. 6948.	40	—	—	—	—	—	—	—	40	—
61	Gminie w Zaskowie na restaurację budynku szkolnego . . R. s. k. 10/8 1873 l. 5669.	30	—	—	—	—	—	—	—	30	—
62	Gminie w Wołkowcach dtto. . . R. s. k. 10/8 1873 l. 5668.	40	—	—	—	—	—	—	—	40	—
63	Gminie w Remizowcach na wykończenie budynku szkolnego . R. s. k. 10/8 1873 l. 5667.	40	—	40	—	—	—	40	—	—	—
64	Gminie Duliby dtto R. s. k. 10/8 1873 l. 6762.	200	—	200	—	—	—	200	—	—	—
65	Gminie Bruchnal na budynek szkolny R. s. k. 10/8 1873 l. 6724.	300	—	—	—	300	—	300	—	—	—
66	Gminie Kolbuszowskiej na wybudowanie budynku szkolnego R. s. k. 9/8 1873 l. 6175.	1600	—	—	—	—	—	—	—	1600	—
67	Gminie Godowa na dokończenie budynku szkolnego R. s. k. 9/8 1873 l. 5674.	300	—	300	—	—	—	300	—	—	—
68	Gminie Zaczernia dtto R. s. k. 15/8 1873 l. 6897.	500	—	350	—	150	—	500	—	—	—
69	Gminie Jurkowiec dtto R. s. k. 6/8 1873 l. 6192.	50	—	50	—	—	—	50	—	—	—
70	Gminie Czernicy dtto R. s. k. 11/8 1873 l. 8884.	200	—	200	—	—	—	200	—	—	—
71	Gminie Zakopane dtto R. s. k. 31/8 1873 l. 7365.	300	—	300	—	—	—	300	—	—	—
72	Gminie Pniowa na wybudowanie budynku szkolnego R. s. k. 31/8 1873 l. 7396.	300	—	—	—	100	—	100	—	200	—
	Do przeniesienia	15921	13	8095	—	2200	—	10295	—	5626	13

Liczba parządk.	Bliższe oznaczenie	Należytość		U i s z c z e n i e						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
				zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		
	Z przeniesienia . . .	15921	13	8095	—	2200	—	10295	—	5626	13
73	Gminie Mogiła na budynek szkolny R. s. k. 30/8 1873 l. 7419.	500	—	500	—	—	—	500	—	—	—
74	Gminie Heczmarowice dtto . . . R. s. k. 31/8 1873 l. 7532.	500	—	500	—	—	—	500	—	—	—
75	Gminie Stawczany na wykończenie budynku szkolnego . . R. s. k. 10/9 1873 l. 7936.	400	—	400	—	—	—	400	—	—	—
76	Gminie Czerników dtto R. s. k. 15/9 1873 l. 6041.	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—
77	Gminie Zarszyńskiej na przeistoczenie budynku szkolnego . . R. s. k. 22/9 1873 l. 6368.	50	—	50	—	—	—	50	—	—	—
78	Gminie Sarny na budowę szkoły R. s. k. 17/9 1873 l. 7980.	100	—	—	—	—	—	—	—	100	—
79	Gminie miasteczka Waręża na restaurację budynku szkolnego R. s. k. 30/9 1873 l. 8565.	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—
80	Gminie Dobra na wystawienie budynku szkolnego R. s. k. 30/9 1873 l. 8446.	150	—	—	—	—	—	—	—	150	—
81	Gminie Złotkowice dtto R. s. k. 29/9 1873 l. 8448.	200	—	—	—	200	—	200	—	—	—
82	Gminie Biłohorszcze na restaurację budynku szkolnego . . R. s. k. 7/10 1873 l. 8562.	150	—	150	—	—	—	150	—	—	—
83	Gminie Murawsko na zakupno przyborów naukowych R. s. k. 10/10 1873 l. 8986.	42	—	42	—	—	—	42	—	—	—
84	Gminie Jaryczów na odbudowanie spalonego budynku szkolnego R. s. k. 21/10 1873 l. 9340.	1000	—	1000	—	—	—	1000	—	—	—
85	PP. Benedyktynom obrz. orm. na rozszerzenie budynku szkolnego R. s. k. 27/10 1873 l. 9450.	2500	—	2500	—	—	—	2500	—	—	—
	Do przeniesienia	21713	13	13437	—	2400	—	15837	—	5876	13

Liczba porządk.	Bliższe oznaczenie	Należytość		Uiszczenie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
				zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		
	Z przeniesienia . . .	21713	13	13437	—	2400	—	15837	—	5876	13
86	Gminie Brzezcie na budynek szkolny R. s. k. 31/10 1873 l. 9286.	500	—	500	—	—	—	500	—	—	—
87	Gminie miasta Krosna na restaurację budynku szkolnego . R. s. k. 21/10 1873 l. 9303.	1000	—	1000	—	—	—	1000	—	—	—
88	Gminie Bogdanówka na dokończenie budynku szkolnego . . R. s. k. 16/10 1873 l. 9245.	50	—	—	—	50	—	50	—	—	—
89	Gminie Podnojsce na budynek szkolny R. s. k. 16/10 1873 l. 8865.	500	—	—	—	500	—	500	—	—	—
90	Gminie Nastasów na wybudowanie budynku szkolnego . . R. s. k. 10/11 1873 l. 9792.	300	—	300	—	—	—	300	—	—	—
91	Gminie Gołkowice na rozszerzenie budynku szkolnego R. s. k. 31/10 1873 l. 9725.	100	—	—	—	—	—	—	—	100	—
92	Gminie Ostrów na restaurację budynku szkolnego R. s. k. 30/10 1873 l. 9537.	130	—	—	—	—	—	—	—	130	—
93	Gminie Skala na budowę szkoły dalszą subwencję R. s. k. 14/11 1873 l. 8991.	1000	—	—	—	—	—	—	—	1000	—
94	Gminie Krogulec na wykończenie reperacji budynku szkolnego . R. s. k. 9/11 1873 l. 9793.	150	—	—	—	150	—	150	—	—	—
95	Gminom należącym do związku szkolnego w Czortkowie na przybudowanie i rozszerzenie budynku szkolnego R. s. k. 14/11 1873 l. 9954.	2341	—	—	—	2341	—	2341	—	—	—
	Do przeniesienia . . .	27784	13	15237	—	5441	—	20678	—	7106	13

Liczba porządk.	Blizsze oznaczenie	Uiszczzenie								Zaległość z końcem Czerwca 1874	
		Należytość		w roku 1873		w rok 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia . . .	27784	13	15237	—	5441	—	20678	—	7106	13
96	Gminie Chorobiów na rozszerzenie budynku szkolnego . . . R. s. k. 30/11 1873 l. 10932.	150	—	—	—	150	—	150	—	—	—
97	Gminie Dzeduszyce wielkie na nowy budynek szkolny . . . R. s. k. 1/12 1873 l. 10899.	400	—	—	—	400	—	400	—	—	—
98	Gminie Ładyczyna na dokończenie budynku szkolnego . . . R. s. k. 2/12 1873 l. 10719.	150	—	—	—	150	—	150	—	—	—
99	Gminie Sibrantowy na wystawienie budynku szkolnego . . R. s. k. 30/11 1873 l. 10613.	300	—	—	—	300	—	300	—	—	—
100	Gminie w Paźnikach na budowę szkoły R. s. k. 5/12 1872 l. 11068.	100	—	—	—	—	—	—	—	100	—
101	Gminie miasta Żółkwi na rozszerzenie budynku szkoły żeńskiej R. s. k. 8/12 1873 l. 11156.	1000	—	—	—	1000	—	1000	—	—	—
102	Gminie Poburzano na nowy budynek szkolny R. s. k. 10/12 1873 l. 10851.	80	—	—	—	—	—	—	—	80	—
103	Gminie miasta Stojanowa na wewnętrzne urządzenie nowo postawionego budynku szkolnego	500	—	—	—	500	—	500	—	—	—
104	Gminie miasta Liska na wystawienie budynku szkolnego w celu umieszczenia 4-klasowej szkoły ludowej R. s. k. 8/12 1873 l. 10984.	2000	—	—	—	2000	—	2000	—	—	—
	Do przeniesienia . . .	32464	13	15237	—	9941	—	25178	—	7286	13

Liczba porządk.	Blizsze oznaczenie	Należytość		U i s z c z e n i e						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia	32464	13	15237	—	9941	—	25178	—	7286	13
105	Gminie Przysielnicy na przebudowanie budynku szkolnego . R. s. k. 10 12 1873 l. 10985.	300	—	—	—	300	—	300	—	—	—
106	Gminie Zabinczyki na postawienie nowego budynku szkolnego R. s. k. 10 12 1873 l. 11016.	1000	—	—	—	1000	—	1000	—	—	—
107	Gminie Janów na rozszerzenie budynku szkolnego R. s. k. 16 12 1873 l. 11097.	1000	—	—	—	1000	—	1000	—	—	—
108	Gminie Sokal na przebudowanie budynku szkolnego R. s. k. 24 12 1873 l. 11100.	2000	—	—	—	2000	—	2000	—	—	—
109	Gminie Żurawno na postawienie odpowiedniego budynku szkolnego R. s. k. 14 12 1873 l. 11392.	3000	—	—	—	3000	—	3000	—	—	—
110	Gminie Żydaczów na zakupienie gruntu pod budynek szkolny tudzież na pokrycie kosztów pobudowania szkoły R. s. k. 14 12 1873 l. 11411.	2000	—	—	—	2000	—	2000	—	—	—
111	Gminie Sokołów na wykończenie budynku szkolnego R. s. k. 24 12 1873 l. 11447.	300	—	—	—	—	—	—	—	300	—
112	Gminie Rudki na odbudowanie budynku szkolnego R. s. k. 27 12 1873 l. 11720.	2000	—	—	—	2000	—	2000	—	—	—
113	Gminie Jezowe na zakupno placu i wystawienie budynku szkolnego , R. s. k. 15 12 1873 l. 11237.	300	—	—	—	—	—	—	—	300	—
	Do przeniesienia	43864	13	15237	—	20241	—	35478	—	8386	13

Liczba porządk.	Blizsze oznaczenie	Należytość		Uiszczenie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
				zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		
	Z przeniesienia . . .	43864	13	15237	—	20241	—	35478	—	8386	13
114	Gminie Kałacharówka na budowę nowego budynku . . . R. s. k. 24/12 1873 l. 10484.	300	—	—	—	—	—	—	—	300	—
115	Gminie Kamień dtto. R. s. k. 27/12 1873 l. 11561	790	—	—	—	—	—	—	—	790	—
116	Gminie Oświęcim na wykończenie budynku szkolnego . . . R. s. k. 27/12 1873 l. 11728.	1000	—	—	—	1000	—	1000	—	—	—
117	Gminie Słupki na budowę nowego budynku szkolnego R. s. k. 14/1 1874 l. 11450.	300	—	—	—	300	—	300	—	—	—
118	Gminie Zwertów na ukończenie budynku szkolnego R. s. k. 30/1 1874 l. 595.	50	—	—	—	50	—	50	—	—	—
119	Gminie Suchodoly na restaurację tamtejszego budynku szkolnego R. s. k. 30/1 1874 l. 534.	60	—	—	—	60	—	60	—	—	—
120	Gminie Fredropol na wykończenie budynku szkolnego R. s. k. 8/2 1874 l. 1067.	50	—	—	—	—	—	—	—	50	—
121	Gminie Czernichów ruski na zakupienie gruntu i wystawienie nowego budynku szkolnego . . . R. s. k. 31/1 1874 l. 818.	400	—	—	—	—	—	—	—	400	—
	Do przeniesienia . . .	46814	13	15237	—	21651	—	36888	—	9926	13

Liczba porządk.	Blizsze oznaczenie	Należytość		Uiszczenie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia . . .	46814	13	15237	—	21651	—	36888	—	9926	13
122	Gminie Bulowiec na budowę budynku szkolnego	300	—	—	—	300	—	300	—	—	—
123	Gminie Bieńkówka dtto. dtto.	300	—	—	—	300	—	300	—	—	—
124	Gminie Jachówka dtto. dtto. R. s. r. 16 2 1874 l. 1132.	300	—	—	—	300	—	300	—	—	—
	Suma rubryki II. b . . .	47714	13	15237	—	22551	—	37788	—	9926	13

Liczba porządk.	Blizsze oznaczenie	Należytość		Uiszczenie						Zaległość z końcem Czerwca 1874	
				w roku 1873		w roku 1874 a względnie z końcem kwietnia 1874		Łącznie			
				zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		
Rekapitulacya.											
1	Rubryka I. a)	360	—	295	—	65	—	360	—	—	—
2	dtto. I. b)	45141	50	20933	—	20874	50	41807	50	3334	—
3	dtto. II. a)	56288	78	35659	62 $\frac{1}{2}$	14442	7 $\frac{1}{2}$	50101	70	6187	8
4	dtto. II. b)	47714	13	15237	—	22551	—	37788	—	9926	13
	Razem	149504	41	72124	62 $\frac{1}{2}$	57932	57 $\frac{1}{2}$	130057	20	19447	21

Sprawozdanie komisji kultury krajowej

o wniosku posła Erazma Wolańskiego zmierzającym do zmiany ustawy z dnia 29. Czerwca 1868 o powstrzymaniu szerzenia się — i tłumieniu zarazy bydłowej księgosuszem zwanej.

Wniosek ten przekazany został przez Wysoką Izbę komisji kultury krajowej na dniu 17. Września r. b. a komisya, po należytem zbadaniu téj sprawy, ma zaszczyt przedłożyć Wysokiej Izbie następujące sprawozdanie:

Wnioskodawca chce we wniosku swoim:

Wezwać c. k. Rząd, by w celu ochrony od nieustającej klęski zarazy i zagrażającemu niebezpieczeństwu zupełnego wytępienia bydła poczynił w drodze właściwej przedłożenia do zmiany obecnie obowiązującej ustawy na następujących podstawach:

1. Cło od wprowadzonego bydła z Rosyi ma być zniesione lub zmniejszone ad minimum.

Motywuując to żądanie w swoim przemówieniu przy uzasadnieniu tego wniosku (na 5. posiedzeniu 21. Września) tem, iż opłata cła 4 zł. od sztuki, podnosi o tyleż koszta utrzymania w kontumacyi — po zniesieniu zaś tej opłaty utrudni się przemysłnictwo, bo będzie droższe od kontumacyi. Z tem uzasadnieniem i z wysnutym z tegoż wnioskiem nie może komisya się zgodzić, gdyż nie cło jedynie daje zachętę do trudnienia się przemysłem przemysłnictwa, inne daleko ważniejsze czynniki, i zyski z obejścia kwarantanny osiągnięte, składają się na rozkwit tego przedsiębiorstwa, a to:

- a) Kosztowne utrzymanie bydła w zakładzie kontumacyjnym, które jak sam p. Wolański utrzymuje, wynosi 16 zł. od pary bydła, a nawet przy 21 dniowym okresie i wyżej;
- b) czas strawiony w kwarantannie a w skutek tego możliwe opuszczenie dobrego targu;
- c) procent od włożonego kapitału; a najpryncypalniej
- d) ryzyko przez możliwy wybuch zarazy, w którym to wypadku nawet więcej jak włożony kapitał straconym być może.

To są wedle zdania komisji najważniejsze pobudki do przemycania bydła, a nie pobór cła, co p. Wolański sam przyznaje, mówiąc w motywach swoich do tego punktu: „Jeżeli kontumacya wynosi tylko 10 dni, to wtedy przemycnictwo ustaje zupełnie, bo nie ma rachunku, jeżeli kontumacya trwa 20 dni lub spęd jest większy, kontumacya kosztuje drożej, a wtedy przemycnictwo się rozwija.“ Zresztą jest to żądanie trudne do przeprowadzenia, musiałyby się bowiem na to zgodzić reprezentacje i rządy obydwóch połów państwa.

Niedawno mieliśmy przykład tego przy zamierzaniem zniesieniu cła zbożowego, przeciw któremu p. Wolański tak energicznie występował, i nawet odnośny wniosek w sejmie postawił, a komisya znajduje zupełną analogję tegoż cła z cłem od bydła.

Z tych tedy powodów komisya nie może polecić Wysokiej Izbie przyjęcia tego wniosku, również jak i proponowanego zmniejszenia tegoż cła ad minimum.

Dalej brzmi wniosek p. Wolańskiego jak następuje:

2. Okręgi 3 milowe dla zarazy mają ustać, natomiast najściślejsze cernowanie miejscowości w której zaraza wybuchnie ma być zaprowadzone.

Postanowienie okręgów jest istotnie bardzo uciążliwe dla tych właścicieli bydła, którzy przypadkiem mieszkają w 3milowym okręgu.

Ustają w nim bowiem wszystkie stosunki handlowe i gospodarcze, warty odbywane przez właścian odrywają tychże od ich zwykłych zatrudnień a co gorsza używanie ludzi nieobznajomionych z przepisami, oddanych częstokroć pijaństwu; nie doprowadza prawie nigdy do pożądaných rezultatów, a naraża podróżujących na niezliczone nieprzyje-

mności. Ze względów zaś handlowych i ekonomicznych, jest to postanowienie często przyczyną ruiny majątkowej wielu obywateli. I tak wystawmy sobie, jeżeli w taki okręg dostanie się przemysłowiec lub gospodarz wiejski, który na wywarach gorzelnianych utrzymuje 100 lub paręset wołów.

Od wygaśnięcia zupełnego zarazy musi upłynąć 21 dni, żeby dozwolono mu pędzić woły do miejsca w którym swój towar zbyć może, tymczasem w pobliskiej miejscowości wybucha zaraza pod sam koniec opasu, i okręg 3milowy musi być zaprowadzony. Chociaż wszystkie produkta spożytkowałe musi jednak pozostać na miejscu, produktów do pędzenia gorzelnii już nie ma. paszę i pościółkę którą miał spotrzebował, przywóz tychże z obcego miejsca jest wzbroniony, a nawet, jeżeli zaraza w sąsiedztwie wybuchła, niebezpieczny — na jakie straty jest narażonym, każdy ocenić potrafi. Jeszcze w głębi kraju takie wypadki są rzadsze, ale przepis powiada, że 3milowy okręg ma być zaprowadzonym nawet wówczas, jeżeli w zakładzie kontumacyjnym zaraza wybuchnie, gdy tymczasem kontumacye są zakładami obserwacyjnymi, dla przekonania się, że bydło do kraju wprowadzane jest zdrowe i jako takie nie grozi zawleczeniem zarazy. W takich zakładach musi zatem często wybuchać zaraza, gdyż bydło pochodzi z krajów, które już ustawa z dnia 29. Czerwca 1868 r. §. 9. w polityko-weterynaryjnym względzie jako zarazą bydłącą stale dotknięte naznacza, i z tego powodu mieszkańcy miejscowości znajdujących się w pobliżu zakładów kontumacyjnych, prawie zawsze są w takim okręgu, wyglądają więc z upragnieniem ustawy, któraby ich z tego nader przykrego położenia wybawiła. Zdaniem więc komisji dałoby się złemu zapobiedz, gdyby jedynie miejscowość, w której zaraza wybuchnie, wyłącznie wojskiem, nie wartami przez włóscian była jak najściślej cernowana, dalej, żeby przepisy dotyczące się tego cernowania były jak najostrzejsze, a ich energiczne wykonanie sumiennym i rutynowanym urzędnikom powierzone. Z tych tedy powodów komisya stawia rezolucyę pod: **A.**

3. Tylko stajnie, w których do pięć sztuk bydła się znajduje, mają być wypałowane, gdzie się ich zaś większa ilość znajduje, ma być bydło na ustroju umieszczone dla obserwacyi i tylko dotknięte zarazą sztuki pałowane.

Z tym ustępem wniosku posła Wolańskiego w zupełności komisya zgodzić się nie może. Przepisy dziś obowiązującej ustawy, dotyczące pałkowania bydła, okazały się jedynie praktycznymi, jako niszczące zarazę w samym wybuchu a nawet w zarodzie, a rezultat okazuje, że znaczny koszt, który państwo na to łoży, nie jest zmarnowanym. Z dat statystycznych zestawionych przez Wydział krajowy i Wys. Sejmowi w sprawozdaniu o pomnożeniu weterynarzy przedłożonych, widzimy o ile mniej zaraza się w kraju szerzy i o ile mniej bydła kraj traci po zaprowadzeniu tej ustawy, a mianowicie od r. 1869. I tak w r. 1864 było w 389 miejscowościach 3759 obór zarazą dotkniętych, w których z ogólnej liczby bydła 165.326 sztuk, zachorowało 18.429, wyzdrowiało tylko 2.893 a zginęło 13.564, ubito chorych 1.964, zdrowych 2.499, ogólna strata w bydle 18.026 sztuk. W roku 1868, w którym ta ustawa sankeyonowaną była, jednak dopiero 14. Sierpnia ogłoszona, daleko później w życie wprowadzoną być mogła, jeszcze grasowała w 147 miejscowościach w 1.253 oborach z ogólną liczbą 61.102 sztuk, z których zachorowało 4.553, wyzdrowiało tylko 189, padło zaś 1.819, ubito chorych 2.545, zdrowych 1.964, ogólna strata 6.328. W r. 1869 po zaprowadzeniu tej ustawy wybuchła zaraza już tylko w 55 miejscowościach, liczba obór wynosiła 342, liczba ogólna bydła 19.383, z których zachorowało 1.124, z tych padło 320 sztuk, ubito chorych 800, zdrowych 2.310, ogólna strata wynosiła 3.429 sztuk. Tak samo w następnych latach; tak, że gdy porównamy 2 lata przed wejściem w życie tej ustawy, w których była strata ogólna 24.356 sztuk z 3 latami po zaprowadzeniu ustawy i systemu pałkowania okaże się, że strata wszystkiego bydła w zarazą dotkniętych oborach w 3 latach wynosiła 8.202 sztuk i porównanie na korzyść ustawy nowo wprowadzonej wypaść musi. Dalej musimy wziąć na uwagę, iż przy doraźnem pałkowaniu kończy się cała czynność wraz z 21-dniowym terminem obserwacyjnym, co najdłużej w jednym miesiącu, gdy manipulacya przy systemie parcelacyjnym po kilka miesięcy się wlokła, a w skutek tego diety, koszta podróży i podwoły kosztowały więcej jak ówczesne wynagrodzenia za wybite bydło. Zestawienia rządowe wykazały, że w latach 1863, 1864 i 1865 tylko w okręgu administracyjnym Lwowskim kosztowały diety dla urzę-

dników	61.029 zł.
dla lekarzy	<u>48.587 „</u>
Razem diety ze skarbu państwa	
wynosiły	109.616 zł.
Na podwoły z funduszu krajo-	
wego wypłacono	<u>18.356 „</u>
Razem	127.972 zł.

wynagrodzenia zaś za zabite bydło wynosiły 96.050 zł., a zatem opłacenie urzędników kosztowało o 31.920 zł. więcej niż wynagrodzenie za wybite bydło.

O ile lepszym dla wszystkich gospodarzy jest teraz przyjęty system doraznego wypalkowania całej zarazą dotkniętej obory, niech i to za dowód posłuży, że miejscowość, którą ta plaga trafiła, prędko pozbywa się żmudnej manipulacji praktykowanej przy dawnym systemie, która miesiącami się wlokła, zanim miejscowość za wolną od zarazy urzędownie uznana została. I tak, nie wolno było bydła ze stajni wyprowadzać, ludziom obchodzącym chore bydło nie wolno było stykać się nawet z rodziną, gmina niezliczone warty odbywać musiała, całe zatem gospodarstwo rolne musiało być zasytowane, bo i konie, jeżeli w gminie były, woziły wodę i paszę dla bydła, lub wywoziły w ustrome miejsce gnój, gdzie go niszczone; tak więc oprócz ruiny przez stratę zupełną bydła, której nikt nie wynagradzał albo w rzadkich wypadkach i to bardzo skąpo, następowała ruina zupełna przez straty nieobliczone w gospodarstwie rolnem. Przepisy powyższe w całej ścisłości przez tak długi przeciąg czasu prawie niewykonalne mimo kosztów i straty pojedynczych gospodarzy nie tłumili jednak zarazy, przeciwnie nawet przyczyniały się do jej rozszerzenia, bo z jednej strony właściciele nie mając nadziei wynagrodzenia, taili wybuchłą zarazę, z drugiej strony obsługujący wymykając się z pod dozoru roznosili takową.

Z powyższego wywodu wypływa, że wniosku tego w skutkach swoich najzgubniejszego, komisya Wys. Izbie polecać nie może.

Dalsze żądanie p. Wolańskiego w punkcie 4. opiewa:

4. Za bydło siwe (stepowe) dotknięte zarazą, nie ma wynagrodzenia, tylko za bydło kolorowe, to jest srokate, żółte, czorwone i to, które kontumacyę przebyło.

Niesprawiedliwość i niepraktyczność tego ustępu powoduje komisję do propozycji pominięcia go. Niesprawiedliwość wynika z tej okoliczności, że większa część bydła w kraju jest siwą, większa zatem część właścicieli byłaby bez przyczyny od wynagrodzenia wykluczona. Niepraktyczność zaś okazuje się w tem, że bydło z zagranicy sprowadzone chociaż siwe, jeśli kwarantannę przebyło, ma być wynagrodzone a krajowe nie. Zresztą nadmienić trzeba, że i przez kolorowe bydło zaraza może być zawleczona, preferencya więc kolorowego bydła nad siwem nie da się niczem usprawiedliwić, względ zaś na postępowanie w Prusiech nie powinien nami powodować.

W końcu żąda p. Wolański aby był

5. Naznaczony termin peremptoryczny lat cztery, po upływie którego wprowadzenie bydła z Rosyi ma być zakazane.

I na ten punkt podług jego brzmienia komisya zgodzić się nie może, wątpić bowiem należy, by chów bydła w czterech latach tak się wzmógł, aby zaspokoił wszystkie potrzeby kraju bez sprowadzenia bydła z zagranicy, natomiast proponuje komisya rezolucję pod **B.** umieszczoną.

Komisya kultry krajowej roz biorając wniosek p. Wolańskiego, przyszła do przekonania, że niektóre ważniejsze zmiany w ustawie z d. 29. Czerwca 1868 są potrzebne, a wiedząc, że w Radzie państwa obraduje komisya, specjalnie do tej sprawy na wniosek delegata Schönerera wysadzona, czuła się obowiązana zastanowić się głębiej nad tą ustawą i przedłożyć nasze żądanie w formie rezolucyi do Wys. Rządu, by tenże takowe jako propozycye Sejnu Galicyjskiego przedłożył izbie posłów Rady Państwa, do uwzględnienia już w komisyi powyżej wzmiankowanej.

Rezolucye te odnoszą się głównie do żądania ostrzejszych postanowień w ustawie co do powstrzymania przemysłnictwa, lepszej kontroli, lepszego porządku i pomnożenia liczby urzędników w kontumacyjnych zakładach — pomnożenia w krajach liczby weterynarzy, których brak tak dotkliwie czuć się daje, do utworzenia szkoły dla kształcenia weterynarzy, uaraszcie przedłużenia okresu obserwacyjnego w tutejszych kontumacyach z 10 na 15 do 21 dni, którą potrzebę wskazuje już okólnik c. k. Namiestnictwa z d. 22. Października 1873 r. l. 54.035.

Komisya kultury krajowej wnosi więc, Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Co do punktu 1, 3 i 4 wniosku p. Wolańskiego przechodzi się do porządku dziennego, a zatwierdzając punkt 2. i 5. tegoż wniosku i wnioski komisji kultury krajowej, raczy Wysoki Sejm uchwalić następujące rezolucyje:

A.

Wzywa się Rząd, aby jak najrychlej w drodze ustawodawczej następujące zmiany i dodatki do ustawy z dnia 29. Września 1864 r. wyjednał:

1. Okręgi trzymilowe od miejscowości i od zakładów kontumacyjnych w których zaraza wybuchła mają być zniesione, natomiast ma być miejscowość zarazą dotknięta ściśle cernowana, wyłącznie za pomocą asystencyi wojskowej.

2. Granica galicyjska od cesarstwa rosyjskiego ma być zamknięta kordonem, utworzonym z wojska, które co trzy miesiące zmienianem będzie.

3. Spisy bydła w gminach i obszarach dworskich winne być ściśle prowadzone a certyfikaty teraz pod nazwą „Paszportów dla bydła“ istniejące, tylko na bydło w tych spisach wykazane mogą być wydawane; urzędy, którym ta czynność poruczona, ściśle kontrolowane, a urzędnik przekraczający ustawę, najsurowiej karany.

4. Bydło bez certyfikatu urzędu gminnego obszaru dworskiego lub urzędu kontumacyjnego przydybane uważane być ma jako przemycone, i w skutek tego skonfiskowane, a po odbytej kontumacyi sprzedane. — Otrzymana stąd całkowita wartość po potrąceniu opłat urzędowych i kosztów kputumacyi staje się własnością tego, który przemycone bydło przytrzymał, lub doniesieniem swoim przytrzymanie spowodował. Właściciel bydła, przemytnik i wszystkie w transporcie tegoż bydła uczestniczące osoby, karane być winne więzieniem.

5. Okres obserwacyjny w kontumacjach trwać ma stale od dni 15 do 21. Urzędy kontumacyjne mają być odpowiednią liczbą urzędników obsadzone a do nadzoru i kontrolowania tychże, oprócz c. k. starosty także osoby przez władze autonomiczne wyznaczone, również na koszt Państwa powołane.

6. Weterynarze powiatowi mają być na koszt skarbu państwa ustanowieni, szkoła dla weterynarzy

w Krakowie utworzona; we Lwowie zaś z funduszków krajowych już założona stale i odpowiednio ze skarbu państwa subwencyonowana.

B.

Wzywa się Wys. Rząd, by w drodze dyplomatycznej zawezwał cesarski rząd rosyjski, aby w tem państwie podobne środki ostrożności zaprowadzone zostały jakie w państwie austriackim przeciw szerzeniu się zarazy bydła są obowiązujące.

Lwów 2. Października 1874.

Włodzimierz Dzieduszycki
przewodniczący.

Agopsowicz
sprawozdawca.

Sprawozdanie

komisyi edukacyjnej o wniosku posła Hoszarda co do jaśniejszego określenia obowiązku powiatów względem funduszków szkolnych okręgowych.

Wysoki Sejmie!

Wniosek posła Hoszarda, przekazany uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 28. Września b. r. komisji edukacyjnej do zbadania, domaga się zmiany art. 28. ustawy z d. 2. Maja 1873 r. tyczącej się zakładania i utrzymywania publicznych szkół ludowych (Dz. u. kr. Nr. 250) w tym duchu, iżby w nim obowiązek powiatów do zasilania funduszu szkolnego okręgowego z dodatków do bezpośrednich podatków jaśniej i ściślej był określony i wypowiedziany.

Zdaniem komisji edukacyjnej taka zmiana ustawy jest wcale niepotrzebna, gdyż o ciężącym na powiatach w tej mierze obowiązku już wobec dzisiejszego jej brzmienia żadnej nie może być wątpliwości.

Jak z art. 1. ustawy wypływa, przewodnią jej myślą jest ścisła obowiązkowość zakładania i utrzymywania szkół ludowych publicznych, które w myśl tego postanowienia nieodzownie wszędzie tam mają być zaprowadzone, gdzie w obwodzie jednej godziny drogi, po przeciętnem z pięciu lat obliczeniu, znajdzie się przynajmniej 40 dzieci, któreby w razie przeciwnym musiały chodzić do szkoły więcej niż pół mili od miejsca ich pobytu oddalonej.

Według art. 14. tej samej ustawy ciąży obowiązek zakładania i utrzymywania publicznych szkół ludowych w pierwszym rzędzie na gminach miejscowych do obrębu jednej szkoły wcielonych. W razie, gdy zasoby miejscowe nie wystarczają, przychodzi im w pomoc powszechność okręgu szkolnego, a względnie całego kraju.

Wzajemne pod tym względem prawa i obowiązki gmin miejscowych i okręgów a względnie kraju, określone są bliżej w art. 19. Gdy Rada szkolna miejscowa wykaże, że to co gmina na cel szkoły opłaca, wynosi przynajmniej 120/0, a to co obszar dworski uiszcza przynajmniej 40/0 podatków bezpośrednich, ma wtenczas prawo żądać z funduszków szkolnych okręgowych, a względnie krajowych na pokrycie niedoboru w dochodach przeznaczonych na utrzymanie nauczycieli. Temu prawu odpowiadać musi obowiązek, a ten obowiązek spoczywa przedewszystkiem na powszechności okręgu szkolnego, do czego służy utworzony w myśl art. 27. fundusz szkolny okręgowy.

W pewnych razach ten fundusz może nabyć prawa, żądać zasiłku z funduszu szkolnego krajowego, który wtenczas musi mieć obowiązek dostarczenia żadanego zasiłku. Ponieważ atoli obowiązek taki zależny jest na mocy art. 28 od pewnego maximum zasiłku, ze strony powiatu dostarczyć się mającego, a które to maximum 40/0 bezpośrednich podatków wynosi, wypływa ztąd niewątpliwie ścisły obowiązek powiatu do uiszczenia w razie potrzeby tego zasiłku do prawem przepisanej wysokości. Inaczej bowiem upadłaby zasada obowiązkowego utrzymywania szkół ludowych w art. 1. ubezpieczona, coby się sprzeciwiało duchowi i dążności całej ustawy

Że nietylko komisya ale także c. k. Rząd pojmował i pojmuje w powyższy sposób ducha i postanowienia w mowie będącej ustawy, okazuje się z odpowiedzi, jaką JW. komisarz rządowy na 7. posiedzeniu Wysokiej Izby d. 25. Września b. r. odbytem dał na interpelacyę posła Hoszarda wniesioną z powodu okólnika Rady szkolnej krajowej w sprawie tych samych dodatków powiatowych na cele szkolne wydanego. Zdaniem c. k. Rządu na mocy ustawy szkolnej dodatki powiatowe muszą być uchwalone do wysokości 40/0 gdzie nie wystarczają fundusze miejscowe; a gdyby to w którym powiecie nie nastąpiło, musiałyby być zarządzone ściągnięcie tej należności w drodze przymusowej.

W obec takiego stanu rzeczy, nie może komisya polecić Wysokiej Izbie przyjęcia wniosku posła Hoszarda, lecz uprasza, iżby Wysoki Sejm raczył uchwalić :

„Zważywszy, że na mocy ustawy z d. 2. Maja 1873 r. (Dz. u. kr. Nr. 250) na powiatach „niewątpliwie cięży obowiązek zasilania funduszy szkolnych okręgowych aż do wysokości 40/0 „dodatków do bezpośrednich podatków, i to na rzecz szkół ludowych w ich obrębie położonych, na „których potrzeby nie wystarczają miejscowe zasoby.

„Sejm nad wnioskiem posła Hoszarda względem zmiany art. 28. pomienionej ustawy prze- „chodzi do porządku dziennego.“

We Lwowie dnia 4. Października 1874 r.

Dr. Majer w. r.
Przewodniczący.

Czerkawski w. r.
Sprawozdawca.

W n i o s e k

Zważywszy że czuje się w kraju brak organu stałego złożonego z ludzi fachowych a stosunki nasze znających, któryby czuwał z bliska nad interesami rolnictwa, któryby był pośrednikiem pomiędzy towarzystwami rolniczemi, leśniczemi i ogrodniczemi etc. a Ministrem rolnictwa;

zważywszy że przedstawieniom takiego organu stałego Wysoki Rząd łatwiej zadośćuczyni, jak przedstawieniom dotychczasowych towarzystw;

zważywszy że takie organa (Rady kultury krajowej) oddziały skutecznie na rozwój rolnictwa w takich krajach jak Prusy, Saksonia, Belgia, Wirtembergia i już przed ćwierć wiekiem tam w życie weszły;

zważywszy że Sejm królestwa Czech, w którym życie towarzystw rolniczych leśniczych i innych było bardzo rozwinięte, uznając wielkie korzyści z zaprowadzenia takiego organu stałego i pośredniczącego od 1864 r. domagał się zaprowadzenia „Rady kultury krajowej“;

zważywszy że Wysoki Rząd uznając tę potrzebę wprowadził w życie „Radę kultury krajowej“ dla królestwa Czech w r. 1873 i że ta pomimo tak krótkiego czasu istnienia, skuteczną działalnością rokuje najlepsze nadzieje,

stawiam wniosek:

Wysoki Sejm uchwali:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by wszedł w rokowania z Wysokim Rządem o wprowadzenie w życie w jak najkrótszym czasie „Rady kultury krajowej“ dla królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księztwem Krakowskiem.

Stanisław Polanowski.

*Rylski,
Wesołowski,
Fruchtman,
J. Badeni,
Stonecki,
Cywiński,
Skrzyński,
Szujski,
Smolka,
Golejewski,
Krzeczunowicz,
Dunajewski,*

*Haller,
St. Tarnowski,
Agopsowicz,
Badeni,
Apol. Jaworski,
Filip Zucker,
Höppen,
Zamoyski,
Rey,
Baum,
Firlej,
Madejski,*

*Weissmann,
Szeptycki,
Torosiewicz,
Koziebrodzki,
Szumańczowski,
Męciński,
Konopka,
Wężyk,
Tyszkowski,
J. Jasiński,
Waygart,
Splawiński.*

Sprawozdanie Komisji petycyjnej

w przedmiocie pokrycia szkody wyrządzonej przez kradzież w Jasielskiej Radzie powiatowej w kwocie 10.525 zł. w. a.

Wysoki Sejmie!

Petycja Rady powiatowej Jasielskiej podana do Wysokiego Sejmu dnia 27. Listopada 1873 przez posła Pilińskiego była następującej treści:

„Rada powiatowa Jasielska prosi Wysokiego Sejmu, ażeby ją uwolnił od zwrotu skradzionych 10.525 zł. w. a., które jej przysłane były z Wydziału krajowego, jako zwrotna zapomoga dla gmin dotkniętych głodem, na mocy ustawy z dnia 12. Lutego 1873.

Dnia 6. Grudnia 1873 przedłożonem zostało Wysokiemu Sejmowi sprawozdanie komisji petycyjnej, w którym to dniu Wysoki Sejm uchwalił:

„Zawieszając stanowcze rozstrzygnięcie tej petycji, przekazuje Sejm takową Wydziałowi krajowemu do ściślejszego zbadania i zdania w swoim czasie sprawy Sejmowi.“

Wydział krajowy przedłożył Wysokiej Izbie sprawozdanie w przedmiocie pokrycia szkody, wyrządzonej Jasielskiej Radzie powiatowej przez kradzież kwoty 10.525 zł. w. a., które to sprawozdanie wskutek uchwały Wysokiej Izby z dnia 16. Września b. r. komisji petycyjnej przekazaniem zostało.

Komisja petycyjna aczkolwiek zgadza się z wnioskami Wydziału krajowego, ażeby szkodę wyrządzoną Jasielskiej Radzie powiatowej przez kradzież 10.525 zł. w. a., ponosił fundusz krajowy, nie podzielając jednak w części uzasadnienia tychże wniosków, przedstawia Wysokiej Izbie swe zapatrywanie na tę sprawę z przytoczeniem niektórych szczegółów uwydatniających przeprowadzenie śledztwa sądu Jasielskiego.

Na podstawie dochodzeń zarządzonych przez Wydział krajowy, któremu także akta śledcze sądu karnego Jasielskiego przesłane zostały, okazuje się, że w nocy z 23. na 24. Kwietnia 1873 r. złodzieje wdarli się do lokalu Rady powiatowej Jasielskiej, wyrzucili z tegoż oknem siedmiocetnarową kasę Wertheimowską, wywieźli ją za miasto za stodołę Sternhauza, a rozbiwszy młotami, zabrali

z niej pieniądze pożyczkowe w kwocie 10.525 zł. w. a., przysłane z Wydziału krajowego dla gmin dotkniętych głodem.

W tymże gmachu, jak plan Wysokiej Izbie przedłożony okazuje, znajdują się na pierwszym piątrze idąc ze schodów do lokalu Rady powiatowej, po prawej stronie korytarza pomieszkania: poczmistrza i woźnego tejże Rady; po lewej zaś stronie znajduje się w pierwszym pokoju protokol sądu powiatowego Jasielskiego, w przyległym ekspedyt sądowy, w trzecim bióro c. k. adjunkta sądowego, w czwartym bióro urzędników i konceptistów Rady powiatowej, piąty był przeznaczonym na bióro prezydyalne Rady powiatowej i tam znajdowała się wyżej wymieniona kasa Wertheimowska, nią została skradzioną.

Na dole pod poczmistrzem mieszkał klucznik Moszczyński, pod biórem ekspedytu i protokołu sądu, kancelarya pocztowa; pod biórem adjunkta sądowego, dozorca więzień Jan Leonardy — a pod biórem prezydyalnym Rady powiatowej w kaźni nr. 2 uwięziony Karol Meker; reszta pomieszkań na dole, w większej części więzienia, należały do sądu.

Pomieszkania i bióra znajdujące się w tym domu przegradzał korytarz na pierwszym piątrze do połowy, na dole zaś wzdłuż całego domu.

Ponieważ po obydwóch stronach korytarza na dole znajdowały się więzienia. przeto stróż nocny odbywał straż przy świetle palącym się noc całą. Otóż w gmachu, gdzie się znajdowały urzędy: pocztowy i sądowy, gdzie stróże obydwóch urzędów powinni byli czuwać nad ich bezpieczeństwem, a woźny Wydziałowy pilnować lokalu Rady powiatowej, w tym gmachu, do którego prawie przez noc całą poczty przyjeżdżały i ztamtąd odjeżdżały, a szybkwóz między 1szą a 2gą po północy odchodził, popełnioną została tak śmiała kradzież, do której najmniej pięciu ludzi należeć musiało, a jednak śladu jej nie wykryto!

To zdaje się niepodobnem!

Protokół A zrobiony w tymże sądzie na żądanie Prezesa Rady powiatowej przez przysłanych z Krakowa: komisarza policyi Józefa Pasma, wachmistrza żandarmeryi Stila i policyjnego urzędnika Feilera przedstawia, iż kradzież kasy Wertheimowskiej z pieniędzmi została przez miejscowych dokładnie z lokalnością obznajomionych ludzi w liczbie pięciu popełnioną, którzy musieli działać pod kierunkiem lub za impulsem osobistości zatrudnionej w charakterze urzędowym w tymże gmachu.

Policyja motywuje swoje poświadczenie następująco:

1. iż tylko zamieszkałym w tym domu złodziejom mogło być wiadomem, iż kasa umieszczoną jest w tym pokoju, z którego okno wychodzi do ogrodu;
2. iż tylko miejscowym złodziejom mogło być wiadomem, ile kasa waży i jakiej siły potrzeba użyć, ażeby ją spuścić;
3. iż tylko miejscowym mogła być znana kuźnia, posiadająca dwa tak wielkie młoty, któreni możnaby tę kasę rozbić;
4. iż tylko miejscowi mieszkańcy mogli wiedzieć, kiedy poczta zakończy po północy swoje czynności;
5. iż tylko miejscowi mogli przygotować i skutecznie wywieźć skradzionej kasy za miasto.

Kradzież popełnioną została dnia 23. Kwietnia, 24. Kwietnia Sąd rozpoczął swoje czynność wstępną, lecz ją przerwał, jak świadczy protokół A. I. gdyż miał do załatwienia inne czynności.

Z protokołu zrobionego A. II. z Lisowskim widocznem jest, iż Sąd zaczął go badać zaraz 24. Kwietnia bardzo pobieżnie, przywołał go powtórnie 9. Maja, a później dopiero 26. Czerwca aresztował go.

Lisowski jest to stróż więzień sądowych, znajdujących się na dole w tem samym zabudowaniu, w którym były lokalności Wydziału powiatowego na I piątrze; a jako stróż odbywający wartę na podwórzu tego domu, w którym wykonano tak zuchwałą kradzież, powinien był słyszeć

hałas upadającej kasy, chodzenie złodziei i wynoszenie tejże kasy ważącej 7 cetnarów, tem więcej, iż sam zeznał w protokole, że nie usnął, aż szarżę poczynano, ale chodził po dziedzińcu.

Karol Meker, zastępca obszaru dworskiego z Sieklina, będący wówczas uwięzionym w kaźni Nr. 2, pod którą znajdowała się kasa skradziona, słyszał gwałtowne stukanie nad sobą, pochodzące z przewracania kasy, gdy ją oknem wyrzucali, wstał z łóżka, zaczął mocno do drzwi stukać i przywoływać stróża Lisowskiego, lecz Lisowski nie zjawił się.

Jędrzej Banach, którego dom od lokalności Rady powiatowej oddalony jest o 139 kroków, słyszał w nocy stuk spowodowany zrzućceniem kasy, Lisowski zaś, który chodził po podwórzu, nie nie słyszał, chociaż zeznał w protokole, że czuwał.

Kasa została rozbitą młotami; lecz schowek tak zwany trézor nie został przez złodziei odemkniętym, w blasze zrobione były wprawdzie otwory dłutami, czy siekierą, ale nie dość obszerne, ażeby w nie rękę wsunąć można; papiery więc i pieniądze tam schowane, skradzionemi nie zostały.

Po znalezieniu kasy Sąd Jasielski zarządził otworzenie tego schowku; na papierach wyjętych ztamtąd były ślady krwi, które przez wsuwającą się tam rękę, a na blasze skrwawioną, zrobione zostały.

Policya robiąc rewizyę u stróża Lisowskiego znalazła na toporzyску siekiery również ślady krwi i podała więc na Lisowskiego uzasadnione podejrzenie, że był uczestnikiem tej zbrodni.

Wprawdzie 9. Maja zapytano go, jak protokół świadczy, z kąd pochodzi skrwawienie siekiery, lecz gdy tenże odpowiedział, że nie wie, zostawiono go na wolnej stopie. Pytano go powtórnie o to 26. Czerwca, a gdy tę samą dał odpowiedź, aresztowano go, a w kilka tygodni znów wypuszczono i dopiero 16. Września ukończono badanie.

Dalsze śledztwo spowodowane było naleganiem pisemnem Wydziału powiatowego, odezwą Prezydium Sądu obwodowego Tarnowskiego z 26. Maja i Prezydium Sądu wyższego Krakowskiego.

Nie do wytłumaczenia jest pobłażliwość Sądu Jasielskiego przy śledztwie z Lisowskim, który najwięcej poszlakowanym był.

Podejrzanych o to złodziejstwo 7 indywidualuów wykazała policya imiennie i podejrzenie na nich rzucone motywowała zeznaniem dość obszernem, lecz Sąd do tego bardzo mało wagi przywiązywał, a śledcze badania z nimi (jak świadczą protokoły) są tak nieudolnie sporządzone, iż żadne ślady popełnionego złodziejstwa z nich wykryte być nie mogły.

Można odczytać w aktach śledczych *ut C.* iż klucz pokoju ekspedytury sądowej odmykał także drzwi do przedpokoju Rady powiatowej i do bióra marszałkowskiego, w którym kasa umieszczoną była. Śledztwo nie wyświeca, u kogo klucz ten przez noc z 23. na 24. Kwietnia znajdował się w czasie popełnienia kradzieży. Kotłowski, woźny Rady powiatowej, który w tym samym domu i na tem samem piątrze obok lokalu Rady powiatowej, mieszkał i którego drzwi wychodziły na korytarz prowadzący do Rady powiatowej, miał sobie powierzone klucze od lokalności tejże Rady. I pociągnięty do śledztwa zeznał, iż w nocy z 23. na 24. Kwietnia żadnego szelestu nie słyszał, że przedpokój do Rady powiatowej zamknięty był, klucz wziął był do siebie, całą noc spał, a rano wszedłszy do Rady powiatowej, przez przedpokój, który został zamkniętym i kluczem go otworzył, a następnie do pokoju, gdzie była kasa umieszczoną, zastał okno otwarte i brak kasy spostrzegł.

Tą odpowiedzią został Sąd zadowolony i ściślejszego badania z Kotłowskim nie przedsięwziął.

Złodzieje prawdopodobnie otworzywszy przedpokój kluczem, weszli do lokalności Rady powiatowej, okno podwójne wyjęli lub otworzyli, kasę oknem wyrzucili. O śladach potłuczonych okien w pokoju śledztwo nie wspomina, co jednak musiałoby było nastąpić, gdyby złodzieje przez okno do pokoju, gdzie była kasa, dostawali się, gdyż musieliby pierwej szyby potłuc, zanim okno otworzyć zdołali.

Wkłęśłość znaleziona na miejscu, na którym kasa była przez okno wyrzuconą, udowadnia, że nie została spuszczoną po drabinie, która i tak 7 cetnarowego ciężaru byłaby nie wytrzymała.

Ponieważ Sejm polecił Wydziałowi krajowemu ściślejsze zbadanie tej kradzieży, wysłał tenże delegata swego dnia 24. Lutego 1874 w tym celu do Jasła.

C. k. Prokuratorja Krakowska zarządziła powtórne dochodzenie przez prokuratora Moreau, który odniósł się do Sądu Jasielskiego o dalsze prowadzenie sprawy śledczej, lecz prokurator nie mógł rozpocząć swej czynności, jak świadczy wezwanie do Sądu Jasielskiego z 28. Lutego 1874 D., gdyż część aktów zginęła.

Do uzupełnienia tych aktów wezwany został Sąd Jasielski przez prokuratora 28. Lutego, a gdy te nie nadeszły, zażądał 5. Marca Sąd obwodowy Tarnowski, a 13. Marca Sąd wyższy Krakowski uzupełnienia z pamięci zaginionych aktów i odesłania tychże w jak najkrótszym czasie.

Z tych ciągłych wezwań Sądu Tarnowskiego i Sądu wyższego Krakowskiego przy spisaniu śledztwa jakoteż przy powtórnem dochodzeniu i uzupełnieniu zaginionych aktów powziąć można przekonanie, że Sąd Jasielski nie rozwinął dość energii, której potrzeba było do wykrycia powyższego złodziejstwa; przesłuchał wprawdzie bardzo wielu mieszkańców miasta, czy co nie wiedzą lub nie słyszeli o tej kradzieży? kilku uwięził nawet, lecz te pytania są tak zestawione, iż w ambaras nie wprowadziły odpowiadającego, a przecież zadanie sędziego prowadzącego dochodzenie zbrodni, czyli sędziego inkwizycyjnego polega głównie na zręcznem zestawieniu pytań, wynikających z okoliczności wzbudzających podejrzenie, w ten sposób zmuszając niejako podejrzanego do szerszych odpowiedzi, w tych odpowiedziach szukać co raz bardziej uzasadnionych podejrzeń, a ostatecznie wykrycia prawdy.

Z przedłożonych tu protokołów nie można wnosić, ażeby sędzia śledczy zadawał sobie tę pracę, zdaje się jakoby nie chciał lub nie umiał bliższych robić dochodzeń; odczytując protokoły śledcze jest się pod wrażeniem, jakoby sąd jasielski widocznie czasu nie miał do robienia ściślejszych badań, i nie troszczył się o wykrycie tej kradzieży przerywając ciągle śledztwo; zniewolony dopiero naleganiami sądu obwodowego tarnowskiego i sądu wyższego krakowskiego przystępował do dalszego prowadzenia śledztwa; to też naturalnym jest wynikiem, iż przy dochodzeniu takim nie wykryć nie mógł, a trudno przypuścić, żeby który ze złodziei sam się był zgłosił.

• Dnia 10. Marca *ut E.* uwiadomiony został Wydział krajowy przez prezydium sądu wyższego krakowskiego, iż celem zniewolenia sądu jasielskiego do załatwienia tej sprawy, odpowiednie kroki ostatecznie przedsięwzięto, w dodatku tenże robi nadzieję wykrycia sprawców tej kradzieży, lecz prokuratorja odstąpiła od śledztwa sprawy uwiadamiając o tem odezwą z 22. Maja 1874.

Z przedstawienia powyższego okazuje się, że przez zwlekane i nie dość energiczne śledzenie tej kradzieży w początkowem dochodzeniu, a przy powtórnem przez zatracenie części aktów, Sąd jasielski nie tylko nie odpowiedział swemu powołaniu, ale przyczynił się do zatarcia śladów w wykryciu sprawców. Nie bez przyczyny zatem głos powszechny w kraju co raz częściej daje się słyszeć, obwiniający sądy o brak sprężystości w dochodzeniu spraw karnych; — a gdy także petycye podane do Wysokiej Izby do l. 56, 172, 262 i 332, z różnych części kraju uskarżają się na pobłażliwość sądów dla złodziei i t. p. przestępców, gdy i w upłynionej kadencji tej samej treści petycye z gmin wniesione były do Wysokiego Sejmu, które to petycye Izba poleciła Wydziałowi krajowemu przesłać prezydium sądu wyższego lwowskiego do wiadomości. Komisya petycyjna zważywszy, że przez pobłażliwe postępowanie sądów z złodziejami i t. p. przestępcami, zbrodnie i przestępstwa wzmagają się w sposób zastraszający, a kroniki dzienników tak krajowych jak państwowych przepełnione są doniesieniami powtarzających się złodziejstw, oszustw, rabunków i morderstw, zważywszy że przez pobłażliwe postępowanie sądów tak w dochodzeniu jak i karaniu zbrodni, społeczeństwo demoralizuje się do najwyższego stopnia, czego dowodzą co raz bardziej większe liczby podań do sądów o popełnionych zbrodniach; zważywszy że od czasu zaprowadzenia humanitarnego obchodzenia się ze zbrodniarzami po więzieniach, sądy śledcze powodują się filantropją i skazanych za mniejsze przewinienia jak najpobłażliwiej karzą, a postępowanie takie daje tylko zachętę do popełniania większych zbrodni zważywszy, że rezultatem tej pobłażliwości jest, iż więzienia utraciły już cechę i doniosłość kary, ale stały się przytuliskiem a raczej konwiktem dla zbrodniarzy będących rakiem społeczeństwa, doznających jednak przez wprowadzenie systemu humanitarnego, większej pieczołowitości około utrzymania

i wyżywienia swego jak żołnierze powołani do obrony państwa; zważywszy że przez tak filantropijne postępowanie ze złodziejami, sądy zmuszają niejako gminy do popełniania zbrodni, gdyż te nie mogą doczekać się sprawiedliwego ukarania zbrodni w ich obrębie popełnionych pociągają zbrodniarzy pod swój własny sąd, który częstokroć kończy się zabójstwem znenawidzonego złooczyńcy, jakto już kilka pobobnych wypadków zdarzyło się.

Owóż komisya petycyjna ze względu, iż mieszkańce tego kraju opłacając podatki i ponosząc znaczne ciężary, które w części na utrzymanie rządu są użyte, mają prawo żądać od tegoż rządu, by ich życie i mienie ochraniał — przedstawia Wysokiej Izbie następującą rezolucyę :

Wysoka Izba raczy uchwalić:

Sejm uznaje wobec co raz więcej wzmagającej się liczby popełnianych złodziejstw, oszustw, podpaleń, gwałtów, morderstw i t. p. zbrodni, potrzebę rozwinięcia większej sprężystości ze strony c. k. Sądów tak śledczych jak karnych, przeciw tego rodzaju zbrodniarzom, nie mniej uważa za konieczne, ażeby nowo zaprowadzone (ze skutecznością kary niezgodne) ulżenia dla więźniów zupełnie uchylone, lub odpowiednio do pojęcia kary zmodyfikowanemi były. Sejm wzywa tedy c. k. rząd, o zalecenie sądom śledczym i karnym ściślejszego i staranniejszego dochodzenia popełnionych zbrodni i pomnożenia urzędników sądowych odpowiednio do potrzeby, tudzież o przeprowadzenie na właściwej drodze zmiany dotyczących ustaw w kierunku wskazanym.

Komisya petycyjna nie podziela zapatrywań Wydziału krajowego, który w sprawozdaniu swoim utrzymuje, że powiaty były tylko pośrednikami w udzielaniu pożyczki z obowiązkiem rękojmii, i że kraj pozostał rzeczywistym właścicielem rozesłanych sum, a powiaty względnie Ich reprezentacye były tylko ich depozytaryuszami, że tedy kraj powinien jako właściciel ponosić wszelką szkodę przypadkiem zrzadzoną.

Z aktów bowiem przez Wydział krajowy przedłożonych komisji petycyjnej, jakoteż i z kart dłużnych przysłanych Wydziałowi krajowemu, 10. Czerwca na 10.000 zł., a 10. Lipca na 15.000 zł. przez Radę powiatową jasielską widocznem jest, że Rada na posiedzeniu odbytem 27. Marca 1873 w myśl §. 24. o reprezentacyach krajowych, uchwaliła, zaciągnąć pożyczkę do wysokości 40.000 zł. dla zapobieżenia niedostatkowi zagrażającemu powiatowi Jasielskiemu i upoważniła Wydział powiatowy do zrealizowania tej pożyczki, pod warunkami przez Wydział krajowy ustanowionemi, jako też do zeznania na nią karty dłużnej.

Na tej podstawie zaliczył Wydział krajowy wyżej wzmiankowaną pożyczkę, a powiat Jasielski działając przez swoją reprezentacyę stosownie do postanowienia artykułu 3. ustawy krajowej z dnia 12. Lutego 1873 obowiązował się zwrócić funduszowi krajowemu a względnie Wydziałowi krajowemu jako władzy zarządzającej tym funduszem, najdalej do lat ośmiu powyższą pożyczkę.

Z tego wynika że właścicielem skradzionych pieniędzy w kwocie 10.525 zł. w. a. był pożyczkę biorący powiat jasielski, a nie pośrednikiem tylko w udzielaniu gminom pożyczki, jak to Wydział krajowy przedstawił. Lecz zważając, że powiat jasielski zamieszkały jest przez ludność ubogą, która oczekiwała pomocy pieniężnej z powodu nieurodzaju i doznanych klęsk, a która to pomoc przez kradzież jej ujętą została, że zatem nie tylko pomocy nie dostała, ale nadto musiałaby ponosić ciężar i obowiązek zwrotu długu, który przedtem nie istniał i zwrócić kwotę skradzioną, której nie otrzymała, zważywszy także, że powiat jasielski płaci wysokie bardzo dodatki na potrzeby powiatowe i gminne, wynoszące do 50 procentu;

że w górzystym powiecie Jasielskim ani przemysł ani handel nie kwitnie, że zatem gdyby Wysoka Izba nie uwzględniła wyjątkowego położenia powiatu Jasielskiego, ten jeszcze w większe ubóstwo pogrążonym by został.

Komisya petycyjna wnosi zgodnie z wnioskami wydziałowemi

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Szkodę wyrządzoną przez skradzenie w nocy z 23. na 24. Kwietnia 1873 z kasy jasielskiej Rady powiatowej kwoty 10.525 zł. w. a. pochodzącej z pożyczki udzielonej powiatowi jasielskiemu na podstawie ustawy krajowej z 4. Lutego 1874 Dz. u. kr. Nr. 86 ponosi fundusz krajowy.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu zamieszczać corocznie aż do umorzenia zupełnego pomienionej kwoty, na budżecie funduszu krajowego do pokrycia raty, jaka przypada do zwrócenia od powyższej pożyczki 10.525 zł. w. a.

3. Sejm poleca zamieścić na budżecie funduszu krajowego na rok 1875 do pokrycia kwoty 3426 zł. i 92 ct. w. a. jako łączną sumę rat pożyczki jasielskiego powiatu, zapadających dnia 1. Marca i 1. Września 1874, i 1. Marca i 1. Września 1875 do zwrotu od powyższej sumy 10.525 zł. w. a.

Przewodniczący:

Jan Czaykowski wr.

Sprawozdawca:

Antoni Golejewski wr.

Sprawozdanie

specyalnej komisji Sejmowej

o ustawie wodnej.

Wysoki Sejmie !

Zbadawszy projekt ustawy wodnej, wypracowany przez wydział krajowy na podstawie przedłożenia rządowego, komisya wnosi, aby Wysoki Sejm raczył uchwalić projekt tu załączony :

Projekt ten różni się od projektu Wydziału krajowego w tych wszystkich paragrafach, w których Wydział krajowy uważał za potrzebne porozumiewanie się c. k. władz z reprezentacją gmin i powiatów. Zdawało się komisji, że nie należy utrudniać przeprowadzenia spraw wodnych formalnościami, wstrzymującemi tok sprawy, a nie mającemi stanowczego wpływu na ostateczne rozstrzygnięcie, które projekt Wydziału krajowego także c. k. władzom pozostawia.

§. 21. obejmuje postanowienia nader ważne i dla tego był przedmiotem kilkakrotnych i wyczerpujących rozpraw w komisji. Osnowa, w jakiej go proponujemy, jest wzięta z innych ustaw już sankcjonowanych.

Dodatek wydziału krajowego do §. 28 o obowiązku do zwrotu gruntów wyłączonej, opuściła komisya w załączonym projekcie, bo postanowienia proponowane wkraczały w zakres ustawodawstwa cywilnego, które należy do Rady państwa.

Co do §. 41. komisya jest tego zdania, iż należy przywrócić postanowienia przedłożenia rządowego, które zostawia posiadaczom wód prywatnych więcej swobody w rozrządzaniu temi wodami.

Również zdawało się komisji, iż tekst przedłożenia Rządowego w §. 45 słusnie zastrzega Sejmowi prawo stanowienia za najwyższą sankcją w wypadkach, w których wniosek Wydziału krajowego przyznaje to prawo Wydziałowi krajowemu w porozumieniu z c. k. Namiestnikiem.

Co do §. 60. zdawało się komisji, iż za wzorem innych ustaw należy bardziej szczegółowo wyliczyć te sprawy, które winne być uporządkowane już przy ukonstytuowaniu się spółki.

W końcu nie może komisya zataić swego przekonania, że ustawa niniejsza może nader korzystnie wpłynąć na ważną i wielce w kraju naszym potrzebną regulacyę rzek i ubezpieczenie brzegów, na rozwój przemysłu o ile się tenże na sile wodnej opiera, a nadewszystko na ulepszenia rolnicze, jeżeli gospodarze postępowi zechcą korzystać z przepisów odnoszących się do osuszania i nawodniania gruntów i do spółek wodnych.

Lwów, dnia 5. Października 1874.

Przewodniczący :

K a b a t.

Sprawozdawca :

S m a r ż e w s k i.

Ustawa wodna.

Za zgodą Sejmu krajowego Megó królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie zasad zawartych w państwowej ustawie wodnej z dnia 30. maja 1869 Nr. 93. Dz. pr. p. co następuje :

Artykuł I.

Niniejsza ustawa wodna zacznie obowiązywać w trzy miesiące po jej ogłoszeniu.

Z tym dniem przestają obowiązywać wszystkie ustawy i rozporządzenia, które się tyczą przedmiotów tej ustawy, albo jej się sprzeciwiają.

Artykuł II.

Prawa używania wód, albo inne prawa prywatne, których przedmiotem jest woda, nabyte na podstawie dawniejszych ustaw, pozostają nienaruszone.

O istnieniu i rozciągłości takich praw rozstrzygać należy według dawniejszych ustaw; co do wykonywania jednak takowych, jakoteż co do postępowania w sprawach wodnych obowiązuje niniejsza ustawa.

Artykuł III.

Wykonanie tej ustawy poleca się Ministrom rolnictwa, sprawiedliwości, spraw wewnętrznych i handlu.

Rozdział pierwszy.

O prawnych przymiotach wody.

§. 1.

Prawne przymioty wody osądzać należy według zasad powszechnej ustawy cywilnej, a w szczególności według §§. 2 do 7 niniejszej ustawy (§. 1. ustawy państwowej).

§. 2.

Rzeki wraz z ramionami są dobrem publicznem począwszy od miejsca w którym zaczyna się ich używanie do żeglugi statkami albo spławu tratw i pozostają dobrem publicznem nawet wtedy, gdyby to używanie chwilowo lub zupełnie ustało (§. 2. ustawy państwowej).

§. 3.

Dobrem publicznem są także przestrzenie rzek, niedostępne dla statków lub tratw, jakoteż strumienie, jeziora i inne płynące lub stojące wody, o ile w skutek prawnych postanowień, albo poszczególnych tytułów prawnych do pewnej osoby nie należą.

Postanowienie to nie narusza przepisów powszechnej ustawy cywilnej o ochronie posiadania (§. 3. ustawy państwowej).

§. 4.

Następujące wody należą do właściciela gruntu, jeżeli temu nie stoją na przeszkodzie prawa, nabyte przez inne osoby :

- a) woda podziemna znajdująca się na jego gruntach i z tychże na powierzchnię wypływająca, z wyjątkiem źródeł solnych podlegających monopolowi solnemu, i wody cementowej należącej do górniczego regale ;
- b) woda zbierająca się na jego gruncie z opadów atmosferycznych ;
- c) woda zamknięta w studniach, stawach, cysternach lub innych na gruncie właściciela znajdujących się zbiornikach, albo też w kanałach, rurach i t. d. założonych przez niego do prywatnego użytku ;
- d) odpływy z powyższych wód, dopóki nie spływają do wody będącej cudzą, prywatną albo publiczną własnością i nie opuszczają gruntu właściciela (§. 4. ustawy państwowej).

§. 5.

Strumienie prywatne i inne płynące wody prywatne, należy uważać, jeżeli inny stosunek udowodnionym nie zostanie, za przynależność tych gruntów, przez które, albo pomiędzy którymi płyną i to w miarę długości brzegu każdego gruntu (§. 15. ustawy państwowej).

§. 6.

Rząd może z zastosowaniem przepisu §. 365. p. u. c. płynące wody prywatne, które są przydatne do spławiania statków lub tratw uznać za dobro publiczne (§. 6. ustawy państwowej).

Rozdział drugi.

O u ż y w a n i u w ó d.

§. 7.

Używanie wód publicznych do spławiania i żeglugi regulują specjalne ustawy i rozporządzenia, zawarte w aktach nawigacyjnych i konwencyach, tudzież osobne ordynacje dla spławu żeglugi, policyi rzecznej i kanałów, wreszcie inne w tym względzie istniejące szczegółowe ustawy i rozporządzenia.

Do zakładania prywatnych przewozów na wodach prywatnych i publicznych w celu zarobkowania, niemniej do zakładania takich przewozów na wodach spławnych, choćby bez celu zarobkowania potrzeba przyzwolenia władzy (§. 7. ust. państ.).

§. 8.

Właściciele brzegów obowiązani są dozwalać i nadal bezpłatnie lądowania i przymocowywania statków i tratw w miejscach ku temu przez władzę przeznaczonych, o ile za to żadnego nie pobierali wynagrodzenia. Jeżeli zaś do lądowania albo przymocowywania statków i tratw zajęta będzie część ich gruntu dotąd do tego celu nie używana, natenczas mają prawo żądać za to wynagrodzenia.

Właściciele brzegów mają także obowiązek zezwalać bezpłatnie na chodzenie po brzegach osobom przeznaczonym do policyjnego nadzoru wód, i na używanie istniejących dróg do holowania, a wyjątkowo tylko wtedy mogą żądać wynagrodzenia:

- a) jeżeli żądanie to polega na specjalnym tytule prawnym, albo
- b) jeżeli do utrzymania istniejącej drogi do holowania zostanie zajęta część ich gruntu, dotąd do tego celu jeszcze nie używana.

Nabywanie gruntów potrzebnych do lądowania i przymocowywania statków i tratw, i do zakładania nowych dróg do holowania, ma być osądzone według powszechnej ustawy cywilnej (§. 8. ustawy państwowej).

§. 9.

W razie niebezpieczeństwa wolno w każdym odpowiednim miejscu lądować, jako też lichtować na brzeg ładunek a nawet i same statki lub tratwy aż do chwili, w której dalsza żegluga lub spław stają się możliwemi. Właściciel brzegu może za to żądać od właściciela statków lub tratw odpowiedniego wynagrodzenia w razie doznanej szkody, bez naruszenia praw właściciela statków lub tratw do żądania zwrotu od osób trzecich (§. 9. ust. państw.).

§. 10.

Właściciel wody prywatnej może jej według upodobania tak dla siebie, jak dla innych używać i zużyć, nie naruszając wyjątków opierających się na specjalnych tytułach prawnych.

Używanie wody płynącej ograniczone jest prawami innych osób, mają-

cych prawa do tej wody, jakoteż publicznymi względami, wynikającymi z ciągłości i niezbędnej potrzeby wody, a to stosownie do postanowień ustaw.

W szczególności nie wolno prywatnemu właścicielowi tak używać wody, ażeby przez jej zanieczyszczenie lub spiętrzenie, albo przez wylew lub zbagnienie cudzych gruntów prawa trzecich osób naruszone były (§. 10. ustawy państwowej).

§. 11.

Właścicielowi gruntu nie wolno samowolnie zmieniać naturalnego odpływu wody przez jego grunt płynącej na niekorzyść poniżej leżącego gruntu.

Równie i właścicielowi niższego gruntu nie wolno na niekorzyść wyżej leżącego gruntu przeszkadzać naturalnemu odpływowi wody (§. 11. ust. państw.).

§. 12.

Woda odwrócona przez właściciela gruntu z wód prywatnych a nie-żyta, ma być, zanim się zetknie z cudzym gruntem, napowrót wprowadzoną w pierwotne koryto, chyba że przez inne jej odprowadzenie nie poniosą żadnej szkody trzecie osoby do niej prawo mające (§. 12. ustawy państw.).

§. 13.

Jeżeli właściciele kilku graniczących ze sobą przestrzeni wybrzeżnych, połączą się w celu wspólnego używania albo prowadzenia wody, to grunta ich w tym względzie uważać należy wobec trzecich osób jako jedną całość (§. 13. ustawy państwowej).

§. 14.

Jeżeli przeciwległe brzegi płynącej wody prywatnej do różnych należą właścicieli, wtenczas, o ile nie zachodzi inny udowodniony stosunek prawny, właściciele obydwóch brzegów mają prawo używać połowy przepływającej ilości wody w miarę długości posiadanego brzegu (§. 14. ust. państw.).

§. 15.

W wodach publicznych wolno każdemu używać wody bez osobnych przyrządów w zwykły sposób, nie wykluczający takiego samego użycia przez innych, do kąpieli, mycia, pojenia, pławienia i czerpania, wydobywać z niej rośliny, muł, ziemię, piasek, szuter, kamienie i lód, o ile przez to nie narusza się biegu wody i brzegów, ani też nie uwłacza się cudzemu prawu, lub nie wyrządza się komu szkody, zawsze jednak z zachowaniem policyjnych przepisów i tylko na miejscach od podobnego używania albo wydobywania niewyłączonych.

§. 16.

Do każdego innego w §. 15. niewyszczególnionego używania publicznej wody, jakoteż do zakładania lub zmiany potrzebnych do tego przyrządów i zakładów, które wpływają na jakość wody, na jej bieg, albo na wysokość jej stanu, albo też, które naruszyć mogą brzegi, potrzeba zezwolenia powołanych do tego władz politycznych.

Pozwolenie takie jest także potrzebne co do wód prywatnych, jeżeli ich używanie oddziaływa na cudze prawa albo na jakość, bieg lub wysokość wody w wodach publicznych.

§. 17.

Do budowli wodnych, do których stawiania potrzeba według §. 16. pozwolenia właściwej władzy politycznej, należą w szczególności zakłady o sile wodnej i przyrządy do podniesienia wody.

Równie do każdej zmiany takich budowli potrzebne jest pozwolenie właściwej władzy politycznej, o ile ta zmiana wpływa na bieg, spąd albo zużycie wody.

§. 18.

W piśmie, mocą którego władza polityczna udzielać będzie pozwolenia, mają być oznaczone miejsce, miara i sposób używania wody. Przy tem mogą być stawiane według potrzeby szczegółowe warunki, powszechny użytek wody regulujące i zabezpieczające, można też pozwolenie takie ograniczyć do pewnego czasu lub udzielić odwołalnie.

§. 19.

Miara używania wody, którą ma oznaczyć władza polityczna, stosuje się z jednej strony do potrzeby starającego się, z drugiej zaś do tej nadwyżki wody, którą pozostaje do dalszego rozrządzenia ze względu na zmienny stan wody.

Miara ta wszakże w żadnym razie nie może iść tak daleko iżby gminom i miejscowościom w razie niebezpieczeństwa ognia albo ze względu na cele gospodarskie ich mieszkańców zagrażał brak wody.

§. 20.

Posiadacz winien budowle i przyrządy, na które otrzymał pozwolenie, tak urządzić i w takim stanie utrzymywać, ażeby o ile możliwości nie przeszkadzały odpływaniu wody i lodu, aby bez potrzeby nie utrudniały lub nie przeszkadzały rybołóstwu i innemu używaniu wody, tudzież aby nie powodowały marnowania wody.

Jeżeliby interesowany złożył dowody, że temu postanowieniu zadość się nie dzieje, natenczas winna władza polityczna na jego żądanie polecić usunięcie tych wadliwości w pewnym czasie, a po bezskutecznym upływie czasu znieść je na koszt ociągającego się.

§. 21.

Jeżeli przez obniżenie albo zmianę budowli wodnych można usunąć takie spiętrzenie wody, które jest przyczyną zalania, zbagnienia lub innego uszkodzenia gruntów, i jeżeli szkodliwemu działaniu spiętrzonej wody nie można zapobiedz za pomocą innych mniej kosztownych środków, to posiadacz budowli wodnych ma na żądanie cierpiących szkodę wykonać potrzebne zmiany lub na ich wykonanie zezwolić. O ile na posiadaczu budowli wodnych nie ciąży wina za uszkodzenie gruntów, cierpiący szkodę mają ponosić koszt potrzebnych zmian lub innych środków zaradczych, i wynagrodzić ubytek siły wodnej, jeśli skuteczność tej siły w skutek

potrzebnych zmian została uszczuplona. O tem kto i w jakiej mierze ma ponosić rzeczone koszty i wynagrodzić ubytek siły wodnej, niemniej o wysokości tych kosztów i o wysokości wynagrodzenia orzeka Władza polityczna według zasad prawa cywilnego.

§. 22.

Przy wszystkich zakładach o sile wodnej i przyrządach do podniesienia wody ma być oznaczony najwyższy dozwolony, a w razie zachodzącego obowiązku do utrzymywania wody w pewnej wysokości, także najniższy dopuszczalny stan wody za pomocą pali (znaku normalnego, pala markującego) lub innych stałych znaków, na koszt właścicieli tych zakładów i przyrządów. Znak taki musi być urządzony przy zakładach i przyrządach wodnych postawionych wedle przepisów tej ustawy, zaraz przy zakładaniu tychże, przy istniejących zaś, przy których go nie ma, w terminie dwuletnim od dnia wejścia w życie tej ustawy. Znaki wskazujące wysokość wody winni interesowani w miejscu dla nich dostępnem, na którym je łatwo dostrzedz można, według prawideł sztuki dokładnie i w ten sposób urządzić i utrzymywać, aby były o ile możności zabezpieczone od umyślnego uszkodzenia i zniszczenia przez czas i przypadek.

§. 23.

Skoro woda zbierze nad wysokość znakiem oznaczoną, winien poziadać zakładu wodnego przez otwarcie śluz, jakoteż w ogóle przez usunięcie przeszkód jej odpływ ułatwiać, dopóki nie opadnie aż do normalnego stanu wysokości.

W razie zaniechania tych ostrożności mogą wszyscy ci, którzyby temu zagrożeni byli lub szkodę ponieść mogli, z zastrzeżeniem prawa żądania wynagrodzenia szkody, domagać się, aby miejscowa władza policyjna na koszt i niebezpieczeństwo ociągającego się posiadacza zakładu wodnego, a w razie opieszałości miejscowej władzy policyjnej, lub gdyby niebezpieczeństwo zagrażało kilku miejscowościom — c. k. polityczna władza zarządziła spuszczenie wody.

§. 24.

Osobne rozporządzenia oznaczają kształt znaków do oznaczenia wysokości wody i ostrożności, jakie przy ich ustawieniu zachowywać należy.

§. 25.

Prawa do używania wody, które w piśmie zawierającym pozwolenie władzy nie zostały wyraźnie ograniczone do osoby starającego się o pozwolenie, przechodzą na każdoczesnego posiadacza tych zakładów albo nieruchomości, dla których pozwolenie wydane zostało.

Oddzielenie praw takich od pierwotnego zakładu lub nieruchomości i przeniesienie ich na inny zakład albo nieruchomość, może nastąpić tylko za pozwoleniem władzy udzielającej pozwolenia na budowę wodne.

§. 26.

Jeżeli się z wód publicznych sprowadza wodę do kanałów, stawów lub wodociągów urządzonych dla celów prywatnych, to przy używaniu lub zużywaniu tej wody obowiązują warunki danego w tym celu pozwolenia. Przytem w razach wątpliwości ma być zachowanem prawidło, że pozwolenie i nabycie prawa używania wody ogranicza się li tylko do potrzeby przedsiębiorstwa uprawnionej osoby i że gdyby się okazała nadwyżka wody nad tę potrzebę, rozrządzenie nią przysłuży władzy rządowej.

§. 27.

Gdyby nawet nie zachodziły warunki wyłączenia według §. 365 powszechniej ust. cyw., można w celu pożytecznego użycia wody albo w celu usunięcia jej szkodliwych skutków zarządzić w drodze administracyjnej

- a) ażeby właściciel prywatnej wody płynącej, o ile jej nie potrzebuje i w terminie, który mu władza naznaczy odpowiednio do okoliczności, nie użyje, odstąpił ją za słusznem wynagrodzeniem innym, którzy jej pożytecznie użyć mogą;
- b) aby właściciele nieruchomości dozwolili za odpowiedniem wynagrodzeniem ustanowienia służebności na swoich posiadłościach w tym celu, aby woda należąca do kogo innego z jednego miejsca na inne przez ich grunt mogła być przeprowadzoną i aby na takowym stosowne budowle i zakłady potrzebne do przeprowadzenia wody były urządzone.

Od przyjęcia takiego służebnictwa mogą się jednak właściciele gruntu uwolnić przez odstąpienie przestrzeni gruntu potrzebnej do urządzenia wodociągu i odpowiednich zakładów, za które to odstąpienie należy im się odpowiednie wynagrodzenie.

Jeżeliby grunt w skutek założenia na nim wodociągu nie mógł być przez właściciela odpowiednio celowi użytym, natenczas ma na jego żądanie nastąpić wykupno całego gruntu.

(§. 15. ustawy państwowej).

§. 28.

Jeżeli się na podstawie powyższego paragrafu oddaje komu innemu do użytku wodę zbywającą właścicielowi, to wydane przez władzę rządową i według przepisu §. 18. wystawic się mające pozwolenie, ma zawierać warunek, że z udzielonego pozwolenia pod rygorem utraty musi być zrobiony użytek w odpowiednio oznaczonym przeciągu czasu.

Utrata udzielonego prawa używania wody może być także wtedy wyrzeczoną, jeżeli uprawnionemu należycie nie uiszczono oznaczonego wynagrodzenia.

§. 29.

Ustawa górnicza postanawia, o ile się rozciągają prawa przedsiębiorców górniczych na odpływającą z szybów wodę i jakie im w ogóle służą osobne prawa wodne.

§. 30.

Ustawa łośna i przepisy flisackie regulują używanie wody do spławiania drzewa; przepisy zaś o rybołówstwie używanie wody do łowienia ryb.

§. 31.

Przedsiębiorcy zakładów do nawodniania, jakoteż zakładów o sile wodnej i przyrządów do podnoszenia wody, z których zaprowadzenia należy się spodziewać przeważnych korzyści dla gospodarstwa krajowego, mogą żądać według postanowień §. 27 lit. b) (§. 15 ust. państw.), ażeby im w celu sprowadzania i odprowadzania wody, jakoteż wystawienia potrzebnych szluz i innych przyrządów dozwoloną była za odpowiedniem wynagrodzeniem służebność na cudzym gruncie, albo żeby im według wyboru właściciela gruntu odstąpiony był grunt potrzebny.

Prawo to przymusowe nie rozciąga się jednak na budynki i należące do nich dziedzince, tudzież ogrody koło domu położone.

Gdyby grunt z powodu powyższych urządzeń nie mógł być przez właściciela odpowiednio celowi użytym, natenczas może tenże żądać wykupna całego gruntu.

§. 32.

Przy zakładaniu otwartych rowów i kanałów mają przedsiębiorcy obowiązek, wystawić i utrzymywać potrzebne do połączenia obydwu brzegów mosty i ławy, przy wodociągach i kanałach zaś wysoko nad poziom prowadzonych także potrzebne przepusty jakoteż urządzenia niezbędne dla ochrony bezpieczeństwa osób i mienia.

§. 33.

Właściciel gruntu obciążonego służebnością na korzyść przedsiębiorstwa ma prawo żądania współużytkowania z urządzenia w ten sposób powstałego, za przyczynieniem się do kosztów wystawienia i utrzymywania w miarę ilości używanej wody, i o tyle, o ile przez to osiągnięcie celu urządzenia nie byłoby utrudnionem lub na niebezpieczeństwo narażonem.

Jeżeli właściciel gruntu zażąda wspólnego użytkowania dopiero po rozpoczęciu albo ukończeniu budowli, to musi nadto przyjąć na siebie przewyżkę kosztów potrzebnych zmian w budowlu.

O wysokości kwoty, którą do kosztów przyczynić się ma, rozstrzyga, — jeżeli się strony nie zgodzą — właściwa władza polityczna.

§. 34.

W razie pożaru albo gdyby zaszedł chwilowo gwałtowny brak wody, wolno miejscowej władzy policyjnej, a względnie przełożonemu zagrożonej gminy albo obszaru dworskiego, wydać co do czasowego użycia wód prywatnych lub publicznych zarządzenia, wymagane w interesie publicznym i takowe natychmiast wykonać.

§. 35.

Gdzie panuje stały brak wody do picia, gotowania, mycia, pojenia i innych gospodarskich potrzeb albo do gaszenia ognia, a dostarczenie takowej prze-

chodzi siły pojedynczych członków gminy, tam dostarczenie wody jest rzeczą gmin lub miejscowości odpowiednio do postanowień ustawy gminnej.

§. 36.

Miejscowości i gminy nie mające wody podostatkim mają w miarę tej potrzeby prawo do wywłaszczenia wód prywatnych i praw używania wody za stosownem wynagrodzeniem, jednak tylko o tyle, o ile mający prawo do wody nie potrzebują takowej na podobne własne cele. (§. 16 ust. państwowej).

§. 37.

Jeżeli w wypadkach objętych §§. 27 i 36 nie nastąpi porozumienie między stronami, należy wysokość wynagrodzenia zbadać i oznaczyć w drodze administracyjnej, a jeżeli się interesowani tem nie zadowolą, oznaczyć ją przez sądowe oszacowanie, które odbyć się ma przy udziale obydwóch stron według zasad postępowania przy wywłaszczeniu. (§. 17. ust. państw.)

§. 38.

Postanowienia §§. 27, 28, 31 do 33 i 37 (§. 17 ust. państw.) odnoszą się także do urzędzeń, służących do zaopatrywania w wodę, tak obszarów dworskich, gmin i miejscowości, jakoteż odosobnionych osad, jeżeli te ostatnie w skutek swego położenia nie mogą korzystać z powyższych urzędzeń, dla obszarów dworskich, gmin i miejscowości.

§. 39.

Uprawnieni do rybołówstwa nie mają prawa sprzeciwiać się wykonywaniu innych praw do używania wody, lecz mogą tylko żądać odpowiedniego wynagrodzenia szkody, które oznaczy władza administracyjna, albo Sąd, gdyby interesowany orzeczeniem jej się nie zadowolnik. (§. 19 ust. państw.)

Rozdział trzeci.

O odprowadzaniu wód i ochronie przeciw uszkodzeniom przez wodę.

§. 40.

Do urzędzeń odprowadzających wodę ma być analogicznie wszystko to zastosowane, co o zakładach nawodniających przepisują §§. 27, 28, 31 do 33 i 37 (§. 17 ust. państw.)

§. 41.

Do stawiania wszelkich budowli wodnych w wodach publicznych, mających na celu uregulowanie wody lub ochronę przeciw takowej, a nie wykonywanych przez Państwo, potrzeba zezwolenia właściwej władzy politycznej.

Pozwolenie takie wtedy tylko potrzebne jest do podobnych budowli w wodach prywatnych, jeżeli one oddziałują na cudze prawa, albo na jakość, bieg, lub wysokość wody w wodach publicznych.

§. 42.

Brzegi, groble, koryta i zbiorniki, jakoteż urządzenia przy wodach płynących, i na nich należy w myśl §. 413 p. u. c. tak zakładać i utrzymywać, ażeby nie szkodziły cudzym prawom i o ile możliwości zapobiegały wylewom. (§§. 16 i 20.)

§. 43.

Do utrzymywania i czyszczenia kanałów i sztucznych ścieków. niemniej do utrzymywania w dobrym stanie urządzeń do używania wody są w ogólności obowiązani właściciele takich urządzeń, o ile nie zachodzą prawne zobowiązania innych osób.

Jeżeli właściciel nie jest wiadomy, powyższy obowiązek ciąży na tych, którzy urządzeń tych używają a to, jeżeli nie ma innej prawnej podstawy do rozkładu, w miarę korzyści, jakie mają.

§. 44.

Wystawienie i utrzymywanie w dobrym stanie urządzeń i budowli, niemniej wykonanie tego wszystkiego, czego wymaga ochrona brzegów, gruntów, budynków, dróg, kolei żelaznych i innych urządzeń w rzekach i strumieniach od szkodliwych wpływów wody, jakoteż usunięcie szkód, które woda już wyrządziła, jest przedewszystkiem rzeczą właścicieli zagrożonych albo uszkodzonych nieruchomości i zakładów, jeżeli w tej mierze nie istnieją osobne prawne zobowiązania osób trzecich.

Jeżeli w skutek zaniechania tej ochrony zagraża niebezpieczeństwo cudzej własności, natenczas muszą ociągający się w każdym razie przedsięwziąć potrzebne środki ochrony na koszt tych, od których niebezpieczeństwo ma być odwrócone, albo też na to wykonanie pozwolić i sami do tego się przyczynić w miarę §§. 65 i 66.

§. 45.

Ustawa krajowa postanowi w każdym poszczególnym wypadku o tem, czy tam gdzie całe miejscowości i niwy wystawione są na powtarzające się wylewy albo inne uszkodzenia przez wodę, ma nastąpić ustanowienie spółki, choćby nawet interesowani na to się nie zgodzili, czy też o wykonanie takich budowli postarać się należy zapomocą innych środków a w szczególności datków i zaliczek z funduszków krajowych lub gminnych.

§. 46.

Co do gruntów, które w skutek opuszczenia do nikogo nie należą, i dopóki takowe nie przyjdą na czyjąś własność, ciąży obowiązek do robót ochronnych i regulacyjnych na spółkach związanych w celu ochrony przed wodą i uregulowania takowej, jeżeli grunta te leżą w ich obrębie.

§. 47.

Grunt uzyskany w skutek budowli regulacyjnych w obrębie takowych, przypada tym, co ponoszą kosztą przedsiębiorstwa; musi być jednak odstąpiony

właścicielom przyległych gruntów na ich żądanie za zwrotem wartości, jeżeli go przedsiębiorstwo nie potrzebuje do lepszego zabezpieczenia i umocnienia brzegu.

§. 48.

Na budowie dla ochrony, uregulowania brzegów, osuszania i na inne budowle wodne w interesie publicznym stawiane muszą właściciele odstąpić za stosownem wynagrodzeniem potrzebne grunta i inne nieruchomości, niemniej budowle i zakłady, lub też muszą zezwolić na ustanowienie potrzebnych służebności gruntowych.

Wodociągi i kanały mogą być także przeniesione na inne miejsce bez zezwolenia właścicieli i uprawnionych do używania wody, jeżeli tego wymaga interes publiczny i jeżeli się to stać może bez naruszenia celu tych zakładów wodnych. Koszta mają ponosić przedsiębiorcy tego przeniesienia.

Właściciel musi odstąpić za odpowiedniem wynagrodzeniem materiały znajdujące się na tych gruntach, które ochronione być mają, a które potrzebne są do wykonania takich, w celach publicznego dobra stawianych budowli wodnych.

§. 49.

Właściciele brzegów muszą, o ile nie są do tego bezpłatnie obowiązani, za stosownem według §. 87 obliczyć się mającemu wynagrodzeniem dozwolcie przystępu i użycia brzegów do wywozu i przywozu, tudzież do składania i obrabiania materiałów potrzebnych do stawiania i utrzymywania budowli ochronnych, tudzież mających na celu uregulowanie wody lub innych budowli wodnych.

Na żądanie właściciela brzegu może władza polityczna wyznaczyć przedsiębiorcy stosowny termin do ukończenia robót i uprzątnienia materiału.

§. 50.

Jeżeli w celu bezzwłocznego zapobieżenia wielkiemu niebezpieczeństwu, mogącemu powstać w skutek przzerwania brzegów lub grobli albo w skutek wylewów, trzeba się szybko jąć środków zaradczych, to sąsiednie gminy i obszary dworskie są obowiązane za stosownem wynagrodzeniem dać potrzebną pomoc na żądanie władzy politycznej, albo gdy ta władza nie na swej siedziby w miejscu niebezpieczeństwa, na żądanie przełożonego zagrożonej gminy albo obszaru dworskiego.

Jeżeli za tego rodzaju pomoc żąda tu wynagrodzenia, władza polityczna ma je wymierzyć podług wartości pieniężnej tej pomocy i rozłożyć stosunkowo należące się wynagrodzenie na gminy lub obszary dworskie, którym pomoc była niesioną.

§. 51.

Jeżeli się stawia budowle z funduszków państwowych albo krajowych w celu używania, prowadzenia lub zatrzymywania wody i jeżeli te budowle przynoszą znaczną korzyść właścicielom graniczących nieruchomości lub sąsiednich zakładów wodnych, albo też odwracają od nich znaczne szkody, to można zmusić w drodze administracyjnej tych właścicieli do przyczynienia się do kosztów budowy nawet, gdyby zasady §. 365 p. u. c. o wywłaszczeniu nie dały się zastosować.

W drodze administracyjnej należy zbadać i orzec, czy budowla przynosi powyższym osobom znaczną korzyść albo odwraca od nich wielką szkodę, tudzież oznaczyć cyfrę odpowiedniego dodatku, a gdyby się strony tem nie zadowolniły, orzecze w tym względzie sędzia. (§. 26 ust. państ.)

Rozdział czwarty.

O spółkach wodnych.

§. 52.

Do wykonania budowli wodnych, mających na celu ochronę własności ziemskiej albo uregulowanie biegu wody, niemniej do zaprowadzenia zakładów osuszających i nawodniających, mogą się tworzyć spółki wodne, czy to za wolem porozumieniem się interesowanych, czy to za uchwałą większości interesowanych, na podstawie rozporządzenia właściwej władzy administracyjnej. (§. 20. ust. państ.)

§. 53.

Jeżeli w drodze administracyjnej uznano, że budowla albo zakład, które większość interesowanych wykonać zamierza, przyniesie niewątpliwą korzyść i że urządzenie to nie da się wykonać odpowiednio celowi bez rozszerzenia go na grunta mniejszości interesowanych, to mniejszość może być zmuszoną przystąpić do spółki zawiązać się mającej w celu wykonania i używania tego urządzenia.

Stosunek głosów oblicza się według obszaru uczestniczącego gruntu, a nie według osób.

Wszelako nie można zmusić do udziału tych właścicieli gruntów, których dotychczasowy sposób użycia był dla posiadacza korzystniejszy aniżeli sposób zamierzony przez wystawienie urządzeń wodnych; zmusić ich jednak można (§. 21 ust. państ.) do przyzwolenia na zaprowadzenie służebności albo do odstąpienia gruntu w myśl §§. 27, 36 i 37 (§. 15, 16 i 17 ust. państ.)

§. 54.

To zobowiązanie mniejszości następuje jednak dopiero wtedy, jeżeli z utworzeniem spółki do zaprowadzenia zakładów nawodniających zgadzają się najmniej dwie trzecie, a z utworzeniem spółki do wykonania urządzeń w celach osuszenia, ochrony lub uregulowania wód zgadza się więcej niż połowa interesowanych.

§. 55.

Większość głosów potrzebna do zawiązania takich spółek oblicza się przy przedsięwzięciu urządzeń do osuszania i nawodniania podług obszaru udział mających gruntów, przy zakładach zaś ochronnych i regulacyjnych według wartości własności, którą się ma ochraniać.

Przy szacowaniu tej ostatniej trzeba także brać w rachunek podwyższenie jej wartości przez te budowle.

§. 56.

Każda spółka wodna musi mieć statuta, zarząd i przewodniczącego, który ją zastępuje na zewnątrz.

Prawne istnienie spółki wodnej dla stosunków publicznych i prywatnych zawisło od uznania jej przez właściwą władzę administracyjną.

Dokument uznania, statuta, spis członków i podpis osób podpisujących za przewodniczącego, muszą być uwidocznione w osobnej księdze (księga wodna), a każda w tym względzie zachodząca zmiana winna tam być zapisana.

Księga ta ma być wprowadzona urzędowo i każdemu wolno do niej wglądać (§. 22 ust. państwowej).

§. 57.

Do zarządu spółki i załatwienia jej spraw wybierają członkowie wydział bezwzględna większością głosów, które według §. 55 obliczać należy.

§. 58.

Wydział wybiera z pośród siebie bezwzględna większością głosów podług głosów obliczać się mającą, przewodniczącego, który ma zastępować spółkę na zewnątrz i tegoż zastępcę; skuteczniwy wybór ma być podany do wiadomości władzy politycznej i wpisany w księgę wodną (§. 56 [22 ust. państw.]).

Jeżeli przy tym wyborze, równie jak i przy wyborze w myśl §. 57 nie uzyskano bezwzględnej większości głosów, natenczas rozstrzygnie wybór ścisłszy, przy równości zaś głosów los.

§. 59.

Władze polityczne rozstrzygają reklamacje tyczące się prawa wyborczego.

Zbadanie zaś aktu wyborczego jest rzeczą wydziału spółki i przeciw jego orzeczeniu nie ma odwołania.

§. 60.

Statuta mają być ułożone bezwzględna większością głosów według §. 55. obliczać się mającą, i podane do wiadomości władzy politycznej, równie jak wszelkie ich zmiany.

Statuta mają dokładnie określić:

- a) prawa i obowiązki członków odnoszące się do przedsiębiorstwa;
- b) cel i rozmiary przedsiębiorstwa spółki, czas rozpoczęcia i ukończenia takowego;

- c) siedzibę spółki;
- d) skład, wybór i zakres działania wydziału i przewodniczącego;
- e) zgromadzenia spółki i sprawy zachowane do rozstrzygnięcia spółki;
- f) miarę rozkładu kosztów;
- g) sposób załatwiania sporów wynikających z spółki między jej członkami lub między tymi i spółką sama;
- h) rozwiązanie spółki.

Postanowienia statutów nie mogą się sprzeciwiać postanowieniom niniejszej ustawy.

§. 61.

Kto nabywa grunt należący do związku spółki, staje się członkiem takowej i jest obowiązany do prestacji wpływających z tego stosunku.

Obowiązek ten jest ciężarem gruntowym, ma aż do wysokości trzechletnich zaległości pierwszeństwo przed innymi ciężarami rzeczowymi bezpośrednio po państwowych podatkach i publicznych należyciach i ustaje tylko wtedy, gdy grunt obciążony zgodnie z przepisami z spółki wydzielony albo spółka rozwiązana została (§. 23. ust. państ.)

§. 62.

Spółka obowiązana jest przyjąć do związku swego dodatkowo sąsiednie grunta na żądanie właścicieli za stosunkowem przyczynieniem się do kosztów budowy i utrzymania, jeżeli:

- a) w ten sposób najodpowiedniej celowi wykonać się dadzą: osuszenie lub nawodnienie tych gruntów, a względnie budowle ochronne i regulacyjne;
- b) jeżeli istniejące urządzenie albo prowadzona budowla wystarczą do zaspokojenia wspólnej potrzeby bez szkody dotychczasowych uczestników.

Jeżeli przyjęcie sąsiedniego gruntu do związku spółki wtedy tylko jest możliwem, gdy osobne urządzenia wykonane lub istniejące urządzenia lub budowle zmienione zostaną, w takim razie winien przystępujący do spółki złożyć nadto wszystkie koszta nowego urządzenia.

§. 63.

Wydzielenie pojedynczych gruntów ze związku spółki może nastąpić przeciw woli innych współników, jeżeli nie rozpoczęto budowy w oznaczonym czasie bez dostatecznego powodu, albo jeżeli dla gruntów wydzielonych nie osiągnięto zamierzonego celu w odpowiednim czasie po ukończeniu urządzeń, w którym skutek już powinien był się okazać.

Jeżeli chce wystąpić członek spółki, który później wstąpiwszy dał powód do osobnych urządzeń lub zmian (§. 62), które się wskutek jego wystą-

pienia okazują szkodliwymi dla odpowiedniego osiągnięcia wspólnego celu, to jest on obowiązany na żądanie spółki przywrócić urządzenie na swój koszt do dawnego stanu, albo poczynić potrzebne zarządzenia w celu usunięcia szkody.

Jeżeli występujący właściciel gruntu był przymusowym członkiem spółki, może żądać od niej zwrotu niszczonej prestacyj i usunięcia urządzeń wykonanych na jego gruncie, a stających się zbędnymi w skutek jego wystąpienia o czym, w razie, gdyby zgoda do skutku nie przyszła, rozstrzyga władza polityczna. Może jednak i większość obliczona według §. 55 żądać w interesie całego zakładu wyłączenia pojedynczych gruntów za odpowiednim wynagrodzeniem, jeżeli takie wyłączenie do osiągnięcia zamierzonego celu staje się * potrzebnem.

§. 64.

Rozwiązanie spółki może nastąpić większością głosów, skoro wypełni swe zobowiązania względem osób trzecich (§. 24 ustawy państwowej).

Potrzebną do tego większość głosów oblicza się według postanowień §. 55.

§. 65.

Koszta urządzenia i utrzymywania wspólnych zakładów do osuszania i nводniania mają być rozkładane na uczestników według miary oznaczonej statutem, albo też osobną dobrowolną umową.

Jeżeli co do miary rozłożenia kosztów ani statuta żadnego nie zawierają postanowienia ani dobrowolne porozumienie nie da się osiągnąć, rozstrzyga o tem władza polityczna na podstawie zdania rzeczoznawców. Przy tem rozstrzygnięciu ma służyć za podstawę przestrzeń gruntów, na które się rozciąga urządzenie wodne, a jeżeli co do korzyści wynikającej dla nich z tego urządzenia znaczna zachodzi różnica, podział gruntów na klasy z odpowiednio wyższem i niższem przyczynieniem się do kosztów.

§. 66.

Koszta wspólnych budowli wodnych ochronnych i regulacyjnych ponoszą interesowani, jeżeli osobne ustawy, statuta lub umowy innej miary rozkładu nie stanowią w stosunku korzyści odnieść się mającej, albo w miarę wielkości niebezpieczeństwa usunąć się mającego, albo też o ile się podział na tych podstawach nie da uskutecznić według wartości dotyczących nieruchomości i zakładów. W razie, gdyby się interesowani nie zgodzili, rozstrzyga o tem władza polityczna na podstawie zdania rzeczoznawców.

§. 67.

Jeżeli do uczestników należą gminy lub miejscowości, ściąganie prestacyj według §§. 65 i 66 na nie przypadającej jest sprawą gminną.

§. 68.

Zaległe prestacye na cele wspólnych urządzeń osuszających i nawodniających, tudzież budowli ochronnych i regulacyjnych będą na żądanie spółki ściągnięte w drodze politycznej egzekucyi.

Rozdział piąty.

O przekroczeniach i karach.

§. 69.

Wszelkie uszkodzenia i nadwreżenia urządzeń wodnych, jeżeli nie podpadają pod powszechne prawo karne, będą sądzone jako przekroczenia polowe według przepisów wydanych dla ochrony pól.

Przytem mają osoby przeznaczone do strzeżenia wód i urządzeń do użycia, sprowadzania i zatrzymywania wody, taki sam zakres działania jaki ustawa przyznaje polowym pod warunkami i ostrożnościami ustawą tą przepisanimi.

§. 70.

Przekroczenia ustaw regulujących prawo wodne, jakoteż rozporządzeń i zarządzeń wydanych w celu przeprowadzenia takowych, w szczególności zakładanie budowli wodnych dla ochrony lub pożytku, jakoteż użycie wód bez pozwolenia władzy, o ile takowe jest potrzebnem, przestawienie albo samowolna zmiana znaków do oznaczenia wysokości wody, jakoteż szkodliwe zdrowiu zanieczyszczanie wody, o ile te przekroczenia nie podpadają pod powszechne prawo karne, podlegają karze pieniężnej od 5 do 150 złr. albo karze aresztu od jednego dnia do jednego miesiąca, którą właściwa władza polityczna wymierzy.

§. 71.

Jeżeli kara pieniężna z przyczyny ubóstwa osoby za winną uznanej ściągniętą być niemoże, należy ją zamienić na areszt, przyczem pięć złr. liczy się za jeden dzień aresztu.

§. 72.

We wszystkich przypadkach naruszenia niniejszej ustawy w skutek jakiejś czynności albo zaniechania, musi winny bez względu na poniesioną karę i obowiązek wynagrodzenia poszkodowanych, usunąć na koszt własny zmianę samowolnie przedsięwziętą, albo dokonać zaniechanych robót, jeżeli zagrożony tem albo poszkodowany tego zażąda, lub też dobro publiczne tego wymaga. Władza ma sprawę rozstrzygnąć jak najrychlej i wyrok przeprowadzić w razie potrzeby w drodze politycznej egzekucyi.

§. 73.

Kary pieniężne nałożone w wykonaniu tej ustawy wpływają do funduszu kultury krajowej.

§. 74.

Dochodzenie i karanie przekroczeń tej ustawy ustaje w skutek przedawnienia, jeżeli się wykraczającego nie pociągnie do śledztwa względem czynności wymienionych w §. 69 w ciągu trzech miesięcy, względem przekroczeń zaś przewidzianych w §. 70 w przeciągu sześciu miesięcy, od dnia popełnionego wykroczenia.

Przedawnienie nie rozciąga się na obowiązek, który na przekraczającego wkłada §. 72, jakoteż na jego obowiązek do wynagrodzenia szkody.

Rozdział szósty.

O władzach i ich postępowaniu.

§. 75.

Wszystkie sprawy odnoszące się według tej ustawy do używania, prowadzenia i wstrzymywania wody, należą do zakresu działania władz politycznych.

§. 76.

W myśl tej ustawy właściwą jest władza polityczna tego powiatu, w którym się urządzenie znajduje, albo w którym ma być wykonane. Udzielenie pozwolenia na budowle wodne i prywatne przewozy na przestrzeniach wód płynących, używanych do żeglugi statków lub spławiania tratw, zastrzega się politycznej władzy krajowej.

Jeżeli gmina mająca powierzoną sobie polityczną administrację sama występuje jako przedsiębiorca zakładu wodnego w takim razie bez różnicy, o jakiej wody chodzi, ma bezpośrednio wyższa władza polityczna przeprowadzić rozprawę i orzec o dopuszczalności zakładu.

Jeżeli zakłady rozciągają się na kilka okręgów administracyjnych kraju, albo na kilka krajów, to sprawę prowadzi i rozstrzyga władza, w której okręgu znajduje się główna część urządzenia w porozumieniu, a w razie potrzeby za współudziałem władz do tego powołanych, a jeżeli władze te ze sobą się nie zgodzą, ma być sprawa przedłożona do rozstrzygnięcia wyższej władzy.

§. 77.

Jeżeli w celu wykonania urządzeń wodnych potrzebne są roboty przygotowawcze na cudzych gruntach, a właściciel tychże nie chce na nie zezwolić, winien przedsiębiorca uzyskać na to pozwolenie władzy politycznej, która ma wyznaczyć stosowny termin do przedsiębrania tych robót i uczynić pozwolenie zależnem od poprzedniego zabezpieczenia możliwego wynagrodzenia szkody.

§. 78.

Podania o udzielenie praw używania wody i o pozwolenie na założenie urządzeń do używania i prowadzenia wody, jakoteż na roboty ochronne, mają

być wniesione do właściwej według §. 76 władzy politycznej i mają zawierać o ile jeden lub drugi z wymogów nie okazuje się zbyt trudnym ze względu na rodzaj przedsiębiorstwa lub według uznania władzy, do której podanie wniesione zostało, oprócz objaśniających, przez rzeczoznawców wykonanych planów i rysunków, co następuje :

- a) cel i rozmiary urządzenia albo przedsiębiorstwa z oznaczeniem wody, na której urządzenie albo przedsiębiorstwo ma być wykonane, jakoteż ilości potrzebnej wody;
- b) sposób wykonania na podstawie ułożonego planu;
- c) wykazanie spodziewanych korzyści, niemniej niekorzyści, których się w razie zaniechania obawiać należy;
- d) wymienienie wszystkich uprawnionych do wody i innych interesowanych osób, na których prawa zamierzone przedsiębiorstwo oddziaływa z przyłączeniem ewentualnych ich oświadczeń;
- e) wyszczególnienie gruntów i zakładów wodnych, które mają być odstąpione albo obciążone służebnościami z wymienieniem ich właścicieli.

Przy przedsiębiorstwach spółek mają nadto podania te zawierać:

- f) nazwiska osób, które mają przystąpić do takiego przedsiębiorstwa, a przy urządzeniach do osuszania lub nawodniania z podaniem obszaru uczestniczących gruntów; przy budowlach ochronnych i regulacyjnych zaś z podaniem wartości własności ochronić się mającej;
- g) preliminarz kosztów wystawienia i utrzymania tych urządzeń stwierdzony przez rzeczoznawcę, wreszcie
- h) wyliczenie środków potrzebnych do pokrycia kosztów.

§. 79.

Jeżeli się już z treści podania i jego załączeń okaże w sposób niewątpliwy, niedopuszczalność przedsiębiorstwa ze względów publicznych, w takim razie podanie bez dalszej rozprawy odrzucić należy, w przeciwnym razie władza polityczna zbada zamierzone przedsiębiorstwo przez rzeczoznawców, jeżeli zajdzie potrzeba nawet na miejscu i wyjaśni następujące pytania :

- a) czy i w jaki sposób przedsiębiorstwo da się odpowiednio wykonać;
- b) jakich złąd korzyści lub niekorzyści spodziewać się można;
- c) czy wymagana ilość wody jest rozporządzalna bez ograniczenia już istniejących praw używania wody i czy może być w tym celu użyta bez naruszenia publicznych interesów;
- d) czy zamierzone urządzenie wodne, jeżeli jest przeznaczone na przedsiębiorstwo przemysłowe, nie spowoduje by nieprzewidywanych przeszkód użycia wody do celów gospodarskich i czyby ta sprzeczność interesów nie dała się usunąć przez wyznaczenie innego miejsca na tej wodzie dla zamierzonego przedsiębiorstwa przemysłowego;

- e) czy do tego jest potrzebne odstąpienie albo obciążenie cudzej własności i czy do przedsiębiorstwa mają być wciągnięte jeszcze inne cudze grunta, potem, o ile za to należeć się będzie wynagrodzenia.

§. 80.

Jeżeli się okażą wątpliwości, czy cel zamierzony w ogóle albo przynajmniej w sposób oznaczony da się osiągnąć, takowych przedsiębiorcom do objaśnienia udzielić należy.

§. 81.

Jeżeli wątpliwości tego rodzaju albo względy publiczne nie są na przeszkodzie, albo jeżeli proszący mimo podniesionych wątpliwości obstają przy swym planie, to ma nastąpić dalsze postępowanie, a mianowicie albo postępowanie edyktalne albo też postępowanie summaryczne.

§. 82.

Przy postępowaniu edyktałem ma władza ogłosić krótki opis przedsiębiorstwa z odwołaniem się do planu, który może być przejrzanym, przez wywieszenie w dotyczących i bezpośrednio sąsiednich gminach i obszarach dworskich, jako też przez trzykrotne umieszczenie w dziennikach krajowych, przeznaczonych do urzędowych ogłoszeń i zarazem wyznaczyć termin od czterech do sześciu tygodni do przeprowadzenia komisyjnej rozprawy, przy której nieporuszone już pierwiej zarzuty tem pewniej wniesione być mają, ile że w przeciwnym razie uważanoby interesowanych jako zgadzających się z zamierzonym przedsiębiorstwem i z potrzebnem do tego odstąpieniem albo obciążeniem własności gruntowej i wydanoby wyrok bez względu na późniejsze zarzuty. Ogłoszenie to ma być osobno doręczone proszącemu i interesowanym, władzy znanym, jakoteż wierzycielom mającym prawo zastawu i tym, co mają dawniejsze prawa służebności na gruntach, które mają być odstąpione albo obciążone służebnościami; wszelako z powodu zaniechania takiego uwiadomienia dalsze postępowanie nie może być zakwestyonowane.

§. 83.

Jeżeli starający się o pozwolenie nie żąda edyktałnego postępowania, a władza ze względu na mniejszą ważność przedsiębiorstwa nie znajduje powodu zarządzenia takowego, summaryczne postępowanie ma miejsce, przy którym ma być zaniechane publiczne ogłoszenie w dziennikach krajowych i ma tylko nastąpić przybicie w dotyczących gminach zwięzłe ułożonego ogłoszenia, jakoteż wezwania przedsiębiorcy, i innych znanych interesowanych, pod zagrożeniem skutków w §. 82 wyłuszczonech, do komisyjnej rozprawy, którą wyznaczyć należy najdalej w przeciągu czterech tygodni.

W tym razie pozostaje tym interesowanym, którzy nie zostali zawezwani do komisyjnej rozprawy, albo którym wezwania przynajmniej ośm dni przed dniem rozprawy nie wliczając tego ostatniego dnia, nie doręczono i którzy do

rozprawy się nie stawili, droga prawa dla możebnych zarzutów wypływających z prawa prywatnego nawet wtedy, jeżeli zarzuty te przy rozprawie nie zostały wniesione.

§. 84.

Przy komisyjnej rozprawie starać się należy przede wszystkim o dobropolne uchylenie podniesionych zarzutów i o przyjsie do skutku porozumienia między interesowanymi, w szczególności co do uiszc się mającego wynagrodzenia.

Jeżeli porozumienie nie przyjdzie do skutku, należy zbadać zarzuty podniesione przeciw przedsiębiorstwu, sposobowi jego wykonania, udziałowi każdego, jakoteż zamierzonemu wywłaszczeniu albo służebności.

Jeżeli okaże się potrzeba dalszych dochodzeń co do podniesionych punktów spornych, to należy takowe przedsięwziąć bezzwłocznie, w razie potrzeby z przywołaniem rzeczoznawców. Wszystkie rozprawy z stronami mają się w tych sprawach zwyczajnie ustnie odbywać z przypuszczeniem prawniczych i fachowych pomocników, i z przyzwaniem z urzędu według potrzeby rzeczoznawców.

W sprawach mniej ważnych może władza polityczna wydelegować dotyczących przełożonych gmin do przedsiębrania pojedynczych czynności urzędowych.

Z całej rozprawy ma być spisany protokół, który zawierać powinien rezultat osiągniętego porozumienia, albo jeżeli takowe nie przyszło do skutku, rezultaty ustnego wyłuszczenia sprawy z oświadczeniami stron sprzeciwiających się wraz z motywowaniem, wreszcie wszelkie uwagi poczynione przez wnoszących podania przeciw tym oświadczeniom.

§. 85.

Jeżeli przedsiębiorstwa do używania wody połączone są z przemysłowemi zakładami, należy o ile możności przedsiębrać czynności urzędowe tą ustawą przepisane równocześnie z czynnościami przepisane ustawą przemysłową.

§. 86.

Po ukończeniu wszelkich potrzebnych badań i rozpraw ma władza polityczna wydać wyrok motywowany o dopuszczalności, rozmiarach, jakości i warunkach przedsiębiorstwa, jakoteż o potrzebie i rozciągłości służebności albo ustapienia gruntów, albo też jeżeli to jej zakres przechodzi (§. 76) przedłożyć sprawę władzom wyższymi do rozstrzygnięcia.

Przy udzielaniu pozwolenia oznaczyć należy w każdym razie termin, w którym urządzenie ma być rozpoczęte i ukończone, niemniej rygor utraty nadanego prawa w razie nieukończenia budowli w czasie oznaczonym. Termin ten może być przedłużony z przyczyn zasługujących na uwzględnienie.

§. 87.

W razie jeżeli nastąpi warunek wskazany w §. 37 (§. 17 ustawy państw.) musi wyrok władzy politycznej zawierać postanowienie co do jakości i wysokości uiszczyć się mającego wynagrodzenia, które w braku zezwolenia wierzycieli tabularnych ma być złożone w sądzie realnym, któremu podlega grunt wywłaszczyć lub służebnością obciążyć się mający.

Jeżeli się interesowani tem nie zadowolnią, kwota wynagrodzenia ma być oznaczoną przez sądowe oszacowanie według zasad postępowania przy wywłaszczeniu, do którego obydwie strony powołać należy.

Wykonaniu służebności jednak albo wywłaszczeniu nie można przeszkadzać, skoro tylko orzeczenie władzy politycznej stało się prawomocnem i tymczasowo wyznaczona kwota wynagrodzenia albo wykupna sądownie została złożoną, albo też zabezpieczonem zostało rocznie płacić się mające wynagrodzenie.

§. 88.

Do wytoczenia prawno-prywatnych zarzutów, o których według tej ustawy władza polityczna, rozstrzygać nie jest powołana, pozostaje otwarta droga prawa.

Władza polityczna ma jednak w wyroku swoim orzec, że przedsiębiorstwo ze względów publicznych jest dopuszczalne.

§. 89.

Jeżeli co do celu, rozmiaru albo sposobu wykonania przedsiębiorstwa spółki do osuszania lub nawadniania gruntów, albo też do budowli ochronnych i regulacyjnych nie przyszło do porozumienia pomiędzy interesowanymi, każdy z pojedynczych uczestników, jakoteż każda gmina lub obszar dworski, w obrębie którego przedsiębiorstwo ma być wykonanem, może żądać u właściwej władzy politycznej rozstrzygnięcia, czy i co do których nieruchomości mają obowiązek przystąpić do spółki ci, co przeciw temu głosowali.

Podanie to ma być opatrzone planem przez rzeczoznawców wykonanym, tudzież kosztorysem przedsiębiorstwa i musi odpowiadać wszystkim innym wymaganiom §. 78.

Koszta, które ponieśli proszący z powodu podania i dochodzenia, musi im na żądanie zwrócić spółka, o ile wydatek ten władza polityczna uzna za potrzebny.

§. 90.

Władza oznacza, które nieruchomości i w jakiej rozciągłości mają być uważane za przystępujące do spółki (§. 53.) potem zbada plan i kosztorys według postanowień §. 79. i jeżeli uzna, że plan nie sprzeciwia się względom publicznym, poczyni w nim, przywoławszy wszystkich uczestników, zmiany uzane

za potrzebne albo celowi odpowiednie, i po zupełnem wyjaśnieniu wszystkich zachodzących stosunków oznaczy rozmiary przedsiębiorstwa.

§. 91.

Po ustanowienia przedsiębiorstwa spółki należy zbadać stosunek głosów oddanych za i przeciw niemu, przyczem ci, co się wcale nie oświadczyli albo oświadczyli niewyraźnie, mają być policzeni do tych, co za przedsiębiorstwem głosowali, albo też całkiem nieuwzględnieni, jeżeli odstąpiono od ich wciągnięcia do spółki.

§. 92.

Jeżeli dla przedsiębiorstwa spółki nie uzyskano potrzebnej większości głosów, albo jeżeli się okaże, że pomimo prawem przepisanej większości głosów nie zachodzą wymogi §. 53 (§. 21. ust. p.) a zatem przymus przeciw mniejszości nie jest usprawiedliwiony, to dalsze postępowanie ma ustać, a orzeczenie władzy ma się ograniczyć do umotywowanego wyroku, że strony, które odmówiły przystąpienia, do tego zmuszone być nie mogą.

Jeżeli się jednak w obec uzyskanej prawnej większości głosów za przedsiębiorstwem użycie przymusu przeciw mniejszości okaże uzasadnionem w ustawie, to władza ma prowadzić dalej rozprawę podług §§. 81, 82, 83 i 84 i w wyroku zapaść mającym w myśl §§. 86, 87 i 91 orzec zarazem o obowiązku przystąpienia do spółki.

§. 93.

Wobec sprzecznych z sobą żądań przedsiębiorców ma być (bez naruszenia postanowień §§. 340 i 341 ust. c.) udział w używaniu wody w następujący sposób uregulowany:

- a) gdzie budowle wodne już istnieją, roszczenia nowych przedsiębiorstw li tylko po zabezpieczeniu i bez naruszenia praw wodnych dawniej nabytych zaspokojone być mogą;
- b) jeżeli powstaje spór między nowymi przedsiębiorcami w ogóle, albo między już istniejącymi przedsiębiorstwami o nadwyżkę wody, pierwszeństwo należy się temu przedsiębiorstwu, które ma większe znaczenie dla gospodarstwa krajowego.

Jeżeli zachodzi wątpliwość które przedsiębiorstwo ma większe znaczenie dla gospodarstwa krajowego, rozdzielić należy istniejącą wodę według słuszności, mianowicie przez oznaczenie pewnej pory do używania wody, albo innych warunków regulujących jej używanie w sposób odpowiedni celowi, tak, aby każde żądanie o ile możności było zaspokojone przy odpowiedniem i gospodarczem urządzeniu zakładów.

Jeżeli wszyscy starający się nie mogą być obdzieleni, należy uwzględnić szczególnie te żądania, o których przewidywać można, że dopną zupełnie zamierzonego celu, i będą najmniej uciążliwymi dla osób trzecich.

Zasady te mają być analogicznie zastosowane także w tych razach, gdzie z przyczyny zaszłego braku wody już istniejące roszczenia do używania wody nie mogą być w zupełności zaspokojone, przyczem zresztą przedewszystkiem chronić należy istniejących umów i nabytych praw specjalnych, o czem w razie sporu zwykły sędzia ma rozstrzygać.

§. 94.

Wszelkie postanowienia, uchwały i wyroki wraz z motywami stronom interesowanym doręczyć, i jeżeli władza polityczna uzna za potrzebne, także publicznie ogłosić należy.

Odwołanie się od orzeczeń politycznej władzy powiatowej idzie do politycznej władzy krajowej, a odwołanie się od orzeczeń tej ostatniej do Ministerjum rolnictwa, jeżeli jednak rekurs wymierzony jest przeciw orzeczeniu karne-
mu, do Ministerjum spraw wewnętrznych.

Każdy rekurs ma być wniesiony na piśmie albo ustnie w przeciągu 14 dni od ogłoszenia orzeczenia do tej władzy politycznej, która sprawę w pierwszej instancji prowadziła.

§. 95.

Rekurs wniesiony w stosownym czasie ma skutek odraczający. W razach jednak grożącego przez zwłokę niebezpieczeństwa może władza polityczna mimo założonego rekursu pozwolić na uskutecznienie koniecznie potrzebnych zarządzeń w celu usunięcia niebezpieczeństwa.

§. 96.

Wykonanie wszystkich urządzeń, do których według niniejszej ustawy potrzeba pozwolenia, podlega nadzorowi przez władze polityczne.

Władze te mają się przekonać po ukończeniu tych urządzeń, czy odpowiadają danemu pozwoleniu, przy budowlach wodą poruszanych albo wodę spiętrzających przedewszystkiem o stosownem i odpowiedniem osadzeniu znaków do oznaczania stanu wody i zarządzić usunięcie spostrzeżonych błędów i zboczeń od planu.

§. 97.

Bezpośredni nadzór nad wszystkimi urządzeniami do używania, prowadzenia i wstrzymywania wody mają władze policyjne miejscowe, które mają w razach naglących bezzwłocznie zarządzić to, czego wymaga interes publicznego bezpieczeństwa, gdzie jednak nie ma naglącego niebezpieczeństwa, mają się przedtem udać o polecenie do właściwej władzy politycznej.

Jeżeli obowiązani nie uczynią zadość w terminie wyznaczonym poleceniu miejscowej władzy policyjnej, władza ta jest upoważnioną przeprowadzić potrzebne roboty na koszt ociągających się.

§. 98.

Koszta komisyjnych badań i rozpraw w sprawach strony obchodzących ponosi ta strona, która prosiła o zarządzenie badania, albo też sprowadziła je własną winą, a przedewszystkiem bezpodstawnymi zarzutami.

Władza polityczna ma orzec, w jaki stosowny sposób rozłożone być mają pomiędzy strony koszta te, które dotyczą wspólnego ich interesu, i o ile strona prawem pokonana obowiązana jest do zwrotu kosztów postępowania swemu przeciwnikowi.

Koszta badania z przyczyny przekroczeń ustawy ponoszą uznani za winnych.

§. 99.

Każda władza polityczna pierwszej instancji ma prowadzić księgę wodną wraz z mapami wodnemi, na których mają być uwidocznione wszystkie w powiecie już istniejące i na podstawie tej ustawy nowo nabyte prawa do używania wody, jakoteż wszystkie postanowienia co do wysokości znaków, oznaczających stan wody, zachodzące w tym względzie zmiany z powołaniem służących za podstawę orzeczeń.

Co do zapisywania spółek wodnych mają być nadto zachowane postanowienia §. 56 (§. 22 ust. państw.). Każdemu wolno przeglądać księgę wodną i powołane tam urzędowe rozprawy, jakoteż mapy wodne, tudzież za złożeniem przepisanej kwoty zażądać odpisu takowych.

§. 100.

Urządzenie i prowadzenie ksiąg i map wodnych będzie uregulowane w drodze rozporządzeń.

Przedłożenie rządowe.

U s t a w a

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zawierająca postanowienia o wykupnie prawa propinacyi.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Prawo propinacyi znosi się za odpowiednem wynagrodzeniem.

§. 2.

Wyrób napojów propinacyjnych staje się od dnia wejścia tej ustawy w życie z ograniczeniami w tej ustawie postanowionemi przedmiotem wolnego przemysłu.

§. 3.

Propinacyjne prawo wyszynku pozostaje w całej swej rozciągłości przy uprawnionych jeszcze przez 25 lat licząc od dnia, w którym kapitały wynagrodzenia uprawnionym w całym kraju ostatecznie zostaną przyznane.

Najdalej w przeciągu tego czasu musi być wynagrodzenie za zniesienie tego prawa w całym kraju spłacone.

Po upływie 25letniego okresu ma ustać raz na zawsze propinacyjne prawo wyszynku.

§. 4.

Niniejsza ustawa nie narusza dodatków gminnych (opłat konsumcyjnych), które pobierają nie-

które gminy od trunków gorących w obrębie gminy wyrabianych lub do obrębu gminy wprowadzanych, na opędzenie wydatków gminnych.

§. 5.

Dotychczasowi właściciele prawa propinacyi otrzymają jako wynagrodzenia za zniesienie tego prawa kapitał w gotówce równający się dwunastorazowemu czystemu dochodowi z propinacyjnego prawa wyszynku.

Uprawniony może zrzec się tego wynagrodzenia, o ile prawa innych osób nie stoją temu na przeszkodzie.

§. 6.

Jako czysty dochód z propinacyjnego prawa wyszynku należy przyjąć przeciętną cyfrę dochodu z prawa wyszynku w ostatnich sześciu latach przed ogłoszeniem niniejszej ustawy, po odtrąceniu podatków wraz z dodatkami państwowymi, krajowemi i indemnizacyjnemi.

§. 7.

Dla obliczenia kapitałów wynagrodzenia będą ustanowione: Komisya krajowa we Lwowie i komisye miejscowe pod nazwą: „Komisya krajowa (miejscowa) indemnizacji propinacyjnej.“

§. 8.

Komisye miejscowe mają jako organa Komisji krajowej na zlecenie tejże przeprowadzać dochodzenia celem oznaczenia czystego dochodu z propinacyjnego prawa wyszynku według zasad wypowiedzianych w niniejszej ustawie i obliczać na tej podstawie kapitał wynagrodzenia za zniesione prawo propinacyjne.

Dochodzenia i inne czynności w tym celu potrzebne mają być z urzędu przeprowadzane.

§. 9.

Komisya miejscowa składa się z urzędnika politycznego, którego mianuje Namiestnik i z przydanego mu pomocnika, biegłego w rachunkowości.

W każdym powiecie politycznym ustanowi się przynajmniej jedną taką komisye.

§. 10.

Do czynności w celu oznaczenia wartości i dochodów zamianuje Namiestnik w porozumieniu z Wydziałem krajowym w każdym powiecie przynajmniej trzech znawców, którzy zostaną zaprzysiężeni i będą obowiązani na wezwanie komisarza miejscowego przedsiębrać potrzebne obliczenia wartości i dochodów.

Znawcy ci pobierać będą diety podczas zajęcia i wynagrodzenia kosztów podróży.

Wysokość tych należności oznaczy Komisya krajowa.

§. 11.

Komisyja krajowa składa się pod przewodnictwem Namiestnika lub jego zastępcy z trzech wyższych urzędników politycznych, których oznaczy Namiestnik, z dwóch członków Wydziału krajowego, których tenże wybierze z grona swego, i z jednego zastępcy uprawnionych, którego oznacza Namiestnik w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Tak samo zostaną oznaczeni zastępcy członków komisji.

Komisji krajowej przydani będą potrzebni urzędnicy conceptowi, rachunkowi i manipulacyjni.

§. 12.

Po wejściu w życie tej ustawy zawezwie e. k. Namiestnictwo edyktem wszystkich właścicieli prawa propinacyi, aby w terminie 6ciu miesięcy od dnia ogłoszenia tego edyktu w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych, wnieśli do krajowej komisji pisemne zgłoszenie o wynagrodzenie za zniesienie prawa propinacyi albo pisemne zrzeczenie się tego wynagrodzenia.

§. 13.

Właściciele prawa propinacyi, które jest przynależnością posiadłości tabularnej, lub też samodzielnie stanowi przedmiot księgi hipotecznej, winni wraz ze zgłoszeniem się o wynagrodzenie a względnie z deklaracją zrzeczenia się tegoż, przedłożyć z księgi hipotecznej udowodniający ich własność dotyczącego ciała hipotecznego lub prawa propinacyjnego.

Edyktalne zawezwanie do zgłoszenia się o wynagrodzenie lub zrzeczenie się tegoż.

Zgłaszający się o wynagrodzenie ma także wykazać czysty dochód z propinacyjnego prawa wyszynku według postanowień §. 6. niniejszej ustawy, a zarazem podać kwotę wynagrodzenia, którą sobie rości.

Zgłoszenia należy wносить osobno dla każdego ciała hipotecznego.

§. 14.

Jeżeli z dwóch lub kilku współwłaścicieli prawa propinacji choć jeden tylko wnieśnie zgłoszenie o wynagrodzenie, zgłoszenie to ważne jest dla reszty współwłaścicieli.

Zrzeczenie się wynagrodzenia za zniesienie prawa propinacji, przysługującego dwom lub więcej współwłaścicielom, jest tylko wtedy ważne, jeżeli to zrzeczenie się wniesione zostało przez wszystkich współwłaścicieli.

§. 15.

Zgłoszenia o wynagrodzenie za zniesienie prawa propinacji przydzielone będą komisjom miejscowym do przeprowadzenia dochodzenia.

§. 16.

Jeżeli uprawniony w terminie w §. 12. wskazanym nie wnieśnie ani zgłoszenia o wynagrodzenie za zniesienie prawa propinacji, ani prawnie ważnej, wymogom §§. 13 i 14 odpowiadającej deklaracji zrzeczenia się tegoż wynagrodzenia, albo w razie nieprzyjętego zrzeczenia się, pomimo zawezwania nie wnieśnie zgłoszenia, wówczas nastąpi obliczanie i przyznanie wynagrodzenia z urzędu na koszt jego.

§. 17.

Po upływie wskazanego w §. 12. terminu edyktalnego, ogłosi krajowa komisya osobnym edyktem szczegółowe wszystkie ciała hipoteczne, których właściciele zrzekli się wynagrodzenia i zawezwzie w tym edykcie wszystkich, którzy z tytułu zahypotekowanego prawa przez zrzeczenie się wynagrodzenia czują się być pokrzywdzeni w swoim prawie, aby w nieprzekraczalnym terminie 90ciu dni od dnia ogłoszenia edyktu w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych wnieśli do krajowej komisji tem pewniej swoje zarzuty, ileże w razie przeciwnym uważać

się będzie, iż zgadzają się z zrzeczeniem się wynagrodzenia.

Jeżeli komisya krajowa uzna zarzuty za niezasadnione, wówczas odeszle wierzyciela z pretensjami do drogi prawa.

Jeżeli tenże w przeciągu 30 dni nie wniesie pozwu do właściwego sądu, traci prawo czynienia jakiegokolwiek dalszych zarzutów.

§. 18.

Jeżeli w terminie w §. 17. oznaczonym choć jeden tylko z wzmiankowanych tamże wierzycieli wniesie zarzut przeciw zrzeczeniu się wynagrodzenia za prawo propinacyi ze strony właściciela, należy tego ostatniego zaważać, aby w odpowiednim oznaczonym terminie wniósł zgłoszenie się o wynagrodzenie.

Jeżeli nie uczyni zadość zaważaniu w oznaczonym terminie, wówczas nastąpi co do dotyczącego ciała hipotecznego z urzędu na koszt właściciela obliczenie i przyznanie wynagrodzenia za zniesienie prawa propinacyi.

§. 19.

Komisya miejscowa ma po otrzymaniu zgłoszenia lub po przeprowadzeniu dochodzenia z urzędu na zlecenie komisji krajowej oznaczyć czysty dochód z propinacyjnego prawa wyszynku na podstawie kontraktów dzierżawnych, fasyj, podatku dochodowego i innych dokumentów, a w miarę potrzeby na podstawie dochodzeń i wywodów znawców obliczyć przypadający uprawnionemu kapitał i przedłożyć akt ten zaraz z wnioskiem swoim krajowej komisji do decyzji.

Jeżeli dochód z propinacyjnego prawa wyszynku łącznie z innymi źródłami dochodu, jako to: z wyrobem trunków propinacyjnych, z młynem, z cegielnią, z wyszynkiem słodzonych trunków gorących, domem gościnnym itp. był wdzierżawiony i dla wymierzenia podatku dochodowego fasyonowany, należy na podstawie dochodzeń oznaczyć, ile z ogólnej sumy dochodów przypada na samo propinacyjne prawo wyszynku.

Gdzie dzierżawcy propinacyjnego prawa wyszynku dodano do dzierżawy lokalności mieszkalne, budynki do wykonywania wyszynku, grunta itd.,

należy odtrącić wartość używania tych przedmiotów, która w razie potrzeby w drodze dochodzenia ma być obliczoną.

Jeżeli jest kilku współwłaścicieli należy ich za-
wezwać, aby wymienili wspólnego pełnomocnika,
gdyż w razie przeciwnym będzie przeprowadzona
rozprawa z kuratorem, którego na ich koszt usta-
nowi komisya miejscowa.

§. 20.

Na podstawie aktów dochodzenia, które przed-
łożą komisye miejscowe, orzeka komisya krajowa
co do cyfry czystego dochodu i wysokości kapitału
wynagrodzenia, wydaje wyroki indemnizacyjne i za-
wiadania o nich uprawnionego.

Wyroki indemnizacyjne należy wydawać we-
dług pojedynczych ciał hipotecznych, a jeżeli prawo
propinacyi nie jest ani przynależnością ciała hypo-
tecznego, ani samoistnem ciałem hipotecznem, we-
dług pojedynczych uprawnionych osób.

§. 21.

Krajowa komisya orzeka w I. instancyi.

Do powzięcia uchwały potrzebną jest obecność
wszystkich członków komisyi krajowej lub ich za-
stępców.

Uchwały zapadają według zdania, za którym
oświadczyła się największa liczba głosujących; je-
żeli zdania równo są podzielone, rozstrzyga prze-
wodniczący.

Jeżeli między dwoma równo podzielonem
zdaniem zachodzi różnica tylko co do wysokości
jakiej cyfry, może przewodniczący przyjąć cyfrę
w średniej wysokości.

§. 22.

Przeciw orzeczeniu komisyi krajowej służy
prawo rekursu do Ministerstwa spraw wewnętrznych.

Do wniesienia rekursu ustanawia się nieprze-
kraczalny termin 30 dni od dnia doręczenia wy-
roku indemnizacyjnego, w który to jednak nie wli-
cza się dni, które zajmie przesyłka rekursu pocztą.

Rekursu należy wnosić do komisyi krajowej.

Orzeczenia ministerstwa są ostateczne.

Koszta dochodzenia spowodowane rekursem
ma w razie odrzucenia tegoż ponosić strona, która
wniosła rekurs.

Prawomocne wyroki indemnizacyjne mają być podane do wiadomości Wydziału krajowego, który prowadzi administrację funduszu indemnizacji propinacyjnej.

§. 23.

Dla przeprowadzenia sporów o prywatno-prawne pretensye odnoszące się do prawa propinacji zastrzega się stronom drogę prawa.

Jeżeli co do prawa propinacji zachodzą sprzeczne roszczenia kilku osób, wówczas ma być rozprawa z tym przeprowadzoną który jest faktycznie w posiadaniu tego prawa. Wymierzony kapitał wynagrodzenia będzie złożony w sądzie.

Jeżeli przeznaczenie kapitału wynagrodzenia zawisło od poprzedniego rozstrzygnięcia spornych prywatno-prawnych kwestyj, ma komisya krajowa na razie wydać orzeczenie wedle ostatniego faktycznego stanu posiadania i wyznaczyć termin przynajmniej 60 dni, w którym pozew dla rozstrzygnięcia sprawy spornej do właściwego sądu wniesiony być winien, w przeciwnym bowiem razie orzeczenie komisji krajowej staje się prawomocnem.

Do wyroku sądowego zastosować się należy przy ostatecznem oznaczeniu kapitału wynagrodzenia.

§. 24.

Osobna instrukcja, którą wyda Ministerstwo spraw wewnętrznych, określi bliżej sposób postępowania komisyj miejscowych i komisji krajowej.

§. 25.

Dzień, w którym kapitały wynagrodzenia za zniesienie propinacyjnego prawa wyszynku uprawionym w całym kraju ostatecznie zostaną przyznane, poda komisya krajowa obwieszczeniem do powszechnej wiadomości.

Z tym dniem zaczyna się 25letni okres wzmiankowany w §. 13.

Pojedyncze, jeszcze ostatecznie nie załatwione czynności wykupna prawa propinacji, tudzież w toku będące sądowe spory co do prawa propinacji nie wstrzymują rozpoczęcia pomienionego okresu.

Fundusz indemnizacji propinacyjnej.

Na spłacenie kapitałów wynagrodzenia i na opędzenie kosztów z powodu dochodzeń dla wymiaru wynagrodzeń, będzie utworzony krajowy fundusz indemnizacji propinacyjnej, z którego też pokryte będą koszta administracji tegoż funduszu.

Do funduszu indemnizacji propinacyjnej wpływają:

- a) należności, które mają opłacać właściciele prawa propinacji;
- b) opłaty uiszczane przez te osoby, które na mocy konsensów przemysłowych wykonują wyszynk trunków propinacyjnych, tudzież gorących napojów słodzonych: rozolisów, likierów, i t. p. (§. 30. i 31.);
- c) taksy od nowych gorzelei i browarów (§. 34);
- d) grzywny za przestępstwa propinacyjne.

§. 27.

Od dnia pierwszego, który nastąpi po terminie edyktem według §. 12. ogłoszonym, winien każdy właściciel propinacyjnego prawa wyszynku, który nie utracił w skutek zrzeczenia się prawa do wynagrodzenia, opłacać na rzecz funduszu indemnizacji propinacyjnej po 2 od 100 rocznie od należącego mu się kapitału wynagrodzenia, jak długo ani kapitał ten nie został mu wypłacony, ani termin wypłacenia tego kapitału nie zapadł; skoro zaś kapitał wynagrodzenia w skutek wylosowania został wypłacony, albo przynajmniej termin wypłaty tego kapitału już zapadł, (§§. 43 i 44) ma opłacać po 7% i to aż do chwili umorzenia całego kapitału wykupna w całym kraju, jednak w żadnym razie nie dłużej jak aż do upłynięcia w §. 3. oznaczonego 25letniego okresu. Opłaty te mają być wymierzane jak długo kapitał wykupna nie został jeszcze prawomocnie przyznany z zastrzeżeniem późniejszego wyrównania — od kwoty — którą w zameldowaniu jako wynagrodzenie żądano (§. 13) i mają być uiszczane w ratach półrocznych z góry w urzędach podatkowych, którym celem przypisania tych należności komisya krajowa udzieli wykazu wszystkich do opłacania tych należności obowiązanych właścicieli propinacyjnego prawa wyszynku z poszczególnieniem przypadających na każdego z nich należności.

Uprawnionym, za których w wypadkach określonych w §§. 16 i 18 dopiero po upływie terminu edyktalnego zameldowanie wniesiono, albo którym wynagrodzenie z urzędu przyznano, ma być również wymierzona należność od dnia pierwszego, który nastąpi po upływie terminu edyktalnego według §. 12., i od nich takowa następnie ściągnięta.

Wydział krajowy, który zajmuje się jako Dyrekcya funduszu indemnizacyi propinacyjnej wypłatą kapitału wykupna, udzieli urzędom podatkowym wykazów uprawnionych, którym kapitał wykupna został wypłacony, a względnie do wypłaty asygnowany.

§. 28.

Wymienione w §. 27 spłaty mają być ściągane w ten sam sposób jak podatki.

Opłatom tym przysługuje zarówno jak podatkowi prawo pierwszeństwa w wypadkach upadłości i egzekucyi.

W wypadkach, w których prawo propinacyjne nie jest przywiązane do nieruchomości, będącej przedmiotem ksiąg hipotecznych, lub w których to prawo oddzielone zostało od rzeczonych nieruchomości, ciężką w mowie będące opłaty na propinacyjnym prawie wyszynku z prawem pierwszeństwa przed wszystkimi innymi prywatnymi wierzytelnościami.

§. 29.

Właściciele propinacyi, którzy w skutek zrzeczenia się utracili prawo do wynagrodzenia, nie są obowiązani do opłacania należności w §. 27. nadmienionych.

§. 30.

Przemysłowcy, którzy nie z tytułu prawa propinacyjnego, lecz na podstawie osobnych koncesyj przemysłowych trudnią się wyszynkiem trunków propinacyjnych, tudzież tacy, którzy na podstawie koncesyj władz przemysłowych wykonują wyszynk trunków słodzonych (rozolisów, likierów, ponczowej esencji i t. d.) opłacać będą od tego wyszynku oznaczone w następnym paragrafie roczne należności na rzecz krajowego funduszu indemnizacyi

propinacyjnej począwszy od 1. dnia tego miesiąca, który nastąpi po upływie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Po upływie wzmiankowanego w §. 2. 25letniego okresu, a ewentualnie z chwilą wcześniejszego umorzenia kapitału wykupna, gaśnie obowiązek uiszczania tych opłat.

§. 31.

Należytość roczną ustanawia się od wyszynku w miejscowościach liczących nie więcej jak 5000 mieszkańców na 40 zł., w miejscowościach z ludnością nad 5000 do 12.000 mieszkańców na 60 zł., we wszystkich zaś miejscowościach z większą ludnością nad 12.000 mieszkańców na 100 zł. w. a. bez różnicy, czy wyszynk bywa wykonywany jako samoistna przemysłowość, czy też jako akcesoryum innej przemysłowości.

§. 32.

Władza polityczna powiatowa wymierzy według postanowień poprzedniego paragrafu należytość i zawiadomi o tem szynkarza, a wykaz wszystkich wymierzonych należytości udzieli w jednym egzemplarzu c. k. urzędowi podatkowemu, w drugim egzemplarzu Wydziałowi krajowemu.

Przeciw wymierzeniu należytości przysługuje koncesyonowanemu szynkarzowi i dyrekcji funduszu indemnizacyi propinacyjnej wolność odwołania się do c. k. Namiestnictwa.

Przeciw rozstrzygnięciu c. k. Namiestnictwa przysługuje tylko tym prawo rekursu, na których niekorzyść orzeczenie zostało zmienione.

Rekurs nie ma mocy wstrzymującej.

Gdyby władza przemysłowa w myśl obowiązujących przepisów udzieliła komu nowej koncesyi na wyszynk wzmiankowanej w §. 30. kategorii, winna zarazem wymierzyć od niej opłatę według postanowień paragrafu poprzedniego i zawiadomić o tem urząd podatkowy i Wydział krajowy.

§. 33.

Należytości powyższe mają być uiszczane z góry w ratach półrocznych płatnych w dniach 1ym Stycznia i 1ym Lipca każdego roku do kasy urzędu

podatkowego właściwego powiatu, a w razie uchybienia terminu wraz z odsetkami zwłoki 6‰.

Jeżeli obowiązek opłaty pierwszy raz uiszczyć się mającej, nie zaczyna się z dniem 1ym Stycznia lub 1ym Lipca, ma być uiszczoną z góry ta należność, która przypada stosunkowo za czas od dnia obowiązku opłaty do dnia 1. Stycznia a względnie 1. Lipca.

Urząd podatkowy odsyła zebrane należności do kasy funduszu indemnizacji propinacyjnej.

Zaległości w tych należnościach będą ściągane tak samo jak podatki.

§. 34.

Kto w ciągu czasu od dnia ogłoszenia tej ustawy aż do końca ostatniego roku wzmiankowanego w §. 3im 25letniego okresu zakładać będzie nowy browar lub gorzelnię, jeżeli w ciągu pięciu ostatnich lat do dnia ogłoszenia niniejszej ustawy wcale nie pędził gorzałki ani nie warzył piwa, winien przed rozpoczęciem wyrobu wódki lub piwa zapłacić na rzecz funduszu indemnizacji propinacyjnej takse jednorazową, którą się ustanawia na (2000) dwa tysiące zł. a. w. od każdego nowego browaru, a na pięćset (500) zł. a. w. od każdej nowej gorzelnii.

Dotychczasowi uprawnieni, którzy w ostatnich pięciu latach utrzymywali acz z przerwami browary lub gorzelnie w ruchu, wolni są od opłaty powyższej taksy nawet w tym wypadku, gdyby dla obfitszego wyrabiania browar swój lub gorzelnię rozszerzali lub przeistaczali.

§. 35.

Taksy te mają być wpłacane bezpośrednio do kasy funduszu indemnizacji propinacyjnej.

Władze powiatowe polityczne zawiadamiać będą Wydział krajowy o każdym pozwoleniu udzielonem na założenie browaru lub gorzelnii.

§. 36.

Kto się trudni wyrobem wódki lub piwa, nie opłaciwszy przypadającej na niego taksy, staje się winnym przekroczenia i podpada karze podwójnej opłaty taksy, która to grzywna wraz z zapłacić się mającą takse wpływa do funduszu indemnizacji propinacyjnej.

§. 37.

Przemysłowcom trudniącym się wyrobem wódki, piwa i innych trunków propinacyjnych, wolno trunki te sprzedawać tylko hurtownie w naczyniach pod obręczami, zawierających przynajmniej jedno - niższo-austryj. wiadro.

W miejsce jednego n. austr. wiadra ustanawia się począwszy od 1. Stycznia 1876 r. pół hektolitra.

Przekroczenie tego przepisu będzie w ten sam sposób karane, jak przekroczenie przeciw propinacyjnemu prawu wyszynku.

§. 38.

Administracya funduszu indemnizacyi propinacyjnej.

Administracyę funduszu indemnizacyi propinacyjnej będzie sprawował Wydział krajowy jako Dyrekcyja funduszu indemnizacyi propinacyjnej.

§. 39.

Spłata kapitału wynagrodzenia.

Z chwilą ukończenia w całym kraju czynności wymiaru kapitałów wynagrodzenia za zniesione propinacyjne prawo wyszynku (§§. 3. i 25.) rozpoczyna się spłacanie kapitałów wynagrodzenia według planu umorzenia, który ma być ułożony przez Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym a zatwierdzony przez Ministerstwo spraw wewnętrznych.

§. 40.

Spłata kapitałów wynagrodzenia następuje w ten sposób, iż co pół roku odbywa się w granicach planu umorzenia losowanie wyroków indemnizacyjnych.

§. 41.

Każdy kapitał przyznany osobnym prawomocnym wyrokiem indemnizacyjnym otrzyma osobny los; tak więc ma być sporządzonych tyle losów, ile wydanych zostało osobnych wyroków indemnizacyjnych.

Losy będą złożone do urny i tam przechowane pod pieczęcią i pod kluczem. Klucz ma pozostać w przechowaniu Marszałka krajowego, albo jego zastępcy w Wydziale krajowym.

Wydział krajowy jako Dyrekcyja funduszu indemnizacyi propinacyjnej obwieści kwotę kapitałów wynagrodzenia przypadających do spłacenia z końcem Czerwca względnie z końcem Grudnia i przepro-

wadzi w połowie Czerwca względnie Grudnia losowanie dla oznaczenia uprawnionych, którym mają być wypłacone kapitały wynagrodzenia.

Losowanie odbywać się będzie w obec komisji losowania publicznie i ma trwać tak długo dopóki suma przeznaczona na dotyczące półrocze do spłacenia nie będzie wyczerpaną.

Jeżeli los na ostatku wyciągnięty przedstawia kwotę kapitału wynagrodzenia przewyższającą fundusz, jaki pozostał po pokryciu wprzód wyciągniętych losów, spłata wylosowanego kapitału nastąpi z końcem następującego półrocza. — Pozostała niewypłacona reszta doliczy się do kwoty jaka według planu umorzenia przypada na najbliższe półrocze.

§. 42.

Dyrekcya obwieszcza wylosowane kapitały i wypłaca takowe z końcem półrocza następującego po losowaniu, a zatem z końcem Grudnia tego samego roku, a względnie z końcem Czerwca roku następnego.

§. 43.

Przy spłaceniu kapitałów wynagrodzenia za prawo propinacyi, które jest połączone z własnością dóbr nieruchomości, albo które stanowi osobne ciało tabularne, muszą być uwzględnione tabularnie zabezpieczone prawa osób trzecich.

Spłata tych kapitałów nastąpi przez złożenie takowych do depozytu sądu, któremu przysługuje jurysdykcya rzeczowa dotyczących dóbr.

Z dniem złożenia jest spłata dokonana.

Dokonane w depozycie sądowym złożenie kapitału wykupna ma być z urzędu zanotowane w książce gruntowej. To zanotowanie ma ten skutek, że późniejsze intabulacye i pretensye względem opłat, których terminu wypłaty jeszcze nie zapadł (§. 27.) nie będą uwzględnione przy przyznaniu wynagrodzenia.

Przy przyznawaniu i wypłacie kapitału wynagrodzenia zastosują sądy analogiczne postanowienia patentu cesarsk. z dn. 8. Listopada 1853 l. 237 Dz. p. p. i rozporządzenia ministr. z dnia 28 Lipca 1859 L. 142 D. p. p. Postępowanie względem przyznania wynagrodzenia ma być jednak dopiero rozpoczęte po dokonaniem złożeniu sądowym

kapitału wynagrodzenia. Przy postępowaniu tem postanowienie §. 64. ces. patentu z dn. 8. Listopada 1854 nie będą wcale zastosowane.

Odpiśanie tabularne sądownie przyznanych i wypłaconych kapitałów wynagrodzenia zażądata właściwe sądy z urzędu. Po upływie oznaczonego w §. 3. 25letniego okresu obowiązane są sądy do wymazania z urzędu zainstabulowanych w księgach gruntowych praw propinacyi.

§. 44.

Wszystkie inne wylosowane kapitały wynagrodzenia zostaną dopiero spłacone po upływie okresu w §. 3. oznaczonego, jeżeli należitości, które od takowych aż do końca peryodu umorzenia uiszczane być mają, nie zostaną funduszowi indemnizacyi propinacyjnej z góry zapłacone albo zabezpieczone.

§. 45.

Osobna instrukcyja, którą ułoży Wydział krajowy, określi bliżej postępowanie Dyrekeyi propinacyjnego funduszu indemnizacyjnego.

§. 46.

Administracyjne koszta spowodowane wykupnem propinacyjnego prawa wyszynku.

Koszta spowodowane dochodzeniami i czynnościami celem wymiaru kapitałów wynagrodzenia, o ile do ponoszenia takowych nie są obowiązane strony (§§. 16., 18., 22.) równie jak i koszta administracyi funduszu indemnizacyi propinacyjnej mają być z tego funduszu pokrywane.

§. 47.

Jeżeli fundusz indemnizacyi propinacyjnej celem zadosyćczynienia ciężącym na nim zobowiązaniom będzie potrzebował zaliczek pieniężnych, zaliczy mu takowe fundusz krajowy pod warunkiem szybkiego zwrotu z procentem pięciu od sta.

Zaliczki, które aż do końca oznaczonego w §. 3. okresu z funduszu indemnizacyi propinacyjnej nie będą mogły być zwrócone, poniesie fundusz krajowy.

Ewentualna nadwyżka funduszu indemnizacyi propinacyjnej pozostająca po całkowitem umorzeniu kapitałów wynagrodzenia w całym kraju przechodzi na rzecz funduszu krajowego.

Postanowienia karne.

§. 48.

Przekroczenia przepisów względem propinacyjnego prawa wyszynku, o ile nie są przeciwko nim w niniejszej ustawie osobne kary ustanowione, będą karane grzywnami od 10 do 200 zł. lub w razie niemożności osiągnięcia, aresztem od 2 do 40 dni.

Wyrok karny może także orzec konfiskatę na rzecz funduszu indemnizacji propinacyjnej tych trunków i sprzętów, które służyły za narzędzie do popełnienia przestępstwa.

Do funduszu indemnizacji propinacyjnej wpływają także ściągnięte grzywny.

Uznany za winnego przestępstwa winien również ponosić koszt dochodzenia i wykonania kary.

§. 49.

Postanowienia końcowe.

Władze rządowe w królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem uczyną Wydziałowi krajowemu jako Dyrekcyi funduszu indemnizacji propinacyjnej wszelkiej pomocy do przeprowadzenia postanowień niniejszej ustawy.

§. 50.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie równocześnie z ustawą państwową o uwolnieniu aktów prawnych, podań i innych pism odnoszących się do wykupna propinacyjnego prawa wyszynku od opłat skarbowych.

§. 51.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, skarbu i sprawiedliwości.

Wniosek.

Przy opodatkowaniu kopalń pobierane bywają dwojakie podatki, mianowicie:

- a) podatek stały od przestrzeni
- b) podatek od dochodu.

Podatek stały jest dwojaki:

1. miarowy (Maffengebühr),
2. wyłącznościowy (Freischurfgebühr).

Pierwszy wynosi 4 zł. a. w. od każdej pojedynczej miary górniczej (12.544 \square^0) i miary dziennej (32.000 \square^0).

Drugi tożsamo 4 zł. a. w. od każdego koła wyłącznościowego (98⁸⁴/₁₀₀ morgów austriackich powierzchni).

Według rozporządzenia Wys. Ministerstwa skarbu z dnia 30. Września 1859 (L. 181 D. u. p.) mogą być rzezone podatki stałe w pojedynczych wypadkach na podstawie najwyższego rozporządzenia z dnia 5. Sierpnia 1859 do połowy, t. j. na 2 zł. a. w. niższe, a to nawet na czas nieokreślony, jeżeli pokłady minerałów stanowiących przedmiot wydobywania są ubogie i rozrzucone i nie ma nadziei, ażeby warunki te się zmieniły.

Gdy zaś w Galicyi przy wszystkich obecnie znachodzących się i w wydobywaniu będących minerałach pomienione warunki do niższenia podatków miarowych i wyłącznościowych istnieją, gdy wysokość tychże podatków i połączone z wielkimi trudnościami starania się w poszczególnych wypadkach o niższenie tychże bardzo wielu odstrasza od przedsięwzięcia poszukiwań górniczych a przez to w wysokim stopniu stoi na przeszkodzie rozwojowi będącego jeszcze w kolebce u nas przemysłu górniczego, który wszelkimi sposobami popierać należy, przeto niżej podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Wzywa się Wys. Rząd, ażeby celem podniesienia górnictwa w Galicyi zmniejszył w ogóle „z góry dotychczasowy podatek miarowy i wyłącznościowy do połowy, t. j. na 2 zł. a. w. od miary „i od wyłączności.

„Zarazem wnoszą podpisani, ażeby wniosek ten uznać jako naglący i odesłać takowy bez „drukowania wprost do komisji kultury krajowej “

S p ł a w i ń s k i.

Firlej, Tetmajer, Tyszkowski, Baum, Siwiec, Agopsowicz, Szemelowski, Gross, Rutowski, Hoszard, E. Wolański, ks. Chełmecki, Waygart, Dąbrowski, Jan Tarnowski, Cywiński, Torosiewicz.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić wniosek tu załączony.

Zygmunt Sawczyński w. r.

wnioskodawca

Rydzowski, C. Haller, Szujski, Splawiński, Wł. Dzieduszycki, Ks. Chełmecki, Zawadowski, Józef Jasiński, Antoniewicz, Dr. Majer, Stupnicki, Horszard, Waygart, Wesółowski, Rutowski, Baum, Czartoryski, Dąbrowski, Jasiński A., Fruchtmann, Pietruski, Filip Zucker, Stepek, St. Tarnowski.

Ustawa

z dnia

dla królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniająca postanowienia art. 11. 12. i 13. Ustawy z dnia 2go Maja 1873 (Dz. ust. i rozp. kraj. z dnia 1go Lipca 1873 Część XXVIII. Nr. 251).

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam :

Art. I.

Artykuły 11. 12. i 13. Ustawy z dnia 2go Maja 1873 (Dz. ust. i rozp. kraj. z dnia 1go Lipca 1873 Część XXVIII. Nr. 251) zostają w dotychczasowem brzmieniu uchylone i mają brzmieć jak następuje :

A) W szkołach pospolitych

I. klasa we Lwowie i Krakowie	700 zł. w. a.
II. klasa w gminach z ludnością ponad 10.000	600 " "
III. klasa z ludnością od 6000 do 10.000	500 " "
IV. klasa z ludnością od 2000 do 6000	
a) w gminach miejskich	450 " "
b) w gminach wiejskich	400 " "
V. klasa z ludnością niżej 2000	300 " "

B) W szkołach wydziałowych osobnych i w wyższych trzech klasach szkół wydziałowych, połączonych z pospolitemi :

I. klasa we Lwowie i Krakowie	900 zł. w. a.
II. klasa w gminach z ludnością ponad 10.000	800 " "
III. klasa z ludnością od 6000 do 10.000	700 " "
IV. klasa z ludnością niżej 6000	600 " "

Wszystkie powyższe kwoty uważać należy za minimum rocznych stałych płac nauczycielskich.

Podział ten uskutecznią Rada szkolna krajowa i co lat dziesięć rewiduje, uwzględniając zmiany ludności w gminach.

Art. 12. Oprócz powyższej płacy będzie Rada szkolna krajowa na przedstawienie Rad szkolnych okręgowych przyznawać z funduszu szkolnego krajowego nauczycielom za każde pięć lat nienagannej przy publicznych szkołach ludowych służbie osobny dodatek pięcioletni, który dla wszystkich rzeczywistych nauczycieli szkół wydziałowych bez różnicy, tudzież dla nauczycieli szkół ludowych pospolitych, objętych wyżej w klasie I. i II. ustanawia się na 50 zł., dla nauczycieli w gminach klasy III. na 40 zł., dla nauczycieli w gminach klasy IV. na 30 zł., nakoniec dla nauczycieli gmin klasy V. na 25 zł. w. a.

Przyznawanie dodatku pięcioletniego powtarza się tylko do lat 30 służby na posadzie rzeczywistego nauczyciela, a wymierza się według tej kategorii, do której nauczyciel w ostatnim roku pięcioletnia, za którą dodatek ma się przyznać; posadą swoją należy.

Osobom stanu nauczycielskiego, już przed wprowadzeniem tej ustawy w wykonanie stale zamianowanym, przyznaje się pierwszy pięcioletni dodatek jedynie wtedy, jeżeli już przez piętnaście lat w publicznej szkole ludowej nieprzerwanie i nienaganne służyły. Wszystkim innym już dawniej stale zamianowanym nauczycielom przyznany on będzie dopiero z ukończonym piętnastym rokiem służby.

Art. 13. Nie mniej pobiera oprócz stałej płacy nauczycielskiej dyrektor szkoły wydziałowej, połączonej ze szkołą pospolitą, dodatek do płacy w ilości 200 zł. Kierownik każdej szkoły wydziałowej osobnej, jakoteż starszy nauczyciel szkoły ludowej pospolitej, powyżej w klasach I i II. objęty, dodatek w ilości 100 zł., tudzież nauczyciel klasy III. i następnych 50 zł. w. a. rocznie, a to z funduszu szkolnego miejscowego.

Dodatek ten wlicza się tylko rzeczywistym dyrektorom, względnie starszym nauczycielom przy wymierzaniu emerytury.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi Wyznań i Oświecenia.

Sprawozdanie Komisji administracyjnej

z przedłożenia Wydziału krajowego o pokrywaniu kosztów leczenia ubogich w szpitalach publicznych, tudzież z petycyj miast: Bochni, Śniatyna, Jasła, Sanoka, Tarnopola, Tarnowa, Rzeszowa, Wadowie w tym samym przedmiocie.

Wysoki Sejmie!

Sprawa pokrywania kosztów leczenia ubogich już tylokrotnie była przedmiotem obrad w komisjach i w Wysokiej Izbie, że uważamy za zbyteczne powtarzać cały jej przebieg i ponawiać walkę przeciwko ustawie z 19. Listopada 1868 r., której obronę już Wydział krajowy i niektórzy z najwierniejszych dotychczasowych jej zwolenników porzucili. Wystarczy tu wskazać na sprawozdanie Wydziału krajowego z r. 1867, na sprawozdania większości i mniejszości komisji szpitalnej z r. 1871, wreszcie na sprawozdania większości i mniejszości komisji administracyjnej ze Stycznia r. 1874, w których wszystkie argumenta za i przeciw tej ustawie wyczerpująco przytoczone były. Uchwała zaś z dnia 14. Stycznia 1874 r., którą Wysoka Izba wezwała Wydział krajowy, aby przygotował wnioski zmierzające ku ulżeniu gminom ciężaru leczenia ubogich, dostatecznie potępiła ustawę z 19. Listopada 1868 r. i uwalnia komisję administracyjną od występowania przeciwko niej. Ograniczamy się przeto do roztrząśnienia dzisiejszego przedłożenia Wydziału krajowego.

Wydział krajowy przedkłada nam dwa wnioski:

1. aby koszta leczenia ubogich syfilitycznych przyjąć w całości na fundusz krajowy;
2. aby koszta leczenia wszystkich innych chorych ubogich, z wyjątkiem obłąkanych i położnie przyjąć w $\frac{2}{3}$ na fundusz krajowy, zobowiązując zarazem gminy do ponoszenia $\frac{1}{3}$ części tychże kosztów.

Co do pierwszego, roztacza Wydział krajowy w motywach przerażający a niestety prawdziwy obraz rozszerzania się niepomiernego w kraju naszym choroby syfilitycznej i zgubnych jej dla ludności następstw. Zapomina jednak, że przeniesienie kosztów leczenia na fundusz krajowy tylko za syfilitycznych nie zapobieży ani rozszerzaniu się tej choroby, ani złowrogim jej skutkom.

Pomijając zarzut, że odróżnianie syfilitycznych i leczenie ich bezpłatne mogłoby uchodzić za nagrodę lekkomyślnego i niemoralnego życia; nasuwają się nam już teraz wątpliwości, które przy wykonaniu projektu Wydziału krajowego nabrałyby znaczenia stanowczego. I tak: kto ma przed odesłaniem do szpitala, orzec: czy pewien chory jest dotknięty zarazą syfilityczną? — czy wójt? czy gmina? A jeżeli się w szpitalu okaże, że mniemany syfilityczny nie uległ tej zaradzie, lecz innej z podobnego źródła pochodzącej i tym samym sposobem udzielającej się chorobie, jednak nie zaliczanej do syfilis, — któż wtenczas za tego chorego koszta leczenia płacić będzie? Według projektu Wydziału krajowego rozumie się gmina. Lecz czy po takim doświadczeniu, gminy na przyszłość prawdziwie syfilitycznych do szpitala odsyłać będą? jest pytaniem, na które sądząc ze wstępu do ponoszenia wszelkich wydatków gmin naszych, już teraz przecząco odpowiedzieć musimy.

Syfylis nie przebiera w ofiarach; ulegają jej tak ubodzy jak zamożni, a nawet ci ostatni więcej, bo rozrządzają liczniejszemi środkami ku jej nabyciu. Projekt Wydziału krajowego nie zapobiegłby, iżby przy mesumiennem wydawaniu świadectw ubóstwa, czerpać mogli z funduszu krajowego przeważnie zamożniejsi, bo posiadają więcej środków do uzyskania fałszywego świadectwa, przyczem gmina nie traci; odmawiałby jednak pomocy prawdziwie ubogim, którzy nie ulegli tej wszetecznej chorobie, a świadectwa ubóstwa nie otrzymają, boby gmina za nich $\frac{1}{3}$ część kosztów płacić musiała.

Że syfilis jest zaraźliwą, że niesłychanie zgubny wpływ wywiera na stan zdrowia ludności, nie podlega żadnemu powątpiewaniu. Jednakowoż oprócz tej zaradzie są jeszcze inne choroby nie mniej zaraźliwe i nie mniej zgubne dla ludności jak n. p. ospa, tyfus, cholera i t. d. Dlaczegoż biedni ulegli tym ostatnim chorobom mają być pozbawieni opieki kraju? Dlaczego syfilityczni mają być protegowani? — rzecz można wynagradzani?

Drugi wniosek Wydziału krajowego żąda, aby: koszta leczenia wszystkich innych ubogich chorych, z wyjątkiem obłąkanych i położnic, przyjąć w $\frac{2}{3}$ na fundusz krajowy, zobowiązując gminy do ponoszenia $\frac{1}{3}$ części tychże kosztów.

W uzasadnieniu tego wniosku przytacza Wydział krajowy wszystkie argumenta, które w r. 1867 jako motywa do ustawy z 19. Listopada 1868 przytaczał, a które sprawozdanie mniejszości komisji administracyjnej ze Stycznia 1874 r. dostatecznie zbiło. Nie powtarzamy więc wszystkich i przytaczamy tylko ważniejsze.

Głównym argumentem Wydziału krajowego była i jest ta okoliczność, że przed ustawą z r. 1868 koszta leczenia ubogich z roku na rok wzrastały. Ależ na ten rezultat składało się więcej czynników; jako to: przyrost ludności, wzrastająca drożyzna, kilkoletni nieurodzaj, zubożenie ludności, pomnożenie liczby szpitali, ich lepsze urządzenie, pielęgnowanie chorych troskliwsze, narazie wzrastająca oświata ludu. Nie godzi się więc przypisywać go jednej przyczynie. Zresztą okazało się z doświadczenia, że oszczędności nie były tak wielkie, jak się tego po ustawie z r. 1868 spodziewano. Podczas kiedy w ostatnim roku przed ową ustawą koszta leczenia ubogich wynosiły największą sumę 254.315 zł. a., to teraz po ustawie wynoszą, wedle sprawozdania Wydziału krajowego, w przecięciu rocznie 232.966 zł. a., z tych gminy rocznie 84.333 płacić miały, jednak nie płaciły, bo zaległości roczne wynoszą 29.509 zł., co czyni z ostatnich lat pięciu niemalą sumę: 147.548 zł. a. Oszczędność zatem uzyskana ustawą z r. 1868 jest tak drobiazgową, że nawet w rachunek brań być nie powinna. Wobec zaś przedłożenia Wydziału krajowego schodzą te oszczędności do jeszcze drobniejszych rozmiarów. Wydział krajowy bowiem wkłada w swój rachunek kwotę 55.556 zł. a. jako ową trzecią część, którą gminy za swych ubogich funduszowi krajowemu zwracać mają. Odrzuciwszy od tego nieuniknione zaległości, okaże się kwota tak mała, że dla niej nie warto poświęcać bytu szpitali i zagradzać do nich drogę tym, dla których są założone t. j. prawdziwie ubogim.

Wydział krajowy powiada, że głównym powodem wzrastania kosztów jest wielki brak prawości i sumienności nie tylko zwierzchności gminnych, ale także wielu plebanów, bo nawet zamożnym osobom wydają świadectwa ubóstwa i dlatego każe gminom, czy to połowę, czy trzecią część kosztów leczenia za ubogich płacić. Najprzód Wydział krajowy tem rozporządzeniem nie zapobiegł i nie zapobieży wydawaniu fałszywych świadectw, jak się to już z doświadczenia okazało. Dostają je bowiem teraz tylko zamożni, aby fundusz krajowy o połowę kosztów leczenia oszukać, lecz ubodzy pod żadnym warunkiem prawdziwego świadectwa nie wyzbrają, bo by gmina za nich płacić musiała. Powtóre znajduje się tu Wydział krajowy w roli owego sądu, który zamiast winnego, niewinnego ukarał, bo go miał pod ręką. Zawiniła zwierzchność gminna, bo wydała fałszywe świadectwo, a karany bywa ubogi, bo się przy ustawie przenoszącej czy to połowę czy trzecią część kosztów na gminy nigdy — chyba konający — do szpitala nie dostanie.

Jako najwymowniejszy zarzut przeciw przeniesieniu kosztów leczenia ubogich w całości na fundusz krajowy, przytacza Wydział krajowy, że zamiast ulżyć gminom, przyszłoby obarczyć te same gminy tak dotkliwym ciężarem dodatków krajowych, z jakim dzisiejsze niedogodności nawet w porównaniu pójśćby nie mogły. Już z zasad fizyki każdemu wiadomo, że rozłożenie ciężaru na liczne punkta mniej obciąża pojedyncze; że łatwiej dźwigać ciężar milionom jak setkom, zwłaszcza jeżeli między milionami są jednostki zamożne, których w setkach nie ma. Dodatki zaś krajowe przez przeniesienie na fundusz krajowy wszystkich kosztów leczenia ubogich nigdy tak nie wzrosną, iżby im kraj nie podolał; bo co najwyżej, mogłyby dojść do pary centów od złotego austriackiego. A mało jest nazwać niedogodnością fakt powtarzający się teraz bardzo często, że gminy płacić muszą za włóczęgów, którzy ani się w gminie urodzili, ani w niej dłuższy czas zamieszkali, kwoty przechodzące kilkakrotnie razy roczne podatki, dlatego tylko, że urzędy takich włóczęgów gdzieś przydzielić muszą. To nie tylko jest niesprawiedliwością, ale nadto jest ciężarem siły pojedynczych gmin przechodzącym, czy one $\frac{1}{2}$ czy $\frac{1}{3}$ część kosztów opłacać mają.

Sprawozdanie Wydziału krajowego powiada, że obowiązek płacenia kosztów leczenia za ubogich, jest integralną częścią obowiązku zaopatrywania ubogich w ogóle. Ale obowiązki te włożyła na gminy ustawa, a ustawa ludności nie ludność ustawie służyć powinna i jeżeli nie odpowiada potrzebom, zmienioną być powinna, jak to w obecnym wypadku ma miejsce.

Wskazuje Wydział krajowy na inne kraje monarchii austriackiej i powiada, że należałoby pójść za ich przykładem. Na to odpowiedź krótka: „co kraj to obyczaj.“ Wszędzie na jedną modłę być nie może. Zresztą Wydział krajowy nie przytacza dowodów, iżby w innych krajach w tym względzie obowiązujące ustawy błogie wydały skutki i zadowolniły ludność tych krajów.

Komisya administracyjna oświadcza się przeto stanowczo przeciwko przedłożeniu Wydziału krajowego. Uważa takowe za półśrodek, który nie zaradzi złemu przez ustawę z 19. Listopada 1868 r. stworzonemu, a byłby tylko nowym eksperymentem w naszym ustawodawstwie krajowym, zarówno szkodliwym jak ustawa, którą ma zastąpić.

Nie zaradzi mianowicie temu, żeby szpitale nasze, osobiwie prowincjonalne z roku na rok nie upadały, tak dalece, że gdyby stan obecny trwać miał dłużej, przyjdzie większą ich część pozamykać. Nie zaradzi temu, żeby prawdziwie ubodzy nie mogli się do szpitali dostać. Nie zaradzi temu, żeby gminy dopiero konających do szpitali odwoziły. Nie zaradzi temu, iżby fundusz krajowy fałszywymi świadectwami był wyzyskiwany. Nie zaradzi temu, iżby gminy były przeciążane opłatami za włóczęgów. Nie zaradzi mnożeniu się zaległości i rozwlekłej, marnującej siły robocze urzędów, pisaninie. Nie zaradzi nareszcie szerzeniu się zarazy syfilitycznej, równie jak szerzeniu się innych niemniej szkodliwych i zabójczych zaraz. Nie zaradzi zatem nawet w najmniejszej części złemu, które teraz istnieje.

Jedynym na to środkiem i to środkiem radykalnym jest ustawa przyjmująca wszystkie koszty leczenia za ubogich na fundusz krajowy. Ustawa taka będzie nie tylko wysoce humanitarną

i nie będzie dawała powodu do niemoralności i nieludzkości ludu naszego, ale nadto nie pociągnie za sobą tak wielkich wydatków, jakby się na pozór zdawać mogło.

Wydział krajowy podaje nam w przedłożeniu swoim rachunek, którego komisya administracyjna w zupełności za podstawę swego wniosku przyjmuje. Z obliczenia tego okazuje się, że wydatki na koszt leczenia ubogich wynosiły w ostatnim trzechleciu przeciętnie rocznie 232.966 zł. a. Tę kwotę zaokrągla Wydział krajowy do 250.000 zł., potrąca za syfilitycznych 83.333 zł., z pozostałej kwoty 166.667 zł. przypadłaby $\frac{1}{3}$ na gminy w kwocie 55.556 zł. — Rozchodzi się więc tylko o wstawienie w budżet tej ostatniej kwoty zaokrąglonej do 60.000 zł., czyli o zwiększenie dodatku krajowego o jeden cent od zł. a. po nad to, czego się Wydział krajowy w swem przedłożeniu domaga. Że zaś Wydział krajowy żąda 60.000 zł., okaże się łączna kwota 120.000 zł., która dodana do przeciętnie co roku wydawanych: 150 000 zł., wynosiłaby sumę 270.000 zł. a., t. j. dwa centy dodatku krajowego.

Komisya administracyjna wnosi przeto: Wysoka Izba raczy załączonej ustawie i uchwałom przyjęciem nadać moc obowiązującą.

Lwów dnia 4. Października 1874.

Kraiński,
przewodniczący.

Hoszard,
sprawozdawca.

U s t a w a

z dnia obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi
z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o pokrywaniu kosztów leczenia ubogich w szpi-
talach publicznych.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi
i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem
rozporządzam co następuje :

Art. I.

Koszta leczenia ubogich chorych w publicznych
szpitalach ponosi w całości fundusz krajowy za
przynależnych do Królestwa Galicyi i Lodomeryi
z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Art. II.

Wszystkie ustawy sprzeczne z Art. I. prze-
stają od dnia wejścia w życie tej ustawy, obo-
wiązywać.

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Mojemu
Ministrowi spraw wewnętrznych.

Uchwały.

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem
uchwala co następuje:

I.

Do budżetu na rok 1875 w rub. III, poz. 27.
tytuł „Koszta leczenia“ ma być wstawioną kwota:
270.000 zł. a.

II.

Petycje miast Bochni, Jasła, Śniatyna, Tarnopola, Tarnowa, Rzeszowa i Wadowic o ponoszeniu kosztów leczenia ubogich przez fundusz krajowy mają być uważane za załatwione.

Sprawozdanie mniejszości komisji administracyjnej

w przedmiocie pokrywania kosztów leczenia ubogich w szpitalach publicznych.

Wysoki Sejmie!

Sprawa o zwrot kosztów szpitalnych za ubogich leczonych w szpitalach publicznych od lat trzech w komisjach sejmowych rozpatrywana, doczekała się na ostatniej sesji sejmowej tylko tymczasowego załatwienia. Zawszany przez Sejm Wydział krajowy „aby po zebraniu potrzebnych do tego dat, przygotował wnioski ku temu zmierzające, aby ile możności gminom ciężar kosztów leczenia ubogich chorych ulżyć i sprawę tę ostatecznie uregulować“, przedłożył Wys. Sejmowi swoje sprawozdanie, które przekazano komisji administracyjnej do zbadania.

Po ścisłym rozbiorze sprawozdania, zgodzili się Członkowie komisji jednomyślnie, iż wniosków przez Wydział krajowy stawianych za swoje przyjmować nie mogą; gdy zaś chodziło o wskazanie sposobu, jakim koszta za leczenie ubogich chorych pokrywanemi być mają, podzieliły się zdania. Większość komisji mniemała, ażeby pod tym względem powrócić do sposobu obowiązującego przed rokiem 1869 to jest, ażeby całkowite koszta za leczenie ubogich chorych przeniesiono na fundusz krajowy. Mniejszość komisji zaś złożona z trzech członków oświadczyła się za utrzymaniem obowiązującego stanu rzeczy na podstawie ustawy z dnia 19. Listopada 1868, która to ustawa uchwaloną została na wniosek Wydziału krajowego, po zrobieniu smutnego doświadczenia, że gminy bezpośrednio w opłatach szpitalnych niezainteresowane wydawały prawie każdemu kto tego żądał świadectwa ubóstwa, czyniąc tym sposobem ulgę własnym nawet zasobnym członkom kosztem funduszu krajowego. Upowszechniające się nadużycia przy niesumieniu naszych Zwierzchności gminnych i braku poczucia obowiązków publicznych, groziły funduszowi krajowemu niebezpieczeństwem pochłaniania coraz to większych sum na wydatki szpitalne, któremiby za ledwo z ujmą środków innym celom publicznym podołać był w stanie.

Mniejszość komisji mniema, iż byłoby to tylko utrudzać uwagę Wysokiego Zgromadzenia sejmowego, gdybyśmy chcieli powtarzać zasady, które skłoniły Sejm z r. 1868. do uchwalenia obecnie obowiązującej ustawy o pokrywaniu kosztów leczniczych za ubogich chorych w szpitalach publicznych,

zwłaszcza gdy większość komisji ostatniego Sejmu, obstając przy zachowaniu nadal unormowanego stanu rzeczy, ten przedmiot wszechstronnie opracowany swem sprawozdaniem przedstawiła. Zresztą uznaje mniejszość za stosowne powołać się także i na obecne sprawozdanie Wydziału krajowego, w którym uznana jest zasada, iż obowiązek ponoszenia kosztów szpitalnych za leczonych własnych członków ciążyć winien na gminach, a z ducha sprawozdania można wyciągnąć, iż Wydział krajowy spowodowanym był jedynie uchwałą Wysokiego Sejmu do poczynienia wniosków zdających do zmiany ustawy z dnia 19. Listopada 1868.

Powoławszy się tedy na powyższe sprawozdania, w których zasadniczo powinność gmin do ponoszenia kosztów szpitalnych za przynależnych do gminy chorych jest wykazaną, mniejszość komisji pozwala sobie podnieść dwa najważniejsze wypadki wykazujące smutne konsekwencje pod względem administracyjno - społecznym i ekonomicznym, jakoby pociągnęło uchycenie ustawy z dnia 19. Listopada 1868. Obowiązek gminy opiekowania się własnymi ubogimi chorymi, jaki da się wysnuć z treści i ducha ustawy o swojszczyźnie gminnej, nie jest czemś przypadkowo, dowolnie jakby z powietrza zachwycouym, ale raczej naturalnie i konsekwentnie ze związku gminnego wypływającym obowiązkiem gminy jako takiej; któż bowiem jest w stanie skuteczniej pełnić to zadanie jeżeli nie ów, który jest bezpośrednio zainteresowany, a którego ubóstwo drugich najwięcej obciąża? Ten obowiązek gminy dla własnych członków, przypomina nader obowiązek, wynikający z ustroju rodzinnego dla członków rodziny ze strony ojca; a dostrzegamy czegoś zarówno podobnego i w większych od gminy jednostkach administracyjnych, jako to w powiecie, dystrykcie kraju itd. Przenosić tedy obowiązek do pewnych świadczeń z jednej jednostki na drugą, jest to zaiste rzeczą co najmniej niebezpieczną i oddziaływającą demoralizująco na porządek społeczny. Wszakże to ze stanowiska samorządu jest jałmużną dawaną ze strony kraju gminie, która coraz bardziej uczuwać się powinna samoistną, jałmużną, która obdarowanego nie tylko poniża, ale pobudza do spuszczenia się na obcą opiekę i zobojętnienia dla dobra własnych członków.

Ze stanowiska ekonomicznego nie można pominać uwagi, iż jedną z najważniejszych przy rozkładaniu ciężarów publicznych jest zasada, by na jednostkę podatkującą nałożony ciężar zostawał w pewnym stosunku do ciągniętych korzyści; a jeżeli ta danina ma swój powód w celach dobroczynnych, toć nie należy nią do tego stopnia przeciążać, ażeby możliwość płacenia była na niebezpieczeństwo narażona. Piecza nad przynależnymi do gminy ubogimi chorymi jest, jak to już wykazano, zadaniem gminy, którego, zasadniczo rzecz biorąc — nikomu innemu nakładać się nie powinno, a któremu to zadaniu nikt inny odpowiedzieć nie jest zdolny; stosownie do poczynionych wyjaśnień, ciągnie gmina jako taka, przez używanie szpitali dla przynależnych ubogich członków korzyści z instytucji szpitalnej — słuszną jest tedy rzeczą, ażeby się za te korzyści odwzajemniała odpowiednimi opłatami, wcale zaś niesłusznem byłoby, gdyby za nią opłaty te opłacała gmina, która do szpitali swych ubogich z jakichkolwiekby przyczyn u. p. z powodu większej odległości miejsca, utrzymywania własnego lekarza, bliskości dobroczynnych zakładów, które za leczenie i pielęgnowanie chorych żadnego nie pobierają wynagrodzenia itp. nie posyła; niesłuszną ta staje się tem więcej rażąca im wyższą częścią gminy ze szpitali nie korzystające na cele szpitalne przyczyniałyby się musiały. Jeżeli pokrywanie taks szpitalnych za ubogich jest sprawą krajową, którą w interesie dobra krajowego na budżet krajowy przenieśćby wypadało, jako większość komisji administracyjnej uczynić chce, to zaiste należałoby podobnie postąpić ze wszystkimi szkołkami gminnymi, drogami i to nie tylko powiatowemi, ale i gminnymi. Ze instytucje powyższe przez taką zmianę na jednolitości i sprężystości by zyskały, można na pewno przypuszczać, z drugiej strony jednak jest niezawodnem, że w takim razie podatki na cele krajowe nakładane musiałyby osiągnąć wysokość marnującą siłę podatkową na niebezpieczeństwo, chociaż te same ciężary bezpośrednio przez gminę ponoszone takiego skutku nie wywołują. Rzecz na razie może niejasna staje się łatwo do zrozumienia, zważywszy zasady samorządu, wedle których jednostajność w rozkładzie ciężarów publicznych tylko w ten sposób osiągnąć się daje, jeżeli

nie ogół pewien nakład ponosić będzie, ale przede wszystkim ta jednostka administracyjna, która bezpośrednio ciągnie korzyści z instytucji, dla której celu nakład się czyni.

Obawa wypowiedziana przez zwolenników przeniesienia wszystkich kosztów szpitalnych za ubogich chorych na fundusz krajowy, iż dzisiejszy stan rzeczy grozi znaczniejszej części szpitali zamknięciem wcale datami statystycznymi, które Wydział krajowy dołączył swemu sprawozdaniu, a które uwidoczniają liczbę chorych w pojedynczych latach po pojedynczych szpitalach leczonych popartą nie jest.

Nadużycia, o jakich sprawozdanie większości mówi, że gminy odsyłają swych ubogich chorych do szpitali z trwogi narażenia się na wydatek dopiero w stanie konającym, następnie, że gminy wysyłają raczej bogaczy, którzy wpływowe w gminie zajmują stanowisko, niżeli ubogich, a wystawiając im świadectwa ubóstwa uwalniają ich od płacenia połowy kosztów szpitalnych przez fundusz krajowy opłacanych. Nadużycia te nie mogą uwłaczać ustawie z d. 19. Listopada 1868., której utrzymania mniejszość komisji broni, ale świadczą o niesumieniu jej wykonywaniu; podobne nadużycia działy się niezawodnie zawsze w obec znacznej opieszałości i braku poczucia obowiązku publicznego naszych Zwierzchności gminnych z jednej strony a wstręcie ludu wiejskiego do korzystania z instytucji szpitalnych, chyba w razie ostatecznym z drugiej strony; zachodzi tylko ta różnica, że w tych nadużyciach w skutek zarządzonych peryodycznych objazdów przez inspektora szpitali i publikacye raportów dokładniejszą otrzymujemy wiadomość, niżeli to przedtem bywało.

Sprawozdanie większości komisji administracyjnej popiera między innymi swój wniosek do ustawy zdaniem, iż projektowane uchylenie ustawy z d. 19. Listopada 1868 nie będzie podawało powodu do niemoralności ludu — jakim to sposobem zapobieży się tej niemoralności, zaiste domyśleć się trudno, zwłaszcza gdy szersze pozostawionem by być musiało pole Zwierzchnościom gminnym do wystawienia tysięcy i tysięcy fałszywych świadectw.

Zdaniem mniejszości komisji jest, że tylko dwa z poruszonych przeciwko istniejącemu porządkowi rzeczy zarzutów na obmyślenie środków zaradczych zasługują a mianowicie:

Po pierwsze: plaga rozpowszechniająca się pomiędzy ludem wiejskim z powodu szerzenia się chorób syfilitycznych.

Po drugie: rażąca niesłuszność, iż przez wzgląd na brzmienie ustawy o swojszczyźnie i ustawy gminnej bywają gminy zmuszane do opłacania kosztów szpitalnych za takie osoby, które ze związku gminnego formalnie nie wystąpiły, chociaż od lat wielu gminę opuściły.

Co do pierwszego, komisja mniejszości sądzi, że wniosek większości przedstawiony Wys. Sejmowi nie zaradza — tak jak zamierza — szerzeniu się chorób syfilitycznych, ponieważ ściąga tylko ubogich do szpitali, lecz nie działa na osoby majątniejsze — zatem chyba celu, który zamierza.

Gdyby jednak lekarze przydzieleni c. k. Starostwom powiatowym do pełnienia służby sanitarnej, wykonywali należycie swe obowiązki w myśl ustawy z 30. Kwietnia 1870 N. 68. Dz. ust. p. i w swych ustawą przepisanych raportach przedstawiali Starostwom dostrzeżony stan zdrowia mieszkańców powiatu zgodnie z istniejącym stanem, to bez wątpienia zarządzaliby ci w c. k. Starostwie w myśl postanowień dekretu kancelaryi nadwornej z dnia 19. Lipca 1817 L. 16067 i gub. rozporządzenia z dnia 26. Lipca 1825 L. 35609 wraze skonstatowanego szerzenia się chorób syfilitycznych środki zaradcze zmierzające ku zapobieżeniu niebezpieczeństwu. W podobnych razach byłaby Zwierzchnościom gminnym ujętą możność niesumiennego wykonywania istniejących przepisów polecających bezzwłoczne odstawianie chorobą syfilityczną dotkniętych do szpitali a organa do nadzoru ustanowione nie dopuszczałyby podobnego nadużycia; ścisłe wykonywanie obowiązków przez lekarzy powiatowych nałożonych ustawą z dnia 30. Kwietnia 1870 przyczyniłoby się także niemało do uchylenia zgubnej działalności szarlatanów (Kurpfuscher) w lekarzy się zabawiających, którzy nader szkodliwie wpływają na szerzenie się tych zaraźliwych chorób.

•/1 W celu zapobieżenia istniejącemu złemu nie widzi mniejszość komisji innego środka, jak zawezwanie c. k. Rządu do polecenia c. k. Starostwom ścisłego wykonywania dozoru w myśl istniejących przepisów nad stanem zdrowia mieszkańców powiatów, w którym to celu mniejszość komisji ma zaszczyt zalecić Wys. Sejmowi powzięcie rezolucyi pod **I.** załączonej.

Co do drugiego zarzutu t. j. że gminy wedle ustawy z d. 19. Listopada 1868 są obowiązane do zwrotu funduszowi krajowemu połowy taks szpitalnych za takich chorych, którzy od lat wielu gminy opuścili, to uznaje się w całości jego słuszność, zauważa się atoli, że niestosowność tu ma swoje źródło w ustawie o swojszczyźnie, którą zmienić należy w zakresie działań Sejmu, wszelako ażeby ile możności uchylić dolegliwość, wnosi mniejszość komisji zmianę ustawy z d. 19. Listopada 1868 w tym duchu, ażeby gmina nie była obowiązana do ponoszenia kosztów szpitalnych za takiego członka, który od lat pięciu bez formalnego ustawą przewidzianego wystąpienia ze związku gminnego, gminę przynależności opuścił, i ażeby koszta za leczenie takich ubogich chorych były na fundusz krajowy przeniesione. Mniejszość komisji administracyjnej jest zdania, iż przez przyjęcie wnioskiem proponowanej zmiany ustawy z d. 19. Listopada 1868 znacznie słuszniejsze ulgi dla gmin wynikną, niżeliby to miało miejsce przez przyjęcie wniosków czy to Wydziału krajowego, czy to większości komisji administracyjnej. Mniejszość komisji mniema zatem, iż postąpi sobie w myśl polecenia Sejmu na ostatniej Sesyji danego, przedstawiając do przyjęcia wniosek do ustawy pod **II.** załączony.

Musimy też podnieść, że tak przez przyjęcie zmian projektowanych wnioskami Wydziału krajowego, jakoteż przez przyjęcie wniosków obecnej większości komisji administracyjnej, zdążających do uchylenia ustawy z d. 19. Listopada 1868 żadna dla podatkującego nie wyniknie ulga, przeciwnie coraz większe obciążanie stanie się niezbędnem, już dla tego samego, że koszta szpitalne przez kraj ponoszone poczęłyby się nie tylko w podobnej progresyi wzmaczać, jak to miało miejsce w czasie przed r. 1868, ale nawet w wyższej ze względu na ulepszenie urzędzeń szpitalnych w ostatnich latach dokonanych.

Wydział krajowy przytacza w swem sprawozdaniu wprawdzie, iż zaprojektowana zmiana ustawy z dnia 19. Listopada 1868 nie pociągnie za sobą większego obarczenia funduszu krajowego nad 60.000 zł., co wymagałoby podwyższenia dodatku do podatków o jeden cent za każdy jeden zł.; sprawozdanie większości komisji administracyjnej mówi zaś o obciążeniu preliminarza wydatków w razie przychylenia się do stawionych przez nią wniosków dwoma centami od 1 zł. — Ale mimo to można śmiało twierdzić, iż obciążenie przewidziane z końcem roku 1875 okaże się jako za nisko obliczone.

Zbywa nam wprawdzie na datach potrzebnych do obliczenia wysokości wydatku, jakim wypadnie obciążyć preliminarz budżetu na r. 1875 w razie przyjęcia przedłożonego pod **II.** wniosku do ustawy.

Zważywszy atoli, że w danym razie nie można się spodziewać tak rychłej Sankeyi uchwalonej przez Wysoki Sejm ustawy, mniema mniejszość komisji, iż wstawienie 15.000 zł. przybliżająco w r. 1875 na ten cel wystarczyć powinno.

•/3 Wysoki Sejm raczy zatem w razie przyjęcia wniosku do ustawy pod **II.** powziąć uchwałę pod **III.** dołączoną.

Kraiński wlr.
Sprawozdawca.

Paszkowski wlr.
Koziebrodzki wlr.

III.

Uchwała.

Sejm uchwała co następuje: do budżetu na rok 1875 w Rub III. prz. 27 tytuł „koszta leczenia wstawia się prócz zapreliminowanej kwoty dodatkowo kwotę 15000 zł.“

Projekt ustawy.

I.

Rezolucya.

Sejm krajowy wzywa c. k. Rząd krajowy z powodu częstego rozpowszechniania się chorób syfilitycznych szczególnie między ludnością wiejską, ażeby polecił w myśl ustawy z dnia 30. Kwietnia 1870 (N. 68 Dz. u. p.) pilne czuwanie nad ścisłym wykonywaniem przepisów względem zapobieżenia szerzeniu się tych chorób.

II.

Projekt ustawy.

Ustawa z dnia obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o pokrywaniu kosztów leczenia ubogich chorych.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodmeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Obowiązek przynależnej gminy nałożony ustawą z dnia 19. Listopada 1868 r. Nr. 29 D. ust. kr. do zwracania funduszowi krajowemu połowy kosztów leczenia i utrzymania (taksy szpitalnej) za ubogich leczonych w szpitalach publicznych Państwa austr. nie odnosi się do tych członków gminy, o których złożony będzie dowód, iż przez ostatnich lat pięć w gminie nie zamieszkiwali.

Art. II.

Dowód stanowić ma świadectwo zwierzchności gminy przynależności, potwierdzone przez właściwego duszpasterza, a przy świadectwach dla osób religii izraelskiej przez przełożonego obrządku.

Art. III.

Czas przebyty w służbie wojskowej lub w więzieniu karnem nie zalicza się do czasokresu art. I. oznaczonego.

Art. IV.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Sprawozdanie

komisji kultury krajowej o przedłożeniu rządowem dotyczącem ochrony ziemiopłodów od gąsienic, chrząszczy i innych owadów.

Komisya kultury krajowej po należytem zbadaniu przyłączonego tu przedłożenia, przysłała do przekonania, że takowe zawiera postanowienia, które rozdzielić wypada.

I tak są jedne a mianowicie w §. 1. zawarte a dotyczące obierania drzew owocowych i ogrodów warzywnych z gąsienic i ich poczwarek, które to postanowienia jako bardzo pożyteczne i koniecznie potrzebne uważać należy.

Również pożytecznym i koniecznym nazwać należy zarządzenie natchmiastowych środków zaradczych w razie pojawienia się w niezwykłej ilości owadów plonom (§. 10. ustęp 3.) lub lasom zagrażających n. p. szarańcy, korodłubów i t. p.

Inne zaś znowu tyczące się zbierania owadów wszelkich na polach, łąkach i nawet lasach, które dla tego samego, że są niewykonalne, poleceniami być nie mogą.

Niewykonalność ich wynika z wyjątkowego położenia kraju naszego, gdzie przy wielkich obszarach zawsze czuć się daje brak rąk do wykonania pierwszych i niezbędnych robót gospodarskich.

Przedłożenie rządowe weszło do Sejmu tak późno, że dla braku czasu drukowanem być nie mogło, mała więc tylko liczba posłów miała sposobność z niem się obeznać.

Nadto komisya uznała za potrzebne dłuższe zastanowienie się nad tem, jak daleko ma sięgać władza organów powołanych do czuwania nad mającą się uchwalić ustawą, tak aby ludność krajową przed dowolnością zasłonić, a jednak ustawa nie została martwą literą.

Tu wyżej przytoczone powody wpłynęły na postanowienie komisji iż zaniechała na teraz wypracowania projektu do ustawy, a poprzestała na poleceniu Wydziałowi krajowemu, aby na podstawie niniejszego sprawozdania opracował projekt do ustawy, i aby takowy Wysokiemu Sejmowi na przyszłej sesyi przedłożył.

Komisya kultury krajowej wnosi więc.

Wysoki Sejm raczy. uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu aby na podstawie niniejszego sprawozdania o wniosku rządowym przedłożył Sejmowi na najbliższej sesyi projekt do odnośnej ustawy.

Lwów dnia 11. Października 1874.

Włodzimier Dzieduszyck. w r.
przewodniczący

Konopka w. r.
sprawozdawca.

Ustawa

o ochronie ziemiopłodów od gąsienic, chrząszczy i innych owadów.

Za zgodą Sejmu Meggo Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§. 1.

Każdy właściciel lub dzierżawca gruntów jest obowiązany najdalej do końca kwietnia każdego roku oczyścić swe drzewa i krzewy od oprzędzonych gąsienic i ich jaj, tudzież od owadów i poczwarek, takowe spalić lub w inny sposób zniszczyć.

Ścięte gałęzie obsiadłe gąsienicami lub poczwarkami mają być natychmiast spalone lub oczyszczone.

Wyżej wzmiankowane osoby są także obowiązane gąsienice, pędraki i t. p. jak się tylko pokażą na wiosnę, zniszczyć w terminie przez przełożonego gminy oznaczonym (§. 10).

§. 2.

Osoby w §. 1 wzmiankowane mają obowiązek w terminie przez naczelnika gminy oznaczonym z drzew w swoim terytoryum otrząsać chrząszcze i takowe niszczyć.

Także należy przy oraniu roli wybierać za pługiem pędraki i takowe niszczyć.

§. 3.

Osoby w §. 1. wzmiankowane są także obowiązane w którejkolwiek porze roku niszczyć na polach i łąkach gąsienice lub inne owady, gdyby się takowe pojawiły w sposób plonom zagrażający.

§. 4.

Przełożony gminy ma nad tem czuwać, aby wszyscy właściele i dzierżawcy powyższe obowiązki (§§. 3 do 9) dokładnie wypełniali.

Gdyby osoby w §. 1. wzmiankowane nie wypełniały obowiązków ciążących na nich, w myśl §§. 1, 2 i 3 może przełożony gminy na koszt ociągających się zarządzić zbierania gąsienic i t. p.

§. 5.

Przełożony gminy z dwoma radnymi jest uprawniony wymierzyć na ociągających się grzywny od 1 do 10 zł. w. a. a w razie powtórnego zaniechania do 20 zł. w. a. albo w razie niemożności zapłacenia karę aresztu od 12 godzin do 4 dni.

Grzywny wpływają do funduszu kultury krajowej.

§. 6.

Wyrok skazujący na karę należy wręczyć stronie zasądzonej za rewersem, albo ogłosić jej takowy ustnie w kancelaryi gminnej w obec dwóch świadków. W tym razie świadkowie winni na wyroku potwierdzić, że został ogłoszony i dzień, w którym ogłoszenie nastąpiło.

§. 7.

Od wyroku przełożonego gminy i dwóch radnych założyć można rekurs w przeciągu 14 dni po ogłoszeniu lub doręczeniu wyroku na karę skazującego do władzy politycznej, wnieść go zaś należy na piśmie albo ustnie u zwierzchności gminnej.

Przeciw dwom równobrzmiącym wyrokom nie ma rekursu.

§. 8.

Drzewa, krzewy i kłoby znajdujące się na gruntach, będących własnością gminy, mają być, na koszt gminy oczyszczone w sposób wskazany w §§. 1, 2, 3.

§. 9.

Dla zachęcania w zbieraniu chrząszczów i pędraków będzie się dawać każdemu, kto mierzyąc takowych odniesie do właściwej gminy, stosowne wynagrodzenie, które co roku wymierzy Namiestnik w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Wynagrodzenie to ma ponosić w połowie kasa gminna, a w połowie fundusz krajowy.

Naznoszone chrząszcze i pędraki należy natychmiast zniszczyć.

§. 1 .

Przełożony gminy winien tę ustawę dwa razy w roku ogłaszać a mianowicie z początkiem października i z początkiem lutego i ma przy tej sposobności dokładnie oznaczyć termin do przedsięwzięcia pojedynczych czynności.

Przełożony gminy jest też obowiązany co roku na wiosnę postanowić ostateczny termin do niszczenia gąsienic, skoro się tylko gdzie pojawiają.

Jeżeli gdzie pojawiają się gąsienice lub inne dla zboża szkodliwe owady i zagrażają plonom, ma przełożony gminy natychmiast zarządzić środki zaradcze i do wykonania ich przynaglić członków gminy.

Jeżeli siły, któremi gmina rozporządza, nie wystarczają do usunięcia niebezpieczeństwa, ma przełożony gminy donieść o tem Wydziałowi powiatowemu.

§. 11.

Wydziały powiatowe mają nad tem czuwać i przekonywać się, czy gminy w powiecie ustawę tę dokładnie wykonują.

Mają one także zalecać gminom najodpowiedniejsze środki do wytępienia owadów.

§. 12.

Jeżeli gmina zaniedbuje wykonanie tej ustawy, albo jeżeli nie odpowiada obowiązkom na niej ciążącym, jako na właścicielce gruntu (§. 8), ma Wydział powiatowy przedsięwziąć potrzebne środki zaradcze na koszt gminy.

Zaniedbanie obowiązków, które ta ustawa nakłada na przełożonego gminy, karać będzie polityczna władza powiatowa grzywnami od 10 do 20 zł. w. a. na korzyść funduszu kultury krajowej.

§. 13.

C. k. żandarmerya, drożnicy i strażnicy polowi są obowiązani donosić o każdym spostrzeżonym przekraczaniu tej ustawy naczelnikowi gminy, a jeżeli na tym ostatnim ciąży wina, politycznej władzy powiatowej.

§. 14.

Postanowienia zawarte w poprzednich paragrafach, stosują się także do wyłączonych obszarów dworskich.

Przełożeni obszarów dworskich mają te same obowiązki i prawa, jakie naczelnicy gmin, prawo karania jednak w myśl §. 5. służy w tym razie politycznej władzy.

Przekroczenia tej ustawy, których się dopuszczają na obszarze dworskim osoby w §. 1. wzmiankowane, mają być karane karami, przepisanemi w §. 5; przekroczenia zaś tego rodzaju ze strony przełożonego obszaru dworskiego karami przepisanemi w §. 12.

§. 15.

Wszystkie dawniejsze ustawy, rozporządzenia i przepisy będące w sprzeczności z postanowieniami tej ustawy znosi się niniejszem.

§. 16.

Wykonanie tej ustawy poruczam Memu Ministrowi rolnictwa i spraw wewnętrznych.

Sprawozdanie komisji prawniczej

o wnioskach p. Chrzanowskiego i towarzyszy względem dwóch zmian w postanowieniach regulaminu obrad sejmowych z dnia 27. listopada 1865.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 1. października 1874 przekazał Wysoki Sejm komisji prawniczej wniośki posła Chrzanowskiego o dwie zmiany w regulaminie obrad sejmowych.

Pierwsza z tych zmian dąży do uproszczenia formalnego toku czynności Wysokiej Izby i do zaoszczędzenia jej drogiego a krótko wymierzonego czasu; druga podnosi znaczenie i skuteczność interpelacyj, a zarazem powagę Wysokiego Sejmu, rozwijając i zabezpieczając jedno z najważniejszych jego praw, które w skutek odpowiedzi niedostatecznych i lada czem interpellantów zbywających, mogłoby utracić wszelką polityczną i praktyczną doniosłość.

Chroniąc w ten sposób prawa interpelacyi Wysokiej Izby, zawiera druga z proponowanych zmian zarazem kautele, które zapobiegną marnowaniu czasu i dopuszczą rozpraw nad odpowiedzią na interpelację lub odmową odpowiedzi jedynie w najważniejszych a nielicznych wypadkach.

Obie zamierzone zmiany mają nadto za sobą doświadczenia porobione w Radzie państwa, w niektórych sejmach krajowych i w innych parlamentarnych zgromadzeniach.

Komisya prawnicza wnosi przeto w myśl wniosków posła Chrzanowskiego:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący dodatek do tymczasowego regulaminu obrad sejmowych z dnia 27. listopada 1865.

Artykuł I.

Paragraf 25. tymczasowego regulaminu obrad sejmowych z dnia 27. listopada 1865. znosi się w terażniejszej jego osnowie, a ma brzmieć jak następuje:

§. 25. Nazajutrz po posiedzeniu protokół złożonym będzie w biurze sejmowem i tamże przez 24 godzin służyć ma posłom do przejrzenia.

Uwagi, niemniej zarzuty co do treści protokołu ma poseł przedstawić Marszałkowi żądając sprostowania, a Marszałek może to sprostowanie zażądać, przekonawszy się, że jest uzasadnione. Jeżeli Marszałek odmawia żądaniu sprostowania, poseł ma prawo wystąpić na najbliższem posiedzeniu sejmu z wnioskiem o sprostowanie protokołu z przytoczeniem dosłownem dotyczącego ustępu protokołu i oraz żadanego sprostowania a Izba uchwałą swą rozstrzyga.

Protokół ma być podpisany przez Marszałka i dwóch sekretarzy następnie w księgę protokołów wciągnięty, wydrukowany i posłom rozdany. Jeżeli co do treści protokołu uczyniono w terminie wyżej przepisany uwagi lub zarzuty, podpisanie protokołu ma nastąpić dopiero po ich rozstrzygnięciu przez Marszałka, a względnie przez Sejm.

Protokół posiedzenia ostatniego przed odroczeniem lub zamknięciem Sejmu ma być na temże ostatniemu posiedzeniu odczytany, sprawdzony i po zatwierdzeniu przez Izbę podpisany przez Marszałka i dwóch sekretarzy.

Artykuł II.

Ostatni ustęp §. 79. w tymczasowym regulaminie sejmowym z dnia 27. listopada 1865 który brzmi:

„Rozprawa nad interpelacją i nad odpowiedzią interpelowanego nie może być do-
„puszczoną“

znosi się w dotychczasowej osnowie, i ustęp ten ma brzmieć jak następuje:

„Sejm postanowi, czy w skutek odpowiedzi na interpelację, lub też odmówienia odpowiedzi, nastąpić ma rozprawa, bądź natychmiast, bądź też na najbliższem posiedzeniu Sejmu. Uchwałę tę poweźmie Sejm bez wszelkich rozpraw, na wniosek poparty przez 15-tu posłów, a uczyniony na temże posiedzeniu, na którym była dana odpowiedź na interpelację lub oświadczenie odmówienia odpowiedzi. Przy rozprawie nad odpowiedzią na interpelację nie wolno czynić wniosków.“

Lwów dnia 7. października 1874.

Kabat,
przewodniczący.

Filip Zucker,
sprawozdawca.

Sprawozdanie Komisji budżetowej

o wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie dróg uznanych za nagłe, tudzież rekonstrukcyi dróg krajowych i o wnioskach posłów Apolinarego Jaworskiego i Stanisława Polanowskiego co do kolei żelaznych drugorzędnych.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z d. 5. Grudnia 1872 r. uznane zostały

I. drogi wiodące:

1. ze Suchej do Żatora, 2. z Tarnowa do Szczucina, 3. ze Szklar do Przeworska, 4. z Rohatyna do Brzeżan, 5. z Krasnego do Buska, 6. ze Zborowa do Załoziec, 7. z Tarnopola do Zbaraża, 8. z Kepeczyniec do Smykowiec i 9. z Borszczowa do Jezierzan za krajowe; oraz

II. wyznaczono na budowę kolei drugorzędnych, czyli tak zwanych wicyalnych:

1. ze Stojanowa do Lwowa, 2. z jednego z punktów kolei lwowsko-tomaszowskiej pomiędzy Żółkwią a Bełzem, lub też od stosownego punktu kolei Karola Ludwika na Bełz, Sokal ku granicy Królestwa Polskiego lub Wołynia, 3. z Rzeszowa do Nadbrzezia

z funduszu krajowego po 100.000 zł. na miłę, a w szczególności po 50.000 zł. na subwencye bezzwrotne, a po 50.000 zł. na pożyczki pięcioprocentowe na ten cel udzielać się mające; i

III. upoważniono Wydział krajowy do zawarcia z przedsiębiorcami umów obowiązujących o budowę kolei wicyalnych na powyżej wymienionych przestrzeniach, o ile obciążenie funduszu krajowego nie przekroczy powyżej oznaczonej sumy, lub odsetków od tej sumy w stosunku 6 $\frac{1}{2}$ %.

W związku z temi postanowieniami uchwalił Wysoki Sejm na posiedzeniu z d. 7. Grudnia 1872 r. Zaciągnięcie pożyczki krajowej w sumie mającej wynosić w gotowości 5,200.000 zł. i przeznaczyć z niej

a) na budowę dróg krajowych	2.650.000 zł.
b) na rekonstrukcyę już istniejących dróg krajowych	1,250.000 zł.
c) na pożyczkę głodową	1.300.000 zł.
Razem	<u>5.200.000 zł.</u>

Część powyższej pożyczki, przeznaczona na zapobieżenie niedostatkowi została zaciągnięta, zrealizowanie zaś sum przeznaczonych na budowę i rekonstrukcję dróg krajowych uczynił Wysoki Sejm zawisłem od przyzwolenia władz centralnych tak wykonawczych jakoteż ustawodawczych, aby cała ta pożyczka uwolniona była od wszelkich podatków i opłat bezpośrednich.

Zabiegi podjęte w celu, aby to uwolnienie uzyskać, nie odniosły dotąd stanowczego skutku, a ostateczny ich rezultat jest na wszelki wypadek niepewny. Ponieważ atoli wynika ztąd zwłoka, okazuje się tak pod względem ekonomii kraju — jakoteż pod względem administracyjnym w wysokim stopniu szkodliwą, postanowił Wydział krajowy spowodować Wysoki Sejm do uchwał, któreby tej niepewności położyły tamę, a rzecz w dodatnim kierunku naprzód mogły posunąć.

Zbadawszy powyżej skreślony stan rzeczy, jakoteż względną donosność możebnych tutaj do osiągnięcia zamierzonego celu środków, doszedł nareszcie do następujących wniosków:

A. Budowa uzanych stosownie do powołanej poprzednio uchwały sejmowej z d. 5. Grudnia 1872 r. w ustawie z d. 12. Lutego 1873 r. za krajowe dziewięciu dróg miałyby według sprostowanych obliczeń wynosić tylko 2,224.000 zł.
t. j. w porównaniu z pierwotnie na ten cel przeznaczoną sumę w kwocie 2.650.000 zł.
mniej o 426.000 zł.
czyli w ogrąglęj liczbie po 70.000 zł.
zamiast po 80.000 zł.
na milę jakto pierwotnie przypuszczano.

Również wydatek preliminarnej pierwotnie na rekonstrukcję istniejących dróg krajowych w kwocie 1,250.000 zł.
zdaniem Wydziału krajowego zredukowany być może do sumy 1,000.000 zł.
tak iż przekazane mu uchwałą sejmową z d. 7. Grudnia 1872 r. roboty wykonane być mogą za sumę 3,224.000 zł.

Według planu amortyzacji wynosiłaby roczna rata, przeznaczona na opłacenie procentów i umorzenie kapitału całej pożyczki w przeciągu lat 40 około 430.000 zł.

Po odtrąceniu od tej sumy rocznego wydatku na umorzenie pożyczki głódowej w kwocie 106.000 zł.
pozostawałby wydatek w kwocie 324.000 zł.
potrzebny rocznie na amortyzację tej części pożyczki krajowej, którą na cele drogowe przeznaczono.

Z uwagi, iż Wysoki Sejm, uchwalając zaciągnięcie pożyczki krajowej uchwalił niejako na cele drogowe powyższy wydatek na lat 40 w kwocie po 324.000 zł.

Wydział krajowy wnosi, aby mu już teraz tej kwoty wolno było użyć na rozpoczęcie budowy i rekonstrukcji dróg krajowych, i aby ją w tym celu na budżecie krajowym w odpowiedniej rubryce umieszczono. Nadmieniam przytem, że proponowany przezeń nadzwyczajny wydatek nie pociągnie za sobą na rok 1875 podwyższenia dodatku krajowego, albowiem znajdzie zupełne pokrycie w zapasie kasowym w gotowiznie, równie jak w zapasie niesprzedanych dotąd obligacji pożyczki krajowej z 1873 r., niemniej w nadwyżce rat spłaconych przez powiaty na umorzenie pożyczek zaciągniętych.

B. Rokowania z przedsiębiorcami o budowę kolei drugorzędnych (wicyalnych), na podstawach przez Wysoki Sejm dotkniętych, nie przyniosły dotąd żadnego rezultatu. Wobec dzisiejszych stosunków powszechnego targu pieniężnego zdaniem Wydziału krajowego budowa tych kolei jedynie na podstawie całkowitego a przynajmniej częściowego zagwarantowania przez kraj odsetków od kapitałów, w przedsiębiorstwo to włożyć się mających, przeprowadzoną być może.

Gdy nadto niektóre podczas ostatniej sesji Rady Państwa w sprawie subwencjonowania kolei w innych prowincjach zapadłe uchwały zdają się upoważniać do przypuszczenia, że c. k. Rząd byłby może skłonny do wyjednania znaczniejszej subwencji z funduszków państwowych przynajmniej

takich kolei drugorzędnych w Galicyi, których ważność pod względem strategicznym zostanie uznana: przeto mniema Wydział krajowy, iż wypadaloby w każdym razie zbadać żywione przez c. k. Rząd w tej mierze intencye, w danym razie wznowić z przedsiębiorcami rokowania nie krępując się żadnymi z góry określonymi warunkami.

Powyższe wnioski Wydziału krajowego, przekazane komisji budżetowej, były w jej łonie przedmiotem przedłuższych, a razem wszechstronnie wyczerpujących obrad, których wynik da się streścić w następujących uwagach.

Ad A. Jedynem zadaniem komisji budżetowej było, obmyśleć środki finansowe do wykonania uchwał Wysokiego Sejmu potrzebne.

Zaprojektowaną we wspomnianej uchwale sieć dróg krajowych należałoby uzupełnić jeszcze drogą z Rzeszowa do Nadbrzezia. Potrzebę drogi krajowej w tej okolicy uznał Wysoki Sejm już w 1871 r. umieszczając ją pomiędzy temi, które przedwszystkiemi innemi winny być budowane, jako też w r. 1872, gdy wyraził życzenie, aby na tej przestrzeni budowana była kolej żelazna drugorzędna (wycyualna).

W skutek uchwały w tym duchu wydanej, wyjęta została wspomniana linia z sieci dróg krajowych, a przeniesiona do rzędu kosztem kraju budować się mających kolei żelaznych drugorzędnych.

Zpetycyi atoli, podanej obecnie od Wydziału powiatowego w Nisku, okazuje się, że ta uchwała polegała w znacznej części na mylonych przypuszczeniach, że w owej okolicy brak potrzebnego do budowy zwyczajnej drogi komunikacyjnej krajowej materiału i brak taniego robotnika. Ponieważ nadto budowa takiej drogi więcej odpowiada życzeniom rzeczonoego powiatu, aniżeli budowa kolei żelaznej, przeto uznała komisya budżetowa za słuszne, przychylić się do prośby tamecznego Wydziału powiatowego i prosić Wysokiej Izby, iżby osobną ustawą raczyła na nowo wcielić pomienioną linię do rzędu dróg krajowych budować się mających, zwłaszcza że taka zmiana pociągnęłaby za sobą znaczne zaoszczędzenia w wydatkach ze skarbu krajowego na środki komunikacyjne w ogóle.

Wydział powiatowy w Nisku ma w swej petycyi na oku drogę z Rzeszowa na Sokołów i Nisko do Nadbrzezia. tak jak ją uchwalił Wysoki Sejm w 1871 r. Chociaż za tą linią przemawiają także niektóre względy techniczne, wszelako komisya budżetowa nie mogła przeoczyć, że m tamtej stronie już istnieje droga powiatowa z Rzeszowa do Głogowa, która przyjęta na skarb kraju, zmniejszyłaby koszta wybudowania całej drogi o tyle, że pozostałaby tylko potrzeba wykończenia komunikacyi z Głogowa na Nisko aż do Nadbrzezia.

Wrazie gdyby Wysoka Izba przyjęła powyższą propozycyę komisji, długość dróg krajowych teraz budować się mających, wynosiłaby 42—43 mil, gdyż mniej więcej 9—10 mil wynosi linia z Rzeszowa do Nadbrzezia;

Komisya nie mogła uznać iżby środki przez Wydział krajowy na ten cel podane były wystarczające. Przyjmując bowiem za podstawę obliczenie Wydziału krajowego, że koszta budowy jednej mili drogi wynosić będą w przecięciu 70.000 zł.
to zażądana na ten cel na rok 1875 nadzwyczajna kwota 324.000 zł.

nie wystarczyłaby nawet na budowę pięciu mil dróg nowych, a rezultat okazałby się jeszcze mniej korzystnym, gdyby z tej sumy, jak należy, pewną kwotę, np. 100.000 zł., odtrącono na niewykonaną rekonstrukcyę dróg istniejących. W takim razie uzyskanoby za rok ledwie 3 mile; postępując zaś tym torem dalej, ledwie po 15 latach kraj ujrzałby się w posiadaniu dróg przez Wysoki Sejm za potrzebne uznanych.

Aby zaradzić tym niedogodnościom, możebne jest tylko dwojakie wyjście. Jednem jest bezzwłoczne zaciągnięcie pożyczki, drugim podniesienie przeznaczonej na ten cel pozycyi wydatków w budżecie do odpowiedniej wysokości.

Mysł bezwzględnego przystąpienia do zrealizowania uchwalonej w r. 1872 pożyczki okazała się pod wielu względami mniej właściwą. Krok taki przesądzałby naprzód na niekorzyść kraju uchwałe Rady Państwa co do uwolnienia rzeczony pożyczki od bezpośrednich opłat i podatków, byłby bowiem niejako przedczesnem zrzczeniem się ułatwień, bez których pożyczka stałaby się dla kraju zbyt dotkliwym ciężarem, nie zapewniająca mu nawet odpowiednich korzyści. Ponieważ koszt drogi krajowej z Rzeszowa do Nadbrzezia obliczone po 80.000 zł. na miłę wynosiłyby mniej więcej do 800.000 zł. po wcieleniu jej w poczet zwyczajnych dróg komunikacyjnych krajowych, pożyczka musiałaby być zaciągnięta na budowę dróg krajowych w kwocie 3.000.000 zł.
na rekonstrukcyę istniejących „ 1.000.000 „
Razem w kwocie . . . 4.000.000 zł.

Dodawszy do tej sumy kosztu zaciągnięcia pożyczki po 15% nominalnie jej suma sięgać by musiała do 4.600.000 i wyżej. Annuitety na amortyzacyę tej sumy w 40 latach dokonać się mając, liczone po 7 1/2%, wynosiłyby po 345.000 zł., a łącznie z podatkiem od kuponu, gdyby nas c. k. Rząd od niego nie zwolnił, do 368.000 zł. rocznie. Byłyby zatem na długi szereg lat a prawie przez pół wieku tak znaczne sumy wyjęte z pod dyspozycyi kraju na możebne inne cele produkcyjne; a ciążąca na kraju konieczność ich spłaty utrudniłaby albo uniemożliwiła inne, może ważniejsze i naglejsze finansowe operacye, gdyby się w skutek nadzwyczajnych wypadków albo ze względu na wymagania ekonomicznego lub moralnego postępu, nieodbita ich okazała potrzeba.

Zdawało się komisyi, że za cenę 42—43 mil dróg krajowych, w danych niekorzystnych warunkach kraj nie powinien się ubezwładniać tak uciążliwą pożyczką, lecz owszem przystępując teraz do ich budowania, czerpać środki do tego z bieżącego budżetu. Podwyższając w budżecie krajowym pozycyą na ten cel przeznaczoną do wysokości rocznych 500.000 zł. już w przeciągu lat ośmiu uzyskalibyśmy sumę 4.000.000 „, któraby nawet z naddatkiem pokryła kosztu zamierzonej budowy. Wprawdzie pozycya ta przewyższałaby annuitety pożyczki rocznie o 132.000 zł., wszelako przyjęto na budżet przez ośm lat, po ich upływie, a zatem w pięć razy krótszym przeciągu dałaby krajowi możność rozporządzić takąż sumą wedle upodobania.

Komisyja budżetowa proponuje w skutku powyższych uwag Wys. Izbie wyłuszczoney właśnie sposób pokrycia kosztów budowy i rekonstrukcyi dróg krajowych. Ponieważ Wydział krajowy zapewnił, że wydatek do 324.000 zł. znalazłby w obecnych zapasach kasowych i w sprzedaży obligacyi pożyczki głodowej na rok następny pokrycie, chodziliby w roku następnym jedynie o zastąpienie sumy . . . 180.000 „, coby pociągnęło za sobą podwyższenie dodatku krajowego o 3 centy od złotego.

Komisyja nie sądzi, iżby było zgodne z interesem kraju i jego funduszu, rozpoczynać budowę dróg na wszystkich punktach od razu. Owszem winne one być jej zdaniem w pewnym porządku jedne po drugich budowane, aby tym sposobem przynajmniej pewne okolice w jak najkrótszym czasie zaopatrzone być mogły w potrzebne komunikacye. W oznaczeniu tego porządku rozstrzygać winien przede wszystkim wzgląd na położenie okolicy i wynikająca ztąd stosunkowo większa potrzeba wciągnięcia jej do sieci komunikacyi krajowych. Co w zasadzie należałoby pozostawić uznaniu Wydziału krajowego, jako naszej władzy wykonawczej, z tą jednak uwagą, że się będzie kierował w swych postanowieniach oraz względami na gotowość rzeczonych okolic i powiatów do niesienia ofiar na rzecz dróg w ich obrębie powstać mających. Niesioną bowiem w ten sposób funduszowi krajowemu pomoc zmniejszyłaby znacznie kosztu z jego zasobów opędzane i przyspieszyłaby dokonanie tak ważnego dla kraju dzieła.

Ad B. Po wyłączeniu linii rzeszowsko-nadbrzeziańskiej z sieci kolei żelaznych drugorzędnych, w naszym kraju na teraz budować się mających, pozostałyby jeszcze dwie linie w uchwale Wysokiego Sejmu z dnia 5. Grudnia 1872 r. wymienione, na któreby uwaga kraju zwrócona być miała.

Jak odmienne, a po części wręcz sobie przeciwne zdania co do biegu tych linii panują, przekonywają już wnioski, w Wysokiej Izbie przez posłów Apolinarego Jaworskiego i Stanisława Polanowskiego w tej sprawie do łaski marszałkowskiej złożone. Gdy pierwszy z nich zgodnie z powołaną uchwałą sejmową domaga się budowy kolei żelaznej ze Lwowa do Stojanowa, drugi owszem sądzi, że linia z Przemyśla na Rawę i Bełz do Stojanowa byłaby stosowniejsza i korzystniejsza. Podobne różnice zdań co do tego przedmiotu objawiały się w łonie samejże komisji. Zgadzano się tylko na jedno, że północno-wschodnia część naszej prowincji winna być przecięta nowymi komunikacjami, jeżeli plody jego zbliżyć się mają do powszechnego targu i przyczynić się tym sposobem do wzmocnienia sił naszych ekonomicznych.

W dyskusji nad kwestyą, jakie z projektowanych linii należałoby uznać za najkorzystniejsze, zaważyła jednak na szali okoliczność, która jeszcze nie wpływała na postanowienia Wysokiej Izby gdy zapadła uchwała z dnia 5. Grudnia 1872 r. Nietylko bowiem Wydział krajowy ale równie wyż wymienieni wnioskodawcy posłowie Jaworski i Polanowski liczą na skłonność c. k. Rządu do subwencyonowania kolei pomienionych, gdyby ich ważność pod względem strategicznym została uznana.

Komisja budżetowa sądzi, że należałoby nam udać się do c. k. Rządu z wezwaniem, aby wyjednał na drodze konstytucyjnej dla kolei żelaznych drugorzędnych w północno-wschodniej części naszej prowincji budować się mających subwencyę przynajmniej po 150.000 na milę. W takim razie jednak nie podobna by była, odmówić mu wpływu na oznaczenie linii, dla którychby ta subwencya była przeznaczona. Komisja budżetowa uznała przeto za stosowne zamknąć się w ogólniku wyrażając życzenie aby w mowie będące drugorzędne koleje zbudowane były w trójkącie między granicą polsko-rosyjską a kolejami lwowsko-brodzkiej i lwowsko-tomaszowskiej. Na przypadek gdyby c. k. Rząd okazał się skłonny do udzielenia subwencyi na budowę tych kolei, należałoby upoważnić Wydział krajowy, aby przystąpił do rokowań z przedsiębiorcami względem wykonania, nie krapując się w tej mierze warunkami zawartymi w uchwale sejmowej z d. 5. Grudnia 1872 r., i polecić mu by z tych rokowań zdał na najbliższej sesji sejmowej sprawę, i przedstawił zarazem odpowiednie wnioski.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

- I. ustawę wedle załączonego % projektu co do uznania drogi z Rzeszowa do Nadbrzezia za krajową;
- II. następującą rezolucyę, a w szczególności:
 1. Zamieszcza się w budżecie na rok 1875 kwotę 500.000 zł. na budowę nowych dróg krajowych, uchwałą Sejmu z dnia 5. Grudnia 1872 r. objętych, jakoteż na budowę drogi z Rzeszowa na Głogów i Nisko do Nadbrzezia; oraz na rekonstrukcyę 145 mil dróg krajowych z tą uwagą, że przy oznaczeniu porządku, w którym budowa wspomnianych dróg będzie przedsiębrana, Wydział krajowy kierować się ma względami na potrzeby komunikacyjne okolic, a przytem także na gotowość okolicznych mieszkańców do ułatwiania ze swej strony budowy dokonać się mającej i do zmniejszenia jej kosztów.
 2. Wzywa się c. k. Rząd, aby wyjednał subwencyę ze skarbu Państwa po 150.000 zł. na milę na wybudowanie dwóch linii kolei drugorzędnych w trójkącie między granicą polsko-rosyjską a kolejami lwowsko-brodzkiej i lwowsko-tomaszowskiej.

3. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w razie gdyby c. k. Rząd okazał się skłonnym do udzielenia subwencji na budowę wskazanych pod 2. kolei drugorzędnych, przystąpił do rokowań z przedsiębiorcami względem ich budowy, nie kępując się warunkami w uchwale sejmowej z dnia 5. Grudnia 1872 r. zawartymi, i aby z rokowań tych na najbliższej sesji sejmowej zdał sprawę, przedstawiając zarazem odpowiednie wnioski.

We Lwowie dnia 11. Października 1874.

H. Wodzicki

Przewodniczący:

E. Czerkawski

Sprawozdawca:

U s t a w a

z dnia względem uznania drogi z Rzeszowa na Głogów i Nisko do Nadbrzezia za krajową.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi, razem z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje :

Art. I.

Drogę z Rzeszowa na Głogów i Nisko do Nadbrzezia wiodącą uznaje się za krajową.

Sprawozdanie Komisji budżetowej

o zamknięciu rachunków funduszków indemnizacyjnych z r. 1873.

Wysoki Sejmie!

Przedłożone Wysokiemu Sejmowi ze strony rządu zamknięcia rachunków funduszków indemnizacyjnych: Galicyi wschodniej i zachodniej i Wielkiego Księstwa Krakowskiego za r. 1873 wykazuje podobnie jak w dwóch poprzednich latach nadwyżkę w dochodach.

W Galicyi wschodniej

wynosiły dochody	3,900.012 zł. 48 ct.
wynosiły wydatki	3,790.815 „ 5 „
nadwyżka dochodów wynosiła	<u>109.197 zł. 43 ct.</u>

Nadwyżka ta jest znacznie mniejszą jak w latach poprzednich; wynosiła bowiem:

w roku 1871	172.643 zł. 86 ct.
w roku 1872	248.473 „ — „

co ztąd pochodzi: iż pomijając mniej znaczne powody wypłacono w r. 1873 za wylosowane obligacye daleko więcej jak w latach poprzednich; w szczególności zaś wypłacono z tego tytułu w roku 1873 o 137,655 zł. więcej jak w roku 1872.

Nadwyżka dochodów r roku 1873 użyta została równie jak w latach poprzednich na spłacenie rządowych zaliczek zwrotnych i oprocentowanych, wskutek czego zaliczki te zeszły do sumy 839.598 zł. 58 ct.

W Galicyi wschodniej

wynosiły dochody w roku 1873	2,233.017 zł. 69 ct.
wydatki	2,190.494 „ 93 „
nadwyżka dochodów uczyniła	<u>42.522 zł. 76 ct.</u>

Ten fundusz zapłacił także za wylosowane obligacje o 107,415 zł. więcej jak w r. 1872, dla tego też nadwyżka jego w dochodach jest tak nieznaczna, podczas gdy:

w roku 1871	186.921 zł. 84 ct.
a w roku 1872	93.146 „ — „

wynosiła.

Przez użycie nadwyżki z roku 1873 na spłacenie rządowych zaliczek zwrotnych i oprocentowanych, zaliczki te zeszyły w funduszu indemnizacyjnym Galicyi zachodniej do sumy 334.794 zł. 41 ct.

Co do ogólnego stanu obu tych funduszków komisya budżetowa powołuje się na szczegóły w jej sprawozdaniach w poprzednich dwóch latach Wysokiemu Sejmowi przedstawione, uczynić musi jednak wzmiankę, iż rząd w swoim zamknięciu rachunków za rok 1873 wykazuje pasywa obu funduszków razem w wysokości 130,873.142 zł., podczas gdy pasywa te w r. 1872 sumę 129,463.545 zł., a w roku 1871 sumę 128,586.017 zł. wynosiły, że zatem pasywa te z każdym rokiem prawie o milion mają się zwiększać.

Fundusz indemnizacyjny Wielkiego Księstwa Krakowskiego, którego stan jak zawsze jest pomyślny, miał w roku 1873 dochodu 268.572 zł. 90 ct, a ten wystarczył na pokrycie potrzeb, nadto zaś pozostała mu nadwyżka, z której użył 13.372 zł. 42 ct. na kupno obligacji indemnizacyjnych, zaś 50.105 zł. 66 ct. pozostało jako zapas kasowy na rok 1874.

W obec uchwał Wysokiego Sejmu z lat 1872 i 1873, iż ostateczne załatwienie rachunków indemnizacyjnych aż do oddania funduszków indemnizacyjnych w zarząd reprezentacyi kraju odroczyć należy, Komisya budżetowa nie zapuszczała się w merytoryczny rozbiór rachunków z r. 1873, zwłaszcza że obrót funduszków z czasów od roku 1854 do 1871 i jego rezultaty nie są nam wiadome, pod tym więc względem Komisya budżetowa wnosi ponowienie uchwał z dwóch lat poprzednich, a mianowicie:

Wysoki Sejm. uchwalił:

Sejm przyjmuje do wiadomości przedłożone mu zamknięcie rachunków funduszków indemnizacyjnych Galicyi Wschodniej, Zachodniej i Wielkiego Księstwa Krakowskiego z roku 1873, a zastrzegając krajowi prawo służące mu z patentu cesarskiego z dnia 17. Kwietnia 1848 roku względem zespokożenia wynagrodzenia za zniesione powinności urbaryalne kosztem skarbu państwa, odracza ostateczne załatwienie rachunków aż do oddania funduszków indemnizacyjnych w zarząd reprezentacyi kraju.

Lwów dnia 11. Października 1874.

Przewodniczący:

H. Wodzicki wr.

Sprawozdawca:

Dr. Zyplikiewicz wr.

Sprawozdanie komisji budżetowej

o preliminarzach funduszków indemnizacyjnych Galicyi wschodniej,
zachodniej i Wielkiego Księstwa Krakowskiego na rok 1875.

Wysoki Sejmie!

Na rok 1875 preliniuje Rząd dla funduszków indemnizacyjnych:

Galicyi wchodniej	3,758.224 zł.
Galicyi zachodniej	2,210.427 „

tak tytułem potrzeb, jak i tytułem pokrycia.

Na rzeczywiste wydatki budżetem objęte sumy te są za wysokie, albowiem zamknięcia rachunków z trzech lat ostatnich, w których te same mniej więcej fundusze były preliniowane, wykazują znaczne nadwyżki w dochodach.

I tak wynosiły nadwyżki dochodów:

w Galicyi wschodniej:

w roku 1871	172.643 zł.
„ 1872	248.473 „
„ 1873	109.197 „

w Galicyi zachodniej:

w roku 1871	186.921 zł.
„ 1872	93.146 „
„ 1873	42.522 „

Na ściśle więc potrzeby wystarczyłyby niniejsze dochody, aniżeli są preliniowane.

Komisya budżetowa nie może jednak oświadczyć się za zmniejszeniem preliminarza rządowego. Wiadomo bowiem ze sprawozdań o zamknięciach rachunków, że nadwyżki owe dochodów bywają używane na spłacenie Skarbowi Państwa zaliczek uprocentowanych, to jest tych, które Skarb Państwa po nad stałą subwencyę 2,625.000 zł. funduszom naszym zaliczał.

Oprocentowane te zaliczki wynoszą wedle naszego sprawozdania o zamknięciu rachunków r. 1873 w Galicyi wschodniej jeszcze 839.598 zł. 58 ct., a w Galicyi zachodniej 334.794 zł. 41 ct. — Przy rokowaniach Wydziału krajowego z Rządem o dotacyę naszych funduszów indemnizacyjnych, Wydział krajowy za upoważnieniem Wysokiego Sejmu przyjmował obowiązek spłacania Skarbowi Państwa owych zaliczek, a jakkolwiek kompromis nie przyszedł jeszcze do skutku, to jednak w przypuszczeniu, że nastąpi, należy wypełniać zobowiązania, do których oświadczyliśmy naszą gotowość.

Z tych powodów Komisya oświadcza się za przyjęciem preliminarzy rządowych i wnosi: aby Wysoki Sejm preliminowane na r. 1875 na pokrycie i wydatki sumy dla funduszów indemnizacyjnych:

Galicyi wschodniej	3,758.224 zł.
Galicyi zachodniej	2,210.427 „

przyjąć raczył.

Na pokrycie wydatków potrzeba będzie oprócz zwyczajnych źródeł dochodów po 51 ct. dodatków do podatków, dlatego Komisya przedstawia do przyjęcia następującą uchwałę finansową:

Na pokrycie potrzeb funduszów indemnizacyjnych Galicyi wschodniej i Galicyi zachodniej na r. 1875 Sejm ustanawia dodatek do podatków stałych z dodatkiem $\frac{1}{3}$ części po 51 ct. od każdego złotego reńskiego walucie austriackiej.

Fundusz indemnizacyjny Wielkiego Księstwa Krakowskiego.

Na potrzeby i wydatki tego funduszu preliminarzuje Rząd na rok 1875 238.362 zł.

Przedewszystkiem zauważyć należy; że zwyczajne i stałe potrzeby tego funduszu zmniejszyły się raz na zawsze o okrągłą kwotę 4.000 zł., albowiem w roku 1873 zniszczono obligacyj indemnizacyjnych za 85.000 złr. mon. kon., które fundusz ten na własność posiadał, przezco ubyła potrzeba opłacania kuponów od 85.000 złr. m. k.

Oprócz tego posiada fundusz indemnizacyjny krakowski jeszcze 193.920 zł. w obligacyach indemnizacyjnych, z których roczny dochód po odtrąceniu 10% podatku dochodowego wynosi 9.163 zł.

dalej posiada on w gotówce ulokowanej w funduszu indemnizacyjnym Galicyi wschodniej na 5% 95.260 zł., które czynią rocznie 4.795 „

posiada więc własnych dochodów rocznych 13.958 zł.

doliczywszy 47.935 „

które w takiej mniej więcej kwocie wpływają rokrocznie od obowiązanych.

61.993 zł.

to w obec wydatków preliminowanych na 238.362 „

pozostaje 176.499 „

do pokrycia dodatkami do podatków.

Na to wystarczą dodatki do podatków po 41 cent. od złotego reńskiego,
 podług wykazów bowiem władz skarbowych czyni w Wielkiem Księstwie Krakowskiem
 1 ct. 3617⁴/₇ złotych reńskich, przeto 41 cent uczyni 148.316 „
 nadto dodatek do podatków od przedsiębiorstw kolejowych około 28.153 „
 razem 176.469 zł.

Na tych podstawach Komisya wnosi, aby Wysoki Sejm preliminowaną przez Rząd na
 rok 1875 na pokrycie i wydatki sumę 238.362 zł. przyjąć raczył.

Tudzież uprasza o przyjęcie następującej uchwały finansowej:

Na pokrycie potrzeb funduszu indemnizacyjnego Wielkiego Księstwa Krakowskiego na
 rok 1875 Sejm ustanawia dodatek do podatków stałych z dodatkiem $\frac{1}{3}$ części po 41 centów od
 każdego złotego reńskiego wal. aust.

Lwów dnia 12. Października 1874.

H. Wodziecki w. r.

Przewodniczący.

Dr. Zyplikiewicz w. r.

Sprawozdawca.

Sprawozdanie Komisji administracyjnej

o przedłożeniu rządowem w przedmiocie krajowego funduszu policyjnego.

Wysoki Sejmie!

Przy uchwaleniu ustawy państwowej z dnia 10. Maja 1873 (Dz. u. państ. Nr. 108), zawierającej postanowienia policyjno-karne przeciwko próżniakom stroniącym od pracy i włóczęgom, powzięła Izba Deputowanych Rady państwa rezolucyą, w której wyraziła przekonanie, że urządzenie, utrzymanie i zarząd zakładów pracy przymusowej, a względnie zakładów poprawy, o których wspominają §§. 13., 17. i 18. powyższej ustawy, powinny na przyszłość należeć do Państwa i zawezwała c. k. Rząd, aby względem odebrania we własny zarząd istniejących zakładów krajowych tego rodzaju zawiązał potrzebne rokowania.

Izba Panów Rady państwa nie przystąpiła do tej rezolucyi i objawiła zapatrywanie, w obec którego c. k. Rząd uznał za potrzebne przedewszystkiem obznajomić się dokładnie ze stosunkami istniejących zakładów pracy przymusowej i domów poprawy i wstrzymać dalsze postanowienia w tej mierze na tak długo, dopóki od Reprezentacyj krajowych nie otrzymała oświadczenia, czy i pod jakimi warunkami zgodzą się na oddanie Państwu takich pod ich administracyą będących zakładów, tudzież funduszów na cele tych zakładów przeznaczonych, a pod zarządem kraju zostających.

W naszym kraju nie ma obecnie zakładów korekcyjnych, w ścisłem tego słowa znaczeniu, istnieją tylko przy domach karnych, tak męzkim jak żeńskim oddziały dla korekcyonistów i korekcyonistek utrzymywane z dochodów „krajowego funduszu policyjnego“ pod zarządem kraju będącego.

Za pośrednictwem przedłożenia J. E. Namiestnika z d. 22. Września r. b. objawił Wys. c. k. Rząd życzenie, ażeby Reprezentacya krajowa oświadczyła się, czy, a ewentualnie pod jakimi warunkami zgadza się na oddanie Państwu rzeczzonego „krajowego funduszu policyjnego.“

Szczegóły dotyczące początku, rozwoju, zmian i obecnego stanu tego funduszu wyczerpująco wyłożone zostały w przytoczonym przedłożeniu J. E. Namiestnika.

Komisja administracyjna powołując się co do tych wszystkich szczegółów na rzeczony przedłożenie, uważa za potrzebne przytoczyć jedynie, że do zakładowego majątku „krajowego funduszu policyjnego“ należą obecnie:

- 1) realność przy kościele św. Maryi Magdaleny we Lwowie pod Nr. 20³/₄, która ma przejść na mocy zezwolenia Sejmowego z dnia 17. Stycznia b. r. na własność funduszu karnego za sumę zł. w. a. 120.000, jak tylko zawarta pomiędzy Wydziałem krajowym a funduszem karnym umowa sprzedaży i kupna przez Wys. c. k. Ministerstwo sprawiedliwości potwierdzoną zostanie; a ponieważ zatwierdzenie to wkrótce jest spodziewane, właściwie więc nie realność, tylko wypłacić się za nią mającą sumę jako własność krajowego funduszu policyjnego uważać należy.
- 2) Kapitał zahypotekowany na realności w Krakowie pod liczbą domu 86 i 87 w kwocie zł. pols. 109 gr. 1.
- 3) Kapitał w papierach wartości nominalnej zł. a. w. 7.700.
- 4) Pozostała reszta przy zamknięciu rachunków za rok 1873 w kwocie zł. a. w. 4.017.

Niestające zaś dochody tego funduszu stanowią grzywny policyjne i zwroty kosztów za utrzymanie korekcyonistów i korekcyonistek, które to dochody są bardzo nieznaczne.

Z przedstawienia objętego w zacytowanym przedłożeniu J. E. Namiestnika okazuje się, że obecne umieszczanie korekcyonistów w naszym kraju zupełnie nie odpowiada zamierzonemu celowi, i że dla braku właściwych domów roboczych i poprawy przepisy §§. 13., 17. i 18. ustawy państwowej z d. 10. Maja 1873 Nr. 108 nie mogą znaleźć w tutejszych sądach dostatecznego zastosowania.

Potrzeba zaradzenia tej niedogodności jest widoczną.

Ponieważ w myśl przytoczonej rezolucyi Izby Deputowanych Rady Państwa koszta urządzenia i utrzymywania domów roboczych i poprawy spadać mają na przyszłość na Państwo, i tym sposobem kraj od ponoszenia tego ciężaru ma być uwolnionym; na mocy zaś Najwyższego postanowienia objawionego w dekrete kancelaryi nadwornej z dnia 24. Czerwca 1843 l. 19112 (zbiór praw. ust. galic. z r. 1843 Nr. 125 str. 350) dochody z „krajowego funduszu policyjnego“ nie mogą być użyte na inne cele jak korekcyjne, komisja administracyjna jest zdania, że w razie przyjęcia na Skarb państwa kosztów utrzymywania korekcyonistów, należałoby Rządowi oddawać dochody z tego funduszu o tyle, o ileby wewnątrz kraju na cele korekcyjne użyte zostały, w razie zaś gdyby Państwo miało zamiar wybudowania w kraju naszym zakładów korekcyjnych, przyjść mu w tym celu w pomoc samym nawet kapitałem zakładowym funduszu, w każdym jednak razie pod warunkami zapewniającymi krajowi tak własność jak też wyłączny pożytek z tego funduszu i dlatego wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacya krajowa Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem oświadcza gotowość oddania dochodów „krajowego funduszu policyjnego“ będącego obecnie pod zarządem kraju, a ewentualnie samego funduszu, w zawiadywanie Państwa, pod następującymi warunkami:

- 1) Z dniem, w którym Skarb Państwa przyjmie w zupełności na siebie utrzymanie korekcyonistów krajowych, dochody z krajowego funduszu policyjnego Rządowi oddawanemi będą, kapitał zaś zakładowy pozostanie pod zarządem kraju.

- 2) Dochody z funduszu tego pochodzące, a z końcem każdego roku na cele korekcyjne wewnątrz kraju nieużyte, doliczane będą do kapitału zakładowego funduszu.
- 3) Jeżeli Rząd przedsięwzięcie budowę domów roboczych i domów poprawy wewnątrz kraju, natenczas sam kapitał zakładowy funduszu, do rozporządzenia oddanym być może. Część kapitału na ten cel nie użyta pozostanie pod zarządem kraju.
- 4) Kapitał zakładowy w miarę oddawania go do rozporządzenia Rządu, zabezpieczony być winien hipotecznie jako własność krajowa na stawiać się mających domach pracy i poprawy, lub też na innych odpowiedniej wartości nieruchomościach, własnością państwową będących.
- 5) Gdyby w przyszłości obok zakładów korekcyjnych państwowych miały być zaprowadzone podobne zakłady krajowe, lub gdyby koszt utrzymania korekcyjonistów miał na skutek późniejszej ustawy państwowej, znowu być przeniesiony na kraj, natenczas oddane do rozporządzenia państwa summy z „krajowego funduszu policyjnego“ pochodzące, powinny być w zupełności krajowi zwrócone.

Kraiński,
przewodniczący.

J. Badeni,
sprawozdawca.

Sprawozdanie Komisji gminnej

o projekcie Wydziału krajowego do reformy urzędzeń gminnych i powiatowych, jakoteż o projekcie Wydziału krajowego do ustawy zmieniającej postanowienia §. 98. ustawy gminnej.

Wysoki Sejmie!

W załatwieniu polecenia Wysokiego Sejmu zajmowała się komisya rozbiorem projektu do ustawy o okręgach gminnych przez Wydział krajowy przedłożonego. Komisya nie może tego projektu Wysokiej Izbie do przyjęcia polecić. Przedewszystkiem zataić sobie nie można, że projekt ten, gdyby moc obowiązującą ustawy otrzymał, pociągnąłby za sobą nowe, i to znaczne koszta na administrację kraju. Koszta te ponosićby musiały gminy i obszary dworskie w jeden okręg złączone. Już ten wzgląd finansowy wobec rozlicznych a rokrocznie wzrastających wydatków, obciążających budżet krajowy, powiatowy i gminny, nasuwał Komisji wiele wątpliwości co do praktyczności projektu przez Wydział krajowy wypracowanego. W ogóle przechodził nasz kraj pod względem kosztów administracji wewnętrznej dosyć smutne koleje. Do roku 1848. dominia, jak wiadomo, ponosiły te koszta, po usamowolnieniu włościan i zniesieniu ciężarów gruntowych potracił c. k. Rząd właścicielom ziemskim kapitał odpowiadający kosztom administracji i jurysdykcji dominikałnej z ogólnej sumy wynagrodzenia za zniesione powinności poddańcze. Po zaprowadzeniu urzędzeń autonomicznych też same prawie koszta administracji włożone znowuż zostały na gminy i dwory, a skarb państwa od tego wydatku się uwolnił, tak, iż zaprowadzenie autonomicznych instytucyj spowodziło przedewszystkiem finansowe korzyści dla państwa. Słusznemby więc było, aby nowa organizacya kraju tak była urządzoną, iżby część przynajmniej kosztów powyższych ponosił ogólny fundusz państwa.

Projekt Wydziału krajowego ma głównie na celu dotychczasową niedołężność administracji gminnej usunąć przez zespolenie większej liczby gmin i obszarów w jedną całość.

Trudno jednak spodziewać się, aby cel ten przez wspomniany projekt osiągniętym być mógł. Rada bowiem okręgowa, według projektu Wydziału, złożoną będzie z osób, których przeważna liczba nie będzie w stanie inaczej pojmować praw swych i obowiązków, jak dotychczasowi członkowie Rad gminnych; liczba członków Rad okręgowych będzie za wielką, aby spodziewać się można szybkiego i odpowiedniego załatwienia spraw. Zresztą zdaniem Komisji jedną z licznych wątpliwości terażniejszej ustawy gminnej stanowi ta okoliczność, że Naczelnik gminy zanadto jest ograniczony w swoim działaniu, za mało ma władzy, a zatem i za mało powagi, aby mógł dostatecznie odpowiedzieć swoim obowiązkom, a według projektu Naczelnik okręgu te same ma mieć atrybucye, które służą dzisiaj Naczelnikowi gminy.

Zachodzi dalej ta trudność, że według projektu Wydziału krajowego uchwalać ma Wysoka Izba urządzenie okręgów bez pomocy odpowiednich dat statystycznych. Niepodobna sobie zdać sprawy z tego, wiele ma być tych okręgów, a co ważniejsza, w jakim stosunku liczebnym tak co do przestrzeni, jak co do podatku, znajdują się obok siebie w tych nowych okręgach gminy i obszary dworskie, w jakim stosunku mniej więcej znajdują się w Radach okręgowych reprezentanci obszarów dworskich do reprezentantów dotychczasowych gmin wiejskich. Jeżeli Wydział krajowy w połączeniu obydwu żywiołów słusznie upatruje pewną rękojmię stosownego załatwienia spraw, i co ważniejsza, zadatek zdrowszego rozwoju społeczeństwa na przyszłość; to trudno zaprzeczyć, że do celu tego nie dochodzi się przez takie utworzenie Rad okręgowych, w których umysłowo wyższa część członków Rady, już z góry wskazaną była na niemoc i przytłumienie przez przeważającą większość jak na dzisiaj niewykształconych reprezentantów gmin wiejskich.

Projekt o okręgach pozostawia dzisiejsze Rady gminne, chociaż z mniejszym zakresem działania, a jak się samo przez się rozumie, nie tyczy się bynajmniej Rad powiatowych.

Sześć tysięcy Rad gminnych, 600 Rad okręgowych, 74 Rad powiatowych, oprócz tego Rady szkolne okręgowe i Rady szkolne miejscowe, nie mówiąc już o komitetach parafialnych, szpitalnych itd., to już podobno zanadto kosztowny aparat dla kraju, chociaż obszernego ale nie obfitującego w siły odpowiednie, aby podołać tak rozlicznym obowiązkom publicznym.

Naprawa naszych urządzeń administracyjnych nie może być przeprowadzoną skutecznie, jeżeli nie obejmiemy oprócz gmin i obszarów dworskich także i administracji powiatowej, aby już na teraz nie mówić o najwyższych krajowych władzach administracyjnych.

Dotychczasowe urządzenie administracji wewnętrznej kraju naszego było już od chwili swego zaprowadzenia w r. 1866 przedmiotem wielostronnej krytyki. Wprawdzie nie wszystko, co ta krytyka podniosła, jest uzasadnionem i trudno nie przyznać, że niektóre zbyt powierzchowne nagany ustaw i czynności władz autonomicznych przyczynić się mogły do podkopania powagi ustawy i zniechęcenia obywateli do usług publicznych wybieranych. Przyznać jednakże trzeba, że urządzenia o których mowa, są rzeczywiście w swoich głównych podstawach wadliwe. Z błędnego pojmowania autonomii czyli samorządu wychodząc, musiały ustawy z r. 1866 dojść do urządzeń nakładających na obywateli znaczne ciężary i obowiązki, nie opłacające się osiągniętym dla kraju rezultatem. Prawodawca utworzył z dawniejszego dominium gminę wiejską i obszar dworski, nadając każdemu z nich charakter jednostki administracyjnej. Odosabiając żywioły od siebie, które się wzajemnie uzupełniać powinny, równocześnie jednemu z nich, t. j. gminie przyznał zakres działania tak obszerny, iż rzeczywiście dziwić się należy, że od razu niespostrzeżono sprzeczności, jaka istnieje, między obszernem zadaniem a szczupłym zasobem sił gromad naszych, gminami dziś zwanych. Łatwo więc pojąć te liczne zażalenia, jakie i w petycyach do Wysokiej Izby podnoszone bywają, na brak wszelkiej czynności administracyjnej w gminach wiejskich a niepodobna winić o to ludności, jeżeli nie wykonywa ustawy, wymagającej od niej więcej, niż jej siły na to pozwalają.

Utworzenie obszarów dworskich jako odrębnych ciał administracyjnych, sprzeciwia się już w zasadzie pojęciom nowoczesnego prawa publicznego; utworzenie to byłoby się stało również przeciążeniem dworów, gdyby wykonywały obowiązki na nie nałożone a jest w obec podzielności gruntów i przechodzenia ziemi w coraz to inne ręce, pod względem społecznym i narodowym wprost szkodliwe.

W wyższych stopniach organizacyi kraju utworzyły ustawy z r. 1866 administracyą powiatową, dzieląc ją na autonomiczną i rządową. Zasadniczy to błąd, którego skutki szkodliwe żadną częściową naprawą usunąć się nie dadzą. Pojmujemy i przyznajemy potrzebę takich urządzeń administracyjnych, w którychby nietylko idea rządu czyli jedności, ale zarazem idea społecznej wolności i zmiennych prądów życia publicznego znalazły wyraz. Ale z tej potrzeby bynajmniej nie wynika potrzebą dzielenia i odłączania spraw tak zwanych autonomicznych od rządowych. Żadna ustawa nie pociągnęła dokładnie tej granicy i żadna ją prawdopodobnie nie nakreśli, bo jeden i ten sam jest wszędzie interes społeczny, czy to idzie o porządek i bezpieczeństwo, czy o pieczę nad zadaniami religijnymi i moralnymi, czy umysłowemi i gospodarczemi ludności. Z tej to nieszczęśliwej myśli podziału, wynikły naturalnem następstwem dalsze postanowienia ustawy, które władzom autonomicznym powiatu obszerne i ważne nakreślają zadania, bez żadnej władzy należytego ich przeprowadzenia; władzom zaś rządowym w powiecie nadają niewłaściwe stanowisko prawie wyłącznie ujemne, bo głównie się tyczy ściągania rekrutów, podatków i zawieszania uchwał Wydziałów powiatowych. Zbyt wielka liczba powiatów jest przyczyną tu i ówdzie dosyć często odzywających się narzekañ na przeciążenie w obowiązkach obywatelskich; jest ona również przyczyną nieodpowiedniego urzędnictwa starostw powiatowych, których organizacya chroma widocznie na brak urzędników, w specjalnych zawodach administracyi np. w tak zwanej policyi zdrowia, administracyi oświaty, gospodarczej itp. biegłych, a niepodobna wymagać, aby w 74 powiatach wszystkie te potrzeby administracyi należytych mogły mieć reprezentantów.

Jeżeli w ogóle w miarę postępującej cywilizacyi ekonomicznej i umysłowej, administracya czysto biurowa czyli urzędnicza wystarczyć nie może i w całej Europie objawia się dążność pociągania obywateli do współdziałania w tych sprawach: to trudno pojąć dla czego u nas, współdziałanie to, ograniczonem zostało tylko do spraw przez nasze ustawy władzom autonomicznym przekazanych a wykluczone od spraw t. z. rządowych, jakby w ogóle mogły istnieć sprawy w kraju, które tylko kraj a inne, które tylko rząd obchodzą. Urządzenie więc gmin z jednej, a obszarów dworskich z drugiej strony; Rad i Wydziałów powiatowych z jednej a Starostw powiatowych z drugiej strony, opiera się na tej błędnej myśli rozdzielania i rozłączania tego, co tylko w połączeniu skutecznie żyć i rozwijać się może. Jak w świecie fizycznym, tak i w politycznym organizmie z rozbicia mechanicznego wywiązać się może rozkład chemiczny i śmierć, ale nie zdrowie i życie, co powinno być celem ustawy.

Brakuje nareszcie w organizacyi dotychczasowej kraju jednej z najważniejszych rękojmi interesów publicznych t. j. zabezpieczenia obywateli przed dowolnością władz administracyjnych a to czy to rządowych, czy administracyjnych; rękojmi, która zapewniając ściśle wykonanie ustaw w dziedzinie administracyi dla obywateli zabezpiecza zarazem i władze administracyjne przed nie zawsze słusznemi zarzutami t. j. brakuje instytucyi, powołanej do rozstrzygania sporów w sprawach administracyjnych.

Uwagi te, które w największem tylko streszczeniu przedkładamy Wysokiej Izbie, były przedmiotem długich i wyczerpujących dyskusyi na licznych posiedzeniach Komisyi. Na tych myślach oparta organizacya kraju, obejmowałaby zatem:

1. Gminy zbiorowe lub okręgi gminne obejmujące dzisiejsze gminy i obszary dworskie. Pod względem przestrzeni okręgu mógłby służyć za podstawę związek parafialny i dawniejszy dominikałny. Skład reprezentacji okręgowej powinienby być tak ustanowionym, aby dworom i gminom zapewnić wpływ należyty na sprawy okręgu. Sposób obsadzenia posady Naczelnika okręgu obmyślećby należało taki, aby dawał rękojmię, że osoba powołana na ten urząd należyte posiada uzdolnienie, już z tego powodu, iż rzeczą jest pożądaną, aby Naczelnik większą miał sobie przyznaną władzę, niż dotychczasowy Naczelnik gminy w sprawach administracyjnych, ale nadto miał sobie także powierzone pewne czynności, które dotąd z wielkiem dla mieszkańców mniej zamożnych przeciążeniem wykonywują władze sądowe, jak n. p. pertraktacje pośmiertne i t. p. z działu sądownictwa w sprawach niespornych.

2. Powiaty. Wypadałoby dotychczasową liczbę powiatów znacznie zmniejszyć, już to z tej przyczyny, iż silniejsza administracja w okręgach gminnych uczyniłaby zbyteczną choć w części działalność dzisiejszych władz powiatowych, już i w tym celu, aby można zaopatrzyć powiaty, jak wyżej wymieniono, w odpowiednią liczbę należycie uzdolnionych specjalistów administracyjnych. Reprezentację powiatów czyli obwodów stanowiłaby Rada powiatowa pod przewodnictwem wybranego przez Radę Prezesa. Urzędy czyli Starostwa powiatowe wypadałoby znieść, a zarząd wszystkich spraw administracyjnych w powiecie bez różnicy, czy one są t. z. autonomiczne czy t. z. rządowe, oddać Wydziałom powiatowym pod przewodnictwem Starosty, mianowanego przez Monarchę.

3. Potrzebny jest jak wyżej wymieniono Sąd administracyjny, złożony w części z obywateli, czy to przez Wydział krajowy, czy przez Sejm wybranych, w części z urzędników sądowych i administracyjnych.

Koszta tak urządzonej administracji okręgowej i powiatowej winien ponosić w części Skarb Państwa, w części tylko Okręgi i Powiaty.

Rozbiór tych uwag w Komisji nasunął w naturalnem następstwie pytanie, czy zająć się ułożeniem ustawy o reorganizacji Gmin i Powiatów, czy sformułować tylko główne zasady takiej organizacji i takowe Wys. Izbie do uchwalenia, a względnie przekazania Wydziałowi do ułożenia Ustawy przedłożyć. Na pierwsze pytanie zapadła w Komisji jednomyślnie przecząca odpowiedź. Nie potrzeba podobno długo dowodzić, że dla Komisji i Sejmu urzędujących przez kilka tygodni zadanie takie jest niepodobnem do rozwiązania. Obowiązek inicjatywy zwłaszcza co do ustaw takiej doniosłości, ciąży głównie na Rządzie, który nie powinien być li tylko administratorem, załatwiającym sprawy bieżące, lecz przeciwnie, winien już na mocy stanowiska swego badać i rozpoznawać zmieniające się prądy i potrzeby społeczne, a nowym potrzebom i objawom życia społecznego zadosyć czynić projektami do nowych ustaw. Rząd zresztą tylko posiada dostateczny materiał i odpowiednią liczbę pracowników, aby mógł należycie sprostać takim zadaniom. Żałować wypada, że Wys. Rząd powoduje się niezwykłą w państwach konstytucyjnych wstrzemięźliwością w inicjatywie co do spraw najważniejszych naszego kraju.

Co do drugiego pytania t. j. ułożenia zasad, mniejszość Komisji oświadczyła się za tem na jednym z dawniejszych posiedzeń, jednakże ustąpiła większości, która za swoim zdaniem przytoczyła najprzód tę okoliczność, że Wys. Sejm nie umocował bynajmniej Komisji do przedstawienia jakichkolwiek ustaw lub zasad w przedmiocie reformy ustawy gminnej lub powiatowej, lecz włożył na nią tylko obowiązek zdania sprawy z projektu Wydziału krajowego. Powtóre: podniesiono i tę uwagę, że reformy takiej doniosłości winny być oparte na ustalonej już i powszechnie przyjętej w kraju opinii o ich konieczności, a zatem i pożytku, a jak na teraz wystarczy podnieść pewne przynajmniej myśli o tej reformie w sprawozdaniu Komisji celem, aby dyskusya w Wysokiej Izbie

wykazała ich praktyczność lub też do wprost przeciwnego doprowadziła wyniku; dyskusya, która może na nowo pobudzić opinię publiczną do rozbioru tej najżywotniejszej sprawy.

W skutek na wstępie wymienionej uchwały Komisji odpada tem samem powód rozbiegania projektowanej przez Wydział krajowy noweli pod *B*). Projekt Wydz. krajowego do ustawy pod *C*) przyjęła Komisya bez zmiany. Projekt Wydziału krajowego pod *D*) przyjęła Komisya z powodów już na ostatniej sesji przytoczonych, z tą tylko w celu łatwiejszego uzyskania Najwyższej Sankcyi uchwaloną zmianą, że w trzecim ustępie §. 50. wyrazy: „ma być“, Komisya zastąpiła wyrazami: „może być“.

Projekt Wydziału krajowego do Ustawy zmieniającej §. 98. Ustawy gminnej przyjęła Komisya z powodów przez Wydział krajowy przytoczonych, w innej jednakże redakcyi, a to w tym celu, aby dokładniej uwydatnić stanowisko i wpływ Wydziału krajowego na zarząd majątku Gminy.

Komisya wnosi więc :

Wysoki Sejm uchwali.

1. Przejście do porządku dziennego nad projektem Wydziału krajowego do Ustawy o okręgach gminnych i projektem do ustawy zmieniającej §. 96 ustawy gminnej.
2. Projekt do Ustawy załączonej pod *A*).
3. Projekt do Ustawy załączonej pod *B*).
4. Projekt do Ustawy załączonej pod *C*).

Grocholski,
Przewodniczący.

Dunajewski,
Sprawozdawca.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY

100 EAST SOUTH EAST STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60607
TEL: 773-936-3700

UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

100 EAST SOUTH EAST STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60607
TEL: 773-936-3700

UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

100 EAST SOUTH EAST STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60607
TEL: 773-936-3700

UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

W ogólności.

§. 29.

Wydział powiatowy, jest w sprawach powiatu organem zarządzającym i wykonawczym.

W sprawach wchodzących w zakres działania Wydziału krajowego, Wydział powiatowy wykonywa polecenia i rozporządzenia Wydziału krajowego, i przeprowadza dochodzenia przez Wydział krajowy zarządzane.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

B.

U s t a w a

z dnia _____ dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskim, zmieniająca postanowienia §§. 50. i 51. ustawy o Reprezentacyi powiatowej z d. 12. Sierpnia 1866 r.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskim rozporządzam :

Art. I.

§§. 50. i 51. ustawy o reprezentacyi powiatowej z dnia 12. sierpnia 1866. l. 21. Dz. ust. kr. w dotychczasowem brzmieniu zostają uchylone, i mają brzmieć jak następuje:

Prawa władz rządowych.

§. 50.

Rządowi służy prawo nadzoru nad Reprezentacją powiatową w tym kierunku, ażeby ta Reprezentacya nie przekraczała swego zakresu działania, i nie działała przeciw istniejącym ustawom.

To prawo nadzoru, wykonywa polityczna władza krajowa, przez polityczną władzę powiatową, znajdującą się w siedzibie Reprezentacyi powiatowej. Władza powiatowa, może w tym celu żądać udzielenia sobie uchwał i potrzebnych wyjaśnień.

Przełożony tej władzy lub jego delegowany może być obecny na posiedzeniach Rady powiatowej i Wydziału powiatowego i może każdego czasu zabierać głos, wszelako nie przerywając mówiącemu.

Wszakże jego nieobecność nie narusza prawności posiedzenia i uchwał na niem powziętych, jeżeli o mającem się odbyć posiedzeniu został zaświadomiony.

§. 51.

Polityczna Władza krajowa rozstrzyga rekursa przeciw takim uchwałom Reprezentacji powiatowej, przez które istniejące ustawy są naruszone, lub błędnie zastosowane.

Rekurs ma być wniesiony w nieprzekraczalnym terminie dni czternastu, od dnia ogłoszenia lub doręczenia uchwały.

Jeżeli Reprezentacja powiatowa powzięła uchwałę, która przekracza jej zakres działania, lub sprzeciwia się ustawom, polityczna władza powiatowa ma prawo i obowiązek wstrzymać jej wykonanie w przeciągu dni czternastu od powzięcia uchwały; jednakowoż obowiązana jest przed upływem tego terminu przedłożyć pytanie, czy uchwała może być wykonana, politycznej Władzy krajowej, która przed rozstrzygnięciem ma się porozumieć z Wydziałem krajowym.

Przeciw orzeczeniu politycznej Władzy krajowej, służy rekurs do właściwego Ministerstwa.

Polityczna Władza powiatowa nie może odmówić Wydziałowi powiatowemu urzędowej pomocy do wykonania uchwał Reprezentacji powiatowej jeżeli:

- a) nie nastąpiło zawieszenie tychże w wyż wskazanym terminie czternastodniowym, lub zawieszenie to uchylonem zostało przez wyższą Władzę rządową, i
- b) jeżeli uchwała stała się prawomocną, w skutek niezłożenia rekursu, lub odrzucenia takowego przez właściwą władzę (Wydział krajowy §. 49. lub Władzę rządową).

Art.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

C.

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem
Księstwem Krakowskiem zmieniająca postanowienia §. 98 ust. gm.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam :

Art. I.

§. 98 ustawy gminnej z dnia 12. sierpnia 1866 L. 19 Dz. u. k. zostaje uchylonym w dotychczasowym brzmieniu i ma brzmieć jak następuje :

§. 98.

Rada powiatowa a w jej zastępstwie Wydział powiatowy czuwa nad tem, aby zakładowy majątek i zakładowe dobro gmin i zakładów gminnych nie zostały uszczuplone.

Sejm a w jego zastępstwie Wydział krajowy ma najwyższy nadzór nad całością zakładowego majątku i zakładowego dobra gmin i zakładów gminnych.

Wydział krajowy może w tym celu, gdy uzna tego potrzebę, żądać objaśnień i usprawiedliwień od Reprezentacyi gminnej za pośrednictwem Wydziału powiatowego; wyjątkowo zaś w razach nagłej potrzeby żądać takich wyjaśnień bezpośrednio i przez delegowanie komisji zarządzać dochodzenia na miejscu.

W wykonaniu tego prawa nadzoru upoważniony jest Wydział krajowy w razie potrzeby użyć stosownych środków zaradczych.

Sprawozdanie

komisji administracyjnej o wniosku Wydziału krajowego tyczącym się uznania zakładu dla chorych w szpitalu powszechnym w Krakowie za zakład krajowy.

Wysoki Sejmie !

Uchwałą Sejmu z d. 24. września b. r. przydzielonym został komisji administracyjnej wniosek Wydziału krajowego o uznanie za krajowy krakowskiego zakładu dla chorych w szpitalu powszechnym. Pod nazwą Zakładu dla chorych rozumie się Zakład sporadycznych chorych u św. Łazarza i oddział syfilitycznych u św. Ducha pomieszczony.

Sprawozdanie Wydziału krajowego poprzedzające ten wniosek oznajmia, że oddanie gminie miasta Krakowa szpitali św. Łazarza i św. Ducha nie mogło przyjść do skutku. Trzeba zatem albo te zakłady szpitalne, które nie są krajowemi, a nie mogą stać się gminnemi, zostawić jak dotąd w stanie tymczasowości, w zarządzie tylko Wydziału krajowego, albo też zakłady te uznać za krajowe tak jak zakłady obłąkanych u św. Ducha i położnic u św. Łazarza z niemi od dawna połączone, które już z mocy ustaw znaczenie to posiadają. Zakład podrzutków pozostać musi w każdym razie przy odrębnym swym charakterze na mocy ustawy Sejmowej z d. 10. maja 1873.

Powody przez Wydział krajowy przywiezione przemawiają mocno za tem, aby wspomniane zakłady za krajowe uznaniami zostały, ale najmocniej przemawia ta okoliczność, iż szpitale takie jak krakowskie, i w interesie społeczności i w interesie nauki powinny otrzymać tę pieczęć i upewnienie dalszej ich przyszłości, jaka zakładom krajowym się należały. Wys. Rząd także oddając r. 1866 szpitale w zarząd gmin, tylko zakłady dla chorych we Lwowie i w Krakowie od tej ogólnej reguły wyłączył. W roku przeszłym Wys. Sejm uchwałą z d. 10. stycznia uznał lwowski zakład dla chorych za zakład krajowy; obecnie przychodzi kolej na zakład dla chorych w Krakowie, to jest na te dwa oddziały onego, które dotąd nie są krajowemi.

Miały zakłady te zawsze charakter szpitali powszechnych, uposażonemi były w znacznej części z funduszków publicznych, a stosunki ich urzędzała władza krajowa: mianowicie — gdy w r. 1780 komisya edukacyjna założyła szpital akademicki z funduszków edukacyjnych, i ten zaraz tegoż roku ze szpitalem Sióstr Miłosierdzia dawniejszej fundacyi połączonym został; — gdy r. 1788 Prymas Poniatowski działając jako prezes komisji edukacyjnej dołączył do tego jeszcze dawny zakład położnic i podrzutków i dobrami uposażył, a oprócz tego ze zwiniętych szpitali św. Sebastiana i św. Rocha utworzył szpi-

tal św. Ducha; — gdy w r. 1818 Rząd Rzeczypospolitej krakowskiej utrzymując wszystkie dawne fundacye nadał zakładom szpitalnym objętym ogólną nazwą św. Łazarza statut, — i gdy wreszcie r. 1839 nowy statut sankcyonowany przez trzy dwory opiekujące się Rzeczpospolitą krakowską uznał szpital św. Łazarza za główny i ogólny szpital krajowy, a szpital św. Ducha za onego uzupełnienie.

W ostatnich czasach szpitale te czyli oddziały nie posiadające jeszcze nazwy krajowych, zupełnie jednak utrzymywane i zarządzane były zarówno z innymi zakładami krajowymi, które za takie przez Rząd c. k. austriacki uznane zostały.

Fundusze, które od r. 1798 przez Rząd austriacki następnie przez Rząd księstwa Warszawskiego i Rzeczypospolitej krakowskiej z początku na same podrzutki, od roku zaś 1818 na chorych i na podrzutki udzielanemi były, płynęły ze skarbu publicznego, gdy zwłaszcza nie było ścisłego rozgraniczenia między funduszem Państwa a funduszem krajowym, ani też mogło ono zachodzić pod rządem Rzeczypospolitej krakowskiej.

Po przyłączeniu Krakowa do Austrii, Rząd c. k. austriacki wypełniał także obowiązki poprzedniego rządu względem szpitali krakowskich płacąc corocznie na uzupełnienie ich własnych dochodów kwoty, które w niektórych latach były znaczne, gdy szpital św. Ducha, a mianowicie kosztowny w nim zakład syfiliteczny, który właściwie jest częścią szpitala św. Łazarza, posiada zbyt małe fundusze własne, aby niemi i przy zwrocie tax szpitalnych mógł się utrzymać. Dotację też znaczną pobiera od r. 1866 szpital św. Ducha z funduszu krajowego, która w r. 1873 zhr. 11,571 wynosiła, a na rok 1875 w cyfrze 20,000 jest preliminowana.

Taki historyczny pogląd na powstanie, przetwarzania się i utrzymanie szpitala św. Łazarza, zgodny z wywodem przez Wydział krajowy skreślonym, popiera bez wątpienia wnioski, aby szpital ten czyli jego oddziały składowe, które jeszcze nie są krajowymi, uznać za takowe w dzisiejszem znaczeniu tej nazwy. Komisya zgadza się na wniosek Wydziału krajowego w tym względzie, tem bardziej, że z samego szpitali tych za krajowe uznania nie przybędzie żaden nowy i większy ciężar dla funduszu krajowego. Zupełnie bowiem tak samo one są zarządzane i utrzymywane, oraz wydatki ich uzupełniane bywają z funduszu krajowego jak przy innych częściach tychże szpitali już za krajowe uznanych, i urzędnicy tych szpitali są traktowani na równi z urzędnikami krajowymi, pobierając płace według etatu przez Sejm uchwalonego z prawem do emerytury. W razie gdyby uznanie nie nastąpiło, przydłuży się tylko tymczasowość niekorzystna dla tego rodzaju zakładów; przez uznanie zaś stosunek dziś de facto istniejący w stały i jasny zamienionym zostanie.

Z innej zaś strony, spełni się przez to uznanie cel który komisya na wstępie za główny uznała, to jest, iż można będzie lepiej i dokładniej urządzać i ustalić łączność wszystkich oddziałów w tych samych miejscowościach i pod jednym zarządem zostających, a oprócz tego tem śmieiej nadawać im będzie można ten stopień wzorowego urządzenia, jakie zakładowi krajowemu się należy, mianowicie w mieście, w którym fakultet medyczny się znajduje.

Oświadczając się za uznaniem jako zakład krajowy szpitalu chorych św. Łazarza i oddziału św. Ducha, komisya zwróciła także uwagę swoją na stan majątku własnego tych zakładów, który już w poprzedzającej sesji sejmowej był przedmiotem rozbioru w tejsze komisyi. Co do majątku własnego rzeczonych szpitali krakowskich mimo wykazów w roku przeszłym W. Sejmowi przedłożonych, stan funduszków do majątku tego należących nie jest dotąd w zupełnie jasnym przedstawiony świetle, i przechodzi wszelką możność komisyi o funduszach tych dokładniejsze uczynić sobie wyobrażenie.

Komisya sądzi, że po uznaniu wszystkich oddziałów szpitali św. Łazarza i św. Ducha (z wyjątkiem podrzutek) za krajowe, tem bardziej zachodzić będzie obowiązek dokładnego urządzenia stanu majątkowego wszystkich fundacyj stanowiących pomienione szpitale.

Wielki już jest czas aby sprawa ta uporządkowaną była. Jeżeli rozdział majątku skazywał się potrzebnym w obec zamiaru odstąpienia szpitala św. Łazarza gminie miasta Krakowa, również potrzeba jest ważna rozdziału majątkowego obecnie, nie tylko ze względu na odłączony zupełnie oddział podrzutek, ale i ze względu na wszystkie poszczególne fundacye. Fundacye te o ile tylko można powinny być używane każda według właściwego swego przeznaczenia. Zastrzegł to także i statut szpitalu św. Łazarza z r. 1839, który szpital ten uznał za krajowy a który dziś jeszcze jest obowiązującym.

Komisya zatem widzi potrzebę łącznie z wnioskiem do uchwały przez Wydział krajowy przedłożonym postawić ze swej strony wniosek aby Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu polecił jak najspieszniejsze sporządzenie dokładnego wykazu stanu fundacyi z których składają się majątki szpitali krakowskich, stosując się przy rozrachowaniu między oddziały, gdzie tego zajdzie potrzeba, do zasad w uchwale W. Sejmu z 31. grudnia 1873 wyrażonych, które jako słuszne przy projektowanym układzie z gminą m. Krakowa tu także zastosowane być powinny.

Również sądzi komisya że po uzauaniu oddziałów za krajowe i rozdzieleniu fundacyi nastąpić powinno załatwienie żądania Reprezentacyi miasta Krakowa, o którym Wydział krajowy jako do niego zwróconem wspomina w swoim sprawozdaniu, a które osobno do W. Sejmu zwrócone dopiero w d. 6. b. m. weszło.

Ponieważ według brzmienia petycyi Reprezentacyi miasta Krakowa żądanie jej odnosi się do fundacyj pierwotnych, ponieważ tytuły prawne tych fundacyj, w każdym razie muszą utrzymywane być w swej mocy, czy szpitale będą krajowymi czy też pozostaną w stanie nieoznaczonym jak są dzisiaj, a z tego tytułu rozsądzenia w ostatnim razie nie do W. Sejmu lecz do władzy fundacyjnej lub do sądów należeć będzie, przeto komisya sądzi że sprawę tę zostawić należy późniejszemu uporządkowaniu przez Wydział krajowy przy dokładnem zbadaniu stanu fundacyi i rozrachowaniu ich majątku.

Na podstawie powyższego zapatrywania się komisya administracyjna wnosi:

1. Zakład chorych w krakowskim szpitalu św. Łazarza nazywany dotąd zakładem dla sporadycznie chorych, tudzież oddział syfilitycznych w krakowskim szpitalu św. Ducha uznane zostają za zakład krajowy.
2. Poleca się Wydziałowi krajowemu aby jak najspieszniej sporządził wykaz dokładny majątku i fundacyi wszystkich oddziałów składających szpitale św. Łazarza i św. Ducha, tak w celu odłączenia majątku zakładu podrzutek, jako też i w celu ścisłego dopełnienia przeznaczenia każdej z fundacyi, oraz aby przeprowadził gdzie potrzeba rozrachowanie między oddziałami według zasad wskazanych w uchwale Sejmowej z d. 31. grudnia 1873.
3. Petycyja Reprezentacyi miasta Krakowa Nr. 347 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia według słuszności.

Kraiński
przewodniczący.

Paszkowski
sprawozdawca.

Sprawozdanie

komisyi administracyjnej z przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie budowy własnego domu dla krajowego zakładu położnic we Lwowie.

Wysoki Sejmie!

Wydział krajowy wypełniając uchwałę Wysokiej Izby z dnia 15. Stycznia 1874 r. polecającą przedłożenie projektu do budowy gmachu na zakład położnic, zdaje sprawę z dotychczas zrobionych kroków przygotowawczych, przedkłada nam program, plany i kosztorysy na budynek i urządzenie zakładu, i wnosi aby Wysoka Izba upoważniła Wydział krajowy do rozpoczęcia budowy nakładem 119.237 zł. 88 ct. W tym celu żąda umieszczenia w budżecie krajowym przez trzy lata (1875, 1876 i 1877) rokrocznie kwoty 40.000 zł. a. w.

Z uwagi, że Wysoka Izba już na zeszłej sesyi uznała nagłą potrzebę zbudowania własnego domu dla zakładu położnic; z uwagi, że zakupiony grunt, położony w bliskości głównego szpitalu, ze względów gospodarczych, higienicznych i oszczędności jest odpowiedni; z uwagi że przedłożony program stosuje się w zupełności do celów leczniczych, naukowych i higienicznych, a przytem nie spuszcza z oka rzeczywistej tylko potrzeby, jak to, wedle pisma c. k. Namiestnictwa c. k. Rada lekarska krajowa uznała; z uwagi że złożone na stół Izby plany i kosztorysy tak co do budynku samego, jak co do urządzenia zakładu były przez oddział techniczny Wydziału krajowego sprawdzone i za zgodne z programem uznane a ceny w kosztorysach przyjęte zgadzają się z cenami we Lwowie praktykowanymi; z uwagi nareszcie, że kwota 119.237 zł. 88 ct. a. w. równie jak rozłożenie budowy na lat 2, a kosztów na lat 3 sprawozdaniem Wydziału krajowego dostatecznie umotywowane, komisya administracyjna wnosi:

Wysoki Sejm raczy przyjąć wnioski Wydziału krajowego i uchwalić co następuje:

Uchwała:

I.

Sejm upoważnia Wydział krajowy do wykonania budowy i urządzenia własnego domu dla krajowego zakładu położnic we Lwowie według przedłożonych projektów z nakładem kwoty 119.237 zł. 88 ct. z funduszków krajowych.

II.

W budżecie krajowym na rok 1875, 1876 i 1877 ma być umieszczoną na ten cel rokrocznie kwota 40.000 zł. wal. austr.

Lwów dnia 9go Października 1874.

Kraiński
Przewodniczący.

Hoszard
Sprawozdawca.

Sprawozdanie

komisyi kultury krajowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie utworzenia we Lwowie szkoły weterynaryi.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 30 września 1874 r. przekazała Wysoka Izba, komisji kultury krajowej Sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie utworzenia we Lwowie krajowej szkoły weterynaryi.

W sprawozdaniu tem powołuje się Wydział krajowy na dawniejsze uchwały sejmowe, począwszy od roku 1869, a tłumacząc powody zwłoki w założeniu tej szkoły, przechodzi do strony finansowej tejże sprawy. Pomimo że w zestawieniu cyfer wzięto w przybliżony rachunek spodziewany urzędowy datek jednorazowy na założenie szkoły i dalszą roczną subwencyę na jej utrzymanie, jednakowo własne fundusze krajowe zasilone pożyczką 30.000 złr. z kasy oszczędności, wystarczą na wprowadzenie w życie dla kraju tak ważnej i pożytecznej instytucyi.

Rezultat ten tem więcej jest pocieszający, gdyż już po rozpoczęciu obrad komisji nad tym przedmiotem, nadszedł reskrypt ministryalny, uwiadamiający c. k. Namiestnictwo, że chociaż Rząd uznaje w zupełności potrzebę założenia rzeczonyj szkoły, równie jak i słusność wypowiedzianych zasad w tej mierze przez Wydział krajowy, że pomimo tego w tym roku Skarb Państwa na teraz nie może udzielić ani jednorazowego zasiłku ani stałej rocznej subwencyi. W dalszej swej osnowie przypuszcza powyższy reskrypt umieszczenie tych subwencyj w budżecie państwa na rok 1876.

Do tego reskryptu dołączone jest sprawozdanie referenta najwyższej Rady zdrowia o wypracowanym przez Wydział krajowy statucie organizacyjnym, które to referat wraz z samym statutem był przedmiotem dłuższych rozpraw w komisji.

Zmiany statutu, żądane w mowie będącym referacie, są nieznaczne i w niczem zasadniczych podstaw samego statutu nie naruszają, a tyczą się głównie wewnętrznego ustroju szkoły. Tych zmian komisya nie przedstawia Wysokiej Izbie, gdyż w wnioskach swoich proponować będzie polecenie Wydziałowi krajowemu, aby na podstawie statutu, uwag w referacie Rady zdrowia i w reskrypcie ministryalnym zawartych, prowadził dalej rokowania z Rządem o otrzymanie na rok 1876 wyż wspomnianego zasiłku i rocznej stałej subwencyi.

Uwzględnienie uwag reskryptu i załączonego referatu, umożliwi niezawodnie panu ministrowi rolnictwa urzeczywistnienie wyrażonego zamiaru wyjednanania na cele rzeczonyj szkoły potrzebnych subwencyj, jest więc rzeczą konieczną, by Wysoki Sejm powziął na obecnej Sesji stanowczą w tej sprawie uchwałę.

Z powodu tego chwilowego odroczenia nie kraj nie straci, gdyż dla mających się przebudować budynków na zakupionym na ten cel placu, rok jeszcze zejdzie, nim otwórczenie szkoły nastąpić może.

Komisya po zbadaniu całego sprawozdania Wydziału krajowego, tak ze względu finansowego jak i ze względu rozkładu nauk, czuje się w obowiązku wyrażenia uznania Wydziałowi krajowemu za gorliwe i trafne zajęcie się w wykonaniu przez Wysoki Sejm powziętych uchwał.

Obszerny grunt wraz z budynkami, które łatwo dadzą się zastosować do potrzeb szkoły, korzystnie nabyte zostały i odpowiadają w zupełności wszelkim wymaganiom szkoły weterynaryjnej.

W wnioskach swych komisya zmienia tylko ustęp, w którym jest mowa o zarządzie w Kuratoryi, przyznając w niej miejsce dla rządowego delegata, skoro tylko spodziewana subwencya Wysokiego Rządu zakładowi przyznana zostanie, a to w myśl powyż wspomnianego reskryptu ministryalnego.

Komisya przeto wnosi:

Wysoki Sejm raczy przyjąć do wiadomości poczynione kroki przygotowawcze do utworzenia szkoły weterynaryi, a oraz uchwalić:

1) Sejm postanawia założyć stałą publiczną szkołę weterynaryi, wraz ze szkołą kucia koni i ze szpitalem dla zwierząt we Lwowie, i uznaje ją za zakład krajowy.

2) Wydział krajowy przeprowadzi z Rządem rokowania, celem uzyskania według możności jak najwyższej rządowej subwencyi, na częściowe pokrycie kosztów założenia szkoły weterynaryi, wraz ze szkołą kucia koni i ze szpitalem dla zwierząt we Lwowie, i pokryje z tej subwencyi część kosztów na ten cel łożonych: niemniej przeprowadzi Wydział krajowy rokowania z Rządem celem wyjednania dla tej szkoły stałej rocznej subwencyi.

3) Szkołą tą zarządza kuratorya, złożona na teraz z dwóch kuratorów, mianowicie: z Delegata Wydziału krajowego, i z delegata Towarzystwa Gospodarskiego we Lwowie, a po przyznaniu odpowiedniej jednorazowej i stałej subwencyi rządowej, także z delegata rządowego, jako trzeciego członka.

4) Co do ostatecznego ułożenia statutu organizacyjnego dla szkoły, porozumie się Wydział krajowy z Rządem.

5) Ciało nauczycielskie składa się z trzech stałych profesorów fachowych i pomocników; profesorów mianuje Wydział krajowy na przedstawienie kuratoryi za uprzednią zgodą Rządu, jeżeli ten odpowiednią subwencyę dla szkoły wyznaczy; pomocników, mistrza kowalskiego i sługi mianuje kuratorya, a zatwierdza Wydział krajowy; rządęcę ustanawia Wydział krajowy.

6) Sejm uchwała etat, pod A) załączony dla profesorów, pomocników, urzędników i sług zakładu.

7) Wydział krajowy podniesie sumę 2000 zł. w. a. ofiarowaną przez były Wydział miasta Lwowa na dniu 28 Kwietnia 1859 na założenie szkoły kucia koni:

8) Wydział krajowy zaciągnie i podniesie z galicyjskiej Kasy Oszczędności lub z innego instytutu kredytowego pożyczkę do wysokości sumy 30.000 zł. w. a. pod najkorzystniejszymi warunkami na hypotekę realności we Lwowie pod L. 466⁴/₄ położonej, będącej własnością funduszu krajowego, a przeznaczonej na umieszczenie szkoły weterynaryi, i zezna w tym celu kartę dłużną we formie, wymaganej przez pożyczający Zakład kredytowy.

9) Wydział krajowy wypłaci resztującą cenę kupna nabytej realności, równie jak należność rządową od przeniesienia jej własności i przeprowadzi urządzenie tej realności pod L. 466 we Lwowie, położonej na umieszczenie w niej szkoły weterynaryi wraz ze szkołą kucia koni i ze szpitalem dla zwierząt, kosztem sumy 42.200 zł.;

10) Niedobór kosztów nabycia i przekształcenia realności pod L. 466⁴/₄ na umieszczenie szkoły weterynaryi wraz ze szkołą kucia koni i ze szpitalem dla zwierząt, niemniej kosztów wewnętrznego urządzenia tego zakładu, pokryje Wydział krajowy przedewszystkiem ze sprzedaży efektów do funduszu szkoły kucia koni należących, a gdyby gotówka w ten sposób otrzymana, niedostateczną była do pokrycia niedoboru, ze sprzedaży efektów, należących do funduszu kultury krajowej;

11) Wydział krajowy dołoży wszelkich starań, aby rzeczona szkoła już z rokiem 187⁵/₆ otwartą być mogła;

12) Komisya budżetowa wstawi sumę 10.000 zł. na pokrycie bieżących wydatków tej szkoły w budżet funduszu krajowego na rok 1875.

Przewodniczący

W. Dzeduszycki.

Sprawozdawca

Stefan Zamojski.

Sprawozdanie Komisji budżetowej

o zamknięciu rachunków funduszu krajowego za r. 1873.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą Twoją przekazałeś Komisji budżetowej sprawozdanie Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków funduszu krajowego za r. 1873 i wszystkich funduszków zostających pod zarządem Reprezentacji kraju.

Komisya pragnąc, ażeby czynność ta rozległa wykonaną została dokładnie, tém więcej, że sprawozdanie o zamknięciu rachunków jest zarazem sprawozdaniem o wykonaniu budżetu i ustawy finansowej uchwalonej przez Sejm na rok ubiegły, oraz chcąc zbadać, wykazać i poprawić usterki lub wady dotychczasowej formy zamknięcia rachunków, jeżeli są jakie, wyznaczyła ze swego grona oddzielny podkomitet do całej tej czynności. Do tego podkomitetu wybrała swych członków: Chrzanowskiego, Hausnera i Weigla, z poleceniem wykonania całej czynności i przedłożenia komisji odpowiednich wniosków.

Podkomitet przejrzał nowozałożone księgi rachunków w biurze obrachunkowém Wydziału krajowego, ocenił staranność, z jaką są prowadzone według nowych szematów, które komisya biegłych przez Wydział krajowy wyznaczonych, za zupełnie odpowiednie uznała, i znalazł je w zgodności z wykazami Sejmowi przedłożonymi. Następnie podkomitet zbadawszy zamknięcie rachunków w porównaniu z budżetem na rok 1873 i alegatami do tego zamknięcia dołączonymi, — przedłożył komisji budżetowej wnioski tak co do formalnej jak i merytorycznej części zamknięcia rachunków i sprawozdania Wydziału krajowego. Komisya rostrząsnawszy i przyjąwszy te wnioski przedstawia je Wysokiemu Sejmowi do uchwalenia, poprzedzając je następującem uzasadnieniem:

W zamknięciu rachunków z r. 1873 przeprowadzono kilka reform udoskonalających to zamknięcie co do formy, zbliżających je pod względem tejże formy do wzoru przyjętego w zamknięciach rachunków z funduszków państwa, przedkładanego Radzie państwa, to jest do wzoru, który Sejm przyjęć polecił.

Jednak aby to całkowicie nastąpiło, i aby zamknięcie rachunków przedstawiało jasno wszystkie wydatki z kredytów budżetem objętych uczynione, i wykazywało o ile ten budżet wykonany

został a o ile przekroczony, należy przeprowadzić jeszcze poprawy, które komisya za konieczne uważa i odpowiedni wniosek Sejmowi do uchwalenia przedstawia. Mianowicie, zaliczki na wydatki rzeczywiste, budżetem objęte, zamieszczane są często mniej stosownie w rubryce pozycyj przebiegających i zubożających się. Takięj natury są zaliczki na budowę lub utrzymanie dróg, na płace urzędników, zaliczki szpitalom i na wszystkie inne wydatki objęte pozycjami budżetu. Zamieszczanie takich zaliczek będących wydatkami rzeczywistymi, w dziale pozycyj przebiegających i zubożających się, sprawia, że zamknięcie rachunków jest mniej jasne i nie daje dokładnego obrazu o ile budżet uchwalony przez Sejm, został wykonany a o ile rzeczywiście przekroczony, gdyż niektóre przekroczenia w wydatkach wchodzą w dział pozycyj przebiegających i pokrywane być muszą w następnym roku częścią suny pozostałej z rachunków za rok ubiegły, zamiast proponowanym w takim razie przez Wydział krajowy a uchwalonym przez Sejm kredytem dodatkowym.

Z tych powodów komisya budżetowa uznała za nieodzowną potrzebę, aby w przyszłych zamknięciach rachunków, poczynając od zamknięcia rachunków z r. 1874, wszelkie zaliczki na wydatki objęte pozycjami budżetu, zapisywane były we właściwych rubrykach wydatków, a zwroty tych zaliczek, jeżeli będą, na dochód wciągane. Również zwroty zaliczek wypłaconych w dawniejszych latach, a dotąd niezwróconych, należy wpisywać na dochód w miarę ich spłacania.

Uznała następnie komisya konieczną potrzebę oddzielenia kasy depozytywęj do kasy funduszu krajowego, a gdy, w razie potrzeby, fundusz krajowy zaciąga pożyczkę z depozytów, należy kwotę z tej pożyczki otrzymaną wpisywać na dochód tegoż funduszu krajowego a wszelki zwrot na wydatek. Przez ten rozdział kas uwidoczni się jaśniej, ile w każdej chwili fundusz krajowy winien depozytowemu.

Obok powyższych dwóch głównych popraw w prowadzeniu rachunków i w układaniu ich zamknięcia, komisya widzi potrzebę kilku jeszcze uzupełnień i popraw w formie przyszłych zamknięć rachunkowych, uzupełnień jakkolwiek mniejszych, jednak w każdym razie dość ważnych. Mianowicie, aby w zamknięciu rachunków, wykazując sprzedaż lub kupno efektów, wymieniać wyraźnie ich rodzaj i kurs, według którego były sprzedane lub kupione. Znajduje się to wprawdzie w księgach rachunkowych, ale często brak tego ważnego szczegółu w zamknięciach rachunków.

Powtórę, chociaż w zamknięciu rachunków z 1873 r. uzasadniono przekroczenia lub zaoszczędzenia w pozycjach dochodów i wydatków, jednak niektóre uzasadnienia są zbyt ogólnikowe i komisya widzi potrzebę aby szczegółowej wykazywano powody przekroczenia lub zaoszczędzenia.

Z wyłuszczonej wyżej powodów komisya wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Sejm poleca: a) aby w przyszłych zamknięciach rachunków, poczynając od zamknięcia rachunków z r. 1874, wszelkie zaliczki na wydatki objęte pozycjami budżetu, były zapisywane we właściwych rubrykach wydatków, a zwroty tych zaliczek, jeżeli będą, należy wpisywać na dochód. Również zwroty zaliczek poczynionych w dawniejszych latach, należy wpisywać na dochód w chwili ich uiszczenia;

b) kasę depozytów oddzielić od funduszu krajowego;

c) w zamknięciach rachunków, wykazując sprzedaż lub kupno efektów, należy wymieniać wyraźnie ich rodzaj oraz kurs, według którego sprzedane lub kupione zostały;

d) uzasadniając w zamknięciu rachunków przekroczenia lub zaoszczędzenia względnie do uchwalonego budżetu, należy szczegółowo wymieniać powody przekroczeń lub zaoszczędzeń.

Pod względem formy zamknięć rachunkowych musi Komisya uczynić jeszcze jedną uwagę, jakkolwiek nie widzi potrzeby streszczać ją we wniosku do uchwały. Uważa, że nazwa nie odpowiada rzeczy, gdy mniejszy lub większy rzeczywisty wydatek nazwany jest w zamknięciach rachunkowych „wynikłością korzystną“ lub „wynikłością niekorzystną“; albowiem często tak zwana „wynikłość korzystna“ w wydatkach powstaje stąd, iż kwoty wyznaczonej na pewien cel, n. p. na drogę, nie wydano z powodu, że drogi tej nie zbudowano, a tego nie można przecież nazwać „wynikłością korzystniejszą“. Komisya mniema, iż stósowniejszy byłby nadpis rubryk: „wydatek mniejszy“, „wydatek większy“, „dochód większy“, „dochód mniejszy“.

Co się tyczy merytorycznej części zamknięcia rachunków, komisya budżetowa po sprawdzeniu pozycji wydatków i dochodów w szczegółowym zamknięciu rachunków i po porównaniu sprawozdania w tym względzie Wydziału krajowego z dołączonymi do niego alegatami, uznała usprawiedliwionemi wykazane przekroczenia budżetu. Co do pozostałości z rachunków za rok 1873, komisya doszła do tój samej sumy 260.708 zł. 55 ct., jaką wykazuje sprawozdanie Wydziału krajowego, ale doszła do niej przez obliczenie odmienne od zamieszczonego w sprawozdaniu Wydziału, a mianowicie przez obliczenie następujące:

Nadwyżka dochodów rzeczywistych nad wydatkami rzeczywistymi wynosi 486.473 zł. 36 $\frac{1}{2}$ ct. jaką przedstawia także sprawozdanie Wydziału.

Lecz ponieważ w tak zwanych rubrykach		
przenośnych dochody przenośne wynosiły	1,559.186 zł. 88 $\frac{1}{2}$ ct.	
wydatki zaś	1,777.963 „ 38 $\frac{1}{2}$ „	
przeto nadwyżka wydatków	218.776 zł. 50 ct.	
Z początkiem roku 1873 należytość depozytom		
wynosiła	161.758 zł. 45 $\frac{1}{2}$ ct.	
a na to było w kasie tylko	121.577 „ 47 „	
jak to wykazują zamknięcia rachunków tak za r. 1872 jak		
za r. 1873, a zatem mniej o	40.180 zł. 98 $\frac{1}{2}$ ct.	
niż należytość depozytom.		

Zwrot zaś tój kwoty depozytom ciężył z końcem 1872 r. na funduszu krajowym, mianowicie na jego zapasie pozostałym z rachunków 1872 r., który w sumie 217.108 zł. 83 ct. wcielono w budżecie uchwalonym na rok 1874 do dochodów rzeczywistych.

Gdy jednak w obrocie depozytów w ciągu		
1873 r. wypłacono z kasy krajowej więcej o	33.192 zł. 67 ct.	
niż w ciągu tego roku wpłynęło depozytów do kasy,		
przeto na funduszu krajowym ciężyla tylko z końcem		
roku 1873 reszta należytości depozytom w kwocie	6.988 zł. 31 $\frac{1}{2}$ ct.	

Doliczywszy do tej kwoty, wyżej wykazaną		
nadwyżkę wydatków w rubrykach tak zwanych przenośnych	218.776 zł. 50 ct.	
otrzymamy sumę	225.764 zł. 81 $\frac{1}{2}$ ct.	
którą odtrąciwszy od nadwyżki dochodów rzeczywistych	486.473 „ 36 $\frac{1}{2}$ „	
otrzymamy istotną pozostałość z rachunków za rok 1873	260.708 zł. 55 ct.	

Sprawozdanie Wydziału wykazawszy takąż samą pozostałość z rachunków za r. 1873, odtrąca od tej sumy 101.283 zł. 80 ct., której żąda w trzech kredytach dodatkowych do budżetu na r. 1874. Jakkolwiek komisya budżetowa spodziewa się, że te kredyty dodatkowe, o których oddzielne przedłoży sprawozdanie, uchwali Wys. Sejm, a wówczas dopiero po potrąceniu tych kredytów dodatkowych od pozostałości z rachunków z r. 1873, reszta w kwocie 159.424 zł. 75 ct. zamieszczoną będzie w rubryce dochodów w budżecie na r. 1875, — jednak to uchwalenie i potrącenie kredytów dodatkowych na r. 1874, nie należy do zamknięcia rachunków za r. 1873 i w niczem wpłynąć nie może na zmianę wyżej wykazanej pozostałości z rachunków 1873 r. w kwocie 260.708 zł. 55 ct.

Komisya budżetowa uważa jeszcze za potrzebne przedstawić, że depozyta wynoszące z końcem 1873 sumę 128.565 zł. 78½ ct. według szczegółowego wykazu (patrz strona 31 alegat B.) znajdowały się z końcem 1873 r. w całości w kasach obok powyżej wymienionej pozostałości z rachunków, albowiem zapas kasowy z końcem r. 1873 wynosił 389.274 zł. 33½ ct., przeto w zapasie tym mieściła się pozostałość z rachunków 260.708 zł. 55 ct. oraz depozyta w sumie 128.565 „ 78½ „

razem 389.274 zł. 33½ ct

Przedstawivszy taki stan rzeczy komisya wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Udziela się Wydziałowi krajowemu absolutoryum z rachunków za r. 1873.

Za przewodniczącego:

Czerkawski.

Sprawozdawcy:

Leon Chrzanowski,

Otton Hausner.

Ferdynand Weigel.

Sprawozdanie Komisji kultury krajowej

co do przedłożenia rządowego względem ochrony niektórych zwierząt dla uprawy ziemi pożytecznych.

Wysoki Sejmie!

Przedłożenie rządowe względem ochrony niektórych zwierząt dla uprawy ziemi pożytecznych, podane dnia 15. Września, a przydzielone komisji kultury krajowej d. 17. Września, przedstawia ustawę o 10 paragrafach i spisie ptaków, których zabijania i sprzedawania zabrania się, mocą której ustawy zabrania się łapania, zabijania i sprzedawania 36 gatunków ptaków oraz jérzy i niedopyrzy i to pod karą od 1 do 15 zł. w. a., lub od 12 godzin do 3 dni aresztu. — Ustawa ta wymienia też 17 gatunków ptaków, jakie uznaje za szkodliwe.

Komisya kultury krajowej zbadawszy owe przedłożenia rządowe przysła do przekonania, że proponowana przez Wysoki c. k. Rząd ustawa może być krajowi pożyteczną, przeto przedkłada takową do uchwały Wysokiej Izby i wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Ustawę przedłożoną przez Rząd w całej jej osnowie.

Lwów, dnia 12. Października 1874.

Włodzimierz Dzieduszycki włr.
Przewodniczący.

M. Rey włr.
Sprawozdawca.

Sprawozdanie Komisji kultury krajowej

z przedłożenia rządowego o ochronie zwierzyny.

Wysoki Sejmie!

Przedłożenie rządowe o ochronie zwierzyny, przydzielone komisji kultury krajowej dnia 17. Września, zawiera ustawę o Smiu paragrafach.

Paragraf Iszy ustawy oznacza pory w jakich nie wolno polować, łowić lub zabijać 13 gatunków zwierzyny. Następne paragrafy stanowią o karach na przekraczających takową, oraz i karach na sprzedających zwierzynę w porze zakazanej — wyjątek atoli z ogólnego prawa stanowią ogrodzone zwierzyńce.

Komisja kultury krajowej zbadawszy dokładnie wymienione przedłożenie rządowe, uznała wydanie ustawy ograniczającej czas i pory polowania za bardzo potrzebną dla naszego kraju. w którym przepisy gospodarstwa łowieckiego nie są przestrzegane, co czyni, iż kraj tak rozległy, jak Galicya, nietylko że nie ma żadnego dochodu ze zwierzyny, ale nadto częstokroć sprowadzać ją musi z innych prowincyj monarchii, gdzie takowa stanowi pewną rubrykę procentującego się a z ziemią połączonego kapitału.

Chcąc łowiectwo uczynić nie samą tylko zbytówną zabawką, ale owoce nośną gałęzią gospodarstwa krajowego, trzeba takowe unormować odpowiedniami prawami a zarazem ochronić od żywołów, tak rozmyślnie jako i nierozmyślnie niszczących zwierzynę.

Przedłożona W. Sejmowi ustawa rządowa zapobiega zlemu w części, określając czas i porę polowania i naznaczając kary na przekraczających te postanowienia.

Nie dotyka ona atoli plagi kłusownictwa, przed którym tak trudno jest zabezpieczyć się właścicielom polowania. Komisya kultury krajowej pragnąc zapłacić ten brak w przedłożeniu rządowem. ma zaszczyt przedłożyć Wysokiej Izbie rezolucją pod **A.**

Co do samej ustawy rządowej, takową komisya ma zaszczyt przedłożyć Wys. Sejmowi do uchwały prawie w całości, wyjąwszy niektórych mało znaczących zmian w paragrafie Iszym poczynionych.

Komisya przeto wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

U s t a w a

z dnia obowiązująca dla Królestwa Galicji
i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicji i Lodomeryi i Wielkiego Księstwa Krakowskiego rozporządzam co następuje:

§. 1.

Nikomiu nie wolno w czasie poniżej oznaczonym polować, łowić lub zabijać następujące rodzaje zwierzyny:

1. Jelenie od 1. Stycznia do 30. Czerwca.
2. Kozły (rogacze) od 1. Marca do 30. Maja.
3. Zające od 1. Lutego do 15. Września.
4. Jarzabki od 1. Lutego do 31. Sierpnia.
5. Cietrzewie i głuszcze koguty od 20. Maja do 31. Sierpnia.
6. Słomki od 20. Kwietnia do 31. Sierpnia.
7. Bażanty i kuropatwy od 15. Stycznia do 15. Sierpnia.
8. Przepiórki i dzikie gołębie od 1. Listopada do 15. Lipca.
9. Dropie i pardwy od 15. Kwietnia do 1. Sierpnia.
10. Ptactwo błotne mianowicie krzyki, dubelty, kulony, bataliony od 15. Kwietnia do 1. Lipca.
11. Ptactwo wodne mianowicie dzikie gęsi i dzikie kaczki od 15. Kwietnia do 15. Czerwca.
12. Lisy od 15. Lutego do 31. Sierpnia, atoli tępienie lisa dozwolone jest tylko uprawnionemu do polowania w miejscach, w których uprawnieni hodują zwierzynę, dla której lis jest szkodliwym.

13. Łanie, kozy, cieleta i spiczaki, tudzież kury, głuszców i cietrzewi przez cały rok.

Wystrzeliwanie łań i kóz ze względów gospodarstwa łowieckiego nastąpić tylko może za przyleniem Namiestnictwa.

Zakaz ubijania dzikich kóz i świstaków w okolicach gór tatrzańskich, zawiera osobna ustawa krajowa z d. 19. Lipca 1869 r. Nr. 26. Dz. ust. kraj.

§. 2.

Zakazaniem jest łowienie zwierzyny na sidła, żelaza, łapki i inne tym podobne przyrządy.

Wyjątkowo dozwolonem jest łowienie przepiórek rozjazdem, a kwiczołów i jemioluchów na sidła. Zakazaniem jest także zbieranie albo niszczenie jaj i wybieranie młodej zwierzyny z legowisk.

Może jednak wyjątkowo uprawniony do połowania lub ustanowiona przez niego straż lasowa wybierać na siatki bażanty i kuropatwy dla chowu i wyjmować jaja z gniazd tym celem. by je wysiedziały swojskie kury.

§. 3.

Niniejsza ustawa nie znajduje żadnego zastosowania do ubijania zwierzyny w ogrodzonych zwierzyńcach; sprzedający jednak taką zwierzynę, albo ten kto w sprzedaży pośredniczy, winien swe uprawnienie do sprzedaży wykazać świadectwem politycznej władzy powiatowej, inaczej bowiem będzie karany według §. 5 niniejszej ustawy.

§. 4.

Zarządzenia władzy politycznej nakazujące zmniejszenie szkodliwego dla kultury zbytecznego stanu zwierzyny na podstawie §. 4 patentu o polowaniu z dnia 28. Lutego 1786 r. mogą być wykonane także w porze, w której zresztą nie wolno ubijać takiej zwierzyny.

Sprzedający lub pośredniczący w sprzedaży zwierzyny w powyższy wyjątkowy sposób ubitej, winien się jednak wykazać świadectwem władzy politycznej, że jest do sprzedaży upoważnionym, w przeciwnym bowiem razie będzie karany według §. 5. niniejszej ustawy.

§. 5.

Przekroczenie postanowień §§. 1. i 2. tej ustawy podlega grzywnie od 5 do 50 zł. Jeżeli jednak

wyrządzona szkoda z powodu ubicia większej ilości zwierzyny jest znaczną lub przestępstwo powtórnie popełniono, może być grzywna aż do 100 zł. podwyższoną.

§. 6.

Kto po upływie dni 14 od czasu, w którym poczyna się pora zakazana, zwierzynę, na którą w tej porze nie wolno polować (§. 1), czy to w całych sztukach, czy w kawałkach, które jednak do spożycia nie są jeszcze całkiem przyprawione, celem sprzedaży obnosi, w sklepach, na jarmarkach albo w inny sposób do sprzedaży wystawia albo sprzedaje, lub w sprzedaży pośredniczy, podpada oprócz utraty zwierzyny grzywnie w §. 5 tej ustawy oznaczonej.

Takiej samej karze podpada sprzedaż zwierzyny, której w ogóle nie wolno ubijać lub łapać, jakoteż sprzedaż jaj i piskląt dzikiego ptactwa.

Osoby sprzedające zwierzynę pochodzącą z krajów, w których niniejsza ustawa nie obowiązuje, w czasie zakazanym lub pośredniczące w takiej sprzedaży mają w należyty sposób wykazać, z kąd ta zwierzyna pochodzi. Jeżeli zaś zwierzyna pochodzi z królestw i krajów koronnych zastąpionych w Radzie państwa, należy nadto wykazać się świadectwem politycznej władzy powiatowej, że zwierzyna nie została ubita w sposób bezprawny. W przeciwnym wypadku postanowienia karne niniejszego paragrafu będą także zastosowane przeciw osobom przekraczającym powyższe postanowienia.

§. 7.

Grzywny na podstawie niniejszej ustawy wymierzone, tudzież dochód ze zwierzyny, która w myśl postanowień niniejszej ustawy została skonfiskowaną i przez dotyczącą zwierzchność gminną w drodze publicznej licytacji sprzedaną, przypadają funduszowi ubogich tej gminy, w której przestępstwo odkryto.

W razie niemożności ściągnięcia grzywny, należy ją zamienić na karę aresztu, a to za każde 5 zł. grzywny jeden dzień aresztu.

Dochodzenie i wymierzenie kary przysługuje władzom politycznym.

§. 8.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Memu Ministrowi rolnictwa i Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Rezolucya pod A.

1. Wzywa się c. k. Rząd do ścisłego przestrzegania przepisów Najwyższego patentu z dnia 24. Października 1854 roku normującego prawo noszenia i używania broni myśliwskiej, oraz do polecenia podwładnym mu organom, szczególnie żandarmeryi, ażeby takowe z największą energią dopilnowały wykonania tychże przepisów.
2. Żeby pozwolenia do noszenia i używania broni myśliwskiej wydawane były li tylko uprawnionym do polowania, oraz straży leśnej i łowieckiej.
3. Żeby broń myśliwska, odbierana nieuprawnionym do noszenia tejże, nie była sprzedawaną przez licytację jako broń, lecz łamana i dziurawiona i sprzedawana była li jako stare żelazo.

Włodzimierz Dzieduszycki w. r.
Przewodniczący.

Rey w. r.
Sprawozdawca.

Sprawozdanie Komisji budżetowej

o potrzebie całkowitego wykończenia Zakładu dla umysłowo chorych w Kulparkowie, i o funduszach na ten cel użyć się mających.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 28. Września 1874 r., przekazaniem zostało Komisji budżetowej sprawozdanie Wydziału krajowego o potrzebie całkowitego wykończenia zakładu dla umysłowo chorych w Kulparkowie i o funduszach na ten cel użyć się mających.

Zanim Komisya budżetowa przystąpi do sprawozdania o przedłożonym projekcie Wydziału krajowego, i do upowadowania wniosków, które Wysokiej Izbie pod uchwałą przedłoży, niech jej wolno będzie dla jaśniejszego przeglądu na całą sprawę, i dla dokładniejszego zrozumienia obecnego stanu rzeczy podać w treściwem zebraniu przebieg tej sprawy, która Wysoki Sejm od wielu lat zajmuje.

Budowę zakładu obłąkanych rozpoczęto za inicjatywą Wysokiego c. k. Rządu, który na ten cel przeznaczył zysk wielkiej loteryi państwowej z roku 1862, i przy oddaniu funduszków krajowych w zarząd Reprezentacyi krajowej — otrzymał Wydział krajowy na ten cel kwotę w gotowiznie 289.130 zł. 17 ent.
a w efektach kwotę 5.019 „ 37 „

Oprócz tego oddano Wydziałowi krajowemu na zbudowanie tego zakładu zakupioną przez c. k. Rząd posiadłość w Kulparkowie.

Do tego zakładowego kapitału domu obłąkanych w Kulparkowie wpłynęły z imych źródeł następujące datki i dochody.

- a) Gmina miasta Lwowa ofiarowała dar w obligacyach indemnizacyjnych w imiennej wartości 4.000 zł. w. a.

- b) Kapitał z tej loteryi państwowej pochodzący, lokowany na procenty przyniósł w odsetkach 72.406 zł. w. a.
- c) Operacye kredytowe odnoszące się do tego kapitału przyniosły przez zakupno, wymianę losowanie i t. d. po koniec Sierpnia 1874 zysku 18.479 zł. 71 $\frac{1}{2}$ cent.
- d) Dochód z realności Kulparkowa, a mianowicie dochód z propinacyi, dzierżawy gruntów i innych źródeł administracyi przyniósł po koniecie Sierpnia 1874 r. 7.081 zł. 3 $\frac{1}{2}$ cent.

Cały więc kapitał zakładowy domu obłąkanych na Kulparkowie wynosi po koniec Sierpnia 1874 w pieniądzech 396.117 zł. 15 cent. oprócz realności do tego zakładu należącey.

Fundusz zakładu obłąkanych posiada nadto 56 $\frac{1}{4}$ /200 części gmachu tutejszego szpitalu powszechnego, których wartość przyjął Wydział krajowy w sprawozdaniu swoim z dnia 26 Września 1871 w sumie 84 293 zł. w. a.
 a po strąceniu nie spłaconey jeszcze reszty ceny kupna na rzecz funduszu stypendyjnego Głowińskiego w sumie 28.161 „ „
 posiada tenże zakład w realności 56.132 „ „
 a oprócz tego w papierach publicznych w przeciętnym kursie 8.329 „ „
 czyli razem 64.461 „ „
 co doliczywszy do kapitału powyżej wykazanego w sumie 396.117 „ 15 ct. w. a.
 przedstawia uzyskany kapitał zakładu po koniec Sierpnia 1874 r. w sumie 460.578 zł. 15 ct. w. a.

Jak pierwszy fundusz zebrano za inicjatywą Wysokiego c. k. Rządu, tak też pierwsze plany i kosztorysy wygotował c. k. Rząd.

Suma ogólna kosztów wynosi według kosztorysu przez c. k. Namiestnictwo w roku 1866 działałego 549.881 zł. 99 cent.

Plany i kosztorysy przez Wydział krajowy przygotowane były po raz pierwszy w roku 1871 Wysokiemu Sejmowi, a względnie Komisji budżetowej przedłożone.

Ogólna suma kosztów według tego kosztorysu wynosi 885 234 zł. 55 cent.

Pominąwszy znaczne podrożenie wszystkich artykułów budowlanych i robotnika między rokiem 1866 a 1871, co najmniej na 15% przyjąć można, tak rażąca i 335.352 zł. 56 cent. między kosztorysem c. k. Rządu, a Wydziału krajowego wynosząca różnica da się tem usprawiedliwić, iż w kosztorysie c. k. Rządu pominięto następujące pozycye, które do planu i kosztorysu Wydziału krajowego przyjęto.

Poszczególniamy te pozycye pominięte z dodaniem kosztów w kosztorysie Wydziału krajowego z roku 1871 objętych.

1. Budynek administracyjny	63.463 zł. 32 cent.
2. Urządzenie łazienek	3.000 „ — „
3. Chodniki kamienne	6.062 „ 67 „
4. Ogrzewanie i wentylacja	12.000 „ — „
5. Wychodki	8.560 „ — „
6. Oświetlenie gazowe	3.800 „ — „
7. Wewnętrzne urządzenie zakładu	30.000 „ — „
8. Koszta prowadzenia budowy	32.893 „ 66 1/2 cent
Co czyni razem	162.179 zł. 65 1/2 cent.

9. Doliczywszy 15% od sumy kosztorysowej rządowej 549.881 zł. 99 cent jako podwyżkę cen materiałów budowlanych i robotnika między rokiem 1866 a 1871 uczyni zwyżkę w sumie

82.482 „ 29 „
244.661 zł. 94 1/2 cent.

Co czyni razem

Rażąca więc różnica między kosztorysem c. k. Rządu z r. 1866 a Wydziału krajowego z roku 1871 wynosząca sumę

335.352 „ 56 „

porównana z cyfrą ku usprawiedliwieniu powyżej podaną. obniży kosztorys Wydziału krajowego o

90.691 zł. 61 1/2 cent.

I suma ta da się tem usprawiedliwić, iż plany Wydziału krajowego z roku 1871 co do rozmiarów budowy, są daleko obszerniejsze od planów c. k. Rządu, i że co do ulepszeń w rozmaitych urządzeniach jak np. pralni, wentylacji, wodociągów i t. d. niemniej co do wygody chorych zużytkowano doświadczenia innych zakładów za wzorowo uchodzących, co musiało również spowodować podwyższenie kosztów.

W roku 1868 przyszła sprawa budowy domu obłąkanych po raz pierwszy przed Wysoki Sejm. Wydział krajowy podał wprawdzie cyfrę domniemanych kosztów na 500.000 zł. w. a., bo nie miał innych dat jak plany i kosztorysy rządowe, które więcej nie wynosiły, lecz przytem wyraził na posiedzeniu z dnia 7. Października 1868, przez ówczesnego referenta spraw szpitalnych zdanie, iż koszta te będą wyższe.

Chociaż Wydział krajowy nie mógł podówczas oznaczyć dokładnie cyfry kosztów, wszelako wniósł na ówczesnej sesji sejmowej o wstawienie sumy 30.000 zł. w. a. rocznie w budżecie na pokrycie niedoboru funduszu Kulparkowskiego do wysokości 500.000 zł. w. a., lecz Wysoki Sejm nie przychylił się do tego wniosku i zgodnie z wnioskiem Komisji budżetowej powziął następującą uchwałę:

„Zalecić Wydziałowi krajowemu bezzwłoczne rozpoczęcie budowy gmachu na Kulparkowie funduszami, na ten cel istniejącemi, a następnie przedłożenie Sejmowi krajowemu planu operacji finansowej do pokrycia kosztów przenoszących wysokość tych funduszów.“

Wydział krajowy zastosował się do tego polecenia, i rozpoczął budowę.

Dopiero w roku 1871 przedłożył Wydział krajowy plany i kosztorysy, i podał ogólną sumę kosztów na

885.234 zł. 52 cent.

Wykazawszy fundusz własny zakładu w sumie 366.518 zł. 40 cent.
 żądał Wydział krajowy na pokrycie niedoboru pożyczki w sumie 450.000 zł.
 i przeznaczenia tej sumy, która z odstąpienia $56\frac{1}{2}/200$ części gmachu
 Lwowskiego szpitalu powszechnego — należącej do zakładu obłąkanych na
 rzecz zakładu chorych — do funduszu Kulparkowskiego wpłynię, a która
 podług powyższego wyłączenia 64.461 zł. wynosić może. Lecz Wysoki
 Sejm na wniosek Komisji budżetowej zmodyfikował przedłożone plany i
 kosztorysy.

Z projektowanych skrzydeł kosztem 156.918 zł. 95 cent. wykre-
 slono dwie trzecie części, zmniejszono skrzydła na jedną trzecią część i
 wstawiono trzecią część kosztów w sumie okrągłej 52.000 zł. — cent.

Projektowane łazienki zmniejszono, wyż połowy, prelininowany
 bowiem koszt 37.835 zł. 28 cent. obniżono na 19.000 zł. w. a.

Preliminowaną kwotę na kurytarze odpowiednio do zmniejszenia
 skrzydeł obniżono z sumy 26.255 zł. 99 cent. na sumę 10.551 zł. 92 cent.

Budynek na pomieszczenie administracji prelininowany w kwo-
 cie 63.463 zł. 32 cent. wykreślono zupełnie.

Objętą kosztorysem na budynki gospodarskie sumę 29.000 zł.
 obniżono na sumę 7.000 zł., sumę 88.582 zł. $33\frac{1}{2}$ cent. na urządzenia pro-
 jektowaną obniżono na sumę 54.882 zł. — cent.

Nareszcie projektowaną na urządzenie wewnętrzne sumę 30.000
 zł. obniżono na sumę 24.000 zł. w. a.

W ten sposób objętą planami i kosztorysami sumę ogólną kosztów 885.234 zł. 52 cent.
 obniżono na sumę 587.670 zł. 93 cent., a dliczywszy do tego kosztu prowadzenia budowy w sto-
 sunku 4% od powyższej sumy czyli 22.546 zł. 80 cent., przyjęła Komisja budżetowa, a na jej wnio-
 sek Wysoki Sejm budżet zakładu Kulparkowskiego w sumie 610.217 zł. 73 cent., a że Wydział
 krajowy wykazał, iż wydane na budowę kwoty i zapasy wynoszą sumę 432.010 zł. 8 cent., przeto
 Wysoki Sejm na wniosek budżetowej Komisji uchwalił zaciągnięcie pożyczki w sumie 150.000 zł.
 jakoteż użycie sumy za odstąpione części $56\frac{1}{2}/200$ gmachu Lwowskiego szpitalu, należącej do
 zakładu obłąkanych na rzecz chorych, która to suma po potrąceniu resztującej ceny kupna na
 rzecz funduszu stypendyjnego Głowińskiego według powyższego wyłączenia 64.461 zł. w. a. wy-
 nosić może.

Na sesji Sejmowej roku 1872 nie było mowy o kosztach tego gmachu, jeno o sposobie
 finansowania uchwalonej w roku 1871 pożyczki w sumie 150.000 zł. w. a.

Uchwalono zaciągnąć pożyczkę 150.000 zł. w. a. z funduszków samoistnych: domestykal-
 nego, szkoły kucia koni i kultury krajowej, z planem umorzenia w 21 latach, i wstawienia w bud-
 żecie kwoty 12.000 zł. a. w.

Papiery wartościowe tychże funduszków samoistnych wynosiły według ówczesnego kursu
 sumę 155.950 zł. 15 ct.

Komisja budżetowa skonstatowała zarazem, że przez zmianę pierwotnych planów, wsku-
 tek której nastąpiło dość znaczne rozszerzenie środkowej części budynku głównego, kosztu ogólnu
 budowy zwiększyły się w przybliżeniu o 25.150 zł. w. a.

W sprawozdaniu na rok 1873 wrócił Wydział krajowy znów do pierwotnych planów z roku 1871 i wykazywał konieczność rozszerzenia budynku ze względu na liczbę chorych i na wymagania nauki lekarskiej.

Koszta podjęcia pierwotnego planu z opuszczeniem jednak budynku administracyjnego i kosztów na dokończenie części już zaczętych preliminował Wydział krajowy na sumę 318.834 zł. 86 ct., wniósł na zaciągnięcie pożyczki do tejże samej wysokości i wstawienie w budżecie przez lat 20 sumy 29.780 rocznie z funduszu krajowego.

Wydział krajowy wykazał, iż nie mógł zlikwidować własności funduszu obłąkanych w gmachu szpitala powszechnego, która mu uchwałą z dnia 17. Października 1871 w celu pokrycia niedoboru przekazaną była, przezco odpadł fundusz w sumie 56.132 zł. w. a. na budowę przeznaczony.

Zmiana dalsza planów a mianowicie rozszerzenie traktu frontowego budynku głównego dla zastąpienia w części budynku na pomieszczenie administracji, powstały z tego powodu roboty nadkosztorsowe, podrożenie materiałów i robocizny spowodowały przekroczenie preliminarza w sumie 69.117 zł. 98 ct.

W ten sposób powstał niedobór w sumie 125.249 zł. 98 ct.

Budżetowa Komisya a na jej wniosek Wysoki Sejm nie przychylił się do podjęcia pierwotnego planu, przeto nie przychylił się do pożyczki w wysokości 318.884 zł. w. a.

Wysoki Sejm uchwalił tylko pokrycie niedoboru w sumie 125.249 zł. w. a. i upoważnił Wydział krajowy do użycia na ten cel części funduszy zaoszczędzonych w r. 1872 a w razie niemożności lub niedostateczności do zaciągnięcia pożyczki z funduszy pożyczki z roku 1873.

Na koniec uchwalił na umorzenie tej pożyczki wstawienie w budżecie obok sumy 12.000 zł. wa. w roku 1872 już uchwalonej dalszej sumy 11.706 zł. czyli łącznie 23.706 zł. w. a.

Z przedstawienia tej sprawy i jej dotychczasowego przebiegu widno, że przystąpiono do tej tak ważnej sprawy bez należytego przygotowania i dojrzałej rozważki, bez dokładnych we wszystkich szczegółach opracowanych planów i kosztorsów. Również wskazanem jest praktyką, aby budowy takich rozmiarów prowadzone były w drodze przedsiębiorstwa.

Z braku powyżej wspomnianych warunków powstały owe ciągle przeróbki, nadkosztorsowe roboty i ciągle zmiany, chociaż przyznać trzeba, iż zmniejszenie budowy uchwałą w r. 1871 zapadłą, nakazane, wpłynęło w znacznej części na te zmiany i dodatkowe roboty. Teraz więc jesteśmy w przymusowym położeniu. Dzieło na które już około 550.000 zł. w. a. wydano, musi być dokończone. Jak z jednej strony oszczędność tak dobrze w sprawach prywatnych jak publicznych jest wielką zaletą, tak z drugiej strony oszczędność ta ma swoje granice.

Przy budowach publicznych takich rozmiarów jest granicą ten wzgląd, aby one odpowiadały swemu przeznaczeniu i tym wymogom, które postęp i nauka stawiają.

Przy budowie domu obłąkanych musi mieć na oku budowniczy następujące oddziały i kategorie chorych.

Najprzód musi być zakład podzielony na dwie odrębne części, jeden dla chorych mężczyzn, drugi dla chorych kobiet. Każda część zakładu musi mieć następujące oddziały. Dla klasy trzeciej: 1) dla chorych spokojnych w dwóch oddziałach, jeden dla chorych lepszego wychowania, drugi dla osób niższych warstw społeczeństwa. 2) Jeden oddział dla ozdrowieńców (rekonwalescentów) z osobnymi salami dla osób niższego i lepszego wychowania. 3) Sala dla obłożnie chorych. 4) Od tych w osobnym oddziale rozdzieleni być muszą, porażeni, padaczkowi (epileptycy) i wysoce z niedożywieniami. 5) Chorzy szalowi (furjaci) tak ci, którzy mają napady, jak i ci, którzy są niespokojni i hałaśliwi.

Oprócz klasy trzeciej muszą być obmyślane umieszczenia dla samopłacących chorych umysłowych Iszej i II klasy. Tylko spokojni chorzy I i II klasy muszą mieć osobne sale i pokoje lepiej urządzone, obok spokojnych chorych III klasy; zaś szalowi (furjaci), nieczyści, hałaśliwi,

porażeni, z niedoleźniali i padaczkowi. mimo, że są samopłacącymi Iszej lub IIgiej klasy, tylko wyjątkowo mogą mieć osobny pokój, w regule jednak przechodzić muszą na właściwe oddziały zakładu ze zachowaniem atoli dyjety i usługi przynależnej chorym I i II klasy. Dalej nauka lekarska wymaga, aby szalowi byli zupełnie oddzieleni od chorych spokojnych, a to dla uzasadnionej obawy niepokojenia chorych spokojnych, i aby szalowi w osobnych celkach byli umieszczeni.

Na rozmiary budowy domu obłąkanych wpływa stanowcza liczba chorych, którzy mają być w zakładzie pomieszczeni. Według sprawozdania Wydziału krajowego z dnia 14. Września 1874 zastęp umysłowo chorych przechodzi liczbę 420, którzy dziś są rozrzućeni po szpitalach Lwowskim, Krakowskim, Żółkiewskim i szpitalach zagranicznych w IIs, Klosterneuburg, w Pradze i Peszcie, dla których miejsce w zakładzie Kulparkowskim musi być obmyślone. Gdyby w roku 1871 zażądano opinii biegłych psychiatrow, nie postąpionoby tak doraźnie z umniejszeniem budowy z wykreśleniem $\frac{2}{3}$ skrzydeł.

W tym roku zebrała się ankieta lekarsko-techniczna. Ankieta ta zajmowała się wymiarem pojemności powietrza w zabudowanym dotąd gmachu w zmniejszonych rozmiarach i obliczała, ile chorych według zasad higieny pomieszczenie znajdzie. Ankieta przyszła do przekonania, iż objętość budynku tego w rozmiarach zmniejszonych jest niedostateczna, iż biorąc w przecięciu 850 stóp kub. powietrza na jednego chorego w dotychczasowych ubikacjach zaledwie 250 chorych znajdzie pomieszczenie, a mianowicie: a) w salach frontowych w parterze mających 23947 stóp sześciennych powietrza 28 chorych; b) na Iszym piętrze z pojemnością 26848 stóp sześciennych powietrza 29 chorych; c) na 2gim piętrze z pojemnością 27436 stóp sześciennych powietrza 31 chorych.

W salach skrzydłowych obejmujących d) na parterze 10056 stóp sześciennych 12 chorych; e) na Iszym piętrze 10056 stóp sześciennych 12 chorych; f) na 2gim piętrze z pojemnością powietrza 11453 stóp sześciennych 13 chorych. Przeto po jednej stronie jest miejsca dla 125 chorych, a po obu stronach dla 250 chorych.

Nieuniknionem następstwem wyniku tej ankiety było przedłożenie Wydziału krajowego z 14. Września 1874 i zaprojektowanie dobudowy do gmachu po bokach obu skrzydeł.

Wydział krajowy ograniczył się do minimum potrzeb — projektuje bowiem dobudowę jednej sali tylko po bokach obu skrzydeł w dalszem ich przedłużeniu przez dwa piętra idącą. Obok tego projektuje osobny trakt (oddział) dla furjatów w odskoku (rezalicie) tej nowej budowy. W ten sposób uzyska się 10 sal wielkich, 6 mniejszych i 20 cel dla szalowych (furjatów). Przybędzie więc miejsca na 126 umysłowo chorych, co doliczywszy do powyższej liczby 250 chorych, okaże się dostateczne pomieszczenie dla 396 chorych i dla 20 furjatów.

Jestto rezultat do którego mimo dalszych ofiar dążyć musimy, jeżeli zakład jedyny na cały kraj, budowany tak znacznym kosztem ma swemu odpowiedzieć przeznaczeniu. Stając teraz w połowie, byłoby zmarnowaniem grosza.

Kosztorys tej nowej budowy ułożony na podstawie cen jednostkowych podanych w pierwotnych kosztorysach z roku 1871 z doliczeniem 10% z powodu podrożenia cen materiałów i robotnika, sprawdzony przez dwóch rzeczy biegłych budowniczego i uadzinżyniera i uznany przez nich umiarkowanym w zastosowaniu do cen teraz praktykowanych — wykazuje koszt w sumie 150.740 zł. 96 ct.

Dodać potrzeba, że dyrekecy budownicza projektowała częścią dla uzyskania więcej miejsca częścią dla architektonicznych względów w rezalitech traktu furjatów dwie sale narożnikowe, których koszt prelininowała na 40.000 zł. w. a., lecz Wydział krajowy kierując się tylko zasadami oszczędności i pomijając względy architektoniczne i estetyczne wykreślił te dwie sale narożnikowe z planu i ograniczył się tylko na niezbędnych budowlach.

Te zawierać będą 415 sążni kwadratowych. Przy cenie 150.000 zł. w. a. za całą budowę wypadnie jeden sążeń kwadratowy, licząc w to cztery piętra t. j. sutereny, parter i dwa piętra ze wszystkimi robotami ciesielskimi, stolarskimi, ślusarskimi i t. d. na 360 zł. w. a., co praktykowanym obecnie cenom we Lwowie odpowiada.

Powrócenie do zaniechanych pawilonów, których koszt prelininowany na 178.260 zł. wa., i wystawienie osobnych domów dla furjałów kosztem 54.078 zł. 75 ct., jak to w kosztorysach i planach z roku 1871 projektowano, w porównaniu z wydatkiem na projektowane teraz budowy z nakładem 150.740 zł. w. a. wykazują korzyść 81.598 zł. 39 ct. na rzecz nowego projektu, teraz przedłożonego.

Przystępując do projektowanej w sprawozdaniu Wydziału krajowego budowy domu administracyjnego rzecz się przedstawia jak następuje:

I ta sprawa była przedmiotem narad komisji lekarsko-technicznej.

W budynku głównym znajdują pomieszczenie 2 sekundaryszów, 2 praktykantów lekarskich, 1 odźwierny, 1 nadzorca, 1 nadzoreczyni i odpowiednia liczba dozorców i dozerczyń. Resztę wszystkich ubikacyj zajmują chorzy. Nie ma więc miejsca dla Dyrekcji która jest duszą całego zakładu, nie ma miejsca dla Zarządu, a bez tych dwóch czynników nie ma zakładu dla chorych.

Zakład Kulparkowski potrzebuje 1) pomieszkanie dla dyrektora zakładu; 2) sali posiedzeń; 3) pomieszkań dla rządcy i kasyera; 4) ubikacji na kasę i kancelaryę t. j. protokół, ekspedytura, archiwum; 5) sali przyjęcia; 6) pomieszkania dla woźnego.

Projektowany przez dyrekcję budowniczą budynek piętrowy zawierający ubikacji na dole 19 na piętrze 15, odpowiada tym wymogom, lecz Komisji budżetowej zdawało się, aby na teraz tego projektu zaniechać, pokąd się nie pokaże czyli budynki folwarczne na ten cel przeistoczyć się mogące z mniejszym nierównie kosztem, nie mogą zastąpić projektowanego domu administracyjnego.

Nadkosztorysowe roboty przy budowlach przez Wysoki Sejm uchwałą z dnia 14. Stycznia 1874 zatwierdzonych wynoszą sumę 20.054 zł. w. a. Jakkolwiek ubolewać należy, że właśnie brak dokładnych szczegółowych planów i kosztorysów sprowadza ciągle zamęt w uchwalonych prelininarzach i wywołuje potrzebę dodatkowych kredytów, wszelako przedłożone kosztorysy dodatkowych robót usprawiedliwiają te nadwyżki: I tak:

1) W budynku głównym, dodatkowe roboty murarskie, kamieniarskie, szklarskie i blacharskie zwiększają ogólny koszt o 7.847 zł. 21 ct.

Niektóre roboty murarskie i kamieniarskie, jak murowanie kanałów, kaloryferów dla wprowadzenia świeżego powietrza, schody kamienne do wejść zewnętrznych, galerya kamienna do wschodów głównych nie były pierwiej przewidziane, ani kosztorysem objęte, a teraz okazały się niezbędne. Przy robotach blacharskich pokrycie sygnaturki blachą miedzianą, wystawienie krzyża i dzwonka nie były objęte przeszłorocznym prelininarzem wydatków. Trudniejsze konstrukcyje niektórych robót stolarskich nie przewidziane w kosztorysie wpłynęły również na podwyżkę odnośnej pozycyi.

2) W budynku ekonomicznym roboty dodatkowe wywołane zostały zmianą umieszczenia pralni zamiast w suterenach i tylnem piętrze, po nad piwnicami budynku ekonomicznego, przez wysokość dwóch pięter. Komisya lekarska uznała wadliwość projektowanej i w dawniejszych kosztorysach objętej pralni, dla niskich sufitów, szczupłości miejsca i szkodliwego działania pary na zdrowie praczek.

Przez te zmiany uzyska się więcej światła i lepszą wentylację i pralnią da się teraz urządzić z większą wygodą dla służby zakładu.

W następstwie tych zmian nie uniknionych i przez Komisję biegłych zaleconych okazała się potrzeba różnych przeistoczeń, które tu wyliczać byłoby rzeczą nużącą.

Przy tej rubryce podnosi się koszt ogólny na sumę 5.767 zł. 61 1/2 ct.

3) Uchwałą w roku 1871 obcięto jedną trzecią część łazienek i pozwolono tylko na budowę 2/3, które też wykonane zostały.

Dla uchylenia wilgoci w tej części budynku, która ciągle na wyziewy pary i na zamakanie narażoną będzie, okazała się potrzeba dodatkowych ku uchyleniu wilgoci prowadzących robót, jako to: belkowanie żelazne między piętami, schody żelazne, posadzka asfaltowa, wysklepienie ceglane między żelaznami balkami, dwa kociołki parowe cylindrowe w celu ogrzewania wody do kąpieli. Te kosztorysem nieobjęte dodatkowe roboty podniosły wydatek na tę rubrykę o 3.308 zł. 2 ct.

4) Projektowana na wstępie dobudowa jednej sali na obu bokach skrzydeł w ich dalszem przedłużeniu, o czem wyżej obszerniejsze dano wyłuszczenie, wywołuje zmianę korytarzy przejazdowych między pawilonami a łazienkami i budynkiem ekonomicznym. Roboty te wynoszą według dodatkowego kosztorysu 1.119 zł. 69 1/2 ct.

5) W roku 1873/4 preliminowano na dziedzińce, bruki, ścieki kamienne, chodniki i makademizowania połowę sumy kosztorysowej 23.317 zł. 17 ct t. j. kwotę 11.658 zł., co przyzwolono uchwałą 14. Stycznia 1874. Gdy sumą powyższą nie pokryto całkowitej potrzeby, a wszystkie przestrzenie dziedzińców między budynkami muszą być do porządku doprowadzone, przeto okazała się potrzeba dodatkowego kredytu, który według kosztorysu wynosi 5.829 zł. 25 ct. Tym tedy wywodem uznaje się suma nadkosztorysowa 20.054 zł. 95 ct. za usprawiedliwioną.

O stanie budowy przedstawia komisya budżetowa następujące sprawozdanie:

Budynek główny i 1/3 część pawilonów w robotach murarskich, ciesielskich, stolarskich, ślusarskich, szklarskich i lakierniczych zbliża się do zupełnego ukończenia, niektóre tylko części potrzebują co do okien i drzwi uzupełnienia, co nastąpi najpóźniej w Grudniu b. r., ponieważ przedsiębiorcy mają termin pokończenia wszystkich robót najdalej w Grudniu b. r. Pozostaje jeszcze położenie podłóg, urządzenia wychodków, wind, zaprowadzenie ogrzewania, wentylacji i oświetlenia, co według sprawozdania z czynności Wydziału krajowego na r. 1874 na stronie 96 w ciągu zimy b. r. ma być rozpoczęte a i do końca Czerwca 1875 dokończone.

Budynek ekonomiczny i łazienki znajdują się w tem samym prawie stadium budowy, jak gmach główny. Pozostają jeszcze do uskutecznienia wewnętrzne urządzenia, ustawienie maszyn, kotłów parowych, urządzenie pralni, co również do końca Czerwca 1875 ma być do skutku doprowadzonym.

Czy zakład ten w r. 1875 będzie zupełnie ukończonym i na użytek publiczny oddanym, trudno osądzić, i więcej jest usprawiedliwionem powątpiewanie, iż otwarcie zakładu w roku 1875 jeszcze nie nastąpi.

Przystępując do sformułowania wniosków, Komisya budżetowa przyjmuje następujący preliminarz:

1) Na rozszerzenie i zakończenie gmachu głównego po bokach obu pawilonów wraz z traktem dla furjatów (szałowych)	150.740 zł. — ct.
2) Na wystawienie trapiarni i prosektorium	7.000 „ — „
3) Na wystawienie zabudowań gospodarskich	6.000 „ — „
jednak z tem zastrzeżeniem, aby zabudowania te służyły wyłącznie celom Domu obłąkanych.	
4) Na koszta wewnętrznego urządzenia	30.000 „ — „
5) Na koszta dalszego prowadzenia budowy na rok 1875	7.500 „ — „
6) Dodatkowy kredyt na nadkosztorysowe roboty	20.054 „ — „
razem	<u>221.294 zł. — ct.</u>

i wnosi na udzielenie kredytu do wysokości 221.294 zł.

Mając na uwadze dotychczasowe doświadczenie w prowadzeniu tej budowy, wnosi Komisya budżetowa na wykonanie nowych budowli w drodze przedsiębiorstwa.

Co do pozycyi 5) sprawozdania Wydziału krajowego względem restauracyi budynków folwarcznych kosztem 5.000 zł. Komisya budżetowa mając na widoku obrócenia tych budynków po ich przeistoczeniu i przebudowaniu na dom administracyjny, wnosi na wykreślenie tej pozycyi i wezwanie Wydziału krajowego do przedłożenia w tym celu planów i kosztorysów na najbliższej sesyi sejmowej.

Co do finansowej strony Komisya budżetowa nie zgadza się z projektowaną spłatą pożyczki 61.911 zł. funduszowi domestykalnemu i z zastąpieniem tej sumy inną pożyczką, jużto przez sam wzgląd na tanióść pożyczki z funduszu domestykalnego, jużto dla tego, że nie zachodzi obawa, aby pożyczka ta z funduszu domestykalnego mogła być tak prędko wypowiedziana.

Co do żądanego usprawiedliwienia przekroczenia budżetu prostuje Komisya budżetowa zapatrywanie Wydziału krajowego, iż usprawiedliwienie przekroczenia należy do zamknięcia rachunkowego. Komisya budżetowa prostuje także cyfry dodatkowego kredytu.

Wysoki Sejm uchwałą z dnia 14. Stycznia 1874 uchwalił w budżecie na rok 1874 na budowę domu obłąkanych sumę 125.000 zł. Z tej sumy uchwalonej znalazła pokrycie tylko suma 93.095 zł. Wydział krajowy żąda dodatkowego kredytu 31.900 zł. Nadto na r. 1874 spłacił Wydział krajowy z udzielonej mu pożyczki z funduszków samoistnych a mianowicie funduszowi kultury krajowej kwotę 28.485 zł., zaś funduszowi szkoły kucia koni w kwocie 42.333 zł. 50 ct. czyli razem 80.818 zł. 50 ct. a gdy w rubryce VI. funduszu krajowego na rok 1874 na ten cel w kwocie 23.706 zł. przeznaczonego pozostała tylko reszta 16.746 zł. przeto po potrąceniu od sumy 80.818 zł. 50 ct. pozostałej reszty 16.746 zł. pozostaje suma 64.072 zł., której pokrycia domaga się również Wydział krajowy.

Komisya budżetowa stawia względem udzielenia dodatkowego kredytu na rok 1874 sumę 95.977 zł. 50 ct. odpowiednie wnioski.

Na amortyzacyę i oprocentowanie udzielonego kredytu w sumie 221.294 zł. wnosi Komisya budżetowa ustawienie w budżecie na rok 1875 w przybliżeniu sumy 20.000 zł.

Po tem sprawozdaniu przedstawia Komisya budżetowa załączone wnioski pod $\frac{1}{2}$. pod uchwałą Wysokiej Izby.

H. Wodzicki w. r.
przewodniczący.

Dr. Ignacy Kamiński w. r.
sprawozdawca.

UCHWAŁA.

Z dnia Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

1) Udziela na budowę Domu obłąkanych w Kulparkowie dodatkowego kredytu na rok 1874 w sumie 95.977 zł. 50 ct. i poleca pokryć kwotę tę częścią pozostałości z rachunków na rok 1873 wynoszącej 260.708 zł. 55 ct.

2) Sejm przyzwala na wykończenie budowy domu obłąkanych w Kulparkowie i przeznacza na ten cel sumę 221.294 zł.

Budowle nowe mają być wykonane w drodze przedsiębiorstwa.

3) Sejm upoważnia Wydział krajowy do użycia na ten cel aktywów pożyczki z r. 1873 a w razie potrzeby do zaciągnięcia pożyczki.

4) Na uprocentowanie i umorzenie tej pożyczki wstawia Sejm w budżecie na rok 1875 w przybliżeniu sumę 20.000 zł.

5) Sejm wzywa Wydział krajowy do przedłożenia planów i kosztorysów na najbliższej sesyi Sejmowej względem przeistoczenia i przebudowania budynków folwarcznych na dom administracyjny.

Sprawozdanie Wydziału krajowego

o zezwolenie gminom na pobór wyższych dodatków na pokrycie potrzeb gminnych.

Wysoki Sejmie!

Wydziały powiatowe w Tarnowie, Stanisławowie, Kaluszu i Śniatynie przedłożyły Wydziałowi krajowemu prośby gmin w załączonym % wykazie wymienionych o zezwolenie na pobór wyższych dodatków do podatków bezpośrednich na pokrycie potrzeb gminnych. 1/.

Ponieważ budżety gminne załączone do sprawozdań Wydziałów powiatowych potrzebę wyższych dodatków w zupełności uzasadniają, ponieważ zresztą przy uchwalaniu dodatków przez Rady gminne wszyskiem wymaganiom ustawy gminnej zadość uczyniono,

Wydział krajowy wnosi :

Wysoki Sejm raczy przychylić się do prośb gmin, popartych przez Reprezentacyę powiatowe i przyjąć załączony projekt do uchwały. 2/.

We Lwowie dnia 11. Października 1874.

Leon książę Sapieha,
Marszałek krajowy.

Dr. Paweł Skwarczyński,
Członek Wydziału krajowego, sprawozdawca.

Aleg. ²/.

U c h w a ł a

Dla pokrycia wydatków gminnych pozwala się na pobór dodatku do wszystkich podatków bezpośrednich (bez nadzwyczajnego dodatku) następującym gminom :

- gminie Bania powiatu Kałuskiego na rok 1875 w wysokości sześćdziesiąt sześć i pół ($66\frac{1}{2}$) %
" Dąbrowa " " " " " " pięćdziesiąt cztery (54) %
" Jaworówka " " " " " " sześćdziesiąt trzy i pół ($63\frac{1}{2}$) %
" Jezupola powiatu Stanisławowskiego na rok 1874 w wysokości siedmdziesiąt (70) %
" " " " " " na rok 1875 w wysokości pięćdziesiąt dziewięć (59) %
" Lubinka powiatu Tarnowskiego na rok 1875 w wysokości pięćdziesiąt pięć (55) %
" Łęg ad Partyń powiatu Tarnowskiego na rok 1875 w wysokości sześćdziesiąt i jeden (61) %
" Tarnowiec powiatu Tarnowskiego na rok 1875 w wysokości pięćdziesiąt i dziewięć (59) %
" Budyłowa powiatu Śniatyńskiego w r. 1875 w wysokości pięćdziesiąt ośm (58) %.
-

ad Nr. 18799/74.

Aleg.

Gmina	Powiatu	Suma rocznych podatków stałych	Dochody gminy
Bania	Kałuskiego	135 zł. 65 1/2 c.	60 ct. (z polowania)
Dąbrowa	"	110 " 60 "	2 zł. (z polowania)
Jaworówka	"	99 " 89 "	0
Jezupol	Stanisławow- skiego	1418 " 80 "	253 zł.
Jezupol	"	1418 " 80 "	22 "
Lubinka	Tarnowskiego	138 " 69 "	39 " 30 ct.
Łęk ad Partyń	"	1090 " 9 "	158 " 52 "
Tarnowiec	"	169 " 32 "	30 "
Budyłów	Śniatyńskiego	731 " 32 "	92 " 90 "

Wydatki gminne uchwalone przez Radę gminną	Gmina uprasza o wyższe dodatki	Na rok	Opinia Wydziału powiatowego	Czy gmina pobierała wyższe dodatki w latach ubiegłych
91 zł	66 1/2 %	1875	Rada powiatowa popiera prośbę gminy	w r. 1872 i 1873 58 %; w r. 1874 62 1/2 %
60 „	54 %	1875	dtto.	w r. 1874 — 44 %
63 „	63 1/2 %	1875	dtto.	w r. 1872 — 52 % w r. 1874 — 67 %
1174 „ 6 ct.	70 %	1874	Wydział powiatowy (§. 36. U. gm.) popiera prośbę gminy	—
855 „ 30 „	59 %	1875	dtto.	—
98 „ 57 „	55 %	1875	dtto.	—
823 „ 89 „	61 %	1875	dtto.	w r. 1874 — 35 %
130 „ 90 „	59 %	1875	dtto.	w r. 1873 — 72 %
510 „ 22 „	58 %	1875	dtto.	w r. 1874 — 54 %

Sprawozdanie komisji budżetowej.

Pani Amalja Gadzińska, wdowa po kanceliście Wydziału krajowego ś. p. Władysławie Maxymilianie Gadzińskim, podała prośbę do Wysokiego Sejmu o wydzielenie stałego utrzymania z łaski; ś. p. zmarły dnia 28. Marca 1874 służył w Wydziale krajowym jako kancelista od dnia 19. Stycznia 1872 do 18. Marca 1874, zatem dwa lata miesięcy dwa i dni dziesięć; ze względu na tak krótki czas służby, dalej ze względu, iż zmarły nie wysługiwał się jako dyetaryusz przy Wydziale krajowym, ale od razu otrzymał posadę kancelisty, zważywszy, iż jakkolwiek służył odpowiednio, nie miał sposobności oszczędzienia się w tak krótkim przebiegu czasu, a pensja wdowie po nim pozostałej tylko wtedy należyć by mogła, gdyby przynajmniej ś. p. Gadziński był lat dziesięć wysłużył, przeto komisya budżetowa nie może przed Wysokim Sejmem wystąpić z wnioskiem pensji stałej dla wdowy po ś. p. Gadzińskim pozostałej, — zważywszy jednak iż wdowa znajduje się w przykrych stosunkach majątkowych, i że na kurację ś. p. Gadzińskiego musiały być zaciągnięte długi, przeto komisya wnosi:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić datek jednorazowy z łaski w kwocie zł. 600 z funduszu z roku 1874 — dla Pani Amalii Gadzińskiej, wdowie po kanceliście Wydziału krajowego pozostałej.“

Przewodniczący
H. Wodzicki wlr.

Sprawozdawca
Podlewski wlr.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o udzielenie zasiłku galic. Towarzystwu Tatrzańskiemu.

Wysoki Sejmie!

Wydział galic. Towarzystwa tatrzańskiego wniósł 4. b. m. za l. 334 petycję do Wys. Sejmu upraszając o stały roczny zasiłek w kwocie 400 zł. na pokrywanie wydatków na cele towarzystwa, użyteczne krajowi.

Sejm petycję tę przekazał komisji budżetowej do rozstrzygnięcia i przedłożenia odpowiedniego wniosku.

Komisya z uwagi iż celem Towarzystwa tatrzańskiego jest, obok zaprowadzenia ułtawień w zwiedzaniu Tatrów, także umiejętne gór tych badanie, a nadto ochronienie rzadkich już dziś zwierząt tatrzańskich t. j. kozie i swistaków od zagłady; dalej z uwagi: że Wys. Sejm ustawą swoją z 19. lipca 1869 r. zabronił wytepienia tych zwierząt tatrzańskich; zważając wreszcie, iż straż w tym celu ustanowioną opłacała z początku komisya fizyograficzna a następnie opłaca ją Towarzystwo tatrzańskie, jakkolwiek niecieży na niem prawne w tym względzie zobowiązanie wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca zamieścić w budżecie wydatków z funduszu krajowego 400 zł. jako zasiłek stały roczny dla galic. Towarzystwa tatrzańskiego i poleca Wydziałowi krajowemu aby kwotę tę wypłacał wydziałowi tegoż Towarzystwa pod warunkiem, że Towarzystwo pokrywać będzie wydatek na utrzymanie straży ustanowionej w celu uchronienia od zagłady zwierząt tatrzańskich, mianowicie kozie i swistaków, których wytepienie zakazała ustawa krajowa z dnia 19. lipca 1869 r.

We Lwowie dnia 12. października 1874.

Przewodniczący

H. Wodzicki w. r.

Sprawozdawca

Leon Chrzanowski w. r.

Sprawozdanie

komisyi prawniczej o wnioskach posła X. Zawadowskiego w przedmiocie ustanowienia w drodze ustawodawczej stopy procentowej i p. Stępka w przedmiocie wzbronienia egzekucyi wyższych procentów nad 12°/_o od niektórych pożyczek.

Wysoki Sejmie !

Wniosek posła X. Zawadowskiego brzmi : Wysoki Sejm raczy uchwalić : Wzywa się Rząd, ażeby ze swej strony przedsięwziął kroki, iżby stopa procentowa dla Galicyi i W. Księstwa Krakowskiego w drodze ustawodawczej ustanowioną była.

Wniosek ten przekazał Wysoki Sejm uchwałą z d. 21. września b. r. komisji prawniczej do rozpoznania.

Wniosek posła X. Stępka brzmi : Wysoki Sejm raczy uchwalić : Wzywa się Rząd, ażeby postarał się o wydanie ustawy w drodze właściwej dla Królestwa Galicyi Lodomeryi i W. Księstwa Krakowskiego obowiązującej, by przy pożyczkach bez względu na formę, pod jaką pożyczka zaciągnięta została, z wyjątkiem pożyczek hipotecznie ubezpieczonych — nie była dozwolona egzekucya na wyższy procent roczny, jak 12 od sta od czystego kapitału wypożyczonego, z uchyleniem wszelkich procentów zwłoki, kar umówionych lub inne nazwy mających zastrzeżeń i obostrzeń dalszych wypłat domagających się.

Wniosek ten odesłał Wysoki Sejm uchwałą z d. 24. września b. r. także do komisji prawniczej do rozpoznania.

Komisya prawnicza wywiązuje się z tego zadania swego w sposób następujący :

Powyższe dwa wnioski różne co do formy schodzą się z sobą w myśli i celu; myśli, że zniesienie wszelkich ograniczeń co do stopy procentowej oddziaływa na kraj nasz bardzo szkodliwie; celu, aby Sejm zaradził temu złemu, o ile to w jego jest mocy.

Sejm nasz niema wprawdzie kompetencyi uchwalania ustaw w przedmiocie prawa cywilnego i karnego, ale Sejmu powołaniem (§. 19. Statutu krajowego) a więc nie prawem już tylko, ale jego obowiązkiem jest obradować i wnioski uchylać nad ogłoszonymi powszechnymi ustawami i instytucjami pod względem szczególnego ich oddziaływania na dobro kraju.

Taką ustawą jest właśnie ustawa z d. 14. czerwca 1868 N. 62 D. p. p. dotknięta w powyższych wnioskach, która nie tylko wymazała lichwę z kodexu karnego, lecz nadto zniosła wszelkie ograniczenia ustaw cywilnych co do stopy procentowej i kary konwencyonalnej, a wprowadziła tak zwaną swobodę kapitału, wszystko to w tym celu, aby podnieść wszelkie gałęzie przemysłu i otworzyć tym sposobem nowe lub rozszerzyć istniejące źródła dobrobytu materyalnego.

Lubo nowsze teorye o państwie i jego zadaniu a następnie wszelkie instytucye tak zwanego państwa prawnego zbyt mało niestety baczą na moralną stronę społeczeństwa, mając jedynie materyalne jego potrzeby na względzie, lubo przeto i ustawę powyższą cechuje tą jednostronnością, iż w obec prawa stawia na równi tak kapitalistę, który na słusznym poprzestaje procencie od pożyczki, jak owego niesumiennego zdziereę, który wyciska na biorącym pożyczkę taki procent, jakiego w stosunku do danego kapitału ani ziemia ani praca nigdy dać nie może — to przecież mimo to komisya prawnicza już nie ze stanowiska teoryi o państwie i nie ze stanowiska moralności, ale jedynie ze stanowiska tychże samych materyalnych względów uważa powyższą ustawę za zgubną dla naszego kraju, bo oddziaływanie jej na nasze stosunki jest tak zastraszająco szkodliwym, iż w niedługim może czasie doprowadzić ona musi do powszechnego niemal wywłaszczenia ziemianina.

Ustawa rzeczona jest pod względem ekonomii społecznej wynikiem zasady, że ziemia kapitał i praca, siła, że tak rzekę fizyczną swoja, w tak nierozłączonym zostają z sobą stosunkowaniu, i że tak harmonijnie jedno oddziaływa na drugie, iż ostatecznie jedno nad drugim przewagi mieć nie może; pod względem prawa jest ona wytworem zasady indywidualnej wolności rozrządzania swem mieniem.

Prawda, że w kraju obfitującym w kapitały, zakłady kredytowe i towarzystwa wzajemnej pomocy, które nawet najdrobniejszej własności i najniższemu wyrobnikowi używają kredytu, niema niebezpieczeństwa, iżby kapitalista wyzyskiwał ziemianina i pracownika, że owszem tam renta z ziemi, wynagrodzenia pracy i procenta od kapitału prawnie zawsze równoważyć się będą. Ale zasada ta okaże się zgubną tam gdzie jak n. p. w kraju naszym jest brak kapitałów, gdzie przemysłu niema prawie żadnego, gdzie handel ogranicza się do surowych jedynie produktów albo też tylko do zbywania wyrobów zagranicznych, gdzie nieliczne zakłady kredytowe dla małej tylko liczby mieszkańców są przystępne, gdzie dla mniejszej własności nie ma jeszcze ksiąg hipotecznych, gdzie kasy zaliczkowe są nazbyt nie liczne, towarzystwa wzajemnej pomocy dopiero w zawiązku, gdzie wreszcie dochodzenie sądowe praw jest tak z powodu przeżytej procedury cywilnej sądowej jak z powodu niedostatecznej liczby sądów i niedostatecznej liczby urzędników sądowych, długie i kosztowne.

W takim kraju o konkurencji kapitałów mowy być nie może; w takim kraju kapitalista będzie wyzyskiwał ziemianina i pracownika w sposób niemal dowolny, w takim kraju kapitalista staje się koniecznie monopolistą, a w takim razie zasada druga — t. j. wolność zarządzania swem mieniem dowolnie przestaje być wolnością, a staje się przymusem do wyzbycia się swego mienia. Tak więc instytucya nieograniczoneści

procentowej zamiast otworzyć nowe lub rozszerzyć istniejące źródła dobrobytu musi w kraju naszym koniecznie zatykać pierwsze, a osłabiać drugie, bo rolnik i przemysłowiec który wie z góry, że z ziemi i pracy swej nie zdoła wydobyć tyle pożytków, by niemi podołał i procent opłacić i dług swój amortyzować — uważać się musi za prowizorycznego tylko dzierżyciela własności, z której dziś lub jutro wywłaszczy go niesumienny kapitalista; — wyciąga on tedy z majątku swego co się tylko na razie da wyciągnąć, bez względu na przyszłość, i ubezwładnia w ten sposób siłę jego produkcyjną.

Ustawa tedy powyższa wywołała w kraju naszym wprost przeciwne od zamierzonych skutki — a wywołała tem zgubniejsze, iż prawie wszelkie pożyczki u nas nie bywają zaciągane na cele produkcji lecz prawie zawsze na spożycie.

Komisya prawnicza nie ma statystycznych wykazów pod ręką, ale rządowi łatwo postarać się o wykazy, ile rok rocznie majątków ziemskich a szczególnie włościańskich przechodzi w kraju naszym drogą przymusowej sprzedaży w ręce obce. Liczba ta przeraża go swym ogromem. A ważną jest w tym ta okoliczność, że to wywłaszczenie niemal ryczałtowe jest na porządku dziennym, począwszy od zaprowadzenia ustawy wekslowej i powszechnej zdolności wydawania weksłów—owej najdogodniejszej formy kredytu, po za którą kryła się lichwa, która po wydaniu ustawy z r. 1868 nawet kryć się już nie potrzebuje, bo ją opieka ustaw jako legalną stypulację osłania, chroni i wszelkiej jej pomocy używa.

Niechaj rząd zapyta Sądów, na jakie procenta i kary konwencyonalne zasądza strony, jakie procenta, kary konwencyonalne, i jakie procenta zwłoki pozwalają hipotecznie ubezpieczać, jakie stypulacje co do procentów, kary konwencyonalnej i procentów zwłoki bywają przedmiotem umów notaryalnych a następnie egzekucyi sądowej z takich aktów, a przekona się, że zwyczajnym prawie procentem jest 2⁰/₀ na miesiąc czyli 24⁰/₀, na rok przy pożyczkach hipotecznych; 50⁰/₀, 100⁰/₀ a nawet 200⁰/₀ przy pożyczkach nie hipotecznych, że kary konwencyonalne dochodzą prawie zawsze wysokości kapitału a często kilkakrotnie go przenoszą.

Sędzia który kraj miłuje, jest naówczas w okropnym położeniu. On, piastun sprawiedliwości, obrońca skrzywdzonych, z skrwawionem sercem, a drzącą od przerażenia ręką wydaje nieszczęśliwego dłużnika w ręce bezwstydnego łupieżcy i sromotnego krzywdziciela.

I to się nazywa sprawiedliwość! I dokąd nas ta sprawiedliwość doprowadzi? Oto liczne petycje do Wysokiego Sejmu w tym przedmiocie wniesione świadczą, że kraj marnieje z roku na rok, że właściciele gruntów zamieniają się po wywłaszczeniu na niewolników, którzy, jak niegdyś w Rzymie, pracują w pocie czoła na swojej niegdyś ojcowiznie dla pana kapitalisty za nędzne wynagrodzenie; nędza przybiera straszne i co raz straszniejsze rozmiary, za nędzą idzie rozkład stosunków społecznych, nieufność, zawiść i zbrodnia, krótko mówiąc, kraj nasz zmierza nieuchronnie do wielkiej katastrofy społecznej.

Po takim przedstawieniu rzeczy zdawało by się, że komisya prawnicza potępić powinna bezwzględnie ustawę z. d. 14. Czerwca 1868 N. 62 D. p. p. jako złą i chybioną. Tego komisya nie czyni bezwzględnie, ale natomiast twierdzi, i jak mniema, wykazała, że ustawa ta dla naszego tylko kraju jest zgubną, że co do naszego kraju była ona wydana za wcześnie, a więc, że w naszym kraju wydała ona owoce przeciwne od zamierzonych, że zatem ustawę tę dla naszego kraju na dłuższy przeciąg czasu zawiesić wypada.

Ustawa ta była w odniesieniu do kraju naszego skokiem zbyt gwałtownym, a jeżeli gdzie, to w ustawodawstwie rozum stanu właśnie na tem polega, aby ustaw nie wydawać według pewnych w teorii tylko utartych zasad, lecz że zasady te stosować należy do szczególnych stosunków kraju, a mianowicie do stopnia jego oświaty, ekonomicznych jego zasobów, innych indywidualnych jego własności, a specjalną właściwością naszego kraju jest i to, że nietylko w żadnym kraju monarchii austryjackiej, lecz w całej może Europie niema tak ogromnej liczby lichwiarzy z zawodu jak w Galicyi. Wypadało przeto i w obecnym przypadku pójść torem innych państw cywilizowanych, t. j. stopniowo iprzygotowawczo a nie dorywczo i gorączkowo, tem pewniej że nawet w cywilizowanych państwach zachodu, ograniczoność procentów dotychczas istnieje.

I tak: Niema bezwzględniej nieograniczoności w Anglii, a do tej względnej nieograniczoności, jaka tam jest, zmierzano tam zwolna. Począwszy od r. 1833 widzimy usiłowania ciągłe, aby usunąć surowe bardzo ustawy przeciwko lichwie. Przez lat przeszło dwadzieścia rozwijało się w tym kierunku ustawodawstwo W. Brytanii. Zniesiono tam w tym przeciągu czasu 11 ustaw dla Anglii, 5 dla Szkocyi, tam 4 dla Irlandyi. Wszelako nawet ta bogata królowa mórz i handlu nizaprowadziła u siebie bezwzględniej nieograniczoności procentów, lecz owszem ustawą z d. 10. sierpnia 1854 zatrzymała ona istniejącą na mocy ustawy z d. 29. czerwca 1839 ograniczoność procentów przy pożyczkach na zastawy i przy pożyczkach poniżej 10 funtów czyli poniżej 100 fl. a. w. Pożyczki takie zaciągane być mogą tylko ma 5%. Praktyczna Anglia roztacza tedy opiekę prawa nad wszystkimi tymi bez różnicy, którzy dają bezpieczeństwo zastawu dla pożyczki, jak niemniej nad wszystkimi tymi, którzy z drobnej pożyczki korzystać są zmuszeni.

We Francji istnieje, o ile nam wiadomo dotąd ograniczenie stopy procentowej. Według artykułu 1907 kod. Nap. r. 1804 wolno tam było umawiać się o procent wyższy nad 5% i 6%, sędzia jednak przysądzał z razu na mocy prawa zwyczajowego tylko procent prawny t. j. 5% w sprawach cywilnych, 6% w sprawach handlowych. Ustawą z d. 3. września 1807 zakazano brać wyższy procent nad 5% a względnie 6% a przekraczanie częstsze tego zakazu karano jako lichwę. Ustawa ta była raz tylko zawieszoną w Francyi na czas kilkumiesięczny, a mianowicie dekretem z 15. stycznia 1814 na przeciąg czasu do 1. stycznia 1815 ale tylko dla zaliczek na towary (lombard) bez różnicy na osobę dającego pożyczkę, lecz z drugiej znów strony ustawą z dnia 19. grudnia 1850 obostrzono jeszcze bardziej kary na lichwiarzy z powołania. W roku 1865 zastanawiała się komisya Rady stanu nad kwestyą zniesienia stopy procentowej ale o ile wiadomo, do żadnego nie doszła rezultatu.

Jeżeli więc w takich państwach jak W. Brytania i Francya istnieje ograniczenie stopy procentowej — a trudno przecieź stawiać te państwa co do stosunków materialnych i przemysłowych na równi z któremkolwiek państwem w Europie, to kwestya tak zwanej swobody kapitału nie może być z praktycznego stanowiska tak łatwą do rozwiązania jak to mniemają zwolennicy indywidualnej wolności rozrządzenia swem mieniem.

W Norwegii istnieje od roku 1842 a w Szwecyi od roku 1864 wolność procentowa tylko dla pożyczek na 6 miesięcy zaciąganych, zaś dla pożyczek hipotecznych jako też dla pożyczek na dłuższy czas (powyżej miesięcy 6) zaciąganych, stopa procentowa wynosi 5%.

W Danii istnieje od r. 1855 wolność procentowa z wyjątkiem dla pożyczek hipotecznych tak jak w Norwegii.

W Hiszpanii ustanawia Rząd w porozumieniu z Radą stanu rok rocznie prawną stopę procentową.

W Prusiech wyszło w r. 1866 rozporządzenie królewskie znoszące ograniczenie stopy procentowej jedynie przy pożyczkach nie pokrytych hipoteką.

W Bawaryi uchylono 1861 r. wszystkie ustawy karne i policyjne przeciwko lichwie, ale projekt do ustawy cywilnej zatrzymał stopę procentową 6⁰/₀ z powodów wyraźnie wypowiedzianych, że głos publiczny nie oświadczył się jeszcze za zupełną wolność procentową a część ludności potrzebuje jeszcze opieki przeciwko wyzyskiwaniu kapitalistów.

W Badeńskiem dozwolono umawiać się o wyższe procenta od prawnych, ale procenta takie nie mają prawa zastawu i przy pożyczkach ubezpieczonych sądownie żądane być nie mogą.

W Oldenburgu zniesiono (1858) stopę procentową ale zatrzymano zakaz pobierania procentów od procentów, tudzież procentów przechodzących wysokość kapitału; podobnie rzecz się ma w księstwie Sasko-Koburgskiem (1860). W Bremie i Lubece jest wolność procentowa, ale raporta o skutkach tego wspominają tylko, że stopa procentowa od pożyczek hipotecznych przez to się nie podniosła.

Natomiast w Hanowerze obowiązuje ustawa karna, na mocy której umowy lichwiarskie karane bywają jako proste oszustwa, a surowiej ci, którzy z powołania trudnią się lichwą.

Komisya zebrała co na prędcę z dzieł po r. 1868 wydanych w materji tej zebrać mogła, jedynie w tym celu, aby wykazać, że ograniczenia stopy procentowej istnieją nie tylko w państwach zachodnich, ale nawet w Europie środkowej i że wszędzie ustawodawstwa z wielką oględnością podejmują jakąkolwiek reformę w tej kwestji, bez względu na to, że teorya oświadczyła się już dawno za zupełną swobodą kapitału.

I w Austrii nie po raz pierwszy w r. 1868 zrobiono experiment zniesienia ograniczeń stopy procentowej i ustaw lichwiarskich. Patentem z d. 29. stycznia 1787 a więc w zeszłym stuleciu jeszcze za czasów cesarza Józefa próbowano znieść i zniesiono te ograniczenia. Lecz już w lat 16. potem wyszedł patent z d. 2. grudnia 1803, który temi poczyną się wyrazami: „Doświadczenie wieloletnie mnogimi stwierdzone przykładami zawiadło aż nazbyt oczekiwanie, jakie miano przy wydaniu ustawy z d. 29. stycznia 1787 znoszącej ustawy przeciwko lichwie. Miejsce spodziewanego swobodniejszego użycia kapitałów do wsparcia przedsięwzięć użytecznych zajęła niepohamowana chęć zysku, która na głupotę rozrzutności i na ucisk potrzeby, spekulowała, pilność i zabiegliwość podkopała, kredyt prywatny przygniotła i najszkodliwsze następstwa na obyczaje i usposobienia rozniosła.“

Takim to wstępem motywował prawodawca austriacki ustawę z r. 1803, która znosiła patent z dnia 29. stycznia 1787 a zarazem określiwszy pojęcie lichwy, poczytała ją za czyn karygodny, ulegający karze pieniężnej i karze aresztu od dni 8 do 6 miesięcy, a niekiedy nawet wystawieniem lichwiarza na widok publiczny, wygnaniem z miejsca pobytu, a gdy był obcokrajowym, z całej monarchii (§. 17.)

A podnieść tu należy tę nadzwyczaj ważną okoliczność, że nawet patent z d. 29. stycznia 1787 pozwalający umawiania się o wysokość procentów odjął lichwie tylko znaczenie czynu kary godnego, a nie ulegał jej jeszcze pod względem prawa cywilnego. Patent ten powiada wyraźnie, iż żaden sąd nie może przysądzać lub dozwalać egzekucji dla wyższych procentów jak 4⁰/₀ od pożyczek, które hipoteczne mają pokrycie, a 5⁰/₀ od pożyczek zaciąganych bezhypotecznie. Okoliczność ta dla tego jest tak ważną, że prawodawca wypowiedział tem samem to trafne zdanie, iż stypulacya dowolnych procentów

tów nie jest wprawdzie przestępstwem karnem, ale nie przestaje być przecież nieprawości cywilną.

Patent z r. 1803 obowiązywał z górami lat 60. Wśród tego czasu ścierały się na polu nauki najznakomitsze umysły; rezultat tej walki przechylił się na stronę tych, którzy w nieograniczoności procentowej upatrują urzeczywistnienie zasady indywidualnej wolności.

Pod parciem tej teorii przystąpiono w Austrii do reformy ustawodawstwa o lichwie i wydano ustawę z d. 14. grudnia 1866. Ustawą tą zniesiono ograniczenia co do wysokości procentów umówionych i innych świadczeń przy pożyczkach pieniężnych, jak niemniej zakaz pobierania procentów od procentów, zatrzymano jednak wszystkie postanowienia kodexu cywilnego co do umów pożyczkowych, a nadto poczytano lichwę jako czyn karygodny, jeżeli kto wyzyskuje nędzne położenie, lekkomyślność, niedoświadczoneść lub niedołążność rozumu pożyczającego z dotkliwą tegoż szkoda, w celu aby dla siebie lub trzecich pod jakąkolwiek formą zapewnić taką korzyść, która uderza niestosunkowością swoją, do zwykłej w tem miejscu stopy procentowej i do połączonych z swoim świadczeniem wydatków, strat i innych ofiar.

Zasadą tej ustawy jest tedy ta, iż zostawia umowie ustanowienie wysokości procentowej bez ograniczenia, ale natomiast zatrzymuje lichwę jako przestępstwo ustaw karnych. Ustawa tedy z r. 1866 różni się od patentu z r. 1787 zasadniczo i jest niejako wprost jemu przeciwną. Kiedy bowiem ustawa ta zatrzymuje charakter karny lichwy, a pod względem cywilnym znosi wszelkie ograniczenia umorzonego procentu — patent z r. 1787 usunął charakter karny lichwy, ale nie dopuszczał, aby Sędzia cywilny przyznawał stronie procent wyższy nad prawny; procent wyższy uważał prawodawca za nieprawość cywilną.

Ustawa z r. 1866 obowiązywała tylko półtora roku. Już w dniu 14. czerwca 1868 wydano ustawę wspomnianą, ustawę, która jak wiemy, wymazała lichwę z kodeksu karnego i zniosła wszelkie ograniczenia cywilne co do umownej stopy procentowej i wysokości kary konwencyonalnej.

Jak się ta ustawa odbiła na stosunkach naszego kraju, wykazano powyżej. Chodzi tedy o to, co w danym razie uczynić wypada, aby złemu zaradzić.

Komisya proponuje najprzód zawiesić ustawę z r. 1868 w naszym kraju i ustawę tę zastąpić ustawą inną.

Komisya nie radzi jednak wracać do ustawy z r. 1866, a więc do zrestytuowania charakteru kary godnego dla lichwy, jest ona za pozostawieniem wolności umawiania się przy pożyczkach pieniężnych o procent wyższy nad procent prawny, ale jest zarazem zdania, że procenta umowne wyższe od 12⁰/₀, to jest wyższa od procentu, jaki najkorzystniejsze przynieść mogą papiery publiczne wraz z primą losu i dywidendą należy uważać w kraju naszym za nieprawość cywilną i procentom takim odjąć pomoc sądów cywilnych, to znaczy, wolno się umawiać i pobierać procenta umowne wyższe nad prawne, wyższe nad 12⁰/₀ rocznie, jak długo dłużnik je płaci. Sąd jednak nie może dozwolnić zabezpieczania wyższych procentów nad 12⁰/₀ nie może ich przyznawać i nie może dozwalać ich egzekucyi.

Taki wniosek proponuje komisya. Byłoby to więc nawrotem do zasady patentu z 29. stycznia 1787, ale zarazem uwzględnieniem dzisiejszego normalnego procentu od papierów publicznych.

Tak poniekąd było w Rzeczypospolitej krakowskiej. Wolno było umawiać się tam o procent aż do wysokości 12⁰/₀ od sta rocznie, ale Sąd przyznawał i dozwalał egzekucyi tylko procentu prawnego t. j. 5⁰/₀ względnie 6⁰/₀.

Takie postanowienie będzie zdaniem komisji naturalnem przejściem do zupełnej nieograniczoneści co do stopy umownego procentu i wpłynie na stosowne uregulowanie stopy procentowej w naszym kraju, bo będzie przynajmniej ustanowiona granica, po za którą Sąd wierzycielowi opieki swej odmówi. Procent prawny i procent zwłoki wynosić ma jak dotąd 6°/_o. Inne postanowienia kodexu cywilnego co do umów pożyczkowych kary konwencyonalnej, procentów zwłoki i procentów od procentów mają zdaniem komisji pozostać w swej mocy.

Wspomnieć tu także wypada, że w Węgrzech uchwałała w r. 1861 konferencya Judex-kuryalna artykuły sejmowe LI z r. 1715, CXX z r. 1723 i XXI z r. 1802, na mocy których pobieranie wyższych procentów nad 6°/_o, zastrzeżenie zwrotu większego kapitału od kapitału danego, wymowienie sobie spodziewanego zbioru, tudzież wymaganie od włościan robót ręcznych lub plonów, których miara przenosi procent ustawiczny, uznane jest za lichwę. Umowy takie są nieważne, a winni karani być mają grzywnami lub aresztem.

W Królestwie polskiem istnieje także ograniczenie stopy procentowej tak jak we Francji.

Jeśli by zwolennicy wolności indywidualnej rozrządzenia swem mieniem zarzucili, że takie ograniczenia nie dadzą się pogodzić z tą wolnością, łatwa na to odpowiedź, że podobne ograniczenia istnieją i istnieć muszą. I tak według §. 934 ust. cyw. można żądać zniesienia kontraktu z powodu pokrzywdzenia nad połowę wartości. Według §. 951 mający potomstwo, któremu obowiązany jest zostawić część obowiązkową spadku czyli legitymę, może darować tylko połowę swego mienia. Według §. 1371 nieważna jest umowa, na mocy której zastaw ma przepadać na własność wierzyciela, gdyby dłużnik w terminie nie zapłacił długu. Według §. 1372 kontrakt uboczny zostawiający wierzycielowi wolność użytkowania rzeczy zastawionej, jest nieważny. Są jeszcze i inne ograniczenia w ustawie cywilnej, a gdyby owa zasada naczelną miała być bezwzględnie prawdziwą, wypadałoby znieść ograniczenia wszystkie. Otóż widzimy z tego, że wolność rozrządzenia swem mieniem nie może istnieć bez pewnych ograniczeń, które dyktuje sprawiedliwość, a której wyrazem, pomimo wszelkich teoryj, powinny być w granicach możliwości ludzkiej — wszystkie ustawy. Ustawa, która uprawnia krzywdę, nie jest sprawiedliwą, lecz jest bezprawiem.

Komisya prawnicza zmierzając do ostatniego wyniku badań i obrad swych nad wnioskami na czele sprawozdania przytoczonemi, wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wzywa c. k. Rząd do wyjednania w drodze ustawodawstwa Państwa ustawy dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, któraby ustawę z d. 14. czerwca 1868 Nr. 62 Dz. p. P. w tymże kraju zawiesiła, a natomiast któraby obok zniesienia patentu z d. 2. grudnia 1803 Nr. 640 Zb. u. S., rozporządzenia z d. 14. grudnia 1866 Nr. 166 Dz. p. P. i §. 485 kodexu karnego, zawierała w sobie następujące postanowienia:

1. Istniejące dotychczas ograniczenia prawne co do umownej stopy procentowej od pożyczek pieniężnych znosi się.
2. Procenta umówione bez pewnej ich miary, jak niemniej procenta prawne z ustawy należne, wynoszą sześć od sta rocznie.

3. Najwyższe procenta umowne, jakie Sąd ubezpieczać, przyznawać i drogą egzekucyi ściagać dozwolić może, wynoszą dwanaście od sta rocznie.
4. Inne postanowienia kodeksu cywilnego powyższym przeciwne co do umów pożyczki i kary konwencyonalnej pozostają nietknięte.

Z komisji prawniczej.

Lwów, dnia 7. października 1874.

Kabat

przewodniczący.

Dr. Andrzej Rydzowski

sprawozdawca.

Sprawozdanie Komisji edukacyjnej

o wniosku posła Antoniewicza, tyczącym się opłaty szkolnej
w szkołach średnich.

Uchwałą z dnia 21. Września 1874 przekazała Wysoka Izba Komisji edukacyjnej wniosek posła Antoniewicza, żądający zniesienia opłaty szkolnej w szkołach średnich; a przynajmniej, żeby przy uwalnianiu od opłaty szkolnej w szkołach średnich, świadectwo ubóstwa było najważniejszym warunkiem.

Zbadawszy postanowienia przedmiotu tego dotyczące, Komisya edukacyjna nie może Wysokiej Izbie polecić bezwzględnego zniesienia opłaty szkolnej w szkołach średnich.

Uwolnienie od opłaty szkolnej uzyskać może każdy uczeń, skoro tylko złoży świadectwo ubóstwa, tudzież świadectwo szkolne z ostatniego półrocza, które wykazuje 1) chwalebne obyczaje, 2) zadowalniającą pilność i 3) dostateczne postępy w naukach czyli pierwszą klasę postępową.

Warunki te, jako niezawisłe od celujących talentów, dostępne są każdemu uczniowi, wszakże zaprzeczyć nie można, że są one zarazem bodźcem do dobrego zachowywania się uczniów, ich pilności i starania się przez to o dostateczny postęp w naukach.

Bezwzględne zniesienie opłaty szkolnej usunęłoby ten bodziec, a z nim i jeden ze środków pedagogicznych; nadmieniamy przytem, że opłaty szkolne w szkołach średnich, kosztem Państwa utrzymywanych, wpływają do funduszu szkolnego i służą do pokrycia pewnej części wydatków, co oczywiście w razie ich zniesienia w inny sposób musiało by być zastąpionem.

Jeżeli tym sposobem Komisya edukacyjna nie może przemawiać za wnioskiem o bezwzględne usunięcie opłat w szkołach średnich, lub poleganie w tej mierze na samem świadectwie ubóstwa; to natomiast uważa za stosowne, ażeby prawo uwolnienia rozciągać się mogło i do tych uczniów, którzy dopiero do szkół średnich wstępują.

Jakoż zaprzeczyć nie można, iż postanowienie, że żaden uczeń wstępujący do I. klasy szkół średnich od opłaty szkolnej w pierwszym kursie uwolnionym być nie może, staje się dla ubogich rodziców tem uciążliwszem, że za wstępującego ucznia nietylko takse i opłatę szkolną złożyć, ale nadto zaopatrzyć go w potrzebne książki i rekwizyta, a wreszcie przy zmianie pobytu i o jego umieszczeniu myśleć im potrzeba.

Tak nagromadzone wydatki, właśnie przy wstępie do szkół średnich, utrudniają ubogim rodzicom posyłanie dzieci do tychże.

Przyczyną usunięcia uczniów tej kategorii od prawa uwolnienia od opłaty szkolnej, była jedynie mniemana niemożność przekonania się, czyli na to uwzględnienie zasługiwaliby istotnie. Przecież zdaniem komisji w tym razie bezpiecznie polegaćby można na świadectwie, jakie uczeń okaże z nauk odbytych w szkołach niższych, o tych bowiem, którzy odbyli te nauki prywatnie, mowy tu być nie może, ile że środki, które do tego starczyły, wystarczyć mogą niewątpliwie i do uiszczenia opłaty szkolnej za pierwsze półrocze.

Drugą okolicznością, na którą komisja zwróciła uwagę, byłoby rozszerzenie prawa uwalniania od opłaty przez dozwolecie zniżania jej w niektórych razach do połowy.

Przy terażniejszym urządzeniu szkół średnich uczeń tylko wtedy wszelkim żądaniom szkoły zadosyć uczynić potrafi, gdy tak co do środków utrzymania jak i co do środków nauki żadnego nie doznaje uszczerbku.

Z tego powodu uczeń ubogi, nie mając należytego utrzymania i lekcyami zajęty, lub pozbawiony środków naukowych, n. p. książek pomocniczych jakimi są słowniki, często nie może żądaniom zadosyć uczynić, co na warunki do uwolnienia potrzebne szkodliwy wpływ koniecznie wywierać musi.

W takich to razach uwolnienie od połowy opłaty szkolnej ubogim uczniom przyniosłoby ulgę równie pożądaną jak i zasłużoną.

Z tych więc powodów komisja edukacyjna wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby postanowił co następuje:

- a) uczniowie I. klasy szkół średnich już w pierwszym kursie mogą uzyskać uwolnienie od opłaty szkolnej,
- b) oprócz uwalniania od całości, dozwala się w szkołach średnich uwolnienie od połowy opłaty szkolnej.

We Lwowie dnia 8. Października 1874.

Przewodniczący:

Dr. Majer.

Sprawozdawca:

Janowski.

Sprawozdanie Komisji prawniczej

z wniosku posła Gniewosza i towarzyszy do Ustawy o ustanowieniu urzędów pojednawczych czyli rojemczych.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu dnia 24. Września r. b. przekazał Wysoki Sejm Komisji prawniczej wniosek posła Gniewosza i towarzyszy do ustawy o ustanowieniu urzędów pojednawczych jako też petycyje w tym samym przedmiocie od miasta Śniatynu, gminy Rohatyna i wydziałów rad powiatowych Gorlickiej, Łańcuckiej, Buczackiej i Brzeskiej do Sejmu wniesione.

Komisya prawnicza zważywszy iż w obec obowiązującej ustawy z dnia 27. Kwietnia 1873 r. N. 66 Dz. u. p. o postępowaniu sądowem w sprawach drobiazgowych niemasz nadziei, żeby instytucya o sądach pokoju, jakkolwiek dla szczególnych naszych stosunków krajowych wielce pożądana, mogła chociażby wyjątkowo u nas być zaprowadzoną, dalej bacząc na to, że przeciążenie sądów tem większe przybiera rozmiary, jak tylko nowa ustawa hypoteczna zacznie się wprowadzać, z drugiej zaś strony uznając wielką doniosłość, pożyteczność i dogodność z ustanowienia urzędów pojednawczych czyli rojemczych, rozpoznała nie tylko zaprojektowaną ustawę lecz także dotychczasowe ustawodawstwo innych krajów koronnych w tej mierze i przyszła do następujących rezultatów:

Urzędy pojednawcze, które nazwiejmy raczej rozjemczemi nie są wcale nowością u nas. I tak: ces. patent z dnia 1. Września 1781 r. N. 23. polecał poddanym, nim przystąpią do wytoczenia sporu dworom, zażądania od zwierzchności dominikalnej zagodzenia sprawy. W przypadkach w których między poddanymi, spór miał się rozpocząć, nie dozwalał dekret nadworny z dnia 20. Listopada 1795 N. 265 przyjmować pozwu w sądach zanim nie będzie na to dowodu, iż strony bezskutecznie usiłowały pogodzić się przed urzędem kameralnym. Także nasze postępowanie sądowe z dnia 19. Grudnia 1796 r. traktuje w rozdziale XXVI. o usiłowaniu dobrowolnego układu, a układ taki nie tylko sądownie lecz także pozasądownie może przyjść do skutku; wszelako usiłowanie takowego układu nie może tamować biegu procesów, wyjąwszy, jeżeliby obydwie strony uczyniły o to podanie, i sąd winien zaraz postępować dalej, jeżeli jedna lub druga strona

podaje o to prośbę. Dalej poleca ustawodawstwo austriackie w wielu przypadkach władzom politycznym usiłować ugodę przed rozpoczęciem procesu, w sądach mamy tego przykłady:

a) przy wszelkiego rodzaju wywłaszczeniach na rzecz Wys. skarbu, na utrzymanie gościnieców, na budowy wodne, na stawianie kordonów sanitarnych, lub też na budowę kolei żelaznych (Dekr. nadw. K. z d. 10. Lut. 1834 zb. p. pol. T. 62 — z d. 12. Maja 1818 T. 46 z d. 11. Paźdz. 1821 T. 49 — z d. 23. Paźdz. 1834. T. 62 — z d. 13. Maja 1832. T. 60. — z d. 25. Listop. 1844. T. 27. z d. 4. Kwiet. 1837. T. 65 — z d. 29. Grud. 1837 — z d. 18. Czerw. 1838 i z d. 30. Czerw. 1838. T. 66. ustawa z d. 29. Marca 1872 N. 39 D. u. p.);

b) przy katastralnych pomiarach i rozgraniczeniach (dek. nad. z d. 23. Listopada 1822 N. 20.358);

c) podczas trwania stosunku służbowego lub przynajmniej przed upływem dni 30 po jego ukończeniu (rozp. minist. spr. wewn. d. 7. Grud. 1856 N. 224 d. u. p. i z d. 15. Marca 1860 N. 73 D. u. p.) nareszcie ustawa lasowa (ces. pat. z d. 3. Grud. 1852 N. 250 D. u. p.) postanawia w §. 64, ażeby strony z powodu zajęcia bydła w szkodzie pogodziły się i toż samo przepisuje rozporządzenie minist. spr. wewn. i sprawiedl. z d. 30. Stycznia 1860 N. 28 D. u. p. w przypadkach Szkodnictwa polowego.

A ponieważ dobrowolne układy dawniej przed dominikałnemi urzędami zawarte, na zasadzie dekr. nadw. z d. 23. Czerw. 1788 r. N. 851 zb. p. polit. jak też obecnie czy to przed dyrekcjami policyi, na zasadzie dekr. nadw. z d. 16. Stycz. 1801 N. 516 i dekr. nadw. z d. 8. Czerw. 1816 N. 1255 czyli też przed politycznymi magistratami według dek. nad. z d. 8. Czerw. 1832, albo w ogóle przed władzami politycznymi zawarte, mają moc egzekucyi, to też strony z samej już obawy przed dłuższem i kosztowniejszem procesowaniem w sądach, starają się częstokroć sprawę czysto sądową sprowadzić na drogę polityczną i na tej drodze ją załatwić.

Zresztą i nasze ustawodawstwo sądowe jakkolwiek chętnie używa stronom opieki sądowej, zawsze zdążało i zdąża do sprowadzenia miru między stronami w sporze będącemi. Świadczy o tem nie tylko powołany powyżej rozdział XXVI. postęp. sąd. lecz świadczą o tem także §§. 470 i 479 p. s. dopuszczające układania się wierzycieli, dalej stanowi §. 72 przy wywołaniu przed rozpoczęciem budowy, ażeby nieporozumienia między stronami na drodze dobrowolnego układu załatwiano a nareszcie §. 598 p. s. domaga się usiłowania zgody w sprawach górniczych.

Jeszcze więcej stanowczo włożono na sędziego obowiązek, by jednał strony a to:

w sprawach małżeńskich (§§. 104, 108, 115, 117 i 134 ustawy cyw. dekr. nadw. z d. 23. Sierpnia 1819 N. 595 i ustawa z d. 31. Grudnia 1868 N. 3. D. u. p. z r. 1869).

w sprawach opieki i kurateli, jak też w ogólności w sprawach, w których sędzia z urzędu *nobilis judicis* występuje (§. 2 ustęp 11 ces. pat. z d. 9. Sierpnia 1854 N. 208 D. u. p.)

w procesie egzekucyjnym (dek. nadw. z d. 7. Maja 1839 N. 358 Zb. u. s. i dekr. nadw. z d. 28. Września 1840 N. 467 Zb. u. s.)

w postępowaniu summarycznem (§. 23 dekr. nadw. z d. 24. Października 1845. N. 906 Zb. u. s.)

w postępowaniu prowizoryalnym (§. 11. ces. rozp. z d. 27. Października 1849 N. 12 D. u. p.)

w postępowaniu awizacyjnym (§. 12. ces. rozp. z d. 16. Listop. 1858 N. 213 D. u. p.)

w postępowaniu nakazowym (§. 6. ces. roz. z d. 21. Maja 1855 N. 95 i §. 3. rozp. minist. spraw. z d. 18. Lipca 1859 N. 130 D. u. p.)

w postępowaniu ugodowem niemniej i w postępowaniu krydalnym (ust. z d. 25. Grudnia 1868 N. 1 D. u. p. z r. 1869 jak też i w najnowszej ustawie dla postępowania w sprawach drobiazgowych (§. 23. ust. z d. 27. Kwietnia 1873 N. 66. Dz. u. p.)

nakoniec pozostawiono sędziemu w sprawach karnych, nie z urzędu dochodzić się mających, *ex officio boni viri*, wpływać na strony, aby się pogodziły.

Dążność ta, jakkolwiek skierowaną jest ku temu, ażeby stronom dogodzić i w jak najkrótszym czasie sprawę załatwić, wszelako w rzeczy samej skrócenie sprawy natrafia na różne trudności, a zwłaszcza, jeżeli strony od siedziby sądu są oddalone, jeżeli trzeba na piśmie wnosić skargę, wyznaczenia terminu oczekiwać, na termin do rozprawy stawać, należytego doręczenia pozwu stronie przeciwnej dostrzegać i nieraz odroczenia terminów żądać, zanim się do samej rozprawy przystąpi.

Owóż mając na celu skrócenie postępowania i chcąc stronom podać możebność w sposób najprostszemu uzyskania dokumentu do egzekucyi zdolnego, przeto poszło nasze ustawodawstwo jeszcze o krok dalej i w nowej ustawie notaryalnej przyznało aktom notaryalnym według przepisu §. 3. (ust. z d. 25. Lipca 1871 N. 75 D. u. p.) sporządzonym moc egzekucyi.

Wszelako i ten środek, jakbądź bardzo praktyczny, nie bywa u nas przez strony w pożądaną rozciągłość używanym — a częstokroć i użytym być nie może, jeżeli siedziba notaryusza od miejsca przebywania stron jest oddaloną, kancelarya tegoż bardzo zajęta, a co najgorsza samo wynagrodzenie notaryusza za sporządzenie aktu, odstrasza wielu od korzystania z tej instytucyi.

Ztąd też poszło, że nadto często zapisują się u nas strony na sądy polubowne, starozakonni szukają w rabinatach załagodzenia swoich spraw a wieśniacy trzymając się przysłowia: „lepsza ugoda słomiana niżeli proces złoty“ posługują się w tym względzie najczęściej rozumem wójtowskim, jakkolwiek znów przy tego rodzaju załatwieniu spraw, dzieją się nieraz wielkie nadużycia i teroryzowania stron.

Chcąc tym i podobnym zdrożnościom z jednej strony zapobiedz, a z drugiej strony uszanować żywe w narodzie przywiązanie do swoich ludzi zaufania godnych, przydzieliła już ustawa z d. 5. Marca 1862 N. 18 D. u. p. (art. V licz. 11) do zakresu działania gmin także i jednanie stron w sporze będących przez mężów zaufania z gminy wybranych. Nasza ustawa gminna z dnia 12. Sierpnia 1866 zalicza tę atrybucyę w §. 27 pod lit. m. (do własnego zakresu działania gmin, i również tak statut miasta Krakowa w §. 17 lit. p.) (Ustawa z dnia 1. Kwietnia 1866) jak też statut miasta Lwowa w §. 30 lit. m. (ustawa z dnia 14. Października 1870 Nr. 79 D. u. k.) mieszczą w sobie dotyczące postanowienie, z którego wszelako nie korzysta się u nas dotąd z tego, bo nie mamy jeszcze krajowej ustawy o urządach rozjemczych w gminach, pomimo tego, że ustawa państwowa z dnia 21. Września 1869 N. 150 D. u. p. podała już nam zasady dla takiej ustawy.

Zbadawszy te zasady i mając pod ręką na tych zasadach wypracowane i już ogłoszone ustawy krajowe, jakto dla Czech z d. 10. Lutego 1873 N. 12 D. u. kr. — dla Szlązka z d. 10 Lutego 1873 N. 21 D. u. kr. i dla Krainy z d. 11. Maja 1873 N. 24 D. u. k. Komisya prawnicza stosując się do §. 10 ustawy z d. 21. Września 1869 N. 150 D. u. p. zastanawiała się wszechstronnie:

1) czy i w których gminach należałoby u nas urzędy rozjemcze ustanowić i czyli je także na obszary dworskie rozciągnąć?

2) jaką należy im nadać kompetencyę tak co do stron jakoteż co do kwoty?

3) w jaki sposób miałby się przeprowadzać wybór mężów zaufania?

4) jak należałoby postępować przy tych urządach?

Te główne pytania załatwiła Komisya prawnicza w sposób następujący:

I tak co do 1) przyszła komisya do przekonania, że we wielu naszych gminach a mianowicie tam, gdzie inteligencyi i dobrych chęci jest podostatkiem, można już obecnie zaprowadzić takie urzędy — mianowicie w gminach liczących 4000 mieszkańców są wszelkie warunki potemu. To też w takich gminach t. j. po naszych miastach i znaczniejszych miasteczkach można już z mocy Ustawy ustanowienie urzędów rozjemczych dopuścić.

Co do reszty gmin trzymano się zasady, że ponieważ ustawa gminna na taką instytucję w każdej gminie zezwala, należy wypowiedzieć: że w każdej innej gminie taki urząd być może a tylko zaprowadzenie jego, od bliższego rozpoznania warunków koniecznych, należy uczynić zawisłem mianowicie zaś, gdyby pojedynczej gminie przyszło za trudno zaprowadzić u siebie taki urząd, należy ułatwić to zaprowadzenie przez połączenie jednej gminy z drugą lub też więcej gmin razem.

Również nie można pominąć obszarów dworskich, jeżeli mamy wydać ustawę krajową, która już jako takowa winna normować podobne stosunki wszystkich obywateli kraju i nie wykluczać nikogo od dobrodziejstwa prawa.

Uwzględniając wszelako właściwości nasze krajowe i szczególne stosunki nasze, jakoteż okoliczność, że nawet gminy nie można zmusić do zaprowadzenia takiego urzędu u siebie, postanowiono tak gminom nie mającym potrzebnych warunków ku temu, jakoteż obszarom dworskim, ażeby pod względem łączenia się w tym celu dobrowolnie oświadczyły się i między sobą co do ponoszenia kosztów się godziły.

Nadarza się tu pierwsza sposobność zbliżenia gmin sąsiednich i obszarów dworskich i łączenia się w interesie wspólnym.

Dobre przykłady takiego zespolenia wykażą niezawodne korzyści i uturują drogę do ściślejszego węzła w społeczeństwie naszym.

Co do 2) zgodnie z ustawami innych krajów koronnych przynależność pojedynczego urzędu rozjemczego wypadło ograniczyć li na okręg, dla którego urząd został ustanowionym; okręg zaś takowy może być ściślejszy lub też szerszy, o ile gmina sama dla siebie lub dla pojedynczych swoich części osobne albo też z obszarem dworskim lub z sąsiednią gminą wspólnie ustanowią urzędy.

Co do stron trzymano się tego poglądu, że mają być urzędowi znane, a znanymi być mogą tem łatwiej, jeżeli jedna lub druga strona w okręgu mieszka lub przynajmniej w nim przebywa.

Miano przy tem wzgląd także na podróźnych i na innych chwilowo w gminie przebywających, których sprawy mogą być bardzo nagłe i wymagające natychmiastowego załatwienia.

Co do kwoty zaś trzymano się raz zasady, że taki urząd może być właściwym co najwięcej dla kwoty 300 zł. lub jeżeli strony oświadczą, że zamiast rzeczy ruchomych, kwotę pieniężną nie przewyższającą 300 zł. są gotowe przyjąć lub uiścić; następnie kierowano się stosunkami lokalnymi i miano także wzgląd na przyszły skład takich urzędów. Dla tego też ograniczono na razie kompetencję urzędów rozjemczych po wsiach do kwoty 100 zł., w miejscowościach zaś z ludnością 4000 mieszkańców nie ściężniano dotyczącego zakresu.

Co do 3) już ordynacya wyborcza dla gmin utarowała sobie w tej mierze drogę i tej się trzymać należy głównie także przy wyborze członków urzędu rozjemczego jako nowej instytucji gminnej.

Analogiczne zastosowanie ma mieć miejsce tam, gdzie gmina z obszarem dworskim lub też z drugą gminą łączy się w celu urządzenia spólnego urzędu rozjemczego. Wszystkim takim składowym częściom zastrzeżono odpowiedni wpływ przy wyborze.

Co do 4. Postępowanie winno być krótkie, proste i wszelki przymus wykluczające a przez to samo zaufanie budzące — a skutkiem tego częstokroć stanie się, że strony nie mogące się pogodzić, zdadzą się ze swoją sprawą na sąd polubowny tychże samych rozjemców — i opuszczą urząd, jeżeli nie z ugodą to przynajmniej z wyrokiem mającym równą moc egzekucyjną.

Mężowie zaufania nie będąc z powołania swego sędziami zawodowymi, lecz jedynie rozjemcami, mogą bez wszelkiego zarzutu przyjąć urząd sędziów polubownych, wszakże już z góry jest wykluczona dla nich możebność być sędziami zwykłymi w tejże samej sprawie.

Gdy wszelako niedosyć na tem, ażeby ugoda przyszła do skutku, lecz ażeby była oraz zdolną do przeprowadzenia i nie natrafiła w sądach na trudności, okazało się być koniecznem zapewnić ingerencyę sądom i władzom tak politycznym jako też autonomicznym, których zadaniem będzie wszelkiego rodzaju trudności usuwać a tem samem instytucyę nową w powadze i poszanowaniu utrzymać.

Przyjąwszy za podstawę projektu do Ustawy wniosek posła Gniwosza i towarzyszy, komisya prawnicza mając wzgląd na szczególne właściwości kraju naszego, uzupełniła rzeczony projekt wedlug powyższych zasad i uprasza:

Wysoki Sejm zechce uchwalić zaprojektowaną ustawę o ustanowieniu urzędów rozjemczych.

Lwów dnia 7. Października 1874.

Kabat
przewodniczący.

Kowalski
sprawozdawca.

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o ustanowieniu gminnych urzędów rozjemczych.

Za zgodą Sejmu krajowego Meogo Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam na podstawie §. 10. ustawy z dnia 21. Września 1869 r. N. 150 D. u. p. co następuje:

Ustanowienie urzędu rozjemczego.

§. 1.

Urząd rozjemczy dla jednania stron w sporze będących ma być ustanowiony w każdej gminie z ludnością nad 4000 mieszkańców, we wszystkich zaś innych gminach może on być ustanowiony, jeżeli rada gminna ustanowienie takiego urzędu uchwali, a Wydział Rady powiatowej zatwierdzi.

§. 2.

Rada gminna oznaczy liczbę mężów zaufania mających pełnić urząd rozjemczy; liczba ta wszelako nie może być niżej trzech.

Mężów zaufania wybiera Rada gminna, która także stanowi, któremu z nich się ma poruczyć kierownictwo w urzędzie rozjemczym. Jeżeli zaś w tym względzie nie postanowiono, to kierownictwo czynnościami dotyczącymi służby naczelnikowi gminy, chociażby nie był wybrany mężem zaufania.

§. 3.

Wybór mężów zaufania ważny jest na lat trzy.

Rada gminna oznacza, czy i jakie wynagrodzenie wybrani mężowie zaufania pobierać mają za sprawowanie swoich czynności, z funduszków gminnych.

§. 4.

Do przyjęcia wyboru nie może być nikt zmuszonym.

§. 5.

Mężowie zaufania mają liczyć 24 lat wieku, używać w pełni praw cywilnych i mieć swoje stałe zamieszkanie w obrębie urzędu rozjemczego.

Osoby, które z powodu skazania przez sąd karnej wykluczone są od wybieralności do Rady gminnej, niemniej osoby zostające w śledztwie z powodu takiego czynu karygodnego, który w razie skazania pociągnąłby za sobą wykluczenie ich od wybieralności do Rady gminnej, lub też względem których majątku otworzono krydę, nie są wybieralne na mężów zaufania.

§. 6.

Wybór odbywa Rada gminna. Do ważności wyboru jest konieczną bezwzględna większość głosów.

W razie nieuzyskania bezwzględnej większości głosów, następuje ściślejszy wybór między tymi dwoma, którzy otrzymali najwięcej głosów, a jeżeli głosy są między dwóch równo rozdzielone, rozstrzyga los wyciągnięty przez przewodniczącego.

Tak samo postępuje Rada gminna, jeżeli wybiera kierownika urzędu rozjemczego (§. 2).

§. 7.

Naczelnik gminy ogłasza w gminie wynik wyborów i uwiadamia o nim Wydział powiatowy, jakoteż władzę polityczną powiatową.

Powiatowa władza polityczna unieważnia wybór osób, nie posiadających prawa wybieralności (§. 5), wszelako z pozostawieniem wolności rekursu; jeżeli zaś wybór jest ważnym, uwiadamia o nim jakoteż o terminie rozpoczęcia czynności urzędu rozjemczego sąd powiatowy. Wybrani mężowie zaufania składają przysięgę urzędową według załączonej pod 1/4 roty do rąk naczelnika powiatowej władzy politycznej lub jego zastępcy.

§. 8.

Jeżeli który z mężów zaufania złoży swój urząd albo zajdą okoliczności, któreby go pozbawiły prawa wybieralności (§. 5), lub według zdania Rady gminnej nie pozwalają mu pełnić należycie obowiązków urzędowych, lub też pozbawiły go zaufania, przystąpić należy do wyboru innego męża zaufania na jego miejsce.

Również władza polityczna winną jest zarządzić nowy wybór, jeżeli się od sądu powiatowego do wykonania ugod zawartych powołanego (§. 28) lub też w inny sposób dowie o wadliwym prowadzeniu spraw, które świadczy o niezdolności wszystkich lub też niektórych mężów zaufania.

Od takiego zarządzenia służy prawo rekursu tak Radzie gminnej, jakoteż każdemu pojedynczemu mężowi zaufania.

§. 9.

Po upływie czasu, na przeciąg którego mężów zaufania wybrano, odbywa się wybór nowy, a dopokąd takowego nie przeprowadzono, urzędują ci sami mężowie zaufania.

Ustępujący, jeżeli względem nich nie zachodzą przeszkody prawne, mogą ponownie być wybrani.

§. 10.

Kompetencya urzędu rozjemczego.

Okręg urzędu rozjemczego rozciąga się na obszar, dla którego został ustanowiony.

§. 11.

Urząd rozjemczy powołany jest do jednania stron w sporze będących, chociażby tylko jedna z nich na obszarze urzędu rozjemczego mieszkała lub też na takowym przebywała.

§. 12.

Kompetencya urzędu rozjemczego pod względem przedmiotu rozciąga się w gminach z ludnością nad 4000 mieszkańców do roszczeń pieniężnych aż do wysokości 300 zł. a. w., w odniesieniu zaś do ruchomości do tej samej kwoty, jeżeli strony oświadczą gotowość przyjąć za nie kwotę nie przechodzącą sumy 300 zł.; w gminach zaś innych do wysokości 100 złr. w. a. w obydwóch powyższych przypadkach.

Postępowanie urzędu rozjemczego.

§. 13.

Urząd rozjemczy urzęduje tylko w lokalu urzędu gminnego lub też w lokalu, który Rada gminna na to przeznaczy.

Urząd rozjemczy może wyznaczyć z góry dnie pewne, w których strony bez poprzedniego zapowiedzenia w celu pojednania zgłaszać się mogą. Postanowienie takie winno być należycie ogłoszone.

Kierujący ustanawia porządek, w jakim mężowie zaufania urzędować mają.

§. 14.

Zgłoszenie sprawy w urzędzie rozjemczym nastąpić może ustnie lub na piśmie i ma zawierać nazwisko i miejsce pobytu stron, niemniej przedmiot żądania.

§. 15.

Jeżeli obie strony zjawią się w urzędzie rozjemczym, należy przystąpić ile możności natychmiast do jednania, a gdyby to nie było możliwe, lub jedna tylko strona zjawiła się, kierujący wyznaczy termin, na który zawezwie obydwie strony.

§. 16.

Groźenie stronom środkami przymusowemi przy wezwaniu do stawania przed urzędem rozjemczym, jakoteż używanie środków przymusowych przeciwko tym, którzyby wezwaniu zadość nie czynili, jest wzbronione (§. 2. ust. państw. z d. 21. Września 1869). Jeżeli zatem strony wezwane nie stawiają się i z okoliczności wnosić można, iż nie mają zamiaru do jednania stawać, ponowne wezwanie z urzędu, miejsca mieć nie może.

§. 17.

Stronom wolno stanąć przed urzędem rozjemczym osobiście lub dać się przez pełnomocnika zastąpić.

§. 18.

Do zawarcia ugody przed urzędem rozjemczym potrzebną jest jednoczesna obecność przynajmniej dwóch mężów zaufania (§. 1. ust. państw. z d. 21. Września 1869).

§. 19.

Przed rozpoczęciem jednania winien urząd rozjemczy przedewszystkiem przekonać się:

- a) o tożsamości osoby stron zgłaszających się i o zdolności tychże zastępowania się w sprawie;
- b) w razie gdyby strony dla małoletności, kurateli, krydy lub też z innego powodu nie mogły same prowadzić swej sprawy, czy są zastąpione przez osoby, które według ustaw są zdolne zastępować je przed sądem;
- c) że stawający pełnomocnicy mają upoważnienie do zawierania ugody. Niemniej obowiązkiem jest mężów zaufania przed rozpoczęciem rozprawy oznajmić stronom wyraźnie, że gdyby ugoda do skutku nie przyszła, strona z oświadczeń, które druga złożyła, w późniejszym sporze prawnym przeciwko tejże nie będzie mogła czynić użytku (§. 4. ust. państ. z d. 21. Września 1869).

§. 20.

Urząd rozjemczy przesłucha obie strony, rozważy przytoczone dowody i usiłować będzie załatwić sprawę sporną układem zgodnym.

Rozprawa odbywa się ustnie bez spisywania protokołu.

Jeżeli strony powołują się na świadków i biegłych, i z nimi do rozprawy stają, urząd rozjemczy wypytać ich ma o wszystko, co sprawę wyjaśnić może.

Z urzędu zaś nie wolno świadków i biegłych przyzywać do rozprawy.

Przedsiębranie oględzin może urząd rozjemczy zrobić zawisłem od złożenia odpowiedniej kwoty na pokrycie kosztów potrzebnych.

Odbieranie przysięgi urzędowi rozjemczemu jest wzbronione; również nie może być zawartą ugoda na przysięgę złożyć się mającą (§. 3 u. p.).

Jeżeli strony zgodzą się, aby urząd rozjemczy objął obowiązki sądu polubownego, natenczas winien urząd stosować się do postanowień postępowania sądowego.

§. 21.

Rozpoczęta rozprawa jednania ma trwać tak długo, dopóki albo nie stanie ugoda pomiędzy stro-

nami, albo też urząd rozjemczy nie nabierze przekonania, że usiłowania jego zagodne są daremne.

Na żądanie obydwóch stron można rozprawę na czas odpowiedni odroczyć.

§. 22.

Urząd rozjemczy winien przestrzegać, aby ugoda obejmowała dokładne postanowienia co do wysokości kapitału, odsetek, terminów spłaty i wszelkich innych z natury sporu wynikających szczegółów, jak niemniej co do kosztów.

§. 23.

Ugodę należy wpisać do księgi urzędowej. Gdyby do prowadzenia tej księgi miano używać pisarza, winien on poprzód wykonać przysięgę do rąk naczelnika powiatowej władzy politycznej lub tegoż zastępcy, według roty pod ²/₃ załączonej.

Sposób, w jaki ugode zawartą zaciągnąć należy do księgi urzędowej, postanawiają §§. 5. i 6. ustawy państwowej, a te brzmią jak następuje:

„Ugoda zawrzcć się mająca ma być wpisana do księgi urzędowej, którą utrzymuje urząd rozjemczy.

Wpis ten zawierać ma:

- a) liczbę pod którą ugoda do księgi urzędowej się wciąga;
- b) oznaczenie dnia, miesiąca i roku w którym ugode zawarto;
- c) dokładne oznaczenie stron, a jeżeli za nie stawali pełnomocnicy, dokładne wymienienie tychże, tudzież ich pełnomocnictwo z uwagą, że w nich jest zawarte upoważnienie do zawarcia ugody;
- d) orzeczenie przedmiotu sporu, względem którego ugode zawarto;
- e) ugode samą według jej dosłownej treści.

Jeżeli z braku własnowolności jednej ze stron potrzebnem będzie sądowe zatwierdzenie ugody, natenczas w księdze urzędowej zanotować trzeba, czy potwierdzenie to było przedłożone lub późniejsze uzyskanie takowego było zastrzeżone.

To, co się wpisuje do księgi urzędowej, ma być stronom odczytane, i że się to stało, w księdze

urzędowej zanotowane. Tak strony jak i mężowie zaufania, w obec których ugoda zawartą zostanie, mają wpis taki w księdze urzędowej podpisać (§. 5.).

Księga urzędowa, do wciągania ugód przeznaczona ma być przed użyciem oprawioną, jako tom pierwszy, drugi, trzeci i t. d. oznaczoną; również mają być oznaczone stronicie według liczb bieżących.

Wszystkie kartki księgi urzędowej mają być przeszyte sznurkiem, którego oba końce na ostatniej stronie pieczęcią gminną przymocować należy. Tamże ma przełożony gminy umieścić swój podpis i liczbę kart zanotować.

Do księgi urzędowej należy wciągać pojedyncze zawarte ugody według porządku, w którym je zawarto, pod liczbami bieżącymi. W nowo zaczętych księgach urzędowych numerowanie zaczynać się ma znowu od początku.

Księgę urzędową prowadzić należy dokładnie i wyraźnie. Nie wolno w niej nic wyskrobywać, nadpisywać, ani wpisywać między wierszami. Jeżeli wypadnie słowo przekreślić, to musi się to uskutecznić w ten sposób, iżby to, co przekreślono, pozostało czytelnem. Dodatki mają być umieszczone na brzegu, i osobno przez strony podpisywane.

Księgę urzędową należy starannem przechowywaniem chronić o wszelkiego nadużycia. To samo dotyczy ksiąg urzędowych całkowicie zapisanych. Pełnomocnictwa, przedłożone przez strony, mają być przechowane w urzędzie w oryginale lub w odpisie uwierzytelnionym (§. 6. u. p.). Przy księdze urzędowej należy prowadzić alfabetyczny skorowidz, zawierający nazwiska stron, między którymi ugoda przysłała do skutku, i wykazujący stronicę księgi, na której ugodę wpisano.

§. 24.

Stronom interesowanym należy na żądanie ustne lub pisemne wystawić dokument urzędowy względem ugody zawartej.

Dokument ten zawierać ma z przytoczeniem liczbą tomu, księgi urzędowej dosłowny wypis tego, co jest do księgi wciągnięte; wypis taki

podpisać ma naczelnik gminy i jeden członek urzędu rozjemczego i opatrzyć takowy pieczęcią gminną (§. 7. ust. p. z d. 21. Września 1869).

§. 25.

Przy więcej zatrudnionych urządach rozjemczych należy prowadzić osobny dziennik, w którym uwidocznić się mają zgłoszenia stron, wydane na to wezwania jak i niemniej uwaga, czy usiłowano ugodę i czy takowa przysłała do skutku.

§. 26.

Pokrycie kosztów.

Koszta utrzymania urzędu rozjemczego ponosi gmina. Strony nie płacą żadnych należności, prócz zwrotu kosztów oględzin (§. 20).

Co do opłaty stempowej obowiązuje postanowienie §. 9. ustawy państwowej z d. 21. Wrzes. 1869, które brzmi jak następuje:

„Jeżeli strony zgodzą się na zapłacenie uprawnionemu sumy pieniężnej w kwocie 50 zł. lub w mniejszej kwocie, albo zamiast świadczenia w ruchomościach na zapłacenie kwoty pieniężnej nieprzenoszącej 50 zł., to przy wpisywaniu ugody do księgi urzędowej należy użyć i przepisać taki stempel, jaki według skali II. na umówioną kwotę przypada.

Wypisy dokumentu urzędowego podlegają temu samemu stemplowi, co ugoda sama.

Jeśli ktoś zażąda wydania dokumentu urzędowego pisemnie lub protokolarnie, natenczas podanie to w wypadkach powyżej wskazanych wolne jest od stempla dla podań lub protokołów przepisanych. Za wciągnięcie do urzędowej księgi ugód względem kwot wyższych należy uiścić tę samą należność, co i od ugód sądowych, a wypisy sądowe podlegają temu samemu stemplowi, co i wygotowanie ugód sądowych.

§. 27.

Skutek ugody.

Ugody zawarte w obec urzędu rozjemczego w miarę powyższych przepisów, posiadają moc ugód sądowych a dokumenta urzędowe wygotowane według postanowień §. 24. stoją na równi z urzędowymi wygotowaniami ugód sądowych (§. 8. ust. państ.).

§. 28.

Nadzór nad urzędem rozjemczym.

Naczelnik gminy czuwa nad tem, ażeby sprawy urzędowi rozjemczemu przydzielane, odbywały się bezzwłocznie i w porządku. Urząd rozjemczy podlega prawnie temu samemu nadzorowi, co inne zakłady gminne. Prócz tego powołane są władze sądowe udzielać urzędowi rozjemczemu pouczenia według potrzeby i wzywać władzę polityczną do usunięcia braków dostrzeżonych (§. 8.).

Władza polityczna zarządzi we własnym zakresie, co potrzeba, albo zniesie się w celu zarządzenia z Wydziałem powiatowym lub też z Wydziałem krajowym.

§. 29.

Postanowienia poszczególne.

W rozległych albo gęsto zaludnionych gminach mogą być ustanowione urzędy rozjemcze dla pojedynczych części obszaru gminy.

§. 30.

Każdemu obszarowi dworskiemu wolno jest przystąpić do gminnego urzędu rozjemczego po porozumieniu się z gminą co do kosztów utrzymania urzędu rozjemczego, o czem władzę polityczną i sąd powiatowy zawiadomić należy. Także gminy tego samego powiatu sądowego mogą się łączyć z sobą w celu ustanowienia spólnego urzędu rozjemczego.

W tym razie ugoda między gminami zawarta ma zawierać postanowienia dokładne co do siedziby urzędu, w jaki sposób rozdzielanemi i opędzanemi będą koszta utrzymania i której gminy naczelnikowi powierzone będzie podpisywanie księgi i dokumentów urzędowych.

Taką ugodę należy przedłożyć Namiestnictwu do zatwierdzenia w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§. 31.

Dla wspólnego urzędu rozjemczego wybierają mężów zaufania zebrani członkowie rad gminnych a względnie także przełożony obszar dworskiego lub jego zastępca.

Takie zebranie ma, jeśli co innego nie postanowiono, wykonywać prawa i obowiązki rady gminnej w obec wspólnego urzędu rozjemczego.

Członkowie połączonych rad gminnych i przełożeni obszarów dworskich lub ich zastępcy zbierają się mają na wezwanie kierującego czynnościami urzędu rozjemczego lub na wniosek rady jednej z gmin lub też przełożonego obszaru dworskiego, lub jego zastępcy, albo na wezwanie powiatowej władzy politycznej.

Zebraniu przewodniczy naczelnik gminy, w ustępie 2, 5 i 30 oznaczony. Do ważności uchwał potrzebną jest obecność większości członków i bezwzględna większość głosów obecnych.

§. 32.

Wykonanie tej ustawy poleca się Ministrom spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i finansów.

Formularz do §. 7.

Nr. 1.

Rota przysięgi.

Przysięgniesz Panu Bogu Wszechmogącemu, że gdy na urząd męża zaufania w gminie przez wybór powołanym zostałeś, do konstytucyjnych ustaw Monarchii, a w szczególności naszego kraju ściśle się stosować i włożone na siebie obowiązki gorliwie wypełniać będziesz, że mianowicie przekazane sobie ustawą z dnia urzędowe czynności bezstronnie i spiesznie załatwiać, że każdego bez różnicy stanu i osoby, ubogiego jak bogatego zarówno wedle swojej najlepszej wiedzy i sumienia do pojednania nakłaniać będziesz, że żadnych jakichkolwiek podarunków, lub pod jakimkolwiek bądź pozorem ukrytych korzyści, któreby się do urzędowania twojego odnosić mogły, bądź pośrednio, bądź bezpośrednio przyjmować nie będziesz i w ogólności tak postępować będziesz, jak na człowieka honoru i rzetelnego rozjemcę przystoi.

To co mi teraz właśnie przeczytano, wszystko dobrze i dokładnie zrozumiałem, i według tego wiernie postępować będę.

Tak mi Panie Boże dopomóż!

Formularz do §. 23.

Nr. 2.

Rota przysięgi.

Przysięgniesz Panu Bogu Wszechmogącemu, że gdy pisarzem przy urzędzie rozjemczym w gminie zamianowanym zostałeś, włożone na siebie obowiązki gorliwie wypełniać będziesz, że mianowicie ugody między stronami w sporze będącemi, a przez urząd rozjemczy do skutku doprowadzone wiernie do księgi urzędowej zapisywać i takową starannie przechowywać będziesz, że odpisy dokumentów z tej księgi z największą starannością i sumiennością sporządzać będziesz, że żadnych podarunków lub pod jakimkolwiek bądź pozorem ukrytych korzyści, któreby się do służby twojej odnosić mogły, przyjmować nie będziesz i w ogólności tak się zachowywać będziesz, jak na człowieka rzetelnego przystoi.

To co mi teraz właśnie przeczytano, wszystko dobrze i dokładnie zrozumiałem i według tego wiernie postępować będę.

Tak mi Panie Boże dopomóż!

Sprawozdanie Komisji budżetowej

o preliminarzu funduszu szkolnego na rok 1875.
(Alegat do preliminarza funduszu krajowego Rubr. VII. poz. 54.)

Wysoki Sejmie!

Dawniejszy fundusz szkół normalnych, rozdzielony przedtem na galicyjski i krakowski, tworzy na mocy ustawy z d. 2. Maja 1873 r. o zakładaniu i utrzymywaniu szkół, od 1. Stycz. 1874 r. wspólny fundusz szkolny krajowy królestwa Galicyi i Lodomeryi łącznie z Wielkiem Księstwem Krakowskiem. W myśl art. 34 pomienionej ustawy zarządza nim Wydział krajowy, a Rada szkolna krajowa rozporządza jego dochodami w granicach co rocznym preliminarzem zakreślonych.

Obecnie już po raz drugi Rada szkolna krajowa przedłożyła za pośrednictwem Wydziału krajowego Wysokiemu Sejmowi preliminarz rzeczzonego funduszu z żądaniem, aby okazujące się w nim niedobory zastąpione zostały z powszechnego funduszu krajowego.

Rozbiór tego preliminarza jest w danych stosunkach bardzo ważną atrybucją Reprezentacyi krajowej, bo daje jej sposobność, a nawet wkłada na nią obowiązek, badać tę gałąź publicznej administracyi, którą bezpośrednio swoimi funduszami zasila, przekonywać się, o ile ustawy, uchwalone przez nią w przedmiocie wychowania, wchodzą w wykonanie i jak bywają przestrzegane, żądać nareszcie dokładnego usprawiedliwienia nie tylko poszczególnych pozycyi budżetu, ale w dalszem następstwie także sposobu, w jaki przyzwolone sumy zostały użyte. W tym to duchu przystąpiła Komisya budżetowa do sprawdzenia tegorocznego preliminarza funduszu szkolnego.

W odezwie z d. 27. Lipca 1874 r., którą Rada szkolna krajowa wystosowała do Wydziału krajowego, przesyłając mu w mowie będący preliminarz, powiedziano, że obliczenia jego nie opierają się na tak ścisłych podstawach, iżby każdy najdrobniejszy szczegół w zupełności odpowiadał istotnej potrzebie, a to z powodu, że rozpoczęta na mocy ustaw szkolnych z d. 2. Maja 1873 r. reorganizacya szkół jeszcze jest w toku i dopiero z początkiem roku szkolnego ma być ukończona. Przeto podano tylko cyfry najbardziej zbliżone do prawdy, a postępując tą drogą ograniczono ze względu na materialne stosunki kraju, wydatki do najniezbędniejszych potrzeb.

Zasiągnąwszy bliższych informacji co do trudności z jakimi Rada szkolna krajowa miała do walczenia, przystąpiwszy do przeprowadzenia ustaw szkolnych z d. 2. Maja 1873 r., Komisya budżetowa nie zaprzecza bynajmniej, że one w wysokim stopniu mogły opóźnić prace reorganizacyi naszego szkolnictwa. Ubolewa przedewszystkiem, że wielu z członków Rad szkolnych okręgowych, nie znalazło dość czasu i skłonności, aby przyjść w pomoc przełożonej swej władzy krajowej, tak, iż w znacznej części ciężar prac przygotowawczych spoczywał wyłącznie na samych tylko inspektorach. Z tem wszyskiem jest naszym obowiązkiem, oświadczyć otwarcie i stanowczo, że zaszła dotąd w reorganizacyi ludowego szkolnictwa zwłoka nie odpowiada potrzebom i życzeniom kraju.

Według świeżo w Izbie rozdanej I. części sprawozdania Rady szkolnej o stanie wychowania publicznego za r. 1874 zreorganizowano po dzień 1. Września b. r. ledwie 989 szkół z liczby 2764, które przedtem już były zaprowadzone.

Jeżeli zważymy, że celem uchwalonych przez nas ustaw szkolnych prócz reorganizacyi już istniejących szkół, było także rozszerzenie oświaty aż do najodleglejszych zakątków naszej prowincyi, to trudno przewidzieć, kiedy się zbliżymy choć w części do tego kresu, jeśli rzecz równie powolnym jak do tej chwili postępować będzie krokiem. Wyrażmy nadzieję, że Rada szkolna krajowa, otoczona zaufaniem kraju, z doświadczoną swą sumiennością połączy nieodzowną w danych okolicznościach sprężystość, że z pominięciem rozwlekłych formalności, dołoży starań, aby samo dzieło według możliwości przyspieszyć, i już w niedalekiej przyszłości przyprowadzić do skutku.

Zdaniem Komisyi budżetowej często z korzyścią dla szkoły zaradzouoby brakowi nauczycieli gdyby naukę na szersze rozmiary niż dotąd poruczono nauczycielkom.

Już atoli w obecnym składzie rzeczy możebne było poszczególnienie wydatków i uzasadnienie pozycyi dokładniejsze niż się to w samej rzeczy stało. Jeżeli jak właśnie wspomniano, z początkiem bieżącego roku szkolnego 989 szkół, przyszło na nowy etat, trzeba przypuścić, że Rada szkolna w czasie sporządzenia preliminarza posiadała dostateczne podstawy, by podać analizę potrzeb przynajmniej części poszczególnych na nowy etat przeniesionych szkół, jaką podają preliminarze Ministerstwa oświecenia Radzie Państwa przedkładane. Mając takie uzasadnienie pozycyi przed sobą Reprezentacya kraju otrzymałaby była możność ocenienia ich słuszności, jakoteż zarządzeń administracyjnych, które te pozycye spowodowały.

Preliminowano :

ogół wydatków na	342.293 zł.
ogół dochodów na	82.403 „
ztąd niedobór	<u>259.890 zł.</u>

którego pokrycia z funduszu krajowego Rada szkolna się domaga.

I. Dział wydatków w preliminarzu funduszu szkolnego obejmuje 10 rubryk.

W 1. z nich preliminowano „Na zasiłki dla funduszy szkolnych okręgowych;“ w szczególności :

A) Na zasiłki dla szkół wzorowych we Lwowie i Krakowie, dla szkoły panińskiej w Chrzanowie i dla wyższej szkoły żeńskiej na Podwału razem t. j. o 98 zł. więcej niż w roku zeszłym, a to z powodu, że na szkołę główną wzorową w Krakowie preliminowano o 482 zł. mniej, na szkołę żeńską na Podwału o 1000 zł. więcej, a na szkołę panińską w Chrzanowie po raz pierwszy 420 zł.

B) Na zasiłki dla szkół reorganizowanych :

w poz. 10. na płace nauczycieli	150.000 zł.
w „ 11 na dalsze potrzeby szkół reorganizowanych	50.000 „
razem	<u>200.000 zł.</u>
w ogóle w tej rubryce	<u>226.842 zł.</u>

Szkoły pod A) z powodu bardzo zawiśniętych stosunków we Lwowie i Krakowie nie zostały dotąd reorganizowane i będą zdaniem Rady szkolnej musiały być jeszcze przez jakiś czas, chociażby w sposobie zaliczki utrzymywane z funduszu szkolnego. W nadziei wszelako, że ta reorganizacja wedle możliwości zostanie przyspieszona, i z uwagi, że wydatek preliminowany równa się prawie zesłorocznemu, Komisya nie podnosi dalszych przeciw niemu zarzutów.

Wydatki na szkoły pod B) opierają się na przypuszczeniu że w r. 1875 wszystkie szkoły, o ile dla nich będzie można uzyskać nauczycieli, ulegną reorganizacji. Według sprawozdania Rady szkolnej krajowej za rok 1872. i 1873. zajętych jest przy szkołach ludowych w kraju 924 nauczycieli z wyższą, a 1323 nauczycieli z niższą kwalifikacją. a przeciętna płaca roczna jednego nauczyciela pokryta z funduszu miejscowych wynosi 203 zł. Nauczyciele z wyższą kwalifikacją znajdują przy reorganizacji umieszczenie na posadach z lepszą płacą po 700, 600, 500, 400 i 350 zł. czyli przeciętnie po 500 zł. Mnożąc tę cyfrę przez liczbę wyżej ukwalifikowanych nauczycieli, t. j. przez 924, otrzymujemy jako ogół potrzebnych na ich zapłacenie wydatków cyfrę 472.000 zł.

Na nauczycieli z niższą kwalifikacją przypada w przecięciu roczna płaca w kwocie 300 zł., która pomnożona przez liczbę 1323 nauczycieli daje ogół potrzeby 396.300 „

Na pokrycie tej potrzeby dostarczają miejscowe fundusze szkolne sumy 456.141 „
okręgowe zaś fundusze szkolne około 240.000 „
obidwie te kategorie funduszu razem 796.141 „

która to kwota odtrącona od powyższej na zapłacenie wszystkich nauczycieli w ogóle potrzebnej daje resztę 172.759 „

jako mającą być rzeczywiście wydaną na zasilenie w myśl art. 27 ustawy szkolnej funduszu szkolnych okręgowych. W preliminarzu przyjęto jednak tylko okrągłą kwotę 150.000 „

z powodu, że z niej wyjęte być mają szkoły pod A) wymienione, i że w roku szkolnym 1874 dotacya niektórych szkół ze źródeł miejscowych została podwyższona.

Według obliczenia, w rozdanem właśnie sprawozdaniu Rady szkolnej krajowej zawartego, na utrzymywanie szkół po dzień 1. Września b. r. zreorganizowanych fundusze okręgowe, a względnie fundusz krajowy będą musiały dopłacać 132.393 „

Dla umożliwienia i przyspieszenia reorganizacji, Komisya budżetowa wnosi, aby przyzwolić na żadaną w pozycyi 10. sumę, w kwocie 150.000 „

Oprócz tej kwoty jednak preliminowano w pozycyi 11. na dalsze w art 27 ustawy z d. 2. Maja 1873 wspomniane potrzeby szkół zreorganizowanych jeszcze 50.000 „

Ponieważ fundusze szkolne okręgowe na pokrycie tych potrzeb dotąd nie mają zasobów, przeto Komisya w interesie rychłej reorganizacji szkół wnosi uznanie tej kwoty, a ostatecznie przyjęcie w rubryce 1. ogółu wydatków w żądanej kwocie 226.842 „

Preliminowano dalej w rubryce 2. na substytucye jak w r. przeszłym w rubr. 3. zasiłek czasowy dla szkół utrzymywanych przez korporacye 900 „
w rubr. 4. na fundacye i stypendya jak w roku przeszłym 4.227 „

w rubr. 5. na adjuta dla kandydatów i kandydatek stanu nauczycielskiego, 63 „

jak w roku przeszłym 6.500 „

w rubr. 6. na remuneracye i zapomogi, a w szczególności:

a) stałe	661 „
b) zmienne	16.000 „
Razem	<u>16.661 zł.</u>

w rubr. 7. na podatki i daniny 355 „

Ponieważ preliminowane tu kwoty opierają się na istotnych potrzebach lub na przeciętych wypadkach lat zeszłych, Komisya uważa je wszystkie za dostatecznie uzasadnione.

W rubr. 8 preliminuje Rada szkolna na koszta podróży i dyet dla nauczycieli kwotę	2.000 „
a zatem w porównaniu z kwotą zeszlorocznego preliminarza która wynosiła	320 „
więcej o	<u>1.688 „</u>

Ten wydatek ma się opierać na art. 8 ustawy z d. 2. Maja 1873 z. (D. u kr. 251), który dozwala przenoszeń nauczycieli z urzędu, w którym to razie należy mu się zwrot kosztów podróży. Uznając tę potrzebę w zasadzie, sądzi jednak Komisya, że podniesienie dotychczasowej kwoty do wysokości 1.000 zł. byłoby dotateczne.

W rubr. 9 na dodatki pięcioletnie dla nauczycieli preliminowano kwotę	24.000 zł.
w porównaniu z przeszloroczną, która wynosiła tylko	13.000 „
więcej o	<u>11.000 zł.</u>

Podwyższenie preliminarza w tej rubryce ztąd pochodzi, że w r. 1874 do pobierania tych dodatków, w całości na funduszu szkolnym krajowym ciężących będą mieli prawo prawie wszyscy nauczyciele, którzy na nowy etat zostaną przeniesieni. Wobec tego uzasadnienia wnosi Komisya aby przyzwolono na wstawienie w tej rubryce żądanej sumy w kwocie 24.000 zł.

W rubr. 10 „dodatek do funduszu emerytalnego“ w kwocie 12.800 „ obliczony według zasad art. 36 ustawy z d. 2. Maja 1873 r. o zakładaniu i utrzymaniu szkół, nie ulega żadnemu zarzutowi.

W rubr. 11 pozycya na emerytury dla nauczycieli którzy utracą posady w skutek organizacji preliminowana jak w roku przeszłym w kwocie 5.000 zł. Wydatek ten opiera się w zasadzie na art. 48 ustawy szkolnej z d. 2. Maja 1873 r. o stosunkach prawnych nauczycieli. Z tego powodu a w szczególności aby nie opóźniać reorganizacji naszego szkolnictwa nie sprzeciwia się Komisya przyjęciu powyższej pozycji na budżet funduszu szkolnego, zwłaszcza, że ona nie przekracza cyfry w roku zeszłym na tem miejscu wotowanej, żałuje jednak, że nie podano ściślejszego uzasadnienia jej wysokości.

W rubr. 12 preliminowano na dary z łaski:

a) stałe, kwotę	845 zł.
b) jednorazowe jak w roku zeszłym kwotę	2.000 „
Razem	<u>2.845 zł.</u>

którą to cyfrę komisya uznaje za stosowną.

Do rubr. 13. „potrzeby szkół ogólnej natury“ wnosi Komisya uznanie kwoty 10.000 zł.

Rubr. 14 „Rozmaite wydatki“ na które preliminowane 100 „ może zostać nietknięta.

W rubr. 15 żąda Rada szkolna krajowa tytułem zasiłków nadzwyczajnych na budynki szkolne kredytu na 30.000 „

Według art. 24 ustawy o zakładaniu szkół ponoszą gminy łącznie z obszarami dworskimi wszystkie wydatki na wystawienie lub najem na utrzymanie i wewnętrzne urządzenie budynków

szkolnych. Zasiłki na nie mogą tylko w razach wyjątkowych udzielane być gminom z funduszu szkolnego okręgowego lub krajowego, a to w formie zaliczek, które po upływie pewnego czasu naraz lub ratami mają być zwrócone.

Tylko w przypuszczeniu, że powyższe ustawą określone warunki, ściśle będą przestrzegane, Komisya przychyliła się do otworzenia Radzie szkolnej na ten cel kredytu; w żądanej kwocie 30.000 zł.

Ze względu na niezamożność gmin w naszym kraju, bardzo ważną sprawą jest zasilenie ich w celu, aby mogły tem łatwiej budować domy szkolne zastosowane do potrzeb nauki i wymagań higieny, zwracało też oddawna na siebie uwagę świątłych obywateli. W zamiarze niesienia pomocy szkołom ludowym w ogóle, zawiązał się był w naszym kraju z początkiem roku 1872 komitet, którego zadaniem było zbierać na powyższy cel składki. Jak się dowiadujemy ze sprawozdania z czynności Wydziału krajowego na karcie 63 zebrano powyższym sposobem kapitał zarodowy w kwocie 73.290 zł., którego stałe dochody służyć mają na udzielanie bezpowrotnych zasiłków dla tych gmin, które się zobowiążą wybudować u siebie lub przeistoczyć według instrukcyi i planów krajowej Rady szkolnej budynki dla umieszczenia szkoły pospolitej a przy tem wykażą, że o własnych siłach tej budowy dokonać nie są w stanie. Wszelako dąbroczyzna ta fundacya nie będzie mogła tak rychło wejść w życie, albowiem należność rządowa wynosząca 10% kapitału musi być przedewszystkiem uiszczona, co pochłonie blisko dwuletni jej dochód. Byłoby to w interesie kraju i bardzo słuszną rzeczą, aby c. k. Rząd chciał tę fundacyę zwolnić od uiszczenia żądanej należności.

Sprawdzony w powyższy sposób preliminarz wydatków obejmowałby przeto następujące cyfry: w rubryce

1	226.842 zł.
2	900 "
3	4.227 "
4	63 "
5	6.500 "
6	16.661 "
7	355 "
8	1.000 "
9	24.000 "
10	12.800 "
11	5.000 "
12	2.845 "
13	10.000 "
14	100 "
15	20.000 "
Ogół wydatków	341.293 zł.

II. W dziale dochodów jedynie w rubryce 1. pozycya zdaje się wymagać sprostowania. W niej dochód obligacyi indemnizacyjnych na 2.650 zł. obliczony jest w kwocie t. j. o 14 zł mniej niż w roku przeszłym; strącono bowiem podatek dochodowy z kąd wynika powyższa różnica. Gdy się jednak zważy, że w dziale wydatków w rubr. 7 pozycyi 42 umieszczono już kwotę 161 zł. na podatek dochodowy od kuponów obligacyi indemnizacyjnych i wypożyczanych kapitałów, nowe strącenie kwot z dochodów z tego samego tytułu nie zdaje się być właściwem. Po tem sprostowaniu wynosiłby ogół dochodów w funduszu szkolnym

125 zł.

82.417 "

Nie może prócz tego Komisya pominąć, że w rubr. 2 wykazane są dochody z dóbr, realności i innych praw, które są tak nieznaczne, że nasuwają pytanie, czyliby nie należało pomyśleć o korzystniejszej ich fruktyfikacyi. Już

w zeszłym roku zwróciła Komisya budżetowa uwagę na tę okoliczność, a teraz podnosi ją na nowo.

Od ogółu wydatków obliczonego jak powyżej na	341.293 „
odtrąciwszy ogół dochodów funduszu szkolnego w kwocie	82.417 „
	<hr/>
Okazuje się rzeczywisty niedobór w kwocie	257.876 zł.

który ma być pokryty z funduszu krajowego.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

- Zatwierdza się preliminarz funduszu szkolnego na rok 1875.

w dziale wydatków w kwocie	341.293 zł.
w dziale dochodów w kwocie	82.417 „
- Niedobór funduszu szkolnego w kwocie 257.876 „
ma być zamieszczony na budżecie krajowym.
- Sejm wyraża życzenie, iżby przeprowadzenie ustaw szkolnych z d. 2. Maja 1873 r. zostało wedle możności przyspieszone.
- Sejm wyraża życzenie, iżby preliminarz funduszu szkolnego w przyszłości zawierał dokładną analizę potrzeb szkół celem uzasadnienia żądanych na ich pokrycie sum.
- Wzywa się c. k. Rząd, aby na drodze właściwej wyjednał dla zebranego w r. 1872 ze składek funduszu szkolnego, z którego niezamożnym gminom mają być udzielane bezpowrotne pożyczki na wybudowanie domów szkolnych, uwolnienie od należności skarbowej.
- Wzywa się Wydział krajowy, aby się zajął korzystną fruktyfikacją funduszy normalnych tudzież windykacją takich, któreby do funduszu szkolnego należeć mogły.

We Lwowie d. 13. Października 1874.

Przewodniczący
H. Wodzicki.

Sprawozdawca
E. Czerkawski.

Sprawozdanie komisji budżetowej

o budżecie funduszu krajowego na r. 1875.

Wysoki Sejmie!

Wydział krajowy w przedłożeniu swoim preliniuje na rok 1875. wydatki na potrzeby kraju w kwocie 1,941.961 zł.
komisya budżetowa podniosła takowe do 2,563.266 zł.
zatem więcej o 621.305 zł.

podwyższone bowiem zostały wydatki na drogi krajowe (500.000 zł.), na koszta leczenia chorych ubogich (100.000 zł.), na koszta regulacyi Samu (12.500 zł.), na cele naukowe — na dokończenie szpitalu w Kulparkowie i t. p.

Na skutek tych zmian zachodzi potrzeba podniesienia dodatków do podatków do 40 centów od 1 zł. wal. austr.

Komisya wnosi, aby Wysoki Sejm załączony projekt preliminarza na rok 1875 przyjąć raczył.

Lwów, dnia 14. Października 1874.

Przewodniczący:
H. Wodzicki wr.

Sprawozdawca:
Dr. Zyplikiewicz wr.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

PHYSICS 311

PROBLEM SET 1

1. A particle of mass m moves in a circular path of radius r with constant speed v . Find the magnitude of the centripetal force acting on the particle.

2. A particle of mass m moves in a circular path of radius r with constant speed v . Find the magnitude of the centripetal force acting on the particle.

3. A particle of mass m moves in a circular path of radius r with constant speed v . Find the magnitude of the centripetal force acting on the particle.

4. A particle of mass m moves in a circular path of radius r with constant speed v . Find the magnitude of the centripetal force acting on the particle.

5. A particle of mass m moves in a circular path of radius r with constant speed v . Find the magnitude of the centripetal force acting on the particle.

6. A particle of mass m moves in a circular path of radius r with constant speed v . Find the magnitude of the centripetal force acting on the particle.

7. A particle of mass m moves in a circular path of radius r with constant speed v . Find the magnitude of the centripetal force acting on the particle.

8. A particle of mass m moves in a circular path of radius r with constant speed v . Find the magnitude of the centripetal force acting on the particle.

9. A particle of mass m moves in a circular path of radius r with constant speed v . Find the magnitude of the centripetal force acting on the particle.

10. A particle of mass m moves in a circular path of radius r with constant speed v . Find the magnitude of the centripetal force acting on the particle.

Dział I.

Fundusze i zakłady pobierające dotacye z funduszu krajowego.

I. Preliminarz funduszu krajowego.

Dochody.

(Str. 19. Referent p. W. Podlewski)

Rubr. I. Z odnajmu ubikacyj sejmowych	1.300 zł.
„ IV. Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych	
<i>a)</i> od szpitali św. Łazarza oddział chorych	3.050 „
<i>b)</i> od funduszu policyi krajowej	4.017 „
„ V. Pozostałość kasowa z roku 1873.	159.424 „
„ VII. Rozmaite dochody:	
<i>a)</i> od gminy Uwsie przypadająca rata z pożyczki udzielonej w r. 1873. (1250 zł.)	310 „
<i>b)</i> od szpitali powszechnych, zwrot kosztów sprawdzania rachunków aptekarskich	100 „
<i>c)</i> od klasztoru Benedyktynek w Przemyślu druga rata z pożyczki danej (8.000 zł. w r. 1873.	500 „
<i>d)</i> od Karola Wilda, pierwsze dwie raty z procentem z pożyczki udzielonej w r. 1874 (6.000 zł.)	1.413 „
Suma dochodów	170.114 zł.

Wydatki.

Rubr. I. Koszta reprezentacji kraju.

(Str. 3. Referent p. Wal. Podlewski.)

Wydział krajowy preliminował w tej rubryce więcej o 31.200 zł. aniżeli było uchwalono na rok 1874 — z powodu podwyższenia czynszu na najem sali sejmowej, — większej potrzeby na koszta druków sejmowych, głównie zaś z powodu preliminowanej kwoty 25.000 zł. na roboty przygotowawcze do budowy gmachu krajowego, którąto kwotę jednak Wysoki Sejm uchwałą z dnia 5. Października r. b. obniżył do kwoty 15.000 zł.

Przyjmując za podstawę trzymiesięczne trwanie Sejmu, i rozdzielwszy odpowiednio pozycję 6. a mianowicie:

a) na koszta urządzenia sali, opał, oświetlenie etc.	3.350 zł.
b) dla pisarzy dziennych	650 „

przedstawia komisya resztę pozycyj bez zmiany do przyjęcia. — Rubryka ta wynosi zatem

A. Sejm krajowy.

poz. 1. Czynsz najmu sali i ubikacyj Sejmowych wraz z dodatkiem gminnym . . .	5.400 zł
„ 2. Koszta podróży pp. posłów	6.200 „
„ 3. Dyety pp. posłów na 3 miesiące	64.000 „
„ 4. Koszta druków	16.000 „
„ 5. Spisywanie sprawozdań	6.000 „
„ 6. a) Utrzymanie sali, opał, oświetlenie i inne drobne wydatki . 3.350 zł.	
b) pisarze dzienni	650 „
„ 7. Uzupełnienie biblioteki sejmowej	300 „
„ 8. Na przygotowawcze czynności do budowy gmachu krajowego	15.000 „
Razem	<u>116.900 zł.</u>

B. Wydział krajowy.

Płace: Marszałka, i części członków Wydziału i zastępców, razem	<u>25.200 zł.</u>
Suma Rubryki I.	142.100 zł.

Komisya budżetowa wnosi:

„Wysoki Sejm raczy przyjąć wykazaną sumę 142.100 zł. na koszta reprezentacji krajowej.“

Rubr. II. Koszta zarządu (str. 4—8)

W tej rubryce Wydział krajowy wniósł podwyższenie wydatku o 17.533 zł. Z tego przypada na koszta urządzenia i utrzymania archiwum aktów grodzkich 10.896 zł.; sprawa ta wprawdzie przez Wysoką Izbę nie została jeszcze rozstrzygniętą

lecz dla konieczności oddania sprawozdania budżetowego do druku zatrzymano kwotę przez Wydział krajowy wniesioną; dalej pomnożono dyurnistów rachunkowych i manipulacyjnych, i spensjonowano wysłużonego dyrektora kancelaryi. Przyrost rozlicznych czynności Wydziału krajowego w ogóle, zaś w szczególności pomnożenie prac z powodu przeprowadzonej pożyczki krajowej w roku 1873, odbioru funduszu szkolnego, utworzenia nowych fundacyj stypendyjnych, urzędzenia oddzielnego archiwum rachunkowego, wymagałby właściwie powiększenia etatu urzędników stałych, lecz Wydział krajowy nie chciał jeszcze obciążać budżetu znaczniejszymi wydatkami stałymi, i ograniczył się na przybraniu pisarzy dziennych. Uwzględniając te powody komisya budżetowa po obniżeniu pozycyi 25tej o 1.000 zł. wnosi kwotę podwyższoną o 16.535 zł.

Po sprostowaniu zatem wynosić będzie ta rubryka :

W pozycyi 13. Koszt oddziału konceptowego na	29.240 zł.
„ 14. Oddziału rachunkowego na	34.070 „
„ 15. Oddziału kasowego na	10.670 „
„ 16. Oddziału technicznego na	10.960 „
„ 17. Oddziału sanitarnego na	2.300 „
„ 18. (str. 5) Oddziału statystycznego na	5.000 „

Do tej pozycyi przedstawia Komisya budżetowa Wysokiemu Sejmowi do przyjęcia następujące postanowienie:

„Zważywszy że bióro statystyczne w roku bieżącym nie ogłosiło innej pracy jak tylko broszurę: Wybory do Rad powiatowych w 1874,—poleca się Wydziałowi krajowemu ażeby w roku następnym cały rezultat wszystkich prac bióra statystycznego drukiem ogłosił, i takowy posłom rozesał“.

Pozycya 19. krajowe archiwum aktów grodzkich, Komisya budżetowa wyczekując postanowienia Sejmu przyjmuje tymczasowo do budżetu kwotę przez Wydział krajowy podaną

Pozycya 19. krajowe archiwum aktów grodzkich, Komisya budżetowa wyczekując postanowienia Sejmu przyjmuje tymczasowo do budżetu kwotę przez Wydział krajowy podaną	10.896 „
Pozycya 20. Oddział manipulacyjny na	15.740 „
„ 21. Dyurniści	29.416 „
„ 22. Zaslugi	2.470 „
„ 23. Emolumenta	4.194 „
„ 24. Najem pomieszkania	15.750 „
„ 25. W tej pozycyi Komisya postanowiła zniżyć wydatek remuneracyj niestających dla urzędników, dyurnistów i sług Wydziału krajowego o 1.000 zł., ponieważ obecnie przy podwyższonych stałych płacach ten wydatek powinien być zmniejszony i nie przekraczany; — przeto Komisya wnosi zamiast 3.470 tylko	2.470 „
Pozycya 26. Potrzeby kancelaryjne	12.500 „
„ 27. Koszta podróży i diety	2.400 „
„ 28. W tej rubryce Komisya budżetowa w moc uchwały W. Sejmu z dnia 24. Września r. b. zamieszcza przypadającą pensyę wdowią dla P. Waleryi Łopuszańskiej w kwocie 350 zł., zaś dla jej dwojga sierót po 50 zł.: czyli razem obliczoną przez Wydział krajowy kwotę 450 zł. Doliczywszy takowe do preliminowanej przez Wydział krajowy kwoty 6.830 zł., wynosić będzie ta pozycya razem	7.280 „
Pozycya 29. Dary z łaski, pozostaje kwota przez Wydział wniesiona	1.070 „
Suma rubryki II.	196.426 „

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy przyjąć preliminowaną kwotę 196.426 zł. w rubryce II.

Rubr. III. Koszta leczenia ubogich.*(Str. 9. Referent p. Kamiński.)*

Na wydatki tej rubryki preliniuje Wydział krajowy	170.000 zł.
Uchwałą Wys. Sejmu z dnia 12. Października r. b. uwolniono gminy od dotychczasowego obowiązku ponoszenia połowy kosztów leczenia za ubogich chorych, a przyjęto takowe w całości na fundusz krajowy. Na skutek tego, komisya zamieszcza w tej rubryce uchwaloną kwotę	270.000 „
Rubr. IV. poz. 31, 32. Koszta szczepienia w kwocie	25.500 „
i Rubr. V. poz. 33, 34. Wydatki sanitarne w kwocie	40.000 „
Komisya budżetowa wnosi wedle projektu Wydziału krajowego, bez zmiany do przyjęcia.	

Rubr. VI. Zasiłki dla zakładów dobroczynności.*(Str. 10. Referent Dr. Zyblikiewicz.)*

Wydział krajowy preliniuje:

poz. 35. dla szpitalu sióstr miłosierdzia we Lwowie	840 zł.
„ 36. dtto w Czerwonogrodzie	150 „
„ 37. dtto w Rozdole	200 „
razem	<u>1.198 zł.</u>

W petycyi l. 35. wizytatorka sióstr miłosierdzia, prosi o przeniesienie dawanych subwencyj siostrom miłosierdzia we Lwowie, na szpitale sióstr miłosierdzia w Czerwonogrodzie i Rozdole.

Oprócz tego w petycyi l. 34. siostry miłosierdzia w Bursztynie proszą także o subwencję dla swojego szpitala.

Komisya budżetowa czyni wniosek:

„aby Wysoki Sejm preliniuowaną przez Wydział krajowy na szpitale sióstr miłosierdzia w ogóle w ryczałtowej kwocie 1.198 zł. na budżecie zamieścił, i Wydziałowi krajowemu polecił, aby tę kwotę 1.198 zł. między szpitale sióstr miłosierdzia w Czerwonogrodzie, w Rozdole i Bursztynie za poprzedniem porozumieniem się z wizytatorką sióstr miłosierdzia co do kwoty na każdy z tych trzech szpitali przypisać mającej rozdzielił.

Poz. 38. Dom ubogich i sierót w Krakowie	5.424 „
„ 39. Amortyzacya pożyczki na budowę domu obłąkanych w Kulparkowie	20.000 „
Suma rubryki VI.	<u>26.622 zł.</u>

Rubr. VII. Zasiłki dla zakładów naukowych i wychowania publicznego.**A. S t y p e n d y a.**

Poz. 40. Dla dwóch uczniów weterynaryi po 200 zł. = 400 zł. i na koszta podróży 60 zł.	460 zł.
„ 41. Dla uczniów szkoły rolniczej w Dublanach	1.000 „
„ 42. Dla uczniów i uczenie seminariów nauczycielskich	18.000 „
— Dla uczniów szkoły leśnictwa w moc uchwały Wys. Izby z dnia 7. Października b. r.	2.400 „
Do przeniesienia	<u>21.860 zł.</u>

Z przeniesienia . . . 21.860 zł.

B. Zasiłki.

Poz. 43.	Szkoła rolnicza w Dublanach	7.000 „
„ 44.	„ w Czernichowie	7.000 „
„ 45.	Zakład głuchoniemych we Lwowie	2.000 „
	Nad petycją Dyrekcyi Zakładu tego l. 288 o przyjęcie go na fundusz krajowy — ewentualnie o udzielenie stałej subwencji rocznej 4.000 zł., Komisya wnosi przejście do porządku dziennego.	
„ 46.	Zakład ciemnych we Lwowie	2.000 „

C. Na cele naukowe i wykształcenia.

„ 47.	Dla szkoły gimnastycznej „Sokół“ preliniuje Wydział krajowy kwotę 1.000 zł. Oprócz tej szkoły istnieje we Lwowie druga szkoła gimnastyczna pana Edwarda Madeyskiego, który w petycji l. 73 prosi także o subwencję. Komisya budżetowa wnosi aby zamieścić na budżecie dla szkół gimnastycznych we Lwowie	1.000 „
	i polecić Wydziałowi krajowemu aby po zbadaniu obu pomienionych szkół kwotą tą wedle swego uznania rozporządził.	
„ 49.	Teatr polski we Lwowie subwencya stała	4.200 „
„ 50.	Nadto preliniuje Wydział krajowy dla spółki dzierżawców kwotę 8.000 zł., zaś artyści zarządzający sceną skarbkowską we Lwowie w petycji l. 326. proszą o subwencję 30.000 zł. Komisya wnosi, aby Wysoki Sejm zamieścił w budżecie na subwencję dla teatru i opery polskiej we Lwowie	12.000 „
	z poleceniem dla Wydziału krajowego użycia tej kwoty w sposób, jaki uzna za najkorzystniejszy dla teatru i opery polskiej.	
„ 48.	Teatr polski w Krakowie. Teatr ten pobierał dotąd 5.000 zł. rocznie. Dyrekcyja teatru w petycji l. 2.283 prosi o podwyższenie subwencji. Komisya też wnosi Dla teatru polskiego w Krakowie	8.000 „
„ 51.	Dla teatru ruskiego pod zarządem kasyna „Besida“ do rozporządzenia Wydziału krajowego	3.000 „
	przez co petycja Emiliania Baczyńskiego o tę subwencję jest załatwiona.	
„ 52.	Towarzystwo muzyczne we Lwowie	1.800 „
„ 53.	Sześciu członków Rady szkolnej krajowej po 1.200	7.200 „
„ 54.	Rada szkolna krajowa na pokrycie niedoboru funduszu szkół normalnych	258.890 „
„ 55.	Gimnazjum żeńskie w Krakowie	2.500 „
„ 56.	Dla krajowej szkoły gospodarstwa lasowego wedle uchwały Wysokiej Izby z dnia 7. Października 1874 r. a) dotacyi 5.800 b) na wycieczki naukowe 600	6.400 „
„ 57.	Muzeum przemysłowe we Lwowie. W skutek petycji Rady zawiadowczej o jednorazową subwencję 5.000 zł., a oprócz tego o roczną subwencję w kwocie 3.000 zł. Komisya wnosi, aby Wysoki Sejm jednorazowej subwencji odmówił, natomiast dotychczasową roczną subwencję z 1.200 do 2.000 zł. podniósł	2.000 „

 346.850 zł.

		Z przeniesienia	346.850 zł.
poz. 58.	Akademia umiejętności w Krakowie		10.000 „
„ 59.	Schmitt Henryk członek krajowej Rady szkolnej remuneracya		800 „
„ 60.	Muzeum przemysłowe w Krakowie		1.000 „
„ 61.	Szkoła żeńska w Tarnowie		800 „
„ 62.	„ „ w Rzeszowie		400 „
„ 63.	„ „ w Stanisławowie		400 „
„ 64.	„ „ w Wadowicach		400 „
„ 65.	„ „ w Jarosławiu		400 „
—	„ „ w Kołomyi		300 „

Komisya wnosi:

Wydział krajowy wypłaci te kwoty każdej z powyższych szkół o tyle, o ile będzie miała zapewnione siły naukowe.

„ 66.	Dla funduszu szkoły kucia koni na zakupno gruntu i budowę	10.000 „
	Dla szkoły sztuk pięknych w Krakowie a w szczególności na urządzenie gabinetów, na odlewy rzeźb, na bibliotekę podręczną, w skutek petycyi Jana Matejki dyrektora szkoły l. 157 zasilek jednorazowy	5.000 „

Do tego działu budżetu odnoszą się
dwie petycye: Emilii Löwenberg l. 425 i Maryi Fangor l. 107 o subwencye dla ich pensyonatów.

Komisya wnosi

aby Wysoki Sejm przeszedł nad temi petycjami do porządku dziennego.

Suma rubr. VII. 376.350 zł.

Rubr. VIII. Utrzymanie pomników historycznych.

(Str. 12. Referent p. Dr. Zyblikiewicz.)

Poz. 67.	Oduwienie „Sukiennic“ w Krakowie	5.000 zł.
„ 68.	Restauracya pomników w ogóle	3.000 „
„ 69.	Badanie i ocalenie zabytków historycznych, piśmiennych i archeologicznych — dla zakładu narodowego imienia Ossolińskich we Lwowie	250 „
	Suma rubryki VIII.	<hr/> 8.250 zł.

Rub. IX. Kwaterunkowe żandarmeryi.

(Str. 13. Referent p. Kaszewko.)

Komisya budżetowa sprawdzwszy preliminarz Wydziału krajowego tej rubryki, znalazła wszystkie w pozycyach 70. do 87. poszczególnione kosztu dokładnie obliczone, i polecając Wysokiej Izbie przyjęcie takowych wnosi:

Wysoki Sejm raczy przyjąć na pokrycie kosztów kwaterunkowego żandarmeryi na rok 1875 sumę ogólną	57.319 zł.
--	------------

Rub. X. Drogi krajowe.

(Str. 14 — 16. Referent p. Skrzyński.)

A. Kosztu Zarządu.

Obejmują w poz. 88. — 93. płace urzędników i sług, kosztu podróży dla 7 inżynierów okręgowych i 32 konduktorów dla inżynierów centralnego bióra, oraz delegatów, inspektorów i komisyj nadzwyczajnych — wydatek na sprawienie i naprawy instrumentów, naczyń i wzorów dla oddziału technicznego, remuneracye i zapomogi dla konduktorów i służby drogowej, nakoniec nadzwyczajne wydatki administracyjne. — Przez Wydział krajowy na wydatki te preliminowana kwota 101.274 zł. o 14.172 zł. mniejsza jak w p. r. jest należycie uzasadnioną, przeto komisya wnosi, aby je w budżecie w kwocie preliminarzowej 101.274 „ zamieścić.

B. Nowe budowy i rekonstrukcye dróg.

Na dokończenie dróg rozpoczętych, których budowa jest już po większej części na ukończeniu, mianowicie drogi: 1. Dębicko-Nadbrzeżańskiej, na które Wydział kraj. preliminarzuje 25.000 zł. 2. Mosty-Krystynopolską, na którą preliminarzuje 30.000 zł. 3. Brzesko-Sandecką, na której rekonstrukcyę preliminarzuje Wydział kraj. 4.000 zł. 4. Śniatyn-Załucką, na którą preliminarzuje Wydział kraj. 14.000 zł. 5. Sannok-Przemyską, na której rekonstrukcyę preliminarzuje Wydział kraj. 20.000 zł. 6. Barańską, na której rekonstrukcyę preliminarzuje Wydział kraj. 12.000 zł., sądzi komisya, iż potrzebny ten wydatek w budżecie zamieścić należy. — Zważywszy jednak, iż przyspieszenie ukończenia dróg: Dębicko-Nadbrzeżańskiej, Mosty-Krystynopolskiej i Tarnowsko-Sącz-Niedziecką jest ze wszechmiar pożądane, komisya wnosi, aby zamieścić w budżecie na drogę Dębicko-Nadbrzeżańską 40.000 zł., na drogę Mosty-Krystynopolską 55.000 zł., a na drogę Tarnów-Niedziecką 10.000 zł.

Na budowę mostów w Śniatynie, połączoną z regulacją Prutu, i na mosty w Kasperowcach i Kadczy, zamieścić kwoty przez Wydział kraj. preliminarzowane.

Również na wywłaszczenie mostu w Niedzicy i na sprawienie znaków drogowych metrycznych, sądzi komisya, iż preliniowane kwoty w budżecie zamieścić należy.

Co do wywłaszczenia mostu w Starym Sączu, to komisya zważywszy, iż korzyści z mostu tego znacznie zmniejszą się po wybudowaniu kolei Tarnowsko-Leluchowskiej, a most sam w złym jest stanie, tak, iż wkrótce nowa budowa onego konieczną się okaże; wnosi, by kwota na wywłaszczenie preliniowana, była wykreślona. Komisya przeto wnosi, aby w budżecie zamieścić:

Na drogę Dębicko-Nadbrzezniańską	40.000 zł.
Na drogę Śniatyn-Załucką	14.000 „
Na mosty w Śniatynie	28.000 „
Na regulację Prutu pod Śniatynem	5.000 „
Na rekonstrukcję drogi Brzesko-Sądeckiej	4.000 „
Na drogę Mosty-Krystynopolską	55.000 „
Na most w Kasperowcach	25.000 „
Na most w Kadczy	27.000 „
Na rekonstrukcję drogi Sanocko-Przemyskiej	20.000 „
Na rekonstrukcję drogi Barańskiej	12.000 „
Na wywłaszczenie mostu w Niedzicy	12.000 „
Na sprawienie znaków drogowych	4.000 „
Na budowę drogi Tarnów-Niedzickiej	10.000 „
Ogółem na wydatki w pozycjach pod lit. B.	256.000 zł.

a przeto o 4.000 zł. mniej, jak Wydział kraj. preliniował.

Oszczędność ta mimo dodanych przez komisję wydatków, pochodzi z uwolnienia od wydatku na drogę Szczawnicką 50.000 zł., oraz wydatku na wywłaszczenie mostu w Starym Sączu 4.000 zł. — Oprócz tego jednak zamieszcza się tu na skutek uchwały W. Izby z dnia 13. Października r. b. na budowę nowych dróg krajowych uchwałą Sejmu z 5. Grudnia 1872. objętych, jako też na budowę drogi z Rzeszowa na Głogów i Nisko do Nadbrzezia, oraz na rekonstrukcję dróg krajowych

500.000 zł.

C. Utrzymanie dróg.

Na utrzymanie 30 dróg krajowych preliniuje Wydział kraj. w poz. 108 do 137 367.338 zł., o 78.216 zł. mniej, jak w p. r. Wydatek ten jest konieczny, komisya przeto wnosi, aby go w budżecie zamieścić.

D. Zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych.

Wydział kraj. preliniuje o 10.000 zł. więcej jak na r. 1874. Wydatek ten jest uzasadniony, i żałować tylko można, iż ze względu na nadzwyczajne znaczne wydatki w r. 1875, nie chcąc zbyt obciążać funduszu krajowego, nie można zwiększyć dotację potrzebną na zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych. Komisya przeto wnosi, aby kwotę preliniowaną 70.000 zł. w budżecie zamieścić.

Budżet zatem drogowy na r. 1875., przez komisję przyjęty, wynosiłby:

A. Koszta Zarządu	101.274 zł.
B. 1. Budowa i rekonstrukcja dróg	256.000 „
2. dtto dtto dtto wedle uchwały sejmowej z d. 13. tm.	500.000 „
C. Utrzymanie dróg.	367.338 „
D. Zasiłki na drogi powiatowe i gminne	70.000 „
Ogółem	1,294.612 zł.

Preliniowany przez Wydział kraj. dochód z myt w kwocie 135.000 zł. jest usprawiedliwiony, gdyż jeżeli mniej wynosi, jak w p. r., to w skutek uchwało-

nego polecenia Wydziału kraj., aby uwzględnił petycję p. Zenona Wiszniewskiego o opuszczenie czynszu dzierżawnego.

Straciwszy więc od ogólnego wyż podanego wydatku dochód z myt, który komisya za usprawiedliwiony uznaje, w kwocie 135.000 zł., potrzeba na drogi krajowe wynosiłaby 1,159.612 zł.

Komisya zatem wnosi, aby na drogi krajowe wydatek w budżecie na r. 1875. był zamieszczony w ogólnej sumie 1,159.612 „

Komisya wnosi zarazem:

Wys. Sejm raczy uchwalić: Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby uchwałę Sejmu z r. 1869, która stanowi „System dotowania dróg gminnych z funduszu krajowego celem ułatwienia im budowy tych dróg, w sposób właściwy drogom wyższego rzędu, ma na przyszłość być zaniechany. Zasilki zaś na drogi gminne mają być dawane jedynie w wypadkach i w sposób ustawą drogową z dnia 18. Sierpnia 1866. r. oznaczony“ ściśle wykonywał i przez organa swe starał się zapobiegać możebnym przeciw niej wykroczeniom.

Rubr. XI. Dotacje dla zakładów krajowych.

(Str. 17. Referent p. Haller.)

Zestawienie tej rubryki może nastąpić dopiero po uchwaleniu budżetów tych zakładów, które fundusz krajowy zasila, pozwalamy sobie zatem poddać pod uchwałę Wys. Izby najprzód budżety szpitalne.

Budżet lwowskiego szpitalu (oddział chorych), przez Wydział krajowy przedstawiony, wykazuje niedobór w kwocie 39.462 zł. W przekonaniu, iż szpital lwowski powinien być dźwignięty ze stanu zaniedbania, w jakim się znajdował, i że należy starać się o postawienie go w rzędzie zakładów dobrze urządzonych i prowadzonych, a przytem wiedząc, że żadna reforma bez nakładów przeprowadzić się nie da, zalecała komisya budżetowa Wys. Izbie w poprzednich latach pokrycie z funduszu krajowego znacznych niedoborów szpitalnych.

Gdy jednakże potrzeba robienia wydatków na pierwsze urządzenie po większej części ustała, gdy kilkuletniem doświadczeniem własnej administracji nabyta praktyka różne oszczędności zaprowadzić pozwala, gdy nakoniec przez podniesienie taksy leczenia z 60 na 90 ct. i przez powiększenie się $\frac{1}{3}$ dochodu z rogatek, tudzież przez uregulowanie stosunku z miastem Lwowem, dochody szpitalu znakomicie zwiększone zostały, powinna, zdaniem komisji budżetowej, być przywrócona równowaga między wydatkami i dochodami, a przynajmniej powinien się znacznie obniżyć niedobór, który w zupełności zapewne dopiero wtedy będzie można usunąć, gdy, po zwinięciu filji, ustanie potrzeba płacenia czynszów najmu.

W nadziei, że Wydział krajowy nie zaniedba dążyć do tego celu, że mianowicie: korzystając z doświadczeń w kuchni zrobionych, poprawi jeszcze w roku bieżącym wydaną normę żywienia, o ile się tego potrzeba okaże;

że będzie się starał obniżyć wydatki przez zakupno różnych przedmiotów w większej ilości i z pierwszej ręki;

że nieomieszka dążyć do obniżenia bardzo znacznego kosztu żywienia służby niższej, do czego mianowicie zaprowadzenie wspólnego stołu posłużyć może;

że zredukuje wydatek na wino tak przez ograniczenie jego użycia do ściślej potrzeby, jakoteż przez sprowadzanie go z miejsca produkcji;

że ściśle baczyć będzie na zmniejszenie wydatków na lekarstwa i na wydatki sanitarne, które stosunkowo są jeszcze bardzo wysokie;

W wydatkach oddziału obłąkanych rubr. XII. poz. 65. wstawiła komisya na utrzymanie obłąkanych w Żółkwi kwotę 14.052 zł. ponieważ rozporządzeniem Wydziału krajowego do L. 15242/74 wynagrodzenie za kaźden dzień podniosione zostało z 60 na 70 ct.

Komisya proponuje zatem do przyjęcia następujący preliminarz oddziału położnic i oddziału obłąkanych.

Wydatki zwyczajne oddziału położnic	17.362 zł.
Wydatki nadzwyczajne	416 „
Razem	<u>17.778 zł.</u>
Dochody zwyczajne	970 „
Niedobór w kwocie	<u>16.808 zł.</u>

zostaje do pokrycia z funduszu krajowego.

Wydatki zwyczajne oddziału obłąkanych	preliminuje się w kwocie 85.124 zł.
Wydatki nadzwyczajne	1.666 „
Razem	<u>86.790 zł.</u>
Dochody zwyczajne	14.684 „
Okazuje się niedobór	<u>72.106 zł.</u>

na którego pokrycie potrzeba dotacyi z funduszu krajowego.

Mając sobie przydzieloną petycję L. 91/s pisarzy przy lwowskim szpitalu: Roberta Swobody i Eustachego Jezierskiego o udzielenie im wynagrodzenia za pomieszkanie za czas od 1. Stycznia 1872 po 20% od stałej płacy i o podwyższenie płacy z dodatkiem na pomieszkanie na przyszłość, komisya budżetowa

z uwagi, iż prośba ta, o ile się odnosi do przeszłości, nie ma żadnej podstawy,

z uwagi dalszej, że co do przyszłości za uwzględnieniem prośby przemawia zbyt niska płaca pisarzy wynosząca razem z dodatkiem z powodu drożyzny 625 zł., co nawet na najskromniejsze utrzymanie wystarczyć nie może,

nakoniec z uwagi, że pomimo tego, zdaniem jej, sprawy tego rodzaju przez Wydział krajowy, jako przełożoną władzę proszących, załatwiane być winny, — wnosi:

Wys. Izba zechce pomienioną petycję przekazać Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.

W końcu pozwala sobie komisya budżetowa przypomnieć Wydziałowi krajowemu wykonanie uchwały Wys. Sejmu z dnia 14. Stycznia 1874 r. odnoszącej się do budowy pralni, tudzież uchwały z tegoż dnia polecającej zbadanie przyczyn wyższego, jak w szpitalach wiedeńskich, kosztu utrzymania chorych a w szczególności wydatku na żywność, i zwraca jego uwagę na wielki, bo około 1.200 zł. rocznie wynoszący, koszt ciągnięcia wody, który z powodu odroczonej budowy pralni z chwilowego staje się stałym. W przekonaniu, iż Wydział krajowy zechce postarać się o zmniejszenie tego wydatku przez zakupno lepszej pompy, wstrzymuje się komisya od stawiania osobnego wniosku.

Preliminarz lwowskiego zakładu podrzutek proponuje Komisya do przyjęcia podług wniosku Wydziału krajowego bez zmiany.

Wydatki zwyczajne w kwocie 39.831 zł.
które w braku jakichkolwiek dochodów fundusz krajowy w całości ponosi.

Szpitala krakowskie św. Łazarza i św. Ducha.

Przyjąwszy dla szpitalu lwowskiego etat z r. 1871 w całości za podstawę do preliminarza, wnosi Komisya budżetowa, ażeby dla zachowania jednostajności postępowania Wys. Izba trzymać się zechciała tej zasady także przy szpitalach krakowskich i proponuje według tego zmodyfikowany projekt budżetu przez Wydział krajowy przygotowanego, pomimo że Wydział krajowy w osobnem sprawozdaniu (l. 19.162) na posiedzeniu sejmowem z dnia 5. b. m. komisji przydzielonem, uzasadnia

proponowane przez siebie dodatki do płac, ogółem 2.000 zł. a. w. wynoszące, które to sprawozdanie niniejszem załatwione zostaje.

Tym sposobem odpadają poz. 2, 13, 17 i 19 wydatków przy oddziale chorych i poz. 2 przy oddziale położnic, poz. 2, 10 i 13 przy oddziale syfilitycznych, a poz. 2, 7, 10 przy oddziale obłąkanych, a wydatki rubryki I. obniżają się w szpitalu Ś. Łazarza przy oddziale chorych w rubryce I. poz. 1—24, (str. 5), o 1.089 zł., przeto suma tej rubryki wynosi obecnie 9.620 zł.; przy oddziale położnic i podrzutek (str. 21) w rubr. I. poz. 1 do 13 mniej o 44 zł., przeto sprawdzona suma na 3.162 zł.; w szpitalu Śgo Ducha przy oddziale syfilitycznych (str. 35) w rubr. I. poz. 1 do 17 mniej o 445 zł., przeto suma wynosi 4.861 zł.; przy oddziale obłąkanych (str. 47) w rubr. I. poz. 1 do 11 mniej o 422 zł., przeto suma wynosi 3.437 zł.

W rubr. IV. poz. 34 wydatków oddziału chorych i w rubr. V. poz. 22 wydatków oddziału położnic i podrzutek u Śgo Łazarza ustanowił Wydział krajowy łączną kwotę 1.600 zł. jako płacę emerytalną zarządcy p. Napoleona Jędrzejewskiego, i usprawiedliwił to w osobnem sprawozdaniu (L. 19417), które zakończył wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Upoważnia się wyjątkowo Wydział krajowy, ażeby wymierzoną przez c. k. władze skarbowe emeryturę dla p. Napoleona Jędrzejewskiego rządcy szpitalu Śgo Łazarza w Krakowie, uzupełnił z funduszu krajowego kwotą sześćset złotych rocznie.
2. Z powodu tymczasowego zaopatrzenia p. Jędrzejewskiego, rządcy szpitalu Śgo Łazarza, w stały stan spoczynku przenieść się mającego, przyjmuje się do budżetu wstawienie sumy 1.600 zł. na rok 1875.

Wydział krajowy przytacza na poparcie wniosku pierwszego:

Długoletnią wzorową i bardzo pożyteczną służbę publiczną p. Jędrzejewskiego, wynoszącą w ogóle 42 lat, przy szpitalach zaś 36 lat, a na posadzie rządcy szpitalu Śgo Łazarza lat 32.

Bardzo silnem zaleceniem ze strony krakowskiego komitetu szpitalnego, który stwierdza iż służba p. Jędrzejewskiego była „nieustannie i pod każdym względem wyszczególniającą się”, i oświadcza iż p. Jędrzejewski będzie mógł i nadal bardzo pożytecznie działać na korzyść szpitalu, jeżeli powołany zostanie do składu komitetu.

Wniosek drugi uzasadnia zaś tem, iż wymiar emerytury przez c. k. władze zajmie zapewne dużo czasu, że p. Jędrzejewski nie miałby funduszu do utrzymania się przez czas jaki upłynie między uwolnieniem go ze służby, a przyznaniem mu emerytury, że z tego powodu dany mu został dłuższy urlop, że wreszcie mianowanie nowego, choćby tymczasowego rządcy, i ulokowanie go w szpitalu, z powodu zaprowadzonego własnego zarządu pożądane, nastąpić nie może, dopóki p. Jędrzejewski uwolnienia nie dostanie.

Komisja budżetowa uznając słuszność przytoczonych motywów

1. zgadza się na umieszczenie w budżecie szpitalu Śgo Łazarza na rok 1875 w rubr. IV. poz. 34, jako wydatek nadzwyczajny tytułem zaliczki na emeryturę p. Jędrzejewskiego kwoty 1.000 zł., która ma być zwrócona funduszowi szpitalnemu Ś. Łazarza gdy c. k. Rząd przyzna emeryturę.
2. Sądzi Komisja iż w uznaniu zasług p. Jędrzejewskiego, przyznając mu dodatek do emerytury w kwocie 300 zł., wyrównywującej dodatkom jakie pobierał w gotówce, nie należy mu dawać wynagrodzenia za mieszkanie, które w szpitalu zajmuje, i dlatego wnosi:

Wysoki Sejm raczy:

1. polecić wstawienie do budżetu na r. 1875 kwotę 1.000 zł. w wydatkach nadzwyczajnych jako zaliczkę zwrotną na emeryturę p. Jędrzejewskiego.

2. Przyznać p. Napoleonowi Jędrzejewskiemu tytułem dodatku do emerytury, przez c. k. Rząd wymierzyć się mającej, dożywotnie kwotę roczną 300 zł. w. a., która w wydatkach zwyczajnych ma być zamieszczoną.

Tym sposobem zmienia się wydatek rubryki IV. oddziału chorych u ś. Łazarza (str. 6):

w wydatkach zwyczajnych na	550 zł.
„ nadzwyczajnych na	667 „
razem	1.217 zł.

Wydatek zaś rubryki V. oddziału położnic i podrzutek w tymże szpitalu (str. 22):

w wydatkach zwyczajnych na	100 zł.
„ nadzwyczajnych na	333 „
razem	433 zł.

Przy braku innej podstawy do obliczenia kosztów gospodarczych przy własnym, od dnia 1. Października r. b. zaprowadzonym zarządzie, wstawił Wydział krajowy koszta te do budżetu w wysokości sprawdzonych rachunków z r. 1873, wyłączwszy z nich zasługi służby, które osobno w rubr. II. preliminuje. Komisya budżetowa, nie znajdując na teraz innej, więcej rękojmi dokładności dającej podstawy, proponuje przyjęcie cyfr przez Wydział krajowy w preliminarzu zamieszczonych.

W rubryce II. poz. 8. dochodów oddziału chorych w szpitalu św. Łazarza (str. 10) wstawiamy czynsz dzierżawny z Prądnika czerwonego w kwocie 2.654, to jest za 1sze półrocze w stosunku dotychczasowego czynszu 1.504 zł., za 2gie zaś w stosunku do czynszu 3.805 zł., za który przy niedawno odbytej licytacji folwark ten wydzierżawiony został, i podnosimy z tego powodu ogół dochodów rubryki II. do sumy 8.099 zł.

Stósownie do powyższych wyjaśnień i uwag, przedstawiamy Wys. Izbie do przyjęcia:

Preliminarz szpitalu św. Łazarza. Oddział chorych.

Wydatki zwyczajne ogółem w sumie	53.855 zł.	
„ nadzwyczajne	3.267 „	
razem	57.122 zł.	
Dochody zwyczajne	60.172 zł.	
Nadwyżka	3.050 zł.	
<i>Oddział położnic i podrzutek.</i>		
Wydatki zwyczajne	38.465 zł.	
„ nadzwyczajne	1.533 „	
razem	39.998 zł.	
Dochody zwyczajne	10.136 „	
Niedobór do pokrycia z funduszu krajowego		29.862 zł.

Szpital św. Ducha. Oddział syfilitycznych.

Wydatki	28.977 zł.	
Dochody	24.373 „	
Niedobór		4.604 zł.

Oddział obłąkanych.

Wydatki zwyczajne	20.698 zł.	
„ nadzwyczajne	1.800 „	
razem	22.498 zł.	
Dochody	18.767 „	
Niedobór		3.731 zł.

Niedobory te pokrywa fundusz krajowy.

Przechodząc teraz do rubryki XI. wydatków funduszu krajowego, otrzymamy następujące zestawienie:

Fundusz krajowy.

Rubr. XI. Dotacje dla zakładów krajowych.

W y d a t k i.

Poz. 139.	Szpital główny we Lwowie:		
	a) oddział chorych	29.068	zł.
	b) „ położnic	16.808	„
	c) „ obłąkanych	72.106	„
„ 140.	Fundusz podrzutek we Lwowie	39.831	„
„ 141.	Szpital św. Łazarza w Krakowie:		
	oddział położnic i podrzutek	29.862	„
„ 142.	Szpital św. Ducha w Krakowie:		
	a) oddział syfilitycznych	4.604	„
	b) „ obłąkanych	3.731	„
	Suma rubryki XI.	196.010	zł.

Zaś nadwyżka dochodów szpitala św. Łazarza oddział chorych w kwocie 3.050 zł. zamieszcza się w rubryce IV. poz. 4. dochodów.

Rubr. XII. Wydatki na szupasnictwo.

(Str. 18. Referent p. Kaszewko.)

Na opędzenie kosztów szupasowych w kraju, jakoteż na pokrycie kosztów szupasowych przez inne kraje koronne Monarchii wykazywane, Wysoki Sejm uchwalił w roku 1874 sumę 10.000 zł. Według sprawozdania Wydziału krajowego wydatki szupasowe wynosiły po koniec Czerwca 1874 r. sumę 725 zł. 56 ct.

Suma preliminowana nie była w bieżącym roku z tej przyczyny wyczerpaną, ponieważ sprawa szupasnictwa dotąd nie była jeszcze uregulowaną.

Zważywszy, że ustawa o szupasnictwie przez Wysoki Sejm uchwałą z d. 6. Października r. b. została uregulowaną, że po jej wejściu w życie koszta szupasowe zwiększą się, — Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy przyjąć preliminowane przez Wydział krajowy na rok 1875 wydatki na szupasnictwo w sumie 10.000 zł. a. w.

Rub. XIII. Rozmaite wydatki.

(Str. 18. Referent p. Dr. Zyblikiewicz.)

Poz. 144.	Do rozporządzalności Wydziału krajowego	30.000	zł.
„ 145.	Utrzymanie słupów granicznych	300	„
„ 146.	Na pokrycie skradzionych pieniędzy z kasy Wydziału pow. w Jaśle, wedle uchwały W. Izby z dnia 9. Października 1874	3.427	„
	4 rat pierwszych od sumy 10.525 zł.		
„ 147.	Katarzynie Windesz, byłej dozorczyńi chorych szpitala lwowskiego, wedle uchwały W. Sejmu z dnia 7. Października r. b. wsparcie jedno- razowe	50	„

Do przeniesienia 33.777

	Z przeniesienia	33.777 zł.
Poz. 148.	Na koszt regulacji Sanu na przestrzeni między Przemysłem a Składem solnym, wedle uchwały W. Sejmu z dnia 3. Października r. b. z kwoty 50.000 zł. pierwsza rata	12.500 „
„ 149.	Dla galicyjsk. Towarzystwa tatrzańskiego zasiłek stały wedle osobnego sprawozdania	400 „

Pięć petycyj o subwencje dla wydawnictw, a mianowicie :

- a) Petycja „Hasła“.
- b) „Włóścianina i Zagrody“ (pp. Salomei Jordan i Bronisławy Gabryelskiej).
- c) „Poradnika przemysłowo-rolniczego“.
- d) Redakcyi „Związku“, pisma poświęconego sprawom Stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.
- e) Stanisława Sobieskiego wydawcy „Biblioteki pedagogicznej i dydaktycznej“.

Komisya wnosi, aby Wysoki Sejm przeszedł nad temi petycjami do porządku dziennego.

Dwie petycje wniesione : jedna przez „Comite für Studenten-Convicte“ l. 426.

Druga przez „Verein zur Pflge kranker Studenten“ l. 274.
Obie o subwencje.

Komisya wnosi przejście nad niemi do porządku dziennego.

Wydział towarzysza „Proświta“ do l. 154 prosi o subwencję w sumie 5000 zł.

Komisya wnosi, aby Wysoki Sejm przyznał petentom 2.000 „
z tem jednak zastrzeżeniem, aby użyte zostały na wydawnictwo książek szkolnych gimnazyalnych.

Zarząd towarzystwa pedagogicznego we Lwowie l. 358 prosi o wypłacenie wydawnictwu „Szkoły“ 250 zł. za rok 1874, tudzież o dalszą roczną subwencję po 800 zł. rocznie.

Komisya wnosi, aby Wysoki Sejm polecił Wydziałowi krajowemu wypłacenie petentom 250 zł. za rok 1874 z funduszków roku 1874, tudzież aby na rok 1875 przyznał im subwencje w kwocie 500 „

Aleksander Nowolecki wydawca „Czytelni ludowej w Krakowie“ do l. 156 prosi o 2000 zł. rocznej dotacyi na wydawnictwo, ofiarując za to krajowi odpowiednią liczbę wydawanych dziełek.

Komisya wnosi :

- a) Przejść nad prośbą o subwencję 2000 zł. do porządku dziennego.
- b) Udzielić Radzie szkolnej tę petycję dla zwrócenia uwagi na to wydawnictwo.

Do przeniesienia 49.177 zł.

Z przeniesienia Zarząd towarzystwa „Bursy“ dla chrześcijańskiej młodzieży w Brodach l. 344 prosi o udzielenie zasiłku na cele bursy.	49.177 zł.	
Ze względu na wyjątkowe położenie chrześcian w Brodach znajdujących się w mniejszości,		
Komisyja wnosi :		
Aby Wysoki Sejm udzielił petentom zasiłek w kwocie	600 „	
Towarzystwo bursy gimnazjalnej w Rzeszowie prosi o subwencję na budowę domu bursowego.		
Komisyja wnosi, aby petycję tę odstąpić Wydziałowi krajowemu do załatwienia.		
Komitet parafialny w Nawaryi prosi o kwotę 800 zł. na dokończenie restauracyi starożytnego ikonostazu.		
Komisyja wnosi :		
Odstąpić petycję tę Wydziałowi krajowemu do załatwienia.		
Zgromadzenie PP. Kanoniczek św. Ducha przy kościele św. Tomasza w Krakowie prosi o bezprocentową pożyczkę 5000 zł. zwrotną w killkunastu latach na cele wyższej szkoły żeńskiej.		
Komisyja wnosi :		
Udzielić petentkom pożyczkę pięcioprocentową	5.000 „	
zwrotną w dziesięciu latach, z tem jednak zastrzeżeniem dla Wydziału krajowego, aby się postarał o dostateczne bezpieczeństwo.		
Przełożeni gminy w Szlązakach w powiecie Tarnobrzeskim proszą o udzielenie zapomogi na budowę kościoła w Szlązakach.		
Komisyja wnosi przejść do porządku dziennego.		
Antoni Stasicki, były dzierżawca wsi Łuka prosi o darowanie i odpisanie kwoty 386 zł. 62 ct. należącey od niego tytułem pożyczki głodowej z roku 1866.		
Komisyja wnosi, aby Wysoki Sejm polecił Wydziałowi krajowemu odpisanie tego długu.		
Edwardowi Błotnickiemu na skutek petycyi wedle osobnego sprawozdania, na stypendyum dla syna		300 „
Emil Wisłocki literat prosi o subwencję na cele literackie.		
Komisyja wnosi przejście do porządku dziennego.		
Suma rubryki XIII.	55.077 zł.	

Fundusz policyi krajowej.

(Referent p. Kaszewko.)

Wydział krajowy sprawozdaniem swoim do l. 16.454 przedłożył Wysokiemu Sejmowi preliminarz funduszu policyi krajowej na rok 1875.

Komisya budżetowa po dokładnem zbadaniu poszczególnych pozycyj tego funduszu przedstawia Wysokiej Izbie powyższy preliminarz a mianowicie :

Dochody w sumie	10.035 zł.
Wydatki w sumie	6.018 „
Nadwyżkę z dochodów w sumie	4.017 zł. do przyjęcia.

Fundusz

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Zebrańie sumaryczne.

Fundusz krajowy.

Dochody.

1. Z odnajmu ubikacyj sejmowych	1.300 zł.
2. Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych	7.067 „
3. Pozostałość kasowa z roku 1873	159.424 „
4. Rozmaite dochody	<u>2.323 „</u>
Suma dochodów	<u>170.114 zł.</u>

Wydatki.

1. Koszta reprezentacy kraju	142.100 zł.
2. „ zarządu	196.426 „
3. „ leczenia ubogich chorych	270.000 „
4. „ szczepienia	25.500 „
5. „ sanitarne	40.000 „
6. Zasiłki dla zakładów dobroczynności	26.622 „
7. „ „ „ naukowych i wychowania publicznego	376.350 „
8. Utrzymanie pomników historycznych	8.250 „
9. Kwaterunkowe żandarmeryi	57.319 „
10. Drogi krajowe	1,159.612 „
11. Dotacye dla zakładów krajowych	196.010 „
12. Wydatki na szupaśnictwo	10.000 „
13. Rozmaite wydatki	<u>55.077 „</u>
Suma wydatków	<u>2,563.266 zł.</u>

W porównaniu z dochodami 170.114 „
okazuje się niedobór 2,393.152 zł.

który należy pokryć dodatkami do podatków wynoszących w zaokrągleniu 6.000.000 zł.

Jeden cent dodatków przynosi 60.000 zł. Komisya zatem przedstawia Wysokiej Izbie następujące wnioski:

„Uchwała finansowa o pokryciu niedoboru funduszu krajowego na r. 1875:

- I. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego na rok 1875. uchwała Sejm krajowy dodatki do podatków stałych z dodatkiem $\frac{1}{3}$ części po 40 centów od każdego złotego austr.
- II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przenoszenia oszczędności jednej rubryki na potrzeby drugiej z zastrzeżeniem, że Wydział krajowy każde zбочenie od preliminarza usprawiedliwi.“

Na skutek tej uchwały dochód z dodatków przyniosłby . . .	2,400.000 zł.
W porównaniu tej sumy z kwotą niedoboru	<u>2,393.152 „</u>
okazuje się nadwyżka w kwocie	6.848 zł.

B. Fundusze samoistne.

(Referent p. Weissmann.)

W dziale tym, w chwili oddania sprawozdania do druku, niepodobna w niektórych funduszach nawet w przybliżeniu preliminarz na rok 1875 ułożyć; gdyż zmienić się one muszą stosownie do uchwał, które przez Wydział krajowy na teraz projektowane a przez Sejm powzięte być mają. Dochody i wydatki tych funduszy stanowczo się zmieniają. I tak:

M. Fundusz domestykalny.

Wydział krajowy projektuje zwrócić temu funduszowi resztę sumy wypożyczonej funduszowi kulparkowskiemu w kwocie 61.941 zł. w. a. Suma ta względnie do efektów zakupionych inne przynieść odsetki jak plan amortyzacyjny wykazuje (3.097 zł.) dochody zatem się zmieniają; — gdy nadto Wydział krajowy projektuje odebrać archiwum aktów grodzkich i ziemskich w zarząd krajowy, i wydatki ulegną zmianie, gdyż wydawnictwo tych aktów opłacał fundusz domestykalny.

N. Fundusz kultury krajowej.

Wydział krajowy przedłożył projekt do uchwały, użycia części lub też całego kapitału tego funduszu na zupełne pokrycie kosztów założenia szkoły weterynaryi; — odpadną zatem odsetki tegoż kapitału w zupełności a resztujący przychód z kar, podług trzyletniego przecięcia spodziewany, pokryje zaledwie zasiłek dla szkoły dublańskiej na tym funduszu ciężący.

O. Fundusz stanowy sierociński

pozostaje bez zmiany.

P. Fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego.

Jest, jak wiadomo, na teraz jeszcze dotowany w celu wydawnictwa aktów grodzkich. Dotacja ta jest głównym jego dochodem. Gdy zaś, jak już wymieniliśmy archiwum, wydawnictwo i sprzedaż aktów grodzkich mają podług projektu Wydziału krajowego przejść w zarząd krajowy, dochody i wydatki tego funduszu będą zupełnie zmienione.

R. Fundusz szkoły kucia koni.

Przez założenie krajowej szkoły weterynaryi, fundusz ten nawet co do nazwy istnieć przestaje i w fundusz szkoły weterynaryi się zmienia. Kapitał przez zakupno realności pod Nr. 466⁴/₄ wyczerpie się w zupełności. W takim stanie rzeczy komisya budżetowa pozostawia preliminarze na rok 1875 przez Wydział krajowy projektowane, uważa jednakże cyfry te jako idealne na teraz w przybliżeniu nawet zastąpić się innemi niedającą i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. następujące kwoty preliminowane :

7. Fundusz domestykalny.	Dochody	3.817	zł.
	Wydatki	3.400	"
	<hr/>	Nadwyżka	417 "
8. Fundusz kultury krajowej	Dochody	9.781	"
	Wydatki	5.518	"
	<hr/>	Nadwyżka	4.263 "
9. Fundusz stanowy sierociński	Dochody	1.587	"
	Wydatki	1.530	"
	<hr/>	Nadwyżka	57 "
10. Fundusz Aleks. hr. Stadnickiego	Dochody	1.656	"
	Wydatki	1.600	"
	<hr/>	Nadwyżka	56 "
11. Fundusz szkoły kucia koni	Dochody	1.593	"
	<hr/>	Wydatki	1.593 "

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by każde zboczenie od tych preliminarzy uwidocznił i usprawiedliwił.

1. *Section 101(a)(1)*
 2. *Section 101(a)(2)*

101	101
102	102
103	103
104	104
105	105
106	106
107	107
108	108
109	109
110	110
111	111
112	112
113	113
114	114
115	115
116	116
117	117
118	118
119	119
120	120

3. *Section 101(a)(3)*
 4. *Section 101(a)(4)*
 5. *Section 101(a)(5)*
 6. *Section 101(a)(6)*
 7. *Section 101(a)(7)*
 8. *Section 101(a)(8)*
 9. *Section 101(a)(9)*
 10. *Section 101(a)(10)*
 11. *Section 101(a)(11)*
 12. *Section 101(a)(12)*
 13. *Section 101(a)(13)*
 14. *Section 101(a)(14)*
 15. *Section 101(a)(15)*
 16. *Section 101(a)(16)*
 17. *Section 101(a)(17)*
 18. *Section 101(a)(18)*
 19. *Section 101(a)(19)*
 20. *Section 101(a)(20)*

[The following text is extremely faint and largely illegible. It appears to be a list of items or a detailed table of contents, possibly related to the numbered items in the table above. It contains various alphanumeric codes and descriptive text.]

Sprawozdanie komisji budżetowej

o rachunku złożonym Wysokiemu Sejmowi przez c. k. Radę szkolną krajową z użycia kwoty 150.000 na zasiłki dla szkół ludowych.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą Twoją z 3. Grudnia 1872 r. wyznaczyłeś 150.000 zł. na zasiłki dla szkół ludowych publicznych, a mianowicie na roczne lub jednorazowe dodatki do płac nauczycieli i na zasiłki na utrzymanie lub zakładanie tychże szkół ludowych, oraz poleciłeś Wydziałowi krajowemu oddać tę kwotę pod rozporządzenie Rady szkolnej krajowej, ażeby używszy jej na cel wyznaczony, złożyła następnie rachunek za pośrednictwem Wydziału krajowego.

Odpowiednio tej uchwale Rada szkolna krajowa przesłała Wydziałowi krajowemu rachunek z użycia tej sumy jej rozdawnictwu powierzonej, rachunek ten przedłożył Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi w d. 2. t. m., a Sejm uchwałą swą z 8. t. m., przekazał go Komisji budżetowej.

Komisya przekonała się z tego szczegółowego rachunku, iż z sumy 150.000 zł. Rada szkolna krajowa poleciła wypłacić:

I.	a)	na roczne uzupełnienia płac nauczycieli szkół ludowych	360 zł. — ct.
	b)	na jednorazowe dodatki do płac „ „ „	45.141 „ 50 „
II.	a)	na zasiłki dla utrzymania szkół ludowych	56.288 „ 78 „
	b)	na zasiłki na budowę szkół ludowych	47.714 „ 13 „
		Razem	<u>149.504 zł. 41 ct.</u>

Resztę pozostałą z sumy 150.000 zł. to jest 495 zł. 59 ct. przelano do funduszu szkolnego krajowego, odpowiednio uchwale sejmowej. Lecz szczegółowe rachunki z wykonania wypłat zarządzonych przez Radę szkolną krajową nadesłane przez kasy a następnie sprawdzone przez biuro obrachunkowe sięgają tylko do końca Kwietnia 1874 r., a według tych rachunków wypłacono istotnie do końca Kwietnia r. b.

I.	a)	na roczne uzupełnienie płac nauczycieli . . .	360 zł. — ct.
	b)	na jednorazowe dodatki do płac nauczycieli . .	41.807 „ 50 „
II.	a)	na zasiłki na utrzymanie szkół ludowych . .	50.101 „ 70 „
	b)	na zasiłki na budowę szkół ludowych . . .	37.788 „ — „
		Razem	<u>130.057 zł. 20 ct.</u>

Pozostało przeto do wypłacenia w ciągu Maja i Czerwca 19.447 zł. 21 ct.

Szczegółowe rachunki z wykonania tych wypłat w ciągu Maja i Czerwca r. b. zostały już także złożone przez kasy, ale zanim je sprawdziło biuro obrachunkowe, przesłane zostały dopiero później do Rady szkolnej krajowej i dla tego nie są jeszcze objęte jej rachunkiem złożonym Sejmowi.

Po takim przedstawieniu rzeczy Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm bierze do wiadomości rachunek złożony przez Radę szkolną krajową z rozporządzenia przez nią sumy 150.000 zł. kwotą 149.504 zł. 41 ct. na zasiłki dla szkół ludowych publicznych odpowiednio uchwałe sejmowej z d. 3. Grudnia 1872 r.

We Lwowie 13. Października 1874.

Przewodniczący:

H. W o d z i c k i.

Sprawozdawca:

Leon Chrzanowski.

Sprawozdanie Komisji sejmowej

wybranej do rozpoznania wniosków w sprawie wykupna prawa propinacyi.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą powziętą na posiedzeniu dnia 15. Września b. r., przekazała Wys. Izba Komisji projekt Wydziału krajowego o wykupnie prawa propinacyi, zaś uchwałą z dnia 10. Października b. r. przedłożenie rządowe w tym samym przedmiocie, do rozpoznania i zdania sprawy.

Obydwa te projekta do Ustawy o wykupnie prawa propinacyi, osnute są na zasadach przez Wys. Sejm uchwalonych w zeszłorocznej sesji na dniu 17. Stycznia b. r.; zdawałoby się przeto, że zadanie Komisji było bardzo łatwe, gdyż rozpoznanie ustaw wyrobionych w granicach uchwały Sejmu nie powinno trafiać na trudności w istocie rzeczy. Tak sądzićby należało, atoli w rzeczywistości jest całkiem inaczej.

Przy rozwiązaniu kwestyi propinacyjnej zachodzą różnorodne interesa, uwzględnić potrzeba jej charakter przemysłowy, charakter społeczno-policyjny i prawno-prywatny, a przy tym ostatnim nie-małej jest wagi strona finansowa.

Jeżeli bowiem prawo propinacyi ma cechę własności prywatnej pod saukeyą ustaw na-bytej, — czemu nikt nie przeczy, — to zaiste nie może być uprawnionym odjęte, jak tylko ze wzglę-dów publicznych, za słusznem wynagrodzeniem.

Dotąd w teorii jesteśmy zgodni, uchylamy wyłączość propinacyi z uwagi na wolność przemysłu, wolność gruntów, słowem na nowy porządek społecznego ustroju, — gdy wszakże idzie o wynagrodzenie uprawnionych, od początku tej sprawy szukano napróżno funduszu, szukano tego, ktoby, za ogół zapłacił. I ztąd to zaiste wyrodziła się w praktyce myśl, którą Wys. Izba zeszłoroczną uchwałą ustaliła, że prawo propinacyi ma się samo wykupić, to jest, że właściciele onegoż mają być wynagrodzeni dochodem z propinacyi, czyli mówiąc otwarcie, uprawnieni mają się sami odszkodować za ubytek prawa odjąć się im mającego. Myśl ta wyrodziła się oczywiście nie z dobrej woli, lecz ze stosunków nieuniknionej konieczności, i nie czas dzisiaj zastanawiać się nad tem dla czego tak jest bo inaczej być nie może, i inaczej nie będzie. Myśl ta wszakże nie odpowiada pojęciu wywłaszczenia, ani pojęciu wykupna, i w tem leży trudność ustawniczego przeprowadzenia rzeczy. W takich warun-

kach ułożyć ustawę, któraby choć w części odpowiedziała interesom uprawnionych, nie trąciła o jaki skopół ustawodawczej kompetencji, i w każdym kierunku wytrzymała poziski krytycznego poglądu, zaliczyć można, bez przesady, do rzędu niezwyczajnych zadań.

Komisya jest głębokiego przekonania, że tylokrotnie wznawiana sprawa propinacyi ostatecznie załatwić potrzeba, i przejąwszy się zdaniem Wys. Izby, zawartem w zasadach uchwalonych na zeszłorocznej sesyi, badała wszechstronnie przekazane jej projekta.

Zdawało się jednak komisyi, że skoro wynagrodzenie uprawnionych za ubytek prawa propinacyi polega przeważnie na użytkowaniu tego prawa przez pewien przeciąg lat, należy o ile możności uprościć czynności z przeprowadzeniem tej sprawy połączone, ograniczyć liczbę instancyj urzędujących, zmniejszyć tem samem koszta, słowem ułatwić uprawnionym przystęp do rzekomego ich wynagrodzenia, nienaruszając prawa rzeczowe osób trzecich. Z tego wychodząc zapatrywania nie zgodziła się Komisya w całości ani na projekt Wydziału krajowego, ani na projekt rządowy, i wypracowała projekt do ustawy pod **A.** załączony, który Wys. Izbie do uchwalenia przedstawia.

Ponieważ dalej jest rzeczą słuszności, by uprawnieni, którzy ze względów interesu publicznego poświęcają część prawa swojego, nieopłacali nadto kosztów stemplowych i tym podobnych należności skarbowych z przeprowadzeniem tej sprawy łączących się, — z drugiej strony zaś przez peryod lat ustawą wskazanych mieli zapewnione pożytki z propinacyjnego prawa wyszynku, wnosi Komisya dwie uchwały w tym kierunku.

Wysoki Sejm raczy przeto:

1. uchwalić załączoną pod **A.** ustawę o prawie propinacyj;
2. powziąć uchwały I. i II. pod **B.** w związku z powyższą ustawą będące.

We Lwowie dnia 14. Października 1874.

Przewodniczący
H. Wodzicki w. r.

Sprawozdawca
Marceli Madeyski w. r.

Ustawa o prawie propinacyi

z dnia 187 obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Dział I.

I. Ogólne postanowienia.

§. 1.

Wyłączność prawa wyrobu i wyszynku gorących napojów służąca z tytułu prawa propinacyi właścicielom dóbr tabularnych, lub innym osobom, bądź pojedynczym, bądź zbiorowym, ma być zniesiona. (§. 2 i 3)

§. 2.

Wyrób gorących napojów propinacyjnych staje się z ograniczeniami w niniejszej Ustawie postanowionem i już od dnia wejścia jej w życie przedmiotem wolnego przemysłu.

§. 3.

Wyłączne prawo wyszynku gorących napojów propinacyjnych zostaje w posiadaniu właścicieli tego prawa, w całej jego rozciągłości aż do upłynięcia

dwudziestego szóstego roku od dnia, w którym, kapitał wynagrodzenia uprawnionym w całym kraju prawomocnie przyznanym zostanie. (§. 23.)

Po upływie tego peryodu, każdy właściciel majątności — stanowiącej w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy odrębne ciało hipoteczne, z którym połączone jest prawo propinacyi — lub tegoż prawonabywca, pozostanie w prawie posiadania jednego szynku w obrębie tejże majątności.

§. 4.

Opłaty konsumcyjne, pobierane przez gminy od wyrobu i wprowadzania gorących napojów, pozostają nienaruszone.

§. 5.

Opłaty w niektórych miastach na rzecz gminy, pobierane z tytułu prawa propinacyi od wyrobu i wprowadzania napojów gorących, od konsensów na wyszynki i za pozwolenie zakładania fabryk wyrabiających gorące napoje, pozostają nienaruszone; lecz od czasu wejścia w życie niniejszej ustawy będą nadal pobierane jako opłaty konsumcyjne, lub jako opłaty za dozór policyjny.

§. 6.

Miasta posiadające prawo propinacyi mogą zastosować wykonywanie prawa wyrobu i wyszynku gorących napojów w obrębie gminy miejskiej do ogólnych postanowień ustawy przemysłowej, i poddać postanowienia przez się w tej mierze uchwalone zatwierdzeniu przez ustawę krajową. Prawo wyrobu i wyszynku napojów gorących w ten sposób uregulowane, przestaje być przedmiotem niniejszej ustawy; w przeciwnym razie zaś prawo propinacyi będące własnością miast, wykonywane w obrębie gminy, zniesionem będzie według postanowień niniejszej ustawy.

§. 7.

Za zniesienie wyłączności prawa wyrobu i wyszynku napojów propinacyjnych otrzymają uprawnieni tytułem wynagrodzenia kapitał w goto-

wych pieniądzcach, równający się dwunastoletniemu czystemu dochodowi rocznemu z propinacyjnego prawa wyszynku.

Jako czysty dochód roczny z prawa wyszynku ma być uważane przecięcie dochodu, który w ostatnich sześciu latach przed wejściem w życie tej ustawy przyjęty był do wymiaru podatku dochodowego z propinacyjnego prawa wyszynku, po odtrąceniu wszakże przeciętnej z tychże sześciu lat kwoty rocznego podatku z dodatkami państwowymi, krajowymi i indemnizacyjnymi.

§. 8.

Uprawnieni mogą zrzec się wynagrodzenia w całości lub w części. (§. 11 i 14.)

Zrzeczenie się takie nie narusza prawa posiadania propinacyjnego prawa wyszynku w §. 3. wskazanego.

D z i a ł II.

O wynagrodzeniu.

§. 9.

Dla wymierzenia wynagrodzenia za zniesienie propinacyjnego prawa wyszynku ustanowiona będzie krajowa komisya we Lwowie.

§. 10.

Komisya ta składa się z c. k. Namiestnika lub delegowanego przezeń zastępcy jako przewodniczącego i sześciu członków; mianowicie: dwóch wyższych urzędników politycznej władzy krajowej, których mianuje Namiestnik, — dwóch członków Wydziału krajowego, których wybiera tenże Wydział z grona swego, — jednego radcy wyższego Sądu krajowego we Lwowie, którego mianuje Prezydent tegoż Sądu, — i jednego zastępcy uprawnionych, którego mianuje Namiestnik w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Członkowie komisji mają zastępców w ten sam sposób obranych lub mianowanych.

Członkowie komisji krajowej nie pobierają żadnego wynagrodzenia za czynności swoje w tej komisji.

Komisji krajowej przydani będą potrzebni urzędnicy koncepcyjni, rachunkowi i manipulacyjni.

§. 11.

Zaraz po wejściu w życie ustawy niniejszej zawezwie c. k. Namiestnictwo edyktem uprawnionych, iżby w terminie sześciu miesięcy, licząc od dnia ogłoszenia edyktu w urzędowym dzienniku krajowym, zgłosili się pisemnie do komisji krajowej o wynagrodzenie, albo też wnieśli pisemnie zrzeczenie się prawa do wynagrodzenia. (§. 8.)

§. 12.

Jeżeli prawo propinacyi jest częścią nieruchomości przedmiotem ksiąg hipotecznych będącej, albo samoistne stanowi ciało hipoteczne, natenczas zgłaszający się właściciel winien w celu udowodnienia własności tej nieruchomości, lub prawa propinacyj, przyłączyć do pisma zgłoszenia, lub pisma zrzeczenia się wynagrodzenia, najnowszy wyciąg z ksiąg hipotecznych.

Zgłaszający się o wynagrodzenie uprawniony winien zarazem wykazać czysty dochód roczny z propinacyjnego prawa wyszynku w myśl postanowienia §. 7. tej ustawy.

Za każde ciało hipoteczne należy wnieść osobne zgłoszenie.

§. 13.

Jeżeli prawo propinacyi jest wspólną własnością kilku osób, zgłoszenie się o wynagrodzenie jednego lub kilku właścicieli nie obowiązuje innych współuprawnionych. Zgłoszenia tego rodzaju natenczas tylko są ważne, jeżeli doń przystąpią wszyscy współuprawnieni.

§. 14.

Jeżeliby nie wszyscy uprawnieni do wynagrodzenia wnieśli w terminie §. 11. oznaczonym żądane oświadczenie, zawezwie c. k. Namie-

stnictwo ponownie edyktem niezgłaszających się uprawnionych, iżby w terminie nieprzekraczalnym dni 90ciu, licząc od dnia ogłoszenia edyktu w urzędowym dzienniku krajowym, zgłosili się o wynagrodzenie, albowiem niezgłaszający się uważani będą jakoby się zrzekli prawa do wynagrodzenia.

§. 15.

Po upływie terminu w §. 14 oznaczonego ogłosi krajowa komisya osobnym edyktem imiennie wszystkie majątki przedmiotem ksiąg hipotecznych będące, których właściciele zrzekli się bądź wyraźnie, bądź milcząco (§. 11. 14.) wynagrodzenia i zawezwie oraz wszystkich, którzyby z tytułu prawa rzeczowego czuli się pokrzywdzonymi tem zrzeczeniem, ażeby w nieprzekraczalnym terminie dni dziesięciu licząc od dnia ogłoszenia edyktu w urzędowym dzienniku krajowym, zarzuty swoje do komisji krajowej wnieśli gdyż w razie przeciwnym milczenie ich uważane będzie za przystąpienie do zrzeczenia się uprawnionych.

Komisya krajowa jeżeli uzna, iż zarzut wniesiony jest nieuzasadniony, zwróci takowy wnoszącemu z wezwaniem poszukiwania preteusyi swoich na drodze prawa. Jeżeli tenże w przeciągu 30 dni nie wniesie pozwu do właściwego Sądu, traci prawo czynienia zarzutu przeciw zrzeczeniu się wynagrodzenia.

W sprawach takich mają być zastosowane analogicznie postanowienia Ustawy z 6. lutego 1869. (D. U. p. Nr. 28), a zarzut ma być uznany za nieuzasadniony jeżeli bezpieczeństwo prawa rzeczowego, w myśl §. 1374. p. u. c. nie jest naruszone.

§. 16.

Jeżeli zarzut choćby jednej tylko osoby, wniesiony w myśl §. 15. przeciw zrzeczeniu się wynagrodzenia okaże się uzasadnionym, winna komisya krajowa wezwać uprawnionego do zgłoszenia się o wynagrodzenie w terminie danym. Jeżeli zaś uprawniony pomimo wezwania nie zgłosi się w tym terminie, zarządzi komisya krajowa obli-

czenie i przyznanie wynagrodzenia w dotyczącym majątku z urzędu na koszt uprawnionego.

§. 17.

Komisya krajowa rozpoznaje wniesione przez uprawnionych zgłoszenia o wynagrodzenie, oblicza stosownie do postanowień §. 7. wysokość wynagrodzenia na podstawie czystego dochodu rocznego z propinacyjnego prawa wyszynku, zarządza w razie potrzeby dochodzenia uzupełniające przez powiatową władze polityczną, i wydaje ostateczny wyrok indemnizacyjny.

§. 18.

Jeżeli dochód z propinacyjnego prawa wyszynku połączony był z innymi dochodami, jak n. p. z dochodem z młyna, cegielni zajazdu i t. p. orzeknie komisya krajowa na podstawie fasyi, lub gdyby fasye nie okazywały każdego dochodu z osobna, na podstawie szczegółowych dochodzeń ile w ogólnej kwocie dochodów mieści się innych dochodów, a ile pozostaje jako dochód z propinacyjnego prawa wyszynku.

Gdzie przy wymierzaniu podatku dochodowego od dochodu z propinacyjnego prawa wyszynku nie uwzględniono i nie potrącono czynszu za budynki dodane do wykonywania wyszynku, albo za dodane dzierżawcy lub szynkarzowi pola, pastwiska, lub też wartości jakichkolwiek innych dodatków, — orzeka komisya na podstawie szczegółowych dochodzeń, o ile dodatki te wyrównane (skompensowane) są wzajemnymi dodatkami, które dzierżawca lub szynkarz dawał właścicielowi, a które nie były doliczone do dochodu z propinacyjnego prawa wyszynku przyjętego za podstawę do wymierzania podatku.

W razie potrzeby zdania znawców mianuje tychże Namiestnik w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§. 19.

Komisya krajowa wydaje wyroki indemnizacyjne osobno dla każdego majątku odrębne ciało hipoteczne tworzącego, którego częścią składową

jest prawo propinacyi; jeżeli zaś prawo propinacyi nie jest częścią majątku przedmiotem ksiąg hipotecznych będącego, wyroki wydawane będą według osób uprawnionych.

Do powzięcia uchwały niezbędna jest obecność przewodniczącego i wszystkich członków komisji lub ich zastępców. Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów. Przewodniczący nie głosuje; jednak w razie równości głosów staje się uchwałą to zdanie, do którego się przychyli przewodniczący. Jeśli przy równości głosów różnica zdań zachodzi jedynie co do wysokości cyfry, przewodniczący może przyjąć cyfrę średnią.

§. 20.

Przeciw wyrokom komisji krajowej służy prawo rekursu do Ministerstwa spraw wewnętrznych.

Do wniesienia rekursu ustanawia się nieprzekraczalny termin 30 dni od dnia doręczenia wyroku indemnizacyjnego, nie licząc w tenże termin dni, które zajmie przesyłka rekursu pocztą.

Rekursa należy wnosić do komisji krajowej.

Orzeczenia Ministerstwa są ostateczne.

Koszta dochodzenia spowodowane rekursem ponosi w razie odrzucenia tegoż strona, która wniosła rekurs.

§. 21.

Komisja krajowa przesyła Wydziałowi krajowemu z urzędu odpisy wyroków indemnizacyjnych przez siebie wydanych.

§. 22.

Spory o prawo propinacyi należą do drogi prawa. Gdyby w przedmiocie wynagrodzenia weszły do komisji krajowej żądania kilku uprawnionych sprzeciwiając się sobie, przeprowadzonym będzie obliczenie z tym, który jest w faktycznym posiadaniu prawa propinacyi. Kapitał wynagrodzenia złożony będzie w takim razie jako sporny do sądu.

Gdyby ustanowienie kapitału wynagrodzenia okazało się zawisłym od decyzji spornych kwestyj

prawa prywatnego, komisya krajowa zawyrokuje według ostatniego faktycznego posiadania i wyznaczy termin przynajmniej 60 dni, w którym pozew dla rozstrzygnięcia sprawy spornej do właściwego sądu wniesiony być winien, gdyż w razie niewniesienia pozwu wyrok komisji stanie się prawomocnym.

W razie wydania wyroku sądowego należy się zastosować do niego przy ostatecznem oznaczeniu kapitału wynagrodzenia.

§. 23.

Dzień, w którym kapitały wynagrodzenia uprawnionym w całym kraju ostatecznie zostaną przyznane, poda komisya krajowa do powszechnej wiadomości.

Z dniem tego ogłoszenia rozpoczyna się peryod lat 26. w §. 3 ustanowiony.

Nierozstrzygnięte na drodze prawa spory w sprawach propinacyi, nie wstrzymują rozpoczęcia rzeczzonego peryodu.

D z i a ł III.

O funduszu wynagrodzenia.

§. 24.

Na spłacenie kapitałów wynagrodzenia, pokrycie wszystkich wydatków połączonych z przeprowadzeniem czynności wymiaru wynagrodzenia, jakoteż kosztów zarządu, utworzony będzie propinacyjny fundusz wynagrodzenia.

Fundusz ten powstaje:

- a) z opłat składanych przez właścicieli prawa propinacyi;
- b) z rocznych opłat od wyszynku gorących na pojów wykonywanego na podstawie konsensów przemysłowych udzielonych osobom niemającym prawa propinacyi;
- c) z jednorazowych opłat od zakładania nowych gorzelń i browarów; nareszcie

d) z grzywien nakładanych w sprawach propinacyjnych.

§. 25.

Właściciele prawa propinacyi, których prawo do wynagrodzenia zgłoszonym zostało, opłacają na propinacyjny fundusz wynagrodzenia od dnia upływu terminu edyktem pierwszym oznaczonego (§. 11.) aż do dnia w którym ogłoszono, iż kapitały wynagrodzenia w całym kraju przyznane zostały, (§. 23.) corocznie po dwa od sta od wymaganego przez nich kapitału wynagrodzenia; potem zaś od dnia ogłoszenia (§. 23.) aż do dnia, w którym kapitał wynagrodzenia wypłacony im będzie, corocznie po dwa od sta od przyznanego im kapitału wynagrodzenia.

Po wypłaceniu, lub przekazaniu do wypłaty (§§. 39 i 40) kapitału wynagrodzenia, opłacać będą właściciele prawa propinacyi na fundusz umorzenia po 7°/₁₀₀ od 100 od wypłaconego im kapitału, dopóki wynagrodzenie w całym kraju spłaconem nie będzie, — jednakże nie dłużej jak do upływu proryodu w §. 3 oznaczonego.

Wszystkie te wypłaty uiszczają obowiązani w półrocznych ratach z góry do kasy urzędów podatkowych.

§. 26.

Opłaty w §. 25. wymienione pobierane będą w ten sam sposób jak podatki rządowe.

Celem przypisania i poboru takowych udzieli komisya krajowa urzędowi podatkowym wykaz opłat przez właścicieli prawa propinacyi na fundusz wynagrodzenia uiszczających, sporządzony na podstawie wymaganego, lub prawomocnie już przyznanego uprawnionym wynagrodzenia, z poszczególnieniem kwoty na każdego z obowiązanych przypadającej.

Wydział krajowy zaś, jako władza zarządzająca propinacyjnym funduszem wynagrodzenia udzielać będzie urzędowi podatkowym wykazy uprawnionych, którym w skutek losowania kapitał wynagrodzenia wypłaconym, lub do wypłaty przekazanym został.

Rzeczono opłaty mają w wypadku egzekucyi lub konkursu wierzycieli takie same pierwszeństwo hipoteczne jak podatki rządowe.

Jeśli prawo propinacyi nie jest częścią majątku przedmiotem ksiąg hipotecznych będącego, lub jeśli takowe hipotecznie wydzielone odrębnie istnieje, ciężar rzeczono opłaty na propinacyjnym prawie wyszynku z pierwszeństwem przed wszystkimi wierzycielami.

§. 27.

Właściciele prawa propinacyi, którzy zrzekli się w całości wynagrodzenia (§. 8.) uwolnieni są od uiszczania wszelkich opłat na rzecz propinacyjnego funduszu wynagrodzenia.

§. 28.

Każdy, kto nie z tytułu prawa propinacyi lecz na podstawie konsensu przemysłowego wykonuje wyszynk gorących napojów, opłacać ma od tego wyszynku na rzecz propinacyjnego funduszu wynagrodzenia należności roczne w ilości paragrafem następnym oznaczonej.

Należności te winien obowiązany opłacać od 1. dnia tego miesiąca, który nastąpi po upływie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, po upływie peryodu w §. 3. oznaczonego, a w razie wcześniejszego spłacenia kapitału wynagrodzenia w całym kraju, z chwilą spłacenia onegoż, ustaje obowiązek płacenia tych należności.

§. 29.

Należność rzeczona ustanawia się od wyszynku w miejscowościach liczących nie więcej jak 1000 mieszkańców, po 40 zł. w. a., w miejscowościach z ludnością od 1000 do 5000 mieszkańców po 60 zł. w. a., w miejscowościach z ludnością od 5000 do 12000 mieszkańców po 80 zł. w. a., we wszystkich miejscowościach zaś z ludnością nad 12000 mieszkańców po 100 zł. w. a. rocznie, bez różnicy, czy wyszynk jest wykonywany jako przemysłowość samoistna, czy jako akcesoryum innej przemysłowości.

§. 30.

Władza polityczna powiatowa wymierza według postanowień §. 28 i 29. rzeczzone należności, i zawiadamia o tem obowiązanych; — następnie udziela wykaz wszystkich należności wymierzonych, w jednym egzemplarzu c. k. urzędowi podatkowemu, w drugim Wydziałowi krajowemu.

Przeciw wymiarowi należności służy tak koncesjonowanemu szynkarzowi, jak Wydziałowi krajowemu, jako władzy zarządzającej propinacyjnym funduszem wynagrodzenia, prawo odwołania się do c. k. Namiestnictwa. Przeciw decyzji Namiestnictwa służy prawo rekursu tylko temu, na czyją niekorzyść orzeczenie pierwsze zniesionem zostało. Rekurs nie wstrzymuje wykonania orzeczeń.

§. 31.

Należności powyższe uiszczane być mają do kasy urzędu podatkowego w półrocznych ratach z góry zawsze dnia 1. stycznia i 1. lipca każdego roku, w razie zaś nchybienia terminu z odsetkami zwłoki po 6% od 100. Jeśli obowiązek opłaty tych należności nie zaczyna się z dniem 1. stycznia lub 1. lipca, uiszczeni obowiązani pierwszą ratę tylko w takiej ilości, jaka stosunkowo wypadnie za czas od dnia obowiązku opłaty, do dnia 1. stycznia względnie 1. lipca.

Zebrane należności odsyłają c. k. urzędy podatkowe do kasy krajowej propinacyjnego funduszu wynagrodzenia.

Należności te ściągane będą, w ten sam sposób jak podatki rządowe.

§. 32.

Kto w czasie od dnia wejścia w życie ustawy niniejszej aż do upływu peryodu w §. 3. określonego, będzie zakładał nową gorzelnię lub browar, — jeśli w ciągu ostatnich lat pięciu przed ogłoszeniem niniejszej ustawy niepedził wcale gorzałki lub nie warzył piwa, — winien zapłacić na rzecz propinacyjnego funduszu wynagrodzenia przed rozpoczęciem wyrobu wódki lub piwa jednorazową należność. Wysokość takiej jednorazowej opłaty wynosi od każdego nowoza-

łożonego browaru po 2000 złr. w. a, a od każdej nowo założonej gorzelnii po 500 złr. w. a.

Właściciele prawa propinacyi, którzy w rzeczonych pięciu latach browar lub gorzelnię chociażby z przerwami w ruchu utrzymywali, wolni są od opłaty powyższej należności nawet w takim razie, jeśli te zakłady dla obfitszej produkcji rozszerzają lub przeistaczają.

§. 33.

Opłaty w §. 32. ustanowione należy uiszczać bezpośrednio do kasy propinacyjnego funduszu wynagrodzenia.

Polityczne władze powiatowe obowiązane są, zawiadamiać tym celem Wydział krajowy o każdym na założenie gorzelnii lub browaru wydanem pozwoleniu.

§. 34.

Propinacyjnym funduszem wynagrodzenia zarządza Wydział krajowy.

D z i a ł I V.

O spłacie wynagrodzenia.

§. 35.

Z dniem ukończenia czynności wymiaru kapitałów wynagrodzenia (§. 3. i 33.) rozpoczyna się spłacanie kapitałów wynagrodzenia, według planu umorzenia, który ułożony być ma przez c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym, — a zatwierdzony przez Ministerstwo spraw wewnętrznych.

Spłacanie to następuje w ten sposób, że co pół roku odbywa się losowanie wyroków indemnizacyjnych stosownie do planu umorzenia.

§. 36.

Każdy kapitał wynagrodzenia przyznany osobnym wyrokiem indemnizacyjnym otrzyma los

osobny; sporządzonych będzie więc tyle losów, ile wydano prawomocnych wyroków indemnizacyjnych.

Losy te będą złożone do urny i w niej przechowane pod kluczem i pieczęcią Wydziału krajowego. Klucz zostaje w przechowaniu Marszałka lub jego zastępcy w Wydziale krajowym.

§. 37.

Wydział krajowy, jako władza zarządzająca propinacyjnym funduszem wynagrodzenia ogłosi zawsze kwotę kapitałów wynagrodzenia według planu umorzenia z końcem czerwca, lub z końcem grudnia, do losowania przypadająca i przeprowadzi w połowie czerwca, względnie w połowie grudnia, losowanie wyroków indemnizacyjnych.

Losowanie odbywa się publicznie w obec komisji do losowania przez Wydział krajowy wyznaczonej, a losów będzie ciągniętych tyle, na ile wystarczy suma na to półrocze do spłacenia przeznaczona.

Jeżeli los na ostatku wyciągnięty przedstawia kapitał wynagrodzenia wyższy niż jest fundusz na spłatę onego po pokryciu wprzód wyciągniętych losów pozostały, wylosowany kapitał spłacony będzie z końcem następującego półrocza; resztująca zaś w tenże półrocze po spłaceniu tego kapitału kwota do umorzenia przeznaczona, stanowi fundusz losowania w tem półroczu.

§. 38.

Wydział krajowy obwieszcza wylosowane kapitały wynagrodzenia, i wypłaca takowe z końcem następującego po wylosowaniu półrocza, to jest z końcem grudnia tego samego roku, względnie z końcem czerwca roku następnego.

§. 39.

Jeśli prawo propinacji połączone jest z własnością majątku nieruchomego, albo też stanowi odrębne ciało hipoteczne, spłata kapitału wynagrodzenia nastąpić może tylko z uwzględnieniem rzeczowego prawa osób trzecich.

Gdzie zachodzą prawa osób trzecich kapitał wynagrodzenia złożony będzie do depozytu Instan-

cyi realnej. Z dniem złożenia spłata jest dokonana.

Jeżeli zaś uprawniony wyjedna sobie poprzód u Instancyi realnej prawomocną asygnacyę na wypłacenie kapitału wynagrodzenia, wypłata tegoż nastąpi do rąk uprawnionego.

Akt złożenia do Sądu kapitału wynagrodzenia ma być z urzędu zanotowany w księgach hipotecznych przy dotyczącym majątku. Zanotowanie to ma ten skutek, że później nabyte prawa rzeczowe nie będą uwzględnione przy sądowej rozprawie o przekazanie kapitału wynagrodzenia.

Przy hipotecznem odpisywaniu, przekazywaniu i wypłacaniu kapitału wynagrodzenia zastosowują się analogicznie postanowienia patentu ces. z d. 8. listopada 1853 L. 237 Dz. u. p., i rozporządzenia minist. z d. 28. lipca 1859 L. 142 D. u. p.

Postępowanie sądowe względem przekazania kapitału wynagrodzenia rozpoczyna się dopiero po złożeniu do Sądu tegoż kapitału.

§. 40.

Wszystkie inne wylosowane kapitały wynagrodzenia zostaną spłacone dopiero po upływie peryodu w §. 3-im oznaczonego, jeżeli należności, które od takowych aż do końca peryodu umorzenia uiszczane być mają, nie zostaną propinacyjnemu funduszowi wynagrodzenia z góry zapłacone lub zabezpieczone.

Dopóki jednak kapitał wynagrodzenia nie zostanie spłaconym, uprawniony opłacać będzie tylko po dwa od sta od przyznanego mu kapitału.

§. 41.

Koszta dochodzenia i wymiaru wynagrodzenia, o ile takowe nie ponoszą strony, (§. 16. i 20) równie jak koszt Zarządu propinacyjnego funduszu wynagrodzenia pokryte być mają z tegoż funduszu.

§. 42.

Jeżeli propinacyjny fundusz wynagrodzenia będzie potrzebował pieniędzy do pokrycia wypłat na nim ciężących, zaliczy mu je fundusz krajowy

za opłatą procentu po 5 od sta pod warunkiem rychłego zwrotu.

Gdyby propinacyjny fundusz wynagrodzenia nie był w stanie zwrócić dostarczonych zaliczek do końca peryodu w §. 3. oznaczonego, niedobór wynikły poniesie fundusz krajowy.

Ustawa krajowa orzeknie zaś czyli i jakie opłaty od wyszynku gorących napojów pobierane będą po upływie rzezonego perjodu na rzecz funduszu krajowego celem pokrycia niedoboru.

Pozostałość propinacyjnego funduszu wynagrodzenia, jaka okaże się po spłaceniu wynagrodzenia w całym kraju i pokryciu wszystkich wydatków, staje się własnością funduszu krajowego.

Dział V.

Postanowienia karne.

§. 43.

Kto w warunkach §. 32 określonych rozpoczął wyrób wódki lub piwa nie opłaciwszy poprzedzającej od niego należności na rzecz propinacyjnego funduszu unorzeczenia, staje się winnym przekroczenia i podpada karze podwójnej należności.

§. 44.

Posiadaczom gorzelni, browarów i miodosytni, nie mającym prawa propinacyi a trudniącym się wyrobem wódki, piwa i innych trunków propinacyjnych, nie wolno sprzedawać wyrobów swoich inaczej, jak tylko hurtownie w naczyniach pod obręczami, zawierających przynajmniej jedno niższo-austryackie wiadro.

Od 1. stycznia 1876 r. począwszy zamiast miary jednego niższo-austryackiego wiadra ustanawia się miara pół hektolitra.

Przekroczenie postanowienia tego karaniem będzie w ten sam sposób, jak przekroczenia w sprawach wyszynku. (§. 45.)

§. 45.

Szynkowanie pokątne, tudzież przekroczenia przepisów w sprawach propinacyjnego prawa wyszynku, karane będą grzywnami od 10 do 200 złr., lub w razie niemożności zapłaty aresztem od 2 do 40 dni, o ile niniejsza ustawa innych kar nie postanawia.

Orzeczenie karne może także postanowić konfiskatę trunków i sprzętów, służących do popełnienia przestępstwa.

Kto uznany został winnym przestępstwa ma ponosić koszt dochodzenia i koszt wykonania kary.

§. 46.

Wszelkie grzywny, nakładane w sprawach propinacyjnych i przedmioty skonfiskowane (§§. 43. 44 i 45) wpływają do propinacyjnego funduszu umorzenia.

D z i a ł VI.

Postanowienia dodatkowe.

§. 47.

Osobna instrukcja, którą wyda Ministerstwo spraw wewnętrznych określi bliżej sposób postępowania komisji krajowej.

Wydział krajowy zaś wyda osobną instrukcję do zarządu propinacyjnym funduszem i do spłaty wynagrodzenia.

§. 48.

Władze rządowe w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem

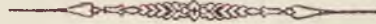
winne udzielać wszelkiej pomocy do przeprowadzenia postanowień niniejszej ustawy.

§. 49.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie równocześnie z ustawą państwową o uwolnieniu aktów prawnych, podań i innych pism, odnoszących się do wynagrodzenia propinacyjnego od stempli i opłat skarbowych.

§. 50.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, skarbu i sprawiedliwości.

Uchwała I.

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem
wzywa c. k. Rząd o przedstawienie odpowiednich wniosków do Ustawy:

aby wszelkie z wymiarem, przekazaniem i wypłatą wynagrodzenia, tudzież z opłatami na fundusz wynagrodzenia w związku będące podania, protokoły, dokumenta, wpisy hypoteczne, wyroki, przekazy sądowe i inne pisma lub czynności Sądów, Komisyi, jakoteż wszystkich innych władz wolne były od stempli, od należności bezpośrednich, od opłat depozytowych i w ogóle od wszelkich należności rządowych.

Jobson

The following is a list of the names of the members of the
Society of Friends in the year 1850. The names are arranged
in alphabetical order. The names of the members who have
died since the year 1850 are marked with an asterisk.
The names of the members who have been admitted since
the year 1850 are marked with a dagger. The names of the
members who have been expelled since the year 1850 are
marked with a cross. The names of the members who have
been suspended since the year 1850 are marked with a
dollar sign. The names of the members who have been
restored since the year 1850 are marked with a percent
sign. The names of the members who have been
admitted since the year 1850 are marked with a
dagger. The names of the members who have been
expelled since the year 1850 are marked with a cross.
The names of the members who have been suspended since
the year 1850 are marked with a dollar sign. The names
of the members who have been restored since the year 1850
are marked with a percent sign.

The following is a list of the names of the members of the
Society of Friends in the year 1850. The names are arranged
in alphabetical order. The names of the members who have
died since the year 1850 are marked with an asterisk.
The names of the members who have been admitted since
the year 1850 are marked with a dagger. The names of the
members who have been expelled since the year 1850 are
marked with a cross. The names of the members who have
been suspended since the year 1850 are marked with a
dollar sign. The names of the members who have been
restored since the year 1850 are marked with a percent
sign. The names of the members who have been
admitted since the year 1850 are marked with a
dagger. The names of the members who have been
expelled since the year 1850 are marked with a cross.
The names of the members who have been suspended since
the year 1850 are marked with a dollar sign. The names
of the members who have been restored since the year 1850
are marked with a percent sign.

Uchwała II.

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem
wzywa c. k. Rząd:

1. ażeby przy udzielaniu konsensów na drobną sprzedaż i wyszynk słodzonych trunków spirytusowych trzymano się ściśle obowiązującego dotąd Najwyższego pisma gabinetowego z dnia 28. Listopada 1837. (Zbiór ustaw prowincjonalnych z r. 1839 Nr. 13.)
 2. o — równocześnie z wejściem w życie ustawy krajowej o prawie propinacyi — postanowienie w drodze właściwej, ażeby przez cały peryod, w którym propinacyjne prawo wyszynku zostaje na mocy ustawy krajowej w posiadaniu uprawnionych do propinacyi, konsensa na wyszynk i drobną sprzedaż słodzonych trunków spirytusowych — gdzie i o ile te konsensa mogą być udzielane w myśl Najwyższego pisma gabinetowego z dnia 28. Listopada 1837, — nie były udzielane inaczej, jak tylko po ścisłym zbadaniu potrzeby miejscowej, przesłuchaniu uprawnionego i przekonaniu się, że uprawniony nie zaspakaja tej potrzeby, tudzież po zasięgnięciu zdania Wydziału krajowego jako władzy zarządzającej propinacyjnym funduszem wynagrodzenia.
-

